

This book can be had at :-

The "Gujarati" Printing Press
Sassoon Building
Elphinstone Circle, Fort Bombay

(Copy right reserved by the author)

Printed and published by Natverlal Itcharam Desai B. A. at
THE " GUJARATI " PRINTING PRESS,
Sassoon Building, Elphinstone Circle, Fort, Bombay

श्रीमद्रटोदरमहाराजाश्रयातुष्टीतः

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

[२२३ उपनिषदां वाक्यैः सम्भृतः]

[पूर्वार्धः]

कर्ता—

साधले इत्युपाधः शम्भुपुत्रो गजाननः

शकाब्दः १८६२

विक्रमाब्दः १९९६

ख्रिस्ताब्दः १९४०

मूल्यं सप्तरूपकात्मकम्

पुस्तकप्राप्तिस्थानम्:—

गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस,
सासुन बिल्डिंग
एलफिन्स्टन सर्कल, कोट, मुंबई.

[ग्रन्थस्यास्य पुनर्मुद्रणाद्यधिकारसर्वस्वं राजशासनपट्टमनुसृत्य ग्रन्थकर्त्रधीनमस्ति]

मुद्रकः प्रकाशकश्च—

देसाई इत्युपाख्यः श्रीमदिच्छारामसूनुर्नटवरलालः

मुद्रणस्थानम्—

‘ गुजराती प्रिन्टिंग ’ मुद्रणालयम् । मुम्बापुरी ।

अर्पणपत्रिका ।

—**—

श्रीमन्महाराष्ट्रीय-भारतीय-संस्कृतासंस्कृतांगलीयाद्यनेकभाषाभिज्ञानां सम्पादितोप-
युक्तविद्यानां वीर्यशौर्यवैर्यौदार्याद्यखिलगुणगणसम्पन्नानां स्वाचार-विचार-
विहार-सञ्चार-दक्षाणां शारद-नादेयतोयचयविशददृढदयानां पितृपिता-
महादिपूर्वजसम्पादिताः ' जिन घर-जिन तख्त- सेनाखासखेल
समशेर बहादुर ' इत्यादिपदवीरनुसृतानां गायकवाड-
वंशविभूषणानां राजाधिराजानां श्रीमद्युवराज-
फत्तेसिंहसुतानां श्रीमतां प्रतापसिंहैत्यभिधा-
नानां राज्ञां कमनीयकरकमलयोरयं
उपनिषद्वाक्यमहाकोषः
सानन्दं सादरं च
समर्प्यते
पितेव रक्षञ्जननीव पोषयन्स्वपुत्रवत्स्वीयजनं च पालयन् ।
अधीतविद्यां च विवर्धयन्सदा राजन्विवर्धस्व भव प्रजार्थिभाक् ॥

UPANIŚAD VĀKYA-MAHĀKOŚA

PRESENTED TO

His Highness

Maharaja Pratapsinha Gaekwar

SENAKHASKHEL, SAMSHER BAHADUR

The noble and just king of Baroda, ever loved and
honoured by his loyal subjects both rich and
poor; A scholar of many languages, like
Sanskrit, English, Hindi and Marathi;
A gentleman endowed with all the
good qualities and virtues, like
honesty, valour, fortitude and
generosity, and very proficient
in Raj-niti, politics
and economics

By the Author

श्रीमत्प्रतापसिंहनृपत्यभीष्टचिन्तनम् ।

बटोदराभिधे पुरेऽतिरम्यमन्दिरे पुरा
प्रजाप्रियः सुनीतिमान्सुरम्यहर्म्यवासकृत् ।
श्रियान्वितः प्रजावनं विधाय धीरमानितः
सयाजिभूपतिर्यथा शशास गौर्जरीमिलाम् ॥
प्रतापवान्सुबुद्धिमान्सुशीलवान्गुणोदधिः
पितामहेन शिक्षितः सुराज्यसूत्रधारकः ।
श्रिया युतस्तथा सुखं प्रशास्तु गौर्जरीं क्षितिं
प्रतापसिंहभूपतिः शतायुरस्तु वर्धताम् ॥

यद्वत्सयाजिराजः पुण्यश्लोकः स एव राजर्षिः ।
विद्यावदातचरितो विद्यादानव्रतोत्सुकस्त्वनिशम् ॥
वितरन्स्वान्तामोदं विमलीकुर्वन्महीं यशःकिरणैः ।
श्रीफत्तेसिंहसुतो गायकवाडान्वयाभ्रविमलेन्दुः ॥

राजा प्रतापसिंहः पैतामहव्रतपालनौत्सुक्यात् ।
भवतु प्रियः प्रजानां विनयाधानावनादिभिः सुतराम् ॥

सुराजराज्यलब्धतोषराजयः सुधीगणाः
सुखं वसन्तु सङ्गणादिभिः सदा प्रपन्नया ।
श्रिया नता भवन्तु शीलशालिनः प्रजागणाः
सुयोगलब्धिविरीदृशी विना कृपां न चेशितुः ॥

PREFACE

The first volume of the Upaniṣad Vākya Mahā-Kośa or a Concordance of Upaniṣadic sentences is now presented to the Sanskrit knowing public. It will be interesting to note here the circumstances leading to the publication of this helpful but voluminous work.

While working as a Shastri in some leading printing houses of Bombay, I was entrusted by the Gujarati Printing Press to prepare an edition of the Bhagavad Gita with eleven commentaries, mostly unpublished. In making an attempt to trace the original sources of the quotations from the Upaniṣads and the Puranas, I found Col. Jacob's concordance useful but not altogether satisfactory. This Concordance was compiled from forty-five Upaniṣads only, and is therefore by no means exhaustive, and consequently a large number of citations could not be traced with the help of Col. Jacob's work.

In the eleven commentaries on the Bhagavad Gita citations are made not only from the 108 well known Upaniṣads, but also from many others which are either not known or very insufficiently known. This naturally necessitated a patient search for further manuscripts in the archives of the manuscript libraries throughout the length and breadth of India.

The search which proved very successful showed the existence of no less than 223 Upaniṣads. These Upaniṣads were collected, and a list of sentences occurring in them was made out in an alphabetical order after a sustained labour of several years. It is hardly necessary to mention that this list proved very helpful in tracing the citations occurring in the eleven commentaries on Gita to their original sources. The edition of the Bhagavad Gita was ultimately published by the Gujarati Printing Press, Bombay.

By the time I finished the list of sentences in the 223 Upaniṣads in my collection, the number of sentences had already gone beyond forty thousand. Lest this labour of years may go in vain if it be not printed and published, I decided at the advice of my friends and well wishers to print the book as quickly as possible. Being already 72 years of age I was afraid I may not live to see the completion of the work unless I could make things move very fast.

But one thing was wanting, and that was finance. The estimate for printing the book in two volumes came to about six thousand rupees. Six thousand rupees is a staggering sum for a poverty stricken Shastri like myself. Feeling helpless I started for my Patron Deity at Garudeshwar. There I was inspired to approach the noble Prince His Highness the Maharaja Pratap Singh Gaekwar for patronage towards this expensive undertaking.

By the grace of God Anant, the Eternal, the help came, and I was granted half of the full cost of production, a sum of three thousand rupees without a

ment's hesitation. It is by the bounty of this generous ruler that the first volume of the Upaniṣad Vākya Mahā-Kośa sees the light of the day, to the infinite pleasure of Sanskrit scholars all over the world and the humble author. Officers of the Baroda State like Mr. S. M. Pagar, Dr. B. Bhattacharyya, Dr. S. S. Bhawe, actively sympathised with my work, and I record here my deep appreciation of what they have done to further the cause of Indian scholarship.

It will not be out of place to mention here a few details of the life of my chief patron, His Highness the Maharaja Pratap Singh Gaekwar to whose generosity this work owes its origin, and to whom this work is dedicated as a token of profound gratitude.

x   x   x

His Highness the Maharaja was born on the 29th June 1908 at the Motibag Palace in Baroda. He is the son of the late Prince Fateh Singh Rao, and the grandson of the illustrious Maharaja the late Shri Sayaji Rao Gaekwar. In his early childhood, the young prince lost his parents, and it fell to the lot of his grandfather to replace them both and shoulder all responsibilities for the upbringing of the future king of Baroda.

The late Maharaja Sayaji Rao undertook this task with unparalleled thoroughness in order that the young prince may be well equipped and fitted for the great task of governing a first class State like Baroda.

The Prince's early education was supervised by a band of excellent Indian and European tutors, and his companions were carefully selected from the families of Sardars and officers of the State. He was sent for a time to the Rajkumar College at Rajkot, but was soon brought back to the Baroda High School to take his place as an ordinary school boy and to mix promiscuously with others over whom he was destined to rule.

After his matriculation, the Prince was given College education first at the Baroda College and then in the Deccan College, Poona. Finally the grandfather decided to send him out on a grand tour to Europe to see life at its various phases and gain experience of the world. During the whole tour the Prince led a simple, almost an ascetic life, and did not carry with him even the usual entourage. He worked for himself doing all kinds of odd jobs, even to the length of packing his own things. This tour made a lasting impression on his mind.

Almost immediately on his return he was introduced by his sagacious grandfather into the administration. As Yuvaraja he became the head of the Revenue Department. As experience grew he was given higher and higher importance and responsibility. While under training, he received continuous guidance and advice of able administrators such as Sir V. T. Krishnamachariar, Col. Kumar Shivaraj Singh, Mr. Ramlal H. Desai, Mr. R. S. Mane Patil and others. The Yuvaraja however made his own decisions and always accepted full responsibility for his actions.

Finally, the old Maharaja Sayaji Rao took the Yuvaraja as his own Private Secretary, when he attended such historic events as the Imperial Conference and the Coronation of His Majesty. This new and historic experience gave him wonderful insight into the various constitutional problems of India and his own State. The result of this great experience is already in the process of bearing fruit as is known to all by now.

Besides being an able administrator, the Maharaja is an excellent horseman and a keen Polo player. He takes an active interest in all forms of sports, physical training and hunting.

The new Maharaja is physically sturdy and strong. He is shrewd, observant, deep, thorough and self-reliant; he dislikes sycophancy and half truths. He has natural dignity and his manners are jovial and unassuming. Though quick in grasp and decision, he listens to all patiently and carefully. Endowed with a host of admirable qualities, His Highness the Maharaja Pratap Singh Gaekwad is most fitted to succeed to the noble heritage of his illustrious grandfather whose footsteps he is so scrupulous in following.

The new Maharaja ascended the throne on the 7th of February 1939, and within this short time, he has given ample proof of his future greatness. He gave away a crore of rupees for Village Uplift from his own privy purse, granted permanent remissions of land revenue, and invested his people with liberal constitutional reforms. May God bless the young Maharaja and grant him a long life, continuous fame, honour and prosperity.

x   x   x

Besides the help received from His Highness the Maharaja Gaekwad, I have to acknowledge the financial assistance received from the University of Bombay. The authorities of this University granted a sum of Rs. 300/- in 1938 and Rs. 700/- in 1939 towards the cost of production. I am also thankful to the numerous professors, friends and well wishers for their continuous encouragement and sympathy shown in the publication of this work.

In conclusion, I offer this humble work to the lotus feet of Lord Shri Ananta Bhagawan who in his divine grace became instrumental in bringing to light this index of ancient Indian wisdom of the Upanisads for the use of the inquisitive readers. HARI : OM TAT SAT

Bombay, Guru-purnima day }
19th July, 1940.

Shastri Gajanan Shambhu Sadhle

प्रस्तावः ।

‘महान्तं कोशमुदञ्चा नि विञ्च स्यन्दन्तां कुल्या विषिताः पुरस्तात् ।

घृतेन द्यावापृथिवी व्युन्धि सुप्रपाणं भवत्वध्याभ्यः ॥’*

[—ऋ. मं. ५।८३।८]

अस्त्येतत् समेषां सुरभारतीपरिशीलनबद्धादराणां विपश्चिद्वराणां सुविदितमेव यत् सर्वेऽपि भारतीया आचार्या दार्शनिकादयश्च स्वसिद्धान्तोपष्टम्भकतया तत्र तत्र श्रुतिशिरोवचनान्येव भूम्नोपन्यस्यन्तीति । सर्वेषां हि समयिनामपौरुषेयत्वेनानादिनिधनत्वेन चाभ्युपगता भगवती श्रुतिरेव चरमं परमं च प्रमाणम् । तत्रापि शरीरीणां गात्रेष्विव शिरोभागा एव सर्वतः समुत्कृष्यन्ते श्रुतीनामपि । अक्षय्या निबधः खल्वेतेऽनन्यलभ्यस्य भारतीयानां सविज्ञानस्य ज्ञानस्य । नैकोऽपि कोऽपि विद्यते चतुर्विधपुरुषार्थसाधनोपायेषु तथाविधो योऽमीभि-
रविमृष्टचर इति निर्देष्टुं शक्यः । एतेषु च रहस्यविद्यानां प्रतिपादनादुपनिषच्छब्देन व्यपदेशः । “ उपेत्य नियमयुक्ताय साद्यते उपदिश्यत इत्युपनिषत् । उप-नि-पूर्वात् ‘ षट् ’ विशरणगत्यवसादनेषु (धा.पा.१.८५४) इत्यात्मात् सम्पदादित्वात् कर्मणि क्प् । ‘ सदिप्रतेः ’ (पा. सू. ८.३.६६) इति षत्वम् । इति ह्युपनिषच्छब्दो निरुच्यते तेन रहस्यार्थस्योपनिषत्संज्ञत्वमुपपद्यते । अत एवार्थशास्त्रे कामशास्त्रे च रहस्यप्रयोगेष्वौपनिषदशब्दः प्रयुज्यते । तादर्थ्याच्च ग्रन्थोऽप्युपनिषदुच्यते । तथा च कचित् ‘ रसोपनिषत् ’ ‘ कुचोपनिषत् ’ इत्याद्या-
स्तत्तद्विषयप्रतिपादकग्रन्थानां संज्ञा अपि समुपलभ्यन्ते । परं निरुपाधिक उपनिषच्छब्दः सकलरहस्येभ्योऽपि रहस्यतमां ब्रह्मविद्यामेव मुख्यया वृत्त्याऽभिधत्ते, तत्प्रतिपादिकां च श्रुतिमेव भक्त्येति सर्वसम्प्रतिपन्नमिदम् ।

तथा चाहुः श्रीमद्भगवत्पादाचार्याः—‘ उपशब्दो हि सामीप्यमाह । तच्चासति सङ्कोचके प्रतीचि पर्यवस्यति । निशब्दश्च निश्चयार्थः । तस्मादैकात्म्य निश्चितम् । तद्विद्या सहेतुं संसारं सादयतीत्युपनिषदुच्यते ’ (बृ. भा.) । यं मुमुक्षुवो दृष्टानुश्रविकविषयवितृष्णाः सन्त उपनिषच्छब्दवाच्यं वक्ष्यमाणलक्षणां विद्यामुपसद्योपगम्य तन्निष्ठ-
तया निश्चयेन शीलयन्ति तेषामविद्यादेः संसारबीजस्य विशरणात् हिंसनात् विनाशनादित्यनेनार्थयोगेन विद्यो-
पनिषदित्युच्यते । पूर्वोक्तविशेषणान् मुमुक्षून् वा परं ब्रह्म गमयतीति ब्रह्मगमयितृत्वेन योगात् ब्रह्मविद्योपनिषत् । गर्भवासजन्मजराद्युपद्रववृन्दस्य लोकान्तरे पौनःपुन्येन प्रवृत्तस्यावसादयितृत्वेन शैथिल्यापादनेन धात्वर्थयोगा-
दग्निविद्याऽप्युपनिषदित्युच्यते ॥

ननु—उपनिषच्छब्देनाध्येतारो ग्रन्थमप्यभिलपन्ति—उपनिषदमधीमहे—अध्यापयाम—इति च । एवम्, नैष दोषः; अविद्यादिसंसारहेतुविशरणादेः सदिधात्वर्थस्य ग्रन्थमात्रेऽसम्भवात्, विद्यायां च सम्भवात्; ग्रन्थस्यापि

* भौमस्यात्रैरार्षम् । स खल्वृषिरनेन मन्त्रेण सकलजगज्जन्मादिविधायकं करुणावरुणालयं भगवन्तं जगतः कल्याणमाशासानः प्रार्थयते—भो जगदीश्वर ! महान्तं कोशं इममुपनिषद्वाक्यमहाकोशम्, उदच उद्गमय, विद्वन्मान्यतापादनादिना समुन्नततमं कुरु । ‘ अतु गतौ ’ (धा. पा. ८६३) लोट् । किञ्च निषिञ्च स्वकृपाभूतधारया सर्वश्रेयोऽभिवर्षिण्याऽभिषिक्तं कुरु ॥ अनेन कर्मणा च कोशप्रेततुः पितृणां पुरस्तात् अभिमुखं कुल्याः पयआदीनां नद्यः विषिताः अनवरुद्धाः स्यन्दन्ताम्, अस्य पितृणामक्षय्या तृप्ति-
रस्त्वित्यर्थः । तथा चाश्वलायनः—‘ यदचोऽधीते पयसः कुल्या अस्य पितृन् स्वधा उपक्षरन्ति यद्यजुषि घृतस्य कुल्या, यत्सा-
मानि मध्वः कुल्या, यदथर्वाङ्गिरसः सोमस्य कुल्या, यद्वाङ्मनानि कल्यान् गाथान्तराशंसीरितिहासपुराणानीत्यमृतस्य कुल्याः ’
(गृ. सू. ३. ३. ३.) इति ॥ घृतेन अमृतसेन गव्येन च द्यावापृथिवी दिवं च पृथिवीं च व्युन्धि विशेषेण हृदय-
‘ उन्दी हृदने ’ (धा.पा.७.२०) लोट् । कोशकर्त्रे स्वर्लोकेऽमृतं भूलोके घृतं तत्सहकृतं पयोदध्यादि च प्रभूतमुपतिष्ठतु; स इहामुत्र सुखमुच्छत्विति भावः । तथा चात्र मन्त्रान्तरम्—‘ घृतस्य नाम गुह्यं यदस्ति जिह्वा देवानाममृतस्य नामिः । (ऋ. सं. ४.५८.१ इति, ‘ तस्मै सरस्वतीदुहे क्षीरं सर्पिर्मधूदकम् । ’ (ऋ. सं. ९. ६७. ३२) इति चानुसन्धेयम् ॥ अध्याभ्यो गोभ्यः सुप्रपाणं सम्यक्पातव्यमुदकं भवतु । काले वर्षतु पर्जन्यः । गोभ्यः शिवं स्वस्ति चास्त्वित्यर्थः ॥

तादर्थ्येन तच्छब्दत्वोपपत्तेः, 'आयुर्वेदं घृतम्' इत्यादिवत् । तस्मात् विद्यायां मुख्यया वृत्त्योपनिषच्छब्दो वर्तते, ग्रन्थे तु भक्त्या इति (कठभा.) । तैत्तिरीयोपनिषद्दीपिकायां सायणाचार्या अपि " अत्र ह्युपनिषच्छब्दो ब्रह्मविद्यैकगोचरः । तच्छब्दावयवार्थस्य विद्यायामेव सम्भवात् ॥ उपोपसर्गः सामीप्ये तत्प्रतीचि समाप्यते । सामीप्यात्तारतम्यस्य विश्रान्तेः स्वात्मनीक्षणार्त् ॥ त्रिविधः सदिधात्वर्यो विद्यायां सम्भविष्यति । श्रीमत्सुरेश्वराचार्यैर्विस्पष्टमिदमीरितम् ॥ उपनीयेममात्मानं ब्रह्मापास्तद्वयं स्वतः । निहन्त्यविद्यां तज्जं च तस्मादुपनिषद्भवेत् ॥ निहन्त्यानर्थमूलं स्वाविद्यां प्रत्यक्तया परम् । गमयत्यस्तसम्भेदमतो वोपनिषद्भवेत् ॥ प्रवृत्तिहेतून्निःशेषांस्तन्मूलोच्छेदकत्वतः । यतोऽवसादयेद्विद्या तस्मादुपनिषन्मता " इति ॥ ' यथोक्तविद्याहेतुत्वाद्ग्रन्थोऽपि तदभेदतः । भवेदुपनिषन्नामा लाङ्गलं जीवनं यथा ॥ ' इति । ताश्चैता उपनिषदो गीर्वाणसारस्वतसरस्वति महार्घा मणय इवापरिमिता एव विद्योतन्ते । परमिदानीं बहूनां श्रुतिशाखानामुच्छिन्नत्वात् ; विद्यमानानामप्यङ्गुलीमेयानामाशिरोऽन्तर्भावमानत्वात्, अन्यैश्च तैस्तैः कलिकालमात्रमुल्लभैवेदोच्छेदकरैरुपप्लवैर्विप्लुतत्वाच्चादरणीयतरा अपि, अनादिनिधनत्वेन प्रसिद्धा अपि, प्रायो दुष्प्रापदर्शना एवैता बाङ्ग्यो भगवतस्तनवः ।

यद्यप्यद्यत्वे कचिदष्टाविंशतिः, कुहस्वित् द्वाविंशत्, कचनैकसप्ततिः, अन्यत्राष्टोत्तरं शतम्, इत्याद्यनेक-त्रोपनिषदः प्रकाशिता दृश्यन्ते; तथापि ताः प्रायशोऽशुद्धिबाहुल्यासंविभक्तत्वासम्पूर्णत्वादितुरन्तदोषप्रस्ततया न मनीषिणां मनोरथान् पूरयितुं पारयन्ति ।

न च तावता सर्वासां संग्रहोऽपि भवति, तत्रानुपलभ्यमानानां भूयसां वचसां ग्रन्थकृद्भिर्बुद्धाहृतत्वेन तदधिकोपनिषत्सत्त्वानुमानात् । दृश्यन्ते च वैदेशिकेन ' फारकर ' नाम्नाऽनेकग्रन्थपर्यालोचनादिना ' रिलिजिअस लिटरेचर ऑफ् इंडिया ' इत्यत्र प्रकाशितायां सूच्यां त्रयोविंशत्यधिकशतसंख्यान्युपनिषन्नामानि । उपलभ्यन्ते च कचित् कचित् तत्र्यतिरिक्तान्यपि पुस्तकानीत्यावश्यकस्तत्संग्रहे प्रयत्नः ।

किञ्च प्रकाशितानामप्यासामिदानीमध्ययनाभावेन तदसम्भवेन चाभीष्टवाक्यमन्त्रादीनां स्थानाभानदौस्थ्यं तदवस्थमेव । तेन अतर्कसाध्याध्यात्मविद्याविषयान् निबन्धान् श्रुत्येकोपष्टम्भानि शारीरादिभाष्याणि, भामती-श्रुतप्रकाशिकादिव्याख्याः, अन्यांश्चैवंविधान् प्रबन्धानधीयानाः, द्वैताद्वैतादिदार्शनिकग्रन्थास्तुलनयाऽभ्यस्यन्तः, विशेषतस्तादृशग्रन्थानां संशोधकाश्च तत्रोदाहृतोपनिषद्वाक्यसन्दर्भशुद्धिबन्धितास्तत्त्वार्थावधारणे कियत् क्लिप्त-न्तीति तथाविधा एव बुधा बुध्येरन् । ईदृश्युपनिषदां विषमावस्थैव केषांचन दुर्दुरुढानां परमाप्ततया प्रतीतैरप्याचार्यपादादिभिरुदाहृतेषु वाक्येष्वमूलत्वारोपणे, अपरेषां साहसिकशिरोमणीनां स्वकपोलकल्पितवचसामपि श्रुतित्वेन जल्पने चावसरं वितरतीति सर्वेषामेवास्तिकानामत्यावश्यकं तद्दूरीकरणम् । न च तत्र यावदुपलभ्यमानानामशेषाणामप्युपनिषदां संग्रह-संविभाग-संशोधनपूर्वकं प्रकाशनं; तदन्तर्गतनिखिलवाक्यानां वर्णानुक्रमानुसारिसूचीनिर्माणं चान्तराऽपरः कोऽप्युपाय इति सर्वसम्प्रतिपन्नम् । किंतु ' वक्तुं सुकरमेतत्, कर्तुं दुष्करम् ' इति पश्यन्त अद्ययावन्न केऽपि लब्धवर्णमणयोऽस्मिन् कर्मणि प्रावर्तिषत, परमिदानीं-मन्यामहे परिणाममुपेयुषां पण्डितानां पुण्यपुञ्जेन प्रेरितः-ता एता उपनिषदामौपनिषदानां चापद एकपद एवापाकर्तुं सम-नह्यत्संख्यावतामग्रेसरः श्रीमान् ' शम्भुसुनुर्गजाननशास्त्री साधले ' महाभागः । व्यतानीच्च नातिचिरादिव भगवतः श्रुतिरक्षादीक्षितस्य क्षीरसागरसुताजानेरनुकम्पानात्रसहायः श्लाघनीयतमं बृहदुपनिषत्संग्रहमिममुपनिषद्वाक्यमहाकोशं चेति चिरायाधमर्णमस्य सकलमपि कृति कुलं जानीमः । वयसा स्थविरतरस्याप्यध्यवसायवता मनसा यूनोऽतिशयानस्य, धनेन दुर्गताप्रगण्यस्याप्यनवद्यया विद्यया लक्ष्मणस्य प्रापञ्चिकसुखवञ्चितस्यापि सदा स्वानन्दनिर्भरस्यास्य शास्त्रिमहोदयस्यात्र प्रवृत्तिवृत्तान्तस्य परिचयः ' न्यूनातिरिक्तं यत्किञ्चित् ' इति तन्निवेदनतोऽवगन्तव्यः ।

एवमतिमहता यत्नेन सम्भृता अपि ता उपनिषदः काश्चिदतिजरत्तरमातृकतया करग्रहणमपि सोढुमक्षमः काश्चिदसंविभक्तवाक्यतयार्थावबोधनेऽसमर्थाः, काश्चिदशुद्धजालजटिलतया पठनेऽप्यपर्याप्ताः, काश्चिच्च तैस्तैः

अनभिज्ञलिखितग्रन्थैकमुलभैर्दोषविशेषैराक्रान्ता अभूवन् । ताश्चात्रभवता शास्त्रिप्रवीरेण सूक्ष्मेक्षिकया संशोध्य यथोचितं संविभज्य, तच्छुद्धपाठानुग्रीय, यावद्बुद्धिबलं पूर्वोदितं दोषजालमपनीय, तथा संस्कृता यथा मुद्रणयन्त्राधिरोहणं प्रतीक्षमाणास्तिष्ठन्ति । अयं च तत्रत्यानां सर्वेषामेव वाक्यानामकारादिवर्णक्रमेण विहितः कौशस्तद्रूपपरिमलबाहः पृषदश्च इव तत्रभवतः सहृदयानुपतिष्ठत इति कथं वायं महात्मा शास्त्रिशिरोमणिः स्वपितुद्धरणमात्रार्थमधिवसुधं समानीतसकललोकैकपावनसुरसरित्सलिलस्य नानुकरोतितरां भगीरथस्य ?

अथैवं सरस्वतीनिसर्गमात्सर्यशालिन्या लक्ष्म्या कदाचिदकटाक्षितेन, जठरपिठरपूरणाय व्यवसायान्तरं श्रितवता, स्वयशोराशिविशदपलिताक्रान्तशिरसा, यस्यां जाग्रति भूतानि तस्यामिव या निशा सर्वभूतानां तस्यामपि जाग्रता, शास्त्रिमहाशयेन भूयसः क्लेशाननुभूय निर्माय निर्मायमुपहतमिममुपनिषद्वाक्यकुसुमकोशं स्वकरकिसलयैः स्वीकृत्याश्वेव सफलीकरिष्यन्त्येतस्य परिश्रमान् कोविदकल्पदुमा इत्याशास्महे ।

ये चात्र केचिदोषाः सम्भवेयुस्ते कर्तुरसहायतां च जराशिशिलतां च साधनसामग्रीविकलतां च तथाऽस्य कर्मणोऽपि विशालतां च विषमतां च मानुषमनीषाया अल्पविषयतां च समालोच्य मर्षणीयाः करुणार्णवैर्लेब्ध-वर्णवरेण्यैरिति तान् साञ्जलिबन्धमभ्यर्थयामः ।

अन्ततश्च वयसेव विद्यया तथैव नयविनयाभ्यां ताभ्यामिव गुणैश्च गरिष्ठमपि सौजन्यातिशयेन सुहृदायमान-मीदृशानेककर्मसु-व्यापृतं श्रीमन्तं शम्भुसूनुं गजाननशास्त्रिमनामयेन द्राघीयसायुषा यशसा श्रिया च समेधयितुं भगवन्तमगजानननलिनभास्करं महेश्वरं सम्प्रार्थ्य तेन सपद्येवाविश्विकीर्णितं 'बृहदुपनिषत्संग्रहं' प्रतीक्षमाणा एतावत्येव तिष्ठासामः ।

‘दोषैर्द्विषन्तश्च गुणैर्महान्तस्तुष्यन्तु सन्तः सुखमस्मदीयैः ।

अन्तर्द्वेषामपि सन्तमेषां जानीमहे प्रीतमनन्तमेकम् ॥’

महाशालिक्षेत्रम्
शके १८६२ वटपूर्णिमा

}

दीर्घदर्शनामाश्रवः—

धूपकरोपाहोऽनन्तयज्ञेश्वरशर्मा ।

न्यूनातिरिक्तं यत्किञ्चित् ।

यत्प्रज्ञानमुत चेतो धृतिश्च यज्ज्योतिरन्तरमृतं प्रजासु ।

यस्मान्न ऋते किञ्चन कर्म क्रियते तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥

अनन्तकोटिब्रह्माण्डनायकस्यानन्तभक्तजनाज्ञानान्यतमसविध्वंसकरस्यानन्तार्तिहरस्य सच्चिदानन्दमय-स्यानन्तासनस्य भगवतः श्रीमदनन्तस्य कृगालवलेशात्स्वान्तःस्फुरितं तत्प्रसादभूतं श्रुतिमनोनयनाह्लादकरं कमनीयकमलकोशमिवेममुपनिषद्वाक्यमहाकोशं विद्वद्वरकरकमलेषूपहारीकर्तुं मम मनोभास्करोऽद्यानन्तानन्दो-दयाचलं समुदितस्तत्प्रमोदसन्दोहावहमिति को न मन्येत ?

श्रीमद्विद्वद्वेसरैः परोपकृतिमदुर्थैर्धूपकरेत्युपाख्यैरनन्तशास्त्रिभिः स्वोद्यमभारं दूरतोऽपसार्यास्योपनिष-द्वाक्यमहाकोशस्य प्रस्तावलेखनेनोपकृतोऽहं प्रभाकरप्रभया खद्योत इव लेखनासमर्थोऽपि तदनुज्ञया तच्छब्दैरेव किञ्चिल्लेखनधाष्ट्यं कर्तुमुद्युक्तः स्वोद्देश्यादि स्फुटीकर्तुम्, तत्क्षमापयितुमर्हन्ति ते क्षमाशीलाः ।

उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य प्रादुर्भावः परिचयश्च ।

नव वा दश वर्षाणि व्यतीतानि भवेयुस्तत्प्रागेव 'गुजराती' मुद्रणालयाधिपतिभिर्माहाह्वयकृतं 'शाङ्कर-भाष्याद्येकादशटीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता मुद्र्यतेऽस्माभिः । परं च तद्भाष्य-व्याख्यादि-प्रणेतृभिस्तत्र तत्र स्वस्वमतसमर्थनपराणि वेदवेदाङ्गश्रुतिस्मृतिपुराणेतिहासादिभ्यो यानि वाक्यानि समुद्भूतानि भवेयुस्तेषां मूलस्थलाङ्कनिवेशनेन तत्तदादर्शभूतप्रत्यन्तरादिभ्योऽशुद्धिनिरसनपूर्वकं विशेषविशेषनिर्देशनेन च परिच्छेद-स्वत्वास्वल्पविरामचिह्नैश्च तां विभूष्य सा मुद्रणीयेत्यस्माकं मनस्युत्कटा मनीषा समुद्भूता तां सफलीकर्तुमर्हत् इति । तथे युक्त्वा तत्कर्तुमुद्युक्तोऽहं श्रीमद्भगवद्गीतायास्तत्तटीकाकारैस्तत्र तत्र वेदादिग्रन्थेभ्यः समुद्भूत-

वाक्यानां स्थलनिर्देशनेन न तथा परिश्रान्तोऽस्मि यथोपनिषद्वाक्यस्थलाङ्कनिर्देशनेन । एवमस्मिन्नारब्धकार्ये मासद्वयावध्याधचिन्ताम्बुधेरतितरतरलतरङ्गनिकरेषु निमग्नमानसोऽभूवम् ।

तत एकस्मिन्दिने नयननाराचवसुविधुतमे (१८५२) शकाब्देऽनन्तप्रियायामनन्तचतुर्दश्यां कृतानन्तार्चनोपासनस्य “ को मम चिन्ताग्रहस्तस्य हस्तावलम्बदानेनाम्मात्समुद्धर्ता भविता ? ‘ अनन्तसंसार-महासमुद्रमग्नं समभ्युद्धर वासुदेव ! । अनन्तरूपे त्रिनियोजयस्व ह्यनन्तसूत्राय नमो नमस्ते ॥ ’ इत्यनन्त-भक्तैरनन्तस्तवैः स्तुतोपासितानन्तगुरो ‘ त्वमेवेदानीं ममाप्यनन्तापत्समुद्धर्ता गुरुः शरणं भव ’ इति प्रार्थय-मानस्यार्धरात्रेऽर्धसुप्तस्यापि मम मनसि श्रीमदनन्तानुग्रहतश्चिन्तापट्टनध्वान्तविध्वंसकोऽयं चिन्तामणिः प्रादु-रभूद्यदहमेवोपनिषद्वाक्यकोशस्य सम्यक्प्रणयनं कुर्यां तर्हि मदीयमप्यारब्धकार्यं सफलं भवेल्लोकसंग्रह-श्चापीति । ततस्तदैवोत्थाय कृतानन्तानन्तप्रणामोऽहं मुद्रिताष्टोत्तरशतोपनिषद्गतामीशावास्योपनिषद्मार्भ्यो-पनिषद्वाक्यमहाकोशहेतोस्तद्वाक्यावलीलेखनं विधातुमुद्युक्तः ।

चतुःपञ्चोपनिषदां वाक्यलेखनानन्तरं लिखितेषु वाक्येष्वपशब्दितं गलितादि च दृष्ट्वा तदहोर्कर्तु-मनसा पितृपितामहादिसंग्रहीतग्रन्थेषु विचिन्वता मयाऽतिजीर्णं हस्तलिखितं भ्रष्टाक्षरमष्टोत्तरशतोपनिषद्भिन्न-मुपनिषद्द्वयं समुपलब्धम् । तदवलोक्य ‘ एतदतिरिक्ता अन्या अप्युपनिषदोऽत्र मुम्बापुरस्थबृह-पुस्तकालये-’ष्वन्यत्र च स्युः ’ इत्याशाङ्कुरो मद्भृदाकाशेऽङ्कुरितः । परन्तु तल्लभः प्रयत्नापेक्षः, प्रयत्नस्तु शक्यवसर-द्रव्यापेक्षः, तद्धीनेनापि यथाशक्ति शनैः शनैः प्रयतितं मया । ‘ प्रसादचिह्नानि पुरःफलानि ’ (र. वं. २।२२) इति श्रीमन्महाकविकुलगुरोः कालिदासस्योक्तिस्तत्प्रसङ्गानुसारेण सूपयुक्तैव, तथापि ‘ प्रयत्नचिह्नानि पुरः-फलानि ’ इत्यपि केनचित्कविवरेण यत्रकुत्रचिदुक्तं स्याच्चैतदपि युक्ततरमेवेत्यहं मन्ये, मत्कृतप्रयत्नामृतधारा-सिञ्चनेन मदाशाङ्कुरस्य महावृक्षीभूतत्वात् । तासामत्यन्तायासलब्धानामुपनिषदां परिसङ्ख्यानं विंशोत्तर-शतद्वयात्मकमभूद्यासामयमुपनिषद्वाक्यमहाकोशः समजनि, तत्प्रेक्षासमकालमेव प्रेक्षावतां विद्वद्वराणामामोदाति-भूमिमारोहेद्देवासंशयम् । तद्व्रतं पुरुषसूक्तं ऋग्यजुरादिवेदान्तर्गतमप्युपनिषदेवेति निर्विवादं निश्चितं मत्वा तद्वाक्यैरयं कोशः समलङ्कृतोऽस्माभिः “ पुरा मत्पुत्र ! पुरुषसूक्तोपनिषद्ग्रहस्यप्रकारं निरतिशयाकारावलंबिना विराट्पुरुषेणोपदिष्टं रहस्यं ते विविच्योच्यते ” इति नारदपरिव्राजकोपनिषदि (उप. २) ब्रह्मणा नारदायोक्त-त्वात् । तथैव “ त्रिसुपर्णोपनिषदः पठनात् पंक्तिपावनः... त्रिसुपर्णश्रुतिर्द्विषा निष्कृतौ त्रिदले रता ” इति द्वितीय-बिल्वोपनिषदि दृष्टत्वात्तद्वाक्यैरप्ययं विभूषित इति ज्ञातव्यं विचक्षणैः । अस्मत्सङ्कलितबृहदुपनिषत्संग्रहे सग्रीसूक्त एत आलोचयतामालोचनगते भविष्यत एवेति ।

अत्र केचिद्वदन्ति—‘ उपनिषदस्तु दशैव त्रयोदश वा, या अवोधशब्दसुबोधाय श्रीमच्छङ्कराचार्यैर्वर्धैः प्रायशः शब्दशो व्याख्याताः, यदीतरास्तत्कालीना भवेयुस्तर्हि ता अपि कथं न तथाख्याविभूषिता दृग्गोचरतामायान्ति ? ’ इति । तदसत् । श्रीमच्छङ्करानन्द-नारायण-रामतीर्थादि-यतिवरैश्चत्वारिंशदधिकानामथर्वशिखाद्युपनिषदां कृतानि व्याख्यानानि दृश्यन्ते । तत्र श्रीमद्यतिवर-नारायणस्वामिपादैस्तु प्रत्युपनिषद्वाख्यानस्यादावन्ते च ‘ नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ’ इत्यनेन पद्येन स्वीयाचारकृतयः श्रुतिपराः समर्थिताश्च दृश्यन्ते । अत ईशावास्यदि-त्रयोदशोपनिषदामिव तदितरासां श्रुतिमयत्वसिद्धेर्दर्शनात् ॥ ॥ केचिद्वैयाकरणाचार्या नैयायिकादयश्च लिखित-कतिपयोपनिषद्गतमपशब्दितं ह्रस्वदीर्घादिकं च लेखकप्रमादोद्भूतं स्यादिति जानन्तोऽपि नाङ्गीकुर्वन्ति तत्समीकर्तुः कथयन्ति च यथादृष्टश्रुतमेव मुद्रणीयं, न वयं तत्र हस्तक्षेपं कर्तुं शक्नुम इति । तथापि मया लेखकप्रमादोद्भूतो हस्तदोषोऽयमिति निश्चित्यादिमान्तिमसम्बन्धमनेतिकम्य तद्व्रतामशुद्धिप्रचुरतां यथामति दूरीकृत्य तद्वाक्यान्यत्र समावेशितानि । आस्तां तावत्, प्रकृतमनुसरामः ।

अत्रोल्लिखितानामुपनिषदां प्राचीनार्वाचीनत्वं, तद्व्याख्यातृणां परिचयः, उपनिषद्गतास्फुटशब्दार्थपरिज्ञानं, अनेकार्थात्मादिशब्दा यत्र यत्रोपयुक्तत्वेनोपनिषत्सु दृग्गोचरा भवन्ति तेषां स्थलनिर्देशः, उपनिषदुपलब्धिस्थानादि-चैतद्विषयाणामत्रोल्लेखनमावश्यकमपि तद्यथावसरं यथामत्यस्योत्तरार्धे विद्वद्वेसराणामग्रे निधापयिष्यामः, उत्तरार्धस्याप्यविलम्बिततया मुद्रणावश्यकत्वात् । बृहदुपनिषत्संग्रहेण साकमचिरादेव तत्सर्वं प्रकाशीभविष्यत्येव ।

आदिमपाठ्यविषयाः ।

एतदुपनिषत्कोशोपयुक्तताजिज्ञासुभिः संस्कृतसारस्वतोपासकैः पण्डितवरैः शास्त्रि-पौराणिक-प्रवचनकर्त्रादिभिश्च प्रथमं ज्ञानवृक्षेयज्ञानात्मानात्मात्मीय-चिन्तितचिन्तनीय-ध्यानवृक्षेयव्यान-त्वमहमादिशब्द-राम्भित्रवाक्यानि शुद्ध-सत्त्वान्तःकरणेन प्रविचार्यास्योपयोगिता निर्धार्या ।

१-अत्र सर्वाणि वाक्यान्यकारादिवर्णक्रमेणैव लिखितानि; किन्तु ' ओङ्कारं प्रथमं कृत्वा ततो ब्रह्म प्रवर्तयेत् । अन्यथा विपरीतं तद्ब्रह्म स्यान्नात्र संशयः (प्रयोगपारिजाते यमः) इति धर्मशास्त्रानुशासनात्, श्रुत्यध्ययनस्य सर्वत्रोङ्कारपूर्वकत्वात्, उपनिषदामपि श्रुतिविशेषत्वाच्च प्रणवादीनि वाक्यानि प्रथमं निवेदय ततोऽकारादिक्रम आहतः । २-(?) ईदृक् चिह्नादिमद्वाक्यं ' जेकब् ' महोदयकृतोपनिषच्छब्दकोशादुपात्तम् । एवंविधानि वाक्यानि च ' घ ' वर्णादिवाक्यपर्यन्तमेव संगृहीतानि । ३- +इति चिह्नं प्रकृतस्य वाक्यस्यान्यत्रापि निर्दिश्यमानस्थलेऽवस्थानसूचकम् । ४- एतच्चिह्नमुपात्तवाक्यस्य तस्यामेवोपनिषदि निर्दिष्टस्थानेष्वाग्नेडनबोधकम् । ५-...इदं विस्तारभयात् त्यक्तानां शब्दानां सूचकम् । ६-अत्र कचित् पदच्छेदः पङ्क्त्यायतिपरिजिहीर्षया न विहितः । ७-दूरान्वयवन्ति द्राघिप्रानि च वाक्यानि- यथाऽऽचार्यैरुदाह्रियन्ते तथा- द्विधा त्रिधा वा कृत्वाऽत्र निवेशितानि । समग्राण्यपि च तानि तत्तदादिवर्णानुसारेण संगृहीतान्येवेति न कैश्चनानां विप्रतिपत्तव्यम् । ८-वाक्यारम्भप्रधानपदाद्यवर्णमरुनुध्यैव तन्निवेशनं विधाय, तदारम्भगतानि ' अथ- अतः-खलु ' प्रभृतीनि पदानि कुत्रचित् ( ) ईदृक् चिह्नान्तरे लिखितानि । ९-अत्र निर्दिष्टाः खण्डाध्यायाद्यङ्काश्च प्रकाशयमानं बृहदुपनिषत्संग्रहमनुसरन्ति । १०-उपनिषदां नामादिसङ्केताश्च सुव्यक्तत्वात् कोशानुशीलनावसर एव बुध्येरन् । ११-मुद्रितामुद्रितोपनिषत्सु कियन्त्यो निरङ्का अपि सन्ति ता यथावसरं यथामति च साङ्काः कृत्वैव तत्तदुपनिषद्वाक्यमत्र लिखितम्, यतस्तद्वाक्योपलब्धिः सुकरा स्यात्तथा यतितमिति वाचकदृक्पथं यास्यत्येव ।

उपनिषद्वाक्यकोशस्यास्य प्रणयनं केन प्रकारेण कथं जातं तदादावेव निर्दिष्टम् । तत्कार्यसमारम्भे प्रसिद्धा-प्रसिद्धा (मुद्रितामुद्रिताः) उपनिषन्मूलभाष्यादिग्रन्था इतस्ततो य उपलब्धास्ते सर्वेऽद्वैतपन्थीयानामेव ! ततोऽस्याखिलसाम्प्रदायिनामप्युपयुक्ततासिद्धिं चिकीर्षुणा मया तत्तत्साम्प्रदाय्युपनिषद्ग्रन्था बहुत्रान्वेषितास्तदा केवलं माध्वापरपर्यायिद्वैतपन्थीयाः सभाष्येशावास्यादयो दशोपनिषदः समासादिताः । तदन्तर्गताः पाठभेदा-स्तन्मूलत एवात्र सङ्कलिताः, माध्वभाष्यस्य गद्यपद्यात्मकत्वात् ; पद्यात्मके भाष्ये पाठान्तरव्याकृतेरसंभवाच्च । विशिष्टाद्वैतपन्थीयास्ताः सभाष्याः कुत्रचिन्मुद्रिता इति केवलं शुश्रुमः । शुद्धाद्वैतीयानां पुष्टिमार्गीयाणां तु दशोपनिषत्पाठान्तराणि सन्तीति किंवदन्त्याकर्ण्यते, कुत्रचिद्दृष्टान्यपि मया तद्ग्रन्थेषु, परंतु तदाप्तिः सुदुर्लभैव । तथापि यदि तानि मद्भागधेयवशाद्वस्तगतानि भवेयुः, यथोचितस्थलदानेन चात्र विभूषितानि भवेयुस्तर्हि कृतार्थो भवेयम् ।

अन्ततश्च " यैः सङ्कलितसकलसकलविद्यैर्विद्याभिलाषिभिर्विद्याधनदानंशौण्डैः श्रीमत्फत्तेसिंहसुतैः प्रतापसिंह-महागजैर्जराजर्जरितस्य दशैकादशहायनैः कृताखण्डितायासस्य कल्पवृक्षेणैव स्वच्छायाश्रितस्य तवेप्सिततमं पूरयित्वा त्वत्प्रणीत उपनिषद्वाक्यमहाकोशोऽङ्गीकृतः, तेषां कीर्तिकीर्तने सगुणगणधन्यवादाने च कथं त्वं दशदिकप्रसारितसद्यशोभास्करकरैश्चकितचित्तश्चलद्धस्तो जरठः समर्थो भवितुमिच्छसि " इति मम मानसं मां हसति, उपदिशति च मूलसिञ्चनेन वृक्षाग्रं यथोहसति सफलीभवति च तथा त्वमपि यैः साधनभूतैर्महाराजः प्रसादितस्ताञ्छरणीभव " इति । अतस्तानेव सौजन्यशालिनः परोपकृतिपरांस्तत्तदधिकाराधिकृतान् धन्यवादाहान् रा. रा. शं. म. पगारोपाभिधानान्, ' डॉ. लेले ' इत्युपाख्यान् डॉ. भट्टाचार्यान्, प्रो. श्री. स. ' भावे ' इत्युपाख्यान्, वि. पा. ' नेने ' इत्याख्यांश्चाहं तत्कृतोपकारभारेण नम्रीभूतः सादरं सप्रेम च संस्तूय निवेदयामि तत्तद्रूपकारजातातिमहत्त्यनुकम्पा नहि शक्या कदापि विस्मर्तुमित्यलमतिपल्लवेतेन ।

प्राज्ञादपांसुः—

साधले इत्युपाख्यो शंसुसूनुर्गजाननः

उपनिषन्नामादिसूची ।

उपनिषन्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१ अक्षमालोपनिषत्	अ. मा.	वाक्यात्मकः मंत्रात्मकश्च		
२ अक्ष्युपनिषत्	अक्ष्युप.	*वाक्यात्मकः *पद्यात्मकश्च		
३ अथर्वशिखोपनिषत्	अ.शिखो., अ.शि.	वाक्यात्मकः		
० अथर्ववेदसंहिता	अथर्व., अथर्व.सं.	कांडात्मकः		
४ अथर्वशिरउपनिषत् (शिबोप. रुद्रोप.)	अ. शिरः.	खंडात्मकः	वाक्यात्मकः मंत्रात्मकश्च	
५ अद्वयतारकोपनिषत्	अद्वयता., अ.ता.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
६ अद्वैतप्रकरणम् (मांडू.)	अद्वैत.	पद्यात्मकः		
७ अद्वैतोपनिषत्	अद्वैतो.	वाक्यात्मकः		
८ अद्वैतभावनोपनिषत्	अद्वैत.भा.	वाक्यात्मकः		
९ अध्यात्मोपनिषत्	अध्यात्मो.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
१० अनुभवसारोपनिषत्	अनु. सा.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
११ अन्नपूर्णोपनिषत्	अ. पू.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१२ अमनस्कोपनिषत्	अमन.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१३ अमृतनादोपनिषत्	अमृतना., अ.नादो.	पद्यात्मकः		
१४ अरुणोपनिषत्	अरुणो.	मंत्रात्मकः		
१५ अलातशान्तिप्र.	अ. शां.	पद्यात्मकः		
(माण्डूक्योपनिषत्कारिकाः)				
१६-१ अवधूतोपनिषत्	१ अवधू.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
१७-२ अवधूतोपनिषत्	२ अवधू.	पद्यात्मकः		

* गद्यं पद्यमिति प्राहुर्वाङ्मयं द्विविधं बुधैः । वर्णमात्रप्रभेदेन पद्यं बहुविधं स्मृतम् ॥ पद्यं चतु-
ष्पदी, तच्च वृत्तं जातिरिति द्विधा । वृत्तमक्षरसङ्ख्यातं जातिर्मात्राकृता भवेत् ॥ वाक्यं स्याद्योग्यता-
काङ्क्षासन्तियुक्तः पदोच्चयः । वाक्योच्चयो महावाक्यमित्थं वाक्यं द्विधा मतम् ॥ स्वार्थबोधसमाप्ताना-
मङ्गाङ्गित्वव्यपेक्षया । वाक्यानामेकवाक्यत्वं पुनः सम्भूय जायते ॥ ॥ वह्निपुराणे— प्राप्यते ज्ञानकथनं
परलोकसुभाषितम् । स्वर्गापवर्गसिद्ध्यर्थं भाषितं यत्सुशोभनम् ॥ वाक्यं मुनिवरैः शान्तैस्तद्विज्ञेयं
सुभाषितम् ॥ रागद्वेषानृतक्रोधकामतृष्णानुसारि यत् ॥ वाक्यं निरयहेतुत्वात्तदभाषितमुच्यते ॥ संस्कृते-
नापि किं तेन मृदुना ललितेन वा ॥ अविद्यारागवाक्येन संसारक्लेशहेतुना ॥ यच्छ्रुत्वा जायते पुण्यं
रागादीनां च संक्षयः । निरुद्धमपि तद्वाक्यं विज्ञेयमतिशोभनम् ॥ [इति श. चिं. कोशः]

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१८ अव्यक्तोपनिषत्	अव्यक्तो.	वाक्यात्मकः		
१९ आगमप्रकरणम् (मांडूक्योपनिषत्कारिकाः)	आगम.	पद्यात्मकः		
२० आचमनोपनिषत् (आचमनीयो.)	आचम.	वाक्यात्मकः		
२१ आत्मपूजोपनिषत्	आ. पू.	वाक्यात्मकः		
२२ आत्मप्रबोधोपनिषत् (आत्मबोधो.)	आत्मप्र.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
२३-१ आत्मोपनिषत्	१ आत्मोप.	वाक्यात्मकः		
२४-२ „	२ आत्मो.	पद्यात्मकः		
२५ आथर्वणद्वितीयोपनिषत्	आथ. द्वि. आथर्व. द्वि.	वाक्यात्मकः मंत्रात्मकश्च		
० आपस्तम्बश्रौतसूत्रम्	आप. श्रौ.सू.			
२६ आयुर्वेदोपनिषत्	आयुर्वे.	पद्यात्मकः		
२७ आरुणिकोपनिषत् (आरुण्येयुप.)	आरुणि., आरु.	वाक्यात्मकः		
२८ आर्षेयोपनिषत्	आर्षे., आर्षेयो.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
२९ आश्रमोपनिषत्	आश्रमो.	वाक्यात्मकः		
३० इतिहासोपनिषत्	इतिहा.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
३१ ईशावास्योपनिषत्	ईशावा., ईशा.	मंत्रात्मकः		
३२ उपनिषत्स्तुतिः	[शिवरहस्यान्तर्गताऽद्याप्यलब्धा.		अध्या. ५४]	
३३ ऊर्ध्वपुण्ड्रोपनिषत्	ऊर्ध्वपु. ऊर्ध्वपुं., ऊ.पुं.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
० ऋग्वेदसंहिता	ऋक्सं.,	अष्टकात्मकः	अध्यायात्मकः	वर्गात्मकः
अष्टकात्मिका	ऋ. अ.	„	„	„
मंडलात्मिका	ऋ.मं.	मण्डलात्मकश्च	सूक्तात्मकः	मंत्रात्मकः
० ऋग्वेदखिल.	ऋ.खि.श्री.सू.	मंत्रात्मकः		
३४ एकाक्षरोपनिषत्	एकाक्ष.ए.उ.	पद्यात्मकः		
३५-१ ऐतरेयोपनिषत्	१ ऐत.	अध्यायात्मकः	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः
३६-२ „ (आत्मषट्को.)	२ ऐत.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
३७-३ „	३ ऐत.	अध्यायात्मकः	खंडात्मकः	वाक्यात्मकः
३८ कठरुद्रोपनिषत् (कण्ठो.)	कठरु.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांक	तृतीयांकः
३९ कठोपनिषत्	कठो.	वाक्यात्मकः	पद्यात्मकः	
४० कठश्रुत्युपनिषत्	कठश्र.	वाक्यात्मकः		
४१ कलिसन्तरणोपनिषत् (हरिनामोप)	कलिसं.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
४२ कात्यायनोपनिषत्	कात्याय.	वाक्यात्मकः		
४३ कामराजकीलितो. द्वारोपनिषत्	कामरा. कामराज.	वाक्यात्मकः		
४४ कालामिरुद्रोपनिषत्	कालामि., का.रु.	वाक्यात्मकः		
४५ कालिकोपनिषत्	कालिको	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
४६ कालीमेघादीक्षितोप.	का.मे दी , का.मे.	वाक्यात्मकः		
४७ कुण्डिकोपनिषत्	कुण्डि. कुंडि. कुंडिको.	पद्यात्मकः वाक्यात्मकश्च		
४८ कृष्णोपनिषत्	कृष्णो.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
४९ केनोपनिषत्	केनो.	खण्डात्मकः	पद्यात्मकः वाक्यात्मकश्च	
५० कैवस्योपनिषत्	कैव.	खण्डात्मकः	पद्यात्मकः	
५१ कौलोपनिषत्	कौलो., कौलोप.	वाक्यात्मकः		
५२ कौषीतकिब्राह्मणोप.	कौ उ , कौ.त.	अध्यायात्मकः	वाक्यात्मकः	
५३ क्षुरिकोपनिषत्	क्षुरिको.	पद्यात्मकः		
५४ गणपत्यथर्वशीर्षोपनिषत्	गणप.	वाक्यात्मकः		
५५ गणेशपूर्वतापिन्युपनिष. (वरदपूर्वतापिन्यु.)	ग. पू.	उपनिषदात्मकः	वाक्यात्मकः	
५६ गणेशोत्तरतापिन्यु. (वरदोत्तरतापिन्यु.)	ग. शो.	उपनिषदात्मकः	वाक्यात्मकः	
५७ गर्भोपनिषत्	गर्भो.	वाक्यात्मकः		
५८ गान्धर्वोपनिषत्	गान्धर्वो.	वाक्यात्मकः		
५९ गायत्र्युपनिषत्	गायत्र्यु.	वाक्यात्मकः		
६० गायत्रीरहस्योपनिषत्	गायत्रीर.	वाक्यात्मकः		
६१ गारुडोपनिषत्	गारुडो.	पद्यात्मकः मंत्रात्मकश्च		
६२ गुह्यकास्युपनिषत्	गुह्यका.	पद्यात्मकः		

उपनिषद्भाष्यटीका	उपनिषद्भाष्यटीका	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
६३ गुह्यषोढान्यासोपनिषत्	गुह्यषो., गु. षो.	वाक्यात्मकः		
६४ गोपालपूर्वतापिन्युपनिषत्	गो. पू.	वाक्यात्मकः		
६५ गोपालोत्तरतापिन्यु.	गोपालो.	खण्डात्मकः	अध्यात्मकः	
६६ गोपीचन्दनोपनिषत्	गोपीचं.	वाक्यात्मकः		
		अध्यात्मकश्च		
६७ चतुर्वेदोपनिषत्	चतुर्वे.	वाक्यात्मकः		
		अध्यात्मकश्च		
६८ चाक्षुषोपनिषत्	चाक्षुषो.	मंत्रात्मकः		
(चक्षुरूप., चक्षुरोगोप., नेत्रोपनिषदिति नामान्तराणि.)				
६९ चित्त्युपनि.	चित्त्यु.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
७० छागलेयोपनि.	छाग., छागले.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
७१ छान्दोग्योपनिषत्	छांदो., छान्दो., छां. उ., छां.	अध्यात्मकः	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः
७२ जाबालदर्शनोपनिषत्	जा. द.	खण्डात्मकः	अध्यात्मकः	
७३ जाबालोपनिषत्	जाबालो. जाबा.,	वाक्यात्मकः		
७४ जाबाल्युपनिषत्	जाबाल्यु.	वाक्यात्मकः		
७५ तारसारोपनिषत्	तारसा.	अध्यात्मकः		
		मंत्रात्मकश्च		
७६ तारोपनिषत्	तारोप.	वाक्यात्मकः		
७७ तुरीयातीतोपनिषत्	तुरीया.	वाक्यात्मकः		
७८ तुरीयोपनिषत्	तुरीयो.	वाक्यात्मकः		
७९ तुलस्युपनिषत्	तुलस्यु.	अध्यात्मकश्च		
० तैत्तिरीयमारण्यकं	तै. आ.	मंत्रात्मकः		
८० तेजोबिन्दूपनिषत्	ते. बि.	अध्यात्मकः	अध्यात्मकः	
० तैत्तिरीयसंहिता	तै. सं.			
८१ तैत्तिरीयोपनिषत्	तैत्ति.+	वाक्यात्मकः	अनुवाकात्मकः	वाक्यात्मकः
		मंत्रात्मकश्च		
८२ त्रिपाद्विभूतिमहा- नारायणोपनिषत्	त्रि. म. न., त्रि. म.	अध्यात्मकः	वाक्यात्मकः	
८३ त्रिपुरातापिन्युपनि.	त्रि. ता.	उपनिषदात्मकः	मंत्रात्मकः	
		वाक्यात्मकश्च		
८४ त्रिपुरोपनिषत्	त्रिपुरो.	मंत्रात्मकः		

उपनिषद्भाष्यटीका	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकाः	द्वितीयांकाः	तृतीयांकाः
८५ त्रिपुरामहोपनिषत्	त्रि.म., त्रि.महो.	मंत्रात्मकः		
८६ त्रिशिखिब्राह्मणोपनि.	त्रि. ब्रा.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	पद्यात्मकः
८७ त्रिषुपर्णोपनिषत्	त्रिषुप.	मंत्रात्मकः		
८८ दक्षिणामूर्त्युपनिषत्	द. मृ.	वाक्यात्मकः		
८९ दत्तात्रेयोपनिषत्	दत्तात्रे.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
९० दत्तोपनिषत्	(अशुद्धमञ्जुरा)			
९१ दुर्वासोपनिषत्	दुर्वासो.	पद्यात्मकः		
९२ देव्युपनिषत्	देव्यु.	मंत्रात्मकः		
		पद्यात्मकः		
९३ २ ,, [शिवरहस्यान्तर्गताऽप्यद्याप्यलब्धा. अ. ९९]				
९४ द्वयोपनिषत्	द्वयो.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
९५ ध्यानविन्दूपनिषत्	ध्या. विं.	पद्यात्मकः		
९६ नादविन्दूपनिषत्	ना. विं.	पद्यात्मकः		
९७ नारदपरिव्राजकोपनि.	ना. प.	उपदेशात्मकः	वाक्यात्मकः	पद्यात्मकश्च
९८ नारदोपनिषत्	नारदो.	वाक्यात्मकः		
९९ नारायणपूर्वतापिन्यु.	ना. पू. ता.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
१०० नारायणोत्तरतापिन्यु.	ना. उ. ता.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
१०१ नारायणोपनिषत्	नारा.	वाक्यात्मकः		
(नारायणाथर्वशीर्षोप.)				
१०२ निरालम्बोपनिषत्	निरा., निरो. उ.	वाक्यात्मकः		
	निरा. लं.			
१०३ निरुक्तोपनिषत्	निरुक्तो.	अध्यायात्मकः	वाक्यात्मकः	पद्यात्मकश्च
१०४ निर्वाणोपनिषत्	निर्वाणो.	वाक्यात्मकः		
१०५ नीलरुद्रोपनिषत्	नीलरु.	खण्डात्मकः	मंत्रात्मकः	
१०६ नृसिंहपूर्वतापिन्युपनि.	नृ. पू.	उपनिषदात्मकः	वाक्यात्मकः	
१०७ नृसिंहषट्चक्रोपनिषत्	नृ. षट्च.	वाक्यात्मकः		
१०८ नृसिंहोत्तरतापिन्युपनि.	नृसिंहो.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
१०९ पञ्चब्रह्मोपनिषत्	पञ्चब्र.,	वाक्यात्मकः		
	पं. ब्र.	पद्यात्मकः		

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
११० परब्रह्मोपनिषत्	परब्र.	वाक्यपद्यात्मकः		
१११ परमहंसपरिव्राजकोप.	प. हं. प.	वाक्यात्मकः		
११२ परमहंसोपनिषत्	प.हंसो., प.हं.	वाक्यात्मकः		
११३ पारमात्मिकोपनि.	पारमा.	अनुवाकात्मकः	मंत्रात्मकः	
० पारस्करगृह्यसूत्रम्	पा. गृ. सू.			
११४ पारायणोपनिषत्	पारायणो.	मंत्रात्मकः		
११५ पाशुपतब्रह्मोपनिषत्	पा. ब्र.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
११६ पिण्डोपनिषत्	पिण्डो.	पद्यात्मकः		
११७ पीताम्बरोपनिषत्	पीतांबरो.	वाक्यात्मकः		
११८ पुरुषसूक्तोपनिषत्	पु. सू.	मंत्रात्मकः		
११९ पैङ्गलोपनिषत्	पैङ्गलो.	अध्यायात्मकः	वाक्यात्मकः	
			पद्यात्मकश्च	
१२०-१ प्रणवोपनि.	१ प्रणवो.	पद्यात्मकः		
१२१-२ „	२ प्रणवो.	वाक्यात्मकः		
१२२ प्रश्नोपनिषत्	प्रश्नो.	प्रश्नात्मकः		
१२३ प्राणाग्निहोत्रोपनिषत्	प्राणाग्नि., प्रा. हो.	खण्डात्मकः	मंत्रात्मकः	
			वाक्यात्मकश्च	
१२४ बटुकोपनिषत्.	बटुको.	वाक्यात्मकः		
(बटुकोप.)		पद्यात्मकश्च		
१२५ बह्वचोपनि.	बह्वचो.	वाक्यात्मकः		
१२६ बाष्कलमन्त्रोपनि.	बा. मं.	वाक्यात्मकः		
१२७ १ बिल्वोपनि.	१ बिल्वो.	पद्यात्मकः		
१२८ २ „	२ बिल्वो.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकः		
१२९ बृहज्जाबालोपनि.	बृ. जा., बृहज्जा.	ब्राह्मणात्मकः	वाक्यात्मकः	
			पद्यात्मकश्च	
१३० बृहदारण्यकोपनि.	बृ.उ., बृह.	अध्यायात्मकः	ब्राह्मणात्मकः	वाक्यात्मकः
१३१ ब्रह्मविन्दूपनिषत्	ब्र. विं.	पद्यात्मकः		
(अमृतविन्दूप.)				
१३२ ब्रह्मविद्योपनिषत्	ब्रह्मवि., ब्र.वि.	पद्यात्मकः		
१३३ ब्रह्मोपनि.	ब्रह्मोप., ब्रह्मो.	वाक्यपद्यात्मकः		

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१३४ भगवद्गीतोपनिषत्	भ. गी.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१३५ भवसन्तरणोपनि.	भवसं.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१३६ भस्मजावालोपनि.	भ.जा., भस्मजा.	अध्यायात्मकः	वाक्यात्मकः	
१३७ भावनोपनि.(कापिलोप.)	भावनो.	वाक्यात्मकः		
१३८ भिक्षुकोपनिषत्	भिक्षुको.	वाक्यात्मकः		
१३९ मठाज्ञायोपनिषत्	मठाज्ञा.	वाक्यात्मकः		
० महावाक्यरत्नावलिः	म. वा. र.	प्रकरणात्मकः		
१४० मण्डलब्राह्मणोपनि.	मं. ब्रा.	ब्राह्मणात्मकः	वाक्यात्मकः	
१४१ मंत्रिकोपनिषत् (चूलिकोप.)	मंत्रिको.	पद्यात्मकः		
१४२ मल्लायुपनि.	(अशुद्धप्रचुरा कोशासंगृहीतवाक्या)			
१४३ महानारायणोपनि.	महाना., म.ना.	खण्डात्मकः	मंत्रात्मकः	
(बृहन्नारायणो.—उत्तरनारायणो.)				
१४४ महावाक्योपनि.	महावा.	वाक्यात्मकः		
१४५ महोपनिषत्	महो.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१४६ माण्डूक्योपनिषत्	माण्डू.	वाक्यात्मकः		
१४७ मुक्तिकोपनिषत्	मुक्तिको., मुक्ति.	अध्यायात्मकः	वाक्यपद्यात्मकः	
१४८ मुण्डकोपनि.	मुण्डको., मुण्ड.	मुण्डकात्मकः	खंडात्मकः	मंत्रात्मकः
१४९ मुद्गलोपनिषत्	मुद्गलो.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	मंत्रात्मकः
१५० मृत्युलांगूलोपनिषत्	मृत्युलां.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
१५१ मैत्रायण्युपनिषत्	मैत्रा.	प्रपाठात्मकः	वाक्यात्मकः	
१५२ मैत्रेय्युपनिषत्	मैत्रे., मैत्रे.उ.	अध्यायात्मकः	गद्य-पद्यात्मकः	
१५३ यज्ञोपवीतोपनिषत्	यज्ञोप.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
१५४ याज्ञवल्क्योपनिषत्	याज्ञव.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
१५५ योगकुण्डल्युपनिषत्	योगकुं.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१५६ योगचूडामण्युपनिषत्	यो. चू.	पद्यात्मकः		
		वाक्यात्मकश्च		

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१५७-१ योगतत्त्वोपनिषत्	१ यो. त.	पद्यात्मकः		
१५८-२ ,,	२ योगत.	पद्यात्मकः		
१५९ योगराजोपनिषत्	योगरा.	पद्यात्मकः		
१६० योगशिखोपनिषत्	यो. शि.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१६१ योगोपनिषत्	योगो.	पद्यात्मकः		
१६२ राजश्यामला- रहस्योपनिषत्	रा. श्या. र.	वाक्यात्मकः		
१६३ राधिकोपनिषत्	राधिको.	वाक्यात्मकः		
१६४ राधोपनिषत्	राधो.	प्रपाठात्मकः	वाक्यात्मकः	
१६५ रामपूर्वतापिन्युपनि.	रा. पू., रामपू.	उपनिषदात्मकः	पद्यात्मकः	
१६६ रामरहस्योपनिषत्	रामर.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
			वाक्यात्मकः	
१६७ रामोत्तरतापिन्युपनि.	रामो., रामोत्त.	खण्डात्मकः	मंत्रात्मकः	
			वाक्यात्मकश्च	
१६८ रुद्रहृदयोपनिषत्	रुद्रहृ.	पद्यात्मकः		
१६९ रुद्राक्षजाबालोपनि.	रु. जा.	पद्यात्मकः		
		वाक्यात्मकश्च		
१७० रुद्रोपनिषत्	रुद्रो., रुद्रोप.	वाक्यात्मकः		
१७१ लक्ष्म्युपनिषत्	लक्ष्म्यु.	वाक्यात्मकः		
१७२ लांगूलोपनिषत्	लांगूलो.	मंत्रात्मकः		
१७३ लिङ्गोपनिषत्	लिङ्गो.	वाक्यात्मकः		
० वासनेयीसंहिता (यजुर्वे.)	वा. सं.	अध्यायात्मकः	मंत्रात्मकः (कण्डिकात्मकः)	
१७४ वज्रपञ्जरोपनिषत्	व. पं.	वाक्यात्मकः		
१७५ वज्रसूचिकोप.	व. सू., वज्रसू.	वाक्यात्मकः		
१७६ वनदुर्गोपनिषत्	वनदु.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
१७७ वराहोपनिषत्	वराहो.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१७८ वासुदेवोपनिषत्	वासुदे., वासु.	वाक्यात्मकः		
१७९ विश्रामोपनिषत्	विश्रामो.	पद्यात्मकः		
१८० विष्णुहृदयोपनिषत्	विष्णुहृ.	खण्डात्मकः	मन्त्रात्मकः	
१८१ वैतथ्यप्रक. (मांडू.) वैतथ्य.		पद्यात्मकः		

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१८२ शरभोप.	शरभोपनिषत्	पद्यात्मकः वाक्यात्मकश्च		
१८३ शाखायनीयोपनिषत्	शाखाय.	पद्यात्मकः वाक्यात्मकश्च		
१८४ शाण्डिल्योपनिषत्	शांडि., शाण्डि., शाण्डिल्यो., शां.	अध्यायात्मकः	खंडात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च
१८५ शारीरकोपनिषत्	शारीर.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
१८६-१ शिवसङ्कल्पोपनिषत्	१ शिवसं.	मन्त्रात्मकः		
१८७-२ शिवसङ्कल्पोपनिषत्	२ शिवसं.	मन्त्रात्मकः		
१८८ शिवोपनिषत्	शिवो.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१८९ शुक्रहस्योपनिषत्	शुकर., शु. र.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
१९० शौनकोपनिषत्	शौनको.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकश्च	
१९१ श्यामोपनिषत्	श्यामोप.	वाक्यात्मकः		
१९२ श्रीचक्रोपनिषत् (श्रीमद्भगवद्गीतोपनि.)	श्रीचक्रो.	मन्त्रात्मकः	वाक्यात्मकश्च	
१९३ श्रीविद्यातारकोपनि.	श्रीवि. ता.	मादात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
१९४ श्रीसूक्तम्	श्रीसू.	मन्त्रात्मकः		
१९५ श्वेताश्वोपनिषत्	श्वेता., श्वेताश्व.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः मन्त्रात्मकः	
१९६ षोडोपनिषत्	षोडो.	वाक्यात्मकः		
१९७ सङ्कर्षणोपनिषत्	सङ्कर्ष., संक.	वाक्यात्मकः		
१९८ सदानन्दोपनिषत्	सदानं.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
१९९ संध्योपनिषत्	सन्ध्यो.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
२००-१ सन्न्यासोपनिषत्	१ सं. सो.,	अध्यायात्मकः		
२०१-२ सन्न्यासोपनिषत्	२ सन्न्यासो.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकः		
२०२ सरस्वतीरहस्योप.	सरस्व.	मन्त्रात्मकः पद्यात्मकश्च		

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
२०३ सर्वसारोप. (सर्वोपनि.)	सर्वसारो., सर्वसा.	वाक्यात्मकः		
२०४ सहवै. (सहवाउ.)	सहवै.	वाक्यात्मकः मंत्रात्मकश्च		
२०५ संहितोपनिषत्	संहितो.	वाक्यात्मकः मंत्रात्मकश्च		
२०६ सामरहस्योपनिषत् ० सामवेदः	सामर. सामवे.	वाक्यात्मकः		
२०७ सावित्र्युपनिषत्	सावित्र्यु.	वाक्यात्मकः		
२०८ सिद्धान्तविट्ठलोपनिषत्	सि.वि.	वाक्यात्मकः		
२०९ सिद्धान्तशिखोपनिषत्	सि. शि.	पद्यात्मकः मन्त्रात्मकश्च		
२१० सिद्धान्तसारोपनिषत्	सि. सा.	आवरणात्मकः	वाक्यात्मकः	
२११ सीतोपनिषत्	सीतो., सीतोप.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
२१२ सुदर्शनोपनिषत्	सुदर्श.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
२१३ सुबालोपनिषत्	सुबालो.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
२१४ सुमुख्युपनिषत्	सुमुख्यु.	गद्यात्मकः		
२१५ सूर्यतापिन्युपनिषत्	सूर्यता.	पटलात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
२१६ सूर्योपनिषत्	सूर्यो.	वाक्यात्मकः		
२१७ सौभाग्यलक्ष्म्युपनि.	सौभाग्य. सौ. ल.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
२१८ स्कन्दोपनिषत्	स्कन्दो.	"		
२१९ स्वसंवेद्योपनिषत्	स्वसंवे.	वाक्यात्मकः		
२२० हयग्रीवोपनिषत्	हयग्री.	वाक्यात्मकः		
२२१ हंसषोढोपनिषत्	हं.षोढो., हंसषो.	मन्त्रात्मकः		
२२२ हंसोपनिषत्	हंसो.	वाक्यात्मकः		
० हिरण्यकेशीगृह्यसूत्रम्	हि. गृ. सू.			
२२३ हेरम्बोपनिषत्	हेरम्बो.	गद्यपद्यात्मकः		

॥ इत्युपनिषदः ॥

ॐ

ॐ ॐ ॐ इति त्रिरुक्त्वा चतुर्थः शान्त आत्माप्लुत...	अ.शिखो. १	ॐ आपो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः सुवरोम्	महाना. ११७
ॐ ॐ नमो भगवते नारायणाय	त्रि.म. ना. ७।९	ॐ आपो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः स्वर्गो [मैत्रा. ६।३५+	त्रि.म.ना. ७।११
ॐ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय	त्रि.म. ना. ७।९	ॐ आपोऽमृतमर्त्यस्य... जन्यते पुरुषोत्तमात्	कृ. पु. सि. ३
ॐ ॐ वाचि प्रतिष्ठा	बह्वचो. २	ॐ आप्यायन्तु ममाङ्गानि वाक्प्राणः ॐ इङ्कार पुष्टिद क्षोभकर तृतीयेऽक्षे	शांतिपाठः अ. मा. ४
ॐ अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ लृ ए ऐ ओ औ अं अः	त्रि.म.ना. ७।१०	ॐ इति तिस्रो मात्राः, एताभिः सर्वमिदमोतं प्रोतं चास्मिन्	मैत्रा. ६।३
ॐ अघोराय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२४	ॐ इति प्रतिपद्यन्ते ॐ इति प्रयुक्तआत्मज्योतिःसकृदावर्तते	शौनको. १।५
ॐ अङ्कार मृत्युञ्जय सर्वव्यापक प्रथमेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ इति ब्रह्म [तैत्ति. १।८।१+	अ. शिखो. १
ॐ अदामो ३ पिबा ३ मो देवो वरुणः सविता २	छां. उ. १।१२।५	ॐ इति ब्रह्म भवति ॐ इति ब्रह्मणः प्रवक्ष्यन्नाह ब्रह्मोपा-	ना. प. ८।२
ॐ अनिरुद्धाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।८	ॐ इति ब्रह्मा प्रसौति ॐ इति ब्रह्मेति व्यष्टिसमष्टिप्रकारेण	तारसा. १।४
ॐ अपानात्मने ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवः अहं वृक्षस्य रेखिव	गोपालो. ३।४	ॐ इति शंसन्ति	तैत्ति. १।८।१
ॐ आङ्काराकर्षणात्मक सर्वगत द्वितीयेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४		तैत्ति. १।८।१
ॐ आदौ नम उच्चार्य ततो भगवते पदं	द. मू. २		ना. प. ८।१

ॐ इति सत्यम्	१ ऐतरे. ३।६।४	ॐ इत्येतदक्षरमुद्गीथमुपासीत	छां. उ. १।१।१
ॐ इति संहरन्नानुसन्दध्यात्	नृसिंहो. ४।१		+१।४।१
ॐ इति सामानि गायन्ति	तैत्ति. १।८।१	ॐ इत्येतदक्षरमुद्गीथः	छां. उ. १।१।१
ॐ इति होवाच व्यज्ञासिष्टा इति	वृ. उ. १।२।१, + ६।२।१	ॐ इत्येतदक्षरमुपासीत	छां. उ. १।४।१
[२, ३]	+ ६।२।१	ॐ इत्येतदक्षरस्य चैतत्	मैत्रा. ६।४
ॐ इति होवाच [वृ. उ. ३।१।१, १, १]	+ ६।२।१	ॐ इत्येतदक्षरं परं ब्रह्म, अस्य पादा-	अ. शिखो. १
ॐ इति ह्युद्रायति तस्योपव्याख्यानं	छां. उ. १।१।१ + १।४।१	श्रुत्वारः	
	नृसिंहो. ८।१	ॐ इत्येतदक्षरं परं ब्रह्म तदेवोपा-	तारसा. २।१
ॐ इति होवानुजानाति	छां. उ. १।५।१, ३	सितव्यं	
ॐ इति होत्र स्वरन्नेति	तैत्ति. १।८।१	ॐ इत्येतदनुकृति ह स्म वा	तैत्ति. १।८।१
ॐ इतीदं सर्वम्	सन्ध्यो. २०	अप्योप्रावय	
ॐ इत्यक्षरम्	तैत्ति. १।८।१	ॐ इत्येतदनुकृति ह स्म...	तैत्ति. १।८।१
ॐ इत्यग्निहोत्रमनुजानाति	भ. जा. २।३	आप्रावयन्ति (मा.)	नारा. ३
ॐ इत्यग्ने व्याहरेत्	तैत्ति. १।८।१	ॐ इत्येतद्व्याहरेत्	अ. ना. २१
ॐ इत्यध्वर्युः प्रतिगरं प्रतिगृणाति	नृसिंहो. १।१	ॐ इत्येतेन (एकेन) रेचयेत्	छां. उ. १।१।८
ॐ इत्यनुजानीध्वं ब्रूतेनमिति	मैत्रा. ६।४	ॐ इत्येव तदा हेषा एव समृद्धिः	
ॐ इत्यनेनैत उपासीताजस्रं	मैत्रा. ६।२६	ॐ इत्येव यदुद्धूतं ज्ञानं ज्ञेयात्मकं	
ॐ इत्यनेनोद्धृत्यानामयेऽमौ जुहोति	मैत्रा. ६।२२	शिवम् । असंसृष्टविकल्पांशं	प्राणस्पन्दो निरुध्यते
ॐ इत्यनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तः	शौनको. १।५	ॐ इत्येवं ध्यायथ आत्मानं, स्वस्ति वः	शाण्डि. १।३४
ॐ इत्यभिनिधापयन्ति	शौनको. १।५	ॐ इत्येवं ध्यायंस्तथाऽऽत्मानं युञ्जीत	मुण्ड. २।२।६
ॐ इत्यभ्याददते	शौनको. १।५	ॐ ईङ्कार वाक्प्रसादकर निर्मल	मैत्रा. ६।३
ॐ इत्यस्याददते	महाना. १७।१३	चतुर्थेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ इत्यात्मानं युञ्जीत	छां. उ. १।१।१	ॐ ईशानाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	
ॐ इत्याप्रावयति	+ १।४।१	वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२६
ॐ इत्युद्रायति [छां. उ. १।१।१ + १।१।१]	ना. प. ८।२	ॐ ई ओं नमो भगवते श्रीमहा-	
ॐ इत्येकाक्षरमन्तःप्रणवं विद्धि	अ. ना. २१	गरुडाय ...	गारुडो. १०
ॐ इत्येकाक्षरं ब्रह्म [ध्या. वि. ९ +	+ १ प्रणवो + २	ॐ ईसचरतिसचरति... वज्रेण स्वाहा	गारुडो. १२
ब्रह्मवि. २ + महाना. ११।१५ + सूर्यो. ९]	भ. गी. ८।१३	ॐ उशन् ह वै वाजश्रवसः सर्ववेदसं	
अमु. २० + तारसा. २।१	तारसा. १।३	ददौ	कठो. १।१
ॐ इत्येकाक्षरमात्मस्वरूपं	तारसा. २।१	ॐ उङ्कार सर्वबलप्रद सारतर	
ॐ इत्येकाक्षरं परं ब्रह्म तदेवोपासितव्यं	ध्या. वि. ९	पञ्चमेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ इत्येकाक्षरं ब्रह्म ध्येयं	अ. जा. २१	ॐ उदानात्मने ॐ तत्सद्भुवः सुवः	गोपालो. ३।८
ॐ इत्येकेन (एतेन) रेचयेत्	अ. शिखो. १	ॐ उङ्कारोच्चाटनकर दुस्सह षष्ठेऽक्षे	
ॐ इत्येतदक्षरमादौ प्रयुक्तं ध्यानं		प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ध्यायितव्यं		ॐ ऋङ्कार सङ्क्षोभकर चञ्चल	
ॐ इत्येतदक्षरमिदं सर्वं, तस्योपव्या-	माण्डू. १ +	सप्तमेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ख्यानं भूतं भव्यं भविष्यदिति	नृसिंहो. १।२	ॐ ऋङ्कार सम्मोहनकरोज्ज्वलाष्टमेऽक्षे	
नृ. पू. २।२ + ४।२ +		प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४

ॐ लङ्कार विद्वेषणकर मोहक नवमेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ काराद्वयाहृतिरभवत्	गायत्रीर. १
ॐ लङ्कारमोहकरदशमेऽक्षेप्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारान्तरालिकं मनुमावर्तयेत्	गो. पू. ३।१०
ॐ एङ्कार सर्ववश्यक शुद्धसत्त्वैका- दशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारेण सर्वा वाक् सन्तृण्णा	छां. उ. २।२३।४
ॐ ऐङ्कार शुद्धसात्त्विक पुरुषवश्यक द्वादशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारेणममात्मानं परमं ब्रह्म नृसिंहमन्विष्य ...	नृसिंहो. ७।१ नृसिंहो. ६।३
ॐ ऐं हीं श्रीं आनन्देश्वराय विद्महे सुधादेव्यै...प्रचोदयात्, तन्नो अर्धनारीश्वरः प्रचोदयात्	अ. मा. ४	ॐ कारो परे ब्रह्मणि पर्यवसितः ॐ कारो बाणः शक्तिरेव पीठं	लिङ्गोप. २ गोपालो. २।१४
ॐ ओङ्काराखिलवाङ्मय नित्यशुद्ध त्रयोदशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारोऽयमजरोऽमरोऽभयोऽमृतः ॐ कारो यूपः	प्रा. हो. ४।३
ॐ औङ्कार सर्ववाङ्मय वश्यक चतुर्दशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारो वेदानामुत्तरोपनिषदं व्याख्यास्यामः	२ प्रणवो. १४ कालिको. १
ॐ अङ्कार गजादिवश्यक मोहन पञ्चदशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ काली कपालिनी ॐ कुमारीपदत्रिहारबाणोऽग्रमूर्तये	लांगूलो. ७
ॐ अःकार मृत्युनाशनकर रौद्र षोडशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	... स्वाहा ॐ केशवाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	विष्णुह. २।१०
ॐ कङ्कार सर्वविषहर कल्याणद सप्तदशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	वासुदेवाय नमो नमः ॐ क्रतो स्मर कृतं स्मर[ईशा.१७+]	बृ. उ. ५।१५।१
ॐ ङ्कार एवेदं सर्वं ॐ ङ्कारध्वनिनादेन ॐ ङ्कारप्रभवं सर्वं ॐ ङ्कारमात्मानमुपदिदेश ॐ ङ्कारप्रभवा देवाः ॐ ङ्कारप्रभवाः स्वराः ॐ ङ्कारप्लवेन...पारं तीर्त्वा ॐ ङ्कारप्लवेनान्तर्हृदयाकाशस्य पारं ॐ ङ्कारस्तु तथा योज्यः [ब्र.वि.१२+] ॐ ङ्कारस्त्रिविधो विचित्रकरणैः प्राणश्च वायोर्ज्यैः...	अ. मा. ४ छां. उ. २।२४।४ ध्या. वि. २३ ध्या. वि. १६ नृसिंहो. ९।१ ध्या. वि. १६ ध्या. वि. १६ मैत्रा. ६।२४ मैत्रा. ६।२८ प्रणवो. १२ अमन. २।१०७	ॐ क्षङ्कार परात्पर तत्त्वज्ञापक... शिखामणौ... ॐ खङ्कार सर्वक्षोभकर व्यापकाष्टा- दशेऽक्षे प्रतितिष्ठ ॐ खं ब्रह्म, खं पुराणं वायुरंखमिति ॐ खेचराय नमः...सत्त्वाय नमः ॐ गङ्कार सर्वविघ्नशमन महत्तरैकोन- विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ ॐ गं गणपतये नमः ॐ गोविन्दाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः ॐ घङ्कार सौभाग्यद स्तम्भनकर विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ ॐ घृणिः सूर्य आदित्यः ॐ ङङ्कार सर्वविषनाशकरोऽग्रैक- विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ ॐ चक्षुश्चक्षुश्चक्षुस्तेजः स्थिरो भव ॐ चङ्काराभिचारघ्न कर द्वाविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	त्रि.म.ना.७।१० अ. मा. ४ अ. मा. ४ बृ. उ. ५।११ अक्षु. १ अ. मा. ४ गणप. ७ विष्णुह. २।१३ अ. मा. ४ त्रि.म.ना.७।११ अ. मा. ४ चाक्षुषो. २ अ. मा. ४

ॐ छङ्कार भूतनाशकर भीषण त्रयोविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ तस्मै महाप्रासाय महादेवाय शुलिने	शरभो. २४
ॐ जङ्कार कृत्यादिनाशकर दुर्धर्ष चतुर्विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ त्रिविक्रमाय पुरुषाय पुरुषरूपाय...	विष्णुह. २।१६
ॐ झङ्कार भूतनाशकर पञ्चविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ थङ्कार धर्मप्राप्तिकर निर्मल त्रय- स्त्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ ञङ्कार मृत्युप्रमथन षड्विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ दक्षिणामूर्तिरीश्वरोम् ॐ दङ्कार पुष्टिवृद्धिकर प्रियदर्शन चतुस्त्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	त्रि.म.ना. ७।९ अ. मा. ४
ॐ टङ्कार सर्वव्याधिहर सुभग सप्तविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ धङ्कार विषज्वरनिघ्न विपुल पञ्चत्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ ठङ्कार चंद्ररूपाष्टाविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ नङ्कार भुक्तिमुक्तिप्रद शान्त षट्त्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ डङ्कार गरुडात्मक विषघ्न शो- भनैकोनत्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ नमश्चक्षुस्तेजोदात्रे दिव्याय भास्कराय	चाक्षुषो. २ गणप. १
ॐ ढङ्कार सर्वसम्पत्प्रद सुभग त्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ नमस्ते भगवति मन्त्रमातृके...	अ. मा. ६
ॐ णङ्कार सर्वसिद्धिप्रद मोहकरैक- त्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. २४	विश्वामृत्यो...	अ. मा. ६
ॐ तङ्कार धनधान्यादिसम्पत्प्रद प्रसन्न द्वात्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ नमस्ते भगवति मन्त्रमातृके- ऽक्षमाले उच्चाटन्यो...	अ. मा. ६
ॐ तत्पुरुषाय पु...पु...वासु...	विष्णुह. २।२५	ॐ नमस्ते भगवति मन्त्रमातृके- ऽक्षमाले शेषस्तम्भिनि	अ. मा. ६
ॐ तत्पुरोर्नमः	महाना. १६।१	ॐ नमस्ते भगवति मन्त्रमातृके- ऽक्षमाले सर्ववशङ्करि	अ. मा. ६
ॐ तत्सदिति निर्देशः	भ. गी. १७।२३	ॐ नमः करुणाकरायामृताय	चाक्षुषो. २
ॐ तत्सत्यम्, ॐ तत्सर्वम्	महाना. १६।१	ॐ नमः प्रत्यगानन्दं ब्रह्मपुरुषं प्रणवस्वरूपं	आ. प्र. १ त्रि.म.ना. ७।९
ॐ तत्सद्यत् परं ब्रह्म +गणेशो. १४+	रामो. २।४	ॐ नमः शिवाय	अ. मा. ६
ॐ तत्सर्वम् ॐ तत्पुरोर्नमः	श्रीवि.ता. ४।१	ॐ नमः शिवायेति याजुषमन्त्रो- पासको रुद्रत्व...	त्रि.ता. ४।३
ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि [त्रि.म.ना. ७।१।११+ +वनदु. ९+सूर्यो. २+	महाना. ११।७ पारायणो. ११	ॐ नमः श्रीराधारसिकानन्दाभ्याम्	सामर. ८०
ॐ तदात्मा ॐ तत्सत्यम्	महाना. १६।१	ॐ नमः सर्वकोटिसर्वविद्याराजाय ह्रीं स्वाहा	त्रि.म.ना. ७।९
ॐ तदेति । सद्योजातात्पृथिवी	वृ. जा. १।५९	ॐ नमो नारायणादन्यो मन्त्रः...नास्ति	ना. उ. ३।१
ॐ तद्रणेशः, ॐ सद्रणेशः, ॐ परं गणेशः	ग. शो. १।२	ॐ नमो नारायणाय इत्यष्टाक्षरो मन्त्रः	ना. पू. २।१
ॐ तद्रह्य ॐ तद्वायुः	महाना. १६।१	ॐ नमो नारायणाय शङ्खचक्रगदाधराय	आ. प्र. १
ॐ तद्रह्यात्मकाः सच्चिदानन्दाख्याः	रामो. २	ॐ नमो नारायणाय सहस्रार हुं फट् स्वाहा	ना. उ. २।३
ॐ तद्रह्येति चोच्चार्य	वृ. जा. ३।२४	ॐ नमो नारायणाय [त्रि.म.ना. ७।९+ मठान्ना. २।९	
ॐ त्रिदामभद्रः परं ज्योती रसोऽहं ॐ तद्वायुः, ॐ तदात्मा	रामो. २।४ महाना. १६।१		

ॐ नमो नारायणाय स्वाहा	ना. पू. ५।२
ॐ नमो नारायणायेति मंत्रोपासको	
वैकुण्ठभुवनं गमिष्यति [आ.प्र.१ +नारा. ४	
ॐ नमो नारायणाष्टाक्षरसंज्ञावरण-	
देवतापूजा कर्तव्या	ना. पू. ६।१
ॐ नमो नारायणेति तारकं चिदात्मक-	
मित्युपासितव्यम्	तारसा. १।३
ॐ नमो ब्रह्मणे नमो अस्त्वग्नये	सहवै. १२५
ॐ नमो भगवति माहेश्वरि ह्रीं	
श्रीं ह्रीं...	वनदु. १, २५
ॐ नमो भगवते आदित्याय...स्वाहा	चाक्षुषो. ५
ॐ नमो भगवते कालाभिरौद्रहनुमते...	लांगूलो. ७
ॐ नमो भगवते चण्डप्रतापहनुमते	लांगूलो. ४
ॐ नमो भगवते चिन्तामणिहनुमते...	लांगूलो. ५
ॐ नमो भगवते दत्तात्रेयाय	
सर्वकामप्रदाय	दत्तात्रेयो. २।१
ॐ नमो भगवते दधिवामनाय	त्रि.म.ना. ७।९
ॐ नमो भगवते दावानलकालाभि-	
हनुमते	लांगूलो. ३
ॐ नमो भगवते नारायणाय	त्रि.म. ना. ७।९
ॐ नमो भगवते पातालगरुडहनुमते	लांगूलो. ६
ॐ नमो भगवते भद्रजानिकटरुद्र-	
वीर हनुमते	लांगूलो. ८
ॐ नमो भगवते भस्माङ्गरागाय...	
ह्रीं फट् स्वाहा	त्रि. ता. ३।५
ॐ नमो भगवते महागरुडाय...	
हुं फट् स्वाहा	गारुडो. १३
ॐ नमो भगवते महासुदर्शनाय हुंफट्	त्रि.म. ना. ७।९
ॐ नमो भगवतेऽमृतवर्षाय रुद्राय	वनदु. ९८
ॐ नमो भगवते रुद्राय	वनदु. ३८
ॐ नमो भगवते वासुदेवायेति	
द्वादशं परिकीर्तितं	ना. पू. ३।१
ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूता-	
त्मने...	त्रि.म.ना. ७।१२
ॐ नमो भगवते श्रीं श्रीमन्महागरु-	
डाय...महागरुड...	वनदु. १६०
ॐ नमो भगवते श्रीमहानृसिंहाय...	
पञ्च पञ्च स्वाहा	त्रि. म. ना. ७।९

ॐ नमो भगवते श्रीमन्नारायणाय	
महाविष्णवे	ना. घ. २।३
ॐ नमो भगवते श्रीसूर्यायाक्षितेजसे	अक्षु. १, चाक्षु. २
ॐ नमो भगवते श्रीसूर्यायादित्या-	
याक्षितेजसेऽदोऽवाहिनि...	अक्षु. ३
ॐ नमो विश्वरूपाय	गो. पू. ४।४
ॐ नमो विष्णवे इतिषडक्षरं विज्ञातं	ना. पू. ३।१
ॐ नमो विष्णवे ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं क्षमौ...	त्रि.म.ना. ७।९
ॐ नमो विष्णवे सुरपतये महाबलाय	
स्वाहा	त्रि.म.ना. ७।१०
ॐ नागसिंहाय पुरुषाय पुरुषरूपाय...	
वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२८
ॐ नारायणाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	
वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।११
ॐ नित्यं शुद्धं बुद्धं निर्विकल्पं	यो. चू. ७२
ॐ नृसिंहाय विद्महे वज्रनखाय	
धीमहि	नृ. पू. ४।३
ॐ पङ्कार विषविघ्ननाशन भव्य	
सप्तत्रिंशोऽक्षे...	अ. मा. ४
ॐ पद्मनाभाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	
वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२०
ॐ पुरुषोत्तमाय पुरुषाय...वासु-	
देवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२९
ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं	शांतिपाठः
ॐ प्रणवेन्दुविष्णुसहस्रनेत्राय	
पुरुषाय पुरुषरूपाय... नमः	विष्णुह. २।२७
ॐ प्रद्युम्नाय पुरुषाय पुरुषरूपाय...	विष्णुह. २।७
ॐ फङ्काराणिमादिसिद्धिप्रद ज्योती-	
रूपाष्टत्रिंशोऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ बङ्कार सर्वदोषहर शोभनैकोन-	
चत्वारिंशोऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ ब्रह्मणो महिमेत्येवैतदाह	मैत्रा. ४।४
ॐ ब्रह्ममेवया [त्रिसुप. २+	महाना. १२।२
ॐ ब्रह्ममेवया [त्रिसुप. ३+	महाना. १२।३
ॐ भङ्कार भूतप्रशान्तिकर भयानक	
चत्वारिंशोऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः...	शांतिपाठः
ॐ भद्रं नो अपि वातय नमः	शांतिपाठः
ॐ भवोद्भवाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	विष्णुह. २।९

ॐ भुवः पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२ ना. प. ४।४६	ॐ यो हवै...श्रीपरमात्मा नारायणः ॐ यो हवै...नारायणः स भग-	तारसा. ३१ तारसा. ३।७
ॐ भुवः सन्न्यस्तं मया ॐ भूर्नमो भगवते दावानल...	लांगूलो. २	वान्...भगवती सीता...	
ॐ भूर्भुवः स्वः पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय...	विष्णुह. २।४	ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...विन्दु- स्वरूपः शत्रुघ्नो...	तारसा. ३।४
ॐ भूर्भुवः स्वरिति व्याहृतयः ॐ भूर्भुवः स्वः, तत्सवितुर्वरेण्यं०	२ प्रणवो. १८ सूर्यो. २	ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...मकार- वाच्यः शिवस्वरूपो...	तारसा. ३।३
ॐ भूर्भुवः स्वः सन्न्यस्तं मया ॐ भूर्लक्ष्मीर्भूर्लक्ष्मीः स्वर्लक्ष्मीः	ना. प. ४।४६	ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा नारायणः स भगवान्...	तारसा. ३।१
कालकर्णी...	नृ. पू. ४।३	ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा नारायणः स भगवान् तत्परः परमपुरुषः	
ॐ भूः ॐ भुवः ॐ स्वः ॐ महः ॐ जनः ॐ तपः ॐ सत्यं		नित्यशुद्धबुद्ध...ब्रह्मैवाहं रामोऽस्मि भूर्भुवः...	तारसा. ३।८
[महाना. १।१७+	त्रि.म.ना. ७।११	ॐ रङ्गार दाहकर विद्धत त्रिचत्वा- रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ भूः पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।१ ना. प. ४६, ४७	ॐ रामचन्द्राय नमः ॐ ॐ रामाय हुं फट् स्वाहा	त्रि.म. ना. ७।९ त्रि.म. ना. ७।९
ॐ भूः सन्न्यस्तं मया ॐ भूः स्वाहा ॐ भुवः स्वाहा...	प. हं. प. ५ सं. सो. २।६	ॐ लङ्कार विश्वम्भर भासुर चतु- श्चत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
अनेन जातरूपधरो भूत्वा ॐ भूः स्वाहेति शिखासुत्याख्य		ॐ वङ्कार सर्वाप्यायनकर निर्मल पञ्चचत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ भूः स्वाहेत्यप्सु वलं कटिसूत्रं च विसृज्य [सं. सो. २।६+	ना. प. ४।४७	ॐ वाङ्मे मनसि प्रतितिष्ठिता ॐ वामनाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	शान्तिपाठः विष्णुह. १।१७ २३।३०
ॐ मङ्कार विद्वेषिमोहनकरैकचत्वा- रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४ ना. पू. ५।२	वासुदेवाय नमो नमः ॐ विष्णवे पुरुषाय पुरुषरूपाय...	विष्णुह. २।१६
ॐ मत्स्यावताराय नमः ॐ मधुसूदनाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	विष्णुह. २।१५	ॐ व्यानात्मने ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवः ॐ शङ्कार सर्वफलप्रद पवित्र	गोपालो. ३।६
वासुदेवाय...नमः ॐ माधवाय पुरुषाय पुरुषरूपाय...		षट्चत्वारिंशेऽक्षे...	अ. मा. ४
नमो नमः	विष्णुह. २।१२	ॐ शिवं ॐ शिवं ॐ शिवं ॐ शं नो मित्रः शं वरुणः	गणेशो. २।१ शान्तिपाठः
ॐ यङ्कार सर्वव्यापक पावन द्विचत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ शीक्षां व्याख्यास्यामः ॐ शोभिति शस्त्राणि शंसन्ति	तैत्ति. १।२।१ तैत्ति. १।८।१
ॐ यश्छन्दसाष्टषभो विश्वरूपः ॐ यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं	शान्तिपाठः शान्तिपाठः	ॐ श्रीकृष्णाय देवकीनन्दनाय ॐ तत्सत्	गोपालो. ३।९
ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...उकार- वाच्य उपेन्द्रस्वरूपा...	तारसा. ३।२	ॐ श्रीकृष्णाय रामाय ओं तत्सद्भूर्भुवः ॐ श्रीकृष्णाया निरुद्धाय ॐ तत्सत्	गोपालो. ३।७ गोपालो. ३।९
ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...कला- स्वरूपो लक्ष्मणो...	तारसा. ३।६	ॐ श्रीगोपालाय निजस्वरूपाय... ॐ श्रीधराय पुरुषाय पुरुषरूपाय	गोपालो. ३।११
ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...नाद- स्वरूपो भरतो...	तारसा. ३।५	वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।१८

ॐ श्रीमों नमो भगवते रघु- नन्दनाय...रामाय...	त्रि.म.ना.७।११	ॐ सोऽहं सोऽहं सोऽहं	गणेशो. २।१
ॐ श्रीं ह्रीं ह्रीं नमो नारायणाय स्वाहा	ना. पू. ३।१	ॐ सुवः सन्न्यस्तं मया	ना. प. ४।४७
ॐ श्रीं ह्रीं नमो भगवते लक्ष्मीना- रायणाय विष्णवे	ना. पू. ३।३	ॐ स्वाहेति शिखामुत्पाद्य	ना. प. ४।४६
ॐ षड्कार धर्मार्थि कामद धवल सप्तचत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ इङ्कार सर्वबाहुय निर्मलैकोन- पञ्चाशदक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ सङ्कर्षणाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।६	ॐ हंसः सोहम्	त्रि.म.ना.७।११
ॐ सङ्कार सर्वकारण सार्ववर्णि- काष्टचत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ हि ॐ हि ॐ हीत्येतदुपनिषदं विन्यसेत्	आरुणि. ५
ॐ सत्यमित्युपनिषत्	कालाम्नि. ५	ॐ हृषीकेशाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो...	विष्णुह. २।१९
ॐ सत्यं तदेतत्पण्डिताएव पश्यन्ति	नृसिंहो. ९।९	ॐ लङ्कार सर्वशक्तिप्रद प्रधान पञ्चाशदक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ सद्योजाताय पुरुषाय पुरुष- रूपाय वासु...नमो नमः	विष्णुह. २।२३	ॐ ह्रीं कृष्णवाससे नारसिंहवन्दने...	वनदु. १६०
ॐ समानात्मने ॐ तत्सद्भुवःसुवः	गोपालो. ३।१०	ॐ ह्रीं दुं सपोलूककाकपोत...	वनदु. १६०
ॐ समुद्रं गच्छ स्वाहा	ना. प. ४।४७	ॐ ह्रीं बले महादेवि ह्रीं महाबले ह्रीं चतुर्विध...तत्सवितुर्वरेण-	सावित्र्यु. १२
ॐ सह नावतु, सह नौ भुनक्तु...	शांतिपाठः	ॐ ह्रीं भरताग्रज राम ह्रीं स्वाहा	त्रि. म. ना. ७।९
ॐ सुदर्शन महाचक्राय दीप्तरूपाय ...स्वाहा	त्रि.म.ना.७।१०	ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं ग्लं ग्लं ग्लं	लांगूलो. ६
ॐ सुवः पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय	विष्णुह. २।३	ॐ ह्रीं ह्रीं श्रीं श्रीं लक्ष्मीवासुदेवाय	त्रि. म. ना. ७।९

अ

अ इति ब्रह्म । उज्जगतमहमिति	१ ऐत. ३।८।६	अकस्मान्मुद्गरदण्डायैस्ताडितवद्भया- ज्ञानाभ्यां...	पैङ्गलो. २।९
अ क च ट त प य शान् सृजते	त्रि. ता. १।५	अकाण्ड इवेमा न ह वै परमिथा	आर्षे. ८।१
अकथं सुखमुत्तमम्	वैतथ्य. ४७	कश्चनाभोति	मैत्रा. ३।३
अकरणमलक्षणं	नृसिंहो. ९।९	अकाममस्थिरत्वं चञ्चलत्वं...	शाण्डि. ३।१।३
अकर्तारं च पश्यति	भ. गी. १३।३०	अकामयत बहु स्यां प्रजायेयेति	बृह. ४।४।६
अकर्ता विज्ञाता भवति	छां. उ. ७।९।१	अकामयमानो योऽकामः	वृह. ४।४।६
अकर्ताऽहमभोक्ताऽहम्	अध्यात्मो. ६९	अकामो निष्काम आप्तकामः	ईशा. ८
अकर्तृकमरङ्गं च गगने चित्रमुत्थितं	महो. ५।५४	अकायमव्रणमन्नाविरं	२ दिक्कसं. २२
अकर्मणश्च बोद्धव्यं	भ. गी. ४।१७	अकायो निर्गुणो ह्यात्मा, तन्मे	माण्डू. ८
अकर्मणि च कर्म यः	भ. गी. ४।१८	सनः शिवसङ्कल्पमस्तु	आ. प्र. १
अकर्म मंत्रहितम्	ना. प्र. ३।८	अकार उकार मकार इति	ताम्रा. ४
अकर्मा स्वामीव स्थितः	परब्र. १	अकार उकारो मकार इति व्यक्षरं	
अकलोऽमृतो भवति	प्रभो. ६।५	प्रणवं तदेतदोमिति	
अकल्पकमजं ज्ञानं ज्ञेयमिदं प्रचक्षते	अद्वैतो. ३३	अकार उकारो मकार इति [ॐ कारः]	
अकल्पितमिच्छाशी	निर्वाणो. १		

अकार उकारो मकार एते		अकारेणेममात्मानमन्विष्य	नृसिंहो. ७।१
प्रणवमयोर्ध्वपुण्ड्राः	वासुदे. ४	अकारेणेममात्मानमुकारं	
अकार उकारो मकारश्चेति त्रयो वर्णा-		पूर्वाद्धमाकृष्य...	नृसिंहो. ७।१
स्त्रयो वेदास्त्रयो लोकाः...		अकारे तु लयं प्राप्ते प्रथमे प्रणवांशके	ध्या. विं. १०
एवं प्रणवः प्रकाशते	यो. चू. ७४	अकारे रेचितं पद्ममुकारेणैव...	१ यो. त. १३८
अकारतुरीयांशाः प्रथमद्वितीयतृतीय-		अकारे लीयते ब्रह्मा ह्युकारे...हरिः	यो. चू. ७७
भूमिकाः	वराहो. ४।१	अकारे वह्निरित्याहुर्मुकारे हृदि...	ब्र. वि. ६९
अकारणं परं ब्रह्मोम्	नारा. ४	अकारे शोचितं पद्ममुकारेणैव भिद्यते,	
अकारमात्रं विश्वः स्यात्	अक्षुप. ४७	मकारे लभते नादमर्धमात्रा तु	
अकारमिममात्मानमुकारपूर्वार्धं	नृसिंहो. ७।१	निश्चला	२ योगत. १०
अकारमूर्तीं रक्ताङ्गी...बाला गायत्री	शाण्डि. १।६।१	अकारे संस्थितो ब्रह्मा ह्युकारे...हरिः	ब्र. वि. ७१
अकारश्चायुतावयवान्वितः [तुरीयो. १+	ना. प. ८।३	अकारोकारमकाररूपोदात्तादिस्वरा-	
अकारस्थूलांशे जाग्रद्विश्वः	वराहो. ४।१	स्मिका (गायत्री)	गायत्रीर. ३
अकारस्य शरीरं तु व्याख्यातं	१ प्रणवो. ४	अकारोकार-मकारार्धमात्रानाद्विन्दु-	
अकारं परं ब्रह्म ओम् [पाठः]	नारा. ४	कलाशक्तिश्चेति (ॐकारोऽष्टधाभिद्यते) ना. प. ८।२	
अकारं ब्रह्माणं नाभौ	नृसिंहो. ३।४	अकारोकारमकारनाद्विन्दुकलानु-	
अकारमुकारं पूर्वार्धमाकृष्य...[पा.]	नृसिंहो. ७।१	सन्धानध्यानाष्टविधा अष्टाक्षरं	
अकारः पीतवर्णः स्याद्रजोगुण		भवति	ना. पू. ता. १।३
उदीरितः	ध्या. विं. १२	अकारोकारमकाराः (पाठः)	वासु. ४
अकारः प्रथमकूटाक्षरो भवति	श्रीवि. ता.	अकारोकाररूपोऽस्मि	मैत्रे. उ. ३।११
अकारः प्रथमाक्षरो भवति [रामो. १।२+	तार. २।१	(तस्मात्) अकारोकाराभ्यामिममा-	
अकारः प्रथमा मात्राऽऽपेरादिमत्त्वात्	माण्डू. ९	त्मानमाप्ततममुत्कृष्टतमं चिन्मात्रं	
अकारः प्रथमोकारो द्वितीया मकार-		सर्वद्वष्टारं सर्वसाक्षिणं	नृसिंहो. ५।७
स्तृतीयाऽर्धमात्रा चतुर्थी	ना. प. ८।५	अकारो जाग्रति नेत्रे	यो. चू. ७४
अकारः सद्योजातो भवति	ना. पू. १।३	अकारो दक्षिणः पक्ष उकारस्तुत्तरः स्मृतः	ना. विं. १
अकाराक्षरसम्भूतः सौमित्रिविश्वभावनः	रामो. १।३	अकारो नयते विश्वं	आगम. २३
अकाराक्षरसम्भूता क्षग्भवा विश्व-		अकारो मध्यमरूपम्	गणप. ७
भाविता	श्रीवि. ता. १।३	अकारो राजसो रक्तो ब्रह्मा चेतनः	यो. चू. ७५
अकारादभवद्ब्रह्म जाम्बवानिति-		अकारो वै सर्वा वाक्	१ ऐत. ३।६।७
संज्ञितः	तारसा. २।२	अकार्यकार्यवकीर्णीं स्तेनो भ्रूणहा	महाना. ६।८
अकारादि स्वराध्यक्षं पञ्चब्रह्मात्मकं		अकीर्तिकरमर्जुन	भ. गी. २।२
बृहत्	पं. ब्र. १५	अकीर्तिं चापि भूतानि	भ. गी. २।३४
अकारादिक्षकारान्तवर्णजातकलेवरं	श्रीवि. ता. १।३	अकुर्वन्वापि कुर्वन्वा जीवः	
अकारादिक्षकारान्तान्यक्षराणि		स्वात्मरतिक्रियः	अ. पू. २।१०
समीरयेत्	१ यो. शि. ३।६	अकृतं कृतात्मा ब्रह्मलोकमभिसम्भवामि	छां. उ. ८।१३।१
अकारादित्रयाणां...एकाक्षरं परं		अकृत्वा प्रमादेन...गायत्रीजप्त्वा...	भस्मजा. १।६
ज्योतिः...प्रणवं...	शाण्डि. १।६।१	अकृत्स्न एव तावन्मन्यते	बृह. १।४।१७
अकारादिस्वराध्यक्षमाकाशमयविग्रहम्	पञ्चब्र. १५	अकृत्स्नो हि स प्राणनेव प्राणो	
अकारे जाग्रद्विश्वः	प. हं. प. १०	नाम भवति	बृह. १।४।७

अकृत्स्नो हि स प्राणत्रेव प्राण-

नामा...(मा. पा.)

अकृत्स्नो ह्येष आत्मा यद्वाक्

अकृत्स्नो ह्येषोऽत एकैकेन भवति

अकृष्टपच्यौषधिवनस्पतिभिः

अक्रिययैव जुष्टम्

अक्रोधाद्या नियमाः सिद्धिवृद्धिकराः

अक्लेशोऽशोष्य एव च

अक्षण्वन्तः कर्णवन्तः सखायः

[ऋक्सं. ८।२।२४मं. १०।७१।७]

अक्षते अच्युते लोकेऽक्षतेऽमृतत्वं च

गच्छत्योम्

अक्षमां हित्वा हेतुजालस्य मूलं

अक्षय्यमपरिमित...सुखं

अक्षयं निरञ्जनं

(?) अक्षया शान्तितरेव च

अक्षयोऽहमलिङ्गोऽहं

अक्षरत्वाद्दरेण्यत्वात्...अवधूत

इतीर्यते

अक्षरमतिशिष्यते, त्र्यक्षरं तत्समम्

अक्षरमनिर्देश्यं कूटस्थमचलं ध्रुवं

अक्षरमहं क्षरमहम्

अक्षरं तमसि विलीयते, तमः परे देवे

अक्षरं दहति मृत्युं दहति

अक्षरं परमं पदं (प्रभुं-पा.)

अक्षरं परमं ब्रह्म निर्विशेषं निरञ्जनम्

अक्षरं परमो नादः शब्दब्रह्मेति कथ्यते

+ (?) अक्षरं प्रणवं तदेतदोमिति

अक्षरं ब्रह्म परमं

अक्षरं ब्रह्म यत्परम्

अक्षरं ब्रह्मसम्मितम्

अक्षरं भित्त्वा मृत्युं भिनत्ति

अक्षरं वा एषः (आत्मा)

अक्षरं वाऽन्नं मृत्युरन्नादः

(?) अक्षरं वेद्यते यस्तु

अक्षरः शुद्धः पृतोभान्तःक्षान्तःशान्तः

अक्षराज्जायते कालः कालाद्यापक

उच्यते

अक्षराणामकारोऽस्मि

बृह. १।४।७

१ ऐत ३।५।३

वृ. उ. १।४।७

आश्रमो. ३

निर्वाणो. ७

शिवो. ७।१०१

भ. गी. २।२४

ना. पू. ता. ४।९

आत्मप्र. १

बटुको. २३

मैत्रा. ६।३०

निर्वाणो. १

वैतथ्य. ४०

त्र. वि. ८३

१ अवधू. १

छां. २।१०।३

त्रि. म. ना. ७।७

अ. शिरः. १।१

सुबालो. २।२

सुबालो. १।५।२

महाना. ९।१

१ यो. शि. ३।१६

१ यो. शि. ३।२

आत्मप्र. १

भ. गी. ८।३

कठो. ३।२

महाना. १।१।६

सुबालो. १।१।२

शौनको. १।६

सुबालो. १।४।१

प्रभो. ४।१०

मैत्रा. ७।६

बटुको. २६

भ. गी. १०।३३

अक्षरादपि चोत्तमः

अक्षराद्विविधाः सोम्य भावाः प्रजायन्ते

अक्षराणां न्यासमुपदिशन्ति ब्रह्मवादिनः

अक्षराणां सायुज्यं सरूपतां सलोक-

तामश्नुते पुत्री...

(हि) अक्षरात् परतः परः

अक्षरात्मा चिदात्मकः

अक्षरात्सञ्जायते कालः

(तथा) अक्षरात् सम्भवतीह विश्वम्

अक्षरे खल्विमे अविकर्षन्ननेकीकुर्वन्

अक्षरेभ्यः पदानि स्युः पदेभ्यो

वाक्यसम्भवः । सर्वे वाक्यात्मका

मन्त्रा वेदशास्त्राणि सर्वशः

अक्षरोऽहमस्मि

अक्षरोऽहमोङ्कारोऽयमजरोऽमरो-

ऽमयोऽमृतो ब्रह्माभयं हि वै

अक्षसूत्राङ्कुशधरा पाशपुस्तकधारिणी

(?) अक्षाध्यक्षोऽवदातमनाः

अक्षिणि पुरुषो दृश्यत एष आत्मा

अक्षिणि पुरुषो दृश्यते...तदुक्तं

अक्षिणी निरभिद्येतामक्षिभ्यां चक्षुः

अक्षिण्युपस्थितो हि पुरुषः सर्वार्थेषु

चरति

अक्षिण्यवस्थितो...(पा.)

अक्षितमस्यच्युतमसि

अक्षिस्पन्दं च दुस्स्वप्नं...सदानाशय

अक्षिभ्यां चक्षुश्चक्षुष आदित्यः

अक्षुब्धा निरहङ्कारा द्वन्द्वेष्वननुपा-

तिनी । प्रोक्ता समाधिशब्देन

मेरोः स्थिरतरा स्थितिः

अक्षेत्रज्ञा उपर्युपरि सञ्चरन्तः

अक्षयन्तस्तारकयोश्चन्द्रसूर्यप्रतिफलनं...

(?)

अखण्डचिद्धनानन्दस्वरूपं (ब्रह्म)

अखण्डपरमानन्दविशेषं

अखण्डबोधोऽहमशेषसाक्षी

अखण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरं

अखण्डलक्षणाखण्डपरिपूर्णसच्चिदा-

नन्दस्वप्रकाशं भवति

भ. गी. १।५।१८

मुण्ड. २।१।१

नृ. पू. २।२

३ ऐत. २।२।३

मुण्ड. २।१।४

ते. वि. ४।७।८

अ. शिरः. ३।१५

मुण्ड. १।१।७

३ ऐत. १।५।३

१ यो. शि. ३।६

गोपालो. २।१।४

गोपालो. २।१।४

सरस्व. २७

मैत्रा. ६।१

छां. ४।१५।१

छां. उ. १।७।५

२ ऐत. १।४

मैत्रा. ६।६

मैत्रा. ६।६

छां. ३।१७।६

वनदु. १६

२ ऐत. १।४

अ. पू. १।४९

छां. उ. ८।३।२

(?)

त्रि. म. ना. ४।१

त्रि. म. ना. ७।८

कुण्डिको. १७

मठाम्ना. २

त्रि. म. ना. ४।१

† वाक्यारम्भे (?) इत्येतच्चिह्नं किं वाक्यं जेकबमहोदयानां उपनिषच्छब्दकोशान्तर्गतमित्यवधारयम् मूले तु 'त्र्यक्षरं' इति ।

अखण्डशुद्धचैतन्यनिजमूर्तिविशेषविग्रहं	त्रि.म.ना.७८	अखण्डैकरसं स्थूलं	ते. वि. २।११
अखण्डाकारमस्यहं	मैत्रे. ३।२०	अखण्डैकरसः पतिः	ते. विं. २।१३
अखण्डाकाशरूपोऽस्मि	मैत्रे. ३।२०	अखण्डैकरसः पिता	ते. विं. २।१३
(भगवन्) अखण्डाद्वैतपरमानन्द-		अखण्डैकरसः शान्तः	ते. वि. २।१८
लक्षणपरब्रह्मणः साकारनिराकारौ		अखण्डैकरसादन्यत्रास्ति	ते. विं. २।९
विरुद्धधर्मौ	त्रि.म.ना.२।२	अखण्डैकरसानन्दस्तारकब्रह्मवाचकः	रामो. ५।२
अखण्डाद्वैतपरमानन्दलक्षणपरब्रह्मणः		अखण्डैकरसान्नास्ति	ते. वि. २।१०
परममूर्तिपरमतेजःजुज...	त्रि.म.ना.७।८	अखण्डैकरसा भूमिः	ते. विं. २।३
अखण्डानन्दतेजोराशयन्तर्गतं	त्रि.म.ना.७।९	अखण्डैकरसा माता	ते. विं. २।१३
अखण्डानन्दतेजोराशयन्तरस्थितं	त्रि.म.ना.७।९	अखण्डैकरसा विद्या	ते. विं. २।८
अखण्डानन्दनिरस्तसर्वकेशकर्मलः	म. ब्रा. ३।३	अखण्डैकरसास्ताराः	ते. विं. २।१७
अखण्डानन्दपीयूषपूर्णब्रह्ममहार्णवे	अध्यात्मो. ६६	अखण्डैकरसो गुरुः	ते. वि. २।६
अखण्डानन्दपूर्णः कृतार्थो भवति	मं. ब्रा. ३।२	अखण्डैकरसो जीवः	ते. वि. २।४
अखण्डानन्दब्रह्मचैतन्याभिदेवतास्वरूपं	त्रि.म.ना.७।८	अखण्डैकरसो ज्ञाता	ते. वि. २।१२
अखण्डानन्दमात्मानं विज्ञाय	अध्यात्मो. २७	अखण्डैकरसो देहः	ते. वि. २।७
अखण्डानन्दविग्रहः	मैत्रे. ३।८	अखण्डैकरसो बन्धुः	ते. विं. २।१९
अखण्डानन्दस्वभावमप्रमेयं		अखण्डैकरसो ब्रह्मा	ते. विं. २।५
(आत्मानमपरोक्षीकृत्य)	व. सू. उ. ९	अखण्डैकरसो मन्त्रः	ते. वि. २।२
अखण्डानन्दस्वरूपमन्तिर्वाच्यं	त्रि.म.ना. ७।७	अखण्डैकरसो रविः	ते. विं. २।१७
अखण्डानन्दासितवैष्णव... विष्णोः		अखण्डैकरसो रुद्रः	[२।५ ते. विं. ३।३५
परमपदं विराजते	त्रि.म.ना.१।४	अखण्डैकरसो वाङ्म	ते. वि. ५।७
अखण्डानन्दासितविशेषं	त्रि.म.ना.७।७	अखण्डैकरसो विराट्	ते. विं. २।१४
अखण्डैकरसं किञ्चित्	ते. वि. २।९	अखण्डैकरसोऽस्म्यहं	ते. विं. २।५
अखण्डैकरसं गुह्यं	ते. वि. २।१२	अखण्डैकरसो हरिः	ते. वि. २।५
अखण्डैकरसं गुह्यं	ते. वि. २।१६	अखण्डैकरसो होमः	ते. वि. २।२३
अखण्डैकरसं गोत्रं	ते. वि. २।१६	अखण्डैकरसो ह्यात्मा	ते. वि. २।६
अखण्डैकरसं चान्तः	ते. वि. २।१५	अखिलकार्यकारणस्वरूपं (ब्रह्म)	त्रि.म.ना.४।१
अखण्डैकरसं जगत्	ते. वि. २।१	अखिलप्रमाणातीतं	त्रि.म.ना.७।७
अखण्डैकरसं ज्योतिः	ते. विं. २।२२	अखिलमप्रमाणागोचरं ब्रह्म	त्रि.म.ना. १।३
अखण्डैकरसं दृश्यं	ते. वि. २।१	अखिलमिदमनन्तमात्मतत्त्वं	अ. पू. १।५५
अखण्डैकरसं ध्यानं	ते. वि. २।२१	अखिलात्मा ह्यमेयात्मा...	ते. वि. ४।७०
अखण्डैकरसं ब्रह्म	ते. वि. २।४, ४१	अखिलापवर्गपरिपालकं (विष्णुवसेनं)	त्रि.म.ना. ६।६
अखण्डैकरसं मनः	ते. वि. २।७	अगदो ह भवति	छा.उ. ३।१६।४
अखण्डैकरसं राज्यं	ते. वि. २।२०	अगदो ह वै भवति	[+४।६ छा.उ. ३।१६।२
अखण्डैकरसं सर्वं	ते. वि. २।२८	अगन्मज्ज्योतिरुत्तमं [क्र.मं. १।५०।१०	छा.उ. ३।१७।७
अखण्डैकरसं सर्वं चिन्मात्रमिति		अगमयेति स यदाहासतो मागमयेति	बृह. १।३।२८
भावयेत् [२।२४	ते. विं. २।२७	(?) अगम्यगम्यकर्ता च (पा.)	ते. वि. १।४
अखण्डैकरसं सुखं	ते. वि. २।७	अगम्यागमकर्ता यो गम्यागमन-	
अखण्डैकरसं सूत्रं	ते. विं. २।१४	मानसः । मुखे...	ते. विं. १।४
		अगम्यागमनात्पूतो भवति	ना. उ. ३।१

अगुणमविक्रियमव्यपदेश्यं नृसिंहो. ९।९
 अगस्त्यः कलशे जात इति श्रुतत्वात् व. मू. ५
 अगृह्यो नहि गृह्यते [बृ. उ. ३।९।२६+ ४।२।४+४।४।२२ +४।५।१५
 अगोचरं मनोवाचामवधूतादिसम्प्लवम् मैत्रे. १।१४
 अगोचरे यदा लीला २ तत्त्वो. ६
 अगोत्रमजरमभयममृतमरजोऽशब्दं वृ. उ. (१)
 अगोत्रमवर्णमचक्षुश्श्रोत्रं मुंड. १।१।६
 अगोत्रोऽहमगात्रोऽहं ब्र. वि. ८४
 अग्नआयाहि वीतये इत्येव... कृत्वा २ प्रणवो. २१
 साम... अग्नीते
 अग्न आयूंषि पवस आसुवोर्जमिषं च नः [ऋक्सं. ७।२।१०=मं. ९।६६।१९ सहवै. ६
 अग्नय इत्याह तस्मादग्नय आधातव्याः महाना. १६।१२
 अग्नयश्च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१
 अग्नये स्वाहाऽनुमतये स्वाहा देवाय
 सवित्रे सत्यप्रसवाय स्वाहेति हुत्वा वृ. उ. ६।४।१९
 अग्नयो वै त्रयी विद्या देवयानः पन्थाः महाना. १७।८
 अग्नावाज्यस्य हुत्वा मन्थे... अवनयेत् छां. उ. ५।२।४
 अग्नावेव देवेषु लोकमिच्छन्ते वृ. उ. १।४।१५
 अग्निना दाहो हिमसेचनमिव (यत्र) महो. ४।२६
 अग्निदले रक्तवर्णे यदा विश्राम्यते मनः विश्रामो. २
 अग्निना प्रज्वलिता रज्जुर्दृश्यमाना
 अग्निरेवाभाति सामर. ३२
 अग्निना मुखेन न वै देवा अश्नन्ति... छान्दो. ३।६।१
 अग्निना वै होत्रा चक्रं पाञ्चजन्यं...
 धारयेत् सुदर्श. ४
 अग्नितैव मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति छान्दो. ३।६।३
 अग्नितैवान्नमत्ति (पा.) मैत्रा. ६।१०
 अग्नितैवायं ज्योतिषास्ते पल्ययते... बृह. ४।३।४
 अग्निमात्मन्यारोप्य प. हं. प. ५
 अग्निमिच्छध्वं भारताः अरुणो. १
 अग्निमीडे(ळे)पुरोहितं [ऋक्सं. १।१।१] सुदर्श. ४
 इत्येवमार्दि कृत्वा ऋग्वेदमधीते २ प्रणवो. २१
 अग्निमुपसमाधाय [बृ. उ. ६।३।१+ कौ. उ. २।३, १५ २ सञ्ज्ञासो. १
 अग्निमेवाप्येति योऽग्निमवास्तमेति सुबालो. ९।६
 अग्निमेवेतरेण सर्वेण सहवै. २२
 अग्निरन्नादः बृह. १।४।६
 अग्निराकाशेनाह्वयति छां. ७।१२।१

अग्निरिति भस्म, वायुरिति भस्म...
 [अ. शिरः ३।१।२+ जाबाल्यु. ६, भस्मजा. १।३
 +का. रुद्रो. २+रुद्रो. +२ बटुको. २४ वृ. जा. ३।२६
 अग्निरित्यादिमन्त्रेण प्रसृत्य (भस्म) ग. जो. ४।४
 अग्निरिन्द्रो विष्णुः... कर्मेन्द्रियदेवताः
 अग्निरिव कर्षं दहति ब्रह्मपृष्ठमना-
 वृतम्... संहितो. ३।७
 अग्निरिव मन्यो त्विषितः सहस्व
 [ऋक्सं ८।३।१९=मं. १०।८४।२+ वनदु. १०८
 अग्निरिवाग्निना विहितः मैत्रा. ६।८
 अग्निरिवाधूमकस्तेजसा निर्देहन्निवा-
 त्मविद्भगवाञ्छाकायन्यः मैत्रे १।१।२
 अग्निगीकारः छां. १।१३।१
 अग्निरूपं प्रणवं सन्दध्यात् रामो. ३।४
 अग्निरूपाअन्नपानादिप्राणिनांक्षुत्तृष्णा
 त्मिका... नित्यानित्यरूपा भवति सीतो. ८
 अग्निरेनास्वदनायतीदमाहर्तेति १ ऐन. १।७।१
 अग्निरेव सविता पृथ्वी सावित्री सावित्र्यु. १
 अग्निरेवाऽस्य ज्योतिर्भवति बृह. ४।३।४
 अग्निर्ऋषिः पवमानः पांचजन्यः पुरो-
 हितः [सहवै. ७ + ऋक्सं. ७।२।१०= मं. ९।६६।२०
 अग्निर्गायत्रं त्रिवृद्रथन्तरं...
 तपन्ति वर्षन्ति मैत्रा. ७।१
 अग्निर्व्योतिरहः शुक्रः भ. गी. ८।२४
 अग्निर्व्योतिरित्यादिभिर्गन्धौ जुहुयात् भस्मजा. २।३
 अग्निर्देवता ब्रह्म इत्यार्ष महाना. ११।५
 अग्निर्द्विहोता चित्त्यु. ७।१
 अग्निर्धूमः (तस्य) बृ. उ. ६।२।११
 अग्निर्भस्मेति मन्त्रेण गृहीयाद्भस्म बृ. जा. ३।२६
 अग्निर्मा तस्मादिन्द्रश्च संविदानौ
 प्रमुंचतां सहवै. ९
 अग्निर्मा तस्मादेनसो गार्हपत्यः... सहवै. १०
 अग्निर्मा तस्मादेनसो गार्हपत्यः प्रमुंचतु सहवै. ४
 अग्निर्मूर्धा चक्षुषी चन्द्रसूर्यौ मुण्ड. २।१।४
 अग्निर्मूर्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या
 अयम् [ऋक्सं. ६।३।३९।१= वनदु. २९
 मं. ८।४४।१६ चित्त्यु. ८।१
 अग्निर्यजुर्मिः श्वेता. २।६
 अग्निर्यन्त्राभिमथ्यते
 अग्निर्यथैको भुवनं प्रविष्टो रूपं रूपं
 प्रतिरूपो बभूव [कठो. ५।९+ बृ. जा. २।१

अग्निर्यष्टव्यश्चेतव्यः स्तोतव्यो-

ऽभिध्यातव्यः

अग्निलोको मनो ज्योतिः

अग्निर्वा अन्नेनाभिज्वलति

(१) अग्निर्वा अन्नेनोज्ज्वलति

अग्निर्वाग्भूत्वा मुखं प्राविशत्

अग्निर्वा अहमस्मीत्यब्रवीज्जातवेदाः...

(अथ) अग्निर्वायुरादित्य इति

भास्वत्येषा

अग्निर्वायुरादित्यः कालो यः प्राणोऽन्नं

अग्निर्वायुरादित्यश्चन्द्रमा नक्षत्राणि

अग्निर्वायुरादित्यः स उद्गीथः

अग्निर्वै देवाः (वेदाः) सर्वविश्वामृतानि

प्राणावा इन्द्रियाणि पशवोऽन्नममृतं

सम्राट् स्वराद्विराट् तत्साम्नः

प्रथमं पादं जानीयात्

अग्निर्वै भर्गः

अग्निर्वै भीतस्तिष्ठति

अग्निर्वै मुखात् (अजायत)

अग्निर्वै मृत्युः सोऽपामन्नं

अग्निर्वै वरेण्यम्

अग्निर्वै वेदा इदं सर्वं...तत्साम्नः

प्रथमं पादं जानीयात्

अग्निर्ह वै प्राणः प्राणमेव तथा करोति

अग्निर्हि प्राणः प्राणमेवैतया करोति

[+ना. प. ३।७७

अग्निर्हिङ्गारः

अग्निर्होता

अग्निलोकमागच्छति स वायुः

अग्निलोकाद्वायुलोकं

अग्निवर्णं निष्क्रामति...वनं गच्छति

संयतः

अग्निश्च पृथिवी च वायुश्चान्तरिक्षं

चादित्यश्च द्यौश्च चन्द्रमाश्च

नक्षत्राणि चैते वसवः, एतेषु ..

अग्निश्च मा मन्युश्च मन्युपतयश्च...

सत्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा

अग्निश्च हव्यवाहनस्तदिदं

अग्निश्चोमे पार्श्वे भवतः

मैत्रा. ६।२४

बृह. ३।९।१०

मैत्रा. ६।१२

मैत्रा. ६।१२

२ ऐत. २।४

केनो. ३।४

मैत्रा. ६।५

मैत्रा. ४।५

तैत्ति. १।७।१

छां. २।२१।१

नृ. पू. १।४

सावित्र्यु. १०

ग. शो. ४।५

ग. शो. ३।११

बृह. ३।२।१०

सावित्र्यु. १०

ग. पू. २।१

जावा. ४

याज्ञव. १

छां. उ. २।२०।१

चित्यु. ३।१

कौ. उ. १।३

दुर्वासो. १।१५

२ सत्र्यासो ७

महाना. ११।३

इतिहा. ५

हंसो. ५

अग्निष्टएकंमुखं तेनमुखेनेमं...अत्सि कौ. उ. २।९

अग्निष्टत् स्विष्टकृद्विद्वान् स्विष्टं सुहुतं

करोतु नः स्वाहा

अग्निष्टे पादं वक्तेति

अग्निष्टोमसहस्राणि...तेषां पुण्य-

मवाप्नोति

अग्निसंस्थानि पूर्वाणि दारुपात्राण्यग्नौ

जुहुयात्

अग्निस्तां अग्ने प्रमुमोक्तु देवः

अग्निस्तृप्यत्यग्नौतृप्यतिपृथिवीतृप्यति

अग्निस्थाने पित्तं

अग्निहोत्रभसिताच्छिवभक्त...

अग्निहोत्रमित्याहृतस्मादग्निहोत्रैरमन्ते

अग्निहोत्रसमुद्भूतं विरजानलमनुकल्पं

अग्निहोत्रं च स्वाध्यायप्रवचने च

अग्निहोत्रं जुहुयात्स्वर्गकामः

अग्निहोत्रं जुह्वानो लोभजालं भिनत्ति

अग्निहोत्रं बलीवृद्धाः कालेचातिथिरागताः

निर्दहन्त्यवमानिताः

अग्निहोत्रे समूदाते

अग्निहोत्रं सायम्प्रातर्गृहाणां निष्कृतिः

अग्निं दूतं वृणीमहे होतारं विश्ववेदसं;

अस्य यज्ञस्य...[ऋक्सं. १।१।२२

=मं. १।१२।१

अग्निं पृथिव्याः (प्राबृहत्)

अग्निं प्रणीयोपसमाधाय द्विराज्यो-

पघातं जुहोति

अग्निं प्रपद्ये वायुं प्रपद्ये आदित्यं प्रपद्ये

अग्निं युगपदानीय धारयेत् प्रयत्नतः

अग्निं वागप्येति

अग्निं स्तंभयति सूर्यं स्तंभयति

अग्निं हृदयेन

अग्निः कला सूर्यः कला चन्द्रः कला

विद्युत्कलैष वै सौम्य चतुष्कलः पादः

अग्निः पुच्छस्य प्रथमं काण्डं

अग्निः पूर्वरूपम्

अग्निः प्रतिहारः

अग्निः प्रस्तावः

अग्निः सवितुश्च रश्मयः पुनन्त्वन्नं...

यदन्यत्

बृ. उ. ६।४।२४

छान्दो. ४।६।१

गोपीचं. १९

कठश्रु. २

चित्यु. ११।११

छां. ५।२१।२

गर्भो. २

रुद्रोप. १

महाना. १६।१२

बृ. जा. ३।३४

तैत्ति. १।९।१

मैत्रा. ६।३६

मैत्रा. ६।३८

इतिहा. २१

बृह. ४।३।१

महाना. १७।९

वनदु. ४०, ५३

छां. उ. ४।१७।१

सहवै. २२

छां. उ. ३।१५।६

शिवो. ७।७।१

बृ. उ. ३।२।१३

ग. शो. ५।१

चित्यु. २१।१

छां. उ. ४।७।३

सहवै. २३

तै. उ. १।३।४

छां. उ. २।२।२

छां. उ. २।२।१

मैत्रा. ६।९

अग्निः साम तदेतदेतस्यामृचि...

अग्निरमः

छां.उ. १।६।१

अग्नीषोमात्मकं जगत् [बृ.जा.२।५+

रामपू.४।६+

रुद्रह. ९

अग्नीषोमात्मकरूपंरामबीजे प्रतिष्ठित

रामर. ५।१०

अग्नीषोमौ पक्षावोङ्कारः शिरः

हंसो. ६

अग्नीषोमात्मकं विश्वमित्यग्निराचक्षते

बृ.जा. २।२१

अग्ने अत्रिवन्नमसा गृणानः [ऋ.सं.

महाना.६।१६

अग्ने जातान् प्रणुदानः सपत्नान्...

जातवेदो नुदस्व

सहवै ७

अग्ने त्वं पारया नव्यो अस्मान्

[महाना. ६।१५+

वनहु. ११६

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान्

[ऋक्सं. २।५।१०।१=

मं. १।१८९।१

ईशा. १८+

बृह. ५।१५।१

अग्ने पवस्वस्वपा अस्मे वर्चः सुवीर्यं

[ऋक्सं. ७।२।११=मं. ९।६।२१

सहवै. ६

अग्ने यो नोऽभितो जनो वृको वारो

जिघांसति

सहवै. ७

अग्ने यो नो भिदासति समानो यश्च

सहवै. ७

अग्नेरधश्चेज्ज्वलनं जगद्भवतु सर्वदा

ते. वि. ६।८३

अग्नेरमृतनिष्पत्तिरमृतेनाग्निरेधते

बृ.जा. २।५

अग्नेरिव ज्वलत उपशृणोति

छां.उ. ३।१३।८

अग्नेरापः, अद्भ्यः पृथिवी

ना. उ. १।५

अग्नेरापः [तै.उ. २।११।+सुवा. १।१+

पैङ्ग. १।३+

यो. चू. ७२

अग्नेरिव शिखा नान्या यस्य ज्ञानमयी

शिखा। स शिखीत्युच्यते विद्वान्नेतरे

केशधारिणः [ब्रह्मो. १२+परब्र. १४+

ना.प. ३।८४

अग्नेरुद्गीथः

छां.उ. २।२२।१

अग्नेरुपरि जलं स्थाप्य जलोपर्यन्ना-

दीनि संस्थाप्य...तेनैव सह

मारुतः प्रयाति. .

शाण्डि. १।४।८

अग्नेरुपासकास्ते यज्ञकर्मवासना-

त्मकः. उत्पत्तिं भजन्ते

सामर. ९९

अग्नेरूर्ध्वं भवत्येषा यावत्सौम्यं

परासृतम्

बृ.जा. २।७

अग्ने रूपं स्पर्शाः, वायोरूष्माणः,

आदित्यस्य स्वराः

३ ऐत. २।५।१

अग्नेरोङ्कारोऽभवत्

गायत्रीर. १

अग्नेर्ज्योतिर्निचाय्य पृथिव्या

अध्याभरत्

श्वेता. २।१

अग्नेर्भस्मासीति भस्म संगृह्य

भस्मजा. १।५

अग्नेर्मथनं, आज्ञेः सरणं, दृढस्य

धनुष आयमनं

छां.उ. १।३।५

अग्नेर्यदौष्ण्यमाविष्टं

मैत्रा. ६।३१

अग्नेर्वीर्यं च तद्भस्म सोमेनाप्लावितं

बृ. जा. २।१३

अग्नेर्वीर्यमिदं प्राहुस्तद्वीर्यं भस्मयत्ततः

बृ. जा. २।११

अग्नौ चाधूमके यज्ज्योतिश्चित्रतरं

मैत्रा. ६।१७

अग्नौ तु चालिते कुक्षौ वेदना जायते

वराहो. ५।८

अग्नौ तृप्यति पृथिवी तृप्यति

छां.उ. ५।२१।२

अग्नौ पुरुष एतमेवायं ब्रह्मोपासे

बृ. उ. २।१।७

अग्नौ पुरुषत्वमेवाहमुपासे

कौषीत. ४।८

अग्नौ प्रास्ताहुतिः सम्यगादित्यमुपतिष्ठते

मैत्रा. ६।३७

अग्नौ सन्धारयेच्चित्तमग्निना दह्यते न सः

१ यो. शि. ५।५०

अग्नौ हुत्वा मन्थे संस्त्रमवनयति

बृ. उ. ६।३।२

अग्न्ययस्कारादयो नाभिभवन्ति...

मैत्रा. ६।२७

अग्न्यंशे च महेशानमीश्वरे

चानिलांशके

जा. द. १०।६

अग्न्युपासका ये ब्राह्मणा ब्रह्मवर्चसो-

पासका एव ते

सामर. ७५

अग्र उ एवोभयम्, अन्तरेणोभयं

व्याप्तं भवति

३ ऐत. १।३।२

अग्रं च मध्यं च वहिश्च पुरस्ताज्ज्यो-

तिरित्यहमेव

अ. शिरः १।१

अग्राह्यमचलं ध्रुवं...

अमन. १।११

अग्राह्यमगोत्रमव्रणं...

मुण्ड. १।६

अग्राह्यमलक्षणं [ग. शो. १।४+

रामो. २।४

अग्राह्यमलक्षणमचिन्त्य-

मव्यपदेश्यं [नृ. पू. ४।२+

नृसिंहो. १।६

अग्राह्यमव्यवहार्यं स्वातःस्थितः

स्वयमेव

ना.प. ९।२०

अग्ने कामदुघा, षट्कोणे सुसुखादयः

ग.पू. २।१०

अग्नेधृतोऽर्थनाशायमध्येचैत्रप्रजाक्षयः

३ आत्मो. १

अग्ने पर्वाणि चत्वारि...मध्ये पर्वा-

ण्यथाष्टौ च

३ आत्मो. ३

अग्ने मध्यस्थमध्यस्थं मूले मध्यस्थ...

मध्ययोः

३ आत्मो. २

अग्ने मध्येऽवसाने सर्वं यथावस्थितं

स्वसवे. १

अग्ने मध्यस्थमध्यस्थं...धारयित्वा

प्रयत्नेन

३ आत्मो. २

अग्ने माहिषिकं दृष्ट्वा...निराशाः

पितरो गताः

इतिहा. ७१

अघस्य त्वा धारया विध्यामि

वनदु. १६०

अघायुरिन्द्रियारामः

भ.गी. ३११६

अघासुरो महाव्याधिः

कृष्णो. १५

अघोरबीजमंत्रेण करयोर्धारयेत्सुधीः

(रुद्राक्ष)

रु. जा. २२

अघोर सलिलं चन्द्रं...दक्षिणाग्नि-

रुद्राहृतम्

पञ्चत्र. ३

अघोरः सर्वसाधारणस्वरूपः

पा. ब्र. २

अघोरेण (मंत्रेण) गले धार्य (रुद्राक्षं)

रु. जा. २१

अघोराच्छूद्रास्तत्पुरुषाच्छिवस्य

सि. शि. ९

अघोराद्वह्निः, तस्माद्विद्या

वृ. जा. १५

अघोरा पापकाशिनी (देवस्य तनूः)

शांङि. ३११४

अघोरेभ्योऽथघोरेभ्योघोरघोरगतेभ्यः

महाना. १०६

अघोरो मकारो भवति

ना. पू. १३

अघोषमव्यञ्जनमस्वरं च

अ. ना. २५

अघ्राता रसयिता भवति

मैत्रा. ६१११

अङ्गुशेनविनामत्तो यथादुष्टमतङ्गजः

मुक्तिको. २४४

अङ्गुशो मार्गः

निर्वाणो. ३

अङ्गुचेष्टार्पणं बलिः

द. मू. १६

अङ्गहीनानिवाक्यानिगुरुर्नोपदिशेत्

पुनः। सषडङ्गान्युपदिशेन्महा-

वाक्यानि कृत्स्नशः

शुकर. १११४

अङ्गसङ्गं करिष्यामि

कृष्णो. ४

अङ्गादङ्गात्सम्भवसिह्दयादभिजायसे

[वृ. उ. ६।४।९+

कौ. उ. २।११

अङ्गादङ्गादनुप्राविशत्सर्वान्...भूतये

पारमा. ३३

अङ्गानांमर्दनं कृत्वाश्रमसञ्जातवारिणा,

कटुमल्लक्षणायागी क्षीरभोजन-

यो. चू. ४१

माचरेत्(क्षीरपानरतः सुखी-पा.)

ध्या. बि. ७१

अङ्गानां समतां विद्यात्

ते बि. १२८

अङ्गानां हि रसः

वृह. १।३।१९

अङ्गानि विना रामा विप्रकरो भवति

हनुम. १।८

अङ्गानि वेदाश्चत्वारः...विद्या होता-

श्चतुर्दश

ना. पू. ५।९

अङ्गान्यन्या देवताः

तैत्ति. १।५।१

ङ्गारा भवन्ति स प्रतिहारः

छां. उ. २।१२।१

अङ्गारावर्तनं चन्दनचर्चैव (यत्र)

महो. ४।२६

अङ्गारेह सयुग्वानमिव रैकमात्थेति

छां. उ. ४।१।५

(१) अङ्गिरसश्चन्द्रमा ऊर्ध्वा उच्यन्ति

मैत्रा.

अङ्गिरसं मन्यतेऽङ्गानां यद्रसः

छां. उ. १।२।१०

अङ्गिरसं विधिवदुपसन्नः

मुं. उ. १।१।३

अङ्गिरसो विष्णिण्यैरग्निभिः

चित्यु. ८।१

अङ्गीभवति, नाङ्गेन विमूर्च्छति

छां. उ. २।११।२

अङ्गुलिस्फोटनं कुर्यात् सा मात्रा

परिगीयते

१ यो. त. ४०

अङ्गुल्यग्रे देवतीर्थ, कनिष्ठिकामूले

आर्षिकं

आचम. २

अङ्गुष्ठतर्जनीभ्यां तु हस्ताभ्यां धारयेद्दं

योगकुं. १।१२

अङ्गुष्ठतर्जन्योर्मध्ये पैतृकं, अङ्गुष्ठमूले

ब्रह्मतीर्थ

आचम. २

अङ्गुष्ठप्रादेशशरीरमात्रं प्रदीपप्रताप-

वह्निस्त्रिधा हि

मैत्रा. ६।३८

अङ्गुष्ठमात्रमात्मानं सधूमज्योतिरूपकं ।

प्रकाशयन्तमात्मानं ध्यायेत्कूटस्थ-

मव्ययम्

[पैङ्गलो. ३।५+

योगकुं. ३।२६

अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽङ्गुष्ठं च समाश्रितः

महाना. १६।५

अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो ज्योतिरिवाधूमकः

कठो. ४।१३

अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽन्तरात्मा सप्त

जनानां हृदये सन्निविष्टः [कठो. ६।१७

श्वेता. ३।१३

अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽन्तर्लक्ष्यमित्येके

मं. ब्रा. १।५

अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो मध्य आत्मनि

तिष्ठति

कठो. ४।१२

अङ्गुष्ठमात्रो रवितुल्यरूपः सङ्कल्पा-

हङ्कारसमन्वितो यः

श्वेता. ५।८

अङ्गुष्ठमूले ब्रह्मतीर्थं, मध्ये अग्नितीर्थं

आचम. २

अङ्गुष्ठादिस्वावयवस्फुरणादशनेरपि,

...जानीयात्क्षयमात्मनः

त्रि. ब्रा. २।१२१

अङ्गुष्ठावधि गृहीयाद्दस्ताभ्यां

...पद्मासनं भवेत्प्राज्ञ

जा. द. ३।५

अङ्गुष्ठेन निबन्धीयात् .. पद्मासनं...

शांङि. १।३।३

अङ्गैर्यज्ञम्

चित्यु. ४।१

अचक्षुर्विश्वतश्चक्षुरकर्णौ...

भस्मजा. २।७

अचक्षुश्श्रोत्रनामकं

१ यो. शि. ३।१९

अचक्षुश्श्रोत्रमत्यर्थं तदपाणिपदं तथा

नित्यं विभुं सर्वगतं सुसूक्ष्मं [रुद्रह. ३।१

पा. ब्र. ३।४

अचक्षुश्श्रोत्रं तदपाणिपादं

मुं. उ. १।१।६

अचक्षुष्कमनामगोत्रमशिरस्कं	सुबालो ३१२	अच्युतमना उपवक्ता	चित्त्यु. ५११
अचक्षुष्कमश्रोत्रमवाक्	बृह. ३।८।८	अच्युतक्षितये स्वाहा	महाना. १५११
अचरं चरमेव च	भ. गी. ३।१६	अच्युतां बहुलां श्रियम्	चित्त्यु. १११७
अचलममृतमच्युतं ध्रुवं	मैत्रा. ६।३८	अच्युतोऽस्मि महादेव तव कारुण्य...	स्कन्दो. १
अचलश्चालेपोऽव्यग्रो निम्पृहः	मैत्रा. २।११	अच्युतो विष्णुर्नागयणः	मैत्रा. ७।७
अचलसम्पूर्णभावाभावविहीनकैवल्य- ज्योतिर्भवति	मं. ब्रा. २।६	अच्युतोऽहमचिन्त्योऽहं	त्र. वि. ८१
अचलं परंब्रह्म प्राप्नोति	मं. ब्रा. ३।१	अच्योष्टा उत्तराभ्या स्थानाभ्या- मित्येनं ब्रूयात्	इएत. १।३।१
अचलोऽयं सनातनः	भ. गी २।२४	अच्योष्टावराभ्या स्थानाभ्या- मित्येनं ब्रूयात्	इएत. १।३।१
अचित्तचित्तमात्मानं	तेजोवि. ९	अज आत्मा महान् ध्रुवः	बृह. ४।४।२०
अचित्तत्वं परं पदम्	महो. ५।६०	अज आत्मा महान् परः (पा.)	बृह. ४।४।२०
अचित्तं चित्तमध्यस्थं...तच्च लिङ्गं निराश्रयम्	मैत्रा. ६।१९	अजकुक्षौ जगन्नास्ति ह्यात्मकुक्षौ जगन्नहि	ते. वि. ६।९९
अचिन्त्यमतिनिर्मलं	१यो. शि. ३।१७	अजडोगलितानन्दः [अ. पू. ४।१७+	४, ६३
अचिन्त्यमप्रबुद्धं च न सत्यं न परं	ते. वि. १।११	अजत्वादमरत्वादजरत्वादमृतत्वादशो- कत्वादमोहत्वात् ..नृसिंहमन्त्रिष्य	नृसिंहो. ७।१
अचिन्त्यमव्यक्तमनन्तमव्ययम्	स्कन्दो. १३	अजपा गायत्री	निर्वाणो. ३
अचिन्त्यमव्यक्तमनन्तरूपं	कैव. ६	अजपा नाम गायत्री योगिनां	यो. चू. ३३
अचिन्त्यमव्ययपदेश्यं [ग. शो. १।४+	रामो. २।४	मोक्षदा सदा [ध्या. वि. ६३+	कृष्णो. ५
अचिन्त्यरूपं दिव्यं देवमसङ्गं शुद्धं तेजस्कायमरूपं सर्वेश्वरमचिन्त्यम- शरीरं(आत्मानं पश्यन्ति विद्वांसः)	सुबालो. ८।१	अजय्या(अजेया) वैष्णवी माया	अद्वैतो. ४७
अचिन्त्यशक्तिमान्योगी नानारूपाणि	१यो. शि. १।४४	अजमजेन ज्ञेयेन सर्वज्ञं	अ. शां. ८१
धारयेत् संहरेच्च	शरभो. २१	अजमनिद्रमस्वप्नं प्रभातंभवतिस्वयम्	
अचिन्त्यशक्तिर्भगवान् गिरीशः	मैत्रा. ६।१९	अजमनिद्रमस्वप्नमनामकं...सकृ- द्विभाति (तं)	अद्वैतो. ३६
अचिन्त्यं गुह्यमुत्तमं	२ शिवसं. १२	अजममरमनाद्यमाद्यमेकं पदममलं	अ. पू. ३।२३
अचिन्त्यं चाप्रमेयं च...तन्मे मनःशिव-	ते. वि. १।९	अजरमभयममृतमरजोऽशब्दम्	बृ. उ. ३।८।८
अचिन्त्यं चिन्मयात्मानं यद्वयोम परमं स्थितम्	१अ. शि. ३।१७	अजरत्वादमृतत्वात्... परमं ब्रह्म...	नृसिंहो. ७।१
अचिन्त्यानभूतवत्स्पृशेत्	मैत्रा. ५।४	अजरममरमक्षरमव्ययं प्रपद्ये	कुंडिको. १४
अचिन्त्यायाप्रमेयाय	मैत्रा. ७।१	अजरममरममृतमभयं (ब्रह्म)	नृसिंहो. १२
अचिन्त्योऽमूर्तो गभीरो गुप्तोऽनवद्यः	मैत्रा. ६।२७	अजरममरमक्षरमव्ययं प्रपद्यते	२सन्न्यासो. १७
अचिरेणेति भूमित्वं	भ. गी. ४।३९	अजरममृतमभयमशोकमनन्तं	सुबा. ५।१, १४
अचिरेणाधिगच्छति	महो. ५।५०	अजरममृतमभयं ब्रह्मैव...	नृसिंहो. २।३
अचेतनं चाजडं च(स्वरूपं)तन्मयो-	बृह. ३।८।८	अजरामरपिण्डो यो जीवन्मुक्तः स एव हि [१यो. शि.	१।१६१
अच्छायमतमोऽवायु (अक्षरं ब्रह्म)	प्रश्नो. ४।१०	अजरोऽमरोऽभयोऽमृतो ब्रह्माभयंहिवै	गोपा. २।१।४
अच्छायमशरीरमलोहितं	चित्त्यु. ४।१	अजरोऽमरोऽमृतोऽभयो ब्रह्म	बृ. उ. ४।४।२५
अच्छिद्रया जिह्वा	सहस्रै. ९	अजरोऽमृतो न... कर्मणा	कौ. त. ३।९
अच्छिन्नं तन्तुमनुसंचरेम	भवसं. २।३९	अजरोऽस्म्यमरोऽस्म्यहं	ते. वि. ३।२१
अच्छेद्योऽयमदाह्योऽयं [भ. गी. २।२४+	चित्त्यु. ५।१	अजरोऽस्म्यमरोऽस्मीति	अध्यात्मो. ५५
अच्युतपाजा अग्नीत			

अजरोऽहमव्ययोऽहं	आ. प्र. ४	अजायमानो बहुधा मायया जायते	अद्वैतो. २४
अजस्यावक्रचेतसः	कठो. ५।१	अजायमानो बहुधा विजायते	मुद्रलो. ३।१
अजस्रं ज्योतिर्नभसा सर्पदेति	चित्त्यु. ११।८	[यजुस्सं. ३।११६+तै.आ. ३।१३।३	चित्त्यु. १३।१
अजस्रं ब्रह्मधीयालम्बं वाऽत्रैव	मैत्रा. ७।११	अजामेकां लोहितशुक्लकृष्णां	
अजस्रं सृजति विस्सृजति वासयति	नृ. पू. २।५	[महाना. ८।४+	ना. पू. ता. ५।५
अजस्रं सृजति विस्सृजति वासयत्युद्धा-		अजाऽहमनजाऽहम्	देव्यु. १
ह्यत उद्धृते	नृ. पू. २।४	अजा हिङ्कारः	छां. २।१८।१
अजसां त्वासादयामि	चित्त्यु. १९।१	अजा ह्येका भोक्तृभोगार्थयुक्ता	श्वेताश्वो. १।९
अजं ध्रुवं सर्वतत्त्वैर्विशुद्धं ज्ञात्वा देवं		अजाह्वैः पृथ्नीस्तपस्यमानान् ब्रह्म	
मुच्यते सर्वपाशैः	श्वेता. २।१५	स्वयम्भ्यभ्यानर्षत्	सहवै. १३
अजं वरेण्यं वरदं ब्रह्माणमीशं पुरुषं		अजिता हि सदा भूतिः	योगो. २९
नमस्ते	विष्णुह. १।६	अजिह्वः षण्डकः पङ्कुरन्धोवधिर एव च	ना. प. ३।६२
अजं सर्वमनुस्मृत्य	अद्वैतो. ४३	अजीर्यताममृतानामुपेत्य जीयन्मर्त्यः	कठो. १।२८
अजः कल्पितसंवृत्त्यापरमार्थेननाप्यजः	अ. शां. ७४	अजेया वैष्णवी माया	कृष्णो. १।५
अजः स्वतन्त्रः स्वे महिम्नि तिष्ठति	मैत्रा. २।४, ६।८	अजेष्वाजमसंक्रान्तं धर्मेषु ज्ञानमिष्यते	अ. शां. ९६
अजाग्रन्स्वप्ननिद्रस्य यत्ते रूपं...	महो. ५।५०	अजेतराऽभवद्वस्त इतरः...	बृह. १।४।४
अजाचलमवस्तुत्वं विज्ञानं शान्तमद्वयं	अ. शां. ४५	अजे सौम्ये तु ये केचिद्विष्यन्ति...	अ. शां. ९५
अजात इत्येवं कश्चिद्भीरुः प्रतिपद्यते	श्वेता. ४।२१	अजोऽतर्क्योऽचिन्त्यः	मैत्रा. ६।१७
अजातमग्रे स हिरण्यरेताः	एकाक्षरो. २	अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणः	कठो. २।१८
अजातमभूतमप्रतिष्ठितमशब्दम्	सुबालो. ३।१	(आत्मा) [भ. गी. २।२०+	भवसं. २।३६
अजातशत्रुं काश्यमात्रज्योवाच	कौ. उ. ४।१	अजोऽपि सन्नव्ययात्मा	भ. गी. ४।६
(बालाकिः) [बृह. २।१।१+	अध्यात्मो. ५८	अजोऽमरश्चैव तथाऽजरोऽमृतः	मुक्ति. २।७५
अजातस्य कुतो नाशः		अजोऽसि सहोऽसि बलमसि	
अजातस्यैव धर्मस्य जातिमिच्छन्ति		देवानां धाम नामाऽसि	महाना. १।१।७
वादिनः	अ. शां. ६	अजोऽस्मि किमतः परं	स्कन्दो. ३
अजातस्यैव भावस्य जातिमिच्छन्ति		अजो हिङ्कारोऽवयः प्रस्तारो गाव	
वादिनः	अद्वैतो. २०	उद्गीथोऽश्वाः प्रतिहारः पुरुषो निधनं	छान्दो. २।६।१
अजातस्यैव सर्वस्य...	अ. शां. ७७	अजो ह्येको जुषमाणोऽनुशेते	महाना. ८।५+
अजातं जायते यस्मादजातिः		[ना. पू. ता. ५।५+	श्वेता. ४।५
प्रकृतिस्ततः	अ. शां. २९	अञ्जलौ मन्यमाधाय	छान्दो. ५।२।६
अजाति समतां गतं	अद्वैतो. ३८	अज्ञश्चाश्रद्धानश्च	भ. गी. ४।४०
अजातिं ख्यापयन्ति ते	अ. शां. ४	अज्ञस्य दुःखौघमयं ज्ञस्यानन्दमयं	
अजातिः परिदीपिता	अ. शां. १९	जगत्	वराहो. २।२२
अजातिः प्रकृतिस्ततः	अ. शां. २९	अज्ञस्यार्धप्रबुद्धस्य सर्वब्रह्मेति योवदेत्	महो. ५।१०५
अजातेस्त्रसतां तेषां	अ. शां. ४३	अज्ञानचक्षुर्नेक्षेत भास्वन्तं भानु-	
अजातो ह्यमृतो धर्मो मर्त्यतां		मन्थवत् [वराहो. २।१८+	महो. ४।८०
कथमेष्यति	अ. शां. ६	अज्ञातमपि चैतन्यं प्रमेयमिति कथ्यते	कठरु. ४३
अजातो ह्यमृतो भावो मर्त्यतां कथं...	अद्वैतो. २०	अज्ञातस्त्रसतां तेषां...जातिदोषो न	
अजाद्वै जायते यस्य दृष्टान्तस्तस्य...	अ. शां. १३	सेत्स्यति (पाठः)	अ. शां. ४३
अज्ञानता महिमानं तवेदं	भ. गी. १।४१	अज्ञानपङ्कतिर्मग्नं यः समुद्धरते	शिवो. ७।४१

अज्ञानजनबोधार्थं प्रारब्धमिति		अणीयान् ह्यतर्क्यमणुप्रमाणात्	कठो. २।८
चोच्यते	ना. बि. २९	अणीयान् ब्रीहैर्वा यवाद्वा (आत्मा)	छां. उ. ३।१४।३
अज्ञानजन्यकर्त्रादिकारकोत्पन्नकर्मणा	वराहो. २।४८	अणुकोटरविस्तीर्णैर्त्रैलोक्यं चेज्जगद्भवेत्	ते. बिं. ६।८७
अज्ञानभूः सप्तपदा ज्ञभूः सप्तपदैव हि	महो. ५।१	अणुत्वे सति चैतन्य	भवसं. २।३१
अज्ञानमलपङ्क यः क्षालयेज्ज्ञान-		अणुमात्रलसद्रूपमणुमात्रमिदं जगत्	ते. बिं. ६।४०
तोयतः । स एव सर्वदा शुद्धो नान्यः		अणुमात्रेऽपि वैधर्म्यं जायमाने...	अ. शां. ९७
कर्मेरतो हि सः	जा. द. ६।१४	(?) अणुमेतमाप्य स मोदते	कठो. २।१३
अज्ञानमेव न कुतो जगतः प्रसङ्गो...	वराहो. २।७३	अणु रक्ताश्च पीताश्च...	क्षुरिको. ८
अज्ञानसुघनाकारा घनाहङ्कारनाशिनी	मुक्तिको. २।६२	(?) अणुरेष धर्मः	कठो. १।२१
अज्ञानहृदयग्रन्थेर्निर्देशेषविलयस्तदा	अध्यात्मो १७	अणुः पन्था व्रिततः पुराणः	बृह. ४।४।८
अज्ञानकीदृशं चेति प्रविचार्यमुमुक्षुणा	यो. शि. १।१५	अणोरणीयानहमेव तद्वत्	कैव. २०
अज्ञानं चाभिजातस्य	भ. गी. १६।४	अणोरणीयान्महतो महीयान्	कठो. २।२०
अज्ञानं तमसः फलम्	भ. गी. १४।१६	[+ना. प. ९।१३ +शरभो. १९+	महाना. ८।१
अज्ञानं तुच्छाऽप्यसती कालत्रयेऽपि		ना. उ. १।३+	पारमा. ९।३
पामराणां वास्तवी च सत्त्वबुद्धि-		अणोरणीयांसमनुस्मरेद्यः	भ. गी. ८।९
लौकिकानामिदमित्थमित्यनिर्व-		अणोरणीयांसमिममात्मानमोङ्कारं	
चनीया वक्तुं न शक्यते (माया)	सर्वसारो. ६	नो व्याचक्ष्व	नुसिंहो. ५।१
अज्ञानं यदतोऽन्यथा	भ. गी. १३।१२	अणोरप्यण्यं ध्यात्वा	मैत्रा. ६।३८
अज्ञानात्तु बहिस्तापेन तापितः		(?) अणोर्ह्यणुर्द्विरणुः कण्ठदेशे	मैत्रा. ७।११
चिदाभासो...	योगकुं. ३।३०	अण्डपरिपालकमहाविष्णोः स्थिति-	
अज्ञानादेव संसारः	१ यो. त. १६	प्रलयौ... अहोरात्रे एकं दिनं	त्रि. म. ना. ३।५
अज्ञानान्धतमोरूपं	वराहो. २।१२	अण्डजं जीवजं भूतजमिति (बीजत्रयं)	छान्दो. ६।३।१
अज्ञानान्मलिनो भाति ज्ञानाच्छुद्धो		अण्डजं स्वेदजमुद्भिज्जं जरायुजं...	
विभात्ययं (आत्मा)	जा. द. ५।१४	मनुष्यमजीजनत्	बह्वो. १
अज्ञानां कर्मसङ्गिनाम्	भ. गी. ३।२६	अण्डजानि च जारुजानि च	
अज्ञानां भावनार्थाय प्रतिमाः परि-		स्वेदजानि चोद्भिजानि...	२ ऐत. ५।३
कल्पिताः	जा. द. ४।५९	अण्डजान् स्वेदजान्वापि	अ. शां. ६३
अज्ञानिकृतमार्गं सुष्ठु वदन्ति	स्वसंवे. ३	अण्डजाः सर्वखगरूपा जायन्ते	ना. पू. ५।६
अज्ञानेनावृतं ज्ञानं	भ. गी. ५।१५	अण्डस्थानि तानि तेन विना	
अज्ञानेनोपहतो बाल्ये यौवने		स्पन्दितुं चेष्टितुं वा न शक्नुः	पैङ्गलो. १।५
वनिताहतः	महो. ६।२३	अण्डं ज्ञानाग्निना तप्तं लीयते कारणैः सह	योगकुं. ३।२३
अज्ञाने बुद्धिविलयेन्द्रासामग्न्यते बुधैः	वराहो २।५६	अण्डं ज्ञानाग्निना दग्धं कारणैः सह	
अज्ञासिषं पूर्वमेव महमित्यथ तत्पितुः	महो. २।१७	परमात्मनि लीनं भवति	पैङ्गलो. ३।४
अज्ञानागर्भसम्भूत... हनूमन्नश्च रक्ष	लांगूलो. ३	अण्डाकृति तिरश्चां च द्विजानां च	
अज्ञातौ मन्थमाधाय	छां. उ. ५।२।६	चतुष्पदाम्	त्रि. ब्रा. २।५९
अणिमादिकमैश्वर्यमचिरात्तस्य जायते	यो. शि. २।७, २०	अण्डाद्ब्रह्मा भवति [अ. शिरः ३।१५+	बटुको. २७
अणिमादिपदं प्राप्य राजते...	यो. शि. १।१३८	अण्डाद्ब्रह्माऽभवत्	गायत्रीर. १
अणिमादिर्भजत्येनं यूतं वरवधूरिव	रामर. ४।७	अण्व्य इवेमा धाना भगवः...	छांदो. ६।१२।१
अणिमाद्यष्टैश्वर्याशासिद्वसङ्कल्पोबन्धः	निरा. २१	अत ऊर्ध्वमनशनमपां... वा गच्छेत्	कठरु. ३
(?) अणिष्ठो वाङ्मेऽङ्गे समानयति	मै. २।६	अत ऊर्ध्वममन्त्रवदाचरेत्	आरु. २

अत ऊर्ध्वं न संशयः	भ. गी. १२।८	(१) अतः कार्यमजं यदि	अ. शां. १२
अत ऊर्ध्वं मर्दयेद्द्रव्येन	बृ. जा. ३।१	अतः परं नान्यदणीयसं हि परात्परं	महाना. १।५
अत ऊर्ध्वं विमोक्षाय ब्रूहि	बृह. ४।३।१४	(१) अतः परमाकाशम्	मैत्रा. ६।३८
अत एकैनेव भवति	बृह. १।४।७	अतः परं ब्रह्मभूतोभूतात्मानोपलभ्यते	आयुर्वे. २७
अत एव न निमित्तमत एव न विद्या	स्वसंवे १	अतः पराऽस्य धारणा	मैत्रा. ६।२०
अत एव शुद्धोऽबाध्यस्वरूपो		(अथ) अतः पवमानानामेवाभ्यारोहः	बृह. १।३।२८
बुद्धः सुखस्वरूप आत्मा	नृसिंहो. ९।६	अतः पापमकरवं	बृह. ४।४।२२
अतएव सुमेरुदातारो गोदातारो वा	स्वसंवे. २	अतः पुरुषोऽध्यवसाय...बद्धः	मैत्रा. ६।३०
अत एवोच्यतेऽज्ञयाऽनन्ताऽलक्ष्या-		अतः पौरुषमाश्रित्य चित्तमाक्रम्य...	महो. ४।१०४
ऽजैका नैकेति	देव्यु २०	अतः प्रपञ्चानुभवः सदा नहि	वराहो २।३१
अतएवहिकालाग्निरधस्ताच्छक्तिरूर्ध्वगा	बृ. जा. २।८	अतः प्रैतीक्षतदिदं सर्वमस्ति...	१ ऐत. १।२।७
अत ओमित्युक्तेनैताः प्रस्तुता		अतः सद्ब्रह्मणि सत्यभिलाषिणि	
अर्चिता...भवन्ति	मैत्रा. ६।५	निवृत्तो...सुखमाक्रम्य तिष्ठति	मैत्रा. ६।३०
अतत्त्वार्थवदल्पं च	भ.गी.१८।२२	अतः समुद्रा गिरयश्च सर्वेऽस्मात्स्यंदते	
अतन्द्रो देवः सदमेव प्रार्थः	चित्त्यु १४।२	सिंधवः सर्वरूपाः [मुण्ड.२।१।९	महाना. ८।३
अतद्व्यावृत्तिरूपोसौसमाधिर्मुनिभावितः	मुक्तिको.२।५५	अतः सम्मोहंछित्तवानक्रोधान्स्तुन्वानः	मैत्रा. ६।३८
अतप्रतनूर्न तदामो अश्नुते	सुदर्श. ५	(अथ) अतः सर्वजितः कौपीतके-	
[ऋक्सं. ७।३।८=मं. ९।८।३		स्त्रीण्युपासनानि भवन्ति	कौ. उ. २।७
अतमाविष्टमागच्छति	मैत्रा. ६।२४	अतः सर्वं जगच्चित्तगोचरम्	मं. ब्रा. ५।१
अतमाः सच्चिदानन्दरूपः	नृसिंहो ७।१	अतः सर्वा ओषधयो रसाश्च [मा.पा.]	मुण्ड. २।१।९
अन्तरतोऽलोमका हि योनिरन्तः		(अथ) अतः सांयमनं प्रातर्दन्मानन्तर-	
[अतरतः-मा. पा.]	बृ. उ. १।४।६	मग्निहोत्रमित्याचक्षते	कौ. न. ४५
अन्तरा यदाकाशः स समानः	प्रश्नो. ३।८	अतिज्वलन्नतिसर्वतोमुखः	नृसिंहो. ७।३
अतर्क्यमणुप्रमाणात्	कठो. २।८	अतिघ्नीमानन्दस्य गत्वा शयीतैवमेष	
अतर्क्योऽचिन्त्यः (आत्मा)	मैत्रा. ६।१७	एतच्छेते	बृह. २।१।१९
अतश्च कारणं नित्यमेकमेवाद्वयं खलु	पं. ब्र. ३३	अतितरामात्मानन्दं मग्ना अन्यरसं	
अतश्च विश्वा ओषधयो रसाश्च येनैष		न भावयन्ति	सामर. ७५
भूतस्तिष्ठत्यन्तरात्मा	महाना. ८।३	अतिथयश्च स्वाध्यायप्रवचने च	तैत्ति. १।९।१
अतश्च सर्वा ओषधयो रसाश्च येनैष		अतिथिदेवो भव	तैत्ति. १।११।२
भूतैस्तिष्ठते ह्यन्तरात्मा	मुण्ड. २।१।९	अतिथिर्नमस्यः, नमस्तेऽस्तु	कठो. १।९
अतश्चात्मनि कर्तृत्वमकर्तृत्वं च	महो. ४।१४	अतिदिव्यमङ्गलाकारं [ब्रह्म]	त्रि.म.ना. ४।१
अतश्चिद्धन एव, नह्यमोतोनानुज्ञाता	नृसिंहो. ८।५	अतिदीर्घं जीविते को रमेत	कठो. १।२८
अतश्चिरं ध्यात्वाऽमन्यतान्यतात्मानो		अतिद्युम्न एव ब्राह्मणं ब्रूयात्	३ ऐत. १।३।४
वैतेऽसुराः	मैत्रा. ७।१०	(१) अतिधन्वा शौनकः	छां. उ. १।९।३
अतस्तद्विपरीतो मुक्तः	मैत्रा. ६।३०	अति नमाम्यत्यहं भूत्वा	नृसिंहो. ७।६
अतसीपुष्पसंकाशं नाभिस्थाने प्रति-		अतिनिर्मलानन्तकोटिरविप्रकाशैक-	
ष्ठितं ..महाविष्णुं विचिन्तयेत्	ध्या. बिं. ३०	स्फुलिङ्गं (परं ब्रह्म)	त्रि.म.ना. ७।७
अतस्तप्तोर्वेव सः	मैत्रा. ६।२६	अतिनृसिंहोऽतिभीषणः	नृसिंहो. ७।७
अतस्ताभिःसहैवोपर्युपरिलोकेषुचरति	मैत्रा. ४।६	अतिपिता वताभूरतिपितामहो...	बृ. उ. ६।४।२८
अतः कल्याणमकरवमित्युभे उ...	बृह. ४।४।२२	अतिप्रभान् पृच्छसि ब्रह्मिष्ठोऽसीति...	प्रश्नो. ३।२

अतिवाद्यतथावाह्यमन्तराभ्यन्तरं धियः महो. २।७३
 अतिभद्रोऽतिमृत्युमृत्युरेतिनमामि नृसिंहो. ७।६
 अतिभयङ्करज्वर-माहेश्वरज्वर-
 विष्णुज्वर...भेदय भेदयॐह्रांहीं- लांगूलो. ४
 अतिभावस्वरूपोऽहं ते. विं. ३।३४
 अतिमहानतिविष्णुरतिज्वलन्नति-
 सर्वतोमुखः नृसिंहो. ७।६
 अतिमानुषचेष्टादि तथा सामर्थ्य... १ यो. त. ५५
 अति मा सृजनम् कठो. १।२१
 अतिमुच्य धीराः प्रेत्यास्मात्... केनो. १।२
 अतिमृत्युमृत्युरेतिनमाम्यत्यहं भूत्वा नृसिंहो. ७।६
 अतिमोक्षा अथ सम्पदः बृह. ३।१।६
 अतिमोहकरी माया मम विष्णोश्च... शरभो. २२
 अतिवर्णाश्रमरूपसच्चिदानन्दलक्षणम्,
 यो न जानाति सोऽविद्वान् वराहो. २।६
 अतिवर्णाश्रमाणां तु स्मशानाग्नि-
 समुद्भवं (भस्मोपयुक्तम्) वृ. जा. ५।७
 अतिवर्णाश्रमी योगी अवधूतः सकथ्यते १ अवधू. २
 अतिवादास्यजेत्कर्तुं ना. प. ५।३६
 अतिवाद्यसीत्यतिवाद्यस्मीति ब्रूयात् छां. उ. ७।१५।४
 अतिवादांस्तिविक्षेत् ना. प. ३।४२
 अतिश्राः सर्वेषां भूतानां मूर्धागजेतिवा बृह. २।१।२
 अतिशून्यो विमदश्च भेरीशब्दः... सौभाग्य. १२
 अतिसर्वतोमुखोऽतिनृसिंहोऽतिभीषणः नृसिंहो ७।६
 अतिसिंहोऽतिभीषणोऽतिभद्रः नृसिंहो. ७।६
 अतिसूक्ष्मां च तन्वीं च शुक्लां नाडीं
 समाश्रयेत् क्षुरिको. ९
 अतिसृष्ट्यां हास्यैतस्यां भवति य
 एवं वेद बृह. १।४।६
 अतिसेवापरभक्तगुणवच्छिष्यायवदेत् दत्तात्रे. १।३
 अतिह्रस्वः (इतित्रिः) ग. शो. २।३
 अतीतः सर्वभावेभ्यो बालाग्रादप्यहं
 तनुः...मोक्षाय निश्चयो जायते महो. ६।५६
 अतीतानागतं वेत्ति खेचरी च
 भवेद्भुवम् १ यो. त. १२७
 अतीतान्न स्मरेद्भोगान्न तथाऽनाग-
 तानपि । प्राप्तांश्च नाभिनन्देद्यः
 स कैवल्याश्रमे वसेत् ना. प. ३।२५
 अतीतो भवति प्रभो भ. गी. १।४।२१

अतीन्द्रियं गुणातीतं मनो लीनं यदा
 भवेत् । अनूपमं शिवं...सदाविशत् ना. विं. १८
 अतीन्द्रो ह्यैव देवानामभिप्रवव्राज
 (माध्वपा.) छां. उ. ८।७।२
 अतीव गोप्याथ भवता प्रयत्नतो
 देया परस्मै न...(उपनिषत्) १ वित्तो. १४
 अतीवनिर्मलीभूतसानन्दचसुलीनकं
 अतुले त्वतुलायां हि हरिरेकोऽस्ति
 नान्यथा १ अमन. २।९७
 (१) अतृणमहमन्तरिक्षे पौलोमान्
 पृथिव्यां कालकाञ्चान् तुलस्यु. ७
 अतेजस्कमप्राणममुखममात्रं कौ. उ. ३।१
 अतो ज्यायाश्च पूरुषः ऋक्स. बृह. ३।८।८
 मण्ड. १०।९०।३-यजुः ३।१३ ८।४'१७=
 अतो देवा अवन्तु इत्येतन्मन्त्रैः... चित्त्यु. १२।१
 धारयेत् (गोपीचंदन) वासुदे. ३
 अतो देवा अवन्तु नोयतो विष्णुर्विचक्रमे
 [ऋक्स. १।२।७।१=मं. १।२२।१६ ना. पू. ता. ३।१
 'अतो देवा अवन्तु नः' इति विष्णु-
 गायत्र्या...अभिमंत्र्य ऊर्ध्वपुं. २
 'अतो देवा अवन्तु नः' इत्येताभिः
 अभिमंत्र्य गोपीचं. ३
 अतो देवः परिमर एतद्वै ब्रह्म कौ. उ. २।१२
 अतो देवस्मरो यस्य प्रियो ब्रभूषेत् कौ. उ. २।४
 अतोऽद्भिर्भूय एवोपरिष्ठात्पग्निदधाति मैत्रा. ६।९
 अतोऽनग्निहोत्र्यनग्निचिदज्ञानभिध्या-
 यिनां ब्रह्मणः पदव्योमानुस्मरणं
 विरुद्धं मैत्रा. ६।३४
 अतो निर्विषयं नित्यं मनःकार्यमुमु-
 क्षुणा...मनसो मुक्तिरिष्यते त्रि. ता. ५।१
 अतो नैनामभिधीयेत मैत्रा. ७।९
 अतोऽन्नमात्मेत्युपासीतेत्येवं ह्याह मैत्रा. ६।१२
 अतोऽन्नैवजीवन्त्यथैतदपियन्त्यन्ततः मैत्रा. ६।११
 अतोऽन्यतममेतेषामुक्तं तदिमे मूढाः मैत्रा. ७।१०
 अतोऽन्यदार्तं [बृह. ३।४।२+३।५।१+ ३।७।२३
 अतो मृत्युञ्जयायेत्थममृतप्लावनंसताम् बृ. जा. २।१४
 अतो यद्वेदेष्टवमिहितं तत्सत्यं मैत्रा. ७।१०
 अतो यो रसोऽस्त्वत्स उद्गीथं वर्षति मैत्रा. ६।३७
 अतो लोके वेदे श्रीराधा गीयते सामर. ३
 अतोऽविशेषविज्ञानं विशेषमुपगच्छति मैत्रा. ६।२४

अतो वक्ष्याम्यकार्पण्यं...यथा न		अत्र पिताऽपिता भवति	बृह. ४।३।२२
जायते किञ्चित्	अद्वैतो. २	अत्र यजमानः परस्तादायुषः स्वाहा	छां. उ. २।२४।६
अतो वैखलु दुर्निष्प्रपतरं...अन्नमत्ति	छां. ५।१०।६	अत्रवावकिलसत्सोम्यननिभालयसे..	छां. ६।१३।२
अतोऽस्मि लोके वेदे च	भ.गी. १५।१८	अत्र शूरा महेष्वासाः	भ. गी. १।४
अतो हि सर्वाणि कर्माण्युत्तिष्ठन्ति	बृह. १।६।३	अत्र स्तेनोऽस्तेनो भवति	बृह. ४।३।२२
अतो हि सर्वाणि नामान्युत्तिष्ठन्ति	बृह. १।६।१	(१)अत्र रामोऽनन्तरूपः	रामो. ४।५
अतो हि सर्वाणि रूपाण्युत्तिष्ठन्ति	बृह. १।६।२	अत्र ह न किञ्चन वीयाय	छान्दो. ४।९।३
अत्ता विश्वस्य सत्पतिः	प्रश्नो. २।११	अत्रहि जन्तोः प्राणेषूत्क्रममाणेषुरुद्र-	
अत्ति ह वै नामैतद्यदत्रिगिति	बृह. २।२।४	स्तारकब्रह्मव्याचष्टे [जाबालो. १+	
अनृत्वाद्ग्रत्वाद्दीरत्वान्महत्त्वा-		रामो. १।१+	तारसा. १।१
द्विष्णुत्वात्	नृसिंहो. ७।५	अत्र हि भिदामेव मन्यमानः शतधा	
अत्यतिष्ठदशङ्कुल [ऋक्सं. ८।४।१७=	म. १०।९०।१९	सहस्रधा भिन्नः...मृत्युमाप्नोति	नृसिंहो. ८।७
यजुः ३१।१+चिच्यु. १२।१	श्वेता. ३।१४	अत्र हि सर्वे कामाः समाहिताः	मैत्रा. ६।३०, ३५
अत्यन्तमलिनोदेहो देहीचात्यन्त-		अत्र हि सर्वे कामाः समाहिता इत्यत्रो-	
निर्मलः। उभयोरन्तरं ज्ञात्वाकस्य		दाहरन्ति [मैत्रा.	६।३०, ३५, ३८
शौचं विधीयते [जा. ६ १।२+	मुक्ति. २।६७	अत्र ह्यस्यैते सत्याः कामास्तद्यथापि	
(१)अत्यन्तमात्मानमाचार्यकुले...	छां. उ. २।२३।९	(मा. पा.)	छां. उ. ८।३।२
अत्यन्तं पश्यति प्रिय भवति	छा. ५।१३।२	अत्र ह्यस्यैते सत्याः कामा अनृता-	
अत्यन्तं सुखमश्नुते	भ. गी. ६।२८	पिधानास्तद्यथापि...	छान्दो. ८।३।२
अत्यन्तं वासनावद्धो जीवः	सामर. १००	अत्र ह्येते सर्वे एकं भवन्ति	बृह. १।४।७
अत्यन्तान्तःकरणमलिनविशेषात्	त्रि म. ना. ५।३	अत्र ह्येव न विचिकित्स्यमित्यौ	नृसिंहो. ९।९
अत्यर्थमचलन्तित्यमादिमध्यांतवर्जितं	जा. ६. ९३	अत्रात्मत्वं दृढीकुर्वन्	अध्यात्मो. १८
अत्यल्पमपि न वेद्य...ब्रह्मभूयाय कल्पते	सि. शि. २६	अत्रान्तरं ब्रह्मविदो (वेदविदो) विदित्वा	श्वेता. १।७
अत्यानन्दोऽयं लोकः	सामर. ४९	(१)अत्रान्तरा यदाकाशः स समानः	प्रश्नो. ३।८
अत्याशनादतीपानाद्यद्य उग्रात्प्रति-		अत्रायं पुरुषः स्वयं ज्योतिर्भवति	बृह. ४।३।९, १४
प्रहात । तन्नो वरुणो...ह्यवमशेतु	महाना. ५।१८	अत्रैतदेकशतं नाडीनां...एकै-	
अत्याश्चर्यं गतो रुद्रो बद्धाञ्जलिः सन्		कस्यां...व्यानश्चरति	प्रश्नो. ३।६
नारायणं स्तौति	सामर. ५४	(अथ) अत्रैतद्दहरं पुण्डरीकं कुमुद-	
(१)अत्याश्रमस्थः सकलेन्द्रियाणि	कैव. ५	मिवानेकधा विकसितं यथाकेशः...	सुबालो. ४।४
अत्याश्रमाणां मध्ये लिङ्गवारी श्रेष्ठः	लिङ्गो. १	अत्रैव ते लयं यान्ति लीनाश्चा-	
अत्याश्चर्यानन्तविभूतिसमष्टयाकारं	त्रि. म. ना. ६।६	व्यक्तशालिनः	मंत्रिको. २०
अत्याहारमनाहारं नित्यं योगीविवर्जयेत्	अ. ना. २८	अत्रैव मा भगवान्मोहान्तमापीपिबत्	बृह. ४।५।१४
अत्युग्रोऽतिवीरोऽतिमहान्तिविष्णुः	नृसिंहो. ७।६	अत्रैव मा भगवान्मूमुहन्न प्रेत्य	
अत्येति तत्सर्वमिदं विदित्वा	भ. गी. ८।२८	संज्ञाऽस्तीति	बृह. २।४।१३
अत्र कारणमद्वैतं शुद्धचैतन्यमेव हि	पञ्चत्र. ३४	अत्रैव समवलीयन्ते (प्राणाः)	बृह. ३।२।११
अत्रकोमोहः कः शोक एकत्वमनुपश्यतः	वराहो. ४।४२	अत्रैष देवः स्वप्नान्न पश्यति	प्रश्नो. ४।६
अत्र दृष्टं नाम प्रत्ययम्	मैत्रा. ६।१०	अत्रैष देवः स्वप्ने महिमानमनुभवति	प्रश्नो. ४।५
अत्र निशाकर-चतुर्मुख-दिग्वातार्क-		अत्स्यन्नं पश्यसि प्रियमत्स्यन्नं पश्यति...	छां. ५।१२।२+
वरुणाश्च्यवन्तीन्द्रोपेन्द्रप्रजापतियमा		[१३।२+१४।२+१५।२+१६।२	
इत्यक्षाधिदेवतारूपैः...प्राणा एव	त्रि. ब्रा. ५		

अथ कबन्धीकात्यायन उपेत्यपप्रच्छ	प्रश्नो. १।३
(?) अथ कर्म कुर्वीय	बृ. उ. १।४।१७
अथ कर्मणामात्मेत्येतदेषामुक्तम्	बृ. उ. १।६।३
अथ किमेतैर्मान्यानां शोषणं महार्ण- वानां... ध्रुवस्य प्रचलनं...	मैत्रे. १।३
अथ कुंभकः, स द्विविधः सहितः केवलश्चेति	शांडि. १।७।१४
अथ कृत्स्नक्षय एकत्वमेति पुरुषस्य	मैत्रे. ४।६
अथ केन प्रयुक्तोऽयं	भ. गी. ३।३६
अथ कौण्टेरन्यस्त्रीणि षष्टिशतान्य- क्षराणां	३ ऐत. २।१।१
अथ खलु ऋतुमयः पुरुषः	छांदो. ३।१४।१
अथ खलु य उद्गीथः स प्रणवः	छांदो. १।५।१
अथ खलु सौम्येदं पारिव्राज्यं नैष्ठिकं	शां. २।६
अथ खलु द्वीधाक्षराण्युपासीत	छां. उ. १।३।४
अथ खल्वमुमादित्यं सप्तविधं सामोपासीत	छां. उ. २।९।१
अथ खल्व्वात्मसंस्मृतमतिमृत्यु सप्तविधं सामोपासीत	छांदो. २।१०।१
अथ खल्व्वाहुर्निर्भुजवक्ताः	३ ऐत. १।५।१
अथ खल्वियं देवी वीणा भवति	३ ऐत. २।५।२
अथ खल्वियं सर्वस्यै वाच उपनिषत्	३ ऐत. २।५।१
अथ चक्षुरत्यवहत्	बृह. १।३।१४
अथ च रामकृष्णाद्यवतारेष्वद्वैतपरमा- नन्दलक्षणपरब्रह्मणः परम.. श्रूयते	त्रि. म. ना. २।४
अथ चित्तं समाधातुं	भ. गी. १२।९
अथ चेदशक्नुवन्तं मन्येत प्राणं वशं	३ ऐत. १।४।१
अथ चेत्त्वमहङ्कारात्	भ. गी. १८।५८
अथ चेत्त्वमिमं धर्म्यं	भ. गी. २।३३
अथ चेदशुभोभावस्त्वां योजयति	मुक्तिको. २।४
अथ चैनं नित्यजातं	भ. गी. २।२६
अथ जुहोति नम आदित्येभ्यश्च विश्वेभ्यश्च...	छां. २।२४।१४
अथ जुहोति नमोऽग्नये पृथिवीक्षिते...	छां. २।२४।५
अथ तत ऊर्ध्व उदेत्य नैवोदेता	छां. उ. ३।११।१
अथैतथैवोपास्तेऽत्रैवान्वायत्तो भवति	आषे. ४।३
अथतथोपास्तेऽन्वायत्तोहैवास्मिन्भवति	आषे. २।३
अथ तस्य भयं भवति	तैत्ति. २।७
अथ तस्यायमादेशः	नृसिंहो. २।७

अथ तद्धेत एव समतिसृष्टाः...	छां. १।११।३
अथ तु कामकलाभूतं कामकूटमाहुः	त्रि. ता. १।१०
अथ तावपि (द्वावहङ्कारौ) सन्त्यज्य सर्वाहङ्कृतिवर्जितः	महो. ५।९६
अथ तैरेव रश्मिभिरूर्ध्वमाक्रमते (ऊर्ध्व आक्रमते-मा. पा.)	छां. उ. ८।६।५
अथ दक्षिणावृत्तपनिष्क्रामतितं पिता..	कौ. उ. २।१५
अथ दैवीः (समाज्ञाः)	तैत्ति. ३।१०।१
अथ धीरा अमृतत्वं विदित्वा ध्रुवमध्रुवेष्विह न प्रार्थयन्ते	कठो. ४।२
अथ नध्यायते जन्तुरालस्याच्च प्रमादतः	यो. शि. १।७६
अथ नामधेयं सत्यस्य सत्यम्	बृह. २।३।६
अथ नारदः पितामहमुवाच	ना. प. ६।१
अथ तु मीमांस्यमेव ते मन्ये विदितं	केनो. २।१
अथ नोचेत्समुत्सृष्टं स्वशरीरं प्रियं यदि	१ यो. त. १०८
अथ परमतत्त्वरहस्यं जिज्ञासुः परमेष्ठी..	त्रि. म. ना. १।१
अथ परमात्मानाम यथाक्षर उपासनीयः	१ आत्मो. ३
अथ परा यया तदक्षरमधिगम्यते	मुंड. १।५
अथ पितामहः स्वपितरमादि- नारायणं... पप्रच्छ	प. हं. प. १
अथ पुत्रमाह-त्वं ब्रह्म त्वं यज्ञस्त्वं लोक इति	बृह. १।५।१७
अथ पुनरब्रवीत् वा ब्रवी वा... विरजेत्	जावा. ४
अथ पूर्वस्थितो लिङ्गे गर्भः...	शिवो. २।१
अथ पैप्पलादो भगवान्भो किमादौ किं जातं, सद्योजातं...	पं. ब्र. १
अथ प्रणिपत्य कात्यायनो ब्रह्माण- मन्वयुङ्क्त	कात्याय. १
(?) अथ प्राणमत्यवहत्	बृ. उ. १।२।१३
अथ प्रणिपत्य नारदो ब्रह्माणं प्रायुङ्क्त	नारदो. १
अथ ब्रह्मस्वरूपं कथमिति नारदः पप्रच्छ	ना. प. ९।१
अथ ब्राह्मणः, स ब्राह्मणः केन स्यात्	बृह. ३।५।१
अथ ब्रह्माजन्मद्वारेण ब्रह्माण्डान्तर्गतं..	ग. शो. ३।६
अथ ब्रह्माणं भगवन्तं सनत्कुमारः पप्रच्छ	ना. पू. १।१
अथ भगवन्तं... कमलासनं सनत्कुमार उपससार	सूर्यता. १।१
अथ भगवान् कात्यायनः (न्यः) सुप्रीतोऽब्रवीद्वाजानम	मैत्रे. १।४

अथ भगवान् शाण्डिल्यः परमेष्ठिनं...

अधीहि भो ब्रह्मेति गान्धर्वो. १

अथ भर्गः...भाभिर्गतिरस्य हीति भर्गः मैत्रा. ६।७

अथ भारद्वाजः कुमारं पप्रच्छ सि. शि. १

अथ भुसुण्डः कालाग्निरुद्रं...(भस्म-)

माहात्म्यं ब्रूहि... वृ. जा. ६।१

अथ भुसुण्डः कालाग्निरुद्रं विभूति-

योगमनुब्रूहीति होवाच वृ. जा. ३।१

अथ भुसुण्डः...भस्मस्नानविधि... वृ. जा. ४।१

अथ मत्स्योऽमृतोभवत्यत्र ब्रह्मसमश्नुते

[कठो. ६।१४+ वृह. ४।४।७

अथ मा प्रातरुपसीदथाः छां. ६।१३।१

अथ य आत्मा स सेतुः छां. उ. ८।४।१

अथ य इच्छेत्पुत्रोमेपण्डितो विगीतः..

(विजिगीतः-मा. पा.) वृ. उ. ६।४।१

(?)अथ मूत्रद्वारेण निष्क्रान्तं मैत्रा. ३।४

अथ य इमाः परा सम्पद्यमाना

एवोपास्ते आर्षे. ८।४

अथ य एवं वेद ब्रह्मवशः स्यात् २ प्रणवो. ९

अथ यच्छुद्धे अक्षरे अभिव्याहरति ३ ऐत. ३।२

अथ यतेर्नियमः कथमिति पृष्टं...

पितामहः...विरक्तः सन् यो... ना. प. ७।१

अथ यदतः परो दिवो ज्योतिर्दीप्यते

विश्वतः पृष्ठेषु .. छां. उ. ३।१३।७

अथ यदा सुषुप्तो भवति यदा न

कस्यचन...वेद वृ. उ. २।१।१९

अथ यदि ते कर्मविचिकित्सा वा

वृत्तविचिकित्सा वा स्यात् तैत्ति. १।११।३

अथ यदिदमस्मिन्ब्रह्मपुरे दहरं छां. उ. ८।१।१

अथ यदि द्विमात्रेण मनसि सम्पद्यते

अथ यदि महज्जिगमिषेत् प्रश्नो. ५।४

अथ यदु चैवास्मिच्छब्दं कुर्वन्ति

अथ यदुत्तरं सा द्यौर्मूर्तिमत्स्वगृहे- छान्दो. ५।२।४

ष्वभिजायते छां. ४।१५।५

अथ यद्यज्ञ इत्याचक्षते ब्रह्मचर्यमेव

अथ यद्यत्पविष्वित्तवान् भवति संहितो. ४।२

अथ यद्युदक आत्मानं पश्येत् छां. उ. ८।५।१

(परिपश्येत्-मा. पा.) छान्दो. ७।५।२

अथ यद्येनमूष्मसूपालभेत प्रजापतिं...

अथ यद्येनं निर्भुजं ब्रुवन्तमुपवदेत् ३ ऐतरे. ३।१

अथ यद्येवं निर्भुजं ब्रुवन्तं परउपवदेत् ३ ऐतरे. ३।३

अथ यद्येनं प्रतृणं ब्रुवन्तमुपवदेत् ३ ऐतरे. ३।१

अथ यद्येनं प्रतृणं ब्रुवन्तं परउपवदेत् ३ ऐतरे. ३।३

अथ यद्रपित्तमिव विरुदितमिव सा

वाक् शहूः संहितो. १।२

अथ यद्वयमनुसंहितमृचो धीमहे ३ ऐत. २।६।३

अथ यस्य जायामार्तवं विन्देत् ज्यहं

कंसेन पिबेत् बृह. ६।४।१३

अथ या एता हृदयस्य नाड्यस्ताः... छां. उ. ८।५।१

अथ या मध्यायनी संपूर्णा संसृष्टा...

वाक् सा पुत्र्यपशव्या संहितो. १।४

अथ यावतीयत्रयीविद्या...एतद्वितीयं

पदमाप्नुयात् गायत्र्यु. ४

अथ यावदिदं प्राणिति यस्तावत्प्रति-

गृहीयात् गायत्र्यु. ५

अथ येऽस्य दक्षिणा रश्मयस्ता एवास्य

दक्षिणा मधुनाड्यः छां. उ. ३।२।१

अथ यो दक्षिणे प्रमीयते पितृणामेव

महिमानं गत्वा... महाना. १।८।१

अथयोऽन्यादेवतामुपास्तेऽन्योऽसौ... वृह. १।४।१०

अथ रात्रावग्निहोत्रभस्मनाऽग्नेभसित-

मिदं विष्णुस्त्रीणि पदेति मन्त्रैः .. वासुदे. १६

अथर्वणस्य शाखाः स्युः पञ्चाशद्वे-

दतो हरे मुक्तिको. १।१३

अथर्वणवेदसिद्धस्थिरकालाग्नि-

निराहारक... छांगूलो. ३

अथर्वणां चन्द्रमा देवतं तदेव ज्योतिः २ प्रणवो. २१

अथर्वणे यां प्रवदेत् ब्रह्माऽथर्वा तां... मुण्ड. १।१।२

अथर्ववेदश्चतुर्थः पादः (गायत्र्याः) गायत्रीर. ३

अथर्ववेदस्वरूपकंपञ्चाशत्स्वरवर्णाख्यं पं. ब्र. ११

अथर्ववेदेऽनुदात्तोदात्तद्विपद अ उ

इत्यर्थ...मात्राः २ प्रणवो. १२

अथर्वशिरश्शिखाध्यापकशतमेकमेकेन

तापनीयोपनिषद्ध्यापकेन तत्समं नृ पू ५।१६

अथर्वशिरः सकृज्जप्त्वा अ. शिरः १६

अथर्वश्चतुर्थः पादः ग. पू १।१३

अथर्वाङ्गिरस इतिहासः पुराणं वृ. उ. २।४।१०

[+४।१।२+ ४।५।११

अथर्वाङ्गिरस एव मधुकृत इतिहास... छान्दो ३।४।१

अथर्वाङ्गिरसरूपसामकंग्यजुरात्मकम् सीतो. १४

अथर्वाङ्गिरसः पुच्छः प्रतिष्ठा तैत्ति २।३
 अथर्वाङ्गिरसश्चतुर्थात् (पादादकल्पयत्) अव्यक्तो. ६
 अथर्वा तां पुरोवाचाङ्गिरे ब्रह्मविद्या सुं. उ. १।१।२
 (?) अथर्वा देवो मृत्योः प्राध्वंसनात् बृ. उ. २।६।३
 अथवा कृतकृत्येऽपि... वर्तेऽहं... अवधू. २३
 अथवागीश्वरीधामशिरोवस्त्रेण वेष्टयेत् योगकुं. २।३२
 अथवाचतुर्विंशतिवर्षाणि गुरुकुलवासी आश्रमो. १
 अथ लोकान् पर्यटन् सनत्कुमारो लक्ष्म्यु १
 ह वैदेहः... लोकान्... प्राप
 अथवा तमपि त्यक्त्वा चैत्यांशं...
 जीवस्तिष्ठति संशतो... अ. पू. २।११
 अथवा न कुर्यादभेद्यमेव कुर्यात् याज्ञव १
 अथवा नित्यकर्माणि... प्रत्याहारः सः जा. द. ७।४
 अथवा बहुनैतेन भ. गी १०।४२
 अथवा यथाविधिश्चेज्जातरूपधरो भूत्वा ना. प. ३।८७
 अथवा योगिनामेव भ. गी. ६।४२
 अथ वायुमब्रुवन्, वायवेतद्विजानीहि
 किमेतद्वक्ष्यमिति केनो. ३।७
 अथवा वायुमाकृष्य... प्रत्याहारो-
 ऽयमुक्तस्तु... जा. द. ७।६-९
 अथवा सत्यमीशानं ज्ञानमानन्दमद्वयं जा. द. ९।३
 अथवा सर्वकर्तृत्वमकर्तृत्वं च...
 सर्वं त्यक्त्वा... स्थिरो भव महो. ६।४
 अथ वेशान्तान् पुष्करिणीः स्रवन्तीः
 सृजते स हि कर्ता बृ. उ. ४।३ १०
 अथवेशातान् पुष्करिण्यः स्रवन्त्यः (मा.) बृ. उ. ४।३।१०
 अथ वै तेऽहं तद्वक्ष्यामि यत्र
 गमिष्यामीति बृह. ४।२।१
 अथ व्यवस्थितान् दृष्ट्वा भ. गी. १।२०
 अथ शाकल्यस्य-पृथिवी पूर्वरूपं ३ ऐत १।२
 अथ शुद्धं भवेद्वस्तु यद्वै वाचामगोचरं ते त्रिं. १।४९
 अथ शैवपदं यत्र तद्ब्रह्म ब्रह्म तत्परं कुण्डिको २०
 अथ शैवं पदं यत्र तद्ब्रह्म तत्परायणम् २ सन्यासो. १९
 अथ श्रीवराह रूपिणं भगवन्तं...
 सनत्कुमारः पप्रच्छ ऊर्ध्वपुं १
 अथ ओत्रमत्यवहत् बृह. १।३।१५
 अथसांकृतिर्भगवन्तं दत्तात्रेयं... पप्रच्छ १ अवधू. १
 अथ सावित्रीं गायत्रीं त्रिरन्वाह सहवै. १५
 अथ सोऽभयं गतो भवति तैत्ति. २।७

अथ ह कुमारः शिवं पप्रच्छाऽखण्डै-
 करस-चिन्मात्रस्वरूपमनुब्रूहि ते. त्रिं. २।१
 अथ ह चक्षुरुपासाञ्चक्रिरे छान्दो. १।२।४
 (?) अथ ह जनकोवैदेहोयाज्ञ... उवाच जाबालो. ४
 अथ ह पैङ्गलोयाज्ञवल्क्यमुपसमेत्य... पैङ्गलो. १।१
 परमरहस्यकैवल्यमनुब्रूहीति... छान्दो. ५।१।६
 अथ ह प्राणा अहं श्रेयसि व्यूदिरे छां. उ. ५।१।१२
 (?) अथ ह प्राण उत्क्रमिष्यन् छां. उ. ५।१।१२
 अथ ह प्राण उत्क्रमिषन् (माध्वपा.) छां. उ. ५।१।१२
 अथ ह प्राण उत्क्रमिषन्स यथा... छां. ५।१।१२
 अथ ह प्राणमत्यवहत्, स यदा... बृह. १।३।१३
 अथ ह प्राणमूचुस्त्वं न उद्गायेति बृह. १।३।३
 अथ ह मन उद्गीथमुपासाञ्चक्रिरे छान्दो. १।२।६
 अथ ह मनोऽत्यवहत्, तद्यदा... बृह. १।३।१६
 अथ ह एवायंमुख्य प्राणस्तमुद्गीथ-
 मुपासाञ्चक्रिरे छान्दो. १।२।७
 अथ ह यजनकश्च वैदेहोयाज्ञवल्क्य-
 श्चाग्निहोत्रे समूदाते बृह. ४।३।१
 अथ ह याज्ञवल्क्य आवज्राज बृह. ४।१।१
 अथ ह याज्ञवल्क्यस्यद्वेभार्येवभूवतु-
 मैत्रेयी कात्यायनी च बृह. ४।५।१
 अथ ह याज्ञवल्क्यः स्वमेव ब्रह्म-
 चारिणमुवाच बृह. ३।१।२
 अथ ह वाचक्रव्युवाच बृह. ३।८।१
 अथ ह वाचमुद्गीथमुपासाञ्चक्रिरे छान्दो. १।२।३
 अथ ह वै स्वयम्भूर्ब्रह्माप्रजा सृजानीति पा. ब्र. १
 अथ ह शौनकेचकापेयमभिप्रतारिणं
 च... ब्रह्मचारी विभिक्षे छान्दो. ४।३।५
 अथ ह ओत्रमुपासाञ्चक्रिरे छान्दो. १।२।५
 अथ ह साकृतिर्भगवानादित्यलोकं जगाम अक्ष्यु. १
 अथ ह हंसा निशायामतिपेतुः छान्दो. ४।१।१
 अथ हामयः समूदिरे छां उ. ४।१।०।४
 (?) अथ हास्मा अर्च्यं चकार बृ. उ. ६।२।४
 अथ हास्मा एतत्कृष्णहारीतोवाग्ब्राह्मण... ३ ऐत. २।६।१
 अथ हास्य पुत्र आह-प्रातीबोधी पुत्रः ३ ऐत. १।५।३
 अथ हिरण्यमेवापः कनको भवति
 स ह सैलभते संहितो. ५।१
 अथ हेन्द्रोऽप्राप्यैव देवानेतद्भयं ददर्श छान्दो. ८।९।१
 अथ हैतत्पुरुषः स्वपितिनाम तद्ब्रूहीत एव बृह. २।१।१७
 अथ हैतानि नामानि गायन्ति श्रुतयः राधिको. ६

अथ हैनमत्रिः पप्रच्छ याज्ञवल्क्यम्	जाबालो. २।५	अथ हैनं सौर्यायणी गार्ग्यः पप्रच्छ	प्रश्नो. ४।१
अथ हैनमथर्वाणं शाण्डिल्यः पप्रच्छ	शाण्डि. ३।२।१	अथ हैनां ब्रह्मरन्ध्रे सुभगां ब्रह्माक्ष-	पीताम्बरो. १
अथ हैनमन्वाहार्यपचनोऽनुशशास	छां. उ. ४।१२।१	स्वरूपिणीमाप्नोति	तारोप. १
अथ हैनमसुरा ऊर्चुर्वीतु भवानिति	बृह. ५।२।३	अथ हैनां ब्रह्मरन्ध्रे तारिणीमाप्नोति	
अथ हैनमाहवनीयोऽनुशशास	छां. उ. ४।१३।१	अथ होवाच जनं शार्कराक्ष्यं कं त्व-	
अथ हैनमुद्रातोपससाद	छां. उ. १।११।६	मात्मानमुपास्से	छां. ५।१५।१
अथ हैनमुपससाद किं ब्रवीमि भो इति	छान्दो. ६।७।२	अथ होवाच जनं शार्कराक्ष्यं, शार्क-	
अथ हैनमृषभोऽभ्युवाद सत्यकाम इति	छान्दो. ४।४।५	राक्ष्यं कं त्वमात्मानं... (मा. पा.)	छां. उ. ५।१५।१
अथ हैनं कहोलः कौषीतकिः पप्रच्छ	बृह. ३।४।३	अथ होवाच बुडिलमाश्वतराश्वि (मा. पा.)	छां. उ. ५।१६।१
अथ हैनं कालामिरुद्रं भुसुण्डः पप्रच्छ	रु. जा. १।१	अथ होवाच बुडिलमाश्वतराश्वि	छां. ५।१६।१
अथ हैनं कौसल्यश्चाश्वलायनः पप्रच्छ	प्रश्नो. ३।१	अथ होवाच सत्ययज्ञं पौलुषि	छां. ५।१३।१
अथ हैनं गार्हपत्योऽनुशशास	छां. उ. ४।११।१	अथ होवाचेन्द्रद्युम्नं भाल्लवेयं	छां. ५।१४।१
अथ हैनं चक्षुरुवाच	छां. उ. ५।११।३	अथ होवाचोद्दालकमारुणि...	छां. ५।१७।१
अथ हैनं जनको वैदेहो याज्ञवल्क्य-		अथाकाशोऽन्तःकरणमनोबुद्धि-	
मुपसमेत्योवाच	जाबालो. ४	चिन्ताहङ्काराः	त्रि. ब्रा. १।३
अथ हैनं जारत्कारवार्तभागः पप्रच्छ	बृह. ३।२।१	अथाङ्गिराः (उवाच) त्रिविधः	
अथ हैनं नारदः पितामहं पप्रच्छ [ना. प.	३।१+५।१	पुरुषोऽजायत आत्मा...	१ आत्मो. १
अथ हैनं पैङ्गलः पप्रच्छ याज्ञवल्क्यं	पैङ्गलो. ४।१	अथाजातपुत्रस्याह-आप्यायस्वसमेतुते	कौ. उ. २।८
अथ हैनं पैप्पलादोऽङ्गिराः सन्तकुमार-		अथात आत्मादेश एव	छां. ७।२५।२
श्चाथर्वणमुवाच	अ. शिखो. १	अथात आदेशो नेति नेति नह्येत-	
अथ हैनं पैप्पलादो ब्रह्माणमुवाच	शरभो. १	स्मादिति	बृह. २।३।६
अथ हैनं प्रतिहर्तोपससाद	छां. उ. १।११।८	अथात एकधनावरोधनं यदेकधन-	
अथ हैनं प्रस्तोतोपससाद	छां. उ. १।११।४	सभिध्यायात्	कौ. उ. २।३
अथ हैनं ब्रह्मचारिण ऊचुः किं		अथातः पितापुत्रीयं सम्प्रदानमिति	
जप्येनामृतत्वं ब्रूहीति	जाबालो. ३	चाक्षते	कौ. उ. २।१५
अथ हैनं ब्रह्मरन्ध्रे ब्रह्मरूपिणीमाप्नोति	कालिको. १	अथातः पवमानानामेवाभ्यारोहः	बृह. १।३।२८
अथ हैनं भगवन्तं कालामिरुद्रं पप्रच्छ	रु. जा. २।४	अथातः प्रजापतिसंहिता	३ ऐत. १।६।८
अथ हैनं भगवन्तं परमेष्ठिनं नारदः...	ना. प. ८।१	अथातः शौव उद्रीथस्तद्ध वको...	छां. १।१२।१
अथ हैनं भगवन्तं सर्वे... पप्रच्छुः	ना. प. २।१	(ॐ) अथातः श्रीमह्योत्पत्तिः	द्वयोप. १
अथ हैनं भार्गवो वैदर्भिः पप्रच्छ	प्रश्नो. २।१	अथातः सम्प्रतिर्यदा प्रैष्यन्मन्यते	बृह. १।५।१७
अथ हैनं मन उवाच-यदहमायतनं	छां. ५।११।४	अथातः संहिताया उपनिषत्	३ ऐत. १।१।१
अथ हैनं यजमान उवाच भगवन्तं	छां. १।११।१	अथातश्चत्वार आश्रमाः षोडश भेदा	
अथ हैनं वागुवाच-यदहं वसिष्ठो...	छां. ५।११।३	भवन्ति	२ अवधू. १
अथ हैनं वागुवाच-यदहं वसिष्ठोस्मि		अथातश्चाक्षुषीं पठितसिद्धविद्यां...	चाक्षुषो. १
(मा. पा.)	छां. उ. ५।११।३	अथातो धर्मजिज्ञासा	कौलो. १
अथ हैनं विदग्धः शाकल्यः पप्रच्छ	बृह. ३।९।१	अथातो निर्भुजप्रवादाः	३ ऐत. १।३।१
अथ हैनं श्रोत्रमुवाच-यदहं सम्पदस्मि	छां. ५।११।४	अथातो निदश्रेयसादानं-एता ह वै	
अथ हैनं शैब्यः सत्यकामः पप्रच्छ	प्रश्नो. ५।१	देवताः... विवदमानाः	कौ. उ. २।१४
अथ हैनं सुकेशा भरद्वाजः पप्रच्छ	प्रश्नो. ६।१	अथातोऽनुप्रश्नाः	तैत्ति. २।६

अथातोऽनुव्याहाराः, प्राणो वंश इति ३ ऐत. १।४।१
 अथातो ब्रह्मजिज्ञासा च सीतो. ६
 अथातो ब्रह्मनिष्ठानां योगिनां कोऽयं मार्गः का स्थितिरिति दत्तात्रेयो अनु. सा. १
 दक्षिणामूर्तिं पप्रच्छ चतुर्वे. १
 अथातो महोपनिषदमेव तदाहुः शुकर. १।१
 अथातो रहस्योपनिषदं व्याख्यास्यामः १ ऐत. १।३।१
 अथातो रेतसः सृष्टिः ३ ऐत. २।५।४
 अथातो वाग्रसो यस्यां संसद्यमानो वा बृह. १।५।२१
 भाषमाणो वा न विरुरुचिषेत... छां. उ. ७।२।५।१
 अथातोऽहङ्कारादेश एवाहमेवाधस्ता- बृ. उ. १।३।१७
 दहमुपनिष्ठादहं पश्चादहंपुरस्तादहं छां. उ. ७।२।५।१
 अथात्मनेऽन्नाद्यमागायत् बृ. उ. १।३।१७
 अथादित्य उदयन्यत्प्रातर्चीं दिशं प्रश्नो. १।६
 प्रविशति कामराज. २
 अथाद्यं शान्भवं द्वितीयं शाक्तं च छां. उ. ७।९।१
 अथान्नस्याये द्रष्टा भवति छां. उ. ७।९।१
 अथान्नस्याशी द्रष्टा भवति (मा.पा.) छां. उ. ७।९।१
 अथाधिदैवतम्-अलिष्याम्येवाहं बृह. १।५।२२
 अथाध्यात्मम्-पुरुषो ह वा अयं सर्व... ३ ऐत. १।२।२
 अथाध्यात्मम्-वाक्पूर्वरूपम् ३ ऐत. १।१।२
 अथानन्दाऽमृतैर्नैतांश्चतुर्धा संपूज्य नृसिंहो. ३
 (?)अथानु किमनुशिष्टोऽवोचथाः छां. उ. ५।३।४
 अथान्तरात्मा नाम पृथिव्यप्तेजो...
 दिभिः स्मृतिलिङ्ग उदात्तानुदात्त-
 ह्रस्व...दिभिः श्रोता घ्राता...
 विज्ञातात्मा पुरुषः, पुराण...कर्म-
 विशेषणं करोत्येषोऽन्तरात्मा १ आत्मो. २
 अथापश्यन्महादेवं श्रिया जुष्टं ग. पू. १।७
 अथापरं वेदितव्यं-उत्तरो विकारो-
 ऽस्यात्मयज्ञस्य मैत्रा. ६।१०
 अथापिधानमस्यमृतत्वायोपस्पृश्य प्रा. हो. १।१२
 अथापि यत्र छिद्र इवादित्यो दृश्यते ३ ऐत. २।४।५
 अथापियाज्ञिकायज्ञे युक्ताऽनुदिशन्ति संहितो. ३।३
 अथाप्यपिधाय कर्णा उपशृणुयात् ३ ऐत. २।४।६
 अथाप्यपिधायक्षिणी उपेक्षेत ३ ऐत. २।४।६
 अथाप्यस्यारूपस्यब्रह्मणस्त्रीणिरूपाणि शाण्डि. ३।१।२

अथाभिप्रातरेव स्थालीपाकावृताज्यं
 वेष्टित्वा...जुहोति बृ. उ. ६।४।१९
 अथाभ्यसेत्सूर्यमेदं..स्याच्चतुष्टयकुम्भकः यो. शि. १।८८
 अथाभ्याख्यातेषु-ये तत्र ब्राह्मणाः तैत्ति. १।११।४
 अथामूर्त-प्राणश्च, यश्चायमन्तरात्म-
 नाकाश एतदमृतम् बृह. २।३।५
 अथामूर्त-वःपुश्चान्तरिक्षं चैतदमृतं बृ. उ. २।३।३
 अथायमादेशः [नृ. पू. ४।२+ नृसिंहो. १।४
 अथाविष्टं भित्वाऽलातचक्रमिव...
 पर्यपश्यत् मैत्रा. ६।२४
 अथाव्यातं(त्तं)वा इदमासीत् मैत्रा. ६।६
 अथाश्रलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं... कैव. १।१
 अथास्मै सम्प्रयच्छति, वाचंमेत्वयि... कौ. उ. २।१५
 अथास्य दक्षिणं कर्णमभिनिधाय बृ. उ. ६।४।२५
 अथास्य दक्षिणे कर्णे जपति कौ. उ. २।११
 अथास्य देवस्यात्मशक्तेरात्मक्रीडस्य.. शाण्डि. ३।१।४
 अथास्य नाम करोति वेदोऽसीति... बृह. ६।४।२६
 अथास्य भजनं भवति गोपालो. १।१६
 अथास्य मातरमभिमन्त्रयते बृ. उ. ६।४।२८
 अथास्य या सहजाऽस्त्यविद्या मूल-
 प्रकृतिर्माया...तया...देवः... शाण्डि. ३।१।२
 अथास्या ऊरू विहापयति बृ. उ. ६।४।२१
 अथास्यायमितरआत्माकृतकृत्यो..प्रैति २ ऐत. ४।४
 अथाह वै देवानां पत्नीं भजते का. मे. १
 अथेतरेषां पशूनामशनापिपासे
 एवाभिज्ञानम् १ ऐत. ३।२।४
 अथेतोऽप्यद्वैतपुरुषस्य पूर्णं ब्रह्म... २ अद्वैतो. ३
 अथेत्यम्भूततन्मात्रवेष्टितं तनुतांजहत् महो. ५।१५२
 अथेत्यभ्यमन्थत्स मुखाच्च योने-
 र्हस्ताभ्यां चाग्निमसृजत बृह. १।४।६
 अथैदानीं ज्ञानोपसर्गाः मैत्रा. ७।८
 अथेन्द्रमब्रुवन्, मघवन्नेतद्विज्ञानीहि
 किमेतद्यक्षमिति केनो. ३।११
 अथेममेव नाप्रोत् बृ. उ. १।५।२१
 अथेममेवाकाशमभिनिष्पद्यन्ते बृ. उ. ६।२।१६
 अथैतन्मूलं वाचो यदनुतं १ ऐत. ३।६।५
 अथैतदप्यशक्तोऽसि भ. गी. १२।११
 अथैतयोः पथोर्न कतरेण च छां. उ. ५।१०।८
 अथैतयोः पथोर्न कतरेणचन(मा.पा.) छां. उ. ५।१०।८

अथैतस्मात्तप्यमानात्सत्यकामाञ्जीण्य-

क्षराण्यजायन्त, तिस्रो व्याहृतयः...शाण्डि.३।१।३

अथैतस्मादपरं तृतीयं शक्तिकूटं

प्रतिपद्यते

त्रि.ता. १।१४

अथैतास्तिस्रः संहिता भवन्ति-

देवहूरेका, शहूरेका, मित्रहूरेका

संहितो. १।१

अथैते सर्व एवोपसमेत्योचुः

छाग. २।३

अथैनदपि यन्त्यन्ततः

तैत्ति. २।२।१

अथैनमग्रये हरन्ति तस्याग्निरेवा...

बृ.उ. ६।२।१४

अथैनमब्रूम क पारिक्षिताभभवन्ति

बृह. ३।३।१

अथैनमभिमृशति भ्रमदसिज्वलदसि..

बृह. ६।३।४

अथैनमाचामति-तत्सवितुः...मधु

वाता...भूस्वाहा (इतिमंत्रेण)

बृह. ६।३।६

अथैनमुद्यच्छति । आमं स्यामं हि ते...

बृह. ६।३।५

अथैनयोरेतदन्नं, य एषोऽन्तर्हृदये

बृ. उ. ४।२।३

अथैनं गार्हपत्योऽनुशशास पृथि-

व्यग्निरन्नमादित्य इति यः-

छां. ४।१।१।१

अथैनं सदानन्दः संवर्तोऽजैगीषव्यश्च

नीललोहितं रुद्रमुवाच

सदानं. १

अथैनं शाण्डिल्योऽथर्वाणं पप्रच्छ

यदेकमक्षरं...

शाण्डि.३।१।१

अथैनामभिपद्यतेअमोऽहमस्मिसात्वं...

बृह. ६।४।२०

अथैनां मेधादीक्षितरूपिणीं भावयेत्

का. मे.दी. १

अथैवाङ्गिरास्त्रिविधः पुरुषः

२ आत्मोप. ४

अथैष आर्चिको निगदो भवति

संहितो. ३।६

अथैष ज्ञानमयेन तपसा चीयमानो-

ऽकामयत...

शांडि. ३।१।३

अथैषा दुस्स्पृष्टा संहिता भवति

सर्वेभ्यः कामेभ्यः

संहितो. १।६

अथैषा नाड्यन्नबहुमित्येषाऽमोहुत-

मादित्यं गमयति

मैत्रा. ६।३७

अथैषा निर्मुजा संहिता भवति सर्वेभ्यः

कामेभ्यः

संहितो. १।७

अथैषा परमा विद्या ययाऽऽत्मा...

रुद्रह. ३०

अथैषा यजनीयेऽहनि लभते

संहितो. ५।१

अथैषा शुद्धा संहिता भवति, सर्वेभ्यः

कामेभ्यः

संहितो. १।५

अथो अग्नेनैव जीवन्ति [तैत्ति.२।२।४

मैत्रा. ६।११

अथोअ विदितादधि

केनो. १।४

अथो आवृत्तोवतासो न कर्तृभिः

१ ऐत. १।६।२

अथो आहुर्दर्शपूर्णमासाविति

बृह. १।५।२

अथो खल्वाहुरिन्द्रो वा चैतदक्षरम्

शौनको. १।५

अथो खल्वाहुःसप्तभिरेनंस्वारयन्तीति

शौनको. ४।७

अथो तम एवापहते

अव्यक्तो. ६

अथोताप्याहुः साम नो बतेति

छान्दो. २।१।३

अथोत्तरेणतपसाब्रह्मचर्येणश्रद्धया...

प्रश्नो. १।१०

अथोत्तरौ द्वौ द्वादशकौ वर्गौ...

व्याख्याता...

२ प्रणवो. १८

अथोपानेष्ट नैतदत्यगादिति किं

तदिति होचुः

छाग. २।१

अथो प्रज्ञातयैव प्रतिपदां छंदांसि

प्रतिपद्यते

सहवै. १५

अथो बलीयान्वलीयांसमाशंसते...

बृ.उ. १।४।१४

अथोयइषुधिस्तवारेअस्मिन्निधेहितं

[वा.सं. १६।१२+

तै.सं.४।५।१।४

अथोयेअस्यसत्त्वानस्तेभ्योऽहमकरं...

[वा. सं. १६।८+

तै.सं.४।५।१।३

अथो वागेवेदं सर्वमिति

३ ऐत. १।६।५

अथो विस्फुरन्तीव धावन्तीवोत्सु-

वन्तीवोपश्लिष्यतीव...

आर्षे. ५।४

अथो ह्येवमेवैषामेकं वृणीष्वेति

इतिहा. ८५

अद उ एषवृहद्बुवनेष्वन्तरसावादित्यः

१ ऐत. १।१।३

अदत्तानामुपादानं...शारीरं

त्रिविधं स्मृतम्

भवसं. ५।५

अदस्तूलमयं पितैते पुत्राः

१ ऐत. १।८।१

अदिग्देशकालं, अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं...

त्रि.म.ना. ७।७

अदितिर्देवा गन्धर्वा मनुष्याः

पितरोऽसुरास्तेषां...मातामेदिनी

महा. १०।१४

अदितिर्माता स पिता स पुत्रः

३ ऐत. १।६।८

[ऋक्सं. १।६।१६=

मं. १।८९।१०

अदितिर्वेद्या, सोमो दीक्षया

चित्त्यु. ८।१

अदितिर्हीदंसर्वयदिदंकिञ्चपिताच..

३ ऐत. १६।८

अदितिर्ह्यजनिष्टदक्षयादुहितातव

[ऋक्सं. ८।३।१।=

मं. १०।७२।५

अदीदृशत कथमिवेति

छाग. ६।१

अदीर्घत्वाच्च कालस्य गत्वादेशान्..

वैतथ्यो. २

अदीर्घमजमव्ययं, अशब्दमस्पर्श

यो. शि. ३।१९

अदीर्घमलोहितमस्नेहमच्छायं

बृह. ३।८।८

अदुग्धा इव धेनवः
 अदूरगतसादृश्या सुषुप्तस्योपलक्ष्यते
 अदूषयन् सतां मार्गं
 (१)अदृश्यत्वादग्राह्यत्वात्
 अदृश्यं न व मे दे हे दिव्यं चक्षुस्तथाऽमलं
 अदृश्येऽनात्म्येऽनिरुक्ते
 अदृश्यो ह्यमवर्णोऽहमखण्डोऽस्मि
 अदृष्टमव्यवहार्यमग्राह्यमलक्षणं
 [नृ. पू. ४।२+
 अदृष्टपूर्वं हृषितोऽस्मि दृष्ट्वा
 अदृष्टं द्रष्टुं श्रुतं श्रोत्रमतं
 अदृष्टो द्रष्टाऽश्रुतः श्रोता
 अदेशकाले यद्दानम्
 अदोम्भः परेण दिवं द्यौः प्रतिष्ठा
 अद्विर्गात्राणि शुद्धयन्ति
 अद्विर्भूय एवोपरिष्ठात्परिदधाति
 अद्विः पुरस्तात् परिदधाति
 अद्विः पूताभिराचरेत् (स्नानादि)
 अद्विः सोम्यशुद्धेन तेजोमूलमन्विच्छ
 अद्भुतं रोमहर्षणम्
 अद्भुतानन्दाश्चर्यविभूतिविशेषाकारं
 अद्भ्य एव तदध्यन्नाद्यं जायते
 (१)अद्भ्य एव पुरुषं समुद्भूत्य
 अद्भ्यश्चैनं चंद्रमसश्च देवः प्राण
 आविशति
 अद्भ्यः पृथिवी
 [यो. चू. ७२+पैङ्गलो १।३
 अद्भ्यः पूर्वमजायत
 अद्भ्यः सम्भूतः पृथिव्यै रसाच्च
 अद्भ्यः सम्भूतो हिरण्यगर्भः
 अद्भ्यः स्थावरजङ्गमो भूतप्रायः
 सम्भवति
 अद्भ्योऽर्णवः सुवो राजकं च
 अद्भ्योवाभूयोऽस्तीतितन्मेभगवान् ..
 अद्यतेऽस्ति भूतानि तस्मादन्नं तदुच्यते
 [तैत्ति. २।२+
 अद्यजातां यथा नारीं तथा
 षोडशवार्षिकीं

अ. शिरः २।४
 अ. पू. १।५२
 ना. प. ४।१८
 मैत्रा. २।७
 हंसो. १०
 तैत्ति. २।७।१
 ब्रह्मवि. ६
 माण्डू. ७+
 नृसिंहो. १।६
 भ.गी. १।१।४५
 बृ.उ. ३।८।११
 बृ.उ. ३।७।२३
 भ.गी. १।७।२२
 २ ऐत. १।२
 भवसं. ३।१
 मैत्रा. ६।९
 मैत्रा. ६।९
 २ सङ्ख्या. २।१४
 छां. उ. ६।८।४
 भ.गी. १।८।७४
 त्रि.म.ना. ४।१
 छान्दो. ६।२।४
 २ ऐत. १।३
 बृ.उ. १।५।२१
 सुबालो. १।१+
 तैत्ति. २।१।१
 कठो. ४।६
 चित्त्यु. १३।१
 महाना. १।११
 २ प्रणवो. २१
 महाना. ६।११
 छां. ७।१०।२
 मैत्रा. ६।१२
 ना. प. ३।६४

अद्यानो देव सवितः प्रजावत्सावीः
 सौभगम् [ऋ. ४।४।२५=मं. ४।८।१४ महाना. १२।२
 अद्यास्तमेतु वपुराशशितारमास्तां...
 मम चिद्रूपो विशेषः
 वराहो. २।६६
 अद्यहाददानमश्रद्धानमयजमानमाहुः
 छां. उ. ८।८।५
 अद्यैवमृतिरायातुकल्पान्तनिचयेनवा
 अ.पू. १।३९
 अद्यैव कुरु यच्छ्रेयो मा त्वां
 भवसं. १।३९
 कालोऽत्यगान्महान्
 नृसिंहो. ९।५
 (तस्मात्) अद्य एवायमात्मा
 अद्रष्टाऽश्रोताऽमन्ताऽबोद्धाऽकर्ता-
 ऽविज्ञाता भवति
 छान्दो. ७।९।१
 अद्रष्टकं स्वानुभवमनिद्रस्वप्रदर्शनम्
 महो. ५।५४
 अद्रेश्यमग्राह्यमगोत्रमवर्णमचक्षुःश्रोत्रं
 सुण्ड १।१।६
 अद्रोहो नातिमानिवा
 भ.गी. १।६।३
 अद्वयतारकोपनिषदं व्याख्यास्यामो
 अद्वयता. १
 यतये जितेन्द्रियाय
 आ. प्र. १४
 अद्वयब्रह्मरूपेण व्याप्तोऽहं
 अ. शां. ६१
 अद्वयं च द्वयाभासं चित्तं स्वप्ने
 अद्वयं च द्वयाभासं तथा जाग्रन्न
 सशयः [अद्वैतो. ३०+
 अ. शां. ६२
 अद्वयं च द्वयाभासं मनःस्वप्नसंशयः
 अद्वैतो. ३०
 अद्वयं पश्यत हंसः सोऽहमिति
 नृसिंहो. ९।९
 अद्वयं सदानन्दचिन्मात्रमात्मैव
 नृसिंहो. ९।८
 अद्वयानन्दमात्रोऽहं
 ते. बिं. ६।६५
 अद्वयानन्दविज्ञानघनोऽस्म्यहं
 ब्र. वि. ८९
 (१)अद्वयेन च कल्पितः
 वैतथ्य. ३३
 अद्वयो ह्ययमात्मैकल एव
 नृसिंहो. ८।१
 अद्वितीय ओतश्च प्रोतश्च
 नृसिंहो. ८।१
 अद्वितीयत्वादविकल्पो ह्ययमोङ्कारः
 नृसिंहो. ८।७
 अद्वितीयपरमानन्दशुद्धबुद्धमुक्तः ब्रह्म..
 त्रि.म.ना. १।३
 अद्वितीयपरसंविदंशकं तत्सदाहं
 वराहो. ३।८
 अद्वितीयब्रह्मतत्त्वं न जानन्ति यथा तथा
 वराहो. २।५७
 अद्वितीयमखिलोपाधिनिर्मुक्तं तत्स-
 कलशक्त्युपबृंहितं (ब्रह्म)
 निरालं. ५
 अद्वितीयमनाद्यंतं यदाद्यमुप...
 अ. पू. ५।६४
 अद्वितीयमनीश्वरं भवति
 त्रि.म.ना. ४।१
 अद्वितीयं स्वयम्प्रकाशमनिशंज्वलति
 त्रि.म.ना. ७।७
 (एवमाकारं) अद्वितीयाखण्डानन्द-
 ब्रह्मस्वरूपं
 त्रि.म.ना. ४।१

अद्वितीयामेकामनन्तमोक्षसाम्राज्य-

लक्ष्मीम्

त्रि.म.ना. ६।७

अद्वितीये परेतत्त्वेव्योमवत्कल्पनाकुतः

२ आत्मो. ३०

अद्वैष्टा सर्वभूतानां

भ.गी. १२।१३

अद्वैतग्रन्थिः... यज्ञाङ्गलक्षणग्रह-

स्वरूपो हसः

पा. ब्र. ३

अद्वैतपरमानन्दलक्षणपरब्रह्मणः परमा-

धिष्ठानमण्डल

त्रि.म.ना. ७।८

(तथाविधस्य) अद्वैतपरमानन्द-

लक्षणस्यादिनारायणस्योन्मेष-

निमेषाभ्यामूलाविद्योदय...

त्रि.म.ना. २३

अद्वैतपरमानन्दात्मा

रामो. ५

अद्वैतपरमानन्दो विभुर्नित्यानिष्कलङ्कः

त्रि.म.ना. १।५

अद्वैतपुरुषस्य न द्वितीयो भेदोऽस्ति

अद्वैता. १

अद्वैतभावना भैक्ष्यं अभक्ष्य...

मैत्रे. २।१०

(?) अद्वैतभावनां वक्ष्ये

अद्वै. भा. १

अद्वैतभावमुक्तोऽस्मि सच्चिदानन्दलक्षणः

अ. पू. ५।६८

अद्वैतमचिन्त्यमलिङ्ग स्वप्रकाशमा-

नन्दघनं शून्यमभवत्

नृसिंहो. ६।२

अद्वैतमिति चोक्तश्च प्रकाशाव्यभि-

चारतः

पा. ब्र. २५

अद्वैतयोगमास्थाय

त्रि.म.ना. ८।३

अद्वैतसदानन्दो देवता

निर्वाणो. ५

अद्वैतं चतुर्थं ब्रह्मविष्णुरुद्रातीतं

भस्मजा. १।१

अद्वैतं द्वैतमित्याहुस्त्रिधातपञ्चधातथा

मत्रिको. १५

अद्वैतं नावमाश्रित्य जीवन्मुक्तत्व-

माप्नुयात्

सं. सो. २।९६

अद्वैतं परमानन्दं शिवं

रुद्रह. ४७

अद्वैतं परमार्थतः

आगम. १७

अद्वैतं परमार्थो हि द्वैतं तद्वेद उच्यते

अद्वैतो. १८

अद्वैतं भावयेद्भक्त्यागुरोर्देवस्य चात्मनः

यो.शि. ५।५९

अद्वैतं समनुप्राप्य जडवल्लोकमाचरेत्

वैतथ्यो. ३

अद्वैतं सर्वाधारमनाधारमनिरीक्ष्यं

भस्मजा. २।९

अद्वैतः सर्वभावानां देवस्तयोर्विभुः

आगम. १०

अद्वैताखण्डपरिपूर्णनिरतिशयपरमा-

नन्दशुद्धबुद्धमुक्तसत्यात्मकब्रह्म

त्रि.म.ना. २।१

(?) अद्वैते परमस्थितिः, ज्ञानवण्डो...

पर. हं. ५

अद्वैते बोधितेतत्त्वेवासनाविनिवर्तते

वराहो. २।७०

अद्वैते योजयेत्स्मृति

वैतथ्य. ३७

अद्वैते स्थैर्यमायाते... तुर्यभूमिसुयोगतः

वराहो. ४।१२

अद्वैते स्थैर्यमायातेद्वैते च प्रशमं गते

अक्षयुप. ३४

अद्यास्तमेतु वपुराशशितारमास्तां

वराहो. २।६

अथ इव हि मनुष्यलोकः

बृह. ३।१।८

अधमश्चाण्डालोऽपि शिव-

भक्तोऽपि... श्रेष्ठतरः

रुद्रोप. १

अधमं षणमात्रं स्यात् (रुद्राक्ष)

रु. जा. ७

अधमामन्त्रचिन्ताचतुर्थभ्रांत्यधमाधमा

मैत्रे. २।२१

अधमे द्वादश मात्राः (प्राणायामे)

यो. चू. १०४

अधमे (प्राणायामे) व्याधिपापानां

नाशः स्यात्...

त्रि.ब्रा. २।१०६

अधमे (प्राणायामे) स्वेदजननं

यो. चू. १०५

अधरयैर्न वर्तिन्या पृथिव्यायत्ता

बृह. २।२।२

अधरा हनुः पूर्वरूपं

तैत्ति. १।३।७

अधर्मं धर्ममिति या

भ.गी. १८।२२

अधर्माभिभवात् कृष्ण

भ.गी. १।४१

अधश्शिरश्चोर्ध्वपादः क्षणं स्यात्...

यो. त. १२४

अधश्च नारायणः

नारा. २

अधश्च मूलान्यनुसन्ततानि

भ.गी. १५।२

अधश्चोर्ध्वश्च तियक्चाहम्

देव्यु. १

अधश्चोर्ध्वं चाहं दिशश्च प्रतिदिशश्चाहं

अ. शिरः. १

अधश्चोर्ध्वं च प्रसृतं ब्रह्मवेदम्

मुण्ड. २।२।११

अधश्चोर्ध्वं चाहं

अ. शिरः. १

अधश्चोर्ध्वं प्रसृतास्तस्य शाखाः

भ.गी. १५।२

अधस्तात्कुञ्चनेनाशु कण्ठसङ्कोचने

कृते... स्यात्प्राणो ब्रह्मनाडिगः

शां. १।७।१८

अधस्ताद्भूमिमुपरिष्ठादाकाशं मध्ये

पुरुषो दिव्यः

सुबालो. १।२

अधः षष्ठी कुक्षिर्भवति

गायत्रीर. ३

अधिकारविशेषेण कैवल्यप्राप्त्युपाय-

मन्विष्येद्यतिः

ना. प. ७।१२

अधिज्योतिषं-अग्निः पूर्वरूपम्

तैत्ति. १।३।३

अधिदैवत्वंदेवैभ्यश्चेत्यक्षम्यमपरिमितं

मैत्रे. ४।४

अधिदैवं किमुच्यते

भ.गी. ८।१

(अथ) अधिप्रजं-माता पूर्वरूपं

तैत्ति. १।३।२

अधिनो ब्रूहि सुमनस्य मानो...

[वा.सं. १५।२+तै.सं. ४।३।१२।१+तै. आ. २।५।२

सहवै. ७

अधिप्रज्ञं दश प्रज्ञामात्राः

कौ. उ. ३।८

अधिभूतं क्षरो भावः	भ. गी. ८।४	अधेतुं धेनुमित्येव...परमंमङ्गलंवेदत्	शिवो. ७।८१
अधिभूतं च किं प्रोक्तं	भ. गी. ८।१	अथो गच्छन्ति तामसाः	भ.गी.१४।१८
अधिमनसो रेतः प्रथमं यदासीत्	नृ. पू. १।१	अथोगतिमपानं वै...मूलबन्धो-	
अधियज्ञः कथं कोऽत्र	भ. गी. ८।२	ऽयमुच्यते	योगकुं. १।४२
अधियज्ञोऽहमेवात्र	भ. गी. ८।४	अथोनिष्ठयावितस्यान्ते नाभ्यामुपरि	
अधिलोकमधिज्योतिषमधिविधमधि-		तिष्ठति...विश्वस्यायतनं महत्	महाना. ९।७
प्रजमध्यात्मं	तैत्ति. १।३।१	अथोभागे स्थितः स्कन्दः	शिवो. २।५
अधिष्ठिताः केन सुखेत्तरेषु वर्तामहे		अथो शक्तिमयोऽनलः, ताभ्यां	
व्यवस्थाम्	श्वेता. १।१	तम्पुटितः...	बृ. जा. २।६
अधिष्ठानमनौपम्यमवाङ्मनसगोचरं		अध्यमृतात्सम्बभूव	तैत्ति. १।५।१
यत्तद्रेक्ष्यं...[महो. ४।८६+	पा. ब्र. ३३	अध्यर्ध इति (देवः)ओमिति होवाच	बृह. ३।९।१
अधिष्ठानं तथा कर्ता	भ.गी.१८।३४	अध्यवसायसङ्कल्पाभिमाना...	
अधिष्ठानं परंतत्त्वमेकं सच्छिष्यते...	बह्वचो. ३	स्वादूनि भवन्ति	मैत्रा. ६।१०
अधिष्ठानं सप्तस्तस्य जगतः सत्यचिद्धनं		अध्यवसायस्य दोषक्षयाद्विमोक्षः	मैत्रा. ६।३०
अहमस्मीति निश्चित्य...[रुद्रह. ४।८+	अ. पू. ४।३५	अध्यवसायात्मबन्धमुपगतः	मैत्रा. ६।३०
अधिष्ठाने तथा ज्ञाते प्रपञ्चे शून्यतांगते...	ना. बि. २८	अध्यस्तस्य कुतस्तत्त्व	अध्यात्मो. ५८
अधिष्ठाने परे तत्त्वे कल्पिता		अध्यस्तस्य कुतो जन्म	ना. बि. २५
रज्जुसर्पवत्	अ. पू. ४।१०	अध्यात्मज्ञाननित्यत्वं	भ.गी.१३।१२
अधिष्ठाय मनश्चायं विषया-		अध्यात्मनित्या विनिवृत्तकामाः	भ.गी. १५।५
नुपसेवते	भ.गी. १५।१	अध्यात्मनिष्ठोऽशुभकर्मनिर्मूलनपरः	
अधिष्ठायैना अजरापुराणीमहत्तरा		(परमहंसः)	जाबा. ६
महिमा देवतानाम्	त्रिपुरो. १	अध्यात्ममधिदैवं च देवानां...	सरस्व. ११
अधीतवेद उक्तोपनिषत्कः	बृ. उ. ४।२।१	अध्यात्ममधिदैवं च...सा मां पातु	
अधीत्य चतुरो वेदान्सर्वशास्त्राण्य-		सरस्वती	सरस्व. ११
नेकशः । ब्रह्मतत्त्वं न जानाति		(इति)अध्यात्ममन्त्राञ्जपेत् ;	
दर्वी पाकरसं यथा	मुक्ति. २।६५	दीक्षासुपेयात् [कुण्डिको. ९+	कठश्रु. २२
अधीमहि भगव इति होपससाद्		अध्यात्ममस्य ध्यायतः	कठश्रु. २३
सनत्कुमारं नारदः	छान्दो. ७।१।१	अध्यात्मयोगाधिगमेन देवं	कठो. २।१२
अधीहि भगवन्नात्मविद्यां	हेरम्बो. १	अध्यात्मरतिराशान्तः	अ. पू. २।२६
अधीहि भगवन्नूर्ध्वपुण्ड्रविधिं...ब्रूहि		अध्यात्मरतिरासीनः पूर्णः...योजीवति	
[ऊ. पुं. १+	वासुदे. १	गतस्नेहः स जीवन्मुक्त उच्यते	महो. २।४७
अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्यां वरिष्ठां	कैव. १	अध्यात्मरतिरासीनो निरपेक्षः...	ना. प. ३।४४
अधीहि भगवन् सर्वविद्यां सरहस्यं (१)		अध्यात्मविद्याधिगमः साधुसङ्गतिरेव	
वरिष्ठं (१)	१ बिल्वो. १	च...एतास्ता युक्तयः पुष्टाः सन्ति	
अधीहि भगवन्निपुण्ड्रविधिं सतत्त्वं	का. रु. २	चित्तजये किल	मुक्ति. २।४४
अधीहि भगवो ब्रह्मेति, तस्मा		अध्यात्मविद्या विद्यानां	भ.गी.१०।३२
एतत्प्रोवाच	तै.३।१,२,३,४	अध्यात्मशास्त्रमन्त्रेण तृष्णा विष-	
अधीव ह समानानां जायते	१ ऐत. ३।१।३	विषूचिका । क्षीयते...	अ. पू. ५।१४
अधीव ह्यन्ते अन्नादो भवति	१ ऐत. ३।१।३	अध्यात्मं कर्म चाखिलं	भ. गी. ७।२९

अध्यात्मं चैवाधिदैवतं (चाधिदै. मा. पा.) छां. उ. ३।१।८२
 अध्यात्मं चैव प्राणस्य विज्ञाया-
 मृतमश्नुते प्रश्नो. ३।१२
 अध्यापिता ये गुरुनाद्रियन्ते विप्राः... शाठ्याय. ३५
 अध्यारोपापवादतः स्वरूपं निश्चयी-
 कर्तुं शक्यते पेङ्गलो. २।१०
 अध्येष्यते च य इमं भ.गी. १।८।७०
 अध्वर्युणर्विजा चक्षुषाऽऽदित्येन बृह. ३।१।४
 अध्वगा अध्वसु पारयिष्णवः इतिहा. १८
 अध्वासूर्येण निर्दिष्टः कीटवद्विचरन्महीं ना. प. ५।३५
 अनग्निहोत्र्यनग्निचिदज्ञानभिध्यायिनां
 ब्रह्मणः पदव्योमानुस्मरणं विरुद्धं मेत्रा. ६।३४
 अनग्निः कस्य वेदोऽग्निः... स एषो-
 ऽनग्निः स्मृतः इतिहा. ३५
 अनग्नी ह भवति छां. उ. ५।२।२
 अनङ्गनमनाभासं निष्पन्नं ब्रह्म... अद्वैतो. ४६
 अनङ्गान्नोहितोच्छिष्टाः पश्यन्तो
 बहुविस्तरं मन्त्रिको. ११
 अनतिप्रश्नं वेदेवतामति... (मा. पा.) बृ. उ. ३।६।१
 अनतिप्रश्न्यां वै देवतामतिपृच्छसि बृ. उ. ३।६।१
 अनद्यमानो यदनन्नमत्ति छां. उ. ४।३।७
 अननुमत्ताडनमत्तवदाचरन्तः [जावा. ६ + आश्रमो. ४
 अननुशिष्य वाव किल मा भगवान् छान्दो. ५।३।४
 अननूच्य ब्रह्मबन्धुरिव भवति छां. उ. ६।१।१
 अनन्त इति चापरे वैतथ्यो. २६
 अनन्त इत्येनदुपासीत बृह. ४।१।५
 अनन्तकर्मशौचं च जपोयज्ञस्तथैव च पेङ्गलो. ४।१
 अनन्तकोटिब्रह्माण्डानामुपरि... राधोप. १।२
 अनन्तचिद्विलासविभूतिसमष्ट्याकारं त्रि.म.ना. ४।१
 अनन्तचिन्मयप्रासादजालसंकुलं त्रि.म.ना. ६।६
 अनन्तता चादिमतो मोक्षस्य
 न भविष्यति अ.शां. ३०
 अनन्ता हि दिशः, दिशो वै सम्राट् बृह. ४।१।५
 अनन्ततेजोराश्यन्तर्गतमर्धमात्रात्मकं त्रि.म. ७।१२
 अनन्त देवेश जगन्निवास भ.गी. १।१।७
 अनन्तनित्यमुक्तैरभिव्याप्तं (वैकुण्ठपुरं) त्रि.म.ना. ६।६
 अनन्तपरममूर्तिसमष्टिमण्डलं त्रि.म.ना. ७।८
 अनन्तपरमानन्दामृतरसाब्धि...
 तोरणादिभिरलंकृतम् सि.सा. ६

अनन्तपरिपूर्णानन्ददिव्यसौदामिनी
 निचयाकारम् (ब्रह्म) त्रि.म.ना. ४।१
 अनन्तबाहुं शशिसूर्यनेत्रं भ.गी. १।१।९
 अनन्तबोधाचलैरनन्तबोधानन्दाचलै-
 रधिष्ठितम् त्रि.म. ना. ७।८
 अनन्तमजमव्यक्तमजरं शांतमच्युतं अ. पू. ५।६४
 अनन्तमजरं शिवं... यदनादि... महो. २।६८
 अनन्तमपरिच्छेद्यम् [१] यो.शि. १।१८
 [१] अनन्तमपार विज्ञानघन एव बृ. उ. २।४।१२
 अनन्तमप्रमेयाखण्डपरिपूर्णं ब्रह्म त्रि.म.ना. १।३
 अनन्तमव्ययं कविम् महाना. ९।६
 अनन्तमव्ययं शान्तं ते.विं. ६।७२
 अनन्तमेव सः, तेन लोकां जयति [३।२।१२ बृह. ३।१।९ +
 अनन्तमोक्षसाम्राज्यलक्ष्मीं त्रि.म.ना. ६।७
 अनन्तयोजनं प्राह दशङ्गुलवचस्तथा मुद्रलो. १।१
 अनन्तरमबाह्यं, तत्तदभ्रातिकिञ्चन... बृह. ३।८।८
 अनन्तरस्त्वेवैनमुपमत्रयते ददामत इति कौ. उ. २।१, २
 अनन्तरं हस्तिजिह्वा ततो विश्वोदरी.. वराहो. ५।२७
 अनन्तरारयुरमेतुवारुणाचयशस्विनी वराहो. ५।२४
 अनन्तरोऽबाह्यः बृ. उ. ४।५।१३
 अनन्तलोकाप्तिमथो प्रतिष्ठां विद्धि कठो. १।१४
 अनन्तवतो ह लोकां जयति छांदो. ४।६।४
 अनन्तवानस्मिलोके भवति छांदो. ४।६।४
 अनन्तवासुकिश्चकौटक... महा-
 नागानां.. भूतवतालकूष्माण्ड... गारुडो. २७
 विषतुण्डदष्टाणां विषाङ्गानां... भ.गी. १।१६
 अनन्तविजयं राजा भ.गी. १।१।४०
 अनन्तवीर्यामितविक्रमस्त्वं मैत्रा. ७।२
 अनन्तशक्तिर्धाता भास्करः भ.गी. १।०।२९
 अनन्तश्चास्मि नागानां ना. प. ९।८
 अनन्तश्चात्मा विश्वरूपः [श्वेता. १।९ + त्रि.म.ना. २।६
 अनन्तश्रवणः सर्वमावृत्त्य तिष्ठति महो. ५।१७८
 अनन्तस्यात्मतत्त्वस्य
 अनन्तं नाम सृष्टिकारेषु सृष्टिवस्वर्ग-
 विकारेषु स्वर्णमिव तन्तुविकारेषु
 तन्तुरिवाव्यक्तादिसृष्टिप्रपञ्चेषु पूर्णं
 व्यापकं चैतन्यमनन्तमित्युच्यते सर्वसारो. ६
 अनन्तं ब्रह्म सुव्रतं जा.द. ९।५
 अनन्तं विश्वतोमुखम् भ.गी. १।१।११

अनन्तं वै मनोऽनन्ता विश्वेदेवाः
 अनन्तं वै नामानन्ता विश्वेदेवाः
 अनन्तं सर्वतोमुखं
 अनन्तं स लोकं जयति
 अनन्तः परमो गुह्यः
 अनन्तादिदुष्टनागानां...विषंहनहन
 अनन्तानन्दप्रवाहैरलंकृतं
 अनन्तानन्दविभूतिविशेष...रूपं
 अनन्तानन्दसमुद्रसमष्टाकारं
 अनन्तानन्दसम्भोगा...शुद्धेयं चि-
 न्मयी दृष्टिर्जयत्यखिलदृष्टिषु
 अनन्तानन्दश्चर्यसागरं
 अनन्ता रश्मयस्तस्य दीपवद्यः
 स्थितो हृदि
 अनन्ताविश्वेदेवा..सतेन लोकं जयति
 अनन्तेन्दुरविप्रभं व्याघ्रचर्माम्बरधरं
 अनन्तेस्वर्गलोकेज्येये प्रतितिष्ठति
 अनन्तोऽक्षयःस्थिरः [मैत्रा.२।४
 अनन्तोपनिषदर्थस्वरूपं [त्रि.म.७।७
 अनन्तोपनिषदर्थारामजालसंकुलं
 अनन्तोवामकटको..हारःकौटोडच्यते
 अनन्दानामतेलोकाब्धेन...वृत्ताः
 अनन्दानामतेलोकास्तान्स्रगच्छति
 अनन्धःसम्भवतियदिसाममस्त्रामोनैव
 अनन्यचेताः सततम्
 अनन्यतायदायातितदामुक्तःसञ्च्यते
 अनन्यप्रोक्तेगतिरत्र नास्त्यणीयान्
 अनन्यभजनसिद्धात्मात्मभावाभवन्ति
 अनन्यभक्ताय... दद्यात्
 अनन्यभक्तिपरा काष्ठा
 अनन्याश्चिन्तयन्तो मां
 अनन्येनैव योगेन
 अनन्योद्वेगकारीणिमृदुकर्माण्येवते
 अनन्वागतस्तेन भवति
 अनन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन
 अनपञ्चवः सर्वमायुरेति [नारा. ३+
 अनपरः प्रणवोऽव्ययः
 अनपेक्षः शुचिर्दक्षः
 अनपेक्ष्य च पौरुषम्

बृह. ३।१।९
 बृह. ३।२।१२
 अध्यात्मो. ६१
 बृह. १।५।३
 मैत्रा. ६।२८
 लांगूलो. ७
 त्रि.म.ना.७।८
 त्रि.म.ना. ७।७
 त्रि.म.ना.७।८
 १सं.सो.२।२४
 त्रि.म.ना. ७।९
 मैत्रा. ६।३०
 बृ. उ. ३।१।९
 भस्मजा. १।१
 केनो. ४।९
 +६।२८
 +सि.सा.६।१
 त्रि.म.ना.७।९
 गारुडो. २
 बृह. ४।४।११
 कठो. १।३
 छान्दो.८।१०।१
 भ.गी.८।१४
 यो.शि.१।१६४
 कठो. २।८
 सामर. ७५
 मैत्रा. ६।२९
 सामर. ४४
 भ. गी. ९।२२
 भ. गी. १२।६
 अक्षयुप. ९
 बृ.उ.४।३।१५
 बृ.उ.४।३।२२
 भस्मजा. १।७
 आगम. २६
 भ.गी.१२।१६
 भ.गी.१८।२५

अनभिमानमयेन चैवेषुणा तं ब्रह्म-
 द्वारपारं निहत्याद्यम् मैत्रा. ६।२८
 अनभ्यासवतश्चैव वृथागोष्ठ्या
 न सिद्धयति यो. त. ८०
 अनया तीक्ष्णया तात छिन्धि बुद्धि-
 शलाकया(तृष्णावासनाजालं) महो. ६।३२
 अनयादुरहंकृत्याभावात्संत्यक्तयाचिरं महो. ५।९४
 (१)अनया ब्रह्मविद्यया...ब्रह्मणः
 पन्थानमारुढाः मैत्रा. ६।२९
 अनया विद्यया योगी खेचरीसिद्धि-
 भाग्भवेत् योगकुं. २।१६
 अनर्थः प्राप्यते यत्र शास्त्रितादपि
 पौरुषान्...अनर्थकर्तृबलवत्तत्रज्ञेयं
 स्वपौरुषम् भवसं. १।४८
 अनया (अजपागायत्र्या) सदृशी
 विद्या...अनयासदृशं पुण्यं न भूतं
 न भविष्यति ध्या. बि. ६४
 अनर्चिषमेवाभिसम्भवन्ति छां. ४।१५।५
 अनल्पमपारमनिर्देश्यमनपावृतं सुबालो. ३।२
 अनवद्यो धनो गहने निर्गुणः मैत्रा. ७।१
 (१)अनवस्थेष्ववस्थितम् कठो. २।२२
 अनशनायत्वादिपासायत्वाहृत... नृसिंहो. ७।१
 अनश्नन् त्रिः स्वाध्यायं वेदमधीयीत सहवै. २०
 अनश्नन्ब्रह्मन्नतिथिर्नमस्यः कठो. १।९
 अनश्नन्नन्यो अभिचाकशीति मुंड. ३।१।१+
 [क्र.सं.२।३।१७=सं.१।१६४।२० श्वेता. ४।६
 अनहङ्कर्तयितव्यमचेतयितव्यं नृसिंहो. ९।९
 अनहङ्कर्तव्यमचेतयितव्यं [मा.पा.] नृसिंहो. ९।९
 अनहङ्कार एव च भ. गी. १३।९
 अनाकारमविच्छिन्नमप्राह्यं (परंतत्त्वे) अमन. १।११
 अनाकाशमसङ्गमरसमगन्धं बृह. ३।८।८
 अनाख्यत्वादगम्यत्वान्मनः-
 षष्ठेन्द्रियस्थितेः महो. २।३
 अनाख्यमनभिव्यक्तं सत्किञ्चि-
 दवशिष्यते [महो. २।६५ +योगकुं. ३।२५
 अनागतानांभोगानामवाच्छनमकृत्रिमं महो. ५।१७१
 अनाजानन् मनसा याचमानो... सहवै. ९
 अनात्मकमसत्तुच्छकिंनुतस्यावभासकं २ आत्मो. ९
 अनात्मतां परित्यज्यनिर्विकारो जग- महो. ४।८३+
 स्थितौ...संविन्मात्रपरो भव वाहो. २।४९

अनात्मनस्तु शत्रुत्वे	भ. गी. ६।६	अनाधारमनामयं (ब्रह्म)	यो.शि. ३।१८
अनात्मदृष्टेरविवेकनिद्रां...स्वप्रगतिं		अनाधृष्यश्च भूयासम्	चित्त्यु. ७।३
गतोऽहम्	शु. र. ३।९	अनाधृष्यश्चाप्रतिधृष्यश्च यज्ञस्या...	चित्त्यु. ५।१
अनात्मनोदेहादीनामात्मत्वेनाभिमन्यते		अनाधेयमनाश्रमं, निर्गुणनिष्क्रियं(ब्रह्म)	अध्यात्मो. ६२
सोऽभिमान आत्मनो बन्धः	सर्वसा. २	अनानन्दमहानन्द..मुक्त इत्युच्यते योगी	अ. पू. २।१५
अनात्मन्यात्मबुद्धिर्यात्वस्वेस्वमिति...	भवसं. ३।९	अनानन्दयितव्यममन्तव्यमबोद्धव्यं	नृसिंहो. ९।९
अनात्मरूपचोरश्चेदात्मरत्नस्य रक्षणं,		अनानन्दसमानन्दमुग्धमुग्धमुख-	
नित्यानन्दमयं ब्रह्म...	ते.बिं.६।१०२	द्युतिः (दृष्टिः)	अ. पू. १।२६
अनात्मरूपोविषयसङ्करूप एव दुःखं	निरा. उ. १८	अनानानन्दनातीतं दुष्प्रेक्ष्यं...	ते. बिं. १।८
अनात्मविदमुक्तोऽपिनभोविहरणादिकं	अ. पू. ४।२	(?)अनापन्नादिमध्यान्तंकिमतःपरमीहते	अ. शां. ८५
अनात्मविदमुक्तोऽपि सिद्धिजालानि		(?)अनाभासमजं यथा (तथा)	अ. शां. ४८
वाञ्छति	बराहो. ३।२६	अनामकमकारणं	महो. ५।४५
अनादाविहसंसारसंचिताःकर्मकोटयः	अध्यात्मो. ३७	अनामकरूपकं [अद्वैतो. ३६+	ते. बिं. ६।७०
अनादित्वाभिर्गुणत्वात्	भ.गी.१३।३२	अनामगोत्रं मम रूपमीदृशं भजस्व...	मुक्ति. २।७२
अनादिनिधनमेकं तुरीयं (ब्रह्म)	यो. चू. ७२	अनामयमनाभासमनामक...	महो. ५।४५
अनादिमत्त्वं विभुत्वेन वर्तसे	श्वेता. ४।४	(?) अनामयेऽमौ जुहोति	मैत्रा. ६।२६
अनादिमत्परं ब्रह्म	भ.गी.१३।१३	अनामिकयाऽपाने (जुहोति)...	प्रा. हो. १।११
अनादिमध्यपर्यन्तं यदनादिनिरामयं	महो. २।६८	(तत्रेतः) अनामिकाङ्गुष्ठाभ्यामा-	
अनादिमध्यान्तमनन्तमव्ययं	ना. प. ९।१७	दायान्तरेण स्तनौ वा भुवौ	
अनादिमध्यान्तमनन्तवीर्यं	भ.गी.११।१९	वा निमृज्यात्	बृह. ६।४।५
अनादिमायया सुप्तो यदा जीवः...	आगम. १६	अनार्थजुष्टमस्वर्ग्यम्	भ. गी. २।२
अनादिरयं पुरुष एक एवास्ति	सामर. ५	अनावित्येष बाह्यात्मा ध्यायेता-	
अनादिविष्णुदेवस्य प्रकृतिः...जग-		मिहोत्रं जुहोमि	प्रा. हो. २।३
त्कारणभूतां तां...	भवसं. ४।५	अनावृतेविशेद्वारि गेहेनैवावृतेव्रजेत्	ना. प. ५।१२
अनादिसंसिद्धोऽयंजीवश्चिदंशोभवति	सामर. ९८	अनाशिनोऽप्रमेयस्य	भ. गी. २।१८
अनाहत्य वसतिं कुमारः प्रदुद्राव	बृह. ६।२।३	अनाश्रितः कर्मफलं	भ. गी. ६।१
अनादेरन्तवत्त्वंचसंसारम्यनसेत्स्यति	अ. शां. ३०	अनास्थामात्रमभितः सुखाना-	
अनाद्यन्तमनण्यस्थूलरूपमरूपं	अव्यक्तो. १	मालयं विदुः	महो. ५।८५
अनाद्यनन्तं कलिलस्य मध्ये	श्वेता. ५।१३	अनास्थायां कृतास्थायां पूर्वं संसार...	शां. १।७।१७
अनाद्यनन्तं महतः परं ध्रुवं तदेव	पैङ्गलो. ३।८+	अनास्थैवहिनिर्वाणं(सुखं)दुःखमास्था..	महो. ४।१११
	योगकुं. ३।३५	अनाहतध्वनियुतं हंसं यो वेद...	ब्र. वि. २०
अनाद्यनन्तं महतः परं ध्रुवं निचाय्य	कठो. ३।१५	अनाहतमतिक्रम्यविशुद्धौप्राणान्निरुध्य	हंसो. ४
अनाद्यनन्तं शुद्धं शिवं शान्तं निर्गुण-		अनाहतमन्त्रः	निर्वाणो. ७
मित्यादिवाच्यं (ब्रह्म)	निरालं. ५	अनाहतस्य शब्दस्य...ध्वनेरन्तर्गतं	
अनाद्यन्तः श्रीमानजो धीमान्	मैत्रा. ७।१	ज्योतिः...तद्विष्णोः परमं पदं	
अनाद्यन्तावभासात्मा परमात्मैव...	अ. पू. २।३४	[यो. शि. ६।२१ + मं. ब्रा. ५।१	
अनाद्यन्तोऽपरिमितोऽपरिच्छिन्नः	मैत्रा. ७।२	अनाहतं तु यच्छब्दं...तत्परं विन्दते	
अनाद्यविद्यावासनयाजातोऽह-		यस्तु स योगी छिन्नसंशयः	ध्या. बिं. ३
मित्यादिसङ्कल्पो बन्धः	निरालं. २१		

अनाहतः स्वरूपेण ज्ञानिनामूर्ध्वगो भवेत् (प्रणवः)	यो. चू. ७९
अनिकेतवास्यप्रयत्नो निर्ममः...	
देहत्यागं करोति स परमहंसः	जाबा. ६
अनिकेतश्चरेत्, यत्किञ्चिन्नाद्यात्	कठरु. ४
अनिकेतश्चरेद्विश्वाशी	कुंडिको. ९
अनिकेतः स्थिरमतिः [भ.गी.१२.१९	+प. हं. ९
अनिकेतः स्थिरमतिर्नानृतवादी	ना. प. ७१२
अनिङ्गनमनाभासं निष्पन्नं ब्रह्मतत्तदा	अद्वैत. ४६
अनिच्छन्नपि वाष्पेय	भ. गी. ३।३६
अनित्यद्रव्यैः प्राप्तवानस्मि..(मा.पा.)	कठो. २।१०
अनित्यमसुखं लोकं	भ. गी. ९।३३
अनित्यं जगद्यज्जनिं	निर्वाणो. ३
अनित्यैर्द्रव्यैः प्राप्तवानस्मि नित्यम्	कठो. २।१०
अनित्यं वै ब्रजेद्रेहं, नित्यं..वर्जयेत्	ना. प. ५।२४
अनिन्द्रियमविषयमकरणं (ब्रह्म)	नृसिंहो. ९।९
अनिन्द्रियोऽपि सर्वतः पश्यति	नृ. पू. २।४
अनित्यतो ज्योतिरिवोपशान्तो...	शाट्याय. २१
अनिमित्तस्य चित्तस्य याऽनुत्पत्तिः	
समाऽद्वया	अ. शां. ७७
अनिमित्तं हि जीवितम्	भवसं. १।४०
(?) अनिमित्तो विपर्यासः कथं	
तस्य भविष्यति	अ. शां. २७
अनियामकत्वनिर्मलशक्तिः	निर्वाणो. ५
अनिराकरणं धारयिता भूयांसं	महाना. ७।७
अनिराकारमात्मानं धृत्वा यान्ति परां गतिं	सदानं. ३
अनिरुक्तस्त्रयोदशस्तोभः...हुङ्कारः	छां.उ.१।१३।३
अनिरुक्तः प्रजापतेः	छां.उ.२।२२।१
अनिरूप्यस्वरूपं यत्	अध्यात्मो. ६३
अनिर्देश्यमनपावृतं	सुबालो. ३।२
अनिर्देश्यमनिरुक्तमप्रच्यवमाशास्यं	भस्मजा. २।९
अनिर्देश्यमरूपं च पाणिपादाद्यसंयुतं	भवसं. ३।३
अनिर्देश्यं परमं सुखं	कठो. ५।१४
अनिर्देश्यः सर्वसृक्	मैत्रा. ७।१
अनिर्भिण्णं यस्येदमासीदुदकात्मकं	पारमा. १०।७
अनिर्वचनीयज्योतिः सर्वव्यापकं	
निरति...परमाकाशं	मं. ब्रा. ४।१
अनिर्वचनीया सैव माया जगद्बीजं	ग. शो. ४।२

अनिर्वचनोऽयं जीवः	सामर. १००
अनिर्वाच्यममितबोधसागरं [सि.सा.१।	१+त्रि.म. ७।७
अनिर्वाच्यं चैतन्यं ब्रह्म	निरालं. ५
अनिर्वाच्यं पदं वक्तुं न शक्यंतैः सुरैरपि	१यो. त. ७
अनिर्वाच्या मूलप्रकृतिरासीत्	पैङ्गलो. १।२
अनिर्वाच्योऽप्रमेयः पुरातनो गणेशः..	ग. शो. २।४
अनिर्वाणोऽपि निर्वाणश्चित्रदीप	
इव स्थितः	अक्षयुप. ४२
अनिर्विण्णः सन्नथ लोकान् विचष्टे	चित्त्यु. ११।४
(?) अनिर्वृत्तियोगीश्वरः	मैत्रा. ७।१
अनिर्वेद्य (गुरवे) न भुञ्जीत	शिवो. ७।२४
अनिशंवाचामगोचरं (आदिनारायणं)	त्रि. म. ७।१२
अनिश्चिता यथा रज्जुरन्धकारे विकल्पता	वैतथ्य. १७
अनिष्टमिष्टं मिश्रं च	भ.गी. १८।१२
अनिष्टविषये बुद्धिर्दुःखबुद्धिः	स. सा. ५
अनिष्टेऽपि निद्रया र्थेषु द्विष्टिः	मैत्रा. ३।५
अनीशया शोचति सुखमानः	मुण्ड. ३।१२
अनीशश्चात्मा बध्यते भोक्तृभावात्	श्वेता. १।२+
[ना. प. ९।७+	भवसं. २।५
अनुक्षणं जपश्चैव निश्चयः परिकीर्तितः	गुह्यका. ८३
अनुग्रहरूपा उमा भवति	ना.पू.ता. २।१
अनुज्ञाता ह्ययमात्मा	नृसिंहो. ८।३
(?) अनुज्ञाता ह्ययमोङ्कारः	नृसिंहो. ८।३
(उत्त) अनुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं चिन्तयन् प्रसेत्	नृसिंहो. ३।३
(उत्त) अनुज्ञात्रनुज्ञाविकल्पैरोतो ह्ययमात्मा	नृसिंहो. २।७
(?) अनुज्ञानत्वादविकल्परूपत्वात्	नृसिंहो. २।६
अनुज्ञाप्य गुरुं चैव चरेद्धि...	ना. प. ६।३५
अनुज्ञामद्वयं लब्ध्वा उपद्रष्टारमात्रजेत्	नृसिंहो. ९।११
अनुज्ञैकरसो ह्ययमात्मा चिद्रूप एव	नृसिंहो. २।७
अनुज्ञैकरसो ह्ययमात्मा प्रज्ञानघन एव	नृसिंहो. ८।५
अनुतिष्ठन्ति मानवाः	भ. गी. ३।३१
अनुतिष्ठन्तु कर्माणि	१ अवधू. १२
अनुत्तमेषूत्तमेषु लोकेषु (ज्योतिर्दीप्यते)	छां.उ.३।१३।७
अनुद्धानयितव्यमसमानयितव्यम्	नृसिंहो. ९।९
अनुद्वेगकरं वाक्यम्	भ.गी. १७।१५
अनुनोऽस्मिन्नत्र आभजस्वेति	बृह. १।३।१८

अनुन्मत्ता उन्मत्तवदाचरन्त-

खिदण्डं कमण्डलुं...

अनुन्मत्तोऽप्युन्मत्तवदाचरन्

अनुपनीत उपनीतो भवति

[+महो. ६।८३

अनुपनीतशतमेकमेकेनोपनीतेनतत्समं

अनुपनीताः क्रियाहीनाः...सर्प-

योनिषु...जायन्ते

अनुपब्रुवः सर्वमायुरेति (अप्येति)

अनुपलभ्यात्मानमननुविद्य ब्रजतो

यतर एतदुपनिषदो भविष्यति

अनुपश्य यथा पूर्वं प्रतिपश्य तथाऽपरे

अनुबन्धपरे जन्तावसंसर्गमनाः सदा

अनुबन्धं क्षयं हिंसाम्

(?) अनु भगव इति

अनुभवेकवेद्यमपरोक्षतया भासमानं

(आत्मानं)

अनुभूतं चाननुभूतं च सच्चासच्च

अनुभूतिविना मूढोवृथान्नद्विषमोदते

अनुभूतोऽप्ययं लोको व्यवहारक्षमो-

ऽपि सन् । असद्रूपो यथा स्वप्नः

(?) अनुमपतां भगवोदेवतां शाधि...

अनुरक्तिः परे तस्वे सततं नियमः

स्मृतः [त्रि. ब्रा. २।२९

(?) अनुब्रजन्नाश्रुमापातयेत्

अनुशिष्टोऽन्वसि पित्रा

अनुशुष्य हैवान्ततो म्रियते-

इत्यध्यात्मम्

अनुष्टुप् छन्दो भवति

अनुष्टुप्प्रथमा भवति [नृ. पू. १।१

अनुष्टुप् वै पुरुषः

अनुष्टुवुत्तमा भवति [नृ. पू. १।१

अनुष्टुबैकविंश...उत्तरत उद्यन्ति

अनुष्टुभमनुचंचूर्यमाणमिन्द्रं निचिक्थुः

अनुष्टुभं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति

[नृ. पू. १।१+

अनुष्टुभा जातानि जीवन्ति

[नृ. पू. १।१+

(?) अनुष्टुभा नत्वा प्रसाद्य

जावा. ६

प. हं. प. ८

अ.शिर. ३।१६

+चतुर्वे. ७

नृ. पू. ५।१६

सन्ध्यो. ३

नारा. ३

छान्दो. ८।८।४

कठो. १।६

अ. पू. २।२९

भ.गी. १८।२५

छान्दो. ५।३।१

व. सू. ९

प्रश्नो. ४।५

भैत्रे. २।२२

यो.शि. ४।१०

छान्दो. ४।२।२

+२ अवधू. २

कठश्रु. २

बृह. ६।२।१

बृह. १।५।२१

ग. पू. २।८

+ग. पू. १।६

ग. पू. ३।१

+ग. पू. १।६

भैत्रा. ७।४

१ ऐत. ३।५।२

ग. पू. १।६

ग. पू. १।६

नृसिंहो. ४।१

अनुष्टुभाऽर्चनं कुर्यात्

अनुष्टुभावाइमानि भूतानि जायन्ते

अनुष्टुभा सर्वमिदं भवति

अनुष्टुभासर्वमिदं सृष्टम् [नृ. पू. २।२+

अनुष्टुभा सर्वमुपसंहृतं

अनुष्टुभा होमं कुर्यात्

अनुष्टुभो वा इमानि भूतानि जायन्ते

अनुष्ठायनशोचति विमुक्तश्चविमुच्यते

अनुष्वधमावह मादयस्व स्वाहा...

[ऋक्सं. २।५।२३=मं. २।३।११

अनुसन्धानो नित्यः

अनुस्यूतोवसत्यात्माभूतेऽहमवस्थितः

अनुस्वारश्चान्यरूपम्

अनुस्वारः परतरः

अनूपममनोमयं

अनूचानमानी स्तब्ध एवाय

अनूणा अस्मिन्ननूणाः परस्मिंस्तृतीये

लोके अनूणाः स्याम

[तै. ब्रा. २।१५।१+

अनृतमात्मानं कुरुते

अनृताः कर्मवशानुगाः

अनृतेन प्रमूढाः

अनृतेनात्मानमन्तर्धायपरशुतप्तं...

अनेकचित्तविभ्रान्ताः

अनेकजन्मसंसिद्धः

अनेकजन्माभ्यासेनवामदेवैर्नवैर्यथा ।

सोऽपि मुक्तिं समाप्नोति तद्विष्णोः

परमं पदम्

अनेकजन्मार्जितपुण्यपुञ्जपक्कैवल्य-

फलोऽ...ब्रह्माहमस्मि...

अनेकदिव्याभरणं

अनेकदोषदुष्टस्य देहस्यैको महान्गुणः

अनेकबाहूद्वरवक्त्रनेत्रं

अनेकवक्त्रलयनं

अनेकशोविद्या...सृष्टिस्थितिलयान्

लभन्ते

अनेकाकारखचितमनेकवदनान्वितं...

देवं ध्यायतो...मनोवृत्तिर्विनश्यति

अनेकाद्भुतदर्शनम्

नृ. पू. ५।८

ग. पू. १।६

नृ. पू. ५।६

ग. पू. २।८

नृ. पू. २.२, ३

नृ. पू. ५।८

नृ. पू. १।१

कठो. ५।१

महानो. ८।७

ना. पू. १।३

वासु. ९

गणप. ७

गणप. ७

यो. शि. २।१७

छां. उ. ६।१।२

सहवै. १९

अथर्व. ६।११७

छांदो. ६।१६।१

भैत्रा. ६।३४

छां. उ. ८।३।२

छां. उ. ६।१६।१

भ.गी. १६।१६

भ.गी. ६।४९

वराहो. ४।४१

मं. ब्रा. ३।३

भं. गी. १।१६

शिवो. ७।१२३

भ.गी. १।११६

भ.गी. १।११०

सामर. ५५

त्रि. ब्रा. २।१५४

भ.गी. १।११७

अनेजदेकं मनसोजवीयो नैनहेवा

आपुवन् पूर्वमर्शत् [ईशा. ४+

अनेनखल्वीरितः परिभ्रमतीदंशरीरं...

अनेन चैतदुपस्मरत्यभीक्ष्णं सङ्कल्पः

अनेन जीवेनात्मनाऽनुप्रविश्य

अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवनाशनं

अनेन प्रसविष्यध्वं

अनेन मंत्रेणाग्निमाजिघ्रेत्

अनेन यथातमः, ततश्चोमितिध्वनिरभूत्

अनेन यदा पश्यन्पश्यति रुक्मवर्णः,

अनेनविधिनासम्यङ् नित्यमभ्यस्यते..

अनेन वै न वृद्धान्नात्येष्यन्तीति

अनेन ह रूपेणामुलोकमभिसम्भवति

अनेन हिप्रजापतिर्विश्वात्मा, ..भवति

अनेन होतस्सर्वं वेदं

अनेनाधीतेनाहोरात्रान् सन्दधामि

अनेनाभ्यासयोगेन..चित्तं बिलीनसा-

मेति विन्दुर्नो यात्यधः

अनेनास्य तमसः पारं गमिष्यति

अनेनेदृशेनानिष्टेनैतद्विधमिदं...

अनेनेदं शरीरं चेतनवत्प्रतिष्ठापितं

अनेनैनानभिभविष्याम इति

अनेनैव चतुर्दशविधस्य मार्गस्य

व्याख्या कृता

अनेनैव चेदं ध्यायते

अनेनैवतदुपस्मरत्यभीक्ष्णं [मा.पा.]

अनेनैव तदुध्यत्युदयत्युच्छ्वसित्यजलं

अनेनैव तु मन्त्रेण मोक्षश्च समुदीरितः

अनेनैव प्रमीयते हि कालः

अनेनैव मुखेनालपयिष्यथा इति

अनेनैव स्वचक्षुषा

अनेनोर्ध्वभारभवत्यन्यथाऽधःपतति

अनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तोऽशब्देनिधनमेति

अनेशस्त्रभ्येष्वव आभुरस्यनिषङ्गयिः

[वा.सं. १६।१०+

अनौद्धत्यमदीनत्वं (यतिधर्माः)

अन्तकाले च मामेव

अन्तकाले सर्वे प्राणा अभिसमायान्ति

गो.पू. ६।१७

मैत्रा. २।६

केनो. ४।५

छां.उ. ६।३।२

कैव. २४

भ. गी. ३।१०

जाबालो. ४

ग. शो. १

मैत्रा. ६।१८

अ. ना. २९

बृ. उ. १।३।२

१ ऐत. ३।७।३

मैत्रा. ६।६

बृह. १।४।७

२ ऐत. ६।१

यो.शि. १।१२६

मैत्रा. ६।३०

मैत्रा. २।४

मैत्रा. २।४

छान्दो. १।२।१

मैत्रा. ६।१०

मैत्रा. ६।१७

केनो. ४।५

मैत्रा. ७।११

सुब्रलो. १।७

मैत्रा. ६।१४

छां.उ. ४।२।५

भ. गी. १।१।८

मैत्रा. ४।३

मैत्रा. ६।२२

नीलरू. २।७

तै.सं. ६।५।१।४

ना. प. ४।११

भ. गी. ८।५

बृ. उ. ४।३।३३

अन्तत आचक्ष्य पाणी प्रक्षाल्य...

अग्निं प्राक्शिराः संविशति

(१) अन्ततोऽन्नं राद्धम्

अन्ततोऽस्मा अन्नं राध्यते

अन्तरङ्गसमुद्रस्य रोधेवेलायतेऽपिवा

अन्तरतरं यद्यमात्मा

अन्तरतोऽलोमका हि योनिरन्तरतः

अन्तरं ज्ञानचक्षुषा

(१) अन्तरात्मक्यागत्याबहिरात्मनो-

ऽनुमीयते गतिः

(अथ) अन्तरात्मानाम पृथिव्यप्तेजो...

ओताव्राता... विज्ञानात्मापुरुषः...

कर्मविशेषणं करोत्येषो-

ऽन्तरात्मा नाम

अन्तरात्मा प्राणः

अन्तरात्मा भवेद्ब्रह्मापरमात्मा महेश्वरः

अन्तरात्मा मे शुद्धयतां

अन्तरादन्तरोऽस्म्यहं

अन्तरादित्ये ज्योतिस्स्वरूपो हंसः

अन्तरादित्येन ज्ञातं मनुष्याणाम्

अन्तरादित्ये मनसा चरन्तं

अन्तरादित्ये हिरण्यमयः पुरुषः

अन्तरान्तररूपोऽहमवाङ्मनसगोचरः

अन्तरायदाकाशः स समानो वायुर्व्यानः

अन्तरास्थां परित्यज्य... योऽसिसो-

ऽसिजगत्यस्मिंल्लीलयाविहरानव

अन्तरिक्षगतो वह्निर्वैद्युतः स्वान्तरात्मकः

नभःस्थः सूर्यरूपोऽग्निः नाभि...

अन्तरिक्षमथो सुवः

अन्तरिक्षमपूपः

अन्तरिक्षमात्मा

अन्तरिक्षमुदरं [बृ.उ. १।१।१+

अन्तरिक्षमुद्रीथः

अन्तरिक्षमेवर्क्

अन्तरिक्षमेव सा

अन्तरिक्षमेवोक्थम्

अन्तरिक्षलोकं याज्यया (जयति)

अन्तरिक्षलोकेषु गार्गीति

अन्तरिक्षकला, द्यौः कला, समुद्रः कला

बृह. ६।३।६

तैत्ति. ३।१०।१

तैत्ति. ३।१०।१

ना. बिं. ४६

बृह. १।४।८

बृ. उ. १।४।६

भ. गी. १३।१५

मैत्रा. ६।१

१ आत्मो. २

मैत्रा. ६।१

रुद्रह. १३

महाना. १।४।१७

मैत्रा. ३।१८

पा. ब्र. ३

पा. ब्र. ५

चित्त्यु. १।१६

नृ. पू. १।४

तै. बिं. ३।८

प्रश्नो. ३।८

महो. ६।१

यो.शि. ५।३२

महाना. १।९

छान्दो. ३।१।१

चित्त्यु. ४।१

१।२।३

छां.उ. २।२।१, २

छां. उ. १।६।२

छां. उ. १।६।२

१ ऐत. १।२।२

बृ.उ. ३।१।१०

बृह. ३।६।१

छां. उ. ४।१।३

अन्तरिक्षं गीः	छां. उ. १।३।७
अन्तरिक्षं चतुर्होता	चिन्त्यु. ७।२
अन्तरिक्षं दक्षिणाग्निः	मैत्रा. ६।३३
अन्तरिक्षं देवतामारोऽन्तरिक्षंत्वा...	
रिष्यतीत्येनं ब्रूयात्	३ ऐत. १।३।३
अन्तरिक्षं पवित्रेण	चिन्त्यु. ८।२
अन्तरिक्षं प्रजापतेर्द्वितीया चितिः	मैत्रा. ६।३३
अन्तरिक्षं प्रपद्ये दिवं प्रपद्ये	छां. उ. ३।१५।५
अन्तरिक्षं प्रस्तावः	छां. उ. २।१७।१
अन्तरिक्षं मरीचयः	२ ऐत. १।२
अन्तरिक्षं यजुर्भिर्नीयते सोमलोकं	प्रश्नो. ५।४
अन्तरिक्षं वा अनुपतन्ति	१ ऐत. १।२।२
अन्तरिक्षं वा एतद्यदिदमित्थेत्थोपधारय	आर्षे. २।२
अन्तरिक्षोदरः कोशोभूमिर्बुध्नोर्नजीर्यति	छां. उ. ३।१५।१
अन्तरेणतालुकेयणस्तनइवावलम्बते	तैत्ति. १।६।१
अन्तरेणयेन सन्धिविवर्तयतिसासंहिता	३ ऐत. १।५।२
अन्तरेण स्तनौवाभ्रवौवा निमृज्यात्	बृह. ६।४।५
अन्तरेणोभयं व्याप्तं भवति	३ ऐत. ३।२
अन्तर्गतोऽनवकाशान्तर्गतसुपर्ण-	
स्वरूपो हंसः	पा. ब्र. ३
अन्तर्गृहे रेतो मूत्रं पुरीषं वा...तेन	
सिञ्चते पितृन्	भस्मजा. २।१६
(यस्मात्) अन्तर्जलौषधिवीरुधाना-	
विश्येमं विश्वं भुवनानि वा अवते	
तस्मादुच्यते भगवान् बटुकेश्वरः	बटुको. २०
अन्तर्जुषाणं भुवनानि विश्वा	आर्षे. १०।१
अन्तर्ज्योतिर्विश्वभुक् (आत्मा)	आर्षे. ९।२
अन्तर्धारणशक्तेन...शैवल्लिङ्गमुरस्थले	सदानं. ७
अन्तर्बहिर्धारितं परम्ब्रह्माभिधेयं	
शाम्भवं लिङ्गम्	सदानं. १
अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य	
नारायणः स्थितः	महाना. ९।५
अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य परिपूर्णं..	त्रि. म. ना. ७।७
अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं स्थितो नारायणः परः	ना. पू. १।५
अन्तर्बहिश्च तल्लिङ्गं विधत्ते यस्तु	
शान्धतम्	सदानं. १५
अन्तर्बहिश्च नारायणः	नारा. २
अन्तर्बहिश्चरति हंसः	पा. ब्र. ३

अन्तर्बहिश्चाकाशवदनुस्यूतं (आत्मान-	
मपरोक्षीकृत्य)	वज्रसू. ९
अन्तर्बाह्यलक्ष्ये दृष्टौ निमिषोन्मेष-	
वर्जितायां सत्यां शाम्भवी मुद्रा..	अद्वयता. ७
अन्तर्मुखतयातिष्ठन्बहिर्वृत्तिपरोपिसन्	अक्षयुष. ३९
अन्तर्मुखतयानित्यं..निद्रालुरिवलक्ष्यते	वराहो. ४।१५
अन्तर्मुखतयानित्यं सुप्तोबुद्धोत्रजन्पठन्	अ. पू. १।३४
अन्तर्मुखतया सर्वं..जुह्वतोऽन्तर्निवर्तते	अ. पू. ५।१२
अन्तर्त्यदिबहिःसत्यमंताभावेबहिर्नच	ते. वि. ५।२८
अन्तर्याण्डोपयोगादिमौ स्थितौ...	मैत्रा. ६।३६
अन्तर्याममुपांशुमेतयोरंतराले चौष्णं	
मासवद्यदौष्ण्यं स पुरुषः	मैत्रा. २।८
अन्तर्याममेवाप्येति योऽन्तर्स्याम-	
मेवास्तमेति विज्ञानमेवाप्येति	सुबालो. ९।७
अन्तर्याम्यहमग्राह्योऽनिर्देश्योहमलक्षणः	ब्र. वि. ८४
अन्तर्याम्यात्मना विश्वं...सा मां पातु	
सरस्वती	सरस्व. १३
अन्तर्योगं बहिर्योगं...मया त्वया-	
ऽप्यसौ वन्द्यः	अमन. २।६
अन्तर्लक्ष्यं (क्षय)जलज्योतिस्स्वरूपं	
भवति [मं. ब्रा. १।४+]	अद्वयता. ७
अन्तर्लक्ष्यदर्शनेन जीवन्मुक्तदशायां	
स्वयमन्तर्लक्ष्योभूत्वा...भवति	मं. ब्रा. १।५
अन्तर्लक्ष्यविलीनचित्तपवनो योगी	
सदा वर्तते	शां. १।७।१५
अन्तर्लक्ष्यं बहिर्दृष्टिर्निमेषोन्मेषवर्जिता,	
एषा सा वैष्णवी मुद्रा...गोपिता	शां. १।७।१४
अन्तर्लीनसमारम्भः...शरीरं विद्धि	
भौतिकम्	अ. पू. ४।३९
अन्तर्विवरेणैक्षन्ति, अनाद्यंतो..भास्करः	मैत्रा. ७।२
अन्तर्विवरेणैक्षन्ति प्रणवाख्यं प्रणेतारं	
भारूपं विगतनिद्रं...विरजं विमृत्युं	मैत्रा. ७।५
अन्तर्वीथीनागवीथीभ्रुवावस्याः	गुह्यका. १०-
अन्तर्वैराग्यमादाय बहिराशोन्मुखेहितः	महो. ६।७०
अन्तर्हितेन जातरूपेण प्राशयति	बु. उ. ६।४।२५
अन्तर्हृदयाकाशशब्दमाकर्णयन्ति	मैत्रा. ६।२२
अन्तर्हृदयाकाशस्य पारं तीर्त्वा	मैत्रा. ६।२८
अन्तर्हृदयाकाशं विनुदन्ति	मैत्रा. ६।२७
अन्तर्हृदा मनसा पूयमानाः [त्रिसु.]	महाना. १२।३
[तै. ब्रा. १०।५०।१]	

अन्तर्हृदये यथा त्रीहिर्वा यवो वा
 अन्तवत् फलं तेषां
 अन्तवदेवास्य तद्भवति
 अन्तवद्वै किल ते शालावत्य साम
 अन्तवन्त इमे देहाः
 (?) अन्तवन्त उपास्ते अन्तवन्तं जयति
 अन्तवन्तं स लोकं जयति
 अन्तश्चन्द्रमसि मनसा चरन्तं
 अन्तश्चरसि भूतेषु गुहायां विश्वतोमुखः
 अन्तश्चरति भूतेषु गुहायां विश्वमूर्तिषु
 [तै. आ. १०।३।११+
 अन्तश्चेतसा कल्पितं त्वसत्
 अन्तश्शरीरे ज्योतिर्मयो हि शुभ्रो
 यं पश्यति यतयः क्षीणदोषाः
 अन्तश्शरीरे निहितो गुहायामज
 एको नित्यः [सुबालो. ७।१
 अन्तश्शरीरे निहितो गुहायां शुद्धः
 सोऽयमात्मा सर्वस्य... मेदो...
 अन्तश्शांतः समस्नेहो भवन्निन्मात्रवासनः मुक्तिः २।७०
 अन्तश्शीलतया बुद्ध्या कुर्वतो
 लीलया क्रियाम्
 अन्तश्शीतलतायां तु लब्धायां
 शीतलं जगत्
 अन्तश्शून्यो बहिःशून्यः शून्यकुम्भ
 इवाम्बरे [मैत्रे. २।२७+
 अन्तस्तृष्णोपतप्तानां दावदाहमयं जगत्
 अन्तस्स्थं मां परित्यज्य बहिष्ठं यस्तु
 सेवते । हस्तस्थं पिण्डमुत्सृज्य
 लिहेत्कूर्परमात्मनः
 अन्तस्थानां तु मेदानां तस्माज्जागरिते
 अन्तस्थानीन्द्रियाण्यन्तर्बहिष्ठान्
 विषयान्बहिः...
 अन्तस्सङ्गपरित्यागी लोके विहर...
 अन्तस्सङ्गपरित्यागी बहिःसंभारवानिव
 अन्तस्संस्त्यक्त सर्वाशो वीनरागो विवासनः
 अन्तस्समुद्रे मनसा चरन्तं
 अन्तस्सर्वपरित्यागी बहिःकुर्याथागतं
 अन्तस्सङ्गं बहिःसङ्गं मात्मसङ्गं च यः
 अन्तं चैव अत्रादश्च सोम एव

वृ. उ. ५।६।१
 भ. गी. ७।२३
 बृह. ३।८।१०
 छां. उ. १।८।८
 भ. गी. २।१८
 वृ. उ. १।५।१३
 बृह. १।५।१३
 चित्त्यु. १।१५
 प्रा. हो. १।७
 महाना. १६।१
 वैतथ्य. ९
 मुण्ड. ३।१।५
 +अध्यात्मो. १
 सुबालो. ८।१
 मुक्ति. २।७०
 महो. ६।४३
 अ. पू. १।३५
 अ. पू. १।३५
 जा. द. ४।५८
 वैतथ्य. ४
 ना. प. ३।२६
 ना. प. ६।४३
 महो. ६।७०
 महो. ६।६७
 चित्त्यु. १।११
 अ. पू. ५।११६
 वराहो. २।३६
 वृ. उ. १।५।६

(?) अन्तःकरणचतुष्टयात्मा
 अन्तःकरणचतुष्टयैरेव स्वप्नः
 अन्तःकरणनाशेन संविन्मात्रस्थितो हरिः
 अन्तःकरणप्रतिबिम्बितचैतन्यं यत्तदेवा..
 अन्तःकरणमनोबुद्धिचित्ताहङ्कारा-
 स्तद्वृत्तयः
 अन्तःकरणसम्भिन्नबोधः सत्त्वम्पदाभिधः
 अन्तःकरणोपाधिकाः सर्वे जीवा
 इति वदन्ति
 अन्तःपूर्णो बहिःपूर्णः पूर्णकुम्भ
 इवार्णवे [मैत्रे. २।२७+
 अन्तःप्रज्ञस्तु तैजसः
 अन्तः प्रणवनादाख्यो हंसः...
 अन्तः प्रणवो व्यावहारिकप्रणवः
 अन्तः प्रत्याहृतिवशात्... मुक्त एव
 अन्तः प्रविष्टं कर्तारमेतम्
 अन्तःप्रविष्टः शास्ता जनानाम्
 [तै. आ. ३।११+
 अन्तःशून्यो बहिःशून्यः शून्यकुम्भ
 इवाम्बरे [वराहो. ४।१८
 अन्तःशुद्धः पूतः शून्यः
 अन्तःशांतः समस्नेहो भव
 अन्तादाचामेति, कथमिति, लवणमिति
 अन्ते च शुभाशुभं कर्मैतच्छरीरस्य प्रामाण्यं
 अन्ते तु किङ्किणीवंशवीणाभ्रमरनिस्स्व-
 नः, इति नानाविधानादाः श्रूयन्ते...
 अन्ते ब्रह्माखण्डाकारम्
 अन्ते वास्युत्तररूपम्
 (?) अन्ते विश्वमायाप्रवृत्तिः
 अन्ते सहस्रस्य मुनेरंतिकमा-
 जगाम [मैत्रे. १।२+
 अन्ते स्विष्टकृत्पूर्णाहुतिः.. बलिप्रदानं
 अन्त्याश्रमस्थः सकलेन्द्रियाणि निरुध्य..
 अन्धकारनिरोधित्वाद्गुरु रित्यभिधीयते
 अन्धवत्कुब्जवच्चैव वधिरान्मत्तमूकवत्
 (यतिः)
 अन्धवज्जडवच्चापि मूकवच्च महीचरेत्
 अन्धवत्पश्य रूपाणि... प्रशान्तस्येति
 लक्षणम्

रामो. ५
 शारीरको. १०
 स्कन्दो. २
 पैङ्गलो. २।६
 पैङ्गलो. २।४
 अध्यात्मो. ३१
 त्रि. म. ना. ४।९
 वराहो. ४।१८
 आगम. १
 पा. ब्र. ८
 ना. प. ८।२
 अ. पू. ५।९०
 चि. १।१२, ३
 चित्त्यु. १।११
 मैत्रे. २।२७
 मैत्रे. ७।४
 मुक्ति. २।७०
 छां. ६।१३।२
 निरुक्तो. १।८
 ना. विं. ३५
 निर्वाणो. ८
 तैत्ति. १।३।५
 श्वेता. १।१०
 मैत्रे. १।१
 भस्मजा. १।२
 कैव. ५
 अद्वयता. ५
 ना. प. ४।२२
 ना. प. ४।३६
 अ. ना. १५

अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्या-

मुपासते [ईशा. ९+

बृह ४।४।१०

अन्धं भुवनमंथस्यप्रकाशं तु सुचक्षुषाम्

वराहो. २।२२

अन्धः सन्नन्धो भवति

छां. उ. ८।४।२

अन्धा बधिरा मुग्धाः ह्रीबा मूका

चन्मन्ता इव परिवर्तमानाः

नृसिंहो. ६।३

अन्धाः स्वत्जाः कुब्जा वामनका भवन्ति

गर्भो. ३

अन्धेन तमसावृताः

बृ. उ. ४।४।११

अन्धेनैव नीयमाना यथान्धाः

कठो. २।५+

[सुं. उ. १।२।८+

मैत्रा. ७।९

अन्धोदपानस्थोभेकद्वहस्मिन्संसारे

त्वं नो गतिः

मैत्रा. १।८

अन्धोऽभविष्यद्यन्मानागमिष्यति

छां. ५।१३।२

अन्न इत्यु हैक आहुः

बृ. उ. १।३।२७

अन्नक्रामेनेदं प्रकल्पितं ब्रह्मणा

मैत्रा. ६।१२

अन्नकार्याणां (षण्णां) कोशानां समूहो-

ऽन्नमयः कोश इत्युच्यते

सर्वसारो. ४

(?) अन्नत्वं न पुनरुपैति

मैत्रा. ६।९

(?) अन्नदास्त्वैवैनमुपमन्त्रयते

कौ. उ. २।१

अन्नपतेऽन्नस्यनोधेहानमीवस्यशुष्मिणः

प्रा. हो. १।५

[वा. सं. १।१।८३+

तै. सं. ४।२।३।१

अन्नपानपरो भिक्षुः... आविकं वा

नाविकं वा... प्रतिगृह्यति त्रैतान्

पतत्येव न संशयः

१ सं. सो. २।९५

(?) अन्नपानलोकेन सम्पन्नो महीयते

छां. उ. ८।२।७

अन्नपानविशेषैश्च नैवेद्यमुपकल्पयेत्

शिवो. ७।७७

अन्नपाने च सर्वदा

तैत्ति. १।४।१

अन्नपूर्णोपनिषदयोऽधीते.. ब्रह्मैव भवति

अ. पू. ६।१२०

अन्नमभिजिघृक्षमाणानिमृश्यांरश्मिभिः

मैत्रा. ६।१२

(?) अन्नममृतम्, सन्नाद् स्वराद्...

नृ. पू. १।४

अन्नमय-प्राणमय-मनोमय-विज्ञान-

मयानन्दमय-कोशाः कथं

सर्वसारो. १+

[मुद्गलो. ४।२+

पैङ्गलो. २।५

अन्नमयप्राणमयमनोमयविज्ञानमया-

नन्दमयमात्मा मे शुध्यतां

महा. १।४।१९

अन्नमयो ह्ययं प्राणः...

मैत्रा. ६।११

अन्नमशितं त्रेधा विधीयते

छान्दो. ६।५।१

अन्नमसि ज्योतिरसि निधनमसि

बृ. उ. ६।३।४

अन्नमयंहिसोम्यमनः [छान्दो. ६।५।४+

६।६।५

(?) अन्नमयः कोश इत्युच्यते

सर्वसा. ४

अन्नमात्मन आगाथानि

छां. उ. २।२२।२

(अतः) अन्नमात्मेत्युपासीत

मैत्रा. ६।१२

(अथ) अन्नमापश्चन्द्रमा इत्याण्या-

यनवत्येषा

मैत्रा. ६।५

अन्नमायुर्वा एष यद्वायुः

२ ऐत. ३।१०

अन्नमितरे पशवः

१ ऐत. ३।१।३

अन्नमितिहोवाच-सर्वाणिहवा.. भूतानि

छां. १।११।९

अन्नमिहाराऽऽहरदन्नपतेऽन्नमिहा-

२ऽऽहरा २ऽऽहरोऽ

छां. उ. १।१२।५

अन्नमेव विजगन्नमन्नं संवननं स्मृतं

मैत्रा. ६।१३

अन्नरसविज्ञातारं विद्यात्

कौ. उ. ३।८

अन्नरसान्मे त्वयि दधानीति पिता

कौ. उ. २।१५

अन्नरसांस्ते मयि दध इति पुत्रः

कौ. उ. २।१५

अन्नरसेनैव भूत्वाऽन्नरसेनाभिवृद्धिं

प्राप्यान्नरसमयपृथिव्यां यद्वि-

लीयते सोऽन्नमयकोशः

पैङ्गलो. २।५

अन्नवतो वै स लोकान् पानवतो-

ऽभिसिद्धयति यावद्दन्नस्य...

छान्दो. ७।९।२

अन्नवानन्नादो भवति

छां. उ. १।३।७

[+१।१३।४+२।८।३+तैत्ति. ३।६+

३।७

अन्नवान्प्राणवान्मनस्वान्विज्ञानवाना-

नन्दवांश्च भवति

मैत्रा. ६।१३

अन्नशुद्धयैव सत्त्वस्य विवृद्धिः...

भवसं. ४।९

अन्नस्य का गतिरित्याप इति होवाच

छां. उ. १।८।४

अन्नस्य परिपाकेन रसवृद्धिः प्रजायते

वराहो. ५।४८

अन्नस्य रेतो रेतः

१ ऐत. १।३।१

अन्नस्य संक्लृप्त्यै प्राणाः सङ्कल्पन्ते

छां. उ. ७।४।२

अन्नस्यात्मेति वा अहमेतमुपासे

कौ. त. ४।३

अन्नस्याये द्रष्टा भवति... कर्ता भवति

छां. उ. ७।९।१

अन्नस्याद्यमानस्य योऽणिमा स

ऊर्ध्वः... तन्मनो भवति

छान्दो. ६।६।२

अन्नं कनीयो भविष्यति

छां. उ. ७।१०।१

(?) अन्नं चरसंचविज्ञानाति (विज्ञानेन)

छां. उ. ७।७।१

अन्नं चैव प्राणश्च (द्वा देवौ)

बृह. ३।९।८

अन्नं चैवान्नादश्च सोम एव

बृ. उ. १।४।६

अन्नं यम्, अन्ने हीदं सर्वं स्थितम्

छान्दो. १।३।६

अन्नं न निन्द्यात्, तद्गतम्

तैत्ति. ३।७

अन्नं न परिचक्षीत, तद्गतम् ।

तैत्ति. ३।८

अन्नं नो भगवानागायतु	छां. १।१२।२
अन्नं पशूनां प्राणोऽन्नं ज्येष्ठमन्नं	मैत्रा. ६।१३
भिषक्स्मृतम्	बृ. उ. १।५।२
अन्नं पुनः पुनर्जनयते	तैत्ति. ३।२
अन्नं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति (भूतानि)	तैत्ति. ३।१
अन्नं प्राणं चक्षुःश्रोत्रं मनो वाचमिति	इतिहा. ४
अन्नं प्राणेन सम्मितम्	इतिहा. ५
अन्नं प्राणो वृषादर्विः...	तैत्ति. ३।१
अन्नं बहु कुर्वीत, तद्गतम्	छां. ७।१०।१
अन्नं बहु भविष्यति (सुवृष्ट्या)	रायोप. ४।२
अन्नं ब्रह्म यवान्नं ब्रह्म	तैत्ति. ३।२
अन्नं ब्रह्मेति व्यजानात्	
अन्नं ब्रह्मेत्येक आहुः, तन्न, तथा	
पूयति वाऽन्नं, ऋते प्राणात्	बृह. ५।१२।१
अन्नं या वाग्विराट्	छां. १।१३।२
अन्नं वावचलाद्भूयः, तस्मा.. नाभीयात्	छां. ७।९।१
अन्नं वा अस्य सर्वस्य योनिः	मैत्रा. ६।१४
अन्नं वै प्रजापतिः, ततो ह वै उद्भूतः,	
तस्मादिमाः प्रजाः प्रजायन्ते	प्रश्नो. १।१४
अन्नं वै वि, अन्नेहीमानि भूतानि विष्टानि	बृह. ५।१२।१
अन्नं सप्तहोता	चिन्त्यु. ७।३
अन्नं हि भूतानां ज्येष्ठम्	तैत्ति. २।२
अन्नात्पुरुषः [तैत्ति. २।१।१+]	ना. उ. ता. १।५
अन्नात्प्राणा भवन्ति भूतानां	महाना. १।७।१
अन्नात्प्राणो मनः सत्यं लोकाः कर्मसु..	मुण्ड. १।१।८
अन्नादश्च सोम एवान्नं...	बृह. १।४।६
अन्नादो भवति, य एतामेवं साम्नामुप..	छां. उ. १।१३।४
अन्नादो भवति, य एवेदं वेद	छां. उ. ४।३।८
अन्नादोऽधिपतिर्य एव वेद	बृ. उ. १।३।१८
अन्नादो वसुदानो विन्दते वसु, य एवं..	बृह. ४।४।२४
अन्नादो वाऽधिपतिः [पा.]	बृ. उ. १।३।१८
अन्नाद्भवन्ति भूतानि	भ. गी. ३।१४
अन्नाद्यायव्यूहं सोमो राजाय...	रायोप. ४।२
[पा. गृ. सू. २।६।१७+]	
हि. गृ. सू. १।१०।१	
अन्नाद्ध्येवस्वत्विमानि भूतानि जायन्ते	तैत्ति. ३।२
अन्नाद्भूतानामुत्पत्तिः	मैत्रा. ६।३७
अन्नाद्भूतानि जायन्ते [तैत्ति. २।२+]	मैत्रा. ६।१२
अन्नाद्यकामो निर्भुजं ब्रूयात्	३ ऐत. १।३।२

अन्नाद्रेतः (जायते)	ग. शो. २।५
अन्नाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे.. ब्रवीतु	छान्दो. ७।९।२
अन्नाद्वीर्यं तपो मन्त्राः कर्म-	
लोकालोकेषुनाम च	प्रश्नो. ६।४
अन्नाद्वै प्रजाः प्रजायन्ते.. पृथिवींश्चिताः	
[तैत्ति. २।२+]	मैत्रा. ६।११
अन्नेन ज्ञातानि जीवन्ति, अन्नं प्रयन्ति..	तैत्ति. ३।२
अन्नेन पशूनां तृणेन तत्तज्जीवानां	
[तृप्तिदा]	सीतो. ७
अन्नेन प्राणाः, प्राणैर्बलं, बलेन तपः	महा. १।७।१३
अन्नेन मूलेनापो मूलमन्विच्छ	छां. उ. ६।८।४
अन्नेन वाऽथवायेन शाकमूलफलेन वा	इतिहा. ९१
अन्नेन वाव सर्वे प्राणा महीयन्ते	तैत्ति. १।५।३
अन्नेन शुक्लेनापो मूलमन्विच्छ	छां. उ. ६।८।४
अन्नेन हीदं सर्वमश्नुते [१ ऐत. १।२।१,]	२, ३, ४, ५, ६
अन्नेन हीमानि सर्वाणि भूतानि	
समनन्ति	१ ऐत. १।२।६
अन्नेनाभिषिक्ताः पचन्तीमे प्राणाः	मैत्रा. ६।१२
अन्नेनेमं लोकं जयत्यन्नेनामुं...	१ ऐत. १।२।७
अन्ने हीदं सर्वं स्थितम्	छां. उ. १।३।६
अन्ने हीमानि सर्वाणि भूतानि	
विष्टानि । रमिति प्राणो वै रं	बृ. उ. ५।१२।१
अन्नैः पानैरावसथैः प्रतिकल्पन्ते	बृ. उ. ४।३।३७
अन्यकृतस्यैनसोऽवयजनमसि	महाना. १।४।१
[+ आप. श्रौ. सू. १३।१७।९]	
अन्यच्छ्रेयोऽन्यदुतैव प्रेयः	कठो. २।१
अन्यजन्मकृताभ्यासात्स्वयंतत्त्वं प्रकाशते अमन. २।११०	
अन्यतरामेव वर्तनीं संस्करोति	
[संस्कुर्वन्ति-मा. पा.] हीयतेऽन्यतरा	छां. ४।१६।३
अन्यत्र कथं तदुपलभ्यते	कठो. ६।१२
अन्यत्र चैव संपेतु	शिवो. ७।३६
अन्यत्र धर्मादन्यत्राधर्मात्	कठो. २।१४
अन्यत्र भूताच्च भव्याच्च यत्पश्यसि...	कठो. २।१४
अन्यत्रमना अभूवं नादर्श	बृ. उ. १।५।३
अन्यत्रमना अभूवं नाश्रोषम्	बृ. उ. १।५।३
अन्यत्र मे मनोऽभूदित्याह	कौ. उ. ३।७, ७
(?) अन्यत्रायतनमलब्ध्वा	छां. उ. ६।८।२
अन्यत्रास्मात्कृताकृतात्	कठो. २।१४
अन्यथा गृह्यतः स्वप्नो निद्रां स्वप्नं	आगम. १५

अन्यथाऽयः पतति (भूतात्मा)	मैत्रा. ४।३	अन्ये च बहवः शूराः	भ. गी. १।९
अन्यथा परे शब्दवादिनः...		अन्ये त्वेवमजानन्तः	भ. गी. १३।२६
शब्दमाकर्णयन्ति	मैत्रा. ६।२२	अन्येनाग्नेन ब्राह्मणान् भोजयित्वा	
अन्यथा (उक्तलक्षणाभाववांश्चेत्)		(दुस्स्वप्ने)	३ऐत. २।४।७
ब्राह्मणत्वसिद्धिर्नास्त्येव	व. सू. ९	अन्ये मनुष्येभ्य इति ह प्रतिजज्ञे	छान्दो. ४।९।२
अन्यथाऽऽलिङ्ग्यते कांता ह्यन्यथा-		अन्ये श्वान उपसमेत्योचुः-अन्नं नो...	छां. १।१२।२
ऽऽलिङ्ग्यते सुता	जा. द. ४।५१	अन्येषामधिपतिः सर्वैर्मानुष्यकैर्भोगैः	
अन्यथा सद्यदि मे असद्विदुः	वा. मं. १९	सम्पन्नतमः	बृह. ४।३।३३
अन्यथा सर्वपरिपूर्णस्य परब्रह्मणः...		अन्येषां चैव सर्वेषां धार्य चैवान-	
केवलनिराकारत्वं	त्रि. म. ना. २।४	लोद्भवं [भस्म]	बृ. जा. ५।६
अन्यथेन्द्रोयतीन्सालावृकेभ्यः पातयति	भस्मजा. १।६	अन्ये साङ्ख्येन योगेन	भ. गी. १३।२५
अन्यदपि सर्वं सर्वगतं सर्वं	नृसिंहो. ९।६	अन्यैश्च मलैः (आमयैः) बहुभिः	
अन्यदाहुरविद्यया	ईशा. १०	परिपूर्णं (शरीरं)	मैत्रा. ३।४
अन्यदाहुरसम्भवात्	ईशा. १३	अन्योऽन्तरात्माऽऽनन्दमयः, तेनैव...	तैत्ति. २।५
अन्यदीये तृणे रत्ने... मनसा		अन्योऽन्तरात्माप्राणमयः, तेनैष पूर्णः	तैत्ति. २।२।३
विनिवृत्तिर्या तदस्तेयं विदुर्बुधाः	जा. द. १।११	अन्योऽन्तरात्मा मनोमयः, तेनैष पूर्णः	तैत्ति. २।३।१
अन्यदेव तद्विदितात्	केनो. १।४	अन्योऽन्तरात्मा विज्ञानमयः, तेनैष पूर्णः	तैत्ति. २।४
अन्यदेवाहुर्विद्यया	ईशा. १०	अन्योऽन्यच्छृणुयात्	बृह. ४।३।३१
अन्यदेवाहुः सम्भवात्	ईशा. १३	अन्योऽन्यजिघ्रेत् (यत्रवान्यदिवस्यात्तत्र)	बृह. ४।३।३१
अन्यद्वृत्तमुपाकरिष्यन्	बृह. ४।५।१	अन्योऽन्यत् स्पृशेत्	बृह. ४।३।३१
अन्यन्न वीक्षत आत्मानो नान्यथा...	नृसिंहो. ५।३	अन्योऽन्यद्रसयेत्	बृह. ४।३।३१
(अथ) अन्यन्नाम प्रब्रूते यदस्य भवति	बृह. १।४।१	अन्योऽन्यद्वदेत्	बृह. ४।३।३१
अन्यमाक्रममाक्रम्यात्मानमुपसंहरति	बृह. ४।४।३	अन्योऽन्यद्विजानीयात्	बृह. ४।३।३१
अन्ययाऽऽवर्तते पुनः	भ. गी. ८।२६	अन्योऽन्यन्मन्वीत	बृह. ४।३।३१
अन्यराजानस्ते क्षय्यलोका भवन्ति	छां. ७।२।५।२	अन्योन्यवायुपरिपीडितशुकद्वैविध्या-	
अन्यविधापरिज्ञानमवश्यं नश्वरं भवेत्	शु. र. उ. ३।१४	द्विधा तनूः स्यात्ततोयुग्माः प्रजायन्ते	गर्भो. ३
अन्यस्मात्सर्वस्मादन्तरतरं यद्यमात्मा	बृह. १।४।८	अन्योन्यस्याविरोधेन एकताघटते यदा,	
अन्यस्यानुज्ञाता ह्यमोङ्कारः ओमिति		हठावस्थेति सा प्रोक्ता	१यो. त. ६६
ह्यनुजानाति	नृसिंहो. ८।३	अन्योऽप्येवं यो विदध्यात्ममेव	कठो. ६।१८
अन्यं वरं न चिकेतो वृणीष्व	कठो. १।२१	अन्यो वैतेषु स्थानेषु प्रत्यायते (सः)	कौ. उ. १।२
अन्यः प्रियतरो भुवि (न भविता)	भ. गी. १८।६९	अन्योऽसावन्योऽहमस्मीति ये विदुः...	ना. प. ९।१
अन्यानि संयान्ति नवानि देही	भ. गी. २।२२	अन्योऽसावन्योऽहमिति न स	
अन्यान्कामान् वृणीष्व	मैत्रा. १।१२	वेद, यथा पशुः	बृ. उ. १।४।१०
अन्यायेनार्थसञ्चयान्	भ. गी. १६।१२	अन्यो हि साक्षी भवति	गो. लो. १।११
अन्या वाचो विमुञ्चथ	मुण्ड. २।२।५	अन्यो ह्यस्मिन्प्रतिष्ठित इति	छां. ७।२।४।२
अन्यासक्तो न भुञ्जानो न तिष्ठन्		अन्वयं पुरुषविधः, तस्य प्राणएवशिरः	तैत्ति. २।२, ३
...सम्भाष्येदुरुणा सह	शिवो. ७।१६	(?) अन्वेव मा भगवः शाधि	छां. उ. ४।२।४
अन्ये आत्मानं न विदुरात्मना	सामर. ७५	अन्वेष्टव्यं प्रयत्नेन मारुते	
अन्ये च जगतो भावाः... परं		उयोतिरान्तरम्	मुक्ति. २।६३
तत्त्वं न गीयते	अमन. १।८		

अप उपस्पृश्य गृहानेति ततो यत्किंच

ददाति सा दक्षिणा

सहवै. १७

अप एव भगवो राजन्निति होवाच

छां. ५।१६।१

अपकारिणि कोपश्चेत्कोपेकोपः कथंनते

याज्ञव. २३

अपका योगहीनास्तु, पका योगेन...

यो.शि.१।२६

अपकाःपरिपकाश्च देहिनो द्विविधाः...

यो.शि.१।२५

अपको दुःखदो भवेत् (देहः)

यो.शि.१।२७

अपक्षीयमाणपक्षाद्यान्पणमासान्

दक्षिणादित्य एति

बृह. ६।२।१६

अपजहि परिधमित्युक्त्वोत्तिष्ठति

छां.उ.२।२४।६

अपञ्चीकृतआकाशसम्भूतोरज्जुसर्पवत्

कठरु. १६

(अथ) अपञ्चीकृतमहाभूतरजोश...

प्राणमस्तृजत्

पैङ्गलो. २।३

(?) अपदसि नहिपद्यसे, नमस्तेतुरीयाय

बृ.उ.५।१४।७

अपध्वान्तमूर्णुहिपूर्धिचक्षुर्मुमुग्ध्यस्मा-

न्निधयेव बद्धान् [महाना. १६।७+]

चाक्षु. ५+

[ऋक्सं. ८।३।४=मं. १०।७३।११+]

तै. आ. ४।४२।३+सामवे. १।३१९

अपध्वान्तं वरुणस्य तान् .. उपसेवेत

छां. २।२२।१

अप पुनर्घृत्युं जयति

बृह. ३।२।१०

अपयेसंविद्रते तदेतदन्तर्विचक्षतइति

आषे. ८।१

अपरपक्षाद्यान्पड्दक्षिणैति मासान्...

छां. ५।१०।३

अपरप्रयोज्यःस्वतंत्रोऽलिङ्गो..भास्करः

मैत्रा. ७।२

अपरस्परसम्भूतम्

भ.गी. १६।८

(?) अपरस्मै धारयस्व

बृ.उ.३।८।५

अपरं भवतो जन्म

भ. गी. ४।४

अपरं सन्त्यजेत्सर्वयदिच्छेदात्मनोहितं

यो.कुं. ३।४

(तत्र) अपरा (विद्या) ऋग्वेदो

यजुर्वेदः सामवेदो..शिक्षा कल्पो

व्याकरणं...ज्योतिषमिति

मुण्ड. १।१।५

अपराजितमायतनमिन्द्रप्रजापती

कौ. उ. १।३

अपराहः प्रतिहारः

छां.उ. २।९।७

अपरिच्छिन्नमण्डलानि यथा

दृश्यन्ते तद्वत्...

त्रि.म.ना.१।४

अपरिमिततेजस्त्रेधाभिहितमग्नौ..प्राणे

मैत्रा. ६।३७

अपरिमितधा चात्मानं विभज्य

मैत्रा. ६।२६

अपरिमितधाचोद्भूतउद्भूतत्वाद्भूतेषु

चरति, प्रतिष्ठा सर्वभूतानां...

मैत्रा. ५।२

अपरिमितानन्दविशेषशुद्धबोधानन्द..

त्रि.म.ना.७।७

अपरिमितोऽजोऽतक्योऽचिन्त्य

एष आकाशात्मा [आत्मा]

मैत्रा. ६।१७

अपरिमितोऽपरिच्छिन्नः...स्वतंत्रो-

ऽलिङ्गोऽमूर्तः...[आत्मा]

मैत्रा. ७।२

अपरे नियताहाराः

भ. गी. ४।३०

अपरेयमितस्त्वन्या

भ.गी. ७।५

अपरोक्षतया भासमानं (आत्मानं)

व. सू. ९

अपर्याप्तं तदस्माकं

भ.गी. १।१०

अपवित्रमपश्यं च..भुक्तंजरयति ज्ञानी

अ. पू. ५।३

अपश्यतो हि किं स्यात्

बृह. ४।१।४

अपश्यद्देवदेवस्य

भ.गी. १।१।३

(अथ) अपश्यद्दचमानुष्टुभीं...यस्या-

ङ्गान्यन्ये मन्त्राः

अव्यक्तो. ३

अपश्यं त्वावरोहन्तं नीलग्रीवं...

नीलरु. २।१

अपश्यं रुद्रमस्यन्तं नीलग्रीवं...

नीलरु. १

अपहतपाप्मादिव्योदेवएकोनारायणः

अध्यात्मो. १

अपहतपाप्मानस्तिग्मतैजस ऊर्ध्व...

वालखिल्याः

मैत्रा. २।३

अपहतपाप्मा ह्येष तेन यदश्नाति

यत् पिबति...

छान्दो. १।२।९

अपहतपाप्मा ह्येष ब्रह्मलोकः

छां.उ. ८।४।१

अपहते पापकृत्यां लोकीभवति,

छां.उ. ४।१।१२

सर्वमायुरेति, ज्योग्जीवति

+४।१२।२

अपहत्य पाप्मानमनन्ते स्वर्गं

लोके ज्येये प्रतितिष्ठति

केनो. ४।९

अपहन्ता ह वै भयस्य तमसो भवति

छां.उ. १।३।१

(?) अपहार्षीत्स्तेयमकार्षीत्परशुमस्मै..

छां.उ. ६।१६।१

अपागाच्चन्द्राच्चन्द्रत्वं

छां.उ. ६।४।३

अपागादग्नेरग्नित्वं

छां.उ. ६।४।१

अपागादादित्यादादित्यत्वं

छां.उ. ६।४।२

अपागाद्विद्युतो विद्युत्त्वं

छां.उ. ६।४।४

अपाङ् प्राङ्तिस्वधयागृभीतो...

१ऐत. १।८।४

मर्त्येनासयोनिः [ऋक्सं. २।३।२१=

मं. १।१६।३८

अपाणिपादमचक्षुःश्रोत्रमजिह्वम-

शरीरमग्राह्यमतिदेश्यम् (ब्रह्म)

शां. २।१।२

अपाणिपादमस्निग्धमलोहितं...

सुबालो. ३।२

(तत्)अपाणिपादंनित्यं विभुंसर्वगतं

मुण्ड. १।१।६

अपाणिपादा जननी महीती

गुह्यका. ५१

अपाणिपादो जवनो ग्रहीता पश्यत्य-

चक्षुः स शृणोत्यकर्णः । स वेत्ति

वेद्यं...तमाहुरग्र्यं पुरुषं महान्तं

[+ना.प.१।१४+

अपाणिपादोऽहमचित्यशक्तिः पश्याम्य-

चक्षुः स शृणोम्यकर्णः । ...न

चास्ति वेत्ता मम, चित्सदाऽहं..

अपाण्डर उदानश्च (प्राणवायुः)

अपात्रेभ्यश्च दीयते

अपान उत्तरः पक्षः, आकाश आत्मा

अपान (नं) उत्सर्गं (विषये-कार्यं)

अपानप्राणयोरैक्यं...युवा भवति

वृद्धोऽपि . मूलबंधनात्

अपानमन्नेनाप्यायस्व

अपानमूर्ध्वमुत्कृष्यमूलबंधोऽयमुच्यते

अपानमूर्ध्वमुत्थाप्य...योगी जरा-

विनिर्मुक्तः षोडशो वयसा भवेत्

अपानमेवाप्येति योऽपानमेवास्तमेति

अपानवायुर्मूर्तादेः करोति च विसर्जनम्

अपानश्चन्द्रमा देहमाप्याययति

अपानश्चरति ब्रह्मन् गुदमेदोरुजानुषु

अपानश्चोर्ध्वगोभूत्वा..प्रसार्यस्वशरीरं

तु...सुषुम्ना..विद्युद्धेखेव संस्फुरेत्

अपानस्तस्य (प्राणवायोः) मध्ये तु

इन्द्रगोपसमप्रभः । समानस्तु

द्वयोर्मध्ये...

अपानस्तु पुनर्गुदे, समानो नाभिदेशे तु

अपानं प्रत्यगस्यति

अपानं मुकुलीकृत्य पायुमाकृष्य...

अपानं व्यानमुदानं समानं वैरम्भं

मुख्यमन्तर्यामं प्रभञ्जनं कुमारं

श्येनं श्वेतं कृष्णं... दहति

अपानः कर्षति प्राणं प्राणोऽपानं च

कर्षति [यो. चू. ३०+

अपानः प्रतिप्रस्थाता । व्यानः प्रस्तोता

अपानाख्यस्य वायोस्तु विण्मूत्रादि-

विसर्जनम् [कर्म]

अपानात्कर्षति प्राणोऽपानः

प्राणाश्च कर्षति

(ॐ) अपानात्मने ॐ तत्सत् ..

अपानात्मने...

अपानाद्भ्यङ्गुलादूर्ध्वमधोमेदस्य तावता,

देहमध्यं मनुष्याणां...

अपानान्निषदा यक्षराक्षसगन्धर्वाश्च

[अजायन्त]

अपानान्मृत्युः [निरभिद्यत]

अपाने चोर्ध्वगेयाते...तेन कुण्डलिनी

सुप्तासन्तप्तासम्प्रबुध्यते । दण्डाहत-

भुजङ्गीव निश्चस्य ऋजुतां ब्रजेत्

अपाने जुहति प्राणं

अपाने तृप्यति वाक्तृप्यति

अपानेन हि गन्धाञ्जिघ्रति [प्राणः]

अपानेन ह्ययं यतः प्राणो न परागमवति

[?] अपाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि

अपाने मूलकन्दाख्यं कामरूपं

च तज्जगुः

[?] अपाने निर्विदशामृतं हुतं...

अपानेऽस्तङ्गते प्राणो यावन्नाभ्युदितो

हृदि; तावत्सा कुम्भकावस्था

योगिभिर्यास्तुभूयते

अपानोऽप्यनिशं ब्रह्मन् स्पन्दशक्तिः सदा-

गतिः...देहे, अपानोऽयमवाविस्थितः अ. पू ५।२६

अपानो वर्तते नित्यं गुदमध्योरुजानुषु,

उदरे सकले कट्यां नाभौ जङ्घे...

अपानोऽस्तङ्गतो यत्र तच्चित्तत्वं समाश्रय

अपान्तरतमो ब्रह्मणे ददौ

अपान्याभिप्राण्यादिन्द्रियेण तेरेतसारेत्..

अपाममशठं वृत्तमजिह्वां नित्यमाचरेत्

अपामपोऽग्निरग्नौ वा व्योम्नि व्योम...

अपामसोमममृता अभूम

[ऋक्सं. ६।४।११

अपामूर्मिसचमानः समुद्रं तुरीयं धाम

अपामोषधय ओषधीनां पुष्पाणि

अपामोषधयो रसः, ओषधीनां पुरुषः

अपारपारमच्छेद्यमचित्यमतिनिर्मलं

अपारब्रह्मविद्यासाम्राज्याधिदेवतां...

अपांकागतिः, इत्यसौ लोक इति होवाच

अपां नेतारं भुवनस्य गोपां

गोपालो. ३।४

त्रि. ब्रा. २।६६

सुबालो. २।१

२ ऐत. १।४

योगकुं. १।४२

भ.गी. ४।२९

छां. उ. ५।२।२

बृह. ३।२।१२

१ ऐत. १।८।४

महाना. १।६।३

योगरा. ६

महाना. १।६।४

मुक्ति. २।५१

जा द. ४।२७

अ. पू. ५।३१

सुबालो. ७।३

बृह. ६।४।११

ना.प. ३।७४

मैत्रा. ४।१६

अ.शिरः. ३।२

=मं. ८।४८।३

सुदर्श. ७

वृ. उ. ६।४।१

छां. उ. १।१।२

यो.शि. ३।१७

त्रि.म.ना. ६।७

छां. उ. १।८।५

चित्त्यु. १।१।९

ध्या. बिं. ६०

अपां प्रवेशे वा अग्निप्रवेशे वा	जाबालो. ५	अपूर्वोऽनन्तरोऽबाह्योऽनपरः प्रणवः	आगम. २६
अपां यः शिवतमो रस इत्येके	मैत्रा. ६।३१	अपृच्छं मातरं, सा मा प्रत्यब्रवीत्	छां. उ. ४।४।४
अपां रसो मधुनः सर्पिषश्च क्षीरस्य		अपैतु मृत्युरमृतं न आगन्	महाना. १३।७
चान्नस्य..सरसेनश्चाद्रं प्राप्नुवन्ति..	इतिहा. ८४	अप्यजेन सा जिता पुग (माया)	कृष्णो. ५
अपां वा एष ओषधीनां रसः	सहैव. १५	अप्यधः प्रसरत्यग्नौ जीवन्मुक्तः...	अ. पू. ४।९
अपां सोम्य पीयमानानां योऽणिमा	छा. उ. ६।६।३	अप्यब्धिपान. न्महतः सुमेरुन्मूल-	
अपि च येषां बुभूषति य एवं वेद	बृ. उ. ६।१।१	नादपि...विषमश्चित्तनिग्रहः	महो. ३।२०
अपि चेत्सुदुराचारः	भ. गी. ९।३०	अप्रकाशोऽप्रवृत्तिश्च	भ. गी. १४।१३
अपि चेदसि पापेभ्यः	भ. गी. ४।३६	अप्रतर्क्यमनूपमं, अपारपारं (ब्रह्म)	यो. शि. ३।१७
अपि त्रैलोक्यराज्यस्य	भ. गी. १।३	अप्रतर्क्यमप्रकाश्यमसंवृतं (ब्रह्म)	सुबालो. ३।२
(अथ)अपिधानमस्यमृतत्वायोपस्पृश्य..	प्रा. हो. १।१२	अप्रतर्क्योऽहम् (जीवन्मुक्तः)	आ. प्र. ६
अपिधाय कर्णा उपशृणुयात्	३।१८. २।४।६	अप्रतिगृह्यस्य प्रतिगृह्यात्यपि तत्र	
(अथापि) अपिधायक्षिणी उपेक्षेत्	३।१८. २।४।६	वधागङ्गं भवसि	बृह. ४।१।३
अपिपासएवसबभूव,सोऽस्तवेलायां..	छां. ३।१७।६	अप्रतिष्ठो महाबाहो	भ. गी. ६।२८
अपि य एनं शुष्के स्थाणौ निषिञ्चे-		अप्रतिष्ठितं वै किल ते दाह्यं साम	छां. १।८।६, ८
ज्जायेरञ्ज्जाखाः प्ररोहेयुः		अप्रमत्तस्तदा भवति, योगो हि...	कठो. ६।११
पलाशानीति [बृह. ६।३।७, ८,	१०, ११, १२	अप्रमत्तः कर्मभक्तिज्ञानसम्पन्नः..	ना. प. ३।७७
अपिबर्षसहस्रायुःशास्त्रांतनाधिगच्छति	पैङ्गलो. ४।१६	अप्रमत्तेन वेदव्यं शरवत्तन्मयो भवेत्	मुण्ड. २।२।४
अपि वाताद्वा सम्भाषमाणस्तिष्ठेत्	कौ. उ. २।१५	अप्रमाणमनिर्देश्यं (परंब्रह्म)	यो. शि. ३।१८
अपिवाऽस्याभिमुखत एवासीत्	कौ. उ. २।१५	अप्रमेयमतीन्द्रियं "	यो. शि. ३।१८
अपिशीतरुचावर्केऽसुतीक्ष्णेऽपीदुमण्डले		अप्रमेयमनाद्यन्तं निष्कलं..शान्तं(शिवं)	भस्म. १।१
अप्यधःप्रसरत्यग्नौ जीवन्मुक्तो...	अ. पू. ४।९	अप्रमेयमनाद्यन्तं यज्ज्ञात्वा मुच्यते बुधः	त्रि. ना. ५।९
अपि सर्वं जीवितमल्पमेव, तवैव...	कठो. १।२६	अप्रमेयमनाद्यं च ज्ञात्वा च परमं शिवं	त्र. वि. ९
अपिह शतं विज्ञानवतामेको बलवान्..	छान्दो. ७।८।१	अप्रमेयमनिर्देश्यमवाङ्मनसगोचरम्;	
अपि हास्य परिमोषिणोऽस्थीन्यपजहु-		शुद्धं सूक्ष्मं निराकारं (ब्रह्म)	यो. शि. २।१६
रन्यन्मन्यमानाः	बृह. ३।९।२६	अप्रमेयमनूपमम् (ब्रह्म) [जा. द. ९।४+	अ. पू. ५।७३
(?)अपिहितःसहस्राक्षेणहिरण्मयेन..	मैत्रा. ६।८	अप्रमेयमहस्वमदीर्घमस्थूलमनणु...	सुबालो. ३।२
अपि हि न ऋषेर्वचनं श्रुतम्	बृह. ६।२।२	अप्रमेयोऽनाद्यन्तः (आत्मा)	मैत्रा. ७।१
अपीतिश्च भवति, य एवं वेद	माण्डू. ११	अप्रसिद्धः कथं हेतुः फलमुत्पादयिष्यति	अ. शां. १७
अपीदं सर्वमाददीय यदिदं पृथिव्यां	केनो. ३।९	(?)अप्राणतो हि किं स्यात्	बृ. उ. ४।१।३
अपीदं सर्वं ददेयं यदिदं पृथिव्यां	केनो. ३।५	अप्स्वङ्गुल्या मथिते मथितं	अ. शि. २।४
अपुत्राश्चैवापश्वो लोके सन्ति च		अप्राणन्नपान *स्तां निराकरोति	छां. १।३।५
निन्दिताः रौरवे नरके...	इतिहा. ९४	अप्राणन्नपानन्नद्रायति	छां. उ. १।३।४
अपुनर्भवया कोशं भिनत्ति	सुबालो. १।१२	अप्राणन्नपानन्वाचमभिव्याहरति	छां. उ. १।३।४
(?) अपुष्पायाश्च पुष्पिणीः	प्राणा. १।३	अप्राणन्नपानन्नृचमभिव्याहरति	छां. उ. १।३।४
अपूर्वमनपरमनन्तरमब्राह्मं (ब्रह्म)	बृह. २।५।१९	अप्राणममुखममात्रमनन्तरमबाह्यम्	बृह. ३।८।८
अपूर्वमपरं ब्रह्म स्वात्मानं सत्यमद्वयम्;		अप्राणममुखमश्रोत्रमवागमनः..(ब्रह्म)	सुबालो. ३।२
यः पश्यति स पश्यति	जा. द. ४।६०	अप्राणयितव्यमनपानयितव्यं	नृसिंहो. ९।९
अपर्वं स्थानिधर्मो हि यथा स्वर्गः..	वैतथ्य. ८	अप्राणाख्यः प्राणसंस्पर्शेनोज्ज्वलति	मैत्रा. ६।२६

अप्राणादिहयस्मात्सम्भूतः प्राणसंज्ञको
जीवस्तस्मात्प्राणो वैतुर्याख्ये धारयेत् मैत्रा. ६।१९
अप्राणो निरात्माऽनन्तोऽक्षयः [मैत्रा. ६।२८+७।४
अप्राणोऽमनाः सच्चिदानन्दमात्रः... नृसिंहो. ७।६
अप्राणोऽहमकायोऽहमनङ्गोऽस्मि ब्र. वि. ८१
अप्राणो ह्यमनाः शुभ्रो बुद्ध्यादीनां हि सर्वदा । साक्ष्यहं सर्वदा नित्यः सर्वसारो. ८
अप्राणो ह्यमनाः शुभ्रो ह्यक्षरात्परनः परः मुण्ड. २।१२
अप्राप्तशरीरसंयोगमिव कुर्वाणो सर्वसा. ९
अप्राप्तं हि परित्यज्य... सन्तुष्ट महो. ४।३६
इति कथ्यते शां. २।१३
अप्राप्य मनसा सह [तै. उ. २।४, ९ भ. गी. ९।३
अप्राप्य मां निवर्तते भ. गी. ६।३७
अप्राप्य योगसंसिद्धिं छां. ८।१०।२, ४
अप्रियवेत्तेव भवत्यपि रोदितो व कौ. उ. १।४
अप्रिया ज्ञातयः दुष्कृतं (उपयन्ति) मैत्रा. ६।३१
अप्सरसो भानवीयाश्च मरीचयो नाम महाना. १३।४
अप्सरसु च यामेधा गन्धर्वेषु च यन्मनः बृह. २।१।८
अप्सु पुरुष एतं... ब्रह्मोपासे कौ. उ. ४।१०
अप्सु पुरुषस्तमेवाहमुपासे
अप्सुचारिणः शाकुनिकाः सूत्रयन्त्रेणो- मैत्रा. ६।२६
द्धृत्योदरेऽग्नौ जुहोति तैत्ति. ३।८
अप्सु ज्योतिः प्रतिष्ठितं ज्योतिष्वापः..
अप्सु प्रक्षेपो लवणस्येव घृतस्य मैत्रा. ७।११
चौष्ण्यमिव बृह. ३।२।१३
अप्सु लोहितं च रेतश्च निधीयते भ. गी. १८।२३
अफलप्रेप्सुना कर्म भ. गी. १७।११
अफलाकाङ्क्षिभिर्यज्ञः भ. गी. १७।१७
अफलाकाङ्क्षिभिर्युक्तैः
अवध्नन् पुरुषं पशुम् [ऋक्सं. ८।४।१९= मं. १०।९०।१५
[वा. सं. ३।१।१५ चित्यु. १२।३
अबन्ध्वे केददतः प्रयच्छादातुं चेच्छक्त-
वाऽसं स्वर्ग एषां सहवै. १०
(?) अबलिमानं नीतो भवति छां. उ. ८।६।४
अबलीयान् बलीयांसमाशंसते धर्मेण बृ. उ. १।४।१४
अवशे पूरयेद्योगी नारायणमुदग्रधीः त्रि. ब्रा. २।१४
अबाधकरहस्त्यलनिकेतनो .. सङ्ग्रहासेन
देहत्यागं करोति स परमहंसः याज्ञव. ३
अबाधकोऽस्त्येव, यस्माद्विभुर्हिरण्यं...
दृष्टं... चेत्स ब्रह्महा भवेत् प. हं. ९

अबाधं नतदभ्राति किञ्चन [ब्रह्म] बृह. ३।८।८
अविभ्रदग्न आगहि श्रिया मापरिपातय महाना. १।१०
अबुद्धिपूर्वकमिदं वावर्तते तं शेषेन मैत्रा. २।९
अबृहन्तमजमात्मानं मत्वा धीरो
न शोचति सुबालो. ३।१
(१) अबोद्धाऽकर्ताऽविज्ञाता भवति छां. उ. ७।९।१
अब्जकाण्डं जगद्बीजं धृतं पाणौ स्वलीलया कृष्णोप. २४
अब्जपत्रमधः पुष्पमूर्ध्वनालमधोमुखं ध्या. वि. ३३
अब्जा गोजा ऋतजा अद्रिजा ऋतं कठो. ५।२
[ऋ. मं. ४।४. ०।५ + महाना. ८।६ +
अब्जोऽजुषन्तः प्रपतत्पतन्तः.. प्रवालः नृ. पू. ३।३
अब्दतेष्वेव कार्येषु मृत्युर्वै संप्रकर्षति पारमा. ९।५
अब्धिवद्धृतमर्यादाः [ना. प. ५।२९ + भवसं. १।४०
अब्रवीत्तु ते तस्यायतनं प्रतिष्ठाम् महो. ४।२२
अब्रवीन्म उदङ्कः शौल्बायनः बृह. ४।१।२
प्राणो वै ब्रह्मति बृह. ४।१।३
अब्रवीन्मे गर्दभी विपीतो भारद्वाजः
ओत्रं वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।५
अब्रवीन्मे जित्वा शैलिनिः वाग्वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।२
[शैलिनो वाग्वै-मा. पा.]
अब्रवीन्मे बर्कुर्वाष्णश्चक्षुर्वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।४
अब्रवीन्मे सत्यकामो जाबालो
मनो वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।६
अब्रह्मचारी ब्रह्मचारी भवति गायत्रीर. ११
अब्रह्मजन्मदोषाश्च प्रणश्यन्ति दत्तात्रे. १।६
अभक्ष्यपरिहारश्च.. शौचमित्यभिधीयते भवसं. ३।२२
अभक्ष्यस्य निवृत्त्या तु विशुद्धं
हृदयं भवेत् पा. ब्र. ४१
अभक्ष्यभक्ष्णोत्पन्नं मिथ्याज्ञानसमु-
द्भवम् । सर्वं विलीयते... कीर्तनात् रामो. ५।३
अभक्ष्यं द्वैतभावनम् मैत्रे. २।१०
अभक्ष्यं ब्रह्मविज्ञानविहीनस्यैव देहिनः पा. ब्र. ४२
अभयमशोकमनन्तम् सुबालो. ७।२४
अभयमशोकमानन्दं तृप्त [ब्रह्म] [मैत्रा. ६।२३।७।३
(अथ) अभयं कृणुहि विश्वतो नः महाना. ९।११
अभयचमनुष्याणां.. वायुर्वै विश्वतो मुखः योगो. १२
अभयं तितीर्षतां पारं... नाचिकेतं
शकेमहि [शकेमसि-मा. पा.] कठो. २।२
अभयं त्वा गच्छताद्याज्ञवल्क्य यो नो.. बृह. ४।२।४

अभयं पदमश्नुते	अ. शां. ७८
अभयं वै जनक प्राप्तोऽसीति होवाच	बृह. ४।२।४
अभयं वै ब्रह्म [बृ. उ. ४।४।२५+	नृसिंहो. ८।२
अभयं सत्त्वसंशुद्धिः	भ. गी. १६।१
अभयं सर्वभूतेभ्योदत्त्वाचरतियोमुनिः	ना. प. ५।२८
अभयं सर्वभूतेभ्योनमेभीतिः कदाचन	प्रा. हो. १।१२
अभयं सर्वभूतेभ्यो मत्तः सर्वं प्रवर्तते	ना. प. ४।४६
[+आरु. ३+	प. हं. प. ६
अभयं सर्वभूतेभ्यो मत्तः स्वाहेत्युध्व-	
बाहुर्भूत्वा ब्रह्माहमस्मीति चिन्तयन्	प. हं. प. ५
अभयं हि वै ब्रह्म भवति, य एवं वेद	बृह. ४।४।२५
[+नृसिंहो. ८।७+	गोपा. २।१४
अभयाद्वयमापतेत्	ते. विं. ५।२३
अभागः सन्नप परेतोऽअस्मि	वनदु. १०४
[ऋक्. ८।३।१७=मं. १०।८३।५+अथर्व.	४।३२।५
अभावश्च रथादीनां श्रूयते..वैतथ्यं तेन..	वैतथ्य. ३
अभावं यातुभावना...अमनस्त्वं मनो..	अ. पू. ५।३८
अभास्करममर्यादं निरालोकमत.परं	सुबा. १५।२
अभिघ्नन्त्ययोधनैः (यदिदं)	आर्षे. १।२
अभिजातस्य भारत	भ. गी. १६।३
अभिजातोऽसि पाण्डव	भ. गी. १६।५
अभितृन्दन्ति पट्टीशिकाभिः (यदिदं)	आर्षे. १।२
अभितो ब्रह्म निर्वाणं	भ. गी. ५।२८
अभि त्वा शूरनोनुमोऽदुर्वा इव धेनवः	अ. शि. ३।५
[ऋक्. ५।३।२=मं. ७।३२।२२	+वनदु. १
अभिधावत मम यशसा विराजं वा अयं..	कौ. उ. १।३
अभिध्यातुर्विस्तृतिरिवैतदित्यत्रोदाहरंति	मैत्रा. ७।११
अभिध्यायन् वर्णरतिप्रमोदानतिदीर्घं	
जीविते को रमेत	कठो. १।२८
अभिनद्धाक्ष आनीतोऽभिनद्धाक्षो	
विनष्टः, तस्य यथाऽभि...	छां. ६।१४।१
(?) अभिनद्धाक्षो विनष्टः (आनीतः)	छां. उ. ६।१४
(?) अभिनन्दा विस्फुलिङ्गाः	छां. ५।८।१+
तस्मिन्नेतस्मिन्नाग्नौ देवा रेतो	बृह. ६।२।१३
अभिनवजलदसङ्काशा..कालिकाप्येया	कालिको. १
अभिन्नार्थोलयेनापि..लघिनरभवेत्सिद्धिः	अमन. १।६७
अभिपूजितलाभांश्च जुगुप्सैतैव सर्वशः	ना. प. ५।१९
अभिपूजितलामैस्तुयतिर्मुक्तोऽपिबध्यते	ना. प. ५।२२
अभिप्रतारिणं च काक्षसेर्नि विमिक्षे	छां. उ. ४।३।५

अभिप्रतारिन् बहुधा वसन्तं	छां. उ. ३।४।६
अभिप्राण्य हैवान्नमत्रप्स्यत्	२ ऐत. ३।४
अभिप्राण्यापान्यादिन्द्रियेण ते रेतसा	
रेत आदद इत्यरेता एव भवति	बृह. ६।४।१०
(अथ) अभिप्रातरेव स्थालीपाकावृताज्यं	
चेष्टित्वा स्थालीपाकस्योपघातं	बृह. ६।४।१९
अभिप्राश्यैतदथ मोपसीदथाः	छां. उ. ६।१३।२
अभि प्रेहि दक्षिणतो भवा मेऽधा	
वृत्राणि जङ्घनाव भूरि [ऋक्. सं.	८।३।१८।७
=मं. १०।८३।७ +अथर्व. ४।३२।७	+वनदु. १०६
(अतः) अभिभूतत्वात्सम्भूदत्वं प्रयाति	
(आत्मा)	मैत्रा. ३।२
अभिभूतः प्राकृतैर्गुणैरित्यत...	मैत्रा. २।२
अभिभूयत्ययं भूतात्मोपसंस्क्रिष्टत्वात्	मैत्रा. ३।३
अभिमन्ता जीवो नियन्तेश्वरः	नृसिंहो. ९।४
अभिमन्थतिसहिङ्कारः, धूमोजायते स..	छान्दो. २।१२
अभिमानाध्यक्षः क्रोधज्यं...धनुर्गृहीत्वा	मैत्रा. ६।२८
अभिमानित्वं प्रयातः	मैत्रा. ३।२
अभिवन्दनाद्रोगनाशिनीं (तुलसीं)	तुलस्यु. २
अभिव्याप्यायतो भूत्वा	गोपी. ५
अभिव्याहाराय वाक्	छां. उ. ८।१२।४
अभिव्याहार्षन्नेव विद्यात्...	३ ऐत. १।६।४
अभिव्याहृत्य हैवान्नमत्रप्स्यत्	२ ऐत. ३।३
अभिश्शस्तं च पतितं...वर्जयित्वा	
चरेद्वैश्वं सर्ववर्णेषु चापदि	सं. सो. २।७४
अभिषीवयन्ति वध्रीभिरभिप्रथन्ति	आर्षे. १।७
अभिसंधाय तु फलं	भ. गी. १७।१२
अभि हि प्राणेन मनसेस्यमानो वाचा	
नानुभवति	१ ऐत. ३।५।३
अभि हैनंसर्वाणिभूतानिसंवाञ्छन्ति	केनो. ४।६
अभीहि मन्यो तवसस्तवीयान्...विश्वा	
वसुन्याभर, त्वं नः [ऋक्. सं. ८।३।१८	+वनदु. १०२
=मं. १०।८३।३+अथर्व. ४।३२।३	
अभूतस्यापरे धीरा विवदन्तः परस्परं	अ. शां. ३
अभूतं नैव जायते, विवदन्तोऽद्वयाः...	अ. शां. ३
अभूताभिनिवेशाद्धि...तत्प्रवर्तते	अ. शां. ७९
अभूताभिनिवेशोऽस्ति द्रव्यतत्रनविद्यते,	
द्वयाभावं स बुद्धयैव...	अ. शां. ७५
अभूतिमसृद्धिचसर्वाभिर्गुणैर्दमेपाप्मानं	
(मे गृहात्) [महाना. १४।२०+	ऋ. खि. ५।८७

अभूतो हि यतश्चाथौनार्थाभासस्ततः.. अ. शां. २६
 अभूमिपतितं गृहीयात्पात्रे पूर्वोदिते गृही,
 गोमयं शोषयेद्विद्वान् बृ. जा. ३।८
 अमेददर्शनं ज्ञानं, ध्यानं निर्विषयं
 मनः, स्नानं मनोमलत्यागः शौच-
 मिन्द्रियनिग्रहः [मैत्रे. २।२ +स्कन्दो. ११
 (?) अभेदेन प्रशस्यते, नानात्वं... अद्वैत. १३
 अभ्यङ्गं स्त्रीसङ्गमिव (त्यजेद्यतिः) ना. प. ७।१
 अभ्यसेद्ब्रह्मविज्ञानं...श्रवणादिना ना.प. ६।७
 अभ्यस्तैः किमुदीर्घकालमनिलैर्व्याधिप्रदैः अमन. २।४१
 अभ्यस्यमानो नादोऽयं बाह्यमा-
 वृणुते ध्वनिः ना. विं. ३२
 अभ्याशो ह यदस्मै स कामः समृद्धयेत छां. ३।१३।१२
 अभ्याशो ह यत्तेकपूयां योनिमापद्येरन् छां. उ. ५।१०।७
 अभ्याशो ह यत्तेरमणीयां योनिमापद्येरन् छां. उ. ५।१०।७
 अभ्याशो ह यदेनं साधवो घोषा आच.. छां. ३।१९।४
 अभ्याशो ह यदेनं साधवो धर्मा
 आ च गच्छेयुः [छान्दो. २।१।४ +३।१९।४
 अभ्यासकाले प्रथमं शस्तं क्षीराज्य-
 भोजनम् [यो. त. ४।८ + शाङ्गि. १।७।५
 अभ्यासतो मनः पूर्वविश्रुष्टं चलमुच्यते अमन. २।९६
 अभ्यासमेदतो मेदः फलंतु सममेव हि यो. त. १११
 अभ्यासमात्रनिरता नविन्द्रेह मेलनं यो. कुं. २।६
 अभ्यासयोगयुक्तेन भ. गी. ८।८
 अभ्यासयोगेन ततः ... भ. गी. १२।९
 अभ्यासवासनाशक्त्या तरन्ति
 भवसागरम् यो. कुं. ३।१८
 अभ्यासं बहुजन्मान्ते कृत्वा.. यो. कुं. २।७
 अभ्यासं मेलनंचैव युगपन्नैवसिद्ध्यति यो. कुं. २।५
 अभ्यासं लभते ब्रह्मन् यो. कुं. २।६
 अभ्यासात्साधुशास्त्राणां करणात्पुण्य-
 कर्मणां...वस्तुदृष्टिः प्रसीदति अक्ष्युप. २१
 अभ्यासानुज्ञानं क्रमेण परिपक्वं भवति त्रि. म. ना. ५।४
 अभ्यासाद्रमते यत्र भ. गी. १८।३६
 अभ्यासान्निर्विकारं गुणरहिताकाशं
 भवति विस्फुरत्तारका... मं. ब्रा. १।३
 अभ्यासेन तु कौन्तेय भ. गी. ६।३५
 अभ्यासेन परिस्पन्दे..मनःप्रशममायाति अ. पू. २।३२
 अभ्यासेऽप्यसमर्थोऽसि भ. गी. १२।१
 अभ्युत्थानमधर्मस्य भ. गी. ४।७

अभ्रं धूमः (पर्जन्याग्नेः) छान्दो. ५।५१
 अभ्रं भूत्वा मेघो भवति छां. ५।१०।६
 अभ्रं विद्युत्स्तनयितुरशरीराण्येतानि छां. ८।१२।२
 अभ्राणि धूमः (पर्जन्याग्नेः) बृह. ६।२।१०
 अभ्राणि सम्प्लवन्ते स हिङ्गारः छां. २।१५।१
 अभ्राणिसंप्लवन्ते सहिङ्गागे मेघोजायते छां. २।१४।१
 अमतं च मतं ज्ञातमविज्ञातं च पञ्चत्र. २८
 अमतं मतं (येन भवति) छान्दो. ६।१।३
 अमतं मन्तु (अक्षरब्रह्म) बृह. ३।८।११
 अमतो मन्ता, अविज्ञातो विज्ञाता
 (आत्मा) नान्योऽतोऽस्ति द्रष्टा बृह. ३।७।२३
 अमदर्थं नहि प्रेयो मदर्थं नस्वतः प्रियम् वराहो. २।७
 अमनसो हि स्यात्, अब्रवीतु ते... बृह. ४।१।६
 अमनस्कमभ्रोत्रमपाणिपादं ज्योतिः.. ब्रह्मो. ३
 अमनस्कस्वरूपं यत्तन्मयो भव महो. ५।५१
 अमनस्कं सुशिष्येषु संक्रम्येन्द्रियजं
 सुखम् । निवारयन्ति ते वन्द्या
 गुरवोऽन्ये प्रतारकाः अमन. २।४४
 अमनस्कः सदा शुचिः, स तु तत्पद-
 माप्नोति यस्माद्भूयो न जायते कठो. ३।७
 अमनस्केक्षणं लाभकामक्रोधादिबन्धनं अमन. २।८०
 अमनस्केन मित्रेण..सुखी सञ्जायते मुनिः अमन. २।८२
 अमनस्ता तदोदेति परमोपशमप्रदा अ. पू. ४।४८
 अमनस्तां तदा यातिग्राह्याभावेतदग्रदं +मुक्ति. २।२९
 अमनीभावे द्वैतं नैवोपलभ्यते अद्वैतो. ३२
 अमन्तव्यमबोद्धव्यं अद्वैत. ३१
 अमन्यतात्मनोऽसुरा अतो न्यतममेषां नृसिंहो. ९।९
 अमन्ताऽभ्रोताऽस्पृष्टा मैत्रा. ७।१०
 अमरत्वादजरत्वात् मैत्री. ६।११
 अमरपदं तत्स्वरूपं नृसिंहो. ७।१
 अमरीं यः पिबेन्नित्यं नस्यं कुर्वन्... निर्वाणो. ३
 अमर्त्यो मर्त्येनास योनिः १यो. त. १२८
 [+ऋक्सं. १।१६।३८ १ ऐत. १।८।४
 अमलान् प्रतिपद्यते भ. गी. १४।१४
 अमहान्तमबृहन्तमजमात्मानं मत्वा
 धीरो न शोचति सुबालो. ३।१
 अमात्रश्चतुर्थोऽव्यवहार्यः..शिवोऽद्वैतः माण्डू. १२
 अमात्रश्चतुर्थो व्यवहार्यः प्रपञ्चोपशमः
 शिवोऽद्वैत ॐङ्कार आत्मैव नृसिंहो. २।७

अमात्रोऽनन्तभात्रश्च द्वैतस्योपशमः

शिवः ...विदितो येन स मुनिः

आगम. २९

अमानित्वमदंम्भितं

भ. गी. १३।८

अमानित्वादिसम्पन्नो मुमुक्षुरेकविंशति-

कुलं तारयति

पैङ्गलो. ४।१

अमानित्वादिलक्षणोपलक्षितो यः

पुरुषः...निरालंवाधिकारी

त्रि.म.ना. ८।४

अमायमभयमौपनिषदमेव

नृसिंहो. ९।९

अमायमायौपनिषदमेव (पाठः)

नृसिंहो. ९।९

अमावास्यायां दीक्षित्वा पौर्णमास्या...

छां. उ. ५।२।४

अमावास्यायां प्रातरेवाग्नीनुपसमाधाय

२ सत्र्यासो. १

अमावास्यां सहस्रकं (भद्रे कृष्णे)

इतिहा. ९०

(?) अमावास्यां रात्रिमेतया

षोडश्या कलया

वृ. उ. १।५।१४

अमा हि ते सर्वमिदं स हि ज्येष्ठः...

छान्दो. ५।२।६

अमितते जोराशयन्तर्गततेजोविशेषं

त्रि.म.ना. ७।८

अमितबलपराक्रमाय शङ्खचक्रगदाध-

राय लक्ष्मीसमेताय..परब्रह्मरूपाय

ना. उ. ता. २।३

अमितवेदान्तवेद्यं ब्रह्म

त्रि.म.ना. १।३

अमितानन्दचिद्रूपाचलम् [त्रि.म.ना. ८।८

सि.सा. ६।१

अमितानन्दसमुद्रं [सि.सा. १।१+

त्रि.म.ना. ७।७

अमितौजाः पर्यङ्कः

कौ. उ. १।३

अमी च त्वां धार्तराष्ट्रस्य पुत्राः

भ. गी. १।१२६

अमीमांस्या हि गुरवः

शिवो. ७।३०

अमीयेसुभगे दिवि विचृतौ नामतारके

सहवै. ९

अमी हि त्वा सुरसङ्घा विंशति

भ. गी. १।१२१

अमुखममात्रमनंतरमवाहं, नतदश्नाति

बृह. ३।८।८

अमुत्र भूयादथ यद्यमस्य बृहस्पते...

महाना. १।३।१०

अमुना रूपेणेमं लोकमा भवति

१ ऐत. ३।७।३

अमुनावासनाजाले

अध्यात्मो. ३९

(अथ खलु) अमुमादित्यं सप्तविधं

सामोपासीत

छां. २।९।१, ८

अमुष्मादादित्यात्प्रतायंते ता आसु

छां. ८।६।२

अमुष्मिन् स्वर्गे लोके सर्वान् कामा-

नात्वाऽमृतः समभवत्

२ ऐत. ४।६

अमुष्मिन्स्वर्गे लोके सर्वान् कामा-

नात्वाऽमृतः समभवत्

आ. प्र. १

अमुष्य ब्रह्मभूतत्वाद्ब्रह्मणः कुत उद्भवः

२ आत्मो. २७

अमुष्य लोकस्य का गतिरित्ययं..

छान्दो. १।८।७

अमुष्य लोकस्य का गतिरिति

न स्वर्गं लोकमतिनयेत्

छान्दो. १।८।५

अमुष्यासुनामा सङ्गतायां

चित्त्यु. १४।३

अमुष्याहंवृक्षस्यरसोऽस्म्यमुष्याहं

वृक्षस्यरसोऽस्मीति

छान्दो. ६।९।२

अमुं पञ्चपदं मनुमावर्तयेद्यः स

यात्यनायासतः...तत्पदं तत्

गो. पू. ४।१७

अमुं यजामुं यजेत्येकैकं देवं...

वृ. उ. १।४।६

अमूढो मूढ इव व्यवहरन्नास्ते माययैव

नृसिंहो. ९।५

अमूर्त इति च तद्विदः

वैतथ्य. २३

(अथ) अमूर्तं वायुश्चान्तरिक्षं च

बृह. २।३।३

अमूर्तौ वर्तते नाशो वीणादण्डसमुद्भवः

ध्या. वि. १०२

अमूलमनाधारमिमाः प्रजाः प्रजायन्ते

सुबालो. ६।१

अमृतकरतलाद्रौ सर्वसञ्जीवनाढ्यौ...

सावित्र्यु. ११

अमृतकलोलनदी

निर्वाणो. १

अमृतकलोलानन्दक्रिया

निर्वाणो. ४

अमृतत्वमक्षिति स्वर्गलोके (आप्रोति)

कौ. उ. ३।२

अमृतत्वस्य तु नाशाऽस्ति वित्तेन

बृह. २।४।२

अमृतत्वस्य नाशास्ति वित्तेन (मा. पा.)

वृ. उ. २।४।२

अमृतत्वस्येशाने मा त्वंपुत्र्यमधंनिगाः

कौ. उ. २।८

अमृतत्वं च गच्छति

कठो. ६।८+

[नृ. पू. ३।३+

रामो. ४।४

अमृतत्वं देवेभ्य आगायानीत्यागायेन

छां. २।२।२

अमृतत्वं समाप्नोति यदा कामात्स

मुच्यते...छित्त्वा तं तु न बध्यते

क्षुरिको. २९

अमृतत्वं (हि) विन्दते

केनो. २।४

अमृतत्वादशोकत्वादमोहत्वादनशना-

यत्वात्...आत्मानं परमं ब्रह्म...

नृसिंहो. ७।१

अमृतविन्दूपनिषद्वेद्यं यत्परमक्षरं

ब्र. वि. १

अमृतमभयमशोकमनन्तं (आत्मानं)

सुबालो. ५।१

अमृतमयश्चतुरात्मा

नृसिंहो. ३।३

अमृतमस्यमृतोपस्तरणमस्यमृतं प्राणे

जुहोम्यमाशिष्यान्तोऽसि

प्रा. हो. १।१०

अमृतमेव श्वेतमृद्भवति

नारदो. १

अमृतमेव श्वेतमृत्स्ना भवति

कात्याय. १

अमृतमेवात्मन्धत्ते हुत्वा

सहवै. २२

अमृतरूपादेवानां महस्तोमफलप्रदा

सीतो. ७

अमृतस्य तु नाशाऽस्ति वित्तेन

बृह. ४।५।३

अमृतस्य देवधारणो भूयासं । शरीरं

मे विचर्षणम् [ना. प. ४।४५+

तैत्ति. १।४।१

अमृतस्य धारा बहुधा दोहमानम् ।
 चरणं नो लोके..दधातु [सुदर्श.५+ त्रि.म.ना.७।३
 अमृतस्य परं सेतुं श्वेता. ६।१९
 अमृतस्य पूर्णं तामु कलां विचक्षते चित्त्यु. ११।५
 अमृतस्य प्राणं यज्ञमेतं चित्त्यु. ११।३
 अमृतस्याव्ययस्य च भ.गी.१४।२७
 अमृतस्याशरीरस्यात्मनाऽधिष्ठानं छां.उ.८।१२।१
 अमृतस्येव चाकाङ्क्षेदवमानस्य... ना. प. ३।४०
 अमृतस्यैष सेतुः(आत्मा) मुण्ड.२।२।५
 अमृतं चिन्तयेन्मूर्ध्नि यो.शि.५।४९
 अमृतं चैव मृत्युश्च भ.गी. ९।१९
 अमृतं जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. ५
 अमृतं तत्परं च ब्रह्म शाण्डि.२।१।३
 अमृतं दृष्ट्वा नृप्यन्ति छां.उ. ३।६।१
 अमृतं देवानामायुः प्रजानां चित्त्यु.११।१३
 अमृतं प्रपद्येऽमृतकोशं प्रपद्ये सहवै. २३
 अमृतं प्राणे जुहोम्यमाशिष्यान्तोऽसि प्रा. हो.१।१०
 अमृतं मत्तं (भवति) छां. उ.६।१।३
 अमृतं यत्प्रतिष्ठा सा तेजोविद्याकला स्वयम् । द्विविधा तेजसोवृत्तिः.. वृ. जा.२।२
 अमृतःसर्वेभ्योभूतेभ्योदृष्टो,यएवंवेद १ ऐत. १।८।४
 अमृतात्प्राणाश्चाहो मम जायन्ते
 पुरुषोत्तमात् सि. वि. ३
 अमृतं मा कुर्वित्येवैतदाह वृ.उ.१।१।२८
 अमृतं वा आज्यं सदैवै. २२
 अमृतापिधानमसि महाना.१६।३
 अमृतामेवाप्येति योऽमृतामेवास्तमेति.. सुवालो. ९।६
 अमृतासःश्रुतासश्चयज्वानो..स्वर्यन्तो.. अरुणो. ६
 अमृता ह्येषा नाडी त्रयं चरति परब्र. १
 अमृतादात्मानं जुगुप्सेत् महाना.२।११
 अमृतेन तृप्तस्य पयसा किं प्रयोजनम् पैङ्गलो.४।९
 अमृतेन तृप्तिं जनयन्ती देवानां सीतो. ७
 अमृतेन कृतं यज्ञमेतम् चित्त्यु. ११।३
 अमृतेनाग्निरेधते...अतएव हविःकल्प-
 मग्नीषोमात्मकं जगत् वृ. जा. २।५
 अमृतेऽमृतरूपासि अमृतत्वप्रदायिनि तुलस्यु. ४
 अमृतैवैषा देवता शाश्वता... १ ऐत. १।८।४
 अमृतो जायते पुरुषोत्तमात् सि.वि. २
 अमृतोदधिसङ्काशं...ध्यात्वाचान्द्रमसं यो. चू. ९६
 त्रिभुवं प्राणायामे सुखी भवेत्

अमृतोद्दीपिनी विद्या निरपाया...
 अमनस्कैव सा काऽपि जयत्या-
 नन्ददायिनी अमन. २।२०
 अमृतोऽपस्तरणमसि महाना.१६।२
 अमृतो भवति । तदेष श्लोकः प्रश्नो. ३।११
 अमृतोऽसिविमुञ्चासि चञ्चलो..ह्यसि ते. वि.५।६८
 (अथ) अमृतोऽस्यात्मा बिन्दुरिवपुष्करे मैत्रा. ३।२
 अमृतो ह वा अमुष्मिँल्लोके सम्भवति १ ऐत. १।८।४
 अमृतो हिरण्यमयः (पुरुषः) तैत्ति. १।६।१
 अमोघनिजमन्दकटाक्षेणादिमूलविद्या-
 प्रलयकरी...(लक्ष्मीं) त्रि.म.ना.६।७
 (?)अमो नामाऽसि, अमा हि ते सर्व... छां ५।२।६
 अमोऽहमस्मि सा त्वं सा त्वमस्यमोहं वृह. ६।४।२०
 सामाहमस्मि...पुत्राय वित्तये इति [अथर्व. १४।२।७१+
 अमोघा हास्याशिषो भवन्ति यावत्.. छां. ७।१४।२
 अम्बया नद्यस्तमित्थंविदागच्छति, तं.. कौ. उ. १।३
 अम्बाश्चाम्बायवीयाश्चाप्सरसः कौ. उ. १।३
 (ऐ) अम्बितमे नदीतमे देवितमे
 सरस्वति [ऋक्सं.२।८।१०= सं. २।४।१।६
 ऐ ब्रा.५।४।१० सरस्व. २४
 अम्बुः पृथगुद्गीथदोषान् भवन्तो
 ब्रुवन्ति । तद्वाच्युपलक्षयेत् २ प्रणवो.१७
 अम्भस्यपारे भुवनस्य मध्ये नाकस्य
 पृष्ठेमहतो महीयान्[तै.आ.१०।१।१ +महाना.१।१
 अम्भो जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. ५
 अम्भोधिक्त्वारिविर्जितोऽहं कुण्डिको. १६
 अम्भो मरीचीर्मरमापः २ ऐत. १।२
 अयजमानमाहुरासुरा बतेति छां.उ.८।८।५
 अयज्ञोपवीती कथं ब्राह्मणः जावा. ५
 अयतिः श्रद्धयोपेतः भ.गी. ६।३७
 अयत्नेन प्राप्तमाहरन् ब्रह्मप्रणवध्यानानु-
 सन्धानपरो भूत्वा...दिक् दग्ध्वा ना. प. ७।२
 अयत्नोपनतेष्वक्षिष्टदृश्येषु यथा मनः
 (पुनः) नीरागमेव पतति..धीरधीः ।
 [महो. ५।७०+ मुक्ति. २।२३
 अयथावत् प्रजानाति भ.गी.१८।३१
 अयनद्वयं वत्सरो भवति त्रि.म.ना.३।४
 अयनं पुनराख्यातमेतद्योगस्य योगिभिः आयुर्वे. २३
 अयनं माविवधीर्विक्रमस्व चित्त्यु. १५।१
 अयनं ह वै समानानां भवति १ ऐत.३।१।१

अयनादादित्य इत्येवं ह्याह मैत्रा. ६।७
 अयनेदक्षिणेप्राप्तेप्रपञ्चाभिमुखंगतः त्रि.त्रा. २।१५
 अयने द्वे च विषुवे सदा पश्यति .. ब्र.वि.५५
 अयनेषु च सर्वेषु भ. गी. १।११
 अयमग्निरर्कस्तस्येमे लोका आत्मनः बृ. उ. १।२।७
 अयमग्निर्वैश्वानरः, योऽयं.. [बृ. उ. ५।९।१ + मैत्रा. २।८
 अयमग्निः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।३
 अयमनलपोभिन्नरूपः स्वप्रकाशो ब्रह्मैव नृसिंहो. ५।६
 अयमन्नमयः प्राणमयः सर्वसा. १
 अयमर्वागग्निः परत एतौ प्राणादित्यौ मैत्रा. ६।२
 (अथ) अयमशरीरोऽमृतः प्राणो ब्रह्मैव बृह. ४।४।७
 (एवमेव) अयमस्मिच्छरीरे प्राणोयुक्तः छांदो. ८।१२।३
 (एवमेव) अयमस्मिन्नन्धेऽन्धो भवति छां. ८।९.१, २
 अयमहमस्मि नो एवेमानि भूतानि छां. ८।११।१, २
 अयमाकाशः प्राणेन बृहत्या विष्टब्धः १ ऐत. १।६।३
 अयमाकाशः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।१०
 अयमात्मा, इदं पुच्छं प्रतिष्ठा तैत्ति. २।१।१
 अयमात्मा [तैत्ति. २।१।१ + नृसिंहो. ८।३, ८।५, ८।७
 (?) अयमात्मा चिद्रूपरस एव नृसिंहो. २।७
 (?) अयमात्माऽधिक्षयन्ति भुवनानि.. सुबालो. २।१
 अयमात्मा नित्यसिद्धः प्रमाणे
 सति भासते २ आत्मो. ६
 अयमात्मा पुण्येभ्यः कर्मभ्यः प्रतिधीयते २ ऐत. ४।४
 अयमात्मा प्रज्ञानघन एव नृसिंहो. ८।५
 अयमात्मा ब्रह्म [माण्डू. २ + नृ. पू. ४।२ + नृसिंहो. १।२
 + शु. रह. २।४ + रामो. २।१ + गणेशो. ५।६;
 अयमात्मा ब्रह्म, सर्वानुभूः.. बृह. २।५।१९
 अयमात्मा ब्रह्मेति वा, ब्रह्मैवाहं.. बृहृचो. ४
 अयमात्मा ब्रह्मेत्यादि वाक्यविचारः मठान्ना. ५
 अयमात्मात्मो एकः सन्नेतव्यं.. अमृतं बृह. १।६।३
 अयमात्मानित्यसिद्धः प्रमाणे सति..
 न देशं... न शुद्धिं वाऽप्येक्षते २ आत्मो. ६
 अयमात्मा नृसिंहः नृसिंहो. ८।१
 अयमात्मा बाहुनोऽगोचरत्वाच्चिद्रूप-
 श्चतूरूप ओङ्कार एव नृसिंहो. २।७
 अयमात्मा बाहुनोमनोमयो प्राणमयः बृह. १।५।३
 अयमात्मा सर्वतः शरीरैः परिवृतः १ ऐत. ३।५।४
 अयमात्मा सर्वेषां भूतानामधिपतिः बृह. २।६।१५

अयमात्मा सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।१४
 अयमात्मा ह्यथैवेदं सर्वमन्तकाले
 कालाग्निः सूर्याग्निः... नृसिंहो. २।७
 अयमात्मा ह्यस्य सर्वस्य स्वात्मानं
 ददाति, इदं सर्वं स्वात्मानमेव.. नृसिंहो. २।७
 (एवमेव) अयमात्मेदं शरीरं निहत्या-
 ऽविद्यां गमयित्वाऽन्यन्नवतरं
 कल्याणतरं रूपं कुरुते पित्र्यं वा.. बृह. ४।४।४
 (एवमेव) अयमात्मेदं शरीरं निहत्या-
 ऽविद्यां गमयित्वाऽन्यमाक्रममा-
 क्रम्यात्मानमुपसंहरति [बृह. ४।४।३ + ४।४।५
 अयमात्मैकल एवाविकल्पः नृसिंहो. ८।१
 अयमादित्यः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।५
 अयमायात्ययमागच्छतीत्येवंविदं... बृह. ४।३।३७
 अयमारुणिः सम्प्रतीममात्मानं
 वैश्वानरमभ्येति छांदो. ५।११।२
 अयमावसथोऽयमावसथोऽयमा... २ ऐत. ३।१२
 अयमास्येऽन्तरिति सोऽयास्यः बृ. उ. १।३।८
 अयमुत्तरः पक्षः, अयमात्मा... तैत्ति. २।१।१
 अयमेव गौतमोऽयं भरद्वाजः बृह. २।२।४
 अयमेव धर्मः सनातनः सर्वपाप-
 नाशको (धर्महेतुः) मोक्षहेतुः भ. जा. १।६
 अयमेव प्रणवः, स परमहंसतुरी-
 यातीतिरूपास्यः प. हं. प. १०
 अयमेव महान् प्रजापतिः १ ऐत. १।२।४
 अयमेव महाबन्धः... एवमभ्यसेत् १ यो. त. ११५
 अयमेव महावेधः सिद्धैरभ्यस्यते.. १ यो. त. ११७
 अयमेव वसिष्ठोऽयं कश्यपः बृह. २।२।४
 अयमेव विश्वामित्रोऽयं जमदग्निः बृह. २।२।४
 अयमेव स योऽयमात्मा [बृह. २।५।१, २, ३, ४-१२
 अयमेवान्तरात्मा ब्रह्मज्योतिर्यस्मान्न.. भ. जा. २।५
 (?) अयमोङ्कार ओतानुज्ञाविकल्पै-
 रोङ्काररूपैरात्मैव नृसिंहो. २।७
 (?) हि अयमोङ्कारोऽद्वितीयत्वादेव
 चिन्मयः नृसिंहो. ८।७
 (?) अयस्त्रिपुण्ड्रं यथाग्नयस्कारादयो
 नाभिभवन्ति मैत्रा. ६।२७
 अयं कैकयः सम्प्रतीममात्मानं
 वैश्वानरमभ्येति छां. उ. ५।११।४

अयं खलवात्मा ते कतमो भगवन्वर्ण्यः मैत्रे. १।५
 अयं चन्द्रः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।७
 अयं च परश्च स सर्वत्र हिरण्यमे परब्रह्म. १
 परे कोशे, अमृता हेषा...
 अयं च लोकः परश्च लोकः सर्वाणि बृह. ४।१।२
 चभूतानिवाक्चैवसम्राट्प्रज्ञायन्ते
 अयं च लोकः परश्च लोकः सर्वाणि बृह. ३।७।२
 भूतानि सन्द्बधानि भवन्ति
 अयं च सम्पुटो योगो मूलबन्धो-
 ऽप्ययं..बन्धत्रयमनेनैवसिद्धयति वराहो. ५।४५
 अयं चिद्धनआनन्दधनएव(आत्मा) नृसिंहो. ८।१
 अयं तस्य राजा मूर्धानं विपातयतात् बृह. १।३।२४
 अयं ते अस्त्युपमेह्यर्वाङ् प्रतीचीनः.. वनदु. १०५
 अयं ते योनिर्ऋत्वियो(जो)यतोजातो
 अरोचथाः[ना.प.३।७७+प.हं.प.३ +याज्ञव. १
 अयं ते योनिर्ऋत्वियो यतो जातः
 प्राणादरोचथाः,तं प्राणं जानन्.. जाबा.४
 अयं दक्षिणः पक्षः तैत्ति. २।१।१
 अयं धर्मः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।११
 अयं पन्था विहित उत्तरेण अ.शिरः.३।११
 (एवमेव) अयं पुरुष एतस्मा अन्ताय
 धावति, यत्र सुप्तो.. बृह.४।३।१९
 (एवमेव) अयं पुरुषएतावुभावन्ताव-
 नुसञ्चरति स्वप्नं च बुद्धान्तं च बृह.४।३।१८
 (एवमेव) अयं पुरुष एभ्योऽङ्गेभ्यः
 समुच्य पुनः प्रतिन्यायं.. बृह. ४।३।३६
 (एवमेव) अयं पुरुषः प्राज्ञेनात्मना
 सम्परिष्वक्तो न बाह्यं किञ्चन
 वेद, नान्तरं... बृह.४।३।२१
 (तस्मिन्) अयं पुरुषो मनोमयः... तैत्ति.१।६।१
 अयं पुरुषो योऽङ्गुष्ठाग्रे प्रतिष्ठितः प्रा.हो. २।२
 अयं बन्धुरयनेति गणनालधुचेतसाम्।
 उदार...वसुधैव कुटुम्बकम् महो. ६।७१
 अयं बन्धुः परश्चायं ममायमय-
 मन्यकः। इति ब्रह्मन् जानामि... अ.पू. ५।६१
 अयं ब्रह्माण्डं च सर्वं कौपीनं दण्ड-
 माच्छादनं च त्यक्त्वाद्ब्रह्मसहिष्णुः ना.प. ३।८७
 अयं ब्रह्माण्डं च हित्वा प. हंसो. २
 अयं मे हस्तो भगवानयंभगवत्तरः लिङ्गोप. १
 [ऋक्सं ८।१।२५=मं.१०।६०।१२+
 अथर्व.४।१।३६

(?) अयं य आत्मा स सेतुः छान्दो.८।४।१
 अयं यस्मात्सर्वस्मात्पुरतः सुविभातः नृसिंहो.८।५
 अयं यः प्राणो यश्चासावादित्यः मैत्रा. ६।१
 अयं यः श्वेतोरश्मिः,परिसर्वमिदंजगत् चित्त्यु.१।१।१०
 अयं लोक इति होवाच छान्दो. १।८।७
 अयं लोको नास्ति पर इति मानी
 पुनः पुनर्वशमापद्यते मे कठो. २।६
 (अथो) अयं वा आत्मा सर्वेषां
 भूतानां लोकः, स यज्जुहोति... बृह. १।४।१६
 अयं वायुः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।४
 अयं वाक्खल्वस्यप्रतिविधिर्भूतात्मनो
 यद्येवविद्याधिगमस्य धर्मस्य... मैत्रा. ४।३
 अयं वाक् खलवात्मा ते कतमो
 भगवान्वर्ण्यः मैत्रे. २।१
 अयं वाक् लोको हाउकारः छां.उ.१।१३।१
 अयं वाक् लोको हावुकारः [मा.पा.] छां.उ. १।१३।१
 अयं वाक् शिशुर्योऽयं मध्यमः प्राणः बृह. २।२।१
 अयं वाक् सयोऽयमन्तःपुरुषआकाशः छां.उ. ३।१२।८
 अयं वाक् स योऽयमन्तर्हृदय आकाशः छां.उ. ३।१२।९
 अयं वै नः श्रेष्ठः, यः सञ्चरंश्चासञ्चरं-
 श्च न व्यथतेऽथो न रिष्यति बृह. १।५।२१
 अयं वै लोकोऽग्निर्गौतम बृह. ६।२।११
 अयं वै हरयोऽयं वै दश च सहस्राणि
 बहूनि चानन्तानि च बृह. २।५।१९
 (एवमेव) अयं शारीर आत्मा प्राज्ञे-
 नात्मनाऽन्वारुद्धमुत्सर्जन्याति बृह. ४।३।३५
 अयं सोऽमिदं तन्म एतावन्मात्रकं
 मनः, तदभावनमात्रेण... महो. ४।९५
 अयं सोऽहमिदं तन्मे..महाजाग्रदिति.. महो. ५।१३
 अयं स्तनयित्तुः सर्वेषांभूतानां मधु बृह. २।५।९
 अयं हि कृष्णो यो हि प्रेष्ठ. शरीर-
 द्वयकारणं भवति गोपालो. १।११
 अयं हृदि स्थितः साक्षी सर्वेषां... पञ्चब्र. ३६
 अयं ह्योत इव सद्ब्रह्मनः (आत्मा) नृसिंहो. ८।१
 अयाचितं यथालाभं भोजनाच्छादनं
 भवेत्, परेच्छया...(यतेः) ना. प. ५।१६
 अयाचितं याचितं वोत भैक्षं... शाट्याय. १९
 अयाचिताद्वरं भैक्षं...भैक्षेण वर्तयेत सं. सो. २।६२
 (?) अयाज्ययाजकाः शूद्रशिष्याः मैत्रा. ७।८

अयास्य उद्गाता, वाचस्पते... चित्त्यु. ५।१
 (?) अयास्य आङ्गिरसः [वृ.उ. १।३।१९, २४
 अयुक्तः कामकारेण भ.गी. ५।१२
 अयुक्तः प्राकृतः स्तब्धः भ.गी. १८।२८
 अयोध्यानगरे रत्नचित्रे...सिंहासने
 ...संस्तूयमानं..(रामं)ध्यायन्.. रा.र.२।४४-४७
 अयोध्यानगरे रम्ये...शुकादिभिः...
 स्तूयमानं...रामं स्तुवन्
 पप्रच्छ माहतिः मुक्ति. १।१४
 अयोनिं स्वात्मस्थमानन्दचिद्धनं नृसिंहो ९।६
 अरजस्कमतमस्क्रममायमभयं.. नृसिंहो. ९।९
 अरणिदेशाद्भस्ममुष्टिं पिबेदित्येके कठशु. १९
 अरणिर्वा आरन्द आवारन्द आरन्दो-
 ऽयमानन्दतेमारन्दमीशिषेस्वाहा पारमा. ५।४
 अरण्ये चरितो गुप्तः शुक्रब्राह्मण-
 कर्मसु। प्रायेण लभते लोकान्... सन्ध्यो. ४
 अरण्येशुष्कगोमयंचूर्णीकृत्यानुसंगृह्य
 गोमूत्रैः...संस्कृतमुपोपकल्पम् वृ.जा.३।३४
 (?)अरण्ये श्रद्धातप इत्युपासते ते... छां.उ.५।१०।१
 अरण्योर्निहितो जातवेदा गर्भे इव
 सुभृतो गर्भिणीभिः। दिवे दिवे.. कठो. ४।८
 [ऋक्सं.३।१।३२=मं.३।२९।२+
 अरतिर्जनसंसदि सा.वे. १।६९
 अरतिर्जनसंसदि भ.गी. १३।११
 अरमापापेन पापमिच्छयायत्स्मरति
 तदभिसम्पद्यते, अपुनर्भवया कोशं
 भिनत्ति, शीर्षकपालं भिनत्ति... सुबालो. १।११
 अरसमगन्धमव्ययमहान्तं... सुबालो. ३।१
 (?) अरश्च ह वै ण्यश्चार्णवौ छां.उ.८।५।३
 अरसं नित्यमगन्धवच्च यत् कठो. ३।१५
 (?) अरं च ण्यं चार्णवौ ब्रह्मलोके
 ब्रह्मचर्येणानुविदन्ति छां.उ.८।५।४
 अरा इव रथनाभौ कला यस्मिन्प्रति-
 ष्ठिताः, तं वेद्यं पुरुषं वेद... प्रश्नो. ६।६
 अरा इव रथनाभौप्राणे सर्वं प्रतिष्ठितं प्रश्नो. २।६
 अरा इव रथनाभौ संहता यत्र नाड्यः मुण्ड. २।२।६
 अरागद्वेषतः कृतम् भ.गी. १८।२३
 अराजकः समर्थः स्याद्वाज्ञो..कर्मणि महो. ४।१०५
 अराध्यस्मा अन्नमित्याचक्षते तैत्ति. ३।१०।१
 अरिशङ्कृपाणखेटबाणान्दधानां,
 भज तां महिषोत्तमाङ्गसंस्थां वनदु. १

अरिषड्वर्गमुक्तोऽस्मि मैत्रे. ३।१८
 अरिष्टंकोशंप्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना.. छांदो.३।१५।३
 अरिष्टं यत्किञ्च क्रियते अग्निः... अरुणो. ५
 अरिष्टा विश्वान्यङ्गानि तनूः।
 तनुवा मे सह नमस्ते... महाना. १६।६
 अरिष्टे गोगणे कुञ्जवटे...सृष्टिः
 सर्वात्मना भवेत् सामर. ५७
 अरुणकमलसंस्था तद्रजःपुञ्जवर्णा... सौभाग्य. २
 अरुणसूर्यवेदाङ्गभान्विन्द्रविगभस्ति-
 यमसुवर्णरेतो...मासाधिपतयः सूर्यता. ५।१
 अरुणीवारुणी रक्षेत्सर्वग्रहनिवारणी वनदु. ९३
 अरुन्धत्येवकथितापुराविद्धिःसरस्वती योगकुं. १।९
 अरुन्मुखान् (अवाङ्मुखान्)यतीन्
 सालावृक्षेभ्यः प्रायच्छं कौ.उ. ३।१
 अरुढमथवा रुढं...यज्जाग्रतो मनो-
 राज्यं यज्जाग्रत्स्वप्न उच्यते महो. ५।१४
 (अथ) अरुपज्ञो भवति बृह. ४।४।१
 अरुपमव्ययं तथाऽरसं नित्यं...
 निचाय्य तन्मृत्युमुखात्प्रमुच्यते कठो. ३।१५
 अरुपवान् भवति, गुणवान्भवति ग.शो. २।२
 अरुपस्तुमनोनाशोवैदेहीमुक्तिगः.. मुक्तिको. २।३५
 (?)अरूपो देहमुक्तिगः मुक्तिको. २।३२
 अरेफजातमुभयोष्मवर्जितं यदक्षरं न
 क्षरते कथञ्चित् अ.ना. २५
 अरेषु भ्रमते जीवः...तन्तुपञ्जर-
 मध्यस्था यथा भ्रमति लूतिका त्रि.ब्रा. २।६१
 (एवंवा)अरेऽस्य महतो भूतस्य निःश्व-
 सितमेतद्वेदो यजुर्वेदः सामवेदो-
 ऽथर्वाङ्गिरस इतिहासः पुराणं विद्या
 उपनिषदः.. [वृ.उ. २।४।१० +४।५।११
 (एवं वा)अरेऽहमात्माऽनन्तरोऽबाह्यः
 कृत्स्नः प्रज्ञानघन एव बृ.उ. ४।५।१३
 अरेर्वा एतत्सुबद्धं भवति नृ.पू. ५।६
 अर्कज्योतिरहं शिवः महावा. ५
 अर्कं श्रोतं(च्योतं) तं शरीरस्यमध्ये चित्त्यु. १।१६
 अर्चतेवैमेकमभूदिति, तदेवार्कस्यार्कत्वं बृ.उ. १।२।१
 अर्चयन्ति तपःसत्यंमधुक्षरन्ति यद्भवम् अ.शिरः. ३।१५
 अर्चिर्मार्गविस्तृतं वेदार्थमभिधाय..
 ब्रह्मलोके स्थापयामास गोपीचं. २७

अर्चिषमेवामिसम्भवति [+५।१०।१ छां.उ. ४।१५।५
(?) अर्चिषो वै यशसआश्रयवशात् मैत्रा. ६।३५
अर्चिषोऽहरह आपूर्यमाणपक्षमापूर्य-
माणपक्षाद्यान् [वृ.उ. ६।२।१५+ छां.उ. ४।१५।५
अर्थस्वरूपमज्ञानात्पश्यन्त्यन्येकुदृष्टयः जा.द. ६।४९
अर्थं ब्रवीतद्वत्त्वा प्रहिणुयालभतेहैव कौ.उ. २।३
अर्थादर्थान्तरं चित्ते, याति... महो. ५।५
अर्थानसानि तत्त्वानीमानि भित्तो-
दितः पञ्चभी रश्मिभिः.. मैत्रा. २।९
अर्थान्वयदधाच्छाश्वतीभ्यः समाभ्यः ईशा. ८
अर्थेभ्यश्च परं मनः कठो. ३।१०
अर्धचतस्रो रोमाणि कोऽथः निरुक्तो. २।१
अर्धचन्द्राकृतिर्दक्षिणाग्निर्भूत्वाहृदये
तिष्ठति तत्र कोष्ठामिरिति.. प्रा. हो. २।४
अर्धचन्द्राकृतिजलं विष्णुस्तस्याधि-
देवता । त्रिकोणमण्डलं... यो.शि. ५।१३
अर्धमातृका चतुर्थकूटाक्षरो भवति श्रीवि.ता. १।२
अर्धमात्रप्रणवोऽनन्तावयवान्वितः तुरीयो. १
अर्धमात्रश्चतुर्थाक्षरो भवति रामो. १।२
अर्धमात्रं (तु)च विचिन्तयेत् अ. ना. ३२
अर्धमात्रा तथा ज्ञेया प्रणवस्योपरि
स्थिता, पद्मसूत्रनिभा.. [ब्र.वि. ९ +१ प्रणवो. ९
अर्धमात्रातुरीयांशाषष्ठी (भूमिका) वराहो. ४।१
अर्धमात्रात्मकः कृष्णो यस्मिन्विश्वं
प्रतिष्ठितम् गोपालो. २।१७
अर्धमात्रात्मकं कृत्वा कोशीभूतं तु
पङ्कजम्, कर्षयेन्नालमात्रेणभ्रुवो-
र्मध्ये लयं नयेत् ध्या.विं. ३९
अर्धमात्रात्मको रामो ब्रह्मानन्दै-
कविग्रहः रामो. १।४
अर्धमात्रा परा ज्ञेया तत ऊर्ध्वपरात्परं ब्र.वि. ४०
अर्धमात्राप्रणवोऽनन्तावयवाकारः ना.प. ८।३
अर्धमात्रायां जाग्रत्तुरीयः प.हं प. १०
अर्धमात्राषोडशीचब्रह्मानन्दैकविग्रहा श्रीवि.ता. १।४
अर्धमात्रासमायुक्तः प्रणवोमोक्षदायकः ध्या.विं १७
अर्धमात्रास्थूलंशे तुरीयविश्वः वराहो. ४।१
अर्धमात्रा मासा ऋतवः संवत्सरश्च
कल्पना (...संवत्सरा इति विधृता-
स्तिष्ठन्ति) [वृ.उ. ३।८।९ म.ना. १।९
अर्धमात्राभ्यन्तरे पिण्डो भवति गर्भो. ३

अर्धास्तमित आदित्ये अर्धोदित-
दिवाकरे । गायत्र्यास्तत्र
सान्निध्यं संयाकालः स उच्यते गर्भो. ३
अर्धेन्दुलसितम् गणप. ७
अर्धोन्मिलितं प्रतिपत्, सर्वोन्मीलनं
पूर्णमा भवति मं.ब्रा. २।२
अर्धोन्मीलितलोचनः स्थिरमनानासा-
प्रदत्तेक्षणः...तत्त्वतत्परमास्ति शांडि. १।७।१६
(?) अर्धमा चन्द्रमाः कलाकलिः
(सर्वं नारायणः) सुबालो. ६।१
अर्वागस्तमेता आदित्यः छां.उ. ३।१०।४
अर्वाग्विलश्चमस ऊर्ध्वबुध्न इतीदं.. बृह. २।२।३
अर्वाग्विलश्चमस ऊर्ध्वबुध्नस्तस्मिन्.. बृह. २।२।३
अर्वाग्विचरत एतौ प्राणादित्यावेता-
तुपासीतोमित्यक्षरेण मैत्रा. ६।२
अर्वाङ्गायातु वसुभी रश्मिरिन्द्रः चित्त्यु. १।१७
अर्वाऽसुरानश्चो मनुष्यान् (अवहत्) बृ.उ. १।१।२
अलक्षणमचिन्त्यमव्यपदेश्यं... माण्डू. ७
अलक्षणमलक्ष्यं [यो.शि. ३।१७ +नृसिंहो. १।६
अलक्ष्मीर्म इति मंत्रेण गोमयं.. बृ.जा. ३।९
अलञ्चकार स्थिरा प्रसन्नलोचना
सर्वदेवतैः पूज्यमाना वीरलक्ष्मीः सीतो. २९
अलब्धापि फलं सम्यक् पुनर्भूत्वा
महाकुले । पुनर्वासनयैत्रायं... वराहो. ४।४०
अलब्धावरणाः सर्वधर्माः प्रकृतिनिर्मलाः अ. शां. ९८
अलब्धियोगतत्त्वस्य दशमं (योगविघ्नं) योगकुं. १।६१
अलभ्यमानस्तनयः पितरौक्लेशयेच्चिरम् याज्ञव. १८
अलम्बुसा अयोगता शुभा नाडी त्रि.ब्रा. ८०
अलम्बुसाकुहूर्विश्वोदरीवरुणा-
हस्तिजिह्वा.. चतुर्दश नाड्यः भावनो. ४
अलम्बुसाया अवात्मा वरुणः परि-
कीर्तितः । कुहोः क्षुदेवता... जा.द. ४।३७
अलम्बुसा सुषुम्णायाः कुहूर्नाडी
वसत्यसौ वराहो. ५।२३
अलम्बुसा स्थिता पायुपर्यन्तं कन्द-
मध्यगा । पूर्वभागे.. जा.द. ४।१७
अलं वा अर इदं विज्ञाय बृ.उ. २।४।१३
अलातचक्रमिव स्फुरन्तमादित्य-
वर्णमूर्जस्वन्तं ब्रह्म मैत्रा. ६।२४
अलातस्पन्दितं यथा अ.शां. ४७

अलाते स्पन्दमाने वै नाभासा अन्यतो भुवः	अ.शां. ४९	अवधूतस्त्वनियमः...सर्ववर्णेष्वजगर-	
अलामे न त्रिषादीस्यालामे..नहर्षयेत्	ना.प. ५।१८	वृत्त्याहारपरः [ना.प.५।५	सं. सो. २।१३
अलिङ्गस्याभेयदौर्षयमाविष्टं च	मैत्रा. ६।३१	अव पञ्चात्तात्	गणप. ३
अलिङ्गोऽमूर्तोऽनन्तशक्तिः	मैत्रा. ७।२	अव पुरस्तात्	गणप. ३
अल्लक्षा धर्मकामाः स्युः	तैत्ति. १।११।४	अवबोधंविदुर्ज्ञानंतिदिदंसाप्तभूमिक	महो. ५।२३
अलेपकं सर्वगतं यदद्वयं तदेवाहं...		अवबोधैकरसोऽहंमोक्षानन्दैकमिन्द्रुः	आ.प्र. ५
विमुक्तं ॐ	मुक्तिको. २।७३	अवभुथं मरणात्	प्रा. हो. ४।३
अलेपकोऽहमजरोनीरागः...इति		अवयः प्रस्तावो गाव उद्गीथः	छान्दो. २।१८।९
मत्वा न शोचति	अ.पू. ५।९२	अवरो वै तर्हि किल म इतिहोवाच	कौ. उ. ३।१
अलोमकाहियोनिरन्तः, अतस्तद्यदि..	बृह. १।४।६	प्रनर्दनः	नील. १
अलोहितमप्रमेयमहस्वमदीर्घं(ब्रह्म)	सुबालो. ३।२	(?)अवरोहन्तं विवितः पृथिवीमवः	
अलोहितमस्नेहमेच्छायमतमो...	बृह. ३।८।८	अवर्णलेशः कण्ठयो यथोक्तशेषः	
अल्पकालभयाद्ब्रह्मप्राणायामपरो		पूर्वो विवृत्तकरणस्थितश्च	२ प्रणवो. १६
भवेत्...प्राणान्निरोधयेत्	यो.चू. ९२	अव वक्तारम् । अव श्रोतारम् ।	गणप. ३
अल्पकालं मयादृष्टं..सस्वप्नः..कथ्यते	महो. ५।१६	अव शं प्रकृतेर्वशात्	भ.गी. ५।८
अल्पमूत्रपुरीषश्चस्वल्पनिद्रश्च .(योगी)	१यो.त. ५७	अवशिष्टमविद्याश्रयं (पादं)	त्रि.म. ना. ४।४
अल्पमृष्टाशनाभ्यां च चतुर्थांशावशे		अवशिष्टं यतवागश्नाति	मैत्रा. ६+९
षितम् ।..भोजनं मितभोजनम्	जा द. १।१९	अवशिष्टानां पञ्चापञ्चाशानां...	
अल्पाहारो यदि भवेदग्निदेहं हरेत्		अहमित्यभिमानः	ग. शो. ४।५
क्षणात् .. ऊर्ध्वपादः क्षणं स्यात्	१ यो.त. १२४	अव श्रोतारम्	गणप. ३
(?)अल्पाःकलहिनःपिशुनाउपवादिनः	छां.उ. ७।६।१	अवष्टभ्य धरां सम्यक्कलाभ्यां तु..	
अवकाशविधूतदर्शनपिण्डीकरण-		मयूरासनम् [त्रि.ब्रा. २।४७	+शां.१।३।१०
धारणाः...जैवतन्मात्रविषयाः	त्रि. ब्रा. १।४	अवस्तु सोपलम्भं च शुद्धलौकिक-	
अवक्तव्यमनादातव्यमगन्तव्यमविसर्ज-		मिष्यते	अ.शां. ८७
यितव्यमनानन्दयिव्यममन्तव्यं..	नृसिंहो. ९।९	अवस्त्वनुपलम्भं च लोकोत्तरमिति	
अव चोर्ध्वात्तात्, अवाधरात्तात्	गणप. ३	स्मृतम्, ज्ञानं ज्ञेयं च विज्ञेयं ..	अ.शां. ८८
अवजानन्ति मां मूढाः	भ.गी. ९।११	अवस्थात्रयभावभावमाक्षीस्वयम्भा-	
अवटैवावटकृद्धातुकामः संविशति	मैत्रा. ६।२८	वरहितं नैरन्तर्यं चैतन्यं यदातदा	
अवतत्यधनुस्त्व५ सहस्राक्षशतेषुधे	नीलरु. २।५+	तुरीयं चैतन्यमित्युच्यते	सर्वसारो. ३
[तै.सं.४।५।१।४+वा.सं.१६।१३		अवस्थात्रयमन्वेति न चित्तंयोगिनः	
अवतु मामवतु वक्तारम्	कौलोप.	सदा । जाग्रन्निद्राविनिर्मुक्तः...	ना.विं. ५४
[गणप.शांतिः तै.उ.१।१३+	२ऐत.६।१	अवस्थात्रयहीनात्मा अक्षरात्मा..	तै.विं. ४।७८
अवतु वक्तारम्. [कौलो. गणप. शां.	२ऐत. ६।१	अवस्थात्रयाणामेकीकरणं ताम्बूलम्	भावनो. १०
अव ते हेळ उदुत्तनं	सहैव. ५	अवस्थान्त्रितयं चैवजाग्रत्स्वप्नसुषुपयः	वराहो. १।६
अव त्वं माम्, अव वक्तारम्	गणप. १,३	अवस्थान्त्रितयातीतं तुरीयं सत्यचि-	
अव दक्षिणात्तात्	गणप. ३	त्सुखम्.. सर्वेषां जनकं परं	पञ्चब्र. १३
अवतो हि किं स्यादित्यब्रवीत् ते	बृह. ४।१।२	अवस्थान्त्रिनयेष्वेवबुद्धिपूर्वमधंचयत् ।	
अव दातारम् । अव धातारम्	गणप. ३	तन्मंत्रस्मरणेनैव निःशेषं..	रामो. ५।२३
अव धातारम् । अवानूचानमव..	गणप. ३	अवस्थानामधिपतयश्चत्वारःपुरुषाः	
		विश्वतैजसप्राज्ञात्मानश्चेति	यो.चू. ७२

अवस्थान्निर्गतेष्वेवं मूलबन्धं... रामो. ५।२४
 अवस्थाभेदादवस्थेश्वरभेदः ना. प. ५।१२
 अवस्फूर्जयमाना इव तद्गह्वरेति आपे १।१
 अवस्यतं मुञ्चतं यन्नोऽस्ति तनुषु बद्धं लिङ्गोप. १+
 [क्रक्सं. सं. १०।६०।१२
 अवाक्यनादः छां. उ. ३।१४।१
 अवागमनोऽस्ते जस्कमचक्षुष्क-
 मनामगोत्रं [बृ. उ. ३।८।८+ सुबालो. ३।२
 अवाङ्मुखः पीडयमानो.. जंतुश्चैव.. निरुक्तो. १।७
 अवाङ्मनोगोचरत्वाच्चिद्रूपः (आत्मा) नृसिंहो. २।७
 (?) अवाचीदिगुदञ्चः प्राणाः बृह. ४।२।४
 अवाच्यवादांश्च बहून् भ. गी. २।२६
 अवाच्यं प्रणवस्याग्रं यस्तं
 वेद स वेदवित् [ध्या. वि. १।८+ वराहो. ५।७०
 अवाच्योर्ध्वं वा गतिं द्वन्द्वैः...
 परिभ्रमामि मैत्रा. ३।१
 अवाधरात्तात् गणप. ३
 अवानूचानमवशिष्यम् गणप. ३
 अवान्तरदिशो विस्फुलिङ्गाः, तस्मिन्ने-
 तस्मिन्नग्नौ.. [छां. उ. ५।६।१+ बृह. ६।२।९
 अवाप्य भूमावसपत्नमृद्धं भ. गी. २।८
 अवाय्वनाकाशम् बृ. उ. ३।८।८
 अवारितं श्वयं याति वार्यमाणं तु
 वर्धते (मनः) अमन. २।७०
 अवासनत्वात्सततं यदानमनुते मनः,
 अमनस्ता तदेदेति.. [अ. पू. ४।४।८+ मुक्तिको. २।२९
 अवासनं स्थिरं प्रोक्तं मनोध्यानं
 तदेव च । तदेव केवलीभानं.. अ. पू. १।२९
 अविकल्परूपं हीदं सर्वं नैव तत्र.. भिदा नृसिंहो. २।७
 (?) अविकल्पो नाविकल्पोऽपि नृसिंहो. २।१
 अविकल्पोऽपि नात्र काचन
 भिदाऽस्ति नृसिंहो. ८।७
 अविकल्पो ह्ययमात्मा वाङ्मनो-
 गोचरत्वाच्चिद्रूपश्चतुरूप
 ओङ्कारो एव नृसिंहो. २।७
 अविकल्पो ह्ययमोङ्कारोऽद्वितीयः नृसिंहो. २।७
 अविकल्पो ह्ययमात्माऽद्वितीयत्वात् नृसिंहो. ८।७
 अविकल्पो ह्ययमोङ्कारोऽद्वितीयत्वादेव नृसिंहो. ८।७
 अविकारोऽहमव्ययः, शुद्धो बोध... अध्यात्मो. ६९

अविकारो ह्युपलब्धः सर्वस्य सर्वत्र नृसिंहो. ९।१
 अविकार्योऽयमुच्यते भ. गी. २।२५
 अविक्रियमव्ययपदेऽयमसत्त्वं.. नृसिंहो. ९।९
 अविक्रियेऽद्वये पश्यते हापि सन्मात्रं नृसिंहो. ९।६
 अविक्रियो महाचैतन्योऽस्मात्सर्वमात् नृसिंहो. २।३
 अविचारकृतो बन्धो विचारान्मोक्ष.. पैङ्गलो. २।९
 अविचिकित्सन्नकारेणेन-
 मात्मानमन्विष्य मकारेण.. नृसिंहो. ५।४
 अविचिकित्सोऽविपाशः सत्यसङ्कल्पः मैत्रा. ७।७
 (?) अविचिकित्सो ब्राह्मणो भवति बृ. उ. ४।४।२३
 अविच्छिन्नज्ञानाद्वैराग्यसंपत्तिमनुभूय ना. प. ७।३
 अविज्ञातं विज्ञानतां विज्ञातमविज्ञानतां केनो. २।३
 अविज्ञातं विज्ञातं [भवति] छान्दो. ६।१।३
 अविज्ञातं विज्ञातं [अक्षरं ब्रह्म] बृ. उ. ३।८।११
 अविज्ञातो विज्ञाता, नान्यो-
 ऽतोऽस्ति द्रष्टा.. बृह. ३।७।२३
 (?) अवितथा इव लक्षितः वैतथ्य. ६
 (?) अविदितादधि-इति शुश्रुम केनो. १।४
 अविद्यमानाया विद्यातया विश्वं खिलीकृतं महो. ४।१३३
 अविद्यया मृत्युमेति विद्ययाऽमृतमश्नुते भवसं. ३।१
 अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा.. [ईशा. १।१+ मैत्रा. ७।९
 अविद्यातत्कार्यहीनः स्वात्मबन्धहरः..
 आनन्दरूपः.. [नृसिंहो. २।८+ रामो. २।४
 अविद्ययैवोत्तमया.. विद्या सम्प्राप्यते महो. ५।१०९
 अविद्यातरुसम्भूतबीजमेकं द्विधा स्थितं भवसं. ३।९
 अविद्यातिमिरातीतं... आनन्दममलं अक्षयुष. ५१
 अविद्यापञ्चपर्वेषा निबध्नाति नृणां सदा भवसं. ३।१०
 अविद्यापादमतिशुद्धं भवति (ब्रह्म) त्रि. म. ना. ४।१
 अविद्यापादः सुविद्यापादश्चानन्दपाद-
 स्तुरीयपादः (ब्रह्मणः पादचतुष्टयं) त्रि. म. ना. १।४
 अविद्याप्रपञ्चस्य नित्यत्वमनित्यत्वं वाक्यं त्रि. म. ना. ३।२
 अविद्याभूतवेष्टितो जीवो देहान्तरं
 प्राप्य लोकान्तरं गच्छति पैङ्गलो. २।९
 अविद्यायां बहुधा वर्तमाना वयं
 कृतार्था इत्यभिमत्यन्ति बालाः मुण्ड. १।२।९
 अविद्यायामन्तरे वर्तमानाः स्वयंधीराः
 पण्डितमन्यमानाः [कठो. २।५+ मुं. उ. १।२।८
 अविद्यायामन्तरे वेष्टयमानाः स्वयंधीराः
 [मा. पा.] मुं. उ. १।२।८+ मैत्रा. ७+९

अविद्या यावदस्यास्तु नोत्पन्ना
क्षयकारिणी महो. ४।११४
अविद्यायाः स्थितिरुन्मेषकाले त्रि.म.ना. ४।६
अविद्या विद्यमानैव नष्टप्रज्ञेषु दृश्यते महो. ४।११२
अविद्यांशे सुतादौ वा कः क्रमः
सुखदुःखयोः महो. ५।१६७
अविनाभाविनी नित्यं जन्तूनां
प्राणचेतसी । आधाराधेयवच्चैते
एकभावे विनश्यतः अ.पू. ५।५२
अविनाशि चिदाकाशं सर्वात्मक-
मखण्डितम्...तदस्मीति... अ.पू. १।२२
अविनाशि तु तद्विद्धि भ.गी.२।१७
अविनाशिनामदेशकालवस्तुनिमित्तेषु
विनश्यत्सुयन्नविनश्यतितदविनाशि सर्वसारो. ६
अविनाशी वा अरेऽयमात्मा-
ऽनुच्छित्तिधर्मा बृह. ४।५।१४
अविभक्तं च भूतेषु भ.गी. १३।१७
अविभक्तं विभक्तेषु भ.गी. १८।२०
अविभक्तांस्त्रीनेव लिङ्गरूपानेव
च सम्पूज्य [ब्रह्मविष्णुरुपान्] नृसिंहो. ३।४
अविमुक्तं न विमुञ्चेत् जाबा. १+
[रामो. १।१+ तारसा. १।१
अविमुक्तं वैकुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं जाबा. १+
[रामो. १।१+ तारसा. १।१
अविमुक्ते तव क्षेत्रे सर्वेषामुक्तिसिद्धये,
अहं [रामः] सन्निहितस्तत्र... रामो. ३।५
अविमुक्तस्थिते दैवे रुद्रभासे तु
चेत्स्वरः । प्राणास्तुरुद्रा विज्ञेयाः दुर्वासो. २।१०
अविरतिरा मेष इतरः, ता५समेवा.. बृह. १।४।४
अविरोधेन धर्मस्य सञ्चरेत्पृथिवी... ना. प. ६।३३
अविवादो विरुद्धश्च देशितस्तं... अ. शां. २
अविशिष्टतयोपलभ्यमानः सर्वप्राणि-
बुद्धिस्थः...कूटस्थ उच्यते सर्वसा. ५
(?)अविशिष्टसुखस्वरूपश्चानन्द इत्युच्यते सर्वसा. ६
अविशेषेण सर्वं तु यः पश्यति
चिदन्वयात् ; स एव साक्षाद्विज्ञानी
..सशिवः सहरिविधिः [महो. ४।७६ ब्राह्मो. २।६३
अविसर्जयितव्यमनानन्दयितव्यं नृसिंहो. ९।९

अविस्मृत्यगुरोर्वाक्यमभ्यसेत्तदहर्निशं श्यो. त. ७९
(?)अविशेषविज्ञानं विशेषमुपगच्छति मैत्रा. ६।२४
अवृक्षवृक्षरूपाऽसि वृक्षत्वं मे
विनाशय तुलस्यु. ६
अवृतेः सदसत्वाभ्यां वक्तव्ये
बन्धमोक्षणे । नावृतिर्ब्रह्मणः... २ आत्मो. २७
अवृद्धं वृद्धं चावृद्धं प्रकृष्टं चाकृष्ट-
मित्येवं स्तोत्र्यतमं भवति संहितो. ३।२
अवेक्षमाणमात्मानं [रामं]...
भानुलक्ष जपेन्मनुं रामर. २।५
अवेक्षेत गतीर्नृणां कर्मदोषसमुद्भवाः भवसं. १।३
अवेदि मां भार्गव वक्रतुण्डं ग.पू. १।९
अवेदनं विदुर्योगं..योगस्थः कुरु कर्माणि अक्षुप. ६
अवोत्तरात्तात् गणप. ३
अव्यक्तत्वात्सूक्ष्मत्वाददृश्यत्वादग्रा-
ह्यत्वाग्निर्ममत्वाच्चानवस्थोऽकर्ता
कर्तेवावस्थितः स्वस्थः (आत्मा) मैत्रा. २।१०
अव्यक्तनिधनान्येव भ.गी. २।२८
अव्यक्तभावैरहङ्कारैर्योतिरहं... महाना. १४।१५
अव्यक्तमक्षरे विलीयते सुबालो. २।२
अव्यक्तमहत्तत्त्वमहदहङ्कार इति
कामेश्वरी वज्रेश्वरी... देवताः भावनो. ६
अव्यक्तलिङ्गा व्यक्ताचारा
अनुन्मत्ताः [याज्ञव. २+ आश्रमो. ४
अव्यक्तलिङ्गोऽव्यक्ताचारो दिवानक्त.. प.हं.प. ८
अव्यक्तलिङ्गोऽव्यक्तार्थो मुनिरुन्मत्त..
तदृष्ट्या दर्शयेन्नृणाम् ना. प. ५।३४
अव्यक्तलिङ्गोऽव्यभिचारो बालो-
त्तमत्तपिशाचवत् (सञ्ज्ञासी) ना. प. ३।८७
अव्यक्तलेशज्ञानाच्छादितपारमा-
र्थिकजीवस्य तत्त्वमस्यादि-
वाक्यानि ब्रह्मैकतां जगुः पैङ्गलो. २।६
अव्यक्तं चैवास्य योनिं वदन्ति विष्णुह. १।४
अव्यक्तं तु (रूपं) महेश्वरं रुद्रह. १०
अव्यक्तं दहति, अक्षरं दहति, मृत्युर्वै.. सुबालो. १५।२
अव्यक्तं पर्युपासते भ.गी. १२।३
अव्यक्तं भित्वाऽक्षरं भिनत्ति सुबालो. १।१२
अव्यक्तं वाऽन्नमक्षरमन्नादं सुबालो. १४।१
अव्यक्तं विशेषद्रव्याणि निरन्धनो वैश्वा-
नरो यथातस्मात्..स्वरूपं भजति त्रि.म.ना. ३।७

अव्यक्तं व्यक्तिमापन्नं	भ. गी. ७।२४
अव्यक्ता एव येऽन्तस्तु स्फुट...	वैतथ्य. १५
अव्यक्ताचारा अनुन्मत्ता उन्मत्तवदा- चरन्तः... आत्मानं मोक्षयन्तः	आश्रमो. ४
अव्यक्तात्तु परः पुरुषो व्यापकोऽलङ्घ्य एव च । यज्ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुः	कठो. ६+८
अव्यक्तात्पुरुषः परः । अव्यक्तान्नपरं...	कठो ३।११
अव्यक्तादीनि भूतानि	भ. गी. २।२८
अव्यक्ताद्व्यक्तयः सर्वाः	भ. गी. ८।१८
अव्यक्तासक्तचेतसाम्	भ. गी. १२।५
अव्यक्ता हि गतिर्दुःखं	भ. गी. १२।५
अव्यक्तान्महत्, महतोऽहङ्कारः	त्रि. ब्रा. १।१
अव्यक्तान्मूलाविर्भावो मूलाविद्या- विर्भावश्च	त्रि. म. ना. २।५
अव्यक्तोऽक्षर इत्युक्तः	भ. गी. ८।२१
अव्यक्तोऽयमचिन्त्योऽयं	भ. गी. २।२५
अव्यक्तोऽव्यक्तात्सनातनः	भ. गी. ८।२०
अव्यपदेश्यम् (ब्रह्म-आत्मा)	रामो. २।४+
[ग. शो. १।४+ ५।७	
(?) अव्यभिचारिणं नित्यानन्दं	मैत्रा. २।१
अव्ययममहान्तमबृहन्तमज- मात्मानं मत्वा	सुबालो. ३।१
अव्यवहार्यमग्राह्यमलक्षणं (ब्रह्म-आत्मा)	
[नृ. पृ. ४।२+	नृसिंहो. १।६
अव्यवहार्यं केचन तत्तदेतदात्मान- मोमिति पश्यन्तः पश्यत	नृसिंहो. ९।९
अव्यवहार्यमेवाद्वयम् (ब्रह्म-आत्मा)	नृसिंहो. ९।८
अव्यवहार्यः केचन द्वितीयः (ओङ्कारः)	नृसिंहो. ८।१
अव्यवहार्योऽप्यल्पः नालपः	मैत्रा. ९।७
अव्याकुलस्य चित्तस्य बन्धनं विषये..	त्रि. ब्रा. २।२४
अव्यानयितव्यमनुदानयितव्यं (ब्रह्म)	नृसिंहो. ९।९
(?) अव्याहृतं वा इदमासीत्सत्यं (अथ व्यात्तावद्विदमासीत्सत्यम्)	मैत्रा. ६।६
अव्युत्पन्नमना यावत् ..गुरुशास्त्र- प्रमाणैस्तु निर्णीतं तावदाचर	मुक्तिको. २।३०
अव्रणमस्नाविरश्चुद्धमपाविद्धम् (अथ पुनः) अव्रती व्रती वा	ईशा. ८
स्नातको वा.. यदहरेव विरजे- त्तदहरेव.. [ना. प. ३।७७+	यदह. प. २

अशक्तिरपरिज्ञानं क्रमकोपो-	
ऽथवा पुनः [अ. शां. १९+	मैत्रा ४।१९
अशक्यः सोऽन्यथा द्रष्टुं ध्यायमानः	
कुमारिकैः... विकारजननीमज्ञा...	मंत्रि हो. ३
अशङ्कितापिसम्प्राप्ताग्रामयात्रायथाऽध्वगैः महो.	५.७२
अशना च पिपासा च शोकमोहो जरा	
मृतिः । एते षडूर्मयः प्रोक्ताः	वराहो. १।९
अशनापिपासे मे सोम्य विजानीहि	छान्दो. ६।८।३
अशनायया हि मृत्युः..	बृ. ह. १।२।१
अशनाया पिपासा-शोक-मोह-जरा-	
मरणानीति षडूर्मयः	द्रुलो. ४।२
अशनायापिपासे मे सोम्य विजा- नीहि (मा. पा.)	छा. उ. ६।८।३
अशनाया मृत्युस्तद्यदेत आसीत्स	
संवत्सरोऽभवत्	बृह. १।२।४
अशनिर्ङ्गाराः, हादुनयो	
विस्फुलिङ्गाः	बृह. ६।२।१०
अशब्दमस्पर्शमरूपमचक्षुः.. [ब्रह्म]	यो. शि. ३।१९
अशब्दमस्पर्शमरूपमव्ययं	कठो. ३।१५
[योगकुं. ३।३५+ पैङ्गलो. ३।८+	मुक्तिको. २।७२
अशब्दोऽहमरूपोऽहं	ब्र. वि. ८२
अशरीरमलोहितं शुभ्रमक्षरं वेदयते	प्रश्नो. ४।१०
(?) अशरीरस्यात्मनोऽविष्टानं..	छां. उ. ८।१२।१
अशरीरस्यौष्ण्यमस्यैतद्धृतम्	मैत्रा. ६।७
अशरीरं वाव सन्तं न प्रियाप्रियेऽपृशतः	छान्दो. ८।१२।१
अशरीरं शरीरेष्वनवस्थेष्ववस्थितं ।	
महान्तं विभुमात्मानं मत्वा	
धीरो न शोचति [कठो. २।२२+	ना. प. ९।१५
अशरीरं शरीरेषु महान्तं विभुमीश्वरं, आनन्दमक्षरं साक्षान्मत्वा धीरो न मुह्यति	जा. द. ४।६२
अशरीरं सदा सन्तमिदं ब्रह्मविदं कचित् । प्रियाप्रिये न स्पृशत-	
स्तथैव च शुभाशुभे	२ आत्मो. १५
अशरीरोऽनिन्द्रियोऽप्राणोऽतमाः	नृसिंहो. ७।४
अशरीरो निरिन्द्रियोऽप्राणोऽतमाः	
सच्चिदानन्दमात्रः स स्वराद्भवति	नृसिंहो. ७।१
अशरीरो वायुः, अभ्रं विद्युत्..	छां. उ. ८।१२।२
अशरीरो हि प्राणः	१ ऐत. ३।६।७

अशस्त्रं शस्त्रपाणयः	भ. गी. १।४६
अशानाथ मे विज्ञास्यसि	छां. उ. ६।७।३
अशान्तस्य कुतः सुखम्	भ. गी. २।६६
अशान्तस्य मनो भारो भारो- ऽनात्मविदो विदुः	महो. ३।१५
अशास्त्रविहितं घोरं	भ. गी. १।७।५
अशिखा अयज्ञोपवीता उन्मत्ताइव..	नृसिंहो. ६।३
अशारीतीक्ष्णच्छरीरमभवत्तच्छरीरस्य	१ ऐत. १।४।४
अशाश्वतं मन्यमानः शरीरं	मैत्रा. १।२
अशिवाऽऽचामन्ति (श्रोत्रियाः)	बृह. ६।१।१४
अशिरस्कमपाणिपादं [ब्रह्मात्मा]	सुबालो. ३।२
अशिवाः पाशसंयुक्ताः पशवः..	
तस्मादीशः शिवः स्मृतः	शिवो. १।१०
अशीतिश्च शतं चैव सहस्राणि	
त्रयोदश । लक्षश्चैको विनिःश्रास	
अहोरात्रप्रमाणतः	अ. ना. ३४
अशीतिसहस्रं वा अर्कलिनो बृहती-	
रहरभि सम्पश्यन्ति	३ ऐत. २।२।३
अशीर्यो नहि शीर्यते	बृह. ३।९।२६
[+४।२।४+४।४।२२	+४।५।१५
अशुद्धं कामसङ्कल्पंशुद्धं कामविवर्जि-	
तम्, मनएव मनुष्याणां [ब्र. विं. १+	त्रि. ता. ५।२
अशुद्धं कामसम्पर्कात् (मनः)	मैत्रा ६।३४
अशुभकर्मनिर्मूलनपरः सन्यासेन..	जाबालो. ६।३४
अशुभक्षयकर्तारं फलमुक्तिप्रदायकं..	
ध्याये ब्रह्म सनातनम् ।	गर्भो. ९
अशुभाच्चालितं याति शुभं तस्माद-	
पीतरत्... चालयेच्चित्तबालकम्	मुक्तिको. २।७
अशुभाच्छुभमिष्यते..भयं यद्यभयं...	ते. बिं. ९।२३
अशुभाशुभसङ्कल्पः संशान्तोऽस्मि...	सं. सो. २।४९
अशुभेषु समाविष्टं शुभेष्वेवावतारयेत्;	
अशुभाच्चालितं याति (चित्तं)	मुक्तिको. २।६
अशून्यं शून्यभावं तु शून्यातीतं	
हृदिस्थितं । न ध्यानंचनचध्याता..	ते. बिं. १।१०
अशूरेण हताः शूरा एकेनापिशतंहन्त,	
विषं विषयैवैषम्यं, न विषं...	महो. ३।५४
अशूण्वतो हि किं स्यात्	बृह. ४।१।५

अशेषभूतान्तर्यामित्वेन वर्तमानं	
अन्तर्बहिश्चाकाशात् [आत्मानं]	व. सू. उ. ९
अशेषवेदवेदान्तवेद्यं..उपासितव्यम्	भस्मजा. २।९
अशेषेण परित्यागो वासनाया..मोक्ष	
इत्युच्यते.. स एव विमलकमः	महो. २।३९
अशोकमनन्तं (आत्मानमुपासीत)	सुबालो. ५।१४
अशोकत्वादमोहत्वावृत्तिहमन्विष्य	नृसिंहो. ७।१
अशोच्यानन्वशोचस्त्वं	भ. गी. २।११
अश्वन् गच्छन् स्वपच्छसन्	भ. गी. ५।८
अश्वन्ति दिव्यान्दि वि देवभोगान्	भ. गी. ९।२०
अश्वान्ति प्रयतात्मनः	भ. गी. ९।२६
अश्वीयातामीश्वरौजनयितवाऔक्षेण	
वार्षभेण वा	बृ. उ. ६।४।१८
अश्रुते साम्नः सायुज्यम्	बृ. उ. १।३।२२
अश्रुते हाविर्भूय ओषधिवनस्पतयः	१ ऐत. ३।२।१
अश्माभवपरशुर्भव हिरण्यमस्तुतं भव	कौ. उ. २।११
अश्रद्धाणाः पुरुषाः	भ. गी. ९।३
अश्रद्धया हुतं दत्तं	भ. गी. १।७।२८
अश्रुतं श्रोतुं, अमृतं मृतुं (अक्षरं ब्रह्म)	बृह. ३।८।११
अश्रुतः श्रोताऽमतो मन्ता (आत्मा)	बृह. ३।७।२३
अश्रुतो बुध्यते ग्रन्थः प्रायःसारस्वतः	सरस्व. ३४
अश्रुतोऽहमदृष्टोऽहमन्वेष्टव्योऽमरो..	ब्र. वि. ८५
अश्रुपूर्णाकुलेक्षणम्	भ. गी. २।१
अश्रोताऽमन्ताऽबोद्धाऽकर्ताऽविज्ञाता	
भवति, अथान्नस्याये द्रष्टा..	छां. उ. ७।९।१
अश्रोत्रियं ब्राह्मणं भोजयानस्य...	
(श्राद्धे) प्रहरन्ति वज्रं	इतिहा. २५
अश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति	महो. ६।८३
[+ऊ. पुं. ६+अ. शिरः. ३।१६	
अश्लोणाङ्गैरहुताः स्वर्गे तत्र पश्येम	
पितरं पुत्रम्	सहस्रै. १०
अथ इव रोमाणि विधूय पापं..	छांदो. ८।१३।१
अश्वक्रान्ते रथक्रान्ते विष्णुक्रान्ते	
वसुन्धरे [ऊ. पुं. १+वनदु. १५८+	महाना. ४।४
अश्वत्थं प्राहुरव्ययम्	भ. गी. १५।१
अश्वत्थमेनं सुविरूढमूलं	भ. गी. १५।३
अश्वत्थः सर्ववृक्षाणां	भ. गी. १०।२६
अश्वत्थामा विकर्णश्च	भ. गी. ५।८

अश्वपूर्वार्थमध्याह्स्तिनाद..[श्रीसू.३ क्र.खि.५।८७।३
 अश्वमेधं वेद य एनमेवं वेद बृ.उ.१।२।७
 अश्वपतिर्वै भगवन्तोऽयंकैकयः सम्प्र-
 तीममात्मानं वैश्वानरमध्येति छां.उ.५।११।४
 अश्वत्थः सोमसवनस्तदपराजिता छां. उ. ८।५।३
 अश्वमेधसहस्राणि...एकस्य ध्यान-
 योगस्य कलां नार्हन्ति षोडशीं ग.शो.१।५
 अश्वस्य शीष्णां प्रयदीमुवाच बृ.उ.२।५।१६
 अश्वमेधो महायज्ञकथा पा.ब्र.५
 अश्वः प्रतिहारः, पुरुषो निधनम् छान्दो.२।१८।१
 अश्वः समभवद्यदश्ववत्तन्मेध्यमभूत् बृ.उ.१।२।७
 अश्विनावध्वर्यू, त्वष्टाप्रीत् चित्यु.३।९
 अश्विनादधीचेऽश्चर्यंशिरःप्रत्यैरयत् बृ. उ.२।५।१७
 अश्विनोर्बाहुभ्यां...प्रतिगृह्णामि चित्यु.१०।१
 अश्विनौ पूर्वपादौ सहवै.२३
 अश्विनौ मरुतस्तथा भ.गी.१।१।६
 अश्विनौ व्यात्तं, इष्टं मनीषाण.. चित्यु.१३।३
 अश्वो मनुष्यान् (अवहत्) बृ.उ.१।१।२
 अष्टकृत्व एकादशकृत्वः गायत्री जपेत् सन्ध्यो.२
 अष्टकृत्वः प्रयुक्ता गायत्री गायत्रेण सन्ध्यो.२
 छन्दसासम्मिताममुलोकमभिजयति सन्ध्यो.२
 अष्टकैः षड्विंशत्पैकपाशं त्रिमार्ग-
 भेदं द्विनिमित्तैकमोहम् श्वेता.१।४
 अष्टदलपूजा-अदित्यसवितृसूर्यस्वग-
 पूषगभस्तिमार्तण्ड.. जातः सूर्यता.४।१
 अष्टदिक्पालकैर्भूमिपद्मं विकसितं
 जगत् । संसारार्णवसंजातं.. गोपालो.२।२५
 (?)अष्टवैकादशधा द्वादशधा मैत्रा.५।२
 अष्टपत्रं तु हृत्पद्मं द्वात्रिंशत्...
 तस्य मध्ये स्थितो भानुः ध्या.वि.२६
 अष्टपादं शुचि हंसं त्रिसूत्रमणुमव्ययं,
 द्विधर्मोन्धं..सर्वं पश्यन्..[मैत्रा.६।३५ +मंत्रिको.१
 अष्टप्रकृति रूपाऽष्टधाकुण्डलीकृता
 कुण्डलिनी शक्तिर्भवति शा.ल्यो.१।४।५
 अष्टप्रकृतिरूपासाचाष्टधाकुण्डलीकृता त्रि.ब्रा.२।६३
 अष्टमं ब्रह्मरन्त्रंस्यात्परंनिर्वाणसूचकं योगत.१६
 अष्टमे धामनिवाग्भवमागस्त्यंवागर्थ-
 कलामयं...प्रभाकरी विद्येयं त्रि.ता.१।१६

अष्टमेन तु पिण्डेन वाचं पुष्यति.. पिण्डो.७
 अष्टमेऽबुद्ध्याऽध्यवस्यते निरुक्तो.१।४
 अष्टमेमासे सर्वलक्षणसम्पूर्णोभवति गर्भो.३
 अष्टमो मृदङ्गनादः (जपसिद्धौ) हंसो.७
 अष्टमो यजमानो भवति ना.पू.ता.१।१
 अष्टमो (यदु) य उद्गीथः छा उ.१।१।३
 अष्टरात्रलयेनापि..क्षुत्पिपासादिभावैः- अमन.१।५८
 अष्टम्यां व्रजते रुद्रं पशूनांचपति.. नादवि.१५
 अष्टवक्त्रं तु रुद्राक्षमष्टमात्राधिदैवतं रु.जा.३२
 अष्टवर्षा भवेत्कन्या नववर्षा तु
 रोहिणी...अत ऊर्ध्वं रजस्वला इतिहा.६६
 अष्टवसवो नारायणः ना.पू.ता.५।६
 अष्टविधमाख्यातं योगिनां बलम् आयुर्वे.१३
 अष्टश्राद्धान्यष्टदिनेषुवाएकदिनेवा.. ना.प.४।३९
 अष्टसिद्धयोनवनिधयो..पुरुषोत्तमात् सि.वि.२
 अष्टाक्षरसमायुक्तं.. यत्तत्तत्पुरुषं.. पं.ब्र.९
 अष्टाक्षरमष्टमूर्ति भवति ना.पू.१।१
 अष्टाक्षरमष्टपत्रं चक्रं भवति नृ पू.५।४
 अष्टाक्षरं ह वा एकं गायत्र्यै पदम्
 एतदु हैवास्याः.. (हास्याः)
 [बृह.५।१४।१,२,३+ गायत्र्यु.१
 अष्टाक्षरःप्रथमःपादोभवति, अष्टा-
 क्षरास्त्रयः पादा भवन्ति नृ.पू.२।२
 अष्टाक्षरा वै गायत्री नृ.पू.५।४
 (?)अष्टाक्षरास्त्रयः पादा भवन्ति नृ.पू.२।२
 अष्टाचक्रानवद्वारा, देवानांपूरयोध्या अरुणो.१
 अष्टाचत्वारिंशदक्षरा जगती जागतं
 तृतीयसवनं, तदस्यादित्याः.. छां.उ.३।१६।५
 अष्टादशदिनान्ते च... गरिमाख्यां
 लभेत् सिद्धिं अमन.१।६६
 अष्टादशब्रह्मांडानिजायंतेपुरुषोत्तमात् सि.वि.२
 अष्टादशसहस्रे द्वे स्त्रियो जायन्ते
 पुरुषोत्तमात् सि.वि.२
 अष्टादशसु मर्मस्थानेषु क्रमाद्वारणं
 प्रत्याहारः शांडिल्यो.१।८।१
 अष्टादशामीकथिताहस्ताःशङ्खादिभिः रा.पू.१।९
 अष्टादशोक्तमवरं येषु कर्मेषु मुंड.१।२।७
 अष्टापिधानानकुलीदन्तैःपरिवृतापविः वनदु.५१
 (अथ) अष्टारमष्टपत्रं चक्रं भवति नृ.पू.५।३

अष्टावष्टसहस्रे द्वे शताधिक्यः स्त्रियः.. कृष्णो.१३
 अष्टाविंशत्यहंयस्यलयः..वशित्वसिद्धिं अमन.१।७१
 अष्टांगं च चतुष्पादं त्रिस्थानं ध्या.विं.१३
 अष्टोत्तरशतैर्मात्रमुपवीतं प्रकल्पयेत् रु.जा.१७
 अष्टोत्तरं सन्विशतमष्टाकपालं शिरः
 सम्पद्यते निरुक्तो.२।१
 अष्टौ ग्रहा अष्टावतिग्रहाः वृह.३।२।१
 अष्टौ प्रकृतयः षोडश विकाराःशरीरे
 तस्यैव देहिनः गभों.३
 अष्टौ ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा
 [अक्ष्यु.३+विष्णुह.३।१+ गायत्री.३।११
 अष्टौ ब्राह्मणान्सम्यग्ग्राहयित्वा गणप० फ. श्रु.
 अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग्ग्राहयेन्मेधावी.. इतिहा.२८
 अष्टौ मासानेकाकी यतिश्चरे-
 द्वावेव वा विचरेत् आरुणि.४
 अष्टौ लोका अष्टौ देवा अष्टौ पुरुषाः वृह.३।१।२६
 अष्टौ वसव एकादश रुद्रा द्वादशादि-
 त्यास्तएकत्रिंशत्,इन्द्रश्चैवप्रजाप-
 तिश्च त्रयस्त्रिंशविति (देवाः) वृह.३।१।२
 असकृद्वाग्निनादग्धंजगत्तद्भस्मसात्कृतं वृ.जा.२।११
 (?)असकृदावर्तानि भूतानि भवन्ति छां.उ.५।१०।८
 (?)असकृदिहावर्तनं दृश्यते मैत्रा.१।८
 असकृद्विभातो हेवैषब्रह्मलोकः(मा.पा.) छां.उ.८।४।२
 असक्तबुद्धिः सर्वत्र भ.गी.१८।४९
 असक्तं तेषु कर्मसु भ.गी.९।९
 असक्तं निर्मलं चित्तं युक्तं संसार्यं विस्फुटं अ.पू.१।५६
 असक्तं सर्वभूचैव भ.गी.१३।१५
 असक्तः स विशिष्यते भ.गी.३।७
 असक्तिरनभिष्वङ्गः भ.गी.१३।१०
 असक्तो ह्याचरन् कर्म भ.गी.३।१९
 असङ्कल्पनमात्रैकसाध्यैसकलसिद्धिदे
 असंकल्पातिसाम्राज्ये तिष्ठ.. महो.४।९८
 असङ्कल्पनशस्त्रेण.. ब्रह्मसंपद्यतेतदा महो.४।९१
 असङ्कल्पेन सकलाश्चेष्टाः...श्रेयः
 सम्पादयन्ति.. अ.पू.२।७
 असङ्ख्यशीर्षमसंख्यपादमनन्तरं ग.शो.४।७
 असङ्ख्याकानन्दसमुद्रं.. अलंकृतं सि.सा.५।१
 असङ्ख्ययाताःपुराजाताजायन्तेऽद्यापि
 चाभिः। उत्पत्स्यन्तेऽपि(जीवाः) महो. ५।१३६

असङ्गतासदानास्तिकिमुतावरणच्युतिः अ.शां.९७
 असङ्गत्वादविकारित्वादसत्त्वात् नृसिंहो.८।३
 असङ्गमगुणमविक्रियमव्यपदेश्यम् नृसिंहो.९।९
 असङ्गमरसमगन्धमचक्षुष्कम् बृह.३।८।८
 असङ्गव्यवहारत्वात्..वासनानप्रवर्तते मुक्तिको.२।२८
 असङ्गशस्त्रेण दृढेन छित्त्वा भ.गी.१५।३
 असङ्गो नहि सज्जते बृह.३।१।२६+
 [४।२।४+४।४।२२+ ४।५।१५
 असङ्गोऽहमनङ्गोऽहमलिङ्गोऽहमहंहरिः अध्यात्मो.६८
 असङ्गोऽह्यमात्माऽतोयूयमेवस्वप्रकाशाः नृसिंहो. ९।८
 असङ्गोऽह्यं पुरुषइत्येवमेवैतत् [बृ.उ. ४।३।१५।१६
 असच्च सच्च चिन्मात्रमाद्यन्तचिन्मयं.. ते.वि.२।३०
 असज्जजान सत आवभूव चित्त्यु. १४।४
 असज्जागरिते दृष्टास्वप्नेपश्यतितन्मयः अ.शां ३९
 असतां च प्रतिग्रहं स्वाहा प्रा.हो.१।९
 असतो माययाजन्मतत्त्वतो नैवयुज्यते अद्वैतो.२८
 असतो मा सद्गमय [बृ.उ.१।३।२८+ अक्ष्यु.२
 असत्कल्पोविकल्पोयंविश्वमित्येकवस्तुनि अध्यात्मो.२२
 असत्कृतमवज्ञातं भ.गी. १७।२२
 असत्कृत्यपरित्यागोऽद्युपायान्तरवर्जनम् भवसं. ५।१९
 असत्यत्वं यदि भवेत्सत्यत्वं न घटिष्यति ते.विं. ५।२२
 असत्यत्वेन भानंतु संसारस्य निवर्तकम् २आत्मो.८।५
 असत्यमप्रतिष्ठं ते भ.गी. १६।८
 असत्यस्मिन्परानन्दे स्वात्मभूतेऽखि-
 लात्मनि। कोजीवति नरोजन्तुः.. कठरु. २७
 असत्यस्य कुतो जनिः, अजातस्य कुतो.. अध्यात्मो.५८
 असत्यं बुद्धिरूपकं, अहङ्कारमसद्भीति ते.विं. ३।४८
 असत्यं हि मनोरूपमसत्यं... ते.विं. ३।४८
 असत्त्वमरजस्कमतमस्कममायम् नृसिंहो.९।९
 [नरकइतिच] असत्संसारविषयजन-
 संसर्ग एव नरकः निरालं.२०
 असत्स्वप्नेपि दृष्ट्वाचप्रतिबुद्धो न पश्यति अ.शां.३९
 असदित्युच्यते पार्थ भ.गी. १७।२८
 असदेतदिति ज्ञात्वा मातृभावं निवेशय महो.५।१६६
 असदेव गुणं सर्वं सन्मात्रमह... ते.वि.३।५९
 असदेव भवोद्भवम्, असदेव गुणं.. ते.वि.३।५८
 असदेवमग्र आसीदेकमेवाद्वितीयं छान्दो.६.२।१
 असदेव तदा सर्वमसदेव..... ते.विं.३।५८
 असदेवेदमग्र आसीत् [छान्दो.३।१९।१ +६।२।१]

असौ गौरसावधुः बृ. उ. ३।४।२
 असौ चन्द्रस्तद्यावानेवप्राणस्तावत्य... छान्दो. १।५।१३
 असौ च सक्थन्यौ दक्षिणा
 चोदीची च पार्श्वे (अर्कस्य) बृह. १।२।३
 असौ चासौ चेमौ बृ. उ. १।२।३
 असौ नामायमिदंरूपः (आत्मा) बृह. १।४।७
 असौ नामायमिदंरूपं. [मा. पा.] बृ. उ. १।४।७
 असौ मया हतः शत्रुः भ. गी. १६।१४
 असौ यस्ताम्रो अरुण उत बभ्रुः... नीलरु. १।९
 असौ योऽपक्षीयति सू. ता. १।२
 असौ योवसर्पतिनीलप्रीवोविलोहितः सू. ता. १।४
 असौ योऽस्तमेति सू. ये. ता. १।२
 असौ वाऽऽदित्य उद्गीथः (मा. पा.) छां. उ. १।५।१
 असौ वा आदित्य इन्द्रः सैषो-
 ऽग्निस्तस्येमा इष्टकाः... मैत्रा. ६।३३
 असौ वा आदित्य उद्गीथः
 एष प्रणव ओमिति... छान्दो. १।५।१
 असौ वा आदित्यः पिङ्गलः छान्दो. ८।६।१
 (!) असौ वा आदित्यः सविता मैत्रा. ६।७
 ? असौ वा आदित्यो देवमधु छान्दो. ३।१।१
 असौ वा आदित्यो बहिरात्माऽन्त-
 रात्मा प्राणो बहिरात्मा
 गत्यान्तरात्मनाऽनुमीयते गतिः... मैत्रा. ६।१
 असौ वाव लोको गौतमाग्निः छान्दो. ५।४।१
 असौ वैलोकोऽग्निर्गौतम तस्यादित्य
 एव समित्, रश्मयो धूमः बृह. ६।२।९
 असौ स्वपुत्र-मित्र-कलत्र-बन्धवा-
 दीच्छिखायज्ञोपवीतं...
 सर्वकर्माणि... हित्वा प. हं. २
 असौ हि सर्वत्र सर्वदा सर्वात्मा
 सन्सर्वमन्ति नृसिंहो. ४।२
 अस्तङ्गतायां क्षीणायामस्यां
 (मायायां) ज्ञास्यसि... महो. ५।११५
 अस्तमित आदित्ये कथं वा-
 ऽस्योपस्पर्शनमिति कठश्रु. ९, १०
 अस्तमित आदित्ये याज्ञवल्क्य
 किञ्ज्योतिरेवायं पुरुषः बृह. ४।३।३
 अस्तमित आदित्ये याज्ञवल्क्य
 चन्द्रमस्यस्तमिते.. किञ्ज्योति.. बृह. ४।३।५

अस्तमित आदित्ये याज्ञवल्क्य
 चन्द्रमस्यस्तमितेशांतेऽग्नौ..
 किञ्ज्योतिरेवायं पुरुषः बृह. ४।३।६
 अस्तं यन्निधनमेतद्ब्रह्मादित्ये प्रोतं छां. उ. २।१४।१
 अस्ति खल्वन्योऽपरो भूतात्मा मैत्रा. ३।२
 अस्ति चेच्छवालङ्कारवत्कर्मा-
 चारविद्यादूरः सं. सो. २।५९.
 अस्ति चेदस्ति तारूपं ब्रह्मैवास्तित्व-
 लक्षणम्... पश्यन्नपि सदा नैव
 ..स्वात्मनः पृथक् वराहो. २।२६
 अस्ति तालक्षणा सत्ता, सत्ता ब्रह्म.. पा. ब्र. ४९
 अस्ति नास्तीति कर्तव्यतानूपचारः भावनो. ७
 अस्ति नास्त्यस्ति नास्तीति नास्ति
 नास्तीति वा पुनः। चलस्थिरोभया-
 भावैरावृणोत्येव बालिशः अ. शां. ८३
 अस्ति ब्रह्मेति चेद्वेद परोक्षज्ञानमेव
 तत्। अहं ब्रह्मेति चेद्वेदसाक्षात्कारः.. वराहो. २।४१
 अस्ति ब्रह्मेति ब्रह्मविद्याविदब्रवीत् मैत्रा. ४।४
 अस्ति ब्रह्मेति चेद्वेदसन्तमेनंततोविदुः तैत्ति. २।६।१
 अस्ति भगव आकाशाद्भूयः छांदो. ७।१२।२
 अस्ति भगव आशाया भूयः छांदो. ७।१४।२
 अस्ति भगवश्चित्ताद्भूय इति, चित्ताद्वाव
 भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्ब्रवीतु छां. उ. ७।५।२
 अस्ति भगवस्तेजसो भूयः.. छान्दो. ७।११।२
 अस्ति भगवः सङ्कल्पाद्भूय इति, सङ्कल्पा-
 द्वाव भूयोऽस्तीतितन्मे भगवान्.. छान्दो. ७।४।३
 अस्ति भगवः स्मराद्भूय इति, स्मरा-
 द्वाव भूयोऽस्तीतितन्मे भगवान्.. छान्दो. ७।१३।२
 अस्ति भगवोऽद्भ्यो भूयः.. छान्दो. ७।१०।२
 अस्ति भगवो ध्यानाद्भूय इति, ध्याना-
 द्वाव भूयोऽस्तीतितन्मे भगवान्.. छान्दो. ७।६।२
 अस्ति भगवो नाम्नो भूय इति.. छान्दो. ७।१।५
 अस्ति भगवोऽन्नाद्भूय इति, अन्नाद्वाव.. छान्दो. ७।९।२
 अस्ति भगवो बलाद्भूय इति बलाद्वाव.. छान्दो. ७।८।२
 अस्ति भगवो मनसो भूय इति, मनसो
 वाव भूयोऽस्तीतितन्मे भगवान्.. छान्दो. ७।३।२
 अस्ति भगवो वाचो भूय इति.. छान्दो. ७।२।२
 अस्ति भगवो विज्ञानाद्भूय इति, विज्ञा-
 नाद्वाव भूयोऽस्तीतितन्मे.. ब्रवीतु छान्दो. ७।७।२

अस्ति वस्तु तथोच्यते	आगम.४४	ष्क-मश्रोत्रमवागमनो-ऽतेजस्क-	
अस्ति वस्तुत्ववादिनाम्	आगम.४२	मप्राण-ममुख ममात्र-मनन्तर-	
[?]अस्तिहिरण्यस्योपात्तंगोअश्वीनां	बृ.उ.६।२।७	मबाह्यं (अक्षरब्रह्म)	बृह. ३।८।८
अस्तीति प्रत्ययो यश्च यश्च नास्तीति		अस्थूलमनणु ह्रस्वमदीर्घमजमव्ययं	यो.शि. ३।१९
वस्तुनि, बुद्धेरेव गुणावेतौ न तु		अस्थूलोऽस्थूलोऽस्थूलः (गणेशः)	ग.शो. २।३
नित्यस्य वस्तुनः	२ आत्मो.२८	अस्नाविरं शुद्धमपाविवृद्धम्	ईशा. ८
अस्तीति ब्रुवतोऽन्यत्रकथंतदुपलभ्यते	कठो.६।१२	अस्नेह-मच्छाय-मतमोऽवाय्वनाकाशं	बृ.उ. ३।८।८
अस्तीत्युक्तेजगतस्सर्वं सद्रसं ब्रह्मतद्भवेत्	वराहो.२।७१	अस्पन्दमानंविज्ञानमनाभासमजं यथा	अ.शां.४८
अस्तीत्येके नायमस्तीति चैके	कठो.१।२०	अस्पन्दमानंविज्ञानमनाभासमजं तथा	अ.शां.४८
अस्तीत्येव प्राणानां निश्चयेसादानं	कौ.उ.३।२	अस्पर्शमरूपमरसम् [नृसिंहो. ९।९+ सुबालो. ३।१	
अस्तीत्येवोपलब्धस्य तत्त्वभावः		अस्पर्शयोगोवैनामदुर्दर्श...योगिनां	अद्वै.३९
प्रसीदति	कठो.६।१३	अस्पर्शयोगो वैनाम सर्वसत्त्वसुखो..	अ.शां. २
अस्तीत्येवोपलब्धव्यस्तत्त्वभावेन..	कठो.६।१३	अस्पृष्टाऽद्रष्टाऽवक्ताऽप्राप्ता (आत्मा)	मैत्रा.६।११
अस्तेयं नाम मनोवाकायकर्मभिः		अस्मत्कृतस्यैनसोऽव्ययजनमसिस्वाहा	महाना. ७।१४
परद्रव्येषु निःस्पृहता	शां.ल्यो.१।१।३	अस्मदादीनां जन्म तदधीनं	राधोप. ३।३
अस्त्यनस्तमितो भास्वानजो देवो...	महो.४।५६	अस्मभ्यं च सौभगमायजस्व	महाना.
अस्त्रिशूलडमरुङ्गकाल..	लांगूलो.७	अस्मा इमामुपसन्नाय सम्यक्परीक्ष्य	
अस्थिचर्मनाडीरोममांसाश्चेति		दद्याद्वैष्णवीमात्मनिष्ठां	शाट्याय. ३४
पृथिव्यंशाः	शारीरको.३	अस्माकमेवायं महिमा	केनो. ३।१
[?]अस्थिचर्मस्नायुमज्जामांससंघाते..	मैत्रा.१।२	अस्माकं तु विशिष्टा ये	भ.गी. १।७
अस्थि प्रतिहारः	छान्दो.२।१९।१	अस्माकं बोध्यविता तनूनां	
अस्थिभिश्चितं मांसेनानुलिप्तं चर्मणाव-		[ऋक्सं. ३।८।१९= मं.५।४।९	महाना.६।१६
बद्धं (शरीरं)	मैत्रे.१।३	अस्माकं भूत्वाविता तनूनाम्	अरुणो. १
अस्थिभ्यः पर्वताः, लोमभ्य ओषधि-		अस्माच्छरीरात्समुत्थाय परंज्योति-	
वनस्पतयः.. ललाटाद्बुद्धो जायते	सुबालो.२।१	रूपसम्पद्य	मैत्रा.२।२
अस्थिभ्यो मज्जा मज्जातः शुक्रम		(?) अस्माच्छरीराद्वात्मनः	बृह. ४।२।३
[रेतः] [गर्भो. २+]	निरुक्तो.१।२	(?) अस्माच्छरीरादुत्क्रामति	छां.उ. ८।६।५
अस्थिमज्जा प्रजायते	पिण्डो.५	अस्मात्पदार्थनिचयात्..माकिञ्चित्तत्र	अ.पू. ५।१०६
अस्थिराः सर्व एवेमे [महो. ३।४+]	भवसं.१।२६	(एवं) अस्मात्सर्वस्मात् पुरतः	
अस्थिस्थूणस्नायुबद्धं..चर्मावनद्धं दुर्ग-		सुविभातमेकरसमेव	नृसिंहो. २।३
न्धिपूर्णं मूत्रपुरीषयोः (शरीरं)	ना.प. ३।४६	अस्मात्सर्वस्मात् प्रियतमः	नृसिंहो. २।३
अस्थिस्नाय्वादिरूपोऽयंशरीरंभाति..	कठरु.२०	अस्मात् स्यन्दते सिन्धवः सर्वरूपाः	
अस्थीनि चहवै त्रीणिशतानि षष्टिश्च	गर्भो ११	[मुं.उ.२।१।९ + महाना. ८।३	
अस्थीन्यन्तरतोदारुणि..मज्जोपमा..	बृह. ३।९।३०	अस्माद्धयेवात्मनो यद्यत्कामयते	
अस्थीन्युपग्रहा अस्तृगाञ्जनम्	छाग. ६।२	तत्तत्सृजते	बृह. १।४।१५
अस्थूलमनज्वनल्पमपारं (ब्रह्म)	सुबालो. ३।२	अस्मान्नातः परं किञ्चित् योवै वेद..	ग.शो. ३।१
अस्थूल-मनज्वह्रस्व-मदीर्घ-मलोहित-		अस्मान्मायी सृजते विश्वमेतत्त-	
मस्नेह-मच्छाय-मतमो-ऽवाय्वना-		स्मिञ्चान्यो मायया सन्निरुद्धः	श्वेता. ४।९
काश-मसङ्ग-मरस-मगन्ध-मचक्षु-		अस्माभिरनुप्रतिचक्ष्याभूदोतेयन्ति	
		ये अपरीषु पश्यान्	चित्यु.१८।१

अस्माभिर्दत्तं जरसः परस्तात्... सहवै. ९
 अस्माहोकात्प्रेत्य एतमन्नमयमात्मानं
 [तैत्ति. २।८।१+ ३।१०।५
 अस्मिञ्छरीरे किं कामोपभोगैः मैत्रा. १।४
 अस्मिन्कामाः समाहिताः छान्दो. ८।१।५
 अस्मिन्क्षेत्रे सञ्चरत्येष देवः श्वेताश्व. ५।३
 अस्मिन्नाकाशेऽश्वेनोवासुपणौवा वि-
 परिपत्य श्रान्तःसंहत्य पक्षौसंहृत्य वृ.उ. ४।३।१९
 अस्मिन्नोता इमाःप्रजाः एषात्मा... मैत्रा. ७।७
 अस्मिन्पञ्चात्मके शरीरे तत्र यत्कठिनं
 सा पृथिवी, यद्वं ता आपः गर्भो. १
 (अथ) अस्मिन्प्राणैकैकधाभवति कौ.उ. ४।१९
 (अथ) अस्मिन्प्राण एवैकधा भवति कौ.उ. ३।३
 अस्मिन्प्राणे सर्वं प्रतिष्ठितं छां.उ. ७।१५।१
 अस्मिन्ब्रह्मपुरेवेश्म दहरंयदिदमुने,
 पुण्डरीकं तु तन्मध्ये पञ्चब्र. ३४
 अस्मिन् रणसमुद्यमे भ.गी. ३।४०
 अस्मिन्नृसिंहे सर्वमयं सर्वात्मानं हि सर्वं नृसिंहो. ८।१
 अस्मिन्सहस्रं पुण्यासमेधमानः स्वेगृहे वृ.उ. ६।४।२४
 अस्मिन्संसारे किं कामोपभोगैः मैत्रा. १।८
 अस्मिन्संसारे भगवंस्त्वं नो गतिः मैत्रा. १।८
 अस्मिन्हीमे प्राणाः प्रतिष्ठिताः छां.उ. ३।१२।३
 अस्मिन्श्चात्मानिजगत् प्रत्यस्तंयाति मैत्रा. ६।१७
 अस्मिन्श्च लोकेऽमुष्मिन्श्च य एतमेवं
 विद्वानुपास्ते [छान्दो. ४।११।२+ १२।२, १३।२
 अस्मिन्श्च सर्वस्मिन्नेषाऽन्तर्हितेति
 तस्मादेषोपासीत मैत्रा. ६।६
 अस्मिन्श्चेदिदं ब्रह्मपुरे सर्वं समाहितं
 किं वा ततोऽतिशिष्यते छान्दो. ८।१।४
 अस्मीति शब्दविद्धोऽयं समाधिः
 सविकल्पकः सरस्व. ५२
 अस्मीत्यैक्यपरामर्शः (शान्ति) तेन
 ब्रह्म भवान्यहम् शुकर. ४।४
 अस्मेदीदिहि सुमना अहेळञ्छर्म ते
 स्याम त्रिवरूथ उद्गौ सहवै. ७
 अस्मै प्रयन्धि मघवन्नृजीषिन्निति कौ.उ. २।११
 अस्मै सम्प्रयच्छति वाचं मे त्वयि
 दधानीति पिता कौ.उ. २।१५

(?) अस्य कर्ता प्रधानः मैत्रा. ६।१०
 अस्यकुलेवीरोजायतेप्रतिपद्यतेस्वर्ग... छान्दो. ३।१३।६
 अस्य को विधिर्भूतात्मनः...येनेदं मैत्रा. ४।१
 अन्य चन्द्रस्य सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।७
 अस्यतामसोऽशोऽसौसः...योऽयंरुद्रः मैत्रा. ५।२
 अस्यत्रिपुण्ड्रधारणस्यत्रिधारेखाभवति का.रु. ४
 अस्य त्रैलोक्यवृक्षस्य भूमौ त्रिपट-
 शाखिनः । अग्रं मध्यं तथा मूलं
 विष्णुब्रह्ममहेश्वराः । रुद्रह. १४
 (अथ) अस्य (पुत्रस्य) दक्षिणं कर्णम-
 भिनिधाय वाग्वागितित्रिः(जपेत्) वृ.उ. ६।४।२९
 अस्य देहत्यागेच्छा यदा भवति तदा
 वैकुण्ठपार्षदाः सर्वे समायान्ति त्रि.म.ना. ५।५
 अस्य द्रष्टा गुणातीतो नित्यो
 ह्येष चिदात्मकः यो.शि. ४।१२
 अस्य धर्मस्य सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।११
 अस्य नाम करोति वेदोऽसीति बृ.उ. ६।४।२६
 अस्य पद्भ्यां पृथिवी एष सर्वः... मुंड. २।१।४
 अस्य पादाश्चत्वारो देवाश्चत्वारो वेदाः अ.शिखो. १
 (अथ) अस्य पुरुषस्य चत्वारि स्थानानि
 भवन्ति नाभिर्हृदयं कण्ठं मूर्धा च ब्रह्मो. २
 अस्य पुरुषस्य तस्य वाचा सृष्टौ
 पृथिवी चाग्निश्च श्वेत. १।७।१
 अस्य पृथिवी शरीरं, यः पृथिवीमन्तरे
 सञ्चरन् पृथिवी न वेद अध्यात्मो. १
 अस्य (कृष्णस्य) प्रकृतिः पराचीना राधिको. ३
 अस्य प्रतोदोऽनेन खल्वीरितं परिभ्रम-
 तीदं शरीरं चक्रमिव मैत्रा. २।९
 (अथ) अस्य प्रतीची दिक्पुच्छं बृह. १।२।३
 अस्य बीजं तमःपिण्डं मोहरूपं जडं
 घनं; वर्तते कण्ठमाश्रित्य त्रि.ब्रा. २।८
 अस्य ब्रह्माण्डस्य समन्ततः स्थिता-
 न्येतादृशान्यनन्तकोटिब्रह्माण्डानि त्रि.म.ना. ६।२
 अस्य (अन्नमयकोशस्य) मध्येऽस्ति हृदयं त्रि.ब्रा. २।७
 अस्य एतस्य महतो भूतस्य निश्चयसि-
 तमेतद्यद्यवेदो यजुर्वेदः वृ.उ. २।४।१०
 [+ ४।५।११+ मैत्रा. ६।३२
 अस्य महापुरुषस्य कचित्कचिदीश्वर-
 साक्षात्कारो भवति त्रि.म.ना. ५।५

अस्यमातरमभिमन्त्रयते इलाऽसि मैत्रा-
 वरुणी वीरे वीरमजीजनत् बृह. ६।४।२८
 अस्य मात्रा अकारो ब्रह्मरूप उकारो
 विष्णुरूपो मकारः कालकाल
 ॐकारो लिङ्गम् सदानं. ९
 अस्य मानुष्यस्य सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।१३
 अस्य यज्ञपरिवृता आहुतीर्होमयति प्रा.हो. २।३
 अस्य यदेकां शाखां जीवो जहाति छांदो. ६।११२
 (?) अस्य राजसांशोऽसौ सः... योऽयं ब्रह्मा मैत्रा. ५।२
 अस्य वायोः सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।४
 अस्य विस्समानस्य शरीरस्थस्य
 देहिनः... किमत्र परिशिष्यते कठो. ५।४
 अस्य व्यञ्जिका नित्यनिवृत्ताऽपि
 मृद्वैरात्मेव दृष्टाऽस्य सत्त्वमसत्त्वं
 च दर्शयति नृसिंहो. ९।२
 अस्य शारीर्यज्ञस्य यूपरशनाशोभित-
 स्यात्मा यजमानः प्रा.हो. ४।१
 अस्य सत्यस्य सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।१२
 अस्य संसारवृक्षस्य मनो मूलमिदं
 स्थितम् । सङ्कल्प एव तन्मन्ये
 सङ्कल्पोपशमेन तत् । शोषयाशु.. मुक्तिको. २।३७
 (?) अस्य सात्त्विकांशोऽसौ सः
 योऽयं विष्णुः मैत्रा. ५।२
 अस्य सोम्य पुरुषस्य प्रयतो बाङ्गनसि
 सम्पद्यते, मनः प्राणे, प्राणस्तेजसि छान्दो. ६।८।६
 अस्य सोम्य महतो वृक्षस्य योमूले-
 ऽभ्याहन्याज्जीवन् खवेत्... छान्दो. ६।११।१
 अस्य स्तनयित्नोः सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।९
 अस्या मायाया अवयवैः सूक्ष्मैर्व्याप्तं
 सर्वमिदं जगत् गुह्यका. ५५
 (अथ) अस्या ऊरु विहापयति
 विजिहाद्यावापृथिवीति बृह. ६।४।२१
 (अथ) अस्या एतदेव तुरीयं दर्शतं
 पदं परो रजा य एष तपति बृह. ५।१४।३, ६
 अस्या (राधायाः) एव कायव्यूह-
 रूपा गोप्यः राधिको. ५
 अस्याकाशस्य सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।१०
 अस्याग्नेः सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।३
 अस्यात्मनः सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।१४

अस्यादित्यस्य सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।५
 अस्याधिष्ठानमुच्यते भ.गी. ३।४०
 अस्यामोषधयो जायन्ते (पृथिव्यां) १ ऐत. १।७।१
 (अथ) अस्यायमितर आत्मा कृतकृत्यो
 वयोगतः प्रैति २ ऐत. ४।४
 अस्यास्त्रय्या विद्याया वीर्येण यज्ञस्य
 वरिष्ठः सन्दधाति छान्दो. ४।१७।८
 अस्यां तुरीयावस्थायां स्थितिं प्राप्य-
 विनाशिनीमानन्दैकान्तशीलत्वात् अ.पू. २।१४
 अस्यांशाद्ब्रह्मो विष्णुरुद्रादयो भवन्ति राधोप. ३।३
 अस्यां (पृथिव्यां) हीदं सर्वभूतं प्रतिष्ठितं छान्दो. ३।१२।२
 अस्याः (अविद्यायाः) परं प्रपश्यन्त्याः
 स्वात्मनाशः प्रजायते महो. ४।११५
 अस्येमाश्चतस्रो दिशश्चतस्र उपदिशो
 दलसंस्थाः मैत्रा. ६।२
 अस्यैकैकरोमकूपान्तरेष्वनन्तकोटि-
 ब्रह्माण्डानि स्थावराणि च जायन्ते त्रि.म.ना. २।७
 अस्यैतदतिच्छन्दा अपहृतपाप्मा... बृ.उ. ४।३।२१
 (तद्वा) अस्यैतद्वाप्तकाममात्मकाम-
 मकामरूपः शोकान्तरं बृ.उ. ४।३।२१
 अस्यैतद्वात्वरूपं यदमुष्मिन्नादित्येतपति मैत्रा. ६।१७
 (एवं) अस्यैता हिता नाम नाड्यो-
 ऽन्तर्हृदये प्रतिष्ठिता भवन्ति बृह. ४।२।३
 अस्यै पृथिव्यै सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।१
 अस्यैवानन्दकोशेन स्तम्भान्ता विष्णु
 पूर्वका भवन्ति सुखिनो नित्यं कठरु. ३२
 अस्यैवान्नमिदं सर्वमस्मिन्नोताः... प्रजाः मैत्रा. ७।७
 अस्यै विद्युतः सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।८
 अस्यैवैतानि सर्वाणि निश्चसितानि
 [बृ.उ. २।४।१०+ ४।५।११
 अस्यैव शरीरस्य नाशमन्वेष नश्यति छान्दो. ८।९।१, २
 अस्योपसन्ध्यां माच्छैत्सीत्प्रजया च
 पशुभिश्च स्वाहा बृ.उ. ६।४।२४
 अस्वरं भावयेत् परम् ब्र.विं. ७
 अस्वरेण हि भावेन भावो नाभावइष्यते ब्र.विं. ७
 अस्वर्ग्यैः सह स्वर्ग्यस्यैषः मैत्रा. ७।८
 अहङ्कर्तव्यमेवाप्येति योऽहङ्कर्तव्य-
 मेवास्तमेति सुबालो. ९।१२
 अहङ्कार इतीयं मे भ.गी. ७।४

अहङ्कारकलायुक्तं बुद्धिबीजसम-
 न्वितम् । तत्पुर्थष्टकमित्युक्तं महो. ५।१५३
 अहङ्कारकलात्यागे समतायाः समु-
 द्रमे ।..तुर्थावस्थोपतिष्ठते अ.पू. ५।१११
 अहङ्कारक्षये तद्देहे कठिनता कुतः ।
 सर्वकर्ता च योगीन्द्रः यो.शि. १।१५०
 अहङ्कारग्रहान्मुक्तः स्वरूपमुपपद्यते
 अहङ्कारमयीत्यक्त्वावासनालीलैव
 यः ।...स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २।४५
 अहङ्कारमसद्बीति नित्योऽहं शाश्वतो.. ते. वि. ३।४८
 अहङ्कारमेवाप्येत्योऽहङ्कारमेवास्वमेति सुबालो. ९।१३
 अहङ्कारवशादापदहङ्कारादुराधयः महो. ३।१६
 अहङ्कारवशादीहानाहङ्कारात्परोरिपुः महो. ३।१६
 अहङ्कारवशाद्यधन्मयाभुक्तं चराचरं,
 तत्तत्सर्वमवस्त्वेव महो. ३।१७
 अहङ्कारविमूढात्मा भ.गी. ३।२७
 अहङ्कारवृत्ताः केचिज्ज्ञात्वा शास्त्रसमु-
 च्यम् । उपदेशं न जानन्ति.. अमन. २।३७
 अहङ्कारश्चाहंकर्तव्यं च चित्तं च.. प्रश्नो. ४।८
 अहङ्कारश्चाहंकर्तव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 अहङ्कारसुखं वि तभ्रातरं मोहमन्दिमम्,
 आशापत्नीं त्यजेद्यावत्तावन्मुक्तो.. मैत्रे. १।१२
 अहङ्कारं बलं दर्पं [भ.गी. १.६।१८ + १८।५३
 अहङ्कारं महति, महदव्यक्तेऽव्यक्तं
 पुरुषे क्रमेण विलीयते पैङ्गलो. ३।३
 अहङ्कारः प्राणयोगेन प्राणद्वारा गन्धगुणो
 गुदाधिष्ठितः पृथिव्यां तिष्ठति त्रि. ब्रा. १।६
 अहङ्कारात्पञ्चतन्मात्राणि, पञ्चतन्मा-
 त्रेभ्यः पञ्चमहाभूतानि [त्रि. ब्रा. १।११ + त्रि. म. ना. २।५
 अहङ्कारादुराधयः, अहङ्कारवशादीहा महो. ३।१६
 अहङ्काराभिमानेन जीवः स्याद्धि
 सदाशिवः त्रि. ब्रा. २।१६
 अहङ्कारोऽध्यात्मम्, अहङ्कर्तव्यमधिभूतं
 रुद्रस्तत्राधिदैवतम् सुबालो. ५।८
 अहङ्कारोऽध्वर्युः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।१
 अहङ्कारो विनिर्णैताकलङ्कीबुद्धिः.. महो. ५।१२५
 अहङ्कारित्येदा यस्य नष्टा भवति
 तस्य वै । देहस्त्वपि भवेन्नष्टो.. यो.शि. १।३४

अद्वैतपाप्मानो देवाः स्वर्गलोक-
 मायन् सहवै. १३।९
 अद्वैतवासा नैनां वृषलो न वृष-
 ल्युपहन्यान्निरात्रान्न आपुत्य.. बृह. ६।४।१३
 अद्वैतेन वाससा सम्प्रच्छन्नः स्वयं
 पश्येत् एत्य पुत्र उपरिष्ठाद-
 भिनिपद्यते कौ.उ. २।१५
 अद्वैतांशे क्षते शान्ते महो. ५।७
 अहमखिलं जगत् देव्यु. १
 अहमग्निरहं हुतम् भ. गी. ९।१६
 अहमज्ञः किञ्चिज्ज्ञोऽहमहं जीवो..
 संसारीति भ्रमवासना-
 बलात्संसारः त्रि. म. ना. ५।२
 अहमज्ञानजं तमः भ. गी. १०।११
 अहमज्ञमज्ञमदन्तमग्निं नृ. पू. २।१४
 अहमज्ञमज्ञमदन्तमाग्निं तैत्ति. ३।१०।६
 अहमज्ञमहमज्ञमहमज्ञम् तैत्ति. ३।१०।६
 अहमज्ञं सदान्नादिति हि ब्रह्मवेदनम् पा. ब्र. ४३
 अहमन्नादोऽहमन्नादोऽहमन्नादः तैत्ति. ३।१०।६
 अहमन्य इदं चान्यदिति भ्रातृत्यज.. महो. ६।१२
 अहमयमित्येवात्र उक्त्वाऽथान्यन्नाम.. बृह. १।४।१
 अहमस्मि जरिता सर्वतोमुखः बा. मं. २५
 अहमस्मि जरितृणामु दावा बा. मं. ८
 अहमस्मि परश्चास्मि ब्रह्मास्मि... मैत्रे. ३।१
 अहमस्मि प्रथमजा कृता ३ स्य
 [तैत्ति. ३।१०।६ + नृ. पू. २।१४
 अहमस्मि ब्रह्माहमस्मि [महाना. ६।७ + त्रि. म. ना. ८।३
 अहमस्मि सदा सोऽस्मि नित्योऽस्मि
 विमलोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।२
 अहमस्मीति निश्चित्य वीतशोको
 भवेन्मुनिः [अ. पू. ४।३५ + रुद्रह. ४८
 अहमस्मीत्यभिध्यायेद्ध्येयातीतं
 विमुक्तये [अ. पू. ५।७४ + जा. द. ९।५
 अहमात्मा गुडाकेश भ. गी. १०।२०
 अहमात्मा न चान्योऽस्मीत्येव-
 मप्रच्युता मतिः जा. द. १।१८
 अहमात्मा सदाशिवः ते. बि. ३।९
 अहमादिर्हि देवानां भ. गी. १०।२
 अहमानन्दविग्रहः, इन्द्रियाभावरूपोऽहं ते. बि. ३।३६

अहमादिश्च मध्यं च	भ.गी.१०।२०	अहमेव सर्वस्येश इति यावद्भूदिति	
अहमानन्दानानन्दाः, विज्ञाना-		तावत्कूरा अजायेरन्	ग.शो. ३।६
विज्ञाने अहम्	देव्यु. १	अहमेवसुखंनान्यदन्यच्चैत्रैवतत्सुखम्	वराहो. २।७
(यत्)अहमायतनमस्मि त्वं		अहमेव सुखात् सुखं...	
तदायतनमस्मि	छांदो. ५।१।१४	आत्मनोऽन्यत्सुखं न	ते.विं.६।४५
अहमाशिरमहमिदं द-(ज)धवान्	बा.मं. ८	अहमेव हरिः साक्षादहमेव शिवः..	ते.विं.६।६४
अहमित्यनुसन्ध्यात्	नृसिंहो. ४।१	अहमेव हृदाकाशश्चिदादित्यः	
अहमित्यात्मानमादाय मनसाब्रह्मणै-		स्वरूपवान्	ते.विं.३।२८
कीकुर्यात्	नृसिंहो. ४।१	अहमेवंविधोऽर्जुन	भ.गी.११।५४
अहमित्याह यथा यजुरेवैतत्	अव्यक्तो. ३	अहमेवाक्षयः कालः	भ.गी.१०।३३
अहमित्येकादशं स्थानं जानीयात्	नृ. पू. २।३	अहमेवाक्षरं ब्रह्म वासुदेवाख्य-	
अहमिच्छु दिद्युतानो दिवे दिवे	बा. मं. १६	मद्रयम्	ना.प.३।२०
अहमिच्छु परमो जातवेदाः	बा. मं. १५	अहमेवाधस्तादहमुपरिष्ठात्	छान्दो. ७।२५।१
अहमिन्द्राग्नी अहमश्विनावुभौ	देव्यु. २	अहमेवास्मि स्मिद्धोऽस्मि	
अहमुक्थमस्मीति विद्यात्	१ ऐत. १।२।४	शुद्धोऽस्मि परमोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।२
अहमु यन्नपतता रथेन	बा. मं. १६	अहमेवाहमेवास्मि भूमाकाश-	
अहमु ह प्रवर्ति यज्ञियामिमां	बा. मं. १३	स्वरूपवान्	ते.विं.३।१६
अहमेकः प्रथममासं वर्तामि च		अहमेवाहं मां जुहोमि [महाना.६।७ + त्रि.म.ना.८।३]	
भविष्यामि च, नान्यः कश्चित्	अ. शिरः. १	अहमेवेदं सर्वमसानीति	छान्दो. ५।२।६
अहमेकादशं स्थानं जानीयाद्यो		अहमेवेदं सर्वोऽस्मीति मन्यते	
जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति	नृ. पू. २।३	सोऽस्य परमो लोकः	बृ.उ. ४।३।२०
अहमेकोऽस्मि यदिदं नु किञ्च	बा. मं. २५	अहमेवेदं सर्वम्	छान्दो. ७।२५।१
अहमेभिः सर्वैरातिवज्यैः पर्यैशिषं		अहमेवेदं सर्वं भूयासं भूर्भुवः स्वः..	वृ.ह. ६।३।६
(पर्यैशिषं-मा.पा.)	छां.उ. १।११।२	अहमेवैतत्पञ्चबाऽऽत्मानं प्रविभज्य..	प्रश्नो. २।३ ..
अहमेव कालः, नाहं कालः, नाहं		अहमेवैतत्पञ्चबा विभज्य..[मा. पा.]	प्रश्नो. २।३
कालस्य..	महाना...	अहमेषां नैकं च न वेद	छां.उ. ५।३।५
अहमेव जगन्नयस्यैकः पतिः	पा. ब्र. २	अहमेषां पदार्थानामेतेचममजीवितं	महो. ६।४१
अहमेव परं धाम न द्वितीयं..	अनु. सा...	अहमो तत्सद्यत्परं ब्रह्म..	
अहमेव परं ब्रह्म, अहमेव गुरोर्गुरुः	ते. विं. ६।४४	[ग. शो. १।४ + रामो. २।४ +	श्रीवि.ता. ४।१
अहमेव परं ब्रह्म..समाधिः सतुविज्ञेयः		अहम्भावं परित्यज्यजगद्भावमनी-	
सर्ववृत्तिविवर्जितः	त्रि.ब्रा. २।१६२	दशम् ।.. भूयो नाप्यनुशोचति	सौ.ल. १७
अहमेवपरं सर्वमिति पश्ये परं सुखम्	पैङ्गलो. ४।९	अहम्भावानहंभावौ त्यक्त्वा सदसती	
अहमेव परः शिवः	ते. विं. ३।३३	तथा ।..स्थितं तत्तुर्यमुच्यते	अ.पू. ५।१०
अहमेव परात्परः(शिवः)[ते.विं.३।१७ +	६।५९	अहम्भावोदयाभावो बोधस्य	
अहमेव परानन्द अहमेव परात्परः	ते.विं.६।५९	परमावधिः ।..मर्यादोपरतेस्तु सा	अध्यात्मो. ४१
अहमेव परो विश्वाधिकः (शिवः)	भस्मजा. २।५	अहम्ममेतियोभावोदेहाक्षादावनात्मनि	
अहमेव महानात्मा	ते.विं. ३।१७	अध्यासोऽयं निरस्तव्यः...	अध्यात्मो. १
अहमेव सदाशिवः	ते.विं. ६।६४		

अहम्मेति विण्मूत्रलयगन्धादि-
 मोचनम्.. शुद्धशौचमिति प्रोक्तं
 मृज्जलाभ्यां तु लौकिकम् मैत्रे. २।८
 अहरहरभ्यर्च्य विश्वेश्वरं लिङ्गं भस्मजा. २।१०
 अहरहर्ब्रह्मविष्णुपुरन्दराद्यमरवरसे-
 वितं...मामेवोपासितव्यम् भस्मजा. २।९
 अहरहर्हं सुतः प्रसुतो भवति
 नास्यान्नं क्षीयते बृह. २।१३
 अहरह् अपूर्यमाणपक्षमापूर्यमाण-
 पश्चाद्यान् षडुदङ्केति मासान् छान्दो. ४।१५।५
 अहरेव प्राणः रात्रिरेवानः वागग्निः.. १ऐत. १।५।१
 अहरेव प्राणो रात्रिरेव रयिः प्रश्नो. १।१३
 अहर्हर्ब्रह्मणो विदुः भ.गी. ८।१७
 अहर्वा अश्वं पुरस्तान्महिमान्वजायत बृह. १।१२
 अहल्लिकेति होवाच याज्ञवल्क्यः बृह. ३।९।२५
 अहस्तद्वलुम्पतु (पापं) महाना. १।१३
 अहं कर्ता भोक्ता सुखी दुःखी
 काणः खञ्जो बधिरोः.. ध्या.विं. ९४
 अहं कर्तास्म्यहंभोक्तास्म्यहंवक्ता-
 ऽभिमानवान्। एतेगुणाराजसस्य शारीरको. ७
 अहं कालत्रयातीत अहंवेदैरुपासितः ते.विं. ३।१८
 अहं कृत्स्नस्य जगतः भ.गी. ७।६
 अहं क्रतुरहं यज्ञः भ.गी. ९।१६
 अहंच (नारायणः) तस्मिन्नेवाव-
 स्थितः [तु.ती. ३+ प.हं.प. ११
 अहं चरामि भुवनस्य मध्ये वा.मं. १८
 अहं छन्दसामविदं रयीणाम् वा.मं. १४
 अहं जगद्वा सकलं शून्यं व्योमसमं.. महो. ६।५८
 अहं जातं जनि जनिष्यमाणं वा. मं. २३
 अहं ज्योतिरहममृतं विनद्धिः वा. मं. २३
 अहं तत्र स्थितं चक्रं भ्रामयामि
 स्वमायया त्रि. ब्रा. २।६०
 अहं त्यक्त्वाऽहमस्म्यहम् ते. विं. ३।३
 अहं त्वमस्ति नास्ति कर्तव्यम-
 कर्तव्यः...होमः भावनो....
 अहं त्वमहमहं त्वमिन्नु त्वमहं चक्ष्व वा. मं. २३
 अहं त्वष्टाऽहं प्रतिष्ठा कठश्रु. २
 अहं त्वं चैव चिन्मात्रं ते. वि. २।३३
 अहं त्वं जगदित्यादौ महो. ४।५४

(एवमेव) अहं त्वा द्वाभ्यां
 प्रभाभ्यामुपोदस्थां, तौ मे ब्रूहि.. बृह. ३।८।२
 अहं सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि... भ. गी. १८।६६
 अहं दक्षिणतोऽहमुत्तरतः छांदो. ७।२५।१
 अहं दधामि द्रविणं हविष्मते
 सुप्राव्ये ३ यजमानायसुन्वते ऋक्सं. ८।७।९
 [मं. १०।१२५।२ देव्यु. ३
 अहं दिव्या आन्तरिक्ष्यास्तुका वहम् वा. मं. १३
 अहं दिशः प्रदिश आदिशश्च वा. मं. १७
 अहं देवानामोसन्नवोदः वा. मं. ८
 अहं द्यावापृथिवी आततानः वा. मं. १२
 अहं न्वहिं पर्वते शिञ्जियाणं वा. मं. ९
 अहं पचामि सरसः परस्य वा. मं. १४
 अहं पञ्चधा दशधा चैकधा च वा. मं. १९
 अहं पञ्चभूतान्यपञ्चभूतानि देव्यु. १
 अहं पश्चादहं पुरस्तात् छान्दो. ७।२५।१
 (यत्)अहंप्रतिष्ठाऽस्मिन्त्वंतत्प्रतिष्ठासि छां.उ. ५।१।१३
 अहं बीजप्रदः पिता भ. गी. १४।४
 'अहं ब्रह्म' इत्यादिवाक्यविचारः.. मठाग्ना. ६
 अहं ब्रह्म चिदाकाशं नित्यं ब्रह्म.. ते. विं. ६।७०
 अहंब्रह्मचिदात्मकं, सचिदानंदमात्रोहं ते. विं. ६।१०७
 अहं ब्रह्म न सन्देहो ब्रह्म ते विं. ६।१०७
 (खलु) अहं ब्रह्म सूचनात्सूत्रं..
 अहमेव, विद्वान् त्रिवृत्सूत्रं त्यजेत्.. आरुणि. ३
 अहं ब्रह्मस्वरूपिणी देव्यु. १
 अहं ब्रह्मास्मि [वृ.उ. १।४।१०, १०+ शु.र. २।२
 [त्रि.म.ना. ७।१०+ पैङ्गलो. ३।१
 अहं ब्रह्मास्मिसिद्धोऽस्मिन्नित्यसिद्धो.. ते. विं. ३।२०
 अहं ब्रह्मास्मि नास्मीति सचिदा-
 नन्दमात्रकः ते. विं. ४।३९
 अहं ब्रह्मास्मि केवलम् ते. विं. ३।२६
 अहं ब्रह्माऽहं यज्ञोऽहं वषट्कारो-
 ऽहमोङ्कारोऽहं...त्वष्टाऽहं
 प्रतिष्ठाऽहम् कठरु. १
 अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं जन्मदोषं
 विनाशयेत् ते. विं. ६।६१
 अहंब्रह्मास्मिमन्त्रोऽयं देहदोषं विना.. ते. विं. ३।६१
 अहंब्रह्मास्मिमन्त्रोऽयं दृश्यपापं विना.. ते. विं. ३।६०
 अहं ब्रह्मास्मिमन्त्रोऽयमन्यमंत्रं विना.. ते. विं. ३।६०

अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽय-		अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयमात्माज्ञानं	
मजडत्वं प्रयच्छति	ते. बिं. ३।७०	विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६९
अहंब्रह्मास्मिमन्त्रोऽयमनात्मा-		अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयमात्म-	
सुरमर्दनः	ते. बिं. ३।७१	लोकजयप्रदः	ते. बिं. ३।६९
अहं ब्रह्मास्मि वज्रोऽयमना-		अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयमप्रतर्क्य-	
त्माख्यगिरीन् हरेत्	ते. बिं. ३।७१	सुखप्रदः	ते. बिं. ३।७०
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयमना-		अहं ब्रह्मास्मीति वा भाष्यते	बह्वचो. ४
त्माख्यासुरान् हरेत्	ते. बिं. ३।७२	अहंब्रह्मेतिचेद्वेदसाक्षात्कारःसञ्च्यते	बराहो. २।४१
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं		अहं ब्रह्मेति नियतं मोक्षहेतुर्महा-	
सर्वोस्तान् मोक्षयिष्यति	ते. बिं. ३।७२	त्मनाम्[बराहो.२।४३+पैङ्गलो.४।१९+ महो.४।७२	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं		अहं ब्रह्मेतिनिश्चित्यअहम्भावंपरित्यज	ते. बिं. ६।१०४
ज्ञानानन्दं प्रयच्छति	ते. बिं. ३।७३	अहं ब्रह्मेतिभावनया यथापरमतोजो	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं		महानदी...प्रविशति	त्रि.म.ना..८।३
मृत्युपाशं विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६२	अहं ब्रह्मेति विज्ञानात्...सञ्चितं	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं द्वैतदुःखं		विलयं याति	अध्यात्मो. ५०
विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६२	अहं ब्रह्मैव सर्वं स्यात्	ते. बि. ३।१६
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं भेदबुद्धिं		अहं भूमा सदाशिवः	ते. बि. ३।५१
विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६३	अहं मत्या विरहितः...इति मत्वा	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं बुद्धिव्याधिं		न शोचति	अ. पू. ५।९३
विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६४	अहं मनुरभवं सूर्यश्चेति	बृह. १।४।१०
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं चिन्तादुःखं		अहं मनुष्य इत्यादिव्यवहारो...	अवधू. १८
विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६३	अहं मित्रावरुणावुभौ विभर्मि	देव्यु. २
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं चित्तबन्धं		[ऋ.सं.८।७।९मं.१०।१२५।१+	अथर्व.४।३०१
विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६४	अहं राष्ट्री सङ्गमनी वसूनाम्	देव्यु. ४
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं सर्वव्याधीन्		[ऋक्सं.मं.१०।१२५।३+	अथर्व.४।३०।२
विनाशयेत्	ते. बि. ३।६५	अहंरुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादित्यै..	ऋक्सं.८।७।९
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं कामादीन्		[मं.१०।२५।१+अथर्व.४।३०।१	देव्यु. २
नाशयेत्क्षणात्	ते. बि. ३।६६	(यत्) अहं वसिष्ठोऽस्मि,	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं सर्वशोकं		त्वं तद्वसिष्ठोऽसि	छान्दो.५।१।१३
विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६५	अहं वषट्कारोऽहमोङ्कारः	कठश्रु. २
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं क्रोधशक्तिं		अहं वाव सृष्टिरस्मि	वृ. उ. १।४।५
विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६६	अहं विजानामि विविक्ररूपः	कैव. २१
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं चित्तवृत्तिं		अहं विश्वं भुवनमभ्यभवाम्(मा.पा.)	तैत्ति.३।१०।६
विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६७	अहं विश्वं भुवनमभ्यभवां ३	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयंसङ्कल्पपादीन्		सुवर्णज्योतिः [तै.उ.३।१०।६+	नृ. पू. २।१४
विनाशयेत्	ते. बि. ३।६७	अहं विश्वा ओषधीर्गर्भं आधां	बा. मं. १७
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं कोटिदोषं		अहं विश्वा भुवना विचक्षन्	बा. मं. ८
विनाशयेत्	ते. बि. ३।६८	अहं विष्वङ्मुहमस्मि प्रसत्वान्	बा. मं. २५
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं सर्वतन्त्रं		अहं वृक्षस्य रेखिब[तैत्ति.१।१०।१+	ना. प. ४।४४
विनाशयेत्	ते. बिं. ३।६८		

अहं वेद भुवनस्य नाभिम् वा. मं. १३
 अहं वेदानामुत यज्ञानाम् वा. मं. १४
 अहं वैत्वायाज्ञवल्क्ययथाकाश्योवा.. बृह. ३।८।२
 अहं वैश्वानरो भूत्वा भ. गी. १५।१४
 अहं शास्त्रेणनिर्णीतअहंचित्ते..स्थितः ते. विं. ३।१९
 अहंशिष्यवदाभामिह्यलोकत्रयाश्रयः ते. विं. ३।१८
 अहं शुद्ध इतिज्ञानं शौचमाहुर्मनीषिणः जा. द. १।२०
 अहं शुद्धोऽस्मि बुद्धोऽस्मि नित्यो-
 ऽस्मि प्रभुरस्म्यहम् ते. विं. ३।४२
 अहं शेषांशज्योतीरूपः..भक्तश्च राधोप. ४।१
 अहं ५ अद्रथा चित्त्यु. ८।२
 अहंश्रेयसे विवदमाना ब्रह्म
 जग्मुः (प्राणाः) छां.उ. ६।१।७
 अहं श्रेयानस्म्यहं श्रेयानस्मीति छां.उ. ५।१।६
 अहं श्लोककृदहं श्लोककृदहं श्लोक.. तैत्ति. ३।१०।६
 अहं स च मम प्रियः भ. गी. ७।१७
 अहं सच्चित्परानन्दब्रह्मैवास्मिन्चेतरः महो. २।११
 अहं सत्यचिदात्मकः । मूर्तित्रय-
 मसद्गीति.. ते. विं. ३।५०
 अहं सत्यात्मकः शुचिः ते. विं. ३।४९
 अहं सर्वमिदं विश्वं परमात्माऽहं... महो. ५।८९
 अहं सर्वस्य प्रभवः भ. गी. १०।८
 अहं सर्वस्येशः, मत्तः सर्वाणि भूतानि ग.शो. ४।१०
 (?)अहं संपदस्मि, त्वं तत्सम्पदसि छान्दो. ५।१।१४
 (?)अहं सः सोऽहमिति नृसिंहो. ९।१०
 अहं सुवे पितरमस्य मूर्धन्ममयोनि
 रप्स्व ? न्तः समुद्रे [देव्यु. ४ क्रक्सं. ८।७।७
 =मं. १०।१२५।७+ अथर्व. ४।३०।७
 अहं सो ममेदमित्येवं मन्यमानो
 निबन्धनात्यात्मनात्मनंजालेनेव
 खचरः [मैत्रा. ३।२+ ६।३०
 अहं सोमं त्वष्टारं पूषणं भगं दधा.. देव्यु. २
 अहं स्त्री पुरुषोऽहम् अद्वै. भा. १
 अहं हि सर्वयज्ञानां भ. गी. ९।२४
 अहं हीदं सर्वमसृक्षीति बृ. उ. १।४।५
 अहार्यवन्नित्यविनिश्चलोऽहमम्भो-
 धिवत्पारविर्वर्जितोऽहम् कुण्डिको. १६
 अहिष्णं तमर्णवे शयानं वावृहाणं... आर्षे. १०।३

अहिनिर्लव्यनी सर्पविमोकोजीव-
 वर्जितः..तं सर्पोनाभिमन्यते वराहो. २।६७
 अहिनिर्लव्यनीवाप्रमुक्तदेहस्तुतिष्ठति २ आत्मो. १७
 अहिरिव जनयोगं सर्वदा वर्जयेद्यः वराहो. २।३७
 अहिसन्सर्वत्रभूतान्यन्यत्र तीर्थेभ्यः छान्दो. ८।१५।१
 अहिंसा इष्टयः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४
 अहिंसा क्षांतिरार्जवम् भ. गी. १३।८
 अहिंसा गोमयं प्रोक्तं (हृच्छुद्धयर्थं) शिवो. १।२५
 अहिंसा तु तपोयज्ञो बाहुनः-
 कायकर्मभिः शाठ्याय. १४
 अहिंसाद्या यमाः पञ्च यतीनां
 परिकीर्तिताः शिवो. ७।१०१
 अहिंसा धर्मयागः परमहंसोऽध्वर्युः.. पा. ब्र. ५
 अहिंसा नियमेष्वेका मुख्या १ यो. त. २९
 अहिंसा सत्यमक्रोधः भ. गी. १६।२
 अहिंसा सत्यमस्तेयं ब्रह्मचर्यं..एते
 सर्वे गुणा ज्ञेयाः सात्त्विकस्य... शारीरको. ५
 अहिंसा सत्यमस्तेय...यमा दश
 [त्रि.ब्रा. २।३३+जा.द. १।६+ वराहो. ५।१२
 अहिंसाऽसत्यास्तेयब्रह्मचर्यदयाजप-
 क्षमाधृतिमिताहारशौचानि
 चेति यमा दश शांङ्गि. १।१।३
 अहिंसा सत्यमस्तेयं ब्रह्मचर्या-
 परिग्रहः.. एषस्वधर्मोविख्यातो.. ना.प. ४।१०।१३
 अहिंसा समता तुष्टिः भ. गी. १०।५
 अहुतमवैश्वदेवमविधिना हुत-
 मासप्तमांस्तस्यलोकान्हिनस्ति मुंड. १।२।३
 अहृदयस्य हि किं स्यात् बृ. ह. ४।१।७
 अहेयमनुपादेयमनाधेयं (ब्रह्म) अध्यात्मो. ६२
 अहेयमनुपादेयमसामान्यविशेषणं मैत्रे. १।१५
 अहो अनन्यभक्तिपरा काष्ठा सामर. ४४
 अहो गुरुरहो गुरुः १ अवधू. ३२
 अहो ज्ञानमहो ज्ञानमहो सुखं... १ अवधू. ३२
 अहो दुःखोदयौ मग्नो न पश्यामि
 प्रतिक्रियाम् गभो. ६
 अहो नानास्मृत्युक्तान्धर्मान् ये
 कुर्वन्ति त इह संसारे विचरन्ति सामर. २७
 अहो नु चञ्चलमिदं प्रत्याहृतमपि
 स्फुटम् । चित्तमर्थेषु चरति.. अ. प. ३।५

अहीनु चित्रं पद्मोत्थैर्वद्वास्तन्नुभि- रद्वयः... अविद्यमाना याऽविद्या तया विश्वं खिलीकृतम् अहीनु चित्रं यत्सत्यं ब्रह्म तद्विस्मृतं नृणाम् ।... माऽस्तु रागानुरञ्जना अहो पुण्यमहो पुण्यं फलितं... अहो प्रपञ्चोऽयमनादिसंसिद्धो भवति अहो बत महत्पापं अहो मद्भक्तानां सङ्ग एव पराकाष्ठा अहो रसमार्गप्रपद्यमानोऽयं जीवसंघ आत्मानं तन्मयतां प्राप्नोति अहोरात्रकृतं पापं नाशयति अहोरात्रचतुष्केन लयभावप्रभावतः, स्पर्शं जानाति योगीन्द्रो... अहोरात्राणि प्रतिष्ठा (मेध्यस्याश्वस्य) अहोरात्राणि विदधद्विश्वस्य.. [मं. १०।१९०।२+तै. आ. १०।१।१४ महाना. ६।२	महो. ४।१३३ महो. ४।१३२ १ अवधू. ३१ सामर. ९७ म. गी. १।४५ सामर. ४४ सामर. १०२ गोपीचं. ४ अमन. १।५३ वृ. उ. १।११ ऋक्सं. ८।८।४८ महाना. ६।२
--	--

(?) अहोरात्रेणैतौ व्यावर्तते अहोरात्रे वै प्रजापतिः (मा. पा.) अहोरात्रो वै प्रजापतिस्तस्याहरेव प्राणः अहो वयमहो वयम् अहो शास्त्रमहो शास्त्रम् अहो सुखमहो सुखम् अहं आपूर्यमाण... षडुदङ्कुति मासां- स्तान् ... [छां. उ. ४।१९।५ अहं आपूर्यमाणपक्षमापूर्यमाण- पक्षाद्यान् षण्मासानुदङ्कुदित्यपि अहां सायुज्यं सरूपतां सलोकता- मश्नते... अहस्वमदीर्घमस्थूलमनघ्ननल्प- मपार... [वृ. उ. ३।८।८+ अहस्वोऽहस्वोऽहस्वः (गणेशः) अहस्वमदीर्घमलोहितमस्नेह. अंशुधारयइवाणुवातेरितः संस्फुरति	मैत्रे. ६।१ प्रश्नो. १।१३ प्रश्नो. १।१३ १ अवधू. ३१ १ अवधू. ३२ १ अवधू. ३२ + ५।६३।१ वृ. उ. ६।२।१५ ३ ऐत. २।१।३ सुबालो. ३।२ ग. शो. २।३ वृ. उ. ३।८।८ मैत्रा. ६।३५
--	--

आ

आकारं पादशो विद्यात्पादामात्रा... आकाश एव तद्वतो प्रोतं च आकाश एव लीयन्ते (भूतानि) आकाश एव यस्यायतनं श्रोत्रं लोकः... आकाशतत्त्वतः सर्वं ज्ञातव्यं योगमिच्छता आकाशनाभिकं सागरोदरं महीकटि- देशं (गणेशं) दृष्ट्वा स्तुवन्ति आकाशभावनामच्छां शब्दबीज... आकाशमण्डलं वृत्तं श्रीमन्नारायणो- ऽत्राधिदेवता । नादरूपं भ्रुवोर्मध्ये.. आकाशमभिजायत आकाशमुपास्व आकाशमयस्तेजोमयः (आत्मा-ब्रह्म) आकाशमवकाशप्रदाने (शरीरस्य) आकाशमात्मा (अप्येति मृतस्य) आकाशमिन्द्रियेषु (विलीयते) आकाशमिव तिष्ठासेत् आकाशमेकं सम्पूर्णं कुत्रचिन्नैव गच्छति । तद्वत्स्वात्मपरिज्ञानी (ब्रह्मात्मविच्छेष्टः) कुत्रचिन्नैव गच्छति [रुद्रह. ५१+	आगम. २४ बृह. ३।८।४, ७ त्रि. ता. ५।२२ बृह. ३।९।१३ वराहो. ५।२ ग. शो. ४।७ महो. ५।१४७ यो. शि. ५।१५ छा. उ. ७।१२।२ बृह. ४।४।५ गर्भो. १ बृह. ३।२।१३ .... पा. ब्र. ४०
--	--

आकाशमेव भगवो राजन्निति होवाच आकाशवतो वै स लोकान् प्रकाशवतो- ऽसम्बाधान्.. अभिसिध्यति आकाशवत्कल्पविदूरगोऽहं आकाशवत्सर्वगतं सुसूक्ष्मं आकाशवत्सूक्ष्मशरीर आत्मा आकाशशतभागाच्छात्रेणु.. (चित्) आकाशशरीरं ब्रह्म (?) आकाशश्च प्रतिष्ठितः आकाशश्चाकाशमात्रा च चक्षुश्च द्रष्टव्यं च श्रोत्रं श्रोतव्यं च.. (आत्मनि संप्रतिष्ठते) आकाशसदृशोऽस्म्यहं... सर्वातीतोऽस्म्यहंसदा आकाशस्य च खण्डनम्; ग्रथनं च तरङ्गाणामास्था नायुषि युज्यते आकाशस्तृप्यत्याकाशे तृप्यति आकाशस्य नभेदोऽस्ति तद्वज्जीवेषु.. आकाशं नोपलिप्यते आकाशं पराकाशं महाकाशं सूर्याकाशं परमाकाशमिति (आकाशानि) पञ्च भवन्ति	छान्दो. ५।१५।१ छां. उ. ७।१२।२ कुंडि. १६ शांडि. २।१।३ पैङ्गलो. ४।१२ महो. ५।१०१ तैत्ति. १।६।३ वृ. उ. ४।४।१७ प्रश्नो. ४।८ ते. बिं. ३।१० महो. ३।११ छां. उ. ५।२३।२ अद्वैतो. ६ म. गी. १।३।३२ मं. ब्रा. ४।१
---	--

आकाशं प्रत्यस्तं यन्ति (भूतानि)	छान्दो. १।१।१
आकाशं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति	नृ. पू. ३।५
आकाशं बाह्यशून्यत्वाद्नाकाशं तुतत्त्वतः । नकिञ्चिदनिर्देश्यं..	महो. २।५
आकाशं ब्रह्मेत्युपास्ते	छान्दो. ७।१२।२
आकाशं भित्त्वा मनो भिनत्ति	सुबालो. १।१२
(?) आकाशं शून्यं कृत्वा	अ. वि. १२
आकाशः परायणम् (भूतानाम्)	छान्दो. १।१।१
आकाशः प्रतिष्ठा, प्रज्ञा-प्रियं*	
सत्य-मनन्त-आनन्द-स्थितिः-	
इत्येनदुपासीत [बृह. ४।१।२,	३, ४, ५, ६, ७
आकाशः संहितेऽत्यस्य माक्षव्यो	
वेदयांचक्रे	३ ऐत. १।१।१
आकाशाच्चन्द्रमसं, एष सोमो राजा..	छान्दो. ५।१०।४
आकाशात्मकमव्यक्तमोङ्कारस्वरभूषितं	पञ्चब्र. १४
(?) आकाशात्मानःस्वरीयुः (स्वर्गयुः)	कौ. उ. २।१४
आकाशात्मा सर्वकर्म सर्वकामः	
सर्वगन्धः सर्वरसः	छान्दो. ३।१४।२
आकाशादपि सूक्ष्मोऽहं	ते. वि. ३।२९
आकाशादिमयविग्रहम् (पञ्चब्रह्म)	पं. ब्र. १५
(?) आकाशादेव जायन्ते (भूतानि)	नृ. पू. ३।३
आकाशादेव जातानि जीवन्ति,,)	नृ. पू. ३।३
अकाशाद्योनेः सम्भूतोभार्यायैरेतः..	कौ. उ. १।६
आकाशाद्वायुर्वायोर्ज्योतिर्ज्योतिषआपो	
ऽद्भ्यःपृथिवी, एषांभूतानांब्रह्मप्रपद्ये	कुंडिको. १४
आकाशाद्वायुसंज्ञस्तु स्पर्शो-	
ऽपञ्चीकृतः पुनः	कठरु. १७
आकाशाद्वायुं, वायुर्भूत्वाधूमोभवति	छान्दो. ५।१०।५
आकाशाद्वायुं वायोर्वृष्टिं, वृष्टेःपृथिवीं..	बृह. ६।२।१६
आकाशाद्वायुः [तै. २।१।१+	सुबालो. १।१
+यो. चू. ७.२+पैङ्गलो. १।३+	नारा. उ. १।५
आकाशाद्वायुः, वायोरग्निः, अग्नेरापः,	
अद्भ्यः पृथिवी, पृथिव्याओषधयः,	
ओषधीभ्योऽन्नं, अन्नात्पुरुषः	तैत्ति. २।१।१
आकाशाद्वायुः, वायोर्ज्योतिः,	
ज्योतिष आपः	२ सन्न्यासो. १६
आकाशाद्वायुः स्फुरति तदधीनं वरेण्यं	त्रि. ता. १।१४

* अत्रत्याः प्रियादयः पंच शब्दास्त्रयाद्विभक्तपंचवाक्येयु
योजनीयाः ।

आकाशाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे	
भगवान्ब्रवीतु	छान्दो. ७।१२।२
आकाशांशेमहाप्राज्ञधारयेत्तुसदाशिवं	जा. द. १. ०।६
(?) आकाशे... अमृतमयः पुरुषः	बृ. उ. २।५।१०
(?) आकाशेचहृदिप्राज्ञः.. देहेप्रतिष्ठितः	आगम. २
आकाशे जायते.. आकाशमुपास्व	छान्दो. ७।१२।१
आकाशे तदोतं च प्रोतं च	बृ. उ. ३।८।४
आकाशे तिष्ठति स ह्याकाशस्तंनवेद	गोपालो. ४
आकाशे तृप्यति यत्किञ्च वायुश्चा-	
काशश्चाधितिष्ठतस्तत्तृप्यति	छान्दो. ५।२३।२
आकाशे धारयेच्चित्तमणिमादिक-	
माप्नुयात्	यो. शि. ५।५१
आकाशेन प्रतिशृणोति	छान्दो. ७।१२।१
आकाशेन रमते	छान्दो. ७।१२।१
आकाशेन शृणोति	छान्दो. ७।१२।१
आकाशे पुरुषस्तमेवाहमुपासे	कौ. उ. ४।६
(?) आकाशेनाह्वयति, आकाशेन	
शृणोति...	छान्दो. ७।१२।१
आकाशे पृथिवी प्रतिष्ठिता	तैत्ति. ३।९
आकाशे वै सूर्याच्चन्द्रमसावुभौविद्यु-	
न्नक्षत्राण्यग्निः, आकाशेनाह्वयति..	छान्दो. ७।१२।१
आकाशे श्येनोवा सुपर्णोवा.. श्रांतः	बृह. ४।२।१९
आकाशे हीदं सर्वं समाप्येत	१ ऐत. ३।१।२
आकाशो धूमः (पृथिव्यग्नेः)	छान्दो. ९।६।१
(अथ) आकाशोऽन्तःकरणमनो-	
बुद्धिचित्ताहङ्काराः	त्रि. ब्रा. ३
आकाशोऽन्नादः	तैत्ति. ३।९
आकाशो ब्रह्म	छान्दो. ३।१८।१
आकाशोभूर्जलवायुरग्निर्ब्रह्मा हरिःशिवः	ते. वि. २।२७
आकाशो वह्निना युक्तः	सूर्यता. २।२
आकाशो वाऽन्नमिन्द्रियाण्यन्नादानि	सुबालो. १।४।१
आकाशो वाव तेजसो भूयान्	छान्दो. ७।१२।१
आकाशो वै नामनामरूपयोर्निर्वहिता	छान्दो. ८।१४।१
आकाशो वै नामरूपयोः... (मा. पा.)	छान्दो. ८।१४।१
आकाशो ह वा एषदेवो वायुरग्नि-	
रापः.. ते प्रकाश्याभिवदन्ति	प्रश्नो. २।२
आकाशो ह्येवैभ्यो ज्यायान्	छान्दो. १।९।१
आकीटपतङ्गपिपीलिकं	छान्दो. ७।२।१+
[७।७।१+७।८।१+	७।१०।१
(?) आकीटपतङ्गेभ्यस्तत्तेऽन्नं..	बृ. उ. ६।१।१४

आकुञ्चनेन कुण्डलिन्याः कवाट-	
मुद्रादय मोक्षद्वारं विभेदयेत्	शां. १।७।३७
आकुञ्च्यैव विराजन्ते मैत्र्यादिगुणवृत्तिभिः महो. ४।१९	
आकुण्ठेन रजसावर्तमानो निवेशयन्नमृतं	
मर्त्यं च [ऋक्सं. १।३।५ =	मं. १।३।५।२ +
वा. सं. ३३।४३ + तै. सं. ३।४।१।१२	वनदु. २७
आक्रान्समुद्रः प्रथमे विधर्मन्नजयन् प्रजाः ऋ. मं. ९।९।७।४०	
[अ. वे. १।२।५९ + तै. आ. १०।१।१६ +	महाना. ६।९
आक्षिप्तो भुजदण्डेन यथोच्चलति	
कन्दुकः	यो. शि. ६।५२
आक्षिप्तो भुजदण्डेन यथा चलति	
कन्दुकः	यो. चू. २७
आख्याहि मे को भवानुग्रहः	भ. गी. १।१।३१
आगच्छ गच्छतिष्ठेति स्वागतं...	
सन्माननं च न ब्रूयात्	ना. प. ४।७, ८
आगच्छत्यपराजितमायतनं तं	
ब्रह्मतेजः प्रविशति	कौ. उ. १।५
आगतं ब्रह्मात्मजं नारदमवलोक्य	ना. प. १।१
आगत्य भो विभूतेर्माहात्म्यं ब्रूहीति	वृ. जा. १।३
आगमस्याविरोधेन... समाधिः	
प्रकीर्तितः	अ. ना. १७
आगमापायिनो नित्याः	भ. गी. २।१४
आगमो जायते पुरुषोत्तमात्	सि. वि. २
आगाव इति मंत्रेण... (भस्म) मंत्रयेत्	वृ. जा. ३।३
आगाता ह वै कामानां भवति	छां. दौ. १।१।१४
आङ्गिरसोऽङ्गानां हि रसः	बृह. १।३।८
आग्नेयस्तु त्रिमात्रोऽसौ	अ. ना. ३१
आग्नेयमेव (इष्टि) कुर्यात् [ना. प. ३।७७ + प. हं. प. २	
आग्नेयी प्रथमा मात्रा	ना. वि. ६
आग्रामादग्निमाहृत्य पूर्ववदग्निमाजिघ्रेत्	याज्ञव. १
आ च परा च पथिभिश्चरति	
स सग्रीची...	१ ऐत. १।६।२
(?) आ च पूर्यतेऽप च क्षीयते	
(चन्द्रो रात्रिर्वा) [वृ. उ. १।५।	१४, १५
आचरत्यात्मनः श्रेयः	भ. गी. १६।४०
आचान्तो भूत्वाऽऽमेभ्यानः	
प्राणोऽग्निर्विश्वोऽसीति च	
द्वाभ्यामभिध्यायेत्	मैत्रा. ६।९

आचारः प्रथमो धर्मः... तस्मादस्मिन्	
सदायुक्तः	भवसं. ४।१
आचारादीप्सिताः प्रजाः (लभन्ते)	भवसं. ४।२
आचाराद्धनमक्षय्यं (लभते)	भवसं. ४।२
आचारालभते ह्यायुः	भवसं. ४।२
आचारो हंत्यलक्षणम्	भवसं. ४।२
आचार्यकुलाद्वेदमधीत्ययथाविधानं..	छां. उ. ८।१५।१
आचार्यदेवो भव	तैत्ति. १।१।१।१
आचार्य महर्षी चमूम्	भ. गी. १।१३
आचार्यमुपसङ्गम्य	भ. गी. १।२
आचार्यवान् पुरुषो वेद, तस्य...	छां. उ. ६।१४।२
आचार्यस्तु ते गति वक्ता...	छां. उ. ४।१४।१
आचार्यस्य सम्मुखं प्रपद्येत [सुदर्श. ४ + यज्ञोप. ४	
आचार्यहा वै त्वमसि	छां. उ. ७।१५।२
आचार्यः पूर्वरूपं, अन्ते वाऽप्युत्तररूपम्	तैत्ति. १।३।५
आचार्याद्वेव विद्याविदिना साधिष्टं	
प्रापयति	छान्दो. ४।९।३
आचार्याय प्रियं धनमाहृत्य	
प्रजातन्तुं मा व्यवच्छेत्सीः	तैत्ति. १।१।१।१
आचार्याः पितरः पुत्राः	भ. गी. १।३४
आचार्यान् मातुलान् भ्रातृन्	भ. गी. १।२६
आचार्योपासनं शौचम्	भ. गी. १।३।१८
(?) आचार्योऽन्ते वासिनमनुशास्ति	तैत्ति. १।१।१।१
आचार्योऽभ्युवादोपकोसला इति	छां. उ. ४।४।१
आचार्यो वेदसम्पन्नो विष्णुभक्तो	
विमत्सरः [द्वयोप. २ +	अद्वयता. ८
आचिनोति हि शास्त्रार्थान् ..	
तस्मादाचार्य उच्यते	द्वयोप. ४
आजगाम हास्याचार्यः, तमाचार्योऽ..	छान्दो. ४।१४।१
आजहारेमाः शूद्रानेनैव मुखेन...	छान्दो. ४।२।५
(?) आजानजानां देवानामानन्दाः..	तैत्ति. २।८।१
आजानुकटिपर्यंतमपां स्थानं	
प्रकीर्तितम्	त्रि. ब्रा. २।१३६
आजानुतः सुवर्णाभं.. शतचन्द्र-	
निभाननम्	गारुडो. ६
आजानुपादपर्यंतं पृथिवीस्थानमिष्यते	त्रि. ब्रा. २।१३५
आजानोः पायुपर्यंतमपां स्थानं..	१ यो. त. ८७
आजेः सरणं दृढस्य धनुष आयमनं	छां. दौ. १।३।५
(?) आज्यलेपेनाङ्गान्यनुविमृज्य	कौ. उ. २।३

आज्यं रुधिरमिव त्यजेत् (यतिः)
 [ना. प. ७।१+ सं.सो.२।७९
 आज्यं हुत्वा मन्ये सम्पातमवनयेत् छान्दो.६।१।४
 आज्ञाचक्रमष्टमं, ब्रह्मनिर्वाणचक्रम्...सौभाग्य.३१
 आज्ञाचक्रं च मन्तकम् योगकुं.३।११
 आज्ञानामभुवोर्मध्येद्विदलं. [यो.शि. १।७५;५।११
 आज्ञाभयसंशयात्मगुणसङ्कल्पोबन्धः निरालं.२१
 आढ्योऽभिजनवानस्मि भ.गी.१३।८
 आणवं शाम्भवं शाक्तं ते. बि. १
 (?)आण्डजं जीवजमुद्भिज्जमिति छां.उ. ६।३।१
 आण्डी भव जमा मुहुः अरुणो. १
 आतपत्रमिव स्तंभशरीरं शिथिलायते अमन.२।८१
 आतपत्रं ब्रह्मलोकं मोर्ध्वचरणं स्मृतं गोपालो. २।२७
 आतिष्ठोत्तिष्ठ भारत भ.गी.४।४२
 आतिथ्यश्राद्धयज्ञेषु..न गच्छे-
 द्योगवित्कचित् ना. प. ६।९
 आतुरकालः कथमार्यसम्मतः ना.प. ३।५
 आतुरकुटीचकयोर्भूलोकभुर्वलोकौ सं.सो.२।५९
 आतुरकुटीचकयोर्भूलोकः ना. प. ५।९
 आतुरः सर्वकर्मलोपः प्राणस्योत्क्रमण-
 कालसन्न्यासः सनिमित्तसन्न्यासः ना. प. ५।४
 आतुरेऽपि क्रमे वापि प्रैषभेदो
 न कुत्रचित् ना. प. ३।७
 आतुरेऽपि च सन्न्यासे तत्तन्मंत्र-
 पुरस्सरं..सन्न्यसेत् ना. प. ३।६
 आतुरे वा क्रमे वापि तुरीयाश्रम..
 अष्टश्राद्धं कुर्यात् ना. प. ४।३८
 आतुरो जीवति चेत्क्रमसन्न्यासः
 कर्तव्यः [ना.प.५।६+ सं. सो. २।५९
 आतुनइंद्रक्षुमन्तं [क्रकसं.मं ८।८१।१० ग. पू. १।६
 आतेन यातं मनसो जवीयसा १ ऐत. ३।८।७
 आतो ह्ययमात्मा नृसिंहो. २।७
 आत्तं वै भूयसा कनीयः १ ऐत. ६।१
 आत्मकाममकामं रूपं बृ. उ.४।३।२१
 आत्तो वै सशरीरः प्रियाप्रियाभ्यां छांदो.८।१२।१
 आत्मकामोऽहमाकाशात् ब्र. बि. ९२
 आत्मकाम आत्मकामो निष्कामो
 जीर्णकामः ? सुबालो. १३।२
 आत्मकृतस्यैनसोऽवयजनमसि
 [ना.सं. ८।१३+ नै.आ १०।५७ महा.ना. १४।१
 १०

आत्मक्रीड आत्मरतिः क्रियावान् मुण्ड. ३।१।४
 आत्मक्रीड आत्मरतिरात्मवान्सम-
 दर्शनः । बुधोवालकवत्क्रीडेत् ना. प. ५।३७
 आत्मा गुहायां निहितोऽस्यजन्तोः श्वेताश्व.३।२०
 आत्मज्योतिरहंशुकः सर्वज्योतिरसावदो महावा. ५
 आत्मज्योतिरहं शुकः सर्वज्योती
 रसोऽहमोम् वनदु. १२२
 आत्मज्योती रसोऽस्म्यहम् ते. बि. ३।१०
 आत्मज्ञं ह्यर्चयेद्भूतिकांमः मुण्ड. ३।१।१०
 आत्मज्ञानं विना योगी ब्रह्मचारी
 कथं भवेत् ....
 आत्मज्ञो ह्यात्ममात्रदृक् (जीवन्मुक्तः)
 [अ. पू. ४।३+ वराहो. ३।२७
 आत्मत आकाशः छां. ७।२६।१
 आत्मत आपः, आत्मत आविर्भाव.. छांदो. ७।२६।१
 आत्मत आविर्भावतिरोभावौ छांदो. ७।२६।२
 आत्मत एष प्राणो जायते (मा. पा.) प्रश्नो. २।३
 आत्मत एवेदं सर्वम् छांदो. ७।२६।१
 आत्मतश्चित्तमात्मतः सङ्कल्पः छांदो. ७।२६।१
 आत्मतस्तेज आत्मत आपः छांदो. ७।२६।१
 आत्मतः कर्माणि छांदो. ७।२६।१
 आत्मतः प्राण आत्मत आशा छांदो. ७।२६।१
 आत्मतः सङ्कल्पः छांदो. ७।२६।१
 आत्मतः स्मर आत्मत आकाशः छांदो. ७।२६।१
 आत्मतापरते त्यक्त्वा निर्विभागे
 जगत्स्थितौ सं. सो. २।५०
 आत्मतीर्थं महातीर्थमन्यत्तीर्थं
 निरर्थकम् जा. द. ४।५३
 आत्मतीर्थं समुत्सृज्य बहिस्तीर्थानि
 यो व्रजेत् । करस्थं स महारत्नं
 त्यक्त्वा काचं विमार्गते जा. द. ४।५०
 आत्मतुल्यसुवर्णादिदानैः..
 तदप्याशु विनाशयेत् रामो. ५।२२
 आत्मतृप्तश्च मानवः भ.गी. ३।१।७
 आत्मतो ध्यानमात्मनश्चित्तम् छांदो. ७।२६।१
 आत्मतो नामात्मतोमन्त्राः आत्मतः.. छांदो. ७।२६।१
 आत्मतो नान्यथाप्राप्तिः नृसिंहो. ९।३
 आत्मतोऽन्नमात्मतो बलं छांदो. ७।२६।१
 आत्मतो मन आत्मतो वाक् छांदो. ७।२६।१

आत्मतो मन्त्रा आत्मतः कर्माणि	छांदो. ७।२६।१
आत्मतो वागात्मतो नाम	छांदो. ७।२६।१
आत्मतो विज्ञानमात्मतो ध्यानम्	छांदो. ७।२६।
आत्मध्यानयुतस्त्वनेन विधिना	यो. चू. १०७
आत्मनआकाशः सम्भूतः [तै. २।१।१+ यो. चू. ७२	
(तस्मात्) आत्मन एव त्रैविध्यं	
सर्वत्र योनित्वम्	नृसिंहो. ९।४
आत्मन एवास्य तत्कृतं भवति	३ ऐत. २।४।३
आत्मन एष प्राणो जायते	प्रश्नो. ३।३
(एवमेव) आत्मनः सर्वे प्राणाः	
सर्वे लोकाः... व्युच्चरन्ति	बृह. २।१।२०
आत्मनः सूक्ष्मशरीरमिदमेवोच्यते	ग. शो. ४।४
आत्मनस्तावेतावर्काधमेधौ..(मा.पा.)	बृ. उ. १।२।७
आत्मनस्तुकामायक्षत्रं प्रियं भवति+	बृह. २।४।५
आत्मनस्तु कामायजायाप्रियाभवति+	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामायदेवाः प्रिया भवन्ति+	बृह. २।४।५
आत्मनस्तु कामाय पतिः प्रियो भवति+	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामायपशवः प्रिया भवन्ति+	बृह. ४।५।६
आत्मनस्तुकामायपुत्राः प्रिया भवन्ति+	बृह. २।४।५
आत्मनस्तु कामाय भूतानि	
प्रियाणि भवन्ति+	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामायलोकाः प्रिया भवन्ति+	बृह. २।४।५
आत्मनस्तु कामाय वित्तं प्रियं भवति+	बृह. २।४।५+
आत्मनस्तुकामायवेदाः प्रिया भवन्ति	बृह. ४।५।६
आत्मनस्तु कामाय सर्वं प्रियं भवति+	बृ. उ. २।४।५
आत्मना चेज्जीवति प्रधिनागादित्याहुः	बृह. १।५।१५
आत्मना जायते प्राणो मनः	
सर्वेन्द्रियाणि च	अनु. सा. ३
आत्मनाऽऽत्मनि तृप्तोऽस्मि	
ह्यरूपोऽस्म्यहमव्ययः	ते. बि. ३।२८
आत्मनाऽऽत्मनि सन्तृप्तो	
नाविद्यामनुधावति [अ. पू. ४।३+	बराहो. ३।२१
आत्मनाऽऽत्मानमभिसम्बभूव	महाना. २।७
(?) आत्मना परास्य द्विषन् आत्मव्यो	
भवति... (मा.पा.)	बृ. उ. १।३।७
आत्मनाऽऽत्मानमुद्धरेत्	ना. प. ५।४०
आत्मना पिहिता गुहा	इतिहा. १७

+ वाक्यान्ते + इति चिह्नकितानि वाक्यानि तस्यामेवो-
निषदि अध्याये ४ ब्राह्मणे ५ सन्ति ।

आत्मना विन्दते वीर्यं विद्यया..ऽमृतं	केनो. २।४
आत्मना हि कर्म करोति	बृह. १।४।१७
(?) आत्मनि पुरुष एत... ब्रह्मोपासते	बृह. २।१।१३
आत्मनि खल्वरे दृष्टे श्रुते मते	
विज्ञात इदं सर्वं विदितं...	बृह. ४।५।६
आत्मनि ब्रह्मण्येवानुष्टुभं जानीयात्	नृ. पू. १।७
आत्मनिष्ठं कर्तृगुणं वास्तवं वा	
द्वितीयकः (भ्रमः)	अ. पू. १।१४
आत्मनि सर्वेन्द्रियाणि सम्प्रतिष्ठाप्य	छां. उ. ८।१५।१
आत्मनि हैवास्य तद्वैश्वानरेऽहुतं स्यात्	छां. उ. ५।२४।४
(अथ) आत्मनेऽन्नाद्यमागायत्	बृह. १।३।१७
आत्मने वा यजमानाय वा	बृह. १।३।२८
आत्मने सर्वदेवाय..भूताय..मन्यते	ग. शो. २।१
आत्मनेऽस्तु नमो मह्यं	सं. सो. २।३१
आत्मनैव सहायेन सुखार्थी विचरेदिह	ना. प. ३।४४
आत्मनैवात्मानं परमं ब्रह्म पश्यति	नृसिंहो. ६।३
आत्मनवात्मनो विप्र धारये-	
दात्मनाऽऽत्मनि	दुर्वासो. २।७
आत्मनाऽन्यज्जगन्नास्ति	ते. बि. ६।४५
आत्मनोऽन्यत्सुखं न च	त. बि. ६।४५
आत्मनोऽन्यन्न किञ्चन [ते. बि. ४।६१+६।४०	
आत्मनोऽन्यन्नहि कश्चित	अ. पू. ५।५९
आत्मनोऽन्यन्नहि कापि [ते. बि. ६।४६, ४७	
आत्मनोऽन्या गतिर्नास्ति	ते. बि. ६।४५
आत्मनो महिमा बभूव	ब्रह्मो. १
(?) आत्मनो यद्यत्कामयते तत्तत्सृजते	बृ. उ. १।४।१५
आत्मनो वा अरे दर्शनेन भवणेन	
मत्या विज्ञानेनेदं विदितम्	बृ. उ. २।४।५
आत्मनो वैश्वानरस्य मूर्धैव सुतेजाः	छां. उ. ४।१८।२
(?) आत्मन्नेव सायुज्यमेति	मैत्रे. ४।१
आत्मन्नेव सायुज्यमुपैति	मैत्रा. ४।१४
आत्मन्यग्नीन्समारोप्य सोऽग्नि-	
होत्री महायतिः	सं. सा. २।१००
आत्मन्यतीते सर्वस्मात्सर्वरूपे...	
को बन्धः	अ. पू. २।२५
आत्मन्यनात्मभावेन व्यवहार...	
यत्तदस्तेयमित्युक्तं	जा. द. १।१२
आत्मन्यात्मानमीडया व्याधिस्थो-	
ऽपि बिभृक्ष्यते	शां. हि. १।७।४८

आत्मन्येव च सन्तुष्टः	भ.गी.३।१७
आत्मन्येव धत्ते	मैत्रा. ६।३४
आत्मन्येव नृसिंहेदेवेपरेब्रह्मणि वर्तते	नृसिंहो.२।३
आत्मन्येव पश्यमानो गुहाविह-	
रणमेव निश्चयेन ज्ञात्वा..	मं.ब्रा.३।१
आत्मन्येव वशं नयेत्	भ.गी. ६।२६
आत्मन्येवात्मना तुष्टः	भ.गी. २।५५
आत्मन्येवात्मना लीनो...	
लभते महिमासिद्धिं	अमन.१।६५
आत्मन्येवात्मना व्योम्नि यथा	
सरसि मारुतः	महो.५।११९
आत्मन्येवात्मानं पश्यति	
(पश्यत्-पाठः) [बृह.४।२।२३+	सुबा.९।१४
आत्मन्येवात्मानं विभर्ति	२ ऐत.४।१
आत्मन्येवावतिष्ठते	भ.गी. ६।१८
आत्मन्येवात्य शान्तात्मा मूकान्ध-	
बन्धोपमः	अ.पू.५।११५
आत्मन्विनी ह्यस्य प्रजा भवति	बृह.२।१।१३
आत्मन्यनेन स्यामिति	बृह.१।२।७
आत्मप्रकाशरूपोऽस्मिन्नात्मज्योती..	ते.विं. ३।१०
(?)आत्मप्रकाशं शून्यं जानन्तः	नृसिंहो. ६।३
आत्मप्रबोधोपनिषन्मुहूर्तमुपासित्वा	
न स पुनरावर्तते	आ.प्र.३२
आत्मबुद्धिप्रसादजम्	भ.गी-१।८।३७
आत्मप्रयत्नसापेक्षाविशिष्टा मनो	
गतिः, तस्या ब्रह्मणि संयोगो	
योग इत्युच्यते बुधैः	भवसं. ३।१२
आत्मभावं च चिन्मात्रमखण्डैकरसंविदुः	ते.विं २।२६
आत्मभावा मण्डलमुपासते	सामर.७५
आत्मभूतस्य त्वमात्माऽसि	कौ.उ. १।६
आत्ममन्त्रसदाभ्यासात् परतत्त्वं	
प्रकाशते	यो.शि. २।१८
आत्ममात्रेण यस्तिष्ठेत्स जीवन्मुक्तः..	ते.विं.४।१
आत्ममायारतं देवमवधूतं दिग्म्बरम्	शाण्डि.३।२।२
आत्मक्रीड आत्ममिथुन आत्मानन्दः	छांदो. ७।२५।२
आत्मक्रीडात्मरतिः क्रियावान् (आत्मा)	छांदो. ७।२५।२
आत्ममिथुन आत्मानन्दः स स्वराट्	छांदो. ७।२५।२
आत्मरतय आत्मक्रीडा आत्ममिथुना	
आत्मानन्दाः प्रणवमेव परं--	

ब्रह्मात्मप्रकाशं शून्यं जानन्त-	
स्तन्नैव परिसमाप्ताः	नृसिंहो. ६।३
आत्मरतिरात्मक्रीडा आत्ममिथुनः	छांदो. ७।२५।२
आत्मरूपमिदं सर्वमात्मनोऽन्यत्र	
किञ्चन । सर्वमात्मा	ते.विं.४।६१
आत्मरूपं तमालोक्य ज्ञानरूपं..	ब्र.वि. ७७
आत्मरूपः शिवः शुद्धः (पाठः)	२ आत्मो. २
आत्मवत्सर्वभूतानि परद्रव्याणि	
लोष्ठवत् । स्वभावादेव, न भया-	
द्यः पश्यति, स पश्यति	अ.पू. १।३८
आत्मवत्सर्वभूतानि पश्यन्	
भिक्षुश्चरेन्महीम्	ना.प.४।२२
आत्मवन्तं न कर्माणि	भ.गी. ४।४१
आत्मवश्यैर्विधेयात्मा	भ.गी. २।६४
(अथ)आत्मविदुःक्षिप्य ब्रह्मणे	
प्रायच्छत्तत्रानन्दी...	मैत्रा. ६।३३
आत्मविदो ज्ञानिन उत्पद्यन्तेलीयन्ते	सामर. २२
आत्मविद्यातपोमूलंतद्ब्रह्मोपनिषत्परं	श्वेता. १।१६
[ना.प.९।१२+	ब्रह्मो.२३
आत्मविद्या मया लब्धा	सरस्व.३५
आत्मविन्मोक्षमन्त्रैस्त्रैधातवीयैः..	ना.प. ३।७७
आत्मत्वेन तदा सर्वं नेतरत्तत्र चाण्वपि	यो.शि.४।९
आत्मश्राद्धं विरजाहोमं कृत्वा	प.हं.प.५
आत्मश्राद्धे आत्मपितृ-पितामहान्	
(अर्चयेत्)	ना.प. ४।३९
आत्मसत्यात्मसाक्षी सतां	
धर्मः प्रतापवान् (मा. पा.)	छां.उ. ६।१७
आत्मसत्यानुबोधेन न सङ्कल्पयते यदा	अद्वैतो. ३२
आत्मसन्निधौ नित्यत्वेन प्रतीयमान	
आत्मोपाधिर्यस्तल्लिङ्गशरीरं	
हृद्ग्रन्थिरित्युच्यते	सर्वसारो. ५
आत्मसम्भाविताः स्तब्धाः	भ. गी.१।६।१७
(अथ खलु) आत्मसम्मितमतिमृत्यु	
सप्तविधः सामोपासीत	छांदो.२।१०।१
आत्मसम्मितमाहारमाहरेदात्मवान्यतिः सं.सो.	२।५९
आत्मसंयमयोगाग्नौ	भ. गी. ४।२७
आत्मसंज्ञः शिवः शुद्ध एक	
एवाव्ययः सदा	२ आत्मो. १

आत्मसंस्थं तदा ज्ञानं	अद्वैतो. ३८	आत्मानमात्मना साक्षाद्ब्रह्म बुद्ध्या...	ब्र.वि. २९
आत्मसंस्थं मनः कृत्वा	भ. गी. ६।२५	आत्मानमादाय... ब्रह्मणैकीकुर्यात्	नृसिंहो. ४।१
आत्मसिद्धिमिति होवाच ब्रूवैनमिति	नृसिंहो. ९।१०	(?) आत्मानमुपसंहरति	वृ.उ. ४।४।३
आत्मस्थं प्रभुं... नापश्यत्	मैत्रा. ३।२	आत्मानमेव, तद्भावयति	२ ऐत. ४।३
आत्मस्वरूपविज्ञानाद्ज्ञानस्य		आत्मानमेव प्रियमुपासीत	बृह. १।४।८
परिक्षयः । क्षीणे ज्ञाने..	जा. द. ६।५०	आत्मानमेव लोकमुपासीत	बृह. १।४।१९
आत्मा एकः सन्नेतव्यं	छान्दो. १।६।३	आत्मानमेव वीक्षस्व	ते.वि. ४।८०
आत्मा गुहायां निहितोऽस्य जन्तोः		आत्मानमेवं ध्यात्वाऽनपेक्षमाणं..	कठश्रु... ५।११।६
[पारमा. ९।३+ ना. उ. ता. १।३+ महाना. ८।१		(?) आत्मानमेवावेत्	बृ.उ. १।४।१०
आत्मा चैव न बध्यते (इन्द्रियैः)	यो. चू. ८४	आत्मानमेवेवं वैश्वानरं सम्प्रत्यध्येपि	
आत्मात्मकानीत्यात्मा ह्येषामुद्गन्ता		तमेव नो ब्रूहि	
नियन्ता वा	मैत्रा. ६।३१	आत्मानमेवेहमह्यन्नात्मानं परिचर-	
आत्मा दक्षिणत आत्मोत्तरतः	छान्दो. ७।२९।२	ब्रुभौ लाकाववाप्नोति	छान्दो. ८।८।४
आत्मा देवता वेदयेति(?)	ब्रह्मो. १	आत्मानमेवेहमह्यन्नात्मानं (मा.पा.)	छान्दो. ८।८।४
आत्मा देवानां जनिता प्रजानां		(?) आत्मानमोमिति ब्रह्मणैकीकृत्य	नृसिंहो. १।२
हिरण्यदंष्ट्रो...	छान्दो. ४।३।७	आत्मानं केवलं तु यः	भ. गी. १।८।१६
आत्मानन्दस्वरूपोऽहं सत्यानन्दो...	ते. विं. ३।९	आत्मानं क्रियाभिः सुगुप्तं करोति	कठश्रु. ३
आत्मानन्दे मग्ना अभक्ताश्च स्पृशन्ति	सामर. ७५	आत्मानं गोपालमिति भावयेत्	गोपालो. २।४
आत्मानन्दे मग्ना आत्मभावा भवन्ति	सामर. ७५	आत्मानं चेद्विजानीयादयमस्मीति	
आत्मानमक्षरं ब्रह्म विद्धि ज्ञानात्..	जा. द. १।२५	पुरुषः [शाटथा. २२+]	बृह. ४।४।१२
(?) आत्मानमनुविद्य ब्रजतो यतरः..	छा.उ. ८।८।४	(?) आत्मानं द्वेधापातयत्	वृह. १।४।३
आत्मानमञ्जसा वेदि	आ.प्र. २२	आत्मानं द्विधाऽकरोदर्धेन	
आत्मानमखण्डमण्डलाकारमा-		स्त्री अर्धेन पुरुषः	सुबालो. २।२
वृत्त्य सकलब्रह्माण्डमण्डलं		आत्मानं नयति परं सन्ध्य	ब्रह्मो. १
स्वप्रकाशं ध्यायेत्	भावनो. १	(?) आत्मानं परमात्मानं...	रुद्रह. १२
(?) आत्मानमन्तकाले सर्वे प्राणा		आत्मानं परमेश्वर	भ. गी. १।१।३
अभिसमायांति	बृ.उ. ४।३।३८	आत्मानं प्रार्थयते	आश्रमो. १
आत्मानमन्तरात्मानं वा..ऽर्चयेत्	रामेपू. ५।९	आत्मानं..मकारेण ब्रह्मणानुसन्दध्यात्	नृसिंहो. ७४
आत्मानमनन्त्यं ध्यायन् तदूर्ध्वबाहु-		आत्मानं मत्परायणः	भ. गी. ९।३४
विमुक्तमागो भवेत्	कठरु. ४	आत्मानं मोक्षयते	आश्रमो. ४
आत्मानमेन्तत उपसृत्य स्तुवीत	छां. १।३।१२	आत्मानं युज्जतेति	मैत्रा. ६।३
आत्मानमन्विच्छेत् [जाबालो. ६+	ना.प. ३।८७	आत्मानं रथिनं विद्धि	
आत्मानमपि दृष्ट्वाऽहमनात्मानं		[कठो. ३।३+पैङ्गलो. ४।१+	भवसं. २।१०
त्यजाम्यहम्	आ.प्र. १८	आत्मानं रहसि स्थितः	भ. गी. ६।१०
आत्मानमरणि कृत्वा प्रणवं...		आत्मानं वा प्रविभज्य कथं प्रातिष्ठते	प्रश्नो. ३।१
[ब्रह्मो. १।८+ कैवल्यो. १।१+	ध्या.वि. २२	आत्मानं सच्चिदानन्दं [अ.पू. ५।७४+	जा. द. ९।५
आत्मानमरणि कृत्वा... पाशं		आत्मानं सच्चिदानन्दं ब्रह्म भावयेत्	व. सू. ५
दहति मानवः	सदानं. १५	आत्मानं सततं ज्ञात्वा	ना. विं. २१
		आत्मानात्मभावो भवेत्	सामर. ७५

आत्मानात्मविवेकमनुब्रूहीति	ते. बि. ५।१	आत्माश्रमित्वाद्गणवंशजाता..	सि. शि. १०
आत्मानात्मविवेकादिभेदाभेद- विवर्जितः	ते. बि. ५।४	आत्मा सञ्चरते ध्रुवम्	ध्यानवि. १६
आत्मानात्मविवेकोऽयंमुधैवक्रियते..	यो. शि. ४।२२	आत्मा सर्वगतोऽच्छेद्यो...सा	जा. द. १।८
आत्मा नारायणः परः [महाना.९।४+	त्रि.म.ना.७।११	चाहिसा वरा	छान्दो.१।७२
आत्माऽन्तरात्मा परमात्मा ज्ञानात्मा		आत्मा साम .. आत्मा मः	अ. पू. २।२०
तुरीयात्मेत्यादिवाचकवाच्यः...	त्रि.म.ना. १।५	आत्मा स्थूलो न चैवाणुर्नप्रत्यक्षो..	शरभो.१९
आत्मापत्त्या निवर्तते	मैत्रे. १।७	आत्माऽस्य जन्तोर्निहितो गुहायाम्	पारमा. ३।६
(?) आत्मा परशिवद्वयोगुरुःशिवः	रुद्रोप ३	[कठो. २।२०+ ना.प. ९।१३+	नृसिंहो. ९।६
आत्मा पश्चादात्मा पुरस्तात्	छांदो.७।२५।२	आत्मा स्यादात्मचक्षुषाम्	नृसिंहो. ९।१
आत्मा पुण्येभ्यःकर्मभ्यः प्रतिधीयते	२ ऐत. ४।४	आत्मा ह्यनीशः सुखदुःखहेतोः	सर्वसा. १०
आत्माऽप्यनीशः सुखदुःखहेतोः	श्वेता. १।२	आत्माऽहं सर्वलोकानां	सहवै.२०,२२
आत्मा ब्रह्मैव, ब्रह्मात्मैव	नृसिंहो. ९।९	आत्मा हि वरः	
आत्मा भूतेष्वहमेव स्थितः	वासु. ३	आत्मा हि सर्वान्तरो नहीदं सर्व-	नृसिंहो. ७।२
आत्मा माया चेति कथं	सर्वसा. १	महमिति होवाच	अद्वैतो. ३
आत्मा मे शुष्यतां ज्योतिरहं विरजा	महाना.१४।१६	आत्मा ह्याकाशवज्जीवैर्घटाकाशैरिव..	मैत्रा. ६।३१
विषात्मा भूयासँवाहा		आत्मा ह्येषामुद्रन्ता नियन्ता वा	वृ. उ. १।४।१०
(कदाचित्) आत्मारामस्याखिल-	त्रि.म.ना.२।४	आत्मा ह्येषां स भवति	
परिपूर्णस्य...उन्मेषो जायते		आत्मेतिशब्दहीनो य आत्मशब्दार्थ-	
आत्मारामस्यादिनारायणस्य	त्रि.म.ना.४।५	वर्जितः...एषैवात्मा सनातनः	ते. बि. ५।८
कीदृशावुन्मेषनिमेषौ	ते.बि.३।९	आत्मेत्येवोपासीत	बृह. १।४।७
आत्मारामस्वरूपोऽस्मि		आत्मने भूताय आत्मन इति मन्यते	ग. शो. २।१
आत्मारामः कालत्रयाबाधिन-	त्रि.म.ना.१।५	आत्मेदं सर्वं नारायणः	ना. उ. ता.१।५
निजस्वरूपः	महो.४।३५.३६	आत्मेन्द्रियमनोयुक्तं भोक्तृत्याहु-	
आत्मारामा महात्मानस्ते महापदं..		मनीषिणः [कठो. ३।४+	पैङ्गलो. ४।३
आत्मावलोकनार्थं तु तस्मात्सर्वं	अ. पू. १।४६	आत्मेन्द्रियमनोर्थानांसन्निकर्षात्प्रवर्तते	आयुर्वे. १०
परित्यजेत्		आत्मेन्द्रजीवोऽनात्मनां देहा-	
आत्मा वा अरे द्रष्टव्यः श्रोतव्यो	४।५।६	दीनामात्मत्वेनाभिमन्यते	
मन्तव्यो...[बृह. २।४।९+	छाग. ६।२	सोऽभिमान आत्मनो बन्धः	सर्वसा. २
आत्मा वा अस्य प्रचोदयिता	२ऐत.१।१	(?)आत्मेन्द्रोऽनात्मनो देहादीनात्म-	
आत्मा वा इदमेक एवात्र आसीत्		त्वेन..(पाठः)	सर्वसा. २
आत्मा वै पुत्रनामासि स जीव	कौ.उ.२।११	आत्मेहकारोऽग्नरीकारः	छांदो १।१३।१
शरदः शतम्	शरभो.१६	आत्मैकत्वं विदित्वा त्वं..	महो. ४।११
आत्मा वै सर्वदेहिनाम्		आत्मैव नृसिंहोदेवःपरमेवब्रह्मभवति	नृसिंहो. ५।७
आत्मा शुद्धः सदा नित्यः..अज्ञाना-		आत्मैव नृसिंहोदेवोब्रह्मभवति,यएवं..	नृसिंहो.५।१
न्मलिनो भाति ज्ञानाच्छुद्धो	जा.द. ५।१३	आत्मैव रिपुरात्मनः	भ. गी. ६।५
भवत्ययम्		आत्मैव संविशत्यात्मनाऽऽत्मानं..	नृसिंहो. २।७
आत्मा शुद्धोऽश्वरो नित्यश्चैतन्यः	भवसं. २।३०	आत्मैव सिद्धोऽद्वितीयः	नृसिंहो. ९।१
प्रकृतेः परः			

आत्मैव ह्यात्मनो बन्धुः	भ.गी. ६।५	आदित्यप्रत्नस्य रेतसः... उद्वयन्त-	
आत्मैवाधस्तादात्मोपरिष्ठात्	छांदो. ७।२५।२	मसस्परि [छांदो. १।१७।७+	वा.सं. २०।२१
आत्मैवास्यकर्मत्मनाहिकर्मकरोति	बृ.उ. १।४।१७	[क्र.मं. १।९०।१०+तै.सं. ४।१।७+	अ.वै. ७।५३।७
आत्मैवास्य ज्योतिर्भवति	बृह. ४।३।६	आदित्यप्रत्नस्य रेतस इत्येका	३ ऐत. २।४।४
आत्मैवास्य षोडशी कला	बृह. १।५।१५	आदित्य इति होवाच	छांदो. १।११।७
आत्मैवाहमसन्नाहं	ते.विं. ६।६२	आदित्य उत्तररूपम्, अयः सन्धिः	तै.उ. १।३।२
आत्मैवाहं परं सत्यं	ते.विं. ६।५८	(अथ) आदित्य उदयन्यत्प्राचीं	
आत्मैवेदमम आसीत् (एक एव)..	बृह. १।४।१, १७	दिशं प्रविशति	प्रश्नो. १।६
आत्मैवेदं सर्वं..स वा एष एवं पश्यन्	छां.उ. ७।२५।२	आदित्य उद्गीथः, नक्षत्राणि प्रतीहारः	छांदो. २।२०।१
आत्मैवेह मह्य आत्मा परिचर्यः	छां.उ. ८।८।४	आदित्य ऊकारो निवह एकारः	छांदो. १।१३।२
आत्मोत्तरतः, आत्मैवेदं सर्वम्	छां.उ. ७।२५।२	आदित्य एव सविता, द्यौः सावित्री	सावित्र्यु. ६
आत्मोपरिष्ठादात्मा पश्चात्	छां.उ. ७।२५।२	(?) आदित्य एवोत्, वायुर्गीः	छां. उ. १।३।७
आत्मौपम्येन सर्वत्र	भ.गी. ६।३२	आदित्यजयाज्यो भवति	छांदो. २।१०।६
आथर्वणस्य शाखाः स्युः..	मुक्ति. १।१३	आदित्यज्योतिः सम्राडिति होवाच	बृह. ४।३।२
आथर्वणायाश्चिनौ दधीचेऽयं		आदित्यदेवत इति स आदित्यः	बृह. ३।९।२०
शिरः प्रत्यैरयतम्	बृह. २।५।१७	आदित्यमण्डलं दिव्य रश्मिज्वाला-	
आदरेण यथा स्तौति धनवन्तं		समाकुलम् । तस्य मध्यगतो	
धनेच्छया । तथा चेद्विश्व-		वह्निः प्रज्वालत्...	यो शि. ५
कर्तारं को न मुच्येत बन्धनात्	बराहो. ३।१३	आदित्यमभिजयंते	प्रश्नो. १०
(अथापि) आदर्शो बोदके वा जिह्वा-		आदित्यमथ वैश्वदेवं लोकेऽद्वार..	छां. २।२४।१३
शिरसं...ऽऽत्मानं पश्येत्	३ ऐत. २।४।५	(?) आदित्यमुदीक्षमाण ऊर्ध्व-	
(?) आदर्शं पुरुष एतमेवाहं ब्रह्मोपासे	बृ.उ. २।१।९	बाहुस्तिष्ठन्	मैत्रा. १।२
आदातव्यमेवाप्येति य आदातव्य-		आदित्यमेव भगवो राजन्निति होवाच	छांदो. ५।१३।१
मेवास्तमेति [सुबालो. १।७+	बृह. २।१।९	आदित्यमेवाप्येति य आदित्य-	
आदानादादित्यः	मैत्रा. ६।७	मेवास्तमिति	सुबालो. १।२
आदायात्मानं परिपतन्ति	छां. उ. २।२।४	आदित्यलोकेषु गार्गीति	
आदावग्निमण्डलं, तदुपरि सूर्यमंडलं	मं.ब्रा. २।२	(ओताश्च प्रोताश्च)	बृह. ३।६।१
आदावन्तेचमध्ये च जनो यस्मिन्न		आदित्यवद्भास्यविलक्षणोऽहम्	कुण्डिको. १६
विद्यते । येनेदं सततं व्याप्तं		(?) आदित्यवर्णमूर्जस्वन्तं ब्रह्म	मैत्रा. ६।२४
स देशो विजनः स्मृतः	ते.विं. १।२३	आदित्यवर्णज्योतिस्तमसउपरिविभाति	त्रि.म.ना. ४।३
आदावन्तेचमध्येचभासतेनान्यहतुना	पं.ब्र. १८	आदित्यवर्णं तमसः परस्तात्	भ.गी. ८।९+
आदावन्ते च यन्नास्ति वर्तमाने-		[श्वे.उ. ३।८+चिन्त्यु. १३।१+	त्रि.म.ना. ४।३
ऽपि तत्तथा [वैतथ्यो. ६+	अ. शां. ३१	आदित्यवर्णं तमसस्तु पारे	महावा. ३+
आदावन्ते च सशान्तस्वरूपं..यत्	अ. पू. २।३९	[पारमा. ७।५+	चिन्त्यु १२।७
आदावेव पैप्पलादेन सहोक्तमिति	बृ. जा. १।४	आदित्यवर्णं इमे मणिकुण्डले	इतिहा. ८५
आदिकलापुटितां श्रीकलां		आदित्यवर्णेतपसोऽधिजातोवनस्पति-	
श्रीकलापुटितां...	षोढोप. ३	स्तव वृक्षोऽथ विलवः, तस्य	
आदिभ्रान्तमूर्तिः सावधानभावा	अ. मा. २	फलानि... [क्र.खि. ५।८७।१०	श्री.सू. ६

‘आदित्यवर्णे तपसः’ इति हरिद्रां	
श्रीफले धारयेत्	नारदो. १
आदित्यश्चक्षुर्भूत्वाऽक्षिणीं प्राविशत्	२ ऐत. २।४
आदित्यसन्निधौ लोकाश्चेष्टते स्वयमेव तु	
तथामत्सन्निधावेव समस्तं चेष्टते..	वराहो. ३।१४
आदित्यस्तत्राधिदैवतम्	सुबालो. ५।१
आदित्यस्य सायुज्यं गच्छति	महाना. १।८१
आदित्यस्य मध्य इवेत्याक्षिण्यग्नौ	
चेतद्ब्रह्मेतत्...	मैत्रा. ६।३५
आदित्यस्य रश्मय उभौ लोकौ	
गच्छन्ति...	छां. उ. ८।६।२
आदित्यस्यावृतमन्वावर्तयति	कौ. उ. २।८
आदित्यस्यावृतमन्वावर्तन्ते	कौ. उ. २।९
आदित्यं तृतीयं.. अग्निं तृतीयं.. (मा. पा.)	बृ. उ. १।२।३
आदित्यं तृतीयं वायुं तृतीयं	बृह. १।२।३
(?) आदित्यं ब्रह्मेत्युपास्ते	छा. उ. ३।१९।४
आदित्यं भास्करं भानुं रविं सूर्यं	
दिवाकरम्	वनदु. १२३
आदित्यं सप्तविधं सामोपास्ते	छां. उ. २।९।८
आदित्यः प्रतिहारः	छां. उ. २।१।१
आदित्यः साम	छान्दो. १।६।३
आदित्यः प्रस्तावः	छां. उ. २।२।२
(?) आदित्यः सर्वेषां भूतानां मधु	वृ. उ. २।५।५
आदित्याबन्धमसम्	छान्दो. ४।१५।५
आदित्याज्जायते वृष्टिर्वृष्टेरन्ततः प्रजाः	मैत्रा. ६।३७
आदित्याज्जायते	सूर्यो. ४
आदित्या दक्षिणाभिः	चिन्त्यु. ८।२
आदित्यादापो जायन्ते	सूर्यो. ४
आदित्यादेवा जायन्ते	सूर्यो. ४
आदित्याद्भूमिर्जायते	सूर्यो. ४
आदित्याद्वायुर्जायते	सूर्यो. ४
आदित्याद्देवा जायन्ते	सूर्यो. ४
आदित्याद्द्वेष्टुतम् (आदित्य एति)	बृह. ६।२।१५
आदित्याद्वयोम दिशो जायते	सूर्यो. ४
आदित्यानामहं विष्णुः	भ. गी. १०।२१
आदित्यानामेव तावदाधिपत्यं	
स्वाराज्यं पर्येता	छान्दो. ३।८।४
आदित्यानामेवैको भूत्वा	छान्दो. ३।८।३
आदित्यानां च विश्वेषां च देवानां	
तृतीयस्रवनम्	छांदो. २।२४।१

आदित्यानां विश्वेषां देवानां च... (मा. पा.)	
आदित्याय विश्वदे सहस्रकिरणाय	
धीमहि। तन्नः सूर्यः... [म. ना. ३।१०+ सूर्यो. ७	
आदित्यानीमानि शुक्लानि यजुषि	बृह. ६।५।३
आदित्यास्तस्मान्मा सुञ्चतर्तस्यते...	सहवै. ३
आदित्या रुद्रा मरुतो वसवोऽग्निना-	
वृचो यजुषि सामानि मन्त्रोऽग्नि-	
राज्याहुतिनां रायणः	सुबालो. ६।१
आदित्ये तृप्यति द्यौस्तृप्यति	छांदो. ५।१९।२
(?) आदित्ये ते जोमयोऽमृतमयः पुरुषः	बृह. २।५।५
आदित्येन वाव सर्वे लोका महीयन्ते	तैत्ति. १।५।२
आदित्येन सह सावित्री स्तौति,	
स्तुवति.. प्रातः प्रसुवति	सन्ध्यो. २१
आदित्ये नैवायं ज्योतिषाऽऽस्ते पत्ययते	
कर्म कुरुते विपत्येतीत्येवमेवैतत्	बृह. ४।३।२
आदित्ये पुनः पक्कं क्रव्यादि	सुबालो. १२।१
(?) आदित्ये पुरुष एतमेवाहं ब्रह्मोपासे	बृ. उ. २।१।२
आदित्यैरिन्द्रः सगणो मरुद्भिः	अरुणो. १
[अ. मं. १०।१५।७।३+]	अथर्व. २०।६३।२
आदित्यैरिन्द्रः सह सीषधा तु	अरुणो. १
आदित्यैस्ताम्रं मौक्तिकं देवतैस्तैः	
(लिङ्गं पूजितम्)	सि. शि. २३
आदित्योऽग्निश्च दुर्गिश्च क्रमेण..	महाना. ६।१२
आदित्योऽज्योतिः प्रकाशं करोति	१ ऐत. १।७।४
आदित्यो नव होता	चिन्त्यु. ७।४
आदित्योऽन्तःकरणमनोबुद्धि-	
चित्ताहङ्काराः	सूर्यो. ९
आदित्यो ब्रह्मेत्यादेशस्तस्योप-	
व्याख्यानम्	छांदो. ३।१९।१
आदित्यो ब्रह्मेत्येके	मैत्रा. ६।१६
आदित्यो वा उद्गीथोऽसौ	
खल्वादित्यो ब्रह्म	शौनको. ४।३
आदित्यो वा एष एतन्मण्डलं तपति	
[महाना. १०।१+ राघोप. २।२+]	सूर्यो. ५
आदित्यो वै तेज ओजो बलम्	महाना. १०।२
आदित्यो वै भर्गश्चन्द्रमा वै भर्गः	सावित्र्यु. १०
आदित्यो वै वचनादानागमन-	
विसर्गानन्दाः	सूर्यो. ६
आदित्यो वै वाक्पाणिपादपायूपस्थाः	सूर्यो. ५

आदित्यो वै श्रोत्रत्वक्चक्षुरसनघ्राणाः सूर्यो. ५
आदित्यो वै शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः सूर्यो. ६
आदित्यो वै व्यानः समानो-

दानोऽपानः प्राणः सूर्यो. ५
आदित्यो वै सावित्री, आदित्येन सह.. सन्ध्यो. २१
आदित्यो ह वै प्राणो रविरेव चन्द्रमाः प्रश्नो. १५
आदित्यो ह वै बाह्यः प्राण उदयति प्रश्नो. ३८
आदिदेवमजं विभुम् भ.गी. १०।१०
आदिबुद्धाः प्रकृत्यैव सर्वे धर्माः... अ.शां. ९२
आदिब्रह्मस्वसंवित् निर्वाणो. ३
आदिमध्यान्तवर्जितः (आत्मा) ते. बि. ४।७६
आदिमध्यान्तशून्यं कैवल्यं.. शान्तं त्रि.म.ना. ७।७
आदिमध्यान्तशून्यं ब्रह्म त्रि.म.ना. १।३
आदिमध्यान्तहीनोऽस्मिन्माकाशसदृशः ते. बि. ३।१०
आदिमध्यान्तहीनोऽहमाकाशसदृशः.. ब्र.वि. ९१
आदिमध्यावसानेषु दुःखं सर्वमिदं यतः अक्षुप. ५०
आदिरन्तश्च चिन्मात्रं गुरुशिष्यादि
चिन्मयं... अदृश्यं ते. बि. २।३१
आदिरिति द्व्यक्षरं प्रतिहार इति
चतुरक्षरं, तत् इहैतत्समम् छान्दो. २।१०।२
आदिर्न विद्यते यस्य तस्य ह्यादि-
र्न विद्यते अ.शां. २३
आदिशक्तिरुमा चैषा... अमन. २।११
आदिशक्त्या भूर्भुवःस्त्रीणि स्वर्गभू-
पातालानि... त्रि.ना. १।१
आदिशान्ता ह्यनुत्पन्नाः प्रकृत्यैव... अ.शां. ९३
आदिश्च भवति य एवं वेद माण्डू. ९+
आदिः स संयोगनिमित्तहेतुः श्वेता. ६।५
आदिसामान्यमुक्तम् आगमो. १।१९
आदेश आत्मा, अथर्वाङ्गिरसः पुच्छम् तैत्ति. २।३
आदेशमध्यकटयन्तमग्निस्थान-
मुदाहृतम् त्रि.ब्रा. २।१३८
आदौ जलधिजीमूतभरीनिर्झरसम्भवः ।
मध्ये मर्दलशब्दाभः (सिद्धे योगे
श्रूयमाणो नादः) ना. बि. ३४
आदौ तारकवृक्षयते
(ब्रह्मसाक्षात्कारचिह्नं) मं. ब्रा. २।३
आदौ पुरुषोत्तमस्य... लीला भवन्ति सामर. ५

आदौ बुद्धास्तथा मुक्ताः अ. शां. ९८
आदौ रोगाः प्रणश्यन्ति पश्चाज्जाड्यं
शरीरजम् । ततः समरसो भूत्वा.. यो. शि. १।४६
आदौ विनायकं सम्पूज्य स्वेष्ट-
देवतां नत्वा शाण्डि. १।४।२
आदौ वेदादिषु चार्थ (मंत्रोद्धारः) द. मू. ५
आदौ शमदमप्रायैर्गुणैः शिष्यं
विशोधयेत् । पश्चात्सर्वमिदं
ब्रह्म शुद्धस्वमिति बोधयेत् महो. ४।४
आद्यत्रयं ब्रह्मरूपं (अस्ति भाति-
प्रियात्मकं) सरस्व. ४८
आद्यन्तवन्तः कौन्तेय भ. गी. ५।२२
आद्यन्तशून्याः कवयः पुराणाः वनदु. २३
आद्यन्ताभाववानहम् ते. बि. ३।२९
आद्यं वाग्भवं द्वितीयं कामराजं...
क्रमेण स्मरेत् कामराज. १
आद्यं पुरुषमीशानं पुरुद्वतं पुरुष्टुतं विष्णुह. १।७
आद्यानि चत्वारि पदानि परब्रह्म-
विकासीनि त्रि. ता. १।४
आद्या माया भवेच्छाङ्गं पद्मं
विश्वं करे स्थितम् गोपालो. २।३१
आद्या विद्यागदावेद्या सर्वदामेकरे स्थिता गोपालो. ३।२
आद्या व्यक्ताद्वादशमूर्तयः सर्वेषु लोकेषु
सर्वेषु देवेषु.. तिष्ठन्तीति गोपालो. ३।२
आद्यो रा तत्पदार्थः स्यान्मकार-
स्त्वम्पदार्थवान् रामर. ५।१३
आर्द्रा पुष्करिणीं पुष्तीं पिङ्गलां पद्म... श्रीसू. १४
आर्द्रा यः करिणीयष्टी सुवर्णां हेम... श्रीसू. १३
आधयो व्याधयोऽधियाम् अक्षुप. २६
आधानकरणी च द्विस्थानं सन्ध्यक्षरं २ प्रणवो. १६
आधारचक्रमहसा विद्युत्पुञ्ज-
समप्रभा । तदा मुक्तिर्न सन्देहः यो. शि. ६।२६
आधारनवकमुद्राः शक्तयः भावनो. २
आधारमानन्दमखण्डबोधं यस्मिँल्लयं
याति पुरत्रयं च कैव. १४
आधाररहितोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।९
आधारवातरोधेन विश्वं तत्रैव दृश्यते यो. शि. ६।२९
आधारवातरोधेन शरीरं कम्पते यदा,
.. योगी नृत्यति सर्वदा यो. शि. ६।२८

आधारशक्तिरव्यक्ता ययाविश्वं प्रवर्तते यो. शि. २।१२
 आधारशक्त्यावधृतः कालाग्निरयमूर्ध्वगः वृ. जा. २।९
 आधारं गुदमित्युक्तं स्वाधिष्ठानं तुल्लङ्घनं योगकुं. ३।१०
 आधारं प्रथमं चक्रं स्वाधिष्ठानं द्वितीयकं ध्या. वि. ४३
 आधारं सर्वभूतानामनाधारं (ब्रह्म).. यो. शि. ३।१८
 आधाराख्ये गुदस्थाने पङ्कजं यच्चतुर्दलं,
 तन्मध्ये प्रोच्यते योनिः.. ध्या. वि. ४२
 आधाराज्जायते विश्वं विश्वं तत्रैव यो. शि. ६।२२
 लीयते । ..गुरुपादं समाश्रयेत्
 आधारादिषु चक्रेषु.. परं तत्त्वं
 न तिष्ठति अमन. १।३
 आधाराद्वायुमुत्थाप्य स्वाधिष्ठानं.. हंसो. ४
 (?) आधाराद्ब्रह्मरन्ध्रपर्यन्तं ध्यायन् हंसो. ४
 आधारे कमलालयम् (आत्मतीर्थं) जा. द. ४।४९
 आधारे दहरेऽव्यक्ते स्वर्णस्फटिक-
 वैद्रुमम् (शिवलिङ्गं) सदानं. २
 आधारे (चक्रे) पश्चिमं लिङ्गं
 कवाटं तत्र विद्यते यो. शि. ६।११
 आधारे ब्रह्मचक्रं त्रिरावृत्तं
 भगमण्डलाकारं सौभाग्य. २४
 आधारे (चक्रे) सर्वदेवताः, आधारे
 सर्ववेदाश्च यो. शि. ६।२९
 आधिष्ठये सर्वसाम्ये वा नोपपत्ति-
 र्हि भिद्यते अद्वैतो. १०
 (अथ) आधिदैवतमग्निः पादो वायुः
 पाद आदित्यः पादो दिशः पाद
 इत्युभयमेवादिष्टं भवति छान्दो. ३।१८।२
 आधिदैवतमाकाशो ब्रह्मेत्युभय-
 मादिष्टं भवति छान्दो. ३।१८।१
 आधिदैविकी या सृष्टिः सा...
 लोकतां प्राप्नोति सामर. ६+
 आधिपत्यं स्वराज्यं पर्येता छा. उ. ३।६।४
 [३।७।४+३।८।४+३।९।४+
 आधिभौतिकदेहं तु ३।१०।४
 आधीतं बहिः, केतो अग्निः योगकुं. १।७७
 आध्यात्मिकी कथां मुक्त्वा भिक्षा-
 वार्तां विना.. वृथा जलपोन्य उच्यते चिरयु. १।१
 आनखाग्नेभ्यो यथा क्षुरः क्षुरधाने.. १ सं. सो. २।८४
 आनन्द आत्मा, ब्रह्मपुच्छं प्रतिष्ठा वृ. उ. १।५।७
 तैत्ति. २।५

आनन्द इत्येनदुपासीत बृह. ४।१।६
 आनन्दक्रियासृतत्वफला कात्याय. १
 आनन्दघन एवाहमहं ब्रह्मास्मिकेवलं ते. वि. ३।२६
 आनन्दघनमव्ययम् अध्यात्मो. ६१
 आनन्दघनरूपोऽस्मि परानन्दघनो.. ते. वि. ४।३
 आनन्दघन ह्येवमस्मात्सर्वस्मात्... नृसिंहो. २।३
 आनन्दत्वं सदा मम वराहो. ३।१०
 आनन्दत्वात्तमे दुःखमज्ञानाद्भाति
 सत्यवत् । आ. प्र. ३१
 आनन्दं मोदनं ज्योतिरिन्दोरेता
 उ वै मण्डला मण्डयन्ति त्रिपुरो. ४
 आनन्दपादस्तृतीयः (ब्रह्मणः) त्रि. म. ना. १।४
 आनन्दप्राधान्येनानन्दसाकारः त्रि. म. ना. २।२
 आनन्दभरितस्यान्तोवैदेहीमुक्तएवसः ते. वि. ४।३८
 आनन्दभुक्चेतोमुखः प्राज्ञः [माण्डू. ५+ रामो. २।३+
 [ग. शो. १।३+५।६+नृ. पू. ४।२ नृसिंहो. १।३
 आनन्दभुक्तथा प्राज्ञः [आगम. ३+ यो. चू. ७२
 आनन्दमय आत्मा तु ततोऽन्यश्चान्तरः.. कठरु. २२
 आनन्दमयस्तु पुरुषोत्तमोऽतिरिच्यते सामर. ९७
 आनन्दमिश्राशी निर्वाणो. ४
 आनन्दमन्तर्निजमाश्रयन्तमाशा-
 पिशाचीमवमानयन्तम्.. मैत्रे. १।१७
 आनन्दमयो ज्ञानमयो विज्ञानमय
 आदित्यः सूर्यो. ६
 आनन्दमयो ह्यानन्दभुक् चेतोमुखः
 प्राज्ञस्तृतीयः पादः [रामो. २।३+ माण्डू. ५+
 [नृ. पू. ४।२+नृसिंहो. १।३
 आनन्दमात्ररूपोऽस्मि... यः
 स जीवन्मुक्त उच्यते ते. वि. ४।३
 आनन्दमात्रोऽयं करपादे तेजोमयो-
 ऽमृतमयः सामर. ३९
 आनन्दमेतज्जीवस्य यज्ज्ञात्वा
 मुच्यते बुधः ब्रह्मो. २२
 आनन्दमेवाप्येति य आनन्द-
 मेवास्तमेति, तुरीयमेवाप्येति. सुबा. १।१, १३
 आनन्दयति दुःखाह्वं जीवात्मानं
 सदा जनः कठरु. २८
 आनन्दयितव्यमेवाप्येति य
 आनन्दयितव्यमेवास्तमेति सुबालो. १।९

आनन्दयिता कर्ता	मैत्रा. ६।७	आनन्दामृतरूपोऽहमात्मसंस्थोऽहं..	ब्र. वि. ९२
आनन्दरसस्तु महालीलायाः		(अथ) आनन्दामृतेनैतांश्चतुर्धासम्पूज्य	नृसिंहो. ३।४
कारणं भवन्तिराम्	सामर. ९९	आनन्दिनः प्राणा भवन्ति, अन्नं बहु..	छां. उ. ७।१०।१
आनन्दरूपममृतं यद्विभाति (तत्पश्यति)	मुण्ड. २।२।७	आनन्देन च सन्तुष्टो सदाभ्यास-	
आनन्दरूपस्तेजोरूपः	ग. शो. २।४	रतो भवेत्	अमन. २।५२
आनन्दरूपास्तिष्ठन्ति		आनन्देन जातानि जीवन्ति (भूतानि)	तैत्ति. ३।६
कामायाज्ञं भविष्यति	प्रश्नो. २।१०	आनन्देन सदा पूर्णः सदा ज्ञानमयः	
आनन्दरूपे आश्रिताः... तन्मयतां		सुखम् । तथाऽऽनन्दमयश्चापि..	कठरु. २४
प्रपेदिरे	सामर. १०२	आनन्दैकघनाकारा... सप्तमी	
आनन्दरूपेषु पुरुषोऽयं रमते	सामर. ३	भूमिका भवेत्	अ. पू. ५।८५
आनन्दरूपोऽहं खण्डबोधः	बराहो. ३।३	आनन्दैकघनाकारा सुषुप्ताख्या	
आनन्दवांश्च भवति, यो हैवं वेद	मैत्रा. ६।१३	तु पञ्चमी (भूमिका)	अ. पू. ५।८८
आनन्दव्यूहमध्ये सहस्र...		आनन्दो गोष्पदायते	१ अथ भू. ३
चिन्मयप्रासादम्	त्रि. म. ना. ७।९	आनन्दोऽजरोऽमृतः (एष प्राणः)	कौ. उ. ३।९
आनन्दश्च तथा प्राज्ञं विद्यावृत्ति		आनन्दो नाम सुखचैतन्यरूपोऽपरिमित-	
निबोधत	आगम. ४	नन्दसमुद्रोऽवशिष्टसुख.. (पाठः)	सर्वसा. ४
आनन्दं संवलितयामाययाऽऽनन्दा-		आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात्	तैत्ति. ३।६
रमक एव भवति	सामर. ९९	आनन्दो भवति, स नित्यो भवति	ग. शो. ५।८
आनन्दं नाम सुखचैतन्यस्वरूपो-		आनन्दोऽसि परोऽसि त्वं	ते. वि. ५।६६
ऽपरमितानन्दसमुद्रोऽवशिष्ट-		आनीय मुदितात्मानमवलोक्य	
सुखस्वरूपश्चानन्द इत्युच्यते	सर्वसारो. ६	ननाम च	महो. २।२८
आनन्दस्य रतेः प्रजातेर्विज्ञातारं		आनुष्टुभस्य मन्त्रराजस्य नारसिंहस्य	
विद्याभ्रेत्यां विजिज्ञासीत	कौ. उ. ३।८	फलं नो ब्रूहि भगवः	नृ. पू. ५।९
आनन्दं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति	तैत्ति. ३।६	आनुष्टुभस्य मन्त्रराजस्य नारसिंहस्य	
आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् विभेति		महाचक्रं नाम चक्रं नो ब्रूहि भगवः	नृ. पू. ५।१
कदाचन [तैत्ति. २।४ +	शरभो. १८	आनुष्टुभस्य मन्त्र.. शक्तिं बीजं नो ब्रूहि	नृ. पू. ३।१
आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् सच्चिदानन्द-		आनुष्टुभस्य मन्त्रराजस्य नारसिंहस्या-	
स्वरूपो भवति	ना. उ. ता. १।१	ङ्गमन्त्राजो ब्रूहि भगवः	नृ. पू. ४।१
आनन्दं रतिं प्रजापति ते मयि दध		आनुशंस्यं सतां सङ्गः पारमैकान्त्यहेतवः	भवसं. ५।२१
इति पुत्रः	कौ. उ. २।१५	(हौ) आनोदिवो बृहतः पर्वतादा	ऋ. मं. ५।४३।११
आनन्दं रतिं प्रजाति मे त्वयि		[+ तै. सं. १।८।२२।१ +	सरस्व. ८
दधानीति पिता	कौ. उ. २।१५	आन्तरमग्निहोत्रमित्याचक्षते	कौ. उ. २।५
आनन्दं विज्ञानस्य (रसः)	मैत्रा. ६।१३	आन्तरं कर्म कुरुते यत्रारम्भः स उच्यते	बराहो. ५।७३
आनन्दं परमालयं (आनन्दकोशं)	मैत्रा. ६।२७	(?) आप एव तदशितं नयन्ते, तद्यथा...	छांदो. ६।८।३
आनन्दा नाम ते लोकाः—[मा पा.]	कठो. १।३	आप एव भगवो राजन्निति (मा. पा.)	छा. उ. ५।१६।१
(अथ) आनन्दान्मुदः प्रमुदः सृजते	बृह. ४।३।१०	आप एव यस्यायतनं, हृदयं लोको...	बृह. ३।९।१६
आनन्दाद्वयेव खल्विमानि		आप एवेदमग्र आसुः, ता आपः ..	बृह. ५।५।१
भूतानि जायन्ते	तैत्ति. ३।६	आप एवेमा मूर्ताः, अप उपास्व	छांदो. ७।१०।१
आनन्दाब्धिर्यः परः सोऽहमस्मि	मैत्रे. १।१५		

आप एवेमा मूर्ताः, येयं पृथिवी छांदो. ७।१०।१
 (१) आप ऐक्षन्त बह्वयः स्याम छांदो. ६।२४
 आप ओषधयो वनस्पतयः, तैत्ति. १।७।१
 आकाश आत्मा
 आपस्कार्पण्यमुत्साहो मदो मान्धं
 महोत्सवः । यन्नयन्ति न वैरूप्यं
 तस्य नष्टं मनो विदुः अ. पू. ४।१३
 आपतत्सुयथाकालं सुखदुःखेष्वनारतौ,
 सञ्ज्यासयोगिनौ विद्वि शान्तौ.. महो. ६।४७
 आपतत्सु यथाकालं.. न दृश्यति
 ग्लायतियः स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २।४३
 आपदः क्षणमायान्ति क्षणमायान्ति
 सम्पदः.. सर्वं नश्वरमेव तत् महो. ३।१३
 आपदां पतयः पापा भावा
 भवविभूतये भवसं. १।२६
 आपद्यमानोऽस्ति प्रकृतिपुरुषः सामर. २६
 आपयतो वै तावन्त्योन्यस्य कामं छान्दो. १।१।७
 आपयिता ह वै कामानां भवति छान्दो. १।१।७
 आपश्छन्दांसि, आपो ज्योतींसि महाना. १।१।१
 आपश्च तेजश्च तेषां संकुप्त्यै वर्षं छां. उ. ७।४।२
 आपश्च तेषां संकुप्त्यै वर्षं संक.. (मा. पा.),
 आपश्चापो मात्रा च, तेजश्च तेजो-
 मात्रा च, वायुश्च वायुमात्रा च प्रश्नो. ४।८
 आपस्तेजसि प्रलीयंते, तेजो वायौ.. सुबालो. २।२
 आपः पिण्डीकरणे (शरीरस्य) गर्भो. १
 आपः पीताम्बेधा विधीयंते, तेषां यः
 स्थविष्ठो धातुस्तन्मूर्त्तं भवति छान्दो. ६।५।२
 आपः पुनन्तु पृथिवीं पृथिवी पूता... महाना. १।१।२
 [+ तै. आ. १०।२३।१ प्रा हो. १।८
 आपः प्राणा वा आपः पशवः महाना. १।१।१
 आपः प्रोक्षणीभिः, ओषधयो बहिषा चित्त्यु. ८।१
 आपः शब्दस्पर्शरूपरसगंधाः त्रि. ब्रा १।३
 आपः सत्यं, आपः सर्वा देवताः महाना. १।१।१
 आपः सन्धिः, वैद्युतः सन्धानम् तैत्ति १।३।२
 आपः सम्राट्, आपो विराट्, आपः स्वराट् महाना. १।१।१
 आपः सर्वा देवताः, आपो भूर्भुवः स्वः महाना. १।१।१
 आपः सृजते तेज उपास्वेति छांदो. ७।११।१
 आपः सृजंतु (सजंतु) स्निग्धानि चिह्नीत
 वस मे गृहे [क्र. खि. ५।८७।१० श्री. सू. १२

आपः स्वराट्, आपश्छन्दांसि महाना. १।१।१
 आपाण्डुरउदानस्तु (च) व्यानो ह्यर्चिः अ. ना. ३८
 आपादमस्तकमहं मातापितृविवर्जितः।
 इत्येको निश्चयो... बन्धाय... महो. ६।५५
 आपान्तमन्युस्तृपलप्रभर्माधुनिः.. महाना. ९।४
 आपायोर्हृदयान्तं च वह्निस्थानं . १ यो. त. ९१
 आपाः ३ इत्याप इति १ ऐत. १।८।१
 आपिः पिता सूरमहस्य विष्वक् बा. सं. १३
 आपिपीलिकाभ्य उपजीवन्ति वृ. व. १।४।१६
 (१) आपूर्यपक्षस्य पुण्याहे द्वादशाहं.. वृ. व. ६।३।१
 आपूर्यमाणपक्षाद्यान् षडुदेति
 मासास्तान् [छांदो. ४।१५।१ + ५।१०।१
 आपूर्यमाणपक्षाद्यान् षणमासानुद-
 ङ्गादित्य एति बृह. ६।२५।२
 आपूर्यमाणमचलप्रतिष्ठं... स
 शान्तिमाप्नोति.. [१ अवधू. ७ + अ. गी. १।७०
 आपो ज्योतिरश्रं बहु कुर्वन्ति तैत्ति. ३।११
 आपोज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः
 सुवरोम् [महाना. १।१।७ + १६।१ + प्रा. हो. १।७
 [राधो. ४।२ + तै. आ. १०।१५।१
 आपोज्योती रसोऽमृतं.. ब्रह्म भूर्भुवः
 स्वरोम् [अ. शिरः ३।१३ + वनदु. १२१ + बटुको. २७
 आपो ज्योतीषि, आपो यजूषि महाना. १।१।१
 आपो दिशो नक्षत्राणि चन्द्रमाः छांदो. ४।१२।१
 आपो नैनं हृदयन्ति सामर. १००
 आपोऽन्नम्, आपोऽमृतम् महाना. १।१।१
 (अथ) आपोऽप्यायनादित्येवं ह्याह मैत्रा. ६।७
 आपोभिर्गिरः, मनो हविः चित्त्यु. ६।१
 आपो भित्त्वा तेजो भिनन्ति सुबालो. १।१।२
 आपो भूर्भुवः सुवरापञ्चम् महाना. १।१।१
 आपोमयः प्राणः, तेजोमयी वाक् छांदो. ६।५।४
 [६।६।५ + ६।७।६
 आपोमयः प्राणो न पिबतो विच्छेत्स्यते छांदो. ६।७।१
 आपोऽमृतम्, आपः सम्राट् महाना. १।१।१
 आपोमयो वायुमय आकाशमयः (आत्मा) बृह. ४।४।५
 आपो यजूषि, आपः सत्यम् महाना. १।१।१
 आपो रेतो भूत्वा शिशं प्राविशत् २ ऐत. २।४
 आपोऽर्धचन्द्रं शुक्लं च वंवीजं १ यो. त. ८८
 आपो वरेण्यम्, चन्द्रमा वरेण्यम् सावित्र्यु. १०

आपो वा अन्नम्, ज्योतिरन्नादम्	तैत्ति. ३।८	आप्यायस्व मदितमसोमविश्वामि-	
आपो वा अपोऽन्तरात्मा	पारमा. ५।७	रूतिभिः [क्र.मं. १।९१।१७+	वा.सं. १२।११४
आपो वा अर्कस्तद्यद्वापां शर आसीत्	बृह. १।२।२	[+तै.सं. १।४।३२।१	चिन्त्यु. १७।१
आपो वा इदमसत्सलिलमेव	वृ.जा. १।१	आप्यायन्तु ममाङ्गानि वाक्पाणि..	शान्तिपाठः
आपो वा इदमासत्सत्सलिलमेव	नृ.पू. १।१	आप्याययंस्तेतथावीतशोकभयावभूवुः	२प्रणवो. २७
आपो वा इदं सर्वं विश्वा भूतानि..	महाना. १।११	आप्यायस्व समेतु ते...सं ते पयांसि	
आपो वाऽन्नं ज्योतिरन्नादम्	सुबालो. १।४।१	...यमादित्या... एनास्तिमन्त्रचो..	कौ.उ. २।८
आपो वावान्नाद्भ्यस्तस्माद्यदा वृष्टिर्न..	छांदो. ७।१०।१	आप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोम	
आपो विराट्, आपः स्वराट्	महाना. १।११	वृष्ण्यम् [क्र.मं. १।९१।१६+	वा.सं. १२।११२
आपो वै खलु मे ह्यसावयं तेलोकइति	कौ.उ. १।७	[+तै.सं. ३।२।५।३+	वनदु. २६
आपो वै सर्वा देवताः, सर्वाभ्यो		आप्यायस्वापक्षीयस्वेति	वृ.उ. ६।२।१६
देवताभ्यो जुहोमि स्वाहा	ना.प. ३।७७	आ प्राद्यावापृथिवी अन्नरिक्षं	सहैवै. १७
[+याज्ञव. १+जावा. ४+	प.१ प. ४	[क्र.मं. १।११५।१+ अ.र्व.	१३।२।३५
आपो ह वाऽग्ने आसन्	गोपीचं. २७	आप्लवस्व प्रप्लवस्व आण्डीभव	अरुणो. १
आपोऽहं, तेजोऽहं, गुह्योऽहम्	अ.शिरः १।१	आब्रह्मबीजदोषाः..मंत्रेणानेननाशिताः	रामो. ५।२५
आपो हास्मै श्रद्धां सन्नमन्ते		आब्रह्मभुवनलोकाः	भ. गी. ८।१६
पुण्याय कर्मणे	१ऐत १।७।६	आब्रह्मस्तम्बपर्यंतं तनुमस्याःप्रचक्षते	गुह्यका. २३
आपो हि एता मयोभुवः[क्र.मं. १०।५।१	महाना. ५।१२	आब्रह्म स्थावगान्तमनन्ताखिला-	
+अ.र्व. १।५।१+साम. २।११८७+	वा.सं. ११।५०	जाण्डभूतम्	महावा. २
आपोहिष्ठेत्यभ्युक्ष्यप्राणायामान्कृत्वा	सन्ध्यो. १	आभासमात्रकं ब्रह्मन्.. सन्त्यज्य	
आप्रकाममात्मकाममकामरूपं...	वृ.उ. ४।३।२१	निराभासो भवोत्तम	अ.पू. ५।३४
आप्रकाम आत्मकामो न तस्य प्राणा		आभासमात्रमेवेदं..सम्यग्ज्ञानंविदुर्बुधाः	अ.पू. ५।३३
उत्क्रामन्ति [वृ.उ. ४।४।३	नृसिंहो. ५।२	आभि- (कृष्णपरिवाररूपाणिः)	
आप्रकामस्य कामस्य का स्पृहा..	आगम. ९	भिन्नो न वै विभुः	कृष्णो. २५
आप्रतम उक्कृष्टम एतदेव ब्रह्मापि..	नृसिंहो. ५।६	आभूत्या सहजा वज्र सायक सहो..	
आप्तेरादिमत्त्वाद्वा स्थूलत्वान्...		[क्र.मं. १०।८।४।६+अ.र्व. ४।३१।६+	वनदु. ११२
(चतुर्गत्मा)	नृसिंहो. २।४	आ भ्रमध्यानु मूर्धान्तमाकाश-	
आप्तेरादिमत्त्वाद्वा आप्रोतिहवै. कामान्	माण्डू. ९	स्थानमुच्यते	१यो.न. ९७
आप्तेपदेशगम्योऽसौ (ब्रह्मात्मा)	ब्र. वि. ३३	आमपात्रेऽग्निमुपसमाधाय	वृह. ६।४।१२
आप्तेति मनसस्पति, वाक्पति-		आमस्यामं१हि ते महि स हि	
श्चक्षुष्पतिः	तैत्ति. १।६।२	राजेशानोऽधिपतिः स मा१	
आप्तेति सर्वान्कामांस्तृप्तिमान्भवति	छांदो. ७।१०।२	राजेशानोऽधिपतिं करोतु	वृह. ६।३।५
आप्तेति स्वाराज्यं, आप्रोति मनस..	तैत्ति. १।६।२	आ माऽऽयन्तु ब्रह्मचारिणः स्वाहा	तैत्ति. १।४।४
आप्तेति ह वा इदं सर्वमादिश्च		आ मां मेधा सुरभिर्विश्वरूपा	महाना. १३।५
भवति, य एवं वेद	नृसिंहो. २।४	आयतनवतो ह लोकाञ्जयति	छांदो. ४।८।४
आप्तेतिहवैसर्वान्कामानादिश्चभवति	माण्डू. ९	आयतनवानस्मिंलोके भवति	छांदो. ४।८।४
आप्तेतीहादित्यस्याज्यं परो		आयतनं जनानां (भवति) य एवं वेद	वृह. ५।१।४, ५
हास्यादित्यजयाज्यो भवति	छांदो. २।१०।६	आयतनं नः प्रजानीहि यस्मिन्	
आप्तेत्यमृतत्वमक्षिति स्वर्गे लोके	कौ.उ. ३।२	प्रतिष्ठिता अन्नमदामेति	२ऐत. २।१

आयतनं वै जनानां, मनो वा

आयतनं (मा.पा.)

वृ. उ. ६।१।५

आयतनं स्वानां भवति

वृ. उ. ६।१।५

(१) आयतनाय स्वाहेत्यग्रा-

वाज्यस्य हुत्वा मन्थे सम्पातं..

छां. उ. ५।२।५

आयतमेकांगुलं पादतगोरस्य

मूलं (पुण्ड्रं)

नारदो. १

आयुः प्राणः, प्राणो वा आयुः

कौ. उ. ३।२

आयम्य तद्भावागतेन चेतसा (धनुः)

मुंड. २।२।३

आयस्मिन्सप्त पेरवः

चित्त्यु. १।१।६

आयातुवरदादेवी अक्षरं ब्रह्मर्ममितम्

महाना. १।१।६

आयासाय स्वाहा

चित्त्यु. २०।१

आयुधानामहं वज्रम्

भ. गी. १०।२८

आयुरनु सन्तनुतेति

छांदो. ३।१६।६

आयुरन्नं प्रयच्छति

...

आयुरायासकारणम्

महो. ३।१०

आयुर्दा अग्रे हविषो जुषाणो

घृतप्रतीको...

सहवै. ६

आयुर्यशः कीर्तिज्ञानैश्वर्यवान् भवति

नृ. पू. १।३

आयुर्होपासनेऽमृतम्

वृ. उ. ४।४।१६

आयुष्टे विश्वतो दधदयमभिर्वरेण्यः

सहवै. ६

आयुः पल्लवकोणाग्रलम्बुकणभङ्गुरं

महो. ३।९

आयुः पृथिव्यां द्रविणम्

महाना. १।१।९

आयुस्सत्त्वबलारोग्य-सुख-प्रीति-

विवर्धनाः...

भ. गी. १७।८

आयुः प्रज्ञां च सौभाग्यं.. देहि मे

चण्डिके शुभे

वनदु. २५

आयुः प्रज्ञां तथा शक्तिं प्रसमीक्ष्य..

शिवो. १।६

(१) आ ये धामानि दिव्यानि तस्थुः

श्वेता. २।५

आरण्यान् ग्राम्याश्च ये [पु. सू. ८

ऋ. मं. १०।९०।

[+वा. सं. ३।१६+ तै. आ. ३।१२।४

चित्त्यु. १२।४

आरण्याः पशवो विश्वरूपाः

चित्त्यु. ११।१२

आरब्धकर्मणि क्षीणे व्यवहारो निवर्तते,

कर्मक्षये त्वसौ नैव शाम्ये-

द्विधानसहस्रतः

१ अवधू. १९

आरंभेथामनुसरंभेथां समानं पथा..

सहवै. १०

आरभ्य कर्माणि गुणान्वितानि

भावांश्च सर्वान्विनियोजयेद्यः। तेषां..

श्वेता. ६।४

आरभ्य कुतपे आहं... रौहिणी

नैव लङ्घयेत्

इतिहा. ५९

आरभ्य चासनं पश्चात्.. स्वतन्त्रममृतं

पश्येत्

जा. द. ५।५

आरम्भश्च घटश्चैव तथा परिचयः

स्मृतः। निवृत्तिश्चेत्यवस्था च..

१ यो. त. २०

आरम्भश्च घटश्चैव पुनः परिचय-

स्तथा। निवृत्तिश्चैव.. चतस्र-

स्तस्य भूमिकाः (प्रणवस्य)

वराहो. ५।७१

आराप्रमात्रोऽप्यपरो (ह्यवरो)ऽपि दृष्टः

श्वेता. ५।८

आराधयेद्वाधवं चन्दनाद्यैः

रा. पू. ७।५

आराध्यो भगवानेको... स एव

सर्वथोपास्यः...

भवसं. २।६०

आरामस्य पश्यन्ति न तं पश्यति कश्चन

आरुणिः प्राजापत्यः प्रजापतेर्लोकं

बृह. ४।३।१४

जगाम

आरुणि. १

आरुरुक्षोर्मुनेर्योगम्

भ. गी. ६।३

आरूढपतितापत्यं कुनखीश्याव-

दन्तकः.. नैव संन्यस्तुमर्हति

सं. सो. २।३

आरोग्यं रूपवत्ता च.. शुद्धाग्नेन

भवन्ति हि

भवसं. ४।१०

आरोपितस्य जगतः परिपालनेन

आरो हृदो मुहूर्ता येष्टिहा

वराहो. २।६५

आर्जवं नाम मनोवाक्कायकर्मणां

विहिताविहितेषु... एकरूपत्वम्

शाण्डिल्यो. १।३

आर्तमिव वा एष तन्मेने

आर्तवोऽस्याकाशाद्योनेः सम्भृतो...

आर्षे. २।१

आर्तो जिज्ञासुरर्थार्थी

कौ. उ. १।६

आर्त्विज्यं करिष्यन्वाचि स्वरमिच्छेत्

आर्द्रं ज्वलति, ज्योतिरहमस्मि

भ. गी. ७।१६

आर्द्रं सन्दीप्तमसि विभूरसि

प्रभूरसि (मा. पा.)

वृ. उ. १।३।२५

आर्द्रं सन्दीप्तमसि विभूरसि प्रभूरसि

आलम्बनतया भाति योऽस्मत्प्रत्यय-

महाना. ६।७

शब्दयोः। अन्तःकरणसम्भिन्नबोधः

स त्वंपदाभिधः

वृ. उ. ६।३।४

आललाटादाचक्षुषोऽरामुध्नोराभ्रवो-

मध्यतश्च (भस्मत्रिरेखाः)

वृ. उ. ६।३।४

आलोकयन्तं जगदिन्द्रजालमापत्कथं

मां प्रविशेदसङ्गम्

का रु. ४

मैत्रे. १।१७

आलोमभ्य आनखेभ्यः प्रतिकल्पं
(आत्मानं)

आवपनमाकाशः, आकाशेहीदंसर्व..

आवपनं ह वै समानानां भवति

आवयोरन्तरं न विद्यते

आवयोः पात्रभूतः सन् सुकृती

त्यक्तकल्मषः

आवहन्ती वितन्वाना, कुर्वणा...

आविष्टकमखिलकार्यकारणजा-(अ)

मविद्यापाद एव

आविद्यावीर्म एधि

(?)आविर्भावतिरोभावज्ञातास्वयमेव

आविर्भावतिरोभाव...जनस्य

स्थिरतां यान्ति

आविर्भावतिरोभावहीनःस्वयंभ्योतिः

साक्षीत्युच्यते

आविर्भूतं च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः

पुरुषात्परम् ।

आविर्भूतेऽन्तराकाशे शनकैरवदैवाव-

त्कृद्धातुक्रामः संविशति

आविर्हि शरीरम्

आविष्कृतमेतेनास्य यज्ञं..

(अथ) आविः सन्नभसि निहितं...

अन्तर्हृदयाकाशं वितुदन्ति

आविस्सन्निहितं गुहाचरं नाम

आवीन्माम्, आवीद्विक्कारम्

आवृणोत्यपरा शक्तिः सा

संसारस्य कारणम्

आवृत्तं ज्ञानमेतेन

आवृताज्यं संस्कृत्य पुंसा नक्षत्रेण

मन्थं सन्नीय जुहोति

आवृत्तचक्षुरमृतत्वमिच्छन्

आवृत्तिं चैव योगिनः

आवृत्तौतुविनष्टायांभेदेभातेऽप्ययाति.

आवेदितोऽसौ याष्टीकैर्जनकाय....

आवेद्यश्चेतसो ज्ञानमर्थानां

छन्दतः क्रिया

आशया रक्तवामेति (मनः)

छान्दो.८।८.१

१प्रेत.३।१।२

१प्रेत.३।१।२

त्रि.म.ना.७।१०

कालिको.२

तैत्ति.१।४।१

त्रि.म.ता.२।१

२प्रेत.गां.

सर्वसा.५

भवसं.१।१८

सर्वसा.५

गणप.९

मैत्रा.६।२८

१प्रेत.३।६।७

मैत्रा.६।३४

मैत्रा.६।२७

मुण्ड.२।२।१

तैत्ति.१।१२।१

सरस्व.४३

भ.गी.३।३९

बृह.६।३।१

कौ.उ.४।१

भ.गी.८।२३

सरस्व.४५

महो.२।२१

आयुर्वे.१२

महो.६।७५

आशापत्नीं त्यजेद्यावत्तावन्मुक्तो

न संशयः

(?)आशापराकाशौ तद्भावेऽसौ

आशापाशशतैर्बद्धाः

आशापिशाचीमवमानयन्तम्..

आपत्कथं मां प्रविशेदसङ्गम्

आशाप्रतीक्षे सङ्गतं सृष्टां चेष्टापूर्तं

आशाम्बरो ननमस्कारो...देव-

तान्तरध्यानशून्यः

आशाम्बरो न नमस्कारो न दार-

पुत्राभिलाषी..परित्रादूपरमेश्वरः

आशा यातु निराशात्वमभावं

यातु भावना

आशा रशना, मनो रथः, कामः पशुः

आशा वाव स्मराद्वयसी

आशावैवश्यमुत्सृज्यनिदाघासङ्गतां व्रज

आशाशरशलाकादया दुर्जया

हीन्द्रियारयः

आशां मनुष्येभ्यः (आगायाति)

आशाः समस्ताः प्रतरन्ननु

तमन्तस्तास्ता वसेत्

आशिष्ठोद्विष्टोवलिष्ठः, तस्येयं पृथिवी

आशीर्युक्तानि कर्माणि..नैव

कुर्यान्न कारयेत्

आशेद्धो वै स्मरः..कर्माणि कुरुते

आश्रयवच्चैनमन्यः शृणोति

आश्रयवत्पश्यति कश्चिदेनं

आश्रयवद्ब्रूति तथैव चान्यः

आश्रयो ज्ञाता कुशलानुशिष्टः

आश्रयो वक्ता कुशलोऽस्य लब्धा..

आश्रयोऽस्यवक्ताकुशलोऽलब्धा(मा.पा.)

आश्रमा इति तद्विदः

आश्रमास्त्रिविधा हीनमध्यमो-

त्कृष्टदृष्टयः

आश्रमेष्वेवावस्थितस्तपस्वीचेत्युच्यते

आश्रयाश्रयहीनोऽस्मि

आश्रित्य मामकपदं हृदि भावयस्व

आश्रयकुलपक्षस्य द्वितीयामयुतं

फलम् । अन्नेन वाऽथवा

मैत्रे.२।१२

बृह.६।४।१२

भ.गी.१६।१२

मैत्रे.१।१७

कठो.१।८

प.हं.प.११

याज्ञव.१

अ.पू.५।३८

प्रा.हो.४।३

छान्दो.७।१४।१

अ.पू.५।७

महो.५।७७

छान्दो.२।२२।२

पारमा.८।८

तैत्ति.२।८

ना.प.५।३२

छान्दो.७।१४।१

भ.गी.२।२९

भ.गी.२।२९

भ.गी.२।२९

कठो.२।७

कठो.२।७

कठो.२।७

वैतथ्यो.२७

अद्वैतो.१६

मैत्रा.४।३

मैत्रे.३।९

वराहो.२।४५

इतिहा.९०

आसनद्वयो योगी..वायुचन्द्रेणापूर्य

यया त्यजेत्तया सम्पूर्य

शाण्डि. १।७।५

आश्वाशु गच्छत

रा.पू.४।२५

आश्वासयामास च भीतमेनं

भ.गी.१।१।५

आसनमाहृत्योदकमाहारयाश्चकार

वृ.ड.६।२।४

आसनं तु प्रयत्नेन बुद्ध्या पूजति..

दुर्वासो.२।२

आसनं द्विविधं प्रोक्तं पद्मं

वज्रासनं तथा

योगकुं.१।४

आसनं पद्मकं वज्रा यच्चान्यच्चापि

रोचते । नासाम्रदृष्टि..

यो.शि.१।७०

आसनं पात्रलोपश्च, सञ्चयः

सं.सो.२।७।९

आसनं प्राणसंरोधो ध्यानं चैव समा-

धिकः..एतच्चतुष्टयं विद्विष्य सर्वयोगेषु..

योगरा.२

आसनं प्राणसंरोधः प्रत्याहारश्च धारणा,

ध्यानं समाधिरेतानि योगाङ्गानि

भवन्ति षट् [यो.चू.२+

ध्या.वि.४१

आसनं मूलबन्धश्च देहसाम्यं च..

ते.वि.१।१५

आसनं विजितं येन जितं तेन

जगन्मयम् [त्रि.ब्रा.२।५२+

जा.द.३।१३

आसनं स्वस्तिकं कृत्वा पञ्चपद्मासनं..

योगो.१९

आसनानि च तावन्ति यावन्त्यो

जीवजातयः

ध्या.वि.४२

आसनानि तदङ्गानि स्वस्तिकादीनि..

त्रि. ब्रा.२।३४

आनान्यष्टौ-त्रयः प्राणायामाः,

पञ्च प्रत्याहाराः

शाण्डि.१।१।२

आसनेन हजं हन्ति

प्राणायामेन पातकम्

यो.चू.१०९

आसप्रमान् (त) पुरुषयुगान्पुनाति

अ.शिरः१६+

महो. ६।८४

आसप्रमांस्तस्य लोकान् दिनस्ति

मुण्ड. १।२।३

आसव्यकर्णान्तमूर्ध्वगा शङ्खिनी

शाण्डि. १।४।६

आ सहस्रात् पङ्क्तिं पुनन्ति

महाना १२।१

गणप. १,२,३

आसामङ्गैकां भिन्वीति (गुरुराह)

छांदो.६।१२।१

आसां (योगभूमिकानां) अन्तः-

स्थिता मुक्तिर्यस्यां भूयो न शो वति

महो. ५।२६

आसामपां सर्वाणि भूतानि मधु

बृह. २।५।२

आसां दिशां सर्वाणि भूतानि मधु

बृह. २।५।६

आसां मुख्यतमास्तिस्त्वस्तिस्-

ष्वेकोत्तमोऽत्तमा

जा.द. ४।९

आसां स्त्रीणां सुकृतं वृद्धे

बृह. ६।४।३

आसिञ्चतुप्रजापतिर्धातागर्भदधातुते

बृह. ६।४।२१

[ऋ. मं. १०।१८४।१+

अ.वे.५।२५।५

आसीनोद्वरं व्रजति शयानो यानि सर्वतः

कठो. २।२१

आसुरं भावमाश्रिताः

म. गी. ७।१५

आसु तदा नाडीषु सृप्तौ भवति

छांदो. ८।६।३

आसुरं पार्थ मे शृणु

म. गी. १६।६

आसुरीष्वेव योनिषु

म.गी.१६।१९

आसुरी योनिमापन्नाः

म.गी.१६।२०

आसुवस्वरस्मै, वाचस्पतिः..पिबति

चिन्त्यु. २।१

आस्तिक्यं नाम वेदोक्तवर्माधर्मेषु

विश्वास.

शाण्डि.१।२।१

आस्था नायुषि युज्यते

महो. ३।११

आस्थामात्रमनन्तानां दुःखानामाकर्णं

विदुः । वासनातन्तुबद्धोऽयं..

महो. ५।८५

आस्थिता जनकादयः

म.गी.३।२०

आस्थितो योगधारणाम्

म.गी.८।१२

आस्थिवशिष्टैरन्नपानैश्चा-

ऽऽस्थमाहवनीयमिति

मैत्रा. ६।३६

आस्थामुत्सृज्य धात्स्वाहा(?)

चिन्त्यु. १।२

आस्थनासिकयोर्मध्ये..प्राणसंज्ञोऽनिलः

जा.द. ४।२६

आस्थनासिकयोर्मध्ये हृदयं नाभि-

मण्डलं पादाङ्गुष्ठमिति प्राणस्थानानि

त्रि.ब्रा.२।८०

आस्थनासिकाकण्ठनाभिपादाङ्गुष्ठद्वय

...प्राणः सञ्चरति

शाण्डि.१।४।७

आऽस्य स्त्रियः सुकृतं वृञ्जते

बृह. ६।४।३

आस्येन तु यदाहारं गोबन्धुगयते मुनिः,

तदा समः स्यात्सर्वेषु..सोऽमृतत्वाय

सं.सो.२।७८

कल्पते [ना.प.५।२३+

आहरिष्यामि देवाना..पुलकै-

इच्छादयाम्यहम्

बृ.जा.३।२०

आहवनीयगार्हपत्यदक्षिण-

सभ्याग्निषु

परब्र. ३

आहवनीयः साम सुवर्गो लोको बृहत्

महाना १७।१८

आहवनीये गार्हपत्ये..प्राणापान-

न्यानोदानसमानान् समारोपयेत्

कठश्रु. ४

(?)आहवनीयो भूत्वा मुखे तिष्ठति प्राणाग्नि.२।४
 आहं मा देवेभ्यो वेदा ओमहेवान् वेद १ ऐत.१।८।२
 आहारशुद्धौ चित्तस्य विशुद्धिर्भवति पा.ब्र.४१
 आहारशुद्धौ सत्त्वशुद्धिः, सत्त्वशुद्धौ
 ध्रुवा स्मृतिः छांदो.७।२६।२
 आहारस्त्वपि सर्वस्य भ.गी.१।७।७
 आहारस्यचद्वौभागौतृतीयमुदकस्यच,
 वायोः सञ्चरणार्थाय चतुर्थमव.. सं.सो.२।५९
 आहाराचारधर्माणायत्कुर्याद्गुरुदीश्वरः शिवो ७।३९
 आहारा राजसस्येष्टाः भ.गी.१।७।९
 आहारा विविधा भुक्ताः [गर्भो.४+ निरुक्तो.१।६
 आहाराः सात्त्विकप्रियाः भ.गी.१।७।८

आहास्मिन्नज्ञादौजायते भवत्यस्यान्नं.. १ ऐत.३।१।२
 आ हास्य देवा हवं गच्छन्ति,
 यस्तथाऽधीते संहितो.१।२
 आहिताग्निर्विरक्तश्चेद्देशान्तरगतो
 यदि । प्राजापत्येष्टिमप्स्वेव...
 संन्यसेत् ना.प.३।१०
 आहिताग्निः सदा पात्रं...शूद्रांश्च
 यस्य नोदरे इतिहा.३७
 आहुतीनां यज्ञेन यज्ञस्य दक्षिणाभिः सहवै.१९
 आहुस्त्वामृषयः सर्वे भ.गी.१०।१३
 आहृदयाद्भुवोर्मध्यं वायुस्थानं... १यो.त.९४
 आहो विद्वानमुलोकं प्रेत्य कश्चित्... तैत्ति. २।६

इ

इच्छयाऽऽप्नोति कैवल्यं
 षष्ठेमासि.. (योगी) अ. ना. ३०
 इच्छाज्ञानक्रियाशक्तित्रयं यद्वाव-
 साधनम् । तद्ब्रह्मसत्ता सामान्यं
 सीतातत्त्वमुपास्महे सीतो. १
 इच्छाद्वेषसमुत्थेन [भ.गी.७।२७+ सं. सो. २।३०
 इच्छा द्वेषः सुखं दुःखं भ.गी. १।३।७
 इच्छाद्वेषात्मिका तृष्णा सुख-
 दुःखात्प्रवर्तते आयुर्वे. ६
 इच्छामयेन चैवेषुणेमानि खलु
 हन्ति भूतानि मैत्रा. ६।२८
 इच्छामात्रमविद्येयं तन्नाशोमोक्ष उच्यते महो. ४।१६
 इच्छामात्रं प्रभोः सृष्टिः...मन्तेकाल.. आगम. ८
 इच्छामि त्वा द्रष्टुमहं तथैव भ.गी. १।१।४६
 इच्छारूपो हि योगीन्द्रःस्वतन्त्र -
 स्त्वज्ररामरः यो.शि. १।४३
 इच्छाशक्तिर्महात्रिपुरसुन्दरी भावनो. २
 इच्छाशक्तिरूपां स्वप्नावस्थान...
 तृतीयकूटां मन्यन्ते श्रीवि.ता.३।१
 इच्छाशक्तिस्त्रिविधा(भवति) योग-
 शक्तिर्भोगशक्तिर्वीरशक्तिरिति सीतो.२६,२७
 इच्छाशक्तिः क्रियाशक्तिः
 साक्षाच्छक्तिः (त्रिधा शक्तिः) सीतो. ७
 इच्छते भरतश्रेष्ठ भ.गी. १।७।१२

इडया प्राणमाकृष्य...पश्चाद्विरे-
 चयेत्सम्यक् जा. द. ५।७
 इडया बाह्याद्यायुमापूर्य षोडशमात्रा-
 भिरकारं चिन्तयन् शाण्डि. १।६।१
 इडयावायुमाकृष्य..अकारंतत्रसंस्मरेत् जा.द.६।३,५,७
 इडया वायुमाकृष्य भ्रुवोर्मध्ये
 निरोधयेत्..व्याधिभिर्मुच्यतेहिसः जा.द. ६।२७
 इडया वायुमापूर्य..ओङ्कारं देहमध्यस्थं
 ध्यायेत्.. [ध्या.विं.२०+ १यो.त.४१
 इडया वायुमापूर्य ब्रह्मन् षोडशमात्रया त्रि.ब्रा. ३।९६
 इडया वायुमारोप्य शनैः ,, ,, १यो त.४१
 इडया वेदतत्त्वज्ञस्तथा पिङ्गलयैव च,
 नाभौनिरोधयेत्तेनव्याधिभि-
 र्मुच्यतेनरः जा.द.६।२८
 इडाचपिङ्गलाचैवतस्याःपार्श्वमुपागते यो.शि.५।१८
 इडा च पिङ्गला चैव तस्याः
 सव्येतरे स्थिते त्रि. ब्रा.२।७०
 इडातिष्ठतिवामेन पिङ्गला दक्षिणेन.. क्षुरिको. १६
 इडा तिष्ठति वामेन...तयोर्मध्ये
 परं स्थानं . यो. शि. ६।६
 इडा तु सव्यनासान्तं संस्थिता
 मुनिपुङ्गव जा. द.४।१९
 इडादिमार्गद्वयं विहाय सुषुम्ना-
 मार्गेणागच्छेत् शाण्डि.१।७।३७

इडापिङ्गलयोर्मध्येसुषुम्नासूर्यरूपिणी
 सर्वं प्रतिष्ठितं..तस्मिन्. यो.शि.६।९
 इडापिङ्गलयोर्मध्ये...तत्र सत्यं
 प्रतिष्ठितम् शां.डि.१।७।४१
 इडापिङ्गलयोर्मध्ये...वायुमूर्ध्वं
 च कारयेत् वराहो. ५।६७
 इडापिङ्गलयोः सन्धिं यदा प्राणः
 समागतः । अमावास्या तदा प्रोक्ता जा.द. ४।४२
 इडाचपिङ्गलाचैव सुषुम्ना च तृतीयका
 (गा) (१० नाड्यः) ध्या.वि.५२+ यो.चू.१६
 इडापिङ्गलासुषुम्नाः..नाड्यश्चतुर्दश.. शां.डि.१।४।५
 इडापिङ्गलासौषुम्नाः प्राणमार्गे च
 संस्थिताः यो.चू. २१
 इडापृष्ठभागात्सव्यनेत्रान्तगागान्धारी शां.डि.१।४।५
 इडाया देवताहरिःपिङ्गलायाविरिचिः जा.द. ४।३९
 इडायां चन्द्रमानित्यं चरत्येवमहामुने जा.द.४।३९
 इडायां चन्द्रश्चरति पिङ्गलायां रविः शां.डि. १।४।६
 इडायापिङ्गलायांतुप्राणसंक्रमणं मुने ।
 दक्षिणायनमित्युक्तं... जा. द. ४।४१
 इडायां बहतिप्राणेबद्धापचासनंदं यो.गकुं.१।१०
 इडायां हेमरूपेण वायुर्वामेनगच्छति यो. शि.५।१९
 इडायाः कुंडली स्थानं यदा प्राणः
 समागतः । सोमग्रहणमित्युक्तं.. जा. द. ४।४६
 इडायै स्तुभं घृतवच्चराचरम् चित्त्यु.१।११३
 इडा वामे स्थिता भागे पिङ्गला
 दक्षिणे स्थिता । सुषुम्नामध्यदेशे
 तु प्राणमार्गास्त्रयः स्मृताः ध्या.वि.५५
 इडा समुत्थिता कन्दाद्वामना-
 सापुटावधि त्रि.ब्रा.२।७०
 इडा तु सव्यनासान्तं संस्थिता
 मुनिपुङ्गव जा.द.४।१९
 इत आत्मा ततोऽप्यात्मा नास्त्य-
 नात्ममयं जगत् महो.६।१०
 इतरत्सर्वं महात्रिपुरसुन्दरी बह्वचो. ३
 इतरन्नकर्तव्या मनोवृत्तिर्मनीषिणा शां.डि.१।७।३७
 इतरशास्त्रप्रवृत्तिर्यतेरस्तिचे-
 च्छवालङ्कारवत्... ना.प.५।११
 (अथ)इतरः सव्यंसमन्ववेक्षते कौ.उ.२।१५
 इतरा गर्दभीतरो गर्दभः, इतरा
 विश्वम्भरीतरो विश्वम्भरः सुबालो. २।२

इतरा गौरितरोऽनङ्गानितरा
 बडवेतरोऽश्वः सुबालो.२।२
 इतरान्प्राणान् समखिदत् छान्दो.५।१।१२
 इतरेण चतुर्थेनानिरुद्धनारायणेन
 विश्वान्यासन् मुद्रलो.२।४
 इतरेण तु जीवन्ति यस्मिन्नेता-
 दुपाश्रितौ (प्राणापानौ) कठो.९।५
 (अथ)इतरे दुःखमेवापियन्ति
 [वृ.उ.४।४।१४+ श्वेता.३।१०
 (तथा)इतरोऽभोक्ता कृष्णो भवति गोपालो.१।११
 इतश्चेतश्च सुव्यग्रं व्यर्थमेवाभिधावति महो.३।१८
 इतस्तत्तश्चात्यमानो यत्किञ्चित्प्राण-
 वायुना..स्रोतसा नीयते दारु.. २आत्मो.१८
 इति क्षेत्रं तथा ज्ञानं भ.गी.१३।१९
 इतिखल्वेतस्याक्षरस्योपव्याख्यानं छां.उ.१।१।१०
 इतिगर्वद्वौथावत्तावद्वाप्तं व्योम... ग.शो.३।१३
 इति गुह्यतमं शास्त्रं भ.गी.१५।२०
 इति तान्प्रजापतिरब्रवीदेतै-
 मैत्रैर्नित्यं देवं स्तुवध्वम् नृ.पू.४।३६
 इति ते ज्ञानमाख्यातं भ.गी. १८।६३
 इति त्रिशङ्कोर्वेदानुवचनम् तैत्ति.१।१०
 इति नु कामयमानः (संसरति) बृह.४।४।६
 इति नु जातपुत्रस्याथाजातपुत्रस्याह कौ.उ.२।८
 इति न्यमीमिषदा३इत्यविदेवतम् केनो.४।४
 (?) इति प्राचीनयोग्योपास्व तैत्ति.१।६।४
 इति ब्रह्मवरं लब्ध्वा श्रुतयः...
 वृष्णभाराधयामासुः गोपीचं.२८
 इति भगवतो वचो वदयन्ते छा.उ.८।७।३
 इति मत्वा न सज्जते भ.गी.३।२८
 इति मत्वा भजन्ते मां भ.गी.१०।८
 इति मन्द्र-मध्यम-तालज-ध्वनिभि-
 र्मनसा वाचोवार्थ.. ना.प.४।४६
 इति मानुषीः समाज्ञाः तैत्ति.३।१०।१
 इति मा योऽभिजानाति भ.गी.४।१४
 इति यः पूजयेन्नित्यं...ईश्वरं.. शिवो.७।४२
 प्राप्नोति परमं पदम् ।
 इति व्याहृतिं त्रैष्टुभं छन्दः पञ्चदशं
 स्तोमं..गंधर्वाणमितींद्रियाण्यभवन् २प्रणवो.३
 इतिशुश्रुम पूर्वेषांयेनस्तद्व्याचक्षिरे केनो.१।४

इतिशक्तिमयंचेतोघनाहङ्कारतागतम् ।

कोशकारकमिरिव स्वेच्छया

याति बन्धनम् ।

महो. ५।१२८

इति षोडशकलावृतस्य जीवस्या-

वरणनाशनम्

कलिसं. ३

इतिषोडशकं नाम्नां (हरे रामेति)

नातः परतरोपायः..

कलिसं. ३

इतिसप्तविधो मोहः, पुनरेषः...

श्लिष्टो भवत्यनेकाग्र्यं..

महो. ५।९

इति ह प्रजापतिर्देवाननुशशास

(?) इतिह प्रतीकान्युदाजहार

नृसिंहो. ९।१०

इतिह भगवतोवाचोवेदयन्ते (मा.पा.)

इति ह स्माह कौरव्यायणी पुत्रो वेदः

बृ.उ. ६।२।३

इतिहासपुराणं पञ्चमवेदानावेदपित्र्यं

छां.उ. ८।७।३

राशिं देवं निधिं (अध्येमि)

बृह. ५।१।१

इतिहासपुराणं पुष्पं ता अमृता आपः

छादो. ७।१।२

इतिहासपुराणाख्यमुपाङ्गं

छादो. ३।४।१

च प्रकीर्तितम्

सीतो. २।१

इतिहासपुराणानां रुद्राणां शत-

सहस्राणि...भवन्ति

अ.शिरः-७

इतिहासः पुराणं विद्या उपनिषदः..

[बृह. ४।१।२+४।५।११]

+भैत्रा. ...

इति होक्त्वा याज्ञवल्क्यो विजहार

बृह. ४।५।१५

इतीति न्यमीमिषदा इत्यधिदैवतं

केनो. ४।४

इतीमा महासंहिताः

तैत्ति. १।३।४

इत्थम्भूतक्षयान्नित्यं जीवितं...

उडयाणं कुरुते यस्मात्..महाखगः

बृह. ४।५।१५

इत्थम्भूतमतिः शास्त्रगुरुसज्जन-

सेवया । सरहस्यमशेषेण यथाव-

वराहो. ५।६

दधिगच्छति

अक्षयुष. १।७

इत्थं क्रमाद्विवृद्धेन लयाभ्यासेन

योगिनः । मुञ्जते परमानन्दं..

अमन. १।८२

इत्थं भस्म सुसंपाद्य शुक्लमादाय..

बृ.जा. ३।३०

इत्था जहामि शपमानमिह

बा.मं. ७

इत्था ददश्रे भुवनानि विश्वा

बा.मं. १।१

इत्था न कश्चोरणमाचक्षे

बा.मं. २

इत्यज्ञानविमोहिताः

भ.गी. १।६।१५

इत्यब्रवीन्मे विदग्धः शाकल्यः,

हृदयं वै ब्रह्मोति

बृह. ४।१।७

इत्यर्जुनं वासुदेवस्तथोक्त्वा

भ.गी. १।१।५

इत्यहं वासुदेवस्य

भ.गी. १।८।७४

इत्याह भगवान्ब्रह्माणं नारायणः

तुलस्यु. १।८

इत्यां ते मयि दध इति पुत्रः

कौ.उ. २।१।५

इत्यां मे त्वयि दधानीति पिता

कौ.उ. २।१।५

इत्याद्यां विद्यामभिधायैतस्याः

शक्तिकूटं...लोपामुद्रेयम्

त्रि.ता. १।१।६

इत्युक्तानुशासनासि मैत्रेयि एतावद्दूरे

खल्वमृतत्वम्

बृह. ४।५।१५

इत्युभयमादिष्टं भवत्यध्यात्मं

चाधिदैवतं च

छां.उ. ३।१।८।१,२

इत्येकं परब्रह्मरूपं सर्वभूताधिवासं

तुरीयं जानीते

त्रि.ता. ५।२।१

(ॐ) इत्येतदक्षरं ब्रह्म, तदेवो-

पासितव्यम्

तारसा. २।१

इत्येतद्ब्रह्मजानीयाद्यः स

मुक्तो न संशयः

पं.ब. २।४

इत्येतानुविधं संहितां सन्धीयमानां

मन्य इति ह स्माह बाध्यः

इ.ऐत. २।३।३

इत्येव तदवोचं तदवोचम् (मा.पा.)

इत्येतदवोचं तदवोचम्

छां.उ. ३।१।५।७

इत्येव तदवोचं तदवोचम्

छां.उ. ३।१।५।७

इत्येवं निर्वाणानुशासनम्

(?) इदन्द्रो ह वै नाम, तमिदन्द्रं सन्त-

सुबालो. ७।३

मिन्द्र इत्याचक्षते परोक्षेण

इदमथर्वशीर्षं योऽधीते स पञ्चाथर्व-

इ.ऐत. ३।१।४

शीर्षजपफलमवाप्नोति

इदमथर्वशीर्षं ज्ञात्वा योऽर्चिस्थापयति

देव्यु. ३।४

इदमद्य मया लब्धमिदं प्राप्स्यामि

सुन्दरम्..आत्मनोऽन्यन्नहि..

देव्यु. २।४

इदमद्य मया लब्धमिदं प्राप्स्यामि

इदमन्तरं ज्ञात्वा स परमहंसः

अ. पू. ५।५।८

इदममनस्कमतिरहस्यं यज्ज्ञानेन

कृतार्थो भवति

भ.गी. १।६।१३

इदममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वं

[२, ३, ४, ५, ६, ७, ८]

प. हं. ८

इदमेष्टोत्तरशतं न देयं..नास्तिकाय..

इदमस्तीदमपि मे

मं. ब्रा. ३।१

इदमस्तु ममेत्यन्तमिच्छां..तां

तीक्ष्णशृङ्खलां विद्धि

बृह. २।५।१

इदमेष्टोत्तरशतं न देयं..नास्तिकाय..

मुक्तिको. १।४७

इदमस्तीदमपि मे

भ.गी. १।६।१३

इदमस्तु ममेत्यन्तमिच्छां..तां

तीक्ष्णशृङ्खलां विद्धि

महो. ६।५।१

इदमहं माममृतयोनी महाना. ११३
 इदमोदिपुरुषरूपमात्मनः... ग.शो. ४।४
 इदमाह महीपते भ.गी. १।२१
 इदमिति ह प्रतिजज्ञे, लोकान्वाव.. छांदो. ४।१४।३
 इदमिदं नेत्यनुभूतिरितिकैषेतीयम् नृसिंहो. ७।३
 इदमिष्टमिदं नेति योऽभन्नपि न
 सज्जति। हितं सत्यं प्रियं वक्ति
 तमचिह्नं प्रचक्षते ना.प. ३।६३
 इदमुक्त मयाऽनघ भ.गी. १।५२०
 इदमेव पृथिव्या रूपमिदं दिवः श्रेत. १।२।३
 इदमेव मूर्तं यदन्यत्प्राणाच्च बृह. २।३।४
 इदमेवास्यतद्यज्ञोपवीतं यदात्मध्यानं,
 विद्या शिखा.. [कठश्रु. ९ सं. सो. १।३
 इदमेवास्य तद्यज्ञोपवीतं यदात्माऽऽपः
 प्राश्याचम्यायं विधिः (यतीनां) जाबालो. ५
 इदमेवास्यतत्साधारणमन्नं यद्विदमद्यते बृह. १।५।२
 इदम्मयोऽशोमयः (आत्मा, ब्रह्म) बृ. उ. ४।४।५
 इदं चक्षुः सोऽसावादित्यः बृ. उ. ३।१।४
 इदं च परलोकस्थानं च बृह. ४।३।९, ९
 इदं च सर्वं चिन्मात्रं ते.वि. २।२५
 इदं जगत् सर्वं व्याप्यैव परितिष्ठति ग.शो. ३।७
 इदं जगदहं सोऽयं..स जीवन्मुक्तः वराहो. ४।३०
 इदं ज्ञानमुपाश्रित्य भ.गी. १।४।२
 इदं तद्वज्रतां यातं तृणमात्रं जगत्त्रयम् महो. ४।१३४
 इदं तत्पुष्करं योऽयमाकाशः मैत्रा. ६।२
 इदं तु ते गृह्यतमं भ.गी. ९।१
 इदं ते नातपस्काय भ.गी. १८।६७
 इदं दिवस्तत्रायमन्तरेणाकाशः श्रेत. १।२।३
 इदं नावहेलनया भवितव्यम् महो. ४।२६
 इदं निरालंबोपनिषदं योऽधीते
 गुर्वनुग्रहतः सोऽग्निपूतः.. निरालं. ३२
 इदं पुच्छं प्रतिष्ठा तैत्ति. २।१।१
 इदं प्रणवमेवास्य तद्यज्ञोपवीतं
 य आत्मा याज्ञव. १
 इदं प्रत्याधानं प्राणस्थूणान्नं दाम बृह. २।२।१
 इदं प्रपञ्चं नास्त्येव नोत्पन्नं नोत्थितं.. ते.वि. ५।३१
 इदं प्रपञ्चं यत्किञ्चित् ..सर्वं
 शशविषाणवत् ते.वि. ५।७५
 इदं प्राप्स्यामि सुन्दरम् (मनोरथं) अ.पू. ५।५८

इदं प्राप्स्ये मनोरथम् भ.गी. १।६।३
 इदं ब्रह्म जुषस्व मे महाना. ११।६
 इदं ब्रह्म परं ब्रह्म सत्यं ब्रह्म... ते.वि. ६।३५
 इदं ब्रह्मेदं क्षत्रमिमे लोका इमे देवा
 इमे वेदा इमानि भूतानीदं सर्वं
 यदयमात्मा [बृ. उ. २।४।६+ ४।५।७
 इदं भगव इति (शिष्य आह) छांदो. ६।१२।१
 (अथ) इदं भस्मान्तं शरीरं [ईशा. १७+ बृह. ५।१५।१
 (एवं वा) इदं महद्भूतमनन्तमपरं बृह. २।४।१२
 इदं मानुषं सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।१३
 इदं मे तृतीयसवनमायुगनुसन्तनुते छां. उ. ३।१६।६
 इदं यज्ञोपवीतं तु परमं यत्परायणं ब्रह्मो. १५
 इदं यज्ञोपवीतं तु...सन्धारयेद्यः
 स मुक्तिभाक् परब्र. १९
 इदं यदि तदेवास्ति तदभावादिदं न च ते.वि. ५।१५
 इदं रम्यमिदं नेति बीजं ते दुःखसन्ततेः अ. पू. ५।७०
 इदं वक्ष्याम्यशेषतः भ.गी. ७।२
 इदं वस्तिवति विश्वासं नासावात्म-
 न्युपाययौ महो. २।१३
 इदं वाव तज्ज्येष्ठाय पुत्राय पिता
 ब्रूयात्... छांदो. ३।१०।५
 इदं वाव तत्पुष्करं योऽयमाकाशोऽस्येमाः
 दिशः...अयमर्वागग्निः...प्राणादि-
 त्यावेतावुपासीत... मैत्रा. ६।२
 इदं वाव तद्यदिदमस्मिन्नन्तः-
 पुरुषज्योतिः.. छांदो. ३।१३।७
 इदं वाव तद्योऽयं बहिषा
 पुरुषादाकाशः छांदो. ३।१२।७
 इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेधानिदधे पदम् वा.सं. ५।१५
 [क्र.मं. १।२२।१७+ना पू.ता. ३।१+
 वनदु. ४९, ६२, ७४+ तै. उ. १।२।१३
 इदं वै कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं जाबा. १
 [रामो. १।१+ तारसा १।१
 इदं वै तन्मधु दध्यङ्गुथर्वणोऽश्वि-
 भ्यामुवाच [बृह. २।५।१६, १७, १८, १९
 इदं शरीरं कौन्तेय भ.गी. १।३।२
 इदं शरीरं जरया ग्रस्तं गन्धर्व-
 नगरोपमं..भवति सामर १०१
 इदं शरीरं प्रकृतेर्विकारं प्रोच्यते भवसं. २।७

(अथ) इदं शरीरं षण्णवत्यङ्गुलात्मकं
 भवति. प्राणो द्वादशाङ्गुलाधिकः शाण्डि. १।४।२
 इदं शरीरं स यथा प्रयोज्य
 आचरणे युक्तः छांदो. ८।१२।३
 इदं सत्यमिदं सत्यं सत्यमेतदि-
 होच्यते । अहं सत्यं परं ब्रह्म . वराहो. २।३८
 इदं सत्यं सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।१२
 इदं सर्वमन्तकाले कालाग्निः सूर्यो-
 ऽस्तेऽनुज्ञातो ह्ययमात्मा ददाति नृसिंहो. २।७
 इदं सर्वमसीत्येवैन तदाह कौ. उ. १।६
 इदं सर्वमसृजत्, यदिदं किञ्चित् [तैत्ति. २।६ + छांदो. १।२।५
 (?) इदं सर्वमाददाना यन्ति बृह. ३।९।५
 इदं सर्वमाददीय यदिदं
 पृथिव्यां... (मा. पा.) केनो. ३।९
 इदं सर्वं तस्योपव्याख्यानं [रामो. २।१ + ग. शो. १।१
 इदं सर्वं तस्योपव्याख्यानं
 भूतं भवत्.. ओङ्कार एव माण्डू. १
 इदं सर्वं न मे किञ्चित्.. न मे कालो..
 न मे ध्याता न मे ध्येयं... चिदहं
 ..स जीवन्मुक्त उच्यते ते. बि. १।१३०
 इदं सर्वं यद्ययमात्मा [बृह. २।४।६ + ४।५।७
 इदं सर्वं यद्ययमात्मा मायामात्रः नृसिंहो. ५।१
 इदं सर्वं यद्ययमात्मेति भावयन्कृत-
 कृत्यो भवति मं. ब्रा. २।८
 इदं सर्वं स्वात्मानमेव करोति नृसिंहो. २।७
 इदं हि मनसैवेदं मनुते गोपालो. १।१०
 इदं हि सत्संविन्मयत्वाद्ययमेव नृसिंहो. ९।८
 इदानीमस्मि संवृत्तः भ. गी. १।५।१
 इदानीमस्मीत्यहमेक एव, स्थान-
 भेदादवस्थाभेदः मं. ब्रा. २।७
 इद्धो अग्निरिव विश्वरूपः मैत्रा. ७।१
 इध्मस्येव प्रक्षायतो मातस्योच्छेपि.. सहवै. ८
 इन्द्र एकं सूर्य एकं जजान क्र. मं. ४।५।८।४
 [वा. सं. १७।९२ + तै. आ. १. ०।१०।३ महाना. ८।११
 इन्द्रजालमिव मायामयम् मैत्रा. ४।२
 इन्द्रप्रजापतीद्वारगोपौ (ब्रह्मलोकस्य) कौ. उ. १।३
 इन्द्रमग्निं च ये विदुः सिद्धता
 इव संयन्ति अरुणो. ७
 इन्द्रेमेवाप्येति य इन्द्रेमेवास्तमेति सुबालो. ९।७

इन्द्ररूपिणमात्मानं भावयन्... यो. शि. ५।५३
 इन्द्रलोकेषु (देवलकाः) गार्गि बृह. ३।६।१
 इन्द्रवज्र इति प्रोक्तं मर्मजङ्गानुकीर्तनं क्षुरिको. १३
 इन्द्रश्च विश्वे च देवाः, यज्ञश्च.. अरुणो. १
 इन्द्रश्चैव प्रजापतिश्च, त्रयस्त्रिंशौ वृ. उ. ३।९।२
 इन्द्रप्रेष्ठानि द्रविणानि धेहि
 [क्र. मं. २।२१।६ कौ. उ. २।११
 इन्द्रस्त्रिष्टुप्पञ्चदशो बृहद्वीष्मः मैत्रा. ७।२
 इन्द्रस्त्वं प्राणतेजसा । रुद्रोऽसि
 परिरक्षिता प्रश्नो. २।९
 इन्द्रस्य प्रियं धामोपजगाम (प्रतर्दनः) कौ. उ. ३।१
 इन्द्रस्य वज्रोऽसि वार्तनः शर्ममेभव आरु. ३
 इन्द्रस्यात्मानं दशधाचरन्तम् चित्त्यु. ११।१
 इन्द्रस्यात्मानं शतधा चरन्तम् चित्त्यु. ११।५
 इन्द्रस्यात्मा निहितः पञ्च होता चित्त्यु. ११।३
 इन्द्रस्याभयायासुरेभ्यः क्षयायेमा-
 मविद्यामसृजत् (बृहस्पतिः) मैत्री. ७।९
 इन्द्रस्यायं वज्रः कृतः सार्गलः
 सपरिश्रयः वृ. उ. ६।४।२३
 इन्द्रं विचिक्नुः परमे व्योमन्
 [तै. आ. ३।११।९ + चित्त्यु. ११।९
 इन्द्रं राजानं सवितारमेतम्
 [तै. आ. ३।११।४ + चित्त्यु. ११।४
 इन्द्रं वो विश्वतस्परि हवामहे जनेभ्यः साम. २।९७०
 [क्र. मं. १।७।१० × वनदु. ३९ ५२, ६४, ७५
 अ. व. २०।३९।१
 इन्द्रं शरणं प्रपन्नोऽभूवम् छांदो. २।२२।३
 इन्द्रः स चन्द्रः परमः परात्मा हेरम्बो. ७
 इन्द्रः सत्यादेव नेयाय, सत्यं हीन्द्रः कौ. उ. ३।१
 इन्द्राग्नी मित्रावरुणौ... ते नो
 सुञ्चन्त्वेनसो.. सहवै. ३
 इन्द्रात् परितन्वं मम इति श्रुत. ३।६।३
 इन्द्रादयस्तामसराजसात्मिकाः पा. ब्र. २
 इन्द्रादयो दिक्पतयोऽमृतान्धसो
 वृन्ताग्रगाः सिद्धगणाः ससिद्धाः शबिल्वो. ४
 इन्द्रादयोऽष्टौ दशमे (आवरणे) सूर्यता. ५।१
 इन्द्रियग्रामपदयोः श्वासनिश्वासा-
 पक्षयोः । सञ्चिच्छन्नयोर्मनः पक्षी
 स्थिरः सन्नवसीदति अमन. २।८४

इन्द्रियग्राहनिर्मुक्तनिर्धनी निर्मला-

मृते । अमनस्के हृदे स्नातः

परामृतमुपाश्रुते

अमन २।८९

इन्द्रियविलेऽविवशः प्रणवारुयं प्रणे-

तारं भारूपं (यः पश्यति) सोऽपि

..विशोको भवति

मैत्रा. ६।२९

इन्द्रियस्येन्द्रियस्यार्थे

भ.गी. ३।३४

(?) इन्द्रियं वीर्यमन्नाद्यं रसोऽजायत

छां.उ. ३।१३

इन्द्रियाग्निषु जुह्वति

भ. गी. ४।२६

इन्द्रियाणां गतिरुपरमते

प.हंसो.३,९

इन्द्रियाणां निरोधेन रागद्वेषक्षयेण

च । अहिंसया च भूतानाम-

मृतत्वाय कल्पते [ना.प. ३।४५+ भवसं. ५।९

इन्द्रियाणां पृथग्भावमुदयास्तमयौ

च यत् । पृथगुत्पद्यमानानां

मत्वा धीरो न शोचति

कठो. ६।६

इन्द्रियाणां प्रसङ्गेन दोषमृच्छति..

सन्नियम्य..सिद्धिं निगच्छति

ना.प. ३।३६

इन्द्रियाणां मनश्चास्मि

भ.गी.१०।२२

इन्द्रियाणा मनो नाथो मनोनाथस्तु

मारुतः । मारुतस्य लयोनाथस्तं..

वराहो. २।८०

इन्द्रियाणां मनो भवति (नारायणः)

ना.उ.ता.३।१

(एवं) इन्द्रियाणां यथाक्रमेण शब्द-

स्पर्शरूपरसगन्धाश्चेति विषयाः

शारीरको. १

इन्द्रियाणां विचरणां...बलादाहरणं

तेषां प्रत्याहारः स उच्यते

जा.द. ७।१,२

इन्द्रियाणां हि चरतां

भ.गी. २।६७

इन्द्रियगणि तन्मात्रेषु (विलीयन्ते)

सुबालो. २।२

इन्द्रियाणि दशैकं च

भ.गी. १।३६

इन्द्रियाणि पराण्याहुः

भ. गी. ३।४२

इन्द्रियाणि प्रमाथीनि

भ. गी. २।६०

इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः

भ.गी.३।४०

इन्द्रियाणि मनोबुद्धिकामक्रोधा-

दिकं जितम् । तेनैवविजितं सर्वं

नासौ केनापि बध्यते

यो. शि. १।३९

इन्द्रियाणि वाऽन्नं मनोन्नादं मनोवाऽन्न

सुबालो. १।४।१

इन्द्रियाणि समाहृत्य कूर्मोऽङ्गानीव..

ना.प.३।७४

इन्द्रियाणि समाहृत्य मनसाऽऽत्मनि

धारयेत् ।

जा.द.८।९

न्द्रियाणिसंयोज्यमहिमानं निरीक्षेत मैत्रा. ६।२१

इन्द्रियाणि हयानाहुः

[कठो. ३।४+पैङ्गलो ४।२+ भवसं. २।११

इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेभ्यः

[भ.गी.२।५८+२।६८+ योगो. २३

इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेषु

भ. गी.५।९

इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेभ्यो यत्प्रत्याहरणं

...प्रत्याहारः

१यो.त. ६८

इन्द्रियार्थान् विमृढात्मा

भ. गी. ३।६

इन्द्रियार्थान् पञ्चस्वादूनि भवन्ति

मैत्रा. ६।१०

इन्द्रियार्थास्तद्वद्यो न स्पृशति

मैत्रा. ६।१०

इन्द्रियार्थेषु वैराग्यं

भ. गी. १।३।९

इन्द्रियार्थैर्देवमुक्तोबाह्यज्ञानंनजायते

अमन. १।२१

इन्द्रियेण ते यशसा यश आदद

इत्ययशो भवति

बृह.६।४।७,८

इन्द्रियेण ते रेतसा रेत आददे

बृह. ६।४ १०

इन्द्रियेण ते रेतसा रेत आदधामीति

गर्भिण्येव भवति

बृह. ६।४।११

इन्द्रियेभ्यः परं मनः [भ.गी ३।४२+ कठो.६।७

इन्द्रियेभ्यः परा ह्यर्था ह्यर्थेभ्यश्च

परं मनः [कठो.३।१०+ गुह्यका.४१

इन्द्रियैरस्येन्द्रियाणि संस्पृश्य

कौ.उ.२।१५

इन्द्रियैर्बध्यते जीव आत्मा चैव

न बध्यते

यो.चू.८४

(?) इन्द्रियैर्मनसि सम्पद्यमानैः

प्रश्नो ३।९

इन्द्रियैर्विवशो भवेत्, तानि गाढं

नियम्यापि...

यो.शि.१।२७

इन्द्रेण मुखेन न वै देवा अश्रन्ति न

पिबन्ति, एतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति

छान्दो.३।७।१

इन्द्रेणैव मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति

छान्दो. ३।७।३

(?) इन्द्रे बलं ददानीति

छां.उ.२।२२।५

इन्द्रो गणेशो विष्णुर्गणेशः सूर्यो गणेशः

गणेशो.२।४

इन्द्रो जायते पुरुषोत्तमात्

कृ.पु.सि.२

इन्द्रो न यक्षो वृषभस्तुराषाद्

बा.मं.४

इन्द्रोऽप्राप्यैव देवानेतद्भयं

ददर्श यथैव....

छान्दो.८।९।१

इन्द्रो मायाभिः पुरुरूप ईयते

बृह. २।५।१५

[ऋक्सं.अ.४।७।३३ मं.६।४७।१८

इन्द्रो मायाभिः पुरुहूत ईडे

ग.पू.२।८

इन्द्रोऽयमस्य जायेयं सव्ये चाक्षिण्य-
वस्थिता । समागमस्तयोरेव.. मैत्रा. ७।११
इन्द्रो राजा जगतो य ईशे
[तै.आ.३।१।६+ चित्त्यु.१।१६
इन्द्रो वरुणः सोमो रुद्रः पर्जन्यो यमो
मृत्युरीशानः इति तस्मात्
क्षत्रात्परं नास्ति [बृ.१।४।११+ नृ.पू.२।४
इन्द्रो वै किल देवानामनुजावरमासीत् अव्यक्तो.८
इन्द्रो वैकुण्ठोऽपराजिता सेनेति वा...
अहमेतमुपासे बृह.२।१।६
इन्द्रो ह वै (हैव) देवानामभिप्रवव्राज
विरोचनोऽसुराणां तौहासंविदानौ छान्दो.८।७।२
इन्द्रो ह वै नमैष योऽयं दक्षिणे-
ऽश्नपुरुषः बृह.४।२।२
इम इति ह प्रतीकान्युदाजहार बृह.६।२।३
इम एव त्रयो लोकाः, एषु हीमे.. बृह.३।९।८
इममात्मानमोङ्कारं नो व्याचक्ष्व नृसिंहो.१।१
(एवमेव) इममात्मानमन्तकाले
सर्वे प्राणा अभिसमायान्ति बृह.४।३।३८
इममात्मानमाप्ततममुत्कृष्टतमं .. नृसिंहो.५।७
इममासन्त्यं प्राणमूचुस्त्वं न उद्गायेति बृ.उ.१।३।७
(अथ) इममेव नाम्नोऽयोऽयं मध्यमः
प्राणस्तानि ज्ञातुं दध्निरे बृह.१।५।२१
इममग्न आयुषे वर्चसे कृधि सहवै.६
इममेव नो भगवन्नोङ्कारमात्मान-
मुपदिशेति तथेति नृसिंहो.९।१
(अथ) इममेवाकाशमभिनिष्पद्यन्ते बृह.६।२।१६
इममेवोङ्कारविद्योतं तुरीयतुरीय-
मात्मानमनुष्टुभाऽन्विष्य नृसिंहो.६।२
इमंगुणसमाहार..समाधिरिति कथ्यते अ.पू.२।२।८
इमं च लोकममुं च विज्ञानेनैव
विज्ञानाति छान्दो.७।७।१
इमंचलोकममुंचेच्छतआशामुपास्वेति छांदो.७।१।१
इमं च लोकममुंचेच्छेयेत्यथेच्छते छांदो.७।३।१
इमं चाकृत्रिमानन्दं..साधुसमभ्यसेत् ते.बिं. १।३८
इमं चामुं चामुष्मादादित्यात्प्रतायन्ते छांदो. ८।६।२
इमं चामुं चैवमेवैता आदित्यस्य
रश्मयश्चमौ लोकौ गच्छन्ति छांदो. ८।६।२
इमं प्राप्य भजस्व माम् भ.गी. ९।३३

इमं प्राप्स्ये मनोरथम् भ.गी.१६।१३
इमं राजर्षयो विदुः भ.गी. ४।२
इमं विवस्वते योंगं भ.गी. ४।१
इमं मानवमावर्तं नावर्तेत छांदो.४।१।५।६
इमं मे गङ्गे इति जलमादाय
[वासुदे.३+ गोपीचं.३+ ऊर्ध्वपुं.२
इमं मे गङ्गे यमुने सरस्वति ऋ.मं.१०।७।५।५+
[तै.आ.१०।९।१३+ महाना. ५।२१
इमं मे वरुण शुधीहवमद्याचमृडय
त्वामवस्युरा... [ऋ.अ.१।२।१९
=मं. १।२५।१९ वनदु.४३।५६
इमं लोकं हीनतरं चाविशन्ति मुण्ड. १।२।१०
इमंसंसारमखिलमाशापाशविधायकं महो. ५।१३३
इमावक्षन् लोहिन्योराजयस्ताभिरेनं बृ.उ. २।२।२
इमा आपः सर्वेषां भूतानां मधु बृ. उ. २।९।२
इमा ऋचः सर्वकामार्थदाश्च ये ते
पठन्त्यमला यान्ति मोक्षम् रामपू.५।१०
इमा एव दिश आवरीवर्तिभुवनेऽन्तः १ऐत.१।६।२
(अथ) इमा दशदश नाड्यो भवन्ति
तासामेकैकस्य द्वास्ततिर्द्वास्ततिः
शाखा नाडीसहस्राणि भवन्ति सुबालो. ४।३
इमा दिशः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।६
इमा देवता अङ्ग उ आविरधिदैवतं १ऐत. १।५।१
(?) इमानि च क्षुद्रमिश्राणीव २ऐत. ५।३
इमानि पञ्च महाभूतानि पृथिवी
वायुराकाश आपोज्योतीः २ऐत. ५।३
इमा नु कं भुवना सीषधेम अरुणो. १
इमामधीयानस्तर्कागमपुराणकाव्यादि-
वागीश्वरो भवति तारोप.३
इमामस्य प्राशंजहि, येनेदं विभजामहे नीलरु.३।४
इमावेव गौतमभरद्वाजौ बृह.२।२।४
इमावेव वसिष्ठकश्यपौ बृह.२।२।४
इमावेव विश्वामित्रजमदग्नी बृह.२।२।४
(अविद्यां) इमां कथमहं हन्मीत्येषा
तेऽस्तु विचारणा महो.५।११५
इमां देवीमिह वेद सर्व..न पुत्रदाराः.. इतिहा.८३
इमां महोपनिषदं ब्राह्मणो नित्यमधीते महो.६।८३
इमां रुद्राक्षजाबालोपनिषदं
नित्यमधीते... रु.जा.४५

इमाँल्लोकान् कामात्रीकामरूप्यनु-
 सञ्चरन्, एतस्साम गायन्नास्ते तैत्ति. ३।१०।५
 इमां शान्तिमत्यन्तमेति [कठो. १।१७+ श्वेता. ४।११
 इमां विज्ञाय सुधिया मदन्ती
 परिस्तुता तर्पयतः स्वपीठम् त्रिपुरो. ७
 इमां सप्तपदां ज्ञानभूमिमाकर्णय... महो. ५।२१
 नानया... मोहपङ्के तिमज्जति अ. शिरः. ५
 इमाँल्लोकानीशत ईशनीभिः महाना. ६।४
 इमाँस्तदापो वरुणः पुनात्वघमर्षणः भ. गी. १०।१६
 इमांस्त्वं व्याप्य तिष्ठसि
 (अथ) इमाः प्राण ते प्रजाः, आनन्द-
 रूपास्तिष्ठन्ति प्रश्नो. २।१०
 इमाः षोडशकलाः पुरुषायणाः पुरुषं
 प्राप्यास्तं गच्छन्ति प्रश्नो. ६।५
 इमाः सोम्य नद्यः पुरस्तात्प्राच्यः
 स्यन्दन्ते समुद्रमेवापियन्ति.. छान्दो. ६।१०।१
 (?) इमे अन्य उपरे विचक्षणं...
 आहुरर्पितम् प्रश्नो. १।११
 इमे जीवाः शरीरोपाधिं भुञ्जानाः
 सुखं दुःखं प्राप्तुर्वतो भवन्ति सामर. १०।१
 इमे तु लोकाश्च लोकपालाश्चान्नमेभ्यः
 सृजा इति २ऐत. ३।१
 इमे नूनमीदृशा अन्यादृशा इती-
 हाग्नीनभ्युदे छा. उ. ४।१४।२
 इमे बाला कथं त्याज्या जीविष्यन्ति
 मयाविना । मोहाद्विचिन्तयत्येवं
 परमार्थो न पश्यति शिवो. ७।१०५
 इमौ स्थितावात्मशुची तथा मैत्रा. ६।३६
 इयमस्मिस्थितोदारासंसारेपरिपेखवा महो. ३।८
 इयमियं नेत्यवचनेनैवानुभवन्नुवाच नृसिंहो. ७।३
 इयमेवर्गग्निः सामतदेतदेतस्या.. अग्निरमः छा. १।६।१
 इयमेव पृथिवीतो हीदं सर्वमुत्तिष्ठति १ऐत. १।२।१
 इयं पृथिवी सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।१
 इयं ब्रह्मविद्येयं ब्रह्मविद्या भस्मजा. २।१६
 इयं महोपनिषद्त्रैपुर्या यामक्षयं
 परमो गीर्भिरीद्रे त्रिपुरो. १६
 इयं राधा यश्च कृष्णा रसाद्वै ह चैकदा
 कृष्णार्थं द्विधाऽभूत् राधिको. ५
 इयं विद्युत्सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।८

इयं हि गुह्योपनिषत्सुगूढा गुह्यका. ७४
 इलासि मैत्रावरुणी वीरे वीरम-
 जीजनत्.. सा त्वं वीरवती भव बृह. ६।४।२८
 इषुभिः पञ्चभिर्धनुषा च विध्यत्यादि-
 शक्तिरुणा विश्वजन्या त्रिपुरो. १३
 इषुभिः प्रतियोत्स्यामि भ. गी. २।४
 इषे त्वोजे त्वा वायवस्थोपायवः स्थो
 ... इत्येवमादि कृत्वा यजुर्वेदमधीते २प्रणवो. २१
 इष्टफलमेवोदानः, स एतं यजमान-
 महरहर्ब्रह्म गमयति प्रश्नो. ४।४
 इष्टमेवानिष्टमिव भाति, अनादि-
 संसार... भ्रमात् त्रि. म. ना. ५।३
 इष्टविषये बुद्धिः सुखबुद्धिः सर्वसारो. ५
 इष्टं मनिषाण, अमुं मनिषाण
 [तै. आ. ३।१३।२ चिन्त्यु. १३।३
 इष्टः स्यामिति मे मतिः भ. गी. १८।७०
 इष्टानिष्टोपपत्तिपु भ. गी. १३।१०
 इष्टान् भोगान् हि वो देवाः भ. गी. ३।१२
 इष्टापूर्तं बहुधाजातं जायमानं.. विभर्ति महाना. १।६
 इष्टापूर्तं मन्यमाना वरिष्ठं नान्यच्छ्रेयो.. मुण्ड. १।२।१०
 (?) इष्टापूर्ते कृतमित्युपासते प्रश्नो. १।९
 इष्टापूर्ते पुत्रपशूश्च सर्वान्, एतद्वंक्ते.. कठो. १।८
 (एवं) इष्टापूर्तैः शुभाशुभैर्न लिप्यते ब्रह्मो. १
 इष्टासुकृते त आददेऽसाविति बृह. ६।४।१२
 इष्टोऽसि मे दृढमिति भ. गी. १८।६४
 (?) इष्टेष्वभिष्वङ्गः मैत्रा. ३।५
 इष्टा च शक्तितो यज्ञैः (सत्रयासात्पूर्व) कठश्रु. १
 इह कर्मोपभोगाय तैः संसरति,
 सोऽवशः मैत्रा. ६।३०
 इह चामुत्र चान्वेति विद्वान्देवासुरा-
 नुभयान् अरुणो. ४
 इह चामुत्र वा काम्यं... निष्कामं
 ज्ञानपूर्व तु भवसं. ५।७
 इह चेदवेदीय सत्यमस्ति केनो. २।५
 इह चेदशकद्वौर्द्धं प्राक् शरीरस्य
 विस्रसः । ततः सर्गेषु लोकेषु कठो. ६।४
 इहानादिसंसारे सञ्चिताः कर्मकोटयो-
 ऽनेनैव विलयं यान्ति पैङ्गलो. ३।३
 इहापि सन्मात्रमू, असदन्यत् नृसिंहो. ९।६

इहैदं सर्गं दृष्ट्वा स प्रपञ्चहीनोऽथ.. नृसिंहो ३।३
 इहैकस्थं जगत् कृत्स्नम् भ.गी.१।१७
 इहैव तद्वायव्या..सोऽस्याएतत्प्रथमं
 पदमाप्नुयात् गायत्र्यु ४
 इहैव तैर्जितः सर्गः भ.गी.५।१९
 इहैव निहितं गुहायां (ब्रह्मरूपं) मुंड.३।१७

ईकाररूपिणि सोमामृतावयव-
 दिव्यालङ्कार..ऽलंकृता सीतो. २
 ईक्षणादिप्रवेशान्ता सृष्टिरीशेन
 कल्पिता..संसारो कल्पितः.. वराहो. २।५४
 ईक्षते योगयुक्तात्मा भ.गी. ५।२९
 ईदृशी भूतमायेयं यास्वनाशेनहर्षदा महो. ५।१११
 ईप्सितानीप्सिते न स्तो यस्यान्तर्वर्ति
 दृष्टिषु..स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २।४६
 ईयुष्टे ये पूर्वतरामपश्यन्व्युच्छन्ति चिन्त्यु. १८।१
 ईश-केन-कठ-प्रश्न-मुण्ड-माण्डूक्य-
 तित्तिरिः (उपनिषद्नामानि) मुक्तिको.१।३०
 ईशं तं ज्ञात्वा अमृता भवन्ति श्वेता. ३।७
 ईशः पञ्चीकृतभूतानामपञ्चीकरणं
 कर्तुं सोऽकामयत पैङ्गलो. ३।३
 ईशः पञ्चीकृतमहाभूतलेशानादाय
 व्यष्टिसमष्ट्यात्मकस्थूलशरी-
 राणि यथाक्रममकरोत् पैङ्गलो. २।१
 ईशः सर्वस्य जगतः प्रभुः प्रीणाति.. महाना.१६।५
 ईशाज्ञया मायोपाधिरव्यक्तसमन्वितो
 ...प्राज्ञत्वमगमत् पैङ्गलो. २।६
 ईशाज्ञया विराजो व्यष्टिदेहं प्रविश्य
 ...तैजसत्वमगमत् पैङ्गलो. २।६
 ईशाज्ञया सूत्रात्मा व्यष्टिसूक्ष्मशरीरं..
 तैजसत्वमगमत् पैङ्गलो. २।६
 ईशाधिष्ठितावरणशक्तितो... पैङ्गलो. १।३
 महदाख्या विक्षेपशक्तिः... पैङ्गलो. १।३
 ईशानमस्य जगतः स्वर्दशमीशान-
 मिद्रतस्थुषः ।..तस्मादुच्यत ईशानः
 [ऋ.मं.७।३२।२२+वा.सं.२७।३५ अ.शिरः३।५
 ईशानं भूतभव्यस्य नततोविजुगुप्सते कठो.४।५+
 (ईशानो.. मा.पा.) बृह.४।४।१५
 ईशानं परमंविद्यात्प्रेरकंबुद्धिसाक्षिणं पं. ब्र. १४

इ

इहैव सन्तोऽथ विद्यस्तद्वयं न चेदवे-
 दीर्महती विनष्टिः बृह.४।४।१४
 इहैव मा प्रातरुपसमीयात छां.उ.१।१२।३
 इहैव सर्वे प्रविलीयन्ति कामाः मुंड.३।२।२
 इहैवान्तःशरीरे सोम्य स पुरुषो
 यस्मिन्नेताः... प्रश्नो.६।२
 ईशानं भूतभव्यस्य (मा.पा.) कठो. ४।१२
 ईशानं वरदं देवमीडयम् श्वेता. ४।११
 ईशानः प्रभुरव्ययः आगम.१०
 ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः
 सर्वभूतानां.. [महाना १०।८+ तै.आ.१०।४७।१
 ईशानादाकाशं, तस्माच्छान्त्यतीता बृ.जा.१।६
 ईशानेतिशिरोदेशं(भस्मलेपनं)[बृ.जा. ३।३१+४।१
 ईशानो ज्योतिरव्ययः श्वेता.३।१२
 ईशानो भूतभव्यस्य न ततो
 विजुगुप्सते कठो.४।१२
 ईशानो भूतभव्यस्य स एवाद्य
 स उ श्वः कठो.४।१३
 ईशानोभूतभव्यस्यसर्वेषां देवयोगिनां पं.ब्र.१
 ईशा वा सर्वमिदं प्रयुक्तम् अ.शि.२
 ईशावास्यबृहदारण्यकाबालहंसपरमहं-
 ससुबालमन्त्रिकानिरालम्बत्रिशिखी-
 ब्राह्मणमण्डलब्राह्मणाद्वयतारकपैङ्गल-
 भिक्षु-तुरीयातीताध्यात्म-तारसार-
 याज्ञवल्क्य-शाट्यायनी-मुक्तिकानां
 शुक्लयजुर्वेदगतानामेकोनविंशति-
 सङ्ख्याकानामुपनिषदां
 पूर्णमद इति शान्तिः मुक्तिको.१।५४
 ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च.. ईशा.१
 ईशो यस्माद्विततं वितत्य.. भूयः
 पराय स्वाहा पारमा.१।४
 ईश्वरकृपया परमपरिपक्वचित्ता
 जानन्ति, नान्ये जानन्ति सि.सा.१।१
 ईश्वरप्रासस्तुरीयः नृसिंहो.१।५
 ईश्वरत्वमवाप्नोति सदाभ्यासरतः.. ब्र.वि.२५
 ईश्वरपूजनं नाम प्रसन्नस्वभावेन..
 विष्णुरुद्रादिपूजनम् शाण्डि. १।२।१
 ईश्वरश्चतुरूपो मकार एव नृसिंहो.२।६

ईश्वरस्य दर्शनयोग्यं भवति	राधोप. २।१	ईश्वरो जीवकलया प्रविष्टो	
ईश्वरस्य महामाया तदाज्ञा-		भगवानिति	याज्ञव. ७
वशवर्तिनी	त्रि.म.ना. ४।८	ईश्वरो ह तथैव स्यात्	बृ.उ. १।४।८
ईश्वरः परमो देवो मकरः	ब्रह्मवि. ६	ईश्वरोऽहमहं भोगी.	भ.गी. १६।१४
ईश्वरः सर्वभूतानाम्	महाना. १०।८	ईश्वरौ जनयितवौ औक्षेण वार्षभेणवा	बृह. ६।४।१८
[+भ.गी. १८।६१+	नृ.पू. १।६	ईश्वरौ जनयितवौ [बृह. ६।४।१४,	१५, १६।१७
ईश्वराधिष्ठितं कर्म फलतीह		ईदंते कामभोगार्थं	भ.गी. १६।१२
शुभाशुभम्	शिवो. ७।११३	ईहानीहामयैरन्तर्याचिदाबलितामलैः	१सं.सो. २।२९
ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये...	श्रीसू. ९	ईहितानीहितैर्मुक्तो हेयोपादेयवर्जितः	१सं.सो. २।५१
[क्र.खि. ५।८७।१०+	महाना. ५।७	ईहितानीहितैर्मुक्तोनशोचतिनकाक्षति	महो. ६।६४

उ

उकारतुरीयांशा चतुर्थी भूमिका	वराहो. ४।१	उकारो वामदेवः, अवोरो मकारः..	ना.पू.ता. १।३
उकारमूर्तिः श्वेताङ्गी तार्क्ष्यवाहिनी..		(?) उक्तमवरं येषु कर्म	मुण्ड. १।२।७
सावित्री भवति	शाण्डि. १।६।१	उक्तविकल्पं सर्वमात्मैव	मं.ब्रा. १।५
उकारवाच्यउपेन्द्रस्वरूपोहरिनायकः	तारसा. ३।८	उक्तानुशासनाऽसि मैत्रेयि	बृ.उ. ४।५।१५
उकारश्चन्द्रसङ्काशः [ब्र.वि. ७+	१प्रणवो. ७	उक्त्वा तूष्णीं बभूव ह	भ.गी. २।९
(?) उकारश्चापि तैजसं	आगम. २३	उक्तमिति वै प्रजा वदन्ति	१ ऐत. १।२।१
उकारस्तुतः स्मृतः (ॐकारस्य पक्षः)	नादविं. १	उक्तस्य सायुज्यं सलोकतां जयति	
उकारस्त्वैजसः स्मृतः। प्राज्ञो मकारः	अक्षुप. ४७	य एवं वेद	बृह. ५।१३।१
उकारः शतावयवान्वितः	तुरीयो. १	उक्तं प्राणो वा उक्तम्	बृह. ५।१३।१
उकारः सहस्रावयवान्वितः	ना. प. ८।२	उक्तं ब्रह्मेति ह स्माह शुष्कभृङ्गार-	
उकारः सात्त्विकः शुक्लो विष्णुः...		स्तदृगित्युपासीत	कौ.उ. २।६
[ध्या.विं. १३+	यो. चू. ७५	उग्रत्वाद्दीरत्वान्महत्वाद्विष्णुत्वा-	
उकाराक्षरसम्भूत उपेन्द्रोहरिनायकः	तारसा. २।२	ज्ज्वलन्तत्वात्. एतद्ब्रह्म	नृसिंहो. ७।५
उकाराक्षरसम्भूतः शत्रुघ्नस्त्वैजसात्मकः	रामो. १।३	उग्रमनुग्रं वीरमवीरं.. नृसिंहमनृसिंहं	
उकाराक्षरसम्भूतातेजसः कामराजका	श्रीवि.ता. १।३	भीषणमभीषणं. बुबुधरे	नृसिंहो. ६।१
उकारे जाग्रतैजसो मकारे जाग्रत्.	प.हं.प. १०	उग्रमित्याह उग्रः खलु वा एष मृगरूपत्वात्	अव्यक्तो. ३
उकारेणाविचिकित्सन्नशरीरोऽनिन्द्रियो		उग्रं च बलिश्च पुरस्ताज्ज्योतिः	अ.शिरः. १
निरिन्द्रियो प्राणो...	नृसिंहो. ७।४।६	उग्रं पश्ये राष्ट्रभृत्किल्बिषाणि	सहवै. ५
उकारेतु लयं प्राप्ते द्वितीये परमां-		उग्रं प्रथमस्याद्यं ज्वलद्वितीयस्याद्यं	
शके। यौः सूर्यः...	ध्या. विं. ११	नृसिंहं तृतीयस्याद्यं मृत्युं चतुर्थ-	
उकारे लीयते हरिः, मकारे.. रुद्रः	यो. चू. ७७	स्याद्यं साम जानीयात्	नृ. पू. १।४
उकारे विष्णुरास्थितः। मकारे.. रुद्रः	ब्र. वि. ७१	उग्रं वीरं महाविष्णुं [त्रि.म.ना. ७।१०;	
उकारः कण्ठतः स्वप्ने मकारो हृदि	यो.चू. ७४	[वज्रपं. २+	वनदु. ८८
उकारो द्वितीयकूटाक्षरो भवति	श्रीवि.ता. १।२	उग्रः खलु वा एष मृगरूपत्वात्	अव्यक्तो. ३
उकारो द्वितीयाक्षरो भवति		उग्रोभवश्चरुद्रश्चसुरः सासुरस्तथा	मंत्रिको. १२
[रामो. ता. १।२+	तारसा. २।१	उग्रो न्वहं तवसावस्युरद्धा	बा. मं. ९
(?) उकारो द्वितीया मात्रा	मांङ्. १०	उद्बगीथा चेति स उद्बगीथः	बृ.उ. १।३।२३

उच्चाटयेद्विभीतैश्च (हुनेत्)	ग. पू. २।१३
उच्चारयेत्परांशक्तिं ब्रह्मरन्ध्रनिवासिनीं	यो. शि. ६।१९
उच्चारितमात्र एव सर्वं शरीरं	
द्योतयति (उ०)	मैत्रा. ७।११
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव..अन्तो	
नोपलभ्यते तस्मादुच्यतेऽनन्तः	बटुको. २०
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव क्लृप्ते...	
तस्मादुच्यते शुक्लम्	बटुको. २०
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव..त्रायते	
च तस्मादुच्यते तारम्	बटुको. २०
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एवान्यक्ते	
द्योतयति तस्मादुच्यते वैद्युतम्	बटुको. २०
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव..प्रणाम-	
यति.. तस्मादुच्यते प्रणवः	बटुको. २०
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव प्राणानूर्ध्व-	
मुक्तामयति..ओङ्कारः	बटुको. २०
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव सर्वा-	
ल्लोकान्व्याप्नोति...सर्वव्यापी	बटुको. २०
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव सूक्ष्मः..	
तस्मादुच्यते सूक्ष्मम्	बटुको. २०
उच्चावचमीयमानः	बृ.उ. ४।३।१३
उच्चैरुच्चारणं यथोक्तफलं (जपकर्म)	शाण्डि. १।२।१
उच्चैर्जपश्च सर्वेषां यथोक्तफलदः..	जा. द. २।१६
उच्चैर्जपादुपाशुश्च सहस्रगुण उच्यते	जा. द. २।१५
उच्चैश्श्रवसमश्नानाम्	भ.गी. १०।२७
उच्चैः पदाय परया प्रज्ञया वासना-	
गणान्.. चेतोवृत्ति पृथक्कुरु	महो. ५।१७५
(तत्र) उच्छास्त्रमनर्थाय परमार्थाय	
शास्त्रितम्	भवसं. १।४७
उच्छास्त्रं शास्त्रितं चेति द्विविधं	
पौरुषं स्मृतम्	भवसं. १।४७
उच्छ्वासाविष्टम्भनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तः	मैत्रा. २।२
उच्छ्वासिते तमो भवति	अ.शिरः. ३।११
उच्छिन्नसर्वसङ्कल्पोनिश्शेषाशेषचेष्टितः	
[वराहो. २।८+	अमन. २।२२
उच्छिष्टमपि चामेध्यं	भ.गी. १७।१०
उच्छिष्टं वै मे पीतं स्यादिति होवाच	छां.उ. १।१०।३
उच्छिष्टं शिवनिर्माख्यं वमनं मृतकर्मणम्	इतिहा. ५६

उच्छिष्टोपहतमित्यनेन तत्पावयेत्	मैत्रा. ६।९
उच्यते यः प्राणोऽपानः सपानो व्यानः	मैत्रा. २।६
उज्जीर्यते शरीरस्थमुदानेन नभस्वता	त्रि. ब्रा. २।८५
उज्ज्यं धनुरधिज्यं कृत्वा	बृ.उ. ३।८।२
उज्ज्वलशमोदानन्दासनदानमध्यम्	...
उज्ज्वृत्तिमुपयुञ्जानाः..	आश्रमो. २
उड्डियाणोऽप्ययं बन्धो मृत्युमातङ्ग-	
केसरी । बध्नातिहि शिरो जातं..	ध्या. विं. ७७
उड्डियानं तदेव स्यात्तत्र बन्धोविधीयते	ध्या. विं. ७६
उड्डियानो ह्यसौ बन्धो मृत्युमातङ्ग-	
केसरी । तस्य मुक्तिस्तनोः कायात्	वराहो. ५।७
उड्डियानं तु सहजं गुरुणा कथितं..	यो.शि. १।१०७
उड्डियाणपीठं जगदाकर्षणसिद्धिर्भवति	सौभाग्य. २५
उड्डियाणं (उड्डियाणं) कुर्वते यस्मात्	ध्या. विं. ७५
उड्डियानाख्यं महापीठमुपरिष्ठात्	
प्रतिष्ठितम् [यो.शि. १।१७५+	५।१२
उड्डियानाख्यो हि बन्धोऽयं योगिभिः..	१यो.त. १२०
उत तमादेजमप्राक्ष्यः	छां.उ. ६।१।२
उतत्वः पश्यन्नदर्शवाचमुतत्वः	
शृण्वन्.. [ऋङ्. १०।७।१४	सर. २२
उतत्वा विश्वाभूतानि तस्मै.. ते नमः	नीलरु. २।२
उत वा षड्या मनसोत् कल्पाः	
[तै. आ. ३।११।५+	चित्त्यु. १।१५
उत ह्येवंवित्परो भवति	बृह. ६।४।१२
उतामृतत्वम्येशानोयदग्नेनातिरोहति	
[ऋक्. अ. ८।४।१७=मं. १०।९०।२	वा. सं. ३।१२
चित्त्यु. १।२।१+सुबालो. ६।२	पु. सू. १।२
उताविद्वानमुं लोकं प्रेत्य	तैत्ति. २।६
उतेवमहाब्राह्मणउतेवोच्चावचं निगच्छति	बृह. २।१।१८.
उतेव स्त्रीभिः सह मोदमानः	बृह. ४।३।१३
उतेवोच्चावचं निगच्छति	बृह. २।१।१८
उतैनं गोपा अदृशन्नदृशन्नुदहार्यः	सूर्यता. १।४
[वा.सं. १६।७+तै.सं. ४।५।१३	
उतैनं विश्वाभूतानि सद्योऽमृडयतिनः	सूर्यता. १।४
[तै.सं. ४।५।१३	
उतो जरन्तं न जहात्येकम्	चित्त्यु. १।४।१
[तै. आ. ३।१४।१	
उतोबहूनेकमहर्जहार[तै. आ. ३।१४।२	चित्त्यु. १।४।२

उत्कर्षति ह वै ज्ञानसन्तति समानश्च भवति [माण्डू. १०+ नृसिंहो. २।५	उत्तरायां ज्ञानस्थानं (शिवस्थानं) भस्मजा. २।९
उत्कर्षादुभयत्वात्स्थूलत्वात्सूक्ष्मत्वा- त्साक्षित्वाच्चोत्कर्षति ज्ञानसन्ततिं नृसिंहो. २।५	उत्तरार्धेन तं सिंहमाकृष्य नृसिंहो. ७।१
उत्कर्षादुभयत्वाद्वा माण्डू. १०	उत्तरासङ्गमेव च कठश्रु. ४
(?) उत्कर्षो दृश्यते स्फुटम् आगम. १।२०	उत्तरा हनुरुत्तररूपम् तैत्ति. १।३।७
उत्कृष्टतम एतदेव नृसिंहो. ५।६	(अथ) उत्तरेण तपसा ब्रह्मचर्येण... प्रश्नो. १।१०
उत्कृष्टतमं महामायं महाविभूति नृसिंहो. ५।७	आदित्यमभिजयन्ते अ. शिरः. ५
उत्कृष्टतमार्थ आत्मन्येव नृसिंहो देवे ब्रह्मणि वर्तते नृसिंहो. ५।३	उत्तरेण येन देवा यान्ति उत्तरे तु सुषुम्णाया इडाख्या निबसत्यसौ वराहो. ५।२६
उत्कृष्टत्वादुत्पादकत्वादुत्प्रेष्टत्वा- दुत्थापयितृत्वात् नृसिंहमन्विष्य नृसिंहो. ७।१	उत्तरो विकारोऽस्यात्मयज्ञस्य उत्तानविल्वपत्रं च यः कुर्यान्मम मस्तके । मम सायुज्यमाप्नोति... २बिल्वो. ११
उत्क्रामन्तं स्थितं वाऽपि भ.गी. १५।१०	उत्तानविल्वपत्रेण पूजयेत्सर्वसिद्धये २बिल्वो. १४
उत्क्रमणेन सापोद्यं श्रविष्ठार्थान्तं सौम्यम् । तत्रैकमात्मनो.. मैत्रा. ६।१४	उत्तानभागपणेन..न्युज्जमर्पयेत् २बिल्वो. २८
उत्क्षिप्य वायुमाकाशं...रेचकस्येति लक्षणम् अ. ना. १२	उत्तानस्वाङ्गिरसः प्रतिगृह्णातु चित्त्यु. १०।२, ५
उत्तमः पुरुषस्त्वन्यः भ.गी. १५।१७	उत्तानायाङ्गीरसायानः चित्त्यु. १०।४
उत्तमः समानानां भवति सहचै. १८	उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्यवरान् निबोधत कठो. ३।१४
उत्तमा तत्त्वचित्तैव मध्यमं शास्त्रविन्तनम् मैत्रे. २।२१	उत्तिष्ठत मा स्वप्न, अग्निमिच्छन्.. अरुणो. १
उत्तमाधमभावश्चेत्तेषां स्यादस्ति तेन किम् । स्वप्नस्थराज्यमिक्षाभ्यां प्रबुद्धः.. वराहो. २।५८	उत्तिष्ठन् परिचरिता भवति छांदो. ७।८।१
उत्तमे (प्राणायामे) त्रिगुणाः प्रोक्ताः (मात्राः ३६) यो. चू. १०४	उत्तिष्ठ पुरुषहरितपिंगल लोहिताक्ष देहि देहि ददापयिता मे शुभ्यंतां महाना. १४।११
उत्तमे शिखरे जाते भूम्यां पर्वतमूर्धनि महाना. ११।८	उत्तिष्ठतो विश्वावसोऽन्यामिच्छां प्रफुर्यां सञ्जायां पत्या सह बृह. ६।४।१९
उत्तमौजाश्च वीर्यवान् भ. गी. १।२	उत्तिष्ठतो...प्रफुर्यां सञ्जायां (मा.पा.) बृ. उ. ६।४।१९
उत्तमे (प्राणायामे) स्थानमाप्नोति यो. चू. १०५	उत्तिष्ठोत्तिष्ठ वरं वृणीष्वेति राजान- मब्रवीत् (शाकायन्यः) मैत्रे. १।१
(?) उत्तरत उदेता दक्षिणतोऽस्त- मेतामरुतामेव.. [छां. उ. ३।९।४+ ३।१०।४	उत्थानं चोत्तमं विदुः (प्राणायामकर्तुः) जा. द. ६।१४
(?) उत्तरत उद्यन्ति मैत्रा. ७।४	उत्थानं वपुषो यस्य स उत्तमः (प्राणायामः) त्रि. ब्रा. १।१२
(?) उत्तरतोऽस्तमेता [छां. उ. ३।७।४ + ३।८।४	उत्थाप्य गां प्रयत्नेन मूत्रमाहरेत् बृ. जा. ३।६
उत्तरं त्वमूर्तिमदमनस्कमित्युच्यते अद्वयता. ७	उत्थितानुत्थितानेतानिन्द्रियारीन् पुनः पुनः । हन्याद्विवेकदण्डेन.. महो. ६।२१
उत्तरं व्यानस्य रूपं चैतेषां प्रसूतिरेव.. मैत्रा. २।७	उत्पत्तिप्रणवो दीर्घप्लुतविराट् तुरीयो. १
उत्तरा चतुर्थी कुक्षिर्भवति गायत्रीर. ३	उत्पत्तिमायतिस्थानं विमुत्वं चैव पंचधा । अध्यात्मं चैव प्राणस्य त्रिज्ञाया मृतमश्नुते प्रश्नो. ३।१२
उत्तरामुखो भूत्वा भुवरिति व्याहृति- र्जागतं छन्दः सामवेदः.. चतुर्वे. १	उत्पत्तिस्थिति संहारस्फूर्तिज्ञानविव- र्जितम् । एतद्रूपं समायातः स कथं मोहसागरे । निमज्जति... यो. शि. १।२
उत्तराभिमुखो भूत्वा स्वरिति व्याहृतिर्जागतं छन्दः.. महो. १।४	

उत्पत्तिस्थितिसंहारकारिणी		उदरमन्तरंकुरुतेऽथतस्यभयं भवति	तैत्ति. २।७
त्रिकूटा मूलप्रकृतिसंज्ञिता	श्रीवि.ता.१।५	(?) उदरस्थोऽथवा यः पचत्यन्नं	मैत्रा. ६।१७
उत्पत्तिस्थितिसंहारकारिणी सर्वदेहि-		उदरं ब्रह्मेति शार्कराक्ष्या उपासते	१ ऐत.१।४।१
नाम् । सा सीता भवति ज्ञेया...	रामो.५	उदरे गार्हपत्यः, हृदि दक्षिणाग्निः	गर्भो. ११
उत्पन्नवैराग्यबलेन योगीध्यायेत्परंब्रह्म	भवसं. ३।३२	उदरे सकले कट्यां..व्यानः	
उत्पन्नशक्तिबोधस्य.. योगिनः		श्रोत्राक्षिमध्ये च ककुद्भ्यां..	जा. द. ४।२७
सहजावस्थास्वयमेव प्रकाशते	वराहो.२।७७	उदशराव आत्मानमवेक्ष्य..	छां. उ. ८।८ १
(?)उत्पत्त्यन्तेऽपि चैवान्ये (जीवाः)	महो.५।१३७	(?) उदस्मात्प्राणाः क्रामंत्याहोऽनेनेति	बृ. उ. ३।२।११
उत्पथवारकत्वादुद्गासकत्वात् ..		उदात्तानुदात्तयोरुदात्तं सेवेत	संहितो. ३।३
ओङ्कारेणममात्मानं ब्रह्म..	नृसिंहो.७।१	उदान ऊर्ध्वगमनं करोति...	जा. द. ४।३२
उत्पद्यन्ते विलीयन्ते तथा तस्यां जग-		उदानमन्नेनाप्यायस्व	महाना. १६।४
त्यपि । ज्वलतः पावकाद्यद्वत्..	गुह्यका.२७	उदानमूर्ध्वगंकृत्वा प्राणेनसहवेगतः ।	
उत्पन्नसहजानन्दःसदाभ्यासरतः .	अमन.२।९९	बन्धोऽयं सर्वनाडीनां..	वराहो. ५।४४
उत्पन्ने तत्त्वविज्ञानेप्रारब्धनैव मुञ्चति	ना.वि.२२	उदानमेवाप्येति य उदानमेवास्तमेति	सुबालो. ९।४
उत्पलमिव तिष्ठासेत्	सुबालो.१३।३	उदानसंज्ञोविज्ञेयः पादयोर्हस्तयोरपि	जा.द. ४।२९
उत्पादस्याप्रसिद्धत्वादजं सर्वमुदाहृतम्	अ.जां.३८	उदानः कण्ठमाश्रितः	अ. ना. ३५
उत्पाद्यमाना रागाद्या विवेकज्ञान-		उदानः सर्वसन्धिस्थः..हस्तयोरपि	त्रि. ब्रा. २।८१
वह्निना । यदा तदैव दह्यन्ते		उदाने तृप्यति त्वक्तृप्यति	छांदो.५।२३।२
कुतस्तेषां प्ररोहणम्	वराहो. ३।२४	उदाने तृप्यति वायुस्तृप्यति	छांदो.५।२३।२
उत्प्रवेष्टृत्वादुत्थापयितृत्वात् ..		उदाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि	महाना. १६।२
ओङ्कारेणममात्मानं..	नृसिंहो.७।१	उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकं	महो. ६।७१
उत्वा मदन्तु सोमाः कृणुष्व राधो-		उदारःपेशलाचारःसर्वाचारानुवृत्तिमान्	महो. ६।७०
अद्रिवः । अव ब्रह्मद्विषो जहि	वनदु.६३	उदाराः सर्व एवैते	भ. गी. ७।१८
[क्र.सं.अ.६।४।४२=मं.८।६४।१+	अ.व.२०।९३।१	उदासीनो गतव्यथः	भ.गी.१२।१६
उत्सन्नकुलधर्माणां	भ.गी. १।४४	उदासीनवदासीनं (नः) [भ.गी.७।१८ +१४।२३	
उत्सन्नस्वात्मबोधस्य ह्युदासीनस्य..	अमन.२।३५	उदासीनस्ततो भूत्वा	ना. विं ४०
उत्सन्नाग्निरनग्निको वा (प्रव्रजेत्)	ना.प. ३।७७	उदासीनं ध्रुवं हंसं स्नातकाध्वर्यवोजगुः	मंत्रिको. ८
उत्साद्यन्ते जातिधर्माः	भ. गी. १।४३	(?) उदिति नाम स एष सर्वेभ्यः	
उत्सीदियुरिमे लोकाः	भ. गी. ३।२४	पापेभ्य उदितः	छां. उ. १।६।७
उत्सेक उदधेर्यद्वत्	अद्वैतो. ४१	उदितोऽस्तंगत इव ह्यस्तंगतइवोदितः	अ. पू ३।११
उदकमाहारयाञ्चकार	वृ. उ. ३।२।४	उदितो हंस ऋषिः, स्वयम्भूस्तिरोदधे	पा. ब्र. ६
उदकुम्भं सपात्रमुपनिधाय	कौ.उ. २।१५	उदितौ दार्यसौन्दर्य...समाधिरभि-	
उदगयन आपूर्यमाण पक्षस्यपुण्याहे	वृ. उ. ६।३।१	धीयते	महो. ४।६१
उदगादयमादित्यो विश्वेनसहसासह	क्र.मं.१।५०।१३	उदीची दिक् कला (ब्रह्मणः)	छां. उ. ४।५।२
[अ.व.१७।१२४+	सूर्यता. २।१	उदीची दिग्दध्वः प्राणाः (आत्मनः)	वृ. उ. ४।२।४
उदपात्रे जलतीरे केतनं	२सं.सो. १।३	उदीच्यामग्निकायमुमाऽनुरक्ता	
उदयाद्रिसमारुढमुदयन्तं...		..मामुपासते	भस्मजा.२।१३
काश्यपं भास्करं ध्यात्वा	सू.ता. १।१८	उदुम्बराः प्रातरुत्थाय...अग्नि-	
(?)उदरपात्रं पात्राणि वा (यतीनां)	आरु. ५	परिचरणं कृत्वा	आश्रमो.३,३,३

उदेति ह वै सर्वेभ्यः पापेभ्यः छांदो. १।६।७
 उदेषां बाहूभतिरमुद्वर्चो अथो वलं सहवै. ८+
 [वा.सं.११२०+तै.सं.४।१।१०।३
 उदेहि सूर्यं वरं वृणीष्वेति इति. ८५
 उदौदनं पाचयित्वा सर्पिष्मन्त-
 मश्रीयातामीश्वरौ जनयितवै बृह. ६।४।१६
 उद्गन्ता चैतेषामिह कः मैत्रा...
 (?)उद्गातयो देवतोद्गीथमन्वायत्ता
 [छां. उ. १।१०।१०+ १।११।६
 उद्गातर्या देवतोद्गीथमन्वायत्ता
 तांचेदवि... [छांदो.१।१०।१० +१।११।६
 उद्गातनास्तावे स्तोष्यमाणानु-
 पोपविवेश छां.उ १।१०।८
 उद्गात्रत्विजा वायुना प्राणेन बृह. ३।१।५
 उद्गायति तन्निधनं, एतद्वैरूपं..प्रोतं छांदो.२।१५।१
 उद्गारादिक्रियो नागः (प्राणवायुः) त्रि. ब्रा. २।८६
 उद्गारादिगुणः प्रोक्तोव्यानाख्यस्य.. जा. द. ४।३३
 उद्गारादि नागकर्म शाण्डि. १।४।९
 उद्गारे नाग आख्यातः कूर्म उन्मीलने.. यो. चू. २५
 उद्गीतमेतत्परमं तु ब्रह्म तस्मिन्मयं... श्वेता. १।७+
 भवसं. २।६
 उद्गीथ इति त्र्यक्षरं, उपद्रव इति
 चतुरक्षरं त्रिभिस्त्रिभिः समभवति छांदो. २।१०।३
 उद्गीथ इति प्राण एवोत्प्राणेन ह्युत्तिष्ठति छान्दो. १।३।६
 उद्गीथ उपग्रीः, श्रीरुपवर्हणम् कौ. उ. १।५
 उद्गीथ प्रणवोद्गीथ... सर्व बोधय.. ह्यग्री. ३
 (?) उद्गीथभाजिनो ह्येतस्य साम्नः.. छां. उ. २।९।५
 उद्गीथमस्युद्गीयमानमसि बृ. उ. ६।३।४
 उद्गीथमेतत्परमं तु ब्रह्म ना. प. ९।६
 उद्गीथं प्रणवाख्यं प्रणेतारं भारूपं... मैत्रा ६।४
 (अथखलु) उद्गीथाक्षराण्युपासीत छां. १।३।६
 उद्गीथे वै कुशला स्मो हन्तोद्गीथे... १।८।१
 उद्गृह्णाति तन्निधनम् [छां. उ. २।३।२+ २।१५।१
 उद्घाटयेत्कवाटं तु यथा कुचिकया गृहं यो. चू. ३९
 उद्दालकायारुण्ये... ब्रह्म प्रोवाच छां. उ. ३।११।४
 उद्दालको वै भगवंतोऽयमारुणिः छान्दो. ५।१।१२
 उद्दालको हारुणिः श्वेतकेतुं पुत्रमुवाच छान्दो. ६।८।१
 उद्घृष्टवादुत्कर्तृत्वात्... ओङ्कारेणैम-
 मात्मानं परमं ब्रह्म नृसिंहमन्विष्य नृसिंहो. ७।१

उद्गीप्यस्व जातवेदोपघ्नं निर्ऋतिमम महाना. २।९
 [+तै. आ. १०।१।४
 उद्गतत्वमसमत्वमिति तामसानि
 (एतैरभिभूतः) मैत्रा. ३।५
 उद्गरेदात्मनाऽऽत्मानम् भ. गी. ६।५
 उद्गास्मा उक्थविद्वीरस्तिष्ठति (मा. पा.) बृ. उ. ५।१३।१
 उद्गास्मादुक्थविद्वीरस्तिष्ठति बृह. ५।१३।१
 उद्गतपरिपूताभिरद्भिः कार्यं कुर्वन्तः आश्रमो. २
 उद्गतासि वराहेण कृष्णेन शतबाहुना
 [यज्ञोप. २+सुदर्श. २+ महाना. ४।५
 उद्गत्य प्राश्नाति, प्राश्य इतरस्याः
 प्रयच्छति (स्था. पा. आज्यं) बृह. ६।४।१९
 उद्गत्य प्राश्नीयात्साज्यं हविरनामयं जाबा. ४
 उद्देव तत् एति [छां. उ. ३।११२, ४, ६
 उद्दुध्यध्वं समनसः सखायः वनदु. ३०
 [क्रकसं. सं. १०।१०।११
 उद्भवश्च भविष्यताम् भ. गी. १०।३४
 उद्भवः सम्भवो दिव्यो देव एको
 नारायणः सुबालो. ६।१
 उद्भिजास्तरुगुल्मलतादयः ना. पू. ता. ५।६
 उद्भूतत्वाद्भूतम् मैत्रा. ५।२
 उद्भूतत्वाद्भूतेषु चरति प्रविष्टः
 सर्वभूतानां... मैत्रा. ५।५
 उद्भूतत्वादुत्तीणविकृतत्वाच्च नृसिंहो. ७।१
 उद्यत्कोटिदिवाकराभं (ब्रह्माण्डस्वरूपं) त्रि. म. ना. ६।२
 उद्यद्भास्वत्समाभां विधृतनवजपा.. वनदु. ३
 उद्यन्तमादित्यमभिध्यायन्.. भस्मना
 त्रिपुङ्गं श्वेतैर्नैव.. भस्मजा. २।२
 उद्यन्तमस्ते यन्तमादित्यमभिध्यायन्
 कुर्वन् ब्रह्मणो विद्वान्त्सकलं भद्र-
 मश्रतेऽसावादित्यो ब्रह्मेति सहवै. २
 उद्यन्तमादित्यमुपतिष्ठेत कौ. उ. २।७
 उद्यन्ति तपन्ति वर्षन्ति स्तुवन्ति
 पुनर्विशन्त्यन्तर्विवरेणैवन्ति.. मैत्रा. ७।१-५
 उद्यन्नद्य मित्रमह आरोहन्नुत्तरादिवम्
 [क्र. अ. १।४।८=मं. १।५०।११ सूर्यता. २।१
 उद्यन्नद्यमिनो भज पितापुत्रेभ्यो यथा सूर्यता. २।१
 उद्यन्नद्येत्ययं तृचो रोगघ्नः.. सूर्यता. २।१
 उद्यन् पूर्वार्धो निम्लोचञ्चनार्धः बृ. उ. १।१।१

उद्यन्वा एष प्रजाभ्य उद्गायति	छांदो. १।३।१	उपदिष्टं परं ब्रह्म प्रणवान्तर्गतं परं	शुक्र. १।१०
उद्यान्हिकार उदितः प्रस्तावो		(१) उपदेक्ष्यसि मन्मंत्रम्	रामो. ४
मध्यन्दिन उद्गीथः...	छां. उ. २।१४।१	(१) उपद्रवभाजिनो ह्येतस्य सान्नः	छां. उ. २।१।७
उद्यमेन हि सिद्धयन्ति कार्याणि		उपदेशादयं वादोऽज्ञाते द्वैतं न...	आगम. १८
न मनोरथैः	भवस. १।४२	(१) उपद्रव इति चतुर्गक्षरम्	छां. उ. २।१०।३
उद्यन्तमोभयमपहन्त्यपहंता ह वै..	छां. उ. १।३।१	उपद्रष्टाऽनुमन्ता च	भ.गी. १।३।२३
उद्यास्यन्वाअरेऽहमस्मात्स्थानादस्मि	बृ. ह. २।४।१	उपद्रष्टाऽनुमन्तैष आत्मा	नृसिंहो. १।१
उद्भयं तमसस्परीति चोद्वेदभिः..	सन्ध्यो. १	उपनयनादूर्ध्वमेनानिप्रागवस्यजेत्	आरुणि. ४
उद्भयं तमसस्परीज्योतिःपश्यन्तउत्तरं		(१) उपनयनादूर्ध्वं त्रिरात्रमक्षार-	
[छां. उ. ३।१७।७+क्र. मं. १।९०।१०	३ ऐन. २।४।४	लवणाशी..	आश्रमो. १
उद्भोगोऽसि पाप्मानं म उद्बुद्धि	कौ. उ. २।७	उपनिषदमावर्तयेत्...	आरुणि. २
उद्भातःप्रथमःस्मृतः, मध्यमश्चद्वारिंशत्	योगो. ५	उपनिषदं भो ब्रूहीत्युक्ताय उपनिद्राह्नीं	
उद्वेगानन्दरहितः ... सजीवन्मुक्तः	महो. २।५७	वाव त उपनिषदमब्रूम	केनो. ४।७
उन्नतप्रपदाङ्गुष्ठं गूढगुल्फं...	ग. पू. २।६	उपनीतशतमेकमेकेन	
उन्मत्त इव सन्त्यज्य याम्यकाण्डे		गृहस्थेन तत्समं	नृ. पू. ५।१६
शरीरकम्	महो. ३।९	उपनीतैकाधिकशतं गृहस्थ-	
उन्मत्तत्वमभोज्यान्नपानपाखण्डवर्तिता	अमन. २।३४	शतैकाधिकशतं	ग. शो. ५।५
उन्मत्ता इव परिवर्तमानाः शान्ताः...		उप नो नयस्वेम एव ते	छाग. २।३
प्रणवमेव परं ब्रह्म... जानन्तः	नृसिंहो. ६।३	उप ब्रह्मा शृणवच्छस्यमानं	महाना. १।१३
उन्मतीभावः पाद्यं, सदाऽमनस्कमर्ष्य	मं. ब्रा. २।५	[क्र. मं. ४।५८।२+वा. सं. १७।९०+ तै. आ. १०।१०।२	
उन्मन्या अमनस्कं भवति	मं. ब्रा. २।५	उपमंत्रयते स हिकारः	छां. उ. २।१३।१
उन्मन्यां सुषुप्तप्राज्ञो मनोन्मन्यां		उपयामगृहीतोऽसि ब्रह्मणेत्वामहसः	महा. १७।१५
सुषुप्ततुरीयः	प. हं. प. १०	उपयाम गृहीतोऽसि सूर्याय	
उन्मिषन्निमिषन्नपि	भ. गी. ५।९	त्वा भ्राजस्वते	चित्त्यु. १६।१
उन्मीलते पश्यति विकासते चैतन्य-		उपरितनपादत्रयं शुद्धबोधानन्द-	
भावं कामयत इति	त्रि. ता. १।५	लक्षणममृतं...	त्रि. म. ना. १।३
उन्मीलित-निमीलित-मध्यस्थ-जीव-		उपरिष्ठात्तु वैकुण्ठो.. अवान्तर्दिशो	
परमात्मनोर्मध्ये जीवात्मा क्षेत्रज्ञ		याः स्युस्तासु सर्वासु माधवः	विष्णुह. १।२
इति विज्ञायते	शारीर. १०	उपर्युपरि सञ्चरतो न विन्देयुः	छां. उ. ८।८।२
उन्मीलितमनोमूलोजगद्दृक्षः पतिष्यति	अमन. २।५७	उपलम्भस्त्रिषु स्मृतः	अ. शां. ९०
उपकोसलो वै कामलायनः...		उपलम्भात्समाचारादस्तिवस्तुत्व-	
ब्रह्मचर्यमुवास	छांदो. ४।१८।१	वादिनाम्। जातिस्तु देशिताबुद्धेः	अ. शां. ४२
उपकोसलैषा.. तेऽस्मद्विद्याऽऽत्मविद्या	छां. उ. ४।१४।१	उपलम्भात्समाचारान्माया	
उपचारान्समर्प्यार्घ्याणि		हस्ती यथोच्यते	अ. शां. ४४
दद्यात् [सूर्याय]	सूर्यता. ५।१	उपलम्भात्समाचारादस्तिवस्तु	
(१) उपजीवन्तीन्द्रेण मुखेन	छां. उ. ३।७।१	तथोच्यते	अ. शा. ४४
उपतापी सन्नपतापी भवति	छांदो. ८।४।२	उप वयं तं भुञ्जामः (नः)	छांदो. ४।११।२
उपते यज्ञ नम उपते नमः ..	महाना. १६।११	[+४।१२।२+४।१३।२	
(१) उप त्वा नेष्ये.. नमुपनीयकृशानां..	छां. ४।४।५	उपविश्यासनं सम्यक्स्वस्तिकादि-	त्रि. ब्रा. २।९।१

उपविश्यासने युञ्ज्यात् भ. गी. ६।१२
 उपविश्योपविश्यैकां. न शक्यते
 मनोजेतुं विना युक्तिं. मुक्तिको. २।४३
 उपवीतलक्षणसूत्रब्रह्मगा यज्ञाः पा. ब्र. ३
 उपवीतं च तन्मयम् (ज्ञानशिखारूपं) ब्रह्मो. १३
 उपवीतं भूमावप्सु वा विस्तृजेत् आरुणे. २
 उपशाम्यति (सः) तन्निधनम् छा. शो. २।१२।१
 उपशिष्यन्तीव न हैवाभिपद्यन्ते आप्ते. ५।४
 अप समीपे यो वासो जीवात्मपरमा- वराहो. २।३९
 त्मनोः । उपवासः स विज्ञेयो ननु
 कायस्य शोषणम् वराहो. २।३९
 उपससाद सनत्कुमारं नारदः छा. दो. ७।१।१
 उपसीदन्द्रष्टा भवति, श्रोता भवति छा. दो. ७।८।१
 उपस्कंदमभिगृहीताभिपातयेत् छा. दो. ५।३
 (?) उपस्तिर्ह चाक्रायण इभ्यग्रामे
 प्रद्राणक उवास छां. उ. १।१०।१
 उपस्थ एवास्या एरुमङ्गमुदूढं, तस्या-
 नन्दे रतिः प्रजातिः. प्रतिविहिता.. कौ. त. ३।५
 उपस्थमस्या अभिमृश्य जपेत्
 'अङ्गादंगात्संभवसि' इति बृह. ६।४।९
 उपस्थमेवाप्येति य उपस्थमेवास्तमेति सुबालो. ९।१०
 उपस्थश्चानन्दने, अपान उत्सर्गं.. गर्भो. १
 उपस्थश्चानन्दयितव्यं च, पायुश्च.. प्रश्नो. ४।८
 उपस्थश्चानन्दयितव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 उपस्थस्यानन्दग्रहणम् ना. प. ६।४
 उपस्थानेन यत्प्रोक्तं भिक्षार्थं...
 तात्कालिकमिति ख्यातं
 भोक्तव्यं यतिभिः सदा १ सं. सो. २।६९
 उपस्थोऽध्यात्मं, आनन्दयितव्यमभि-
 भूतं, प्रजापतिस्तत्राविदैवतं सुबालो. ५।१४
 उपहन्यामिमाः प्रजाः भ. गी. ३।२४
 उपादत्ते हि सा (तृष्णा) भावान्
 वेदनाश्रयसंज्ञकान् आयुर्वे. ७
 उपादानं प्रपञ्चस्य मृद्वाण्डस्यैव पश्यति ना. विं. २५
 उपादानं प्रपञ्चस्य ब्रह्मणोऽन्यन्नविद्यते यो. शि. ४।३
 उपादेयानुपतनं.. यदेतन्मनसो रूपं
 तद्वाह्यं विद्धि नेतरत् महो. ४।२४
 उपादेयं तु सर्वेषां शांतपदमकृत्रिमम् ।
 ...प्राणरोधश्चेतःपरिक्षयः । एक-
 स्मिन्नेव संसिद्धे संसिध्यन्ति.. अ. पू. ५।५१

उपाधिनाशाद्ब्रह्मैव सद्ब्रह्माप्येति निर्द्वैयम् २ आत्मो. २१
 उपाधिरहितं स्थानं (ब्रह्मणः)
 वाङ्मनोनीतगोचरम् ते. विं. १।७
 उपाधिविनिर्मुक्तघटाकाशवत्प्रारब्ध-
 क्षयाद्विदेहमुक्तिः मुक्तिको. २।१
 उपाधिविलयान्निर्गुणनिरवयवादि-
 प्रतीति. त्रि. म. ना. ३।७
 उपाधिविनिर्मुक्तघटाकाशवत्परि-
 पूर्णता.. सैव कैवल्यमुक्तिः मुक्ति. १।५८
 उपानच्छत्रशयनं वस्त्रमासनभूषणम् ।
 ..गुरुसक्त न धारयेत् शिवो. ७।१२
 उपानच्छत्रवस्त्राणि पवित्रं करकं..
 धृतमन्यैर्न धारयेत् शिवो. ७।९०
 उपाय एक एवास्ति मनसः स्वस्थनिग्रहे मुक्तिको. २।३८
 उपायं तमविज्ञाय योगमार्गे प्रवर्तते यो. शि. १।६२
 उपायः सोऽवताराय नास्ति
 भेदः कथंचन अद्वैत. १५
 उपायेन निगृहीयाद्विशिष्टं (मनः)
 उपासकस्ततोभ्येत्यैवं विधेयं नारायणं अद्वैतो. ४२
 ध्यात्वा.. नमस्कृत्वा न्विधाय.. त्रि. म. ना. ८।३
 उपासकः स्वयं शुद्धबोधानन्दमया-
 मृतनिरतिशयानन्दतेजो.. भूत्वा त्रि. म. ना. ८।३
 उपासकानां कार्यार्थब्रह्मणोरूपकल्पना रामपू. १।७
 उपासकानां मोक्षप्राप्तिर्भवति ना. पू. ता. ४।१०
 उपासते पुरुषं ये ह्यकामास्ते
 शुक्रमेतदतिवर्तन्ति धीराः मुण्ड. ३।२।१
 उपासनया ये मुक्तिं गतास्तेषां
 साकारो मुक्तसाकारः त्रि. म. ना. २।१
 उपासना द्विविधा-शाम्भवंशाक्तं चेति कामरा. २
 उपासनाश्रितो धर्मो.. ब्रह्मणि वर्तते अद्वैतो. १
 (अथ) उपांशुरन्तर्याम्यभिभवति मैत्रा. २।८
 उपांशु सहस्रगुणं (जपकर्म) शाण्डि. १।२।१
 उपेक्षा धैर्यमाधुर्यं तितिक्षा करुणा..
 द्वीः.. एष स्वधर्मो विख्यातो यतीनां ना. प. ४।१२
 उपैति शान्तरजसम् भ. गी. ६।२७
 उपैतु मां देवसखः कीर्तिश्च मणिना
 सह [ऋ. खि. ५।८७।१० श्री. सू. ७
 उपैतं तदुपनमति यत्कामो भवति
 [बृ. जा. १।३+ च. पू. १।१

उपन्यह भवन्तमिति वाचा ह स्म वै
 पूर्व उपयन्ति बृ. उ. ६।२।७
 उपोष्य पायसं स्थालीपाकं श्रपयित्वा..
 हुत्वाऽन्येनान्नेन ब्राह्मणान्भोज-
 यित्वाचरुस्वयंप्राप्नीयात् (दुस्स्वप्ने) श्वेत. २।४।७
 उभयप्राधान्येनोभयात्मकसाकारः (भेदः) त्रि. म. ना. २।२
 उभयमपि मनोयुक्तमभ्यसेत् (तारकं) मं. ब्रा. १।४
 उभयमादिष्टं भवत्यध्यात्मं चाधिदैवतं च छांदो. ३।१८।१
 उभयमेव संप्राडिति होवाच बृह. ४।१।१
 उभयमेवादिष्टं भवति अध्यात्मं
 चाधिदैवतं च छांदो. ३।१८।२
 उभयवचनहेतु देशकालौ च हित्वा..
 सोऽयं देवदत्तो यथैकः शुक्र. ३।११
 उभयं (प्रपञ्चस्य नित्यत्वानित्यत्वे)
 न भवति त्रि. म. ना. १।२
 उभयात्मक उत्पत्तिप्रणवः तुरीयो. १
 उभयात्मकत्वाद्विराट् प्रणवः तुरीयो. १
 उभयात्मकं मनोजायते (इन्द्रियात्मकं) सामर. १०१
 उभयोरन्तरं (देहदेहिनोः) ज्ञात्वा
 कस्य शौचं विधीयते मुक्त्यु. २।६७
 उभयोरपि दृष्टोऽन्तः भ. गी. २।१६
 उभयोरपि वैतथ्यं भेदानां स्थानयो-
 र्यदि । क एताव बुद्धयते भेदान्
 को वै तेषां विभेदकः वैतथ्य. ११
 उभयोर्वीजतुल्यत्वान्नपुंसको भवति गर्भो. ३
 उभयोल्लोकयोर्कृद्वाऽतिमृत्युं
 तराम्यहम् महाना. १३।१२
 उभयोर्विन्दते फलम् भ. गी. ५।४
 (?) उभयोः प्राज्ञतुर्धयोः आगमो. १३
 उभयोः सङ्गमादेव प्राप्यते परमं वपुः.. ध्या. विं. ८९
 उभादाताराविहसौ भगानाम् (शक्तीशौ) त्रिपुरो. १४
 उभाभ्यामपि पक्षाभ्यां यथा खे
 पक्षिणां गतिः भवसं. १।३३
 उभाभ्यामकरं नमो बाहुभ्यां तव.. नीलरु. २।४
 उभाभ्यामंशाभ्यां (स्त्रीपुरुषाभ्यां)
 सर्वमादिष्टः अव्यक्तो. ७
 उभाभ्यामेव (पुण्यपापाभ्यां) मनुष्य-
 लोकम् (उद्दानो नयति) प्रभो. ३।७
 उभावग्निश्च वायुश्च सूर्याचंद्रमसौ
 (शरीरे समाहितौ) छांदो. ८।१।३

उभे अस्मिन् (शरीरे) द्यावापृथिवी
 अन्तरेव समाहिते छांदो. ८।१।३
 उभे द्वैवैष एते तरति बृह. ४।४।२२
 उभे एते एषणे भवतः (मा. पा.) बृह. ४।४।२२
 उभे एव वर्तनीं संस्कृन्वन्ति न हीयते-
 ऽन्यतरा छांदो. ४।१६।४
 (?) उभे कूलेऽनुसञ्चरति (महामत्स्यः) बृह. ४।३।१८
 उभे तीर्त्वाऽशनायापिपासे शोकाति-
 गो मोदते स्वर्गलोके कठो. १।१२
 (?) उभे भवत ओदनम् (नः) कठो. २।२५
 उभे नानार्थं पुरुषं सिनीतः कठो. २।१
 उभे सुकृतदुष्कृते भ. गी. २।५०
 (?) उभे स्थाने पश्यतीदं च परलोक.. बृह. ४।३।९
 उभे ह्यन्योन्यं दृश्येते किं तदस्तीति.. अ. शां. ६७
 उभे ह्येते एषणे एव भवतः [बृह. ३।५।१ + ४।४।२२
 उभे ह्येष एते आत्मानं स्पृणुते य एव वेद तैत्ति. २।९।१
 उभौ तौ न विजानीतः [कठो. २।१९ + भ. गी. २।१९
 (?) उभौ येनानुपश्यति (जाग्रत्स्वप्ने) कठो. ४।४
 उभौ लोकावनुसञ्चरति बृ. उ. ४।३।७
 उभौ लोकाववाप्नोतीमं चामुं च छांदो. ८।८।४
 उभौ साम गायति सोऽमुनैव स एष
 ये चामुष्मात्पराञ्चो लोका-
 स्ताश्चाप्नोति छांदो. १।७।१
 उमापतिः पशुपतिः पिनाकी ह्यमित-
 युतिः । ईशानः सर्वविद्यानां.. नृ. पू. १।६
 उमारुद्रात्मिकाः सर्वाः प्रजाः
 स्थावरजङ्गमाः रुद्रह. १०
 उमाशङ्करयोगोयः सयोगो विष्णुरुच्यते रुद्रह. ११
 उमासहायं परमेश्वरं प्रभुं त्रिलोचनं
 नीलकण्ठं प्रशान्तं ध्यात्वा.. कैव. ७
 उर एव वेदिः, लोमानिबर्हिः [आत्मनः] छांदो. ५।१८।२
 उरु गृणीहीत्यब्रवीत्तदुदरमभवत् श्वेत. १।४।१
 उरोमुखकटिग्रीवं किञ्चिद्भृदयमुन्नतं क्षुरिको. ४
 उरो वेदिर्लोमानिबर्हिर्वेदः शिखा
 हृदयं यूपः (आत्मयज्ञस्य) [त्रिसुप. ४ + महाना. १८
 उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय.
 मामृतात् [क्र. मं. महाना. १३।१८
 उर्वी पृथ्वी बहुला विश्वा महाना. १०।१४
 उर्वेव मे कुर्वित्यब्रवीत्तदुरोऽभवत् श्वेत. १।४।१

उल्लुक्स्य यथा भानुरंधकारः प्रतीयते ।
 स्वप्रकाशेपरानन्देतमोमूढस्य जायते आ. प्र. २६
 उत्काहस्तो यथा लोके द्रव्यमालोक्य
 तां त्यजेत् । ज्ञानेन ज्ञेयमालोक्य
 पश्चाज्ज्ञानं परित्यजेत् ब्र.वि. ३६
 (?) उत्कावत्तान्यथोत्सृजेत्
 (शास्त्रादीनि) अ.ना. १
 उच्यते सत्किताः सिन्धवो गुरा (मा.पा.) बृह. १।१।१
 उवाच पार्थ पश्यैतान् भ.गी. १।२५
 उवाच मधुसूदनः, भ.गी. २।१
 उवाच वै सो गच्छन्वेते, तद्यत्राश्च मेघ-

याजिनो गच्छन्तीति बृह. ३।३।२
 (ॐ) उशन ह वै वाजश्रवसः सर्व-
 वेदसं ददौ कठो. १।१
 (ॐ) उषा वा अश्वस्य मध्यस्य शिरः बृह. १।१।१
 उषाश्च तस्मै निम्नुक् च सर्वं पापं
 समूहताम् [सहवै. ८+ सूर्यता. २।१
 उपित्वा शाश्वतीः समाः भ. गी. ६।४१
 उपित्वा ब्रह्मचर्यं देवा ऊचुः बृह. ५।२।१
 उष्णिमानं संस्मरेण विज्ञानाति(?) छांदो. ३।१३।७
 उष्णो भगवाञ्छुचिरूप, हसो भगवान् चाक्षुषो. २
 (?) उष्णोऽयमुष्णोऽसौ.. छांदो. १।३।२

ऊ

ऊरु तदस्य यद्वैश्यः

[क्र.अ. ८।४।१९=मं. १०।९०।१२+ चित्त्यु. १२।६
 [+वा.सं. ३।१।११+तै.आ. ३।१।२।६ सुबालो. १।४

ऊरो चित्तसंयमाद्रसातललोकज्ञान
 ऊर्चं सृजता च देवानां पत्नयः शां. १।७।९
 ऊर्गिति देवाः (उपासते) चित्त्यु. ९।३
 ऊर्जस्वती पयसा पिन्वमाना सा मां मुद्रलो. ३।२

ऊर्जस्वती पयसा पिन्वमाना सा मां
 मेधा सुप्रतीका जुषन्ताम् महाना. १।३।५
 ऊर्जनो धेहि द्विपदे चतुष्पदे प्राणान्नि. १।५
 (?) ऊर्जेण पशवोऽनुनामयन्तं अ. शिरः. ५

ऊर्णनाभिर्यथातंतून्सृजते संहरत्यपि ।
 जाग्रत्स्वप्ने तथा जीवो गच्छत्या-
 गच्छते पुनः ब्रह्मो. २०

ऊर्णनाभीव तन्तुना (प्राणान्संचारयेत्) क्षुरिको. ९
 ऊर्ध्वं ऋचः साम्नो जुषः छा. उ. १।४।३
 ऊर्ध्वगमनं त्रिसृजेत् आरुणि. २

ऊर्ध्वगानाडीमुषुम्राख्या प्राणसञ्चा-
 रिणी तथा.. ऊर्ध्वमूर्ध्वमुत्क्रमेत् भैत्रा. ६।२१
 ऊर्ध्वगोपायु(वायु)र्विमुक्तमार्गो भवति २ सञ्ज्ञासो. १०

(अथ) ऊर्ध्वे जानुरासीनः.. इत्युपतिष्ठते सन्ध्यो. २
 ऊर्ध्वज्वलज्वलनं ज्योतिरग्रे, तनो वै

तिरश्चीनमजरं तद्रजोऽभूत् त्रिपुरो. ४
 ऊर्ध्वदण्डो(ड्यू)र्ध्वरेताश्च.. ऊर्ध्व
 पदमवाप्नोति.. वासुदेवो. १२

ऊर्ध्वदृष्टिरधोदृष्टिरूर्ध्ववैधस्वधश्शिरः अमन. २।१५
 ऊर्ध्वनालमधोविन्दुस्तस्य मध्ये
 स्थितं मनः । १ यो. त. १३८

ऊर्ध्वपवित्रोवाजिनीवस्वमृतमस्मि(सि) ना. प. ४।४४
 [तैत्ति. १।१०।१०

ऊर्ध्वपुण्ड्रं कुटीचकस्य, त्रिपुण्ड्रं
 बहूदकस्य.. हंसस्य.. ना. प. ७।५
 ऊर्ध्वपूर्णमधःपूर्णं मध्यपूर्णं शिवा-

त्मकम् । साक्षाद्विधिमुखो.. समाधिः.. मुक्तिको. २।५६
 ऊर्ध्वबाहुर्विमुक्तमार्गो भवति कुंडिको. ९
 (तत्) ऊर्ध्वबाहुर्विमुक्तमार्गो भवेत् कठरु. ४

ऊर्ध्वमूलमधश्शाखं [भ.गी. १।५।१+ यो. शि. ६।१४
 ऊर्ध्वमूलं त्रिपाद्ब्रह्म मैत्रा. ६।४
 ऊर्ध्वमूलं वा आब्रह्मशाखा आकाश-

वाय्वरन्युदकभूम्यादयः मैत्रा. ६।४
 ऊर्ध्वमूलोऽवाक्शाख एषोऽश्वत्थः.. कठो. ६।१
 ऊर्ध्वमेकः (रश्मिः) स्थितस्तेषां.. तेन

यान्ति परा गतिम् मैत्रा. ६।३०
 ऊर्ध्वरेतं विश्वरूपं विरूपाक्षं महेश्वरम् ।
 सोऽहमित्यादरेणैव ध्यायेत्.. जा. द. ९।२

ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमः महाना. १०।१०
 ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं शङ्करं नीललोहितम् नृ. पू. १।६
 ऊर्ध्वलिङ्गं तु मासेन विरूपाक्षं तदर्धकं मृत्युलां. ४

ऊर्ध्वलिङ्गं विरूपाक्षं विश्वरूपं नमाम्यहम् मृत्युलां. ३
 ऊर्ध्वशक्तिनिपातेन अवदशक्तेर्निकुञ्च-

नात्.. जायते परमं सुखम् योगरा. २१
 ऊर्ध्वशक्तिमयः शिवः बृ. जा. २।१०
 ऊर्ध्वशक्तिमयः सोम अधोशक्तिमयो-

ऽनलः । ताभ्यां सम्पुटितस्तस्माच्छ-
 श्वद्विश्वमिदं जगत् बृ. जा. २।६
 ऊर्ध्वं गच्छन्ति सत्त्वस्थाः भ.गी. १।४।१८

ऊर्ध्व चावाकू च सर्वतोऽनन्तः मैत्रा. ६।१७
 ऊर्ध्व दिशश्च सर्वं नारायणः सुबालो. ६।१
 ऊर्ध्वं नारायणः, अधश्च नारायणः नारा. २
 ऊर्ध्वजिगातु मेषजम् सहवै. २५
 [क्र.खि.१०।११।५
 ऊर्ध्वं पञ्चमी कुक्षिर्भवति गायत्रीर. ३
 ऊर्ध्वं पदमवाप्नोति(यतिः) वासु. ३
 ऊर्ध्वं प्राणमुन्नयत्यपानं प्रत्यगस्यति कठो. ५।३
 ऊर्ध्वं मेढ्रादथो(ऽवो)नामे. कन्दोयोऽस्ति
 खगाण्डवत्, तत्रनाड्यः समुत्पन्नाः ध्या.वि. ५०
 ऊर्ध्वं मेढ्रादथो नामेः कन्दे योनिः
 खगाण्डवत् । तत्रनाड्यः समुत्पन्नाः
 सहस्राणां द्विसप्ततिः यो.चू. १४
 ऊर्ध्वं रुद्रः क्रमाद्वाऽपि ब्रह्मविष्णु-
 महेश्वराः । एत एव त्रयो लोकाः... शिवो. २।५
 ऊर्ध्वं शिरःपिण्डमयमधःपादमयंतथा महो. ५।१९६
 (?)ऊर्ध्वः सुषिः स उदानः छा.उ. ३।१३।५
 ऊर्ध्वा दिग्धर्वाः प्राणाः, अवाचीदिग-
 वाच्चः प्राणाः बृह. ४।२।४

ऊर्ध्वाधः कुण्डलीभेद उन्मन्य-
 श्वेतनक्रमः । योगोऽयंसिद्धिदायकः अमन. २।१४
 (?)ऊर्ध्वाभिश्चतिरश्नीनाभिश्चविद्युद्भिः... छां.उ. ७।११।१
 ऊर्ध्वाग्नायः, निरालम्बपीठः निर्वाणो. १
 (ऊँ)ऊर्ध्वाग्नायगुरुपदेश...भज
 मनस्तच्छ्रीगुरुचैतन्यं मठान्ना. १
 ऊर्ध्वं सात्त्विको मध्ये राजसोऽवर्म-
 स्तामसः (गुणस्थानानि) शारीरको. ९
 ऊर्वोरुपरिचेद्धते उभे पादतले यथा ।
 पद्मासनं भवेदेतत् योगकुं. १।५
 ऊर्वोरुपरि वै धत्ते यदा पादतले उभे ।
 पद्मासनं भवेदेतत् त्रि.ब्रा. २।३९
 ऊर्वोर्मध्ये तु संस्थाप्य मर्मप्राण-
 विमोचनम्..छिन्देत् क्षुरिको. १४
 ऊर्वोर्देश्यः (अजायत) ग.शो. ३।११
 (?)ऊर्ध्वागो प्रस्ता निरस्ता विवृत्ता
 वक्तव्याः (मा.पा.) छां.उ. २।२२।५
 ऊर्ध्व्यसिकताः, सिन्धवो गुदा,
 यकृच्च क्लोमानश्च पर्वताः बृ.उ. १।१।१

ऋ

ऋक्साम यजुरेव च भ.गी. १।१७
 ऋगहं यजुरहं सामाहमथर्वाङ्गिरसोहं अ.शिरः. १।१
 ऋगात्मकोमकारः, यजुरात्मकउकारः राधो. २।२
 ऋगगाथा कुम्ब्या तन्मिमतम् १ ऐत. ३।६।४
 ऋग्दक्षिणः पक्षः, सामोत्तरः पक्षः तैत्ति. २।३
 ऋग्भिरेतं यजुर्भिरन्तरिक्षं स सामभि-
 र्यत्तत्कवयो वेदयन्ते प्रश्नो. ५।७
 ऋग्भिः पूर्वाह्ने दिवि देव ईयते सूर्यता. १।५
 ऋग्भ्यो जाता सर्वशो मूर्तिमाहुः सूर्यता. १।५
 ऋग्यजुस्सामरूपाय वेदाहरणकर्मणे ।
 प्रणवोद्गीथवपुषे महाश्वशिरसे
 नमः स्वाहा.. [त्रि.म.ना. ७।१० + हयग्री. २
 ऋग्यजुस्सामार्थर्वरूपः सूर्योऽन्तरा-
 दित्ये हिरण्यः पुरुषस्तत्साम्नो
 द्वितीयपादं जानीयात् [नृ.पू. १।४+ ग.पू. १।१२
 ऋग्यजुस्सामार्थर्वानश्चत्वारो वेदाः
 साङ्गाः सशाखाश्चत्वारः पादाभवन्ति नृ.पू. १।२
 ऋग्यजुस्सामार्थर्वान्..तुर्यपादं जानीयात् ग.पू. १।१२
 ऋग्यजुस्सामार्थर्वानश्चत्वारो
 वेदाश्चत्वारः पादाः... ग. पू. १।१३

(अथ)ऋग्यजुस्सामेतिविज्ञानवत्येषा मैत्रा. ६।५
 ऋग्विधानायस्वाहा, कषोत्कायस्वाहा महाना. १।४।१९
 ऋग्वेद एव पुष्पं, ता अमृता आपस्ता
 वा एता ऋचः छांदो. ३।१।२
 ऋग्वेदमस्या आद्यात्पादादकल्पयत् ...
 ऋग्वेदस्य तु शाखाः स्युरेक-
 विंशतिसङ्ख्याकाः मुक्तिको. १।१२
 ऋग्वेदस्य रूपं स्पर्शाः, यजुर्वेदस्यो-
 ष्माणः, सामवेदस्य स्वराः ३ ऐत. २।५।१
 ऋग्वेदं प्रपद्ये यजुर्वेदं प्रपद्ये सामवेदं
 प्रपद्ये इत्येव तदवोचम् छांदो. ३।१५।७
 ऋग्वेदं भगवोऽध्येमि यजुर्वेदं साम-
 वेदमार्थर्वेण एतद्भगवोऽध्येमि छांदो. ७।१।२
 ऋग्वेदाद्विभागेन वेदाश्चत्वारः.. सुक्त्यु. १।११
 ऋग्वेदे त्रैस्वयोदात्त एकाक्षर ओङ्कारः २ प्रणवो. १२
 ऋग्वेदो गार्हपत्यं च पृथिवी ब्रह्म एव
 च । अकारस्य शरीरं तु व्याख्यातं ब्र. वि. ४
 ऋग्वेदो गार्हपत्यं च प्रत्यक्षस्य... १ प्रणवो. ४
 ऋग्वेदो गार्हपत्यं च मन्त्राः सप्तस्वराः पञ्चब्र. २

ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदोऽथर्वाङ्गिरसः..

अस्यैव (महतो भूतस्य) . निश्च-

सितानि [बृह+२।४।१०+४।५।११ मै.६।३२

ऋग्वेदोऽस्याः (गायत्र्याः) प्रथमः पादः गायत्रीर. ३

ऋग्वै गायत्री, यजुरुष्णिक्, अनुष्टुप्

साम, स आदित्यो भवति ग. पू. १।११

ऋग्वै प्रथमः पादः ग. पू. १।१३

ऋग्वै भूः सा माया भवति ग. पू. ३।१

ऋग्वै वसुयैजू रुद्राः सामादित्याः ग. पू. १।११

ऋङ्गयं यजुर्मयं साममयं ब्रह्ममय-

ममृतमयं (सुदर्शनं) भवति नृ. पू. ५।७

ऋङ्गयं साममयमुद्राता, स एष

सर्वस्यै त्रयीविद्याया आत्मा कौ. उ. २।६

ऋच एव मधुकृतः, ऋग्वेद एव पुष्पं छान्दो. ३।१।२

ऋचश्च सामानि च प्राचीनातानं कौ. उ. १।१

ऋचं ब्राह्मं जनयन्तः, देवा अग्ने.. चित्त्यु. १३।२

ऋचः सामानि जज्ञिरे चित्त्यु. १२।४

[ऋ. अ. ८।४।१८ मं. = १०।९०।९ वा. सं. ३१।७

ऋचः साम रसः, साम्न उद्गीथो रसः छान्दो. १।२

ऋचामेव तद्रसेनर्चा वीर्येणर्चा

यज्ञस्य विरिष्टं सन्दधाति छांदो. ४।१७।४

ऋचे त्वा ऋचे त्वा समित्स्रवन्ति महाना. १२।३

[+वा. सं. १३।३९+त्रिसुप. ३+ तै. सं. ४।२।९।६

ऋचो अक्षरे परमे व्योमन् [नृ. पू. ४।३ +५।२

[रामो. ५।२+तै. आ. २।१११ बह्वचो. ४+

गुह्यका. ५।३+सहवै. १५+ श्वेता. ४।८;

ऋक्सं. अ. २।३।२१=मं. १।१६४।३९ २ प्रणवो. ५

ऋचोपनिषदस्ता वै ब्रह्मरूपा ऋचः

ब्रियः। द्वेषश्चाणूरमल्ल.. कृष्णो. १३

ऋचोयजूषिप्रसवन्तिवक्तात्सामानि

सन्नाडुसुरन्तरिक्षम्। त्वं यज्ञनेता.. एकाक्ष. ७

ऋचो यजूषि सामानि [बृह. ५।१४।२+ सीतो. १३

ऋचो यजूषि सामानि दीक्षा यज्ञः..

भुवनानि चतुर्दश गुह्यका. २९

ऋचोयजूषिसामानियज्ञःक्षत्रं च ब्रह्म च प्रश्नो. २।६

ऋचो यजूषि सामानीत्यष्टाक्षराणि बृह. ५।१४।२

ऋचो ह यो वेद स वेद देवान् इतिहा. ९

ऋजुकायः प्राञ्जलिश्च प्रणमेदिष्ट-

देवताम्। ततो दक्षिणहस्तस्य.. १ यो. त. ३६

ऋजुवक्त्रादिकाभासमलातस्पन्दितं

यथा. विज्ञानस्पन्दितं तथा अ. शां. ४७

ऋतभुगुणमयेनपटेनात्मानमत-

र्थायावस्थितः मैत्रा. २।११

ऋतमवादिषं, सत्यमवादिषम् तैत्ति. १।१२।१

ऋतमात्मा परब्रह्म सत्यमित्यादिका

बुधैः। कल्पिता . संज्ञा महो. ४।४५

ऋतमेकाक्षरं ब्रह्मव्यक्ताव्यक्तं सनातनं विष्णुह. १।७

ऋतवश्च मे भूयात् चित्त्यु. ७।३

ऋतवोऽङ्गानि मोसाश्चाधेमासाश्च

पर्वाणि, अहोरात्राणि प्रतिष्ठा बृह. १।१।१०

ऋतस्पृशमिति सत्यं वै वागृचास्पृष्टा १ ऐत. ३।६।२

ऋतस्यतन्तुविततंविचृत्य (विवृत्य)

तदपश्यत्तदभवत्प्रजासु महाना. २।६

ऋतस्य पदे कवयो निपान्ति चित्त्यु. १।१४, ९

ऋतस्य पन्थामसि हि प्रपन्नः वा. मं. २२

ऋतं च सत्यं चाभीद्धात्तपसोऽध्य-

जायत [ऋक्सं. अ. ८।८।४८= मं. १०।१९०।१

[तै. आ. १०।१।१३+ महाना. ६।१

ऋतं तपः, सत्यं तपः, श्रुतं तपः महाना. ७।८

ऋतं नष्टं यदा काले षण्मासेन

मरिष्यति मृत्युलां २

ऋतं पिबन्तौ सुकृतस्य लोके गुहां

प्रविष्टौ परमे परार्थे कठो. ३।१

ऋतं वदिष्यामि, सत्यं वदिष्यामि तैत्ति. १।१।१

ऋतंसत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम् महाना. १०।१०

[×नृ. पू. १।६× मृत्युलां. २

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म....तन्मे मनः

शिवसङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. ३०

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म सर्वसंसारभेषजम्

[अ. पू. ५।७२+ जा. द. ९।१, २

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म...विश्वरूपाय

वै नमो नमः वनदु. १५९

ऋतं च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१

ऋतं वच्मि, सत्यं वच्मि गणप. २

ऋतं वदिष्यामि, सत्यं वदिष्यामि

[तैत्ति. १।१+१।१३+ ऐत. कौलो. शांतिः

ऋतीयमानो अहमस्मि नाम वा. मं. २४

ऋतुकाले सम्प्रयोगादेकरात्रोषितं

कलिलं भवति गर्भो. ३

ऋतुत्रयमयनं भवति	त्रि.म. ना. ३।४
ऋतुरस्म्यार्तवोऽस्म्याकाशाद्योनेः	
सम्भूतो... त्वमात्माऽसि	कौ. उ. १।६
ऋतुषु पञ्चविधं सामोपासीत	छांदो. २।५
ऋतुसन्धौ मुण्डयेन्मुण्डमोत्रं, नाधो	
नाक्षं जातु शिखां न वापयेत्	ग्राट्या. २०
ऋतुं न निन्देत्तद्रतम्	छांदो. २।१६।२
ऋतेनद्यावापृथिवी ऋतेनत्वंसरस्वति	सहवै. ३
ऋतेनापिहितागुहा, श्रुतेनापिहितागुहा	इतिहा. १६
ऋतेऽपि त्वा न भविष्यन्ति सर्वे	भ. गी. १।१।३२
ऋतूनां कुसुमाकरः	भ. गी. १०।३५
ऋषयः क्षीणकल्मषाः	भ. गी. ५।२५
ऋषयः सनकाद्या हिरण्यगर्भ-	
मुपगत्योचुः	राधिको. १
ऋषयो दीपे सत्रत्वात्... तस्मा-	
हीर्घामुपासीत (सन्ध्यां)	सन्ध्या. १७
ऋषयोऽनृषयो जायन्ते पुरुषोत्तमात्	श्रीकृ. पु. सि. २
ऋषयो वै ब्रह्मोद्यमाह्वयितवा ऊचुः	आर्षे. १।१
ऋषयो वै सरस्वत्यां सत्रमासत	छाग. १।१
ऋषिभिरदात्पृथग्भिभिः	अरुणो. ८

(यस्मात्) ऋषिभिर्नान्यैर्भक्तैर्दुतमस्य	
रुमुपलभ्यते तस्मादुच्यते रुद्रः	बटुको. २०
ऋषिभिर्बहुधा गीतं	भ. गी. १।३।५
ऋषिर्विप्राणां महिषो मृगाणां	महाना. ८।४
[ग. पू. १।२+	त्रिसुप. ३
ऋषिभूत्वा ऋषीन्यक्षराक्षस-	
गन्धर्वान् ग्राम्यानारण्यांश्च	
पशूनसृजत्	सुबालो. २।२
ऋषिश्राद्धे देवर्षि-क्षत्रियर्षि-मनुष्य-	
र्षीन्.. युग्मकृत्या ब्राह्मणानर्चयेत्	ना. प. ४।३९
ऋषिं प्रसृतं कपिलं यस्तमग्रे	श्वेता. ५।२
ऋषिविश्वेश्वरं देवं.. तस्यमध्ये महान-	
ग्निर्विश्वार्चिर्विश्वतोमुखः	चतुर्वे. ३
ऋषीणामरुन्धती, पर्जन्यस्य विद्युत्	चित्त्यु. ९।२
ऋषीणां चरितं सत्यं-अथर्वाङ्गिर-	
सामसि	प्रश्नो. २।८
ऋषींश्च सर्वानुरगांश्च दिव्यान्	भ. गी. १।१।५
ऋषे प्रियं वै मे धामोपागा वरं ददामि	१ ऐत. २।३।४
ऋष्यशृङ्गो मृग्याः, कौशिकः कुशात्,	
जाम्बूको जवूकात्, जातः	वज्रसू. ५

ए

एक आहुरसदेवेदमग्र आसीत्	छां. उ. ६।२।१
एक आहुरेकभूय वै प्राणा गच्छन्ति	कौ. उ. ३।२
एकऋषिभूत्वामूर्धेनितिष्ठति(सूर्योऽग्नि)	प्राणाग्नि. २।३
एक एव चरेन्नित्यं वर्षास्वेकत्र	
सबसेत् (यतिः)	ना. प. ३।३१
एक एव चरेन्नित्यं सिद्धयर्थमसहायकः ।	
सिद्धिमेकस्य पश्यन्हि..	ना. प. ३।५३
एक एव वसेद्वौ वा चरेत्	ना. प. ७।२
एक एव शिवो सित्यः.. शिव एव	
सदा ध्येयः	शरभो. ३१
(?) एक एव साक्षीस्वप्रकाशः (आत्मा)	नृसिंहो. ९।६
एक एव सोऽकामयत जायामेस्यात्	बृह. १।४।१७
एक एव हि भूतात्मा भूतेभूते	
व्यवस्थितः । एकधा बहुधा	त्रि. ता. ५।१२
चैव दृश्यते जलचन्द्रवत्	ब्र. विं. ११
एक एवात्मा मन्तव्यो जाग्रत्स्वप्न-	
सुषुप्तिषु [ब्र. विं. ११+	त्रि. ना. ५।११

एक एवाद्वयः सदा, ब्रह्मरूपतया	
ब्रह्म केवलं प्रतिभासते	२ आत्मो. १
एक एवाहमद्वितीयः	मं. ब्रा. २।७
एकजननी लक्ष्मीर्भवति	ना. पू. ता. २।१
एकजन्महरं विषम्	महो. ३।५५
एकतत्त्वदृढाभ्यासात् प्राणस्पन्दो	
निरुध्यते	मुक्ति. २।४०
एकताग्राह्यतेऽसीतितदैक्यमनुभूयतां	शु. र. ३।६
(?) एकता रसं गमयन्ति (मधुकृतः)	छां. उ. ६।९।१
एकत्वेन पृथक्त्वेन	भ. गी. ९।१५
एकत्रान्नं पलालमिव (त्यजेद्यतिः)	ना. प. ७।१
एकत्वं नास्ति, द्वैतं कुतः	सुबालो. ५।१५
एकत्वं प्राणमनसोः.. योगइत्यभिधीयते	मैत्रा. ६।२५
एकदण्डत्रिदण्डादिजटाभस्मादिकं..	अमन. २।३२
एकदण्डी त्रिदण्डी वा	गोपीचं. ५
एकदन्तं चतुर्हस्तं पाशं कुशधारिणम्	गणप. ९
एकदन्ताय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि	गणप. ८

एकदा ब्रजस्त्रियः सकामाःशर्वरी.. गोपालो. १११
 सर्वेश्वर..ऊचिरे
 एकदा सोऽमलप्रज्ञो..पप्रच्छ पितरं महो. २११४
 कृष्णद्वैपायनं मुनिम्
 एकधाबहुधाचैवदृश्यतेजल- त्रि. ता. ५११२
 चन्द्रवत् [ब्र. वि. १२+
 एकधैवानुद्वृष्यमेतत् बृह. ४।१।२,३
 एकभक्तिर्विशिष्यते भ. गी. ७।१७
 एकभूयं वै प्राणा गच्छन्ति कौ. उ. ३।२
 एकपाद्वा एतत्सम्प्राद् बृह. ४।१।२,३६
 एकभूयं वै प्राणा भूत्वाएकैकं सर्वाण्ये-
 वैतानि प्रज्ञापयन्ति कौ. त. ३।२
 (?) एकमङ्गारं खद्योतमात्रम् छां. उ. ६।७।५
 एकमद्वैतं निष्कलं निष्क्रियं.. शिव..
 रुद्रसूक्तैरभिषिच्य भस्मजा. २।४
 एकमप्यास्थितः सम्यक् भ. गी. ९।४
 (?) एकमव्यक्तमनन्तरूपम् महाना. १।५
 एकमस्य साधारणं द्वे देवानभाजयत् बृह. १।५।१
 एकमस्य साधारणमितीदमेवास्य
 तत्साधारणमत्रं यदिदमद्येत..नस.. बृह. १।५।२
 एकमात्रस्तथाऽऽकाशो ह्यमात्रं तु... अ. ना. ३२
 एकमाद्यन्तरहितं तद्ब्रह्मास्मि अ. पू. ५।६५
 (?) एकमूर्ध्वपुंड्रं वाधारयेत् (गोपीचं.) वासु. २
 एकमेव तत्परं ब्रह्म विभाति निर्वाणं ब्रह्मो. ३
 एकमेव तदेकं सन्न व्यभवत् बृह. १।४।११
 एकमेव तद्वदति, एतदमृतम् नृसिंहो. ८।२
 एकमेव परं ब्रह्म विभाति ब्रह्मो. २
 एकमेवाद्वयं ब्रह्म मायया च
 चतुष्टयम् गोपालो. २।१५
 एकमेवाद्वयं ब्रह्म नेह नानास्ति किञ्चन अध्यात्मो. ६३
 एकमेवाद्वितीयं तद्वैक आहुः छांदो. ६।२।१
 एकमेवाद्वितीयं ब्रह्म [त्रि. म. ता. ३।३+ पैङ्गलो. १।१
 एकमेवाद्वितीयं यद्गुरोर्वाक्येन
 निश्चितम् । एतदेकान्तमित्युक्तं.. मैत्रे. २।१५
 एकमेवाद्वितीयं सन्नामरूपविवर्जितम्,
 तादृक्त्वं तद्वितीयते शु. र. ३।५
 एकमेवाद्वितीयं सद्ब्रह्मैवाहं न संशयः ते. वि. ३।३९
 (?) एकमेवानुपश्यति ब्र. वि. १५
 एकयज्ञोपवीती तु नैव सन्न्यस्तुमर्हति परब्र. २०

एकया यात्यनावृत्तिम् भ. गी. ८।२६
 (अथ) एकयोर्ध्व उदानः पुण्येन
 पुण्यलोकं नयति प्रश्नो. ३।७
 एकरसं पुरमेव ब्रह्म मकारेण
 जानीयात् नृसिंहो. ५।७
 एकरसोऽव्यवहार्यः केन चनाद्वितीय
 ओतश्च प्रोतश्च नृसिंहो. ८।१
 एकरात्रद्विरात्रकृच्छ्रचान्द्रायणादि
 चरन्तः (हंसाः) आत्मानं प्रार्थयन्ते आश्रमो. ४
 एकरात्रं वसेद्भामेपत्तने तु दिनद्वयम्
 ..नगरे पञ्चरात्रकम् (यतिः) ना. प. ४।१९, २०
 एकरात्रोषितं (शुक्रशोणितं) कलल
 भवति [गर्भो. ३+ निरुक्तो. १।४
 एकरूपमनामयम् (ब्रह्म) ते. वि. ६।७२
 एकरूपः प्रशान्तात्मा मौनी
 स्वात्मसुखो भव अ. पू. ५।९
 एकल एव मध्ये स्थाता (सूर्यः) छां. उ. ३।११।१
 एकवक्तं तु रुद्राक्षं परतत्त्वस्वरूपकम् रु. जा. २४
 एकवारं प्रतिदिनं कुर्यात्केवलकुम्भकं श्यो. त. ६८
 एकवासा अवासा वा (यतिः) [ना. प. +३३१+४।१७
 एकविंशतिशाखायामृगवेदः परि-
 कीर्तितः (अथर्ववेदे) सीतो. १५
 एकविंशत्यादित्यमाप्नोति छांदो. २।१०।५
 एकविंशो वा हतोऽसावादित्यो
 द्वाविंशेन परमादित्याज्जयति
 तन्नाकं तद्विशोकम् छान्दो. २।१०।५
 एकशतं चान्ये साधन आगमाः... इतिहा. २
 एकशतं ह वै वर्षाणि मघवान्
 प्रजापतौ ब्रह्मचर्यमुवास छान्दो. ८।११।३
 एकश्चरेन्महीमेतां निस्सङ्ग.. (यतिः) ना. प. ५।३७
 एकसङ्ख्याविहीनोऽस्मि [मैत्रे. ३।७+ ते. वि. ३।२९
 एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा [कठो. ५।९, १०, ११
 एकस्तम्भेन वद्वारे त्रिस्थूणे पञ्च-
 देवते । ईदृशे तु शरीरे वा
 मतिमानुपलक्षयेत् यो. शि. १।७२
 एकस्तु पिबते देवः स्वच्छन्दोऽत्र
 वशानुगः मंत्रिको. ६
 एकस्थमनुपश्यति भ. गी. १३।३१
 एकस्मिन्नविद्यापादेऽनन्तकोटि-
 ब्रह्माण्डानि सावरणानि श्रूयन्ते त्रि. म. ना. ८।२

एकस्मिन् वशगेयान्ति चत्वारोऽपि
वशं गताः। (मोक्षद्वारपालाः) महो. ४।३
एकस्मिन्नेव पशावादीयमानेऽप्रियं
भवति किमु... बृह. १।४।१०
एकस्मिन्नेव संसिद्धे संसिद्धयति
परस्परम् (प्राणश्चेतश्च) अ. पू. ५।५२
(?) एकस्य हेतुत्वमेति य एवं वेद मैत्रा. ६।१७
एकस्यापि कर्मवशादनेकदेहसम्भवात्
(नजीवो ब्राह्मणः) व. सू. ३
एकं चरणमन्यस्मिन्नुरौ वीरासनं.. त्रि. ब्रा. २।३७
एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीसाक्षि-
भूतं भावातीतं त्रिगुणरहितं.. शु. र. १।१९
एकं पादमयैकस्मिन्विन्यस्योरुणि..
वीरासनमुदीरितम् शाण्डि. १।३।४
एकं पुण्डरीकं धारयति (स्वप्ने) ३ ऐत. २।४।७
एकं बीजं बहुधा यः करोति
[श्वेता. ६।१२ गुह्यका. ७०
एकं ब्रह्म (राधाकृष्णौ) राधो. २।१
एकं ब्रह्म चिदाकाशं सर्वात्मक-
मखण्डितम् महो. ५।५६
एकं ब्रह्म द्वयं ब्रह्म मोहो ब्रह्म.. ते. वि. ६।३६
एकं ब्रह्माहमस्मीति [अ. पू. ४।२८ +कठ. १५;
एकं भद्रासनादीनां समास्थाय..
यमाख्यैर्नियमाख्यैश्च.. भवसं. ३।२४
एकं भस्म सर्वभूतान्तरात्मा रूपरूपं
प्रतिरूपं बहिश्च बृ. जा. २।१
एकरूपंबहुधा यः करोति [कठो. ५।१२ +ब्रह्मो. १५
एकं रूपं बहुधा या करोति गुह्यका. ४४
एकं (मोक्षद्वारं) वा सर्वयत्नेन
सर्वमुत्सृज्य संश्रयेत् महो. ४।३
एकं शिर एकमेतदक्षरम् बृह. ५।५।३, ४
एकं सन्न व्यभवत् बृ. उ. १।४।११
एकंसिद्धासनंप्रोक्तं द्वितीयं कमलासनं यो. चू. ३
एकं साङ्ख्यं च योगं च भ. गी. ५।५
एकः (देवः) ओमिति होवाच बृह. ३।९।१
(?) एकः कर्मदेवानामानन्दः बृह. ४।३।३३
एकः कृतार्थो भवते वीतशोकः श्वेता. २।१४
एकः पुरस्ताद्य इदं बभूव, यतो बभूव
मुवनस्य गोपाः नृ पू. २।८

एकः इयामः पुरतो रक्तः पिनाकी
स्त्रीपुंसरूपस्तंविभज्य स्त्रीषुतस्य
स्त्रीरूपं, पुंसिच पुंरूपं व्यधात् अव्यक्तो. ७
एकः सन् बहुधा विचारः चित्त्यु. ११।१
एकः (आत्मा) सम्भिद्यते भ्रान्त्या
मायया, नस्वरूपतः [अ. पू. ५।७६+ जा. द. १०।२
एकः सुपर्णः स समुद्रमाविश ३ ऐत. १।६।७
[अ. अ. ८।६।१६=मं. १०।११४।४
[तै. आ. ३।१।६।१५
एकाऽऽकृतिः (राधाकृष्णयोः) एकंब्रह्म राधो. २।१
एका (भक्तिः) कर्ममिश्रिता देवाना-
मृषीणामुपासकानां भवतितराम् सामर. २
(?) एका कलाऽतिशिष्टा स्यात् छां. उ. ६।७।३
एकाकिना समुपगम्य विविक्तदेशं.. यो. शि. १।९०
(?) एकाकी कामयते जाया मे स्यात् बृ. उ. १।४।१७
एकाकीचिन्तयेद्ब्रह्ममनोवाक्कायकर्मभिः।
मृत्युं च नाभिनन्देत् जीवितं वा.. ना. प. ३।६०
एकाकी तेन दहंऽहं (कृतकर्मणा)
गतास्ते फलभोगिनः गर्भो. ६
एकाकी निस्पृहस्तिष्ठेन्नहि केन
सह्यालपेत् । दद्यान्नायणेत्येव
प्रतिवाक्यं सदा यतिः ना. प. ३।५९
एकाकी यतचित्तात्मा भ. गी. ६।६
एकाक्षरपदारूढं सर्वात्मकमखण्डितम्
.. त्रिपाञ्चारायणं भजे एकाक्ष. ०
एकाक्षरप्रदातारं यो गुरुं नाभिनन्दति... शाट्याय. ३।६
एकाक्षरं त्वक्षरेऽत्रास्ति एकाक्ष. १
एकाक्षरं परमात्मानं हृदि समावेश्य ग. शो. ५।६
एकाक्षरः पुनश्चायं मोमित्येवं. शिवो. १।१९
एका गुह्या सर्वभूतान्तरात्मा गुह्यका. ४४
एकाग्रमनसा यो मां ध्यायते
हरिमव्ययं, हृत्पङ्कजे च स्वात्मानं
स मुक्तो नात्र संशयः वासुदे. ७
एकाग्रमानसो भूत्वा दुर्वासो. २।६
एकाङ्गुलं पादतरोरस्य मूलम् कात्याय. १
एका च दशशतं च संहस्रं चायुतं..
तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु शिवसं. १३
एकात्मकमखण्डंतदित्यन्तर्भाव्यतांहं महो. ५।११८
एकात्मके परे तत्त्वे भेदकर्ता कथं
वसेत्.. भेदः केनावलोकितः अध्यात्मो. २५

ए हात्मप्रत्ययसारं प्रपञ्चोपशमं [माह्व. ७ नारा. १।५
 एकादशकृत्वः प्रयुक्ता (गायत्री)...
 अन्तरिक्षलोकमभिजयति सन्ध्यो. २
 एकादशपदा वाऽनुष्टुभभवति नृ. पू. २।३
 एकादशमुखं त्वक्षं रुद्रैकादशदैवतम् रु. जा. ३६
 एकादशरुद्रत्वं च गच्छति रु. जा. ४५
 एकादशरुद्रा नारायणः ना. पू. ता. ५।६
 एकादशरुद्रावतार द्वादशार्कतेजाः लांगूलो. ८
 (?) एकादशात्मानमात्मानं नृसिंहो. ४।१
 (?) एकादशरुद्राश्च तत्र वै (ध्यायेत्) रा. पू. ४।५१
 (?) एकादशात्मानं नारसिंहं नृसिंहो. ४।१
 एकादशासनानि स्युश्चकादि.. चक्रं
 पद्मासनं कूर्मं मयूरं कुक्कुटं वराहो. ५।१५
 एकादशी भवेन्नारी ना. वि. ११
 एकादशे धामनि भूय एवागस्त्यं... त्रि. ता. १।१६
 एकादश्यां तपोलोकं ना. वि. १६
 एका देवी सर्वभूतेषु गूढा व्या-
 प्रोत्येतत्सर्वभूतान्तरस्था गुह्यका. ६९
 एकाध्वरपक्षेऽष्टाध्वरपक्षेवा स्वशाखा-
 नुगतमंत्रैरष्टश्राद्धान्यष्टदिनेषु ना. प. ४।३९
 एकान्तकेवलचिदेकरसस्वभावे... वराहो. २।७३
 एकान्तगुहायां मुक्तासनसुखगोष्ठी निर्वाणो. १
 एकान्तस्थानम् निर्वाणो. ४
 (?) एकान्ते द्वैतवर्जिते स्कन्दो. १२
 एकान्तेन श्रवणार्थानुसन्धानं
 मननं भवति पैङ्गलो. ३।२
 एकान्नं न तु भुञ्जीत बृहस्पति-
 समादपि १ सं. सो. २।७१
 एकाभावे द्वितीयं न द्वितीयेऽपि
 न चैकता ते. वि. ५।२१
 एकारामः परिब्रज्य भिक्षार्थं... ना. प. ३।५५
 एका स आसीत्प्रथमा सा नवासी-
 दासोनविंशदासोनत्रिंशत् त्रिपुरो. ३
 एकांशेन स्थितो जगत् भ. गी. १०।४२
 एकां हि रुद्रा यजन्ति गोपालो. १।२०
 एकीकुर्यात् प्रयत्नतः (चित्तं) अद्वैत. ४५
 एकीभवति न जिघ्रतीत्याहुः (आत्मा) बृह. ४।४।२
 एकीभवति न पश्यतीत्याहुः ॥ बृह. ४।४।२
 एकीभवति न मनुत इत्याहुः ॥ बृह. ४।४।२
 एकीभवति न रसयत इत्याहुः ॥ बृह. ४।४।२

एकीभवति न वदतीत्याहुः (आत्मा) बृह. ४।४।२
 एकीभवति न विजानातीत्याहुः ॥ बृह. ४।४।२
 एकीभवति न शृणोतीत्याहुः ॥ बृह. ४।४।२
 एकी भवति न स्पृशतीत्याहुः ॥ बृह. ४।४।२
 एकीभूतः परेणासौ तदाभवतिकेवलः जा. द. १०।११
 एकीभूतः सुषुप्तस्थः प्रज्ञानघनवान्
 सुखी । नित्यानन्दमयोऽप्यात्मा
 सर्वजीवान्तरस्थितः ना. प. ८।१५
 एकेन तंतुना जालं विक्षिपति ब्रह्मो. १
 एकेन द्वाभ्यां त्रिभिरष्टभिर्वा कालेन
 चैवात्मगुणैश्च सूक्ष्मैः । आरभ्य
 कर्माणि.. भावांश्च.. विनियोजयेत् श्वेता. ६।३
 एकेन ध्यानयोगेन तत्तापं निर्दहेत्.. दुर्वासो. १।११
 (?) एकेन नखनिकृत्तनेन सर्वं कार्ष्णं-
 यसंविज्ञातं.. स्यात् [छां उ. ६।१।६ पंच. ब्र. ३०
 एकेन बिल्वपत्रेण सन्तुष्टोऽस्मिन्महामुने १ बिल्वो. २
 एकेन मारुतमाकृष्य अमृ. १९
 एकेन लोहमणिना सर्वं लोहमयं यथा ।
 विज्ञातं स्यादथैकेन.. पञ्च. ब्र. ३०
 एकेनैव तु पिण्डेन, मुक्तिकायाश्च गौतम ।
 विज्ञातं मृण्मयं सर्वं भृदभिन्नं
 हि कार्यकम् पञ्च. ब्र. २९
 एकेनैव शरीरेण योगाभ्यासात्... चिरात्
 सम्प्राप्यते मुक्तिर्मर्कटक्रमः यो. शि. १।१४०
 एकेऽन्यमभिध्यायन्त्येकेऽन्यम् मैत्रा. ४।५
 एके सावित्रीमनुष्टुभमन्वाहुः छां. उ. ५।१४।५
 एके ह कुरुनन्दन भ. गी. २।४१
 एकैकमुपास्ते, न स वेदाकृत्स्तो
 ह्येषोऽत एकैकेन भवति बृह. १।४।७
 एकैकशो निषेव्यन्ते.. तत्र सिद्धिं
 प्रयच्छन्ति.. मुक्तिको. २।१२
 एकैकस्यास्तु शाखाया एकैकोप-
 निषन्मता मुक्तिको. १।१४
 एकैव विश्वरूपिणी तस्मादुच्यते नैका देव्यु. २०
 एकैव सर्वत्र वर्तते तस्मादुच्यते एका देव्यु. २७
 एकैकं जालं बहुधा विकुर्वत् श्वेताश्व. ५।३
 एकैकमेतानि सर्वाणि प्रज्ञापयन्ति कौ. उ. ३।२
 एकैकं देवमेतस्यैव सा विसृष्टिः बृह. १।४।६
 एकैकः पुरुषो देवान् भुनक्ति बृह. १।४।१०

एको अश्वो वहति सप्तनामा चित्यु. १११९
 [+कृक्सं. अ. २२।३ मं. १.१६४।२
 एको गणेशो बहुधा निविष्टः हेरम्बो. १०
 (?)एकोङ्कारः खद्योतमात्रः छां. उ. ६।७।३
 एकोत्तरं नाडिशतं तासां मध्ये वराः
 स्मृताः (परास्मृता) सुषुम्ना तु यो. शि. ६।५
 परे लीना [क्षुरिको. १५+ भ. गी. ११।४२
 एकोऽथवाऽप्यच्युत तत्समक्षम्
 एको दण्डद्वयं मध्ये पश्यति ज्ञान- योगरा. २०
 चक्षुषा.. ब्रह्मलोकं व्रजन्ति ते ग. पू. १।६
 एको देवः प्रापको यो वसूनां... श्वेता. ६।११+
 एको देवः सर्वभूतेषु गूढः गोपालो. ३।१९
 [ब्रह्मो. १६+
 एको देवः साक्षी निर्गुणश्च तद्ब्रह्माह-
 मिति व्याहरेत् ना. प. ६।३
 एको देवो नित्यलीलातुरक्तः राधोप. ४।३
 एको देवो बहुधानिविष्टः [मुद्रलो. १+ चित्यु. १४।१
 एकोऽनन्तः प्रागनन्तो दक्षिणतो-
 ऽनन्तः ऊर्ध्वचावाङ्मसर्वतोऽनन्तः मैत्रा. ६।१७
 एकोनविंशतिमुखः साष्टाङ्गः सर्वगः
 प्रभुः ना. प. ८।१२
 एकोनविंशतिसंख्याकानामुपनिषदां
 पूर्णमद इति शान्तिः मुक्ति. १।५४
 एकोऽपि ब्रह्मप्रणवः सर्वाधारः
 स्वयञ्ज्योतिरेष सर्वेश्वरो विशुः ना. प. ८।४
 एकोऽपि सन्बहुधा यो विभाति गो. पू. ३।२
 एको बटुको न द्वितीयाय तस्मै बटुको. २२
 एको बहूनामसि मन्यवी ज्जिह्वतो
 [कृक्सं. अ. ८।३।१९=मं. १०।८४।४ वनदु. ११०
 एको बहूनां यो विदधाति कामान्
 [कठो. ५।१+श्वेता. ६।१३+ गो. पू. ३।३
 एको भिक्षुर्यथोक्तः स्यात् ना. प. ३।५६
 एको रुद्रो न द्वितीयाय तस्मै अ. शिरः. २।७
 एको वशी निष्क्रियाणां बहूनां श्वेता. ६।१२
 एको वशी सर्वगः कृष्ण ईडयः गो. पू. ३।२
 एको वशी सर्वभूतान्तरात्मा
 [कठो. ५।१२ ब्रह्मो. १६
 एको विश्वानि रूपाणि योनीश्च सर्वाः श्वेताश्व. ५।२

एको विष्णुरनेकेषु.. अनुस्यूतो वस-
 त्यात्मा भूतेष्वहमवस्थितः वासुदे. ९
 एको विष्णुर्महद्भूत पृथग्भूतान्यनेकशः ।
 त्रीं लोकां व्याप्य भूतात्मा.. शरभो. २५
 एकोऽश्वत्थनामैतद्ब्रह्म मैत्रा. ६।४
 एकोऽस्य संबोधयतीत्येनं ह्याह मैत्रा. ६।४
 एको ह देवः प्रदिशो नु सर्वाः पूर्वो ह
 जातः स उगर्मे अन्तः स एव
 जातः सजनि.. [अ. शिर. ३।६+ बटुको. २१
 एकोऽइमविकलोऽहं निर्मलनिर्वाण
 मूर्तिरेवाहं आ. प्र. ७
 एको ह वै नारायण आसीत्
 [महो. १।१+ चतुर्वे. १
 एको हंसो भुवनस्यास्य मध्ये स
 एवाग्निः सलिले.. तमेव
 विदित्वाऽति मृत्युमेति श्वेता. ६।१५
 एको हि रुद्रो न द्वितीयाय तस्थुः
 [तस्थौ] य इमां लोकानोशते.. श्वेता. ३।२
 एजत्प्राणन्निमिषच्चयदेतज्जनय
 [मा. पा.] मुण्डको. २।२१
 एजत्प्राणन्निमिषच्च यदेतज्जनय
 मुण्ड. २।२।१
 एत एव त्रयो गुणाः शिवो. २।६
 एत एव त्रयो लोकाः शिवो. २।६
 एत एव त्रयो वेदाः शिवो. २।६
 (?) एतत्कीर्तिश्च व्युष्टिश्चेत्युपासीत छां. उ. ३।१३।४
 (अथ) एतच्चक्षुः प्रविवेश तद्वाचाऽवदत् कौ. उ. २।१४
 एतच्चतुर्द्वारं लक्षसूर्यसमुज्ज्वलं राधोप. २।१
 एतच्चान्यच्चत्रिकालातीतं तदप्योङ्कार एव ग. शो. १।१
 एतच्छ्रुत्वा वचनं केशवस्य भ. गी. ११।३५
 एतच्छ्रुत्वा सम्परिगृह्य मर्त्यः प्रगृह्य
 धर्म्यमणुमेतमाप्य कठो. २।१३
 एतच्छ्रेयो येऽभिनन्दन्ति मूढाः,
 जरामृत्युं ते पुनरेवापि यन्ति मुण्ड. १।२।७
 (अथ) एतच्छ्रोत्रं प्रविवेश तद्वाचाऽवदत् कौ. उ. २।१४
 एतज्ज्ञानमिति प्रोक्तं भ. गी. १३।१२
 एतज्ज्ञानं च मोक्षं च शेषास्तु ग्रन्थविस्तराः मैत्रा. ६।३४
 एतज्ज्ञानं च मोक्षं च अतोऽन्यो
 ग्रन्थविस्तरः ब्र. वि. ५

एतज्ज्ञेयं नित्यमेवात्मसंस्थं [श्रुता. १।१२
[+भवसं. २।५६+ ना. प. ९।११
एतत्कुर्वाणोऽध्येताऽध्यापकश्च... मुद्गलो. ५।१
पुरुषो भवति
एतत्कोशचतुष्टयं संयुक्तं स्वकारणा-
ज्ञाने वटकणिकायामिववृक्षोयदा
वर्तते तदाऽऽनन्दमयः कोशः सर्वसारो. ४
एतत्कोशत्रयसंयुक्तं तद्गतविशेषा-
विशेषज्ञो यदा भासते तदा
विज्ञानमयः कोशः.. सर्वसारो. ४
एतत्कोशत्रयं (प्राणमय-मनोमय-
विज्ञानमयात्मकं) लिङ्गशरीरम् पैङ्गलो. २।५
एतत्कोशद्वयसंयुक्तमन्यादिचतुर्दश-
करणैरात्माशब्दादिविषयसङ्कल्पा-
दीन् धर्मान् यदा... मनोमयकोशः सर्वसारो. ४
एतत्क्षराक्षरातीतमनक्षरमितीर्यते यो. शि. ३।५
एतत्क्षेत्रं समासेन भ. गी. १३।७
एतत्तदग्रे अन्वृणो भवामि जीवन्नेव... सहवै. ४
एतत्तदाहुः—एकशतं ह वै वर्षाणि
मघवान्प्रजापतौ ब्रह्मचर्यमुवास छांदो. ८।११।३
एतत्तदुत्तमं सत्यम् अद्वैत. ४८
एतत्तदेकमयनं मुक्तैर्मोक्षस्य दर्शितम् आयुर्वे. २२
एतत्तदुत्तमं सत्यं यत्रकिञ्चिन्नजायते अ. शां. ७।१
एतत्तव मनुस्वरूपम् गणप. ७
एतत्तस्य सान्तः [मा. पा.] छां. उ. २।९।४
एतन्नयपूरकं पूरकाणां मन्त्री
प्रथते मदनो मदन्या त्रिपुरो. ५
एतन्नयं वीक्षेत दमं दानं दयामिति सुबालो. ३।३
एतत्तु परमं गुह्यमेतत्तु परमं शुभम्।
नातः परतरं किञ्चित्.. ब्र. वि. ४।५
एतत्तुल्यं यदि मन्यसे वरं वृणीष्व.. कठो. १।२४
एतत्पञ्चैन्द्रियज्ञानमहत्स्वानुभवात्म-
कम्। जानात्यनेन योगीन्द्रः.. अमन. १।५५
एतत्परायणम् (आत्मान्वेषणम्) प्रश्नो. १।१०
(अथ) एतत्पूर्णमध्यात्मं यन्नेति १ ऐत. ३।६।६
एतत्पैप्पलादं महाशास्त्रं योऽधीते..
स जन्ममरणेभ्यो मुक्तो भवति शरभो. ३७
(अथ) एतत्प्राणः प्रविवेश तत्तत्तत्तत्.. कौ. उ. २।१४

एतत् (भस्म) प्रातः प्रयुञ्जानो रात्रि-
कृतात्पापात्पूतो भवति भस्मजा. १।७
(?) एतन्नयं सदेकमयमात्मात्मो एकः... वृ. उ. १।६।३
एतत्सङ्गातं कर्मणिसञ्चितं त्वगादियुक्तं
स्थूलशरीरं भवति पैङ्गलो. २।२
एतत्सत्यधर्मो न भसोऽन्तर्गतस्य तेजसो-
ऽशमात्रमेतत् मैत्रा. ६।३५
एतत्सत्यं ब्रह्मपुरम्, अस्मिन्कामाः.. छान्दो. ८।१।५
एतत्सत्यं ब्रवीमि ब्रह्मविद्यां वरिष्ठां
देवेभ्यः प्राणेभ्यः परब्र. १
एतत्समीरणे प्रकाशप्रक्षेपकौण्य-
स्थानीयम् मैत्रा. ७।११
एतत्सर्वं गणेशः ग. शो. २। ४
एतत्सर्वं प्राण एवैतन्मयो वा बृह. १।५।३
(एवं ह वा) एतत्सर्वं पर आत्मनि
सम्प्रतिष्ठते प्रश्नो. ४।७
एतत्सर्वं यन्मूर्तं चामूर्तं च
तस्मान्मूर्तिरेव रयिः प्रश्नो. १।५
एतत्सर्वं भू. स्वाहेत्यप्सु परित्यज्या-
त्मानमन्विच्छेत् जा. बा. ६
एतत्सामगायन्नास्ते हा३नुहा३... तैत्ति. ३।१०।५
एतत्सामवेदशिरोऽधीते नारा. ३
एतत्सुदर्शनं महाचक्रं तस्य मध्ये... नृ. पू. ५।७
एतत्सोमस्यसूर्यस्यसर्वलिङ्गस्थापयति महाना. १०।३
एतत्स्थितमेतत्सत्तत्तस्य मूर्तस्य.. बृह. २।३।२
एतदकरणे प्रत्यैवेति ब्राह्मणः भस्मजा. १।६
(?) एतदक्षरं गार्ग्यदृष्टं द्रष्टुं वृ. उ. ३।८।११
एतदज्ञाय कृष्णमाराधयितुमिच्छन्
स मूढतमः (?) राधिको. ५
एतदधिविधाय ऋषिरवोचत् तैत्ति. १।७।१
एतदधीयानः सर्वकतुफलं लभते सङ्कर्ष. ३
एतदनृतमुभयतः सत्येन परिगृहीतम् बृह. ५।५।१
एतदन्यच्चतुर्थमन्तस्थरूपमिति ह
स्माह... माण्डूकेयः ३ ऐत. २।१।२
एतदपरिमितधा चात्मानं विभज्य
पूरयतीमाँलोकान् मैत्रा. ६।२६
(अथ) एतदपि यन्त्यन्ततः मैत्रा. ६।११
एतदप्रमेयं ध्रुवम् (ब्रह्म-आत्मा) बृह. ४।४।२०

एतदमृतमभयमेतद्ब्रह्म [छादो. ४।१५।१ + ८।३।४
 [+ ८।७।४ + ८।१०।१ + ८।११।१ + मैत्रा. १।२
 [नृसिंहो. ८।२ + ८।४ + ८।६ + ८।७
 एतदमृतमभयमेतत्परायणम् प्रश्नो. १।१०
 एतदमृतमेतद्यदेतत्स्यम् बृह. २।३।३, ५
 (ओं) एतदस्मिन्नक्षरे संसृज्यते छां. उ. १।१।६
 एतदालम्बनं ज्ञात्वा ब्रह्म लोकेमहीयते कठो. २।१७
 एतदालम्बनं परम्, एतत्... ज्ञात्वा कठो. २।१७
 एतदालम्बनं श्रेष्ठमेतदालम्बनं परम् कठो. २।१७
 एतदिहामुत्रोपाधिनैराशयेनामुष्मि-
 न्मनःकल्पनं, एतदेव च नैष्कर्म्यम् गो. पू. २।२
 एतदुक्त्वाऽतर्ह्यदयः शाकायन्यस्तस्मै
 नमस्कृत्वा.. मैत्रा. ६।३०
 एतदुपनिषदं विन्यसेत् आश्रमो. ५
 (खलु) एतदुपनिषदं विद्वान्य एवं वेद आरुणि. ५
 एतदु हास्या एतत्स यावदिदंप्राणिनि गायत्र्यु. १
 एतदु हैवास्या एतत्स यावदेषु त्रिषु
 लोकेषु तावद्ध जयति [बृह. ६।१४।१, २, ३
 एतदु हैवेन्द्रो विश्वामित्राय प्रोवाच १ ऐत. २।४।२
 एतद्वेदशिरोऽधीते नारा. १
 एतद्वेदो यजुर्वेदः सामवेदो.. शिक्षा
 कल्पो व्याकरणं ... सर्वाणि
 भूतानि (महतोभूतस्यनिःश्वसितं) सुबालो. २।१
 एतदेकशतं नाडीनां तासां शतं शत
 एकैकस्यां... प्रतिशाखा ...
 भवन्ति तासु व्यानश्चरति प्रश्नो. ३।६
 एतदेव (मनोनैराश्यं) च नैष्कर्म्यम् गो. पू. २।२
 एतदेव ज्वलदेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव ततोभूय इत्येतदेव ततोभूयः छान्दो. ३।११।६
 एतदेव नमाम्येतद्धि महाविभूति नृसिंहो. १।६।५
 एतदेवनातिशयन्ते-नाति-
 शीर्यन्ते (मा. पा.) छां. उ. ३।१२।३
 एतदेव नातिशीर्यन्ते [छान्दो. ३।१२।३, ४
 एतदेव नृसिंहमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव परमतत्त्वम् (मनोलयरूपं) मं. ब्रा. ५।१
 एतदेव परं ज्ञानं शिव इत्यक्षरद्वयम् शिवो. १।१७
 एतदेव परं ध्यानमेतदेव परं तपः
 (गणेशज्ञानम्) ग. शो. १।५

एतदेव ब्रह्मापिसर्वज्ञं महामायं महावि० नृसिंहो. ५।६
 एतदेव भद्रमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव भीषणमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव महदेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव सृयुःसृत्येतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव विष्ण्वेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव वीरमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव सर्वतोमुखमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव स्रक्षमाष्टाक्षरं भवति तारसा. २।१
 एतदेवाक्षरं ज्ञात्वा यो यद्विच्छति तस्य तत् मैत्रा. ६।४
 एतदेवाक्षरं परम्। एतत्.. ज्ञात्वा कठो. २।१६
 एतदेवाक्षरं पुण्यम् मैत्रा. ६।४
 एतदेवाक्षरं स्वरममृतमयं प्रविशति छां. १।४।५
 एतदेवामृतं दृष्ट्वा (देवाः) तृप्यन्ति छांदो. ३।६।१
 [३।७।१ + ३।८।१ + ३।९।१ + ३।१०।२
 एतदेवाहमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेवाहं मनुष्याय हिततमं मन्ये
 यन्मां विजानीयात् कौ. उ. ३।१
 एतदेवैकाक्षरं व्याख्यातम् . दत्तात्रे. १।१
 एतदेवोग्रमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेवामुक्थम् [बृह. १।६।१ + १।२।३
 एतदेवा ब्रह्म [छान्दो. १।६।१ बृह. १।६।१, २, ३
 एतदेवां साम बृह. १।६।१, २, ३
 एतदेवाष्टिकं कर्ममयमात्मानमध्वर्युः
 संस्करोति कौ. उ. २।६
 एतदोजश्च महश्चेत्युपासीत छां. उ. ३।१३।५
 एतद्ब्रह्ममहं परम् म. गी. १।८।७
 एतद्ध तदनीशानानि इ वा अस्यै
 भूतानि बलि हरन्ति १ ऐत. १।५।२
 एतद्ध वै तज्जनको वैदेहो बुडिलमा-
 श्वतराश्विमुवाच बृह. ५।१४।८
 एतद्ध वै तज्जनको वैदेहो बुरिल-
 माश्वतराश्विमुवाच गायत्र्यु. ५
 एतद्ध वै पूर्वे विद्वांसोऽग्निहोत्रं
 जुहुवांचक्रुः कौ. उ. २।५

एतद्ध स्म वैतद्विद्वानाह महिदास
 ऐतरेयः [१ ऐत. १।८।२+ छां.उ. ३।१६।७
 एतद्ध स्मवैतद्विद्वानाहहिरण्यदन्वैदो
 न तस्येशयं मह्यं न दधुः- १ ऐत. १।५।१
 एतद्ध स्म वैतद्विद्वानुहालक
 आरुणिराह बृह. ६।४।४
 एतद्ध स्म वै तद्विद्वान् कुमार-
 हारित आह बृह. ६।४।४
 एतद्ध स्म वैतद्विद्वान्नाकोमौद्रल्यआह बृह. ६।४।४
 एतद्ध स्म वै तद्विद्वान्स आहुः छान्दो. ६।४।५
 एतद्ध स्म वैतद्विद्वान्सआहुर्कषयः
 कावषेयाः ३ ऐत. २।६।३
 एतद्ध स्म वैतत्पूर्वे विद्वान्सः प्रजां
 न कामयन्ते बृह. ४।४।२२
 एतद्धि दुर्लभतरम् भ. गी. ६।४।२
 एतद्धि परमं तपः, आपोज्योतीरसो-
 ऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरो नम इति
 [अ. शिरः. ३।१५ बटु. ३।२७
 एतद्धि महाविभूति (नारसिंहं ब्रह्म) नृसिंहो. ५।६
 एतद्धि सर्वाणि कर्माणि विभर्ति बृह. १।६।३
 एतद्धि सर्वाणि नामाणि विभर्ति बृह. १।६।१
 एतद्धि सर्वाणि रूपाणि विभर्ति बृह. १।६।२
 एतद्धि सर्वैः कर्मभिः समम् बृह. १।६।३
 एतद्धि सर्वै रूपैः समम् बृह. १।६।२
 एतद्धि सर्वैर्नामभिः समम्
 [छान्दो. १।६।१+ बृह. १।६।१
 एतद्धूमस्येव समीरणे नभसि
 प्रशाखयैवोत्क्रम्य.. मैत्रा. ७।११
 एतद्धयशब्दमस्पर्शमरूपमरसमगन्धं नृसिंहो. ९।९
 एतद्धयेवाक्षरं ज्ञात्वा यो यदिच्छति
 तस्य तत् कठो. २।१६
 एतद्धयेवाक्षरं (एतद्व्यक्षरं) ब्रह्म ह्येत-
 देवाक्षरं परम् कठो. २।१६
 एतद्धयेवैतदभयं भवति बृह. १।४।१४
 एतद्वाणमवष्टभ्य विधारयामः(मि) प्रश्नो. २।२,३,
 एतद्धृद्धा बुद्धिमान् स्यात् भ. गी. १५।२०
 एतद्वाह्यं राधाकुण्डम् राधोप. २।१

एतद्धह्य,अभयंवैब्रह्मभवति [नृसिंहो. ८।२+८।४
 एतद्धह्य, एतत्सत्यम् १ ऐत. १।१।१
 एतद्धह्यविषयमेतद्भानुरर्णवः मैत्रा. ६।३५
 एतद्धह्यैतत्सत्यंतदेतद्व्यक्षरम्(मा. पा.) बृ.उ. ५।३।१
 एतद्धह्यैतत्सर्वम्, तदेतत् बृह. ५।३।१
 एतद्धह्यैतदुपासितव्यम् जाबालो. ४
 एतद्धह्यैतमितःप्रेत्याभिसंभविताऽस्मि छान्दो. ३।१४।४
 एतद्यजुर्नदशिरोऽधीते नारा. २
 एतद्यज्ञायज्ञीयमङ्गेषु प्रोतम् छान्दो. २।१९।१
 (?)एतद्यदत्रिरिति सर्वस्यात्ताभवति बृह. २।२।४
 एतद्यदादित्यस्यमध्य इवेत्यक्षिण्यमौ
 चैतद्धह्यैतदमृतम् मैत्रा. ६।३५
 एतद्यदिदमित्येत्योपधारय इति आषे. २।२
 एतद्यदिदमित्येत्योपव्याख्ये आषे. २।२
 एतद्यद्यवेदो यजुर्वेदःसामवेदोऽथर्वा-
 ङ्गिरसः (महतोभूतस्यनिश्चयसितम्) बृह. ४।५।११
 एतद्यदेतदादित्यस्य कृष्णं रूपम् छां.उ. ३।३।३
 एतद्यद्युक्तोरिष्येद्भूःस्वाहेतिगार्हपत्ये छान्दो. ४।१७।४
 एतद्योगेन परमपुरुषो जीवो
 भवति, नान्यः मुद्रलो. ४।२
 एतद्योनीनि भूतानि भ. गी. ७।६
 एतद्यो वेत्ति तं प्राहुः भ. गी. १३।२
 एतद्यो वेद निहतं गुहायां, सो-
 ऽविद्याग्रन्थि विकिरतीह सोम्य मुंड. २।१।१०
 एतद्रथन्तरममौ प्रोतम् छान्दो. २।१२।१
 एतद्राजनं देवतासु प्रोतम् छान्दो. २।२०।१
 एतद्रुद्रस्य रुद्रत्वं, एतत्तदपरिमितथा.. मैत्रा. ६।२६
 एतद्रूपामधीयाना समानफलदा तारोप. ५
 एतद्वस्तुचतुष्टयं यस्य लक्षणं देश-
 कालवस्तुनिमित्तेष्वव्यभिचारी
 तत्पदार्थः परमात्मेत्युच्यते सर्वसारो. ६
 एतद्धा अन्ततोऽन्न राक्षम् तैत्ति. ३।१०।१
 एतद्धा आदित्य ऌमित्येवं ध्यायं-
 स्तथाऽऽत्मानं युञ्जीत मैत्रा. ६।३
 (अथ) एतद्धाप्रविवेश,नद्धाचाऽवदत्.. कौ.उ. २।१४
 एतद्धामदेव्यं मिथुने प्रोतम् छान्दो. २।१३।१

(अथ) एतद्वामेऽक्षणि पुरुषरूपम्.	बृह. ४।२।३
एतद्वायुदशकसंसर्गोपाधिभेदेनरेचक-	
पूरक-शोपक दाह-प्लावकाः..	
पञ्चविधोऽस्ति	भावनो. ५
एतद्वाव तत्स्वरूपं नभसः खे-	
ऽन्तर्भूतस्य यत्परं तेजस्तत्	
त्रेधाऽभिहितम्	मैत्रा. ७।११
एतद्वाव तत्स्वरूपं नभसः खेऽन्तर्भू-	
तस्य यदोमित्येतदक्षरम्	मैत्रा. ७।११
एतद्विज्ञानं, यत्रैतत्पुरुषः सुप्तः स्वप्न	
न कंचन पश्यति	कौ. उ. ३।३
एतद्विज्ञानं, यत्रैतत्पुरुष आर्तोभरिष्य-	
न्नाबल्यं न्येत्यसम्मोहं नैति	कौ. उ. ३।३
एतद्विद्यामनुशिष्टस्त्वयाऽहं ..	कठो. १।२०
एतद्विधमिदं चेतनवत् प्रतिष्ठापितम्	मैत्रा. १।५
एतद्विधेऽस्मिच्छरीरे किं कामोपभोगैः	मैत्रा. १।४+१।८
एतद्विष्णोः परमपदं (च) [मैत्रा. ६।२६	+ गो. पू. ३।४
एतद्वीरासनं स्थानं ब्रह्मणा...	सन्ध्यो. ६
एतद्वृत्ते पुरुषस्याल्पमेधसो यस्यान-	
श्नं वसति ब्राह्मणो गृहे	कठो. १।८
यतद्वृत्तं पुरस्तादुदशक्यमेतत्प्रश्नमैक्ष्वा-	
कान्यान् कामान् वृष्णीष्व	मैत्रे. १।१
एतद्वेदितुमिच्छामि	भ. गी. १।३२
एतद्वै जगमर्थमग्निहोत्रं सत्रम्	त्रिसुप. ४
[महाना. १८।१०	
एतद्वै खलु लोकद्वारं विदुषां प्रपदनं	
निरोधोऽविदुषां	छांदो. ८।३।५
एतद्वै तदक्षरंगार्गिब्राह्मणा अभिवदंति	बृह. ३।८।८
एतद्वै तमसो रूपं तत्तमः खल्वीरितं	
सम्प्राप्नुवति	मैत्रा. ५।५
एतद्वै नानात्वस्य रूपम्	मैत्रा. ३।३
एतद्वै नारायणस्याष्टाक्षरं वेद परम-	
पुरुषो भवति	सारसा. १।४
एतद्वै परमंतपो.. अप्यादधति (मा. पा.)	वृ. उ. ५।११।१
एतद्वै परमं तपो यद्व्याहृतस्तप्यते	
परमं हवै लोकं जयति	बृह. ५।११।१
एतद्वै परमं तपो यं प्रेतमरण्यं हरन्ति	
परमं हवै लोकं जयति	बृह. ५।११।१
एतद्वै परं चापरं च ब्रह्म यदो-	
मित्येतदक्षरम्	मैत्रा. ६।५

एतद्वै प्राणानामायतनम्	प्रश्नो. १।१०
एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्चक्षुषा पश्यति	कौ. उ. २।१३
एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्चन्द्रमादृश्यते तस्य..	कौ. उ. २।१२
एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्छ्रोत्रेण शृणोति	कौ. उ. २।१३
एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यथाऽऽदित्योदृश्यते	कौ. उ. २।१२
एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यदग्निर्ज्वलति [कौ. उ. २।१२, १२	
एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यद्विद्युद्विद्योतते	कौ. उ. २।१२
एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यद्वाचा वदति	कौ. उ. २।१३
एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यन्मनसा ध्यायति	कौ. उ. २।१३
एतद्वै मध्यतोऽन्नं राद्धम्	तैत्ति. ३।१०।१
एतद्वै महोपनिषदेवानां गुह्यम्	अव्यक्तो. ४
एतद्वै महोपनिषदं देवानां गुह्यम्	महाना. १।७।१५
एतद्वै मुखतोऽन्नं राद्धम्	तैत्ति. ३।१०।१
एतद्वै यजुस्त्रयीविद्यां प्रत्येषा वागेतत्	
परममक्षरम्	सहवै. १५
एतद्वै रजसोरूपं, तद्रजः खल्वीरितं	
विषमत्वं प्रयाति	मैत्रा. ५।५
एतद्वै राजमृतुषु प्रोतम्	छान्दो. २।१६।१
एतद्वै रूपं पर्जन्ये प्रोतम्	छान्दो. २।१५।१
एतद्वै सत्यकाम परं चापरं च ब्रह्म	
यदोङ्कारस्तस्माद्विद्वान्..	
एकतरमन्वेति [प्रश्नो. ५।२+]	मैत्रा. ६।५
एतद्वै सत्यकाम परं चापरं च	
यदोमित्येतदक्षरमिति	मैत्रा. ६।५
एतद्वै सत्येनदानेन तपसाऽनाशकेन	
ब्रह्मचर्येण निर्वेदेनाशकेन षडङ्गेनैव	
साधयेत्	सुबालो. ३।३
एतद्वै वाचः सत्यं, यदेव वाचः सत्यं	
तत्प्रायुक्तम्	सहवै. १५
एतद्वै सत्त्वस्य रूपं तत्सत्त्वं	
सम्प्राप्नुवत्	मैत्रा. ५।५
एतद्वै सान्धिसन्ध्यां ब्रह्मविदः उपासते..	
सोऽविमुक्त उपासते [जावा. २+]	रामो. ३।१
एतद्वै सावित्रस्याष्टाक्षरं पदं श्रिया-	
भिषिक्तं [च. पू. ४।३+]	सूर्यता. ३।१
एतद्वै स्वर्गस्य लोकस्य द्वारं यच्चन्द्रमाः..	कौ. उ. १।२
एतद्वै धनमार्याणां मन्त्राश्चैव	
व्रतानि च	इतिहा. ९९
एतन्नाराणस्य तारकं भवति	ना. पू. ता. २।१

एतन्निर्वाणदर्शनं शिष्यं पुत्रं विनानन्देयं निर्वाणो. ८

एतन्निर्वाणानुशासनं [सुबालो. ५।३+ ५।१५

एतन्निर्वाणानुशासनमिति वेदानुशासनं सुबालो. २।३

एतन्मध्याह्नसायाह्नेषु त्रिकालेषु..

भस्मधारणमप्रमादेन कार्यम् भस्मजा. १।६

(अथ) एतन्मनः प्रविवेश,

तद्वाचाऽवदत्.. कौ. उ. २।१४

एतन्मन्त्रं मयोद्दिष्टं गुह्याद्गुह्यतमं महत् सूर्यता. २।४

एतन्मयो वा अयमात्मा बृह. १।५।३

एतन्मर्त्यमेतत्स्थितमेतत्सत् बृह. २।३।२, ४

एतन्मे संशयं कृष्ण भ. गी. ६।३९

एतन्मोक्षलक्षणम् (पूर्वोक्तं) मैत्रा. ६।३०

(अथ) एतन्मिष्यते यन्न ज्वलति.. कौ. उ. २।१२

(अथ) एतन्मिष्यते यन्न दृश्यते कौ. उ. २।१२

(अथ) एतन्मिष्यते यन्न ध्यायति कौ. उ. २।१३

(अथ) एतन्मिष्यते यन्न वलति (वदति) कौ. उ. २।१३

(अथ) एतन्मिष्यते यन्न पश्यति कौ. उ. २।१३

(अथ) एतन्मिष्यते यन्न विद्योतते कौ. उ. २।१२

(अथ) एतन्मिष्यते यन्न शृणोति कौ. उ. २।१३

एतन्मन्त्राध्वर्यवः (मीमांसन्ते) ३ ऐत. २।३।४

एतन्मन्त्रि तवैव प्रवक्ष्यन्ति जनासः कठो. १।१९

एतन्मन्त्रमयमात्मानमुपसंक्रम्य..

एतत्साम गायत्रास्ते तैत्ति. ३।१०।५

एतन्मन्त्रमयमात्मानमुपसंक्रमति तैत्ति. २।८

एतन्मस्यामेतं दिव्येतवायावेतमाकाशः ३ ऐत. २।३।४

एतन्मानन्दमयमात्मानमुपसंक्रम्य..

साम गायत्रास्ते तैत्ति. ३।१०।५

एतन्मानन्दमयमात्मानमुपसंक्रमति तैत्ति. २।८

एतन्मितः प्रेत्याभिसम्भविताऽस्मि छान्दो. ३।१३।७

एतन्मिन्धं सन्तमिन्द्र इत्याचक्षते बृ. उ. ४।२।२

एतन्मु एव बृहस्पतिं मन्यन्ते वाग्धि छान्दो. १।२।११

बृहती, तस्या एष पतिः

एतन्मु एवायास्यं मन्यन्त

आस्याद्यदयते छान्दो. १।२।१२

एतन्मु एवान्ततोऽवित्वोत्क्रामति

व्याददात्येवान्तत इति छान्दो. १।२।९

एतन्मु एवाहमभ्यागमिषम् छान्दो. १।५।२, ३

एतन्मु हैव चूलो भागवित्तिर्जानकाय

आयस्थूणायान्तेवासिन उक्त्वो-

वाचापि य एनं शुष्के स्थाणौ

निषिञ्चेज्जायेरुच्छाखाः प्ररोहेयुः

पलाशानीति बृ. उ. ६।३।१०

एतन्मु हैव जानकिरायस्थूणः सत्य-

कामाय जाबालायान्तेवासिन

उक्त्वोवाचापि.. बृह. ६।३।११

एतन्मु हैव मधुकः पैङ्गयश्चूलाय भाग-

वित्तयेऽन्तेवासिन उक्त्वोवाचापि.. बृह. ६।३।९

एतन्मु हैव वाजसनेयौ याज्ञवल्क्यौ

मधुकाय पैङ्गयायान्तेवासिन

उक्त्वोवाचापि.. बृह. ६।३।७, ८

एतन्मु हैव सत्यकामो जाबालोऽन्तेवा-

सिभ्य उक्त्वोवाचापि.. बृह. ६।३।१२

एतन्मु हैवैते न तरत इत्यतः पापमकरव-

मित्यतः कल्याणमकरवम् बृह. ४।४।२२

एतन्मृगवेदमभ्यतपः स्तस्याभितप्तस्य

यशस्तेज इन्द्रियं अजायत छान्दो. ३।१।३

एतन्मेव तदनमनमं कुर्वन्तो मन्यन्ते

एतन्मेव प्रव्राजिनो लोकमिच्छन्तः बृह. ६।१।१४

प्रव्रजन्ति बृह. ४।४।२२

(अथ) एतन्मेवमात्मानं परमं ब्रह्मोङ्कारं

तुरीयोङ्काराप्रविद्योतं प्रणवेन

सञ्चिन्त्यानुष्टुभान्त्वा.. नृसिंहो. ४।१

एतन्मेव (आत्मानं) विदित्वा

मुनिर्भवति बृह. ४।४।२२

(अथ) एतन्मेवात्मानं परमं ब्रह्मोङ्कारं

तुरीयोङ्काराप्रविद्योतमेकादशा-

त्मानं नारसिंहं नत्वोमिति नृसिंहो. ४।१

संहरन्ननुसन्दध्यात् छान्दो. ५।१०।५

(अथ) एतन्मेवाध्वानं पुनर्निवर्तन्ते

एतन्मेवाहं ब्रह्मोपासे [बृह. २।१।२, ३, ४-१३

एतन्मेवोङ्काराप्रविद्योतं तुरीयतुरीय-

मात्मानं नृसिंहानुष्टुभैव नृसिंहो. ६।१

बुबुधरे (देवाः)

(अथ खलु) एतयर्चा पच्छः आचा- छान्दो. ५।२।७

मति 'तत्सवितुर्वृणीमहे' इति

एतयैव त्रयो धातवो यदुत सत्त्वं
 रजस्तम इति जाबालो.४
 [ना. प. ३।७७+प. हं. प. २+ याज्ञ. १
 एतयोरेतदन्नं य एषोऽन्तर्हृदये
 लोहितपिण्डः बृह. ४।२।३
 (अथ) एतयोः पथोर्न कतरेण च न
 तानीमानि...भूतानि भवन्ति छांदो. ५।१०।८
 एतर्हि वेदान्नानुभवति छां. उ. ६।७।३
 एतर्हि वेदान्नानुभवसि छां. उ. ६।७।६
 एतर्हेकाकी कामयते बृ. उ. १।४।१७
 एतस्मा एव पञ्च पदाद्भूव-
 न्गोविन्दस्य मनवः गो. पू. ३।७
 एतस्माज्जायते प्राणो मनः
 सर्वेन्द्रियाणि च । खं वायुरापो.. मुण्ड. २।१।३
 [ग. पू. १।४+ कैव. १५
 एतस्मादन्नरसमयात्, अन्योऽन्तर
 आत्मा प्राणमयः तैत्ति. २।२
 एतस्मादाकाशादेव खल्विदं चेतामात्रं.. मैत्रा. ६।१७
 एतस्माद्ध्यानादौ प्रयुज्यते अ. शिखो. ३
 एतस्माद्धीदं सर्वमुत्तिष्ठति, एतमेवाप्येति १ ऐत. ३।१।१
 एतस्माद्भूर्भुवस्वरित्युपासीतान्नं हि
 प्रजापतिर्विश्वात्मा..उपासितो भवति मैत्रा. ६।६
 एतस्माद्रूपादुदेति [छांदो. ३।६।३+ ३।७।३+३।८।३
 [३।९।३+३।१०।३
 एतस्माद्रूपादुद्यन्ति [छांदो. ३।६।२+ ३।७।२+
 [३।८।२+३।९।२+ ३।१०।२
 एतस्माद्वै महत्तत्त्वमजायत ग. शो. ४।३
 एतस्मान्न पुनरावर्तन्त इत्येष निरोधः प्रश्नो. १।१०
 एतस्मिन्नग्नौ देवा अन्नं जुह्वति
 [छां. उ. ५।७।२+ बृ. उ. ६।२।१२
 एतस्मिन्नग्नौ देवा रेतो जुह्वति
 [छां. उ. ५।८।२+ बृ. उ. ६।२।१३
 एतस्मिन्नग्नौ देवा वर्षं जुह्वति
 [छां. उ. ५।६।२+ बृ. उ. ६।२।११
 (?) एतस्मिन्नग्नौ देवाः अद्भुतं जुह्वति
 [छां. उ. ५।४।२+ बृ. उ. ६।२।९
 एतस्मिन्नग्नौ देवाः सोमं राजानं जुह्वति
 [छां. उ. ५।५।२+ बृ. उ. ६।२।१०
 एतस्मिन्नु खल्वक्षरे गार्ग्याकाश
 ओतश्च प्रोतश्च बृ. ह. ३।८।११

एतस्मिन् वसते शीघ्रं...महाखगः ब्र. वि. १९
 एतस्मिन्हीदं सर्वं प्रतिष्ठितम् सुद्रलो. ३।१
 एतस्मिन्नेतदादत्तं मनोऽधिष्ठते नाथा-
 त्यस्मिच्छरीरे प्रश्नो. ३।३
 एतस्मिन्हेताः पञ्चविधा अभिगम्यन्ते १ ऐत. ३।४।४
 (अथ) एतस्य प्राणस्यापः शरीरं
 ज्योती रूपमसौ चन्द्रस्तद्यावानेव
 प्राणस्तावत्य आपः.. बृह. १।५।१३
 (?) एतस्य ब्रह्मलोकस्यारो हृदः कौ. उ. १।३
 (अथ) एतस्य मनसो द्यौः शरीरं,
 ज्योती रूपं, असावादित्यः बृह. १।५।१२
 (एवं वा) एतस्य महतो भूतस्य
 निश्चसितमेतत्... मैत्रा. ६।३२
 एतस्य वा अक्षरस्य प्रशासने गार्गि
 निमेषा मुहूर्ता अहोरात्राण्यर्ध-
 मासा मासा ऋतवः संवत्सरा
 इति विधृतास्तिष्ठन्ति बृह. ३।८।९
 एतस्य वा अक्षरस्य.. प्राच्योऽन्या
 नद्यः स्यन्दन्ते श्वेतेभ्यः पर्वतेभ्यः बृह. ३।८।९
 एतस्य वा अक्षरस्य प्रशासने गार्गि
 ददतो मनुष्याः प्रशंसन्ति यज-
 मानदेवा दर्वी पितरोऽन्वायताः बृह. ३।८।९
 एतस्य वा अक्षरस्य प्रशासने गार्गि
 द्यावापृथिव्यौ विधृते तिष्ठतः बृह. ३।८।९
 एतस्य वा अक्षरस्य प्रशासने गार्गि
 सूर्याचन्द्रमसौ विधृतौ तिष्ठतः बृह. ३।८।९
 एतस्य वै सोम्यैषोऽणिन्न एवं
 महाज्यप्रोधः छान्दो. ६।१२।२
 एतस्य हेतोर्व्यानमेवोद्गीथमुपासीत छान्दो. १।३।५
 एतस्याग्नेयमर्धमर्धं वारुणम् मैत्रा. ६।१४
 एतस्याज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेद्वै तारोप. ४
 एतस्यामिदं सर्वमन्तर्हितम् मैत्रा. ६।६
 एतस्याहं न पश्यामि भ. गी. ६।३३
 एतस्यां वाचि जनको जनक इति वा
 उ जना धावन्तीति कौ. उ. ४।१
 एतस्यां ह स्म मात्रायां संवत्सरं गा
 रक्ष्यते तार्क्ष्यः ३ ऐत. १।६।१
 एतस्यां ह स्मोपनिषदि संवत्सरं गा
 रक्ष्यते तार्क्ष्यः ३ ऐत. १।६।१

एतस्यैतत्तेजो यदसा आदित्यः मैत्रा. ६।४
 एतस्यैव यजनेन चन्द्रध्वजो गत- गो. पू. ३।१९
 मोहमात्मानं वेदयति छा. उ. १।१।९
 एतस्यैवाक्षरस्यापचित्यै महिम्नारसेन छा. उ. १।१।१०
 (इति खलु) एतस्यैवाक्षरस्योप-
 व्याख्यानं भवति छा. उ. १।१।१०
 एतस्यैवानन्दस्यान्यानि भूतानि बृह. ४।३।३२
 मात्रामुपजीवन्ति छान्दो. ८।९।३
 एतं त्वेव ते भूयोऽनुव्याख्यास्यामि
 एतं प्राणमयमात्मानमुपसंक्रम्य.. तैत्ति. ३।१०।५
 एतत्साम गायत्रास्ते तैत्ति. २।८
 एतं प्राणमयमात्मानमुपसंक्रामति
 एतं ब्रह्मलोकं न विदन्त्यनृतेन हि
 प्रत्यूहाः (प्रजाः) छान्दो. ८।१।२
 एतं मनोमयमात्मानमुपसंक्रम्य.. तैत्ति. ३।१०।५
 एतत्साम गायत्रास्ते तैत्ति. २।८
 एतं मनोमयमात्मानमुपसंक्रामति
 एतं मंत्रराज यः पश्यति स पश्यति ग. पू. १।६
 एतं महाव्रते छन्दोगाः (मीमांसन्ते) ३ ऐत. २।३।४
 एतं यजुर्वेदमभ्यतपत्, तस्याभितप्तस्य
 यशस्तेज इन्द्रयं धीर्यमन्नाद्यं
 रसोऽजायत छान्दो. ३।२।२
 एतं विज्ञानमयमात्मानमुपसंक्रम्य.. तैत्ति. ३।१०।५
 एतत्साम गायत्रास्ते तैत्ति. २।८
 एतं विज्ञानमयमात्मानमुपसंक्रामति
 एतं वै तमात्मानं विदित्वा ब्राह्मणाः
 पुत्रैषणायाश्च.. व्युत्थायाथ
 भिक्षाचर्यं चरन्ति बृह. ३।५।१
 एतं संयद्वाम इत्याचक्षते छान्दो. ४।१।५।२
 एतंसामवेदमभ्यतपत्, तस्याभितप्तस्य.. छान्दो. ३।३।२
 एतं ह वा व न पतति, किमहंसाधु
 नाकरवम्, किमहं पापमकरवम् तैत्ति. २।९
 एतं हि सर्वाणि वामान्यभिसंयन्ति छान्दो. ४।१।५।२
 एतं ह्येव बह्वृचा महत्युक्थे
 मीमांसन्ते ३ ऐत. २।३।४
 एताउपासीतोमित्येतदक्षरेण (इत्य-
 क्षरेण) व्याहृतिभिः सावित्र्यावेति मैत्रा. ६।२
 एता एव महाविद्या विभूतेरभिधारणे वज्रपं. ५
 एता एव देवताः प्रीणाति सहस्रै. १९

एता ऋचः एतस्मृवेदमभ्यतपत् छा. उ. ३।१।३
 एता दश वह्निरुलाः सर्वज्ञत्वाद्यन्त-
 र्देशाङ्गा देवताः भावनो. ५
 एतादृशे शरीरे वर्तमानस्य भगवं-
 स्त्व नो गतिः मैत्रे. १।३
 एता देवता. पाप्मभिरुपास्तृजत् बृह. १।३।६
 एतानि मनसा ध्यायन्नप्रमत्तः
 स्तुवीत छान्दो. २।२।२
 एतानि रूपाणि पुरस्तराणि ब्रह्मण्य-
 भिव्यक्तिकराणि योगे श्वेताश्व. २।१
 एतान्न हन्तुमिच्छामि भ. गी. १।३५
 एतान्यष्टावायतनानि बृह. ३।९।२६
 एतान्यपि तु कर्माणि भ. गी. १।८।६
 (?) एताभिरुपनिषद्भिः समा-
 हितात्माऽसि बृह. ४।२।१
 एताभिर्वा एतदास्त्रवति... (मा.पा.) बृह. ४।२।३
 एताभिर्वा एतदास्त्रवदास्त्रवति बृह. ४।२।३
 एताभिः सर्वमिदमोतं प्रोतं च मैत्रा. ६।३
 एताभ्यां हि रूपाभ्यां ब्रह्माऽभवत् बृह. १।४।१५
 एताभ्यां (ज्योतिर्वायुभ्यां)
 हीदं सर्वमुन्नमति १ ऐत. ३।१।२
 एतामधीत्य द्विजोगर्भवासाद्विमुच्यते अ. शिखो. ३
 एतामहम्भावमयीमपुण्यां (तृष्णां)
 छित्त्वाऽनहंभावशलाकयैव । भव.. महो. ६।४०
 एता रेवत्यः पशुषु प्रोताः छांदो. २।१।८।१
 एतावताऽऽत्मयत्नेन जिता
 भवति संसृतिः अ. पू. ५।१।१८
 एतावतीहिसङ्ख्यादशदशतस्तच्छतं.. १ ऐत. ३।४।३
 एतावदरे खल्वसृतत्वमिति होक्त्वा
 याज्ञवल्क्यो विजहार बृह. ४।९।१५
 एतावदिति निश्चिताः भ. गी. १।६।११
 एतावदिह गौतमो यज्ञोपवीतं
 कृत्वाऽथो निपपात सूर्यता. ३।१
 एतावदेवाविद्यात्वं नेदं ब्रह्मेति निश्चयः ।
 एष एव क्षयस्तस्या ब्रह्मेद-
 मिति निश्चयः अ. पू. ५।१९
 एतावद्धीति होवाच बालाकिः कौ. उ. ४।१८
 एतावद्वा इदं सर्वमेतन्मासर्वं
 सन्नयमितोऽमुनजत् बृह. १।५।१७

एतावद्वाइदमज्ञं चैवान्नादश्च (मा. पा.) बृह. १।४।६
 एतावद्वा इदं सर्वमज्ञं चैवान्नादश्च
 सोम एव बृह. १।४।६
 एतावद्वाइदं सर्वमेतस्मात्सर्वं (मा. पा.) बृह. १।५।१७
 एतावद्वाइदं सर्वयदज्ञं तदात्मन आगासीः बृह. १।३।१८
 एतावन्नू ३ इत्येतावद्धीति नैतावता
 विदितं भवतीति बृह. २।१।१४
 एतावानस्य महिमा चित्त्यु. १२।१
 [ऋक्सं. ८।४।१७=मं. १०।९०।३+ वा. सं. ३।१।३
 एतावानिति मन्त्रेण वैभवं कथितं
 हरेः, एतेन.. चतुर्व्यूहो निरूपितः सुद्रलो. १।३
 एतावान् वै कामो नेच्छंश्च नातो भूयो
 विदेत्, तस्मादप्येतदेकाकीकामयेत बृह. १।४।१७
 एतावाहुती समं नयतीति स समानः प्रश्नो. ४।४
 एतानुपासीतोमोमित्यक्षरेण
 व्याहृतिभिः सावित्र्या च मैत्रा. ६।२
 एताश्च चतुर्दशसु नाडीष्वन्या नाड्यः
 सम्भवन्ति तास्वन्यास्तास्वन्या
 भवन्तीति विज्ञेयाः शाण्डि. १।४।६
 एतासामेव देवतानां सलोकतां
 सार्ष्टिनां सायुज्यं गच्छति छान्दो. २।२०।२
 एतासामेव देवतानां सायुज्यं सार्ष्टिनां
 समानलोकतामाप्नोति (ब्रह्मवित्) महाना. १०।२
 एतासां देवतानामेको भवति बृह. १।२।७
 एतासां देवतानां पाप्मानं मृत्युमपहत्य
 यत्रासा दिशामन्तस्तद्रमयाञ्चकार बृह. १।३।१०
 एतासां प्रतिबोधनायाभ्यन्तरं
 प्राविशानि मैत्रा. २।६
 एतासां भूमिकानां तु गम्यं
 ब्रह्माभिर्धं पदम् महो. ५।४३
 एतास्तिस्र ऋचो जपित्वा नास्माकं
 प्राणेन प्रजया पशुभि-
 राप्याययिष्ठाः कौ. उ. २।८
 (अथ) एतास्तिस्रः संहिता भवन्ति
 वायोरिन्द्रस्याग्नेः संहितो. १।८
 (अथ) एतास्तिस्रः संहिता भवन्ति
 शुद्धा दुस्पृष्टा निर्मुज्जति संहितो. १।५
 एतास्म्यत्र यजमानः परस्तादायुषः
 स्वाहाऽपजहि (जे. पा.) [छां. उ. २।२।४।६, १०

एतास्वेव वां देवता स्वा भजामि २ ऐत. २।५
 एता ह वै देवता अहंश्रेयसे विवद-
 माना अस्माच्छरीरादुच्चक्रमुः कौ. उ. २।१४
 एतां दृष्टिमवष्टभ्य [भ. गी. १६।९+ अ. पू. ४।६४
 एतां महामायां तरन्त्येव ये विष्णुं
 भजन्ति, नान्ये तरन्ति त्रि. म. ना. ४।९
 (एवं) एताँल्लोकानात्मनि प्रतिष्ठितान्
 वेदात्मैव स भवति सुबालो. १०।१
 एतां विद्यामपांतरतमाय ददौ
 [सुबालो. ७।३+ अध्यात्मो. ७०
 एतां विभूतिं योगं च भ. गी. १०।४
 एतां वृत्तिमुपासीनाः (उपासन्तः)
 [२ सञ्ज्ञासो. १।९+ कठश्रु. २७
 एताँश्च सत्यान्कामास्तेषां सर्वेषु
 लोकेषु कामचारो भवति छांदो. ८।१।६, ६
 एताः शक्यो लोकेषु प्रोताः वेद लोकी-
 भवति, सर्वमायुरेति, ज्योग्जीवति छांदो. २।१७।२
 एताः सोम्योदज सामश्वा ३ इति बृह. ३।१।२
 (?) एति स्वर्गं लोकं य एवं वेद बृह. ५।३।२
 (?) एते अनन्ते अमृते आहुती
 (पाठः—जे.) कौ. उ. २।५
 (अथ) एते आनुदेशिक्यौ संहिते
 याज्येन कर्मणा भवताम् संहितो. ३।१
 (तस्मात्) एते ऋषयः प्रजाकामाः
 दक्षिणं प्रतिपद्यन्ते प्रश्नो. १।९
 एते खलु यूयं पृथगिवेमं वैश्वानरं... छांदो. ५।१८।१
 एते गुह्या आदेशा एतद्ब्रह्माभ्यतपत् छांदो. ३।५।२
 एते त्रयस्त्रिंशत्त्वेव देवाः बृह. ३।९।२
 एतेऽथर्वाङ्गिरस एतदितिहास-
 पुराणमभ्यपतत् छां. उ. ३।४।२
 एतेन खलु प्रतिपद्यमानाः (मा. पा.) छां. उ. ४।१५।६
 एतेन जीवात्मनोर्योगेन मोक्ष-
 प्रकारश्च कथितः सुद्रलो. २।५
 एतेऽनन्तेमृताहुतीजाग्रच्च स्वपंश्च
 सन्ततमव्यवच्छिन्नं जुहोति कौ. उ. २।५
 एतेन प्रज्ञेनात्मनाऽस्माल्लोकादुत्क्रम्य आत्मप्र. १
 एतेन प्रतिपद्यमाना इमं मानव-
 मावर्त नावर्तन्ते छांदो. ४।१५।६
 एतेन (मंत्रेण) हीदं सर्वं सयोनि १ ऐत. १।८।४

एतेन ह्यमुं लोकं जेध्यतो मन्यन्ते छांदो. ८।८।५
 एतेनैव मन्त्रेण ('एतावान्' इत्यनेन)
 चतुर्व्यूहो विभाषितः मुद्रलो. १।४
 एतेनैवायतनेनैकतरमन्वेति प्रश्नो. ५।२
 एते पतन्ति चत्वारः पञ्चमश्वा-
 चरः स्तु तैः (मा. पा.) छां. न. ५।१०।९
 एते पतन्ति चत्वारः पञ्चम-
 आचरः स्तैः छां. उ. ५।१०।९
 एते भवन्ति सुकृतस्य लोके येषां
 कुले सन्नयसतीह विद्वान् शाख्याय. ३०
 एतेभ्यो भूतेभ्यः समुत्थाय तान्ये-
 वानुविनश्यति [बृह. २।४।१२+ ४।५।१३
 एते रसानां सरसेनश्राद्धं प्राप्नुवन्ति
 वाग्यतानां संयुतानाम् इतिहा. ८४
 एतेषामुपाधीनामत्यन्तमेदो नविद्यते त्रि. म. ना. ४।९
 एतेषामेकमास्थाय ह्यासनं लब्ध्वा-
 ऽऽहारविहारौ च दुर्वांसो. २।४
 एतेषां नवचक्राणामेकैकं ध्यायतो
 मुनेः । सिद्धये मुक्तिसहिताः... योगरा. १९
 एतेषां पञ्चभूतानां पतयः पञ्च
 सदाशिवेश्वररुद्रविष्णुब्रह्माणश्च यो. चू. ७२
 एतेषां पञ्चवर्णाणां मनआदीनां)
 धर्मीभूतात्मा ज्ञानादने न
 विनश्यति सर्वसारो. ५
 एतेषां ब्रह्मणो लोका देवतिर्यङ्मुर-
 स्थावराश्च जायन्ते यो. चू. ७२
 एतेषु चैव सर्वेषु तत्त्वं च ब्रह्म तारकम् रामर. १।६
 एतेषु यश्चरते भ्राजमानेषु यथाकालं
 चाहुतयो ह्याददायन् मुण्ड. १।२।५
 एतेषु हीदं वसु सर्वैरहितमिति
 तस्माद्वसवः बृह. ३।९।३
 एतेषां मे देहीतिहोवाच, तानस्मैप्रददौ छांदो. १।१०।३
 एतेऽष्टौ ग्रहाभष्टावतिप्रशः (मा. पा.) बृ. उ. ३।२।१, ९
 एते सर्वे देवाः इमानि च पञ्चभूतानि २ ऐ. उ. ५।३
 एते सर्वे प्रणवमयोर्ध्वपुण्ड्रयत्रात्मकाः वासु. २
 एते ह त्वेव देवते एकथामूयं भूत्वा
 परमतां गच्छतः बृ. ५।१२।१
 एते हीदं सर्वमाददाना यन्ति ते बृह. ३।९।५
 एते (रुद्रा.) हीदं सर्वं रोदयन्ति छांदो. ३।१६।३

एते(वसवः) हीदं सर्वं वासयन्ति छांदो. ३।१६।१
 एते (अग्न्यादयः)हीदं सर्वं षडिति बृह. ३।९।७
 एतेरुपायैर्यतते यस्तु विद्वांस्तस्यैष
 आत्मा विशते ब्रह्मधाम मुण्ड. ३।२।४
 एतैरेव रश्मिभिरूर्ध्वमाक्रमते स
 ओमिति वा होदामीयते छांदो. ८।६।५
 एतैरेषोऽपृथग्भावैः पृथगेवेति
 लक्षितः (आत्मा) वैतथ्य. ३०
 एतैर्विमुक्तः कौन्तेय भ. गी. १६।२२
 एतैर्विमोहयत्येषः भ. गी. ३।४०
 एतैर्ह वा अमृतो भवति जावा. ३
 एतैः समाविभिः षड्भिर्नयेत्कालं
 निरन्तरम् सरस्व. ५५
 एतौ वा अश्वं महिमानावभितः
 सम्बभूवतुः बृह. १।१।२
 एतौ वै सूर्याचन्द्रमसोर्महिमानौ
 ब्राह्मणो विद्वानभिजयति[महाना. १८।१+त्रिसुप. ४
 एतय पुत्र उपरिष्ठादभिनिपद्यते कौ. उ. २।१५
 एवमानः स्वे गृहे बृ. उ. ६।४।२४
 एनद्रोदस्योरेव पर्यायेणोपवन्वीमहि.. आर्षे. ४।२
 (तस्मात्) एनमकारार्थेन परेण
 ब्रह्मणैकीकुर्यात् नृसिंहो. ७।६
 (अथ) एनमग्रये हरन्ति तस्या-
 भिरेवाभिर्भवति समित् .. बृह. ६।२।१४
 एनमासुरं पाप्मानं परिग्रसाम इति नृसिंहो. ६।१
 एनमाहुः (धिक्कर्तारं) पितृहा वै
 त्वमसि, मातृहा वै त्वमसि छांदो. ७।१५।२
 (अथह) एनमुहालकमारुणिःपप्रच्छ बृह. ३।७।१
 (अथह)एनमुषस्तश्चाक्रायणः पप्रच्छ बृह. ३।४।१
 (अथ)एनमेते देवाः प्राणा अमृता
 आविशन्ति बृह. १।५।१७
 (अथ) एनमेतेप्राणाअभिसमायन्ति
 सः(आत्मा)..हृदयेवान्ववक्रमति बृह. ४।४।१
 (अथ) एनयोरेतत्प्रावरणं यदेतदन्त-
 र्हृदये चालकमिव.. बृह. ४।२।३
 (अथ) एनयोरेषा स्मृतिः सञ्चरणी
 येषा हृदयादूर्ध्वा नाड्युचरति बृह. ४।२।३
 एनस एनसोऽवयजनमसि स्वाहा
 एनं मकारार्थेन...ब्रह्मणैकीकुर्यात् महाना. १४।२
 नृसिंहो. ७।६

एनं चतुष्पादं मात्राभिरोद्धारेण
 चैक्रीकुर्यात् नृसिंहो. २।३
 (अथखलु) एनंदृष्ट्याऽमृतत्वं गच्छति मैत्रा. ६।२४
 (अथ ह) एनं भुज्युर्लब्धाय निःपप्रच्छ बृह. ३।३१
 एनं मनोमणिग्रहान् बहुपङ्ककलङ्कितम् ।
 विवेकवारिणा सिद्धयै प्रक्षाल्य.. महो. ५।८३
 एनं मनुष्या ऊचुर्ब्रवीतु नो भवानिति बृह. ५।२।२
 (अथ) एनं (पुत्रं) मात्रे प्रदाय स्तनं
 प्रयच्छति यस्ते स्तनः.. इति बृह. ६।४।२७
 (अथह) एनं रैकः पप्रच्छ कस्मिन्सर्वे
 प्रतिष्ठिता भवंतीति सुबालो. १०।१
 (अथह) एनं रैकः पप्रच्छ भगवन्
 कस्मिन्सर्वेऽस्तं गच्छन्तीति सुबालो. ९।१
 (अथह) एनं रैकः पप्रच्छ भगवन्
 योऽयं विज्ञानघन उत्क्रामन्स.. सुबालो. ११।१
 (अथ) एनं वसत्योपमन्त्रया च्चक्रे
 (?) एनं साधवो धर्मा आ च बृह. ६।२।३
 गच्छेयुरूप च नमेयु. छां. उ. २।१।४
 एनां सृष्ट्युपमन्त्रवहत् बृह. १।३।११
 (अथ) एभिरेव प्राणैः सह
 पुत्रमाविशति बृह. १।५।१७
 एभिर्दोषैः—(कामक्रोधादिभिः) विनि-
 मुक्तः स जीवः केवलो मतः १ यो. त. १३
 एभिर्बिभिलो रैः समोऽनेन सर्वेण.. बृह. १।१।३।२२
 एभिः क्रमैस्तथाऽन्यैश्च.. प्राणस्पन्दो
 निरुध्यते शाण्डि १।७।३६
 एभिः सर्वमिदं जगत् भ. गी. ७।१३
 (अथ) एभ्यः सर्वमिदमत्र वा
 यत्किञ्चिच्छुभाशुभं दृश्यते मैत्रा. ६।१६
 एरण्डतैलफेनवत्सर्वं परित्यजेत्
 (यतिः) ? सं. सो. २।५०
 एवमक्षमालिकया जहो मन्त्रः
 सिद्धिकरः ...
 एवमनादि परस्परा वर्तते, अनादि-
 संसारविपरीतभ्रमात् त्रि. म. ना. ४।१०
 एवमन्तर्गतं चित्तं पुरुषः प्रतिमुच्यते मैत्रा. ४।१२
 एवमन्या देवताः यथादैवतम् (दधुः) बृह. १।५।२२
 एवमन्यानि कर्माणि यथाकर्म (दधुः) बृह. १।५।२१
 एवमभ्यसतस्तस्य न किञ्चि-
 दपि दुर्लभम् जा. द. ७।१४

एवमभ्यसतस्तस्य जितोवायुर्भवेत् जा. द. ६।४३
 एवमभ्यसतस्तस्य मूलरोगो विनश्यति जा. द. ६।४४
 एवमभ्यासचित्तश्चेत्स मुक्तः.. वराहो. ५।५९
 एवमभ्यासतो नित्यं षण्मासाद्यत्नवान्
 भवेत् । जा. द. ६।१०
 एवमभ्यासयुक्तस्य पुरुषस्य..
 क्रमाद्वेदान्तविज्ञानं विजायेत जा. द. ९।६
 एवमभ्यासयुक्तस्य... सर्वपापानि
 नश्यन्ति भवरोगश्च.. जा. द. ७।९
 एवमभ्यासात्तन्मयो भवति मं. ब्रा. १।४
 एवममनस्काराभ्यासेनैव नित्यतृप्ति-
 रल्पमूत्रपुरीषनिद्रादृग्वायुचलना-
 भावब्रह्मदर्शनाज्ज्ञातसुखस्वरूप-
 सिद्धिर्भवति मं. ब्रा. ५।२
 एवममूर्तितारकमपिमनोयुक्तेन चक्षुषैव
 दहरादिकं वेद्यं भवति अद्वयता. ६
 एवमवरो वै तर्हि किल म इति
 होवाच प्रतर्दनः कौ. उ. ३।१
 एवमष्टोत्तरशतं भावनान्नयनाशनम् मुक्तिको. १।४०
 एवमस्मिन्प्राणे चक्षुः श्रोत्रं... सर्व
 आत्मा समाहितः ३ ऐत. २।१।१
 एवमस्मिन्प्रतिष्ठमाने सर्वा एव प्रातिष्ठन्त
 एवं बाहुनश्चक्षुः श्रोत्रं च ते
 प्रीताः प्राणं स्तुन्वन्ति प्रश्नो. २।४
 एवमस्य यज्ञः प्रतिष्ठति, यज्ञं प्रति-
 तिष्ठन्तं यजमानोऽनु प्रतितिष्ठति छान्दो. ४।१६।५
 एवमस्य यज्ञो रिष्यति, यज्ञं रिष्यन्तं
 यजमानोऽनुरिष्यति छान्दो. ४।१६।३
 एवमहोरात्रे पर्यवेक्षत एवं सुकृत-
 दुष्कृते.. ब्रह्मविद्वान्ब्रह्मैवाभिप्रेति कौ. उ. १।४
 एवमात्मनि जायतेऽसौ सत्येन
 तपसा योऽनुपश्यति ब्रह्मो. १९
 एवमात्माऽऽत्मनि गृह्यतेऽसौ सत्येनैनं
 तपसा योऽनुपश्यति श्वेतो. १।१५
 एवमात्मायथायत्र समुल्लासमुपागतः ।
 तिष्ठत्याशु तथा तत्र.. महो. ४।४३
 एवमितरान्प्राणान्समखिदत्तं हाभि-
 समेत्योचुः छान्दो. ५।१।१२
 एवमिमानि पुरुषे त्रीणि ज्योतीषि ३ ऐत. १।२।२

एवमिव वे स धातुमेव प्रशशंस वृ. उ. ३।३।२
 एवमिष्टापूर्तकर्मा शुभाशुभैर्न लिप्यते परब्र. १
 एवमिष्टापूर्तैः शुभाशुभैर्न लिप्यते ब्रह्मो. १
 एवमुक्तलक्षणो यः स एव ब्राह्मणइति
 श्रुतिस्मृति.. अभिप्रायः व. सू. ९
 एवमुक्तो हृषीकेशः भ. गी. १।२४
 एवमुक्त्वा ततो राजन् भ. गी. १।१९
 एवमुक्त्वाऽर्जुनः सङ्ख्ये भ. गी. १।४६
 एवमुक्त्वा हृषीकेशं भ. गी. २।९
 एवमु खल्वेता देवताः पाप्मभि-
 रुपासृजन् बृह. १।३।६
 एवमु चैतदुपास्यम् तैत्ति. १।११।४
 एवमुपासितव्यम् तैत्ति. १।११।४
 (?) एवमुपास्ते सर्वश्चैवास्मिँ-
 ल्लोकआयुरेति, नैनंपुराकाला-
 त्प्राणो जहाति बृउ. २।१।१०, १२
 एवमु ह स्म सर्वमात्मानमनु-
 विधायाहेद्मेव.. ३ ऐत. १।२।३
 एवमु हैवैतदिति (हैतदिति)
 हेन्द्र उवाच कौ. उ. ३।२
 एवमेतद्यथाऽऽत्थ त्वम् भ. गी. १।१३
 एवमेतं चक्षुः पितरं परिचरतो
 द्यौश्चादित्यश्च १ ऐत. १।७।४
 एवमेतासां देवतानां वायुः बृह. १।५।२२
 एवमेकाक्षरं मन्त्रं.. ध्यायन्ति परमा-
 नन्दमया ज्ञानाम्बुराशयः देव्यु. १५
 एवमेकैकः पुरुषो देवान् भुनक्ति बृह. १।४।१०
 एवमेते मनः पितरं परिचरन्त्यापश्च
 वरुणश्च... १ ऐत. १।७।६
 एवमेते श्रोत्रं पितरं परिचरन्ति ...
 चंद्रमाश्च १ ऐत. १।७।५
 एवमेतौ प्राणं पितरं परिचरतोऽन्त-
 रिक्षं च वायुश्च.. १ ऐत. १।७।३
 एवमेतौ वाचं पितरं परिचरतः
 पृथिवी चाग्निश्च १ ऐत. १।७।२
 एवमेन सर्वं तदभिसमेति यत्किञ्च
 प्रजाः साधु कुर्वन्ति, यस्तद्वेद.. छांदो. ४।१।४

एवमेव खलु सोम्य तन्मनो दिशंदिशं
 पतित्वाऽन्यत्रायतनमलब्ध्वा
 प्राणमेवोपश्रयते छांदो. ६।८।२
 एवमेव खलु सोम्यविद्वीतिहोवाच छांदो. ६।११।२
 एवमेव खलु सोम्यान्नमयस्याश्च-
 मानस्य योऽणिमा स ऊर्ध्वः
 समुदीषति तन्मनो भवति छांदो. ६।६।२
 एवमेव खलु सोम्यान्नेन शुक्लेनापो-
 मूलमन्विच्छ छांदो. ६।८।४
 एवमेव खलु सोम्येमाः सर्वाः प्रजाः
 सत आगत्य न विदुः सत
 गच्छामह इति छांदो ६।१०।२
 एवमेव खलुसोम्येमाःसर्वाःप्रजाःसति
 सम्पद्य न विदुःसतिसम्पद्यामहेइति छांदो. ६।९।२
 एवमेव चिदानन्दावप्यवचनेनैवानुभव-
 न्नुवाच सर्वमन्यदिति नृसिंहो. ७।३
 एवमेव प्रतिहर्तारमुवाच प्रतिहर्तर्या
 देवता प्रतिहर्तारमन्वायत्ता.. छांदो. १।१०।११
 एवमेव यदिदं किञ्च मिथुनमा-
 पिपीलिकाभ्यस्तत्सर्वमसृजत वृ. उ. १।४।४
 एवमेवंविदि पापं कर्म न श्लिष्यते छांदो. ४।१०।३
 एवमेवामुत्र पुण्यजितो लोकः क्षीयते छांदो. ८।१।६
 एवमेवानृतं वदन्नाविर्मूलमात्मानं
 करोति १ ऐत. ३।६।५
 एवमेवायमस्मिन्नन्धेऽन्धोभवति छांदो. ८।९।१
 एवमेवायमात्मेदःशरीरंतिहत्यविद्यां
 गमयित्वा..आत्मानमुपसंहरति वृ. उ. ४।४।३
 एवमेवायं शरीर आत्मा प्राज्ञेनात्मना-
 ऽन्वारूढ उत्सर्जन्याति
 (उत्सर्ज्याति— मा. पा.) वृ. उ. ४।३।३५
 एवमेवास्य परिद्रष्टुरिमाः षोडशकलाः
 पुरुषायणाःपुरुषंप्राप्यास्तंगच्छन्ति प्रश्नो. ६।५
 एवमेवास्मिन्नात्मनि सर्वाणि भूतानि
 सर्वे देवाः सर्वे लोकाः सर्वे प्राणाः
 सर्व एत आत्मानः समर्पिताः बृह. २।५।१५
 एवमेवेदःशरीरंशेते (सर्पत्वगवत्) बृह. ४।४।७
 एवमेवेदःसर्वं तस्मादहमिति सर्वाभि-
 धानं तस्यायमिति मकारः नृसिंहो. ७।२

एवमेवेमाः सर्वाः प्रजा अहरह-
 गच्छन्त्य एतं ब्रह्मलोकं न विदन्ति छांदो. ८।३।२
 एवमेवेमौ भगवः साध्वलंकृतौ
 सुवसनौ परिष्कृतौ च छांदो. ८।८।३
 एवमेवेहाचार्यवान्पुरुषो वेद छांदो. ६।१४।२
 एवमेवेतदाहवनीयादग्निमाहृत्य ना. प. ३।७७
 एवमेवैतद्याज्ञवल्क्य [बृह. ३।९।२०, २१, २२, २३
 एवमेवैतद्याज्ञवल्क्यान्तर्यामिणं ब्रूहीति बृह. ३।७।२
 एवमेवैतद्व्यपदिष्टं भवति बृह. ३।४।२
 एवमेवैतस्मादात्मनः प्राणा यथायतनं
 विप्रतिष्ठन्ते कौ. उ. ३।३
 एवमेवैता आदित्यस्य रश्मय उभौ
 लोकौ गच्छन्ति छांदो. ८।६।२
 एवमेवैताभिरुपनिषद्भिः
 समाहितात्माऽसि बृह. ४।२।१
 एवमेवैता भूतमात्राः प्रज्ञामात्रा-
 स्वर्पिताः प्राणे अपिताः कौ. त. ३।९
 एवमेवैष प्राज्ञ आत्मैतैरात्मभिर्भुङ्क्ते कौ. उ. ४।२०
 एवमेवैष प्राण इतरान्प्राणान्
 पृथक्पृथगेव सन्निधत्ते प्रश्नो. ३।४
 एवमेवैष भगवन्निति वै याज्ञवल्क्यः तारसा. १।१
 एवमेवोद्गातारमुवाचोद्गातार्यादिवतो-
 द्वीथमन्वायत्तातांचेद्विद्वान्. छांदो. १।१०।१०
 एवमेव महाशब्दो भगवानिति...
 परब्रह्मस्वरूपस्य... भवसं. २।५०
 एवमेषा गायत्र्यध्यात्मं प्रतिष्ठिता
 (मा. पा.) बृ. उ. ५।१४।४
 एवमेषां लोकानामासां देवतानाम-
 स्यास्तेऽप्यविद्यायावीर्येणयज्ञस्य
 विरिष्टसन्दधाति छांदो. ४।१७।८
 एवमोद्गारेण सर्वा वाक्सन्तृण्णा
 छांदो. २।२३।३
 एवम्भूतस्यागाधमहिम्नः..मानसपूजया
 ध्यानेन..सर्वेण नित्यस्थलं
 प्राप्नोति राधोप. ३।३
 एवम्भूतस्य कर्माणिपुण्यापुण्यानि
 संक्षयं प्रयान्ति, नैव लिप्यन्ति.. अमन. २।९८
 एवम्भूतं जगदाधारभूतं रामं वन्दे
 सच्चिदानन्दरूपम्..योध्याये-
 न्मोक्षमाप्नोति सर्वः रा. पू. ७।८

एवं कीर्तिं श्लोकं विन्दते य एवं वेद बृह. १।४।७
 एवं खल्वमुमादित्यंसप्तविधंसामोपास्ते छांदो. २।९।८
 (अथ ह) एवं गार्गी वाचकनवी पप्रच्छ बृह. ३।६।१
 एवंग्राह्याह भात्यग्निर्भातिसूर्योभाति.. संहितो. २.४
 एवं चक्षुष्मतीविद्यया स्तुतः श्रीसूर्य-
 नारायणः सुप्रीतोऽब्रवीत् अक्षु. ३
 एवं चतुर्विंशतिभिस्तत्त्वैः सिद्धे
 वपुर्गृहे । जीवात्मा...वसति
 कर्मबन्धनैः भवसं. २।२१
 एवं चतुष्पथं कृत्वा तेयान्तिपरमां
 गतिम् । न कर्मणा न प्रजयात्यागे-
 नैके अमृतत्वमानशुः अवधू. ५
 एवं चतुष्पथोबन्धोमार्गत्रयनिरोधकः ।
 येन सिद्धाः सुसङ्गताः वराहो. ५।४३
 एवं च धारणाः पञ्च कुर्याद्योगी...
 ततो दृढशरीरः स्यान्मृत्यु-
 स्तस्य न विद्यते १ यो. त. १०२
 एवं चाप्यातुरोयस्तु...विमुक्तः सर्व-
 पापेभ्यः कैवल्योपपन्नपते गुह्यका. ८४
 एवं चिरसमाधिजनितब्रह्मामृतपान-
 परायणोऽसौ सङ्ग्यासी.. भवति मं. ब्रा. ५।२
 एवं जीवाश्रिता भावा
 भवभावनयाहिताः महो. ५।१३५
 एवं जीवो हि सङ्कल्पवासनारञ्जु-
 वेष्टितः । दुःखजालपरीतात्मा
 क्रमादायाति नीचताम् महो. ५।१२७
 एवं ज्ञाते(ने)न्द्रियाणां तु तत्तत्सौख्यं
 सुसाधयेत् १ यो. त. ७२
 एवं ज्ञात्वा कृतं कर्म भ. गी. ४।१५
 एवं ज्ञात्वा विमोक्षयसे भ. गी. ४.३२
 एवं तत्तल्लक्ष्यदर्शनात् पू भवति मं. ब्रा. ४।१
 एवं तदप आचक्षतेऽश्नायेति
 तत्रैतच्छुङ्गमुत्पतितं विजानीहि छान्दो. ६।८।३
 एवं तदप आचक्षतेऽशायेति(मा.पा.) छां. उ. ६।८।३
 एवं ते ध्यायिनो विप्रा दहन्ते पातकं
 क्षणात् । ध्यानेन शुध्यते बुद्धिः.. दुर्वासो. १।९
 एवं त्रयीधर्ममनुप्रपन्नाः भ. गी. ९।२१
 एवं त्वयि नान्यथेतोऽस्ति न
 कर्म लिप्यते.. ईशा. २

एवं दिनपक्षमाससंवत्सरादिभेदाच्च
तदीयमानेन..वत्सरकालस्थितिः.. त्रि.म.ना. ६।३।५
एवं दृढवैराग्याद्बोधो भवति महो. ४।२६
एवं द्वात्रिंशदक्षराणि सम्पद्यन्ते नृ. पू. २।२
एवं द्वादशाङ्गानि आध्यात्मिकान्याधि-
भौतिकान्याधिदैविकानि त्रि. ब्रा. १।४
एवं द्वारेषु सर्वेषु वायुपूरितरेचितः ।
निपिद्धं तु नवद्वारे.. यो. त. १४१
एवं धर्मान् पृथक् पश्यंस्तामे-
वानुविधावति कठो. ४।१४
एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी.. गणप. ९
एवं ध्यायेत्सिन्ध्यासु...
विषं नाशयते शीघ्रं गारुडो. ९
एवं न चित्तजाधर्माश्चित्तवाऽपिनधर्मजं अ. शां. ५४
एवं न जायते चित्तमेवंधर्माऽजाः स्मृताः अ. शां. ४६
एवं न विधिना खल्वनेनात्ताऽन्नत्वं
पुनरुपैति मैत्रा. ६।९
एवं नाडीमयंचक्रं..सततंप्राणवाहिन्यः
सोमसूर्याग्निदेवताः ध्या. विं. ५४
एवं निर्वाणानुशासनं, वेदानुशासनं आरुणि. ५
एवं नैवमिति पृष्ट ओमित्त्वेवाह
(प्रजापतिः) नृसिंहो. ८।१
एवं पञ्चदशाक्षरं त्रैपुरं योऽधीते स
सर्वान्कामानवाप्नोति त्रि. ता. १।१५
एवं परम्पराप्राप्तं भ. गी. ४।२
एवं परिपूर्णराजयोगिनः सर्वात्मक-
पूजोपचारः स्यात् आत्मपू. १
एवं पुण्यस्य कर्मणो दूराद्गन्धो वाति महाना. ९।७
एवं पूर्णधियो धीराः.. न नन्दन्ति
न निन्दन्ति जीवितं मरणं तथा अ. पू. ५।२४
एवं पृष्टेन मुनिना व्यासेनाखिल-
मात्मजे । यथावदखिळं प्रोक्तं.. महो. २।१६
एवं प्रधानस्य व्यक्ततांगतस्यो-
पलब्धिर्भवति मैत्रा. ६।१०
एवं प्रवर्तितं चक्रं भ. गी. ३।१६
एवं प्राणमथोङ्कारं.. युनक्ति युञ्जते
वाऽपि तस्माद्योग इति स्मृतः मैत्रा. ६।२५
एवं बद्धस्तथाजीवः कर्मदाशेसदाशिवः रुन्दो. ७

एवं बहुभिः पुनः पुनः प्रयद्भिर्न
सम्पूर्यता ३ इति बृह. ६।२।२
एवं बहुविधा यज्ञाः भ. गी. ४।३२
एवं बुद्धेः परं बुद्ध्या भ. गी. ३।४३
एवं ब्रह्मपरिज्ञानादेवमर्थोऽमृतो भवेत् महो. ४।८१
एवं ब्रह्मशालां विशेषतः ततश्चतु-
र्जालं ब्रह्म कोशं प्रणुदेत् मैत्रा. ६।२८
एवं भवेद्धठावस्था सतताभ्यासयोगतः १ यो. त. ७९
एवं भस्मधारणमकृतवानाश्रीया-
दापोऽन्नमन्यद्वा भस्मजा. १।६
एवंभूतसत्त्वांशभागत्रयसमष्टितो-
ऽन्तःकरणमसृजत् पैङ्गलो. २।४
एवंभूत जगदाधारभूतं रामं वन्दे..
योध्यायेन्मोक्षमाप्नोति सर्वः रा. पू. ५।८
एवं मन्वान एवं विज्ञानभ्रतिवादी
भवति, तं चेद्ब्रूयुः.. छान्दो. ७।१५।४
एवं मन्वान एवं विज्ञानन्नात्मरति-
रात्मक्रीडः.. स स्वराड् भवति छां. उ. ७।२९।२
एवं मन्वानस्यैवं विज्ञानत आत्मतः
प्राण आत्मतः सर्वमिति छान्दो. ७।२६।१
एवं मयि चिदाकाशे जीवेशौ
परिकल्पितौ वराहो. २।५१
एवं मासत्रयाभ्यासान्नाडीशुद्धिः... १ यो. त. ४४
एवं मां ब्रह्मचारिणः, धातरायान्तु.. तैत्ति. १।४।७
एवं मुनेर्विज्ञानत आत्मा
भवति गौतम कठो. ४।१५
एवं मुहूर्तत्रयं भावनापरो जीवन्मुक्तो
भवति तस्य.. सिद्धिः भावनो. १०
एवं यथाऽश्मानमाखणमृत्वा
विदध्वंसते छान्दो. १।२।८
एवं यस्तु विजानाति स्वगुरो-
रुपदेशतः.. सदा न तपति प्रभुः कठरु. ३८
एवं यः सततं ध्यायेत्.. निश्श्रेयस-
मवाप्नुयात् शाण्डि. ३।२।५
एवं यास्यसि पाण्डव भ. गी. ४।३५
एवं योगारूढो ब्रह्मण्येवानुष्टुभं
सन्दध्यादोङ्कारः नृसिंहो. ४।२
एवं यो वेत्ति तत्त्वतः भ. गी. ४।९
एवं यो वेद तत्त्वेन कल्पयेत्सः... वैतथ्य. ३०

एवं यो वेद तत्त्वेन ब्रह्मभूयायकल्पते कठरु. ४५
 एवं यो वेद तत्त्वेन सर्वे पुरुषउच्यते ब्र. वि. १११
 एवं यो वै स धर्मः, सत्यं वै तत् बृह. १।४।१४
 एवं रूपपरिज्ञानं यस्यास्ति परयोगिनः।
 कुत्रचिद्गमनं नास्ति तस्य पूर्ण-
 स्वरूपिणः रुद्रह. ५०
 एवं रूपं कृष्णचन्द्रं चिन्तयेन्नित्यशः
 सुधीः। तस्याद्या प्रकृती राधिका राधोप. ३।२
 एवंरूपः शक्य अहं नृलोके भ.गी. १२।१
 एवंलक्षणसम्पन्नो गुरुरित्यभिधीयते द्वयोप. ३
 एवं वा अर इदं महद्भूतम् बृह. २।४।१२
 एवं वा अरेऽस्य महतो भूतस्य
 निश्श्वसितमेतत्... बृह. २।४।१०
 एवं वाङ्मनश्चक्षुः श्रोत्रं च ते प्रीताः
 प्राणं स्तुन्वन्ति प्रश्नो. २।४
 एवं वाङ्मनश्चक्षुः श्रोत्रं चेति ते प्रीताः
 (मा. पा.) प्रश्नो. २।४
 एवं वाचं च नाम च मनोऽनुभवति छान्दो. ७।३।१
 एवं वाव खल्वसावभिध्यातोम्..
 स्वातन्त्र्यं लभते मैत्रा. ६।२२
 एवं वाव खल्वसौ भूतात्माऽन्तः
 पुरुषेणाभिभूतो गुणैर्हन्य-
 मानो नानात्वमुपैति मैत्रा. ३।३
 एवं वाव खल्विमानप्राणानोमित्यने-
 नोद्धृत्यानामयेऽग्नौ जुहोति मैत्रा. ६।२६
 एवंविच्छान्तो दान्तोपरतस्तिष्ठतिक्षुः
 समाहितो भूत्वाऽऽत्मन्ये-
 वात्मानं पश्यति बृ. उ. ४।४।२३
 एवंविच्छ्रोत्रियस्य दारेण नोप-
 हासमिच्छेत् बृह. ६।४।१२
 एवं विज्ञाय शरीराभिमानं त्यजेन्न
 शरीराभिमानी भवति, स एव.. ना. प. ६।१
 एवंवित् (आत्मवित्) स्वर्गलोकमेति छां. उ. ८।३।३+५
 एवंविस्वप्रकाशं परमेव ब्रह्म भवति नृसिंहो. ६।२
 एवंविदमेव ब्रह्माणं कुर्वीत छां. उ. ४।१।७।१०
 एवंविद* ह वा एषा ब्रह्माणमनुगाथा छान्दो ४।१७।९
 (एवं ह) एवंविद सर्वाणि भूतानि
 प्रतिफल्यन्त इदं ब्रह्मा-
 यातीदमागच्छतीति बृह. ४।३।३७

एवंविदं सर्वाणि भूतान्यवन्ति बृह. १।५।२०
 एवंविदात्मन्नेवाभिध्यायति...
 यजतीति मैत्रा. ६।९
 एवं विदित्वा गणनाथतत्त्व हेरम्बो. १३
 एवं विदित्वा परमात्मरूपं कैव. २३
 एवं विदित्वा यो धारयति स
 सर्वकर्माहो भवति कात्याय. १
 एवं विदित्वा स्वेच्छाचारपरो भूयात् अवधू. ३३
 एवंविदि पापं कर्म न श्लिष्यते छां. उ. ४।१।४।३
 एवंविदुद्गाता ब्रूयात् छां. उ. १।७।८
 एवंविदेहकैवल्यं यतिर्नावर्तते पुनः २ आत्मो. २४
 एवं विद्वानेतदुपास्ते बृह. ४।१।२, ३, ७
 एवं वृन्दारक आढयः सन्नधीतवेदः..
 क गमिष्यसि बृह. ४।२।१
 एवंविद्ध वै ब्रह्मा यज्ञं यजमानं
 सर्वाश्चर्त्विजोऽभिरक्षति छान्दो. ४।१।७।१०
 एवंविद्वान् सर्वं हि देवेभ्योऽन्नाद्यं
 प्रयच्छति बृ. उ. १।५।२
 एवंविद्वान्सर्वेषां भूतानां प्राणमेव
 प्रज्ञात्मानमभिसंस्तूय सहैतैः.
 सर्वैरस्माच्छरीरादुत्क्रामति कौ. उ. २।१४
 एवंविधश्चिदादित्यस्योदयास्त-
 मयाभावात् सर्वकर्माभावः सं. ब्रा. २।३
 (?) एवंविद्यद्यपि चांडालायोच्छिष्टं
 प्रयच्छेदात्मनि हैवास्य.. छांदो. ५।२।४।४
 एवं विविधा गोप्यः कृष्णसेवांकुर्वन्ति राधोप. १।५
 एवं वैतमात्मानमेते (प्राणादयः)
 आत्मनोऽन्ववस्यन्ति कौ. उ. ४।२०
 एवं वैतमात्मानमेत आत्मानो
 भुञ्जन्ति (मा. पा.) कौ. उ. ४।१
 एवं वैषा गायत्र्यध्यात्मं प्रतिष्ठिता
 [बृ. उ. ५।१४; गायत्र्यु. ३
 एवं व्यक्तमन्नमव्यक्तमन्नमस्य निर्गुणो
 भोक्ता, भाक्तृत्वाच्चैतन्यं प्रसिद्धतस्य मैत्रा. ६।१०
 एवं शुभाशुभैर्भावैः सा नाडीति
 विभावयेत् क्षुरिको. २०
 एवंषण्मासाभ्यन्तरात्सर्वरोगनिवृत्तिः शाण्डि. १।७।४६
 एवं संचारचक्रे कूपचक्रेण घटा इव
 (जन्मपरम्परा) १ यो. त. १३३

एवं सततयुक्ता ये भ. गी. १२।१
 एवं स देवानां यथा ह वै बहवः
 पशवः मनुष्यं भुज्युः बृह. १।४।१०
 एवं स देवो भगवान्वरेण्यो
 योनिस्वभावानधितिष्ठत्येकः श्वेता. ५।४
 एवं समभ्यसेद्वायुं स ब्रह्माण्डमयो भवेत् योगकुं. ३।१३
 एवं स भगवान्देवं पश्यन्त्यन्ये पुनः पुनः मंत्रिको. १९
 एवं सर्वं हंसवशात्तस्मान्मनो हंसो
 विचार्यते । स एव जपकोटया
 नादमनुभवति हंसो. ६
 एवं सर्वे हंसवशात्तादो दशविधो
 जायते । चिणीति प्रथमः..
 दशमो मेघनादः हंसो. ७
 एवं सर्वाणि भूतान्यग्निहोत्रमुपासते छांदो. ५।२४।५
 एवं सर्वाणि भूतानि मणौ सूत्र इवा-
 ऽऽत्मनि । स्थिरबुद्धिरसम्भूदो
 ब्रह्मविद्ब्रह्मणि स्थितः ध्या. बिं. ६
 एवं सर्वाणीन्द्रियकर्माणि प्राणकर्माणि मैत्रा. ६।१०
 एवं सर्वेषां गन्धानां नासिके एकायनं
 (नासिकैकायनम्=मा. पा.) बृ. उ. ४।५।१२
 एवं सर्वेषां स्पर्शानां त्वगेकायनम् बृ. उ. ४।५।१२
 एवं संसारचक्रेण कूपचक्र घटा इव २ यो. त. ५
 एवं सुकृतदुष्कृते सर्वाणि च
 द्वन्द्वानि (पर्यवेक्षत) कौ. उ. १।४
 एवं सुप्तो ब्रूते ब्रह्मो. १
 एवं सूक्ष्माङ्गानि, य एवं वेद स मुक्तिभाक्.. मं. ब्रा. १।१
 एवं सौम्य ते षोडशानां कलाना-
 मेका कलाऽतिशिष्टा.. छांदो. ६।७।६, ७
 एवं सौम्य स आदेशो भवति छांदो. ६।१।६
 एवं स्थूलं च सूक्ष्मं च शरीरं.. वराहो. २।६८
 एवं स्वरूपविज्ञानं यस्य कस्यास्ति
 योगिनः । कुत्रचिद्भ्रमं नास्ति
 तस्य सम्पूर्णरूपिणः पा. ब्र. ३९
 एवं स्वात्मानं ज्ञात्वा वेदैः किं
 प्रयोजनं भवति पैङ्गलो. ४।९
 एवं स्वानुभवो यस्य सोऽहमस्मि
 न संशयः मैत्रे. ३।२४
 एवं ह वा एनमेषा देवता
 मृत्युमतिवद्ति, य एवं वेद बृह. १।३।१६

एवं ह वा एनं स्वा
 अभिसंविशन्ति (मा. पा.) बृह. १।३।१६
 एवं ह वा एष श्रिया यशसा तपति गायत्र्यु. २
 एवं ह वै तत्सर्वं परे देवे मनस्वेकी-
 भवति । प्रश्नो. ४।२
 एवं ह वै स पाप्मना विनिर्मुक्तः स
 सामभिरुन्नीयते प्रश्नो. ५।५
 एवं हास्य सर्वे पाप्मानः प्रदूयन्ते छांदो. ५।२४।२
 एवं हि प्रणवं ज्ञात्वा व्यश्रुते परमं पदम् आगम. २७
 एवं हि यस्य शक्त्यश्चानेधाऽऽह्लादिनी राधिको. ४
 एवं हेतुफलां जातिं प्रविशन्ति
 मनीषिणः । यावद्धेतुफलावेशः
 संसारस्तावदायनः अ. शां. ५४
 एवं हैव विध्वंसमानं विष्वच्चोविनेशुः बृह. १।३।७
 एवं हैव श्रिया यशसा तपति
 योऽस्या एते देवं वेद बृह. ५।१४।३
 एवं हैव स प्रजया पशुभिः.. सन्धीयते ३ ऐत. १।६।३
 एवं हैव विदं सर्वाणि भूतान्यवन्ति बृह. १।५।२०
 एवं हैव विदं सर्वाणि भूतानि प्रति-
 कल्पन्ते, अयमागच्छति बृह. ४।३।३७
 एवं हैव विदे सर्वाणि
 भूतान्यरिष्टमिच्छन्ति बृह. १।४।१६
 एवं हैवैमान्प्राणान्तसंबवर्ह बृह. ६।१।१३
 एवं हैवैवंविद्यपि बह्विवपापं कुरुते
 सर्वमेव. तत्संज्ञाय शुद्धः बृह. ५।१४।८
 एवं हैवैवंविद्यपि.. तत्सत्संस्थाय
 (मा. पा.) बृ. उ. ५।१४।८
 एवं हैवैष यन्ता(रं) निलयनं प्रापयति छाग. ३।५
 एवं हैवैषोऽभिसृत्त्वाणामेव धुर्याणां
 चक्रमतामरीणामुत्प्लवति छाग. ५।३
 एवं हैष इतश्चेतश्चामुतश्च सम्प्रद्रवत
 इवोपशु(बु)ध्यत इवोपस्कन्द-
 मभिपृह्णाति छाग. ३।५
 एवं हैष प्राज्ञेनात्मना पोषितो न ब्रूते.. छाग. ६।३
 एवं हैष संक्रीडति छाग. ३।५
 एवं हेताः पञ्चविधा अनुशस्यन्ते,
 यत्प्राकृत्वाशीतिभ्यः सैकविधा १ ऐत. ३।४।३
 एवा ते गर्भं एजतु सहावैतुजरायुणा बृ. उ. ६।४।२३
 एवा मे अस्तु धान्यं सहस्रधारमक्षितं महाना. १।४।२१

एवैष कृत्स्नक्षय एको जागर्ति	मैत्रा. ६।१७	एष उ वा उद्गीथः प्राणावा उद्गीथः	बृ. उ. १।३।२३
एष आकाशात्मैव, एष कृत्स्नक्षय		एष उ स्वरोयदेतदक्षरमेतदमृतमभयं	
एको जागर्ति	मैत्रा. ६।१७	तत्प्रविश्य देवा अमृताः..अभवन्	छां. उ. १।४।४
एष आत्मा न नश्यति, यं ब्रह्म-		एष उ ह्येव सर्वे देवाः	बृह. १।४।६
चर्येणानुविन्दते	छान्दो. ८।५।३	(एवमेव) एष एतत्प्राणान् गृहीत्वा	
एष आत्मा नृसिंहश्चिद्रूप एवा-		स्वे शरीरे.. यथाकामं परिवर्तते	बृह. २।१।१८
विकारोऽप्यलब्धः	नृसिंहो. ९।१	एष एत्यवीरहा रुद्रो जलासम्भेषजीः,	
एष आत्माऽपहतपाप्माविजरोवि-		वित्तेऽक्षेममनीनशद्वातीकारो-	
मृत्युर्विशोको... सत्यकामः		ऽप्येतु ते	नीलरु. १।३
सत्यसङ्कल्पः [छां.उ.८।१।५+	मैत्रा. ७।७	एष एव क्षयस्तस्याः (वासनायाः)	
एष आत्माऽहमव्ययः	ते. बि. ५।४	ब्रह्मेदमिति निश्चयः	अ. पू. ५।१९
एष आत्मेतिहोवाच [छां.उ.८।३।४	+ ८।७।४	एष एव ज्वलन्नेष एव सर्वतोमुख	
+ ८।८।३+८।११।१+	मैत्रा. २।२	एष एव नृसिंहः, एष एव भीषणः	नृसिंहो. ४।२
एष आत्मेत्याह भगवान् मैत्रिः	मैत्रा. २।२	एष एव ज्वलन्नेष हि व्याप्ततमः, एष एव	
एष आदेशः, एष उपदेशः..	तैत्ति. १।११।४	सर्वतोमुख एष एव हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।१
एष इमं लोकमभ्यार्चत्पुरुषरूपेण		एष एव ज्वलन्नेष ह्येवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४
य एष तपति	१ ऐत. २।१।१	एष एव नमाम्येष एवाहमेव योगारूढो	
एष ईश्वरस्तत्सर्वगतः	नृसिंहो. ५।१	ब्रह्मण्यैवानुष्टुभंसन्दध्यादोङ्कारइति	नृसिंहो. ४।२
(अथ) एष उ एव अकार आप्ततमार्थ		एष एव नमाम्येष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।१
आत्मन्येव नृसिंहेदेवेब्रह्मणि वर्तते	नृसिंहो. ५।१	एष एव नमाम्येष ह्येवोत्कृष्टः,	
एष उ एव विभ्रद्वाजः, प्रजा वै		एष एवाहम्	नृसिंहो. ५।४
वाजस्ता एष विभर्ति	१ ऐत. २।२।१	एष एव नृसिंह एष एव भीषणः	नृसिंहो. ४।२
एष उ एव बृहस्पतिः, वाग्वै बृहती	बृह. १।३।२०	एष एव नृसिंह एष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।१
एष उ एव ब्रह्मणस्पतिः, वाग्वै ब्रह्म,		एष एव नृसिंह एष ह्येवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४
तस्या एष पतिः, तस्माद्ब्रह्मणस्पतिः	बृह. १।३।२१	एष एव परम आनन्दः, एष ब्रह्मलोकः	बृह. ४।३।३३
एष उ एव भामनीः एष हि		एष एव परमो धर्मः, सत्यात्..	
सर्वेषु लोकेषु भाति	छान्दो ४।१।५।४	कदाचिन्न प्रमदितव्यम्	भस्मजा. २।७
एष उ एव वामनीः, एष हि सर्वाणि		एष एव भद्रः, एष एव न मृत्युमृत्युः	नृसिंहो. ४।२
वामानि नयति	छान्दो. ४।१।५।३	एष एव भद्रः, एष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।१
एष उ एवासाधुकर्म कारयति(पाठः)	कौ.उ. ३।८	एष एव भद्रः, एष ह्येवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४
एष उ एव साम	बृह. १।३।२२	एष एव भीषणः, एष एव भद्रः	नृसिंहो. ४।२
एष उ एवैतदिन्द्रस्यात्मा भवति	कौ. उ. २।६	एष एव भीषणः, एष एव ह्येवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४
एष उ एवैनमसाधु कर्म कारयति तं		एष एव भीषणः, एष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।१
यमेभ्यो...नुत्सत	कौ. उ. ३।९	(अथ) एष एव मकारो महाविभूत्यर्थ	
एष उ एवैषु सर्वेष्वेतेषु परिरूपायते	छां.उ. ८।७।४	आत्मन्येव नृसिंहेदेवेब्रह्मणि वर्तते	नृसिंहो. ५।६
एष उभयः सैवंवित्	मैत्रा. ६।९	एष एव महानेष एव विष्णुः	नृसिंहो. ४।२
एष उत एवास्यात्मै तदात्मा भवति		एष एव मनोनाशस्त्वविद्यानाश एव च	महो. ४।१।१०
य एवं वेद	कौ. उ. २।६	एष एव महानेष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।१
		एष एव महानेष ह्येवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४

एष एव मृत्युमृत्युरेष हि व्याप्ततमः नृसिंहो. ५।१
 एष एव मृत्युमृत्युरेष ह्येवोत्कृष्टः नृसिंहो. ५।४
 एष एव वामनीः, एष एव सर्वाणि
 वामानि नयति..य एवं वेद छा.उ. ४।१५।३
 एष एव विष्णुः, एष एव ज्वलन् नृसिंहो. ४।२
 एष एव विष्णुरेष हि व्याप्ततमः नृसिंहो. ५।१
 एष एव विष्णुरेष ह्येवोत्कृष्टः नृसिंहो. ५।४
 एष एव वीरः, एष एव महानेष एव विष्णुः नृसिंहो. ४।२
 एष एव वीरः, एष एवोत्कृष्टः नृसिंहो. ५।४
 एष एव वीरः, एष व्याप्ततमः नृसिंहो. ९।१
 एष एव सर्वतोमुखः, एष एव नृसिंहः नृसिंहो. ४।२
 एष एव सर्वतोमुखः, एष हि व्याप्ततमः नृसिंहो. ५।१
 एष एव सर्वतोमुखः, एष ह्येवोत्कृष्टः नृसिंहो. ५।४
 एष(उ)एव(वा)अकार आप्ततमार्थ
 आत्मन्येव नृसिंहे देवे वर्तते नृसिंहो. ५।१
 एष एवात्मेति होवाच नृसिंहो. ९।१०
 एष एवादेशः, एष एवोपदेशः भस्मजा. २।७
 एष एवाहमेष हि व्याप्ततम
 आत्मैव नृसिंहः नृसिंहो. ५।१
 एष एवाहमेष ह्येवोत्कृष्टस्तस्मादात्मा
 ह्येवैनं जानीयात् नृसिंहो. ५।४
 एष एवाहमेव योगारूढो ब्रह्मण्ये-
 वानुष्ठुभं सन्दध्यात् नृसिंहो. ४।२
 एष एवोग्रः, एष ह्येवोत्कृष्टः नृसिंहो. ५।४
 एष एवोङ्कार उत्कृष्टतमार्थः नृसिंहो. ५।२
 एष एवोङ्कार उत्कृष्टतमार्थ आत्मन्येव
 नृसिंहे देवे ब्रह्मणि वर्तते नृसिंहो. ५।३
 एष एवोग्रः, एष एवोत्कृष्टः नृसिंहो. ५।४
 एष एवोग्रः, एष हि व्याप्ततमः नृसिंहो. ५।१
 एष एवोग्रः, एष एव वीरः नृसिंहो. ४।२
 एष एवोत्कृष्टः, एष एव महान् नृसिंहो. ५।४
 एष ओङ्कार आख्यातो धारणा-
 भिर्निबोधत ना. विं. ८
 एष कृत्स्नक्षय एको जागर्ति मैत्रा. ६।१७
 एष चाभ्यन्तरो योगोयथातेकथितः.. दुर्वासो. २।१२
 एषणात्रयवासनात्रयममत्वाहंकारादि-
 वमनमिव द्वेयमधिगम्य.. प. हं. प. १
 एष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः [बृह. ३।७।३+४।२.३
 एष त आत्मासर्वान्तरः [बृह. ३।४।१, १, २+५।१

एष तेऽग्निर्नचिकेतःस्वर्गोयमवृणीथा
 द्वितीयेन वरेण कठो. १।१९
 एष तत्स्थः सविताख्यो यस्मादेवेमे
 चन्द्रर्क्षगृहसंवत्सरादयः स्यन्ते मैत्रा. ६।१६
 एष तुरीय एष एवोग्र एष एव वीरः नृसिंहो. ४।२
 एष तु वा अतिवदति यः सत्येना-
 तिवदति छां. उ. ७।१६।१
 एष तूद्देशतः प्रोक्तः भ. गी. १०।४०
 एष ते कामकामाय स्वाहा महाना. १।४।३
 एष ते योनिः सूर्याय त्वा भ्राजस्वते चित्र्यु. १६।१
 एष ते मन्यो मन्यवे स्वाहा महाना. १।४।४
 एष दृष्टोऽदृष्टोऽव्यवहार्योऽध्यल्पो
 नालपः साक्ष्यविशेषोऽनन्यः..
 अद्वयः परमात्मा नृसिंहो. ९।७
 (तथैव) एष देवदत्तः स्वप्न
 आनन्दमुपयाति ब्रह्मो. १
 एष देवपथो ब्रह्मपथ एतेन प्रतिपद्य-
 मानाऽममानवमावर्त नावर्तन्ते छान्दो. ४।१५।६
 एष देवयानः पन्थाः छान्दो. ५।१०।२
 एष देवः स्वप्ने महिमानमनुभवति प्रश्नो. ४।९
 एष धर्मो यातो भवत्यनन्तरस्त्वैवैन-
 मुपमंत्रयते ददाम त इति कौ. उ. २।१, २
 एष नित्यो महिमा ब्राह्मणस्य [बृ. ४।४।२३ + इतिहा. २०
 एष पन्थाः, एतत्कर्म, एतद्ब्रह्म १ ऐत. १।१।१
 एष पन्थाः परिव्राजकानां
 वीराध्वनि वाऽनाशके वाऽपां
 प्रवेशे वा .. याज्ञव. २
 एष पन्था ब्रह्मणा हानुवित्तस्तेनैति
 ब्रह्मवित्पुण्यकृत्तैजसश्च बृह. ४।४।९
 एष पन्था ब्रह्मणा हानुवित्तस्तेनैति
 सन्न्यासी ब्रह्मविदित्येवमैवैष भगवन् जावा. ५
 एष परमात्माऽपरिमितोऽजोऽवर्क्यो-
 ऽचिन्त्यः, एष आकाशात्मा मैत्रा. ६।१७
 एष परमात्मा पुरुषो नाम आत्मो. ६
 एष परमेश्वरः, एष भूताधिपतिः मैत्रा. ७।७
 एष परोरजा इति, सर्वमु ह्येष रज
 उपर्युपरि तपति गायत्र्यु. २
 एष पर्जन्यो मधवानेष वायुरेष
 पृथिवी रयिर्देवः सदसच्चासृत्तं प्रश्नो. २।५

एष पुण्यकृतां लोकानेष	
मृत्योर्हिरण्मयम्	महाना. ६।६
एष पुरुषो न शृणोति न पश्यति	प्रश्नो. ४।२
एष प्रणव इत्येवं ह्याह	मैत्रा. ६।४
एष प्रणव ओमिति	छान्दो. १।५।१
एष प्रजापतिर्यद्वृद्धयम्, एतद्ब्रह्मैतत्सर्वम्	बृह. ५।३।१
(एवमेव) एष प्राज्ञ आत्मेदं शरीर-	
मनुप्रविष्ट आलोमभ्य आ नखेभ्यः	कौ. उ. ४।१९
एष प्राण इतरान्प्राणान् पृथक्-	
पृथगेव सन्निधत्ते	प्रश्नो. ३।४
एष प्राण एव प्रज्ञात्माऽऽनन्दो-	
ऽजरोऽमृतो न साधुना कर्मणा	
भूयान्नो एवाऽसाधुना कर्मणा..	कौ. उ. ३।९
एष प्राणजयोपायः सर्वमृत्यूपचातकः	शाण्डि १।७।४३
(तथैव) एष प्राणो यदा याति	
संसृष्टमाकुष्य	ब्रह्मो. १
एष ब्रह्मलोकः सन्नाडिति	
हैनमनुशशास याज्ञवल्क्यः	बृह. ४।३।३२
एष ब्रह्मलोकः सन्नाडेनंप्रापितोऽसीति	
होवाच याज्ञवल्क्यः	बृह. ४।४।२३
एष ब्रह्मविदा वरिष्ठः, सत्येनलभ्यः	मुण्ड. ३।१।४
एष ब्रह्मा च विष्णुश्च रुद्र एष	
हि भास्करः	सूर्यता. १।६
एष ब्रह्मैष इन्द्र एष प्रजापति-	
रेते सर्वे देवा इमानि च पञ्च	
महाभूतानि	२ ऐत. ५।३
एष भर्ग इति रुद्रो ब्रह्मवादिनः	मैत्रा. ६।७
एष भर्गाख्यः, भाभिर्गतिरस्य	
हीति भर्गः	मैत्रा. ६।७
एष भुवनस्य मध्ये भुवनस्य गोप्ता	महाना. ६।५
एष भूतपालः [बृ. उ. ४।४।२२+	मैत्रा. ७।७
एष भूताधिपतिः [बृ. उ. ४।४।२२	मैत्रा. ७।७
एष भूतानामधिपतिर्ब्रह्मणः सायुज्यं	
सलोकतामाप्नोति	महाना. १०।२
एष म आत्माऽन्तर्हृदयेऽणीयान्	छां. ३।१।४।३,४
एष मधुकृत ऋग्वेद एव पुष्पम्	छान्दो. ३।१।२
एष यज्ञस्य पुरस्ताद्युज्यते	२ प्रणवो. ४
एष योगो वरो देहे सिद्धिमार्ग-	
प्रदर्शकः	वराहो. ५।४०

एष योनिः सर्वस्य [माण्डू. ६	+ रामो. २।४
[ग. शो. १।४+५।६+	सुबालो. ५।१५;
[नृ. पृ. ४।२,	नृसिंहो. १।४
एष योऽयं दक्षिणेऽक्षन् पुरुषस्तंवा	
एतमिन्द्रं सन्तमिन्द्रइत्याचक्षते	बृह. ४।२।२
एष रज उपर्युपरि तपति	बृह. ५।१।४।३
एष रसो यच्चक्षुः सतो ह्येष रसः	बृह. २।३।४
एष र्यजुः परमेतच्च सामायम-	
थर्वेयमन्या च विद्या	त्रिपुरो. १६
एष र्यजुः परमेतच्च सामेवायम-	
थर्वेयमन्या च विद्योम् (पाठः)	त्रिपुरो. १६
एष लोकपाल एष लोकाधिपति-	
रेष सर्वेश्वरः स म	
आत्मेति विद्यात्	कौ. उ. ३।९
एष वः पन्थाः सुकृतस्य लोके	मुण्ड. १।२।१
एष वः पुण्यः सुकृतो ब्रह्मलोकः	मुण्ड. २।२।६
एष वा अग्नेर्योनिर्यः प्राणः	
प्राणंगच्छ स्वां योनिंगच्छ स्वाहा	ना. प. ३।७७
[+याज्ञव. १	प. हं. प. ३
एष वा अर्धर्चः, एष ह्येभ्यः	
सर्वेभ्योऽर्धेभ्योऽर्चत	१ ऐत. २।२।८
एष वा ऋगेष ह्येभ्यः सर्वेभ्यो	
भूतेभ्योऽर्चत	१ ऐत. २।२।७
एष वा अक्षरम्, एष ह्येभ्यः सर्वेभ्यः	
क्षरति, न चैनमतिक्षरन्ति	१ ऐ. २।२।१०
एष वा उद्गीथः प्राणो वा उत्प्राणेन	
हीदं सर्वमुत्तव्यम्	बृह. १।३।२३
एष वायुरेष पृथिवी रयिर्देवः	
सदसच्चामृतं च यत्	प्रश्नो. २।५
एष वाव ते गोप्यायेति	
(गोपाय्यातेति)	शौनको. १।३
एष वाव विजिज्ञासितव्योऽन्वेष्टव्यः	मैत्रा. ६।८
एष विधिर्वीराध्वानेवाऽनाशकेवास-	
म्प्रवेशोवाऽमिप्रवेशेवामहास्थानेवा	प. हं. प. ४
एष वीरो नृसिंह एव	नृसिंहो. २।८
एष वीरो नारसिंहेन वाऽनुष्ठुभा	
मन्त्रराजेन तुरीयं विद्यात्	नृसिंहो. २।८
एष वेदो विश्वकर्मा महात्मा सदा	
ज नानां हृदये सन्निविष्टः	श्वेता. ४।१७

एष वै कृत्स्न आत्मा यद्वहती	१ ऐत. ३।५।३
एष वै गोपा एष हीदं सर्वं	
गोपायति...	१ ऐत. १।६।२
एष वै पदमेष हीमानि सर्वाणि	
भूतानि पाति तस्मात्पदम्	१ ऐत. २।२।९
एष वै पृथग्वर्तमात्मा वैश्वानरः	छान्दो. ५।१४।१
एष वै प्रतिष्ठात्मा वैश्वानरः	छान्दो. ५।१६।१
एष वै बहुल आत्मा वैश्वानरो	
यं त्वमात्मानमुपास्ते	छान्दो. ५।१५।१
एष वै यजमानस्य लोकः [छान्दो.	२।२४।५, ९, १५
एष वै रयिरात्मा वैश्वानरः	छान्दो. ५।१६।१
एष वै रयिर्यः पितृयाणः	प्रश्नो. १।९
एष वै विश्वरूप आत्मा	
वैश्वानरः यं त्वमुपास्ते	छान्दो. ५।१३।१
एष वै सम्प्रति प्राणो यन्मज्जैतद्रेतो	
न ह वा ऋते प्राणाद्रेतः सिञ्चते	३ ऐत. २।२।२
एष वै सुतेजा आत्मा वैश्वानरो	
यं त्वमात्मानमुपास्ते	छान्दो. ५।१२।१
एष वै सोम्य चतुष्कलो पादो	
ब्रह्मणः प्रकृतवान्...	छान्दो. ५।६।२
एष वै सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मण	
आयतनवान्नाम	छान्दो. ४।८।३
एष वोऽस्तिष्ठकामधुक्	भ. गी. ३।१०
एष सर्वेश्वर एष सर्वान्तर्यामी	ग. शो. ५।७
एष वै सोम्यचतुष्कलः पादो ब्रह्मणो-	
ऽनन्तवान्नाम	छान्दो. ४।६।३
एष वै सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मणो	
ज्योतिष्मान्नाम	छान्दो. ४।७।३
एष व्योम्यात्मा प्रतिष्ठितः	मुण्ड. २।२।७
एष वै यज्ञेयज्ञोऽह्न्यहर्देवेषु देवोऽध्यह्नः	१ ऐत. ३।४।१
(एवमेव) एष सम्प्रसादोऽस्माच्छरी-	
रात्समुत्थाय परं ज्योतिरुपसम्पद्य	
स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यते	छान्दो. ८।१२।३
एष सर्वज्ञ एष सर्वान्तर्यामी [ग. शो.	१।४+रामो. २।४
एष सर्वज्ञ एष सर्वेश्वरः	सुबालो. ५।१५
एष सर्वज्ञ एषोऽन्तर्याम्येष योनिः	
सर्वस्य, प्रभवाप्ययौहिभूतानाम्	
[नृ. पू. ४।२	नृसिंहो. १।५
एष सर्वभूतान्तरात्मा	मुण्ड. २।१।४

एष सर्वाधिपतिः, एषोऽन्तर्यामी	सुबालो. ५।१५
एष सर्वान्तर्यामी [ग. शो. ५।७+ रामो. २।४	
एष सर्वेश्वरः, एष सर्वज्ञः [माण्डू. ६+नृ. पू. ४।२	
[नृसिंहो. १।५ + रामो. २।४+ ग. शो. १।४	
एष सर्वेश्वरः, एष सर्वाधिपतिः	सुबालो. ५।१
एष सर्वेश्वरः, एष भूताधिपतिः, एष	
भूतपालः, एष सेतुर्विधरणः	बृह. ४।४।२१
एष सर्वेश्वरश्चैव सर्वज्ञः सुक्ष्मभावनः ना. प. ८।१७	
एष सर्वेश्वरः, स म आत्मेति	
विद्यात्	कौ. उ ३।९
एष सर्वेश्वरो विभुः । सर्वदेवमयः	
सर्वप्रपञ्चाधारगर्भितः । सर्वा-	
क्षरमयः कालः [ना. प. ८।५ +तुरीयो. ३	
एष सर्वेषु भूतेषु गूढोत्तमा न प्रकाशते कठो. ३।१२	
एष साचामश्चेति तत्साम्नः सामत्वं	बृह. १।३।२२
एष सिद्धिकरः, एतस्माद्विधानादौ	
प्रयुज्यते	अ. शिखो. ३
एष सुप्तेषु जागर्ति कामं कामं..	कठो. ५।८
एष सुविज्ञेयो बहुधा चिन्त्यमानः	कठो. २।८
एष सूर्यः, एष पर्जन्यो मध्वान्	प्रश्नो. २।५
एष सेतुर्विधरणः, एष हिखलवात्मे शानः	
शम्भुर्भवो रुद्रः प्रजापतिः..	मैत्रा. ७।७
एष सेतुर्विधरण एषां लोकाना-	
मसम्भेदाय..	बृह. ४।४।२२
एष सोमो राजा तद्देवानामन्नं,	
तं देवा भक्षयन्ति	छान्दो. ५।१०।४
एष स्वधर्माभिभूतो यो वेदेषु..	मैत्रा. ४।४।३
एष स्वधर्मोऽभिहितो यो वेदेषु न	
स्वधर्मातिक्रमेणाश्रमी...	मैत्रा. ४।३
एष ह यन्निदं सर्वं पुनाति	छां. उ. ४।१६।१
एष ह वा अग्नेर्योनिर्यः प्राणः	जाबा. ४
एष शुक्ल एष नील एष पीत	
एष लोहितः..	छान्दो. ८।५।१
एष ह वा अश्वमेधं वेद	बृह. १।२।७
एष ह वा अश्वमेधः, य एष तपति	बृह. १।२।७
एष ह वा उदक्प्रवणो यज्ञः	छान्दो. ४।१७।९
एष ह वै तत्सर्वं वक्ष्यतीति ते ह	
समित्पाणयो भगवन्तं पिप्पलाद-	
मुपसन्नाः	प्रश्नो. १।१

एष ह वै यज्ञस्यमात्रां वेद यएवंवेद	छांदो. २।२४।१६	एष ह्येनं चाक्षुषं प्राणमनुगृह्णानः	
एष ह वै सत्यधर्मो यदादित्यस्या-		पृथिव्यां यादेवता सैषापुरुषस्या-	
दित्यत्वम्	मैत्रा. ६।३५	पानमवष्टभ्य. व्यानः	प्रश्नो. ३।८
एष ह यन्निदं सर्वं पुनाति	छान्दो. ४।१६।१	एष ह्येभ्यः सर्वेभ्यो भूतेभ्यः	
एष ह वै रयिः पितृयाणः	प्रश्नो. १।९	क्षरति, न चैनमतिक्षरन्ति	१ ऐत. २।२।१०
एष ह वै सत्यधर्मो यदादित्यस्या-		एष ह्येव आप्ततमः, एष हि साक्षी	नृसिंहो. ५।१
दित्यत्वं तच्छुक्लं पुरुषलिङ्गम्	मैत्रा. ६।३५	एष ह्येव कामगानस्येष्टे	छां. उ. १।७।९
एष हि खलवात्माऽन्तर्हृदयेऽणीया-		एष ह्येव साधु कर्म कारयति	कौ. उ. २।८
निद्रोऽग्निरिव विश्वरूपः	मैत्रा. ७।७	एष ह्येवानन्दयति	तैत्ति. २।७
एष हि खलवात्मेयानः शंभुर्भवो..	मैत्रा. ६।८	एष ह्येवैनं साधु कर्म कारयति तं	
एष हि खलवात्मेयानः शम्भुर्भवो..		यमेभ्यो लोकेभ्य उन्निनीषते	कौ. उ. ३।९
शास्ताऽच्युतो विष्णुः..	मैत्रा. ७।७	एष ह्येष कामगानस्येष्टे (मा. पा.)	छां. उ. १।७।९
एष हि देवः प्रदिशो नु सर्वाः..	महाना. २।१+	(अथाह) एषा गतिरेतदमृतमेत-	
[तै. आ. १०।१।३	+सूर्यता. १।३	त्सायुज्यत्वं निर्वृतत्वं तथाचेति	मैत्रा. ६।२२
एष हि द्रष्टाऽष्टाश्रोताऽप्रातारसयिता		एषाऽग्नौ हुतमादित्यं गमयति	मैत्रा. ६।३७
मन्ताबोद्धा कर्ता विज्ञानात्मापुरुषः	प्रश्नो. ४।९	एषा ते काम दक्षिणा	चित्त्यु. १०।२, ५
एष हि वा अङ्गानां रसः, तस्माद्यस्मा-		एषा तेऽभिहिता साङ्ख्ये	भ. गी. २।३९
चाङ्गात्प्राण उत्क्रामति	बृह. १।३।१९	एषाते शाम्भवीमुद्रा गुप्ताकुलवधूरिव	अमन. २।९
एष हि व्याप्ततम इदं सर्वं यदय-		एषात्मशक्तिः, एषा विश्वमोहिनी..	देव्यु. १२
मात्मा मायामात्रः	नृसिंहो. ५।१	एषाऽत्र ब्रह्मपदवी, एषोऽत्रद्वारविवरः,	
एष हि सर्वत्र सर्वदा सर्वात्मा सन्		अनेनास्य तमसःपारं गमिष्यति	मैत्रा. ६।३०
सर्वमस्ति (असौहीति पाठः)	नृसिंहो. ४।२	एषा देवी विश्वयोनिर्मेहात्मा	गुह्यका. ६०
एष हि सर्वाणि वामानि		एषा निदाघ सौषुप्तस्थितिरभ्यास-	
नयति..य एवं वेद	छांदो. ४।१५।३	योगतः	अ. पू. २।१३
एष हि सर्वेषु लोकेषुभाति.. यएवंवेद	छांदो. ४।१५।४	एषा पश्चात् सर्वत एतया यज्ञस्तपते	२ प्रणवो. ४
एष हि साक्षी, एष हीश्वरः	नृसिंहो. ५।१	(अतः) एषा ब्रह्मसंवित्तिर्भावाभाव-	
एष हि स्वप्रकाशोऽसङ्गोऽन्यत्र		कलाविनिर्मुक्ता	बह्वचो. २
वीक्षत आत्माऽतो नान्यथाप्राप्तिः	नृसिंहो. ५।३	एषा ब्राह्मी स्थितिः पार्थ	भ. गी. २।७२
एष ह्यर्वाग्निबलश्चमस ऊर्ध्वः..		एषा ब्राह्मीस्थितिःस्वच्छानिष्कामा	
प्राणा वै यशो विश्वरूपम्	बृह. २।२।३	विगतामया । आदाय विहरन्नेवं	
एष ह्यस्य सर्वस्य स्वात्मान-		सङ्कटेषु न मुह्यति	महो. ६।७३
मनुजानाति नहीदं सर्वं		एषामज्ञानजन्तूनांसमस्तारिष्टशान्तये ।	
स्वत आत्मवित्	नृसिंहो. ८।३	यद्वोद्धव्यं ... तद्वीम्यहम्	निरालं. ३
एष ह्यात्मानं प्रकाशयति,		(एवमेव) एषा माया स्वाव्यतिरिक्तानि	
सर्वसंहारसमर्थः परिभवा-		पूर्णानि क्षेत्राणि दर्शयित्वा	
सहः प्रमुर्व्याप्तः	नृसिंहो. २।८	जीवेशाभासेन करोति	नृसिंहो. ९।३
एष ह्यंतर्भुवनेष्वा वरीवर्ति	१ ऐत. १।६।२	एषा योनिः सर्वेषाम्, प्रभवाप्ययौ	
एष ह्युभौ गमिष्यावः	कौ. उ.	हि भूतानाम्	श्रीवि. ता. ४।१
एष ह्येतद्धृतमन्नं समुन्नयति तस्मादेताः			
सप्ताचिषो भवन्ति	प्रश्नो. ३।५		

एषा विश्वमोहिनी पाशाङ्कुश-
 धनुर्बाणधरा देव्यु. १२
 एषा वेदोपनिषत् तैत्ति. १।११।४
 एषा वै नृसिंहगायत्री देवानां
 वेदानां निधनं भवति नृ.पू. ४।३
 एषा वै प्रजापतिर्विश्वभृत्तनूः मैत्रा. ६।६
 एषा वै ब्रह्मेकता, अत्र हि सर्वे
 कामाः समाहिता इत्यत्रोदाहरन्ति मैत्रा. ६।३५
 एषा वै महालक्ष्मीर्यजुर्गायत्री चतु-
 विंशत्यक्षरा भवति नृ. पू. ४।३
 एषा वै सर्वेश्वरी सर्वाद्या सनातनी
 कृष्णप्राणाधिदेवाऽर्चेत् राधिको. ५
 एषा व्याहृतिश्चतुर्णां वेदानामानु-
 पूर्व्येण भूर्भुवः सुवरिति २ प्रणवो. १८
 एषा श्रीमहाविद्या, य एवं वेद देव्यु. १२
 (अथ) एषा समावर्तनीयेति वेदि-
 तव्या संहिता भवति संहितो. २।१
 एषा सरस्वती देवी सर्वभूतगुहाश्रया यो.शि. ३।८
 एषा सर्वेश्वर्येषा सर्वोत्तमैषाऽन्तर्या-
 म्येषा योनिः, सर्वेषां प्रभवाप्ययौ
 हि भूतानाम् श्रीवि.ता. ४।१
 एषा सा वैष्णवी मुद्रा सर्वतन्त्रेषु
 गोपिता [शाण्डिल्यो. १।७।१४
 एषा सोम्य तेऽस्माद्विद्यात्मविद्या छांदो.४।१४।१
 एषाऽस्य पत्नी विराट् तयोरेष
 स० स्तावोय एषोऽन्तर्हृदयआकाशः बृह. ४।२।३
 एषाऽस्य परमा गतिः, एषाऽस्य परमा
 सम्पत्, एषोऽस्य परमो लोकः बृह. ४।३।३२
 एषाऽस्य परमा सम्पत्, एषोऽस्य
 परमो लोकः बृह. ४।३।३२
 एषा हि चञ्चलास्पन्दशक्तिश्चित्तत्व-
 संस्थिता। तां विद्धि मानसीं शक्तिं.. महो. ४।१००
 एषा हि जीवन्मुक्तेषु तुर्यावस्थेति
 विद्यते।.. तुर्यातीतमतः परम् महो. ५।३५
 एषा हि न प्राणोऽपानो व्यान
 उदानः समानोऽनः.. बृह. १।५।३
 एषां भूतानां पृथिवी रस पृथिव्या
 आपो रसः, अपामोषधयो

रसः, ओषधोमां पुरुषो रसः,
 पुरुषस्य वाग्रसः.. छान्दो. १।१।२
 एषां वै भूतानां पृथिवी रसः,
 पृथिव्या आपः, अपामोषधयः,
 ओषधीनां पुष्पाणि, पुष्पाणां फलानि,
 फलानां पुरुषः, पुरुषस्य रेतः बृह. ६।४।१
 एषां भूतानां ब्रह्म प्रपद्ये कुंडिको. १४
 एषां लोकानामसम्भेदाय नैत ५.. छान्दो. ८।४।१
 एषां लोकानां संतत्या एवं संतता
 हीमे लोकास्तदस्य द्वितीयं जन्म २ ऐत. ४।३
 एषु सर्वेषु भूतेषु गूढोत्मा न
 प्रकाशते। दृश्यते त्वग्रया बुद्ध्या..
 (मा. पा.) कठो. ३।१२
 एषु सुप्तेषु जागर्ति... (मा. पा.) कठो. ५।७
 एषु हीमे सर्वे देवाः बृह. ३।९।८
 एषैव सर्वम् (आत्मा-नृसिंहः) नृसिंहो. ९।१
 एषैव सा, स यस्मा अन्वाह
 तस्य प्राणांश्चायते बृह. ५।१४।४
 एषैवात्मा सनातनः ते. वि. ९।८
 एषैवालम्बनं ज्ञात्वा ब्रह्मलोके महीयते गुह्यका. ४०
 एषैवालम्बनं श्रेष्ठं सैषैवालम्बनं परम् गुह्यका. ४०
 एषैवास्य प्रजापतेः स्थविष्ठा तनूर्या
 लोकवतीति मैत्रा. ६।६
 एषोऽग्निस्तपत्येष सूर्य एष पर्जन्यो
 मघवानेष वायुरेष पृथिवी
 सदसन्नामृतं च यत् प्रश्नो. २।५
 एषोऽणुरात्मा चेतसा वेदितव्यः मुण्ड. ३।१।९
 एषोऽत्र द्वारविवरः, अनेनास्य
 तमसः पारं गमिष्यति मैत्रा. ६।३०
 एषोऽत्र ब्रह्मपथः सौरं द्वारं
 भित्त्वोर्ध्वेन विनिर्गताः मैत्रा. ६।३०
 एषोऽनन्तोऽव्यक्त आत्मा
 सोऽविमुक्ते प्रतिष्ठितः रामो. ३।१
 एषोऽन्तर्यामी, एष योनिः सर्वस्य, सुबालो. ९।१५
 प्रभवाप्ययौ हि भूतानाम् रामो. २।४
 [+ना.प.८।१७+ ग. शो. १।४
 एषोऽन्तरे हृत्पुष्कर एवाश्रितः मैत्रा. ६।१,२

एषोऽसौ परमहंसो भानुकोटि-
 प्रतीकाशः, येनेदं व्याप्तं
 तस्याष्टधा वृत्तिर्भवति हंसो. ६
 एषोऽस्य दोषेण दुष्यति छान्दो. ८।१०।१, २
 एषोऽस्य परमात्मनः परम आनन्दः बृह. ४।३।३२
 एषोऽस्य परमो लोकः बृह. ४।३।३२
 एषो ह देवः प्रदिशो नु सर्वाः
 (एषहेतितै.आरण्यके)पूर्वो ह
 जातः स उ गर्भे अन्तः श्रिता. २।१६ + वा. सं. ३२।४

एष्टव्या बहवः पुत्रा यद्येकोऽपि
 गयां व्रजेत् । यजेत वाऽश्वमेधं.. इतिहा. ९५
 एहिव्येवत्वाज्ञापयिष्यामि [कौ. उ. १।१ + ४।१८
 एह्यास्व व्याख्यास्यामि ते, व्याच-
 क्षाणस्य तु मे निदिध्यासस्व बृह. २।४।४
 एह्येहीति तमाहुतयः सुवर्चसः
 सूर्यस्य रश्मिभिर्यजमानं वहन्ति मुण्ड. १।२।६
 एं वागीश्वर्यैचविद्महे ह्रीं कामेश्वर्यैच
 धी हि । तन्नः ह्रीं प्रचोदयात् वनदु. १४७

ए

ऐकात्म्यप्रत्ययसारं प्रपंचोपशमं
 शिवमद्वैतं चतुर्थं [ग. शो. १।४ + ५।७ + रामो. २।४
 ऐक्यत्वानन्दभोगाच्च सोऽयमात्मा
 चतुर्विधः ना. प. ८।११
 ऐक्यं तत्त्वं लये कुर्वन्
 ध्यायेदसिपदं सदा शु. र. २।७
 ऐक्यादानन्दभोगाच्च... नृसिंहो. १।३
 ऐतदात्म्यमिदं सर्वम्, तत्सत्यं स
 आत्मा तत्त्वमसि श्वेतकेतो छां. उ. ६।८।७ +
 [६।९।४ + ६।१०।३ + ६।११।३ + ६।१२।३ +
 [६।१३।३ + ६।१४।३ + ६।१५।३ + ६।१६।३
 ऐतदात्म्यं हीदं सर्वम् नृसिंहो. ८।५
 ऐतरेयकौषीतकीनादबिन्दुआत्मप्रबोध-
 निर्वाणमुद्रलाक्ष्मालिकात्रिपुरा-
 सौभाग्यबह्वचानामृगवेदगतानां
 दशसङ्ख्याकानामुपनिषदां 'वाङ्मे-
 मनसि' इति शान्तिः मुक्तिको. १।५३
 ऐतरेयं च छान्दोग्यं बृहदारण्यकं.. मुक्ति. १।३०
 ऐन्द्रनीलं पूजितं विष्णुनासील्लिङ्गं.. सि. शि. २१

ऐन्द्रधनुर्मणिधनुः....स्वर्यातिं
 च सृतं ब्रूयात् शिवो. ७।८२
 ऐरावत-पुण्डरीक-वामन-कुमुदाञ्जन..
 चतुरस्रदेवताः ना. पू. ता. ६।१
 ऐरावतं गजेन्द्राणां भ. गी. १०।२७
 ऐहिकामुष्मिकव्रातसिद्धयै मुक्तेश्च
 सिद्धये । बहु कृत्यं पुरा स्यान्मे.. अवधू. ९
 ऐहिके समनुप्राप्तेमांस्मरेद्रामसेवकम्,
 यो रामं संस्मरेन्नित्यं.. रामर. ४।११
 ऐश्वर्यं पुरुषोत्तमं भ. गी. ११।३
 ऐश्वर्यं यस्य पूजनात् रा. पू. १।५
 ऐं त्रिपुरादेव्यै च विद्महे ह्रीं कामे-
 श्वर्यै च धीमहि । सौः तन्नः शक्तिः
 प्रचोदयात् वनदु. १४८
 ऐं वद वद वाग्वादिनि हस्रैः छिन्ने
 छेदिनि महाक्षोभं कुरु वज्रप. १
 ऐं वागीश्वरि विद्महे ह्रीं कामेश्वरि
 धीमहि । सौः तन्नः शक्तिः
 प्रयोदयात् त्रि. ता. ४।६

ओ

(एवं) ओङ्कार आत्मैव, संविश-
 त्यात्मनाऽऽत्मानं य एवं वेद माण्डू. १२
 ओङ्कार एवेदं सर्वम् छां. उ. २।२३।४
 ओङ्कारमात्रमखिलं विश्वप्राज्ञा-
 दिलक्षणम् । वाच्यवाचकता-
 भेदाभेदेनानुपलक्षितः.. अक्षुप. ४६

ओङ्कारं पादशो ज्ञात्वा न
 किञ्चिदपि चिन्तयेत् आगम. २४
 ओङ्कारं पादशो विद्यात्पादा मात्रा न
 संशयः ।.. न किञ्चिदपि चिन्तयेत् आगम. २
 ओङ्कारं यो न जानाति ब्राह्मणो
 न भवेत्तु सः ध्या. वि. १४

ओङ्कारं सर्वेश्वरं द्वादशान्ते सप्तात्मानं
चतुरात्मानं चतुस्सप्तात्मानं.. नृसिंहो. ३१४
ओङ्कारात्परतोरामवैखानसपर्वतः,
तत्पर्वते.. बहुशाखा भवन्ति.. सीतो. ११
ओङ्कारात् सावित्री, सावित्र्या
गायत्री, गायत्र्या लोका
भवन्ति [अ. शि. ३.१५ + बटुको. २७
ओङ्कारार्थस्वरूपोऽस्मि.. नाहमस्मि
न सोऽस्म्यहम् ते. बिं. ३१४३
ओङ्कारेण सर्वा वाक्सन्तृणा
ओङ्कारेणान्तरितयेजपन्ति गोविदस्य
पञ्चपदं मनुम् । तेषामसौ
दर्शयेदात्मरूपं तस्मा-
न्मुमुक्षुरभ्यसेन्नित्यशान्त्यै गो. पू. ३१६
ओङ्कारे परे ब्रह्मणि पर्यवसितो
भवेत्स आत्मन्येवात्मानं
परं ब्रह्म पश्यति नृसिंहो. ६३
ओङ्कारोच्चारणप्रातश्शब्दतत्त्वानु-
भावेनात् । सुषुप्ते संविदा ज्ञाते
प्राणस्पन्दो निरुध्यते शाण्डि. १.७।२९
ओङ्कारोऽधिमात्रं पादा मात्रा
मात्राश्च अकार... माण्डू. ८
ओङ्कारोविदितोयेन स मुनिर्नेतरो जनः
(?) ओजश्च महश्चेत्युपासीत आगम. २९
ओजः सखायोऽसीन्द्रस्य छां. उ. ३.१३।५
ओजस्तेजो बलं दाक्ष्यं आरुणि. ३
ओजस्विमहस्वान्भवति य एवं वेद लक्ष्म्यु. ३
ओजोऽसि सहोऽसि बलमसि छान्दो. ३.१३।५
ओजोऽसि देवानां धामनामाऽसि महाना. १.१६
ओङ्घ्याणमुदरे बन्धस्तत्र बन्धो
विधीयते । बध्नाति हि शिरोजातं.. यो. चू. ४९
ओङ्घ्याणं (वोङ्घ्याणं) कुरुते यस्मात् यो. चू. ४८
ओतश्च प्रोतश्चैव ओङ्कारः नृसिंहो. ८
ओतश्च प्रोतश्च ह्ययमात्मा नृसिंहः नृसिंहो. ८।१
ओतमेतेन जानीयादनुज्ञातारमांतरम् नृसिंहो. ९।११
ओतं प्रोतमसन्मयम् ते. बिं. ३।५४

ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं
चिन्तयन् प्रसेत् नृसिंहो. ३।३
(?) ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्पैस्त्रयमपि नृसिंहो. १।५
ओ ३ मदामो ३ पिबा ३ मों देवो
वरुणः प्रजापतिः सविता २.. छान्दो. १.१२।५
ओमिति प्रतिपद्यन्ते शौनको. १।५
ओमिति प्रयुक्तआत्मज्योतिः सकृदावर्तते १ अ शिखो. १
ओमिति ब्रह्म [तैत्ति. १।८।१+ ना. प. ८।२
ओमिति ब्रह्म भवति तारसारो. १।४
ओमिति ब्राह्मणः प्रवक्ष्यन्नाह
ब्रह्मोपाप्नवानीति तैत्ति. १।८।१
ओमिति ब्रह्मा प्रसौति तैत्ति. १।८।१
ओमिति शः सति, ओमित्युद्रायति छान्दो. १.१।९
ओमिति सत्यम् १ ऐत. ३।६।४
ओमिति संहरन्नानुसंदध्यात् नृसिंहो. ४।१
ओमिति सामानि गायन्ति तैत्ति. १।८।१
ओमिति ह्युद्रायति तस्योप-
व्याख्यानम् [छान्दो. १.१।११ + १।४।१
ओमिति ह्येवानुजानाति नृसिंहो. ८।५
ओमिति ह्येष स्वरत्रेति छां. उ. १.५।१, ३
ओमितीदं सर्वम् तैत्ति. १।८।१
ओमित्यग्निहोत्रमनुजानाति तैत्ति. १।८।१
ओमित्यक्षरं, तत्परमित्यक्षरं
गुह्यं, तत्परमं पवित्रम् सन्ध्यो. २०
ओमित्यग्रे व्याहरेत् । [नारा. ३+ भस्मजा. २।३
ओमित्यर्ध्वयुः प्रतिगरं प्रतिगृणाति तैत्ति. १।८।१
ओमित्यनेनोद्धृत्यानामयेऽमौ जुहोति मैत्रा. ६।२६
ओमित्यनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तः
स्वातन्त्र्यं लभते मैत्रा. ६।२२
ओमित्यभिनिधापयन्ति शौनको. १।५
ओमित्यस्याददते शौनको. १।५
ओमित्यात्मानं युञ्जीत महाना. १.७।१५
ओमित्याश्रावयति छान्दो. १.१।९
ओमित्युद्रायति [छान्दो. १.१।१।१+ १।४।१+ १।१।९
ओमित्येकाक्षरमन्तःप्रणवं विद्धि ना. प. ८।२
ओमित्येकाक्षरमात्मस्वरूपम् तारसा. १३

ओमित्येकाक्षरमिदं सर्वम्

तस्योपव्याख्यानम्

रामो. २।१

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म

अ. ना. २१

[महाना.११।५+सूर्यो.९+

ब्र. वि. २+

भ.गी. ८।१३

१प्रणवा. २

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म ध्येयम्

ध्या.वि. ९

(?) ओमित्येकेन रेचयेत् (पाठः)

अमृता. २१

ओमित्येतदक्षरमादौ प्रयुक्तं ध्यानं

ध्यायितव्यम्

अ. शिखो. १

ओमित्येतदक्षरमिदं सर्वं तस्योप-

व्याख्यानं भूतं भवद्भविष्यदिति

सर्वमोङ्कार एव[माङ्.१;नृ.पू.४।२; नृसिंहो. १।२,

ओमित्येतदक्षरमुद्गीथमुपासीत[छां.उ. १।११+४।१;

ओमित्येतदक्षरमुद्गीथः

छां. उ. १।१।५

ओमित्येतदक्षरमुपासीत [छां.उ. १।११+१।४।१

ओमित्येतदक्षरस्य चैतत्

मैत्रा.६।४

ओमित्येतदक्षरं परं ब्रह्म, अस्य पादाः..

अ. शिखो. १

ओमित्येतदक्षरं परं ब्रह्म, तदेवो-

पासितव्यम्

तारसा. २।१

ओमित्येतदनुकृतिर्ह स्म. (मा. पा.) तैत्ति. १।८।१

ओमित्येतदनुकृति ह स्म वा अप्यो-

श्रावयेत्याश्रावयन्ति

तैत्ति. १।८।१

ओमित्येतेन रेचयेत्, दिव्यमन्त्रेण

बहुधा कुर्यादामलमुक्तये

अ. ना. २१

ओमित्येव तदा हैषा एव समृद्धिर्यः..

छान्दो. १।१।८

ओमित्येवं ध्यायथ (मा. पा.)

मुण्डको.२।२।६

ओमित्येव यदुद्भूतं ज्ञानं ज्ञेयात्मकं

शिवम् ।.. प्राणस्पदो निरुध्यते शांदि. १।७।३४

ओमित्येवं ध्यायथ आत्मानं,

स्वस्ति वः

मुण्ड. २।२।६

ओमित्येवं ध्यायंस्तथाऽऽत्मानं

युञ्जीत

मैत्रा. ६।३

ओमीमोनमोभगवतेश्रीमहा..हुंफद्..

गारुडो. १०

ओमीं सचरति सचरति... वज्रेण स्वाहा गारुडो. १२

ओमो वाचि प्रतिष्ठा सैव पुरत्रयं

शरीरत्रयं व्याप्य...महात्रिपुर-

सुन्दरी वै प्रत्यक् चित्तिः

बृहत्सो. २

(?) ओषधयः पृथिव्याम्

मुण्ड. २।१।५

ओषधयो बर्हिषा, अदितिर्वेद्या

चित्त्यु. ८।१

ओषधयश्च वनस्पतयश्च लोमानि

बृह. १।१।१

ओषधिभ्योऽन्नम् (जायते) [तै.उ.२।१; +ग.शो.२।४

ओषधिवनस्पतयो लोमानि भूत्वा

त्वचं प्राविशन्

२ ऐत. २।५

ओषधिवनस्पतिभिरन्नं भवति

महाना.१।७।१३

ओषधिवनस्पतिषु हि रसो दृश्यते,

चित्तंप्राणभृत्सु..त्वेवाविस्तरामात्मा

१ ऐत. ३।२।२

ओषधिवनस्पतीन् हि प्राणभृतोऽदन्ति

१ ऐत. ३।१।३

ओषधीनां पुरुषो रसः

छान्दो. १।१।२

ओषधीनां पुष्पाणि (रसः)

बृह. ६।४।१

ओषधीनां रेतोऽन्नम्

१ ऐत. १।३।१

ओषधीर्लोमानि (अपियन्ति)

बृह. ३।२।१३

ओष्ठापिधानानकुलीदन्तैः परिवृता

पविः । सर्वस्यैवावईशाना चारु

मामिह वादयेत्-इतिच वाग्रसः हयग्री. ८

ओ

औदासीन्यामृतौघेन वर्धमानेन

योगिनः । उन्मीलितमनोमूलो

जगद्ब्रह्मः पतिष्यति

अमन. २।५।७

औदुम्बरः सुव औदुम्बरश्चमस

औदुम्बर इधम औदुम्बर्या

उपमन्यन्यौ दशप्राभ्याणि

धान्यानि भवन्ति

बृह.६।३।१३

औदुम्बरे कसे चमसे वा सर्वौषधं

फलानीति सम्भृत्य

बृह. ६।३।१

औपमन्यव कंत्वमात्मानमुपास्ते-इति

छांदो.५।१२।१

औपासनसमुत्पन्नं (भस्म) गृहस्थानां

विशेषतः । समिदग्निमुत्पन्नं धार्य

वै ब्रह्मचारिणा ।

बृ. जा. ५।४

औषधवत्प्राश्रियात् (अयाचिताभ्यादि)

कठश्रु. ६

औषधवदशनमाचरेत् [आरु. २+

१ सं.सो. १।२

औषधवदशनंप्राश्रियाद्यथालाभमश्रियात् आरु. ३

औषिष्ठहनः शिङ्गीनिकोशाभ्याम्

चित्त्यु. २१।१

औष्ठापिधाना नकुलीदन्तैः

परिवृता पविः

३ ऐत. २।५।४

क

क इदं कस्मा अदात्कामः कामय..	चित्त्यु. १०११, १
[तै. आ. ३।१०।१, ४ + अथर्व.	३।२९।७
क इन्द्रः कः शमनः कः सूर्य.	निरा. ४
क ईश्वरः, को जीवः	निरा. ४
क उपास्यः, कः शिष्यः, कः	
सन्न्यासी	निरा. ४
क एतान्बुद्धयते भेदान् को वै तेषां	
विकल्पकः। यस्यात्मनात्मानं..	वैतथ्य. ११
ककारादित्वात्कीलिता	कामराज. १
कक्षोपस्थलोमानि (तत्रस्थान्केशान्)	
वर्जयेत्	कुंडिको. ९
कक्षोपस्थवर्जं क्षौरपूर्वकं स्नात्वा	ना. प. ४।४०
कश्चिदज्ञानसम्मोहः	भ. गी. १८।७२
कश्चिदेतच्छ्रुतं पार्थ	भ. गी. १८।७२
कश्चिन्नोभयविभ्रष्टः	भ. गी. ६।३८
कटिसूत्रं च कौपीनं दण्डं वस्त्रं कमण्डलुं,	
.. सर्वमप्यु विसृज्य	ना. प. ३।८७
कटौ चित्तसंयमात्तलातललोकज्ञानं	शांडि. १।७।५२
कटुमूलवणं तिक्तममृष्टं मृष्टमेव च ।	
सममेव च यो भुंक्ते सजीवनमुक्तः..	महो. २।५४
कटुमूलवणात्युष्ण-तीक्ष्ण-सूक्ष्म-	
विदाहिनः	भ. गी. १७।९
कठबली-तैत्तिरीयक-ब्रह्म-कैवल्य-	
श्वेताश्वतर-गर्भ-नारायणामृत-	
विन्दुमृतनाद-कालाग्निरुद्र-क्षुरि-	
कासर्वसार-शुकरहस्य-तेजोविन्दु-	
ध्यानविन्दु-ब्रह्मविद्या-योगतत्त्व-	
दक्षिणामूर्ति-स्कन्द-शारीरक-	
योगशिखैकाक्षराक्षयवधुत-कठरुद्र-	
हृदय-योगकुण्डलिनी-पञ्चब्रह्म-	
प्राणाग्निहोत्र-वराह-कलिसन्तरण-	
सरस्वतीरहस्यानां कृष्णयजुर्वेद-	
गतानां द्वात्रिंशत्सङ्ख्याकानामुप-	
निषदां सह नाववत्विति शान्तिः मुक्तिको. १।५५	
कण्ठकूपे (चित्तसंयमात्)	
क्षुत्पिपासानिवृत्तिः	शांडि. १।७।५२
कण्ठकूपे विशुद्धाख्यं यच्चक्रं..	
तिष्ठत्यत्र चतुर्मुखः	यो. शि. ५।१०

कण्ठकूपे विशुद्धाख्यं, यच्चक्रं..	
तिष्ठत्यत्र सुरेश्वरः	यो. शि. १।१७४
कण्ठकूपोद्भवा नाडी शंखिन्याख्या.	
अन्नसारं समादायमूर्ध्नि संचितुते..	यो. शि. ५।२५
कण्ठचक्रं चतुरङ्गुलं तत्र वामे इडाचन्द्र-	
नाडी.. तन्मध्ये सुषुम्नां.. ध्यायेत्	सौभाग्य. २८
कण्ठं तु निर्गुणं प्रोक्तं	गोपालो. २।३२
कण्ठं सङ्कुच्य नाड्यादौ स्तम्भितेयेन..	त्र. वि. ७२
कण्ठं संकोचयेत्किञ्चिद्बोधो जालन्धरो	
हयम् । बन्धयेत्खेचरीं मुद्रां..	यो. शि. ५।३९
कण्ठादुपरि मूर्धान्तं शाम्भवं स्थान-	
मुच्यते । नाडीनामाश्रयः पिण्डः..	वराहो. ५।९३
कण्ठे चित्तसंयमाज्जनलोकज्ञानम्	शाण्डि. १।७।५२
कण्ठे तुलसी शङ्खचक्रं गदा परं गतिः	
पुरुषोत्तमस्य (जीवोत्तमस्य-पाठः) कृ. पु. ति. ३	
कण्ठे संयमात् सोमलोकज्ञानम्	शाण्डि. १।७।५२
कण्ठे स्वप्नं समाविशत्	
सुषुप्तं हृदयस्थं तु तुरीयं...	ना. प. ५।१३
कण्ठोपरि कृतं पापं नष्टं स्यात्तत्र	
धारणात् (भस्मनः)	वृ. जा. ४।३४
कतम आदित्या इति, द्वादश वै	
मासाः संवत्सरस्यैव आदित्याः..	बृह. ३।९।५
कतम इन्द्रः कतमः प्रजापतिः ?	
स्तनयितु रेवेन्द्रो यज्ञ. प्रजापतिः	बृह. ३।९।६
कतम एको देव इति प्राण इति ।	
स ब्रह्म तदित्याचक्षते	बृह. ३।९।९
कतमं वाव स तेन (ङकारध्यानेन)	
लोकं जयतीति	प्रश्नो. ५।१
कतमः स्तनयितुरित्यशनिरिति	बृह. ३।९।६
कतमा कतमर्कतमत्कतमत्साम	
कतमः कतम उद्गीथ इति	
विसृष्टं भवति	छान्दो. १।१।४
कतमाकायासासत्येत्यमृतेति वसिष्ठः	महाना. १।१४
कतमा सैकेति, मन एवेति	बृह. ३।१।९
कतमास्तास्मिन्न इति पुरोऽनुवाक्या	
च याज्या च शस्यैव तृतीया	बृह. ३।१।७

कतमास्तिस्त्र इति या हुताउज्ज्वलन्ति,
 या हुता अतिनेदन्ते या हुता
 अधिशेरेते किं तामिर्जयतीति बृह. ३।१।८
 कतमे ते त्रयश्च त्री च शता त्रयश्च
 त्री च सहस्रेति बृह. ३।१।१
 कतमे ते त्रयस्त्रिंशत् ? इष्टौ वसव एका-
 दशरुद्रा द्वादशादित्यास्त एकत्रिं-
 शत् इन्द्रश्च प्रजापतिश्च ... बृह. ३।१।२
 कतमे ते त्रयो देवाः ? इतीम एव त्रयो
 लोकाः बृह. ३।१।८
 कतमे रुद्रा इति, दशमे पुरुषे प्राणा
 आत्मैकादशः बृह. ३।१।४
 कतमे वसव इत्यग्निश्च पृथिवी च
 वायुश्चान्तरिक्षं चादित्यश्च द्यौश्च
 चन्द्रमा च नक्षत्राणि चैते वसवः बृह. ३।१।३
 कतमे षडिति—अग्निश्च पृथिवी च
 वायुश्चान्तरिक्षं चादित्यश्च
 द्यौश्चैते षट् बृह. ३।१।७
 कतमोऽध्यर्थ इति योऽयं पवत इति
 कतमो यज्ञ इति पशव इति बृह. ३।१।८
 कतमो याज्ञवल्क्य सर्वान्तरः बृह. ३।१।६
 कतमौ तौ द्वौ देवौ, अन्नं चैव प्राणश्च बृह. ३।१।१, २
 कतर एतत्प्रकाशयन्ते कः पुनरेषां
 वरिष्ठ इति प्रश्नो. २।१
 कतरः स आत्मा येन वा पश्यति
 येन वा शृणोति . . येन वा
 स्वादु चास्वादु च विजानाति २ ऐत. ५।१
 कति ग्रहाः कत्यतिग्रहा इत्यष्टौ ग्रहा
 अष्टावतिग्रहा इति बृह. ३।२।१
 कतिधाऽवकीर्णी प्रविशति
 चतुर्थेत्याहुर्ब्रह्मवादिनः सहवै. २२
 कतिधा व्यकल्पयन् [वा.सं. ३।१।१० ऋक्सं. ८।४।१९
 [=मं. १०।९०।११ ऋक्सं. १२।५
 कतिभिरयमद्य ब्रह्मा यज्ञं दक्षिणतो
 देवताभिर्गोपायतीति, एकयेति बृह. ३।१।९
 कतिभिरयमद्यभिर्होताऽस्मिन्यज्ञे
 करिष्यन्तीति, तिसृभिरिति बृह. ३।१।७
 कतिमात्र इत्यादेस्तिस्त्रो मात्रा
 अभ्याधाने हिं प्रवते २ प्रणवो. १६

कत्ययमद्याध्वर्युरस्मिन्यज्ञ आहुती-
 होंष्यतीति तिस्र इति बृह. ३।१।८
 कत्ययमद्योद्गाताऽस्मिन्यज्ञे स्तोत्रियाः
 स्तोष्यन्तीति, तिस्र इति बृह. ३।१।१०
 कथमनेनेदशेनानिच्छेनैतद्विधमिदं
 चेतनवत्प्रतिष्ठापितम् मैत्रा. २।४
 कथमशकतमदृतेजीवितुं [बृह. ६।१।८, ९, १०, ११, १२;
 कथमसतः सज्जायेतेति, सत्त्वेवसोम्येद-
 मग्रआसीदेकमेवाद्वितीयम् छां. उ. ६।२।२
 कथमायात्यस्मिच्छरीरे (प्राणः)
 आत्मानं वा प्रविभज्य कथं प्रातिष्ठेत प्रश्नो. ३।१
 कथमेतद्विजानीयां भ. गी. ४।४
 कथयन्तश्च मां नित्यं भ. गी. १०।९
 कथयिष्यन्ति तेऽन्ययाम् भ. गी. २।३४
 कथं ध्यानं कथं न्यासः कथं पूजा-
 विधानकम्.. ब्रवीतु भगवानिदम् सूर्यता. २।१
 कथं न ज्ञेयमस्माभिः भ. गी. १।९
 कथं नुतद्विजानीयां किमुभातिविभाति कठो. ५।१४
 कथं नु भगवन् गां पर्यटन्कलि सन्तरेयं हरिनामो. १
 कथं नु भगवः स आदेशो भवतीति छान्दो. ६।१।३
 कथं नु माऽऽत्मान एव ध्वनयित्वा
 सम्भवति हन्त तिरोऽसानीति बृह. १।४।४
 कथं न्विदं मदृते स्यादिति रघु. ३।११
 कथं बन्धः कथं मोक्षः
 का विद्या काऽविद्येति सर्वसारो. १
 कथं भीष्ममहं सङ्ख्ये भ. गी. २।४
 कथं यास्यामो जल तीर्त्वा यमुनायाः गोपालो. १।१
 कथं वा धार्यते नरैः (रुद्राक्षाः) रु. जा. उ. १
 कथं वाऽस्यावतारस्य ब्रह्मता भवति गोपालो. १।१५
 कथं विद्यामहं योगिन् भ. गी. १०।१७
 कथं संन्यस्तो भवति(यः) आत्मानं
 क्रियाभिर्गुप्तं करोति कठश्रु. २
 कथं स पुरुषः पार्थ भ. गी. २।२१
 (अथ) कथं हस्तीभूतो वहसीति मुखः
 ह्यस्याः सम्राण विदाश्चकारेति बृह. ५।१।४।८
 कथं कविं कल्पकं काममीशं
 तुष्टवांसो अमृतत्वं भजन्ते त्रिपुरो. ९
 कदम्बगोलकाकारं.. अनन्त-
 मानन्दमयं.. ध्यायतो योगि-
 नस्तस्य मुक्तिः करतले स्थिता त्रि. ब्रा. २।५७

कदलीगर्भ इवासारं नटइव क्षणवेधं
चित्रभित्तिरिव मिथ्यामनोरमम् मैत्रा. ४।२
कदलीव महामाया समनस्केन्द्रि-
यच्छिदा । अमनस्कं फलं श्रुत्वा
सर्वथैव विनश्यति अमन. २।८३
(अथ)कदाचित् परित्राजकाभरणो
नारदः .. शान्तो दान्तः सर्वतो
निवेदमासाद्य .. ना. प. १।१
कदाचित्स्वेच्छया देवो भूत्वा स्वर्गे
महीयते । मनुष्यो वाऽपि यक्षो वा..
स्वेच्छया बहुतामियात् १यो.त. १०९
कदा तार्ण करिष्यन्ति कुलायं
वनपुत्रिकाः । सङ्कल्पपादपं..
छित्त्वा.. विहरामि.. यथासुखं १सं.सो. २।५४
कदाऽन्तस्तोषमेष्यामि स्वप्रकाशपदे
स्थितः । कदोपशान्तमननः.. १सं.सो. २।५२
कद्रुद्राय प्रचेतसे [क्र.अ. १।३।२६=
[+ तै. आ. १०।१७।१+ मं. १।४३।१
कद्रुद्राय प्रचेतसे मीदुष्टमाय... महाना. १०।१२
तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. ३१
कनिष्ठिकाङ्गुल्याङ्गुष्ठेनचप्राणेजुहोति प्रा.हो. १।११
कनीयसि भवेत्वेदः कम्पो भवति
मध्यमे । उत्तिष्ठत्युत्तमे प्राणरोधे
पद्मासनं महत् शाण्डि. १।७।३
कन्दमध्ये स्थिता नाडी सुषुम्णेति
प्रकीर्तिता । तिष्ठन्ति परित-
स्तस्या नाड्यो.. जा. द. ४।६
कन्दमध्येऽलम्बुसा भवति शाण्डि. १।४।६
कन्दपस्ययथारूपतथास्यादपियोगिनः १यो. त. ६०
कन्दस्थानं मनुष्याणां देहमध्यं
नवांगुलम् त्रि. ब्रा. २।५८
कन्दस्थानं मुनिश्रेष्ठमूलाधारं (रात्र-)
नवाङ्गुलम् । चतुरंगुलमायातं.. जा.द. ४।३०
कन्दुका इव हस्तेन मृत्युनाऽविरतं
हताः (जीवाः) महो. ५।१४३
कन्दोर्ध्वं कुण्डलीशक्तिर्मुक्तिरूपा
हि योगिनाम् यो. शि. ६।५५
कन्दोर्ध्वकुण्डलीशक्तिः स योगी
सिद्धिभाजनम् ध्या. वि. ७३

कन्दोर्ध्वं कुण्डलीशक्तिरष्टधा
कुण्डलाकृतिः यो.चू. ३६,४४
कन्यागते यदा सूर्ये तिष्ठन्तिपितरोगृहे इतिहा. ८८
कपर्दिनं शिवं शान्तं भक्तानामभय-
प्रदम् । सिद्धिबुद्धयुभयाश्लिष्टं .. ग. पू. २।५
कपालकुहरे जिह्वा प्रविष्टा विपरी-
तगा । भ्रुवोरन्तर्गतादृष्टिमुद्रा
भवति खेचरी [यो.चू. ५२+ ध्या. वि. ७९
कपालकुहरेमध्ये चतुर्द्वारस्य मध्यमे ।
तदात्मा राजते तत्र.. ध्या. वि. १०३
कपालचर्मन्त्रास्थिमांसनखानि
पृथिव्यंशाः पैङ्गलो. २।२
कपालविबरे जिह्वा प्रविष्टा विपरी-
तगा.. मुद्रा भवति खेचरी यो. शि. ५।४०
कपालशोधने वापि रेचयेत्पवनं शनैः ।
..कृमिदोषं निहन्ति च योगकुं. १२५
कपालसम्पुटं पीत्वा ततः पश्यन्ति
तत्पदम् । यो. शि. १।७६
कपालवृक्षमूलानिकुचेलान्यसहायता ।
समताचैवसर्वस्मिन्नेतन्मुक्तस्यलक्षणं ना.प. ३।५४
कपिलाक्षं गरुत्मन्तं सुवर्णसदृश-
प्रभम् ... (गरुडं ध्यायेत्) गारुडो. ५
कपिलागोर्भस्मोक्तम् । लब्धंगोर्भस्म
नोचेदन्यगोक्षार .. नहि धार्यम् बृ. जा. ३।१
कपिला वा धवला वाऽलामे तदन्या
गौः स्यादोषवर्जिता बृ. जा. ३।१
कपिशा वा श्वेतजा वा धूस्रवर्णा
वा (विभूतिः) रुद्रोप. १
कफारादिविदितत्वात्कीलिता (पा.) कामरा. १
कमलाष्टपणेषु दण्ड एषः सूर्यता. ६।१
कमलेक्षणाय नमः, विश्वरूपाय
आदित्याय नमः चाक्षुषो. ५
कम्पनं मध्यमं विद्यात् (प्राणायामे) जा. द. ६।१४
कम्पनं वपुषो यस्य प्राणायामेषु
मध्यमः त्रि. ब्रा. २।१०५
कम्पो भवति मध्यमे (प्राणायामे) यो. चू. १०५
कम्बर एनमेतत्सन्तः सयुग्वानमिव
रैकमात्थ .. छान्दो. ४।१।३
कम्बुकण्ठी सुताम्रोष्ठी सर्वाभरण-
भूषिता सरस्व. २८

कथा नश्चित्र आभुवदूती सदावृषः		कर्णं तथाऽन्यानपि योधवीरान्	भ.गी. ११३४
सखा [वनदु. ३४+ऋक्सं. अ. ३।६।२४=	३।६।२४=	कर्णाभ्यां भूरि विश्रवं	ना.प. ४।४५
[सं. ४।३१।१+त्रा. सं. २७।३९	तै.सं. ४।२।११।२	कर्णाभ्यांभूरिविश्रुवम् [तै.आ. ७।४।१+ तै.उ. १।४।१	२ ऐत. १।४
[तै. आ. ४।४२।३+	सा. वे. १।१।६९	कर्णौ निरभिद्येताम्	२ ऐत. १।४
[अथर्व. २०।१२४।१		कर्तव्यमकर्तव्यमिति भावनायुक्त	
करणं कर्म कर्तेति	भ.गी. १८।१८	उपचारः	भावना. ७
करणं च पृथग्विधम्	भ.गी. १८।१४	कर्तव्यानीति मे पार्थ	भ. गी. १८।६
करणानि समाहृत्य	त्रि. ब्रा. १२२	कर्तव्यं नैव तस्यास्ति कृतेनासौ	
करणान्यश्वाः, शिरानद्वयः	छाग ६।२	न लिप्यते (योगी)	यो. शि. १।४७
करणी विपरीताख्या..		कर्तव्यः कुम्भको नित्यं	योगकुं. १।५५
जाठराग्निविवर्धनी	१ यो. त. १२२, २३	कर्ता जीवः पञ्चवर्गः क्षेत्रज्ञः साक्षी	
करणोपरमे जाग्रत्संस्कारोत्थ-		कूटस्थोऽन्तर्यामी कथम्	सर्वसारो. १
प्रबोधवन् .. स्वप्नावस्था..	पैङ्गलो. २।७	कर्ता बहिरकर्ताऽन्तः	महो. ६।६८
करतलामलकवद्वाक्यमप्रति-		कर्ता नास्ति क्रिया नास्ति	तै. बि. ५।३३
वद्वापरोक्षसाक्षात्कारं प्रसूयते	पैङ्गलो. ३।३	कर्ता भवति विज्ञाता भवति	छान्दो. ७।९।१
करतलामलकवत्साक्षा-		कर्ता तामस उच्यते	भ. गी. १८।२८
दपरोक्षीकृत्य (आत्मानम्)..	व. सू ९	कर्तारमीशं पुरुषं ब्रह्मयोनिम्	मुण्ड. ३।१।३
करपात्रमाधूकरेणान्नमश्नन्..	प. हं. प. ७	कर्तारं विद्यात्	कौ. उ. ३।८
करपात्रेण वा कमण्डलूदकपो		कर्ता वक्ता रसयिता घ्राता	
भैक्षमाचरन्..	याज्ञव. ३	स्पर्शयिता च (आत्मा)	मैत्रा. ६।७
करामलकवद्बोधमपरोक्षं प्रसूयते	अध्यात्मो. ४०	कर्ता सन्निधिमात्रतः ..	महो. ४।१४
करिष्यस्यवशोऽपि सन्	भ. गी. १८।६	कर्ता सर्वस्य विश्वस्य पाता	
करिष्ये वचनं तव	भ. गी. १८।७३	संहारको भवान्	ग.शो. ३।७
करुणैव केलिः	निर्वाणो. १	कर्ता सात्त्विक उच्यते	भ.गी. १८।२६
करे कङ्कणं बाहौ केयूरं पादयोः..		कर्ताऽहमिति मन्यते	भ.गी. ३।२७
पीताम्बरं धारयन् .	राधोप. ३।१	कर्तुं नेच्छसि यन्मोहान्	भ. गी. १८।६०
करैर्यजमानस्याऽऽत्मविदेऽव-		कर्तुं मद्योगमाश्रितः	भ. गी. १२।११
दानं करोति	मैत्रा. ६।३३	कर्तुं व्यवसिता वयम्	भ.गी. १।४५
करैर्यजमानं दिवमुत्क्षिप्तवेन्द्राय		(अकर्मैतिच) कर्तृत्वभोक्तृत्वाद्यहङ्कार-	
प्रायच्छत्	मैत्रा. ६।३३	तयावन्वरूपं जन्मादिकारणं नित्य-	
कर्कशाः कठिना भक्ष्या जीर्यन्ते		नैमित्तिक-याग-व्रत तपोदानादिषु	
यत्र भक्षिताः	शिवो. ७।१२७	फलाभिसन्धानं यत्तदकर्म	निरा.उ. १४
कर्णधारं गुरुं प्राप्य कृत्वा		कर्तृत्वभोक्तृत्वाहङ्कारादिभिः स्पृष्टो	
सूक्ष्मं तरन्ति च	योगकुं. ३।१७	जीवः, जीवेतरो न स्पृष्टः	ना.प. ६।७
कर्णधारं गुरुं प्राप्य		कर्तृत्वादिदुःखनिवृत्तिद्वारा	
तद्वाक्यं प्रववद्वृद्धम्	यो. शि. ६।७९	नित्यानन्दावाप्तिः प्रयोजनं भवति	क्तिको. २।१
कर्णयोः श्रुतं माच्योद्वंमसामुष्यजोम	महाना. ७।७	[मूढ इति च] कर्तृत्वाद्यहङ्कार-	
कर्णसङ्कोचनं कृत्वा..	ध्या. बि. १०१	भावारूढो मूढः	निरा.उ. २६

कर्तृत्वाद्यहङ्कारसङ्कल्पो बन्धः	निरा.उ. २१	कर्मणामसमारम्भः कृतानां	
कर्तृभेदं क्रियाभेदं...असदेव		च परिक्षयः	आयुर्वे. १७
सदा सुखम्	ते विं. ६।५४	कर्मणां संकल्पस्यै लोकः सङ्कल्पते	छान्दो. ७।४।२
कर्ममेनप्रजाभूतामयि[क्र.खि.८७।१०	श्री.सू. ११	कर्मणैव हि संसिद्धि	भ.गी. ३।२०
कर्पूरमनलेयद्रत् सैन्धवं सलिले यथा ।		कर्मणो नोपपद्यते	भ.गी. १८।७
तथा..मनस्तत्त्वे विलीयते	शांडि. १।७।२१	कर्मणो ह्यपि बोद्धव्यं	भ.गी. ४।१७
कर्पूरे लीयमाने किं काठिन्यं		कर्मण्यकर्म यः पश्येत्	भ.गी. ४।१८
तत्र विद्यते । अहंकारलये तद्वत्..	यो.शि. १।१४९	कर्मण्यभिप्रवृत्तोऽपि	भ.गी. ४।२०
कर्म कर्तुमिहार्हसि	भ.गी. १६।२४	कर्मण्यधिकृता ये तु..तेभिर्धर्मिभिर्दं	
कर्मकाण्डोपासका रसिकानन्द-		सूत्रं [परब्र.१५+ ब्रह्मो.१३	+ना. प. ३।८५
मार्गं न जानन्ति	सामर २७	कर्मण्येवाधिकारस्ते	भ.गी. २।४७
कर्म कारणमुच्यते	भ.गी. ६।३	कर्म तपो ब्रह्म परामृतं	मुंड. २।१।१०
कर्मक्षये याति स तत्त्वतोऽन्यः	श्वेता. ६।४	कर्मतरः कर्षकवत्फलमनुभवति	परब्र. १
कर्म चैव तदर्थीयं	भ.गी. १७।२७	कर्मत्यागान्न सन्न्यासो न प्रेषोच्चारणे-	
कर्मजडानां कर्मसम्भूतवासना-		न तु । सन्धौ जीवात्मनोरैक्यं	
जडात्मकं भवति	सामर. १०१	सन्न्यासः परिकीर्तितः	मैत्रे. २।१७
कर्म जन्मान्तरीयं यत्प्रारब्धमिति		कर्मदायादसम्बन्धादुपकारःपर-	
कीर्तितम्	ना.विं. २३	स्परम्, दृश्यते नापकारश्च	
कर्मजं बुद्धियुक्ता हि	भ.गी. २।५१	मोहेनात्मनि मन्यते	शिवो. ७।११२
कर्मजान् विद्धि तान् सर्वान्	भ.गी. ४।३२	कर्मनिर्मूलनं कन्धा	निर्वाणो. ६
कर्म ज्यायो ह्यकर्मणः	भ.गी. ३।८	कर्म प्रतोदो वाक्यं काणनम्	छाग. ६।२
कर्मज्ञानेन्द्रियविषयेषु प्राणतन्मात्र-		कर्म प्रारभते नरः	भ.गी. १८।१५
विषया अन्तर्भूताः	त्रि. ब्रा. १।४	कर्म प्राहुर्मनीषिणः	भ.गी. १८।३
कर्मणः सुकृतस्याहुः	भ.गी. १४।१६	कर्मबन्धं प्रहास्यसि	भ.गी. २।३९
कर्मणाऽनुरूपफलमनुभूय तस्यसङ्क्षये		कर्म ब्रह्मोद्भवं विद्धि	भ.गी. ३।१५
पुनरिमं लोकं प्रतिपद्यते	निरुक्तो. २।२	(तर्हि) कर्म ब्राह्मण इति चेत्,तन्न,	
कर्मणाऽन्योन्यं जायत इति	निरुक्तो. २।१	सर्वेषां प्राणिनां प्रारब्धसञ्चि-	
कर्मणा पितृलोको विद्यया देवलाकः,		तागामिकर्म साधर्म्यदर्शनात्	व.सू. ७
देवलोको वै लोकानां श्रेष्ठस्तस्मा-		कर्मभिर्न स बद्धयते	भ.गी. ४।१४
द्विधां प्रशंसति	बृह. १।५।१६	कर्मभिर्यद्वैतन्न कुर्यात् क्षीयेत् इ	
कर्मणा मनसा वाचा संस्मरेत्		सोऽन्नमत्ति प्रतीकेन ..	बृह. १।५।२
प्रजपेत्सुधीः	ना.पू.ता. ४।१५	कर्ममर्मज्ञाता कर्म करोति	परब्र. १
(अथ)कर्मणामात्मेत्येतदेषा मुक्थम्	बृह. १।६।३	कर्म मर्म ज्ञात्वा कर्म कुर्यात्	परब्र. १
कर्मणा बध्यते जन्तुर्विद्यया		कर्मयोगेन चापरे	भ.गी. १३।२५
च विमुच्यते	१सं.सो. २।२८	कर्मयोगेन योगिनाम्	भ.गी. ३।३
कर्मणा वर्तते कर्मी तत्त्यागा-		कर्मयोगो विशिष्यते	भ.गी. ५।२
च्छान्तिमाप्नुयात्	त्रि. ब्रा. २।१५	कर्मयोगोऽहं, धर्मकर्माऽहम्	अद्वै. भा. १
कर्मणा स्वेन पाल्यते	शिवो. ७।१०८	कर्मसङ्गिषु जायते	भ.गी. १४।१५
कर्मणामशमः स्पृहा	भ.गी. १४।१२	कर्मसङ्गेन देहिनम्	भ.गी. १४।७

कर्माणि प्रविभक्तानि	भ. गी. १८।४१	कलयन्ती मनश्शक्तिरादौ भावयति	
कर्मसंख्यासोऽपि द्विविधः-निमित्त- संन्यासोऽनिमित्तसंन्यासश्चेति	ना. प. ५।३	क्षणात् । आकाशभावनां . .	महो. ५।१४६
कर्माखिलं च नारायणः	त्रि.म.ना. २।८	कलाकाष्ठा सुहृताश्च..पक्षा मासाः..	गुह्यका. २०
कर्माणि कुरुते, पुत्रांश्च पशुंश्चच्छत,		(विराट्स्वरूपस्य)	
इमं च लोकममुंचेच्छत, आशां..	छांदो. ७।१४।१	कलातीता भगवती सीता चित्स्व-	
कर्माणि कुर्वीतेत्यथ कुरुते पुत्रांश्च		रूपा भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै नमो..	तारसा. ३।८
पशू ५ श्वेच्छेयेत्यथच्छते (मनः)	छांदो. ७।३।१	कलातीता भगवती स्वयं सीतेति	
कर्माणि तनुतेऽपि च, विज्ञानं देवाः		संज्ञिता । तत्परः परमात्मा च..	तारसा. २।५
सर्वे ब्रह्म ज्येष्ठमुपासते	तैत्ति. २।५	कलाद्वयलयेनापि शक्तेः सञ्चलनेन	
कर्माणि ते मयि दध इति पुत्रः	कौ. उ. २।१५	च । क्षणाद्विपद्यते तस्य मनसः	
कर्माणि मे त्वयि दधानीति पिता	कौ. उ. २।१५	कम्पनं सकृत्	अमन. १।४५
कर्माणि विज्ञानमयश्च आत्मा		कलापादलयेनापि सुषुम्णा (स्ना)	
परेऽन्ये सर्वे एकीभवन्ति	मुण्ड. ३।२।७	मार्गवाहिनी	अमन. १।४३
कर्माद्वैतं न कार्यं, भावाद्वैतं तु कार्यम्	स्वसंवे. ४	कला सुहृताः काष्ठाश्चाहोरात्रा-	
कर्माध्यक्षः सर्वभूताधिवासः		श्च सर्वशः	महाना. १।८२
साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्च	श्वेताश्च. ६।१२	कलायाः पुरुषः साक्षालक्ष्मणो	
[गोपालो. ४।३।१९+राधो. ४।३	+ब्रह्मो. १६	धरणीधरः	तारसा. २।४
कर्माध्यक्षा सर्वभूताधिवासा		कलायां स्वप्रप्राज्ञः, कलातीते	
साक्षिण्येषा केवला निर्गुणा च	गुह्यका. ६९	स्वप्रतुरीयः	प.हं.प. १०
कर्मानुगान्यनुक्रमेण देही स्थानेषु		कलासर्गकरं देवं ये विदुस्तेजहुस्तनुम्	श्वेता. ५।१४
रूपाण्यभिसम्प्रपद्यते	श्वेता. ५ ११	कलिना ग्रसिता ये वै तेषां	
कर्मानुबन्धीनि मनुष्यलोके	भ. गी. १५।२	तस्यामवस्थितिः	गोपालो. २।११
कर्मानुसारेण फलं लभन्ते	मैत्रे. १।१७	कलि-जाबालि-सौभाग्य-रहस्य-	
कर्मिभ्यश्चाधिको योगी	भ. गी. ६।४६	कच-मुक्तिकाः (उपनिषद्)	मुक्तिको. १।३९
कर्मेन्द्रियाणि ज्ञानेन्द्रियाणि..		कलिः कंसः स भूपतिः, शमो मित्रः	
अविद्याभूतवेष्टितो जीवः	...	सुदामा च सत्याक्रूरोद्धवो दमः	कृष्णोप. १५
कर्मेन्द्रियाणि पञ्चैव वाक्पाण्य-		कलेवरमहङ्कारगृहस्थस्य महागृहम्	महो. ३।२८
ङ्गयादयः क्रमात्	वराहो. १।३	कलौ जगत्पतिर्विष्णुं..नार्चयिष्यन्ति..	भवसं. १।५६
कर्मेन्द्रियाणि संयम्य	भ. गी. ३।३	कल्पक्षये पुनस्तानि	भ. गी. ९।७
कर्मेन्द्रियाणां विषया भाषादान..	भवसं. २।१९	कल्पना सर्वभूतानां ब्रह्मादीनां	
कर्मेन्द्रियाण्यस्य (आत्मनः) हयाः	मैत्रा. २।९	विशेषतः	ते. वि. १।२४
कर्मेन्द्रियाणि हवींषि (शारीर्यज्ञस्य)	प्रा. हो. ४।३	कल्पन्ते हास्मा क्रतव क्रतुमान्भवति,	
कर्मेन्द्रियैः कर्मयोगं	भ. गी. ३।७	य एतदेवं विद्वान्तृषु सामोपास्ते	छांदो. २।५।
कर्मेन्द्रियैः सह प्राणादिपञ्चकं		कल्पन्ते हास्मैलोकाः ऊर्वाश्चावृत्ताश्च	
प्राणमयकोशः	पैङ्गलो. २।५	य एतदेवंविद्वाँल्लोकेषु..पञ्च-	
कर्शयन्तः शरीरस्थं	भ. गी. १७।६	विधं सामोपास्ते	छांदो. २।२।३
कलङ्की बुद्धिरुच्यते (क्षेत्रज्ञस्य)	महो. ५।१२५	कल्पयत्यात्मनाऽऽत्मानमात्मा देवः	
		स्वमायया	वैतथ्य. १२

कल्पसूत्रे यथा वेदे धर्मशास्त्रे पुराणके ।

.. स जपः प्रोच्यते मया जा. द. १।१२

कल्पं क्षणीकरोत्यन्तः क्षणं नयति

कल्पताम् (देहादिवासनामुक्त.) महो. ४।६८

कल्पादौ विस्तृजाम्यहम् भ. गी. ९।७

कल्पान्तपवना बान्तु यान्तु चैकत्व-

मर्णवाः. नास्ति निर्मनसः क्षतिः महो. ४।९७

कल्पान्ते वै सर्वसंहारकर्त्री गुह्यका. ५९

कल्पितस्य शरीरस्य तस्य

सेनादिकल्पना रा. पू. १।१०

कल्पिताश्चर्यजालेषु नाभ्युदेति

कुतूहलम् अ. पू. ४।१०

कल्पितेयमविद्येयमनात्मन्यात्म-

भावनात् महो. ४।१२८

कल्पो व्याकरणं शिक्षा निरुक्तं

ज्योतिषं छन्द एतानि षडङ्गानि सीतो. १८

कवयोऽप्यत्र मोहिताः भ. गी. ४।१६

कविर्मनीषी परिभूः स्वयम्भूः ईशा. ८

कविर्गृकवदात्मानं तद्दृष्ट्वादर्शयेन्नृणां ना. प. ५।३५

कविं कवीनामतिमेधविग्रहम् ग. पू. १।१०

कविं पुराणमनुशासितारं भ. गी. ८।९

कविं पुराणं पुरुषं सनातनं सर्वेश्वरं

सर्वदेवैरुपास्यम् महो. ४।७१

कविं पुराणं पुरुषोत्तमोत्तमं सर्वेश्वरं. ना. प. ९।१७

कवीनामुशना कविः भ. गी. १०।३७

कव्यं कविं कल्पकं काममीशं

.. तुष्टुवांसा अमृतत्वं भजन्ते त्रिपुरो. ९

कश्चन गच्छती ३ तैत्ति. २।६।१

कश्चन समश्रुता ३ उ (कश्चित्-पा.) तैत्ति. २।६।१

कश्च विष्णुः ? परं ब्रह्मैव विष्णुः गोपीचं. ७

कश्चाह्लादः ? एष ब्रह्मानन्दरूपः गोपीचं. ७

कश्चाह्लादः ? गोपीचन्दनसंस्क-

मानुषाणां पापसंहरणाच्छुद्धान्तः-

करणानां ब्रह्मज्ञानप्राप्तिः ... गोपीचं. ७

कश्चिदर्थव्यपाश्रयः भ. गी. ३।१८

कश्चिद्धीरः प्रत्यगात्मानमैक्षत् कठो. ४।१

कश्चिन्न तस्याः पतिरस्ति लोके गुह्यका. ६८

कश्चिद्यतति सिद्धये भ. गी. ७।३

कश्चिन्मां वेत्ति तत्त्वतः

भ. गी. ७।३

कश्चिन्मे प्रियकृत्तमः

भ. गी. १८।६९

कश्यपः पश्यको भवति

सूर्यता. १।२

कश्यपादुदिताः सूर्याः पापान्नि-

र्त्रन्ति सर्वदा सूर्यता. १।२

कश्यपोलुखलः ख्यातो रज्जुर्माता-

ऽदितिस्तथा । .. यावन्ति देव-

रूपाणि वदन्ति विबुधा जनाः कृष्णोप. २१

कपोत्काय स्वाहा

महाना. १४।१९

कस्तवायं जडो मूको देहो मांसमयो-

ऽशुचिः । यदर्थ.. अवशः परिभूयसे महो. ४।३३१

कस्तं मदामदं देवं मदन्यो ज्ञातुमर्हति कठो. २।२१

कस्त्वमित्यहमिति होवाच नृसिंहो. ७।२

कस्त्वेनयोरेकधाभूयं भूत्वा परमतां

गच्छति बृह. ५।१२।१

कस्त्वेनं (एतं) जनयेदिति कारणं

प्रतिषिध्यते अद्वैत. २५

कस्माच्च ते न नमेरन्महात्मन् भ. गी. ११।३७

कस्मात्तानि च क्षीयन्तेऽद्यमानानि

सर्वदेति । पुरुषो वा अक्षितिः.. बृह. १।५।२

कस्मात्तानि न क्षीयन्तेऽद्यमानानि

सर्वदा । यो वैतामक्षितिं वेद.. बृह. १।५।१

कस्माद्ज्ञानप्राबल्यमिति, भक्ति-ज्ञान-

वैराग्य-वासनाभावाच्च त्रि. म. ना. ९।३

कस्माद्वयभेष्यत्, द्वितीयाद्वै

भयं भवति बृह. १।४।२

(अथ) कस्मादुच्यते ईशानः, यः

सर्वान्देवानीशते ईशनीभिः

... तस्मादुच्यत ईशानः अ. शिरः. ३।५

(अथ) कस्मादुच्यते उग्रमिति,

यस्मात्स्वमहिम्ना.. सर्वानात्मनः

सर्वाणिभूतानि.. तस्मादुच्यत उग्रम् नृ. पू. २।९

(अथ) कस्मादुच्यत एकः ? यः सर्वा-

न्प्राणान्सम्भक्ष्य.. तस्मादुच्यत एकः अ. शिरः. ३।५

(अथ) कस्मादुच्यते ओङ्कारः ? यस्मा-

दुच्चार्यमाण एव प्राणानूर्ध्वमुत्का-

मयति तस्मादुच्यते ओङ्कारः अ. शिरः. ३।५

(अथ) कस्मादुच्यते तारं, यस्मा-

दुच्चार्यमाण एव गर्भ-जन्म-व्याधि-

जरा-मरण-भयात्तारयति.. अ. शिरः. ३।५

(अथ) कस्मादुच्यते नृसिंहमिति
यस्मात्सर्वेषां भूतानां वा वीर्यतमः
श्रेष्ठतमश्च सिंहो..तस्मादुच्यते.. नृ. पू. २।९

(अथ) कस्मादुच्यतेऽनन्तः ? यस्मा-
दुच्चार्यमाण एव..अस्यान्तो नोप-
लभ्यते तस्मादुच्यतेऽनन्तः अ.शिरः.३।५

(अथ) कस्मादुच्यते परं ब्रह्म ? यस्मा-
त्परमपरं परायणं च बृहद्ब्रह्म
बृंहयति तस्मादुच्यते ब्रह्म अ.शिरः.३।५

(अथ) कस्मादुच्यते प्रणवः ? यस्मा-
दुच्चार्यमाण एव ऋग्यजुः..ब्रह्म
ब्राह्मणेभ्यः प्रणामयति नामयति
च तस्मादुच्यते प्रणवः अ.शिरः.३।५

(अथ) कस्मादुच्यते नमामीति,
यस्माद्यं सर्वे देवा नमन्ति
सुमुखोब्रह्मवादिनश्च.. तस्मात्.. नृ. पू. २।१३

(अथ) कस्मादुच्यते भगवान्महेश्वरः अ.शिरः.३।५

(अथ) कस्मादुच्यते भीषणमिति,
यस्माद्भीषणं यस्य रूपं दृष्ट्वा..
भूतानि पलायन्ते, स्वयं.. न
विभेति तस्मात्.. [नृ. पू. २।४ + २।१०

(अथ) कस्मादुच्यते भद्रमिति
यस्मात्स्वयं भद्रो भूत्वा..
भद्रं ददाति.. तस्मात्.. [नृ. पू. २।४ + २।११

(अथ) कस्मादुच्यते महाविष्णु-
मिति, यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वा-
लोकान्..सर्वाणिभूतानिव्याप्नोति.. नृ. पू. २।६

(अथ) कस्मादुच्यते मृत्युमृत्युमिति,
यस्मात्स्वमहिम्ना स्वभक्तानां स्मृत
एव मृत्युमपमृत्युं च मारयति.. नृ. पू. २।१२

(अथ) कस्मादुच्यते रुद्रः ? यस्माद्-
विभि.. द्रुतमस्यरूपमुपलभ्यते
तस्मादुच्यते रुद्रः अ.शिरः.३

(अथ) कस्मादुच्यते वीरमिति
यस्मात्सर्वा लोकान्..सर्वाणि
भूतानिविरमतिविरामयति..तस्मात्.. नृ. पू. २।५

(अथ) कस्मादुच्यते वैद्युतम् ?
यस्मादुच्चार्यमाण एव व्यक्ते

महसि तमसि द्योतयति तस्मा-
दुच्यते वैद्युतम् अ.शिरः. ३।५

(अथ) कस्मादुच्यते शुक्लम् ? यस्मा-
दुच्चार्यमाण एव कुन्दते ह्यामयति
च तस्मादुच्यते शुक्लम् अ.शिरः.३।५

(अथ) कस्मादुच्यते सबव्यापी ?
यस्मात् . सर्वलोकान् व्याप्नोति.. अ.शिरः.३।५

(अथ) कस्मादुच्यते सूक्ष्मं ? यस्मा-
दुच्चार्यमाण एव सूक्ष्मो भूत्वा
शरीराण्यवितिष्ठति तस्मात्.. अ.शिरः. ३।५

(अथ) कस्मादुच्यते सर्वतोमुख-
मिति, यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वा-
लोकान्.. सर्वाणिभूतानि स्वय-
मनिन्द्रियोऽपि सर्वतः पश्यति
तस्मादुच्यते सर्वतोमुखः नृ. पू. २।८

(अथ) कस्मादुच्यतेऽहमिति नृ. पू. २।१४

कस्मिञ्जनोलोका ओताश्च प्रोताश्चेति
तपोलोकेष्विति सुबालो.१०।१

कस्मिन्नु खलु गन्धर्वलोका ओताश्च
प्रोताश्चेत्यादित्यलोकेषु बृह. ३।६।१

कस्मिन्नु चक्षुः प्रतिष्ठितमिति
रूपेष्विति बृह. ३।९।२०

कस्मिन्नु खलु चन्द्रलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? नक्षत्रेषु गार्गीति बृह. ३।६।१

कस्मिन्नु खलु देवलोका ओताश्च प्रोताश्च ?
इन्द्रलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१

कस्मिन्नु खलु नक्षत्रलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? देवलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१

कस्मिन्नु खलु प्रजापतिलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? ब्रह्मलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१

कस्मिन्नु खलु ब्रह्मलोका
ओताश्च प्रोताश्च ? बृह.. ३।६।१

कस्मिन्नु खलु वायुरोतश्च प्रोतश्च ?
अन्तरिक्षलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१

कस्मिन्नु खल्वन्तरिक्षलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? गन्धर्वलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१

कस्मिन्नु खल्विन्द्रलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? प्रजापतिलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१

कस्मिन्नु खल्वकाश ओतश्च प्रोतश्च ? बृह. ३।८।७

कस्मिन्नु खलवादित्यलोका ओताश्च	
प्रोताश्च ? चन्द्रलोकेषु गार्गीति	बृह. ३।६।१
कस्मिन्नु खलवाप ओताश्च प्रोताश्च ?	
वायौ गार्गीति	बृह. ३।६।१
कस्मिन्नु त्वं चात्मा च प्रतिष्ठितौ स्थ	
इति प्राण इति	बृह. ३।९।२६
कस्मिन्नु दक्षिणा प्रतिष्ठितेति	
श्रद्धायामिति	बृह. ३।९।२१
कस्मिन्नु दीक्षा प्रतिष्ठिता ? सत्य इति	बृह. ३।९।२३
कस्मिन्नु भगवो विज्ञाते सर्वमिदं	
विज्ञातं भवति ?	मुण्ड. १।१।३
कस्मिन्नु प्राणः प्रतिष्ठितः ? अपानइति	बृह. ३।१।२६
कस्मिन्नु यज्ञः प्रतिष्ठितः ?	
दक्षिणायामिति	बृह. ३।९।२१
कस्मिन्नु रूपाणि प्रतिष्ठितानि ?	
हृदय इति	बृह. ३।९।२०
कस्मिन्नु रेतः प्रतिष्ठितं ? हृदय इति	बृह. ३।९।२२
कस्मिन्नु वाक्प्रतिष्ठितेति, हृदय इति	बृह. ३।९।२४
कस्मिन्नु व्यानः प्रतिष्ठित इति,	
उदान इति	बृह. ३।९।२६
कस्मिन्नु श्रद्धा प्रतिष्ठितेति	
हृदय इति	बृह. ३।९।२१
कस्मिन्नु सत्यं प्रतिष्ठितम् ? हृदयइति	बृह. ३।९।२३
कस्मिन्नु सर्वे प्रतिष्ठिता भवन्ति ?	प्रश्नो. ४।१
कस्मिन्नु हृदयं प्रतिष्ठितमिति	बृह. ३।९।२४
कस्मिन्नुदानः प्रतिष्ठित इति,	
समान इति	बृह. ३।९।२६
कस्मिन्प्रजापतिलोका ओताश्च	
प्रोताश्चेति, ब्रह्मलोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन्ब्रह्मलोका ओताश्च प्रोताश्चेति	
सर्वलोका आत्मनि ब्रह्मणि मणय	
इवोताश्च प्रोताश्च	सुबालो. १०।१
कस्मिन् भुवर्लोका ओताश्च प्रोताश्चेति	
सुवर्लोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन्भूर्लोका ओताश्च प्रोताश्चेति	
भुवर्लोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन्महर्लोका ओताश्च प्रोताश्चेति	
जनोलोकेष्विति	सुबालो. १०।१

कस्मिन् रसातललोका ओताश्च	
प्रोताश्च ? भूर्लोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन्ऋषानः प्रतिष्ठित इति,	
व्यान इति	बृह. ३।९।२६
कस्मिन्ऋषाः प्रतिष्ठिता इति,	
रेतसीति	बृह. ३।९।२२
कस्मिन्वा प्रतिष्ठिते प्रतिष्ठास्यामि	प्रश्नो. ६।३
कस्मिन्सत्यलोका ओताश्चप्रोताश्चेति	
प्रजापतिलोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन् सुवर्लोका ओताश्च प्रोता-	
श्चेति, महर्लोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन् स्थितं तु किं नाम कथं वा	
धार्यते ?	रु. जा. १
कस्मिन्स्तदोतं प्रोतं चेति	बृह. ३।८।३, ६
कस्मिन्स्तपोलोका ओताश्च प्रोताश्चेति	
सत्यलोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मैदेवायहविषाविधेम [श्वेता. ४।१३ + नृ. पू. २।१२	
[ऋ. अ. ८।६।३ = मं. १०।१२१।१-९ अथर्व. ४।२।१।७	
कस्यापि वन्दनमकृत्वा न नमस्कारो	
न स्वाहाकारो यादृच्छिको भवेत् ना. प. ३।८७	
कस्यैष खल्वीदृशो महिमाऽस्ती-	
न्द्रियभूतस्य येनैतद्विधमिदं .	
प्रतिष्ठापितम्	मैत्रा. २।३
कस्यैष महिमा बभूव	ब्रह्मो. १
कस्मिन् देवा ब्राह्मणानामनूचानतमइति	बृह. ३।१।१
कं कं कस्मै पदे पदे पातः	
..पादिते स्वाहा	पारमा. ९।१०
कं कं जनित्रे समतेजसं ते स्वाहा	पारमा. ९।५
कं घातयति हन्ति कम	भ. गी. २।२१
कं ते काममागायानीत्येष हेव..	छान्दो. १।७।९
कंसर्वशविनाशाय केशिचापूर-	
घातिने..पार्थसारथये नमः	गो. पू. ४।८
कंसे पृषदाज्यं सत्रीय..जुहोति	बृ. उ. ६।४।२४
कं ह वा अस्मै भवति य एवमेत-	
दर्कस्यार्कत्वं वेद	बृह. १।२।१
कः कोशमङ्गे कुशलं विधाय...	
चराय स्वाहा	पारमा. १।९
कः परमात्मा को ब्रह्मा को विष्णुः ? निरा. उ. ४	
कः परमो देवः का वा तच्छक्तयः ? राधिको. १	

कः परिव्रजनाधिकारी कीदृशं परिव्राजकलक्षणम् ?	प.हं.प. १
कः पुनरेषां (देवानां) वरिष्ठः ?	प्रश्नो. २।१
कः पुष्करः किमयो वा ?	मैत्रा. ६।२
कः स जगार भुवनस्य गोपाः, तं कापेय नाभिपश्यन्ति	छान्दो. ४।३।६
कः सविता, का सावित्री ? पुरुष एव सविता, स्त्री सावित्री .. ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ९
कः सविता, का सावित्री ? अग्निरेव सविता, पृथिवी सावित्री, स यत्राग्निस्तत्पृथिवी.. तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. १
कः सविता, का सावित्री ? वरुण एव सविताऽऽपः सावित्री, स यत्र वरुणः.. तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. २
कः सोऽभिध्येयोऽयं यः प्राणात्मकः (पाठान्तरम्)	मैत्रा. १।१
कः सोऽभिध्येयोऽयं यः प्राणाख्यः, तस्योपन्याख्यानम्	मैत्रा. १।१
कः स्वर्गः को नरकः को बन्धः ?	निरालं. ४
काको वा हंसवद्रच्छेजगद्भवतु निश्चलं काङ्क्षन्तः कर्मणां सिद्धिं	ते. वि. ६।९२
काठिन्यदृढकौपीनं, चीराजिनवासः काठिन्यं पृथिवीद्वेकापानीयं तद्वाकृति	भ. गी. ४।१२
काठिन्यादथं ससागरं सपर्वतं...	निर्वाणो. ७
मण्डलमेवोक्तं लकारेण	वराहो. ५।१
काण्डात्काण्डात् प्ररोहंती परुषः	त्रि. ता. १।८
परुषस्परि [महाना. ४।२+ [वा. सं. १३।२०+ तै. सं. ४।२।९।+]	वनदु. १५६
कातकं फलमासाद्य यथा वारि प्रसीदति । तथा विज्ञानवशतः स्वभावः सम्प्रसीदति	तै. आ. १०।१७
कात्यायनाय विद्महे कन्याकुमारि धीमहि । तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात्	महो. ५।६६
[+वनदु. १२४, १४०]	महाना. ३।१२
कादिविद्येति वा हादिविद्येति वा सादिविद्येति वा रहस्यम्	वह्वचो. २
कादिहादिमतोक्तेन भावना प्रतिपादिता	भावनो. १०

कान्तिविशेषावतैरभितोऽनिशं प्रज्वलन्तं.. आदिनारायणं ध्यायेत्	त्रि. म. ना. ७।११
(तत्र) का पृथिवी का आपः किं तेजः को वायुः किमाकाशं	गर्भो. १
कापिलेन दध्नाऽभिषिच्य रुद्रं, सुरापानात्पूतो भवति	भ. जा. २।११
कापिलेन पयसाऽभिषिच्य रुद्रसूक्तेन मामेव लिङ्गरूपिणं.. पूतो भवति	भ. स्म. जा. २।११
कापिलेनाज्येनाभिषिच्य स्वर्णस्तेयात्पूतो भवति	भ. स्म. जा. २।११
का प्रीतिः स्याज्जनार्दन का प्रकृतिः.. का जातिः	भ. गी. १।३६
काम आज्यं मन्युः पशुस्तपोऽग्निः (ब्रह्मयज्ञस्य) [त्रि. सु. ४+]	निरा. ४
काम एव यस्यायतनं हृदयं लोको मनो ज्योतिः..	महाना. १८।१
काम एवेदं तत्तदिति ककारो गृह्यते काम एष क्रोध एषः	वृह. ३।९।११
कामकलेति विज्ञायते (देवी) कामक्रोधपरायणः	त्रि. ता. १।५
कामक्रोधभयं.. जन्ममृत्युश्च कार्पण्यं.. एभिर्दोषैर्विनिर्मुक्तः स जीवः	भ. गी. ३।३७
शिव उच्यते	वह्वचो. १
कामक्रोधलोभमोहदम्भदर्पास्त्रया- ममत्वाहङ्कारादीस्तृतीयः..	भ. गी. १६।१२
वृक्ष इव तिष्ठासेत्	यो. शि. १।११
काम-क्रोध-लोभ-मोह-भयान्या- काशस्य (अंशः)	शाटवाय. १८
काम-क्रोध-लोभ-मोह-मद-मात्सर्य- पुण्य-पापमया ब्राह्मयाद्यष्टशक्तयः	शारीरको. ३
काम-क्रोध-लोभ-मोह-मद-मात्सर्य- मित्यष्टिषड्वर्गः	भावनो. ३
काम-क्रोध-लोभ-मोह-मद- मात्सर्यादिकं दग्ध्वा..	सुब्रह्मलो. ४।२
काम-क्रोध-लोभ,.. मृत्यु-रोग-शो- काद्यैरभिहतेऽस्मिच्छरीरे	ना. प. ७।२
किं कामभोगाद्यैः	मैत्रा. १।४
कामक्रोधवियुक्तानां	भ. गी. ५।२६

कामक्रोधहर्षरोषलोभमोहदम्भद्वेषे-
 च्छासूयाममत्वाहङ्कारादीनपि
 परित्यजेत् आरुणि. ४
 कामक्रोधादयो व्योमांशाः पैङ्गलो. २।२
 कामक्रोधादिदोषाणां स्वरूपा-
 न्नास्ति भिन्नता यो.शि. १।१७
 कामक्रोधोद्भवं वेगं भ. गी. ५।२३
 कामक्रोधौ तथादर्पलोभमोहादयश्च ये ।
 तांस्तुदोषान्परित्यज्यपरित्रात्.. ना.प. ५।४४
 कामक्रोधौ लोभमोहावहङ्कारश्च...
 बन्धाय देहिनः भवसं. २।२२
 कामक्रोधौ लोभमोहौ मदो मात्सर्य-
 मेव च । एतेऽरिषड्वा विश्वश्च.. वराहो. १।१०
 कामदेवाय विद्महे पुष्पवाणाय
 धीमहि । तन्नोऽनङ्गः प्रचोदयात् ना.पू. ता. ४।२
 कामनाम्ना किरातेन विकीर्णा
 सुगन्धचेतसः । नार्यो नरविहङ्गा-
 नामङ्गबन्धनवागुराः[याज्ञव.१४+ महो. ३।४५
 काममय एवायं पुरुषः बृह. ४।४।५
 काममयोऽकाममयः क्रोधमयो-
 ऽक्रोधमयः...सर्वमयः (आत्मा) बृह. ४।४।५
 काममाश्रित्य दुष्पूरं भ. गी. १६।१०
 कामरागबलान्विताः भ. गी. १७।५
 कामरागविवर्जितम् भ. गी. ७।११
 कामरूपं दुरासदम् भ. गी. ३।४३
 कामरूपाय रामाय नमो मायामयाय च रा. पू. ४।१२
 कामरूपेण कौन्तय भ. गी. ३।३९
 कामसङ्कल्पवर्जिताः भ. गी. ४।१९
 कामस्तदग्रेसमवर्तताधि [बृ.जा.१।२
 [ऋ.अ.८।७।१७= मं. १०।१२९।४
 [तै.आ. १।२३।१+ अथर्व.१९।५२।१
 कामस्यार्तिं जगतः प्रतिष्ठां
 क्रतोरानन्त्यमभयस्य पारम् कठो. २।११
 कामस्वरूपं पीठं सर्वकामदं भवति सौभाग्य. २४
 कामं कामयते यावद्यत्र सुप्तो न
 कञ्चन । स्वप्नं पश्यति नैवात्र
 तत्सुषुप्तमपि स्फुटम् ना. प. ८।१४
 कामं क्रोधं च संश्रिताः भ. गी. १६।१८
 कामं क्रोधं परिग्रहम् भ. गी. १८।५३

कामं पित्रे वाऽऽचार्याय वा शंसेत् ३ऐत. २।४।२
 कामः समुद्रमाविश चित्त्यु. १०।२९
 कामः करोति, नाहं करोमि महाना. १४।३
 कामः कर्ता नाहं कर्ता महाना. १४।३
 कामः कारयिता, नाहं कारयिता महाना. १४।३
 कामः क्रोधस्तथा दर्पो लोभमोहा-
 दयश्च ये । तांस्तुदोषान्
 परित्यज्य... ना.प. ३।३३
 कामः क्रोधस्तथा लोभः भ.गी.१६।२१
 कामः क्रोधस्तथा लोभः...
 अभक्ष्यान्ननिपेवणात् भवसं. ४।११
 कामः पशुः (शारीर्यज्ञस्य) प्रा. हो. ४।२
 कामः प्रजानां निहितोऽसि सोमे एका.उ. ५
 कामः सङ्कल्पो विचिकित्सा श्रद्धा-
 ऽश्रद्धा धृतिरधृतिर्हीर्षोर्भी-
 रित्येतत्सर्वं मन एव [बृह.१।५।३+ मन्त्रा. ६।३०
 कामाख्यं तु गुदस्थाने पङ्कजं तु
 चतुर्दलं तन्मध्ये..योनिः कामाख्या.. यो.चू. ७
 कामाक्रोधोऽभिजायते भ. गी. २।६२
 कामात्मानः स्वर्गपराः भ. गी. २।४३
 कामादिरहितोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।२१
 कामादिवृत्तिदहनं, काठिन्यदृढकौपीनं निर्वाणो.७
 कामान्निष्कामरूपी संचरत्येकचरो
 मुनिः...स्वात्मनैव... २आत्मो. ११
 कामान्यः कामयते मन्यमानः
 स कामभिर्जायते तत्र तत्र.. मुण्ड. ३।२।२
 कामाब्धिकलोलरतं समुद्धर
 मनो ब्रह्मन् महो. ५।१३४
 कामाभिर्दुग्धोऽस्म्यभिर्दुग्धोऽस्मि सहवै. २२
 कामावकीर्णोऽस्म्यवकीर्णोऽस्मि सहवै. २२
 कामी कलां कामरूपां चिकित्वा नरो
 जायते कामरूपश्च कामः त्रिपुरो. ११
 कामी कलां काम्यरूपां विदित्वा नरो
 जायते कामरूपश्च काम्यः (पाठः) त्रिपुरो. ११
 कामीमुमामीशिषमीशिषाणां
 तत्सत्यं...स्वाहा पारमा. ५।३
 कामेन त्वा प्रतिगृह्णामि, कामैतत्ते
 एषा ते काम दक्षिणा चित्त्यु.१०।२+
 [तै.आ.३।१०।२,४+ अथर्व.३।५२।४

कामेन मे (मा) काम आगात् [तै.आ. ३।१५।२+ कामेनाजनयन् पुनः[तै.आ.३।१५।२+ कामेन विषयाकाङ्क्षी विषयात्काम- मोहितः। द्वावेव सन्त्यजेन्नित्यं निरञ्जनमुपाश्रयेत् कामेश्वरी वज्रेश्वरी भगमालि- न्योऽन्तस्त्रिकोणाग्रगा देवताः कामैस्तैस्तैर्हृतज्ञानाः कामोऽकार्षीत्कामःकरोति, नाहं करोमि कामोऽकार्षीन्नमो नमः कामो दाता, कामः प्रतिगृहीता कामोपभोगपरमाः कामोभूत्वा प्रजानामन्तरा स्थितः सर्वा लोकांश्चादयन्.स्वाहा कामो योनिः कामकला वज्रपाणिर्गुहा हसा। मातरिश्वाभ्रमिन्द्रः[देव्यु.११ +त्रिपुरो.८ कामोऽस्मि भरतर्षभ काम्यानां कर्मणां न्यासं कायदण्डे त्वभोजनम् कायक्लेशभयात्त्यजेत् कायस्थो दृश्यते लोको तत्त्वचर्यां समाचरेत् कायरूपे चित्तसंयमादन्यादृश्यरूपम् कायशोषणमात्रेणकातत्रह्यविवेकिनाम् कायाकाशसंयमादाकाशगमनम् कायिकादिविमुक्तोऽस्मि..केवलोऽस्म्यहं कायेन मनसा बुद्ध्या कायेनमनसावाचा शत्रुभिःपरिपीडिते। वृत्तिक्षोभनिवृत्तिर्या क्षमा सा.. कायेन मनसा वाचा स्त्रीणां परि- विवर्जनम्। कृतौ भार्या तदा तस्य ब्रह्मचर्यं तदुच्यते कायेन मनसा वाचा हिंसाऽहिंसा न चान्यथा कारणं गुणसङ्गोऽस्य कारणं तु ध्येयः सर्वैश्वर्यसम्पन्नः सर्वेश्वरः शम्भुः	चित्त्यु.१५।२+ अथर्व.३।५२।४ चित्त्यु. १५।२ योगकुं. ३।३ भावनो. ६ भ.गी. ७।२० महाना. १४।३ महाना. १४।३ चित्त्यु.१०।१,२ भ.गी. १६।११ पारमा.३।२ +त्रिपुरो.८ भ.गी. ७।११ भ.गी. १८।२ १सं.सो. २।९७ भ.गी. १८।८ अमन. १।८१ शां.डि.१।७।५२ वराहो.२।४० शां.डि.१।७।५२ मैत्रे. ३।२२ भ.गी. ५।११ जा.द. १।१७ जा.द. १।१३ जा. द. १।७ भ. गी.१३।२२ अ. शिखो. ३	कारणं कस्य वै कार्यं कारणंतस्य जायते [ते. बिं. १।४८ +अ. शां. ११ कारणात्मकं सर्वं कार्यात्मकं सकलं नारायणः कारणादिविहीनात्मा तुरीयादि- विवर्जितः कारणाद्यद्यनन्यत्वमतःकार्यमजंयदि, जायमानाद्धि वै कार्यात्कारणं ते कथं ध्रुवम् कारणाद्विन्नजगतः सत्यत्वं पञ्चमो भ्रमः। पञ्चभ्रमनिवृत्तिश्च तदा स्फुरति चेतसि कारणानि निबोध मे कारणाभिन्नरूपेण कार्यं कारणमेव हि। तद्रूपेण सदा सत्यं भेदेनो- क्तिर्मृषा खलु कारणाव्याकृतप्राज्ञश्च मकारः कारणेन विना कार्यं न कदाचन विद्यते। अहङ्कारं विना तद्वदेहे दुःखं कथं भवेत् कारणेन विना कार्यं नोदेति (तथैव) भक्त्या विना ब्रह्मज्ञानं कदापि न जायते कारणोपाधिराश्रयः। कार्यकारणतां हित्वा पूर्णबोधोऽवशिष्यते कारागारविनिर्मुक्तचोरवद्वृतो वसेत् कारागृहविनिर्मुक्तचोरवत्पुत्राप्तबंधु- भवस्थलं विहाय दूरतो वसेत् कार्पण्यदोषोपहतस्वभावः कार्यकारण-(करण-) कर्तृत्वे हेतुः प्रकृतिरुच्यते [भ.गी. १३।२१ +भवसं. २।८ कार्यकारणकर्मनिर्मुक्तं निर्वचन- मनौपम्यं निरुपाख्यं किं तदङ्गवाच्यम् कार्यकारणताभावाद्यतोऽचिन्त्याः सदैव ते। द्रव्यं द्रव्यस्य हेतुः स्यात्.. कार्यकारणतांहित्वापूर्णबोधोऽवशिष्यते कार्यकारणबद्धौ ताविष्येते विश्वतैजसौ कार्यकारणवर्जितः (आत्मा)	+अ. शां. ११ त्रि.म.ना.२।८ ते. बिं. ४।७३ अ. शां. १२ अ. पू. १।१५ भ. गी.१८।१३ पञ्चब्र. ३१ यो. चू. ७५ यो. शि. १।३७ त्रि.म.ना. ८।४ शु. र. ३।१२ मैत्रे. २।११ ना. प. ७।१ भ. गी. २।७ मैत्रा. ६।७ अ.शां. ५२ शु.र. ३।१२ आगम. ११ ते.बिं. ५।१
---	---	--	---

कार्यकारणोपाधिभेदाज्जीवे-

श्वरभेदोऽपि दृश्यते	त्रि.म.ना. ४१७
कार्यते ह्यवशः कर्म	भ.गी. ३५
कार्यभेदात्कारणभेदः	ना. प. ५१२
कार्यमित्येव यत्कर्म	भ.गी. १८९
कार्यं कर्म करोति यः	भ.गी. ६१
कार्यं कर्म समाचर	भ.गी. ३१९
कार्यं चाकार्यमेव च	भ.गी. १८३१
कार्यं चेत् कारणं किञ्चित् कार्याभावे	
न कारणम्	ते.वि. ५१२६
कार्यविष्णुः क्रियाब्रह्माकारणं तु महेश्वरः	रुद्रह. १५
कार्याकार्यमसाद्विद्धिनष्टं प्राप्तमसन्मयम्	ते.वि. ३५५
कार्याकार्यव्यवस्थितौ	भ.गी. १६२४
कार्याकार्यं भयाभये	भ.गी. १८३०
कार्याभावे न कारणम्	ते.वि. ५१२६
कार्यं गोष्पदतोयेऽपि विशीर्णौ	
मशको यथा	अ.प. १४३
कार्यं सक्तमहेतुकम्	भ.गी. १८१२२
कार्योपाधिरयं जीवः कारणोपाधिरिश्वरः	
[त्रि.म.ना. ४१८+ शु. र. ३१२	
काल इति कालविदो देशः तद्विदः	वैतथ्य. २४
कालकर्मार्त्मकमिदं स्वभावात्मकंचेति	स्वसंवे. २
कालकलानिमेषमारभ्यघटिकाष्टयाम्..	
पक्षमासर्तुयन..भेदेन मनुष्याणां	
शतायुःकल्पनया प्रकाशमाना	सीतो. ७
कालत्रयमसत्सदा । गुणत्रयमसद्विद्धि	
ह्यहं सत्यात्मकः शुचिः	ते. वि. ३४९
कालत्रयमुपेक्षित्या हीनायाश्चैत्य-	
बन्धनैः । चित्तचैत्यमुपेक्षित्याः	
समतैवावशिष्यते	१सं.सो. २१२७
कालत्रयविमुक्तोऽस्मि कामादि-	
रहितोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३१२१
कालत्रयं च सवनत्रयं लिङ्गत्रयं	
त्रिपात् तेजस्त्रयमकारोकार-	
मकारप्रणवात्मकम्	१वित्वो. २१
कालत्रयाबाधितं ब्रह्म	त्रि.म.ना. ११३
कालत्रयेऽपि यस्येमा मात्रा नूनं	
प्रतिष्ठिताः	ना. वि. ८

कालत्रये यथा सर्पो रज्जौ नास्ति	
तथामयि..जगन्नास्त्यहमद्वयः	आ. प्र. ३०
कालदण्डां करालास्यां...विजयां	
बन्धयाम्यहम्	वनदु. १६७
काल-देश-पात्र-मन्त्राष्टशौचेप्साः-	
कृष्णपक्षक्षयोत्सवाः	इतिहा. ९५
कालमेव प्रतीक्षेत यावदायुः समाप्यते	ना. प. ३६१
कालमेव प्रतीक्षेत निर्देशं भृत्यो यथा	ना. प. ३६१
कालमेव प्रतीक्षेत निर्देश-भृत्यक-	
न्यायेन परित्राद्	ना. प. ५१५
कालभेदं देशभेदं...असदेव	
हि केवलम्	ते. वि. ६५४
कालरात्रिं ब्रह्मस्तुतां वैष्णवीं स्कन्द-	
मातरम् । ..नमामः पावनां शिवां देव्यु. ८	
कालवच्चनमेतद्धि(पूर्वोक्तं ५१२-३४)	वराहो. ५३५
कालश्च कलनोद्युक्तः सर्वभावान्.	अक्षुप. २७
कालश्च नारायणः [नारा. २+	त्रि.म.ना. २१८
कालश्चात्रस्य, सूर्यो योनिः कालस्य	मैत्रा. ६१४
कालसत्ता कलासत्ता वस्तुसत्तेयमि-	
त्यपि । विभागकलनां त्यक्त्वा	
सन्मात्रैकपरा भव	अ.पू. ४६६
कालसङ्कलनात् काली	गु.षो. २
(अथ) कालसंज्ञमादित्यमुपासीत	मैत्रा. ६१६
कालस्तस्यातिदूरमपसरति	मैत्रा. ६१४
कालस्तामपि कुन्तति (वासनाम्)	महो. ३३७
कालं गच्छति तन्निधनम्	छान्दो. २१३११
कालः कलयतामहम्	भ.गी. १०१३०
कालः कालैकवादिनाम्	अ.पू. ३१२१
कालः क्रमस्त्वं परमाक्षरं च	एका.उ. ६
कालः क्रीडत्ययं प्राणः सर्व-	
मापदि पातयन्	भवसं. ११७
कालः पचति भूतानि.. यस्मिंस्तु	
पच्यते कालो यस्तं वेदं सवेदवित्	मैत्रा. ६१५
कालः प्राणश्च भगवान्मृत्युः शर्वो महेश्वरः	
उग्रो भवश्च रुद्रश्च ससुरः..	मंत्रिको. १२
कालः स्वभावो नित्यतिर्यहच्छा..आत्मा-	
प्यनीशः सुखदुःखहेतोः [श्वेता. ११२ + ना. प. ९११	
कालाग्निरयमूर्ध्वगः, तथैव निम्नगः..	बृ.जा. २१९
कालाग्निरुद्रं भगवन्तसनत्कुमारः पप्रच्छ	कालाग्नि. २

कालात्मनि मनो लीनं त्रिकालज्ञान-

कारणम्.. परकायप्रवेशनम् यो. शि. ५।४८

कालात्स्रवन्ति भूतानि...

कालो मूर्तिरमूर्तिमान् मैत्रा. ६।१४

कालाद्व्यापकउच्यते, व्यापकोहि.. रुद्रः अ. शिरः. ३।१५

कालानलसमद्योतमानं महाकाशं भवति अद्वयता. ४

कालानलसमं द्योतमानं मं. ब्रा. १।३

कालान्तरोपभोगार्थं सञ्चयः.. (यतेः) १ सं. सो. २।८२

कालाम्भोधरकान्तिकान्तमनिशं

वीरासनाध्यासितम् रामर. २।२४

कालिकायै विद्महे श्मशानवासिन्यै

धीमहि । तन्नोऽघोरः (रा) प्रचोदयात् वनदु. १४५

कालिन्दीजलकलोलसङ्गिमारुत-

सेवितम् । चिन्तयंश्चेतसा कृष्णं

मुक्तो भवति संसृतेः गो. पू. १।७

कालीकरालीचमनोजवा (अग्निजिह्वाः) मुण्ड. १।२।४

कालेनात्मनि विन्दति भ. गी. ४।३८

कालेनाल्पेन विलयी देहो नाहं.. १ सं. सो. २।१४

कालो नास्ति जगन्नास्ति माया-

प्रकृतिरेव न, अहमेव हरिः साक्षात् ते विं. ६।६३

कालो ब्रह्म कला ब्रह्म सुखं ब्रह्म.. ते. विं. ६।३५

कालोऽयं सर्वसंहारी तेनाक्रांतं

जगत्त्रयम् महो. ३।३८

कालोऽस्मि लोकक्षयकृत् प्रवृद्धः भ. गी. ११।३२

काशिराजश्च वीर्यवान् भ. गी. १।५

काश्यश्च परमेष्वासः भ. गी. १।१७

कावूरू पादाउच्येते [चिन्त्यु. १२।५+ ऋ. अ. ८।४।११

[=मं. १०।९०।११ + वा. सं. ३।१।१०

का वै वरणा काच नाशीति, सर्वा-

निन्द्रियदोषान्वारयतीति तेन

वरणा.. सर्वा निन्द्रियकृतान्पा-

पान्नाशयतीति नाशी भवतीति जाबालो. २

काश्यां तु ब्रह्मनालेऽस्मिन् सृतो

मत्तारमाप्नुयात् । पुनरावृत्ति-

रहितां मुक्तिं प्राप्नोति मानवः मुक्तिको. १।१९

काश्यां स्थानानि चत्वारि भस्मजा. २।८

काषायग्रहणं कपालधरणं केशावली

लुञ्चनं.. सर्वं चोदरपोषणाय.. अमन. १।६

काषायवह्नं परिधानाय देहे.. प्रायो

जगद्वञ्चयितुं प्रवृत्ताः भवसं. १।५५

काषायवासाः कक्षोपस्थलो-

मानि वर्जयेत् २ सङ्ख्यासो. १०

काषायवासाः सततं ध्यानयोग-

परायणः ।.. वसेद्देवालयेऽपि वा ना. प. ५।४९

काषायवासान्कक्षोपस्थलोमानि

वर्जयेत् (?) कठश्रु. २२

काष्ठदण्डो धृतो येन सर्वांशी ज्ञान-

वर्जितः.. स पापी यतिवृत्तिहा प. हं. ६

काष्ठदण्डो धृतो येन...

स याति नरकान्धोरान्.. ना. प. ५।१४

काष्ठपाषाणजोवह्निः पार्थिवो ग्रहणीगतः यो. शि. ५।३१

काष्ठपाषाणयोर्वह्निर्हस्त्यमघ्ये

प्रवर्तते यो. शि. ५।३१

काष्ठवज्जायते देह उन्मन्यावस्थया

ध्रुवम्, न जानाति स शीतोष्णं.. ना. विं. ५३

काष्ठवत् पश्य वै देहं प्रशान्तस्येति

लक्षणम् अ. ना. १५

काष्ठान्यपि हि जीर्यन्ते दरिद्राणां... भवसं. १।१३

काष्ठा भिन्दन् गोभिरितो मुतश्च वा. सं. १५

का सत्यता याज्ञवल्क्य,

चक्षुरेव सम्राट् बृह. ४।१।४

का साम्नो गतिरिति स्वरइतिहोवाच छान्दो. १।८।४

काऽसि त्वं महादेवि देव्यु. १

कास्थिततायाज्ञवल्क्यहृदयमेव सम्राट् बृह. ४।१।७

कास्वित् सा देवता, यस्या

सृत्पुत्रमिदं मृत्युः बृह. ३।२।१

कां गतिं कृष्ण गच्छति भ. गी. ६।३७

कांस्यघण्टानिनादस्तु यथा लीयति

शान्तये । ओङ्कारस्तु तथा योज्यः

शान्तये सर्वमिच्छता ब्र. वि. १२

कांस्यघण्टानिनादः स्याद्यदालिप्यति

शान्तये । ओङ्कारस्तु तथा

योज्यः श्रुतये सर्वमिच्छति १ प्रणवो. १२

कां सोऽस्मितांहिरण्यप्राकारामाद्रीं

ज्वलन्तीं.. [ऋ. खि. ८७।१०+ श्री. सू. ४

किञ्चित्कचित्कदाचिच्च आत्मानं न स्पृश-

त्यसौ । तूष्णीमेव स्थितस्तूष्णीं.. ते. विं. ४।४०

किञ्चित्शुभितरूपासा चिच्छक्तिश्चि-

न्मयार्णवे । तन्मयैव स्फुरत्यच्छा महो. १८५।१

किञ्चिच्चेद्रोचतेतुभ्यं तद्रुद्धोऽसि भव-
स्थितौ । नकिञ्चिद्रोचते चेत्तेतन्मु-
क्तोऽसि भवस्थितौ अ.पू. ५।१०५
(१) किञ्चिद्दृष्ट्या कृतं भवति वृ.उ. १।५।१७
किञ्चिदस्ति धनञ्जय भ.गी. ७।७
किञ्चिदुन्नामितमुखोदंतैर्दन्तान्नचालयेत् योगो २१
किञ्चिद्देवं न तस्यास्ति (आत्मनः)
..अहं त्वं तदिदं सोऽयं कालात्मा
कालहीनकः ते. बि. ४।४२
किमकुर्वत सञ्जय भ.गी. १।१
(अथानु) किमनुशिष्टोऽवोचथा
यो हीमानि न विद्यात्कथं सो-
ऽनुशिष्टो ब्रुवीत छादो. ५।३।४
किमन्यत्कामहेतुकम् भ. गी. १६।८
किमन्यत्सदन्यद्व्यामेति त्रिष्टुप्... १ऐत. ३।५।१
किमप्यव्यपदेशात्मा पूर्णान् पूर्णतरा-
कृतिः । न सन्नासन्न सदसत्.. महो. २।६७
किमर्थमचारीः पशूनिच्छन्नन्वन्तानिति बृह. ४।१।१
किमर्था वयमध्येष्यामहे, किमर्था
वयं यक्ष्यामहे ३ऐत. २।६।३
किमसौ (मुक्तोऽहमिति) मननादेव
मुक्तो भवति तत्क्षणत् यो. शि. १।५४
किमस्य यज्ञोपवीतं काऽस्य (संन्या-
सिनः) शिखा कथं वाऽस्यो-
पस्पर्शनम् [१सं.सो. १।३+ कठश्रु. ८
किमस्यापागादिति-तक्षैवेति-
तथैवैतत्... छाग. ६।२
किमहं पापमकरवमिति, स य एव
विद्वानेते आत्मानं स्पृणुते तैत्ति. २।९
किमाचारः कथं चैतान् भ. गी. १४।२१
किमासीत ब्रजेत किम् भ. गी. २।५४
किमिच्छन्कस्य कामाय शरीरमनु-
सञ्ज्वरेत् (आत्मज्ञः) शाट्याय. २२
किमु तद्रुद्धाऽवेद्यस्मात्तत्सर्वमभवत् बृह. १।४।९
(अथ) किमेतैर्वाऽन्यानां शोषणं महा-
र्णवानां शिखरिणां प्रपतनं, ध्रुवस्य
प्रचलनं... सोऽहमित्येतद्विधेऽस्मिन्
संसारे किं कामभोगैः ? यैरेवा-
श्रितस्यासकृदिहावर्तनं दृश्यते मैत्रा. १।८

(अथ) किमेतैर्मान्यानां शोषणं महार्ण-
वानाः.. निमज्जनं पृथिव्याः, स्थाना-
दपसरणं सुराणां.. इत्येतस्मिन्..
संसारे किं कामोपभोगैः ? मैत्रे. १।२
(अथ) किमेतैर्वा परेऽन्ये गन्धर्वासुर..
ग्रहादीनां निरोधनं पश्यामः मैत्रा. १।७
(अथ) किमेतैर्वा परेऽन्ये महायनु-
धराश्चक्रवर्तिनः केचित्सुद्युम्न-
भरतप्रभृतयो.. महर्षीश्रियत्यक्त्वा-
ऽस्माह्लोकादमुं लोकं प्रयाताः मैत्रा. १।६
किमेष दृष्टोऽदृष्टो वेति दृष्टो
विदिताविदितात्पर इति होचुः नृसिंहो. ९।१०
कियत्स्वतीतेष्वनेहस्सु तपसि स्थिते
ब्रह्मणि पुरो भूत्वा.. गणेशो. ३।८
किरीटिनं गदिनं चक्रहस्तं भ.गी. ११।४६
किरीटिनं गदिनं चाक्रिणं च भ. गी. ११।१७
किंस्वर्षं हि क्षयं नीत्वा अ.ना. ९
किंकरोमिक्कगच्छामि किंगृहामित्य-
जामिकिम् । यन्मया पूरितं विश्वं.. वराहो. २।३५
किं कर्म किमकर्म निरालं. ४
किं कर्म किमकर्मैति भ.गी. ४।१६
किं कर्म पुरुषोत्तम भ.गी. ८।१
किं कारणं ब्रह्म, कुतः सम जाता
जीवाम केन क च सम्प्रतिष्ठा.. श्वेताश्व. १।१
किं कुलं वृत्तिहीनस्य करिष्यति... भवसं. २।६५
किं क्षत्रिया लोकमपालयन्तः,
स्वधर्महीनास्तु.. वैश्याः भवसं. २।६४
किं ग्राह्यं किमग्राह्यम् निरालं. ४
किं ज्ञातेन तवार्जुन भ.गी. १०।४२
किं तद्रह्य किमध्यात्मं भ.गी. ८।१
किं तत्परमरहस्यशिवतत्त्वज्ञानं द.सू. १
किं तत्पादचतुष्टयात्मकं ब्रह्म भवति ?
अविद्यापादः सुविद्यापादश्चानन्द-
पादस्तुरीयपादश्चेति त्रि.म. ना. १।४
किं तदत्र विद्यते यदन्वेष्टव्यम् छांदो. ८।१।२
किं तद्विद्यानं को वा ध्याता कश्चिद्वेद्यः अ.शिखो. १
किं तद्यत्सत्यमिति, यदन्यदेवेभ्यश्च
प्राणेभ्यश्च तत्सत् कौ.उ. १।६
किं ताभिर्यजतीतियत्किञ्चेदंप्राणभृत् बृह. ३।१।७

किं ताभिर्यजतीति, याहुताउज्ज्वलन्ति	
देवलोकमेव ताभिर्जयति	बृह. ३।१।८
किं तेन, न किञ्चनेति होचुः	नृसिंहो. १।१०
किं त्वमेतच्छिरः किन्तु उरस्तव...	भवसं. २।२८
किं दुर्लभं शिवभक्तस्य लोके..	सि. शि. २५
किं दुष्करं तपो मर्त्यानां	कात्याय. १
किं देवतोऽस्यां प्रतीच्यां दिश्यसीति	
वरुणदेवत इति	बृह. ३।१।२२
किं देवतोऽस्यां दक्षिणायां दिश्य-	
सीति यमदेवत इति	बृह. ३।१।२१
किं देवतोऽस्यां प्राच्यां दिश्यसीति	
आदित्यदेवत इति	बृह. ३।१।२०
किं देवतोऽस्यामुदीच्यां दिश्यसीति,	
सोमदेवत इति	बृह. ३।१।२३
किं देवतोऽस्यां ध्रुवायां दिश्यसीति	
अग्निदेवत इति	बृह. ३।१।२४
किं देवतमित्यूचामग्निर्देवतं	
तदेव ज्योतिः	२ प्रणवो. २१
किं नामेदं बत सुखं... जायते	
मृतये लोको म्रियते	भवसं. १।२५
किं नो राज्येन गोविन्द	भ.गी. १।३२
किं पुनर्ब्राह्मणाः पुण्याः	भ.गी. १।३३
किं प्रजया करिष्यामो येषां	
नोऽयमात्माऽयं लोकः	बृह. ४।४।२२
किं ब्राह्मणा ये सुकृतं त्यजन्ति	भवसं. २।६४
किं भगवन्तः परमं वदन्ति	महाना. १।७।१
किं भोगैर्जीवितेन वा	भ.गी. १।३२
किं मंत्रैर्बहुभिर्विन्ध्वरफलैरायाससाध्यै-	
र्वृथा.. संसारदुःखावहैः । एकः	
सन्नपि सर्वमंत्रफलदो.. श्रीरामः	
शरणं ममेतिसततं मंत्रोऽयमष्टाक्षरः	रामर. २।३८
किं वर्णये त्वाम्, सहस्रकृत्वो नमस्ते	लक्ष्म्यु. ७
किं वा पुनरिमे भगव इति, तत्पुरुष इति	पञ्चब्र. १
किं सद्वितीदमिदं नेत्यनुभूतिः	नृसिंहो. ७।३
किं सीमिच्छरणं मन्यमानः	बा.सं. ७
किं सिद्धे वैवैविदुषे साधु कुर्या	
किमेवास्मै..	बृह. ५।१२।१
क्रीटभ्रमरन्यायेन मुक्तो भवति	ना.प. ५।५२
कीर्तनात्सर्वदेवस्य सर्वपापैः प्रमुच्यते	रुद्रह. १७

कीर्तिः पृष्ठं गिरेरिव	उप.शांतिः
कीर्तिः श्रीर्वाक् च नारीणां	भ.गी. १०।३४
कीलवो दूषिका लाला स्वेद-दुर्गन्ध-	
ताऽऽनने । एतानि सर्वथा तस्य	
न जायन्ते ततः परम्	१यो.त. ५७
कुक्कुटाण्डवदाकारं (कन्दस्थानं)..	
तन्मध्ये नाभिरित्युक्तं..	जा. द. ४।४
कुक्कुटाण्डाकारं महदादिसमष्टयाकार-	
मण्डं (ब्रह्माण्डं) तपनीयमयं..	त्रि.म.ना. ६।२
कुक्कुटासनबन्धस्थो दोर्भ्यांसम्बध्य	
कन्धरं.. एतदुत्तानकूर्मकं (आसनं)	त्रि.ब्रा. २।४२
कुंकुमादिसहितं विष्णुचन्दनं	
ममाङ्गे प्रतिदिनमालिप्तं	वासुदे. २
कुंकुमारुणसर्वाङ्गं कुन्देन्दुधवलाननं	
(गरुडं ध्यायेत्)	गारुडो. ८
कुक्षिमेहनपाश्वे च स्फुरणानुप-	
लम्भने । मासावधिर्जीवतस्य	
तदर्धस्य तु दर्शने	त्रि. ब्रा. २।१४२
कुक्षौ तिष्ठति यस्यान्नं वेदाभ्यासेन	
जीर्यते ।.. कुलं तारयते तेषां..	इतिहा. ४८
कुक्षौ (चित्तस्य) संयमाद्भवत्येकज्ञानं	शांडि. १।७।५२
कुचैलोऽसहाय एकाकी समाधिस्थ	
आत्मकाम आप्तकामो.. हस्तिनि	
सिंहे.. मृत्यो रूपाणि विदित्वा	
न विभेति कुतश्चनेति	सुबालो. १३।१
कुटीचक बहूदकयोर्देवार्चनम्	ना. प. ७।९
कुटीचक-बहूदकयोर्मन्त्रजपाधिकारः	ना. प. ७।९
कुटीचक-बहूदकयोर्मानुषप्रणवः	ना. प. ७।१०
कुटीचक-बहूदकयोः श्रवणम्	ना. प. ७।११
कुटीचक-बहूदक-हंसानां ब्रह्मचर्या-	
श्रमादि तुरीयाश्रमादिवत्	ना. प. ५।५
कुटीचक-बहूदक-हंसानां नान्यस्यो-	
पदेशाधिकारः	ना. प. ७।९
कुटीचकस्यैकत्र भिक्षा	ना. प. ५।७
कुटीचकस्यैकान्नं, माधुकरं बहूदकस्य,	
हंस-परमहंसयोः करपात्रं, तुरीया-	
तीतस्य गोमुखं, अवधूतस्या-	
जगरवृत्तिः	ना. प. ७।७

कुटीचकः शिखायज्ञोपवीती दण्ड-
 कमण्डलुधरः कौपीनशाटीकन्या-
 धरः.. त्रिदण्डः.. [ना. प. ५।६+ १सं.सो. २।१३
 कुटीचका नाम गौतम-भरद्वाजः..प्रभृ-
 तयोऽष्टौ ग्रामाश्चरन्तो योगमार्गे
 मोक्षमेव प्रार्थयन्ते भिक्षुको. १
 कुटीचको बहूदकत्वं प्राप्य बहूदको
 हंसत्वमवलम्ब्य हंसः परमहंसो
 भूत्वा..देहमात्रावशिष्टो..एकाकी
 सञ्चरन्..देहत्यागं करोति यः,
 सोऽवधूतः स कृतकृत्यः.. तुरीया. ३
 कुटीचको बहूदकश्चापि हंसा परम-
 हंस इव वृत्त्या च भिन्नाः शाट्याय. ११
 कुटीचको वा बहूदको वा...
 जातरूपधरश्चरेत् प.हं.प. ८
 कुटीचको बहूदको हंसः परमहंसः
 तुरीयातीतोऽवधूतश्चेति
 (बद्धिधः संन्यासः) ना. प. ५।९
 (अथ...) कुटीचको बहूदको हंसः
 परमहंस इत्येते परित्राजका-
 श्रतुर्विधा भवन्ति शाट्याय. ११
 कुटीचरा बहूदका हंसाः परमहंसा-
 श्चेति (चतुर्विधाःपरित्राजकाः) आश्रमो. ४
 (तत्र) कुटीचराः स्वपुत्रगृहेषु भिक्षा-
 चर्चचरन्तमात्मानं प्रार्थयन्ते आश्रमो. ४
 कुटीचरो ब्रह्मचारी कुटुम्बं विसृजेत् आरुणि २.
 कुटुम्बं पुत्रदारांश्च वेदाङ्गानि.. यज्ञं
 यज्ञोपवीतंचत्यक्त्वागूढश्चरेद्यतिः ना.प. ३।३२
 कुटुम्बी शुचौ देशे स्वाध्याय... (मा.) छां.उ. १।१५।१
 कुटुम्बे शुचौ देशे स्वाध्यायमधीयानः छां.उ. ८।१५।१
 कुणपमिव सुनारी त्यक्तुकामो विरागी ।
 विषमिव विषयादीन्मन्यमानो
 दुरन्ताञ्जगतिपरमहंसोवासुदेवः.. वराहो. २।३७
 कुण्डलिनी ज्ञानशक्तिर्गृहम् भावनो. २
 कुण्डलिनीबन्धः परापवादमुक्तः.. निर्वाणो. २
 कुण्डलिन्या अधश्चोर्ध्वं वारुणी
 सर्वगामिनी शां. १।४।६
 कुण्डलिन्या तथा योगी मोक्षद्वारं
 विभेदयेत् ध्या.विं. ६८
 २०

कुण्डलिन्या समुद्रता गायत्री
 प्राणधारिणी यो.चू. ३५
 कुण्डल्या पिहितं शश्वद्भ्रक्षरन्ध्रस्य
 मध्यमम् । एवमेतासु नाडीषु
 धरन्ति दश वायवः वराहो. ५।३०
 कुण्डल्येव भवेच्छक्तिस्तांतुसञ्चाल-
 येद्बुधः । स्वस्थानादाश्रुवोर्मध्यं
 शक्तिचालनमुच्यते योगकुं. १।७
 कुण्डिकांचमसंशिक्यं..अतोऽतिरिक्तं
 यत्किञ्चित् (यज्ञोपवीतं वेदांश्च कठरु. ४)
 सर्वतद्गर्जयेद्यतिः [कुंडिको. ९, १० + कठश्रु. २५
 कुत उ एतावत्प्रतिगृह्णीयात् बृह. ५।१४।६
 कुतस्तुखलु सोम्यैवंस्यादितिहोवाच-
 कथमसतः सज्जायेतेति छांदो. ६।२।२
 कुतस्त्वा कश्मलमिदं भ.गी. २।२
 कुतोजातेयमितितेद्विजमास्तुविचारणा महो. ५।११४
 कुतोऽन्यः कुरुसत्तम भ.गी. २।२
 कुतिसितानन्तजन्माभ्यस्त..कर्मवास-
 नाजाल...देहात्मविवेको न... त्रि.म. ना. ५।३
 कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः भ.गी. १।१६
 कुबेरं ते मुखं रौद्रं...ज्वरं मृत्युभयं
 घोरं द्विषं नाशय.. वनदु. ९७
 कुमार एको विशिखः सुधन्वा एकाक्ष. ३
 कुमारमेवाप्येति यः कुमारमेवास्तमेति सुबालो. ९।९
 कुमारः पितरमात्मानुभवमनु-
 ब्रूहीति पप्रच्छ ते.विं. ३।१
 कुमारानु त्वाशिषिपितेत्यनु हि
 भगव इति छान्दो. ५।३।१
 कुमारमेवाप्येति यः कुमार-
 मेवास्तमेति सुबालो. ९।६
 कुम्भकं पूर्ववत्कृत्वा रेचये-
 दिडयाऽनिलम् योगकुं. १।३७
 कुम्भकान्ते रेचकादौ कर्तव्यस्तूडि-
 यानकः..प्राणस्तूड्डीयते यतः ।
 तस्मादुड्डीयणाख्योऽयं... योगकुं. १।४७
 [यो. शि. १।१०६+
 कुम्भकेन समारोप्य कुम्भकेनैव पूरयेत् वराहो. ५।५९
 कुम्भकेन हृदि स्थाने चिन्तयेत्
 कमलासनम् । ब्रह्माणं..चतुर्वक्त्रं.. ध्या. विं. ३१

कुम्भेनकुम्भयेत्कुम्भं तदन्तस्थःपरं..	वराहो.५।६०	कुलक्षये प्रणश्यन्ति	भ. गी. १।४०
कुम्भे विनश्यति चिरं समवास्थिते		कुलगोत्रकरीं विद्याधनधान्ययश-	
वा कुम्भाम्बरस्य न हि कौऽपि		स्करीम्. वन्दे तां जगदीश्वरीम्	वनदु. १९
विशेषलेशः	वराहो. २।६६	कुलज्ञानां कुलस्य च	भ. गी. १।४२
कुरु कर्मैव तस्मात्त्वं	भ.गी. ४।१५	कुल-गोत्र-जाति-वर्णाश्रम-रूपाणि	
कुरुकुला बलिदेवता माता	भावनो. २	षड्भ्रमाः	मुद्गलो. ४।२
कुरुक्षेत्र एवोपसमेत्य ये		कुलधर्माः सनातनाः	भ.गी. १।४०
बालिशस्तानुपाध्वै	छागले. ३।१	कुलधर्माश्च शाश्वताः	भ. गी. १।४३
कुरुक्षेत्रं कुचस्थाने प्रयागंहत्सरोरुहे	जा.द. ४।४९	कुलाचाररताः सन्ति गुरवो बहवोमुने	अमन. २।१६
कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां		कुलाचारविहीनस्तुगुरुरेकोहिदुर्लभः	अमन. २।१६
भूतानां ब्रह्मसदनम्	जावा. १	कुलालचक्रन्यायेनपरिभ्रमति(जीवः)	पैङ्गलो. १।५
कुरु हर संहारं जगद्धरणाद्धरो भव	ग.शो. ३।१३	कुले भवति धीमताम्	भ.गी. ६।४२
कुरुवृद्धः पितामहः	भ.गी. १।१२	कुशलान्न प्रमदितव्यम्	तैत्ति. १।११।१
कुर्याच्छास्त्रं महालयम्, शून्याप्रेतपुरी		कुशला ब्रह्मवार्तायां वृत्तिहीनाः	
तत्र यावद्दृष्टिकदर्शनात्	इतिहा. ९१	सुरागिणः । तेऽप्यज्ञानतया	
कुर्याद्विद्वन्तरं भर्तुं कुण्डलीमाशु		नूनं पुनरायान्ति यान्ति च	ते. बिं. १।४६
बोधयेत् । भिद्यन्ते ग्रन्थयो वंशे..	यो.शि. १।११३	कुशले नानुषज्जते	भ. गी. १।८।१०
कुर्यादायतने शोभांगुरुस्थानेषुसर्वतः	शिवो. ७।७५	कुहाचिदेष स्वपिता पिता नो.-	बा. मं. ५
कुर्याद्विद्वांस्तथाऽसक्तः	भ.गी. ३।२५	कुहेव ते चित्रतम प्रतिष्ठा	बा. मं. ५
कुर्यान्नासाग्रदृष्टि च हस्तौ पादौ च		कुहेव मा वशमिषो न यातै (सै)	बा. मं. ५
संयतो । मनः सर्वत्र संयम्य....		कुहोश्च हस्तिजिह्वाया मध्ये	
ध्यायेत...हृत्कृत्वा परमेश्वरम्	.....	विश्वोदरी स्थिता	जा.द. ४।१५
कुर्वन्नपि न कुर्वाणश्चाभोक्ता		कुहोः क्षुदेवता प्रोक्ता गान्धारी	
फलभोग्यपि	आत्मो. १३	चन्द्रदेवता (नाड्याः)	जा.द. ४।३८
कुर्वन्नपि न लिप्यते	भ. गी. ५।७	कूटस्थचेतनोऽहं निष्क्रियधामाह-	
कुर्वन्नभ्यासमेतस्यां भूमिकायां		मप्रतक्योऽहम्	आ.प्र. ६
विवासनः	अक्षुप. ४०	कूटस्थो दोषवर्जितः, एकः सन्मि-	
कुर्वन्नभ्यासमेतस्यां भूम्यां...सप्तमी		द्यते भ्रान्त्या मायया, न	
गाढसुप्ताख्या..पुरातनी	वराहो. ४।१६	स्वरूपतः (आत्मा)	जा.द. १।०।२
कुर्वन्नाप्रोतिकृतिवर्षं [भ.गी. ४।२१	+१।८।४७	कूटस्थोपहितभेदानां स्वरूपलाभहेतु-	
कुर्वन्नेवेह कर्माणि	ईशा. २	भूत्वा सूत्रे मणिगणे सूत्रमिव	
कुर्वन् सिद्धिमवाप्स्यसि	भ.गी. १।२।१०	सर्वक्षेत्रेष्वनुभूतत्वेनयदाकाशयते	
कुर्वाणाऽचीरमात्मनः	तैत्ति. १।४।१	आत्मा तदाऽन्तर्यामीत्युच्यते	सर्वसारो. ५
कुर्वाणो मद्ब्रयपाश्रयः	भ.गी. १।८।५६	कूटस्थमचलं ध्रुवम्	भ. गी. १।२।३
कुलकृमारि विद्वाद्दे मंत्रकोटिसुधी-		[त्रि.म.ना. ७।७+	यो. शि. ३।२१
महि । तन्नः कौलिः प्रचोदयान्	त्रि. ता. ३।६	कूटस्थं सत्त्वरूपं किरीटं प्रवदन्तिमाम्	गोपालो. २।३३
कुलकृमार्यैविद्वाद्दे कौलदेवायधीमहि ।		कूटस्थोऽक्षर उच्यते	भ.गी. १।५।१६
तन्नः कौलः प्रचोदयात्	वनदु. १४४	कूटस्थो विजितेन्द्रियः	भ.गी. ६।८
कुलक्षयकृतं दोषं	भ. गी. १।३८	कूटस्थोऽहं गुरुः परः	ते.बिं. ६।६२

कृवरिणमेव सौम्या इति (पश्यध्वं) छाग. ५।२
 कूर्पराग्रे मुनिश्रेष्ठः. दण्डवद्वयोऽभि
 संस्थितः । मयूरासनमेतत्स्यात्.. जा.द. ३।१०
 कूर्परे स्फुरण्यस्य.. त्रैमासिकीस्थितिः त्रि.ब्रा. १३१
 कूर्मनाड्यां स्थैर्यम् (चित्तसंयमात्) शांडि. १।७।५२
 कूर्मरोम्णा गजेन्द्रजगदस्तु मदोत्कटे ते. विं. ६।८२
 कूर्मवत्पाणिपादाभ्यां शिरश्चा-
 त्मनि धारयेत् २ योगत. १२
 कूर्मः स्वपाणिपादादि शिरश्चात्मनि
 धारयेत् । एवं सर्वेषु द्वारेषु
 वायुपूरितरेचितः १यो.त. १४०
 कूर्मोऽश्वादिनिमीलनः (वायुः) त्रि.ब्रा. २।८६
 कूर्मोऽङ्गानीव सर्वशः भ.गी. २।५८
 कूर्मोऽङ्गानीव संहृत्य मनो हृदि
 नियम्य च । ..प्रणवेन शनैः
 शनैः पूरयेत् .. क्षुरिको. ३
 कूर्मपाण्डानि तांस्तेष्वन्वविद-
 ऋद्ध्या तपसा च सहवै. ११
 कृकरः क्षुतयोः कर्ता (वायुः) त्रि.ब्रा. २।८७
 (अपि) कृकला सस्यैतस्या एव
 देवताया अपचित्यै.. बृह. १।५।१४
 कृण्वन्ति फलिभिः (यदिदं) आर्षे. १।२
 कृतकृत्यश्च भारत भ.गी. १।५।२०
 कृतविद्यः सत्यधर्मयुतो जितक्रोधो..
 सुशोभनमठं कृत्वा तत्र वेदान्त-
 श्रवणं कुर्वन्योगं समारभेत् शांडि. १।५।१
 कृतस्नानो धौतवस्त्रः..गायत्र्या
 मूत्रमाहरेत् बृ.जा. ३।५
 कृतस्फारविचारस्य मनो भोगादयो-
 ऽरयः । मनागपि न भिन्दन्ति.. अ.पू. २।४३
 कृतस्यानु फलैरभिभूयमानः
 परिभ्रमति (भूतात्मा) मैत्रा. ३।२
 कृतकृत्यतया तृप्तः प्राप्तप्राप्ततया पुनः ।
 तुष्यन्नेवंस्वमनसामन्येत..धन्योहं.. अवधू. २६
 कृतं दिने यदुरितं...सर्वं दहति
 निशेषं तूलराशिमिवानलः
 (राममंत्रः) रामो. ५।७
 कृताकृतकर्मभवति, शुभाशुभंच विदति गभो. ३
 कृताञ्जलिभापत भ.गी. ११।१४

कृताञ्जलिर्वैपमानः किरीटी भ.गी. ११।३५
 कृतात्मानो वीतरागाः प्रशान्ताः,
 ते सर्वगं सर्वतः प्राप्य धीराः..
 सर्वमेवाविशन्ति मुंड. ३।२।५
 कृतार्थतया कामरागादिदोषरहितः
 (वर्तते स ब्राह्मणः) व.सू. ९
 कृतार्थोऽहमिति मत्वा स्वाश्रमा-
 चारपरो भवेत् ना.प. ४।५०
 कृतिस्त्वेव विजिज्ञासितव्येति
 कृतिं भगवो विजिज्ञास इति छान्दो. ७।२१।१
 कृत्वाचनैत्यकंसर्वमधीयीताज्ञयागुरोः शिवो. ७।२५
 कृत्वा दूरतरे नूनमिति शब्दार्थ-
 भावनम्.. तच्छ्रेष्ठासङ्ग उच्यते अक्षुप. २९
 कृत्वाऽपि न निबध्यते भ.गी. ४।२२
 कृत्वा सम्पुटितौ करौ दृढतरं बध्वा-
 ऽथ पद्मासनं.. उपैति बोधमतुलं
 शक्तिप्रभावान्नरः [ध्या.विं.६९+ यो. चू. ४०
 कृतैव निश्चिति छान्दो. ७।२१।१
 कृत्स्नजगतांमातृकाविद्याद्वित्रिवर्ण-
 सहिता द्विवर्णमातात्रिवर्णसहिता पा. ब्र. २
 कृत्स्नविन्न विचालयेत् भ.गी. ३।२९
 कृत्स्नं लोकमिमं रविः भ.गी. १३।३०
 कृत्स्नो ह्येष आत्मा यद्वहतीतस्मा-
 द्वहतीमेवाभिसम्पादयेत् १ ऐत. ३।५।४
 कृदन्तमर्थवत्प्रातिपदिकमदर्शनं
 प्रत्ययस्य नाम सम्पद्यते २ प्रणवो. १४
 कृशरोगार्तवृद्धानां त्यक्तानां (गवां)
 ..निर्जने बने ।.. नीत्वा यस्तृण-
 तोयानि..प्रयच्छति..अन्तेमुक्ति-
 मवाप्नुयात् शिवो. ७।९६९८
 कृपणंतुमनोब्रह्मन्गोष्पदेऽपिनिमज्जति अ.पू. १।४३
 कृपणाः फलहेतवः भ.गी. २।४९
 कृपया परयाऽऽविष्टः भ.गी. १।२५
 कृपया भगवान्विष्णुं विद्वद्वार नखैः
 खरैः ।..स एको रुद्रो ध्येयः शरभो. ७
 कृपश्च समितिञ्जयः भ.गी. १।८
 कृमयः किनजायन्तेकुसुमेषुगन्धिषु.. भवसं. २।६५

केन गन्धान् (आप्रोति) इति,
 घ्राणेनेति (ब्रूयात्) कौ. त. १।७
 केन-छांदोग्यारुणि-मैत्रायणि-मैत्रेयी-
 वज्र-सूचिका-योगचूडामणि-
 वासुदेव-महत्सत्र्यासाव्यक्त-
 कृण्डिका-सावित्री-रुद्राक्ष-
 जाबालदर्शन-जाबालीनां
 सामवेद-गतानां षोडश-
 सङ्ख्याकानामुपनिषदां
 ' आप्यायन्तु ' इति शान्तिः मुक्ति. १।५६
 केन जायमानोमृत्योराप्तिमितिमुच्यते
 होत्रर्त्विजाग्निना वाचा.. बृह. ३।१।३
 केन त्वं चिरं जीवसि, केन
 वाऽऽनन्दमनुभवसि द. मू. १
 केन धियो विज्ञातव्यं कामान्
 (आप्रोति) इति, प्रज्ञयेति प्रब्रूयात् कौ. उ. १।७
 केन नपुंसकनामानि (आप्रोति)
 इति, मनसेति (ब्रूयात्) कौ. उ. १।७
 केन प्राणः प्रथमः प्रैति युक्तः केनो. १।१
 केन भगवन् कर्माण्यशेषतोविस्तृजामि
 (तमाह) केनमेपाँक्षानि नामान्या-
 प्रोतीति, प्राणेनेति ब्रूयात् कौ. उ. १।७
 केन यजमानः पूर्वपक्षापरपक्षयो-
 राप्तिमितिमुच्यते बृह. ३।१।५
 केन यजमानोऽहोरात्रयो-
 राप्तिमितिमुच्यते बृह. ३।१।४
 केन रूपाणि (आप्रोति) इति,
 चक्षुषेति (ब्रूयात्) कौ. उ. १।७
 (अथ) केन रूपेणमं लोकमाभवती ३ श्वेत. ३।७।२
 केन शब्दान् (आप्रोति) इति,
 श्रोत्रेणेति (ब्रूयात्) कौ. उ. १।७
 केन सुकरोणामृतत्वमेति कात्याय. १
 केन सुखदुःखे (आप्रोति) इति,
 शरीरेणेति (ब्रूयात्) कौ. उ. १।७
 केन स्त्रीनामानि (आप्रोति)
 इति, वाचेति (ब्रूयात्) कौ. उ. १।७
 केनाक्रमणेन यजमानः स्वर्गं लोकमा-
 क्रमते, ब्रह्मणर्त्विजा मनसाचंद्रेण.. बृह. ३।१।६

केनानन्दं रतिं प्रजातिं (आप्रोति)
 इति, उपस्थेनेति कौ. उ. १।७
 केनान्नरसान् (आप्रोति) इति,
 जिह्वयेति (ब्रूयात्) कौ. उ. १।७
 केनाप्यबाधितत्वेन त्रिकालेप्येक-
 रूपतः। विद्यमानत्वमस्त्येतत्
 सद्रूपत्वं सदा मम वराहो. ३।९
 केनाहमेकेनाक्षरेण सर्वाश्च
 कामान् सर्वाश्च... ....
 केनेत्या (आप्नोति) इति,
 पादाभ्यामिति (ब्रूयात्) कौ. उ. १।७
 केनेषितं पतति प्रेषितं मनः केनो. १।१
 केनेषितां वाचमिमां वदन्ति केनो. १।१
 केनोत्क्रमते कथं बाह्यमभिसन्धत्ते
 (प्राणः) कथमध्यात्मम् प्रश्नो. ३।१
 के मनुष्याः केपश्चादयः केब्राह्मणादयः निरा. उ. ४
 केयूराङ्गदकङ्कणैर्मणिगतैर्विद्योतमानं
 सदा.. देवेशं भरतादिभिः परि-
 वृतं रामं भजे श्यामलम् रामर. २।३७
 केवलकुम्भके सिद्धे त्रिषु लोकेषु
 न तस्य दुर्लभं... शांडि. १।७।१४
 केवलकुम्भकात् कुण्डलिनी-
 बोधो... भवति शांडि. १।७।१४
 केवलजीवयुक्तमेव तुरीय-
 मिति (तुरीयावस्था) शारीरको. १०
 केवलनिराकारस्य गगनस्येव
 परब्रह्मणोऽपि जडत्वमापद्येत त्रि. म. ना. २।४
 केवलमकारोकारमकारार्धमात्रासहितं
 प्रणवमूह्य यो राममंत्रं जपति तस्य
 शुभकरोऽहं (हनूमान्) स्याम् रामर. १।६
 केवलमंत्रमयदिव्यतेजोमय...
 महाविष्णुसायुज्यविग्रहं... त्रि. म. ना. ५।५
 केवलमोक्षापेक्षासङ्कल्पो बन्धः निरा. उ. २१
 केवलसिद्धिपर्यंतं सहितमभ्यसेत् शांडि. १।७।१४
 केवलं केवलाभासं.. चैत्यानुपातरहितं
 चिन्मात्रमिह विद्यते महो. ४।१२१
 केवलंश्रीणमननमास्तेऽद्वैतेऽतिनिर्भयः अक्षुप. ४१
 केवलं चित्प्रकाशांशकल्पितास्थिरतां
 गतो। तुर्या सा प्राप्यते दृष्टिः.. अ. पू. १।५१

कैवलं चित्तिविश्रम्य..सर्वत्रनीरसमिह
 तिष्ठत्यात्मरसं मनः अ. पू. २।९
 कैवलं चित्सदानन्दब्रह्मैवाहंजनार्दनः बराहो. ३।१९
 कैवलं ज्योतीरूपमनाद्यन्तमनण्वस्थूल-
 रूपमरूपं रूपविद्विज्ञेयं ज्ञानरूप-
 मानन्दमयमासीत् (इदं-ब्रह्माण्डं) अव्यक्तो. १
 कैवलं ज्ञानरूपोऽस्मि कैवलं प्रिय-
 मस्म्यहम् ।.. निरीहोऽस्मि.. ते. विं. ३।५
 कैवलं ज्ञानरूपोऽहं कैवलं परमो-
 ऽस्म्यहम् । कैवलं शान्तरूपोऽहं.. ते. विं. ३।१
 कैवलं तन्मनोमात्रमयेनासाद्यते पदं ।
 यानि दुःखानि या नृष्णा..शान्त-
 चेतस्सुतत्सर्वतमोऽकं विवचनश्यति महो. ४।२८
 कैवलं तुर्यरूपोऽस्मि तुर्यातीतोऽस्मि
 कैवलः ।..चिदानन्दमयोऽस्म्यहम् ते. विं. ३।४
 कैवलं नित्यरूपोऽहं कैवलं शाश्वतो-
 ऽस्म्यहम् ..अहंत्यक्त्वाऽहमस्म्यहं ते. विं. ३।२
 कैवलं ब्रह्ममात्रत्वात्मास्त्य-
 नात्मेति निश्चितु ते. विं. ५।१७
 कैवलं ब्रह्ममात्रत्वादहमात्मासनातनः ।
 अहमेवादिशेषोऽहमहं शेषः.. ते. विं. ३।३५
 कैवलं ब्रह्ममात्रोऽस्मि ह्यजरोऽस्म्य-
 मरोऽस्म्यहम् । स्वयमेव स्वयं.. ते. विं. ३।२१
 कैवलं शान्तरूपोऽहंकैवलं चिन्मयोऽ.. ते. विं. ३।२
 कैवलं सत्त्वरूपोऽहमहंत्यक्त्वा-
 ऽहमस्म्यहम् ते. विं. ३।३
 कैवलं साक्षिरूपेण विना भोगं
 महेश्वरः । प्रकाशते स्वयं भेदः
 कल्पितो मायया तयोः [रु.ह.४२ + अ.पू.४।३३
 कैवलं सुसमः स्वच्छो मौनी मुदित-
 मानसः । सम्पूर्ण इव शीतांशु-
 रतिष्ठदमलः शुकः महो. २।२७
 कैवलः परमात्माऽहं...जीवेश्वरेति
 वाक् केति..इति निश्चयशून्यो
 यो वैदेही मुक्त एव सः ते. विं. ४।४५-४७
 कैवलाकाररूपोऽस्मि शुद्धरूपोऽस्म्यहं ते. विं. ३।५
 कैवलाखण्डबोधोऽहं स्वानन्दोऽहं
 निरन्तरः । स्वमेव सर्वतः पश्यन्.. कुण्डिको. ३६

कैवले दर्पणे नास्ति प्रतिबिम्बं
 तदा जगन् (सत्यं) ते. विं. ६।९८
 कैवले द्रष्टरि क्षीणं रूपं नाह-
 मचेतनम् १सं.सो. २।१८
 कैवलैरिन्द्रियैरपि भ. गी. १।१५
 कैवलोऽहं कविः कर्माध्यक्षोऽहम्.. ब्र. वि. ९४
 कैवलोऽहं सदाशिवः अध्यात्मो. ६९
 केशकजलधारिण्यो दुस्स्पर्शा लोचन-
 प्रियाः । दुष्कृताग्निशिखा नार्यो
 दहन्ति तृणवन्नरम् [महो.३।४३ + याज्ञव. १२
 केशक्रीडादिभिर्दुष्टं सूतकान्नं...
 अनर्पितं च यद्विष्णोः.. भवसं. ४।१२
 केशवार्जुनयोः पुण्यं भ.गी.१८।७६
 केशश्मश्रुलोमनखानि वापयेत्
 सोऽस्याग्निभोमः (सन्ध्यासिनः) कठश्रु. २१
 केशव कुशहरण नारायण जनार्दन ।
 गोविन्द परमानन्द मां समुद्धर.. गो.पू. ४।१५
 केशा दर्भाः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।३
 केशास्थीनि कपालानि कार्पासास्थि-
 तुषाणि च..नाधितिष्ठेदजांसि च शिवो. ७।५१
 केशोल्लुञ्चननम्रत्वमारक्ताम्बर-
 धारणम् । इत्यादिलिङ्गग्रहणम्.. अमन. २।३३
 केषु केषु च भावेषु भ.गी. १०।१७
 कैकसेय पुरश्चरणविधावशक्तो यो मम
 महोपनिषदं मम गीतां...रामषड-
 क्षरीत्यादिभिर्मन्त्रैर्यो मां नित्यं
 स्तौति तत्सदृशो भवेन्न किम् ? रामर. १।९
 (अथ) कैर्मन्त्रैः स्तुतो देवः प्रीतो
 भवति स्वात्मानं दर्शयति तन्नो
 ब्रूहि भगवन्निति नृ.पू. ४।४
 कैर्मया सह योद्धव्यं भ.गी. १।२२
 कैलिङ्गैस्त्रीन् गुणानेतान् भ.गी.१।४।२१
 कैलासशिखरावासमोङ्कारस्वरूपिणं
 महादेवं.. शिवं प्रणम्य..(मुमुण्डः) भस्मजा. १।१
 कैलासशिखरेरम्येशङ्करस्याशिवालये ।
 देवतास्तत्र मोदन्ते तन्मे मनः
 शिवसङ्कल्पमस्तु २शिवसं. २५
 कैव कायस्य रम्यता । तडित्सुरदश्रेषु..
 स्थैर्येनविनिर्णीतंसविश्वसतुविग्रहे महो. ३।३१

कैवल्यनाडीकान्तस्थपराभूमि-		को धातुरित्याप्तेर्धातुरवतिमप्येके	२ प्रणवो. १४
निवासिनं.. राममाश्रये	क्षुरिकाशीर्षकं	को नाम स्वयम्भूः पुरुष इति । तेनां-	
कैवल्यमुक्तिरैकैव पारमार्थिकरूपिणी	मुक्तिको. १।१८	गुलीमथ्यमानात् सलिलमभवत्	गायत्रीर. १
कैवल्यश्रीस्वरूपेण राजमानं महो-		को नु मानुशिष्याद्वाइतीहापेन्ननिहुते	छांदो. ४।१४।२
ऽव्ययम् । श्रीरामपदमाश्रये	रामर.शीर्षकं	कोऽन्योऽस्ति सदृशो मया	भ गी. १६।१५
कैवल्यकैवल्यविद्यात्, व्यवहारपरः स्यात्	लिङ्गोप. २	को न्वेवं जनयेत्पुनः	बृह. ३।९।३४
कैवल्यं परमं शान्तं सूक्ष्मतरं महतो		कोपदेष्टा मे पुरुषः पुरस्तादाविर्बभूव	गो. पू. ३।८
महत्तरमपरिमितानन्दविशेषम् ..	त्रि.म.ना. ७।७	कोपाजगरचर्वितम् । कामाब्धि-	
कैवल्यानन्दरूपं परमानन्दलक्षण-		कलोलरते विस्मृतात्मपितामहम् ।	
परिच्छिन्नानन्तज्योतिः		समुद्धर मनः..	महो. ५।१३४
शाश्वतं.. विभाति	सि.सा. ६।१	को म अबो दाशुषो विश्वगूली ..	बा. मं. ११
कैवल्योपनिषद्वेद्यं कैवल्यानन्द-		कोऽयमात्माख्यो योऽयं सितासितैः	
तुंदिलम् । कैवल्यगिरिजाराजं		कर्मफलैरभिभूयमानः सद-	
स्वमात्रं कलयेन्वहम्	कैवल्यशीर्षकं	सद्योनिमापद्यतेअवीचीचोर्ध्वांग..	मैत्रा. ३।१
को अद्धामुमभि चंक्रमीति	वा. म. ३	कोऽयमात्मेति वयमुपास्महे	२ऐत. ५।१
को अद्धा वेद क इह प्र वोचत्	वा. मं. १०	कोऽयं मुख्य इति च यदयं मुख्यः	प. हं. २
[ऋ.अ. ३।१२४	=पं. ३।५४।५	को वा मोक्षः कथंतेन संसारं प्रति-	
को जालं विश्वेपेदेको नैनमपकर्ष-		पन्नवान् । इत्यालोकनमर्थज्ञास्तपः	
त्यपकर्षति । प्राणदेवताश्चत्वारः	परब्र. १	शंसंति पण्डिताः	जा. द. २।४
कोटिकोटिगणाभ्यक्षं ब्रह्मांडा-		को विकारीच्यवते प्रकरणमाप्नोति-	
खण्डविग्रहम्	पं.ब्र. ११	राकारपकारौ विकार्यौ आदित	
कोटिकोटिसहस्राणि उपपातक-		ओकारो विप्रियते	२प्रणवो. १६
जान्यपिसर्वाण्यपिप्रणश्यन्ति		को वा वेत्ता महिमानं शिवस्य	सि. शि. ८
राममंत्रप्रभावतः	रामो. ५।९	कोशकारकृमिरिव (मनः) स्वेच्छया	
कोटिश अण्डकटाहा उत्पद्यन्तेलीयन्ते	सामर. ५	याति बन्धनम् । .. शृंखलाबद्ध-	
कोटिसूर्यप्रकाशवैभवसङ्काशं		सिंहवत्	महो. ५।१२८
सूर्याकाशं भवति	अद्वयता. ४	कोशमाशामुजङ्गानां संसाराडम्बरं	
कोटिसूर्यप्रकाशं सूर्याकाशं भवति	मं. ब्रा. १।३	त्यज । असदेतदिति ज्ञात्वा	
कोटयश्चतस्र एताश्च ग्रहैर्यासां		मातृभावं निवेशय	महो. ५।१६६
सदावृतः । भगवानाभिर-		कोशं भित्वा शीर्षकपालं भिनत्ति	सुबालो. ११।२
स्पृष्टो येन दृष्टः स सर्वदृक्	अ. शां. ८४	कोऽश्वदभिमातीर्विजघ्नुषः	वा.मं. १०
कोटयो ब्रह्मणां याता भूपा नष्टाः		कोष्ठाभिर्नामाशितपीतलीढखादितानि	
परागवत् ।	वराहो. ३।२२	सम्यग्व्यष्ट्यांश्रपयित्वा गार्हपत्यो	
कोणेषु तेषां (बिल्वपत्राणां)		भूत्वा नाभ्यां तिष्ठति	प्रा.हो. २।४
निवसन्तिशुद्धगङ्गादितीर्था-		(तत्र) कोष्ठाभिर्नामाशित-	
न्युषयश्च सर्वे	१बिल्वो. ४	पीतलेखचोष्यं पचति	गर्भो. ११
कोदण्डद्वयमध्ये तु ब्रह्मरन्ध्रेषु..		कोऽसि त्वमसीति तमतिस्तृजते	कौ.उ. १।२
स्वात्मानं पुरुषं पश्येन्मन-		को ह स्मैष भवसि व्यवायो नवायो	
स्तत्र लयं गतम्	ध्या.विं. १०४	म इह शश्वदस्ति	वा.मं. २

कोऽहं कथमयं दोषः संसाराख्य
 उपागतः । जाग्रत्स्वप्नेष्ववहरन्
 सुषुप्तौ क गतिर्मम योगकुं. ३।२८
 कोऽहंकथमिदं किंवाक्यं मरणजन्मनी ।
 विचारयान्तरेवेत्थं.. अ. पू. १।४०
 को हि जानाति कस्याद्य
 मृत्युकालो भविष्यति भवसं. १।३९
 कोऽहं कथमिदं चेति संसारमल-
 माततम् । प्रविचार्य प्रयत्नेन.. महो. ४।२१
 को हि त्वैवं ब्रुवन्तमर्हति प्रत्याख्यातुम् बृह. ६।२।८
 को ह्येवान्यात् कः प्राण्यात्, यदेष
 आकाश आनन्दो न स्यात् तैत्ति. २।७
 कौन्तेय प्रतिजानीहि भ.गी. ९।३१
 कौपीनयुगलंकन्यादण्डएकः परिग्रहः ।
 यतेः परमहंसस्य नाधिकं तु.. ना.प. ३।२८
 कौपीनाधारं कटिसूत्रमिति ना.प. ४।५०
 कौपीनं दण्डमाच्छादनं च स्वशरीरो-
 पभोगार्थाय लोकस्योपभोगा-
 र्थाय च परिग्रहेत् प.हं. २
 कौमारं यौवनं जरा भ.गी. २।१३
 कौमारं यौवनं जरा परिणामत्वात्
 तदन्नत्वं, एवं प्रधानस्य व्यक्ततां
 गतस्योपलब्धिर्भवति मैत्र्यु. ६।१०
 (अथ खलु) क्रतुमयः पुरुषः यथा
 क्रतुरस्मिँल्लोके पुरुषो भवति तथेतः
 प्रेत्य भवति स क्रतुं कुर्वीत छान्दो. ३।१४।१
 क्रतुरसुः कामो वश इति सर्वाण्येवै-
 तानि प्रज्ञानस्य नामधेयानि
 भवन्ति २प्रेत. ५।२
 क्रतुशतस्यापि चतुस्सप्तत्या यत्फलं
 तदवाप्नोति कृत्स्नमोङ्कारगति
 च (शंभोः क्षणध्यानेन) अ. शिखो. ३
 (ॐ) क्रतो स्मर कृतं स्मर ईशा. १७
 क्रतोरानन्त्यमभयस्य पारं कठो. २।११
 क्रमते नहि बुद्धस्य ज्ञानं धर्मेषु
 तापिनः । सर्वे धर्मास्तथा ज्ञानं
 नैतद्बुद्धेन भाषितम् । अ.शां. ९९
 क्रमेण सर्वमभ्यस्य सर्वमनुभूय ज्ञान-
 वैराग्याभ्यां स्वरूपानुसन्धानेन

देहमात्रावशिष्टः ..स ज्ञान-
 वैराग्यसंन्यासी [ना.प. ५।३+ १ सं.सो. २।१३
 क्रव्यादाः पितरः सर्वे तिल-
 ज्योतिर्भूतप्रियाः इतिहा. ५४
 क्रियते तदिह प्रोक्तं भ.गी. १७।१८
 क्रियते बहुलायासं भ.गी. १८।२४
 क्रियन्ते मोक्षकांक्षिभिः भ.गी. १७.५५
 क्रियमाणानि सर्वशः भ.गी. १३।३०
 [कमेति च-] क्रियमाणेन्द्रियैः कर्मा-
 ण्यहं करोमीत्यध्यात्म-
 निष्ठया कृतं कर्मैव कर्म निरा.उ. १३
 क्रिया इच्छा तथा ज्ञानं..त्रिधा मात्रा
 स्थितिर्यत्र तत्परं ज्योतिरोमिति यो.चू. ८६
 क्रियाकर्मज्यकर्तृणामर्थं मंत्रो वदत्यथ ।
 मननात् त्राणनान्मंत्रः.. रा.पू. १।१२
 क्रियानाशाद्भवेन्विनाशोऽस्मा-
 द्वासनाक्षयः । वासनाप्रक्षयो
 मोक्षः सा जीवन्मुक्तिरिष्यते अध्यात्मो. १२
 क्रियावन्तः श्रोत्रिया ब्रह्मनिष्ठाः
 स्वयं जुह्वत एकर्षि श्रद्धयन्तः
 (एकर्षीन् -मा. पा.) मुण्डको. ३।२।१०
 क्रियाविशेषबहुलां भ.गी. २।४३
 क्रियाशक्तिस्वरूपं-हरेर्मुखान्नादः,
 तन्नादाद्विन्दुः, बिन्दोरोङ्कारः सीतो. ११
 क्रियासु बाह्याभ्यन्तरमध्यमासु
 सम्यक्प्रयुक्तासु न कम्पते ज्ञः प्रश्नो. ५।६
 क्रियाशक्तिः पीठम् (विराडूपस्य) भावतो. २
 कुक्ष्यन्तं न प्रतिकुक्ष्येदाकुष्ठः
 कुशलं वदेत् । सप्तद्वारावकी-
 र्णां च न वाचमनृतां वदेत् ना. प. ३।४३
 कूरेण जडतां याता तृष्णाभार्यानु-
 गामिना । वशः कौलेयकेनैव ब्रह्म-
 मुक्तोऽस्मि चेत्तसा महो. ३।१९
 क्रोधमयोऽक्रोधमयो धर्ममयोऽधर्म-
 मयः सर्वमयः (आत्मा) बृह. ४।४।५
 क्रोधः पारुष्यमेव च भ.गी. १६।४
 क्रोधाद्भवति सम्मोहः भ.गी. २।६३

कौश्वं बृहस्पतेः, अपध्वान्तं वरु-
णस्य, तान्सर्वानिवोपसेवेत,
वारुणं त्वेव वर्जयेत् छांदो. २।२२।१
ह्रीङ्कारादसृजम्, कृष्णादाकाशं
खाद्यायुक्ततरात् सुरभिविद्याः
प्रादुरकार्षम् गो. पू. ३।९
ह्रीमित्येतदावादाय कृष्णाय
गोविन्दाय गोपीजनवल्लभा-
येति बृहन्मानव्या सकृ-
दुच्चारयेद्योऽतौ गतिस्तस्यास्ति
..नान्या गतिः.. गो. पू. २।१
ह्रीमोङ्कारस्यैकतत्त्वं वदन्ति
ब्रह्मवादिनः गोपालो. २।१९
कृत्स्नान्वै स लोकान् ध्रुवान् ध्रुवः
प्रतिष्ठितान्प्रतिष्ठितोऽव्यथमाना-
नव्यथमानोऽभिसिद्धयति छांदो. ७।४।३
क्लेशोऽधिकतरस्तेषां भ. गी. १२।५
क्लैव्यं मा स्म गमः पार्थ भ. गी. २।३
क गतं केन वानीतं कुत्र लीनमिदं जगत् अध्यात्मो. ६५
क्व गताः पृथिवीपालाः...वियोग-
साक्षिणीयेषां भूमिरद्यापितिष्ठति भवसं. १।२३
क च सम्प्रतिष्ठाः, अधिष्ठिताः केन
सुखे तरेषु । वर्तामहे ब्रह्मविदो.. श्वेताश्व. १।१
कचिच्चित्तमिति स्मृतं, क्वचिन्मायेति
कल्पितम् । क्वचिद्बन्ध
इति ख्यातं (मनः) महो. ५।१३०
कचिज्ज्ञानं कचित् क्रिया (मनः) महो. ५।१३०
कचित्कर्मेति संस्मृतम् " महो. ५।१३१
कचित्प्रकृतिरित्युक्तं " महो. ५।१३१
कचिदिच्छेति सम्मतम् " महो. ५।१३२
कचिदेतद्दहङ्कारः " महो. ५।१३०
कचिद्योगी कचिद्भोगी ....
कचिद्बन्ध इति ख्यातं " महो. ५।१३२
कचिन्मनः कचिद्बुद्धिः महो. ५।१३०
कचिन्मलमिति प्रोक्तं " महो. ५।१३१
कचिन्मायेति कल्पितम् " महो. ५।१३१
कचिद्वा विद्यते यैषा संसारं सुख-
भावना । आयुस्तम्बमिवासाद्य
कालस्तामपि कृन्तति महो. ३।३७

कतर्हियजमानस्यलोकइति, स यस्तं न
विद्यात्कथं कुर्यादथ विद्वान्कुर्यात् छान्दो. २।२४।२
क्व धनानि महीपाना ब्राह्मणः
क्व जगन्ति वा । प्राक्तनानि
प्रयातानि... बराहो. ३।२२
क्व न्वश्वमेधयाजिनो गच्छन्तीति बृह. ३।३।२
क्व बन्धमोक्षकलने ब्रह्मैवेदं विजृम्भते ।
सर्वमेकं परं व्योम को मोक्षः
कस्य बन्धता अ.पू. २।३६
क्व शरारुः क्व सूमरः क्व नूरणः वा.मं. २१
क्व शरीरमशेषाणां श्लेष्मादीनां
महाचयः । क्व चाङ्गशोभा
सौभाग्यकमनीयादयो गुणाः ना.प. ४।२७
क्वायं तदापुरुषो भवतीत्याहर
सौम्यहस्तमार्तभागावामे
वैतस्य वेदिष्यामः बृह. ३।२।१३
क्वैतदभूत्, कुत एतदागाइत् कौ. उ. ४।१८
क्वैष एतद्वा लोके पुरुषोऽशयिष्ठ कौ. उ. ४।१८
क्वैष तदाभूत्कुन एतदागादिति
तदु ह न मेने गार्ग्येः बृह. २।१।१६
क्वैषा कथमिति होचुः किं तेन,
न किञ्चनेति नृसिंहो. ९।१०
क्वैषाऽनुज्ञेत्येष एवात्मेति नृसिंहो. ९।१०

क्ष

क्षणमायाति पातालं क्षणं याति
नभस्तलम् । क्षणं भ्रमति
दिक्कुञ्जे तृष्णा हृत्पद्मषट्पदी महो. ३।२४
क्षणमायान्ति सम्पदः महो. ३।५३
क्षणं जन्माथमरणं सर्वनश्वरमेव तत् महो. ३।५३
क्षणं नयति कल्पताम् । मनो-
विलाससंसारः.. महो. ४।६८
क्षणं भ्रमति दिक्कुञ्जे (तृष्णा) महो. ३।२४
क्षणं याति नभस्तलम् " महो. ३।२४
क्षणं स्फुरति सा देवी (अविद्या)
सर्वशक्तितया तथा महो. ५।१२०
क्षणाच्चैतस्यपां शैल्यं जलसंवित्ततो
भवेत् । ततस्तादृगुणगतं मनः.. महो. ५।१५०
क्षत्रकर्म स्वभावजम् भ.गी. २।३
क्षत्रस्य सायुज्यं सलोकतां
जयति, य एवं वेद बृह. ५।१३।४

क्षत्रं तं परादाद्योऽन्यत्रात्मनः क्षत्रं	क्षान्तिरार्जवमेव च	भ. गी. १।८।४२
वेद लोकास्तं परादुः [बृह. २।४।६ + ४।५।७	क्षारक उद्गारकः क्षोभको मोहको	
क्षत्रं, प्राणो वै क्षत्रं	जृम्भक इत्यपालनमुख्यत्वेन	
क्षत्रं यान्येतानि देवत्रा क्षत्राणीन्द्रो	पञ्चविधोऽस्ति (वायुः)	भावनो. ५
वरुणः सोमो रुद्रः पर्जन्यो यमो	क्षारणादापदां क्षारम् (भस्म)	बृ. जा. १।६
मृत्युरीशान इति	क्षारमन्त्यजमिव (त्यजेद्यतिः)	ना. प. ७।१
क्षत्राय स्वाहेत्यमौ हुत्वा मन्थे	क्षामदेवो अतिदुरितात्यग्निः	महाना. ६।१७
स० स्रवमवनयति	क्षिणोमि ब्रह्मणा मित्रानुन्नयामि	
क्षत्रियस्य न विद्यते	स्वा३ अहं	सहवै. ८
क्षत्रियादयोऽपि परमार्थदर्शिनो-	क्षिपाम्यजस्रमशुभान्	भ. गी. १६।१९
ऽभिज्ञा बहवः सन्ति	क्षिप्रं यथा शास्त्रमलितूलममौ..	भवसं. १।२४
क्षत्रियादयो हिरण्यदातारो	क्षिप्तोऽवमानितोऽसद्विः प्रलब्धोऽसृथि-	
बहवः सन्ति	तोऽपिवा.. आत्मनात्मानमुद्धरेत्	ना. प. ५।३९
क्षत्रियेण क्षत्रियो वैश्येन वैश्यः	क्षिप्रं कृत्येनिवर्तस्वकर्तुरेवगृहान्प्रति..	
शूद्रेण शूद्रस्तस्माद्भावेव	वीरांश्चास्य निवर्हय	वनदु. १३०
देवेषु लोकमिच्छन्ते	क्षिप्रं भवति धर्मात्मा	भ. गी. ९।३१
क्षमा नाम प्रियाप्रियेषु सर्वेषु	क्षिप्रमरिष्यतीतिविद्यायस्तथाऽधीते	संहितो. १।२
ताडनपूजनेषु सहनम्	क्षिप्रं हि मानुषे लोके	भ. गी. ४।१२
क्षमा सत्यं दमः शमः	क्षीणं क्षौमं तृणं कन्थाजिने च..	शाठ्या. १९
क्षमां हित्वा हेतुजालस्य मूलं बुद्ध्या	क्षीणाविद्यो विमुच्यते । कल्पितेय-	
सञ्चितं स्थापयित्वा तु रुद्रे	मविद्येयमनात्मन्यात्मभावनात्	महो. ४।१२७
क्षयकुष्ठगुदावर्तः...तस्य रोगाः क्षयं	क्षीणेऽज्ञानेमहाप्राज्ञरागादीनां परिश्रयः	जा. द. ६।५
यान्ति महामुद्रां तु योऽभ्यसेत्	क्षीणेन्द्रियमनोवृत्तिर्निराशी (यतिः)	ना. प. ३।७५
क्षयगुल्मगुदावर्तजीर्णत्वगादिदोषा	क्षीणे पुण्ये मर्त्यलोके विशन्ति	भ. गी. ९।२१
नश्यन्ति (खेचर्या मुद्रया)	क्षीणे प्राणे नासिकयोश्चक्षुसीत	श्वेता. २।९
क्षयाय जगतोऽहिताः	क्षीणे हेतुफलावेशे नास्ति हेतुफलो-	
क्षरं त्वविद्या ह्यमृतं तु विद्या	द्भवः । यावद्धेतुफलावेशः संसार-	
विद्याविद्ये ईशते यस्तु सोऽन्यः	स्तावदायतः	अ. शां. ५५
क्षरं प्रधानममृताक्षरं हरः क्षरात्मा-	क्षीणे हेतुफलावेशे संसारं न प्रपद्यते	अ. शां. ५६
नावीशते देव एकः । तस्याभि-	क्षीणैः क्लेशैर्जन्ममृत्युप्रहाणिः	श्वेता. १।११
ध्यानाद्योजनान्तत्त्वभावाद्भूयश्चा-	क्षीयते दग्धसंसारो निस्सार इति	
न्ते विश्वमायानिवृत्तिः [ना. प. ९।९ + श्वेता. १।१०	निश्चितः । (मनोविकल्पनाशात्)	महो. २।३४
क्षरतीः पिङ्गला एकरूपाः	क्षीयन्ते चांस्य कर्माणि	
क्षरश्चाक्षर एव च	तस्मिन्ष्ट्रे परावरे	मुण्ड. २।२।८
क्षरः सर्वाणिभूतानि [यो. शि. ३।१६ + भ. गी. १।५।१६	क्षीयेत ह सोऽन्नमन्ति प्रतीकेनेति ।	
क्षराक्षरविहीनो यो नादान्त-	मुखं प्रतीकं, मुखेनेत्येतत्स	
ज्योतिरेव सः	देवानपि गच्छति	बृह. १।५।२
क्षराक्षराभ्यामधिकः पुरुषोत्तम-	क्षीराब्धितः श्वेतद्वीपे क्षीरखण्डान्..	
संज्ञितः...संविराजते	आनीय.. मुक्तिसाधिका भवन्ति ऊर्ध्वपु. १	

क्षीरवत्पश्यति ज्ञानी लिङ्गिनस्तु गवां यथा	त्रि.ता. ५।१९	क्षुधार्तः खण्डयेत्तुषम् । नाहं ब्रह्मेति जानाति तस्य मुक्तिर्न जायते	पैङ्गलो. ४।२२
क्षीरवत्पश्यते ज्ञानं लिङ्गिनस्तु गवां यथा	त्र. विं. १९	क्षुधां देहव्यथात्यक्त्वावालःक्रीडति वस्तुनि । तथैव विद्वान्रमते	
क्षीरं क्षीरे यथा क्षिप्तं तैलं तैले जलंजले । संयुक्तमेकतांयाति तथाऽऽत्मन्यात्मविन्मुनिः	आत्मो. २३	निर्ममो निरहं सुखी	२ आत्मो. १०
क्षीरं पिबन्ति मधु ते पिबन्ति क्षीरं वा दधि वा तैलं...एतेषां विक्रयी विप्रो..नरकं व्रजेत्	इतिहा. ७	क्षुधितस्याग्निर्भोज्यश्चेन्निमिषं कल्पितं भवेत्	ते.विं.६।८९
क्षीरादिभिरैतैरभिषिच्य सर्वानवाप्नोति कामान्	भस्मजा. २।१	क्षुरस्य धारा निशिता दुरत्यया दुर्गं पथस्तत्कवयो वदन्ति	कठो.३।१४ भ.गी.१३।२
क्षीरेणत्नापितेदेवि.. दुर्गेऽहं शरणंगतः	त्रि. ता. २।६	क्षेत्रज्ञ इति तद्विदः क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोरेवं	भ. गी.१३।३५ भ. गी.१३।३
क्षीरसर्पिर्विर्वापितम् । आत्मविद्या- तपो मूलं तद्ब्रह्मोपनिषत्पदम्	ब्रह्मो. २३	क्षेत्रक्षेत्रज्ञसंयोगात् क्षेत्रमित्यभिधीयते	भ.गी. १३।२७ भ. गी. १३।२
क्षीरोत्तरं प्रस्फुरन्तं कुण्डलं युगलं स्मृतम् । ध्यायेन्मम प्रियं नित्यं स मोक्षमधिगच्छति	गोपालो. २।३४	क्षेत्रज्ञमेवाप्येति यः क्षेत्रज्ञमेवास्तमेति क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि	सुबालो. ९।१३ भ. गी. १३।३
क्षीरोदार्यवशायिनं कल्पद्रुमाधःस्थितं वरदं..वक्रतुण्डस्वरूपिणं (गणेशं)	ग. पू. २।४	क्षेत्रज्ञः परमात्मा च तयोरैक्यं यदा भवेत्..चित्तं याति विलीनतां	यो.शि.१।१३४
क्षीरोदार्यवशायिनं नृकेशरि- विग्रहं योगिध्येयं परं पदं साम जानीयात्	नृ. पू. १।५	क्षेत्रज्ञाधिष्ठितं चैव कारणैर्विद्यते पुनः । एवं स भगवान्देवं पश्यन्त्यन्ये पुनःपुनः	मंत्रिको. १९
क्षीरोदनं पाचयित्वा सर्पिष्मन्त- मश्रीयातामीश्वरौ जनयितवै	बृह. ६।४।१४	क्षेत्रपालाय विद्यहे तीक्ष्णदंष्ट्राय धीमहि । तन्नो भैरवः प्रचोदयात्	वनदु. १४२ नृ.पू. ५।३
क्षुत्तृष्णालस्यमोहमैथुनान्यग्नेः(अंशाः) शारीरको.३		क्षेत्रं क्षेत्रं वै मायैषा सम्पद्यते	भ.गी. १३।२
क्षुत्तृष्णोष्णमोहमैथुनाद्या अग्न्यंशाः	पैङ्गलो. २।२	क्षेत्रं क्षेत्री तथा कृत्स्नं	भ.गी. १३।३४
क्षुत्करणं कृकरकर्म (कृकरवायोः)	शाण्डि. १।४।९	क्षेत्रेऽस्मिस्तव देवेश यत्रकुत्रापि वा मृताः । कृमिकीटादयो-	
क्षुत्पिपासान्ध्यबाधिर्यकामक्रोधाद- योऽखिलाः । लिङ्गदेहगता		ऽप्याशु मुक्ताः संतु नचान्यथा	रामो. ३।४
ह्येते ह्यलिङ्गस्य न सन्ति हि	आ. प्र. २४	क्षेम इति वाचि योगक्षेमइतिप्राणाः क्षौराभ्यङ्गस्नानोर्ध्वपुंङ्गादिकं विहाय,	तैत्ति. ३।१०।२
क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम्	श्रीसू. ८	लौकिकवैदिकमप्युपसंहृत्य... प्रणवात्मकेन देहत्यागं करोति	
[क्र.खि.८७।५।८+	महाना.१४।२०	यः सोऽवधूतः..	तुरीया. ३
क्षुत्पिपासायै स्वाहा-विधित्यै स्वाहा	महाना.१४।१८	क्षमामेकांसलिलावसन्नांश्रुत्वा..स्वयं भूत्वा वराहो जहार तस्मैदेवाय	
क्षुद्रं हृदयदौर्बल्यम्	भ. गी.२।३	सुकृताय पित्रे स्वाहा	पारमा. ६।४

ख

खजात्रियोगाद्धृदि सम्प्रयुक्तमणो- र्हणुर्द्विरणुः कण्ठदेशे । जिह्वाप्र- देशे त्र्यणुकं च विद्धि..	मैत्रा. ७।११
खड्गत्वेनैव लोहता । तद्वदात्मनि देहत्वं पश्यत्यज्ञानयोगिनः	यो.शि. ४।२४
खण्डज्ञानेन सहसाजायतेऽकेशवत्तरः	यो.शि. १।६२
खमध्ये कुरु चात्मानमात्ममध्ये च खं कुरु । सर्वं च खमयं कृत्वा न किञ्चिदपि चिन्तय	शांडि. १।७।१९
खरैर्वराहैर्युक्तैर्याति कृष्णां धेनुं.. नलदमाली ब्राजयति (स्वप्ने)	३ ऐत. २।४।७
खल्वेतदुपनिषदं विद्वान्य एवं वेद खल्व्वात्मनाऽऽत्माऽमृताख्यः..	आरुणि. ५ मैत्रा. ६।७
(अथो) खल्विन्द्रः सत्यादेव नेयाय सत्यं हीन्द्रः स होवाच मामेव विजानीहि	कौ. त. ३।१
(अथ) खल्वियं ब्रह्मविद्या सर्वोपनिष- द्विद्या वा राजन्नस्माकं...मैत्रेयेण व्याख्याताऽहं ते कथयिष्यामि	मैत्रा. २।३
(६०३) खं ब्रह्म खं पुराणं वायुरं खमिति इ स्माह कौरव्यायणीयो पुत्रः	बृह. ५।१।१
खं मनो बुद्धिरेव च	भ. गी. ७।४
खं वायुरापो ज्योतिः पृथिवी विश्वस्य धारिणी । पुरुष एवेदं विश्वं तपो ब्रह्म परामृतमिति	ग. पू. १।४

खं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवीन्द्रियं मनोऽन्नमन्नाद्वीर्यं तपो मन्त्राः कर्म लोका लोके नाम च	प्रश्नो. ६।४
खं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवी विश्वस्य धारिणी	नारा. १ कैव. १५
खं वायुर्ज्योतिरापश्च पृथ्वी विश्वस्य.. खादप्यतितरां सूक्ष्मं तद्ब्रह्मास्मि..	अ. पू. ५।६५
खादयश्चेतनाषष्ठा धातवः	आयुर्वे. १
खेचराधिपतिर्भूत्वा खेचरेषु सदा वसेत्	योगकुं. २।१७
खेचरा भूचराः सर्वे... सद्य एव विमुच्यन्ते	वराहो. ४।४४
खचरावसथं वह्निमम्बुमंडल- खेचरीबीजं	योगकुं. २।१७ योगकुं. २।८२
खेचरीं तु समभ्यसेत् खेचर्या मुद्रितं येन विवरं लम्बिको- र्ध्वतः । न तस्य क्षीयते बिन्दुः कामिन्यालिङ्गितस्य तु। यावद्विन्दुः	यो. चू. ५७
स्थितो देहे तावन्मृत्युभयंकुतः खेचर्या मुद्रितं येन विवरं लम्बि- कोर्ध्वतः । न पीयूषं पतत्यग्नौ न च वायुः प्रधावति	यो. शि. ५।४१
खेदाह्लादौ न जानाति प्रतिबिम्ब- गतैरिव	अ. पू. ५।९९ अ. शां. २८
खे वै पश्यन्ति ते पदम् ख्याप्यमानामजातिं तैरनुमोदामहे वयम् । विवदामो न तैः सार्धम्..	अ. शां. ५

ग

गकारः पूर्वरूपं, अकारो मध्यमरूपं गगनसिद्धान्तः, अमृतकलोलनदी गगनं पवने प्राप्ते ध्वनिरुत्पद्यते महान् । घण्टादीनां प्रवाद्यानां नादसिद्धिरुदीरिता	गणप. ७ निर्वाणो. १
गगनाकारो नादः, एतत्सर्वो नादः, महान्नादः, स गणेशो महान्भवति	यो. चू. १।१५
गगने नीलिमासत्ये जगत्सत्यं..	ग. शो. २।२
गगनो मम त्रिशक्तिमायास्वरूपो नान्यो मदस्ति	ते. विं. ६।७६ पा. ब्र. २

गङ्गायां सागरे स्नात्वा..ब्रह्मनाडी- विचारस्य कलां नार्हन्ति षोडशीम्	यो.शि. ६।४१
गच्छतस्तिष्ठतः कार्यमुज्जायाख्यं तु कुम्भकम् । मुखेन वायुं संगृह्य घ्राणरन्ध्रेण रेचयत्	यो. शि. १।९५
गच्छतस्तिष्ठतो वाऽपि...न विचारपरं चेतो यस्यासौ मृत उच्यते	अ. पू. ५।१
गच्छतस्तिष्ठतो वाऽपि... नारसिंह- कृता गुह्रिर्वासुदेवनयोऽस्म्यहम्	विष्णुह. १।३

गच्छत्यस्मिन्नागच्छत्यस्मादिमाः
 प्रजास्तस्माद्धारकत्वाद्गर्गः मैत्रा. ६।७
 गच्छन्त्यपुनरावृत्तिं भ. गी. ५।१७
 गच्छन्त्यमूढाः पदमन्ययं तत् भ. गी. १५।५
 गच्छंस्तिष्ठन्निमिषन्नुन्मिषन्वास्वपन्चा-
 भाल्लिङ्गधारी शुचिः स्यात् सि. शि. ११
 गच्छंस्तिष्ठन्नुपविशच्छयानो वा-
 ऽन्यथापिवा । यथेच्छया वसे- कुण्डिको. २८
 द्विद्वानात्मारामः सदा मुनिः
 गच्छंस्तिष्ठन् स्वपन् भुञ्जन्ध्यायेज्जि-
 श्रलमीश्वरम् । स एव लययोगः.. यो. त. २३
 गच्छेत्सूर्यसंसदम् (सूर्योपासनेन) सूर्यता. ६।५
 गणादि पूर्वमुच्चार्य वर्णादि तदनन्तरम् गणप. ७
 गणानां त्वं गणपतिः स प्रियाणां
 त्वं प्रियपतिः, स निधीनां
 त्वं निधिपतिः ग. शो. २।१
 गणानां त्वा गणपतिं हवामहे.. त्रि. ता. ३।४
 [वनदु. ८+क्र. अ. २।६।२९+ =मं. २।२३।१
 [वा. सं. २३।१९+ तै. सं. २।३।१।४
 गणानां त्वा गणनाथं सुरेन्द्रं कविं
 कवीनामतिमेषविग्रहम् । ज्येष्ठ-
 राजं वृषभं केतुमेकं सा नः *
 शृण्वन्नूतिभिः सीद शश्वत् ग. पू. १।१०
 गणेश उवाच- महेद्दे ब्रह्माण्डान्तर्गतं
 विलोक्य तथाविधामेव सृष्टिं
 कुरु (हे ब्रह्मन्) गणेशो. ३।५
 गणेशतापिनीयोपनिषदध्यापकसमं
 मंत्रराजजापकस्य गणेशो. ५।५
 गणेशो वै ब्रह्म गणेशो. ३।१
 गणेशो वै सद्जायत गणेशो. ४।१
 गण्डौ स्यातां तपोलोकस्य-
 लोकौ यथाक्रमम् गुह्यका. १२
 गतसङ्गस्य मुक्तस्य भ. गी. ४।२३
 गतागतं कामकामा लभन्ते भ. गी. ९।२१
 गतासूनगतासूंश्च भ. गी. २।११
 गताः कलाः पञ्चदश प्रतिष्ठा देवाश्च
 सर्वे प्रतिदेवतासु । कर्माणि
 विज्ञानमयश्च आत्मा परे-
 ऽव्यये सर्व एकीभवन्ति मुण्ड. ३।२।७

गतिरितिपादयोः, विमुक्तिरितिहस्तयोः तैत्ति. ३।१०।१
 गतिर्ब्रह्मविदां चात्रनाज्ञस्तज्ज्ञातुमर्हति आयुर्वे. २८
 गतिर्भर्ता प्रभुः साक्षी भ. गी. ९।१८
 गत्वाऽपि मातरं मोहादगम्याश्चैव
 योषितः । उपास्यानेन मंत्रेण रामो. ५।१६
 रामस्तदपि नाशयेत् (पापं) कृष्णो. २३
 गदाचकालिकासाक्षात्सर्वशत्रुनिबर्हणी मैत्रे. ३।२३
 गन्तव्यदेशहीनोऽस्मि सुबालो. ९।८
 गन्तव्यमेवाप्येति योगन्तव्यमेवास्तमेति
 गन्तुमिच्छन्ति ये केचित् परे ब्रह्मपदे
 लयम् । भवन्ति सिद्धयः सर्वा-
 स्तेषां विध्वंसकारकाः अमन. १।७२
 गन्धतन्मात्रमेतस्माद्भूमिसंवित्तत्तोभवेत् महो. ५।१५१
 गन्धद्वारांदुराधर्षीनित्यपुष्टांकरी-
 विणीम् ।... महाना. ५।७
 [+वनदु. १२७+ २शिवसं. ३६ +श्री. सू. ९
 गन्धद्वारेति गोमयम् बृ. जा. ३।७
 गन्धर्व इत्यप्सरसः (उपासते) मुद्रलो. ३।२
 गन्धर्वनगरं यथा । तथा विश्वमिदं
 दृष्टं वेदान्तेषु विचक्षणैः वैतथ्य. ३१
 गन्धर्वनगरे सत्ये जगद्भवति सर्वदा ते. विं. ६।७५
 गन्धर्वयक्षासुरसिद्धसङ्घाः भ. गी. १।१२२
 गन्धर्वाणां चित्ररथः भ. गी. १०।२६
 गन्धर्वाणां पुरं यथा । यथाऽऽकाशे
 द्विचन्द्रत्वं तद्वत्सत्ये जगत्स्थितिः यो. शि. ४।१६
 गन्धर्वाप्सरसः किन्नरा वादित्रवादिनः
 समन्तादजीजनन् बह्वचो. १
 गन्धलेपनमशुद्धलेपनमिव क्षारमंत्यज-
 मिव.. स्त्रियमहिमिव (त्यजेद्यतिः)
 [ना. प. ७।१+ १सं. सो. २।७९
 गन्धवतीयं भूमिर्गन्धभूमिभ्यां भिन्ना गोपालो. १।९
 गन्धं सर्वमसद्विद्धि सर्वाज्ञानमस-
 न्मयम् । असदेव सदा सर्वम्.. ते. विं. ३।५८
 गन्धः पुष्पेषु भूतेषु तथाऽऽत्मा-
 ऽवस्थितो ह्यहम् वासुदे. १०
 गमनविरोधं न करोति (परित्राद्) ना. प. ९।२१
 गमनादिविवर्जितः ! सर्वदा समरूपो-
 ऽस्मि शान्तोऽस्मि पुरुषोत्तमः मैत्रे. ३।२३

गमागमस्थं गमनादिशून्यमोङ्कारमेकं
रविकोटिदीप्तिम् । पश्यन्ति ये...

हंसात्मकं ते विरजा भवन्ति ध्या.विं.२४

गमागमस्थं गमनादिशून्यं चिद्रूपदीपं
..पश्यामि तं सर्वजनान्तरस्थं

नमामि हंसं परमात्मरूपम् ध्या. विं. २४

गम्भीरनाभिकमलः सुवृत्तना-

सायुगलो.. महाविष्णुरास्ते राधोप. ३११

गरीयसे ब्रह्मणोऽप्यादिकर्त्रे भ.गी.११।३७

गरुडो ब्रह्म विष्णुश्च नारसिंहस्तथैव

च । आदित्योऽग्निश्च दुर्गिश्च.. महाना.६।१२

गरुडो वटभाण्डीरः सुदामा नारदो

मुनिः । वृन्दा भक्तिः क्रिया बुद्धिः.. कृष्णो. २४

गर्जति गायति वाति वर्षति वरुणो-

ऽर्यमा...कला कलिर्धाता ब्रह्मा

प्रजापतिर्मघवा..ऊर्ध्वं च दिशश्च

सर्वं नारायणः सुबालो.६।१

गर्तमिव पतति यदेव जाग्रद्वयं

पश्यति तदत्राविधया मन्यते बृह.४।३।२०

गर्दभीतरा गर्दभ इतरस्ता समे-

वाभवत्त एकशफमजायत बृह. १।४।४

गर्भ इव सुभृतो गर्भिणीभिः । दिवे

दिवईड्योजागृवर्द्धिर्मनुष्येभिरग्निः.. कठो. ४।८

गर्भ एवैतच्छयानो वामदेव एवमुवाच

गर्भजन्मजरामरणसंसारमहद्भयात्स- २ऐत. ४।५

न्तारयति तस्मादुच्यते षडक्षरं

तत्तारकम् [अद्वयता.१+ रामो. १।२

गर्भजन्ममरणसंसारमहद्भयात्तं

तारयति । तारकमित्येतत्तारकं श्रीवि.ता.१।२

ब्राह्मणो नित्यं महीयते

गर्भवासभयाद्भीतः...गुहां प्रवेष्टु- २सङ्ख्यासो.९

मिच्छामि परं पदमनामयम्

गर्भं घेहि सिनीवालि..[बृ.६।४।२१+ क्र.अ.८।८।४२

[=मं.१०।१८४।२+ अथर्व.५।२५।३

गर्भा इव मातरमभिजिघांसुः

परस्तादोङ्कारप्रयुक्त्यैतथैव

तदृचा प्रत्याप्यायेत् २ प्रणवो. ४

गर्भे नु सन्नन्वेषाम वेदमहं देवानां

जनिमानि विश्वा । शतं

मा पुर आयसीररक्षन्.. २ ऐत. ४।५

गर्वो रक्षः खगो बक्रः, दया सा रोहिणी

माता सत्यभामा धरेति वै कृष्णो. ४ १

गल-वदन-नाभि-हृदय-भूमध्यं

स्थानम् (अन्तःकरणस्य) पैङ्गलो. २।४

गलितद्वैतनिर्भासो मुदितोऽन्तः-

प्रबोधवान् । सुषुप्तमन एवास्ते

पञ्चमीं भूमिकां गतः अक्षयुप. ३८

गलितोऽपि यदा बिन्दुः सम्प्राप्तो

योनिमण्डले । व्रजत्यूर्ध्वहठा-

च्छक्त्या निबद्धो योनिमुद्रया ध्या विं. ८५

गवामनेकवर्णानां क्षीरस्याप्येकवर्णता ।

क्षीरवत्पश्यते ज्ञानं (पश्यतिज्ञानी)

..गवां यथा.. [ब्र.विं. १९+ त्रि.ता.५।१९

गवा त्वा हिङ्कारेणाभिर्हिङ्करो-

मीति त्रिरस्य मूर्धान-

मभिर्हिङ्कुर्यात् कौ. उ. २।११

गहना कर्मणो गतिः

भ.गी. ४।१७

गाणपत्यादिमन्त्रेषु..सफलोऽयं षडक्षरः रामो. ५।५

गाणपत्येषु शैवेषु...राममन्त्रः

फलाधिकः रामो. ५।४

गाण्डीवं संसते हस्तात्

भ. गी. १।२९

गातुं यज्ञाय गातुं यज्ञपतये दैवी..

[ऋ. खि. १०।१९१।९ चित्त्यु. शां.

गात्रसंवाहनं रात्रौ पादाभ्यङ्गं च

यत्नतः । प्रातः प्रसाधनं दत्त्वा शिवो. ७।३३

कार्यं सम्मार्जनाञ्जनम्(गुरोः) गान्धर्वो. ९

गानानन्दे लीयते विश्वमेतत्

गान्धर्वी राधिका धन्या रुक्मिणी

परमेश्वरी । इत्येतानि तु नामानि राधिको. ७

यः पठेत्स मुक्तो भवति

गान्धारग्रामनादं हि गानमित्यभि-

धीयते । तेन ब्रह्म.दिकीटान्ता गान्धर्वो. ८

विदन्त्यानन्दमाधुरीम्

गान्धारायाः सरस्वत्यामध्ये प्रोक्ता च शङ्खिनी । अलम्बुसा स्थिता पायु-पर्यन्तं कन्दमध्यगा	जा. द. ४।१७	गायत्री प्रातः, सावित्री मध्य-दिने सरस्वती सायमिति निरन्तरमजपा..	त्रि. ता. ४।७
गान्धारा सव्यनेत्रान्ता प्रोक्ता वेदान्तवेदिभिः	जा. द. ४।२२	गायत्रीमावाहयामि सावित्रीमावाहयामि सरस्वतीमावाहयामि	महाना. ११।७
गान्धारा हस्तिजिह्वा च इडायाः पृष्ठपार्श्वयोः । पूषा यशस्विनी चैव पिङ्गला पृष्ठपूर्वयोः	जा. द. ४।१४	गायत्रीमेव सावित्रीमनुब्रूयात् गायत्रीमेवानुब्रूयात्	बृह. ५।१४।५
गान्धारी चन्द्रदेवता । शंखिन्या-श्चन्द्रमास्तद्वत्पयस्विन्याः प्रजापतिः	जा. द. ४।३८	गायत्री वा इदं सर्वं भूतं यदिदं किञ्च गायत्री वा इदं सर्वं यदिदं किञ्च	छांदो. ३।१२।१
गान्धारी सरस्वतीमध्ये यशस्विनी..	शाङ्खि. १।४।६	गायत्री वै देवानामेकाक्षरा श्वेतवर्णा च व्याख्याता	नृ. पू. ४।३
गान्धारी हस्तिजिह्वा च.. नेत्रद्वयं गते	यो. शि. ५।२१	गायत्री च स्ववाचाऽग्नौ समारोपयेत्	२ प्रणवो. १८
गान्धारी हस्तिजिह्वा च द्वे चान्ये नाडिके स्थिते । पुरतः पृष्ठतस्तस्य		गायत्री य उपासते ते सूर्यमण्डलं लयं यान्ति	आरुणि. २
.. पूषा यशस्विनी नाड्यौ..	त्रि. ब्रा. २।७१	गायत्रो ब्राह्मणः प्राजापत्यो बृहन्निति (ब्रह्मचारिणश्चतुर्विधाः)	सामर. २७
गाभिर्जुष्टमयुजो निषिकं तवेन्द्र-विष्णोरनु संचरेम । नाकस्य पृष्ठमभि संवसामो वैष्णवी-		गायत्र्यहंसावित्र्यहं, त्रिष्टुब्जगत्यनुष्टुप् चाहं, छन्दोऽहं, गार्हपत्यो दक्षि-णाग्निराहवनीयोऽहं सत्योऽहम्	आश्रमो. १
लोक इह मादयन्ताम्	वनदु. १२०	गायत्र्या अक्षमालायां सायं प्रातः शतं जपेत् । चतुर्णां खलु वेदानां समग्रं लभते फलम्	अ. शिरः. १
गामाविश्य च भूतानि	भ. गी. १५।१३	गायत्र्या गायत्रीछन्दः, विश्वामित्रऋषिः सविता देवताऽग्निर्मुखं, ब्रह्मा शिरः, विष्णुर्हृदयं, रुद्रः शिखा, पृथिवी योनिः	सन्ध्यो. १४
गायत्रमन्वेव गायत्रीमन्वेव त्वा सर्व-रूपमिमं कृत्वा हिं कुर्वन्ति ।	शौनको. २।२	गायत्र्या लोकाः (भवन्ति) [अ. शिरः. ३।१५ +	महाना. ११।७
गायत्रं छन्दं परमात्मं स्वरूपं	महाना. ११।५	गायत्र्या शतसहस्रं जप्तं भवति	बटुको. २७
गायत्रं प्रातः सवनं	छान्दो. ३।१६।१	गायत्र्याः षष्टिसहस्राणि जप्तानि भवन्ति (तत्तदुपनिषत्पठनेन) [अ. शिरः. ३।१६ + चतुर्वे. ७	
गायत्रं हि छन्दः, गायत्री वै देवा-नामेकाक्षरा श्वेतवर्णा व्याख्याता	२ प्रणवो. १८	गायत्र्याः सावित्र्यभवत् । सावित्र्याः सरस्वत्यभवत् । सरस्वत्याः सर्वे वेदा अभवन्	दत्तात्रे. ३।१
गायत्री कत्यक्षरा कतिपदा किंवा-ऽस्या गोत्रं किं वाऽस्या रूपं कीदृशं तस्याः शरीरं भवति	सन्ध्यो. १९	गायत्र्यैकपदी द्विपदी त्रिपदी चतुष्पद्यपदसि, न हि पद्यसे	गायत्रीर. १
गायत्री चतुर्विंशत्यक्षरा त्रिपदा षट्कुक्षिः पंचशीर्षा..	महाना. ११।७	गायत्र्यैकपदी द्विपदी त्रिपदी चतुष्पद्यपदा सा नहि पद्यते	बृह. ५।१४।७
गायत्री छन्दसामहम्	भ. गी. १०।२५		
गायत्री छन्दसां मातेदं ब्रह्म जुषस्व मे	महाना. ११।६		
गायत्री त्रिष्टुप् जगत्यनुष्टुप् पंक्ति-र्बृहत्युष्णिगदितिरिति त्रिरा-वृत्तेन छंदांसि प्रतिपाद्यन्ते	गायत्रीर. ८		

गार्गि मातिप्राक्षीर्मा ते मूर्धा व्यपप्त-		गुणकर्मविभागशः	भ.गी. ४।१३
दनतिप्रभ्यांवैदेवतामतिपृच्छसि	बृह. ३।६।१	गुणतस्त्रिविधं शृणु	भ.गी. १।८।२९
गार्ग्यो ह वै बालाकिरनूचानः		गुणत्रयमयी रज्जुं सुहृदामात्मबन्धि-	
संस्पृष्ट आस	कौ.उ. ४।१	नीम् । अमनस्कधुरेणैव छित्त्वा	
गार्हपत्यदक्षिणाग्न्याहवनीयेष्वरणि-		मोक्षमवाप्नुयात्	अमन. २।८७
देशाद्भस्ममुष्टिं पिबेदित्येके	कठरु. ३	गुणत्रयमसद्विद्धि ब्रह्मं सत्यात्मकः	
(अथ)गार्हपत्यो दक्षिणाग्निराहव-		शुचिः । श्रुतं सर्वमसद्विद्धि वेदं	
नीयइतिमुखवत्येषाँङ्कारस्यमूर्तिः मैत्रा. ६।५		सर्वमसत्सदा ।.. ब्रह्मं सत्य-	
गार्हपत्यो दक्षिणाग्निराहवनीयोऽहं		चिदात्मकः	ते.विं. ३।४९
सत्योऽहं गौरहं गौर्यहमृगहं		गुणत्रयमिदं धेनुर्विद्याऽभूद्गोमयं	
यजुरहं सामाहमथर्वाङ्गिरसोऽहं..		शुभम् । मूत्रं चोपनिषत्प्रोक्तं	
यो मां वेद स सर्वान् देवान्वेद		कुर्याद्भस्म ततः परम्	बृ. जा. ३।२
सर्वाश्च वेदान्	अ.शिरः. १।१	गुणत्रययुक्तं कारणं (शरीरं)	यो. चू. ७२
गार्हपत्योहवाणोऽपानोऽन्यानोऽन्वा-		गुणत्रयाश्रया विद्या सा विद्या च	
हार्यपचनो यद्गार्हपत्यात्प्रणीयते,		तद्वाश्रया । गुणत्रयमिदं धेनु-	
प्रणयनादाहवनीयः प्राणः	प्रश्नो. ४।३	र्विद्याऽभूद्गोमयं शुभम् । ...	
गावउद्रीथोश्वाःप्रतिहारःपुरुषोनिधनं	छान्दो. २।१८।१	कुर्याद्भस्म ततः परम्	बृ. जा. ३।१
गावो भगो गाव इति प्राशयेत्तर्पणं		गुणप्रवृद्धा विषयप्रवालाः	भ. गी. १।५।२
जलम् । उपोष्य च चतुर्दश्यां		गुणवद्धस्तथा जीवः प्राणापानेन	
कृष्णे शुद्धेऽथवा व्रती	बृ. जा. ३।४	कर्षति । प्राणापानवशो जीवो	
गावो ह जज्ञिरे तस्मात् [वा.सं. ३।१।८+ चित्त्यु. १२।५		ह्यथश्चोर्ध्वं च गच्छति	यो. चू. २९
[+ऋ. अ. ४।८।१८=	मं. १०।९०।९	गुणवान्भवति, अगुणवान् भवति,	
गावो हिरण्यं धनमन्नपानं		द्वैतो भवति, अद्वैतो भवति	ग. शो. २।२
सर्वेषाँ प्रियै स्वाहा	महाना. १।४।५	गुणःप्रकृतिभेदवशादध्यवसायात्म-	
गां च योऽव्यभिचारेण	भ.गी. १।४।२६	बन्धमुपगतोऽध्यवसायस्य	
गिरति ह वै द्विषन्तं पाप्मानं		दोषक्षयाद्विमोक्षः	मैत्रा. ६।३०
आतृव्यं पराऽस्य द्विषन् पाप्मा		गुणा इति गुणविदस्तत्त्वानीति	
आतृव्यो भवति	१ऐत. १।८।२	च तद्विदः	वैतथ्य. २०
गिरामस्येकमक्षरम्	भ.गी. १०।२५	गुणा गुणेषु वर्तन्ते	भ. गी. ३।२८
गिरांमौनंतुबालानामयुक्तं ब्रह्मवादिनाम्	ते.विं. १।२२	गुणातीतः स उच्यते	भ.गी. १।४।२५
गिरिकन्दरेषु वसेदेक एव द्वौ वाचरेत् ।		गुणानेतानतीत्य त्रीन्	भ.गी. १।४।२०
ग्रामं त्रिभिर्नगरं चतुर्भिर्ग्राम-		गुणान्वयो यः फलकर्मकर्ता कृतस्य	
मित्येकश्चरेत् (यतिः)	ना.प. ७।२	तस्यैव नचोपभोक्ता । स विश्व-	
गुञ्जापुञ्जादि दृष्टे नान्यारोपित-		रूपस्त्रिगुणस्त्रिवर्त्मा प्राणाधिपः	
वह्निना । नान्यारोपितसंसारधर्मा..	१अवधू. १५	सञ्चरति स्वकर्मभिः [श्वेता. ५।७+ भवसं. २।२३	
गुडाकेशः परंतपः	भ.गी. २।९	गुणा मे वै न संशयः (गणेशस्य)	ग. शो. ४।९
गुडाकेशेन भारत	भ.गी. १।२४	गुणा वर्तन्त इत्येव	भ. गी. १।४।२३
गुणकर्मविभागयोः	भ.गी. ३।२८		

गुणांश्च सर्वान् विनियोजयेद्यः	श्वेता. ५।९	गुदात्तुद्वयगुलादूर्ध्वं मेढ्रात्तु द्वयंगुला-	
गुणाः प्रकृतिसम्भवाः	भ. गी. १४।५	दधः । देहमध्यः.. अनुजानीहि..	जा.द. ४।२।३
गुणेभ्यश्च परं वेत्ति	भ. गी. १४।१९	गुदाद्वयङ्कुलादूर्ध्वं मेढ्राद्वयंगुलादधो	
गुणेशं मां सञ्चिन्त्य राजस(ब्रह्मन्)		देहमध्यं मनुष्याणां भवति	शाण्डि. १।४।४
त्वं जगत्कुरु	ग. शो. ४।९	गुरुणा चोपदिष्टोऽपि तत्र सम्बन्ध-	
गुणैरेभ्यं सम्पाद्य महास्थूलं महा-		वर्जितः । वेदोक्तेनैव मार्गेण	
सूक्ष्मे महासूक्ष्मं महाकारणे च		मंत्राभ्यासो जपः स्मृतः	जा.द. २।११
संहृत्य मात्राभिरोतानुज्ञात्रनु-		गुरुणा दत्तमेतदन्नं परब्रह्म	रुद्रोप. ३
ज्ञाविकल्परूपं चिन्तयन् प्रसेत्	नृसिंहो. ३।४	गुरुणा दर्शिते तत्त्वे दर्शनात्तन्मयो	
गुणैर्यो न विचाल्यते	भ. गी. १४।२३	भवेत् । विमुक्तं मन्येतात्मानं..	अमन. २।४५
गुणैः कर्माणि सर्वशः	भ. गी. ३।२७	गुरुणाऽपि विचाल्यते	भ. गी. ६।२२
गुणो बुद्धिरहङ्कारस्तन्मात्राणीन्द्रि-		गुरुतत्त्वगमनात्पूतो भवति	ना. उ. ३।१
याणि च । भूतानि च चतुर्विंश-		गुरुदेवात्परं नास्तितस्मात्तत्पूजयेत्सदा	अमन. २।४२
दिति पाशाः प्रकीर्तिताः	शिवो. १।११	गुरुभक्तिः सत्यमार्गानुरक्तिः सुखागत-	
गुणौ वैस्तृप्यमानः कलुषीकृतश्चास्थिर-		वस्त्वनुभवश्च तद्वस्त्वनुभवेन तुष्टि-	
श्च लो.. सस्पृहो.. निबन्धात्या-		निस्सङ्गता... वैराग्यभावश्च	
त्मनाऽऽत्मानं, जालेनेव खचरः...	मैत्रा. ३।२	नियमाः	मं. ब्रा. १।१
गुदमाकुञ्च्य यत्नेन मूलशक्तिं		गुरुभक्तिं सदा कुर्याच्छ्रेयसे भूयसे	
प्रपूजयेत् । नाभौलिङ्गस्यमध्ये		नरः । गुरुरेव हरिः साक्षान्नान्य	
तु उज्ज्वानाख्यं च बन्धयेत्	यो. शि. ५।३७	इत्यब्रवीच्छ्रुतिः	ब्र. वि. ३०
गुदमेढ्रान्तरालस्थं मूलाधारं		गुरुभक्त्या लभेज्ज्ञानं ज्ञानान्मुक्ति-	
त्रिकोणगम् । शिवस्य जीव-		मवाप्नुयात्	शिवो. ७।७४
रूपस्य स्थानं तद्धि प्रचक्षते	वराहो. ५।९०	गुरुभैषज्यसिद्धयर्थमपि गच्छेद्रसा-	
[+यो. शि. १।१६८+५।५		तलम् । यदादिशेद्रुरुः किञ्चि-	
गुदमेढ्रोऽजानूदरवृषणकटिजंघा-		तत्कुर्याद्विचारतः	शिवो. ७।२९
नाभिगुदाग्न्यगारेष्वपानः		गुरुमुखात्तत्त्वमसीति महावाक्यं	
सञ्चरति	शाण्डि. १।४।७	प्रणवपूर्वकमुपलभ्य.. निर्ममो-	
गुदयोनि समायुक्त आकुञ्चत्येक-		ऽध्यात्मनिष्ठः.. शरीरसन्धार-	
कालतः । अपानमूर्ध्वगं कृत्वा		णार्थ.. भैक्षमाणो.. ब्रह्मभूयाय	
समानोऽन्ने नियोजयेत्	वराहो. ५।३८	भवति	प. हं. प. ६
गुदस्य पृष्ठभागेऽस्मिन् वीणादण्डः		गुरुरप्येवंविच्छुचौ देशे पुण्यनक्षत्रे	
स देहभृत् । दीर्घास्थिदेहपर्यन्तं		प्राणानायम्य पुरुषं ध्यायन्..	
ब्रह्मनाडीति कथ्यते	यो. शि. ६।८	शिष्याय.. पुरुषसूक्तार्थमुपदि-	
गुदस्य पृष्ठभागे वीणादण्डाश्रिता		शेद्धिद्वान्	मुद्रलो. ५।१
मूर्धपर्यन्तं ब्रह्मरन्ध्रे विज्ञेयाव्यक्ता		गुरुरहं, आचार्योऽहं, आगमोऽहम्	अद्वै. भा. २
सूक्ष्मा वैष्णवी भवति	शाण्डि. १।४।६	गुरुरेव परं धनम् [अद्वयता. १२	+द्वयो. ६
गुदं नियम्य गुल्फाभ्यां व्युत्क्रमेण		गुरुरेव परं ब्रह्म गुरुरेव परा गतिः	अद्वयता. ११
समाहितः । योगासनं भवेदेतत्..	त्रि. ब्रा. २।३८	गुरुरेव परा विद्या [द्वयोप. ६+	अद्वयता. ११

गुरुरेव परः कामो गुरुरेव परायणः ।

यस्मात्तदुपदेशाऽसौ तस्माद्गुरु-

तरो गुरुः

द्वयोप. ७

गुरुरेव परा काष्ठा

अद्वयता. १२

गुरुरेव परा गतिः [शाट्याय. ३६+

अद्वयता. ११

गुरुरेव परायणम्

अद्वयता. ११

गुरुरेव परा विद्या गुरुरेव परं धनम्

द्वयोप. ६

गुरुरेव परो धर्मो गुरुरेव परा गतिः

शाट्याय. ३६

गुरुरेव पिता माता गुरुरेव परः शिवः

शिवो. ७।३८

गुरुरेव हरिः साक्षान्नान्यइत्यब्रवीच्छ्रुतिः

ब्र.वि. ३१

गुरुरेव विधः श्रीमान्नित्यं तिष्ठेत्

समाहितः

शिवो. ७।४५

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवः सदाशिवः ।

न गुरोरधिकः कश्चित् त्रिषु लोकेषु..

यो.शि. ५।५६

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।

गुरुदेवात्परं नास्ति तस्मात्तं पूजयेत्..

अमन. २।४२

गुरुवक्त्रात्सुलभ्येत प्रत्यक्षं सर्वतो मुखम्

ब्र. वि. ३४

गुरुवद्गुरुभार्यायां तत्पुत्रेषु च वर्तनम्

पैङ्गलो. ४।८

गुरुवाक्यसमाभिन्ने ब्रह्मज्ञानं प्रकाशते ।

कर्णधारं गुरुं प्राप्य तद्वाक्यं

पुलकवद्बुद्धम् । अभ्यासवासनाशक्त्या

तरन्ति भवसागरम्

यो.शि. ६।७८

गुरुवाक्यसमाभिन्ने ब्रह्मज्ञानं स्फुटी भवेत्

योगकु. ३।१७

गुरुवाक्यसमुद्भूतस्वानुभूत्यादि-

शुद्धया । यस्याभ्यासेन

तेनात्मा सततं चावलोक्यते

महो. ४।२६

गुरुवाक्यात्सुषुम्नायां विपरीतो भवे-

ज्जपः । सोऽहं सोऽहमिति प्रोक्तो

मंत्रयोगः स उच्यते

यो.शि. १।१३

गुरुशास्त्रोक्तभावेन भिक्षोर्भैक्षं

विधीयते

मैत्रे. २।१०

गुरुशास्त्रोक्तमार्गेण स्वानुभूत्या च

चिद्धने । ब्रह्मैवाहमिति ज्ञात्वा

वीतशोको भवेन्मुनिः

महो. २।२५

गुरुशिष्यमसद्विद्धि गुरोर्मित्रमस-

त्ततः । यद्विषयं तदसद्विद्धि न

मां विद्धि तथाविधम्

ते.वि. ३।५२

गुरुशिष्यशास्त्रादिविनिर्मुक्तः

सर्वसंसारं विस्तृज्य चामो-

हितः परित्राट्...

ना.प. १।२२

गुरुशिष्यादिभेदेन ब्रह्मैव प्रति-

भासते । ब्रह्मैव केवलं शुद्धं

विद्यते तत्त्वदर्शने

२ आत्मो. ३

गुरुशुश्रूषानिरतः पितृमातृविधेयः

वेदान्तश्रवणं कुर्वन्योगं समारभेत्

शाण्डि. १।५।१

गुरुसम्भवात्मकं लिङ्गं प्रगुरोः

लिङ्गोप. २

गुरुस्त्वं जनकस्त्वं सर्वविद्यारहस्यज्ञः

सर्वज्ञस्त्वमतो मत्तो मद्विष्टं रहस्यं

...त्वद्विना वक्तुं कः समर्थः

ना.प. २।१

गुरुः शिव एव लिङ्गं उभयोर्मिश्र-

प्रकाशत्वात्

रुद्रोप. ३

गुरुणां च हिते युक्तस्तत्र संवत्सरं

वसेत् । नियमेष्वप्रमत्तस्तु...

ना.प. ६।३२

गुरुणां सर्वज्ञानिनां गुरुणादत्तमेत-

दन्नं परब्रह्म

रुद्रोप. ३

गुरुनहत्वा हि महानुभावान्

भ. गी. २।५

गुरुपदिष्टमार्गेण ध्यायन्..मत्सायुज्यं

द्विजः सम्यग्भजेद्भ्रमरकीटवत्

मुक्तिको. १।२४

गुरुपदिष्टमार्गेण ध्यायन्नाममन-

न्यधीः ।..गोब्राह्मणसमीपतः

रामर. ४।४

गुरुपदेशश्रवणाच्छिष्यस्तत्त्वमयो

भवेत् । तस्मादुपासितात्सम्यक्

सहजं प्राप्यते गुरोः

अमन. २।४६

(तथा) गुरुपदेशेन विना कल्प-

कोटिभिस्तत्त्वज्ञानं न विद्यते ।

त्रि.म. ना. ५।४

गुरोर्गुरुस्तयोः पूज्यः स्वगुरुश्च

तदाज्ञया

शिवो. ७।२३

गुरोर्न खण्डयेदाज्ञामपि प्राणान्

परित्यजेत् । कृत्वाऽज्ञां प्राप्नु-

यान्मुक्तिं लङ्घयन्नरकं व्रजेत्

शिवो. ७।२८

गुरोर्निन्दापवादं च श्रुत्वा कर्णौ

पिघापयेत् । अन्यत्र नैव सर्पेत्तु

निगृहीयादुपायतः

शिवो. ७।३६

गुरौ द्वैतमवश्यं कार्यम्, यतो न

तस्मादन्यत्

स्वसंवे. ४

गुर्वर्थं भ्राममुपेत्य ध्रुवशीलोऽष्टा
 मास्येकाकी चरेद्वावेवाचरेत् प. हं. प. ७
 गुर्वाज्ञया कर्म कृत्वा तत्समाप्तौ
 निवेदयेत् । कृत्वा च नैत्यकं
 सर्वमवीयीताज्ञया गुरोः शिवो. ७।२५।
 गुरुं च शिववद्भक्त्या नमस्कारेण
 पूजयेत् । कृताञ्जलिस्त्रिसन्ध्यं च
 भूमिविन्यस्तमस्तकः शिवो. ७।५
 गुरुः शिवो देवः, गुरुः शिवएवलिङ्गम् रुद्रोप. ३
 गुरुः साक्षादादिनारायणः पुरुषः त्रि. म. ना. ८।६
 गुल्फौ च वृषणस्याधः सीवन्नुभय-
 पार्श्वयोः ।... भद्रासनं भवेत् त्रि. ब्रा. २।४५
 गुल्फौ तु वृषणस्याधः सीवन्त्याः
 पार्श्वयोः क्षिपेत् [जा. द. ३।७+ शांडि. १।३।८
 गुह्यद्वस्त्वन्धकारः स्याद्गुह्यद्वस्तन्नि-
 रोधकः । अन्धकारनिरोधित्वा-
 दुरुरित्यभिधीयते [द्वयो. ५+ अद्वयता. १०
 गुहाग्रन्थिभ्यो विमुक्तोऽमृतोभवति मुण्ड. ३।२।९
 गुहायां निहितं साक्षादक्षरं वेद
 चेन्नरः । छित्त्वाऽविद्यामहा-
 ग्रन्थि शिवं गच्छेत्सनातनम् ।
 तदेतदमृतं सत्यं.. रुद्रह. ३६
 गुहाशया निहिताः सप्त सप्त मुण्ड. २।१।८
 गुहाहितं गह्वरेष्ठं पुराणम् । अध्यात्म-
 योगाधिगमेन देवं मत्वा धीरो हर्ष-
 शोकौ जहाति कठो. २।१२
 गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तं यो भूतेभि-
 र्व्यपश्यत । एतद्वै तत् कठो. ४।६
 गुहां प्रविश्य तिष्ठन्ती या
 भूतेभिर्व्यजायत । कठो. ४।७
 गुहां प्रविष्टौ परमे परार्थे । छायातपौ
 ब्रह्मविदो वदन्ति पञ्चाग्नयो
 ये च त्रिणाचिकेताः कठो. ३।१
 गुह्यमध्यात्मसंज्ञितम् भ.गी. १।१।१
 गुह्यं ब्रह्म सनातनम् । यथा च
 मरणं प्राप्य आत्मा भवति
 गौतम । योनिमध्ये प्रपद्यन्ते
 शरीरत्वाय देहिनः कठो. ५।६, ७

गुह्या एवादेशा मधुकृतो ब्रह्मैव
 पुच्छं ता अमृता आपः छां. उ. ३।५।१
 गुह्याच्छादकं कौपीनमोमिति
 (गृहीत्वा).. कृतार्थोऽहमिति
 मत्वा स्वाश्रमाचारपरो भवेत् ना. प. ४।५०
 गुह्याद्गुह्यतरं मया भ.गी. १।८।६३
 गुह्याद्गुह्यतरा विद्या न देया यस्य
 कस्यचित् । एतज्ज्ञानी
 वसेद्यत्र स देशः पुण्यभाजनम् अमन. २।१२
 गुह्याद्गुह्यपरमेषानप्राकृतायोपदेष्टव्या महावा. १
 गुह्योपनिषदित्येषा गोप्याद्गोप्यतरा
 सदा । चतुर्भ्यश्चापि वेदेभ्य
 एकीकृत्यात्र योजिता गुह्यका. ७७
 गुह्योऽहमरण्योऽहमक्षरमहंक्षरमहं.. अ. शिरः. १।१
 गृह्यर्माश्रितोविद्वानज्ञातचरितंचरेत् ।
 तं दृष्ट्वा शान्तमनसं स्पृहयन्ति
 दिवौकसः ना. प. ४।३५
 गृहत्वेन हि काष्ठानि खड्गत्वेनैव
 लोहता । तद्वदात्मनि देहत्वं
 पश्यत्यज्ञानयोगतः यो. शि. ४।२४
 गृहस्थशतमेकमेकेन वानप्रस्थेन
 तत्समं, वानप्रस्थशतमेकमेकेन
 यतिना तत्समम् नृ. पू. ५।१६
 गृहस्था अपि चतुर्विधा भवन्ति
 वार्ताकवृत्तयः शालीनवृत्तयो
 यायावरा घोरसन्न्यासिकाश्चेति आश्रमो. २
 गृहस्थानां निर्मला विभूतिः, तप-
 स्विभिः सर्वभस्म धार्यम् रुद्रोप. १
 गृहस्थो ब्रह्मचारी च वानप्रस्थश्च
 भिक्षुकः । यत्र यत्र स्थितो ज्ञानी.. ब्र. वि. ४९
 गृहस्थो ब्रह्मचारी वा वानप्रस्थो वा
 वपवीतं भूमावप्सु वा विसृजेत् आरुणि. २
 गृहस्थो ललाटादिस्थलेष्वनामिका-
 ङ्गुल्या विष्णुगायत्र्या... धारयेत् गोपीचं. ४
 गृहं गृहपतिरिव देही देहान्ते परमा-
 त्मानं प्रविशति हयग्री. ६

गृहाङ्गनी भूत्वा प्रव्रजेत् । यदि वेत- रथा ब्रह्मचर्यादेव प्रव्रजेद्गृहाद्वा वनाद्वा [ना.प.३।७७+याज्ञ.१+ प. हं. प.१ गृहाभिमानेन गृहस्थ इव शरीरे जीवः संचरति ना.प. ६।४ गृहीतवृष्णाश्वरीवासनाजालमा- ततम् । संसारवारिप्रसृतं चिन्ता- तन्तुभिराततम् । अनया तीक्ष्णया तात छिन्धि बुद्धिशलाकया महो.६।३१ गृहीतं चापि यत्किञ्चित्प्रतिबुद्धो न पश्यति (स्वप्ने) अ.शां. ३५ गृहीता वाग्गृहीतं चक्षुर्गृहीतं श्रोत्रं गृहीतं मनः । स यत्रैतेस्वप्राया- चरति ते हास्य लोकास्तदुतेव.. बृह.२।१।१७ गृहीत्वाऽष्टोत्तरशतं ये पठन्ति... प्रारब्धक्षयपर्यंतं जीवन्मुक्ता भवन्ति ते मुक्तिको.१।४२ गृहीतवैतानि संयाति भ.गी.१५।८ गृही पुत्रपौत्रमैश्वर्यवान्भवति ना.उ.ता.३।१ गृही भूत्वा वनी भवेत्, वनी भूत्वा प्रव्रजेत्, यदि वेतरथा ब्रह्म- चर्यादेव प्रव्रजेद्गृहाद्वा वनाद्वा जावा. ४ गृह्यमाणे घटे यद्वन्मृत्तिका भाति वै बलात् । वीक्ष्यमाणे प्रपञ्चे तु ब्रह्मैवाभाति... यो.शि.४।१९ गोअश्वमिह महिमेत्याचक्षते हस्तिहिरण्यं दासभार्यं क्षेत्राण्यायतनानीति छान्दो.७।२४।२ गोअश्वानां दासीनां प्रवारणां परिधानस्य मा नो भवान् बहोरनन्तस्या..भ्यवदान्योऽभूत् बृह.६।२।७ गोकुलं वनवैकुण्ठंतापसास्तत्र ते द्रुमाः कृष्णो.९ गोकुलाढ्ये माथुरमण्डलेगोविन्दोऽपि निर्गुणः सगुणो निराकारः साकारो निरीहः ..विराजते राधोप.१।४ गोकुलोऽयमग्नेः संयोगादेवाभाति सामर.३२ गोदोहदोहनं यावत्सकाले ह्यचरं स्थितम् । धारणां धारयेद्योगी नित्यमध्यात्मचिन्तकः योगो. २७	गोदोहमात्रमाकाङ्क्षेन्निष्क्रान्तो न पुनर्व्रजेत् । (भिक्षार्थी यतिः) १सं. सो.२।६१ गोपगोपीगवावीतं सुरद्रुमतलाश्रितं । ..चिन्तयंश्चेतसा कृष्णं मुक्तो भवति संसृतेः गो. पू. १।६ गोपरूपो हरिः साक्षान्मायाविग्रह- धारणः । दुर्बोधं कुहकं तस्य मायया मोहितं जगत् कृष्णो. १० गोपालसदृशं शीर्षं नापि मध्ये न चाप्यधः । ब्रह्मपुच्छं प्रतिष्ठेति.. १अवधू. ४ गोपालं सानुजं कृष्णं रुक्मिण्या सह तत्परम् गोपालो. २।८ गोपालोऽहमजो नित्यः प्रद्युम्नो- ऽहं सनातनः । रामोऽहं.. गोपालो. २।८ आत्मानं चार्चयेद्बुधः गोपीचन्दनखण्डं तु चक्राकारं सुलक्षणम् । विष्णुरूपमिदं पुण्यं.. गोपीचं. २६ गोपीचन्दनज्ञानस्य चाश्वमेधसमं फलम् ।..नशुद्धिर्गोपिचन्दनात् गोपीचं. २० गोपीचन्दनपङ्केन ललाटे यस्तु लेपयेत् । एकद्वि त्रिदण्डी वा स वै मोक्षं समश्नुते गोपीचं. ९ गोपीचन्दन पापघ्नं विष्णुदेहसमु- द्भव । चक्राङ्कितं नमस्तुभ्यं धारणान्मुक्तिदो भव[वासुदे.३+ गोपीचं. २ गोपीचन्दनमायुष्यं..कामदं मोक्षदं चैव इत्येवं मुनयोऽब्रुवन् गोपीचं. १८ गोपीचन्दनमित्युक्तं..कृष्णगोपी- जलक्रीडाकुङ्कुमं चंदनैर्युतम् । ..पुनात्यादशमं कुलम् गोपीचं. २५ गोपीचन्दनलिप्ताङ्गं पुरुषं..देवाः सन्मुखास्तमुपासते गोपीचं. १३ गोपीचन्दनलिप्ताङ्गो व्रतं यस्तु समा- चरेत् । ततः कोटिगुणं पुण्यं.. गोपीचं. १६ गोपीचन्दनलिप्ताङ्गो म्रियते यत्र कुत्रचित् ..देवेन्द्रपदमश्नुते गोपीचं. १२ गोपीचन्दनलिप्ताङ्गो यं यं पश्यति चक्षुषा । तं तं पूतं विजानीया- द्राजमिः सत्कृतो भवेत् गोपीचं. १०
---	---

गोपीचन्दनलिप्ताङ्गः पुरुषो येन पूज्यते.. विष्णुलोके महीयते	गोपीचं. १४	गोलकस्तु यदा देहे क्षीरदण्डेन वा हतः । एतस्मिन्वसते शीघ्रम-विश्रान्तं महाखगः ।	ब्र. वि. १८
गोपीचन्दनलिप्ताङ्गः साक्षाद्विष्णुमयो भवेत्	गोपीचं. १५	गोविन्दं सन्तं बहुधा आराधयन्ति गोविन्दान्मृत्युर्विमेति गोविन्दायविद्महे वासुदेवाय धीमहि । तत्रो नारायणः प्रचोदयात्	गो. पू. २।२ गो. पू. १।१
गोपीचन्दनलिप्ताङ्गैर्जपदानादिकं कृतम् । न्यूनं सम्पूर्णतां याति विधानेन विधानतः	गोपीचं. १७	गोविन्दोदक्षिणेपार्श्वे वामे च मधुसूदनः गोवृत्त्या प्राणसन्धारणं कुर्वन् (परमहंसः) यत्प्राप्तं तेनैव निर्लो-लुपः.. सोऽवधूतः स कृतकृत्यो..	ना. पू. ४।१ विष्णुह. १।१
गोपीचन्दनं धारयेदक्षयपद-माप्नोति (यो विद्वान्)	गोपीचं. ८	गोवृत्त्याभैक्षमाचरन्..शुक्लध्यानपरा-यणः..सञ्ज्यासेन देहत्यागं करोति स परमहंसपरिव्राजको भवति	तुरीया. ३
गोपीजनवल्लभज्ञानेनैतद्विज्ञानं भवति	गो. पू. १।१	गोस्तनादुद्धवं क्षीरं पुनरारोपणे (कृते सति सत्यं) जगत्	प.हं.प.८
गोपीजनवल्लभो भुवनानि दधे स्वाहा-श्रितो जगदेतत्सुरेताः	गो. पू. २।२	गोस्तेय* सुरापानं भ्रूणहत्यां तिलाः शान्ति* शमयन्तु स्वाहा	ते. वि. ६।८१
गोपीत्यक्षरद्वयम्, चन्दनं त्र्यक्षरम्, तस्मादक्षरपञ्चकं य एवंविद्वान् गोपीचन्दनं धारयेदक्षयं पदमाप्नोति	गोपीचं. ८	गौरनाद्यन्तवतीसाजनित्रीभूतभावनी । सा सितासिता च रक्ता च..	महाना. १४।६
गोपीत्यत्र उच्यतां, चन्दनं तु ततः पश्चात्	गोपीचं. ८	गौरवर्णेशानद लेयदाविश्राम्यतेमनः । तदा.. धर्मकीर्तिमतिर्भवेत्	मंत्रिको. ४
गोपीभिः प्रक्षालनाद्गोपीचन्दन-माख्यातं, मदङ्गलेपेन पुण्यं मुक्तिसाधनं भवति [वासुदे०२+	गोपीचं. १	गौरीर्मिमाय सलिलानि तक्षत्येकपदी । द्विपदी सा चतुष्पदी [हयग्री.७+	विश्रामो. ८
गोप्यो गाव ऋचस्तस्य यष्टिका कमलासनः । वंशस्तु भगवान् रुद्रः शृङ्गमिन्द्रः..	कृष्णो. ८	गौरीं वा वरयेत्कन्यां चरेद्वाश्रवणे..	श्रीचक्रो. १
गोप्यो नाम विष्णुपत्न्यस्तासां चन्दनमाह्लादनम्	गोपीचं. ७	गौः ग्मा ज्मा क्ष्मा क्ष्मा क्षोणिः प्रथनं च तरङ्गणां (भवेत्) आस्था नायुषि युज्यते	इतिहा. ९७
गोब्राह्मणपरिव्राणं सकृत्कृत्वा.. मुच्यते पञ्चभिर्घोरैः..पातकैः	शिवो. ७।९९	ग्रन्थमभ्यस्य मेधावी ज्ञानविज्ञान-तत्त्वतः । पलालमिव धान्यार्थी त्यजेद्ग्रन्थमशेषतः [ब्र.वि. १८	सि.वि. ६
गोभिर्जुष्टमयुजो निषिक्तं तवेन्द्र विष्णोरनुसञ्चरेम । नाकस्य पृष्ठमभिसंवसामो वैष्णवी लोक इह मादयन्ताम्	महाना. ६।१९	ग्रन्थान्नैवाभ्यसेद्बहून् । ..नारम्भाना-रमेत्कचित्	महो. ३।११
गोभिर्जुष्टं धनेन ह्यायुषा च बलेन च । प्रजया पशुभिः पुष्कराक्षं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु	२शिवसं. २३	प्रसिष्णु प्रभविष्णु च	ना.प.५।३७
गोमयं खथं ग्राह्यम् (भस्मार्थं) शुभे स्थाने वा पतितमपरित्यज्य..	बृ. जा. ३।१	ग्रस्त इत्युच्यते भ्रान्त्या ह्यज्ञात्वा वस्तुलक्षणम् । तद्वद्देहादिबन्धेभ्यो विमुक्तं ब्रह्मवित्तमम् । पश्यन्ति देहिबन्मूढाः	भ.गी.१३।१७
गोमयंशोधयेद्विद्वान्स्त्रीमभजतु मन्त्रतः	बृ.जा. ६।८		२आत्मो. १६

ग्रहणाग्राहकाभासं विज्ञानरूप-
न्दितं तथा

अ.शां.४७

ग्रहणाज्जागरितवत्तद्धेतुः स्वप्न
इष्यते । तद्धेतुत्वाच्च तस्यैव

सज्जागरितमिष्यते

अ.शां. ३७

ग्रहणे विषुवे चैवमयने.. रुद्धाक्षधारणा-

स्सद्यः सर्वपापैः प्रमुच्यते

रु. जा. ४१

ग्रहमण्डल-भूतमण्डल-प्रेतपिशाच-

मण्डलसर्वोच्चाटनाय अतिभयङ्कर-

ञ्जर.. अमिकापसमारांश्च भेदय..

स्वादय.. ॐ ह्रां ह्रीं हुं फट...स्वाहा लांगूलो. ४

ग्रहो न तत्र नोत्सर्गश्चिन्ता यत्र

न विद्यते । आत्मसंस्थं तदा ज्ञान-

मज्ञातिसमतां गतम्

अद्वैतो. ८

ग्राम एकरात्रं तीर्थे त्रिरात्रं.. नियमा-

नियममुत्सृज्य.. गोवृत्त्या भैक्ष-

माचरन्..शुद्धध्यानपरायणः.. स

परमहंसपरित्राजको भवति

प.हं.प.८

ग्राम एकरात्रं पत्तने पञ्चरात्रं..

अनिकेतः..गिरिकन्दरेषु वसेत्

ना. प. ७१२

ग्रामं भिक्षित्वाऽलब्धोपविशेन्ना-

हमतो दत्तमभ्रीयामू

कौ.उ. २।१।२

ग्रामाच्छ्रोत्रियागारादग्निमाहृत्य

स्वविध्युक्तक्रमेण पूर्ववदग्नि-

माजिघ्रेत्

प.हं.प.४

ग्रामादग्निमाहृत्य पूर्ववदग्निमाग्रापयेत् जा. वा. ४

ग्रामान्तरमभिप्रेत्सुर्गुरोः कुर्यात्

प्रदक्षिणम्

शिवो. ७।८

ग्रामान्ते निर्जने देशे नियतात्मा-

ऽनिकेतनः । पर्यटेस्कीटवद्भूमौ(यतिः) ना. प. ४।१६

ग्रामान्ते वृक्षमूले वा वसेद्देवालयेऽपि

वा । भैक्षेण वर्तयेन्नित्यं..

ना. प. ५।४६

ग्रामारण्यपशुप्लवं..मद्यपानेन यत्पापं

तदप्याशु विनाशयेत्

रामो. ५।१२

ग्रामे मनसा स्वाध्यायमधीयीत....

सहवै. १६

ग्राम्यासु जडचेष्टासु सततं विचि-

कित्सते । नोदाहरति मर्माणि

पुण्यकर्माणि सेवते

अक्षयुप. ८

ग्राहं ग्राहेण भावं भावेन सौम्यं

सौम्येन सूक्ष्मं सूक्ष्मेण असति

तस्मै महाप्रासाय नमः

चतुर्वे. ८

ग्राह्यग्राहकसम्बन्धेक्षीणे शान्तिरुदे-

त्यलम् । ..शान्तिर्मौक्षनामा-

भिधीयते

१सं.सो. २।४६

ग्राह्याभावे मनः (प्रशाम्यति)

प्राणो निश्चलज्ञानसंयुतः । शुद्धे

सत्त्वे परे लीनः..

२ अवधू. ६

ग्रीवा धारापोता (शारीरयज्ञस्य)

ग्रीष्म इध्मः शरद्धविः [चिन्त्यु.१२।३

[=मं.१०।९०।६+

ग्रीष्मः प्रस्तावः, वर्षा उद्गीथः

रत्नानिर्भवति भारत

क्र.अ. ८।४।१८

वा.सं.३१।१४

छांदो. २।१६।३

अ. गी. ४।७

घ

घटत्वेन यथापृथ्वीजलत्वेनमरीचिका ।

..तद्वदात्मनि देहत्वं पश्यत्य-

ज्ञानयोगतः

यो.शि.४।२३

घटनाज्ञा यथा पृथ्वी पटनाज्ञा हि

तन्तवः । जगन्नाम्ना चिदाभाति

सर्वं ब्रह्मैव केवलम्

यो.शि.४।१७

घटमध्यगतो दीपो (घटमध्ये यथा

दीपो) बाह्ये नैव प्रकाशते ।

भिन्ने तस्मिन्घटे चैव दीप-

ज्वाला च भासते । स्वकायं

घटमित्युक्तं... [यो.शि.६।७७+

योगकुं.३।१५

घटमध्ये यथा दीपो निवातं

कुम्भकं विदुः

१यो.त.१४२

घटवद्विविधाकारं भिद्यमानं पुनः पुनः ।

तद्वन्नं (तद्धेतुं) नच जानाति स

जानातिच नित्यज्ञः[अ.वि.१४+ त्रि.ता. ५।१४

घटसम्भृतमाकाशं लीयमाने घटे
यथा । घटो लीयेत नाकाशं
तद्वज्जीवो घटोपमः ब्र.वि. १३
घटसंवृतमाकाशं नीयमाने घटे
यथा । घटो नीयेत नाकाशं... त्रि.ता. १३
घटस्थदीपवच्छादन्तरेव
प्रकाशते (आत्मा) यो.कुं. ३।३२
घटाकाशमठाकाशौ महाकाशे प्रतिष्ठितौ ।
एवं मयि चिदाकाशे जीवेशौ.. वराहो. २।५०
घटाकाशमठाकाशौ यथाऽऽकाश-
प्रभेदतः । कल्पितौ, परमौ जीव-
शिवरूपेण कल्पितौ । तत्त्वतश्च
शिवः साक्षाच्चिजीवश्च स्वतः.. रुद्रह. ४३
घटाकाशमिवात्मानं विलयं वेत्ति
तत्त्वतः । स गच्छति निरालम्बं.. पैङ्गलो. ४।१४
घटाकाशं महाकाश इवात्मानं परा-
त्मनि । विलाप्याखण्डभावेन.. अध्यात्मो. ७
घटादिवच्च सङ्गातैर्जातवेतन्निर्दर्शनम्
घटादिषु प्रलीनेषु घटाकाशादयो यथा ।
आकाशे सम्प्रलीयन्ते तद्वज्जीवा
इहात्मनि अद्वैत. ४
घटावभासको भानुर्घटनाशे
न नश्यति । देहावभासकः
साक्षी देहनाशे न नश्यति आत्मप्र. १९
घटिकार्धलयेनापि शक्तिः सञ्चलते.. अमन. १।४४
घटिकाविंशतिस्तस्माद्वाणाद्ब्रह्मविला-
वधि । व्योमस्थानं नभस्तत्र.. त्रि.प्रा. १४१
घटे नष्टे यथा व्योम व्योमैव भवति
स्वयम् । तथैवोपाधिविलये
ब्रह्मैव ब्रह्मवित्स्वयम् २आत्मो. २२
घटोऽयमिति विज्ञातुं नियमः कोन्वपेक्षते २आत्मो. ५
घटोलीयेत नाकाशं तद्वज्जीवो घटोपमः ब्र.वि. १३
घनतरभवकारणं तमो यद्वरिदिन-
कृत्प्रभया.. (प्रणश्यति) वराहो. ३।११
घनमुत्सृज्य वा सूक्ष्मे सूक्ष्ममुत्सृज्य
वा घने । रममाणमपि क्षिप्तं मनो
नान्यत्र चालयेत् ना.वि. ३७
घर्मशान्तिः प्रजायेत मुहुर्निद्राचमूर्च्छना अमन. १।३५
घनवासनमेतत्तु चेतः कर्तृत्व-
भावनम् । सर्वदुःखप्रदं तस्मा-
द्वासनां तनुतां व्रजेत् अ.पू. १।३१

घृणिः सूर्य आदित्यो न प्रभावात्यक्षरम्,
मधु क्षरन्ति तद्रसम् वनदु. १२१
घृणिः सूर्य आदित्य आनमो नारा-
यणाय सहस्रारं हुं फट् स्वाहा ना.उ.ता. २।३
घृतमिव पयसि निगूढं भूतेभूते च
वसति विज्ञानम् । सततं मन्थ
यितव्यं मनसा मन्थानभूतेन ब्र.वि. २०
घृतसूपादिसंयुक्तमन्नं नाद्यात्
कदाचन । पात्रमस्य भवेत्पाणिः (यतेः) १सं.सो. २।७६
घृतस्य धारा अभिचाकशीमि महाना. १२।३
[+क्र.अ. ३।८।१० = मं. ४।५।८।५
[वा.सं. १३।३८ +तै.सं. ४।२।९।६
घृतं तेजोमधुमदिन्द्रियं तै.आ. ३।११।८ +चित्त्यु. ११।८
घृतं मिमिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते.. महाना. ८।७
[+क्र.अ. २।५।२३ = मं. २।३।११ + वा. सं. १७।८८
घृतं श्वमूत्रसहितं मधुस्यात्सुरया
समम् । ..घृतादीन्वर्जयेद्यतिः १सं.सो. २।७५
घृतात्परं मण्डमिवातिसूक्ष्मं ज्ञात्वा
शिवं.. विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं
ज्ञात्वा देवं मुच्यते सर्वपापैः श्वेता. ४।१६
घृतात्परं मण्डमिवाति सूक्ष्मां ज्ञात्वा
काली.. मुच्येत सर्वपापैः गुह्यका. ५९
घृतान्मन्थाविरहितं घृते लीनं घृतं
यथा । ब्रह्मनिष्ठस्तथा योगी.. अमन. १।३१
घोरेण त्वा भृगूणां चक्षुषा प्रेक्षे वनदु. १६०
घोषिणि प्रथमा मात्रा विद्यामात्रा
तथाऽपरा । पतङ्गिनी तृतीया
स्यात् (एतासु १२ मात्रासु मरणे
क्रमेण ब्रह्मप्राप्तिः) ना.वि. ९
घृतोऽपि मधुसूदन भ.गी. १।३५
घ्राणस्य गन्धग्रहणं वचसोवागव्यापारः ना.प. ६।४
घ्राणं च घ्रातव्यं च, रसश्च रसयि-
तव्यं च (सर्वं पर आत्मनि सम्प्रतिष्ठते) प्रश्नो. ४।८
घ्राणं च घ्रातव्यं च नारायणः.. सुबालो. ६।१
सर्वं नारायणः सुबालो. ६।१
घ्रातव्यमेवाप्येति यो घ्रातव्यमेवा-
स्तमेति.. विज्ञानमेवाप्येति
तद्वज्जीवमभयमशोकमनंतर्बीज-
मेवाप्येति सुबालो. ९।३

च

चक्रतुण्डाय धीमहि तीक्ष्णदंष्ट्राय
 धीमहि महाना. ६।११
 चक्रं पद्मासनं कूर्मं मयूरं कुक्कुटं
 तथा । वीरासनं स्वस्तिकं च
 भद्रं सिंहासनं तथा । मुक्तासनं
 गोमुखं च.. (आसनानि ११) वराहो. ५।१५
 चक्रं विभर्ति वपुषाऽभितप्तं बलं देवा-
 नाममृतस्य विष्णोः । ..विशन्ति
 यद्यतयो वीतरागाः सुदर्श. ६
 (अथ) चक्राभ्यां यत्रोपाकृते प्रात-
 रनुवाकेन पुरा परिधानीयाया
 ब्रह्मा व्यववदति.. (?) छान्दो. ४।१६।४
 चक्री लिङ्गी च पाषण्डी...द्वित्रिवारेण
 सञ्च्यस्तः.. एते नार्हन्ति सञ्चयासं.. ना. प. ३।४
 चक्रेण रक्षिता मथुरा, तस्मा-
 द्रोपालपुरी गोपालो. १।१६
 चक्षुरङ्गिराः (पुरुषाग्नेः) श्रोत्रं
 विस्फुलिङ्गाः, तस्मिन्नेतस्मि-
 न्नमो देवा अन्नं जुहति बृह. ६।२।१२
 चक्षुरध्वर्युः, मनो ब्रह्मा
 (विद्वद्यज्ञस्य) महाना. १८।१
 चक्षुरसावादित्यश्चन्द्रमा मनो
 दिशः श्रोत्रम् श्वेत. १।५।१
 चक्षुरेस्मात्सर्वाणिरूपाण्यभिविसृजते
 चक्षुषा सर्वाणि रूपाण्याप्नोति कौ. उ. ३।४
 चक्षुरादित्यं (अप्येति मृतस्य) बृह. ३।२।१३
 चक्षुरादीन्द्रियैर्दृष्टं घ्रातं...तस्यैवो-
 क्तिर्भवेत्सत्यं...नान्यथा भवेत् जा. द. १-९
 चक्षुरायत्ता हि पुरुषस्य महती मात्रा मैत्रा. ६।६
 चक्षुरुदक्रामदपश्यन्नभन्निवन्नास्तैव श्वेत. १।४।४
 चक्षुरुद्रीथमुपासाञ्चक्रिरे छान्दो. १।२।४
 (अथ ह) चक्षुरुचुस्त्वं न उद्रायेति
 (देवाः) तथेति तेभ्यश्चक्षु-
 रुदगायत बृह. १।३।४
 चक्षुरेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः, स
 आदित्येन ज्योतिषा भाति छान्दो. ३।१८।५
 चक्षुरेव सम्राडिति होवाच बृह. ४।१।४
 चक्षुरेवाप्येति यच्चक्षुरेवास्तेति सुबालो. ९।२

चक्षुरेवायतनमाकाशः प्रतिष्ठा
 सत्यमित्येनदुपासीत बृह. ४।१।४
 चक्षुरेव सात्माऽमस्तत्साम छान्दो. १।७।२
 चक्षुरेवास्या एकमङ्गमुदूढं तस्य रूपं
 परस्तात् प्रतिविहिता भूतमात्रा कौ. उ. ३।५
 चक्षुर्गात्रम् (प्राणस्य ब्रह्मणः) कौ. उ. २।१
 चक्षुर्वाता दधातु नः [सूर्यो. ६+
 [=मं. १०।१५।८।३ क्र. अ. ८।८।१६
 चक्षुर्नामदेवतावरोधिनीसामेऽमुष्मा-
 दिमवरुन्द्धां तस्यै स्वाहा कौ. उ. २।३
 चक्षुर्नो देवः सविता [क्र. अ. ८।८।१६
 [=मं. १।१५।८।३ सूर्यो. ६
 चक्षुर्मयः श्रोत्रमयः पृथ्वीमयः (आत्मा) बृह. ४।४।५
 चक्षुर्मानुषं वित्तं चक्षुषाहितद्विन्दते बृह. १।४।१७
 चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः [सहवै. १७ क्र. अ. १।८।७=
 [मं. १।११५।१+अथर्व. १३।२।३५
 [वा. सं. ७।४२ तै. सं. १।४।४६।१२
 चक्षुर्मे त्वयि दधानीति पिता कौ. उ. २।१५
 चक्षुर्लोको मनो ज्योतिः, योवैतं पुरुषं
 विद्यात्सर्वस्यात्मनः परायणः
 स वै वेदिता स्यात् बृह. ३।९।१२
 चक्षुर्वाव प्रतिष्ठा छान्दो. ५।१।३
 चक्षुर्वै ग्रहः, स रूपेणातिग्राहेण
 गृहीतश्चक्षुषा हि रूपाणि.. बृह. ३।२।५
 चक्षुर्वै प्रतिष्ठा, चक्षुषा हि समे च
 दुर्गे च प्रतितिष्ठति बृह. ६।१।३
 चक्षुर्वै ह्येतत्पश्यतो हि किं स्यात् बृह. ४।१।४
 चक्षुर्वै यज्ञस्याध्वर्युस्तद्यदिदं चक्षुः
 सोऽसावादित्यः बृह. ३।१।४
 चक्षुर्वै सत्यं, चक्षुर्वै सत्यं बृह. ५।१४।४
 चक्षुर्वै सम्राट् परमं ब्रह्म बृह. ४।१।४
 चक्षुर्हि वै सत्यं, तस्माद्यदिदानीं
 द्वौ विवदमानावेयाताम् गान्यत्र्यु. ३
 चक्षुर्होच्चक्राम तत्संवत्सरं प्रोष्या-
 गत्योवाच कथमशकत महते
 जीवितुमिति बृह. ६।१।९

चक्षुर्होचक्राम तत्.. पर्येत्योवाच
 कथमशक्तते मज्जीवितुमिति छान्दो. ५।१।९
 चक्षुश्च द्रष्टव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 चक्षुश्चैवान्तरे भ्रुवोः भ. गी. ५।२७
 चक्षुष आदित्यः (निरभिद्येत) रपेत. १।४
 चक्षुषश्चक्षुरुत श्रोत्रस्य श्रोत्रं मनसो
 ये मनो विदुः (आत्मानं) बृह. ४।४।१८
 चक्षुषश्चक्षुः (आत्मा) केनो. १।२
 चक्षुषश्चक्षुरस्म्यहं, चिदानन्दमयो... ब्र. वि. ९४
 चक्षुषः साक्षी श्रोत्रस्य साक्षी वाचः
 साक्षी मनसः साक्षी बुद्धेः साक्षी..
 सर्वस्य साक्षी (आत्मा) नृसिंहो. २।२
 चक्षुषा मीयते जगत् इतिहा. ४
 चक्षुषा रूपं श्रोत्रेण शब्दं मनसा
 ध्यानं एकैकं.. प्रज्ञापयन्ति कौ. उ. ३।२
 चक्षुषा वै सन्नादं पश्यन्तमाहु-
 रद्राक्षीरिति बृ. उ. ४।१।४
 चक्षुषा सर्वाणि रूपाण्याप्नोति कौ. उ. ३।४
 चक्षुषा सृष्टौ द्यौश्चादित्यश्च शपेत. १।७।४
 चक्षुषा हि तद्विन्दते (मानुषं वित्तं) बृह. १।४।१७
 चक्षुषा हि रूपाणि पश्यति बृह. ३।२।५
 चक्षुषाहि समेच दुर्मेच प्रति तिष्ठति बृह. ६।१।३
 चक्षुषा ह्ययं मात्राश्चरति मैत्रा. ६।३
 चक्षुषि चित्तसंयमात्सर्वलोकज्ञानं शांति. १।७।६२
 चक्षुषी अन्वयभागौ (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।२
 चक्षुषी चन्द्रसूर्यौ (अक्षरब्रह्मणः) मुंड. २।१।४
 चक्षुषी सूर्याचन्द्रमसौ सन्ध्यो. २३
 चक्षुषे स्वाहा सम्पदे स्वाहेत्यग्नौ
 हुत्वा मन्ये स० सवमधनयति बृह. ६।३।२
 चक्षुषो द्रष्टा श्रोत्रस्य द्रष्टा
 वाचो द्रष्टा (आत्मा) नृसिंहो. २।१
 चक्षुषो रूपग्रहणं, श्रोत्रयोः शब्दग्रहणं ना. प. ६।४
 चक्षुषो रूपं रश्मिः, श्रोत्रस्योष्माणः,
 मनसः स्वराः शपेत. २।५।१
 चक्षुषोर्वै सूर्यः (अजायत) गणेशो. ३।११
 चक्षुष्टो वा मूर्ध्नो वाऽन्येभ्यो वा
 शरीरदेशेभ्यस्तमुत्क्रामन्तं
 प्राणोऽनूत्क्रामति बृह. ४।४।२
 २३

चक्षुष्मते शृण्वते ते ब्रवीमि.. महाना. १३।८
 [+ चित्त्यु. १९।२+ ऋ. अ. ७. ६।२६
 = मं. १०।१८।१+ वा. सं. ३५।७
 [+अथर्व. १२।२।२१ तै. जा. ३।१५।२
 चक्षुष्यः श्रुतो भवति छांदो. ३।१३।७
 चक्षुस्ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा कौ. उ. २।४
 चक्षुस्ते मयि दध इति पुत्रः कौ. उ. २।१५
 चक्षुः परस्ताच्छ्रोत्रमारुन्धे कौ. उ. २।२
 चक्षुः पश्यति रूपाणि श्रोत्रं सर्वं
 शृणोत्यपि । अन्यानि खानि
 सर्वाणि तेनैव प्रेरितानि तु ।
 ...प्रवर्तन्ते पा. ब्र. १४
 चक्षुः पश्यत्सर्वे प्राणा अनुपश्यन्ति कौ. उ. ३।२
 चक्षुः श्रोत्रं क उ देवो युनक्ति केनो. १।१
 चक्षुः श्रोत्रं मनो वाक् त्वक्
 चर्म मांसं स्नावास्थि.. तैत्ति. १।७।१
 चक्षुः श्रोत्रं मनो वाक्प्राणः श्रयन्ते शपेत. १।४।३
 चक्षुः श्रोत्रं स्पर्शनं च रसनं घ्राण-
 मेव च । बुद्धीन्द्रियाणि जानी-
 यात्पञ्च भवसं. २।१६
 चक्षुः श्रोत्रे शब्दोपलब्धौ, त्वक्स्पर्शौ.. गर्भो. १
 चक्षुः सर्वे रूपैः सहाप्येति
 (पुरुषं) [कौ. उ. ३।३+ ४।१९
 चक्षुरोगाः सर्वतो नश्यन्ति चाक्षुषो. १
 चक्षोः सूर्योऽजायत [सुबालो. १।५+ चित्त्यु. १२।६
 [ऋ. अ. ८।४।१९=मं. १०।१८।१३ वा. सं. ३१।१२
 चक्षुः शब्दं मनो धर्मो विहेर्धर्मो यथोष्णता सहो. ४।९९
 चक्षुः शब्दत्वात् स्थिति स्थिराम् भ. गी. ६।३३
 चक्षुः शब्दं हि मनः कृष्ण भ. गी. ६।३४
 चतस्रश्चतस्रो व्याहृतयः, ता यो
 वेद स वेद ब्रह्म तैत्ति. १।५।८
 चतुरङ्गुलमुत्सेधं चतुरङ्गुलमायतम् । .
 तत्रैव नाडीचक्रः तु... वराहो. ५।२१
 चतुरङ्गुलवेष्टनमिव घण्णवतितत्त्वानि
 तन्तुवद्विभज्य परब्र. ४
 चतुरात्मेश्वरः प्राज्ञस्तृतीयः पादसंज्ञितः ना. प. ८।१६
 चतुरो मासान् ध्रुवशीलतः स्यात्स
 यावत्सुप्तोऽन्तरात्मा पुरुषो विश्व-
 रूपः (यतिः) शाट्वाय. २०

चतुरोवेदानधीयीत सर्वशास्त्रमयं
विदुः। इतिहासपुराणानांतन्मे
मनः शिवसङ्कल्पमस्तु २शिवसं. २७
चतुरौदुम्बरो भवत्यौदुम्बरः सुवः बृह. ६।३।१३
चतुर्जालं पद्मकोशं यं मृत्युर्नाव-
पश्यति। तं प्रपद्ये.. सहवै. २३
चतुर्णामपि वेदानां यथोपनिषदः
शिरः।. इयं रहस्योपनिषत्तथा शुकर. १।१५
चतुर्थश्चतुरात्माऽपि सच्चिदेकरसो
ह्यहम्। तुरीयावसितत्वाच्च .. ना.प. ८।१९
चतुर्थं हृदये चक्रं विज्ञेयं तदयो-
मुखम्। ज्योतीरूपं च तन्मध्ये
हंसं ध्यायेत्प्रयत्नतः योगरा. १०,११
चतुर्थाश्रमः सन्न्यासः पञ्चमो
लिङ्गधारणम् लिङ्गोप. १
चतुर्थी स्वप्न इत्युक्ता (भूमिका)
स्वप्नाभं तत्र वै जगत् अ.पू. ५।८७
(ॐ)चतुर्थे दक्षिणाम्नायः शृङ्गेरीमठः... मठाम्ना. ६
चतुर्थेधामनि शिवशक्त्याख्यं वाग्भवम् त्रि. ता. १।१६
चतुर्थेन तु पिण्डेन अस्थिमज्जा
प्रजायते पिंडो ५
चतुर्थे मासे गुल्फ-जठर-कटि-
प्रदेशा भवन्ति (गर्भस्थ) गर्भो. ३
चतुर्थोदात्ततमान् स्वरान्
व्यन्तरानुदूहन्ति संहितो. ३।१
चतुर्थ्योऽनुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपाः
(प्रणवमात्राः) नृसिंहो. ३।१
चतुर्दशकरणोपरमाद्विशेषविज्ञाना-
भावाद्यद्वाशब्दादीन्नोपलभते
तदात्मनः सुषुप्तम् सर्वसारो. ३
चतुर्दशदिनान्ते च लयस्थो यदि
तिष्ठति। अणिमाद्यष्टसिद्धिः
स्यादणुत्वं प्राप्यते यथा अमन. १।६४
चतुर्दशमुखं चाक्षं रुद्रनेत्रसमुद्भवम्।
सर्वव्याधिहरं चैव... रु. जा. ३९
चतुर्दलं स्यादाधारं स्वाधिष्ठानं
च षड्दलम्। यो.चू. ४
चतुर्दृष्टिनिरोधेऽग्नैः सूर्यो नास्तीति
मन्यते। तथा..ब्रह्मनास्तीतिमन्यते आ.प्र. २७

चतुर्धा चास्याधिकारिभेदत्वेन
यजन्ति माम् गोपालो. २।७
चतुर्धावस्थित इति सर्वदेववेदयोनिः
सर्ववाच्यवस्तु प्रणवात्मकम् अ.शिखो. १
चतुर्भिश्च चतुर्भिश्च द्वाभ्यां पञ्चभि-
रेवच।. स मे विष्णुः प्रसीदति शरभो. २६
चतुर्भिः पश्यते देवान् पञ्चभिः
(मासैः).. इच्छयाऽऽप्नोति कैवल्यं अ. ना. ३०
चतुर्भुजं महाविष्णुं पूरकेण विचिन्तयेत् ध्या. विं. ३०
चतुर्भुजं शङ्ख-चक्र-शार्ङ्ग-पद्मगदा-
न्वितम्।.वेणु-शृङ्गधरं तु वा
(ध्यायेत्) गोपालो. २।२२
चतुर्मात्रात्मकोद्धारो मम प्राणा-
त्मिका देवता पा. ब्र. २
चतुर्मुखमुखाम्भोजवनहंसवधूर्मम।
मानसे रमतां नित्यं..सरस्वती सरस्व. २५
चतुर्मुखं च रुद्राक्षं चतुर्वक्त्रस्वरू-
पकम्। तद्धारणाच्चतुर्वक्त्रः प्रीयते.. रु.जा. २७
चतुर्मुखादीनां..विना विष्णु-
भक्त्या...मोक्षो न विद्यते त्रि.म.ना. ८।४
चतुर्मुखेन्द्रदेवेषु मनुष्यादिगवादिषु।
चैतन्यमेकब्रह्मातःप्रज्ञानं ब्रह्ममप्यपि शुर. ३।२
चतुर्मुखे मनोयुज्जगत्सृष्टिकरो भवेत् यो.शि. ५।५२
चतुर्युगसहस्राणि ब्रह्मणो
दिवा भवति... त्रि.म.ना. ३।४
चतुर्विधब्रह्मचर्यं षड्विधं गार्हस्थ्यं
चतुर्विधं वानप्रस्थधर्म..अभ्यस्य.. ना.प. १।१
चतुर्विधा मनोवस्था विज्ञातव्या
मनीषिभिः। विक्षिप्तचगतायातं अमन. २।९२
चतुर्विधा भजन्ते माम् भ.गी. ७।१६
चतुर्विंशतितत्त्वं च यद्यदस्ति.. सर्व
शशविषाणवत् [ते.विं. ५।८१-८९
चतुर्विंशतितत्त्वात्मको नारायणः
चतुर्विंशतितत्त्वानि केचि-
दिच्छन्ति वादिनः ना.पू.ता. ५।४
चतुर्विंशतिरर्थमोक्षाः संवत्सरः,
संवत्सरादेवात्मानं... सहवै. १२
चतुर्विंशतिभिर्वर्षैः... शक्ति-
तत्त्वमयो भवेत् अमन. १।७९

चतुर्विंशतिरव्यक्तं प्रधानं पुरुषः परः
(तत्त्वं) शरीरको. १५
चतुर्विंशतिसङ्ख्यातं व्यक्त-
मव्यक्तमेव च मंत्रिको. १५
चतुर्विंशतिरात्रीर्दीक्षितो भवति सहवै. १२
चतुर्विंशत्यक्षरा गायत्री गायत्रं
प्रातस्सवनं छान्दो. ३।१६।१
चतुर्विंशत्यक्षरा महालक्ष्मी-
र्यजुस्तत्साम्नोऽङ्गं वेद नृ. पू. १।३
चतुर्वेदज्ञोऽपि शिवभक्त्याऽन्त-
र्भवतीति स एव ब्राह्मणः रुद्रोप. १
चतुर्वेदेषु शास्त्रेषु ... कठश्रु. ६
चतुर्षु वर्णेषु भैक्षचर्येण चरेत्
चतुर्होतारंप्रदिशोतुक्लृप्तं [चिन्त्यु. ११२ तै.आ. ३।११२
चतुर्होतारो यत्र सम्पदं गच्छन्ति
दैवैः [चिन्त्यु. ११२+ तै.आ. ३।११२
चतुर्होतृणामात्मानं कवयो निचिन्त्युः चिन्त्यु. ११३
[+तै.आ. ३।११३
चतुश्चत्वारिंशत्संस्कारसम्पन्नः..
सर्वविद्याभ्यासं कृत्वा.. ब्रह्मचर्यं..
गार्हस्थ्यं.. वानप्रस्थधर्मं.. अभ्यस्य
.. शान्तो दान्तः सन्न्यासी..
मुक्तो भवति ना. प. १।१
चतुश्चत्वारिंशदक्षरा त्रिष्टुप् छान्दो. ३।१६।३
चतुश्शब्दो भवेदेको ह्योङ्कारश्च..
सोऽहमित्यवधार्यात्मानं गोपा-
लोऽहमिति भावयेत् गोपालो. २।३
चतुश्शवासलयेनापि सप्तधा तु गता
रसाः। स मे पुष्टिं प्रकुर्वन्ति अमन. १।३८
चतुष्कला समायुक्तो भ्राम्यति..
गोलकस्तु यदा देहे.. ब्र.वि. १८
चतुष्कृतात्मिकैव सर्वकृता-
त्मिका ब्रह्ममयी श्रीवि. ता. १।७
चतुष्कृता परं योतिः साऽहमोम् श्रीवि. ता. ४।१
चतुष्पदां गौरुत्तमा, लोहानां कांचनं.. इतिहा. ४९
चतुष्पदां चतुरस्रम् (अग्निस्थानं) शांडि. १।४।३
चतुष्पदां हन्मध्यं (देहमध्यं) शाण्डि. १।४।४

चतुष्पथसमायुक्तमहाद्वारगावायुना ।
सहस्थितत्रिकोणार्धगमनै-
र्दृश्यतेऽच्युतः ध्या.वि. ९४
चतुष्पलप्रमाणेन लयेनानुभवो भवेत् ।
अकस्मान्निपतत्यत्र शब्दः
कर्णे शुभाशुभः अमन. १।४१
चतुष्पाज्जागरितः स्थूलः स्थूलप्रज्ञो
हि विश्वमुक् । एकोनविंशति-
मुखः.. स्थूलमुक्चतुरात्मा.. ना.प. ८।१०
चतुष्पादन्तर्वर्तिनोऽन्तर्जीवब्रह्मण-
श्चत्वारि स्थानानि परब्र. ३
(तत्र) चतुष्पादं ब्रह्म विभाति जाग-
रितं स्वप्नं सुषुप्तिं तुरीयमिति ब्रह्मो. २
चतुष्पादिदमक्षरं परं ब्रह्म अ.शिखो. १
चतुःकलालयेनापि निद्राभावो निव-
र्त्तते । हृदि स्फुलिगवद्योगी.. अमन. १।४६
चतूरूपो ह्ययमकारः स्थूलसूक्ष्म-
बीजसाक्षिभिरकाररूपैराप्तेरादि-
मत्त्वाद्वा.. आप्नोति देवा इदं सर्वं.. नृसिंहो. २।४
चतूरूपो ह्ययं मकारः स्थूलसूक्ष्म-
बीजसाक्षिभिर्मकाररूपैरपीतेर्वा
स्थूलत्वात्.. साक्षित्वाच्च.. नृसिंहो. २।६
चतूरूपो ह्ययमुकारः स्थूलसूक्ष्मबीज-
साक्षिभिरुकाररूपैरुत्कर्षात्..
साक्षित्वाच्चोत्कर्षति ह वै ज्ञान-
सन्तति.. नृसिंहो. २।५
चतूरूपो ह्ययमोङ्कारोऽतोऽनुज्ञाव्रत-
ज्ञाविकल्पैरोङ्काररूपैरात्मैव नृसिंहो. २।७
चत्वारः पादाश्चत्वार्यङ्गानि भवन्ति नृ.पू. २।२
चत्वारः पुरुषा इति बाध्वः, शरीर-
पुरुषश्छंदः पुरुषो वेदपुरुषो महा-
पुरुष इति श्वेत. २।३।१
चत्वारि वाक्परिमिता पदानि सरस्व. १६
[ना.पू.ता. ५।८+ क्र.अ. २।३।२२
[=मं. १।१६४।४५ +अथर्व. ९।१०।२७
चत्वारि शृङ्गा त्रयो अस्य पादाः.. महाना. ८।१०
[शौनको. ४।६+तै.आ. १०।१०।२ क्र.अ. ३।८।१०
[=मं. ४।५।८।३+वा.सं. १।७।९१

(७०) चत्वारिंशत्संस्कारसम्पन्नः
 सर्वतोविरक्तः.. साधनचतुष्टय-
 सम्पन्न एव सन्नयस्तुमर्हति १ सं. सो. २।१
 चत्वारिंशदथतिस्रः समिधा उशती-
 रिद्य सातरो माविशन्तु त्रिपुरो. ३
 चत्वारो दोषः प्रहरन्ति यस्य सर्वस्य
 गोप्त्रे..रयिमत्प्रवृद्धयै स्वाहा पारमा. ९।१
 चत्वारो मनवस्तथा भ. गी. १०।६
 चत्वारो वेदा उपवेदाः पुराणानि...
 तस्याउत्पद्यमानानि भवन्ति सामर. ९२
 चन्दनं वापि गोपीनां..
 भुक्तिमुक्तिफलप्रदम् गोपीचं. २२
 चन्द्र इत्र राहोर्मुखात्प्रमुच्य शरीर-
 मकृतं कृतात्मा ब्रह्मलोकमभि-
 संभवामि छान्दो. ८।१३।१
 चन्द्र एव, सविता नक्षत्राणि सावित्री सावित्र्यु. ७
 चन्द्रमण्डलसङ्काश...विषं हर
 हर हुं फट्स्वाहा गारुडो. ११
 चन्द्रमसा वाव सर्वाणि
 ज्योतीषि महीयन्ते तैत्ति. ५।२
 चन्द्रमसि तृप्यति दिशस्तृप्यन्ति छान्दो. ५।२०।२
 चन्द्रमसैवायं ज्योतिषाऽऽस्ते पल्यते
 कर्म कुरुते विपल्येति.. बृह. ४।३।३
 चन्द्रमसो रोहिणी, ऋषीणामरुन्धती चित्त्यु. ९।१
 चन्द्रमसो विद्युतंतत्पुरुषोऽमानवः
 [छान्दो. ४।१५।५ + ५।१०।२
 चन्द्रमा अथकारः, आत्मेहकारः छान्दो. १।१३।१
 चन्द्रमा अस्मै पूर्वपक्षापरपक्षान्
 विचिन्तोति... १ ऐत. १।७।५
 चन्द्रमा एवास्य ज्योतिर्भवति बृह. ४।३।३
 चन्द्रमानिधनं, एतद्राजनंदेवतासुप्रोतं छान्दो. २।२०।१
 चन्द्रमा मनसो जातः [पु. सु. + चित्त्यु. १२।६
 [+ सुबालो. १।५ +
 [= मं. १०।९०।१३ +
 चन्द्रमा मनो भूत्वा हृदयं प्राविशत्
 चन्द्रमा रयिर्वा एतत्सर्वं यन्मूर्तं
 चामूर्तं च तस्मान्मूर्तिरेव रयिः प्रश्नो. १।९
 चन्द्रमाः षड्वीता, सकलान्. चित्त्यु. ७।३

चन्द्रमेवाप्येति यश्चन्द्रमेवास्तमेति सुबालो. १।१०
 चन्द्रवद्विमलः पूर्णः सदानन्दः स्वयंप्रभः अध्यात्मो. ११
 चन्द्रवच्चरते देही स मुक्तश्चानिकेतनः प्रैङ्गलो. ४।४
 चन्द्रसूर्यौ समौ कृत्वा तयोर्योगः
 प्रवर्तते १ यो. शि. १।१६६
 चन्द्रसूर्यादिकौ त्यक्त्वा राहुश्चे-
 दृश्यते जगत् (तदा जगत्सत्यम्) ते. विं. ६।९४
 चन्द्रात्रेयस्तथाऽत्रिश्च ऋष्यात्रेयो
 मुनित्रयम् । एतैर्महात्मभिः
 प्रोक्ताः शिवधर्माः समासतः शिवो. ७।१३६
 चन्द्रार्कमध्यमा शक्तिर्यत्रस्था
 तत्र बन्धनम् योगकुं. ३।७
 चन्द्रां प्रभासां यशसा
 ज्वलन्ती अयं.... श्री. सु. ५ = ऋ. खि. ५।८।७।५
 चन्द्रांशेन समभ्यस्य सूर्या-
 शेनाभ्यसेत्पुनः यो. चू. ६७
 चन्द्रां हिरण्यमीं लक्ष्मीं जात-
 वेदो मे आवह [श्री. सु. १, १४ = ऋ. खि. ५।८७
 चन्द्रे चित्तसंयमात्तारान्व्यूह-
 ज्ञानम् (भवति) शां. डि. १।७।५२
 चमूषच्छयेनः शकुनो विभृत्वा सुदर्श. ७
 चम्पकातसीकुंकुमपिङ्गलेन्द्रनील...
 घनसारसन्निभंगायत्र्याः प्रत्यक्षर-
 मनुस्मृत्य.. गायत्रीर. ९
 चरणं नो लोके सुधितां दधातु
 [त्रि. म. ना. ७।३ + सुदर्श. ५
 चरणं पवित्रं विततं पुराणं
 [त्रि. म. ना. ७।३ + महाना. ५।१० + सुदर्श. ५
 चरणां चक्षुरादीनां विषयेषु यथा-
 क्रमम् । यत्प्रत्याहरणं तेषां प्रत्या-
 हारः स उच्यते यो. चू. १२०
 चरेन्माधुकरं भैक्षं यतिर्लेच्छ-
 कुलादपि । एकाग्रं नतु भुञ्जीत
 बृहस्पतिसमादपि १ सं. सो. २।७१
 चर्मखण्डं द्विधा भिन्नमपानोद्धार-
 धूपितम् । ये रमन्ति नमस्तेभ्यः
 साहसं किमतः परम् ना. प. ४।३०

चलदृष्ट्याव्योमभागवीक्षितुः पुरुषस्य
दृष्ट्यभेदयोतिर्मयूखा वर्तन्ते; तद-
र्शनेन योगी भवति अद्वयता. ३
चलनदृष्ट्या व्योमभागवीक्षितुः
..तदृष्टिः स्थिरा भवति सं. ब्रा. ११३
चलस्थितेभ्योभावैरावृणोत्येव
बालिशः अ. ज्ञां. ८३
चलाचलनिकेतश्च यतिर्यादृच्छिको
भवेत् [ना.प. ६।४४+ वैतथ्य. ३८
चले वाते चलो बिन्दुर्निश्चले निश्चलो
भवेत्। योगी स्थाणुत्वमाप्नोति ततो
वायुं निरोधयेत् यो.चू. ८९
चाकश्यमानमिव जाज्वल्यमानमिव
देदीप्यमानमिव लेलिहानं तदेव
मे ब्रह्म आपे. ५।२
चाक्षुषपंक्तिपुनाति (उपनिषत्पाठः) राधिको. ९
चाक्षुषस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो-
ऽयमेव स योऽयमात्मा बृह. २।५।५
चाक्षुषः स्वप्रचारी च सुप्तः सुप्तात्पर-
श्च यः। भेदाश्चैतेऽस्य चत्वारस्ते-
भ्यस्तुर्यं महत्तरम् मन्त्रा. ७।११
चाक्षुषी दीप्तिर्भविष्यति (चा.विद्यया) चाक्षुषो. १
चाक्षुष्मतीविद्यां ब्राह्मणो यो नित्य-
मधीते न तस्याक्षिरोगो भवति अक्षु. ३
चाण्डालदेहे पश्चादिस्थारे ब्रह्म-
विग्रहे। अन्येषु तारतम्येन.. वराहो. ३।१६
चाण्डालोऽचाण्डालः (भवति)
पौलकसोऽपौलकसः.. बृह. ४।३।२२
चातुर्वर्ण्यं मया सृष्टं भ.गी. ४।१३
चापबाणधरं श्यामं ससुग्रीवं..
शमभद्रं हृदि ध्यात्वा शमर. २।८४, ८५
चापलानि न कुर्वीत स स्वार्थमवा-
पुयात्। न कुर्वीत्केनचिद्वैर-
मध्रुवे जीविते सति शिषो. ७।५८
चिच्चन्द्रमयीति सर्वाङ्गस्वप्नं स्नानम् भावतो. ८
चिक्लीर्षुलोकसंमहम् भ.गी. ३।२५
चिक्किदाकारतो भिन्ना न भिन्ना
चित्तवृत्तान्तः [अ.पू. ४।३३+ रुद्रह. ४४
चित्तैतन्नयस्वरूपोऽहमहमेव परः शिवः ते.वि. ३।३३

चित्तैत्यकलितो बन्धस्तन्मुक्तौ मुक्ति-
रुच्यते। चिदचैत्या किलात्मेति
सर्वसिद्धान्तविग्रहः महो. ६।७७
चित्तैत्ये स्वयमम्लानं मननात्मन
उच्यते। अतः सङ्कल्पसिद्धेयं
सङ्कल्पेनैव नश्यति महो. ४।१२३
चिज्जडानां तु यो द्रष्टा सोऽच्युतो
ज्ञानविग्रहः। स एव हि महादेवः.. स्कंदो. ४
चितश्चिन्नचिदाकाराद्विद्यते जडरूपतः।
भिद्यते चेज्जडो भेदश्चिदेका सर्वदा.. रुद्रह. ४५
चित्तिच्छाया समावेशाज्जीवः स्याद्वाव-
हारिकः। अस्य जीवत्वमारोपात्
साक्षिण्यप्यवभासते सरस्व. ४४
चिति सत्यं जगत्तथा। प्रतिभासत
एवेदं न जगत्परमार्थतः महो. ५।१०७
चितोरूपमिदं ब्रह्मन्क्षेत्रज्ञ इति कथ्यते महो. ५।१२४
चित्तइति चित्तविदो धर्माधिर्मौ चतद्विदः वैतथ्य. २५
चित्तकाला हि येऽन्तस्तु द्वयकालाश्च
ये बहिः। कल्पिता एव ते खर्वे.. वैतथ्य. १४
चित्तत्यागः परं सुखम्। अतश्चित्तं
चिदाकाशे नय क्षयं.. अ. पू. ५।११७
चित्तमशः सुखाय च। चित्तसत्तां
क्षयं नीत्वा.. चित्तं नाशमुपानयेत् अ. पू. ४।१५
चित्तनाशाभिधानं हियदाते विद्यते पुनः मुक्तिको. २।३४
चित्तनाशे विरूपाख्ये न किञ्चिद्बिह
विद्यते। न मुणा नागुणास्तत्र.. अ. पू. ४।२१
चित्तमभ्यासं, चेतयिष्यमभिभूतं
क्षेत्रज्ञस्तत्राधिदैवतं, नाडी तेषां
निबन्धनम् सुबालो. ५।९
चित्तमन्तर्गतं दुष्टं तीर्थस्नानैर्न शुद्ध्यति जा. द. ४।५४
चित्तमपानयोगेन जिह्वाद्वारा
रसगुणव्यवस्थाधिष्ठितोऽप्सु
तिष्ठत्यापस्तिष्ठन्ति त्रि. भा. १।१६
चित्तमर्थेषु चरति पादपेष्विव मर्कटः अ. पू. ३।६
चित्तमाज्यं वागवेदिः, अधीतं बहिः चित्त्यु. १।१
चित्तमात्मा, चित्तं प्रतिष्ठा,
चित्तमुपास्वेति छान्दो. ७।५।२
चित्तमूलं हि संसारस्तत्
प्रयत्नेन शोधयेत् वराहो. ३।२१

चित्तमूलो विकल्पोऽयं चित्ताभावे
न कश्चन । अतश्चित्तं समाधेहि
प्रत्यग्रूपे परात्मनि अध्यात्मो. २६
चित्तमेव हि संसारस्तत्प्रयत्नेन
शोधयेत् । यश्चित्तस्तन्मयो
भवति (भाति).. मैत्रा. ६।३४
[मैत्रे. १।९+ शाट्याय. ३
चित्तमेव हि संसारो रोगादिक्लेश-
दूषितम् । तदेव तैर्विनिर्मुक्तं
भवान्त इति कथ्यते महो. ४।६६
चित्तमेवाप्येति यश्चित्तमेवास्तमेति
चित्तवृत्तिनिरोधेन नादो सुबालो. ९।१३
ह्यानन्दसम्भवः गान्धर्वो. ६
चित्तवृत्तेरतीतो यश्चित्तवृत्त्यव-
भासकः । सर्ववृत्तिविही-
नात्मा वैदेही मुक्त एव सः ते. बि. ४।५३
चित्तशुद्धिकरं शौचं वासना-
त्रयनाशनम् मैत्रे. २।९
चित्तशुद्धिर्भवेदावत्तावन्नित्यं
चरेत्सुधीः ना.प. ५।४७
चित्तशुद्धौ क्रमाज्ज्ञानं नुत्यन्ति
प्रथयः स्फुटम् पा. ब्र. ४२
चित्तसत्ता परं दुःखं चित्तत्यागः
परं सुखम् अ.पू. ९।११७
चित्तसत्तां क्षयं नीत्वा चित्तं
नाशमुपानये अ.पू. ४।१५
चित्तसत्तेहदुःखायचित्तनाशःसुखाय.. अ. पू. ४।१५
चित्तस्पन्दितमेवेदं प्राहप्राहकवद्वयं ।
चित्तं निर्विषयं नित्यं.. अ.शां. ७२
चित्तस्य निश्चलीभावधारणं धारणां
विदुः । सोऽहं चिन्मात्रमेवेति
चिन्तनं ध्यानमुच्यते २अवधू. ४
चित्तस्य निश्चलीभावोधारणाधारणं.. त्रि.ब्रा. २।३१
चित्तस्य हि प्रसादेन हन्ति कर्म
शुभाशुभम् । प्रसन्नात्माऽऽत्मानि
स्थित्वासुखमन्ययमश्रुते [मैत्रा. ६।२० + मैत्रे. १।११
चित्तस्यान्तर्मुखीभावो प्रत्याहारः
[त्रि. ब्रा. ३०+ २अवधू. ३
चित्तं कारणमर्थानां तस्मिन्सतिजग-

अयम् । तस्मिन्क्षीणे जगत्क्षीणं..
[महो. ३।२१+ यो. शि. ३।२१
चित्तं चरति खे यस्माज्जिह्वा भवति
खेगता । तेनैषा खेचरी नाम..
[ध्या.बि. ८२+ यो.चू. ५५
चित्तं च चेतयितव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
चित्तं च चेतयितव्यं च तेजश्च
विद्योतयितव्यं च प्राणश्च
विधारयितव्यं च प्रश्नो. ४।८
चित्तंतुशरदभ्रांशविलयं प्रविलीयते
चित्तं दूरे परित्यज्य योऽसि अक्षुप. ३६
सोऽसि स्थिरो भव महो. ५।५१
चित्तं ध्यानेन यच्चिन्त्यं शास्त्रदृष्टेन
कर्मणा । योगस्थेनैव मार्गेण
ह्येकाग्रमानसो भवेत् दुर्वासो. २।५
चित्तं न संस्पृशत्यर्थं नार्थाभासं
तथैव च । अभूतो हि यतश्चार्था
नार्थाभासस्ततः पृथक् अ. शां. २६
चित्तं निर्विषयं नित्यमसङ्गतेन कीर्तितं
चित्तं प्रपञ्चमित्याहुः.. अ.शां. ७२
चित्तं प्राणभृत्सु... त्वैवाविस्तरामात्मा ते. बि. ५।३२
चित्तं प्राणेन सम्बद्धं सर्वजीवेषु
संस्थितम् । रज्ज्वा यद्वत्सु-
सम्बद्धः पक्षी तद्वदिदं मनः यो. शि. १।५९
चित्तं बुद्धिरहङ्कारः कृत्विजः
सोमपं मनः अमन. २।७
चित्तं वाव सङ्कल्पाद्भूयो यदा वै
चेतयतेऽथ सङ्कल्पयते.. छान्दो. ७।५।१
चित्तं विनष्टं यदि भासितं स्यात्तत्र
प्रतीतो मरुतोऽपि नाशः यो.शि. १।१२४
चित्तंसञ्जायतेजन्मजरामरणकारणं
मुक्तिको. २।२५
चित्तस्सन्तानेन भवं यन्कारुद्र
(?) तनिम्ना चित्त्यु. २१।१
चित्तं स्थिरं यस्य विनाऽवलम्बात्
स एव योगी स गुरुः स सेव्यः अमन. २।४३
चित्तं होता (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।१
चित्तं ह्येवैषामेकायनम्, चित्तमात्मा
छान्दो. ७।५।२
चित्ताकाशं चिदाकाशमाकाशं च.. महो. ४।५८

चित्तादिविलये जाते पवनस्य लयो
भवेत् । मनःपवनयोर्नाशादिन्द्रि-
यार्थान्विमुञ्चति अमन. १।२०
चित्तादिसर्वभावेषु ब्रह्मत्वेनैव भाव-
नात् । निरोधः सर्ववृत्तीनां
प्राणायामः स उच्यते ते. बि. १।३१
चित्तादिसर्वहीनोऽस्मि मैत्रे. ३।१०
चित्ताद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे
भगवान्ब्रवीतु छान्दो. ७।५।३
चित्तान्वै सलोकान् ध्रुवान् ध्रुवः
प्रतिष्ठितान् प्रतिष्ठितोऽव्यथमा-
नानव्यथमानोऽभिसिद्धयति छान्दो. ७।५।३
चित्ताहङ्कारयन्तारं जीवाख्यं
त्वंपदं भजे शु. र. २।६
चित्तिः सुक् । चित्तमाज्यम् चित्त्यु. १।१
चित्ते चलति संसारे चलो मोक्षः प्रजा-
यते । तस्माच्चित्तं स्थिरीकुर्यात्. अमन. २।९१
चित्ते चलति संसारो निश्चलं
मोक्ष उच्यते यो. शि. ६।५८
चित्ते चैत्यदशाहीने या स्थितिः
क्षीणचेतसाम् । सोच्यते शान्त-
कलना जाग्रत्येव सुषुप्तता अ. पू. २।१२
चित्ते तदेकतानता परिकरः द. मू. १६
चित्ते त्यक्ते लयं याति द्वैतमेतच्च
सर्वतः । शिष्यते परमं शान्त-
मेकमच्छमनामयम् अ. पू. ५।६३
चित्तेन स्मृतिः (भवति) स्मृत्या स्मारं. महाना. १७।१३
चित्ते शुद्धे शुचिः साक्षात्प्रत्य-
गव्योतिर्व्यवस्थितः जा. द. ६।१६
चित्तैककरणा सुषुप्तिः शारीरको. १०
चित्तैककरणा सुषुप्त्यवस्था भवति पैङ्गलो. २।८
चित्तैकाग्रायतोज्ञानमुक्तं समुपजायते मुक्तिको. २।४९
चित्तोन्मेषानिमेषाभ्यां संसार-
प्रलयोदयौ अ. पू. ५।४०
चित्तोपशान्तिफलदं परमं विद्धि
कारणम् (प्राणायामः) अ. पू. ४।४५
चित्प्राणानन्दमस्यहम् (?) ते. बि. ३।८
चित्त्वं चिदहमेते च लोकाश्चिदिति
भावय [याज्ञव. २६+

बराहो. २।४७

चित्प्रसादोपलब्धात्मा स्पर्शो
नाहमचेतनः १ सं. सो. २।१६
चित्रदीप इव स्थितः अक्ष्यु. ४२
चित्रभित्तिरिव मिथ्यामनोरमं
(भूतात्मानं) मैत्रा. ४।२
चित्रस्थदीपैस्तमसो नाश-
श्चेदस्तिदं जगत् ते. बि. ६।७९
चित्रं देवानामुदगादनीकं [सह. १७ क्र. अ. ८।१।७
[=मं. १।११५।१+ वा. सं. ७।४२
[अथर्व. १३२।३५+ तै. सं. १।४।४३।१३ ऐत. २।३।३
चित्राख्या सीविनी नाडी शुक्र-
(शुक्र-) मोचनकारिणी यो. शि. ५।२७
चित्रो ह वै गार्ग्यायणिर्यक्ष्यमाण
आरुणि वज्रे.. कौ. उ. १।१
चित्सामान्यमथासाद्य सत्तामात्रा-
त्मकं ततः । सुषुप्तपदमालम्ब्य
तस्थौ गिरिरिवाचलः अ. पू. ३।१७
चित्सारमनन्तार्थ्यसागरममिततेजो-
राश्यन्तर्गततेजोविशेषं.. आनन्द-
(परमकैवल्यं) प्रवाहैरलंकृतं त्रि. म. ना. ७।८
चित्सूत्रप्राणयोः त्वनिर्गता प्रणवधारा
षडंगुलदशाशीतिः पा. ब्र. ४
चित्स्वरूपोऽहमिति सदा भावयन्
सम्यङ्निमीलिताक्षः.. परब्रह्माव-
लोकयंस्तद्रूपो भवति अद्वयता. १
चिदक्षरोऽहं सत्योऽहं वासुदेवोऽजरो-
ऽमरः । अहंब्रह्म चिदाकाशं नित्यं.. ते. बि. ६।६९
चिदग्निस्वरूपपरमानन्दशक्तिस्फुरणं
वस्त्रम् (ब्रह्मात्मस्वरूपस्य पूजायां) भावनो. ८
चिदग्निस्वरूपं धूपः (परमात्मपूजायां) मं. ब्रा. २।५
चिदम्बरं तु हृन्मध्ये आधारे
कमलालयम् जा. द. ४।४९
चिदणोः परमस्यान्तः कोटिब्रह्माण्ड-
रेणवः । उत्पत्तिस्थितिमभ्येत्य
लीयन्ते शक्तिपर्ययात् महो. २।४
चिदहं चिदहं चेति (ब्रह्मास्मीति
निश्चयात्) स जीवनमुक्त उच्यते ते. बि. ४।३०
चिदहं चिदिमे लोकाश्चिदाशा-
श्चिदिमाः प्रजाः महो. ६।७९

चिदाकारस्वरूपोऽसिचिन्मात्रोऽसि.. ते.वि. ५।६५
 चिदाकारस्वरूपोऽसिमाहात्मि.. ते.वि. ३।४३
 चिदाकारं चिदाकाशं चिदेव
 परमं सुखम् ते.वि. ६।६२
 चिदाकाशमयोऽस्म्यहम् ते.वि. ३।३
 चिदात्मनि सदानन्दे देहरूढामह-
 नि यम् । निवेश्य..केवलो भव.. अध्यात्मो. ९
 चिदात्मानं-नित्यशुद्धबुद्धमुक्तसद-
 द्रयः ।..वासुदेवोऽहमिति अक्षयुप-४१
 चिदात्म-भगवान् सर्वसाक्षित्वेन
 स्थितोऽस्म्यहम् । तेनात्मना बहुज्ञेन.. अ.पू. ३।८
 चिदात्मास्मि-निरंशोऽस्मि परापर-
 विवर्जितः । रूपं स्मरन्निजं.. अ. पू. ५।१३
 चिदात्माऽहं परात्माऽहं निर्गुणोऽहं
 परात्परः । आत्ममात्रेणयस्तिष्ठेत्
 स जीवन्मुक्त उच्यते ते.वि. ४।१
 चिदात्मैकैरसोऽस्म्यहम् ते.वि. ३।१४
 चिदादित्यस्वरूपं दीपः (आत्मपूजायां) मं.ब्रा. २।५
 चिदादीप्तिः पुष्पम् ,, आत्मपू. १
 चिदाद्याद्वितीयब्रह्मसंविद्धिः सच्चिदा-
 नन्दलहरी महात्रिपुरसुन्दरीबहि-
 रन्तरनुप्रतिष्ठा स्वयमेकैवविभाति बह्वचो. २
 चिदानन्दरङ्गिण्याः प्रज्ञाहैस्ति-
 मज्जलम् सिन्हा.५।१
 चिदानन्दमयानन्तपुष्पमाल्यै-
 र्विराजमानं.. त्रि.म.ना. ७।१२
 चिदानन्दमयोऽस्म्यहम् ते.वि. ३।४
 चिदानन्दरसनिर्झरैरभिध्यातम् त्रि.म.ना. ७।९
 चिदात्मनैकैरसं शिवं प्रशान्तममृतं
 तत्परं च-ब्रह्म तत्त्वमसि- शांडि. २।३
 चिदानन्दोऽस्म्यहं चेता चिद्धनश्चि-
 न्मयोऽस्म्यहम् ब्र.वि. ९५
 चिदाप्तिः पुष्पं, चिदग्निस्वरूपं धूपः मं.ब्रा. २।५
 चिदिहास्तीति चिन्मात्रमिदं चिन्मय-
 मेवच-१ चिन्त्वं चिदहमेतेच लोका-
 श्रिदिति भावय [याज्ञव. २+ वराहो. २।४७
 चिदैकैवपरिज्ञानेन शोचतिनमुह्यति अ. पू. ४।३४
 चिदेकरसो ह्ययमात्मा नृसिंहो. १।५
 चिदेव परमं सुखम् ते.वि. ६।६२

चिदेव ह्यनुज्ञाता तस्मात्परमेश्वर
 एवैकमेव तद्भवति (ब्रह्म) नृसिंहो. ८।६
 चिद्धनश्चिन्मयोऽस्म्यहम् ब्र. वि. ९५
 चिद्धग्रन्थावद्वैतग्रन्थकृत्वानाभ्यादि-
 ब्रह्मविलप्रमाणं.. मूलमेकं सत्यं
 मृण्मयं विज्ञातं स्यात् परब्र. ४
 चिद्धनानन्दरूपोऽसि परिपूर्ण-
 स्वरूपकः ते.वि. ५।६६
 चिद्धनैकरसोऽस्म्यहम् ते.वि. ६।६५
 चिद्धीदं सर्वं काशते प्रकाशते च नृसिंहो. ७।३
 चिद्धीदं सर्वं निरात्मकमात्मसात्
 करोति, तस्मात् परमेश्वर-
 एवैकमेव तद्भवति (ब्रह्म) नृसिंहो. ८।४
 चिद्रूपत्वान्न मे जाड्यं सत्यत्वा-
 न्नानृतं मम । आनन्दत्वान्नमेदुःखं आ. प्र. ३१
 चिद्रूपमात्रं ब्रह्मैव सच्चिदानन्द-
 मव्ययम् । आनन्दध्वन एवाहम्.. ते. वि. ३।२६
 चिद्रूपमेव प्रतिभानयुक्तं तस्मादखण्डं
 मम रूपमेतत् वराहो. ३।४
 चिद्रूपया मायया संवलितो जीव-
 सङ्घः सन्नयासी भवति सामर. ९९
 चिद्रूपादित्यमण्डलं द्वात्रिंशद्ब्रूह-
 भेदैरधिष्ठितम् त्रि.म. ना. ७।८
 चिद्रूपे आश्रिता जीवास्ते तान्गुणान्
 प्रपद्य जडतां प्रपेदिरे सामर. १०२
 चिद्रूपो जीवो ज्ञानी भवति सामर. ९८
 चिद्विवर्तजगतोऽस्य कारणं तत्सदा-
 हमिति मौनमाश्रय वराहो. ३।७
 चिद्रूपोमेव किलास्तीह परापर-
 विवर्जितम् । सर्वत्रासम्भव-
 चैत्यं यत्कल्पान्तेऽवशिष्यते अ. पू. ५।३६
 चिन्तनं वासुदेवस्य परमात्मनः ।
 स्वरूपव्याप्तदेहस्य ध्यानं कैवल्य-
 सिद्धिदम् त्रि.ब्रा. २।१४७
 चिन्तयंश्चेत्तसा कृष्णं मुक्तो
 भवति संसृतेः गो. पू. १।७
 चिन्तयित्वा शरीरस्य नित्यानित्यं
 हि योगवित् । योगमेव प्रवक्ष्यामि- दुर्वासो. २।९
 चिन्तयेदात्मनाऽऽत्मनि अ. ना. ३३

चिन्तानलशिखादग्धं कोपाजगर-
चर्वितम् ।...समुद्धरमनोब्रह्म-
न्मातङ्गमिव कर्दमात् महो. ५।१३४
चिन्तानिचयचक्राणि नानन्दाय
धनानि मे । सम्प्रसूतकल-
त्राणि गृहाण्युप्रापदामिव महो. ३।७
चिन्तामपरिमेयां च भ.गी. १६।११
चिन्तितकार्याण्ययत्नेन सिद्धयन्ति भावनो. १०
चिन्त्यमेवं विनिर्मुक्तं शाश्वतं ध्रुव-
मच्युतम् । तद्ब्रह्मणस्तदध्यात्मं.. ते. बि. १।८
चिन्त्योऽसि भगवन्मया भ.गी. १०।१७
चिन्मथनाविर्भूतं चित्सारमन्ताश्चर्यं... त्रि.म.ना.७।८
चिन्मयमिदं सर्वं, तस्मात्परमेश्वर
एवैकमेव तद्भवति (ब्रह्म) नृसिंहो. ८।२
चिन्मयस्याद्वितीयस्य निष्कलस्या-
शरीरिणः । उपासकानां
कार्यार्थं ब्रह्मणो रूपकल्पना रा. पू. १।७
चिन्मयं चोत्सृष्टिदण्डम् निर्वाणो. ६
चिन्मयं परमानन्दं ब्रह्मैवाहमिति
स्मरन् (सर्वत्र विचरेत्) ना. प- ५।९१
चिन्मयं हि सकलं विराजते स्फुटतरं
परमस्य योगिनः वराहो. ३।५
चिन्मयानन्ददिव्यविमानच्छत्र-
ध्वजराजिभिर्विराजमानम् त्रि.म.ना.७।१२
(ॐ) चिन्मयेऽस्मिन्महाविष्णौ जाते
दशरथे हरौ..राजते योमहीस्थितः रा. पू. १।१
चिन्मयो ह्ययमोङ्कारः नृसिंहो. ८।२
[+८।४+८।६+८।७
चिन्मात्रज्योतिरस्म्यहम् मैत्रे. ३।२१
चिन्मात्रमक्षयं शान्तमेकं ब्रह्मास्मि
नेतरत् अ. पू. ५।८
चिन्मात्रमेकमजमाद्यमनन्तमन्तः महो. ५।९३
चिन्मात्रमेव चिन्मात्रमखण्डैकरसं
परम् ।...सर्वं चिन्मात्रमेव हि ते. बि. २।२४
चिन्मात्रमेवमात्माऽणुराकाशादपि
सूक्ष्मकः । चिदणोः परमस्यान्त-
कोटिब्रह्माण्डरेणवः महो. २।३
चिन्मात्रं केवलं चाहं नास्त्यनात्मेति
निश्चिनु । इदं प्रपञ्चं नास्त्येव.. ते. बि. ५।३१

चिन्मात्रं चैत्यरहितमनन्तमजरं
शिवम् ..यदनादि निरामयम् महो. २।६८
चिन्मात्रं सर्वगं नित्यं सम्पूर्णं सुखम-
द्वयम् । साक्षाद्ब्रह्मैव नान्योऽस्ति.. वराहो. २।२१
चिन्मात्राव्यावहारिकम् ते. बि. २।३५
चिन्मात्रान्नास्ति किञ्चन । पश्य.. महो. ५।५९
चिन्मात्रान्नास्ति कोऽपि हि ते. बि. २।३५
चिन्मात्रान्नास्ति कोशादि ते. बि. २।३७
चिन्मात्रान्नास्ति दिक्पाला. ते. बि. २।३५
चिन्मात्रान्नास्ति देवता ते. बि. २।३४
चिन्मात्रान्नास्ति पूजनम् ते. बि. २।३६
चिन्मात्रान्नास्ति मन्तव्यं ते. बि. २।३६
चिन्मात्रान्नास्ति मंत्रादि ते. बि. २।३४
चिन्मात्रान्नास्ति माया च ते. बि. २।३६
चिन्मात्रान्नास्ति मौनं च ते. बि. २।३७
चिन्मात्रान्नास्ति लक्ष्यं च ते. बि. २।४१
चिन्मात्रान्नास्ति वेदनम् ते. बि. २।३४
चिन्मात्रान्नास्ति वैराग्यं ते. बि. २।३८
चिन्मात्रान्नास्ति वै वसु ते. बि. २।३७
चिन्मात्रान्नास्ति सङ्कल्पः ते. बि. २।३४
चिन्मात्रान्नास्ति सत्यकम् ते. बि. २।३६
चिन्मात्रात्परमं ब्रह्म... ते. बि. २।३५
चिन्मात्रोऽहं न संशयः सर्वसा. ८
चिन्मात्रोऽहं सदाशिवः कैव. १८
चिरकालपरिक्षीणमननादिपरि-
भ्रमः । पदमासाद्यते पुण्यं
प्रज्ञयैवैकया तथा अ. पू. १।२७
चिरकालं हृदेकान्तव्योमसंवेदनात्..
प्राणस्पन्दो निरुध्यते शां. १।७।३५
चिरक्षिप्रव्यपदेशेन निमेषमारभ्य
परार्धपर्यन्तं कालचक्रं..चक्रवत्परि-
वर्तमानाः..कालस्य विभाग-
विशेषाः.. कालरूपा भवन्ति सीतो. ७
चिरजीवित्वं ब्रह्मचारी रूपवान्
न हि सां प्रपद्यते संहितो. ४।१
चिरं सन्दर्शनाभावादप्रफुल्लं बृह-
द्वचः । ..स्वप्नो जाग्रदिवोदितः महो. ५।१७
चीराजिनवासः, अनाहतमंत्रः निर्वाणो. ७

चुबुकं हृदि विन्यस्य पूयेद्वायुना पुनः । कुम्भकेन यथाशक्ति धारयित्वा तु रेचयेत् १यो. त. ११३	चैत्यनिर्मुक्तचिद्रूपं पूर्णज्योतिस्वरूप- कम् ।..संविन्मात्रमहं महत् महो. ६।८१
चेतनं चित्तरिक्तं हि प्रत्यक्षचेतन- मुच्यते । निर्मलस्वभावत्वाच्च तत्र कलनामलम् १सं. सो. २।४५	चैत्यवर्जितचिन्मात्रे पदे परम- पावने । अक्षुब्धचित्तो विश्रान्तः स जीवन्मुक्त उच्यते वराहो. ४।२९
चेतनाधातुरप्येकः स्मृतः पुरुषसंज्ञकः चेतनोऽसौ प्रकाशत्वाद्देवा- भावाच्छिलोपमः १सं. सो. २।४५	चैत्यानुपातरहितं सामान्येन च सर्वगम् । यच्चित्तत्वमनाख्येयं स आत्मा परमेश्वरः महो. ४।११
चेतयितव्यमेवाप्येति यश्चेतयि- तव्यमेवास्तमेति सुबालो. ९।१३	चैत्यानुपातरहितं चिन्मात्रमिह विद्यते । तस्मिन्नित्ये तते शुद्धे.. महो. ४।१२१
चेतसा नान्यगामिना भ. गी. ८।८	चैतन्यचित्तेजसोऽन्तरात्मा चैतन्यमात्मानमणुं महान्तम् ।
चेतसा सम्परित्यज्य सर्वभावात्म- भावनाम् [महो. ४।८+	सम्पूजकः पञ्च महोपपातकै- र्युक्तो विमुक्तः शिवरूपमेति १बिल्वो. ११
चेतसा सर्वकर्माणि भ. गी. १८।५७	चैलाजिनकुशोत्तरम् चोदको दर्शयेन्मार्गं बोधकः
चेतसो यदकर्तृत्वं तत्समाधान- मीरितम् । तदेव केवलीभाव सा शुभा निर्वृतिः परा महो. ४।७	स्थानमाचरेत् चोदको बोधकश्चैव मोक्षदश्च परः
चेतामन्तागन्तोत्सृष्टानन्दयिता कर्ता वक्ता (आत्मा) मैत्रा. ६।७	स्मृतः । इत्येषा त्रिविधो ज्ञेय आचार्यस्तु महीतले ब्र. वि. ५२
चैतन्यमात्रसंक्षिप्तः स्वात्मारामः सुखासनः ते. वि. ४।४७	(बलं) चोदयित्री स्रुताना चेतन्ती सुमतीनाम् क्र. अ. १।३।११
चैतन्यशक्त्याऽलंकृतस्वात्मचैतन्य- कैलासेश्वरलिङ्गाकारं सुपूजितम् सि. सा. ६	सरस्व. १२+ तै. सं. ४।१।११२
चैतन्यस्यैकरूपात्वाद्भेदो युक्तो न कहिंचित् । जीवत्वं च तथा यो. शि. ४।१	चोरस्यान्नं नवश्राद्धं ब्रह्मा गुरु- तल्पगः । गोस्तेयः सुरापानं
ज्ञेयं रज्ज्वां सर्पप्रज्ञो यथा मैत्रा. ३।४	भ्रूणहत्यां तिलाः शान्तिः चैतन्योऽस्मि समोऽस्म्यहम् शमयन्तु स्वाहा महाना. १।४।६

छ

छन्दस्तःशिरोदक्षिणः पक्षः, उत्तरः पक्षः पुच्छमात्मेत्याख्यानम् १ऐत. ३।४।२	छन्दांसि यस्य पर्णानि भ. गी. १५।१
छन्दः पुरुष इति यमवोचामाक्षर- समाभ्नाय एव ३ऐत. २।३।१	छन्दो जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
छन्दांसि जज्ञिरे तस्मात् चित्त्यु. १२।४	छन्दोभिर्विविधैः पृथक् भ. गी. १३।५
[क्र. अ. ८।४।१८=मं. १०।९०।१० + वा. सं. ३।१०	छन्दोभ्योऽध्यमृतात्सम्बभूवसमेन्द्रो मेघया स्पृणोतु [ना. प. ४।४५+
छन्दांसि यज्ञाः क्रतवो व्रतानि भूतं भव्य.. अस्मान्मायी (देवी) तैत्ति. १।४।१	छन्दोऽहं, सत्योऽहं, गार्हपत्यो दक्षिणाग्निराहवनीयोऽहम्
सृजते विश्वमेतत्.. [श्वेता. ४।९+ गुह्यका. ५४	अ. शिरः. १।१ छादयन्ति ह वा एनं छन्दांसि १ऐत. १।६।१

छायातपौब्रह्मविदो वदन्ति पञ्चा-
 भयो ये च त्रिणाचिकेताः कठो. ३।१
 छित्त्वाऽविद्यामहाग्रन्थि शिवं गच्छे-
 त्सनातनम् । तदेतदमृतं सत्यं.. रुद्रह. ३७
 छित्त्रैर्न संशयं योगं भ. गी. ४।४२
 छिद्यते ध्यानयोगेन, सुषुम्नैका न छिद्यते क्षुरिको. १८
 छिद्यमानो न ब्रूयात् । तदेवं विद्वांस
 इद्वैवामृता भवन्ति शात्र्याय. १८
 छिद्यमानोऽपि न कुप्येत न कम्पेतो-
 त्पलमिव तिष्ठासेत्.. आकाश-
 मिव तिष्ठासेत्.. सत्येन तिष्ठासेत् ।
 सत्योऽयमात्मा सुबालो. १३।३
 छिद्रं भद्रं तथा सिद्धं पद्मं चेति चतुष्टयम् ध्या. वि. ४३
 छिद्रां वा छायां पश्येत् । तदप्येवमेव.. ३ऐन. २।४।५
 छिन्दन्ति दानुहस्तं च जिह्वाग्रमितरस्य च इतिहा. २७
 छिन्देन्नाडीशतं धीरः प्रभावादिह
 जन्मनि क्षुरिको १९

छिन्नद्वैधा यतात्मानः भ. गी. ५।२५
 छिन्नपाशस्तथाजीवः संसारंतरते सदा क्षुरिको. २२
 छिन्नं भिन्नं मृतं नष्टं वर्धते नास्ति
 केवलम् । इत्याद्यान् वदेच्छ-
 व्दान्, साक्षाद्ब्रूयात्तु मङ्गलम् शिवो. ७।८०
 छिन्नाभ्रमण्डलं व्योम्नि यथा शरदि
 धूयते । वातेन कल्पकैर्नैव तथा-
 ऽन्तर्धूयते मनः महो. ४।९६
 छिन्नाभ्रमिव नश्यति भ. गी. ६।३८
 छेत्ता न ह्युपपद्यते भ. गी. ६।३९
 छेत्तुमर्हस्यशेषतः भ. गी. ६।३९
 छेदनचालनदाहैः.. जिह्वां कृत्वा...
 दृष्टिं भ्रूमध्ये स्थाप्य कपालकुहरे
 जिह्वा विपरीतगा यदा भवति
 तदा खेचरी मुद्रा जायते.. शांडि. १।७।४३

ज

जक्षन्कीडन्नममाणः स्त्रीभिर्वायानैर्वा
 ज्ञातिभिर्वा नोपजन स्मरन् छांदो. ८।१२।३
 जगज्जालपदार्थात्मा सर्व एवाह-
 मक्षयः । तृतीयो निश्चयो
 प्रोक्तो मोक्षायैव द्विजोत्तम महो. ६।५७
 जगज्जीवनं जीवनाधारभूतं...
 इति कमण्डलुं परिगृह्य..
 यथासुखं विहरेत् १ सं. सो. २।१२
 जगज्जीवनं जीवनाधारभूतं मा ते
 मामंत्रयस्व सर्वदा सर्वसौम्येति.. ना. प. ४।५०
 जगज्जीवपरमात्मनो जीवभाव-
 जगद्भावबाधे प्रत्यगभिन्नं
 ब्रह्मैवावशिष्यते पैङ्गलो. २।१०
 जगज्जीवादिरूपेण पश्यन्नपि
 परात्मवित् । न तत्पश्यति
 चिद्रूपं ब्रह्मवस्त्वेव पश्यति पा. ब्र. २९
 जगतः शाश्वते मते भ. गी. ८।२६
 जगति परमहंसो वासुदेवोऽहमेव वराहो. २।३७
 जगत्कारणरूपस्य विकारित्वं
 चतुर्थकः (भ्रमः) अ. पू. १।१५

जगत्तस्यामवस्थायामन्तस्तमसि
 लीयते । सप्तावस्था इमाः प्रोक्ताः.. महो. ५।१९
 जगत्तावदिदं नाहं सवृक्षनृणपर्वतम् ।
 यद्वाह्यं जडमत्यन्तं तत्स्यां
 कथमहं विभुः १ सं. सो. २।१३
 जगत्प्रहृष्यत्यनुरज्यते च भ. गी. ११।३६
 जगत्प्राणायामनेऽस्मै नमः स्यान्नम-
 स्त्वैभ्यं प्रवदेत्प्रागुणेति रा. पू. ३।२
 जगन्नयमिदं सर्वं चिन्मात्रं
 स्वविचारतः [महो. ४।८४+ वराहो. २।७२
 जगत्त्यक्त्वा सुखी भवेत् याज्ञव. १७
 जगत्सर्वमात्मा परमात्मैव नृसिंहो. ९।१
 जगत्त्वमहमित्यादिसर्गात्मा दृश्य-
 मुच्यते । मनसैवेन्द्रजालश्री-
 जैगति प्रवितन्यते महो. ४।४८
 जगत्सर्वमिदं मिथ्याप्रतीतिः
 प्राणसयमः [त्रि. ब्रा. २।३०+ २ अवधू. ३
 जगद्व्यक्तमूर्तिना भ. गी. ९।४
 जगदात्मतयाभाति यदा भोज्यं भवे-
 त्तदा । ब्रह्मस्वात्मतया नित्यं
 भक्षितं सकलं तदा पा. ब्र. ४६

जगदादित्यो रोचत इति ज्ञात्वा ते मर्त्या विबुधास्तपनप्रार्थना- युक्ता आचरन्ति	पा. ब्र. ५ भ. गी. १६।८	जडाजडहृशोर्मध्ये यत्तत्त्वं पारमा- र्थिकम् । अनुभूतिमयं तस्मात् सारं ब्रह्मेति कथ्यते	अ.पू. २।१७ गायत्रीर. २
जगदाहुरनीश्वरम् जगदुत्पत्त्यपायोन्मेषनिमेषं सोमा- र्कामिनेत्रं (गणेशं)	ग. शो. ४।८ महो. ४।६५	जनइतिजनलोकः, तपइतितपोलोकः जनकस्यवैदेहस्य होताऽऽश्वलो बभूव जनकं ह वैदेहं याज्ञवल्क्यो जगाम	बृह. ३।१।२ बृह. ४।३।१
जगदेतद्भूमात्मकम् जगद्धरणाद्धरो भव (हे शिव) जगद्धितं वा एतद्रूपं यदक्षरं भवति जगद्धेदोऽपि तद्भानमिति भेदोऽपि तन्मयः	ग. शो. ३।१३ नृ. पू. २।९ महो. २।७	जनको नाम भूपालो विद्यते मिथिला- पुरे । यथावद्वैद्यसौ वैद्यः.. जनको लालयामास शुक्रं शशिनिभाननम्	महो. २।१९ महो. २।२५
जगद्भासयतेऽखिलम् जगद्रूपतयाऽप्येतद्ब्रह्मैव प्रतिभासते जगद्विकल्पो नोदेति चित्तस्यात्र विलापनात् (पञ्चमभूमिकायां) जगद्विपरिवर्तते	भ. गी. १५।१२ २आत्मो. २ अक्षुप. ३७ भ. गी. ९।१०	जनको (ह) वैदेहोऽभयं त्वा गच्छतात्... जनको ह वैदेह आसाञ्चक्रे जनको ह वैदेहः कूर्चादुपावसर्पञ्जुवाच जनको ह वैदेहो बहुदक्षिणेन यज्ञेनेजे	बृह. ४।२।४ बृह. ४।१।१ बृह. ४।२।१ बृह. ३।१।१
जगन्नाम्ना चिदाभाति सर्वं ब्रह्मैव केवलम् । जगाम शिखरं मेरोः समाध्यर्थ- मखण्डितम् । (शुक्रः) जघनेनाग्निं प्राक्शिराः संविशति जघन्यगुणवृत्तिस्थाः जङ्गमरूपवान् भवति (गणेशः) जङ्गमरूपः शिवः । शिवएवजङ्गमरूपः जङ्घन्यमानाः परियन्ति मूढा अन्धे- नैव नीयमाना यथाऽन्धाः जङ्घेसंयमात्सुतल्लोकज्ञानं (चित्तस्य) जजनदिन्द्रमिन्द्रियाय स्वाहा जटाभस्मधारोऽपि प्राणलिङ्गीहि श्रेष्ठः जठरान्तस्थित-यक्ष-गन्धर्व-रक्षः- किन्नरमानुषं (गणेशमस्तुवन्) जडतां वर्जयित्वैकां शिलाया हृदयं हि तत् । अमनस्कस्वरूपं यत्तन्मयो भव सर्वदा जडत्व-प्रियमोदत्व-धर्माः कारण- धर्मगाः । न सन्ति ममन्तित्यस्य.. जडस्तु पार्थिवो ज्ञेयोऽप्यकोदुःखदो भवेत् । ध्यानस्योऽपि तथाप्येव- मिन्द्रियैर्विवशो भवेत्	यो. शि. ४।१८ महो. ५।७५ बृह. ६।३।६ भ. गी. १४।१८ ग. शो. २।२ रुद्रोप. २ मुण्ड. १।२।८ शांडि. १।७।५२ चित्त्यु. २।१ रुद्रोप. २ ग. शो. ४।७ महो. ५।५१ आ. प्र. २५ यो. शि. १।२७	जना न विदुरासुराः जनानां पुण्यकर्मणाम् जनाः सुकृतिनोऽर्जुन जनेनावमतो योगी योगसिद्धिं च विन्दति । तथाऽऽचरेत वै योगी सतां धर्ममदूषयन् जनोलोकस्तु हृद्देशे कण्ठे लोक- स्तपस्ततः जन्तोर्दक्षिणकर्णे तु मत्तारंसमुपादिशेत् । निर्धूताशेषपापौघो मत्सारूप्यं भजत्ययम् जन्तोः कृतविचारस्य विज्ञान- वशतः स्वभावः सम्प्रसीदति जन्मकर्मगुणाश्चैते वर्णसंज्ञाकरा नृणाम् । अन्तिमाभ्यां विहीनस्तु जन्ममात्रेण वर्णभाक् जन्मकर्म च मे दिव्यं जन्मकर्मफलप्रदाम् जन्मजराभ्यां भिन्नः स्थाणुरयमच्छे- ऽद्योऽयं योऽसौ सूर्ये तिष्ठति, योऽसौ गोषु तिष्ठति, स वो हि स्वामी भवति	ना. उ. ता. १।५ भ. गी. १६।७ भ. गी. ७।२८ भ. गी. ७।१६ ना. प. ५।४४ ना. वि. ४ मुक्तिको. १।२१ महो. ५।६१-६६ भवसं. २।६३ भ. गी. ४।९ भ. गी. २।४३ गोपालो. १।१२

जन्मनिरोधंप्रवदन्तित्यस्यब्रह्मवादिनो
हि प्रवदन्ति नित्यम् श्वेताश्व. ३। २१
जन्मपल्लवमत्स्यानां चित्तकर्म-
चारिणाम् । पुंसां दुर्वासना
रज्जुर्नारी बडिशपिण्डिका याज्ञव. १५
[+ महो. ३। ४६
जन्मबन्धविनिर्मुक्ताः भ.गी. २। ९१
जन्म मायोपमं तेषां सा च माया
न विद्यते अ. शां. ५८
जन्ममृत्युजरादुःखैः भगी. १४। २०
जन्म-मृत्यु-जरा-व्याधि-दुःखदोषा-
नुदर्शनम् भ. गी. १३। ९
जन्ममृत्युसुखदुःखवर्जितं..चिद्विवर्त-
जगतोऽस्य कारणं, तत्सदाऽह-
मिति मौनमाश्रय वराहो. ३। ७
जन्मस्थितिविनाशेषु सोढयास्त-
मयेषु च । सममेव मनो यस्य
स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २। ५९
जन्मानि तव चार्जुन भ. गी. ४। ५
जन्मान्तरकृतान्सर्वान्दोषान्कारयती-
ति तेन वारणा भवतीति रामो. ३। १
जन्मान्तरघ्ना विषया एकजन्महरं
विषम् । इति मे. चेतसि
स्फुरन्ति हि न भोगाशाः महो. ३। ५४
जयतीमल्लोकान् जित इन्वसावसत् बृह. ५। ४। १
जन्मान्तरसहस्रेषु यदा क्षीणं तु
किल्बिषम् यो. शि. १। ७८
जन्मान्तरशताभ्यस्तामिथ्या संसार-
वासना । सा विचाराभ्यासयोगेन
विना न क्षीयते क्वचित् मुक्तिको. २। १४
जन्मान्तरैश्च बहुभिर्योगो ज्ञानेन
लभ्यते । ज्ञानं तु जन्मनैकेन योगा-
देवप्रजायते । तस्माद्योगात्परतरो
नास्ति मार्गस्तु मोक्षदः यो. शि. १। ५२
जन्मान्यनन्तानि विस्तीर्य भूयः
शिवप्रसादाद्भूतपुण्यवेशः...न
संसृतौ...प्रमज्जेत् सि. शि. ७
जन्माभावे कुतः स्थितिः ना. बि. २५
जन्माभावे मृत्विक् च ते. बि. ५। २४

जपस्तु द्विविधः प्रोक्तो वाचिको
मानसस्तथा जा. द. २। १३
जपारिषद्धीश्वरो भवेत् कामराज. १
जपान्वितस्त्रिप्रमिताश्च शाखाश्छित्त्वा
नदाग्रानुगमार्दवानि । दलानि
भक्त्या चिनुयात् १विल्वो. १३
जपो नाम विधिवद्रूपदिष्टवेदाविरुद्ध-
मन्त्राभ्यासः शाण्डि. १। २। १
जप्येनामृतत्वं च गच्छति महो. ६। ८५
जवाला तु नामाहमस्मि, सत्यकामो
नाम त्वमसि, सत्यकाम एव
जाबालो ब्रुवीथाः छान्दो. ४। ४। २
जयन्तीसम्भवो वायुश्चमरो धर्म-
संज्ञितः । यस्यासौ ज्वलनाभासः
खङ्गरूपो महेश्वरः कृष्णोप. २०
जयाजयमसन्मयम् । शब्दं सर्वमसत् ते. बि. ३। ५६
जयेदादौ स्वकं मनः [महो. ५। ७५+ मुक्तिको. २। ४२
जयोऽस्मि व्यवसायोऽस्मि भ. गी. १०। ३६
जरयावोपतपतावाऽणिमानंनियच्छति बृह. ४। ३। ३५
जरा पालिनिका शान्तिरीश्वरी
रतिकामिका । वरदा ह्लाहिनी
प्रीतिर्दीर्घा दश कला हरेः ना. पू. ता. ५। १
जरामरणधर्माधर्मादिसाम्यदर्शनात्
(न देहो ब्राह्मणः) व. सू. ४
जरामरणनिर्मुक्ताः सर्वे धर्माः स्वभावतः अ. शां. १०
जरामरणमापन्नं राज्यं दारिद्र्यमेव
च । रम्यमित्येव यो भुङ्क्ते स
जीवन्मुक्त उच्यते महो. २। ५५
जरामरणमिच्छन्तश्च्यवन्तेतन्मनीषया अ. शां. १०
जरामरणमोक्षाय भ. गी. ७। २९
जरासृत्युगद्वयो यः खेचरीं वेत्ति
भूतले । ग्रन्थतश्चार्थतश्चैव.. योगकुं. २। ३
जरा मृत्युं ते पुनरेवापियन्ति मुंड. १। २। ७
जरायुजाण्डजादीनां बाहुनःकाय-
कर्मभिः । युक्तः कुर्वीत न द्रोहं.. ना. प. ५। ४३
जरायुजा नरपशुमृगादयो जायन्ते
(नारायणात्) ना. पू. ता. ५। ६
जरावस्थाकाल...कारणं तत्त्वज्ञानं
भवति अद्वैतो. २

जलगत्सैन्धवखण्डवन्महात्मा अ. पू. २।१६
 जलतीरे केतनं हि ब्रह्मवादिनोवदन्ति कठश्रु. ९
 जलत्वेन मरीचिका । गुरुत्वेन हि
 काष्ठानि...तद्वदात्मनि देहत्वे.. यो. शि. ४।२३
 जलमिति भस्म, स्थलमिति भस्म रुद्रोप. २
 जलस्य चलनादेव चञ्चलत्वं
 यथा रवेः । तथाऽहङ्कार-
 सम्बन्धादेव संसार आत्मनः वराहो. ३।२०
 जलं वह्नौ वह्निं वायौ वायुमाकाशे..
 अव्यक्तं पुरुषे क्रमेण विलीयते..
 ततो..चात्माऽऽविर्भवति पैङ्गलो. ३।३
 जलकाभाववद्यथाकामभाजायते-
 श्चरात्, तावताऽऽत्मानमानन्दयति परब्र. २
 जलका रुधिरं यद्वद्बलादाकर्षति
 स्वयम् । ब्रह्मनाडी तथा धातून्.. यो.शि. १।१२५
 जलेऽग्निज्वलनाच्छाखापलवानि
 भवन्ति हि वराहो. ५।३६
 जलेन श्रमजातेन गात्रमर्दन-
 माचरेत् । दृढता लघुता चापि
 तस्य गात्रस्य जायते शांडि. १।७।४
 जले वाऽपि स्थले वाऽपि लुठत्वेऽपि
 जडात्मकः । नाहं विलिप्ये
 तद्वर्मैर्घटयर्मैर्नभो यथा कुण्डिको. २४
 जले सैन्धवपिण्डवत् (लीनो भवति) २ अवधू. ७
 जलोपरि समर्पितव्यञ्जनसंयुक्त-
 मन्नं वह्निसंयुक्तवारिणा
 पक्रमकरोत् शांडि. १।४।८९
 जहात्यहस्सु पूर्वेषु, त्वामापो.. चित्त्यु. १४।२
 जहात्येनां भुक्तभोगामजोऽन्यः श्वेताश्व. ४।५
 [+महाना. ८।५+ ना. पू. ता. ५।५
 जहि शत्रुं महाबाहो भ. गी. ३।४३
 जहि शत्रूँ अपमृधो नुदस्व(परमृधो) महाना. ५।११
 [क्र.अ.३।३।११=मं.३।४७।२+ वा.सं.७।३७
 [+तै.सं.१।४।४।२+ तै.आ.१०।१।११
 जागतं लन्द', द्यौः स्थानम् २ प्रणवो. २१
 (अथो खल्वाहुः) जागरितदेश
 एतास्यैव इति बृह. ४।३।१४
 जागरितस्थानश्चतुरात्मा विश्वो
 वैश्वानरश्चतूर्लोक्योऽह एव नृसिंहो. २।४

जागरितस्थानो बहिःप्रज्ञः
 सप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः
 स्थूलभुगवैश्वानरः प्रथमः
 पादः (आत्मनः) [माण्डू. ३+ नृ. पू. ४।२
 जागरितस्थानो वैश्वानरोऽकारः
 प्रथमा मात्राप्तेरादिमत्त्वाद्वा माण्डू. ९
 जागरितंस्वप्नं सुषुप्तं तुरीयं च महतां
 च लोकं परं च लोकं दहति सुबालो. १५।२
 जागरिते ब्रह्मा, स्वप्ने विष्णुः, सुषुप्तौ
 रुद्रस्तुरीयपरमाक्षरं स आदित्यो
 विष्णुश्चेश्वरश्च.. ब्रह्मो. २
 जागरिते ब्रह्मा स्वप्नेविष्णुः सुषुप्तौ
 रुद्रस्तुरीयमक्षरं चिन्मयं,
 तस्माच्चतुरवस्था परब्र. ३
 जागरिते सुषुप्त्यवस्थापन्नइवयद्यच्छ्रुतं
 यद्यद्दृष्टं तत्तत्सर्वमविज्ञातमिव यो
 वसेत्तस्य स्वप्नावस्थायामपि तादृ-
 गवस्था भवति ना.प. ५।१४
 जागरे स्वप्नता नहि । द्वयमेव लये
 नास्तिलयोऽपि ह्यनयोर्न च यो.शि. ४।११
 जाग्रच्चित्तेक्षणीयास्ते नविद्येते ततः
 पृथक् । तथा तद्दृश्यमेवेदं जाग्रत-
 श्चित्तमिष्यते अ.शां. ४६
 जाग्रतः प्रत्ययाभावं यस्याहुः प्रत्ययं
 बुधाः । यत्सङ्कोचविकासाभ्यां
 जाग्रत्प्रलयदृष्टयः महो. २।१०
 जाग्रतः स्वपत्तश्चैव प्राणायामोऽयमुत्तमः ।
 प्रवर्तते ह्यभिज्ञस्य.. अ.पू. ५।२७
 जाग्रतीं त्वासादयामि चित्त्यु. १९।१
 जाग्रति प्रवृत्तो जीवः प्रवृत्तिमार्गासक्तः मं.ब्रा. २।७
 जाग्रतो नैव चार्जुन भ.गी. ६।१६
 जाग्रत्काले विश्वः, स्वप्नकाले तैजसः,
 सुषुप्तिकाले प्राज्ञः ना.प. ५।१२
 जाग्रत्येव सुषुप्तस्थः कुरु कर्माणि..
 अतः सर्वपरित्यागी बहिः कुरु.. अ. पू. ५।११६
 (ॐ) जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिपुरीयपुरीया-
 तीतोऽन्तर्यामी..गोपालॐभूर्भुवः
 सुवस्तस्मै नमोनमः गोपालो. ३।१८

जाग्रत्स्वप्रसुप्तिपुरीयमिति
 चतुर्विधा अवस्थाः शरीरको. १०
 जाग्रत्स्वप्रसुप्तिपुरीयावस्थाभेदै-
 रेकैकमात्रा चातुर्विध्यमेत्य.. तुरीयो. २
 जाग्रत्स्वप्रसुप्तिपुरीयाश्चेत्य-
 वस्थाश्चतस्रः यो.चू. ७२
 जाग्रत्स्वप्रसुप्तिमूर्च्छामरणधर्मयुक्तो
 घटीयंनवदुद्विग्नो जातो मृत इव
 कुलालचक्रन्यायेन परिभ्रमति पैङ्गलो. १५
 (अथ) जाग्रत्स्वप्रसुप्तिमूर्च्छामरणाद्य-
 वस्थाः पञ्च भवन्ति पैङ्गलो. २७
 जाग्रत्स्वप्रसुप्तिषु सर्वकालव्यवस्थितं ना.उ.ता. ११९
 जाग्रत्स्वप्रसुप्तिमूर्च्छादस्थानां...
 सर्वजीवभयप्रदा स्थूलदेहविस-
 र्जनी मरणावस्था भवति पैङ्गलो. २९
 जाग्रत्स्वप्रसुप्तिष्वेकशरीरस्य जाग्र-
 त्काले विश्वः, स्वप्नकाले तैजसः,
 सुषुप्तिकाले प्राज्ञः ना.प. ५११
 जाग्रत्स्वप्रसुप्त्यादि मनोमय-
 मितीरितम् ते. वि. ५१०३
 जाग्रत्स्वप्रसुप्त्यादिप्रपञ्चं यत्प्रकाशते,
 तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा सर्वबन्धैः
 प्रमुच्यते कैव. १७
 जाग्रत्स्वप्रसुप्त्यादिष्ववस्थास्वेक-
 रुपिणी । ब्रह्मानन्दमयी विद्या.. गन्धर्वो. ५
 जाग्रत्स्वप्ने व्यवहरन् सुषुप्तौ क गति-
 र्मम । इति चिन्तापरो भूत्वा.. योगकुं. ३२९
 जाग्रदवस्थायां जाग्रदादिचित्तसो-
 ऽवस्थाः (भवन्ति) [प.हं.प.९+ ना.प. ६६
 जाग्रदवस्थायां विश्वस्य चातुर्विध्यं-
 विश्वविश्वो विश्वतैजसो विश्व-
 प्राज्ञो विश्वतुरीय इति प. हं. प. ९
 जाग्रदृत्तावपि त्वन्तश्चेतसा कल्पितं
 त्वसत् । बहिश्चेतो गृहीतं सद्युक्तं
 वैतथ्यमेतयोः वैतथ्य. १०
 जाग्रदादिविमोक्षान्तः संसारो
 जीवकल्पितः । त्रिणाचिकादि-
 योगान्ता ईश्वरभ्रान्तिमाश्रिताः
 [वराहो. २५४+ महो. ४७३

जाग्रन्निन्दा- (द्रा^१) तः परिज्ञानेन
 ब्रह्मविद्वद्वनि मं. ब्रा. २६
 जाग्रन्निद्राविनिर्मुक्ता सा स्वरूप-
 स्थितिः परा मैत्रा. २३०
 जाग्रन्नेत्रद्वयोर्मध्ये हंसएवप्रकाशते ।
 सकारः खेचरी प्रोक्तस्त्वंपदं
 चेति निश्चितम् यो. चू. ८२
 जाग्रन्मात्राचतुष्टयमकारांशं संप्र-
 मात्राचतुष्टयमुकारांशं.. अय-
 मेव ब्रह्मप्रणवः प. हं. प. १०
 जाड्यभावविनिर्मुक्तममलं चिन्मया-
 त्मकम् । तस्यातिवाहिकं मुख्यं.. योगकुं. १५७
 जात इत्यनेन परमात्मनो जृम्भणम् त्रि. ता. २३
 जात इत्यादिना परमात्मा
 शिव उच्यते त्रि. ता. २३
 जातएव न जायते, कोन्वेवं जनयेत्पुनः । बृह. ३.११.३४
 जातमात्रेण कामी कामयते
 काममित्यादिना त्रि. ता. २३
 जातमात्रेण मुनिराद् यत्सत्यं तद-
 वाप्तवान् । तेनासौ स्वविवेकेन.. महो. २१
 जातरूपधरश्चरेदात्मानमन्विच्छेत् ना. प. ३१८७
 जातरूपधरश्चेन्नकन्थावेशो नाध्ये-
 तव्यो न श्रोतव्यमन्यत्किंचित्.. ना. प. ५६
 जातरूपधरा निर्द्वन्द्वा निष्परिग्रहा-
 स्तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्पन्नाः.. याज्ञव. ३
 (अथ) जातरूपधरा निर्द्वन्द्वा
 निष्परिग्रहाः शुक्लध्यानपरायणा
 आत्मनिष्ठाः...ते परमहंसा नाम भिक्षुको. ६
 जातरूपधरो भवति सः.. सन्न्यासी ना. प. ५१३
 जातवेद एतद्विज्ञानीहि
 किमेतद्यक्षमिति केनो. ३३
 जातवेदसमण्डलं योऽधीते सर्वव्याप्यते त्रि. ता. १६
 जातवेदसमव्यक्तं व्यक्ताव्यक्तं परं सदा सदानं. ५
 जातवेदसे सुनवाम सोममराती महाना. ६१३३
 [+ऋ.अ.१.७७
 [वनदु. ११, ११४ + मं. ११९११
 जातवेदसे सुनवामसोमंतदन्त्यम-
 वाणी...महासौभाग्यमाचक्षते त्रि. ता. २१२

जातश्च वायुना स्पृष्टो न स्मरति जन्ममरणम् । अन्ते च शुभा- शुभं कर्म... प्रामाण्यम् निरुक्तो. १।८	जातु कर्मण्यतन्द्रितः जातु तिष्ठत्यकर्मकृत् जातेऽग्निमुपसमाधायाङ्क आघ्राय (पुत्रं) क२ सं पृषदाज्य२ संनीय.. जुहोति बृह. ६।४।२४	भ. गी. ३।२३ भ. गी. ३। ५
जातश्चैव मृतश्चैव जन्म चैव पुनः पुनः । यन्मया परिजनस्थार्थे कृतं कर्म शुभाशुभम् । एकाकीतेन द्वेष्टं गतास्ते फलभोगिनः गर्भो. ५	जातो देव एक ईश्वरः परमोज्योति- मैत्रतो वेति तुरीयं वरं दत्त्वा.. जातौ विश्वस्य भुवनस्य गोपौ [+ ऋ. अ. २।६।८ = मं. २।४०।१ + जात्यन्यै रत्नविषयः सुज्ञातश्च- जगत्सदा (सत्यं) ते. बि. ६।८९	वृह. ६।४।२४ त्रि. वा. २।३ लिङ्गोप. १ तै. सं. १।८।२।५
जातस्य ग्रहयोगादि कुमारस्य... उप- नीतेऽप्यविद्यत्वमनुद्वाहश्च पण्डिते याज्ञव. १९	जातस्य हि ध्रुवो मृत्युः जातं मृतमिदं देहं मातापितृमला- त्मकम् । स्पृष्ट्वा स्नानं विधीयते मैत्रे. २।५	भ. गी. २।२७
जाताच्च जायमानस्य न व्यवस्था प्रसज्यते अ. शां. १३	जातानि जीवन्ति (भूतानि) आकाशं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति ग. पू. २।९	
जातान्यन्नेन वर्धन्ते, अद्यतेऽस्ति च भूतानि [तैत्ति. २।२ + मैत्रा. ६।१२	जाता रुद्राक्षा जलबिन्दवोऽस्य सद्योजातादीन् पञ्चवक्त्राणि विधात् (शिवस्य) सि. शि. १६	
जातास्त एव जगति जन्तवः साधु- जीविताः । ये पुनर्नेह जायन्ते शेषा जरठगर्दभाः महो. ३।१४	जातिदोषा न सेत्स्यन्ति दोषो- ऽप्यल्पो भविष्यति अ. शां. ४३	
जातिर्नास्ति गतिर्नास्ति वर्णो नास्ति नलौकिकम् । सर्वत्र ह्येति नाम्त्येव ते. बि. ५।३८	(तर्हि) जातिर्ब्राह्मण इति चेत्, न, तत्र जात्यन्तरजन्तुष्वनेकजाति- सम्भवा महर्षयो बहवः सन्ति व. सू. ५	
जातिसङ्करकारकैः जातिस्तु देशिता बुद्धेरजाते- स्वसतां सदा अ. शां. ४२	जातीषु समायोगैर्यथा वास्यति तैत्ति. ५।१५ सा नाडीति विभावयेत् क्षुरिको. १९	
जानूवोऽन्तरे कृत्वा सम्यक् पादतले उभे । समग्रीवशिरःकायः स्वस्तिकं नित्यमभ्यसेत् जा. द. ३+३	जानूवोऽन्तरे कृत्वा सम्यक् पादतले उभे । कजुकायः समासीनः स्वस्तिकं तत्प्रचक्षते शां. डि. १।१।१	

जानौ संयमान्महातल्लोकज्ञानं	शांडि. १।७।५२
जान्वन्तं पृथिवीं हंशो ह्यपां	
पायवन्तमुच्यते । हृदयांश-	
स्तथाग्न्यंशो..धारयेत् सदाशिवं	जा. द. ८।४-६
जाप्येनामृतत्वं च गच्छति	चतुर्वे. ७
जायते निश्चयः साधो पुरुषस्य	
चतुर्विधः । आपादमस्तक-	
महं मातापितृविनिर्मितः ।	
इत्येको निश्चयो ब्रह्मन्ब्रवायास..	महो. ६।५४
जायते मृतयेलोकोम्रियतेजननायच	भवसं. १।२५
जायत्येको म्रियत्येको अभ्रात्येकः	
शुभाशुभम् । (पा.)	...
जायते म्रियते लोको म्रियते जनना-	
य च । अस्थिराः सर्व एवेमे...	महो. ३।४
जायते वर्णसङ्करः	भ.गी. १।४१
जायमानं कथमजं भिन्नं नित्यं कथं	
च तत् । कारणाद्यद्यनन्यत्वमतः	
कार्यमजं यदि	अ. शां. ११
जायमानाद्धि वै कार्यात्कारणं	
ते कथं ध्रुवम्	अ. शां. १२
जायमानाद्धिवैधर्मात्कथं पूर्वमगृह्यते	अ. शां. २१
जायमानेऽमनस्कत्वं उदासीनस्य	
तिष्ठतः । मृदुत्वं खचरत्वं च	
शरीरस्योपजायते	अमन. २।७९
[जायमानो वै ब्राह्मणस्त्रिभि-	
र्ऋणवा जायते]	तै.सं. ६।३।१०
जायस्व म्रियस्वेत्येतत्तृतीयस्थानं	
तेनासौ लोको न सम्पूर्यते	छान्दो. ५।१०।८
जायापूर्वरूपं, पतिरुत्तररूपं...	
सैषाऽदितिसंहिता	३ऐत. १।६।८
जाया मे स्यादथ प्रजायेय	बृह. १।४।१७
जायेरन्नेवास्मिच्छाखाः प्ररोहेयुः.	छान्दो. ५।२।३
जारुजानिचस्वेदजानिचोद्धिजानि..	
यत्किंचेदं प्राणि..यच्चस्थावरंतत्	
प्रज्ञानेत्रं प्रज्ञाने प्रतिष्ठितं	२ऐत. ५।३
जालकिलङ्कितं पर्युषितं पूतमन्न-	
मयाचितमसंकृतमश्रीयात्र	
कञ्चन याचेत	सुबालो. १२।१
२५	

जालजननमन्दिरा महाविष्णोः	
क्रीडाशरीररूपिणी ब्रह्मादीना-	
मगोचरा । एतांमहामायांतरत्येव	
ये विष्णुमेव भजन्ति, नान्येतरन्ति..	त्रि.म.ना. ४।९
जालन्धरस्तृतीयस्तु (कुम्भकः)	
[योगकुं. १।४१+]	यो.शि. १।१०३
जालन्धरेकृतेबन्धेकंठसङ्कोचलक्षणे ।	
नपीयूषं पतत्यग्नौ न च वायुः	
प्रधावति	यो.चू. ५१
जालन्धरोद्धियाणश्चमूलबन्धस्तथैवच	१यो.त. २६
जालेनेवखचरःकृतस्यानुफलै-	
रभिभूयमानः परिभ्रमति	मैत्रा. ३।२
जिघ्रन्वै तन्नजिघ्रति, न हि प्रातुर्गति-	
र्विपरिलोपो विद्यतेऽनाशित्वात्	बृह. ४।३।२४
जिज्ञासार्थं शुक्स्यासावास्तामेव-	
त्यवज्ञया । उक्त्वा बभूव	
जनकस्तूष्णीं..	महो. २।२२
जिज्ञासुरपि योगस्य	भ.गी. ६।४४
जितात्मनः प्रशान्तस्य	भ.गी. ६।७
जितात्मा विगतस्पृहः	भ.गी. १८।४९
जितामेवाप्येति योजितामेवास्तमेति	सुबालो. ९।३
जितेन्द्रियाणां शान्तानां जितश्वास-	
विचेतसाम् । .. दूरदर्शनमाप्नुयात्	यो.शि. ५।४६
जितेन्द्रियाय शान्ताय मन्त्रं	
देयमिदं महत् (सूर्यस्य)	सूर्यता. १।११
जितेन्द्रियो बहिरन्तःस्नेहवर्जितः	
शरीरसंधारणार्थं...भैक्षमाणो	
ब्रह्मभूयाय भवति	प.हं.प. ६
(एवं)जितेन्द्रियो भूत्वा सर्वत्र	
ममतामतिम् । विहाय..	वराहो. २।४
जित्वा जित्वा ततो भूतिं सारमेत	
ततो मुनिम् । अजिता च	
सदाभूतिः	योगो. २९
जित्वा वा भोक्ष्यसे महीम्	भ.गी. २।३७
जित्वा वृष्ट्यादिकं जाड्यं खेचरः	
स भवेन्नरः	यो.शि. १।१४८
जित्वा शत्रूंमुक्ष्व राज्यं समृद्धम्	भ.गी. १।१३३
जिष्णुर्होपराजिष्णुर्भवत्यन्यत-	
स्त्यजायी	बृह. २।१।६

जिह्वयायद्रसं ह्यतित्तत्तदत्मेति भावयेत् यो. त. ७१
 जिह्वया वायुमाकुष्य पूर्ववत्कुम्भ-
 कादनु । शनैस्तु घ्राणरन्ध्राभ्यां
 रेचयेदनिलं सुवीः योगकुं. १।३०
 जिह्वया वायुमाकुष्य यः पिबेत्सततं
 नरः । अमदाहविनिर्मुक्तो योगी जा.द. ६।२५
 नीरोगतामियात्
 जिह्वया वायुमाकुष्य जिह्वामूले
 निरोधयेत् । पिबेदमृतमव्यग्रं जा.द. ६।२६
 सकलं सुखमाप्नुयात्
 जिह्वया वायुमानीय जिह्वामूले
 निरोधयेत् । यः पिबेदमृतं विद्वान्-
 न्सकलं भद्रमश्नुते शां. १।७।४७
 जिह्वया वायुं गृहीत्वा यथाशक्ति
 कुंभयित्वा नासाभ्यां रेचयेत् ।
 तेन गुल्मप्लीहज्वरपित्तक्षुधादीनि
 नश्यन्ति शां. १।७।१४
 जिह्वया हि रसान् विजानाति बृह. ३।२।४
 जिह्वाप्रदेशे त्र्यणुकं च विद्धि मैत्रा. ७।११
 जिह्वाप्रादर्शने त्रीणि दिनानि
 स्थितिरात्मनः । ज्वालाया दर्शने
 मृत्युर्द्विदिने भवति ध्रुवम् त्रि.ब्रा. २।१२७
 जिह्वा च रसयितव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 जिह्वा चित्तं च खे चरति तेनोर्ध्व-
 जिह्वः पुमानमृतो भवति शां. १।७।४३
 जिह्वाऽध्यात्मं, रसयितव्यमभिभूतं,
 वरुणस्तत्राधिदैवतम् सुबालो. ५।४
 जिह्वामर्कटिकाक्रान्तवदनद्वार-
 भीषणम् । दृष्टदन्तास्थिशकलं
 नेष्टं देहगृहं मम महो. ३।२९, ३०
 जिह्वामूलस्थितो देवि... अनलः ।
 तदग्रे भास्करश्चन्द्रः... प्रतिष्ठितः प्रा. हो. २।४
 जिह्वा मे मधुमत्तमा [तैत्ति. १।४।१+ ना. प. ४।४९
 जिह्वामेवाप्येति यो जिह्वामेवास्त्वमेति सुबालो. ९।४
 जिह्वया ऊर्ध्वान्तं सरस्वती भवति शां. १।४।६
 जिह्वया रसास्वादं घ्राणस्य
 गन्धग्रहणम् ना. प. ६।३
 जिह्वारसने नासिका घ्राणे उपस्थ आनं-
 न्दने अपान उत्सर्गे गर्भो. १

जिह्वा रसं विजानाति हृदयं वेदये-
 त्प्रियम् । मनसा साधु पश्यति इतिहा. ३
 जिह्वावैग्रहः, स रसेनातिग्रहेण गृहीतः बृह. ३।२।४
 जिह्वां न चालयेन्नापि पाषाण
 इव निश्चलः । तमः प्रस्थाप्य
 रजसः सत्त्वेन... योगो. २२
 जिह्वेडा, दन्तोष्ठौ सूक्तवाकः प्रा. हो. ४।३
 जिह्वावास्या एकमङ्गमुद्वृढं, तस्यान्नरसः
 परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा कौ. उ. ३।५
 जीर्णकौपीनवासाः स्यान्मुण्डी नम्रो-
 ऽथवा भवेत् । प्राज्ञो वेदान्त-
 विद्योगी निर्ममो निरहंक्रुतिः ना. प. ६।३०
 जीर्णवल्कलाजिनं धृत्वाऽथ त्रिकाल-
 स्नानमाचरन्.. ब्रह्ममार्गे सम्यक्स-
 म्पन्नः.. भैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय भवति प. हं. प. ६
 जीर्यन्ते दानवादयः । परमेष्ठ्यपि
 निष्ठावान् हीयते हरिरप्यजः महो. ३।५०
 जीर्यन्ते वै दिगीश्वराः, ब्रह्मा.. सर्वावा
 भूतजातयः, नाशमेवानुधावन्ति महो. ३।५१
 जीर्यन्मर्त्यः कथस्थः प्रजानन् कठो. १।२८
 जीव एव दुरात्माऽसौ कन्दः संसार-
 दुस्तरः । अनेनाभिहतो जन्तु-
 रधोऽथः परिधावति महो. ५।९३
 जीव एव सदा ब्रह्म सच्चिदानन्द-
 मस्म्यहम् ते. बिं. ६।३८
 जीवतस्तत्प्रजायते (रेतः) बृह. ३।९।३२
 जीवति चक्षुरपेतोऽन्धान्विपश्यामः कौ. उ. ३।३
 जीवति बाहुच्छिन्नो जीवत्यूरुच्छिन्न
 इत्येवं हि पश्यामः कौ. उ. ३।३
 जीवति वागपेतो मूकान्विपश्यामः कौ. उ. ३।३
 जीवति श्रोत्रापेतो बधिरान्
 विपश्यामः कौ. उ. ३।३
 जीवतो यस्य कैवल्यं विदेहोऽपि
 स केवलः । समाधिनिष्ठतामेत्य
 निर्विकल्पो भवानघ अध्यात्मो. १६
 जीवत्यूरुच्छिन्न इत्येवं हि पश्यामः कौ. उ. ३।३
 जीवत्पितृकश्चेत् पितरं त्यक्त्वाऽऽत्म-
 पितामहप्रपितामहानिति सर्वत्र
 युग्मकल्पा ब्राह्मणानर्चयेत् ना. प. ४।३९

जीवत्वं सर्वभूतानां सर्वत्राखण्डविग्रहं ।

चित्ताहङ्कारयन्तारं जीवाख्यं

त्वंपदं भजे

शु.र. २।६

जीवत्वं घटाकाशमहाकाशवद्व्यव-

धानेऽस्ति । व्यवधानवशादेव हंसः

सोऽहमिति मंत्रेणोच्छ्वासनिश्श्वास-

वशेनानुसन्धानं करोति

ना. प. ६।७

जीवत्वं च तथा ज्ञेयं रज्ज्वां

सर्पग्रहो यथा

यो. शि. ४।१

जीवनं सर्वभूतेषु

भ. गी. ७।९

जीवन्ति मृगपक्षिणः । स जीवति

मनो यस्य मननेनोपजीवति

महो. ३।१३

जीवन्नेव प्रति तत्ते दधामि

सहवै.४

जीवन्नेव सदा मुक्तः कृतार्थो

ब्रह्मवित्तमः । उपाधिनाशाद्ब्रह्मैव

सद्ब्रह्माप्येति निर्द्वयम्

२ आत्मो. २०

जीवन्मर्त्यः कायस्थः

प्रजानन् (मा. पा.)

कठो. १।२८

जीवन्मुक्तपदं त्यक्त्वा स्वदेहे

कालसात्कृते । विशत्यदेह-

मुक्तत्वं पवनोऽस्पन्दतामिव

[+महो. २।६३+

पैङ्गलो. ३।७

जीवन्मुक्तः स उच्यते

मुक्तिको. २।७६

जीवन्मुक्तः सदा स्वच्छः सर्वदोष-

विवर्जितः । विरक्ता ज्ञानिन-

श्चान्ये देहेन विजिताः सदा ।

ते कथं योगिनस्तुल्यामांसपिण्डाः..

यो. शि. १।४२

जीवन्मुक्तः सरूपः स्यादरूपो

देहमुक्तिगः

मुक्तिको. २।३२

जीवन्मुक्तः स विज्ञेयः

पैङ्गलो. ३।७

जीवन्मुक्ता न मज्जन्ति सुखदुःख-

रसस्थिते । प्रकृतेनाथ कार्येण

किञ्चित्कुर्वन्ति वा न वा

महो. ५।३७

जीवन्मुक्तिविदेहमुक्त्योरष्टोत्तर-

शतोपनिषदः प्रमाणम्

मुक्तिको. २।१

जीवन्मुक्तो महायोगी जायते..

यो. शि. १।१५

जीवन्मुक्तो वसेत्, कृतकृत्यो भवति

ना. प. ६।३

जीवभूतः सनातनः

भ. गी. १।५७

जीवभूतां महाबाहो

भ. गी. ७।५

जीवला न वारिषां मा ते

बन्धाम्योषधिम्

प्रा. हो. १।४

जीवला न वर्षा मा ते बन्धाम्योषधिं

(पाठः)

प्रा. हो. १।४

जीववाचि नमो नाम चात्मा-

रामेति गीयते

रा. पू. ४।१

जीवस्तिष्ठति संशान्तो ज्वलन्मणि-

रिवात्मनि

अ. पू. २।११

जीवस्य तण्डुलस्येव मलं सहज-

मप्यलम् । नश्यत्येव न सन्देह-

स्तस्मादुद्योगवान्भवेत्

महो. ५।१८६

जीवस्य निलयः प्राणो जीवो हंसस्य

चाश्रयः । हंसः शक्तेरधिष्ठानं..

जीवं कल्पयते पूर्वं ततो भावान्

पृथग्विधान् । बाह्यानां ध्यात्मि-

कांश्चैव यथाविद्यस्तथा स्मृतिः

जीवः पञ्चविंशकः स्वकल्पितचतु-

र्विंशतितत्त्वं परित्यज्य षड्विंशः

परमात्माहमिति निश्चयाज्जीव-

न्मुक्तो भवति

मं. प्रा. १।५

जीवः शिवः शिवो जीवः स जीवः

केवलः शिवः । तुषेण बद्धो ब्रीहिः

स्यात्तुषाभावेन तण्डुलः

जीवाक्षरेणैव जीवाहराप्नोति

जीवाख्यं त्वम्पदं भजे

जीवात्मनः परस्यापि यद्येवमुभयो-

रपि । अहमेव परं ब्रह्म ब्रह्माह-

मिति संस्थितिः

जीवात्मनोरनन्यत्वमभेदेन प्रशस्यते ।

नानात्वं निन्द्यते यच्च तदेवं हि

समञ्जसम्

जीवात्मनोः पृथक्त्वं यत्प्रागुत्पत्तेः

प्रकीर्तितम् । भविष्यद्दृत्त्यागौणं

तन्मुख्यत्वं हि न युज्यते

जीवापेतं वाव किलेदं म्रियते

न जीवो म्रियते

जीवाभिमानेन क्षेत्राभिमानः, शरीरा-

भिमानेन जीवत्वम्

जीवाम् केन कच सम्प्रतिष्ठाः

अद्वैत. १३

अद्वैत. १४

छान्दो ६।११।३

ना. प. ६।७

श्वेताश्व. १।१

जीवाह्वाजीवाक्षरमित्यनकाममारः १ऐत. ३।८।६
 जीवाःपशवउक्ताः,तत्पतित्वात्पशुपतिः जाबाल्यु. ३
 जीविष्यामो यावदीशिष्यसि त्वं
 वरस्तु मे वरणीयः स एव कठो. १।२७
 जीवितं तस्य शोभते । योऽन्त-
 रशीतलयाबुद्धयारागद्वेषविमुक्तया ।
 साक्षिवत्पश्यतीदं हि.. [१सं.सो. २।३९-४१
 जीवितंवापिचञ्चलम् । विहायशास्त्र-
 जालानि यत्सत्यंतदुपास्यताम् पैङ्गलो. ४।१७
 जीवेश्वरप्रकृतयोनित्याश्चानादय-
 स्त्रयः । विश्वकारणभूताश्च.. भवसं. २।१
 जीवेश्वरादिरूपेण चेतनाचेतना-
 त्मकम् । ईक्षणादिप्रवेशान्ता
 सृष्टिरीशेनकल्पिता [महो.४।७३+ वराहो. २।५३
 जीवेश्वरेति वाक्चेति वेदशास्त्राद्यहं
 त्विति । इदंचैतन्यमेवेति.. इति
 निश्चयशून्योयोवैदेहीमुक्तएवसः तै.वि. ४।४६
 जीवोऽपि जाग्रत्स्वप्नप्रपञ्चे व्यवहृत्य
 ..अज्ञानं प्रविश्य स्वानंदं भुङ्क्ते पैङ्गलो. २।८
 जीवोऽपि न स्पृष्ट इति चेत्, न,
 जीवाभिमानेन क्षेत्राभिमानः,
 शरीराभिमानेन जीवत्वम् ना. प. ६।६
 जीवो ब्रह्मेति वाक्यार्थं यावदस्ति
 मनःस्थितिः । ऐक्यं तत्त्वं लये
 कुर्वन् ध्यायेदसिपदं ततः शु. र. २।७
 जीवोब्राह्मणइतिचेत्, तन्न; अतीताना-
 गतानेकदेहानांजीवस्यैकरूपत्वात् व. सू. ३
 जीवेश्वरौ भिन्नरूपाविति प्राथ-
 मिको भ्रमः अ. पू. १।१३
 जीवेश्वरौ मायिकौ विज्ञाय सर्वविशेषं
 नेति नेतीति विहाय यदवशिष्यते
 तदद्वयं ब्रह्म अद्वयता. २
 जुष्टं यदा पश्यत्यन्यमीशं यस्य
 महिमानमिति वीतशोकः श्वेता. ४।७
 [मुण्ड. ३।१।२+
 जुहति ज्ञानदीपिते भ. गी. ४।२७
 जेनातिर्जेनातिषां जेनातिरोजो
 बलमाहरत्सत्त्वात्मकं... तस्मै
 सूक्ष्मसूक्ष्माय तेजसे स्वाहा पारमा. १०।५

जोषयेत्सर्वकर्माणि भ. गी. ३।२६
 ज्यायसी चेत् कर्मणस्ते भ. गी. ३।१
 ज्यायान्पृथिव्या ज्यायानन्तरिक्षात्
 ..ज्यायान्दिवो ज्यायानेभ्यो
 लोकेभ्यः (आत्मा) छान्दो. ३।१४।३
 ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च स्वानां भवति बृह. ६।१।१
 ज्येष्ठश्च ह वै श्रेष्ठश्च भवति, प्राणो
 वाव ज्येष्ठश्च छान्दो. ५।१।१
 ज्येष्ठाय श्रेष्ठाय स्वाहेत्यप्रावाज्यस्य
 हुत्वा मन्थे सम्पातमवनयेत् छान्दो. ५।२।४
 ज्येष्ठाय स्वाहा श्रेष्ठाय स्वाहेत्यग्नौ
 हुत्वा मध्ये स० स्रवमवनयति बृह. ६।३।२
 ज्येष्ठोऽहं श्रेष्ठोऽहं वरिष्ठोऽहमापोऽहम्.. अ. शिरः. १।१
 ज्योर्जीवति महान्प्रजया पशुभिर्भवति छां. २।११।२
 [+छान्दो. २।१२।२+—१७।२।१८
 ज्योतिरन्नादम्, अप्सु ज्योतिः
 प्रतिष्ठितम् तैत्ति. ३।८
 ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासम् लिङ्गोप. १
 [म. ना. १।४।७—१।४।९
 ज्योतिरिति नक्षत्रेषु, प्रजातिरमृतं.. तैत्ति. ३।१०।३
 ज्योतिर्ज्वलति ब्रह्माहमस्मि, योहमस्मि
 ब्रह्माहमस्मि अहमस्मि ब्रह्मा.. महाना. ६।७
 ज्योतिर्मयं तदन्तं स्यादवाच्यं बुद्धि-
 सूक्ष्मतः । ददृशुर्यं महात्मानो
 यस्तं वेद स वेदवित् । यो. चू. ६१
 ज्योतिर्लिङ्गं भुवोर्मध्ये नित्यं
 ध्यायेत्सदा यतिः ब्र. वि. ८०
 ज्योतिर्वा पारमात्मिकं सार्व..
 पराय ईशिषे स्वाहा पारमा. १।३
 ज्योतिर्वाऽन्नं, वायुरन्नादः, वायुर्वाऽन्नं.. सुबालो. १।४।१
 ज्योतिर्विदं त्वासादयामि चित्त्यु. १९।१
 ज्योतिश्च वायुश्चान्नादमेताभ्यां
 हीदं सर्वमन्नमिति १ऐत. ३।१।२
 ज्योतिषामपि तज्ज्योतिः
 [यो. शि. ३।२२+ भ. गी. १३।१६
 ज्योतिषामा ज्योतिरानन्दयत्येव-
 मेव तत्परं याचितं परमात्मान-
 मानंदयति परब्र. २

ज्योतिषां ज्योतिस्तद्यदात्मविदो विदुः सुण्ड. २।२।९
 ज्योतिषां ज्योतिरस्म्यहं, तमसः
 साक्ष्यहं.. ब्र.वि. ९५
 ज्योतिषां रविरंशुमान् भ. गी. १०।२१
 ज्योतिष्कामो ज्योतिरानन्दयते
 भूयस्तेनैव स्वप्नाय गच्छति ब्रह्मो. १
 ज्योतिष्कदसि सूर्य । विश्वमाभासि.. चित्त्यु. १६।१
 [क्र. अ. १।४।७=मं.१।५०।४+
 अथर्व. १३।२।१९+२०।४७।१६+ वा.सं.३३।३६
 तै. सं. १।४।३१।१
 ज्योतिष्कृतं त्वासादयामि चित्त्यु. १९।१
 ज्योतिष्पश्यन्ति उत्तरम् छांदो. ३।१७।७
 [क्र. अ. १।४।८ =मं. १।५०।१०
 ज्योतिष्मती त्वासादयामि चित्त्यु. १९।१
 ज्योतिष्मतो ह लोकाञ्जयति छांदो. ४।७।४
 ज्योतिष्मंतस्त्रयः कालास्तिस्रो-
 ऽवस्थास्त्रय आत्मनः वासुदे. ४
 ज्योतिष्मद्भाजमानं महस्वत्[+सुदर्श.५ त्रि.म.ना.७।३
 [तै. ब्रा. ३।१२।३।४
 ज्योतिष्मानस्मिँल्लोके भवति छांदो. ४।७।४
 ज्योतिष्यापः प्रतिष्ठिताः तैत्ति. ३।८
 ज्योतिस्स्वरूपं लिङ्गं मामेवोपासितव्यं
 तदेवोपासितव्यम् भस्मजा. २।९
 ज्योतीरूपमशेषबाह्यरहितं देदीप्यमानं
 परं तत्त्वं तत्परमस्ति.. शाण्डि. १।७।१६
 ज्वलतामति (ज्वलना अपि) दूरेऽपि
 सरसा अपि नीरसाः । स्त्रियो
 हि नरकाग्नीनामिन्धनं चारु
 दारुणम् [महो. ३ । ४४+ याज्ञव. १३
 ज्वलति स वद्रीथः, अङ्गारा भवन्ति
 स प्रतिहारः छान्दो. २।१२।१
 ज्वलत्त्वात्सर्वतोमुखत्वाच्चसिंहत्वात्
 भीषणत्वाद्भद्रत्वात्..(नृसिंहः) नृसिंहो. ७ । ५
 ज्वलनो ज्वालाभिः प्राणेन कोष्ठ-
 मध्यगन्जलमत्युष्णमकरोत् शाण्डि. १।४८
 ज्वलन्तमग्निमुत्सृज्य नहि
 भस्मनि हूयते इतिहा. ४५.

ज्वलन्तमज्वलन्तं सर्वतोमुखमसर्वतो-
 मुखं नृसिंहमनृसिंहं....आत्मानं
 ....जानीयात् नृसिंहो. ६ । १
 ज्वलन्तमित्याह-ज्वलन्निव
 खलत्रसाववस्थितः अव्यक्तो. ३
 ज्वलन्तं न प्रदीपं च स्वयं
 निर्वापयेद्बुधः शिवो. ७।७१
 ज्वलतः पावकाद्यद्वत्. स्फुलिङ्गाः
 कोटिकोटिशः ।..विश्वं तस्यास्तथा गुह्यका. २८
 ज्वलन्तीं त्वासादयामि चित्त्यु. १९।१
 ज्वलतोऽपि यथा विन्दुः सम्प्राप्तश्च
 हुताशनम् । ब्रजत्यूर्ध्वं गतः
 शक्त्या निरुद्धो योगमुद्रया यो. चू. ५९
 ज्वलिष्याम्येवाहमित्यभिर्द्वे बृह. १।५।२२..
 ज्वालाजालपरिस्पन्दो दग्धेन्धन
 इवानलः । उदितोऽस्तंगतइव
 ह्यस्तंगत इवोदितः अ. पू. ३।११
 ज्वालामालाकुलं भाति विश्वस्यायतनं
 महत् ।... तस्यान्ते सुषिरं सूक्ष्मं
 तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम् महाना. ९। २७
 ज्वालाया दर्शने मृत्युर्द्विदिने भवति
 ध्रुवम् (आयुश्चिह्नम्) त्रि. ब्रा. १२७
 ज्वालावह्निः शीतलश्चेदस्तिरूप-
 मिदं जगत् ते. विं. ६।८४
 ज्वालाग्निमण्डले पद्मावृद्धिश्चेज्जग-
 दस्त्विदम् ते. विं. ६।८४
 ज्ञ
 ज्ञापयते स प्रस्तावः छान्दो. २।१३।१
 ज्ञप्तिर्हि ग्रन्थिविच्छेदस्तस्मिन्
 सति विमुक्तता महो. ५।४०
 ज्ञमनो नाशमभ्येति मनो ज्ञस्य
 हि शृङ्खला मुक्तिको. २।३९
 ज्ञविज्ञसम्यग्ज्ञालम्बनिरालम्बंहरिभजे निरा. शीर्षकं
 ज्ञः कालकालो गुणी सर्वविद्यः ।
 तेनेशितं कर्म विवर्ततेह श्वेता. ६।२
 ज्ञः सर्वगो भुवनस्यास्य गोप्ता ।
 यईशेऽस्य जगतो नित्यमेव
 नान्यो हेतुर्विद्यते ईशनाय श्वेता. ६।१७

ज्ञाज्ञौद्धावजावीशानीशावजाहेका
भोक्तृभोगार्थयुक्ता । अनन्त-
श्चात्माविश्वरूपोह्यकर्तात्रयं यदा
विन्दते ब्रह्मेतत् [तेनेदं सृष्टं ब्रह्म-
चक्रं हि सर्वम् ।] [श्वेता. १।९।ना.प. ९।८ भवसं. २।३
ज्ञातचरदेशं चण्डालवाटिकांमिव
स्त्रियमहिमिव (त्यजेत्) ना.प. ७।१
ज्ञातज्ञेयास्त उच्यन्ते जीवन्मुक्ता
महाभियः । पदार्थभावना-
दाढर्थं बन्ध इत्यभिधीयते महो. २।४०
ज्ञातव्यमवशिष्यते भ.गी. ७।२
ज्ञातं येन निजं रूपं कैवल्यं परमं
पदम् । असौ दोषैर्विनिर्मुक्तः.. यो.शि. १।१५
ज्ञातं येन निजं रूपं कैवल्यं परमं पदं
निष्कलं निर्मलं शान्तं.. एतज्ज्ञान-
मिति प्रोक्तम् श्यो.त. १७, १८
ज्ञाता चिन्मात्ररूपश्च सर्वचिन्मय-
मेव हि । संभाषणं च चिन्मात्रं.. ते.वि. २।२९
ज्ञातानुज्ञात्रननुज्ञातृविकल्पज्ञान-
साधनम् । विकल्पत्रयमत्रापि..
मायामात्रं विदित्वैवं.. ना.प. ८।२०
ज्ञाता होता ज्ञानमभिः, ज्ञेयं हविः भावनो. ३
ज्ञातुं द्रष्टुं च तत्त्वेन भ.गी. ११।५४
ज्ञातृज्ञानज्ञेयानामभेदभावनं
श्रीचक्रपूजनम् भावनो. २
ज्ञातृज्ञानज्ञेयानामाविर्भावतिरोभाव-
ज्ञाता स्वयमाविर्भावतिरो-
भावरहितः स्वयञ्ज्योतिः
साक्षीत्युच्यते सर्वसारो. ५
ज्ञातृत्वं समानयोगेन श्रोत्रद्वारा
शब्दगुणो वागधिष्ठित
आकाशे तिष्ठति.... त्रि.ब्रा. १।६
ज्ञाते द्वैतं न विद्यते आगम. १८
ज्ञातोऽज्ञातश्चेति होचुर्न चैनमिति होचुः नृसिंहो. ९।१०
ज्ञातो नैष विज्ञातो विदिता विदितात्परः नृसिंहो. ९।१८
ज्ञात्वा (नारायणं) जीवन्मुक्तो भवति ना.पू.ता. १।१
ज्ञात्वा तमेवं मनसा हृदा च भूयो
न मृत्युमुपयाहि विद्वान् महाना. १७।१४

ज्ञात्वा (शिवमात्मानं) तं मृत्यु-
मत्येति, नान्यः पन्था विमुक्तये कैव. ९
ज्ञात्वा तां (देवीं) मृत्युपाशाच्छिनत्ति गुह्यका. ५८
ज्ञात्वा त्रिविधमात्मानं परमात्मान-
माभयेत् । रुद्रह. १२
ज्ञात्वादेवं मुच्यते सर्वपाशैः [श्वेता. १।८+२।१५+
[४।१६+५।१३+६।१३ ना.प. ९।७।१०
ज्ञात्वा देवं सर्वपाशापहानिः श्वेता. १।११
ज्ञात्वा भूतादिमव्ययम् भ.गी. ९।१३
ज्ञात्वा मां शान्तिमृच्छति भ.गी. ५।२९
ज्ञात्वा (मृत्युं) यतेत कैवल्यप्राप्तये त्रि.ब्रा. २।१२२
ज्ञात्वा शास्त्रविधानोक्तं भ.गी. १६।२४
ज्ञात्वा शिवं शान्तिमत्यन्तमेति श्वेताश्व. ४।१४
ज्ञात्वा शिवं सर्वभूतेषु गूढं
विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं ज्ञात्वादेवं
मुच्यते सर्वपाशैः श्वेता. ४।१६
ज्ञात्वा स्वं प्रत्यगात्मानं बुद्धित-
द्वृत्तिसाक्षिणम् । सोऽहमित्येव
तद्वृत्त्या स्वान्यत्रात्मगतिं त्यजेत् अध्यात्मो. २
ज्ञात्वैवं (ब्रह्मैवाहं) मनोदण्डं धृत्वा
आशानिवृत्तो भूत्वा भ्रमरकीट-
न्यायेन मुक्तो भवति ना.प. ५२
ज्ञानकर्मेन्द्रियैर्ज्ञानविषयैः प्राणादिपञ्च-
वायुमनोद्विभिश्च स्थूलकल्पितैः
सोऽपि स्थूलप्रकृतिरित्युच्यते यो.चू. ७२
ज्ञानतोऽज्ञानतो वापि पठतां बन्ध-
मोचकम् ।.. इदमष्टोत्तरशतं न
देयं यस्य कस्यचित् मुक्तिको. १।४६
ज्ञानदण्डा ज्ञानशिखा ज्ञानयज्ञो-
पवीतिनः । शिखा ज्ञानमयीयस्य.. शाठ्याय. १६
ज्ञानदण्डो धृतो येन एकदण्डी
स उच्यते [ना.प. ५।१३+ प. हं. ५
ज्ञानदीपेन भास्वता भ.गी. १०।११
ज्ञाननिर्धूतकल्मषाः भ.गी. ५।१७
ज्ञाननिष्ठो विरक्तोऽपि धर्मज्ञो विजि-
तेन्द्रियः । विना देहेन योगेन न
मोक्षं लभते.. यो.शि. १।२४
ज्ञाननेत्रं समाधाय समहत्परमं पदम् ।
.. शान्तं ब्रह्माहमिति संस्मरेत् त्रि.ता. ५।२०

ज्ञाननेत्रं समादाय चरेद्ब्रह्मिमतः
परम् । निष्कलं निर्मलं शान्तं
तद्ब्रह्माहमिति स्मृतम् ब्र. वि. २१
ज्ञानपूर्तं त्रिगुणस्वरूपं त्रिमूर्तित्वं
पृथग्विज्ञाय मूलभेकं सत्यं
मृण्मयं विज्ञातं स्यात्.. परब्र. ४
ज्ञानप्रबोधो यस्मिन् समये माया-
मोहं सशब्दातीतोऽपि जायते अद्वैतो. २
ज्ञानप्रसादेन विशुद्धसत्त्वस्ततस्तु
तं पश्यते निष्कलं ध्यायमानः
(ततस्तु तां पश्यते निष्कलां
च) [मुण्ड. ३।१।८+ गुह्यका. ३७
ज्ञानबलैश्वर्यशक्तितेजस्वरूपो
भवति (नारायणः) त्रि.म.ना. २।६
ज्ञानमावृत्त्य देहिनम् भ. गी. ३।४
ज्ञानभूमिः शुभेच्छाख्या प्रथमा... महो. ५।२४
ज्ञानभूमिः शुभेच्छा स्यात् ...
सप्तमी तुर्यगा स्मृता वराहो. ४।१,२
ज्ञानमेव परं तेषां पवित्रं ज्ञान-
मुच्यते (ईरितं) [ब्रह्मो. १।१+ परब्र. ६।१३
ज्ञानयज्ञः परन्तप भ. गी. ४।३३
ज्ञानयज्ञः स विज्ञेयः सर्वयज्ञोत्तमो-
त्तमः (पूर्वोक्तः) शाट्याय. १६
ज्ञानयज्ञेन चाप्यन्ये भ. गी. ९।१५
ज्ञानयज्ञेन तेनाहं भ.गी. १८।७०
ज्ञानयुक्त्यमाद्यष्टाङ्ग..योग उच्यते मं. ब्रा. १।१
ज्ञानयोगनिधिं विश्वगुरुं योगिजन-
प्रियम् । भक्तानुकंपिनं सर्व-
साक्षिणं..एवं यः सततं ध्यायेद्देव-
देवं..स मुक्तः शांडि. ३।४
ज्ञानयोगपराणां तु पादप्रक्षालितं
जलम् । भावशुद्ध्यर्थमज्ञानां
तत्तीर्थं मुनिपुङ्गव जा. द. ४।५६
ज्ञानयोगविनिर्मुक्तः कर्मयोगसमा-
वृतः । मृतः शिवपुरं गच्छेत्सः.. शिवो. १।२९
ज्ञानयोगव्यवस्थितिः भ.गी. १६।१
ज्ञानयोगं न विन्दति ये नरा
मन्दबुद्धयः । ते मुच्यन्ते कथं.. शिवो. १।३

ज्ञानयोगः कर्मयोग इति योगो
द्विधा मतः त्रि. ब्रा. २।२३
ज्ञानयोगः स विज्ञेयः सर्व-
सिद्धिकरः शिवः त्रि. ब्रा. २।२६
ज्ञानयोगेन मुच्यन्ते देहपातादनन्तरम्
भोगान् भुक्त्वा च मुच्यन्ते.. शिवो. १।३१
ज्ञानयोगेन साङ्ख्यानं भ. गी. ३।३
ज्ञानरूपमानन्दमयमासीत्
(पुरेदं ब्रह्मांडं) अव्यक्तो. १
ज्ञानवान् मां प्रपद्यते भ.गी. ७।१९
ज्ञानविज्ञानतृप्तात्मा भ. गी. ६।८
ज्ञानविज्ञाननाशनम् भ. गी. ३।४१
ज्ञानवैराग्यमृत्तोयैः क्षालनाच्छौच-
मुच्यते मैत्रे. २।९
ज्ञानवैराग्ययुक्तो वित्तस्त्रीपराङ्मुखः..
शरीररक्षणार्थं.. भैक्षमाणो
ब्रह्मभूयाय भवति प. हं. प. ६
ज्ञानशक्तिबलैश्वर्यवीर्यतेजांस्य-
शेषतः । भगवच्छब्दवाच्यानि
विना हेयैर्गुणादिभिः भवसं. २।५२
ज्ञानशक्तिश्चेतनाशक्तिः क्षेत्रशक्ति-
रिच्छान्तर्भूत्वा माया सत्त्व-
रजस्तमोमयी राधिको. ९
ज्ञानशिखिनो ज्ञाननिष्ठा ज्ञानयज्ञोप-
वीतिनः । ज्ञानमेव परं तेषां पवित्रं
ज्ञानमीरितम् (उच्यते) [ब्रह्मोप. १।१ + परब्र. १३
[+ नना. प. ३।८३
ज्ञानशौचं परित्यज्य बाह्ये यो रमते
नरः ।..लोष्ठं गृह्णाति सुव्रत जा. द. १।२२
ज्ञानसङ्कल्पनिश्चयानुसन्धानाभिमाना
आकाशकार्यान्तःकरणविषयाः त्रि. ब्रा. १।४
ज्ञानसङ्केतं चानघ भ. गी. ११।६
ज्ञानसञ्छिन्नसंशयम् भ. गी. ४।४१
ज्ञानसंहारसंयुक्तशक्तिद्वयसमन्वितम् पञ्चब्र. ७
ज्ञानस्वरूपमेवादौ ज्ञानं ज्ञेयैक-
साधनम् । ज्ञातयेन निरंरूपकैवल्यं.. १यो. त. १६
ज्ञानस्वरूपमेवादौ ज्ञेयं ज्ञानैक-
साधनम् । अज्ञानं कीदृशं
चेति प्रविचार्य.. यो. शि. १।१४

ज्ञानस्वरूपमेवाहुर्जगदेतद्विलक्षणम् ।

अर्थस्वरूपमज्ञानात्पश्यन्त्यन्ये

कुदृष्टयः

जा. द. ६।४९

ज्ञानं कर्म च कर्ता च

भ. गी. १८।१९

ज्ञानं केचिद्वदन्त्यत्र केवलं, तत्र

सिद्धये । योगहीनं कथं

ज्ञानं मोक्षदं भवतीह भोः

यो. शि. १।१२

ज्ञानं चेदीदृशं ज्ञातमज्ञानं

कीदृशं पुनः

यो. शि. १।२४

ज्ञानं ज्ञानवतामहम्

भ. गी. १०।३८

ज्ञानं ज्ञेयं च केशव

भ. गी. १३।२

ज्ञानं ज्ञेयं च विज्ञेयं सदा बुद्धेः

प्रकीर्तितम्

अ. शां. ८८

ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञानगम्यं

भ. गी. १३।१८

ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञानगम्यादतीतं शुद्धं

बुद्धं मुक्तमप्यव्ययं च । सत्यं

ज्ञानं.. ध्यायेदेवं तन्महो..

शु. र. २।५

ज्ञानं ज्ञेयं चिदात्मकम् । तदेव केवली-

भावं ततोऽन्यत्सकलं मृषा

महो. ४।६३

ज्ञानं ज्ञेयं चिदेव हि । ज्ञाताचिन्मात्र-

रूपश्च सर्वं चिन्मयमेव हि

ते. बि. २।२९

ज्ञानं ज्ञेयं परिज्ञाता

भ. गी. १८।१८

ज्ञानं ज्ञेयं समं नष्टं नान्यः पन्था

द्वितीयकः

शांडि. १।७।२२

ज्ञानं ज्ञेयैकसाधनम्

१यो. त. १६

ज्ञानंतपोऽग्निराहारो मन्मनोवार्थु-

पाञ्जनम् । वायुः कर्मर्ककालौ

च शुद्धेः कर्तृणि देहिनाम्

भवसं. ३।२१

ज्ञानं तु जन्मनैकेन योगादेव प्रजायते ।

तस्माद्योगात्परतरो नास्ति

मार्गस्तु मोक्षदः

यो. शि. १।५३

ज्ञानं तेऽहं सविज्ञानं

भ. गी. ७।२

ज्ञानं नामोत्पत्तिविनाशरहितं नैरन्तर्यं

चैतन्यं ज्ञानमित्युच्यते

सर्वसा. ६

ज्ञानं नारायणः परः

ना. पू. ता. १।४

ज्ञानं बुद्धिश्च । ज्ञानं मोक्षैककारणम्

कौलो. १

(तर्हि) ज्ञानं ब्राह्मण इति चेत्, तत्र;

क्षत्रियादयोऽपि परमार्थदर्शिनो-

ऽभिज्ञा बहवः सन्ति

ब. सू. ६

ज्ञानं माता विज्ञानं पिता, सगुणब्रह्म-

निर्गुणब्रह्मार्पितं..

अद्वैतो. ५

ज्ञानं मोक्षैककारणम्

कौलो. १

ज्ञानं यदा तदा विद्यात्

भ. गी. १४।११

ज्ञानं योगात्मकं विद्धि योगश्चाष्टाङ्ग-

संयुतः । संयोगो योग इत्युक्तो

जीवात्मपरमात्मनोः

भवसं. ३।१३

ज्ञानं लब्ध्वाऽचिरादेव मामकं

धाम यास्यसि

मुक्तिको. १।२७

ज्ञानं लब्ध्वा परं शान्तिं

भ. गी. ४।३९

ज्ञानं विज्ञानमास्तिक्यं

भ. गी. १८।४२

ज्ञानं विज्ञानसहितं

भ. गी. ९।१

ज्ञानं शरीरं वैराग्यं जीवनं विद्धि

ना. प. ६।१

ज्ञानं सम्यगवेक्षणम् । तस्मिन् (चित्ते

ज्ञानेन) निरोधिते नूनमुपशान्तं

मनो भवेत्

शांडि. १।७।२४

ज्ञानाग्निदग्धकर्माणं

भ. गी. ४।१९

ज्ञानाग्निदग्धदेहस्य न च श्राद्धं

न च क्रिया

पैङ्गलो. ४।७

ज्ञानाग्निः शुभाशुभं च कर्म विन्दति

गर्भो. ११

ज्ञानाग्निः सर्वकर्माणि

भ. गी. ४।३७

ज्ञानात्सायुज्यमेवोक्तं तोये

तोयं यथा तथा

ब्र. वि. ५७

ज्ञानात्सिद्धिर्मुक्तिरिति गुरो-

ज्ञानं च लभ्यते

अमन. २।५

ज्ञानात्स्वरूपपरमहंसमंत्रं समुच्चरेत् ।

प्राणिनां देहमव्येतु स्थितो हंसः

सदाऽच्युतः

ब्र. वि. ५९

ज्ञानादेव विमुच्यते (संसारः)

१यो. त. १६

ज्ञानादेवास्य शास्त्रस्य सर्वावस्थोऽपि

मानवः । ब्रह्महत्याश्चमेधाद्यैः पुण्य-

पापैर्न लिप्यते

ब्र. वि. ५०

ज्ञानोद्योगपरिक्षेपं कुप्रावरण-

भोजनम् । कुचर्यां कुनिवासं च

मोक्षार्थं न विचिन्तयेत्

शिवो. ७।११७

ज्ञानाद्ध्यानं विशिष्यते

भ. गी. १२।१२

ज्ञानानन्दधनोऽस्म्यहम्

ते. बि. ३।३१

ज्ञानानन्दोऽहमद्वयः

ते. बि. ६।६०

ज्ञानानां चिन्मयातीता शून्यानां शून्यसाक्षिणी । यस्याः परतरं नास्ति सैषा दुर्गा प्रकीर्तिता	देव्यु. २१	ज्ञानेनाकाशकल्पेन धर्मान्योगगनो- पमान । ज्ञेयाभिन्नेन सम्बुद्धस्तं वन्दे द्विपदां वरम्	अ.शां. १
ज्ञानानां ज्ञानमुत्तमम्	भ. गी. १४।१	ज्ञानेनाज्ञानकार्यस्य स मूलस्यल्यो यदि । तिष्ठत्ययं कथं देह इति	
ज्ञानान्मुक्तिमवाप्नुयात्	शिवो. ७।७४	शङ्कावतो जडान् । समाधातुं बाह्य- दृष्ट्या प्रारब्धं वदति श्रुतिः	अध्यात्मो. ५९
ज्ञानामृततृप्तयोगिनो न किञ्चित् कर्तव्यमस्ति, तदस्ति चेन्न स तत्त्वविद्भवति	पैङ्गलो. ४।९	ज्ञानेनैव विना योगो न सिद्ध्यति कदाचन । जन्मान्तरैश्च बहुभि- र्योगो ज्ञानेन लभ्यते	यो.शि. १।५२
ज्ञानामृतरसो येन स्रुदास्वादितो भवेत् । स सर्वकार्यमुत्सृज्य तत्रैव परिधावति	जा. द. ६।४८	ज्ञानेनैव हि संसारविनाशो नैव कर्मणा	रुद्रह. ३५
ज्ञानामृतेन तृप्तस्य कृतकृत्यस्य योगिनः। न चास्ति किञ्चित्कर्तव्यं..	जा. द. १।२३	ज्ञानेन्द्रियकर्मेन्द्रियान्तःकरणचतुष्टयं चतुर्दशकरणयुक्तं जाग्रत्	शारीरको. १०
ज्ञानावस्थितचेतसः	भ. गी. ४।२३	(अथ) ज्ञानेन्द्रियपञ्चकं कर्मेन्द्रिय- पञ्चकं प्राणादिपञ्चकं वियदा-	
ज्ञानिनस्तत्त्वदर्शिनः	भ. गी. ४।३४	दिपञ्चकमन्तःकरणचतुष्टयं काम- कर्मतमांस्यष्टपुरम्	पैङ्गलो. २।६
ज्ञानिनामूर्ध्वगो भूयादज्ञाने स्यादधोमुखः । एवं वै प्रणवस्तिष्ठेत्	यो. चू. ७८	ज्ञानेन्द्रियाणि पञ्चैव श्रोत्र- त्वग्लोचनादयः	वराहो. १।२
ज्ञानिनां ज्ञानदा सत्यं दानवानां विनाशिनी (महालक्ष्मीः)	ना. पू.ता. २।३	ज्ञानेन्द्रियैः सहबुद्धिर्विज्ञानमयकोशः	पैङ्गलो. २।५
ज्ञानिनो नित्यवैरिणा	भ. गी. ३।३९	ज्ञानेन्द्रियैः सह मनो मनोमयकोशः	पैङ्गलो. २।५
ज्ञानिनो हृदयं मूढैर्ज्ञातं चेत् कल्पनं तदा । श्वानेन सागरे पीते निःशेषेण जगद्भवेत्	ते. विं. ६।९६	ज्ञाने परिसमाप्यते	भ.गी. ४।३३
ज्ञानिभ्योऽपि मतोऽधिकः	भ. गी. ६।४६	ज्ञानैर्विभर्ति ज्ञायमानं च पश्येत्	श्वेता. ५।२
ज्ञानी च भरतर्षभ	भ. गी. ७।१६	ज्ञानोदयात्पुरारब्धं कर्मज्ञानान्न नश्यति । अदत्त्वास्वफलं लक्ष्य-	
ज्ञानी त्वात्मैव मे मतम्	भ. गी. ७।१०	मुद्दिश्योत्सृष्टवाणवत्	अध्यात्मो. ५३
ज्ञाने च त्रिविधे ज्ञेये क्रमेण विदिते स्वयम् । सर्वज्ञता हि सर्वत्र भवतीह महाधियः	अ. शां. ८९	ज्ञेयं वस्तुपरित्यागाद्विलयं याति मानसम् । मानसे विलयं याते कैवल्यमवशिष्यते	शां.डि. १।७।२३
ज्ञानेन ज्ञेयमालोक्य पश्चाज्ज्ञानं परित्यजेत्	ब्र. वि. ३६	ज्ञेयं चाज्ञेयं च विकल्पासहिष्णु तत्सशक्तिकं गजवक्त्रं गजाकारं	
ज्ञानेन तु तदज्ञानं	भ. गी. ५।१६	जगदेवावरुन्धे	ग.शो. ३।३
ज्ञानेन विज्ञाने ज्ञेये परमात्मनि हृदि संस्थिते देहे लब्धाशान्ति- पदं गते तदा प्रभामनोबुद्धि- शून्यं भवति	पैङ्गलो. ४।९	ज्ञेयं चोक्तं समासतः	भ.गी. १३।१९
२६		ज्ञेयं यत्तत्प्रवक्ष्यामि	भ.गी. १३।१३
		ज्ञेयं सर्वप्रतीतं च तज्ज्ञानं मन उच्यते । ज्ञानं ज्ञेयं समं नष्टं नान्यः पन्था द्वितीयकः	शां.डि. १।७।२२

ज्ञेयः स नित्यसञ्ज्ञासी

भ.गी. ५।३

ज्ञेयोऽसि नियतात्मभिः

भ.गी. ८।२

ज्ञोऽमृतोऽहुतसंवित्कः शुद्धः संविष्टो

निर्विघ्न इममसुनियमेऽनुभूय

इहेदं सर्वं दृष्ट्वा.. स प्रपञ्चहीनः.. नृसिंहो. ३।३

झ

झषाणां मकरश्चास्मि

भ.गी. १०।३१

ण

णकारो भगवान् भवति (नारायणः) तारसा. १।४

त

त इमेऽवस्थिता युद्धे

भ.गी. १।१३

त इमे सत्याः कामा अनृतापिधानाः

छान्दो. ८।३।१

त इह व्याघ्रो वा सिं०हो वा वृको वा

वराहो वा कीटो वा..यद्यद्भवन्ति

तदा भवन्ति [छान्दो. ६।९।३

+६।१०।२

त इह व्रीहियथा ओषधिवनस्पतय-

स्तिलमाषा इति जायन्ते

छान्दो. ५।१०।६

त ऋषयोऽभवंस्तद्वीणामृषित्वम्

सहवै. १३

त ऋषीनब्रुन्-नमोवोऽस्तु भगवतो-

ऽस्मिन्धामनिकेनवःसमर्पयामीति सहवै. ११

त एतस्यैव सर्वे रूपमभवन्

बृह. १।५।२१

त एतदेवरूपमभिसंविशन्त्येतस्माद्रूपा-

दुद्यन्ति [छान्दो. ३।६।२+७।२+८।२ +९।२+१०।२

त एतं ब्रह्मयज्ञमपश्यन्तमाहरन्

सहवै. १३

त एतानि सूक्तान्यपश्यन् यद्वा

देवहेल्लनं यद्दीव्यं..

सहवै. ११

त एतावन्तो भवन्ति (पशवः)

यथाप्रज्ञं हि संभवाः

१ऐत. ३।२।४

त एते सर्व एव समाः सर्वेऽनन्ताः

स यो हैतानन्तवत उपास्ते-

ऽनन्तं लोकं जयति

बृह. १।५।१३

त एनं तृप्ता आयुषा तेजसा वचसा

श्रिया..ब्रह्मवर्षेसेनाद्येतत्तर्पयन्ति

सहवै. १४

त एव पुनरावर्तन्ते तस्मादेते ऋषयः

प्रजाकामा दक्षिणं प्रतिपद्यन्ते

प्रश्नो. १।९

त एव भूमतां प्राप्ताः संशान्ताशेष-

किल्बिषाः..येयाता विमनस्कताम् महो. ५।६०

त एवमेवानुपरिवर्तन्ते

बृह. ६।२।१६

त एवैनमुपमन्त्रयते ददाम त इति

कौ. व. २।१, २

त एषु लोकेष्वस्पर्षन्त

बृ. व. १।३।१

त ऐक्षन्त हन्तैनमासुरं पाप्मानं

प्रसाम इति

नृसिंहो. ६।१

त ऐक्षन्तास्माकमेवायं विजयो-

ऽस्माकमेवायं महिमेति

केनो. ३।१

तकारस्तारलक्ष्म्या च वैराजः प्रस्तरः

स्मृतः। इकाररूपिणी...महा-

माया... अव्यक्तस्वरूपा भवतीति

सीतेत्युदाहरन्ति

सीतो. २, ३

तत्र क्षीरस्वरूपं चेत्कचिन्नित्यं

जगद्भवेत्

ते. बि. ६।८०

तक्ष्णुवन्ति वासीभिः कृण्वति फली-

भिर्न हैव शक्नुवत इति

आषं. १।२

तच्च कारणमेकं हि न भिन्नं नोभया-

त्मकम्। भेदः सर्वत्र मिथैव

धर्मादिरनिरूपणात्।

पञ्चब्र. ३२

तच्चक्रमध्ये पापपुण्यप्रचोदितो

जीवो भ्रमति

शांडि. १।४।४

तच्चक्षुषाऽजिघृक्षत्, तन्नाशक्तो-

चक्षुषा ग्रहीतुम्

२ ऐत. ३।५

तच्च न मुख्योऽस्ति, कोऽयं मुख्य

इति च हृदयं मुख्यः..

प. हं. प. २

तच्च निरतिशयानन्दाखण्डब्रह्मा-

नन्दनिजमूर्त्याकारेण ज्वलति

त्रि. म. ना. १।४

तच्च संस्मृत्य संस्मृत्य

भ.गी. १।८।७७

तच्चानन्दसमुद्रमग्रा योगिनो भवन्ति,

तदपेक्षया इन्द्रादयःस्वलपानन्दाः

मं. ब्रा. २।९

तच्चानिर्वाच्यमनिर्देश्यमखण्डान-

न्दैकरसात्मकं भवति

त्रि. म. ना. १।४

तच्चालौकिकपरमानन्दलक्षणा-

खण्डामिततेजोराशिर्ज्वलति

त्रि. म. ना. १।४

तच्चित्स्वरूपं निर्विकारमद्वैतं च

ग. शो. ४।२

तच्चैज्जिज्ञास्यसि मावग-

च्छति (ब्रह्मतेजः)

अव्यक्तो. २

तच्चैत्वं याज्ञवल्क्य सूत्रमविद्वा०

स्तं चान्तर्यामिणं..

बृह. ३।७।१

तच्छब्दवर्ज्यस्त्वंशब्दहीनो वाक्यार्थ-
वर्जितः । क्षराक्षरविहीनो यो
नादान्तर्ज्योतिरेव सः ते.वि. ५।६
तच्छंयोरावृगीमहे गातुं यज्ञाय
गातुं यज्ञतये देवी स्वस्ति-
रस्तु नः [सहवै. २५+ चिन्त्यु. शां.
[क. खि. १०।१९१।५
तच्छान्तमशब्दमभयमशोकमानन्दं
विष्णुसंज्ञितं सर्वापरं धामेनि मैत्रा. ७।३
*तच्छास्त्रं शास्त्रितं चेति पौरुषं
द्विविधं मतम् । तत्रोच्छास्त्र-
मनर्थाय परमार्थाय शास्त्रितम् मुक्तिको. २।१
तच्छिन्नेनाजिघृक्षत्, तन्नाशकोत्. २ ऐत. ३।९
तच्छुद्धमप्राप्यं प्राप्यं च ज्ञेयं चाज्ञेयं च ग.शो. ३।३
तच्छुद्धं तच्छब्दलम्, ततः प्रकृति
महत्तत्त्वानि जायन्ते ग.शो. २।५
तच्छुभ्रं ज्योतिषां ज्योतिस्तद्यदा-
त्मविदो विदुः मुण्ड. २।२।९
तच्छियो(तच्छिरो)ऽश्रयस, यच्छिरो-
ऽभवत् १ ऐत. १।४।२
तच्छ्रीत्युपासीत, तद्यश इत्युपासीत कौ. उ. २।६
तच्छ्रेयो रूपमत्यसृजत बृह. १।४।११
तच्छ्रोत्रेणाजिघृक्षत् । तन्नाशको-
च्छ्रोत्रेण ग्रहीतुम् २ ऐत. ३।६
तज्ज्वालभते पुण्यं नरौरुद्राक्षधारणात् रु. जा. ६
तज्जापकानां वाक्सिद्धिः श्रीसिद्धिः... हयग्री. ६
तज्ज्ञः कर्मफलेनान्तस्तथा नायाति
रञ्जनम् अ. पू. ५।९८
तज्ज्ञानप्रवाहाधिरुढेन ज्ञेयम् मं. ब्रा. २।१
तज्ज्ञानं विद्धि राजसम् भ. गी. १८।२०
तज्ज्ञानं विद्धि सात्त्विकम् । भ. गी. १८।२१
तज्ज्ञानेन संसारनिवृत्तिः मं. ब्रा. १।४
तज्ज्ञानेन हि विजानीहि, य एको
देव आत्मशक्तिप्रधानः सर्वज्ञः
सर्वेश्वरो भूतान्तरात्मा.. शाण्डि. २।४
(उत) तटस्थो द्रष्टा तटस्थो न द्रष्टा
द्रष्टृत्वान्न द्रष्टव्यं ना. प. ६।६

तडित्सु शरद्भेषु गन्धर्वनगरेषु
च । स्थैर्यं येन विनिर्णीतं स
विश्वसतु विग्रहे महो. ३।३२
तण्डुलस्य यथा चर्म यथा ताम्रस्य
कालिमा । नश्यति क्रियया विप्र
पुरुषस्य तथा मलम् । महो. ५।१८५
तत उपनिषदः श्रुतय आविर्बभूवुः गोपीचं. २७
तत उपरि पूर्णचन्द्रमण्डलम् मं. ब्रा. २।३
तत उपस्थगुदयोन्धेतन्मूत्रपुरीषं
कस्मादाहारापानसिक्तत्वाद्-
नुपचति निरुक्तो. २।१
तत उ ह बालाकिः समित्पाणिः
प्रतिचक्रमे उपायानीति कौ. उ. ४।१८
तत उ हैनं यष्ट्या विचिक्षेप
स तत एव समुत्तस्थौ कौ. उ. ४।१८
(अथ) तत ऊर्ध्व उदेत्य नैवोदेता
नास्तमेतैकल एव मध्ये स्थाता छांदो. ३।११।१
तत एकशफमजायत बृह. १।४।४
(उद्धैव) तत एत्यगदो हैव भवति छांदो. ३।१६।६
तत एव उदेत्य नैवोदेता (मा. पा.) छां. उ. ३।११।१
तत एव च विस्तारं भ. गी. १३।३१
तत एव पवमानपावकशुचय
आविष्कृतमेतेनास्य यज्ञम् मैत्रा. ६।३४
तत एव सत्यमात्मानं कुरुते
स सत्याभिसन्धः. छान्दो. ६।१६।२
तत एवानृतमात्मानं कुरुते सोऽनृता-
भिसन्धोऽनृतेनात्मानमन्तर्थाय
परशु तप्तं प्रतिगृह्णाति छांदो. ६।१६।१
तत एवास्य भयं वीयाय,
कस्मादभेष्यत् बृह. १।४।२
तत ओङ्कारमपश्यत्ततो व्याहृती-
स्ततो गायत्री, गायत्र्या वेदा-
स्तैरिदमसृजत् गोपीचं. २७
तत ओषधयोऽन्नं च ततः
पिण्डाश्चतुर्विधाः त्रि. ब्रा. २।५
तत एतन्नामधेयं लेभे (वसिष्ठ इति) १ ऐत. २।४।१
ततश्चतुर्जालं ब्रह्मकोशं प्रणुनेत्.. मैत्रा. ६।२८
ततश्चतुर्जालं ब्रह्मकोशं भिन्ददतः
परमाकाशम् मैत्रा. ६।३८

*'उच्छास्त्रं' इति पाठान्तरं, तदेव साध्विति भाति, तृतीय-
चरणे तथैवोक्तत्वात्, उकारवाक्येषु तथोल्लेखाच्च । [५.९८५.३०]

ततश्च दशमे मासि प्रजायते ।
 जातश्च वायुना स्पृष्टो न
 स्मरति जन्ममरणम् (गर्भः) निरुक्तो. १।८
 ततश्च महदाद्या ब्रह्मणो महामाया-
 सम्मीलनात् पञ्चभूतेषु गन्ध-
 वती पृथिव्यासीत् गोपीचं. ८
 ततश्चन्द्रः प्रजापतिश्चक्रौ, ततो
 माया (भवति) कामराज. १
 ततश्च हृद्देशे महान्तं पुरुषं गजवक्त्रं
 ..श्रीहृत्कं..दृष्ट्वा स्तुवन्ति स्म ग. शो. ४।७
 ततश्चाग्रे कोटिसूर्यप्रकाशमानन्द-
 रूपं गजवक्त्रं विलोकयति ग. शो. ३।६
 ततश्चात्मानमिति मन्यते स्म । न
 चैवमतः परं किञ्चित् ग. शो. ३।६
 ततश्चाधःप्रदेशे दश दिक्षु भ्रमन्तो
 न कञ्चित् पश्यन्ति स्म ग. शो. ४।६
 ततश्चाप्रमादेन निवसेत् ... काश्यां
 लिङ्गरूपिण्याम् भस्मजा. २।१६
 ततश्चाहङ्कारादिपञ्चतन्मात्रा जायन्ते ग. शो. २।५
 ततश्चाहत्तं वासः परिधत्ते
 पाप्मनोपहत्यै भस्मजा. २।२
 ततश्चैकादशाहेन लयस्थस्य लयो-
 दयात् । मनसा सहितः सोऽपि
 गंतुमिच्छति दूरतः अमन. १।६१
 ततश्चोमिति ध्वनिरभूत्स गजाकारः ग. शो. ४।६
 ततस्ततो नियम्यैतत् भ. गी. ६।२६
 ततस्तद्वृत्तिनैश्चल्यं कुम्भकः प्राणसं-
 यमः...प्रत्याहारः स विज्ञेयः.. ते. बि. १।३३
 ततस्तस्मान्निर्विशेषमतिनिर्मलं भवति त्रि. म. ना. ४।१
 ततस्तादृग्गुणगतं मनो भावयति
 क्षणात् । गन्धतन्मात्रमेतस्मात्.. महो. ५।१५१
 ततस्तु तं पश्यते निष्कलं ध्याय-
 मानः (आत्मानं) मुण्ड. ३।१।८
 ततस्तुतां पश्यति निष्कलां च (ज्ञानेन) गुह्यका. ३७
 ततस्तु सम्बभूवासौ यद्विरामप्य-
 गोचरः । यच्छून्यवादिनां शून्यं.. अ. पू. ३।१९
 ततस्तैर्जोहिरण्मयमण्डलम् । तत्र ब्रह्मा
 चतुर्मुखोऽजायत महो. १।४

ततस्तेमुक्तामामनुविशन्ति विज्ञान-
 मयेनाङ्गेन, न पुनरावर्तन्ते भस्मजा. २।१५
 ततस्त्रयोदशाहेन लयेनापि.. सिद्धिं
 लभते चिन्तनादपि अमन. १।६३
 ततः कनीयसा एव देवा ज्ञायसा असुराः बृह. १।३।१
 ततः करप्रेणाहङ्कारं सृष्टवान् (गणेशः) ग. शो. ४।३
 ततः कण्ठान्तरे योगी समूहश्चाडि-
 सञ्चयम् क्षुरिको. १५
 ततः कालवशादेव ह्यात्मज्ञानविवेकतः ।
 योगाभ्यासं स्थितश्चरन्... त्रि. ब्रा. २।१८
 ततः कालवशादेव प्रारब्धे तु क्षयंगते ।
 ब्रह्मप्रणवसन्धानं नादो ज्योतिर्मयः
 शिवः । स्वयमाविर्भवेदात्मा.. ना. बि. २९
 ततः कालवशादेव प्रारब्धे तु क्षयंगते ।
 वैदेहीं मामकीं मुक्तिं यान्ति... मुक्तिको. १।४
 ततः कुरु यतात्मवान् भ. गी. १२।११
 ततः कूर्चं व्योम षष्ठस्वरविन्दु-
 मेलनरूपम् तारोप. ३
 ततः कृशवपुःप्रसन्नवदनो.. निर्मुक्त-
 रोगजालो जितविन्दुः पटुभि-
 र्भवति शां. डि. १।७।१४
 ततः क्षेत्रं बलमोजश्च जातम् चित्त्यु. ११।९
 ततः एककषायेण नूनं विज्ञातवस्तुना ।
 शुभोऽप्यसौ त्वया त्याज्यो
 वासनौघो निराधिना मुक्तिको. २।३१
 ततः पतिश्च पत्नी चाभवता
 तस्मादिदमर्धवृगलमिव.. बृह. १।४।३
 ततः पदं तत्परिमार्गितव्यम् भ. गी. १५।४
 ततः पद्मासनं बद्ध्वा समग्रीवोदरः
 सुधीः । ... प्राणं घ्राणेन रेचयेत् यो. कुं. १।३२
 ततः परतरं शुद्धं व्यापकं निर्मलं
 शिवम् । सदोदितं परं ब्रह्म.. ना. बि. १७
 ततः परमेष्ठी व्यजायत, सोऽभि-
 जिज्ञासत किमेकुलं किमेकृत्यमिति अव्यक्तो. १
 ततः परं ब्रह्म परं बृहन्तं यथा
 निकायं सर्वभूतेषु गूढम् ।
 .. ईशं तं ज्ञात्वाऽमृता भवन्ति श्रेता. ३।७

ततः परिचयावस्था जायते-
 ऽभ्यासयोगतः १यो. त. ८१
 ततः पवित्रं परमेश्वराख्यमद्वैत-
 रूपं... (आत्मरूपं दृश्यते) पैङ्गलो ४।११
 ततः पीयूषमिव विषं जीर्यते शांडि. १।७।४३
 ततः पुण्यवशात्सिद्धो गुरुणा यो.शि. १।१४२
 सहसङ्गतः ।..सत्वरं फलमश्नुते यो.शि. ५।४३
 ततः पूर्वापरे व्योम्नि...नारायण-
 मनुष्यायेत्स्ववन्तममृतं सदा यो.शि. ५।४३
 ततः पृथ्व्यप्तेजोवायुकाशानि ग. शो. २।५
 पञ्चमहद्भूतानि जायन्ते कलिसं.
 ततः प्रकाशते परं ब्रह्म मेघांपायै- ग.शो. २।५
 ऽशुमानिव कलिसं.
 ततः प्रकृतिमहत्तत्त्वानि जायन्ते ग.शो. २।५
 ततः प्रक्षाल्य (हस्तौ) तद्वस्मापः भस्मजा. १।५
 पुनर्विविधं पिबेत् भस्मजा. १।५
 ततः प्रजाः प्रजायन्ते य एवं वेद..
 प्रत्यग्ज्योतिष्यात्मन्येव रन्ताऽरम् अव्यक्तो. ७
 ततः प्रणतोमायानुकूलेनहृदामह्यमष्टा-
 दशार्णस्वरूपं सृष्टये दत्त्वाऽन्तर्हितः गो. पू. ३।८
 ततः प्रद्युम्नसंज्ञं मन आसीत् । तस्मा-
 दहङ्कारनामाऽनिरुद्धः सङ्कर्षणो. १
 ततः प्रवर्तते वाणी स्वच्छया ललिता-
 क्षरा । गद्यपद्यात्मकैः शब्दैः... सरस्व. ३३
 ततः प्रवेशयामास जनकः शुक्रमङ्गणे ।
 तत्राहानि सप्तैव तथैवावसदुन्मनाः महो. २।२३
 ततः प्रवेशयामासजनकोऽन्तःपुराजिरे ।
 राजा न दृश्यते तावत्.. महो. २।२४
 ततः प्रव्रज्य शुद्धात्मा सञ्चरेद्यत्रकुत्र-
 चित् ।..सम्पश्यन्निह जनार्दनम् ना.प. ५।४८
 ततः प्रव्रज्याज्यं धृतिदण्डं धनु-
 र्गृहीत्वाऽनभिमानमयेन चैवेषुणा.. मैत्रा. ६।२८
 ततः प्राणमयो ह्यात्मा विभिन्न-
 श्रान्तरः स्थितः । ततो विज्ञान
 आत्मातु..आनन्दमय आत्मा
 तु ततोऽन्यः कठरु. २१
 ततः प्राणोऽजायत स इन्द्रः बृह. १।५।१२
 ततः शङ्खाश्च भेर्यश्च भ. गी. १।१३
 ततः शरीरेलघुदीप्तिवह्निवृद्धिनादाभि-
 व्यक्तिर्भवति शांडि. १।५।२

ततः शुद्धश्चिदेवाहं व्योमवान्निरु-
 पाधिकः । जीवेश्वरादिरूपेण.. वराहो. २।५३
 ततः शुद्धः सत्त्वान्तरस्थमचलममृत-
 मच्युतं ध्रुवं विष्णुसंज्ञितं
 स्वमहिम्नि तिष्ठमानं पश्यति मैत्रा. ६।३८
 ततः शुभाशुभकर्माणि सर्वाणि
 सवासनानि नश्यन्ति त्रि.म.ना. ५।५
 ततः शष्कवृक्षवन्मूर्च्छानिद्रामय-
 निश्वासोच्छ्वासभावान्नष्टद्वन्द्वः
 ..मनः प्रचारशून्यं परमात्मनि
 लीनं भवति मं.ब्रा. ३।२
 ततः शून्यं च द्वौ दिवाकरहरौ तदनु
 गोत्रभृन्माया... कामरा. १
 ततः श्वेतैर्हयैर्युक्ते भ.गी. १।१४
 ततः सदाचारप्रवृत्तिर्जायते, सदा-
 चारादखिलदुरितक्षयो भवति त्रि.म.ना. ५।४
 ततः सदुरुकटाक्षर्मतःकरणमाकाङ्क्षति त्रि.म.ना. ५।४
 ततः संध्यां सद्गुणोऽहरहरपासीत भस्मजा. २।३
 ततः सगैर्षुलोकेषु शरीरत्वायकल्पते कठो. ६।४
 ततः सर्वं ततः सर्वं ततः सर्वं जगत्.. ग.शो. २।५
 ततः सविलासमूलविद्यासर्वकार्यो-
 पाधिसमन्विता..अव्यक्तविशति त्रि.म.ना. ३।७
 ततः स विस्मयाविष्टः भ.गी. १।१।१४
 ततः संवत्सरस्यान्ते ज्ञानयोगमनु-
 त्तमम् । आश्रमत्रयमुत्सृज्यप्राप्तश्च
 परमाश्रमम् ना.प. ६।३४
 ततः साधननिर्मुक्तः सिद्धो भवात्
 योगिराट् । तत्त्वं रूपं भवेत्तस्य
 विषयो मनसो गिराम् ते बि. १।३९
 ततः सावरणं ब्रह्माण्डं विनाशमेति त्रि.म.ना. ३।५
 ततः सुदुर्निरीक्षोऽभवत् (इन्द्रः)
 तस्मै विद्यामानुष्टुभी प्रादात्
 प्रजापतिः अव्यक्तो. ८
 ततः स्तिमितगम्भीरं न तेजो न तम-
 स्ततम् । अनाख्यमनाभिर्व्यक्तं महो. २।६५
 सत्किञ्चिदवशिष्यते मुद्रलो. २।५
 ततः स्थावरजङ्गमात्मकजगद्भविष्यति
 ततः स्वकार्यान्सर्वप्राणिजीवान्सृष्ट्वा
 पश्चाद्याः प्रादुर्भवन्ति मुद्रलो. २।५

ततः स्वधर्मं कीर्तिं च	भ. गी. २।३३	ततोऽधिकतराभ्यासाद्बलमुत्पद्यते	
ततः स्वभवनं यान्ति शापं दत्त्वा		बहु। येन भूचरसिद्धिः स्याद्भूच-	
सुदारुणम् (पितरः श्राद्धकर्तारं)	इतिहा. ९३	राणां जये क्षमः	१ यो. त. ५८
ततः स्वमनसः स्थैर्यं मनसा विगतैर्नसा।		ततोऽधिकतराभ्यासाद्दुर्दुरी स्वेन	
अहो नु चञ्चलमिदं प्रत्याहृत-		जायते। यथा च ददुरो भाव	
मपि स्फुटम्	अ. पू. ३।५	उत्प्लुत्योत्प्लुत्य गच्छति	१ यो. त. ५३
तते ब्रह्मघने नित्ये सम्भवन्ति न		ततो न जपो न माला नासनं न	
कल्पिताः। न शोकोऽस्ति न		ध्यानावाहनादि	ग.शो. ता. ५।६
मोहोऽस्ति..न जरास्ति न जन्म वा	महो. ६।१३	ततो नवरत्नप्रभामण्डलम्	मं. ब्रा. २।३
ततो गावोऽजायन्त, वडवेतराऽभवत्	बृह. १।४।४	ततो निधनपतयेत्रयोर्विशज्जुहोति च	बृ. जा. ३।१४
ततोऽङ्गसंविदं स्वच्छां प्रतिभासमु-		ततो निधनसामान्यादन्तःसामि-	
पागताम्। सद्योजातशिशुज्ञानं		कानि निधनानि...	संहितो. ३।१
प्राप्तवान्मुनिपुङ्गवः	अ. पू. ३।१५	ततो निरात्मकत्वमेति, निरात्मक-	
ततो जलाद्भयं नास्ति जले मृत्युर्न		त्वान्न सुखदुःखभागभवति	मैत्रा. ६।२१
विद्यते	१ यो. त. ९०	ततो नैकश्चन वेदेति। कतमे त	
ततो जालन्धरो बन्धः कर्मदुःखौ-		इति ह प्रतीकान्युदाजहार	बृह. ६।२।३
घनाशनः	ध्या. विं. ७८	ततोऽन्नमभिजायते। अन्नात्प्राणो मनः	
ततोऽजावयोऽजायन्त, एवमेव यदिदं		सत्यं लोकाः कर्मसु चामृतम्	मुण्ड. १।१।८
किञ्च मिथुनमापिपीलिकाभ्य-		ततोऽन्यद्विभक्तं यच्छृणुयाम्	बृह. ४।३।२७
स्तत्सर्वमसृजत	बृह. १।४।४	ततोऽन्यद्विभक्तं यजिघ्रेत्	बृह. ४।३।२४
ततो दक्षिणहस्तस्य अङ्गुष्ठेनैव पिङ्ग-		ततोऽन्यद्विभक्तं यद्रसयेत्	बृह. ४।३।२५
लाम्। निरुध्य पूरयेद्वायुमिडयातु		ततोऽन्यद्विभक्तं यत्पश्येत्	बृह. ४।३।२३
शनैः शनैः	१ यो. त. ३६	ततोऽन्यद्विभक्तं यद्वदेत्	बृह. ४।३।२६
ततो दुःखतरं नु किम्	भ. गी. २।३६	ततोऽन्यद्विभक्तं यद्विजानीयात्	बृह. ४।३।३०
ततो दृढतरशुद्धसात्त्विकवासनया		ततोऽन्यद्विभक्तं यत्स्पृशेत्	बृह. ४।३।२९
भक्त्यतिशयो भवति	त्रि. म ना. ५।५	ततोऽन्यद्विभक्तं यन्मन्वीत	बृह. ४।३।२८
ततो दृढतरा वैष्णवी भक्तिर्जायते	त्रि. म. ना. ५।४	ततोऽन्यश्चान्तरःस्वतः (विज्ञानात्मा)	कठरु. २१
ततो दृढशरीरः स्यान्मृत्युस्तस्य		ततोऽपश्यज्ज्योतिर्मयं श्रिया-	
न विद्यते। ब्रह्मणः प्रलयेनापि		ऽऽलिङ्गित सुपर्णस्थं..	
न सीदति महामतिः	१ यो. त. १०३	मृगमुखं नरवपुषं...	अव्यक्तो. ३
ततो देवः प्रीतो भवति स्वात्मानं		ततोऽपिधारणाद्वायोः क्रमेणैव शनैः	
दर्शयति [नृ. पू. ४।३६+	रामो. ४।४८	शनैः। कम्पो भवति देहस्य..	१ यो. त. ५२
ततो देवा अभवन् परासुरा..	बृह. १।३।७	ततो ब्रह्मोपदिष्टं वै सच्चिदानन्द-	
ततो देवास्तमाधिपत्यायानुमेनिरे	अव्यक्तो. ८	लक्षणम्। जीवनमुक्तः सदा	
ततो देवी स्वात्मानं दर्शयति	आथ. द्वि. २	ध्यायन्नित्यस्त्वं विहरिष्यसि	शु. र. ३।१७
ततोऽधिकतराभ्यासाद्भूमित्यागश्च		ततो ब्राह्मणः संयोगं संयुयुजे, तमा-	
जायते। पद्मासनस्थ एवासौ		दित्यात्पुरुषो भास्करवर्णो निष्क्राम्य	
भूमिमुत्सृज्य वर्तते	१ यो. त. ५४	स एतं ग्राह्याश्चकार	इतिहा. १

ततो भवति भारत	भ. गी. १४।३	ततो रक्तोत्पलाभासं पुरुषायतनं	
ततो भवेद्धठावस्था पवनभ्यास-		महत् । तत्र सञ्चारयेत्प्राणा-	
तत्परा । प्राणोऽपानो मनो बुद्धि-		नूर्णनाभीव तन्तुना	श्रुरिको. १०
जीवात्मपरमात्मनोः	१ यो. त. ६५	ततो रहस्युपाविष्टः प्रणवं पुत-	
ततो भूय इव ते तमो य उ विद्यायाँ		मात्रया ।... जपेत्पूर्वाञ्जिता-	
रताः । [ईशा. ९ + बृह. ४।४।१०		नां तु पापानां नाशहेतवे	१ यो. त. ६३
ततोभूय इवते तमोयउसंभूत्याँरताः	ईशा. १२	ततो रात्रिरजायत (रात्र्यजायत)	महाना. ६।१
ततोऽभ्यासपाटवात् सहस्रशः सदा-		[क. अ. ८।८।४८=मं. १०।१९०।१	
ऽमृतधारा वर्षति	पैङ्गलो. ३।३	[+ तै. आ. १०।१।१३	
ततो मदर्पितकर्मणां मदाविष्टचेतसां		ततो वक्ष्यामि ते हितम्	भ. गी. १८।६४
मद्रूपता भवति	भस्मजा. २।१५	ततो वह्निशिखामण्डलं क्रमाद्दृश्यते	मं. ब्रा. २।३
ततो मध्याह्नार्कमण्डलम् (दृश्यते)	मं. ब्रा. २।३	ततो वायुस्थैर्यम् । तच्चिह्नानि-	
ततो मनुष्या अजायन्त	बृह. १।४।३	आदौ तारवद्दृश्यते, ततो वज्र-	
ततो मया नचिकेतश्चित्तोऽग्निर-		दर्पणम्..	मं. ब्रा. २।३
नित्यैर्द्रव्यैः प्राप्तवानस्मि नित्यम्	कठो. २।१०	ततो विज्ञान आत्मा तु ततोऽन्यश्चा-	
ततो (अविद्याशबलब्रह्मतः) महत्,		न्तरः स्वतः । आनन्दमय आत्मा तु	
महतोऽङ्कारः, अहङ्कारात्पञ्च-		ततोऽन्यश्चान्तरः स्थितः	कठक. २१
तन्मात्राणि	त्रि.म.ना. २।५	ततो विलीनपाशोऽसौ विमलः कमला-	
ततो मात्रा-श्रुतिर्ज्ञेया		प्रभुः । तेनैव ब्रह्मभावेन	
निमिषोन्मेष एव च	योगो. ३५	परमानन्दमश्रुते	ना. बिं. २०
ततोऽमृतत्वमश्रुते	गोपीचं. ८	ततो विशुद्धं विमलं विशोकमशेष-	
ततो मां तत्त्वतो ज्ञात्वा	भ. गी. १८।२५	लोभादिनिरस्तसङ्गम् । यत्त-	
ततो मे श्रियमावह लोमशां		त्पदं.. तदेव स वासुदेवो..	गो. पू. ४।३
पशुभिः सह स्वाहा	तैत्ति. १।४।१	ततो विष्वङ् (श्व०) व्यक्रामत्	त्रि.म.ना. ४।४
ततो यदुत्तरतरं तदरूपमनामयम् ।		[पु. सू. क. अ. ८।४।१७=	मं. १०।९०.४
य एतद्विदुरमृतास्ते भवन्त्यथेतरे		[वा. सं. ३१।४ +	चिन्त्यु. १२।२
दुःखमेवापियन्ति	श्वेता. ३।१०	ततो वै खलु दुर्निष्प्रतनं यो यो	
ततो याति परां गतिम्	भ. गी. ६।४५	ह्यन्नमत्ति यो रेतः सिञ्चति	
[+१३।२९+१६।२२		तद्रूप एव भवति (मा. पा.)	छां. उ. ५।१०।६
ततो यान्त्यधमां गतिम्	भ. गी. १६।२०	ततो वै गृहीतायां शक्त्यां ब्रह्मणः	
ततो युञ्जीत मेधावी..मनः पूर्वं		सृष्टिरजायत	ग. शो. ३।११
मनः सर्वे मनस्तस्मान्न लङ्घयेत्	योगो. २।१६	ततो वै ध्यानस्थिता अभू-	
ततो युद्धाय युज्यस्व	भ. गी. २।३८	वन् (देवाः)	ग. शो. ४।६
ततो योगवित्तमाः समाधिं		ततो वै परस्परमसहमानाश्चोर्ध्वं	
धर्ममेधं प्राहुः	पैङ्गलो. ३।३	जगमुः (देवत्रयम्)	ग. शो. ४।६
ततो योषामौ जायन्ते, लोकान्प्रत्यु-		ततो वै भूतेभ्यश्चतुर्दश लोका	ग. शो. ४।५
त्थायिनस्त एवमेवानु परिवर्तन्ते	बृह. ६।२।१६	जायेरन्	त्रि.म.ना. ५।४
ततो योऽस्य भर्गाख्यस्तं		ततो वै वैराग्यमुदेति (भक्त्या)	
अचिन्तयामि...	कौ. उ. ६।७	ततो वै सत्त्वं (विष्णुः) तामा-	
		दाय जगत्पाति स्म	ग. शो. ३।१२

ततो वै सदजायत तैत्ति. २।७
 ततो वै सृष्टिमचीकरत् (ब्रह्मा) ग.शो. ३।६
 ततो वै सोऽहमभूत् । नैकाकिता-
 त्युक्तेति गुणान् निर्ममे ग.शो. ३।४
 ततो व्यैच्छत् व्येवास्मा उच्छति अव्यक्तो. ६
 ततोऽधः समभवत्, यदश्वत्तमेध्यम-
 भूत्, तदेवाश्वमेधस्याश्वमेधत्वम् बृह. १।२।७
 ततोऽसंसृक्तिनामिका (ज्ञानभूमिः) महो. ५।२५
 ततोऽसौ सन्नियोगेन निरालम्बो
 भवेद्यदि । तदा समरसीभूतः
 परमानन्द एव सः अमन. २।९५
 ततो ह बालिशो ऊचुरवाच वा
 संवत्सरमिमे ब्राह्मणाः छाग. ५।१
 ततो ह वै तद्रेतस्तदिमाः प्रजाः प्रजायन्ते प्रश्नो. १।१४
 ततो ह वै ते देवा रुद्रमपृच्छन्,
 ते देवा रुद्रमपश्यन् अ.शिरः. ११
 ततो ह वै विदाश्चकार ब्रह्मेति (मा.पा.) केनो. ४।१
 ततोऽहं नामाऽभवत् तस्मादप्येतर्ह्या-
 मंत्रितोऽहमयमित्युक्त्वाऽथा-
 न्यन्नाम प्रव्रते बृह. १।४।१
 ततो हासुराः पुनरेवोदयन्ति, ते ह
 माध्यन्दिनस्यैव सवनस्य
 पवमानेषु यज्ञवास्त्वभवन् शौनको. ३।१
 ततो हासुराः पराभवन् [शौनको. २।४+ ३।४
 ततो हिरण्यगर्भोऽजायत, तस्माद्दश
 प्रजापतयो मरीच्यादयः..अजायन्त सङ्कर्षणो. १
 ततो हृदयस्थिताः कामाः सर्वे विन-
 श्यन्ति तस्माद्हृदयपुण्डरीक-
 कर्णिकायां परमात्माविर्भावो भवति त्रि. म.ना. ५।४
 ततो हेंद्रोऽपश्यत्, स ह गायत्रीमेव
 प्रतिस्मिन्देशे शौनको. १।२
 ततो ह वै विदाश्चकार ब्रह्मेति (इन्द्रः) केनो. ४।१
 तत्कथमिति अज्ञानप्राबल्यात् त्रि.म.ना. ५।३
 तत्कर्म कृत्वा विनिवर्त्य भूय-
 स्तत्त्वस्य तत्त्वेन समेत्य योगम् ।
 एकेन द्वाभ्यां त्रिभिरष्टभिर्वा..
 आत्मगुणैश्चसूक्ष्मैः । आरभ्यकर्माणि श्वेता. ६।३

तत्कर्मणा करोति [बृहज्जा. १।१+ तृ.पू. १।१
 तत्कारणशरीरम् (आनन्दमयकोशः) पैङ्गलो. २।५
 तत्कारणं साङ्ख्ययोगाधिगम्यं ज्ञात्वा
 देवं (देवीं) मुच्यते सर्वपाशैः श्वेता. ६।१३
 [गुह्यका. ७।१+ भवसं. २।४८
 तत्किं कर्मणि घोरे मां भ.गी. ३।१
 तत्कुरुष्व मदर्पणम् भ.गी. ९।२७
 तत्केन कमभिवदेत्, तत्केन कं
 मन्वीत, तत्केन कं विजानीयात्
 येनेदं सर्वं विजानाति, तं
 केन विजानीयाद्विज्ञातारम्.. बृह. २।४।१४
 तत्केन कं जिघ्रेत्.. तत्कं विजानी-
 यात्, येनेदं सर्वं विजानाति, तं
 केन विजानीयाद्विज्ञातारम्.. बृह. २।४।१४
 तत्केन कं पश्येत्तत्केन कं
 जिघ्रेत्तत्केन कं रसयेत्... बृह. ४।५।१५
 तत्केन कं मन्वीत बृह. २।४।१४
 तत्केन कं विजानीयात्, येनेदं
 सर्वं विजानाति तं केन
 विजानीयाद्विज्ञातारम्.. बृह. ४।५।१५
 तत्केन कं स्पृशेत्तत्केन कं विजानी-
 यात्... बृह. ४।५।१५
 तत्कैवल्यपदं विदुः अ. पू. ५।१५
 तत्तत्कार्यकारणभेदरूपेणांशतत्त्व-
 वाचक-वाच्य-स्थानभेद-विषय-
 देवताकोशभेद-विभागा भवन्ति त्रि. ब्रा. १।२
 तत्क्षामये त्वामहमप्रमेयम् भ. गी. १।१४२
 तत्क्षेत्रं यच्च यादृक् च भ. गी. १।३।४
 तत्तज्जन्तुध्वनौ चित्तसंयमात्सर्व-
 जन्तुरुतज्ञानं भवति शाण्डि. १।७।५२
 तत्तदेवावगच्छ त्वम् भ. गी. १।०।४१
 तत्तदेवेतरो जनः भ. गी. ३।२१
 तत्तत्पदविरक्तस्य...आनन्दः
 स्वयं भाति कठ. ६. ३३
 तत्तत्प्राधान्येन तत्तद्व्यपदेशः,
 वस्तुतत्त्वभेद एव त्रि.म.ना. १।४
 तत्तत्प्राप्य शुभाशुभम् भ. गी. २।५७

तत्त्वस्थाने (चित्तस्य) संयमा-
 तत्तत्सिद्धयो भवन्ति शां. १।७।५२
 तत्तदरश्च (तदरश्च) वै ण्यश्चार्णवौ
 ब्रह्मलोके तृतीयस्यामितो दिवि
 तदैरं मदीयं सरस्तद्वत्स्थः छां. उ. ८।५।३
 तत्तदेवताग्रहान्वितैः श्रोत्रादि-
 ज्ञानेन्द्रियैः..जाग्रदवस्था भवति पैङ्गलो. २।७
 तत्तद्ब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्पन्नः शुद्ध-
 मानसः प्राणसन्धारणार्थं.. भैक्ष्य-
 माचरन्..स परमहंसो नाम जाबा. ६
 तत्तद्रूपमनुप्राप्य ....
 तत्तद्वाचित्वापारभेदेन पृथगाचारभेदः ना.प. ५।१२
 तत्तमः खल्वीरितं तमसः संप्राप्तवति मैत्रा. ५।५
 तत्तस्माद्यज्ञोपवीत्येवाधीयीत,
 याजयेद्यजेत वा सहवै. १
 तत्तस्यैतत्ते यदसावादित्य ओमित्ये-
 तदक्षरस्य चैतत्तस्मादोमित्यने-
 नैतदुपासीत मैत्रा. ९।४
 तत्तामसमुदाहृतम् भ.गी.१७।१९,
 [२२+ १८।२२,३९
 तत्तारकं द्विविधं-पूर्वार्धतारकमुत्तरा-
 र्धममनस्कं चेति अद्वयता. ४
 तत्तारकं द्विविधं मूर्तितारकममूर्ति-
 तारकं चेति अद्वयता. ५
 तत्तुर्यातीतचिन्मात्रं स्वमात्रं
 चिन्तयेऽन्वहम् तुरीया.शीर्षकं
 तत्तृप्यति तस्यानुतृप्तिं तृप्यति प्रजया
 पशुभिरन्नाद्येन तेजसा ब्रह्म-
 वर्चसेनेति (मा.पा.) छां.उ. ५।२०।२
 तत्ते कर्म प्रवक्ष्यामि भ.गी. ४।१६
 तत्तेज आत्मचैतन्यरूपं बलमवष्टभ्य
 गुणैरैक्य सम्पाद्य.. चिन्तयन्
 भ्रसेत् नृसिंहो. ३।४
 तत्तेज आचष्ट उदन्येति तत्रैत-
 देव शुद्धमुत्पतितं सोम्य
 विजानीहि छान्दो. ६।८।५
 तत्तेज ऐक्षत बहु स्यां प्रजायेयेति
 तत्तेजो विद्धि मामकम् छान्दो. ६।२।३
 तत्तेजोऽसृजत, तत्तेज ऐक्षत बहुस्यां.. भ.गी. १५।१२
 २७ छान्दो. ६।२।३

तत्ते पदं संग्रहेण प्रवक्ष्ये भ. गी. ८।११
 तत्ते पदं संग्रहेण ब्रवीम्योमित्येतत् कठो. २।१५
 तत्रयोदशं प्राणं मनो विज्ञानमिति
 विज्ञाय तं तपसा द्वादश द्वाद-
 शानंद इति सैषा दशाग्रं न निद्यात् तैत्ति. ३।११
 तत्रैपदं ब्रह्मतत्त्वं स्वमात्रमवशिष्यते यो. शि.शीर्ष.
 तत्त्वग्रामोपायसिद्धं परतत्त्वस्वरूपकम् ।
 शारीरोपनिषद्वेद्यं श्रीरामब्रह्ममेव गतिः शारी.शीर्ष.
 तत्त्वचाऽजिघृक्षत्, तन्नाशकोत्त्वचा
 ग्रहीतुम्, स यद्वैनं तत्त्वचाऽग्रहीष्यत् २ ऐत. ३।७
 तत्त्वज्ञानं गुहायां निविष्टमज्ञानिकृतं
 मार्गं सुप्तु वदन्ति स्वसंवे. ३
 तत्त्वज्ञानं मनोनाशो वासनाक्षय
 एव च । मिथः कारणतां गत्वा अ.पू. ४।८१
 तत्त्वज्ञानार्थदर्शनम् भ.गी. १३।१२
 तत्त्वज्ञानोदयादूर्ध्वं प्रारब्धं नैव विद्यते ना. विं. २२
 तत्त्वतश्च शिवः साक्षाच्चिज्जीवश्च
 स्वतः सदा । चिच्छिदाकारतो
 भिन्ना न भिन्ना चित्त्वहानितः रुद्रह. ४४
 तत्त्वतस्त्वेक एव सन्न्यासः, अज्ञानेना-
 शक्तिवशात् कर्मलोपश्च..
 चातुर्विध्यमुपागतः ना.प. ५।२
 तत्त्वतो जायते यस्य जातं तस्य
 हि जायते अद्वैत. २७
 तत्त्वतो भिद्यमाने हि मर्त्यतामनृतं
 व्रजेत् अद्वैत. १९
 तत्त्वदृष्ट्या तु नास्त्येव तत्त्वमेवास्ति
 केवलम् । व्यावहारिकदृष्टिस्तु पा. ब्र. २४
 तत्त्वप्रदीपप्रकाशं स्वात्मानं पश्यन्
 योगी मत्सायुज्यमवाप्नोति वासुदे. ५
 तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्पन्नः शुद्ध-
 मानसः प्राणसन्धारणार्थं.. विमुक्तो
 भैक्षमाचरन्..सन्न्यासेन देहत्यागं
 करोति स परमहंसो नाम याज्ञव. ३
 तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक् सम्पन्नः...
 याचिताहारमाहरन्.. समो भूत्वा
 निर्ममः.. सन्न्यासेनैव देहत्यागं
 करोति स कृतकृत्यो भवति ना.प. ३।८७

तत्त्वत्रयस्य विज्ञानं... स्वधर्माचरणं
 ..मन्त्रार्थचिन्तनं श्रवणं कीर्तनम् ।
 एते ते कथिता राजन्पारमैकान्त्य-
 सिद्धिदाः भवसं. ५।१८
 तत्त्वमसि श्वेतकेतो [छान्दो. ६।८।७+ ६।९।४
 —६।१४।३+शु. र. १।२।३+ पैङ्गलो. ३।१
 तत्त्वमसि, अहं ब्रह्मास्मि, सर्वं खल्विदं
 ब्रह्म, नेह नानास्ति किञ्चनेत्यादि
 महावाक्यार्थानुभवज्ञानाद्ब्रह्मै-
 वाहमस्मीति... निरा. ३१
 तत्त्वमसि... अहं ब्रह्मास्मीत्यनु-
 सन्धानं कुर्यात् पैङ्गलो. ३।१
 'तत्त्वमसि' इत्यादिवाक्यविचारः
 तत्त्वमसीत्यभेदवाचकं ये जपन्ति
 ते शिवसायुज्यमुक्तिभाजो
 भवन्ति शु. र. ३।५
 तत्त्वमसीत्यहं ब्रह्मास्मीति वाक्यार्थ-
 विचारः श्रयणं... पैङ्गलो. ३।२
 तत्त्वमसीत्यपदेशेन त्वमेवाहमहमेवं
 त्वमिति तारक... कृतार्थो
 भवति मं. ब्रा. ३।२
 तत्त्वमसीत्येवं सम्भाष्यते । अयमात्मा
 ब्रह्मेति वा.. बहुचो. ४
 तत्त्वमस्यादिवाक्यं तु केवलं
 भुक्तिं यतः रामर. ५।१५
 तत्त्वमस्यादिवाक्यानिब्रह्मणैकैर्जगुः पैङ्गलो. २।६
 तत्त्वमात्मस्थमज्ञात्वा मूढः
 शास्त्रेषु मुह्यति अमन. २।१८
 तत्त्वमाध्यात्मिकं दृष्ट्वा तत्त्वं दृष्ट्वा तु
 बाह्यतः । तत्त्वीभूतस्तदा रामस्त-
 त्वादप्रच्युतो भवेत् वैतथ्य. ३९
 तत्त्वमार्गे यथा दीपो दृश्यते
 पुरुषोत्तमः २ यो. त. २
 तत्त्वमिच्छामि वेदितुम् भ. गी. १।८।१
 तत्त्ववित्तु महाबाहो भ. गी. ३।१८
 तत्त्वस्य तत्त्वेन समेत्य योगम् । श्वेता. ६।३
 तत्त्वं पूषन्नपावृणु, सत्यधर्मायिदृष्टये ।
 पूषन्नेकैषं यम- [ईशा. १५+ वृह. ५।१५।१

तत्त्वं तत्सहजस्वभावममलं तेजो-
 ऽमनस्के ध्रुवम् अमन. २।७६
 तत्त्वं नारायणः परः । यच्च किञ्चि-
 उज्जगत्सर्वं दृश्यते श्रूयतेऽपि
 वा । अंतर्बहिश्च तत्सर्वव्याप्य
 नारायणः स्थितः महाना. ९।४
 तत्त्वानीति च तद्विदः वैतथ्य. २०
 तत्त्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमानस्तदा
 शास्ते... [वनदु ४३, ५६, ६८, ७९ ऋ. अ. १।२।१५
 [=मं. १।२४।१५+वा. सं. १।८।४९+ तै. ब्रा. २।३।१
 [तै. सं. २।१।११।६+
 तत्त्वावबोध एवासौ वासनातृण-
 पावकः । प्रोक्तः समाश्रित्योगेन
 न तु तूष्णीमवस्थितिः महो. ४।१२
 तत्त्वाविचारपाशेन बद्धं द्वैतभया-
 तुरम् । उज्जीवयन्निजानन्दे
 स्वस्वरूपेण संस्थितः द. मू. २०
 तत्त्वीभूतस्तदा रामस्तत्त्वा-
 दप्रच्युतो भवेत् वैतथ्य. ३९
 तत्त्वेनातश्चयवन्ति ते भ. गी. ९।२४
 तत्त्वेव भयं विदुषो भवति तैत्ति. २।७
 तत्पतित्वात्पशुपतिः जाबाल्यु. ३
 तत्परमरहस्यशिवतत्त्वज्ञानं (शिव-
 साक्षात्करणं) द. मू. २
 तत्परमित्यक्षरं गुह्यम् (ओमित्यक्षरं) सन्ध्यो. २०
 तत्परमित्याह, यमेतेनाप्रवन्ति ग. शो. ३।२
 तत्परं ज्योतिरोमिति [यो. शि. ६।५६ +यो. चू. ८५
 तत्परं नापरं त्यजति । तदैव कपा-
 लाष्टकं सन्धाय य एष स्तनइवा-
 बलम्बते सेन्द्रयोनिः परब्र. २
 तत्परं यच्चित्तं परमात्मानमानन्दयति परब्र. २
 तत्परः परमात्मा च श्रीरामः
 पुरुषोत्तमः तारसा. २।५
 तत्परः संयतेन्द्रियः भ. गी. ४।३९
 तत्परिणममानमभूत् (ब्रह्माण्डं)
 ततः परमेष्ठी व्यजायत अव्यक्तो. १
 तत्परिभाषया कामः ककारंव्याप्नोति ।
 काम एवेदं तत्तदितिकारोगृह्यते त्रि. ता. १।५
 तत्परेणप्रेरितं विषमत्वं प्रयाति (तमः) मैत्रा. ५।५

तत्पर्वते कर्मज्ञानमयीभिर्बहु-

शाखा भवन्ति

सीतो. ११

तत्पश्चात्तत्परेणेरितं विषमत्वं प्रयाति

मैत्रा. ५।५

तत्पार्थे (मनसः) संयमान्नि-

र्ऋतिलोकज्ञानम्

शांडि. १।७।५२

तत्पुरुषस्य विश्वमाजानमग्रे

चित्त्यु. १।३१

तत्पुरुषं पुरुषो निवेश्य नास्य

प्रजा संवत्सरा जायन्ते

महो. १।२

तत्पुरुषाद्वायुः, तस्माच्छान्तिः, तस्याः

श्वेतवर्णा सुशीला (गौः), तस्याः

गोमयेन क्षारं जातम्

बृ.जा. १।६

तत्पुरुषाय विद्महे चक्रतुण्डाय

धीमहि । तन्नो नदिः प्रचोदयात्

महाना. ३।४

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि ।

तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् [महाना.

३।२+१०।७

तत्पुरुषाय विद्महे महासेनाय.. तन्नः

षण्मुखः प्रचोदयात् [महाना. ३।९+ वनदु. १३३

तत्पुरुषस्य विद्महे सहस्राक्षस्य महा-

देवस्य धीमहि । तन्नो रुद्रः

प्रचोदयात्

महाना. ३।१

तत्पुरुषाय विद्महे सुवर्णपक्षाय.. तन्नो

गरुडः.. [महाना. ३।६+

वनदु. १३४

तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि ।

तन्नो दंती (दन्तिः) प्रचोदयात्

महाना. ३।३+

[वनदु. १३२+

ग.शो. २।१

तत्पुरुषो नादः, बिन्दुरीशानः,

(ओङ्कारस्य)

ना.पू.ता. १।३

तत्पुरुषोऽमानवः स एनान्ब्रह्म

गमयति

छान्दो. ५।१०।२

तत्पूजनं (मानसं) मोक्षफलप्रदम्

मं.ब्रा. १।४

तत्पृथ्वीमण्डले क्षीणे बलिरायाति

देहिनाम् । तद्वापो गणापाये

क्लेशः स्युः पाण्डुराः क्रमात्

वराहो. ५।४

तत्पृष्ठदेशे विदले समन्तान्यस्ता सुधा

मानवदृष्ट्यधृष्ट्या..

१ बिल्वो. ५

वत्प्रज्ञानेनं प्रज्ञाने प्रतिष्ठितं, प्रज्ञा-

नेत्रो लोकः, प्रज्ञा प्रतिष्ठा,

प्रज्ञानं ब्रह्म

२ ऐत. ५।३

तत्प्रतिबिम्बितं यत्तत्साक्षि चैतन्य-

मासीत्

पैङ्गलो. १।२

तत्प्रतिबिम्बितं यत्तदीश्वरचैतन्यमासीत्

पैङ्गलो. १।२

तत्प्रतिबिम्बितं यत्तद्विराट्चैतन्यमासीत्

पैङ्गलो. १।२

तत्प्रतिबिम्बितं यत्तद्विरण्यगर्भचैतन्य-

मासीत्

पैङ्गलो. १।३

तत्प्रतिष्ठेत्युपासीत

तैत्ति. ३।१०।३

तत्प्रथमावरणे पश्चिमे सम्मुखे स्वर्ण-

मण्डपे देवकन्या

राधोप. २।१

तत्प्रमार्जनमात्रं तु मोक्षइत्यभिधीयते

अ.पू. ४।५६

तत्प्रसादात्परां शान्तिं

भ.गी. १।८।६२

तत्प्राणेनाजिघृक्षत् तन्नाशकनोत्

प्राणेन ग्रहीतुम्

२ ऐत. ३।४

तत्प्राणेष्कान्तेषु शरीरंश्चयितुमधियत

बृह. १।२।६

तत्प्राणोऽभिरक्षति शिरोऽन्नमथोमनः

अ.शिरः. ३।१४

तत्प्राप्तिहेतुज्ञानं च कर्म चोक्तं...

भवसं. १।३२

तत्र का परिदेवना

भ. गी. २।२८

तत्फलश्रुतिरितितस्योर्ध्वकिं वदामेति

बृ. जा. १।४

तत्र को मोहः कः शोकः, एकत्व-

मनुपश्यतः [ईशा. ७+

ना. प. ९।१२

तत्र चक्रं द्वादशारं तेषु विष्णवादि-

मूर्तयः । अहं तत्र स्थितिश्चक्रं

त्रि.ब्रा. ६०

तत्र चत्वारः-अकारश्चायुतावयवा-

न्वितः, उकारः सहस्रावयवा-

न्वितः, मकारः शतावयवोपेतो-

ऽर्धमात्राप्रणवोऽनन्तावयवाकारः

ना.प. ८।३

तत्र चान्द्रमसं ज्योतिः

भ.गी. ८।२५

तत्र तत्र परंब्रह्म सर्वत्र समवस्थितम्

पैङ्गलो. ४।२२

तत्र तमोनिवृत्तिः (कुण्डलिन्यां

नाड्यां) तद्दर्शनान् सर्वपाप-

निवृत्तिः

मं.ब्रा. १।२

तत्र (अविद्याण्डे) तत्तत्तो

गुणातीतशुद्धसत्त्वमयो लीला-

गृहीतः. मायोपाधिको

नारायण आसीत्

त्रि.म.ना. २।५

तत्र तं बुद्धिसंयोगं

भ.गी. ६।४३

तत्र ता ऋचस्तदृचां मण्डलं स

ऋचां लोकः

महाना. १०।१

तत्र तिष्ठेत्प्रतीक्षंस्तद्गुरोरगमनं
 क्रमात् । शिवो. ७।३५
 तत्र तेऽपृथग्धर्मिणोऽपृथग्विवेक्याः मैत्रा. ६।२२
 तत्र त्रयीमयं शास्त्रमाद्यं सर्वार्थि-
 दर्शनम् । ऋग्यजुस्सामरूपत्वात्
 त्रयीति परिकीर्तिता सीतो. १२
 तत्र दश यमाः तथा (१०) नियमाः,
 आसनान्यष्टौ शाडि. १।१।२
 तत्र दीपप्रकाशं स्वमात्मानं परं
 ब्रह्मैवाहमस्मीति भावयन्
 योगी मत्सायुज्यमवाप्नोति गोपीचं. ४
 तत्र देवता मार्तण्डादिभान्वा-
 दित्य-हंस-सूर्य-दिवाकर-
 तपन-भास्कराः...डिन्ताः सूर्यता. ५।१
 तत्र देवास्त्रयः प्रोक्ता लोका
 वेदास्त्रयोऽग्नयः । तिस्रो
 मात्रार्धमात्रा च त्र्यक्षरस्य
 शिवस्य च [ब्र.वि. ३+ १ प्रणवो. ३
 तत्र (मथुरायां) द्वादशादित्या
 एकादश रुद्रा अष्टौ वसवः.. गोपालो. १।१७
 चतुर्विंशतिर्भवन्ति
 तत्र (नाभौ) द्वादशारयुतं चक्रं,
 तच्चक्रमध्ये पापपुण्यप्रचोदितो
 जीवो भ्रमति शांडि. १।४।४
 ऊर्ध्व) न किञ्चिद्दृष्टुः
 तत्त्वमयो देवाः) ततश्चाधः प्रदेशे.. ग.शो. ४।६
 तत्त्वमसी सुषुम्ना तु नाडीभि-
 र्भर्षिता ।.. शुक्लां नाडीं
 तत्त्वमबाह्वयेत् क्षुरिको. ८
 त्वाः समुत्पन्नाः सहस्राणि
 तत्त्वमस्मिन्ति । तत्र नाडीसहस्रेषु.. ध्या.वि. ५१
 ..महंसा नाम संवर्तकारुणि-
 श्वेतकेतुर्दुर्वास.. प्रमृत्तयो-
 ऽव्यक्तरिङ्गाः.. सर्व..
 परित्यज्यात्मानमन्विच्छेत्
 (हृदक्जे) पश्येत्परात्मानं जावा. ६
 त्रि.ब्रा.२।१००

तत्र पारोक्ष्यशबलः सर्वज्ञ-वादि-
 लक्षणो मायोपाधिः सच्चिदानन्द-
 लक्षणो जगद्योनिः पैङ्गलो. ३।१
 तत्र पूज्यपदार्थोक्तिपरिभाषा-
 समन्वितः (भगवच्छब्दः) भवसं. २।५१
 तत्र (अप्सु) पूर्णानन्दमयः श्रीकैशोर-
 कृष्णः...गौरोचनातिलको
 महाविष्णुः (आस्ते) राघोप. ३।१
 तत्र प्रजापतिर्वायुर्भूत्वाश्रम्यतेदं
 सृजेयमिति रगोपीचं. २७
 तत्र प्रथमो मत्स्यावतारः, द्वितीयः
 कूर्मः, तृतीयो वराहः..नारसिंहः,
 ..वामनः..परशुरामः..रामः,
 कृष्णः..बौद्धः..कल्किः ना.पू. ता. ५।२
 तत्र प्रयाता गच्छन्ति भ. गी. ८।२४
 तत्र प्राच्यामैश्वर्यस्थानं (शिवस्य) भस्मजा. २।९
 तत्र बुद्ध्यादीनि स्वादूनि भवन्ति ।
 अध्यवसायसङ्कल्पाभिमानाः..
 पञ्च स्वादूनि.. मैत्रा. ६।१०
 तत्र ब्रह्मचारिणश्चतुर्विधा भवन्ति-
 गायत्रो ब्राह्मणः प्राजापत्यो
 बृहन्निति आश्रमो. १
 तत्र ब्रह्माचतुर्मुखोऽजायत [महो. १।४ +चतुर्वे. १
 तत्र भवत्यः (भृतयः) सर्वलोकैः
 कृष्णसौन्दर्यं क्रीडाभोगा गोपिका
 स्वरूपैः.. कृष्णं भजिष्यथ गोपीचं. २७
 तत्र मध्यमपादप्रदेशेऽमिततेजः-
 प्रवाहाकारतयानित्यवैकुण्ठं विभाति त्रि.म.ना.१।४
 तत्र महर्षयः परिदेव्याश्चक्रिरे
 महच्छोकभयं प्राप्ताः स्मो न
 चैतत्सर्वं समभिहितं ते वयं
 भगवन्तमेवोपधावाम २ प्रणवो. १९
 तत्र मृत्स्नां (मृदं) श्वेतां 'उद्धृतासि'
 इत्युद्धरेत् [कात्याय. १+ नारदो. १
 तत्र यद्रक्तं तत्पुंसो रूपमभूत् ।
 यद्धरितं तन्मायायाः अव्यक्तो. १
 तत्र (हृद्ग्रन्थौ) यत्प्रकाशते चैतन्यं
 स क्षेत्रज्ञ इत्युच्यते सर्वसा. ७५

तत्र योगरताः केचिन्नैव जानन्ति
 तारकम् । केचिद्ध्यानविमोहिताः ।
 जपेन केचिच्छिश्यन्ति नैव
 जानन्ति तारकम् अमन. ११४
 तत्र योनिं कृण्वते न हि ते
 पूर्वमक्षिपत् श्वेताश्व. २।७
 तत्र रक्षांसिपैशाचानचविद्वेष्टियोनरः इतिहा. ६२
 तत्र लोका वेदाः शास्त्राणि पुराणानि
 ..ज्योतीषि शिवशक्तियोगादित्येवं
 घटना व्यापठ्यते त्रि. ता. ११४
 तत्र वधाशङ्कं भवति यां दिशमेति
 प्राणस्यैव सन्नाट् कामाय बृह. ४।११३
 तत्र विश्व एव जाग्रद्व्यवहारलोपा-
 न्नाडिमध्यं चरन्तैजसत्त्व-
 मवाप्य...स्वभासा भासयन्
 यथेप्सितं स्वयं भुङ्क्तं पङ्गलो. २।७
 तत्र (मठे) वेदान्तश्रवणं कुर्वन्
 योगं समारभेत् शांङि. १।५।१
 तत्र वैखानसा अकृष्टपकौषधि-
 वनस्पतिभिः..अग्निपरिचरणं
 कृत्वा..आत्मानं प्रार्थयन्ते आश्रमो. ३
 तत्र श्रीर्विजयो भूतिः भ. गी १।८।७८
 तत्र (नाड्यां) सञ्चारयेत्प्राणा-
 नूर्णनाभीव तन्नुना क्षुरिको. ९
 तत्र सत्त्वं निर्मलत्वात् भ. गी. १।४।७
 तत्र संलीयते संविज्जिर्विकल्पं च
 तिष्ठति । भूयो न वर्तते दुःखे
 तत्र लब्धपदः पुमान् अ. पू. ४।६९
 तत्र सुषुम्ना विश्वधारिणी
 मोक्षमार्गेति चाचक्षते शांङि. १।४।६
 तत्र सूर्योऽग्निर्नाम सूर्यमण्डलाकृतिः
 सहस्ररश्मिपरिवृत एकऋषि-
 भूत्वा मूर्धनि तिष्ठति प्रा. हो. २।४
 तत्र स्थिते मनसि चक्षुर्मध्यगतनील-
 ज्योतिष्पश्यति । एवं हृदयेऽपि मं. ब्रा. १।३
 तत्र स्थिते मनसि चक्षुर्मध्यगत-
 ज्योतिःस्थलं विलोकयान्तर्दृष्ट्या
 निरतिशयं सुखं प्राप्नोति अद्वयता. २
 तत्र (राधाकुण्डे) स्नात्वा राधाङ्गं भवति राधोप. २।१

तत्र ह कुरुपाञ्चालानां ब्राह्मणा
 अभिसमेता बभूवुः बृह. ३।१।१
 तत्र हि रामस्य राममूर्तिः प्रद्युम्नस्य
 प्रद्युम्नमूर्तिः..वनेष्वेवं.. द्वादशमू-
 र्तयो भवन्ति गोपालो. १।१९
 तत्राज्यस्य पर्णमयी जुहूर्भवति भस्मजा. १।२
 तत्रादौ हरिसंस्काराः कर्तव्या
 मोक्षकाक्षिणाम् । अयमेव
 परोधर्मः प्रधानं सर्वकर्मणाम् भवसं. २।६७
 तत्राधस्तनमेकं पादमविद्याशवलं भवति त्रि. म. ना. १।४
 तत्रान्योऽन्यत्पश्येदन्योऽन्यजिघ्रेत् बृह. ४।३।३१
 तत्रापरा तु विद्यैषा ऋग्वेदो यजु-
 रेव च ।..तिरुक्तं छन्द एव च रुद्रह. २८
 तत्रापश्यत् स्थितान् पार्थः भ. गी. १।२६
 तत्रापश्यन्महामायां.. पर्यङ्कस्थां
 परिचरन्तीमादिदेवं... लक्ष्म्यु. २
 तत्रापि दहं गगनं विशोकस्तस्मिन्य-
 दन्तस्तदुपासितव्यम् महाना. ८।१६
 तत्रापि साध्यः पवनस्य नाशः पडङ्ग-
 योगादिनिषेवणेन अमन. २।२८
 तत्राप्यविमुक्तमभ्यर्हितम् भस्मजा. २।८
 तत्राश्रुविन्दवो जाता महारुद्राक्ष-
 वृक्षकाः । स्थावरत्वमनुप्राप्य रु. जा. उ. ३
 भक्तानुग्रहकारणात्
 तत्राष्टदलकेसरमध्ये मणिपीठे
 सप्तावरणकम् राधोप. १।४
 तत्रास्य यथाकामचारो भवति छां. उ. ७।१।५
 [+७२।२+—७।७।१।२
 तत्राहमासीनः (शिवः रत्नवेदिकायां)
 ...तारकं शैवं मनुमुपदिशामि भस्मजा. २।१५
 तत्रैकनाशादपरप्रवृत्तिर्विध्वस्तयोर्मोक्ष-
 पदस्य सिद्धिः अमन. २।२८
 तत्रैकैकमात्मनो नवांशकं सचारकविधम् मैत्रा. ६।१४
 तत्रैकस्थं जगत्कृत्स्नं भ. गी. १।१।१३
 तत्रैकाग्रं मनः कृत्वा भ. गी. ६।१२
 तत्रैतच्छुद्धमुत्पतितं सोम्य विजानीहि छान्दो. ६।८।३
 तत्रैतदेव शुद्धमुत्पतितं सोम्य
 विजानीहि छान्दो. ६।८।५

तत्रैता देवता आवाह्य द्वादशावर-

णानि कुर्यात्

सूर्यता. ५१

तत्रैव मुक्त्यर्थमुपदिश्यते शैवोऽयं

मन्त्रः पञ्चाक्षरः

भस्मजा. २१५

तत्रैव श्वानो गर्दभा मार्जाराः कृमयश्च

मत एव, न श्वानगर्दभौ..

स्वसंवे. ३

तत्रैव सति कर्तारं

भ.गी. १८१६

तत्रैवाव्यक्तसंज्ञकम्

भ. गी. ११९८

तत्रोद्गातृनास्तावे वोष्यमाणानु-

पोपविवेश

छान्दो. ११०१८

तत्रोन्मदाभिः कान्ताभिर्भोजनै-

र्भोगसञ्चयैः । जनको लाल-

यामास शुक्रं..

महो. २१२५

अथ) तत्रोमिति शब्दोऽनेनो-

र्ध्वमुत्क्रान्तोऽशब्दे निधनमेति

मैत्रा. ६१२२

तत्सगुणनिर्गुणस्वरूपम् ,

तद्वेत्ता विमुक्तः

मं. ब्रा. २११

तत्सङ्कल्पानुसारिणी विविधानन्त-

महामाया शक्तिसंसेवितानन्त-

महामाया... महाविष्णोः.. एतां

महामायां तरन्त्येव ये विष्णुमेव

भजन्ति, नान्ये तरन्ति

त्रि.म.ना. ४१९

तत्सत्कुलप्रसूतः पितृमातृविधेयः

पितृसमीपादन्यत्र.. सद्गुरुमा-

साद्य.. विवाह्य...ततः.. वनस्थो

भूत्वा.. सङ्ग्यस्तुमर्हति

ना. प. २११

तत्सत्यमित्याचक्षते

तैत्ति. २१६

(यत्र) तत्सत्यस्य परमं निधानम्

मुण्ड. ३११६

तत्सत्यं तत्परं पदम्

१यो.त. १३६

तत्सत्यं स आत्मा

छान्दो. ६१८७

[+६१९४-६१९६३

तत्सत्यानृते मिथुनीकरोति ।

तथोर्मिथुनात्प्रजायते, भूयान्भवति

१ऐत. ३१६६

तत्सत्त्वमेवेरितं तत्सत्त्वात्सम्प्राप्तवत्

मैत्रा. ५१५

(ॐ) तत्सद्भूतः सुवस्तम्भै

प्रणात्मने नमोनमः

गोपालो. ३१२

तत् (शैवं व्रतं) समाचरेन्मुमु-

क्षुर्नपुनर्भवाय

जाबाल्यु. ७

तत्समासेन मे शृणु

भ.गी. १३१४

तत्सर्वगतो नहीदं सर्वम् (आत्मा)

नृसिंहो. ५११

तत्सदाऽऽसीत्तत्समभवत् तदाण्डं

निरवर्तत

छान्दो. ३११११

तत्सर्वमित्याचक्षते (गाणेशं ब्रह्म)

ग.शो. ३११,१

तत्सर्वं भूतं भव्यं यत्किञ्चिद्दृश्य-

मानं स्थावरजङ्गमं तत्सर्वं कालि-

कातत्रे ओतं प्रोतं वेद

कालिको. ३

तत्सवितुरिति पूर्वेणाध्वना सूर्या-

धश्चन्द्रिकां व्यालिख्य..

त्रि.ता. ११११

तत्सवितुर्वरेण्यमित्यसौ वा

आदित्यः सविता

मैत्रा. ६१७

तत्सवितुर्वरेण्यमित्यादिद्वात्रि-

शदक्षरीं पठित्वा तदिति

परमात्मा सदाशिवः..

त्रि.ता. १११०

(ॐ) तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य

धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात्

[त्रि.म.ना. ७१११

[क्र.अ. ३१४११०=मं. ३१६२१०

[+तै.सं. ११५१६४+

महाना. १११७

+त्रि.ता. १११

+वा.सं. ३१३९

साम. २१८१२

तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवः क्षीरं

सेचनीयम्

त्रि. ता. १११३

तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गोऽस्याभिध्येयं

तत्सवितुर्वृणीमह इत्याचामति

मंत्रः- क्र.अ. =मं.

[+एत. ब्रा. ४१३०१३+ऐत.आ.

[तै.आ. ११११३

तत्सत्त्वस्य मात्रामशयत्, तन्निर-

भिद्यत्, ते आण्डकपाले रजतं

सुवर्णं चाभवताम्

ग शो. ३१३

सुबालो. ११२

तत् (मनः) संवत्सरं प्रोष्य पर्येत्यो-

वाच कथमशक्यतर्ते मर्जीवितु-

मिति

छान्दो. ५११११

तत् (चक्षुः) संवत्सरं प्रोष्य
पर्येत्योवाच कथमशकतर्ते
मज्जीवितुमिति छान्दो. ५।१।९
तत् (चक्षुः, श्रोत्रं, मनः, रेतः)
संवत्सरं प्रोष्यागत्योवाच कथ-
मशकतमदृतेजीवितुमिति [बृह. ६।१।९, १०, ११, १२
तत् (भस्म) हैमे राजते ताम्रे
मृण्मये वा पात्रे निधाय..
अभ्युक्ष्य..संस्थापयेत् भस्मजा. १।३
तत्सायं प्रातः प्रयुञ्जानो पापोऽपापो
भवति [नारा. ५+देव्यु. २६ महावा. ६
तत्साधने द्वयं मुख्यं सरस्वत्यास्तु
चालनम् । प्राणरोधमथाभ्यासा-
दृज्जी कुण्डलिनी भवेत् योगकुं १।८
तत्सुख राजसं स्मृतम् भ. गी. १।८।३८
तत्सुखं सात्त्विकं प्रोक्तम् भ. गी. १।८।३८
तत्सूत्रं विदितं येन स मुमुक्षुः स
भिक्षुकः ।..स विप्रः पंक्तिपावनः परब्र. ९
तत्सूर्यो रश्मिभिर्वर्षति, तेनात्रं
भवति, अन्नाद्भूतानामुत्पत्तिः मैत्रा. ६।३७
तत्सृष्ट्वा तदेवानुप्राविशत् तदनु-
प्रविश्य सच्च त्वाभवत् तैत्ति. २।६
तत्स्त्रिया आत्मभूयं गच्छति यथा
स्वयमङ्गं तथा तस्मादेना न
हिनस्ति २ऐत. ४।२
तत्स्वयं योगसंसिद्धः भ. गी. ४।३८
तत्स्वरूपज्ञानां वैदेही मुक्तिश्च भवति हयग्री. ६
तत्स्वरूपध्यानपरा मुनय आकल्पान्ते
तस्मिन्नेवात्मनि लीयन्ते अव्यक्तो. ९
तत्स्वरूपात्सृष्टिर्या समुत्पन्ना सा
रसिकानन्देन सुसेव्यतां
प्राप्ताऽऽसीत् सामर. ३
तथर्षीणां तथा मनुष्याणां तद्वै-
तत्पश्यन्नृषिर्वाग्देवः प्रतिपेदे बृह. १।४।१०
तथाऽक्षरात्सम्भवतीह त्रिंशम् मुण्ड. १।१।७
तथाचयज्ञेक्रियतेऽरण्येगेयं चाधीमहे
तथा चरेत वै योगी सतां धर्म-
मदूषयन् । जना यथाऽवमन्येरन्
गच्छेयुर्नैव सङ्गतिम् ना. प. ५।४२

तथा जन्म भवेत्तेषां पुत्राज्जन्म
पितुर्यथा । अ. शां. १५
तथा जाग्रद्दृष्ट्याभासं स्पन्दते
मायया मनः अद्वैत. २९
तथा जीवा अमी सर्वे भवन्ति न
भवन्ति च (स्वप्नवत्) अ. शां. ६८
तथा ज्ञातं च चैतन्यं फलमित्य-
भिधीयते कठरु. ४।४४
तथा तज्जाबालोऽब्रवीन्मनो वै
ब्रह्मेत्यमन्सो हि किं स्यात् बृह. ४।१।६
तथा तत्प्रयोगकल्पः-प्राणायामः
प्रत्याहारो ध्यानं धारणा तर्कः
समाधिः षडङ्ग इत्युच्यते योगः मैत्रा. ६।१८
तथा तत्स्वामिन इव सर्वज्ञ ईशः
पशुपतिः जाबाल्यु. ४
तथा तद्वाष्णोऽब्रवीच्चक्षुर्वै ब्रह्मेत्य-
पश्यतो हि किं स्यात् बृह. ४।१।४
तथा तद्वृत्तिसम्बन्धात्प्रमाणमिति
कथ्यते कठरु. ४३
तथा तद्भारद्वाजोऽब्रवीच्छ्रोत्रं वै
ब्रह्मेत्यशृण्वतो हि किं स्यात् बृह. ४।१।५
तथा तवामी नरलोकवीराः भ. गी. १।१।२८
तथा तेनेदमावृतम् भ. गी. ३।३८
तथाऽऽत्ममनसोरैक्यं समाधिरिति
कथ्यते वराहो. २।७५
तथाऽऽत्मा नोपलिप्यते भ. गी. १।३।३३
तथाऽऽत्मोपाधियोगेन तद्वर्गो
नैव लिप्यते अध्यात्मो. ५२
तथा त्रैलोक्यवलितं ब्रह्मैकमिह
दृश्यताम् महो. ९।५७
तथा देहादिसङ्घातं मोहगुणजाल-
कलितं तद्रज्जुसर्पवत्कल्पितम् निर्वाणो. ३
तथा देहान्तरप्राप्तिः भ. गी. २।१३
तथा द्वादशभिर्वर्षैर्लैस्तस्य निर-
न्तरम् । व्योमवत्तस्य सिद्धिः
स्याद्भ्रूमतत्त्वमयो भवेत् अमन. १।७८
तथा द्वादशमात्रस्तु प्राणायामो
विधीयते योगो. २५

तथाऽऽनन्दमयश्चापि ब्रह्माणोऽन्येन साक्षिणा । सर्वान्तरेण पूर्णश्च ब्रह्म नान्येन केनचित्	कठरु. २४
तथा नस्त्वं तात जानीथा यथा यदहं किञ्च वेद	बृह. ६।२।४
तथा निरंशश्चिद्भावः सर्वगोऽपि न लक्ष्यते । ..सैषा चिद्वि- नाशात्मा स्वात्मेत्यादिकृताभिधा	महो. ५।९९
तथाऽन्तर्ज्योतिरेव यः	भ.गी. ५।२४
तथापि त्वं महाबाहो	भ.गी. २।२६
तथापि दृढता नो चेद्विज्ञानस्य...	
द्वात्रिंशत्सु उपनिषदं समभ्यस्य निर्वर्तय	मुक्तिको. १।२८
तथा पुरुषप्रयत्नसाध्यवेदान्तश्रवणा- दिजनितसमाधिना जीवन्मुक्त्या- दिलभो भवति	मुक्तिको. १।२
तथा पूयति वा अन्नमृते प्राणात्	बृह. ५।१२।१
तथाऽऽप्नोति निबोध मे	भ.गी. १।८।५०
तथाप्यथर्वणं तेजसा प्रत्याप्यायये- न्मंत्राश्च मामभिमुखीभवेयु- र्गर्भा इव	२प्रणवो. ४
तथाप्यसिद्धं चेज्ज्ञानं दशोपनिषदं पठ	मुक्तिको. १।२७
तथाप्यानन्दमुक् चेतोमुखः सर्व- गतोऽव्ययः । चतुरात्मेश्वरः प्राज्ञस्तृतीयः पादसंज्ञितः (आत्मनः) ना. प. ५।७	
तथा प्रत्यर्थिकृत्याभिर्मन्त्रयन्त्रादि- किल्बिषैः (मुच्यते)	सूर्यता. १।१४
तथा प्रलीनस्तमसि	भ.गी. १।४।१५
तथाप्राणविपत्तौ तु क्षोभमायाति मारुतः । ततो दुःखशतैर्व्याप्तिं चित्तं क्षुब्धं भवेन्नृणाम्	यो. शि. ३०
तथा ब्रह्माणमेव विष्णुमेव रुद्रमेव विभक्तांस्त्रीनेवाविभक्तांस्त्रीनेव लिङ्गरूपानेव च सम्पूज्योप- चारैः... चिन्तयन्प्रसेत्	नृसिंहो. ३।४
तथा भक्त्यबुद्धानामात्माऽपि मलिनो मलैः	अद्वैत. ८
तथा भ्रान्तैर्द्विधा प्रोक्तो ह्यात्मा जीवेश्वरात्मना	जा. द. १०।४

तथा मनोमयो ह्यात्मा पूर्णो ज्ञानमयेन तु	कठरु. २३
तथा मानापमानयो. [भ.गी. ६।७	+१२।१८
तथा धूयं (मुनयः) पञ्चपदं जपन्तः श्रीकृष्णं ध्यायन्तः संसृजितरिष्यथ	गो.पू. ४।१६
तथाऽऽरसं नित्यमगन्धवच्च यत् । अना- द्यनन्तं महत् परं ध्रुवं निचाप्य तन्धृत्युमुखात्प्रमुच्यते	कठो. ३।१५
तथा लोकानकल्पयत् (गणेशः)	ग.शो.ता. ३।११
तथा लोकाँऽअकल्पयन्	चित्त्यु. १२।६+
[क्र.अ. ८।४।१९=मं. १०।९०।१४ वा.सं. ३।१।३३	
तथा वायुं समारोप्य धारयेच्छिरसि स्थितम् । शिरोरोगा विनश्यन्ति..	जा. द. ६।३१
तथा विज्ञानवशतः स्वभावः सम्प्रसीदति	महो. ५।६६
तथा विद्वान्नामरूपाद्विमुक्तः परात्परां जगदम्बामुपैति	गुह्यका. ३८
तथा वृत्तिक्षयाच्चित्तं, स्वयोनानु- पशाम्यति [मैत्रा. ६।३४+	मैत्रे. १।८
तथा शुष्यति वै प्राण ऋतेऽन्नात्	बृह. ५।१२।१
तथा शरीराणि विहाय जीर्णानि	भ. गी. २।२२
तथा सर्वाणि कर्माणि योगी दग्ध्वा लयं व्रजेत्	क्षुरिको. २३
तथा सर्वाणि भूतानि	भ. गी. ९।६
तथा सूक्ष्ममनाकाशमसंस्पृश्यम- चाक्षुषम् ।.. आत्मानं सच्चिदानन्द- मनन्तं ब्रह्म.. (ध्यायेत्)	जा. द. ९।४
तथाऽसौ त्यक्त्वा कुणपं न तत्तादृशं पुराप्राप्नुवन्ति (वह्निगतहवि- र्यजमानमिव)	भस्मजा. २।७
तथाऽहङ्कारसम्बन्धादेव संसार आत्मनः	वराहो. ३।२०
तथा इ निष्काम्याः सकाम्या भूगोपालचक्रे सप्तपुर्यो भवन्ति	गोपालो. १।१५
तथेतः प्रेत्य भवति स क्रतुं कुर्वीत	छान्दो. ३।१४।१
तथेति तं समन्तं परिण्य विशन्त	बृह. १।३।१८
तथेति तेभ्य एव प्राण उदगायत्	बृह. १।३।७
तथेति तेभ्यश्च रुद्रगायत्, यश्चक्षुषि भोगस्तं देवेभ्य आगायत्, यत्कल्याणं पश्यति	बृह. १।३।४

तथेति तेभ्यः प्राण उदगायत्	बृह. १।३।३	तथैवात्मात्मशक्त्यैव स्वात्मन्येवेति	
तथेति परमेष्ठी वक्तुमुपचक्रमे		लोलताम् । क्षणं स्फुरति	
ॐ मिति ब्रह्मेति	ना.प. ८।१	सा देवी..	महो. ५।१२०
तथेति प्रत्यवोचक्षुमुण्डं वक्ष्यमाणं,		तथैवाद्वैतपरमानन्दलक्षणपर-	
किमिति	बृ.जा. १।४	ब्रह्मणो मम सर्वाद्वैतमुपपन्नं	त्रि.म.ना. ८।१
तथेति तेभ्यो मेन उदगायत्, यो		तथैवान्नमये कोशे कोशास्तिष्ठन्ति	
मनसि भोगस्तं देवेभ्य आगायत्		चापरे । यथा कोशस्तथा जीवो	
द्यत्कल्याणं सङ्कल्पयति	बृह. १।३।६	यथा जीवस्तथा शिवः	त्रि.ब्रा.२।१२
तथेति तेभ्यो वागुदगायत्, यो		तथैवावशो भूस्थः स्पन्दते	छाग. ६।१
वाचि भोगस्तं देवेभ्य आगाय-		तथैवोपाधिविलये ब्रह्मैव ब्रह्मवित्स्वयम् २आत्मो. २	
द्यत्कल्याणं वदति	बृह. १।३।२	तथैष देवः स्वप्न आनन्दमभियाति	
तथेति तेभ्यः श्रोत्रमुदगायत्,		वेद एव ज्योतिः	परब्र. २
यः श्रोत्रे भोगस्तं देवेभ्य		तथो एवैवं विद्वान् सर्वेषां भूतानां	
आगायद्यत्कल्याणं शृणोति	बृह. १।३।५	प्राणमेव प्रत्यात्मानमभिसं-	
तथेति समुपविविशुः स ह प्रवाहणो		स्तूय सदैतैः सर्वैरस्माच्छरीरा-	
जैवलिरुवाच (मा. पा.)	छां. उ. १।८।२	दुष्कामति	कौ. उ. २।१४
तथेन्द्रियकृता दोषा दहन्ते प्राण-		तथो एवासमै सर्वाणि भूतान्य-	
धारणात् । प्राणायामैर्देहदोषान्	अ. पू. ७	याचमानायैव बलि हरन्ति	कौ.उ. २।१२
तथैव च पितामहाः	भ. गी. १।३४	तथो एवैवं विद्वान्सर्वान्प्राप्स-	
तथैव ज्ञानकर्मभ्यां प्राप्यते ब्रह्म		नोऽपहत्य सर्वेषां भूतानां	
शाश्वतम् ।	भवसं. १।३३	श्रेष्ठ्यं स्वाराज्यमाधिपत्यं पथेति	कौ.उ. ४।२०
तथैव नाशाय विशन्ति लोकाः	भ. गी. १।१२९	तथो एवैवं विद्वान् सर्वेषां भूतानां	
तथैव निम्नगः सोमः शिवशक्तिपदा-		श्रीमत्तमो यशस्वित्तमस्तेजस्वि-	
स्पदः । शिवश्चोर्ध्वमयः शक्ति-		तमो भवति	कौ.उ. २।६
रुर्ध्वशक्तिमयः शिवः । तदिथं शिव		तदक्षरं तत्सवितुर्वरेण्यं प्रज्ञा च तस्मा-	
शक्तिभ्यां नाव्याप्तमिह किञ्चन	बृ.जा. २।९	त्प्रसूता पुराणी [श्वेता. ४।१८+	गुह्यका. ६१
तथैव ब्रह्मविच्छ्रेष्ठः सदा ब्रह्मैव नापरः २ आत्मो. २१		तदक्षरे परमे व्योमन्	महाना. १।२
तथैव रसशक्तिश्च सोमात्मा चानला-		तदग्निनैव देवेषु ब्रह्माऽभवद्ब्रह्मणो	
त्मिका । वैद्युदादिमयं तेजो..		मनुष्येषु क्षत्रियेण क्षत्रियो	
मधुरादिमयो रसः	बृ.जा. २।३	वैश्येन वैश्यः शूद्रेण शूद्रः	बृह. १।४।१९
तथैव रामवीजस्थं जगदेतच्चरा-		तदग्रं ब्रह्म चोच्यते	यो चू. ८०
चरम् । बीजोक्तमुभयार्थत्वं		तदण्डमभूद्धेमं, तत्परिणममानमभूत्,	
रामनामनि दृश्यते [रामर. ५।११+	ग.पू.ता. २।३	ततः परमेष्ठी व्यजायत	अव्यक्तो. १
तथैव विद्वान् रमते निर्ममो निरहं		तदण्डं समभवत्, तत्संवत्सरमात्र-	
सुखी । कामान्निष्कामरूपी		मुपित्वा तद्विधाऽकरोत्	सुबालो. १।२
सञ्चरत्येकचरो मुनिः	२ आत्मो. ११	तदतितरां सुशोभायमानं ब्रह्मेति	
तथैव (शनैः शनैः) सेवितो(वश्यः)		पुराविदो वदन्ति	सामर. ५५
वायुरन्यथा हन्ति साधकम्	शांडि. १।७।६	तदतीता सप्तमी (योगभूमिका)	बराहो. ४।१

तदत्राविद्यया (भयं) मन्यतेऽथ
 यत्र देव इव राजेवाहमेवेदं
 सर्वोऽस्मीति मन्यते बृह. ४।३।२०
 तद्वितेरादितित्वं सर्वस्यैत-
 स्यात्ता भवति बृह. १।२।५
 तद्वितीयमखण्डार्थं परं ब्रह्म बृहचो. ३
 तदधश्चित्तसंयमादग्निलोकज्ञानम् शां. १।७।५२
 तदधिकारीनभवेद्यदि गृहस्थप्रार्थना-
 पूर्वकं 'अभयं सर्वभूतेभ्यो' इत्य-
 नेन मंत्रेण बलमेकं परिगृह्य... प.हं.प. ६
 तदधिष्ठानमात्मानं संज्वालय तत्तेज
 आत्मचैतन्यरूपं बलमवष्टभ्य
 मात्राभिरोतानुज्ञात्रनुज्ञाविक-
 ल्परूपं चिन्तयन् ग्रसेत् नृसिंहो. ३।४
 तदधीना विषयग्रहणबुद्धिः, बुद्ध्या
 बुद्धयति, चित्तेन चेतयत्यहङ्कारे-
 णाहङ्कारीति ना.प. ६। ४
 तदधीनाः कर्मज्ञानवैराग्यप्रवर्तकाः
 पुरुषास्तदनुकूलाचाराः सन्ति ना.प. ५।१
 तदध्यात्मविद्यया लब्धं (मनःशौचं) शां. १।१।३
 तदनन्यत्तद्वेधाऽभूद्धरितमेकं, रक्त-
 मपरम्। तत्र रक्तं तत्पुंसो रूप-
 मभूत्, चरितं तन्मायायाः अव्यक्तो. १
 तदनन्यर्च्यं नाश्रीयात्फलमन्नमन्यद्वा भस्मजा. २।१०
 तदनुकृतिरसौ मानुषी वीणा भवति श्वेत. २।५।२
 तदनु च समतावशात्स्वरूपे परिणमनं
 महतामचिन्त्यरूपम् अ.पू. १।५।४
 तदनु प्रविश्य सच्च त्यच्चाभवत्. तैत्ति. २।६
 तदनु विषयवासनाविनाशस्तदनु
 शुभः परमः स्फुटप्रकाशः अ.पू. १।५।४
 तदनु सर्वेशमप्रमेयमजं शिवं. परं
 ब्रह्म आत्मन्येव पश्यमानो..
 परं ब्रह्म प्राप्नोति मं.ब्रा. ३।१
 तदन्तरस्य सर्वस्य तदु सर्वस्य बाह्यतः ईशा. ५
 तदन्तरारयोः पूवा वर्तते च पयस्विनी,
 सुषुम्ना पश्चिमे चारे वराहो. ५।२।५
 तदन्तर्गतजीवराशयः स्थूलशरीरैः
 सह विराडुच्यते ग.शो.ता.४।५

तदपराजिता पूर्वज्ञानः प्रभुविमितं
 हिरण्यम् छान्दो. ८।५।३
 तदपश्यत्तदभवत् प्रजासु महाना. २६
 तदपाणिपादमचक्षुश्चोत्रमजिह्व-
 मशरीरमग्राह्यमनिर्देश्यम् (ब्रह्म) शां. २।१।२
 तदपानेनाजिघृक्षत् तदावयत् श्वेत. ३।१०
 तदपोऽस्तृजत तस्मात्तत्र क्व शोचति
 स्वेदते वा पुरुषस्तेजस एव
 तद्धयापो जायन्ते छान्दो. ६।२।३
 तदभावे सत्यनन्तविरोधो विभाति त्रि.म.ना. २।३
 तदभिद्रुत्य पाप्मनाविध्यन्स यथा-
 श्मानमृत्वा लोष्टो विध्वं सेत बृह. १।३।७
 तदभिमृशेदनु वा मंलयेत 'यन्मेऽद्य
 रेतः पृथिवीमस्कान्त्सीद्य-
 दोषधी...' (इति मंत्रेण) बृह. ६।४।५
 तदभिव्यक्तिचिह्नानि सिद्धिद्वाराणि
 मे शृणु..। दृश्यन्ते सूक्ष्मरूपेण
 सदा युक्तस्य योगिनः यो.शि. २।१९
 तदभेदेन मन्त्राग्नेडनं ज्ञानसाधनं द. मू. १६
 तदभ्यद्रवत्तस्मात्तिरोदधे (यक्षं) केनो. ३।११
 तदभ्यद्रवत्तमभ्यवदत् कोऽसीति केनो. ३।४, ८
 तदभ्यन्तरसंस्थाने शुद्धबोधा-
 नन्दलक्षणं विभाति त्रि.म.ना. ५।९
 तदभ्यन्तरे अमिततेजोराशिस्त-
 दुपरि ज्वलति, परममङ्गलासनं
 विराजते त्रि.म.ना. ५।५
 तदभ्यासादखण्डमण्डलाकारज्योतिः मं. ब्रा. २।२
 तदभ्यासान्मनःस्थैर्यं, ततोवायुस्थैर्यम् मं. ब्रा. २।३
 तदमलमरजं तदात्मतत्त्वं अ.पू. ४।७।२
 तदमृतमभयमशोकमनन्तं निर्बीज-
 मेवाप्येति सुबा. ९।१-१३
 तदमृतमभयमेतद्ब्रह्मेति छान्दो. ८।८।३
 तदरश्च ह वै ण्यश्चार्णवौ ब्रह्मलोके.. छान्दो. ८।५।३
 तदर्थं कर्म कौन्तेय भ.गी. ३।९
 तदलक्षणमग्राह्यं यद्व्यवहार्यमचिन्त्यं..
 प्रपञ्चोपशमं शिवं शांतमद्वैतं
 चतुर्थं मन्यन्ते स ब्रह्मप्रणवः ना.प. ८।२३
 तदवस्था जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिपुरीयाः वराहो. ४।१
 तद्विज्ञेयं तदव्यक्तम् (ब्रह्मतेजः) अव्यक्तो. २

तद्व्ययं तद्भूतयोनि परि- पश्यन्ति धीराः तद्व्ययीभूतमन्वर्थवाची शब्दो न व्येति कदाचन तद्व्यस्थः सोमसवनः तदस्ति (कर्तव्यं) चेन्न स तत्त्वविद्भवति तदस्मै देवा अभिसन्नवन्तु [अथर्व. १९।४।१।१+तै.सं. ५।४।७।३ तदस्य गर्भा अन्वायत्तास्तस्मात्ते प्रतिहृता नावपद्यन्ते प्रतिहार- भाजिनो ह्येतस्य साम्नः तदस्य देवा अन्वायत्तास्तस्मात्ते सत्तमाः प्राजापत्यानामुद्गीथ- भाजिनो ह्येतस्य साम्नः तदस्य पशवोऽन्वायत्तास्तस्मात्ते हिंक्षुर्वन्ति हिंकारभाजिनो.. तदस्य पितरो अन्वायत्तास्तस्मात्ता- न्निदधाति निश्चनभाजिनो ह्येतस्य साम्नः तदस्य प्रज्ञा स्रवति दत्तेः पादा- दिवोदकम्... तदस्य प्रथमं जन्म (गर्भावानम्) तदस्य मनुष्या अन्वायत्तास्तस्मात्ते प्रस्तुतिकामाः प्रस्तावभाजिनो.. तदस्य रुद्रा अन्वायत्ताः, प्राणा वाव रुद्राः, एते हीद* सर्व* रोदयन्ति तदस्य रूपं प्रतिचक्षणाय तदस्य वयांस्यन्वायत्तानि तस्मात्ता- न्यन्तरिक्षे ... आदिभाजीनि ह्येतस्य साम्नः तदस्य वसवोऽन्वायत्ताः, प्राणा वाव वसवः, एते हीद* सर्व* वासयन्ति तदस्य हरति प्रज्ञां तदस्यादित्या अन्वायत्ताः प्राणावाव आदित्याः, एते हीद* सर्वमाददते तदस्यामृतस्याशरीरस्यात्मनो- ऽधिष्ठानम्	सुण्ड. १।१।६ २ प्रणवो. १४ छान्दो. ८।५।३ पैङ्गलो. ४।९ चिन्त्यु. ११।९ तै.आ. ३।११।९ छान्दो. २।९।६ छान्दो. २।९।५ छान्दो. २।९।२ छान्दो. २।९।८ .... २ ऐत. ४।१ छान्दो. २।९।३ छान्दो. ३।१६।३ बृह. २।५।१९ छान्दो. २।९।४ छान्दो. ३।१६।१ भ.गी. २।६७ छान्दो. ३।१६।५ छान्दो. ८।१२।१	तदस्यारण्या अन्वायत्तास्तस्मात्ते पुरुषं दृष्ट्वा कक्ष* श्वभ्रमित्यु- पद्रवन्ति तदस्येदं वाचा तन्त्या नामभि- र्दामभिः सर्वं सितम् तदहं भक्त्युपहृतं तदा गन्ताऽसि निर्वेदं तदाचारवशात्तत्तल्लोकप्राप्तिः तदा जडान्यपि तानि चेतनवत्स्व- कर्माणि चक्रिरे (हिरण्यगर्भः) तदा (प्रलये) जीवाः सर्वे प्रकृतौ प्रलीयन्ते तदाज्यभागावन्तरेणाहुतीः प्रति- पादयेच्छ्रद्धया हुतम् तदाज्ञया समष्ट्यण्डं व्याप्य तान्यतिष्ठन् तदाज्ञयाऽहङ्कारसमन्वितो विराट् स्थूलान्तरिक्षन् तदाण्डं निरवर्तत, तत्संवत्सरस्य मात्रामशयीत तदा(अमनस्केजाते) तत्परमं पदम् तदाऽऽत्मनाऽऽत्मानं दृष्ट्वा निरात्मा भवति तदात्मनि निरते य उपनिषत्सु धर्मास्ते मयि सन्तु तदात्मानमेवावेदहं ब्रह्मास्मीति तदात्मानं सृजाम्यहम् तदात्मानं स्वयमसृजत तदात्मान * स्वयमकुसुत तस्मात्त- त्सुकृतमुच्यते तदा दृष्टिविशेषाश्च त्रिविधान्या- सनानि च । अन्तःकरणभावश्च योगिनो नोपयोगिनः तदा देवमविज्ञाय दुःखस्यान्तो भविष्यति (यदा चर्मवदाकाशं वेष्टयिष्यन्ति मानवाः) तदा न स्मरति जन्ममरणानि, नच कर्म शुभाशुभं विन्दति	छान्दो. २।९।७ १ ऐत. १।६।१ भ.गी. ९।२६ भ.गी. २।५२ ना.प. ५।११ पैङ्गलो. १।५ त्रि. म.ना. ३।४ सुण्ड. १।२।२ पैङ्गलो. १।५ पैङ्गलो. १।५ छान्दो. ३।१९।१ मैत्रा. ६।३४।७ मैत्रा. ६।२० केनो. शांतिः बृ. उ. १।४।१० भ.गी. ४।७ तैत्ति. २।७ तैत्ति. २।७ अमन. २।३६ श्वेता. ६।२० गर्भो. १०
--	---	--	---

तदानीमात्मगोचरा वृत्तयः		तदितर इतर ५ रसयते	बृह. ४।५।१५
समुत्थिता अज्ञाता भवन्ति	पैङ्गलो. ३३	तदितर इतर ५ विजानाति	बृह. ४।५।१५
तदा पश्चिमाभिमुखप्रकाशः स्फटिक-		तदितर इतर ५ शृणोति [वृ.उ. २।४।१४ + ४।५।१५	
धूम्र.. प्रभा दृश्यन्ते	मं ब्रा. २।४	तदितर इतर ५ स्पृशति	बृह. ४।५।१५
तदामिनेव जायेत काभिन्यालिङ्गि-		तदिति तदसौ तेजोमयं तेजोऽभिर्देवता	गायत्रीर. २
तस्य च	अमन. १।४२	तदिति परमात्मा सदाशिवोऽक्षरं	
तदा प्रभामनोबुद्धिशून्यं भवति	पैङ्गलो. ४।९	विमलं.. हकाराक्षरं शिवरूपं	
तदा योगमवाप्स्यसि	भ. गी. २।५३	निरक्षरमक्षरं व्यालिख्यतइति	त्रि. ता. १।१०
तदा विद्वान्पुण्यपापे विहाय परे-		† तदिति वा एतस्य महतो	
ऽव्यये सर्वमेकीकरोति	भैत्रा. ६।१८	भूतस्य नाम भवति	...
तदा सद्रुमाश्रित्य चिरकालसेवया		तदिति सोऽथर्ववेदः	सन्ध्यो. २०
बन्धं मोक्षं कश्चित्प्रयाति	पैङ्गलो. २।९	तदित्थं शिवशक्तिभ्यां नाव्याप्तमिह	
तदासां पाप्मनो विन्यदधात्	बृह. १।३।१०	किञ्चन	वृ. जा. २।१०
तदाऽसौ परमाकाशरूपो देहव.		तदित्यनभिसन्धाय	भ. गी. १७।२५
तिष्ठति ।.. मरणं नास्ति तस्य वै	यो. शि. १।५७	तदिदमत्र मनः श्लेष्मरेतसः सम्भवति	निरुक्तो. १।१
तदाऽस्य सन्मुखे तत्त्वममनस्कं		तदिदमन्तरिक्षं प्रजापतेर्द्वितीयाचितिः	भैत्रा. ६।३३
प्रकाशते । अमनस्के च सञ्जाते		तदिदमन्तिके दवीयो नेदीय इव	
चित्तादिविलयो भवेत्	अमन. १।१९	दूरतो न वा अस्य महिमानं कश्चित्..	आर्षे. ५।४
तदाहुदक्रमीक्षितं, न शृणोति,		तदिदमन्नमन्नादमियमेव	१ ऐत. १।२।७
न पश्यति, न दाचा वदति	कौ. उ. ३।३	तदिदमप्येतर्हि नामरूपाभ्यामेव	
तदाहुर्यदनेन रूपेणामुं लोकमभि-		व्याक्रियते	बृह. १।४।७
सम्भवती ३	१ ऐत. ३।७।२	तदिदमप्येतर्हि तन्नामरूपाभ्यामेव	
तदाहुर्यदयमेक इवैव पवतेऽथ		व्याक्रियते (पा.)	वृ.उ. १।४।७
कथमभ्यर्थे इति	बृह. ३।९।	तदिदमप्येतर्हि य एवं वेदाहं ब्रह्मा-	
तदाहुर्निशोचति निपतति		स्मीति, स इदं सर्वं भवति	बृह. १।४।१०
वर्धिष्यति वा	छान्दो. ७।१।११	तदिदमस्य सकलनिष्कलं रूपम्	शांडि. ३।१।२
तदाहुर्यद्ब्रह्मविद्यया सर्वं भविष्यन्तो		तदिदमाप एवेदं वै मूळम्	१ ऐत. १।८।१
मनुष्या मन्यन्ते	बृह. १।४।९	तदिदं ॐ सत्यम्	सदानं. १६
(ॐ) तदाहुः किं तदासीत्तस्मैसहोवाच	सुबालो. १।१	तदिदं कर्मकृतमयं पुरुषो ब्रह्मलोकः	१ ऐत. १।३।१
तदिच्छाभि यो असि सर्ववित्तमो न		तदिदं पुनं पुण्डरीकं विज्ञानघनं	
त्वाश्वद्ब्रह्मरिपा(रूपा)मयस्वि	वा. मं. ३	तस्मात्तद्धिदाभमात्रम्	नारा. ४
तदितर इतरमभिवदति	बृह. ४।५।१५	तदिदं लिङ्गं ब्रह्म, तदिदं ॐ सत्यम्	सदानं. १६
तदितर इतरं जानाति	बृह. २।४।१४	तदिदं योनौ रेतः सिक्तं पुरुषः	
तदितर इतरं जिघ्रति	बृह. २।४।१४	संभवति	निरुक्तो. २
तदितर इतरं पश्यति	बृह. २।४।१४	तदिदं सर्वमाप्नोति, य एवं वेद	बृह. १।४।१७
तदितर इतरं मनुते [बृह. २।४।१४ +	४।५।१५	तदिमे मूढा उपजीवन्त्यभिष्वङ्गिणः	भैत्रा. ७।१०

† इयं श्रुति श्रीमद्भगवद्गीताया
दृश्यते, न त्वस्मत्सप्रदीतोपनिषत्सप्रदे ।

नैलकण्ठीयटीकाया

ब्रह्मानन्दगिर्याख्याने व्याख्याने वाल्मीयतत्त्वदीपिकाया च

तदीक्षणाय स्वाध्यायश्चरुयोग- स्तथाऽपरः । न मांसचक्षुषा (द्रष्टुं) दृष्टं.. ब्रह्मभूतः स शक्येत (?)	भवसं. ३।७	तदु ह बालाकिर्न विजज्ञौ तदु ह भारद्वाजो नानुमेने यदि ह सर्वेत्थेत्येति	कौ.त. ४।१८ आर्षे. ४।१
तदुक्तमृषिणा-गर्भे नु सन्नन्वेषाम वेदमहं देवानां जानिमानि विश्वा.. शतं मा पुरआयतीः...[२ऐत.४।५ क.अ.३।६।१६ [=मं.४।२७।१+ ऐ. आ.	२।५।१।१४	तदु ह वा एते ब्रह्मवादिनः पूर्वाभि- मुखाः सन्ध्यायां गायत्रियाभि- मन्त्रिता आप ऊर्ध्वं क्षिपन्ति	सहवै. २
तदु तथा न कुर्यादामेयीमेव कुर्यात् तदुतापि यत्रैतद्वलवदनुगृह्णन् सन्द- ग्धद् अहोरात्रे वर्षति	जावा. ४ ३ऐन. १।२।१	तदु ह वसिष्ठो नानुमेने, यदिमा विस्फूर्जयत एवामिपद्यन्ते वीक्षयन्ति मिथुनं चेति..	आर्षे. ७।१
तदुताप्याहुः सांनैनमुपागादित्यसा- धुनैतमुपागादित्येव तदाहुः	छान्दो. २।१।२	तदूर्ध्वममन्त्रबदाचरन् क्षौराभ्यङ्ग- स्नानोर्ध्वपुण्ड्रादिकं विहाय.. देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३ १ऐत. १।४।१
तदुनात्येतिकश्चन, एतद्वैतत् [कठो.४।९ तदुपप्रेयाय सर्वजवेन (अग्निः)	+८५+६।१ केनो. ३।६	तदूर्ध्वमुदसर्पत् ता ऊरु अभवताम् तदेकमजरममृतमभयमोमित्यनुभूय तस्मिन्निदं सर्वं त्रिशरीरमारोप्य तन्मयं हि..तदेवेति संहरेदोमिति	नृसिंहो. १।२
तदुपप्रेयाय सर्वजवेन, तत्र शशाका- दातुं(वायुः, तृणम्)	केनो. ३।१०	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	ना. प. ८।७ भ.गी. ३।२
तदुपरि कृष्णस्य स्थानं गोकुलाढ्यं माथुरमंडलं महत्पदम्	राधोप. १।३	तदेके प्राजापत्यामेवेष्टि कुर्वन्ति तदेजति तन्नेजति (मा. पा.)	याज्ञव. १ ईशा. ५
तदुपरि ज्वलति निरतिशयानन्दतेजो- राशिः	त्रि.म.ना. ५।६	तदेजति तन्नेजति तद्वरे तद्वदन्तिके	ईशा. ५
तदुपरि सुदर्शनचक्रं त्रिकोटियोजन- विस्तीर्णम्	राधोप. १।३	तदेतच्चतुष्पाद्ब्रह्म वाक्पादः, प्राणः पादश्चक्षुः पादः, श्रोत्रं पाद इत्य- ध्यात्मम्	छान्दो.३।१८।२
तदुपायं (ब्रह्मदर्शने) लक्ष्यत्रयाव- लोकनम्	मं. ब्रा. १।२	तदेतच्छ्रीश्रयशश्चेत्युपासीत, श्रीमान् यश्चक्षुः भवति, य एवं वेद	छान्दो. ३।१३।२ कौ. उ. १।६
तदुभयविलक्षणो नारायणः (कार्यकारणभिन्नः)	त्रि.म.ना.२।८	तदेतच्छ्रोत्रोकेऽप्युक्तम् तदेतज्जडं मोहात्मकमनन्तमिदं रूपमस्यास्य व्यञ्जिका नित्य- निवृत्ताऽपि मूढैरात्मेव दृष्टास्य सत्त्वमसत्त्वं च दर्शयति	नृसिंहो. ९।२
तदु सर्वस्य बाह्यतः-(मा. पा.) तदु सर्वस्यास्य बाह्यतः	ईशा. ५ ईशा. ५	तदेतत्कथिनं बीजमविद्याया मया तत्र । क्लेशानां च क्षयकरं योगादन्यत्र विद्यते	भवसं. ३।११ यो.शि. ५।८
तदु ह जमदग्निर्नानुमेने आर्तमिव वा एष तन्मेने	आर्षे. २।१	तदेतत्कामरूपाख्यं पीठं... तदेतत्कीर्तिश्च व्युष्टिश्चेत्युपासीत । कीर्तिमान्व्युष्टिमान् भवति	छान्दो. ३।१३।४
तदु ह जानश्रुतिः पौत्रायणः षट् शतानि गवां निष्कमश्चतरीरथं तदादाय प्रतिचक्रमे	छान्दो. ४।२।१		
तदु ह न मेने गौतमो यदिदमार्तमिव तदु ह पुनरेव जानश्रुतिः पौत्रायणः सहस्रं गवां.. दुहितरं तदादाय प्रतिचक्रमे	आर्षे. ६।१ छान्दो. ४।२।३		

तदेतत्कौरुण्डैर्वचनं वेदयन्ते...

स गाथादर्शी भवति

संहितो. ३।९

तदेतत्तेजोऽन्नाद्यमित्युपासीत, तेज-

स्यन्नादो भवति, य एवं वेद

छान्दो. ३।१३।१

तदेतन्नय ५ शिक्षेदमं दानं दयामिति

बृह. ५।२।३

तदेतन्नय ५ सदेकमयमात्मात्मैकः (मा.)

बृह. १।६।३

तदेतन्नय ५ सदेकमयमात्मा एकः

बृह. १।६।३

तदेतदक्षरं जैत्रमभित्वरम्

शौनको. १।५

तदेतन्निवृत्तिवृद्धिबै चक्षुः शुक्लं कृष्णं

कनीनिकेति

१ ऐत. १।५।३

तदेत् त्र्यक्षरं सत्यमिति, सइत्येकमक्षरं

तीत्येकमक्षरं, यमित्येकमक्षरम्

बृह. ५।५।१

तदेतत् त्र्यक्षरं हृदयमिति, हृदयेत्येकम-

क्षरमभिहरन्त्यस्मै स्वाश्चान्ये च

बृह. ५।३।१

तदेतत्पञ्चविधं भित्तमभित्तं स्वरः

सत्यानृते इति

१ ऐत. ३।६।४

तदेतत्पण्डिता एव पश्यन्ति (ब्रह्म)

नृसिंहो. ९।९

तदेतत्पदनीयमस्य सर्वस्य यदय-

मात्मा, अनेन ह्येतत्सर्वं वेद

बृह. १।४।७

तदेतत्पुष्पं फलं वाचो यत्सत्यम्

१ ऐत. ३।६।४

तदेतत्पूर्णमप्रवर्ति पूर्णमप्रवर्तिनी ५

श्रिय ५ लभते, य एवं वेद

छान्दो. ३।१२।९

तदेतत्प्रेयोः पुत्रात्प्रेयो वित्तात्प्रेयो-

ऽन्यस्मात् सर्वस्मादन्तरतरं

यदयमात्मा

बृह. १।४।८

तदेतत्सत्यमात्मा ब्रह्मैव, ब्रह्मात्मैव..

नृसिंहो. ९।९

तदेतत्सत्यमृषिर्जिह्वाः पुरोवाच

मुण्ड. ३।२।११

तदेतत्सत्यं तदमृतं तद्वेद्व्यम्.

मुण्ड. २।२।२

तदेतत्सत्यं मन्त्रेषु कर्माणि कवयो

यान्यपश्यन्, तानि त्रेतायां

बहुधा सन्ततानि

मुण्ड. १।२।१

तदेतत्सत्यं यथा सुदीप्तात्पावका-

द्विस्फुलिङ्गाः.. प्रभवन्ते .. । तथा-

ऽक्षराद्विधाः.. भावाः प्रजायन्ते

तत्र चैवापियन्ति

मुण्ड. २।१।१

तदेतत्सहस्रं तत्सर्वं तानि..

१ ऐत. ३।४।३

तदेतत्सुदर्शनं महाचक्रं बालो वा

युवा वा वेद स महान् भवति

नृ पू. ५।८

तदेतत्सृष्टं पराङ्मयजिघांसत्

२ ऐत. ३।३

तदेतदक्षरं परं ब्रह्म (गणेशः)

ग.पू. १।३

तदेतदक्षरं ब्रह्मणो यं काममिच्छेत्

२ प्रणवो. ६

तदेतदक्षरं ब्रह्म स प्राणस्तदु वाङ्मनः

मुण्ड. २।२।२

तदेतदक्षरं वेदयते यस्तु सोम्य...

प्रश्नो. ४।११

तदेतदक्षरं सत्यं तद्विज्ञाय विमुच्यते

रुद्रह. ३४

तदेतदक्षरं स्वप्रकाशं महानन्दमात्मैव

नृसिंहो. ८।७

तदेतदन्नमन्ने प्रतिष्ठितम्, स य एत-

दन्नमन्ने प्रतिष्ठितं वेद प्रतिष्ठितम् तैत्ति. ३।७+३।८

तदेतदभयममृतमानन्दमाध्यात्मिकम्

गान्धर्वा. ५।९

तदेतदमृतमुभयतः सत्येन परि-

गृहीत ५ सत्यभूयमेव भवति

बृह. ५।५।१

तदेतदमृत ५ सत्यं तद्वोद्व्यं

समुक्षुभिः

रुद्रह. ३७

तदेतदमृत ५ सत्येन छन्नम्, प्राणो वा

अमृतम्, नामरूपे सत्यम्,

ताभ्यामयं प्राणश्छन्नः

बृह. १।६।३

तदेतद्विद्वानेवास्मिन्नन्वायत्त-

मुपास्ते...

आर्षे. २।३

तदेतदिति मन्यन्तेऽनिर्देश्यं परमं

सुखम् । कथं नु तद्विजानीयां..

कठो. ५।१४

तदेतदुक्तं प्राण एव

१ ऐत. १।४।६

तदेतदुपनिषदां रहस्यम्

सङ्कर्षणो. ३

तदेतदूर्ध्वाभिश्च तिरश्चीभिश्च विद्यु-

द्विराह्लादाश्चरन्ति

छान्दो. ७।११।१

तदेतद्विष्णोक्तं निदर्शनं स ई पाहि

य ऋजीवीत रुद्रः.. [नृ.पू. ३।३ + ग.पू. २।३

तदेतद्विष्णोः पश्यन्नवोचत् [बृह. २।५।१६, १७, १८, १९

तदेतदेवाक्षरं ज्ञात्वाऽष्टौ प्रकृतयः

षोडश विकाराः शरीरे तस्यैव

देहिनः

गर्भो. ३

तदेतदेतस्यामृच्यध्यूढं साम

छान्दो. १।६।१

तदेतदेवैषा देवी वागनुवदति

स्तनयितुर्द द द इति

बृ. उ. ५।२।३

तदेतदोजश्च महश्चत्युपासीत

छान्दो. ३।१३।५

तदेतद्विषाधीयानो रात्रिकृतं पापं

नाशयति

सङ्कर्षणो. ३

तदेतद्वृष्टं श्रुतं चेत्युपासीत

छान्दो. ३।१३।८

तदेतद्रक्षोघ्नं मृत्युतारकं गुरुणा लब्धं

कण्ठे बाहौ शिखायां बध्नीत

नृ.पू. ५।८

तदेतद्दुःकं पशुपाशविमोक्षणाय	बहु.को. २४	तदेव त्रिपाद्विभूतिवैकुण्ठस्थानं	
तदेतद्विज्ञाय ब्राह्मणः परिव्रज्य..		तदेव परमकैवल्यम्	त्रि.म.ना.७।८
तद्ब्रह्माहमस्मीति ब्रह्मप्रणवमनु-		तदेव निर्भयं ब्रह्म ज्ञानलोकं समन्ततः अद्वैत. ३५	
स्मरन्...सञ्जयासेनैव देहत्यागं		तदेव निष्कलं ब्रह्म निर्विकल्पनि-	
करोति	ना.प. ३।८३	रञ्जनम् । तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा	
तदेतद्वेदानां रहस्यम्	सङ्कर्षणो. ३	ब्रह्म संशयने ध्रुवम् [त्रि. ता. ५।८	ब्र. वि. ८
तदेतद्ब्रह्मघनस्य विष्टपं, यदेतन्नासि-		तदेव परमकैवल्यं.. तदेव सद्भूतं	त्रि. म.ना.७।८
कायै विनतमिव	१ऐत. १।२.५	तदेव परमयोगिभिर्मुमुक्षुभिः सर्वै-	
तदेतद्ब्रह्मापूर्वमनपरमनन्तरमबाह्यम्	बृह. २।५।१९	राशास्त्यमानम् (ब्रह्म)	त्रि.म.ना. ७।८
तदेतद्ब्रह्म क्षत्रं विदुः	बृह. १।२।१५	तदेव प्रणवस्वरूपम्	मं. ब्रा. २।४
तदेतद्ब्रह्मवर्चसन्नाद्यमित्युपासीत	छांदो. ३।१३।३	तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते	केनो. १।५-९
तदेतन्नभयं यद्यमात्मा प्रधिवित्तं	बृह. १।५।१५	तदेव ब्रह्म परमं कवीनां	महाना. १।६
तदेतन्नाश्रद्धधानाय प्रब्रूयात्	नृ.षट्. ८	तदेव ब्रह्म परमं विशुद्धं कथ्यते	त्रि. म.ना.४।३
तदेतन्निर्दर्शनम्-हंसः शुचिष-		तदेव भूतं तद्गु भव्यमा इदं तदक्षरे	
द्वसुरन्तरिक्षसत् [क्र.मं.४।४०।५	ग.पू.ता.२।८,९	परमे व्योमन्	महाना. १।२
तदेतन्निर्दर्शनं भवति-एको देवः		तदेव मन्त्रतारकब्रह्म त्वं विद्धि	श्री. वि.ता.१।२
प्रापको यो वसुनां..	ग.पू.ता.१।६	तदेव मम परमं धाम, तदेव शिखा	
तदेतन्माया हंसमयी देवानाम्	ग.पू.ता. २।९	तदेवोपवीतं च	प. हं. प. ३
तदेतन्मिथुनमोमित्येतस्मि-		तदेव मे दर्शय देव रूपम्	भ. गी.११।४५
न्नक्षरे स० सृज्यते	छांदो. १।१।६	तदेव मे ब्रह्म	आर्षे. ५।२
तदेतन्मूर्तं यदन्यद्वायोश्चान्तरिक्षाच्च		तदेव मे रूपमिदं प्रपश्य	भ. गी.११।४९
तन्मर्त्यम्	बृह. २।३।२	तदेव रूपं द्विधा विधाय समाराधन-	
तदेतया वाचाऽभिव्याह्रियते		तत्परोऽभूत्	सामर. ५
सत्यमिति	कौ.उ. १।६	तदेव तदुसत्यमाहुः..[महाना.१।६ +	त्रि. म.ना.४।३
तदेतेनात्मन्नेतेनार्थचतुर्थेन मात्रेण		तदेव वह्निकुण्डाख्यं तत्त्वकुण्ड-	
शान्तिं स० सृजन्ति	अ.शिरः.३।१०	लिनी तथा	योगरा. ६
तदेव कृतकृत्यत्वं प्रति योगिपुर-		तदेव शाम्भवीलक्षणम्	मं. ब्रा. २।२
स्सरम् । अनुसंदधदेवायमेवं		तदेव शिष्यत्यमलं निरामयं	योगकुं. ३।३५
तृप्यति नित्यशः	१अवधू. १०	तदेव शुक्रममृतं तद्ब्रह्म तदापः	
तदेव च मध्याकारोऽङ्गुलादन्यूनः	कात्याय. १	स प्रजापतिः	महाना. १।७
तदेव चित्तं निराश्रयं मनोन्म-		तदेव शुक्रं तद्ब्रह्म तदेवामृतमुच्यते	कठो.५।८+६।१
न्यवस्थापरिषकं लययोग्यं भवति	मं.ब्रा. ५।१	तदेव शुक्रं तद्ब्रह्म तदापस्तत्प्रजापतिः	श्वेताश्व. ४।२
तदेव चिद्धनं, तदेवानन्दघनम्	त्रि.म.ना.७।८	तदेव शुद्धबोधघनविशेषम् (ब्रह्म)	त्रि. म.ना.७।८
तदेव तत्सर्वं निरुह्य प्रत्युह्य सम्पीड्य		तदेव सक्तः सह कर्मणैति लिङ्गं	
सञ्ज्वालय संभक्ष्य स्वात्मान-		मनो यत्र निषक्तमस्य । प्राप्यान्तं	
मेवैषा ददाति	बृ. उ.७।६	कर्मणस्तस्य यत्किञ्चेह करोत्ययम्	बृह. ४।४।६
तदेव तारकं ब्रह्म त्वं विद्धि	तारसा. २।१	तदेव सच्चिदानन्दं ब्रह्म भवति	मं. ब्रा. २।२
[रामो.ता.१।२+		तदेव सत्यं तदेव ब्रह्म परमं विशुद्धं	त्रि.म.ना. ४।३

तदेव सदाशिव एव निष्कलमप
 आद्यो देवोऽन्त्यमक्षरं व्याक्रियते त्रि.ता. १।१३
 तदेव सद्भनम्, तदेव चिद्भनम् त्रि.म.ना. ७।८
 तदेव स्थूलशरीरम् (अन्नमयकोशः) पैङ्गलो. २।५
 तदेव (रुद्रसूक्ताभिषिक्तस्य) स्तनपनपयः
 पीत्वा महापातकेभ्यो मुच्यते भस्मजा. २।१०
 तदेवं ज्ञात्वा स्वरूपानुसन्धानं
 विनाऽन्यथाचारपरो न भवेत् ना. प. ५।११
 तदेवं विद्वांस इहैवामृता भवन्ति शाटयाय. १८
 तदेवाग्निस्तदादित्यस्तद्वायुस्तदु
 चन्द्रमाः । तदेवं शुक्रं तद्ब्रह्म श्वेता. ४।२
 तदेवाकाशपीठं स्पर्शानं पीठं तेजः-
 पीठममृतपीठं रत्नपीठं जानीयात् त्रि. ता. ५।२१
 तदेवाग्निस्तद्वायुस्तत्सूर्यस्तदुचन्द्रमाः ।
 तदेव शुक्रममृतं तद्ब्रह्म.. महाना. १।७
 तदेवाग्निस्तमसो ज्योतिरेकं तन्मे
 मनः शिवसङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. १०
 तदेवानन्तोपनिषद्विष्टुरयम् त्रि.म.ना. ७।८
 तदेवाधः शिवशक्त्याख्यमन्यत्तृतीयं
 चेयं चान्द्री विद्या त्रि. ता. १।१६
 तदेवानन्दधनम् त्रि.म.ना. ७।८
 तदेवानुप्राविशत्, तदनु प्रविश्य
 सच्च त्यच्चाभवत् तौत्ति. २।६
 तदेवाबाधितपरमतत्त्वम् त्रि.म.ना. ७।८
 तदेवाभयमत्यन्तकल्याणं परमामृतं
 सद्रूपं परमं ब्रह्म.. कठरु. ३०
 तदेवामृतमुच्यते [कठो. ५।८ +६।१
 तदेवार्कस्यार्कत्वं, कँ ह वा
 अस्मै भवति बृह. १।२।१
 तदेवाश्वमेधस्याश्वमेधात्वम् बृह. १।२।७
 तदेवाहं तदेवाहं ब्रह्मैवाहं सना-
 तनम् । ब्रह्मैवाहं न संसारी.. ते. विं. ६।३१
 तदेवाहं सदानन्दं ब्रह्मैवाहं सनातनम् ते. वि. ३।३२
 तदेवोपासितव्यम् (परं ब्रह्म) तारसा. २।१
 तदेवोपासितव्यं विज्ञेयं गर्भादि-
 तारणम् दत्तात्रे. १।१
 तदेव श्लोको न पश्यो मृत्युं
 पश्यति, न रोगं नोत दुःखताम् छान्दो. ७।२६।२

तद्देशाऽभ्यनूता-कामस्तदग्रे सम-
 वर्तताधि मनसो रेतः प्रथमं
 यदासीत् [बृ.जा. १।२+ नृ.पू. १.१
 [ऋ. अ. ८।७।१७+ =मं. १०।१२९।४
 [अथर्व. १९।५२।१+ तै.आ. १।२३।१
 तद्देशाभ्युक्ता सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म तैत्ति. २।१।१
 तद्देशां प्राणानां विज्ञानेन विज्ञान-
 मादाय य एषोन्तर्हृदय आकाश-
 स्तस्मिच्छेते बृह. २।१।१७
 तदैक्षत बहु स्यां प्रजायेय छान्दो. ६।२।३
 (अथ) तदैतस्मिच्छरीरे एत-
 त्सुखं भवति प्रश्नो. ४।६
 तदैतूपमामभि । परं मृत्यो अनु-
 परेहि पंथाम् [ऋ. अ. ७।६।२६+ =मं. १०।१८।१
 [चिच्यु. १५।२+ वा. सं. ३।५।७
 [तै. आ. ३।१५।२+ अथर्व. १२।२।२१
 तदैवं वाक्सर्वैर्नामभिः सहाप्येति कौ. उ. ३।३, ४।१९
 तदैरं मदीयं सरस्तदश्वत्थः सोम-
 सवनस्तदपराजिता पूर्वब्रह्मणः छान्दो. ८।५।३
 तदैव कापालकं सन्धाय य एष
 स्तन इवावलम्बते सेन्द्रयोनिः
 स वेदयोनिः परब्र. २
 तदोत्तमविदां लोकान् भ.गी. १।४।१४
 तद्गणेशः, सद्गणेशः, परं गणेशः ग.शो.ता. २।२
 तद्गृहीत एव प्राणो भवति,
 गृहीता वाक् बृह. २।१।१७
 तद्गोमयेन भसितं जातम् बृ.जा. १।५
 तद्गोमयेन रक्षा जाता बृ.जा. १।६
 तद्गोमयेन विभूतिर्जाता बृ.जा. १।५
 तद्दर्शनं सदाचारमूलम् अद्वयता. ७
 तद्दर्शनात्सर्वपापनिवृत्तिः मं.ब्रा. १।२
 तद्दर्शने (ब्रह्मतेजसः) तिष्ठो मूर्त्यः,
 अमा प्रतिपत्पूर्णिमा च मं.ब्रा. २।२
 तद्दर्शनेन (परमहंसस्य) सकलं
 जगत्पवित्रं भवति मं.ब्रा. ५।२
 तद्दर्शी (तारकदर्शी) विमुक्तफल-
 स्ताहगव्योमसमानो भवति अद्वयता. ४
 तद्दानं राजसं स्मृतम् भ.गी. १।७।२१

तद्धानं सात्त्विकं स्मृतम्	भ.गी. १७।२०
तद्धारुभूतं शिश्येऽथ तद्वाकप्रविवेश	
तद्वाचाऽवदत्	कौ.उ. २।१४
तद्दूरे तद्वदन्तिके । तदन्तस्य सर्वस्य..	ईशा. ५
तद्दृष्टिः स्थिरा भवति (खज्योति	
दर्शनात्)	मं.ब्रा. १।३
तद्दृष्ट्वा सर्वे लोकाः पवित्रा भवन्ति	अद्वयता. ७
तद्देवा ज्योतिषां ज्योतिरायुर्हो-	
पासतेऽमृतम्	बृह. ४।४।१६
(तस्मात्) तद्देवानां व्रतमाचर-	
न्नोङ्कारे परे ब्रह्मणि पर्यवसितो	
भवेत्	नृसिंहो. ६।३
तद्देवाः प्राणे निश्श्रेयसं विचिन्त्य	
प्राणमेव प्रज्ञात्मानमभिसंस्तूय	
सहैतैः सर्वैरस्माल्लोकादुच्चक्रमुः	कौ.उ. २।१४
तद्देवं तन्मन्त्रात्तनुते, तन्नो देवं गुरुः	रुद्रोप. ३
तद्ध तथा चकार तच्छश्वत्सर्वर्तते	छान्दो. ६।१३।२
तद्ध तद्वनं नाम तद्वनमित्युपासितव्यम्	केनो. ४।६
तद्ध देवा उद्गीथमजहुरनेनैनानभि-	
भविष्याम इति	छान्दो. १।२।१
तद्ध बको दाल्भ्यो ग्लावो वा भैत्रेयः	
स्वाध्यायमुद्रव्राज	छां.उ. १।१२।३
तद्ध स्म वै तद्विद्वान् वसिष्ठो	
वसिष्ठो बभूव	१ऐत. २।४।१
तद्ध स्माह-प्रातृदः पितरं किस्विदे-	
वैवं विदुषे साधु कुर्यां किमे-	
वास्मा असाधु कुर्यामिति	बृ.उ. ५।१२।१
तद्धापि ब्रह्मदत्तश्चैकितानेयो राजानं	
भक्ष्यन्नुवाचायं तस्य राजा	
मूर्धानं विपातयतात्...	बृह. १।३।२४
तद्धाम परमं मम [भ.गी.	८।२१+१५।६
तद्धाम सर्वेषां देवादीनामपि	
दुर्लभतरम्	सामर. ५४
तद्धावतोऽन्यान्त्यतिष्ठत्स्मि-	
न्नपो मातरिश्वा दधाति	ईशा. ४
तद्धावमृश्य न विवेद	छान्दो. ६।१२।१
तद्धासुराः पाप्मना विविदुः	छां. १।२।४, ५, ६
तद्धास्यान्ततः क्षीयत एव (कमे)	बृह. १।४।१५

तद्धि तपः, तद्धि तपः	तैत्ति. १।१।१
तद्धि तपः स्वस्ति तपः (व्रतेऽप्रमादः)	
काश्यामेव मुक्तिकामानाम् ,	
न त्याज्यं न त्याज्यम्	भस्मजा. २।८
तद्धेदं तर्ह्यव्याकृतमासीत्तन्नाम-	
रूपाभ्यामेव व्याक्रियते	बृह. १।४।७
तद्धैके प्राजापत्यामिष्टिं कुर्वन्त्यथवा	
न कुर्यादाभ्येयामेव कुर्यात्	ना.प. ३।७७
तद्धैके प्राजापत्यामेवैष्टिं कुर्वन्ति	
तदु तथा न कुर्यात् [जा.वा. ४+ प.हं.प. २	
तद्धैतद्वोर आङ्गिरसः कृष्णाय	
देवकीपुत्रायोक्त्वोवाचा-	
पिपास एव स बभूव	छान्दो. ३।१७।६
तद्धैतत्सत्यकामो जाबालो गोश्रुतये	
वैयात्रपद्यायोक्त्वोवाच यद्यप्ये-	
नच्छृङ्काय स्थाणवे ब्रूयाज्जायेरन्ने-	
वास्मिञ्छास्वाः प्ररोहेयुः पलाशानि	छान्दो. ५।२।३
तद्धैतत्सत्ये प्रतिष्ठितम् (मा. पा.)	बृ.उ. ५।४।१
तद्धैतदुद्दालकायारुणये ज्येष्ठायपुत्राय	
पिता ब्रह्म प्रोवाच	छान्दो. ३।११।४
तद्धैतदेके नानाछन्दसां सहस्रं	
प्रतिजानते	१ऐत. ३।५।१
तद्धैतदेतदेव तदास सत्यमेव (मा.पा.)	बृ.उ. ५।४।१
तद्धैतद्ब्रह्मा प्रजापतय उवाच,	
प्रजापतिर्भनवे (एतामुपनिषदं)	छान्दो. ३।११।४
तद्धैतल्लोकजिदेव न हैवालोक्यताया	
आशास्ति	बृह. १।३।२८
तद्धैव हंसो हंसमभ्युवाद-हो हो हि	
भल्लाक्ष भल्लाक्ष जानश्रुतेः पौत्रा-	
यणस्य समं दिवाज्योतिराततं	
तन्मा प्रसाङ्क्षीः	छान्दो. ४।१।२
तद्धैषां विजज्ञौ, तेभ्यो ह प्रादुर्बभूव	
तन्न व्यजानन्त किमिदं	
यक्षमिति	केनो. ३।२
तद्ध्यानबलयोगेन धारणाभि-	
निष्कन्तयेत्	क्षुरिको. १३
तद्ध्यानं पूजनं कार्यं (सूर्यस्य)	
श्रेयस्कामैर्जितेन्द्रियैः	सूर्यता. १।११

तद्व्यानं प्रथमैरङ्गैः षड्भिर्निष्पाद्यते..	भवसं. ३।२९	तद्ब्रह्माहमस्मीति ब्रह्मप्रणवमनुस्मरन्	
तद्वोचुः को नो वसिष्ठ इति	बृह. ६।१।७	सन्न्यासेन देहत्यागं करोति	
तद्वोभये देवासुरा अनुबुबुधिरैः		स कृतकृत्यो भवति	ना. प. ३।८७
ते होचुर्हन्त तमात्मान-		तद्ब्रह्माहमितिज्ञात्वाकृतकृत्योभवानघ	अध्यात्मो. १०
मन्विच्छामः	छान्दो. ८।७।२	तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा ब्रह्मसम्पद्यते	
तद्बुद्धयस्तदात्मानः	भ.गी. ९।१७	क्रमात् । [त्रि.ता. ५।८+	त्र. बि. ८
तद्बुद्धयस्तदालापास्तद्विचेष्टास्तदा-		तद्ब्रह्माहमितिज्ञात्वा सर्वधैःप्रमुच्यते	कैव. १७
त्मकाः (उपास्यदेवतायाः)	सामर. २५	तद्ब्रह्मेत्यभिधीयते	ना.उ.ता. १।९
तद्ब्रह्म, स आत्मा, अङ्गान्यन्या देवताः	तैत्ति. १।५।१	तद्ब्रह्मेत्युपासीत, ब्रह्मवान् भवति	तैत्ति. ३।१०।४
तद्ब्रह्म चानृतं शुक्रं सा गतिः	मैत्रा. ६।२४	तद्ब्रह्मैवाहमस्मीति कृतकृत्यो भवति	प.हं.प. ९
तद्ब्रह्मणस्तदध्यात्मं तद्विष्णो-		तद्भक्ता ये लब्धकामाश्च भुक्त्वा	
स्तत्परायणम्	ते.बि. १।९	तथापदं परमं यान्ति ते च	रा. पू. ५।१०
तद्ब्रह्मगः परिमर इत्युपासीत	तैत्ति. ३।१०।४	तद्भवति यत्रैते देवास्तदप्राप्य	
तद्ब्रह्म तदमृतं, स आत्मा	छान्दो. ८।१४।१	तदमृतो भवति, यदमृता देवाः..	कौ. त. २।१४
तद्ब्रह्म तदुपासितव्यमेवैतत् [याज्ञव. १	+ना.प. ३।७७	तद्भवत्यल्पमेधसाम्	भ. गी. ७।२३
तद्ब्रह्म तत्परं धाम तद्वयेयं मोक्ष-		तद्भस्म गायत्र्या सम्प्रोक्ष्य... रुद्र-	
काङ्क्षिणाम् । श्रुतिवाक्योदितं		मन्त्रैः पुनरभ्युक्ष्य शुद्धदेशे सं-	
सूक्ष्मं तद्विष्णोः परमं पदम्	भवसं. ३।५	स्थापयेत्	भस्मजा. १।३
तद्ब्रह्म तापत्रयातीतं षट्कोशविनि-		तद्भामात्रमिदं विश्वमिति न स्यात्ततः	
र्मुक्त षडूर्मिर्वर्जितं पञ्चकोशा-		पृथक् । जगद्भेदोऽपि तद्भानं..	महो. २।७
तीतं... एवमादिसर्वविलक्षणं		तद्भाविताः प्रपद्यन्ते पुनर्जन्म-	
भवति	मुद्गलो. ४।१	विवर्जिताः	क्षुरिको. २०
तद्ब्रह्म परमं शान्तं तद्ब्रह्मास्मि परं		तद्भासकं किमिति चेदुच्यते सच्छब्द-	
पदम् । पञ्चब्रह्म पर विद्यात्..	पंचब्र. २०	वाच्यमविद्याशबलं ब्रह्म	त्रि.त्रा. १।१
तद्ब्रह्म ब्रह्म तत्परम् । तदभ्यासेन		तद्विस्वा कण्ठमायाति तां नाडीं	
लभ्येत पूर्वजन्माजितात्मनाम्	कुंडिको. २०	पूरयन्..	क्षुरिको. ११
तद्ब्रह्म मनस्सहकारिचक्षुषान्त-		तद्भूयो दर्शनेनगुणरहिताकाशंभवति	अद्वयता. ४
र्दृष्ट्या वेद्यं...	अद्वयता. ६	तद्भूभुवः स्वर्लक्षणमोङ्कार एव	राधोप. २।२
तद्ब्रह्मानन्दमद्वन्द्वनिर्गुणसत्यचिद्धनम्,		तद्भूभूस्थं भूस्थो वा विश्वरूपस्तद्भूः	
विदित्वा स्वात्मनो रूपं (स्वात्म-		प्राणः भूरसि भुवोऽसि सुवरसि	
रूपेण) न विभेति कुतश्चन	वराहो. २।२०	भूर्भूतये स्वाहा	पारमा. ५।६
[महो. ४।७०+	कठरु. ३७	तद्य इत्थं विदुर्यं चेमेऽरण्ये श्रद्धातप	
तद्ब्रह्माभिष्टूयमानं महो देवो भुवना-		इत्युपासते	छान्दो. ९।१०।१
न्याविवेश	मैत्रा. ६।३८	तद्य इमे वीणायां गायन्त्येतं ते	
तद्ब्रह्मायतनं महत् (भ्रुवोर्मध्ये)	ध्या.बिं. ४०	गायन्ति तस्मात्ते धनसनयः	छान्दो. १।७।६
तद्ब्रह्मास्मि न संशयः	अ.पू. ५।६५	तद्य इह रमणीयचरणा अभ्याशो ह	
तद्ब्रह्मास्मि परं पदम् । पञ्चब्रह्म	पं.ब्र. २०	यत्ते रमणीयां योनिमापद्येरन्	छान्दो. ५।१०।७
परं विद्यात्..			

तद्य इहात्मानमनुविद्य ब्रजन्त्येताः-
 श्रसत्यान्कामाः स्तेषां सर्वेषु लोके-
 ष्वकामचारो भवति छान्दो. ८।१।६
 तद्य एवैतं ब्रह्मलोकं ब्रह्मचर्येणानु-
 विन्दन्ति तेषामेवैष ब्रह्मलोकः... छान्दो. ८।१।३
 तद्य एवैतावरं च वै ण्यं चार्णवौ... छां.उ. ८।५।४
 तद्य एवैतावरं च ण्यं चार्णवौ
 ब्रह्मलोके ब्रह्मचर्येणानुविन्दन्ति
 तेषामेवैष ब्रह्मलोकः.. छान्दो. ८।५।४
 तद्यत्किञ्चोमित्याहात्रैवास्मै तद्विच्यते १ ऐत. ३।६।६
 तद्यत्तत्सत्यमसौ स आदित्यः बृह. ५।५।२
 तद्यत्रैतत्सुप्तः समस्तः सम्प्रसन्नः स्वप्नं
 न विजानात्यासु तदा नाडीषु
 सृप्तो भवति छान्दो. ८।६।३
 तद्यत्रैतत्सुप्तः समस्तः सम्प्रसन्नः
 स्वप्नं न विजानाति एष आत्मेति छान्दो. ८।११।१
 तद्यत्पराभावयन्त तस्मादोङ्कारः
 पूर्वमुच्चार्यते २ प्रणवो. ८
 तद्यत्प्रथमममृतं तद्वसव उपजीव-
 न्त्यग्निना मुखेन छान्दो. ३।६।१
 तद्यत्सत्तदमृतम्, अथ यत्ति तन्मर्त्यम् छान्दो. ८।३।५
 तद्यत् स्वेनैव रूपेणाविस्तगमगच्छत् शौनको. ४।४
 तद्यथा क्षुरः क्षुरधानेऽवहितः स्या-
 द्विश्वम्भरो वा विश्वंभरकुलायः कौ.उ. ४।१९
 तद्यथा गोतायोऽश्वनायः पुरुषनाय
 इत्येवं तदप आचक्षते छांदो. ६।८।३, ५
 तद्यथा तृणजलायुका तृणस्यान्तं
 गत्वाऽन्यमाक्रममाक्रम्यात्मा-
 नमुपसः हरत्येवमेवायमात्मा.. बृह. ४।४।३
 तद्यथाऽनः सुसमाहितमुत्स-
 सर्जद्यायात् बृह. ४।३।३५
 तद्यथा महापथ आतत उभौ ग्रामौ
 गच्छतीमं चासुं चैवमेवैता
 आदित्यस्य रश्मय उभौ
 लोकौ गच्छन्ति छान्दो. ८।६।२
 तद्यथा-रथेन धावयन्नथचक्रे पर्यवेक्षत
 एवमहोरात्रे पर्यवेक्षत कौ.त. १।४

तद्यथापि हिरण्यनिधिं निहित-
 मक्षेत्रज्ञा उपर्युपरि सञ्चरन्तो
 न विन्देयुः छान्दो. ८।३।२
 तद्यथा पेशस्करी पेशसो मात्रासु-
 पादायान्यन्नवतरं कल्याणतरं
 रूपं तनुते, एवमेवायमात्मा.. बृह. ४।४।४
 तद्यथा प्रियया स्त्रिया सम्परिष्वक्तो
 न बाह्यं किञ्चन वेद, नान्तरं,
 एवमेवाऽयं पुरुषः.. बृह. ४।३।२१
 तद्यथा-बटरकाणि सम्पत्तन्तीव
 दृश्यन्ते तानि यदा न पश्येत्
 तदप्येवमेव विद्यात् ३ ऐत. २।४।६
 तद्यथा-बाह्यात्माऽन्तरात्मा परमात्मा
 चेति (आत्मत्रयम्) १ आत्मा. १
 तद्यथा-मक्षिका मधुकरराजान-
 मुत्क्रामन्तं सर्वा एवोत्क्रामन्ते प्रश्नो. २।४
 तद्यथा-मधुमक्षिका मधुकरराजानं
 ... (मा. पा.) प्रश्नो. २।४
 तद्यथा महामत्स्य उभे कूलेऽनुसञ्च-
 रति पूर्वचापरंच एवमेवायं पुरुषः.. बृह. ४।३।१८
 तद्यथाऽऽम्रं बौदुंबरं वा पिप्पलं
 वा बन्धनात्प्रमुच्यते एवमेवायं
 पुरुष एभ्योऽङ्गेभ्यः सम्प्रमुच्य.. बृह. ४।३।३६
 तद्यथा रथनाभौ च रथनेमौ चाराः
 सर्वेऽसमर्पिता एवमेवास्मिन्नात्मनि..
 सर्वाणि भूतानि सर्वा देवाः.. बृह. २।५।१५
 तद्यथा रथस्यारेषु नेमिरर्पितो
 नाभावरा अर्पिताः कौ.उ. ३।९
 तद्यथा राजानमायान्तमुग्राः प्रत्ये-
 नसः सूतग्रामण्योऽन्नैः पानैराव-
 सथैः प्रतिकल्पन्तेऽयमायात्य-
 यमागच्छतीत्येवमेवमात्मानं.. बृह. ४।३।३७
 तद्यथा राजानं प्रयियासन्तमुग्राः
 प्रत्येनसः सूतग्रामण्योऽभिस-
 मायान्त्येवमेवमात्मानमन्त-
 काले सर्वे प्राणा अभिस-
 मायन्ति बृह. ४।३।३८
 तद्यथा लवणेन सुवर्णं सन्दध्या-
 त्सुवर्णेन रजतं रजतेन तपु.. छान्दो. ४।१७।७

तद्यथा-वातो वाति, प्रजा निर्मु-
च्यते, एवमेतथा.. संहितो. १।३
तद्यथा शङ्कुना सर्वाणि पर्णानि
संतृणान्येवमोङ्कारेण
सर्वा वाक् सन्तृण्णा छान्दो. २।२३।३
तद्यथा श्रेष्ठैः स्वैर्भुङ्क्ते यथा वा
श्रेष्ठिनं स्वा भुञ्जन्त एवमेवैष
प्राज्ञ आत्मैतैरात्मभिर्भुङ्क्ते कौ.उ. ४।२०
तद्यथाऽसौ मात्रा पूर्वरूपोत्तररूपे...
साम तद्भवति सामैवाहं संहितां
मन्य इति ३ऐत. १।५।३
तद्यथा स्थूलया गयाश्राद्धं कृतं
भवेत् स्ववासह पितृणाम् इतिहा. १
तद्यथाऽहिनिर्लव्यनी वल्मीके मृता
प्रत्यस्ता शयीत एवमेवेदं
शरीरं शेते बृह. ४।४।७
तद्यथेषीकातूलमग्नौ प्रोतं प्रदूयेत,
एवमेव* हास्य सर्वे पाप्मानः
प्रदूयन्ते यः.. अग्निहोत्रं जुहोति छान्दो. ५।२४।३
तद्यथेह कर्मजितो लोकः क्षीयते,
एवमेवाग्न्य पुण्यजितो लोकः.. छान्दो. ८।१.६
तद्यथैतच्छास्त्राणां श्रीमत्तमं यश-
स्वितमं... भवति तथो एवैवं
विद्वान् सर्वेषां.. श्रीमत्तमः.. कौ.त. २।३
तद्यथैतान्धमुष्मादाकाशात्समुत्थाय
परंज्योतिरुपसम्पद्य स्वेन स्वेन
रूपेणाभिनिष्पद्यन्ते छांदो. ८।१२।२
तद्यदपा* शर आसीत्समहन्यत
सा पृथिव्यभवत् बृह. १।२।२
तद्यदपीदं शरीरमन्धं भवति (मा.पा.) छां.उ. ८।१०।३
तद्यदस्येदं विश्वं मित्रमासीद्यदिदं
किंच तस्माद्विध्यामित्र
इत्याचक्षते १ ऐत. २।१।४
तद्यदा मृत्युमत्यमुच्यत स
आदित्योऽभवत् बृह. १।३।१४
तद्यदा मृत्युमत्यमुच्यत स चन्द्रमा
अभवत् बृह. १।३।१६
तद्यदामृत्युमत्यमुच्यततादिशोऽभवत् बृह. १।३।१५

तद्यदा स्त्रियां सिञ्चति, अथैनं
जनयति, तदस्य प्रथमं जन्म २ ऐत. ४।१
तद्यदि तमाहुरमुं यजामुं यजेति बृह. १।४।६
तद्यदिदमस्मिन्नन्तः पुरुषे ज्योति-
स्तस्यैषा दृष्टिः छांदो. ३।१३।७
तद्यदिदमाहुः संवत्सरं पयसा जुह्व-
दपपुर्न मृत्युं जयतीति बृह. १।५।२
तद्यदिदं चक्षुः सोऽसावादित्यः
सोऽर्ध्वयुः स मुक्तिः सा मुक्तिः बृह. ३।१।४
तद्यदिदं मनः सोऽसौ चन्द्रः
स ब्रह्मा स मुक्तिः बृह. ३।१।६
तद्यदिह वा एवं विद्वांस उभौ
पर्वतावभिप्रवर्तयताम् कौ.त. २।१।३
तद्यदेतस्त्रियां लोहितं भवति,
अग्नेस्तद्रूपम् १ऐत. ३।७।२
तद्यदेतदिदममयोऽदोमयः (आत्मा) बृह. ४।४।५
तद्यदेवैतद्बृहती सहस्रमनुष्टुप्सम्पन्नं
भवति १ऐत. ३।६।३
तद्यद्रयांस्तत्रे तस्माद्वायत्री नाम बृह. ५।१४।४
तद्यद्रक्तं प्रथममागच्छेत्तद्धोमीयम् छांदो. ५।१९।१
तद्यद्यपीदं* शरीरमन्धं
अवत्यनन्धः स भवति छांदो. ८।१०।१
तद्यद्यप्यस्मिन् सर्पिर्वोदकं वा
सिञ्चन्ति वर्त्मनी एव
गच्छति छांदो. ४।१५।१
तद्यद्रजतं सेयं पृथिवी छांदो. ३।१९।२
तद्यद्रेत आसीत्स संवत्सरोऽभवत् बृह. १।२।४
तद्यद्रोदयन्ति तस्माद्बुद्धाः बृह. ३।९।४
तद्यद्यपीदं भगवः शरीरमन्धं भवति छांदो. ८।१०।३
तद्यश इत्युपासीत, तत्तेज इत्युपासीत कौ.उ. २।६
तद्यशः स इन्द्रः, स भूताना-
मधिपतिः १ऐत. ३।७।१
तद्यस्मिन्नः प्रपन्नइदं शरीरमुत्थास्यति १ऐत. १।४।५
तद्या इमा अक्ष* लोहिन्यो राजय-
स्ताभिरेन* रुद्रोऽन्वायत्तः बृह. २।२।२
तद्यावती क्षुरस्य धारा यावद्वा
मक्षिकायाः पत्रंतावानन्तरेणाकाशः बृह. ३।३।२

तथावदेव मनस्तावती द्यौस्तावा-
नसावादित्यः, तौ मिथुनः
समैताम्, ततः प्राणोऽजायत बृह. १।५।१२
तथावत्येव वाक्तावती पृथिवी,
तावानयमग्निः बृह. १।५।११
तथावानेव प्राणस्तावत्य आपस्तावानसौ
चन्द्रः, त एते सर्व एव समाः बृह. १।५।१३
तद्युक्तस्तन्मयो जन्तुः ना. वि. १९
तद्येयं वाक् सोऽयमग्निः स होता
स मुक्तिः साऽतिमुक्तिः बृह. ३।१।३
तद्ये ह वै तत्प्रजापतिव्रतं चरन्ति,
ये मिथुनमुत्पादयन्ते तेषा-
मेवैष ब्रह्मलोको येषां तपो ब्रह्म-
चर्यं येषु सत्यं प्रतिष्ठितम् प्रश्नो. १।१५
तद्येह वै तदिष्टापूर्ते कृतमित्युपासते प्रश्नो. १।९
ते चान्द्रमसमेव लोकमभिजयन्ते प्रश्नो. १।९
तद्यैतत् (तद्व्येतत्) अधीते वा
भाषते वा वाचि तदा
प्राणो भवति (?) ३ एते. १।६।६
तद्योगं च द्विधा विद्धि पूर्वोत्तर-
विधानतः । पूर्वं तु तारकं विद्या-
दमनस्कम् .. [मं. ब्रा. १।४+ अद्वयता. ५
तद्योगैरिति गम्यते भ. गी. ५।५
तद्यो न स्पृशति प्रविष्टान्सङ्ग्यासी मैत्रा. ६।१०
तद्यो यो देवानां प्रत्यबुद्धयत स एव
तदभवत् बृह. १।४।१०
तद्योऽयं प्राणः स वायुः, स उद्राता बृह. ३।१।५
तद्यो ह स्मेममधीते स ह स्मै
राजा भवति इतिहा. १
तद्योऽहं सोऽसौ योऽसौ सोऽहम् १ एत. २।४।३
तद्रजः खल्वीरितं विषमत्वं प्रयाति मैत्रा. ५।५
तद्रहितं कर्म निष्फलं रक्षांसि गृहीयुः कात्याय. १
तद्राजसमुदाहृतम् भ. गी. १।८।२४
तद्राज्ञा ब्रह्मचर्यमाचरन्ति पा. ब्र. ५
तद्रामभद्रपरं ज्योतीरसोऽहमोम् रामो. २।४
तद्रुद्राक्षं करेण स्पृष्ट्वा धारणमात्रेण
द्विसहस्रगोदानफलं भवति रु. जा. ४५
तद्रुद्राक्षे कर्णयोर्धार्यमाणे एकादश-
सहस्रगोप्रदानफलं भवति रु. जा. ४५

तद्रुद्राक्षे वाग्विषये कृते दशगोप्र-
दानेन यत्फलमवाप्नोतितत्फलमश्नुते रु. जा. ४४
तद्रुद्राक्षे शिरसि धार्यमाणे कोटिगो-
प्रदानफलं भवति रु. जा. ४५
तद्रूपप्रत्यये चैका सन्ततिश्चान्य-
निःस्पृहा । तद्वयानं प्रथमैरङ्गैः, भवसं. ३।२९
तद्रूपवशा (योगिवशाः) नार्यः
कांक्षन्ते तस्य सङ्गमम् १ यो. त. ६१
तद्रूपं रससंवलितमानन्दरसोऽयं
पुराविदो वदन्ति सामर. ३
तद्रूपं वै रजसोरूपं तद्रजः खल्वी-
रितं विषमत्वं प्रयाति (पा.) मैत्रा. ५।५
तद्रूपो भवति (परब्रह्मैव) मुद्रलो. ३।३
तद्रुक्तामवतु, अवतु माम् [२ एत शां. तैत्ति. १।१३
तद्रुक्तामवीत्, आवीन्माम् तैत्ति. १।१२।१
तद्रुज्जीवा इहात्मनि (नष्टघटाका-
शवत्) अद्वैत. ४
तद्रुज्जीवाः सुखादिभिः अद्वैत. ५
तद्रुदविद्यमानफलगुविषयसुखाशयाः
सर्वे जीवाः प्रधावन्त्यसार-
संसारचक्रे त्रि. म. ना. ४।१०
तद्रुत्कामा ये प्रविशन्ति सर्वे भ. गी. २।७०
तद्रुदात्मनि देहत्वं पश्यत्यज्ञानयोगतः यो. शि. ४।२४
तद्रुदापोगणापाये केशाः स्युः पाण्डुराः
क्रमात् । तेजःक्षये क्षुधा कान्ति-
नश्यते मारुतक्षये वराहो. ५।४
तद्रुदुद्रातृयजमानौ भवतः संहितो. २।३
तद्रुदेव जैर्भोगश्रीरवलोक्यते महो. ५।७२
तद्रुदेहादिवन्धेभ्यो विमुक्तं ब्रह्मवि-
दुत्तम् । पश्यन्ति देहिबन्मूढाः २ आत्मो. १६
तद्रुनमित्युपासितव्यं स य एतदेवं वेद केनो. ४।६
तद्रुपुरपध्वस्तसंशयविपरीतमिथ्या-
ज्ञानानां यो हेतुस्तेन नित्य-
निवृत्तः प. हंसो. ३
तद्रुद्रह्मणि जीवत्वं वीक्ष्यमाणे
विनश्यति यो. शि. ४।१३
तद्रुद्रह्मविदोऽप्यस्य ब्रह्माहमिति
वेदनम् २ आत्मो. ८

तद्वद्भूतसमागमः । क गताः पृथिवी-
 पालाः.. वियोगसाक्षिणी येषां
 भूमिरद्यापि तिष्ठति भवसं. १।२२
 तद्वा अथर्वणः शिरो देवकोशः
 समुद्भिन्नतः । तत्प्राणोऽभिरक्षति.. अ.शिरः. ३।१४
 तद्वा अस्यैतदतिच्छन्दा अपहत-
 पाप्माऽभयं रूपम् बृह. ४।३।२१
 तद्वा अस्यैतदात्मकाममात्मकाममकामं
 रूपं शोकान्तरम् बृह. ४।३।२१
 तद्वा इदं बृहतीसहस्रं सम्पन्नं
 [१११११ ३।५।१ ३।७।१
 तद्वा एतत्परमं धाम मंत्रराजाध्याप-
 कस्य यत्र सूर्यस्तपति... यत्र
 गत्वा न निवर्तन्ते योगिनः नृ.पू. ५।१६
 तद्वा एतत्सुदर्शनं नाम चक्रं
 सार्वकामिकं... नृ. पू. ५।७
 तद्वा एतदक्षरं गार्ग्यदृष्टं द्रष्टुं श्रुतं
 श्रोत्रमतं मन्त्रविज्ञातं विज्ञातु
 नान्यदतोऽस्ति दृष्टुः बृह. ३।८।११
 तद्वा एतदनस्यान्नमनो ह वै नाम
 प्रत्यक्षम् छान्दो. ५।२।१
 तद्वा एतदनुज्ञाक्षरं यद्वि किञ्चानु-
 जानात्योमिन्येव छान्दो. १।१।८
 तद्वा एतद्ब्रह्माद्वयं ब्रह्मत्वात्
 तद्वा एतद्यदेतदादित्यस्य नृसिंहो. ९।८
 तद्वा एतद्यदेतदादित्यस्य
 परं कृष्णं रूपम् [छान्दो. ३।३।३ +३।४।३
 तद्वा एतद्यदेतदादित्यस्य मध्ये
 क्षोभत इव छान्दो. ३।५।३
 तद्वा एतद्यदेतदादित्यस्य शुद्धं रूपं
 छान्दो. ३।२।३
 तद्वा एतद्यदेतदादित्यस्य रोहितं रूपं
 छान्दो. ३।१।४
 तद्वा एतद्वायुमागृह्याकाशमभितपति
 छान्दो. ७।१।११
 तद्वा एतद्विदितं मीमांसितम्
 बृह. १।४।१६
 तद्वा एतन्मिथुनं यद्वार्कं च
 प्राणश्चर्कं साम च छां उ. १।१।५
 तद्वाचाऽजिघृक्षत्, तन्नाशकनो-
 द्वाचा प्रहीतुम् २१११. ३।३
 तद्वाचावदति तत्कर्मणाकरोति [बृ.जा. १।१ + नृ. पू. १।१
 तद्वाचा वदच्चक्षुषा पश्यच्छिष्य एव कौ.उ. २।१४१

तद्वाचा वदच्चक्षुषा पश्यच्छिष्येण
 शृण्वन्मनसाध्यायच्छिष्य एव कौ.उ. २।१४
 तद्वाऽऽत्मतत्त्वं प्रसमीक्ष्य देही एकः
 कृतार्थो भवते वीतशोकः श्वेता. २।१४
 तद्वासनासहितैश्चतुर्दशकरणैः शब्दाद्य-
 भावेऽपि वासनामयाच्छब्दादीन्
 यदोपलभते तदात्मनः स्वप्नम् सर्वसारो. ३
 तद्वां नरा सनयेदं स उग्रमावि-
 ष्कृणोमि तन्यतुर्न दृष्टिम् बृह. २।५।१६
 तद्वांश्चक्षुरादिबाह्यप्रपञ्चोपरतो..
 सर्वं जगदात्मत्वेन पश्यन्.. ब्रह्मा-
 हमस्मीति... सर्वं यद्यमात्मेति
 भायवन्कृतकृत्यो भवति मं.ब्रा. २।८
 तद्विजिज्ञासस्व, तद्ब्रह्मेति तैत्ति. ३।१
 तद्विजृम्भते यद्विद्योतते यद्विधूनुते बृह. १।१।१
 तद्विज्ञानार्थं स गुरुमेवाभिगच्छेत्
 समित्पाणिः श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठम् मुण्ड. १।२।१२
 तद्विज्ञानेन परिपश्यन्ति धीरा
 आनन्दरूपममृतं यद्विभाति मुण्ड. २।२।७
 तद्विज्ञाय पुनरेव वरुणं पितर-
 सुपमसार [तैत्ति. ३।२+ ३।४+१।५
 तद्विदाप्नोति परम् ग.शो. ता. ४।१
 तद्विद्वि प्रणिपातेन भ.गी. ४।३४
 तद्विद्वि भरतर्षभ भ.गी. १३।३७
 तद्विनायकं परं ज्योती रसोऽह-
 मित्यात्मानमादाय मनसा
 ब्रह्मणैकीकुर्यात् ग.शो. १।४
 तद्विप्राप्तो विपन्यवो जागृवांसः
 समिधते । विष्णोर्यत्परमं पदम् सुबालो. ६।२
 [नृ.पू. ५।१६+रामो. ५।३१+ वराहो. ५।७।८
 [पैङ्गलो. ४।२४+मुक्तिको. २।७।८+ स्कन्दो. १५
 [आरु.५;नारसा.९, क्र.अ. १।२।७ मं. १।२।२।२
 तद्विद्याद्यदिदं किञ्च ग.शो.ता. ३।१
 तद्विद्याविषयं ब्रह्म... सत्यज्ञान-
 सुखाद्वयम् [अ.पू. ४। २७+ कठरु. १३
 तद्विद्युल्लेखावच्छुक्लभास्वरम् मं.ब्रा. २।२
 तद्विद्वानक्षरं ध्यायेद्यदीच्छे.
 च्छान्तिमात्मनः [ब्र.विं. १६+ त्रि.ता. ५।१६

तद्विद्वांसः श्रोत्रिया अशिष्यन्त

आचमन्त्यशित्वाऽऽचापन्त्येतमेव.. बृह. ६।१।१
 तद्विश्वं विष्णवे विश्वरूपाय स्वाहा पारमा. ५।५
 तद्विष्णुरीशानो ब्रह्म नृसिंहो. ९।६
 तद्विष्णोस्तत्परायणम् ते.विं. १।९
 तद्विष्णोः परमं पदं यत्र गत्वा न
 निवर्तन्ते योगिनः ना.प. ९।२२
 तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यति
 सूरयः [सुबालो.६।१+ कठो. ३।९
 [ना.वि.४७+ वासु.२९+ व्या.विं. २५
 [त्रि.ता.४।४+मं.ब्रा.५।१+ यो.शि.६।२१
 [वराहो.५।७७+पैङ्गु.४।२४+ रामो. ५।३०
 [शाण्डिल्यो. १।७।३७+ तारसा.३।९
 [नृ.पू. ५।१६+ गो.पू. ३।११+ स्कन्दो. १४
 [आरुणि. ५ +सुदर्श.१०+ वा. सं. ६।५
 [ऋ.अ.१।१७+ =मं.१।२२।२०
 तद्विविधं वाचिकं मानसं चेति
 (जपकर्म) शांडि. १।२।१
 तद्वेत्ता (सगुणनिर्गुणज्ञः) विमुक्तः मं. ब्रा. २।१
 तद्वेदगुह्योपनिषत्सु गूढं तद्ब्रह्मा
 वेदयते ब्रह्मयोनिम् । ये..
 विदुस्ते.. अमृता वै बभूवुः श्वेताश्व. ५।६
 तद्वै खलुलोकद्वारं विदुषा (मा.पा.) छां. उ. ८।६।५
 तद्वै खलु समृद्धिमेव ध्यायन्नुपासीत संहितो. १।३
 तद्वै तत्सत्यं बले प्रतिष्ठितम् बृह. ५।१४।४
 तद्वै तत्सत्ये प्रतिष्ठितम् बृह. ५।१४।४
 तद्वै तदेव तदास सत्यमेव बृह. ४।४।१
 तद्वै देवं मनो येनानन्देव भवत्यथो
 शोचति बृह. १।५।१९
 तद्वै परं ब्रह्मगणेश इत्यात्मानं मन्यते ग.शो.ता. ३।३
 तद्वै सर्वतः पश्यति स्म न किञ्चिद्ददर्श ग.शो.ता. ३।४
 तद्वै संहर्ताऽमृदुद्रः, य एवं वेद ग.शो.ता. ३।१३
 तद्वै त्वं प्राणो अभवः चित्त्यु. १४।४
 तद्वै भयं वै प्रणवेन देहे श्वेता. १।१३
 तद्वै श्वरत्तददित्यमभितोऽश्रयत छान्दो. ३।१।४
 [३।२।३+३।४।३— ३।५।८
 तन्तुना मणिवत्प्रोतो योऽत्र कंदः
 सुपुत्रया । तन्नाभिमण्डले चक्रं यो. चू. १२
 प्रोच्यते मणिपूरकम्

तन्तुपञ्जरमध्यस्थल्लुतिका यथा

भ्रमति तथा चासौ तत्र
 प्राणश्चरति (नाभिचक्रे) शाण्डि. १।४।४
 तन्त्रराजाय दिव्यहे महातन्त्राय
 धीमहि । तन्त्रस्तन्त्रः प्रचोदयात् वनदु. १५१
 तन्त्रा देवदत्तकर्म शाण्डि. १।४।९
 तन्न इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिः
 सविता च पुनस्तु पुनः पुनः महाना. ५।१६
 तन्न कश्चन पाप्मा स्पृशति छान्दो. ८।६।३
 तन्न तथा कुर्याद्वायवीमेव
 सावित्री (मा.पा.) बृ.उ. ५।१४।५
 तन्नम इत्युपासीत, नम्यन्तेऽस्मै
 कामाः, तद्रक्षेत्युपासीत तैत्ति. ३।१०।४
 तन्नयन्त्येताः सूर्यस्य रश्मयो यत्र
 देवाना पतिरेकोऽधिवासः मुण्ड. २।५
 तन्न व्यजानन्त (देवाः) किमिदं
 यक्षमिति केनो. ३।२
 तन्न शशाक दग्धुं (अग्निः-तृणं) केनो. ३।६
 तन्न शशाकादातुं (वायुः-तृणं) केनो. ३।१०
 तन्नः सिंहः प्रचोदयात् नृ.पू. ४।३
 तन्नः सूर्यः प्रचोदयात् सूर्यो. ७
 तन्नाकं तद्विशोकम् छान्दो. २।१०।५
 तन्नातीयात् । नद्यत्यायन् पूर्वं १ ऐत. १।१।१
 तन्नादविन्दुकलातीतमखण्डमण्डलं मं. ब्रा. २।१
 तन्नादाद्विन्दुः, विन्दोरोद्धार. सीतो. ११
 तन्नाभिचक्रमित्युक्तं कुकुटाख्यमिव
 म्थितम् । गान्धारी हस्तिजिह्वाच
 तस्मान्नेत्रद्वयं गते यो.शि. ५।२१
 तन्नाभिमण्डलं चक्रं प्रोच्यते
 मणिपूरकम् ध्या.विं. ४९
 तन्नामरूपाभ्यामेव व्याक्रियते-
 ऽसौनामाऽयमिदं रूप इति बृह. १।४।७
 तन्नाम सङ्कीर्तयन् विष्णुसायुज्यं
 गच्छति सङ्कर्षणो. ३
 तन्नाशक्रोचक्षुषा ग्रहीतुम् २ ऐत. ३।५
 तन्नाशक्रोच्छिन्नेन ग्रहीतुम् २ ऐत. ३।९
 तन्नाशक्रोच्छ्रोत्रेण ग्रहीतुम् २ ऐत. ३।६
 तन्नाशक्रोत्प्राणेन ग्रहीतुम् २ ऐत. ३।४

तन्नाशकोत्तवा ग्रहीतुम्	२ ऐत. ३।७
तन्नाशकोद्वाचा ग्रहीतुम्	२ ऐत. ३।३
तन्नाशकोन्मनसा ग्रहीतुम्	२ ऐत. ३।८
तन्निवृत्त्यमुक्तमविक्रियम्	पैङ्गलो. १।१
तन्निवृत्त्यं शाम्भवीमुद्रासमन्वितम्	मं. ब्रा. ३।१
तन्निधनं स०शास्यति तन्निधन-	
मेतद्रथन्तरमग्नौ प्रीतम्	छान्दो. २।१२।१
तन्निरासस्तु निस्सङ्कल्पक्षमालध्वा-	
हाराप्रमादतातत्त्वसेवनम्	मं. ब्रा. १।१
तन्निवृत्तिमौक्षः (बन्धनिवृत्तिः)	सर्वसारो. २
तनुमानसी तृतीया (योगभूमिका)	बराहो. ४।१
तनुवा मे सह नमस्ते अस्तु मा	
माहि ० सीः	महाना. १६।६
तनुवासनमित्युच्चैःपदायोद्यतमुच्यते	
अवासनं मनो कर्तुं..	अ. पू. १।३०
तनुं त्यजतु वा तीर्थे श्रपचस्य	
गृहेऽथवा । ज्ञानसम्पत्ति-	
समये मुक्तोऽसौ..	अ. पू. ५।१०१
तन्न आदित्यः प्रचोदयात्	महाना. ३१०
तन्न भुवेहमुरणो बोभुवे कम्	बा. मं. २२
तन्नो अग्निः प्रचोदयात्	महाना. ३।११
तन्नो गरुडः प्रचोदयात्	महाना. ३।६
तन्नः षण्मुखः प्रचोदयात्	महाना. ३।५
तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् [गणप. ८	ग.शो.ता. २।१
तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात्	वन. दु. १४०
तन्नो नन्दिः प्रचोदयात्	महाना. ३।४
तन्नो नारसिंहः प्रचोदयात्	महाना. ३।९
तन्नो ब्रह्म प्रचोदयात्	महाना. ३।७
तन्नो महालक्ष्मीः प्रचोदयात्	नृ पू. ४।३
तन्नो रामः प्रचोदयात्	रामर. २।८७
तन्नो रुद्रः प्रचोदयात्	त्रि.म.ना.७।११
[महाना. ३।१,२+३।७+	पारायणो. १
तन्नो विष्णुः प्रचोदयात्	महाना. ३।८
तन्मण्डलमुपासमानस्तन्मयतांप्रपद्यते	सामर. १०२
तन्मध्येऽखण्डब्रह्मतेजोमण्डलम्	मं. ब्रा. २।२
तन्मध्ये जगद्गीतम्	मं. ब्रा. २।१
तन्मध्ये तडित्कोटिसमानकान्त्या	
मृणालसूत्रवत्सूक्ष्माङ्गीकुण्डलिनी	अद्वयता. २

तन्मध्ये तत्त्वप्रकाशो भवति	म. ब्रा. २।१
तन्मध्ये शिवागारमभ्यर्हितम्	
(काश्याम्)	भस्मजा. २।९
तन्मध्ये (देहांतर्गताग्निस्थाने) शुभा	
तन्वी पावकी शिखा भवति	शांडि. १।४।३
तन्मध्ये सुधाचन्द्रमण्डलम्, तन्मध्ये-	
ऽखण्डब्रह्मतेजोमण्डलम्	मं.ब्रा. २।२
तन्मन इत्युपासीत, मानवान्भवति	तैत्ति. ३।१०-३
तन्मनसाऽजिघृक्षत्, तन्नाशको-	
न्मनसा ग्रहीतुम्	२ ऐत. ३।८
तन्मनः स पश्यन्त्यः, तदेतत्कीर्तिश्च	
व्युष्टिश्चेत्युपासीत	छान्दो. ३।१३।४
तन्मनोऽकुरुतात्मन्वी स्यामिति	बृह. १।२।१
तन्मनो दिशं दिशं पतित्वाऽन्यत्रा-	
यतनमलब्ध्वा प्राणमेवोपश्रयते	छान्दो. ६।८।२
तन्मनो विलयं याति तद्विष्णोः	
परमं पदम्	मं.ब्रा. ५।१
तन्मययज्ञो नादानुसन्धानम्	पा.ब्र. ३
तन्मयविकारो जीवः । परमात्म-	
स्वरूपो हंसः	पा.ब्र. ३
तन्मयस्तत्परश्चैव मूर्ध्नि निर्वाण-	
मृच्छति	दुर्वासो. १।१४
तन्मयं (ब्रह्ममयं) तदेवेति	
संहरेदोमिति	नृसिंहो. १।२
तन्मयाशिखा । चिन्मयं चोत्सृष्टिदण्डम् निर्वाणो. ६	
तन्मयैव स्फुरत्यच्छा तन्नैवोर्मि-	
वार्णवे । आत्मन्येवात्मना	
व्योम्नि....	महो. ५।११९
तन्मरणमेवावभृथः (मा.पा.)	छां.उ. ३।१७।५
तन्मरणमेवास्यावभृथः	छां.उ. ३।१७।५
तन्मह इत्युपासीत, महान् भवति	तैत्ति. ३।१०।३
तन्मातृपितृजायापत्यवर्गं च	
मुक्तं भवति	मं.ब्रा. ५।२
तन्मात्राणि भूतादौ विलीयन्ते	सुबालो. २।२
तन्मात्राणि सदस्याः (शारीर-	
यज्ञस्य)	प्रा.हो. ४।३
तन्माप्रधाक्षीस्तत्त्वा मा प्रधाक्षीः	
(मा.पा.)	छां.उ. ४।१।२
तन्मा प्रसाक्षीस्तत्त्वा मा प्रधाक्षीः	छान्दो. ४।१।२

तन्माभगवाञ्छोकस्य पारं
 तारयतु (मा.पा.) छां.उ.७।१३
 तन्मामवतु, तद्वक्तारमवतु, अवतुमा,
 अवतुवक्तारम्, ॐ शान्तिः ३
 [२ ऐत.शांतिः+कौलो.शा.+ तैत्ति.शा.
 तन्मामावीत्, तद्वक्तारमावीत्,
 आवीन्माम्, आवीद्वक्तारम् तैत्ति. १।१२।१
 तन्माया चेति सकलं परब्रह्मैवतत् गो.पू.१।३
 तन्मायाशबलमजनीत्याह ग.शो.४।२
 तन्मुखं रुद्र इत्याहुस्तद्विदुः
 सर्वदेवताः रु.जा. ४२
 तन्मुद्रारूढज्ञाननिवासाद्भूमिः
 पवित्रा भवति अद्वयता. ७
 तन्मूलादिन्दुपर्यन्तं विभाति...
 योगिभिः सततं ध्येयं अमन. २।८
 तन्मयमुखात् प्रमुच्यते कठो. ३।१५
 तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु [२शिवसं. २—२७
 तन्मे क्षेमतरं भवेत् भ.गी. १।४६
 तन्मे ब्रूहि सुनिश्चितम् भ.गी. ५।१
 तन्त्रं पुपुष्यन्नमृतं वहामि वा.मं. १६
 तप इति तपो नानशनात्परं यद्धि
 परं तपस्तद्वर्धयेत् तद्वराधर्ष
 तस्मात्तपसि रमन्ते महाना.१६।१२
 तप इति तपोनित्यः पौरुशिष्टिः तैत्ति. १।९।१
 तप इति तपोलोकः । सत्य इति.... गायत्रीर. २
 सत्य इति सत्यः.. गायत्रीर. २
 तपनीयमयं तप्तजाम्बूनदप्रभ-
 मुद्यत्कौटिदिवाकरप्रभम्
 (ब्रह्माण्डस्वरूपं) त्रि.म.ना. ६।२
 तपन्तं न निन्देत्, तद्वतम् छान्दो.२।१।४२
 तपन्नेवात्रेवास्मीति होवाच १ऐत. २।३।४
 तपन्वितपन्तसन्तपन् रोचनो रोच-
 मानः शोभनः शोभमानः.. नृ.पू. २।७
 तपश्च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९
 तपश्चास्मि तपस्विषु भ.गी. ७।९
 तपश्श्रद्धे ये तद्युपवसन्त्यरण्ये शान्ता
 विद्वांसो भैक्षचर्यां चरन्तः । सूर्य-
 द्वारेण ते विरजाः प्रयान्ति.. मुण्ड. १।२।११

तपस ऋषयः सुवरन्वविन्दन् महाना. १।७।२
 तपसा चीयते ब्रह्म ततोऽन्नमभि-
 जायते । अन्नात्प्राणा मनः सत्यं... मुण्ड. १।१।८
 तपसा देवो देवतामग्र आयन् महाना. १।७।२
 तपसा प्राप्यते सत्त्वं सत्त्वात्स-
 म्प्राप्यते मनः । मनसा प्राप्यते
 ह्यात्मा ह्यात्मापत्त्या निर्वर्तते मैत्रे. १।७।+४।३
 तपसा ब्रह्म विजिज्ञासस्व,
 तपो ब्रह्मेति [तैत्ति. ३।२+ ३।४+३।५
 तपसा श्रद्धा, श्रद्धया मेधा...
 मनसा शान्तिः, शान्त्या चित्तं..
 स्मारेण विज्ञानं विज्ञानेनात्मानं
 वेदयति महाना. १।७।१
 तपसा सपत्नान् प्रणुदामारातीस्तपसि
 सर्वं प्रतिष्ठितं, तस्मात्तपः परमं
 वदन्ति महाना. १।७।२
 तपसि जुहोमि । भूर्भुवः सुवः चित्त्यु. ६।१
 तपसि सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मात्तपः
 परमं वदन्ति महाना. १।७।२
 तपस्तत्रिविधं नरैः भ.गी. १।७।१७
 तपस्तप्तं कृतं च यत् भ.गी. १।७।२८
 तपस्विभ्योऽविको योगी भ.गी. ६।४६
 तपस्विभिः सर्वभस्म धार्यम् रुद्रोप. १
 तपस्विषु बहुज्ञेषु याजकेषु नृपेषु च ।
 बलवत्सु गुणाढ्येषु महो. ४।३४
 तपस्वी पुण्यो भवति य एवं विद्वान्
 स्वाध्यायमधीते सहवै. १६
 तपस्सन्तोषास्तिक्यदानेश्वरपूजन-
 सिद्धान्तश्रवणहीमतिनय-
 जपो व्रतानि दश नियमाः शांङ्गि. १।२
 तपः प्रभृतिना यस्मै हेतुनैव विना
 पुनः । भोगा इह न रोचन्ते स
 जीवन्मुक्त उच्यते महो. २।४२
 तपः सन्तुष्टिरास्तिक्यं दानमाराधनं
 हरेः । वेदान्तश्रवणं.. त्रि.ब्रा. २।३३
 तपः सन्तोषमास्तिक्यं दानमीश्वर-
 पूजनम् । सिद्धान्तश्रवणं चैव
 हीमतिश्च जपो व्रतम् । एते च
 नियमाः [वराहो. ५।१३+ जा.द्व. २।१

तपः प्रभावाद्देवप्रसादाच्च ब्रह्म

ह श्रेयसाश्वतरोऽथ विद्वान्

श्वेता. ६।२१

तपाम्यहमहं वर्षम्

भ.गी. ९।१९

तपांसि सर्वाणि च यद्वदन्ति । यदि-

च्छन्तो ब्रह्मचर्यं चरन्ति तत्ते

पदं संग्रहेण ब्रवीम्योम्

कठो. २।१५

तपेर्द्धर्षसहस्राणि एकपादस्थितोनरः ।

एतस्य ध्यानयोगस्य कलां

नार्हवि षोडशीम्

पैङ्गलो. ४।१५

तपो दुग्धेन चैव यत्

भ.गी. १७।१८

तपो दानं यशोऽयशः

भ.गी. १०।५

तपोदीक्षासृषयः सुवर्षिदः

चित्त्यु. १।१५

(तत्र) तपो नाम विध्युक्तकृच्छ्र-

चान्द्रायणादिभिः शरीरशोषणं

शांडि. १।२

तपो नानशनात्परमु यद्वि परं तप-

स्तदुर्द्धर्षः तस्मात्तपसि रमन्ते

महाना. १६।१२

तपो नित्यः पौरुशिष्टिः

तैत्ति. १।९।१

तपोनिधि तपसां रयिन्दं...

सुरवृन्दकर्त्रे स्वाहा

पारमा. ७।१

तपो ब्रह्मेति [तैत्ति.

३।२+३,४,५

तपो मानसमुच्यते

भ.गी. १७।१६

तपोऽवधिः परमा ब्राह्मणस्य

इतिहा. १।१

तपोविजितचित्तस्तु निश्शब्दं देशमा-

स्थितः । निःसङ्गतत्त्वयोगज्ञो

निरपेक्षः शनैः शनैः

क्षुरिको. २।१

तपो हि स्वाध्याय इत्युत्तमं नाकं

रोहति

सहस्रै. १८

तप्तकाञ्चनसङ्काशज्योतिर्मयूखा

अपाङ्गान्ते भूमौ वा पश्यति

तदृष्टिः स्थिराभवति

अद्वयता. ३

तप्तचामीकराकारंतडिल्लेखेव विस्फुरत्

ध्या वि. ४६

तप्तायःपिण्डवदेकं भिन्नवदवभासते

(शिवः-ब्रह्म)

त्रि.त्रा. १।१

तप्तो ब्रह्मचारी कुशलमग्नीन्परि-

चचारीन्मात्वाग्नयः परिप्रवोचं

प्रब्रूह्यस्मा इति

छान्दो. ४।१०।२

तप्तो ब्रह्मचारी कुशलं नः पर्याचारी-

द्धन्तास्मै प्रवामेति, तस्मै होचुः

छान्दो. ४।१०।४

ताप्यतापकरूपेण विभातमखिलं

जगत् । प्रत्यगात्मतया भाति..

कठरू. ३९

तप्यन्ते ये तपो जनाः

भ.गी. १७।५

तपस्याम्यहमित्यादित्यो भास्या-

म्यहमिति चन्द्रमा एवमन्या

देवताः...

बृह. १।५।२२

तम एव यस्यायतनं हृदयं

लोको मनो ज्योतिः..

बृह. ३।९।१४

तम एके ज्योतिरेकेऽत्रकाशमेके

परमं व्योमैक आत्मानमेक

इति (आहुः)

आर्षे. ३।३

तमक्रतुः (तुं) पश्यति वीतशोको

धातुः प्रसादान्महिमान-

(मीशं) मात्मनः

महाना. ८।१

[ना.प. ९।१३+शरभो. १९+

ना.उ.ता. १।३

[पारमा. ९।३+श्वेता. ३।२०+

कठो. २।२०

तमग्निमभ्युवाद सत्यकाम इति

तमन्य इत्तमनं परिव्राट् पद एनं

नियुजे परस्मिन्

वा.मं. १

तमन्ये श्वान उपसमेत्योचुरन्नं नो

भगवानागायत्वशनायाम वा इति छान्दो. १।१२।२

तमवृषन्-भवता मुख्येनेमान्

सुराज्यमेति

२प्रणवो- ७

तमब्रवीत्प्रीयमाणो महात्मा वरं

तवेहाद्य ददामि भूयः । तवैव

नाम्ना भविताऽयमग्निः

कठो. १।१६

तमभिद्रुत्य पाप्मनाऽविध्यत् [बृह.

१।३।२।-६

तमभ्यतपत्तस्याभितप्तस्य

मुखं निरभिद्यत्

२ऐत. १।४

तमभ्यवदत्कोऽसीति

केनो. ३।४।८

तमशनापिपासाभ्यामन्ववार्जत्

२ऐत. २।१

तमशनायापिपासे अब्रूतामावाभ्याम-

भिप्रजानीहि

२ऐत. २।५

तमसआपः(भवन्ति)[अ.शिर. १।१५

+वदुको. २७।४

तमसस्तु परञ्ज्योतिः परमानन्द-

लक्षणम् । पादत्रयात्मकं ब्रह्म .

त्रि.म.ना. ८

तमसः परमुच्यते

भ.गी. १३।१

साक्षी सर्वस्य साक्षी

नृसिंहो. २।२

तमसः साक्ष्यहं तुर्यतुर्योऽहं तमसः

परः । दिव्यो देवोऽस्मि दुर्दर्शः.. ब्र.वि. ९६

तमसा प्रस्तवज्ञानादप्रस्तोऽपि रवि-
र्जनैः । प्रस्त इत्युच्यते भ्रान्त्या

ह्यज्ञात्वा वस्तुलक्षणम् २ आत्मो. १५

तमसो द्रष्टा सर्वस्य द्रष्टा नृसिंहो. १११

तमसो भूतादिः (जायते) सुवालो. १११

तमसो मा ज्योतिर्गमय वृ.उ. १।३।२८

[अक्षु. २+ चाक्षुषो. २

तमस्त्वज्ञानजं विद्धि भ.गी. १४।८

तमस्येतानि जायन्ते भ.गी. १४।१३

तमहं कुमारमब्रुवं नाहमिमं वेद ।

यद्यहमिममवेदिषं कथं ते नावक्ष्यम् प्रश्नो. ६।१

तमः परे देव एकीभवति सुवालो. २।२

तमः श्वभ्रनिभं दृष्टं वर्षवुद्बुदस-

न्निभम् । नाशप्रायं सुखाद्धीनं

नाशोत्तरमभावगम् वैतथ्य. ३२

तमः सत्त्वं रजस्तथा भ.गी. १४।१०

तमः सर्वभूतमधुनाध्वरेण तं सत्त्व-

मनुप्रविश्य संक्षेप्यन्. परब्रह्मणे

परं ज्योतिषे स्वाहा पारमा. १०।४

तमाक्रममाक्रम्योभयान् पाप्मन

आनन्दांश्च पश्यति बृह. ४।३।९

तमागतं पृच्छति कोऽसीति कौ.त. १।२

तमाचार्यजायोवाच ब्रह्मचारिन्नशान,

किं नु नाश्रासि छान्दो. ४।१०।३

तमाचार्योऽभ्युवादोपकोसल ३ इति छान्दो. ४।१४।१

तमात्मानमन्विच्छामो यमात्मान-

मन्विष्यथ सर्वाश्च लोका-

नान्पोति छान्दो. ८।७।२

तमात्मस्थं येऽनुपश्यन्ति धीरा-

स्तेषां सुखं शाश्वतं नेतरेषाम् कठो. ५।१२

तमात्मानमुपासीत [श्वेता ६।१२+ ब्रह्मो. १७

[अ.शिरः.. ३।११+बहु. १+ सदानं. ६+

[भवसं. २।४७+ सुवालो. ५।१-१४

तमादित्यं नत्वा भो भगवन्नादित्या-

त्मतत्त्वमनुब्रूहि सं.ब्रा. १।१

तमादिन्यात् पुरुषो भास्करवर्णो

निष्क्रम्य स एनं ग्राह्याच्चकार इतिहा. १

तमादिमध्यान्तविहीनमेकं विभुं...

ध्यात्वा मुनिर्गच्छति भूतयोनिं

समस्तसाक्षि तमसः परस्तात् कैव. ७

तमभित आसीना आहुर्जानासि मां

जानासि मामिति स यावदस्मा-

च्छरीरादुत्क्रान्तोभवतितावज्जानाति छान्दो. ८।६।४

तमाराध्य जगन्नाथं प्रणिपत्य

पितामहः-पप्रच्छ.. १यो.त. ३

तमाचार्योऽभ्युवाद सत्यकाम ३ इति छान्दो. ४।९।१

तमाह कोऽहमस्मीति सत्यमिति

ब्रूयात् कौ.त. १।६

तमाहुरग्यं पुरुषं महान्तम् [श्वेता. ३।१९ + ना.प. ९।१४

तमाहुः पण्डितं बुधाः भ.गी. ४।१९

तमाहुः परमा गतिम् भ.गी. ८।२१

तमिच्छन्ताववास्तामिति (मा.पा.)

‘किमिच्छन्ताववास्तां’ [इति तु

मुख्यः पाठः] छां.उ. ८।७।३

तमितरः पप्रच्छ-कतमत्त्वमनार्तं

मन्यस इति [आर्षे. ५।१ + ७।१।११

तमित्यं वित्पादेनैवाप्र आरोहति, तं

ब्रह्माह कोसीति तं प्रतिब्रूयात् कौ.त. १।५

तमिदन्द्र सन्तमिन्द्र इत्याचक्षते

परोक्षेण.. २ऐत. ३।१४

तमिन्द्र उवाच-ऋषे प्रियं वै मे

धामोपागाः.. १ऐत. २।३.२

तमिन्द्र निर्जहि गर्भेण सावरं

सहेति (मा.पा.) बृ.उ. ६।४।२३

तमिन्द्र निर्जहि गर्भेण सावरां

सहेति बृ.उ. ६।४।२३

तमीशानं जगत्सत्स्थुषस्पतिं

धियं.. [वनदु. ४६।९९, ७१, ८२+

[ऋ.अ. १।६।१९= मं. १।८९।५+ वा. सं. २५।१८

तमीशानं पुरुषं देवमीड्यं ... अ.शिरः. ३।८

तमीशानं वरदं देवमीड्यं निचाययेमं

शान्तिमत्यन्तमेति श्वेता. ४।११

तमीश्वराणां परमं महेश्वरं... विदाम

देवं भुवनेशमीड्यम् श्वेता. ६।७

तमुपदीक्ष्याभ्युवाद कुमार ३ इति बृह. ६।२।१
 तमुपनीय कृशानामबलानां चतु- छान्दो. ४।४।५
 शशता गा निराकृत्योवाच
 तमुवाच हृषीकेशः [१यो.त. ४+ भ.गी. २।१०
 तमु ह परः प्रत्युवाच कम्बर एव-
 मेतत्संत* सयुगवानमिव
 रैकमात्थेति छान्दो. ४।१।३
 तमृचो मनुष्यलोकमुपनयन्ते, स तत्र..
 ब्रह्मचर्येण सम्पन्नो महिमान-
 मनुभवति प्रश्नो. ५।३
 तमृत्वा सम्प्रतिविदो मज्जन्ति कौ.त. १।४
 तमेकदन्तं गजवक्त्रमीशं विज्ञाय
 दुःखान्तमुपैति सद्यः हेरम्बो. ११
 तमेकमेव पश्यन्ति परिशुभ्रं
 विभुं द्विजाः मंत्रिको. १६
 तमेकनेमिं (तमेकस्मिन्) त्रिवृतं
 षोडशान्तं शताधारं विंशति-
 प्रत्यराभिः । अष्टकैः षड्विंश-
 रूपैकपाशं त्रिमार्गभेदं..[श्वेता. १।४+ ना.प. ९।३
 तमेकं गोविंदं सच्चिदानन्दविग्रहं
 ... मरुद्गणोऽहं परमया
 स्तुत्या स्तोष्यामि गो.पू. ४।४
 तमेतन्नापुत्राय नान्तेवासिनं
 वा ब्रूयात् बृह. ६।३।१२
 तमेतमग्निरित्यध्वर्यव उपासते मुद्गलो. ३।१
 तमेतमात्मानमेत आत्मनोऽन्ववस्यति कौ.त. ४।२०
 तमेतमात्मानमोमित्तिब्रह्मणैकीकृत्य.. नृसिंहो. १।२
 तमेतमैष्टकं कर्ममयमात्मानमध्वर्युः
 संस्करोति कौ.उ. २।६
 तमेतं ब्राह्मणा शुश्रुवांसोऽनूचाना
 उपलभन्ते सुबालो. ९।१५
 तमेतं वेदानुवचनेन ब्राह्मणा विवि-
 दिषन्ति, यज्ञेन दानेन तपसाना-
 शकेन बृह. ४।४।२२
 तमेतावन्तं कालमविभः बृह. १।२।४
 तमेताः सप्राक्षितय उपतिष्ठन्ते बृह. २।२।२
 तमेतैर्नामभिरामन्त्रया चक्रे बृहन्
 पाण्डुरवासः बृह. २।१।१५

तमेतैर्नामभिरामन्त्रयांचक्रे बृहन्
 पाण्डुरवासः (मा. पा.) बृ.उ. २।१।१५
 तमेव चाद्यं पुरुषं प्रपद्ये भ.गी. १।५।४
 तमेव तत्तेजः पृष्टविद्भवं हैममुमां
 संश्लिष्य संश्लिष्य वसन्तं...
 शिवं मामेवाभिध्यायन्तो...
 मय्येव लीना भवन्ति भस्मजा. २।१६
 तमेव धीरो विज्ञाय प्रज्ञां कुर्वीत
 ब्राह्मणः । नानुष्यायन्बहूच्छब्दा-
 न्वाचो विग्लापनं हि तत् बृह. ४।४।२१
 [अ.पू. ४।३७+शाट्या. २३+ वराहो. ४।३३
 तमेव पापकारिणं मृतं पश्यन्नील-
 लोहितो भैरवस्तं पातयत्यस्त्र-
 मण्डलेज्ज्वलज्ज्वलनकुण्डेष्वन्येष्वपि भस्मजा. २।१६
 तमेव भान्तमनुभाति सर्वं तस्य भासा
 सर्वमिदं विभाति कठो. ५।१५
 [मुण्ड. २।२।१०+ श्वेता. ६।१४
 तमेव भुक्तिविरसं व्यापारौघं पुनः
 पुनः । दिवसे दिवसे कुर्वन्प्राज्ञः
 कस्मान्न लज्जते महो. ६।७६
 तमेव मृत्युममृतं तमाहुः चित्त्यु. १।४।१
 तमेव विदित्वाऽतिमृत्युमेति नान्यः
 पन्था विद्यतेऽयनाय वा.सं. ३।१।१८
 [+श्वेताश्वे. ३।८+६।१५
 तमेव शरणं गच्छ भ.गी. १।८।६२
 तमेव सकला वेदाः कथयन्ति
 परां गतिम् भवसं. २।४९
 तमेवं ज्ञात्वा मृत्युपाशांश्छिनत्ति श्वेता. ४।१५
 तमेव स्तन इवावलम्बते वेददेवयोनिः ब्रह्मो. १
 तमेवं ज्ञात्वा विद्वान्मृत्यु-
 मुखात्प्रमुच्यते ना.प. ९।१
 तमेवं विद्वानमृत इह भवति महावा. ३
 [नृ.पू. १।६+त्रि.म.ना. ४।३+
 [+चित्त्यु. १।२।७+१३।१ तै.आ. ३।१।३
 तमेवात्मानमित्येतद्ब्रह्मशब्देनवर्णितम् ना.प. ८।८
 तमेवैकं जानथ आत्मानमन्यावाचो
 विमुञ्चथामृतस्यैष सेतुः मुण्ड. २।२।५

तमोङ्कारैणैवायतनेनान्वेति

विद्वान्यत्तच्छांतमजरममृत-

मभयं परं चेति

तमोद्वारैस्त्रिभिर्नरः

तमोमायात्मको रुद्रः

तमो मोहो महामोहस्तामिस्रो ह्यन्य-

संज्ञितः । अविद्या पञ्चपर्वैषा

निबध्नाति नृणां सदा

तमोरूपश्चन्द्रः, रजोरूपो रविः

तमो वा इदमेकमास

तमो वै तिरश्चीनमजरं तद्रजोऽभूत्

तमो हि शारीरप्रपञ्चमात्रह्यस्थावरा-

न्तमनन्ताखिलाजाण्डभूतम्

तथा तुरीयं चतुरात्मानमन्विष्य

चतुर्थपादेन च तथा तुरीयेणानु-

चिन्तयन्प्रसेत्

तथा त्वं विश्वतो अस्मानयक्ष्मया

परिभुज

तथाऽपहृतचेतसाम्

तथा मुक्तपुरतद्वि मृतमित्यभिधीयते

तथा वाचा स्वरसम्पन्नया-

ऽऽत्विज्यं कुर्यात्

तथा सहायवान् देवः कृष्णपिङ्गलो

ममेश्वर ईष्टे

तयेदं सर्वदृष्टं सर्वमस्येदं दृष्टं भवति

तयैतर्हि वेदान्नानुभवत्यशानाथ

मे विज्ञास्यसीति

तयैतर्हि वेदाननुभवस्यन्नमय &

हि सोम्य मनः

तयोरन्यतरां मनसा सस्करोति

ब्रह्मावाचा होताध्वर्युरुद्राता..

तयोरन्यः (जीवः) पिप्पलं स्वाद्-

न्यनभ्रन्नन्यो अभिचाकशीति

[क्र. अ. २।३।१७+

[अथर्व.

तयोरित्या परस्तात् प्रतिविहिता

भूतमात्रा

तयोरेष सः स्तावो य एषोऽन्त-

र्हृदय आकाशोऽथैनयोरेतदज्ञं..

प्रश्नो. ९।७

भ.गी. १६।२२

पा. ब्र. २

भवसं. ३।१०

शाण्डि. १।४।६

मैत्रा. ५।५

त्रिपुरो. ४

महा.वा. २

नृसिंहो. ३।१

नीलरु. २।९

भ.गी. २।४४

गुह्यका. ३४

बृह. १।३।२५

शाण्डि. ३।१।२

छान्दो. ४।३।८

छान्दो. ६।७।३

छान्दो. ६।७।६

छान्दो. ४।१६।२

मुंड. ३।१।१

=मं. १।१६।४।२०

९।९।२०

कौ. त. ३।५

बृह. ४।२।३

तयोर्ध्वमायन्नमृतत्वमेति विष्व-

ङ्कुत्रया अमृतत्वमेति

तयोर्न वशमागच्छेत्

तयोर्मध्ये वरं स्थानं यस्तं वेद

स वेदवित्

तयोर्मिथुनात्प्रजायते भूयान् भवति

तयोर्वीर्यमेवमनन्दत्, तदवर्द्धत ।

तदण्डमभवद्वैमम् । तत्परिणम-

मानमभूत्

तयोर्है मैत्रेयी ब्रह्मवादिनी बभूव

स्त्रीप्रज्ञैव तर्हि कात्यायनी..

तयोस्तु कर्मसञ्ज्ञासात्

तयोः कर्म परस्तात् प्रतिविहिता

भूतमात्रा

तयोः कामेश्वरी सदानन्दघना परि-

पूर्णस्वात्मैक्यरूपा देवता

तयोः श्रेय आददानस्य भवति,

हीयतेऽर्थाद्य उ प्रेयो वृणीते

तयोः संयोजनमसीत्यर्थे तत्त्वविदो

विदुः । नमस्तत्त्वमर्थो विज्ञेयो

शमस्तत्पदमुच्यते

तरङ्गमालयासिन्धुर्वद्वदस्त्विदं जगत्

तरङ्गस्थं द्रवं सिन्धुर्नवाञ्छति यथा

तथा । विषयानन्दवाञ्छा मे

माभूदानन्दरूपतः

तरणिर्विश्वदर्शतः [क्र.अ. १।४।८=

[मं. १।५०।१०

तरति शोकमात्मविदिति सोऽहं

भगवः शोचामि तं मा भगवा-

ञ्छोकस्य पारं तारयत्विति

तरति शोकं तरति पाप्मानं गुहा-

ग्रन्थिभ्यो विमुक्तोऽमृतो भवति

तरवोऽपि हि जीवन्ति जीवन्ति

मृगपक्षिणः । स जीवति मनो

यस्य मननेनोपजीवति

तर्कतश्च प्रमाणाच्च चिदेकत्वव्यव-

स्थितेः । चिदेकत्वपरिज्ञाने न

शोचति न मुह्यति [अ.पू. ४।३४

कठो. ६।१६

भ.गी. ३।३४

क्षुरिको. १७

१ ऐत. ३।६।६

अव्यक्तो. १

बृह. ४।५।१

भ.गी. ५।२

कौ. त. ३।५

भावनो. ७

कठो. २।१

रामर. ५।१४

ते. बि. ६।८३

आ. प्र. १६

चित्त्यु. १६।१

छां. ७।१।३

मुण्ड. ३।२।९

महो. ३।१३

रुद्रह. ४६

तर्कैर्जल्पैः शास्त्रजालैः... न वशो

जायते प्राणः सिद्धोपायं विना.. यो.शि. १।६१

तर्जनीमध्यमानामिकाभिरभ्रेभस्मा-

सीति भस्म संगृह्य.. भस्मजा. १।५

तर्जन्यग्रोन्मीलितकर्णरन्ध्रद्वये

फूत्कारशब्दो जायते, तत्रस्थिते

मनसि.. ज्योतिः पश्यति मं.ब्रा. १।३

तर्जन्यग्रोन्मीलितकर्णरन्ध्रद्वये..

ज्योतिःस्थलं विलोकयान्तर्दृष्ट्या

निरतिशयसुखं प्राप्नोति अद्वयता. २

तर्पणं मार्जनं चान्यन्नं कुर्यात्तुलसीं

विना तुलस्यु. १६

तर्याभिधातिनोऽनृताभिर्शंसिनः

सत्यमिवानृतं पश्यन्ति मैत्रा. ७।१०

तलं तलातलं चैव... पादाङ्गुल्यः

प्रकीर्तिताः गुह्यका. १९

तलक्ष्यं (आत्मलक्ष्यं) शुद्धात्म-

दृष्ट्या वा यः पश्यति स एव

ब्रह्मनिष्ठो भवति मं.ब्रा. १।५

तल्लयं परिपूर्णं मयि समभ्यसेन् ,

मनोऽल्यकारणमहमेव मं.ब्रा. ५।१

तल्लयाच्छुद्धाद्वैतसिद्धिर्भेदाभावात्

मं.ब्रा. ५।१

तल्लीलाकथा परा काष्ठा

सामर. ४४

तत्र देवा हवमायन्ति सर्वे

चित्त्यु. १४।३

तव पुत्रान्भ्रातृन् बन्वादीन् शिखां

यज्ञोपवीतं... भूलोकमुबलोकं...

अतलतलातल... ब्रह्माण्डं च

विसृजेत् आरुणि. १

तव वाय वृत्तस्पते त्वष्टृर्जामातरद्भुत

[क्र. अ. ६।२।३०= मं. ८।२६।२१+

[वा.सं. २७।३४+वनदु. ४४, ५७, ६९।८०

तव शिष्येण धीमता

भ.गी. १।३

तव सौम्यं जनार्दन

भ.गी. ११।५१

तवापि वक्त्राणि समृद्धवेगाः

भ.गी. ११।२९

तस्युस्तस्थुषां जङ्गमो जङ्गमानां

पारमा. १।२

तवैव नाम्ना भविताऽयमग्निः

कठो. १।१६

तवैव बाहास्त्वव नृत्तगीतं (मा.पा.)

कठो. १।२६

तस्मा अरं गमाम वः [क्र.अ. ७।६।५ =मं. १०।९।३

[वा. सं. ११।५२+तै.आ. ४।४६।४ महाना. ५।१४

तस्मा आदित्याश्च विश्वे च देवा-

स्तृतीयं सवनं संप्रयच्छन्ति छां. २।२४।१६

तस्मा आसनमाहृत्योदक-

माहारयाञ्चकार बृह. ६।२।४

तस्मा आहुते रेतः सम्भवति छान्दो. ५।७।२

तस्मा उ हैतदुवाच वीत्यन्नं वैति बृह. ५।१२।१

तस्मा एवोत शुश्रूयन्ते । चित्तं ह्ये-

वैषामेकायनं, चित्तमात्मा छान्दो. ७।५।२

तस्मा उ ह ददुस्ते वा एते पञ्चान्ये

दश सन्तस्तत्कृतां.. (मा.पा.) छां. उ. ४।३।८

तस्मा उ ह ददुस्ते वा एते पञ्चान्ये

पञ्चान्ये दशसन्तस्तत्कृतां.. छान्दो. ४।३।८

तस्माच्च (परब्रह्मणः) देवा बहुधा

सम्प्रसृताः मुण्ड. २।१।७

तस्माच्चित्तंस्थिरं कुर्यात् प्रज्ञयापरया

विधे । चित्तं कारणमर्थानां.. यो.शि. ६।५।८

तस्माच्चेन्न प्रमाद्यति (ब्रह्मज्ञानात्)

शरीरे पाप्मनो हित्वा सर्वान् तैत्ति. २।५

कामान्समश्रुते

तस्माच्छतर्चिन इत्याचक्षत

एतमेव सन्तम् १ ऐत. २।१।१

तस्माच्छतं वर्षाणि पुरुषायुषो भवन्ति १ ऐत. २।१।१

तस्माच्छतैः शनैः कार्यमभ्यासं..

(प्राणान्तसम्भवात्) योगकुं. २।४०

तस्माच्छमः परमं वदन्ति

महाना. १७।४

तस्माच्छास्त्रं प्रमाणं ते

भ. गी. १६।२

तस्माच्छेषादेव सर्वाणि समुत्पद्यन्ते

सङ्कर्षणो. १

तस्माच्छ्रद्धया यां काञ्चिद्वां

दद्यात् सा दक्षिणा.. नृ. पू. ५।८

तस्माच्छाम्यत्येववाक् । श्राम्यतिचक्षुः बृह. १।५।२१

तस्माच्छान्तिः, तस्याः श्वेतवर्णा

सुशीला (गौः) बृ. जा. १।६

तस्माच्छान्त्यतीता, तस्याश्चित्र-

वर्णा (गौः) बृ. जा. १।६

तस्माच्छुद्धतेजोमयं ब्रह्मति सिद्धम्

अद्वयता. ५

तस्माज्जागतं तृतीयसवनमादित्यानाम्

शौनको. ५।३

तस्माज्जाता अजावयः [चित्त्यु.१२।५ वा. सं.३१।८
 [क्र. अ. ८।४।१८= मं.१०।९०।१०
 तस्माज्जाता परा शक्तिः स्वय-
 ङ्ज्योनिरात्मिका यो. चू. ७२
 तस्माज्जानं च योगं च मुमुक्षुर्दृढ-
 मभ्यसेत् १ यो. त. १५
 तस्माज्जानं च वैराग्यं जीवस्य
 केवलं श्रमः यो. शि.१।३२
 तस्माज्जानं भवेद्योगाज्जन्मनैकेन.
 तस्माद्योगं. नित्यमभ्यसेत् यो. शि.१।६६
 तस्मात्कारणं ब्रूमो वर्णानामयमिदं
 भविष्यतीति षडङ्गविदस्तथा
 धीमहि २ प्रणवो- १७
 तस्मात् काल एव दद्यात् काले
 न दद्यात् १ ऐत. ३।६।६
 तस्मात्कुमारं जातं घृतं वैवाग्ने प्रति-
 हेलयन्ति, स्तनं वानु धापयन्ति बृह. १।५।२
 तस्मात्क्षत्रात्परं नास्ति, तस्माद्ब्राह्मणः
 क्षत्रियमधस्तादुपास्ते बृह. १।४।११
 तस्मात्क्षुद्रपूता इत्याचक्षत
 एतेव सन्तम् १ ऐत. २।२।५
 तस्मात्खेचरीमुद्रामभ्यसेत्, तत
 उन्मनी... योगनिद्रा... शाण्डि.१।७।१८
 तस्मात् इतरान्पशून्धीव चरन्ति
 तस्मात्तत्प्राप्तये (भगवद्दर्शनाय) १ ऐत. ३।१।३
 यतः कर्तव्यः पण्डितैर्नरैः भवसं. १।३२
 तस्मात्तत्समाचरेन्मुमुक्षुर्न पुनर्भवाय
 तस्मात्तत्सर्वमभवत् (ब्रह्मणः) क.रुद्रो. ३
 तस्मात्तत्सुकृतमुच्यते वृ.उ.१।४।१०
 तस्मात्तदा तृष्णात्प्रैति रसो
 तैत्ति. २।७
 तस्मात्तदा तृष्णात्प्रैति रसो
 वृक्षादिवाहतात् बृह. ३।९।२८
 तस्मात्तदेवोपन्वीतेति
 तदेवोपासीत शौनको. ४।५
 तस्मात्तदैन्द्रात् प्राणाद्बृहत्यै
 वाचमनुष्टुभं तन्वं सन्निर्मिमीते १ ऐत. ३।६।३
 तस्मात्तपः परमं वदन्ति
 महाना.२।४
 तस्मात्तमः सजायते, तमसोभूतादिः
 सुबालो. १।१
 तस्मात्तयोभयं वदति सत्यं चानृतं च,
 पाप्मना ह्येष विद्धः छान्दो.१।२।३

तस्मात्तव बहु विश्वरूपं कुले दृश्यते छान्दो.५।१३।१
 तस्मात्तव सुतं प्रसुतमासुतं कुले..
 दृश्यते छांदो. ५।१२।१
 तस्मात्तस्मान्न बीभत्सेत १ ऐत.३।७।२,२
 तस्मात्तस्य (मनसः) जयोपायः
 प्राण एव हि नान्यथा यो.शि. १।६०
 तस्मात्तस्योदयं प्रति प्रत्यायनं
 प्रतिघोषा उत्प्लवोऽनूदतिष्ठंत
 तस्मात्तान्निदधति निधनभाजिनो
 ह्येतस्य साम्नः छांदो.२।९।८
 तस्मात्तान्यन्तरिक्षेऽनारम्भणान्यादा-
 यात्मानं परियन्त्यादिभाजीनि
 ह्येतस्य साम्नः छान्दो. २।९।४
 तस्मात्तारक एव लक्ष्यममनस्क-
 फलप्रदं भवति अद्वयता. ४
 तस्मात्ता राधां रसिकानन्दां
 वेदविदो विदन्ति सामर. ५
 तस्मात्तुल्योऽधिको नहि (ईशात्) शरभो. ३०
 तस्मात्तेनोभयं जिघ्रति सुरभि च
 दुर्गन्धि च पाप्मना ह्येष विद्धः छान्दो. १।२।२
 तस्मात्तेनोभयं पश्यति दर्शनीयं
 चादर्शनीयं च पाप्मना ह्येतद्विद्धम् छान्दो. १।२।४
 तस्मात्तेनोभयं शृणोति श्रवणीयं
 चाश्रवणीयं च.. छान्दो. १।२।५
 तस्मात्तेनोभयं सङ्कल्पयते
 सङ्कल्पनीयं चासङ्कल्पनीयं च.. छान्दो. १।२।६
 तस्मात्ते पुरुषं दृष्ट्वा कक्षं च भ्रमिमित्यु.
 पद्रवन्त्युपद्रवभाजिनो ह्येतस्य साम्नः छान्दो.२।९।७
 तस्मात्ते प्रतिहृता नावपद्यन्ते परि-
 हारभाजिनो ह्येतस्य साम्नः छांदो. २।९।६
 तस्मात्ते प्रस्तुतिकामाः प्रशंसाकामाः
 प्रस्तावभाजिनो ह्येतस्य साम्नः छान्दो. २।९।३
 तस्मात्तेषां सर्वे च लोका आत्ताः,
 सर्वे च कामाः, स सर्वाश्च
 लोकानाप्नोति छान्दो.८।१२।६
 तस्मात्ते सत्तमाः प्राजापत्याना-
 मुद्रीथभाजिनो ह्येतस्य साम्नः छान्दो. २।९।५
 तस्मात्ते हिङ्कुर्वन्ति हिङ्कारभाजिनो
 ह्येतस्य साम्नः छान्दो. २।९।२

तस्मात् त्रिगुणं भोज्यं भोक्ता

पुरुषोऽन्तस्स्थः

मैत्रा. ६।१०

तस्मात्तमपि सर्वोपायान्परित्यज्य

भक्तिमाश्रय भक्तिनिष्ठो भव

त्रि.म.ना. ८।४

तस्मात्त्वमस्माज्जातवेदो मुमुग्धि

...

तस्मात्त्वमिन्द्रियाण्यादौ

भ.गी. ३।४१

तस्मात्त्वमुत्तिष्ठ यशो लभस्व

भ.गी. १।१३३

तस्मात्त्वमेववक्ता त्वमेवगुरुस्त्वमेव

पिता त्वमेव सर्वनियन्ता...

त्रि.म.ना. १।१

तस्मात्त्वं प्रतिष्ठितोऽसि प्रजया च

पशुभिश्च

छान्दो.५।१७।१

तस्मात्त्वं बहुलोऽसि प्रजया च

धनेन च

छान्दो.५।१५।१

तस्मात्त्वं रयिमान्पुष्टिमानसि

छान्दो.५।१६।१

तस्मात्त्वां पृथग्बलय आयन्ति पृथ-

ग्रथश्रेणयोऽनुयन्ति

छान्दो.५।१४।१

तस्मात्पदमित्याचक्षत

एतमेव सन्तम्

१ऐत. २।२।९

तस्मात् परमेश्वर एवैकमेव

तद्वदति [नृसिंहो.८।४+

८।८

तस्मात्पराङ्मुख्यति नान्तरात्मन्

कठो. ४।१

तस्मात्पादत्रयं परममोक्षः

त्रि.म.ना. ८।२

तस्मात्पावमान्य इत्याचक्षत एतमेव

सन्तम्

१ऐत. २।२।४

तस्मात्पुत्रमनुशिष्टं लोक्यमाहु-

स्तस्मादेनमनुशासति

बृह. १।५।१७

तस्मात्पुरुष औषति ह वै स तं

योऽस्मादपि

बृह. १।४।१

तस्मात्पुरुषं पुरुषं सत्यादित्यो भवति

३ऐत. २।३।२

तस्मात्पौरुषमाश्रित्य सच्छास्त्रैः

सत्समागमैः

भवसं. १।५०

तस्मात्प्रकाशात्मा (नारायणः)

ना.उ.ता. १।५

तस्मात्प्रगाथा इत्याचक्षत एतमेव

सन्तम्

१ ऐत. २।२।३

तस्मात्प्रजननं परमं वदन्ति

महाना. १७।७

तस्मात्प्रणम्य प्रणिधाय कार्यं

भ.गी. १।१४४

तस्मात्प्रणव एव प्राणायामः

शाण्डि.१

तस्मात्प्राणो वै तुर्याख्ये धारये-

त्प्राणमित्येवं

मैत्रा. ६।१९

तस्मात्प्रत्यक्षरमुभयत ओङ्कारो भवति

नृ. पू. २।२

तस्मात्सञ्चालयेन्नित्यं शब्दगर्भा

सरस्वतीम् । तस्या.सञ्चालनेनैव

योगी रोगैः प्रमुच्यते

योगकुं. १।१७

तस्मात्स तेन बन्धुना यज्ञेषु हूयते

१ ऐत. २।४।२

तस्मात्समेस्ताविद्योपाधिः साकारः

सावयव एव

त्रि.म.ना. २।१

तस्मात्सत्यं परमं वदन्ति

महाना. १७।१

तस्मात्सत्यं वदन्तमाहुर्धर्मं वदतीति

बृह. १।४।१४

तस्मात् सदुरुक्तदक्षविशेषेण सर्व-

सिद्धयः सिद्ध्यन्ति

त्रि.म.ना. ५।४

तस्मात्सद्गुरुकटाक्षलेशविशेषणा-

चिरादेव तत्त्वज्ञानं भवति

त्रि. म.ना. ५।४

तस्मात्सर्गस्वर्गापवर्गहेतुर्भगवान-

सावादित्यः

मैत्रा. ६।३०

तस्मात्सर्वगतं ब्रह्म

भ.गी. ३।१५

तस्मात्सर्वदेवत्यं प्रोक्षितं प्राजापत्य-

मालभन्त

बृह. १।२।७

तस्मात्सर्वप्रयत्नेन घृतादीन्वर्जये-

द्यतिः । घृतसूपादिसंयुक्त-

मन्त्रं नाद्यात्कदाचन

सं.सो. २।७६

तस्मात्सर्वप्रयत्नेन प्राणायामान्स-

मभ्यसेत्

जा. ६।२०

तस्मात्सर्वप्रयत्नेन मोक्षापेक्षी

भवेद्यतिः

परब्र. २।१

तस्मात् सर्वप्रपञ्चोऽयं ब्रह्मैवास्ति

न चैतरत्

यो. शि. ४।३

तस्मात् सर्वमानुष्यभमित्याचक्षते

यदिदं किञ्च [नृ. पू. १।१+]

ग. पू. १।६

तस्मात्सर्वमापोमयं भूतं सर्वं भृग्वङ्गि-

रोमयं...

२प्रणवो. २।१

तस्मात्सर्वाणि भूतानि

तस्मात्सर्वात्मना चित्ते भासमानो

ह्यसौ नरः । आनन्दयति

दुःखादयं जीवात्मानं.

कठरु. २८

तस्मात् सर्वायुषमुच्यते सर्वमेव त

आयुर्यन्ति

तैत्ति. २।३

तस्मात्सर्वानु दिक्ष्वन्नमेव दशकृतं..
तस्मात्सर्वानुष्टुभं जानीयाद्यो जानीते

सोऽमुत्तत्त्वं च गच्छति

तस्मात्सर्वेषु कालेषु [भ.गी.

तस्मात्सर्वोपयुक्त्यते (अन्न)

तस्मात्सर्वसरोदैप्रजापतिः कालोऽन्नं

ब्रह्मनीडमात्मा चेत्येव ह्याह

तस्मात्सृष्टमि-याचक्षतएतमेवसन्तम्

तस्मात्सौम्य त्रयत्नेन...भोगेच्छां

दूरतस्त्वक्त्रात्रयमेव समाश्रय

तस्मात् स्त्रियमय उपासीत

तस्मात् स्थूलविराट्स्वरूपो जायते

तस्मात्स्वयमेव समाराधनमकरोत्

तस्मादकारेण परमं ब्रह्मान्विष्य,

मकारेण. मनआदिसाक्षिण-

मन्विच्छेत्

तस्मादक्षरमित्याचक्षतएतमेवसन्तम्

तस्मादक्षरान्महत्, महतोऽहङ्कारः,

तस्मादहङ्कारात्पञ्चतन्मात्राणि

तस्मादखण्ड एवास्मि यन्मदन्यन्न

किञ्चन । दृश्यते श्रूयते तद्यद्ब्रह्मणो-

ऽन्यन्न तद्ब्रभवेत्

तस्मादखण्डं मम रूपमेतत्

तस्मादग्रावेव देवेषु लोकमिच्छते,

ब्राह्मणे मनुष्येष्वेताभ्यां

हि रूपाभ्यां ब्रह्माभवत्

तस्मादग्निर्गृह्यथैतद्व्यः स्तोतव्यो-

ऽभिध्यातव्यः

तस्मादग्निर्गोत्रं परमं वदन्ति

तस्मादग्निः समिद्धो यश्च सूर्यः (मा.)

तस्मादग्निः समिद्धो यस्य सूर्यः सोमा-

त्पर्जन्य ओषधयः पृथिव्याम्

तस्मादग्नीन् परमं वदन्ति

तस्मादज्ञानसम्भूतं

तस्मादग्निमादिसिद्धिर्भवति

तस्मादतिमृष्टिः, अतिमृष्ट्याः

हास्यैतस्यां भवति

तस्मादद्वैत एवास्मि न प्रपञ्चो न

संसृतिः

३१

छान्दो. ४।३

नृ.पू.उ. २।३

८।७+८।२७

तैत्ति. २।२।२

मैत्रा. ६।१५

१ऐत. २।२।६

मुक्तिको. २।१५

बृह. ६।४।२

त्रि.म.ना. २।६

सामर. ३

नृसिंहो. ७।५

१ऐत. २।२।१०

गोपालो. २।१३

वराहो. ३।१

वराहो. ३।४

बृह. १।४।१५

मैत्रा. ६।३४

महाना. १७।९

मुण्डको. २।१।५

मुण्ड. २।१।५

महाना. १७।८

भ.गी. ४।४२

अद्वयता. ७

बृह. १।४।६

अ.पू. ५।७६

तस्मादद्वैतमेवास्ति न प्रपञ्चो न
संसृतिः

तस्मादनिष्टमेवेष्टमिव भाति

तस्मादन्तर्दृष्ट्या तारक एवानुसन्धेयः

तस्मादन्तःकरणमतिविमलं भवति

तस्मादन्नं ददत्सर्वोप्येतानि ददाति

तस्मादन्यन्न परं किञ्चनास्ति

[अ.शिरः ३।१४+

तस्मादन्यगता वर्णा आश्रमा अपि

नारद । आत्मन्यारोपिताः सर्वे

भ्रान्त्या तेनात्मवादिना

तस्मादन्योन्यमाश्रित्य ह्योतं प्रोत-

मनुक्रमात्

तस्मादन्वक्षरं प्रयुञ्जानः स्वरवन्ति

व्यञ्जनानि यथाक्षरं दर्शयेत्

तस्मादपक्वकषाय इममेवोद्धाराग्र-

विद्योतं तुरीयतुरीयमात्मानं

नृसिंहानुष्टुभैव जानीयात्

तस्मादपरिहार्येऽर्थे

तस्मादपि दीक्षितमाहुः सत्यं वदेति ।

सत्ये ह्येव दीक्षा भवति

तस्मादपि पृष्ठत उपस्पृष्टो मनसा

विजानाति

तस्मादपि प्रतिकल्पं जातमाहुः,

हृदयादिव सृष्टो हृदयादिव

निर्मित इति

तस्मादप्येहाददानमश्रद्धान-

मयजमानमाहुः

तस्मादप्येतर्ह्यामन्त्रितोऽहमयमित्ये-

वाग्र उक्त्वाऽथाऽन्यन्नाम प्रब्रूते

तस्मादप्येतर्ह्यैकाकी कामयते जाया

मे स्यादथ प्रजायेय

तस्मादप्राणन्नपानन्नुद्गायति

तस्मादप्राणन्नपानन्नृच-

मभिव्याहरति

तस्मादन्नय इत्याचक्षतएतमेव सन्तं

तस्मादप्राणन्नपानन्साम गायति

तस्मादप्राणन्नपानन्वाचमभि-

व्याहरति

जा.द. १०।३

त्रि.म.ना. ५।३

अद्वयता. ५

त्रि.म ना. ५।४

म.ना. १७।१२

बृहको. २५

ना.प. ६।२०

त्रि.ब्रा. २।४

संहितो. २।४

नृसिंहो. ६।१

भ.गी २।२७

बृह. ३।१।२३

बृह. १।५।३

बृह. ३।१।२२

छान्दो. ८।८।५

बृ.उ. १।४।१

बृह. १।४।१७

छान्दो. १।३।४

छान्दो. १।३।४

१ ऐत. २।१।६

छान्दो. १।३।४

छान्दो. १।३।३

तस्मादृच्यधूढ* साम गीयत इयमेव	
साऽग्निश्चरन्तसाम	छान्दो. १।६।१
तस्मादभ्यासयोगेन मनः प्राणान्	
निरोधयेत्	त्रि.ब्रा. २।२।१
तस्मादयमाशः स्त्रिया पूर्यत एव	
ता* समभवत्ततो मनुष्या	
अजायन्त	बृह. १।४।३
तस्मादयं विल्ववनस्पतिर्महान् समस्त-	
देवर्षिसुतीर्थरूपः	१ विल्वो. ६
तस्मादर्धर्च इत्याचक्षत एतमेव सन्तम्	१ ऐत. ३।२।८
तस्मादलिङ्गो धर्मज्ञो ब्रह्मलिङ्गमनु-	
व्रतम् । ... अज्ञातचरितं चरेत्	ना.प. ४।३।५
तस्मादविमुक्तमेव निषेवेत [रामो. १।१ तारसा. १।१	
तस्मादव्यक्तमेकाक्षरम्	गोपालो. २।१३
तस्मादश्वा अजायन्त [पु.सु. ८+	चिर्यु. १२।५
[क्र.अ. ८।४।१८=मं. १०।९०।१०+	वा.सं. ३१।८
तस्मादसक्तः सततं	भ.गी. ३।१९
तस्मादसतः सज्जायेत	छान्दो. ६।२।१
तस्मादसतः सज्जायत इति (मा.पा.)	छान्दो. ६।२।१
तस्मादहङ्कारनामाऽनिरुद्धः	सङ्कर्षणो. १
तस्मादहङ्कारात्पञ्च तन्मात्राणि	गोपालो. २।१३
तस्मादहमिति सर्वाभिधानं तस्यादि-	
रयमकारः	नृसिंहो. ७।२
तस्मादहं च तस्मिन्नेवावस्थीयते	प.हं. २
तस्मादहं पशुपाशविमोचकः	भस्मजा. २।७
तस्मादहं रुद्रो यः सर्वेषां परमागतिः	भस्मजा. २।५
तस्मादाकाशजं बीजं विन्यात्	त्रि.ता. ५।२२
तस्मादाकाशं बीजं विद्यात्,	
तदेव ज्यायः	नृ.पू. ३।५
तस्मादाकाशं बीजं शिवो विद्यात्	ग.पू. २।९
तस्मादात्मज्ञं ह्यर्चयेद्भूतिकामः	मुण्ड. ३।१।१०
तस्मादात्मन आकाशः, आकाशाद्वायुः	त्रि.ता. १।१४
तस्मादात्मन आकाशः सम्भूतः	पैङ्गलो. १।३
तस्मादात्मन्यहङ्कारमुत्सृज्य...	
मोक्षोपायं विचिन्तयेत्	शिवो. ७।११६
तस्मादात्मानमेवैनं जानीयात्	नृसिंहो. ५।४
तस्मादादिगणेशो भवानुच्यते	ग.शो. ४।५
तस्मादादित्यात्मा ब्रह्म	मैत्रा. ६।१६
तस्मादानन्दमयोऽयं लोकः	सामर. ५

तस्मादापेरोङ्कारः सर्वमाप्नोतीत्यर्थः	२ प्रणवो. १४
तस्मादार्त्विज्यं करिष्यन् वाचि स्वर-	
मिच्छेत तथा वाचा स्वरसम्प-	
न्नयाऽऽर्त्विज्यं कुर्यात्	बृह. १।३।२५
तस्मादाहुर्बलं सत्यादोजीयः	बृह. ५।१४।४
तस्मादाहुर्विद्योतयते स्तनयति..(मा.पा.)	छां.उ. ७।११।१
तस्मादाहुर्विद्योतते स्तनयति वर्षि-	
ष्यति वा	छां. ७।११।१
तस्मादाहुः सोऽप्यत्यसोष्टेति पुनरुत्पादन-	
मेवास्य तन्मरणमेवास्यावभृथः	छांदो. ३।१७।५
तस्मादिति च मंत्रेण जगत्सृष्टिः	
समीरिता । वेदाहमिति	
मन्त्राभ्यां वैभवं कथितं हरेः	मुद्गलो. १।८
तस्मादित्यैव न्युङ्खयन्ति	शौनको. ३।४
तस्मादिदन्द्रो नामेदन्द्रो ह वै नाम	
तमिदन्द्रं सन्तमिन्द्र इत्याचक्षते	२ ऐत. ३।१४
तस्मादिदमर्धवृगलमिव स्व इति ह	
स्माह याज्ञवल्क्यः	बृह. १।४।३
तस्मादिदमानुष्ठुभं साम यत्र	
कचिन्नाचष्टे	ग.पू. २।१
तस्मादिदमेव मुख्यद्वारं कलौ नान्येषां	
भवति तस्मादिदं साङ्गं साम	
जानीयात् । यो जानीते सो-	
ऽमृतत्वं च गच्छति	नृ. पू. १।५
तस्मादिदं जगत्सर्वं वैष्णवं..तथैव	
धर्मविज्ञानं वैदिकं वैष्णवं..	भवसं. ५।१६
तस्मादिदं साङ्गं साम जानीयात्,	
यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति	नृ.पू. १।३
तस्मादिदं साम मध्यमं जपति	नृ.पू. १।७
तस्मादिदं साम यत्र कुत्रचिन्नाचष्टे ।	
यदि दातुमपेक्षते ...पुत्राय..	
दास्यत्यन्यस्मै शिष्याय वा	नृ.पू. १।४
तस्मादिदं साम येन केनचिदाचार्य-	
मुखेन यो जानीते स तेनैव शरी-	
रेण संसारान्मुच्यते	नृ.पू. १।५
तस्मादिदं साम सच्चिदानन्दमयं परं	
ब्रह्म, तमेवं विद्वानमृत इह भवति	नृ.पू. १।६
तस्मादिदं सामाङ्गं प्रजापतिः	नृ.पू. १।७

तस्मादिन्द्रो देवानां (मध्ये)

अधिकोऽभवत्

अव्यक्तो. ६

तस्मादिमाः प्रजाः प्रजायन्त

प्रश्नो. १११४

तस्मादीशानो महादेवो महादेवः

महो. ११३

तस्मादीश्वर'कामोऽभिधीयते । तत्परि-

भाषया कामः ककार व्याप्नोति

त्रि.ता. ११५

तस्मादुच्यते उप्रमिति

नृ.पू. २१४

तस्मादुच्यते ज्वलन्तमिति

नृ.पू. २१७

तस्मादुच्यते वृत्तत्रये इति

शांडि. ३१२१

तस्मादुच्यते नमामीति

नृ.पू. २११३

तस्मादुच्यते नृसिंहमिति

नृ.पू. २१४२१९

तस्मादुच्यते भगवान्महेश्वरः

अ.शिर. ३१५

तस्मादुच्यते भद्रमिति

नृ.पू. २१०१

तस्मादुच्यते भीषणमिति

नृ.पू. २११०

तस्मादुच्यते महाविष्णुमिति

नृ.पू. २१६

तस्मादुच्यते सृष्ट्यसृष्ट्यमिति

नृ.पू. २११२

तस्मादुच्यते वीरमिति

नृ.पू. २१५

तस्मादुच्यते सर्वनोमुखमिति

नृ.पू. २१८

तस्मादुज्जम्भते कामः कामात्कामः

परः शिवः । कार्णोऽयः(कार्णोऽयः)

कामदेवोऽयं वरेण्यं भर्ग उच्यते

त्रि.ता. १११२

तस्मादुत्तिष्ठ कौन्तेय

भ.गी. २११७

तस्मादुत्तिष्ठन्तं ह वा तानि रक्षां-

स्यादित्यं योधयन्ति याव...

सहैव. २

तस्मादुनेषुचवरः वृणीतयंकामकाम-

येतत् ५ स एष एवंविदुद्गातात्मने

वा..यं कामं कामयते तमागायति

बृह. ११३१२८

तस्मादुपसहर्त्रे महाग्रासाय वै

नमोनमः

अ.शिरः. ३१३

तस्मादुपासितात् (गुरोः) सम्यक्

सहर्त्रं प्राप्यते गुरोः ।. सतत-

मात्माभ्यासरतो भवेत्

अमन. २१४७

तस्मादु ब्रह्मणस्पतिः

बृ.उ. ११३१२१

तस्मादु द्वैविदुद्गाता ब्रूयात्

छां.उ. ११७१८

तस्मादु सर्वेषु लोकेषु क्षत्रस्यैव

प्रशासनमभूत्

छान्दो. ५१३७

तस्मादु द्वैविद्यद्यपि चाण्डालायो-

च्छिष्टं प्रयच्छेदात्मनि हैवास्य

तद्वैश्वानरे हुतः स्यात्

छान्दो. ५१२४१४

तस्मादृगित्याचक्षत एतमेव सन्तम्

१ऐत. २१२७

तस्मादृग्यजुस्तामान्यपक्रान्त-

नेजास्यासन्

२प्रणवो. १९

तस्मादृचः साप यजूषि दीक्षा

यज्ञाश्च सर्वे क्रनवो दक्षिणाश्च

मुण्ड. २११६

तस्मादेकमेव अत्र चरेन् प्राण्याच्च-

वापान्याच्च

बृह. ११५१२३

तस्मादेकाकी न स्मते स द्वितीय-

मेच्छन् स हैतावानास

बृह. ११४१३

तस्मादेत ऋषयः प्रजाकामा दक्षिण

प्रतिपद्यंते

प्रश्नो. ११९

तस्मादेत एनेनाख्यायन्ने प्राणा इति

नेन ह वा तत्कुलमाचक्षते यस्मि-

न्कुले भवति

बृह. ११५१२१

तस्मादेतन्वावत्रं तस्य न्यसनम्

नृ.षट्च. ७

तस्मादेतत्पुरुषमूक्तार्थमतिरहस्यं

राजगुह्यं देवगुह्यं गुह्यादपि

गुह्यतरं नादीक्षितायोपदिशेत्

मुद्रलो. ५११

तस्मादेतदुभयमलौकिकमन्तरतो-

ऽलोमका हि योनिरन्तरतः

बृह. ११४१६

तस्मादेतत् त्रयं त्यजेत्

भ.गी. १६१२१

तस्मादेतद्ब्रह्म नाम रूपमन्नं च जायते

मुण्ड. १११९

तस्मादेतमेवोक्त्यमुपासीत

कौ.त. ३१३

तस्मादेतानि ब्रह्मैव भवतीति...

यो.शि. ४१५

तस्मादेतानिषण्णां नारसिंहचक्राण्ये-

तेष्वङ्गेषु न्यस्यानि भवन्ति

नृ.षट्च. ७

तस्मादेतां तुरीयां श्रीकामराजीया-

मेकादशधा भिन्नामेकाक्षरं ब्रह्मेति

यो जानीते स तुरीयं पदं प्राप्नोति

त्रि.ता. ५१२३

तस्मादेतां रात्रि प्राणभृतः प्राणं न

विच्छिन्द्यात्

बृह. ११५११४

तस्मादेते ऋषयः शुक्ल इष्टिं कुर्वन्ति,

इतर इतरस्मिन्

प्रश्नो. १११२

तस्मादेनमनुशासति

बृह. ११५११७

तस्मादेन नित्यमावर्तयेत्

गो.पू. ३१११

तस्मादेनं विजित्यैनं

भ.गी. २१२५

तस्मादेनं सर्वस्मात् पुत्रो मुञ्चति,

तस्मात्पुत्रो नाम

बृ. उ. ११५११७

तस्मादेन स्वपितीत्याचक्षते, स्व५

ह्यपीतो भवति

छान्दो. ६।८।१

तस्मादेनां (स्त्रिय) न हिनस्ति

२ऐत. ४।२

तस्मादेव (व्याकाशान्) जातानि

जीवन्ति (भूतानि)

त्रि.तां. ५।२२

तस्मादेव दृढतरदेहात्मभ्रमो भवति

त्रि.म.ना. ६।३

तस्मादेव परोरजसेति सोऽहमित्यव-

धार्यात्मानं गोपालोऽहमिति

भावयेत्

गोपालो. २।३

तस्मादेवमेवेममात्मानं परं ब्रह्मानु-

सन्दध्यात्

नृसिंहो. २।८

तस्मादेवमेवोपासीत

आषे. २।३

तस्मादेव सच्छब्दवाच्य ब्रह्माविद्या-

शबलं भवति

त्रि.म.ना. २।५

तस्मादेवविच्छान्तो दान्तस्तितिक्षुः

समाहितो भूत्वाऽऽत्मन्यवात्मान

पश्यति सर्वमात्मानं पश्यति

बृ.उ. ४।४।२३

तस्मादेवविच्छोत्रियस्य दारेण

नोपहाममिच्छेत्

बृह. ६।४।१२

तस्मादेवविदमेव ब्रह्माणं कुर्वन्त,

नानेवविदम्

छां. ४।१७।१०

तस्मादेव विदित्वेनमद्वेते योजयेत्

स्मृतिम् । अद्वेत समनुप्राप्य जड-

वल्लोकमाचरेत्

वेतथ्य. ३७

तस्मादेव विद्वाननशिष्यन्नाचामे-

दशित्वा .. (मा.पा.)

बृ.उ. ६।१।१४

तस्मादेवं विद्वान्न परस्मा अग्निं

चिनुयात्

३ऐत. २।४।२

तस्मादेष एव यज्ञस्तस्य मनश्च

वाक्च वर्तनी

छान्दो. ४।१६।१

तस्मादेष प्रविचिक्ताहारतर इवैव

भवत्यस्माच्छारीरादात्मनः

बृह. ४।२।३

तस्मादेष हि सत्यस्वरूपो नह्यन्यदस्त्य-

प्रमेयमनात्मप्रकाशम्

नृसिंहो. ५।३

तस्मादेषां तन्न प्रियं यदेतन्म-

नुष्या विभुः

बृह. १।४।१०

तस्मादोङ्कार ऋग्भवति, यजुषियजुः

२प्रणवो. ९

तस्मादोङ्कारसम्भूतो गोपालो

विश्वसंस्थितः

गोपालो. २।१९

तस्मादोमित्यनुजानन्ति, ओमिति

प्रतिपद्यन्ते, ओमित्यस्याददते

शौनको. १।५

तस्मादोमित्यनेनैतदुपासीताजस्र-

मित्येकोऽस्य रस बोधयीत

मैत्रा. ६।४

तस्मादोमित्यनेनैतदुपासीतापरिमितं

तेजस्तत् त्रधाभिहितमग्ना-

वादित्ये प्राणे

मैत्रा. ६।३७

तस्मादोमित्यनेनैतदुपासीता-

परिमित तेजः

मैत्रा. ७।११

तस्मादोमित्युदाहृत्य

भ.गी. १७।२४

तस्मादोमित्येकाक्षरमुद्रीथमुपासीत

शौनको. ४।८

तस्माद्रत्समद इत्याचक्षत एतमेव

सन्तम्

१ ऐत. २।१।३

तस्माहमः परम वदन्ति

महाना. १७।३

तस्मादश प्रजापतयो मरीच्यादयः..

अजायन्त

सङ्कर्षणो. १

तस्माद्दान परमं वदन्ति

महाना. १७।५

तस्मादास्यपरां भक्तिमालम्ब्य...

नित्यं नैमित्तिक...कुर्यात्

भवसं. २।५९

तस्मादेवेभ्यो जुह्वति च प्र च जुह्व-

त्यथो आहुदंशपणेमासाविति

बृह. १।५।२

तस्माद्धर्म परम वदन्ति

महाना. १७।६

तस्माद्वाप्येतर्हि सुप्तो भूभूरित्येव

प्रश्वसिति

१ऐत. १।८।३

तस्माद्धृदयपुण्डरीककर्णिकायां पर-

मात्माविर्भावो भवति

त्रि.म.ना. ५।४

तस्माद्धृदयमहरहर्वा एवंवित्स्वर्गं

लोकमेति

छान्दो. ८।३।३

तस्माद्धृदयस्थितानादिदुर्वासना-

ग्रन्थिविनाशो भवति

त्रि.म.ना. ५।४

तस्माद्ब्रह्मणि ते स्थिताः

भ.गी. ५।१९

तस्माद्ब्रह्मणोमहिमानमाप्नोति

महाना. १८।१

तस्माद्ब्रह्मणोमहिमानम्

महाना. १७।१५

तस्माद्ब्रह्म तदेतत्पाशुपतं पशुपाश-

विमोक्षणाय

अ.शिरः. ३।१२

तस्माद्ब्रह्मवादिन उङ्कारमार्दि

कुर्वन्ति

२प्रणवो. २०

तस्माद्ब्रह्माणं ब्रह्मिष्ठं कुर्वीत

३ऐत. २।३।१

तस्माद्ब्रह्मणवचनमादत्तव्यम्

२प्रणवो. १४

तस्माद्वाहणः क्षत्रियमधस्तादपास्ते बृह. १।४।११
 तस्माद्वाहणः पाण्डित्यं निर्विद्य बृह. ३।५।१
 बाल्येन तिष्ठामेत् सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाहणः पुरुषस्य परं गृहं दाह- सृष्ट्यो. ३।३
 मिति भावयेत् सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाहणेभ्यो वेदविद्वद्भ्यो दिवे सृष्ट्यो. ३।३
 दिव नमस्कुर्यात् सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाहणो नात्र विद्वद्भ्यो नमः सृष्ट्यो. ३।३
 यमर्थः स्यादिति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाहणो मृत्यो भवति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाहतीमेवाभिसम्पादयेत् सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाहज इत्याचक्षते एवमेव सृष्ट्यो. ३।३
 सन्तम सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाहो देवस्य धीमहीत्येव सृष्ट्यो. ३।३
 मीकागक्षरं गृह्यते सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाभावोपनिषद्व्ययस्य तस्मा- सृष्ट्यो. ३।३
 ध्यानेन मुक्तो भवति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्विष्णुर्हि रण्यं रसेन न दृष्टं च सृष्ट्यो. ३।३
 न स्पृष्टं च न ग्राह्यं च सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाहोः स्वर्गित्युपासीत सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्वाहोः पुरुषो भोज्या प्रकृति- सृष्ट्यो. ३।३
 स्तत्स्थो भुङ्क्ते सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्य इममितिहासमधीते आदित्य- सृष्ट्यो. ३।३
 लोके स कामचारो भवति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्य इममितिहासमुपनीतो माण- सृष्ट्यो. ३।३
 वको गृहीयात् । गृहीत्वाऽथ सृष्ट्यो. ३।३
 ब्राह्मणाञ्छ्रावयेत् । सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्य इममितिहासं पठन् पित्र्यभ्य सृष्ट्यो. ३।३
 उदकाञ्जलिं दद्यात् अपूपकूला सृष्ट्यो. ३।३
 नयः.. सपतिष्ठेत् सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्य इह मनुष्याणां महत्तां प्राप्नु- सृष्ट्यो. ३।३
 वन्ति ध्यानपादाः शा इवैव सृष्ट्यो. ३।३
 ते भवन्ति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्य एतां महालक्ष्मीं याजुषीं सृष्ट्यो. ३।३
 वेदं, महतीं श्रियमश्नुते सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्य एतैर्मन्त्रैर्नित्यं देवं स्तौति सृष्ट्यो. ३।३
 स देवं पश्यति [नृ.पू. ४।३६ सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्य एतैर्मन्त्रैर्यजति स ब्रह्म सृष्ट्यो. ३।३
 पश्यति सृष्ट्यो. ३।३

तस्माद्यजमानश्चित्त्वैतानग्नीनात्यान- सृष्ट्यो. ३।३
 मभिध्यायेत् सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञ परम वदन्ति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञात् कस्माच्चान्नात्प्राण सृष्ट्यो. ३।३
 उत्क्रामति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञात्सर्वहृतं क्रचं सामानि सृष्ट्यो. ३।३
 जज्ञिरं [वा.स. ३।१।७ सृष्ट्यो. ३।३
 [क्र.अ. ८।४।१८ सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञात् सर्वहृतः सम्मृतं पृष- सृष्ट्यो. ३।३
 दाज्यम् [पु.सू. सृष्ट्यो. ३।३
 [क्र. ८।४।१८=मं. १०।९०।८।४ सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञं स्वरवन्तं दिदृक्षन्त एव सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यतिः स्वहृदयाचनेनमेव कुर्यात् सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यत्पुरुषो मनसाऽभिगच्छति सृष्ट्यो. ३।३
 तद्वाचा वदति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञं क्व च न गच्छति तदेव सृष्ट्यो. ३।३
 मन्येत तदविमुक्तमेव सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञं क्व च न गच्छेत्तदेव मन्येत सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञं क्व वर्षति तदेव भूयिष्ठ- सृष्ट्यो. ३।३
 मन्नं भवत्यद्भ्य एव तद्वय- सृष्ट्यो. ३।३
 न्नाद्यं जायते सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञं क्व शोचति स्वेदते वा सृष्ट्यो. ३।३
 पुरुषस्तेजस एव तद्वथापो सृष्ट्यो. ३।३
 जायन्ते सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यज्ञं न गच्छति तदेव मन्येते- सृष्ट्यो. ३।३
 तीदं वै कुरुक्षेत्रं देवानां सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यथोक्तं सायंप्रातः सन्ध्या- सृष्ट्यो. ३।३
 मुपासीत सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यदनेनान्नमन्ति तेनैता- सृष्ट्यो. ३।३
 स्तृप्यन्ति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यदा सुवृष्टिर्न भवति व्याधी- सृष्ट्यो. ३।३
 यन्ते प्राणा अन्नं कनीयो भविष्य- सृष्ट्यो. ३।३
 तीत्यथ यदा सुवृष्टिर्भवत्यान- सृष्ट्यो. ३।३
 न्दिनः प्राणा भवन्ति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माद्यदिदानीं द्वौ विवदमाना- सृष्ट्यो. ३।३
 वेयातामहमदर्शमहमश्रौष- सृष्ट्यो. ३।३
 मिति य एवं ब्रूयादहमदर्शमिति सृष्ट्यो. ३।३
 तस्माएव श्रद्धायाम तद्वैतस्त्यं सृष्ट्यो. ३।३

तस्माद्यद्यपि दशरात्रीर्नाश्रीयाद्यन् ह
जीवेदथवाऽद्वष्टा.. भवत्यथान्न-
स्याये द्रष्टा भवति छान्दो. ७।९।१
तस्माद्यद्यपि बहव आसीन्-
स्मरन्तो नेव ते कंचन शृणुयुः छान्दो. ७।१३।१
तस्माद्यद्यपि बहुविदचिन्तो भवति
नायमस्तीत्येनमाहुः छान्दो. ७।५।२
तस्माद्यद्यपि राजा परमतां गच्छति
ब्रह्मैवान्तत उपनिश्रयति बृह. १।४।११
तस्माद्यद्यपि सर्वज्यानिं जीयत
आत्मना च जीवति बृह. १।५।१५
तस्माद्यमहरहर्वा एवंविस्वर्ग
लोकमेति छान्दो. ८।३।५
तस्माद्यया कया च विधया बह्वन्नं
प्राप्नुयात् । अराध्यस्मा अन्न-
मित्याचक्षते तैत्ति. ३।१०।१
तस्माद्यस्य महाबाहो
तस्माद्यस्यै कस्यै च देवतायै हवि-
र्गृह्यते भागिन्यादेवास्यामशना-
पिपासे भवतः २ऐत. २।५
तस्माद्युक्तं सदा योगात् योगो. १६
तस्माद्युद्धयस्व भारत भ.गी. २।१८
तस्माद्ये के च सावित्रं विदुः सूर्यता. ३।१
तस्माद्योगं तमेवादौ साधको नित्य-
मभ्यसेत् यो.शि. १।६६
तस्माद्योगात्परतरो नास्ति मार्गस्तु
मोक्षदः यो.शि. १।५३
तस्माद्योगाय युज्यस्व भ.गी. २।५०
तस्माद्योगी भवार्जुन भ.गी. ६।४६
तस्माद्योमृत्योः पाप्मभ्यः संसाराच्च
विभीयात्स एत मन्त्रराजं
नारसिंहमानुष्टुभं गृह्णीयात् नृ.पू. २।१
तस्मादुद्रानेव माध्यन्दिनं सवनं
त्रैष्टुभंचेति शौनको. ३।४
तस्माद्वरेण्यमेकाराक्षरं गृह्यते त्रि.ता. १।६
तस्माद्वर्णाश्रमादीनां नित्यनैमि-
त्तिकाः क्रियाः । श्रुतिस्मृत्युक्त-
मार्गेण कर्तव्या एष निश्चयः भवसं. २।६६
तस्माद्वसिष्ठ इत्याचक्षत एतमेव सन्तं १ऐत. २।२।२

तस्माद्वा इन्द्रोऽतितरामिवान्यान्देवान्
स ह्येनन्नेदिष्ट पस्पर्श केनो. ४।३
तस्माद्वा एतदशिष्यन्तः पुरस्ताच्चोप-
रिष्टाच्चाद्विः परिदधति लम्भको
ह वामो भवत्यनग्नो ह भवति छान्दो. ५।२।२
तस्माद्वा एतमिमममुं चाद्रीथमुपासीत छान्दो. १।३।२
तस्माद्वा एतस्मात्प्राणमयात् । अन्यो-
ऽन्तर आत्मा मनोमयः तैत्ति. २।३
तस्माद्वा एतस्मादन्नरसमयात् ,
अन्योऽन्तर आत्मा प्राणमयः तैत्ति. २।२
तस्माद्वा एतस्मादात्मन आकाशः
सम्भूतः [ना.उ.ता. १।५+ तैत्ति. २।१।१
तस्माद्वा एतस्मादात्मनि संव
प्राणाः...भूतान्युच्चरन्ति मैत्रा. ६।३२
तस्माद्वा एतस्माद्विज्ञानमयात् ,
अन्योन्तर आत्मानन्दमयः तैत्ति. २।५
तस्माद्वा एतस्मान्मनोमयात् , अन्यो-
ऽन्तर आत्मा विज्ञानमयः तैत्ति. २।४
तस्माद्वा एत सेतुं तीर्त्वाऽपि नक्त-
महरेवाभिनिष्यद्यते छान्दो. ८।४।२
तस्माद्वा एतं सेतुं तीर्त्वाऽवः सन्न-
नन्धो भवति छान्दो. ८।४।२
तस्माद्वा एते देवा अतितरामिवान्यान्
देवान् यदग्निर्वायुः... ते ह्येन-
त्प्रथमो विदाश्चकार ब्रह्मेति केनो. ४।२
तस्माद्वा एष उभयात्मा, एवविदात्म-
न्नेवाभिध्यायत्यात्मन्नेव यजतीति मैत्रा. ६।९
तस्माद्वा मेदेव इत्याचक्षत एतमेव
सन्तम् १ऐत. २।१५
तस्माद्वायुरेव व्यष्टिर्वायुः समष्टिः.. बृह. ३।३।२
तस्माद्वासनया युक्तं मनो बद्धं
विदुर्बुधाः । सम्यग्वासनया
त्यक्तं मुक्तमित्यभिधीयते मुक्तिको. २।१६
तस्माद्विद्यया तपसा चिन्तया
चोपलभ्यते ब्रह्म मैत्रा. ४।४
तस्माद्विद्वानेतेनैवायनेनैकतरमन्वेति
(मा.पा.) प्रश्नो. ५।२
तस्माद्विद्वानेतेनैवायनेनैकतर-
मन्वेति प्रश्नो. ५।२

तस्मात् (सत्सङ्गात्) विधिनिषेध-
 विवेको भवति त्रि.म.ना. ५।४
 तस्माद्विगलजायत [ततो विशाडिति वा.सं. ३१।५
 [क्र.व्य.८।४।१७=मं.१०।९०।५ +चिर्यु. १२।२
 तस्माद्विराडित्यनया पादनारायणा-
 द्द्वरेः । प्रकृतेः पुरुषस्यापि समुत्पत्तिः प्रदर्शिता मुद्रलो. १।५
 तस्माद्विराडभूतं भव्यं भविष्य-
 द्भवत्यनश्चरम् ना.प. ९।१३
 तस्माद्विशृङ्गमेवैतदिहानुद्रवन्ति शौनको. २।३
 तस्माद्विश्वामित्र इत्याचक्षत एतमेव सन्तम् १ऐत. २।१।४
 तस्माद्विष्णुरादित्यानामधिकोऽभवत् अव्यक्तो. ६
 तस्माद्विरेखं भवति तं देवकीपुत्रं यज्ञोप. ४
 समाश्रये
 तस्माद्वेदोदितं कर्म नित्यं कुर्या-
 दतन्द्रितः ।...प्राप्नोति परमां गतिम् भवसं. १।३७
 तस्माद्वेव सामाश्रुते, सान्तः सायुज्यं सलोकतां जयति बृह. १।१।२२
 तस्माद्वैकुण्ठं, न पुनरागमनं...गच्छति यज्ञोप. ४
 तस्माद्वै गौतम पुरुषं प्रेतमाहुर्व्यस्नं-
 सिषतास्याङ्गानीति बृह. ३।७।२
 तस्माद्वै सम्राडपि यत्र स्वः पाणिर्न विनिर्ज्ञायतेऽथ यत्र वागुच्चारय-
 ल्युपैव तत्र न्येतीत्येवमेवैतत्.. बृह. ४।३।५
 तस्माद्वै सम्राडपि यां कां च दिशं गच्छति नैवास्या अन्नं गच्छति बृह. ४।१।४
 तस्माद्वयतिषिक्तान्यङ्गानि भवन्ति नृ.पू. २।२
 तस्मान्न इह मुञ्चत विश्वेदेवाः सहवै. ३
 सजोषसः मुद्रलो. २।३
 तस्मान्न कोऽपि व्यायान्
 तस्मान्न जनमियान्नान्तमियान्नेत्पा-
 ष्मानं मृत्युमन्ववायानि बृह. १।३।१०
 तस्मान्न जायते चित्तं चित्तदृश्यं न जायते । तस्य पश्यन्ति ये जार्ति
 खे वै पश्यन्ति ते पदम् अ.शां. २८
 तस्मान्न प्रमाद्येत् (सत्यात्) १ऐत. १।१।१
 तस्मान्न भिन्नं नाभिन्नमाभिर्भिन्नो न वै प्रभुः कृष्णो. २९

तस्मान्न सङ्ख्यासिन एष लोकाः सं.सो. २।५९
 तस्मान्नानारूपाण्याप्रोनि (भूतात्मा) मैत्रा. ३।५
 तस्मान्नारायणाङ्गण्डजस्वेदजोद्वि-
 ज्जगद्युजमनसिजादयः ना.पू.ता. ५।४
 तस्मान्नार्हान्यनृतं वक्तुं स तूष्णी
 रथमारुह्य प्रवव्राज प्रश्नो. ६।१
 तस्मान्नार्हा दयं हन्तुं भ.गी. १।३७
 तस्मान्नित्यमकर्ताऽहनिदि
 भावनयेद्भ्या । परमानृतनाम्नी
 सा समतैवावशिष्यते महो. ४।१६
 तस्मान्निरध्ववलायो निस्सङ्कल्पो
 निरभिमानस्तिष्ठेत् मैत्रा. ६।३०
 तस्मान्निर्विषयं नित्यं मनः कार्यं
 मुमुक्षुणा ब्रा.वि. ३
 तस्मान्नूनंसकलविषयान्निष्कला-
 ध्यात्मयोगाद्वायोर्नाशस्तदनु
 मनसस्तद्विनाशाच्च मोक्षः अमन. २।४०
 तस्मान्नृसिंह आसीत् परमेश्वरो जग-
 द्दितं वा एतद्रूपं यदक्षरं भवति नृ.पू. २।९
 तस्मान्नेष्टियाजुकः स्यात् पशुभ्य
 एकं प्रायच्छत् बृह. १।९।२
 तस्मान्न्यासमेषां तपसामतिरिक्त-
 माहुः महाना. १।७।१२
 तस्मान्मकारेण परमं ब्रह्मान्विच्छेत् नृसिंहो. ७।३
 तस्मान्मन एव पूर्वरूपं, वागुत्तर-
 रूपं,.. समानमेतयोरत्र पितुश्च
 पुत्रस्य च ३ऐत. १।१।२
 तस्मान्मनः पृथङ्नास्ति जगन्माया
 च नास्ति हि जा.द. १०।७
 तस्मान्मनोयुक्तान्तर्दृष्टिस्तारक-
 प्रकाशा भवति अद्वयता. ६
 तस्मान्मन्त्रौपधाज्यामिषपुरोडाश-
 स्थालीपाकादिर्भिद्यष्ट्य-
 मन्तर्वेद्याम् मैत्रा. ६।३६
 तस्मान्ममत्वमेकोऽसीति ह कौषी-
 तकिः पुत्रमुवाच छां. १।५।२,४
 तस्मान्मद्रंप्रातःसवनमभवत् शौनको. २।१
 तस्मान्मलोद्गाससं यशस्विनीमभि-
 क्रम्योपमन्त्रयेत् बृह. ६।४।६

तस्मान्माध्यमा इत्याचक्षत एन-

मेव सन्तम्

१ ऐत. ३।१।२

तस्मान्मानसं परमं वदन्ति

म.ना. १७।११

तस्मान्मायया बहिर्वेष्टितं (ब्रह्माण्डं)

भवति

नृ.पू. ५।३

तस्मान्मायामेतां (परमात्मनः)

शक्तिं विद्यात्

नृ पू. ३।२

तस्मान्मायामेतां शक्तिं वेद स

मृत्तुं जयति

ग.पू. २।३

तस्मान्मायोपाधिक आदिनारायण-

स्तथा स्वस्वरूपं भजति

त्रि.म.ना. ३।७

तस्मान्मुमुक्षुभिर्नैव मतिर्जीवेश-

वादयोः । कार्या किन्तु ब्रह्मतत्त्वं

निश्चलेन विचार्यताम् [महो. ४।७।५+ वराहो. २।५६

तस्मान्मूढा न जानन्ति मिथ्या-

तर्केण वेष्टिताः

यो.शि. १।३४

तस्मान्मूर्तिरेव रयिः

प्रश्नो. १।५

तस्मान्मूलाविद्याण्डस्य सावरणस्य

विलयो भवति

त्रि.म.ना. ३।६

तस्माल्लक्ष्मीनारायणं सर्वबीजम्

ना.पू.ता. ४।१०

तस्माल्लिङ्गशरीरात्मकोऽयं जीवस्य

स्वभावः

सामर. १००

तस्माल्लोकात्पुनरैतस्मै लोकाय

कर्मण इति नु काम्यमानो.. न

तस्य प्राणा उत्क्रामन्ति

बृह. ४।४।६

तस्माल्लोके वेदे ब्रजलीला गीयते

सामर. ५

तस्मिन्काले (चित्तवृत्तिहीने)

चिदेहीति देहस्मरणवर्जितः

ते.विं. ४।५४, ५५

तस्मिन् (चित्ते) क्षीणे जगत्क्षीणं

तच्चिकित्स्यं प्रयत्नतः

महो. ३।२१

तस्मिन्लुप्तमुत नीलमाहुः पिङ्गलः

हरितं लोहितं च

बृह. ४।४।९

तस्मिन् गर्भे दधाम्यहम्

भ.गी. १।४।३

तस्मिन् दृष्टे क्रिया कर्म यातायातो

न विद्यते

यो.चू. ११३

तस्मिन्नग्नौ तिष्ठति अग्निस्तं न वेद,

स ह्यात्मा

गोपालो. १।७

तस्मिन्नग्नयः पिण्डो नाभिमण्डल-

संस्थितः । अस्य मध्येऽस्ति हृदयं..

त्रि.ब्रा. २।६

तस्मिन्नयं (हृदाकाशे) पुरुषो

मनोमयः

तैत्ति. १।६।१

तस्मिन्नित्ये तते शुद्धे, चिन्मात्रे नि-

रुपद्रवे । शान्ते... निर्विकारे... महो. ४।१२२

तस्मिन्निदं सर्वं त्रिशरीरमारोप्य

तन्मयं हितदेवेति सहरेदोमिति नृसिंहो. १।२

तस्मिन्निमानि सर्वाणि भूतान्यन्वा-

यत्तानीति विद्यात् छान्दो. २।९।२

तस्मिन्निरस्तनिर्देशसङ्कल्पस्थिति-

मेषिचेत् । सर्वात्मकं पदं ज्ञान्तं

तदा प्राप्नोत्यसंशयः महो. ४।६०

तस्मिन्निरोधिते नूनमुपशान्तं

मनो भवेत् शांडि. १।७।२५

तस्मिन्नुत्क्रामत्यथेतरे सर्वं

एवोत्क्रामन्ते प्रश्नो. २।४

तस्मिन्नेकदिने (ब्रह्मणः) आसत्य-

लोकान्तमुदयस्थितिलया जायन्ते त्रि.म.ना. ३।४

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवा अन्नं जुह्वति

[छां. उ. ५।७।२+ बृह. ६।२।१२

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवाः पुरुषं जुह्वति

बृह. ६।२।१४

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ रेतो जुह्वति

[छान्दो. ५।८।२+ बृह. ६।२।१३

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवा वर्षं (वृष्टिं)

जुह्वति [छान्दो. ५।६।२+ बृह. ६।२।११

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवाः अद्वां

जुह्वति [छान्दो. ५।४।२+ बृह. ६।२।९

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवाः सोमं

राजानं जुह्वति [छान्दो. ५।५।२+ बृह. ६।२।१०

तस्मिन्नेताः शरभृष्टीः प्रतिलोमाः

सर्पिषाक्ता जुहुयात् बृह. ६।४।१२

तस्मिन्नेवाखिलं विश्वं सङ्कोचित-

पटवद्वर्तते पैङ्गलो. १।२

तस्मिन् पुरुषाश्चतुर्दश जायन्ते,

एका कन्या दशेन्द्रियाणि.. महो. १।२

तस्मिन्मरुशुक्तिकास्थाणुस्फटिकादौ

जलरौप्यपुरुषरेखादिवत्.. गुण-

साम्यानिर्वाच्या मूलप्रकृतिरासीत् पैङ्गलो. १।२

तस्मिन्ना देहि स्वमानामृते लोके
 अक्षते अच्युते लोके अक्षते
 अमृतत्व च गच्छत्यौ नमः आ.प्र. १
 तस्मिन्यजुर्मयं प्रवयति कौ.त. २।६
 तस्मिन्यदन्तस्तदुपात्तित्वम् महाना. ८।१६
 तस्मिन्यशो निहितं विश्वरूपम् बृह. २।२।३
 तस्मिन्यावःसम्पातमुचित्वाऽयैतमेवा-
 ध्वानं पुनर्निवर्तन्ते छांदो. ५।१०।५
 तस्मिन्यदन्तस्तदन्वेष्टव्यं, तद्वाव
 विजिज्ञातित्वम् छान्दो. ८।१।१
 तस्मिन्योऽन्नं चान्नादं च वेद १ ऐत. ३।१।२३
 तस्मिन् रसिकान्दस्वरूपपाश्चाद्दे
 एव मूर्तीं प्रकटिते सामर. २
 तस्मिन्लोकाः श्रिताः सर्वे तदु
 नात्येतिकश्चन । एतद्वैतत् [कठो. ५।८+ ६।१
 तस्मिन्वसति शाश्वतीः समाः बृह. ५।१०।१
 तस्मिन्वायौ तिष्ठति वायुस्तं न वेद
 स ह्यात्मा गोपालो. १।६
 तस्मिन् विश्वमिदं श्रितम् छांदो. ३।१५।१
 तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठित, यच्च प्राणिति
 यच्च न बृह. १।५।१
 तस्मिन्सन्ध्ये स्थाने तिष्ठन्नेते उभे
 स्थाने पश्यति इदं च परलोकां च बृह. ४।३।९
 तस्मिन् सहस्रशाखे, निभगाहं
 त्वयि मृजे स्वाहा तैत्ति. १।४।३
 तस्मिन्सुपर्णे मधुकृत् कुलायी भज-
 न्नान्ते मधु देवताभ्यः [त्रिसु. ३+ महाना. १२।३
 तस्मिन्प्रतिष्ठाने सर्व एव प्रतिष्ठन्ते प्रश्नो. २।४
 तस्मिन्श्चरमसन्न्यासे समूलाः
 सर्ववेदनाः आयुर्वे. २६
 तस्मिन्निर्द्वेषे स्फारे. वस्तुदृष्टयः ।
 ...प्रतिविम्बन्ति अ.पू. ४।७।१
 तस्मिन्स्वायि किं वीर्यमिति
 (यक्षमवदत्) केनो. ३।५
 तस्मिन् हास्मिन्नाकाशे प्राण आयतः ३ ऐत. १।२।२
 तस्मै ककुब्जे वरदस्य पुष्ट्यै स्वाहा पारमा. ८।२
 तस्मै तृणं निदधावेतदादस्वेति
 (यक्षं) [केनो.+ ३।५, ९, १०
 तस्मै तृणं निदधावेतद्वेति (यक्षं)
 ३२ केनो. ३।६

तस्मै ते विश्वरूपाय सत्ये नमसि
 हिताय नमः मैत्रा. ७।७
 तस्मै नमो महादेवाय महारुद्राय.. पं.ब्र. १
 तस्मै ब्रह्म प्रब्रूयाच्छक्यमाकुर्वतेति संहितो. ३।७
 तस्मै महाग्रासाय महादेवाय शूलिने ।
 महेश्वराय मृडाय तस्मै रुद्राय
 नमो अस्तु शरभो. २४
 तस्मै मृदितकषायाय तमसस्पां
 दर्शयति भगवान् सनत्कुमारः छान्दो. ७।२६।२
 तस्मै मृदितकषायाय... दर्शयति
 देवर्षये... (मा.पा.) छान्दो. ७।२६।२
 तस्मै रुद्रा माध्यन्दिनं सवनं
 सम्प्रयच्छन्ति छांदो. २।२४।१०
 तस्मै रुद्राय नमो अस्तु शरभो. ८।१४, २४
 तस्मै वरिष्ठाय वरप्रवृद्ध्यै स्वाहा पारमा. ९।२
 तस्मै वसवः प्रातस्सवनं सम्प्रयच्छति छांदो. २।२४।६
 तस्मै वा एतस्मै प्राणाय ब्रह्मण एताः
 सर्वा देवता अयाचनायवलिं इरन्ति कौ. उ. २।२
 तस्मै (इन्द्राय) विद्यामानुष्टुभीं प्रादात् अव्यक्तो. ८
 तस्मै श्वा श्वेतः प्रादुर्बभूव । तमन्ये
 श्वान उपसमेत्योचुरन्नं नो भग-
 वानागायत्वशनायाम वा इति छांदो. १।१२।२
 तस्मै स तत्र विजिहीते बृह. ५।१०।१, १
 तस्मै स विद्वानुपसन्नाय सम्यक्-
 प्रशान्तचित्ताय... प्रोवाच
 तां तत्त्वतो ब्रह्मविद्याम् मुण्ड. १।२।१३
 तस्मै स होवाच एतद्वै सत्यकाम
 परं चापरं च ब्रह्म यदोङ्कार-
 स्तस्माद्विद्वान्... एकतरमन्वेति प्रश्नो. ५।२
 तस्मै स होवाच पितामहश्च श्रद्धा-
 भक्तिध्यानयोगाद्वैहि कैव. २
 तस्मै स होवाच ब्रह्मविद्यां वरिष्ठाम् ।
 प्राणो ह्येष आत्मा.. (इत्यादि) ब्रह्मो. १
 तस्मै सहोवाच यथा गार्ग्य मरी-
 चयोऽर्कस्यान्तं गच्छतः सर्वाः...
 तेजोमण्डले एकीभवन्ति प्रश्नो. ४।२
 तस्मै स होवाच इद्वान्तःशरीरे
 सोम्य स पुरुषो यस्मिन्नेताः
 षोडश कलाः प्रभवन्ति प्रश्नो. ६।२

तस्मै स होवाचातिप्रश्नान्पृच्छसि ब्रह्मिष्ठोऽसीति तस्मात्तेऽहं ब्रवीमि	प्रश्नो. ३।२	तस्य क मूलं स्यादन्यत्रान्नात्	छान्दो. ६।८।४
तस्मै सुयन्त्रे सुशेवधये स्वाहा	पारमा. ७।२	तस्य क मूलं स्यादन्यत्राद्भ्यः	छान्दो. ६।८।६
तस्मै सूक्ष्मसूक्ष्माय तेजसे स्वाहा	पारमा. १०।५	तस्य (घ्राणस्य) गन्धः परस्तात्	कौ.त. ३।५
तस्मै ह प्राप्तायार्हाञ्चकार । स ह प्रातः सभाग उदेयाय	छान्दो. ५।३।६	प्रतिविहिता भूतमात्रा	
तस्मै हाप्रोच्यैव प्रवासाञ्चक्रे	छान्दो. ४।१०।२	तस्य चक्षुरर्कोऽन्नमशीतयोऽन्नेन हीदं सर्वमभुते	१ऐत. १।२।६
तस्मै हैतदेवोवाचात्र ह न किञ्चन वीयायेति	छान्दो. ४।९।३	तस्य चक्षुरेव तेजो गच्छति, प्राणं प्राण एतद्वै ब्रह्म दीप्यते, यच्चक्षुषा पश्यति	कौ.त. २।१३
तस्मै होवाच पृथिवी कलाऽन्तरिक्षं कला द्यौः कला समुद्रः कलैष वै सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मणोऽनन्तवान्नाम	छान्दो. ४।६।३	तस्य (मनसः) चञ्चलता येषा त्वविद्यावासनात्मिका ।.. तां विचारेण विनाशय	महो. ४।१०२
तस्मै होवाच प्राणः कला चक्षुः कला ओत्रं कला मनः कला एष वै सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मणः..	छान्दो. ४।८।३	तस्य चन्द्रमसमेव तेजो गच्छति वायुं प्राण एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्चन्द्रमा दृश्यते	कौ.त. २।१२ भ.गी. ७।२१
तस्मै होवाच प्राची दिक्कला, प्रतीची दिक्कला..एष वै सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मणः..	छान्दो. ४।५।२	तस्य तस्याचला श्रद्धां तस्य तावत्प्रलयो भवति, प्रलये शून्यं त्रि.म.ना. ३।५ तस्य तावदेव चिरं यावन्न विमोक्ष्ये- ऽथ सम्पत्स्य इति	छां.उ. ६।१४।२
तस्मै होवाचाग्निः कला, सूर्यः कला, चन्द्रः कला, विद्युत्कलैष वै सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मणो ज्योतिष्मान्नाम	छान्दो. ४।७।३ भ.गी. ४।१३	तस्य तृतीयया स्वरमात्रया दिव- मादित्यं...सामवेदं स्वरिति.. चक्षुषी दर्शनमितीन्द्रियाण्यभवन् २प्रणवो. ३	
तस्य कर्तारमपि मां	वृह. ३।९।१३	तस्य त्रय आवसथान्नयः स्वप्रा अयमावसथोऽयमावसथोऽयं..	२ऐत. ३।१२
तस्य का देवतेति दिश इति होवाच	वृह. ३।९।१३	तस्य त्वष्टा विदधद्रूपमेति [वा.सं. ३।१।१७+	चित्त्यु. १३।१
तस्य का देवतेति प्रजापतिरिति होवाच	वृह. ३।९।१७	तस्य देवतात्मैक्यसिद्धिः	भावनो. १०
तस्य का देवतेति मृत्युरिति होवाच	वृह. ३।९।१४	तस्य देवाभ्यसन्वशे [वा.सं. ३।१।२१+	चित्त्यु. १३।२
तस्य का देवतेत्यमृतमिति होवाच	वृ.उ. ३।९।१०	तस्य द्यौरेव तिरश्चीनवः शोऽन्तरिक्ष- मपूपो मरीचयः पुत्राः	छान्दो. ३।१।१
तस्य का देवतेति स्त्रिय इति होवाच	वृह. ३।९।११	तस्य द्वितीयया स्वरमात्रयाऽन्तरिक्षं वायुं यजुर्वेदं भुव इति..	
तस्य का देवतेत्यसुरिति होवाच	वृह. ३।९।१५	नासिके घ्राणमितीन्द्रियाण्यभवन् २प्रणवो. ३	
तस्य का देवतेति सत्यमिति होवाच	वृह. ३।९।१२	तस्य द्वितीयेन वर्णेन तेजो ज्योती- ष्यन्वभवत्	२प्रणवो. ३
तस्य कार्यं न विद्यते	भ.गी. ३।१७	तस्य द्वौ स्तनौ देवा उपजीवन्ति स्वाहाकारं च वषट्कारं च हन्तकारं मनुष्याः स्वधाकारं पितरः	वृह. ५।८।१
तस्य (मासस्य) कृष्णपक्ष एव रयिः, शुक्लः प्राणः	प्रश्नो. १।१२		
तस्य कैवल्यं सिद्धयति	नृ.षट्च. ७		
तस्य (रुद्राक्षस्य) कोटिशतं पुण्यं लभते धारणान्नरः	रु.जा. ५		

तस्य धीराः परिजानन्ति योनिम्
 [तै.आ. ३।१३।२+ चित्यु. १३।२
 तस्य ध्याननिष्ठैव शिखा प.हं.प. ११
 तस्य ध्यानान्तस्थस्य यज्ञस्तोम-
 मुच्यते महो. १।२
 तस्य ध्यानान्तस्थस्य ललाटात्
 ऋष्यश्चः शूलपाणिः पुरुषोऽजायत महो. १।३
 तस्य ध्यानान्तस्थस्य ललाटात्
 स्वेदोऽपनत् [महो. १।४+ चतुर्वे. १
 तस्य (अमनस्कस्य) न कर्मलेपः सं.ब्रा. २।४
 तस्य नचिकेता नाम पुत्र आस कठो. १।१
 तस्य (लीनमनसः) निश्चिन्ता ध्यानम् सं.ब्रा. २।५
 (ॐ) तस्य (आत्मनः) निश्चिन्तनं
 ध्यानम् आत्मपू. १
 तस्य निश्चिन्तनमेव ऋग्वेदो यजुर्वेदः
 सामवेदो ह्यथर्वाङ्गिरश्चेति ना.पू.ता. ५।११
 तस्य पश्यन्ति ये जातिं खे वै
 पश्यन्ति ते पदम् अ.शां. २८
 † तस्य (ज्ञानिनः) पुत्रा दाय-
 सुपयान्ति, सुहृदः सायुकृत्यां,
 द्विषन्तः पापकृत्याम् ....
 तस्य पुरस्तादसव आसते, रुद्रा
 दक्षिणतः, आदित्याः पश्चाद्विश्वे-
 देवा उत्तरतो ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा
 नाभ्यां सूर्याचन्द्रमसौ पार्श्वयोः नृ.पू. ५।८
 तस्य पुरुषविघतां, अन्वयं
 पुरुषविधः [तै.उ. २।२, +३, ४, ५
 तस्य पुरुषोत्तमस्य उत्तरकटाक्षात्स-
 मुत्पन्ना जीवाः सामर. २
 तस्य पूर्वं समुद्रे योनी रात्रिरेनं
 पश्चान्महिमान्वजायत बृ.उ. १।१।२
 तस्यप्रकृतिलीनस्य यः परः स
 महेश्वरः [महाना. ८।१७+ शु.र.उ. ३।१८
 तस्य प्रज्ञा प्रतिष्ठिता [भ.गी. २।५७, +५८, ६१, ६८
 तस्य प्रथमया (सहस्रगीर्षेत्यनया
 ऋचा) विष्णोर्देशतो व्याप्तिरीरिता मुद्रलो. १।७

तस्यप्रथमयास्वर्गमात्रया पृथिवीमग्नि-
 मोषधिवनस्पतीन्गवेह भूगिति..
 जिह्वांगसमितीन्द्रियाण्यन्वभवन् २ प्रणवो. २
 तस्य प्रथमेन वणोनापस्तेहश्चान्वभवत् २ प्रणवो. ३
 तस्य प्राक् सायमवभृथो नमो
 ब्रह्मण इति सहवै. १७
 तस्य प्राची दिक् (प्राश्चः) प्राणाः बृह. ४।२।४
 तस्य प्राची दिक्शिरोऽसौचासौ चेमौ बृ. १।२।३
 तस्य प्राची दिग्जुह्वर्नाम छांदो. ३।१५।२
 तस्य प्राण एव शिरः तैत्ति. २।२
 तस्य प्राणमेव तेजो गच्छति
 प्राण प्राणः, ऐन्द्रै ब्रह्म.. कौ. त. २।१३
 तस्य प्राणेन प्रजया पशुभिर्गवक्षीयस्व कौ. त. २।९
 तस्य प्राणोऽकौऽन्नमशीतयोऽन्नेनहीदं
 सर्वमश्नुते १ ऐत. १।२।५
 तस्य प्रियमेव शिरः तैत्ति. २।५
 तस्य प्रिय शिरः कृन्वा मोदो
 दक्षिणपक्षकः । प्रमोद उत्तरः
 पक्ष आनन्दो गोष्पदायते अवधू. ३
 तस्या प्रिया ज्ञातयः सुकृतमुपय-
 न्त्यप्रिया दुष्कृतम् कौ. त. १।४
 तस्य प्रोक्ता अग्र्यास्तनवो ब्रह्मा रुद्रो
 विष्णुमिति मैत्रा. ५।५
 तस्य फलानि तपसानुदन्तु [श्री.सू. + ऋ.खि. ५।८७।९
 तस्य बाह्याभ्यन्तःकरणानामेक-
 रूपविषयग्रहणमासनम् भावनो. ८
 तस्य बाह्येषु गतदलपद्मपत्रेषु योग-
 पीठेषु गसक्रीडानुरक्ता
 गोप्यस्तिष्ठन्ति राघोप. २।१
 तस्य ब्रह्मणः स्थितिप्रलयावादि-
 नारायणस्यांशेनावतीर्णस्याण्ड-
 परिपालकस्य महाविष्णोरहो-
 रात्रिसंज्ञकौ त्रि.म.ना. ३।५
 (अथ) तस्य भयं भवति, तत्त्वेव
 भयं विदुषोऽमन्वानस्य तैत्ति. २।७
 तस्य भासा सर्वमिदं विभाति मुण्ड. २।२।१०
 तस्य भूतं च भविष्यच्च पूर्वो पादो
 (पर्यङ्कस्य) श्रीश्रग्वचानौ कौ. उ. १।५

† इयं धृतिः श्रीमद्भगवद्गीताया ब्रह्मानन्दगिर्याख्याने
 (अ. प. १८ श्लो. १०) दृग्गोचरा भवति ।

तस्य भूरिति शिर एक५ शिर
 एकमेतदक्षरम् बृह. ५।५।३,४
 तस्य मध्ये नाभ्यां तारकं यदक्षरं
 नारसिंहमेकाक्षरं तद्वति नृ.पृ. ५।७
 तस्य मध्ये महानग्निर्विश्वार्चि-
 विश्वतोमुखः.. वह्निशिखा चतुर्वे. ५
 तस्य मध्ये महानग्निर्विश्वार्चिर्विश्वतो-
 मुखः । सोमप्रभुविभजंस्तिष्ठ-
 न्नाहारमज्जरः कवि महाना. ९।९
 तस्य मध्ये महानर्चिर्विश्वार्चिर्वि-
 श्वतोमुखम् । तस्य मध्ये वह्नि-
 शिखा अणीयोधर्वा व्यवस्थिता महो. १।८
 तस्य मध्ये वह्निशिखा अणीयोधर्वा
 व्यवस्थिता । नीलतोयदमध्य-
 स्थाद्विबुल्लेखेव भास्वरा महाना ९।११
 [वासुदे. ५+ गो.चं. ५
 तस्य मध्ये वह्निशिखा.... तस्याः
 शिखायामध्येपरमात्मव्यवस्थितः चतुर्वे. ५
 तस्य मध्ये समुद्रः समुद्रस्य मध्ये
 कोशस्तस्मिन्नाड्यश्चतस्रो भवन्ति
 रमारिमच्छाऽपुनर्भवेति सुवालो. ११
 तस्य मन एव तेजो गच्छति प्राणं
 प्राण एतद्वै ब्रह्मदीप्यते यश्चक्षुषा
 पश्यति कौ.त. २।१३
 तस्यमुखमेवोक्थम्, यथा पृथिवी तथा १ऐत. १।२।४
 तस्य मे तत्र न लोम च नामीयते कौ.त. ३।१
 तस्य मेऽन्नं मित्रं दक्षिणं तद्वैश्वा-
 मित्रम्, एष तपन्नेवास्मि १ऐत. २।३।४
 तस्य य आत्मानमाविस्तरां वेद अश्रुते
 हाविर्भूय ओषधिवनस्पतयो.. १ऐत. ३।२।१
 स आत्मानं.. वेद १ऐत. ३।२।१
 तस्य यजुरेव शिरः, ऋगदक्षिणः पक्षः तैत्ति. २।३
 तस्य यत्पुरोदयात्स हिंकारस्तदस्य
 पशवोऽन्वायत्तास्तस्मात्ते
 हिङ्कुर्वन्ति छान्दो. २।९।२
 तस्य यथा कप्यासं पुण्डरीकं
 मेवमक्षिणी तस्योदिति नाम छान्दो. १।६।७
 तस्य यथाऽभिनहनं प्रमुख्य प्रब्रूया-
 देतांदिशं गन्धारा एतां दिशं ब्रज छान्दो. ६।१४।२

तस्य यदुष्णं तज्ज्योतिः १ऐत. ३।३।२
 तस्य यः स्थविष्ठो धातुस्तत्पुरीषं
 भवति, यो मध्यमस्तन्मांसं
 योऽणिष्ठस्तन्मनः छां.उ. ६।५।१
 तस्य यः स्थविष्ठो धातुस्तदस्थि भवति,
 यो मध्यमः स मज्जा, योऽणिष्ठः
 सा वाक् छां.उ. ६।५।३
 तस्य यानि व्यञ्जनानि तच्छरीरम् १ऐत. २।४।१
 तस्य यावन्न वाक्नसि सम्पद्यते मनः
 प्राणे प्राणस्तेजसि तेजः परस्यां
 देवनायां तावज्जानाति छांदो. ६।१५।१
 तस्य ये प्राञ्चो रश्मयस्ता एवास्य
 प्राच्यो मधुनाड्य ऋच एव
 मधुकृते ऋग्वेद एव पृषपं ता
 अमृता आपस्ता वा एता ऋचः छान्दो. ३।१।२
 तस्य योऽयमशरीरः प्रज्ञात्मा स रसः ३ऐत. २।३।१
 तस्य रात्रय एव पंचदश कला ध्रुवे-
 वास्य षोडशी कला बृह. १।५।१४
 तस्य रूपं परस्तात् प्रतिविहिता
 भूतमात्रा कौ.त. ३।५
 तस्य लोमानि यर्णानि त्वगस्योन्पाटिका
 वहिः । त्वच एवास्य रुधिर
 प्रस्यन्दिस्त्वच उत्पटः बृह. ३।९।२८
 तस्य वा एतस्यपुरुषस्य द्वे एव स्थाने
 भवत इदं च परलोकस्थानं च बृह. ४।३।९
 तस्य वा एतस्य बृहतीसहस्रस्य
 षट्त्रिंशत्तमक्षराणां सहस्राणि
 भवन्ति १ऐत. ३।८।६
 तस्य वा एतस्य बृहतीसहस्रस्य..
 एकादशानुष्टुभां शतानि भवन्ति १ऐत. ३।६।१
 तस्य वा एतस्यबृहतीसहस्रस्य..
 षट्त्रिंशत्तमक्षराणां सहस्राणि
 भवन्ति १ऐत. २।४।२
 तस्य वा एतस्य यज्ञस्य मेधो हविर्धानं सहवै. १८
 तस्य वा एतस्य बृहतीसहस्रस्य
 सम्पन्नस्य परस्तात्प्रज्ञामयो...
 अमृतमयः सम्भूय देवता अप्येति १ऐत. २।४।३
 तस्य वागकौऽन्नमशीतयः,
 अग्नेन हीदं सर्वमश्रुते १ऐत. १।२।४

तस्य वागेव समित्प्राणो धूमो
जिह्वाऽर्विश्चक्षुरङ्गाराः श्रोत्रं
विस्फुलिङ्गाः छान्दो. ५।७।१
तस्य वायुमेव तेजो गच्छति कौ.उ. २।१२
तस्य (पर्जन्याग्नेः) वायुरेव समि-
द्धं धूमो विगुदर्विश्चक्षुरङ्गारा
हादुनयो विस्फुलिङ्गाः कौ.न.५।५।१
तस्य विगुतमेव तेजो गच्छति कौ.त. २।१२
तस्य विराट्पुरुषस्य यावत् स्थिति-
कालस्तावत्प्रलयो भवति त्रि.म.ना. ३।६
तस्य वै वागेव प्रतिष्ठा, वाचि हि
खल्वेष एतत्प्राणः प्रतिष्ठितो
गौयतेऽन्न इत्यु हैक आहुः बृह. १।३।२७
तस्य वै स्वर एव सुवर्ण, भवति
हास्य सुवर्णम् बृह. १।३।२६
तस्य वै स्वर एव स्वं तस्मादात्विज्यं
कारिष्यन्वाचि स्वरमिच्छेत बृह. १।३।२५
तस्य ध्यानमेव समित्प्राणो धूमो
वागर्विश्चक्षुरङ्गाराः श्रोत्रं
विस्फुलिङ्गाः बृह. ६।२।१२
तस्य शब्दः परस्तात् प्रतिविहिता
भूतमात्रा कौ.त. ३।५
तस्य शरीर एव मन आसीत् बृह. १।२।६
तस्य अद्वैव शिरः, कृतं दक्षिणः
पक्षः, सत्यमुत्तरः पक्षः, योग
आत्मा, महः पुच्छं प्रतिष्ठा तैत्ति. २।४
तस्य आन्तस्य तप्तस्य तेजो रसो
निरवर्तताग्निः बृह. १।२।२
तस्य आन्तस्य तप्तस्य यशो वीर्यमुद-
कामत्प्राणा वै यशो वीर्यम् बृह. १।२।६
तस्य श्रोत्रमेव तेजोगच्छति प्राणं प्राण
एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्छ्रोत्रेण
कृणोति कौ.त. २।१३
(अथ) तस्य षडङ्गानि प्रादुर्बभूवुः ग.पू. १।१०
तस्य सज्जनयन् हर्ष भ.गी. १।१२
तस्य सन्ध्यासो गुरुभिरनुज्ञातस्य
बान्धवैश्च कठरु. २
तस्य सर्वे जनाः सिद्धयन्ति नृ.षट्च. ७

तस्य समकोटिपरिसहस्रपरिमिताः
फणाः, तदुपरि वैकुण्ठो राधोप. १।३
विष्णुलोकः नृ.षट्च. ७
तस्य संव लोकाः सिद्धयन्ति छान्दो. ७।२५।२
तस्य सर्वेषु लोकेषु सर्वेषु भूतेषु
सर्वेष्वत्मसु हुतं भवति छान्दो. ५।२४।३
तस्य संवत्सर एव समित्प्राणि धूमो
विगुदर्विश्चक्षुरङ्गारा हादुनयो
विस्फुलिङ्गाः बृह. ६।२।१०
तस्य सुखदःखे परस्तात्प्रतिविहिता
भूतमात्रा कौ.उ. ३।५
तस्य ह जनकस्य वेदेहस्य जिज्ञासा
बभूव कः स्निग्धेषां ब्राह्मणानामनू-
चानतम इति बृह. ३।१।१
तस्य ह दादशवर्षाण्यग्नीन्परिचचार छान्दो. ४।१०।१
तस्य ह नचिकेता नाम पुत्र आस कठो. १।१
तस्य ह न देवाश्च नाभूत्या ईशते
आत्मा ह्येषा - स भवति बृह. १।४।१०
तस्य ह ब्रह्मणो वि = ये देवा
अमहीयन्त केनो. ३।१
तस्य ह मूर्धा विपपात बृह. ३।१।२६
तस्य ह वाङ्मं प्रथमं स्थान जानीया-
द्यो जानीते सोऽमृतत्वच गच्छति नृ.पू. २।३
तस्य ह वा एतस्य प्रणवस्य या पूर्वा
मात्रा सा पृथिव्यकारः.. नृसिंहो. ३।२
तस्य ह वा एतस्य ब्रह्मणो नाम सत्यम् छान्दो. ८।३।४
तस्य ह वा एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो
वाक्परस्ताच्चक्षुरारुन्धे कौ.त. १।२
तस्य ह वा एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो
मनो दूतं वाक्परिवेष्ट्री चक्षुर्गात्रं
श्रोत्रं संभ्रावयित्.. कौ.त. २।१
तस्य ह वा एतस्य ब्रह्मलोकस्यारो
हदो मुहूर्ता येष्टिहा... कौ.त. १।३
तस्य ह वा एतस्य हृदयस्य पञ्च
देवसुष्यः स योऽस्य प्राङ्मुषिः
स प्राणस्तच्चक्षुः स आदित्यस्त-
त्तेजोऽन्नाद्यमित्युपासीततेजस्य-
न्नादो भवति छान्दो. ३।१३।१

तस्य ह वा एतस्यात्मनो वैश्वानरस्य
 मूर्धैव सुतेजाश्चक्षुर्विश्वरूपः प्राणः छान्दो. ५।१८।२
 तस्य ह वा एतस्यैवं पश्यत एवं
 मन्वानस्यैवं विजानत आत्मतः
 प्राण आत्मत आशाऽऽत्मतः
 स्मर आत्मत आकाश....आत्मतः
 कर्माण्यात्मत एवेदः सवेमिति छान्दो. ७।२६।१
 तस्य ह वा एषा प्रतिष्ठा यत्रासावा-
 त्मानमुपसंहृत्याजूगुपत् शौनको. ४।५
 तस्य ह वै प्रणवस्य या पूर्वा मात्रा
 सा प्रथमः पादो भवति नृसिंहो. ३।१
 तस्य ह वै प्रणवस्य वा (या) पूर्वा
 मात्रा पृथिव्यकारः स ऋग्भिर्ऋ-
 ग्वेदो ब्रह्मा वसवो गायत्री.. सा
 साम्नः प्रथमः पादो भवति नृ.पू. २।१
 तस्य हैतस्य पञ्चाङ्गानि भवन्ति,
 चत्वारः पादाश्चत्वार्यङ्गानि
 भवन्ति, सप्रणवं सर्वं पञ्चमं
 भवति नृ.पू. २।२
 तस्य हैतस्य पुरुषस्य रूपं यथा
 महारजनं वासो यथापाण्डु-
 दिक्...ह वा अस्य श्रीर्भवति बृह. २।३।६
 तस्य हैतस्य साम्नो यः स्वं वेद
 भवति हाम्यस्वम् बृह. १।३।२५
 तस्य हैतस्य साम्नो यः सुवर्णं वेद
 भवति हाम्य सुवर्णम् बृह. १।३।२६
 तस्य हैतस्य साम्नो यः प्रतिष्ठां वेद
 प्रति ह तिष्ठति तस्य वै वागेव
 प्रतिष्ठा वाचि.. बृह. १।३।२७
 तस्य हैतस्य हृदयस्याग्रं प्रद्योतते तेन
 प्रद्योतेनैष आत्मा निष्क्रामति बृह. ४।४।२
 तस्य ह्येष रस इत्यधिदैवतम् बृह. २।३।३
 तस्या (गायत्र्याः) अग्निरेव मुखम्
 यदिह वा अपि बह्विनाम्ना-
 वभ्यादधति (तस्या अग्निरेव...
 वापि बह्विमानम्नावभ्यादधति)
 [बृह. ९।१४।८+ गायत्र्यु. ५
 तस्या अभितप्ताया एतान्यक्षराणि
 प्रास्वन्त भूर्भुवः स्वरिति छां.उ. २।२३।३

तस्या अंशो लक्ष्मीदुर्गा-
 विजयादिशक्तिरिति राधोप. १।५
 तस्या आहुतेरन्नं संभवति छान्दो. ५।६।२
 तस्या आहुतेर्गर्भः सम्भवति छान्दो. ५।८।२
 तस्या आहुतेः सोमो राजा सम्भवति छान्दो. ५।४।२
 तस्या आहुत्या अन्नः सम्भवति बृह. २।६।११
 तस्या आहुत्यै पुरुषः सम्भवति बृह. ६।२।१३
 तस्या आहुत्यै पुरुषो भास्वरवर्णः
 सम्भवति बृह. ६।२।१४
 तस्या आहुत्यै रेतः सम्भवति बृह. ६।२।१२
 तस्या आहुत्यै वृष्टिः सम्भवति बृह. ६।२।१०
 तस्या आहुत्यै सोमो राजा सम्भवति बृह. ६।२।९
 तस्या इन्द्रः प्रणवमेव पुरोगामकरोत् शौनको. ४।२
 तस्या उपस्थ एव समित् [छान्दो. ५।८।१+ बृह. ६।२।१३
 तस्या उपस्थानं गायत्र्यस्येकपदी
 द्विपदी त्रिपदी चतुष्पदपदसि.. बृह. ५।१४।७
 तस्या एकादशभिः पादैरेकादश-
 रुद्राग्निर्ममे अव्यक्तो. ६
 तस्या एकादशभिरेकादशादित्या-
 न्निर्ममे अव्यक्तो. ६
 तस्या एवर्चो द्वात्रिंशद्विंशैरैस्तान्
 देवान् निर्ममे अव्यक्तो. ६
 तस्या एव द्वितीयः पादो भर्गमथो-
 ऽपो भुवो भर्गो देवस्य धीमही-
 त्यग्निर्वै भर्ग आदित्यो वै भर्ग-
 श्रन्द्रमा वै भर्गः सावित्र्यु. १०
 तस्या एव प्रथमः पादो भूस्तत्सवितु-
 वरेण्यमित्यग्निर्वै वरेण्यमापो
 वरेण्यं चन्द्रमा वरेण्यम् सावित्र्यु. १०
 तस्या एव ब्रह्मा अजीजनत्, विष्णु-
 रजीजनत्, रुद्रोऽजीजनत् बृहचो. १
 तस्या एष तृतीयः पादः स्वर्बियो
 यो नः प्रचोदयादिति सावित्र्यु. १०
 तस्या एष पतिस्तस्मादु ब्रह्मणस्पतिः बृह. १।३।२१
 तस्या एष पतिस्तस्माद्बृहस्पतिः बृह. १।३।२०
 तस्या कृत्स्नतोमन एवास्यात्मा (मा.पा.) बृह. १।४।१७
 तस्या खण्डज्ञानेनाविर्भावो भवति,
 सोऽपि शाश्वतः त्रि.म.ना. २।१
 तस्या गोमयेन क्षारं जातम् बृ.जा. १।६

तस्याग्निकोऽन्नमशीतयः १ ऐत. १।२।१
 तस्याग्निरेवाग्निर्भवति बृह. ६।२।१४
 तस्यादित्य एव समिद्रश्मयो धूमो-
 ऽहरिचिः [छा. उ. ५।४।१।+ बृह. ६।२।९
 तस्यादिरयमकारः स एव भवति
 सर्वं ह्ययमात्मा हि सर्वान्तरो
 न हीद सर्वमहमिति नृसिंहो. ७।२
 तस्याद्या प्रकृती राविका नित्या
 निर्गुणा राधोप. ३।३
 तस्या न कार्य कारणं च विद्यते गुह्यका. ६७
 तस्यानन्तरोमकूपेष्वनन्तकोटि-
 ब्रह्माण्डानि राधोप. १।३
 तस्यानन्दो रतिः प्रजातिः पर-
 स्तात् प्रतिविहिता भूतमात्रा कौ. त. ३।५
 तस्यानशनं दीक्षास्थानमुपसद आसनं
 सृत्या वाग्जुर्मेन उपभृत्. सहवै. २१
 तस्यानुवृत्तिं नृप्यति प्रजया पशुभि-
 रन्नाद्येन तेजसा ब्रह्मवर्चसेन
 [छान्दो. ५।१९।२.+ ५।२३।२
 तस्यान्नरसः परस्तात् प्रतिविहिता
 भूतमात्रा कौ. त. ३।५
 तस्यान्तर्मेनसि कामः समवर्तत
 इदं सृजेयमिति [बृ. जा. १।१.+ नृ. पू. १।१
 तस्यान्ते सुषिरं सूक्ष्मं तस्मिन्सर्वं
 प्रतिष्ठितम् महाना. ९।८
 तस्यान्त्योऽयं मकारः स एव
 भवति तस्मान्मकारेण परमं
 ब्रह्मान्विच्छेत् नृ. उ. ७।३
 तस्यापरे समुद्रे योनी रात्रिरेनं
 पश्चान्महिमान्वजायत बृह. १।१।२
 तस्यापि हेरम्बगुरोः प्रसादात्
 यथा विरिञ्चिर्गुरुडो मुकुन्दः हेरम्बो. ४
 तस्याप्येवं तिसृष्ववस्थास्वन्नत्वं
 भवति मैत्रा. ६।१०
 तस्या भासा सर्वमिदं विभाति
 तस्याभितप्तस्य मुखं निरभिद्यत
 यथाऽण्डं मुखाद्वाग्वाचोऽग्निः.. २ ऐत. १।४
 तस्याभितप्तस्य यशस्तेज इन्द्रियं
 वीर्यमन्नाद्यं रसोऽजायत
 [छान्दो. ३।१।३.+ ३।५।२

तस्यामर्थं निष्ठाय [बृह. ६।४।९ १०, ११, २१,
 तस्यामश्राम्यत्तस्य श्रान्तस्य तप्तस्य
 तेजो रसो निरवर्तताग्निः बृह. १।२।२
 तस्यायनं दक्षिणं चोत्तरं च प्रश्नो. १।९
 तस्यायं भूतात्मा ह्यन्नमस्य कर्ता
 प्रधानः मैत्रा. ६।१०
 तस्या रक्तवर्णा सुरभिः, तद्रौमयेन
 भस्म जातम् बृ. जा. १।५
 तस्याराधनमीहते भ. गी. ७।२२
 तस्यार्चत आपोऽजायन्तार्चते वै
 मेकमभूदिति तदेवार्कस्यार्कत्वम् बृ. उ. १।२।१
 तस्यावयवभूतैस्तु व्याप्तं सर्वमिदं
 जगत् श्वेताश्व. ४।१०
 तस्या वाचः परं देवः कूटस्थो वाक्प्र-
 बोधकः। सोऽहमस्मीति निश्चित्य
 यः सदा वर्तते पुमान् योगकुं. ३।२०
 तस्या वेदिरुपस्थो लोमानि बर्हि-
 श्रमाधिषवणे समिद्धो मध्यत-
 स्तौ मुष्कौ बृह. ६।४।३
 तस्याश्चत्वारः स्तनाः स्वाहाकारो
 वषट्कारो हन्तकारः स्वधाकारः बृह. ५।८।१
 तस्याश्चाक्षुषीविद्याया अहिर्बुध्न्य
 ऋषिः... चक्षुरोगनिवृत्तये
 जपे विनियोगः चाक्षुषो. २
 तस्याश्चित्रवर्णा सुमनाः (गौः) तद्रौ-
 मयेन रक्षा जाता बृ. जा. १।६
 तस्यासत ऋषयः सप्त तीरे वागष्टमी
 ब्रह्मणा संविदाना बृह. २।२।३
 तस्यासते हरयः सप्त तीरेस्वधां दुहाना
 अमृतस्य धाराम् [त्रिमुप. ३ + महाना. १।२।३
 तस्यासावादित्योऽर्कोऽन्नमशीतयो-
 ऽन्नेन हीदं सर्वमश्नुते १ ऐत. १।२।३
 तस्यासीद्बुद्धिता गन्धर्वगृहीता तम-
 पृच्छाम कोऽसीति बृ. उ. ३।३।१
 तस्यासीद्भार्या गन्धर्वगृहीता तम-
 पृच्छाम कोऽसीति बृह. ३।७।१
 तस्यासुरः पाप्मा सच्चिदानन्दघन-
 ज्योतिर्भवति नृसिंहो. ६।२

तस्यास्तध्यमानाया रसान्प्रावृहद्-
 रित्यृग्भ्यो भुवरिति यजुर्भ्यः
 स्वरिति सामभ्यः छान्दो. ४।१७।३
 तस्याहरेव प्राणो रात्रिरेव रयिः प्राणं
 वा एते प्रस्कन्दन्ति ये दिवारत्या
 संयुज्यन्ते प्रश्नो. १।१३
 तस्याहं न प्रणश्यामि भ.गी. ६।३०
 तस्याहं निग्रहं मन्ये भ.गी. ६।३४
 तस्याहं सुलभः पार्थ भ.गी. ८।१४
 तस्यां जागर्ति संयमी भ.गी. २।६९
 तस्यां प्रतिरूपः पुत्रो जायते स
 आनन्दः बृह. ४।१।६
 तस्यां लीलायां प्रत्ययः परा काष्ठा
 तस्यां (पुर्यां) हिरण्यः कोशः सामर. ४४
 तस्याः कपिलवर्णा नन्दा (गौः) अरुणो. १
 तद्गोमयेन विभूतिर्जाता बृ.जा. १।५
 तस्याः कृष्णवर्णा भद्रा (गौः) बृ.जा. १।६
 तद्गोमयेन भसितं जातम् बृह. ५।८।१
 तस्याः प्राण कृषभो मनो वत्सः
 तस्याः शिखाया मध्ये परमात्मा
 व्यवस्थितः [महाना. ९।१२+ महो. १।९+
 [वासुदे. ७+चतुर्वे. ६+
 तस्याः श्वेतवर्णा सुशीला (गौः)
 तस्या गोमयेन क्षारं जातम् बृ.जा. १।६
 तस्याः संवत्सर एव समिदाकाशो
 धूमो रात्रिर्चिर्दिशोऽङ्गारा अवा-
 न्तरदिशो विस्फुलिङ्गाः छान्दो. ५।६।१
 तस्येदमेव पृथिव्या रूपम् ३ ऐत. १।२।२
 तस्येदमेवाधानमिदं प्रत्याधानं
 प्राणः स्थूणाग्रं दाम बृह. २।२।१
 तस्येदं विश्वं मित्रमासीद्यदिदं किञ्च १ ऐत. २।१।४
 तस्येन्द्रियाण्यवश्यानि (अज्ञस्य)
 दुष्टाश्वा इव सारथेः कठो. ३।५
 तस्येमा इष्टका यो वसन्तो ग्रीष्मो
 वर्षाः शरद्धेमन्तः मैत्रा. ६।३३
 तस्येमे लोका आत्मानस्तावेता-
 वर्काश्चमेधौ बृह. १।२।७
 तस्येमे पृथिवी सर्वा वित्तस्य पूर्णास्यात् तैत्ति. २।८

तस्येह (कर्मणः) त्रिविधस्यापि
 त्र्यधिष्ठानस्य देहिनः । मनो
 ...विद्यात्प्रवर्तकम् भवसं. ५।२
 तस्यैतदेव निरुक्तं हृदयमिति
 तस्माद् हृदयमहरहर्वा एवंवित्
 स्वर्गं लोकमेति छान्दो. ८।३।३
 तस्यैतद्रूपं यन्ति मेषादिकालात्
 सम्भृतं... संवत्सरम् मैत्रा. ६।१४
 तस्यै तपो दमः कर्मेति प्रतिष्ठा, वेदाः
 सर्वाङ्गानि, सत्यमायतनम् केनो. ४।८
 तस्यैतल्लिङ्गं, अलिङ्गस्याग्नेर्यदौष्ण्यं
 ...चापां यः शिवतमो रसः मैत्रा. ६।३१
 तस्यैतस्य तदेव रूपं, यदमुष्य
 रूपं, यावमुष्य गेष्णो तौ
 गेष्णौ, तन्नाम तन्नाम छान्दो. १।७।५
 तस्यैतस्य त्रयस्यास्त्रां मज्ज्ञां पर्वणा-
 मिति त्रीणीतः षष्टिशतानि
 त्रीणीतस्तानि सप्तविंशति-
 शतानि भवन्ति ३ ऐत. २।१।२
 तस्यैतस्य त्रयस्यास्त्रा मज्ज्ञां पर्वणा-
 मिति पंचेतश्चत्वारिंशच्छतानि
 पञ्चेतस्तदशीतिसहस्रं भवति ३ ऐत. २।२।३
 तस्यैतस्य ब्रह्मा रसः. तस्माद्ब्रह्माणं
 ब्रह्मिष्ठं कुर्वीत ३ ऐत. २।३।१
 तस्यैतस्य महतो भूतस्य निश्चसित-
 मेवैतद्यद्वेदो यजुर्वेद. सामवेदो-
 ऽथर्ववेदः शिक्षाकल्पो व्याकरणं
 निरुक्तं छन्दो ज्योतिषामयनं..
 सर्वाणि च भूतानि सुबालो. २।१
 तस्यैतस्य मूर्तस्यैतस्य मर्त्यस्यैतस्य
 स्थितस्यैतस्य सत एष रसः बृह. २।३।२
 तस्यैतस्य मूर्तस्यैतस्य मर्त्यस्यैतस्य
 स्थितस्यैतस्य सत एष रसो
 यच्चक्षुः सतो ह्येष रसः बृह. २।३।४
 तस्यैतस्याकारो रसः ३ ऐत. २।३।१
 तस्यैतस्यात्मनः प्राण ऊर्ध्व रूपम-
 स्थिनि स्पर्शरूपं. लोहितमिति ३ ऐत. २।१।१

तस्यैतस्यामूर्तस्यैतस्यामृतस्यैतस्य यत्
 एतस्य तस्यैष रसो य एष एतस्मि-
 न्मण्डले पुरुषः बृह. २।३।३,५
 तस्यैतस्यासावादित्यो रसः ३ ऐत. २।३।१
 तस्यैतां प्रायश्चित्तिविदाश्चकारमुदेवः सहवै. २२
 तस्यैतां शान्तिं कुर्वन्ति हर
 वैवस्वतोदकम् कठो. १।७
 तस्यै धियो विज्ञातव्यं कामाः परस्ता-
 त्प्रतिविहिता भूतमात्रा कौ.त. ३।५
 तस्यै नाम परस्तात्प्रतिविहिता
 भूतमात्रा कौ.त. ३।५
 तस्यै यदुपांशु स प्राणः १ ऐत. ३।६।७
 तस्यैव कल्पनाहीनस्वरूपग्रहणं
 हि यत् । मनसा ध्याननिष्पाद्यं
 समाधिः सोऽभिधीयते भवसं. ३।३०
 तस्यैव स्यात् पदवित्तं विदित्वा न
 लिप्यते कर्मणा पापकेन बृह. ४।४।२३
 तस्यैवविदुषो यज्ञस्यात्मा यजमानः
 श्रद्धा पत्नी शरीरमिधमुरो वेदिः महाना. १।८।१
 तस्यैवं स्तुवतो नित्यं समभ्यर्च्य
 सरस्वतीम् । भक्तिश्रद्धाभियुक्तस्य
 षण्मासात्प्रत्ययो भवेत् सरस्व. ३२
 तस्यै वाचः पृथिवी शरीरं, ज्योती
 रूपमयमग्निः बृह. १।५।११
 तस्यैवात्मा पदवित्तं विदित्वा, न
 कर्मणा लिप्यते पापकेन इतिहा. २०
 तस्यैष आत्मा विवृणुते तनूँ स्वां
 [मुण्ड. ३।२।३+ कठो २।२३
 तस्यैष आत्मा विशते ब्रह्म धाम मुण्ड. ३।२।४
 तस्यैष आदेशो यदेतद्विद्युतो व्यद्यु-
 तदा ३ इतीति न्यमीमिषदा ३
 इत्यधिदैवतम् केनो. ४।४
 तस्यैष एव शरीर आत्मा तैत्ति. २।३,४,५
 तस्यैषा भवति अनुष्टुप्प्रथमा भवति,
 अनुष्टुबुत्तमा भवति नृ.पू. १।१
 तस्यैषा श्रुतिर्यत्रैतत्कर्णाविपिगृह्य
 निनदमिव नद्युरिवाग्नेरिव
 ज्वलत उपशृणोति छान्दो. ३।१३।८
 ३३

तस्यैषैव दृष्टिरेतद्विज्ञानं यत्रैतत्पुरुषः
 सुप्तः स्वप्नं न कंचन पश्यति कौ.त. ३।३
 तस्यैषैव सिद्धिरेतद्विज्ञानं यत्रैतत्पुरुष
 आर्तो मरिष्यन्नावल्यं न्येत्य
 मोहं नैति कौ.त. ३।३
 तस्यो कृत्स्नता मन एवास्यात्मा,
 वाज्राया, प्राणः प्रजा, चक्षु-
 र्मानुषं वित्तम् बृह. १।४।१७
 तस्योत्तरतः शिरो दक्षिणतः पादौ
 [अ. शिरः. ३।४+ बटुको. १९
 तस्योदिति नाम स एष सर्वेभ्यः
 पाप्मभ्य उदित उदेति छान्दो. १।६।७
 तस्योर्ध्वे कुण्डलीस्थानं नाभेस्तिर्य-
 गथोर्ध्वतः । अष्टप्रकृतिरूपा सा.. त्रि. ब्रा. २।६२
 तस्योपनिषत्सत्यस्य सत्यमिति,
 प्राणा वै सत्यं, तेषा वै सत्यम्
 [बृ.उ. २।१।२०+ मैत्रा. ६।३२
 तस्योपनिषदहरिति हन्ति पाप्मानं
 जहाति च, य एवं वेद बृह. ५।५।३
 तस्योपनिषदहमिति हन्ति पाप्मानं
 जहाति च.. बृह. ५।५।४
 तस्योपव्याख्यानं भूतं भवद्भविष्य-
 दिति सर्वमोङ्कार एव माण्डू. १ +
 [नृ.पू. ४।२ + नृसिंहो. १।२
 तस्योपव्याख्यानं भूतं भव्यं भविष्य-
 द्यच्चान्यत्तत्त्वमंत्रवर्णदेवताछन्दोऋ-
 कलाशक्तिसृष्ट्यात्मकमिति तारसा. २।५
 तस्यो मे किमन्नं किंवास इति यदिदं
 किञ्चाश्वभ्य आ कृमिभ्य आ
 कीटपतङ्गेभ्यस्तत्तेऽन्नम् बृह. ६।१।१४
 तस्यो मे बलिं कुरुतेति, तथेति बृह. ६।१।१३
 तस्योष्णिग्लोमानि, त्वग्गायत्री,
 त्रिष्टुप्मांसं, अनुष्टुप्.. १ ऐत. १।६।१
 तं केन विजानीयाद्विज्ञातारमरे केन
 कं विजानीयात् बृह. २।४।१४
 तं केन विजानीयात् स एष नेति
 नेतीत्यात्माऽगृह्यो नहि गृह्यते.. बृह. ४।५।१५

तं गणेशं तं गणेशं तं गणेश-
मिदं श्रेष्ठम् गणेशो. २।१
तं चावति स भूत्वाऽसौ तद्गहः
समुपैति तम् वैश्व. २९
तं चेदेतस्मिन्वयसि किञ्चिदुपतपे-
त्स ब्रूयात्.. [छान्दो. ३।१६।२,४,६
तं चेन्मे न विवक्ष्यसि मूर्धा ते
विपतिष्यतीति बृह. ३।१।२६
तं चेद्भूरतिवाद्यसीत्यतिवाद्यस्मीति
ब्रूयान्नापह्नुवीत छांदो. ७।१५।४
तं चेद्भूर्युग्मिन्श्चेदिदं ब्रह्मपुरे सर्वम्
समाहितम् सर्वाणि च भूतानि..
प्रध्वम् सते वा किं तनोऽति-
शिष्यत इति छान्दो. ८।१।४
तं चेद्भूर्युग्मिदिदमस्मिन्ब्रह्मपुरे दहरं
पुण्डरीकं वेश्म छान्दो. ८।१।२
तं जातमभिव्याददात्प्रभाणकरोत्
सैव वागभवत् बृह. १।२।४
'तं जानन्नमऽआरोहाथा(धा)न्नो वर्धया
रयिम्' (वा.सं. ३।१।४ अथर्व. ३।२०।१)
इत्यनेन मन्त्रेणाग्निमाजिघ्रेत् याज्ञव. १
'जायमानं घोषा उल्लवो अनू-
दतिष्ठन्त छान्दो. ३।१९।३
तं जायोवाच, तप्तो ब्रह्मचारी कुशल-
मग्नीन्परिचचारीन्मा त्वाऽग्रयः
परिप्रवोचन्ब्रूह्यस्मा इति छान्दो. ४।१०।२
तं जायोवाच हन्त पत इम एव
कुलमाषा इति छान्दो. १।१०।७
तं ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुः (मा.पा.) कठो. ६।८
तं तथा कृपयाऽऽविष्टं भ.गी. २.१
तं तपसा द्वादश द्वादशानन्द इति तैत्ति. ३।११
तं तमेवेति कौन्तेय भ.गी. ८।६
तं वं लोकं जयते ताश्च कामास्तस्मा-
दात्मज्ञं ह्यर्चयेद्भूतिकामः मुण्ड. ३।१।१०
तं तं तन्तुमन्वेके अनुसञ्चरन्ति सहवै. १०
तं तं नियममास्थाय भ.गी. ७।२०
तं ते गर्भे हवामहे दशमे मासि सूतवे बृह. ६।४।२२
[ऋ.अ. ८।८।४२= मं. १०।१८।४२
तं त्वा पृच्छामि कासौ परुष इति प्रश्नो. ६।१

तं त्वा भग प्रविशानि स्वाहा तै.उ. १।४।६
तं त्वौपनिषदंपुरुषं पृच्छामि तंचेन्मे
न विवक्ष्यसि मूर्धातिविपतिष्यति बृह. ३।५२।६
तं दुर्दर्शं गूढमनुप्रविष्टं.. अध्या-
त्मयोगाधिगमेन देव मत्वा
धीरो हर्षशोकौ जहाति कठो. २।१२
तं दृष्ट्वा शान्तमनसं स्पृहयन्ति
दिवौकसः। लिङ्गाभावानुक्तैव-
ल्यमिति ब्रह्मानुशासनम् ना.प. ४।३७
तं देवताना परमं च दैवतं...
विदाम देवं परमेशमीड्यम् श्वेता. ५।७
तं देवदेवं शरणं प्रजानां यज्ञात्मकं
सर्वलोकप्रतिष्ठम्.. नमस्ते विष्णुह. १।६
तं देवा अभ्रुवन् त्वमुक्थमसि त्वमिदं
सर्वमसि, तव वयं स्मः... श्वेत. १।४।७
तं देवा अभ्रुवन्नयं वै नः सर्वेषां
वसिष्ठ इति श्वेत. २।२।२
तं देवा अभ्रुवन्नयं वै नः सर्वेषां
वाम इति श्वेत. २।१।५
तं देवा ऊचुर्गुजावरोऽसि
त्वमस्माकं कुतस्तवाधिपत्यम् अव्यक्तो. ८
तं देवा प्राणयन्त, स प्रणीतः प्राता-
यत प्रातायती ३ तत्प्रातरभवत् श्वेत. १।५।१
तं देवाश्चक्रिरे धर्मं एवाद्य स
उ श्व इति बृह. १।५।२३
तं देवाः सर्वेऽर्पितास्तदु नात्येति
कश्चन, एतद्वै तत् कठो. ४।९
तं दैवमुख्यं सुरतं भवाय पारमा. ९।७
तं नायतनं बोधयेदित्याहुः बृह. ४।३।१४
तं नित्यबोधस्तत्त्वयमेवास्थितिस्तं
शान्तमचलं.. प.हं. ३
तं पञ्चशतान्यप्सरसां प्रतिधावन्ति
शतं मालाहस्ताः ... तं ब्रह्मा-
लङ्कारेणालङ्कुर्वन्ति कौ.त. १।४
तं पश्चाद्दिग्बलिं कुर्यादथवा खननं
चरेत्। पुंसः प्रव्रजनं प्रोक्तं.. पैङ्गलो. ४।५
तं पाकेन मनसा पश्यमन्तितः श्वेत. १।६।१०
[ऋ.अ. ८।६।१६ =मं. १०।११।४।४
[ऐ.आ. ३।१।६।५९

तं पाणावादायोत्तस्थौ, तौ ह पुरुषः
 सुप्तमाजगमतुः बृह. २।१।१५
 तं पीठगं येऽनुभजन्ति धीरास्तेषां
 सुखं शाश्वतं नेतरेषाम् गो.पू. ३।३
 तं प्रजापतिरब्रवीच्छ देवानां
 मधिपतिर्भवेति अव्यक्तो. ८
 तं प्रजापतिरिन्द्रं त्रिकलशैरमृतपूर्णं-
 रानुष्टुभाभिमन्त्रितैरभिषिच्य
 तं सुदर्शनेन दक्षिणतो रग्क्ष अव्यक्तो. ८
 तं प्रतिब्रूयाद्विचक्षणादृतवो रेत
 आभूतं पञ्चदशात्प्रसूतात्.
 कतयैरयध्वम् कौ.त. १।२
 तं प्रपदाभ्यां प्रापद्यत ब्रह्मेणं पुरुषम् १ऐत. १।३।१
 तं प्राणं जानन्नम आरोहाथा नो
 वर्धय रयिम् जावा. ४
 तं प्रेतं दिष्टमितोऽग्नय एव हरन्ति
 तं बिम्बवन्तं समदं समग्रं स्वाहा छान्दो. ५।१।२
 तं ब्रह्माह-अभिधावत मम यशसा
 विरजां (विजरां) वायं नदीं कौ.त. १।३
 तं ब्रह्माह कोऽसीति तं प्रतिब्रूयात्. कौ.त. १।५
 तं ब्रह्मालङ्कारेणालंकुर्वन्ति कौ.त. १।४
 तं (योगिनं) ब्रह्मेति स्तुवंति मं.ब्रा. २।९
 तं भगवान् नृसिंहः प्रसीदति नृ.षट्च. ७
 तं भर्तारं तमु गोप्तारमाहुः चित्त्यु. १४।१
 तं भूतिरिति वेदा उपासांचक्रिरे १ऐत. १।८।३
 तं महुरूपनिपत्याभ्युवाद सत्य-
 काम ३ इति छांदो. ४।८।२
 तं हंस उपनिपत्याभ्युवाद सत्यकाम.. छांदो. ४।७।२
 तं मन्येत पितरं मातरं च, तस्मै
 न मुखेत् संहितो. ३।६
 तं माता रेड्ढि स उ रेड्ढि मातरं ३ऐत. १।६।७
 [ऋ.अ.८।६।१६=मं. १०।११४।४+
 [ऐ.आ. ३।१।६।९९
 तं मा भगवाञ्छोकस्य पारं तारयतु
 तं मामायुरमृतमित्युपास्त्वायुः प्राणः कौ.त. ३।२
 तं मामेव विदित्वोपासीत भस्मजा. २।५
 तं मे देवा ब्रह्मणा संविदानौ
 [तै.आ. ३।१४।४+ चित्त्यु. १४।४
 तं यज्ञं विद्धि राजसम् भ.गी. १७।२१

तं विद्याहुः स्वसंयोगवियोगं
 योगसंज्ञितम् भ.गी. ६।२३
 त० यच्छत वर्षाण्यभ्याचतस्माच्छ-
 तर्चितः १ऐत. २।१।१
 त० यजमिति मन्त्रेण मृष्टियज्ञः
 समीरितः । अनेनैव च मन्त्रेण
 मोक्षश्च समीरितः मुद्रलो. १।७
 त० यज्ञं वर्हिषि प्रौक्षन् चित्त्यु. १२।३
 [ऋ.अ.८।४।१८=म.१०।९।०।६+ वा.सं. ३।१९
 त० यदा लोकानामन्तानपृच्छाम
 बृह. ३।३।१
 त० यदावसायाश्चांस्तक्षापोह्यापा-
 गादथ व्यलिष्ट छाग ६।१
 त० यदि स्वर्गपृपालभेतेन्द्र० शरणं
 प्रपन्नो अभूव... छान्दो. २।२।२।३
 त० यद्देवा अश्रुवन्नयं वै नः सर्वेषां
 वसिष्ठ इति तस्माद्रसिष्ठः १ ऐत. २।२।२
 त० यद्देवा अश्रुवन्नयं वै नः सर्वेषां
 वाम इति तस्माद्वाग्देवः १ऐत. २।१।५
 त० यथा यथोपासते तथैव भवति ।
 तस्माद्वाह्मणः पुरुषरूपं परं
 ब्रह्मवाहमिति भावयेत् मुद्रलो. ३।३
 त० वयं समिधं कृत्वा तुभ्यमग्ने
 पिदध्मसि सहवै. ७
 त० वा एतमात्मानं परमं ब्रह्मोङ्कारं
 तुरीयोङ्काराग्रविद्योतमनुष्टुभा
 नत्वा प्रसाद्योमिति संहृत्या-
 हमित्यनुसन्दध्यात् नृसिंहो. ४।१
 त० वा एतमात्मानं जाग्रत्यस्वप्न-
 मसुषुप्तं स्वप्ने जाग्रतमस्वप्नं,
 सुषुप्ते जाग्रतमस्वप्नं तुरीये... नृसिंहो. २।१
 त० वा एतमाहुरतिपिता बताभूरति-
 पितामहो बताभूः परमा वत
 काष्ठां प्रापत्.. बृह. ६।४।२८
 त० वा एतमिन्ध० सन्तमिन्द्र
 इत्याचक्षते परोक्षेणैव बृह. ४।२।२
 त० वा एनं त्रिशिरमात्मानं
 त्रिशरीरं परं ब्रह्मानुसंदध्यात् नृसिंहो. १।२
 त० वा एते देवा आत्मानमुपासते
 त० विदित्वा मृत्युमत्येति छान्दो. ८।१२।६
 हंसो. ४

त० विद्याकर्मणी समन्वारभेते

पूर्वप्रज्ञा च [बृह. ४।४।२+

त० विद्याच्छुक्रममृतम्

त० विन्दमानां सकल व्रजन्तीं

तं देवमुख्यं सुरतं भवाय स्वाहा

त० विरजं नित्यमनुसम्पराय स्वाहा

त० विश्वरूपं भवभूतमीड्यं देवं

स्वचित्स्थमुपास्य पूर्वम्

त० वेद्यं पुरुषं वेद यथा मा वो मृत्युः

परिव्यथा इति

त० शतं वर्षाण्यभ्यार्चत्

त० शान्तमचलमद्वयानन्दविज्ञान-

घन एवास्मि

त० षड्विंशक इत्येते सप्तविंशं तथा-

ऽपरे । पुरुषं निर्गुणं सांख्यमथर्व-

शिरसो विदुः

त० षट्कोतारमृतुभिः कल्पमानम्

त० स एष एवंविदुद्रातात्मने वा

यजमानाय वा यं कामं कामयेत

तमागायति

त० सकृद्विद्युत्तेव ह वा अस्य

श्रीर्भवति

त० स द्वितीयस्याद्याधान्त्यं...

साम तु जानीयात्

त० समंतं पृथ्वी द्विस्तावत्पर्येति

त० संवत्सरस्य परस्तादात्मन

आलभत

तं सूर्यं भगवन्तं सर्वस्वरूपिणं निगमा

बहुधा वर्णयन्ति

त० स्त्री गर्भं विभर्ति सोऽग्र एव

कुमारं जन्मनोऽग्रेऽविभावयति

त० स्वाच्छरीरात्प्रवृद्धेन्मुञ्जा-

दिवेषीकां धैर्येण

त० ह कुमारं सन्त दक्षिणासु नीय-

मानासु श्रद्धाविवेश सोऽमन्यत

त० ह चिरं वसेत्याज्ञापयांचकार

त० ह ततएवप्रष्टुदध्रे होताऽऽश्वलः

निरुक्तो २।२

कठो. ६।१७

पारमा. ९।७

पारमा. १०।३

श्वेता. ६।५

प्रश्नो. ६।६

१ ऐत. २।१।१

प.हंसो. ३

मंत्रिको. १४

चित्त्यु. १।१।५

बृह. १।३।२८

बृह. २।३।६

नृ.पू. १।५

बृह. ३।३।२

बृह. १।२।७

सूर्यता. १।२

२ ऐत. ४।३

कठो. ६।१७

कठो. १।२

छान्दो. ५।३।७

बृह. ३।१।२

त० ह देवमात्मबुद्धिप्रकाशं मुमुक्षुर्वै

शरणमहं प्रपद्ये

श्वेता. ६।१८

त० ह देवमात्मबुद्धिप्रकाशं मुमुक्षुः

शरणं व्रजेत्

गो.पू. ३।५

त० ह न मेने शाकल्यस्तस्य ह मूर्धा

विपपातापि

बृह. ३।१।२६

त० हन्ताभ्यागच्छामेति तं

हाभ्याजग्मुः

छान्दो. ५।१।१४

त० ह पाणावभिपद्य प्रवव्राज, तौ ह

सुप्तं पुरुषमीयतुः

कौ.त. ४।१८

त० ह पितोवाच श्वेतकेतो वस

ब्रह्मचर्यं, न वै सौम्यास्मत्कुलीनो-

ऽननूच्य ब्रह्मवन्पुरिव भवतीति

छां.उ. ६।१।१

त० ह प्रजापतिरुवाचमधवन्त्यच्छान्त-

हृदयः प्राव्राजीः किमिच्छन्

पुनरागम इति

छां.उ. ८।१०।३

त० ह य एवं वेदाप पुनर्मृत्युं जयति

सहवै. २३

त० ह वागदृश्यमानाऽभ्युवाच भो

भो प्रजापते त्वमव्यक्तादु-

त्पन्नोऽसि

अव्यक्तो. २

त० ह वागदृश्यमानाऽभ्युवाच सर्वं

वत् गौतमो वद

सु. ता. ३।१

त० ह शिलकः शालावत्यश्चैकि-

तायनं दालभ्यमुवाच

छान्दो. १।८।६

त० हाङ्गिरा उद्गीथमुपासाञ्चक्रएव

छान्दो. १।३।१०

त० हाजातशत्रुरामन्त्रयांचक्रे

बृहत्पाण्डरवासः...

कौ.त. ४।१८

त० हाभिसमेत्योचुर्भगवन्नेधित्वंनः

श्रेष्ठोऽसि मोत्कमीरिति

छान्दो. ५।१।१२

त० हाभ्युवाद त्वं नु भगवः सयुग्वा

रैक्व इत्यहं ह्यरा ३ इति

छान्दो. ४।१।८

त० हाभ्युवाद रैक्वेदं सहस्रं गवामयं

निष्कोऽयमश्वतररीरथः

छान्दो. ४।२।४

त० हासीनं पप्रच्छ गौतमस्य

पुत्रास्ते संवृतं लोके

कौ.त. १।१

त० हासुराः ऋत्वा विदध्वंसूर्यथा-

इमानमाखणमृत्वा विष्वक्सेत्

छान्दो. १।२।७

त५ हासुराः पाप्मना विविधुस्तस्मा-		ता अभि प्रस्थापयन्नुवाच नासहस्रे-	
त्तेनाभयं जिघ्रति	छान्दो. १।२।२	णावर्तेति	छान्दो. ४।४।५
त५ हास्मै ददौ तं सम्राडेव पूर्व		ता अमृता आपस्ता वा एता	
पप्रच्छ	बृह. ४।३।१	क्वचः [छान्दो.	३।१।२-३।५।१
त५ हेन्द्र उवाच न वे त्रं परस्मै		ता अश्मैवाप्रबुद्धा अप्राणा स्थाणु-	
वृणीते त्वमेव वृणीष्य	कौ.त. ३।१	रिव तिष्ठमानाः...	मैत्रा. २।६
त५ हैतमतिथन्वा शौनक उदरशा-		ता अर्हिसन्ताहमुक्थमस्म्यह-	
ण्डिल्यायोक्त्वोवाच यावत् एनं		मुक्थमस्मि	१ऐत. १।४।३
प्रजायामुद्गीथ वेदयिष्यन्ते..	छान्दो. १।९।३	ता अर्हिसन्ते वाऽहमुक्थमस्म्यह-	
त५ हैतमतिथन्वा शौनक.. (ना.पा.)	छां.उ. १।९।३	मुक्थमस्मि	१ऐत. १।४।४
त५ हैतमुद्दालक आरुणिर्वाजसने-		ता आप ऐक्षंत बह्वयः स्याम	
याय याज्ञवल्क्यायान्तेवाग्नि		प्रजायेयेति	छान्दो. ६।२।४
उक्त्वोवाचापि य एनं शुष्के		ता आपः सत्यमसृजन्त	बृह. ५।५।१
स्थाणौ निषिञ्चेज्जायेरुह्यारः		ता अब्रवीद्यथायतनं प्रविशतेति	२ऐत. २।३
प्ररोहेयुः पलाशानीति	बृह. ६।३।७	ता आसु नाडीषु सृप्ता आभ्यो	
त५ होवाच (गुरुः) यं वे सोम्यैत-		नाडीभ्यः प्रतायन्ते	छान्दो. ८।६।२
मणिमानं न निभालयस एतस्य		ता इमा आपः, ता एतेनो हिरण्म-	
वै... महान्यग्रोधस्तिष्ठति	छान्दो. ६।१२।२	यमन्नम्, तत्र चतुर्मुखो ब्रह्मा-	
त५ होवाच (पिता) सृत्यवे त्वां		ऽजायत	चतुर्वे. १
ददामीति	कठो. १।४	ता इमादिशः परेण मृत्युमतिक्रान्ताः	बृह. १।३।१५
त५ होवाच-यदिदमिति द्यावा-		ता इमाःप्रजाअर्कमभितो निविष्टाः...	१ऐत. १।१।३
पृथिव्योरनारभमिव नोप-		ता इमाः प्रतता आपः । ततस्तेजो	
यन्ति नाभिचक्षते नाश्रुवन्ति	आर्षे. ३।१	हिरण्मयमण्डम्	महो. १।४
त५ होवाच-विस्फुरन्तीरेवेमा		ता एता आपो वज्रीभूत्वा तानि	
लेलायन्तीव सञ्जिहाना इव .	आर्षे. ७।१	रक्षांसि मंदेहारुणे द्वीपे प्रक्षिपन्ति	सहवै. २
त५ होवाचाजातशत्रुरेतावन्नु		ता एता देवताः प्राणापानयोरेव	
बाला ३ इति	कौ.त. ४।१८	विनष्टाः	१ऐत. ३।३।३
त५ होवाचाऽननुशिष्य वाव किल		ता एता देवताः सृष्टा अस्मिन्महत्य-	
मा भगवानब्रवीदनुत्वाशिषमिति	छान्दो. ५।३।४	र्णवे प्रापतन्	२ऐत. २।१
ता अनेकधा समभवत्तदेतदोमिति	नारा. ४	ता एताः संहिता नानन्तेवासिने	
ता अन्नमसृजन्त तस्माद्यत्र क च		प्रब्रूयात्	३ऐत. २।६।४
वर्षति तदेव भूयिष्ठमन्नं भवति	छान्दो. ६।२।४	ता एताः शोर्षञ्छिताः	१ऐत. १।४।३
ता अब्रवीद्यथायतनं प्रविशतेति	२ ऐत. २।३	ता एते नो हिरण्मयमन्नम्	चतुर्वे. १
ता अब्रुवन्न वै नोऽयमलमिति	२ऐत. २।२।२	ता एनमब्रुवन्नायतनं नः प्रजानीहि	
ता अब्रुवन् सुकृतं वतेति, पुरुषो		यस्मिन् प्रतिष्ठिता अन्नमदामेति	२ऐत. २।१
वाव सुकृतम्	२ऐत. २।३	तादृमूपो हि पुरुषो...सम्पश्यति	
ता अब्रुवन् हन्तास्माच्छरीरा-		यदैवैतत्सद्वस्तिवति विमुह्यति	मुक्तिको. २।५।९
दुत्कामाम...	१ऐत. १।४।३	तादृशपरमयोगिपूजा यस्य लभ्यते	
ता अब्रुवन्हन्तेदं पुनः शरीरं प्रविशाम	१ऐत. १।४।५	सोऽपि मुक्तो भवति	अद्वयता. ७

तानकृत्स्नविदो मन्दान्	भ.गी. ३।२९	तानि सृष्टान्यन्योन्येनास्पर्धन्त	बृह. १।५।२१
तानपरपक्षे न प्रजनयत्येतद्वै		तानि सृष्टान्यण्डे प्राचिक्षिपत्	पैङ्गलो. १।५
स्वर्गस्य लोकस्य द्वारम्	कौ.त. १।२	तानि ह वा इमानि गुणानि पुरुषेणे-	
तानस्मै प्रददौ हन्तातुपानमित्यु-		रितानि चक्रमिव चक्रिणा	मैत्रा. ३।३
च्छिष्टं वै मे पीतं स्यादिति	छांदो. १।१०।३	तानि ह वा एतानि चित्तेकायनानि	छान्दो. ७।५।२
तानहं द्विषतः क्रूरान्	भ.गी. १६।१९	चित्तात्मानि चित्ते प्रतिष्ठितानि	छां.उ.८।३।५
तानि चेतनीकर्तुं सोऽकामयत ब्रह्मा-		तानि ह वा एतानि त्रीण्यक्षराणि	
ण्डब्रह्मरन्ध्राणि समस्तव्यष्टिमस्त-		तानि ह वा एतानि द्वाविंशति-	
कान्विदार्य तदेवानुप्राविशत्	पैङ्गलो. १।५	रक्षराणि	छां.उ.२।१०।४
तानिधर्माणिप्रथमान्यासन् [महावा.४+	चित्त्यु. १२।७	तानि ह वेतानिद्वाविंशति...(मा.पा.)	छां.उ.२।१०।४
[क्र.अ.८।४।१९=मं.१०।९०।१६	वा.सं.३।१।१६	तानि ह वा एतानि रक्षांसि गाय-	
तानिन्द्रः सुपर्णो भूत्वा वायवे प्राय-		त्रियाभिमन्त्रितेनाम्भसा शाम्यन्ति	सहवै. २
च्छत्तान्वायुरात्मनि धित्वा		तानि ह वा एतानि सङ्कल्पैकाय-	
तत्रागमयद्यत्राश्वमेधयाजिनो-		नानि सङ्कल्पात्मकानि सङ्कल्पे	
ऽभवन्	बृह. ३।३।२	प्रतिष्ठितानि	छां.उ. ७।४।२
तानि पञ्च तन्मात्राणि त्रिगुणानि		तानीमानि क्षुद्रमिश्राणि [मा.पा.]	छां.उ. ५।१०।८
भवन्ति	पैङ्गलो. १।३	तानीमानिक्षुद्राण्यसकृदावर्तानि	
तानि भूतानि सूक्ष्माणि पञ्चीकृत्ये-		भूतानि भवन्ति	छां.उ. ५।१०।८
श्वरस्तदा	कठरु. १८	तानेकधा समभवत्...	वासुदे. ४
तानि म उपसीदत एव विदाश्चक्रुः	छाग. ३।२	तानोङ्कारेणाग्नीध्रीया देवा असु-	
तानि मृत्युः श्रमो भूत्वोपयेमे,		गन्पराभावयन्त	२ प्रणवो. ८
तान्याप्रोत्, तान्यास्वा मृत्यु-		तान्वैद्युतान्पुरुषो मानस एत्य	
रवारुन्धत्	बृह. १।५।२१	ब्रह्मलोकान्गमयति तेषु.. पराः..	
तानि यदा गृह्णात्यथ हैतत्पुरुषो		वसन्ति तेषां न पुनरावृत्तिः	बृह. ६।२।१५
स्वपितिनाम तद्गृहीत एव प्राणो		तान्येकशतं सम्पेदुः	छान्दो. ८।१।११
भवति गृहीता वागृहीतं चक्षु-		तानृषयोऽब्रुवन् -पवित्रं नो ब्रूत,	
गृहीतं श्रोत्रं गृहीतं मनः	बृह. २।१।१७	येनारेपसः स्यामेति	सहवै. ११
तानि वरमवृणीतादित्यो नो योद्धा	सहवै. २	तान्खादित्वाऽमुं यज्ञं विततमेयाय	छान्दो. १।१०।७
तानि वा एतानि यजुष्येनं यजुर्वेद-		तान्प्रजापतिर्वरेणोपामंत्रयत	सहवै. २
मभ्यतपत्तस्याभितप्तस्य यश-		तान्निबोध द्विजोत्तम	भ. गी. १।७
स्तेज इन्द्रियं वीर्यमन्नाद्यं रसो-		तान्दृष्ट्वा (ब्रह्मा) ऽबिभ्यत्	
ऽजायत	छान्दो. ३।२।२	(गणेशं) तं सस्मार	गणेशो. ३।६
तानि वा एतानि सामान्येतं		तान् पिष्टान्दधनि मधुनि घृत उप-	
सामवेदमभ्यतपन्. अजायत	छान्दो. ३।३।२	षिञ्चत्याज्यस्य जुहोति	बृह. ६।३।१३
तानि वा एतान्यमृतानाममृतानि		तान्यभ्यपतत्तेभ्योऽभितप्तेभ्य	
वेदा ह्यमृतास्तेषामेतान्यमृतानि	छान्दो. ३।५।४	ओङ्कारः प्रास्वत्	छान्दो. २।२३।३
तानि वा एतान्यवराणि परां सि		तान्यस्यैतानि कर्मनामान्येव	बृह. १।४।७
न्यास एवात्यरेच्येद्य एवं वेद	महाना. १६।१२	तान्यहं वेद सर्वाणि	भ. गी. ४।५
तानि सर्वाणि संयम्य	भ. गी. २।६।१		

तान्याचरथ नियतं सत्यकामा एष
 वः पन्थाः सुकृतस्य लोके सुण्ड. १।२।१
 तान्यात्मनेऽकुरुतान्यत्रमना अभूवं
 नादर्शमन्यत्रमना अभूवं
 नाश्रौषमिति वृह. १।५।३
 तान्यात्वा मृत्युरवारुन्धच्छ्राम्यत्येव
 वाक् आम्यति चक्षुः आम्यति
 श्रोत्रम् वृह. १।५।२१
 तान्येतान्यनुव्रजन् नाश्रुमापातयेत् कठरु १
 त्वन्वरिष्ठः प्राण उवाच मा
 मोहमापद्यथाऽहमेवैत-
 त्पञ्चधात्मानं प्रविभज्यैतद्वा-
 णमवष्टभ्य विधारयामि प्रश्नो. २।३
 तान्वायुरात्मनि धित्वा तत्रागमयद्य-
 त्त्राश्वमेधयाजिनोऽभवन् वृह. ३।३।२
 तान्विद्धथासुरनिश्चयान् भ. गी. १७।६
 तान्वै वैद्युतान् पुरुषो मानव
 एत्य ह (मा.पा.) वृ. उ. ६।२।१५
 तान्समीक्ष्य स कौन्तेयः भ. गी. १।२५
 तान्सर्वानेवोपसेवेत, वारुणं त्वेव
 वर्जयेत् छान्दो. २।२२।१
 तान्ह स ऋषिरुवाच भूय एव तपसा
 ब्रह्मचर्येण श्रद्धया संवत्सरं संवत्स्यथ प्रश्नो. १।२
 तान्होवाच पाप्मा परिजग्राह नृसिंहो. ६।१
 तान्होवाच प्रातर्वः प्रतिवक्ताऽस्मीति छान्दो. ५।११।७
 तान्होवाच ब्राह्मणा भगवन्तो यो
 वो ब्रह्मिष्ठः स एता गा उदजता-
 मिति ते ह ब्राह्मणा न दधृषुः वृह. ३।१।२
 तान्होवाच यस्मिन् उत्क्रान्ते शरीरं
 पापिष्ठतरमिव दृश्येत स वः श्रेष्ठः छान्दो. ५।११।७
 तान्होवाचाश्वपतिर्वै भगवन्तोऽयं
 कैकयः सम्प्रतीममात्मानं वैश्वानर-
 मध्येति छान्दो. ५।११।४
 तान्होवाचैतावदेवाहमेतत्परं
 ब्रह्म वेद नातः परमस्तीति प्रश्नो. ६।७
 तान्होवाचैदैव मा प्रातरुपसमीयातेति छान्दो. १।१२।३
 तापत्रयं त्वाध्यात्मिकाधिभौति-
 काधिदैविकं कर्तृकर्मकार्य-

ज्ञातृज्ञानज्ञेय-भोक्तृभोगभोग्यमिति
 त्रिविधम् मुद्रलो. ४।१
 तापनीयोपनिषदध्यापकशतमेकमेकेन
 मन्त्रराजाध्यापकेन तत्समं, तद्वा
 एतत्परमं धाम... नृ.पू. ५।१६
 तापसास्तत्र ते द्रुमाः । लोभक्रोधा-
 दयो दैत्याः कलिकालस्तिरस्कृतः ।
 गोपसूतो हरिः साक्षात्.. कृष्णो. ९
 तापसोऽतापसः (भवति) वृह. ४।३।२२
 तापापहारिणीं देवीं मुक्तिमुक्तिप्रदा-
 यिनीम् । अनन्तां विजयां.. देव्यु. १३
 ताप्यतापकरूपेण विभातमखिलं
 जगत् । प्रत्यगात्मतया भाति
 ज्ञानाद्वैदान्तवाक्यजात् कठरु. ३९
 ताभिरेत५ रुद्रोऽन्वायत्तः वृह. २।२।२
 ताभिः क्षुधं पाप्मानमपाप्मानं
 सहवै. १३
 ताभिः प्रत्यवसृप्य पुरीतति शेते वृह. २।१।१९
 ताभ्यः पुरुषमानयत्ता अब्रुवन्सुकृतं
 बतेति, पुरुषो वाव सुकृतम् रणेत. २।३
 ताभ्यामयं प्राणश्छन्नः वृह. १।६।३
 ताभ्यामिदं विश्वमेजत्समेति वृह. ६।२।२
 ताभ्यो गामानयत्ता अब्रुवन् वै
 नोऽयमलमिति रणेत. २।२
 ताभ्योऽभितप्ताभ्यो मूर्तिरजायत रणेत. ३।२
 ताभ्योऽश्वमानयत्ता अब्रुवन् वै
 नोऽयमलमिति रणेत. २।२
 तामग्निवर्णां तपसा ज्वलन्तीं वैरो-
 चनी कर्मफलेषु जुष्टाम् देव्यु. ६+
 [वनदु. ११५, १६५+ महाना. ६।१४
 [ऋ.खि. १०।१२७।१२+ तै.ब्रा. १०।२।१
 तामप्यथ (चिन्मात्रवासनां) परि-
 त्यज्य मनोबुद्धिसमन्विताम् ।
 शेषस्थिरसमाधानो भव... मुक्तिको. २।७।१
 तामसत्वं हर गणेशो. ४।९
 तामसं परिचक्षते भ.गी. १७।१३
 तामसः परिकीर्तितः भ.गी. १८।७
 तामसी चेति तां शृणु भ.गी. १७।२

तामसी दैत्यपक्षेषु माया त्रेधा-
 ह्युदाहृता । अजेया वैष्णवी माया.. कृष्णो. ५
 तामसी द्रव्यशक्तिः ग.शो. ४।३
 तामसी राजसी सात्त्विकी मानुषी..
 (मूर्तिः) भक्तियोगे तिष्ठति गोपालो. ३।२
 तामस्याः पञ्च तन्मात्रा अजायन्त
 पञ्च भूतान्यजायन्त ग.शो.४।४
 ता महासंहिता इत्याचक्षते तैत्ति. १।३।१
 तामात्मस्थां येऽनुपश्यन्ति धीराः गुह्यका ४४
 तामाहुरग्र्यां महतीं महीयसीम् गुह्यका. ५१
 तामिहायुषे शरणं प्रपद्ये ग. पू. २।३
 तामीश्वराणां परमां महेश्वरीम् गुह्यका. ६६
 तामु नाम्नीरयति नास्मिन् मन्त्रा
 एकं भवन्ति मन्त्रेषु कर्माणि [छान्दो. ७।४।१+७।५।१
 तामेत्य सर्वविद्याज्ञानबान्भवति तारोप. ४
 तामेव प्रत्यक्षं तां वदिष्यामि कौलो. शां.
 तामेव भान्तीमनुभाति सर्वं गुह्यका. ४५
 तामेवमनूवानां गायत्रासिष्ट अव्यक्तो. ३
 तामेव विदधाम्यहम् भ.गी. ७।२१
 ता यत्राभिसायं बभूवुस्तत्राग्निमुप-
 समाधाय गा उपरुध्य समिधमाधाय
 पश्चादग्नेः प्राहुपोपविवेश [छान्दो. ४।६१-४।८।१
 ता यथा तत्र न विदुरियमहमस्मीति छान्दो. ६।१०।१
 ता यो वेद स वेद ब्रह्म तैत्ति. १।५।३
 तारकत्वात्तारको भवति तारसा. २।१
 [रामो. ता. १।२+ श्रीवि.ता. १।२
 तारकमित्येतत्तारकं ब्राह्मणो नित्यं
 महीयते श्रीवि.ता १।२
 तारकं दीर्घानलं बिन्दुपूर्वकं दीर्घा-
 नलं.. इत्येतद्ब्रह्मात्मिकाः...
 उपासितव्याः रामो. १।२
 तारकं द्विविधं-मूर्तितारकममूर्ति-
 तारकमिति मं. ब्रा. १।४
 तारकं ब्रह्मेति गदितं वन्दे श्री-
 रामवैभवम् अद्वयता.शीर्ष.
 तारकाभ्यां तद्दर्शनमात्राण्युभयैक-
 दृष्ट्या मनोयुक्तं ध्यायेत् अद्वयता. ६

तारकाभ्यां सूर्यचन्द्रमण्डलदर्शनं
 ब्रह्माण्डमिव... अद्वयता. ६
 तारकाभ्यां सदूर्ध्वस्थसत्त्वदर्शना-
 न्मनोयुक्तेनान्तरीक्षणेन
 सच्चिदानन्दस्वरूपं ब्रह्मैव अद्वयता. ६
 तारयतीति तारा तारोप. १
 ताररहिता पुनरेकजटा भवति तारोप. ५
 तारसार-महावाक्य-पञ्चब्रह्मा-
 मिहोत्रकम् मुक्तिको. १।३८
 तारसंयमात्सकलविषयज्ञानं भवति शां. १।७।५२
 तारं ज्योतिषि संयोज्य...पूर्वा-
 भ्यासस्य मार्गोऽयं... शां. १।७।१७
 तारं परं रमाबीजम् द. मू. १०
 तारादिकास्त्रान्ता चेतारा भवति तारोप. ४
 तारा स्यादर्धपञ्चाक्षररूपा ब्रह्म-
 विष्णुमहेश्वरसदाशिवबिन्दु-
 मेलनरूपा विद्या तारोप. १
 तारेण रुद्धं, एतत्तव मनुस्वरूपम् गणप. ७
 तारेति परमा तारा तारोप. १३
 तारे (चित्तसंयमात्) सिद्धदर्शनम् शां. १।७।५२
 ताभिर्वा एतदास्रवदास्रवति बृह. ४।२।३
 तालवनं बृहद्वनं कुमुदवनं...
 दधिवनं वृन्दावनमिति सामर. ५
 तालुचक्रं, तत्रासृतधाराप्रवाहः सौभाग्य. २९
 तालुमूलगतां यत्नाज्जिह्वयाऽऽक्रम्य
 घटिकाम्.. प्राणस्पन्दो निरुध्यते शां. १।७।३०
 तालुमूलं समुत्कृष्य सप्तवासर-
 मात्मवित् । स्वगुरुक्तप्रकारेण योगकुं. २।२८
 मलं सर्वं विशोधयेत्
 तालुमूले स्थितश्चन्द्रः सुधावर्षत्यधोमुखः यो.शि. ५।३३
 तालुमूलोर्ध्वभागे महाज्योतिर्मयूखो
 वर्तते, तद्योगिभिर्धैर्यम् अद्वयता. ७
 तालुमूलोर्ध्वभागे महाज्योतिर्विद्यते
 तद्दर्शनादणिमादिसिद्धिः मं.ब्रा. १।४
 तालुरसनाग्रनिपीडनाद्वाङ्मनःप्राण-
 निरोधनाद्ब्रह्म तर्केण पश्यति मैत्रा. ६।२०
 तालुः शंभोर्वाकः (शारीरयज्ञस्य) प्रा.हो. ४।३

तात्वध्यग्रं परिवर्त्य..महिमानं निरीक्षेत मैत्रा. ६।२१
 तावताऽऽत्मानमानन्दयति परब्र. २
 तावत्कालस्य स्थितिरुच्यते
 (ब्रह्मायुःपरिमिता) त्रि.म.ना. ३।४
 तावत्संसारभृगुषु स्वात्मना सह
 देहिन्म। आन्दोलयति नीरंघ्रं.. महो. ४।११३
 तावदाकाशसङ्कल्पो यावच्छब्दः
 प्रवर्तते ना.विं. ४७
 तावज्जीवो भ्रमत्येवं यावत्तत्त्वं
 ध्यानं न विन्दति ध्या.विं. ५०
 तावदेव निरोद्धव्यं (मनः) यावद्बुद्धि
 गतं क्षयम्। एतज्ज्ञानं च च
 शेषोऽन्यो ग्रन्थविस्तरः [त्र.विं.५+ त्रि.ता. ५।५
 तावदेव निरोद्धव्यं हृदि
 यावत्क्षयं गतम्.. मैत्रा. ६।३४
 तावद्वयेनगन्तव्यंयावद्वथपथि स्थितः
 अ. ना. ३
 तावद्विचारयेत्प्राज्ञो यावद्विश्रान्ति-
 मात्मनि महो. ४।३९
 तावानस्य महिमा ततो ज्याया^५श्च
 पूरुषः छांदो. ३।१२।६
 तावानस्य लोको भवति य
 एवं विद्वानधोपहासं चरति बृह. ६।४।३
 तावन्ति पुरुषायुषोऽह्नां सहस्राणि
 भवन्ति १ऐत. ३।८।६
 तावन्ति शतसंवत्सरस्याह्नां सहस्राणि १ऐत. २।४।२
 तावन्निशीव वेताला वल्गन्ति हृदि
 वासनाः। एकतत्त्वदृढाभ्यासाद्या-
 वन्न विजितमनः [मुक्तिको.२।४०+ महो.५।७८
 तावन्योन्यमभिसम्भवतः १ऐत. ३।७।३
 ता वा अस्यैता हिता नाम नाड्यः
 यथाकेशः सहस्रधाभिन्नस्तावता-
 ऽणिम्ना तिष्ठन्ति.. बृह. ४।३।२०
 ता वा एता दशैव भूतमात्रा अधि-
 प्रज्ञं दशप्रज्ञामात्रा अधिभूतं यद्धि
 भूतमात्रा न स्युर्न प्रज्ञामात्राः स्युः कौ. त. ३।८
 ता वा एताश्चतस्रश्चतुर्धा चतस्र-
 श्चतस्रो व्याहृतयः। ता यो वेद,
 स वेद ब्रह्म तैत्ति. १।५।३
 ३४

ता वा एताः सर्वा ऋचः सर्वे वेदा
 सर्वे घोषा एकैवव्याहृतिः प्राण एव १ ऐत.२।२।११
 ता वा एताः सर्वा देवता वायुमेव
 प्रविश्य वायौ सूता न मूर्च्छन्ते कौ. त. २।१२
 ता वा एताः सर्वा देवताः प्राणमेव
 प्रविश्य प्राणे सूता न मूर्च्छन्ते कौ.त. २।१३
 तावान् सर्वेषु वेदेषु भ. गी. २।४६
 तावेतावन्योन्यस्मिन्प्रतिष्ठितौ रश्मि-
 भिरेषोऽस्मिन् प्रतिष्ठितः बृह. ५।५।२
 तावेतावर्काश्चमेधौ वृह. १।२।७
 तासामु ह स्मैतां चतुर्थी महाचमस्यः
 प्रवेदयते मह इति तद्ब्रह्म तैत्ति. १।५।१
 तासां तप्यमानानां^५ रसान्प्रावृह-
 दग्ने ऋचो वायोर्येजु^५पि
 सामान्यादित्यात् छान्दो.४।१७।२
 तासां त्रिवृतं त्रिवृतमेकैकां करवाणीति छान्दो. ६।३।३
 तासां त्रिवृतं त्रिवृतमेकैकामकरोत् छान्दो. ६।३।४
 तासां ब्रह्म महद्योनिः भ. गी. १।४।४
 तासां मूर्धानमभिनिस्सृतैका ।
 तयोर्ध्वमायन्नमृतत्वमेति विष्व-
 ड्ढुन्या उत्क्रमणे भवन्ति कठो. ६।१६
 तासां (अपां) यः स्थविष्ठो धातु-
 स्तन्मूर्धं भवति यो मध्यमस्त-
 लोहितं, योऽणिष्ठः स प्राणः छान्दो. ६।५।२
 तासां वायुर्वैतः स य एतमेवं
 वायुं दिशा वत्सं वेद न पुत्रोद^५
 रोदिति छान्दो. ३।१५।२
 तासां (नाडीनां) शतं शतं
 द्वासप्ततिं प्रतिशाखा..(मा.पा.) प्रश्नो. ३।६
 तासु चतुर्दशकारणानां बाह्यवृत्तयो-
 ऽन्तर्वृत्तयस्तेषामुपादानकारणम् ना. प. ५।१२
 तासु तदा भवति, यदा सुप्तः स्वप्नं
 न कञ्चन पश्यति कौ. त. ४।१९
 तासु पूर्णिमाभ्यासः कर्तव्यः,
 तल्लक्ष्यं नासाग्रम् सं. ब्रा. २।२
 तास्तु गोप्या महायोगात्परमात्म-
 पदेऽव्यये। विना कार्यं सदा
 गुप्तं योगसिद्धस्य लक्षणम् यो.शि. १।१५६
 तां गन्धर्वोऽ (अ)वदद्गर्भं अन्तः चित्त्यु. १।१।११

तां चेदविद्वानुदगास्यो मूर्धा ते व्यप- तिष्यत्तथोक्तस्य मया.. छांदो. १।११।७	तां सानुमन्तो विदधत्स्वतेजसा.. वरप्रदाय पित्रे स्वाहा पारमा. ६।५
तां चेदविद्वान्प्रति हरिष्यो मूर्धा... छांदो. १।११।९	तां सृष्ट्वाऽथ उपास्ते, तस्मात्स्त्रियमथ उपासीत बृह. ६।४।२
तां चेदविद्वान्प्रस्तोष्यसि मूर्धा ते विपतिष्यतीति छांदो. १।११।४	तां स्तत्र देवा यथा सोमः प्राजान- माप्यायस्वापक्षीयस्वेत्येवमेनां- स्तत्र भक्षयन्ति बृह. ६।२।१६
तां चेदविद्वान्प्रास्तोष्यो मूर्धा ते व्यप- तिष्यत् तथोक्तस्य मयेति छांदो. १।११।५	तांस्तथैव भजाम्यहम् भ.गी. ४।११
तां जीवरूपिणीं ध्यायेज्ज्योतिष्ठं सुक्तिहेतवे योगरा. ७	तांस्तितिक्षस्व भारत भ.गी. २।१४
तां त्वहं तुभ्यं वक्ष्यामि को हि त्वैवं ब्रुवन्तमर्हति प्रत्याख्यातुमिति बृह. ६।२।८	तां स्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति, ये के चात्महनो जनाः ईशा. ३
तां दुर्गां दुर्गमां देवीं.. नमामि भवभीतोऽहं देव्यु. १०	तां स्तेष्वन्वविन्दन्नुदयाच तपसाच सहवै. ११
तां (कुण्डलिनीं) दृष्ट्वा मनसैव नरः सर्वपापविनाशद्वारा मुक्तो भवति अद्वयता. २	तां स्त्वं वृत्रहज्जहि वास्मभ्यमाभर सहवै. ७
तां देवतामुपातिष्ठत यज्ञकामाः सहवै. १३	तां हासुराः पाप्मना विविधुस्तस्मा- त्तयोभयं वदति सत्यं चानृतं च छान्दो. १।२।३
तां द्योतमानां स्वर्ग्य मनीषां चित्त्यु. १।११।१	तां हैतामेके सावित्रीमनुष्टुभमन्वाहुः बृह. ५।१४।५
तां (मालां) पञ्चभिर्गन्धैरमृतैः पञ्चभिर्गन्धैस्तनुभिः शोधयित्वा ...प्रत्यक्षमादिक्षान्तैर्वर्णैर्भाविष्येत् अ.मा. ३	तां होवाच किमेतद्यक्षमिति केनो. ३।१२
तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनप- गामिनीम् [क्र.खि.५।८७।१ श्रीसू. २,१५	ताः पय आहुतयो देवानामभवन् सहवै. १३
तां पद्मनेमिं शरणमहं प्रपद्ये अल- क्ष्मीर्मेनश्यतां.. [क्र.खि.५।८७।५ श्रीसू. ५	ताः पुनः पुनरुदयनः प्रचरन्त्येवं ह वै तत्सर्वं परे देवे मन- स्येकीभवति प्रश्नो. ४।२
तां योगमिति मन्यन्ते स्थिरामिन्द्रय- धारणाम् । अप्रमत्तस्तदा भवति योगो हि प्रभवाप्ययौ कठो. ६।११	ताः पुनरुदयन्तः प्रचरन्ति.. (मा.पा.) प्रश्नो. ४।२
तां (ब्रह्मविद्यां) विदित्वा स च रक्तं जिज्ञासयामास अव्यक्तो. ३	ताः सर्वानाड्यः सुषुप्तयेनाकाशवत् परब्र. १
तां वै देवीमात्मबुद्धिप्रकाशां सुमुखैर्वै शरणमहं प्रपद्ये.. गुह्यका. ७२	ताः सृष्टा अब्रुवन् कथमन्नाद्या अभवन्निति ग.पू. १।३
तां (मृदं) शुद्धजलेन प्रणवेन वर्षयेत् कात्याय. १	ताः स्मरणादनुमीयन्ते पैङ्गलो. ३।३
तां समन्तं पृथिवीं द्विस्तावत्समुद्रः पर्येति बृह. ३।३।२	तितिक्षाज्ञानवैराग्यशमादिगुण- वर्जितः । भिक्षामात्रेण जीवी स्यात्स यत्तिर्यतिवृत्तिहा ना.प. ५।१२
तां समभवत्ततो मनुष्या अजायन्त बृह. १।४।४	तिमिरान्धं तामसम् शारीरको. ९
तां समेवाभवत्तत एकशरुमजायत बृ. उ. १।४।४	तिरश्चीनमजरं तद्रजोऽभूत् त्रिपुरो. ४
तां समेवाभवत्ततो गावोऽजायन्त बृ. उ. १।४।४	तिरश्ची सा प्रज्ञा, प्रज्ञा हि विपश्यति कौ.त. १।५
तां समेवाभवत्ततोऽजावयोऽजायन्त बृ. उ. १।४।४	तिरोधानकरी पार्वती भवति ना.पू.ता. २।१
	तिर्यगूर्ध्वमधश्चायी रश्मयस्तस्य सन्तताः । सन्तापयति स्वं देहमापादतलमस्तकः महाना. ९।१०
	तिर्यगूर्ध्वमधोदृष्टिं विहाय च महामतिः । स्थिरस्थायी विनिष्कम्पः सदा योगं समभ्यसेत् अ.ना. ३२

(अथ) तिर्यग्वाऽवाङ्मूर्ध्वं वाऽनूह्य एष
परमात्माऽपरिमितोऽजोऽतर्क्यो-
ऽचिन्त्य एष आकाश आत्मा मैत्रा. ६।१७
तिलमध्ये यथा तैलं पापाणेष्विव
काञ्चनम् । हृदि स्थाने स्थितं
पद्मस्यवक्त्रमधोमुखम् [योगत. ८ यो.त. १३७
तिलाञ्जलिं पितॄणां ये ददति ते
तन्मण्डलं प्राप्नुवन्ति सामर. ७५
तिलाञ्जुहोमि । सरसां सपिष्टान्
गन्धार मम चित्ते रमन्तु स्वाहा महाना. १४।५
तिलानां तु (तिलेषुच) यथा तैलं
पुष्पे गन्ध इवाश्रितः । पुरुषस्य
शरीरेऽस्मिन् (तु) सबाह्याभ्यन्तरे
(तथा) स्थितः [ध्या.वि. ७+ ब्र.वि. ३५
तिलाः कृष्णास्तिलाः श्वेतास्तिलाः
सौम्या वशानुगाः । तिलाः
पुनन्तु मे पापं यत्किञ्चि-
दुरितं मयि महाना. १४।६
तिलेषु तिलवद्देवे वेदान्तः सुप्रतिष्ठितः मुक्तिको. १।९
तिलेषु तैलं दधनीव सर्पिरापः
स्रोतस्स्वरणीषु चाग्निः । एव-
मात्मनि जायते (गृह्यते) ऽसौ
सत्येन (एनं) तपसा यो-
ऽनुपश्यति [ब्रह्मो. १९+ श्वेता. १।१५
तिलेषु तैलं दधनीव सर्पिर्यदापः
स्रोतस्स्वरण्योरिवाग्निः । एव-
मात्माऽऽत्मनि जायते इतिहा. ४९
तिलैरेतावद्भिरभिपिच्य वायुलोक-
कामो वायुलोकमवाप्नोति भस्मजा. २।१२
तिलौदनं पाचयित्वा सर्पिष्मन्त-
मश्रीयातामीश्वरौ जनयितवौ बृह. ६।४।१७
तिष्ठतो ब्रजतो वाऽपि यस्य चक्षुर्न
दूरगम् । चतुर्युगां भुवं मुक्त्वा
परित्राट् सोऽन्ध उच्यते ना.प. ३।६६
तिष्ठत्यात्मारसं मनः अ.पू. २।९
तिष्ठन्गच्छन् स्पृशन्निघ्नन्नपि तल्लेप-
वर्जितः । अजडो गलितानन्द-
स्त्यक्तसंवेदनः सुखी अ.पू. ४।६३

तिष्ठन्गच्छन्स्वपञ्जाग्रन्निवमञ्जु-
त्पतन्पतन् । असदेवेदमित्यन्तं
निश्चित्यास्थां परित्यज महो. ६।३४
तिष्ठन्नि परित्यजन्त्या तादृशो मुनि-
पुङ्गव । द्विसमति सन्नपि तासां
मुख्याश्चतुर्दश जा.द. ४।६
तिष्ठन्त परमश्रमम् भ.गी. १३।२८
तिष्ठन्त्यहश्च औषो भवति व्रतमिति.. सहितो. ५।१
तिष्ठन्नपि हि नासीनो गच्छन्नपि न
गच्छति । शान्तोऽपि व्यवहारस्थः
कुर्वन्नपि न लिप्यते स.सो. २।३३
तिष्ठन्प्रातः प्रातुस्व आयातु वर-
त्यावाह... महाव्याहृतिभिः..
गायत्रीं जपेत् सन्ध्यो. २
तिसृभिरुयायैषस्त्रियस्वकेस्तिस्रो
रेखाः कुर्वीत (भस्मना) जादाल्यु. ६
तिस्रश्च रेखाः सदनानि भूमे-
स्त्रिविष्टपास्त्रिगुणास्त्रिप्रकाशाः ।
एतत्पुरं पूरकं पूरणानाम्.. त्रि.महो. ९
तिस्रस्तृचाशीतयो यदूर्ध्वं सा पञ्चमी १ ऐत. ३।४।३
(७)तिस्रः पुरस्त्रिपथा विश्वचर्षणा त्रिपुरो. १
तिस्रः पुरस्त्रिपथा विश्वचर्षणी त्रि.महो. १
तिस्रो मात्रा मृत्युमत्यः प्रयुक्ता
अन्योन्यसक्ता अनुविप्रयुक्ताः ।
क्रियासु बाह्याभ्यन्तरमध्यमासु
सम्यक्प्रयुक्तासु न कम्पते ज्ञः प्रश्नो. ५।६
तिस्रो मात्रार्धमात्रा च प्रत्यक्षस्य
शिवस्य च १प्रणवो. ३
तिस्रो मात्रास्तथा ज्ञेयाः सोमसूर्याग्नि-
रूपिणः ब्र.वि. ८
तिस्रो रात्रीर्दीक्षितो भवति सहवै. १२
तिस्रो रात्रीर्यदवात्सीर्गृहेमेऽनश्नन्नह-
न्नतिथिर्नमस्यः । नमस्तेऽस्तु
तस्मात्प्रति त्रीन्वरान्वृणीष्व कठो. १।९
तिस्रो रेखाः सदनानि भूमीस्त्रि-
विष्टपास्त्रिगुणास्त्रिप्रकाराः ।
एतन्नयं पूरकं पूरणानाम् त्रिपुरो. ५

तिस्रो व्याहृतयस्त्रिपदा गायत्री त्रयो वेदास्त्रयो देवास्त्रयो वर्णा- स्त्रयोऽग्नयश्च जायन्ते	शाडि. ३।१।३	तुरीयभूम्यां विहरन्ब्रह्मविद्भवति तुरीयमक्षरमिति श्रुतेः, तुरीयस्य नित्यत्वं..	वराहो. ४।१ त्रि.म.ना. २।१
तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छोकान्दृश्यस्य भवति	बृह. ४।३।२२	तुरीयमक्षरे साक्षात्तुरीयं सर्वं सर्वान्तभूतम्	त्रि.ता. १।७
तीर्थदानतपोयोगस्वाध्याया नैव तत्समाः (विल्वसमाः)	२ विल्वो. २९	तुरीयमात्राचतुष्टयमर्धमात्रांशम्, अयमेव ब्रह्मप्रणवः	प.हं.प. १०
तीर्थभ्रान्त्यधमाधमा तीर्थानि तोयपूर्णानि देवान्काष्ठादि- निर्मितान् । योगिनो न प्रपद्यन्ते (प्रपद्यन्ते) स्वात्मप्रत्ययकारणात्	मैत्रे. २।२१ जा.द. ४।५२	तुरीयमेवाप्येति यस्तुरीयमेवा- स्तमेति	सुबालो. ९।१, १३
तीर्थानि यानि पञ्चैते... प्राणा- यामस्य तत्फलम्	योगो. १४	तुरीयरूपां तुरीयातीतां... हिरण्य- वर्णमिति पञ्चदशर्गिभ्यर्थयित्	सौ.ल. १
तीर्थं दाने जपे यज्ञे काष्ठे पाषाणके सदा । शिवे पश्यति मूढात्मा शिवे देहे प्रतिष्ठिते	जा.द. ४।५७	(अथ) तुरीयश्चतुरात्मा तुरीया- वसितत्वादेकैकस्योतानुज्ञात्रनु- ज्ञाविकल्पैस्त्रयमप्यत्रापि सुषुप्तं स्वप्नमायामात्रम्	नृसिंहो. १।४ त्रि.म.ना. २।१
तीर्थं श्वपचगृहे वा तनु विहाय याति कैवल्यम् (ज्ञानी)	पैङ्गलो. ४।५	तुरीयं तु निराकारम् तुरीयं निराकारमेकं ब्रह्म	त्रि.म.ना. १।३
तुन्दस्थजलमग्न च रसादीनि समी- कृतम् । तुन्दमध्यगतः प्राणस्तानि कुर्यात्पृथक्पृथक्	त्रि. ब्रा. २।८३	तुरीयं षडमक्षरम् तुरीयं (सत्यचित्सुखम्) ब्रह्मसंज्ञितम्	ब्रह्मो. १ पं.ब्र. १३
तुन्दस्थ जलमग्न च रसादिषु समीरितं तुन्दमध्यगतः प्राणस्तानि पृथक्कुर्यात्	शाडि. १।४।८	तुरीयः परमोहंसः साक्षान्नारायणोयतिः तुरीयाक्षरमीकारं पदानां मध्यवर्ती-	ना.प. ४।१४
तुन्दे तु ताणं कुर्याच्च कण्ठसङ्कोचने कृते । सरस्वत्यां चालनेन वक्ष- सश्चोर्ध्वगो मरुत्	यो.कुं. १।१५	त्येव व्याख्यातम्	त्रि. ता. १।७
तुभ्य प्राणः प्रजास्तिवमा वलि हरन्ति... यः प्राणैः प्रतितिष्ठसि	प्रश्नो. २।७	तुरीयातीतमवाच्यं.. निराकार निराश्रय निरतिशयाद्वैतपरमान- न्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत्	त्रि.म.ना. ७।१२
तुभ्यं मह्यमनन्ताय मह्यं तुभ्यं चिदात्मने (नमः) [वराहो. २।३४]	+सं.सो. २।३२	तुरीयातीतरूपात्मा शुभाशुभ- विवर्जितः	ते.बिं. ४।४९
तुमुलो व्यनुनादयन्	भ.गी. १।१९	तुरीयातीतरूपोऽहं निर्विकल्प- स्वरूपवान्	ते.बिं. ३।४१
'तुरंभगस्यधीमहि' [ऋ.अ. ४।४।२।५ [मं=५।८२।११तै.आ. १।११।३इति सर्वं पिबति	छान्दो. ५।२।७	तुरीयातीतसङ्ख्यासपरिव्राजा- क्षमालिका	मुक्तिकौ. १।३६
(अथ) तुरीय ईश्वरप्रासः स स्वराद् स्वयमीश्वरः	नृसिंहो. २।७	तुरीयातीतस्यावधूतस्याजगरवृत्तिः तुरीयातीतावधूतयोर्ऋतुक्षौरं, कुटी- चकस्य ऋतुद्वयक्षौरं बहूदकस्य न क्षौरं हंसस्य परमहंसस्य च नक्षौरम्	ना.प. ५।७ ना.प. ७।६
तुरीयगा सप्तमी (भूमिका)	वराहो. ४।१	तुरीयातीतावधूतयोर्न ज्येष्ठः, यो न स्वरूपज्ञः, स ज्येष्ठोऽपि कनिष्ठः	ना.प. ५।८
तुरीयपादस्तुरीयतुरीयंतुरीयातीतं च	त्रि.म.ना. १।४	तुरीयातीतावधूतयोर्नैव न्याधिकारः	ना.प. ७.९
तुरीयपादस्तुरीयः (ब्राह्मणः पादः)	त्रि.म.ना. १।४	तु रीयातीतावधूतयोर्निदिध्यासः	ना. प. ७।११

तुरीयातीतावधूतयोर्ब्रह्मप्रपञ्चः ना.प. ७।१०
 तुरीयातीतावधूतयोर्महावक्यो-
 पदेशाधिकारः, परमहसस्यापि ना.प. ७।९
 तुरीयातीतावधूतयोः मोहस्भावना ना.प. ७।९
 तुरीयातीतावधूतयोः स्वात्मन्येव
 कैवल्यं स्वरूपानुसन्धानेन भ्रमर-
 कीटन्यायवत् सं. लो. २।५९+ ना. प. ५।९
 तुरीयातीतावधूतवैषेणः द्वैतनिष्ठापरः
 प्रणवात्मकेन देहत्यागं करोति
 यः सोऽवधूतः तुरीया. ३
 तुरीयातीतो गोमुखवृत्त्या फला-
 हारी अन्नाहारी चेदृहत्रये देह-
 मात्रावशिष्टो दिगम्बरः कुणप-
 वच्छरीरवृत्तिकः सं. लो. २।१३
 तुरीयातीतो गोमुखः फलाहारी ना. प. ५।५
 तुरीयातीतापत्तिषट्कं यत्परमाक्षरम्...
 ...स्वमात्र चिन्तयेऽन्वहम् तुरी .गीषेकं
 तुरीयावस्थायां तुरीयस्य चातुर्विध्यं
 तुरीयविश्वस्तुरीयतैजसस्तुरीय-
 प्राज्ञस्तुरीयतुरीय इति प. हं. प. ९
 तुरीयावस्थां प्राप्य तुरीयातीतत्वं
 व्रजेत् ना. प. ६।२
 तुरीयेजाग्रतमस्वप्नसुषुप्तमव्यभि-
 चारिण नित्यानन्द सदेकरसं नृसिंहो. २।१
 (अथ) तुरीयेणोतश्च प्रोतश्च
 ह्ययमात्मा नृसिंहः नृसिंहो. ८।१
 तुरीयेतुरीयादिचतस्रोऽवस्थाः [प.हं.प.९ ना. प. ६।७
 तुर्यतुर्यः परानन्दो वैदेही मुक्त
 एव सः ते. विं ४।४८
 तुर्यमालम्ब्य कायान्तस्तिष्ठामि
 स्तम्भितस्थितिः अ. पू. ३।१३
 तुर्यविश्रान्तियुक्तस्य... नाकृतेन
 कृतेनार्थो ... निर्मन्दर
 इवाम्भोविः स तिष्ठति महो. ४।४०, ४१
 तुर्यं ध्वन्यात्मकं तुरीयातीतमवाच्यं
 ...ध्यायेत् (आदिनारायणम्) त्रि.म ना. ७।३२
 तुर्यातीतपदावस्था सप्तमी भूमिको-
 त्तमा । मनोवचोभिरग्राह्या
 स्वप्रकाशसदात्मिका अ.पू.५.१८९

तुर्यातीता तु याऽवस्था परा
 निर्वाणरूपिणी अ.पू. ५।८६
 तुर्यातीत न मे किञ्चित् सर्वं
 सच्चिन्मयं ततम् ते. विं. ६।९
 तुर्यातीत पर ब्रह्म ब्रह्मगन्धे तु लक्ष-
 येत् । जाग्रद्वृत्तिं समारभ्य याव-
 द्ब्रह्मविलान्तरम् त्रि.ब्रा.२।१५१
 तुर्यातीतोऽस्मि कैवल' । सदाचैतन्य-
 रूपोऽस्मिच्चिदानन्दमयोऽस्म्यहम् ते.विं. ३।४
 तुर्यान्ते विष्णुरुच्यते । ध्यानेनैव समा-
 रक्तो व्योम्नि चात्यन्तनिमले त्रि.ब्रा. २।१५२
 तुर्यावस्था नमस्कारः भावनो. १०
 तुर्यावस्थोपशान्ता सा मुक्तिरेव
 हि कैवला अ.पू. ५।८५
 तुर्या सा प्राप्यते दृष्टिमेहद्विवेदवित्तमः अ.पू. १।५१
 तुर्या तुरीयविश्वो मध्यमायां तुरीय-
 तैजसः पश्यन्त्यां तुरीयप्राज्ञः प.हं.प. १०
 परायां तुरीयतुरीयः प.हं.प. १०
 तलसि श्रीसखि शुभे...नागायण-
 मनःप्रिये तुलस्यु. १०
 तुलसीदारुमणिभिर्जपः सर्वाथेसाधकः तुलस्यु. १७
 तुलसीपत्रमुत्सृज्य यदि पूजां करोति
 वै ।..विष्णुप्रीतिकरी न च तुलस्यु. १५
 तुलसीपारिजातश्रीवृक्षमूलादिकस्थल ।
 पद्माक्ष..मालया..जपेदक्षरलक्षक रामर. ४।६
 तुल्यनिन्दात्मसंस्तुतिः भ.गी. १४।२४
 तुल्यनिन्दास्तुतिर्मानो भ.गी. १२।१९
 तुल्यप्रियाप्रियो धीरः भ.गी. १४।२४
 तुल्यातुल्यविहीनोऽस्मि नित्यः
 शुद्धः सदाशिवः मैत्रे. ३।६
 तुल्ये सत्यपि कर्तव्ये वरं कर्म
 कृतं परम् शिवो. ७।१२६
 तुल्यो मित्रारिपक्षयोः भ.गी. १४।२५
 तुषारकरविम्बाच्छं मनो यस्य
 निराकुलम् । मरणोत्सवयुद्धेषु
 स शान्त इति कथ्यते महो. ४।३३
 तुषेण बद्धो ब्रीहिः स्यात्तुषाभावेन
 तण्डुलः । एवं बद्धस्तथाजीवः
 कर्मनाशे सदाशिवः स्कन्दो. ६

तुष्टिस्त्वतुष्टिपर्यन्ता तस्माद्वाञ्छां
परित्यज अ.पू. ५।३७
तुष्टो यच्छेद्वाञ्छितार्थं महेशः सि. शि. २५
तुष्यन्ति च रमन्ति च भ. गी. १०।९
तूष्णीं शूद्रमजनयत्तस्माच्छूद्रो
निर्विद्योऽभवत् अव्यक्तो. ६
तुस्तूर्धमाणोदक्षिणश्चोत्तरश्च न हैवैनं
स्तृण्वीयाताम् कौ. त. २।१३
तृणकाष्ठादिगहने.. स्थाने न
दीपयेदग्निं दीप्य चापिततः क्षिपेत् शिवो. ७।७०
तृणं पांसुं महेन्द्रं च सुवर्णं मेरु
सर्षपम् । आत्मम्भरितया सर्व-
मात्मसात्कर्तुमुद्यतः । कालोऽयं
सर्वसंहारी तेनाक्रान्तं जगत्.. महो. ३।३८
तृणाग्नेष्वम्बरे भानौ नरनागामरेषु
च । यत्तिष्ठति तदेवाहमिति
मत्वा न शोचति अ. पू. ५।९४
तृणानलश्च नित्यश्चेत् क्षणिकं
तज्जगद्भवेत् ते. बि. ६।८७
तृणानि हीच्छन्ति कुशत्वमेव वृक्षा
यूपत्वं पशोश्च गोत्वम् । सर्वाः
प्रजा ब्राह्मणत्वं.. न ब्राह्मणत्वात्
परमस्ति किञ्चित् इतिहा. १४
तृणेन तत्तज्जीवातां सूर्यादि-
सकलभुवनप्रकाशिनी
दिवा च रात्रिः (तृप्तिकर्त्री) सीतो. ७
तृणोदकं पशुभ्यः स्वर्गं लोकं यज-
मानायान्नमात्मन आगायानि.. छान्दो. २।२२।२
तृतीयसवनमनुसन्तनुत छान्दो. ३।१६।४
तृतीयस्तैजसो भवति (नारायणः) ना. पू. ता. १।१
तृतीयं तृतीयेन (संयुज्यते) नृ. पू. २।२
तृतीयं नाभिचक्रं स्यात्तन्मध्ये
तु जगत्स्थितम् योगरा. ९
तृतीयं नाभिचक्रं पञ्चावर्तं
सर्पकुटिलाकारम् सौभाग्य. २६
तृतीयं यः पिबेत् सामवेदः प्रीणातु
तृतीयं सर्वमनु सन्तनुते -(मा.पा.) आचम. ४
तृतीया ईकाररूपिणी अव्यक्त-
स्वरूपा भवतीति सीतेत्युदाहरति सीतो. ३

तृतीया तनुमानसी (ज्ञानभूमिः) महो. ५।२४
तृतीया द्यौः स मकारः स सामभिः
सामवेदो रुद्र आदित्या जगत्या-
हवनीयः सा साम्नस्तृतीयः
णदो भवति नृ. पू. २।१
तृतीया द्यौः स मकारः, स सामभिः
सामवेदो रुद्रा आदित्या
जगत्याहवनीयः अ. शिखो. १
तृतीया शुभाशुभा शुद्धा रुद्रदेवत्या अ. शिखो. १
तृतीया (मोक्षभूमिका) साङ्गभावना अ. पू. ५।८२
तृतीयां (वृक्षशाखां) जगत्स्थ
सा शुष्यति, सर्वं जहानि
सर्वं शुष्यति छांदो. ६।११।२
तृतीयां भूमिकां प्राप्य बुद्धो-
ऽनुभवति स्वयम् अक्षयुप. २२
तृतीये उत्तरास्त्रायो ज्योतिर्मठः... मठान्ना. ५
तृतीयेनतुपिण्डेनमेतिस्तस्याभिजायते पिण्डो. ५
तृतीये धामनि पूर्वस्या एव विद्याया
यद्वाग्भवकूटं तेनैव मानवीं चान्द्रीं
कौबरीं विद्यामाचक्षते त्रि. ता. १।१६
तृतीयाऽत्यन्तमात्मानमाचार्यकुले-
ऽवसादयन् (धर्मस्कन्धः) छांदो. २।२३।१
तृप्तिरिति वृष्टौ, बलमिति विश्रुति तैत्ति. ३।१०।२
तृष्णया बध्यते जन्तुः सिंहः
शृङ्खलया यथा महो. ५।८७
तृष्णा क्रोधोऽनृतं माया... प्रतिवि-
द्धानि (२०) चैतानि सेव-
मानो ब्रजेदधः ना. प. ४।५-७
तृष्णाग्राहगृहीतानां संसारार्णव-
पातिनाम् । आवर्तैरुद्यमानानां
दूरं स्वमन एव नौः महो. ४।१०६
तृष्णा चपलमर्कटी, क्षणमायाति
पातालम् महो. ३।२३
तृष्णा च सुखदुःखानां कारणम् आयुर्वे. ६
तृष्णारज्जुगणं छित्त्वा मच्छरीर-
कपञ्जरात् । न जाने क गतो-
द्धीय निरहङ्कारपक्षिणी सं. सो. २।३८

तृष्णाविषूचिकामन्त्रश्चिन्तात्यागो
 हिसद्विज । स्तोकेनानन्दमायाति
 स्तोकेनायाति खेदनाम् न्हो. ३।२६
 तृष्णासङ्गसमुद्भवम् भ. गी. १४।७
 तृष्णा हृत्पद्मपद्वी न्हो. ३।२४
 तृष्णैका दीर्घदुःखदा । अन्तः-
 पुरस्थमपि या योजयत्तत्तिलङ्घ्ये मन्त्रो. ३।२५
 तृष्णा स्नेहो रागो लोभो हिंसा इतिः
 ...चञ्चलत्वं जिहीर्षायां पार्जनं
 ...परिग्रहावलम्बोऽतिष्ठेच्छिन्निद्र-
 यार्थेषु द्विष्टिरिष्टेष्वभिष्वङ्गपरिपूर्ण
 एत...इत्ययंभूतात्मा तस्मान्नाना-
 रूपाण्याप्नोति मैत्रा. ३।५
 ते अत्रवीदेतास्वेव वां देवतास्वा-
 भजान्येतासु भागिन्यौ करोमीति २ऐत. २।५
 ते अस्यात्मेति वा अहमेतमुपास इति
 स यो हैतमेवमुपास्ते तेजस
 आत्मा भवति कौ.त. ४।४
 ते उभे नानार्थे पुरुषं सिनीतः कठो. २।१
 ते कामक्रोधादयः ..साधनरूपा
 भवन्ति सामर. १०१
 ते क्षुद्रसूक्ताश्चाभवन्महासूक्ताश्च... १ऐत. २।२।५
 ते खत्विम एव पूर्वैराचार्यैः प्रोक्ता
 धर्माः संहितो. ३।९
 तेऽग्निमब्रुवन्, जातवेद एनद्विजानीहि
 किमेतद्यक्षमिति केनो. ३।३
 ते क्रमेण षोडशमात्रारूढाः, अकारे
 जाग्रद्विष्व, उकारे जाग्रतैजसः . प. हं. प. १९
 ते चन्द्रं प्राप्यान्नं भवन्ति बृह. ६।२।१६
 ते चान्द्रमसमेव लोकमभिजयन्ते प्रश्नो. १।९
 ते चावर्त्य विमुच्यन्ते यावत्कर्म
 न तद्ववेत् शिवो. १-३४
 ते छन्दोभिरच्छाद्यन्यदेभिरच्छा-
 दयः स्तच्छन्दसां छन्दस्त्वम् छां. उ. १।४।२
 ते छन्दोभिराच्छाद्यन्यदभिराच्छा-
 दयन्- (मा. पा.) छां. उ. १।४।२
 तेज एव तत्पूर्वं दर्शयित्वाऽथापः
 सृजते [छांदो. ७।११।१, १
 तेजश्च तेजोमात्रा च प्रश्नो. ४।८

तेजश्च विद्योतयितव्यं च प्रश्नो. ४।८
 तेजश्चास्मि विभावसौ भ. गी. ७।९
 तेजस एव तद्वथापो जायन्ते छान्दो. ६।२।३
 तेजसःसमृद्धयै पुण्यलोकविजित्यर्था-
 चामृतत्वाय च (यष्टव्यम्) मैत्रा. ६।३६
 तेजसःसोम्याशयमानस्य योऽणिमा स
 ऊर्ध्वः समुदीषति सा वाग्भवति छान्दो. ६।६।४
 तेजसात्यात्माखिललोकं ब्रह्ममूर्धानं
 ब्रह्मादयो हीदं दृष्ट्वाऽस्तुवन् गणेशो. ४।८
 तेजसा शरीरत्रयं संव्याप्य . मात्रा-
 भिरोतानुजात्रनुज्ञाविकल्परूपं
 चिन्तयन्प्रसेत् नृसिंहो. ३।४
 तेजसा सोम्य शुद्धेन सम्मूलपन्विच्छ,
 सम्मूयाः सोम्येमाः सर्वाः प्रजाः छान्दो. ६।७।४
 तेजसा हि तदा सम्पन्नो भवति छान्दो. ८।६।३
 तेजसां तेजस्तेज आदधानः...
 तेजस्तेजसे स्वाहा पारमा. ४।४
 तेजसीव तमो यत्र विलीनं भ्रान्ति-
 कारणम् । अद्वितीये परे तत्त्वे
 निर्विशेषे भिदा कुतः अध्यात्मो. २४
 तेजसो वाव भूयोऽस्तीति तन्मे
 भगवानब्रवीतु छांदो. ७।११।२
 तेजस्कायनमृतं सलिल एवेदं सलिलं
 वनं भूयस्तेनैव मार्गेण जाग्राय
 धावति सम्राट् सुबालो. ४।४
 तेजस्तल्लोहितस्यात्र पिण्ड एवो-
 भयोस्तयोः मैत्रा. ७।११
 तेजस्तेजस्विनामहम् [भ. गी. ७।१० १-७।३६
 तेजस्त्रयमकारोकारमकारप्रणवात्मकम् २ बिल्वो. २१
 तेजस्यन्नादो भवति (मा. पा.) छां. उ. ३।१२।१
 तेजस्विनी हास्य प्रजा भवति बृह. २।१।४
 तेजस्वी भूयासम् चित्त्यु. ७।४
 तेजस्वी वै स तेजस्वतो लोकान्
 भास्वतोऽपहततमस्कानभिसिद्धयति छांदो. ७।११।२
 तेजस्वन्नादोभवति [छान्दो. २।१४।२+ ३।१३।१
 तेजः कल्पोद्यानम् भावतो. २
 तेजः क्षमा धृतिः शौचं भ. गी. १६।३
 तेजःक्षये क्षुधाकान्तिर्नश्यते
 मारुतक्षये वराहो. ५।५

तेजः प्रकाशने (शरीरस्य)	गर्भो. १	ते तेषु ब्रह्मलोकेषु पराः परावते	
तेजः परस्यां देवतायाम्	छान्दो. ६।८।६	वसन्ति न तेषां पुनरावृत्तिः	बृह. ६।२।१५
ते जीवा भक्तिमार्गीया एवैते	सामर. २	तेऽथ (ऋषयः) कवचमैल्लूषं दास्याः	
तेजोदास्त्वमस्यग्निरसि	महाना. १७।१५	पुत्र इति...	छाग. १।१
तेजो-नाद-ध्यान-विद्या योग-		ते देवा अब्रुवन्नेतावद्वा इदं सर्वं	
तत्त्वात्मबोधकम्	मुक्ति. १।३३	यदन्नं तदात्मन आगासीः	बृह. १।३।१८
तेजोविन्दुः परं ध्यानं विश्वात्महृदि		ते देवा इममात्मानं ज्ञातुमैच्छन्, तां	
संस्थितम् । आणवं शांभवं	ते.वि. १।१	हासुरः पाप्मा परिजग्राह	नृसिंहो. ६।१
शांतं स्थूलं सूक्ष्मं परं च यत्	सुबालो. १।१२	ते देवा ऊर्ध्ववाहवो रुद्रं स्तुवन्ति	चतुर्वे. ८
तेजो भित्त्वा वायुं भिनन्ति	भ.गी. १।१।३०	ते देवा ज्योतिरुत्तितीर्षवो द्वितीया-	
तेजोभिरापर्यं जगत् समग्रं		द्वयमेव पश्यन्त इममेवोकारा-	
तेजोमध्ये स्थितं सत्त्वं सत्त्वं		प्रविद्योतं तुरीयतुरीयमात्मान-	
मध्ये स्थितोऽच्युतः	मैत्रा. ६।३८	मनुष्टुभान्विष्य प्रणवेनैव	
तेजोमयं (यी) चिदस्ति	सामर. ९७	तस्मिन्नवस्थिताः	नृसिंहो. ६।२
तेजोमयं विश्वमनन्तमाद्यं	भ.गी. १।१।४७	ते देवा देवयजनस्योत्तरार्धेऽसुरैः	
तेजोमयी वागिति तद्वास्य विजिज्ञौ	छांदो. ६।७।६	संयत्ता आसन्	२ प्रणवो. ८
तेजोमयी वागिति भूय एवमा		ते देवा भावयन्तु वः	भ.गी. ३।११
भगवान्विज्ञापयतु [छांदो. ६।९।४+९।६		ते देवा भीता आसन्, क इमान-	
तेजो यत्ते रूपं कस्याणतमं तत्ते	ईशा. १६	सुरान्हनिष्यतीति	२ प्रणवो. ७
पश्यामि योऽसावसौ..सोऽहमस्मि	बृ.जा. २।४	ते देवाः पुत्रैषणायाश्च वित्तैषणायाश्च	
तेजोरसविभेदैस्तु वृत्तमेतच्चराचरम्	भ.गी. १।१।१७	लोकैषणायाश्च सत्साधने व्युत्थाय	
तेजोराशिं सर्वतो दीप्तिमन्तं	सुबालो. २।२	...प्रणवमेवैभ्यो परं ब्रह्मात्म-	
तेजो वायौ विलीयते, वायुराकाशे..		प्रकाशं शून्यं जानन्तस्तत्रैव	
तेजो वावाद्भ्यो भूयस्तद्वा	छांदो. ७।१।११	परिसमाप्ताः	नृ. उ. ६।३
एतद्वायुमागृह्णाकाशमभितपति		ते देवाः सत्यमेवोपासते	बृह. ५।५।१
तेजो वै पुत्रनामासि स जीव	कौ. त. २।११	ते द्वन्द्वमोहनिर्मुक्ताः	भ.गी. ७।२८
शरदः शतम्		ते द्वे ब्रह्मणि विन्देत् कर्तृताकर्तृते	
तेजोऽशितं त्रेधा विधीयते तस्य		मुने । यत्रैवैष चमत्कारस्तमा-	
यःस्थविष्ठो धातुस्तदस्थि भवति,		श्रित्य स्थिरो भव	महो. ४।१५
यो मध्यमः स मज्जा, योऽणिष्ठः		ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. १।९
सा वाक्	छां.उ.६।५।३	ते द्वे शाखे हंसवर्णे गायत्री	
तेजोहवावदानस्तस्मादुपशांततेजाः	प्रश्नो. ३।९	त्रिष्टुब्दैवत्ये	नारदो. १
ते तत एव द्रागिव व्यज्ञासिषुः	छाग. ६।४	ते द्वे शाखे हंसवर्णे गायत्री	
ते (अज्ञाः)तत्र साभिमाना वर्तन्ते	स्वसंवे. ३	त्रिष्टुब्छन्दसी	कात्याय. १
ते तथेत्युक्त्वा तूष्णीमतिष्ठन्		ते धर्माःस्कन्दनन्दिभ्यामन्यैश्च	
...नीचैर्बभूवुः	२ प्रणवो. १९	मुनिसत्तमैः । सारमादाय	
तेतमर्चयन्तस्त्वंहिनःपिता,योऽस्माक-		निर्दिष्टाः सम्यक्..	शिवो. १।७
मविद्यायाः परं पारं तारयसि	प्रश्नो. ६।८	तेधूममभिसम्भवन्ति धूमाद्रात्रिः	
ते तं भुक्त्वा स्वर्गलोकं विशालं	भ.गी. ९।२१	रात्रेरपरपक्षमपरपक्षाद्यान्षड्	
		दक्षिणैति	छां.उ.५।१०।३

ते धूममभिसम्भवन्ति धूमा-
 द्रात्रिः रात्रेरपक्षीयमाणपक्ष-
 मपक्षीयमाणपक्षाद्यान्वषण्मा-
 सान्दक्षिणादित्य एति बृ. उ. ६।२।१६
 ते ध्यानयोगानुगता अपश्यन्देवा-
 त्मशक्तिं स्वगुणैर्निगूढाम्
 [श्वेताश्व. १।३+ ना. प. ९।२
 तेन कृप्योऽमृतेनाहमस्मि चित्त्यु. ११।४
 तेन गन्धमाल्यलोकेन सम्पन्नो महीयते छान्दो. ८।२।६
 तेन गीतवादित्रलोकेन सम्पन्नो
 महीयते छांदो. ८।२।८
 तेन चित्प्रतिबिम्बेन त्रिविधा भाति
 सा पुनः । प्रकृत्यवच्छिन्नतया सरस्व. ३७
 तेन चेतनेनेदं शरीरं चेतनवत्प्रति-
 स्थापितम् मैत्रा. २।५
 तेन ततोऽपि न बहु देहेदेवः सोम्य
 ते षोडशानां कलानामेका कला.. छान्दो ६।७।३
 तेन तर्ह्येष पुरुषो न शृणोति ह न
 पश्यति स्वपितीत्याचक्षते प्रश्नो. ४।२
 तेन तः ह बको दाल्भ्यो
 विदाश्चकार छांदो. १।२।१३
 तेन तः ह बृहस्पतिरुद्गीथमुपासाश्चक्रे छांदो. १।२।११
 तेन तः हायास्य उद्गीथमुपासाश्चक्रे छांदो. १।२।१२
 तेन त्रिराचामेत् । प्रथमं यः पिबे-
 ह्यवेदः प्रीणातु आचम. ३
 तेन देवाऽअयजन्तसाध्याऋषयश्चये
 [क्र.अ. ८।४।१८ =मं. १०।९०।७
 [वा.सं. ३।१।९+ चित्त्यु. १२।४
 तेन देवाधिपत्यं ब्रह्माधिपत्यं
 च गच्छति ग.पू. १।१२
 तेन देवाधिपत्यं स्वःपतित्वं
 च गच्छति ग.पू. १।१२
 तेन धनदादिकाष्ठापतिर्भवति ग.पू. १।१२
 तेन धीराअपि यन्ति ब्रह्मविदः बृह. ४।४।८
 तेन नवरन्ध्ररूपो देहः भावनो. २
 तेन नित्यनिवृत्तः (परमहंसः) प.हं. ३
 तेन नो णकारषकारावुपाप्ताविति
 ह स्माह ह्रस्वो माण्डूकेयः ३ ऐत. २।६।२
 ३५

तेन नो णकारषकारावुपाप्ताविति
 ह स्माह स्थविरः शाकल्यः ३ ऐत. २।६।३
 तेऽनन्योपासका भवन्ति सामर. ७५
 तेन पाप्मानमपहत्य ब्रह्मणा
 स्वर्गं लोकमप्येति १ ऐत. ३।८।४
 तेन पितृलोकेन सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।१
 तेन प्रद्योतेनैष आत्मा निष्कामति बृह. ४।४।२
 तेन प्राच्यान्प्राणान्निमेषु सन्निधत्ते प्रश्नो. १।६
 तेन भ्रातृलोकेन सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।३
 तेन मनुष्याणां मोहको दाहको(वायुः)
 भक्ष्य-भोज्य-लेह्य-चोष्य-पेयात्मकं
 चतुर्विधमन्नं पाचयति भावनो. ९
 तेन मातृलोकेन सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।२
 तेन मुखेन पक्षिणोऽस्ति
 (चन्द्रोपस्थानम्) कौ. त. २।९
 तेन मुखेन मामन्नादं कुरु । राजा
 त एकं मुखम्
 तेन मुखेन विशोऽस्ति कौ. त. २।९
 तेन मुखेनेमं लोकमस्ति कौ. त. २।९
 तेन मुखेन सर्वाणि भूतान्यत्तिस कौ. त. २।९
 तेन मुह्यन्ति जन्तवः भ. गी. ५।१५
 तेन वक्रतुण्डाय हुमिति यो जानी-
 यात् सोऽमृतत्वं... च गच्छति ग. पू. १।१२
 तेन वासनात्मकेन लिङ्गेनोत्पत्ति-
 स्थितिलयानापद्यते सामर. १००
 तेन वेषेण भूम्यादिलोकं व्याप्या-
 नन्तयोजनमत्यतिष्ठत्
 (विराट् पुरुषः) मुद्रलो. २।२
 तेन वै ते मृत्युमजयन्... संसारं
 चातरन् नृ. पू. २।१
 तेन(आनुष्टुभमन्त्रेण) वै ते मृत्यु-
 मजयन्...संसारं चातरन् नृ. पू. २।१
 तेन वै सर्वमिदमसृजत यदिदं किञ्च नृ. पू. १।१
 तेन सत्येन तपसर्तुरस्म्यार्तवोऽस्मि कौ. त. १।२
 तेन सखिलोकेन सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।५
 तेन सप्तद्वीपाधिपो भवति, भूः-
 पतित्वं च गच्छति ग. पू. १।१२
 तेन (मंत्रज्ञानेन) सर्वज्ञानं भवति ग. पू. १।६

तेन सर्वमिदं प्रोतं तत्सत्यं तत्परं पदं १ यो.त.१३६
 तेन सर्वदेवाधिपत्यं विष्णुलोका-
 धिपत्यं च गच्छति ग. पू ११२
 तेन सर्वान्प्राणान्निमिषु सन्निधत्ते प्रश्नो. १६
 तेन सर्वं. क्रतुभिरिष्टं भवति अ.शिरः. ३१६
 तेन सह मनोयुक्तं तारकं सुसंयोज्य
 ...भूयुग्मं सावधानतया
 किञ्चिदूर्ध्वमुखेपेयत् अद्वयता. ६
 तेन स्त्रीलोकेन सम्पन्नो महीयते छान्दो. ८१२१९
 तेन स्वयं त्वया ज्ञातं ज्ञेयं यस्य
 महात्मनः । भोगेभ्यो ह्यरति-
 र्जाता दृश्याद्वा सकलादिह महो. २१७९
 तेन स्वसृल्लोको महीयते छान्दो. ८१२१४
 तेन स्वेदमूत्रजलरक्तवीर्यरूपरस-
 पुरुषादिकं प्राणः पृथक्कुर्यात् शाण्डि. ११४८
 तेन ह वाव तत्कुलमाचक्षते,
 यस्मिन्कुले भवति .. बृह. ११५२१
 तेनाङ्गुलीमथ्यमानात् सलिलमभवत् गायत्रीर. १
 तेनातुराः क्षीणलोकाश्चयवन्ते मुण्ड. १२१९
 तेनात्मना बहुज्ञेन निर्जाताश्चक्षु-
 रादयः । दिष्ट्याऽस्मि विगतस्वरः अ. पू ३१९
 तेनाधीतं श्रुतं तेन तेन सर्वमनु-
 ष्ठितम् । मूलमंत्रं विजानाति यो
 विद्वान्गुरुदर्शितम् यो. शि. २१४
 तेनाधीतं श्रुतं तेन... येन विप्रेण
 शिरसि त्रिपुण्ड्रं भस्मना धृतम् बृ. जा. ९१८
 तेनान्नपानलोकेन सम्पन्नो महीयते छान्दो. ८१२१७
 तेनान्योऽस्मत्समृच्छा तैत्तमस्मै
 प्रसुवामसि सहवै. ५
 तेनामृतत्वमश्याम् चित्त्यु. १०११,४
 तेनामृतत्वस्येशानं माऽहं पौत्रमधं
 रुद्रमिति न हास्मात्पूर्वाः
 प्रजाः प्रयन्तीति कौ. त. २१८
 (पुत्र) ते नाम्ना मूर्द्यानमभि-
 जिघ्रामि, असाविति... कौ. त. २११
 तेनायजंतं यदृचोऽध्यगीषत, ताः पथ
 आहुतयो देवानामभवन् सहवै. १३

तेनासौ स्वविवेकेन स्वयमेव महा-
 मनाः । प्रविचार्य चिरं साधु महो. २१२
 स्वात्मनिश्चयमाप्तवान्
 तेनासौ लोको न सम्पूर्यते छांदो. ५११०८
 तस्माज्जुगुप्सेत
 तेनाहं ज्योतिषा ज्योतिरानशान
 आक्षि, यत्कुसीदमप्रतीतं.... सहवै. ४
 ते निचिक्युर्ब्रह्म पुराणमग्र्यम् बृह. ४१४१८
 ते निवर्तन्ति नागेन्द्रमुन्मत्तं विस-
 तन्तुभिः ॥ (विमूढाः कर्तुमुद्युक्ता
 ये हठाचेतसो जयम्) मुक्तिको. २१४७
 ते तु विस्वोर्ध्वा ऋचः सान्नो यजुषः
 स्वरमेव प्राविशन् छां. उ. ११४१२
 तेनेतिहासपुराणानां रुद्राणां शत-
 सहस्राणि जप्तानिफलानिभवन्ति पैङ्गलो. ४१२४
 तेनेदं निष्कलं विद्यात् क्षीरात्सर्पि-
 र्यथा तथा ब्र. वि. १७
 तेनेदं पूर्णपुरुषेण सर्वम् श्रुता. ३१९+ महाना. ८११४
 तेनेन्द्रस्य प्रियं धामोपेयाय [१ ऐत. २१३१, २, ३
 तेनेमे प्राणाः, प्राणेभ्यः प्रजाः मैत्रा. ६३७
 तेनेयमिन्द्रजालश्रीर्जगतिप्रवितन्यते ।
 द्रष्टुं दृश्यस्य सत्तान्तर्बन्ध
 इत्यभिधीयते महो. ४१४७
 तेनेयं त्रयी विद्या वर्तते ओमित्या-
 श्रावयत्योमिति शस्त्रस्योमित्यु-
 द्गायत्येतस्यैवाक्षरस्यापचित्यै छांदो. १११९
 तेनेशितं (देवेन) कर्म निवर्तते ह श्रुताश्च. ६१२
 तेनैति (मार्गेण) ब्रह्मवित्पुण्य-
 कृत्तैजसश्च बृह. ४१४१९
 तेनैव (ब्रह्मप्रणवेन) ब्रह्म प्रकाशते
 तेन विदेहमुक्तिः प. हं. प. १०
 तेनैव मुखेन मामन्नाहं कुरु । इयेनस्त
 एकं मुखं, तेन मुखेन पक्षिणोऽस्ति कौ. त. २१९
 तेनैव रूपेण चतुर्भुजेन भ. गी. १११४६
 तेनैव शरीरेण देवतादर्शनं करोति नृ. पू. ११५
 तेनैषपूर्णः सत्राएषपुरुषविधएव [तैत्ति. २१२+३४
 तेनैषा खेचरी नाम मुद्रा .. बिन्दुः
 क्षरति नोयस्य.. यावद्विन्दुः स्थितो
 देहे तावन्मृत्युभयं कुतः व्या. विं. ८३

तेनो एतस्यै देवतायै सायुज्यं	
सलोकतां जयति	बृ. उ. १।५।२३
तेनोभौ कुरुतो यश्चैतदेवं	
वेद यश्च न वेद	छांदो. १।१।१०
ते पद्मादयस्तत्स्थावरं ते ब्राह्मणा-	
दयः परमात्मैव	निरालं १०
तेऽपि चातितरन्त्येव	भ.गी. १३।२६
तेऽपि मामेव कौन्तेय	भ.गी. ९।२३
तेऽपि यान्ति परां गतिम्	भ.गी. ९।३२
ते पुण्यमासाद्य सुरेन्द्रलोकं	भ.गी. ९।२०
ते पिशाचास्ते मनुष्यास्ताः	
स्त्रियः (परमात्मैव)	निरा. १०
ते पुनः पुरुषासौ हूयन्ते	बृ. उ. ६।२।१६
ते पृथिवीं प्राप्यान्नं भवन्ति	बृ. उ. ६।२।१६
तेऽप्यज्ञानतयानूनपुनरायान्तियान्ति..	म.वा. ३
ते प्रकाश्याभिवदन्ति (आकाशादयः)	प्रश्नो. २।२
ते (देवाः) प्रजापतिमुपधावन् ,	
तेभ्य एतं मंत्रराजं नारसिंहं	
प्रायच्छत	नृ. पू. २।१
ते प्राकाश्याभिवदन्ति (मा. पा.)	प्रश्नो. २।२
ते प्राप्नुवन्ति मामेव	भ.गी. १२।४
ते ब्रह्म तद्विदुः कृत्स्नं	भ.गी. ७।२९
ते ब्रह्मलोके तु परान्तकाले परा-	
मृतात्परिमुच्यंतिसर्वे [महाना. ८।१५ + मुण्ड. ३।२।६	
ते ब्रह्मलोकेषु परान्तकाले...	
परिमुच्यन्ति काले [कैव. ४+	भवसं. ३।३३
तेभिर्धार्यमिदं सूत्रं क्रियाङ्गं	
तन्तुनिर्मितम्	परब्र. १७
ते भोगास्तानि भोग्यानि व्यास-	
पुत्रस्य तन्मनः । नाजहुः..	महो. २।२६
ते (शिवभक्ताः) भोगान्प्राप्य	
मुच्यन्ते प्रलये शिवविद्यया	शिवो. १।३३
तेभ्यस्तज्ज्योतिरस्य सर्वस्य पुरतः	
सुविभा मविभातं...परमेव	
ब्रह्म भवति	नृसिंहो. ६।२
तेभ्यस्तुर्यं महत्तरं (चाक्षुषादिभेदेभ्यः)	मैत्रा. ७।११
तेभ्यः (वेदानधीतेभ्यः) श्राद्धं तु दत्तं	
चेत्तच्छ्राद्धं निष्फलं भवेत्	इतिहा. ७८

तेभ्यः (मरीच्यादिभ्यः) सर्वाणि	
भूतानि च	सङ्कर्षणो. १
तेभ्यो जलविन्दवो भूमौ पतितास्ते	
रुद्राक्षा जाताः	रु.जा. १
तेभ्यो (देवेभ्यो) एत मंत्रराजं नार-	
सिंहमानुपुत्रं प्रायच्छन्	नृ. पू. २।१
तेभ्यो न सर्वमिव प्रतिपत्स्ये हन्ता-	
हमन्यमभ्यनुशासनीति	छांदो. ५।१।१३
तेभ्योऽब्रवीत्तमह वेदं तच्चेत्त्वं	
याज्ञवल्क्य सूत्रमविद्वाँ स्तं	
चान्तर्यामिणं...सूर्या ते	
विपतिष्यतीति	बृह. ३।७।१
तेभ्योऽभिनमेभ्यस्त्रयीविद्यासंप्राप्तवत्	छांदो. २।२३।२
तेभ्यो भूतानि, तैरावृतमक्षरम्	गोपालो. २।१३
तेभ्यो ह प्रादुर्बभूव तन्न व्यजानन्त	केनो. ३।३
तेभ्यो ह प्राप्तभ्यः पृथग्दर्शाणि	
कारयाञ्चकार	छांदो. ५।१।१५
तेभ्योऽहं भागधेय जुहोमि, ते मा	
तृप्ताः सर्वैः कामैस्तर्पयन्तु स्वाहा	बृ. उ. ६।३।१
तेभ्यो हासावासुरः पाप्मा सच्चिदा-	
नन्दधनज्योतिरभवत्	नृसिंहो. ६।१
तेभ्यो हैतदक्षरमुवाच द इति	बृह. ५।२।१, २
तेभ्यो हैतामुपनिषदं प्रोवाच	छांदो. ८।८।४
तेऽमुष्मिन्नादित्ये सप्ताः	छांदो. ८।६।२
ते मृत्योर्यन्ति विततस्य पाशम्	कठो. ४।२
ते मे अक्षन्नहसु ताननुक्षम्	वा.म. २।१
ते मे युक्ततमा मताः	भ.गी. १२।२
ते य एवमेतद्विदुर्ये चामी अरण्ये	
श्रद्धाँ सत्यमुपासते तेऽर्चि-	
रभिसम्भवन्ति	बृ. उ. ६।२।१५
ते यथा तत्र न विवेकं लभन्ते	छांदो. ६।९।२
ते यदन्तरा तद्ब्रह्म तदमृतं स आत्मा	
प्रजापतेः सर्वां वेदम प्रपद्ये	छांदो. ८।१।४।१
ते यद्वयमनुसंहितमृचो धीमहे...	३ ऐत. २।६।२
ते ये शतमाजानजानादेवानामानन्दाः	तैत्ति. २।८
ते ये शतमिन्द्रस्यानन्दाः	तैत्ति. २।८
ते ये शतं कर्मदेवाना	
देवानामानन्दाः	तैत्ति. २।८

ते ये शतं देवगन्धर्वाणामानन्दाः	तैत्ति. २।८	ते विदुरनेन वै न उद्गात्रात्यै-	
ते येऽस्मद्यक्षममनागसो दूरा-		प्यन्तीति [बृह. १।३।२,	३,४,५,६,७
हूरमचीचतम्	सहवै. ५	ते विदुर्युक्तचेतसः	भ. गी. ७।३०
ते ये शतं देवानामानन्दाः स एक		ते वै माभिसंविशतेति तथेति तः	
इन्द्रस्यानन्दः	तैत्ति. २।८	समन्त परिण्यविशन्त	बृह. १।३।१८
ते ये शतं पितॄणां चिरलोकलोकाना-		ते वै सूत्रविदो लोके ते च	
मानन्दाः..	तैत्ति. २।८	यज्ञोपवीतिनः	ब्रह्मो. ११
ते ये शतं प्रजापतेरानन्दाः..		ते शुक्रमेतदतिवतन्ति धीराः	मुंढ. ३।२।१
स एको ब्रह्मण आनन्दः	तैत्ति. २।८	तेऽश्रद्धाना बभूवुः	प्रश्नो. २।४
ते ये शतं बृहस्पतेरानन्दाः स		तेषामभ्यर्हितमन्तर्गृहम्	भस्मजा. २।८
एकः प्रजापतरानन्दः	तैत्ति. २।८	तेषामसौ विरजो ब्रह्मलोको न	
ते ये शतं मनुष्यगन्धर्वाणामानन्दाः	तैत्ति. २।८	येषु जिह्वमनृतं न माया	प्रश्नो. १।१६
ते ये शत मानुषा आनन्दाः स		तेषामहं समुद्धर्ता	भ. गी. १२।७
एको मनुष्यगन्धर्वाणामानन्दः	तैत्ति. २।८	तेषामात्रेयोऽच्छावदः सर्वाण्येवा-	
ते रागादयो दोषाः शरीरसंवालिताः	सामर. १०१	वतयत्	छाग. २।२
ते रपसोऽभवन् कर्मादिष्वेतैर्जुहुयात्		तेषामादित्यवज्ज्ञानं	भ. गी. ५।१६
प्रतो देवलोकान्तसमश्चेत	सहवै. ११	तेषामिन्द्रो जगतीमव प्रतिसन्दिदेश	शौनको. ४।१
तेऽर्चिराभिसम्भवन्त्यर्चिषोऽहरह		तेषामिन्द्रो न प्रत्यपद्यत	शौनको. १।१
आपूर्यमाणपक्षमापूर्यमाणपक्षा-		तेषामिन्द्रो रुद्रानेव सेनान्योकः	शौनको. ३।१
द्यान्धमसाऽनुदङ्गादित्य एति		तेषामिमैबिभ्यत एवाः शूनुपाकल्पयत्	शौनको. ४।१
मासेभ्यो देवलोकम्	बृह. ६।२।१५	तेषामेतान्यमृतानि	छान्दो. ३।५।४
तेऽर्चिषमभिसम्भवन्ति	छान्दो. ५।१०।१	तेषामेते रसाः (वेदाः)	छान्दो. ३।५।४
तेऽर्चिषो व यशस आश्रयवशा-		तेषामेव पुनर्भवनं नो इहास्ति	म्बसवे. १
जटाभिरूपा इव कृष्णवर्त्मनः	मैत्रा. ६।३५	तेषामेव सर्वदा स्वीकरणं धूपः	भावनो. ८
तेऽवस्थिताः प्रमुखे धातेराष्टाः	भ. गी. २।६	तेषामेवानुक्तम्पार्थ	भ. गी. १०।११
(अथ) ते वा एतस्यैवं यथैवेह		तेषामेवैष ब्रह्मलोकस्तेषां सर्वेषु	
बीजस्यांकुरा वा..	मैत्रा. ६।३१	लोकेषु कामचारो भवति	छान्दो. ८।४।३
तेवाएतेगुह्याआदेशाएतद्ब्रह्माभ्यतपन्	छान्दो. ३।५।२	तेषामेवैष ब्रह्मलोकः, येषां तपो	
ते वा एतेऽथर्वाङ्गिरस एतदिति-		ब्रह्मचर्यं येषु ब्रह्म प्रतिष्ठितम्	प्रश्नो. १।१५
हासपुराणमभ्यतपन्	छान्दो. ३।४।२	तेषां के योगवित्तमाः	भ. गी. १२।१
ते वा एते पञ्च महापुरुषाः स्वर्ग		तेषां (कर्मेन्द्रियाणां) क्रमेण वचना-	
स्य लोकस्य द्वारपाः	छान्दो. ३।१३।६	दानगमनविसर्गानन्दाश्चैते	
ते वा एते पञ्चान्ये पञ्चान्ये दश		विषयाः...	शारीरको. १
सन्तस्तस्मात्सर्वासु दिक्ष्वन्नमेव	छान्दो. ४।३।८	तेषां क्रमेण सङ्कल्पविकल्पाव्यवसाया-	
ते वा एते रसानां रसाः, वेदा		भिमानावधारणास्वरूपाश्चैते	
हि रसास्तेषामेते रसाः	छान्दो. ३।५।४	विषयाः	शारीरको २
ते वाऽभिवाद्यैत्रोप समीयुः	आर्षे. १०।४	तेषां खल्वेषां भूतानां त्रीण्येव	
ते (देवाः) वायुप्रतिष्ठाकाशात्मानः		बीजानि भवन्त्यण्डजं	
स्वर्गयुः	कौ. त. २।१४	जीवजमुद्भिज्जमिति	छान्दो. ६।३।१

तेषां जरितारो विभ्यत एव वसती-	
वरीरूपकल्पयन्	शौनको ३११
तेषां ज्ञानी नित्ययुक्तः	भ. गी. ७।१७
तेषां तप्यमानानां रसान्प्रावृहदग्निं	
पृथिव्या वायुमतरिक्षाद्वादित्यदिवः	छान्दो. ४।१७।१
तेषां नाम्नां वागित्येतदेषामुक्तमतो	
हि सर्वाणि नामान्युत्तिष्ठन्ति	बृ. उ. १।६।१
तेषां नित्याभियुक्तानां	भ. गी. ९।२२
तेषां निष्ठा तु का कृष्ण	भ. गी. १७।१
तेषां नैकचनाशक विवक्तुमिति	छान्दो. ५।३।५
तेषां नो भक्त्यागमपुराणेतिहास-	
धर्मशास्त्रेषु धृताभिमानास्ते	स्वसंवे १
तेषां प्राणैः पूर्वपक्ष आप्यायते-	
ऽथापरपक्षेन प्रजनयत्येतद्वै	
स्वर्गस्य लोकस्य द्वारम्	कौ. त. १।२
तेषां ब्रह्मविष्णुरुद्राश्चोत्पत्तिस्थिति-	
ल्यकर्तारः	यो. चू. ७२
तेषां मनुज्यादीनां पञ्चभूतसमवायः	
शरीरम्	यो. चू. ७२
तेषां भेदमिमं शृणु	भ. गी. १७।७
तेषां (जीवानां) मुक्तिकर मागे..	१ यो. त. ५
तेषां य उभयतोदन्ताः पुरुषस्यानु-	
विधां विहितास्ते तेऽन्नादाः	१ ऐत. ३।१।३
तेषां यदा तत्पयैवेत्यथममे-	
वाकाशमभिनिष्पद्यन्ते	बृह ६।२।१६
(अथ) तेषां (भूतानां) यः	
समुदायः शरीरमित्युक्त	मैत्रा ३।२
तेषां विश्वामित्रो विजितीयमिव	
मन्यमान उवाच	आर्षे १।१
तेषां सततयुक्तानां	भ. गी. १०।१०
तेषां सत्यानां सतामनृत-	
मपिधान यो यो ह्यस्येतः प्रैति	
न तमिह दर्शनाय लभते	छान्दो. ८।३।१
तेषां सप्तानामिह रन्तिरस्तु [चित्यु	११।१२, १३
तेषां सर्वेषु लोकेष्वकामचारो भवति	छान्दो. ७।२।५।२
तेषां सर्वेषु लोकेषु कामचारो	
भवति [छान्दो. ८।१।६+	८।४।३+८।५।४
तेषां सर्वेषु लोकेष्वस्य काम-	
चारो भवति	छान्दो. ८।१।६

तेषां सुखं शाश्वत नेतरेषाम्	कठो ५।१२
[+ श्रुता. ६।१२+	गुह्यका. ४४
तेषां स्नेहमागौऽयमापद्यते	सामर. २
तेषु प्राणादयः पञ्च मुख्याः पञ्चसु	
सुव्रत । प्राणसङ्गस्तथाऽपानः	
पूज्यः प्राणस्तयोर्मुने	जा. द. ४।२५
तेष्वक्षरेषु विभज्य भाव्यज्जगद्रूप	
प्राकाशयम् । तदिह कृष्णादाकाश..	गी. पू. ३।८
तेष्वण्डेषु सर्वेष्वेकैकनारायणा-	
वतारो जायते	त्रिम. ना २।७
तेष्वात्मनेऽन्नाद्यमागायेत्	बृह १।३।२८
ते सर्वग सर्वतः प्राप्य धीग युक्ता-	
त्मानं सर्वमेवाविशन्ति	मुड ३।२।५
ते सर्वे गुणाः .. आत्मानं तन्मयतां	
नयन्ति	सामर १०१
तेऽसृगः सन्नह्य सहसैवाचरन्	सहस्रै. १
तेऽसोमप्राप्नुवन्ति [त्रिसु १, २, ३+	महाना १२।१, २, ३
ते ह खल्वथोच्छरेतसोऽति-	
विस्मिता आतसमेत्योचुः	मेत्रा. ४।१
ते ह गृहीत्वैवैवान् पथोऽभिसमीयुः	छाग. ५।२
ते ह तत एवार्तिमाच्छंस्तान-	
न्वितरान्पराभावयन्	शौनको. १।२
ते ह तत एवोपसमेत्य कुरुक्षेत्र-	
मुपजग्मुः	छाग. ३।१
ते ह तस्यैव पन्थामनुप्रातिष्ठन्नन्तं	
ह सायाह्न्यवोपसपादयामासुः	छाग ५।४
ते हताभिरेव जिघासन्	शौनको. ३।१
ते ह (असुरा) तृतीयस्येह सवनस्य	
पवमानेषु यज्ञवास्त्वभ्यायन्	शौनको ४।१
ते ह तैरेव देवानपाजिघासन्	शौनको. ४।१
ते ह देवा ऊर्चुर्हन्तामुरान्यज्ञ वद्रीथे-	
नात्ययानेति	बृह. १।३।१
ते ह नाकं महिमानं सचन्त(न्ते)	
[चित्यु. १२।७ + महावा ४ + ऋ. अ ८।४।१९	
[= म १०।५०।१६+	वा सं ३१।१६
ते ह नासिक्व्य प्राणमुद्रीथमुपासा-	
चक्रिरे	छान्दो. १।२।२
ते ह नुज्ञेषु नाराशंसेषु ऋषीणां	
यज्ञवास्त्वभ्यायन्	शौनको. १।१

ते ह पादयोरेवाभिमर्श्य बालिशानू-
 चुर्न ह वाव नस्तद्येन निष्कुर्मः... छाग. ६।४
 ते ह प्राणाः प्रजापतिं पितरमेत्यो-
 चुर्भगवन् को नः श्रेष्ठ इति छांदो. ५।१।७
 ते ह बालिश ऊचुर्यदयमीदृगभूत् छाग. ६।२
 ते ह बालिशानेवोपासन् छाग. ३।२
 ते ह विभ्यत एव स्तोकात्तुदकल्पयन् शौनको. १।२
 ते ह ब्राह्मणा न दधृषुरथ ह याज्ञ-
 वल्क्यः स्वमेव ब्रह्मचारिणमुवा-
 चैताः सोम्योदज सामश्रवा इति बृह. ३।१।२
 ते ह ब्राह्मणाश्चक्रुः कथं नो
 ब्रह्मिष्ठोब्रवीत् बृह. ३।१।२
 ते ह यथैवेदं बहिष्पवमानेन स्तोष्य-
 माणाः स५ रत्वाः सर्पन्तीत्येव छांदो. १।१२।४
 ते ह माध्यन्दिनस्यैव सवनस्य
 ...अभ्यायन् शौनको. ३।१
 ते ह वसुनेव प्रातस्सवनेषु...
 व्यजिगीषन्त शौनको. १।१
 ते ह वाचमूचुस्त्वं न उद्गायेति
 तथेति तेभ्यो वागुदगायत् बृह. १।३।२
 ते ह विराजः सत्यमानसा
 न सृजन्तेह प्रजापतयः सुबालो. १।३
 ते ह सङ्कीडत एव कूवरिणो रथ-
 चर्या-(रथकट्या-) मविदन् छागले. ५।२
 ते ह समित्पाणयः पूर्वाह्निं प्रतिच-
 क्रमिरे तान् हानुपनीयैवैतदुवाच छान्दो. ५।११।७
 ते ह समित्पाणयो भगवन्तं
 पिप्पलादमुपसन्नाः प्रश्नो. १।१
 ते ह समुपविश्य हिचक्रुः छान्दो. १।१२।४
 ते ह स्म पुत्रैषणायाश्च वित्तैष-
 णायाश्च लोकैषणायाश्च व्युत्था-
 याथ भिक्षाचर्यं चरन्ति बृह. ४।४।२२
 ते ह समारतास्तूष्णीमासाञ्चक्रिरे
 ते हान्योन्यस्याभिसमीक्षामासुः छाग. ३।४
 ते हापश्यन्न हास्मान्मिथुचि-
 देवासावोचत्.. छाग. ३।४
 ते हासुराः पुनरेवोदपतिष्यन्त
 ते हास्य लोकास्तदुतेव महाराजो
 भवति शौनको. ४।१
 बृह. २।१।१८

ते हि तमर्चयन्तस्त्वं हि नः
 पिता...(मा.पा.) प्रश्नो. ६।८
 ते हि लोके महाज्ञानास्तव लोको
 न गाहते अ.शां. ९५
 ते हेमे प्रागा अहंश्रेयसे विवद-
 मानाः ब्रह्म जग्मुः बृह. ६।१।७
 तेहेते ब्रह्मपराब्रह्मनिष्ठाः ब्रह्म..(मा.पा.) प्रश्नो. १।१
 ते हेते ब्रह्मपरा ब्रह्मनिष्ठाः परं
 ब्रह्मान्वेषमाणाः प्रश्नो. १।१
 ते हते रेकपर्णा नाम महावृषेषु
 यत्रास्मा उवास छान्दो. ४।२।५
 ते होचुरप वा एतद्व्यजुषादप
 साम्न इति छाग. १।२
 ते होचुरपीदं साधीया इति
 साधीय इति होचुः छाग. ५।४
 ते होचुरुद्रीथे वै कुशलाः स्मो हन्ता-
 द्रीथे कथां वदाम इति छान्दो. १।८।१
 ते होचुर्नमस्यानतीव वचो
 रेचयिष्यथ छाग. ३।५
 ते होचुर्न हासंवत्सरवासिनामनु-
 ब्र्यादिति छाग. ४।३
 ते होचुर्नमिषेऽमी शुनकाः सत्रमासत छाग. ४।२
 त होचुर्ब्राह्मणा वाव स्मः छाग. १।२
 ते होचुर्भगवन्नभिवाद्यभिवाद्यसीति मैत्रा. ४।५
 त होचुर्भगवन्नीदृशस्य कथमंशेन
 वतनमिति मैत्रा. २।५
 ते होचुर्मेव स्मोपनथा गतिस्तु
 त्वमिति छाग. २।४
 ते होचुर्यत्किमिव बालिशानुपासदत
 महाशाला वै महाश्रोत्रिया
 वर्षीयांसः छाग. ३।३
 ते होचुर्यथैतं काष्ठभारमानद्धमनु-
 पश्यामः छाग. ६।१
 ते होचुर्यदिदमृग्यजुषरेवोपवत्वम्
 छाग. १।३
 ते होचुर्यद्वावकं तदेव खं, यदेव
 खं तदेव कमिति छांदो. ४।१।५
 ते होचुर्येन पुरुषश्चेत् ..(मा.पा.) छां.उ. ६।१।१६
 ते होचुर्येन हैवार्थेन पुरुषश्चेत्
 हैव वदेदात्मानमेवेम... ...

ते होचुर्हन्त तमात्मानमन्विच्छामो यमात्मानमन्विष्य सर्वांश्च लोकानाप्नोति	छान्दो. ८।७।२
ते होचुः कथमानुष्ठुभं मन्त्रराज- मभिजानीमः	ग.पू. १।११
ते होचुः कथं वयमन्नाद्याभवामइति	ग.पू. १।६
ते होचुः कथं शिवोमायुत इति	ग.पू. २।८
ते होचुः किंवा अस्मत् प्रतीच्छथेति	छाग. ४।१
ते होचुः क नु सोऽभूद्यो न इत्थमसक्त्येयमास्येऽन्तरति	बृह. १।३।८
ते होचुः सम्पश्यध्वमिति किं हीति	छाग. ५।२
तेऽहोरात्रविदो जनाः	भ.गी. ८।१७
तेऽहोरात्रे एकं दिनं भवति (महाविष्णोः)	त्रि.म.ना.३।५,६
ते ह्येनप्रथमो विदाश्चकार ब्रह्मेति	केनो. ४।२
ते ह्येनन्नेदिष्टं पस्पशुः	केनो. ४।२
तैजसस्तु विविक्तमुक्	आगम. ३
तैजसः प्रतिभासिकः स्वप्नकल्पित इति तैजसस्य नाम भवति	पैङ्गलो. २।६
तैजसस्तजोमयोऽमृतमयः पुरुषोऽयमेव	बृह. २।५।८
तैजसः प्रविविक्तमुक् । आनन्दमु- क्ता प्राज्ञः सर्वसाक्षीत्यतः परः	यो. चू. ७२
तैजसात्मकः प्रद्युम्न उकाराक्षर- सम्भवः । प्राज्ञात्मकोऽनिरुद्धो- ऽसौ मकाराक्षरसम्भवः	गोपालो. २।१६
तैजसात्मिकां जालन्धरपीठालयां... वज्रेश्वरीं.. द्वितीयकूटां मन्यन्ते	श्रीवि. ता.२।१
तैजसानि (पात्राणि) गुरवे दद्यात्	कठरु. २
तैजस्योत्वविज्ञान उत्कर्षो दृश्यते स्फुटम् । मात्रासम्प्रतिपत्तौ स्या- दुभयत्वं तथाविधम्	आगम. २७
तैरहं पूजनीयो हि भद्रकृष्णनिवा- सिभिः । तद्धर्मगतिहीना ये तस्यां मयि परायणाः	गोपालो. २।१०
तैर्दत्तानप्रदायैभ्यः	भ.गी. ३।१२

तैलधारामिवाच्छिन्नदीर्घघण्टानिनाद- वत् । बिन्दुनादकलातीतं यस्तं वेद स वेदवित्	ध्या.वि. ३७
तैलधारामिवाच्छिन्नं दीर्घघण्टा- निनादवत् । अवाच्यं प्रणवस्याग्रं यस्तं वेद स वेदवित् [ध्या.वि. १८+ वराहो. ५।६९	
तैलधारामिवाच्छिन्नं दीर्घघण्टानिनाद- वत् । प्रणवस्य ध्वनिस्तद्वत्तदग्रं ब्रह्म चोच्यते	यो.चू. ८०
तैलमध्ये यथा यथा मक्षिका एक- देहिमध्ये ब्रह्म दशधारूपं..	अद्वैतो.
तैलं तिलेषु काष्ठेषु वह्निः क्षीरे घृतं यथा । गन्धः पुष्पेषु भूतेषु तथा- ऽऽत्मावऽस्थितो ह्ययम्	वासुदे. १०
तैश्च न गौर्न ब्राह्मणो न सुरा न पश्यतो हरः	स्वसंवे. २
(अथ)तैः सम्भूतैर्वायुः संस्थाप्य हृदयं तपः । ऊर्ध्वं प्रपद्यते देहाद्वित्वा मूर्धानमव्ययम्	२सन्न्यासो. २०
तोयेन जीवान् व्यससर्ज भूस्याम्	महाना. १।४
तौ चेन्मेवक्ष्यति न वै जातु युष्माक- मिमं कश्चिद्ब्रह्मोद्यं जेत्येति	बृह. ३।८।१
तौ मिथुनं समेतां ततः प्राणोऽजायत	बृह. १।५।१२
तौ यत्र विहीयेते चन्द्रमा इवादित्यो दृश्यते	इष्टे. ३।४।३
तौ वा एतौ द्वौ संवर्गौ, वायुरेव देवेषु, प्राणः प्राणेषु	छान्दो. ४।३।४
तौ सम्परीत्य विविनक्ति धीरः	कठो. २।२
तौ ह द्वात्रिंशत्तं वर्षाणि ब्रह्मचर्यमूषतुः	छान्दो. ८।७।३
तौ ह पुरुषं सुप्रमाजग्मतुः	बृह. २।१।१५
तौ ह प्रजापतिरुवाच किमिच्छन्ताव- वास्तमिति	छान्दो. ८।७।३
तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति	छान्दो. ८।८।१,२
तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ ...भूत्वोदशरावेऽवेक्षायां	छान्दो. ८।८।२
तौ ह यद्वचतुः कर्म हैव तद्वचतुः	बृह. ३।२।१३
तौ ह शान्तहृदयौ प्रवव्रजतुः	छान्दो. ८।८।३
तौ ह साध्वलंकृतौ सुवसनौ परिष्कृतौ भूत्वोदशरावेऽवेक्षाश्चक्राते	छान्दो. ८।८।२

तौ ह सुप्तं पुरुषमीयतुस्तं हाजातशत्रु- रामन्त्रयाञ्चक्रे	कौ.त. ४।१८	त्यक्त्वा लोकांश्च वेदांश्च विषया- निन्द्रियाणि च । आत्मन्येव	
तौ हान्वीक्ष्य प्रजापतिरुवाच	छान्दो. ८।८।४	स्थितो यस्तु स याति परमां गतिम् ना.प. ४।१	
तौ हासंविदानावेव समित्पाणी प्रजा- पतिसकाशमाजगमतुः	छान्दो. ८।७।२	त्यक्त्वा विष्णोर्लिङ्गमन्तर्वहिर्वा यः स्वाश्रयं सेवतेऽनाश्रमं वा ।	
तौ होचतुर्यथैवेदमावा भगवः साध्व- लंकृतौ सुवसनौ परिष्कृतौ च एवमेवैमौ भगवः साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।३	प्रत्यापत्तिं भजते..	शाट्याय. २७
तौ होचतुः सर्वमेवेदमावां भगव आत्मानं पश्याव आ लोमभ्य आ नखेभ्यः प्रतिरूपमिति	छान्दो. ८।८।१	त्यक्त्वा वृक्षं वृक्षमूलं श्रितासः सन्नयस्तपुष्पारसमेवाभुजानाः	शाट्याय. ११
तौ होत्क्रम्य मन्त्रयाञ्चक्राते	बृह. ३।२।१३	त्यक्त्वासङ्गाञ्छनैःशनैः। सर्वद्वन्द्वै- र्विनिर्मुक्तो ब्रह्मण्येवावतिष्ठते	ना.प. ३।५२
तौ होदशरावेऽवेक्षांचक्राते तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति	छान्दो. ८।८।१	त्यक्त्वा सदसदास्था त्वं तिष्ठाक्षुब्ध- महाब्धिवत्	महो. ६।५३
तौ ह्यस्य परिपन्थिनौ	भ.गी. ३।३४	त्यक्त्वा सर्वमिदं कलेवरगतं मत्वा मनोविभ्रमं देहातीतमवाच्य-	
त्यक्तवर्णाश्रमाचारःसर्वदादिवानक्त- समत्वेनास्वप्नः (अवधूतः)	तुरीया. ३	मेकमपरं तत्त्वं परं सेव्यताम्	अमन. २।१०७
त्यक्तवर्णाश्रमाचारो लुप्तसर्वक्रियो- ऽपि यः । सकृत्तिर्यक्त्रिपुंड्राङ्क- धारणात्सोऽपि पूज्यते	बृ. जा. ५।९	त्यक्त्वा सर्वानशेषतः	भ.गी. ६।२४
त्यक्तसङ्गो जितक्रोधो लब्धाहारो जितेन्द्रियः । पिधाय बुद्ध्या द्वाराणि मनो ध्याने निवेशयेत्	ना.प. ६।७	त्यक्त्वा सर्वाश्रमान्धीरो वसेन्मोक्षा- श्रमे चिरम् । मोक्षाश्रमात्परिभ्रष्टो	
त्यक्तसर्वपरिग्रहः	भ.गी. ४।२१	न गतिस्तस्य विद्यते	शाट्याय. २८
त्यक्ताविद्यो महायोगी कथं तेषु निमज्जति	अ.पू. ४।४	त्यक्त्वोत्तिष्ठ परंतप	भ.गी. २।३
त्यक्ताहङ्कारो ब्रह्माहमस्मीति चिन्तयन्निदं सर्वं यदयमात्मेति	मं.ब्रा. २।८	त्यजत्यन्ते कलेवरं	भ.गी. ८।६
त्यक्ताहङ्कृतिराश्वस्तमतिराकाश- शोभनः । अगृहीतकलङ्काङ्को लोके विहर शुद्धधीः	महो. ६।६९	त्यज धर्ममधर्मं च उभे सत्यानृते	
त्यक्तुं कर्माण्यशेषतः	भ.गी. १८।११	त्यज । उभे सत्यानृते त्यक्त्वा येन त्यजति(सि) तत्त्यज	१सं.सो.२।१२
त्यक्तेषणो ह्यनृणस्तं विदित्वा मौनी वसेदाश्रये यत्रकुत्र	शाट्या. ६	त्यजेद्ज्ञाननिर्मात्यं सोऽदृग्भावेन पूजयेत्	मैत्रे. २।१
त्यक्त्वा कर्मफलासङ्गं	भ.गी. ४।२०	त्यजेद्भेदनिर्मात्यं	स्कन्दो. १०
त्यक्त्वा कामान्सन्नयस्यति...भोगां-	२सन्नयासो. ८	त्यस्य राजा मूर्धानं विपात- यतात् .. (मा. पा.)	बृ.उ. १।३।२४
स्त्यजति सुस्थितान्	भ.गी. ४।९	त्यागस्य च हृषीकेश	भ.गी. १८।१
त्यक्त्वा देहं पुनर्जन्म		त्यागः शान्तिरपैशुनम्	भ.गी. १६।२
		त्यागाच्छान्तिरनन्तरम्	भ.गी. १२।१२
		त्यागादानपरित्यागी विज्वरो भव सर्वदा	महो. ६।१५
		त्यागी सत्त्वसमाविष्टः	भ.गी. १८।१०
		त्यागेनैके अमृतत्वमानशु [कैव. ३+	महाना. ८।१४
		त्यागे भरतसत्तम	भ.गी. १८।४
		त्यागो दक्षिणा (शारीरयज्ञस्य)	प्रा.हो. ४।३
		त्यागो हि पुरुषव्याघ्र	भ.गी. १८।४

त्यागो हि महता पूज्यः सद्यो
 मोक्षप्रदायकः ते.बि. १।१९
 त्याज्यं दोषवदित्येके भ.गी. १८।३
 त्रय इमे लोकाः स प्रस्तावोऽग्नि-
 र्वायुरादित्यः छान्दो.२।२१।१
 त्रयमप्यत्रापि सुषुप्तं स्वप्नं मायामात्रं नृसिंहो.१।४
 त्रयमप्येतत्सुषुप्तं स्वप्नं मायामात्रम् नृसिंहो. १।४
 त्रयश्च त्री च शता त्रयश्च त्री च
 सहस्रेत्येवमिति बृह. ३।९।१
 त्रयस्त्रिंशत्त्वेव देवाः बृह. ३।९।२
 त्रयं त्वेव न एतत्प्रोक्तम् ३ ऐत. २।१।२
 त्रयं मिलित्वा परस्परमुवाच ब्रह्मेव
 सर्वस्येश इति ग. शो. ४।६
 त्रयं यदा विंदते ब्रह्मेतत् श्वेता. १।९
 त्रयं वा इदं नामरूपं कर्म, तेषां
 नाम्नां वागित्येतदेषामुक्तम् बृह. १।६।१
 त्रयः कालास्त्रयो देवास्त्रयो लोकास्त्रयः
 स्वराः । त्रयो वेदाः स्थिता यत्र
 तत्परं ज्योतिरोमिति यो.शि. ६।५७
 त्रयः प्राजापत्याः प्रजापतौ पितरि
 ब्रह्मचर्यमूषुः बृह. ५।२।१
 त्रयाणामक्षराणां च योऽधीतेऽप्य-
 धमक्षरम् १यो.त. १३५
 त्रयाणामक्षरे चान्ते योऽधीतेऽप्यर्थ-
 मक्षरम् । तेन सर्वमिदं प्राप्तं लब्धं
 तत्परमं पदम् । २ योगत. ७
 त्रयी वा कामं त्रयीमयं त्रिगुणं
 त्रेतात्मकम् पारमा. ५।८
 त्रयी विद्या हिङ्कारस्त्रय इमे लोकाः
 छान्दो. २।२१।१
 त्रयोऽग्नयश्च त्रिगुणाः स्थिताः सर्वे
 त्रयाक्षरे १ यो.त. १३५
 त्रयो (यतयः) ग्रामः समाख्यातः
 ऊर्ध्वं तु नगरायते ना.प. ३।५६
 त्रयो दशमुखं त्वक्षं कामदंसिद्धिदं परम् रु. जा. ३८
 त्रयो धर्मस्कन्धा यज्ञोऽध्ययनं
 दानमिति छान्दो. २।२३।१
 त्रयो लोका एत एव वागेवायं
 लोको मनोऽन्तरिक्षलोकः
 प्राणोऽसौ लोकः बृह. १।५।४
 ३६

त्रयो लोकास्त्रयो वेदास्त्रयः संख्यास्त्रयः
 सुराः । त्रयोऽग्नयश्च त्रिगुणाः
 स्थिताः सर्वे त्रयाक्षरे १ योगत. ६
 (अथ) त्रयो वाव लोकाः, मनुष्य-
 लोकः पितृलोको देवलोक इति बृह. १।५।१६
 त्रयोविंशतिरेतानि तत्त्वानि
 प्रकृतानि तु शास्त्रीरको. १४
 त्रयो वेदा एत एव वागेवर्गवेदो मनो
 यजुर्वेदः प्राणः सामवेदः बृह. १।५।५
 त्रयो हीमे लोकास्त्रयो हीमे वेदाः
 ग. पू. ३।१
 त्रायते महतो भयात् भ.गी. १८।१९
 त्रिकर्मकृत्तरति जन्ममृत्यू
 कठो. १।१७
 त्रिकालमेतज्जत्वा क्रतुशतफल-
 मवानोति सूर्यो. ९
 त्रिकालमेतत्प्रयुज्जानः सर्ववेदपारा-
 यणफलमवानोति भस्मजा. १।७
 त्रिकूटा भवति ज्ञेया मूलप्रकृति-
 सङ्गता । प्रकृतिः प्रणवत्वाच्च. श्रीवि.ता. १।६
 त्रिकोणमण्डलं बह्नीरुद्रस्तस्याधिदेवता यो.शि. ५।१४
 त्रिकोणशक्तिरकारेण महाभागेन
 प्रसूते. त्रि. ता. १।६
 त्रिकोणं प्रथमं भवति, द्वितीयं
 षट्कोणं... ना.पू.ता. ६।१
 त्रिगुणं जुषाणः सकलं विधत्ते पारमा. १।७
 त्रिगुणीकृतप्रेषोच्चारणं कृत्वा...तत्त्व-
 मस्यादिवाक्यार्थस्वरूपातुसन्धानं
 कुर्वन्नुदीचीं दिशं गच्छेत् प. हं प. ५
 त्रिचतुस्त्रिचतुस्सप्तत्रिचतुर्मासपर्यन्तं ...
 आचरेन्नाडीशुद्धिर्भवति शांडि. १।५।२
 त्रिणाचिकेतस्त्रयमेतद्विदित्वा य एवं
 विद्वांश्चिनुते नाचिकेतम् ।...
 शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके कठो. १।१८
 त्रिणाचिकादियोगान्ता ईश्वरभ्रान्ति-
 माश्रिताः [महो.४।७४+ वराहो. २।५५
 त्रिणाचिकेतस्त्रिभिरेत्य सन्धि त्रिकर्म-
 कृत्तरति जन्ममृत्यू कठो. १।१७
 त्रिते देवादिविजाता यदाप इमं मे
 वरुण.. सहवै. ४

त्रिदण्ड-कमण्डलु शिष्य... यज्ञोप-
 वीतानां त्यागिनः (परमहंसा.) आश्रमो. ४
 त्रिदण्डमवलम्बन्ते यतयो.. तेवामपि
 च कर्तव्यं सत्कृत्यमितरेषु किम् भवसं. ११३६
 त्रिदण्डमुपवीतं च वासः कौपीन-
 वेष्टनम् । शिष्यं पवित्रमित्ये-
 तद्विभूयाद्यावदायुषम् शाश्वत्याय. ७
 त्रिदण्डं कमण्डलुं भुक्तपात्रं...
 परित्यज्यात्मानमन्विच्छेत् याज्ञव. २
 त्रिदण्डं वैष्णवं लिङ्गं विप्राणां मुक्ति-
 साधनम् । निर्वाणं सर्वधर्माणामिति
 वेदानुशासनम् शाश्वत्याय. १०
 त्रिदण्डं शिष्यं पात्रं कमण्डलुं..
 तत्सर्वं भूः स्वाहेत्यप्सु परित्यज्य..
 जातरूपधरश्चरेदात्मानमन्विच्छेत् ना. प. ३।८७
 त्रिदिनं ज्वलनस्थितैल्लादन्तुलकैः स्मृतम् वृ. जा. ३।२१
 त्रिधा त्रिधा वा विदधे समस्तम् पारमा. १।७
 त्रिधा त्रिरूपं सकलं धराय स्वाहा पारमा. १।७
 त्रिधा बद्धो वृषभो रोरवीति शौनको. ४।६
 [+क्र. अ. ३।८।१०=मं. ४।५।८।३+ वा. सं. १७।९१
 त्रिवामसाक्षिणं सत्यज्ञानानन्ददि-
 लक्षणम् । त्वमहंशब्दलक्ष्यार्थ-
 मसक्तं सर्वदोषतः वराहो. २।१७
 त्रिधाहितं पाणिभिर्गृह्यमानं गवि
 देवासो घृतमन्वविन्दन् महाना. ८।११
 [+क्र. अ. ३।८।१०=मं. ४।५।८।४ वा. सं. १७।९२
 [+तै. आ. ३।१०।३
 त्रिधैव गुणभेदतः भ. गी. १।८।१९
 त्रिनाभिचक्रमजरमनर्वम् चित्यु. १।१९
 [+क्र. अ. २।३।१४=मं. १।१६।४।२ अथर्व. ९।९।२+
 [तै. आ. ३।११।९
 त्रिनेत्रं त्रिगुणाधारं... स्मरभ्रमः
 शिवायेति ललाटे तत्रिपुण्ड्रकम् वृ. जा. ४।३०
 त्रिपदा गायत्री, गायत्रिया एवात्मानं
 पुनीते सहस्रै. १२
 त्रिपाञ्चरति चोत्तरे (ब्रह्म) मैत्रा. ७।११
 त्रिपादस्यामृतं दिवि [छां. उ. ३।१२।६+ त्रि. म. ना. ४।५१
 [+ चित्यु. १२।२+ वा. सं. ३१।३
 [+क्र. अ. ८।६।६= २. १८।८।३

त्रिपादित्यनया प्रोक्तमनिरुद्धस्य
 वैभवम् सुदलो. १।४
 त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुष [क्र. अ. ८।४।१७ =मं. १०।९०।४
 [+वा. सं. ३१।४+त्रि. म. ना. ४।४+ चित्यु. १२।२
 त्रिपादस्मप्रहरणस्त्रिशिरा रक्त-
 लोचनः । स मे प्रीतः सुखं दद्यात् वनदु. २४
 त्रिपान्नारायणाकारं तद्ब्रह्मैवास्मिकेऽलं तारसा. शीर्षकं
 (एवं) त्रिपुट्यां निरस्तायां निस्तरङ्ग-
 समुद्रवत्... अचलसम्पूर्णभावा-
 भावविहीनकैवल्यज्योतिर्भवति मं. ब्रा. २।६
 त्रिपुण्ड्रधारणस्य त्रिधा रेखा आ-
 ललाटादाचक्षुषोराश्रुवोर्मध्यतश्च जावाल्यु. ८
 (एवं) त्रिपुण्ड्रविधि भस्मना करोति
 यो विद्वान् ब्रह्मचारी यतिर्वा स
 महापातकोपपातकेभ्यः पूतो
 भवति का. रुद्रो. ५
 त्रिपुण्ड्रं कारयेत्पश्चाद्ब्रह्मविष्णु
 शिवात्मकम् । मध्याङ्गुलिभि-
 रादाय तिसृभिर्मूलमन्त्रतः वृ. जा. ४।११
 त्रिपुण्ड्रं धार्य भर्त्सनात्पातकौवगिरेर्भस्म सि. शि. १३
 त्रिपुण्ड्रं ये विनन्दन्ति निन्दन्ति शिव-
 भेव ते । धारयन्ति च ये भक्त्या
 धारयन्ति शिवं च ते वृ. जा. ५।१६
 त्रिपुरवधार्थमहं निमीलितक्षोऽभवम् रु. जा. १
 त्रिपुरातपनं द्वात्रिपुरा कण्ठभावना मुक्तिको. १।३७
 त्रिपुराभिधा भगवतीत्येवमादिशक्त्या
 ...त्रिकूटावसाने निलये विलये त्रि. ता. १।१
 धाम्नि सहसा घोरेण प्राप्नोति त्रि. ता. १।१
 त्रिभिरेतैश्चिराभ्यस्तैः (त्रिभिरेभिः
 समभ्यस्तैः) हृदयमन्थयो दृढाः ।
 निःशङ्कमेव (निःशेषमेव) त्रुट्यन्ति
 त्रिसच्छेदाङ्गणा इव [अ. पृ. ४।८।४+ मुक्तिको. २।१३
 त्रिभिर्गुणमयैर्भाविः भ. गी. ७।१३
 त्रिभिर्नगरं चतुर्भिर्नामित्येकश्चरेत् ना. प. ७।२
 त्रिभिः सोमः पातव्यः, समाप्तमिव
 भवति २ प्रणवो. १९
 त्रिमुखं चैव रुद्राक्षमग्नित्रयस्वरूप-
 कम् । तद्धारणाच्च हुतमुक्तस्य
 तुष्यति सर्वदा रु. जा. २६

त्रिमूर्तिरूपं शिवरूपमस्मि १विल्वो. १३
 त्रिमूर्त्यात्मा त्रिवेदात्मा सर्व-
 देवमयो रविः सूर्यता. १६
 त्रियक्षं (त्र्यक्षं) वरदं रुद्रं... सुप्रसन्न-
 मनुस्मरन् । धारयेत्पञ्च घटिका
 वह्निनाऽसौ न दाहते १ यो.त. ९२
 त्रियम्बकं (त्र्यम्बकं) यजामहे । वनदु. १०+ लिङ्गोप. १
 त्रियायुषमिति शिरोललाटवक्षःस्थलेषु का. रु. ३
 त्रियायुषाणि कुरुते ललाटे च भुज-
 द्वये । नामौ शिरसि हृत्पार्श्वे
 ब्राह्मणाः क्षत्रियास्तथा बृ.जा. ५।२
 त्रियायुषैरुयम्बकैस्त्रिंशक्तिभिस्त्रितय-
 क्तिस्रो रेखाः प्रकुर्वीत, व्रत-
 मेतच्छास्त्रमवम् का.रु. ३
 त्रिरस्य मूर्धानमभि हिंकुर्यात् कौ.त. २।११
 त्रिरात्रं वा सावित्रीमन्वातिरेचयति सहवै. २०
 त्रिरात्रान्त आप्त्य ब्रीहीनवघातयेत् बृह. ६।४।१३
 त्रिरात्रोपोपितः प्राङ्मुखो वाग्यतो
 बर्हिष्युपविश्य सहस्रं रुच आवर्तयेत् २ प्रणवो. ६
 त्रिरुद्रपात्रं प्रसिच्योद्यन्तमादित्य-
 मुपतिष्ठेत् कौ. त. २।७
 त्रिरुद्रतं स्थाप्य समं शरीरं हृदी-
 न्द्रियाणि मेनसा सन्निवेश्य
 (सन्निरुद्धय) । ब्रह्मोडुपेन प्रतरेत्
 विद्वान्छोतांसि सर्वाणि भया-
 वहानि [श्वेता. २।८+ भ. सं. ३।२५
 त्रिरेनामनुलोमामनुमार्ष्टि विष्णुर्योनिं
 ... (इति मंत्रेण) बृह. ६।४।२१
 त्रिदेवः पृथिवीमेष एताम् ना.पू.ता. ४।५
 [+क्र. अ. ५।६।२५= मं. ७।१००।३
 [+तै. ब्रा. २।४।३।५
 त्रिलोचनं निष्कलमद्वितीयम् १विल्वो. ११
 त्रिवक्त्रं त्रिगुण स्थानं त्रिधातुं रूपव-
 जितम् ।... शाश्वतं ध्रुवमच्युतम् । ते. बि. १।६
 त्रिविधसाकारोऽपि पुनर्द्विविधो भवति त्रि म.ना. २।१
 त्रिविधं कर्मणः फलम् भ.गी. १।८।१२
 त्रिविधं नरकस्येदं भ.गी. १।६।२१
 त्रिविधः कर्मसंग्रहः भ.गी. १।८।१८

त्रिविधः पुरुषः... बाह्यात्माऽन्तरात्मा
 परमात्मा चेति २ आत्मो. ४
 त्रिविधः पुरुषोऽजायतात्माऽन्त-
 रात्मा परमात्मा चेति १ आत्मो. १
 त्रिविधः सम्प्रकीर्तितः भ.गी. १।८।४
 त्रिविधा कर्मचोदना भ.गी. १।८।१८
 त्रिविधा भवति श्रद्धा भ.गी. १।७।२
 त्रिविधो ब्रह्मप्रणवः ...
 त्रिविधो भवति प्रियः भ.गी. १।७।७
 त्रिविष्टपं त्रिमुखं विश्वमातुर्नवरेखाः
 स्वरमध्यं तदीले त्रि. महो. १०
 त्रिविष्टपास्त्रिगुणास्त्रिप्रकाशाः त्रि. महो. ५
 त्रिवृष्टिबृद्धैकैका भवति तन्मे
 विजानीहीति छान्दो. ६।४।७
 त्रिवृत्सूत्रं च तद्विदुः ब्रह्मो. ४
 त्रिवृदात्मनि ब्रह्मण्यभिध्यायमाने
 सच्चिदानन्दः परमात्माऽऽविर्भवति महावा. २
 त्रिवेदमयं त्रिमूर्ति त्रिगुणं चतुष्पदं...
 सप्ताश्वं (ध्यायेत्) सूर्यता. १।८
 त्रिशङ्खवज्रमोङ्कारमूर्ध्वनालं
 भ्रुवोर्मुखम् त्र. बि. ७४
 त्रिशतं त्वधमं पञ्चशतं मध्यममुच्यते ।
 सइक्षमुत्तमं प्रोक्तं (रुद्राक्षाणां) रु. जा. २०
 त्रिशरीरं तमात्मानं परं ब्रह्म
 विनिश्चिनु ना. प. ८।८
 त्रिशालैर्विल्वदलैर्दीप्तैर्वा योऽभि-
 सम्पूजयेन्मन्मनाः... सम्पूजयेत् ।
 तद्दहमश्रामि । तं मोचयामि
 संसृतिपाशात् भस्मजा. २।१०
 त्रिशिखी ब्राह्मण आदित्यलोकं जगाम त्रि. ब्रा. १।१
 त्रिशिर्षाणं त्वाष्ट्रमहनमवाङ्मुखा-
 न्यतीन्सालावृकेभ्यः प्रायच्छम् कौ. त. ३।१
 त्रिशूलगां काशीमधिश्रित्य त्यक्ता-
 सबोऽपि मय्येव संविशन्ति भस्मजा. २।७
 त्रिषवणस्नानं कुटीचक्रस्य बहूदकस्य
 द्विवारं हंसस्यैकवारं परमहंसस्य
 मानसस्नानं तुरीयातीतस्य भस्म-
 स्नानमवधूतस्य वायव्यस्नानम् ना. प. ७।४

त्रिषु धामसुयत्तुल्यं सामान्यं वेत्ति
निश्चितः । स पूज्यः सर्वभूतानां
वन्यश्चैव महामुनिः आगम. २२

त्रिषु धामसुयत्प्रोक्तं.. स भुञ्जानो न
लिप्यते आगम. ५

त्रिषु धामसु यद्भोज्यं भोक्ता यश्च
प्रकीर्तितः । वेदैस्तदुभयं यस्तु
स भुञ्जानो न लिप्यते आगम. ५

त्रिषु धामसु यद्भोग्यं भोक्ता भोगश्च
यद्भवेत् । तेभ्यो विलक्षणः साक्षी
चिन्मात्रोऽङ्गं सदाशिवः कैव. १८

त्रिषु लोकेषु किञ्चन भ. गी. ३।२२

त्रिषुवर्णेषु भिक्षार्चय चरेत् (सन्न्यासी) १ सं.सो. १।२

त्रिष्टुब्जगत्यनुष्टुप् चाहं छन्दोऽहम् अ.शिरः. १।१

त्रिष्वेकपात्रेद्रव्यं मैत्रा. ७।११

त्रिसन्ध्यं शक्तिः स्नानं तर्पणं
मार्जनं तथा । उपस्थानं पञ्चयज्ञा-
न्कुर्यादामरणान्तिकम् शाठ्या. १२

त्रिसन्ध्यादौ स्नानमाचरेत् आरुणि. २

त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय दद्यात् त्रिसु. १,२,३

[महाना. १२।१,२,३+

त्रिसुपर्णश्रुतिर्द्विषा निष्कृतौ
त्रिदले रता २ बिल्वो. २५

त्रिसुपर्णं त्रिक्वचां रूपं त्रिसुपर्णं
त्रयीमयम् २ बिल्वो. २०

त्रिसुपर्णोपनिषद्ः पठनात्पंक्तिपावनः २ बिल्वो. २४

त्रिस्थानं च त्रिमात्रं च त्रिब्रह्म च
त्रयाक्षरम् । त्रिमात्रमर्धमात्रं
वा यस्तं वेद स वेदवित् ध्या. विं. ३६

त्रिस्तप्त समिधः कृताः चित्त्यु. १२।३

[क्र.अ.८।४।१९=मं.१०।९०।१५+ वा.सं. ३१।१५

त्रिशत्पर्वीगुलः प्राणो यत्र प्राणैः
प्रतिष्ठितः । एष प्राण इति
ख्यातो बाह्यप्राणस्य गोचरः अ. ना. ३३

त्रिशत्परांस्त्रिंशदपरांस्त्रिंशच्च परतः
परान् । उत्तारयति धर्मिष्ठः
परित्राडिति वै श्रुतिः शाठ्याय. ३१

त्रीणि चात्र प्रशंसन्ति शौच-
ऋकोधमत्सरौ इतिहा. ५७

त्रीणि ज्योतीषि सचते सषोडशीं
तस्मादुच्यते महाविष्णुमिति नृ. पू. २।६

त्रीणि धामानि कालः द. मू. १६

त्रीणि पदा निहिता गुहासु यस्तद्वेद
स पितुः पितासत् [महाना. २।४; तै.आ.१०।१।४

त्रीणि श्राद्धे पवित्राणि दौहित्रः
कुतपस्तिता. इतिहा. ५७

त्रीणि षष्टिशतान्यक्षराणां, त्रीणिषष्टि-
शतान्यूष्मणां, त्रीणि षष्टिशतानि
सन्धीनाम् ३ ऐत. २।२।१

त्रीणि स्थानानि भवन्ति (अग्नेः)
मुखे आहवनीयः, उदरे गार्हपत्यः,
हृदि दक्षिणाम्निः गर्भो ११

त्रीण्यक्षराणि सतीयमिति तद्यत्स-
त्तदमृतमथ यन्ति तन्मर्त्यमथ
यद्यं तेनोभे यच्छति छांदो. ८।३।५

त्रीण्यात्मने कुरुत पशुभ्य एकं
प्रायच्छत्तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम् बृह. १।५।१

त्रीण्यात्मनेऽकुरुतेति मनो वाचं
प्राणं तान्यात्मनेऽकुरुता-
न्यत्रमना अभूवम् बृह. १।५।३

त्रीण्याहुरतिदानानि गावः पृथ्वी
सरस्वती संहितो. ४।२

त्रीन्गुणानतिवर्तते भ.गी. १।४।२१

त्रीन्वेदाननुब्रवीत् सर्वमायुरियादिति बृह. ६।४।१६

त्रेताग्न्यनुसन्धानो यागः पा.ब्र. ३

त्रेताग्न्यात्माकृतिवर्णोऽङ्कारहंसानु-
सन्धानोऽन्तर्यागश्चित्स्वरूपव-
त्तन्मयं तुरीयस्वरूपम् पा.ब्र. ३

त्रेधा विहितं वा इदमन्नमशनं पानं
खादस्तदेतैराप्नोति १ ऐत. ३।४।३

त्रैगुण्यविषया वेदाः भ.गी. २।४५

त्रैधातवीयामेव (इष्टि) कुर्यात्
[+ना.प.३।७७+ प.हं.प. २ याज्ञव. १

त्रैवर्णिकानां सर्वेषामग्निहोत्र-
समुद्भवम् (भस्म) बृ.जा. ५।३

त्रैविद्या मां सोमपाः पूतपापाः भ.गी. ५।२०

त्रैष्टुभं छन्दोऽन्तरिक्षं स्थानम्(यजुषां) २ प्रणवो. २१

त्रैष्टुभं माध्यन्दिनं सवनम् छांदो. ३।१६।३
 त्र्यक्षरं त्रिशिरस्कं त्रिपादं खण्डपरशुं
 (मृत्युमसृजत्) सुबालो. १।३
 त्र्यक्षरं ब्रह्म शाश्वतम् शिवो. ७।११५
 त्र्यक्षरोऽहं पञ्चाशन्मातृका अहं अद्वै.भा. २
 त्र्यम्बकमिति ललाटे, नीलम्रीवायेति
 कण्ठे... यथाक्रमं भस्म धृत्वा... भस्मजा. १।५
 तद्वस्मापः पुनन्त्विति पिबेत् भस्मजा. १।५
 त्र्यम्बकमिति सम्प्रोक्ष्य शुद्धं शुद्धेनेति
 सम्मृज्य संशोध्य तेनैवापादशीर्ष-
 मुद्धूलनमाचरेत् भस्मजा. १।४
 त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिपुष्टिवर्धनम् ।
 उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय-
 मामृतात् [महाना. १।१।१८+ त्रि.ता. १।३+
 [क्र. अ. ५।४।३० =मं. ७।५९।१२
 [+वा. सं. ३६०+ तै.सं. १।८।६।२
 त्र्यायुषमिति शिरोललाटवक्षस्कधे-
 ष्विति तिसृभिरुयायुषैस्त्रियम्ब-
 कैस्तिष्ठो रेखाः प्रकुर्वीत जावात्यो. ६
 त्र्यहं वसति तोयेषु त्र्यहं वसति
 चाग्निषु । त्र्यहमाकाशगो भूत्वा
 दिनमेकं तु वायुगः पिण्डो. ३
 त्वक्च रक्तं मांसमेदोमज्जास्थीनि
 (षट्कोशाः) वराहो. १।१०
 त्वक्चर्ममांसरुधिरमेदोमज्जास्नायवो-
 ऽस्थीनि मे शुद्ध्यन्तां, ज्योतिरहं
 विरजा विपाप्मा भूयासम् महाना. १।४।९
 त्वक्चर्ममांसरोमाङ्गुल्यङ्गुष्ठ-
 पृष्ठवंशनखगुल्फोदरनाभिकटयूरु-
 कपोलश्रोत्रभ्रूललाट... अक्षीणि
 भवन्ति, जायते म्रियते इत्येष
 बाह्यात्मा नाम १ आत्मो. १
 त्वक्चस्पर्शयितव्यं च वाक्चवक्तव्यं च.. प्रश्नो ४।८
 त्वक् च स्पर्शयितव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 त्वक् चैव परिदह्यते भ. गी. १।२९
 त्वक्छ्रोत्रनेत्रजिह्वाघ्राणपञ्चस्वरूप-
 मिति लिङ्गम् लिङ्गोप. १

त्वगध्यात्मं, स्पर्शयितव्यमधिभूतं
 वायुस्तत्राधिदैवतं नाडी तेषां
 निबन्धनम् सुबालो. ५।५
 त्वगादिसप्तधातुभिरनेकैः संयुक्ताः
 सङ्कल्पाः कल्पतरवः भावनो. २
 त्वग्वैग्रहः, स स्पर्शेनातिग्राहेणगृहीतः बृह. ३।२।९
 त्वङ्गिरभिद्यत, त्वचो लोमानि.. २ ऐत. १।४
 त्वङ्गांसरक्तवाष्पाम्बु पृथक्त्वा
 विलोचने । समालोकय...
 परिमुह्यसि [महो. ३।४०+ याज्ञव. ९
 त्वङ्गांसरुधिरस्नायुमज्जामेदोस्थि-
 संहतौ । विष्णुमूत्रपूये रमतां
 किमीणां कियदन्तरम् ना. प. ४।२६
 त्वङ्गांसशोणितास्थिस्नायुमज्जाः षट्कोशाः मुद्रलो. ४।२
 त्वच एवास्य रुधिरं प्रस्यन्दि त्वच
 उत्पटः । तस्मात्तदा तृणात्प्रैति
 रसो वृक्षादिवाहतात् बृह. ३।१।२९
 त्वचमेवाप्येति यस्त्वचमेवास्तमेति.. सुबालो. ९।५
 त्वचः स्पर्शग्रहणम् ना. प. ६।२
 त्वचा यद्यत्प्रशेद्योगी तत्तदात्मेति.. १ यो. त. ७।१
 त्वचा हि स्पर्शान् वेदयते बृह. ३।२।९
 त्वचि तृप्यन्त्यां वायुस्तृप्यति छांदो. ५।२३।२
 त्वच्छायायां वसेलक्ष्मीस्त्वन्मूले
 विष्णुरव्ययः तुलस्यु. ८
 त्वत्तः कमलपत्राक्ष भ. गी. १।१२
 त्वत्ता मत्ता च चिन्मयम् ते. बि. २।२६
 त्वत्ताऽहन्ताऽऽत्मता यत्र परता
 नास्ति काचन । न कचिद्भा-
 वकलना न भावाभावगोचरा महो. ५।४४
 त्वत्तः परतरं किञ्चिन्नैवास्ति
 जगतः प्रभो ग.शो. ३।७
 त्वत्तो वा ब्रह्मणो वाऽपि ये लभन्ते
 षडक्षरम् । जीवन्तो मन्त्रसिद्धाः
 स्युर्मुक्ता मां प्राप्नुवन्ति ते रामो. ३।७
 त्वत्तो विश्रममाप्नोमि चेतसा
 भ्रमता जगत् महो. २।३५
 त्वत्प्रसादाद्भगवति प्रज्ञानं मे ध्रुवं
 भवेत् लक्ष्म्यु. ३

त्वत्प्रसादान्महान्तो गच्छन्ति

वैष्णवं लोकमपुनर्भावाय

लक्ष्यु. ६

त्वत्प्रसादान्मयाऽच्युत

भ.गी. १८।७३

त्वत्प्रसृष्टं माभिवदेत्प्रतीतः

कठो. १।१०

त्वदन्यः संशयस्यास्य

भ.गी. ६।३९

त्वदभिन्नं मां परिपालय कृपालय

त्रि.म.ना. ८।७

त्वद्व्यतिरिक्तं यत्किञ्चित्प्रतीयते

तत्सर्वं बाधितमिति निश्चितम्

त्रि.म.ना. १।१

त्वमग्निर्वरुणो वायुस्त्वमिन्द्रस्त्वं

निशाकरः

मैत्रा. ५।१

त्वमग्निं हव्यवाहं समित्से

चित्त्यु. १४।२

त्वनयोस्तत्त्वदर्शिभिः

भ.गी. २।१६

त्वमक्षरं परमं वेदितव्यं

भ.गी. ११।१८

त्वमक्षरं सदसत्परं यत्

भ.गी. ११।३७

त्वमग्ने शुभिस्त्वमाशुशुक्ष्णस्त्वमद्भ्य-

स्त्वमश्मनस्परि। त्वं वनेभ्यस्त्वमोष-

धीभ्यस्त्वं नृणां नृपते जायसे शुचिः

महाना. १६।१०

[ऋ. अ. २।५।१७=मं. २।१।१

त्वमग्ने त्रिगुणो वरिष्ठः ब्रह्मपरं... स्वाहा पारमा. २।३

त्वमन्तरिक्षे चरसि सूर्यस्त्वं

ज्योतिषां पतिः

प्रश्नो. २।९

त्वमवस्थात्रयातीतः

गणप. ६

त्वमव्ययः शाश्वतधर्मगोप्ता

भ.गी. ११।१८

त्वमस्माकं गतिरन्या न विद्यते

मैत्रा. ४।१

त्वमस्य पूज्यश्च गुरुर्गरीयान्

भ.गी. ११।४३

त्वमस्य विश्वस्य परं निधानं [भ.गी. ११।१८ + ११।३८

त्वमहं शब्दलक्ष्यार्थमसक्तं सर्वदोषतः

वराहो. २।१७

त्वमात्माऽसि, यस्त्वमासि सोऽहमस्मि

कौ. त. १।६

त्वमादिदेवः पुरुषः पुराणः

भ.गी. ११।३८

त्वमादौ प्रोक्तवानिति

भ.गी. ४।४

त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः

गणप. ४

त्वमिति तदिति कार्ये कारणे सत्यु-

पाधौ द्वितयमितरथैकं सच्चिदा-

नन्दरूपम्

शुकर. ३।११

त्वमित्यपि भवेच्चाहं त्वं नो चेद्दहमेव

न। इदं यदि तदेवास्ति तदभावा-

दिदं न च

ते. बि. ५।२५

त्वमित्येतत्तदित्येतन्मत्तोऽन्यत्रास्ति

किञ्चन। चिच्चैतन्यस्वरूपोऽह-

महमेव परः शिवः

ते. बि. ३।३३

त्वमिन्द्रस्त्वं निशाकरः

मैत्रा. ५।१

त्वमेकोऽसि बहूननुप्रविष्टः

चित्त्यु. १४।३

त्वमेव केवलं कर्ताऽसि

गणप. १

त्वमेव केवलं धर्ताऽसि

गणप. १

त्वमेव केवलं हर्ताऽसि

गणप. १

त्वमेव जगतां धात्री त्वमेव विष्णुवल्लभा

तुलस्यु. ७

त्वमेव तुरीयतुरीयस्त्वमेव तुरीयातीतः

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव धाता वरुणश्च राजा त्वं

वत्सरोऽभ्यर्च्यम एव सर्वम्

एकाक्षरो. ११

त्वमेव निरतिशयानन्दः

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव परमं पदम्

अ. पू. ५।५४

त्वमेव परमात्मासि, त्वमेव परमो गुरुः

ते. बि. ५।५८

त्वमेव परिपूर्णानन्दः

त्रि.म. ना. १।१

त्वमेव प्रत्यक्षमथर्वाऽसि

सूर्यो. ३

त्वमेव प्रत्यक्षमृगसि

सूर्यो. ३

त्वमेव प्रत्यक्षं कर्म कर्ताऽसि

सूर्यो. ३

त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि

गणप. १

त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि

सूर्यो. ३

[तैत्ति. १।१।१+१२।१+१३।१

त्वमेव प्रत्यक्षं यजुरसि

सूर्यो. ३

त्वमेव प्रत्यक्षं रुद्रोऽसि

सूर्यो. ३

त्वमेव प्रत्यक्षं विष्णुरसि

सूर्यो. ३

त्वमेव प्रत्यक्षं सामासि

सूर्यो. ३

त्वमेव प्रत्यक्षं सैवासि

कौलो. शां. पा.

त्वमेव ब्रह्मेशानपुरन्दरपुरोगमैरखिला-

मरैरखिलागमैर्विमृग्यः

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव मोक्षस्त्वमेव मोक्षदस्त्व-

मेवाखिलमोक्षसाधनम्

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव वक्ता

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव वरं वृणीष्व (हे इन्द्र)

कौ. त. ३।१

त्वमेव विद्यातीतः (महाविष्णुः)

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव विद्यावेद्यः.. विद्यास्वरूपः

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव विद्यास्वरूपः... विद्यातीतः

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव सदसदात्मकः (महाविष्णुः)

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव सदसद्विलक्षणः

”

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव सर्वकारणव्यष्टिः (महाविष्णुः)	त्रि.म.ना. १११	त्वमैश्वर्यं दापयाथ सम्प्रत्याश्वरि-	
त्वमेव सर्वकारणसमष्टिः	त्रि.म.ना. १११	मारणम् । कुर्विति स्तुत्य देवाद्या-	
त्वमेव सर्वकारणहेतुः	त्रि.म.ना. १११	स्तेन सार्धं सुखं स्थिताः	रा. पू. ४।१६
त्वमेव सर्वज्ञः	त्रि.म.ना. १११	त्वम्पदार्थादौपाधिकात्तत्पदार्थादौ-	
त्वमेव सर्वनियन्ता	त्रि.म.ना. १११	पाधिक-भेदाविलक्षणमाकाश-	
त्वमेव सर्वनिवर्तकः	त्रि.म.ना. १११	वत्सूक्ष्मं केवलसत्तामात्रस्वभावं	
त्वमेव सर्वपालकः	त्रि.म.ना. १११	परं ब्रह्मेत्युच्यते	सर्वसारो. ६
त्वमेव सर्वप्रवर्तकः	त्रि.म.ना. १११	त्वया जुष्ट ऋषिर्भवति देवि त्वया	
त्वमेव सर्वमुमुक्षुभिर्विमृग्यः	त्रि.म.ना. १११	ब्रह्मगतश्रीरुत त्वया	महाना. १३।२
त्वमेव सर्वमूलाविद्यानिवर्तकः	त्रि.म.ना. १११	त्वया जुष्टश्चित्रं विन्दते वसु	महाना. १३।२
त्वमेव सर्वशक्तिः	त्रि.म.ना. १११	त्वया जुष्टा नुदमाना (जुषमाणा)	
त्वमेव सर्वस्वरूपः	त्रि.म.ना. १११	दुरुक्तान् बृहद्ब्रह्म विदधे	
त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि	गणप. १	सुवीराः [महाना. १३।१+	तै.आ.१०।४९।१
त्वमेव सर्वं छन्दोऽसि	सूर्यो. ३	त्वया ततं विश्वमनन्तरूप	भ.गो. ११।३८
त्वमेव सर्वं त्वमेव सदा ध्येयः	त्रि.म.ना. १११	त्वया मन्यो सरथमारुजन्तो..	वनदु. १०७
त्वमेव सर्वं त्वमेव सर्वं त्वमेव सर्वम्	त्रि.म.ना. १११	[क.अ.८।३।१९=	भं. १०।८४।१
त्वमेव सर्वाधारः (महाविष्णुः)	त्रि.म.ना. १११	त्वयाऽऽवृत्तं जगदुद्भवगर्भः	एकाक्षरो. १२
त्वमेव सर्वेश्वरः	त्रि.म.ना. १११	त्वया व्याप्तं जगत्सर्वं	गणेशो. ३।९
त्वमेव सुरसंसेव्या त्वमेव मोक्षदायिनी	तुलस्यु. ८	त्वयैकाग्रेण चेतसा	भ. गी. १८।७२
त्वमेवाखंडानन्दः	त्रि.म.ना. १११	त्वरितं चक्षुरोगाञ्छमय शमय	चाक्षुषो. २
त्वमेवाखिलमोक्षसाधनम्	त्रि.म.ना. १११	त्वष्टाऽग्नीत्, मित्र उपवक्ता	चित्यु. ३।१
त्वमेवाखिलशास्त्रैर्विमृग्यः	त्रि.म.ना. १११	त्वष्टानो अत्र विदधातु रायोनुमाष्टु	
त्वमेवातिमहतो महीयान्	त्रि.म.ना. १११	तन्वो २ यद्विलिष्टम् [सहवै.५+	तै. आ.२।४।१
त्वमेवातिसूक्ष्मतरः	त्रि.म.ना. १११	त्वहमस्मीति तमतिस्त्वजते	कौ. उ. १।२
त्वमेवानन्तोषनिषद्विमृग्यः	त्रि.म.ना. १११	त्वं कालत्रयातीतः (गणेशः)	गणप. ६
त्वमेवान्तर्बहिर्व्यापकः	त्रि.म.ना. १११	त्वं गुणत्रयातीतः	गणप. २६
त्वमेवामृतमयस्त्वमेवामृतमयस्त्व-	त्रि.म.ना. १११	त्वं चत्वारि वाक्पदानि	गणप. ५
भेवामृतमयः	त्रि.म.ना. १११	त्वं च मृत्यो यन्न सुज्ञेयमात्थ	कठो. १।२२
त्वमेवामृतमयैर्विमृग्यः	त्रि.म.ना. १११	त्वं चाहं च न वै भिन्नो कुरु	
त्वमेवाविद्याधारकः	त्रि.म.ना. १११	सृष्टिं प्रजापते	ग.शो. ३।१०
त्वमेवाविद्याविहारः	त्रि.म.ना. १११	त्वं निर्माता क्षमाभृतां सरितां	
त्वमेवाहमहमेव त्वमिति तारकयोग-		सागराणां...च	गणेशो. ३।७
मार्गेणाखण्डानन्दपूर्णः कृतार्थः	भं. ब्रा. ३।२	त्वं चाहं च सर्वं विश्वं सर्वदेवता	बह्वचो. ३
त्वमेवाहम्, अहमेव त्वम्	त्रि.म.ना. ६।१०	त्वं जातवेदो भुवनस्य नाथः	एकाक्षरो. २
त्वमेवाहं न भेदोऽस्ति पूर्णत्वात्		त्वं जीर्णो दण्डेन वञ्चसि त्वं जातो	
परमात्मनः । इत्युच्चरन्तस्समालिङ्ग्य		भवसि विश्वतोमुखः	श्वेताश्व. ४।३
शिष्यं ज्ञप्तिमनीनयत्	भं. ब्रा. ३।३	त्वं जीवस्त्वमापः सर्वेषां जनिता	
		...स्वाहा	पारमा. २।४

त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि	गणप. ४	त्वं यज्ञस्त्वं५ वषट्कारस्त्वमिन्द्रस्त्व५	
त्वं तदसि त्वं ब्रह्मास्यहं ब्रह्मास्मी-		रुद्रस्त्व५ विष्णुस्त्वं ब्रह्मास्त्वं	
त्यनुसन्धानं कुर्यात्	पैङ्गलो. ३।१	प्रजापतिः	महाना. १६।१
त्वं तदाप आपो ज्योती रसोऽमृतं		त्वं लोकान् सृजसि रक्षसि हरसि	ग.शो. ३।१३
ब्रह्म भूर्भुवः सुवरोम्	महाना. १६।१	त्वं वज्रभृद्भूतपतिस्त्वमेव	एकाक्षरो. ५
त्वं देहत्रयातीतः	गणप. ६	त्वं वत्सरोऽग्न्यर्थम एव सर्वम्	एकाक्षरो. ११
त्वं नाहं न चान्यं वा सर्वं ब्रह्मैव	म. वा. र. १६	त्वं वनेभ्यस्त्वमोषधीभ्यस्त्वं... जायते	महाना. १६।१०
त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि	गणप. ४	[क्र. अ. २।५।१७=मं २।१।१।+	वा.सं. ११।२७
त्वं बुद्धिर्भूतानामन्तरात्मा	पारमा. २।७	त्वं बाहुयस्त्वं चिन्मयः	गणप. ४
त्वं बुद्धा विचिन्वमानः		त्वं बाहमस्मि भगवो देव तेऽहं वै	
पुण्यरूपाय स्वाहा	पारमा. २।७	त्वमसि	वराहो. २।३४
त्वं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम्	गणप. ६	त्वं विश्वभूर्भूतपतिः पुराणः	एकाक्षरो. १
त्वं ब्रह्मा त्वं कर्ता त्वं प्रधानम्	गणेशो. ३।१३	त्वं विश्वभूर्योनिपारः स्वर्गर्भे	एकाक्षरो. ३
(पुत्रं दृष्ट्वा) त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं		त्वं विष्णुर्भूतानि तु त्रासि दैत्यान्	एकाक्षरो. २
लोकस्त्वं वषट्कारस्त्वमोङ्कारस्त्वं		त्वं वै कुमारी ह्यथ भूस्त्वमेव	एकाक्षरो. ११
स्वाहा त्वं स्वधा...	कठश्रु. १४	त्वं वै विष्णो पाहि पाहि जगत्सर्वम्	ग.शो. ३।१२
त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं रुद्रस्त्वमिन्द्रः...	गणप. ६	त्वं शक्तित्रयात्मकः	गणप. ६
त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं हरस्त्वं		त्वं सच्चिदानन्दाद्वितीयोऽसि	गणप. ४
प्रजापतिस्त्वमिन्द्रः... गणेश्वरः	गणेशो. ३।९	त्वं साक्षादात्माऽसि नित्यम्	गणप. १
त्वं ब्रह्मासि अहं ब्रह्मास्मि (आवयो-		त्वं स्त्री त्वं पुमानसि त्वं कुमार	
रन्तरं न विद्यते त्वमेवाहमह-		उत वा कुमारी	श्वेताश्व. ४।३
मेव त्वम्) [त्रि.म.ना. ६।१०+	पैङ्गलो. ३।१	त्वं स्त्री पुमांस्त्व च कुमार एकः	एकाक्षरो. ११
त्वं भर्ता मातरिश्वा प्रजानाम्	चित्त्यु. १४।२	त्वं हि मन्यो अभिभूत्योजाः	वनदु. १०३
त्वं भूतानामधिपतिरसि	सहवै. २३	[क्र. अ. ८।३।१८= मं.	१०।८३।४+
त्वं भूतानां श्रेष्ठोऽसि	सहवै. २३	[अथर्व. ४।३२।४	
त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः	गणप. ५	त्वामापो अनु सर्वाश्चरन्ति जानतीः	चित्त्यु. १४।२
त्वं भूर्भुवः स्वस्त्वं हि स्वयम्भूरथ		त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्यामि	तैत्ति. १।१।१
विश्वतोमुखः	एकाक्षरो. १३	त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्मावादिषम्	तैत्ति. १।१२।१
त्वं मनुस्त्वं यमश्च [मैत्रा. ४।१५+	५।२	त्वां भूतान्युपपर्यावर्तन्ते	सहवै. २३
त्वं मासुद्धर कल्याणि महापापाब्धि-		त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम्	गणप. ६
दुस्तरात्	तुलस्यु. १२	त्वां सदा परिचिन्तयन्	भ.गी. १०।१७
त्वं मूलाधारस्थितोऽसि नित्यम्	गणप. ६	त्वांस्विदिमे ब्राह्मणा अङ्गारावक्ष-	
त्वं यज्ञनेता हुतभुग्विभुश्चरुद्रास्तथा..	एकाक्षरो. ७	गणमकृता ३ इति	बृह. ३।५।१८
त्वं यज्ञस्त्वं ब्रह्मा त्वं रुद्रस्त्वं		त्विषिर्मेऽजस्रं पिनष्टि, रथो मे..	
विष्णुस्त्वं वषट्कारः	प्रा. हो. १।७	समुद्रान्याति	इतिहा. ८५
		त्वेष५ ह्यस्य स्थविरस्य नाम	ना.पू.ता. ४।५
		[क्र. अ. ५।६।२५=मं. ७।१००।३+	तै.ब्रा. २।४।३।५

द

द इत्येकमक्षरं ददत्यस्मै स्वाश्चान्ये च य एवं वेद	बृह. ५।३।१
दक्षनाड्या समाकृष्य बहिष्ठं पवनं शनैः... कृमिदोषं निहन्ति च	योगकुं. १।२५
दक्षाभ्यांकराभ्यामुद्धरपाशौ..दधानां दक्षिणकटाक्षादुत्पन्नाः कर्मजडा	पीताम्बरो. १
आसुराः...भवन्ति	सामर. २
दक्षिणतो द्वारश्रियै गणेशाय...मायायै	सूर्यता. ४।१
दक्षिणस्यां दिशि मुक्तिस्थानं तन्मुक्तिमण्डपसंज्ञितं (काश्याम्)	भस्मजा. २।१५
दक्षिणस्यां दिशि विष्णुः..मामुपास्ते	भस्मजा. २।१३
दक्षिणहस्तस्था आपः अपो जाला इत्यप ङसृजे	सन्ध्यो. १
दक्षिणहस्तः सुवः (शारीरयज्ञस्य)	प्रा. हो. ४।२
दक्षिणं बाहुमन्वावर्तते	कौ. त. २।८, ९
दक्षिणं बाहुमुद्धरतेऽवधत्ते सव्य- मिति यज्ञोपवीतम्	सहवै. १
दक्षिणं सव्यगुल्फेन...सिंहासर्न...	शाण्डि. १।३।५
दक्षिणा दिग्दक्षिणे प्राणाः	बृह. ४।२।४
दक्षिणाद्वितीया कुक्षिर्भवति	गायत्रीर. ३
दक्षिणाभिमुखे विश्वो मनस्य- न्तस्तु तैजसः	आगम. ३
दक्षिणाभिमुखो भूत्वा महरिति व्याहृतिरानुष्टुभं छन्दः	महो. १।४
दक्षिणामुखो भूत्वा जनदिति...	महो. १।४
अथर्ववेदः	चतुर्वे. १
दक्षिणायां विचालनस्थानं (काश्यां)	भस्मजा. २।९
दक्षिणारे सुषुम्णायाः पिङ्गला वर्तते क्रमात्	वराहो. ५।२४
दक्षिणा वाग्धोता प्राण उद्गाता(यज्ञस्य)	महाना. १।८।१
दक्षिणावृदुपनिष्कामति तं पिता- नुमंत्रयते	कौ. त. २।१५
दक्षिणां च उदञ्चोऽहं, अधश्चोर्ध्वचाहं	अ.शिर. १।१
दक्षिणेतर्पादं तु...ऋजुकायः समासीनो वीरासनमुदाहृतम्	जा. द. ३।६
दक्षिणेतुभुजेविप्रोविभृत्याद्वै सुदर्शनम्	सुदर्श. ११

दक्षिणे लक्ष्मणेनाऽथ सधनु- ष्पाणिना...कोणत्रयं भवेत्	रा. पू. ४।१०
दक्षिणे विवस्वते नैर्ऋतौ खगाय (नमः)	सूर्यता. ४।१
दक्षिणोत्तरगुल्फेन सीवनीं पीडये- द्भृशम् ।...जितो वायुर्भवेद्भृशं	जा. द. ६।३८
दक्षिणोत्तरौ पाणी कृत्वा सपवित्रा- वोमिति प्रतिपद्यते	सहवै. १९
दग्धकामाङ्गविभूतित्रैपुण्ड्रितानि.. ललाटपट्टे लोपयन्ति देव- लिखितानि..	वज्रपं. ७
दग्धस्य दहनं नास्ति पक्वस्यपचनंयथा	पैङ्गलो. ४।७
दण्डकमण्डलुकटिसूत्रकौपीनाच्छादनं.. अप्सु सन्न्यस्य ..अप्सुप्रणवात्मकेन देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३
दण्डभिक्षां च यः कुर्यात्..याति नीचयतिर्हि सः	ना. प. ६।१३
दण्डमाच्छादनंचैवकौपीनंचपरिग्रहेत्	आरु. १
दण्डं तु वैणवं सोम्य सत्वचं सम- पर्वकम् ।.. नासादन्नं शिरस्तुल्यं ..विभृत्याद्यतिः	१ सं. सो. २।९
दण्डात्मनोस्तु संयोगः.. न दण्डेन विना गच्छेत्	१ सं. सो. २।११
दण्डौल्लोकांश्च विसृजेत् (यतिः)	आरुषि. २
दण्डो दमयितामस्मि	भ.गी. १।०।३८
दत्तात्रेय हरे कृष्ण उन्मत्तानन्द- दायक । दिगम्बर मुने बाल पिशाच ज्ञानसागर	दत्तात्रे. १।४५
दत्तात्रेयं शिवं शान्तं.. आत्ममाया- रतं देवमवधूतं.. एवं यः सततं ध्यायेत्...स मुक्तः सर्वपापेभ्यो निःश्रेयसमवाप्नुयात्	शाण्डि. ३।२।२
दत्तो (वायुः) निद्रादिकर्मकृत्	त्रि. ब्रा. २।८७
दत्त्वाऽन्येभ्यस्तमानन्दं नरो याति परां गतिम्	गान्धर्वो. ६
ददामि बुद्धियोगं तं	भ.गी. १।०।१०
ददश इव ह्येष परो रजा इति	बृह. ५।१४।३
दद्यान्नारायणेत्येवप्रतिवाक्यंसदायतिः	ना. प. ३।५९

(अथ) दधि मधु घृतं सन्नीयान्त-
 हितेन जातरूपेण प्राशयति भूस्ते
 दधामि...सर्वं त्वयि दधामीति बृ.उ. ६।४।२५
 दध्नः सोम्य मध्यमानस्य योऽणिमा
 स ऊर्ध्वः समुदीषति तत्सर्पिर्भवति छांदो. ६।६।१
 दध्यङ् ह यन्मध्वार्थवर्णो वामश्वस्य
 शीष्णां प्रयदीमुवाच बृह. २।५।१६
 दध्योदनं पाचयित्वा सर्पिष्मन्त-
 मश्रीयातामीश्वरौ जनयितवै बृह. ६।४।१५
 दन्तधावनतांबूलं क्षौराभ्यङ्गन-
 भोजनम् । रत्यौषधं परान्नं
 च आद्धकर्ता विवर्जयेत् इतिहा. ४०
 दन्तधावनताम्बूलंनखकेशनिकृन्तनम् ।
 कर्ता चैव तु पूर्वेषु... इतिहा. ३९
 दन्तैर्दन्तान्न संस्पृशेत् योगो. २१
 दन्तोष्ठौ सूक्तवाकः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४.३
 दन्द्रम्यमाणा परियन्ति मूढाः कठो. २।५
 दध्रेमेवापिनूनत्वं वेत्थ ब्रह्मणो रूपम् केनो. २।१
 दम इति नियतं ब्रह्मचारिणस्तस्मा-
 दमे रमन्ते महाना. १६।१२
 दमिति हंसः, दामिति दीर्घं तद्वीजं दत्तात्रे. १।१
 दमश्च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१
 दमः प्रकृतिदान्तत्वादेवं विद्वाञ्छमं
 व्रजेत् अ. शां. ८६
 दमः शमयिता (यज्ञस्य) महाना. १८।१
 दमा यान्तु ब्रह्मचारिणः स्वाहा महाना. १।४।४
 दमेन दान्ताः क्लिष्टमवधुन्वन्ति महाना. १।७।३
 दमेन ब्रह्मचारिणः सुखं गच्छन् महाना. १।७।३
 दमेनापिहित्वा गुहा इतिहा. १७
 दमेसर्वप्रतिष्ठितस्माद्दमः परमं वदन्ति महाना. १।७।३
 दमो भूतानां दुरावर्ष, दमे सर्वं
 प्रतिष्ठितम् महाना. १।७।३
 दम्भमानमदान्विताः भ. गी. १६।१०
 दम्भार्थमपि चैव यत् भ. गी. १७।१२
 दम्भाहङ्कारनिर्मुक्तः ना. प. ३।५९
 दम्भाहङ्कारसंयुक्ताः भ. गी. १७।५
 दम्भाहङ्कारादिभिरसंस्पृष्टचेता
 वर्तते... (स ब्राह्मणः) व. सू. ९
 दम्भेनाविधिपूर्वकम् भ. गी. १६।१७

दम्भो दर्पोऽति(भि)मानश्च भ. गी. १६।४
 दम्भोलिस्तम्भसारप्रहरणविवशी-
 भूतरक्षाधिनाथम्.. कपीन्द्र.. लांगूलो. २
 दयध्वमिति न आत्थ बृह. ५।२।३
 दयादमस्तपः शौचमार्जवं क्षान्तिरेव च भवसं. ५।२१
 दया नाम सर्वभूतेषु सर्वत्रानुग्रहः शाण्डि. १।१।३
 दया भूतेष्वलोलुप्त्वं भ. गी. १६।२
 दया सा रोहिणी माता सत्यभामा
 धरेति वै कृष्णो. १।५
 दरिद्रो वनिकानां च सुखं भुङ्क्ते
 तदा जगत् (सत्यं) ते. वि. ६।९५
 दर्भाः कोशा ओषधिवनस्पतयो
 लोमानि (गायत्र्याः) सन्ध्यो. २३
 दर्पः कुवल्यापीडो गर्वो रक्षः.. कृष्णो. १४
 दर्श उदीच्यां प्रागुदीच्यां वोदित
 आदित्ये..उषवीय..यत्रिराचामति
 तेन ऋचः प्रीणाति सहवै. १५
 दर्शनप्रथमाभ्युसमात्मानं केवलं
 भज [वराहो. ४।२०+ मैत्रे. २।२९
 दर्शनस्पर्शनाभ्यां (रुद्राक्षाणां)
 द्विगुणं फलम् रु. जा. १
 दर्शनं स्पर्शनं केलिः कीर्तनं गुह्य-
 भाषणम् । सङ्कल्पोऽध्यवसायश्च
 क्रियानिर्वृत्तिरेव च । एतन्मैथुन-
 मष्टाङ्गं प्रवदन्ति मनीषिणः कठरु. ८९
 दर्शनाख्यस्वमात्मानं सर्वदा भावयन्भव महो. ६।३७
 दर्शनाग्नी रूपाणां दर्शनं करोति गर्भो. ११
 दर्शनात्पापनाशिनीं स्पर्शनात्पावनीं
 (तुलसी)...य एवं वेद स
 वैष्णवो भवति तुलस्यु. २
 दर्शनादर्शने हित्वा स्वयं केवल-
 रूपतः । य आस्ते कपिशार्दूल
 ब्रह्म स ब्रह्मवित् स्वयम् मुक्तिको. २।६४
 दर्श्यात्मानमव्ययम् भ. गी. ११।४
 दर्शयामास पार्थाय भ. गी. ११।९
 दलानि भक्त्या चिनुयादुक्तो
 यद्यर्चकोऽन्यद्विजतो यतेत १ विल्वो. १३
 दवीयसितमा इव नैदीयसितमा एव आर्षे. ७।१

दश कृतः सैषा विराडन्नादी
 तयेदं सर्वमस्येदं दृष्टं भवति छान्दो. ४।३।८
 दशकोटियोजनविस्तीर्णो रुद्रलोकः;
 तदुपरि विष्णुलोकः राधोप. १।३
 दश ग्राम्याणि धान्यानि भवन्ति-
 ग्रीहियवास्तिलमाषा अणुप्रियङ्गवो
 गोधूमाश्च मसूराश्च खलकुलाश्च बृ. ७. ६।३।१३
 दशतुल्यं व्यतीपाते पक्षमध्ये तु
 विंशतिः । अत्रेन वाऽथवा येन
 .आर्द्धं कुर्यान्महालयम् इतिहा. ८९
 दश दश पादा एकैकस्याः
 शृङ्गयोरावद्धा बभूवुः बृह. ३।१।१
 दशदिशः कुक्षी (गायत्र्याः) सन्ध्यो. २३
 दशद्वारपुरं देहं.. विष्णुवालयं
 प्रोक्तं सिद्धिदं सर्वदेहिनाम् यो.शि. ५।२
 दशद्वारपुरं ...देहं शिवालयं
 प्रोक्तं सिद्धिदं सर्वदेहिनाम् यो.शि. १।१६६+५।२
 दशपञ्च त्रिंशतं यत्परं च तन्मेमनः.. २. शिवसं. ७
 दशभिः प्रणवैः सप्तव्याहृतिभि-
 श्चतुष्पदा । गायत्रीजपयज्ञश्च
 त्रिसन्ध्यं शिरसा सह शाटयाय. १३
 दशमेन तु पिण्डेन पिण्डो. ८
 दशमे परमं ब्रह्म भवेद्ब्रह्मात्मसन्निधौ हंसो. १०
 दशमो मेघनादः । नवमं परित्यज्य
 दशममेवाभ्यसेत् हंसो. ७
 दशरात्रलयेनापि योगीन्द्रः स्वात्म-
 धिष्ठितः । ...स्थानकानि पश्यति अमन. १।६०
 दशलक्षणकं धर्ममनुतिष्ठन्...
 सन्न्यसेददृष्टो यतिः ना. प. ३।२३
 दशलक्षणको धर्मः सेवितव्यः प्रयत्नतः भवसं. ५।११
 दशलाक्षणिको धर्मः शिवाचारः
 प्रकीर्तितः शिवो. ७।१०२
 दशवक्त्रं तु रुद्राक्षं यमदैवत्यमीरितम् रु. जा. ३५
 दशवर्षा भवेद्दौरी ह्यत ऊर्ध्वं रजस्वला इतिहा. ६६
 दशाचतुष्टयाभ्यासात्प्रोक्ता संसक्ति-
 नामिका [वराहो. ४।७+ महो. ५।३१
 दशेन्द्रियाणि मन एकादशं
 तेजः द्वादशोऽहङ्कारः महो. १।२
 दशमे पुरुषे प्राणा आत्मैकादशः बृह. ३।९।४

दहरमेवापि नूनं स्वं वेत्थ... (मा.पा.) केनो. २।१
 दहरस्थः प्रत्यगात्मा नष्टे ज्ञाने ततः
 परम् । विततो व्याप्य विज्ञानं
 दहत्यैव क्षणेन तु योगकुं. ३।३१
 दहर पुण्डरीक तद्वेदान्तेषु निगद्यते क्षुरिको. १०
 दहरेऽस्मिन्नन्तराकाशः छांदो. ८।१।१,२
 दहेत्पापान्याशु विज्ञानदात्री न संसारे
 मज्जते कदाचित् सि. शि. ४
 दह विपापं परवेश्मभूतं यत्पुण्डरीकं...
 तदुपासितव्यम् महाना. ८।१६
 दंष्ट्राकरालवदनं.. रुद्रं मन्युं नमाम्यहम् वनदु. ९९
 दंष्ट्राकरालानि च ते मुखानि भ.गी. १।१२५
 दंष्ट्राकरालानि भयानकानि भ. गी. १।१२७
 दाक्षायण्यां प्रसृतं समस्तं.. तस्मै
 प्रजेशाय धुरन्धराय स्वाहा पारमा. ८।७
 दातव्यमिति यद्दानं भ.गी. १।७।२०
 दानक्रियाश्च विविधाः भ.गी. १।७।२५
 दानमिति सर्वाणि भूतानि प्रशंसन्ति..
 दानान्नातिदुश्चरम् महाना. १।६।१२
 दानमीश्वरभावश्च भ. गी. १।८।४३
 दान दमश्च यज्ञश्च भ. गी. १।६।१
 दानं नामन्यायार्जितस्य धनधान्यादेः
 अद्वयाऽर्थिभ्यः प्रदानम् शाण्डि. १।२।१
 दानं यज्ञानां वरुथं दक्षिणा, लोक-
 दातारं सर्वभूतान्युपजीवन्ति महाना. १।७।५
 दानान्नास्ति दुश्चरम्, तस्माद्दाने रमन्ते महाना. १।६।१२
 दानेन द्विषन्तो मित्रा भवन्ति महाना. १।७।५
 दानेन सर्वान् कामानवाप्नोति संहितो. ४।१
 दानेनारातिरपानुदन्त महाना. १।७।५
 दानेषु यत्पुण्यफलं प्रदिष्टं भ. गी. ८।२८
 दाने सर्वं प्रतिष्ठितं, तस्माद्दानं
 परमं वदन्ति महाना. १।७।५
 दान्तानां कुशलानां च... शास्त्र-
 मेतत्प्रकाशते अमन. २।१०
 दामोदराय विद्महे वासुदेवाय धीमहि ।
 तन्नः कृष्णः प्रचोदयात् त्रि.म.ना. ७।११
 दाम्यत दत्त दयध्वमिति तदेतन्नयं
 शिक्षेदमं दानं दयामिति बृह. ५।२।३
 दाम्यतेति न आत्येब्योमिति बृह. ५।२।१

दारानाहृत्य पुत्रानुत्पाद्य ताननु-
 रूपाभिर्वृत्तिभिर्वित्तयेष्टा च
 शक्तितो यज्ञः कठश्रु. १७

दारमाहृत्य सदृशमग्निमाधाय
 शक्तितः । ब्राह्मीमिष्टिं यजेत्
 [२संख्यासो३.+ कुण्डिको.२

दारिद्र्याशा यथा नास्ति सम्पन्नस्य
 तथा मम । ब्रह्मानन्दे निमग्नस्य
 विषयाशा न तद्भवेत् आ. प्र. १७

दारुद्रवं निकृतिनायमेन(लिङ्गपूजितं) सि.शि. २४

दारेषणायाश्च वित्तेषणायाश्च लोके-
 षणायाश्च व्युत्थितोऽहम् ना.प. ४।४५.

दाशरथाय विद्महे सीतावल्लभाय
 धीमहि । तन्नो रामः प्रचोदयात् त्रि.म.न.७।११

दासाः पुत्राः स्त्रियश्चैव बान्धवाः
 सुहृदस्तथा । हसन्त्युन्मत्तक-
 मिव नर वार्धककम्पितम् महो. ३।३५

दास्यन्ते यज्ञभाविताः भ.गी.३।१२

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नमात्मतत्त्वम् महो. ५।१४४

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नमदृष्टोभयक्रोदि-
 कम् । चिन्मात्रमक्षयं शांतमेकं
 ब्रह्मास्मि शाश्वतम् अ.पू.५।८

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नं स्वच्छं नित्यो-
 दितं ततम् । सर्वार्थमयमेकार्थं
 चिन्मात्रममलं भव अ.पू.५।६६

दिक्पतीनां ग्रहाणां च लोकाश्चाथ
 रदावली गुह्यका. १४

दिक्पालानां राज्ञां नागानां किन्न-
 राणामधिपतिर्भवति हयग्री. ६

दिगम्बरमुखोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।१९

(अथ) दिगम्बरः सकलसञ्चारकः
 सर्वदानन्दस्वानुभवैकपूर्णहृदयः...
 गिरिकन्दरेषु विसृजेद्देहम् ना.प.४।४९

दिगम्बरो भूत्वा विवर्णवल्कलाजिन-
 परिग्रहमपि संत्यज्य...प्रणवात्म-
 कत्वेन देहत्यागं करोति यः
 सोऽवधूतः तुरीया. ३

दिक्षु तृप्यन्तीषु यत्किञ्च दिशश्चन्द्र-
 माश्रयं माश्रयं (सा.पा.) छां.च. ५।२०।२

दिक्षु तृप्यन्तीषु यत्किञ्च दिशश्च
 चन्द्रमाश्रयतिष्ठन्ति, तत्तृप्यति छांदो.५।२०।२

दिग्दोषो यस्य विदिशश्च कर्णौ...
 तस्मै वरत्रे.. कस्मै स्वाहा पारमा. ७।६

दिग्बोहैनमायन्तीः दिग्भ्योविशृणोति शैल. १।७।५

दिग्वातार्क-प्रचेतोऽश्वि-वह्नीन्द्रोपेन्द्र-
 मृत्युकाः (तथाचन्द्रश्चतुर्वक्त्रोरुद्रः
 क्षेत्रज्ञ ईश्वरः) चन्द्रो विष्णुश्चतु-
 र्वक्त्रः शम्भुश्च करणाधिपाः
 [वराहो.१।१४+ पैङ्गलो.२।४

दिनकरकिरणैर्हि शार्वरं तमो
 निबिडतरं झटिति प्रणाशमेति वराहो. ३।१०

दिनत्रयेऽथ यदि वा एकस्मिन्दिवसे-
 ऽथवा । तृतीये वा चतुर्थे वा प्रातः
 स्नात्वा सिताम्बरः ।...ॐ तद्वेति
 चोच्चार्य पौलकं भस्म सन्त्यजेत् बृ.जा. ३।२२

दिनद्वादशकेनैव समाधिसमवाप्नुयात्
 वायुं निरुध्य मेधावी जीवन्मुक्तो
 भवत्ययम् १ यो. त.१०६

दिनपादलयेनापि स्वल्पाहारो
 भवेन्नरः... अमन. १।४७

दिनमात्रलयेनापिस्वात्मतन्त्रं प्रकाशते अमन. १।४९

दिनेदिने गयातुल्यं भरण्यां गयपञ्चके इतिहा. ८९

दिव आत्मानं स विदितारं बृहस्पतिं चित्त्यु. ११।२

दिव उग्रोऽवारुक्षत् नीलरु. १।२

दिवमनन्तशीर्षैर्दिशमनन्तकरैः..
 व्याप्य तिष्ठति गणेशो. ३।३

दिवमेव भगवो राजन्निति होवाचैष
 वै...यं त्वमात्मानमुपास्से तस्मा-
 त्तव सुतं प्रसुतमासुतं कुले दृश्यते छांदो.५।१२।१

दिवसस्याष्टमेभागे...स कालः
 कुतपो नाम इतिहा. ५८

दिवश्चैनमादित्याच्च दैवं मन आवि-
 शति तद्वै दैवं मनो येनानन्देव
 भवत्यथो न शोचति बृह. १।५।१९

दिवसाश्चार्धदिवसाश्च कलाः कल्पा-
 श्चोर्ध्वं च दिशश्च सर्वं नारायणः सुबालो. ६।१

दिवं च पृथिवीं च वायुं चाकाशं
 चापश्च..वागैवैतत्सर्वं विज्ञापयति
 वाचमुपास्वेति छान्दो. ७।२।१

दिवं च पृथिवीं चान्तरिक्षमथो सुवः	महाना. ६।३	दिव्यवर्षसहस्राणि चक्षुरुन्मीलितं	
दिवं देवतामारोद्यौस्त्वा देवता		मया । भूमावक्षिपुटाभ्यां तु	
रिष्यतीत्येनं ब्रूयात्	३ ऐत. १।३।३	पातिता जलविन्दवः	रु. जा. २
दिवं पृष्ठं भन्दमानः सुमन्मभिः	चित्यु. १०।४	दिव्यध्राद्धे वसु-रुद्रादित्यरूपान् ।...	
दिवा जाग्रन्नक्तं स्वप्नं सुपुप्तमर्धरात्रंगतं	ना. प. ६।२	ब्राह्मणानचयेत्	ना. प. ४।३९
दिवानक्तसमत्वेनास्वप्नः... सङ्ख्यासेन		दिव्यं ददामि ते चक्षुः	भ.गी. ११।८
देहत्यागं करोति	प. हं. प. ८	दिव्यानेकौद्यतायुधम्	भ.गी. ११।१०
दिवा न पूजयेद्विष्णुं रात्रौ नैव		दिव्याम्बरधरं दिव्यगन्धानुलेपनं,	
प्रपूजयेत् । सततं पूजयेद्विष्णुं		सर्वाभरणभूषित	सूर्यता. १।८
दिवारात्रं न पूजयेत्	शांङि. १।७।३८	दिव्यालङ्करणोपेतं रत्नपङ्कजमव्यगम् ।..	
दिवारात्रमविच्छिन्नं यामे यामे		चिन्तयश्चेतसा कृष्णं मुक्तो	
यदा यदा । अनेनाभ्यासयोगेन		भवति संसृतेः	गो प. १।६।५७
वायुरभ्यसितो भवेत्	वराहो. ५।४६	दिव्याह्यात्मविभूतयः [भ.गी. १०।१६ + १०।१९	
दिवा वा यदि वा सायं याममात्रं		दिव्येब्रह्मपुरे सत्प्रतिष्ठिता भवन्ति	
समभ्यसेत्	१ यो. त. ६७	कथं सृजन्ति	ब्रह्मो. १
दिवा सुप्तिर्निशायां तु जागरात्...		दिव्ये ब्रह्मपुरे ह्येष व्योमन्यात्मा	
शीघ्रमुत्पद्यते रोगः	योगकुं. १।५७	प्रतिष्ठितः	मुण्ड. २।२।७
दिवास्वापो वृथालापो यतेर्वन्ध-		दिव्यो देव एको नारायणः	सुबालो. ६।१
कराणि षट्	१सं. सो. २।७९	दिव्यो ह्यमूर्तः पुरुषः सबाह्याभ्यन्तरो	
दिवि क्षयो नभसा य एति	चित्यु. ११।८	ह्यजः । अप्राणो ह्यमनाः शुभ्रो	
दिवि तृप्यन्त्यां यत्किञ्च यौश्चादित्य-		ह्यक्षरात्परतः परः	मुण्ड. २।१।२
श्चाधितिष्ठतस्तृप्यति	छान्दो. ५।१९।२	दिव्यौ शङ्खौ प्रदध्मतुः	भ. गी. १।१४
दिवि देवावृथ होत्रा मे रयस्व स्वाहा	चित्यु. ४।१	दिश एव सम्राडिति होवाच, तस्माद्वै	
दिवि देवेषु वा पुनः	भ. गी. १८।४	सम्राडपि यां कां च दिश गच्छति	
दिवि सूर्यसहस्रस्य	भ. गी. ११।१२	नैवास्या अन्तं गच्छति	बृह. ४।१।५
दिवीव चक्षुराततम् [सुबा. ६।१+]	नृ. पू. ५।१६+	दिशमेवाप्येति यो दिशमेवास्तमेति	सुबालो. ९।२
[त्रि. ता. ४।४+वरा. ५।७७+पैङ्ग. ४।२४+आरु. ५		दिशश्च नारायणः । विदिशश्च	
दिवेदिव ईड्यो जागृवद्भिर्हविष्मद्भि-		नारायणः [नारा. २+	त्रि. म. ना. २।८
र्मनुष्येभिरग्निरेतद्वै तत्	कठो. ४।८	दिशश्च प्रतिदिशश्चाहं पुमानपुमान्	
दिवैनान्विद्युता जाहि	सूर्यता. ३।१	स्त्रियश्चाहम्	अ. शिरः. १।१
दिव्यगन्धानुलेपनम्	भ. गी. ११।११	दिशश्चानवलोकयन्	भ. गी. ६।१३
दिव्यज्ञानोपदेशारं देशिकं परमे-		दिशस्तत्राधिदैवतं, नाडी तेषां	
श्वरम् । पूजयेत्परया भक्त्या		निबन्धनं, यः श्रोत्रे यः श्रोतव्ये	
तस्य ज्ञानफलं भवेत्	यो. शि. ५।५७	यो दिक्षु... सञ्चरति सोऽयमात्मा	सुबालो. ५।१
दिव्यदेहश्च तेजस्वी दिव्यगन्धो-		दिशं दिशं भित्वा सर्वोल्लोकान्	
ऽप्यरोगवान्	सौभाग्य. ९	व्याप्नोति, व्यापयतीति व्याप-	
दिव्यध्वजातपत्रैस्तु चिह्नितं चरण-		नाद्यापी महादेवः	अ. शिखो. २
द्वयम्.. ध्यायेन्नित्यम्	गोपालो. २।२१	दिशः पार्श्वे अवान्तरदिशः पश्चिमः	बृह. १।१।१
दिव्यमाल्याम्बरधरं	भ. गी. ११।११		

दिशः पार्श्वे..परिशव ऋतवो..(मा.पा.) बृ. उ. १।१।१
 दिशः श्रोत्रं भूत्वा कर्णौ प्राविशन् २ ऐत. २।४
 दिशः श्रोत्रं (अप्येति) बृह. ३।२।१३
 दिशः श्रोत्रात् (जज्ञिरे) ग.शो. ३।११
 दिशः श्रोत्रे... वायुः प्राणो हृदयं
 विश्वमस्य..ह्येष सर्वभूतान्तरात्मा मुंड. २।१।४
 दिशामेकपुण्डरीकमस्यहं मनुष्याणा-
 मेकपुण्डरीकं भूयासम् बृह. ६।३।६
 दिशि पञ्चान्तकयमान्तकविष्ठा-
 न्तकनरकान्तकान्.. तारोप. ११
 (तस्य) दिशोऽङ्गारा अवान्तर-
 दिशो विस्फुलिङ्गास्तस्मिन्नेत-
 स्मिन्नग्नौ देवाः श्रद्धां जुह्वति बृह. ६।२।९
 दिशोऽङ्गाराः...तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ
 देवा वर्ष जुह्वति छान्दो ५।६।१
 दिशो न जाने न लभे च शर्म भ. गी. १।१।२५
 दिशोऽपि न हि दृश्यन्ते देशोऽप्य-
 न्योपदेशकृत् । ...अतो मां
 बोधयशु त्वं तत्त्वज्ञानेन वै गुरो महो. ३।४९
 दिशो वेद सदेवाः सप्रतिष्ठाः बृह. ३।९।१९
 दिशो वै सम्राट् श्रोत्रं श्रोत्रं
 वै सम्राट् परमं ब्रह्म बृह. ४।१।५
 दिशो ह्यस्य सक्तयो द्यौरस्योत्तरं
 विल५ स एष कोशो वसुधान-
 स्तस्मिन्विश्वमिदं अत्रम् छान्दो. ३।१५।१
 दीक्षा पत्नी, वातोऽव्ययः चित्त्यु. ६।१
 दीक्षामुपेयात्काषायवासाः कुंडिको. ९
 दीक्षा सन्तोषपानं च निर्वाणो. १
 दीपज्वालेन्दु-खद्योत-विद्युन्नक्षत्र-
 भास्वराः । दृश्यन्ते सूक्ष्मरूपेण
 सदायुक्तस्य योगिनः यो. शि. २।१९
 दीपनं च भवेत्तेजः प्रचारो वायु-
 लक्षणम् । आकाशतत्त्वतः
 सर्वं ज्ञातव्यं योगमिच्छता वराहो. ५।२
 दीपमुत्सृज्य विचिन्वन्ति तमोऽञ्जनैः मुक्तिको. २।४६
 दीपशिखा तु या मात्रा सा मात्रा
 परमेश्वरे यो.शि. १।७४

दीपशिखायां या मात्रा सा मात्रा
 परमेश्विनः । भिदन्ति योगिनः
 सूर्य योगाभ्यासेन... २ यो. शि. ६
 दीपाकारं महादेवं ज्वलन्तं नाभि-
 मध्यमे । ...हंस हसेति यो जपेत् ।
 जरामरणरोगादि न तस्य.. ब्र. वि. २३
 दीप्तानलार्कगुतिमप्रमेयम् भ.गी. १।१।७
 दीप्यत इव देवलोकः बृह. ३।१।८
 दीप्यमानां त्वासादयामि चित्त्यु. १०।१
 दीयते च परिक्लिष्टं भ.गी. १।७।२१
 दीयतेऽनुपकारिणे भ.गी. १।७।२०
 दीर्घप्रणवसन्धानं सिद्धांतश्रवणं परम् १ यो. त. २७
 दीर्घस्वप्रमिदं यत्तदीर्घवाचित्तविभ्रमम् वराहो. २।६४
 दीर्घवापिमनोगज्यंसंसारंदुःखसागरम् वराहो. २।६४
 दीर्घायुत्वस्य देशिषे सूर्यता. २।१
 दुःख विव्रियते सदा अ. शां. ८२
 दुग्धदोहा अस्य वेदा भवन्ति ३ ऐत. २।४।१
 दुग्धाब्धिवत्सम्मिलितौ सदेव तुल्य-
 क्रियौ मानसमारुतौ च । यावन्मन-
 स्तत्र मरुत्प्रवृत्तिः.. अमन. २।२७
 दुग्धेऽस्मै वाग्दोहं यो वाचो दोहोऽन्न-
 वानन्नादो भवति..[छान्दो. १।१३।४ + २।८।२
 दुग्धोदधिर्मध्यस्थितामृतामृत-
 कलशवद्वैष्णवं धाम त्रि.म.ना. १।४
 दुन्दुभेस्तु ग्रहणेन दुन्दुभ्यावातस्य..
 शब्दो गृहीतः [बृह. २।४।७ + ४।५।८०
 दुन्दुभेर्हन्यमानस्य न बाह्याच्छब्दा-
 न्छक्त्याद्ब्रह्मणाय [बृ.उ. २।४।७ + ४।५।८
 दुराचारो हि पुरुषो लोके भवति
 निन्दितः भवसं. ४।३
 दुर्गतिं तात गच्छति भ. गी. ६।४०
 दुर्गन्धं दुर्मलोपेतं स्पृष्ट्वा स्नानं विधीयते मैत्रे. २।६
 दुर्गात्संजायते यस्माद्देवी दुर्गेति
 कथ्यते देव्यु. २२
 दुर्जया हीन्द्रियारयः । प्रक्षीण-
 चित्तद्वयस्य निगृहीतेन्द्रियद्विषः महो. ५।७७

दुर्दर्शमतिगम्भीरमजं साम्यं
विशारदम् । बुद्ध्या पदमनानात्वं
नमस्कृत्यो यथावलम् अ. शां. १००
दुर्निवार्यं मनस्तावद्यावत्तत्त्वं
न विन्दति अमन. २।७३
दुर्निष्प्रपतरं यो यो ह्यन्नमन्ति यो
रेतः सिञ्चति तद्रूप एव भवति छांदो. ५।१०।६
दुर्बोधं कुहकं तस्य मायया मोहितं
जगत् । दुर्जया या सुरैः सर्वैः.. कृष्णो. १०
दुर्मिष्यः हास्यै भवति यमेष
न प्रतिपद्यते बृह. ४।३।१४
दुर्मित्रास्तस्मै भूयासुर्योऽस्मान्द्वेष्टि महाना. ५।११
दुर्लभं तत्त्वदर्शनम् महो. ४।७७
दुर्लभं तत्त्वयं ध्यानं मुनीनां च
मनीषिणाम् ते. विं. १।२
दुर्लभा खेचरी विद्या तदभ्यासो-
ऽपि दुर्लभः योगहं. २।४
दुर्लभा सहजावस्था सहुरोः करुणां
विना [महो. ४।७७+ वराहो. २।७६
दुर्लभो विषयस्यागो दुर्लभं तत्त्व-
दर्शनम् [महो. ४।७७+ वराहो. २।७६
दुष्पूरेणानिलेन च भ. गी. ३।३९
दुष्प्राप इति मे मतिः भ. गी. ६।३६
दुष्प्रवृत्तिं दुरुष्णह [त्रिसुप. १+ महाना. १२।१
दुष्कृताग्निशिखा नार्यो दहन्ति
तृणवन्नरम् याज्ञव. १२
दुष्टमदनाभावाच्चेति विषयवैतृष्य-
मेत्य प्राक्पुण्यकर्मवशात्सन्त्यस्तः
स वैराग्यसन्त्यासी ना. प. ५।३
दुष्टस्य दण्डः सुजनस्य पूजा..
अपक्षपातोऽर्थिषु.. पञ्चैव
यज्ञाः कथिता नृपाणाम् भवसं. ५।१३
दुष्टाश्रयुक्तमिव वाहमेनं विद्वान्मनो
धारयेताप्रमत्तः [श्वेता. २।९+ भवसं. ३।२६
दुष्टाश्वा इव सारथेः कठो. ३।५
दुहेह वा एष छंदसि यो याजयति सहवै. २१
दुःखक्षयः प्रबोधश्चाप्यक्षयाशान्तिरेव च अद्वैत. ४०
दुःखमाप्तुमयोगतः भ. गी. ५।६
दुःखमास्थापरिग्रहः महो. ४।१११

दुःखमित्येव यत्कर्म भ. गी. १।८।८
दुःखयोनय एव ते भ. गी. ५।२२
दुःखशोकामयप्रदाः भ. गी. १७।९
दुःखशृङ्खलाया नित्यमलमस्तु
मम स्त्रिया महो. ३।४७
दुःखं जन्मजरादुःखं दुःखं मृत्युः पुनः पुनः इतिहा. १२
दुःखं विज्रियते सदा अ. शां. ८२
दुःखं सर्वमनुस्मृत्य कामभोगान्नि-
वर्तयेत् अद्वैत. ४३
दुःखाढ्यं च दुराराध्यं दुष्प्रेक्ष्यं
मुक्तमव्ययम् । दुर्लभं तत्.. ते. विं. १।२
दुःखादुःखमसद्विद्विषां सर्वमसन्मयम् ते. विं. ३।५५
दुःखान्तं च निगच्छति भ. गी. १।८।३६
दुःखालयमशाश्वतम् भ. गी. ८।१९
दुःखितेषु सुखदुःखधीः अ. पू. २।३
दुःखिनोऽज्ञाः संसरन्तु कामं पुत्रा-
द्यपेक्षया । परमानन्दपूर्णोऽहं
संसरामि किमिच्छया १ अवधू. ११
दुःखेन नोद्विग्नः सुखेन नानुमोदको
रागे निःस्पृहः निरालम्बमवलम्ब्य..
प्रणवात्मकेन देहत्यागं करोति
यः सोऽवधूतः... तुरीया. ३
दुःखे च नोद्विग्नः सुखे निःस्पृह-
स्त्यागो रागे.. प. हं. ९
दुःशंसाशंसाभ्यां घणेनानुघणेन च सहवै. ५
दुःखेष्वनुद्विग्नमनाः भ. गी. २।५६
दूरङ्गसंय्योतिषां ज्योतिरेकं [२ शिवसं. ८ वा. सं. ३४।१
दूरतो न वा अस्य महिमानं
कश्चिदेति आर्षे. ५।४
दूरमेते विपरीते विषूची अविद्या
या च विद्येति ज्ञाता [कठो. २।४+ मैत्रा. ७।९
दूरयात्रां प्रयत्नेन वर्जयेदात्मचि-
न्तकः । सदोपनिषदं विद्यामभ्य-
सेन्मुक्तिर्हैतुकीम् ना. प. ३।७२
दूरस्थं चान्तिके च तत् भ. गी. १३।१६
दूरस्थोऽपि न दूरस्थः, पिण्डवर्जितः
फिण्डस्थोऽपि प्रत्यगात्मा
सर्वव्यापी भवति पैङ्गलो. ४।९

दूरः ह वा अस्मान्मृत्युर्भवति दूरात्सुदूरे तदिहन्तिके च पश्य- त्स्विहैव निहितं गुहायाम् दूरात्सुदूरे तदिहास्ति किञ्चित् दूरादस्तमितद्वित्वं भवात्मैव त्वमात्मना दूरेण ह्यवरं कर्म दृक्स्वरूपावस्थानमक्षताः (आत्माचर्चे) दृग्विशिष्टात्मानमक्षताः „ दृग्दृश्यं यदि चिन्मात्रमस्ति चेच्चिन्मयं अगतं (सदा) दृढभावनया त्यक्तपूर्वापरविचारणम् । यदादानं पदार्थस्य वासना सा प्रकीर्तिता दृढस्य धनुष आयमनं दृढाभ्यस्तपदार्थैकभावनादति- चञ्चलम् । चित्तं सञ्जायते जन्मजरामरणकारणम् दृढाङ्गो भूत्वा सर्वं कृतकं नश्वर- मिति देहादिकं सर्वं हेयं.. दृढासनो भवेद्योगी पद्माद्यासन- संस्थितः दृप्तबालाकिर्हानूचानो गार्ग्यः.. आस दृशिस्तुशुद्धोऽहमविक्रियात्मकः दृशिस्वरूपं गगनोपमं परं.. अलेपकं सर्वगतं.. तदेव चाहं.. दृश्यते जगति यद्यद्यज्जगति वीक्ष्यते । वर्तते जगति यद्यत्सर्वं मिथ्येति निश्चिनु दृश्यते त्वग्रया बुद्ध्या सूक्ष्मया सूक्ष्मदर्शिभिः दृश्यते न हि निर्विकारसहजानन्दैक- भाजो भुवि दृश्यते श्रूयते यच्च पञ्चब्रह्मात्मकं स्वयम् । पञ्चधावर्तमानं तं ब्रह्म- कार्यमिति स्मृतम् दृश्यते श्रूयते यद्यद्ब्रह्मणोऽन्यन्नतद्भवेत् वराहो. ३१२ दृश्यदर्शननिर्मुक्तः केवलरूप- वान् ।.. स एव विदितादन्यः..	बृह. १।३।९ मुण्ड. ३।१।७ गुह्यका. ३६ अ. पू. २।३८ भ. गी. २।४९ मं. ब्रा. २।५ आत्मपू. १ ते. विं. २।३१ मुक्तिको. २.५७ छां. उ. १।३।५ मुक्तिको. २।२५ ना. प. ५।३ सौभाग्य. ११ बृह. २।१।१ मुक्तिको. २।७४ मुक्तिको. २।७३ ते. विं. ५।५५ कठो. ३।१२ अमन. २।३२ पञ्चब्र. २१ वराहो. ३१२ म. वा. र. १२	दृश्यदर्शनसम्बन्धे यत्सुखं पारमा- थिकम् । तदतीतं पदं यस्मात्तन्न किञ्चिदिवेव तत् (तदन्तैकान्त- संविच्या ब्रह्मदृष्ट्याऽवलोक्य) [अ. पू. २।२२+ दृश्यन्तं दिव्यरूपेण... हंसहंसं वदेद्वाक्यं प्राणिनां देहमाश्रितः दृश्यमानस्य सर्वस्य जगतस्तत्त्वमीर्यते । ब्रह्मशब्देन तद्ब्रह्म स्वप्रकाशात्म- रूपकम् दृश्यमाश्रयसीदं चेत्तत्सच्चित्तोऽसि बन्धवान् दृश्यरूपं च दृश्यं सर्वं शशविषाणवत् दृश्यशब्दानुभेदेन सविकल्पः पुनर्द्विधा (समाधिः) दृश्यसंवलितो बन्धुगन्तुमुक्तौ मुक्तिरुच्यते दृश्यं जडं द्वन्द्वजातमज्ञानं मानसं स्मृतम् ...सङ्कल्पं..नास्तीति.. दृश्यं नास्तीति बोधेन मनसो दृश्य- मार्जनम् । सम्पन्नं चेत्तदुत्पन्ना परा निर्वाणनिर्वृतिः दृश्यं पश्यति यन्न पश्यति शनैरा- ग्रेयमाजिघ्रति..मनस्तत्क्रमा- ह्वैताख्यस्य पदस्य तत्त्वपदवीं प्राप्तस्य सद्योगिनः दृश्यं यदि दृगप्यस्ति दृश्याभावे दृगेव न दृश्यं सन्त्यजसीदं चेत्तदाऽचित्तो- ऽसि मोक्षवान् दृश्यं ह्यदृश्यतां नीत्वा ब्रह्माकारेण चिन्तयेत् दृश्याभावे दृगेव न दृश्यासम्भवबोधेन रागद्वेषादि- तानवे । रतिर्बलोदिता यासौ समाधिरभिधीयते दृश्यासम्भवबोधो हि ज्ञानं ज्ञेयं चिदात्मकम् । तदेव केवलीभावं ततोऽन्यत्सकलं मृषा	अ. पू. ५।४४ ब्र. वि. ७८ शु. र. ३।८ महो. ६।३५ म. वा. र. ४ सरस्व. ५० अ. पू. २।१८ ते. विं. ५।१०४ महो. २।३८ अमन. २।६८ ते. विं. ५।२७ महो. ६।३५ ते. विं. १।५० ते. विं. ५।२७ महो. ४।६२ महो. ४।६३
---	--	--	--

दृष्टवानसि मां यथा	भ.गी. ११।५३	दृष्ट्वा रम्यमरम्यं वा स्थेयं पाषाण-	
दृष्टवानसि यन्मम	भ.गी. ११।५२	वत्सदा । एतावताऽऽत्मयत्नेन	
दृष्टश्रवणविषयवैतृष्ण्यमेत्य...साधन-		जिता भवति संसृतिः	अ. पू. ५।११८
चतुष्टयसम्पन्नः सन्न्यस्तुमर्हति	ना. प. २।१	दृष्ट्वा रूपं घोरमीदृक्मेदं	भ.गी. ११।४९
दृष्टश्रुतानुभूतानां स्मरणात्		दृष्ट्वा लोकाः प्रव्यथितास्तथाऽहम्	भ.गी. ११।२३
स्मृतिरुच्यते	आर्षे. २१	दृष्ट्वा हि त्वां प्रव्यथितान्तरात्मा	भ.गी. ११।२४
दृष्टं चादृष्टं च श्रुतं चाश्रुतं च...		दृष्ट्वेदं मानुषं रूपं	भ.गी. ११।५१
सर्वं पश्यति सर्वः पश्यति	प्रश्नो. ४।५	दृष्ट्वेमं स्वजनं कृष्ण	भ.गी. ११।२८
दृष्टं द्रष्टव्यमखिलं भ्रान्तं भ्रान्त्या		दृष्ट्वैव कालानलसन्निभानि	भ.गी. ११।२५
दिशो दश । युक्त्या वै चरतो		दृष्ट्वैव गुरुमायान्तमुत्तिष्ठेद्दूरत-	
ज्ञस्य संसारो गोष्पदाकृतिः	महो. ६।९	स्वरम् । अनुज्ञातश्च गुरुणा..	शिवो. ११७७
दृष्टं श्रुतमसद्विद्धि ओतं प्रोत-		देव एकः कः स जगार भुवनस्य	
मसन्मयम्	ते. विं. ३।५४	गोपास्तंकापेयनाभिपश्यन्तिमर्त्याः	छान्दो. ४।३।६
दृष्टानुश्रविकविषयवैतृष्ण्यं...स		देव एकः स्वमावृणोति स नो दधातु	
वैराग्यसन्न्यासी	१सं.सो. २।१३	ब्रह्माव्ययम्	श्वेता. ६।१०
दृष्टिपूर्तं न्यसेत्पादं वस्त्रपूर्तं		देवकी ब्रह्मपुत्रा सा या वेदैरुपगीयते	कृष्णोप. ६
पिबेज्जलम् । सत्यपूता वदे-		देवकीसुत गोविन्द वासुदेव जगत्पते ।	
द्वाचं मनःपूर्तं समाचरेत्	भवसं. ५।१०	...त्वामहं शरणं गतः	त्रि.म.ना.७।१०
दृष्टिरेषा हि परमा स देहादेहयोः		देवकृतस्थैनसोऽवयजनमसि स्वाहा	महाना. १४।१
समा । मुक्तयोः सम्भवत्येषा		देवजन इति देवजनविदः (उपासते)	मुद्रलो. ३।२
तुर्यातीतपदाभिधा	अ. पू. १।२५	देवता ऋषयः सर्वे ब्रह्माणमिदमब्रुवन् ।	
(तस्मात्) दृष्टिविषां नारीं दूरतः		मृतस्य दीयते पिण्डं कथं	
परिवर्जयेत्	ना. प. ६।३७	गृह्णन्त्यचेतसः	पिण्डो. १
दृष्टिस्तत्रैव कर्तव्या न नासाप्रवर्तिनी	म. वा. र. १	देवतासन्निधये वृत्तभानुमतीर्ज्य-	
दृष्टिं ज्ञानमयी कृत्वा पश्येद्ब्रह्म-		मुद्धरेत्	सूर्यता. ६।१
मयं जगत्	ते. विं. १।२९	देवदत्तदिगम्बराष्टमहाशक्त्यष्टाङ्गधर	लांगूलो. ८
दृष्टिः स्थिरा यस्य विनासदृश्यं वायुः		देवदत्तस्य (वायोः) विप्रेन्द्र तन्त्रीकर्म	
स्थिरो यस्य विनाप्रयत्नम् । चित्तं		प्रकीर्तितम्	जा.द. ४।३४
स्थिरं यस्य विनावलम्बं स ब्रह्म-		देवदत्तं धनञ्जयः	भ.गी. १।१५
तारान्तरनादरूपः	ना. विं. ५६	देवदत्तोऽहमित्येतद्विज्ञानं निरपेक्षकम्	२ आत्मो. ७
दृष्टिः स्थिरा यस्य विनैव दृश्यात्	अमन. २।४३	देवदेव जगत्पते	भ.गी. १०।१५
दृष्टे सर्वगते बोधे स्वयं ह्येषा		देवद्विजगुरुप्राज्ञपूजनं शौचमार्जवम्	भ.गी. १७।१४
(अविद्या) विलीयते	महो. ४।११५	देवदेव महाप्राज्ञ ..शुकस्य मम	
दृष्टो विदिताविदितात्परः	नृसिंहो. १।१	पुत्रस्य.. ब्रह्मोपदेशकालोऽयं	शु. र. १।३,४
दृष्ट्वा तु पाण्डवानीकं	भ.गी. १।२	देवपितृकर्माण्यारभमाणस्त्रयीनित्य-	
दृष्ट्वाऽद्भुतं रूपमिदं तवोग्रं	भ.गी. ११।२०	मूर्ध्वपुण्ड्रं च कुर्यान्मन्त्रैः	नारदो. १
दृष्ट्वा प्रदक्षिणां कुर्यात् (तुलसीम्)	तुलस्यु. २	देवपितृकर्माण्यारभमाणस्तथानित्य-	
३८		मूर्ध्वपुण्ड्रं विभ्रयान्मन्त्रैः केशवादीनां	कात्याय. १
		देवपितृकार्याभ्यां न प्रमदितव्यम्	तैत्ति. १।११।२

देवमनुष्याद्युपासनाकामसङ्कल्पो बन्धः निरालं. २१
 देवगङ्गाः पितृगङ्गा भूतयज्ञो
 मनुष्ययज्ञ इति सहवै. १५
 (अथ) देवस्थस्तस्य वागुद्धिः १ ऐत. ३।८।६
 देवर्षयो ब्रह्माणं सम्पूज्य प्रणिपत्य
 पप्रच्छुः भगवन्नस्माकं.. शुकर. १।१
 देवर्षि-दिव्य-मनुष्य- भूतपितृमात्रा-
 त्मेत्यष्टश्राद्धानि कुर्यात् ना. प. ४।३८
 देवर्षिनारदस्तथा भ.गी. १०।१३
 देवर्षीणां च नारदः भ.गी. १०।२६
 देवलोकेव तामिर्जयति, दीप्यत इव
 हि देवलोकः बृह. ३।१।८
 देवलोकादादित्यमादित्याद्वैशुतं(एति) बृह. ६।२।१५
 देवलोकेषु (नक्षत्रलोका ओताश्च
 प्रोताश्च) गार्गीति बृह. ३।६।१
 देवलोकौ ललाटे च षट्त्रिंशलक्ष-
 योजनम् (विराट्स्वरूपस्य) गुह्यका. ९
 देवलोकौ वै लोकानां श्रेष्ठस्तस्मा-
 द्विद्यां प्रशंसन्ति बृह. १।५।१६
 देवविद्या ब्रह्मविद्यां भूतविद्यां...
 एतद्भगवोऽध्येमि [छां. ७।१।२+ ७।७।१
 देवश्राद्धे ब्रह्मविष्णुमहेश्वरान्
 ब्राह्मणानर्चयेत् ना. प. ४।३९
 देवस्य इतीन्द्रो देवो द्योतत इति गायत्रीर. २
 देवस्य त्या सवितुः प्रसवे चित्त्यु. १०।१
 [ऐ. ब्रा. ८।७।५ वा. सं. १।२४+१।२८
 [तै. सं. १।१।६।१+ अथर्व. + १९।५।१२
 देवस्य यस्यैव बलेन भूयः स्वं स्वं
 हितं प्राप्य.. मोदन्ते स्वे स्वे पदे.. हेरम्बो. ४
 देवस्यैष महिमा तु लोके येनेदं
 भ्राम्यते ब्रह्मचक्रम् श्वेताश्व. ६।१
 देवहूरेका वाक्, शहूरेका, मित्रहूरेका संहितो. १।२
 देवं स्वचित्स्थमुपास्य पूर्वम् श्वेता. ६।५
 देवं देवत्रा सूर्यमगन्म ज्योतिरुत्तमम् छांदो. ३।१।७।८
 देवा अग्रे तद्ब्रुवन् चित्त्यु. १३।२
 देवा अन्वविन्दन् गुहाहितम् चित्त्यु. १।१।३
 देवा अप्यस्य रूपस्य भ.गी. १।१।५२
 देवा अवेदाः, वेदा अवेदाः (भवन्ति) बृह. ४।३।२२
 देवा इति च तद्विदः... (जानन्ति) वैतथ्य. २१

देवाग्निगुरुगोष्ठीषु...दक्षिणं
 बाहुसुद्धरेत् शिवो. ७।६६
 देवाग्निगुरुमित्राणां न ब्रजेदन्त-
 रेण तु शिवो. ७।६८
 देवाग्र्यगारे तरुमूले गुहायां वसेद-
 सङ्गोऽलक्षितशीलवृत्तः शाठ्याय. २१
 देवा जायन्ते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
 देवानामसि बह्वितमः पितृणां
 प्रथमा स्वधा प्रश्नो. २।८
 देवानामस्मि वासवः भ.गी. १०।२२
 देवानामेव महिमानं गत्वाऽऽदित्यस्य
 सायुज्यं गच्छति [त्रिसुप. ४+ महाना. १।८।१
 देवानां च ऋषीणां च पितृणां त्वं
 सदा प्रिये (या) तुलस्यु. १३
 देवानां देवयजनं सर्वेषां भूतानां
 ब्रह्मसदनम् जावा. १।१
 देवानां देवलक्ष्मीर्भवति ना. पू. ता. २।१
 देवानां पूरयोध्या, तस्यां हिरण्यमयः
 कोशः स्वर्गो लोको ज्योतिषावृतः अरुणो. १
 देवानां बन्धुं निहितं गुहासु चित्त्यु. ११।३
 देवानां वसुधानीं विराजम् चित्त्यु. ११।४
 देवानां वासवो भवति ना. उ. ता. ३।१
 देवानां हृदयं ब्रह्मान्वविन्दत् चित्त्यु. ११।६
 देवानु जायन्ते, देवानु जीवन्ति ग. शो. २।५
 देवान् देवयजो यान्ति भ. गी. ७।२३
 देवान्प्रपद्ये देवपुरं प्रपद्ये सहवै. २३
 देवान् भावयताऽनेन भ. गी. ३।११
 देवान्यक्षान्नोगान् ग्रहान्मनुष्यान्
 सर्वानाकर्षयति ग. शो. ५।२
 देवान्ये यज्ञकर्मणा यजन्ति ते
 देवलोकं... यान्ति सामर. २७
 देवाः पितरो मनुष्या एत एव वागेव
 देवा मनः पितरः प्राणो मनुष्याः बृह. १।५।६
 देवा भस्म ऋषयो भस्म भस्मजा. १।४
 देवा यज्ञमतन्वत [चित्त्यु. १२।३+
 [=मं. १०।१९०।६+ वा. सं. ३।१।४
 देवा यद्यज्ञं तन्वानाः [चित्त्यु. १२।३
 [=मं. १०।१९०।१५+ वा. सं. ३।१।५

देवार्चनस्नानशौचभिक्षादौ वर्ततां
 वपुः । तारं जपतु वाक्तद्वयठत्वा-
 स्नायमस्तकम् अवधू. २४
 देवा वा असुरा वा ते परा भविष्यन्ति छान्दो. ८।८।४
 देवाश्च मानुषाश्च ओत्र वाव सम्पत् छान्दो. ५।१।४
 देवाश्चेति सन्धत्तां सर्वेभ्यो दुःख-
 भयेभ्यः सन्तारयतीति
 तारणात्तारः...संवि..न्तीति विष्णुः अ. शिखो. २
 देवासुरा सयत्ता आसन् शौनको. १।१
 देवासुरा ह वै य आत्मकामा ब्रह्मणो-
 न्तिक प्रयातास्तस्मै नमस्कृत्योचुः मैत्रा. ७।१०
 देवासुरा ह वै यत्र संयेतिर उभये
 प्राजापत्यास्तद्ध देवा उद्रीथमाजहुः छान्दो. १।२।१
 देवास्तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो
 देवान्वेदभूतानितपरादुः [बृह. २।४।६ +४।५।७
 देवास्तेनाह ९ सत्येन माविरोधिषि
 ब्रह्मणेति छान्दो. ३।१।१२
 देवा ह वै समेत्य प्रजापतिमब्रुवन्... कठश्रु. १२
 देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्...
 प्रजापतिर्यस्मात्स्वमहिम्ना...
 सर्वाणि भूतान्युद्ब्रूह्यत्यजस्रं
 सृजति...तस्मादुच्यते उग्रमिति
 [नृ. पू. २।४+ नृसिंहो. १।७+
 देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन् का
 सीता किं रूपमिति सीतो. १
 देवा ह वै भगवन्तमब्रुवन्धीहि
 भगवन्ब्रह्मविद्यां कठरु. १
 देवा ह वै सृत्योः पाप्मभ्यः
 संसाराच्च विभीयुः नृ. पू. २।१
 देवा ह वै रुद्रमब्रुवन् कथमेतस्योपासनं गणेशो. ५।१
 (ॐ) देवा ह वै सत्यं लोकमायन् नृ. षट्च. १
 देवा ह वै स्वर्गलोकमायन् चतुर्वे. ८
 देवा ह वै स्वर्गलोकमायस्ते रुद्रम-
 पृच्छन्को भवानिति अ. शिरः. १
 देवाः सद्विद्योपासका वैष्णवा
 एवेति गुणातीताः... सामर. ७६
 देवी होकाग्र आसीत्सैव जगदण्ड-
 मसृजत् बह्वचो. १

(सौः) देवी वाचमजनयन्त
 देवास्तां विश्वरूपाः पञ्चो वदन्ति देव्य. ७
 [ऋ. व. ६।७।५मं ८।१००।११ सगस्व. २०
 देवीं दुर्गां दिव्यरूपां नमामि वनद्. २
 देवीं ध्यायेत्तथा वृक्षे विष्णुरूपं च.. २ त्रित्वो १९
 देवेभ्यो लोकाः (विप्रतिष्ठन्ते) कौ. न. ३।३
 देवेषु ब्राह्मणोऽह हि २ त्रित्वो. २०
 देवैर्त्रापि त्रिचिकित्सिनः किल [कठो. १।२१+१।२२
 देवैरपि न लक्ष्येन योगिदेहो महाबलः यो. जि. १।४१
 देवो भूत्वा देवानप्येति [बृह ४।१।२, ३.४.९, ६, ७
 देवो भूत्वा देवानमृजन् सुबालो. २।२
 देवो मातरिश्वा स योऽस्माकं
 भृत्यै...स्वाहा पारमा. ३।३
 देश इति च तद्विदः वेतथ्य. २४
 देशकालक्रियाशक्तिर्न यस्याः
 सम्प्रकर्षणे । स्वस्वभावं विदित्वो-
 ष्वग्नयन्तपदे स्थिता महो. ५।१२१
 देशकालविमुक्तोऽस्मि दिगम्बर-
 सुखोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।१९
 [ग्राह्यमिति च-] देशकालवस्तुपरि-
 च्छेदराहित्यचिन्मात्रस्वरूपं ग्राह्यम् निरालं. ३०
 देशतः कालतो वस्तुतः परिच्छेद-
 राहितं ब्रह्म त्रि. म. ना. १।३
 देशदिगन्तरे च प्रत्यनुभूतं.. (मा. पा.) प्रश्नो. ४।५
 देशदिगन्तरैश्च प्रत्यनुभूतं पुनः पुनः
 प्रत्यनुभवति दृष्टं चादृष्टं च.. प्रश्नो. ४।५
 सर्वं पश्यति सर्वः पश्यति प्रश्नो. ४।५
 देशदेशं गते चित्ते मध्ये यच्चैतसो
 वपुः । अजाड्यसंविन्नमनं
 तन्मयो भव सर्वदा महो. ५।४९
 देशदेशान्तरप्राप्तौसंविदो मध्यमेव
 यत् । निमिषेण चिदाकाशं तद्विद्धि महो. ४।५९
 देशे काले च पात्रे च भ. गी. १।७।२०
 देशिकोक्तविधानेन.. अर्घ्यदानं
 ततः कुर्याद्भानुरर्घ्यप्रियः सदा सूर्यता. ६।२
 देहकण्डूयनं कार्यं वंशकाष्ठीकवीरणैः शिवो. ७।५६
 देहजात्यादिसम्बन्धान्वर्णाश्रमस-
 मन्वितान् ।...पदपांसुमिव त्यजेत् म. वा. १. १

देहत्रयमसद्विद्धि कालत्रयमसत्सदा ।

गुणत्रयमसद्विद्धिहं सत्यात्मकः.. ते. विं. ३।४९

देहत्रयविहीनत्वात्कालत्रयवि-

वर्जनात् (नास्त्यनात्मा)

ते. विं. ५।१७

देहत्रयं स्थूलसूक्ष्मकारणानि विदुर्बुधाः

वराहो. १।६

देहत्रयातिरिक्तोऽहं.. ब्रह्माहमिति

यस्यान्तः स जीवन्मुक्त उच्यते

ते. विं. ४।२

देहदेहिविभागैकपरित्यागेन भावना ।

देहमात्रे हि विश्वासः सङ्गो

बन्धाय कथ्यते

अ. पू. २।२

देहपतनपर्यंतं स्वरूपानुसन्धानेन वसेत्

ना. प. ७।३

देहभावविहीनोऽस्मिचिन्ताहीनो-

ऽस्मि सर्वदा

ते. विं. ३।१४

देहमध्यगते व्योम्नि बाह्याकाशं

तु धारयेत्... धारणेन परा

प्रोक्ता सर्वपापविशोधिनी

जा. द. ८।१३

देहमध्यगतो बहिर्वह्निमध्यगता द्युतिः ।

जीवः परः परोजीवः सर्वं ब्रह्मेति..

वनदु. १७१-७३

देहमध्यं नवाङ्गुलं चतुरङ्गुलमुत्से-

धायतमण्डलाकृति । तन्मध्ये

नाभिः । तत्र.. चक्रं तच्चक्रमध्ये..

जीवो भ्रमति

शां. १।४।४

देहमध्ये ब्रह्मनाडी सुषुम्ना सूर्यरूपिणी

..पूर्णचन्द्राभा वर्तते

अद्वयता. २

देहमध्ये शिखिस्थानं तप्तजाम्बूनद-

प्रभम् । त्रिकोणं (मनुजानां तु सत्य-

मुक्तं हि सांक्रुते) द्विपदामन्यचतुरस्रं

चतुष्पदम् [त्रि. ब्रा. २।५६+

जा. द. ४।१, २

देहमध्ये शिखिस्थानं त्रिकोणं तप्त-

जाम्बूनदप्रभं मनुष्याणाम्

शां. १।४।३

देहमात्रावशिष्टः.. बालोन्मत्तपिशाचव-

देकाकी सञ्चरन्.. प्रणवात्मकत्वेन

देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः

तुरीया. ३

देहमानं स्वांगुलिभिः षण्णवत्यङ्गुला-

यतम् । प्राणः शरीरादधिको

द्वादशाङ्गुलमानतः

त्रि. ब्रा. २।५४

देहवद्विरवाप्यते

भ. गी. १२।९

देहवासनया मुक्तो देहधर्मेन लिप्यते

महो. ४।६७

देहत्रयप्रमातृत्वान्मिञ्जनं बलिहरणम्

भावनो. १०

देहस्थमनिलं देहसमुद्भूतेन वह्निना ।

न्यूनं समं वा योगेन कुर्वन्

ब्रह्मविदिष्यते

त्रि. ब्रा. २।५५

देहस्थः सकलो ज्ञेयो निष्कलो

देहवर्जितः

ब्र. वि. ३३

देहस्य पञ्च दोषा भवन्ति कामक्रोध-

निःश्वासभयनिद्राः

मं. ब्रा. १।२

देहस्यापि प्रपञ्चत्वात्प्रारब्धा-

वस्थितिः कुतः

ना. विं. २८

देहस्योन्नयनादिकमुदानकर्म

देहं विष्णुवालयं प्रोक्तं सिद्धिदं

सर्वदेहिनाम्

यो. शि. ५।४

देहं शिवालयं प्रोक्तं

यो. शि. १।१६८

देहातीतमवाप्यमेकमपरं तत्त्वं बुधैः

सेव्यताम्

अमन. २।१०७

देहातीतं तु तं विद्यान्नासाग्रे

द्वादशाङ्गुलम् । तदन्तं तं विजा-

नीयात्तत्रस्थो व्यापयेद्विभुः ब्र. वि. ४३

देहात्प्रकाशते तद्वत्तत्त्वं देहविनाशकम्

देहात्मज्ञानवज्ज्ञानं देहात्मज्ञान-

बाधकम् । आत्मन्येव भवेद्यस्य

स नेच्छन्नपि मुच्यते

वराहो. २।१५

देहात्मभावो नैवेष्टः प्रारब्धं त्यजताम्

देहात्मत्वविपर्यासं न कदाचिद्ब्रजाम्यहं

देहादन्यः परोऽस्म्यहम्

देहादिरहितोऽस्म्यहम्

देहादीनात्मत्वेनाभिमन्यते सोऽभि-

मान आत्मनो बन्धुः

देहादीनामसत्त्वात्तु यथा स्वप्ने

विबोधतः । कर्म जन्मान्तरीयं

यत्प्रारब्धमिति कीर्तितम्

देहादुत्क्रमणं चास्मात्पुनर्गर्भेचसम्भवम्

[परमात्मेति च] देहादेः परतत्त्वा-

द्ब्रह्मैव परमात्मा

देहाद्विमुच्यमानस्य किमत्र परि-

शिष्यत एतद्वैतत्

देहान्ते किं भवेज्जन्म तन्न जानन्ति

मानवाः । तस्माज्ज्ञानं च वैराग्यं

जीवस्य केवलं श्रमः

यो. शि. १।३२

देहान्ते ज्ञानिभिः पुण्यात्पापाच्च
फलमाप्न्यते । ईदृशं तु भवेत्तत्त-
लुक्त्वा ज्ञानी पुनर्भवेत् यो. शि. १।४९
देहान्ते वैकुण्ठमवाप्नोति तुलस्यु. १८
देहाभावाज्जरा न च ते. बि. ५।१९
देहाभिमाने गलिते विज्ञाते परमात्मनि।
यत्रयत्रमनोयातितत्रतत्र परामृतं सरस्व. ५५
देहावभासकः साक्षी देहनाशे
न नश्यति आ. प्र. १९
देहावसानसमये चित्ते यद्यद्विभावयेत्।
तत्तदेव भवेज्जीव इत्येवं
जन्मकारणम् यो. शि. १।३१
देहिदेहविभागैकपरित्यागेन भावना।
देहमात्रे हि विश्वासः सङ्गो-
बन्धाय कथ्यते अ. पू. २।२
देहिनां सा स्वभावजा भ. गी. १७।२
देहिनो देहमायान्ति न यावन्मंत्र-
नायकः । तावत्पापानि गर्जति.. सि. शि. १९
देहिनोऽस्मिन्यथा देहे भ. गी. २।१३
देही (अन्तरात्मा) चात्यन्तनिर्मलः जा. द. १।२१
देही देहसमुद्भवान् भ. गी. १४।२०
देही नित्यमवध्योऽयं भ. गी. २।३०
देहीव दृश्यते लोके (योगी) दग्ध-
कर्पूरवत्स्वयम् यो. शि. १।५८
देहे ज्ञानेन दीपिते बुद्धिरखण्डाकार-
रूपा यदा भवति तदा विद्वान्ब्रह्म-
ज्ञानाग्निना कर्मबन्धं निर्दहेत् पैङ्गलो. ४।११
देहे देहभृतां वर भ. गी. ८।४
देहे देहिनमव्ययम् भ. गी. १४।५
[ज्ञानमिति च-] देहेन्द्रियनिग्रह-
सद्गुरुपासन-श्रवण-मनन-निदि-
ध्यासनैर्यद्यद्दृश्यस्वरूपं.. विकारेषु
चैतन्यं विना किञ्चिन्नास्तीति
साक्षात्कारानुभवो ज्ञानम् निरालं. १९
देहेन्द्रियेषु वैराग्यं यम इत्युच्यते बुधैः त्रि. ब्रा. २।२८
देहेन्द्रियेष्वहम्भाव इदंभावस्त-
दन्तिके । यस्य नो भवतः कापि
स जीवन्मुक्त इष्यते अध्यात्मो. ४५

देहे यावदहम्भावो दृश्येऽस्मिन्याव-
दात्मता । यावन्ममेदमित्यास्था
तावच्चित्तादिविभ्रमः अ. पू. ५।११
देहे लब्धाशान्तिपदं गते तदा
प्रभामनो बुद्धिशून्यं भवति पैङ्गलो. ४।९
देहे सवस्य भारत भ. गी. २।३०
देहेऽस्मिन्जीवः प्राणारूढो भवेत् शाण्डि. १।४।४
देहेऽस्मिन् पुरुषः परः भ. गी. १३।२३
देहेऽस्मिन्मधुसूदन भ. गी. ८।२
देहो देवालयः प्रोक्तः स जीवः
केवलः शिवः । त्यजेदज्ञान-
निर्माल्यं सोऽहंभावेन पूजयेत्
[मैत्रे. उ. २।१+ स्कन्दो. १०
देहो नवरत्नद्वीपः भावनो. २
(तर्हि) देहो ब्राह्मण इति चेत्तत्र, आचा-
ण्डालादिपर्यन्तानां मनुष्याणां
पाञ्चभौतिकत्वेन देहस्यैकरूपत्वात् व. सू. ४
देहोऽयमिति या बुद्धिस्तृष्णा
दोषामयः किल ते. बि. ५।९६
देहोऽहमिति दुःख चेद्ब्रह्माहमिति
निश्चयः ते. बि. ६।१००
देहोऽहमिति यज्ज्ञानं तदसद्भावमेव च ते. बि. ५।९३
देहोऽहमिति यज्ज्ञानं तदेव द्वैतम् ते. बि. ५।९४
देहोऽहमिति यज्ज्ञानं तदेवाज्ञानम्... ते. बि. ५।९३
देहोऽहमिति यज्ज्ञानं तदेव नरकं... ते. बि. ५।९१
देहोऽहमिति या बुद्धिः सा चाविद्या ते. बि. ५।९५
देहोऽहमिति सङ्कल्पस्तदुःखम् ते. बि. ५।९१
देहोऽहमिति सङ्कल्पः सत्यजीवः सः ते. बि. ५।९४
देहोऽहमिति सङ्कल्पस्तद्वन्धम् ते. बि. ५।९०
देहोऽहमिति सङ्कल्पो जगत्सर्वम् ते. बि. ५।९२
देहोऽहमिति सङ्कल्पो महत्संसारः ते. बि. ५।९०
देहोऽहमिति संकल्पो महापापम् ते. बि. ५।९६
देहोऽहमिति सङ्कल्पो हृदयग्रन्थिरीरितः ते. बि. ५।९२
दैत्यैर्जालं राक्षसैश्च त्रिलोहं
(लिङ्गं पूजितं) सि. शि. २३
दैत्यदोषमयी दीर्घा वर्धते वार्धके
स्पृहा । सर्वापदामेकसखी हृदि
दाहप्रदायिनी महो. ३।३६

दन्यभावात् भूतानां सौभगाय		द्यौः पृष्ठमन्तरिक्षमुदरं पृथिवी	
यतिश्चरेत् । पक्क वा यदि वाऽपक्कं		पाजस्यम् (मेघ्याश्वस्य)	बृह. १।१।१
याचमानो ब्रजेदधः	सं. सो. २।९४	द्यौः पृष्ठमन्तरिक्षमुदरमियसुरः	बृह. १।२।३
देव असुरा एव च	भ. गी. १६।६	द्यौः कमला समस्ताः सा मे गृहे..	
देवमेवापरे यज्ञं	भ. गी. ४।२५	पुष्टिं स्वाहा	पारमा. ८।८
देव चेवात्र पचमम्	भ. गी. १८।१४	द्रक्ष्यस्यात्मन्यथो मयि	भ. गी. ४।३५
देवाधीन जगदिदम्, तदैवं..	रुद्रोप. ३	द्रक्ष्याम्यहमिति चक्षुः श्रोष्याम्यह-	
देवी मेधा सरस्वती	महाना. १३।४	मिति श्रोत्रमेवमन्यानि कर्माणि	बृह. १।५।२१
देवीमावृतमावर्त आदित्यस्यावृत-		द्रविणं (मे) सर्वर्चसं सुमेधा	
मन्वावर्तयति.. बाहुमन्वावर्तते	कौ. त. २।८, ९	अमृतोक्षितः [तैत्ति. १।१०।१+ ना. प. ४।४४	
देवी सम्पद्धिमोक्षाय	भ. गी. १६।९	द्रवीभावं गण्डशैलालभन्ते (गानेन) गान्धर्वो. ९	
देवी ह्येषा गुणमयी	भ. गी. ७।१४	द्रव्यदर्शनसम्बन्धे याऽनुभूति-	
देवीं प्रकृतिमाश्रिताः	भ. गी. ९।१३	रनामया । तामवष्टभ्य तिष्ठ त्वं..	अ. पू. २।१८
देवी स्वस्तिरस्तु न' [चिन्त्यु. शां. [क. खि. १०।१९१।९		द्रव्यनाशे तथोत्पत्तौ पालने च तथा	
देवेन नीयते दहो तथा कालोपभुक्तिषु २ आत्मो. १९		नृणाम् । भवन्त्यनेकदुःखानि	
(स होवाच) देवेषु वै गौतम		तथैवेष्टविपत्तिषु	भवसं. १।२८
तद्वरेषु मानुषाणां ब्रूहीति	बृह. ६।२।६	द्रव्यत्वमन्यभावो वा धर्माणां नोपपद्यते	अ. शां. ५३
देवो विस्तरशः प्रोक्तः	भ. गी. १६।६	द्रव्यमन्त्रक्रियाकालयुक्तयः साधु-	
दोषैरतैः कुलघ्नानां	भ. गी. १।४३	सिद्धिदाः । परमात्मपदप्राप्तौ	
द्या (म्) मेष भूयोपगतो विदानः	वा. सं. १	नोपकुर्वन्ति काश्चन [अ. पू. ४।६+ वराहो. १।२९	
द्यावापृथिव्योरनारम्भमिव नोपयन्ति...	आर्षे. ३।१	द्रव्ययज्ञास्तपोयज्ञाः	भ. गी. ४।२८
द्यावापृथिव्योरिदमन्तर हि	भ. गी. १।१२०	द्रव्यं कालं च चिन्मात्रं ज्ञानं ज्ञेयं	
द्यावापृथिव्योर्हिरण्यस्य सः कृतः सुवः	महाना. ६।६	चिदेव हि । ज्ञाता चिन्मयरूपश्च	
द्यावापृथिव्यौ समधातामिस्तुताप्याहुः..	३ ऐत. १।२।१	सर्वं चिन्मयमेव हि	ते. विं. २।२९
श्रुमत्किरीटमभयं... हिरण्यमयं सौम्य-		द्रव्यं द्रव्यस्य हेतुः स्यादन्यदन्यस्य...	अ. शां. ५३
तनु स्वभक्तायाभयप्रदम्	गोपालो. २।२३	द्रव्यार्थमन्नवस्त्वार्थं यः प्रतिष्ठार्थमेव	
द्युम्नोदास्त्वमसि चन्द्रमसः	महाना. १७।१५	वा । सन्न्यसेदुभयभ्रष्टः स	
द्युलोकः शस्यया (जयति)	बृह. ३।१।१०	मुक्तिं नाप्नुमर्हति	मैत्रे. २।२०
द्युतं छलयतामस्मि	भ. गी. १०।३६	द्रष्टव्यमधिभूतमादित्यस्तत्राधिदैवतम्	सुबालो. ५।१
द्यौरध्वर्युः	चिन्त्यु. २।१	द्रष्टव्यमेवाप्येति, यो द्रष्टव्यमेवास्तमेति	सुबालो. ९।२
द्यौरष्ट होता सोऽनाधृष्यः	चिन्त्यु. ७।४	द्रष्टव्यः श्रोतव्यो मन्तव्यो निदिध्या-	
द्यौरास्मै वृष्टिमन्नाद्यं सम्प्रयच्छति	१ ऐत. १।७।४	सितव्यः [बृ. उ. २।४।५+ ४।५।६	
द्यौरष्टहोता । सोऽनाधृष्यः	चिन्त्यु. ७।३	द्रष्टव्यः सर्वसंहर्ता न मृत्युरवहेलया	महो. ४।२२
द्यौरिवोदन्तरिक्षं गीः पृथिवी थम्	छान्दो. १।३।७	द्रष्टा दृश्यवशाद्बुद्धो दृश्याभावे विमु-	
द्यौर्नः पिता पितृयाच्छंभवासि	सहवै. १०	च्यते । जगत्त्वमहमित्यादि-	
द्यौर्हिङ्कारमादित्यः प्रस्तावोऽन्तरिक्ष-		सर्गात्मा दृश्यमुच्यते	महो. ४।४८
सुद्रीथोऽग्निः प्रतिहारः पृथिवी		द्रष्टाद्रष्टुः साक्ष्यविक्रियः सिद्धो निरवद्यः	नृसिंहो. ९।७
निघनम्	छान्दो. २।२।२	द्रष्टा भवति श्रोता भवति... विज्ञाता	
		भवत्यन्नमुपास्वेति	छान्दो. ७।९।१

द्रष्टा श्रोता स्पृशति च	मैत्रा. ६।७	द्वन्द्वहीनोऽस्मि सोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।४
द्रष्टा स्पर्शयिता च विभुविग्रहे		द्वन्द्वः सामासिकस्य च	भ. गी. १०।३३
सन्निविष्टः	मैत्रा. ६।७	द्वन्द्वातीतो विमत्सरः	भ. गी. ४।२२
द्रष्टा साक्षी चिदात्मकः	महो. ६।८०	द्वन्द्वैरभिभूयमानः परिभ्रमति...	मैत्रा. ३।१,२
द्रष्टुर्दृश्यसमायोगात्प्रत्यया-		द्वन्द्वैर्विमुक्ताः सुखदुःखसंज्ञैः	भ. गी. १५।५
नन्दनिश्चयः	महो. ६।१७	द्वयं देवत्वमोक्षाय ममेति न ममेति च	शिबो. ७।११४
द्रष्टुर्दृश्यस्य सत्ताऽन्तर्बन्धइत्यभिधीयते	महो. ४।४७	द्वयाह प्राजापत्या देवाश्चासुराश्च ततः	
द्रष्टुमिच्छामि ते रूपं	भ. गी. ११।३	कनीयसा एव देवा ज्यायसा असुराः	बृह. १।३।१
द्रष्टुं त्वदन्येन कुरुप्रवीर	भ. गी. ११।४८	द्वयोर्द्वयोर्मधुज्ञाने परं ब्रह्म प्रकाशितम्	अद्वैतो. १२
द्रष्टृदर्शनदृश्यं वा ईषन्मात्रं कलात्मकम्	ते. वि. ५।१५	द्वयोर्मध्यगतं नित्यमस्तिनास्तीति	
द्रष्टृदर्शनदृश्यादिभावशून्ये...		पक्षयोः । प्रकाशनं प्रकाशाना-	
निर्विशेषे भिदा कुतः	अध्या. २३, २४	मात्मानं समुपास्महे	महो. ६।१९
द्रष्टृदर्शनदृश्यादिवर्जितं तदिदं पदम्	महो. ५।४८	द्वात्रिंशत्तं वै देवरथाहथान्ययं लोकः..	बृह. ३।३।२
द्रष्टृदर्शनदृश्या(दि)नि त्यक्त्वा		द्वात्रिंशत्तत्त्वनिष्कर्षमापाद्य...	वामां-
वासनया सह । दर्शन- (प्रत्यया-)		सादिकट्यन्तं विभाव्याद्यन्त-	
प्रथमाभासमात्मानं (समुपास्महे)		ग्रहसंमेलनमेकं ज्ञात्वा मूलमेकं	
केवलं भज [मैत्रे. २।२९+महो. ६।१८ वराहो. ४।२०]		सत्यं सृणमयं विज्ञातम्	परब्र. ४
द्रष्टृदर्शनदृश्यानां विरामो यत्र वा		द्वात्रिंशत्सु पत्रेषु द्वात्रिंशदक्षरं मन्त्र-	
भवेत् । दृष्टिस्तत्रैव कर्तव्या न		राजं नारसिंहमानुष्टुभं भवति	नृ. पू. ५।७
नासाग्रावलोकिनी	ते. वि. १।३०	द्वात्रिंशदक्षरं साम जानीयाद्यो	
द्रष्टृदर्शनदृश्यानां मध्ये यद्दर्शनं		जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति	नृ. पू. १।३
स्मृतम् । नातः परतरं किञ्चि-		द्वात्रिंशदक्षराऽनुष्टुप् भवत्य-	
न्निश्चयोऽस्त्यपरो मुने	महो. २।६९	नुष्टुभा सर्वमिदं भवति [ग. पू. २।८	नृ. पू. ५।६
द्रागभ्यासवशाद्याति यदा ते वासनो-		द्वात्रिंशदक्षरा वा अनुष्टुप्भव-	
दयम् । तदाभ्यासस्य साफल्यं		त्यनुष्टुभा सर्वमिदं सृष्टम्	नृ. पू. २।२
विद्धि त्वमरिमर्दन	मुक्तिको. २।८	द्वात्रिंशदक्षर्या गायत्र्या तत्सवितु-	
'द्रां दत्तात्रेयाय नमः' इत्यष्टाक्षरः	दत्तात्रे. १।२	र्वरेण्यम्, तस्मादात्मन आकाशः..	त्रि. ता. १।१४
द्रुपदश्च महारथः	भ. गी. १।४	द्वात्रिंशदुक्ता मणिबन्धयोश्च(रुद्राक्षाः)	सि. शि. १८
द्रुपदो द्रौपदेयाश्च	भ. गी. १।१८	द्वात्रिंशद्रुद्राक्षाः कण्ठमालाप्रयुक्ताः	सि. शि. १७
द्रुहिणादिम देवेश षट्पदालि-		द्वात्रिंशन्मात्रया सम्यग्रेचयेत्	
विराजितम् (अपश्यत्)	ग. पू. १।८	पिङ्गलानिलम्	त्रि. ब्रा. २।९७
द्रोणं च भीष्मं च जयद्रथं च	भ. गी. ११।३४	(अथ) द्वात्रिंशदं द्वात्रिंशत्पत्रं	
द्रोणं च मधुसूदन	भ. गी. २।४	चक्रं भवति	नृ. पू. ५।६
द्वन्द्वमोहेन भारत	भ. गी. ७।२७	द्वादशकपालानि जिह्वा	निरुक्तो. २।१
द्वन्द्वसहिष्णुर्न शीतं न चोष्णं न		द्वादशकृत्वः प्रयुक्ता (गायत्री)	
सुखं न दुःखं (सन्न्यस्य)...		जागतेन छन्दसा सम्मिता	
सन्न्यासेनैव देहत्यागं करोति		दिवं लोकमभि...	सन्ध्यो. २
स कृतकृत्यो भवति	ना. प. ३।८७		

द्वादशत्रयोदशेन तद्विदेहं पित्राऽऽप्तं
प्रतितद्विदेहं तन्म ऋतवोऽमर्त्यं
आरभध्वम् कौ. त. १।२
द्वादशमात्रया इडया वायुमापूर्योदरे
स्थितं...रेफबिन्दुयुक्तमग्निमण्डल-
युतं ध्यायेद्रेचयेत्पिङ्गलया शां. १।५।२
द्वादशमात्रोयोगस्तु कालतो नियमः स्मृतः अ. ना. २४
द्वादशमासाः संवत्सरः सहवै. १२
द्वादशरात्रस्यान्ते अभये वैश्वानराय
...प्राजापत्यं चरुं जुहुयात् कठरु. २
द्वादशरात्रं पयोभक्षा स्यात् (सन्न्यासी) कठरु. २
द्वादशरात्रीर्दीक्षितो भवति सहवै. १२
द्वादशवर्षशुश्रूषापूर्वकं ब्रह्मचर्यम् ना. प. १।१
द्वादशवर्षसत्रयागोपस्थिताः...
शौनकादिमहर्षयः प्रत्युत्थानं कृत्वा.. ना. प. १।१
द्वादशवर्षसेवापुरस्सरं सर्वविद्याभ्यासं
कृत्वा...साधनचतुष्टयसम्पन्नः
सन्न्यस्तुमर्हति ना. प. २।१
द्वादशवैमासाः संवत्सरस्यैत आदित्याः बृह. ३।९।५
द्वादशसुपत्रेषु द्वादशाक्षरं वासुदेवं भवति नृ. पू. ५।७
द्वादशाक्षरा वै जगती, जगत्या
सम्मितं भवति नृ. पू. ५।४
द्वादशाङ्गुलदैर्घ्यं च अम्बरं चतुरङ्गुलम् योगकु. १।११
द्वादशाङ्गुलपर्यन्ते नासाग्रे विमले-
ऽम्बरे । संविद्विशि प्रशाम्यन्त्यां
प्राणस्पन्दो निरुध्यते शां. १।७।३२
द्वादशादित्या रुद्राः सर्वा देवता
जायन्ते पुरुषोत्तमात् सि. वि. ४
द्वादशादित्यावलोकनम् निर्वाणो. १
द्वादशान्तपदं स्थानम् (दक्षिणामूर्तेः) द. मू. १६
(अथ) द्वादशारं द्वादशपत्रं चक्रं
भवति (नारसिंहं) नृ. पू. ५।४
द्वादशारं महाचक्रं हृदये चाप्य-
नाहतम् । तदेतत्पूर्णगिर्याख्यपीठं.. यो. शि. १।१७३
द्वादशारे महाचक्रे...तावज्जीवो
भ्रमत्येवं यावत्तत्त्वं न विन्दति यो. चू. १३
द्वादशार्कतेजस्योदशसोममुख
वीर हनुमन् लांगूलो. ८
द्वादशाहलयेनापि भूचरत्वं हि
सिद्धयति अमन. १।६२

द्वादशीति भूम्यां तिष्ठति (कृष्णमूर्तिः)
तां हि ये यजन्ति ते मृत्युं तरन्ति गोपालो. १।२०
द्वादश्यां (मात्रायां) ब्रह्म शाश्वतम् ना. बि. १६
द्वादश्यां शतमित्याहुः (भाद्रकृष्णे
श्राद्धे कृते शतगुणं पुण्यं) इतिहा. ९०
द्वापरस्य पश्चाद्वर्ते कलिः राधोप. २।२
द्वापरादावृषीणामेकदेशो दोषयती-
ह चिंतामापेदे २ प्रणवो. १९
द्वापरान्ते नारदो ब्रह्माणं प्रति
जगाम, कथं भगवन्गां पर्यटन्
कलिं सन्तरेयमिति कलिसं. १
द्वाभ्यां (चिच्छिदाकाशाभ्यां) शून्यतरं
विद्धि चिदाकाशं महामुने म. वा. र. ५
द्वाभ्यां (शुक्लशोणिताभ्याम्) समेन
नपुंसको भवति निरुक्तो. १।३
द्वा मण्डला द्वास्तना विम्बमेकं
मुखं चाधस्त्रीणि गुहा सदनानि
कामी कला..विदित्वा.. त्रि. म. ११
द्वारं नाशनमात्मनः भ. गी. १६।२१
द्वाराणां नव सन्निरुद्धं मरुतं..
आत्मध्यानयुतः.. यो. चू. १०७
द्वाविमावपि पन्थानौ ब्रह्मप्राप्तिकरौ
शिवौ । सद्योमुक्तिप्रदश्चैकः
क्रममुक्तिप्रदः परः वराहो. ४।४२
द्वाविमौ न विरज्येते विपरीतेन
कर्मणा । निरारम्भो गृहस्थश्च
कार्यवाञ्छैव भिक्षुकः ना. प. ६।३६
द्वाविमौ पुरुषौ लोके भ. गी. १५।१६
द्वाविंशति दिनानि स्यात् ..प्राप्ता-
सिद्धिर्भवेत्तस्य प्रापयेद्या
जगत्स्थितिम् अमन. १।६८
द्वासप्ततिसहस्राणि प्रतिनाडीषु
तैतिलम् । छिद्यते ध्यानयोगेन.. क्षुरिको. १७
द्वासप्ततिसहस्राणि स्थूलाः सूक्ष्मा-
श्च नाड्यः त्रि. ब्रा. २।७५
द्वाविंशेन परमादित्याज्जयति तन्नाकं
तद्विशोकम् छान्दो. २।१०।५
द्वावेतौ पक्षी अचरंचरन्तौ नाधुरं
व्यधुनीतेयश्चैकंभुनक्तिभोक्त्रेस्वाहा पारमा. ४।२

द्वावेतौ ब्रह्मतां यातौ द्वावेतौ विगत-
 ज्वरौ । आपतत्सु यथाकाल
 सुखदुःखेष्वनारतौ महो. ६।४७
 द्वावेव (भिक्षू) मिथुनं स्मृतम् ना. प. ३।५६
 द्वा सुपर्णा भवतो ब्रह्मणोऽहं सम्भूत-
 स्तथेनरो भोक्ता भवति गोपालो. १।११
 द्वा सुपर्णा सयुजा सखाया [क्र. अ. २।३।१७
 [=मं. १।१६४।२०+ सुण्ड. ३।१।१
 [श्वेता. ४।६+ना. उ. ता. १।१+ भवसं. २।२
 द्विचन्द्रशुक्तिकारूप्यमृगतृष्णादि-
 भेदतः । अभ्यासं प्राप्य जाग्रत्त-
 त्स्वप्नो नानाविधो भवेत् महो. ५।१५
 द्विजो गर्भवासाद्विमुक्तोऽपि मुच्यते अ. शिखो. ३
 द्वितीयकारणाभावादनुत्पन्नमिदं जगत् महो. ५।५८
 द्वितीयमापो भवति (नारायणः) ना. पू. ता. १।१
 द्वितीयया चास्य विष्णोः कालतो
 व्याप्तिरुच्यते मुद्रलो. १।२
 द्वितीयं तु नामौ.. (पुं३) द्वादशं
 कण्ठपृष्ठे मोक्षं देहि शिरसि ऊर्ध्वपुं. ६
 द्वितीयं तृतीयं (पृच्छन्तं पुत्रं)
 त२ होवाच मृद्वे त्वा ददामीति कठो. १।४
 द्वितीयं यः पिबेद्यजुर्वेदः प्रीणातु आचम. ४
 द्वितीयं (गायत्रमक्षरं) वायव्यम् सन्ध्यो. २१
 द्वितीयं संगयाख्यं च (योगविप्रं) योगकुं. १।५९
 द्वितीयं स्वाधिष्ठानचक्रं षड्दलं
 तन्मध्ये.. लिङ्गं.. व्यायेत् सौभाग्य. २५
 द्वितीयाद्वितीयवान् भवति कौषी. ४।११
 द्वितीया (मात्रा) द्वितीयस्य नृसिंहो. ३।१
 द्वितीयाद्वै भयं भवति बृह. १।४।२
 द्वितीयाऽन्तरिक्षं स उकारः स यजु-
 र्भिर्यजुर्वेदो विष्णुरुद्रास्त्रिष्टुप्
 दक्षिणाग्निः अ. शिखो. १
 द्वितीया भूतले हलाग्रे समुत्पन्ना
 (महामाया) सीतो. ३
 द्वितीयायां समुत्क्रान्तो भवेद्यक्षो
 महात्मवान् । विद्याधरस्तृतीयायां
 गान्धर्वस्तु चतुर्थिका ना. बिं. १३
 द्वितीया विद्युमती कृष्णा विष्णुदैवत्या अ. शिखो. १
 ३९

द्वितीया स्वप्नं, तृतीया सुषुप्तिश्चतुर्थी
 तुरीयं मात्रा अ. शिखो. ३
 द्वितीयां च तृतीयां च भूमिकां
 प्राप्नुयात्ततः अक्षयुप. ३१
 द्वितीयां (महद्वृक्षस्य शाखां)
 जहात्यथ सा शुष्यति छान्दो. ६।११।२
 द्वितीये (हृदन्तर्भूते) नादे
 गात्रभञ्जनम् हंसो. ८
 द्वितीये धामनि पूर्वैर्णैव मनुना
 बिन्दुहीना शक्तिभूतहृल्लेखा
 क्रोधमुनिनाधिष्ठिता त्रि. ता. १।१६
 द्वितीयेन तु पिण्डेन मांसत्व-
 क्लोणितोद्भवः पिंडो. ४
 द्वितीये पूर्वाम्नायो गोवर्धनमठः .. मठाम्ना. ४
 द्वितीये गोपीक्रीडास्थानम् राधोप. २।१
 द्वितीयोऽन्तरिक्षं स उकारः स
 यजुर्भिर्यजुर्वेदो विष्णुरुद्रास्त्रिष्टुप्
 दक्षिणाग्निः सा साम्नो द्वितीयः
 पादो भवति नृ. पू. २।१
 द्वितीयो (धर्मस्कन्धो) ब्रह्मचार्या-
 चार्यकुलवासी छांदो. २।२३।१
 द्वितीयो मकार एवं द्विवर्ण एकाक्षर
 ओमित्योङ्कारो निर्वृत्तः २ प्रणवो. १६
 द्विधर्मोऽन्धं तेजसेऽन्धं सर्वं पश्यन्पश्यति मैत्रा. ६।३५
 द्विधा त्रिधा वृद्धिस्त्वं शान्तिस्त्वं
 पुष्टिस्त्वं....सर्वमसर्वम् अ. शिरः ३।१
 द्विधाभूतं बदेच्छिन्नं भिन्नं च
 बहुधा स्थितम् शिवो. ७।८३
 द्विधा वा एष आत्मानं बिभर्ति मैत्रा. ६।१
 द्विप्रकारं ध्यानम् । समाधिस्त्वेकरूपः शांडि. १।१।२
 द्विप्रकारमसंसर्गं तस्य भेदमिमं शृणु अक्षयुप. २३
 द्विभुजं ज्ञानमुद्राढयं वनमालिन-
 मीश्वरम् ।...चिन्तयंश्चेतसा
 कृष्णं मुक्तो भवति संसृतेः गो. पू. १।५-७
 द्विभुजं स्वर्णरुचिरतनुं पद्मनिभेक्षणम्
 (भकारं समुद्धृत्य भरताय नमः) रामर. २।१००
 द्विभुजं स्वर्णवर्णाभं रामसेवापरायणम् ।
 मौञ्जीकौपीनसहितं सुमित्रा-
 तनयं भजे रामर. २।१०४

द्विभुजं स्वर्णवर्णाभं...मां (मारुति)

ध्यायेद्रामसेवकम्

रामर. २।१०६

द्विमासाभ्यन्तरे शिरः सम्पद्यते

निरुक्तो. १।४

द्विवक्त्रं तु मुनिश्रेष्ठ चार्धनारीश्वरात्म-
कम् । धारणादर्धनारीशः प्रीतये

तस्य नित्यशः

रु. जा. २५

द्विविधश्चित्तनाशोऽस्ति सरूपोऽरूप

एव च । जीवन्मु- (क्तौ) क्तः

सरूपः स्यादरूपो देहमुक्तिगः

[अ. पू. ४।१४+

मुक्तिको. २।३२

द्विविधा तेजसो वृत्तिः सूर्यात्मा

चानलात्मिका । तथैव रसशक्तिश्च

सोमात्मा चानलात्मिका

वृ. जा. २।३

द्विविधाः सिद्धयो लोके कल्पिता-

कल्पितास्तथा

यो. शि. १।१५१

द्विविधोऽयमसंसर्गः सामान्यः श्रेष्ठ

एव च

अक्षुप. २३

द्विविधो वासनाव्यूहः शुभश्चैवाशुभश्च

मुक्तिको. २।३

द्विषडारेण प्रथिनैकचक्रः

बा. सं. १६

द्विषन्तं मम (मह्यं) रन्ध्रयन्मोऽग्रहं

द्विषतो रथम्

सूर्यता. २।१

द्विसप्ततिसहस्राणि (नाड्यः)

तासां मुख्याश्चतुर्दश

जा. द. ४।६

द्विसप्ततिसहस्राणि नाडीद्वाराणि पञ्चरे

यो. शि. ६।१७

द्विसप्ततिसहस्राणि नाडीभिस्त्वा

तु मूर्धनि

१ प्रणवो. ११

द्विसप्ततिसहस्राणि नाडीमार्गेषु वर्तते

ध्या. बि. ९८

द्विसप्ततिसहस्राणि नाडीभिस्त्वा

च मूर्धनि । वरदः (वायुः)

ब्र. बि. ११

सर्वभूतानां सर्व व्याप्यावतिष्ठति

ब्र. बि. ११

द्विसप्ततिसहस्राणि नाड्यः स्युर्वायु-

गोचराः

यो. शि. ६।१४

द्विसप्तरात्रादर्वुद्धः, पञ्चविंशति-

रात्रस्थितो (शुक्रशोणितविन्दुः)

..घनो भवति

निरुक्तो. १।४

द्विसंख्यावानहं न च । सदसद्देहीनो-

ऽस्मि सङ्कल्परहितोऽस्म्यहम्

मैत्रा. ३।७

द्विसरं त्रिसरं वापि...सराणां

सप्तक वापि विभूयात्कण्ठदेशतः

रु. जा. ड. १७

द्विस्तावत्पश्चादुदेता पुरस्तादस्तमेता-

ऽऽदित्यानामेव तावदाधिपत्यं

स्वाराज्यं पर्येता

छान्दो. ३।८।४

द्विस्तावदक्षिणत उदेतोत्तरतोऽस्तमेता

रुद्राणामेतावदाधिपत्यं स्वाराज्यं

पर्येता

छान्दो. ३।७।४

द्विस्तावदुत्तरत उदेता दक्षिणतोऽस्त-

मेता मरुतामेव...पर्येता

छान्दो. ३।९।४

द्विस्तावदूर्ध्वमुदेतावागस्तमेता

साध्यानामेव..पर्येता

छान्दो. ३।१०।४

द्वे अक्षरे ब्रह्मपरे त्वनन्ते विद्याविद्ये

निहिते यत्र गूढे

श्वेताश्व. ५।१

द्वे अहोरात्रे (ब्रह्मणः) एकं दिनं भवति

त्रि. म. ना. ३।४

द्वे गुल्फे तु प्रकुर्वीत जङ्घे चैव त्रय-

स्त्रयः । द्वे जानुनीतथोरुभ्यां गुदे

शिभ्रे त्रयस्त्रयः । वायोरायतनं

चात्र नाभिदेशे समाश्रयेत्

क्षुरिको. ६, ७

द्वे देवानभाजयत्

बृह. १।५।१

(अथ) द्वे द्वे अक्षरे ताभ्यामुभयतो

द्वार (प्रजापतिः)

अव्यक्तो. ६

द्वे पदे बन्धमोक्षाय निर्ममेति ममेति

च । ममेति बध्यते जन्तुर्निर्ममेति

विमुच्यते [महो. ४।७२+

वराहो. २।४३

द्वे पदे बन्धमोक्षाय न ममेति

ममेति च

पैङ्गलो. ४।१९

द्वे प्रतिष्ठे द्वे एते अक्षरे तस्योपनि-

षदहरिति हन्ति पाप्मानं जहाति

च य एवं वेद

बृ. उ. ९।५।३, ४

द्वे बीजे चित्तवृक्षस्य प्राणस्पन्दन-

वासने । एकस्मिंश्च तयोः क्षीणे

क्षिप्रं द्वे अपि नश्यतः

मुक्तिको. २।२७

द्वे बीजे चित्तवृक्षस्य वृत्तिव्रतति-

धारिणः । एकं प्राणपरिस्पन्दो

द्वितीयं दृढभावना [अ. पू. ४।४१+

मुक्तिको. २।४८

द्वे (ब्रह्मणी हि मन्तव्ये) ब्रह्मणी

वेदितव्ये शब्दब्रह्म परं च यत् ।

शब्दब्रह्मणि निष्णातः परं ब्रह्मा-

धिगच्छति [मैत्रा. ६।२२+

त्रि. ता. ४।१७

द्वे वने स्तः कृष्णवनं भद्रवनम्	गोपालो. १।१८
द्वे वाव खल्वेते ब्रह्मज्योतिषी रूपके	
शान्तमेकं समृद्धं चैकम्	मैत्रा. ६।३६
द्वे वाव ब्रह्मणी अभिध्येये.. शब्द-	
श्वाशब्दश्च	मैत्रा. ६।२२
द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे कालश्चाकालश्च	मैत्रा. ६।१५
द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे मूर्ते चामूर्ते च	
[बृह. २।३।१+]	मैत्रा. ५।३
द्वे विद्ये वेदितव्ये इति स्म ह यद्ब्रह्म-	
विदो वदन्ति परा चैवापरा च	मुण्ड. १।१।४
द्वे विद्ये वेदितव्ये तु शब्दब्रह्म परं	
च यत्	ब्र. वि. १७
द्वेविद्येवेदितव्येहिपराचैवापरा च ते	रुद्रह. २८
द्वे वै विद्ये वेदितव्ये इति चाथर्वणी श्रुतिः	भवसं. ३।२
द्वेषश्चाणूरमल्लोऽयं मत्सरो मुष्टिको जयः	कृष्णो. १४
द्वेषोच्चाटनमारणादिक्लृप्तैर्मन्त्रप्रपञ्चो-	
द्भैः।..तस्मात्तत्सकलं मनोविरचितं	
त्यक्त्वाऽमनस्कं भज	अमन. १।७
द्वे सृती अशृणवं पितृणामहं देवाना-	
सुत मर्त्यानाम्	बृ. उ. ६।२।२
द्वैतभावविमुक्तोऽस्मि सच्चिदानन्द-	
लक्षणः । एवं भावय यत्नेन	
जीवन्मुक्तो भविष्यसि	अ. पू. ५।६८
द्वैतस्याग्रहणं तुल्यमुभयोः प्राज्ञ-	
तुर्ययोः । बीजनिद्रायुतः प्राज्ञः	
सा च तुर्यं न विद्यते	आगम. १३
द्वैतं यदि तदाऽद्वैतं द्वैताभावेद्वयनच	ते. वि. ५।२७
द्वैताद्वैतमुभयं भवति	आ. प्र. १
द्वैताद्वैतविहीनोऽस्मि द्वन्द्वहीनोऽस्मि	
सोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।४

द्वैताद्वैतसमुद्भूतैर्जगन्निर्माणलीलया ।	
परमात्ममयी शक्तिरद्वैतैव विजृम्भते महो. ६।६२	
द्वैताद्वैतसमुद्भूतैर्जरामरणविभ्रमैः ।	
स्फुरत्यात्मभिरात्मैव चिन्तै-	
रब्धीव वीचिभिः	अ. पू. २।४०, ४१
द्वैताद्वैतस्वरूपात्माद्वैताद्वैतादिवर्जितः	म. वा. र. १५
द्वैतासम्भवविज्ञानसंसिद्धाद्वयतारकम् ।	
तारकं ब्रह्मेति गीतं.. [अद्वयता. शीर्षकं	
द्वैतो भवति, अद्वैतो भवति	ग. शो. २।२
द्वौ (देवौ) इत्योमिति होवाच	बृह. ३।९।१
द्वौ क्रमौ चित्तनाशस्य योगो ज्ञानं	
मुनीश्वर । योगस्तद्वृत्तिरोधो हि	
ज्ञानं सम्यगवेक्षणम्	शांडि. १।७।२४
द्वौ द्वादशकौ वगवितद्वै व्याकरणं	
धात्वर्थवचनं.. छन्दोवचनं च	२ प्रणवो. १८
द्वौ बाणवन्तौ सपत्नातिव्याधिनौ	
हस्ते कृत्वोपोत्तिष्ठेत्	बृह. ३।८।२
द्वौ भूतसर्गौ लोकेऽस्मिन्	भ. गी. १६।६
(अथ) द्वौ वा एता अस्य	
पन्थानौ...व्यावर्तते	मैत्रा. ६।१
द्वौ वा मुख्यौ मुख्याधारौ ससुखौ	
सानन्दौ सस्मेरौ... स्वाहा	पारमा. ५।९
द्वौ वेदाननुब्रवीत सर्वमायुरियादिति	
दध्योदनं पाचयित्वा सर्पिष्मन्त-	
मश्रीयातामीश्वरौजनयितवै	बृह. ६।४।१५
द्वौ सुपणौ शरीरेऽस्मिन्जीवेशाख्यौ	
सहस्थितौ । तयोर्जीवः फलं भुङ्क्ते	
कर्मणो न महेश्वरः [रुद्रह. ४१+]	अ. पू. ४।३२
अक्षरं च भवेन्मृत्युरुक्षरं ब्रह्म	
शाश्वतम् । ममेति अक्षरं मृत्यु-	
रुक्षरं न ममेति च	शिवो. ७।११५
अक्षरः शिवमंत्रोऽयं शिवोपनिषदि..	शिवो. १।१९

ध

धकारो धारणा, धियैव धार्यते	
भगवान्परमेश्वरः	त्रि. ता. १।७
धनञ्जयस्य शोभादि कर्म प्रोक्तं	
हि सांक्रुते	जा. द. ४।३३

धनदारेषु वृद्धेषु दुःखयुक्तं न तुष्टता ।	
वृद्धायां मोहमायायां कः	
समाश्वासवानिह	महो. ५।१६८
धनधान्यबहुत्वनवन्तो..बलवन्तो	
बहुपुत्रवन्त इति	सूर्यता. १।७

धनमानमदान्विताः	भ. गी. १६।१७	धर्ता हर्ता विश्वरूपत्वमेति	त्रिपुरो. १५
धनवाञ्छानाज्ञानो भयातीतः		धर्म इति, धर्मेण सर्वमिदं परिगृहीतं	
...सर्वेश्वरः सोऽहमिति	ना. प. ९।२२	धर्माज्ञातिदुष्करं तस्माद्धर्मे रमन्ते	महाना. १६।१२
धनवृद्धा वयोवृद्धा विद्यावृद्धा-		धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे	भ. गी. १।१
स्तथैव च । ते सर्वे ज्ञानवृद्धस्य		धर्मज्ञानं राजसम्	शारीरको. ९
किंकराः शिष्यकिङ्कराः	मैत्रे. २।२४	धर्मधर्मित्ववार्ताचभेदेसतिहि विद्यते	पा. ब्र. ३०
धनार्थी मोदकैर्हुनेत्	ग. पू. २।१३	धर्ममार्गं चरित्रेण ज्ञानमार्गं च नामतः	रा. पू. १।४
धनुरुद्यम्य पाण्डवः	भ. गी. १।२०	धर्ममेधमिमं प्राहुः समार्धि योगवित्तमाः	अध्यात्मो. ३८
धनुर्गृहीत्वौपनिषदं महास्त्रं शरं		धर्मशास्त्रं महर्षीणामन्तः करणसम्भृतम्	सीतो. २०
ह्युपासानिशितं सन्धयीत ।		धर्मसंस्थापनार्थाय	भ. गी. ४।८
आयम्य तद्वागतेन चेतसा		धर्मस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषोऽयमेव	
लक्ष्यं तदेवाक्षरं सोम्य विद्धि	मुण्ड. २।२।३	स योऽयमात्मेदममृतमिदं सर्वम्	बृह. २।५।१
धनुस्तारं शरो ह्यात्मा ब्रह्म तल्लक्ष्य-		धर्मस्यास्य परंतप	भ. गी. ९।३
मुच्यते । अप्रमत्तेन वेद्धव्यं शर-		धर्मं चर स्वाध्यायान्मा प्रमदः	तैत्ति. १।११।१
वत्तनमयो भवेत्	रुद्रह. ३८	धर्मं चरति नाधर्म...परं पश्यति माऽपरं	इतिहा. ८
धनुः शरीरमोमित्येतच्छरः शिखा-		धर्मं चाधर्मं च सत्यं चानृतं च	छान्दो. ७।७।१
ऽस्य मनः	मैत्रा. ६।२४	धर्मं तदेतत् क्षत्रस्य क्षत्रम्	बृह. १।४।१४
धनुः शार्ङ्गं स्वमाया च शरत्कालः		धर्मं वा वदन्तं सत्यं वदतीति	बृह. १।४।१४
सुभोजनः	कृष्णो. २३	धर्मः स्वधायां चरते ददाति	इतिहा. ४४
धन्योऽहं धन्योऽहं कर्तव्यं मे न		धर्माधर्ममसन्मयम् । लाभालाभावस-	
विद्यते किञ्चित्	१ अवधूतो. २९	द्विद्धि जयाजयमसन्मयम्	ते. विं. ३।९६
धन्योऽहं धन्योऽहं तृप्तेर्मे कोपमा		धर्माधर्मसंयमादतीतानागतज्ञानं	शांडि. १।७।५२
भवेल्लोके	१ अवधूतो. ३०	धर्माधर्मं दहत्यभास्करममर्यादं	
धन्योऽहं धन्योऽहं दुःखं सांसा-		निरालोकमतः परं दहति	सुबालो. १५।२
रिकं न वीक्षेऽद्य	१ अवधूतो. २८	धर्माधर्मौ च तद्विदः	वैतथ्य. २५
धन्योऽहं धन्योऽहं धन्यो धन्यः पुनः		धर्माधर्मौ सुखं दुःखं तथा मरण-	
पुनर्धन्यः	१ अवधूतो. ३०	जन्मनी । धिया येन सुसंत्यक्तं	
धन्योऽहं धन्योऽहं नित्यं स्वात्मान-		स जीवन्मुक्त उच्यते	महो. २।५६
मञ्जसा वेद्मि	१ अवधू. २७	धर्मात्र प्रमदितव्यम्	तैत्ति. १।११।१
धन्योऽहं धन्योऽहं प्राप्तव्यं सर्वमत्र		धर्माज्ञातिदुष्करम्	महाना. १६।१२
सम्पन्नम्	१ अवधूतो. २९	धर्मान्ये कुर्वन्ति तद्दहसंसारविचरन्ति	सामर. २७
धन्योऽहं धन्योऽहं ब्रह्मानन्दो		धर्मा य इति जायन्ते जायन्ते	
विभाति मे स्पष्टम्	१ अवधू. २७	ते न तत्त्वतः	अ. शां. ९८
धन्योऽहं धन्योऽहं स्वस्याज्ञानं		धर्मार्थकामकेयूरैर्दिव्यैर्दिव्यमयेरितैः ।	
पलायितं कापि	१ अवधू. २८	कण्ठं तु निर्गुणं प्रोक्तं माह्वते	
धराविवरमग्नानां कीटानां समतां गताः ...		आद्ययाजया । माला निगद्यते	गोपालो. २।३२
धरो ध्रुवश्च सोमश्च कृपश्चैवानिलो-		धर्मावहं पापनुदं भगेशं ज्ञात्वा-	
ऽनलः । प्रत्यूषश्च प्रभासश्च वसवो-		त्मस्थममृतं विश्वधाम	श्वेता. ६।६
ऽष्टावितीरिताः	बृ. जा. ४।१७	धर्मावहां पापनुदां भगेशीं	गुह्यका. ६६

धर्माविरुद्धो भूतेषु	भ. गी. ७।११
धर्मेण पापमपनुदति धर्मे सर्वे	
प्रतिष्ठितं तस्माद्धर्मं परमं वदन्ति	महाना. १७।६
धर्मेण सर्वमिदं परिगृहीतं	
धर्माज्ञातिदुष्करम्	महाना. १६।१२
धर्मे नष्टे कुलं कृत्स्नम्	भ. गी. १।४०
धर्मो विश्वस्य जगतः प्रतिष्ठा	महाना. १७।६
धर्मो नास्ति शुचिर्नास्ति सत्यं नास्ति	
भयं न च	त. वि. ५।२०
धर्म्यं संवादमावयोः	भ. गी. १८।७०
धर्म्याद्धि युद्धाच्छ्रेयोऽन्यत्	भ. गी. २।३१
आतरायन्तु सर्वतः स्वाहा	तै. व. १।४
आता विधाता कर्ता विकर्ता दिव्यो	
देव एको नारायणः	सुबालो. ६।१
आता च सृष्टौ विष्णुश्च स्थितौ	
रुद्रश्च नाशे भोगाय चन्द्र	
इति प्रथमजा बभूवुः	यो. चू. ७२
आता ध्रुवसोमानिलानलप्रत्यूष-	
प्रभासश्चतुर्थे	सूर्यता. ५।१
आता पुरस्ताद्यमुदाजहार	
[महावा. २।+ चित्यु. १२।७	तै. आ. ३।१२।७
आता ब्रह्मा प्रजापतिर्मघवा..	
सर्वं नारायणः	सुबालो. ६।१
आता यथा पूर्वमकल्पयत्	महाना. ६।३
[ऋ. अ. ८।८।४८=मं. १०।१९०।३	तै. आ. १०।१।१४
आता वसूनां सुरभिः सृजानां	ग. पू. १।१
आता विधाता पवनः सुपर्णः	एकाक्षरो. ६
आताऽहं विश्वतोमुखः	भ. गी. १०।३३
आतुवद्धं महारोगं पापमन्दिरमध्रुवम्	
(दिहं) विकाराकारविस्तीर्णं (मृतदेहं)	
स्पृष्ट्वा ज्ञानं विधीयते	मैत्रे. २।५
आतुः प्रसादान्महिमानमीशम्	
[महाना. १०।१+	ना. उ. ता. १।३
आतूनां वर्धनेनैव प्रबोधो वर्धते तनौ ।	
दहन्ते सर्वपापानि..	वराहो. ५।४९
आत्रीफळप्रमाणं यच्छ्रेष्ठमेतत् (रुद्राक्षस्य) रु. जा. ६	
धानारुह इव वृक्षोऽजसा प्रेत्यसम्भवः बृह. ३।९।३२	
धामत्रयं नियन्तारं धामत्रयसमन्वितम् पं. ब्र. ८	

धामानि वेद भुवनानि विश्वा	महाना. २।५
[ऋ. अ. ८।३।१७=	मं. १०।८२।३+
[अथर्व. २।१।३+वा. सं. १७।२७	तै. आ. १०।१।४
धारणं (लिंगस्य) देहे कैवल्यस्वरूपम्	लिङ्गोप. २
धारणं देहे प्रणवस्वरूपम्	लिङ्गोप. २
धारणं देहे ब्रह्मस्वरूपम्	लिङ्गोप. २
धारणं देहे वेदस्वरूपम्	लिङ्गोप. २
धारणं धर्मशास्त्राणां विज्ञानं विजने रतिः	आयुर्वे. १६
धारणात्तस्य सूत्रस्य नोच्छिष्टो	
नाशुचिर्भवेत्	ब्रह्मो. १०
धारणाद्वादश प्रोक्तं ध्यानं योग-	
विशारदैः । ध्यानद्वादशकेनैव	
समाधिरभिधीयते	यो. चू. ११२
धारणादेव मरुतस्तत्तदारोग्यमश्रुते	त्रि. ब्रा. ११२
धारणाभिर्मनोवैर्यं याति चैतन्य-	
मद्भुतम् । समाधौ मोक्षमाप्नोति	
त्यक्त्वा कर्म शुभाशुभम्	यो. चू. ११०
धारणाभिश्च किल्बिषम् (दहेत्)	योगो. २७
(अथ) धारणा-सा त्रिविधा, आत्मनि	
मनोधारणं, दहराकाशे बाह्याकाश-	
धारणं पृथिव्यप्तेजोवाय्वा-	
काशेषु पञ्चमूर्तिधारणं च	शां. डि. १।८।२
धारणां धारयेद्योगी	योगो. २७
धारयन्नचलं स्थिरः	भ. गी. ६।१३
धारयन्नासिकामध्यं तर्जनीभ्यां	
विना दृढम्	योगकुं. १।३६
धारयाम्यहमोजसा	भ. गी. १५।१३
धारयित्वा प्रयत्नेन सुवर्कमे यथोदितं	आत्मो. २
धारयेत्पादुके नित्यं...पर्यटे-	
दाश्रमाद्बहिः	शिवो. ७।४६
धारयेत्पूरितं विद्वान् प्रणवं सञ्जपन्	
वशी । उकारमूर्तिं सन्ध्यायन्	जा. द. ५।८
धारयेन्मनसा प्राणं संध्याकालेषु	
वा सदा । सर्वरोगविनिर्मुक्तः..	शां. डि. १।७।४४
धाराभ्य इव चातकः (मनोविरमति)	महो. २।१३
धार्तराष्ट्रस्य दुर्बुद्धेः	भ. गी. १।२३
धार्तराष्ट्रा रणे हन्युः	भ. गी. १।४६
धार्तराष्ट्रान् कपिध्वजः	भ. गी. १।२०
धार्तराष्ट्रान् स्ववान्धवान्	भ. गी. १।३१

धार्मिको ब्राह्मण इति चेत्, न;

क्षत्रियादयो हिरण्यदातारो

बहवः संति

व. सू. ८

धिगनीशार्चनं जन्म

बृ. जा. ५।१७

धिग्राममशिवाल्यम्

बृ. जा. ५।१७

धिभस्मरहितं भालं

बृ. जा. ५।१७

धिविद्यामशिवाश्रयाम्

बृ. जा. ५।१७

धिय इत्यन्तरात्मा परः

गायत्रीर. २

धियायेनपरित्यक्ताः(शंकाः)सजीवन्मुक्तः म.वा.र. ८

धियैव धार्यते भगवान्परमेश्वरः

त्रि. ता. १।७

धियो यो नः प्रचोदयात्

[क्र. अ. ३।१।१०=

मं.३।६२।१०

[वा. सं. ३।३५+

साम. २।८।१२

धियो यो नः प्रचोदयात्

परो रजसे सावदोम्

त्रि. ता. १।१

(अथ) धियो यो नः प्रचोदया-

दिति, बुद्धयो वै धियस्ता यो-

ऽस्माकं प्रचोदयादित्याहुर्ब्रह्म-

वादिनोऽथ भर्ग इति

मैत्रा. ६।७

धियो यो नः प्रचोदयान्मधुमानो

वनस्पतिर्मधुमोऽस्त्वसूर्यः स्वस्वाहा बृह. ६।३।६

धियो यो नो जाते प्रचुर्यः या

प्रचोदयात्मिके..हुं फट् स्वाहा

सावित्र्यु. १२

धियो विज्ञातव्यं कामान्मे त्वयि

दधानीति पिता

कौ. त. २।१५

धियो विज्ञातव्यं कामांस्ते मयि दध

इति पुत्रः

कौ. त. २।१५

धीमहीत्यन्तरात्मा

गायत्रीर. २

धीरधीरुदितानन्दः पेशलः पुण्यकीर्तनः।

प्राज्ञः प्रसन्नमधुरो दैन्यादपगताशयः अ. पृ. २।३१

धीरस्तत्र न मुह्यति

भ. गी. २।१३

धीराऽमृतत्वंविदित्वा ध्रुवमध्रुवेष्विह

न प्रार्थयन्ते

कठो. ४।२

धीराः प्रेत्यात्मा लोकादमृता भवन्ति

केनो. १।२+२।५

धीरो न शोचति

कठो. ६।६

धीरोऽप्यतिबहुज्ञोऽपि कुलजोऽपि

महानपि। तृणया बध्यते जन्तुः

सिंहः शृङ्गलया यथा

महो. ५।८७

धीरो हर्षशोकौ जहाति

कठो. २।१२

धीविक्रियासहस्राणां साक्षिणं (रामं)

मुक्तिको. १।३

धूपश्च गुग्गुलुर्देयः प्राणायामसमुद्रवः

शिवो. १।२७

(अथ) धूमगन्धं प्रजिघ्रायाज्य-

लेपेनाङ्गान्यनुविमृज्य..

कौ. त. २।३,४

धूममार्गविस्तृतं...लोकानसृजत्

गोपीचं. २७

धूमाद्रात्रिं, रात्रेरपरपक्षमपरपक्षा-

द्यान्बद्धक्षिणैति

छांदो. ५।१०।३

धूमाद्रात्रिं, रात्रेरपक्षीयमाणपक्षमप-

क्षीयमाणपक्षाद्यान् षण्मासान्

दक्षिणादित्य एति

बृह. ६।२।१६

(अथ) धूमार्चिर्विस्फुलिङ्गा इवाग्रेष्ठ

मैत्रा. ६।३१

धूमेनाग्निरिवावृताः

भ.गी. १।८।४८

धूमेनात्रियते वह्निः

भ.गी. ३।३८

धूमो जायते स प्रस्तावो ज्वलति स

उद्गीथोऽङ्गारा भवन्ति

छांदो. २।१२।१

धूमो भूत्वाऽध्रं भवति

छांदो. ५।१०।५

धूमो रात्रिस्तथा कृष्णः

भ.गी. ८।२५

धूर्धुराणां धूरसि धूर्वङ्ग मे स्वाहा

पारमा. ६।९

धूर्नो वहन्तां रतये रमन्तां...गुप्त्य स्वाहा

पारमा. ८।३

धृतिर्दीक्षा, सन्तोषश्च बुद्धीन्द्रियाणि

यज्ञपात्राणि...आहारपरिमाणात्

गर्भो. ११

धृतिर्नामार्थहानौ..सर्वत्र चेतस्स्थापनम्

शाण्डि. १।१।३

धृतिर्मैत्री मनस्तुष्टिर्मृदुता मृदुभाषिता ।

देयोपादेयनिर्मुक्तेतिष्ठन्त्यपवासनम्

महो. ६।३०

धृतिं न विन्दामि शमं च विष्णो

भ.गी. १।१।४२

धृतिः क्षमा इमोऽस्तेयं...दशकं

धर्मलक्षणं [ना. प. ३।२४+

भवसं. ५।१२

धृतिः सा तामसी मता

भ.गी. १।८।३५

धृतिः सा पार्थ राजसी

भ.गी. १।८।३४

धृतिः सा पार्थ सात्त्विकी

भ.गी. १।८।३३

धृत्याऽऽत्मानं नियम्य च

भ.गी. १।८।५१

धृत्या धारयतेऽर्जुन

भ.गी. १।८।३४

धृत्या यथा धारयते

भ.गी. १।८।३३

धृत्युत्साहसमन्वितः

भ.गी. १।८।२६

धृष्टकेतुश्चेकितानः

भ. गी. १।५

धृष्टद्युम्नो विराटश्च

भ. गी. १।१७

धेनूनामस्मि कामधुक्

भ.गी. १।०।२८

धैर्यकन्था, उदासीनकौपीनम्

निर्वाणो. २

ध्याता रुद्रः प्राणं मनसि सह करणै-
र्नादान्तेपरमात्मनि...ध्यायीतेशानं अ. शिखो. ३
ध्यातृध्यानविहीनोऽस्मि ध्येयहीनो-
ऽस्मि सोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।११
ध्यातृध्याने परित्यक्त्य क्रमाद्व्येयैक-
गोचरम् । निवातदीपवच्चित्तं
समाधिरभिधीयते अ. ध्यातो. ३५
ध्यातृध्याने विहाय निवातस्थित-
दीपवद्व्येयैकगोचरं चित्तं समाधिः पैङ्गलो. ३।२
ध्यात्वा मध्यस्थमात्मानं
कलशान्तरदीपवत् पैङ्गलो. ३।५
ध्यात्वा मुनिर्गच्छति भूतयोनिं समस्त-
साक्षिं तमसः परस्तात् कैव. ७
ध्यात्वा यद्रहमात्रं ते स्वावशेषतया
वपुः । तत्स्वमात्रं विचिन्तये ध्यान. वि. शीर्ष.
ध्यानक्रियाभ्यां भगवान् भुङ्क्तेऽसौ
प्रहसद्भिः मंत्रिको. ७
ध्यानतो हृदयाकाशे चिति चिच्छक-
धारया । मनो मारय निश्शङ्कं
त्वां प्रवर्तन्ति नारयः महो. ४।९३
ध्यानद्वादशकेनैव समाधिरभिधीयते
ध्याननिर्धनाभ्यासा- (देव) देवं यो. चू. ११२
पश्येन्निगूढवत् [श्वेताश्व. १।१४+ ध्या. वि. २२
ध्यानमन्तः परे तत्त्वे.. विशेषमु-
पगच्छति मैत्रा. ६।२४
ध्यानयुक्तो महीं चरेत् । शुचौ देशे
सदा भिक्षुः स्वधर्ममनुपालयन् ना. प. ४।१८
ध्यानयोगपरो नित्यं भ. गी. १८।५२
ध्यानविस्मृतिः समाधिः सं. ब्रा. १।१
ध्यानस्य विस्मृतिः सम्यक्समाधि-
रभिधीयते [त्रि. ब्रा. २।३२+ अवधू. ५
ध्यानस्वरूपं ब्रह्म ना. पू. ता. १।३
ध्यानहीनो यस्तु नित्यं दुर्वासो. १।१२
ध्यानं चिन्तयमानस्य हेतुचित्तन
ध्यायिनः दुर्वासो. १।१०
(अथ) ध्यानं तद्विविधं सगुणं
निर्गुणं चेति । सगुणं मूर्तिध्यानम् ।
निर्गुणमात्मयाथात्म्यम् शाण्डि. १।८।२
ध्यानं नारायणः परः । नारायणपरं ब्रह्म महाना. ९।४

ध्यानं निर्विषयं मनः । ज्ञानं मनोमल-
त्यागः शौचमिन्द्रियनिग्रहः [मैत्रे. २।२ + स्कन्दो. ११
ध्यानं प्रयोगस्थं मनो विद्वद्भिः श्रुतं
मनः पूतिमुच्छिष्टोपहतं मैत्रा. ६।९
ध्यानं वाच चित्ताद्भूयो ध्यायतीव
पृथिवी ध्यायतीवान्तरिक्षं छान्दो. ७।६।१
ध्यानं विष्णुः प्राणं मनसि सह
करणैः सम्प्रतिष्ठाप्य.. ध्यायीतेशानं अ. शिखो. ३
ध्यानात्कर्मफलत्यागः भ. गी. १२।१२
ध्यानाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे
भगवान्ब्रवीतु छांदो. ७।६।२
ध्यानापादांशा इवैव ते भवन्ति छांदो. ७।६।१
ध्यानेन शुध्यते बुद्धिः दुर्वासो. १।९
ध्यानेनानीश्वरान्गुणान् (दहेत्) योगो. १६
ध्यानेनैव समायुक्तो... नित्योदित-
मधोक्षजम्... ध्यायेद्वाविश्वरूपिणं त्रि. ब्रा. २।१५२
ध्यानेनात्मनि पश्यन्ति भ. गी. १३।२५
ध्यायतीवद्यौर्ध्वायंतीवापोध्यायंतीव
पर्वता ध्यायंतीव देवमनुष्याः छांदो. ७।६।१
ध्यायतीव पृथिवी ध्यायतीवान्तरिक्षं छांदो. ७।६।१
ध्यायतीव लेलायतीव स हि स्वप्नो
भूत्वेमं लोकमतिक्रामति बृह. ४।३।७
ध्यायतीवान्तरिक्षं ध्यायतीव यौः छांदो. ७।६।१
ध्यायतेऽध्यासिता तेन तन्यते
प्रेर्यते पुनः । स्रयते पुरुषार्थं
च तेनैवाधिष्ठितं जगत् मंत्रिको. ४
ध्यायतो योगिनस्तस्य मुक्तिः
करतले स्थिता त्रि. ब्रा. २।१५८
ध्यायतो योगिनः सर्वमनोवृत्ति-
र्विनश्यति त्रि. ब्रा. २।१५६
ध्यायतो विषयान् पुंसः भ. गी. २।६२
ध्यायन्तीव देवमनुष्याः छांदो. ७।६।१
ध्यायन्तीव पर्वताः छांदो. ७।६।१
ध्यायन्तीवापो ध्यायन्तीव पर्वताः छांदो. ७।६।१
ध्यायन्तो मनसैवमिति प्रविवेश ह
वाक्-चक्षुः-श्रोत्रं [छांदो. ५।१।८, ९।१०

ध्यायन्नास्ते मुनिश्चैवमासुप्तेरामृतेस्तु

यः । जीवन्मुक्तः स विज्ञेयः

स धन्यः कृतकृत्यवान्

योगकुं. ३।३३

ध्यायंश्चतुर्भुजाकारं चतुर्वक्त्रं

हिरण्यमयम् । धारयेत्पञ्च

घटिकाः पृथिवीजयमाप्नुयात्

१यो.त.८६

ध्यायेदसिपदं सदा

शु. र. २।७

ध्यायेदेव तन्महो भ्राजमानं

शु. र. २।५

ध्यायेद्दृश्यानुविद्धोऽयं समाधिः

सविकल्पकः

सरस्व. ५१

ध्यायेन्मनसि मां नित्यं वेणुशृङ्गधरं

तु वा । मथ्यते तु जगत्सर्वं ब्रह्म-

ज्ञानेन येन वा

गोपालो. २।२४

ध्येयहीनोऽस्मि सोऽस्म्यहम्

मैत्रा. ३।११

ध्येया सर्वस्य लोकस्य

गुह्यका. ५०

ध्येयैकगोचरं चित्तं समाधिर्भवति

पैङ्गलो. ३।२

ध्रुवस्त्वमसि ध्रुवस्य क्षिप्तमसि

सहवै. २३

ध्रुवस्य प्रचलनं ब्रश्चनं वातरञ्जूनां

मैत्रा. १।८

ध्रुवं जन्म मृतस्य च

भ. गी. २।२७

ध्रुवं स्तिमितगम्भीरं न तेजो न

तमस्ततम्

मैत्रा. १।१५

ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम

भ. गी. १।८।७८

ध्रुवे (चित्तसंयमात्) तद्गतिदर्शनम्

शांडि. १।७।५०

ध्रुवैवास्य षोडशी कला

बृह. १।५।१४

ध्रुवोऽप्यध्रुवजीवनः

महो. ३।५०

ध्वनेरन्तर्गतं ज्योतिर्ज्योतिरन्तर्गतं

मनः । यन्मनस्त्रिजगत्सृष्टिस्थिति-

व्यसनकर्मकृत्

मं. ब्रा. ५।१

ध्वनेरन्तर्गतं ज्योतिर्ज्योतिषो-

न्तर्गतं मनः । तन्मनो विलयं

याति तद्विष्णोः परमं पदम्

यो.शि. ६।२१

न

न कञ्चन वसतौ प्रत्याचक्षीत । तद्गतम्

तैत्ति. ३।१०।१

न कञ्चन स्वप्नं पश्यति

बृ.उ. ४।३।१९

[ग. शो. १।३+५।६+

सुबालो. ४।४

न कञ्चन स्वप्नं पश्यति तत्सुषुप्तम्

माण्डू. ५

[रामो. २।३+

गणेशो. १।३

न कञ्चनैकषष्टिरेकान्नविंशति-

रेकान्नविंशतिः

तैत्ति. ३।११

न कण्ठं प्रावृत्तं कुर्यात्.. न पादधावन-

स्नानं यत्र पश्येद्गुरुः स्थितः

शिवो. ७।१८

न कण्डूयेन्नखैस्तनुम्

शिवो. ७।५४

न करोति न लिप्यते

भ.गी. १३।३२

न कर्ता नैव भोक्ता च नच भोजयिता

तथा । केवलं चित्सदानन्द-

ब्रह्मैवाहं जनार्दनः

वराहो. ३।१९

न कर्तृत्वं न कर्माणि

भ.गी. ५।१४

न कर्मणा न प्रजया धनेन त्यागेनैके

अमृतत्वमानशुः

महाना. ८।१४

[कैव. १। ३+ अवधू. ५ +

सदानं. ५

न कर्मणा न प्रजया न चान्येनापि

केनचित्...ब्रह्मवेदनमात्रेण

ब्रह्माप्नोत्येव मानवः

कठरु. १२

न कर्मणामनारम्भाच्चैकर्म्यं

पुरुषोऽभुते । न च सन्न्यसनादेव

सिद्धिं समधिगच्छति [भ.गी. ३।४+

भवसं. १।५१

न कर्मणा लिप्यते पापकेन

इतिहा. २०

न कर्मणा वर्धते नो कनीयान्

इतिहा. २०

न कर्मफलसंयोगं

भ.गी. ५।१४

(तस्मात्) न कर्म ब्राह्मण इति

व. सू. ७

न कर्म विजिज्ञासीत कर्तारं विद्यात्

कौ. त. ३।८

न कर्मस्वनुसज्जते

भ. गी. ६।४

न कर्माणि त्यजेद्योगी कर्मभि-

स्त्यज्यते ह्यसौ

अमन. २।१०३

न कश्चित् कर्तुमर्हति

भ. गी. २।१७

न कश्चिज्जायते जीवः सम्भवोऽस्य

न विद्यते । एतत्तदुत्तमं सर्वं यत्र

किञ्चिन्न जायते [अद्वैत. ४।८+

अ. शां. ७१

न कश्चित्कस्यचित्छक्तः कर्तुं दुःख-

सुखानि च

शिवो. ७।१११

न कश्चित्कस्यचित्पुत्रः पिता माता

न कस्यचित्

शिवो. ७।१०९

न काङ्क्षे विजयं कृष्ण

भ. गी. १।३१

न काञ्चन परिहरेत्तद्रूपम्
 नकार ईश्वरो भवति
 नकाररहितोऽस्म्यहम्
 न कारणं प्रयच्छन्त्यथापर-
 पक्षीयाणां कविः...वभूव २प्रणवो. १७
 नकारादियकारान्तं (नमःशिवाय)
 ज्ञात्वा पञ्चाक्षरं जपेत् । सर्वं
 पञ्चात्मकं विद्यात्पञ्चब्रह्मात्म-
 तत्त्वतः पञ्चब्र. २५
 नकारो विष्णुर्भवति तारसा. १४
 न किञ्चन द्वेष्टि तथा न किञ्चिदपि
 काक्षति । मुञ्जे यः प्रकृतान्भोगान्
 स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २६०
 न किञ्चिदपि चिन्तयेत् भ. गी. ६।१५
 न किञ्चिच्चिन्तयेद्योगी सदा
 शून्यपरो भवेत् अमन. २।५३
 न किञ्चिच्चिन्तनादेव स्वयं सत्त्वं
 प्रकाशते अमन. २।५३
 न किञ्चित्कीर्तयेद्गुरोः शिवो. ७।१४
 न किञ्चिदत्र पश्यामि न शृणोमि
 न वेदयहम् । स्वात्मनैव सदानन्द-
 रूपेणास्मि स्वलक्षणः अध्यात्मो. ६७
 न किञ्चिदस्ति त्वद्व्यतिरिक्तम् त्रि.म.ना. १।१
 न किञ्चिद्वावनाकारंयत्तद्ब्रह्मपरविदुः म. वा. र. १७
 न किञ्चिद्यदनिर्देश्यं वस्तुसत्तेति
 किञ्चन महो. २।५
 न किञ्चिद्रोचते चेत्ते
 तन्मुक्तोऽसि भवस्थितौ अ. पू. ५।१०५
 न किञ्चिन्मनसा ध्यायेत्सर्वचिन्ता-
 विवर्जितः । जायतेनत्त्वसम्मुखः अमन. १।१८
 न कुद्दारेण वेश्मानि नगरं
 ग्राममाविशेत् । शिवोप. ७।६०
 न कुर्यात्केनचिद्द्वैरमध्रुवे जीवितेसति
 न कुर्यात् पार्वणादीनि शिवो. ७।५९
 न कुर्यान्न वदेत्किञ्चिन्न ध्यायेत्साध्व-
 साधु वा । आत्मारामोऽनया
 वृत्त्या विचरेज्जडवन्मुनिः ना. प. ५।२४

न कुर्यां कर्म चेदहम् भ. गी. ३।२४
 नकुलः सहदेवश्च भ. गी. १।१६
 न कृष्णं नकृष्णं नकृष्णम् (गणेशः)
 न केवलं...नरके दुःखपद्धतिः । ग. शो. २।३
 स्वर्गेऽपि पातभीतस्य क्षयिष्णो-
 नास्ति निर्वृतिः भवसं. १।७
 नक्तमधीयानो दिवसकृतं
 पापं नाशयति सङ्कर्षणो. ३
 नक्तादूरश्चोपवास उपवासादया-
 चितः । अयाचित्ताद्वरं भैक्षं
 तस्माद्भैक्षेण वर्तयेत् १सं. सो. २।६२
 न कचिद्भावकलना न भावाभाव-
 गोचरा । सर्वं शान्तं निरालम्बं महो. ५।४४
 नक्षत्रलोकेषु गार्गीति (चन्द्रलोका
 ओताश्च प्रोताश्च) बृह. ३।६।१
 नक्षत्राणामहं शशी भ. गी. १०।२१
 नक्षत्राणि प्रतिहारश्चन्द्रमा निधनमे-
 तद्राजनं देवतासु प्रोतम् छांदो. २।२०।१
 नक्षत्राणि रूपम् चित्त्यु. १३।३
 नक्षत्राणि वयाश्चिसि मरीचयः स
 प्रतिहारः सर्पा गन्धर्वाः
 पितरस्तन्निधनमेतत्साम छांदो. २।२१।१
 (तस्य) नक्षत्राणि विस्फुलिङ्गाः
 [छां. उ. ५।४।१+ बृह. ६।२।११
 नक्षत्राण्येव सा चन्द्रमाअमस्तत्साम छां. उ. १।६।४
 नक्षत्राण्येवर्क् चन्द्रमाः साम छां. उ. १।६।४
 न क्षिपेदशुचि वह्नौ न च
 पादौ प्रतापयेत् शिवो. ७।६९
 न क्षीणा वासना यावच्चित्तं
 तावन्न शाम्यति । यावन्न
 तत्त्वविज्ञानं तावच्चित्तशमः कुतः अ. पू. ४।७९
 न क्षुधा न तृषा निद्रा नैवालस्यं
 प्रजायते । नच मृत्युर्भवेत्तस्य
 यो मुद्रां वेत्ति खेचरीम् यो. शि. ५।४२
 नखानां कृतनेन च, सर्वं
 काष्ण्यायसं ज्ञातं पञ्चब्र. ३०
 नगरं नहिर्कर्तव्यं ग्रामो वा मिथुनं
 तथा । एतन्नयं प्रकुर्वाणः
 स्वधर्माच्च्यवते यतिः ना. प. ३।५७

नगङ्गयासमंतीर्थेनशुद्धिर्गोपिचन्दनात् गोपीचं. २०	न च मलं विमलं न च वेदनम् ।
न गन्धं विजिज्ञासीत्, घातारं विद्यात् कौ. त. ३।८	चिन्मयं हि सकलं विराजते
नगरेषु तीर्थेषु पञ्चरात्रं वसन्तः आश्रमो. ४	स्फुटतरं परमस्य तु योगिनः वराहो. ३।५
न गुणा नागुणास्तत्र न श्रीर्नाश्रीर्न	न च राज्यं सुखानि च भ.गी. १।३१
लोकता अ. पू. ४।२१	[जातिरिति च-] न चर्मणो न रक्तस्य
नगुरोरधिकः कश्चिन्निषुलोकेषुविद्यते यो.शि. ५।५६	न मांसस्य नचास्थिनः । न जाति-
न गुरोरप्रियं कुर्यात्पीडितस्ताडितो-	रात्मनो जातिर्व्यवहारप्रकल्पिता निरालं. १२
ऽपि वा । नोच्चारयेच्च तद्वाक्यं.. शिवो. ७।३७	न च लोष्टं विमृष्टीयात् शिवो. ७।५२
न गुरोः कीर्त्येनाम...नाह्वयीत	न च वयं पश्यामो नैव वयं वक्तुं
तदाख्यया शिवो. ७।२२	शक्तमो नमस्तेऽस्तु भगवन्प्रसीद नृसिंहो. १।१०
न चक्षुषो मुखान्नीलं वेत्ति कौ. त. ३।१	न च विद्या न चाविद्या न जगच्च न
न च क्रियाभिर्न तपोभिरुग्रैः भ.गी. १।१४८	चापरम् । सत्यत्वेन जगद्भानं
न चक्षुषा गृह्यते नापि वाचा	संसारस्य प्रवर्तकम् २ आत्मो. ४
[मुं. ड. १।३।८+ गुह्यका. ३७	न च शक्तोभ्यवस्थातुं
न चक्षुषा पश्यति कश्चनैनम्	न च श्रेयो नु पश्यामि भ.गी. १।३०
[कठो. ६।९+श्वेता. ४।२०+ भ.गी. १।३१	न च सत्संविन्मया एतौ हि पुरस्ता-
[महाना. १।११+ त्रि. म. ना. ६।४	त्सुविभातमव्यवहार्यमेवाद्रय नृसिंहो. ९।८
न चक्षुषा पश्यति कश्चिदेनाम् गुह्यका. ६३	न च सन्नयसनादेव सिद्धिं समधि-
न चक्षुषा पश्यति कश्चिदेनं (मा.पा.) कठो. ६।९	गच्छति [भ.गी. ३।४ भवस. १।५१
न च जीवन्मृतो वापि न पश्यति	न चाचार्यव्यतिरिक्तं श्रेयांसं दृष्ट्वा
न मीलति अमन. १।२५	नमस्कुर्यात् अव्यक्तो. ९
न च तत्प्रेत्य नो इह भ.गी. १।७।२८	न चाज्ञानमधीयीत शिवज्ञानं सम-
न च तस्मान्मनुष्येषु भ.गी. १।८।६१	भ्यसेत् । शिवज्ञानं परं ब्रह्म.. शिवो. ७।६१
न च निस्पन्दता लोके दृष्टेह भवसं. १।४४	न चातिस्वप्रशीलस्य भ.गी. ६।१६
शवतां विना भवसं. १।४४	न चानिलो मेऽस्ति न चाम्बरं च ।
न च पुनरावर्तते [छां.ड. ८।१५।१+ वासुदे. १७	एवं विदित्वा परमात्मरूपं...
न च प्रमादात् तपतो वाऽप्यलिङ्गात्	प्रयाति शुद्धं परमात्मरूपम् कैव. २३
(आत्मलब्धिः) मुण्ड. ३।२।४	न चाभावयतः शान्तिः भ.गी. २।६६
न च भावविकाराणां सत्ता क च	न चायुक्तस्य भावना भ.गी. २।६६
न विद्यते महो. ४।१२	न चाशुश्रूषवे वाच्यं भ.गी. १।८।६७
न च भूतपदार्थोऽवसदनन्ततया स्थितम् महो. २।६६	न चास्ति वेत्ता मम चित्तदाऽहम् कैव. २१
न च भूतादभूतस्य सम्भवोऽस्ति अ. शां. ३।८	न चास्मादुपावरोहेत् । जीवन्मुक्तश्च
न च मत्स्थानि भूतानि भ.गी. ९।५	भवति अव्यक्तो. ९
न च मध्यं हि तत्पदम् अ. पू. ४।२२	न चास्य कश्चिज्जनिता न चाधिपः श्वेता. ६।९
न च मां तानि कर्माणि निबध्नन्ति भ.गी. ९।९	न चास्य सर्वभूतेषु भ.गी. ३।१८
न च मां योऽभ्यसूयति भ.गी. १।८।६७	न चाहं तेष्ववस्थितः भ.गी. ९।४
न च याति न चायाति नच नेह	न चाहं नच नेतरः.. अनाख्यमन-
नचेह चित् । सैषा चिदमला-	भिद्यक्तं सत्किञ्चिदवशिष्यते महो. २।६४
कास निर्विकल्पा निरास्पदा महो. ५।१०२	

न चिरेणाधिगच्छति	भ.गी. ५।६	न जानाति स शीतोष्णं न दुःखं न सुखं तथा	ना. वि. ५३
न चेतनो न च जडो (आत्मा)			
न चैवासन्न सन्मयः	अ. पृ. २।२०	न जायते न म्रियते किञ्चिदत्र जगत्रये । न च भावविकाराणां सत्ता कचन विद्यते	महो. ४।१२०
न चेत्समानपुरुषवचने तृतीयप्रभृती- नामुदात्ततमः कश्चिद्भवति	संहितो. ३।१	न जायते न म्रियते कचित्किञ्चित् कदाचन । परमार्थेन विप्रेन्द्र मिथ्या सर्वं तु दृश्यते	महो. ५।१६५
न चेदवेदीर्महती विनष्टिः । ये तद्विदु- रभृतास्ते भवन्ति	बृ. उ. ४।४।१४	न जायते न म्रियते न सुह्यते न भिद्यते...सर्वदहनोयमात्मेत्याचक्षते	सुबालो. ९।१४
न चेदिहावेदीन्महती विनष्टिः	केनो. २।५	न जायते न म्रियते न शुष्यते	
न चेमं देहमाश्रित्य वैरं कुर्वीत केनचित्	ना. प. ३।४२	न दह्यते... (आत्मा)	आत्मो. ६
न चेमां विद्यामश्रद्धानाय ब्रूयात्	अव्यक्तो. ९	न जायते न म्रियते न शुष्यति न क्लियति...सोऽचिन्त्यो निर्वर्ण्यश्च पुनात्यशुद्धान्यपूतानि (आत्मा)	आत्मो. ३
न चे शिता नैव च तस्य लिङ्गम् ।	श्वेता. ६।९	न जायते म्रियते वा कदाचित्	भ. गी. २।२०
स कारणं करणाधिपाधिपः	भ. गी. ६।१६	न जायते म्रियते वा विपश्चित्	कठो. २।१८
न चैकान्तमनश्चतः	भ. गी. २।६	न जायते न म्रियते विपश्चिन्नायं भूत्वा भविता वा न भूयः	भवसं. २।३६
न चैतद्विद्वाः कतरन्नो गरीयः	भ. गी. २।६	न जीवो ब्राह्मणः	व. सू. ३
न चैनमिति होचुरिति ब्रूतैवैवमात्मसिद्धम्	नृसिंहो. ९।१०	न जीवो म्रियत इति स य एषो- ऽणिमैतदात्म्यं सर्वं	छांदो. ६।११।३
न चैनं क्लेदयन्त्यापः	भ.गी. २।२३	न जुहुयादग्नौ (भस्मधारणमकृत्वा) तर्पयेद्देवानृषीन्पित्रादीन्	भस्मजा. १।६
न चैव न भविष्यामः	भ.गी. २।१२	न ज्ञानं नाज्ञानं नोभयतः प्रज्ञ- मग्राह्यमव्यवहार्यं	ना. प. ९।२०
न चैवमतः पर किञ्चित्	गणेशो. ३।६	(तस्मात्) न ज्ञानं ब्राह्मणः	व. सू. ६
न चैव सुकृतं विभुः	भ.गी. ५।१५	नट इव क्षणवेषं चित्रभित्तिरिव मिथ्यामनोरमं (पुराकृतं)	मैत्रा. ४।२
न चैवासन्न सन्मयः (आत्मा)	अ. पू. २।२०	नटादिप्रेक्षणं धूतं प्रमदासुहृदं तथा । भक्ष्यं भोज्यमुदक्यां च षण्ण पश्येत्कदाचन	ना. प. ३।६९
न चोदयो नास्तमयो न हर्षामर्षसंविदः	अ पू. ४।२२	न तच्छब्दः, न किंशब्दः, न सर्वेशब्दः	स्वसंवे. ४
न जगत्सर्वद्रष्टाऽस्मि नेत्रादिरहितो- ऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।१४	न ततोऽन्यत्र निस्पन्दान्न विज्ञानं विशन्ति ते	अ. शां. ५।१
न जन्मं देहेन्द्रियबुद्धिरस्ति	कैव. २२	न ततोऽन्यत्र निस्पन्दान्नालातं प्रविशन्ति ते	अ. शां. ४९
न जपो न पूजा न साधनं	गुह्यषो. १		
न जरा न मृत्युर्न शोको न सुकृतं			
न दुष्कृतं सर्वं पाप्मानोऽतो निवर्तन्तेऽपहतपाप्मा ह्येष ब्रह्मलोकः	छान्दो. ८।४।१		
न जहाति मृतं वापि सर्वत्यापी			
यनञ्जयः (वायुः)	यो. चू. २६		
न जाग्रत्स्वरूपोऽहं न सुषुप्तिस्वरूपवान्	ते.वि. ३।४५		
न जाग्रन्न स्वप्नो न सुषुप्तिर्न वै तुरीया	गणेशो. ३।२		
न जातिरात्मनो जातिर्व्यवहार- प्रकल्पिता	निरालं. १२		
(तस्मात्) न जातिर्ब्राह्मणः	व. सू. ५		
न जातु कामः कामानामुपभोगेन शाम्यति । हविषा कृष्णवर्त्मैव भूय एवाभिवर्तते	ना. प. ३।३७		

न तस्याज्यं न तस्याज्यं मोचकोऽह-
मविमुक्ते निवसताम् । नाविमुक्ता-
त्परमं स्थानम् भस्मजा. २।८

न तत्पश्यति चिद्रूपं ब्रह्मवस्त्वेव
पश्यति । धर्मधर्मित्ववार्ता
च भेदे सति हि भिद्यते पा. ब्र. ३०

न तत्र चक्षुर्गच्छति न वाग्गच्छति केनो. १।३

न तत्र चन्द्रार्कवपुःप्रकाशते [रुद्रह. ४०+ अ.पू. ४।३०
न तत्र त्वं न जरया बिभेति कठो. १।१२
न तत्र देशा अदेवा. त्रि. ता. ५।१
न तत्र देवाऋषयःपितर ईशते [ब्रह्मो. ३+ त्रि. ता. ५।१
न तत्र देवा न देवल्लोका यज्ञा न
यज्ञा वा न माता न पिता न बन्धुर्न
बान्धवो न स्तेनो न ब्रह्महा...तेनैव
मार्गेण जाग्राय धावति सम्राट् सुबालो. ४।४

न तत्र वेशान्ताः पुष्करिण्यः
स्रवन्त्यो भवन्ति बृह. ४।३।१०
न तत्र लोका अलोकाः त्रि. ता. ५।१
न तत्र रथा न रथयोगा न पन्थानो
भवन्ति बृह. ४।३।१०

न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्रतारकं
नेमा विद्युतो भान्ति कुतोऽयमग्निः कठो. ५।१५
[मुं.उ. २।२।१०+श्वेता. ६।१४+ गुह्यका. ४५
न तत्समश्चाभ्यधिकश्च दृश्यते
[श्वेता. ६।८+ भवसं. २।४४
न तत्समश्चाधिकश्च दृश्यः ग. शो. ४।१
न तत्समा चाप्यधिका च दृश्यते गुह्यका. ६७
न तथा कुर्याद्वायत्रीमेवं सावित्री-
मनुब्रूयात् बृह. ५।१४।५
न तथा भवतो योगाज्जन्ममृत्यु पुनः पुनः यो. शि. १।५५
न तथा विद्याद्यदहरेव जुहोति तदहः
पुनर्मृत्युमपजयति बृह. १।५।२

न तदश्नाति किञ्चन न तदश्नाति
कश्चन [बृह. ३।८।८+ सुबालो. ३।२
न तर्कं पठेन्न शब्दमपि (प्रणवंविना) ना. प. ५।६
न तदस्ति न यत्राहं न तदस्ति न
तन्मयम् । किमन्यदभिवाञ्छामि
सर्वं सञ्चिन्मयं ततम् महो. ६।११
न तदस्ति पृथिव्यां वा भ.गी. १।८।४०

न तदस्ति विना यत्स्यात् भ.गी. १०।३९
न तद्वासयते सूर्यः भ.गी. १५।६
न तमश्नोति कश्चन आपे. ९।२

न तस्मात्पूर्वं न परं तदस्ति न भूर्त
नोत भव्यं यदासीत् [अ.शिरः. ३।१४+ बटुको. २५
न तस्य कश्चित्पतिरस्ति लोके न चेशिता
नैव च तस्य लिङ्गम् [श्वेता. ६।९+ भवसं. २।४३
न तस्य कार्यं करणं च विद्यते न
तत्समश्चाभ्यधिकश्च दृश्यते [श्वेता. ६।८ + भवसं. २।४४
न तस्य कुले अन्धो भवति चाक्षुषो. ३
न तस्य कुलेऽन्धो भवति अक्षु. ३
न तस्य धर्मोऽधर्मश्च न निषेधो
विधिर्न च पा. ब्र. २८

न तस्य क्षीयते बिन्दुः कामिन्या-
लिङ्गितस्य च । (खेचर्या मुद्रितं
येन विवरं लम्बिकोर्ध्वतः) यो. चू. ५७

न तस्य प्रतिमा अस्ति यस्य नाम महद्यशः
[श्वेताश्व. ४।१९+ वा. सं. ३२।३
न तस्य प्राणा उत्कामन्त्यत्रैव सम-
वलीयन्ते ब्रह्मैव सन्ब्रह्माप्येति बृह. ४।४।६
[सुबालो. ३।३+ नृसिंहो. ५।२

न तस्य रोगो न जरा न मृत्युः
प्राप्तस्य योगाग्निमयं शरीरम् श्वेताश्व. २।१२
न तस्य लिप्यते प्रज्ञापद्यत्र भिवाम्बुभिः महो. ५।१०३
न तस्य विद्यते कार्यं न लिङ्गं वा
विपश्चितः । निर्ममो निर्भयः
शान्तो निर्द्वन्द्वोऽवर्णभोजनः ना. प. ४।३१
न तस्यानूक्ते भागो अस्ति श्वेता. २।४।१, २
न तस्येशे कश्चन तस्य नाम महद्यशः महाना. १।१०
न तं पश्यति कश्चन तं नायतनं बोधयेत् बृह. ४।३।१४
न तानीमानि क्षुद्राण्यसकृदावर्तीनि
...भवन्ति छांदो. ५।१०।८
न तापत्रयरूपोऽहं नेषणात्रयवानहम् ते. बि. ३।४६
न तिष्ठन्नहसन्नबुद्धैः...माषमग्रजलं पिबेत् आचम. ३
न तीर्थसेवी नित्यं स्यान्नोपवास-
परो यतिः । न चाध्ययनशीलः
स्यान्न व्याख्यानपरो भवेत् ना. प. ३।७३
न तु तद्वितीयमस्ति, ततोऽन्य-
द्विभक्तं यत्पश्येत् [बृह. ४।३।२३ + ४।३।३०

न तु तद्वितीयमस्ति ततोऽन्य-

द्विभक्तं यज्जिघ्रेत्

बृ. उ. ४।३।२४

न तु तद्वितीयमस्ति...यद्वसयेत्

बृ. उ. ४।३।२५

न तु तद्वितीयमस्ति...यद्वदेत्

बृ. उ. ४।३।२६

न तु तद्वितीयमस्ति...यच्छृणुयात्

बृ. उ. ४।३।२७

न तु तद्वितीयमस्ति...यन्मन्वीत

बृ. उ. ४।३।२८

न तु तद्वितीयमस्ति...यत्स्पृश्येत्

बृ. उ. ४।३।२९

न तु तद्वितीयमस्ति...यद्विजानीयात्

बृ. उ. ४।३।३०

न तत्रानन्दा मुदः प्रमुदो भवन्ति

बृ. उ. ४।३।३०

न तु देहादिसत्यत्वबोधनाय

विपश्चिताम् । परिपूर्णमनाद्य-

न्तमप्रमेयमविक्रियम्

अध्यात्मो. ६०

न तु मामभिजानन्ति

भ.गी. ९।२४

न तु मां शक्यसे द्रष्टुं

भ.गी. १।१८

न तुष्यामिद्युभप्राप्तौ न खिद्याम्यद्युभागमे

अ. पू. ५।५९

न तु सक्रयासिनां कचित्

भ.गी. १८।१२

न तेजो न तमः किञ्चिन्न सन्ध्या

दिनरात्रयः । न सत्तापि न

चासत्ता न च मध्यं हि तत्पदम्

अ. पू. ४।२२

न तेजो न तमस्ततम्

मैत्रे. १।१५

न तेऽत्र देहिनः सन्ति ये तिष्ठन्ति

सुनिश्चलाः

शिवो. ७।१२५

न तेषां धर्मो नाधर्मो न चानृतं

(परमहंसानां)

आश्रमो. ४

न तेषु रमते बुधः

भ.गी. ५।२२

न त्यजन्ति न वाच्छन्ति व्यवहारं

जगद्गतम् । सर्वमेवानुवर्तन्ते पारा-

वारविदो जनाः

महो. ५।१७७

न त्यजेद्यतिर्मुक्तो यो माधुकर-

मातरम् । वैराग्यजनकं श्रद्धाकलत्रं

ज्ञाननन्दनम्

मैत्रे. २।२३

न त्याज्यमिति चापरे

भ.गी. १८।३

न त्याज्यं कार्यमेव तत्

भ.गी. १८।५

न त्वत्समोऽस्त्यभ्यधिकः कुतोऽन्यः

भ.गी. १।१४३

न त्वहं तेषु ते मयि

भ.गी. ७।१२

न त्वं नेमे जनाधिपाः

भ.गी. २।१२

न त्वं शोचितुमर्हसि [भ.गी. २।२७+ २।३०

न त्वं वेत्थ परन्तप

भ.गी. ४।५

न त्वा कामा बहवो लोलुपन्ते

मैत्रे. ७।९

नत्वा च बहुधा दृष्ट्वा नृसिंहः

स्वयमुद्रभौ

नृसिंहो. ४।३

न त्वाश्रवद्ब्रह्म रि(रु)षा मयस्वि

वा. मं. ३

न त्वेनामसते दद्यात्, सतश्च न

विमानयेत्

मंहिनो. ३।८

न त्वेवान्यत्कुशलाद्वाह्मणं ब्रूयात्

३ऐन. १।३।४

न त्वेवान्यत्कुशलाद्वाह्मणं ब्रूयान्ति-

मुम्न एव ब्राह्मणं ब्रूयात्

३ऐन. १।४।३

न त्वेवाहं जातु नासं

भ.गी. २।१२

न दण्डधारणेन न मुण्डनेन न

वेपेण न दम्भाचारेण मुक्तिः

ना. प. ५।१७

न दण्डं न कमण्डलुं न शिखां

न यज्ञोपवीतं न चाच्छादनं

चरति परमहंसः

प. हं. ३

न दन्तस्त्रादनं कुर्यात्

शिवो. ७।५३

न दन्तधावनाभ्यङ्गं...गुरोः

कुर्वीत पश्यतः

शिवो. ७।१९

न दर्शयेच्च सामर्थ्यं दर्शनं वीर्यवत्तरम् ।

स्वल्पं वा बहुधा दुःखं योगी

न व्यथते तदा

१यो. त. ५६

न दर्शयेत्स्वसामर्थ्यं (यस्यकस्यापि)

योगिराट्

१यो. त. ७६

न दह्यते न छिद्यते न कम्पते न

कुप्यते सर्वदहनोऽयमात्मेत्याचक्षते

सुबालो. ९।१४

न दह्यते शरीरं च प्रविष्टस्याग्निमण्डले

१ यो. त. ९४

न दानेन न चेज्यया

भ.गी. १।१।५३

न दारपुत्राभिलाषी लक्ष्यालक्ष्य-

निवर्तकः । परित्राट् परमेश्वरो भवति याज्ञव. ३

न दिवा जागरितव्यं सुप्तव्यं नैव

रात्रिभागेषु । रात्रावहनि च

सततं शयितव्यं योगिना नित्यम्

अमन. २।१०८

न दिवा प्रावृत्तशिरा रात्रौ प्रावृत्त्य

पर्यटेत्

शिवो. ७।६०

न दिवारात्रिविभागो न संवत्सरादि-

कालविभागः...देव एको

नारायणो न द्वितीयोऽस्ति

त्रि.म.ना. १।५

नदीपुलिनशायी स्याद्देवागारेषु

(वा स्वपेत्) बाह्यतः । नात्यर्थं

सुखदुःखाभ्यां शरीरमुप(धात)-

तापयेत् [२सङ्ख्यासो.१३+
 [कठरु. ६+कुंडि.११।+ कठश्रु. २६
 नदीवेगो निश्चलश्चेत्केनापीदं भवेज्जागत् ते विं. ६।८८
 न दुःखं न सुखं भावं न मायाप्रकृतिस्तथा ते. विं. ६।५
 न दुःखेन विना सौख्यं शिवो. ७।११८
 न दृश्यं न दृश्यं न दृश्यम् ग. शो. २।३
 न दूरं नान्तिकं नाङ्गं नोदरं न
 किरीटकम् ते. विं. ६।७
 न दृष्टेर्दृष्टारं पश्येः बृह. ३।४।२
 न देयं चञ्चलाक्षाय नाभक्ताय कदाचन सूर्यता. १।१२
 न देवताप्रसादग्रहणम् (यतेः) १सं.सो.२।५९
 न देवः स्वात्मनः परः यो.शि.२।२०
 न देवोत्सवदर्शनं कुर्यात् (यतिः) ना.प. ७।१
 न देशं नापि कालं वा न शुद्धिं
 वाऽप्यपेक्षते (आत्मा) आत्मो. ७
 न देहं न मुखं घ्राणं न जिह्वा न च
 तालुनी (ब्रह्मैव सर्वम्) ते. विं. ६।६
 न देहादित्रयोऽस्म्यहम् ते. विं. ३।४५
 न देहान्तरदर्शनं, प्रपञ्चवृत्ति
 परित्यज्य...दूरतो वसेत् ना.प. ७।१
 न देहो न च कर्माणि सर्वं ब्रह्मैव
 केवलम्। न भूतं न च कार्यं च... ते. विं. ६।१०५
 न द्यौर्नान्तरिक्षं न पृथिवी....ज्ञान-
 रूपमानन्दमयमासीत् अव्यक्तो. १
 न द्वितीयोऽस्ति कश्चित् नारा. २
 [+त्रि. म. ना.१।५+२।८
 न द्वेष्टि सम्प्रवृत्तानि भ.गी.१४।२२
 न द्वेष्ट्यकुशलं कर्म भ.गी. १८।१०
 न धनान्युपकुर्वन्ति न मित्राणि न
 बान्धवाः। न कायकेशवैधुर्यं न
 तीर्थायतनाश्रयः महो. ४।२८
 (तस्मात्) न धार्मिको ब्राह्मणः व. सू. ८
 न ध्यानं च न च ध्याता न ध्येयो
 ध्येय एव च ते. विं. १।१०
 न ध्यानं नोपासनं न लक्ष्यं
 नालक्ष्यं (परिग्रहेत्)..जात-
 रूपधरश्चरेदात्मानमन्विच्छेत् ना. प. ३।८७
 न ध्यायेत्साध्वसाधु वा । आत्मा-
 रामोऽनयावृत्त्याविचरेज्जडवन्मुनिः ना. प. ५।३६

न नखांश्च नखैर्विध्यात् शिवो. ७।५४
 न नभो घटयोगेन सुरागन्धेन
 लिप्यते । तथात्मोपाधियोगेन
 तद्धर्मो नैव लिप्यते अध्यात्मो. ५२
 न नमस्कारो न स्वाहाकारो न
 निन्दानस्तुतिर्यादृच्छिकोभवेत् प. हं. ८
 न नमस्कारो न स्वाहाकारो न
 स्वधाकारो न निन्दास्तुति-
 र्यादृच्छिको भवेत् ना.प. ३।८७
 न नरेणावरेण प्रोक्त एष सुविज्ञेयो
 बहुधा चिन्त्यमानः कठो. २।८
 न नाशयेद्बुधो जीवनपरमार्थमति-
 र्यतिः । नित्यमन्तर्मुखः स्वच्छः
 प्रशान्तात्मा स्वपूर्णधीः ना.प. ६।४२
 न नाहं ब्रह्मेति व्यवहरेत् किन्तु
 ब्रह्माहमस्मीत्यजस्रं जाग्रत्स्वप्न-
 सुषुप्तिषु ना. प. ६।२
 न निजं निजवद्भात्यन्तःकरण-
 जृम्भणात् । अन्तःकरणनाशेन
 संविन्मात्रस्थितो हरिः स्कन्दो. २
 न निद्रां नैव च स्वप्नं तुयें पश्यन्ति
 निश्चिताः आगम. १४
 न निरग्निर्न चाक्रियः भ. गी. ६।१
 न निरोधो न चोत्पत्तिः वैतथ्य. ३३
 न निरोधो न चोत्पत्तिर्न वन्द्यो न च
 शासनम् । न मुमुक्षा न मुक्तिश्च
 इत्येषा परमार्थता ब्र. विं. १०
 न निरोधो न चोत्पत्तिर्न बद्धो न च
 साधकः...इत्येषा परमार्थता २आत्मो. ३१
 [त्रि.ता.५।१०+ १ अवधू. ८
 न निर्गता अलातात्ते द्रव्यत्वाभावयोगतः अ. शां. ५०
 न निर्गतास्ते विज्ञानाद्द्रव्यस्याभावयोगतः अ. शां. ५२
 न निवृत्तानि काङ्क्षति भ.गी.१४।४०
 न नोऽद्य कश्चनान्श्रुतममतमविज्ञात-
 मुदाहरिष्यति छान्दो. ६।४।५
 नन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन
 तीर्णो हि तदा सर्वाङ्गलोकान्
 हृदयस्य भवति बृह. ४।३।२५
 न पतन्ति विपर्यये अ. शां. ४६

न पञ्चामुल्लिखेद्भूमिं	शिवो. ७।५४	न प्रज्ञो नाप्रज्ञोऽपि नो विदितं वेद्यं	
न पन्थानो भवन्त्यथ रथान्नथयोगान्		नास्तीत्येतन्निर्वाणानुशासनम्	सुबालो. ५।१५
पथः सृजते	बृ.उ. ४।३।१०	न प्रत्यग्ब्रह्मणोर्भेदं कदापि ब्रह्मसर्गयोः।	
न परस्मा एतद्दहः शंसेत्	३ऐत. २।४।२	प्रज्ञया यो विजानाति स जीव-	
न परस्मै महाव्रतेन स्तुवीत	३ऐत. २।४।२	न्मुक्त इष्यते	अध्यात्मो. ४६
न परा सम्पद्यमाना नो एव परेति	आर्षे. ८।३	न प्रत्यङ्मुनिमाचामेन्न निष्ठीवेत्	छांदो. २।१२।२
न परिव्राणनामसङ्कीर्तनपरो यद्यत्कर्म		न प्रतिगृह्णन्तः शतसंवत्सराभिः	
करोति तत्तत्फलमनुभवति	१सं.सो. २।५९	क्रियाभिर्यजन्त आत्मानं प्रार्थयन्ते	आश्रमो. २
न पश्यन्मृत्युं पश्यति, न रोगं नोत		न प्रतिष्ठां लोकमतिनयेत्	छांदो. १।८।७
दुःखताम	भैत्रा. ७।११	न प्रत्यसंज्ञाऽस्तीत्यरे ब्रवीमीति होवाच	बृह. २।४।१२
न पाणिपादचपलो न नेत्रचपलो		न प्रसिद्धयेदकर्मणः	भ. गी. ३।८
यतिः। न च वाक्चपलश्चैव		न प्रसूतेनासुरान् पराभावयन्	सहस्रै. १
ब्रह्मभूतो जितेन्द्रियः	याज्ञव. २१	न प्रहृष्येत्प्रियं प्राप्य	भ.गी. ५।२०
न पाणिपादवाक्चक्षुःश्रोत्रशिभगुदो-		न प्राणेन नापानेन मर्त्यो जीवति	
दरैः। चापलानि न कुर्वीत..	शिवो. ७।५८	कश्चन। इतरेण तु जीवन्ति	
न पादौ धावेयेत्कात्ये	शिवो. ७।४९	यस्मिन्नेतावुपाश्रितौ	कठो. ९।५
न पीतं नपीतं नपीतं (गणेशं मन्यन्ते)	ग.शो. २।३	न प्रेत्य संज्ञाऽस्ति	बृह. ४।५।१३
न पीयूषं पतत्यम्रौ न च वायुः		न बद्धोऽस्मि न मुक्तोऽस्मि ब्रह्मैवास्मि..	अ. पू. ५।६८
प्रधावति। (जालंधरेबन्धे)	ध्या. बि. ७९	न बन्धुवर्गो न च रूपभावो न	
न पुण्यपापे मम नास्ति नाशो न		मातृपत्न्यौ ध्रुवं निश्चयोऽस्ति	अनु. सा. ५
जन्म देहेन्द्रियबुद्धिरस्ति	कैव. २२	न बद्धो न च साधकः	वैतथ्य. ३३
न पुनरावर्तन्ते हुताशनप्रतिष्ठं		न बहिःप्रज्ञं नोभयतःप्रज्ञं समाङ्ग	
हविरिव (मुक्ताः)	भस्मजा. २।१५	एकोनविंशतिमुखः	श्रीवि.ता. १।७
नपुंसककुमारस्य स्त्रीसुखं चेद्भवेज्जगत्।		न बहिः प्राण आयाति पिण्डस्य	
निर्मितः शशशृङ्गेण रथश्चे-		पतनं कुतः। पिण्डपातेन या	
ज्जगदस्ति तत्	ते. बि. ६।९०	मुक्तिः सा मुक्तिर्न तु हन्यते	यो.शि. १।१६२
न पृथङ्नापृथगहं न सत्त्वं स		न बहुश्रुतेन न बुद्धिज्ञानाश्रितेन	
सर्वं ...नैव परिग्रहेत	प. हं. ९	न मेधया...आत्मानमुपलभन्ते	सुबालो. ९।१५
न पृथङ्नापृथक्चिच्चित्	वैतथ्य. ३५	न बाह्यदेवताभ्यर्चनं कुर्यात् (यतिः)	१सं.सो. २।५९
न प्रकाशोऽहमित्युक्तिर्यत्प्रकाशैक-		न बाह्यदेवार्चनं कुर्यात् "	ना. प. ७।१
बन्धना। स्वप्रकाशं तमात्मान-		न बाह्ये नापि हृदये सद्रूपं विद्यति	
मप्रकाशः कथं स्पृशेत्	वराहो. २।९	मनः। यदर्थं प्रतिभानं तन्मन	
न प्रज्ञं नाप्रज्ञं [ग.शो. १।४+	रामो. २।४	इत्यभिधीयते	महो. ४।५१
न प्रज्ञं नाप्रज्ञं न प्रज्ञानघनमदृष्टम-		न विभेति कदाचन	तैत्ति. २।४
व्यवहार्यमप्राह्यमलक्षणमचित्य-		न विभेति कुतश्चन	तैत्ति. २।९
मव्यपदेश्यमैकात्म्यप्रत्ययसारं		न बुद्धिभेदं जनयेत्	भ.गी. ३।२६
प्रपञ्चोपशमं शान्तं शिवमद्वैतं		न बुद्धिर्न विकल्पोऽहं न देहादि-	
चतुर्थं मन्यन्ते स आत्मा स विज्ञेयः	नृ. पू. ४।२	त्रयोऽस्म्यहम्	ते. बि. ३।४५
न प्रज्ञानघनं न प्रज्ञं नाप्रज्ञम्	माण्डू. ७		

न ब्रह्मा नेशानो नापो नाग्निर्न वायुर्नेमे द्यावापृथिवी न नक्षत्राणि न सूर्यः	चतुर्व. १	नम ऋषिभ्यो नमःकुल्येभ्यः प्रकुल्येभ्यः ग. पू. १।५ न मतेर्मन्तारं मन्वीथाः...एष त आत्मा सर्वान्तरः	बृह. ३।४।२ भस्मजा २।१३
न ब्रह्मा नेशानो नापो नाग्नीषोमौ ..न सूर्यो न चन्द्रमाः (नासीरन्) महो. १।६		न मत्तोऽन्यत्, अहमेव सर्वम् न मध्यं नादि नान्तं वा न सत्यं	
न ब्रह्मा नो विष्णुर्नाथ रुद्रो नेश्वरो न बिन्दुर्नो कलेति	स्वसंवे. १	न निबन्धनम् न मनो नेन्द्रियोऽस्म्यहम्	ते. बि. ६।५ ते. बि. ३।४४
न भगव इति वेत्थ यथा पुनरा- वर्तन्ताऽइति	छांदो. ५।३।२	न मनो विजिज्ञासीत मन्तारं विद्यात् न मन्त्रं न ध्यानं नोपासितं च न	कौ. त. ३।८
न भयं न सुखं दुःखं तथा मानाव- मानयोः । एतद्भावविनिर्मुक्तं तदग्राह्यं ब्रह्म तत्परम्	ते. बि. १।१४	लक्ष्यं नालक्ष्यं न पृथङ्नापृथगहं न मन्वीरन्न विजानीरन्यदा वाव ते	प. हं. ९
न भवत्यमृतं मर्त्यं न मर्त्यममृतं तथा । प्रकृतेरन्यथाभावो न कथञ्चि- द्भविष्यति [अ.शां.७+	अद्वैत. २१ भ. गी. १।१९	स्मरेयुरथ शृणुयुरथ मन्वीरन्वि- जानीरन्	छां. ७।१३।१ शिवो. ७।११४
नभश्च पृथिवीं चैव नभसोऽन्तर्गतस्यतेजसोऽशमात्रमेतत्	मैत्रा. ३।३५	न ममेति विमुच्यते नमश्चण्डिकायै महासिद्धलक्ष्म्यै	वनदु. २६
नभस्थं निष्कलं ध्यात्वा मुच्यते भवबन्धनात् । अनाहतध्वनि- युतं हंसं यो वेद हृद्गतम्	ब्र. वि. २०	नमस्कारेण योगेन मुद्रयाऽऽरभ्य चार्चयेत्	ब्र. बि. ५६ शिवो. ७।७
नभस्स्थः सूर्यरूपोऽग्निर्नाभिमण्डल- माश्रितः	यो. शि. ५।३२	नमस्कृत्वा भूय एवाह कृष्णं नमस्तुभ्यं परेशाय नमो मह्यं	भ.गी. १।१३५
नभस्पृशं दीप्तमनेकवर्णं न भूतं न भविष्यच्च चिन्तयामि..	भ. गी. १।१२४	शिवाय च	१सं.सो. २।३२
न भूतं नोत भव्यं यदासीत् [अ. शिरः. ३।१४+	अ. पू. ५।५७	नमस्तुभ्यं वयं त इति ह प्रजापति- र्देवाननुशशास	नृसिंहो. १।१०
न भूमिरापो न च वह्निरस्ति..	बटुको. २५	नमस्ते अस्तु भगवति नमस्ते अस्तु मा मा हिंसीः	देव्यु. १२ वनदु. १६०
नभूमौविन्यसेत्पादमन्तर्धानंविनागुरुः	कैव. २३	नमस्ते अस्तु बाहुभ्यामुतोत इषवे नमस्ते अस्तु सुहवो म एधि	नीलरु. १।४ चित्त्यु. १।४।३
न भेतव्यं पृच्छतेति होवाच कैशाऽनुज्ञेत्येष एवात्मेति	शिवो. ७।४७	नमस्तेगणपतये । त्वमेव...तत्त्वमसि नमस्ते तुरीयाय दर्शताय पदाय	गणप. १
नम आदित्येभ्यश्च विश्वेभ्यश्च देवेभ्यो ...लोकं मे यजमानाय विन्दत	नृसिंहो. १।१०	परोरजसे सावदोम्	बृह. ५।१४।७
नम आदित्याय दिविक्षिते... यज- मानाय धेहि	छा. २।२४।१४	नमस्ते नमः सर्वं ते नमो नमः शिशु- कुमाराय नमः	सहवै. २३
नम आनन्दस्वरूपिणे नमस्तद्ग्रे नम उदीच्यै दिशे, याश्च देवता पतस्यां...	मैत्रा. ६।३५ सामर. ८२	नमस्ते परारूपे नमस्ते पश्यन्तीरूपे ...नमस्ते नमस्ते	अ. मा. ५
	सहवै. २४	नमस्ते भवभामाय नमस्ते वायो । त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि	नीलरु. १।४ तैत्ति. १।१३

नमस्ते शारदे देवि काश्मीरपुर-
वासिनि । ..विद्यादानं च देहि मे सरस्व. २६
नमस्तेऽस्तु ब्रह्मन्स्वस्ति मेऽस्तु... कठो. १।९
नमस्तेऽस्तु भगवन् प्रसीदेति होचुः नृसिंहो. ९।१०
नमस्तेऽस्तु याज्ञवल्क्य यो म
एतं व्यबोचः बृह. ३।८।५
नमस्तेऽस्तु याज्ञवल्क्यानुमाशाभीति बृह. ४।२।१
नमस्त्वमर्थो(र्थी) विज्ञेयो रामस्त-
त्पदमुच्यते । असीत्यर्थं चतुर्थी
स्यादेवं मंत्रेषु योजयेत् रामर. ५।१४
नमस्तेऽस्तिवमे विदेहा अयमहमस्मि बृह. ४।२।४
नमस्यन्तश्च मां भक्त्या भ.गी. ९।१४
नमस्याम धूर्तरमृतं मृतं चतुर्वे. ८
न महद्वाचो, विग्लापनं गिरा..
नोऽसवदर्शनं तीर्थयात्रावृत्तिः ना. प. ५।६
नमः कमलनेत्राय... कमलापतये नमः गो. पू. ४।६
नमः कल्याणनिधये नमस्तुभ्यं नमोनमः सामर. ४१
नमः पदं सुविज्ञेयं पूर्णानन्दैकारणम् ।
सदा नमन्ति हृदये सर्वे देवा
मुमुक्षवः रामो. ५।३
नमः परमऋषिभ्यः [प्रश्नो. ६।८+ मुंड. ३।२।११
नमः पापप्रणाशाय...तृणावर्तासुहारिणे गो. पू. ४।११
नमः पुरस्तादथ पृष्ठतस्ते भ. गी. ११।४०
नमः पृथिव्यै स्वाहा चित्त्यु. ५।२
नमः प्रजापतये नमो ब्रह्मणे आर्षे. १०।४
नमः प्रतीच्यै दिशे याश्च देवताएतस्या
प्रतिसंवसन्त्येताभ्यश्च नमः सहवै. २४
नमः प्राच्यै दिशे याश्च देवताएतस्यां
प्रतिसंवसन्त्येताभ्यश्च नमः सहवै. २४
नमः शान्तात्मने तुभ्यं मैत्रा. ५।४
नमः शिवाय गुरवे सच्चिदानन्दमूर्तये निरा. १
नमः शिशुकुमाराय सहवै. २३
नमः सवित्रे प्रसवित्रे नमो भोज्याय ग. पू. १।५
न मातृवधेन न पितृवधेन न स्तेयेन
न भ्रूणहृत्या नास्य पापं च
न चक्रषो मुखान्नीलं वेत्तीति कौ. व. ३।१
न मामनीरयित्वा ब्राह्मणा ब्रह्म..
वदेयुरब्रह्म तत्स्यात् २प्रणवो. ८
न मामश्नोति जरिता न कश्चन बा. सं. २०
४१

नमामि त्वामहं देवी..महाकारुण्य-
रूपिणीम् देव्यु. १९
नमामि दशमं स्थानमहमेकादशं
स्थानं (जानीयात्) नृ पू. २।३
न मामिमे नूनमित्था पथो विदुः बा. सं. ६
नमामि यामिनीनाथलेखालंकृत-
कुन्तलाम् । भवानी भवसन्ताप-
निर्वापणसुधानदीम् सरस्व. ३०
नमामीत्याह यथा यजुरेवैतत् अव्यक्तो. ३
नमाम्यनमाम्यहमनहं नृसिंहानुष्टु-
भैव बुबुधिर नृसिंहो. ६।१
न माया प्रकृतिस्तथा ते. बि. ६।५
न मामश्नोति परि गौभिराभिः बा. सं. २०
न मांसं समश्नीयात् सहवै. १२
न मां कर्माणि लिप्यन्ति भ. गी. ४।१४
न मां दुष्कृतिनो मूढाः भ. गी. ७।१५
न मांसचक्षुषा द्रष्टुं ब्रह्मभूतः
स शक्यते भवसं. ३।७
न मीमांसा-तर्क-ग्रह-गणित-सिद्धात-
पठनैः.. तत्त्वावाप्तिर्निजगुरुमुखा-
देव हि भवेत् अमन. १।५
न मुखेन धमेदग्निं..न लङ्घयेत् शिवो. ७।६९
न मुमुक्षानमुक्तिश्च इत्येषा परमार्थता ब्र. बि. १०
न मुमुक्षुर्न वै मुक्त इत्येषा परमार्थता
(वैतथ्यभाष्ये. ३३) २आत्मो. ३
न मे कर्मफले स्पृहा भ.गी. ४।१४
न मे चित्तं न मे बुद्धिः...न मे देहः..
न मे किंचिदिदं...न मे श्रोत्रं..
न मे तुरीयमिति यः स
जीवन्मुक्त उच्यते ते.बि. ४।७-११
न मे ज्ञाता न मे ज्ञानं न मे ज्ञेयं
न मे स्वयम् । न मे तुभ्यं न मे मह्यं
न मे त्वं च न मे त्वहम् ते. बि. ४।२८
न मे देहेन सम्बन्धो मेधेनेव विहा-
यसः । अतः कुतो मे तद्धर्मा
जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु कुंडि. १५
न मे द्वेष्योऽस्ति न प्रियः भ.गी. ९।२९
न मेधया न बहुधा श्रुतेन । यमेवैष
वृणुते तेन लभ्यस्तस्यैष आत्मा मुण्ड. ३।२।१

न मे ध्याता न मे ध्येयं न मे ध्यानं
 न मे मनुः । न मे शीतं न मे चोष्णं
 न मे तृष्णा न मे क्षुधा ते. बिं. ४।१८
 न मेऽनाश्वासुत दाश्चानजप्रभीत वा. सं. २०
 न मेऽन्तराशो न च कर्मलोपः हेरम्बो. १३
 न मे पार्थास्ति कर्तव्यं भ.गी. ३।२२
 न मे पुण्यं न मे पापं न मे कार्यं च
 मे शुभम् । न मे जीव इति स्वात्मा ते. बिं. ४।१४
 न मे किञ्चिज्जगद्यम्
 न मे बन्धो न मे जन्म न मे वाक्यं न मे रविः ते. बिं. ४।१३
 न मे बन्धो न मे मुक्तिर्न मे शास्त्रं
 न मे गुरुः आत्मप्र. २०
 न मे भक्तः प्रणश्यति भ. गी. ९।१३
 न मे भोगस्थितौ बाच्छा १ सं. सो. २।३५
 न मे मित्रं न मे शत्रुर्न मे मोहो
 न मे जयः । न मे पूर्वं न मे पश्चात्
 न मे चोर्ध्वं न मे दिशः ते. बिं. ४।१९
 न मे वक्तव्यमल्पं वा न मे श्रोतव्य-
 मण्वपि । न मे गन्तव्यमीषद्धा. ते. बि. ४।२०
 न मे विदुः सुरगणाः भ. गी. १०।२
 न मे स्तेनो जनपदे न कुर्योनमद्यपः छांदो. ५।११।५
 नमो अस्तु ब्राह्मणेभ्य इति ह स्माह
 ...माण्डूकेयः [३ ऐत. १।३।४+ १।४।३
 नमो अस्तु सर्पेभ्यो ये के च
 पृथिवीमनु [वनदु. ४८, ६१, ७३+
 [क्र. खि. ७।५५।१०+ वा. सं. १।३६
 न मोक्षो न भयः पृष्ठे न पाताले न
 भूतले । सर्वाशासङ्ख्ये चेतःश्रयो
 मोक्ष इतीष्यते अ. पू. २।२३
 नमो गङ्गायमुनयोर्मध्ये ये वसन्ति
 ते मे प्रसन्नात्मानश्चिरं जीवितं
 वर्धयन्ति सहवै. २४
 नमो गुह्यतमाय च मैत्रा. ५।४
 नमोऽग्नये, नम इन्द्राय, नमः प्रजापत्ये अथर्व. १०।४
 नमोऽग्नये पृथिवीक्षिते. यजमानाय धेहि मैत्रा. ६।३५
 नमोऽग्नये पृथिवीक्षिते लोकक्षिते
 लोकं मे यजमानाय विन्देय
 नमोऽग्नये लोकं प्रदायिमां छांदो. २।२४।५

नमोऽग्नयेऽऽसुमते नम इन्द्राय महाना. ५।७
 नमो ज्ञाननिर्वाणदात्रे नम आनन्द-
 स्वरूपिणे सामर. ८२
 नमो दक्षिणायै दिशे याश्च
 देवता एतस्यां.. ताभ्यश्च नमः सहवै. २४
 नमो दानधर्मदात्रे नमः सुखरूपिणे सामर. ८२
 नमो दिवे । नमः पृथिव्यै स्वाहा चिन्त्यु. ५।२
 नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यो
 भूर्भुवः सुवरत्रमोम् महाना. ७।१
 नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः देव्यु. ५
 नमोऽधरायै दिशे याश्च देवता एतस्यां.. सहवै. २४
 नमोऽनन्तविहाराय नमस्ते रसरूपिणे सामर. ४२
 नमोऽनन्ताय महते वैकुण्ठाय श्रीमते.. सामर. ७९
 नमो नमश्च मन्त्राश्च इतिहा. १००
 नमो नमस्तेऽस्तु सहस्रकृत्त्वः भ. गी. १।१।३९
 नमो नारायणायै तितारकं चिदात्मकं.. तारसा. १।३
 नमो नारायणायैति सप्ताक्षरं भवति ना. पू. ता. ३।१
 नमो अस्तु नीलशिखण्डाय.. नीलरु. २।२
 नमो ब्रह्मण इति परिधानीयां त्रिरन्वाह सहवै. १७
 नमो ब्रह्मणे नमस्ते वायो तै. उ. १।१+१।२
 नमो ब्रह्मणेऽथर्वपुत्राय मीढुषे ग. पू. १।१
 नमो ब्रह्मणे धारणं मे अस्त्वनिराकरणं महाना. ७।७
 नमो ब्रह्मणे नमः पृथिव्यै नमोऽद्भ्यो
 नमोऽग्नये नमो वायवे नमो गुरुभ्यः कौलो. शां. पा.
 नमो ब्रह्मणे नमोऽअस्त्वग्नये नमः
 पृथिव्यै नम ओषधीभ्यः वनदु. १६०
 [+ सहवै. १६+ तै. आ. २।१२।१
 नमो ब्रह्मणे नमो ब्रह्मणेभ्यः... ग. पू. १।५
 नमो ब्रह्मणे ब्रह्मपुत्राय तुभ्यं ग. पू. १।२
 नमो ब्रह्मणे सर्वक्षिते...
 यजमानाय धेहि मैत्रा. ६।३५
 नमो भगवति महामाये कालि.. वनदु. २६
 नमो भवाय नमः शर्वाय नीलरु. ३।४
 नमो मह्यं परेशाय नमस्तुभ्यं शिवाय
 च । किं करोमि कं गच्छामि किं
 गृहामि त्यजामि किम् वराहो. २।३५
 नमो मित्राय भानवे सृत्योर्मा पाहि सूर्यो. ६
 नमो रसात्मने नमो रसलंपटरूपिणे सामर. ८२

नमो रुचाय ब्राह्मणे [चित्त्यु. १३।२
[वा. सं. ३।१२०+ तै.भा. ३।१३।२
नमो रुद्राय विष्णवे श्रुत्युर्मे पाहि महाना. १६।९
नमो वयं ब्रह्मिष्ठाय कुर्मः बृह. ३।१।२
नमो वाचे नमो वाचस्पतये नमो सहवै. १६
विष्णवे बृहते (महते) करोमि चित्त्यु. १४।३
नमो वामस्तु शृणुत५ हवं मे
नमो वाऽन्तरायै दिशे, याश्च देवता
एतस्यां प्रतिवसन्ति ताभ्यश्च नमः सहवै. २४
नमो विज्ञानरूपाय परमानन्दरूपिणे ।
कृष्णाय गोपीनाथाय गोविन्दाय
नमो नमः गो. पू. ४।९
नमो वायवेऽन्तरिक्षक्षिते लोकक्षिते
लोकं... लोक एतास्मि छांदो. २।२४।९
(ॐ) नमो विश्वरूपाय विश्व-
स्थित्यन्तर्हेतवे । विश्वेश्वराय
विश्वाय गोविन्दाय नमोनमः गो. पू. ४।४
नमो वेदादिरूपाय ॐकाराय नमो
नमः । रामाधराय रामाय रा. पू. ४।१३
श्रीरामायात्ममूर्तये
नमो वोऽस्तु भगवतेऽस्मिन्धात्रि
केन वः सपर्यामेति सहवै. ११
नमो ब्रातपतये नमो गणपतये...
वरदमूर्तये नमोनमः गणप. १०
नमोऽस्तु गुरवे तुभ्यं सहजानन्द-
रूपिणे । यम्य वाक्यामृतैर्हन्ति.. अमन. २।९
नमोऽस्तु ते देववर प्रसीद भ.गी. ११।३१
नमोऽस्तु ते सर्वत एव सर्व भ.गी. ११।४०
नमोस्तु मम कोपाय स्वाश्रयज्वालने.. याज्ञव. २४
नमो हिरण्यबाहवे हिरण्यवर्णाय महाना. १०।१९
नम्यन्तेऽस्मैकामाः, तद्गच्छेत्युपासीत ।
ब्रह्मवान्भवति तैत्ति. ३।१०।४
न म्रिये न च जीवामि.. अहं न किञ्चि-
च्चिदिति मत्वा धीरो न शोचति अ. पू. ५।९१
न म्लेच्छमूर्खपतितैः.. क्षुद्रैः
सह न संवदेत् शिवो. ७।८५
न यतेर्देवपूजनेऽस्वदर्शनम् १ सं.सो. २।५९
न यतेर्देवपूजा नोऽस्वदर्शनं
तीर्थयात्रावृत्तिः ना. प. ५।६

न यतेः किञ्चित्कर्तव्यमस्ति,
अस्ति चेत्सांकर्यम् । तस्मा-
न्मननादौ सन्न्यासिनामधिकारः ना. प. ५।८
(अथ) न यद्यश्नात्यमन्ता-
ऽश्नाताऽस्प्रष्टा... भवति मैत्रा. ६।११
नयनात्तमः स वै हरः ग. शो. ३।४
नयुक्तदर्शनं गत्वा कालन्यानियमाद्गतौ अ.शां. ३४
न येषु जिह्वामनुतं न माया च प्रश्नो. १।१६
न योगशास्त्रप्रवृत्तिः ... नैतदशास्त्र-
प्रवृत्तिर्यतेरस्ति १ सं.सो. २।५९
न योस्त्य इति गोविंदं भ.गी. २।९
न योस्त्य इति मन्यसे भ.गी. १८।५९
नरके नियतं वासः भ.गी. १।४४
नरके यानि दुःखानि... प्राप्यन्ते
नारके राजस्तेषां सङ्ख्या न विद्यते भवसं. १।६
न रक्तं न रक्तं न रक्तम् ग. शो. २।३
न रक्तमुत्तवणं वंशं धारयेत् शिवो. ७।५०
नरशृङ्गेण नष्टश्चेत्कश्चिदस्तिवद्-
मेव हि । गन्धर्वनगरे सत्ये
जगद्भवति सर्वदा ते. वि. ६।७५
न रश्मयः प्रादुर्भवन्ति ३ ऐत. ३।४।३
न रसं न च गन्धाख्यमप्रमेय-
मनूपमम् [अ. पू. ५।७३+ जा. द. १।४
न रसायनपानेन न लक्ष्म्यालिङ्गि-
तेन च । न तथा सुखमाप्नोति
शमेनान्तर्यथा जनः शो. ३।३१
नराणां च नराधिपम् अ.गी. १०।२७
नरान्पशून्मृगाणागान्हयान्गोव्रजा-
न्सूर्यान्.. विलोकयतिस्मः.. (ब्रह्मा) ग. शो. ३।६
न रात्रौ न च मध्याह्ने सन्ध्यौ नैव
पर्यटन् (पर्यटेत् सदा योगी
वीक्ष्यन्वसुधातलम्) ना. प. ४।१९
न रूपं न नाम न गुणं न प्राप्यं
गणेशं मन्यन्ते ग. शो. २।३
न रूपं विजिज्ञासीत् रूपविदं विद्यात् कौ. त. ३।८
न रोगं नोत् दुःखता५ सर्व५
हं पश्यः पश्यति छांदो. ७।२६।२

न रोगो मरणं तस्य न निद्रा न
क्षुधा तृषा । न च मूर्च्छा भवे-
त्तस्य यो मुद्रां वेत्ति खेचरीम् यो. चू. ५३
नतं भृग्वङ्गिरोविद्भ्यः सोमः पातव्य
ऋत्विजः पराभवन्ति २प्रणवो. २०
न लक्ष्यते स्वभावोऽस्याः (भूत-
मायायाः) वीक्ष्यमाणैव नश्यति महो. ५।११२
न लिक्षार्कणं कुर्यात् शिवो. ७।५५
न लिप्यते कर्मणा पापकेन बृह. ४।४।२३
न लिप्यते लोकदुःखेन बाह्यः कठो. ५।११
न लोकनं नावलोकनं च बाधको
न चाबाधकः प. हं. ९
न लक्ष्यं नालक्ष्यं न पृथङ्नापृथक् प. हं. ८
नवद्वारे पुरे देही भ. गी. ५।१३
न वयं विद्म इति होचुस्ततो यूयमेव
स्वप्रकाशा इति होवाच नृसिंहो. ९।८
नव योनीर्नव चक्राणि दधिरे नवैव
योगा नव योगिन्यश्च त्रिपुरो. २
नवरात्रलयेनापि...वाचां
सिद्धिर्भवेत्तस्य अमन. १।५९
न वर्धते कर्मणा नो कनीयान् बृह. ४।४।२३
नववक्त्रं तु रुद्राक्षं नवशक्त्यधि-
दैवतम् । तस्य धारणमात्रेण
प्रीयन्ते नव शक्तयः रु. जा. ३४
नवशक्ति(मयं)रूपं श्रीचक्रम् भावनो. २
न वशो हर्षशोकाभ्यां स
समाहित उच्यते अ. पू. १।३७
नवसूत्रान् परिचर्चितान् , तेऽपि
यद्ब्रह्म चरन्ति पा. ब्र. ४
नवसूक्तिमितिबृहती सम्पद्यमाना.. १ऐत. ३।६।२
नवस्वेव हि चक्रेषु लयं कृत्वा... योगरा. ५
न वक्तव्याः श्राद्धकर्मवहिष्कृताः
नवचक्रं षडाधारं त्रिलक्ष्यं व्योम-
पञ्चकम् । सम्यगेतन्न जानाति इतिहा. ७२-७६
स योगी नामतो भवेत् मं. ब्रा. ४।१
नवदूर्वासदृशी श्रियेऽस्तु दुर्गा वनदु. १
न वदेद्यस्य कस्यापि किन्तु
शिष्याय तां वदेत् ना. पू. ता. ३।२

नवद्वारमलस्त्रावं (देहं)...दुर्गधं
दुर्मलोपेतं स्पृष्ट्वा स्नानं विधीयते मैत्रा. २।६
नवद्वारं पुरं कृत्वा गवाक्षाणीन्द्रिया -
प्यपि । सा पश्यत्यत्ति वहति.. गुह्यका. ३३
नवद्वारे पुरे देही हंसोलेलायते बहिः श्वेताश्व. ३।१८
नवद्वारे पुरे देहे ममत्वं च.. दुर्वासो. २।८
न वधेनास्य हन्यते [छांदो. ८।१।५ १०।२,४
नवप्रसूतस्य परादयं चाहमिदं मम ।
इति यः प्रत्ययः स्वस्थस्तज्जा-
ग्रत्प्रागभावनात् महो. ५।१२
नव ब्रह्माख्यनवगुणोपेतं ज्ञात्वा
नवमानमितस्त्रिगुणीकृत्य...मूल-
मेकं सत्यं मृण्मयं विज्ञातं स्यात् परब्र. ४
नवभिर्व्योमरन्ध्रैः शरीरस्य वायवः
कुर्वन्ति विण्मूत्रादिविसर्जनम् शाण्डि. १।४।८
नवममाकाशचक्रं, तत्र षोडशदल-
पद्ममूर्ध्वमुखं तन्मध्यकर्णिका-
त्रिकूटाकारम् सौभाग्य. ३२
नवमं व्योमचक्रं स्यादस्रैः षोडशभिः.. योगरा. १७
नवमासलयेनापिपृथ्वीतत्त्वं स गच्छति अमन. १।७४
नवमेन तु पिण्डेन सर्वेन्द्रियसमाहृतिः पिण्डो. ८
नवमे धामनि पुनरागस्त्यं वाग्भवं
...षण्मुखीयं विद्या त्रि. ता. १।१६
नवमे सर्वाङ्गसम्पूर्णो भवति निरुक्तो. १।४
नवम्यां (मात्रायां) तु महलोकं
दशम्यां तु जनं व्रजेत् ना. त्रि. १६
नववक्त्रं तु रुद्राक्षं नवशक्त्यधि-
दैवतम् । तस्य धारणमात्रेण
प्रीयन्ते नव शक्तयः रु. जा. ३४
नवशक्तिरूपं श्रीचक्रम् भावनो. २
न वा अजीविष्यमिमान्खादन्निति
होवाच काम उदपानमिति छांदो. १।१०।४
न वा अरे क्षत्रस्य कामाय क्षत्रं
प्रियं भवति । आत्मनस्तु कामाय
क्षत्रं प्रियं भवति [बृह. २।४।५+ ४।५।५
न वा अरे जायायै कामाय जाया
प्रिया भवति [बृह. २।४।५+ ४।५।६
न वा अरे देवाना कामाय देवाः
प्रिया भवन्ति [बृह. २।४।५+ ४।५।५

न वा अरे पत्युः कामाय पतिः
 प्रियो भवति [बृह. २।४।५+ ४।५।६
 न वा अरे पशूनां कामाय पशवः
 प्रिया भवन्ति, आत्मनस्तु कामाय.. बृह. ४।५।६
 न वा अरे पुत्राणां कामाय पुत्राः
 प्रिया भवन्ति [बृह. २।४।५+ ४।५।६
 न वा अरे बाह्यो नान्तरः सर्व-
 विद्वारूपः (आत्मा) आर्षे. ९।२
 न वा अरे ब्रह्मणः कामाय ब्रह्म
 प्रियं भवति [बृह. २।४।५+ ४।५।५
 न वा अरे भूतानां कामाय भूतानि
 प्रियाणि भवन्ति [बृह. २।४।५+ ४।५।५
 न वा अरे लोकानां कामाय लोकाः
 प्रिया भवन्ति [बृह. २।४।५+ ४।५।६
 न वा अरे वित्तस्य कामाय वित्तं
 प्रियं भवति, आत्मनस्तु कामाय.. बृह. २।४।५
 न वा अरे वेदानां कामाय वेदाः
 प्रिया भवन्ति, आत्मनस्तु.. बृह. ४।५।६
 न वा अरे सर्वस्य कामाय सर्वं
 प्रियं भवति [बृह. २।४।५+ ४।५।५
 न वा अरेऽहंमोहं ब्रवीमि [बृ. उ. २।४।१३ + ४।५।१४
 न वा अहमिमं विजानामि बृह. ४।५।१४
 न वाक्यं न पदं वेदं नाक्षरं न
 जडं क्वचित् ते. विं. ६।४
 न बागच्छति नो मनः (ब्रह्मणि) केनो. १।३
 न वाचं विजिज्ञासीत, वक्तारं विद्यात् कौ. त. ३।८
 न वाधिकशतं शाखा यजुषो
 मारुतात्मज मुक्तिको. १।१२
 नवानां चक्रा अधिनाथा स्योना नव
 भद्रा नव मुद्रा महीनाम् त्रिपुरो. २
 नवानि गृह्णाति नरोऽपराणि भ. गी. २।२२
 न वायुर्नाभिर्नाकाशो नापः पृथ्वी न च.. ग. शो. २।३
 न वायुः स्पर्शदोषेण नाग्निर्दहनकर्मणा १सं. सो. २।७२
 न विकल्पितुमर्हसि भ. गी. २।३१
 न विचित्तं प्रकुर्वीत दिशश्चैवावलोकयन् शिवो. ७।५७
 न विज्ञातं वदन्ति, न विज्ञातं
 पश्यन्ति (पशवः).. १ऐत. ३।२।४
 न विज्ञातेर्विज्ञातारं विजानीयाः बृह ३।४।२

न वित्तेन तर्पणीयो मनुष्यो लप्स्यामहे
 वित्तमद्राक्ष्म चेत्त्वा कठो. १।२७
 न विन्दति नरो योगं पुत्रद्वारादिसङ्गतः शिवो. ७।१०३
 न विद्यो न विज्ञानीमो यथैत-
 दनुशिष्यात् केनो. १।३
 न विद्यामूषरे वपेत् संहितो. ३।४
 न विधिर्न निषेधश्च न वर्ज्यावर्ज्य-
 कल्पना । ब्रह्मविज्ञानिनामस्ति.. ना. प. ६।२१
 न विना प्रमाणेन प्रमेयस्योपलब्धिः मैत्रा. ६।१४
 न विमुञ्चति दुर्मेधाः भ. गी. १।८।३५
 न विशेष गृहाद्बृहम् शिवो. ७।६१
 न विश्वस्तैजसः प्राज्ञो विराट्
 सूत्रात्मकेश्वराः ते. विं. ६।१०
 न विषं विषमुच्यते महो. ३।५४
 न विस्त्रंसन्त इव न स्वलन्तीव
 न पर्यावर्तन्त इव आर्षे. ३।२
 न वृक्षमारोहणमपि (कुर्यात्) ना. प. ७।१
 न वृक्षमारोहेन यानादिरूढो...
 नानृतवादी ना. प. ९।८
 न वेत्ता वेदनं वेद्यं न ज्ञाप्रत्स्वप्रसुप्तयः ते. विं. ६।८
 न वेद यज्ञाध्ययनैर्न दानैः भ. गी. १।१।४८
 न वेद सत्यो न च तर्कवाधा न
 धारणाध्यानसमाधयोऽपि अनु. सा. ६
 न वेद सुकृतस्य पन्थानमिति ३ऐत. २।४।१, २
 न वेद दिवा न नक्तमासीदव्यावृतम् अव्यक्तो. ६
 न वेदैर्नयज्ञैर्न तपोभिरुग्रैर्न साङ्गधैर्न
 योगैर्नाश्रमैर्नान्यैरात्मानमुपलभन्ते सुबालो. १।१४
 न वै कार्यं करणम् ग. शो. ४।१
 न वै जातु युष्माकमिमं
 कश्चिद्ब्रह्मोद्यं जेता बृह. ३।८।१२
 न वै तत्र न निम्लोच नोदियाय
 कदाचन छांदो. ३।११।२
 न वै तत्र निम्लोचो नोदियाय (मा. पा.) छांदो. ३।११।२
 न वै देवा अश्रन्ति न पिबन्त्ये-
 तदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति छांदो. ३।६।१
 [+३।७।१+३।८।१
 न वै नूनं भगवन्तस्त एतदेवेदिषुः छांदो. ६।१।७
 न वै मत्परं किञ्चिद्विश्वस्या-
 दिरहं हरः... ग. शो. ३।१३

न वै मा प्रतिभान्ति भो इति छांदो. ६।७।२
 न वै वरं परस्मै वृणीते कौ. त. ३।१
 न वै वरोऽवरस्मै वृणीते (मा.पा.) कौ. त. ३।१
 न वै वाचो न चक्षूंषि न श्रोत्राणि
 न मनाः सीत्याचक्षते प्राणा
 इत्येवाचक्षते छांदो. ५।१।१५
 न व्याख्यामुपयुंजीत नारम्भान्नारभे-
 त्कचित् ना. प. ५।३७
 न वै शक्ष्यामस्त्वदृते जीवितुम् बृह. ६।१।१३
 न वै सशरीस्य सतः प्रियाप्रिययोरप-
 हतिरस्यशरीरं वा प्रियाप्रिये
 न स्पृशतः छांदो. ८।१२।१
 न वै सोम्यास्मत्कुलीनोऽननूच्य
 ब्रह्मबन्धुरिव भवति छांदो. ६।१।१
 न शक्नोषि मयि स्थिरम् भ. गी. १२।९
 न शक्यते मनो जेतुं विना युक्ति-
 मनिन्दिताम् अ. पू. ४।९०
 न शब्दं न स्पर्शं न रूपं न रसं न
 गन्धं च न मनोऽपि प. हं. ३
 न शब्दं विजिज्ञासीत श्रोतारं विद्यात् कौ. त. ३।८
 न शत्रुमित्रपुत्रादिर्न माता न पिता
 स्वसा । न जन्म न मृतिर्वृद्धिर्न
 वैहोऽहमिति भ्रमः ते. बि. ५।१६
 न शशाङ्को न पावकः भ. गी. १५।६
 न क्षात्रेण विना सिद्धिर्दृष्टा चैव
 जगज्जये योगकुं. २।१२
 न शिष्याननुबन्धीत प्रन्यान्नैवाभ्यसे-
 द्ब्रह्म ।... नारम्भान्नारभेत्कचित् ना. प. ५।३४
 न शीतं न चोष्णं न सुखं न दुःखं
 न निद्रा न मानावमाने च... परि-
 त्यज्य कटिसूत्रं च... जातरूपधर-
 श्ररेदात्मानमन्विच्छेत् ना. प. ३।८७
 न शीतं न चोष्णं न सुखं न दुःखं
 न मानावमान इति षडूर्मिर्वर्जितः प. हं. ३
 न शीतं नोष्णं न वर्षं च ग. शो. २।३
 न शुक्लं न रक्तं न पीतं न कृष्णं ग. शो. ३।२
 न शुश्रूषार्थकामाश्च न च धर्मः
 प्रदृश्यते । न भक्तिर्न यशः क्रौर्यं
 न तमध्यापयेद्गुरुः शिवो. ७।६५

न शूद्र-स्त्री-पातितोदक्या सम्भाषणं
 न यतेर्देवपूजा नोत्सवदर्शनं ना. प. ५।६
 न शूद्र-स्त्री-पातितोदक्या सम्भाषणं
 न यतेर्देवपूजनोत्सवदर्शनम् १ सं. सो. २।५९
 न शून्यं नापि चाका- (रो) री न
 दृश्यं नापि दर्शनम् महो. २।६६
 न शून्ये न च दुर्गे वा प्राणिवाधाकरो
 न च । एकरात्रं वसेद्दामे ना. प. ४।२०
 न शृणोति न पश्यति न वाचा वदत्य-
 थास्मिन्प्राण एवैकधा भवति कौ. त. ३।३
 न शोकार्तेष्व सन्तिष्ठेत् शिवो. ७।५७
 न शोकोऽस्ति न मोहोऽस्ति न
 जराऽस्ति न जन्म वा महो. ६।१३
 न शोचति न काङ्क्षति [भ. गी. १२।१७] + १८।५४
 न शोचते न चोदेति स जीवन्मुक्तः म. वा. र. ८
 न शोषयति मारुतः भ. गी. २।१३
 न शौचं नापि चाचारः भ. गी. १६।७
 नश्यत्सु न विनश्यति भ. गी. ८।२०
 न श्रीर्नाश्रीर्न लोकता (चित्तनाशे)
 न श्रुतेः श्रोतारं शृणुयात् अ. पू. ४।२१
 न श्रोतव्यमन्यत्किञ्चित्प्रणवादन्यं
 न तर्कं पठेत् ना. प. ५।६
 न श्रोष्यसि विनङ्क्ष्यसि भ. गी. १८।५८
 न श्लिष्यते यतिः किञ्चित्कदाचि-
 द्भाविकर्मभिः अथ्यात्मो. ५१
 न श्वेतं न श्वेतं न श्वेतम् ग. शो. २।३
 नष्टं नष्टमुपेक्षस्व प्राप्तं प्राप्तमुपाहर
 नष्टं प्राप्तमसन्मयम् । दुःखादुःख-
 मसद्विद्धि ते. बि. ३।५५
 नष्टात्मानोऽल्पबुद्धयः भ. गी. १६।९
 नष्टान्तःकरणस्तंभं देहगोहं श्रुथं भवेत् अमन. २।८०
 नष्टे पापे विशुद्धं स्याच्चित्तदर्पणमद्भुतं जा. द. ६।४६
 नष्टेष्टानिष्टकलनः संविन्मात्रपरोस्म्यहम् म. वा. र. ९
 नष्टो मोहः स्मृतिर्लब्धा भ. गी. १८।७
 न सक्तमिह चेष्टासु न चिन्तासु
 न वस्तुषु अ. पू. २।८

न स जीवो न च ब्रह्म न चान्यदपि किञ्चन । न तस्य वर्णा विद्यन्ते नाश्रमाश्च तथैव च	पा. ब्र. २२	न स पुनरावर्तते तत्कैवल्यम् न स पुनरावर्तते इत्याह भगवान् कालामिरुद्रः	ना. प. ९।२२ का. रुद्रो. ५
न स जीवो न निर्जीवः काये तिष्ठति निश्चलम् । यत्र वायुः स्थिरः खे स्यात्सेयं प्रथमभूमिका	वराहो. ५।७४ भ. गी. १३।१३	न स भूयोऽभिजायते न समाधानजायाभ्यां यस्य निर्वासनं मनः..	भ. गी. १४।२४ म. वा. र. ८ १ अवधू ६
न सत्तन्नासदुच्यते न सत्ताऽपि न चासत्ता न च मध्यं हि तत्पदम्	म. गी. १३।१३ अ. पू. ४।२२ कठो. ३।७	न सम्भाषेत्स्त्रियं काञ्चित् पूर्वदृष्टा न न संस्मरेत् । कथां च वर्जयेत्तासां न पश्येद्विस्मितामपि	ना. प. ४।३
न सन्ति, नास्ति माया च तेभ्य- श्चाहं विलक्षणः न सत्यं तेषु विद्यते	वराहो. २।११ भ. गी. १६।७	न सर्वं सर्वमेव च । मनोवचोभि- रग्राह्यं पूर्णात्पूर्णं सुखात्सुखम् न स वेद यथा पशुः, एवं स देवानां..	महो. ५।४६ बृह. १।४।१०
न सन्दृशे तिष्ठति रूपमस्य न चक्षुषा पश्यति कश्चनैनम् । हृदा मनीषी (हृदिस्थं) मनसा- (य एनमेवं विदु-) भिकृषो य	म. गी. १६।७	न स वेदाकृतलो ह्येषोऽत एकैकेन भवति	बृह. १।४।७
पतद्विदुरमृतास्ते भवन्ति [श्वेताश्व. ४।२०+महाना. १।११+ न सन्दृशे तिष्ठति रूपमस्य परात्परं पुरुषं विश्वधाम	कठो. ६।९ त्रि. म. ना. ६।४	न स समानाधिक इत्यसंशयं परमार्थतः न सह तैरप्याचरन्पाप्मनालिप्यन्ते न स सिद्धिमवाप्नोति	त्रि. म. ना. २।८ छां. शो. ५।१०।१० भ. गी. १६।२३
न सन्दृशे तिष्ठति रूपमस्याः न सन्ध्यादिनरात्रयः । न सत्तापि न चासत्ता न च मध्यं हि तत्पदम्	पञ्चब्र. १९ गुह्यका. ६३	न संस्मरत्यतीतं च सर्वमेव करोति च न संसारे मज्जते वा कदाचित् न साक्षिणं साक्ष्यधर्माः संस्पृशन्ति विलक्षणम्	अ. पू. २।२८ सि. शि. ४ कुण्डिको. २३
न सन्न चासच्छिव एव केवलः । तदक्षरं तत्सवितुर्वरेण्यं न सन्न चासद्भगवत्येव गुह्या	अ. पू. ४।२२	न साधुना कर्मणा भूयान्नो एवा- साधुना कनीयान्	कौ. त. ३।९ कठो. २।६ स्वसंवे. २
न सन्नासज्जगन्नयम् । इत्यन्यकलना- त्यागं सम्यग्ज्ञानं विदुर्बुधाः न सन्नासन्न दूरस्थो न चाहं न च नेतरः न सन्नासन्न सदसत्	श्वेताश्व. ४।१८ गुह्यका. ६१ अ. पू. ५।३३ महो. २।६४ सुबालो. १	न साम्परायः प्रतिभाति बालं न सुकृतं नो दुष्कृतम् न सुखदुःखे विजिज्ञासीत सुख- दुःखयोर्विज्ञातारं विद्यात्	कौ. त. ३।८
न सन्नासन्न सदसन्न सदसद्विन्नं न चोभयम् । न सभागं न निर्भागं न चाप्युभयरूपकम्	महो. २।६४ महो. ५।४६ भ. गी. १८।१६	न सुखं कारणं तस्माद्योगएवचतुर्विधः न सुखं न परां गतिं न सुखं संशयात्सनः न सूक्ष्मप्रज्ञमत्यन्तं न प्रज्ञं न क्वचिन्मुने...	आयुर्वे. ३ भ. गी. १६।२३ भ. गी. ४।४० ना. प. ८।२२
न सन्नासन्न सदसन्न भावोभावनं न च न सन्नासन्न मध्यमन्तं न सर्वं सर्वमेव न स पश्यति दुर्मतिः न स पुनरावर्तते पुनर्नाभिजायते	महो. २।६४ महो. ५।४६ भ. गी. १८।१६ निरा. ३३	न स्थूलप्रज्ञं न सूक्ष्मप्रज्ञं नोभयतः- प्रज्ञं न प्रज्ञं नाप्रज्ञं न प्रज्ञानघन- मदृष्टमव्यवहार्यसमाहमलक्षणम- चिन्त्यमव्यपदेश्यमैकात्म्यप्रत्यय- सारं प्रपञ्चोपशमं शिवं शांत- मद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते स आत्मा	नृसिंहो. १।६

न स्त्रियमुपेयात्	सहवै. १२	न ह वै देवान् पापं गच्छति	बृह. १।५।२०
न स्थूलं नास्थूलं न ज्ञानं नाज्ञानं		न ह वै परमित्था कश्चनाश्रोत्य-	
नोभयतःप्रज्ञम्	ना. प. ९।२०	संविदान इव	आर्षे. ८।१
न स्नानं न जपः पूजा न होमो		न ह वै सशरीरस्य सतः प्रिया-	
नैव साधनम् (सञ्ज्ञासिनः)..	ना. प. ६।३९	प्रियोरपहतिः (मा. पा.)	छा.उ. ८।१२।१
न स्वधर्मातिक्रमेणाश्रमी भवति	मैत्रा. ४।३	न हाप्सु प्रैत्यप्सुमान् भवति	छा.उ. २।४।२
न स्वप्रकाशे सर्वसाक्षिण्यविक्रिये-		न हास्मात्पूर्वाः प्रजाः प्रैति	कौ. त. २।१०
ऽद्वये पश्यत	नृसिंहो. ९।६	न हास्मात् पूर्वाः प्रजाः प्रयन्तीति	कौ. त. २।८
न स्वर्गं लोकमतिनयेदिति	छादो. १।८।५	न हास्य कर्म क्षीयते	बृह. १।४।१५
न स्विदेतेऽप्युच्छिष्टादिति न वा अजी-		न हास्य प्रियं प्रमायुक्तं भवति	बृह. १।४।८
विष्यमिमां न खादन्	छादो. १।१०।४	न हास्य प्रियं प्रमायुक्तं भवति (मा.पा.)	बृह. १।४।८
न हन्ति न निबध्यते	भ. गी. १८।१७	न हास्योद्ग्रहणायेव स्याद्यतो यतस्त्वा-	
न हत्वाहमप्रणीय स्वविष्टामित्थाजहामि	वा.मं. ७	ददीत लवणमेव	बृह. २।४।१२
न हन्यते हन्यमाने शरीरे		नहि कल्याणकृत्कश्चित्	भ. गी. ६।४०
[कठो. २।१८+	भ. गी. २।२०	नहि कश्चन शक्त्यात्सकृद्वाचा नाम	
न हन्यमानेऽपि देहे (१) (मा.पा.)	कठो. २।१८	प्रज्ञापयितुम्	कौ. त. २।३
न ह पुरा ततः संवत्सर आस	बृह. १।२।४	नहिकश्चित्क्षणमपिजातु तिष्ठत्यकर्मकृत्	भ. गी. ३।५
न हर्षामर्षसंविदः	अ. पू. ४।२२	नहि किञ्चित्स्वरूपोऽस्मि निर्व्यापार-	
न ह वा असंविदाना एव द्रागिवाभि		स्वरूपवान्	ते. बिं. ३।४४
तत्पद्यन्त इति	आर्षे. ६।१	नहि घ्रातुर्घ्रातेर्विपरिलोपो विद्यते-	
न ह वा अस्मा उदेति न निम्लोचति	छादो. ३।११।३	ऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२४
न ह वा अस्यानन्नं जगं भवति	बृह. ६।१।१४	नहि चञ्चलताहीनं मनः कचन दृश्यते ।	
न ह वा एतस्यर्चा न यजुषा न		चञ्चलत्वं मनोधर्मो वह्नेर्धर्मो	
साम्नाऽथोऽस्ति यः सावित्रं वेद	नृ. पू. १३४	यथोष्णता	महो. ४।९९
न ह वा एतस्य साग्ना नर्चा न		नहि जनिर्मरणं गमनागमौ न च मलं	
यजुषार्थो नु विद्यते	अव्यक्तो. ४	विमलं न च वेदनम् । चिन्मयं	
न ह वा एनत्केचिदुपधावन्तो		हि सकलं विराजते...	वराहो. ३।५
विन्दन्ति नाभियश्यति	आर्षे. ३।२	नहि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते	भ. गी. ४।३८
न ह वा एनं मिथुचिदेमीति	शौनको. ४।३	न हि तृप्तेः परं सुखम्	यो. शि. २।२१
न ह वा एवंविदि किञ्चनानन्नं भवति	छान्दो. ५।२।१	नहि तेभगवन्न्यक्ति विदुर्देवानदानवाः	भ. गी. १०।१४
न ह वा एष परमतीव्रोदेति	आर्षे. ६।३	न हि देहभृता शक्यं त्यक्तुं कर्माण्य-	
न ह वा महीयांसो भागकृप्ति-		शेषतः [भ. गी. १८।११+	भवसं. १।५२
मप्याभजन्ति	शौनको. १।४	न हि द्रष्टृदृष्टेर्विपरिलोपो विद्यते-	
न ह वाव नस्तद्येन निष्कुर्म इममेवे-		ऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२३
त्यज्जलिं कृत्वोपास्थिषत	छाग. ६।४	न हिनस्त्यात्मनाऽऽत्मानं	भ. गी. १३।२९
(स होवाच) न ह वावैष त्वद्वाग-		नहि नानास्वरूपं स्यादेकं वस्तुकदाचन	वराहो. ३।१
धेयी भवति	शौनको. १।४	नहि पथ्यमपथ्यं वा रसाः सर्वेऽपि	
न ह वैतद्वायव्या एकं च न पदं प्रति (मा.)	बृ. उ. ५।१४।५	नीरसाः	यो. चू. ६८१

नहि प्रजानामि तव प्रवृत्तिं	भ.गी. ११।३१	नहिवक्तुर्वक्तेर्विपरिलोपो विद्यते-	
नहि प्रज्ञापेत उपस्थ आनन्दं रतिं		ऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३ २६
प्रजातिं कञ्चन प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	नहि विज्ञातुर्विज्ञातेर्विपरिलोपो	
नहि प्रज्ञापेतं चक्षु रूपं किञ्चन		विद्यतेऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।३०
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	न हि शीर्यतेऽसङ्गो नहि सज्जते	म.वा.र. १२
नहि प्रज्ञापेतं शरीरं सुखं दुःख		न हि श्रोतुः श्रुतेर्विपरिलोपो	
किञ्चन प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।५	विद्यतेऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२७
नहि प्रज्ञापेतं श्रोत्रं शब्दं कञ्चन		न हि साध्यसमो हेतुः सिद्धौ	
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	साध्यस्य युज्यते	अ. शां. २०
नहि प्रज्ञापेतः प्राणो गन्धं कञ्चन		न हि सुज्ञेय अणुरेष धर्मः-(मा.पा.)	कठो. १।२१
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	न हि सुविज्ञेयमणुरेष धर्मः	कठो. १।२१
नहि प्रज्ञापेता जिह्वाऽग्निरसं कञ्चन		न हि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति	
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	मुखे मृगाः	भवसं. १।४२
नहि प्रज्ञापेता धीः काञ्चन सिद्धयेन		न हि स्पष्टः स्पष्टेर्विपरिलोपो विद्यते-	
प्रज्ञातन्मै प्रज्ञायेत	कौ. त. ३।७	ऽविनाशित्वात्, ननुतद्वितीयमस्ति	बृह. ४।३।२९
नहि प्रज्ञापेता वाङ्मन किञ्चन		न हीदं सर्वं स्वत आत्मवित्	नृसिंहो. ८।३
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	न हृष्यति ग्लायति यः सजीबन्मुक्तः	म.वा.र. ८
नहि प्रज्ञापेतौ पादावित्यां काञ्चन		न हेम कटकात्तद्वज्जगच्छब्दार्थतापरा	महो. ४।४६
प्रज्ञापयेताम्	कौ. त. ३।७	न हैव तद्गायत्र्या एकं च न पदं प्रति	बृह. ५।१४।५
नहि प्रज्ञापेतौ हस्तौ कर्म किञ्चन		न हैव शङ्खवत इति नास्येशीमहि	आषे. १।२
प्रज्ञापयेताम्	कौ. त. ३।७	न हैवालं भार्येभ्यो भवति	बृह. १।३।१८
न हि प्रतीक्ष्यते मृत्युः कृतं वाऽस्य		न हैवालोकताया आशाऽस्ति य एव-	
न वा कृतम्	भवसं. १।३८	मेतत्साम वेद	बृह. १।३।२८
नहि प्रपश्यामि ममापनुद्यात्	भ. गी. २।८	न हैवास्मै स काम ऋध्यते (मा.पा.)	बृह. ५।१४।७
नहि प्रवेद सुकृतस्य पन्थाम्		न हैवास्मैसकामःसमृद्धयते [गायत्र्यु. ५	बृह. ५।१४।७
[अ.अ. ८।२।२२=मं. १०।७।१।६		न हैवैनं तृणीयातां	कौ. त. २।१३
[ना.पू.ता. ४।८+सहवै. १९+	तै.आ १।३।२	न होत्तमानधम उपनेतेति	छाग. २।४
नहि बीजस्य स्वादुपरिग्रहोऽस्तीति...	मैत्रा. ६।१०	न ह्यत्यायन् पूर्वं, येऽत्यायंस्ते	
नहि मदन्यदिति जातविवेकः शुद्धा-		ह पराबभूवुः	१।११।१
द्वैतब्रह्माहमिति भिदागधं निरस्य		न ह्यत्र किञ्चानुभूयते	नृसिंहो. ९।६
...परिपक्वो भवति	मं.आ. २।७	न ह्यत्रोद्गर्तना गतिः	मैत्रा. ६।३०
नहि मनुर्मतेर्विपरिलोपो विद्यते-		न ह्यध्रुवैः प्राप्यते हि ध्रुवं तत्	कठो. २।१०
ऽविनाशित्वात्, न तु तद्वितीय-		न ह्यन्यतरतो रूपं किञ्चन सिद्धयेत्	कौ. त. ३।९
मस्ति, ततोऽन्यद्विभक्तं यन्मन्वीत	बृह. ४।३।२८	न ह्यन्यदस्यप्रमेयमनात्मप्रकाशम्	नृसिंहो. ९।३
नहि मरणप्रभवप्रणाशहेतुर्मम		न ह्ययमोतो नानुज्ञाताऽसङ्गत्वा-	
चरणस्मरणादृतेऽस्ति किञ्चित्	वराहो. ३।१२	दविकारित्वादसत्त्वात्.	नृसिंहो. ८।३
नहि रसयितु रसयतेर्विपरिलोपो		न ह्ययमोतो नानुज्ञातैतद्वात्म्यंहीदं सर्वं	नृसिंहो. ८।५
विद्यतेऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२५	न ह्यशब्दमिवेहास्ति, चिन्मयो ह्यय-	
४२		मोङ्कारश्चिन्मयमिदं सर्वम्	नृसिंहो. ८।२

न ह्यसङ्ग्यस्तसङ्कल्पः	भ. गी. ६।२	नागाननोऽहं नमतां सुसिद्धः	हेरम्बो. १२
न ह्यस्ति द्वैतसिद्धिः, आत्मैव सिद्धः	नृसिंहो. ९।१	नाभिर्न पृथ्वी न तेजो न वायुर्न व्योम..	ग. शो. ३।२
न ह्यस्य प्राच्यादिदिशः कल्पन्ते	मैत्रा. ६।१७	नाभौ प्रमीयते	सहवै. २३
न ह्येतस्मादिति तेन्यन्यत्परमस्त्यथ		नाङ्गेन विमूर्च्छति, सर्वमायुरेति	छांदो. २।१९।२
नामधेयम्	बृह. २।३।६	नाचार्यहासीति न ब्राह्मणहासीति	छांदो. ७।१५।३
न ह्येतन्निरात्मकमपि नात्मा पुरतो		नाज्येषु सर्वधर्मेषु शाश्वताशाश्वताभिधा	अ.शां. ६०
हि सिद्धः	नृसिंहो. ९।६	नाडीनामाश्रयः पिण्डो नाड्यः	
न ह्येष कदाचन संविशति आ च		प्राणस्य चाश्रयः	वराहो. ५।५४
पराच... पथिभिश्चरन्तं..	१ ऐत. १।६।२	नाडीभ्यां वायुमाकृष्य कुण्डल्याः	
नाकर्मसु नियोक्तव्यं नानार्येण		पार्श्वयोः क्षिपेत्। धारयेदुदरे पश्चात्..	यो.शि. १।९३
सहावसेत्	महो. ४।२२	नाडीभ्यां वायुमारोप्य नाभौ तुन्दस्य	
नाकस्य पृष्ठमभिसंबसानो वैष्णवो		पार्श्वयोः। घटिकैकां बहेद्यस्तु	
लोक इह मादयन्ताम्	महाना. ६।१९	व्याधिभिः स विमुच्यते	शांडि. १।७।४९
नाकस्य पृष्ठमारुह्य गच्छेद्ब्रह्मसलोकता	महाना. ५।२०	नाडीशुद्धिमवाप्नोति पृथक्चिह्नोप-	
माकस्य पृष्ठे ते सुकृतेऽनुभूत्वेमं		लक्षितः। शरीरलघुता दीप्तिर्वहेः	जाद. ५।११
लोकं हीनतरं वा विशन्ति	मुण्ड. १।२१०	नाडीशुद्धिं च कृत्वाऽऽदौ प्राणायामं	
नाकस्य पृष्ठे महतो वसन्ति परं		समाचरेत्	म. वा. र. १
धाम त्रेपुरं चाविशन्ति [त्रि.महो. ७	+त्रिपुरो. ७	नाडीपुञ्जं सदा सारं नरभावं	
नाकाशस्य घटाकाशे विकारा-		महामुने। समुत्सृज्यात्मना-	
वयवौ यथा	अद्वैत. ७	ऽऽत्मानमहमित्यवधारय	जा. द. ४।६१
नाकाशी कर्णं च चतुर्ऋचो भवति	संहितो. ५।१	(एवं) नाडीस्थानं वायुस्थानं	
नाकृतेन कृतेनार्थो न श्रुतिस्मृति-		तत्कर्म च सम्यग्ज्ञात्वा	
विभ्रमैः। निर्मन्दर इवाम्भोधिः		नाडीसंशोधनं कुर्यात्	शाण्डि. १।४।९
स तिष्ठति यथास्थितः	महो. ४।४१	नाड्यः प्राणस्य चाश्रयः	वराहो. ५।५४
नाकृतेनेह कश्चन	भ. गी. ३।१०	नातपस्कस्यात्मज्ञानेऽधिगमः कर्मशुद्धिर्वा	मैत्रा. ४।३
नाकृत्वा निमित्तं प्रति कृत्वैव		नातः परं वेदितव्यं हि किञ्चित्	श्वेता. १।१२
निस्तिष्ठति कृतिरस्त्वेव	छां. ७।२१।१	नातिक्रामेद्दृढं मोहाद्यत्र दोषो न विद्यते	१ संसो. २।६३
नाग-कूर्म-कृकर-देवदत्त-धनञ्जया		नातिशुम्ने च न ब्राह्मणं ब्रूयात्	३ ऐत. १।३।४
उपप्राणाः	पैङ्गलो. २।३	नातिश्रमणशीलः स्यात्	शिवो. ७।६१
नागदन्तादिसम्भूतं चतुरस्रं सु-		नात्मज्ञस्यैष विषय आत्मज्ञो ह्यात्म-	
शोभनम्। हेमरत्नचितं वापि		मात्रदृक् [अ.पृ. ४।३+	वराहो. ३।२७
गुरोरासनमुत्तमम्	शिवो. ७।६४	नात्मनो बोधरूपस्य मम ते सन्ति	
नागमेवाप्येति यो नागमेवास्तमेति	सुबालो. ९।१३	सर्वदा। इति यो वेद वेदान्तैः	
नागः कूर्मोऽथ(मैश्च) कृकरो देवदत्तो		सोऽतिवर्णाश्रमी भवेत्	ना. प. ६।१७
धनञ्जयः [ब्र.वि. ६७+	यो. चू. २३	नात्मभावेन नानेन न स्वेनापि	
नागादिवायवः पञ्च त्वगस्थ्यादिषु		कथञ्चन। न पृथक्पृथ-	
संस्थिताः [त्रि. ब्रा. २।८२+	जा.द. ४।३०	किञ्चिदिति तत्त्वविदो विदुः	वैतथ्य ३५
नागादिवायवः पञ्च त्वगस्थ्यादि-		नात्मा देहो नेन्द्रियाण्यन्तरङ्गं	
सम्भवाः	शांडि. १।४।८	नाहङ्कारः..साक्षी नित्यः प्रत्यगात्मा भवसं. २।२७	

नात्मानमवसादयेत्	भ.गी. ६।१६	नादान्ते परमात्मनि सम्प्रतिष्ठाप्य	
नात्मानं न परं चैव न सत्यं		ध्यायीतेशानम्	अ. शिखो. ३
नापि चानृतम्	आगम. १२	नादाभिव्यक्तिरित्येतद्बिहं तत्सिद्धि-	
नात्मानं माया स्पृशति	नृ.पू. ५।२	सूचकम् । यावदेतानि सम्पश्ये-	
नात्मा मनुष्यो न च देवयक्षौ..	भवसं. २।२६	त्तावदेवं समाचरेत्	जा. द. ५।१२
नात्मेन्द्रियमनोबुद्धिगोचरं कर्म...	आयुर्वे. ४	नादासक्तं सदा चित्तं विषयं नहि	
नात्यर्थं सुखदुःखाभ्यां शरीरमुप(धात)-		काङ्क्षति	ना. वि. ४२
तापयेत् [कठरु. ७+	कुंडिको. ११	नादे चित्तं विलीयते	ना. वि. ४१
[२संन्यासो. १३+	कठश्रु. २७	नादेन ब्रह्म विजिज्ञासस्व	गान्धर्वो. १
नात्यश्रतस्तु योगोऽस्ति	भ. गी. ६।१६	नादोऽन्तरङ्गसारङ्गबन्धनेबागुरायते	ना. वि. ४५
नात्युच्छ्रितं नातिनीचं चैलाजिन-		नादो बिन्दुश्च चित्तं च त्रिभिरेक्यं	
कुशोत्तरम् [१यो. त. ३५+	भ. गी. ६।११	प्रसाधयेत्	यो. शि. ६।७२
नात्र काचन भिदाऽस्ति	म. वा. र. ४	नादो महाप्रभुर्ज्ञेयो, भरतः शङ्खनामकः	तारसा. २।४
नात्र तिरोहितमिवास्ति	बृ. व. १।३।२८	नादो यावन्मनस्तावन्नादान्तेऽपि	
नात्र मित्रामित्रादिविचारणा	तारोप. ५	मनोन्मनी	ना. वि. ४८
नात्र ह्यत्यंतसंवासो लभ्यते		नादो वै ब्रह्म	गान्धर्वो. १
येन केनचित्	भवसं. १।२०	नादोऽहं, बिन्दुरहम्	अद्वैतो. १
नाथ रुद्रो नेथरो न बिन्दुर्नो कलेति	स्वसंवे. १	नादो हि भूतानामानन्दः	गान्धर्वो. ६
नाद एवानुसन्धेयो योग-		नाद्वैतवादं कुर्वीत गुरुणा सह..	यो. शि. ५।५९
साम्राज्यमिच्छता	वराहो. २।८	नाधमानोवृषभंचर्षणीनां [चिन्त्यु. १५।३	तै. आ. ३।१५।२
नादकोटिसहस्राणि... लयं यान्ति		नाधार्मिकतृषाक्रान्ते न दंशमशका-	
ब्रह्मप्रणवनादके	ना. वि. ५०	वृते.. देशे रोगप्रदे वसेत्	शिवो. ७।८६
नादत्ते कस्यचित् पापं	भ. गी. ५।१५	नाधो त्याज्यं नाधो त्याज्यं (भस्मापः)	भस्मजा. १।५
नादबिन्दुकलाध्यात्मस्वरूपं च...		नाध्यात्मिकं नाधिभूतं नाधिदैवं	
निरतिशयाद्वैतपरमानन्दलक्षण-		न मायिकम्	ते. वि. ६।९
मादिनारायणं ध्यायेत्	त्रि. म. ना. ७।१२	नाध्वनि प्रमीयते	सहवै. २३
नादरूपं भ्रुवोर्मध्ये मनसो मण्डलं		नानधीतवेदायोपदिशेत्	सुद्रलो. ५।१
विदुः [यो. शि. १।१७८	+५।१५	नानन्दं न निरानन्दं न चलं नाचलं	
नादरूपापराशक्तिर्ललाटस्यतुमध्यमे	यो. शि. ६।४८	स्थिरम् । न सन्नासन्न चैतेषां	
नादर्शमन्यत्रमना अभूवं नाश्रौषमिति	बृह. १।५।३	मध्यं ज्ञानिमनो विदुः	महो. ५।९८
नादस्वरूपो भरतः	तारसा. ३।८	नानन्दं न रतिनप्रजातिं विजिज्ञासीता-	
नादः षष्ठाक्षरो भवति	गमो. १।२	नन्दस्य रतेः प्रजातेर्विज्ञातारं विद्यात्	कौ. त. ३।८
नादः षष्ठकूटाक्षरो भवति	श्रीवि. ता. १।२	नानन्नं परिगृहीतं (भवति)	बृह. ६।१।१४
नादः सन्धानम्	गणप. ७	नानपत्यः प्रमीयते लब्धाहारो भवति	सहवै. २३
नादाधारा समाख्याता ज्वलन्ती		नानया ज्ञातयाभूयो मोहपङ्केनिमज्जति	महो. ५।२१
नादरूपिणी	वराहो. ५।२९	नानवाप्तमवाप्तव्यं	भ. गी. ३।२२
नादान्तज्योतिरूपकः	ते. वि. ५।५	नाना तु विद्या चाविद्या च, यदेव	
नादान्तज्योतिरेव सः	ते. वि. ५।६, ७	विद्यया करोति अद्वयोपनिषदा	
		तदेव वीर्यवत्तरं भवति	छांदो. १।१।१०

नानात्मभेदहीनोऽस्मिद्यखण्डानन्दविग्रहः मैत्रे. ३।८

नानात्ययानां रसानां समवहार-

मेकतां गमयन्ति (मा.पा.) छां.उ. ६।९।१

नानात्ययानां वृक्षाणां रसानां

समवहारमेकतां रसं गमयति छां. उ. ६।९।१

नानात्वमस्ति कलनासु न वस्तुतोऽन्तः

अ. पू. २।४४

नानाभावान्पृथग्विधान्

भ. गी. १।८।२१

नानामार्गैस्तु दुष्प्रापं कैवल्यं

परमं पदम् [१यो.त. ६+ यो. शि. १।३

नानाथोनिशतं गत्वा शेतेऽसौ

वासनावशात् त्रि. ब्रा. २।१७

नानारूपा दशवक्त्रं विधत्ते

नानारूपान्या च बाहून्विभर्ति गुह्यका. ७०

नानार्येण सहावसेत्

महो. ४।२२

नानावर्णाकृतीनि च

भ. गी. १।१५

नानाविधानि दिव्यानि

भ. गी. १।१५

नानाविधानि रूपाणि हाटके

कनकादिवत् ना.पू. ता. ५।७

नानाविधैर्विचारेस्तु न बाध्यं

जायते मनः यो. शि. १।६०

नानाशस्त्रप्रहरणाः

भ. गी. १।९

नानिस्तिष्ठच्छूद्रधाति निस्तिष्ठन्नेव

श्रद्धधानि छांदो. ७।२०।१

नानुतिष्ठन्ति मे मतम्

भ. गी. ३।३२

नानुध्यायाद्बहून्लब्धान्वाचोविग्ल्हा-

पतं हि तत् [बृह. ४।४।२१+

[अ. पू. ४।३७+वराहो. ४।३३+ शाट्या. २३

नानुवर्तयतीह यः

भ. गी. ३।१६

नानुशोचन्ति पण्डिताः

भ. गी. २।११

नानुशोचितुमर्हसि

भ. गी. २।२५

नानुसन्धेः परा पूजा न हि तृप्तेः

परं सुखम् यो. शि. २।२१

नानोपनिषदभ्यासः स्वाध्यायो यज्ञ

ईरितः । ज्ञानयज्ञः स विज्ञेयः शाट्याय. १५

नान्तं न मध्यं न पुनस्तवर्ध

भ. गी. १।११६

नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञं नोभयतः-

प्रज्ञं न प्रज्ञानघनं न प्रज्ञं न प्रज्ञम् माण्डू. ७

नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञं नोभयतः-

प्रज्ञं न प्रज्ञानघनमदृष्टमव्यव-

हार्यमग्राह्यं [नृ. पू. ४।२+

रामो. २।४

नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञं...स्वान्तः-

स्थितः स्वयमेवेति य एवं वेद

स मुक्तो भवति

ना. प. ९।२०

नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञं नोभयतः-

प्रज्ञं न प्रज्ञं नाप्रज्ञं प्रज्ञानघनम्

ग. शो. १।४

नान्तःप्रज्ञो न बहिःप्रज्ञो

नोभयतःप्रज्ञः

सुबालो. ५।१५

नान्तो न चादिर्न च सम्प्रतिष्ठा

नान्तोऽस्ति मम दिव्यानां

भ. गी. १।५।३

नान्नरसं विजिज्ञासीत अन्नरस-

विज्ञातारं विद्यात्

कौ. त. ३।८

नान्यच्छ्रेयो वेदयन्ते प्रमूढाः

नान्यदतोऽस्ति द्रष्टृ

मुण्ड. १।२।१०

नान्यदतोऽस्ति मन्त्र

नान्योऽतोऽस्ति विज्ञाता

बृह. ३।८।११

नान्यदतोऽस्ति विज्ञातृ

नान्यदतोऽस्ति श्रोतृ

बृह. ३।८।११

नान्यत्किञ्चन मिषत्

नान्यत्किञ्चन शाश्वतम्

बृह. ३।८।११

नान्यत्किञ्चिद्वेदितव्यं स्वव्यतिरेकेण

नान्यदस्तीति वादिनः

रघेय. १।१

नान्यदस्तीति संवित्त्वा परमा

सा ब्रह्मकृतिः

महो. ५।८९

नान्यन्नाशयणादुपासितव्यम्

नान्यस्मै कस्मैचन यद्यप्यस्मा

ना. उ. ता. ३।१

इमामद्भिः परिगृहीतां धनस्य

पूर्णं दद्यात्

छांदो. ३।११३

नान्यं गुणैः कर्तारं

नान्यं शृण्वन्ति न नमन्ति न गायन्ति

भ. गी. १।४।१९

नान्यः कश्चिन्मतो व्यतिरिक्त इति

नान्यः पन्था अयनाय विद्यते

अ. शि. १।१

[महावा. ३+चित्त्यु. १२।७+

नान्यः पन्था दुःखविमुक्तिहेतुः

लक्ष्म्यु. ७

नान्यः पन्था विद्यतेऽयनाय

[श्वेता. ३।८६।१५चित्त्यु. १३।१९

हेस्वो. ८

नान्यः पन्था विमुक्तये

ना. प. ९।१

नान्यः परमः पन्था विद्यते मोक्षाय
 नान्ये जानन्ति गुह्यमिदम्
 नान्येषामियं ब्रह्मविद्येयं ब्रह्मविद्या
 नान्यैर्देवैस्तपसा कर्मणा वा (गृह्यते)
 नान्योऽतोऽस्ति द्रष्टा
 नान्योऽतोऽस्ति मन्ता
 नान्योऽतोऽस्ति श्रोता
 नान्यो वस्तुल्य एतस्य कश्चित्
 नान्यो हेतुर्विद्यते ईशनाय
 नापदि ग्लानिमायान्ति निशि
 हेमास्त्रुजं यथा
 नापानोऽस्तं गतो यत्र प्राणश्चास्त-
 मुपागतः । नासाप्रगमनावर्त
 तश्चित्तत्त्वमुपाश्रय
 नापुत्राय प्रदातव्यं नाशिष्याय
 कदाचन
 नापुत्राय नाशिष्याय नासंबत्स-
 रात्रोषिताय नापरिज्ञातकुल-
 शीलाय दातव्या, नैवचप्रवक्तव्या
 नापुत्रायाशिष्याय वा पुनः
 नापृष्टः कस्यचिद्गुणान्न चान्यायेन
 पृच्छतः
 नाप्ते मूलपुत्रीषाभ्यां नात्र-
 दोषेण मस्करी
 नापेक्षते भविष्यन् वर्तमानेनतिष्ठति
 नाप्रवन्ति महात्मनः
 नाप्रज्ञमपि न प्रज्ञाधनं चाष्टमेव च
 नाप्रवक्ते (ब्रूयात्) इत्याचार्याः
 नाप्रज्ञान्नाय दातव्यं न चाशिष्याय
 वै पुनः [श्वेता. ६।२२+
 नाप्रसं संपुटं सत्वरजस्तमोगुण-
 रहितं तत्त्वं चेति
 नाप्सु प्रमीयते
 नाब्रह्मवित्परमं प्रैति धाम
 नाभक्ताय कदाचन
 नाभावो विद्यते सतः
 नाभिकन्दात्समारभ्य... जाग्रदूर्ति
 विज्ञानीयत्

कालिको. ३
 सि. सा. १।१
 भस्मजा. २।१६
 मुण्ड. ३।१८
 बृह. ३।७।२३
 बृह. ३।७।२३
 बृह. ३।७।२३
 कठो. १।२२
 श्वेताश्व. ६।१७
 महो. ४।१८
 सुबालो. १६।१
 श्वेताश्व. ६।२२
 १सं.सो.२।१०२
 १सं.सो. २।७२
 अ. पू. २।२८
 भ. गी. ८।१५
 ना. प. ८।२२
 श्वेता. २।६।४
 अ.पू. ५।११९
 अद्वैतो. ३
 सहस्रै. २३
 शाटयाय. ४
 भ. गी. १८।६७
 भ. गी. २।१६
 त्रि.ब्रा.२।१४९

नाभिकन्दादधः स्थानं कुण्डल्या
 ब्रह्मलं मुने । अष्टप्रकृतिरूपा सा
 कुण्डली मुनिसत्तम
 नाभिकन्दे च नासात्रे पादाङ्गुष्ठे च
 यत्नवान् । धारयेन्मनसा प्राणान्
 सन्ध्याकालेषु वा सदा
 नाभिकन्दे समौ कृत्वा प्राणापानौ..
 हंसहसेति यो जपेत्, जरामरण-
 रोगादि न तस्य भुवि विद्यते
 नाभिकन्दे कायव्यूहज्ञानम्
 नाभिदेशे स्थितं चक्रं दशा(रं)खं
 मणिपूरकम् । [यो.शि.१।१७२ +५।९
 नाभिनन्दति न द्वेष्टि
 नाभिनन्दति नैष्कर्म्यं न कर्मस्वनु-
 षज्जते । सुसमो यः परित्यागी
 सोऽसंसक्त इति स्मृतः
 नाभिनन्दत्यसम्प्राप्तं प्राप्तं भुङ्क्ते यथे-
 षितम् । यः स सौम्यसमाचारः
 सन्तुष्ट इति कथ्यते
 नाभिनन्देत्तमरणं नाभिनन्देत्तजीवितम्
 (एवं) नाभिभूयत्यसौ पुरुषोऽभि-
 भवत्ययं भूतात्मा
 नाभिमध्ये सर्वरोगविनाशः
 नाभिस्थाने स्थितं विश्वं शुद्धतापं
 सुनिर्मलम्
 नाभिहृदयकण्ठमूर्धसु जाग्रत्स्वप्न-
 सुषुप्तिरुरीयावस्थाः
 नाभिर्हृदयं कण्ठं मूर्धा च
 नाभेरजः स वै ब्रह्मा
 नाभेरधोगतास्तिस्रो नाडयः स्युरधोमुखाः यो.शि.५।२६
 नाभेरुपरि नासान्तं वायुस्थानं... त्रि.ब्रा.२।१३९
 नाभेर्व्योम (अजायत) ग.शो. ३।११
 नाभेर्भिर्यगध ऊर्ध्वं कुण्डलिनीस्थानम् शाण्डि. १।४।५
 नाभौ चित्तसंयमाद्ब्रूलोकज्ञानम् शाण्डि. १।७।५२
 नाभौ तु मणिवद्विम्बं यो जानाति
 स योगवित् यो. चू. ९
 नाभौ दशदलं पद्मं हृदयेद्वादशारकम् यो. चू. ९
 नाभौ लिङ्गस्य मध्ये तु उड्यानाख्यं
 तु बन्धयेत् यो.शि. ५।३८

नाभ्या अपानोऽपानान्मृत्युः शिश्ने
 निरभिद्यत २९६. १४
 'नाभ्या आसीत्'... 'अन्नपतेऽन्नस्य'
 इति मन्त्रेण...कैवल्यमुक्तिरुच्यते राधोप. ४१२
 नाभ्या आसीदन्तरीक्षं [चिन्त्यु. २।१६ ऋ.अ. ८।४।१९
 [=मं. १०।९०।१४+ वा.सं. ३१।१३
 नाभ्यादिब्रह्मरन्ध्रान्तप्रमाणं
 धारयेत्सुधीः । तेभिर्धार्यमिदं
 सूत्रं क्रियाङ्गं तंतुनिर्मितम् परब्र. १७
 नाभ्यां वा एते अराः प्रतिष्ठिताः नृ. पू. ५।२
 नामगोत्रादि वरणं देशं कालं श्रुतं
 कुलम् ।. ख्यापयेन्नैव सद्यतिः ना. प. ४।२
 नामग्राहमेतेन सर्वमभिपद्यन्ते शौनको. १।५
 नामजात्यादिभिर्भेदैरष्टधा...सा मां
 पातु सरस्वती सरस्व. १७
 नामत्वा विजानाति छांदो. ७।१८।१
 (अथ) नामधेयंसत्यस्यसत्यमिति बृह. २।३।६
 नामरूपमन्नं च जायते मुण्ड. १।१।९
 नामरूपविमुक्तोऽहं ते. विं. ३।३६
 नामरूपविहीनात्मा...वैदेही
 मुक्त एव सः [ते. विं. ४।४९-५३
 नामरूपात्मकं सव...सा मां
 पातु सरस्वती सरस्व. २३
 नामरूपात्मकं हीदं सर्वं तुरीयत्वा-
 च्छिद्रूपात्वाद्योतत्वादनुज्ञानत्वा-
 दनुज्ञानत्वादविकल्परूपत्वात् नृसिंहो. २।७
 नामरूपादिकं नास्ति ते. विं. ५।११
 नाम वा ऋग्वेदो यजुर्वेदः
 सामवेद आथर्वणश्चतुर्थः छांदो. ७।१।४
 नामसङ्कीर्तनादेव शिवस्या-
 शेषपातकैः...प्रमुच्यते शिवो. १।२०
 नामात्रे विद्यते गतिः आगम. २३
 नामादिभ्यः परे भूम्नि स्वाराज्ये
 चेत्स्थितोऽद्भ्ये । प्रणमेत्कं तदा-
 ऽऽत्मज्ञो न कार्यं कर्मणा तदा याज्ञव. ६
 नामानि कृत्वाऽभिवदन्यदास्ते
 [महावा. ३+चिन्त्यु. १२।७+ पारमा. ७।५
 नाम्न आत्माप्रेरात्मा ज्योतिषात्मा कौ. त. ४।१६

नाम्नि मन्त्रा एकं भवन्ति, मन्त्रेषु
 कर्माणि [छांदो. ७।४।१+ ७।५।१
 नाम्नो वाव भूयोऽस्तीति तन्मे
 भगवान् ब्रवीत्विति छांदो. ७।१।५
 नायका मम सैन्यस्य भ. गी. १।७
 नायमस्तीत्येवैनमाहुर्दयं वेद छांदो. ७।५।२
 नायमात्मा प्रवचनेन लभ्यो न
 मेधया न बहुना श्रुतेन [कठो. २।२३ +मुंड. ३।२।३
 नायमात्मा बलहीनेन लभ्यो नच
 प्रमादात्तपसो वाऽप्यलिङ्गात् मुण्ड. ३।२।४
 नायं कुतश्चिन्न बभूव कश्चित् कठो. २।१८
 नायं भूत्वा भविता वा न भूयः भ. गी. २।२०
 नायं योगे विद्युत आख्यातो-
 पसर्गानुपात्तेः २ प्रणवो. १६
 नायं लोकोऽस्ति न परः भ. गी. ४।४०
 नायं लोकोऽस्त्ययज्ञस्य भ. गी. ४।३१
 नायं हन्ति न हन्यते (आत्मा)
 [कठो. २।१९+ भ. गी. २।१९
 नारदः पितामहमुवाच गुरुत्वं
 जनकस्त्वम् ना. प. २।१
 नारंभानारभेत् कश्चित् ना. प. ५।३३
 नारसिंहेन वाऽनुष्टुभा मन्त्रराजेन
 तुरीयं विद्यात् नृसिंहो. २।८
 नाराजकेजनपदे चरत्येकचरो मुनिः ना. प. ६।४३
 नारायण एवेदं सर्वम् [ना.पू. ९।६+ ना.उ.ता. १।५
 नारायण एवेदं सर्वं यद्भूतं यच्च भव्यं नारा. २
 नारायणक्रीडाकन्तुकं परमाणुव-
 द्विष्णुलोकसुसंलग्नम् (ब्रह्माण्डं) त्रि.म.ना. ६।२
 नारायणपदमवाप्नोति य एवं वेद तारसा. ३।९
 नारायणपरं ब्रह्म नारायणनमोऽस्तु
 ते [महाना. ९।४+ त्रि.म.ना. ७।११
 नारायणपरो ज्योतिरात्मा
 नारायणः परः महाना. ९।४
 नारायणपरो ध्याता ध्यानं
 नारायणः परः महाना. ९।४
 नारायणमनादि च ना.उ.ता. १।८
 नारायण महाविष्णो...हृषीकेश
 नमो नमः ना.पू.ता. ३।५

नारायणव्यतिरिक्तं न किञ्चिदस्ति त्रि.म.ना. ५।५
 नारायणशब्दपरब्रह्मश्रीमहामाया-
 प्रकृतिसर्वमेकजननी लक्ष्मीर्भवति ना.पू.ता. २।१
 नारायणसायुज्यमवाप्नोति नारा. ५
 नारायण इरे कृष्ण.. महाविष्णो ना.उ.ता. ३।५
 नमोऽस्तु ते
 नारायणं कारणपुरुषमकारणं परं नारा. ४
 ब्रह्मोम्
 नारायणं महाज्ञेयं विश्वात्मानं महाना. ९।३
 परायणम् ना.पू.ता. १।६
 नारायणं शिवं शान्तं ना.उ.ता. ३।१
 नारायणः परब्रह्मेति य एवं वेद ना.उ.ता. २।१
 नारायणः परवस्तु भवतीति विज्ञायते ना.उ.ता. १।५
 नारायणः परं ब्रह्म [ना.पू.ता.१।४+ ना.उ.ता. १।५
 नारायणः स भगवान् परब्रह्मस्वरूपी ना.पू.ता. २।४
 सर्ववेदान्तगोचरः ना.उ.ता. १।५
 नारायणः सर्वपुरुष एवेदं परब्रह्म ना.उ.ता.१।५
 नारायणः सर्वभूतान्तर्याम्यात्मा ना.पू.ता.५।४
 नारायणः सर्वं खल्विदं ब्रह्म ना.पू.ता. ५।६
 नारायणः स्थावरजङ्गमात्मको भवति ना.उ.ता.१।५
 नारायणः स्वयं ज्योतिः नारा. १
 नारायणात्प्रजापतिः प्रजायते
 नारायणात्प्रवर्तन्ते नारायणे प्रलीयन्ते त्रि.म.ना.२।७
 [नारा. १+ ना.उ.ता. ३।१
 नारायणात् प्राणो जायते त्रि.म.ना.२।७
 नारायणात्मा वेदं सर्वं निर्विकारं... ना.उ.ता. ३।१
 प्रतिपाद्यते त्रि.म.ना.२।७
 नारायणात्सर्वे देवाश्च जायन्ते त्रि.म.ना.२।७
 नारायणादखिललोकस्त्रष्टृ प्रजापतयो त्रि.म.ना.२।७
 जायन्ते त्रि.म.ना.२।७
 नारायणादखिललोकाश्च जायन्ते त्रि.म.ना.२।७
 नारायणादण्डविराट्स्वरूपो जायते त्रि.म.ना.२।७
 नारायणादिन्द्रो जायते [नारा.१+ त्रि.म.ना.२।७
 नारायणादेकादश रुद्राश्च जायन्ते त्रि.म.ना.२।७
 नारायणाद्बुद्धो जायते नारा. १
 नारायणाद्वादशादित्या रुद्रा वसवः
 सर्वाणि छन्दांसि नारायणादेव ना.उ.ता. ३।१
 समुत्पद्यन्ते त्रि.म.ना.२।७

नारायणाद्वादशादित्याः सर्वे वसवः
 सर्वे ऋषयः...समुत्पद्यन्ते त्रि.म.ना. २।७
 नारायणाद्वादशादित्याः सर्वे देवा
 ऋषयो मुनयः... सर्वे नारायणः ना.पू.ता. ९।६
 नारायणाद्विरण्यगर्भो जायते त्रि.म.ना.२।७
 नारायणाद्ब्रह्मा जायते नारा. १
 नारायणाद्वा अन्नमागतं पक्क...
 पूतमन्नमयाचितमसंवल्लभमश्रीया-
 न्न कञ्चन याचेत सुबालो. १२।१
 नारायणान्न किञ्चिदस्ति ना. उ.ता. १।५
 नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि ।
 तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् त्रि.म.ना.७।१०
 [+ना.पू.ता. +३।१ऊर्ध्वपुं.२+ २ वनदु. १३६
 नारायणायशांताय..शरणायनमोनमः ना.उ.ता. २।४
 नारायणायेति पञ्चाक्षरं परं ब्रह्मस्वरूपं तारसा. १।३
 नारायणायेति पञ्चाक्षरं भवति(मंत्रः) ना. पू.ता.३।१
 नारायणे प्रलीयन्ते [नारा. १+ त्रि.म.ना. २।७
 नारायणे मय्यचला भक्तिस्तु वर्धते ऊर्ध्वपुं. ६
 नारायणोऽखिलब्रह्माण्डाधिपतिरेकः राधिको. ३
 नारायणोऽहं नरकान्तकोऽहं
 पुरान्तकोऽहं..निरहं च निर्ममः कुण्डिको. १७
 नार्चनं पितृकार्यं च तीर्थयात्राव्रतानि
 च ।.. न विधिर्लौकिकी क्रिया ना. प. ६।४०
 नार्यो नरविहङ्गानामङ्गबन्धनवागुराः
 [महो. ३।४५+ याज्ञव. १४
 नालमात्रविनिष्कम्पो धारणा-
 योजनं तथा अ. ना. २४
 नालस्थतन्तुना मेरुश्चालितश्चेज्जगद्भवेत् ते. वि. ६।८२
 नाल्पे सुखमस्ति, भूमावेव सुखं,
 भूमा त्वेव विजिज्ञासितव्यः छांदो.७।२३।१
 (एवमपि) नावमत्तिपङ्कं कर्णधार
 इव यन्तेव गजं विरक्तः पुरुषः
 सर्वदा ब्रह्माहमिति व्यवहरेत् ना.प. ६।२
 नावमन्येत कञ्चन । न चेमं देहमा-
 श्रित्य वैरं कुर्वीत केनचित् ना. प. ३।४२
 नावायो म इह शश्वदस्ति
 नावाहनं न विसर्जनं न मन्त्रं न
 ध्यानं नोपासितं च बा. मं. २
 प. हं. ९

नावाहनं न विसर्जनं न मन्त्र नामन्त्रं
 न ध्यानं नोपासनं. ना. प. ३।८७
 नाविज्ञानं सत्यं वदति विज्ञानमेव
 सत्यं वदति छांदो. ७।१७।१
 नाविज्ञाप्य गुरुं गच्छेत् शिवो. ७।२४
 नाविद्वान्न स्वैरिणी -(मा. पा.) छां. उ. ५।११।९
 नाविद्वान्न स्वैरी स्वैरिणी कुतो
 यक्ष्यमाणो वै भगवन्तोऽहमस्मि छां. उ. ५।११।५
 नाविमुक्तात्परमं स्थानम् भस्मजा. २।८
 नाविद्यानुभावात्मा न स्वप्रकाशे.. नृसिंहो. ९।६
 नाविद्यास्तीह नो नो माया शान्तं
 ब्रह्मेदमक्लमम् म. वा. र. १७
 नाविरतो दुश्चरितान्नाशान्तो नासमा-
 हितः । नाशान्तमनसो वापि प्रज्ञाने-
 नैनमाप्नुयात् कठो. २।२४+
 [ना. प. ९।१९+ महो. ४।६९
 नावृत्तिर्ब्रह्मणः काचिदन्याभावाद्नावृतं २आत्मो. २८
 नावेदविन्मनुते तं बृहन्तं [शाट्या. ४+ इतिहा. २०
 नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः महाना. ६।१३
 [+क्र. अ. १।७।७=मं. १।९९।१+ त्रि. ता. १।२
 नावैष्णवो ब्रजेन्मुक्तिं बहुशास्त्रयुतो-
 ऽपि वा । वैष्णवो वर्णहीनोऽपि याति.. भवसं. ५।२३
 नाशप्रायं सुखाद्धीनं (दृश्यमानं) वैतथ्य. ३२
 नाशयान्यात्मभावस्थः भ.गी. १०।११
 नाशुचित्वं न चोच्छिष्टं तस्य सूत्रस्य
 धारणात् । परब्र. १२
 नाशौचं नाग्निकार्यं च न पिण्डं नोद-
 कक्रिया । न कुर्यात्पार्वणादीनि पैङ्गलो. ४।६
 ब्रह्मभूताय भिक्षवे
 नाश्रद्धयन् मनुते अश्रद्धदेव मनुते
 अद्धा त्वेव विजिज्ञासितव्या छांदो. ७।११।१
 नाश्लीलं कीर्तयेद्देता एव देवताः
 प्रीणाति सहचै. १९
 नासच्छास्त्रेषु सज्जेत...अतिवादांस्य-
 जेत्तर्कान् पक्षं कच्चन नाश्रयेत् ना. प. ५।३३
 नासतो विद्यते भावः भ.गी. २।२६
 नासनं शयनं पानं.. सोपानकः
 प्रकुर्वीत शिवपुस्तकवाचनम् शिवो. ७।८७
 नासंबत्सरवासिने ब्रूयात्-इत्याचार्याः
 इष्टे. २।६।४

नासाग्रधारणाद्वापि जितो
 (वायुः) भवति.. जा.द. ६।२३
 नासाग्रे अच्युतं विद्यात् तस्मान्ते
 तु परं पदम् ब्र. वि. ४२
 नासाग्रे चित्तसंयमादिन्द्रलोकज्ञानं शां. १।७।५२
 नासाग्रे चैव हृन्मध्ये...स्ववन्त-
 ममृतं पश्येत्.. वराहो. ५।३२
 नासाग्रे (प्राणानां) धारणाद्दीर्घमायुः
 स्याद्देहलाघवम् त्रि. ब्रा. १।११
 नासाग्रे वायुविजयं भवति शां. १।७।४५
 नासाग्रे शशभृद्विम्बे.. स्ववन्तममृतं
 पश्येन्नेत्राभ्यां सुसमाहितः जा. द. ९।६
 नासादि केशान्तमूर्ध्वपुण्ड्रं विष्णोः कात्याय. १
 नासामेवाप्येति योनासामेवास्तमेति सुबालो. ९।३
 नासादिकेशपर्यन्तमूर्ध्वपुण्ड्रं तु
 धारयेत् [यज्ञोप. २+ सुदर्श. २
 नासादिकेशान्तमूर्ध्वपुण्ड्रं विष्णोः..
 चरणद्वयाकृति नारदो. १
 नासाऽध्यात्मं, घ्रातव्यमविभूतं,
 पृथिवी तत्राधिदैवतं... सुबालो. ९।३
 नासाभ्यन्तरचारिणौ भ.गी. ५।२७
 नासाभ्यां वायुमाकृष्य नेत्रद्वन्द्वे
 निरोधयेत्..नेत्ररोगा विनश्यन्ति जा. द. ६।३०
 नासाभ्यां वायुमाकृष्य...प्रत्याहारः
 समाख्यातः जा.द. ७।१०, ४
 नासिकाग्रे चतुर्भिः षड्विंशतिभिर्दश-
 भिर्द्वादशभिः क्रमादङ्गुलान्ते...
 स तु योगी भवति अद्वयता. ३
 नासिकापुटमङ्गुल्यापिधायैकेन
 मारुतम् ।.. शब्दमेव विचिन्तयेत् अ. ना. २०
 नासिकाभ्यां प्राणः, प्राणाद्वायुः... २ ऐत. १।४
 नासिके एवोक्तं, यथाऽन्तरिक्षं तथा १ ऐत. १।२
 नासिकोत्तरवेदिः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।२
 नासीरामेवाप्येति यो नासीरा-
 मेवास्तमेति सुबालो. ९।९
 नासौ(योगी)मरणमाप्नोति पुनर्योग-
 बलेन तु.. मृतस्य मरणं कुतः यो. शि. १।४५
 नास्तमेति न चोदेति नोच्छिष्टति न
 विष्टतिः (चित्) महो. ५।१०२

नास्ति काकमतादन्यद्भ्यासाख्य-

मतः परम् । तेनैव प्राप्यते मुक्तिः

नास्ति चित्तं न चाविद्या.. ब्रह्मैवैक-

मनाद्यन्तमब्धिब्रह्मप्रविजृम्भते

नास्ति दृष्टान्तिकं सत्ये नास्ति दाष्टा-

न्तिकं ह्यजे

नास्ति देहसमः शोच्यो नीचो गुण-

विवर्जितः । कलेवरमहङ्कार-

गृहस्थस्य महागृहम्

नास्ति धर्मसमं मित्रं

नास्ति धर्मसमः सखा

नास्ति नादात्परो मन्त्रो न देवः

स्वात्मनः परः ।

नास्ति नास्ति जगत्सर्वं

गुरुशिष्यादिकं नहि

नास्ति नास्ति विमुक्तोऽस्मि नकार-

रहितोऽस्म्यहम्

नास्ति निर्मेनसः क्षतिः

नास्ति पातो लयस्थाना

महातत्त्वेऽपि वर्तिनाम्

नास्ति पुत्रः समृद्धानां विचित्रं

धातुचेष्टितम्

नास्ति बुद्धिरयुक्तस्य

नास्ति माया च वस्तुतः

नास्ति यस्य शरीरं वा जीवो वा..

नास्ति सत्तातिरेकेण नास्ति माया च..

नास्त्यकृतः कृतेन

नास्त्यनात्ममयं जगत्

नास्त्यसद्धेतुकमसत् सदसद्धेतुकंतथा

नास्त्यसावाश्रयाभावात्

नास्त्यन्तो विस्तरस्य मे

नास्त्येषा परमार्थेन (माया)

नास्यावरपुरुषाः क्षीयन्ते [छांदो.

नास्य केन च कर्मणा लोको मीयते

नास्य जरथैतज्जीर्यति

नास्य तावलोको जीर्यते यावदेतयोर्न..

अन्तरिक्षस्य च वायोश्च

नास्य तावलोको जीर्यते..

अपां च वरुणस्य च

४३

यो.मि.१।१४४

अ.पू. ५।१०

ते. बि. ५।२९

महो. ३।२७

शिवो. ६।१६७

शिवो. १।१६७

यो.शि. २।२०

म. वा २.४

मैत्रे. ३।१९

महो. ४।९७

अमन. १।८३

भवस. १।१२

भ. गी.१।११९

पा. ब्र. ४९

ते. बि. ५।१०

पा. ब्र. ४९

मुण्ड.१।२।१२

महो. ६।१०

अ. शां. ४०

महो. २।८

१०।१९

महो. ५।११२

४।११२

कौ.त. ३।१

छांदो. ८।१।५

१।१७।३

१।१७।६

नास्य तावलोको जीर्यते यावदेतयोर्न

जीर्यते पृथिव्याश्चाग्नेश्च

१।१७।२

नास्य तावलोको...यावदेतयोर्न

जीर्यते दिवश्चादित्यस्य च

१।१७।४

नास्य तावलोको जीर्यते यावदेवां

न जीर्यते दिशां च चन्द्रमसश्च

१।१७।५

नास्यान्नं क्षीयते य एवं वेद्

नास्य (यतेः) नक्तं न वा दिवा

वृह. २।१।२

नास्यपार्पचनचक्षुषो मुखान्नीलं वेत्ति

नास्य प्रजा पुराकालात्प्रवर्तते

कठश्रु. १०

नास्य प्रजा पुराकालात् प्रमीयते

नास्य प्रजा पुराकालात् सम्मोहमेति

कौ. त. ३।१६

नास्य स्याम्येण स्यामाः, त्रन्ति त्वेवैनं

नास्याब्रह्मवित्कुले भवति [मुण्ड. ३।२।९

छां. ८।१०।२

नास्याश्च कश्चिज्जनिता न चाविपः

नास्वादयेत्सुखं तत्र निस्सङ्गः प्रज्ञया

+माण्डू. १०

भवेत् । निश्चलं निश्चरञ्चितं..

नाहङ्कारात्परो रिपुः

गुह्यका. ६८

नाहमत्र भोग्यं पश्यामि

[छांदो. ८।१।२+८।१०।२+

अद्वैत. ४५

नाहमस्मि न चान्योऽस्ति न चायं

न च नेतरः

महो. ३।१६

नाहमस्मि न चान्योऽस्मि

देहादिरहितोऽस्म्यहम्

अ. पू. २।४

नाहमस्मि न सोऽस्म्यहम्

नाहमेतत्कर्म प्राज्ञासिषमिति

मैत्रे. ३।८

नाहमेतत्सुखं दुःखं प्राज्ञासिषमिति

नाहमेतद्दूषं प्राज्ञासिषम्

ते. बि. ३।४

नाहमेतद्देहं ताव यज्ञोत्रस्त्वमसि

नाहमेतन्नाम प्राज्ञासिषम्

कौ. त. ३।७

नाहमेतमन्नरसं प्राज्ञासिषमिति

नाहमेतमानन्दं रतिं प्रजातिं प्राज्ञा-

कौ. त. ३।७

सिषमिति नहि प्रज्ञापेतौ पादा-

वित्यां कांचन प्रज्ञापयेताम्

कौ. त. ३।७

नाहमेतं गन्धं प्राज्ञासिषमिति नहि

प्रज्ञापेतं चक्षुरूपं किञ्चन प्रज्ञापयेत्

कौ. त. ३।७

नाहमेतं शब्दं प्राज्ञासिषमिति हि

प्रज्ञापेता जिह्वान्नरसं किञ्चन प्रज्ञापयेत्

कौ. त. ३।७

प्रज्ञापेता जिह्वान्नरसं किञ्चन प्रज्ञापयेत्

कौ. त. ३।७

नाहमेतामित्यां प्राज्ञासिषमिति नहि
 प्रज्ञापेता धीः काचन सिद्धयेत् कौ. त. ३।७
 नाहमेनाननुपतस्थिरद्वा बा. मं. ६
 नाहमेभिर्विना किञ्चिन्नमयैते विना.... महो. ६।४१
 नाहमेवं ब्रवीमि ब्रवीमीति होवा-
 चान्यो ह्यन्यस्मिन्प्रतिष्ठितः छांदो. ७।२४।२
 नाहं कर्ता च भोक्ता च न बोध्यो
 न च बाधकः अक्षुप. २४
 नाहं कर्ता नैव भोक्ता प्रकृतेः
 साक्षिरूपकः सर्वसारो. ९
 नाहं कर्ता बन्धमोक्षौ कुतो मे सर्वसारो. १२
 नाहं कर्तेश्वरः कर्ता कर्म वा प्राक्तनं मम अक्षुप. २८
 नाहं खल्वयमेव * सम्प्रत्यात्मानं
 जानात्ययमहमस्मीति [छांदो. ८।११।१, २
 नाहं चेतः शोकमोहौ कुतो मे सर्वसारो. १२
 नाहं तद्गवन्वेद यत्र गमिष्यामीति बृ. उ. ४।२।१
 नाहंत्वामपहायपरागामिति [कठरु. २+ कठश्रु. १८
 नाहं दुःखी न मे देहो बन्धः को-
 ऽस्यात्मनि स्थितः महो. ४।१२६
 नाहं देहो जन्ममृत्यु कुतो मे सर्वसारो. १२
 नाहं देहो न च प्राणो नेन्द्रियाणि
 मनो नहि जा. द. १०।४
 नाहं न चान्यदस्तीह ब्रह्मैवाऽस्मि... महो. ५।६९
 नाहं नान्यो न चैवैको न चानेको-
 द्वयोऽद्वयः अ. पू. २।२१६
 नाहं नेदमिति ध्यायंस्तिष्ठ त्व-
 मचलाचलः महो. ६।३६
 नाहं पदार्थस्य न मे पदार्थ इति भाविते ।
 नान्तः शीतलया बुद्ध्या कुर्वतो
 लीलया क्रियाम् । यो नूनं वास-
 नात्यागो ध्येयो ब्रह्मन्प्रकीर्तितः महो. ६।४२
 नाहं प्रकाशः सर्वस्य भ. गी. ७।२५
 नाहं प्राणः क्षुत्पिपासे कुतो मे सर्वसारो. १२
 नाहं ब्रह्मेति जानाति तस्य
 मुक्तिर्न जायते पैङ्गलो. ४।२३
 नाहं ब्रह्मेति सङ्कल्पात्सुहृदाद्ब्रूयते
 मनः । सर्वं ब्रह्मेति सङ्कल्पात्
 सुहृद्वान्मुच्यते मनः महो. ४।१२४

नाहं भवाम्यहं देवो नेन्द्रियाणि
 दशैव तु । न बुद्धिर्न मनः
 शश्वन्नाहङ्कारस्तथैव च सर्वसारो. ७
 नाहं मन्ये सुवेदेति नो न वेदेति
 वेद च । यो नस्तद्वेद तद्वेद.. केनो. २।२
 नाहं मांसं न चास्थीनि देहादन्यः
 परोऽस्म्यहम् । इति निश्चित-
 वानन्तः क्षीणाविद्यो विमुच्यते महो. ४।१२७
 नाहं विप्रो न च नरपतिर्नापि वैश्यो
 न शूद्रो... किन्तु... लक्ष्मीभर्तुः
 पदकमलयोर्दासदासानुदासः भवसं. २।३४
 नाहं वेदैर्न तपसा भ. गी. १।१।५३
 नाहं वेद्यं व्योमवातादिरूपं सर्वसारो. ११
 नाहं सन्नाप्यसन्मयः अ. पू. ५।९१
 निकषे हेमरेखाभा यस्य रेखा
 प्रदश्यते । तदक्षमुत्तमं विद्यात् रु. जा. उ. १४
 निक्षिप्ते कतके विहाय कलुषं यद्वज्जलं
 निर्मलं... तद्वत्सर्वमिदं विहाय
 सकलं... तत्त्वं तत्सहजस्वभाव-
 ममलं तेजोऽमनस्के ध्रुवम् अमन. २।७६
 निखानयन्ति शंकुभिः (यदिदं) आर्षे. १।२
 निखिलनिगमोदितसकामकर्म-
 व्यवहारो लोकः महावा. २
 (ॐ) निगमं शङ्करोऽब्रवीत् सि. वि. ६
 निगमो जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
 निगमोवसुदेवोयो वेदार्थः कृष्णरामयोः कृष्णो. ६
 निगिरेचेद्भृङ्गसूतुर्मेरुं चलवदस्तिवदम् ते. वि. ६।८६
 निगृहीतस्य मनसो निर्विकल्पस्य
 धीमतः । सुषुप्तेऽन्यो न तत्समः अद्वैतो. ३४
 निगृहीतानि सर्वशः भ. गी. २।६८
 निगृह्णाभ्युत्सृजामि च भ. गी. ९।१९
 निग्रहः किं करिष्यति भ. गी. ३।३३
 नि च देवीं मातरं श्रियं वासय मे कुले
 [ऋ. खि. ९।८७।१२+ श्रीसू. १२
 निचाप्येमा * (एनां) शांतिमत्यन्तमेति
 [कठो. १।१७+ श्वेता. ४।११
 नित्यचिन्मात्ररूपोऽस्मि मैत्रे. ३।१६
 नित्यतृप्तोऽप्यमुञ्जानोऽप्यसमः
 समदर्शनः । कुर्वन्नपि न कुर्वाणः.. २ आत्मो. १३

नित्यतृप्तो निराश्रयः	भ. गी. ४।२०
नित्यनिर्मलरूपात्मा ह्यात्मनोऽन्यत्र	
किञ्चन	ते. विं. ६।४०
नित्यपरिपूर्णमखण्डानन्दामृतविशेषं	
शाश्वतं परमं पदं	त्रि.म. ना. ७।७
नित्यप्रबुद्धचित्तत्वं कुर्वन्वाऽपि	
जगत्क्रियाम् । आत्मैकत्वंविदित्वा	
त्वं तिष्ठाक्षुब्धमहाब्धिबत्	महो. ४।११
नित्यबुद्धविशुद्धैकसच्चिदानन्द-	
मस्यहम्	ते.वि. ३।११
नित्यमगन्धवच्च यत् । अनाद्यनन्तं	
महत्; परं ध्रुवं निचाय्य तन्मृत्यु-	
मुखात्प्रमुच्यते	कठो. ३।१५
नित्यमङ्गलमन्दिरम् [त्रि.म.ना. ७।८ ×	सि. सा. ६।१
नित्यमन्तर्मुखः स्वच्छः स्वात्मनाऽन्तः-	
प्रपूर्णधीः ।... कुरु कर्माणि वै द्विज	अ. पू. ९।११५
नित्यमुक्तस्वरूपं कैवल्यानन्दरूपं	सि. सा. ६।१
नित्यमुक्तस्वरूपमनाधारमादि-	
मध्यान्तशून्यं	त्रि. म. ना. ७।७
नित्यमेकाग्रभक्तिः स्याद्गोपीचन्दन-	
धारणात्	वासुदे. १३
नित्ययुक्तस्य योगिनः	भ. गी. ८।१४
नित्ययुक्ता उपासते [भ. गी. ९।१४ + १२।२	
नित्यलीलाभजनानन्दोऽयं	
रसोऽनिर्वचनीयः	सामर. ४९
नित्यविहितकर्मफलत्यागः प्रत्याहारः	शांडि. १।८।१
नित्यशुद्धचिदानन्दसत्तामात्रोहमव्ययः	ते. विं. ३।११
नित्यशुद्धबुद्धपरब्रह्मानन्दमयोभवति	ना. पू. ता. २।४
नित्यशुद्धबुद्धमुक्तसत्यपरमानन्दान्ता-	
द्वयपरिपूर्णः परमात्मा ब्रह्मैवाहं	
रामोऽस्मि	म. वा. र. ९
नित्यशुद्धविमुक्तैकमखण्डानन्द-	
मद्वयम् । सत्यं ज्ञानमनन्तं यत्परं	
ब्रह्माहमद्वयम्	वराहो. ३।२
(तदनु) नित्यशुद्धः परमात्माऽहमेव	मं. ब्रा. ३।२
नित्यशुद्धाय बुद्धाय नित्यायाद्वैत-	
रूपिणे । आनन्दायात्मरूपाय	
नारायण नमोऽस्तु ते	ना. उ. ता. २।२

नित्यशेषस्वरूपोऽस्मि सर्वातीतो-	
ऽस्म्यहं सदा	ते. विं. ३।१२
नित्यसृष्टिहेतुभूता च का	राधिको. १
नित्यस्योक्ताः शरीरिणः	भ. गी. २।१८
नित्यसाकारस्त्वाद्यन्तशून्यः	
शाश्वतः (नारायणः)	त्रि. म. ना. २।१
नित्यं च समचित्तत्वं	भ. गी. १३।१०
नित्यं त्रिषवणस्नायी पयोमूल-	
फलादिमुक् ।... ततः सिद्धमनु-	
भूर्त्वा जीवन्मुक्तो भवेन्मुनिः	रामर. ४।१-९
नित्यं दर्शनकाक्षिणः	भ. गी. ११।५२
नित्यं यज्ञे प्रतिष्ठितम्	भ. गी. ३।१५
नित्यं वा मन्यसे मृतम्	भ. गी. २।२६
नित्यं विभुं सर्वगतं सुसूक्ष्मं तदव्ययं	
तद्भूतयोनिं परिपश्यन्ति धीराः	मुण्डको. १।१।६
नित्यं विभुं सर्वगतं सुसूक्ष्मं च तदव्ययं	
[पा. ब्र. ३।४ + महो. ४।८६ +	रुद्रह. ३२
नित्यं विभुं सर्वगतं सुसूक्ष्मं च तद-	
व्ययम् । तद्भूतयोनिं पश्यन्ति	
धीरा आत्मानमात्मनि	रुद्रह. ३२
(ॐ) नित्यं शुद्धं बुद्धं निर्विकल्पं	
निराख्यातमनादिनिधनमेकं...	
सर्वदाऽनवच्छिन्नं परं ब्रह्म	यो. चू. ७२
नित्यं शुद्धं बुद्धं मुक्तं..	म. वा. र. १४
नित्यं शुद्धं बुद्धं मुक्तं सत्यं सूक्ष्मं	
परिपूर्णमद्वयं... ब्रह्मैव	नृसिंहो. ९।८
नित्यं स गच्छेत्पदमनामकम्	२ प्रणवो. ४३
नित्यं सर्वगतं विद्धि शब्दब्रह्म सनातनम्	गान्धर्वो. ४
नित्यं सर्वसन्देहनाशनम्	निर्वाणो. ८
नित्यः शुद्धः सदाशिवः । सर्वासर्व-	
विहीनोऽस्मि	मैत्रे. ३।६
(किन्तु) नित्यः शुद्धो निरञ्जनो	
विभुरद्वयः शिव एकः...	त्रि. ब्रा. १
नित्यः शुद्धो निरञ्जनो विभुरद्वयः	
शिव एकः	त्रि. ब्रा. १।१
नित्यः शुद्धो बुद्धमुक्तस्वभावः...	
आनन्दाद्विर्यः परः सोहऽमस्मि	मैत्रे. १।१६
नित्यः सर्वगतः स्थाणुरचलोऽयं	
सनातनः [भवसं. २।३९ +	भ. गी. २।२४

नित्यः सर्वगतो ह्यात्मा कूटस्थो
 दोषवर्जितः। एकः सम्भिद्यते भ्रान्त्या
 मायया न स्वरूपतः [जा.द. १०।२+ अ.पू. ५।७५
 नित्यानन्दमयब्रह्म केवलं सर्वदा स्वयम्
 [ते.वि. ६।७२+ ६।१०२
 नित्यानन्दमयोऽप्यात्मा ना. प. ८।१६
 नित्यानन्दस्वरूपोऽहम् ते.वि. ३।२७
 नित्यानन्दं परमसुखदं केवलं ज्ञान-
 मूर्ति... भावातीतं त्रिगुणरहितं
 सद्गुरुं तं नमामि शु. र. १।१९
 नित्यानन्दं सदेकरसं (आत्मानं) नृसिंहो. १।१
 नित्यानन्दः प्रसन्नात्मा ह्यन्यचिन्ता-
 विवर्जितः.. स जीवन्मुक्त उच्यते म.वा.र. ८
 नित्यानन्दो निर्विकल्पो निराकृत्यः।
 अचिन्त्यशक्तिर्भगवान् गिरीशः शरभो. २१
 [मोक्ष इति च] नित्यानित्यवस्तु-
 विचारादनित्य ससार-सुख-
 दुःखविषयसमस्त-क्षेत्र-ममता-
 बन्धक्षयो मोक्षः निरा. उ. २२
 नित्यानित्यविवेकश्चङ्गहामुत्रविरागता वराहो. २।३
 नित्यानित्यत्वे परस्परविरुद्धधर्मौ,
 तयोरेकस्मिन्ब्रह्मण्यत्यन्त
 विरुद्धं भवति त्रि म.ना. २।१
 नित्यानित्यो व्यक्ताव्यक्तो
 ब्रह्माब्रह्माहम् अ. शिरः. १
 नित्यानुभवरूपस्यकोमैत्रानुभवः पृथक् अवधू. २१
 (अथ) नित्योऽक्षरः परमः स्वराट् त्रि. म. ना. २।८
 नित्योदितं विमलमाद्यमनन्तरूपं
 ब्रह्मास्मि अ. पू. १।१९
 नित्योदितो निराभासो द्रष्टा
 साक्षी चिदात्मकः महो. ६।८०
 (अथ) नित्यो देव एको नारायणः नारा. २
 नित्यो नित्यानां चेतनश्चेतनानां...
 तमात्मस्थं येऽनुपश्यन्ति धीरास्तेषां
 शान्तिः शाश्वती नेतरेषाम् कठो. ५।१३
 नित्यो नित्यानां चेतनश्चेतनानां...
 तत्कारणं साङ्ख्ययोगाधिगम्यं
 [श्वेता. ६।१३+ भवसं. २।४८

नित्यो नित्यानां चेतनश्चेतनानां...
 तं पीठं येऽनुभजन्ति धीरास्तेषां
 सुखं शाश्वतं नेतरेषाम् गो. पू. ३।३
 नित्या नित्यानां चेतना चेतना-
 नामेका बहूनां विदधाति कामान् गुह्यका. ७१
 नित्योऽयं धर्मो ब्राह्मणानां ब्रह्मचारि-
 गृहिवानप्रस्थयतीनाम् भस्मजा. १।६
 नित्यो निष्कलङ्को निर्विकल्पो
 निरञ्जनो निराख्यातः शुद्धो
 देव एको नारायणो न
 द्वितीयोऽस्ति कश्चित् त्रि.म.ना. १।५
 नित्योऽस्मि विमलोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।२
 नित्योऽहं निरवद्योऽहं निष्क्रियो-
 ऽस्मि निरञ्जनः।... निर्मलो
 निर्विकल्पोऽहं.. ब्र.वि. ९७
 नित्योऽहं शाश्वतो ह्यजः ते.वि. ३।४८
 निदाघ शृणु सत्त्वस्था जाता भुवि
 महागुणाः। ते नित्यमेवाभ्युदिता
 मुदिता ख इवेन्दवः महो. ४।१७
 निदाघो नाम मुनिराट् प्राप्तविद्यश्च
 बालकः। विहृतस्तीर्थयात्रार्थं
 पित्रानुज्ञातवान् स्वयम् महो. ३।१
 निदाघो नाम मुनिः पप्रच्छ ऋभुं
 भगवन्तमात्मानात्मविवेकमनु-
 ब्रूहीति ते.वि. ५।१
 निदिध्यासनमित्येतत् पूर्णबोधस्य
 कारणम् (श्रवणं तु गुरोः पूर्वं
 मननं तदनन्तरम्) शु. र. ३।१३
 निदिध्यासनं दध्यात् कुण्डिको. ९
 निद्राघरूपनाशस्तु वर्तते देहमुक्तिके
 निद्रादौ जागरस्यान्ते... लक्षणं
 मुक्तचेतसः अमन. २।६४
 निद्रालस्यप्रमादोत्थं भ.गी. १८।३९
 निद्राभयसरीसृपं हिंसादितरङ्गं
 तृष्णावर्तं दारपङ्कं संसारवार्धि
 तर्तु... तारकमवलोकयेत् मं.ब्रा. १।२

निद्राभिक्षे स्नानशौचे नेच्छामि न करोमि च । द्रष्टारश्चेत्कल्पयन्तु किं मे स्यादन्यकल्पनात्	अवधू. १४	निबन्धायासुरी मता निबोधस्वात्मबोधोऽयंसद्यःप्रत्ययकारकः	भ.गी.१६।५ अमन.२।२५
निद्राया लोकवार्तायाः शब्दादेरात्म- विस्मृतेः । क्वचिन्नावसरं दत्त्वा चिन्तयात्मानमात्मनि	अध्यात्मो. ५	निमगाऽहं त्वयि मृजे स्वाहा निमज्जनं पृथिव्याः स्थानादपसरणं सुराणां [मैत्रा.१।८+	तैत्ति. १।४।३ मैत्रे. १।३ भ.गी.११।३३
निद्रालस्ये मोहरागौ...गुणास्तामसस्य भिद्रेवान्तर्हितेन्द्रियः शुद्धितमया धिया स्वप्रज्ञवयःपश्यतीन्द्रियविलेऽविचलः प्रणवाख्यः.. सोऽपि प्रणवाख्यः..	शारीरको. ८ मैत्रा. ६।२५ छांदो. २।१०।४	निमित्तमात्रं भव सव्यसाचिन् निमित्तस्वातुरः, अनिमित्तः क्रम- सन्न्यासः निमित्तस्यानिमित्तत्वमिष्यते भूतदर्शनात्	ना. प. ५।३ अ. शां. २५
निधनमिति व्यक्षरं तस्मममेव भवति निधानं बीजमव्ययम् निधाय भारं पुनरस्तमेति निधिदाताऽब्रह्मो मत इति द्वितीयःपादः निन्दन्तस्तव सामर्थ्यं	भ.गी.१।१८ चिन्त्यु. १४।१ ग. पू. १।१३ भ.गी.२।३६	निमित्तं किञ्चिदाश्रित्य खलु शब्दः प्रवर्तते । यतो वाचो निर्वर्तन्ते निमित्तं हि सदा चित्तं संस्पृश- त्यध्वसु त्रिषु । अनिमित्तो विपर्यासः कथं तस्य भविष्यति	कठक. ३४ अ. शां. २७ भ.गी.१।३०
(एवं) निन्दागर्व-मत्सर-दम्भ-दर्पेच्छा- द्वेष-सुख-दुःख-काम-क्रोध-लोभ- मोहहर्षासूयाहंकारादींश्च हित्वा स्ववपुः कुणपमिव दृश्यते	प. हं. ३	निमिच्चानि च पश्यामि निमिषार्थं न तिष्ठन्ति वृत्तिं ब्रह्ममयीं विना (ब्रह्मनिष्ठाः) निमिषोच्छ्वासपलकैर्नाडिभिः प्रहरैर्दिनैः	ते. बिं. १।४७ अमन. १।३२
निन्दाद्यो अस्मान्दिप्साच्च सर्वास्ता- न्मष्मषा (भस्मसात्) कुरु निन्दास्तुतिव्यतिरिक्तो न मन्त्रतन्त्रो- पासको देवान्तरध्यानशून्यः... ब्रह्मप्रणवानुसन्धानेन यःकृतकृत्यो भवति स परमहंसपरित्राद्	सहचै. ८ प. हं. ५.११	निमीलनादि कूर्मकर्म (कूर्मवायोः) निमीलनादिकूर्मस्य क्षुधा तु कृकरस्य च निमीलितदर्शनममादृष्टिः निमीलिताक्षस्य पुरत्रयाणि निमेषकाले तस्याः प्रलयो भवति निम्नाभिं कम्बुकण्ठं (गणेशं) निम्लोचन्ति ह्यन्या देवताः, न वायुः.. नियतस्य तु सन्न्यासः नियतं कुरु कर्म त्वं नियतं क्रियतेऽर्जुन नियतं सङ्गरहितं नियतिसहिताः शृङ्गारादयो नव रसा अणिमादयः	शांडि. १।४।९ जा. द.४।३४ मं. ब्रा. २।२ सि. शि. १६ त्रि.म.ना. ४।६ ग. पू. २।७ बृह. १।५।२२ भ.गी. १८।७ भ.गी. ३।८ भ.गी. १८।९ भ.गी. १८।२३ भावनो. ३
निन्दाहङ्कारमत्सरगर्वदम्भेर्ष्या- सूयेच्छाद्वेषसुखदुःखकामक्रोध- लोभमोहादीन् विसृज्य... जातरूपधरश्चरेदात्मानम् निन्दितो न शपेत्परान् [कठक.७+ निपातेषु चैनं वैय्याकरणा उक्षजं समामनन्ति निपीडय सीविनीं सूक्ष्मं दक्षिणेतर- गुल्फतः । वामं याम्येन गुल्फेन मुक्तासनमिदं स्मृतम्	ना.प.३।८७ कुंडिको. १२ २प्रणवो. १४ जा. द. ३।८ भ.गी.१८।६० +९।९ भ.गी. १४।५	भवंति विशदाशयाः)महो.४।२०+ नियन्तेश्वरः सर्वाद्भिमाना नियम्य भरतर्षभ	ना.प. ५।२२ नृसिंहो. ९।४ भ.गी. ३।४१

नियम्यारभतेऽर्जुन भ. गी. ३।७
 नियामनसमर्थोऽयं निनादो
 निशिताकुशः । नादोऽन्तर-
 ङ्गसारङ्गबन्धने वागुरायते ना. वि. ४५
 नियमः स्वान्तरिन्द्रियनिग्रहः निर्वाणो. ५
 नियमानन्दविशेषगण्यं मुनिजनैरुप-
 सङ्कीर्णं नैमिषारण्यं... ना. प. १।१
 नियमेष्वप्रमत्तस्तु यमेषु च ना. प. ६।३२
 सदा भवेत्
 नियुक्तस्तु यतिः श्राद्धं देवे वा मांस-
 मुत्सृजेत् । यावन्ति पशुरोमाणि इतिहा. २८
 तावन्नरकमृच्छति भ. गी. ३।१
 नियोजयसि केशव
 निरञ्जनमनन्तब्रह्मानन्दसमष्टिकन्दं.. त्रि.म.ना. ७।७
 स्वयम्प्रकाशमतिशं ज्वलति
 निरञ्जनमनामयं हुम्फटकुर्वाणं... भस्मजा. १।१
 शिवं प्रणम्य... कृताञ्जलिपुटः
 पप्रच्छ
 निरञ्जनं निराकारं निराश्रयं निरति-
 शयाद्वैतपरमानन्दलक्षणमादि- त्रि.म.ना. ७।१२
 नारायणं ध्यायेत्
 निरञ्जनं निष्कियं सन्मात्रं चिदा-
 नन्दैकरसं शिवं प्रशान्तममृतं शाण्डि. २।१।३
 तत्परं च ब्रह्म
 निरञ्जनं परब्रह्मस्वरूपं परब्रह्मणः त्रि.म.ना. ७।९
 परमरहस्यकैवल्यं... विजयते
 निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति मुण्ड. ३।१।३
 निरञ्जने विलीयेते मनोवायू ना. वि. ५०
 निरञ्जनो निराख्यातो निर्विकल्पो.. सि. वि. १
 (ॐ) निरञ्जनो निराख्येयो
 निर्विकल्पो निरामयः (पाठः) सि. वि. १
 निरञ्जनो निर्विकारो निरभिमानः १ आत्मो. १
 (आत्मा)
 निरञ्जनो निर्विकारः... सोऽचिन्त्यो १ आत्मो. १
 निर्वर्णश्च पुनात्यशुद्धान्यपूतानि
 निरतिशयदिव्यतेजोमण्डलं... निरति-
 शयपरमानन्दपारावारमनन्तै-
 रानन्दपुरुषैश्चिद्रूपैरधिष्ठितम् त्रि.म.ना. ७।२
 निरतिशयदिव्यतेजोराशिः त्रि.म.ना. ७।४

निरतिशयदिव्यतेजोराश्यन्तर-
 समासीनमादिनारायणं ध्यात्वा
 ...विद्याविद्ययोः सन्धौ वैकुण्ठ-
 पुरमाभाति त्रि.म.ना. ६।६
 निरतिशय-निरङ्कुश-सर्वज्ञ-सर्वशक्ति... त्रि.म.ना. २।६
 कल्याणगुणाकारो भवति त्रि.म.ना. ७।८
 निरतिशयपरमानन्दपरममूर्तिविशेष-
 मण्डलं... द्वात्रिंशद्व्यूहभेदैरधिष्ठितम् त्रि.म.ना. ७।८
 निरतिशयपरमानन्दलक्षणपरब्रह्मणः
 परममूर्तिपरमतत्त्वविलासविशेष-
 मण्डलं... द्वात्रिंशद्व्यूहभेदैरधिष्ठितम् त्रि.म.ना. ७।८
 निरतिशयब्रह्मगन्धस्वरूपं... आदि-
 नारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना. ७।१२
 निरतिशयब्रह्मानन्दपरममूर्तिमहायन्त्रं
 ...चित्स्वरूपं... विजयते त्रि.म.ना. ७।९
 निरतिशयलक्षणमहाविष्णुस्वरूपं...
 विष्वक्सेनं ध्यात्वा... ब्रह्मतेजो-
 मयानवलोक्योपासकः परमा-
 नन्दं प्राप त्रि.म.ना. ६।६
 निरतिशयानन्दचामरविशेषैः परि-
 सेवितं... निरतिशयाद्वैतपरमा-
 नन्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना. ७।१२
 निरतिशयाद्वैतपरमानन्दलक्षणोभूत्वा त्रि.म.ना. ८।३
 निरतिशयानन्दतेजोमण्डलमद्वैत-
 परमानन्दलक्षणपरब्रह्मणः... त्रि.म.ना. ७।८
 द्वात्रिंशद्व्यूहभेदैरधिष्ठितम् त्रि.म.ना. ४।१
 निरतिशयानन्दतेजोराशिविशेषं (ब्रह्म) त्रि.म.ना. ६।६
 निरतिशयानन्ददिव्यतेजोराशिः त्रि.म.ना. ६।६
 निरतिशयानन्द-परममङ्गलविशेष-
 समष्ट्याकारं... द्वात्रिंशद्व्यूहभेदै-
 रधिष्ठितम् त्रि.म.ना. ७।८
 निरतिशयानन्दपारावारो भूत्वा...
 महामायां नमस्कृत्य... महाविराट्-
 पदं प्राप त्रि.म.ना. ६।३
 निरतिशयानन्दमयानन्तपरमविभूति-
 समष्ट्या विश्वाकारः त्रि.म.ना. २।६
 निरतिशयानन्दलक्षणं प्रणवाख्यं
 विमानं विराजते त्रि.म.ना. ७।९

निरतिशयानन्दसहस्रप्राकारैरलङ्कृतं...
 शश्वदमितपुष्पवृष्टिभिः समन्ततः
 सन्ततम् । तदेव त्रिपाद्विभूति-
 वैकुण्ठस्थानं परमकैवल्यम् त्रि.म.ना. ७।८
 निरतिशयानन्दं प्राप्य...बोधानन्द-
 विमानपरम्परासुपासकः परमा-
 नन्दं प्राप त्रि. म.ना.६।७
 निरतिशयानन्दाद्वितीयोऽहमेव त्रि.म.ना. ८।६
 निरतिशयानन्दानन्ततटित्पर्वताकार-
 मद्वितीयं स्वयम्प्रकाशमनिशं
 ज्वलति त्रि.म.ना. ७।७
 निरतिशयानन्दैरन्ततवृन्दावनैरति-
 शोभितमखिलपवित्राणां परम-
 पवित्रं...तुलसीवैकुण्ठं प्रविश्य...
 निरतिशयसौन्दर्यलावण्याधि-
 देवतां...श्रीसखीमेवं तुलसीं
 ध्यात्वा...गत्वा गत्वा ब्रह्मवनेषु...
 तत्रानन्दतरङ्गिण्याः प्रवाहेषु
 स्नात्वा बोधानन्दवनं प्राप्य...
 तन्मध्ये च शुद्धबोधानन्दवैकुण्ठं
 यदेव ब्रह्मविद्यापादवैकुण्ठम् त्रि.म.ना. ६।८
 निरन्तरनिरुपमनिरतिशयोत्कट-
 ज्ञानानन्दानन्तगुच्छफलैरलङ्कृतं
 ...आदिनारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना.७।१२
 निरन्तरसमाधिपरम्पराभिर्जगदी-
 श्वराकाराः सर्वत्र सर्वावस्थासु
 विभान्ति त्रि.म.ना.५।५
 निरन्तरं नारायणो वैकुण्ठे रमया
 रहस्यलीलां सङ्गायमानोऽभवत् सामर. ३
 निरन्तराभिनवं...शाश्वतं परमं पदं...
 स्वयम्प्रकाशमनिशं ज्वलति त्रि.म.ना.७।७
 निरवद्यं निरञ्जनम् । अमृतस्यपरंसेतुं श्वेताश्व.६।१९
 निरवद्यं निरञ्जनं निराकारं निरा-
 श्रयं...आदिनारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना.७।१२
 निरवधिनाराचविकिरपातो निदाघ-
 विनोदनधारागृहशीकरवर्षणमिव...
 भवितव्यमेवं दृढवैराग्याद्बोधो भवति सृष्टो. ४।२६
 निरवधिनिरजबोधोऽहं शुभतरभावो-
 ऽहमप्रमेद्योऽहम् आ. प्र. ७

निरवयवं निराधारं निर्विकारं...
 निर्मलं निरवद्यं...कूटस्थमचलं...
 देशतः कालतो वस्तुतः परिच्छेद-
 रहितं...शाश्वतं परमं पदं...
 ज्वलति त्रि.म.ना.७।७
 'निरवयवं ब्रह्मचैतन्यं' इति सर्वोप-
 निषत्सु सर्वशास्त्रसिद्धान्तेषु श्रूयते त्रि.म.ना.२।१
 निरवयवात्मा केवलः सूक्ष्मो निर्ममो
 निरञ्जनो निर्विकारः...पुनात्य-
 शुद्धान्यपूतानि १आत्मो. ६
 निरस्तकल्पनाजालमचित्त्वं परं पदम् महो. ९।६०
 निरस्तविषयासङ्गं सन्निरुद्धं मनो
 हृदि । यदा यात्युन्मनीभावं
 तदा तत्परमं पदम् ब्र. बिं. ४
 निरस्तविषयासङ्गं सन्निरुध्यमनोहृदि । यदा
 यात्यमनीभावस्तदा तत्परमं पदम् त्रि. ता. ५।४
 निरस्तातिशयाह्लादसुखभावैकलक्षणा ।
 भेषजं भगवत्प्राप्तिरेकान्ता-
 त्यन्तिकी मता भवसं. १।३१
 निरस्ताविद्यातमोमोहो (अहं)
 एवेति [ग. शो. १।४+ रामो. २।४
 निरंशोऽस्मि चिदाकाशमिति मत्वा न
 शोचति अ. पू. ५।९२
 निरंशोऽस्मि निराभासो न मनो-
 ऽनेन्द्रियोऽस्म्यहम् ते.बिं. ३।४४
 निराकारं निराभासं २ तत्त्वो. २
 निराकारं निराश्रयं निरतिशयाद्वैत. .
 आदिनारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना.७।१२
 निराकारा निष्परिग्रहा अशिखा
 अयज्ञोपवीता अन्धा बधिरा मुग्धाः
 झीवा मूका उन्मत्ता इव परिवर्त-
 मानाः...प्रणवमेव परं ब्रह्मात्मप्रकाशं
 शून्यं जानन्तस्तत्रैव परिसमाप्ताः नृसिंहो. ६।३
 निराकारोऽस्म्यहं सदा । केवलं
 ब्रह्मात्रोऽस्मि ते.बिं. ३।२१
 निरात्मकत्वादसङ्ख्योऽयोनिश्चिन्त्यः मैत्रा. ६।२०
 निरात्मकत्वान्न सुखदुःखभागभवति मैत्रा. ६।२१

निरात्मकमात्मैवेदं सर्वं तस्मात्सर्वा- त्मकेनाकारेण सर्वात्मकमात्मान- मन्विच्छेत्	नृसिंहो. ७२	निरिहोऽस्मि निरामयः । सदा- ऽसङ्गस्वरूपोऽस्मि	ते. बि. ३।६
निराधारं निर्विकारं निरञ्जनमनन्तं ब्रह्मानन्दसमष्टिकन्दं..	सि.सा. १।१	निरुक्तस्त्रयोदशस्तोभः सञ्चरो हुङ्कारः निरुक्तं चानिरुक्तं च.. यदिदं	छांदो. १।१३।३
निरानन्दोऽपि सानन्दः सञ्चासन्न बभूव सः	अ. पू. ३।१८ १ विल्वो. ११	किञ्च । तत्सत्यमित्याचक्षते निरुक्तः सोमस्य मृदुश्लक्ष्णवायोः	तैत्ति. २।६
निरामयं शान्तमुमासहायं निरालम्बस्तु (योगः) समस्तनाम- रूपकर्मातिदूरतया... भावनं	त्रि.म.ना. ८।४ निर्वाणो. १।४ २ तत्त्वो. ७	श्लक्ष्णं बलवदिन्द्रस्य... तान्सर्वा- नेवोपसेवेत् वारुणं त्वेव वर्जयेत्	छां.उ. २।२२।१ भ. गी. ६।२०
निरालम्बयोगः...	महो. ६।२९, ३०	निरुद्धं योगसेवया निरुध्य मारुतं गाढं शक्तिचालन-	म. गी. ६।२०
निरालम्बपीठः (पीठम्)	म. गी. ५।१०	युक्तिः । अष्टधा कुण्डलीभूता- मृज्वी कुर्यात्तु कुण्डलीम्	यो.शि. १।८२
निरालम्बं पदं प्राप्तं	म. गी. ३।३०	निरुध्य वायुना दीप्तो वह्निरुहति कुण्डलीम् । पुनः सुषुम्नया वायु-	जा.द. ६।४२
निरालम्बं समाश्रित्य सालम्बं विज- हाति यः । स सञ्जयासी च योगी च कैवल्यं पदमभुते	म. गी. ४।११	वह्निना सह गच्छति निरुपमनिरवद्यनित्यशुद्धबुद्ध.. विमान-	सि. सा. ६
निराशता निर्भयता नित्यता समता ज्ञता ।... हेयोपादेयनिर्मुक्ते ज्ञे तिष्ठन्त्यपवासनम्	सि.सा. ६।१ भ. गी. २।५	जालावलिभिः समाकुलम् निरुपाधिकनित्यं यत्सुप्तौ सर्वसुखा-	वराहो. ३।१०
निराशीरपरिग्रहः	महो. ४।१४	त्मकम् । सुस्वरूपत्वमस्त्येतत्.. निरुपाधिकसाकारस्त्रिविधः ब्रह्मवि-	त्रि.म.ना. २।१
निराशीर्निर्ममो भूत्वा	महो. ५।९५	द्यासाकारश्चानन्दसाकार उभयात्मकसाकार इति	त्रि.म.ना. २।१
निराशीर्थतचित्तात्मा	महो. ४।१३	(तस्मादेव) निरुपाधिकसाकारस्य निरवयवत्वात्स्वाधिकमपि	भ. गी. २।५
निराश्रयमतिनिर्मलानन्तकोटि- रविप्रकाशैकोज्ज्वलं.. कैवल्यानन्द- रूपं.. शाश्वतं शश्वद्विभाति	महो. ४।१४	दूरतो निरस्तम् निरुपाधिकी संविदेव कामेश्वरः	त्रि.म.ना. २।१
निराहारस्य देहिनः	महो. ४।१४	निर्गतगुणत्रयम् निर्गता विगताऽभीष्टा हेयोपादेय-	भावनो. ९
निरिच्छत्वादकर्ताऽसौ कर्ता सन्निधि- मात्रतः (आत्मा)	महो. ५।९५	वर्जिता । ब्रह्मन्समाधिशब्देन परिपूर्णमनोगतिः	निर्वाणो. ३
निरिच्छं प्रतिबिम्बन्ति जगन्ति मुकुरे यथा	महो. ४।१३	निर्गुणध्यानयुक्तस्य समाधिश्च ततो भवेत्	म.वा.र. १०
निरिच्छे संस्थिते रत्ने यथा लोकः प्रवर्तते । सत्तामात्रे परे तत्त्वे तथैवायं जगद्गणः	अ. पू. ६।७ म. वा. १.९	निर्गुणं गुणभोक्तृ च निर्गुणं निष्क्रियं सूक्ष्मं.. एकमेवा-	१यो. त. १०९ भ. गी. १३।१५
निरिच्छोः परिपूर्णस्य नेच्छा सम्भवति क्वचित्	म. वा. १.९	द्वितीयं ब्रह्म निर्गुणं निष्क्रियं निर्मलं निरवद्यं..	अध्यात्मो. ६२
निरिन्द्रियो नियन्ताऽहं निरिन्धनज्योतिरिवोपशान्तो न चोद्विजेदुद्विजेद्यत्र कुत्र...	म. वा. र. ९ कुण्डिको. १७	निराकारं.. आदिनारायणं ध्यायेत् निर्गुणः केवलात्माऽस्मि	त्रि.म.ना. ७।१२ ते. बि. ३।२१
निरिन्द्रोऽहं निरहं च निर्ममः		निर्गुणः केवलोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।२२

निर्गुणः साक्षीभूतः शुद्धः (आत्मा) २ आत्मो. ६
 निर्गुणः..निष्क्रियो निरवयव आत्मा प. वा. २.१५
 निर्गुणोऽस्मि शिवोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।४
 निर्गुणोऽस्मि समोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।४
 निर्गुणोऽहं परात्परः ते. वि. ४।१
 निर्गन्थः शान्तसन्देहो जीवनमुक्तो..
 अनिर्वाणोऽपि निर्वाणश्चित्रदीप
 इव स्थितः अक्षुप. ४२
 निर्जीवः काष्ठवत्तिष्ठेत् अमन. १।२५
 निर्णिज्य कसं चमसं वा पश्चादग्नेः
 संविशति चर्मणि वा स्थण्डिले वा छान्दो. ५।२।८
 निर्दग्धवासनाबीजः.. सदेहो वा विदे-
 हो वा न भूयो दुःखभागभवेत् अ. प. ५।१८
 निर्दोषं हि समं ब्रह्म भ.गी. ५।१४
 निर्द्वन्द्वः सदाऽचलग्रात्रः..नित्यशुद्धः
 परमात्माऽहमेवेत्यखण्डानन्दः पर्णः..
 ब्रह्माहमिति कृतकृत्यो भवति म.वा.र. ८
 निर्द्वन्द्वो नित्यसत्त्वस्थः भ.गी. २।४५
 निर्द्वन्द्वो नित्यसत्त्वस्थः सर्वत्र
 समदर्शनः ना. प. ४।१३
 निर्द्वन्द्वो निरहङ्कारो निराशीरपरिग्रहः ते. वि. १।३
 निर्द्वन्द्वो हि महाबाहो भ.गी. ५।३
 निर्धनोऽपि सदा तुष्टोऽप्यसहायो
 महाबलः २ आत्मो. १२
 निर्धृताशेषपापौघो मत्सायुज्यं
 भजत्ययम् मुक्तिको. १।२१
 निर्बीजं त्रैपदं तत्त्वं तद्गमीति
 विचिन्तये सुबा. शीर्षकं. १
 निर्बीजा वासना यत्र तत्तुर्यं
 सिद्धिदं स्मृतम् अ.पू. ५।१६
 निर्भावं निरहङ्कारं निर्मनस्कमनीहितम् १ सं.सो. २।३७
 निर्भुजवक्ता इति ह स्माह ह्रस्वो
 माण्डूकेयः ३ ऐत. १।५।२
 निर्ममः शुक्लध्यानपरायणोऽध्यात्म-
 निष्ठः.. ब्रह्माहमस्मीति ब्रह्मप्रणव-
 मनुस्मरन्.. सन्ध्यासेनैव देहत्यागं
 करोति स कृतकृत्यः.. ना. प. ३।८७
 निर्ममेति विमुच्यते [पैङ्गलो. ४।२०+ महो. ४।८२
 निर्ममो निरञ्जनो निर्विकारः... ४४

सोऽचिन्त्यो निर्वर्णश्च पुना-
 त्यशुद्धानि..एष परमात्मा नाम १ आत्मो. ३
 निर्ममो निरहङ्कारः [ना. प. ६।२५+भ.गी. २।७१+१२।१३
 निर्ममो निरहङ्कारो निरपेक्षः ना. प. ३।७६
 निर्ममोऽध्यात्मनिष्ठः..ज्ञानवैराग्ययुक्तो..
 भैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय कल्पते प. हं. प. ६
 निर्मलगात्रम्, निरालम्बपीठम् निर्वाणो. ४
 निर्मलनिर्वाणमूर्तिरेवाहम् आ. प्र. ७
 निर्मलसहजस्थितपुरुषे न दिवारात्रि-
 भेदोऽप्यस्ति अमन. २।१०९
 निर्मलं निर्मनस्कं च निराभासं
 सदा त्यज्य अमन. २।२६
 निर्मलायां निराशया स्वसंवित्तौ
 स्थितोऽस्म्यहम् १ सं.सो. २।५१
 निर्मानमोहा जितसङ्गदोषाः भ.गी. ११।५५
 निर्मानश्चानहङ्कारो.. नैव कृध्यति न
 द्वेष्टि नानृतं भाषते गिरा ना. प. ५।२९
 निर्मूलं कलनां त्यक्त्वा वासनां यः
 शमं गतः ज्ञेयं त्यागमिमं विद्धि
 मुक्तं तं ब्राह्मणोत्तमम् महो. ६।४६
 निर्मूलप्रविणष्टमारुततया निर्जीवकाष्ठो-
 पमः..निर्वातस्थितदीपवत्
 सहजवान् पार्श्वस्थितिर्दृश्यते अमन. २।७५
 निर्मोक्षायैह भूतानां लिङ्गग्रामो
 निरर्थकः ना. प. ४।३३
 निर्यक्ष्ममचीचते कृत्यान्निर्कृतिं च सहवै. ५
 निर्योगक्षेम आत्मवान् भ. गी. २।४५
 निर्लेपकं निरापायं कूटस्थमचलं
 ध्रुवम् । ज्योतिषामपि तज्ज्योति-
 स्तमःपारे प्रतिष्ठितम् यो. शि. ३।२१
 निर्वचनमनौपम्यं निरुपाख्यं किं
 तदवाच्यम् मैत्रा. ६।७
 निर्वाणो देवता, निष्कुलप्रवृत्तिः निर्वाणो. १
 निर्वाणापनिषद्वैद्यं..स्वमात्रं..चिन्तयेत् निर्वाणो. शीर्ष.
 निर्वाणोऽस्मि निरीक्षोऽस्मि निरंशोऽस्मि १ सं.सो. २।५६
 निर्वातस्थितदीपवच्च सहजाखण्ड-
 स्वभावं परं..तेजोऽमनस्के ध्रुवम् अमन. २।७६
 निर्वातस्थो यथा दीपो..जगद्व्यापार-
 निर्मुक्तस्तथा योगी लयङ्गतः अमन. १।२६

निर्वाणपदमाश्रित्ययोगी कैवल्यमश्नुते	त्रि. ब्रा. १७३	निर्विकारं निराश्रयम् । ज्योतिषामपि	
निर्वाणवाग्निर्मननः क्षीणचित्तः		तज्ज्योतिस्तमःपारे प्रतिष्ठितम्	यो. शि. ३।२१
प्रज्ञानधीः ।..जाग्रत्येव सुषुप्तिस्थः		निर्विकारे निराकारे निर्विशेषे	
कुरु कर्माणि वै द्विज	अ. पू. ५।११४	भिदा कुतः	अध्यात्मो. २२
निर्विकल्पमनन्तं च... अप्रमेय-		निर्विकारो निरामयः । सर्वनादान्त-	
मनाद्यन्तं यज्ज्ञात्वा मुच्यते बुधः	त्रि. ता. ५।९	रोऽसि त्वं..	ते. बिं. ५।७१
निर्विकल्पमनन्तं च हेतुदृष्टान्त-		निर्विकारोऽहमव्ययः	ते. बिं. ३।६
वर्जितम् । ज्ञात्वा च.. शिवम् ।		निर्विचारोऽस्मि सोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।१०
न निरोधः.. इत्येषा परमार्थता	त्र. बिं. ९	निर्विशेषब्रह्मतत्त्वं स्वमात्रमिति	
निर्विकल्पस्वरूपात्मा सविकल्प-		चिन्तये	योगकुं. शीर्ष.
विवर्जितः	ते. बिं. ४।७५	निर्विशेषं निरञ्जनम् । अलक्षणमलक्ष्यं	
निर्विकल्पस्वरूपोऽस्मि	ते. बिं. ३।६	तदप्रतर्क्यमनूपमम्	यो. शि. ३।१६
निर्विकल्पं निरञ्जनम् । एकमेवाद्वयं		निर्विशेषे परानन्दे कथं शब्दः	
ब्रह्म नेह नानाऽस्ति किञ्चन	अध्यात्मो. ६२	प्रवर्तते ।.. तद्ब्रह्मानन्दमद्वन्द्वं..	
निर्विकल्पं निरञ्जनं निराख्यात-		विदित्वा स्वात्मरूपेण न	
मनादिनिधनमेकं परं ब्रह्म	यो. चू. ७२	विभेति कुतश्चन	कठरु. ३५
निर्विकल्पं परं तत्त्वं सदा भूत्वा		निर्वैरः शान्तो दान्तः सर्वतोनिर्वेदमा-	
परं भवेत्	सौभाग्य. १६	साद्य.. स-रि-ना-म-प-ध-नि-स-	
निर्विकल्पः प्रसन्नात्मा प्राणायामं		संज्ञैर्वैराग्यबोधकरैः स्वरविशेषैः..	
समाचरेत्	म. वा. र. १	मोहयन्नागतं.. नारदमवलोक्य..	
निर्विकल्पः समाधिः स्यान्निवात-		शौनकादिमहर्षयः... उपवेशयित्वा	
स्थितदीपवत्	सरस्व. ५३	स्वयं सर्वेऽप्युपविष्टाः	ना. प. १।१
निर्विकल्पा च चिन्मात्रा वृत्तिः प्रज्ञेति		निर्वैरः शान्तो दान्तः सन्न्यासी...	
कथ्यते । सा सर्वदा भवेद्यस्य		देहत्यागं करोति स मुक्तो भवति	ना. प. १।१
स जीवन्मुक्त इष्यते (उच्यते)	अध्यात्मो. ४४	निर्वैरः सर्वभूतेषु	भ. गी. १।१५५
निर्विकल्पेन मनसा यश्चरेच्छक्तिदेहे		निलयनं चानिलयनं च	तैत्ति. २।६
स कालीरूपो भवेत्	श्रीचक्रो. २	निवर्तते तदुभयं वशित्वं चोपजायते	आयुर्वे. ११
निर्विकल्पो निराकाङ्क्षः सर्वव्यापी		निवर्तन्ते क्रियाः सर्वास्तस्मिन्हृष्टे	
सोऽचिन्त्यो निवेण्यश्च पुनात्य-		परावरे	ध्या. बिं. १५
शुद्धानि.. एष परमात्मा नाम	१ आत्मो. ३	निवसिष्यसि मय्येव	भ. गी. १२।८
निर्विकल्पोऽस्मि नित्योऽस्मि निरा-		निवातस्थितदीपवदचलसम्पूर्णभावा-	
लम्बोऽस्मि निर्द्वयः	कुण्डिको. २५	भावविहीनकैवल्यज्योतिर्भवति	मं. ब्रा. २।६
निर्विकल्पो ह्ययं दृष्टः प्रपञ्चो-		निवार्यमाणयत्नेन तद्वर्तु नावश्यक्यते	अमन. २।७२
पशमोऽद्वयः	वैतथ्य. ३६	निवासः शरणं सुहृत्	भ. गी. ९।१८
निर्विकारतया वृत्त्या ब्रह्माकारतया		निवृत्तस्याप्रवृत्तस्य निश्चलाहितदास्थितिः	अ. शां. ८०
पुनः । वृत्तिविस्मरणं सम्यक्		निवृत्तिर्विषयाणां च प्रत्याहारो	
समाधिरभिधीयते	ते. बिं. १।३७	न संशयः	योगो. २४, ३१
निर्विकारस्तथा शिवः	त्रि. ब्रा. २।१३	निवृत्तिः परमा तृप्तिरानन्दो-	
		ऽनुपमः स्मृतः	अध्यात्मो. २९

निवृत्तेः सर्वदुःखानामीशानः प्रभु-
रव्ययः । अद्वैतः सर्वभावानां देव-
स्तुर्यो विभुः स्मृतः आगम. १०
निवृत्तोऽपि प्रपञ्चो मे सत्यवद्भाति
सर्वदा । सर्पादौ रज्जुसत्तेव ब्रह्म-
सत्तैव केवलम् आ. प्र. १३
निशीर्य शल्यानां मुखे शिवो नः
शम्भुराभर नीलरु. २।६
निशोचति निपतति वर्षिष्यति वा
इति तेज एव तत्पूर्वं दर्शयित्वा-
ऽथापः सृजते छांदो. ७।११।१
निश्चयज्ञानमासनं (ब्रह्मीभूतस्य)
निश्चयं च परित्यज्य अहं ब्रह्मेति
निश्चयम् । आनन्दभरितस्वान्तो
वैदेही मुक्त एव सः ते. विं. ४।३८
निश्चयं शृणु मे तत्र भ. गी. १८।४
निश्चयेन सर्वाद्वैतं कर्तव्यम् स्वसंवे. ४
निश्चलज्ञानमासनम् (आत्मनः) आत्मपू. १
निश्चलत्वं प्रदक्षिणत्वम् [आत्मपू. १
निश्चलं निश्चरचित्तमेकीकुर्यात् .. +मं. ब्रा. २।९
निश्चलं निर्विकल्पं च निराकारं अद्वैत. ४५
निराश्रयम् ते. विं. १।६
निश्चलं (चित्तं) मोक्ष उच्यते यो. शि. ६।५८
निश्चितं चात्मभूतानामरिष्टं २ योगत. १५
योगसेवया भ. गी. १८।६
निश्चितं मतमुत्तमम् अद्वैत. २३
निश्चितं युक्तियुक्तं च यत्तद्भवति
नेतरत्.. मायया जायते तु सः
निश्चितायां यथा रज्ज्वां विकल्पो
विनिवर्तते । रज्जुरेवेति चाद्वैतं
तद्वात्मविनिश्चयः वैतथ्य. १८
निश्चिता विगताभीष्टा हेयोपादेय-
वर्जिता ।...परिपूर्णा मनोगतिः अ. पू. १।५०
निश्चेष्टाः स्युः शाद्वलस्था हरिण्यो
गानानन्दे लीयते विश्वमेतत् गान्धर्वो. ९
निश्चेष्टो निर्गतारम्भो ह्यानन्दं याति
तत्त्ववित् अमन. २।२१
निश्चेष्टो निर्विकारश्च लयो जीवति
योगिनाम् वराहो. २।८१

निश्चयेयसकरावुभौ भ. गी. ५।२
निश्चयेयसाययुजीतजपध्यानपरायणः त्रि. ब्रा. २।१२८
निश्चासभूता मे (रामस्य) विष्णो-
वेदा जाताः सुवर्स्तराः । तिलेपु
तिलवद्वेदे वेदान्तः सुप्रतिष्ठितः सुक्तिको. १।९
निश्चासोच्छ्वासकासाश्च प्राणकर्म.. जा. द. ४।३१
निश्चासोच्छ्वासनं सर्व मासानां
संक्रमो भवेत् जा. द. ४।३५
निश्शब्दं तत्परं ब्रह्म परमात्मा समीयते ना. विं. ४८
निश्शब्दं देशमास्थाय तत्रासनमवस्थितः क्षुरिको २
निश्शब्दं परमं पदं [ना. विं. ४९। व्या. विं. ३
निश्शब्दः शून्यभूतस्तु मूर्ध्नि स्थाने
ततोऽभ्यसेत् मैत्रा. ६।२३
निश्शेषितजगत्कार्यः प्राप्ताखिल-
मनोरथः महो. २।२९
निषिद्धैर्नवभिर्द्वारैर्निर्जने निरुपद्रवे ।
निश्चितं त्वात्ममात्रेणावशिष्टं
योगसेवया १यो. त. १४२
निषेधनं प्रपञ्चस्य रेचकाख्यः
समीरितः । ब्रह्मैवास्मीति
या वृत्तिः पूरको वायुरुच्यते ते. विं. १।३२
निष्कलं निर्मलं शान्तं सर्वातीतं
निरामयम् । तदेव जीवरूपेण
पुण्यपापफलैर्वृतम् [१यो. त. ८५ यो. जि. १।९
निष्कलङ्का समा शुद्धा.. सा ब्रह्म-
परमात्मेति नामभिः परिगीयते म. वा. र. १३
निष्कलङ्को निरञ्जनो निर्विकल्पो
निराख्यातः शुद्धो देव एको
नारायणो न द्वितीयोऽस्ति कश्चित् नारा. २
निष्कलात्मा निर्मलात्मा.. म. वा. र. १५
निष्कलङ्को निर्विकल्पो निरञ्जनो
निराख्यातः शुद्धो देव एको नारा-
यणो न द्वितीयोऽस्ति कश्चित् त्रि. म. ना. १।९
निष्कलः निष्क्रियः शान्तं निरवद्यं
निरञ्जनम् श्वेता. ६।१९
निष्कलं निर्गुणं शान्तं निर्विकारं
निराश्रयम् । निर्लेपकं निरापायं
कूटस्थमचलं ध्रुवम् [ब्र. वि. २१+ यो. शि. ३।२१

निष्कलं निर्मलं साक्षात् सकलं
 गगनोपमम् । एतद्रूपं समायातः
 स कथं मोहसागरे यो. शि. १।२०
 निष्कलं निश्चलं शान्तं ब्रह्माहमिति
 संस्मरेत् त्रि. ता. ५।२०
 निष्कलं निष्क्रियं शान्तं निरवद्यं
 निरञ्जनम् । अमृतस्य परं सेतुं.. श्वेताश्व. ६।१९
 निष्कलं निष्प्रपञ्चं च परं तत्त्वं
 तदुच्यते । यस्मादुत्पद्यते सर्वं
 यस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम् अमन. १।९
 निष्कलः सकलोभावः सर्वत्रैव व्यवस्थितः ब्र. वि. ३८
 निष्कलात्मा निर्मलात्मा बुद्धात्मा
 पुरुषात्मकः ते. विं. ४।६८
 निष्कलाय विमोहाय शुद्धायाशुद्ध-
 वैरिणे । अद्वितीयाय महते श्री-
 कृष्णाय नमो नमः गो. पू. ४।१२
 निष्कलां निष्क्रियां शान्तां...
 ब्रह्माननकरां देवीं गुह्यामेकां समाश्रये गुह्यका. ७३
 निष्कले निष्क्रिये शान्ते निरवद्ये
 निरञ्जने । अद्वितीये परे तत्त्वे
 व्योमवत्कल्पना कुतः २आत्मो. ३०
 निष्कलो निरञ्जनो निरभिमानः १आत्मो. ६
 निष्कलोऽस्मि निराकृतिः कुण्डिको. २५
 निष्कल्मषो भवेद्भक्तो... राजन्
 शुद्धान्नभोजनात् । प्रसीदन्ती-
 न्द्रियाण्याशु सत्त्वं च परिवर्धते भवसं. ४।१५
 निष्कामानामेव श्रीविद्यासिद्धिः सौभाग्य. ४
 निष्कुलप्रवृत्तिः, निष्केवलज्ञानम् निर्वाणो. १
 निष्कम्य वनमास्थाय ज्ञानयज्ञो
 जितेन्द्रियः । कालकाङ्क्षी चरन्नेव
 ब्रह्मभूयाय कल्पते ना. प. ५।२६
 निष्क्रियोऽस्म्यविकारोऽस्मि
 निर्गुणोऽस्मि निराकृतिः म. वा. र. ९
 निष्ठा ज्ञानस्य या परा भ. गी. १८।५०
 निष्ठा त्वेव विजिज्ञासितव्या छादो. ७।२०।१
 निष्ठा वेदान्तवाक्यानामथ वाचा-
 मगोचरः । अहं सच्चित्परानन्द-
 ब्रह्मैवास्मि न चेतारः महो. २।११

निष्ठां भगवो जिज्ञास इति छांदो. ७।२०।१
 निष्पत्तौ वैष्णवः शब्दः कणतीति
 कणो भवेत् सौभाग्य. १४
 निष्पन्ना खिलभावशून्यनिभृति-
 स्वात्मस्थितिस्तत्क्षणात्.. निर्वात-
 स्थितदीपवत्सहजवान् पार्श्व-
 स्थितिर्दृश्यते अमन. २।७५
 निष्पन्नं ब्रह्म तत्तदा । स्वस्थं शान्तं
 सन्निर्वाणमकथं सुखमुत्तमम् अद्वैत. ४६, ४७
 निस्तिष्ठन्नेव श्रद्धाति निष्ठा त्वेव
 विजिज्ञासितव्या छांदो. ७।२०।१
 निस्स्तुतिर्निर्ममस्कारो निःस्वधाकार
 एव च । चलाचलनिकेतश्च
 यतिर्यादृच्छिको भवेत् [वैतथ्य. ३८+ ना. प. ६।४४
 निस्स्तोत्रो निर्विकारश्च पूज्यपूजा-
 विवर्जितः अ. पू. ५।१००
 निस्स्त्रीकस्य क भोगभूः [याज्ञव. १७+ महो. ३।४८
 निस्त्रैगुण्यपदोऽहं कुक्षिस्थानेकलोक-
 कलनोऽहम् । कूटस्थचेतनोऽहं.. आ. प्र. ६
 निस्त्रैगुण्यस्वरूपानुसन्धानं समयम् निर्वाणो. ६
 निस्त्रैगुण्यो भवार्जुन भ. गी. २।४५
 निस्स्पृहः सर्वकामेभ्यः भ. गी. ६।१८
 निस्सङ्गतत्वयोगज्ञो निरपेक्षः शनैः
 शनैः । पाशं छित्वा यथा हंसो.. क्षुरिको. २१
 निस्सङ्गव्यवहारत्वाद्भवभावनवर्जनात् ।
 शरीरनाशदर्शित्वाद्वासना न प्रवर्तते अ. पू. ४।८८
 निस्सङ्गः प्रज्ञया भवेत् । निश्चलं
 निश्चरच्चित्तमेकीकुर्यात्प्रयत्नतः अद्वैत. ४५
 निस्संशय ऋषिः, निर्वाणो देवता निर्वाणो. १
 निस्सृतः सर्वभावेभ्यश्चिह्नं यस्य
 न विद्यते आयुर्वे. २७
 निहत्य धर्ताराष्ट्रानः भ. गी. १।३६
 निहव एकारो विश्वेदेवा औहो
 इकारः प्रजापतिर्हिकारः प्राणः
 स्वरोऽन्नं या वाग्विराट् छांदो. १।१३।२
 निहितमस्माभिरेतद्यथावदुक्तं मनसि मैत्रा. ४।५
 निहितं गुहायाममृतं विभ्राजमान-
 मानन्दं तं पश्यन्ति विद्वांसः.. सुबालो. ८।१

निहितं ब्रह्म यो वेद परमे व्योम्नि संज्ञिते । सोऽश्रुते सकलान्कामान्..	कठरु. १४	नृसिंह इत्याह-यथा यजुरेवैतत्	अव्यक्तो. ३
नीतिरस्मि जिगीषताम्	भ.गी. १०।३८	नृसिंह एवैकल एष तुरीय एष एवोप्र	नृसिंहो. ४।२
नीरदामं स्वरं सान्द्रं दक्षिणाग्निरु- दाहृतम्	पं. ब्र. ३	नृसिंह एष एव भीषण एष एव	नृसिंहो. ४।२
नीरागं निरुपासङ्गं निर्द्वन्द्वं निरुपा- श्रयम् । विनिर्याति मनोमोहान्..	महो. ५।६७	नृसिंहत्वाद्भीषणत्वात्...एतद्ब्रह्म	नृसिंहो. ७।५
नीरुजश्च युवा चैव भिक्षुर्नावसथे वसेत् । परार्थं न प्रतिग्राह्यं .	१सं.सो. २।९३	नृसिंह देवेश तव प्रसादतः ।..	स्कन्दो. १३
नीलजीमूतसङ्काशं.. वनमालिनं..		वेदात्मकं ब्रह्म निजं विजानते	
सुधीः संस्मरेत्प्रजपेत्	ना पू ता. ४।१२	नृसिंहमनृसिंहं भीषणमभीषणं भद्रमभद्रं मृत्युमृत्युममृत्युमृत्युं नमाम्यनमाम्यहमनहं नृसिं-	नृसिंहो. ६।१ नृसिंहो. ९।१
नीलः पतङ्गो हरितो लोहिताक्षस्तडि- द्रर्म ऋतवः समुद्राः । अनादिमत्त्वं विभुत्वेन वर्तसे यतो जातानि		हानुष्टुभैव वुवुधिरे	
भुवनानि विश्वा	श्वेताश्व. ४।४	नृसिंहश्चिद्रूप एव	
नीलाख्या सरस्वती	तारोप. ३	नृसिंहं लोकसंहारं सञ्जघान महाबलः शम्भो. ५	
नीला च मुखविद्युन्मालिनी सर्वौ- षधीनां सर्वप्राणिनां पोषणार्थं		नृसिंहं षष्ठं स्थानं (जानीयात्)	नृ. पू. २।३
सर्वरूपा भवति	सीतो. १०	नृसिंहः स्वयमुद्रभौ	नृसिंहो. ४।३
नीलतोयदमध्यस्था विद्युल्लेखेव		नृसिंहानुष्टुभैव जानीयात्	नृसिंहो. ६।१
भास्वरा । नीवारशूकवत्तन्वी पीता		(ॐ) नृसिंहाय विद्महे वज्रनखाय	
भास्वत्यणूपमा । तस्याः शिखाया		धीमहि । तन्नः सिहः प्रचोदयात्	नृ. प. ४।३
मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः	महाना. ९।१२	नृसिंहोऽसौ परमेश्वरोऽसौ हि सर्वत्र	
[+कालिको. ५+]	ना. उ ता. १।६	सर्वदा सर्वात्मा सन्सर्वमस्ति	नृसिंहो. ४।२
नीहारधूमाकार्कानलानिलानां खद्योत- विद्युत्स्फटिकाशनीनाम् । एतानि रूपाणि पुरःसराणि ब्रह्मण्यभि- व्यक्तिकराणि योगे	श्वेताश्व. २।११	नेति नेति न ह्येतस्मादिति नेत्यन्यत्परं	बृह. २।३।६
नूनं चैत्यांशरहिता चिद्यदात्मनि		नेङ्गते न विवर्तते न च वीत इति	छाग. ६।१
लीयते ।.. सत्तासामान्यता तदा	अ. पू. १।२४	नेङ्गते सांपमा स्मृता	भ.गी. ६।१९
नृकेसरिविग्रहं योगिध्येयं परं पदं		नेति नेतीति रूपत्वादशरीरो भवत्ययम् वराहो. २।६८	
साम जानीयाद्यो जानीते		नेति नेतीति विहाय यदवशिष्यते	
सोऽमृतत्वं च गच्छति	नृ. पू. १।५	सद्वद्वयं ब्रह्म तत्सिद्धयैलक्ष्यत्रयानु- सन्धानः कर्तव्यः	अद्वयता. २
नृचक्षुषं त्वा हविषा विधेम	तै.आ. ३।१५।१	नेतिनेतीत्यात्मा [बृह. ३।९।२६+४।२।४ +४।४।२२	
[महाना. १३।१३+]	चित्त्यु. १५।१	(अथ) नेति नेत्येतदित्येत्थेति	आर्षे. ९।२
नृषद्वरस दृतसञ्चोमसदञ्जा गोजा ऋतजा अद्रिजा ऋतं बृहत्		नेति हैवोवाच वेत्थो यथाऽसौ लोक	
[कठो. ५।२+महाना. ८।६+१२।३+]	नृ. पू. ३।१	एवं बहुभिः पुनः पुनः प्रयद्भिर्न	
[ऋ. अ. ३।७।१४=]	मं. ४।४०।५	सम्पूर्यता ३ इति	बृह. ६।२।२
		नेति होवाच याज्ञवल्क्यो यथैवोपक- रणवतां जीवितं तथैव ते जीवितं	
		स्यादमृतत्वस्य तु नाशाऽस्ति	
		वित्तेनेति [बृ उ. २।४।२+]	बृह. ४।५।३
		नेतोऽन्ये विद्यन्ते यच्च ये म इम	
		उपनिहिता इति	छांदो. १।१०।२
		नेत्पाप्मानं मृत्युमन्ववायानीति	बृह. १।३।१०

नेत्यन्यत् परमस्यथ नामधेयः
 सत्यस्य सत्यमिति प्राणा वै
 सत्यं तेषामेव सत्यम् बृह. २।३।६
 नेत्यमृतम्, तदेतत्पुष्पफलं वाचो
 यत्सत्यम् १ ऐत. ३।६।४
 नेत्यां विजिज्ञासीतैतारं विद्यान्
 मनोविजिज्ञासीतमंतारंविद्यात् कौ. त. ३।८
 नेत्रस्थं जागरितं विधात्कण्ठे स्वप्ने
 समाविशेत् [ब्रह्मो. २१+ ना. प. ५।१३
 नेत्रादिरहितोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।१४
 नेदममूलं भविष्यति छां. ६।८।३, ५
 नेदं ब्रह्मेति निश्चयः, एष एव
 क्षयस्तस्या ब्रह्मेदमिति निश्चयः अ. पू. ५।१९
 नेदीयसितमो इव दवीयसि तमा एव आर्षे. ७।१
 नेन्द्रियं न शरीरं न नाम न रूपम् ग. शो. ३।२
 नेन्द्रियाणि नचैवार्थाः सुखदुःखस्यहेतवः आयुर्वे. २
 नेन्मा पाप्मा मृत्युराप्नुवदिति यद्यु चरे-
 त्समापिपयिषेत्तेनो एतस्यै देवतायै
 सायुज्यः सलोकतां जयति बृह. १।५।२३
 नेमामस्पृशद्विदुदस्यमानः वा. मं. ३
 नेमा विद्युतो भान्ति कुतोऽयमग्निः कठो. ५।१५+
 [मुण्ड. २।२।१०+श्वेता. ६।१४+ गुह्यका. ४५
 नेमे धावा पृथिवी न नक्षत्राणि
 न सूर्यो न चन्द्रमाः (आसन्) महो. १।१
 नेशे मे कश्च महिमानमन्यः वा. मं. १२
 नेष्टं देहगृहं मम ।. नाशैकधर्मिणो
 ब्रूहि कैव कायस्य रम्यता महो. ३।३०
 नेह नानास्ति किञ्चन [कठो. ४।११+ बृ. उ. ४।४।१९
 [त्रि. म. ना. ३।३+अध्यात्मो. ६३+ निरालं. ११
 नेह नानेति चान्नायादिन्द्रो माया-
 भिरित्यपि । अजायमानो बहुधा
 मायया जायते तु सः अद्वैतो. २४
 नेहन्ते प्रकृतादन्यद्रमन्ते शिष्टवर्त्मनि
 (सत्त्वस्थाः) महो. ४।१८
 नेहामिकमनाशोऽस्ति भ. गी. २।४०
 नैर्ऋतदले नीलवर्णे यदा विश्राम्यते
 मनः । तदा क्रोधश्च कामश्च
 मनोभिन्नमतिर्भवेत् विश्रामो. ४

नैकत्राशी न बाह्यदेवार्चनं कुर्यात् (यतिः) ना. प. ७।१
 नैकाकिता युक्तेति गुणान्निर्ममे ग. शो. ३।४
 नैकान्नाशी भवेत्कचित् । चित्तशुद्धि-
 र्भवेद्यावत्तावन्नित्यं चरेत्सुधीः ना. प. ५।५०
 नैतज्जाग्रन्न च स्वप्नः सङ्कल्पानाम-
 सम्भवात् । सुषुप्तभावो नाप्येत-
 दभावाज्जडतास्थितेः अ. पू. ५।१०९
 नैतत्त्वय्युपपद्यते भ. गी. २।३
 नैतदचीर्णव्रतोऽधीते-नमः परम-
 ऋषिभ्यः मुण्ड. ३।२।११
 नैतदब्राह्मणो विवक्तुमर्हति समिधः
 सोम्याहरोप त्वा नेष्ये छां. उ. ४।४।५
 नैतदशकं विज्ञातुं, यदेतद्यक्षमिति केनो. ३।६, १०
 नैतदेवा आप्नुवन्पूर्वमर्शत् ईशा. ४
 नैतः सेतुमहोरात्रे तरतो न जरा न
 मृत्युर्न शोको न सुकृतं न दुष्कृतः
 ..अपहतपाप्मा ह्येष ब्रह्मलोकः छान्दो. ८।४।१
 नैतावता विदितं भवतीति बृह. २।१।१४
 नैतां सृङ्गां वित्तमयीमवाप्तो यस्यां
 मज्जन्ति बहवो मनुष्याः कठो. २।३
 नैति मामेति सोऽर्जुन भ. गी. ४।९
 नैते सृती पार्थ जानन् भ. गी. ८।२७
 नैनमूर्ध्वं न तिर्यश्चं न मध्ये परि-
 जगमत् । न तस्येशे कश्चन.. महाना. १।१०
 नैनमेते रश्मयः प्रत्यायन्ति बृह. ५।५।२
 नैनमेते रश्मयः प्रत्याययन्ति (मा. पा.) बृ. उ. ५।४।२
 नैनं कृताकृते तपतः बृह. ४।४।२२
 नैनं चक्षुर्जहाति सर्वाण्येनं भूतान्य-
 भिरक्षन्ति बृह. ४।१।४
 नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि नैनं दहति
 पावकः [भ. गी. २।२३+ भवसं. २।३८
 नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि नैनं दहत्यग्निः... सामर. १००
 नैनं पश्यन्त्यचेतसः भ. गी. १५।११
 नैनं पाप्मा तपति सर्वं पाप्मानं तपति बृह. ४।४।२३
 नैनं पाप्मा तरति सर्वं पाप्मानं तरति बृह. ४।४।२३
 नैनं पुरा कालात्प्राणो जहाति बृह. २।१।१०
 नैनं पुरा कालान्मृत्युरागच्छति बृह. २।१।१२

नैनं प्राणो जहाति सर्वाण्येनं		नैव तत्र काचन भिदाऽस्त्यथ	
भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।३	तस्यायमादेशोऽमात्रश्चतुर्थोऽव्यव-	
नैनं मनो जहाति सर्वाण्येनं		हार्यः प्रपञ्चोपशमः शिवोऽद्वैत	
भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।६	ॐकार आत्मैव संविशत्यात्म-	
नैनं मृत्युराप्नोति मृत्युरस्यात्मा		नाऽऽत्मानम्	नृसिंहो. २।७
भवत्येतासा देवतानामेको भवति	बृह. १।२।७	नैव तस्य कृतेनार्थो नाकृतेनेह कश्चन	भ.गी. ३।१८
नैनं वाग्जहाति सर्वाण्येनं		नैव त्यागफलं लभेत्	भ.गी. १।८।८
भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।२	नैव देहादिसङ्घातो घटवदृष्टिगोचरः	बराहो. २।२४
नैनं वाचा स्त्रियं ब्रुवन्नैनमस्त्री पुमान्ब्रुवन्	१ ऐत. ३।८।५	नैवमात्मा प्रवचनशतेनापि लभ्यते, न	
नैनं विद्वत्सममृतं हिनस्ति	बृह. ५।५।१	बहुश्रुतेन, न बुद्धिज्ञानाश्रितेन, न	
नैनं श्रोत्रं जहाति सर्वाण्येनं		मेधया, न वेदैर्नयज्ञैर्नतपोभिरग्नेः	सुबालो. १।१४
भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।५	नैव सव्यापसव्येन भिक्षाकाले	
नैनं हृदयं जहाति सर्वाण्येनं		विशेदृहान्	१ सं. सो. २।६३
भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।७	नैव स्त्री न पुमानेष न चैवायं	
नैनामूर्ध्वं न तिर्यक्च न मध्य		नपुंसकः । यद्यच्छरीरमादत्ते तेन	
परिजगमत्	गुह्यका. ६२	तेन स युज्यते [श्वेताश्व. ५।१०+	भवसं. २।२५
नैनां प्राप्य विमुह्यति	भ.गी. २।७२	नैव स्त्री न पुमानेषा नैव चेयं	
नैनेन किञ्चनानावृतं नैनेन		नपुंसका । यद्यच्छरीरमादत्ते	
किञ्चनासंवृतम्	बृह. २।५।१८	तेन तेनैव युज्यते	गुह्यका. ६५
नैरात्म्यवादकुहकैर्मिथ्या दृष्टान्त-		नैवं पापमवाप्स्यसि	भ.गी. २।३८
हेतुभिः । भ्राम्यलोको न जानाति		नैवं शोचितुमर्हसि	भ.गी. २।२६
वेदविद्यान्तरं तु यत्	मैत्रा. ७।८	नैव वाचा न मनसा प्राप्तुं शक्यो न	
नैव किञ्चित् करोति सः	भ.गी. २।२०	चक्षुषा । अस्तीति ब्रुवतोऽन्यत्र	
नैव किञ्चित् करोमीति	भ.गी. ५।८	कथं तदुपलभ्यते	कठो. ६।१२
नैव कुर्वन्न कारयन्	भ.गी. ५।१३	नैवातोऽद्वयो ह्ययमात्मैकल एव	नृसिंहो. ८।१
नैव केनच नाप्यं, कुत उ एतावत्		नैवात्मनः सदाजीवेविकारावयवौ तथा	अद्वैत. ७
प्रतिगृहीयात्	बृह. ५।१४।६	नैवाददीत पाथेयं यतिः किञ्चिद्-	
नैव चिन्त्यं न (चाचिन्त्यमचिन्त्यं)		नापदि । पक्वमापत्सु गृहीयात्	१ सं. सो. २।९२
चाचिन्त्यं नाचिन्त्यं चिन्त्यमेव च ।		नैवान्या अन्तं गच्छत्यनन्ता हि दिशो	
पक्षपातविनिर्मुक्तं ब्रह्म सम्पद्यते		दिशो वै सम्राट्	बृह. ४।१।५
(तदा) ब्रुवम् [त्रि. वा. ५।६+	ब्र. विं. ६	नैवेह किञ्चनाग्र आसीत् [बृह. १।२।१	+ सुबालो. ६।१
नैव तत्र काचन भिदाऽस्त्यत्र हि		नैवैतेन सुरभि न दुर्गन्धि विजानाति	छान्दो. १।२।९
भिदामिव मन्यमानः शतधा		नैवैनं ब्रूयुः पितृहासीति, मातृ-	
सहस्रधा भिन्नो मृत्योः स मृत्यु-		हासीति, न भ्रातृहासीति..	छान्दो. ७।१५।३
माप्नोति तदेतद्द्वयं स्वप्रकाशं		नैवैषोऽस्य दोषेण दुष्यति	छान्दो. ८।१०।१, २
महानन्दमात्मैवैतत्	नृसिंहो. ८।७	नैषा तर्केण मतिरापनेया प्रोक्ताऽन्ये-	
		नैव सुविज्ञानाय प्रेष्ठ	कठो. २।९
		नैषा योगसिद्धिः (पूर्वोक्ता)	महावा. २
		नैषा (पूर्वोक्ता) मनोऽलयः	महावा. २

नैषा समाधिः (पूर्वोक्ता)	महावा. २	नोत्तिष्ठति न तिष्ठति । न च याति न	
नैषोऽन्वकारोऽयमात्मा	महावा. २	चायाति न च नेह न चेह चित्	महो. ५।१०२
नैष्कर्म्यसिद्धिं परमा	भ. गी. १८।४९	नोत्थापयेत्सुखासीनं शयानं न	
नैष्कर्म्यं पुरुषोऽश्रुते	भ. गी. ३।४	प्रबोधयेत् । आसीनो गुरुमासीनं	
नैष्कर्म्येण न तस्यार्थस्तस्यार्थोऽस्ति		शयानं न प्रबोधयेत्	शिवो. ७।३१
न कर्मभिः।..यस्यनिर्वासनं मनः	मुक्तिको. २।२०	नोदेति नास्तमायाति सुखदुःखे	
नो एतन्नाना तद्यथा रथस्यारेषु नेमि-		मनःप्रभा । यथाप्राप्तस्थितिर्यस्य	
रर्पिता नाभावरा अर्पिता एवमेवैता		स जीवन्मुक्त उच्यते	वराहो. ४।२२
भूतमात्राः प्रज्ञामात्रास्वरर्पिताः		नोद्विजेत् प्राप्य चाप्रियम्	भ. गी. ५।२०
प्रज्ञामात्राः प्राणे अर्पिताः	कौ. त. ३।९	नोद्वेगी न च तुष्टात्मा संसारे	
नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा		नावसीदति	महो. ६।६३
कालात्प्रवर्तते	कौ. त. ४।६	नो न वेदेति वेदं च	केनो. २।२
नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा-		नोपजनं स्मरन्निदं शरीरं स यथा	
कालात् सम्मोहमेति	कौ. त. ४।१२	प्रयोज्य आचरणे युक्त एवमेवाय-	
नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा		मस्मिञ्छरीरे प्राणो युक्तः	छांदो. ८।१२।३
कालात्प्रमयीते	कौ. त. ४।१३	नोभयतः प्रज्ञो न प्रज्ञानघनो न	
नो एवान्यत्रैतस्माद्द्रुसाऽपराणि		प्रज्ञो नाप्रज्ञोऽपि नो विदितं वेद्यं	
पञ्च वर्षाणि	छांदो. ८।११।३	नास्तीत्येतन्निर्वाणानुशासनमिति	सुबालो. ५।१५
नो एवासाधुना कनीयानेष सर्वेश्वर		नोभयतः प्रज्ञां प्रज्ञानघनां...चतुर्थ-	
एष भूताधिपतिरेष सेतुर्विधरणः	बृह. ४।४।२२	खण्डात्मिकां मन्यन्ते	श्रीवि. ता. ४।१
नो एवासाधुना कर्मणा कनीयानेष		नौषधानि न मन्त्राश्च न होमा न	
होवैनं साधु कर्म कारयति तं		जपस्तथा । त्रायते मृत्युनोपेतं	
यमन्वानुनेषत्येष एवैनमसाधु कर्म		जरया चापि मानवम्	भवसं. १।१६
कारयति	कौ. त. ३।९	न्यग्रोधफलमत आहरेतीदं भगव	
नो एवेमानि भूतानि विनाशमेवा-		इति भिन्धीति	छांदो. ६।१२।१
पीतो भवति नाहमत्र भोग्यं		न्यमीमिषदा ३ इत्यधिदैवतम्	केनो. ४।४
पश्यामि [छांदो. ८।११।१,२		न्यायार्जितधनं श्रान्ते श्रद्धया वैदिके	
नो चेन्मौनं समास्थाय निर्मानो		जने । अन्यद्वा यत्प्रदीयन्ते	
गतमत्सरः । भावयन्मनसा विष्णुं		तद्दानं प्रोच्यते मया	जा. द. २।७
लिपिकर्मार्पितोपमः	महो. ३।९७	न्याय्यं वा प्राप्य चाप्रियम्	भ. गी. १८।१५
नोचारयेच्च तद्वाक्यमुच्चार्य नरकं		न्यास इति ब्रह्मा, ब्रह्मा हि परः,	
ब्रजेत् । (न गुरोरप्रियं कुर्यात्		परो हि ब्रह्मा	महाना. १६।१२
पीडितस्ताडितोऽपि वा)	शिवो. ७।३७	न्यास इत्याहुर्मनीषिणो ब्रह्माणं	महाना. १७।१२
नोच्छ्रसेन्न निश्चसेन्नैव गात्राणि		न्यासोपयोगस्तथैवार्घ्यदाने च...	
चालयेत् । एवं भावं नियुञ्जीयात्		बीजन्यासो हंसन्यास इति..वर्णयन्ति	सूर्यता. ३।१
कुम्भकरयेति लक्षणम्	अ. ना. १४		

इत्युपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य पूर्वार्द्धः ।

UPANISHAD-VAKYA--MAHA--KOSHA

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

SOME OPINIONS.

H. D. VELANKAR, M. A
Professor of Sanskrit,
Wilson College, BOMBAY.

10/2 Shastri Hall,
BOMBAY 7
19th June 1938.

Pandit Gajanan Shastri Sadhale of the Gujarati Printing Press has prepared a concordance of all the sentences which occur in the different Upanishads. The Pandit's aim is to enable a reader to trace the different Upanishadic quotations occurring in the vast Sanskrit literature to their original sources. For this purpose, he has laid under contribution not only the printed Upanishads, which are not more than 125 in all, but also searched out, copied and analysed about a hundred more unpublished texts, which are generally accepted as the Upanishads by respectable Sanskrit authors. It is true that many of these are not very ancient and perhaps do not deserve the name Upanishad in its technical sense; yet from the point of view of the general reader, they are all very important and therefore incorporated in his Kosha by Pandit Sadhale. For this same reason, the Kosa even contains an index of the quarters of all the stanzas from Bhagvad Gita, which is regarded as equally authoritative with the Upanishads and is sometimes actually called an Upanishad.

This concordance of Pandit Sadhale would be important even from another point of view. It would facilitate a comparative study of the Upanishads and show the extent of mutual indebtedness of the Upanishadic authors in respect of philosophical ideas and phraseology. The older concordance of the Upanishads prepared by Col. Jacob was no doubt more useful. It contained an index of important Upanishadic word, under each of which, sentences containing those words from the different Upanishads were collected. Thus one could gather at a glance what the different Upanishads had to say about Atman or Ishvara or any other thing, by merely referring to a word expressive of it, in the concordance. Pandit Sadhale's Kosa does not afford this facility, as it is merely an index of Upanishadic sentences and parts of sentences *arranged according to the alphabetical order of their initial words*, and as sentences containing one particular word or name are naturally scattered over the different parts of the Kosa in accordance with the alphabetical order of their *initial* words. Yet as pointed above, Pandit Sadhale's Kosa is very important in its own way. The patient labour which he has spent over it deserves all praise and admiration. During the last three years, I have been watching the progress of his work with interest and admiration for his untiring patience in spite of his advanced age

and a number of household difficulties. It is the Pandit's ambition to see this work of his in a printed form; he also intends to publish the hitherto unpublished Upanishads, which are about a hundred in number, if he gets the necessary financial help. I earnestly request that Pandit Sadhale should be given every sort of encouragement and help by those, who are in a position to give it.

(Sd.) H. D. VELANKAR.

(2)

In the vast range of Sanskrit Literature there are hardly any works so well known as the Upanishads. By reason of the spiritual elevation to which many of them attain, by their method, by the supreme importance of the topics they deal with and by their great earnestness in the cause of the search for the highest truth, they contain an universal appeal. They exercised great fascination even on the minds of some of the greatest *savants* of the West, such as Schopenhauer, Max Muller and Deussen. Any work that helps in increasing the value and utility of the Upanishads is therefore to be welcomed by every one interested in the study of Sanskrit and of Philosophy. On account of the great value attached to the principal Upanishads, numerous treatises composed in comparatively modern times have been passed off as Upanishads. No one has been able to fix the number of Upanishads. The Nirnaya Sagar Press brought out an edition of 108 Upanishads. Pandit Sadhale Shastri after patient industry and research for years calculates the number of Upanishads to be 220. In order to facilitate the study of the Upanishads and enhance their utility he has prepared an index of about forty thousand sentences from 220 Upanishads arranged in Alphabetical order. The Pandit deserves the highest encouragement for his patience, industry and research from all those who are interested in the spread and diffusion of our Ancient Literature. This Index is in a different category from the concordance of the Upanishads and the Bhagwadgita prepared by Colonel Jacob over forty years ago. Col. Jacob laid under contribution only about 55 Upanishads and he only gives an index of words. Pandit Sadhale Shastri deals with 220 Upanishads and gives an index of sentences (Vakyas) and not merely words. One may express the hope that when the Pandit receives help for publishing the laborious index of sentences that he has prepared, he will see his way to editing the other Upanishads (about one hundred in number) that have not so far been published by any one.

Bombay, }
8th June 1938 }

P. V. KANE.

The "GUJARATI"
Published every Sunday

The 'Gujarati' Printing Press
Sassoon Building
Elphinstone Circle, Fort,
BOMBAY.

Shriyut Shastri Gajanan Shambhu Sadhale is Shastri and Pandit of Sanskrit language and religious literature. He is in our service for many years. He is well known in the Bombay Presidency by his numerous works edited and corrected by him in different Sanskrit, Hindi, Marathi and Gujarati publishing firms. He has worked in this field for the last (40) forty years. He himself has published a religious and ceremonial work known as कृत्यदिवाकर, which has run into two editions. Under the well known publishing firm now defunct of Messrs. Hanuprasad Bhagirathji, he edited three kinds of Shreemad Bhagvat with Balprabodhini commentary of Kashiwala Girdharji, Subodhini commentary of Shridhar Swami and the short commentry known as Churnika. Besides these works he has edited Raghuvamsha, rendering the verses in prose order (दण्डव्य) with the tika of Mallinath and many other works. Some eight years back we had the advantage of his learning and experience in bringing out our big publication the Shreemad Bhagvad-Gita, with the Bhashyas of the four great Acharyas and tikas of their well known disciples i. e. eleven tikas in all. In preparing and editing this work the learned Shastri, has very diligently hunted out almost all the quotations used by the tikakaras from the various Upanishads and other religious works too, in their respective commentaries. While doing this laborious and tiresome work, an idea struck him that though the concordance of words of Upanishads prepared by the late Col. Jacob Saheb is very useful, still it is lacking in many respects, therefore a complete Concordance of all the (वक्त्र) sentences of all the Upanishads if prepared, will be very useful to the interested public and students of Hindu Philosophy. With this idea he worked out and prepared उपनिषद्वाक्यमहाकोश, which for want of adequate encouragement and funds is lying unpublished.* If no help is given to this work, a serious loss will be suffered by the public and scholars. He has spent days and nights for years in preparing the Kosha, a very intelligent work. He deserves in every way help and encouragement from rich liberal folks, public institutions and Princes of India.

King George VI's
Birthday. }
9th June, 1938

NATAVERLAL ITCHARAM DESAI, B. A.
Editor, the 'GUJARATI'

---

* This valuable work is published now (Aug '40).

A. B. GAJENDRAGADKAR,
Professor of Sanskrit,
Elphinstone College, Bombay.

Home Address
Maharaja Building,
BOMBAY No. 4.

I have seen the manuscript of the Concordance of Upanisadic sentences prepared by Pandit G. S. Sadhale. It has taken the Pandit years of patient work to prepare this manuscript. Two hundred and twenty Upanisads, more than a hundred of which are unpublished, have been used by Pandit Sadhale for this Concordance. The book, when published, would be of very great use to students of Upanisadic literature. I think Pandit Sadhale deserves financial help at the hands of those who are interested in the study of the Upanisads. As more than a hundred Upanisads, which exist only in manuscript form, have been used for the preparation of this Concordance, I cannot help thinking that it would be better if Pandit Sadhale were to undertake the publication of those unpublished Upanisads first.

12th June, 1938

Sd. A. B. GAJENDRAGADKAR,
Professor of Sanskrit,
Elphinstone College, Bombay.

श्रीमद्भगवद्गीता

शाङ्करभाष्याद्येकादशटीकासमलंकृता ।

[प्रथमो गुच्छः = ११ टीका]

भो भोः वेदान्तशास्त्रानुचिन्तनतुन्दिलस्वान्ता भवदवदावदाहजासहतृष्णाशनज्ञामामृतपिपा-
सवो गुणमात्रैकग्राहिणः सुधियः ! समुपजोपमाशोषयामस्तत्रभवतां अतीव मोदावहमिममुदन्तम्—
यन्मुद्रितोऽस्माभिः श्रीमद्भगवद्गीताव्याख्यानां प्रथमो गुच्छः ! अत्रायोजितानां व्याख्यानमयं क्रमः—

- १ शाङ्करभाष्यम्,
- २ आनन्दगिरिकृता शाङ्करभाष्यव्याख्या,
- ३ रामानुजभाष्यम्,
- ४ वेङ्कटनाथरचिता रामानुजभाष्यतात्पर्यचन्द्रिका,
- ५ आनन्दतीर्थीय- (माध्व)-भाष्यम्,
- ६ तदनुयायिनी जयतीर्थरचिता प्रमेयदीपिका,
- ७ हनुमत्कृतं पैशाचभाष्यम्,
- ८ वेङ्कटनाथकृतं ब्रह्मानन्दगिर्याख्यानं व्याख्यानम्,
- ९ बलभीया तत्त्वदीपिका,
- १० तदनुसारिण्यमृततरङ्गिणी,
- ११ नैलकण्ठीयो भारतभावदीपः—इति ।

तथा प्रत्यभ्यायमादौ 'रक्षा-' टीकोपेतो 'गी तार्थ स द्वा हः,' अन्ते चाद्ययावत्कापि गीतयाऽना-
योजितमष्टादशाध्यायपरिमितं पञ्च पुराणीयं नानाख्यानोपशोभितं गीता माहात्म्य मध्यायशोऽत्र
यथोचितं निवेशितमिति सत्यं 'प्रहर्षण' मेवेदं विदुषाम् ।

अत्र संगृहीता ब्रह्मानन्दगिर्याख्या व्याख्या च भगवत्पादीयं भाष्यमनुसरन्ती, टीकान्तरोदिता-
नप्यर्थान् समालोचयन्ती पौराणिक-हरिहरादि-कीर्तन-प्रवचनकारोपकर्षणीयं गुणगरिम्णा
सर्वव्याख्योपरि वरीवर्तीति दर्शनसमकालमेव ज्ञास्यन्ति तज्ज्ञा ।

इदं चापरमपि विदां विशेषतः प्रमदपदं—यदिह संगृहीता धूपकरोपाह विद्यालङ्कारश्रीमदन-
न्तशास्त्रिप्रणीता 'अविगीता' नाम्नी कापि टिप्पणी—या समुद्रावयत्यभिनवानर्थविशेषान्, गद्य-
पद्यैरनुवदति गीर्वाणवाण्या ज्ञानदेव-वामनपण्डिताभ्यां महाराष्ट्रवाग्मुक्तिथोर्भावार्थदीपिकायथार्थ-
दीपिकयोर्हृदयहारिणोऽज्ञानं, निराकरोति च कुव्याख्यानानि सप्रमाणमिति हेम्नः परमामोदः ।

एवमगणितगुणगणसमुद्रासितोऽयं महीयान् ग्रन्थो विचक्षणैः सूक्ष्मेक्षिकया संशोध्य परसर्व-
पदच्छेद-वाक्यच्छेद-काकादिव्यञ्जकचिह्ननिवेशनादिभिः सम्यक् परिष्कृत्य विविधजातीयैर्ललित-
ललितैरक्षरैः स्निग्धावदातसुष्ठुपुष्टेषु पत्रेषु मुद्रितः । तत्तटीकासूद्धतानां श्रुतिस्मृतिपुराणादिवचसां
मूलस्थलान्यपि महता प्रयत्नेनान्विष्यान्विष्य तत्रतत्र स्थले सन्निवेशितानि । किमधिकेन ? सर्वथा
नाद्यावद्यधिवसुधं मुद्रितपूर्वं ईदृशो गीताव्याख्यासमुच्चय इति भूतार्थ एवायमाख्यायतेऽस्माभिः ।

गीताख्यां वाङ्मयीमैश्वरीं तनुमारिराधयिषुभिरस्माभिरेवं महान्तं प्रयासमास्थाय, द्रविणचय-
व्ययं चाविगणय्य प्रकाशितस्यास्यातिसुचिक्रणपत्रमुद्रितस्य सुपट्टनिबद्धस्यामूल्यस्य ग्रन्थरत्नस्य
मूल्यमपि नितान्तमल्पमेव निर्धारितम् ।

ग्रन्थरत्नस्यास्य पृथक्पृथङ्निबद्धानि प्रथम-द्वितीय-तृतीयषट्कान्यपि युगपदेव गृह्यालुभ्यो
वितीर्यन्ते, न पृथक्पृथक् वितीर्यन्ते । तन्मूल्यम् रु. २०

तथाप्येकत्रैव निबद्धस्य षट्त्रयस्य मूल्यम् रु. १८

श्रीमद्भगवद्गीता—अष्टटीकोपेता । द्वितीयो गुच्छः । मूल्यम् रु. १०

उपलब्धिस्थानम्—गुजराती प्रिंटिंग प्रेस. सामुन विल्डिंग, एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट-मुंबई

निम्बार्कीयतत्त्वप्रकाशिकाचष्टीकोपेता

श्रीमद्भगवद्गीता

[द्वितीयो गुच्छः = ८ टीका]

अयि समीक्ष्यकारिणो विचक्षणाः ! यदा खलु ' गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस ' संस्थापकै-
गुजरातीवृत्तपत्रोत्पादकैश्च देसाईकुलविभूषणैः सूर्यरामतनूजैरिच्छारामाख्यैः श्रेष्ठिवैः
स्वीयप्राचीनतरहस्तलिखितग्रंथसंग्रहाद्विचित्य विचित्य सप्तटीकात्मकः श्रीमद्भगवद्गीतायाः
प्रथमो गुच्छो मुद्रितस्तदैव तदन्तर्गतव्याख्योपव्याख्याप्रणेतृणां चतुर्णां सांप्रदायिना-
मद्वैतद्वैतविशिष्टाद्वैतशुद्धाद्वैतमतानि, एकमतानुसारिणां विचक्षणानामपि तत्तद्व्याख्योप-
व्याख्याकृतं विचक्षणत्वरूपं चार्थान्तरवैचित्र्यमालोच्य कथं तेषां तत्परस्परविरुद्धरामान्त-
प्रतिपादनं, कथं तैरेक एव श्लोकः श्लोकार्थं तद्वतवाक्यानि वा स्वस्वसिद्धान्तसमर्थकतया
स्वाविरोधितयोपवर्ण्यन्ते, कथं च ते परस्परं स्वाद्वैताद्यनुयाय्युपमर्दे प्रवर्तन्ते ? तद्दर्शन-
कुतुकजुषां तच्चजिज्ञासूनां चेप्सितं सम्पादयितुकामैस्तैरेव निम्बार्कपथानुयायितत्त्वप्रकाशि-
कायुतश्चाष्टटीकात्मकोऽयं द्वितीयगुच्छोऽपि मुद्रयित्वा प्रकाशितः ।

एवं प्रथमगुच्छान्तरालस्थितानां सम्प्रति टीकाचतुष्टयसंवर्धितशाङ्करभाष्याद्येकादश-
व्याख्योपव्याख्यानां चावलोकनकृतां विदुषां टीकान्तरालोचनावशिष्टं किञ्चिदपि
नावशिष्येतेत्यलमतिपल्लवितेन ।

पूर्वमत्र भारतेऽस्मिन्खण्डे देशे देशान्तरेषु दिक्षु विदिक्षु चाविगीतयशोभिलोकमान्यैः
बालगङ्गाधरतिलकैः स्वोक्ते गीतारहस्ये यैः स्ववदननलिनवचनसुमनोभिः स्वलंकृतो-
ज्यमच्छो गुच्छस्तान्येव तेषां सुमनसां सुमनोहराणि सुमनानीवेमानि वचनानि—

बल्लभसम्प्रदायी तत्त्वदीपिका, गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस मवली... ..; पण ... बाकीच्या आणि निंबार्क-
सम्प्रदायाची व दुसऱ्या कांही टीका मिळून एकंदर पंधरा [सध्या एकोणीस] संस्कृत टीका गुजराती
प्रिन्टिंग प्रेसने सुकल्याच [शके १८२४] छापून प्रसिद्ध केल्या असल्यामुळे या एकाच ग्रंथाने आतां सर्व
निर्वाह होतो. (गीतारहस्य- पुणे, अधिक वैशाख शके १८३७; बाळ गंगाधर टिळक.)

निरनिराळ्या सांप्रदायिक आचार्यांचीं गीतेवरील भाष्ये व त्या संप्रदायांतील इतर प्रमुख टीका मिळून
पंधरा [सध्या एकोणीस] टीका सुंबईस गुजराती प्रिन्टिंग प्रेसचे मालक यांनीं सुकल्याच [इ. स. १९१२]
प्रसिद्ध केल्या आहेत. निरनिराळ्या टीकाकारांचे अभिप्राय एकदम कळण्यास हा ग्रंथ फार सोयीचा आहे.
[गीतारहस्य टिप्पणी] बाळ गंगाधर टिळक.

टीकाकाराणां टीकानां च नामानि ।

१ निम्बार्कमतानुयायिप्रीकेशव-

काश्मीरिभट्टाचार्यपादप्रणीता ..तत्त्वप्रकाशिका

२ श्रीमधुसूदनसरस्वतीकृता ... गूढार्थदीपिका

३ श्रीशङ्करानन्दप्रणीता ... तात्पर्यबोधिनी

४ श्रीधरस्वामिकृता ... सुबोधिनी

५ श्रीसदानन्दविरचितः ... प्रभाप्रकाशः

६ श्रीधनपतिसुरिविरचिता-भाष्योत्कर्षदीपिका

७ दैवज्ञपंडितश्रीसूर्यविरचिता... परमार्थप्रपा

८ पूर्णप्रज्ञमतानुसारिश्रीराघवेन्द्रकृतः...अर्थसंग्रहः

इत्येताभिर्व्याख्याभिरष्टाभिः सहितायाः श्रीमद्भगवद्गीताया द्वितीयो गुच्छः । अत्र श्लोकाः स्थूलतमाक्ष-
रैष्टीकाश्चस्थूलक्षरैः सुप्रिताः वृद्धा माक्षे शिष्येति ।

श्रीमद्भगवद्गीता- मूलमात्रा

प्रातिस्थानम्:- गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस, सासुन बिल्डिंग, एलिफन्स्टन सर्कल, कोट-सुंबई.

मूल्यम् १०-०-०

मू० ०-३-०

‘गुजराती’ प्रिन्टिंग प्रेसस्थ-क्रय-संस्कृतपुस्तकानि ।

	रु. आ.
अयोध्या(२)काण्डम् पृष्ठानि ६४० टीकात्रयोपेतम्	६ ०
अरण्य(३)काण्डम् पृष्ठानि ३४० टीकात्रयोपेतम्	२ १२
अष्टीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता द्वितीयो गुच्छः	१० ०
अद्वैतमंजरी ब्रह्मसूत्रवृत्ति.	० १२
आचार (२) मयूखः आहिक्रिया	० ८
उत्तरगीता (व्याख्यासमेता)	० ३
उत्सर्ग (८) मयूख	० ४
उपदेशसाहस्री (सटीका)...	१ ८
उद्योगपर्व (महाभारतस्य) अष्टीकोपेतम्	८ ८
उत्तर(७)काण्डम् पृष्ठानि ३५५ टीकात्रयोपेतम्	६ ०
एकादशटीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमगुच्छ	१८ ०
,, ,, प्रथमगुच्छः प्रथमं षट्	} २० ०
,, ,, ,, द्वितीयषट्	
,, ,, ,, तृतीयषट्	
कारिकावली-सिद्धातमुक्तावलीसहिता	० १०
किष्किधा(४)काण्डम् पृष्ठानि ३२० टीकात्रयोपेतम्	२ १२
कुमारसंभवः	० ७
गंगालहरी पीयूषलहरीव्याख्यासहिता	० ३
गणेशसहस्रनामावलिः (ग्लेख)	० ३
गौरीशङ्करगुटिका	१ ८
चन्द्रालोकः सटीकः रमाख्यव्याख्यासहितः...	० १०
चम्पूभारतम्-भारतचम्पू-सटीकम्	२ ०
तैत्तिरीयोपनिषद्शांकरभाष्यानंदगिरिटीका	१ ०
तर्कसंग्रहः-सिद्धांतचन्द्रोदयव्याख्या-समन्वित.	० १०
दशरूपकम् प्रभाख्यव्याख्यासहितम्	१ ०
दान (७) मयूख.	२ ०
नीति (५) मयूखः	१ ४
न्यायदर्शनम्-न्यायभाष्यम् व्याख्यासहितम्	९ ०
न्यायविन्दुः सटिप्पणः	१ ४
पञ्चीकरण षष्ठीकोपेतम्	१ ८
पारस्करगृह्यसूत्रम् (पञ्चटीकोपेतम्)...	६ ८
पातञ्जलयोगदर्शनम् (सटीकम्)	० ८
प्रतिष्ठा (९) मयूख.	० ८
पुरुषसूक्तं श्रीसूक्तं लक्ष्मीसूक्तं च उत्तरनारायणेनसह	० ३
पुरुषोत्तमसहस्रनाम	० ३
पुरुषोत्तमसहस्रनामावलिः	० २

	रु. आ.
ब्रह्मसूत्रवृत्ति (अद्वैतमंजरी) सटीका	० १२
वाल्मीकीकाण्डम् पृष्ठानि ४२५ टीकात्रयोपेतम्	३ ०
बृहत्स्तोत्रसुक्ताहारः स्तो. १-२५६	१ ०
बृहत्स्तोत्ररत्नहारः भाग १ १-२३४	१ ०
बृहत्स्तोत्ररत्नहारः भागः २ २३६-४७६	१ ०
बृहत्स्तोत्ररत्नहार. भागः १-२, स्तो. सं. ४७६	१ १४
भगवद्गीता-एकादशटीकोपेता प्रथमो गुच्छ	१८ ०
भगवद्गीता-अन्याष्टटीकोपेता द्वितीयो गुच्छ	१० ०
भगवद्गीता मूलमात्रा	० ४
भागवत-सचूर्णिकम् (स्थूलाक्षरम्)	
(वल्लभीय-निबन्धोक्तरीत्या...स्कन्धार्थ- प्रकरणाध्यायविभागसुचिकासहितम्)	१४ ०
भागवतमंजरी	४ ०
भारतचम्पूः-चम्पूभारतं-सटीकं	२ ०
भक्तिमार्तण्डः	१ ४
मयूखाः—	
१ संस्कारमयूखः ० १२	७ दानमयूखः २ ०
२ आचारमयूखः ० ८	८ उत्सर्गमयूखः ० ४
३ समयमयूखः १ ४	९ प्रतिष्ठामयूखः ० ८
४ श्राद्धमयूखः १ ४	१० प्रायश्चित्तमयूखः २ ०
५ नीतिमयूखः १ ४	११ विशुद्धिमयूखः १ ०
६ व्यवहारमयूखः १ १२	१२ शान्तिमयूखः २ ०
मतमतान्तरपाठसमेतो ब्रह्मसूत्रपाठः	० ४
मनुस्मृतिः-(कुल्लुकभट्टकृतटीकायुता)	२ ४
महाभागवतम्-देवीपुराणम् ८१ अध्यायाः	२ ०
युद्ध (६) काण्डम् पृष्ठानि ३६६ टीकात्रयोपेतम्	८ ०
रामगीता मूलमात्रा	० १
रघुवंशं दण्डान्वयसहितं मल्लीनाथकृतटीका-	
युतम्-सर्गाः १-६	० ८
रघुवंशं संपूर्णं मल्लीनाथकृतटीकासहितं च	
(सर्गाः १-१९)	१ ४
रघुवंशं दण्डान्वयसहितं मल्लीनाथकृत-	
टीकासहितम् सर्गाः १-१९	१ ८
वादार्थसंग्रहः भा. १.०-६-० वादार्थसंग्रहः भा. २. ० ६	
वादार्थसंग्रहः भा. ३.०-८-० वादार्थसंग्रहः भा. ४. ० १२	
वाक्यावली (संस्कृत-गुजराती)	अप्राप्या

	रु.	आ.
वाल्मीकिरामायणं टीकात्रयोपेतम् (सम्पूर्णम्)	३१	०
१ वालकाण्डम् टीकात्रयोपेतम् पृ. ४२५	३	०
२ अयोध्याकाण्डम् ,, ,, ६४०	५	०
३ अरण्यकाण्डम् ,, ,, ३४०	२	१२
४ किष्किन्धाकाण्डम् ,, ,, ३२०	२	१२
५ सुन्दरकाण्डम् ,, ,, ३४६	३	८
६ युद्धकाण्डम् ,, ,, ३६५	८	०
७ उत्तरकाण्डम् ,, ,, ३५५	६	०
विदुरनीतिः सटिप्पणा	...	० ४
विराटपर्व (महाभारतस्य) पंचटीकोपेतम्	...	४ ८
विष्णुसहस्रनाम...	...	० २
विष्णुसहस्रनामावलिः (ग्लेज़) सचित्रा	...	० ३
वेदान्तरहस्यम्	...	० १
विशिष्टाद्वैतमतविजयवादः	...	० १
विशिष्टाद्वैताधिकरणमाला	...	१ ०
वेदांतसंज्ञावलिः-सटीका	...	० १०
वैशेषिकदर्शनम् सटीकम्	...	अप्राप्यम्
शिवमहिम्न स्तोत्र	...	० १
शिवसहस्रनामावलि. (ग्लेज़)	...	० ३
व्यवहार (६) मयूखः	...	१ १२

	रु.	आ.
शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनीयसंहिता	...	४ ०
सचूर्णिक-भागवतम् (स्थूलाक्षरम्)	...	१४ ०
सत्यनारायणपूजाकथा	...	० ३
समय (३) मयूखः कालनिर्णायकः	...	१ ४
सर्वतन्त्रसिद्धान्तपदार्थलक्षणसंग्रहः	...	१ ०
संस्कार (१) मयूखः	...	० १२
सुन्दर(५)काण्डम् पृ. ३४६ टीकात्रयोपेतम्	...	३ ८
श्राद्ध (४) मयूखः	...	१ ४

हिन्दी पुस्तकें

चन्द्रकान्त भाग १ ला	...	४ ८
चन्द्रकान्त भाग २ रा	...	४ ८
चन्द्रकान्त भाग ३ रा	...	५ ०
युक्तिप्रकाश (निश्चलदासकृत)	...	१ ०
रात्यनारायणकथा	...	० ४

मराठी पुस्तकें

चन्द्रकान्त भाग १ ला	...	४ ०
,, २	...	५ ०
,, ३	...	५ ०
हिन्दू आणि ब्रिटानिया	...	२ ०

‘गुजराती’ प्रिंटिंग प्रेस

सासुन बिल्डिंग, एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट, मुंबई

श्रीमद्भागवतं सचूर्णिकं सटिप्पणं च

वृद्धभीयनिबन्धोक्तरीत्या स्कंधार्थप्रकरणाध्यायविभागसूचिकासमलङ्कृतम्

अस्य मूलं स्थूलतमाक्षरैः चूर्णिका च स्थूलाक्षरैः यथा बालवृद्धानां पठनपाठादिकं

सुलभतरं स्यात्तथा लिख्यदातुपुष्टपत्रेषु मुद्रितम् । मूल्यम् रु. १४. डाकव्यय रु. २॥

प्राप्तिस्थानम्:—

‘गुजराती’ प्रिन्टिंग प्रेस,

सासुन बिल्डिंग, एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट-मुंबई

UPANIŚAD-VĀKYA-MAHĀ-KOŚA

(Prepared from 239 Upaniśads)

VOL. II

(५ to ६)

Prepared & Published by
Shastri GAJANAN SHAMBHU SADHALE

THE "GUJARATI" PRINTING PRESS
FORT, BOMBAY

A. D. 1941

Rs. 7

This book can be had at —

The “Gujarati” Printing Press
Sassoon Building
Elphinstone Circle, Fort, Bombay

(Copy right reserved by the author)

Printed by Natverlal Itcharam Desai B. A. and published by Gajanan Shambhu Sadhale at
THE “GUJARATI” PRINTING PRESS,
Sassoon Building, Elphinstone Circle, Fort, Bombay

श्रीमद्वटोदरमहाराजाश्रयानुगृहीतः

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

[२३९ उपनिषदां वाक्यैः सम्भृतः]

उत्तरार्धः ।

[पतो हान्तः]

कर्ता प्रकाशकश्च—

साधले इत्युपाहः शम्भुपुत्रो गजाननः ।

गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस, मुंबई.

शकाब्दः १८६३]

विक्रमाब्दः १९९८

[ख्रिस्ताब्दः १९४९]

मूल्यं सप्तरूपकात्मकम् ।

पुस्तकप्राप्तिस्थानम्—

गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस

सासुन बिल्डिंग

एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट, मुंबई

प्रकाशकः—

शास्त्री गजानन शम्भु साधले

‘गुजराती’ प्रिन्टिंग प्रेस

सासुन बिल्डिंग, एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट-मुंबई

[ग्रन्थस्यास्य पुनर्मुद्रणायधिकारसर्वस्वं राजशासनपट्टमनुसृत्य ग्रन्थकर्त्रेयीनमस्ति]

मुद्रकः— देसाई इन्दुपालः श्रीमदिच्छारामसूनुर्नटवरलालः ।

मुद्रणस्थानम्— ‘गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस’ । मुम्बापुरी ।

PREFACE

It gives me great pleasure to be able to publish the second Volume of the Upanishad-vakya-maha-kosha and put it before the Sanskrit knowing public, in such a short time. After publishing the first part, I have found some 15 more Upanishads, and I have made useful additions by selecting principle sentences from them in this volume. They are given as an appendix at the end of this work. Many useful suggestions have been made to me by learned men, friends and well wishers, and I am thankful for them to all. If God grants me still longer life, strength, and clear intelligence to work and means to publish, I hope to carry them out and put into print. Upto now collections of 108 Upanishads have been published by different booksellers, but some of them are very incorrect. The total number of Upanishads found and studied by me is 239, hence there are 130 more Upanishads which are not printed together in one neat volume. A few of these hitherto little known Upanishads have been published by different men and publishers, but are not available to all desirous of reading them. I therefore hope to publish them all. A selected anthology of some of the best passages (उपाखितम्) of Upanishads is also prepared by me, and a short word index arranged according to Vedantic divisions of subjects is being prepared by me. To publish all these require financial help from the public interested in this sort of work. By the grace of God who always fulfills the good desires of His devotees, I hope to publish them all one by one i. e. first the collection of 239 Upanishads, the selection of best passages from the Upanishads (उपनिषत्सु किञ्चुक्ताहारः) and a word index called उपनिषद्विषय-पदार्थकोशः. The subject matter of all these Upanishads is vast and varied, and it is not therefor necessary here to discuss it. In preparing this work, my collaborator Shastri Balkrishna Bhasker Vaidya and Shastri Vidyalkar Anant Yagneshwar Dhupkar have laid me under obligation by helping me in many ways and so also I am indebted to all those who have very kindly and sympathetically reviewed the first Vol. of this work. I thank them all. Lastly but not the least I, as well as the Sanskrit loving public, are deeply under obligation for the kind patronage and the financial help given to me by the present ruler of Baroda, viz. His Highness Maharaja Shree Pratapsinh, and the encouragement given by the University of Bombay can never be forgotten by me. With fervent devotion in God Anant, I offer this fruit of my labour at His lotus feet, so that this work may be useful and beneficial to all those lovers of Aupanishadic Lore.

Bombay
10th day of the bright
Ashwin V. S. 1997
Vijaya-dashami
30-9-1941.

Gajanan Shambhu Sadhale

वक्तव्यावशेषः ।

कृत्वाऽनन्तभवार्णवस्य तरणे पोतं यदङ्घ्रिं बुधाः

पीत्वऽनन्तकथामृतं श्रुतिपुटैस्तृप्ता यदीयं मुहुः ।

भूत्वाऽनन्तपदाश्रिताः सुकृततो याताः परं यत्पदं

तस्यानन्तहृदाश्रितस्य शरणं पादाब्जयुग्मं मम ॥

श्रीमदनन्तस्यानन्तमूर्तेरनन्तकरुणावरुणालयस्यानन्तकरुणयैवाहमनन्तानन्दगिरिमारूढः स्वप्रणीतमिम-
मुपनिषद्वाक्यमहाकोशं प्रकाशयितुं समर्थोऽभवं, उदयाचलारूढः सहस्रकर इव लोकम् । तदेकोपध्नेन
चास्योपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य पूर्वार्धोपक्रमे मया 'न्यूनातिरिक्तं यत्किञ्चित्' इत्युक्त्या यन्निर्दिष्टं तदेवा-
त्राप्यनुसन्धेयम् । तत्रापि चतुर्दशपृष्ठस्थान् आदिपाठ्यविषयान् समीक्ष्य तत्रस्थमाद्यं वाक्यं 'एतदुप-
निषद्वाक्यमहाकोशोपयुक्तताजिज्ञासुभिः' इति परिष्कृतं पठनीयम् ।

ततो विशेषस्त्वयम्— १ गङ्गोपनिषत्, २ तत्त्वोपनिषत्, ३ नारायणीयमहोपनिषत्, ४ प्रवर्ग्याग्नि-
काश्वमेधोपनिषत्, ५ (२) रुद्रोपनिषत्, ६ (२) देव्युपनिषत्, ७ प्रसादजाबालोपनिषत्, ८ चिदम्बरोप-
निषत्, ९ वेदान्तसारोपनिषत्, १० भक्तियोगोपनिषत्, ११ निर्लेशोपनिषत्, १२ श्रुतिरहस्योपनिषत्,
१३ वेङ्कटेशपूर्वोत्तरतापिन्युपनिषत्, १४ (२) तारोपनिषत्, १५ विष्णुपनिषत्, १६ (२) शिवोपनिषत्
चैता उपनिषद उपनिषद्वाक्यमहाकोशपूर्वार्धस्य मुद्रणोत्तरमेवासादिताः । अतस्तासां वाक्यानि कानिचिदुत्तरार्धे
वर्णानुक्रमत एव सन्निवेशितानि कानिचिच्च परिशिष्टे । तथाऽत्रत्यवाक्यस्य मध्येऽन्ते वा ( ) एवंविध-
चिह्नाङ्किताः शब्दाः कचिद्वाक्यपूर्तिकराः कचिच्च पाठान्तरनिदर्शका इति ज्ञेयम् । पूर्वान्वयदर्श-
कानि वाक्यानि श्लोका मन्त्रा वा तथैव ।

वाक्यपूर्तिकराः शब्दा यथा—अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणः (आत्मा) (पृष्ठं १६।२)
पृथिवीमय आपोमयः (आत्मा) (पृ. ३७७।२) । प्रज्ञया सत्यसङ्कल्पं (आप्नोति) (पृ. ३८१।१) ।

पाठान्तरनिदर्शका यथा—मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः । बन्धनं (बन्धाय-बन्धस्य)
विषयासक्तं (विषयासङ्गि) मुक्त्यै (मुक्तं—मोक्षे—मुक्तौ—मुक्तेः) निर्विषयं स्मृतम् (मनः—तथा)(पृ. ४२९।२) ॥

पूर्वान्वयदर्शकानि वाक्यादीनि यथा—मन्त्रपूतं तु यच्छ्राद्धममन्त्राय प्रयच्छति । (छिन्दन्ति
दातृहस्तं च जिह्वाग्रमितरस्य च) (पृ. ४३५।१) इत्यादि ।

अथ यैरेतद्ग्रन्थस्य प्रकाशने साहाय्येनोपकृतं तेषां पूर्वार्धेऽनुलिखितानां महाभागानां नामधेय-
निर्देशमत्र प्राप्तावसरं मन्ये । तत्रापि यत्समुपदेशत एतद्ग्रन्थस्योपक्रमोपसंहारौ सम्भूतौ, यदनुग्रहेण-
वायं प्रोव्रति लब्ध्वा मुद्रणयन्त्रारोहणसमर्थः सज्जातः, यैश्च धनदानेन निबद्धसोपानैरहमेतन्मुद्रणव्यय-
दुर्गादर्धोत्तारितः, तेषां सानुस्मरणेन मन्मनसाऽनुदिनं भाव्यम्; अतस्तेषां स्मरणमत्र क्रियते । तेषां
'कणशः क्षणशश्चैव विद्यामर्थं च साधयेत्' 'उद्योगः खलु कर्तव्यः फलं मार्जारवद्भवेत्' इत्युपदेष्टारो
मत्पितृचरणास्तत्रभवद्वासुदेवानन्दरस्वतीसदुरवश्च, यदुपदेशफलमेवैष उपनिषद्वाक्यमहाकोशः । द्वितीया-
स्तन्मुद्रणव्ययचिन्ताग्निसन्तापनिर्वापणपटवः श्रीमन्तः प्रतापसिंहनामधेया वटोदरपुरमहाराजाधिराजाः ।
तृतीयास्तन्मुद्रणसमारम्भकर्तारो मुम्बापुरस्थाः 'युनिवर्सिटी ऑफ् बॉम्बे' इत्यांगुलनामप्रथितविश्व-
विद्यालयाधिकारिणः ।

अथ यदाऽयमुपनिषद्वाक्यमहाकोशो मुद्रणयन्त्रारोहणार्हः समभवत्तदा 'निर्धनस्य निस्सहायस्य च ममायं ग्रन्थः कथं मुद्रितो भवेत्' कथं च विद्वद्वरकरकञ्जगतः सन्नुपयुक्तो भवेत् ?' इति चिन्ता-पानीयनिधिनिमग्नं मां यावश्चतुर्पूर्वावपि सर्वान्तर्यामिणा परमात्मना प्रेरितौ करावलम्बदानेन समुद्धृत्य मार्गप्रदर्शकावभवतां तावैतौ परमोदारावादिमं प्रशंसापदमारोढुमर्हते जुन्नरकरघुर्योपनामालङ्कृतौ महोदयौ । तत्राद्याः 'जुन्नरकर' इत्याख्याः कराचीनगरे पश्चिमे प्रविभागे विश्वकर्मविद्यालयस्य 'इंजिनियर-कॉलेज' इति नाम्ना प्रथितस्याध्यक्षपदं विभूषयन्ति, द्वितीयाश्चाद्वितीयाः 'घुर्ये' इत्याख्या अत्रत्य-विश्वविद्यालय एवाध्यापकपदमलंकुर्वन्ति ।

द्वितीयप्रशंसापदार्हा महाशालिक्षेत्रस्था विद्यालङ्कारोपपदालङ्कृताः 'धूपकर' इत्युपाहा अनन्तयज्ञेश्वर-शास्त्रिणः, यैरयमुपनिषद्वाक्यमहाकोशः प्रस्तावेनालङ्कृतः ।

तार्तीयं प्रशंसापदं तु गुजराती-प्रिन्टिंग-प्रेसकार्यकर्तारोऽस्मत्सहयोगिनो 'वैद्याः' इत्युपपद-विभूषिता बालकृष्णोपासका बालकृष्णभास्करशास्त्रिण आरोढुमर्हन्ति, यैरेतत्कोशग्रन्थनानन्तरमास्मिन्वर्षत्रये साहाय्येन यदुपकृतं तदत्र विस्तरतो वर्णयितुं न शक्नोमि ।

तथा पितृपितामहादिभिः संगृहीता निविडान्धकारपतितेयमुपनिषदिदानीं लोकालोकनीयतामाया-त्विति तत्प्रदानेन, तत्तदातिस्थानादिप्रदर्शनेन, धनादिना चैवं नानाप्रकारैः साहाय्यकारिणो येऽभवन्ते सर्वेऽपि प्रशंसार्हा धन्यवाददानार्हाश्च सन्ति । तानप्यतिशयानेभ्यः प्राकृतसंस्कृतोपयुक्तग्रन्थप्रकाशनेन पित्राचरितं विद्याविवर्धकं व्रतमनुवर्तमानेभ्यः परमोदारेभ्यः श्रीमच्छेष्टिप्रवरेभ्यः गुजरातीमुद्रणालया-धिपतिभ्यः येषामनुग्रहेणानुगृहीतोऽहमेतद्ग्रन्थलेखन-मुद्रण-प्रसरणादिव्यसनशतात्परिमुक्तः कृतकृत्योऽभवं तेभ्यः देसाईकुलविभूषणानां इच्छाराम सूर्यराम इत्याख्यानां श्रीमच्छेष्टिवर्याणां तनूजेभ्यः 'नटवरलाल, मदनलाल, बाबुभाई' इत्याख्येभ्यः प्रशंसापदं कीदृग्विधं कतमं च देयं तदेतत्तदनुग्रहेण सज्जातसर्वाङ्ग-सुन्दरोऽयमुपनिषद्वाक्यमहाकोश एव हृष्टपुष्टकृष्टीनां कर्णेषु कथयिष्यति दर्शनसमकालम् ।

अन्यच्च-व्यावहारिके कार्ये क्रियमाणे यथा तत्प्रागेव तत्साधनोपसाधनानि सम्पाद्यन्ते, तथैवास्य विरचनापूर्वं तदादर्शभूतानामुपनिषदां सभाष्याणां सङ्कलनमावश्यकमिति जानन्नप्यहमेतत्कोशविरचनोपक्रम-मकरवम्, निःसत्त्वादुदरभरणायापि सेववितनस्यापर्याप्तत्वाच्च । अथ यदा सभाष्या उपनिषदो दृग्गोचरतां यातास्तदा विज्ञातमभवन्मुद्रिता मूलमात्रा उपनिषदः कचित्कचिदशुद्धप्राया विद्यन्त इति । परं को नामार्वाचीनः प्राचीनो वा वेदशास्त्रसम्पन्नो विद्वदग्रेसरोऽपि श्रुतिगतविषमस्थानानि तद्भाष्याद्यवलोकनमन्तरेण समीकर्तुं शक्यति ? अहं तु सर्वथाऽकृतविद्योऽल्पज्ञ एव । अतो यथादृष्टानि वाक्यान्येवात्रालिखम् । तद्वत्विषम-शब्दार्थाद्यलोचनं तूपनिषद्विषमपदार्थकोशात्, शुद्धाशुद्धिस्थलादि च भाष्यादिसाहाय्येन संस्कृता-द्बृहदुपनिषत्सङ्ग्रहाच्चावधेयं विपश्चिद्विर्मिश्रिभिः । बृहदुपनिषत्सङ्ग्रहस्तूपनिषद्विषमपदार्थकोशसमुपबृंहि-तेनोपनिषत्सूक्तिमुक्ताहारेण सहाचिरेण विद्वद्वरमन्दिरातिथिर्भविष्यति ।

'जरठमतिविनाशो जायते षष्टिवर्षे' इति न्यायात्तदुत्तरवयःस्थस्यापि मम तत्तद्वाक्याज्ञानोद्भूता वाक्यच्छेदपदच्छेदादयो दोषाः स्युरेव, तथा मानवजात्यवश्यम्भाविप्रमादभ्रान्त्यादिदोषवशान्मुद्रणयन्त्र-गतविद्युदाघातादिवशाच्च कचित्पतितं त्रुटितं च स्यादेव, तद्गुणदोषविवेकवद्भिर्विपश्चिद्भिः क्षन्तव्यमित्यन्ते विज्ञाप्य विरमति—

प्राज्ञपादपांशुः—

साधले इत्युपाख्यो गजाननशंभुशर्मा ।

पञ्चालब्धोपनिषन्नामादिसूची ।

अनुक्रमाङ्क	उपनिषन्नामानि	तत्सङ्केतनामानि	प्रथमाङ्कः	द्वितीयाङ्कः
२२४	गङ्गोपनिषत्			
२२५	चिदम्बरोपनिषत्	चिदम्बरो.	गद्यपद्यात्मकः	
२२६	तत्त्वोपनिषत्	तत्त्वो.	पद्यात्मकः	
२२७	(२) तारोपनिषत्	२ तारो.	वाक्यात्मकः	
२२८	(२) देव्युपनिषत्	२ देव्यु.	पद्यात्मकः	
२२९	नारायणीयमहोपनिषत्	ना. म.	पद्यात्मकः	
२३०	निल्लोपोपनिषत्	निल्लोपो.	गद्यपद्यात्मकः	
२३१	प्रसादजाबालोपनिषत्	प्र. जा.	वाक्यात्मकः	
२३२	प्रवर्ग्याभिकाश्वमेधोपनिषत्	प्रवर्ग्या.	मन्त्रात्मकः	
२३३	भक्तियोगोपनिषत्	भक्तियो	गद्यपद्यात्मकः	
२३४	(२) रुद्रोपनिषत्	२ रुद्रो.	मन्त्रात्मकः	
२३५	विष्णूपनिषत्	विष्णू.	वाक्यात्मकः	
२३६	वेङ्कटेशपूर्वोत्तरतापि- न्युपनिषत्	वे. पृ. वेङ्कटो	प्रपाठात्मकः	वाक्यात्मकः
२३७	वेदान्तसारोपनिषत्	वे. सारो.	मन्त्रात्मकश्च वाक्यात्मकश्च	
२३८	(२) शिवोपनिषत्	२ शिवो.	वाक्यात्मकः	
२३९	श्रुतिरहस्योपनिषत्	श्रु. र.	मन्त्रात्मकः	

* उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्यास्य पूर्वार्धारम्भ उल्लेखिताना २२३ उपनिषदामकाराद्यनुक्रमोऽत्रानुसन्धेयः ।

अहमहमिकथा मुद्रणयन्त्रारोहणमाकाङ्क्षन्तो ग्रन्थाः ।

- १ बृहदुपनिषत्संग्रहः— मुद्रितासु द्वितैकोनचत्वारिंशदधिकशतद्वयानामुपनिषदां [२३९] संग्रहोऽयं महाप्रयासैः सङ्कलितोऽद्वैतद्वैतशुद्धाद्वैतविशिष्टाद्वैतसम्प्रदायपाठान्तरैरलंकृतः ।
- २ उपनिषत्सूक्तिमुक्ताहारः } उपनिषद्गतानां सूक्तिमुक्तानां विद्वज्जनमनोहरो हारोऽयं कण्ठगतश्चेद्वेदांतवादे,
उपनिषद्विषमपदार्थकोशश्च } प्रवचने, हरिहरादिगुणाववादे (कीर्तने), व्याख्याने लौकिकव्यवहारे च
विजयप्रदो यशस्करो धनाकरश्च स्यादेव । उपनिषद्विषमपदार्थकोशस्तु स्वनामधेयमनुसृत्य द्वैताद्वैतादिमत-
मन्तान्तराणामप्यादर्शो भविष्यति उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य प्रादुर्भावे इममुपनिषद्विषमपदार्थकोशसमुपबृंहित-
मुपनिषत्सूक्तिमुक्ताहारमत्यल्पेनैव मूल्येन वितरिष्यामः ।
- ३ कृत्यदिवाकरः— पुराणोक्तकर्मादर्शोऽयं ग्रन्थोऽस्यां तृतीयावृत्तौ प्रतोपवातोत्सवविध्यचेनादिभिरुपयुक्त-
साहित्यनामावलीभिश्चालंकृतो भविष्यति ।
ग्रन्थकर्ता.
शास्त्री गजानन शंभु साधले,—गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस, एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट-मुंबई.

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

[उत्तरार्धः]

प

पकमापसु गृह्णीयाद्यावदन्नं
न लभ्यते

पक्वविज्ञानाज्जीवन्मुक्तो भवति
पक्ववायदिवापक्वयाचमानोत्रजेदधः

पक्षपातविनिर्मुक्तं ब्रह्म सम्पद्यते

पक्षं कञ्चन नाश्रयेत्

पक्षावैमासोऽति द्वौमासौवा वसेत्

पक्षेस्तु कुक्कुटो हन्ति निकर्षेण तु

सूकरः । आगतं गतया श्वानं

चक्षुषा वृषलीपतिः

पङ्क्तिवद्धेन्द्रियपशुं वल्गुतृष्णागृहाङ्गणम् ।

चित्तभृत्यजनाकीर्णं नेष्टं देहगृहं मम

पचाम्यन्नं चतुर्विधम्

पञ्चकृत्यनियन्तारं पञ्चब्रह्मात्मकं

बृहत् । पञ्चब्रह्मोपसंहारं कृत्वा

स्वात्मनि संस्थितः

पञ्चकृत्यरूपा परमेश्वरी भवति

पञ्चकृत्वः प्रस्तौति... उद्गायति...

प्रतिहरति .. उपद्रवति... निध-

नमुपयन्ति तत्स्तोभसहस्रं भवति

१ सं.सो. २।९२

त्रि.म.ना. ५।५

१ सं.सो. २।९४

ब्र. बिं. ६

ना. प. ९।३२

१ सं. सो. १।२

इतिहा. ६३

महो. ३।२९

भ.गी. १।५।१४

पञ्चब्र. १६

ना.पू.ता. २।१

१ ऐत. ३।४।२

पञ्चकोशविवर्जितः । निर्विकल्प-

स्वरूपात्मा

पञ्च चेन्द्रियगोचराः

पञ्च ज्ञानेन्द्रियाणि पञ्च कर्मेन्द्रियाणि

पञ्चज्ञानेन्द्रियैर्युक्ता ज्ञानशक्तिबलो-

द्यताः (नागादिवायवः)

पञ्च तन्मात्राणि भूतशब्देनोच्यन्ते

पञ्चमहाभूतानि भूतशब्देनोच्यन्ते-

ऽथ तेषांयः समुदायः शरीरमित्युक्तम् मैत्रा. ३।२

पञ्चतन्मात्राः पञ्च सूक्ष्मभूतान्युपा-

दाय पञ्चीकरणे कृते पञ्चमहा-

भूतान्यजायन्त

पञ्चतन्मात्रेभ्यः पञ्चमहाभूतानि

पञ्चमहाभूतेभ्योऽखिलं जगत्

पञ्चतन्मात्रेभ्यः पञ्चमहाभूतानि ।

पञ्चमहाभूतेभ्यो ब्रह्मैकपादव्याप्त-

मेकमविद्याण्डं जायते

पञ्चत्वं न स पश्यति (गोपीचन्दन-

धारकः)

ते.बिं. ४।७५

भ. गी. १३।६

सामर. १०१

ब्र. बि. ६८

ग.शो. ४।५

त्रि. ब्रा. १।१

त्रि.म.ना. २।५

गोपीचं. ८

पञ्चदशकृत्वः प्रयुक्ता पञ्चदशेन वज्रेण सम्मिता (गायत्री) ब्रह्मलोकमभिजयति	सन्ध्यो. २	पञ्चब्रह्मात्मिकी विद्यां योऽधीते भक्तिभावितः । स पञ्चात्मकता- मेत्य भासते पञ्चधा स्वयम्	पञ्चब्र. २६
पञ्चदशतिथिरूपेण कालस्य परिणा- मावलोकनस्थितिः पञ्चदशानित्याः	भावनो. ७	पञ्चभिर्गन्धैरमृतैः पञ्चभिर्गन्धैस्तनुभिः शोधयित्वा पञ्चभिर्गन्धैर्गन्धोदकेन संस्त्राप्य...प्रत्यक्षमादिक्षान्तै- वर्णैर्भावयेत्	अ. मा. ३
पञ्चदशदिनानि पक्षो भवति, पक्षद्वयं मासो भवति, मासद्वयमृतुर्भवति, ऋतुत्रयमयनं भवति, अयनद्वयं वत्सरो भवति, वत्सरशतं ब्रह्म- मानेन ब्रह्मणः परमायुःप्रमाणम्	त्रि.म.ना.३।४	पञ्चभिर्नामभिर्भृशमैश्वर्यकारणाद्भूतिः पञ्चभूतकारणं तद्विक्टाभं तद्वच्चतुः- पीठम्, तन्मध्ये तत्त्वप्रकाशो भवति	बृ.जा. १।६ मं. ब्रा. २।१
पञ्चदशाहानि माशीः काममपः पिब पञ्च द्वाराणि मनसा चक्षुरादीन्यमू- न्यलम् । बुद्धीन्द्रियाभिधानानि तान्येवालोकायाम्यहम्	छान्दो. ६।७।१	पञ्चभूतमयी तनुः	अमन. १।१७
पञ्चधा वर्तमानं तं ब्रह्मकार्यमिति स्मृतम् । ब्रह्मकार्यमिति ज्ञात्वा ईशानं प्रतिपद्यते	अ. पू. ३।७	पञ्चभूतात्मकं गङ्गं करे रजसि संस्थितम् । बालस्वरूपमित्यन्तं मनश्चक्रं निगद्यते	गोपालो. २।३०
पञ्चपादं पितरं द्वादशकृति दिव आहुः परे अर्धे पुरीषिणम्	पञ्चब्र. २२	पञ्चभूतात्मको देहः पञ्चमण्डलपूरितः	वराहो. ५।१
[ऋ. अ. २।३।१६=मं.]	प्रश्नो. १।११	पञ्चभूतानां पतयः पञ्च सदा- शिवेश्वररुद्रविष्णुब्रह्माणश्चेति	यो. चू. ७२
पञ्चपाद्ब्रह्मणो न किञ्चन	१।१६४।१२	पञ्चभूतान्यहं पञ्चमहाभूतान्यहं	अद्वै. भा. ३
पञ्चवन्धस्वरूपेण पञ्चवन्धा ज्ञान- स्वरूपाः	परब्र. ३	पञ्चभूतेषु गन्धवती पृथिव्यासीत्	गोपीचं. ८
*पञ्चब्रह्म परं विद्यात्तद्यो जातादि- पूर्वकम्	लिङ्गोप. १	पञ्चभूमि समारूढसुप्तिपदनामिकाम् ।	
पञ्च ब्रह्मभिरङ्गैश्च त्रिमाला पञ्च सप्त च । अथित्वा मूलमन्त्रेण सर्वाण्यक्षाणि धारयेत्	पञ्चब्र. २१	शान्ताशेषविशेषांशस्तिष्ठत्यद्वैतमात्रके वराहो. ४।१४ (अथ) पञ्चमी रश्मिनिर्विषयानन्ति	मैत्रा. ६।३१
पञ्चब्रह्ममयं रूपं स्थूलं वैराजमुच्यते । हिरण्यगर्भं सूक्ष्मं तु नादं बीज- त्रयात्मकम् । परं ब्रह्म परं सत्य सच्चिदानन्दलक्षणम् । (ब्रह्मवपुः)	रु. जा. २३	पञ्चम आकाशो भवति	ना. पू. ता. १।१
पञ्चब्रह्मात्मकं सर्वं स्वात्मनि प्रवि- लाप्यच । सोऽहस्मीति जानीया- द्विद्वान्ब्रह्मामृतो भवेत्	यो. शि. २।१५	पञ्चमभूम्या विहरन्ब्रह्मविद्भूरो भवति पञ्च महाभूतानि पञ्च तन्मात्राणि	वराहो. ४।१ सामर. १०१
पञ्चब्रह्मात्मकातीतो भासते स्वस्वतेजसा	पं. ब्र. २३	(अथ) पञ्च तन्मात्राणि भूतशब्दे- नोच्यन्ते, पञ्च महाभूतानि भूतशब्देनोच्यन्तेऽथ तेषां यः समुदायः शरीरमित्युक्तम्	मैत्रा. ३।२
	पञ्चब्र. १७	पञ्चमहाभूतेभ्योऽखिलं जगत्	त्रि. ब्रा. १।१
		पञ्चमहाभूतेभ्यो ब्रह्मैकपादव्याप्तमेक- मविद्याण्डं जायते	त्रि. म. ना. २।५
		पञ्चमहायज्ञक्रिया निर्वर्तन्त आत्मानं प्रार्थयन्ते	आश्रमो. ३

पञ्चमं कण्ठचक्रं स्यात्...तत्र ध्यात्वा
 शुचि ज्योतिः सिद्धीनां भाजनं भवेत् योगरा. १२, १३
 पञ्च मा प्रभ्रात्राजन्यबन्धुरप्राक्षीत् बृह. ६।२।३
 पञ्चमीभूमिकामेत्यसुषुप्तपदनामिकाम् ।
 शान्ताशेषविशेषांशस्तिस्रस्त्यैद्वतमात्रकः अक्षुप. ३७
 पञ्चमुखं पञ्चस्वरूपं पञ्चाक्षरं
 पञ्चसूत्रं ज्ञानम् लिङ्गोप. १
 (ॐ) पञ्चमे ऊर्ध्वाग्रायः सुमेरुमठः मठाग्रा. ७
 पञ्चमे कल्पतरोर्मूले उषा, षष्ठे देवाः गधोप. २।१
 पञ्चमे धामनि ध्येयेयं चान्द्री कामाधः
 शिवायकामा त्रि.ता. १।१६
 पञ्चमे मासे नखरोमव्यादेशः निरुक्तो. १।४
 पञ्चमे मासे पृष्ठवंशो भवति गर्भो. ३
 पञ्चमे स्रवते तालु षष्ठेऽमृतनिषेवणम् ।
 सप्तमेगूढविज्ञानं परा वाचा तथाष्टमे हंसो. ९
 पञ्चमो (आश्रमः) लिङ्गधारणं लिङ्गो. १
 पञ्चम्यामथ मात्रायां यदि प्राणै-
 र्वियुज्यते । उषितः सह देवत्वं ना. बि. १४
 सोमलोके महीयते
 (इति तु) पञ्चम्यामाहुतावापः पुरुष
 वचसो भवन्तीति छांदो. ५।९।१
 पञ्चयज्ञा वेदशिरःप्रविष्टाः क्रिया-
 वन्तोऽमी सङ्गता ब्रह्मविद्याम् ।...
 विष्णवात्मका विष्णुमेवापियन्ति शाठ्याय. ११
 पञ्चयोजनविस्तीर्णं मृत्योश्च
 मुखमण्डलम् वनदु. १६८
 पञ्चरात्रलयेनापि... दूरश्रवणविज्ञानं अमन. १।५४
 पञ्चरात्राद्बुद्धः, सप्तरात्रात्पेशी निरुक्तो. १।४
 पञ्चरूपपरित्यागादस्वरूपप्रहाणतः ।
 अधिष्ठानं परंतत्त्वमेकं सच्छिष्यतेमहत् बह्वचो. ३
 पञ्चवक्त्रं तु रुद्राक्षं... पञ्च ब्रह्म-
 स्वरूपकम् । पञ्चवक्त्रः स्वयं ब्रह्म
 पुंहत्यां च व्यपोहति रु.जा. २८
 पञ्च वा एते महायज्ञाः सतति प्रता-
 यन्ते सतति सन्तिष्ठन्ते देवयज्ञः
 पितृयज्ञो भूतयज्ञो मनुष्ययज्ञो
 ब्रह्मयज्ञ इति सहवै. १४
 पञ्च विषयाः प्रपञ्चः, तेषां
 ज्ञानस्वरूपाः कौलो. १

पञ्चविंशकमज्ञानं शिवो. १।१२
 पञ्चविंशतिक इत्येके षड्विंश इति
 चापरे । एकत्रिंशक इत्याहुरनन्त
 इति चापरे वैतथ्य. २६
 पञ्चविंशतितत्त्वात्मकः पुरुषत्वं
 परब्रह्म भवेत् ना.पू.ता. ५।४
 पञ्चविंशतिवत्सरं गार्हस्थ्यं ना.प. १।१
 पञ्चविंशतिवत्सरं वानप्रस्थाश्रमं ना. प. १।१
 पञ्चविंशतिश्चानुष्टुभः १ ऐत. ३।६।१
 पञ्चविंशत्तमो जीवः सामर. १०१
 पञ्चविंशत्यक्षराणि । पंचदशाक्षरं
 पूर्वम् । दशाक्षरं परम् द्वयोप. १
 पञ्च शब्दादयस्तथा वराहो. १।३
 पञ्च शाखा अथर्वणः सीतो. १६
 पञ्चसप्तगृहाणां तु भिक्षामिच्छेत्क्रिया-
 वताम् । गोदोहमात्रमाकाङ्क्षे-
 त्रिष्कान्तो न पुनर्ब्रजेत् १सं.सो. २।६१
 पञ्चसंस्कारयुक्तानां वैष्णवानां
 विशेषतः । गृहार्चनविधाने न
 शङ्खंघण्टारवं त्यजेत् सुदर्श. १५
 पञ्चस्रोतोःपुं पंचयोन्युप (वक्त्रां)-
 रूपां पंचप्राणोर्मिं पंचबुद्ध्यादि-
 मूलाम् । पंचावर्ता पंचदुःखौघ(विगां)-
 वक्त्रां पंचप्राणोर्मिं (पंचाशद्देवां)-
 पंचपर्वामधीमः [श्वेताश्व. १।५+ ना.प. ९।४
 पञ्चाक्षरमयं शम्भुं परब्रह्मस्वरूपिणम् पञ्चब्र. २४
 पञ्चाग्निना समायुक्तं मन्त्रशक्ति-
 नियामकम् पं. ब्र. १०
 पञ्चात्मकमभूत् पिण्डं धातुवद्धं
 गुणात्मकम् [यो.त. १०+ यो.शि. १।८
 पञ्चात्मकस्य गणा ईशतोऽस्य सि. शि. ९
 (ॐ) पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्तमानं षडा-
 श्रयं षड्गुणयोगयुक्तम् । तं सप्तधातुं
 त्रिमलं द्वियोनिं चतुर्विधाहारमयं
 शरीरम् गर्भो. १
 पञ्चात्मकः समर्थः पञ्चात्मिका
 चेतसा बुद्धिर्गन्धरसादिज्ञाना-
 क्षराक्षरमोक्षारं चिंतयतीति गर्भो. ३
 पञ्चारं चक्रं परिवर्तते पृथु[चित्त्यु. ११।८ तै.आ. ३।११।८

पञ्चाङ्गतत्त्वविदुषां पञ्चसंस्कार- संस्कृतम् । पञ्चावस्थास्वरूपं ते विज्ञेयं सततं विभो	सुदर्श. १४	पणवानकगोमुखाः पण्डिताः समदर्शिनः	भ.गी.१।१३ भ.गी.५।१८
पञ्चावर्ता पञ्चदुःखौघवेगां पञ्चा- शब्देदां पञ्चपर्वामधीमः	श्वेताश्व. १।५	पतङ्गभक्तमसुरस्य मायया पतङ्गो वाचं मनसा विभर्ति	चित्त्यु.११।१० चित्त्यु.११।११
पञ्चावर्ता मध्यशक्तिं चिन्तये- द्विशुदाकृति । तां ध्यात्वा सर्व- सिद्धीनां भाजनं जायते बुधः	योगरा. ९।१०	पतन्ति पितरो ह्येषां पतन्ति नरकेऽशुचौ	भ.गी. १।४२ भ.गी.१६।१६
पञ्चावस्थाः-जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तितुरीय- तुरीयातीताः	मं. ब्रा. २।७	पतिताः शास्त्रजालेषु प्रज्ञया तेन मोहिताः [१ यो. त. ६+	यो. शि. १।४ श्वेता. ६।७
(एवं) पञ्चाशत्कोटियोजनं बहुलं स्वर्णाण्डं ब्रह्माण्डमिति	राधोप. १।२	पतिं पतीनां परमं परस्ताद्विदाम देवं पतिं पतीनां परमां पुरस्ताद्विद्यावतां	गुह्यकालीं परेषाम् गुह्यका. ६६
पञ्चाशत्स्वरवर्णाख्यमथर्ववेदस्वरूप- कम् । कोटिकोटिगणाध्यक्षं ब्रह्माण्डाखण्डविग्रहम्	पंचम. ११	पतिं विश्वस्यात्मेश्वरं * शाश्वतं * शिवमच्युतम्	महीना. ९।३ महो. १।६
पञ्चाशद्वर्णसंयुक्तं स्थितिरिच्छा- क्रियान्वितम् ।	पं. ब्र. ४	पत्रं पुष्पं फलं तोयं पत्रं पुष्पं फलं दद्यात्स्त्रियो वा	भ.गी.१।२६
पञ्चाशन्मातृकामन्त्रवर्णप्रत्येकपूर्वकम् । लक्ष्मीवाङ्मनथादिश्च तारादिः	रा. र. २।१७	पुरुषस्य वा । अवश्यं वशमित्याहु- रात्मना च परेण च	वनदु. ९५
स्यादनेकधा	पैङ्गलो. ३।४	पत्रैर्वा एतत्सर्वतः परिक्रामति छन्दांसि वै पत्राणि	नृ. पू. ९।६
पञ्चीकृतमहाभूतसम्भवकर्म संचित- स्थूलदेहः कर्मक्षयात् ... कूटस्थे प्रत्यगात्मनि विलीयते	भवसं. ४।४	पत्रैः फलैर्वा जलैर्वाऽन्यैर्वाऽभिपूज्य विश्वेश्वरं मां ततोऽश्रीयात्	भस्मजा. २।१०
पञ्चेन्द्रियस्य देहस्य बुद्धेश्च मनसस्तथा । द्रव्यदेशक्रियाणां च शुद्धिराचार इष्यते	छां. ५।७।७	पथि प्रयान्तं यान्तं च यत्नाद्वि- श्रामयेदुरुम् । क्षुत्पिपासातुरं	शिवो. ७।३२
पञ्चेन्द्रियस्य पुरुषस्य तदेव स्यादनावृतम् (मा. पा.)	भ.गी.१८।१३	स्नातं ज्ञात्वा शक्तं च भोजयेत् पथ्यं मितं च शुद्धं च रस्यं हृदय-	भवसं. ४।१६
पञ्चेमानि (पञ्चैतानि) महाबाहो पञ्चेष्टको वा एषोऽग्निः संवत्सरः	मैत्रा. ६।३३	नन्दनम् । स्निग्धं दृष्टिप्रियं कोष्णमन्नं भोज्यं मनीषिभिः	वा. मं. १
पञ्चैते तस्य हेतवः	भ.गी.१८।१५	पद एवं नियुज्य परस्मिन् पदमाद्यमनाद्यन्तं तस्य बीजं न विद्यते	अ. पू. ४।६८
पटनाम्ना हि तन्तवः	यो. शि. ४।१७	पदं करोत्यलङ्घयेऽपि तृप्ता विफल- मीहते । चिरं तिष्ठति नैकत्र	भ.गी. २।९१
पटमध्यं तु यत्स्थानं नाभिचक्रं तदुच्यते	वराहो. ५।२९	तृष्णा चपलमर्कटी	महो. ३।२३
पटवत्संस्थिता नाड्यो नानावर्णाः	वराहो. ५।२८	पदं गच्छन्त्यनामयम्	भ.गी. २।९१
पटाद्भटमुपायाति घटाच्छकटमुत्कटम् । चित्तमथेषु चरति पादपेष्विव मर्कटः	अ. पू. ३।६	पदं तदनु यातोऽस्मि केवलोऽस्मि जयाम्यहम्	१ सं. सो. २।५५
पठनाच्छ्रवणाद्वापि सर्वान्कामान- वाप्नुयात् । नारायणप्रसादेन वैकुण्ठपदमश्नुते	ना. उ. ता. ३. २	पदान्तराण्यसङ्ख्यानि प्रभवन्त्यन्य- थैतयोः (अज्ञानभूजभुवोः)	महो. ५।२

पदार्थप्रविभागः कार्याकार्यवि-
निर्णयम् । जानात्यधिगतश्चान्यो
गृहं गृहपतिर्यथा अक्षयुष. १५
पदार्थभावनादाढ्यं बन्ध इत्यभिधीयते महो. २।४१
पदार्थभावना षष्ठी (भूमिका)
[महो. ५।२५+ वराहो. ४।१
पदार्थवृन्दे देहादिधिया सन्त्यज्य
दूरतः । आशीतलान्तःकरणो
नित्यमात्मपरो भव अ.पू. ५।६९
पदेभ्यो वाक्यसम्भवः यो.शि. ३।६
पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् [क्र.अ. ८।४।९
[=मं.१०।९०।१४+वा.सं.३।१।१३+पु. सू. १३
पद्भ्यां शूद्रोऽजजायत पु. सू. ११
[क्र.अ. ८।४।१९=मं.१०।९०।१२+ वा.सं.३।१।११
पद्भ्यां पद्भासनं पद्भ्यानयनं पद्भ्यान्धवं सूर्यता. १।८
पद्भ्यां स्वस्तिकं वापि भद्रासन-
मथापि वा । बद्धा योगासनं
सम्यगुत्तराभिमुखः स्थितः ।
नासिकापुटमङ्गुल्या पिधायैकेन
मारुतम् । आकृष्य धारयेदग्निं
शब्दमेव विचिन्तयेत् अ.ना. १९,२०
पद्भ्यां कोशप्रतीकाशं हृदयं महाना. ९।६
पद्भ्यां कोशप्रतीकाशं...हृदयेचाप्यधो-
मुखं...तस्य मध्ये महानग्निः...
तस्य मध्ये वह्निशिखा... तस्याः
शिखाया मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः चतुर्वे. ४।६
पद्भ्यामिव च्छिन्नमूर्ध्ववायुविमोक्षणे ।
भ्रुवोर्मध्ये ललाटस्थं तज्ज्ञेयं
च निरञ्जनम् २ योगत. १४
पद्भ्यामिवाम्भसा भ.गी. ५।१०
पद्भ्यामिव निभा सूक्ष्मा शिखाभादृश्यते
परा ।... वरदं सर्वभूतानां सर्वं
व्याप्यैव तिष्ठति १ प्रणवो. १०,११
पद्भ्यामिव निभा सूक्ष्मा शिखा सा
दृश्यते परा । सा नाडी सूर्यसंकाशा ब्र. वि. १०
पद्भ्यामिवोद्घाटनं कृत्वा बोधचन्द्राग्नि-
सूर्यकम् । तस्य हृद्वीजमाहृत्य
आत्मानं चरते ध्रुवम् ध्या.वि. ३५

पद्भाक्षे स्थापितो मेरुर्निगीर्णो भृङ्ग-
सूनुना । निदाघ विद्धि तादृक्त्वं
जगदेतद्भ्रमात्मकम् महो. ४।६५
पद्भासनगतः स्वस्थो गुदमाकुञ्च्य
साधकः।...ब्रह्मग्रन्थि ततो भित्त्वा
विष्णुग्रन्थि भिनत्यतः।...सहस्र-
कमले शक्तिः शिवेन सह मोदते योगकुं. १।८३
पद्भासनस्थ एवासौ भूमिमुत्सृज्य
वर्तते । अतिमानुषचेष्टादि तथा
सामर्थ्यमुद्भवेत् १ यो. त. ५५
पद्भासनस्थितो योगी नाडीद्वारेषु
पूरयन् । मारुतं कुम्भयन्त्यस्तु स
मुक्तो नात्र सशयः ध्या.वि. ७०
पद्भासनं समारुह्य समकायशिरोधरः ।
नासाग्रदृष्टिरेकान्ते जपेदोङ्कार-
मव्ययम् यो. चू. ७१
पद्भासनं सुसंस्थाप्य जानूर्बोरन्तरे
करौ । निवेश्य भूमावातिष्ठे-
द्र्योमस्थः कुकुटासनः त्रि.ब्रा. २।४१
पद्भासनं सुसंस्थाप्य तदंगुष्ठद्वयं पुनः ।
व्युत्क्रमेणैव हस्ताभ्यां बद्धपद्भासनं.. त्रि.ब्रा. २।४०
पद्भासनासीनः कृष्णध्यानपरायणः
शेषदेवोऽस्ति राधोप. १।३
पद्भास्य वक्षाः परमः सुपुण्यः पद्भा
जनित्री परमस्य वासः पारमा. ७।७
पद्भिन्य इव हेमन्ते क्षीयन्ते भोग-
वासनाः [महो. ५।७८+ मुक्तिको. २।४१
पद्भ्यो स्थितां पद्भ्याणीं तामिहोपह्वये
श्रियम् [क्र. खि. ५।८७।४+ श्रीसू. ४
पद्भ्यो दक्षिणकर्णे तु महापद्भ्यस्तु वामके ।
शङ्खः शिरःप्रदेशे तु गुलिकस्तु
भुजान्तरे गारुडो. ३
पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् [क्र. अ. ८।४।१९
[=मं.१०।९०।१४वा.सं.३।१।१३+ चित्त्यु. १२।६
पद्भ्यां शूद्रो अजायत [सुबा. १।४+ चित्त्यु. १२।६
[+क्र. मं. १०।९०।१२+ वा.सं.३।१।११
पयसा यं प्राश्रीयात्सोऽस्य सायं
होमः । यत्प्रातः सोऽयं प्रातः ।
यद्दशं तद्दर्शनम् । यत्पौर्णमास्ये

तत्पौर्णमास्यम् । यद्वसन्ते केश- श्मश्रुलोमनखानि वापयेत् सो- ऽस्याग्निष्टोमः	कठरु. ३	(तस्मात्) परब्रह्मणः परमार्थतः साकारनिराकारौ स्वभावसिद्धौ परब्रह्मणि लीयेत न तस्योत्क्रान्तिः	त्रि.म.ना.२।४ १गो. त.१०८
पयसि हीद५ सर्वं प्रतिष्ठितं यच्च प्राणिति यच्च न	बृह. १।५।२	(तस्मात्) परब्रह्मणोऽधस्तनपादे सर्वकारणे मूलकारणाव्यक्ता- विर्भावो भवति	त्रि.म.ना.२।४
पयस्स्त्रावानन्तरं धेतुस्तनक्षीरमिव सर्वेन्द्रियवर्गं परिनेष्टे मनो- नाशो भवति तदेवामनस्कम्	मं ब्रा. ३।२	परब्रह्मपुरे विरजं निष्कलं शुभमक्षरं विरजं विभाति	परब्र. १
पयस्विनी च याम्यस्य कर्णान्ते प्रोच्यते बुधैः	जा.द. ४।२०	परब्रह्म सच्चिदानन्दानन्दराधाकृष्णयोः परस्परसुखाभिलाषरसास्वादन	
पयस्विन्याः प्रजापतिः (देवता)	जा.द. ४।३८	इव तत्सच्चिदानन्दामृतं कथ्यते	राधो. २।२
पर्याप्तकामस्य कृतात्मनस्तु इहैव सर्वं प्रविलीयन्ति कामाः	मुण्ड. ३।२।२	परब्रह्मस्वयं चात्मा साक्षान्नारायणः स्मृतः परब्रह्मस्वरूपोऽहं	ना.उ.ता.१।८ ते. बि. ३।१
पयो ब्राह्मणस्य व्रतं, यवागू राजन्यस्य, आमिक्षा वैश्यस्य	सहवै. १२	परमकैवल्यः स एव कैलासः	सि.सा. १।१
पयोर्ध्वं च सृजेच्च गाम्	बृ.जा. ३।५	परमगुरुपदेशेन सहस्रारे जलव्योतिर्वा ...षोडशान्तस्थतुरीयचैतन्यं वाऽन्तर्लक्ष्यं भवति	अद्वयता. ७
(तत्पयः) पयो ह्येवाग्रे मनुष्याश्च पशवश्चोपजीवन्ति तस्मात्कुमारं जातं धृतं वैवाग्रे प्रतिलेहयन्ति स्तनं वाऽनुधापयन्ति	बृह. १।५।२	परमचिद्विलाससमष्टयाकारं निर्मलं निरवद्यं...परमानन्दलक्षणापरि- च्छिन्नान्तज्योतिः शाश्वतं शश्वद्विभाति	सि. सा. ६।१
पर ईशो वा शिवएकोध्येयः शिवङ्करः परकायमनोयोगः परकायप्रवेशकृत् परचित्ते चित्तसंयमात्परचित्तज्ञानम्	अ. शिखो. ३ यो. शि. ५।४८ शांडि. १।७।५२	परमतत्त्वरहस्यवक्ता त्वमेव नान्यः कश्चिदस्ति	त्रि.म.ना.१।१
परजीवोपाधिमायाविधे विहाय तत्त्वं पदलक्ष्यं प्रत्यगभिन्नं ब्रह्म परतत्त्वंसमाख्यातं जन्मबन्धविनाशकम्	पैङ्गलो. ३।१ अमन. १।१४	(तस्मात्) परमपरं परायणं च बृह- दूहत्या बृंहयति तस्मादुच्यते परं ब्रह्म	बटुको. २०
परतन्त्राभिसंबृत्त्या स्यान्नास्ति परमार्थतः परद्रव्याणि लोष्टवत् । स्वभावादेव न भयाद्यः पश्यति स पश्यति	अ. शां. ७३ अ.पू. १।३८	परमपुरुषं चिद्रूपं परमात्मा परमपुरुषोऽहम् परमप्रकृतिरहम्	त्रि. ता. ५।१ अद्वैतभा. १ अद्वैतभा. १
परद्रव्येष्वभिध्यानं मनसाऽनिष्ट- चिन्तनम् । वितथाभिनिवेशश्च त्रिविधं कर्म मानसम्	भवसं. ५।३	परममङ्गलाकारमनन्तासनं विराजते परममङ्गलानन्तदिव्यतेजोभिर्ज्वलन्त- मनिशं...निरतिशयाद्वैतपरमा-	त्रि.म.ना.७।१२ त्रि.म.ना.८।२
परधर्मास्त्वनुष्ठितात् [भ.गी. ३।३५+ परधर्मो भयावहः	१।८।४७ भ.गी. ३।३५	नन्दलक्ष्णमादिनारायणं ध्यायेत् परममोक्षस्त्वेक एव श्रूयते सर्वत्र परमन्त्र-परयन्त्र-परतन्त्र-शतसहस्र- कोटितेजःपुञ्जं भेदय भेदय...	त्रि.म.ना.७।१२ त्रि.म.ना.८।२
परप्रेमास्पदतया मा न भूवमहं सदा । भूयासमिति यो द्रष्टा सोऽहं विष्णुर्मुनीश्वर	वराहो. २।८	सर्वायुधवराय स्वाहा परमन्त्रपरयन्त्रपरतन्त्राभिः शुद्धिः शुद्धिः ...ॐ नमः शिवाय	लांगूलो. ७ दत्तात्रे. २।२
(तद्वत्) परब्रह्मणः सर्वात्मकस्य साकारनिराकारभेदविरोधोनास्त्येव	त्रि.म.ना.२।३		

परमयोगिभिर्विमुक्तम्...शाश्वतं परमं		परमं रूपमैश्वरम्	भ.गी.१११९
पदं...स्वर्यप्रकाशमनिशं ज्वलति	त्रि.म.ना.७।७	परमं वै शेषधेरिव परस्परोद्घरणं	
परमहंसस्य सत्यलोकः	१सं.सो.२।५९	यश्चिकामत्वम्	मैत्रा. ६।३०
परमरहस्यशिवतत्त्वज्ञानेन		परमं व्योमैक आत्मानमेकं	आर्षे. ३।३
(चिरजीवनमानन्दानुभवश्च)	द. मू. १	परमं ह्येव लोकं जयति य एवं वेदै-	
परमहंसपरित्राजकानामासनशयना-		तद्वै परमं तपो यं प्रेतमरणम्	
दिक्...परित्यजेत्	आरुणि. ४	हरन्ति	बृह.५।११।१
परमहंसस्य पञ्चगृहेषु करपात्रं		परमा तारा सा देवतानां च देवता	तारोप. १३
फलाहारो गोमुखं तुरीयाती-		परमात्मनि यो रक्तो विरक्तोऽपरमा-	
तस्यावधूतस्याजगरवृत्तिः	ना. प. ५।७	त्मनि । सर्वेषणाविनिर्मुक्तः	
परमहंसः शिखायज्ञोपवीतरहितः		स भैक्षं भोक्तुमर्हति	ना.प. ३।१८
[.ना.प.५।५+	१सं.सो.२।१३	परमात्मनि लीनं तत्परं ब्रह्मैव जायते	योगकुं. ३।२४
परमहंसः सोऽहम्	निर्वाणो. १	परमात्मनोरेकत्वज्ञानेन तयोर्भेदः	
परमहंसादित्रयाणां न कटिसूत्रं न		एव विभग्नः सा सन्धा	प. हं. ४
कौपीनं न वस्त्रं न कमण्डलुर्नदण्डः	ना. प. ५।६	परमात्मपदं नित्यं तत्कथं जीवतां	
परमहंसा न दण्डधरा मुण्डाः		गतम् । सर्वभावपदातीतं	
कन्थाकौपीनवाससः	आश्रमो. ४	ज्ञानरूपं निरञ्जनम्	१ यो.त. ९
(तत्र) परमहंसा नाम संवर्तकारुणि-		परमात्मभूः पुरुषभुवः पुरुषसुवः	
श्वेतकेतुर्वासः ऋभुनिदाघदत्तात्रेय-		पुरुषभूर्भुवः सुवः	सूर्यता. ४।१
शुकवामदेवहारीतकप्रभृतयः	याज्ञव. २	परमात्मस्वरूपो हंसः	पा. ब्र. ३
(अथ) परमहंसा नाम संवर्तका-		परमात्मा गुणातीतः सर्वात्मा	
रुणि-श्वेतकेतु-जडभरत-दत्तात्रेय-		भूतभावनः	ते.वि.४।४१
शुकवामदेवहारीतकप्रभृतयोऽष्टौ		परमात्मानं बाह्यान्ते लब्ध्वांशं	ग. शो. ५।६
ग्रासांश्चरन्तो योगमार्गं		(अथ) परमात्मा नाम यथाक्षर	
मोक्षमेव प्रार्थयन्ते	भिष्णुको. ४	उपासनीयः	१ आत्मो.३
परमहंसाश्रमणास्खलितस्वस्वरूपध्यानेन		परमात्मा परं ज्योतिः परं धाम	
देहत्यागं करोति स मुक्तो भवति	ना. प.१।१	परा गतिः	ते. वि.६।६७
परमहंसो ललाटे प्रणवेनैकमूर्ध्व-		परमात्माब्रह्मगुणप्रकाशेनान्यत्र विदितः	पा. ब्र. ४
पुंङ्गुं वा धारयेत् [गोपीचं. ४+	वासुदे. ४	परमात्मा महेश्वरः	रुद्रह. १३
परमहंसो वासुदेवोऽहमेव	वराहो.२।३७	परमात्मा मे शुद्ध्यन्तां ज्योतिरहं	
परमहंसस्य सत्यलोकः	ना.प.५।९	विरजा विपात्मा भूयासः स्वाहा	महाना.१४।१८
परमं पुरुषं दिव्यं	भ.गी.८।८	परमात्माऽयमव्ययः	भ.गी.१३।३२
परमं पौरुषं यत्नमास्थायादाय सूद्यमम् ।		परमात्मा सदाशिव आदिभूतः परः	त्रि. ता.१।९
यथाशास्त्रमनुद्वेगमाचरन्को न		परमात्मा समाहितः	भ.गी. ६।७
सिद्धिभाक्	महो. ५।८८	परमात्मास्म्यहं शिवः	मैत्रे. ३।१२
परमं ब्रह्म विज्ञाय उल्कावत्तान्यथो-		परमात्माहमच्युतः	महो.५।८९
त्सृजेत् । (शास्त्राण्यधीत्य		परमात्मेति चाप्युक्तः	भ.गी.१३।२२
मेवावी अभ्यस्य च पुनः पुनः)	अ. ना. १	परमात्मेत्युदाहृतः	भ.गी.१५।१७
परमं मंगलं वदेत्	शिवो.७।८१		

परमात्मैव शिष्यते	अ.पू. १।४४	परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति सदह्यतेऽथ हन्यते	छांदो. ६।१६।१
परमात्मैव स्वप्रकाशः	नृसिंहो. ९।१	परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति स न दह्यते-	
परमाद्वैतसाम्राज्यं तद्राम ब्रह्म मे गतिम्	महो. शीर्षकं	ऽथ मुच्यते	छा. ६।१६।२
परमानन्दघनोऽहं परमानन्दैक-		परस्तस्मात्तु भावोऽन्यः	भ.गी. ८।२०
भूयरूपोऽहम्	आ. प्र. ९	परस्तादोङ्कारप्रयुक्तयैतयैव तद्दृचाप्या-	
परमानन्दपूर्णो यः सजीवन्मुक्त उच्यते	ते.विं. ४।३	ययदेष यज्ञस्य पुरस्ताद्युज्यत एषा	
परमानन्दपूर्णोऽहं संस्रामिकिमिच्छया	अवधू. ११	पश्चात्सर्वत एतया यज्ञस्तपते	२प्रणवो. ४
परमानन्दलक्षणापरिच्छिन्नानन्तपरं		परस्ताद्यशो गुहासु मम	महाना. ६।१०
ज्योतिः शाश्वतं शश्वद्विभाति	त्रि.म.ना. ७।७	परस्तान्नसन्नासन्नसदसदित्येतन्निर्वाणा-	
परमानन्दसन्दोहो वासुदेवोऽहमिति	अक्षयुप. ४९	नुशासनमिति वेदानुशासनमिति	
परमाप्नोति पूरुषः	भ.गी. ३।१९	[सुबालो. २।१+१।३+१।५+२+ १।२+१।९+३	
परमार्थतत्त्वबाधितब्रह्मसुखविषये		परस्परं भावयन्तः	भ.गी. ३।११
प्रवृत्तिरेव न जायते...	त्रि.म.ना. ५।३	परस्परं विरुद्धयन्ते तैरयं न विरुद्धयते	अद्वैत. १७
परमार्थतो न किञ्चिदस्ति क्षण-		परस्परं सौम्यगुणत्वात् षड्विधो रसः	गर्भो. २
शून्यानादिमूलाविद्याविलासत्वात्	त्रि.म.ना. ३।३	परस्योत्सादनार्थं वा	भ.गी. १७।१९
परमार्थेदृष्ट्या तत्प्रत्ययलक्ष्याणि		परहंसाश्रमस्थो हि स्नानादेरविधानतः।	
दृष्ट्वा...परं ब्रह्म प्राप्नोति	मं.श्रा. ३।१	अशेषचित्तवृत्तीनां त्यागं	
परमार्थेन विप्रेन्द्र मिथ्या सर्वं तु दृश्यते	महो. ५।१६५	केवलमाचरेत्	ना. प. ४।२५
परमार्थैकविज्ञानं सुखात्मानं स्वय-		परं गुह्यतमं विद्धि ह्यस्ततन्द्रो निरा-	
म्प्रभम्। स्वस्वरूपतया सर्वं वेद		श्रयः। सौमरूपकला सूक्ष्मा	
स्वानुभवेन यः। स धीरःसतु विज्ञेयः	वराहो. २।२९	विष्णोस्तत्परमं पदम्	ते.विं. १।५
परमा वा एषा छन्दसां यदनुष्टुप्		परं जन्म विवस्वतः	भ.गी. ४।४
[नृ. पू. १।१++	ग पू. १।६	परं ज्योतिरुपसम्पद्य स्वेन रूपेणाभि-	
परमां वत काष्ठां प्रापच्छ्रिया यशसा		निष्पद्यत आत्मेति होवाचै-	
ब्रह्मवर्चसेन य एवं विदो ब्राह्मणस्य		तदमृतमभयमेतद्ब्रह्मेति [मैत्रा. २।२+ ४।३।४	
पुत्रो जायते	बृह. ६।४।२८	परं ज्योतिरुपसम्पद्यते सर्वमायुरेति	
परमेवाक्षरं प्रतिपद्यते स यो ह वै		वसीयान्भवति	आर्षे. ६।३
तदच्छायमशरीरमलोहितं शुभ्र-		परं ज्योतिः स्वप्रकाशमथो ब्रह्मानन्द-	
मक्षरं वेदयते	प्रश्नो. ४।१०	मयो नित्यो निर्विकल्पो निरञ्जनो	
परमे व्योमनप्रतिष्ठिता (वारुणीविद्या)	तैत्ति. ३।६	निराख्यातः शुद्धो देव एको	
परमेश्वरस्तुतिर्मानम्	आत्मपू. १	नारायणः न द्वितीयोऽस्ति कश्चित्	त्रि.म.ना. २।८
परमेश्वरोऽसौ हि सर्वत्र सर्वदा		परं ज्ञानमहं वच्मि येन तत्त्वं	
सर्वात्मा सन् सर्वमस्ति	नृसिंहो. ४।२	प्रकाशते। येन सञ्छिद्यते सर्व-	
परमेष्ठपि निष्ठावान् हीयते हरि-		माशापाशादिबन्धनम्	अमन. १।२
- रण्यजः। भावोऽप्यभावमायाति		परं तत्त्वं तदुच्यते	अमन. १।१०
जीर्यन्ते वै दिगीश्वराः	महो. ३।५१	परं दृष्ट्वा निर्वर्तते	भ.गी. २।५९
परमोदारं पदमेति महामनाः	महो. ६।५२	परं पौरुषमाश्रित्य नीत्वा चित्तम-	
परमोऽस्मि परात्परः	मैत्रे. ३।१०	चित्तताम्। ध्यानतो हृदयाकाशे	
परशिवशक्तिर्जायते पुरुषोत्तमात्	सि. वि. २	चित्तिचिच्चक्रधारया। मनो मारय	
		निःशङ्कं त्वां निबध्नन्ति नारयः	महो. ४।९३

परं ब्रह्म कृष्णात्मको नित्यानन्दैक्य-

स्वरूपः सोऽहम्

गोपालो. २।३

परं ब्रह्म चतुर्थके

मृत्युलां. ३

परं ब्रह्म तत्प्रतिसरयोग्यत्वाद्वहु-

मार्गप्रवृत्तिं कल्पयन्ति

परब्र. ५

परं ब्रह्म परं ज्योतिः सर्वेषां त्वं

पालनाय हुतममृतं वहिष्यसे स्वाहा

पारमा. २।३

परं ब्रह्म परं धाम

भ.गी.१०।१२

परं ब्रह्म परं सत्यं सच्चिदानन्दलक्षणम्

यो.शि. २।१६

परं ब्रह्म सनातनम् । सच्चिदानन्द-

रूपं तदवाङ्मनसगोचरम्

रुद्रह. २६

परं ब्रह्मानुसन्दध्याद्विश्वादीनां क्रमः

क्रमात्

ना.प. ८।९

परं ब्रह्माहमस्मीतिस्मरणस्य मनो न हि

परं ब्रह्माहमस्मीति भावयन्योगी

ते.विं.५।३०

मत्सायुज्यमवाप्नोति

गोपीचं. ४

परं ब्रह्माहमेव तत्

वराहो. ३।२

परं भावमजानन्तः [भ.गी.७।२४+

परं भूयः प्रवक्ष्यामि

९।११

परं मृत्योः अनु परेहि पन्थाम्

भ.गी. १४।१

[ऋ. अ. ७।६।२६=

मं.१०।१८।१+

[वा.सं.३५'७+अथर्व.१२।२।२४

तै.आ.३।५।२

[पु. सू. ७+चिन्त्यु.१५।२+

महाना. १३।८

परं वा एतदात्मनो रूपं यद्वन्नमन्न-

मयो ह्ययं प्राणः

मैत्रा. ६।११

परं विदग्धोदरपूरणाय भ्रमन्ति

काका इव सूरयोऽपि

मैत्रे. २।२५

पदं सत्यमबाधितं सोऽहमित्यात्मान-

मादाय मनसैक्यं कुर्यात्

गोपालो. २।४

परः पूर्वं प्रतिष्ठाप्य निगृहीतानलं

ततः । तीर्त्वा पारमपारेण

पश्चाद्भुञ्जीत मूर्धनि

मैत्रा. ६।२१

परः स्मियानो अविवरस्य शूकं

किं सीमिच्छरणं मन्यमानः । न

ह त्वाहमप्रणीय स्थविष्ठामित्था

जहामि शपमानमिन्नु

बा. मं. ७

परागृष्टिरुन्मेषः । प्रत्यगृष्टिर्निमेषः

त्रि.म.ना.४।६

परागृष्ट्या स्वस्वरूपचिन्तनमेवोन्मेषः

त्रि.म.ना.४।६

परागवा एतद्विक्तमक्षरं यदेतदोमिति

१ऐत.३।६।५

४६

पराडेत्यज्यामयी, पराडेत्यनाशकी

अरुणो. ४

[तै. आ.

१।२७।४

पराचः कामाननुयन्ति बालास्ते

मृत्योर्यन्ति विततस्य पाशम्

कठो. ४।२

पराश्च खानि व्यतृणत् स्वयम्भू-

स्तस्मात्पराङ्पश्यति नान्तरात्मन्

कठो. ४।१

परामृतरसोऽस्म्यहम्

ते.विं.३।३९

परातीक्षारूपो भवेदिति द्वितीयः

गुह्यषोढा. २

परात्परतरं चैव यत्पराचैव यत्परम् ।

यत्परात्परतो ज्ञेयं तन्मे मनः

शिवसङ्कल्पमस्तु

२शिवसं. १७

परात्परतरं ब्रह्म परात्परतरो हरिः

शरभो. ३०

परात्परतो ब्रह्मा...तन्मे मनः

२शिवसं. १८

परात्परतरो ब्रह्मा तत्परात्परतो हरिः ।

तत्परात्परतोऽधीशस्तस्मात्स्या-

दुत्तरः शिवः

सदानं. ४

परात्परतरो भवेत् । शिवो भवेदित्येकः

गुह्यषोढा. १

परात्परतरो हरिः

शरभो. ३०

परात्परतरोऽधीशस्तस्मात्तुल्योऽधिको न हि

शरभो. ३०

परात्परं परमं वेदितव्यं सर्वावसाने

सकृद्वेदितव्यम्

ना.प. ९।१६

परात्परं पुरुषमुपैति दिव्यम्

मुण्ड. ३।२।८

परात्परं पुरुषं याति विद्वान्

कैव. १

परात्परं पुरुषं विश्वधाम

पञ्चम. १९

परात्परं यन्महतो महान्तं स्वरूप-

तेजोमयशाश्वतं शिवम्

महो. ४।७१

[ना. प. ९।१८+

महाना. १।९

परात्परोऽहं घनचित्प्रकाशः । मेघा

यथा व्योम न च स्पृशन्ति संसार-

दुःखानि न मां स्पृशन्ति

वराहो. ३।३

परादुष्पन्नियः सुव [त्रिसु. १, २, ३+

महाना. १२।२

[ऋ. अ. ४।४।२५=

मं. ९।८२।४

[सा. वे. १।१४१+

तै. आ. १०।१०।२

परान्तकाले परामृतात्परिमुच्यन्ति सर्वे

महाना. ८।१५

परार्थं न प्रतिग्राहं न दद्याच्च कथञ्चन ।

(नीरुजश्च युवा चैव भिक्षुर्नावसथे

वसेत्)

१सं. सो. २।९३

परानन्दरसाक्षुब्धो रमते स्वात्मना-		परिज्ञायोपमुक्तो हि भोगो भवति तुष्टये	महो. ५।७१
ऽऽत्मनि	म.वा.र. ८	परिणामेऽमृतोपमम्	भ.गी.१८।३७
परापरमथापरे	वैतथ्य. २७	परिणामे विषमिव	भ.गी.१८।३८
परापवादमुक्तो जीवन्मुक्तः	निर्वाणो. २	परित्यक्तोऽयमात्मा नस्तद्देहो	
परापश्यन्तीमध्यमावैखरीरूपा सर-		विरोचते	छाग.६।४
स्वतीति चतुर्विधा वाचो वदन्ति	ना.पू.ता.५।८	परित्राणाय साधूनां	भ.गी. ४।८
परामृतोऽस्म्यहं पूर्णः प्रभुरस्मि पुरातनः	ब्र.वि. १००	परिधावापृथिवी यन्ति सद्यः परिलोका-	
परामृष्टोऽस्मि लब्धोऽस्मि प्रोदितो-		न्परिदिशः परिसुखः [क्र.मं.१।११५।३ महाना. २।६	
ऽऽस्म्यचिरादहम्	१सं.सो.२।३१	परिपूर्णचन्द्रामृतस्यैकीकरणं	
परायणं ज्योतिरेकं तपन्तम्	प्रश्नो. १।८	नैवेद्यम् [मं.ब्रा.२।५+ आत्मपू. १	
पराया निर्वृतेः स्थानं यत्तज्जीवितमुच्यते	महो.३।१२	परिपूर्णपराकाशमग्नमनाः प्राप्नोन्मन्यवस्थः	
परायामङ्कुरीभूय पश्यन्त्यां द्विदलीकृता	योगकुं. ३।१८	..ब्रह्माहमस्मीतिकृतकृत्योभवति	मं. ब्रा. ३।३
परारूपो ह्येवोद्गीथः	गान्धर्वो. २	परिपूर्णमनाद्यन्तमप्रमेयमविक्रियम्	अध्यात्मो.६०
परावरसंयोगः । तारकोपदेशः	निर्वाणो. ५	परिपूर्णस्वरूपं तत्सत्यं कमलसम्भव ।	
परावरैक्यरसास्वादनम्	निर्वाणो. ५	सकलं निष्कलं चैव पूर्णत्वाच्च	
परावरोऽस्म्यहं प्राज्ञः प्रपञ्चोपशमो-		तदेव हि	यो.शि.१।१९
ऽऽस्म्यहम्	ब्र.वि. ९९	परिपूर्णः परात्माऽस्मिन्देहे विद्याधि-	
परास्य द्विषन् पाप्मा भ्रातृव्यो	बृह. १।३।७	कारिणि । बुद्धेः साक्षितया	
भवति [+१ऐत.१।४।४+]	१।८।२,३	स्थित्वा स्फुरन्नहमितीर्यते	शु.र. ३।३
परास्य भारं पुनरस्तमेति	चित्त्यु. १।४।४	परिप्रतिष्ठितं देभुर्यच्छतु दधातना-	
परास्य शक्तिर्विविधैव श्रूयतेस्वाभाविकी		द्भयोऽर्णवः सुवो राजैकं च	महाना.६।११
ज्ञानबलक्रिया च [श्वेता. ६।८+]	भवसं. २।४४	परिप्रभेन सेवया	भ.गी.४।३४
परास्याः शक्तिर्विविधैव श्रूयते	गुह्यका. ६७	परि ये प्रिया भ्रातृव्याः	तैत्ति.३।१०।४
परां विवशतामेति शृङ्खलाबद्धसिंह-		परित्राद् त्रिशिखी सीता चूडा	
वत् (मनः) । (स्वयं कल्पित-		निर्वाणमण्डलम्	मुक्तिको.१।३४
तन्मात्राजालाभ्यन्तरवर्ति च)	महो. ५।१२९	परित्रा ब्रजेद्युर्वै प्रेयाद्यदेवैनं समा-	
परां सिद्धिमितो गताः	भ.गी. १।४।१	पयति तथा समापयितव्यो भवति	कौ.त.२।१५
परिगलितसमस्तजन्मपाशः सकल-		परित्राजका अपि चतुर्विधा भवन्ति	
विलीनतमोमयाभिमानः । परम-		कुटीचराबहूदकाहंसापरमहंसाश्चेति	आश्रमो. ४,२
रसमयी परात्मसत्ता जलगतसैन्धव-		परित्राजकाः पश्चिमलिङ्गाः	निर्वाणो. १
खण्डवन्महात्मा	अ.पू. २।१६	(अथ) परित्राद्विवर्णवासा मुण्डो-	
परिचरन्नुपसत्ता भवति	छान्दो. ७।८।१	ऽपरिग्रहः शुचिरद्रोही भैक्षणो	
परिचर्यात्मकं कर्म	भ.गी.१८।४४	ब्रह्मभूयाय भवति	जाबा. ५
परिचीयमानयोगस्यवशत्वंयातिमारुतः	योगो. १०	परित्राडेकशटी मुण्डोऽपरिग्रहः...	
परिचीयमानस्य तथा वायुर्वै		जातरूपधरश्चरेदात्मानमन्विच्छेत्	ना.प. ३।८७
विश्वतोमुखः	योगो. १२	परित्राडेकाकी चरति भयत्रस्त-	
परिह्लातस्वभावं तं शुक्रं स जनको		सारङ्गवत्तिष्ठति	ना.प. ९।२१
नृपः । आनीय मुदितात्मानमव-		परित्राग्निर्ममो भवेत्	ना.प. ३।३३
लोक्य ननाम ह	महो. २।२८		

परिश्रिते त्वेव दद्याद्धलीका हि
 पितरः स्मृताः इतिहा. ५४
 परिसमुह्य परिलिप्याग्निमुपसमाधाय
 परिस्तीर्यावृताज्यं सः स्क्रुत्य
 पुं सा नक्षत्रेण मन्थं सन्नीय
 जुहोति बृह. ६।३।१
 परि सर्वमिदं जगत् चित्यु. ११।१०
 परिस्त्रिकालादपरोऽपि दृष्टः श्वेताश्व. ६।५
 परिस्रुतं श्लषमाद्यं पलं च...स्वात्मी-
 कृत्य सुकृती सिद्धिमेति त्रि.महो. १२
 परिस्रुतं श्लषमाजं फलं (पलं) च भक्तानि
 योनीः सुपरिष्कृताश्च । निवेदयन्
 देवतायै महत्यै स्वात्मीकृते
 सुकृते सिद्धिमेति त्रिपुरो. १२
 परिस्रुताहविषा भावितेन प्रसङ्कोचे
 गलिते वै मनस्तः त्रि. म. १५
 परिस्रुता हविषा भावितेन.. वैमनस्कः त्रिपुरो. १५
 परीक्षकैः स्वर्णकारैर्हेम सम्प्रोच्यते
 यथा । सिद्धिभिर्लक्ष्येत्सिद्धं
 जीवन्मुक्तं तथैव च यो.शि. १।१५९
 परीक्ष्य दद्याद्वैष्णवीमात्मनिष्ठाम् शाटयाय. ३४
 परीक्ष्य लोकान् कर्मचितान् ब्राह्मणो
 निर्वेदमायान्नात्यकृतः कृतेन मुण्ड. १।२।१२
 परीत्य लोकान् परीत्य भूतानि परीत्य
 सर्वाः प्रदिशो दिशश्च । प्रजापतिः
 प्रथमजा क्रतुस्यात्मनात्मान-
 मभिसम्बभूव महाना. २।७
 परीवृतो वरीवृतो ब्रह्मणा सहवै. २३
 परेच्छया च दिग्वासाः स्नानं
 कुर्यात्परेच्छया ना. प. ५।१६
 परेच्छाचरणम् निर्वाणो. २
 परेण तन्तुं परिषिच्यमानम् । अन्तरा-
 दित्ये मनसा चरन्तम् । देवानां
 हृदयं ब्रह्मान्वविन्दत् चित्यु. ११।६
 परेण नाकं निहितं गुहायां विभ्राज-
 (ते यद्यतयो)-देतद्यतयो
 विशन्ति [महाना. ८।१४+ कैव. ३
 परेणैवात्मनश्चापि परस्यैवात्मना तथा ।
 अभयं समवाप्नोति स परिव्राट् .. ना. प. ३।२

परेद्युः प्रातरुत्थाय शुचिर्भूत्वा समा-
 हितः । कृतस्नानो धौतवस्त्रः
 पयोर्ध्वं च सृजेच्च गाम् बृ. जा. ३।५
 परे लयं गतो योगी चतुर्विंशति-
 वासरान् । तस्य प्राकाम्यसिद्धिः
 स्यादीप्सितं लभते ध्रुवम् अमन. १।६९
 परेऽप्यये सर्व एकीभवन्ति मुण्ड. ३।२।७
 परैरदृष्टवाद्यात्मा सर्ववेदान्तगोचरः ते.विं. ४।५५
 परैरबद्धो नाक्रान्तो (राजा) न राष्ट्रं
 बहु मन्यते महो. ५।७४
 परोक्षा प्रत्यक्षा ऋषिसंहिता भवति संहितो. १।१
 परोक्षेण परोक्षप्रिया इव हि देवाः २ऐत. ३।१४
 परोक्षेणैव परोक्षप्रिया इव हि देवाः बृह. ४।२।२
 परोक्षप्रिया इव हि देवाः
 [२ ऐत. ३।१४+ बृह. ४।२।२
 परो भगवान्निर्लक्षणो निरञ्जनो
 निरुपाधिराधिरहितो देवः त्रि.ता. १।५
 (ॐ) परोरजसे सावदोम् त्रि.म.ना. ७।११
 परो रजसेऽसावदोम् [त्रि.ता. १।१, ९+ पारायणो. १।१
 परोरजसेऽसावदोमा प्रापदिति बृह. ५।१४।७
 परोरजा य एष तपति बृह. ५।१४।३
 परो लोकानामजितो जितात्मन् भवते-
 भवाय पारमा. १।१
 परोवरीय एव हास्मिँल्लोके जीवनं
 भवति छांदो. १।९।४
 परोवरीयसो ह लोकाञ्जयति छांदो. २।७।२
 परोवरीयो हास्य भवति परोवरीयसो
 ह लोकाञ्जयति, य एतदेवं विद्वान्
 परोवरीयाः समुद्रीथमुपास्ते छांदो. १।९।२
 परोवरीयांसमभिप्रणुत्यमन्तर्जुषाणं
 भुवनानि विश्वा आर्षे. १०।१
 परोवरीयो हास्य भवति परोवरीयसो
 ह लोकाञ्जयति य एतदेवं विद्वान्
 प्राणेषु पंचविधं परोवरीयः
 सामोपास्ते छांदो. २।७।२
 परोवरीयो हैभ्यस्तावदस्मिँल्लोके
 जीवनं भविष्यति छांदो. १।९।३
 परो हास्यादित्यजयाज्यो भवति छांदो. २।१०।६
 पर्जन्य एको भुवनस्य गोप्ता एकाक्षरो. १

पर्जन्यस्य विद्युत्	चित्त्यु. ९।१	पलाष्टकलयेनापि कामस्तस्य निवर्तते	अमन. १।४२
पर्जन्यादन्नसम्भवः	भ. गी. ३।१४	पलैः षष्टिभिरेव स्याद्वटिका	
पर्जन्ये तृप्यति विद्युत्तृप्यति	छांदो. ५।२२।२	कालसम्मिता	अमन. १।३३
पर्जन्येनौषधिवनस्पतयः प्रजायन्ते	महाना. १७।१३	पल्ययते कर्म कुरुते विपल्येति [बृह.	४।३।३, ४, ५
पर्जन्यो वाऽग्निगौतम तस्य संवत्सर		पवनः पवतामस्मि	भ. गी. १०।३१
एव समिदभ्राणि धूमो विद्युदर्चि-		पवनः स्थैर्यमायाति लययोगोदये	
रशनिरङ्गाराहादुनयो विस्फुलिङ्गाः	बृह. ६।२।१०	सति (मनोलये)	यो. शि. १।१३५
पर्जन्यो वाव गौतमाग्निस्तस्य वायुरेव		पवनात्पावमानः	मैत्रा. ६।७
समिदभ्रं धूमो विद्युदर्चिरशनि-		पवनावच्छिन्नोर्ध्वज्वलनसच्चिदुल्का-	
रङ्गाराहादुनयो विस्फुलिङ्गाः	छान्दो. ५।५।१	काशदेहो दीपः	भावनो. ९
पर्णं वनस्पतेरिवाभि नः शयिताः		पवित्रमिदमुत्तमम्	भ. गी. ९।२
रयिः सचतां नः शचीपतिः	महाना. १३।७	पवित्रमिह विद्यते	भ. गी. ४।३८
पर्णाग्निदेशे त्वणिमादिसिद्धयो वेदाश्च		पवित्रं च एतत्तस्य न्यसनम्	नृ. षट्च. ७
साङ्गाः सपुराणमन्त्राः । तस्मा-		पवित्रं ज्ञानमुच्यते [ना. प. ३।८२+	ब्रह्मो. १२
दयं विल्ववनस्पतिर्महान्.	१ विल्वो. ६	पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते	सुदर्श. ५
पर्यटेत सदा योगी वीक्ष्यन्वपुधातलं	ना. प. ४।१९	[क. अ. ५।७।३।८=मं. ९।८३।१+	सा. वे. १।५६५
पर्यटेत्कीटवद्भौ वर्षास्वेकत्र संवसेत् ।		[तै. आ. १।११।१+	लिङ्गोप. १
एकवासा अवासा वा एकदृष्टि-		पवित्रं धारयेज्जन्तुरक्षणाथम्	कुंडिको. ९
रलोलुपः (भिक्षुः)	ना. प. ४।१७	पवित्रं परमं भवान्	भ. गी. १०।१२
पर्याप्तकामस्य कृतात्मनस्तु इहैव		पवित्रं स्नानशटीं च उत्तरासङ्गमेव	
सर्वे प्रविलीयन्ति कामाः	मुण्ड. ३।२।२	च । यज्ञोपवीतं वेदांश्च (अतोऽति	
पर्याप्तकामस्य कृतात्मनश्च.. (मा. पा.)	मुंडको. ३।२।२	रिक्तं यत्किञ्चित्) सर्वं तद्दर्जये-	
पर्याप्तं त्विदमेतेषां	भ. गी. १।१०	द्यतिः [कठरु. ५+	कुंडिको. १०
पर्यायेण पश्यन्तीवेमं मोघं संविदाना इति	आर्षे. ६।१	पवित्रे निर्जने देशे...नात्युच्चनीचे	
पर्यारणः परमेष्ठी नृचक्षाः	वा. मं. २५	ह्यासने...बद्धपद्मासनं कृत्वा	
पर्येणं म्रियन्ते द्विषन्तः सपत्नाः	तैत्ति. ३।१०।४	सरस्वत्यास्तु चालनम् । दक्ष-	
पर्वणि न विचिन्वेत् (तुलसी) यदि		नाड्या समाकृष्य बहिष्ठं पवनं	
विचिन्वति स विष्णुहा भवति	तुलस्यु. २	शनैः । यथेष्टं पूरयेद्रायुं..	योगकुं. १।२२
पर्वताग्रे नदीतीरे बिल्वमूले वनेऽथवा ।		पशवश्चामानवान्तं मध्यवर्तिनश्च	
मनोरमे शुचौ देशे मठं कृत्वा		युक्तात्मानो यतन्तेमामेकंप्राप्तुम्	भस्मजा. २।७
समाहितः	जा. द. ५।४	पशवोऽपशवस्तापसो न तापसः	त्रि. ता. ५।१
पर्वोत्सवेषु सर्वेषु दद्याद्गन्धपवित्रकम्	शिवो. ७।९	पशव्यासुरसंहिता भवति	संहितो. १।१
पलद्वयलयेनापि हृन्नाभ्योश्चलनं भवेत् ।		पशुकुक्कुटीटाद्या भृतिं संप्राप्नुवन्ति	
अनाहतः स विज्ञेयो न तत्रैवं		वै (अजरामरपिण्डो यो जीव-	
न्यसेत्पुनः	अमन. १।४०	न्मुक्तः स एव हि)	यो. शि. १।१६१
पलालमिव धान्यार्थी त्यजेद्गन्धमशेषतः ।		पशुपतिरहङ्काराविष्टः संसारी जीवः	
ग्रन्थमभ्यस्य मेधावी ज्ञानविज्ञान-		स एव पशुः	जाबाल्यु. २
(तत्परः) तत्त्वतः [ब्र. वि. १।८+	त्रि. ता. ५।१८	पशुपतिं स्थूलहृदयेन	चित्त्यु. २१।१

पशुपाशपरः शान्तः परमज्ञान-
 देशिकः । शिवः शिवाय भूतानां
 तं विज्ञाय विमुच्यते शिवो. १।१६
 पशुभ्य एकं प्रायच्छत् बृह. १।५।१, २
 पशुमान् भवति यस्तथाऽधीते संहितो. १।१
 पशुषु पञ्चविधं सामोपासीत छांदो. २।६।१
 पशूनां रूपमन्नस्य.. [श्रीसू. ११ क्र. खि. ५।८७।११
 पशून् देवताभ्यः प्रत्यौहत् बृह. १।२।७
 पशून् निन्देत्तद्व्रतम् छां. २।१८।२
 पशून् मद्यमावह जीवनं च
 दिशो दश महाना. २।९
 पशून् स्ताश्चक्रे वायव्यान् [पु. सू. ६+ चित्त्यु. १२।४
 [+ क्र. अ. ८।४।१८ = मं. १०।९०।८ वा. सं. ३।१६
 पश्चाज्जन्मान्तरशतैर्योगादेव विमुच्यते यो. शि. १।५५
 पश्चात्प्रतीच्यस्ताः समुद्रात्समुद्रः मेवा-
 पियन्ति छांदो. ६।१०।१
 पश्चादग्नेः संविशति चर्मणि वा
 स्थण्डिले वा छांदो. ५।२।८
 पश्चादुभयं पुरस्तादित्युपतिष्ठते सन्ध्यो. २
 पश्चाद्व्याप्यते पूर्वोक्तक्रमतः मन्त्रवित्.. अ. ना. २२
 पश्चाद्भूमिमथो पुरः [चित्त्यु. १२।२+ पु. सू. ५
 [क्र. अ. ८।४।१७ = मं. १०।९०।५+ वा. सं. ३।१५
 पश्चान्मायादासी प्रकटिता सामर. २
 पश्चिमदलेकपिलवर्णे यदा विश्राम्यते मनः विश्रामो. ५
 पश्चिमा गरुडवाहिनी वैष्णवी गायत्रीर. ५
 पश्चिमा तृतीया कुक्षिर्भवति गायत्रीर. ३
 पश्चिमाभिमुखं लिङ्गं... तं ध्यात्वा-
 ऽऽकर्षयेज्जगत् योगरा. ८
 पश्चिमाभिमुखो भूत्वा भुवरिति
 व्याहृतिश्चैष्टुभं... महो. १।४
 पश्चिमाभिमुखो भूत्वा भूरिति व्याहृति-
 र्यजुर्वेदः चतुर्वे. १
 पश्चिमायां भवतु सरस्वती गायत्रीर. ३
 पश्चिमायां वैराग्यस्थानं भस्मजा. २।९
 पश्चिमे वरुणाय वायव्ये मित्राय सूर्यता. ४।१
 पश्चिमे सन्मुखे ललिताः.. नैर्ऋत्यां भद्राः राधोप. १।५
 पश्यन् वृण्वन् स्पृशन् जिघ्रन् भ. गी. ५।८
 पश्यत्यकृतबुद्धित्वात् भ. गी. १८।१६
 पश्यत्यक्षुः स शृणोत्यकर्णः श्वेता. ३।१९+
 [ना. पू. ९।१४+ भवसं. २।४५

पश्यत्यक्षुः सा शृणोत्यकर्णा गुह्यका. ५१
 पश्यत्यां तुरीयप्राज्ञः, परायां तुरीय-
 तुरीयः प. हं. प. १०
 पश्यन्तश्चक्षुषा [बृह. ६।१।८, १० ११, १२,
 पश्यन्तश्चक्षुषा शृण्वन्तः श्रोत्रेण
 ध्यायन्तो मनसैवमिति प्रविवेश
 ह वाक् छांदो. ५।१।८
 पश्यन्तश्चक्षुषा ध्यायन्तो मनसै-
 वमिति प्रविवेश ह श्रोत्रम् छांदो. ५।१।१०
 पश्यन्तश्चक्षुषा शृण्वन्तः श्रोत्रेणैवमिति
 प्रविवेश ह मनः छांदो. ५।१।११
 पश्यन्ति ज्ञानचक्षुषः भ. गी. १५।१०
 (यं) पश्यन्ति यतयः क्षीणदोषाः मुण्ड. ३।१।५
 पश्यन्ति देहिन्मूढाः शरीराभास-
 दर्शनात् । अहिनिर्लव्यनीवायं
 मुक्तदेहस्तु तिष्ठति २ आत्मो. १७
 पश्यन्ति यत्सुषुप्तिस्थान एकीभूत-
 प्रज्ञानघन एवानन्देऽभूत् श्रीवि. ता. ३।१
 पश्यन्ति व्यक्तां भूयो ज्ञायन्ते
 बुद्धिर्वा इव मंत्रिको. १८
 पश्यन्ती पञ्चदश परा षोडश इति
 षोडशमात्रात्मकः प्रणवः तुरीयो. २
 पश्यन्नपि सदा नैव पश्यति स्वात्मनः
 पृथक् बराहो. २।२७
 पश्यन्त्यस्यां महात्मानः सुवर्णं
 पिप्पलाशनम् मंत्रिको. ७
 पश्यन्त्यात्मन्यवस्थितम् भ. गी. १५।११
 पश्यन्त्यां द्विदलीकृता योगकुं. ३।१८
 पश्यन्नात्मनि तुष्यति भ. गी. ६।२०
 पश्यन्वेदान्तमानेन सद्य एव विमुच्यते बराहो. २।१४
 पश्यन्वै तन्न पश्यति, नहि द्रष्टुं शक्नु-
 परिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वात् बृह. ४।३।२३
 पश्य मे पार्थ रूपाणि भ. गी. ११।५
 पश्य मे योगमैश्वरम् [भ. गी. १।५+ ११।८
 पश्यादित्यान् वसुन् रुद्रान् भ. गी. ११।६
 पश्याद्य सचराचरम् भ. गी. ११।७
 पश्याम एव भगवो नच वयं पश्यामो
 नैव वयं वक्तुं शक्नुमो नमस्तेऽस्तु
 भगवन्प्रसीद नृसिंहो. ९।१०

पश्याम्यचक्षुः स शृणोम्यकर्णः । अहं विजानामि विविक्तरूपो न चास्ति वेत्ता मम चित्सदाहम्	कैव. २१	पाण्डवानां धनञ्जयः	भ.गी.१०।३७
पश्याम्यश्र्याणि भारत	भ.गी.११।६	पाण्डरगगनम् (परमहंसस्य)	निर्वाणो. ४
पश्यामि त्वा सर्वतोऽनन्तरूपम्	भ.गी.११।१६	पाण्डरं शुक्रमित्याहुर्लोहितारुखं	
पश्यामि त्वां दीप्तहुताशवक्त्रम्	भ.गी.११।१९	महारजः । विद्रुमद्रुमसङ्काशं	
पश्यामि त्वां दुर्निरीक्ष्यं समन्तात्	भ.गी.११।१७	योनिस्थाने स्थितं रजः	ध्या.विं. ८७
पश्यामि देवांस्तव देव देहे	भ.गी.११।१५	पातालजङ्घकं मुनिचरणं कालाङ्गुष्ठकं	
पश्यामि विश्वेश्वर विश्वरूप	भ.गी.११।१६	तारकाजाललांगूलहृष्टास्तुवन्तिस्म	ग. शो. ४।७
पश्येत्त्रिहैतन्निहितं गुहायाम्	गुह्यका. ३६	पातालानामधोभागे कालाम्रियः	
पश्येम त्वा वयम् रा ३,३,३,३,३हुं		प्रतिष्ठितः । स मूलाग्निः	
३,आ३,३ जा ३, यो३,आ		शरीरेऽभिर्यस्मान्नादः प्रजायते	यो.शि.५।२९
३,२,१,१,१ इति	छांदो.२।२४।४	पात्रमस्य भवेत्पाणिस्तेन नित्यं स्थितिं	
पश्येम त्वा वयं वैरा३,३,३,३,३		नयेत् । पाणिपात्रश्चरन्योगी	
हुं ३ आ ३,३ ज्या ३ यो		नासकृद्भैक्षमाचरेत्	१सं.सो.२।७७
३ आ३,२,१,१,१ इति	छां.२।२४।८	पात्र विसृजेत्, पवित्रं विसृजेत्	आरुणि. २
पश्येम त्वा वयम् साम्रा३,३,३,३,३		पादचतुष्टयात्मकं ब्रह्म	त्रि.म.ना. १।३
हुं ३ आ३,३,३ यो ३ आ		पादचतुष्टयात्मकं ब्रह्म, तत्रैकमविद्या-	
३,२,१,१,१ इति	छां.२।२४।१३	पादं । पादत्रयममृतं भवति	त्रि.म.ना.४।२
पश्येम त्वा वयम् स्वारा३,३,		पादत्रयं परमकैवल्यम्	त्रि.म.ना.८।३
३,३,३हुं३आ३,३ज्या३यो३		पादत्रयं परमवैकुण्ठः	त्रि.म.ना.८।३
आ३,२,१,१,१ इति	छां.२।२४।१२	पादत्रयात्मकं ब्रह्म कैवल्यं शाश्वतं परम्	त्रि.म.ना.४।२
पश्येम शरदः शतमिन्द्र जीवेत्याशिषः	सन्ध्यो. ३	पादत्रयेऽपि किं वक्तव्यं निरतिशया-	
पश्यैतां पाण्डुपुत्राणां	भ.गी. १।३	नन्दाविर्भावो मोक्ष इति मोक्षलक्षणं	
पाखण्डाः पण्डितंमन्या न ते		पादत्रये वर्तते	त्रि.म.ना.८।२
किमपि जानते	अमन.२।१०२	पादभेदादिकं तु ब्रह्मस्वरूपकथनमेव	त्रि.म.ना.४।२
पाङ्कमिदं सर्वं यदिदं किञ्च	बृह.१।४।१७	पादयोः सञ्चारः	ना.प. ६।३
पाङ्कं वा इदं सर्वम् । पाङ्केनैव पाङ्कं		पादसन्धौ संयमान्नितललोकज्ञानम्	शांडि.१।७।५२
स्पृणोतीति	तैत्ति. १।७।१	पादस्थानानि पत्राद्यैः कृत्वा देवगृहं	
पाञ्चजन्यं हृषीकेशः	भ.गी. १।१५	विशेत् । पात्रास्तरितपादश्च नित्यं	
पाणिनाऽन्तर्धाय वसनान्तेन वा		भुञ्जीत वाग्यतः	शिवो.७।४८
प्रच्छाद्यस्वर्गांल्लोकान्कामानवाप्नुहीति	कौ.त. २।१५	पादस्योपरि यन्मध्ये तद्रूपं नाम	
पाणिपादादिमात्रोऽयमहमित्येष		कृन्तयेत् । मनो द्वारेण तीक्ष्णेन	
निश्चयः । अहङ्कारस्तृतीयोऽसौ		योगमाश्रित्य नित्यशः	क्षुरिको. १२
लौकिकस्तुच्छ एव सः	महो. ५।९२	पादहस्तयोरपि सर्वगात्रेषु सर्वव्यापी	
पाणिपात्रश्चरन्योगी नासकृद्भैक्षमाचरेत् ।		समानः	शाण्डि.१।४।७
तिष्ठन्मुञ्ज्याचरन्मुञ्ज्यान्मध्येनाच-		पादम् षट्ठोर्तुर्न किला विविक्ते	चित्त्यु.११।५
मनं तथा	ना.प. ५।२१	पादा अकार उकार मकार इति	माण्डू. ८
पाणिपात्रेणाशनंकुर्यात् [१सं.सो.१।२+	कठश्रु. ६	पादा इति पादविदो विषया इति तद्विदः	वैतथ्य. २१
		पादाङ्गुष्ठ-गुल्फ-जंघा-जानूरुपायुमेद्र-	
		नाभिहृदयकण्ठकूपतालनासाक्षि-	

भूमध्यललाटमूर्ध्नी स्थानानि तेषु
 क्रमादारोहावरोहक्रमेण प्रत्याहरेत् शाण्डि.१।८।१
 पादाङ्गुष्ठधारणाच्छरीरलघुता भवति शांडि.१।७।४५
 पादाङ्गुष्ठावधिः कन्दादधो याता च
 कौशिकी (नाडी) त्रि.ब्रा.२।७४
 पादाङ्गुष्ठे कराङ्गुष्ठे स्फुरणं यस्य न
 श्रुतिः । तस्य संवत्सरादूर्ध्वं
 जीवितस्य क्षयो भवेत् त्रि.ब्रा.२।१२२
 पादाङ्गुष्ठौ तु पाणिभ्यां गृहीत्वा
 श्रवणावधि । धनुराकषेकाकृष्टं
 धनुरासनमीरितम् त्रि.ब्रा.२।४३
 पादादिकं गुणास्तस्य शरीरं तत्त्व-
 मुच्यते । धर्मोऽस्य दक्षिणं
 चक्षुरधर्मोऽथो परः स्मृतः ना. वि. २
 पादादि जानुपर्यन्तं पृथिवीस्थानमुच्यते १ यो.त. ८४
 पादाद्यैरर्धचैर्त्रिभिस्तुचेन द्वादश-
 भिर्नामभिः...षड्विजैः सम्पुटिताः.. सूर्यता. १।९
 पादाधोभागे संयमादतललोकज्ञानं शांडि.१।७।५२
 पादा मात्रा मात्राश्च पादाः
 (ओङ्कारस्य) माण्डू. ८
 पादाभावाद्गतिर्नास्ति हस्ताभावात्
 क्रिया न च ते. वि. ५।१९
 पादावेवास्या एकमङ्गमुद्वं तयोरित्या-
 परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा कौ. त. ३।५
 पादे संयमाद्वितललोकज्ञानम् शांडि.१।७।५२
 पादो रथः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।२
 पादोऽस्य विश्वा भूतानि
 [त्रि. म. ना. ४।४+पू. सू. ३ चित्त्यु. १२।२
 [क्र.अ.८।४।१७=मं.१०।९०।३+ वा.सं. ३१।३
 पादोऽस्य सर्वा भूतानि छां. ३।१२।६
 पादोऽस्येहाभवत् पुनः पु. सू. ४
 [त्रि. म. ना. ४।४+ चित्त्यु. १२।२
 [क्र.अ.८।४।१७=मं.१०।९०।४+ वा.सं. ३१।४
 पादौ च गन्तव्यं च मनश्च मन्तव्यं च प्रश्नो. ५।८
 पादौ च गन्तव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 पादौ ते व्यम्लास्येतां यन्मां
 नागमिष्य इति छांदो.५।१७।२
 पादौ त्वेतावात्मन इति होवाच
 पानीयं तद्वाकृति छांदो.५।१७।२
 वराहो. ९।१

पापकर्षणो गोभूमिवेदवेदितो गोपीजन-
 विद्याकलापप्रेरकः गो. पू. १।३
 पापकारी पापो भवति, पुण्यः पुण्येन
 कर्मणा भवति, पापः पापेन बृह. ४।४।५
 पापपूर्णस्य मर्त्यस्य त्रिपुण्ड्रोद्धूलने
 शिवे । रुद्राक्षधारणे द्वेषः स्वत
 एव प्रजायते सि. शि. ६
 पापफलनरकादिमांस्तु शुभकर्मफल-
 स्वर्गमस्त्विति काङ्क्षते मं. ब्रा. २।७
 पापभाजो हि श्रोतृणामसूयावतां
 पापैश्चापक्रामन्ति इतिहा. २
 पापमेवाश्रयेदस्मान् भ. गी. १।३६
 पापहर वीर हनुमन् ईश्वरावतार
 वायुतन्दनअञ्जनासुतबन्धयबन्धय लागूलो. ८
 पापं कर्म न श्लिष्यत इति छांदो.४।१४।३
 पापं चन्द्र इव राहोर्मुखात्प्रमुच्य
 धूत्वा शरीरमकृतं कृतात्मा
 ब्रह्मलोकमभिसम्भवामि छांदो.८।१३।१
 पापं चरति पुरुषः भ.गी. ३।३६
 पापः कर्मणा (पापेन भवति) बृह. ३।२।१३
 पापादस्मान्निवर्तितुम् भ.गी. १।३९
 पापाद्विभेति सततं न च भोगमपेक्षते अक्ष्युप. ९
 पापेभ्यो रक्षन्ताम् म.ना.१।१३,४
 पाप्मना गृहीत इव भ्राम्यमाणं मैत्रा. ४।२
 पाप्मना ह्येतद्विद्धम् छां.१।२।४,५,
 पाप्मना ह्येष विद्धः छांदो.१।२।२,३
 पाप्मानं प्रजहि ह्येनं भ. गी. ३।४१
 पाप्मानं मृत्युमन्वावायानीति बृह. १।३।१०
 पायुरध्यात्मं, विसर्जयितव्यमधिभूतं,
 मृत्युस्तत्राधिदैवतं.. सुबालो.५।१३
 पायुमूलादधोर्ध्वगाऽलम्बुसा भवति शांडि.१।४।६
 पायुश्च विसर्जयितव्यं च प्रश्नो. ४।८
 पायुश्च विसर्जयितव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 पायुमेवाप्येति यः पायुमेवास्तमेति सुबालो. ९।८
 पायूपस्थेऽपानं चक्षुः श्रोत्रे मुख-
 नासिकाभ्यां प्राणः स्वयं प्रतिष्ठते
 मध्ये तु समानः प्रश्नो. ३।५

पायोराकुञ्चनं कुर्यात् कुण्डलीं
 चालयेत्तदा । मृत्युचक्रगतस्यापि
 तस्य मृत्युभयं कुतः
 पायोःसर्गः
 पारं गच्छति तन्निधनमेतद्दामदेव्यं
 मिथुने प्रोतम्
 पाराय तमसः परस्तात्
 पारित्राज्यं गृहीत्वा तु यः स्वधर्मे न
 तिष्ठति । तमारुढच्युतं विद्यादिति
 वेदानुशासनम्
 पारुष्यमनृतं चैव पैशुन्यंचापि सर्वशः ।
 असम्बद्धप्रलापश्च वाङ्मयं स्या-
 चतुर्विधम्
 पार्थ नैवेह नामुत्र
 पार्थ सम्पदमासुरीम्
 पार्थस्य च महात्मनः
 पार्थिवः पञ्चमात्रस्तु चतुर्मात्रस्तु
 वारुणः ।...एकमात्रस्तथाऽऽकाशो
 ह्यमात्रं तु विचितयेत्
 पार्थिवे वायुमारोप्य लकारेण
 समन्वितम् । ध्यायेत्तुर्भुजाकारं
 चतुर्वक्त्रं हिरण्यमम् । धारयेत्पञ्च
 घटिकाः पृथिवीजयमाप्नुयात्
 पार्थस्थबोधिताः सन्तः पूर्वाचार-
 क्रमागतम् । आचारमाचन्त्येव
 सुप्तबुद्धवदुत्थिताः
 पार्थ राधिका चेति । तस्या अंशो
 लक्ष्मीदुर्गाविजयादिशक्तिरिति
 पार्ष्णिघातेन संपीड्य योनिमाकुञ्च-
 येद्दृढम् । अपानमूर्ध्वमाकुष्य
 मूलबन्धो विधीयते
 पार्ष्णिभागेन सम्पीड्य योनिमा-
 कुञ्चयेद्दृढम् (उड्डानाख्यो हि
 बन्धोऽयं योगिभिः समुदाहृतः)
 पार्ष्णि वामस्य पादस्य योनिस्थाने
 नियोजयेत्
 पालाशमासनं शय्यां पादुके दन्त-
 धावनम् । वर्जयेच्चापि निर्यासं
 रक्तं न तु समुद्रवम्

यो.शि.१।८३

ना.प. ६।३

छांदो.२।१३।१

मुण्ड. २।२।६

शाट्याय. २९

भवसं. ९।४

भ.गी.६।४०

भ.गी.१६।४

भ.गी.१८।७४

अ.ना. ३१

१ यो. त. ८५

महो.५।३८

राधोप. १।५

यो.चू. ४६

१यो.त. १२०

१यो.त. ११२

शिवो.७।९१

पालाशं बैल्वमाश्रित्यमौदुम्बरं दण्डं

मौञ्जीं मेखलां यज्ञोपवीतं च

त्यक्त्वा शूरो य एवं वेद

पाल्लवैकं धारयेज्जन्तुसंरक्षणार्थं

वर्षावर्षावर्जनमिति

पावकः शक्तिमध्ये तु नाभिचक्रे

रविः स्थितः

(श्री) पावकानःसरस्वतीवाजेभिः

[क.मं.१।३।१०+वा.सं.२०।८४+

पावनानि मनीषिणाम्

पावनी परमोदारा शुद्धसत्त्वानुपातिनी ।

आत्मध्यानमयी नित्या सुषुप्ति-

स्थेव तिष्ठति

पाशवद्धस्तथा जीवः पाशमुक्तः

सदाशिवः

पाशवद्धः स्मृतो जीवः पाशमुक्तः

सनातनः । तुषेण बद्धो ब्रीहिः

स्यात्तुषाभावेन तण्डुलः

पाशुपतब्रह्मविद्यासंवेद्यं परमाक्षरम् ।

परमानन्दसम्पूर्णं रामचन्द्रपदं भजे

पाशं छित्त्वा यथा हंसो निर्विशङ्कं

खमुत्क्रमेत् । छिन्नपाशस्तथा जीवः

संसारं तरते सदा

पाशैः पशुरिव बद्धं बन्धनस्थस्ये-

वास्वातन्त्र्यम्

पाषाण इव निश्चलः

पाषाणलोहमणिमृण्मयविग्रहेषु

पूजा पुनर्जननभोगकरी मुमुक्षोः

पाहि गीर्भिश्चतसृभिर्वसो स्वाहा

पाहि नो अग्न एकया

पांसुना च प्रतिच्छन्नशून्यागारप्रति-

श्रयः । वृक्षमूलनिकेतो वा.. (यतिः)

पिङ्गला चोत्थिता तस्मादक्षनासा-

पुटावधि

पिङ्गला चोर्ध्वगा याम्यनासान्तं भवति

पिङ्गलायामिडायां तु वायोः सङ्क्रमणं

तु यत् । तदुत्तरायणं प्रोक्तं..

पिङ्गलाया विरिञ्चिः स्यात् (देवता)

आरुणि. ५

कठश्रु. २२

ब्र.वि. ६८

सरस्व.१०

सा.वे.१।१८९

भ.गी. १८।५

१सं.सो.२।४४

स्कन्दो. ७

ना.उ.ता.१।७

पा.ब्र.शीर्षकं

क्षुरिको. २२

मैत्रा. ४।२

योगो. २२

मैत्रे. २।२६

महाना. ७।५

महाना.७।५

ना.प. ९।२५

त्रि.ब्रा. २।७१

शांडि.१।४।६

जा.द. ४।४०

जा.द.४।३५

पिङ्गलाया रविः (चरति) [शां. १.४।६ जा. द. ४।४०
 पिङ्गलायाः पृष्ठतो याम्यनेत्रान्तं पूषा
 भवति शां. १.४।६
 पिण्डवर्जितः पिण्डस्थोऽपि प्रत्यगात्मा
 सर्वव्यापी भवति पैङ्गलो. ४।९
 पिण्डपातेन या मुक्तिः सा मुक्तिर्न
 तु हन्यते यो. शि. १।१६३
 पिण्डब्रह्माण्डयोरैक्यं लिङ्गसूत्रात्मनोरिव योगकुं. १।८१
 पिण्डांश्च निक्षिपेत्तत्र आद्यन्तं
 प्रणवेन तु ।...स्वाहान्ते जुहुयात्तत्र.. वृ. जा. ३।१३
 पिण्डे पिण्डे शरीरस्य पिण्डदानेन
 सम्भवः पिण्डो. ९
 पितरं पुत्रमग्निमुपवीतं कर्म कलत्रं
 चान्यदपि (त्यजेत्) आरुणि. ५
 पितरं मातरं कलत्रपुत्रमाप्तवन्धुवर्गं...
 वाऽनुमोदयित्वा...आग्नेय्यामेव
 कुर्यात् प. ह. प. २
 पितरौ चास्य दासत्वं कुरुतस्त-
 त्प्रचोदितौ (येन यत्र कृतं कर्म
 स तत्रैव प्रजायते) शिवो. ७।११०
 पिता त्वं मातरिश्चनः प्रश्नो. २।११
 पिता पुत्रं प्रेष्याह्वयति कौ. त. २।१५
 पितामहस्तथेत्यङ्गीकृत्य (आह-) ना. प. ४।३८
 पितामहं पुनः पप्रच्छ नारदः कथं
 यज्ञोपवीती ब्राह्मण इति ना. प. ३।७७
 पिता माता प्रजैत एव मन एव पिता
 वाङ्माता प्राणः प्रजा बृह. १।५।७
 पिता मेऽमन्यत नाननुशिष्य
 हरेतेति [बृह. ४।१२, ३.४.५, ६, ७
 पिताऽसि लोकस्य चराचरस्य भ. गी. १.१।४३
 पिताऽहमस्य जगतः भ. गी. ९।१७
 पिताऽहं, माताऽहं, पुत्रोऽहम् अद्वैत. भा. २
 पितृ रेतोभिकात्पुरुषो, मातृ रेतोति-
 रेकात्स्नी, उभयोर्बीजतुल्यत्वा-
 न्नपुंसको भवति गर्भो. ३
 पितृकृतस्यैनसोऽवयजनमसि स्वाहा महाना. १.४।१
 पितृगेहेषु या कन्या रजः पश्यत्य-
 संस्कृता । सा कन्या वृषली नाम इतिहा. ६७
 तत्पतिर्वृषलीपतिः

पितृघ्नो मातृघ्नो ब्रह्मघ्नो गुरुहन्तः
 क्रोदियतिघ्नोऽनेककृतपापो यो मम
 षण्णवतिकोटिनामानि जपति स
 तेभ्यः पापेभ्यः प्रमुच्यते रामर. १।९
 पितृदेवो भव । आचार्यदेवो भव तैत्ति. १.११।२
 पितृमातृगुरुशुश्रूषाध्यानवान् स्वर्गीयः
 काञ्चनदाता... भवति संहितो. ४।१
 पितृमातृवधोत्पन्नं बुद्धिपूर्वमर्थं च यत् ।
 तदनुष्ठानमात्रेण सर्वमेतद्विलीयते रामो. ५।१८
 पितृमातृसहोदरदारापत्यगृहारामक्षेत्र-
 ममतासंसारवरणसङ्कल्पो बन्धः निरा. २१
 पितृयागोक्तविधानेन ब्राह्मणानभ्यर्च्य... ना. प. ४।३१९
 पितृलोकाच्चन्द्रं, ते चन्द्रं प्राप्यान्नं
 भवन्ति बृह. ६।२।१६
 पितृलोकादाकाशं छादो. ५।१०।४
 पितृश्राद्धे पितृ-पितामह-प्रपिता-
 महान्...युग्मकृत्या ब्राह्मणा-
 नर्चयेत् ना. प. ४।३९
 पितृहा वै त्वमसि मातृहा वै त्वमसि छांदो. ७।१५।२
 पितृणामर्यमा चास्मि भ. गी. १.०।२९
 पितृनथ पितामहान् भ. गी. १।२६
 पितृन् यान्ति पितृव्रताः भ. गी. ९।२५
 पितृणामेव महिमानं गत्वा चन्द्रमसः
 सायुज्यं सलोकतामाप्नोति महाना. १.८।१
 पितृणां प्रथमा स्वधा प्रश्नो. २।८
 पितेव पुत्रस्य सखेव सख्युः भ. गी. १.१।४४
 पितोत्तररूपम् । प्रजा सन्धिः तैत्ति. १.१३।६
 पित्रादिशरीरदहने पुत्रादीनां ब्रह्म-
 हत्यादिदोषसम्भवाच्च, तस्मान्न
 देहो ब्राह्मणः व. सू. ४
 पित्र्यं वा गान्धर्वं वा दैवं वा प्राजा-
 पत्यं वा ब्राह्मं वाऽन्येषां वा
 भूतानाम् बृह. ४।४।४
 पित्राय बुद्ध्या द्वाराणि मनो ध्याने
 निवेशयेत् ना. प. ६।७
 पिपीलिका यथा लम्बा देहे ध्याना-
 द्विमुच्यते । असौ किं वृश्चिकैर्दष्टो
 देहान्ते वा कथं सुखी यो. शि. १।३३
 पिपीलिकायां लम्बायां कण्डूस्तत्र प्रवर्तते यो. शि. १।११४

पिबन्त्येनामविषयाविज्ञातां कुमा-		पुण्यवतां पुण्येषु सज्जमान-	पारमा. २।७
रकाः । एकस्तु पिबते देवः		(एवं) पुण्यस्य कर्मणो दूराद्गन्धो वाति	महाना. ७।९
स्वच्छन्दोऽत्र चराचर-	मंत्रिको ६	पुण्यः पुण्यानां पुण्याय स्वाहा	पारमा. ४।६
पिहितः सहजाक्षेण हिग्मयेनानन्द-		पुण्यः पुण्येन कर्मणा भवति, पापः पापेन	बृह. ४।४।५
नैष बाव विजिज्ञासितव्य	मैत्रा. ६।८	पुण्य. शरण्यः सकलस्य जन्तोः	देगम्बो ११
पीठकल्पमूलकन्दनालपत्रपत्रकेसर-		पुण्याय तनचारी च भूतानामविहिसकः	ना.प. ५।३०
कर्णिकाभूर्यमण्डलसोमवह्नि-		पुण्या च पुण्यः पुरुषं पुण्ये तां	
ब्रह्मविष्णुरुद्रसत्त्वरजस्तम आत्मा		राजिमन्ता निशि चोदितानां	
न्तरात्मा परमात्मभूः	सूर्यता. ४।१	निदधाति पुष्ट्यै हरनपराय स्वाहा	पारमा. ९।८
पीठं जालंवरं नाम तिष्ठत्यत्र चतुर्मुख	यो शि. ५।११	पुण्येन पुण्यं लोकं नयति, पापेन	
पीडया क्रियते तपः	भ.गी १७।१९	पापमुभाभ्यामेव मनुष्यलोकम्	प्रश्नो. ३।७
पीतवर्णोत्तरदले यदा विश्राम्यते		पुण्यो गन्धः पृथिव्यां च	भ.गी. ७।९
मनः । तदा शृङ्गारभोगौ च		पुण्यो वा दैविकं सत्त्वं सत्त्वमार्प	
कल्पनाया मतिर्भवेत्	विश्रामो. ७	सत्त्वं सत्त्वं सत्त्वथाय स्वाहा	पारमा. ९।१
पीतवाससं पीतालङ्कारसम्पन्नां...		पुण्यो वै पुण्येन कर्मणा भवति,	
धिया सच्चिन्त्य...भूविष्वक्त्रयमनु-		पापः पापेनेति	बृह. ३।२।१३
सन्धाय...देवीमाहूय ध्यायेत्	पीताम्बरो. १	पुत्र उपरिष्ठादभिनिपद्यते	कौ.उ. २।१५
पीतास्तु वैश्या विज्ञेया कृष्णाः शूद्रा		पुत्रदारगृहादिपु	भ.गी. १३।९
उदाहृताः (रुद्राक्षाः)	रु. जा. ९	पुत्रदुःखस्य नास्त्यन्तो धनी चेन्मिष्यते	
पीतोदका जग्धतृणा दुग्धदोहा		तदा	याज्ञव. २०
निरिन्द्रियाः । अनन्दानाम रे		पुत्रपौत्रादिभिः समृद्धो भवति	मुद्रलो. ५।१
लोकास्तान्स गच्छति ता ददत्	कठो. १।३	पुत्रं दृष्ट्वा त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं	
पुङ्गवानुपुङ्गविषयेक्षणतत्परोऽपि ब्रह्मा-		सर्वमित्यनुमन्त्रयेत्	कठश्रु. ४
वलोकनधियं न जहाति योगी	वराहो. २।८२	पुत्रं दृष्ट्वा त्वं यज्ञस्त्वं सर्वमित्यनु-	
पुण्डरीकं तु तन्मध्ये आकाशो दहरो-		मन्त्रयेत्	सं.सो. १।२
ऽस्ति तत् । स शिवः सच्चिदानन्दः		पुत्राज्जन्म पितुर्यथा	अ. शां. १५
सोऽन्वेष्टव्यो सुमुक्षुभिः	पं. ब्र. ३५	पुत्रादिदेहेष्वभिमानशून्यं भूत्वा	
पुण्ड्राख्य ऊर्ध्वा अकार उकारो मकारः वासुदे. ४		वसेत्सौख्यतमे ह्यनन्ते	मैत्रे. १।१९
पुण्यपापकर्मानुसारी भूत्वा प्राप्तशरीर-		पुत्रान् प्रौत्रान् सखीस्तथा	भ.गी. १।२६
संयोगमप्राप्तशरीरसंयोगमिव		पुत्राप्तबन्धुभवस्थले विहाय दूरतो वसेत्	ना.प. ७।१
कुर्वाणो यदा दृश्यते तदोपहित-		पुत्रांश्च पशूँश्चेच्छेयेत्यथेच्छते	छांदो. ७।३।१
जीव इत्युच्यते	सर्वसारो. ५	पुत्रे मित्रे कलत्रे च रिपौ स्वात्मनि	
पुण्यपापे समूलोन्मूलिते प्राक्परोक्ष-		सन्ततम् । एकरूपमुनेयत्तदार्जवं..	जा.द. १।१६
मपि करतलमलकवद्वाक्यमप्रति-		पुत्रैषणायाश्च वित्तैषणायाश्च	
बद्धापरोक्षसाक्षात्कारं प्रसूयते	पैङ्गलो. ३।३	लोकैषणायाश्च व्युत्थायाश्च	
पुण्यमेतत्समासाद्य	यो. शि. ९	भिक्षाचर्यं चरन्ति	बृ. ३।५।१
पुण्यमेवामुं गच्छति न ह वै देवान्		पुत्रो गायत्रं छन्दः शुक्लो वर्णः	२प्रणवो. १४
पापं गच्छति	बृह. १।५।२०	पुत्रो देयः शिरो देयं न देया षोडशाक्षरी ना.पू.ता.३।२	

पुनन्तु ब्रह्मणस्पतिर्ब्रह्मपूता पुनातु माम्
 [महाना. ११।२+ प्राणामि. ८
 पुनन्तु वसवः पुनातु वरुणः
 पुनात्वधमर्षणः महाना. ६।९
 (अथ) पुन- (त्रैतीयाऽव्रती-)-रव्रती
 वा व्रती वा स्नानको वाऽस्नानको
 (वोत्सन्नाग्निग्निको) वा यदहरेव
 विरजेत्तदहरेव प्रव्रजेत् [जाबालो. ४ याज्ञ. १
 पुनराचम्य कर्म स्वं कर्तुमर्हति
 सत्तमः । (आचम्य वसनं धौतं
 ततश्चैतत्प्रधारयेत्) वृ.जा. ३।३३
 पुनरावर्तिनोऽर्जुन भ.गी. ८।१६
 पुनरुवाच च व्यश्रुवानः वा.मं. १८
 पुनरेतस्यां (मालायां) सर्वात्म-
 कत्वं भावयित्वा...आदिक्षान्तै-
 रक्षरैरक्षमालामष्टोत्तरशतं स्पृशेत् अ. मा. ५
 (अथ) पुनरेव नारायणः सोऽन्य-
 त्कामो मनसाध्यायत महो. १।३, ४
 पुनर्गुहा सकला मायया च पुरुच्येषा
 विश्वमाताऽऽदिविद्या त्रिपु. म. ८
 पुनर्जन्मनिवृत्त्यर्थं मोक्षस्याहर्निशं
 स्मरेत् परब्र. ८
 पुनर्जन्मकरी प्रोक्ता मलिना वासना
 बुधैः । पुनर्जन्माङ्गुरं त्यक्त्वा
 स्थितिः संभृष्टबीजवत मुक्तिको. २।६२
 पुनर्जन्म न विद्यते भ.गी. ८।१६
 पुनर्नाभिजायते पुनर्नाभिजायते निरा. उ. ३३
 पुनर्भवमिन्द्रियैर्मनसि सम्पद्यमानैः प्रश्नो. ३।९
 पुनर्भोजनमध्वानं भाराध्ययनसङ्गमम् ।
 दानं प्रतिग्रहं होमं श्राद्धभुक् चाष्ट
 वर्जयेत् इतिहा. ३८
 पुनर्मनः पुनरायुर्म आगात् सहवै. ८
 पुनर्योगं च शंससि भ. गी. ५।१
 पुनर्वत्सरशतं तस्य प्रलयो भवति ।
 तदा जीवाः सर्वे प्रकृतौ लीयन्ते त्रि.म.ना. ३।४
 पुनश्चक्षुः पुनः श्रोत्रं म आगात् सहवै. ८
 पुनश्च जन्मान्तरकर्मयोगात्स एव
 जीवः स्वपति प्रबुद्धः कैव. १४
 पुनश्च भूयोऽपि नमो नमस्ते भ.गी. ११।३९

पुनश्चतुष्पष्टिमात्राः प्रकृतिपुरुषद्वैविध्य-
 मापाद्य ... सगुणनिर्गुणत्वमेत्य
 एकोऽपि ब्रह्मप्रणवः तुरीयो. २
 पुनश्चित्तं पुनराधीतं म आगान् सहवै. ८
 पुनश्चैकादशः स्मृतः छादो. ७।२६।२
 पुनस्ते प्राण आयाति परो दक्षं
 सुवामि ते सहवै. ६
 पुनस्ते सिसृक्षतो मे प्रादुरभूवन् गो. प. ३।८
 पुनस्त्यजेत्पिङ्गलयाशनैरेव न वेगतः ।
 पुनः पिङ्गलयाऽऽपूर्य पूरयेदुदरं शनैः १ यो.न. ३८
 पुनः पञ्चधा ज्ञेयं गिहितं गुहायां मैत्रा. ६।४
 पुनः पिङ्गलयाऽऽपूर्यतन्मात्रैः षोडशभि-
 स्तथा । अकारमूर्तिमत्रापि स्मरेत् जा.द. ६।७
 पुनः पिङ्गलयाऽऽपूर्यकुम्भित्वा रेचये-
 दिडया शां. १।५।२
 पुनः पिङ्गलयाऽऽपूर्यवह्निबीजमनुस्मरेत् ।
 पुनर्विरेचयेद्धीमान् जा. द. ५।९
 पुनः पुनः सर्वावस्थासु ज्ञानज्ञेयौ
 ध्यानध्येयौ लक्ष्यालक्ष्ये दृश्या-
 दृश्ये चोहापोहादि परित्यज्य
 मुक्तो भवति सं. ब्रा. २।६
 पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या द्रवति
 प्राणायैव बृह. ४।३।३६
 पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या
 द्रवति स्वप्रायैव बृह. ४।३।१५
 पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या द्रवति
 स्वप्रान्तायैव बृह. ४।३।१७
 पुनः स्वाश्रमाचारपरो भवेदित्युच्यते
 पुनात्यशुद्धान्यपूतानि ना. प. ५।१
 पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या
 द्रवति बुद्धान्तायैव [बृह. ४।३।१६, ३४
 पुनः प्राणः पुनराकूतं म आगात् सहवै. ८
 पुमान्पुमान् स्त्रियश्चाहं अ.शिरः. १
 पुमान्नेतः सिञ्चति योषितायां मुण्ड. २।१।५
 पुमांश्चरति निःस्पृहः भ.गी. २।७१
 पुरतोऽस्मात्सर्वस्मात्सुविभातमन्विष्या-
 त्तममुत्कृष्टतमं...पुरमेव ब्रह्म
 मकारेण जानीयात् नृसिंहो. ५।७

पुरत्रये क्रीडति यश्च जीवस्ततः
 सुजातं सकलं विचित्रम्
 पुरमेकादशद्वारमजस्यावक्रचेतसः ।
 अनुष्टाय न शोचति विमुक्तश्च
 विमुच्यत एतद्वैतत्
 पुरश्चक्रे द्विपदः पुरश्चक्रे चतुष्पदः ।
 पुरः स पक्षी भूत्वा पुरः पुरुष
 आविशदिति
 पुरस्तात्सुविभातमव्यवहार्यमेवाद्वयं
 पुरस्ताद्ब्रह्मणस्तस्य विष्णोरद्भुतकर्मणः ।
 रहस्यं ब्रह्मविद्याया धृताग्निं
 सम्प्रचक्षते
 पुरं जनपदं ग्राममरण्यमिव पश्यति
 पुरं हन्त्रीमुखं विश्वमातू रवे रेखा
 ...स षोडशीकं पुरमध्यं विभर्ति
 पुरं (पुरीं) हिरण्ययीं ब्रह्मा
 विवेशापराजिता
 पुरः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः
 पुरा किलेदं न किञ्चनासीन्न
 द्यौर्नान्तरिक्षं न पृथिवी
 पुरा जगन्मातृतपःप्रभावादासीन्महा-
 विल्ववनस्पतिर्महान्
 पुराणपठिताममृतोद्भवाममृततरसमञ्जरीं
 ...दर्शनात्पापनाशिनीं...य एवं
 वेदं स वैष्णवो भवति
 पुराणपुरुषाय शुद्धबुद्धाय...वृणिः सूर्य
 आदित्य ॐ नमो नारायणाय
 पुरातनोऽहं पुरुषोऽहमीशो हिरण्ययो-
 ऽहं शिवरूपमस्मि [कैव.२+
 पुरा तत्स्वरूपज्ञानेन महान्तः सर्वं
 ब्रह्मभावं गताः
 पुरा देवाः पशुपाशाद्विमुक्ताः शिवं
 पूज्यैव हरिपद्मादयोऽपि । ऐन्द्र-
 नीलं पूजितं विष्णुनाऽऽसीद्विज्जं
 वैदूर्यं विविना पद्मरागम्
 पुरा तृतीयसवनस्योपाकरणज्जघनेना-
 हवनीयस्योदङ्मुख उपविश्य स
 आदित्यः स वैश्वदेवः सामा-
 भिगायति

कैवल्य. १४

कठो. ५।१

बृ. २।५।१८

नृसिंहो. ९।८

१प्रणवो. १

अ.पू. १।३४

त्रिपुरो. १०

अरुणो. ३

चाक्षुषो. ४

अव्यक्तो. १

१ विल्वो. २

तुलस्यु. २

ना.उ.ना.२।३

१विल्वो. १३

त्रि.म.ना.१।२

सि.शि. २१

छां.२।२४।११

पुरान्तकोऽहं पुरुषोऽहमीशः

पुरा प्रातरनुवाकस्योपाकरणाज्जघनेन

गार्हपत्यो प्राङ्मुख उपविश्य

स वासवः सामाभिगायति

पुरा प्रोक्ता मयाऽनघ

पुरा मत्पुत्र पुरुषसूक्तोपनिषद्ब्रह्मस्य-

प्रकारं...विराट्पुरुषेणोपदिष्टं

रहस्यं ते विविच्योच्यते

पुरा माध्यन्दिनस्य सवनस्योपाकरणा-

ज्जघनेनाग्नीध्रो यस्योदङ्मुख उपविश्य

स रौद्रः सामाभिगायति

पुरा रुद्रेण गदिताः

पुरा व्यासो महातेजाः सर्ववेद-

तपोनिधिः । प्रणिपत्य शिवं

साम्बं कृताञ्जलिर्वाच ह

पुरुजित्कुन्तिभोजश्च

पुरुष एव सविता स्त्री सावित्री स यत्र

पुरुषस्तत्स्त्री यत्र वा स्त्री स

पुरुषस्ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्

पुरुष एवेदं विश्वं-कर्म तपो

ब्रह्मपरामृतम् [मुण्ड. २।१।१०+

पुरुष एवेदं सर्वम् [सि. वि.३+

पुरुष एवेदं सर्वं यद्रूपं यच्च भव्यम्

(भाव्यम्) [क्र.अ.८।४।१७=

[+श्वेतो.३।१५+वा.सं.३।१२+

पुरुष एवोक्तम्

पुरुषप्रयत्नसाध्यवेदान्तश्रवणादि-

जनितसमाधिना जीवन्मुक्त्यादि-

लाभो भवति

पुरुषविदस्तदिदमन्तरिक्षं प्रजापते-

द्वितीया चितिः

पुरुषविदः सेयं प्रजापतेः प्रथमा चितिः

पुरुषविदः सैषा द्यौः प्रजापतेस्तृतीया

चितिः

पुरुषविधः सोऽनुवीक्ष्य नान्यदात्मनो-

ऽपश्यत्

कुण्डिको. १७

छांदो.२।२४।३

भ.गी. ३।३

ना. प. २।१

छां. २।२४।७

शिवो. १।५

शुक्र. १।१

भ. गी. १।५

सावित्र्यु. ९

ग. पू. १।४

नृ. पू. ५।५

मं. १०।९०।२

पु. सू. २

१ ऐत.१।२।४

मुक्तिको. २।१

मैत्रा. ६।३३

मैत्रा. ६।३३

मैत्रा. ६।३३

बृह. १।४।१

पुरुषश्चाक्षुषो योऽयं दक्षिणेऽक्षिण्यव- स्थितः। इन्द्रोऽयमस्य जायेयं सव्ये चाक्षिण्यवस्थिता	मैत्रा. ७।११
पुरुषश्चाधिदैवतम्	भ.गी. ८।४
पुरुषश्चेता प्रधानान्तस्थः स एव भोक्ता प्राकृतमन्नं मुञ्क्त इति	मैत्रा. ६।१०
पुरुषसंज्ञको(संज्ञो-) ऽबुद्धिपूर्वमिहै- वावर्ततेऽशेनेति	मैत्रा. २।५
पुरुषस्य कर्तृत्वभोक्तृत्वसुखदुःखादि- लक्षणश्चित्तधर्मः क्लेशरूपत्वाद्बन्धो भवति, तन्निरोधनं जीवन्मुक्तिः	मुक्तिको. २।१ छांदो. १।१।२
पुरुषस्य वाग्रसः	बृह. ६।४।१
पुरुषस्य रेतः (रसः)	भ.गी. २।६०
पुरुषस्य विपश्चितः	वा. सं. ३।१९
पुरुषं जातमग्रतः [चित्त्यु. १।२।३+ [ऋ. अ. ८।४।१८=मं. १०।९०।६	भस्मजा. २।४
पुरुषं कृष्णपिङ्गलमूर्ध्वरेतसं विश्वरूपं	छांदो. ६।१६।१
पुरुषं कृष्णं कृष्णदन्तं पश्यति (स्वप्ने) स एनं हन्ति	३ ऐत. २।४।७
पुरुषं निर्गुणं साङ्ख्यमथर्वशिरसो विदुः	मंत्रिको. १४
पुरुषं पुरुषर्षभ	भ.गी. २।१९
पुरुषं शाश्वतं दिव्यं	भ.गी. १०।१२
पुरुषः सोम्योत हस्तगृहीतमानय- न्त्यपहार्षीत्	छांदो. ६।१५।४
पुरुषं सोम्योतोपतापिनं ज्ञातयः पर्युपासते	ब्र. वि. ९९
पुरुषः परमात्माऽहं पुराणः परमोऽस्म्यहं	भवसं. २।९
पुरुषः प्रकृतिस्थोहि मुञ्क्ते प्रकृति- जान्गुणान् [भ.गी. १३।२२+	भ.गी. ८।२२
पुरुषः स परः पार्थ	अ. पू. ३।२०
पुरुषः साङ्ख्यदृष्टीनामीश्वरो योग- वादिनाम्	भ.गी. १३।२१
पुरुषः सुखदुःखानां	शिवो- १।२५
पुरुषः स्थापको ज्ञेयः सत्यं सम्मार्जनं स्मृतम्। अहिंसा गोमयं प्रोक्तं शान्तिश्च सलिलं परम्	गुह्यका. २७
पुरुषात्केशलोमानि जायन्ते च क्षरन्त्यपि	गुह्यका. ४२
पुरुषात्तु परा देवी सा काष्ठा सा परा गतिः	

पुरुषायैर्जितैस्तृचेन सर्वोपचागेपयोगः सूर्यता. ४।१	
पुरुषान्नपरं किञ्चित्सा काष्ठासा परा गतिः कठो. ३।११	
पुरुषार्थाः सागराः	भावनो. २
पुरुषेण सम्मितं भवति मायया परि- वेष्टितं भवति (षोडशारं चक्रं)	तृ. पू. ५।९
पुरुषे त्वेवाविस्तरामात्मा	१ ऐत. ३।२।३
पुरुषे सर्वशास्तारं बोधानन्दाभयं शिवम्। धारयेद्बुद्धिमान्नित्यं सर्वपापविशुद्धये	जा. द. ८।७
पुरुषे ह वा अयमादितो गर्भो भवति	२ ऐत. ४।१
पुरुषोत्तमात्सकलानि तीर्थानि जायन्ते	सि. वि. ३
पुरुषो नारायणो भूतं भव्यं भविष्य- न्नासीत्	मुद्गलो. २।३
पुरुषो निधनम्	छांदो. २।१८।१
पुरुषो वा अक्षितिः स हीदमन्नं धिया धिया जनयते	बृ. उ. १।५।२
पुरुषो वा अक्षितिः स हीदमन्नं पुनः पुनर्जनयते	बृह. १।५।२
पुरुषो वाऽग्निगौतम तस्य व्यात्तमेव समित्प्राणो धूमो वागर्चिश्चक्षुरङ्गाराः	बृह. ६।२।१२
पुरुषो वाव गौतमाग्निस्तस्य वागेव समिद्युपमन्त्रयते स धूमो योनि- रर्चिर्यदन्तः करोति तेऽङ्गारा	छांदो. ५।७।१
अभिनन्दा विस्फुलिङ्गाः	छांदो. ५।७।१
पुरुषो वाव यज्ञस्तस्य यानि चतु- र्विंशतानि वर्षाणि तत्प्रातःसवनम्	छांदो. ३।१६।१
पुरुषो वाव सुकृतम्	२ ऐत. २।३
पुरुषो वै रुद्रस्तन्महो नमोनमः	महाना. १०।११
पुरुषो ह वा अयं सर्वं आं दं द्वे विद्वले (अथ) पुरुषो ह वै नारायणो-	३ ऐत. १।२।२
ऽकामयत प्रजाः सृजेयेति	नारा. १
पुरुहूतमृग्मिणं विश्ववेदसम्	आर्षे. १०।२
पुरुच्येषा विश्वमातादिविद्या	त्रिपुरो. ८
पुरो देवाः प्रपद्यन्ते पश्चाद्देवं विसर्जयेत् इतिहा. ६२	
पुरोधसां च मुख्यं मां	भ.गी. १०।२४
पुरोनुवाक्या च याज्या च शस्यैव तृतीया	बृह. ३।१।१०
पुरोवाच प्रजापतिः	भ.गी. ३।१०
रो वातो हिङ्कारो मेघो जायते	छांदो. २।३।१

पुलिङ्गं सर्वमीशानं स्त्रीलिङ्गं भगवत्युमा रुद्रह. ९	पूते वामहस्ते वामदेवायेति तिधाय...	
पुष्करमहं पवित्रमहमुत्र च मध्य च	तेनैवापादशीर्षमुद्धूलनमाचरेत्	भस्मजा. ११४
बहिश्च पुरस्ताज्योतिरित्यहमेव अ.शि. १	पूतो देवलोकान् समभ्रुते	सहवै. ११
पुष्णामि चोषधीः सर्गाः भ.गी. १५।१३	पूरकहुम्भकरेचकैः षोडशचतुःपष्टि-	
पुष्पमध्ये यथा गन्धः पयोमध्ये	द्वात्रिंशत्संख्यया यथाक्रमं	
(ऽस्ति सर्पिवत्) यथा वृतम् ।	प्राणायामः	गं. ब्रा. १।१३
तिलमध्ये यथा तैलं पापाण्यन्निव	पूरकं द्वादशं कुर्यात् पुष्पकं षोडशं	
काञ्चनम् [ध्या.वि. ५+१यो.त. १३६+ २यो. ७.८	भवेत् । रेचकं दश चोद्धारः	
पुष्पवत्सकलं विद्याद्वन्द्वस्तस्य तु	प्राणायामः स उच्यते	यो. चू. १०८
निष्कलः	पूरकं शास्त्रविज्ञानं कुम्भकं स्वगतं स्मृतम्	वराहो. ५।५
पुष्पाणां फलानि (रसः)	पूरक. कुम्भकस्तद्वेचकः पूरकः पुनः	वराहो. ५।१८
पुष्पाण्यादायावयतौ वै च जगान्य-	पूरकाद्यनिलायामादृढाभ्यासादस्वेद-	
म्बाश्चाभ्यावयवाश्चासरसः	जात् । एकान्तध्यानयोगाच्च मनः-	
पुष्पात्प्रकाशते यद्वत्फलं पुष्पविनाशकं	स्पंदो निरुद्धयते	शाडि. १।७।२७
पुष्पितवचनेन मोहितास्ते भवन्ति	पूरकान्ते तु कर्तव्यो बन्धो जाल-	
पुसः प्रव्रजनं प्रोक्तं नेतराय कदाचन	न्धराभिधः [शाण्डि. १।७।११+	
पुंसा कर्त्रा मातरि मासिगिक्तः	[यो. शि. १।१०९+	यो. कुं. १।५१
पुंसां दुर्वासनारज्जुर्नारीवडिशपिण्डिका	पूरयेत्सर्वमात्मानं सर्वद्वारं निरुध्य च...	श्रुतिको. ४
[महो. ३।४६+	पूरितं कुम्भयेत्पश्चाच्चतुःषष्ट्या तु मात्रया	त्रि. ब्रा. २।९७
पुंसो वत्सो रुद्रो देवता	पूरितं धारयेत्पश्चाच्चतुःषष्ट्या तु	
पूजनादौर्भाग्यनाशो भवेत्	मात्रया । उकारमूर्तिमत्रापि	
पूजयित्वा विवस्वन्तमर्घ्यदानं	संस्मरन्प्रणवं जपेत्	जा. द. ६।४
समाचरेत्	पूरितं पिङ्गलया द्वात्रिंशन्मात्रया	
पूजयेच्च शिवज्ञानं वाचयीत च पर्वसु	मकारमूर्तिध्यानेन..	शाडि. १।६।२
पूजयेद्ध्यानयोगेन सन्तोषैः	पूरितं रेचयेत्पश्चात्तन्मकारेणानिलं बुधः	जा. द. ६।५
कुसुमैः सितैः	पूर्णत्वमस्ति चेत्किञ्चिदपूर्णत्वं	
पूजार्हाविरसूदन	प्रसज्यते । तस्मादेतत्कचिन्नास्ति..	ते. विं. ५।२९
पूजितो वन्दितश्चैव सुप्रसन्नो यथा	पूर्णबोधकरं स्वयम्	पं. ब्र. ८
भवेत् । तथा चेत्ताड्यमानस्तु	पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णमुदच्यते	शान्तिपाठः
तदा भवति भैक्षमुक्	पूर्णमद्वयमखण्डचेतनं	वराहो. ३।८
पूर्णमद्वयमखण्डचेतनं विश्वभेदकलना-	पूर्णरूपो महानात्मा प्रीतात्मा...	ते. विं. ४।६३
दिवर्जितम् । ...तत्सदाऽहमिति	पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते	शान्तिपाठः
मौनमाश्रय	पूर्णानन्दैकविज्ञानं	रामो. ४।१
पूतं पावनं नमामि सद्यः समस्ताद्य-	पूर्णानन्दो हरिर्मायारहितः पुरुषोत्तमः	सि. वि. १
शासकं	पूर्णापूर्णमसद्विद्धि	ते. विं. ३।५६
पूतं प्रातरुदयाद्गोमयं ब्रह्मपर्णे तिधाय	पूर्णोऽहं शिवोऽहमद्वैतरूपोऽहम्	कामराज. २
त्र्यम्बकमिति मन्त्रेण शोषयेत्	पूर्णानन्दैकबोधस्तद्ब्रह्माहमस्मि	ना. प. ३।८७
पूता मद्भावमागताः	पूर्णानन्दैकबोधोऽहं प्रत्यगेकरसो-	
पूति पर्युषितं च यत्	ऽस्म्यहम्	ब्र. वि. १००

पूर्णात्पूर्णं सुखात्मकम्	महो ५।४६	पूर्वस्मिन्विशीला, आग्नेय्या श्रद्धा	
पूर्यते प्रजया पशुभिर्नास्यास्माल्लोका-		(तत्र) पूर्वस्या दिशि ब्रह्मा	
त्प्रजोद्वर्तते	बृ उ २।१।५	कृताञ्जलिर्हर्निश मामुपास्ते	भस्मजा. २।१३
पूर्वजन्मकृताभ्यासात्सत्त्वर फल-		पूर्वं तु तारकं विद्यादमनस्क तदुत्तरम्	
मश्नुते । एतदेव हि विज्ञेय तत्काक-		[म. ब्रा १।४+	अद्वयता ५
मतमुच्यते	यो जि १।१४३	पूर्वं देवेभ्योऽमृतस्य नाश्भाई (ना पा)	तैत्ति ३।१०।६
पूर्वजाती स्मरति (गर्भस्थो जीव.)	गर्भो ३	पूर्वं देवेभ्यो अमृतस्य नाभि	नृ पू २।१४
(ॐ) पूर्वदले श्वेतवर्णे यदा		पूर्वं देवेभ्योऽमृतस्य ना ३ भायि	तैत्ति ३।१०।६
विश्राम्यते मनः । तदा वैर्यमुदार		पूर्वं बीजयुता विद्या ह्याख्याता	
च धर्मकीर्तिमतिर्भवेत्	विश्रामो १	याऽतिदुर्लभा	योगकु २।३७
पूर्वदृष्टमदृष्टं वा यदस्याः प्रतिभासते ।		पूर्वं मनः समुदित परमात्मतत्त्वात्	महो. ५।५२
संविदस्तत्प्रयत्नेन मार्जनीय		पूर्वं यथोदिता या वाग्विलोमेनास्तगा	
विजानता	अ पू ४।५५	भवेत्	योगकु ३।१९
पूर्वपत्रे सूर्याग्नेयपत्रे रवये दक्षिणे		पूर्वं य. कथितोऽभ्यासश्चतुर्थांश्च परि-	
विवस्वते नैर्ऋतौ खगाय पश्चिमे		ग्रहेत् । दिवा वा यदि वा साय	
वरुणाय वायव्ये मित्राय सौम्ये		याममात्र समभ्यसेत्	१यो.त ६७
आदित्याय ईशान्ये नमो महसे	सूर्यता. ४।१	पूर्वाभ्यासेन तेनैव	भ.गी ६।४४
पूर्वपूर्वं प्रकुर्वीत यावदुत्थानसम्भवः ।		पूर्वा सन्ध्या हंसवाहिनी ब्राह्मी मध्यमा	
सम्भवत्युत्तमे प्राज्ञः प्राणायामे		वृषभवाहिनी माहेश्वरी । पश्चिमा	
सुखो भवेत्	जा द ६।१५	गरुडवाहिनी वैष्णवी	गायत्रीर. ५
पूर्वब्रह्मण. प्रमुविमतः ५ दिरण्यम्	छादो ८।५।३	पूर्वादिदिशि गणेशवटुकक्षेत्रपाल-	
पूर्वभागे सुषुन्नाया राकाया संस्थिता कुहूः	जा.द ४।१८	योगिन्यः	नारोप. ११
पूर्वभागे ह्यधोलिङ्गं शिखिन्या चैव		पूर्वा दिक्प्रथमा कुक्षिर्भवति	गायत्रीर. ३
पश्चिमम् । ज्योतिर्लिङ्गं भुवोर्मध्ये		पूर्वापरापरिज्ञानमजातेः परिदीपक	अ शां. २१
नित्यं ध्यायेत्सदा यतिः	ब्र. वि ८०	पूर्वाभिमुखो भूत्वा भूरिति व्याहृति-	
पूर्वमक्षरं पूर्वरूपं, उत्तरमुत्तररूपं,		गायत्र छंद ऋग्वेदोऽग्निर्वेदा	महो. १।४
योऽवकाशः पूर्वरूपोत्तररूपे,	३ऐत १।५।१	पूर्वाया भवतु गायत्री	गायत्रीर. ५
अन्तरेण सा संहितेति	गोपालो २।१३	पूर्वावस्थात्रयं यत्र जाग्रदित्येव संस्थित	अ.पू. ५।८७
पूर्वमेकमेवाद्वितीयं ब्रह्मासीत्		पूर्वाऽस्य मात्रा जागर्ति जागरितं	
पूर्वमेवाक्षरं पूर्वरूपं, उत्तरमुत्तररूपं,		द्वितीया स्वप्नं तृतीया सुषुप्तिश्चतुर्थी	अ शिखो. ३
योऽवकाशः पूर्वरूपोत्तररूपे		पूर्वाऽस्य मात्रा पृथिव्यकारः स	
अन्तरेण येन सन्धिं विवर्तयति येन		ऋग्भिर्ऋग्वेदो ब्रह्मा वसवो गायत्री	
स्वराः स्वरं विजानाति येन मात्रा	३ऐत. १।५।२	गार्हपत्य	अ.शिखो १
मात्रा विभजते सा संहिता		पूर्वाहा कालिका सन्ध्या गायत्री कुमारी	गायत्रीर ६
पूर्वयोनिःसहस्राणि दृष्ट्वा चैव ततो		पूर्वा दृष्टिमवष्टभ्य ध्येयत्यागविला-	
मया । आहारा विविधा भुक्ताः	गर्भो. ४	सिनीम् । जीवन्मुक्ततया स्वस्थो	
पीता नानाविधाः स्तनाः		लोके विहर विज्वर.	महो. ६।६६
पूर्ववासनया युक्तः शरीर			
चान्यदाप्नुयात्	यो.शि. १।१४१		

पूर्वं महाशाला महाश्रोत्रियाः, न नोऽद्य
 कश्चनाश्रुतममतमविज्ञातमुदा-
 हरिष्यतीति ह्येभ्यो विदांचक्रुः
 पूर्वैरपि मुमुक्षुभिः
 पूर्वैः पूर्वतरं कृतम्
 पूर्वोक्तत्रिकोणस्थानादुपरि पृथिव्या-
 दिपञ्चवर्णकं ध्येयम्
 पूर्वोक्तेन क्रमेणैव सम्यगासनमास्थितः ।
 चालनं तु सरस्वत्याः कृत्वा प्राणं
 निरोधयेत्
 पूर्वो नारायणः प्रोक्तोऽनादिसिद्धो
 सन्नरतनः सदाचार्यमूलः
 पूर्वो यो देवेभ्यो जातः
 पूर्वो विवृतकरणस्थितश्च । द्वितीयः
 स्पष्टकरणस्थितश्च
 पूर्वो हि (ह)जातः स उ गर्भे अन्तः
 [अ. शी. २।६+तै.आ. १०।१।३
 [वा.सं. ३२।४+सूर्यता. १।३+
 पृथ्वी बहुला न उर्वी
 पूर्वो हि भोक्ता भवति [गोपालो.
 पूषणमियं वै पूषे य* हीद* सर्वं
 पुष्यति यदिदं किञ्च
 पूषन्नेकैषं यमसूर्यप्राजापत्यव्यूहरश्मीन्,
 समूहं तेजो यत्ते रूपं कल्याणतमं
 तत्ते पश्यामि [ईशा. १६+
 पूषा चालम्बुसा चैव श्रोत्रद्वयसुपागते
 (नाड्यौ)
 पूषा यशस्विनी चैव पिङ्गला
 पृष्ठपूर्वयोः
 पूषाधिदेवता प्रोक्ता बरुणा वायुदेवता
 पूषा यशस्विनी नाड्यौ तस्मादेव
 समुत्थिते
 पूषायाश्च सरस्वत्या मध्ये प्रोक्ता
 यशस्विनी
 पूषा वामाक्षिपर्यन्ता पिङ्गलायास्तु
 पृष्ठतः
 पूषा सरस्वतीमध्ये पयस्विनी भवति
 पूषा स्वर्गाकारेण
 पूषा हस्ताभ्यां प्रतिगृह्णामि

छादो. ६।४।५
 भ.गी. ४।१५
 भ.गी. ४।१५
 ध्या. बि. ९५
 योगकुं. १।९३
 द्वयोप. १
 चित्त्यु. १३।२
 २प्रणवो. १६
 श्वेता. २।१६
 महाना. २।१
 महाना. ६।१५
 १।१।११
 बृह. १।४।१३
 बृह. ५।१५।१
 यो.शि. ५।२२
 जा.द. ४।१५
 जा.द. ४।३६
 त्रि.ब्रा. २।७२
 जा.द. ४।१६
 जा.द. ४।२०
 शांडि. १।४।६
 चित्त्यु. ८।२
 चित्त्यु. १०।१

पृतनाजित* सहमानमुग्रमग्नि*
 हुवेमपरमात्सधस्थात् [महाना. ६।१७+ वनदु. ११८
 पृच्छामि त्वा धर्मसम्मूढचेताः
 पृथक्केशिनिषूदन
 पृथक्त्वेन तु यज्ज्ञानं
 पृथक्त्वेन धनञ्जय
 पृथगात्मानं प्रेरितारं च मत्वा
 जुष्टस्ततस्तेनामृतत्वमेति
 पृथग्भावेन तत्त्वानां
 पृथग्भूते षोडशकलाः...पृथिव्यादिषु
 संस्थिताः
 पृथा प्रखलन्तीं प्रमृज्यामृजाङ्गीय
 ऊर्वोरुपादधात् तस्मै मुख्याय
 वरदाय पित्रे स्वाहा
 पृथग्रथश्रेणयोऽनुयन्ति
 पृथिवी कलाऽन्तरिक्षं कला द्यौः कला
 समुद्रः कलैष वै स्वोभ्य चतुष्कलः
 पादो ब्रह्मणोऽनन्तवान्नाम
 पृथिवी गार्हपत्योऽन्तरिक्षं दक्षिणाग्नि-
 द्यौराहवनीयः
 पृथिवीच पृथिवीमात्रा चापश्चोपमात्राच
 पृथिवीचतुरसं च पीतवर्णं लवर्णकं
 पृथिवी ते पात्रं द्यौरपिधानं ब्राह्मण-
 स्त्वा मुखे जुहोमि स्वाहा
 पृथिवीतो हीदं सर्वमुत्तिष्ठति यदिदं किञ्च
 पृथिवी त्रिहोता
 पृथिवी त्वमथाच्युतः
 पृथिवी देवतामारः पृथिवी त्वा देवता
 रिष्ण्यतीत्येनं ब्रूयात्
 (तत्र) पृथिवी धारणे आपः
 पिण्डीकरणे तेजः प्रकाशने
 वायुर्व्यूहने आकाशमवकाशप्रदाने
 पृथिवी पाद उच्यते
 पृथिवी पुच्छं प्रतिष्ठा
 पृथिवी पूता पुनातु माम्
 पृथिवी पूर्वरूपम्
 पृथिवी पूर्वरूपम्, द्यौरुत्तररूपं, वायुः
 संहितेति माण्डूकेयः

भ.गी. २।७
 भ.गी. १८।१
 भ.गी. १८।२१
 भ.गी. १८।२९
 श्वेताश्व. १।६
 दुर्वासो. २।१७
 त्रि.ब्रा. २।१२
 पारमा. ६।६
 छादो. ५।१४।१
 छादो. ४।६।३
 मैत्रा. ६।३४
 प्रश्नो. ४।८
 १यो.त. ८५
 राधोप. ४।२
 १ऐत. १।२।७
 चित्त्यु. ७।१
 मैत्रा. ५।२
 ३ऐत. १।३।३
 गर्भो. १
 गुह्यका. १८
 तैत्ति. २।२
 महाना. ११।२
 तै. उ. १।३।१
 ३ऐत. १।१।१

पृथिवी पूर्वरूपं, द्यौरुत्तररूपं, वृष्टिः

सन्धिः, पर्जन्यः सन्धाता

३ ऐत. १।२।१

पृथिवीमय आपोमयः (आत्मा)

बृह. ४।४।५

पृथिवी मरो या अबस्तात्ता आपः

२ ऐत. १।२

पृथिवीमेवाप्येति यः पृथिवीमेवास्तमेति

सुबालो. ९।३

पृथिवीमेव भगवो राजन्निति होवाच

छांदो. ५।१७।१

पृथिवीयोगतो मृत्युर्न भवेदस्य योगिनः

१ यो. न. ८७

पृथिवीलोकमेव पुरोनुवाक्यया जयत्य

न्तरिक्षलोकेयाज्ययाबुलोकं सस्यया

बृह. १।१।१०

पृथिवी वा अन्नम्

तैत्ति. ३।९

पृथिवी वाक्पाणि-पाद-पायूपस्थाः

त्रि. ब्रा. १।३

पृथिवी वाव गौतमाग्निस्तस्याः

संवत्सर एव समिदाकाशो धूमो

रात्रिर्चिर्दिशोऽङ्गारा अवान्तर-

दिशो विस्फुलिङ्गाः

छा. उ. ५।६।१

(ॐ) पृथिवी वाऽन्नमापोऽन्नादाः

सुबालो १४।१

पृथिवी वायुराकाश आपो ज्योतीषी-

त्येतानीमानि च क्षुद्रमिश्राणीव

२ ऐत. ५।३

पृथिवी वायुराकाश आपो ज्योतीषीति

१ ऐत. ३।१।१

पृथिवी विश्वस्य धारिणी [मुण्ड. २।१।३+

ग. पू. ता. १।४

पृथिवी श्रोणी (गायत्र्याः)

सन्ध्यो. २३

पृथिवी सुवर्चा युवतिः सज्जोषाः

ग. जो. ३।२

पृथिवी हिंकारोऽग्निः प्रस्तावो अंतरिक्ष-

मुद्गीथ आदित्यः प्रतिहारो

द्यौर्निधनमित्यूष्वेषु

छांदो. २।२।१

पृथिवी हिंकारोऽन्तरिक्षं प्रस्तावो

द्यौरुद्गीथो दिशः प्रतिहारः समुद्रो

निधनमेताः शक्रयो लोकेषु प्रोताः

छांदो. २।१७।१

पृथिवी होता

चिन्त्यु. २।१

पृथिवीं प्रपद्येऽन्तरिक्षं प्रपद्ये दिवं

प्रपद्ये इत्येव तद्वचोचम्

छांदो ३।१५।५

पृथिवीं भित्वाऽऽपो भिनत्ति

सुबालो. १।१।२

पृथिवीं शरीरं (अप्येति)

बृह. ३।२।१३

पृथिवीं शरीरैः

चिन्त्यु. ४।१

पृथिव्यग्निरन्नमादित्यः

छांदो. ४।११।१

पृथिव्यन्तरिक्षं द्यौर्दिशोऽवान्तरदिश

अग्निर्वायुरादित्यश्चन्द्रमानक्षत्राणि ।

आप ओषधयो वनस्पतय आकाश

आत्मा । इत्यधिभूतम्

तैत्ति. १।७।१

पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशश्रोत्रत्वक्च-

क्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूप-

स्थमनोविकाराः षोडश शक्तयः

भावनी. ३

पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशगन्धरस्रूप-

स्पर्शशब्दवाक्यानि पादपायूप-

स्थत्वक्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राणमनो-

बुद्धयहङ्कारचित्तज्ञानानि

गायत्री. ९

पृथिव्यप्सु प्रलीयते

सुबालो. २।२

पृथिव्यंशे तु देहस्य चतुर्वाहुं किरीटिनं

त्रि. ब्रा. २।१४।२

पृथिव्या आपः (रस.)

बृह. ६।४।१

पृथिव्या आपो रसः

छांदो. १।१।२

पृथिव्या इत्येषां भूतानां जलं सम्पद्यते

२ सञ्ज्यासौ. १६

पृथिव्या ओषधयः, ओषधीभ्योऽन्नम् ।

अन्नात्पुरुषः [ना. उ. ता. १।५+

तै. उ. २।१।१

पृथिव्या ओषधयः । ओषधीभ्योऽन्नम् ,

अन्नाद्रेतः । ततः पुरुषः

ग. शी. २।५

(अथातः) पृथिव्यादिमहाभूताना

समवायं शरीरम्

शारीरको. १

पृथिव्यादि-शिवान्तं तु अकाशाद्याश्च

वर्णकाः । कूटान्ता हंस एव त्यात्...

प्र. वि. ६२

पृथिव्यापश्च तेजश्च वायुराकाश-

पञ्चमः

दुर्वासो. २।१४

पृथिव्यापस्तथा तेजो वायुराकाश-

मेव च [वराहो. १।५+

भवसं. २।१५

पृथिव्यापस्तेजो वायुराकाश-

मित्यस्मिन्पञ्चात्मके शरीरे..

गर्भो. १

पृथिव्यापस्तेजोवायुराकाश इति

पञ्चस्वरूपं लिङ्गम्

लिङ्गोप. १

पृथिव्यापस्तेजो वाय्वाकाशं दहति

सुबालो. १।५।२

पृथिव्यापस्तेजोवायुराकाशा मे

शुद्धयन्ता

महाना. १।४।१२

पृथिव्यामाकाश एकादशैकादश

तैत्ति. ३।११।१

पृथिव्यामाकाश. प्रतिष्ठितः । आकाशं

पृथिवी प्रतिष्ठिता

तैत्ति. ३।९

पृथिव्यायतनं निर्भुजं, दिव्यायतनं

प्रनृणं,...

३ ऐन. १।३।१

पृथिव्या रूपं स्पर्शाः, अन्तरिक्षम्यो-

ष्माणः, दिवः स्वराः

३ ऐन. २।५।१

पृथिव्याश्च वैभवाणवमेदा पीतवर्णा
 मृदो जायन्ते गोपीचं. ८
 पृथिव्यां तृण्यन्त्यां यत्किञ्च पृथिवी
 चाग्निश्चावितिष्ठतस्तत्पृथिवी... छादो. ५।२१।२
 पृथिव्यां धारयेचित्तं पातालगमनं भवेत् यो.शि. ५।४९
 पृथिव्यां नाशु पातयेत् कुंडिको. ४
 पृथिव्यां यत्किञ्चिद्वस्तुमात्रं तस्याभि-
 दैविकं रूपं तत्रैवास्ति सामर. १०
 पृथिव्यां या देवता सैषा पुरुषस्या-
 पानमवष्टभ्यान्तरा यदाकाशः स
 समानो वायुर्व्यानः प्रश्नो. ३।८
 (तस्य) पृथिव्येव समिदग्निर्धूमो
 रात्रिरर्चिश्चन्द्रमा अङ्गारा
 नक्षत्राणि विस्फुलिङ्गाः बृह. ६।२।११
 पृथिव्येव यस्यायतनमग्निर्लोको
 मनो ज्योतिः बृह. ३।९।१०
 पृथिव्यै चैनमग्रेष्व दैवी वागाविशति बृह. १।५।१८
 पृथुः समस्तान्प्रचचार लोका-
 नव्याहतो वैरिविदारिचक्रः । स
 कालवाताभिहतो विनष्टः क्षिप्तं
 यथा शालमलितूलमग्नौ भवसं. १।२४
 पृथ्वी देवी महीत्यनेन व्याचक्षते त्रि. ता. १।८
 पृथ्वी विश्वस्य धारिणी [कैव. १५+
 पृथ्व्यप्तेजोनिलखानि चिन्त्यं नारा. १
 पृथ्व्यप्तेजोऽनिलखे समुत्थिते श्वेता. ६।२
 पृथ्व्यप्तेजोऽनिलखे समुत्थिते
 पञ्चात्मके योगगुणे प्रवृत्ते ।
 न तस्य रोगो न जरा न मृत्युः
 प्राप्तस्य योगाग्निमयं शरीरम् श्वेताश्व. २।१२
 पृषदाज्यं सत्रीय पृषदाज्यस्यो-
 पघातं जुहोति बृ. उ. ६।४।२४
 पृष्ठभागेऽमृतं न्यस्तं देवैर्ब्रह्मादिभिः पुरा शबिल्वो. १४
 पृष्ठभागेऽमृतं यस्मादर्चयेन्मम तुष्टये शबिल्वो. १०
 पृष्ठभागे संयमाद्रुणलोकज्ञानम् शं. डि. १।७।५२
 पृष्ठमध्यस्थितेनास्था... सुषुम्ना
 सुप्रतिष्ठिता जा. द. ४।१०
 पेरुरिन्द्राय पिबन्ते चित्त्यु. ११।७
 पेलवोनियताकारो गन्धोनाहमचेतनः १ सं. सो. २।१९

पैप्पलादं महाशास्त्रं न देयं यस्य
 कस्यचित् । नास्तिकाय कृतघ्नाय
 दुर्वृत्ताय दुरात्मने शरभो. ३३
 पोष्यन्त्यद्विरभिषीवयन्ति (यदिदं) आर्षे. १।२
 पोषणादि शरीरस्य समानः कुरुते सदा त्रि. ब्रा. २।८६
 पौण्ड्रकालिकनागाभ्यां चामराभ्यां
 सुवीजितम् । ... ' विष्णुवाह नम-
 स्तुभ्यं क्षेमं कुरु सदा मम ' एवं गारुडो. ४
 पौण्ड्रं दध्मौ महाशङ्खं भ. गी. १।१५
 पौरुषेण प्रयत्नेन यस्मिन्नेव पदे मनः।
 योज्यते तत्पदं प्राप्य निर्विकल्पो
 भवानघ महो. ४।१०३
 पौरुषेण प्रयत्नेन लालयेचित्तबालकम् मुक्तिको. २।७
 पौर्णमासी चामावास्या च स्तनौ सन्ध्यो. २३
 (अथ) पौर्णमास्यां पुरस्ताच्चंद्रमसं
 दृश्यमानमुपतिष्ठेत कौ. त. २।९
 पौर्णमास्यां वाऽमावास्यायां वा शुद्ध-
 पक्षे वा पुण्ये नक्षत्रेऽग्निमुपसमा-
 धाय... आज्याहुतीर्जुहोति कौ. त. २।३
 पौलकसोऽपौलकसः (भवति) बृह. ४।३।२२
 पौलकसो न पौलकसो विप्रा न विप्राः त्रि. ता. ५।१
 पौलक्रेऽथ पलाशे वा पात्रे गोशृङ्ग
 एव वा । आदधीत हि गोमूत्रं
 गन्धद्वारेति गोमयम् बृ. जा. ३।७
 प्रकाश उपजायते भ. गी. १।४।११
 प्रकाश एव सततं तस्माद्वैत एव हि ।
 अद्वैतमिति चोक्तिश्च प्रकाशाव्य-
 भिचारतः पा. ब्र. २५
 प्रकाश एव सततं तस्मान्मौनं हि युज्यते पा. ब्र. २६
 प्रकाशकननामयम् भ. गी. १।४।६
 प्रकाशते स्वयं मेदः कल्पितो
 मायया तयोः अ. पू. ४।३३
 प्रकाशभूता वै तत्करा अस्वर्ग्याः मैत्रा. ७।८
 प्रकाशमध्ये माया करोति अद्वैतो. ४
 प्रकाशयति तत्परम् भ. गी. ५।१६
 प्रकाशयति भारत भ. गी. १।३।३४
 प्रकाशयन्तमन्तस्थं ध्यायेत्कूटस्थ-
 मव्ययम् वैङ्गलो. ३।६

प्रकाशवानस्मिँल्लोके भवति प्रकाशवतो		प्रकृत्या नियताः स्वया	भ.गी. ७।२०
ह लोकाञ्जयति	छांदो. ४।५।३	प्रकृत्या सहितः ज्ञयामः पीतवासा	
प्रकाशः परमेश्वरः	ब्र. वि. १०१	जटाधरः	रा. पू. ता. ४।७
प्रकाशं च प्रवृत्तिं च	भ.गी. १४।२२	प्रकृत्यैव च कर्माणि	भ.गी. १३।३०
प्रकाशात्मकं लिङ्गं विशालिङ्गम्	लिङ्गोप. २	प्रक्षत्रमत्रमाप्नोति क्षत्रस्य सायुज्यः	
प्रकाशेभ्यः सदोमित्यन्तश्शरीरे		सलोकतां जयति	बृह. ५।१३।४
विद्युदद्योतयति मुहुर्मुहुर्गति		प्रक्षाल्य पाणी उदपात्रं पूरयित्वा	
विद्युत्प्रतीयात्	अ. शिखो. २	तेनैनां त्रिरभ्युक्षति ' उत्तिष्ठातो	
प्रकृतिस्त्वंततः सृष्टं तत्त्वादिगुणसाम्यतः	सरस्व. ३६	विश्ववसोऽन्यामिच्छ ' इति	बृह. ६।४।१९
प्रकृतिभिरभिपरीत्य तैजसं शरीरं		प्रक्षिप्तं लवण तोये क्रमाद्यद्विहीयते ।	
कृत्वा... पुनरिमं लोकं प्रतिपद्यते	निरुक्तो. २।२	मनोऽप्यभ्यासयोगेन तद्ब्रह्मणि	
प्रकृतिमहद्दहमाद्या महामायाः	गोपीचं. ७	लीयते	अमन. १।२८
प्रकृतिर्माया पुरुषः शिवः	ग. पू. २।८	प्रक्षीणचित्तर्षस्य निगृहीतेन्द्रियद्विषः।	
प्रकृतिस्त्वां नियोक्ष्यति	भ.गी. १८।५९	पश्चिन्य इव हेमन्ते क्षीयन्ते भोग-	
प्रकृतिस्थानि कर्षति	भ.गी. १५।७	वासनाः [महो. ५।७७+	मुक्तिको. २।४१
प्रकृतिं च गुणैः सह	भ.गी. १३।३४	प्रक्षयन्ति मामिमे महाशाला	
प्रकृतिं पुरुषं चैव [भ.गी. १३।२	+१३।२०	महाश्रोत्रियाः	छांदो. ५।११।३
प्रकृतिं मोहिनीं श्रिताः	भ.गी. ९।१२	प्रगलितनिजमायोऽहं निस्तुल-	
प्रकृतिं यान्ति भूतानि	भ.गी. १३।३४	हृदिस्वरूपमात्रोऽहम्	आ. प्र. २
प्रकृतिं यान्ति मामिकाम्	भ.गी. ९।७	प्र च जुह्वत्यथो आहुर्दर्शपूर्णमासाविति	बृह. १।५।२
प्रकृतिं विद्धि मे पराम्	भ.गी. ७।५	प्रचारण-विलेखन-स्थूलाद्युन्मेष-	
प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय	भ.गी. ४।६	निमेषादि वायोः	शारीरको. ३
प्रकृतिं स्वामवष्टभ्य	भ.गी. ९।८	प्रचारणोत्तारणश्चासादिका वाचवंशाः	पैङ्गलो. २।२
प्रकृतिः पुरुषश्चोभौ समाया-		प्रचारो वायुलक्षणम्	वराहो. ५।२
ब्रह्मणः स्मृतौ	रामर. ५।९	प्रचोदयादिति प्रचोदितकाम इमाः	
प्रकृतिः स्वेति विज्ञेया, स्वभावं न		लोकान् प्रत्याश्रयते	गायत्रीर. २
जहाति या	अ. शां. ९	प्रचोदयिता चैषोऽस्य	मैत्रा. २।४, ९, ९
प्रकृतेरन्यथाभावो न कथञ्चिद्भविष्यति		प्रचोदयिताऽस्य को भगवन्नेतदस्माकं	
[अ. शां. २९+	अद्वैत. २१	ब्रूहीति तान्होवाच	मैत्रा. २।३
प्रकृतेर्गुणसम्भूदाः	भ.गी. ३।२९	प्रजन इति भूयांसस्तस्माद्भूयिष्ठाः	
प्रकृतेर्ज्ञानवानपि	भ.गी. ३।३३	प्रजायन्ते	महाना. १६।१२
प्रकृतेस्तु जगत्सर्वं विकारं प्रोच्यते		प्रजनश्च स्वाध्यायप्रवचने च	तैत्ति. १।९।१
बुधैः । तस्मादेतद्विकारोऽपि सर्वं		प्रजनश्चास्मि कन्दर्पः	भ.गी. १०।२८
तु त्रिगुणात्मकम्	भवसं. ४।६	प्रजहाति यदा कामान्	भ.गी. २।५५
प्रकृतेः क्रियमाणानि	भ.गी. ३।२७	प्रजननं वै प्रतिष्ठा लोके साधु...	महाना. १७।७
प्रकृत्यष्टकरूपचस्थानंगच्छति कुण्डली	योगकुं. १।७४	प्रजननं सन्धानम्	तैत्ति. १।३।३
प्रकृत्याकाशवज्ज्ञेयाः सर्वे धर्मा		प्रजया पशुभिरन्नाद्येन तेजसा	
अनादयः	अ. शां. ९१	ब्रह्मवर्चसेति	छां. उ. ५।२१।२
प्रकृत्या परमेश्वर्याजगद्योन्याङ्किनाङ्कमृत्	रा. पू. ४।८		

प्रजहाति यदा कामान्सर्वीश्रित्तगता-
 न्मुने । मयि सवार्मके तुष्टः स
 जीवन्मुक्त उच्यते वराहो. ४।२८
 प्रजाकामो वै प्रजापतिः स तपोऽतप्यत प्रश्नो. १।४
 प्रजाकामो ह वै प्रजापतिः (मा.पा.) प्रश्नो. १।४
 प्रजा च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१
 प्रजातिश्च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१
 प्रजानां रेतो हृदयम् १ऐत. १।३।१
 प्रजापतये पुरुषं चित्त्यु. १०।२
 प्रजापतये स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये
 सः स्रवमवनयति बृह. ६।३।३
 प्रजापतिमेवाप्येति यः प्रजापति-
 मेवास्तमेति सुबालो. ९।९
 प्रजापतिरमृतमानन्द इत्युपरये तैत्ति. ३।१०।३
 प्रजापतिरुद्गीधेन चित्त्यु. ८।२
 प्रजापतिर्जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
 प्रजापतिर्दश होता चित्त्यु. ७।४
 प्रजापतिर्देवान् (असृजत्) बृह. ५।५।१
 प्रजापतिर्मनवे मनुः प्रजाभ्यः छांदो. ८।१५।१
 प्रजापतिलोकानभ्यतपत् [छां. २।२३।२ + ४।१७।१
 (अथ) प्रजापतिलोकान्सृष्टमाण-
 स्तस्या एव विद्याया यानि त्रिंश-
 दक्षराणि तेभ्यस्त्रीं लोकां... अव्यक्तो. ६
 प्रजापतिर्वा एषोऽप्रेऽतिष्ठत्स नारमतैकः मैत्रा. २।६
 प्रजापतिर्विराट् चैव पुरुषः सलिल-
 मेव च । स्तूयते.. विभु.. मंत्रिको. १३
 प्रजापतिर्ह कर्माणि ससृजे । तानि
 सृष्टान्ययोन्येनास्पर्धन्त बृह. १।५।२१
 प्रजापतिर्हिंकारः प्राणः स्वरोऽञ्जं
 या वाग्विराट् छांदो १।१३।२
 प्रजापतिलोकेषु गागीति बृह. ३।६।१
 प्रजापतिश्चरति गर्भे अंतः वा. सं. ३।१।९
 [महाना. १।१+ चित्त्यु. १३।१
 प्रजापतिश्चरति गर्भे त्वमेव प्रतिजायसे प्रश्नो २।७
 प्रजापतिश्छन्दमयो विगर्भः एका. उ. ९
 (सत्यं) प्रजापतिस्तपस्तप्त्वाऽनुव्याहर-
 ङ्मुदस्वरित्येषा हाय प्रजापतेः
 स्थविष्ठा तनूवा लोकवतीति मैत्रा. ६।६

प्रजापतिस्तं यज्ञाय वसीयांसमात्मानं
 मन्यमानो मनो यज्ञेनेजे अव्यक्तो. ५
 प्रजापतिस्त्वं प्रपितामहश्च भ. गी. १।१३।९
 प्रजापतिश्च शरणं प्रपन्नोऽभूव, सत्वा... छांदो. २।२२।४
 प्रजापतिं यो भुवनस्य गोपाः महाना. १३।९
 प्रजापतिः कथं न्विमाः प्रजाः सृजेय-
 मिति चिन्तयन्.. अव्यक्तो. ७
 प्रजापतिः प्रजा अमृजत ग. पू. १।३
 प्रजापतिः प्रजायते, तस्मान्नागयण-
 प्रजायते ना. पू. ता. ५।३
 प्रजापतिः प्रजायते ह प्रजया पशुभिः बृह. ६।१।६
 प्रजापतिः प्रजया संविदानः
 [नृ. पू. २।६+ चित्त्यु. ११, १२, १३
 प्रजापतिः प्रजाः सृष्ट्वा व्यस्त्रंसत्... ३ऐन. २।६।१
 प्रजापतिः प्रथमजा कृतस्यात्मना-
 ऽऽत्मानमभिसम्बभूव महाना. २।७
 प्रजापतिः प्रथमजा कृतस्य । अस्माभि-
 र्दत्तं जरसः परस्तादच्छिन्नं
 तंतुमनुसञ्चरेम [अथर्व. १२।१।६१ सहवै. ९
 प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा
 जातानि परिता वभूव [पारमा. ६।८+ म. ना. १।३।१६
 [क्र. मं. १०।२१।१०+ वा. सं. १०।२०+ २३।६५
 प्रजापतेरनुमतिः चित्त्यु. ९।२
 प्रजापतेः सभां वेदम प्रपद्य यशोऽङ्गं
 भवामि छांदो. ८।१४।१
 प्रजा प्रतिष्ठा तन्तूनामिष्टापूर्तः परायणम् इतिहा. ६
 प्रजायते ह प्रजया पशुभिः, य एवं वेद बृह. ६।१।६
 प्रजा सन्धिः । प्रजननं सन्धानम् तै. उ. १।३।६
 प्रजा ह तिष्ठो अत्यायमीयुः १ऐत १।१।२
 प्रजां पशून्वनानि अस्माकं ददातु चित्त्यु. ११।१०
 प्रजां मा मे रीरिष आयुरुग्र नृचक्षसं
 त्वा... [महाना. १।३।१३+ चित्त्यु. १५।३
 प्रज्वलद्ब्रह्मिणं हविर्यथा न यजमान-
 मासादयति भस्मजा. २।७
 प्रज्ञप्तेः सनिमित्तत्वमिष्यते युक्तिदर्शनात् अ. शां. २५
 प्रज्ञप्तेः सनिमित्तत्वमन्यथाद्वयनाशनः अ. शां. २४
 प्रज्ञया चक्षुः समारुह्य चक्षुषा सर्वाणि
 रूपाण्याप्नोति कौ. त. ३।६

प्रज्ञया जिह्वां समारुह्य जिह्वया सर्वा-
नन्नरसानाप्नोति कौ. त. ३।६
प्रज्ञया पादौ समारुह्य पादाभ्यां
सर्वा इत्या आप्नोति कौ. त. ३।६
प्रज्ञया प्राणं समारुह्य प्राणेन सर्वा-
न्नानाप्नोति कौ. त. ३।६
प्रज्ञया यो विजानाति (प्रत्यगात्मब्रह्म-
णोर्भेदं) स जीवन्मुक्त उच्यते म.वा.र. ८
प्रज्ञया वाचं समारुह्य वाचा सर्वाणि
नामान्याप्नोति कौ. त. ३।६
प्रज्ञया शरीरं समारुह्य शरीरेण सुख-
दुःखे आप्नोति कौ. त. ३।६
प्रज्ञया श्रोत्रं समारुह्य श्रोत्रेण सर्वान्
शब्दानाप्नोति कौ. त. ३।६
प्रज्ञया सत्यसङ्कल्पं (आप्नोति) कौ. त. ३।२
प्रज्ञया हस्तौ समारुह्य हस्ताभ्यां
सर्वाणि कर्माण्याप्नोति कौ. त. ३।६
प्रज्ञया हि विपश्यति कौ. त. १।५
प्रज्ञयैव धियं समारुह्य प्रज्ञयैव धियो
विज्ञातव्यं कामान्नाप्नोति कौ. त. ३।६
प्रज्ञयोपस्थं समारुह्योपस्थेनानन्दं रतिं
प्रजातिमाप्नोति कौ. त. ३।६
प्रज्ञा च यस्मात्प्रसृता पुराणी
[शाण्डिल्यो. २।२।३+ श्वेताश्व. ४।१८
प्रज्ञा च तस्याः प्रसृता परा सा गुह्यका. ६१
प्रज्ञातोऽहंप्रशान्तोऽहंप्रकाशः परमेश्वरः ।
एकधा चिन्त्यमानोऽहं द्वैताद्वैतविलक्षणः ब्र. वि. १०१
प्रज्ञानघन एवानन्दमयो ह्यात्मा-
ऽऽनन्दभुक् चेतोमुखः प्राज्ञस्तृतीयः
पादः [ग. शो. १।३+५।६+ रामो. ता. २।३
प्रज्ञानघन एवायं नृसिंहो. ८।५
(न) प्रज्ञानघनमदृश्यमव्ययब्रह्मार्थमब्रह्म-
लक्षणमचिन्त्यमव्ययप्रदेश्यमेकात्म-
प्रत्ययसारं प्रपञ्चोपशमं शान्तं
शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते रामो. २।४
प्रज्ञानघनमानन्दं ब्रह्मास्मीति विभावयेत् अक्ष्युप. ९१
प्रज्ञानघनमानन्दं यः पश्यति स पश्यति ज्ञा. द. ४।६०
' प्रज्ञानमानन्दं ब्रह्म ' इत्यादि-
वाक्यविचारः मठा. ४

प्रज्ञानमेव तद्ब्रह्म सत्यप्रज्ञानलक्षणम् ।
एवंब्रह्मपरिज्ञानादेव मर्त्योऽमृतो भवेत् वगहो. २।१९
प्रज्ञानं ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा कौ. त. २।४
प्रज्ञानं ब्रह्म [२ऐत. ५।३+शु. र. २।१+ आ. प्र. १
प्रज्ञानं ब्रह्म मय्यपि शु. र. ३।२
प्रज्ञानं ब्रह्मेति वा अहं ब्रह्मास्मीति वा
भाष्यते बह्वचो. ४
प्रज्ञानादिमहावाक्यरहस्यादिकलेवरम् ।
विकलेवरकैवल्यं त्रिपात्राममहं भजे शुकर. शीर्षकं
प्रज्ञा नाम देवतावरोधिनीसामेऽमुष्मा-
दिदमवहन्धां तस्यै स्वाहा कौ. त. ३।३
प्रज्ञानेन्द्रो लोकः, प्रज्ञा प्रतिष्ठा,
प्रज्ञानं ब्रह्म [२ऐत. ५।३+ आ. प्र. १
प्रज्ञानेनैनमाप्नुयात् ना. प. ९।१९
प्रज्ञा प्रतिष्ठा तन्तूनामिष्टापूर्तः परायणम् इतिहा. ६
प्रज्ञामयोदेवतामयोब्रह्ममयोऽमृतमयः
सम्भूय देवता व्यप्येति १ऐत. ३।४।३
प्रज्ञामात्रा न स्युर्न भूतमात्राः स्युः कौ. त. ३।८
प्रज्ञामात्राः प्राणे व्यपिताः कौ. त. ३।९
प्रज्ञारूपा हि पश्यन्ती तुरीयस्य
परा मता गान्धर्वो. १
प्रज्ञावादांश्च भाषसे भ. गी. २।११
प्रज्ञेत्येनदुपासीत बृह. ४।१।२
प्रज्ञेनैषा विद्या जगत्सर्वमात्मा नृसिंहो. ९।१
प्रज्ञैवास्या एकमङ्गमुदूढम् कौ. त. ३।५१
प्रणतः सर्वदा तिष्ठेत् सर्वजीवेषु भोगतः यो. चू. ७३
प्रणम्य शिरसा देवं भ. गी. ११।१४
प्रणय उपवीतम् परब्र. ६
प्रणव इत्येवं ह्याहोद्गीथः मैत्रा. ६।४
प्रणवत्वात्प्रकृतिरिति वदन्ति
ब्रह्मवादिनः सीतो. ५
प्रणवप्रकृतिरुपत्वात् सा सीता
प्रकृतिरुच्यते सीतो. १
प्रणवमेव परं ब्रह्मात्मप्रकाशं शून्यं
जानन्तस्तत्रैव परिसमाप्तास्तस्मा-
देवानां व्रतमाचरन्नाङ्कारे परे
ब्रह्मणि पर्यवसितो भवेत् नृसिंहो. ६।३
प्रणवरूपस्यास्य परमात्मनोऽङ्गानि
जानीते ग. शो. ५।१

प्रणवस्य ध्वनिस्तद्वत्तदग्रं ब्रह्म चोच्यते यो. चू. ८०
 प्रणवस्वरूपं लिङ्गं ब्रह्मलिङ्गम् लिङ्गो. २
 प्रणवहंसशिखोपवीतित्वमवलम्ब्य
 मोक्षसाधनं कुर्यात् परब्र. २२
 प्रणवहंसः परं ब्रह्म । न प्राणहंसः परब्र. २
 प्रणवहंसान्तर्धानप्रकृतिं विना
 न मुक्तिः पा. ब्र. ४
 प्रणवहंसोनादस्त्रिवृत्सूत्रं स्वहृदि
 चैतन्ये तिष्ठति त्रिविधं ब्रह्म परब्र. ७
 प्रणवं ब्रह्मविष्णुशिवात्मकं... सत्त्व-
 रजस्तमःस्वरूपं सत्यत्रैता-
 द्वापरानुगीतम् राधो. २।२
 प्रणवं ब्रह्मसूत्रं ब्रह्मयज्ञमयम् पा. ब्र. ३
 प्रणवं सावित्रीं यजुर्लक्ष्मीं नृसिंह-
 गायत्रीमित्यङ्गानि जानीयाद्यो
 जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति नृ. पू. ४।१
 प्रणवं ह्रींश्चरं विद्यात्सर्वस्य हृदि
 संस्थितम् आगम. २८
 प्रणवः सर्वभूतेषु भ.गी. ७।८
 प्रणवाख्यं प्रणेतारं नामरूपं विगतनिद्रं
 विज्रमविमृत्युं पुनः पञ्चधा ज्ञेयं
 निहितं गुहायाम् मैत्रा. ६।४
 प्रणवात्प्रभवो ब्रह्मा प्रणवात्प्रभवो हरिः यो. चू. ७६
 प्रणवात्प्रभवो रुद्रः प्रणवो हि
 परो भवेत् यो. चू. ७७
 प्रणवात्मकं ब्रह्म, प्रणवात्मकेनोक्तं ब्रह्म त्रि.म.ना.१।३
 प्रणवात्मकत्वेन देहत्यागं करोति यः
 सोऽवधूतः स कृतकृत्यः तुरीया. ३
 प्रणवात्मिकाभूमिका अकारोकारमका-
 राधमात्रात्मिका वराहो. ४।१
 प्रणवाद्यखिलमन्त्रात्मकं ब्रह्म त्रि.म.ना.१।३
 प्रणवानामयुतं जप्तं भवति [अ.शि.१६+
 [महो. ६।८३+ तारसा. ३।९+ पैङ्गलो. ४।२४
 प्रणवान्तर्वर्ती हंसो ब्रह्मसूत्रम् चतुर्वे. ७
 प्रणवेन नियुक्तेन बिन्दुयुक्तेन बुद्धि-
 मान् । मूलाधारस्य विप्रेन्द्र मध्ये
 तं तु निरोधयेत् पा. ब्र. ३
 प्रणवेन विमृज्याथ सप्तप्रणवेनाभिमन्त्रि-
 तमागमेन तु तेनैव दिग्बन्धनं कारयेत् बृ.जा. ४।१

प्रणवेन शिखासुक्लस्य यज्ञोपवीतं
 छित्त्वा...तत्त्वमस्यादिवाक्यार्थ-
 स्वरूपानुसन्धानं कुर्वन्नुदीचीं
 दिशं गच्छेत् प. हं. प. ५
 प्रणवेनाहरेद्विद्वान् बृहतो वटकानथ ।
 अणोरणीयानिति हि मन्त्रेण च
 विचक्षणः बृ.जा. ३।२९
 प्रणवे नित्ययुक्तस्य न भयं विद्यते आगम. २५
 प्रणवेनैव तस्मिन्नवस्थिताः नृसिंहो. ६।२
 प्रणवो जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
 प्रणवो जीवः परब्र. २
 प्रणवोद्गीथवपुषे महाश्वशिरसे नमः त्रि.म.ना.७।१०
 प्रणवो धनुः शरो ह्यात्मा ब्रह्म
 तद्वक्ष्यमुच्यते [मुं.उ. २।२।४+ ध्या.वि. १४
 प्रणवो ब्रह्म निर्भयम् आगम. २५
 प्रणवो हि प्रकाशते यो.चू. ७८
 प्रणवो ह्यपरं ब्रह्म प्रणवश्च परः स्मृतः आगम. २६
 प्रणश्यति चित्तं तथाऽऽश्रयेण सहैवं मैत्रा. ६।२७
 प्रणोदेवीसरस्वतीवाजेभिर्वाजिनीवती सरस्व. ६
 [ऋ. मं. ६।६१।४+ तै.सं.१।८।२२
 प्रतद्विष्णुस्तवते वीर्याय (वीर्येण) मृगो
 न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः [नृ.पू.२।९+ना.पू.ता.४।७
 [ऋ. मं. १।१५।४।२+ वा.सं. ५।२०
 प्रतद्वोचे अमृतं तु विद्वान् महाना.२।४
 प्रतर्दन वरं ते ददानि कौ.त. ३।१
 प्रतर्दनो ह वै दैवोदासिरिन्द्रस्य प्रियं
 धामोपजगाम कौ.त. ३।१
 प्रतिग्रहेषु दारिद्र्यं दानं निष्फलमेव
 च ।...स्वाध्यायैर्मृत्युमाप्नुयात् इतिहा. ४३
 प्रतिजाने प्रियोऽसि मे भ.गी.१८।६५
 (स होवाच) प्रतिज्ञातो म एष वरः
 यां तु कुमारस्यांते वाचमभाषथा-
 स्तां मे ब्रूहीति बृह.६।२।५
 प्रतितिष्ठति स मे प्रतितिष्ठति दुर्गे,
 य एवं वेद बृह. ६।१।३,३
 प्रतिपदिनतोऽकाले अमावास्या तथैव
 च । पौर्णमास्यां स्थिरीकुर्यात्स च
 पन्था हि नान्यथा योगकुं.३।२

प्रतिपद्यते स्वर्गं लोकं य एतानेवं पञ्च

ब्रह्मपुरुषान्स्वर्गस्य लोकस्य

द्वारपान्वेद

छादो. २।१३।६

प्रतिविस्वन्ति सरसीव तटदुभाः

अ. पू. ४।७१

प्रतिविम्बा एव जीवा इति कथ्यन्ते

त्रि.म.ना. ४।९

प्रतिबुद्धः सर्वविदिति

ब्रह्मो. १

प्रतिबोधविदितं मतममृतत्वं हि विन्दते

केनो. २।४

प्रतिबोधविदितं मतममृतत्वं

विन्दन्ते (मा. पा.)

केनो. २।४

प्रतिभासत एवेदं न जगत्परमार्थतः ।

ज्ञानदृष्टौ प्रसन्नायां प्रबोधविततोदये

महो. ५।१०८

प्रतिमुञ्चस्व स्वां पुरम्

अरुणो. १

प्रतियोगिविनिर्मुक्तं तुर्यतुर्यमहं महः

नृ.पू.शीर्षकं

प्रतियोगिविनिर्मुक्तं श्रीरामपदमाश्रये

रामर. शीर्षकं

प्रतिरूप इति वा अहमेतमुपास इति

स य एतमेवमुपास्ते प्रतिरूपः

हैवैनमुपगच्छति, ना प्रतिरूपमथो

प्रतिरूपोऽस्माज्जायते

बृह. २।१।८

प्रतिरूप इति वा अहमेतमुपास इति स

यो हैतमेवमुपास्ते प्रतिरूपो हैवास्य

प्रजायामाजायतेनातिप्रतिरूपः

कौ.न. ४।१०

प्रतिलोमरूपमेव स्याद्यत्क्षत्रियो

ब्राह्मणमुपनयीत

कौ.स. ४।१८

प्रतिलोमं चैतद्यद्ब्राह्मणः क्षत्रियमुपेया-

द्वद्वा मे वक्ष्यतीति

बृह. २।१।१५

प्रतिलोमः शरबर्हिस्तीर्त्वा तस्मिन्नेताः

शरभृष्टीः प्रतिलोमाः सर्पिषाक्ता

जुहुयात्

बृह. ६।४।१२

प्रतिवातेऽनुवाते वा न तिष्ठेदुरुणा सह

शिवो. ७।१५

प्रतिवेशोऽसि प्रमा पाहि प्रमा पद्यस्व

तै.उ. १।४।७

प्रतिषिद्धानि चैतानि सेवमानो ब्रजे-

दधः (सञ्जयासी)

१सं.सो. २।८९

प्रतिष्ठा च मे भूयात्

चित्यु. ७।१

प्रतिष्ठायै स्वाहेत्यग्नावाज्यस्य हुत्वा

मन्थे सम्पातमवनयेत्

छादो. ५।२।५

प्रतिष्ठावान् भवति

तैत्ति. ३।१०।३

प्रतिष्ठा वेदाः सर्वाङ्गाणि,

सत्यमायतनम्

केनो. ४।८

प्रतिष्ठा सर्वभूतानां प्रज्ञानघनलक्षणः ।

तद्विद्याविषयं ब्रह्म सत्यज्ञान-

सुखाद्वयम्

अ.पू. ४।२७

प्रतिष्ठा सर्वभूतानां प्रज्ञानघनलक्षणः

कठरु. ११

प्रतिष्ठा सूकरीविष्टासमा गीता मह-

र्षिभिः... तस्मादेनां परित्यज्य

कीटवत्पर्यटेद्यतिः

ना.प. ५।१९

प्रतिष्ठा ह वा एषा, यन् प्रणवः

शौनको. ४।५

प्रतिष्ठा वयं लोकः सामाभिसः

स्थापयामः प्रतिष्ठासः स्तावः

हि सामेति

छांदो. १।८।७

प्रतिष्ठां वेद प्रति ह तिष्ठति, अस्मिंश्च

लोकेऽमुष्मिन् चक्षुर्वाव प्रतिष्ठा

छांदो. ५।१।३

प्रतिष्ठित इव ह्येवं लोकः

संहितो. ४।२

प्रतिष्ठितोऽन्ने हृदयं सन्निधाय

मुण्ड. २।२।७

प्रतिष्ठितोऽव्यथमानान- (नव्यथ)

मानो... (मा.पा.) [छां.उ. ७।४।३+

७।५।३

(अथ) प्रतिसृप्याञ्जलौ मन्थमाधाय

जपत्यमो नामास्यमा हि ते सर्व-

मिदः स हि ज्येष्ठः श्रेष्ठो

राजाधिपतिः

छांदो. ५।२।६

प्रतिहर्तार्या देवता प्रतिहारमन्त्रायत्ता..

तां चेद्विद्वान्प्रहरिष्यसि मूर्धा ते

विपत्तिष्यति

छां. १।१०।११

प्रतिहास्मै मरुतः प्राणान्दधति

सहवै. २२

प्रतीची दिक् प्रत्यञ्चः प्राणाः

बृह. ४।२।४

प्रतीच्यामिन्द्रः सन्नताङ्ग उपास्ते

भस्मजा. २।१३

प्रतीच्योऽन्याः [नद्यः] यां यां च

दिशमनु.. [स्यन्दन्ते]

बृह. ३।८।९

प्रतीच्यो यां यां च..वा अक्षस्य (मा.पा.)

बृ.उ. ३।८।९

प्रतीतिमन्त्रयोगाच्च जायते पश्चिमपथि

यो.शि. १।१३२

प्र ते ऋषीमि तदु मे निबोध

कठो. १।१४

प्रत्नोषि कमीड्यो अश्वरेषु सनाच्च

होता नव्यश्च सत्सि [महाना. ६।१८+ वनदु. ११९

प्रत्यक्षदैवतं भानुः परोक्षं सर्वदैवताः

सूर्यता. १।१०

प्रत्यक्षमादिक्षान्तैर्वर्णैर्भाविष्येत् (मालां)

अ. मा. ३

प्रत्यक्षयजनं देहे सङ्क्षेपाच्छृणु गौतम

ब्र. वि. ५३

प्रत्यक्षरमुभयतो माया लक्ष्मीश्च भवति

ग. पू. २।२

प्रत्यक्षावगमं धर्ष्य

भ.गी. ५।२

प्रत्यगभिन्नपरोऽहं विध्वस्ताशेषविधि-

निषेधोऽहम्

प्रत्यगभिन्नं ब्रह्मैवावशिष्यत इति

प्रत्यगात्मानमज्ञानमायाशक्तेश्च

साक्षिणम् । एकं ब्रह्माहमस्मीति

ब्रह्मैव भवति स्वयम्

प्रत्यगात्मा परं ज्योतिर्माया सा तु महत्तमः

प्रत्यगात्मा परात्मा माया चेति कथं..

प्रत्यगानन्दरूपात्मा मूर्ध्नि स्थाने परे

पदे । अनन्तशक्तिसंयुक्तो जग-

द्रूपेण भासते

प्रत्यगानन्दं ब्रह्मपुरुषं प्रणवस्वरूपम् ।

अकार उकारो मकार इति

प्रत्यगेकरसं पूर्णमनन्तं सर्वतोमुखम्

प्रत्यगदृष्टिर्निमेषः

प्रत्यगदृष्ट्यास्वस्वरूपचिन्तनमेवोन्मेषः

प्रत्यगधातुर्नात्र संशीतिरस्ति

प्रत्यङ्मुखाङ् प्राङ्तिरौ च नेह..

प्रत्यङ् जनास्तिष्ठति सञ्चुकोचान्तकाले

[श्वेताश्व. ३।२+

प्रत्यङ् जनास्तिष्ठति सर्वतोमुखः

प्रत्यङ्मुखस्तिष्ठति विश्वतोमुखः

प्रत्यवायो न विद्यते

प्रत्याहारद्विष्टेन जायते धारणा शुभा

प्रत्योहारस्तथा ध्यानं प्राणायामोऽथ

धारणा । तर्कश्चैव समाधिश्च

षडङ्गो योग उच्यते

(अथ) प्रत्याहारः, स पञ्चविधः

प्रत्येकं सप्तविंशतिधा भिन्नत्वेनेच्छा-

ज्ञानक्रियात्मकब्रह्मग्रन्थिमद्रस-

तन्तुब्रह्मनाडी ब्रह्मसूत्रम्

प्रत्येवास्याहुतयस्तिष्ठन्त्यथो प्रतिष्ठित्यै

प्रत्यौहतामग्निना सृष्ट्युमस्मद्देवानामग्ने

मिषंजा शचीभिः

(ततः) प्रथमपादादुग्ररूपो देवः

प्रादुरभूत्

प्रथममाग्नेयं...चतुर्विंशं ब्राह्ममिति

प्रत्यक्षं देवतानि

आ. प्र. ३

पैङ्गलो. २।१०

कठरु. १५

पा. ब्र. २१

सर्वसारो. १

त्रि. ब्रा. २।९

नारा. ४

अध्यात्मो. ६१

त्रि. म. ना. ४।६

त्रि. म. ना. ४।६

मैत्रे. १।१६

बा. मं. ६

बटुको. २२

श्वेता. २।१६

महाना. २।१

भ. गी. ९।२

यो. चू. १११

अ. ना. ६

शांङि. १।८।१

भावनो. ८

महाना. १०।१३

महाना. १३।१०

अव्यक्तो. ७

गायत्रीर. ७

प्रथममाग्नेयं...दिव्यं विशम् । दिग्दे-

वतानि चत्वार्यक्षराणि

प्रथमरूपः पृथिवीरूपो भवति

प्रथमस्तप एव (धर्मस्कन्धः)

प्रथमं कामस्ततः शक्तिस्तदनु तुरीयं

द्वावेतौ परैतानि पञ्चाक्षराणि भवन्ति कामराज. १

प्रथमं चेतनं यत्स्यादनाख्यं चेतनं...

चितः...बीजजाग्रत्तदुच्यते महो. ५।१०

प्रथमं तु ललाटके...द्वादशं कण्ठपृष्ठे

मोक्षं देहि शिरसि ऊर्ध्वपुं. ६

प्रथमं निस्सृता दृष्टिः संलम्बा यत्र

कुत्रचित् । स्थिरीभूता च तत्रैव

विनश्यति शनैः शनैः

प्रथमं प्रथमेन द्वितीयं द्वितीयेन तृतीयं

तृतीयेन चतुर्थं चतुर्थेन पञ्चमं

पञ्चमेन षष्ठं षष्ठेन प्रत्यक्षर-

मुभयतो माया लक्ष्मीश्च भवति ग. पू. २।२

प्रथमं प्रथमेन संयुज्यते, द्वितीयं

द्वितीयेन तृतीयं तृतीयेन चतुर्थं

चतुर्थेन पञ्चमं पञ्चमेन नृ. पू. २।२

प्रथमं ब्रह्मचक्रं स्यान्निरावृत्तं भगाकृति

प्रथमं यः पिवेदग्नेदः प्रीणातु योगरा. ५

प्रथमं पृथिवीतत्त्वं जलतत्त्वं द्वितीयकम् ।

तेजस्तत्त्वं तृतीयं स्याद्वायुतत्त्वं

चतुर्थकम् । आकाशं पञ्चमं तत्त्वं

मनः षष्ठमुदीरितम् । सप्तमं परमं

तत्त्वं यो जानाति स मोक्षभाक् अमन. १।१२

प्रथमं बासिष्ठं.....चतुर्विंशमाङ्गिरसं

वैश्वामित्रमिति प्रत्यक्षराणा-

मृषयो भवन्ति गायत्रीर. ७

प्रथमं सत्यवसुसंज्ञकान् विश्वान्देवान्

...सर्वत्र युग्मकृत्या ब्राह्मणानर्चयेत् ना. प. ४।३९

प्रथमा भक्तिसुन्दरी प्रकटिता । पञ्चा-

न्मायादासी प्रकटिता सामर. २

प्रथमभूमिकैवोक्ता सुसुखत्वप्रदायिनी

प्रथमाभ्यासकाले तु विप्राः स्युः अ. पू. ५।८१

प्रथमायां तु मात्रायां यदि प्राणैर्वि-

युज्यते । भरते वर्षराजाऽसौ सार्व-

भौमः प्रजायते ना. विं. १२

प्रथमारक्तपीतामहद्रव्यदैवत्या (मात्रा) अ.शिखो. १
प्रथमावरणे मित्रादयो द्वादशमन्त्राद्याः सूर्यता. ५।१

प्रथमा शब्दब्रह्ममयी स्वाध्यायकाले

प्रसन्ना उद्भावनकरी सात्मिका सीतो. ३

प्रथमे चिच्छिणीगात्रं द्वितीये गात्रमंजनम्।

तृतीये खेदनं याति चतुर्थे कम्पते

शिरः॥ पञ्चमे स्रवते तालु पष्ठेऽमृतनि-

षेवणम्। सप्तमे गूढविज्ञानं पगवाचा

तथाऽष्टमे॥ अद्वयं न पथे देवं दिव्यं

चक्षुस्तथामलम्। दशमे परमं ब्रह्म

भवेद्ब्रह्मात्मसन्नियौ (१०नादकलानि) हंसो. ८-१०

प्रथमेन तु पिण्डेन कलानां तस्य सम्भवः पिण्डो. ४

प्रथमे दिवसे कार्यं कुम्भकानां चतुष्टयं योगकुं. १।५४

(ॐ) प्रथमे पश्चिमाग्न्यायाः

शारदामठः कीर्त्तवागीसंप्रदायः मठान्ना. ३

प्रथमोत्तमे अक्षरे सत्यं मध्यतोऽनुत्तं

तदेतदमृतगुभयतः सत्येन परि-

गृहीतं सत्यभूयमेव भवति बृह. ५।५।१

प्रथमो मूलबन्धस्तु द्वितीयोऽङ्गीयनाभिधः

(कुम्भकः) [योगकुं. १।४१+ यो.शि.१।१०३

प्रथमौ द्वावहङ्कारावङ्गीकृत्वा त्वलौ-

किकौ। तृतीयाऽहङ्कृतिस्त्याज्या

लौकिकी दुःखदायिनी महो. ५।९५

प्रथितः पुरुषोत्तमः भ.गी.१।५।१८

प्रदक्षिणमावृत्त्यैदञ्चैतच्चानवेक्षमाणाः

प्रत्यायन्ति कठरु. २

प्रदक्षिणात्रयं कृत्वा शिवरूपमिति स्फुटम् १ विल्वो. ८

प्रदद्याच्च गवां हितम् शिवो. ७।९२

प्रदुष्यन्ति कुलस्त्रियः भ.गी.१।४१

प्रद्युम्नमग्नौ वाय्वंशे सङ्कर्षणमतः परम्।

व्योमांशे परमात्मानं वासुदेवं सदा

स्मरेत् त्रि.ब्रा.२।१४४

प्रद्विषन्तोऽभ्यसूयकाः भ.गी.१।६।१८

प्रधानक्षेत्रज्ञपतिर्गुणेशः संसारमोक्ष-

स्थितिबन्धहेतुः [श्वेता. ६।१६+ भवसं. २।४६

प्रधानं प्रकृतिः शक्तिर्नित्या चाविकृति-

स्तथा। एतानि तस्या नामानि

विष्णुमाश्रित्य या स्थिता भवसं. २।१४

४९

प्रधानाः प्राणवाहिन्यो भूयस्तासु

दश स्मृताः

यो. चू. १६

प्रनष्टस्ते धनञ्जय (मोहः)

१८।७२

प्र नूतं ब्रह्मणस्पतिर्मन्त्रं बद्धयुक्थं

नृ.पू. २।१३

प्रधायितव्यं सर्वमिदं

अ.शिखो. ३

प्रपञ्चमखिलं यस्तु ज्ञानाग्नौ जुहुया-

द्यतिः। आत्मन्यग्नीन्समारोप्य

१सं.सो.२।१००

सोऽग्निहोत्री महायतिः

प्रपञ्चमुक्तचित्तोऽस्मि प्रपञ्चरहितो-

ऽस्म्यहम्

मैत्रे. ३।२०

प्रपञ्चलयः सम्पद्यते प्रपञ्चस्य मनः-

कल्पितत्वात्

मं.ब्रा.२।६

प्रपञ्चवृत्तिपरित्यज्यजीवन्मुक्तोभवेत्

सं.सो.२।७९

प्रपञ्चावाङ्मुखः स्वरूपानुसन्धानेन

ना.प.५।५४

प्रपञ्चे यदि विद्येत (द्वैतं) निवर्तेत

न संशयः

म.वा.र. ४

प्रपञ्चोऽपि द्विविधः, विद्याप्रपञ्च

श्चाविद्याप्रपञ्चेति

त्रि.म.ना.३।२

प्रपञ्चोपशमं शिवम्

ना.प.८।२३

प्रपञ्चो यदि वक्तव्यः सोऽपि शब्द-

विवर्जितः

ते.विं.उ.१।२१

प्रपञ्चो यदि विद्येत निवर्तेत न संशयः

(अहो) प्रपञ्चोऽयमनादिसिद्धो भवति

आगम. १७

प्रपदाश्च स्फिचश्चैव सर्वाङ्गानि प्रचक्षते

प्रपद्यन्ते नराधमाः

सामर. ९७

प्रपद्यन्तेऽन्यदेवताः

प्रपद्ये शरणं देवीं दुन्दुभे दुर्गं हर

गुह्यका. २२

प्रपद्यद्विर्जनादन

प्र पूर्व्यं मनसा वन्दमानः

भ.गी. ७।२०

प्र प्र यज्ञपति तिर

प्रबुद्धबुद्धेः प्रक्षीणभोगेच्छस्य निरा-

देव्यु. २३

शिषः। नास्त्यविद्यामलमिति

प्राज्ञस्तूपदिशेद्गुरुः

भ.गी. १।३९

प्रबुद्धा यत्र ते, विद्वान्मुषुति याति

योगिराद्

चिन्त्यु. १५।३

प्रबुद्धा बह्वियोगेन मनसा मरुता सह।

सूचीवद्वात्रमादाय ब्रजत्पूर्व्व

चिन्त्यु. ११।१२

सुषुम्नया

यो. चू. ३८

प्रबुद्धोऽपि सुषुप्तिस्थः सुषुप्तिस्थः

प्रबुद्धवान्

अ.पू.३।१२

प्रबुद्धोऽस्मि प्रबुद्धोऽस्मि दुष्टश्चोरोऽय-

मात्मनः । मनोनाम निहन्स्येनं

मनसाऽस्मि चिरं हतः

महो. ६।२७

प्रब्रूहि त्वं श्रद्धधानाय महां-(मा पा.)

कठो. १।१३

प्रभञ्जनमेवाप्येतियः प्रभञ्जनमेवास्तभेति

सुबालो. ९।८

प्रभवत्यहरागमे

भ.गी. ८।१९

प्रभवन्त्यहरागमे

भ.गी. १८।१८

प्रभवन्त्युग्रकर्माणः

भ.गी. १६।९

प्रभवं न महर्षयः

भ.गी. १०।२

प्रभवः प्रलयस्थथा

भ.गी. ७।६

प्रभवः प्रलयं स्थानं

भ.गी. ९।१८

प्रभवः सर्वभावाना सतामिति विनिश्चयः

आगम. ६

प्रभवाप्ययौ हि भूताना [नृ.पू.४।२+

नृसिंहो. १।४

[+रामो. २।४+

ग.शो. १।४

प्रभामव्यगतं पीतं नानारत्नप्रवेष्टितम्

ध्या. वि. २७

प्रभाशून्यं मनश्शून्यं बुद्धिशून्यं

चिदात्मकम् । अतद्रूपवृत्तिरूपो-

ऽसौ समाधिर्मुनिभावितः

मुक्तिको. २।५५

प्रभाशून्यं मनश्शून्यं बुद्धिशून्यं

निरामयम् । सर्वशून्यं

निराभासं समाधिरभिधीयते

सौभाग्य. २१

प्रभाऽस्मि झशिसूर्ययोः

भ.गी. ७।८

प्रभीमकर्मा तपसोपविद्धात्

ब्रा. सं. ४

प्रसुरस्मि पुरातनः

ब्र.वि. १००

प्रभुविमितं हिरण्यम्

छादो. ८।५।३

प्रभुं वरेण्यं पितरं महेशं यो ब्रह्माणं

विदधाति तस्मै

शरभो. ३

प्रभुः प्रभूणामपिविघ्नराजः सिन्दूरवर्णः

पुरुषः पुराणः

हेरम्बो. ५

प्रमहमाणो बहुला प्रियम्

चिन्त्यु. ११।७

प्रमाणप्रमेयाद्विमान्मागादतिरिक्तोऽयं

मागो रसात्मकः

सामर. ३

प्रमाथि बलवद्बुद्धम्

भ.गी. ६।३४

प्रमादमोहौ तमसः

भ.गी. १४।१७

प्रमादात्पतितो भवति

भस्मजा. १।६

प्रमादात्पत्वा भस्मधारणं न गायत्रीं

जपेत्

भस्मजा. १।६

प्रमादालस्यनिद्राभिः

भ.गी. १४।८

प्रमादिनो बहिश्चित्ताः पिशुनाः कलहो-

त्सुकाः । सञ्जयासिनोऽपि दृश्यन्ते

देवसन्दूषिताशयाः

याज्ञव. ५

प्रमादेनापि नान्तर्देवसदनेपुगीषंकुर्यात्

भस्मजा. २।८

प्रमादे सञ्जयत्युत

भ.गी. १४।९

प्रमादो ब्रह्मनिष्ठायां न कर्तव्यः

कदाचन । प्रमादो मृत्युरित्याहु-

र्षिद्यायां ब्रह्मवादिन.

अध्यात्मो. १४

प्रमादो मोह एव च

भ.गी. १४।१३

प्रमेयोऽपि प्रमाणतां पृथक्त्वादुपैत्या-

त्मसम्बोधनार्थं

मैत्रा. ६।१४

प्रमोद उत्तरः पक्षः

तैत्ति. २।५

प्रयतः प्रणवोङ्कारं प्रणवं पुरुषोत्तमम् ।

ॐङ्कारं प्रणवात्मानं तन्मे मनः

शिवसङ्कल्पमस्तु

रशिवसं. २१

प्रयताञ्जलिः कवातियङ्कुमिमिमन्त्रयेत

सहवै. २२

प्रयत्नाद्यतमानस्तु

भ.गी. ६।४५

प्रयागं हृत्सरोरुहे

जा.द. ४।४९

प्रयाणकाले च कथं

भ.गी. ८।२

प्रयाणकालेऽपि च मां

भ.गी. ७।३०

प्रयाणकाले मनसाऽचलेन

भ.गी. ८।१०

प्रयाता यान्ति तं कालं

भ.गी. ८।२३

प्रयाति शुद्धं परमात्मरूपम्

कैव. २४

प्रयासाय स्वाहा

चिन्त्यु. २०।१

प्रयोजनार्थं रुद्रेण मूर्तिरेका त्रिधा कृता रुद्रह. १५

प्रलपन्विसृजन्गृह्णन्निषन्निमिषन्नापे

[१ सं. सो. २।४७+

भ.गी. ५।९

प्रलयं याति देहभृत्

भ.गी. १४।१४

प्रलयादिक श्रूयमाणत्वादतिशयत्वं

वदन्त्ये (प्रपञ्चस्य)

त्रि.म.ना. ३।२

प्रलयान्तामुपाश्रिताः

भ.गी. १६।११

प्रलयावस्थायां विश्रमणार्थं भगवतो

दक्षिणवक्षःस्थले श्रीवत्साकृति-

भूत्वा विश्राम्यतीति सा योगशक्तिः सीतो. २६

प्रलये न व्यथन्ति च

भ.गी. १४।२

प्रलये सर्वशून्यं भवति

त्रि.म.ना. ३।४

प्रवक्ष्याम्यनस्यवे	भ. गी. ९।१
प्रवङ्गणा अभिदं पर्वतानां यत्सीमिन्द्रो अकरोदनीकैः	वा. मं. १०
प्रवचनं सन्धानम्	तै. उ. १।३।५
प्रवचनेन प्रशंसया व्युत्थानेन, तमेतं ब्राह्मणाः शुश्रुवांसोऽनूचाना उपलभन्ते	सुबालो. ९।१४
प्रवदन्ति न पण्डिताः	भ. गी. ५।४
प्रवदन्त्यविपश्चिन्तः	भ. गी. २।४२
प्रवर्तन्ते विधानोक्ताः	भ. गी. १७।२४
प्रवर्तन्तेऽशुचित्रताः	भ. गी. १६।१०
प्रवालमौक्तिकस्फटिकशङ्करजताष्टापद- चन्दनपुत्रजीविकाब्जे रुद्राक्षाः	अ. मा. २
प्रवाहतो नित्यत्वं वदन्ति केचन (प्रपञ्चस्य)	त्रि. म. ना. ३।२
प्रविचार्य चिरं ज्ञानं मुक्तोऽहमिति मन्यते	यो. शि. १।५४
प्रविचार्य चिरं साधु स्वात्मनिश्चय- माप्तवान्	महो. २।२
प्रविभक्तमनेकधा	भ. गी. ११।१३
प्रविविक्तभुक्तैजसः [ग. शो. ५।६+	रामो. ता. १।२
प्रविविक्तं तु तैजसम्	आगम. ४
प्रविवेश ह चक्षुः	बृह. ६।१।९
प्रविवेश ह मनः	बृह. ६।१।११
प्रविवेश ह रेतः	बृह. ६।१।१२
प्रविवेश ह वाक्	बृह. ६।१।८
प्रविवेश ह श्रोत्रम्	बृह. ६।१।१०
प्रविष्णुरस्तु तवसस्तवीयान् [ऋक्सं.	ना. पू. ता. ४।५
प्रवृत्तोऽश्वतररीरथो दासीनिष्को- ऽस्त्यन्नं पश्यसि	छांदो. ५।१३।२
प्रवृत्तिर्द्विविधा प्रोक्ता मार्जारी चैव वानरी	१ सं. सो. २।१०२
प्रवृत्तिलक्षणं कर्म ज्ञानं सन्यास- लक्षणम्	ना. प. ३।१६१
प्रवृत्तिं च निवृत्तिं च [भ. गी. १६।७+	१८।३०
प्रवृत्ते शस्त्रसम्पाते	भ. गी. १।२०
प्रवृद्धधर्ममणुमेतमाप्य—(मा. पा.)	कठो. २।१३
प्रवृद्धोऽस्मि प्रवृद्धोऽस्मि प्रसन्नोऽस्मि परोऽस्म्यहम्	मैत्रे. उ. ३।१४

प्रवृद्ध धर्ममणुमेतमाप्य	कठो. २।१३
प्रवेपनाय सृत्यवे	चित्त्यु. १५।१
प्रवेष्टुं च परंतप	भ. गी. ११।५४
प्रव्रजिष्यन्वा अरेऽयमस्मात्स्थानादस्मि	छूह. ४।५।२
प्रव्रजेद्ब्रह्मचर्येण प्रव्रजेच्च गृहादपि । वनाद्वा प्रव्रजेद्विद्वानानुरे वाऽपि	
दुःखिनः	अ. प. १।२
प्रशस्तगोमयमाहरेन्	हृ. ला. ३।१
प्रशस्ते कर्मणि तथा	भ. गी. १७।२६
प्रशान्तचापलं वीतशोकमस्तसमी- हितम् । मनो मम मुने ज्ञान्तं	
तेन जीवाम्यनामयः	अ. पू. ९६।२
प्रशान्तचित्ताय शमान्विताय	मुण्ड. १।२।१३
प्रशान्तमनसं ह्येनं	भ. गी. ६।१४
प्रशान्तवृत्तिकं चित्तं परमानन्ददाय- कम् । असम्प्रज्ञातनामाऽयं समाधि- योगिनां प्रियः	मुक्तिको. २।५४
प्रशान्तसर्वसङ्कल्पं विगताखिल- कौतुकम् । विमताशेषसंरम्भं	
चिदात्मानं समाश्रय	अ. पू. ९।२३
प्रशान्तात्मा विगतभीः	भ. गी. ६।१४
प्रशान्तेन्द्रियसद्वातः शुद्धबुद्धि- समन्वितः । प्राणापानौ ततो	
जित्वा मनःशत्रून् सुखी भवेत्	अमन. ५।८६
प्रशान्तोऽहमनन्तोऽहं परिपूर्णश्चिरन्तनः	अध्यात्मो. ६८
प्रशासितारं सर्वेषामणीयांसमणोरपि । रुक्माभं स्वप्रधीगम्यं विद्यात्तं	
पुरुषं परम्	भवसं. २।४२
प्रश्न-मुण्डक-माण्डूक्यार्थवैशिरोऽथर्व- शिखाबृहज्जाबालनृसिंहतापनीनारद- परिव्राजक-सीता-शरभ-महानारा- यण रामरहस्यरामतापनीशांडिल्य- परमहंस-परिव्राजकान्नपूर्णा सूर्यात्म- पाशुपत-परब्रह्म-त्रिपुरातपन-देवी- भावना-ब्रह्म-जाबाल-गणपतिमहा- वाक्य-गोपालतपन-कृष्ण हयग्रीव- दत्तात्रेयगारुडानामथर्ववेदगताना- मेकत्रिंशत्सङ्ख्याकानामुपनिषदां भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः	मुक्तिको. १।५७

प्रसक्ताः कामभोगेषु	भ.गी.१६।१६	प्र ह षोडशं वर्षं जीवति	छांदो.३।१६।७
प्रसङ्गेन फलाकाङ्क्षी	भ.गी.१८।३४	प्रहसन्निव भारत	भ.गी.२।१०
प्रसन्नचेतसो ह्याशु	भ.गी.२।६५	प्रहितां वा अहमध्यात्मं संयोगं	
प्रसन्नवदनो जेता धृष्ट्यष्टकविभूषितः	रा.पू.ता.४।८	निविष्टं वेद	१ ऐत.१।५।२
प्रसन्नं सामवेदाख्यं नानाष्टकसमन्वितम्	पं. ब्र. ६	प्रह्लादश्चास्मि द्वैत्यानां	भ.गी.१०।३०
प्रसन्नात्मात्मनि स्थित्वा सुखमक्षयमश्नुते	मैत्रे. १।११	प्रह्लादिनी प्रज्ञा विश्वभद्रा विलासिनी	गायत्रीर. ९
प्रसन्नात्माऽऽत्मनि स्थित्वा सुखम-		प्राकृतमन्नं त्रिगुणभेदपरिणामत्वान्मह-	
व्ययमश्नुते [मैत्रा. ६।२०+	६।३४।४	दाद्यं विश्वान्तं लिङ्गम्	मैत्रा. ६।१०
प्रसन्नोऽस्मि परोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।१४	प्राकर्मनिर्मितं सर्वमीश्वराधीनमेव वा	अक्षुप. २५
प्रसन्नोऽहं प्रसन्नोऽहं वरान्वरयेति	ग.गो. ३।८	प्राकर्मफलपाकेनावतन्तरकोटव-	
प्रसह्य सङ्कल्पपरम्पराणां सञ्छेदने		द्विश्रान्तिं नैव गच्छति	पैङ्गलो. २।९
सन्ततसावधानः । आलम्बनाशाद-		प्राक्तनानि प्रयातानि गताः सर्ग-	
पचीयमानं शनैः शनैः शान्ति-		परम्पराः । कोटयो ब्रह्मणां याता	
मुपैति चेतः	अमृत. २।६६	भूपा नष्टाः परागवत्	वराहो. ३।२२
प्रसादमधिगच्छति	भ.गी. २।६४	प्राक्प्रत्यगात्मनो रूपं स्वारयं	
प्रसादये त्वामहमीशमीड्यं	भ.गी.११।४४	दास्यमिति स्थितिः	भवसं. २।५७
प्रसादाद्ब्रह्मणस्तस्य विष्णोरद्भुतकमणः	ब्र. वि. २	प्राक्शरीरविमोक्षणात्	भ.गी. ५।२३
प्रसादे सर्वदुःखानां	भ.गी. २।६५	प्रागुत्पत्तिरजं सर्वं तेनासौ कृपणः स्मृतः	अद्वैत. १
प्रसार्य भुवि पादौ तु दोभ्यामङ्गुष्ठ-		प्रागुदयान्निर्वर्त्य शौचादिकंसतः स्नायात्	भस्मजा. २।२
मादरात् । जानूपरि ललाटे तु		प्राग्दले पुण्यावृत्तिगमेय्यां निद्रालम्ब्यौ	ना.प. ६।५
पश्चिमं तानमुच्यते	त्रि.ब्रा.२।५०	प्राग्बोदगवा प्रापान्निष्कम्य	सन्ध्यो. १
प्रसासहिस्तपसा मा विचक्षे	वा. मं. ४	प्राङ्गसीतः स्वाध्यायपधीयीत	सहवै. १५
प्रसीद देवेश जगन्निवास	भ.गी.११।२५	प्राङ्मुख उदङ्मुखो वा बद्धशिखो	
प्रसीद परमानन्द प्रसीद परमेश्वर ।		यज्ञोपवीती... त्रिराचामेत्	आचम. १
आधिव्याधिमुज्ज्वेन दष्टं मा-		प्राङ्मुखाश्च सुरा हव्यं पित्रश्चापुद्-	
मुद्धर प्रभो	गो. पू. ४।१३	मुङ्खा । प्रतिगृह्णन्ति सम्बाध-	
प्रस्तुतेन वै यज्ञेन देवाः स्वर्गं लोकमायन्	सहवै. १	मग्निना ब्राह्मणेन च	इतिहा. ५१
प्रस्तुतो ह वै यज्ञोपवीतिनो यज्ञः	सहवै. १	प्राङ्मुखोऽध्यापयेदुरुः	शिवो. ७।६३
प्रस्तोतर्या देवना प्रस्तावमन्वायत्ता तां		प्राचीदिकला प्रतीची दिक्का दक्षिणा	
चेद्विद्वान् प्रस्तोष्यति मूर्धा ते		दिकलोदीची दिक्कलैष वै सोम्य	
विपतिष्यतीति [छांदो.१।१०।९+	११।४	चतुष्कलः पादो ब्रह्मणः प्रकाश-	
प्रस्थानं वृद्धाश्रमं वा गच्छेत्	कठधु. २०	वान्नाम	छांदो. ४।५।२
प्रस्वेदजनको यस्तु प्राणायामेषु		प्राचीनयोग्यं कं त्वमात्मानमुपास्ते इति	छां. ५।१३।१
सोऽधमः । प्रस्वेदजननं यस्य प्राणा-		प्राचीनशाल औगन्धर्वः स्तः यज्ञः	छां. ५।११।१
यामस्तु सोऽधमः [जा.द.६।१४+	त्रि.ब्रा.२।१०४	प्राचीमुदीची ना निर्वर्त्य धरेत् पात्री	
प्रस्वेदः प्रथमः पश्चात्कम्पनं मुनि-		द डी युगनात्रावलोकी	शां.प्रा. १८
पुङ्गव । उत्थानं च शरीरस्य चिह्न-		प्राज्ञापत्य आप्रयाणादुरोरपरित्यागी	आध्रमो १
मेतज्जितेऽनिले	जा.द. ६।४३	प्राज्ञापत्यनासहस्रसप्तसगन्तः क्रतुनेति	
प्रस्वेदो जायते पूर्वं मर्दनं तेन कारयेत्	१थो.त. ५१	(यजति)	मैत्रा. ६।३६

प्राजापत्यं गृहस्थानां (ततः) प्राजापत्यं रायस्पोषं गौपत्यं यच्च एतद्रहस्यं सायम्प्रातर्ध्याये- दहोरात्रकृतं पापं नाशयति प्राजापत्यो हारुणि. सुपर्णेयः प्रजापतिं पितरमुपससार . प्राज्ञरूपा हि पश्यन्ती तुरीयस्य पग मता प्राज्ञस्वस्वप्रनिद्रया प्राज्ञः कारणबद्धस्तु द्वौ तौ तुर्यं न सिद्धयतः प्राज्ञः किञ्चन संवेत्ति तुर्यं तत्सर्व- दृक् सदा प्राज्ञः प्रसन्नमधुरो दैन्यादपगताशयः प्राज्ञात्मकस्तु भरतो मकाराक्षर- सम्भवः । अर्धमात्रात्मको रामो ब्रह्मानन्दैकविग्रहः प्राज्ञात्मकोऽनिरुद्धोऽसौ मकाराक्षर- सम्भवः । अर्धमात्रात्मकः कृष्णो यस्मिन्निश्चं प्रतिष्ठितम् प्राज्ञास्तु पुरुषार्थेन पदमुत्तममागताः प्राज्ञेनात्मना पोषितो..न चैत्यपि न श्वस(सि)त्यपि...शिवा जिघत्सन्निति प्राज्ञो मकार इत्येवं परिपश्येत्क्रमेण तु प्राज्ञो मकारसम्भूता तार्क्या च तृतीयका प्राज्ञोऽविच्छिन्नः पारमार्थिकः सुषुप्त्य- भिमानीति प्राज्ञस्य नाम भवति प्राञ्चः प्रत्यञ्चोऽहम् प्राण आकाशो द्यौर्विद्युदिति प्राण आचार्यः प्राणो ब्राह्मणः प्राण आद्यो हृदि स्थाने अपानस्तु पुनर्गुदे । समानो नाभिदेशे तु उदानः कण्ठमाश्रितः । व्यानः सर्वेषु चाङ्गेषु व्याप्य तिष्ठति सर्वदा प्राण इति ज्ञेयाच्च । सर्वाणि ह वा इमानि भूतानि प्राणमेवाभिमविशन्ति प्राण इति प्राणविदो भूतानीति च तद्विदः	वि. पु. गोपीचं. ८ महाना. १७।१ गान्धर्वो. १ आगम. १४ आगम. ११ मां. आगम. १२ अ. पू. २।३१ रासो. ता. १।४ गोपालो. २।६ भद्रसं १।४४ छाग. ६।३ अक्षयुप. ४७ श्रीवि. ता. १।४ पैङ्गलो. २।६ अशिर. १ छां. ४।१३।१ छां. ७।१९।१ अ. ना. ३५ छां. १।११।५ वैतथ्यत्र. २०	प्राण उत्कर्मित्येव विद्यात् (अथ ह) प्राण उत्कर्मिष्यन् यथा महासुहृदः सैन्यव. पञ्चीशशङ्कन् संवृहेदेव५ हैवेमान्प्राणान्संववर्ह प्राण उदक्रामत्त-प्राण उत्क्रान्तेऽपन्न प्राण उद्गाता (यज्ञस्य) प्राण ऋच इत्येव विद्यात् प्राण एवं तद्धूत्वाऽवति (अथ खलु) प्राण एव प्रजा-मेदं शरीरं परिगृह्योत्थापयति प्राण एव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः प्राण एव सन्नाडिति होवाच प्राण एवामृतम् प्राण एवायत्तनमाकाशः प्रतिष्ठा प्राणकर्माणि चापरे प्राणश्चयसमीपस्थमपानोदय- कोटिगम् । अपानप्राणयोरैक्यं चिदात्मानं समाश्रय प्राणदेवताश्चत्वारः प्राणदेवतास्ताः सर्वा नाड्यः प्राणन्तः प्राणेन [छांदो. ५।१।८, [+बृ. उ. ६।१।८, ९, १०, ११, १२ प्राणबन्धन५ हि सोम्य मनः प्राणभृत्सु त्वेवाविस्तरामात्मा, तेषु हि रसो दृश्यते प्राणमनूत्क्रामन्त५ सर्वे प्राणा अनूत्क्रामन्ति प्राणमन्नेनाप्यायस्व । श्रद्धायामपाने निविश्यामृत५ हुतम् प्राणमभ्युज्जिहते सैषा देवता प्रस्ताव- मन्वायत्ता प्राणमय इन्द्रियात्मा मनोमयः सङ्कल्पात्मा प्राणमयश्चक्षुर्मयः (आत्मा) प्राणमुख्यत्वेन पञ्चविधोऽस्ति प्राणमेवाप्येति यः प्राणमेवास्तमेति प्राणमेवैतया करोति	१ ऐत. १।४।६ बृह. ६।१।१३ १ ऐत. १।४।४ महाना. १८।१ १ ऐत. २।२।११ बृह. १।५।१० कौ. त. ३।३ छां. ३।१।८।४ बृह. ४।१।३४ ... बृह. ४।१।३ भ. गी. ४।२७ अ. पू. ५।३० परब्र. १ ब्रह्मो. १ ९, १०, ११ छांदो. ६।८।२ १ ऐत. ३।२।२ बृह. ४।४।२ महाना. १६।४ छांदो. १।११।५ सुबालो. ५।१९ बृह. ४।४।५ भावनो. ६ सुबालो-९।२ याज्ञव. १
--	---	--	--

प्राणयात्रानिमित्तं च व्यङ्ग्यारे भुक्त-
वज्जने । काले प्रगस्ते वर्णानां
भिक्षार्थं पर्यटेदृहान् ना प ५।२०
प्राणयात्रिकमात्रः स्यान्मात्रासङ्गा-
द्विनिर्गतः ना.प.५।१८
प्राणलिङ्गिनां शुद्धसिद्धिर्न भवति रुद्रोप. २
प्राणलिङ्गी शिवरूपः रुद्रोप. २
प्राणवत्त्वान्महेश्वरत्वाच्च शिवस्तैव गुरुः रुद्रोप. ३
प्राणवायोस्तु संरोधात्प्राणायामस्तु
पठ्यते योगो. ३०
प्राणश्च देहगो वायुरायामः कुम्भकःस्मृतः योगकुं. १।१९
प्राणश्च निधारयितव्यं च प्रश्नो. ४।८
प्राणश्च मे भूयात् चित्त्यु. ७।२
प्राणश्चित्तेन संयुक्तः परमात्मनि तिष्ठति जा.द.६।१७
प्राणसन्धारणार्थं यथोक्तकाले विमुक्तो
भैक्षमाचरन्नुदरमात्रसंग्रहः याज्ञव. ३
प्राणसन्धारणार्थं यथोक्तकाले विमुक्तो
भैक्षमाचरन् ... सन्न्यासेन
देहत्यागं करोति स परमईसः जावा. ६
प्राणसन्धारणार्थं यथोक्तकाले करपात्रे-
णान्येन याचिताहारमाहरन्...
देहत्यागं करोति स कृतकृत्यः ना. प. ३।८७
प्राणसंज्ञस्तथाऽपानः पूज्यः प्राण-
स्तयोमुने जा.द.४।२५
प्राणसंज्ञो मुनिश्चेष्ट मूर्धानं प्राविशद्यदा ।
तदन्त्यं विषुवं प्रोक्तं जा.द.४।४४
प्राणसंयमनं चैव प्रत्याहारश्च धारणा ।
आत्मध्यानं समाधिश्च प्रोक्तान्य-
ङ्गानि वै क्रमात् ते बिं. १।१६
प्राणसंयमनेनैव ज्ञानान्मुक्तो भविष्यति जा.द.६।१२
प्राणसंशितमसीति तत्रैते द्वे ऋचौ भवतः छांदो. ३।१७।६
प्राणस्त उदक्रमिष्यद्यन्मां नागमिष्य इति छांदो. ५।१४।२
प्राणस्तेजसा युक्त सहात्मना यथा-
संकल्पितं लोकां नयति प्रश्नो. ३।१०
प्राणस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषोऽयमेव बृह. २।५।४
प्राणस्त्वं प्राप्य सर्वाणि भूतानि श्वेत. २।३।४
प्राणस्त्वा वंशो हास्यतीत्येनं ब्रूयात् श्वेत. १।४।१
प्राणस्त्वेष आत्मन इति होवाच छां. ५।१४।२

प्राणस्पन्दजये यत्नः कर्तव्यो
धीमतोच्चकैः अ.पू.४।८९
प्राणस्य प्राणमुत चक्षुषश्चक्षुरुत श्रोत्रस्य
श्रोत्रं मनसो ये मनो विदुः बृह. ४।४।१८
प्राणस्य का गतिरित्यन्नमिति होवाच छांदो. १।८।४
प्राणस्य च मे प्राणो भूयात् चित्त्यु. ७।३
प्राणस्य रूपं स्पर्शाः, अपानस्योष्माणः,
व्यानस्य स्वराः श्वेत. २।५।१
प्राणस्य वै सम्राट्, कामाय याज्यं
याजयति बृह. ४।१।३, ३
प्राणस्य शोधयेन्मार्गं रेचपूरककुम्भकैः यो.शि. ५।३७
प्राणस्य ह्यन्वपानमेता अपियन्ति श्वेत. ३।३।३
प्राणस्येदं वशे सर्वं त्रिदिवे यत्प्रतिष्ठितम् प्रश्नो. २।१३
प्राणस्यैतद्वशे सर्वं-(मा. पा.) प्रश्नो. २।१३
प्राणस्यैव सम्राट् कामाय बृह. ४।१।३
प्राणस्योत्क्रमणासन्नकालस्त्वातुरसंज्ञकः ना.प. ३।५
प्राणं गच्छ स्वाहेत्येवमेवैतदाह जावा. ४
प्राणं च हास्यै तदाकागं चोचुः छां. ४।१०।५
प्राणं चेदिडया पिवेन्नियमितं भूयो-
ऽन्यथा रेचयेत् ।...शुद्धा नाडिगणा
भवन्ति यमिनो मासद्वयादूर्ध्वतः यो.च. ९८
प्राणं तदा वाचि जुहोति यावद्वै
पुरुषः प्राणिति कौ. त. २।५
प्राणं ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा कौ.त. २।४
प्राणं ते मयि दध इति पुत्रः कौ.त. २।१५
प्राणं देवा अनुप्राणन्ति । मनुष्याः
पशवश्च ये तैत्ति. २।३
प्राणं प्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना छांदो. ३।१५।३
प्राणं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति तैत्ति. ३।३
प्राणं प्रागिडया पिवेन्नियमितं भूयोन्य-
था रेचयेत्पीत्वा पिङ्गलया समीरण-
मथो बद्धा त्यजेद्दामया । सूर्या-
चन्द्रमसोरनेन विधिनाऽभ्यासं
सदा तन्वतां शुद्धा नाडिगणा
भवन्ति यमिनां मासत्रयादूर्ध्वतः शांडि. १।७।१
प्राणं प्राणान्तं सर्वे प्राणा अनुप्राणन्ति कौ. त. ३।२
प्राणं प्राणः (गच्छति) कौ. त. २।१३
प्राणं मे त्वयि दधानीति पिता कौ.त. २।१५

प्राणं वा एते प्रस्कन्दन्ति ये दिवा
 रत्या संयुज्यन्ते प्रश्नो. १।१३
 प्राणः सितमसीति तत्रैते ऋचौ
 भवतः—(मा. पा.) छां. ३।१७।६
 प्राणः क्षणितोः प्रक्षत्रमत्रमाप्नोति बृ. उ. ५।१३।४
 प्राणः पवमानेन, पवमानो विश्वेदेवैः,
 विश्वेदेवाः स्वर्गेण लोकेन, स्वर्गो
 लोको ब्रह्मणा, सैषावरपरा संहिता ३ऐत. १।६।३
 प्राणः प्रजा बृह. १।५।७
 प्राणः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः प्रश्नो. १।८
 प्राणः प्रसूतिर्भुवनस्य योनिर्व्याप्तिं
 त्वया एकपदेन विश्वम् एका. उ. ३
 प्राणः प्राणेन याति प्राणः प्राणं ददाति
 प्राणाय ददाति प्राणोऽहं पिता प्राणो
 माता प्राणो भ्राता प्राणः स्वसा
 प्राण आचार्यः प्राणो ब्राह्मणः छां. ७।१५।१
 प्राणः प्राविशत्तत्प्राणे प्रपन्न उदतिष्ठत् १ऐत. १।४।६
 प्राणः शरीरमन्नं न परिचक्षीत तै. उ. ३।११।१
 प्राणः शरीरं परिरक्षति सुबालो. ४।३
 प्राणः शरीरादधिको द्वादशाङ्गुलमानतः त्रि. ब्रा. २।५।१
 प्राणः सर्वाणि भूतानि १ऐत. २।३।४
 प्राणः साम छांदो. १।७।१
 प्राणः सामवेदः बृह. १।५।५
 प्राणः सूर्योऽभिरथ वा पचत्यन्तरिदं तपुः अ. पू. २।५।९
 प्राणः स्वरोऽन्नं या वाग्विराट् छां. १।१३।२
 प्राणा अहः श्रेयसि व्यूद्विरेऽहः
 श्रेयानस्म्यहः श्रेयानस्मीति छांदो. ५।१।६
 प्राणा आदित्या इदं मे तृतीयसवनं छां. ३।१६।६
 प्राणा इत्येवाचक्षते छा. ५।१।१५
 प्राणा गुहाशयान्निहिताः सप्त सप्त महाना. ८।२
 प्राणाग्रय एवैतस्मिन् पुरे जाग्रति प्रश्नो. ४।३
 प्राणाङ्गनामा संस्पृशो यः स पूरक
 उच्यते अ. पू. ५।२।८
 प्राणाच्छ्रद्धां खं वायुज्योतिरापः
 पृथिवीन्द्रियम् प्रश्नो. ६।४
 प्राणात्प्राणो ब्रह्मेत्येव आहुः बृ. उ. ५।१२।१
 प्राणादयस्तु पञ्चैव पञ्च शब्दादयस्तथा वराहो. १।३
 प्राणादयो वै पुनरेव तस्मादभ्युच्चरन्ती-
 ह यथाक्रमेण [मैत्र्यु. ६।२६+ ६।३१

प्राणादि चतुर्दशवायुभेदा अन्नमय-
 कोशे यदा वर्तन्ते तदा प्राणमयः
 कोश इत्युच्यते सर्वसारो. ४
 प्राणादिपञ्चकं तेषु प्रधानं तत्र च द्वयम् त्रि. ब्रा. २।७।८
 प्राणादिपञ्चवायुश्च बीजं वर्णं च स्थानकम् ध्या. विं. ९५
 प्राणादिभिरनन्तैस्तु भावैरेतैर्विकल्पितः वेतथ्य. १९
 प्राणादिलिङ्गस्वरूपं गुरोर्लिङ्गम् लिङ्गोप. २
 प्राणादिस्पन्दनं वरम् अ. पू. ४।४३
 प्राणाद्यनिलसंशान्तौ युक्त्या ये पद्-
 मागताः । अनामयमनाद्यन्त ते
 स्मृता योगयोगिनः अ. पू. ५।५०
 प्राणाद्याः पञ्च विख्याता नागाद्याः
 पञ्च वायवः ध्या. वि. ५७
 प्राणाद्वा एष उदेति प्राणेऽस्तमेति
 तं देवाश्चक्रिरे धर्मः... बृह. १।५।२३
 प्राणाद्व्येव खल्विमानि भूतानि जायन्ते तैत्ति. ३।३
 प्राणाद्वायुः, अक्षिणी निरभिद्येताम् २ऐत. १।४
 प्राणाद्वायुरजायत चित्त्यु. १२।६
 [क्र. अ. ८।४।१९= मं. १०।९०।१३
 प्राणाद्वायुः (अजायत) ग. शो. ३।११
 प्राणाधियः सञ्चरति स्वकर्मभिः श्वेताश्व. ५।७
 प्राणानवकीर्य याति कैवल्यम् पैङ्गलो. ४।५
 प्राणानायम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य सूर्यता. १।८
 प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रे मा
 विशान्तकः । तेनान्नेनाप्यायस्व महाना. १६।८
 प्राणानां सङ्कल्पै मन्त्राः सङ्कल्पन्ते छांदो. ७।४।२
 प्राणानेतदाह तस्यासत ऋषयः सप्त
 तीर इति प्राणा वा ऋषयः बृह. २।२।३
 प्राणानेतदाह वागष्टमी ब्रह्मणा
 संविदानेति बृह. २।२।३
 प्राणान् प्रपीड्येह स युक्तचेष्टः क्षीणे
 प्राणे नासिकयोच्छ्वसीत । दुष्टाश्व-
 युक्तमिव बाहमेनं विद्वान्मनो धार-
 येताप्रमत्तः [श्वेताश्व. २।९+ भवसं. ३।२६
 प्राणान् प्राणेषु जुहति भ. गी. ४।३०
 प्राणान्सर्वान्परमात्मनि प्रणाययती-
 त्येतस्मात्प्रणवः अ. शिखो. १
 प्राणान्सर्वान्प्रलीयत इति प्रलयः अ. शिखो. १

प्राणान्सन्धारयेत्तस्मिन्नासाभ्यन्तर-

चारिणः । भूत्वा तत्रायतप्राणः

शनैरेव समभ्यसेत्

यो.शि.६।७

प्राणान् सन्धारयेत्तस्मिन्नासाभ्यन्तर-

चारिणः । भूत्वा तत्र गतप्राणः

शनैरथ समुत्सृजेत्

क्षुरिको. ५

प्राणापानगती रुद्धा

भ.गी.४।२९

प्राणापानयोरैक्यं कृत्वा धृतकुम्भको

नासाग्रदर्शनदृढभावनया द्विकरा-

ङ्गुलिभिः षण्मुखीकरणेन प्रणव-

ध्वनिं निशम्य मनस्तत्र लीनं भवति

मं. ब्रा.२।४

प्राणायामव्यानोदानसमाननाग-

कूर्मकृकरदेवदत्तवनञ्जया इति

दश वायवः

भावनो. ४

प्राणापानसमानोदानव्यानानाग-

कूर्मकृकरदेवदत्तवनञ्जया एते

दश वायवः सर्वासु नाडीषु चरन्ति

शाडि. १।४।७

प्राणापानवशो जीवो ह्यधश्चोर्ध्वं च

(प्र-) धावति [ध्या.वि. ५८४

यो. चू. २८

प्राणापानव्यानोदानसमाना मे

शुद्धयन्तां ज्योतिरहं विरजा

विपाप्मा भूयासः स्वाहा

महाना. १४।७

प्राणापानव्यानोदानसमानाः

प्राणवृत्तयः

पैङ्गलो. २।३

प्राणापानसमाक्षिप्तस्तथा जीवो न

विश्रमेत्

यो.शि.६।५२

प्राणापानसमाक्षिप्तस्तद्वज्जीवो न विश्रमेत् ध्या. वि.६०

प्राणापानसमाक्षिप्तस्तथा जीवो न तिष्ठति

यो.चू.२७

प्राणापानसमानाख्या व्यानोदानौ

च वायवः

यो.चू. २२

प्राणापानसमायुक्तः

भ.गी.१५।१४

प्राणापानसमायोगो ज्ञेयं योगचतुष्टयं

यो.शि.१।१३८

प्राणापानसमायोगः प्राणायामो भवति

शां.दि.१।६।१

प्राणापानसमायोगाच्चंद्रसूर्यैकता भवेत्

यो.शि.१।५६

प्राणापानादिचेष्टादि क्रियते व्यान-

वायुना

त्रि.ब्रा.२।८५

प्राणापानाभ्या प्रतिलोमानुलोमाभ्यां...

सच्चिदानन्दः परमात्माऽऽविर्भवति

महावा. २

प्राणापानावजिरः सञ्चरन्तौ

चिर्यु.१४।३

प्राणापानौ नादविन्दु मूलबन्धेन

चैकताम् । गत्वा योगस्य संसिद्धिं

यच्छतो नात्र संशयः

यो.न. १२१

प्राणापानौ ब्रीहियवौ तपश्च

मुंड.२।१।७

प्राणापानौ समानश्च उदानो व्यान

एव च । नागः कूर्मश्च कृद्धो

देवदत्तो धनञ्जयः (१० प्राणाः)

त्रि.ब्रा.२।७७

प्राणापानौ समौ कृत्वा

भ.गी.५।२७

प्राणापानौ संविदानौ जहि तम्

चिर्यु. १४।३

प्राणा भूत्वा एकैकमेतानि सर्वाण्ये-

वैतानि प्रज्ञापयन्ति

कौ.त. ३।२

प्राणाय स्वाहा, अपानाय स्वाहा व्यानाय

स्वाहाउदानाय स्वाहा

प्रा.हो. १।११

प्राणाय स्वाहाऽपानाय स्वाहा व्यानाय

स्वाहा समानाय स्वाहोदानाय

स्वाहेति पञ्चभिरभिजुहोति

मैत्रा. ६।९

प्राणाय स्वाहा वसिष्ठायै स्वाहेत्यग्नौ

हुत्वा मन्थे सः सप्तमवन्थनि

वृह.६।३।२

प्राणायाम इति प्रोक्तो रेचपूरककुम्भकैः

जा.द. ६।१

प्राणायामदृढाभ्यासैर्युक्त्या च गुरु-

दत्तया । आसनाशनयोगेन

प्राणस्पन्दो निरुध्यते

अ.पू.४।८७

प्राणायामद्विषष्टेन प्रत्याहारः प्रकीर्तितः

यो.चू. १११

प्राणायामनिरोधैश्च मन्त्रैर्द्वादशभि-

स्तथा । न तद्वादशमात्रास्तु

बुद्धातः प्रथमः स्मृतः

योगो. ५

प्राणायामपरस्यास्य पुरुषस्य महात्मनः ।

देहश्चोत्तिष्ठते तेन किञ्चिज्ज्ञाना-

द्विसुक्तता

जा.द.६।१७

प्राणायामसुतीक्ष्णेन मात्राधारेण योग-

वित् । वैराग्योपलघृष्टेन छित्वा नं

तु न बध्यते

क्षुरिको. २४

प्राणायामस्ततः कार्यो नित्यं सत्त्व-

स्थया धिया

योगकुं. १।६२

प्राणायामस्तथाप्राणः प्राणस्यायामउच्यते

योगो. ४

प्राणायामस्तथा ब्रह्मन्प्रत्याहारस्ततः परम्

जा.द. १।५

प्राणायामं ततः कुर्यात्पद्मासनगतः

स्वयम्

१यो.त. ३२

प्राणायामेन चित्तं तु शुद्धं भवति सुव्रत

जा.द. ६।१६

प्राणायामेन युक्तस्य विप्रस्य नियता-
त्मनः । ...सत्यस्थं चैव जायते योगो. १३
प्राणायामेन युक्तेन सर्वरोगक्षयो भवेत् ।
प्राणायामविद्युक्तेभ्यः सर्वरोग-
समुद्भवः यो.चू.११६
प्राणायामैकनिष्ठस्य न किञ्चिदपि
दुर्लभम् जा.द. ६।२०
प्राणायामैर्देहदोषान् धारणाभिश्च
क्लिष्यन् । प्रत्याहारेण विषया-
न्धानेनानीश्वरान्गुणान् [अ.ना.८+ योगो. १५
प्राणायामैर्वशीकृत्वा सर्वाभिन्दि-
वाहिनीम् । ततो युञ्जीत मेधावी
प्राणं च मनसा मुनिः दुर्वासो २।१५
प्राणायामो भवेदेवंपातकेन्धनपावकः यो. चू. १०८
प्राणा रुद्रा इदं मे माध्यन्दिनं सवनं छादो. ३।१६।४
प्राणा वसव इदं मे प्रातस्सवनं छादो. ३।१६।२
प्राणा वा ऋषयः बृह. २.२।३
प्राणा वाव रुद्रा एते हीदं सर्वं
रोदयन्ति छादो. ३।१६।३
प्राणा वाव वसव एते हीदं सर्वं
वासयन्ति छादो. ३।१६।१
प्राणा वावादित्या एते हीदं सर्वमाददते छादो. ३।१६।५
प्राणाविरूढश्चरति जीवस्तेन विना नहि त्रि.ब्रा. २।६२
प्राणा वै गयास्तत्प्राणास्तत्रे तद्य.
द्रयास्तत्रे बृह. ५।१४।४
प्राणा वै यशो विश्वरूपं बृह. २।२।३
प्राणा वै यशो वीर्यं तत्प्राणेष्वाकान्तेषु
शरीरं श्रयितुमध्रियत तस्य शरीर
एव मन आसीत् बृह. १।२।६
प्राणा वै सत्यं तेषामेव सत्यम् बृह. २।१।२०
प्राणाश्चलन्तु तद्धर्मैः कामैर्वा हन्यतां
मनः । आनन्दबुद्धिपूर्णस्य मम
दुःखं कथं भवेत् आ.प्र. २१
प्राणास्तु रुद्रा विज्ञेया ह्यविमुक्तं
परं स्मृतम् दुर्वासो. २।११
प्राणास्त्वं भूमानमभिगायताद्ब्रह्मो
मे भविष्यन्तीति छादो. १।५।४
प्राणास्त्यक्त्वा धनानि च भ.गी. १।३३

प्राणिकर्मवशादेव पटो यद्वत्प्रसारितः
प्राणिकर्मक्षयात् पुनस्तिरोभावयति ।
तस्मिन्नेवाखिलं विश्वं सङ्कोचित-
पटवद्वर्तते पैङ्गलो. १।२
प्राणिनां देहमध्ये तु स्थितो हंसः
सदाच्युतः ब्र. वि. ६९
प्राणिनां देहमाश्रितः भ.गी. १।५।१४
प्राणी भवति सर्वमायुरेति, ज्यो-
रजीवति, महान्प्रजया पशुभिर्भवति छादो. २।११।२
प्राणेगते यथादेहः सुखं दुःखं न विन्दति ।
तथा चेत्प्राणयुक्तोऽपि स कैवल्य-
श्रमे वसेत् ना. प. ३।२७
प्राणे गलितसंवित्तौ ताल्ध्वं
द्वादशान्तगे । अभ्यासादूर्ध्व-
रन्ध्रेण प्राणस्पन्दो निरुध्यते शांडि. १।७।३१
प्राणे तृण्यति चक्षुस्तृण्यति छादो. ५।१९।२
प्राणे त्वमसि सन्धाता ब्रह्मन् महाना. १।७।१५
प्राणेन च स्वराख्येन प्रथिता
वैखरी पुनः यो.शि. ३।५
प्राणेन जातानि जीवन्ति तैत्ति. ३।३
प्राणेन रक्षन्नवरं कुलायं बहिष्कुलाया-
दमृतश्चरित्वा । स ईयतेऽमृतो
यच्च कामं हिरण्यमयः पुरुष
एक हंसः बृह. ४।३।१२
प्राणेन सर्वान्गान्धाताप्रोति कौ. त. ३।४
प्राणेन ह्येवामुष्मिंलोकेऽमृतस्त्वमाप्रोति कौ. त. ३।२
(परमं पदमिति च) प्राणेन्द्रियाद्यन्तः-
करणगुणादेः परतरं सच्चिदानन्द-
मयं नित्यमुक्तब्रह्मस्थानं परमं पदम् निरा.व. २९
प्राणेऽपानं तथाऽपरे भ.गी. ४।२९
प्राणेभ्यो देवा देवेभ्यो लोकाः
(विप्रतिष्ठन्ते) [कौ.त. ३।३, ३+४।१९
प्राणे शरीरं प्रतिष्ठितम् तैत्ति. ३।७
प्राणेषु च विधं परोवरीयः सामोपासीत छादो. २।७१
प्राणे सर्वं समर्पितं प्राणः प्राणेन
याति प्राणः प्राणं ददाति प्राणो
ह पिता प्राणो माता प्राणो
भ्राता प्राणः स्वसा प्राण आचार्यः
प्राणो ब्राह्मणः छादो. ७।१५।१

प्राणे हीमानि सर्वाणि भूतानि युज्यन्ते बृह. ५।१३।२
 प्राणे हीमानि सर्वाणि भूतानि रमन्ते बृह. ५।१२।१
 प्राणे हीमानि सर्वाणि भूतानि सम्यञ्चि बृह. ५।१३।३
 प्राणैरयममुष्मिन् स यदोत्क्रमिष्यन्
 भवति बृह. ५।५।२
 प्राणैर्वलं बलेन तपस्तपसा श्रद्धा...
 स्मारेण विज्ञानं विज्ञानेनात्मानं
 वेदयति म.ना. १७।१३
 प्राणैर्मनः, मनसश्च विज्ञानं, विज्ञाना-
 दानन्दो ब्रह्मयोनिः म.ना. १७।१३
 प्राणैश्चित्तं सर्वमोतं प्रजानां यस्मिन्नि-
 शुद्धा विभवत्येष आत्मा गुण्ड. ३।१।९
 प्राणो अग्निः परमात्मा पञ्चवायु-
 भिरावृतः प्रा.हो. १।१२
 प्राणोऽग्निस्तस्येमा इष्टकाः मैत्रा. ६।३३
 प्राणोऽग्निः परमात्मा वै पञ्चवायु-
 समाश्रितः। स प्रीतः प्रीणातु मैत्रा. ६।९
 विश्वं विश्वमुक् मैत्रा. ६।९
 प्राणोऽग्निः सूर्य इति प्रतापवत्येषा(तनू) मैत्रा. ६।९
 प्राणो देहस्थितो यावदपानं तु
 निरोधयेत् यो. चू. १००
 (तस्य) प्राणो धूमो वागर्चिश्चक्षुरङ्गाराः
 श्रोत्रं विस्फुलिगास्तस्मिन्नेतस्मिन्-
 न्नमो देवा अन्नं जुहति तस्या
 आहुत्यै रेतः सम्भवति बृह. ६।२।१२
 प्राणो नाम देवताऽवरोधिनी सा...
 तस्यै स्वाहा कौ. त. २।३
 प्राणोन्मेषनिमेषाभ्यां संस्मृतैः प्रलयोदयौ अ.पू. ५।४१
 प्राणोऽपानस्तथा व्यानः समानोदान एव
 च। नागः कूर्मश्च कृकरो देवदत्तो
 धनञ्जयः। एते नाडीषु सर्वासु
 चरन्ति दश वायवः जा.द. ४।२३
 प्राणोऽपानो व्यान इत्यष्टावक्षराणि बृह. ५।१४।३
 प्राणोऽपानो व्यान इति प्राणवत्येषा(तनू) मैत्रा. ६।५
 प्राणोऽपानः समानश्चोदानो व्यानस्तथैव
 च। नागः कूर्मः कृकरो देवदत्तो
 धनञ्जयः। प्राणाद्याः पञ्चविख्याता
 नागाद्याः पञ्च वायवः ध्या. वि. ९६

प्राणोऽपानः समानश्चोदानव्यानौ च
 वायवः। पञ्च कूर्मेन्द्रियैर्युक्ताज्ञान-
 शक्तिबलोद्यताः ब्र. वि. ६६
 प्राणो ब्रह्म, कं ब्रह्म, खं ब्रह्म छांदो. ४।१०।५
 प्राणो ब्रह्मेति व्यजानात् तैत्ति. ३।३
 प्राणो ब्रह्मेति हस्मा ह कौपीतकिस्तस्य
 ह वा एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो मनो
 दूतं चक्षुर्गात्रं श्रोत्रं संश्रावयितु कौ. त. २।१
 प्राणो ब्रह्मेति ह स्माह पैङ्गयस्तस्य हवा
 एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो वाक्परस्ता-
 चक्षुरारुन्धे चक्षुः परस्ताच्छ्रोत्र-
 मारुन्धे श्रोत्रं परस्तान्मन आरुन्धे
 मनः परस्तात्प्राण आरुन्धे कौ. त. २।२
 प्राणो ब्रह्मेत्येक आहु स्तन्न, तथा
 शुष्यति वे प्राण ऋतेऽज्ञात् बृह. ५।१२।१
 प्राणो भ्राताप्राणः स्वसा प्राण आचार्यः छा. ७।१५।१
 प्राणो मनुष्याः बृह. १।५।६
 प्राणोऽयमनिर्गं ब्रह्मन्स्पन्दशक्ति.
 सदागतिः अ. पू. ५।२५
 प्राणो वंश इति विद्यात् ३ऐत. १।४।१
 प्राणो वंश इति स्थविरः शाकल्यः ३ऐत. २।१।१
 प्राणो वा अन्नम् तैत्ति. ३।७
 प्राणो वा अन्नस्य रसः, मनःप्राणस्य,
 विज्ञानं मनसः मैत्रा. ६।१३
 प्राणो वा अमृतं नामरूपे सत्यं
 ताभ्यामयं प्राणश्छन्नः बृह. १।६।३
 प्राणो वा आयुः कौ. त. ३।२
 प्राणो वा अहमस्म्यूपे, प्राणः सर्वाणि
 भूतानि प्राणो ह्येष य एष तपति १ऐत. २।३।४
 प्राणो वा इदं सर्वं भूतं यदिदं किञ्च
 (उक्तं) प्राणो वा उक्तं प्राणो हीदं
 सर्वमुत्थापयत्युद्धास्मादुक्तविद्वीर-
 स्तिष्ठत्युक्तस्य सायुज्यं सलोकतां
 जयति बृह. ५।१३।१
 प्राणो वा आशाया भूयान् यथा वा
 अरा नाभौ समर्पिता एवमस्मि-
 न्प्राणे सर्वं समर्पितम् छांदो. ७।१५।१
 प्राणो वा उत्प्राणेन हीदं सर्वमुत्तव्यम्
 बृ. ७. १।३।२३
 प्राणो वाव ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च छांदो. ५।१।१

प्राणो वाव तदभ्यर्चतु	१ ऐत. २।१।१	प्राणो ह्येवैतान्सर्वान्सवृद्ध इति	छांदो. ४।३।३
प्राणो वाव संवर्गः, स यदा स्वपिति,		प्राणो ह्येव आत्मा	ब्रह्मो. १
प्राणमेव वागप्येति, प्राणं चक्षुः,		प्राणो ह्येष यएपतपति [१ ऐत. २।१।१+	३।४
प्राणं च श्रोत्रं, प्राणं मनः, प्राणो		प्राणो ह्येष यः सर्वभूतैर्विभाति विजा-	
ह्येवैतान्सर्वान्सवृद्धे	छांदो. ४।३।३	नन्विद्वान्भवतेनातिवादी । आत्म-	
(क्षत्रं) प्राणो वै क्षत्रं, प्राणो हि त्रायते..	बृह. ५।१३।४	क्रीड आत्मरतिः क्रियावानेष	
प्राणो वै गृत्सोऽपानो मदः	१ ऐत. २।१।३	ब्रह्मविदां वरिष्ठः	गुण्डो. ३।१।४
प्राणो वै प्रहः, सोऽपानेन नातिग्रहेण		प्राणो ह्येष सर्वभूतैर्विभाति (मा पा.)	मुण्डो. ३।१।४
गृहीतोऽपानेन हि गन्धाञ्जिघ्रति	बृह. ३।२।२	प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति	
प्राणो वै ज्येष्ठश्च अष्टश्च, ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च		[अ. मा. ७+नारा. ५+	देव्यु. २६
स्वानां भवति	बृह. ६।१।१	प्रातरादित्यमुपतिष्ठते-दिशामेक-	
प्राणो वै बलं, तत्प्राणे प्रतिष्ठितम्	बृह. ५।१४।४	पुण्डरीकमस्यहं मनुष्याणामेक-	
प्राणो वै ब्रह्मेत्यप्राणतो हि किञ् स्यात्	बृह. ४।१।३	पुण्डरीकं भूयासमिति	बृह. ६।३।६
प्राणो वै यज्ञस्योद्गाता	बृह. ३।१।५	प्रातर्मन्थ्यन्दिने सायमर्धरात्रे च (तु)	
प्राणो वै रं प्राणे हीमानि सर्वाणि		कुम्भकान् । शनैरशीतिपर्यन्तं चतु-	
भूतानि रमन्ते	बृह. ५।१२।१	वारं समभ्यसेत् [त्रि. ब्रा. २।१०।१-	यो. त. ४३
प्राणो वै वायुः	मैत्रा. ६।३३	[शाण्डिल्यो. १।७।२	
प्राणो वै सम्राट् परमं ब्रह्म, नैनं		प्रातर्मध्याह्नयोः षण्मासकृतानि	
प्राणो जहाति	बृह. ४।१।३	पापानि नाशयति	गायत्रीर. ११
प्राणो व्यानोऽपान उदानः समानः	तैत्ति. १।७।१	प्रातश्चित्रादिवर्णाखण्डसूर्यचक्रवद्वह्नि-	
प्राणोऽसौ लोकः	बृ. उ. १।५।४	ज्वालाबलीवत्तद्विहीनान्तरिक्ष-	
प्राणो हीदञ् सर्वमुत्थापयति	बृह. ५।१३।१	वत्पश्यति	अद्वयता. ४
प्राणो (प्राणो)ऽस्मात्सर्वान् गन्धानामि-		प्रातःकाले च पूर्वसूर्यद्वक्तैः प्रार्थितं	
विसृजते	कौ. त. ३।४	मुहुः। तद्वैक्षं प्राक्प्रणीतं स्यात्स्थितिं	
प्राणोऽस्मि प्रज्ञात्मा तं मामायुरमृत-		कुर्यात्तथापि वा	१ सं. सो. २।६७
मित्युपास्व	कौ. त. ३।२	प्रातः प्रसाधनं दत्त्वा कार्यं	
प्राणो ह पिता, प्राणो माता, प्राणो		सम्भार्जनाञ्जनम् ।	शिवो. ७।२४
भ्राता, प्राणः स्वसा, प्राण आचार्यः,		प्रातः स्नात्वा विधानेन सन्ध्याकर्म	
प्राणो ब्राह्मणः	छांदो. ७।१५।१	समाप्य च । भूतिरुद्राक्षभरण	
प्राणो हविः	चिन्त्यु. १।१	उदीचीं दिशमाश्रयेत्	२ बिल्वो ७
प्राणो हिङ्गारो वाक्प्रस्तावश्चक्षुरुद्गीथः		प्रातः स्नानोपवासादिकायकृशंश्च	
श्रोत्रं प्रतिहारो मनो निधनं परो-		वर्जयेत्	१ यो. त. ४८
वरीयाञ्च वैतानि	छांदो. २।७।१	प्रादक्षिण्यादारिद्र्यनाशिनीं प्राणतर्पणा-	
प्राणो हि भूतानामायाः	तैत्ति. २।३	दन्तर्मलनाशिनीं य एवं वेद स	
प्राणो हि वा अङ्गानाञ्च रसः	बृह. १।३।१९	वैष्णवो भवति	तुलस्यु २
प्राणो हि वै क्षत्रं त्रायते हैनं प्राणः	बृह. ५।१३।४	प्रादुर्भावश्च भूतानां देहत्यागस्तथैव च ।	
प्राणो ह्यविज्ञातः प्राण एनं तद्भूत्वाऽवति	बृह. १।५।१०	प्राप्तिव्यायामयोगश्च विधानमनुवर्तते	भवसं. १।११
प्राणो ह्येवैतानि सर्वाणि भवति	छां. ७।१५।१४	प्रादुर्भूतोऽसुराष्ट्रेऽस्मिन् [श्रीसू. ७+क्र.	खि. ५।८।७७
प्राणो ह्येवैतानि सर्वाणि भवन्ति	छां. ५।१।१५	प्राधान्यतः कुरुश्रेष्ठ	भ. गी. १०।१९

प्राधान्येनात्र भेद एव, स भेदः वस्तुतस्त्वभेद एव	त्रि.म.ना.२।२	प्रारब्धकल्पनाप्यस्य देहस्य भ्रान्तिरेव हि	अध्यात्मो.५७ वराहो. २।६९
प्राप्तकर्मकरो नित्यं शत्रुमित्रसमान- दृक् । ईहितानीहितैर्मुक्तो न शोचति न काङ्क्षति	महो. ६।६४	प्रारब्धनाशात्प्रतिभाननाशः.. प्रारब्धप्रतिभासनाशपर्यन्तं चतुर्विधं स्वरूपं ज्ञात्वा देहपतनपर्यन्तं स्वरूपानुसन्धानेन वसेत्	ना. प. ७।३ अध्यात्मो. ५८
प्राप्तं प्राप्तव्यमखिलं भवता पूर्णचेतसा । स्वरूपे तपसि ब्रह्मन्मुक्तस्त्वं भ्रान्तिमुत्सृज	महो. २।७२	प्रारब्धमसतः कुतः प्रारब्धं सिद्ध्यति तदा यदा देहात्मना स्थितिः । देहात्मभावो नैवेष्टः	अध्यात्मो. ५६
(एवं) प्राप्तानन्दः परमयोगी भवति प्राप्तानुत्तमविभ्रान्तिर्न किञ्चिदिह वाञ्छति	महो. २।४७	प्रारब्धं त्यजतामतः प्रारब्धागाम्यर्जितानि कर्मत्रयमितीरितम्	वराहो. १।१२
प्राप्तुं तत्सहजस्वभावमनिशं सेवध्व- मेकं गुरुम्	अमन. २।४१	प्रारब्धान्ते देहहानिर्मायेति क्षीयतेऽखिला	वराहो. १।७१
प्राप्ते ज्ञानेन विज्ञाने ज्ञेये च परमात्मनि ...हृदि संस्थिते	...	प्रावृट्कालप्रारम्भे यथा मण्डूकादीनां प्रादुर्भावस्तद्वत्सर्वात्मना नष्टाया अविद्याया उन्मेषकाले पुनरुदयो भवति	त्रि.म.ना.५।१
प्राप्नुयात् पुण्यकर्मणाम्	भ.गी १८।७१	प्राश्याचम्यायं निधिरथवा परिव्राड्भि- वर्णवासामुण्डोपरिग्रह शुचिरद्रोही भैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय भवति	याज्ञव. २ चित्त्यु. १५।२ भ. गी. १८।२
प्राप्य चान्ते ततश्चैव ज्ञानयोगमनुत्त- मम् । अविरोधेन धर्मस्य सञ्चरेत् पृथिवीमिमाम्	ना.प. ६।३३	प्राहुस्त्यागं विचक्षणाः प्रियमित्येनदुपासीत	बृह. ४।१।३०
प्राप्य ज्ञानदशामेतां पशुस्लेच्छादयो- ऽपि ये । सदेहा वाऽप्यदेहा वा ते मुक्ता नात्र संशयः	महो. ५।३९	प्रियं भवत्यस्य ब्रह्मवर्चसं कुले य एतमेवमात्मानं वैश्वानरमुपास्ते	छां. ५।१२।२ ५।१३।२+१४।२+१५।२+१६।२+ १७।२
प्राप्यन्ते मां न पुनरावर्तन्ते प्राप्य पुण्यकृताः स्लोकान्	भ.म.जा. २।७ भ.गी. ६।४१	प्रियं ब्रुवाणं ब्रूयाद्वियः श्रोत्यतीतीश्वरो ह तथैव स्यात्	बृह. १।४।८
प्राप्य सर्वज्ञतां कृत्वा ब्राह्मण्यं पद- मद्वयम् । अनापन्नादिमध्यान्तं किमतः परमीहते	अ.शां. ८५	प्रियः प्रियायार्हसि देव सोढुम्	भ.गी ११।४४
प्राप्यं सम्प्राप्यते येन भूयो येन न शोच्यते । पराया निर्वृतेः स्थानं यत्तज्जीवितमुच्यते	महो. ३।१२	प्रिया च मानसी, प्रतिरूपा च चाक्षुषी	कौ.त. १।३
प्राप्यान्तं कर्मणस्तस्य यत्किञ्चेह करोत्ययम् । तस्माल्लोकात्पुनरैति..	बृह. ४।४।६	प्रियात्मजनन-वर्धन-परिणाम-क्षय- नाशः षड्भावाः	मुद्रलो. ४।२
प्रायश्चित्तीयस्त्वधस्तात्तिथिर्कस्त्रो हिमांशुप्रभाभिः प्रजननकर्मा(अग्निः)	प्रा.हो. २।४	प्रियाप्रिये न स्पृशतस्तथैव च शुभा- शुमे । तमसा प्रस्तवद्भानादग्रतो- ऽपि रविर्जनैः	२आत्मो. १५ बृह. २।४।४
प्रायेण श्रीमतां लोके भोक्तुं शक्तिर्न विद्यते	भवसं. १।१३	प्रिया बतारे नः सती प्रियं भाषसे	बृह. ४।५।५
प्रारब्धकर्मपर्यन्तमहिनिर्मोकव- द्व्यवहरति	पैङ्गलो. ४।४	प्रिया वै खलु नो भवति सती प्रियमवृधत्	

प्रियां वाचमभिवदन्त्योऽर्चयन्त्य एष		प्रोक्तमादित्यमाहात्म्यं यन्मां त्वमनु-	
वः पुण्यः सुकृतो ब्रह्मलोकः	मुण्ड. १।२।६	पृच्छसि	सूर्यता. १।१०
प्रियेषु स्वेषु सुकृतमप्रियेषु च		प्रोक्तवानहमव्ययम्	भ.गी. ४।१
दुष्कृतम् । विसृज्य ध्यानयोगेन		प्रोक्तं कचिद्विद्येति कचिदिच्छेति	
ब्रह्माप्येति सनातनम्	ना.प. ३।५.१	सम्मतम्	महो. ५।१३२
प्रियो हि ज्ञानिनोऽत्यर्थं	भ.गी. ७।१७	प्रोक्ता च सात्त्विकी रुद्रे भक्ते ब्रह्मणि	
प्रियो हैव भवति स्मरन्ति हैवास्य	कौ.त. २.४	राजसी	कृष्णो. ४
प्रीतिः प्रीत्या भवति	सामर. ९५	प्रोच्यते गुणसङ्घाताने	भ.गी. १८।१९
प्रेतान् भूतगणांश्चान्ये	भ.गी. १७।४	प्रोच्यमानमशेषेण	भ.गी. १८।२९
प्रेत्यास्मालोकादमृता भवन्ति	केनो. २।५	प्रोता त्वमेता विचितिः क्रमाणां	
प्रेत्येन्द्रो भूत्वेषु लोकेषु राजति	१ऐत. ३।७।२	प्रजापति-छन्दमयो विगर्भः	एका. उ. ९
प्रेमानन्द एव सृष्टिस्त्वाधिदैविकी	सामर. ३९	प्रोवाच तां तत्त्वतो ब्रह्मविद्याम्	मुण्ड. १।२।१३
प्रेमानन्दमनुभवन्तो भक्तास्तल्लीलोप-		(अथ) प्रोप्याऽऽयन् पुत्रस्य मूर्धान-	
योग्या भवन्ति	सामर. ९२	मभिमृशति	कौ.त. २।११
प्रेयो मन्दो योगक्षेमौ वृणीते	कठो. २।२	प्लवदाचरणम्	निर्वाणो. ८
प्रेरयेद्वा तथा भिक्षुः स्वप्नेऽपि न		प्लवा ह्येते अष्टदा यज्ञरूपा अष्टादशो-	
कदाचन	ना.प. ४।९	क्तमवरं येषु कर्म	मुण्ड. १।२।७
प्रेहामृतस्य यच्छतामेतद्वृद्धकमोचनम्	सहवै. ९	प्लावयेद्योगमार्गेण सोऽमृतत्वाय कल्पते	वृ.जा. २।१७
प्रेहि तु तत्र प्रतीत्य ब्रह्मचर्यं वत्स्याव		प्लुतप्रणवप्रयोगेण समस्तमोमिति	
इति भवानेव गच्छत्विति	बृह. ६।२।४	प्रयुक्त आत्मज्योतिः सकृदावर्तते	अ.शिखो. १
प्रेहि तु तत्र प्रतीत्य ब्रह्मचर्यं वत्स्यावः		प्लुतप्लुत्युपसंहारः	तुरीयो. १
(मा. पा.)	वृ.उ. ६।२।४		

फ

फट्फट्जहि महाकृत्ये विधूमाग्निसम-		फलानां पुरुषः, पुरुषस्य रेतः	वृह. ६।४।१
प्रभे । हन शत्रून्विशूलेन क्रुद्धास्ये		फले सक्तो निबध्यते	भ.गी. ५।१२
पिब शोणितम्	वनदु. ९४	फलोदयः क्रियापूर्वो निष्क्रियो नहि	
फलपत्रोदकाहारः पर्वतवनवनदेवता-		कुत्रचित्	अध्यात्मो. ४९
लयेषु सञ्चरेत्	ना.प. ४।४८	फलो वा एष लोकानामजरो महात्मा	
फलमुद्दिश्य वा पुनः	भ.गी. १७।२१	विश्वं यः पाति	पारमा. ८।२
(पुरुषः) फलमूलोदकान्वितं तपोवनं		फालोर्द्ध्वगललाटविशेषमण्डले निरन्तरं	
प्राप्य... फलमूलपुष्पवारिभिः...		तेजस्कारकयोगविस्फुरणेन	
वेदान्तश्रवणं कुर्वन्योगं समारमेत्	शांडि. १।५।१	पश्यति चेत् सिद्धो भवति	अद्वयता. २
फलविशुद्धाङ्गी सञ्ज्ञासं सहतेऽर्चिमान्	२सञ्ज्ञासो. ६	फेनपा उन्मादकाः शीर्षपर्णफल-	
फलं कतकवृक्षस्य यद्यप्यम्बुप्रसाद-		भोजिनो यत्र तत्र वसन्तोऽपरि-	
कृत् । न नामग्रहणादेव तस्य		चरणं कृत्वा...आत्मानं प्रार्थयन्ते	आश्रमो. ३
वारि प्रसीदति	भवसं. १।५०	फेनादण्डं भवत्यण्डाद्ब्रह्मा भवति	
फलं त्यक्त्वा मनीषिणः	भ.गी. २।५१	[अ. शिरः. ३।१५+	बटुको. २७
फलं यज्ञतपःक्रियाः	भ.गी. १७।२५	फेनाद्विद्बुद्धमभवत् । अण्डाद्ब्रह्माऽभवत्	गायत्रीर. १
फलादुत्पद्यमानः सन्नतेदेतुः प्रसिद्धयति	अ. शां. १७		

ब

बटरकाणि सम्पत्तन्तीव दृश्यन्ते तानि तदा न पश्येत्तद्व्येवमेव विद्यान् बटुको हि शाश्वतेन पुगणेन वेषमूर्जेण तपसा नियन्ता बदरीफलमात्रं तु (रुद्राक्षस्य) मध्यमं प्रोच्यते बुधैः । अथमं चणमात्रं स्यात् ... बद्धपद्मासनस्तिस्रन्नर्थोन्मीलितलोचनः। ..स्पर्शान् परिहरञ्जनैः बद्धपद्मासनं कृत्वा सरस्वत्यास्तु चालनम् । दक्षनाड्या समाकृष्य बहिष्ठं पवनं शनैः । यथेष्टं पूरयेद्वायुं.. बद्धपद्मासनो योगी प्राणं चन्द्रेण पूरयेत् ..भूयः सूर्येण रेचयेत् बद्धपद्मासनो योगी नमस्कृत्य गुरुं शिवम् । नासाग्रदृष्टिरेकाकी प्राणायामं समभ्यसेत् बद्धमुक्तो महीपालो ग्रासमात्रेण तुष्यति । परैरबद्धो नाक्रान्तो न राष्ट्रं बहु मन्यते बद्धः खेचरतां (रसः) धत्ते ब्रह्मत्वं रसचेतसि बद्धः सुनादगन्धेन सद्यः सन्त्यक्तचा- पलः । नादग्रहणतश्चित्तमन्तरङ्ग- भुजङ्गमः बद्धो मुच्येत बन्धनात् बद्धो मुक्तोऽहमद्भुतात्माऽहम् बद्धो हि वासनाबद्धो मोक्षः स्याद्वा- सनाक्षयः बध्नन्कराभ्यां श्रोत्रादि करणानि यथातथम् । युजानस्य यथोक्तेन वर्त्मना स्ववशं मनः बध्नाति हि शिरोजातमधोगामि नभोजलम् । ततो जालन्धरो बन्धः कष्टदुःखौघनाशनः बध्वा प्रागासनं विप्रो ऋजुकायः समा- हितः । नासाग्रन्यस्तनयनः	३पेन. २।४।६ बटुको. २३ रु.जा. ७ अ. पू. ३।४ योगकुं. १।२३ यो. चू. ९५ यो. चू. १०६ महो. ५।७४ वराहो. २।७९ ना. वि. ४३ सूर्यता. १।१३ आ. प्र. १० मुक्ति. २।६८ त्रि.ब्रा. २।११६ यो. चू. ९० त्रि.ब्रा. २।९२	बध्वा योगासनं पूर्वं हृद्देशे हृदयाञ्जलिः त्रि.ब्रा. २।१४५ बन्धत्वमपिचेन्मोक्षो बन्धाभावे क मोक्षता बन्धनस्थान्येवास्वातन्त्र्यं, यमविषयस्थ- स्यैव बहुभयावस्थम् बन्धमुक्तिविहीनोऽहंशाश्वतानन्दविग्रहः बन्धमुद्रा कृता येन नासाग्रे तु स्वलोचने बन्धमोक्षस्वरूपात्मा बन्धमोक्षविवर्जितः बन्धमोक्षादिकं नास्ति सद्वाऽसद्वा सुखादि वा बन्धमोक्षादिहीनोऽस्मि शुद्धब्रह्मास्मि सोऽस्म्यहम् बन्धमोक्षौ न चात्मनि बन्धं कुर्वन्ति धातवः बन्धं मोक्षं च या वेत्ति बन्धाय विषयासक्तं मुक्तं (मुक्त्यै, मुक्ता) निर्विषयं स्मृतम् (मनः) [ब्र. वि. २+ मैत्रा. ४।१७+ बन्धास्थामथ मोक्षास्थां सुखदुःख- दशमपि । त्यक्त्वा सदसदास्थां त्वं तिष्ठाक्षुब्धमहाधिगवत् बन्धुपुत्रमनुमोदयित्वाऽनवेक्ष्यमाणो द्वन्द्वसहः प्रशान्तः । प्राचीमुदीची वा निवर्त्यश्चरेत् बन्धुरात्माऽऽत्मनस्तस्य बन्धो जालन्धराख्योऽयममृता- प्यायकारकः बन्धोजालंधराख्योऽयंमृत्युमातङ्गकेसरी बन्धो मोक्षः सुखं दुःखं ध्यानं चित्त सुरासुराः । गौणं मुख्यं परं चान्यत् सर्वं मिथ्या न संशयः बभ्रुश्च बभ्रुकर्णश्च नीलप्रीवश्चयःशिवः बभ्रम्यमाणमिव चाकश्यमानमिव जाज्वल्यमानमिव देदीप्यमानमिव लेलिहानं तदेव मे ब्रह्म	ते.वि. ९।२४ मैत्रा. ४।२ ते. वि. ३।३७ ब्र. वि. ६९ ते.वि. ४।६६ ते. वि. ५।३८ मैत्रे. ३।९ २आत्मो. २९ अमन. १।३७ भ.गी. १।८।३० अमन. २।७५ महो. ६।५३ शाट्याय. १८ भ. गी. ६।६ यो.त. १।१११ १यो त. ११९ ते.वि. ५।४४ नीलरु. ३।२ आर्वे. ५।२
--	---	---	---

बर्हीपीडाभिरामाय रामायकुण्ठमेधसे ।

रमामानसहंसाय गोविन्दाय

नमो नमः

गो. पू. ४।७

बलमिति त्रिष्टुति

तेजि ३।१०।२

बलवीवदनाम्भोजमालिने नृत्तशालिने ।

नमः प्रणतपालाय श्रीकृष्णाय

नमोनमः

गो.पू. ४।१०

बलं ज्ञानं सुराणां वै तेषां

ज्ञानं हृतं क्षणात्

कृष्णो. १२

बलं देवानाममृतस्य विष्णोः

सुदर्श. ६

बलं बलवतां चाहं

भ.गी. ७।११

बलं वाव विज्ञानाद्भूयोऽपि ह

शतं विज्ञानवतामेको बलवा-

नाकम्पयते

छान्दो. ७।८।१

बलं भीमाभिरक्षितम्

भ.गी. १।१०

बलं भीष्माभिरक्षितम्

भ.गी. १।१०

बलंवावविज्ञानाद्भूयोऽपीहशतं (मा.पा.)

छा.उ. ७।८।१

बलात्कामपिशाचेन विवशः परिभूयते

महो. ३।३४

बलादिव नियोजितः

भ.गी. ३।३६

बलाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्

ब्रवीतु

छांदो. ७।८।२

बलेचित्तसंयमाद्धनुमदादिवलम्

शांडि. १।७।५२

बलेन तपः, तपसा श्रद्धा (भवति)

महाना. १७।१३

बलेन पर्वताः (तिष्ठन्ति)

छांदो. ७।८।१

बलेन लोकस्तिष्ठति, बलमुपास्व

छांदो. ७।८।१

बलेनापःपर्वताबलेनदेवमनुष्या.(मा.पा.)

छा.उ. ७।८।१

बलेन वै पृथिवी तिष्ठति, बलेनान्तरिक्षं

बलेन द्यौर्बलेन पर्वता बलेन देव-

मनुष्या बलेन पशवश्च बया*सिच

तृणवनस्पतयः आपदान्याकीटपिपी-

लकंबलेनलोकस्तिष्ठतिबलमुपास्वेति

छांदो. ७।८।१

बलेन वै लोकस्तिष्ठन्ति (मा. पा.)

छा.उ. ७।८।१

बस्तिस्ते व्यभत्स्यद्यन्मां नागमिष्य इति

छांदो. ५।१६।२

बस्तिस्त्वेष आत्मन इति होवाच

छांदो. ५।१६।२

बहव इमेऽस्मिन्पुरुषे कामा नाना-

त्यया व्याधिभिः परिपूर्णोऽस्मि

नाशिष्यामीति

छांदो. ४।१०।३

बहवो ज्ञानतपसा

भ.गी. ४।१०

बहवो नैकमार्गेण प्राप्ता नित्यत्वमागताः ब्र. वि. २५

बहवो मर्या ब्राह्मणायना निरिन्द्रिया

विसुकृतोऽस्मालोकात्प्रयन्ति

बृह. ६।४।४

बहिरङ्गा जगत्कारणभूता सैवाविद्या-

रूपेण जीवबन्धभूता क्रिया शक्तिश्च

लीलाशक्तिश्चरति

राधिको. ९

बहिरन्तश्च भूतानां

भ.गी. १३।१६

बहिरन्तश्चोपवीती विप्रः सञ्च्यस्तुमर्हति ।

एकयज्ञोपवीती तु नैव सञ्च्यस्तुमर्हति परब्र. २०

बहिरस्तङ्गते प्राणे यावन्नापान उद्भूतः ।

नावत्पूर्णं समावस्थां बहिष्ठं

कुम्भकं विदुः

मुक्तिको. २।५२

बहिरुपशमिते चराचरात्मा स्वयमनु-

भूयत एव देवदेवः

अ.पू. १।५५

बहिर्मायया वेष्टितं भवति चक्रं

नृ. पू. ५।३

बहिरिक्ष्यं तु नासाग्रे चतुष्षडष्टदश-

द्वादशाङ्गुलीभिः... व्योमत्वं

पश्यति स तु योगी

मं. ब्रा. १।३

बहिर्विरेचनं वायोरुदराद्रेचकः स्मृतः

जा. द. ६।१३

बहिश्चेतो गृहीतं सहृष्टं वैतथ्यमेतयोः

वैतथ्य. ९

बहिश्चेतो गृहीतं सद्युक्तं वैतथ्यमेतयोः

वैतथ्य. १०

बहिस्तीर्थात्परं तीर्थमन्तस्तीर्थं

महामुने । आत्मतीर्थं महा-

तीर्थमन्यतीर्थं निरर्थकम्

जा.द. ४।५३

बहिः कुर्वन्नकुर्वन्वा कर्ता भोक्ता

नहि कश्चित्

अ. पू. १।५७

(अथ) बहिःकृतेन्द्रियार्थान्स्वशरीरा-

दुपलभते

मैत्रा. ६।८

बहिः कृत्रिमसंरम्भो हृदि संरम्भ-

वर्जितः । कर्ता बहिरकर्तान्तर्लोकं

विहर शुद्धधीः

महो. ६।६८

बहिः प्रज्ञो विभुर्विश्वो ह्यन्तः-

प्रज्ञस्तु तैजसः

आगम. १

बहिः प्रपञ्चशिखोपवीतित्वमनाहृत्य

प्रणवहंसशिखोपवीतित्वमवलम्ब्य

मोक्षसाधनं कुर्यात्

परब्र. २२

बहिःसर्वसमाचारो लोकेविहर विज्वरः

महो. ६।६७

बहिःसूत्रं त्यजेद्विद्वान्योगमुत्तम- मास्थितः । ब्रह्मभावमिदं सूत्रं धारयेद्यः स चेतनः [ब्रह्मो. ९+ ना. प. ३।८०	बहूदरं बहुदंष्ट्राकरालं भ.गी.११।२३
बहिःसूत्रं त्यजेद्विप्रो योगविज्ञान- तत्परः । ब्रह्मभावमिदं सूत्रं धारयेद्यः स मुक्तिभाक् परब्र. ११	बहूनामेमि प्रथमो बहूनामेमि मध्यमः । किं स्वियमस्य कर्तव्यं यन्मयाऽद्य करिष्यति कठो. १।५
बहुधा विश्वतोमुखम् भ.गी. ९।१९	बहूनि पुण्यानि कृतानि येन तेनैव लभ्यः परमेश्वरोऽसौ शरभो. २
बहुनाऽत्र किमुक्तेन गोपीचन्दन- मण्डनम् । न तत्तुल्यं भवेल्लोके नात्र कार्या विचारणा गोपीचं. २१	बहूनि मे व्यतीतानि भ.गी.४।५
बहु वा इदं सुप्तस्य वा जाग्रतो वा रेतः स्कन्दति बृह. ६।४।४	बहून्यदृष्टपूर्वाणि भ.गी.११।६
बहुशाखा ह्यनन्ताश्च भ.गी. २।४१	बह्वध्यामिन्द्रगोमतीम् चित्त्यु.११।६,
बहुशास्त्रकथाकन्थारोमन्थेन वृथैव क्रिम् । अन्वेष्टव्यं प्रयत्नेन मारुते ज्योतिरान्तरम् मुक्ति. २।६३	बह्वं चरन्ती परिचरन्ती परिचारिणी यौवने त्वामलभे साऽहमेतन्न वेद यद्गोत्रस्त्वमसि जवाला तु नामाऽह- मस्मि सत्यकामो नाम त्वमसि छांदो.४।४।२
बहुशोभमानामुमाहैमवतीताः सहोवाच किमेतद्यक्षमिति केनो. ३।१२	बह्वीं प्रजा जनयन्तीं सरूपाम् । अजो ह्येको जुषमाणोऽनुशेते महाना. ८।४५
बहुस्यां प्रजायेय [छां.उ.६।२।३+ [तैत्ति. २।६+ शांडि.३।१।३	बह्वीः प्रजा असृजत् मैत्रा. २।६
बहूदकस्य स्वर्गलोकः [ना.प.५।९+ १सं.सो.२।५९	बह्वीः प्रजा पुरुषात्सम्प्रसृताः सुण्ड. २।१।५
बहूदकस्यासंकृतं माधुकरम् ना. प. ५।७	बह्वीः सन्ध्या अतिक्रम्य दिवि प्रह्लादीन- तृणवहमन्तरिक्षे पौलोमान्पृथिव्यां कालकाश्यास्तस्य मे तत्र न लोम च नामीयते को. त. ३।१
बहूदकः शिखादिकन्थाभरस्त्रिपुण्ड्र- धारी कुटीचकवत्सर्वसमो मधुकर- वृत्त्याष्टकवलाशी [ना.प.५।५+ १सं.सो.२।१४	बहूचाख्यब्रह्मविद्यामहाखण्डार्थ- वैभवम् । अखण्डानन्दसाम्राज्यं रामचन्द्रपदं भजे बृहव.शोषकं
(अथ) बहूदका नाम त्रिदण्ड-कम- ण्डलु-शिखा-यज्ञोपवीत-काषाय- वस्त्रधारिणो ब्रह्मर्षिगृहे मधुमांसं वर्जयित्वाऽष्टौ आसान्भैक्षाचरणं कृत्वा योगमार्गे मोक्षमेव प्रार्थयन्ते भिक्षुको. २	बह्वयः स्याम प्रजायेमहि छांदो.६।२।४
बहूदकास्त्रिदण्डकमण्डलुशिक्यपक्ष- जलपवित्रपात्रपादुकासनशिखा- यज्ञोपवीत-कौपीन-काषायवेष- धारिणः साधुवृत्तेषु ब्राह्मणकुलेषु भैक्षाचार्यं चरन्त आत्मानं प्रार्थयन्ते आभमो. ४	बाधिर्यं महानुपचय इवेदं नावहेलनया भवितव्यमेवं दृढवैराग्याद्गोघो भवति महो. ४।२६
बहूदको हंसत्वमवलम्ब्य...तुरीयाती- तावधूतवेषेणाद्वैतनिष्ठापरः प्रण- वात्मकत्वेन देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः तुरीया. ३	बालस्वभावोऽसङ्गो निरवद्यो मौनेन पाण्डित्येन निरवधिकारतयो- पलभ्येत कैवल्यमुक्तं निगमनं सुबालो.१३।१
	बालं प्रमाद्यन्तं वित्तमोहेन मूढं कठो.२।६
	बालाग्रमात्रं हृदयस्य मध्ये विश्वं देवं जातरूपं वरेण्यम् । तमात्मस्थं येऽनु- पश्यन्ति धीरास्तेषां शान्तिर्भविता नेतरेषाम् बटुको. १
	बालाश्च कुलवृद्धाश्च निर्दहन्त्यवमानिताः इतिहा. २१
	बालैर्बद्धस्तु लोकोऽयं मुसलेनाभिहन्यते शिवो.७।१०४

बालोन्मत्तपिशाचवदनुन्मत्तोन्मत्त-
 वदाचरंस्त्रिदण्डं शिक्यं पात्रं
 कमण्डलुं कटिसूत्रं कौपीनं च
 परित्यज्य...जातरूपधरश्चरेदा
 त्मानमन्विच्छेत् ना. प. ३।८७
 बालोन्मत्तपिशाचवन्मरणं जीवितं वा
 न काङ्क्षेत कालमेव प्रतीक्षेत् निर्देश-
 भृतकन्यायेन परित्राडिति ना.प. ५।१५
 बालो बालेषु वृद्धेषु वृद्धो धीरेषु धैर्य-
 बान् । युवा यौवनवृत्तेषु दुःखितेषु
 सुदुःखधीः अ.पू.२।३०
 बाल्यमरूपदिनैरेव यौवनश्रीस्ततो
 जरा । देहेऽपि नैकरूपत्वं काऽऽस्था
 बाह्येषु वस्तुषु भवसं. १।२१
 बाल्यं च पाण्डित्यं च निर्विद्याथ-
 मुनिरमौनं मौनं च निर्विद्य... बृह. ३।५।१
 बाल्येन तिष्ठासेत् सुबालो. १३।१
 बाल्येनैव हितिष्ठासेन्निर्विद्यब्रह्मवेदनम् ।
 ब्रह्मविद्यां च बाल्यं च निर्विद्य...
 मुनिरात्मवान् [अ. पू. ४।३८+ शात्र्याय. २४
 बाहू राजन्यः कृतः [अक्सं. मं. १०।९०।१२
 [वा.सं. ३१।११+सुबा. १।४+ चित्त्यु. १२।५
 बाह्यचिन्ता न कर्तव्या तथैवान्तर-
 चिन्तिका । सर्वचिन्तां परित्यज्य
 चिन्मात्रपरमोभव । (सर्वचिन्तां समु-
 त्सृज्य स्वस्थो भव सदा ऋभो)
 [शां. १।७।२०+ वराहो. २।४४
 बाह्यज्ञाने विनष्टे च ततः सर्वसमो भवेत् अमन. १।२१
 बाह्यप्रणवः आर्षप्रणवः, उभयात्मको
 विराट्प्रणवः ना. प. ८।१
 बाह्यवदान्तरेऽप्यात्मनश्चक्षुःसंयोगेनैव
 रूपग्रहणकार्योद्भवात् अद्वयता. ६
 बाह्यस्थविषयं सर्वं रेचकः समुदाहृतः ।
 पूरकं शास्त्रविज्ञानं कुम्भकं
 स्वगतं स्मृतम् वराहो. ५।५८
 बाह्यस्पर्शेष्वसक्तात्मा भ. गी. ५।२१
 बाह्यस्याभ्यन्तरे कालानलसदृशं
 पराकाशम् मं. ब्रा. ४।१
 ५१

बाह्यं प्राणं समाकृत्य पूरयित्वोदरेण
 च । नासाग्रे नाभिमध्ये च पादा-
 ङ्गुष्ठे च धारयेत् जा. द. ६।२२
 बाह्यात्प्राणं समाकृत्य पूरयित्वोदरे
 स्थितम् । नाभिमध्ये च नासाग्रे
 पादाङ्गुष्ठे च यत्नतः । धारय-
 न्मनसा प्राणं सन्ध्याकालेषु वा
 सदा । सर्वरोगविनिर्मुक्तो भवेद्योगी.. जा. १।७।४३
 बाह्यात्माऽन्तरात्मा परमात्मा च १ आत्मो. १
 बाह्यादापूर्णं वायोरुदरे पूरको हि सः जा. द. ६।१२
 बाह्यान्तारकाकारं व्योमपञ्चक-
 विग्रहम् । राजयोगैकसंस्तिद्धं
 रामचन्द्रमुपास्महे मं. ब्रा. शीर्षकं
 बाह्याभ्यन्तरमन्धकारमयमाकाशम् मं. ब्रा. ४।१
 बाह्याभ्यन्तरवीक्षणाद्विस्फुटतमः स
 परस्ताद्भूतैष दृष्टोऽदृष्टोऽव्यवहार्यो-
 ऽयत्नलोनाल्पः साक्ष्यविशेषोऽनन्यो
 सुखदुःखोऽद्वयः परमात्मा नृसिंहो. ९।७
 (एवं) बाह्याभ्यन्तरस्थव्योमपञ्चकं
 तारकलक्ष्यम् अद्वयता. ४
 बाह्याभ्यन्तःकरणानां रूपग्रहण-
 योग्यतास्वित्वावाहनम् भावनो. ८
 बाह्यार्चनं परिहरेदुपनर्भावय मैत्रे. २।२६
 बाह्यार्थवासनोद्भूता तृष्णा बद्धेति
 कथ्यते । स्वार्थवासनोन्मुक्ता
 तृष्णा मुक्तेति भण्यते महो. ६।५०
 बाह्योः क्षत्रं (अजायत) ग. शो. ३।११
 बिन्दुनादकलाज्योतीरवीन्दुधुव-
 तारकम् । शान्तं च तदतीतं
 च परं ब्रह्म तदुच्यते यो. शि. ६।८६
 बिन्दुनादसमायुक्तमग्निबीजं विचिन्त-
 येत् । पञ्चाद्विरेचयेत्सम्यक्प्राणं.. जा. द. ५।८
 बिन्दुनादमहालिङ्गविष्णुलक्ष्मीनि-
 केतनम् । देहं विष्णुबालं प्रोक्तं
 सिद्धिदं सर्वदेहिनाम् यो. शि. ९।४
 बिन्दुनादात्मकं बीजं बहिसोम-
 कलात्मकम् रामर. ५।९
 बिन्दुमूलशरीराणि शिरास्तत्रप्रतिष्ठिताः यो. चू. ५६
 बिन्दुरीशानः ना. पू. वा. १. ३

विन्दुरीश्वरसंज्ञस्तु शत्रुघ्नश्चक्राट्स्वयं	तारसा. २।३	बीजजाग्रत्तथा जाग्रन्महाजाग्रत्तथैव	
विन्दुरुत्तररूपम्	गणप. ७	च । जाग्रत्स्वप्नस्तथा स्वप्नः स्वप्नजाग्र-	
विन्दुर्ब्रह्मा रजः शक्तिर्विन्दुरिन्दू रजो		त्सुषुप्तिकम् । इति सप्तविधो मोहः	महो. ५८
रविः । उभयोः सङ्गमादेव प्राप्यते		बीजनिद्रायुतः प्राज्ञः	आगम. १३
परमं पदम्	यो.चू. ६२	बीजं तद्दहमर्जुन	भ.गी.१०।३९
विन्दुस्तुरीयाक्षरो भवति	ता.सा. २।१	बीजं प्राणं च शक्तिं च दृष्टिं वश्या-	
विन्दुस्वरूपः शत्रुघ्नो भूर्भुवस्तस्मै वै		दिकं तथा । मन्त्रयन्त्राख्यगाय-	
नमोनमः	तारसा. ३।४	त्रीप्राणस्थापनमेव च । भूतदिकपाल-	
विन्दुः क्षरतिनो यस्य कामिन्यालङ्घि-		बीजानि यन्त्रस्याङ्गानि वै दश	त्रि.म.ना.७।१२
तस्य च । यावद्विन्दुः स्थितो देहे		बीजं मायाविनिर्मुक्तं परं ब्रह्मेति	
तावन्मृत्युभयं कुतः	ध्या.वि. ८४	कीर्त्यते	रामर. ५।१२
विन्दुः पञ्चमकूटाक्षरो भवति	श्रीवि.ता.१।२	बीजं मा सर्वभूतानां	भ.गी. ७।१०
विन्दुः पञ्चमाक्षरो भवति	रामो. १।२	बीजाक्षरं परं विन्दुं नादं तस्योपरि	
विन्दुः शिवो रजः शक्तिर्विन्दुरिन्दू		स्थितम् । सशब्दं चाक्षरे क्षीणे	
रजो रविः	ध्या.वि. ८८	निःशब्दं परमं पदम्	ध्या. वि. २
विन्दोरोद्धारः	सीतो. ११	बीजाक्षरेण ल्हौ (हसौ) रूपेण	
विन्दौ स्वप्नविश्वो नादे स्वप्नतैजसः	प. हं. १०	तज्जापकानां सम्पत्सारस्वतौ भवतः	हयग्री. ६
विभर्त्यव्यय ईश्वरः	भ.गी.१५।१०	बीजाङ्कुराख्यो दृष्टान्तः सदा साध्य-	
विभर्मि धर्ममवसे जनानाम्	वा. मं. १२	समो हि सः	अ. शां.२०
विभेमि वा एतदेतेभ्यो यथैतत्परावृतम्	शौनको. १।३	बीजाज्ञानमहामोहापहवाद्यद्विशिष्यते ।	
विभ्रच्छ्रयं यशः सत्यं ब्रह्मचर्यं तपो		निर्वीजं त्रैपदं तत्त्वं तदस्मीति	
वैराग्यं मन ऐश्वर्यं सप्रणवाव्याहृतय		विचिन्तये	सुबा.शीर्षकं
ऋग्यजुःसामाथर्वाङ्गिरसः सर्वाणि		बीजानीतराणि चैतराणि चाण्डजानि...	...
छन्दांसि तान्यङ्गे समाश्रितानि	महो. १।३	बीजोक्तमुभयार्थत्वं रामनामनि दृश्यते	रामर. ५।११
विभ्रत्याकाशाधारम्	निर्वाणो. ५	बुद्धयो वै धियस्ता योऽस्माकं प्रचोदया-	
विलप्रवेशतो यत्र ब्रह्मनाड्यन्तरं		दित्याहुर्मनीषिणः	मैत्रा. ६।७
व्रजेत् । तस्मान्नित्यं मूलबन्धः		बुद्धयोऽव्यवसायिनाम्	भ.गी.२।४१
कर्तव्यो योगिभिः सदा	योगकुं. १।४६	बुद्धिकर्मेन्द्रियप्राणपञ्चकैर्मनसा धिया ।	
वित्त्वद्रुमस्यान्तिकमेवपूजकः प्रदक्षिणी-		शरीरं सप्तदशभिः सुसूक्ष्मं	
कृत्य ततो मनुं स्वयम् । जप-		लिङ्गमुच्यते	शारीरको. ११
निवतस्तिप्रमिताश्च शाखाच्छित्वा...		बुद्धिगुहायां सर्वाङ्गसुन्दरं पुरुषरूप-	
दलानि भक्त्या चिनुयात्	१ बिल्वो. १२	मन्तर्लक्ष्यमित्यपरे	मं. बा. १।५
बिल्वपत्रं विनापूजा व्यर्था भवति सर्वदा	२ बिल्वो. ६	बुद्धिग्राह्यमतीन्द्रियम्	भ.गी. ६।२१
बिल्वपत्रं विना वस्तु नास्ति किञ्चि-		बुद्धिनाशात् प्रणश्यति	भ.गी. २।६३
त्तवानघ	२ बिल्वो. १५	बुद्धिप्रतिबिम्बितचैतन्यं जीवा	
बिल्वपूजनतोलोकेमत्पूजायाः परा नहि	२ बिल्वो. १९	इत्यपरे मन्यन्ते	त्रि.म.ना. ४।९
विसानि भक्षयति (दुःस्वप्ने)	३ ऐत. २।४।७	बुद्धिमतामनायासेनाचिरादेव तत्त्व-	
		ज्ञानं भवति	त्रि.म.ना. ८।४
		बुद्धिमेवाप्येति यो बुद्धिमेवास्तमेति	सुबालो. १।११

बुद्धियुक्तो जहातीह	भ.गी.२।५०	बुद्ध्या बुध्यति, चित्तेन चेतयत्य-	
बुद्धियोगमुपाश्रित्य	भ.गी.१८।९७	हङ्कारेणाहङ्करोति	ना. प. ६।४
बुद्धियोगाद्धनञ्जय	भ.गी.२।४९	बुद्ध्या विशुद्धया युक्तः	भ.गी.१८।५१
बुद्धिरध्यात्मं, बोद्धव्यमधिभूतं, ब्रह्मा		बुद्ध्या सञ्चितं स्थापयित्वा तु रुद्रे	अ.शिरः. ३।९
तत्राधिदैवतम्...	सुबालो. ५।७	बुद्ध्याऽनिमित्ततां सत्यां हेतुं पृथगाना-	
बुद्धिरव्यक्तमेव च	भ.गी.१३।६	प्नुवन् । वीतशोकं तथा काम-	
बुद्धिरुदानयोगेन चक्षुर्द्वारा रूपगुणः		मभयं पदमश्नुते	अ. शां. ७८
पादाधिष्ठितोऽमौ तिष्ठति..	त्रि. ब्रा. १।६	बुद्ध्या पदमनानात्वं नमस्कुर्मोयथाबलम्	अ.शां. १००
बुद्धिर्ज्ञानमसम्मोहः	भ.गी.१०।४	बुद्ध्यादिविकारान्तस्तर्ङ्गः सागरेयथा	आ. प्र. १५
बुद्धिर्धृतिः स्मृतिः प्रज्ञानमित्येके	मैत्रा. ६।३१	बुद्ध्यादण्डमभवत्	गायत्रीर. १
बुद्धिर्बुद्धिमतामस्मि	भ.गी.७।१०	बुद्ध्या भावसमन्विताः	भ.गी.१०।८
बुद्धिर्मनोऽहङ्कार इति चेतनवत्येषा	मैत्रा. ६।५	बुद्ध्या बालकवत्कीडेत्कुशलो जडव-	
बुद्धिर्यस्य न लिप्यते	भ.गी.१८।१७	चरेत् । वेदेदुन्मत्तवद्विद्वान्गोचर्या	
बुद्धिर्योगे त्विमां शृणु	भ.गी.२।३९	नैगमश्चरेत्	ना.प.५।३८
बुद्धिर्वाऽन्नमव्यक्तमन्नादं	सुबालो. १४।१	बृहच्च तद्विव्यमचिन्त्यरूपं सूक्ष्माच्च	
बुद्धिर्व्यतितरिष्यति	भ.गी.२।५२	तत्सूक्ष्मतरं विभाति [मुण्ड. ३।१।७+ गुह्यका. ३७	
बुद्धिश्च बोद्धव्यं च नारायणः	सुबालो. ६।१	बृहज्जावालाभिधां मुक्तिश्चुति ममोपदेशं	
बुद्धिं तु सारथिं विद्धि मनः प्रग्रहमेव		कुरुष्व	बृ. जा. १।४
च [कठो. ३।३+	पैङ्गलो. ४।१	बृहज्ज्योतिः करिष्यतः सविता प्रसुवातितान् श्वेताश्व. २।३	
बुद्धिं मोहयसीव मे	भ.गी.३।२	बृहज्ज्योतिषं त्वासादयामि	चित्त्यु. १९।१
बुद्धिः पत्नी (शारीरयज्ञस्य)	प्रा.हो. ४।१	बृहतीमभिसम्पादयेदेष वै कृत्स्न	
बुद्धिः पर्यवतिष्ठते	भ.गी. २।६५	आत्मा यदृहती	१ ऐत. ३।५।३
बुद्धिः सा पार्थ तामसी	भ.गी.१८।३२	(एवमेव) बृहती सर्वतः छन्दोभिः	
बुद्धिः सा पार्थ राजसी	भ.गी.१८।३१	शरीरैः परिवृता	१ ऐत. ३।५।४
बुद्धिः सा पार्थ सात्त्विकी	भ.गी.१८।३०	बृहत्तिथिर्दश पञ्चच नित्यासषोडशीकं	
बुद्धीन्द्रियाणि यज्ञपात्राणि [गभो. ११+ प्रा. हो. ४।३		पुरमभ्यं विभर्ति	त्रिपुरो. १०
बुद्धीन्द्रियाणि यानीमान्येतान्यस्य		बृहत्पाण्डरवासः सोमराजन्निति	कौ. त. ४।१८
रश्मयः	मैत्रा. २।९	बृहत्पाण्डरवासा अतिष्ठाः सर्वेषां	
बुद्धेरात्मा महान्परः	कठो. ३।१०	भूतानां मूर्धेति	कौ. त. ४।२
बुद्धेर्गुणेनात्मगुणेन चैव आराग्रमात्रो-		बृहत्पाण्डरवासाः सोमो राजेति वा	बृह. २।१।३
ऽप्यपरोऽपि दृष्टः	श्वेताश्व. ५।८	बृहत्पाण्डुरवासाः सोमो राजेति	
बुद्धेर्भेदं धृतेश्चैव	भ.गी.१८।२९	(मा. पा.)	बृ. उ. २।१।३
बुद्धेः पूर्णविकासोऽयं जागरः परिकीर्त्यते	वराहो. २।६०	बृहत्साम तथा साम्नां	भ.गी. १०।३५
बुद्धौ शरणमन्विच्छ	भ.गी. २।४९	बृहद्बृहन्नं मधोर्मधुवनं तालस्तालवनं	
बुद्ध्या धृतिगृहीतया	भ.गी. ६।२५	काम्यं काम्यवनं बहुला बहुलवनं	
बुद्ध्या बुद्धयति, मनसा सङ्कल्पयति,		कुमुदः कुमुदवनं खदिरः खदिरवनं	
वाचा वदति	गभो. १	भद्रो भद्रवनं भाण्डीर इति भाण्डी-	
बुद्ध्या युक्तो यथा पार्थ	भ.गी. २।३९	रवनं श्रीवनं लोहवनं वृन्दावनमेतै-	
		रावृता पुरी भवति (मथुरा)	गोपालो. १।१६

बृहद्रथन्तरयो रूपेण संहिता सन्धीयते

इति ताक्ष्यः

३ऐत. १।६।१

बृहद्रथन्तरे अनूच्ये भद्रयज्ञायज्ञीये

कौ. त. १।५

बृहद्रथन्तरे सामनी पूर्वा पादौ ध्येत

कौ. त. १।५

(ॐ) बृहद्रथो (ह) वै नाम राजा

राज्ये ज्येष्ठं पुत्रं निवापयित्वेदम-

शाश्वतं मन्यमानः शरीरं वैराग्य-

मुपेतोऽरण्यं निर्जगाम [मैत्रा. १।१

+मैत्रे. १।१

बृहन् पाण्डरवासः सोमराजन्निति

बृह. २।१।१५

बृहस्पतिरुपवक्ता

चित्त्युप. २।१

बृहस्पतिर्वै शुक्रो भूत्वेन्द्रस्याभयाया-

सुरेभ्यः क्षयायेमामविद्यामसृजन्

मैत्रा. ७।९

बृहस्पतिः पुरोधया

चित्त्यु. ८।२

बृहस्पते अति यदर्यो अर्हान्मुद्विभाति

क्रतुमज्जनेषु । यदीदयच्छवस क्रतु

प्रजात तदस्मासु द्रविणं धेहि चित्रम्

वनदु. ३१

[ऋ.मं. २।२३।१५+वा.सं. २६।३

[+तै. सं. १।८।२२।२

बृहस्पते न परः साम्नो ब्रिहु.

३ऐत. १।५।४

बोद्धव्यमेवाप्येति यो बोद्धव्यमेवास्त्वमेति

सुवालो. ९।१

बोद्धव्यं च विकर्मणा

भ.गी. ४।४७

बोद्धा भवति कर्ता भवति विज्ञाता

भवत्यन्नमुपास्वेति

छांदो. ७।९।१

बोधचन्द्रमसि पूर्णविग्रहे मोहराहुमु-

षितात्मतेजसि । स्नानदानयजना-

दिकाः क्रिया मोचनावधि वृथैव

तिष्ठते

वराहो. २।७४

बोधयन्तः परस्परम्

भ.गी. १०।९

बोधयन्तीं त्वासादयामि

चित्त्यु. १९।१

बोधस्योपरतिः फलम्

अध्यात्मो. २८

बोधानन्दमयानन्तधूपशीपावलिभिरति-

शोभितं . निरतिशयोक्तैतपरमा-

नन्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत्

त्रि.म.ना. ७।१२

बोधानन्दमयानन्तपरमविलासविभूति-

त्रिशैलमष्टिमण्डल. चिद्रूपादित्य-

मण्डल द्वात्रिंशद्युद्धभेदैरधिष्ठितम्

त्रि.म.ना. ७।८

बोधानन्दमयैरनन्तनित्यपरिजनैः

परिसंविता श्रीसखीभवं लक्ष्मीं

ध्यात्वा...बोधानन्दवनं प्राप्य...

यदेव ब्रह्मविद्यापादवैकुण्ठं सह-

स्नानन्दप्राकारैः समुज्ज्वलति

त्रि.म.ना. ६।८

बोधानन्दमयैरनन्तनित्यमुक्तैः परिसेवितं सि. सा. ६

बोधानन्दमहोज्ज्वलम्

सि.सा. ६

ब्रह्मकर्मसमाधिना

भ.गी. ४।२४

ब्रह्मकर्म स्वभावजम्

भ.गी. १८।४२

ब्रह्मकल्पवनामृतपुष्पवृष्टिभिः सन्तत-

मानन्दं ब्रह्मानन्दरसनिर्भरैरसंख्यै-

रतिमङ्गलं... निरतिशयाद्वैतपरमा-

नन्दलक्षणमादिनारायणं...

त्रि.म.ना. ७।१२

ब्रह्मकार्यमिति ज्ञात्वा ईशानं

प्रतिपद्यते

पञ्चब्र. २२

ब्रह्मकैवल्य-जाबाल-श्वेताश्वो हंस

आरुणिः

मुक्ति. १।३१

ब्रह्मक्षत्रादिकं सर्वं यम्य स्यादोङ्गसदा

पा. ब्र. ४४

ब्रह्मक्षत्रियवैश्यशूद्रा इति चत्वारो

वर्णास्तेषां वर्णानां ब्राह्मण एव

प्रधान इति वेदवचनानुरूपं

स्मृतिभिरप्युक्तम्

व. सू. उ. २

ब्रह्म खल्विदं वाव सर्वम्

मैत्रा. ४।६

ब्रह्मग्रन्थि ततो भित्वा विष्णुग्रन्थि

भिनत्त्यसौ । विष्णुग्रन्थि ततो

भित्त्वा रुद्रग्रन्थि भिनत्त्यसौ

वराहो. ५।६९

ब्रह्मग्रन्थि ततो भित्त्वा विष्णुग्रन्थि

भिनत्त्यतः । रुद्रग्रन्थि च भित्त्वैव

कमलानि भिनत्ति षट्

यो.कुं. १।८५

ब्रह्मग्रन्थ कृतग्रन्थ गोपग्रन्थगुरुतरुणः ।

तेषां पापानि नश्यन्ति गोपी-

चन्दनधारणात्

गोपीचं. ११

ब्रह्मचर्यमहिंसा च शारीरं तपउच्यते

भ.गी. १७।१४

ब्रह्मचर्यमहिंसांचसत्यास्तेयापरिग्रहान् ।

सेवेत योगी निष्कामो योग्यतां

स्वमनो नयन्

भवसं. ३।१६

ब्रह्मचर्यमहिंसां चापरिग्रहं च सत्यं च

यत्नेन हे रक्षत हे रक्षतं...

आरुणि. ३

ब्रह्मचर्यमेव तद्यद्वात्रौ रत्या संयुज्यन्ते

प्रश्नो. १।१३

ब्रह्मचर्यशान्तिग्रहणम्

निर्वाणो. ८

(यदि वेतरथा) ब्रह्मचर्यादेव प्रव्रजेत्

गृहाद्वा वनाद्वा

प. हं. प. १

ब्रह्मचर्यं नाम सर्वावस्थासु मनो-
 वाक्कायकर्मभिः सर्वत्र मैथुनत्यागः शां. १.११३
 ब्रह्मचर्यं परिसमाप्य गृही भवेत् जा. १. ४
 ब्रह्मचर्यं भवति...। किं गोत्रोन्वह-
 मस्मीति... [मा. पा.] छां. ३. ४। ४। १
 ब्रह्मचर्यं भवति विवत्स्यामि किं गोत्रो-
 ऽहमस्मीति छां. ३. ४। ४। १
 ब्रह्मचर्यमृत्पात्रं वा ऽलानुपात्रं दारुपात्रं वा
 ब्रह्मचर्यं समाप्य गृही भवेत् । गृहाद्वती
 भूत्वा प्रव्रजेत् [ना. प. ३। ७७+ याज्ञव. १
 ब्रह्मचर्यं समाप्य गृही भूत्वा वानप्रस्था-
 श्रमेमेत्य वैराग्यभावेऽप्याश्रमक्रमा-
 नुसारेण यः सन्नयम्यति स कर्म-
 सन्नयासीति [१ सं. सो. २। १३+ ना. प. ५। ३
 ब्रह्मचर्यापरिग्रहादिसासत्यं यत्नेन रक्षन्
 ...मैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय भवति प. हं. प. ६
 ब्रह्मचर्याश्रमे क्षीणे (खिन्नो) गुरुशुश्रूषणे
 रतः । वेदानधीत्यानुज्ञात उच्यते
 गुरुणाऽऽश्रमी [कुण्डिको. १। ६+ २ सन्नयासो. २
 ब्रह्मचर्याश्रमेऽधीत्यवानप्रस्थाश्रमेऽधीत्य
 ससर्वसंविद्यासंसन्नयासंसन्नयासम् निर्वाणो. ८
 ब्रह्मचर्येण सन्तिष्ठेदप्रमादेन मस्करी कठरु ८
 ब्रह्मचर्येण सन्नयस्य सन्नयासाज्जातरूप-
 धरो वैराग्यसन्नयासी ना. प. ५। ३
 ब्रह्मचर्येण हरन्ति देवाः पा. ब्र. ३
 ब्रह्मचर्येण हेव यो ज्ञाता तं विन्दतेऽथ
 यदिष्टमित्याचक्षते ब्रह्मचर्यमेव
 तद्ब्रह्मचर्येण हेवेष्टात्मानमनुविन्दते छांदो. ८। ५। १
 ब्रह्मचर्येण हेव सत आत्मनस्त्वाणं विन्दते-
 ऽथ यन्मौनमित्याचक्षते ब्रह्मचर्यमेव
 तद्ब्रह्मचर्येण हेवात्मानमनुविद्य मनुते छांदो. ८। ५। २
 ब्रह्मचर्यं भगवति वत्स्याम्युपयां
 भगवन्तमिति छां. ४। ४। ३
 ब्रह्मचर्येण हेवात्मानमनुविन्दते छांदो. ८। ५। १
 ब्रह्मचर्येण हेवात्मानमनु विद्य मनुते
 छा. ८। ५। २
 ब्रह्मचात्मानमोमित्येकीकृत्य तदेक-
 मजरममृतमभय-मोमित्यनुभूय
 तस्मिन्निर्दसर्वं त्रिशरीरमारोग्य
 तन्मयं हि तदेवेति संहरेत् नृसिंहो १। २

ब्रह्मचारित्रते स्थितः भ. गी. ६। १४
 ब्रह्मचारी गृहस्थश्च २ तत्त्वो. ३
 ब्रह्मचारी गृहस्थो वा ललाटहृदयकण्ठ-
 बाहुमूलेषु वैष्णवगायत्र्या कृष्णा-
 दिनामभिर्वा धारयेत् वासुदेवो. ४
 ब्रह्मचारी गृही वानप्रस्थो वा मुख्य-
 वृत्तिकाचेद्ब्रह्मचर्यसमाप्यगृहीभवेत् ना. प. ३। ७७
 ब्रह्मचारी ज्ञानशान्भवति ना. उ. ता. ३। १
 ब्रह्मचारी धनदायी मेधावी श्रोत्रियः
 प्रियो विद्यया वा विद्यां यः प्राह
 तानि तीर्थाणि षण्मम संहितो. ३५
 ब्रह्मचारी मिताहारी योगी योग-
 परायणः । अब्दादूर्ध्वं भवेत्सिद्धो
 नात्रकार्या विचारणा [यो. चू. ४२+ ध्या. वि. ७२
 ब्रह्मचारी वानप्रस्थो (वा) ललाट-
 कण्ठ-हृदय-बाहुमूलेषु वैष्णव-
 गायत्र्या कृष्णादिपञ्चनामभिर्वा
 धारयेत् [वासुदेवो. ३+ गोपीचं. ४
 ब्रह्मचारी वेदमधीत्य वेदोक्ताचरित-
 ब्रह्मचर्येण दारानाहृत्य पुत्रानुत्पाद्य
 ताननुपाधिभिर्वितत्येष्ट्या च
 शक्तितो यज्ञैः कठरु. २
 ब्रह्मचारी वेदमधीत्य वेदो वेदान्वा
 चरेद्ब्रह्मचर्यम् कठश्रु. १७
 ब्रह्म चिद्ब्रह्म भुवनं ब्रह्मभूतपरम्परा ।
 ब्रह्माहं ब्रह्मचिच्छत्रुब्रह्मचिन्मित्र-
 बान्धवाः अ. पू. ५। २०
 ब्रह्मचैतन्यं तेषु प्रतिबिम्बितं भवति त्रि. म. ना. ४। ९
 ब्रह्मजज्ञं देवमीड्यं विदित्वा निचा-
 य्येमां शान्तिमत्यन्तमेति कठो. १। १७
 ब्रह्मजज्ञानं प्रथमं पुरस्तात् [महाना. ५। ५+ २ शिवसं. ३२
 [वा. सं. १। ३। ३+ अथर्व. ४। १। १+
 [तै. सं. ४। २। ८। २+ साम. १। ३२१
 तैत्ति. २। ५
 ब्रह्मच्येष्टुपासते
 ब्रह्मज्ञानप्रभासन्ध्याकालो गच्छति
 धीमताम् पा. ब्र. ७
 ब्रह्मज्ञानोत्पत्तेः प्रकृतिं व्याख्यास्यामः ।
 को नाम स्वयम्भूः पुरुष इति गायत्रीर. १
 ब्रह्मज्ञानोपायतया यद्विभूतिः प्रकीर्तिता का. रु. शीर्षकं

ब्रह्मज्ञेयमजं नित्यमजेनाजं विबुद्धयते	अद्वैत. ३३	ब्रह्मणोऽन्यतरन्नास्तिब्रह्मणोऽन्यजगन्नच	ते.विं. ६।४९
ब्रह्मणः पादचतुष्टयं निर्विशेषं भवति	त्रि.म.ना.४।१	ब्रह्मणोऽन्यत्पदं नहि	ते.विं. ६।५०
ब्रह्मणःसोम्यतेपादंब्रवाणीति[छां.४।६।३	+७।३+८।३	ब्रह्मणोऽन्यत्फलं नहि	ते.विं. ६।५०
ब्रह्मणश्च ते पादं ब्रवाणीति	छांदो. ४।५।२	ब्रह्मणोऽन्यन्न किञ्चन	ते.विं. ३।३२
ब्रह्मणस्त्वा शपथेन शपामि	वनदु. १६०	ब्रह्मणोऽपि मायोपाधिब्रह्मात्सगुण-	
ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृतः	भ.गी.१।७।२३	परिच्छिन्नादिप्रतीतिरुपाधिवि-	
ब्रह्मणस्पतिमेकाक्षरं	ग.शो. ५।६	लयान्निर्गुणनिरवयवादिप्रतीति-	
ब्रह्मण्यं बहुपुत्रताम् । अद्वामेधे प्रज्ञा तु		रित्युपनिषत्	त्रि.म.ना.३।७
जातवेदः संददातु	महाना.१।४।५	ब्रह्मणोवाएतद्विजयेदेवामहीयध्वम् (मा.पा.)केनो. ४।१	
ब्रह्मणः कुत उद्भवः	१आत्मो. २६	ब्रह्मणो वा एतद्विजये महीयध्वम्	केनो. ४।१
ब्रह्मणः कोशोऽसि मेधया पिहितः		ब्रह्मणो वायुरभवत्	गायत्रीर. १
[तैत्ति. १।४।१	ना.प. ४।४५	ब्रह्मणो वायुर्वायोरोङ्कार ओङ्कारात्सा-	
ब्रह्मणः सकाशात्पञ्चमहाभूतानि		वित्री सावित्र्या गायत्री गायत्र्या	
तन्मात्राणि जायन्ते	ना.पू.ता.५।३	लोकाः भवन्ति [अ.शिरः.३।१५+	बटुको. २७
(प्रकृतिरिति च-) ब्रह्मणः सका-		ब्रह्मणो वावैतत्तेजः परस्यामृतस्य..	मैत्रा. ६।२७
शान्नानाविचित्रजगन्निर्माणसामर्थ्य-		ब्रह्मणो वावैता अग्न्यास्तनवः परस्या-	
बुद्धिरूपा ब्रह्मशक्तिरेव प्रकृतिः	निरा. ८	मृतस्याशरीरस्य	मैत्रा. ४।६
ब्रह्मणः सर्वभूतानि जायन्ते परमात्मनः	यो.शि. ४।५	ब्रह्मणो विवरं यावद्विद्युदाभासनाल-	
ब्रह्मणः सलोकतांसाष्टिंसायुज्यं यान्ति	नृ. प. १।७	कम् । वैष्णवी ब्रह्मनाडी च निर्वाण-	
ब्रह्मणः सायुज्यमृषयोऽगच्छन्	सहस्रै. १३	प्राप्तिपद्धतिः	त्रि.ब्रा. २।६
ब्रह्मणा कल्पिताकारा लक्षशोऽप्यथ		ब्रह्मणोऽन्यत्कम्	त्रि.ब्रा. १।१
कोटिशः । संख्यातीताः पुरा जाता		ब्रह्मणो हि प्रतिष्ठाऽइ	भ.गी.१।४।२७
जायन्तेऽद्यापि चाभितः (जीवाः)	महो.५।१३६	ब्रह्मणो हृदयस्थानं कण्ठे विष्णुः	
ब्रह्मणा तन्यते विश्वं मनसैव स्वयम्भुवा ।	महो. ४।५०	समाश्रितः । तालुमध्ये स्थितो	
मनोमगमतो विश्वं यन्नाम परिदृश्यते	वनदु. १६०	रुद्रो ललाटस्थो महेश्वरः	ब्र. वि.४१
ब्रह्मणा त्वा शपामि	इतिहा. १७	ब्रह्मण्यमृते तेजोमये परञ्जोतिर्मये...	
ब्रह्मणा पिहिता गुहा		रमते... (गणेशः)	ग. शो.५।७
ब्रह्मणा मुखेन न वै देवा अभ्रन्ति न		ब्रह्मण्यः पुण्डरीकाक्षो ब्रह्मण्यो विष्णु-	
पिबन्त्येतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति	छांदो.३।१०।१	रच्युतः [नारा. ४+	आ. प्र. १
ब्रह्मणा वाव सर्वे वेदा महीयन्ते	तैत्ति. १।५।३	ब्रह्मण्याधाय कर्माणि	भ.गी. ५।१०
ब्रह्मणि म आत्माऽमृतत्वाय	म.ना.१६।२,३	ब्रह्मण्येव विलीनात्मा निर्विकारो	
ब्रह्मणे त्वामहसाँ मित्यात्मानंयुञ्जीत	म.ना.१७।१५	विनिष्क्रियः	अध्यात्मो.४३
ब्रह्मणेदक्षिणां दत्त्वा शान्त्यैपुलकमाहरेत्	बृ.जा. ३।१९	ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्मण्यो मधुसूदनः।	
ब्रह्मणे स्वाहेत्यमौ हुत्वा मन्ये स ऋस्व-		ब्रह्मण्यः पुण्डरीकाक्षो ब्रह्मण्यो	
मवनयति	बृह. ६।३।३	विष्णुरच्युतः [नारा. ४	आ. प्र. १
ब्रह्मणैव मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति	छांदो.३।१०।३	ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृच्छ्रद्रव्यलोके महीयते	इतिहा. १३
ब्रह्मणो जायमानस्य ब्रह्मत्वं च तथा		ब्रह्म तल्लक्ष्यमुच्यते	मुण्ड. २।२।४
भवेत् (सुवर्णाज्जायमानस्य सुव-		ब्रह्म तं परादाद्योऽन्यत्रात्मनो ब्रह्म वेद	बृह.४।५।७
र्णत्वं च शाश्वतम्)	यो. शि. ४।७		

ब्रह्मतेजोमयानन्दरसप्रवाहैरतिशोभितं
 ब्रह्मविद्या-तरङ्गिण्याः प्रवाहैः
 सुमङ्गलं निरतिशयानन्तदिव्यानन्द-
 तेजोज्वालाराशिमण्डलं ज्वलति सि.सा. ३।१
 ब्रह्मतेजोराश्यभ्यन्तरसमासीनं...
 त्रिष्वक्सेनं ध्यात्वा...विद्याविभूतिं
 व्याप्य...परमानन्दं प्राप त्रि.म.ना.६।६
 ब्रह्मत्वं रसचेतसि वराहो.२।७९
 ब्रह्मत्वे योजिते स्वामिजीवभावो
 न गच्छति वराहो.२।७०
 ब्रह्म देहत्वमापन्नं वारिवुद्धुदामिव ।
 दशद्वारपुरं देहं दशनाडीमहापथम् यो.शि.१।१६५
 ब्रह्मद्वारमिदमित्येवैतदाह यस्तपसा-
 हतपाप्मा मैत्रा. ४।४
 ब्रह्मद्वारे प्रविष्टे तु सम्यङ्मथनमाचरेत् योगकुं.२।४२
 ब्रह्मनिर्वाणमृच्छति भ.गी. २।७२
 ब्रह्मनिष्ठस्तथा योगी पृथग्भावं
 न विन्दति अमन. १।३१
 ब्रह्मन्नतिथिर्नमस्यः कठो. १।९
 ब्रह्मन्निति मनसा वेद्यन्तः पश्यन्तो
 गुह्यमपरं परं च । अनध्वगा
 अध्वसु पारयिष्णवः ब्राह्मणास्तु
 सदृशाः सूर्येण इतिहा. १।८
 ब्रह्मस्त्वमसि विश्वधृत्तेजोदास्त्वमसि म.ना.१।७।१५
 ब्रह्मन् देवदर्शीत्याख्याथर्वणशाखायां
 परमतत्त्वरहस्याख्याथर्वणमहा-
 नारायणोपनिषदि त्रि.म.ना.१।२
 (ॐ) ब्रह्मन् ॐ ब्रह्मन् ग. शो. २।१
 ॐ ब्रह्मन् वराहो. २।१९
 (एवं) ब्रह्मपरिज्ञानादेव मर्त्योऽमृतो
 भवेत् मुण्ड. २।२।११
 ब्रह्म पश्चात् ब्रह्म दक्षिणतश्चोत्तरेण
 ब्रह्म पुच्छ प्रतिष्ठा तैत्ति. २।५
 ब्रह्मपुत्रस्तपस्तेपे सिद्धक्षेत्रे महायशाः
 स सर्वस्य वक्ता ग. पू. १।६
 ब्रह्मपूता पुनातु माम् महाना. १।१२
 ब्रह्म प्रजापतिं (अस्मज्जत्) बृह. ५।५।१
 ब्रह्मप्रणवध्यानानुसन्धानपरो भूत्वा
 सर्वकर्मनिर्मुक्तः...सत्यवाक्छुचि-

रद्रोही ग्राम एकरात्रं पत्तने पञ्चरात्रं
 क्षेत्रे पञ्चरात्रतीर्थे पञ्चरात्रमनिकेतः
 स्थिरमतिनानृतवादी गिरिकन्दरेषु
 वसेदेक एव ना.प. ७।२
 ब्रह्मप्रणवमनुस्मरन् भ्रमरकीटन्यायेन
 शरीरत्रयमुत्सृज्य सन्न्यासेनैव
 देहत्यागं करोति, स कृतकृत्यो
 भवति ना.प. ३।८७
 ब्रह्मप्रणवसन्धानं नादोऽप्योतिर्मयःशिवः ना. वि. ३०
 ब्रह्मप्रणवसंल्लभनादो ज्योतिर्मयात्मकः ना. वि. ४६
 ब्रह्मप्रणवः षोडशमात्रात्मकः सोऽवस्था-
 चतुष्टयचतुष्टयगोचरः प. हं. पं. ९
 ब्रह्म प्रपद्ये ब्रह्मकोशं प्रपद्ये सहवै. २३
 ब्रह्मप्रवृत्तौ तत्प्रणवहंससूत्रेणैव ध्यान-
 माचरन्ति पा. ब्र. ३
 ब्रह्म ब्रह्मविदा च यत् अ.पू. ३।१९
 ब्रह्म ब्रह्मविदो जनाः भ.गी. ८।२४
 ब्रह्म ब्रह्मेत्यथायान्ति ये विदुर्ब्राह्मणा-
 स्तथा । अत्रैव ते लयं यान्ति
 लीनाश्चाव्यक्तशालिनः मंत्रिको. २०
 ब्रह्म ब्राह्मणैश्च गां, गोभिर्ब्राह्मणान्
 ब्राह्मणेन हविर्हविषा आयुरायुषा
 सत्येन सत्यं धर्मेण धर्मं तर्पयामि... अ.शिरः.१।१
 ब्रह्म ब्राह्मी व्याहृति ब्रह्मदैवतं...भूतानि
 स्थावरजङ्गमान्यभवत् २ प्रणवो. २
 ब्रह्मभावमिदं सूत्रं धारयेद्यः स चेतनः
 [ब्रह्मो. ९+ ना. प.३।८०
 ब्रह्मभावमिदं सूत्रं धारयेद्यः स मुक्तिभाक् परब्र. ११
 ब्रह्मभावं प्रपद्येयं यतिर्नावर्तते पुनः २आत्मो.२५
 ब्रह्मभावे मनश्चारं ब्रह्मचर्यं जा.द. १।१४
 ब्रह्मभूतमकलमषम् भ.गी.६।२७
 ब्रह्मभूतः प्रशान्तात्मा ब्रह्मानन्दमयः
 सुखी । स्वच्छरूपो महामौनी
 वैदेही मुक्त एव सः ते.वि. ४।३३
 ब्रह्मभूतः प्रसन्नात्मा भ.गी.१।८।५४
 ब्रह्मभूतोऽधिगच्छति भ.गी. ५।२४
 ब्रह्मभूयाय कल्पते [भ.गी.१।४।२६+ १।८।५३
 ब्रह्मभेदो न कथितो ब्रह्मव्यतिरिक्तं
 न किञ्चिदस्ति त्रि.म.ना.४।२

ब्रह्ममात्रमिदं सर्वं ब्रह्मणोऽन्यन्न किञ्चन ते.वि.३।३२
 ब्रह्ममात्रं जगदिदं ते.वि.५।३०
 ब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्पन्नः...ब्रह्मभूयाय भवति प.हं. प. ६
 ब्रह्ममूर्धानं दिक्श्रवणं ब्रह्माण्डगण्डं... दृष्ट्वा स्तुवन्तिस्म ग.शो. ४।५
 ब्रह्मेतु माम् । मधु मेतुमाम् । ब्रह्म- त्रिसु. १+
 मेव मधुमेतु माम् । [तै.आ.१०।४८+ म.ना.१२।१
 ब्रह्ममेधया । मधु मेधया ब्रह्ममेव मधु-
 मेधया । अद्या मो देवसेवितः
 प्रजावत्सावीः सौभगम् [त्रिसु.२+ म.ना.१२।२
 ब्रह्म मेधवा । मधु मेधवा ब्रह्ममेव
 मधु मेधवा [म. ना. १२।३ त्रिसु. ३
 ब्रह्ममेव मधु मेधवा [त्रिसु. ३+महाना १२।३+
 [तै. आ.+ १०।५०
 ब्रह्मयज्ञेन यक्ष्यमाणः प्राच्यां दिशि
 ग्रामादच्छदिर्दर्शउदीच्यांप्रागुदीच्यां
 वोदित आदित्ये दक्षिणत उपवी- सहवै. १५
 योपविश्यहस्तावनिज्यत्रिराचामेत् मैत्रा. १।१
 ब्रह्मयज्ञो वा एष यत्पूर्वेषां वचनं जा.द. ६।३६
 ब्रह्मरन्ध्रं गते वायौ नादश्चोत्पद्यतेऽनघ
 ब्रह्मरन्ध्रं सुषुम्णाया वदनेन पिधाय
 सा । अलम्बुसा सुषुम्णायाः वराहो. ५।२३
 कुहनाडी वसत्यसौ
 ब्रह्मरन्ध्रे भ्रुवोर्मध्ये हृदये चिद्रविं
 हरिम् । गोपीचन्दनमालिष्य
 तत्र ध्यात्वाऽनुयात्परम् वासुदेवो.११
 ब्रह्मरन्ध्रे महास्थानेवर्ततेऽततं शिवा ।
 चिच्छक्तिः परमा देवी मध्यमे
 सुप्रतिष्ठिता यो.शि.६।४७
 ब्रह्मरूपतया पश्यन्ब्रह्मैव भवति स्वयम् वराहो.२।१३
 ब्रह्मरूपतया ब्रह्म केवलं प्रतिभासते २ आत्मो. १
 ब्रह्मरूपं च विज्ञेयं सर्वरूपं विभावयेत् २ बिल्वो. ९
 ब्रह्मलोकपदान्वेषी रुद्राराधनतत्परः अ. ना. २
 (अत एव) ब्रह्मलोकस्था अपि ब्रह्म-
 मुखाद्वेदान्तश्रवणादि कृत्वा तेन
 सह कैवल्यं लभन्ते मुक्ति.१।५८
 ब्रह्मलोको गलः प्रोक्तो वायवः प्राणरूपिणः।
 वनस्पतय ओषधयो लोमानि परिचक्षते गुह्यका.१७

ब्रह्मवर्चसेन मे सन्तिष्ठस्व महाना.१६।११
 ब्रह्मवर्चस्यन्नादो भवति [मा. पा.] छां.उ.२।१२।२
 ब्रह्मवर्चस्यर्षिसंहिता भवति संहितो. १।१
 ब्रह्मवर्चस्वी भवति यस्तथाऽधीते संहितो. १।१
 ब्रह्मवर्चस्यन्नादो भवति सर्वमायुरेति
 ज्योग्जीवति महान्प्रजया पशु-
 भिर्भवति महान्कीर्त्या न प्रत्यङ्कु-
 ग्निमाचामेन्न निष्ठीवेत्तद्रुतम् छांदो.२।१२।३
 ब्रह्म वा इदमग्र आसीत् बृह. १।४।१
 ब्रह्म वा इदं सर्वम् नृसिंहो. ७।५
 ब्रह्मवाक्यं तत् महावा. २
 (ॐ) ब्रह्मवादिनो वदन्ति । किं कारणं
 किंब्रह्म कुतः स्म जाताजीवाम केन
 क च सम्प्रतिष्ठाः श्वेताश्व. १।१
 ब्रह्मवादिनो वदन्ति यद्रसूना प्रातः स-
 वनः रुद्राणां माध्यन्दिनः सवन-
 मादित्यानां च विश्वेषां च देवाना
 तृतीयसवनम् छांदो.२।२४।१
 ब्रह्मवादिनो वदन्त्यस्तमित आदित्ये
 कथं वास्योपस्पर्शनमिति १ सं.सो. १।३
 ब्रह्मवान् भवति (ब्रह्मोपासकः) तैत्ति.३।१०।४
 ब्रह्मविज्ञानी किं गृह्णाति जहाति किम् पा. ब्र.३२
 ब्रह्मविज्ञानलाभाय...शान्तिदान्त्या-
 दिभिः सर्वैः साधनैः सहितो भवेत् ना.प. ६।२८
 ब्रह्मविज्ञानसम्पन्नः प्रतीतमखिलं जगत्।
 पश्यन्नपि सदा नैव पश्यति
 स्वात्मनः पृथक् [पा. ब्र. ५।१+ वराहो.२।२७
 ब्रह्मविद् इव सोम्य ते मुखं भाति
 को नु त्वाऽनुशशासेति छांदो.४।१४।२
 ब्रह्मविदाप्रोति परम् [तैत्ति.२।१।१+ भस्मजा. २।७
 ब्रह्मविदित्येवमेवैष भगवन्निति वै
 याज्ञवल्क्य जावा. ५
 ब्रह्मविदिदमयमिदमेकविंशतिरन्नादन्न-
 रसमयात्प्राणो व्यानोऽपान
 आकाशः पृथिवी पुच्छश्चक्षुश्चक्षुः तैत्ति. २।१०
 ब्रह्मविदिवसोम्यभासि, कोनुत्वानुशशास छांदो.४।१।२
 ब्रह्मविद्भूयति ज्ञानात्सर्वं ब्रह्मात्मनैव
 तु । ब्रह्मक्षत्रादिकं सर्वं यस्य
 स्यादोदनं सदा पा. ब्र. ४४

ब्रह्मविद्वह्मणि स्थितः	भ.गी.५।२०	[जीव इति च-] ब्रह्मविष्ण्वीशाने-	
ब्रह्मविद्य एवं वेदेत्युपनिषत्	तैत्ति. २।१०	न्द्रादीनां नामरूपद्वारा स्थूलोऽह-	
ब्रह्मविद्यापरिज्ञानं ब्रह्मप्राप्तिकरं स्थितम्	शु.र.उ. ३।१	मिति मिथ्याध्यासवशाज्जीवः	निरालं. ७
ब्रह्मविद्यासाकारश्चानन्दसाकार उभया-		ब्रह्मवृत्त्या हि पूर्णत्वं तथा पूर्णत्वम-	
त्मकसाकारश्चेति	त्रि.म.ना.२।१	भ्यसेत्	ते. विं. १।४२
ब्रह्मविद्यासेविनो ज्ञानिन आत्मवेदनेन		ब्रह्मवेदनमात्रेण ब्रह्माप्तयेव मानवः	कठरु. १२
तां लीलां न प्राप्नुवन्ति	सामर. ५२	ब्रह्मवेदस्यार्थवर्णं शुक्रमत एव मन्त्राः	
ब्रह्मविद्यां च बाल्यं च निर्विद्य मुनि-		प्रादुर्बभूवुः	२ प्रणवो. ४
रात्मवान् [अ. पू. ४।३८	शाट्या २४	ब्रह्मव्यतिरिक्तं न किञ्चिदस्ति	त्रि.म.ना.४।२
ब्रह्मविन्मात्रेणाकुलमेकोत्तरशतं तारयति	पैङ्गलो. ४।१	(तस्मात्) ब्रह्मव्यतिरिक्तं सर्व	
ब्रह्मविष्णुमयो रुद्रः, अग्नीषोमात्मकं		वाधितमेव	त्रि.म.ना.३।३
जगत् । पुलिङ्गं सर्वमीशानं		ब्रह्मव्यतिरिक्तं सर्वं नश्वरमिति निश्चि-	
स्त्रीलिङ्गं भगवत्युमा	रुद्रह. ९	त्याथो क्रमेण यः सञ्जयसति स	
ब्रह्मविष्णुमहेशानां त्रय्यग्नीनांच धारणं	वृ.जा.४।३७	सञ्जयासोऽनिमित्तसञ्जयासः	ना. प. ५।४
ब्रह्मविष्णुमहेश्वरत्वमनुसन्धाय...मूल-		ब्रह्मशब्देन तद्ब्रह्म स्वप्रकाशात्मरूपकम्	शु.र.उ. ३।८
मेकं सत्यं सृष्टमयं विज्ञातं स्यात्	परब्र. ४	ब्रह्म शाश्वतम्	त्रि. ता. १।५
ब्रह्मविष्णुमहेश्वरात्मकमग्नित्रयकलोपेतं		[तप इति च-] ब्रह्म सत्यं जगन्मि-	
चिद्वन्धिबन्धनम्	पा. ब्र. ३	थ्येत्यपरोक्षज्ञानाग्निना ब्रह्माद्यैश्व-	
ब्रह्मविष्णुरुद्रादयो यस्मादुत्पद्यन्ते		र्याशासिद्धसङ्कल्पवीजसन्तापं तपः	निरालं.२८
लीयन्ते	सानर. २२	ब्रह्मसदनं चरतो मे ध्यातः स्तुतः पर-	
ब्रह्म-विष्णु-रुद्रादीनामेकलक्ष्यं सर्व-		मेश्वरः... परार्थान्ते सोऽबुध्यत	गो. पू. ३।८
कारणं परं ब्रह्मात्मन्येव पश्यमानो		ब्रह्मसन्ध्याक्रिया मनोयागः	पा. ब्र. ३
गुहाविहरणमेव निश्चयेन ज्ञात्वा...		ब्रह्म स ब्रह्मविस्वयम्	मुक्तिको.२।६४
परं ब्रह्म प्राप्नोति	मं.त्रा. ३।१	ब्रह्म सम्पद्यते तदा	भ.गी.१३।३१
ब्रह्मविष्णुरुद्रेन्द्रास्ते सम्प्रसूयन्ते		ब्रह्म सम्पद्यते योगी न भूयः संसृति	
सर्वाणि चेन्द्रियाणि सह भूतैः	अ.शिखो. ३	व्रजेत्	त्रि.त्रा.२।१६२
ब्रह्मविष्णुशिवरूपिणी चैतन्यदीप्ता		ब्रह्म सरूपमनुमेनमायायनं मा	
(माया)	नृसिंहो. ९।३	विवशीर्विक्रमस्व[महाना.१३।११+	चित्त्यु. १५।१
ब्रह्मविष्णुशिवादीनां मन्त्रं जाप्यं		(तथा) ब्रह्म सर्वान्तरात्मा मध्ये	
विशारदैः	योगरा. ३	प्रकाशितम्	अद्वैतो. ३
ब्रह्मविष्णवादिगणानामीशभूतमित्याह		ब्रह्मसंस्थोऽमृतत्वमेति	छा.२।२३।१
तद्गणेश इति	ग. शो. ३।१	ब्रह्मसाक्षात्कारानुभवविशेषबोधवार-	
ब्रह्मविष्णवादिभिः सेव्यं सर्वेषां जनकं		तरानन्तप्राकारैः समुज्ज्वलितम्	सि. सा. ६।१
परम् (ब्रह्म)	पञ्चत्र. १३	ब्रह्मसूत्रपदं ज्ञेयं ब्राह्मं विध्युक्तलक्षणम्	पा. ब्र. ११
[आसुरमिति च-] ब्रह्मविष्ण्वीशानेंद्रा-		ब्रह्मसूत्रपदैश्चैव	भ.गी. १३।५
दीनामैश्वर्यकामतया निरशनजपाग्नि-		ब्रह्मसूत्रमहमेव, विद्वान्निवृत्सूत्रं	
होत्रादिष्वन्तर्गतमात्मनं सन्तापयति		त्यजेद्विद्वान्य एवं वेद	आरुणि. ३
चात्युग्ररागद्वेषविहिंसादम्भा-		ब्रह्म सोमोऽहं पवनं सोमोऽहं पवते	
द्यपेक्षितं तप आसुरम्	निरा. २७	सोमोऽहं...	भस्मजा. २।५

ब्रह्मस्थाने तु नादः स्याच्छाकिन्यमृत-
वर्षिणी । षट्चक्रण्डलोद्धारं ज्ञान-
दीपं प्रकाशयेत्

ब्र.वि. ७६

ब्रह्म स्वयम्भु ब्रह्मणे स्वयम्भुवे स्वाहा
ब्रह्मस्वरूपविज्ञानाज्जगद्भौज्यं भवेत्खलु

चित्यु. ६१

ब्रह्मस्वरूपं निरञ्जनं परमं व्योमकं

पा. ब्र. ४५

तत्साम्रश्चतुर्थं पादं जानीयाद्यो

जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति

नृ. पू. ११२

ब्रह्मस्वरूपं निरञ्जनं परमव्योम्निकं

तत्साम्र. षष्ठं पादं जानीयात्तेन

वक्रतुण्डाय हुमिति यो जानी-

यात्सोऽमृतत्वं च गच्छति

ग.पू. ११२२

ब्रह्मस्वात्मतया नित्यं भक्षित्सकलंतदा

पा. ब्र. ४६

ब्रह्म स्वानुभूतिः, गुरुः शिवो देवः

रुद्रोप. ३

ब्रह्महत्या-सुरापान-स्वर्णस्तेय-गुरुतरप-

गमन-वत्संयोगिपातकेभ्यः पूतो

भवति

पैङ्गलो. ४१२४

ब्रह्महत्यां वा एते घ्नन्ति [त्रिसु. १+

महाना. १२११

ब्रह्म ह देवेभ्यो विजिग्ये तस्य ह ब्रह्मणो

विजये देवा अमहीयन्त त एक्षन्ता-

स्माकमेवायं विजयोऽस्माकमेवायं

महिमेति

केनो. ३११

ब्रह्म ह वा इदमग्र आसीत्

मैत्रा. ६११७

ब्रह्म (ह) वै ब्रह्माणं पुष्करे पुष्करे

ससृजे

२ प्रणवो. १

ब्रह्म ह श्वेताश्वतरोऽथ त्रिद्वान्

श्वेताश्व. ६१२१

ब्रह्मस्तपस्व तपस्वेत्युक्त्वाऽन्तर्हिते

तस्मिन्ब्रह्मा तपश्चचार

ग. शो. ३१८

ब्रह्मंस्तेवेन्द्रियाणि याजकानि ध्यात्वा

...शरदृतुं रसं ध्यात्वैवमग्नौ

हुत्वाऽङ्गस्पर्शकलेवरोवज्रंहीष्यते

सुदृलो. २१५

ब्रह्माकारमनोवृत्तिप्रवाहोऽहङ्कृतिं विना

...

ब्रह्माक्षरसमुद्भवम्

भ.गी. ३११५

ब्रह्माभावपरे यज्ञं

भ.गी. ४१२५

ब्रह्माग्नौ ब्रह्मणा हुतम्

भ.गी. ४१२४

ब्रह्माङ्गलक्षयुक्तो यज्ञसूत्रम् ,

तद्ब्रह्मसूत्रम् ।

पा. ब्र. ३

ब्रह्मा च नारायणः

नारा. २

ब्रह्माणमीशं कमलासनस्थं

भ.गी. १११५५

ब्रह्माणमुपदिशति स्म ब्रह्मन् कुरु सृष्टिं ग. शो. ३१४

ब्रह्माणमेवाप्येति योब्रह्माणमेवात्ममेति सुबालो. ११११

ब्रह्माणं पृथिवीभागे त्रिष्णुं

तोयांशके तथा

जा.द. ८१५

ब्रह्माण्डतद्गतलोकान्कार्यरूपांश्च कार-

णत्वं प्रापयित्वा...सर्वाणि भौति-

कानि कारणे भूतपञ्चके संयोज्य

भूमिं जले जलं वह्नौ वह्निं वायौ

वायुमाकाशे चाकाशमहङ्कारे चाह-

ङ्कारं महति महदव्यक्तेऽव्यक्तं पुरुषे

क्रमेण विलीयते

पैङ्गलो. ३१४

ब्रह्माण्डमपि पिण्डाण्डं त्यजतां मल-

भाण्डवत् । चिदात्मनि सदानन्दे

देहरूढामहं धियम् । निवेश्य

लिङ्गमुत्सृज्य केवलो भव सर्वदा

अध्यात्मो. ८१९

ब्रह्माण्डस्योदरे देवा दानवा यक्षकि-

न्नराः । मनुष्याः पशुपक्षयाद्यास्त-

त्तत्कर्मानुसारतः

कठरु. १९

ब्रह्माण्डं चैव पिण्डाण्डं लोका भूरा-

दयः क्रमात्...स्वस्वोपाधिलयादेव

लीयन्ते प्रत्यगात्मनि

योगकुं. ३१२२

ब्रह्माण्डं पञ्चभूतस्थं पञ्चभूतमयी

तनुः । सर्वं भूतमयं चेति त्यक्त्वा

नास्तीति भावयेत्

अमन. १११७

ब्रह्माण्डं सकलं पश्येत् पाणिस्थमिव

मौक्तिकम्

अमन. ११८०

ब्रह्माण्डाखण्डविग्रहम् (महेशं)

पं. ब्र. ११

ब्रह्माण्डाद्बहिरूर्ध्वं हि महत्तत्त्वमहङ्कृतिः

गुह्यका. ७

ब्रह्माण्डार्धं कपालं हि शिरस्तस्या

विभावयेत्

गुह्यका. ८

ब्रह्माण्डावरणं विनश्यति तद्धि विष्णोः

स्वरूपम्

त्रि.म.ना. ३१५

ब्रह्मात्मसच्चिदानन्दात्मकमंत्रमित्युपा-

सितव्यम्

श्रीवि.ता. १११

ब्रह्मात्मैकत्वविज्ञानं हेयं मिथ्यात्व-

कारणात्

परब्र. ३

ब्रह्मात्मैवात्र ह्येव न विचिकित्स्यमित्यौ

सत्यं तदेतत्पण्डिता एव पश्यन्ति नृसिंहो. ११८

ब्रह्मादयश्च (इंद्रादयश्च) यक्षान्ता
 वृन्तभागे व्यवस्थिताः (विल्ववृक्षस्य) २विल्वो. १०
 ब्रह्मादयस्त्रयो मूर्तयः... अकारोकारम-
 कारा एते सर्वे प्रणवमयोर्ध्वपुण्ड्र-
 त्रयात्मकास्तदेतदोमित्येकधा
 समभवन् गोपीचं. ४
 ब्रह्मादयस्त्रयो मूर्तयस्त्रिस्तो व्याहृतय-
 स्त्रीणि छन्दांसि त्रयोऽग्रय इति वासुदे. ४
 ब्रह्मादिकार्यरूपाणि स्वे स्वे संहृत्य
 कारणे। सर्वकारणमव्यक्तमनिरूप्य-
 मचेतनम्। साक्षादात्मनि सम्पूर्णं
 धारयेत्प्रणवेन तु । इन्द्रियाणि
 समाहृत्यमनसाऽऽत्मनि योजयेत् जा.द. ८।८-९
 ब्रह्मादिकीटपर्यन्ता प्राणिनो मयि
 कल्पिताः। बुद्ध्यादिविकारान्त-
 स्तरङ्गः सागरे यथा व्या. प्र. १५
 ब्रह्मादिष्वचब्रह्माणोयत्रविश्रान्तिमाययुः।
 तदखण्डं सुखाकारं रामचन्द्रपदंभजे पं. ब्र. शीर्षकं
 ब्रह्मादिपिपीलिकापर्यन्तं सर्वप्राणि-
 बुद्धिष्ववशिष्टतयोपलभ्यमानः सर्व-
 प्राणिवुद्धिस्थो यदा तदा कूटस्थः
 इत्युच्यते सर्वसारो. ५
 ब्रह्मादिलोकपर्यन्ताद्विरक्त्या यलभेत्
 प्रियम्। सर्वत्र विगतस्नेहः
 सन्तोषं परमं विदुः जा.द. २।६
 ब्रह्मादिस्तम्बपर्यन्तं मूषामात्रा उपाधयः।
 ततः पूर्णं स्वमात्मानं पश्येदेका-
 त्मना स्थितम् ऋध्यात्मो. १९
 ब्रह्मादीनामगोचरा (अनन्तमहामाया) त्रि.म.ना. ४।९
 ब्रह्मादीनां वाचकानां मन्त्रोऽन्वर्था-
 दिसंज्ञकः। जप्तव्यो मन्त्रिणा नैवं
 विना देवः प्रसीदति रा. पू १।११
 ब्रह्मा देवानां पदवीः कवीनामृषि-
 विप्राणां महिषो मृगाणाम्
 [महाना. ८।४+१२।३+ वनदु. ४७, ६०
 ब्रह्मा देवानां प्रथमः सम्बभूव यो.चू. ७२
 ब्रह्मा देवानां प्रथमः सम्बभूवविश्वस्य
 कर्ता भुवनस्य गोप्ता मुंडको. १।१

ब्रह्मा देवानां सवितुः कवीनामृषि-
 विप्राणां महिषो मृगाणाम् ग.पू १।१
 ब्रह्माद्यं रथावरान्तं च पश्यन्ति
 ज्ञानचक्षुषः मंत्रिको. १६
 ब्रह्माद्वितीयमेव सत्यम् त्रि.म.ना. ४।२
 ब्रह्माधोराङ्गिरसे ददौ (ब्रह्मविद्यां) सुबालो. ७।३
 ब्रह्मानन्दकारणम् (गोपीचंजनम्) गोपीचं. ६
 ब्रह्मानन्दमयविमानकोटिभिरनिमज्जल-
 मनन्तोपनिषदर्थारामजालरुद्धं...
 प्रणवास्यं विमानं विराजते त्रि.म.ना. ७।९
 ब्रह्मानन्दमयानन्त-प्राकार-प्रासाद-
 तोरणविमानोपवनावलिभिर्ज्वल-
 च्छिखरैरुपलक्षितो निरुपमनित्य-
 निरवद्यनिरतिशयनिरवधिकब्रह्मा-
 नन्दाचलो विराजते [त्रि.म.ना. ५।५+ सि.सा १।१
 ब्रह्मानन्दपरं ज्योतिः ते.वि. ४।५९
 ब्रह्मानन्दमयी विद्यायापरा सा परा गतिः गान्धर्वो. ५
 ब्रह्मानन्दरसनिर्भरैरसङ्गैरतिमङ्गलं...
 निरतिशयाद्वैतपरमानन्दलक्षण-
 मादिनारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना. ७।१२
 ब्रह्मानन्दरसारुढो ब्रह्मानन्दैकचिद्धनः ते. वि. ४।६०
 ब्रह्माभूतरसे तृप्तो ब्रह्मानन्दानुभावकः ते.वि. ४।५८
 ब्रह्मानन्दसमष्टिकन्द...ब्रह्मानन्द-
 मयानन्तनिरतिशयानन्दसागरा-
 कारम्। आत्मसमानानन्दविभूति-
 पुरुषानन्तानन्दमण्डितं नित्य-
 मङ्गलमनन्तविभवम् सि.सा. १।१
 ब्रह्मानन्दं परमं दक्षिणे च ब्रह्मानन्दं
 परमं चोत्तरे च पा. ब्र. ३५
 ब्रह्मानन्दं सदा पश्यन्कथंभ्येतकर्मणा वराहो. २।१६
 ब्रह्मानन्दानुसन्धाने नास्मादन्यत्तु
 किञ्चन। सुलभं त्रिपु लोकेपु
 यज्ज्ञात्वाऽमृतमश्नुते गान्धर्वो. ११
 ब्रह्मानन्दामृतसाम्भोनिवित्तरङ्गिण्याः
 प्रवाहैरतिमङ्गलम् सि. सा. ६।१
 ब्रह्मानन्दाश्रुसजातेवृन्दावननिवासिनि।
 सर्वावयवसम्पूर्णं अमृतोपनिषत्से।
 त्वं मामुद्धरकल्याणि महापापाधि-
 दुस्तरात् तुलस्यु. ११

ब्रह्मानन्दे निमग्नस्यविषयाशानतद्भवेत् आ.प्र. १७
 (यद्वा) ब्रह्मानन्दे विलीयताम् (धीः) १ अवधू. २५
 ब्रह्मा नारायणः, शिवश्च नारायणः त्रि.म.ना. २।८
 ब्रह्मान्वविन्दद्दश होतारमणं चित्त्यु. ११११
 ब्रह्मा पूरक इत्युक्तो विष्णुः कुम्भक
 उच्यते । रेचो रुद्र इति प्रोक्तः
 प्राणायामस्य देवताः ध्या. वि. २१
 ब्रह्मा ब्रह्मणी वेदितव्ये देव्यु. १
 ब्रह्माब्रह्माऽहं प्राञ्चः प्रत्यञ्चोऽहम् अ. शिरः. २
 ब्रह्माभयं वै ब्रह्माभयं हि वै ब्रह्म
 भवति य एवं वेद बृह. ४।४।२६
 ब्रह्मामृतरसासक्तो ब्रह्मामृतरसः स्वयम् ते.वि. ४।५७
 ब्रह्मामृतरसास्वादो ब्रह्मामृतरसायनः ते.वि. ४।५६
 ब्रह्मामृतरसे मग्नो ब्रह्मानन्दशिवार्चनः ते.वि. ४।५७
 ब्रह्मामृतं पिबेद्भैक्षमाचरेद्देहरक्षणे ।
 वसुदेकान्तिको भूत्वा चैकान्ते
 [स्कन्दो. १२+ मैत्रे. २।३
 (अथ) ब्रह्मा रुद्रो विष्णुरित्यधि-
 पतिवत्येषा मैत्रा. ६।५
 ब्रह्मा रुद्रो विष्णुरित्येकेऽन्यमभि-
 ध्यायन्त्येकेऽन्यम् मैत्रा. ४।५
 ब्रह्मार्पणं ब्रह्म हविर्ब्रह्माग्नौ ब्रह्मणा
 हुतम् । ब्रह्मैव तेन गन्तव्यं ब्रह्म-
 कर्मसमाधिना [शरभो. २७+ भ.गी. ४।२४
 ब्रह्मावर्ते महाभांडीरवटमूले महासत्राय
 समेता महर्षयः शौनकादय-
 स्ते ह समित्पाणयस्तत्त्वजिज्ञा-
 सवो मार्कण्डेयं चिरजीविनमुपस-
 मेत्य प्रपच्छुः केन त्वं चिरं जीवसि
 केन वाऽऽनन्दमनुभवसीति द. मू. १
 ब्रह्मार्होऽसि गौतम यो मामुपागा
 एहि त्वा ज्ञपयिष्यामीति कौ. त. १।१
 ब्रह्मविलोकनधियं न जहाति योगी वराहो. २।८२
 ब्रह्मावलोकयस्तद्रूपो भवति अद्वयता. १
 ब्रह्मावलोकयोगपट्टः निर्वाणो. २
 ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च सर्वा वा भूत-
 जातयः । नाशमेवानुधावन्ति
 सलिलानीव वाडवम् महो. ३।५२

ब्रह्मा विश्वः कतमः स्त्रयम्भूः प्रजा-
 पतिः संवत्सरः म.ना. १७।१२
 ब्रह्मा शक्तिर्षहादेवोजन्यते पुरुषोत्तमात् सि. वि. ३
 ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् भस्पर्जा. २।७
 ब्रह्मासाध्यं च यो गच्छेद्ब्रह्महा स
 प्रकीर्तितः शिवो. ७।६२
 ब्रह्माऽसि पूर्णोऽसि परात्परोऽसि ते.वि. ५।६१
 ब्रह्मा सृजति लोकान्वै ते.वि. ५।८८
 ब्रह्मास्त्रां महाविद्यां शास्त्रं भवी... देवी-
 माहूय ध्यायेत् पीताम्बरो. १
 ब्रह्मास्मि नेतरकलाकलनं हि किञ्चित् अ.पू. १।१९
 ब्रह्मास्मि प्रभवोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।१
 ब्रह्माहमस्मि अहमस्मि त्रि.म.ना. ८।३
 ब्रह्माहमस्मि, योऽहमस्मि, ब्रह्माहमस्मि महाना. ६।७
 ब्रह्माहमस्मीति कृतकृत्यो भवति सं.वा. ३।३
 ब्रह्माहमस्मीति चिन्तयन्निदं सर्वं यद्य-
 मात्मेति भावयन्कृतकृत्यो भवति सं.वा. २।८
 ब्रह्माहमस्मीति तत्त्वमस्यादिवाक्यार्थ-
 स्वरूपातुसंधानं कुर्वन्नुदीची दिशं
 गच्छेत् प. हं. प. ५
 ब्रह्माहमस्मीति भावयन्गुर्वर्थं ग्राममुपेत्य
 ध्रुवशीलोऽष्टौ मास्येकाकी चरे-
 द्वावेवाचरेत् प. हं. प. ७
 ब्रह्माहमिति यस्यान्तः स जीवन्मुक्त
 उच्यते ते.वि. ४।२
 ब्रह्माहं प्रह्म चिच्छत्रुर्ब्रह्म चिन्मित्र-
 बान्धवाः अ.पू. ५।२०
 ब्रह्माहं, विष्णुरहं, सौरोऽहं, ब्राह्मोऽहम् अङ्गे. भा. १
 ब्रह्मा हि परः परो हि ब्रह्मा म.ना. १६।१२
 ब्रह्मा हैव ता ३ इ ऊर्ध्वं त्वेवोदसर्पत् १ ऐत. १।४।२
 ब्रह्मेदं बृंहिताकारं बृहद्बृहदवस्थितम् अ. पू. २।३७
 ब्रह्मेन्द्रमग्निं जगतः प्रतिष्ठाम् । दिव
 आत्मानं सवितारं बृहस्पतिम् ।
 चतुर्होतारं प्रदिशो नु क्लृप्तम् । वाचो
 वीर्यं तपसाऽन्वविन्दत् चित्त्यु. ११।२
 ब्रह्मैकमेव, ब्राह्मणत्वमेकमेव परब्र. ६
 ब्रह्मैकस्त्वं द्विधा त्रिधा शांतिस्त्वं चतुर्वे. ८
 ब्रह्मैतद्ब्रह्मण उज्जहार चित्त्यु. ११।६
 ब्रह्मैव केवलमहं परिपूर्णमस्मि वराहो. २।७३

ब्रह्मैव केवलं शुद्धं विद्यते तत्त्वदर्शने	२ आत्मो. ३	ब्रह्मैवाहमिनि स्मरन्...मुक्तो भवति	ना.प. ५।५०
ब्रह्मैव तेन गन्तव्यं	भ.गी. ४।२४	ब्रह्मैवाहमिति ज्ञात्वावीतशोकोभवेन्मुनिः	महो. ४।२९
ब्रह्मैव पुष्पं ता अमृता आपेः	छादो. ३।५।१	ब्रह्मैवाहं न जीवोऽहं ब्रह्मैवाहं न	
ब्रह्मैव ब्रह्मवित् स्वयम्	२ आत्मो. २३	भेदभूः	ते.विं. ६।३३
ब्रह्मैव भवति, इत्याह भगवान्ब्रह्मा	शरभो. ३७	ब्रह्मैवाहं न देहोऽहं ब्रह्मैवाहं न गोचरः	ते.विं. ६।३३
ब्रह्मैव भवति स्वयम्	कठरु. १५	ब्रह्मैवाहं न संसारी ब्रह्मैवाहं न मे मनः	ते. विं ६।३२
ब्रह्मैव वित्तं पुरुषस्य केवलम्	इतिहा. ४४	ब्रह्मैवाहं परात्परः	ते.विं. ६।३४
ब्रह्मैव विद्यते साक्षाद्ब्रह्मस्तुतोऽवस्तुतोऽपि च	पा. ब्र. ३२	ब्रह्मैवाहं न संशयः	ते.वि. ३।३९
ब्रह्मैव सकलं स्वयम्	ते.विं. ६।४३	ब्रह्मैवाहं सच्चिदानन्दरूपं	सर्वसारो. ११
ब्रह्मैव सन्ब्रह्माप्येति [बृह. ४।४।६+	सुबा. ३।३+	ब्रह्मैवाहं सनातनम् [ते.विं. ३।३२+	६।३१
[नृसिंहो. ९।२, ५।९, ५।८+	सहस्रै. २	ब्रह्मैवाहं सर्ववेदान्तवेद्यं नाहं वेद्यं	
ब्रह्मैव सर्वमित्येव भाविते ब्रह्म वै पुमान्।		व्योमवातादिरूपम्	सर्वसारो. ११
सर्वत्रावस्थितं शान्तं चिद्ब्रह्मेत्य-		ब्रह्मैवेदममृतं तत्पुरस्ताद्ब्रह्मानन्दं परमं	
नुभूयते	अ. पू ५।२१	चैव पश्चात्	पा. ब्र. ३५
ब्रह्मैव सर्वनामानि रूपाणि विविधानि		ब्रह्मैवेदममृतं पुरस्ताद्ब्रह्म पश्चाद्ब्रह्म	
च। कर्माण्यपि समग्राणि		दक्षिणतश्चोत्तरेण	मुंङ. २।२।११
विभर्तीति विभावय	यो.शि. ४।६	ब्रह्मैवेदं विजृम्भते	अ. पू. २।२६
ब्रह्मैव सर्वं चिन्मात्रं ब्रह्ममात्रं जगन्नयम्	ते. विं. ६।४२	ब्रह्मैवेदं विश्वमिदं वरिष्ठम्	मुण्ड. २।२।११
ब्रह्मैव सर्वं नान्योऽस्ति	ते.विं. ६।३१	ब्रह्मैवेदं सर्वं सच्चिदानन्दरूपं	नृसिंहो. ७।३
[ईश्वर इति च-] ब्रह्मैव स्वशक्तिं		ब्रह्मैवैकमनाद्यन्तमविधवत्प्रविजृम्भते	अ. पू. ५।१०
प्रकृत्यभिधेयामाश्रित्य लोकान्		ब्रह्मैवोपाप्नोति	तैत्ति. १।८।१
सृष्ट्वा प्रविश्यांतर्गामित्वेन ब्रह्मा-		ब्रह्मोऽप्येन प्रतरेत विद्वान् स्रोतानि	
दीनांबुद्धीन्द्रियनियन्तृत्वादीश्वरः	निरालं. ६	सर्वाणि भयावहानि	श्वेता. २।८
ब्रह्मैवान्तत उपनिश्रयति स्वां योनि		ब्रह्मोपनिषदो ब्रह्म	पा. ब्र. ५
उ य एन९ हिनस्ति	बृह. १४।११	ब्रह्मोवाच नाहं वेद्मि	ग. शो. ३।९
ब्रह्मैवास्मि न चेतः	महो. २।११	ब्राह्मण एकहोवा । ब्राह्मणे	
ब्रह्मैवावाप्नोति	ग.शो. ३।१	स्वयम्भुवे स्वाहा	चिन्त्यु. ७।१
ब्रह्मैवास्मि निरामयम्	अ.पू. ५।६८	ब्राह्मणक्षत्रियविशां	भ.गी. १।८।४१
ब्रह्मैवाहमस्मीति निश्चित्य निर्विकल्प-		ब्राह्मणत्वं ब्रह्म धानार्हत्वं यतित्वम्-	
समाधिना स्वतन्त्रो यश्चरति स		लक्षितान्तःशिखोपवीतत्वम्	परब्र. ५
सन्नयासी	निरालं. ३२	ब्राह्मणस्त एकं मुखं, तेन मुखेन राज्ञो-	
ब्रह्मैवास्मीति यावृत्तिः पूरकोवायुरुच्यते	ते.विं. १।३२	ऽस्ति, तेन मुखेन मामन्नादं कुरु	कौ. त. २।९
ब्रह्मैवास्मीति सदृत्त्या निरालम्बतया		ब्राह्मणस्य दक्षिणे हस्ते पञ्च तीर्थानि	
स्थितिः	ते.वि. १।३६	भवन्ति	आचम. २
ब्रह्मैवाहमस्मीति..या भाष्यते सैषा		ब्राह्मणस्य विज्ञानतः	भ.गी. २।४६
षोडशी श्रीविद्या पञ्चदशाक्षरी...	बह्वचो. ४	ब्राह्मणस्य शरीरं जायते	यज्ञोप. १
ब्रह्मैवाहमस्मीत्यनवरतं ब्रह्मप्रणवानु-		ब्राह्मणं क्षत्रियं वैश्यं शूद्रं हत्वा च	
सन्धानेन यः कृतकृत्यो भवति स		किल्बिषम् । सञ्चिनोति नरो	
ह परमहंसपरिब्राट्	प.हं. ५.११	मोहाद्यत्तदपि नाशयेत्	रामो. ५।१५

ब्राह्मणः क्षत्रियो वैश्यस्यो		ब्राह्मणास्तु सदृशाः सूर्येण	इतिहा. १८
वर्णा द्विजातयः	भवसं. २।६२	ब्राह्मणास्तेन वेदाश्च	भ.गी.१।७।२३
ब्राह्मणः पञ्चाक्षरमनुभवति	रुद्रोप. १	ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः (रुद्राक्षजातयः)	रु. जा. ८
ब्राह्मणः शिवपूजारतः	रुद्रोप. १	ब्राह्मणाः पुत्रैषणायाश्च वित्तैषणायाश्च	
ब्राह्मणः श्वेतवर्णः क्षत्रियोरक्तवर्णो वैश्यः		लोकैषणायाश्च व्युत्थायाथ भिक्षा-	
पीतवर्णः शूद्रः कृष्णवर्ण इति		चर्यं चरन्ति	बृह. ३।५।१
नियमाभावात् (न देहो ब्राह्मणः)	व. सू. उ. ४	ब्राह्मणे गवि हस्तिनि	भ.गी.५।१८
अथ ब्राह्मणः, स ब्राह्मणः केन स्या-		ब्राह्मणे मनुष्येष्वेताभ्यां हि रूपाभ्यां	
द्येन स्यात्तेनेदृश एवातोऽन्यदार्तम्	बृह. ३।५।१	ब्रह्माऽभवत्	बृह. १।४।१५
(ततो) ब्राह्मणः समाहितो भूत्वा		ब्राह्मणे मनुष्येष्वेताभ्यां रूपाभ्यां.. (मापा.)	बृ. उ. १।४।१५
तत्स्वम्पदैक्यमेव सदा कुर्यात्	पैङ्गलो. ३।४	ब्राह्मणेष्वमृतमिति तज्जलं शिरसि क्षिपेत्	वृ. जा. ३।१८
ब्राह्मणातिक्रमो नास्ति मूर्खो मन्त्रं		ब्राह्मणो द्विपदां वरः	इतिहा. ४९
विवर्जयेत् । ज्वलन्तमग्निमुत्सृज्य		ब्राह्मणो निर्वेदमायात्	मुंढ. १।२।१२
नहि भस्मनि हूयते	इतिहा. ४९	ब्राह्मणो विभृयाच्छेतान्नकतान्राजा	
ब्राह्मणानामयमेव धर्मोऽयमेव धर्मः	भस्मजा १।६	तु धारयेत् । पीतान्वैश्यस्तु विभृया-	
ब्राह्मणानां तु सर्वेषां वैदिकानामनु-		त्कृष्णाञ्जलद्रस्तु धारयेत् (रुद्राक्षान्)	रु. जा. १०
त्तमम् । गोपीचन्दनवारिभ्यामूर्ध्व-		ब्राह्मणो मनुष्येषु, क्षत्रियो क्षत्रियेण..	बृह. १।४।१५
पुण्ड्रं विधीयते	वासुदे. १४	ब्राह्मणो यजेत; न सुरां पिबेत्	
ब्राह्मणानां यशो राज्ञां यशो विशां		ब्राह्मणो वै मुखाज्जले बाह्वोः क्षत्रं	
यशोऽहमनुप्रापत्सि	छां. ८।१४।१	ऊर्वो वैश्यः पद्भ्यां शूद्रः	ग. शो. ३।११
ब्राह्मणानां सहस्रेषु भुक्त्वा तु नव		ब्राह्मणोऽष्टाचत्वारिंशद्वर्षावासी च	आश्रमो. १
सप्त च । भवन्ति ज्ञायिके भूत्वा		ब्राह्मणोऽन्यमुखमासीत् [चिन्त्यु. १२।५ + सुबालो. १।४	
ध्यायिके च न संशयेत्	इतिहा. ४७	[क्र. अ. ८।४।१९ = मं. १०।९०।१२	वा. सं. ३।१।११
ब्राह्मणानीतिहासान् पुराणानिकल्पान्		ब्राह्मण्यं कुलगोत्रे च नामसौन्दर्य-	
गाथान्नाशंसीः प्रीणाति	सहवै. १५	जातयः । स्थूलदेहगता एते स्थूला-	
ब्राह्मणाश्च निन्देत्तद्व्रतम्	छा. २।२०।२	द्विन्नस्य मे नहि	आ. प्र. २३
ब्राह्मणा भगवन्तस्तदेव बहु मन्येध्वम्	बृह. ३।८।१२	ब्राह्मण्यं सकलं तस्य इति ब्रह्मविदो विदुः	ब्रह्मो. १९
ब्राह्मणा भगवन्तो यो वो ब्रह्मिष्ठः स		ब्राह्मी नारायणी माहेश्वरी कौमारी	
एता गा उदजताम्	बृह. ३।१।२	अपराजिता वाराही नारसिंहिका	
ब्राह्मणा भगवन्तो यो वः कामयते		चेत्यष्टपत्रगाः	कालिको. १
स मा पृच्छतु	बृह. ३।१।२७	ब्राह्मीमिष्टिं यजेत्तासामहोरात्रेण निर्वपेत्	कुण्डिको. २
ब्राह्मणा भगवन्तो हन्ताहमिमं द्वौ		ब्राह्मीं वाव त उपनिषदमब्रूमेति	केनो. ४।७
प्रश्नौ प्रक्ष्यामि	बृह. ३।८।१	ब्राह्म्यादयः सप्त मातरो नवमे	सूर्यता. ५।१
ब्राह्मणा ये भक्तिमार्गं न विदन्ति		ब्रूयाद्ब्रह्मभद्रकम्	शिवो. ७।८१
तेषां सम्भाषणं स्पर्शं न कुर्यात्	सामर. २२	बलं चोदयित्री सूनुतानां चेतन्ती	
ब्राह्मणा वाव स्मस्तेषामेवमिति	छाग. १।२	सुमतीनाम् [क्र. सं. १।३।११ +	
		[वा. सं. १२।१२ +	तै. सं. १।५।११

भ

भक्तवत्सलः स्वयमेव सर्वेभ्योमोक्ष-
विघ्नेभ्यो भक्तिनिष्ठान्सर्वान्
परिपालयति

त्रि.म.ना.८१४

भक्तानां धारणात्पापं (रुद्राक्षस्य)
दिवारात्रिकृतं हरेत् । लक्षं तु
दर्शनात्पुण्य कोटिस्तद्वारणाद्भवेत्

रु. जा. उ. ४

भक्तानां भक्त एव ज्ञातिः

सामर. २२

भक्तानां भक्तैः सह कार्यं, नान्यैः

सामर. २२

भक्तानुकम्पिनं देवं जगत्कारण-

मच्युतम्

गणपत्यु. १२

भक्ता राजर्षयस्तथा

भ.गी. १३३

भक्तास्तेऽतीव मे प्रियाः

भ.गी. १२१२०

भक्तास्त्वां पर्युपासते

भ.गी. १२११

भक्तिमान् मे प्रियो नरः

भ.गी. १२११९

भक्तिमान्यः स मे प्रियः

भ.गी. १२१२७

भक्तियोगान्मुक्तिः

त्रि.म.ना.८१४

भक्तियोगेन सेवते

भ.गी. १४१२६

भक्तियोगो निरुपद्रवः

त्रि.म.ना.८१४

भक्तिरव्यभिचारिणी

भ.गी. १३१११

भक्तिरस्य (कृष्णस्य) भजनम्

गो.पू. २१२

भक्तिर्भक्त्या भवति

सामर. ९५

भक्तिं मयि परां कृत्वा

भ.गी. १८१६८

भक्तोऽसि मे सखा चेति

भ. गी. ४१३

भक्त्या त्वनन्यया शक्यः

भ.गी. १११९४

भक्त्या मामभिजानाति

भ.गी. १८१५५

भक्त्या युक्तो योगबलेन चैव

भ.गी. ८११०

भक्त्या लभ्यस्त्वनन्यया

भ.गी. ८१२२

भक्त्या नम्रतनोर्विष्णोः प्रसादम-

करोद्विभुः

शरभो. १८

भक्त्या विना ब्रह्मज्ञानं कदापि न

जायते

त्रि.म.ना.८१४

भक्त्या सर्वसिद्धयः सिद्ध्यन्ति

त्रि.म.ना.८१४

भक्त्याऽसाध्यं न किञ्चिदस्ति

त्रि.म.ना.८१४

भक्षणाद्वयुनप्रदांप्रादक्षिण्याहारिद्व्य-

नाशिनीं...य एवं वेद स वैष्णवो

भवति (तुलसी)

तुलस्यु. २

भगव इति तं प्रतिशुश्राव

छांदो. ४१८१२

भगव इति ह प्रतिशुश्राव

[छांदो. ४१५११+६१२+७१२

+८१२+९१२

भगवच्छरीरमिदं मैथुनादेवोद्भूतं

संविदपेतं...निरयएवमूत्रद्वारेण

मैत्रे. ११४

भगवत आदिपुरुषस्य नारायणस्य

नामोच्चारणमात्रेणनिर्धूतकलिर्भवति

कलिसं. १

भगवतो वा अहमविच्याऽन्यानवृषि

भगवन् देवाः प्रजां विधारयन्ते

छां. ११११२

भगवन्कत्येव प्रजा विधारयन्ते(मा.पा.)

प्रश्नो. २११

भगवन् किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं

ध्यायितव्यं किं तद्ध्यानं को

अ.शिखो. १

वा ध्याता कश्च ध्येयः

भगवन् कुत एष प्राणो जायते

प्रश्नो. ३११

भगवन् कुतो ई वा इमाः प्रजाः

प्रजायन्ते

प्रश्नो. ११३

भगवन्कोऽवधूतः, तस्य का स्थितिः किं

लक्ष्म किं संसरणमिति

१ अवधू. १

भगवन् तदभ्यासवशाद्भ्रमरकीट-

न्यायात्तदभ्यासः कथमिति

ना. प. ६११

भगवन्तावप्रे वदतां ब्राह्मणयो-

र्विवदतोर्वाचं श्रोष्यामीति

छांदो. ११८१२

भगवन् भक्तिनिष्ठां मे प्रयच्छ

भगवन्त्यद्येवमस्यात्मनो महिमानं

त्रि.म.ना.८१७

सूचयसीत्यन्यो वा परःकोऽयमात्मा

भगवंस्त्वं नो गतिः

मैत्रे. ३११

भगवन् सर्वविजय सहस्रारापराजितः।

शरणं त्वां प्रपन्नोऽस्मि श्रीकरं

मैत्रे. ११४

श्रीसुदर्शनम्

भगवानाभिरसृष्टो येन दृष्टः स सर्वदृक्

वनदु. ९२

भगः शक्तिर्भगवान्काम ईश उभा

दातारविह सौभगानाम् । सम-

अ. शां. ८४

प्रधानौ समसत्त्वौ समोजौ तयोः

शक्तिरजरा विश्वयोनिः

त्रिपुरो. १४

भजतां प्रीतिपूर्वकम्

भजते मामनन्यभाक्

भ.गी. १०११०

भजत्येकत्वमास्थितः

भ.गी. ११३०

भ.गी. ६६३१

भजनानन्दोपासकानां न वर्णो न देशो न कालोऽस्ति	सामर. २२	भर्गो देवस्य धीमहि मधुनक्तमुतोषसो मधुमत्पार्थिवः रजः मधु घौरस्तु नः पिता भुवः स्वाहा	बृह. ६।३।६
भजन्ते मां दृढव्रताः	भ.गी. ७।२८	भर्ता भोक्ता महेश्वरः	भ.गी. १३।२३
भजन्त्यनन्यमनसः	भ.गी. ९।१३	भर्ता च मे भूयात्	चिन्त्यु. ७।१
भजेद्भ्रमरकीटवत् सैव सायुज्यमुक्तिः	मुक्ति. १।२४	भर्ता सम्भ्रयमाणो विभर्ति	चिन्त्यु. १४।१
भद्रमित्याह भद्रः खल्वयं श्रिया जुष्टः	अव्यक्तो. ३	भर्ता स्वानां श्रेष्ठः पुर एताः	बृह. १।३।१८
भद्रं पश्यन्त उपसेदुरग्रे	चिन्त्यु. ११।९	भवताऽप्येष एवार्थः कथितो वाग्विदांवर	महो. २।३३
[तै. सं. ५।७।४।३+	तै. ब्रा. ३।११।९	भवति च सर्वेषु पादेषु चतुरात्मा	नृसिंहो. ३।२
भयप्रदमकल्याणं वैर्यसर्वस्वहारिणम् ।		भवति हास्य सुवर्णं य एवमेतत्साम्नः सुवर्णं वेद	बृह. १।३।२६
मनःपिशाचमुत्सार्य योऽसि सोऽसि स्थिरो भव	अ. पू. ५।३५	भवति हास्य स्वं य एवमेतत्साम्नः स्वं वेद	बृह. १।३।२५
भयमोहशोकक्रोधत्यागस्त्यागः	निर्वाणो. ५	भवतीत्यनुशुश्रुम	भ.गी. १।४
भयं क्रोधमथालस्यमतिस्वप्नाति- जागरम् । अत्याहारमनाहारं नित्यं योगी विवर्जयेत्	अ. ना. २८	भवतोऽज्ञानमेव च	भ.गी. १४।१७
भयं चाभयमेव च	भ.गी. १०।४	भवत्यत्यागिनां प्रेत्य	भ.गी. १८।१२
भयाज्ञानाभ्यामिन्द्रियसङ्घातैः कम्पन्निव मृततुल्या मूर्च्छा भवति	पैङ्गलो. २।९	भवन्तः सर्व एव हि	भ.गी. १।११
भयात्तस्याग्निस्तपति भयात्तपति सूर्यः ।		भवत्यखिलजन्तूनां यदन्तस्तद्वहिः स्थितम्	अ. पू. १।३६
भयादिद्रश्चवायुश्च मृत्युर्धावति पंचमः	कठो. ६।३	भवत्यन्नादोऽधिपतिर्य एवं वेद	बृह. १।३।१८
भयात्सारङ्गवदेकत्र न तिष्ठेत्	ना. प. ७।१	भवत्यन्यान्नामापश्च पृथिवीचान्नमेत- न्मयानि ह्यन्नानि भवन्ति	१ ऐत. ३।१।२
भयाद्रणादुपरतं	भ.गी. २।३५	भवत्यस्यान्नमोषधिवनस्पतयोऽन्नम्	१ ऐत. ३।१।३
भयेन च प्रव्यथितं मनो मे	भ.गी. ११।४५	भवन्ति भावा भूतानां	भ.गी. १०।५
भरद्वाजोऽङ्गिरसे परावरां (ब्रह्मविद्यां प्रोवाच)	मुण्डो. १।२	भवन्ति विविधा रोगाः पवनव्यत्यय- क्रमात्	यो. चू. ११७
भरद्वाजो बृहदाचक्रे अग्नेः	३ ऐत. १।६।२	भवन्ति सम्पदं दैवीं	भ.गी. १६।३
भरे भरेषु समुपह्वयाम प्रसासहि	आर्षे. १०।२	भवन्ति हास्य पशवः, पशुमान्भवति भवन्तो (देवाः) वै न मद्भिन्नाः	छादो. २।६।२
(अथ) भर्ग इति भासयतीमाँल्लोका- निति रञ्जयतीमानि भूतानि गच्छत इति गच्छत्यस्मिन्ना- गच्छत्यस्मा इमाः प्रजास्तस्मा- द्भारकत्वाद्भर्गाः	मैत्रा. ६।७	भव भावनया युक्तो मुक्तः परमया धिया । धारयात्मानमव्यग्रो ग्रस्तचित्तं चित्तः पदम्	गणेशो. ४।१०
(अथ) भर्ग इति योह वा अस्मिन्नादित्ये निहितस्तारकेऽक्षिणि चैष भर्गाख्यो भाभिर्गतिरस्य हीति भर्गो भर्जति वैष भर्ग इति भर्ग इत्यापो ह वै भर्गः	मैत्रा. ६।७	भव वर्जितचिन्मात्रं सर्वं चिन्मात्रमेव हि भवं यत्कारुद्रतनिन्ना भवानः सप्रथस्तमः भवानिदं जगत्सर्वं व्याप्यैव परितिष्ठति भवानेव गच्छत्विति	महो. ४।९२
	गायत्रीर. २		ते. बिं. २।२५
			चिन्त्यु. २१।१
			चिन्त्यु. १७।१
			गणेशो. ३।७
			बृह. ६।२।४

भवान् भीष्मश्च कर्णश्च	भ. गी. १।८	भस्मोद्धूलितसर्वाङ्गं जटाजूटधरं	
भवाप्ययौ हि भूतानां	भ. गी. १।१२	विभुम्... एवं यः सततं ध्याये-	
भवामि न चिरात्पार्थ	भ. गी. १।२।७	देवदेवं सनातनम् । स मुक्तः सर्व-	
भविता न च मे तस्मात्	भ. गी. १।८।६९	पापेभ्यो निःश्रेयसमवाप्नुयात्	शांडि. ३।२।३
भविष्यति पुनर्धनम्	भ. गी. १।६।१३	भागमेकं न्यसेद्भूमौ द्वितीयं वेदिमध्यतः।	
भविष्यते स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्थे		तृतीयभागे पूजा स्यादिति लिङ्गं	
संस्त्रवमवनयति	बृह. ६।३।३	त्रिधा स्थितम्	शिवो. २।३
भविष्याणि च भूतानि	भ. गी. ७।२६	भागार्थं सृष्टिरित्यन्ये क्रीडार्थमिति	
भवेदनर्थाय विना प्रमाणं (परमार्थः)	ब्र. वि. ३२	चापरे । देवस्थेषु स्वभावोऽय-	
भवेद्युगपदुत्थिता	भ. गी. १।१।१२	माप्तकामस्य का स्पृहा	आगम. ९
भस्मदिग्वाङ्गो रुद्राक्षभूषणो मामेव		भातीत्युक्ते जगत्सर्वं भानं ब्रह्मैव केवलम्	वराहो. २।७२
सर्वभावेन प्रपन्नो मदेकपूजानिरतः		भानाभानविहीनात्मा वैदेहीमुक्तएव सः	ते. वि. ४।७९
सम्पूजयेत्	भस्मजा. २।१०	भानुकोटिसमप्रभम् । प्रसन्न सामवेदाख्यं	पञ्चत्र. ६
भस्मधारणमकृत्वा नाश्रीयादापोऽन्न-		भानुनेव जगत्सर्वं भास्यते यस्य तेजसा	२ आत्मो. ८
मन्यद्वा	भस्मजा. १।६	भानुमध्यगतः शशी	ध्या. वि. २६
भस्मनिष्ठस्य दहन्ते दोषा भस्माग्नि-		भाभिर्गतिरस्य हीति भर्गः	मैत्रा. ६।७
सङ्गमात् । भस्मस्नानविशुद्धात्मा		भारो विवेकिनः शास्त्रं भारो ज्ञानं	
भस्मनिष्ठ इति स्मृतः	बृ. जा. ५।१९	च रागिणः । अशान्तस्य मनो	
भस्मनो यद्यभावस्तदानर्थभस्मदाहन-		भारो भारोऽनात्मविदो वपुः	महो. ३।१५
जन्यमन्यद्वावश्यं मन्त्रपूर्तं धार्यम्	भस्मजा. १।७	भार्या पुत्रो गृहं धनं सर्वं तेभ्यो देयम्	स्वसंवे. ४
भस्ममुष्टिं समादाय संहितामन्त्र-		भार्यायै रेतः संवत्सरस्य तेजोभूतस्य	
मन्त्रिताम् । मस्तकात्पादपर्यन्तं		भूतस्यात्मभूतस्य त्वमात्माऽसि	कौ. त. १।६
मलस्नानं पुरोदितम्	बृ. जा. ४।२	भावप्राह्यमनीडाख्यं भावाभावकरं	
भस्म व्यापांडुरांगः शशिशकलधरो		शिवम् । कलासर्गकरं देवं ये	
ज्ञानमुद्राक्षमालावीणापुस्तैर्विराज-		विदुस्ते जहुस्तनुम्	श्वेता. ५।१४
त्करकमलधरोयोगपट्टाभिरामः ।		भावतीर्थं परं तीर्थं प्रमाणं सर्वकर्मसु	जा. द. ४।५१
...सव्यालःकृत्तिवासाः सततमवतु		भावनाभावमात्रेण सङ्कल्पः क्षीयते स्वयम्	महो. ५।१८३
नोदक्षिणामूर्तिरीशः	द. सू. ९	भावनामखिलांत्यक्त्वा यच्छिष्टं तन्मयो	
भस्मसन्दिग्धसर्वाङ्गो भस्मदीप्तत्रि-		भव [मैत्रे. २।२८ + अ. पू. ५।१०४	वराहो. ४।१९
पुण्ड्रकः । भस्मशायी च पुरुषो		भावनामात्रमेवात्र कारणम्	यो. शि. ३।२३
भस्मनिष्ठ इति स्मृतः	बृ. जा. ५।२०	भावना सर्वभावेभ्यः समुत्सृज्य समु-	
भस्म सर्वावभक्षणात्	बृ. जा. १।६	त्थितः । अवशिष्टं परं ब्रह्म केवलो-	
भस्मसात्कुरुते तथा	भ. गी. ४।३७	ऽस्मीति भावय	अ. पू. ५।१५
भस्मसात्कुरुतेऽर्जुन	भ. गी. ४।३७	भावमव्ययमीक्षते	भ. गी. १।८।२०
भस्माधिक्यमभीप्सुस्तु अधिकं गोमयं		भावमात्सर्यतृष्णाशामोहादिरहितः	
हरेत्	बृ. जा. ३।२२	(वर्तते स ब्राह्मणः)	व. सू. ९
भस्मायुधाय विद्वाहे तीक्ष्णदंष्ट्राय		भावयन्ति चितिश्रैत्यं व्यतिरिक्तमि-	
धीमहि । तन्नो ज्वरः प्रचोदयात्	वनहु. २५।९८	वात्मनः । सङ्कल्पतामिवायाति	
५३		बीजमङ्कुरतामिव	महो. ५।१८०

भावयन्मनसा विष्णुं परमात्मान-
मीश्वरम् (यतिः) ना.प. ५।४९
भाववृत्त्या हि भावत्वं शून्यवृत्त्या हि
शून्यता ते.वि. १।४५
भावशुद्धिहरेर्भक्तिस्तितिक्षा करुणा
तथा ।...आनृशंस्यं सतां सङ्गः
पारमैकान्त्यहेतवः भवसं. ५।२०
भावसंवित्प्रकटितामनुरूपा च
मारुते । चित्तस्योत्पत्त्युपरमा
वासनां मुनयो विदुः मुक्तिको. २।२४
भावसंशुद्धिरित्येतत् भ.गी. १७।१६
भावं भावेन सौम्यं सौम्येन...प्रसति
स्वेन तेजसा अ.शिरः. ३।३
भावा अप्यद्वयेनैव तस्मादद्वयता शिवा वैतथ्य. ३३
भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि शु. र. १।१९
भावाभावदशकोशं दुःखरत्नसमु-
द्रकम् । वीजमस्य शरीरस्य चित्त-
माशावशानुगम् अ.पू. ४।४०
भावाभावदहनं निर्वाणो. ७५
भावाभावद्वयातीतं स्वप्न जागरणा-
दिगम् । मृत्युजीवननिर्मुक्तं तत्त्वं
तत्त्वविदो विदुः अमन. २।६१
भावाभावमजं सर्वमिति मत्वा सुखी भव
अ.पू. ५।६७
भावाभावविनिर्मुक्तं जरामरणवर्जितम् ।
प्रशान्तकलनारम्यं नीरागं पद-
माश्रय महो. ६।७२
भावाभावविनिर्मुक्तं भावनामात्रगोचरं
यो.शि. ३।२२
भावाभावविहीनोऽस्मि भासा हीनो-
ऽस्मि भास्यहम् मैत्रे. ३।५
भावाभावादिद्वन्द्वतीतः...परं ब्रह्म
प्राप्नोति सं. ब्रा. ३।१
भावाभावेपदार्थानां हर्षामर्षविकारदा ।
मलिना वासना येषा सा सङ्ग
इति कथ्यते अ. पू. ५।५
भावाभावौ ततस्त्यक्त्वा निर्विकल्पः
सुखी भव महो. ४।१०९
भावा विभवभूमयः । अयश्शलाका-
सदृशाः परस्परमसङ्गिनः महो. ३।४

भवाश्च सर्वान् विनियोजयेद्यः ।
तेषामभावे कृतकर्मनाशः श्वेता. ६।४
भावितं तीव्रवेगेन यद्वस्तु निश्चया-
त्मकम् । दृश्यं ह्यदृश्यतां नीत्वा
ब्रह्माकारेण चिन्तयेत् ते.वि. १।२०
भावितं तीव्रसंवेगादात्मना यत्तदेव
सः । भवत्याशु कपिश्रेष्ठ विगते-
तरवासनः मुक्ति. २।५८
भावेनगलितेभावे स्वस्यस्तिष्ठामिकेवलः १ सं.सो. २।३६
भावेष्वरतिरायाता पथिकस्य मरुत्तव महो. ३।६
भावैरसद्भिरेवायमद्वयेन च कल्पितः
भावोऽप्यभावमायाति जीर्यन्ते वै वैतथ्य. ३३
दिगीश्वराः महो. ३।५१
भासनाद्भसितम् बृ.जा. १।६
भासमानमिदं सर्वं मानरूपं परं पदम् ।
पश्यन्वेदान्तमानेन सद्यएवविमुच्यते वराहो. २।१४
भासस्तवोग्राः प्रतपन्ति विष्णो भ.गी. ११।३०
भासस्तस्य महात्मनः भ.गी. ११।१२
भासा त्वया व्योमिनि कृतः सुतार्क्ष्यस्तवं
वै कुमारस्त्वमरिष्टनेमिः एका.उ. ४
भासा हीनोऽस्मि भाऽस्म्यहं मैत्रे. ३।५
भास्कराय विद्महे महाशुतिकराय
धीमहि । तन्नो आदित्यः प्रचोदयात् वनदु. १२१
भास्कराय विद्महे महद्द्युतिधराय
धीमहि । तन्नो आदित्यः प्रचोदयात् महाना. ३।१०
भास्याम्यहमिति चन्द्रमाः बृह. १।५।२२
भास्वतीमेवाप्येति यो भास्वती-
मेवास्तमेति सुबालो. ९।१३
भास्वती स्मृता चतुर्थः पादो भवति
भवति च सर्वेषु पादेषु चतुरात्मा नृसिंहो. ३।३
भास्वती त्वासादयामि चित्त्यु. १९।१
भाः सत्यस्तस्मिन्नन्तर्हृदये यथा
ब्रीहिर्वा यवो वा स एष सर्वस्यै-
शानः सर्वस्याधिपतिः सर्वमिदं
प्रशास्ति बृह. ५।६।१
मिश्राटनसमुद्योगाद्येन केन नि-
मन्त्रितम् । अयाचितं तु तद्भैक्षं
भोक्तव्यं च सुमुक्षुभिः सं.सो. २।६८

भिक्षादि वैदलं पात्रं स्नानद्रव्यम-
वारितम् । एतां वृत्तिमुपासीना
घातयन्तीन्द्रियाणि च २सत्र्यासो. १५
भिक्षादि वैदलं पात्रं स्नानद्रव्यम-
वारितम् । एवं वृत्तिमुपासीनो
यतेन्द्रियो जपेत्सदा कुण्डिको. १३
भिक्षामात्रेण जीवी स्यात्स यति-
यतिवृत्तिहा ना.प. ५।१२
भिक्षामात्रेण यो जीवेत्स पापी
यतिवृत्तिहा प. ह. ७
भिक्षार्थमटनं यस्य विष्मूत्रकरणाय
च । योजनान्न परं याति सर्वथा
पङ्कुरेव सः ना.प. ३।६५
भिक्षाशी यत्किञ्चिन्नाद्यात् कठक. ४
भिक्षा सर्वत्र लभ्यते १सं.सो २।९९
भिक्षुर्नैहिकामुष्मिकापेक्षः ना. प. ५।११
भिक्षाशनं दद्यात्पवित्रं धारयेज्जन्तु-
संरक्षणार्थम् २सत्र्यासो. १०
भिक्षुश्चतुर्दशकरणानां न तत्रावकाशं
दद्यात् ना. प. ७।३
भिक्षुणां पटलं यत्र विश्रांतिमगम-
त्सदा । तत्रैपदं ब्रह्म तत्त्वं ब्रह्ममात्रं
करोतु माम् भिक्षुको.जीर्षकं
(ॐ अथ) भिक्षुणां मोक्षार्थिनां
कुटीचक्र-बहुदक-हंस-परम-
हंसाश्चेति चत्वारः (भेदाः) भिक्षुको. १
भिद्यते चेज्जडो भेदश्चिदेका सर्वदाखलु रुद्रह. ४५
भिद्यते हृदयग्रन्थिश्छिद्यन्ते सर्व-
संशयाः । क्षीयन्ते चास्य कर्माणि
तस्मिन्दृष्टे परावरे[मुण्ड. २।२।८+ यो.शि. ५।४५
[महो. ४।८२+ अ. पू. ४।३१+ सरस्व. ५६
भिद्यते हृदयग्रन्थिः...क्षीयन्ते परमा-
काशे ते यान्ति परमां गतिम् यो.शि ६।४०
भिद्यते तासां नामरूपे समुद्र इत्येवं
प्रोच्यते एवमेवास्य..षोडशकलाः
...अस्तं गच्छन्ति प्रश्नो. ६।५
भिद्यते तासां नामरूपे पुरुष इत्येवं
प्रोच्यते । एषोऽकरोऽमृतो भवति प्रश्नो. ६।५

भिन्दन्ति योगिनः सूर्यं योगाभ्यासेन
वै पुनः यो.शि. १।७५
भिन्नं भगव इति (शिष्य आह) छां. ६।१२।१
भिन्ना प्रकृतिरष्टधा भ. गी. ७।४
भिन्नाभिन्नं न पश्यन्ति ...
भिन्ने तमसि चैकत्वमेक (मे) एवानु-
पश्यति [त्र. विं. १५+ त्रि.ता. ९।१५
भिन्ने पञ्चात्मके देहे गते पञ्चसु
पञ्चधा । हंसस्त्यक्त्वा गतो देहं
कस्मिन्स्थाने व्यवस्थितः पिंडो. २
भिया देयम् तैत्ति. १।११।३
भीमकर्मा वृकोदरः भ. गी. १।१५
भीमार्जुनसमा युधि भ. गी. १।४
भीषणमभीषणं नृसिंहो. ६।१
भीषणमित्याह-भीषावा अस्मादादित्य
उदेति भीतश्चन्द्रमा भीतोवायुर्वाति
भीतोऽग्निर्वहतिभीतः पर्जन्यो वर्षति अव्यक्तो. ३
भीषणं सप्तमं स्थानं (जानीयात्) नृ. पू. २।३
भीषाऽस्मादग्निश्चेन्द्रश्च भस्मजा. २।६
भीषाऽस्मादग्निश्चेन्द्रश्च मृत्युर्धावति
पञ्चमः [तैत्ति. २।७+ नृ. प. २।१०
भीषाऽस्माद्वातः पवते तैत्ति. २।८
[नृ. पू. २।१०+ भस्मजा. २।६
भीषोदेति सूर्यः तैत्ति. २।८
[नृ. पू. २।१०+ भस्मजा. २।६
भीष्मद्रोणप्रमुखतः भ. गी. १।२५
भीष्ममेवाभिरक्षन्तु भ. गी. १।११
भीष्मो द्रोणः सूतपुत्रस्तथाऽसौ भ. गी. १।१२६
मुञ्जे प्रकृतिजान् गुणान् भ. गी. १।३२३
मुञ्जते ते त्वघं पापाः भ. गी. ३।१३
मुञ्जानं वा गुणान्वितम् भ. गी. ५।१३
मुञ्जीय भोगान् रुधिरप्रदिग्धान् भ. गी. २।५
भुव इति बाहू, द्वौ बाहू द्वे एते अक्षरे बृह. ५।५।३, ४
भुव इति वायुः तैत्ति. १।५।२
भुव इति वायौ तैत्ति. १।६।१
भुव इति सामानि तैत्ति. १।५।२
भुव इत्यन्तरिक्षं तैत्ति. १।५।१
भुव इत्यन्तरिक्षलोकः गायत्रीर. २
भुव इत्यपानः तैत्ति. १।५।३

भुक्ताक्षरसादिकं गात्रेऽग्निना सह...

साङ्गोपाङ्गकलेवरं व्याप्नोति

शांडि. १।४।७

भुक्त्वाजन्मसहस्राणि भूयः संसार-

सङ्कटे । पतन्ति केचिदबुधाः...

महो. ५।१४३

भुजः करिष्यमाणः

चित्त्यु. १।४।४

भुज्यते शिवसम्प्रीत्यै मिताहारः

स उच्यते

योगकुं. १।४

भुञ्जन्मृत्राद्युत्सृजन्वा कदाचिन्न तत्रो-

च्छिष्टं भजते शुद्धदेही

सि. शि. ११

भुवनाधिपतिविशांपतिपशुपति-

स्थाणुभवाः

सूर्यता. ५।१

भुवनानीति तद्विदः

वैतथ्य. २४

भुवः प्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना

छांदो. ३।१५।३

भुवः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये...

संस्त्वमवनयति

बृह. ६।३।३

भुवोऽन्नं वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा

महाना. ७।१

भुवो वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा

महाना. ७।२

भुसुण्डः कालाग्निरुद्रं अग्नीषोमात्मानं

भस्मस्नानविधिं पप्रच्छ

बृ. जा. २।१

भूतग्राममचेतसः

भ.गी. १।७।६

भूतग्राममिमं कृत्स्नं

भ.गी. १।८

भूतग्रामः स एवायं

भ.गी. ८।१९

भूततोऽभूततो वाऽपि सृज्यमाने

समा भ्रुतिः

अद्वैत. २३

भूतदिक्पालव्रीजानि यन्नस्याङ्गानि

वै दश

त्रि.म.जा. ७।१२

भूतपिशाचशक्रिनीप्रेतवन्ताक

नाशको भवति

नृ.पट्च. ८

भूतप्रकृतिमोक्षं च

भ.गी. १३।३५

भूतप्रेतपिशाचब्रह्मराक्षसापस्मार-

भवभीतिभ्योऽभिरक्षणाद्रक्षेति

बृ. जा. १।६

भूतभर्तृ च तज्ज्ञेयं

भ.गी. १३।१७

भूतभावन भूतेश

भ.गी. १०।१५

भूतभावोद्भवकरः

भ.गी. ८।३

भूतभृत्र च भूतस्थः

भ.गी. ९।५

भूतश्राद्धे पृथिव्यादिपञ्चमहाभूतानि

चक्षुरादिकरणानि चतुर्विधभूत-

ग्रामान्

ना.प. ४।३९

भूतसत्त्वतुरीयभागेन ज्ञानेन्द्रियमसृजत् पैङ्गलो. २।४

भूतसम्मोहने काले भिन्ने तमसि वैखरे ।

अन्तः पश्यन्ति सत्त्वस्था निर्गुण

गुणगह्वरे

मंत्रिको. २

भूतस्य जातिमिच्छन्ति वादिनः

केचिदेव हि । अभूतस्यापरे

धीरा विवदन्तः परस्परम्

अ. शां. ३

भूतस्यात्मभूतस्य त्वमात्माऽसि

कौ. त. १।६

भूतं न जायते किञ्चिद्भूतं नैव जायते

अ. शां. ४

भूतं भवद्भविष्यदिति सर्वमोङ्कार एव

नृ. पू. ४।२

भूतं भविष्यत्प्रभवः क्रियाश्च कालः

क्रमस्त्वं परमाक्षरं च

एका. उ. ६

भूतं भव्यं भविष्यच्च सर्वं चिन्मात्रमेव हि

ते.वि. २।२८

(अथ) भूतं भव्यं भविष्यदिति

कालवत्येषा

मैत्रा. ६।५

भूतं भव्यं भविष्यदिति सर्वमोङ्कार

एव [गणेशो. १।१+

रामो.ता. २।१

भूतं भव्यं भविष्यच्चत्रिकालोदितम्-

व्ययम् । तदप्योङ्कारमेवायं विद्धि

मोक्षप्रदायकम्

ना. प. ८।६

भूतं भव्यं यच्च वेदा वदन्ति

श्वेताश्र. ४।९

भूतादिर्महति विलीयते

सुबालो. २।२

भूतादिं भित्त्वा महान्तं भिनत्ति

सुबा. १।१२

भूतादेराकाशं (जायते)

सुबालो. १।१

भूतानामन्न एव च

भ.गी. १०।२०

भूतानामस्मि चेतना

भ.गी. १०।२२

भूतानामीश्वरोऽपि सन्

भ.गी. ४।६

भूतानां त्रयमप्येत्सर्वोपरमबाधकम् ।

तत्सुषुप्तं हि यत्स्वप्नं मायामात्रं

प्रकीर्तितम्

ना.प. ८।१८

भूतानि गुणा अनुयाजाः, जिह्वेडा

भूतानि तत्त्वसंज्ञानि कूटस्थोऽक्षर-

संज्ञितः

प्रा. हो. ४।३

भूतानि तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो

भूतानि वेद [बृ. उ. २।४।६+

ना.उ.ता. ३।६

भूतानि पञ्च तन्मात्राणि

४।५।७

भूतानि यान्ति भूतेभ्यः

महो. १।२

भूतानीति च तद्विदः

भ.गी. ९।२५

भूताय स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये

वैतथ्य. २०

स५ सवमवनयति

बृह. ६।३।३

भूतावासमिमं (शरीरं) त्यजेत् ना.प. ३।४८
 भूतिर्भूतिमतां सुकृतं कृताय स्वाहा पारमा. ३।६
 भूतेन पञ्चमः प्रोक्तः षष्ठः षोडशतः
 स्वरात् सूर्यता. २।३
 भूतेन्द्रियार्थानतिक्रम्य ततः प्रव्रज्याज्यं
 धृतिदण्डं धनुर्गृहीत्वाऽनभिमान-
 मयेन चैवेषुणा तं...निहत्याद्यम् मैत्रा. ६।२८
 भूतेभिर्देवेभिरभिष्टुतोऽहमेव भस्मजा. २।५
 भूतेषु भूतेषु विचित्य धीराः प्रेत्याम्मा-
 लोकादमृता भवन्ति केनो. २।५
 भूतेष्वहमवस्थितः वासुदे. ९
 भूतैर् न प्रमदितव्यम् तैत्ति. १।१११
 भूत्वा तत्र गतप्राणः शनैरथ
 समुत्सृजेत् क्षुरिको. ५
 भूत्वा पुनः सौम्यवपुर्महात्मा भ.गी. १।१५०
 भूत्वा भूत्वा प्रलीयते भ.गी. ८।१९
 भूत्वा भूत्वा स्थिरं योगी योगो. २३
 भूत्वा यास्यसि लाघवम् भ.गी. २।३५
 भूदेवी ससागराम्भस्तप्तद्वीपा वसुन्धरा
 भूरादिचतुर्दशवनानामाधाराधेया
 प्रणवात्मिका भवति सीतो. १०
 भूः प्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना छा. ३।१५।३
 भूभारमखिलं निचखान सङ्कर्षणो. २
 भूमा त्वेव विजिज्ञासितव्यः छां. ७।२३।१
 भूमानन्दस्वरूपोऽस्मि ते.विं. ३।१३
 भूमानंप्रकृतिध्यात्वाकृतकृत्योऽमृतोभवेत् सौ. ल. १५
 भूमानं भगवो विजिज्ञासे छां. ७।२३।१
 भूमाव्यसिपण्डं निहितं यथाऽचिरेणैति
 भूमित्वम् ..प्रणश्यति चित्तं तथा मैत्रा. ६।२७
 भूमिकात्रितयं जाग्रच्चतुर्थी स्वप्न उच्यते अक्षुप. ३५
 भूमिकात्रितयाभ्यासात् (सत्त्वापत्ति-
 ज्ञानभूः) महो. ५।३०
 भूमिकात्रितयाभ्यासादज्ञाने क्षय-
 मागते । समं सर्वत्र पश्यन्ति
 चतुर्थी भूमिकां गताः अक्षुप. ३३
 भूमिकापञ्चकाभ्यासाच्चित्ते(ऽर्थ-)-तु
 विरतेर्वशात् । सत्त्वात्मनिस्थितेशुद्धे
 सत्त्वापत्तिरुदाहृता [महो. ५।३०+ वराहो. ४।६

भूमिकापञ्चकाभ्यासात्स्वात्मारामतया
 भृशम् । पदार्थभावना नाम षष्ठी
 भवति भूमिका वराहो. ४।८, ९
 भूमिकासप्तकं चैतद्धीमतामेव गोचरम् महो. ५।३९
 भूमित्रयेषु विहरन्सुसुखं भवति वराहो. ४।९
 भूमिप्राऽस्य कीर्तिर्भवति ३ऐत. २।५।३
 (ॐ) भूमिरन्तरिक्षं द्यौरित्यष्टाक्ष-
 राणि [वृ.ड. ५।१४।१+ गायत्र्यु. १
 भूमिरापोऽनलो वायुराकाशश्चेतिपञ्चकः १यो.त. ८३
 भूमिरापोऽनलो वायुः खं मनो बुद्धि-
 रेव च [ते.विं. ५।७६+ भ.गी. ७।४
 भूमिरापस्तथा तेजो वायुर्द्यौर्म च
 चन्द्रमाः । सूर्यः पुमांस्तथा चेति
 मूर्तयश्चाष्ट कीर्तिनाः ना.पू.ता. १।२
 भूमिर्धेनुर्धरणी लोकधारिणी
 [महाना. ४।५+सुदर्श. ३+ यज्ञोप. ३
 भूमिर्माता दितिर्नो जनित्रं भ्राताऽन्त-
 रिक्षमभिश्च एतः सहैव. १०
 [अथर्व. ६।१२०।२+ तै.आ. २।६।२
 भूमिशायी ब्रह्मचारी निष्कामो गुरु-
 भक्तिमान् (राममंत्रं जपेत्) रामर. ४।३
 भूमिषट्चिराभ्यासाद्देहस्यानुपलं-
 भनात् । यत्स्वभावैकनिष्ठत्व
 सा ज्ञेया तुर्यगा गतिः महो. ५।३४
 भूमिं जले जलं बहौ वह्निं वायौ वायु-
 माकाशे चाकाशमहङ्कारे चाहङ्कारं
 महति महदव्यक्तेऽव्यक्तं पुरुषे
 क्रमेण विलीयते पैङ्गलो. ३।३
 भूमिः शय्याऽस्ति विस्तीर्णा यतयः
 केन दुःखिताः १सं.सो. २।९९
 भूमेर्वितन्वन् प्रतन्प्रकामः पोष्यमानः
 पञ्चभिः स्वगुणैः प्रसन्नैः सर्वाणि
 मां धारयिष्यसि स्वाहा पारमा. २।५
 भूमैव सुखं भूमात्वेवविजिज्ञासितव्यः छां. ७।२३।१
 भूमौ तिष्ठति भूमिस्तं न वेद स ह्यात्मा गोपालो. १।
 भूमौ दर्भाघने रम्ये..कृत्वामनोमयी.. अ.ना. १८-२
 भूमौ वा पतित व्योम व्योमपुष्पं
 सुगन्धकम् ते.विं. ६।९

भूम्यादित्यान्तरे यस्तु छादयेच्चतुर-
कुलम् । तां तु सन्ध्यां परां
विद्याच्छायासम्भेदने परे सन्धयो. ११
भूय एव तपसा ब्रह्मचर्येण श्रद्धया
संवत्सरं संवत्स्यथ यथाकामं
प्रभान्पृच्छथ प्रश्नो. १।२
भूय एव नो भगवन्विज्ञापयत्विति
नृसिंहो. ७।१
भूय एव महाबाहो भ.गी. १०।१
भूय एव मा भगवान् विज्ञापयतु
+१०।३+
[छांदो. ६।८।७+१।४+१०।३+ ११।३+१२।३
भूयश्च सृष्ट्वा त्रिदशानथेशीसर्वाधिपत्यं
कुरुते भवानी गुह्यका. ६४
भूयश्चान्ते विश्वमायानिवृत्तिः
[श्वेता. १।१०+ ना. प. ९।९
भूयस्तेनैव मार्गेण जाप्राय धावति
सम्राट् सुबालो. ४।४
भूयस्तेनैव मार्गेण स्वप्नस्थानं नियच्छति परब्र. २
भूयस्तेनैव स्वप्राय गच्छति जलौकावत् ब्रह्मो. १
भूयः कथय तृप्तिर्हि भ.गी. १०।१८
भूयः सृष्ट्वा यतयस्तथेशः सर्वाधिपत्यं
कुरुते महात्मा श्वेता. ५।३
भूयाद्भूयो द्विपद्माभयवरदकरातप्त-
कार्तस्वराशुभ्राभ्रामेभयुग्मद्वय-
करधृतकुम्भाद्भिरासिच्यमाना सौभाग्य. ३
भूयासमिति यो द्रष्टा सोऽहं विष्णु-
मुनीश्वर वराहो. २।८
भूयासं चाक्षयं चापपुनर्मृत्युं जयति,
ब्रह्मणः सायुज्यं गच्छति सहवै. १८
भूयो जन्मविनिर्मुक्तं जीवनमुक्तस्य
तन्मनः । सरूपोऽसौ मनोनाशो
जीवनमुक्तस्य विद्यते मुक्ति. २।३४
भूयो येन (जीवितेन) न शोच्यते महो. ३।१२
भूरमये च पृथिव्यै च महते च स्वाहा महाना. ७।३
भूरमये पृथिव्यै स्वाहा महाना. ७।२५
भूरजोऽन्वो समुत्पन्ने जगद्भवतु सर्वदा ते.विं. ६।८१
भूरन्नममये पृथिव्यै स्वाहा, भुवोऽन्नं
वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा महाना. ७।१
भूरसि भुवोऽसि सुवरसि भूर्भूतयेस्वाहा पारमा. ५।६

भूरिति भुवो लोकः । भुव इत्यन्तरिक्ष-
लोकः । स्वरिति स्वर्गलोकः ।
महरिति महर्लोकः । जन इति
जनो लोकः । तप इति तपो-
लोकः । सत्यमिति सत्यलोकः गायत्रीर. २
भूरिति वा अग्निः तैत्ति. १।५।२
भूरिति वा अयं लोकः तैत्ति. १।५।१
भूरिति वा ऋचः तैत्ति. १।५।२
भूरिति वै प्राणः तैत्ति. १।५।३
भूरिति व्याहृतिर्गायत्रं छन्दस्त्रिवृतं
स्तोमं प्राचीं दिशं वसन्तमृतुं वाच-
मध्यात्मं जिह्वां रसमितीन्द्रिया-
प्यन्वभवन् २प्रणवो. ३
भूरित्यग्नौ प्रतितिष्ठति तैत्ति. १।६।१
भूरित्यग्न्यो भुवरिति यजुर्भ्यः स्वरिति
सामभ्यः छां. ४।१७।३
भूर्भुवं वा भुवो वा सुवो वा किञ्चि-
त्स्वनन्तं सुषुवे सर्वस्य दातारम-
जरं जरित्रे स्वाहा पारमा. ८।६
(अथ) भूर्भुवः स्वरिति लोकवत्येषा मैत्रा. ६।५
भूर्भुवः स्वरित्येषैवास्य प्रजापतेः
स्थविष्ठा तनूर्यां लोकवतीति ।
स्वरित्यस्याः शिरो नाभिर्भुवो
भूः पादा आदित्यश्चक्षुः मैत्रा. ६।६
भूर्भुवः स्वर्वाणि स्वर्गभूपातालानि
त्रिपुराणि त्रि.ता. १।१
भूर्भुवः सुवरन्न ओम् महाना. ७।२
भूर्भुवः सुवरन्नमोम् महाना. ७।१
भूर्भुवः सुवरन्नं चन्द्रमसे दिग्भ्यः स्वाहा महाना. ७।१
भूर्भुवः सुवः ब्रह्म स्वयम्भु चित्त्यु. ६।१
भूर्भुवः सुवरिति वा एतास्त्रिस्तो
व्याहृतयः तैत्ति. १।५।१
भूर्भुवः सुवर्ब्रह्मैतदुपास्यैतत्तपः म. ना. ७।८
भूर्भुवः सुवर्महरोम् महाना. ७।३
भूर्भुवः सुवश्चन्द्रमसे दिग्भ्यः स्वाहा महाना. ७।२
भूर्भुवः सुवश्चन्द्रमसे च नक्षत्रेभ्यश्च
दिग्भ्यश्च महते च स्वाहा महाना. ७।३
भूर्भुवः सुवश्छन्द ओम् महाना. ७।६
(ॐ) भूर्भुवः सुवरिति व्याहृतयः २प्रणवो. १८

भूर्भुवः स्वरिमे लोकाश्चन्द्रसूर्याग्नि- देवताः । यासुमात्रासु तिष्ठन्ति तत्परं ज्योतिरोमिति	यो.शि. ६।५६	भृष्टर्वाजसमुत्पन्नेवृद्धिश्चेज्जगदस्तु सत् भेददृष्टिरविद्येयं सर्वथा तां विसर्जयेत् भेदनिम्नाः (भिन्नाः) पृथग्वादा-	ते. वि. ६।९४ महो. ५।११३
भूर्भुवः स्वरिमे लोकाः सोमसूर्याग्नि- देवताः । यस्य मात्रासु तिष्ठन्ति तत्परं ज्योतिरोमिति	यो. चू. ८५	स्तस्मात्ते कृपणाः स्मृताः भेदस्तयोर्विकारः स्यात्सर्गे न ब्रह्मणि कचित् (विभाति ब्रह्मसर्गयोः)	अ.शां. ९४ सरस्व. ४७
भूर्भुवः स्वर्महर्जनस्तपः सत्यं तलं वितलं सुतलं रसातलं तलातलं महातलं पातालं..एवं..ब्रह्मांडं..	राधोप. १।२	भेदः सर्वत्र मिथ्यैव धर्मादिरनिरूपणात् । अतश्च कारणं नित्यमेकमेवाद्वयं खलु	पञ्चब्र. ३३
भूर्भुवः स्वः, तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि [प्रवर्या. ३+ भूर्भुवः स्वःपते रायस्पते वाजिपते गोपते ऋग्यजुस्सामाथर्वाङ्गिरः- पते नमो ब्रह्मपुत्राय	वा.सं. ३६।३	(ततः) भेदाभावात् कदाचिद्बहि- र्गतेऽपि मिथ्यात्वभानात्	मं.ब्रा. २।६
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	ग. पू. १।५	भेदाभेदस्तथा भेदाभेदः साक्षात्परात्मनः। नास्ति स्वात्मातिरेकेण स्वयमेवास्ति सर्वदा	पा. ब्र. ३१
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	गृह. ६।३।३	भेषजकृतो ह वा एष यज्ञो यत्रैवंविद्ब्रह्मा भवति	छादो. ४।१७।८
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	ना. वि. ३	भैक्षाशनं च मौनित्वं तपो ध्यानं विशेषतः । सम्यग्ज्ञानं च वैराग्यं धर्मोऽयं भिक्षुके मतः	ना. प. ५।४४
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	ना. उ. ता. १।५	भैक्षेण वर्तयेन्नित्यं नैकान्नाशी भवेत् कचित् । निरीक्षन्ते त्वनुद्विग्नास्त-	१ सं. सो. २।६०
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	सन्ध्यो. २३	द्रुहं यत्नतो व्रजेत् भैक्षेण वर्तयेन्नित्यं नैकान्नाशी भवेत् कचित् । चित्तशुद्धिर्भवेद्यावत्ताव-	ना. प. ५।४६
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	वदुको. १७	न्नित्यं चरेत्सुधीः भैषज्याहारपात्राणि वस्त्रशय्यासनं गुरोः । आनयेत्सर्वयत्नेन प्रार्थ-	शिवो. ७।२७
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	वृह. ६।४।२५	यित्वा धनेश्वरान् भो किमादौ किं जातमिति सद्योजातं	पं. ब्र. १
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	चतुर्वे. ८	भोक्ता च प्रभुरेव च भोक्ता भोग्यश्च यद्भवेत्	भ.गी. ९।२४ कैव. १८
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	सहस्रै. २२	भोक्ता भोग्यं प्रेरितारं च मत्वा सर्वं प्रोक्तं त्रिविधं ब्रह्ममेतत्	श्वेताश्व. १।१२
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	वृह. ६।३।३	भोक्तारं यज्ञतपसां भोक्तृत्वे हेतुरुच्यते	भ.गी. ५।२९ भ.गी. १३।२१
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	ग. पू. २।८	भोक्तेति वै (च) भोक्तृविदो भोज्य- मिति च तद्विदः	वैतथ्य. २२
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	तैत्ति. ३।१	भोगशक्तिर्भोगरूपा... सर्वं क्रियते भोगान्ददाति विपुलान् लिङ्गे	सीतो. २७
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	तैत्ति. ३।११	सम्पूजितः शिवः	शिवो. ७।७३
भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये स५ स्रवमवनयति	महो. ५।७९		

भोगान्मुक्त्वा च मुच्यन्ते प्रलये	
कर्मयोगिनः	शिवो. १।३१
भोगाभोगा महारोगाः संपदः परमा-	
पदः । वियोगायैव संयोगा व्याधयो	
व्याधयोऽधियाम्	अक्षुप. २६
भोगेच्छामात्रको बन्धस्तत्त्यागो	
मोक्ष उच्यते	महो. ५।९७
भोगेच्छां दूरतस्त्यक्त्वात्रयमेतत्समाचर	अ. पू. ४।८२
भोगेभ्यो ह्यरतिर्जाता दृश्याद्वा	
सकलादिह	महो. २।७१
भोगैकवासनां त्यक्त्वा त्यज त्वं	
भेदवासनाम्	महो. ४।१०९
भोगैश्वर्यगतिं प्रति	भ.गी. २।४३
भोगैश्वर्यप्रसक्तानां	भ.गी. २।४४
भोग्यमजीजनत्	बह्वचो. १
भोजनं तामसप्रियम्	भ.गी. १७।१०
भोजयेत्तद्दशशतः	रामर. ४।८
भोजयेद्भूतिनश्चात्र स्वगुरुं च विशेषतः	शिवो. ७।७७
भोज्यमिति च तद्विदः	वैतथ्य. २२
भो पवित्रं सुलभं सुकरम्	कात्याय. १
भो प्रजापते त्वमव्यक्तादुत्पन्नोऽसि	
व्यक्तं ते कृत्यमिति	अव्यक्तो. २
भो भगवन् ब्रह्मपुत्र कथं मुक्त्युपायोऽ..	ना.प. १।१
भो भगवन् ब्रह्मविष्णुरुद्राणां मध्ये	
को वाऽधिकतरो ध्येयः...	शरभो. १
भौमाश्विन्यां महादेवीसन्निधौ जप्त्वा	
महामृत्युं तरति	देव्यु. २६
भ्रमतीव च मे मनः	भ.गी. १।३०
भ्रमदसि...प्रस्तब्धमस्येकशफमसि(मा.पा.)बृ.उ.६।३।४	
भ्रमरकीटकार्येण दीक्षिताः शिव-	
योगिनः शिवपूजापथे गुरुपूजा-	
विधौ च महेश्वरपूजनान्मुक्ताः	रुद्रोप. ३
भ्रमरकीटन्यायेन शरीरत्रयमुत्सृज्य	
सन्न्यासेनैव देहत्यागं करोति	
स कृतकृत्यो भवति	ना.प. ३।८७
भ्रमविश्रान्तशकुनिः पक्षौ संहृत्य	
तथा जीवोऽपि जाग्रत्स्वप्नप्रपञ्चे	
व्यवहृत्य श्रान्तोऽज्ञानं प्रविश्य	
स्नानन्दं भुङ्क्ते	पैङ्गलो. २।८

भ्रमः पञ्चविधो भाति तदेवेह समु-	
च्यते । जीवेश्वरौ भिन्नरूपाविति	
प्राथमिको भ्रमः । आत्मनिष्ठं	
कर्तृगुणं वास्तवं वा द्वितीयकः ।	
शरीरत्रयसंयुक्तजीवः सङ्गी तृतीयकः ।	
जगत्कारणरूपस्य विकारित्वं	
चतुर्थकः । कारणाद्विन्नजगतः	
सत्यत्वं पञ्चमो भ्रमः	अ. पू. १।१३
भ्रष्टबीजोपमा येषां पुनर्जननवर्जिता ।	
वासनारसनाहीना जीवन्मुक्ताहिताः	अ.पू. ४।५२
भ्रष्टबीजोपमा भूयो जन्माङ्कुर-	
विवर्जिता । हृदि जीवद्विमुक्तानां	
शुद्धा भवति वासना	१सं.सो. २।४३
भ्राजिष्णवे विश्वहेतवे नमः	सूर्यो. ६
भ्रातरं वा स्वसारं वा	छां. ७।१५।२
भ्राताऽन्तरिक्षमभिश्नत एनः	सहस्रै. १०
भ्रातृहा त्वमसि	छां. ७।१५।२
भ्रातृन्वा भोजयेच्छाद्धे पुत्रं वापि	
गुणान्वितम् । आत्माच वापि	
भुञ्जीत न विप्रं वेदवर्जितम्	इतिहा. ७७
भ्रान्तं पश्यति दुर्दृष्टिः सर्वं मदवशादिव	मुक्ति. २।६०
भ्रान्ता एवाखिलास्तेषां क मुक्तिः	
केह वा सुखम्	वराहो. २।५५
भ्रान्तिहरणम्	निर्वाणो. ७
भ्रुवोरन्तर्गता दृष्टिर्मुद्रा भवति खेचरी ।	
न रोगो मरणं तस्य न निद्रा न	
क्षुधा तृषा	ध्या.वि. ८०
भ्रामयन् सर्वभूतानि	भ.गी. १।८।६१
भ्रुवोर्ग्राणस्य च यः सन्निधः स	
एव द्योल्लोकस्य परस्य च	
सन्निर्भवति [जावा. ३।४	रामो. ३।४
भ्रुवोर्मध्ये प्राणमावेश्य सम्यक्	भ.गी. १।८।१०
भ्रुवोर्मध्ये ललाटस्थं तज्ज्ञेयं च	
निरञ्जनम्	रयोगत. १४
भ्रुवोर्मध्ये ललाटे तु नासिकायास्तु	
मूलतः । जानीयादमृतं स्थानं	
तद्ब्रह्मायतनं महत्	ध्या.वि. ४०

भ्रूचक्रं सप्तमं विद्याद्विन्दुस्थानं च
तद्विदुः । भ्रुवोर्मध्ये वर्तुलं च
ध्यात्वा ज्योतिः प्रमुच्यते यौगरा. १५
भ्रूणहत्यां वा एते प्रान्ति [त्रिसुप. २+ महाना. १२।२
भ्रूणहाऽभ्रूणहा (भवति) बृह. ४।३।२२
भ्रूदहरादुपरि सच्चिदानन्दतेजःकूटरूपं
परं ब्रह्मावलोक्यंस्तद्रूपो भवति अद्वयता. १
भ्रूमध्यदृष्टिरप्येषा मुद्रा भवति खेचरी १यो. त. ११८
भ्रूमध्यनिलयो विन्दुः शुद्धस्फटिक-
सन्निभः । महाविष्णोश्च देवस्य
तत्सूक्ष्मं रूपमुच्यते यो. शि. ५।३४

(तत्र) भ्रूमध्यं गतो जीव आपाद-
मस्तकं व्याप्य कृषिभ्रवणाद्यस्त्रि-
क्रियाकर्मा भवति पैङ्गलो. २।७
भ्रूमध्ये चित्तमयमात्तपोलोकज्ञानं शांदि. १।७।५२
भ्रूमध्ये तारकालोकशान्तावंतमुपा-
गते । चेतनैकतने बद्धे प्राणस्पंदो
निरुद्धयते शांदि. १।७।३३
भ्रूमध्ये सच्चिदानन्दतेजःकूटरूपं
तारकं ब्रह्म मं. ब्रा. १।२
भ्रूयुगमध्यविले दृष्टिं तद्द्वारोर्ध्वस्थित-
तेज आविर्भूतं तारकयोगो भवति अद्वयता. ६
भ्रूयुगमध्यविले तेजस आविर्भावः मं. ब्रा. १।४

म

मकरन्दं पिबन्भृङ्गो गन्धान्नापेक्षते
यथा । नादासक्तं सदा चित्तं
विषयं न हि काङ्क्षति ना. विं. ४२
मकारतुरीयांशा पञ्चमी वराहो. ४।१
मकारभावे प्राज्ञस्य मानसामान्य-
मुत्कटम् । मात्रासम्प्रतिपत्तौ तु
लयसामान्यमेव च आगम. २१
मकारमूर्तिः कृष्णाङ्गी वृषवाहिनी
वृद्धा त्रिशूलधारिणी सरस्वती
भवति शांदि. १।६।१
मकारवाच्यः शिवस्वरूपो हनुमान् तारसा. ३।८
मकारश्चतुर्थी किंस्थानमित्युभा-
वोष्ठौ स्थानम्. २ प्रणवो. १६
मकारश्च पुनः प्राज्ञं आगम. २३
मकारश्चाग्नि- (स्वग्नि-) सङ्काशो
विधूमो विद्युतोपमः [अ. वि. ८+ १ प्रणवो. ८
मकारश्चाप्यकारश्च ह्यकारश्चेति
कीलकम् गुह्यका. ८२
मकारस्तामसः कृष्णो रुद्रश्चेति
तथोच्यते यो. चू. ७६
मकारस्तृतीयकूटाक्षरो भवति श्रीवि. ता. १।२
मकारस्तृतीयाक्षरो भवति रामो. १।२
मकारस्त्वम्पदार्थवान् रामर. ५।१३
मकारस्थूलंशे सुषुप्तविश्वः वराहो. ४।१
मकारं तु स्मरन् पश्चाद्रेचयेदिडया-
ऽनिलम् जा. द. ६।९

मकारः शतावयवोपेतः ना. प. ८।२
मकारः सहस्रावयवान्वितः तुरीयो. १
मकाराक्षरसम्भूतः शिवस्तु हनुमान्
स्मृतः । विन्दुरीधरसंज्ञस्तु
शत्रुघ्नश्चक्राद् स्वयम् तारसा. २।२
मकारे च भ्रुवोर्मध्ये प्राणशक्त्या
प्रबोधयेत् ब्र. वि. ७०
मकारे जाग्रत्प्राज्ञः प. हं. प. १०
मकारेण ब्रह्मणाऽनुसन्दध्यात् नृसिंहो. ७।४
मकारेण मनआद्यवितारं मन-
आदिसाक्षिणमन्विच्छेत् नृसिंहो. ७।५
मकारे तु लयं प्राप्ते तृतीये प्रणवांशके
मकारे लभते नादमर्धमात्रा तु
निश्चला १ यो. त. १३९
मकारे लीयते रुद्रः प्रणवो हि
प्रकाशते यो. चू. ७८
मकारे व्यञ्जनमित्याहुः २ प्रणवो. १२
मकारोऽभ्युदयार्थत्वात् स मायेति
च कीर्त्यते... रामर. ५।७
मकारो रुद्रो भवति तारसा. १।४
मकारोऽस्मि सनातनः मैत्रे. ३।११
मकारो हृदि सुप्तिवः यो. चू. ७४
मध्वन्यच्छांतहृदयः प्राब्राजोः सार्धं
विरोचनेन किमिच्छन्पुनरागमः
[छान्दो. ८।१।२+१०।३+ +११।२
मध्ववेत्तेद्विजानीहि किमेतद्यक्षमिति केनो. ३।११

मधवन्मन्त्र्यं वा इदं शरीरमात्तं मृत्युना	छांदो. ८।१२।१
मघाद्यं अविष्टार्धमात्रेयं क्रमेणोक्त- मेणसापार्थं अविष्टार्धान्तं सौम्यम्	मैत्रा. ६।१४
मच्चित्तः सततं भव	भ. गी. १८।५७
मच्चित्तः सर्वदुर्गाणि	भ. गी. १८।५८
मच्चित्ता मद्रूपप्राणाः	भ. गी. १०।९
मच्चिन्तनं मत्कथनमन्योन्यं मत्प्र- भाषणम् । मदेकपरमो भूत्वा कालं नय महामते	बराहो. २। ४६
मज्जातः शुक्रं, शुक्रशोणितसंयोगा- दावर्तते गर्भः	गर्भो. २
मज्जा निधनम्	छांदो. २।१९।१
मज्जामेदोभ्यां सम्पूर्णं शिराजाल- समावृते । नवद्वारे पुरे देहे ममत्वं च शरीरके	दुर्वासो. २।७
मध्वकं शुक्रवस्त्रं च स्त्रीकथालौल्य- मेव च । दिवा स्वापं च यानं च यतीनां पतनानि षट्	ना. प. ३।७१
मदच्चीहतेषु कुरुष्वटिक्या सह जाययोषस्तिर्ह चाक्रायण इभ्यग्रामे प्रद्राणक उवास	छांदो. १।१०।१
मदच्चीहतेषु कुरुष्वटिक्यासह[मा.पा.]छां. १।१०।१	
मणिकर्ण्यो मम क्षेत्रे गङ्गायांवातटे पुनः । अत्रियेत् देही तज्जन्तोर्मु- क्तिर्नातो वरान्तरम्	रामो. ता. ३।३
मणिपूरकचक्रं हृदयचक्रं, अष्टदल- मधोमुखम् । तन्मन्त्रे ज्योतिर्म- यलिङ्गाकारं ध्यायेत्	सौभाग्य. २७
मणिपूरं नाभिदेशं हृदयस्थमना- हतम् । विशुद्धिः कण्ठमूले च आज्ञाचक्रं च मस्तकम्	योगकुं. १।११
मणिबन्धे तथा गुल्फे स्फुर्णं यस्य नश्यति । षण्मासावधिरेतस्य जीवितस्य स्थितिर्भवेत्	त्रि. ब्रा. १२३
मणिबन्धे द्वादशैव स्कन्धे पञ्चशतं बहेत् । अष्टोत्तरशतैर्मालामुप- वीतं प्रकल्पयेत्	क. जा. १६

(यद्वा) मण्डलाद्वा स्तनविम्बमेकं मुखं चाधस्त्रीणि गुहासदनानि	त्रिपुरो. ११
मत् एव केषाञ्चित्कैश्चिद्देहः	स्वसंवे. ३
मत् एव तन्निष्ठाः मत् एव न निर्वाणं नो निरय इति	स्वसंवे. २
मत् एव न श्वानगर्दभौ	स्वसंवे. ३
मत् एव यत्र विरिञ्चिविष्णुरुद्रा ईश्वरश्च गच्छन्ति	स्वसंवे. ३
मत्तङ्ग भगवन्गुरो राजश्यामला- रहस्योपनिषदं मेऽनुब्रूहि	राजश्या. १
मत्तं यस्य न वेद सः	केनो. २।३
मत्तश्च मन्तयितव्यं च नारायणः	सुबालो. १
मत्ता बुद्धिर्जनार्दन	भ. गी. ३।१
मतिर्नाम वेदविहितकर्ममार्गेषुअद्वा मतिविज्ञानसम्पत्तिशुद्धये (रुद्राक्षं)	शांडि. १।२१
धारयेत्सुधीः	रु. जा. ३०
मतिस्त्वेव विजिज्ञासितव्या	छांदो. ७।१८।१
मत्कर्मकृन्मत्परमः	भ. गी. ११।५५
मत्कर्मपरमो भव	भ. गी. १२।१०
मत्त एव पृथग्विधाः	भ. गी. १०।५
मत्त एवेति तान् विद्धि	भ. गी. ७।१२
मत्तपेरावतोबद्धः सर्वपीकोणकोटरे	महो. ४।६४
मत्तः कश्चिन्नान्यो व्यतिरिक्त इति फलपत्रोदकाहारः पर्वतवनदेव- तालयेषु सञ्चरेत्	ना. प. ४।४८
मत्तः परतरं नान्यत्	भ. गी. ७।७
मत्तः प्रकृतिपुरुषात्मकं जगच्छून्यं चाशून्यं च अहमानन्दानानन्दाः विज्ञानाविज्ञाने ब्रह्म	देव्यु. १
मत्तः सर्वं प्रवर्तते	भ. गी. १०।८
मत्तः सर्वाणि भूतानि मत्तः सर्वं चराचरम् , भवन्तो वै न मन्त्रिणाः	गणेशो. ४।९
मत्तः स्मृतिज्ञानमपोहनं च	भ. गी. १५।१५
मत्तो न कश्चिन्नान्यो व्यतिरिक्त इत्यात्मन्यालोच्य...देहपतन- पर्यन्तं स्वरूपानुसन्धानेन वसेत्	ना. प. ७।३
मत्तोऽन्यदस्ति चेन्मिथ्या यथा महमरीचिका	ते. बिं. ६।७३
मत्तो व्यतिरिक्तः कश्चिन्नास्तीति	तुरीयासी. ३

मत्पादाकृतयश्च ऊर्ध्वपुण्ड्रानासादयः

स्मृताः रेखा द्वादशकस्थाने	ऊर्ध्वपुं. ६
मत्प्रसादाचारिष्यसि	भ. गी. १८।६८
मत्प्रसादादवाप्नोति	भ. गी. १८।५६
मत्वा धीरो न शोषति	कठो. ६।६
मत्सरो मुष्टिकोऽजयः	कृष्णो. १४
मत्संस्थामधिगच्छति	भ. गी. ६।१९
मत्सान्निध्यात्प्रवर्तन्ते देहाद्या	
अजडा इव	सर्वसारो. ९
मत्सारभूतं यद्यत्स्यान्मथुरा सा	
निगद्यते	गोपालो. २।२५
मत्स्थानि सर्वभूतानि	भ. गी. ९।४
मत्स्थानीत्युपधारय	भ. गी. ९।६
मत्स्यकूर्मवराहनारसिंहवामनराम-	
रामकृष्णबुद्धकल्किस्त्रयोजात-	
वामदेवा अघोरतत्पुरुषेशानपर-	
मेश्वराः षोडशदलाः	ना. पू. ता. ६।१
मत्स्वरूपपरिज्ञानात्कर्मभिर्नसबध्यते	वराहो. २।२८
मत्स्वरूपमेव सर्वं मज्जातिरिक्तमणु-	
मात्रं न विद्यते	त्रि. म. ना. ८।१
मत्स्वरूपस्तत्त्वं ज्ञेयो बिल्ववृक्षो	
विधानतः	१ बिल्वो. २
मथुरावन-मधुवनमहावन-खादिरवन-	
भांडीरवननंदीश्वरवननंदवनानंद-	
वनखांडवनपलाशवनाशोकवन	
केतकवन-द्रुमवन-गन्धमादनवन-	
शेषशायिवन-श्यामायुवन-भुज्यु-	
वन-दधिवन-वृषभानुवनसङ्केत-	
वनदीपवन-रासवन-क्रीडावनो-	
त्सुकवनान्येतानि चतुर्विंशति-	
वनानि	राधोप. ३।१
मथुरायां विशेषेण मां ध्यायन्मोक्ष-	
मश्नुते	गोपालो. २।२०
मथुरायां स्थितिर्ब्रह्मन्सर्वदा मे	
अविष्यति	गोपालो. २।४
मदङ्गलेपनं पुण्यं चक्रतीर्थान्तः-	
स्थितं चक्रसमायुक्तं पीतवर्णं	
मुक्तिसाधनं भवति	गोपीचं. १

मदनाथः शिवं वाग्भवम्, तदूर्ध्वं

कामकलामयं	त्रि. ता. १।१६
मदनुग्रहाय परमं	भ. गी. १।११
मदन्तिका मानिनी मङ्गला च	
सुभा(भ)गा च सा [त्रि म. ६+ त्रिपुरो. ६	
मदमोहेन यः शूत्र्यां पुत्रमुत्पादये-	
द्विजः । यावत्तिष्ठन्स वे भूमौ	
तावत्तिष्ठेत् सुदारुणे	इतिहा ७९
मदर्थमपि कर्माणि	भ. गी. १२।१०
मदर्थं त्यक्तजीविताः	भ. गी. १।९
मदाभिमानमात्सर्गलोभमोहाति-	
शायिताम् । बहिरप्यास्थिता-	
मीषस्यजत्यहिरिब त्वचम्	अक्षयुप. १६
मदीयं च त्वदीयं च ममेति च तवेति	
च । मह्यं तुभ्यं मयेत्यादि तत्सर्वं	
वितथं भवेत्	ते. वि. ९।५०
मदीयोपासकस्यासाध्यं न किञ्चिदस्ति	त्रि. म. ना. ८।७
मदीयोपासनां कुरु, मामेव प्राप्स्यसि	त्रि. म. ना. ८।६
मदुपासकस्तस्माभिरतिशयाद्वैतपर-	
मानन्दलक्षणं परब्रह्म भवति	त्रि. म. ना. ८।७
मदुपासकः सर्वोत्कृष्टः स भवति	त्रि. म. ना. ८।७
मदुपासनकः सर्वबन्धो भवति	त्रि. म. ना. ८।७
मदुपासनया सर्वमङ्गलानि भवन्ति	त्रि. म. ना. ८।७
मदुपासनया सर्वं जयति	त्रि. म. ना. ८।७
मदेकपूजानिरतः सम्पूजयेत्,	
तदहमश्रामि	भस्मजा. २।१०
मद्वतेनान्तरात्मना	भ. गी. ६।४७
मदुष्टे पादं वक्ता	छांदो. ४।८।१
मद्वक्त एतद्विज्ञाय	भ. गी. १३।१९
मद्वक्तः सङ्गवर्जितः	भ. गी. ११।५५
मद्वक्ता यान्ति मामपि	भ. गी. ७।२३
मद्वक्तिनिष्ठो भव	त्रि. म. ना. ८।६
मद्वक्ति लभते पराम्	भ. गी. १८।५४
मद्वक्तेष्वभिधाम्यति	भ. गी. १८।६८
मद्भावं सोऽधिगच्छति	भ. गी. १४।१९
मद्भावा मानसा जाताः	भ. गी. १०।६
मद्भावायोपपद्यते	भ. गी. १३।१९
मद्यं मांसं च लशुनपलाण्डुं शिघ्र-	
मेव च । श्लेष्मातकं विड्वद्राह-	
मभक्ष्यं वर्जयेन्नरः	र. जा. ४०

मद्याजी मां नमस्कुरु [भ.गी. १।१४+ १।८६५

मद्रूपमव्ययं ब्रह्म आदिमध्यान्त-

वर्जितम् । स्वप्नं सच्चिदानन्दं

भक्त्या जानाति चाव्ययम्

मद्रेषु चरकाः पर्यत्रजाम

मद्रेष्ववसाम पतञ्जलस्य काप्यस्य

गृहेषु यज्ञमधीयानाः

मध्यतिरिक्तमणुमात्रं न विद्यते

मध्यतिरिक्तमबाधितं न

किञ्चिदस्ति

मध्यतिरिक्तं सर्वं बाधितम्

मधुकरराजानं माक्षिकवत्

मधुकरवृत्त्याऽऽहारमाहरन् कशो

भूत्वा... कारागृहविनिर्मुक्त-

चोरवत् पुत्रात्तबन्धुभवस्थल

विहाय दूरतो वसेत्

मधु क्षरंति तद्रसम्

मधुनक्तमुतोषसि मधुमत्

पार्थिवः रजः

[महाना. १२।२+क्र.सं. १।९०।७

[वा. सं. १३।२८+

मधुनाऽभिषिच्य गुरुदारगमनात्

पूतो भवति

मधुमात्रो वनस्पतिर्मधुमाः

अस्तु सूर्यः [त्रिसुप. ३

मधुमेतु माम् । ब्रह्मेव मधुमेतुमाम्

[त्रिसुप. १+

मधुमेधया । ब्रह्मेव मधुमेधया

[त्रिसुप. २+

मधुमेधवा । ब्रह्मेव मधुमेधवा

[त्रिसुप. ३+

मधुरामु-लवण-तिक्त-कटु-कषाय-

रसान्विन्दति

मधुगदिमयो रसः

मधुवाता ऋतायते मधु क्षरंति

सिन्धवः [बृ. ६।३।६+महाना. १२।२+ क्रकसं.

[मं. १।९०।६+वा. सं. १३.२७

[तै. सं. ४।२।९।३+

वासुदे. ८

बृह. ३।३।१

बृह. ३।७।१

त्रि. म. ना. ८।६

त्रि. म. ना. ८।६

त्रि. म. ना. ८।६

ब्रह्मो. १

ना. प. ७।१

महाना. ११।१०

बृह. ६।३।६

+त्रिसुप. ३+

तै. सं. ४।२।९।३

भस्मजा. २।११

महाना. १२।२

महाना. १२।१

महाना. १२।२

महाना. १२।३

गर्भो. १

बृ. जा. २।४

त्रिसुप. ३

मध्यतोऽनृतं तदेतदमृतमुभयतः

सत्येन परिगृहीतः सत्यभूय-

मेव भवति नैनं विद्वांसम-

नृतः हिनस्ति

मध्यतोऽस्मा अन्नः राध्यते

मध्यन्दिनमादित्याभिमुखो-

ऽधीयानः पञ्चमहापात-

कोपपातकात्प्रमुच्यते

मध्यन्दिने प्रबलमधीयीत

मध्यन्दिने माध्यन्दिनं (कर्म)

कृत्वोपस्थानान्तं ध्यायमान

आदित्याभिमुखोऽधीयानः

सुरापानात्पूतो भवति

मध्यमश्च द्वाविंशत्कनिष्ठो-

विंशतिमात्रकः

मध्यमं शास्त्रचिन्तनम्

मध्यमा (मात्रा) चतुर्दशी,

पश्यन्ती पञ्चदशी परा

मध्यमा तैजसात्मनः

मध्यमामेवाप्येति यो मध्यमामेवा-

स्तमेति

मध्यमायां भवतु सावित्री

मध्यमायां मुकुलिता वैखर्या विकसी-

कृता । पूर्वं यथोदिता या वा-

ग्विलोमेनास्तगा भवेत्

मध्यमा वृषभवाहिनी माहेश्वरी

मध्यलक्ष्यं तु प्रायश्चित्तादिवर्ण-

सूर्यचन्द्रवह्निज्वालावलीव-

त्तद्विहीनान्तरिक्षवत्पश्यति

मध्यस्थकुण्डलिनीमाश्रित्य

मुख्या नाड्यश्चतुर्दश भवन्ति

मध्यं चैवाहमर्जुन

मध्यं छन्दसां बृहती

मध्यं ह्येषामङ्गानामात्मा

मध्यादाचामेति, कथमिति, लवणमिति छांदो. ६।१३।२

मध्याह्नकालिका सन्ध्या सावित्री

युवनी. भुवोलोके व्यवस्थिता गायत्री. ६

(अथ) मध्याह्ने तीक्ष्णं रुद्रस्तपति सन्धयो. २३

मध्याह्ने सूर्याभिमुखः पठेत्

बृह. ५।५।१

तैत्ति. ३।१०।१

नारा. ५

सहवै. १७

भस्मजा. १।७

योगो. ६

मैत्रे. २।२१

ना. प. ८।४

गान्धर्वो. १

सुबालो. ९।८

गायत्रीर. ५

योगकुं. ३।१९

गायत्रीर. ५

मं. ब्रा. १।२

शांडि. १।४।५

भ. गी. १०।३२

१ऐत. ३।५।४

१ऐत. ३।५।४

छांदो. ६।१३।२

गायत्रीर. ६

सन्धयो. २३

सूर्यो. ९

मध्ये कैवल्यत्मा अद्वैतो. १
 मध्ये तिष्ठन्ति राजसाः भ. गी. १४।१८
 मध्ये नाभिर्भवति नृ. पू. ५।२
 मध्ये बिन्दुं त्रिकोणं तदनु ऋतुगणं. ग. पू. २।१०
 मध्ये बीजात्मकं देवं यजेत् ग. पू. २।१०
 मध्ये भास्करं ध्यायेदुपचारान्
 समर्प्यर्घ्याणि दद्यात् सूर्यता. ५।१
 मध्ये लक्ष्मीनारायणं विक्षेप-
 शक्त्यावरणं ना. पू. ता. ६।१
 मध्ये वामनमासीनं विधेदेवा उपासते कठो. ५।३
 मध्वभ्राति, विसानि भक्षयति
 (दुःस्वप्ने) ३ ऐत. २।४।७
 मनभादिचतुर्दशकरणैः पुष्कलै-
 रादित्याद्यनुगृहीतैः शब्दादी-
 न्विषयान्स्थूलान्यदोपलभते
 तदात्मनो जागरणम् सर्वसारो. ३
 मनभादिश्च प्राणादिश्चच्छादिश्च
 सत्त्वादिश्च पुण्यादिश्चैते पञ्चवर्गाः सर्वसारो. ५
 मन इति मनोविदो बुद्धिरिति च
 तद्विदः । चित्तमिति चित्तविदो
 धर्माधर्मौ च तद्विदः वैतथ्य. २५
 मन उदकामन्मीलित इवाभ्रन्
 पिवन्नास्तैव १ ऐत. १।४।४
 (अथ ह) मन उद्गीथमुपासाञ्च-
 क्रिरेतद्वासुराः पाप्मानाविविधुः छांदो. १।२।६
 मन उपवक्ता चित्त्यु. १।१
 (अथ ह) मन ऊचुस्त्वं न उद्गायेति
 तथेति तेभ्यो मन उद्गायत् बृह. १।३।६
 मन एतानि चक्षूंषि यस्माद्भूतमिदं
 पाशुपतं यद्भस्मनाऽङ्गानि संस्पृशे-
 तस्माद्भूतं तदेतत्पाशुपतं पशु-
 पाशविमोक्षणाय अ. शिरः. ३।११
 मन एतानि चक्षूंषि... तदेतद्भुङ्क्तं
 पशुपाशविमोक्षणाय बहुको. २४
 मन एनं तद्भूत्वाऽवति बृह. १।५।९
 मन एव जगत्सर्वं मन एव
 महारिपुः ते. बि. ५।९८
 मन एव पिता बाङ्गाता प्राणः प्रजा बृह. १।५।७

मन एव मनुष्याणां कारणं बन्ध-
 मोक्षयोः । बन्धनं (बन्धाय-
 बन्धस्य) विषयासक्तं (विषया-
 सङ्गि) मुक्त्यै [मुक्तं-मोक्षे-
 मुक्तौ-मुक्तेः) निर्विषयं स्मृतम्
 (मनः-तथा) [ब्र. बि. २+ शाट्याय. १
 [मैत्रा. ६।३४, ११+ अमन. १।७७
 [भवसं. ३।१४+ त्रि. ता. ५।३
 मन एव महद्बुद्धं मन एव
 जरादिकम् ते. बि. ५।९९
 मन एव महद्बुद्धं मनोऽन्तःकरणं
 च तत् ते. बि. ५।१०१
 मन एव महारिपुः ते. बि. ५।९८
 मन एव समर्थं हि मनसो दृढनिग्रहे महो. ४।१०९
 मन एव सम्राडिति होवाच बृह. ४।१।६
 मन एव सविता वाक्सावित्री सावित्र्यु. ८
 मन एव हि कालश्च मन एव मलं तथा ते. बि. ५।९९
 मन एव हि तेजश्च मन एव
 मरुन्महान् ते. बि. ५।१०२
 मन एव हि बिन्दुश्च उत्पत्तिस्थिति-
 कारणम् । मनसोत्पद्यते बिन्दुर्यथा
 क्षीरं गता- (घृता-) त्मकम्
 [यो. शि. ६।७३+ योगकुं. ३।५
 मन एव हि भूमिश्च मन एव हि
 तोयकम् ते. बि. ५।१०१
 मन एव हि सङ्कल्पो मन एव हि
 जीवकः ते. बि. ५।१००
 मन एव हि संसारो मन एव
 जगन्मयम् ते. बि. ५।९८
 मन एवाप्येति यो मन एवास्तमेति सुबालो. ९।१०
 मन एवायतनमाकाशः प्रतिष्ठा-
 ऽऽनन्द इत्येनदुपासीत बृह. ४।१।६
 मन एवास्यात्मा वाग्जाया प्राणः प्रजा बृह. १।४।१७
 मननात् त्राणनान्मंत्रः सर्ववाच्यस्य
 वाचकः रा. पू. १।१२
 (तस्मात्) मननादौ सङ्ख्यासि-
 नामधिकारः ना. प. ५।८
 म (मा) ननान्मन उच्यते महो. ४।१२३
 मननोत्थे मनस्येष बन्धः सांसारिकोद्वेगः अ. पू. २।२४

मनश्चञ्चलमस्थिरम्	भ. गी. ६।२४	मनसा मन आलोक्य तत्त्यजेत्परमं	
मनश्च मन्तव्यं च	प्रभो. ४।८	पदम्	योगकुं. ३।५
मनश्चन्द्रं (अप्येति)	बृह. ३।२।१३	मनसा मन आलोक्य दृश्यन्ते	
मनश्चन्द्रो रविर्वार्युर्दृष्टिरग्निरुदाहृतः।		प्रत्यया दश	यो. शि. ६।६४
बिन्दुनादकला ब्रह्मन्विष्णु-		मनसा मन आलोक्य मुक्तो	
ब्रह्मेशदेवताः	यो. शि. ६।७०	भवति योगवित्	यो. शि. ६।६३
मनश्चेदुन्मनीभूयान्न पुण्यं न च		मनसा मन आलोक्य योगनिष्ठः	
पातकम्	यो. शि. ६।६१	सदा भवेत्	यो. शि. ६।६४
मनश्चुद्धिरान्तरं (शौचं)	शांदि. १।१।३	मनसा मन आलोक्य वृत्तिशून्यं	
मनसश्चन्द्रमा [२ ऐत. १।४+	ग. शो. ३।११	यदा भवेत् । ततः परं परब्रह्म	
मनसश्च विज्ञानं विज्ञानादानन्दो		दृश्यते च सुदुर्लभम्	
ब्रह्मयोनिः	महाना. १७।१३	[शांदि. १।७।१८+	यो. शि. ६।६२
मनसश्चेन्द्रियग्रामं	भ. गी. ६।२४	मनसा मनसि च्छिन्ने निरहङ्कारतां	
मनसस्तु क्षुरं गृह्य सुतीक्ष्णं बुद्धि-		गते । भावेन गलिते भावे	
निर्मलम् । पादस्योपरि यन्मध्ये		स्वस्थस्तिष्ठामि केवलः	१ सं.सो. २।३६
तद्रूपं नाम कृन्तयेत्	क्षुरिको. ११	मनसा परमात्मानं ध्यात्वा तद्रूप-	
मनसस्तु परा बुद्धिर्बुद्धेरात्मा महान्परः		तामियात्	त्रि. ब्रा. २।२९
[कठो. ३।१०+४।४+गुह्यका. ४१ भ. गी. ३।४२		मनसा प्राप्यते त्वात्मा ह्यात्मा-	
मनसः काममाकृतिं वाचः सत्य...	श्रीसू. १०	पक्ष्या निर्वर्तते [मैत्रा. ४।३+	मैत्रे. १।७
मनसः सत्त्वमुत्तमम् । सत्त्वादधि-		मनसा भाव्यमानो हि देहतां	
महानात्मा महतोऽव्यक्तमुत्तमम् कठो. ६।७		याति देहकः । देहवासनया	
मनसः साक्षी बुद्धेः साक्षी		मुक्तो देहधर्मेन लिप्यते	महो. ४।६७
प्राणस्य साक्षी तमसः साक्षी		मनसा वा अग्ने सङ्कल्पयति । अथ	
सर्वस्य साक्षी	नृसिंहो. २।२	वाचा व्याहरति । तस्मान्मन	
मनसा कर्मणा वाचा सज्जनानुप-		एव पूर्वरूपं, वागुत्तररूपम्	३ ऐत. १।१२
सेवते । यतः कुतश्चिदानीय		मनसा वाचं नयति चक्षुषा मीयते	
नित्यं शास्त्राण्यवेक्षते ॥ तदासौ		जगत् । भूतस्य कर्णौ श्रोतारा-	
प्रथमामेकां प्राप्तो भवति		वन्नं प्राणेन सम्मितम्	इतिहा. ४
भूमिकाम्	अक्षयुप. ११	मनसा वाऽथ विध्युक्तमंत्रा-	
मनसाऽऽकाशश्चाकाशाद्वायुर्वायो-		वृत्त्याथवा जले	ना. प. ३।११
ज्योतिर्ज्योतिष आपोऽद्भ्यः		मनसा वै सम्राट् स्त्रियमभिहार्यते	
पृथिवी पृथिव्या इत्येषां भूतानां		तस्यां प्रतिरूपः पुत्रो जायते	
ब्रह्म सम्पद्यते	२ सञ्ज्यासो. १६	स आनन्दः	बृह. ४।१।६
मनसा धारयेच्चपि धारणं नाति-		मनसा शान्तिः, शान्त्या चित्तं,	
विन्दति । निवृत्तिर्विषयाणां च		चित्तेन स्मृतिः, स्मृत्या स्मारः	
प्रत्याहारो न संशयः	योगो. ३१	स्मारेण विज्ञानं, विज्ञानेनात्मानं	
मनसा मन आलोक्य उन्मन्यस्तं		वेदयति	महाना. १७।१३
सदा स्मरेत्	यो. शि. ६।६३	मनसा शृणोति	मैत्रा. ६।३०
		मनसा सङ्कल्पयति, वाचा वदति	गर्भो. १

मनसा सर्वाणि ध्यातान्याप्नोति	कौ. त. ३।४	मनसोत्पद्यते विन्दुर्यथा क्षीरं घृता-	
मनसा हि कामान्कामयते	बृह. ३।२।७	त्मकम् । न च बन्धनमध्यस्थं	
मनसा सृष्टा आपश्च वरुणश्च	१ ऐत. १।७।६	तद्वै कारणमानसम्	योगकुं. ३।६
मनसा ह्येव खल्विमानि भूतानि		मनसो धारणं यत्तदुक्तस्य च	
जायन्ते, मनसा जातानि जीवन्ति,		यमादिभिः । धारणा सा च	
मनः प्रयन्त्यभिसंविशन्तीति	तैत्ति. ३।४	संसारसागरोत्तारकारणम्	त्रि. ब्रा. २।१३४
मनसा ह्येव पश्यति मनसा शृणोति		मनसो धारणादेव पवनो धारितो	
[बृ. उ. १।५।३+	मैत्रा. ६।३०	भवेत् । मनसः स्थापने हेतुरुच्यते..	त्रि. ब्रा. २।११४
मनसिजा नारदादयः सर्वे ऋषयः	ना. पू. ता. ५।६	मनसो निगृहीतस्य लीलाभोगो-	
मनसि तृप्यति पर्जन्यस्तृप्यति	छांदो. ५।२२।२	ऽल्पकोऽपि यः । तमेवालम्ब्य-	
मनसि निषण्णः श्रीप्राणाय प्रज्ञा-		विस्तारं छिष्टत्वाद्वहु मन्यते	महो. ५।७३
नाय स्वराद् पुरुषोत्तमः	सि. वि. ३	मनसो निग्रहायत्तमभयं सर्व-	
मनसि सङ्कल्पविकल्पे दग्धे पुण्य-		योगिनाम्	अद्वैत. ४०
पापे सदाशिवः शक्यात्मा सर्व-		मनसोऽप्युन्मनीभावाद्द्वैताभावं	
प्रावस्थितः स्वयञ्जोतिः शुद्धो		प्रचक्षते	अमन. २।७८
बुद्धो नित्यो निरञ्जनः शान्तः		मनसोऽभ्युदयो नाशा मनोनाशो	
प्रकाशत इति	हंसो. ११	महोदयः [महो. ५।९७+	मुक्तिको. २।३९
मनसे स्वाहा प्रजात्यै स्वाहेत्यग्नौ		मनसो मनः यत्	केनो. १।२
हुत्वा मन्ये सः स्ववमवनयति	बृह. ६।३।२	मनसो ये मनो विदुः । ते निषिक्त्यु-	
मनसैतान्कामान्पश्यन्मते	छांदो. ८।१२।५	ब्रह्म पुराणमध्यम्	बृह. ४।४।१८
मनसैव मनश्छित्त्वा सा स्वयं लभ्यते		मनसो रेतः प्रथमं यदासीत्	
गतिः	अ. पू. १।५३	[बृ. जा. १।२+	नृ. पू. १।१
मनसैव मनश्छित्त्वा कुठारेणेव		मनसो वाव भूयोऽस्तीति तन्मे	
पादपम् । पेदं पावनमासाद्य		भगवान्ब्रवीतु	छांदो. ७।३।२
सद्य एव स्थिरो भव	महो. ६।३३	मनसो विजयान्नान्या गतिरस्ति	
मनसैव मनश्छित्त्वा पाशं परम-		भवार्णवे	महो. ५।७६
बन्धनम् । भवादुत्तारयात्मानं		मनसो ह्युन्मनीभावे द्वैतं नैवोप-	
नासाबन्धेन तार्यते	महो. ४।१०७	लभ्यते	पैङ्गलो. ४।२०
मनसैवानुदृष्टव्यं नेह नानास्ति		मनस्तत्र लयं याति तद्विष्णोः	
किञ्चन । मृत्योः स मृत्यु-		परमं पदम्	ना. विं. ४७
माप्नोति य इह नानेव पश्यति	बृह. ४।४।१९	मनस्तादृशगुणगतं रसतन्मात्रवेदनम्	महो. ५।१५०
मनसैवेदमाप्तव्यं नेह नानास्ति		मनस्तां मूढतां विद्धि यदा नश्यति	
किञ्चन । मृत्योः स मृत्युं		साऽनघ । चित्तनाशाभिधानं	
गच्छति य इह नानेव पश्यति	कठो. ४।११	हि तत्स्वरूपमितीरितम्	अ. पू. ४।१६
मनसैवेन्द्रजालश्रीर्जगति प्रवि-		मनस्ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा	कौ. त. २।४
तन्यते । यावदेतत्सम्भवति		मनस्ते मयि दद्ये इति पुत्रोऽन्न-	
तावन्मोक्षो न विद्यते	महो. ४।४९	रसन्त्ये त्वयि क्वानोक्ति विद्या	कौ. त. २।१५

मनस्त्वं भूत्वा मनः प्रदोमेत्वत्तो भूतं सम्भावयिष्यसि सर्वेषां कायानामर्हमर्हते स्वाहा	पारमा. २।६	मनःसङ्कल्पकं ध्यात्वा संक्षिप्या- त्मनि बुद्धिमान् । धारयित्वा तथाऽमानं धारणा परिकीर्तिता	अ. ता. १६
मनस्स्थानं गलान्तं बुद्धेर्वेदनमह- ङ्कारस्य हृदयं चित्तस्य नाभिरिति	शारीरको. २	मनः सत्येन शुद्धयति	भवसं. ३।१८
मनस्यन्तस्तु तेजसः	आगम. २	मनः सर्वत्र संयम्य ॐङ्कारं तत्र चिन्तयेत्	यो. शि. ३
मनस्सङ्कल्पपरहितांस्त्रीन्गृहान् पञ्च सप्त वा । मधुमक्षिकवत्कृत्वा माधूकरमिति स्मृतम्	१सं. सो. २।६६	मनः सर्वेन्द्रियाणि च । खं वायु- ज्योतिरापः पृथिवी विश्वस्य धारिणी । नारायणाद्रह्या जायते । नारायणाद्बुद्धो जायते	नारा. १
मनस्सर्वेन्द्रियाणि जायन्ते पुरुषोत्तमात्	सि. वि. २	मनः संयम्य मच्चित्तः मनः सर्वेर्ध्यातैः सहाप्येति	भ. गी. ६।१४ कौ. त. ३।३
मनः कर्माणि जायन्ते मनो लिप्यति पातकैः । मन- श्चेदुन्मनीभूयान्न पुण्यं न च पातकम्	यो. शि. ६।६१	मनस्स्पन्दोपशान्त्याऽयं संसारः प्रविलीयते	शांडि. १।७।२५
मनः कायाभिमाहन्ति स प्रेरयति मारुतम् । मारुतस्तूरसि चरन्मन्द्रं जनयति स्वरम्	मैत्रा. ७।११ कौ. त. २।२	मनः स्वात्मनि चाध्यस्तं प्रविश्य परमेश्वरः । मनस्स्थं तस्य सत्त्व- स्थो ददाति नियमेन तु	पा. ब्र. १७
मनः परस्तात्प्राण आरुन्धे मनःपवनयोर्नाशादिन्द्रियार्थान् विमुञ्चति	अमन. १।२० वृ. उ. १।५।६	मनागपि मनो व्योम्नि वासना- रजनीक्षये । कलिका तनुतामेति चिदादित्यप्रकाशनात्	महो. ४।११७
मनः पितरः प्राणो मनुष्याः मनःपूतिमुच्छिष्टोपहतमित्यनेन तत्पावयेत्	मैत्रा. ६।९ ३ ऐत. १।१।२	मनागपि विचारेण चेतसः स्वस्य निग्रहः । पुरुषेण कृतो येन तेनाग्रं जन्मनः फलम्	ब्र. पू. ४।९२
मनः पूर्वरूपं, वागुत्तररूपम् मनः पूर्वं मनः सर्वं मनस्तस्मान्न लङ्घयेत्	दुर्वासो. २।१६	मनागूर्ध्वासनो भूत्वा सङ्गृह्य चरणा- बुधौ । संवृतास्योन्मीलनाभ उपविष्टश्च वाग्यतः	योगो. २० महाना. १७।१३ भ. गी. ४।१
मनः प्रचारशून्यं परमात्मनि लीनं भवति	मं. ब्रा. ३।२	मनीषया मनः मनुरिक्ष्वाकवेऽब्रवीत्	महाना. १४।१ मनुष्यकृतस्यैनसोऽवयजनमसिस्वाहा
मनःप्रशमनोपायोयोगइत्यभिधीयते मनःप्रसादः सौम्यत्वं मनः प्राणे प्राणस्तेजसि तेजः	महो. ५।४२ भ. गी. १७।१६	मनुष्यकृतस्यैनसोऽवयजनमसिस्वाहा मनुष्यश्राद्धे सनक-सनन्दन-सन- त्कुमार-सनत्सुजातान्...	महाना. १४।१
परस्यां देवतायां [छांदो. ६।८।६ मनःप्राणेन्द्रियक्रियाः मनः प्राविशदशयदेव मनःषष्ठानीन्द्रियाणि मनः षष्ठेन्द्रियातीतं तन्मयो अथ नै मुने	+१५।१,२ भ. गी. १८।३३ १ ऐत. १।४।६ भ. गी. १५।७ अ. पू. १।२१	ब्राह्मणानर्चयेत् मनुष्या एत एव मनुष्याणां जनार्दन मनुष्याणां सहस्रेषु मनुष्याः पशवश्च ये मनुष्याः पार्थ सर्वशः [भ. गी. ३।२३+ ४।११	ना. प. ४।३९ छांदो. १।५।६ भ. गी. १।४४ भ. गी. ७।३ तैत्ति. २।३

मनुष्यो वाऽपि यक्षो वा स्वेच्छया-

ऽपीक्षणाद्भवेत् । सिंहो व्याघ्रो

गजो वाऽथः स्वेच्छया बहुता-

मियात्

१ यो. त. ११०

मनो घनविकल्पं तु यच्छती-

न्द्रियतां जनैः

महो. ५।१२६

मनोऽज्ञस्य हि शृङ्खला [महो. ५।९८+

मुक्तिको. २।३९

मनो दुर्निग्रहं चलम्

भ. गी. ६।३५

मनो दूत वेद दूतवान्भवति

कौ. त. २।१

मनोद्वर्तरं याति ग्रामे कालेयको यथा

महो. ३।१८

मनो दृश्यमिदं द्वैतं यत्किञ्चित्स-

चराचरम् । मनसो ह्यमनीभावे

द्वैतं नैवोपलभ्यते

अद्वैत. ३१

मनोदृश्यमिदं सर्वं यत्किञ्चित्स-

चराचरम् । मनसोऽप्युन्मनी-

भावाद्द्वैताभावं प्रचक्षते

अमन. २।७८

मनोऽस्य दैवं चक्षुः स वा एष एतेन

दैवेन चक्षुषा मनसैतान्कामान्

पश्यन्नमते

छांदो. ८।१२।५

मनोद्वारेण तीक्ष्णेन योगमाश्रित्य

नित्यशः

क्षुरिको. १२

मनोऽध्यात्मं, मन्तव्यमधिभूतं, चन्द्र-

स्तत्राधिदैवतं, नाडी तेषां

निबन्धनम्

सुबालो. ५।६

मनोऽध्यात्मं ज्ञानं ज्ञेयमिती-

न्द्रियाण्यन्वभवत्

२ प्रणवो. ३

मनोऽध्यानयोगेन त्वग्द्वारा स्पर्श-

गुणः पाण्यधिष्ठितो वायौ

तिष्ठति वायुस्तिष्ठति

त्रि. ब्रा. १।६

मनोऽध्यायत्सर्वप्राणाऽनुध्यायन्ति

मनोनाथस्तु मारुतः

कौ. त. ३।२

मनो नाम देवतावरोधिनी सा मे

ऽमुष्मादिदमवहन्द्वां तस्यैवशाहा

कौ. त. २।३

मनोनाशोमहोदयः [महो. ५।९७+

मनो नियन्ता प्रकृतिमयोऽस्य

मुक्तिको. २।३९

प्रतोदनेन खल्वीरितं परि-

भ्रमतीदं शरीरं चक्रमिव

मैत्रा. २।९

मनोनिरोधिनी कन्था

निर्वाणो. ३

मनोनिर्मथनादेव विकल्पा बहवस्तथा

त्रि. ब्रा. २।१४

५५

मनोतुकूटे न तु चक्षुषीडने

गुहानिवाताश्रयणे प्रयोजयेत् श्वेताश्व. २।१०

मनोऽन्तरिक्षलोकाः प्राणोऽसौलोकाः

बृह. १।५।४

मनोऽप्यन्यत्र निक्षिप्तं चक्षुर्गन्धत्र

पातितम् । तथापि योगिनां

योगो ह्यविच्छिन्नः प्रवर्तते

ब्र. वि. ४४

मनो बुद्धिरहङ्कारश्चित्तमित्यन्तः-

करणचतुष्टयम्

शारीरको. २

मनोबुद्धिरहङ्कारश्चित्तसङ्घ तका

अमो । न त्वं नाहं न चान्यद्वा

सर्वं ब्रह्मैव केवलम्

ते. बि. ६।३४

मनोबुद्धिरहङ्कारश्चित्तं चेति चतुष्टयम् वराहो. १।४

मनो बुद्धिरहङ्कारः खानिलाग्नि-

जलानि भूः । एताः प्रकृतय-

स्वष्टौ विकाराः षोडशापरे

शारीरको. १२

मनोबुद्धिसमाधानमर्थतत्त्वपरी-

क्षणम् । तत्त्वस्मृतेरुपस्थाना-

त्सर्वमेतत्प्रवर्तते

आयुर्वे. १८

मनोबुद्धिस्तथैवात्माह्यव्यक्तं नृप-

सत्तम । इन्द्रियेभ्यः पराणीह

चत्वारि कथितानि च

भवसं. २।२०

मनोबुद्धयोश्चित्ताहङ्कारौ चांतर्भूतौ

त्रि. ब्रा. १।४

मनोब्रह्मा (यज्ञस्य) [महाना. १८।१+

गर्भो. ११

मनो ब्रह्मेति व्यजानात्

तैत्ति. ३।४

मनो ब्रह्मेत्युपासीतेत्यध्यात्मम्

३।१८।१

मनो भित्त्वा भूनादिं भिनत्ति

सुबालो. १।१२

मनोमयज्ञानमयान् सम्यग्दग्ध्वा

क्रमेण तु । घटस्थदीपवच्छश्व-

दन्तरेव प्रकाशते

योगकुं. ३।३२

मनोमयः प्राणशरीरनेता प्रतिष्ठितो-

ऽग्ने हृदयं सन्निधाय

मुण्ड. २।२।७

मनोमयः प्राणमयः (आत्मा)

बृह. ४।४।५

मनोमयः प्राणशरीरो भारूपः

सत्यसङ्कल्प आत्मेति

मैत्रा. २।९

मनोमयः प्राणशरीरो भारूपः

सत्यसङ्कल्प आकाशात्मा

सर्वकर्मा सर्वकामः सर्वगन्धः

सर्वरसः सर्वमिदमभ्यात्तो-

ऽवाक्यनादरः

छान्दो. ३।१४।२

मनोमयः सङ्कल्पात्मा विज्ञान-
 मयः कालात्माऽऽनन्दमयो
 लयात्मैकत्वं नास्ति द्वैतं कुतः सुबालो. ५।१५
 मनोमयेन प्राणोऽपि तथा पूर्णः
 स्वभावतः । तथा मनोमयो
 ह्यात्मा पूर्णो ज्ञानमयेन तु कठरु. २३
 मनोमयोऽयं पुरुषो भाः सत्यं बृह. ५।६।१
 मनो मारय निश्शङ्कं त्वां
 प्रबध्नन्ति नारयः महो. ४।९४
 मनो मे त्वयि दधानीति पिता
 मनस्ते मयि दध इति पुत्रः कौ. त. २।१५
 मनो मे दिशतु वैष्णवी लक्ष्म्यु. ३
 मनो मे वाचि प्रतिष्ठितं [२ ऐत. शान्तिपा.
 मनो यजुर्वेदः प्राणः सामवेदः बृह. १।५।५
 मनो यजुः प्रपद्ये [प्रवर्या. १+ वा. सं. ३६।१
 मनो यज्ञस्य हंसो यज्ञसूत्रम् पा. ब्र. ३
 मनोयुक्तान्तरदृष्टिस्तारक-
 प्रकाशाय भवति मं. ब्रा. १।४
 मनो रथः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।३
 मनोलयकारणमहमेव मं. ब्रा. ५।१
 मनोवचोभिरग्राह्यं पूर्णात्पूर्णं
 सुखात्सुखम् महो. ५।४६
 मनोवशात् प्राणवायुः स्ववशे
 स्थाप्यते सदा । नासिकापुटयोः
 प्राणः पर्यायेण प्रवर्तते त्रि. ब्रा. २।११६
 मनो वा आयतनम् बृह. ६।१।५
 मनोवाक्कायकर्माणि मे शुद्ध्यन्तां
 ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा
 भूयासः स्वाहा महाना. १४।१४
 मनोबागगोचरम् निर्वाणो. ३
 मनोवाचामगोचरं ब्रह्म त्रि. म. ना. १।३
 मनोवाचामगोचरम् त्रि. म. ना. ७।७
 [+अध्यात्मो. ६३ +सि. सा. ६।१
 मनो वाक् वाचो भूयो यथा वै द्वे
 वाऽऽमलके द्वे वा कोले द्वौ
 बाक्षौ मुष्टिरनुभवत्येवं वाचं च
 नाम मनोऽनुभवति छान्दो. ७।३।१
 मनो वाऽन्नं बुद्धिरमादा सुबालो. १४।१

मनो विकल्पसञ्जातं तद्विकल्प-
 परिक्षयात् । क्षीयते दग्ध-
 संसारो निःसार इति निश्चितः महो. २।३४
 मनोविनाशस्तु गुरुप्रसादान्निमेष-
 मात्रेण तु साध्य एव अमन. २।२९
 मनोविरचितं त्यक्त्वाऽमनस्कं भज अमन. १।७
 मनोविलाससंसार इति मे
 निश्चिता मतिः महो. ४।६८
 मनो वै ग्रहः, स कामेनातिग्रहेण
 गृहीतः बृह. ३।२।७
 मनो वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।६
 मनो वै यज्ञस्य ब्रह्मा, तद्यदिदं
 मनः सोऽसौ चन्द्रः स ब्रह्मा
 स मुक्तिः साऽतिमुक्तिः... बृह. ३।१।६
 मनो वै सम्राट् परमं ब्रह्म बृह. ४।१।६
 मनोव्याघेश्चिकित्सार्थमुपायं
 कथयामि ते । यद्यत्स्वाभिमतं
 वस्तु तत्त्यजन्मोक्षमश्नुते महो. ४।८८
 मनोव्यानयोगेन त्वग्द्वारा स्पर्श-
 गुणः पाण्यधिष्ठितो वायौ
 तिष्ठति वायुस्तिष्ठति त्रि. ब्रा. १।६
 मनोऽस्मात्सर्वाणि ध्यातान्य-
 भिविस्तृजते कौ. त. ३।४
 मनोऽस्य दैवं चक्षुः स वा एष
 एतेन दैवेन चक्षुषा मनसै-
 तान्कामान्पश्यन्नमते छान्दो. ८।१२।५
 मनोऽहङ्कार एव च ते. बिं. ५।१००
 मनो ह वा आयतनम् छान्दो. ५।१।५
 मनो ह वाक् यजमान इष्टफलमेवो-
 दानः स एनं यजमानमहरह-
 ब्रह्म गमयति प्रश्नो. ४।४
 मनो हविः चित्त्यु. ६।१
 मनोऽहं गगनाकारं मनोऽहं सर्वतो-
 मुखम् । मनोऽहं सर्वमात्मा च
 न मनः केवलः परः यो. शि. ६।६०
 मनो हिङ्कारो वाक्प्रस्तावश्चक्षु-
 रुद्रीथः श्रोत्रं प्रतिहारः प्राणो
 निधनमेतद्रायत्रं प्राणेषु प्रोतं छान्दो. २।११।१

मनो हि द्विविधं प्रोक्तं-शुद्धं चा-
 शुद्धमेव च । अशुद्धं काम-
 सङ्कल्पं (ल्पात्) शुद्धं
 कामविवर्जितम्
 [+ त्रि. ता. ५।२+
 मनो हि ब्रह्म मन उपास्व
 मनो हि विजिज्ञास्यं
 मनो होचक्राम तत्संवत्सरं प्रोष्या-
 गत्योवाच कथमशकत महते
 जीवितुमिति
 मनो हृदि निरुध्य च
 मनो ह्यात्मा, मनो हि लोको
 मनो ब्रह्म, मन उपास्वेति
 मन्तव्यमेवाप्येति मन्तव्य-
 मेवास्तमेति
 मन्त्रकल्पो ब्राह्मणमृगयजुस्सामाथ-
 वर्ण्येषा व्याहृतिश्चतुर्णां वेदा-
 नामानुपूर्व्येण
 मन्त्रपूर्तं तु यच्छास्त्रममन्त्राय
 प्रयच्छति (छिन्दन्ति दातृहस्तं
 च जिह्वाग्रमितरस्य च)
 मन्त्रमित्युच्यते ब्रह्मन् मदविष्टान-
 तोऽपि वा । मूलत्वात् सर्व-
 मन्त्राणां मूलाधारसमुद्भवात्
 . मूलमन्त्र इति स्मृतः
 मन्त्रयोगो लयश्चैव राजयोगो
 हठस्तथा । योगश्चतुर्विधो
 प्रोक्तो योगिभिस्तत्त्वदर्शिभिः
 मन्त्रराजाय विद्महे महामन्त्राय
 धीमहि । तन्नो मन्त्रः
 प्रचोदयात्
 मन्त्रहीनमदक्षिणम्
 मन्त्रं विना कर्म कुर्याद्भस्मन्या-
 हुतिवद्भवेत्
 मन्त्राणांपरमोमन्त्रस्तारेतिपरमा
 तारा सा देवतानां च देवता
 मन्त्राणां मातृका देवी
 मन्त्राणां सङ्कल्पैः कर्माणि सङ्कल्पन्ते
 कर्मणां सङ्कल्पैः लोकः सङ्कल्पते

ब्र. वि. १
 मैत्रा. ६।३४
 छान्दो. ७।३।१
 बृह. १।५।९
 बृह. ६।१।११
 भ. गी. ८।१२
 छान्दो. ७।३।१
 सुबालो. ९।१०
 २ प्रणवो. १८
 इतिहा. २७, २८
 यो. जि. २।८-९
 योगराजो. १, २
 वनदु. १५२
 भ. गी. १७।१३
 ना. प. ३।८
 तारोप. १३
 देव्यु. २१
 छान्दो. ७।४।२

मन्त्रानधीयीतेत्यथाऽधीते कर्माणि
 कुर्वीतेत्यथ कुरुते पुत्राश्च पशू-
 श्चेच्छेयेत्यथेच्छते इमं च लोक-
 ममुं चेच्छेयेत्यथेच्छते
 मन्त्राश्च मामभिमुखीभवेयुः
 मन्त्रोपनिषदं ब्रह्म पदक्रमसम-
 न्वितम् । पठन्ति भार्गवा
 ह्येते ह्यथर्वाणो भृगून्तमाः
 मन्त्रो लयो हटो राजयोगोऽन्त-
 र्भूमिकाः क्रमात् । एक एव
 चतुर्धाऽयं महायोगोऽभिधीयते
 मन्त्रोऽहमहमेवाज्यं
 मन्थे स *स्रवमवनयति
 मन्दं परिहरन्कर्म स्वदेहमनुपाल-
 येत् । वर्षासुजीर्णकटवत्तिष्ठन्न-
 प्यवसीदति
 मन्मथक्षेत्रपालाः
 मन्मना भवमद्भक्तः [भ.गी.९।३४+
 मन्मना मय्याहितासुर्मय्येवार्पि-
 ताखिलकर्मा भस्मदिग्धाङ्गो
 रुद्राक्षभूषणो मामेव सर्वभावेन
 प्रपन्नो मदेक-पूजा-निरतः
 सम्पूजयेत्
 मन्मया मामुपाश्रिताः
 मन्यन्तां संशयापन्ना न मन्येऽह-
 मसंशयः
 मन्यते तमसाऽऽवृता
 मन्यते नाधिकं ततः
 मन्यन्ते मामबुद्धयः
 मन्यसे यदि तच्छक्यं
 मन्युरकार्षीन्मन्युः करोति, नाहं
 करोमि
 मन्युरिन्द्रो मन्युरेवास देवो
 मन्युर्होता वरुणो जातवेदाः
 [+ क्र.मं.१०।८३।२+
 मन्युः कारयिता नाहं कारयिता
 मन्युः कर्ता, नाहं कर्ता
 मन्युः पशुः (यज्ञस्य)

छान्दो. ७।३।१
 २ प्रणवो. ४
 मन्त्रिको. १०
 यो. शि. १।१२९
 भ. गी. ९।१६
 बृह. ६।३।२
 शिवो. ७।१२४
 निर्वाणो. १
 १।८।६५
 भस्मजा. २।१०
 भ. गी. ४।१०
 १ अवधू. १६
 भ. गी. १८।३२
 भ. गी. ६।२२
 भ. गी. ७।२४
 भ. गी. ११।४
 महाना. १४।४
 वनदु. १०१
 अथर्व. ३२।२
 महाना. १४।४
 महाना. १४।४
 महाना. १८।१

मन्येऽहं मां तद्विद्वांस माह पौत्र-

मयं रुद्रमिति न हास्मात्पूर्वाः

प्रजाः प्रैति

मन्वानो वै तन्न मनुते

मम चरणस्मरणेन पूजया च

स्वकृतमसः परिमुच्यते हि जन्तुः वराहो. ३।१२

मम जातरूपं तेजो दर्शय दर्शय चाक्षुषो. २

मम तेजोऽशसम्भवम् भ. गी. १०।४१

ममत्वेन भवेज्जीवो निर्ममत्वेन केवलः यो. चू. ८४

मम देहे गुडाकेश भ. गी. ११।७

मम पुत्रो मम धनमहं सोऽयमिदं

मम । इतीयमिन्द्रजालेन

वासनैव विवल्गति महो. ४।१२९

मम प्रतिष्ठा भुव आण्डको ।

विचैमि सं च हि नु यो विरिषी वा. मं. ९

मम प्रसादं कुरु कुरु लाङ्गलो. ६

मम प्रियेण विल्वेन त्वं कुरुष्व

मदर्चनम् १ विल्वो. ४

मम भूतमहेश्वरम् भ. गी. ९।११

मम माया दुरत्यया भ. गी. ७।१४

मम यशसा विरजां वा अयं नदीं

प्रापन्न वायं जिगीष्यतीति कौ. उ. १।३

मम योनिरण्वन्तः समुद्रे । य

एवं वेद स देवीपदमाप्नोति देव्यु. ४

मम योनिर्महद्ब्रह्म भ. गी. १४।३

मम यो वेत्ति तत्त्वतः भ. गी. १०।७

मम रूपमिति ज्ञेयं सर्वरूपं तदेव हि १ विल्वो. ६

मम रूपा रवेस्तेजश्चन्द्रनक्षत्र-

ग्रहतेजांसि च पा. ब्र. २

मम वचमसुवेनावभावै कात्यायनाय महाना. ६।१२

मम वर्तमानुवर्तन्ते [भ. गी. ३।२३+ ४।११

मम वशानि सर्वाणि युगान्यपि पा. ब्र. २

मम समिद्धेऽहौषीः प्राणापानौ त

आददेऽसाविति (जुहुयात्) बृह. ६।४।१२

मम समिद्धेऽहौषीः पुत्रपशून्

आददेऽसाविति (जुहुयात्) बृह. ६।४।१२

मम समिद्धेऽहौषीरिष्टासुकृते त

आददेऽसाविति बृह. ६।४।१२

मम समिद्धेऽहौषीराशापराकाशौ

त आददेऽसाविति (जुहुयात्) बृह. ६।४।१२

मम सर्वकार्याणि साधय साधय लाङ्गलो. ६

मम साधर्म्यमागताः भ. गी. १४।२

ममाकर्तुरलेपस्य यथारब्धं प्रवर्ततां १ अवधू. २२

(ॐ) ममाग्रतः सदा विष्णुः

पृष्ठतश्चापि केशवः । गोविन्दो

दक्षिणे पार्श्वे वामे च मधुसूदनः विष्णुहृ. १।१

ममाऽत्मा भूतभावनः भ. गी. ९।५

ममाव्ययमनुत्तमम् भ. गी. ७।२४

ममेति व्यक्षरं मृत्युरव्यक्षरं न

ममेति च शिवो. ७।११५

ममेति बध्यते जन्तुर्निर्ममेति विमुच्यते पैङ्गलो. ४।२०

[महो. ४।७२+वराहो. २।४४+ शिवो. ७।११४

ममैवांशो जीवलोके भ. गी. १५।७

ममुला भवन्ती त्वासादयामि चित्त्यु. १९।१

मया ततमितीदमश्रुते तद्यथा-

सद्यदि मे असद्विदुः वा. मं. १९

मया ततमिदं सर्वं भ. गी. ९।४

मयाऽतिरिक्तं यत्तद्वा तत्तन्नास्तीति

निश्चिनु । अहं ब्रह्मास्मि सिद्धो-

ऽस्मि नित्यशुद्धोऽस्म्यहं सदा ते. त्रि. ३।२०

मया द्रष्टुमिति प्रभो भ. गी. ११।४

मयाऽध्यक्षेण प्रकृतिः भ. गी. ९।१०

मया प्रमादात्प्रणयेन वाऽपि भ. गी. ११।४१

मया प्रसन्नेन तवाजुर्नदं भ. गी. ११।४७

मया भूतं चराचरम् भ. गा. १०।३९

मया हतांस्त्वं जहि मा व्यथिष्ठाः भ. गी. ११।३४

मयि चानन्ययोगेन भ. गी. १३।११

मयि जीवत्वमीशत्वं कल्पितं

वस्तुतो नहि । इति यस्तु वि-

जानाति स मुक्तो नात्र संशयः सरस्व. ९७

मयि तेज इन्द्रियं यशो द्रविणं सुकृतं बृह. ६।४।६

मयि ते तेऽपि चाप्यहम् भ. गी. ९।२९

मयि प्राणाः स्वयि मनसा जुहोमि

स्वाहा बृ. उ. ६।४।२४

मयि बुद्धि निवेशय भ. गी. १२।८

मयि मेधां मयि प्रजां मयि सूर्यो

भ्राजो दधातु

महाना. १३१६

[तै. सं. ३.३।१।२+

तै.आ.४।४२।२

मयि मेधां मयि प्रजां मयीन्द्र

इन्द्रियं दधातु

महाना. १३१६

मयि मेधां मयि प्रजां मय्यग्निस्तेजो

दधातु

महाना. १३१६

मयि सङ्ग्यस्य मत्पराः

भ. गी. १८।५७

मयि सङ्ग्यस्य मत्पराः

भ. गी. १२।६

मयि सर्वमिदं प्रोतं

भ. गी. ७।७

मयि सर्वं लयं याति तद्ब्रह्माद्वय-

मस्म्यहम्

कैव. १९

मयि सर्वं प्रतिष्ठितम्

कैव. १९

[+भस्मजा. २।६+

२।१३

मयि सर्वाणि कर्माणि

भ. गी. ३।३०

मयैव चेतनेनेमे सर्वे घटपटादयः ।

सूर्यान्ता अवभासन्ते दीपेने-

वात्मतेजसा

१ सं. सो. २।२२

मयैव विहितान् हि तान्

भ. गी. ७।२२

मयैवैताः स्फुरन्तीह विचित्रेन्द्रिय-

वृत्तयः । तेजसाऽन्तःप्रकाशेन

यथाऽग्निक्वणपङ्क्तयः

१ सं. सो. २।२३

मयैवैते निहताः पूर्वमेव

भ. गी. ११।३३

मयोपदिष्टे कैवल्ये साक्षाद्ब्रह्मणि

शाश्वते । विहाय पुत्रो निर्वेदा-

त्प्रकाशं यास्यति स्वयम्

शु. र. १।४

मयो मह्यमस्तु प्रतिगृहीत्रे

चित्त्यु. १०।१,४

मय्यखण्डमुखाम्भोधौ बहुधा

विश्ववीचयः । उत्पद्यन्ते

विलीयन्ते मायामारुतविभ्रमान्

कुं. उ. १४

मय्यग्नौ स्वात्मानं हविर्ध्यायेत्

तथैवानुष्टुभर्चा । ध्यान-

योगोऽयमेव

अव्यक्तो. ४

मय्ययमग्निर्दधातु

चित्त्यु. ११।८

मय्यर्पितमनोबुद्धिः [भ.गी. ८।७

+१२।१४

मय्यावेशितचेतसाम्

भ. गी. १२।७

मय्यावेश्य मनो ये मां

भ. गी. १२।२

मय्यासक्तमनाः पार्थ

भ. गी. ७।१

मय्येव मन आधत्स्व

भ. गी. १२।८

मय्येव सकलं जातं मयि सर्वं

प्रतिष्ठितम्

कैव. १९

मरणं न तु बायोश्च भयं भवति

योगिनः

१ यो. त. ९७

मरणं यत्र सर्वेषां तत्रासौ परि-

जीवति । यत्र जीवन्ति

मृदास्तु तत्रासौ मृत एव वै

यो. शि. १।४६

मरणं यदि चेज्जन्म जन्माभावे

मृतिर्न च

ते. वि. ५।२४

मरणादतिरिच्यते

भ. गी. २।३४

मरणे सम्भवे चैव गत्यागमन-

योरपि । स्थितौ सर्वशरीरेषु

ह्याकाशेनाविलक्षणः

अद्वैत. ९

मरीचयः स्वायम्भुवः

अरुणो. १

मरीचयोऽर्कस्यास्तं गच्छतः सर्वा

एतस्मिन्तेजोमण्डल एकी-

भवन्ति । ताः पुनः पुनरुदयतः

प्रचरन्त्येवं ह वै तत्सर्वं परे देवे

मनस्येकीभवन्ति

प्रश्नो. ४।२

मरीचिर्मरुतामस्मि

भ. गी. १०।२१

मरीचीनां पदमिच्छन्ति वेधसः

[चित्त्यु. ११।११+

१३।२

मरुज्यो यस्य सिद्धः सेवयेत्तं

गुरुं सदा

यो. शि. १।८०

मरुतः प्राणैरिन्द्रं बलेन बृहस्पतिं

ब्रह्मवर्चसेन...

सहस्रै. २२

मरुतः सदो हविर्धानाभ्यां

चित्त्यु. ८।१

मरुतामेव तावदाधिपत्यं

स्वाराज्यं पर्येता

छान्दो. ३।९।४

मरुतामेवैको भूत्वा सोमेनैव

मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति

छान्दो. ३।९।३

मरुतो जगती सप्तदशो वै रूपं

वर्षा अपानः शुक्र आदित्याः

पश्चादुद्यन्ति

मैत्रा. ७।३

मरुत्स्वन्तं वृषभं वावृथान-

[ऋ.सं. ३।४७।५+

शौनको. ४

[६।१९।११+

[वा.सं. ७।३६+तै.सं. १।४।१७।१

मरुदभ्यसन्नं सर्वमनोयुक्तं समभ्यसेत् ।

इतरत्र न कर्तव्या मनोवृत्ति-
मनीषिणा

शांडि. १।७।३७

मरुभूमौ जलं सर्वं मरुभूमात्रमेव

तत् [महो. ४।८४+

वराहो. २।७२

मर्कट एनमास्कन्दयति (दुःस्वप्ने)

३ ऐत. २।४।७

मर्त्यं चामृतं च स्थितं च यच्च

सच्च त्यच्च

बृह. २।३।१

मर्त्यं नास्त्यमृतं कुतः

सुबालो. ५।१०

मर्त्यः स्विन्मृत्युना वृक्कणः कस्मा-

न्मूलात्परोहति । जात एव न

जायते को न्वेवं जनयेत्पुनः

बृह. ३।९।३१

मर्त्यं वा इदं शरीरमात्तं मृत्युना

छांदो. ८।१२।१

मर्त्यानि हीमानि शरीराणी ३

अमृतैषा देवता...

१ ऐत. १।८।४

मर्त्येनामृतमीप्सत्येवं सम्पन्नः

१ ऐत. ३।२।३

मलं त्यजेत्कुहूनाडी मूत्रं मुञ्चति

वारुणी

यो. शि. ५।२६

मलं संवेद्यमुत्सृज्य मनो निर्मूलयन्

परम् । आशापाशानलं छित्त्वा

संविन्मात्रपरोऽस्म्यहम्

१ सं. सो. २।४८

मलिना (वासना) जन्महेतुः स्या-

च्छुद्धा जन्मविनाशिनी

मुक्तिको. २।६१

मलिना वासना यैषा साऽसङ्ग

इति कथ्यते

अ. पू. २।५

मशकेन कृतं युद्धं सिंहौघैरेणुकोटरे

महो. ४ ६४

मशकेन हते सिंहैर्जगत्सत्यं तदास्तु ते

ते. वि. ६।८६

मस्तकस्थामृतास्वादं पीत्वा ध्यानेन

सादरम् । दीपाकारं महादेवं

ज्वलन्तं नाभिमध्यमे । अभि-

षिच्यामृतेनैव हंस हंसेति

यो जपेत् । जरामरणरोगादि

न तस्य भुवि विद्यते

ब्र. वि. २२

मस्तिष्कादूर्ध्वं प्रेरयत्यवमानोऽधि-

शीर्षतः । तद्वा अथर्वणः शिरो

देवकोशः समुज्जितः

अ. शिरः. ३।१४

मह इति चन्द्रमाः

तैत्ति. १।५।२

मह इति ब्रह्म

तैत्ति. १।५।३

मह इति ब्रह्मणि

तैत्ति. १।६।२

मह इति महर्लोकः

गायत्रीर. २

मह इत्यन्नम् । अन्नेन वाव सर्वे

प्राणा महीयन्ते

तैत्ति. १।५।३

मह इत्यादित्यः । आदित्येन वाव

सर्वे लोका महीयन्ते

तैत्ति. १।५।२

महच्छैलेन्द्रनीलं वा सम्भवेच्चैदिदं

जगत् । मेरुरागत्य पद्माक्षे

स्थितश्चेदस्त्विदं जगत्

ते. वि. ६।८५

महच्छोकभयं प्राप्ताः स्मो न

चैतत्सर्वैः समभिहितं ते भयं

भगवन्तमेवोपधावाम

२ प्रणवो. १९

महतः परमव्यक्तमव्यक्तात्पुरुषः

परः । पुरुषात्तु परा देवी

सा काष्ठा सा परा गतिः

गुह्यका. ४२

महतः परमव्यक्तमव्यक्तात्पुरुषः

परः । पुरुषान्न परं किञ्चित्सा

काष्ठा सा परा गतिः

कठो. ३।११

महता दुःखेन जातमात्रस्तु वैष्ण-

वेन वायुना संस्पृष्टस्तदा न

स्मरति जन्ममरणानि न च

कर्म शुभाशुभं विन्दति

गर्भो. १०

महतां च लोकं परं च लोकं दहति

सुबालो. १।५।२

महतां वा अयं महान्नोदसी

व्याप्य स्थितः

अव्यक्तो. ३

महति स्यन्दने स्थितौ

भ. गी. १।१४

महति श्रूयमाणे तु महामेयादिक-

ध्वनौ । तत्र सूक्ष्मं सूक्ष्मतरं

नादमेव परामृशेत्

ना. वि. ३६

महती श्रियमश्रते

नृ. पू. ३।२

महती ज्ञानसंपत्तिः शुचिर्धा-

रणतः सदा (रुद्राक्षाणां)

रु. जा. ९

महतो महत्तरं (ब्रह्म)

त्रि. म. ना. ७।७

महतोऽव्यक्तमुत्तमम्

कठो. ६।७

महतोऽहङ्कारः [+त्रि. म. ना. २।५+

[त्रि. ब्रा. १।१+

गोपालो. २।१३

महत्तरा महिमा देवतानाम्

त्रि. महो. १

महत्पदमत्रैतत्सर्वमर्पितम्

मुण्ड. २।२।१

महत्पदमत्रैतत्सर्वमर्पितम् (मा. पा.)

मुण्ड. २।२।१

महत्पदं ज्ञात्वा वृक्षमूले वसेत्

सुबालो. १३।२

महत्त्वज्ञानतमसि ममो जरामरण.. द्वंद्वैरभिभूयमानः...निर्मुच्यते महत्त्वं जडत्वं काठिन्यं विद्यते यस्मिन्नक्षतेरेतन्महि लकारः परं धाम महत्त्वान्महस्त्वान्मानःत्वान्मुक्त- त्वान्महादेवत्वात् ..सखिदान- न्दमात्रः स स्वराद् भवति महदव्यक्तेऽव्यक्तं पुरुषे क्रमेण विलीयते महदहङ्कार-पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाश- त्वेन बृहद्रूपेणाण्डकोशेन कर्म- ज्ञानार्थरूपतया भासमानमद्वि- तीयमखिलोपाधिविनिर्मुक्तं... चैतन्यं ब्रह्म महदहङ्कृतितमोभिश्च मूलप्रकृत्या परिवेष्टितं (ब्रह्माण्डं) महदादि जगन्मायामयं मय्येव केवलम् महद्भयं वज्रमुद्यतं य एतद्विदु- रमृतास्ते भवन्ति महदेहा जिह्वा भुवं लिहानाः दंष्ट्राव्याप्ताकाशा महच्छब्दाः (प्राणिनः) ब्रह्माण हंतुमुद्युक्ताः महर्षयः सप्त पूर्वं महर्षिवेद्यं अन्तर्बाह्येन्द्रियैरदृश्यम् महर्षीणां च सर्वेशः महर्षीणां भृगुरहं महः पुच्छं प्रतिष्ठा महा इन्द्रो वज्रबाहुः षोडशी महाकर्ता महाभोक्ता महात्यागी भवानव महाकालाय विद्महे स्मशानवासिने धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् महास्त्रो वा सिंहेन युद्धयते चे- ज्जगत्स्थितिः महास्त्रो गजगतिं गतश्चे- ज्जगदस्तु तत् महात्मस्यः प्रवेक्ष्यते	निरुक्तो. २।२ त्रि. ता. १।८ नृसिंहो. ७।१ पैङ्गलो. ३।४ निग. ५ त्रि म. ना. ६।२ वराहो. ३।१५ कठो. ६।२ ग. शो. ३।६ भ. गी. १०।६ मं. ब्रा. १।४ भ. गी. १०।२ भ. गी. १०।२५ तैत्ति. २।४ महाना. ५।८ अ. पू. १।१८ पारायणो १ ते. बि. ६।९२ ते. बि. ६।९३ तैत्ति. १।५।१	महाचिदेकैवेहास्ति महासत्तेति योच्यते महात्मनश्चतुर्गो देव एकः महात्मानस्तु मां पार्थ महात्रिपुरसुन्दरी वै प्रत्यक् चितिः महात्रिपुरसुन्दरी बहिरन्तरतुप्रविश्य स्वयमेकैव विभाति महादेवमन्तःपार्श्वेनौषिष्ठहनः शिङ्गीनिकोशाभ्याम् महादेवे त्रिपुण्ड्रस्य धारणे भस्म- कुण्ठने । पुण्यलेशविहीनस्य श्रद्धा नैव प्रजायते महादेवो भगवान्निन्दकेशः षडा- ननस्तुम्बुरुर्नारदश्च । सरस्वती पर्वत-श्चित्रकेतु-र्हाहाहूश्चेति गाने रसज्ञाः महादेव्यै च विद्महे विष्णुपत्न्यै (त्नी) च धीमहि । तन्नो लक्ष्मीः प्रचोदयात् [ना. पू. ता. ४।३+ महाधियः शान्तधियो ये याता विमनस्कतां... महानग्निः काष्ठमार्द्रं च शुष्कं कृत्वा दहेदीश्वरोत्कृष्टबुद्धिः । दहेत्पापान्याशु विज्ञानदात्री न संसारे मज्जते वा कदाचित् महानन्दमुदकमुपस्पृश्यापोऽवगाह्य... सूर्यता. १।८ महानदीधूमय इवानिवर्तकमस्य यत्पुराकृतम् महानरकसाम्राज्ये मत्तदुष्कृत- वारणाः । आशाशरशला- कादथा दुर्जया हीन्द्रियारयः महानवोऽयं पुरुषो योऽङ्गुष्ठाग्रे प्रतिष्ठितः । तमद्भिः परिषि- ञ्चामि सोऽस्यान्ते अमृताय च महानव्यक्ते विलीयतेऽव्यक्तमक्षरे विलीयते, अक्षरं तमसि विली- यते, तमः परे देव एकीभवति महानहं विश्वमहं विचित्रम् महानुक्त्वासिन्धुर्बन्धुर्भुवनस्य गोप्ता	अ. पू. ५।५५ छांदो. ४।३।६ भ. गी. १।१० बह्वचो. २ बह्वचो २ चिन्थु. २।१।१ सि. शि. ५ गान्धर्वो. १० वनदु. १२५ महो. ५।६१ सि. शि. ४ सूर्यता. १।८ मैत्रा. ४।२ महो. ५।७६ प्रा. हो. २।२ सुबालो. २।२ कैव. २।१ हेरम्बो. २
--	---	---	---

महान्कीर्त्यर्तु न निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१६।२
 महान्कीर्त्या तपन्तं न निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१४।२
 महान्कीर्त्या न काञ्चन परिहरे-
 तद्रतम् छांदो. २।१३।२
 महान्कीर्त्या न प्रत्यङ्मुष्माचामेन
 निष्ठीवेत्तद्रतम् छांदो. २।१२।२
 महान्कीर्त्या पशून् निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१८।२
 महान्कीर्त्या ब्राह्मणान् निन्दे-
 तद्रतम् छांदो. २।२०।२
 महान्कीर्त्या महामनाः स्यात्तद्रतम् छांदो. २।११।२
 महान्कीर्त्यालोकान् निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१७।२
 महान्कीर्त्या वर्षन्तं न निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१५।२
 महान्कीर्त्या संवत्सरं मज्जोनाश्री-
 यात्तद्रतम् छांदो. २।१९।२
 महान्प्रजया पशुभिर्भवति [छांदो. २।११।२-२।२०।२
 महान्तमस्य महिमानमाहुः, अत-
 यमानो यदनन्नमत्तीति वै वयं
 ब्रह्मचारिन्नेदमुपास्महे छांदो. ४।३।७
 महान्तं दहत्यव्यक्तं दहत्यक्षरं
 दहति मृत्युं दहति मृत्युर्वै
 परे देव एकीभवति सुबालो. १५।२
 महान्तं भिनत्ति, महान्तं भित्त्वा-
 ऽव्यक्तं भिनत्त्यव्यक्तं भित्त्वा-
 ऽक्षरं भिनत्त्यक्षरं भित्त्वा मृत्युं
 भिनत्ति, मृत्युर्वै परे देव एकी-
 भवति सुबालो. ११
 महान्तममहान्तं विष्णुमविष्णुं...
 नमाम्यनमान्यहमनहं नृसिंहा-
 लुष्टुभैव बुबुधिरं नृसिंहो. ६।१
 महान्तं विभुमात्मानं मत्वा धीरो
 न शोचति [कठो. २।२१+४।४+ ना. प. ९।१५
 महान्धकार इव रागान्धमिन्द्र-
 जालमिव मायामयं मैत्रा. ४।२
 महान् प्रभुर्वै पुरुषः सत्त्वस्येष प्रवर्तकः श्वेताश्व. ३।१२
 महान् भवति तैत्ति. ३।१०।३
 महान्भवति प्रजया पशुभिर्ब्रह्म-
 वर्चसेन महान्कीर्त्या तैत्ति. ३।६
 महान् भोगः प्रजापतेः चित्त्यु. १४।४
 महान् वा अस्य महिमा शौनको. १।४

महापातकपापिष्ठसङ्गत्या सञ्चितं
 च यत् । नाशयेत्तत्कथालाप-
 शयनासनभोजनैः रामो. ५।१७
 महापातकयुक्तानां पूर्वजन्मार्जि-
 तागसाम् । त्रिपुण्ड्रोद्भूलनद्वेषो
 जायते सुदृढं बुधाः बृ. जा. ५।११
 महापातकात्पूतो भवति मुद्गलो. ५।१
 महापातालपादान्तलम्बा तस्या
 जयं स्मरेत् । ब्रह्माण्डार्धं कपालं
 हि शिरस्तस्या विभावयेत् गुह्यका. ८
 (अथ) महापीठे सपरिवारं समेतं
 चतुस्सप्तात्मानं चतुरात्मानं मूला-
 भावगिरूपं प्रणवं संदध्यात् नृसिंहो. ३।४
 महापुरुष आत्मानं चतुर्धा कृत्वा
 त्रिपादेन परमे व्योम्नि चासीत् मुद्गलो. २।४
 महापुरुषइतियमवोचाम संवत्सरएव ३ ऐत. २।३।१
 महापुरुषोपेतं यो वेद स एव
 नित्यपूतस्थः लिङ्गोप. २
 महापुरुषो यच्चित्तं तत्सदा मय्ये-
 वावतिष्ठते प. हं. २
 महापुरुषो यस्तच्चित्तं मय्येव तिष्ठते तुरीया. ३
 महाप्रथमान्तार्धस्याद्यन्तवन्तो
 द्वितीयान्तार्धस्याद्यं षणं तृतीया-
 न्तार्धस्याद्यं नाम चतुर्थान्तार्ध-
 स्याद्यं साम जानीते सोऽमृतत्वं
 च गच्छति नृ. पू. १।६
 महाप्रलयसम्पत्तौ ह्यसत्तां समुपा-
 गते । अशेषदृश्ये सर्गादौ शान्त-
 मेवावशिष्यते मुण्डो. ४।५५
 महाबाहो बहुबाहुरुपादं भ. गी. ११।२३
 महाभारतमाख्यानं कुरुक्षेत्रं
 सरस्वतीम् । केशवं गां च
 गङ्गा च कीर्तयन्नावसीदति विष्णुह. १।८
 महाभूतानि प्रयाजाः प्रा. हो. ४।३
 महाभूतान्यहङ्कारः भ. गी. १३।६
 महाभूतैः पंचभिरावृतं महदहं कृति-
 तमोभिश्च मूलप्रकृत्या परिवे-
 ष्टितम् (ब्रह्माण्डं) त्रि. म. ना. ६।२

महाभूतोत्थसूक्ष्माङ्गोपाधिकाः सर्वे		महावाक्यार्थमनुस्मरन् ब्रह्माहमस्मि	
जीवा इत्येके वदन्ति	त्रि. म. ना. ४।९	अहमस्मिब्रह्माहमस्मियोऽहमस्मि	
महामनुसमुद्भवं तदिति ब्रह्म		ब्रह्माहमस्मि अहमेवाहं मां	
शाश्वतम्	त्रि. ता. १।५	जुहोमि स्वाहा	त्रि. म. ना. ८।३
महामायं महाविभूति सच्चिदानन्द-		महाविज्ञानमिव प्रतिपदेनाध्यव-	
मात्रमेकरसं पुरमेव ब्रह्म मका-		सायमिव यत्रैतदित्येत्येत्यभि-	
रेण जानीयात्	नृसिंहो. ५।७	पश्यति	आर्षे. ९।१
महामाया महालक्ष्मीर्महादेवी		महाविद्या जगन्माता मुनीनां	
सरस्वती । आधारशक्ति-		मोक्षदायिनी	ना. पू. ता. २।३
रव्यक्ता यया विश्वं प्रवर्तते	यो. शि. २।११	महाविद्यावता पुंसां मनःक्षोभं	
महामुद्रा नभोमुद्रा ओड्याणं च		करोति यः । सप्तरात्रौ	
जलन्धरम् । मूलबन्धं च		व्यतीतायां सचशत्रुर्विनश्यति	वनदु. ९६
यो वेत्ति स योगी मुक्तिभाजनम्	यो. चू. ४५	महाविभूति सच्चिदानन्दमात्रमेक-	
महामुद्रा महाबन्धो महावेधश्च		रसं पुरमेव ब्रह्म मकारेण	
खेचरी	१ यो. त. २६	जानीयात्	नृसिंहो. ५।७
महामेघे वा मरीचिरिव पश्येत् ,		महाविष्णुमद्देशानां प्रलयेष्वपि	
तदप्येतमेव विद्यात्	३ ऐत. २।४।६	योगिनाम् । नास्ति पातो लय-	
महायोगेश्वरो हरिः	भ. गी. ११।९	स्थानां महातत्त्वेऽपि वर्तिनाम्	अमन. १।८३
महाराज बृहद्रथेक्ष्वाकुवंशध्वज-		महाविष्णुमित्याह-महतां वा अयं	
शीर्षात्मज्ञः कृतकृत्यस्त्वं मरु-		महान्नोदसी व्याप्य स्थितः	अव्यक्तो. ३
आन्नोविश्रुतोऽसीत्ययं खल्वा-		महाविष्णुं तृतीयं स्थानं(जानीयात्)	नृ. पू. २।३
त्मातेकतमोभगवान्वर्य इति	मैत्रे. १।५	महाविष्णोरेकैकरोमकूपान्तरेष्वनन्त-	
महारात्र उषस्युदिते व्रज ५-		कोटिब्रह्माण्डानि सावरणानि	
स्तिष्ठन्नासीनः शयानोऽरण्ये		भवन्ति	त्रि. म. ना. ६।३
ग्रामे वा यावत्तरस ५ स्वा-		महाविष्णोश्च देवस्य तत्सूक्ष्मं	
ध्यायमधीतेसर्वल्लोकाञ्जयति	सहवै. १९	रूपमुच्यते	यो. शि. ९।३४
महालक्ष्मीर्महादेवी सर्वलोकैक-		महाविष्णोः करतले विलसंत्यनन्त-	
मोहिनी	ना. पू. ता. २।२	कोटिब्रह्माण्डानि	त्रि. म. ना. ६।३
महालक्ष्मीर्मूलप्रकृतिर्भवति	ना. पू. ता. २।४	महाविष्णोः क्रीडाशरीररूपिणी	
महालक्ष्मीश्च विद्महे सर्वसिद्धिश्च		ब्रह्मादीनामगोचरा (महामाया)	त्रि. म. ना. ४।९
धीमहि । तन्नो देवी		महाव्याहृतिभिः सन्धाय	
प्रचोदयात्	देव्यु. ९	गायत्रीं जपेत्	सन्ध्यो. २
महालीलास्थानं क्षराक्षराभ्यामधिकं		महाशनो महापाप्मा	भ. गी. ३।३७
पुरुषोत्तमाधिष्ठानम्	सामर. ५	महाशून्यं ततो याति सर्वसिद्धि-	
महावाक्यत्रयं भवेत्	गुह्यका. ८०	समाश्रयम्	सौभाग्य. १३
महावाक्यान्युपदिशेत्सषडङ्गानि		महाश्मशानेऽप्यानन्दवने वासः	निर्वाणो. ४
देशिकः	शु. र. ३।१५	महाश्रेयांसि सेवन्ते	त्रि.म.ना. ८।७
महावाक्यार्थतो दूरो ब्रह्मास्मी-		महासिद्धान्तः	निर्वाणो. ४
त्यतिदूरतः	ते. बि. ५।५		

महास्थूलं महासूक्ष्मं महासूक्ष्मं
 महाकारणे च संहृत्य मात्रा-
 भिरोतानुज्ञाननुज्ञाविकल्परूपं
 चिन्तयन् प्रसेत् नृसिंहो. ३।४
 महाहविर्होता चित्त्यु. ५।१
 महिमान एवैषामेते त्रयः खिंशत्वेव
 देवा इति बृह. ३।९।२
 महिमानमस्या वक्तुं स्वायुर्मानेना-
 पि वक्तुं न चोत्सहे राधिको. ५
 महिमानं त्वमुष्येह पश्यामीति
 यदिदमस्मिन्नन्वायत्तमिति आर्षे. २।२
 महिमानं त्वेवास्योपासे, य एत-
 दस्मिन्नन्तर्हिरण्मयः पुरुषो
 हिरण्यवर्णो हिरण्यश्मश्रुता-
 नखाग्नेभ्यो दीप्यमान इव.. आर्षे. ६।२
 महिमानं त्वेवास्योपासे यदिद-
 मत्रान्वायत्तमिति आर्षे. ४।२
 महिन्न एवाभ्योति सर्वमायुरेति
 वसीयान् भवति आर्षे. ८।२
 महिन्नः पश्येमाविज्ञान इति आर्षे ८।१
 महिषीत्युच्यते भार्या भगोपा-
 र्जितं धनम् । तद्व्यमुपजीव-
 न्यः स वै माहिषिकः स्मृतः इतिहा. ६९
 महीत्यनेनाशेषं काम्यं रमणीयं
 दृश्यं शक्तिकृतं स्पष्टीकृतमिति त्रि. ता. १।१५
 महेश्वरत्वान्महासत्त्वान्महाचित्वा-
 न्महानन्दत्वान्महाप्रभुत्वाच्च
 मकारार्धेनानेनात्मनैकीकुर्यात् नृसिंहो. ७।१
 (सौः) महो अर्णः सरस्वती
 प्रचेतयति केतुना । धियो
 विश्वा विराजति सरस्व. १४
 [ऋ. मं. १।३।१२+ वा. सं. २०।६
 महोरगदष्ट इव विपदष्टं (भूतात्मानं) मैत्रा. ४।२
 महौल्काय वीरोल्काय वृद्धोल्काय
 पृथूल्काय विद्युदुल्काय ज्वलदु-
 ल्काय च षडङ्गकल्पिता नमः
 स्वाहा षड्वौषदपदान्ता
 ७ अङ्गन्यासा भवन्ति ना. पू. ता. ४।११
 मन्त्रमिन्द्रो नियच्छतु चित्त्यु. ११।७

मंस्यन्ते त्वां महारथाः भ. गी. २।३५
 मा कर्मफलहेतुर्भूः भ. गी. २।४७
 मा खेदं भज हेयेषु नोपादेयपरो
 भव । हेयादेयदृशौ त्यक्त्वा
 शेषस्थः सुस्थिरो भव महो. ६।२८
 मा गृधः कस्यस्विद्धनम् ईशो. १
 मा च तेख्यास्म तीरिषत् अरुणो. १
 मा छिदो मृत्यो मावधीर्मा मे बलं
 विवृहो मा प्रमोषीः महाना. १३।१३
 मा छिदो मृत्यो मावधीः.. चित्त्यु. १५।१
 माण्डूक्यमेकमेवालं मुमुक्षूणां
 विमुक्तये मुक्तिको. १।२६
 मातरं पितरं भार्या पुत्रान्...
 अनुमोदयित्वा... कठश्रु. ३
 मातरिश्वा वा अहमस्मीति केनो. ३।८
 मातरीव परं यान्ति विषमाणि
 मृदूनि च । विश्वासमिह
 भूतानि सर्वाणि शमशालिनि महो. ४।३०
 मातरो विविधा दृष्टाः पितरः
 सुहृदस्तथा निरुक्तो. १।६
 मातर्मे मधुकैटभन्नि महिषप्राणा-
 पहारोद्यमे... शुम्भध्वंसिनि
 कालि सर्वद्वरितंदुर्गेनमस्तेहर वनदु. १६६
 माता धाता पितामहः भ. गी. ९।१७
 माता पिता भ्राता निवासः शरणं
 सुहृदतिनारायणो विराजा सुबालो. ६।१
 मातापित्रोर्मलोद्भूतमलमांसमयंवपुः
 माता पूर्वरूपम् अघ्यात्मो. ६
 मातामही सावित्री गायत्री जग-
 त्युर्वी पृथ्वी बहुला विश्वा भूता
 कतमा का या सा सत्येत्य-
 मृतेति वसिष्ठः महाना. १०।१४
 माताऽमाता (भवति) बृह. ४।३।२२
 मातुलाः श्वशुराः पौत्राः भ. गी. १।३४
 मातू रेतोभिकात्स्नी भवति गर्भो. ३
 मातृकादियुतं मंत्रं द्वादशाब्दं तु
 यो जपेत् । क्रमेण लभते ज्ञान-
 मणिमादिगुणान्वितम् १ यो. त. २१

मातृकामालया मंत्री मनसैव
 मनुं जपेत् । अभ्यर्च्य
 वैष्णवे पीठे जपेदक्षरलक्षकम् रामर. ४।७
 मातृकारहितं मंत्रमादिशन्ते न
 कुत्रचित् ब्र. वि. ६३
 मातृदेवो भव तैत्ति. १।११
 मातृमानविहीनोऽस्मि मेयहीनो
 शिवोऽस्म्यहम् भैत्रे. ३।१३
 मातृश्राद्धे मातृ-पितामही-
 प्रपितामहीः ना. प. ४।३९
 मातृसूतकसम्बन्धसूतकेसह जायते ।
 सूतसूतकजं देहं स्पृष्ट्वा स्नानं
 विधीयते भैत्रे. २।७
 मातृहा वै त्वमसि छांदो. ७।१५।२
 मा ते मूर्धा व्यतप्तदन्तिप्रश्न्यां वै
 देवतामतिपृच्छसि, गार्गि
 मातिप्राक्षीः बृह. ३।६।१
 मातेव पुत्रान् ..विधेहि नः (मा.पा.) प्रश्नो. २।१३
 मातेवास्मा अदिते शर्म यच्छ सहवै ६
 मातेव पुत्रानक्षस्व श्रीश्च प्रज्ञां
 च विधेहि प्रश्नो. २।१३
 मा ते व्यथा मा च विमूढभावः भ. गी. १।१३९
 मा ते सङ्गोऽस्त्वकर्मणि भ. गी. २।४७
 मात्राद्वादशयोगेन प्रणवेन शनैः
 शनैः । पूरयेत्सर्वमात्मानं सर्व-
 द्वारं निरुध्य च क्षुरिको. ३
 मात्राद्वादशसंयुक्तौ दिवाकरनि-
 शाकरो । दोषजालमवघ्नन्तौ
 ज्ञातव्यौ योगिभिः सदा यो. चू. १०२
 मात्रा बलम् तैत्ति. १।२।१
 मात्राभिरोतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्प-
 रूपं चिन्तयन् ग्रसेत् नृसिंहो. ३।४
 मात्रामात्राः प्रतिमात्राः कुर्यात् नृसिंहो. २।७
 मात्रामात्राः प्रतिमात्रागताः
 सम्यक्समस्तानपिपादाञ्जतीति
 स्वयम्प्रकाशः स्वयं ब्रह्म भवति अ. शिखो. ३
 मात्रालिङ्गपदं त्यक्त्वा शब्दव्य-
 ज्ञनवर्जितम् । अक्षरेण मका
 रेण पदं सूक्ष्मं च गच्छति अ. ना. ४

(अथ) मात्राऽशितपीतनाडी-
 सूत्रगतेन प्राण आप्यायते गर्भो. ३
 मात्राश्च पादाः, अकार उकारो
 मकार इति माण्डू. ८
 मात्रासङ्गाद्विनिर्गतः ना. प. ५।६
 मात्रासम्प्रतिपत्तौ तु लयसा-
 मान्यमेव च आगम. २१
 मात्रासम्प्रतिपत्तौ स्यादाप्तिसा-
 मान्यमेव च आगम. १९
 मात्रासम्प्रतिपत्तौ स्यादुभयत्वं
 तथाविधम् आगम. २०
 मात्रास्पर्शास्तु कौन्तेय भ. गी. २।१४
 मा त्वं मामपहाय परागाः, नाहं
 त्वामपहाय परागामिति कठरु. २
 मादकं दुर्जरं चैव दग्धान्नं विष-
 मिश्रितम् ।...प्राप्तं यत्पीड-
 नाज्जन्तोरभक्ष्यं तत्प्रचक्षते भवर्स. ४।१३, १४
 मा देव्यस्तंतुछेदि मा मनुष्यः चित्त्यु. ५।२
 माद्यति प्रमदां दृष्ट्वा सुरां पीत्वा
 च माद्यति । तस्मादष्टिविधां
 नारीं दूरतः परिवर्जयेत् ना. प. ६।३७
 माधवः पाण्डवश्चैव भ. गी. १।१४
 माधुकरेण करपात्रेणास्यपात्रेण
 कालं नयेत् (यतिः) १ सं. सो. २।९९
 माधूकरमसंकुपं प्राक्प्रणीतमयाचि-
 तम् । मधुमक्षिकवत्कृत्वा
 भैक्षं पञ्चविधं स्मृतम् १ सं. सो. २।६५
 माध्यन्दिनं सवनमनुसन्तनुतेति छांदो. ३।१६।२
 मानवान् भवति तैत्ति. ३।१०।३
 मानवो ब्रह्मैवैक ऋत्विक्कुरुनश्वाभि-
 रक्षत्येवंविद्ध वै ब्रह्मा यज्ञं
 यजमानं सर्वांश्चर्त्विजो-
 ऽभिरक्षति छांदो. ४।१७।१०
 मानसपूजया जपेन ध्यानेन
 कीर्तनेन स्तुत्या मानसेन
 सर्वेण नित्यस्थलं प्राप्नोति राधोप. १।६+४।४
 मानसमिति विद्वांसस्तस्मा-
 द्विद्वां स एव मानसे रमन्ते महाना. १६।१२

मानसश्च तथोपांशोः सहस्रगुण
 उच्यते (जपः) जा. द. २।१५
 मानसस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषः बृह. २।५।७
 मानसं कोटिगुणं (जपकर्म) शांडिल्यो. १।२।१
 मानसं तु मनसाध्यानयुक्तं (जपकर्म) शांडि. १।२।१
 मानसं ब्रह्म माहेश्वरं ब्रह्म मानसं
 हंसः सोऽहं हंसः पा. ब्र. ३
 मानसं मननं विदुः (शौचं) जा. द. १।२०
 मानसं वै प्राजापत्यं पवित्रं
 मानसेन मनसा साधु पश्यति महाना. १७।११
 मानसा ऋषयः प्रजा अस्तुजन्त महाना. १७।११
 मानसीर्वासनाः पूर्वं त्यक्त्वा
 विषयवासनाः । मैत्र्यादि-
 वासनानाम्रीर्गृहाणामलवासनाः मुक्तिको. २।६९
 मानसे च विलीने तु यत्सुखं...
 तद्ब्रह्म चामृतं शुक्रं. सागतिः मैत्रा. ६।२४
 मानसे तु कृते दण्डे प्राणायामो
 विधीयते १सं. सो. २।९७
 मानसेन मनसा साधु पश्यति महाना. १७।११
 मानसे विलयं याते कैवल्य-
 मवशिष्यते शांडि. १।७।२३
 मानसे सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मान्मानसं
 परमं वदन्ति महाना. १७।११
 मानसो मननध्यानभेदाहैविध्य-
 माश्रितः जा. द. २।१४
 मानस्तोक इति सद्योज्ञातमित्या-
 दिष्वचब्रह्ममन्त्रैर्भस्मसङ्गहाभि-
 रिति भस्म वायुरिति..जलमिति
 भस्म स्थलमिति भस्म व्योमेति
 भस्म देवा भस्म ऋषयो भस्म
 सर्वं ह वा एतदिदं भस्म पूतं
 पावनं नमामि भस्मजा. १।४
 मानस्तोक इति समुद्धृत्य मानो
 महान्तमिति जलेन त्रियायुष-
 मिति शिरोललाटवक्षःस्कन्धेषु
 ...तिस्रो रेखाः प्रकुर्वीत का. रुद्रो. २
 मानस्तोक इति समुद्धृत्य जलेन
 संसृज्य त्रियायुषमिति शिरो-
 ललाटवक्षःस्कन्धेष्विति... जाबाल्यु. ६

मा नस्तोके तनये मान आयुषि
 मानो गोषु मानो अश्वेषु
 रीरिषः ।...तन्मे मनः शिव-
 सङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. २९
 मा नस्तोके तनये मा न आयुषि
 ...हविष्मन्तः सद्मिन्त्वा
 हवामहे (नमसा विधेम ते) महाना. १३।१५
 [श्वेता. ४।२२+ऋ.नं. १।११४।८+
 [वा. सं. २०।१६ तै.सं. ३।४।११२
 मानस्तोकेतिमंत्रेण मन्त्रितं भस्म
 धारयेत् बृ. जा. ५।१
 मा नः प्रजाः रीरिषो मोत वीरान्
 [महाना. १३।८+ चित्यु. १५।२
 मानापमानयोस्तुल्यः भ. गी. १।४।२५
 मानावमानहीनोऽस्मि मैत्रे. ३।४
 मानुषस्य भगवन्गौतम वित्तस्य
 वरं वृणीथाः... छान्दो. ५।३।६
 मानुषं च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१
 मानुषीं तनुमाश्रितम् भ. गी. ९।११
 मानुषे तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषः बृह. २।५।१३
 मा नो महान्तमिति जलेन सम्सृज्य का. रुद्रो २
 मा नो महान्तमुत मानो अर्भकं
 मा न उक्षन्तमुत मा न उक्षितम् महाना. १३।१४
 [ऋ.मं. १।११४।७+वा.सं. १६।१७ अथर्व. १।१०।२९
 मा नो महान्तमुत मानो अर्भकं...
 तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु २ शिवसं २८
 मा नो हिः सीञ्जातवेदो
 गामश्च पुरुषं जगत् महाना. २।१०
 मा नो भवान् बहोरनन्तस्या-
 पर्यन्तस्याभ्यवदान्योऽभूदिति बृह. ६।२।७
 मा पुत्र रोदः रुदम् छान्दो. ३।१।५।२
 मा फलेषु कदाचन भ. गी. २।४७
 (ते होचुः) मा भगव उत्कमीर्न
 वै शक्ष्यामस्त्वदृते जीवितुं बृह. ६।१।१३
 मा भगवानवोचत्कतमासादेवतेति छांदो. १।११.४६
 मा भव ग्राह्यभावात्मा ग्राहकात्मा
 च मा भव । भावनामखिलां
 त्यक्त्वा यच्छिष्टं तन्मयो भव मैत्रे. २।२८
 [अ. पू. ५।१०४+ वराहो. ४।१९

मा भवाज्ञो भवज्ञस्त्वं जहि संसार-

भावनाम् । अनात्मन्यात्म-

भावेन किमन्य इव रोदिषि महो. ४।१३०

मा भैषीर्गौतम जितो वै ते लोक इति सूर्यता. ३।१

मामकाः पाण्डवाश्चैव भ. गी. १।१

मामनुस्मरतश्चित्तंमामेवात्र विलीयते यो. शि. ३।२५

मामनुस्मर युद्धय च भ. गी. ८।७

मामन्तेवासिनमनुशासयामोक्षमिति भस्मजा. १।१

मामप्राप्यैव कौन्तेय भ. गी. १६।२०

मामात्मगुप्तां वहते स्वभूत्यै तां

राजिमन्तां धूर्धूरयन्तीं धूरसि

ध्रुवाय स्वाहा

पारमा. १।६

मामात्मपरदेहेषु भ. गी. १६।१८

मा मा ब्रह्म निराकरोदनिगाकरणं

मेऽस्तुनिराकरणं मेऽस्तु.

केनो. शां. पा.

मामायुरमृतमित्युपास्व

कौ. उ. ३।२

मामाश्रित्य यतन्ति ये

भ. गी. ७।२९

मामिकामेवव्याहृतिमादितः कृणुध्व-

मित्येवं मामका अधीयन्ते

२ प्रणवो. २०

मामिच्छामुं धनञ्जय

भ. गी. १२।९

मामुपेत्य तु कौन्तेय

भ. गी. ८।१६

मामुपेत्य पुनर्जन्म

भ. गी. ८।१५

मामेकं शरणं ब्रज [त्रि.म.ना.८।६+

भ. गी. १८।६६

मा मे बलं विवृहो मा प्रमोषीः

चित्त्यु. १५।१

[महाना. १३।१३+

तै. आ. ३।१५।१

मामेभ्यः परमव्ययम्

भ. गी. ७।१३

मामेव ये प्रपद्यन्ते

भ. गी. ७।१४

मामेव विजानीहि, एतदेवाहं

मनुष्याय हिततमं मन्ये

कौ. त. ३।१

मामेव विदित्वाऽमृतत्वमेति

तरति शोकम्

भस्मजा. २।५

मामेव विदित्वा सांस्तुतिकीं रुजं

द्रावयति

भस्मजा. २।५

मामेव वेदाश्चतुर्भूतिधराः

भस्मजा. २।१३

मामेव स्तुवन्ति वेदाः साङ्गाः

सोपनिषदः

भस्मजा. २।११

मामेवं विदित्वा संस्तुति-

पाशात्प्रमुच्यते

भस्मजा. २।७

मामेवानुत्तमां गतिम्

भ. गी. ७।१८

मामेवैष्यसि युक्तैर्बन्धैः

भ. गी. ९।३४

मामेवैष्यसि सत्यं ते

भ. गी. १८।६५

मामेवैष्यत्यसंशयः

भ. गी. १८।६८

मामेवैष्यत्यसंशयः

भ. गी. ८।७

मामैतस्मिन् संवदिष्टा अतिष्टाः

सर्वेषां भूतानां राजेति बृह. २।१।२, ३, ६

मामैतस्मिन् संवादयिष्टा असुरिति वा

कौ. त. ४।१२

मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः असुरिति

वा अहमेतमुपासे

बृह. २।१।१०

मामैतस्मिन्संवदिष्टा आत्मन्वीति

वा अहमेतमुपासे

बृह. २।१।१३

मामैतस्मिन् संवादयिष्टाः इन्द्रो

वैकुण्ठोऽपराजिता सेनेति वा

कौ. त. ४।७

मा मैतस्मिन्संवदिष्टा इन्द्रो

वैकुण्ठोऽपराजिता सेनेति

बृह. २।१।६

मा मैतस्मिन्संवदिष्टास्तेजस्वीति

वा अहमेतमुपास इति स य

एतमेवमुपास्ते तेजस्वी ह भवति

बृह. २।१।४

मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः, (समवाद-

यिष्टाः) द्वितीयोऽनपग इति

वा अहमेतमुपासे [बृह. २।१।११+ कौ. त. ४।११

मा मैतस्मिन् संवादयिष्टा नाम्न

आत्माऽग्निरात्मा ज्योतिष्ट

आत्मेति वा अहमेतमुपास इति

कौ. त. ४।१६

मा मैतस्मिन् संवादयिष्टा नाम्न्य-

स्यात्मेति वा अहमेतमुपास इति

कौ. त. ४।९

मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः पूर्णम-

प्रवर्तीति वा अहमेतमुपास इति

बृह. २।१।५

मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः पूर्ण-

मप्रवर्ति ब्रह्मेति वा...

कौ. त. ४।६

मा मैतस्मिन् संवादयिष्टाः प्रजा-

पतिरिति वा अहमेतमुपास इति

कौ. त. ४।१४

मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः प्रतिरूप

इति वा अहमेतमुपास इति

[बृह. २।१।८+

कौ. त. ४।१०

मा मैतस्मिन्संवदिष्टा अतिष्टाः

सर्वेषां भूतानां मूर्धा राजेति वा

बृह. २।१२

मा मैतस्मिन्संवादिष्टा बृहत्पाण्डर-
 वासाः सोमो राजेति बृह. २।१।३
 मा मैतस्मिन्संवादिष्टाः, मृत्युरिति
 वा अहमेतमुपास इति बृह. २।१।१२
 मा मैतस्मिन् संवादिष्टा मृत्यु-
 रिति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।१३
 मा मैतस्मिन् संवादिष्टा यमो
 राजेति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।१५
 मा मैतस्मिन्संवादिष्टा रोचिष्णुरिति
 वा अहमेतमुपास इति बृह. २।१।९
 मा मैतस्मिन्संवादिष्टाः, विषासहि-
 रिति वा अहमेतमुपास इति बृह. २।१।७
 मा मैतस्मिन्संवादिष्टा विषास-
 हिरिति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।८
 मा मैतस्मिन् संवादिष्टाः शब्द-
 स्यात्मेति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।५
 मामैतस्मिन् संवादिष्टाः सत्य-
 स्यात्मा विद्युत आत्मा तेजस
 आत्मेति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।१७
 मा मैतस्मिन्संवादिष्टाः सोमो
 राजन्नस्यात्मेति वा कौ. त. ४।३
 मामैतस्मिन्संवादिष्टास्तेजस
 आत्मेति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।४
 मा सोपरोत्सीरिति मा सृजैनं कठो. १।२१
 मायया एतत्सर्वं वेष्टितं भवति नृ. पू. ५।२
 माययाऽपहृतज्ञानाः भ. गी. ७।१५
 माययाभिद्यते ह्येतन्नान्यथा जंकथञ्चन अद्वैत. १९
 मायया मोहिताः शम्भोर्महादेवं
 जगद्गुरुम् । न जानन्ति सुराः
 सर्वे सर्वकारणकारणम् पञ्चत्र. १८, १९
 मायया ह्यन्यदिव नृसिंहो. ९।१
 मायाकार्यमिदं भेदमस्ति चेद्ब्रह्म-
 भावनम् ते. विं. ६।१००
 मायाकार्यादिकंनास्ति मायानास्ति ते. वि. ५।३३
 मायाकुण्डलिनी क्रियामधुमती
 कालीकलामालिनी...झीङ्कारी
 त्रिपुरा परा परमयी माता
 कुमारीत्यसि वनदु. ५

मायाकूटौ बन्धमोक्षौ न स्तः

स्वात्मनि वन्तुतः आत्मो. २६
 माया च तमोरूपानुभूतिः नृसिंहो. ९।२
 माया चाविद्या च स्वयमेव भवति नृसिंहो. ९।३
 मायातत्कार्यविलये नेश्वरत्वं
 न जीवता वराहो. २।५२
 मायातीतं गुणातीतं ब्रह्म त्रि. म. ना. १।३
 मायादेवो बलगहनो ब्रह्मारातीस्तं
 देवमीडे दक्षिणास्यम् ग. पू. १।६
 मायानाम अनादिरन्तवती प्रमाणा-
 प्रमाणसाधारणा न सती
 नासती न सदसती स्वय-
 मधिका विकाररहितानिरूप्य-
 मागा सतीतरलक्षणशून्या
 सा मायेत्युच्यते सर्वसारो. ६
 मायाऽन्तरा याश्च बाह्या अलक्ष्मीः
 [श्रीसू. ६+ क. वि. ५।८७।६
 मायाभिरेको अभिचाकशानः वा. मं. ११
 मायाममताहङ्कारदहनम् निर्वाणो. ६
 मायामात्र एष एवोत्रः नृसिंहो. ५।१
 मायामात्रमिदं द्वैतमद्वैतं परमार्थतः आगम. १७
 मायामात्रविकासत्वान्मायातीतो-
 ऽहमद्वयः आ. प्र. २०
 मायामात्रं जगत्कृत्स्नं तदा भवति
 निर्वृतिः जा. द. १०।१२
 मायामात्रं विदित्वैवं सच्चिदेक-
 रसो ह्ययम् ना. प. ८।२१
 मायामेतां तरन्ति ते भ. गी. ७।१४
 मायायाः समुत्पन्ना आसुराः कर्म-
 जडा अन्यवर्मरता एव भवन्ति सामर. २
 मायावशादेव देवा मोहिता
 ममतादिभिः शरभो. २८
 माया वा एषा नारसिंही सर्वमिदं
 सृजति नृ. पू. ३।२
 माया वा एषा वैनायकी सर्वमिदं
 सृजति, सर्वमिदं रक्षति, सर्व-
 मिदं संहरति ग. पू. ता. २।३

मायावादसदान्वकारमुषितप्रज्ञोऽसि
 यस्मादहं ब्रह्मास्मीति मुहुर्मुहुर्वद-
 सि रे जीव त्वमुन्मत्तवत् भवसं २।३३
 मायाविद्ये विहायैव उपाधी परजी-
 वयोः । अखण्डं सच्चिदानन्दं परं
 ब्रह्म विलक्ष्यते अध्यात्मो. ३२
 मायावी मायया क्रीडति स ब्रह्मा शाण्डि. ३।१।३
 मायाशक्तिर्ललाटाग्रभागे व्योमा-
 म्बुजे तथा । नादरूपा परा
 शक्तिर्ललाटस्य तु मध्यमे यो. शि. ६।४८
 (अथ) मायाशवलितब्रह्मासीत् गोपीचं. ८
 मायाशरीरो मधुरस्वभावस्तस्य
 ध्यानात्पूजनात्तत्स्वरूपाः हेरम्बो. ६
 माया सत्त्वरजस्तमोमयी राधिको. ९
 मायासम्बन्धतश्चेतोः अन्तःकरण-
 सम्बन्धात् प्रमातेत्यभिधीयते कठरु. ४२
 माया सा त्रिविधा प्रोक्ता सत्त्व-
 राजसतामसी कृष्णोप. ४
 मायां तु प्रकृतिं विद्यान्मायिनं तु
 महेश्वरम् । तस्यावयवभूतैस्तु
 व्याप्तं सर्वमिदं जगत् श्वेता. ४।१०
 मायां तु प्रकृतिं विद्यात्प्रभुं
 तस्या महेश्वरीम् । अस्या अव-
 यवैः सूक्ष्मैर्व्याप्तं सर्वमिदं जगत् गुह्यका. ५९
 मायेत्यसुराः (उपासते) मुद्गलो. ३।२
 मायैषा तस्य देवस्य ययाऽयं
 मोहितः स्वयम् वैतथ्य. १९
 मायोपाधिर्जगद्योनिः सर्वज्ञत्वा-
 दिल्क्षणः अध्यात्मो. ३०
 मायोपाधिविनिर्मुक्तं शुद्धमित्य-
 भिधीयते कठरु. ४१
 मायोपाधिः सच्चिदानन्दलक्षणो
 जगद्योनिस्तत्पदवाच्यो भवति पैङ्गलो. ३।१
 मारणमोहनवशीकरणस्तम्भन-
 जृम्भणाकर्षणोच्चाटनमिलन-
 विद्वेषणयुद्धतर्कमर्माणि बन्धय.. लांगूलो. ७
 मारय मारय नमः सम्पन्नाय नमः
 सम्पन्नाय स्वाहा दत्तात्रे. २।२
 मारयेद्विषवृक्षजैः (ह्रुनेत्) ग. पू. २।१३

मारुतक्षये वेपथुः सम्भवेन्नित्यं
 नाम्भसेनैव जीवति वराहो. ५।५
 मारुतस्तूरसिचरन्मन्द्रं जनयति स्वरम् मैत्रा. ७।११
 मारुतस्य लयो नाथस्तन्नाथं
 लयमाश्रय वराहो. २।८०
 मारुते मध्यसञ्चारे मनस्स्थैर्यं
 प्रजायते । यो मनःसुस्थिरो
 भावः सैवावस्था मनोन्मनी शाण्डि. १।७।१०
 मारुतो नैनं शोषयति सामर. १००
 मारुपत्वादतो रामो मुक्तिमुक्ति-
 फलप्रदः । आद्यो रा तत्पदार्थः
 स्यान्मकारस्त्वम्पदार्थवान् रामर. ५।१२
 मार्गे बिन्दुं समावध्य बहिं
 प्रज्वाल्य जीवने । शोधयित्वा तु
 सलिलं तेन कायं दृढं भवेत् वराहो. ५।३७
 मार्दवं ह्रीरचापलम् भ. गी. १६।२
 माला निगद्यते ब्रह्मन् गोपालो. २।३३
 मा शुचः सम्पदं देवी भ. गी. १६।५
 मा शोचीरात्मविज्ञानी शोक-
 स्यान्तं गमिष्यति शाण्डिल्यो. २।४
 माषमात्रा तथा दृष्टिं श्रोत्रे स्थाप्य
 तथा भुवि । श्रवणे नासिके
 गन्धा यतः स्वं न च संश्रयेत् कुण्डिको. १९
 माषैरेतावद्विरभिषिच्यवरुणलोक-
 कामो वरुणलोकमवाप्नोति भस्मजा. २।१२
 मासचतुष्केण त्वग्व्यादेशः निरुक्तो. १।४
 मासत्रयेण ग्रीवाव्यादेशः निरुक्तो. १।४
 मासत्रयेण पादप्रदेशो भवति गर्भो. ३
 मासद्वयमृतुर्भवति त्रि. म. ना. ३।४
 मासद्वयेन शिरः सम्पद्यते गर्भो. ३
 मासमात्रं त्रिसन्ध्यायां जिह्वया-
 ऽऽरोप्य मारुतम् । अमृतं
 च पिबेन्नाभौ मन्दं मन्दं
 निरोधयेत् जा. द. ६।२९
 मासमात्रात्कठिनो भवति निरुक्तो. १।४
 मासमेकं त्रिसन्ध्यं तु जिह्वया-
 रोप्य मारुतम् ।... ज्वराः
 सर्वेऽपि नश्यन्ति... शाण्डि. १।७।५०

मासमेकं लयो यस्य लग्नस्तिष्ठेद- खण्डितः । प्रजागतिं स योगीन्द्रो यावन्नोक्षं स गच्छति	अमन. १।७३	माहं ब्रह्म निराकुर्यां मा मा.. मां च योऽव्यभिचारेण मां चवान्तःशरीरस्थं	केनो. शां. पा. भ. गी. १४।२६ भ. गी. १७।६
मा सङ्कल्पय सङ्कल्पं मा भावं भावय स्थितौ । सङ्कल्पनाशने यत्तो न भूयोऽननुगच्छति	महो. ५।१८२	मां तु वेद न कश्चन मां ध्यायन्त उपासते	भ. गी. ७।२६ भ. गी. २।६
मा सर्वं सन्नयमितोऽभुनजदिति मासं दीक्षितो भवति, यो मासः स संवत्सरः, संवत्सरादेवात्मानं पुनीते	बृह. १।५।१७ सहवै. १२	मां प्रति मां प्रतीति सर्वेण समस्तेन साम	छान्दो. २।९।१
मासात्पूर्वं मृतो मर्त्यो ह्यागतश्चे- जगद्भवेत्	ते. बि. ६।८०	मांसपाञ्चालिकायास्तु यंत्रलोले- ङ्गपञ्जरे ।...स्त्रियः किमिव शोभनम्	वाङ्मव. ८ छादो. २।१९।१ गर्भो. १
मासानां मार्गशीर्षोऽहं मासाभ्यन्तरे कठिनो भवति मासाभ्यन्तरे पिण्डो भवति	भ. गी. १०।३५ गर्भो. ३ गर्भो. ३	मांसान्यस्य शकाराणि किनाटं स्त्राव तत्स्थिरम्	बृह. ३।९।३०
मासि मासि कुशाग्रेण जलबिन्दुं च यः पिबेत्	योगो. १७	मांसास्तृक्पूयविष्मूत्रस्त्रायुमज्जास्थि- संहतौ । देहे चेत्प्रतीतिमान्मूढो भवति नरकेऽपि सः [ना.प. ३।४८ + ४।२८	
(अथ) मासि मास्यमावास्यायां पश्चाच्चन्द्रमसं दृश्यमानमुप- तिष्ठेत्	कौ. त. २।८	मां हि पार्थ व्यपाश्रित्य मिताहारो नाम चतुर्थीशावशेषक-	भ. गी. ४।३० शांडिल्यो. १।१।३
मासेभ्यः पितृलोकं पितृलोका- च्चन्द्रं प्राप्यान्नं भवन्ति	बृह. ६।२।१६	सुस्निग्धमधुराहारः मितेरपीतेर्वा भिनोति ह वा इदं	माण्डू. ११
मासेभ्यः संवत्सरं मासेभ्यो देवलोकं, देवलोका- दादित्यमादित्याद्वैद्युतं तान् वैद्युतान्पुरुषो मानस एत्य ब्रह्मलोकान् गमयति	छांदो. ४।१९।५ बृह. ६।२।१५	सर्वमपीतिश्च भवति मितेरपीतेर्वा स्थूलत्वात्सूक्ष्मत्वा- द्वीजत्वात्साक्षित्वाच्च भिनोति	नृसिंहो. २।६ भ. गी. १।३८
मासो वै प्रजापतिस्तस्य कृष्णपक्ष एव रयिः शुक्लः प्राणः	प्रश्नो. १।१२	ह वा इदं सर्वमपीतिश्च भवति मित्रद्रोहे च पातकम्	चिन्त्यु. ३।१
माऽस्माकं प्राणेन प्रजया पशुभि- रवक्षेष्टाः	कौ. त. २।९ भ. गी. १।१२	मित्र उपवक्ता मित्ररविसूर्यमानुखगपूषहिरण्य- गर्भमरीच्यादित्यसवित्रर्क-	सूर्यता. १।९ चिन्त्यु. ९।१
माहात्म्यमपि चाव्ययम् माऽहं पौत्रमघं रुदं [कौ.त. २।८ + माहं प्राणानामादित्यानां मध्ये यज्ञो विलोप्सीय	आ.श्व.गृ. १।१३।७ छांदो. ३।१६।६	भास्कराख्यैः षड्वीजैः संपुटिताः मित्रस्य श्रद्धा मित्रस्य चक्षुषा समीक्षे [प्रवर्ग्या. १८ + मित्रस्याहं चक्षुषा सर्वाणि भूतानि समीक्षे [प्रवर्ग्या. १८ +	सूर्यता. १।९ चिन्त्यु. ९।१ +वा.सं. ३६।१८ वा. सं. ३६।१८
माहं प्राणानां मध्ये वसूनां यज्ञो विलोप्सीय	छांदो. ३।१६।२	मित्रस्वजनबन्धूनां कुर्यान्नाम शिवात्मकम्	शिबो. १।२२
माहं प्राणानां रुद्राणां मध्ये यज्ञो विलोप्सीय	छांदो. ३।१६।४	मित्रादिषु समो मैत्रः समस्तेष्वेव जन्तुषु । एकोज्ञानी प्रशान्तात्मा स संसरति नेतरः	ना. प. ६।३१

मित्राद्यैः सह सम्मन्त्र्य सम्बद्धो	
न प्रपद्यते	अ. शा. ३५
मित्रावरुणावपरपादौ	सहवै. २३
मित्रावरुणावाशिषा	चित्त्यु. ८११
मित्रावरुणौ पङ्क्तिखिणवत्रयस्त्रिंशौ	
शाकरैर्वते	मैत्रा. ७५
मित्राह्लादकं मूत्रमिव (त्यजेत्)	ना. प. ७११
मित्रः सुपर्णश्चन्द्र इन्द्रो वरुणो	
रुद्रस्त्वष्टा विष्णुः सविता	
गोपतिस्त्वम	एका. १२
मिथुनान्मिथुनात्प्रजायते सर्वमायु-	
रेति ज्योग्जीवति महान्प्रजया	
पशुभिर्भवति	छान्दो. २।१३।०
मिथ्याचारः स उच्यते	भ. गी. ३।६
मिथ्याभूतान् स्वप्नतुल्यान् विषय-	
भोगाननुभूय...अनृतमः सदा	
परिधावति	त्रि. म. ना. ५।३
मिथ्यैव व्यवसायस्ते	भ. गी. १८।५९
मिनोति ह वा इदं सर्वमपीति च	
भवति [माण्डू. ११+	नृसिंहो. २।६
मिश्रं ह्येतद्वै देवानभाजयदिति	
हुतं च प्रहुतं च	बृह. १।५।२
मीमांसते ब्रह्मवादिनो ह्रस्वा दीर्घा	
प्लुता चेति	नृ. पू. ३।३
मीमांसते ब्रह्मवादिनो ह्रस्वा वा	
दीर्घा वा प्लुता वेति	ग. पू. २।३
मुक्तसङ्गः समाचर	भ. गी. ३।९
मुक्तसङ्गोऽनहंवादी	भ. गी. १८।२६
मुक्तसाकारस्त्वैच्छिकः	त्रि. म. ना. २।१
मुक्तात्मानः सर्वमेवापियन्ति (मा.)	मुण्डको. ३।२।५
मुक्ता वेणुमिवोत्तमम्	महो. ६।१६
मुक्ता हर्षविषादाभ्यां शुद्धा	
भवति वासना	अ. पू. ५।६
मुक्तिस्तु ज्ञेयमित्युक्ता भूमिका-	
सप्तकात्परम्	महो. ५।२३
मुक्तिहीनोऽस्मि मुक्तोऽस्मि	मैत्रे. ३।२२
मुक्तोऽखण्डानन्दबोधो ब्रह्मभूयाय	
कल्पते	१ बिल्वो. २३
मुक्तो यः स च मे प्रियः	भ. गी. १२।१५
५७	

मुक्तोऽहं मोक्षरूपोऽहं निर्वाण-	
मुखरूपवान्	ते. बि. ३।४०
मुखतोऽस्मा अन्नं राध्यते	तैत्ति. ३।१०।१
मुखमभितृप्तं सर्वं प्रोक्षति	आचम. ५
मुखं किमस्य कौ बाहू	चित्त्यु. १२।५
[क्र. सं. १०।९०।११+	वा. सं. ३१।१०
मुखं च परिशुष्यति	भ. गी. १।२८
मुखं च रोदसी ज्ञेयं द्यौर्लोक-	
श्चिबुकं तथा (देव्याः)	गुह्यका. १६
मुखं प्रतीकं, मुखेनेत्येतत्स देवा-	
नपि गच्छति	बृह. १।५।२
मुखं ह्यस्याः सम्राण विदा च-	
कारेति होवाच	बृह. ५।१४।८
मुखं ह्यस्याः ससम्भ्रम विदा च-	
कारेति होवाच	गायत्र्यु. ५
मुखात् सत्त्वं स वै विष्णुः	गणेशो. ३।४
मुखादग्निरजायत [पु. सू. १२+	वा. सं. ३१।१२
मुखादिद्रश्चाग्निश्च प्राणाद्वायुर-	
जायत [क्र. सं. १०।९०।१३+	चित्त्यु. १२।६
मुखाद्वाग्वाचोऽग्निर्नासिके निर-	
भिद्येतां नासिकाभ्या प्राणः	२ ऐत. १।४
मुखे आहवनीय उदरे गार्हपत्यो	
हृदि दक्षिणाग्निः	गर्भो. ११
मुखेन मुखं सन्वाय [बृह. ६।४।९,	१०, ११, २१
मुखेन वायुं संगृह्य त्राणरंघ्रेण	
रेचयेत्	यो. शि. १।९५
मुख्यमेवाप्येति यो मुख्यमेवा-	
स्तमेति	सुबालो. ९।६
मुख्यात्पूर्वोत्तरैर्गर्भैर्भूते भूते	
चतुश्चतुः । पूर्वमाकाशमाश्रित्य	
पृथिव्यादिषु संश्रिताः	त्रि. ब्रा. २।२
मुख्यादूर्ध्वं परा ज्ञेया न परानु-	
त्तरान्विदुः	त्रि. ब्रा. २।३
मुच्यन्ते तेऽपि कर्मभिः	भ. गी. ३।३१
मुच्यन्ते सर्वकिल्बिषैः	भ. गी. ३।१३
मुण्डोऽपरिग्रहः शुचिरद्रोही भैक्ष-	
माणो ब्रह्मभूयाय भवति	याज्ञव. २
मुदिता करुणा मैत्री उपेक्षा च	
चतुष्टयम्	बराहो. १।१३

मुदितामुदिताख्योऽस्मि	भैत्रेय्यु. ३।१६	सङ्गम्योपहारपाणयोऽष्टोत्तर-	
मुद्रा-पुस्तक वह्नि-नागविलसद्राहु		शतोपनिषदं विधिवद्वीत्य...	
प्रसन्नाननं मुक्ताहारविभूषण		विदेहमुक्ति. सैव कैवल्य-	
शशिकला-भास्वत्किरीटो-		मुक्तिरिति	मुक्तिहो. १।५८
ज्वलम् ।...न्यग्रोधान्तनिवासिन		मुमुक्षुर्ब्रह्मवादिनश्च (यंनमन्ति)	नृ. पू. २।१३
परगुरुं ध्यायाम्यभीष्टाप्तये	द. मू. १५	मुमुक्षुर्भवति जपात्	नृ. पू. १।९
मुद्रा भवति खेचरी	यो. शि. ५।४०	मुमुक्षुभिः प्राणजयः कर्तव्यो	
मुद्रा भद्रार्थदात्रीं सपरशुहरिणं		मोक्षहेतवे	यो. शि. १।६६
बाहुभिर्बाहुभेक जान्वासक्तं		मुमुक्षुः परहंसाख्यः साक्षान्मोक्षैक-	
दधानो भुजगविलसमाबद्ध-		साधनम्	ना. प. ६।२७
कक्षयो वटाधः...दद्यादाद्य		मुमुक्षुः सर्वदा संसारतारकं तारक-	
शुक्लैर्मृनिभिरभिसृतो भाव-		मनुस्मरन् जीवन्मुक्तो वसेत्	ना. प. ७।१२
शुद्धिं भवो नः	द. मू. ६	मुमुक्षूणा विरक्तानां तथा चाश्रम-	
मुद्रेयं खलु खेचरी भवति सा		वासिनाम् । प्रणवत्त्वात्सदाध्येयो..	रामर. ५।१६
लक्ष्यैकताना शिवा शून्या		मुमुक्षूणा मोक्षलक्ष्मीर्भवति	ना. पू. ता. २।१
शून्यविवर्जितं स्फुरति सा		मुमुक्षोरन्तःशिखोपवीतधारणम्	परब्र. २
तत्त्वं पदं वैष्णवी	शाडि. १।७।१५	मुहुर्मुहुः शिरः श्मश्रु न स्पृशेत्कर-	
मुनयो वाग्वदन्ति न तस्य ग्रहणं	अ. गिरः. ३।१०	जैर्बुधः । न लिक्षाकर्पणं कुर्या-	
(अथ) मुनिरमौनं च मौनं च		दात्मनो वा परस्य वा	शिवो. ७।५५
निर्विद्य	बृह. ३।५।१	(एवं) * मुहूर्तत्रयं भावनापरो	
मुनिरुन्मत्तबालवत् । कविर्भूक-		जीवन्मुक्तो भवति	भावनो. १०
वदात्मानं तद्दृष्ट्यादर्शयेन्नृणाम्	ना. प. ५।३४	मुहूर्तमपि यो नित्यं नासाध्रेमनसा	
मुनिर्मोक्षपरायण.	भ. गी. ५।२८	सह । सर्वं तरति पाप्मानं तस्य	
मुनिः कौपीनवासाः स्यान्नग्नो वा		जन्म शताजितम्	शाडि. १।७।५१
ध्यानतत्परः । एवं ज्ञानपरो		मुहूर्तं चिन्तयेन्मां यः सर्वबन्धैः	
योगी ब्रह्मभूयाय कल्पते	ना. प. ४।३२	प्रमुच्यते	वराहो. २।३२
मुनिः स्यात्सर्वनिस्पृहः	ना. प. ३।३४	मुमूर्षोर्दक्षिणे कर्णे यस्य कस्यापि	
मुनीनामप्यहं व्यास.	भ. गी. १०।३७	वा स्वयम् । उपदेक्ष्यति	
मुनीनां विवेकबुद्धिर्भवति	ना. पू. ता. २।१	मन्मन्त्रं स मुक्तो भविता शिव	रामो. ३।८
मुनीनां सम्प्रयुक्तं च न देवा		मूर्त्तीकरणमानन्मुद्रेव बाधिर्यं	
न परं विदुः	ते. विं. १।१२	महानुपचय इवेदं नावर्हेलनया	
मुने तत्त्वावाप्तिर्निजगुरुमुखादेव		भवितव्यमेवं दृढवैराग्याद्बोधो	
हि भवेत्	अमन. १।५	भवति	महो. ४।२६
मुने नासाद्यतेतद्विषयमुच्यते	महो. ५।११४	मूढग्राहेणात्मनो यत्	भ. गी. १७।१९
मुमुक्षुवः काश्यामेवासीना वीर्यवन्तो		मूढयोनिषु जायते	भ. गी. १४।१५
विद्यावन्तः	भस्मजा. २।१६	मूढा जन्मनि जन्मनि	भ. गी. १६।२०
मुमुक्षवः पुरुषाः... सुकुलभवं			
श्रोत्रियं... सद्रुहं विधिवदुप-			

* (एवं) मुहूर्तत्रितयं मुहूर्तद्वितयं मुहूर्तमात्रं वा भावनापरो जीवन्मुक्तो भवति इति पाठान्तरम् ।

मूढैः प्रकल्पितं दैवं तत्परास्ते क्षयं
गताः । प्राज्ञास्तु पुरुषार्थेन
पदमुत्तममागताः भवसं. ११४४
मूढोऽयं नाभिजानाति भ. गी. ७।२५
मूत्रश्लेष्मरक्तशुक्रस्वेदा अवंशाः शारीरको. ३
मूत्रं मुञ्चति वारुणी यो. शि. ५।२६
मूत्रं (धेनोः) चोपनिषत्प्रोक्तं
कुर्याद्भस्म ततः परम् बृ. जा. ३।२
मूर्च्छितो हरति व्याधिं मृतो
जीवयति स्वयम् । वद्धः
खेचरतांघ्रत्तेब्रह्मत्वंरसचेतसि वराहो. २।७९
मूर्ते इति मूर्तविदोऽमूर्ते इति
च तद्विदः वैतथ्य. २३
मूर्तयः सम्भवन्ति याः भ. गी. १४।४
मूर्ते भगवतो रूपं सर्वापाश्रय-
निस्स्पृहम् । एषा वै धारणा
ज्ञेया यच्चित्तं तत्र धारयेत् भवसं. ३।२८
मूर्तामूर्तं च नारायणः त्रि. म. ना. २।८
मूर्तामूर्तादि चिन्मयम् ते. वि. २।३३
मूर्तित्रयमसद्विद्धि सर्वभूतमसत्
सदा । सर्वतत्त्वमसद्विद्धि
ह्यहं भूमा सदाशिवः ते. बि. ३।५१
मूर्तिमद्विरनन्तमहामायाजाल-
विशेषैः परिषेविता (योगमाया) त्रि. म. ना. ६।५
(अथ) मूत्रद्वारेण निष्क्रान्त-
मस्थिभिश्चितं शरीर.. मैत्रा. ३।४
मूर्धा ते व्यपतिष्यद्यन्मां नागमिष्यः छांदो. ५।१२।२
मूर्धा त्वेष आत्मन इति होवाच छांदो. ५।१२।२
मूर्धा द्रोणकलशः प्रा. हो. ४।२
मूर्धानमस्य संसेव्याप्यथर्वा
हृदयं च यत् अ. शिरः. ३।१४
मूर्धानमिति मूर्धन्यग्रे न्यसेत् भस्मजा. १।५
मूर्धा ब्रह्मा शिखान्तः गायत्रीर. १०
मूर्ध्नि चित्तसंयमात्सत्यलोकज्ञानं शांडि. १।७।५२
मूर्ध्नि द्वारमथापरम् अ. ना. २७
मूर्ध्नि शतकुबेरः आचम. ५
मूर्ध्नि संयमाद्ब्रह्मलोकज्ञानं (मनसः) शांडि. १।७।५२
मूर्धन्याधायात्मनः प्राणं भ. गी. ८।१२

मूर्धन्याधायात्मनः प्राणान् योगा-
भ्यासं स्थितश्चरन् त्रि. ब्रा. २।१९
मूलच्छेदादिव दुःखः अ. पू. ४।५४
मूलप्रकृतिजननीमविद्यालक्ष्मीमेवं
ध्यात्वा विविधोपचारैराराध्य
...महाविराट्पदं प्राप त्रि. म. ना. ६।२
मूलप्रकृतिरूपत्वात् सा सीता
प्रकृतिः स्मृता सीतो. १
मूलमन्त्रद्वयं च ' विष्णोर्नुक्तम् '
' गन्धद्वागम ' इत्येताभिरभि-
मन्त्रयेत् नारदो. १
मूलमृलेपनान्महाणपभञ्जिनी
तर्पणादन्तर्मलनाशिनी य
एवं वेद स वैष्णवो भवति तुलस्यु. २
मूलमेकं सत्यं मृण्मयं विज्ञातं स्यात् परब्र. ४
मूलशृङ्गाटमध्यस्था बिन्दुनाद-
कलाश्रया अ. पू. १।४
मूलाधारगता शक्तिः स्वाधारा..
तस्यामुत्पद्यते नादः यो. शि. ३।३
मूलाधारत्रिकोणस्था सुषुम्ना
द्वादशाङ्गुला । मूलार्धच्छिन्न-
वंशाभा ब्रह्मनाडीति सा स्मृता यो. शि. ५।१७
मूलाधारं यदा प्राणः प्रविष्टः
पण्डितोत्तम । तदाद्यं विषुवं
प्रोक्तं तापसैस्तापसोत्तम जा. द. ४।४३
मूलाधारं स्वाधिष्ठानं मणिपूरं
तृतीयकम् । अनाहतं विशुद्धं
च आज्ञाचक्रं च षष्ठकम् योगकुं. ३।९
मूलाधारादाब्रह्मरन्ध्रपर्यन्तं...ब्रह्म-
रन्ध्रादामूलाधारपर्यन्तं गता-
गतरूपेण प्रादक्षिण्यं भावनो. १०
मूलाधारादारभ्य ब्रह्मरन्ध्रपर्यन्तं
सुषुम्ना सूर्याभा सं. ब्रा. १।२
मूलाधारादिषट्कं सहस्रारोपरि
स्थितम् । योगज्ञानैकफलकं
रामचन्द्रपदं भजे यो चू शीर्षकं
मूलाधारादिषट्कं शक्तिस्थानमुदी-
रितम् । कण्ठादुपरि मूर्धान्वं
शाम्भवं स्थानमुच्यते वराहो. ५।५३

मूलाधारे स्मरेद्विषयं त्रिकोणं		मृत्तिके देहि मे पुष्टिं त्वयि सर्वं	
तेजसां निधिम्	कालिको. ४	प्रतिष्ठितम्	महाना. ४५
मूलाविद्या प्रथमपादे, नान्यत्र.	त्रि. म. ना. ११४	मृत्तिके प्रतिष्ठितं सर्वं तन्मे	
मूले शून्यं विजानीयात् ।		निर्णुद मृत्तिके	महाना. ४.७
शून्यं वै परं ब्रह्म	ग.पू. ३१९	मृत्तिके ब्रह्मदत्ताऽसि काश्यपेना-	
मूलेन श्रियते होता ध्रुवस्थानं		भिमन्त्रिता	महाना. ४६
कथं भवेत्	आत्मो. १	मृत्तिके हन मे पापं त्वयि सर्वं	
मूलास्थद्रुतहेमाभं स्फुरितं विमला-		प्रतिष्ठितम्	यज्ञोप. ३
म्बरे । सन्निवेशमथादत्ते		मृत्तिके हन मे पापं यन्मया	
तत्तेजः स्वस्वभावतः	महो. ५।१५५	दुष्कृतं कृतम्	महाना. ४५
मृगतृष्णाजल पीत्वा तृप्तश्चेद-		मृत्यवे त्वा ददानीति [मा.पा.]	कठो. ११४
स्त्विदं जगत्	ते. विं. ६।७४	मृत्यवे त्वां ददामीति	कठो. ११४
मृगाणां च मृगेन्द्रोऽहं	म. गी. १०।३०	मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा	महाना. १४११
मृगतृष्णाम्बुबुद्ध्यादिशान्तिमात्रा-		मृत्युचक्रगतस्यापि तस्य	
त्मकस्त्वसौ	महो. ५।४१	मृत्युभयं कुतः	यो. शि. १।८३
(तत्र) मृजलाभ्यां बाह्यं मनः		मृत्युनैवेदमावृतमासीत्	बृह. १।२।१
शुद्धिरान्तरम्	शांडिल्यो. १।१।३	मृत्युमृत्युत्वात्रमामित्वात्	नृसिंहो. ७।५
मृडाजग्निरे रुद्रस्तवानो अन्यत्ते		मृत्युमृत्युममृत्युमृत्युं (नारसिंहं)	नृसिंहो. ६।१
अस्मन्निवपन्तु सेनाः	नृ. पू. २।४	मृत्युमृत्युं नवमं स्थानं (जानीयात्)	नृ. पू. २।३
[क. म. २।३१।११+	तै.सं. ४।५।१०।४	मृत्युमेवाप्येति यो मृत्युमेवास्तमेति	सुबालो. ९।८
[अथर्व. १।८।१।४०+		मृत्युरपानो भूत्वानाभिप्राविशत्	२ ऐत. २।४
मृणालतन्तुसूक्ष्मा कुण्डलिनी	मं. ब्रा. १।२	मृत्युरस्यात्मा भवति	बृह. १।२।७
मृण्मयान्यप्सु (पात्राणि) जुहुयात्	कठरु. २	मृत्युरेवाप पुनर्मृत्युं जयति	बृह. १।२।७
मृतगात्रस्यशोभादेर्धनं जय उदाहृतः	त्रि. ब्रा. २।८७	मृत्युर्धावति पञ्चमः [कठो. ६।३+	तैत्ति. २।८
मृतश्चाहं पुनर्जातो जातश्चाहं		मृत्युप्रोक्तां नचिकेतोऽथ लब्ध्वा	
पुनर्मृतः । नानायोनिसहस्राणि		विद्यामेतां योगविधिं च कृत्स्नम्।	
मया यान्युषितानि वै	निरुक्तो. १।५	ब्रह्मप्राप्तो विरजोऽभूद्विमृत्युः	कठो. ६।१८
मृतसूतकजं देहं स्पृष्ट्वा स्नानं		मृत्युर्न जननाभावात्	ते. विं. ९।२०
विधीयते	मैत्रे. २।७	मृत्युर्यस्योपसेचनं क इत्था	
मृतस्य मरणं कुतः	यो. शि. १।४५	वेद यत्र सः	कठो. २।२४
मृता मोहमयी माता जातो		मृत्युर्वा असत्सदमृतम्	बृह. १।३।२८
बोधमयः सुतः । सूतकद्वयसम्प्राप्तौ		मृत्युर्वै तमो ज्योतिरमृतं	बृह. १।३।२८
कथं सन्ध्यामुपास्महे	मैत्रे. २।१३	मृत्युर्वै परे देव एकीभवति	
मृते च नेदं गरीरं चेतनवत्प्रतिष्ठा-		[सुबालो. १।१२+१।१४+	१।११+१।५।२
पितं प्रचोदयिता चैवोऽस्येति	मैत्रे. २।९	मृत्युसंसारवर्त्मनि	म. गी. ९।३
मृतो मोक्षमश्नु इति	गोपीचं. ८	मृत्युसंसारसागरात्	म. गी. १२।७
मृत्तिकानां सहस्रेण चोदकुम्भशतेन		मृत्युं चतुर्थस्याद्यार्धान्त्यं साम तु	
च । न शुद्ध्यन्ति दुरात्मानो		जानीयाद्यो जानीते सोऽमृतत्वं	
येषां भागो न निर्मलः	भरतं. ३।१९	च गच्छति	नृ. पू. १।५

मृत्युं च नाभिनन्देत जीवितं		मेघे अमेघे वा विद्युतं पश्येत्,	
वा कथञ्चन	ना. प. ३।६०	मेघे वा विद्युतं न पश्येत्	३ ऐत. २।४।६
मृत्युं यजे प्रथमजामृतस्य	चित्त्यु. १५।३	मेघो जायते स प्रस्तावो वर्षति	
मृत्युं श्रुतिपरायणाः	भ. गी. १३।२७	[छांदो. २।३।१+	२।१५।१
मृत्युः सर्वहरश्चाहं	भ. गी. १०।३०	मेघो भूत्वा प्रवर्षति त इह व्रीहि-	
मृत्योर्मांमृतं गमय [अक्ष्यु. २+	चाक्षुषो. २	यवा ओषधिवनस्पतयस्तिल-	
मृत्योर्मांमृतं गमयामृतं मा		माषा इति जायन्ते	छांदो. ५।१०।६
कुर्वित्येतदाह	बृ. उ. १।३।२८	मेघो यत्सम्प्लवते स हिङ्कारो य-	
मृत्योर्मांमृतं गमयेति... (मा. पा.)	बृ. उ. १।३।२८	द्वर्षति स प्रस्तावो याः प्राच्यः	
मृत्योर्मृत्युमित्याह मृत्योर्वा व्यं		स्यन्दन्ते स उद्गीथो याः प्रतीच्यः	
मृत्युरमृतत्वं प्रजानामन्नादानाम्	अव्यक्तो. ३	स प्रतिहारः समुद्रो निधनम्	छांदो. २।४।१
मृत्योस्तुल्यं त्रिलोकीं ग्रसितुमति-		मेद्रादुपरि निक्षिप्य सव्यं गुल्फं	
रसान्निःसृता किं नु जिह्वा...		ततोपरि । गुल्फान्तरं च	
देवैर्देव्यास्त्रिशूलक्षतमहिषजुषो		संक्षिप्य मुक्तासनमिदं मुने	जा. द. ३।९
रक्तधारा जयन्ति	वज्रपं. ४	मेदसः स्नायवः	गर्भो. २
मृत्योः स मृत्युमाप्नोति य इह नानेव		मेदसः स्नावा, स्नावोऽस्थीनि	निरुक्तो. १।२
पश्यति [कठो. ४।१०+	आ. प्र. १	मेधया मनीषा	महाना. १७।१३
[बृ. उ. ४।४।१९+		मेधया हि तपसाऽजनयत्पिता	बृह. १।५।२
मृत्योः स मृत्युमाप्नोति	नृसिंहो. ८।७	मेधातिथिं काण्वमिन्द्रो जहार	बा. मं. १
मृत्योः स मृत्युं गच्छति य इह		मेधा इष्टिर्धृतिर्मतिर्मनीषा	२ ऐत. ५।२
नानेव पश्यति	कठो. ११	मेधा देवी जुषमाणा न आगा-	
मृदमित्रं हि कार्यकम्	पञ्चम्र. २९	द्विश्वाची भद्रा सुमनस्यमाना	महाना. १३।१
मृदा तोयेन शुद्धिः स्यान्न क्लेशो		मेधावी छिन्नसंशयः	भ. गी. १८।१०
न धनव्ययः	भवसं. ३।२०	मेधावी राजा सर्वेभ्यो मान्तेभ्य	
मृदु श्लणं वायोः	छांदो. २।२२।१	उदरोत्सीत्	बृह. ४।३।३३
मृद्भस्मगोमयजलं पत्रपुष्पेन्धनं		मेधां म इन्द्रो दधातु	महाना. १३।३
समिन् । पर्याप्तमष्टकं ह्येत-		मे बहुधा प्रजाः करिष्य इति	प्रश्नो. १।४
द्वैवर्थं तु समाहरेत्	शिवो. ७।२६	मेयहीनः शिवोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।१३
मृद्वसंस्थमयस्पिण्डं यथाऽयय-		मेरुमध्यगता देवाश्चलन्ते मेरु-	
स्कारादयो नाभिभवन्ति	मैत्रा. ६।२७	चालनात्	वराहो. ५।६४
मृलोहवैष्कुलिगैस्तु (लिङ्गाद्यैः)	अद्वैता. १५	मेरुशृङ्गतटोल्लासिगङ्गाचलरयो-	
मृषा वै किल मासं वदिष्टा ब्रह्म		पमा । दृष्टायस्मिन्मुने मुक्ता	
ते ब्रवाणीति	कौ. त. ४।१८	हारस्योल्लासशालिता [याज्ञ. १०+	महो. ३।४१
मृषैवोदेति सकलं मृषैव प्रविलीयते ।	योगकुं. १।८०	मेरुः शिखरिणामहम्	भ. गी. १०।२३
(ततः) मेघापायैऽशुमानिवा-		मेरुः सीमन्तदण्डोऽस्या प्रहरत्न-	
त्माविर्भवति [पैङ्गलो. ३।४+	कलिसं. ४	समाकुलः	गुह्यका. ९
मेघा यथा व्योम न च स्पृशन्ति		मेहन्ति बहुलाऽश्रियम्	चित्त्यु. ११।६
संसारदुःखानि न मां स्पृशन्ति	वराहो. ३।३	मैत्रः करुण एव च	भ. गी. १२।१३

मैत्रायणी कौषीतकी बृह-

ज्जाबालतापनी

मुक्ति. १।३२

मैत्रेय्यात्मनि खल्वरे दृष्टे श्रुते मते

विज्ञात इह * सर्वं विदितं.

बृह. ४।५।६

मैत्रेय्यात्मनो वा अरे दर्शनेन

श्रवणेन मत्या विज्ञानेनेद*

सर्वं विदितम्

बृह. २।४।५

मैत्र्यादिभिर्गुणैर्युक्तं भवत्युत्तम-

वासनम्। भूयोजन्मविनिर्मुक्तं

जीवन्मुक्तस्य तन्मनः

अ. पू. ४।१७

मैत्र्यादिवासना नास्तीर्गृहाणामल-

वासनाः

मुक्तिको. २।६९

मोक्ष इत्युच्यते सद्भिः स एव

विमलक्रमः

महो. २।३९

मोक्षदस्तु परं तत्त्वं (दर्शयेत्)

त्र. विं. ५३

मोक्षद्वारं विलं चैव सुषिरं मण्डलं

विदुः

अ. ना. २७

मोक्षद्वारे द्वारपालाश्चत्वारः परि-

कीर्तिताः। शमो विचारः

सन्तोषश्चतुर्थः साधुसङ्गमः

महो. ४।२

मोक्षमार्गे प्रतिष्ठानात्सुषुम्ना

विश्वरूपिणी

यो. शि. १।११९

मोक्षमार्गेकसाधनो ब्रह्मचर्य

समाप्य गृही भवेत्

प. हं. प. १

मोक्षयिष्यामि मा शुचः

भ. गी. १८।६६

मोक्षलक्षणमित्येतत्परं रहस्य-

मित्येवं ह्याह

मैत्रा. ६।२०

मोक्षहीनोऽस्यहं सदा

मैत्रे. ३।२२

मोक्षः सर्वात्मतासिद्धिः

कौलो. १

मोक्षः स्याद्वासनाक्षयः

मुक्तिको. २।६८

मोक्षानन्दैकसिन्धुरेवाहम्

आ. प्र. ५

मोक्षार्थं पूजयेत्तस्माद्गुरुमूर्ति-

स्थमीश्वरम्

शिवो. ७।७४

मोक्षायैषा (अहङ्कृतिः) न बन्धाय

जीवन्मुक्तस्य विद्यते

महो. ५।९१

मोक्षाश्रमात्परिभ्रष्टो न गति-

स्तस्य विद्यते

शट्याय. २८

मोक्षे निवृत्तिर्निःशेषा योगो

मोक्षप्रवर्तकः

आयुर्वे. ९

मोक्षो भवेदसङ्कल्पत्वात्तदभ्यासं

धिया कुरु

अ. पू. ५।१०२

मोक्षोमेऽस्तिवति चिन्ताऽन्तर्जाता

चेदुत्थितं मनः

अ. पू. २।२४

मोक्षो रजस्तमोऽभावाद्बलवत्कर्म

सञ्चयात्

आयुर्वे. १४

मोक्ष्यसे कर्मबन्धनैः

भ. गी. ९।२८

मोषज्ञाना विचेतसः

भ. गी. ९।१२

मोघं पार्थ स जीवति

भ. गी. ३।१६

मोघाशा मोघकर्माणः

भ. गी. ९।१२

मोघामेवाप्येतियोमोघामेवास्तमेति

सुबालो. ९।५

मोदन्ते स्वे स्वे पदे पुण्यलब्धे सर्वै-

र्देवैः पूजनीयो गणेशः

हेरम्बो. ९

मोदप्रमोदरूपात्मा मोदादिविनि-

वर्जितः

ते. विं. ४।६७

मोदो दक्षिणः पक्षः

तैत्ति. २।५

मोषुणः परापरा निर्ऋतिर्दुर्हणा

बधीत् [वनदु.४२,९५,६७,७८

ऋ. मं. १।३८।६

मोहजालकनिर्धूतो विश्वं पश्यति

स्वप्नवत्

२ अवधू. ७

मोहजालकसङ्घातो विश्वं पश्यति

स्वप्नवत्

त्रि. ब्रा. २।१६९

मोहजालसमावृताः

(राजन्) मोहजालस्यैष वै

भ. गी. १६।१६

योनिर्यदस्वर्ग्यैः सहस्वर्ग्यस्यैषः

मोहनं सर्वदेहिनाम्

मैत्रा. ७।८

मोहभानुजसंक्रांतं विवेकाख्यं

मृकण्डुजम् ।...उज्जीवयन्

भ. गी. १४।८

निजानन्दे स्वस्वरूपेण संस्थितः

मोहमेव च पाण्डव

द. मू. १९

मोहात्तस्य परित्यागः

मोहादारभ्यते कर्म

भ. गी. १८।२५

मोहाद्गृहीत्वाऽसद्वाहान्

मोहान्धकारे निस्तारे उदेति

भ. गी. १६।१०

स्वयमेव हि

मोहान्न जानन्ति सुरेन्द्रमुख्याः

द. मू. १८

मोहितं नाभिजानाति

शरभो. २

भ. गी. ७।१३

मोहिनी सर्वलोकानां ता विद्या		मौनं चेवास्मि गुह्यानां	भ. गी. १०।३८
शाम्बरीत्रयाम् । अभीष्टफलदा		मौनं योगासनं योगस्तिति-	
देवी वन्दे ता जगदीश्वरीम्	पञ्च. २२	क्षैकान्तगीलना । निस्पृहत्वं	
मोहोऽयं विगतो मम	भ. गी. ११।१	समत्वं च सत्तैतान्येकदंडिनाम्	ना. प. ४।२४
मौनमात्मविनिग्रहः	भ. गी. १०।१६	मौनं स्तुतिः	मं. ब्रा. २।५
मौनवान्निग्रहम्भावो निर्मानोमुक्त-		मौख्योन्मेषनिमेषाभ्यां कर्मणां	
मत्सरः । यः करोति गतोद्वेगः		प्रलयोदयौ । तद्विलीनं कुरु	
स जीवन्मुक्त उच्यते	यहो. २।५०	बलाद्गुरुशस्त्रार्थसङ्गमैः	अ. पू. ५।४२

य

य अणुर्यः श्रेष्ठः स वै वेगवान्भवति	ग शा. २।३	य आत्मा सर्वान्तरस्तं मे व्याचक्ष्व	
य आकाशमन्तरे सञ्चरन्		[बृह. ३।४।१, २	५।१
यमाकाशो न वेद	अन्यात्मा. १	(अथ) य आत्मा स सेतु-	
य आकाशं ब्रह्मेत्युवास्ते	छांदो. ७।१२।२	विधृतिरेषां लोकानां...	छांदो. ८।४।१
य आकाशे तिष्ठन्नाकाशादन्तरो		य आदित्यमन्तरो यमयत्येष त	
यमाकाशो न वेद	बृह. ३।७।१२	आत्माऽन्तर्याम्यमृतः	बृह. ३।७।९
य आण्डकोशे भुवनं विभर्ति	चित्त्यु. १।१।४	(अथ) य आदित्याद्यः स	
य आत्मदा बलदा यस्य विश्व		कालः सकलः	भैत्रा. ६।१५
उपासते प्रशिषं यस्य देवाः ।..		य आदित्ये तिष्ठन्नादित्यादन्तरो	
यस्य छायामृतं यो मृत्युमृत्युः..	नृ. पू. २।१२	यमादित्यो न वेद	बृह. ३।७।९
[क्र.मं. १०।१२१।२+	अथर्. ४।२।१+	य आनन्दे यो हृद्याकाशे य	
[वा. सं. २५।१३+	तै. सं. ४।१।८।४	एतस्मिन्सर्वस्मिन्नन्तरे सञ्चरति	
य आत्मदा बलदा यस्य विश्वे		सोऽयमात्मा	सुबालो. ५।१
उपासते.. यस्य छायामृतं यस्य		य आरण्याः पशवो विश्वरूपाः	चित्त्यु. १।१।२
मृत्युः...स्तन्मे मनः शिव..	२ जिवसं. ३४	य आविवेश भुवनानि विश्वा प्रजा-	
य आत्मनि तिष्ठन्नात्मानमन्तरा		पतिः प्रजया संविदानः । त्रीणि	
यमयति	श. प. १४।५।३०	ज्योतीषि स च ते सषोडशी..	नृ. पू. २।६
य आत्मन्येवावस्थीयते	प. हं. ९	[+वा.सं. ८।३६	तै. ब्रा. १०।१०।२
य आत्मानं क्रियाभि- (भिःसुगुप्तं)		य आवृणोत्यवितथेन कर्णावतृप्तं	
गुप्तं करोति मातरं पितरं भार्या		कुर्वन्नमृतं सम्प्रयच्छन् ।	
पुत्रान्वन्धूनुमोदयित्वा...		तं मन्येत पितरं मातरं च	
वैश्वानरेष्टीर्निर्वपेत् [१सं.सो.१।२ +कठश्रु. १		तस्मै न दुह्येत्	संहितो. ३।६
य आत्माऽपहतपाप्मा... अवि-		य आशां ब्रह्मेत्युपास्त आशयाऽस्य	
जिघत्सः (मा.पा.)	छांदो. ८।७।१३	सर्वे कामाः समृद्धन्त्यमोघा	
य आत्माऽपहतपाप्मा सोऽन्वेष्टव्यः	छांदो. ८।७।१, ३	हास्याशिषो भवन्ति	छांदो. ७।१४।२
य आत्माऽयः प्राश्याचम्यायं		य आस्ते मनसा स्मरन्	भ. गी. ३।६
विधिः परिव्राजकानाम्	जाबालो. ५	(अथ) य इच्छेत् पुत्रो मे	
		कपिलः पिङ्गलो जायेत द्वौ	

वेदावनुब्रवीत सर्वमायुरिया-
दिति दध्योदनं पाचयित्वा
सर्पिष्मन्तमश्रीयातां बृह. ६।४।१५
(अथ) य इच्छेदुहिता मे पण्डिता
जायेत सर्वमायुरियादिति
तिलौदनं पाचयित्वा सर्पि-
ष्मन्तमश्रीयाताम् बृह. ६।४।१७
(अथ) य इच्छेत् पुत्रो मे
पण्डितोऽविगीतः समितिङ्गमः
शुश्रूषितां वाचं भाषिता जायेत
सर्वान्वेदाननुब्रवीत सर्वमायुरि-
यादिति मा५ सौदनं पाचयित्वा
सर्पिष्मन्तमश्रीयाताम् बृह. ६।४।१८
(अथ) य इच्छेत्पुत्रो मे इयामो
लोहिताक्षो जायेत त्रीन्वेदाननु-
ब्रवीत सर्वमायुरियादित्यौदनं
पाचयित्वा सर्पिष्मन्तमश्रीयाता बृह. ६।४।१६
य इति सदाशिवपुरुषः गायत्रीर. २
य इत्तद्विदुस्त इमे समासते ऋ.मं. १।१६४।३९
[नृ.पू.४।३] श्वेताश्व. ४।८+ सहैव १५
य इदमथर्वशिरो ब्राह्मणोऽधीते अ. शिरः. ३।१६
य इदमधीतेसोऽपिकृतकृत्यो भवति १ अवधू. ३३
(अथ) य इदमविद्वानधोपहासं
चरत्यासा५ स्त्रीणां सुकृतं वृद्धे बृह. ६।४।३
य इदमविद्वानधोपहासं चरन्ति बृह. ६।४।४
य इदं गायत्रीरहस्यमधीते तेन
ऋतुसहस्रमिष्टं भवति गायत्रीर. ११
य इदं गायत्रीरहस्यमधीते दिवस-
कृतं पापं नाशयति गायत्रीर. ११
य इदं गायत्रीरहस्यं ब्राह्मणः पठेत्
तेन गायत्र्याः षष्टिसहस्र-
लक्षाणि जपानि भवन्ति गायत्रीर. ११
य इदं त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय
दद्यात् । वीरहत्यां वा एते
घ्नन्ति, ये ब्राह्मणास्त्रिसुपर्ण
पठन्ति [महाना. १२।३+ त्रिसुप. ३
य इदं परमं गुह्यं (मा.पा.) कठो. ३।१७

य इदं विष्णुहृदयमधीते स ब्रह्म-
हत्यायाः पूतो भवति विष्णुहृ. ३।१
य इदं शिवसङ्कल्पं सदा ध्यायन्ति
ब्राह्मणाः । ते परं मोक्षं
गमिष्यन्ति तन्मे मनः शिव-
सङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. ३७
य इमं च लोकं परं च लोकः
सर्वाणि भूतानि योऽन्तरो
यमयति बृह. ३।७।१
य इमं त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय
दद्यात् । भ्रूणहत्यां वा एते
घ्नन्ति । ये ब्राह्मणास्त्रिसुपर्ण
पठन्ति [महाना. १२।२+ त्रिसुप. २
य इमं परमं गुह्यं म. गी. १८।६८
य इमं परमं गुह्यं श्रावयेद्ब्रह्मसंसदि ।
प्रयतः श्राद्धकाले वा तदान-
न्त्याय कल्पते कठो. ३।१७
य इमं मध्वदं वेद आत्मानं जीव-
मंतिकात् । ईशानं भूतभ्यस्य
न ततो विजुगुप्सत एतद्वै तत् कठो. ४।५
य इमं सृष्टियज्ञं जानाति मोक्ष-
प्रकारं च सर्वमायुरेति मुद्गलो. २।५
य इमान् लोकानीशत ईशनीभिः
य इमा विश्वा भुवनानि चकूपे
तस्मै रुद्राय नमोऽस्त्वग्नये
[अ. शिरः. ३।१३+ अथर्व. ७।८७।१
य इमा वेद स सर्वान्कामानवाप्य
सर्वां लोकाञ्जित्वा मामेवा-
भ्युपैति अव्यक्तो. ४
य इमा लोकानीशत ईशनीभिः
[श्वेता. ३।२+ अ. शिरः. ३।७
य इमां चक्षुष्मनीविद्यां ब्राह्मणो
नित्यमधीते नतस्याक्षिरोगो
भवति चाक्षुषो. ३
य इमां न विन्दते नाधीयते
सन्ध्याकाले नोपासते ते
ह्यश्रोत्रिया भवन्ति सन्ध्यो. ३

य इमां परमरहस्यशिवतत्त्वविद्या-
मधीते स सर्वपापेभ्यो
मुक्तो भवति द. मू. २३

य इमा बहुकोपनिषद् ब्राह्मणो-
ऽधीतेऽश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति बहुको. २८

य इमां ब्रह्मविद्याममावास्याया
पठेच्छृणुयाद्वा यावज्जीव न
हिसन्ति सर्पाः गारुडो. २८

य इमां महोपनिषदं ब्राह्मणोऽधीते-
ऽश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति चतुर्थे. ७

य इमा वैखरीं शक्ति योगी
स्वात्मनि पश्यति । स वा-
क्सिद्धिमवाप्नोति सरस्वत्याः
प्रसादतः या. जि. ३।१०

य इमा विद्यामधीते स सर्वान्
वेदानधीते अव्यक्तो. ६

य इमां वैष्णवीं निष्ठां परित्यजति
स स्तेनो भवति शाब्दध्याय. २६

य इमा सर्वाणि छदासि वेद
अभ्यक्तो. ६

(अथ) य इमे ग्राम इष्टापूर्ते
दत्तमित्युपासते ते धूममभि-
सम्भवन्ति छादो. ५।१०।३

य इमे पुंड्राः सुह्वा ऊलुम्भा दग्दा
बर्बरा इति न ह वा असंविदा
एव द्रागिवाभि तत् पद्यंत इति आर्षे. ६।१

य इह कपूयचरणा अभ्याशो ह
यत्ते कपूयां योनिमापद्येरन् छादो. ५।१०।७

य इह नानेव पश्यति कठो. ४।१०

[वृ. उ. ४।४।१९+ आ. प्र. १

(अथ) य इहात्मानमनुविद्य
व्रजन्त्येतांश्च सत्यान्कामांश्च
स्तेषां सर्वेषु लोकेष्वकामचारो
भवति छादो. ८।१।६

य ईशानः स भगवान् महेश्वरः
[अ. शिरः. ३।४+ बहुको. १९

य ईशः शृणोत्यलकं शृणोति नहि
प्रवेद सुकृतस्य पन्थाम् ना. पू. ता. ४।८

य ईशोऽस्य जगतो नित्यमेव
नान्यो हेतुर्विद्यत ईशनाय श्वेताश्व. ६।१७

य ईशोऽस्य द्विःपुत्रस्तुषपदः कस्मै
देवाय हविषा विधेम श्वेताश्व. ४।१३

[अ. म. + १०।१२१।३ तै. सं. ४।१८।४

य उ एतं हिनरित स्वां स
योनिमृच्छति बृह. १।४।११

य उत्तारण्ये वत्ततर वाचोत
तिष्ठन्तु व्रजन्तुतासीन उत
शयानोऽधीनीतैव स्वाध्यायं
तपस्वी पुण्यो भवति सहवै. १६

य उत्तरतः स ॐकारः
[अ. शिरः. ३।४+ बहुको. १९

य उदानेनोदागिति स त आत्मा
सर्वान्तरः बृह. ३।४।१

(अथखलु) य उद्गीथः स प्रणवो
यः प्रणवः स उद्गीथः छादो. १।५।१,५

य उपनयनादूर्ध्वं त्रिरात्रमक्षार-
लवणाशीगायत्रीमन्त्रीसगायत्रः आश्रमो. १

य उपनिषत्सु धर्मास्ते मयि सन्तु केनो. शा. पा.

य उपनिषद्ब्राह्मी वाव त उपनिषद्-
मन्त्रमेति केनो. ४।७

य उपस्थे, य आनन्दयितव्ये, यः
प्रजापतौ, यो नाड्यां... सुबालो. ५।१४

य उ हैवं विदं स्वेषु प्रतिपत्ति-
र्बुभूषति न हैवालं भार्येभ्यो भवति बृह. १।३।१८

य उ हैवंविदार्यतेऽनुशुष्यत्यनु-
शुष्य हैवान्ततो म्रियत
इत्यध्यात्मम् बृह. १।५।२१

य उष्माणः स प्राणः १ ऐत. २।४।१

य एकः स रुद्रो यो रुद्रः स ईशानो
य ईशानः स भगवान् महेश्वरः
[अ. शिरः. ३।४+ बहुको. १९

य एको जालवानीशत ईशनीभिः श्वेता. २।१

य एको देव आत्मशक्तिप्रधानः
सर्वज्ञः सर्वेश्वरः सर्वभूतान्तरात्मा शाण्डि. २।१।४

य एकोऽवर्णो बहुधा शक्तियोगा-
द्वर्णानेकाभिहितार्थो दधाति ।
विचैति चान्ते विश्वमादौ स
देवः सन्नो बुद्ध्याशुभया संयुनक्तु श्वेताश्व. ४।१

य एतच्च धान्येद्रोपीचन्दनमृत्तिका- निरुक्त्यानि...धारणमात्रेण च ब्रह्मलोके महीयते	गोपीचं. ६
य एतत्तारकं ब्रह्म ब्रह्मणो नित्य- मधीते, स पाप्मानं तरति	रामो. १।२
य एतदक्षरं गार्गि विदित्वाऽस्मा- ल्लोकात्प्रैति स ब्राह्मणः	बृह. ३।८।१०
य एतदथर्वशिरोऽधीते । प्रातर- धोयानो रात्रिकृतं पापं नाश- यति । सायमधीयानो दिवस- कृतं पापं नाशयति	महावा. ६
य एतदभिपद्येव गृहीयादथो विस्फुरन्तीव धावन्तीवोप- प्लवन्तीवोपस्त्रिश्यन्तीव ते हेवाभिपद्यन्ते	आर्षे. ५।४
य एतदस्मिन्नन्तरे हिरण्यमयः पुरुषो...हिरण्यवर्णो..	आर्षे. ६।२
य एतदुपनिषदं नित्यमधीते सोऽग्निपूतोभवति [पैङ्गलो. ४।२३ + मुद्गलो. ५।१	
य एतदेवं विद्वानक्षरमुद्रीथमुपास्ते	छां. १।१।७
य एतदेवं विद्वानक्षरं प्रणौति	छादो. १।४।५
(अथ) य एतदेवं विद्वानग्निहोत्रं जुहोति	छांदो. ५।२४।२
य एतदेवं विद्वानात्मसम्मितमति- मृत्यु सप्तविधं सामोपास्ते	छांदो. २।१०।६
य एतदेवं विद्वानृतुषु पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।५।२
य एतदेवं विद्वान्परोवरीयां स- मुद्रीथमुपास्ते	छांदो. १।९।२
य एतदेवं विद्वान्पशुषु पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।६।२
य एतदेवं विद्वान्प्राणेषु पञ्चविधं परोवरीयः सामोपास्ते	छांदो. २।७।२
य एतदेवं विद्वान्वाचि सप्तविधं सामोपास्ते	छादो. २।८।३
य एतदेवं विद्वान्वृष्टौ पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।३।२
य एतदेवं विद्वान्लोकेषु पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।२।३

य एतदेवं विद्वान् सर्वास्वप्सु पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।४।२
य एतद्विदुरमृतास्ते भवन्ति [+श्वेता. ३।१, १०,	कठो. ६।९ १३+४. १७
य एतन्मार्गे आसक्तास्ते रसरूपिणी सृष्टिमन्तरुत्पद्यमाना भवन्ति	सामर. ३
य एतमेवमात्मानं वैश्वानरमुपास्ते [१३।२+१४।२+१५।२+	छादो. ५।१२।२ १६।२+ १७।२
य एतस्मिन्सर्वस्मिन्नन्तरे सञ्चरति सोऽयमात्मा तमात्मानमुपासी-	
तामृतमभयमशोकमनन्तम्	सुबालो. ५.१, १४
य एतं मंत्रराजं नारसिंहमानुष्टुभं नित्यमधीते स मृत्युं तरति	नृ. पू. ९।१०
य एतं मंत्रराजं नारसिंहमानुष्टुभं नित्यमधीते सोऽग्निस्तम्भयति	नृ. पू. ५।११
य एतानि नारसिंहानि चक्राण्ये- तेष्वङ्गेषु बिभृयात् तस्यानुष्टुभं सिद्धयति	नृ. पट्टच. ७
य एतानेवं पञ्च ब्रह्मपुरुषान् स्वर्गस्यलोकस्य द्वारपान्वेद	छादो. ३।१३।६
(अथ ह) य एतानेवं पञ्चाग्नीन् वेद न स ह तैरप्याचरन्पाप्मना लिप्यते	छादो. ५।१०।१०
य एतान्येवं विद्वानुद्रीथाक्षराण्यु- पास्त उद्रीथ इति	छादो. १।३।७
य एतामुपनिषदमधीते सोऽब्रवी ब्रवी भवति	गार्गीको. ९
य एतामेव ब्रह्मोपनिषदं वेद	छादो. ३।११।३
य एतामेव सामानामुपनिषदं वेद	छांदो. १।१३।४
य एता महोपनिषदं वेद स कृत- पुरश्चरणो महाविष्णुर्भवति	नृ. पू. १।७
य एतां मायां शक्तिं वेद स पाप्मानं तरति	नृ. पू. ३।२
य एतां विद्यां तुरीयां ब्रह्मयोनि- स्वरूपां तामिहायुषे शरणं प्रपद्ये	त्रि. ता. ५।२१
य एतेऽत्र समागताः	म. गी. १।२३
य एतेन चतुर्थीषु पक्षयोऽरुभयो- रपि । लक्षं जपेदपूपानां तत्क्षणा- द्धनदो भवेत्	ग. पू. २।११

य एते ब्रह्मलोके तं वा एतं देवा
आत्मानमुपासते तस्मात्तेपा५
सर्वे च लोका आत्ताः छांदो. ८।१२।६
(अथ) य एतौ पन्थानौ न
विदुस्ते कीदाः पतङ्गा यदिदं
दन्दशूकम् बृह. ६।२।१६
य एनमजमव्ययम् भ. गी. २।२।१
य एनमेवं त्रिदुग्मनास्ते भवन्ति श्वेता. ४।२०
य एनमेवं वेद तमनवरुद्धयैवामन्यत बृह. १।२७
(अथ) य एनं द्विषन्ति यांश्च स्वयं
द्वेष्टि त एनं सर्वे परितो म्रियन्ते कौ. त. २।१३
(अथ) य एनं प्रत्याह तमिह
वृष्टिर्भूत्वा वर्षति कौ. त. १।२
य एनं मंत्रराजं गणपतेः सर्वदं
नित्यं जपति सोऽग्निः
स्तम्भयति, सउदकं स्तम्भयति गणेशो. ५।१
य एनं मंत्रराजंगणेशं वेद सर्ववेद गणेशो. ५।४
य एनं मंत्रराजं नित्यमधीते स
विधनानाकर्षयति गणेशो. ५।२
य एनं मन्त्रराजं वैत्रराजं नित्य-
मधीते स ऋचोऽधीते ग. शो. ५।४
य एनं विदुरमृतास्ते भवन्ति (मा.पा.) कठो. ६।९
य एनं वेत्ति हन्तारं भ. गी. २।१९
य एनं वेद सत्येन भर्तुं चित्त्यु. १।४।१
य एनां विदुरमृतास्ते भवन्ति गुह्यका. ६३
य एवमेतच्छन्दसां छन्दस्त्वं वेद १ ऐत. १।६।१
य एवमेतच्छिरसः शिरस्त्वं वेद १ ऐत. १।४।३
य एवमेतददितेरदितित्वं वेद बृह. १।२।५
य एवमेतदर्कस्यार्कत्वं वेद बृह. १।२।१
य एवमेतत्सत्यस्य सत्यत्वं वेद १ ऐत. १।५।३
य एवमेतत्साम वेद बृह. १।३।२३, २८
य एवमेतत्साम्नः सुवर्णं वेद बृह. १।३।२६
य एवमेतत्साम्नः स्वं वेद बृह. १।३।२५
य एवमेतदनस्यान्नं वेदतद्विद्वाः सः
श्रोत्रिया अशिष्यन्त बृह. ६।१।१४
य एवमेतमात्मानं वैश्वानरमुपासते
(मा. पा.) छा. उ. ५।१३।२
य एवमेतं महद्यक्षं प्रथमजं वेद
सत्यं ब्रह्मेति बृह. ५।४।१

य एवमेता महासंहिता व्याख्याता
वेद सन्धीयते प्रजया पशुभिः तै. उ. १।३
य एवमेतां चक्षुषो विभूतिं वेद १ ऐत. १।७।४
य एवमेतां प्राणस्य विभूतिं वेद १ ऐत. १।७।३
य एवमेतां मनसो विभूतिं वेद १ ऐत. १।७।६
य एवमेतां वाचो विभूतिं वेद
प्राणेन सृष्टौ. अनुचरन्ति १ ऐत. १।७।२
य एवमेतां श्रोत्रस्य विभूतिं वेद १ ऐत. १।७।५
य एवमेव विद्वानुपास्ते
[छान्दो. ४।१।१२+ १२।२+१३।
य एवं गणेशतापिन्युपनिषदं
वेद संसारं तरति... गणेशो. ५।८
य एवं नित्य वेदयते गुहाशयं
प्रभुं पुराणं सर्वभूतं हिरण्यमयम् एका. उ. १३
य एवं निर्बीज एव भवति निर्बीजं वेद सुबालो. ९।१४
य एवं ब्रूयादहमदर्शमिति
तस्मा एव श्रद्धयाम बृह. ५।१४।४
य एवं विदित्वा सदा तमुपास्ते
पुरुषः स नारायणो भवति त्रि. म. ना. २।९
य एवं विदि पापं कामयते यश्चैन-
मभिदासति स एषोऽश्माखण्डः छान्दो. १।२।८
य एवं विदुरमृतास्ते भवन्ति महाना. १।११
य एवविदो ब्राह्मणस्य पुत्रो
जायत इति बृह. ६।४।२८
य एवं विद्वानथोपहासं चरति,
आसां स्त्रीणां सुकृतं वृद्धे बृह. ६।४।३
य एवं विद्वानिमं ध्यानयज्ञमनु-
तिष्ठेत्स सर्वज्ञोऽनन्तशक्तिः
सर्वकर्ता भवति अव्यक्तो. ५
य एवं विद्वानुदगयने प्रमीयते महाना. १।८।१
य एवं विद्वानेतदाख्यापयेत् गोपीचं. ६
य एवं विद्वानेतदुपास्ते [बृह. ४।१।२, ३.४, ५, ६, ७
य एवं विद्वान्यतिहस्ते दद्यादनु-
ग्रहार्थं मायापल्लवः सर्वमायुरेति गोपीचं. ८
य एवं विद्वान्गोपीचन्दनं धारये-
दक्षयं पदमाप्नोति गोपीचं. ८
य एवं विद्वान्प्राणं वेद न हास्य
प्रजा दीयतेऽमृतो भवति प्रश्नो. ३।११

य एव विद्वान्महारात्र उषस्युदिते...	
स्वाध्यायमधीते...सर्वलोका-	
ननृणोऽनुसञ्चरति	सहवै. १९
य एवं विद्वान् मेघे वर्णति	
विद्योतमाने स्तनयस्यश्फूर्ज-	
यति पवमाने वायावमावास्यां	
स्वाध्यायमधीते तप एव तत्तप्यते	सहवै. १८
य एवं विद्वान्श्चिनुते नाचिकेतम् ।	
स मृत्युपाशान्पुनः प्रणोद्य	
शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके	काशो. १।१८
य एवं वेत्ति पुरुषं	भ. गी. १३।२३
य एवं वेद तस्योपनिषत्प्रयाचेदिति	वी. त. २।१, २
य एवं वेद निदानवान् भवति	तु. पू. ४।३
य एवं वेद प्रजापतेः सोऽपि	
त्र्यम्बक इमामृचमुद्रायन्नुद्धृत-	
जटाकलापः प्रत्यग्योति-	
प्यात्मन्येव रन्तारमिति	अव्यक्तो. ७
य एव वेद ब्रह्मणो महिमानमाप्नोति	नाना. १७।१
य एवं वेद विद्युद्ब्रह्मेति	बृह. ५।७।१
य एवं वेद, श्रिया हैवाभिषिच्यते	तु. पू. ४।३
य एवं वेद स कैवल्यमनुभवति	द. सू. २३
य एवं वेद स गणेशो भवति	गणेशो. ४।९
य एवं वेद स तपोऽतप्यत	बृ. जा. १।३
य एवं वेद स देवीपदमवाप्नोति	देव्युप. ४
य एवं वेद स परंब्रह्मवामक्षेत्रज्ञमुपैति	ब्रह्मो. १
य एवं वेद स पुरुषस्तदीयोपास-	
नया तस्य सायुज्यमेति	त्रि. म.ना. १।६
य एवं वेद स महान्भवति	अत्यु. ३
य वेद एवं समानानामधिको भवेत्	अव्यक्तो. ६
य एवं वेद स मुक्तिभागभवति	मं. ब्रा. १।१
य एवं वेद स मुक्तो भवति	नार. प. ९।२०
य एवं वेद स मुख्यो भवति	गणेशो. २।५
य एवं वेद स विष्णुरेव भवति	नार. २
य एवं वेद स वैष्णवो भवति	तु. यु. २
य एवं वेद स शोकं तरति	देव्युप. १२
य एवं वेद स स्त्रीहत्यायाः प्रमुच्यते	तुल्यु. १८
य एवं वेद सोऽमृतो भवति	तारता. १।३
य एवं वेदाहं ब्रह्मास्मीति स इदं	
सर्वं भवति	म. वा. ग. १९

य एवं वेदेति महोपनिषत्	नृ. पू. १।७
य एवं वेदेति रहस्यं	नृसिंहो. ८।२, ४, ६
य एवायमग्नौ पुरुष एतमेवाहं	
ब्रह्मोपास इति	बृह. २।१।७
य एवायमप्सु पुरुष एतमेवाहं..	बृह. २।१।८
य एवायमप्सु पुरुषः स एष	
वदैव शाकल्य तस्य का	
देवतेति वरुण इति	बृह. ३।९।१६
य एवायमाकाशे पुरुषः, एतमेवाहं	
ब्रह्मोपास इति	बृह. २।१।५
य एवायमात्मनिपुरुषः, एतमेवाहं..	बृह. २।१।१३
य एवायमादर्शे पुरुषः, एतमेवाहं..	बृह. २।१।९
य एवायमादर्शे पुरुषः स एष	
वदैव शाकल्य तस्य का	
देवतेत्यसुरिति	बृह. ३।९।१५
य एवायं काममयः पुरुषः स एष	
वदैव शाकल्य तस्य का	
देवतेति स्त्रिय इति	बृह. ३।९।११
य एवायं छायामयः पुरुषः स एष	
वदैव शाकल्य तस्य का	
देवतेति मृत्युरिति	बृह. ३।९।१४
य एवायं छायामयः पुरुष एतमेवाहं	
ब्रह्मोपास इति	बृह. २।१।१२
य एवायं दिक्षुपुरुषः, एतमेवाहं..	बृह. २।१।११
य एवायं पुत्रमयः पुरुषः स एष	
वदैव शाकल्यतस्यकादेवतेति	
प्रजापतिरिति	बृह. ३।९।१७
य एवायं मुख्यप्राणः (मा.पा.)	छा. उ. १।५।३
य एवायं मुख्यः प्राणस्तमुद्गीथ-	
मुपासाञ्चक्रिरे	छान्दो. १।२।७
य एवायं मुख्यः प्राणस्तमुद्गीथ-	
मुपासीत	छान्दो. १।५।३
य एवायं यन्तं पञ्चाच्छब्दोऽनूदेति,	
एतमेवाहं ब्रह्मोपासे	बृह. २।१।१०, १२
य एवायं वायौ पुरुष एतमेवाहं..	बृह. २।१।६
य एवायं शारीरः पुरुषः स एष	
वदैव शाकल्य तस्य का	
देवतेत्यमृतामिति	बृह. ३।९।१०

य एवाय* औत्रः प्रातिश्रुक्तः
 पुरुषः स एष वदैव शाकल्य
 तस्य का देवतेति दिश इति बृह. ३।९।१३
 य एवासावादित्ये पुरुष एतमेवाहं
 ब्रह्मोपासे बृह. २।१।२
 य एवासावादित्ये पुरुषः स एष
 वदैव शाकल्य तस्य का
 देवतेति सत्यमिति बृह. ३।९।१२
 य एवासौ चन्द्रे पुरुष एतमेवाहं
 ब्रह्मोपास इति बृह. २।१।३
 य एवासौ तपति तमुद्रीथमुपासीत
 छान्दो. १।३।१
 य एवासौ विद्युति पुरुष एतमेवाहं.. बृह. २।१।४
 य एवेतो यतः सम्भूतो भवति (मा. पा.) छां. उ. ५।९।२
 य एवेदमप्रतिरूप* संकल्पयति
 स एव पाप्मा बृह. १।३।६
 य एवैक उद्भवे सम्भवे च य
 एतद्विदुरमृतास्ते भवन्ति श्वेता. ३।१
 (अथ) य एवैतमनुभवति.. स
 हैवालं भार्येभ्यो भवति बृह. १।३।१८
 य एवैनं पुरस्तात्प्रत्याचक्षीरंस्त
 एवैनमुपमन्त्रयन्ते ददामत इति कौ. त. २।१.२
 य एवैष आकाशे पुरुषस्तमेवा-
 हमुपास इति कौ. त. ४।६
 य एवैष आदर्शे पुरुषस्तमेवाहं.. कौ. त. ४।१०
 य एवैष आदित्ये पुरुषस्तमेवाह-
 मुपासे कौ. त. ४।२
 य एवैष चन्द्रमसि पुरुषस्तमेवाहं
 ब्रह्मोपास इति कौ. त. ४।३
 य एवैष च्छायायां पुरुषस्तमेवाह-
 मुपास इति कौ. त. ४।३
 य एवैष दक्षिणेक्षन् पुरुषस्तमेवाह-
 मुपास इति कौ. त. ४।१६
 य एवैष प्रतिश्रुक्तायां पुरुषस्तमेवाह-
 मुपास इति कौ. त. ४।११
 य एवैष प्राज्ञ आत्मा येनैतत्सुप्तः
 स्वप्नाचरति तमेवाह-
 मुपास इति कौ. त. ४।१५
 य एवैष वायौ पुरुषस्तमेवाहमुपासइति कौ. त. ४।७
 य एवैष विद्युति पुरुष एतमेवाहं
 ब्रह्मोपास इति कौ. त. ४।४

य एवैष शब्दः पुरुषमन्वेति तमे-
 वाहमुपास इति कौ. त. ४।१२
 य एवैष शरीरः पुरुषस्तमेवाह-
 मुपास इति कौ. त. ४।१४
 य एवैष सव्येऽक्षन् पुरुषस्तमेवाह-
 मुपास इति कौ. त. ४।१७
 य एवैष स्तनयित्तौ पुरुष एतमेवाहं
 ब्रह्मोपास इति कौ. त. ४।५
 य एवैषोऽग्नौ पुरुषस्तमेवाहमुपासे कौ. त. ४।८
 य एवैषोऽप्सु पुरुषः तमेवाहमुपासे कौ. त. ४।९
 य एष आदित्ये पुरुषः स परमेष्ठी
 ब्रह्मात्मा महाना. १७।१२
 य एष आदित्ये पुरुषो दृश्यते
 सोऽहमस्मि छांदो. ४।११।१
 य एष एतस्मिन्मण्डले पुरुषस्तस्य
 भूरिति शिरः बृह. ५।५।३
 य एष एतस्मिन्मण्डले पुरुष-
 स्तस्य ह्येष रसः बृ. उ. २।३।३
 (अथ) य एष एतस्मिन्मण्डले-
 ऽर्चिर्दीप्यते तानि सामानि महाना. १०।१
 (अथ) य एष एतस्मिन्मण्डले-
 ऽर्चिषि पुरुषस्तानि यजुषि महाना. १०।१
 य एष चन्द्रमसि पुरुषो दृश्यते
 सोऽहमस्मि छांदो. ४।१२।१
 य एष तपति तस्य संवत्सर
 आत्माऽयमग्निरर्कस्तस्येमे
 लोका आत्मानः बृह. १।२।७
 य एष तपति सतो ह्येष रसः बृह. २।३।२
 य एष तपत्यग्निना पिहितः
 सहस्राक्षेण हिरण्मयेनाण्डेन.. मैत्रा. ६।८
 य एष देवोऽन्यदेवास्य सम्प्रसादो-
 ऽन्तर्याम्यसङ्गचिद्रूपः पुरुषः परब्र. २
 य एष विज्ञानमयः पुरुषः कैष
 तदाऽभूत्कुत एतदागात् बृह. २।१।१६
 य एष विज्ञानमयः... य एषोऽन्त-
 र्हृदय आकाशस्तस्मिन्छेते बृह. २।१।१७
 य एष विद्युति पुरुषो दृश्यते
 सोऽहमस्मि स एवाहमस्मि छांदो. ४।११।१

(अथ) य एष सम्प्रसादोऽस्मा-
च्छरीरात् समुत्थाय स्वेन
रूपेणाभिनिष्पद्यते एष आत्मा
...एतद्ब्रह्म [मैत्रा. २।२+ छां. उ. ८।३।४
य एष स्तन इवावलम्बते
सेन्द्रयोनिः [तैत्ति. १।६।१+ परब्र. २
य एष स्वप्ने महीयमानश्चरत्येष
आत्मेति होवाच छान्दो. ८।१०।१
य एषोऽक्षिणि पुरुषो दृश्यत
एष आत्मा [छान्दो. ४।१५।१ + ८।७।४
य एषोऽनन्तोऽव्यक्त आत्मा तं
कथमहं विजानामि जाबालो. २
य एषोऽनन्तोऽव्यक्त आत्मा
सोऽविमुक्ते प्रतिष्ठितः जाबालो. २
य एषोऽनन्तोऽव्यक्तपरिपूर्ण-
नन्दैकचिदात्मा रामो. ३।१
य एषोऽन्तरक्षिणि पुरुषो दृश्यत
एष आत्मा (मा. पा.) छां. उ. ४।१५।१
(अथ) य एषोऽन्तरादित्ये
हिरण्यमयः पुरुषः... महाना. १०।१
(अथ) य एषोऽन्तरादित्ये...
पुरुषो यः पश्यति मां हिरण्य-
वत्स एषोऽन्तरे हृत्पुष्कर
एवाश्रितोऽन्नमत्ति मैत्रा. ६।१
(अथ) य एषोऽन्तरे हृत्पुष्कर
एवाश्रितोऽन्नमत्ति स एषोऽग्नि-
र्दिवि श्रितः सौरः कालाख्यो-
ऽदृश्यः सर्वभूतान्नमत्ति मैत्रा. ६।२
य एषोऽन्तर्हृदय आकाशस्त-
न्मिच्छेते..[बृ. उ. २।१।१७+ बृह. ४।४।२२
य एषोऽन्तर्हृदय आकाशेऽथैनयो-
रेतदन्नम् बृह. ४।२।३
य एषोऽन्तर्हृदये लोहितपिण्डो-
ऽथैनयोरेतत्प्रावरणम् बृह. ४।२।३
य एषो बाह्यावष्टम्भेनोर्ध्व-
मुत्क्रान्तः...तमप्रणुदत्येष आत्मा... मैत्रा. २।२
य ओषधीनां प्रमुर्भवति ताराधि-
पतिः सोमस्तत्सास्त्वृतीयं
पादं जानीयात् नृ. पू. १।४

य ओषधीषु यो वनस्पतिषु
तस्मै नमः श्वेता. २।१७
यकारं प्राणबीजं च नीलजीमूत-
सन्निभम् व्या. बि. ५
यकारः परमात्मा भवति तारसा. १।४
यकारः पुरुषो भवति तारसा. १।४
यक्षगन्धर्वाप्सरोगणसेवितमन्तरिक्षं
तत्साम्नो द्वितीयं पादं जानीयात् नृ. पू. १।२
यक्षगन्धर्वाप्सरोगणसेवितमन्तरिक्षं
द्वितीयं पादं जानीयान्निषिदातेति ग. पू. १।१२
यक्षरक्षांसि राजसाः भ. गी. १७।४
यक्षा नु जीवन्ति सर्वे जीवति गणेशो. २।५
यक्षोपासकाः सदा त्याज्याः सामर. २७
यक्ष्ये दास्यामि मोदिष्ये भ. गी. १६।१५
यच्चक्षुषा न पश्यति येन चक्षुषि
पश्यति केनो. १।७
यच्च कालमकालं वा निश्चयः
संशयो नहि ते. बि. ५।१४
यच्च किञ्चिज्जगत्सर्वं दृश्यते
श्रूयतेऽपि वा महाना. ९।५
(अथ) यच्चतुर्थममृतं तन्मरुत
उपजीवन्ति छांदो. ३।९।१
यच्चतुष्पदा तेन जगती अव्यक्तो. ६
यच्चन्द्रमसि यच्चाग्नौ भ. गी. १५।१२
यच्चन्द्रमसोरोहितंरूपंतेजसस्तद्रूपं छांदो. ६।४।३
यच्च प्राणिनि यच्च कस्मात्तानि
न क्षीयन्तेऽद्यमानानि सर्वदा बृह. १।५।१
यच्चप्राणितियच्चनेतिपश्यसि हीद... बृह. १।५।२
यच्च भव्यं सनातनम् (स विष्णुः) कैव. ९
यच्च माण्डूकेयीयमध्यायं प्रब्रूम-
स्तेन नोणकारषकारावुपाप्ताविति ३ ऐत. २।६।२
यच्च यावच्च चिन्मात्रं यच्च यावच्च
दृश्यते ।...सर्वं चिन्मात्रम् ते. बि. २।३८
यच्च सच्च त्यच्च बृह. २।३।१
यच्चयावच्चदूरस्थं सर्वचिन्मात्रमेवहि ते. बि. २।३५
यच्च यावच्च लक्ष्यते ते. बि. २।३९
यच्च यावच्च वेदान्ताः सर्वचिन्मात्रं ते. बि. २।४०
यच्च स्थावरं सर्वं तत्प्रज्ञानेत्रं
प्रज्ञाने प्रतिष्ठितम् २ ऐत. ५।३

यच्च स्वभाव पक्षति विश्वयोनिः

पाच्यांश्च सर्वान्परिणामयेद्यः श्वेताश्व. ५।९

यच्चान्यत्रिकांलातीतं तदप्योङ्कार एव मांडू. १

[नृ. पू. ४।२+नृसिहो. १।२+ रामो. २।१

यच्चान्यदतिरिक्तं कालातीतं

तदप्योङ्कार एव राधोप. २।२

यच्चान्यद्ब्रष्टुमिच्छसि भ. गी. ११।७

यच्चापि सर्वभूतानां भ. गी. १०।३९

यच्चाप्युत्क्रामतीश्वरः भ. गी. १५।८

यच्चावहासार्थमलतकृतोऽसि भ. गी. ११।४२

यच्चास्येहास्ति यच्च नास्ति सर्वं

तदस्मिन्समाहितम् छांदो. ८।१।३

यच्चित्तत्त्वमनाख्येयं स आत्मा

परमेश्वरः महो. ४।११८

यच्चित्तस्तन्मयो भवति गुह्यमेतत्

सनातनम् मैत्रा. ६।३४

[मैत्रे. १।१०+ शाट्या. ३

यच्चित्तस्तेनैष प्राणमायाति प्रश्नो. ३।१०

यच्चेदं दृश्यते किञ्चिज्जगत्स्थावर-

जङ्गमम् । तत्सर्वमस्थिरं... भवसं. १।१९

यच्छन्दोभिरात्मानं समधात्तस्मात्

संहिता ३ ऐत. २।६।१

यच्छरीरं सा पृथिवी १ ऐत. ३।३।२

(अथ) यच्छान्तं तस्याऽऽधारं

खमथ यत्समृद्धमिदं तस्यान्नं मैत्रा. ६।३६

यच्छिरस्तेन रुद्रः, मूर्ध्नि शतकुबेरः,

सर्वदेवत्यास्ते प्रीणन्तु आचम. ५

यच्छिरोऽश्रयत तच्छिरोऽभवत् १ ऐत. १।४।२

यच्छुक्लं तदपां, यत्कृष्णं तदन्नस्या-

पागाब्द्राच्चन्द्रत्वं वाचारम्भणं

विकारोनामधेयं त्रीणि रूपा-

णीत्येव सत्यम् छांदो. ६।४।३

यच्छुक्लं तदपां, यत्कृष्णं तदन्नस्या-

पागादादित्यादादित्यत्वम् छांदो. ६।४।२

यच्छुक्लं तदपां, यत्कृष्णं तदन्नस्या-

पागाद्विशुतो विशुत्वम् छांदो. ६।४।४

यच्छुक्लं तद्वैद्युतं यद्वैद्युतं तत्परं

ब्रह्म [अ. शिरः. ३।४+ वटुको. १९

(अथ) यच्छुद्धे अक्षरे अभि-

व्याहरति तत्प्रवृणस्याग्र उ

एवोभय, अन्तरेणोभयंव्याप्तं भवति ३ ऐत. १।३।२

यच्छेद्वाङ्मनसी प्राज्ञस्तद्यच्छेज्ज्ञान

आत्मनि । ज्ञानमात्मनि महति

नियच्छेत्तद्यच्छेच्छान्तआत्मनि कठो. ३।१३

यच्छोकमुच्छोषणमिन्द्रियाणाम्

यच्छुतं यद्दृष्टं तत्तत्सर्वमविज्ञातमिव

यो वसेत्तस्य स्वप्नावस्थायामपि

तादृगवस्था भवति ना. प. ५।११

यच्छ्रेय एतयोरेकं भ. गी. ५।१

यच्छ्रेयसो देवानस्तृजताथ यन्मर्त्यः

सन्नमृतानस्तृजत तस्मादतिस्पृष्टः

यच्छ्रेयः स्यान्निश्चितं ब्रूहि तन्मे बृह. १।४।६

यच्छ्रोत्रेण न शृणोति येन श्रोत्र-

मिदं श्रुतम् । तदेव ब्रह्म त्वं

विद्धि नेदं यदिदमुपासते केनो. १।८

यजन्त इह देवताः भ. गी. ४।१२

यजन्ते तामसा जनाः भ. गी. १७।४

यजन्ते नामयज्ञैस्ते भ. गी. १६।१७

यजन्ते श्रद्धयाऽन्विताः [भ.गी.

यजन्ते सात्त्विका देवान् भ. गी. १७।४

यजन्तो मामुपासते भ. गी. ९।१५

यजन्त्यविधिपूर्वकम् भ. गी. ९।२३

यजमानश्चित्तत्रैतानग्रीनभिध्यायेत्

यजमानाय वार्थम् मैत्रा. १।१

यजमानो रजसापध्वस्यति श्रुति-

श्चापध्वस्तापतिष्ठति २ प्रणवो. २०

यजमानो हविर्गृहीत्वा देवताभि-

ध्यानमिच्छति मैत्रा. ६।३४

यजुरात्मक उकारः राधो. २।२

यजुरित्येष हीदं सर्वं युनक्ति मुद्गलो. ३।१

यजुर्द्वितीयात् (पादादकल्पयत्) अव्यक्तो. ६

यजुर्निगदो वृथावाक्तदमितम् १ ऐत. ३।६।४

यजुर्मयं ऋङ्मयं होता, ऋङ्मयं

साममयमुद्राता कौ. त. २।६

यजुर्लक्ष्मीं नृसिंहगायत्रीमित्यङ्गानि

जानीयात् नृ. पू. ४।१

यजुर्लक्ष्मीं स्त्रीशूद्राय नेच्छन्ति नृ. पू. १।३

यजुर्वेद एव पुष्प ता अमृता आपः छन्दो. ३।२।१

यजुर्वेदे तिष्ठति मध्ये ब्रह्मः सूर्यता. १।५

यजुर्वेदे दीर्वप्लुतोदात्त एकाक्षर

ओङ्कारः २ प्रणवो. १२

यजुर्वेदोऽन्तरिक्षं च दक्षिणाग्नि-

स्तथैव च । विष्णुश्च भग-

वान्देव उकारः परिकीर्तितः

[ब्रह्मवि. ५+ १ प्रणवो. ५

यजुर्वेदोद्वितीयःपादः (गायत्र्याः) गायत्रीर. ३

यजुर्वेद द्वितीयः पादः ग. पू. १।१३

यजुर्वेद भुवः स शिवो भवति ग. पू. ३।१

यजुषः सायुज्यं सलोकतां
जयति, य एवं वेद बृह. ५।१३।२

यजुषामेव तद्रसेन यजुषा वीर्येण

यजुषां यज्ञस्य विरिष्टं

सन्दधाति छांदो. ४।१७।५

यजुषां वायुर्देवतं तदेव ज्योतिः २ प्रणवो. २९

यजुषि यजुः, साग्निसाम, सूत्रे

सूत्रं, ब्राह्मणे ब्राह्मणं, श्लोके

श्लोकः, प्रणवे प्रणवः २ प्रणवो. ९

यजुस्तस्मादजायत [चिन्त्यु. १२।४+ वा. सं. ३१।७

[क्र. अ. ८।४।१८=मं. १०।९०।९+

यजुः-प्राणो वै यजुः, प्राणे हीमानि

सर्वाणि भूतानि युज्यन्ते बृह. ५।१३।२

यजुर्दूरःसामशिरा असावृद्धूर्तिरव्ययः कौ. त. १।७

यजुष्येव मधुकृतो यजुर्वेद एव पुष्पं

ता अमृता आपः छांदो. ३।२।१

यजुषि यो वेद स वेद यज्ञम् इतिहा. ९

यजेत वाऽश्वमेधं वा लीलं वा

वृषमुत्सृजेत् इतिहा. ९५

यजेत्सन्व्यासु प्रतिपत्तिभिरुपचारैः गो. पू. ३।१

यज्जगद्भासकं भानं नित्यं भाति

स्वतः स्फुरत् । स एव जगतः

साक्षी सर्वात्मा विमलाकृतिः

[अ. पू. ४।२६+ कठरु. १०४

यज्जरायु ते पर्वताः छांदो. ३।१९।२

यज्जगत्तोदूरमुदेति...तन्मे मनः

शिवसङ्कल्पमस्तु वा. सं. ३४।१

[१शि. सं. १+ २ शिवसं. ८

यज्जगत्तो मनोराज्यं यज्जगत्स्वप्न

उच्यते महो. ५।१४

यज्जुहोपि ददासि यत् भ. गी. ९२७

यज्ज्ञात्वा न पुनर्मोऽहं भ. गी. ४।३९

यज्ज्ञात्वा नेह भूयोऽन्यत् भ. गी. ७।२

यज्ज्ञात्वा मुनयः सर्वे भ. गी. १४।१

यज्ज्ञात्वाऽमृतमश्नुते भ. गी. १३।१३

यज्ज्ञात्वा मोक्षयसेऽशुभात् [भ.गी. ४।१६+९।१

यज्ञ इति-यज्ञो हि देवाः, यज्ञेन हि

देवा दिवं गताः । देवास्तस्मा-

द्यज्ञे रमन्ते महाना. १६।१२

यज्ञ एव सविता छन्दांसि सावित्री

स यत्र वेदस्तत्र छन्दांसि सावित्र्यु. ४

यज्ञक्षपितकल्मषाः भ. गी. ४।३०

यज्ञदानतपःकर्म [भ.गी. १८।३+ १८।५

यज्ञदानतपःक्रियाः भ. गी. १७।२४

यज्ञशिष्टाग्निः सन्तः भ. गी. ३।१३

यज्ञशिष्टाऽमृतमुजः भ. गी. ४।३१

यज्ञश्च मे भूयात् चिन्त्यु. ७।१

यज्ञसूत्रप्रणवब्रह्मयज्ञक्रियायुक्तो

ब्राह्मणः पा. ब्र. ३

यज्ञसूत्रसम्बन्धी ब्रह्मयज्ञः पा. ब्र. ३

यज्ञस्तपस्तथा दानं भ. गी. १७।७

यज्ञस्तपासि नियमात्तानि वै

विविधानि च । गुरुवाक्ये तु

सर्वाणि सम्पद्यन्ते न संशयः शिखो. ७।४०

यज्ञस्त्वमेवैकविभुः पुराणः एका. उ. २

यज्ञस्य पंक्तिः चिन्त्यु. ९।१

यज्ञस्य प्रसृत्या अजिनं वासो वा

दक्षिणत उपवीय दक्षिणं

बाहुमुद्धरते सहवै. १

यज्ञस्यर्द्धिमनु संतिष्ठस्व महाना. १६।११

यज्ञं च नस्तन्वं च प्रजां च अरुणो. १

यज्ञं दानं जप तीर्थं श्राद्धं वै

देवतार्चनम् । तर्पणं मार्जनं

चान्यन्नं कुर्यात्तुलसीं विना तुलस्यु. १६

यज्ञं पोहि विभावसो स्वाहा महाना. ७।४

यज्ञं प्रतितिष्ठन्तं यजमानोऽनु

प्रतितिष्ठतिसङ्ख्या श्रेयान्भवति छान्दो. ४।१६।५

यज्ञ-रिष्यन्तं यजमानोऽनुरिष्यति

स दृष्ट्वा पापीयान्भवति	छान्दो. ४।१६।३
यज्ञः कर्मसमुद्भवः	भ. गी. ३।१४
यज्ञा इति च तद्विदः	वैतथ्य. २२
यज्ञाङ्गं ब्रह्मसम्पत्तिः	पा. ब्र. ३
यज्ञाद्भवति पर्जन्यः	भ. गी. ३।१४
यज्ञायाचरतः कर्म	भ. गी. ४।२३
यज्ञार्थात् कर्मणोऽन्यत्र	भ. गी. ३।९
यज्ञाश्च विहिताः पुरा	भ. गी. १।७।२३
यज्ञे तपसि दाने च	भ. गी. १।७।२७
यज्ञानां जपेयज्ञोऽस्मि	भ. गी. १।०।२५
यज्ञेन दानेन तपसाऽनाशकेनैवमेव	
विदित्वा मुनिर्भवति	बृह. ४।४।२२
यज्ञेन द्विषन्तो मित्रा भवन्ति	म. ना. १।७।१
यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवाः [क्र. अ.	८।४।१९=
[मं. १।०।९०।१६+	वा. सं. ३।१।१६
[म. ना. २।४+पु.सू.१६+	चिच्यु. १२।७
(यज्ञ इति) यज्ञेन हि देवा दिवं गताः	म. ना. १।७।१०
यज्ञेनासुरा नापातुदन्त	म. ना. १।७।१०
यज्ञेनेत्युपसंहारः सृष्टेर्मौक्षस्य	
चेरितः । य एवमेतज्जानाति	
स हि मुक्तो भवेदिति	मुद्रलो. १।९
यज्ञेनैवोपजुह्वति	भ. गी. ४।२९
यज्ञे सर्वं प्रतिष्ठितं तस्माद्यज्ञं	
परमं वदन्ति	म. ना. १।७।१०
यज्ञैरिष्ट्वा स्वर्गंति प्रार्थयन्ते	भ. गी. ९।२०
यज्ञो दानं तपः कर्म	भ. गी. १।८।५
यज्ञो दानं तपश्चैव	भ. गी. १।८।५
यज्ञोपवीत बहिर्न निवसेः त्वमन्तः	
प्रविश्य...मेधां प्रयच्छ	ना. प. ४।४७
यज्ञोपवीतमेतदेव, विपरीतं	
प्राचीनावीतम्	सहवै. १
यज्ञोपवीतं कृत्वाऽप आचम्य	
त्रिरुदपात्रं प्रसिच्योद्यन्त-	
मादित्यमुपतिष्ठेत्	कौ. त. २।७
यज्ञोपवीतं निष्कृष्य पुत्रं दृष्ट्वा त्वं	
ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं वषट्कारस्त्व-	
मोङ्कारस्त्वं स्वाहा...त्वं प्रति-	
ष्ठाऽसीति वदेत्	कठरु. १

यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्दे-

त्सहजं पुरस्तात् [ब्रह्मो ५+	ना. प. ४।४६
[+पा. वृ. सू.	२।२।१०
यज्ञोपवीतं यागं सत्रं स्वाध्यायं च	
सर्वकर्माणि सप्रयस्यायं ...	
कौपीनं...परिश्रहेत्	प. हं. २
यज्ञोपवीत वेदाश्च सर्वतद्वर्जयेद्यतिः	तठर. ५
यज्ञोपवीती धृतचक्रधारी गा	
ब्रह्मवित् ..बहिसंयुक्तं ह्यीशूरे-	
र्वाहुभ्या धारयेत् [यज्ञोप. १+	तुदश. १
यज्ञो भूत्वा यज्ञमासीद्य स्वां येति	
जातवेदो भुव आजाचमानः	ना. प. ४।४३
यज्ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुरमृत्त्वं	
च गच्छति	कठो. ६।८
यज्ज्ञात्वाऽमृतमश्नुते	गान्धर्वो. ४।११
यज्ज्ञानाग्निः स्वातिरिक्तभ्रमं भस्म	
करोति तत् । बृहज्जापाल-	
निगमशिरोवेद्यमहं महः	वृ. जा. शीर्षकं
यज्ज्ञानाद्यान्ति मुनयो ब्राह्मण्यं	
परमाद्भुतम् । तत्रेपदब्रह्मतत्त्व-	
महमरमीति चिन्तये	व.सू. शीर्षकं
यज्ज्ञानेन कृतार्थो भवति तन्नित्यं	
शाम्भवीमुद्रान्वितम्	मं. ब्रा. ३।१
यज्योतिर्यदमृतं यदजर्यं तदवरमिति	शौनको. २।३
यज्योतिः स आदित्यः	मैत्रा. ६।३
यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं	
कृधि [महाना. ५।१+	वनदु. १।५३
[कृ. मं. ८।६।१।३+	बृथर्व. १।९।१५।१
[साम. १।२७४+	तै.आ. १।०।१।९
यत एतस्य तस्यैष रसो य एष	
एतस्मिन्मण्डले पुरुषस्तस्य	
ह्येष रस इत्यधिदैवतम्	बृह. २।३
यत एतस्य त्यस्यैष रसो योऽयं	
दक्षिणेक्षन्पुरुषस्तस्य ह्येष रसः	बृह. २।३।५
यत एवेतो यतः सम्भूतो भवति	छान्दो. ५।९।२
यत एषा यथा चैषा यथा नष्टस्य-	
खण्डितम् । तदस्या रोग-	
शालाया यत्नं कुरु चिकित्सने	महो. ५।११६

यतचित्तेन्द्रियक्रियः	भ. गी. ६।१२	यतीनां ज्ञानदं प्रोक्तं वनस्थानां	
यततामपि सिद्धानां	भ. गी. ७।३	विरक्तिदम् (भस्म)	बृ. जा. ५।६
यतते च ततो भूयः	भ. गी. ६।४३	यतीनां तु शतं पूर्णमेकमेकेन रुद्र-	
यततो ह्यपि कौन्तेय	भ. गी. २।६०	जापकेन तत्समम्	नृ. पू. ५।१६
यतन्तोऽप्यकृतात्मानः	भ. गी. १।५।११	यतीनां यतचेतसाम्	भ. गी. ५।२६
यतन्तो योगिनश्चैनं	भ. गी. १।५।११	यतेन्द्रियमनोबुद्धिः	भ. गी. ५।२८
यतन्तश्च दृढव्रताः	भ. गी. ९।१४	यतेः संव्यवहाराय पान्नलोपः	
यतयः केन दुःखिताः	१ सं. सो. २।९९	स उच्यते	१ सं. सो. २।८१
यतयः संशितव्रताः	भ. गी. ४।२८	यतोऽजरोऽमृतः स भवतीति	गायत्र्यु. ५
यतयो भिक्षार्थं ग्रामं प्रविशन्ति		यतो जातानि भुवनानि विश्वा	श्वेताश्व. ४।४
पाणिपात्रमुदरपात्रं वा	आरुणि. ९	यतो न क्रमते ज्ञानमसङ्गं तेन	
यतवाक्कायमानसः सूर्यभक्तो		कीर्तितम्	अ. शां. ९६
ब्रह्मचारी व्रतधरः	सूर्यता. २।१	यतो (निर्विषयो नाम) निर्विषय-	
यतवाक्कायमानसः	भ. गी. १।८।५२	स्यास्य मनसो मुक्तिरिष्यते ।	
यतश्चोदेति सूर्योऽस्तं यत्र च		अतो (तस्मात्) निर्विषयं	
गच्छति । तं देवाः सर्वेऽर्पिता-		नित्यं मनः कार्यं मुमुक्षुणा	त्रि. ता. ५।१
स्तदुनात्येति कश्चन । एतद्वै तत्	कठो. ४।९	यतो यतः समीहसे ततो नो	
यतः कुतश्च नैतमेकादश नव	तैत्ति. २।१०	अभयं कुरु [प्रवर्गा. २२+	वा. सं. ३६।२२
यतः कुतश्चिदानीय नित्यं		यतो बभूव भुवनस्य गोपाः	नृ. पू. २।८
शास्त्राण्यवेक्षते	अक्ष्युप. ११	यतो यत आवर्तते तत्तद्गच्छति	छान्दो. ४।१७।९
यतः पवमानपावकशुचिसङ्घातो		यतो यतस्त्वाददीत लवणमेव	बृह. २।४।१२
हि जाठरस्तस्मादग्निर्यष्टव्य-		यतो यतो निश्चरति	भ. गी. ६।२६
श्चेतव्यः स्तोतव्योऽभिध्यातव्यः	मैत्रा. ६।३४	यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते ।	
यतः प्रवृत्तिर्भूतानां	भ. गी. ६।१८।४	यतो वा यन्ति यत्रैव यन्ति च ।	
यतः प्रवृत्तिः प्रसृता पुराणी	भ. गी. १।५।४	तदेतदक्षरं परं ब्रह्म	ग. पू. १।३
यतः प्रसृता जगतः प्रसृतिः	महाना. १।४	यतो वा इमानि... यतोऽग्निः	
यतः सर्वैः परित्यक्तं नरं		पृथिव्यग्नेजोवायुः । यत्कराग्ना-	
धर्मोऽनुगच्छति	शिवो. ६।१६७	ब्रह्मविष्णुरुद्रा अजायन्त	गणेशो. ४।८
यतात्मा दृढनिश्चयः	भ. गी. १२।१४	यतो वा इमानि... येन जातानि	
यताहारो जितक्रोधो जितसङ्गो		जीवन्ति, यत्प्रयन्त्यभिः-	
जितेन्द्रियः	ते. विं. १।३	विशन्ति, तद्विजिज्ञासस्व ।	
यतिर्नैकरात्रं वसेन्नक्रस्यापिनमेत्	ना. प. ५।८	तद्ब्रह्मेति	तैत्ति. ३।१
यतिर्भस्मधारणं त्यक्त्वैकदोषोऽप्य		यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते...	
द्वादशसहस्रप्रणवं जप्त्वा		यत्प्रयन्त्यभिः संविशन्ति तं	
शुद्धो भवति	भस्मजा. १।६	मामेवं विदित्वोपासीत	भ. जा. २।५
यतिर्यादृच्छिको भवेत् [ना. प. ६।४४	वैतथ्य. ३७	यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य	
यतिस्तर्जन्या शिरोललाटहृदयेषु		मनसा सह	शांडि. २।३
प्रणवेन धारयेत्	गोपीचं. ४	[तैत्ति. २।४, ५+शरभो. १८+	ब्रह्मो. २२

यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य...

आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान्न
विमेति कदाचन (कुतश्चन)

[तैत्ति. २।४,५+

शरभो. १८

यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य...

आनन्दमेतज्जीवस्य यज्ज्ञात्वा
मुच्यते बुधः

ब्रह्मो. २२

यतो वाचो निवर्तन्ते यो मुक्तैरव-

गम्यते । यस्य..संज्ञाः कल्पिताः.. महो. ४।५७

यतो वाचो निवर्तन्ते विकल्पकल-

नान्विताः । विकल्पसंक्षया-

ज्जन्तोः पदं तदवशिष्यते

अ. पू. २।३३

यतो वाचो निवर्तन्ते निमित्ता-

नामभावतः (निमित्तं

किञ्चिदाश्रित्य खलु शब्दः

प्रवर्तते)

कठरु. २४

यतो विशन्ति तद्विजिज्ञासस्व

तैत्ति. ३।११

यतो वीरः कर्मण्यः सुदृक्षो युक्त-

प्रावा जायते देवकामः

नृ. पू. २।५

यतो वै समुद्राः सरितः पर्वताश्च,

यतो वै चराचरम्

ग. शो. ४।८

यतो हरिं द्रावयति तच्छ्रीचूर्णं

श्रियावधृतं आदित्यवर्णं

श्रीफले धारयेत्

कात्याय. १

यत्कठिनं सा पृथिवी, यद्द्वं ता

आपः, (तदापो) यदुष्णं

तत्तेजः, यत्सञ्चरति स वायुः,

यत्सुषिरं तदाकाशमित्युच्यते

[गर्भो. १+

शारीरको. १

यत्करोषि यदश्नासि

भ. गी. ९।२७

यत्कर्म कुरुते तदभिसम्पद्यते

बृह. ४।४।५

यत्कर्मणाऽत्यरीरिचं यद्वा

न्यूनमिहाकरम्

बृ. उ. ६।४।२४

यत्कर्मिणो न प्रवेदयन्ति रागात्ते-

नातुराः क्षीणलोकाश्चयवन्ते

मुण्ड. १।२।९

यत्कल्याणं जिघ्रति तदात्मने

ते विदुः

बृह. १।३।३

यत्कल्याणं पश्यति तदात्मने

ते विदुः

बृह. १।३।४

यत्कल्याणं वदति तदात्मने ते विदुः बृह. १।३।२

यत् कल्याणं शृणोति तदात्मने ,, बृह. १।३।५

यत्कल्याणं सङ्कल्पयति तदात्मने ,, बृह. १।३।६

यत्कामो भवति य एवं वेद बृ. जा. १।३

यत्किञ्च दुरितं मयि । इदमहं

माममृतयोनौ सूर्ये (सत्ये)

ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा

महाना. १।१३,४

यत्किञ्च प्रजाः साधु कुर्वन्ति,

यस्तद्वेद, यत्स वेद स मयैव-

दुक्त इति

छांदो. ४।१।४,६

यत्किञ्च वाचो हुमिति स हिङ्गारो

यत्प्रेतिसप्रस्तावोयदेतिसञ्वादिः छांदो. २।८।१

यत्किञ्च विजिज्ञास्यं मनसस्तद्रूपं बृह. १।५।९

यत्किञ्च विज्ञातं वाचस्तद्रूपम् बृह. १।५।८

यत्किञ्चाविज्ञातं प्राणस्य तद्रूपम् बृह. १।५।१०

यत्किञ्चिदपि सङ्कल्पस्तापत्रय-

मितीरितम्

ते. विं. ५।९७

यत्किञ्चिदपि हीनोऽस्मि

यत्किञ्चिदिदमा श्रभ्य

मैत्रे ३।१७

आ शकुनिभ्य इति...

छांदो. ५।२।१

यत्किञ्चिद्दृश्यते लोके... तत्सर्व-

मसदेव हि

ते. विं. ६।५२

यत्किञ्चिद्यज्ञ किञ्चिच्च सर्वं

चिन्मयमेव हि

ते. विं. २।२७

(अथ) यत्किञ्चेदमार्द्रं तद्रेतसो-

ऽसृजत तदु सोमः

बृह. १।४।६

यत्किञ्चदं प्राणिजङ्गमंचपतत्रिच

२ ऐत. ५।३

यत्कुमारी मन्द्रयते यद्योषिद्यत्

पतिव्रता । अरिष्टं यत्किञ्च

क्रियते अग्निस्तदनुवेधति

अरुणो. ५

यत्कुसीदमप्रतीतं मयेह येन

यमस्य निधनाचरामि हि

सहवै. ४

यत्कृत्वा देवयानं वा पन्थानं

प्रतिपद्यन्ते । पितृयाणं वापि

न ऋषेर्वचः श्रुतम्

बृह. ६।२।२

यत्केवलं ज्ञानगम्यम् (ब्रह्म)

शांडिल्यो. २।१।३

यत्क्रतुर्भवति तत्कर्म कुरुते यत्कर्म

कुरुते तदभिसम्पद्यते

बृह. ४।४।५

यत्खलु साधु तत्सामेत्याचक्षते

छांदो २।१।१

यत्तच्छान्तम् अरपकृतमभयं परम् प्रशो. ५।७
 यत्तज्ज्ञानं मन मम भ. गी. १३।३
 यत्तत्तत्पुरुषं प्रोक्तं कायुमण्डल-
 सवृतम् । पञ्चाग्निना समायुक्तं. पञ्चब्र. १०
 यत्तत्तामसमुच्यते भ. गी. १८।२५
 यत्तत्त्वं तदसौ स्थितः (आत्मा ब्रह्म) अ. पू. ३।२२, २३
 यत्तन्निगुणमव्यक्तं नित्यं सदसदा-
 त्मकम् । प्रधानं प्रकृति प्राहु-
 रविशेषं विशेषवत् भ. सं. २।१३
 यत्तत्पदं पञ्चपदं तदेव स वासु-
 देवो न यतोऽन्यदस्ति गो. पू. ४।३
 यत्तत्सत्यं विज्ञानमानन्दं (ब्रह्म) अ. र. १।४।११
 यत्तत्सात्त्विकमुच्यते भ. गी. १८।२३
 (अथ) यत्तज्जायत सोऽसा-
 वादित्यः छांदो. ३।१९।३
 यत्तदग्नेऽमृतोपगत् भ. गी. १८।३८
 यत्तदग्ने विपश्चि भ. गी. १८।३७
 यत्तदद्रेश्यमग्राह्यमगोत्रं लघुवर्जितम् रुद्रह. ३१
 यत्तदद्रेश्यमग्राह्यमनोत्रमवर्णमचक्षुः-
 श्रोत्र तदवाणिपादं...तद्रूपयोनि
 परिपश्यन्ति धीराः मुण्ड. १।६
 यत्तदव्यक्तमजरमविन्यनज-
 मव्ययम् भ. सं. ३।३
 यत्तन्नस्तत्पञ्चग य, यतिरहः प्रचो-
 दयादिति तत् पञ्चग नृ. षट्च. ५
 यत्तपस्यसि कौन्तेय भ. गी. १।२७
 (अथ) यत्तपोदानपार्जवमहिंसा
 सत्यवचनमिति वा अरय
 दक्षिणाः छांदो. ३. ७।४
 यत्तप्यथा बहुवा मे पुराचित्तु भुवे-
 ऽहमुरणोवोभुवे । ऋतस्य पन्था-
 मसि हि प्रज्ञोऽयसे स मे
 सत्यमिदेकमेहि वा. मं. २२
 यत्तत्सात्त्विकमुच्यते भ. गी. १८।२३
 यत्तस्य ज्योतिरिव सम्पद्यती-
 र्थ्यतस्तज्ज्ञावमचिरेणैति मैत्रा. ६।२७
 यत्तस्य पीठं हैरण्याष्टपलाजमम्बुजं गो. पू. ३।१
 यत्तानि तु सुगन्धतरुनिशब्दवाच्यैः
 जीवबुद्बुदैः रचितानीतिभवन्ति स्वसंवे. १

यत्तारं तत्सूक्ष्मं यत्सूक्ष्मं तच्छुद्धं
 यच्छुद्धं तद्वैद्युतं यद्वैद्युतं
 तत्परं ब्रह्म [अ. शिरः. ३।४+ बटुको. १९
 यत्तासां दिशामन्तस्तद्रमयांचकार
 (मा. पा.) बृ. उ. १।३।१०
 यत्तु कामेप्सुना कर्म भ. गी. १८।२४
 यत्तु कृत्स्नवदेकस्मिन् भ. गी. १८।२२
 यत्तु चञ्चलाहीनं तन्मनो-
 ऽमृतमुच्यते महो. ४।१०।१
 यत्तु नो दृश्यते किञ्चिद्यत्तु किञ्चि-
 दिव स्थितम् । मनः षष्ठेन्द्रिया-
 तीतं तन्मयो भव वै मुने अ. पू. १।२१
 यत्तु गौरुषयत्नेन कृतं तन्मध्यमं
 भवेत् (रुद्राक्षछिद्र) रु. जा. १३
 यत्तु प्रत्युपकारार्थं भ. गी. १७।२१
 यत्तुर्योङ्काराग्रपरास्थिरभूमिवरा-
 सनम् । प्रतियोगिविनिर्मुक्तं
 तुर्येतुर्यमहं महः नृ. पू. शीर्षकं
 यत्तु होतर्गायत्री कथं हलीभूतो
 बहसीति गायत्र्यु. ५
 (अथ) यत्तृतीयममृतं तदादित्या
 उपजीवन्ति वरुणेन मुखेन न
 वै देवा अश्नन्ति छांदो. ३।८।१
 यत्तृतीयं तच्छिखायां, यत्तुर्थं
 तत्सर्वेष्वङ्गेषु नृ. षट्च. ७
 यत्तृतीयं तद्वाह्यं बलयं भवति नृ. षट्च. ३
 यत्ते कश्चिद्ब्रवीतच्छणवामेति बृह. ४।१।२
 यत्ते रूपं कल्याणतमं तत्ते पश्यामि बृह. ५।१५।१
 यत्ते सुसीमं हृदयमविचंद्रमसिभ्रितम् कौ. त. २।८
 यत्ते सुसीमे हृदये हितमन्तः
 प्रजापतौ । मन्येऽहं मांतद्विद्वांसं
 माहं पौत्रमयं रुद्रम् कौ. त. २।१०
 यत्तेऽहं प्रीयमाणाय भ. गी. १०।१
 यत्त्वयोक्तं वचस्तेन भ. गी. ११।१
 यत्पञ्चमं तत्सर्वेषु... यत् षष्ठं
 तत्सर्वेषु देशेषु नृ. षट्च. ७
 (अथ) यत्पञ्चमममृतं तत्साध्या
 उपजीवन्ति ब्रह्मणा मुखेन न
 वै देवा अश्नन्ति छांदो. ३।१०।१

यत्पदं विमलमद्वयं शिवं तत्सदा-
 हमिति मौनमाश्रय वराहो. ३६
 यत्पर तेजस्तत्रेधाऽभिहितमग्रा
 आदित्ये प्राण एतद्वाव त-
 तस्वरूपं नभसः खेऽन्तर्भूतस्य
 यदोमित्येतदक्षरम् मैत्रा. ७।११
 यत्परं नापरं त्यजति न
 जामदग्निधीयते ब्रह्मो. १
 यत्परं ब्रह्म स एकः, य एक स
 रुद्रः, यो रुद्रः स ईशानः...स
 भगवान्महेश्वरः [अ.शिरः.३।४+ वटुको. १९
 यत्परं ब्रह्म सर्वात्मा विश्वस्यायतनं
 महत् । सूक्ष्मात्सूक्ष्मतरं नित्य
 स त्वमेव त्वमेव तत् कैव. १६
 यत्परात्परतो ज्ञेयं तन्मे मनः शिव-
 सङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. १७
 (अथ) यत्पशुभ्यः नृणोदकं
 विन्दति तेन पशूनां (लोकः) बृह. १।४।१६
 यत्पश्यति तु तत्सर्वं ब्रह्म पश्यन्स-
 माहितः । प्रत्याहारो भवेद्देश
 ब्रह्मविद्भिः पुरोदितः जा. द. ७।३
 यत्पश्यमानमात्माभिजुषाणमन्तः...
 सुषुप्त्यानभिगम्यमानाय स्वाहा पारमा. १।८
 यत्पादाम्बुरुद्वद्वं सृज्यते विष्णुना
 सह । स्तुत्वा स्तुत्य महेशान-
 मब्राह्मणसगोवरम् शरभो. १७
 यत्पितृभ्यो निवृणाति यत्प्रजा-
 मिच्छते तेन पितृणां (लोकः) बृह. १।४।१६
 यत्पितृभ्यः स्वधा करोत्यप्यपस्त-
 त्पितृयज्ञः सन्तिष्ठते सहवै. १४
 यत्पिबति तदस्य सोमपानम्
 (शारीरयज्ञस्य) महाना. १।८।१
 यत्पुण्डरीकं पुरमच्यसंस्थम् ।
 तत्रापि दहं गगनं विशोकस्त-
 स्मिन्यदन्तस्तदुपासितव्यम् महाना. ८।१६
 यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यक-
 ल्पयन् [क्र.अ.८।४।१९ =मं. १०।९०।११+
 [वा. सं. ३।१।१०+पु.सू.११ चिन्त्यु. १२।५

यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत
 [क्र. अ. ८।४।१।८।६= मं. १०।९०।६+
 [वा. सं. ३।१।१४+पु.सू.१६ चिन्त्यु. १२।३
 यत्पुरुषेणेत्यनया सृष्टियज्ञः समी-
 रितः । अनेनैव च मन्त्रेण
 मोक्षश्च समुदाहृतः मुद्रलो. १।६
 यत्पूर्णानन्दैकबोधस्तद्ब्रह्मैवाहम-
 स्मीति कृतकृत्यो भवति प. हं. ९
 यत्पृथिव्याऽ रजस्वमान्तरिक्षे
 विरोदसी । इमाऽस्तदापो
 वरुणः पुनात्वधमर्षणः महाना. ६।४
 यत्पौर्णमास्ये तत्पौर्णमास्यम्
 यत्प्रज्ञानमुत चेतो धृतिश्च यज्यो-
 तिरन्तरमृतं प्रजासु । यस्मान्न
 ऋते किञ्चन कर्म क्रियते तन्मे
 मनः... [१ शिवसं. ३+ २ शि. सं. ४
 यत्प्रत्यक्षं तद्दे इति शौनको. ४।७
 यत्प्रथमं तच्चतुररं यद्वितीयं तच्चतु-
 ररं यत्तृतीयं तदष्टारं यच्चतुर्थं
 तत्पञ्चारं यत्पञ्चमं तत्पञ्चारं
 यच्छष्टंतदष्टारं तदेतानि षडेव
 नागसिंहानि चक्राणि भवन्ति नृ. षट्च. १
 यत्प्रथमं तदाचक्रं यद्वितीयं तत्सु-
 चक्रं यत्तृतीयं तन्महाचक्रं
 ...तदेतानि षडेव नार-
 सिंहानि चक्राणि भवन्ति नृ. षट्च. २
 यत्प्रथमं तदान्तरवलयं भवति ।
 यद्वितीयं तन्मध्यमं वलयं
 ...तदेतानि त्रीण्येव वलयानि
 भवन्ति नृ. षट्च. ३
 यत्प्रथमं तद्दृढये, यद्वितीयं
 तच्छिरसि, यत्तृतीयं तच्छि-
 खायां, यच्चतुर्थं तत्सर्वेष्वङ्गेषु
 यत्पञ्चमं तत्सर्वेषु यत् षष्ठं
 तत्सर्वेषु देशेषु नृ. षट्च. ७
 (सहोवाच-) यत्प्रथमं नाभ्यकीर्तयो
 नामग्राहमथ नानुवत्स्य इति शौनको. १।५
 (अथ) यत्प्रथमास्तमिते
 तन्निधनम् छांदो. २।९।८

(अथ) यत्प्रथमोदिते स प्रस्तावः छान्दो. २।९।३
 यत्प्रदक्षिणं प्रक्रमन्ति तेन पाप्मान-
 मवधुन्वन्ति सहवै. २
 यत्प्रपदाभ्यां प्रापद्यत ब्रह्मेन पुरुषं
 तस्मात्प्रपदे... १ ऐत. १।४।१
 यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति, तद्विजि-
 ज्ञासस्व, तद्ब्रह्मेति तैत्ति. ३।१
 यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति, तं मामेव
 विदित्वोपासीत भस्मजा. २।५
 (अथ) यत्प्रशशस्सतुः कर्म हैव
 तत्प्रशशस्सतुः पुण्यो वै पुण्येन
 कर्मणा भवति पापः पापेन बृह. ३।२।१३
 यत्प्राक्सवनेभ्यः सैकाविधा
 त्रीणि सवनानि यदूर्ध्वं
 सा पञ्चमी १ ऐत. ३।३।४
 यत्प्राक्नृचाशीतिभ्यः सैकाविधा १ ऐत. ३।४।३
 यत्प्राणेन न प्राणिति येन प्राणः
 प्रणीयते । तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि
 नेदं यदिदमुपासते केनो. १।९
 यत्प्राणैः प्रतितिष्ठसि (मा.पा.) प्रश्नो. २।७
 यत्प्रातरनुवाको यत्प्रउगं यदाज्यं
 यन्मरुत्वतीयमिति छाग. २।२
 यत्प्रातर्मध्यन्दिनं सायं च तानि
 सवनानि महाना. १।८।१
 यत्प्रातः सोऽयं प्रातः (होमः) कठरु. ३
 यत्प्रियमानन्दं तदेतत्सर्वाकारा
 महात्रिपुरसुन्दरी बह्वचो. ३
 यत्र कालमकालं वा निश्चयः
 संशयो नहि ते. बि. ५।१४
 यत्र काले त्वनावृत्तिः भ. गी. ८।२३
 यत्र कुण्डलिनी नाम पराशक्तिः
 प्रतिष्ठिता [यो. शि. ५।६+ वराहो. ५।५१
 यत्र कुत्र स्थितस्य शिरसि व्योम-
 ज्योतिर्दृष्टं चेत्स तु योगी भवति अद्वयता. ३
 यत्र कुत्रापि त्रियते देहान्ते देवः
 परमं ब्रह्म तारकं व्याचष्टे नृ. पू. १।७
 यत्र कुत्रापि वा काश्यां मरणे स
 महेश्वरः । जन्तोर्दक्षिणकर्णे तु
 मत्तारं समुपादिशेत् मुक्तिको. १।२०

यत्र कुत्रापि वा नादे लगति प्रथमं
 मनः । तत्रतत्र स्थिरीभूत्वा
 तेन सार्धं विलीयते ना. बि. ३८
 यत्र क चार्या बावो भाषन्ते
 विदुरेन तत्र ३ ऐत. २।५।३
 यत्र क चैति तदेव प्रतितिष्ठत्येवं
 विद्वान् बृह. १।२।३
 यत्र कापि स्थितं च यत्तन्नहि पार्यं
 संस्कारसहितं धार्यम् (भस्म) बृ. जा. ३।१
 यत्र गत्वा धाम्नि लयं यान्ति
 योगीन्द्राः सामर. ५५
 यत्र गत्वा न निवर्तन्ते योगिनः
 (तत्परमं पद) [नृ. पू. ५।१६+ ना. प. ९।२२
 यत्र गुरुस्तत्र शिवः । शिवगुरुस्व-
 रूपो महेश्वरः रुद्रोप. ३
 यत्र चतुर्धा मुक्तयः सेव्यमाना
 आसते सामर. ९२
 यत्र चन्द्रस्तन्नक्षत्राणि यत्र वा
 नक्षत्राणि स चन्द्रमास्ते द्वे
 योनिस्तदेकं मिथुनम् सावित्र्यु. ७
 यत्र च मथुरा गोकुलं द्वारका
 वैकुण्ठपुरी श्वेतपुरी रामपुरी
 यमपुरी नरसिंहपुरी नरनारा-
 यणपुरी कुबेरपुरी गणेशपुरी
 शक्रपुरी एता देवतास्तिष्ठन्ति राधोप. ४।१
 यत्र चिन्मात्रकलना यात्यपहव-
 मञ्जसा । तच्चिन्मात्रमखण्डैक-
 रसं ब्रह्म भवान्यहम् ते. बि. शीर्षकं
 यत्रैवात्मनाऽऽ मानं [यो. शि. ३।१४+ भ. गी. ६।२०
 यत्र जाग्रति शुभाशुभं निरुक्त-
 मस्य देवस्य... परापरं ब्रह्म ब्रह्मो. १
 यत्र जीवन्ति मूढास्तु तत्रासौ
 मृत एव वै (योगी) यो. शि. १।४६
 यत्र ज्योतिरजस्रं यस्मिँल्लोके-
 ऽभ्यर्हितं आ. प्र. १
 यत्र तु व्यञ्जनवन्तः प्रयुज्येरन्
 क्षोभुकावबध्या इनावप्रजसा-
 बुद्धातृयजमानौ स्याताम् संहितो. २।४

(अथ) यन्त्रिगुणं चतुरशीति-
लक्षयोनिपरिणतं भूतत्रिगुण-
मेतद्वै नानात्वस्य रूपम् मैत्रे. ३।३
यत्र त्वस्य सर्वमात्मैवाभूत्तत्केन
कं पश्येत्... बृह. ४।५।१५
(अथ) यत्र देव इव राजेवाह-
मेवेदं सर्वोऽस्मीति मन्येत
सोऽस्य परमो लोकः बृह. ४।३।२०
यत्र देवा अमृतमानशानास्तृतीये
धामान्यभ्यैरयन्त महाना २।५
(अथ) यत्र द्वैतीभूतं विज्ञानं
तत्र हि शृणोति पश्यति
जिघ्रति रसयते चैव स्पर्शयति
सर्वमात्मा जानीतेति मैत्रे. ६।७
यत्र धर्ममधर्मं वा शुद्धं वाऽशुद्ध-
मण्वपि तं. वि. ५।१३
यत्र धर्मा न वर्तन्ते विवेकस्तत्र
नोच्यते अ. शां. ६०
यत्र न चन्द्रमा भाति, यत्र न
नक्षत्राणि भान्ति, यत्र नाग्नि-
र्देहति, यत्र न मृत्युः प्रविशति,
यत्र न दुःखं...परमं पदं.. नृ. पू. ५।१६
यत्र न जरा न मृत्युर्न कालो न
भङ्गो न जयो न विवादो न
हिंसा न शान्तिर्न स्वप्न एवं
लीलाकामशरीरी स्वविनो-
दार्थं भक्तैः सहोत्कण्ठितैस्तत्र
क्रीडति कृष्णः राधोप. ४।२
यत्र न मोहो न दुःखं ग. शो. ५।६
यत्र न सूर्यस्तपति, यत्र न वायुर्वाति नृ. पू. ५।१६
यत्र नान्यत्पश्यति नान्यच्छृणोति
नान्यद्विजानाति स भूमा छांदो. ७।२४।१
यत्र नाभ्युदितं चित्तं तद्वै सुख-
मकृत्रिमम् अ. पू. ५।४५
यत्र नासन्न सद्रूपो नाहं नाप्यन-
हङ्कृतिः । केवलं क्षीणमनन
आस्तेऽद्वैतेऽतिनिर्भयः
[अक्षुप. ४१+ वराहो. ४।१७

यत्र निशितासिशतपातनमुत्पल-
ताडनवत्सोढव्यं... नावहेल-
नया भवितव्यमेवं दृढवैराग्या-
द्वोधो भवति महो. ४।२६
(अथापि) यत्र नील इवाग्निर्दृश्यते
यथा मयूरग्रीवा ३ ऐत. २।४।६
यत्र नृसिंहादयो देवताआवरणानि राधोप. ४।२
यत्र पुरुषस्तत्त्वी यत्र वा स्त्री
स पुरुषस्ते द्वे योनिस्तदेकं
मिथुनम् सावित्र्यु. ९
यत्र पार्थो धनुर्धरः भ. गी. १।८।७८
यत्र पूर्वं साध्याः सन्ति देवाः चित्त्यु. १२।७
[+महावा. ४+पु. सू. १६+
[मं. १०।९०।१६+ ऋ. अ. ८।४।१९=
वा. सं. ३१।१६
यत्र बिन्दुश्च नादश्च सोमसूर्याग्नि-
वायवः । इन्द्रियाणि च सर्वाणि
लयं गच्छन्ति सुव्रत यो. शि. ३।११
यत्र (विद्यायां) ब्रह्म प्रतिष्ठितम्,
विश्वेदेवाः प्रतिष्ठिताः, यस्तां
न वेद किमन्यैर्वेदैः करिष्यति अव्यक्तो. ३
यत्र ब्रह्माण्डानि कोटिशो विराज-
मानानि राजन्ते सामर. ५५
यत्र ब्रह्माण्डान्युत्पद्यन्ते लीयन्ते सामर. ५
यत्र ब्रह्मा पवमानेति षट् ३ ऐत. २।४।४
यत्र भार्गवी यमुना समुद्रममृत-
मयं वृन्दावनानि नीलपर्वत-
गोवर्धनसिंहासनं प्रासादो
मणिमण्डपो विमलादिषोडश-
चण्डिकागोप्यः राधोप. ४।२
(अथापि) यत्र भूमिं ज्वलन्तीमिव
पश्येत तदप्येवमेव विद्यादिति
प्रत्यक्षदर्शनानि ३ ऐत. २।४।६
यत्र मनस्तद्वाग्यत्र वा वाक् तन्म-
नस्ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम् सावित्र्यु. ८
यत्र मन्त्रममन्त्रं वा विद्याऽविद्या न.. ते. वि. ५।१४
यत्र यज्ञस्तत्र छन्दांसि यत्र वा
छन्दांसि स यज्ञस्ते द्वे योनि-
स्तदेकं मिथुनम् सावित्र्यु. ४

यत्र यत्र धृतो वायुरङ्गे रोगादि-
दूषिते । धारणादेव मरुतस्त-
त्तदारोग्यमश्नुते त्रि. ब्रा. १२०
यत्र यत्र मनो याति तत्र तत्र परं
पदम् [पैङ्गलो. ४।२१+ सौभाग्य. २३
यत्र यत्र मनो याति ब्राह्मणस्तत्र
दर्शनात् । मनसा धारणं चैव
धारणा सा परा मता ते. बि. १।३५
यत्र यत्र मनो याति न निवार्यं
मनस्तदा । अवारितं क्षयं
याति वार्यमाणं तु वर्तते (वर्धते) अमन. २।७०
यत्र यत्र मृतो ज्ञानी येन वा केन
मृत्युना । यथा सर्वगतं व्योम
तत्र तत्र लयं गतः पैङ्गलो. ४।१३
यत्र योगेश्वरः कृष्णः भ. गी. १८।७८
यत्र रविसोमौ न तपतः ग. शो. ५।६
यत्र रसावात्मानमुपसंहृत्याजूगुपत् शौनको. ४।५
यत्र लक्ष्मीर्जाम्बवती राधिका
विमला चन्द्रावली सरस्वती
ललितादिरिति राधोप. ४।१
यत्र लोका न लोका देवा न देवा
वेदा न वेदा यज्ञा न यज्ञा
माता न माता... एकमेव तत्परं
ब्रह्म विभाति निर्वाणम् ब्रह्मो. ३
यत्र वरुणस्तदापो यत्र वा आप-
स्तद्वरुणस्ते द्वे योनिस्तदेकं
मिथुनम् सावित्र्यु. २
यत्र वर्णा न वर्तन्ते विवेकस्तत्र
नोच्यते अ. जां. ६०
यत्र वा अस्य सर्वमात्मैवाभूत्.. बृह. २।४।१४
(अथ) यत्र वागुच्चारयत्युपैव
तत्र न्येतीत्येवमेवैतत् बृह. ४।३।५
यत्र वाऽन्यदिव स्यात्तत्रान्योऽन्यत्
पश्येत् बृह. ४।३।३१
यत्र वा पितुस्तत्पुत्रस्यैतत्तदुक्तं
भवति १ ऐत. १।८।१
यत्र वायुर्नक्षत्राणि नवाति(न)भान्ति ग. शो. ५।६

यत्र वायुस्तदाकाशो यत्र वा आ-
काशस्तद्वायुस्ते द्वे योनिस्तदेकं
मिथुनम् सावित्र्यु. ३
यत्र विद्याविद्ये न विदामः गोपालो. १।१२
यत्र विराण्णृसिंहोऽवभासते तत्र
खलूपासते अव्यक्तो. ९
यत्र विश्वं भवत्येकनीडम् । यस्मि-
न्निदं संचविचैति सर्वं स
ओतः प्रोतश्च विभुः प्रजासु महाना. २।३
यत्र वृक्षा आधिदैविका देवा एव
भवन्ति सामर. ६
यत्र वैकुण्ठेऽनेकशो भक्ता जयन्त-
कुमुदजयविजयगरुडाद्याः शतशः
पार्षदाः राजमाना भवन्ति सामर. ९२
यत्र सङ्कल्पनं तत्र मतोऽस्तीत्यव-
गम्यताम् महो. ४।५२
यत्र सप्तावरणानि तेजोमयानि सामर. ५
यत्र समुद्रतीरे च निरन्तरं काम-
धेनुवृन्दम् राधोप. ४।२
यत्र सर्वमात्मैवाभूत्तत्र कुत्र वा
मनुते । कथं वा गच्छतीति गोपालो. १।१०
यत्र सुप्ता जना नित्यं प्रबुद्धस्तत्र
संयमी । प्रबुद्धा यत्र ते विद्वान्सु-
षुप्तिं याति योगिराट् याज्ञव. २९
यत्र सुप्तो न कञ्चन कामयते
तत्सुषुप्तम् श्री. वि. ता. ३।१
यत्र सुप्तो न कञ्चन कामं कामयते
न कञ्चन स्वप्नं पश्यति बृह. ४।३।१९
यत्र सुप्तो न कञ्चन कामं कामयते
... स्वप्नं (स्वप्ने) पश्यति तत्सुषुप्तम् मांडू. ५
[गणेशो. १।३+नृ. पू. ४।२ रामो. २।३
यत्र सुप्तो न कञ्चन कामं कामयते
न कञ्चन स्वप्नं पश्यति
न तत्र देवा न देवलोका यज्ञा न.. सुबालो. ४।४
यत्र सुहृदः सुकृतो मदन्ते विहाय
यत्र रोगं तन्वाँ स्वायाम् सहवै. १०
यत्र स्तनयितुस्तद्विद्युद्यत्र वा
विद्युत्तत्र स्तनयितुस्ते द्वे
योनिस्तदेकं मिथुनम् सावित्र्यु. ५

यत्र ह कच पुत्रस्य तत्पितुः, यत्र
 वा पितुस्तत्पुत्रस्य १ ऐत. १।८।१
 यत्र हि द्वैतमिव भवति तदितर
 इतरं जिघ्रति बृह. २।४।१४
 यत्राग्निर्मृत्युर्न दहति (न) प्रविशति ग. शो. ९।६
 यत्राग्निस्तत्र पृथिवी यत्र वै पृथिवी
 तत्राग्निस्ते द्वे योनिस्तदेकं
 मिथुनम् सावित्र्यु. १
 यत्रात्मना सृष्टिलयौ जीवन्मुक्ति-
 दशागतः । सद्भजः कुरुते योगं
 सेयं निष्पत्तिभूमिका.. वराहो. ५।७५
 यत्रादित्यस्तद्वयौ यत्र वा द्यौस्तदा-
 दित्यस्तेद्वेयोनिस्तदेकंमिथुनम् सावित्र्यु. ६
 यत्राद्वैतीभूतं विज्ञानं कार्यकारण-
 कर्मनिर्मुक्तं निर्वचनमनौपम्यं
 निरुपाख्यं किं तदङ्गवाच्यम् मैत्रा. ६।७
 यत्रान्तर्याम्यादिभेदस्तत्त्वतो नहि
 युज्यते । निर्भेदं परमाद्वैतं स्व-
 मात्रमवशिष्यते अभ्यात्मौ. शीर्षकं
 यत्रान्यत्पश्यत्यन्यच्छृणोत्यन्य-
 द्विजानाति तदल्पम् छांदो. ७।२४।१
 यत्रापहवतां याति स्वाविद्यापद-
 विभ्रमः । तत्रिपान्नारायणाख्यं
 स्वमात्रमवशिष्यते त्रि.म.ना. शीर्षकं
 यत्रामृतः स पुरुषो ह्यव्ययात्मा मुण्ड. १।२।११
 यत्रायं पुरुषो म्रियते उदस्मात्
 प्राणाः कामन्त्याहो ३ नेति.. बृह. ३।२।११
 यत्रायं पुरुषो म्रियते किमेनं न
 जहातीति नामेत्यनन्तं वै
 नामानन्ता विश्वेदेवा अनन्त-
 मेव स तेन लोकं जयति बृह. ३।२।१२
 यत्रायं पुरुषो रमते तत्रायं रसो
 ब्रजति सामर. ५
 यत्रायं मणिमानं न्येति
 बृ. उ. ४।३।३६
 यत्रारे ब्राह्मणस्यान्वेषणा
 तदेनमच्छेति छांदो. ४।१।७
 यत्रालम्बालम्बिभावो विद्यते न
 कदाचन । इविज्ञसम्यग्ज्ञालम्बं
 निरालम्बं हरिं भजे निरा. शीर्षकं

यत्रासंभिन्नतां याति स्वातिरिक्त-
 भिदाततिः । संविन्मात्रं परं
 ब्रह्म तत्स्वमात्रं विजृम्भते स्कन्दो. शीर्षकं
 यत्रासा दिशामन्तस्तद्गमयाञ्चकार बृह. १।३।१०
 यत्रासौ केशान्तो विवर्तते तैत्ति. १।६।१
 यत्रासौ संस्थितः कृष्णः स्त्रीभिः
 शक्त्या समाहितः गोपालो. २।२
 यत्रास्तमितशायी स्यान्निरग्नि-
 रनिकेलनः । यथा लब्धोपजीवी
 स्यान्मुनिर्दान्तो जितेन्द्रिय. ना. प. ५।२६
 यत्रास्ति वासना लीना तत्सुषुप्तं
 न सिद्धये अ. पू. ९।१६
 यत्रास्तं च गुरुब्रह्मन्दिव्ययोग-
 प्रदायकः ।... तेनोक्तः
 सम्यग्भ्यासंक्रुयादादावतन्द्रितः योगकुं. २।१४
 यत्रास्य पुरुषस्य मृतस्याग्नि
 वागप्येति बृह. ३।२।१३
 यच्चिद्वत् पञ्चदशः सप्तदश
 एकत्रिंश इति कास्य तदगात् छाग. २।२+४।२
 यत्रैतत्कर्णावपिगृह्य निनदमिव
 नदथुरिवाग्नेरिव बलत उपशृ-
 णोति तदेतद्दृष्टं च श्रुतं चेत्यु-
 पासीत, चक्षुष्यः श्रुतो भवति छांदो. ३।१३।८
 यत्रैतत्पुरुष आतो मरिष्यन्नावल्यं
 न्येत्यसंमोहं नैति तदाहु-
 रुदक्रमीच्चित्तम् कौ. त. ३।३
 (अथ) यत्रैतत्पुरुषः पिपासति
 तेज एव तत्पीतं नयते छांदो. ६।८।५
 यत्रैतत्पुरुषः सुप्तः स्वप्नं न कञ्चन
 पश्यत्यथास्मिन्प्राण एवैकथा
 भवति कौ. त. ३।३
 यत्रैतत्पुरुषः स्वपिति नाम सता
 सोम्य नाम तदा सम्पन्नो भवति छांदो. ६।८।१
 यत्रैतत्पुरुषोऽशिशिष्यति तामाप
 एव तदशितं नयन्ते छांदो. ६।८।३
 (अथ) यत्रैतद्वलिमानं नीतो
 भवति तमभितवासीनाबाहु-
 र्जानासि मां जानासि मामिति छांदो. ८।६।४
 यत्रैतद्भूद्यत एतदागात् कौ. त. ४।१८

(अथ) यत्रैतदस्माच्छरीरादु-
त्क्रामत्यथैतैरेव रश्मिभिरुर्ध्व-
माक्रमते

छांदो. ८।६।५

यत्रैतदस्मिच्छरीरे सःस्पशेनोष्णि-

मानं विजानाति तस्यैषाश्रुतिः

छांदो. ३।१३।८

यत्रैतदिस्थेत्थेत्यभिपश्यति

आर्षे. ९।१

यत्रैतदूर्ध्वोच्छ्वासी भवति

बृह. ४।३।३५, ३८

यत्रैतद्देवास्तत्प्राप्य तदमृतो

भवति, यदमृता देवाः

कौ. त. २।१४

(अथ) यत्रैतदाकाशमनु विपणं

चक्षुः स चाक्षुषः पुरुषः

छांदो. ८।१२।४

(अथ) यत्रैनं धनन्तीव जिनन्तीव

हस्तीव विच्छाययति

बृह. ४।३।२०

यत्रैव जातं सकलेत्रं मनस्तत्रैव

लीनं कुरुते स योगात् । स

एव मुक्तोहिनिरहङ्कृतिःसुखी..

यो. शि. १।१२३

यत्रैवंविदह्वाद्या प्रज्ञाणा (मा.)

छा. उ. ४।१७।९

यत्रैवंविद्ब्रह्मा भवति

छांदो. ४।१७।८, ९

यत्रैष एतद्बालके पुरुषोऽशयिष्ट

यत्रैतदभूद्यत एतद्गाद्विता

नाम हृदयस्य नाड्यः

कौ. त. ४।१९

यत्रैष जगदाभासो दर्पणान्तः पुरं

यथा । तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा

कृतकृत्यो भवानघ

अध्यात्मो. १०

यत्रोपरमतेचित्तं निरुद्धयोगसेवया ।

यत्रचैवात्मनात्मानंपश्यन्नात्मनि

तुष्यति [यो. शि. ३।१४+

भ. गी. ६।२०

यत्रोपाकृते प्रातरनुवाकेन पुरा

छां. उ. ४।१६।४

यत्सकललोकरक्षणचक्रं यन्माया-

त्मा तच्चतुर्थस्य

नृ. षट्च. ६

यत्सकृदुपस्पृशति तेन सामानि...

प्रीणाति

सहवै. १५

(अथ) यत्सङ्गवेलायाः स आदि-

स्तदस्यवयाःस्यन्वायत्तानि

छान्दो. २।९।४

यत्सञ्चरति स वायुः [गर्भो. १+

शारीरको. १

यत्सञ्चरत्युपविशत्युत्तिष्ठते

च स प्रवर्ग्यः

महाना. १८।१

यत्सत्यं ब्रह्म तद्विस्मृतं नृणाम्

महो. ४।१३२

यत्सत्यं तदुपास्यताम्

पैङ्गलो. ४।१७

यत्सत्यं वा विष्णुरुद्योगः सूर्यो

गौर्वा विष्णुर्विशन् विश्वं, विश्वं

सन्दधानः तद्विश्वं विष्णवे विश्व-

रूपाय स्वाहा

पारमा. ५।५

यत्सत्यं विज्ञानमानन्दं निष्क्रियं

निरञ्जनं सर्वगतं सुसूक्ष्मं

सर्वतोमुखमनिर्देश्यममृतमस्ति

तदिदं निष्कलं रूपम्

शांडिल्यो. ३।२

यत्सत्त्वमुभयोरनुगोप्ता तत्सत्यं

सत्यपदाय सत्याय स्वाहा

पारमा. ४।९

(अथ) यत्सत्रायणमित्याचक्षते

ब्रह्मचर्यमेव तद्ब्रह्मचर्येण ह्येव

सत आत्मनस्त्राणं विन्दते

छान्दो. ८।५।२

यत्सप्तभूमिकाविद्यावेद्यानन्दकले-

वरम् । विकलेवरकैवल्यं राम-

चन्द्रपदं भजे

अक्ष्यु. शीर्षकं

यत्सप्तान्नानि मेधया तपसाऽजन-

यत्पितेति मेधया हि तपसा

जनयत्पितैकमस्य साधारणमि-

तीद्मेवास्य तत्साधारणमन्नं

यदिदमद्येत

बृह. १।५।२

यत्सप्तान्नानि मेधया तपसाऽजन-

यत्पिता । एकमस्य साधारणं द्व

देवानभाजयत् । त्रीण्यात्मने-

ऽकुरुत पशुभ्य एकं प्रायच्छत्

बृह. १।५।१

यत्समत्वं तयोरत्र जीवात्मपरमा-

त्मनोः...समाधिरभिधीयते

सौभाग्य. २०

यत्समाधौ परं ज्योतिरनन्तं

विश्वतोमुखम् । तस्मिन्दृष्टे

क्रियाकर्म यातायातो नविद्यते

यो. चू. ११३

यत्समूलमावृद्ध्युर्वृक्षं न पुनराभवत्

बृह. ३।९।३३

(अथ) यत्समृद्धमिदं तस्यान्नं

मैत्रा. ६।३६

(अथ) यत्सम्प्रति मध्यन्दिने स

उद्गीथस्तदस्य देवा अन्वायत्ताः

छान्दो. २।९।५

यत्सम्मितमनु संयन्ति प्राणिन-

स्तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु

२ शिवसं. २

यत्सर्वनिष्ठमजरं समस्तं

पारमा. १।८

यत्सर्वस्य सोमोऽहमेव जनिता

विश्वाधिको रुद्रो महर्षिः

भस्मजा. २।५

यत्सर्वहृदयागारं यत्र सर्वं प्रतिष्ठि-
 तम् । वस्तुनो यन्निराधारं वासु-
 देवपदं भजे वासुदे. शीर्षकं
 यत्सर्वशास्त्रसिद्धान्तं यत्सर्व-
 हृदयानुगम् अ. पू. ३।२१
 यत्सर्वं चाप्यसर्वं च यत्तत्त्वं
 तदसौ स्थितः अ. पू. ३।२३
 यत्सर्वं तद्ब्रह्म पं. ब्र. १
 यत्सर्वं परिपश्यतीति सौक्ष्म्यात्
 सूर्यता. १।२
 यत्सर्वं सर्वगं वस्तु यत्तत्त्वं
 तदसौ स्थितः अ. पू. ३।२२
 यत्सङ्गरमभिधावाम्याशाम् सहवै. ९
 यत्संवत्सरं वत्स्यथ अथ वेदिष्य-
 धेति । ते ह संवत्सरमूपुः लाग. ४।३
 यत्साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म य आत्मा
 सर्वान्तरस्तं मे व्याचक्ष्व बृह. ३।४।१
 यत्साङ्ग्यैः प्राप्यते स्थानं अ. गी. ५।५
 यत्साधुभवतिसाधुवतेत्येवतदाहुः छान्दो. २।१।३
 यत्साम्पराये महति ब्रूहिस्तत्... कठो. १।२९
 यत्सामानि सोम एभ्यः पवते...
 तदेवांस्तर्पयति सहवै. १४
 यत्सामानि सोमाहुतिभिः...
 तदेवांस्तर्पयति सहवै. १४
 यत्साम्यज्ञानकालामिस्वातिरिक्ता-
 स्तिताभ्रम् । करोति भस्म
 निःशेषं तद्ब्रह्मैवास्मि केवलम् भस्मजा.शीर्षकं
 यत्सायं प्रातरत्ति तत्समिधम् महाना. १८।१
 यत्सारभूतं सकलं धरित्री मोद-
 प्रायेणानुभूतमनुविधं सूक्ष्मः पारमा. ८।१
 यत्सारस्वतं तत्तृतीयस्य, यस्य
 यत्कामं देवं तच्चतुर्थस्य नृ. षट्च. ४
 यत्सीमिन्द्रो अकरोदनीकैः वा. मं. १०
 यत्सुचक्रं यत्प्रियात्मा तद्वितीयस्य
 यत्सुवर्णं सा द्यौः नृ. षट्च. ६
 (शरीरे) यत्सुषिरं तदाकाशम्
 [गर्भो. १+ छान्दो. ३।१९।२
 यत्सुषुप्तश्च जाग्रतश्चैनश्चक्रम् तस्याव-
 यजनमसि स्वाहा शारीरको. १
 यत्सूक्ष्मं तच्छुक्लं [बटुको. १९+ अ. शिरः. ३।४

यत्स्वपन्तश्च जाग्रतश्चैनश्चक्रम्
 तस्यावयजनमसि स्वाहा महाना. १४।२
 यत्स्वयं प्रावर्तनं कर्म पितामातेति
 तत्स्मृतम् शिवो. ७।१०९
 यत्स्वरूपज्ञानिनः सर्वमविदितं
 विदितं भवति । तत्सर्वं
 परमरहस्यं कथितम् त्रि. म. ना. ८।६
 यत्स्वाध्यायमधीयीतैकाराप्यृचं
 यजुः साम वा तद्ब्रह्मयज्ञः
 सन्तिष्ठते सहवै. १४
 यथा कटकशब्दार्थः पृथग्भावो न
 काश्चनात् । न हेमकटकात्तद्व-
 द्ब्रह्मच्छब्दार्थता परा महो. ४।४६
 यथा करी करेणैव पानीयं प्रपिबेत्
 सदा । सुपुत्रा वज्रजालेन यो. शि. १।११७
 पवमानं प्रसेत्तथा
 (ते होचतुः) यथाऽऽकला अव-
 दन्तो वाचा प्राणन्तः प्राणेन
 पश्यन्तश्चक्षुषा शृण्वन्तः
 श्रोत्रेण विद्वांसः बृह. ६।१।८
 यथाकर्म यथाविद्यं (स...प्रत्या-
 जायते) कौ. त. १।२
 यथा कला अवदन्तः प्राणन्तः
 प्राणेन पश्यन्तश्चक्षुषा शृण्वन्तः
 श्रोत्रेण ध्यायन्तो मनसैवमिति
 प्रविवेश ह वाक् छां. ५।१।८
 यथाकामं प्रश्नान्पृच्छथ यदि
 विज्ञास्यामः सर्वं ह वो
 वक्ष्याम इति प्रश्नो. १।२
 (अतः) यथाकामं जपित्वा पश्येम
 शरदः शतमिन्द्र जीवेत्याशिषः
 प्रार्थयते सन्ध्यो. ३
 यथा कायस्तथा सर्वं चित्तदृश्य-
 मवस्तुकम् अ. शां. ३६
 यथाकारी यथाचारी तथा भवति,
 साधुकारी साधुर्भवति, पाप-
 कारी पापो भवति बृह. ४।४।५
 यथाऽऽकाशस्तथा देह आकाश-
 दपि निर्मलः यो. शि. १।४२

यथाऽऽकाशस्थितो नित्यं	अ. गी. ९।६	यथाक्रमोऽयं परलोकस्थाने भवति	
यथाकाशं समुद्दिश्य गच्छद्भिः		तमाक्रममाक्रम्योभयान्पाप्मन	
पथिकैः पथि । नानातीर्थानि		आनन्दाश्च पश्यति	बृह. ४।३।९
दृश्यन्ते नानामार्गास्तु सिद्धयः	यो. शि. १।१५७	(ते होचतुः) यथा क्रीडा	
यथाऽऽकाशे द्विचन्द्रत्वं तद्वत्सत्ये		अप्रजायमाना रेतसा..	बृह. ६।१।१२
जगत्स्थितिः	यो. शि. ४।१६	यथाक्षणं यथाशास्त्रं यथादेशं	
यथाऽऽकाशो घटाकाशो महाकाश		यथासुखम् । यथासम्भवस-	
इतीरितः । तथा भ्रान्ते-(नै-)		त्सङ्गमिमं मोक्षपथक्रमम् ॥	
द्विधा प्रोक्तो ह्यात्माजीवेश्वरा-		तावद्विचारयेत् प्राज्ञो	
त्मना [अ. पू. ५।७७+	जा. द. १०।३	यावद्विश्रान्तिमात्मनि	महो. ४।३९
यथा काश्यो वा वैदेहो वोप्रपुत्रं		यथा क्षारमयत्नेन प्राप्यते लवणं	
उज्ज्यं धनुरधिज्यं कृत्वा द्वौ		स्वयम् । ब्रह्मज्ञान्यप्ययत्नेन	
बाणवन्तौ सपत्नातिव्याधितौ		निर्वाणं मनसस्तथा	अमन. १।३०
इस्ते कृत्वोपोत्तिष्ठेदेवमेवाहं		यथा क्षुरः क्षुरधानेऽवहितः	
त्वाद्वाभ्यां प्रश्नाभ्यामुपोदस्थां	बृह. ३।८।२	स्याद्विश्वम्भरो वा विश्वम्भर-	
यथा कुमारको निष्काम आनन्द-		कुलाये तं न पश्यन्ति	वृ. उ. १।४।७
मभियाति । तथैव देवः स्वप्न		यथा खलु सोम्येमास्तिस्रो	
आनन्दमभियाति	परब्र. २	देवताः...(मा. पा.)	छां. उ. ६।८।६
यथा कुमारो निष्काम आनन्द-		यथा खं ज्येनमाश्रित्य याति	
मुपयाति..	ब्रह्मो. १	स्वमालयमेवं सुषुप्तो ब्रूते	ब्रह्मो. १
यथा कुर्वति भारत	अ. गी. ३।२५	यथा गङ्गा शिवसङ्गात्तथैव न सूतकं	
यथा कूपःशतधारःसहस्रधारोऽक्षितः	महाना. १५।५	वा नाप्यशुचित्वमेषाम्	सि. शि. १०
यथा कृताय विजितायाधरेयाः		यथागन्धर्वनगरंयथावारिमरुस्थले	अ. पू. १।२०
संयन्त्येवमेतं सर्वं		यथा गुरुस्तथैवेशो यथैवेशस्तथा	
तदभिसमेति	छां. ४।१।४,६	गुरुः । पूजनीयो महाभक्त्या	
यथा केशः सहस्रधाभिन्न एव-		न भेदो विद्यतेऽनयोः	यो. शि. ५।५८
मस्यैताहिता नामनाड्योऽन्त-		यथाऽग्निगर्भा पृथिवी यथा द्यौ-	
हृदये प्रतिष्ठिता भवन्ति	बृह. ४।२।३	रिन्द्रेण गर्भिणी । वायुर्विशां	
यथा केशः सहस्रधा भिन्नस्तथा		यथा गर्भे एवं गर्भे दधामि ते	बृह. ६।४.२२
हिता नाम नाड्यो भवन्ति	सुबालो. ४।४	यथाऽग्निनाऽयःपिण्डो वाऽभिभूतः	
यथा केशः सहस्रधा भिन्नस्तावता-		कर्तृभिर्हन्यमानो नानात्व-	
ऽग्निम्ना तिष्ठन्ति		मुपैत्येवं वाव खल्वसौ भूतात्मा-	
(हिता नाम नाड्यः)	बृह. ४।३।२०	न्तःपुरुषेणाभिभूतो गुणै-	
यथा कोशस्तथा जीवो यथा		हैन्यमानो नानात्वमुपैति	मैत्रा. ३।३
जीवस्तथा शिवः	त्रि. ब्रा. १९	यथाऽग्निर्द्वारमध्यस्थो नोत्तिष्ठेन्मथनं	
यथा क्रतुरस्मिँल्लोके पुरुषो भवति		विना । विना चाभ्यासयोगेन	
तथेतः प्रेत्य भवति स क्रतुं		ज्ञानदीपस्तथा नहि	
कुर्वीत	छान्दो. ३।१४।१	[यो. शि. ६।७६+	योगकुं. ३।१४

यथाऽग्निर्देवानां ब्राह्मणो मनुष्याणां
 वसन्त ऋतूनामेवं गायत्री
 छन्दसाम् सन्ध्यो. १८
 यथाऽग्निर्वै देवानामन्नादः सोमो-
 ऽन्नमग्निनैवान्नमित्येवंवित्... मैत्रा. ६।१०
 यथाऽग्नेः क्षुद्रा विस्फुलिङ्गा व्युच्चर-
 न्त्येवमेवास्मादात्मनः सर्वे
 प्राणा...व्युच्चरन्ति बृह. २।१।२०
 यथाऽग्नेर्ज्वलतो सर्वादिशो विस्फु-
 लिङ्गाविप्रतिष्ठेर्ज्ञेवमेवैतस्मा-
 दात्मनः प्राणा यथायतनं
 विप्रतिष्ठन्ते [कौ. त. ३।३+ ४।१९
 यथा घटघटमध्ये बहुचन्द्रो-
 ऽपि दृश्यते अद्वैतो. ९
 यथाङ्गारानपोह्य भस्मनि जुहुया-
 त्तादृक्तस्यात् छांदो. ५।२४।१
 यथा च मरणंप्राप्य आत्माभवति.. कठो. ५।६
 यथाऽचिरात् सर्वपापं व्यपोह्य
 परात्परं पुरुषं याति विद्वान् कैव. १
 यथा वायुः पुष्करिणीं समिद्ध-
 यति सर्वतः वृ. उ. ६।४।२३
 यथा जपाकुसुमसान्निध्याद्रक्त-
 स्फटिकप्रतीतिस्तदभावे शुद्ध-
 स्फटिकप्रतीतिः त्रि. म. ना. ३।७
 यथा जले जलं क्षिप्तं क्षीरे क्षीरं
 घृते घृतम् । अविशेषो भवेत्तद्व-
 जीवात्मपरमात्मनोः पैङ्गलो. ४।१०
 यथा जलौकाऽग्रमग्रं नयत्यात्मानं
 नयति परं सन्धय ब्रह्मो. १
 यथा जातरूपधरो निर्धन्योनिष्प-
 रिग्रहः... सञ्ज्यासेन देहत्यागं
 करोति स परमहंसो नाम जावालो. ६
 यथा जातरूपधरो निर्धन्यो निष्प-
 रिग्रहस्तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक्संपन्नः
 ...सञ्ज्यासेनैव देहत्यागं करोति
 स कृतकृत्यो भवति ना. प. ३।८७
 यथा जात्यन्धस्य रूपज्ञानं न विद्यते
 तथा गुरूपदेशेन विना कल्पको-
 टिभिस्तत्त्वज्ञानं न विद्यते त्रि. म. ना. ५।४

यथा ज्ञास्यसि तच्छृणु भ. गी. ७।१
 यथा तथा वा भवतु ह्युपनायन-
 कर्मणि । उपदिष्टे मम सुते
 ब्रह्मणि त्वत्प्रसादतः शु. र. १।५
 (अथ) यथा तप्तोर्विसर्पिस्तृण-
 काष्ठसंस्पर्शेनोज्ज्वलतीत्येवं
 वाव खल्वसावप्राणाख्यः प्राण-
 संस्पर्शेनोज्ज्वलति मैत्रा. ६।२६
 यथा नमः सवितानुज्ञकरसो
 ह्ययमात्मा चिद्रूप एव नृसिंहो. २।७
 यथा तरङ्गकलोलैर्जलमेव स्फुर-
 त्यलम् । घटनाम्ना यथा
 पृथ्वी पटनाम्ना हि तन्तवः यो. शि. ४।१७
 यथा तु कथा च ब्रुवन् वा
 ब्रुवन्तं वा ब्रूयाद्भ्याशमेव
 यत्तथा स्यात् [३ ऐत. १।३।४+ १।४।२
 यथा तु खलु सौम्येमास्तिस्रो
 देवताः पुरुषं प्राप्य त्रिवृत्रि-
 वृदेकैका भवति छांदो. ६।८।६
 यथा तु खलु सौम्येमास्तिस्रो
 देवताः...(मा. पा.) छां. उ. ६।४।७
 यथा तूली तुलाधारां... मनो-
 वृत्तिस्तथाऽऽत्मनि अमन. २।७४
 यथा तृणाग्निनो विवेकहीनाः
 परप्रेष्याः... तथा तत्त्वामिन
 इव सर्वज्ञ ईशः पशुपतिः जावाल्यु. ४
 यथा तृतीयकाले तु रविः प्रत्याहरे-
 त्प्रभाम् । तृतीयाङ्गस्थितो
 योगी विकारं मानसं हरेत् यो. चू. १२१
 यथाऽऽदर्शे तथाऽऽत्मनि यथा
 स्वप्ने तथा पितृलोके कठो. ६।५
 यथाऽऽदर्शो मलेन च भ. गी. ३।३८
 यथा दाहं दग्धोऽग्निरविकल्पो
 ह्ययमात्मा नृसिंहो. २।७
 यथाऽसौ दिव्यादित्य एवमिदं
 शिरसि चक्षुः ३ ऐत. १।२।२
 यथा दीपो निवातस्थः भ. गी. ६।१९
 यथा दुन्दुभेः खं, तेन स ऊर्ध्वं
 आक्रमते स आदित्यमागच्छति बृह. ९।१०।१

यथा देहान्तरप्राप्तेः कारणं भावना
नृणाम् । विषयं ध्यायतः पुंसो
विषये रमते मनः यो. शि. ३।२४
यथा द्यौरिन्द्रेण गर्भिणी, वायुर्दिशां
यथा गर्भं एवं गर्भं दधामि ते बृह. ६।४।२२
यथाधिकारवाङ्मयसेत्पूर्णदीक्षांलभेत् गुह्यषोढा. १
यथाऽधीमहे स्वर्ग्या देवस्य हितं
भवति संहितो. १।१
यथा ध्यानेन वैराग्यमैश्वर्यं
स्वस्य पूजनात् रा. पू. १।५
यथा न जायते किञ्चिज्ज्ञायमानं
समन्ततः अद्वैत. २
यथा नदी जायते सागर एकोऽपि
सागरप्रतिभासितः । तथा ब्रह्म
सर्वान्तरात्मा मध्ये प्रकाशितम् अद्वैतो. ३
यथा नदीनां बहवोऽम्बुवेगाः भ. गी. १।१२८
यथा नद्यः स्यन्दमानाः समुद्रा-
यणाः समुद्रं प्राप्यास्तं... (मा.) मुण्डको. ३।२।८
यथा नद्यः स्यन्दमानाः समुद्रे
गच्छन्त्यस्तं नामरूपे विहाय ।
तथा विद्वान्नामरूपाद्विमुक्तः
परात्परं जगदम्बामुपैति गुह्यका. ३८
यथा नद्यः स्यन्दमानाः समुद्रेऽस्तं
गच्छन्ति नामरूपे विहाय । तथा
विद्वान्नामरूपाद्विमुक्तः परात्परं
पुरुषमुपैति दिव्यम् मुण्ड. ३।२।८
यथा नद्यः किङ्किणी कांस्यचक्र-
मेकविः कृन्धिका वृष्टिनिवाते.. मैत्रा. ६।२२
(सहोवाच) यथा नस्त्वं गौतम
मापराधास्तव च पितामहाः बृह. ६।२।८
यथाऽनादिसर्वप्रपञ्चो दृश्यते,
नित्योऽनित्यो वेति संशय्येते त्रि. म. ना. ३।२
यथाऽनादिससिद्धोऽयं जीवसङ्घः,
तथा मायाऽप्यनादिसिद्धा
भवति, सा त्रिविधा... सामर. ९८
यथा नामी वाचकेन नाम्ना
योऽभिमुखो भवेत् । तथा
बीजात्मको मन्त्रो मन्त्रिणो-
ऽभिमुखो भवेत् रा. पू. ४।३

यथा नास्ति नभोवृक्षस्तथा नास्ति
जगत्स्थितिः यो. शि. ४।१९
यथा निरंकुशो हस्ती कामान्प्राप्य
निवर्तते । अवारितं मनस्तद्वत्
स्वयमेव विलीयते अमन. २।७१
यथा निरिन्धनो वह्निः स्वयमेव
प्रशाम्यति । ग्राह्याभावे मनः-
प्राणो निश्चलज्ञानसंयुतः.. २ अवधू. ६
यथा निरिन्धनो वह्निः स्वयमेव
प्रशाम्यति । ग्राह्यभावे... त्रि. ब्रा. २।१६३
यथा निरिन्धनो वह्निः स्वयोना-
नुपशाम्यति । तथा वृत्तिक्षयाच्चित्तं
स्वयोनानुपशाम्यति
[मैत्रा. ६।३४+ मैत्रे. १।७
यथा निर्मितको जीवो जायते
म्रियतेऽपि वा । तथा जीवा
अमी सर्वे भवन्ति न भवन्ति च अ. शां. ७०
यथा निर्वाणकाले तु दीपो दग्ध्वा
लयं ब्रजेत् । तथा सर्वाणि
कर्माणि योगी दग्ध्वा लयं ब्रजेत् क्षुरिको. २३
यथा नु खलु सोम्येमास्तिस्रो
देवताः पुरुषं प्राप्य त्रिवृत्तवृदे-
कैका भवति तन्मे विजानीहीति छांदो. ६।४।७
यथा नु खलु सोम्येमास्तिस्रो
देवतास्त्रिवृत्तवृदेकैका भवति
तन्मे विजानीहि छांदो. ६।३।४
यथाऽनुशासनं यं यमन्तमभिकामा
भवन्ति यं जनपदं यं क्षेत्रभागं
तं तमेवोपजीवन्ति छांदो. ८।१।५
यथान्तरं न भेदाः स्युः शिवकेशवयो-
स्तथा । देहो देवालयः प्रोक्तः
स जीवः केवलः शिवः स्कन्दो. १०
(ते होचुः) यथा अन्धा अपश्यन्त-
श्चक्षुषा प्राणन्तः प्राणेन.. विद्वान्-
सो मनसा प्रजायमाना रेतसै-
वमज्जीविष्मेति प्रविवेश ह चक्षुः बृह. ६।१।९
यथाऽन्धा अपश्यन्तः प्राणन्तः
प्राणेन वदन्तो वाचा शृण्वन्तः

श्रोत्रेण ध्यायन्तो मनसैवमिति
 प्रविवेश ह चक्षुः छांदो. ५।१।९
 यथान्नमन्नादश्चेत्यस्योपव्याख्यानम् मैत्रा. ६।१०
 यथाऽपकृष्टं शैवालं क्षणमात्रं न
 तिष्ठति । आवृणोति तथा माया
 प्राज्ञं वापि पराङ्मुखम् अध्यात्मो. १५
 यथा पक्षिगणो रात्रौ तरुमाश्रित्य
 तिष्ठति । विश्रम्य च पुनर्गच्छे-
 तद्ब्रूतसमागमः भवमं. १।२२
 यथा परमतेजःपारावारतरङ्गाः
 परमतेजःपारावारे प्रविशन्ति
 सथैव सच्चिदानन्दात्मोपासकः
 ...परब्रह्मणि...प्रविवेश त्रि. म. ना. ८।३
 यथा परमतेजोमहानदीप्रवाहः
 परमतेजःपारावारे प्रविशति.. त्रि. म. ना. ८।३
 यथा पर्वतधातूनां दहन्ते धमना-
 न्मलाः अ. ना. ७
 यथा पर्वतमादीप्तं नाश्रयन्ति
 मृगद्विजाः । तद्ब्रह्मविदो
 दोषान्नाश्रयन्ति कदाचन मैत्रा. ६।१८
 यथाऽपः प्रवता यन्ति, यथा मास
 बहर्जरम् । एवं मां ब्रह्मचा-
 रिणः । धातरायान्तु सर्वतः स्वाहा तैत्ति. १।४।७
 यथा पाण्ड्वाविकं यथेन्द्रगोपो
 यथाऽयर्चिर्विथथा पुण्डरीकं
 यथा सकृद्विशुत्तं५ सकृद्वि-
 शुत्तेव या वा अस्य श्रीर्भवति बृह. २।३।६
 यथा पादोदरस्त्वद्धा विनिर्मुच्यत
 एवं ह वै स पाप्मना विनिर्मुक्त. प्रश्नो. ५।५
 यथा पुत्रकामेष्टिना पुत्रं वाणिज्या-
 दिना वित्तं ज्योतिष्टोमेन स्वर्गं
 तथा...जीवनमुक्त्यादिलाभः मुक्तिको. २।१
 यथा पुरस्ताद्भविता प्रतीत
 औहालकिरारुणिर्मत्प्रसृष्टः ।
 सुखं रात्रीः शयिता वीत-
 मन्युस्त्वां हृद्दृशिवान्मृत्यु-
 मुखात्प्रमुक्तम् कठो. १।११

यथा पुष्करपलाश आपो न
 श्लिष्यन्त एवमेवंविदि पापं
 कर्म न श्लिष्यते छांदो. ४।१४।३
 यथापूर्वमविद्याकार्याणि जायन्ते ।
 कार्यकारणोपाधिमेदाज्जीवे-
 श्वरभेदोऽपि दृश्यते त्रि. म. ना. ४।७
 यथा पृथिव्यादीना व्यापक-
 शरीराणा देवविशेषाणा...
 निजमूर्त्याकारदेवताः श्रयन्ते
 सर्वत्र तद्वत्परब्रह्मणः सर्वा-
 त्मकस्य साकारनिराकारभेद-
 विरोधो नास्त्येव त्रि. म. ना. २।३
 यथा पृथिव्यामोषधयः सम्भवन्ति..
 तथाऽक्षरात्सम्भवतीह विश्वम् मुण्ड. १।१।७
 यथा पृथिव्यामोषध्यः सम्भवन्ति
 गिलन्त्यपि..तथा तस्या जगत् गुह्यका. २६
 यथा प्रकाशयत्येकः भ. गी. १३।३४
 (अथ खलु) यथा प्रज्ञायां
 सर्वाणि भूतान्येकीभवन्ति
 तद्व्याख्यास्यामः कौ. त. ३।४
 यथा प्रदीप्तं ज्वलनं पतङ्गाः भ. गी. १।१२९
 यथाप्राप्तानुभवतः सर्वत्रानभिवा-
 ङ्छनात्..विज्वरो भव.. महो. ६।१४
 यथाप्लुतो विरादप्लुतः ना. प. ८।४
 यथाऽप्सु परीव दहशे तथा गन्धर्व-
 लोके छायातपयोरिव ब्रह्मलोके कठो. ६।५
 यथाऽप्सु परीव दृश्यते (मा.पा.) कठो. ६।५
 यथा फेनतरङ्गादि समुद्रादुत्थितं
 पुनः । समुद्रे लीयते तद्वज्जगन्म-
 र्यनुलीयते जा. द. १०।६।७
 यथा वधिरा अशृण्वन्तः प्राणन्तः
 प्राणेन वदन्तो वाचा पश्यन्त-
 श्चक्षुषा ध्यायन्तो मनसैवमिति
 प्रविवेश ह श्रोत्रम् छांदो. ५।१।१०
 (ते होचुः) यथा वधिरा
 अशृण्वन्तः श्रोत्रेण...
 पश्यन्तश्चक्षुषा विद्वांसो
 मनसा प्रजायमानारेतसैवम-
 जीविष्मेति प्रविवेश ह श्रोत्रम् बृह. ६।१।१०

यथा बाला अमनसः प्राणन्तः
 प्राणेन... प्रविवेश ह मनः छांदो. ५।१।११
 यथा ब्रह्म त्रिविधात्मकं सच्चिदा-
 नन्दात्मकम् सामर. ९७
 यथा ब्रह्मानन्दोऽयं लोकः सच्चिदा-
 नन्दो भवति तथा जीवसङ्घ-
 स्त्रिविधो भवति सामर. ९७
 यथा भवति बालानां गगनं मलिनं
 मलैः । तथा भवत्यबुद्धाना-
 मात्मापि मलिनो मलैः अद्वैत. ८
 यथा भवेद्दृढासनस्तत्त्वं यावत्
 प्रकाशते । स्वयं प्रकाशिते
 तत्त्वे स्वानन्दस्तत्क्षणाद्भवेत् अमन. २।५।१
 यथाभागमवस्थिताः भ. गी. १।११
 यथाभूतार्थदर्शित्वमेतावद्भुवनत्रये ।
 यदात्मैव जगत्सर्वमिति
 निश्चित्य पूर्णता अ. पू. २।३५
 यथा भूमेः पर्वतवृक्षतृणगुल्मलता-
 द्यनन्तवस्तुभेदः तथैव... मम
 सर्वाद्वैतमुपपन्नं भवत्येव त्रि. म. ना. ८।१
 यथा मज्जिष्ठाव्यस्तः पायुः काक-
 कुलायगन्धिकमस्यशिरो वायति ३ ऐत. २।४।४
 यथा महान्सुहयः सैन्धवः (मा.पा.) बृ. उ. ६।१।१३
 यथा महाफले सर्वे रसाः सर्व-
 प्रवर्तकाः । तथैवान्नमये कोशे
 कोशास्तिष्ठन्ति चान्तरे त्रि. ब्रा. ११
 यथा महारजनं वासः...या वा
 अस्य श्रीर्भवति बृह. २।३।६
 यथा महासुहयः सैन्धवः पञ्चीश-
 शङ्कनं संवृहेदेव* हैवेमान् बृह. ६।१।१३
 प्राणान्संववर्ह
 यथा माक्षीकैकेन तन्तुना जालं
 विक्षिपति तेनापकर्षति तथै-
 वैष प्राणः ब्रह्मो. १
 यथा मातृमान्पितृमानाचार्यवान्
 ब्रूयात्तच्छैलिनिरब्रवीत् बृह. ४।१।२, ३
 यथा मा त्वं गौतमाऽवदो यथेयं न
 प्राक् त्वत्तः पुरा विद्या ब्राह्म-

णान् गच्छति तस्माद् सर्वेषु
 लोकेषु क्षत्रस्यैव प्रशासनमभूत् छांदो. ५।३।७
 यथा मायामयाद्रीजाज्जायते
 तन्मयोऽङ्कुरः । नासौ नित्यो
 न चोच्छेदी तद्बद्धमेषु योजना अ. शां. ५९
 यथा मायामयो जीवो जायते
 म्रियतेऽपि च । तथा जीवा
 अमी सर्वे भवन्ति नभवन्ति च अ. शां. ६९
 यथा मासअहर्जरम् , एवं मां
 ब्रह्मचारिणः । धातरायन्तु
 सर्वतः स्वाहा तैत्ति. १।४।७
 यथा मां त्वं तदैतानवदोयथाऽह-
 मेषां नैकञ्चन वेद.. छांदो. ५।३।५
 यथा मां त्वं तातैतानवदः... (मा.पा.) छां. उ. ५।२।५
 यथा मुग्धा अविद्वान्सो मनसा
 प्राणन्तः प्राणेन...प्रविवेश
 ह मनः बृह. ६।१।११
 यथाऽमुष्मिन्नाकाशे वायुरायत्तः ३ ऐत. १।२।२
 यथा मूढो यथा ह्यन्धो यथा
 बधिर एव वा । तथा वर्तेत
 लोकस्य स्वसामर्थ्यस्य गुप्तये १ यो. त. ७७
 यथाऽमृनि त्रीणि ज्योतीषि, एव-
 मिमानि पुरुषे त्रीणि ज्योतीषि ३ ऐत. १।२।२
 यथाऽमृतं विषाद्विभ्रं विषदोषैर्न
 लिप्यते । न स्पृशामि जडा-
 द्विभ्रो जडदोषाप्रकाशतः आ. प्र. २८
 यथा मृदि घटो नाम कनके कुण्ड-
 लाभिधा । शुक्तौ हि रजत-
 रुयातिर्जीवशब्दस्तथा परे यो. शि. ४।१।४
 यथा यथा सदाभ्यासात्सङ्कल्प-
 विलयो भवेत् । योगिनो
 भवति श्रेयान्कर्मत्यागस्तदातदा अमन. २।१०।४
 यथा यथा सदाभ्यासान्मनसः
 स्थिरता भवेत् । वायुवाक्काय-
 दृष्टीनां स्थिरता च तथा तथा अमन. २।६।७
 यथाऽन्यमग्निः पृथिव्यां, एवमिद-
 मुपस्थे रेतः ३ ऐत. १।२।२
 यथाऽयस्त्रिपण्डे हन्यमाने नाग्निरग्नि-
 भूयत्येवं नाभिभूयत्यसौ पुरुषः मैत्रा. ३।३

यथा योगी वायुनिरोधनं उक्ता-
 चरणगुरुराच्छिनोति किल्बिषम् अद्वैतो. ४
 यथा रज्जुं परित्यज्य सर्पं गृह्णाति
 वै भ्रमात् । तद्वत्सत्यमविज्ञाय
 जगत्पश्यति मृढधीः ना. वि. २६
 यथा रज्जौ निष्क्रियायां सर्पा-
 भासविनिर्गमौ । अवृतेः सद-
 सत्त्वाभ्यां वक्तव्ये बन्धमोक्षणे २ आत्मो. २७
 यथा रथचक्रस्य खं, तेन स ऊर्ध्व
 आक्रमते स आदित्यमागच्छति बृह. ५।१०।१
 यथा रविः सर्वरसान्प्रभुङ्क्ते...तथैव
 योगी विषयान् भुङ्क्ते १ अवधू. ६
 यथा रसाशये केन मथनादेव
 जायते । मनोनिर्मथनादेव
 विकल्पा बहवस्तथा त्रि. ब्रा. २।१४
 यथा राज्ञे कुर्वन्नमात्यबुद्धिं देही
 विन्देद्वाधमस्माद्विनष्टम् । सत्या-
 दिरूपं शिवमेवंविदानो विष्णवादि-
 बुद्ध्या हीयतेऽज्ञानसङ्गात् सि. शि. ३
 यथाद्रैन्धानाग्नेरभ्याहितस्य
 पृथग्धूमा...(मा. पा.) बृ. उ. ४।५।११
 (अथ) यथाऽऽद्रैन्धानाग्नेरभ्याहितस्य
 पृथग्धूमा निश्चरन्त्येवं वा एतस्य
 महतो भूतस्य निःश्वासित-
 मेतद्यद्वेदो. [मैत्रा. ६।३२+ बृह. ४।६।११
 यथार्थकथनोमित्युच्चार्याभिमानो-
 त्पत्तिप्रणवः तुरीयो. १
 यथा लगति कंठात्तु हृदयावधि
 सस्वनम् । पूर्ववत्कुम्भयेत्प्राणं
 रेचयेद्विडया ततः योगकु. १।२७
 यथालब्धोपजीवी स्यान्मुनिर्दीन्तो
 जितेन्द्रियः (यतिः) ना. प. ५।२६
 यथा लम्बरस्य खं, तेन स ऊर्ध्व
 आक्रमते स चन्द्रमसमागच्छति बृह. ५।१०।१
 यथा लातव्यो गोत्रो ब्राह्मणः २ प्राणवो. १४
 यथालाभमश्रीयात् (यतिः) आरुणि. ३
 यथालाभमश्रीयात्प्राणसन्धारणार्थं
 यथा मेदोवृद्धिर्न जायते
 [१ सं. सो. १।२+ कठश्रु. ६
 ६१

यथावच्छास्त्रवाक्यार्थे मतिमाधाय
 निश्चलाम् ।...शिलाशय्या-
 समासीनो जरयत्यायुराततम् अक्षुप. १९
 यथावच्छृणु तान्यपि भ. गी. १८।१९
 यथावदखिलं प्रोक्तं जनकेन
 महात्मना । तदेव तत्पुरा
 प्रोक्तं तस्य पित्रा महाधिया महो. २।३१
 यथावदुपचारी कृतकृत्यो
 मरुदुत्तरायणं गतः मैत्रा. ६।३०
 यथा बन्ध्यासुतो नास्ति यथा
 नास्ति मरौ जलम् यो. शि. ४।१८
 यथावस्थितज्ञानेन किञ्चिन्नेति
 यदस्ति तदस्ति यन्नास्ति
 नास्ति तत् स्वसंवे. २
 यथा वा अरा नाभौ समर्पिता
 एवमस्मिन्प्राणेष्वसमर्पितम् छांदो. ७।१५।१
 यथा वा चित्तसामर्थ्यं जायते...
 दूरश्रुतिर्दूरदृष्टिः क्षणादूरागमः...
 वाक्सिद्धिः कामरूपत्वमदृश्य-
 करणी तथा । मलमूत्रप्रलेपेन
 लोहादेः स्वर्णता भवेत् १ यो. त. ७३-७४
 यथा वातैर्विनिर्मुक्तो निश्चलो
 निर्मलः परः । शब्दाद्यैर्विषयै-
 स्त्यक्तो लयस्थो दृश्यते तथा अमन. १।२७
 यथा वाऽपुष्पचारिणः शाकुनिकः
 सूत्रयन्त्रेणोद्धृत्योदरेऽग्नौ
 जुहोत्येवं वाव खल्विमान्
 प्राणानोमित्यनेनोद्धृत्याना-
 मयेऽग्नौ जुहोति मैत्रा. ६।२६
 यथा वायुः पुष्करिणीं समिद्धयति
 सर्वतः । एषा ते गर्भं एजतु.. बृह. ६।४।२३
 यथावायुःपुष्करिणीं समिज्जति(मा.) बृह. ६।४।२३
 यथा वा अग्निं स्वा भुञ्जन्त एवमेवैष
 प्राज्ञ आत्मैतैरात्मभिर्भुङ्क्ते कौ. त. ४।२०
 यथाविवानं गुरोः कर्मातिशेषेणा-
 भिसमावृत्य कुटुम्बे शुचौ
 देशे स्वाध्यायमधीयानो...
 ब्रह्मलोकमभिसम्पद्यते छांदो. ८।१५।१
 यथा विन्दति तच्छृणु भ. गी. १८।४५

यथा विपणगा लोका विहरन्तो-
 ऽप्यसत्समाः । असम्बन्धात्तथा
 ज्ञस्य ग्रामोऽपि विपिनोपमः अ. पू. १।३३
 यथा विब्रूयादसौ गौरसावधः बृह. ३।४।२
 यथा विलीनमेवाङ्गास्यान्तादाचा-
 मेति । कथमिति लवणमिति छां. उ. ६।१३।२
 यथा वृक्षस्य संपुष्पितस्य दूराद्गन्धो
 वात्येवं पुण्यस्य कर्मणो
 दूराद्गन्धो वाति महाना. ७।९
 यथा वृक्षो वनस्पतिस्तथैव पुरुषो-
 ऽमृषा । तस्य लोमानि पर्णानि
 त्वगस्योत्पाटिका बहिः बृह. ३।९।२८
 यथा वेदो वाऽननूक्तोऽन्यद्वा
 कर्माकृतं यदिह वा अप्यनेवं-
 विन्महत्पुण्यं करोति बृह. १।४।१५
 यथा वेदो वानूक्तोऽन्यद्वा..(मा.पा.) बृह. १।४।१५
 यथा वै द्वे वाऽऽमलके द्वे वा कोले
 द्वौ वाक्षौ सुष्ठुभुभवत्येवं वाचं
 च नाम च मनोऽनुभवति छान्दो. ७।३।१
 यथा वै सप्ताभ्रमहान्तमध्वानमेष्यन्
 रथवानावंवासमाददीतैवमेवैताभि-
 रुपनिषद्भिः समाहितात्मा बृह. ४।२।१
 यथा त्रीहिर्वा यवो वा स एष
 सर्वस्येशानः सर्वस्याधिपतिः
 सर्वमिदं प्रशास्ति बृह. ५।६।१
 यथाशास्त्रमनुद्वेगमाचरन्को न
 सिद्धिभाक् महो. ५।८८
 यथा शिवमयो विष्णुरेवं
 विष्णुमयः शिवः स्कन्दो. ९
 यथा शुद्धसुवर्णस्यकनकमुकुटाङ्ग-
 दादिभेदः त्रि. म. ना. ८।१
 यथाऽऽमानमाखणमृत्वाविध्व५-
 सत एव५ हैव स विध्वंसते छान्दो. १।२।८
 (सः) यथाऽऽमानमृत्वा लोष्टो
 विध्व५ सेतैव५ हैव विध्व५-
 समाना विध्वञ्चो विनेशुः बृह. १।३।७
 यथा इयेनः खमाभित्य याति
 स्वमालयं कुलायम् , एवं
 सुषुम् ब्रूत परब्र. १

यथा श्रमो भवेद्देहे तथा सूर्येण
 प्रयेत् योगकुं. १।३५
 यथा श्रियाभियुक्तोऽहं तथा
 भक्तो मम प्रियः गोपालो. २।११
 यथा श्रेष्ठैः स्वैर्भुङ्क्ते यथा वा श्रेष्ठिनं
 स्वाभुञ्जन्त एवमेवैष प्राज्ञ
 आत्मैतैर्गात्मभिर्भुङ्क्ते कौ. त. ४।२०
 यथाऽश्वत्थदलेसूक्ष्मास्थूलाश्च(नाड्यः)त्रि. ब्रा. २।७६
 यथाऽश्वत्थादिपत्रं शिराभिर्व्याप्त-
 मेवं शरीरं नाडीभिर्व्याप्तम् शाडि. १।४।६
 यथाऽश्वलायनो भगवन्तं परमे-
 ष्ठिनमुपसमेत्योवाच कैव. १
 यथा सकृद्विद्युत् ५ सकृद्विद्युत्तेव
 या वा अस्य श्रीर्भवति.. बृह. २।३।६
 यथा सङ्कल्पितं लोकं नयति प्रश्नो. ३।१०
 यथा सङ्कल्पयेद्योगी...तथा
 तत्तद्वाप्नोति यो. शि. ५।५५
 यथा सतः पुरुषात्केशलोमानि
 तथाऽक्षरात्सम्भवतीह विश्वम् मुण्ड. १।१।७
 यथा समुद्रसलिलस्य स्थूलसूक्ष्म-
 तरङ्गफेनबुद्बुदकरकलवण-
 पाषाणाद्यनन्तवस्तुभेदः त्रि. म. ना. ८।१
 यथा सम्पन्ना मधुत्वं नाना रसा
 इत्येवं ह्याह मैत्रा. ६।२२
 यथा सम्राड्देवाधिकृतान्विनियुङ्क्ते
 एतान्ग्रामानधितिष्ठस्वेत्येवमेवैष
 प्राण इतरान्प्राणान्पृथक्पृथगेव
 सन्निधत्ते प्रश्नो. ३।४
 यथा सर्वगतस्य निराकारस्य महा-
 वायोश्च तदात्मकस्य...चाभेद
 एव श्रूयते सर्वत्र त्रि. म. ना. २।३
 यथा सर्वगतं व्योम तत्र तत्र
 लयं गतः (ज्ञानी) पैङ्गलो. ४।१३
 यथा सर्वगतं सौक्ष्म्यात् भ. गी. १३।३३
 यथा संहियते सर्वमस्तं गच्छति
 भास्करे । कर्मजालं तथा
 सर्वममनस्के विधीयते अमन. २।८८
 यथाऽसावन्तरिक्षे विद्युदेवमिदं-
 मात्मनि हृदयम् ३ ऐत. १।२।२

यथा सिद्धरसस्पर्शात्तान्नं भवति
काञ्चनम् । गुरुपदेशश्रवणा-
च्छिष्यस्तत्त्वमयो भवेत् अमन. २।४६
यथाऽसिधारां कर्तेव हितामवकामे-
द्यद्युवेयुवेद् वा विह्वयिष्यामि
...एवमनृतात्मानं जुगुप्सेत् महाना. ७।९
यथा सिंहो गजो व्याघ्रो भवेद्वश्यः
शनैः शनैः । तथैव सेवितो
वायुरन्यथा हन्ति साधकम्
[यो. चू. ११८+ शाण्डि. १।७।६
यथा सिंहो मृगो बाऽपि नीयमानो
व्यवस्थितः...परिचीयमानस्य
तथा वायुर्वै विश्वतोमुखः योगो. ११
यथा सुदीप्तात्पावकाद्विस्फुलिङ्गाः
सहस्रशः प्रभवन्ते सरूपाः ।
तथाऽक्षराद्विविधाः सोम्य
भावाः प्रजायन्ते मुण्ड. २।१।१
यथा सुनिपुणः सम्यक्परदोषेक्षणे
रतः । तथा चेन्निपुणः स्वेषु
को न मुच्येत बन्धनात् वराहो. ३।२५
यथा सुप्तोऽस्थितः कश्चिद्विषयान्
प्रतिपद्यते । जागर्त्येव ततो
योगी योगनिद्राक्षये तथा अमन. २।६२
यथा सुहयः पेङ्गीशशंकूनसङ्घिदे-
देवमितरान्प्राणान्समस्विदत् छां. ७. ५।१।१२
यथा सोमः प्राजानमाध्यायस्वा-
पक्षीयस्वेत्येवमेनाः स्तत्र
भक्षयन्ति बृह. ६।२।१६
यथा सोम्य पुरुषं गान्धारेभ्योऽभि-
नद्धाक्षमानीय तं ततोऽतिजने
विस्तृजेत् छांदो. ६।१४।१
यथा सोम्य मधु मधुकृतो
निस्तिष्ठन्ति नानात्ययानां
वृक्षाणां रसान्तमवहारमे-
कताः रसं गमयन्ति छांदो. ६।९।१
यथा सोम्य महतोऽभ्याहतस्पर्क-
मङ्गारं खद्योतमात्रं परिशिष्टं
तं तृणैरुपसमाधाय प्रज्वाल-
येत्तेन ततोऽपि बहु दहेत् छांदो. ६।७।५

यथा सोम्यैकेन नखनिष्ठंतनेन
सर्वं काष्णायिसं विज्ञातः
स्याद्वाचारम्भणं...
कृष्णायसमित्येव सत्यम् छांदो. ६।१।६
यथा सोम्यैकेन लोहमणिना सर्वं
लोहमयं विज्ञातः स्याद्वाचा-
रम्भणं...लोहमित्येव सत्यम् छांदो. ६।१।५
यथा सोम्यैकेन मृत्पिण्डेन सर्वं
मृन्मयं विज्ञातः स्याद्वाचा-
रम्भणं विकारो नामधेयं
मृत्तिकेत्येव सत्यम् छांदो. ६।१।४
यथा सौक्ष्म्याच्चिदाभास्य आका-
शो नोपलक्ष्यते । तथा निरंश-
श्चिद्भावः सर्वोऽपि न लक्ष्यते महो. ५।९९
यथाऽसौ दिव्यादिव्यादित्य एव-
मिदं शिरसि चक्षुः ३ ऐतरे. १।२।२
यथाऽसौ द्यावापृथिव्यावन्तरेणा-
काशः, तस्मिन्हास्मिन्नाकाशे
प्राण आयत्तः ३ ऐत. १।२।२
यथा सौम्य महतोऽभ्याहितस्यैको-
ऽङ्गारखद्योतमात्रः परिशिष्टः
स्यात्तेन ततोऽपि न बहु दहेत् छांदो. ६।७।३
यथा स्तेनो यथा भ्रूणहैवोषे भवति सहवै. १२
यथा स्त्रीपुमांसौ सम्परिष्वक्तौ स
इमेवात्मानं द्वेधाऽपातयन्तः
पतिश्च पत्नी चाभवतां बृह. १।४।३
यथा स्थितमिदं यस्य व्यवहारवतो-
ऽपि च । अस्तं गतं स्थितं व्योम
स जीवन्मुक्त उच्यते वराहो. ४।२।१
यथाऽस्या उदरमेवममुष्या अम्भण ३ ऐत. २।५।२
यथाऽस्यास्तत्रय एवममुष्या अङ्गुलयः ३ ऐत. २।५।२
यथाऽस्याः शिर एवममुष्याः शिरः ३ ऐत. २।५।२
यथाऽस्याः स्पर्शा एवममुष्याः स्पर्शा. ३ ऐत. २।५।२
यथाऽस्याः स्वरा एवममुष्याः स्वराः ३ ऐत. २।५।२
यथाऽस्यै जिह्वैवममुष्यै वादनं ३ ऐत. २।५।२
यथा स्वच्छन्दतः प्राणो निपत-
त्याशु गच्छतः ।...परिचीय-
मानस्य तथा वायुर्वै विश्वतोमुखः योगो. ११

यथा स्वप्नमयो जीवः...तथा जीवा
 अमी सर्वे अ. शां. ६८
 यथा स्वप्ने तथा पितृलोके कठो. ६।५
 यथा स्वप्ने द्रव्याभासं चित्तं चलति
 मायया । तथा जाग्रद्व्याभासं
 चित्तं चलति मायया अ. शां. ६१
 यथा स्वप्ने द्रव्याभासं स्पन्दते
 मायया मनः । तथा जाग्र-
 द्व्याभासं स्पन्दते मायया मनः अद्वैत. २९
 यथाऽहनि तथा रात्रौ । नास्य नक्तं
 न (वा) दिवा [१सं.सो.१।३+ कठ . १०
 यथाऽहमन्धो न स्यां तथा कल्पय
 कल्पय, कल्याणं कुरु कुरु चाक्षुषो. २
 यथाऽहमेषां नैकश्चन वेद छांदो. ५।३।५
 यथा ह वै बहवः पशवो मनुष्यं
 भुज्युरेवमेवैकः पुरुषो देवान्
 भुनक्ति बृह. १।४।१०
 यथा ह वै पदेनानुविन्देदेवं कीर्तिं
 श्लोकं विन्दते बृह. १।४।७
 यथा हि वै सरसि पद्मं तिष्ठति
 तथा भूम्यां तिष्ठति गोपालो. १६
 यथा ह्यग्निः काष्ठेषु, तिलेषु तैल-
 मिव तं विदित्वा मृत्युमत्येति हंसो. ४
 यथा ह्येवेयं शब्दवती तर्ज्यवत्येव-
 मसौ शब्दवती तर्ज्यवती ३ ऐत. २।५।२
 यथा ह्येवेयं लोमशेन चर्मणा
 पिहिता भवत्येवमसौ लोमशेन
 चर्मणा पिहिता ३ ऐत. २।५।२
 यथा ह्येवेह प्रजा अन्वाविशन्ति...
 तं तमेवोपजीवन्ति छांदो. ८।१।५
 यथेष्टुरससं व्याप्ता शर्करा वर्तते
 तथा । अद्वयब्रह्मरूपेण व्याप्तो-
 ऽहं वै जगज्जयम् अ. प्र. १४
 यथेच्छया वसेद्विद्वानात्मारामः
 सदा मुनिः कुण्डिको. २८
 यथेच्छसि तथा कुरु भ. गी. १८।६३
 यथेतमाकाशमाकाशाद्वायुं वायु-
 भूत्वा धूमो भवति छांदो. ५।१०।९

यथेतमेत्य जघनेनाग्निमासीनो
 व२शं जपति बृह. ६।३।६
 यथेन्द्रगोपो य ।ऽयचिर्विथथा पुण्ड-
 रीकं...वा अस्य श्रीर्भवति बृह. २।३।६
 यथेमे दंशमशकादयस्तृणवन्नश्य-
 तयोद्धूतप्रध्वंसिनः मैत्रा. १।५
 यथेयंनप्राक्त्वत्तःपुराविद्या ब्राह्मणा-
 न्नाच्छति तस्माद्दु सर्वेषु लोकेषु
 क्षत्रियस्यैव प्रशासनमभूत् छांदो. ५।३।७
 यथेयं न प्राक् त्वत्तु पुरा विद्या
 ब्राह्मणान्...(मा. पा.) छां. उ. ५।३।७
 यथेयं विद्येतः पूर्वं न कस्मिंश्चन
 ब्राह्मण उवास त्वां त्वहं तुभ्यं
 वक्ष्यामि बृह. ६।२।८
 यथेरिणे बीजमुपं नरेन्द्र नास्य
 वप्ता लभते बीजभागम् । एवं
 आद्धमप्रतिष्ठितं विनश्यति इतिहा. २९
 यथेष्टधारणा-(णं वा) द्वायो रनलस्य
 प्रदीपनम् । नादाभिव्यक्तिरा-
 रोग्यं जायते नाडिशोधनात्
 [यो. चू. ९९+ शाण्डि. १।५।८
 यथेष्टधारणाद्वायोः सिद्धयेत्केवल-
 कुम्भकः । केवले कुम्भके सिद्धे
 रेचपूरविवर्जिते । न तस्य दुर्लभं
 किञ्चिद्विषु लोकेषु विद्यते १ यो. त. ५०
 यथेष्टमेव वर्तते यद्वा योगी महेश्वरः।
 अभ्यासभेदतो भेदः फलं तु
 सममेव हि १ यो. त. १११
 यथेह क्षुधिता बाला मातरं पर्यु-
 पासते । एव२ सर्वाणि भूता-
 न्यग्निहोत्रमुपासते छांदो. ५।२।४।५
 यथैकस्मिन्घटाकाशेरजोधूमादिभि-
 र्युते । न सर्वे संप्रयुज्यन्ते
 तद्वज्जीवाः सुखादिभिः अद्वैतो. ५
 यथैतत्कूबरस्तक्षणापोज्झितो
 नेङ्गते मनाक् । परित्यक्तो-
 पमात्मानस्तद्वदेहो विरोचते छाग. ६।४
 यथैतं काष्ठभारमानद्धमनुपश्या-
 मस्तथैवावशो भूस्थः स्पन्दते छाग. ६।१

यथैतावेदस्याष्टावुपनिषदोभवन्ति ...
 यथैवांसि समिद्धोऽग्निः भ. गी. ४।३७
 यथैवमवमन्यन्ते जनाः...तथा
 युक्तश्चरेद्योगी ना. प. ६।१०
 यथैव खल्वयं भगवोऽस्मिञ्छरीरे
 साध्वलङ्कृते साध्वलङ्कृतो
 भवति...एवमेवायमस्मिन्नन्धे-
 ऽन्धो भवति छांदो. ८।९।१
 यथैव तु महासिंहः कुञ्जरो
 वाऽथदुर्मदः...परिचीयमानः
 कालेन वशत्वं चैव गच्छति ।
 परिचीयमानयोगस्य वशत्वं
 याति मारुतः योगो. ८
 यथैव तु स्मोपसन्ना अथानसूयवो
 यथोपश्रद्धिन इति छाग. ३।५
 यथैव तेन न गुरुर्भोजनीयस्तथैव
 चान्नं न भुनक्ति श्रुतं तत् शाट्याय. ३५
 यथैव द्विविधा रज्जुर्ज्ञानिनोऽज्ञा-
 निनोऽनिशम् । यथैव मृन्मयः
 कुम्भस्तद्वद्देहोऽपि चिन्मयः यो. शि. ४।२१
 यथैव निश्चितः कालः सूर्यचन्द्र-
 निबन्धनात् । आपूर्य कुम्भितो
 वायुर्वहिर्नो याति साधके यो. शि. १।१२७
 यथैव बिम्बं मृदयोपलिप्तं तेजोमयं
 भ्राजते तत्सुधातम् । तद्वात्म-
 तत्त्वं प्रसमीक्ष्य देही एकः
 कृतार्थो भवते वीतशोकः श्वेता. २।१४
 यथैव लोहकाराणां भस्त्रा वेगेन
 चाल्यते । तथैव स्वशरीरस्थं
 चालयेत्पवनं शनैः योगकुं. १।३४
 यथैव वटव्रीजस्थः प्राकृतश्च महा-
 द्रुमः । तथैव रामव्रीजस्थं जगदे-
 तच्चराचरम् [रामर. ५।१०+ रा.पू.ता.२।२
 यथैव व्योम्नि नीलत्वं यथा नीरं
 मरुस्थले । पुरुषत्वं यथा स्थाणौ
 तद्वद्विष्वं चिदात्मनि यो. शि. ४।१५
 यथैव शूयो वेतालो गन्धर्वाणां
 पुरं यथा । यथाऽऽकाशे द्वि-
 चन्द्रत्वं तद्वत्सत्ये जगत्स्थितिः यो. शि. ४।१६

यथैवेदं नभः शून्यं जगच्छून्यं
 तथैव हि वा. र. ४।२०
 यथैवापाङ्गतः सेतुः प्रवाहस्य
 निरोधकः । तथा शरीरगा
 छाया ज्ञातव्या योगिभिः सदा ब्राह्मो. ५।४१
 यथैवासावितश्चेतोऽमुतश्चामुतश्च
 सम्प्रद्रवत इवोपशुष्यत इवो-
 पस्कन्दमभिगृहीताभियातयेदेव छाग. ५।३
 यथैवासौ प्रतिस्तुत्वरण समः समेन
 क्रीडेदेवं हैष संक्रीडतीति छाग. ५।३
 यथैवासौ राजानं वा राजपुरुषं
 वा निलयनं प्रापयेदेवं हैवैष
 यन्ता (रं) निलयनं प्रापयतीति छाग. ५।३
 यथैवेदमावां भगवः साध्वलङ्कृतौ
 सुवसनौ परिष्कृतौ च एव-
 मेवमौ भगवः साध्वलङ्कृतौ
 सुवसनौ परिष्कृतौ च छांदो. ८।८।३
 यथैवेदं नभः शून्यं जगच्छून्यं
 तथैव हि महो. ५।१८४
 यथैवेशस्तथा गुरुः । पूजनीयो
 महाभक्त्या यो. शि. ५।९८
 यथैवेह बीजस्याङ्कुरा वाऽथ धूमा-
 र्चिर्विस्फुलिङ्गा इवाग्नेश्चेत्यत्रो-
 दाहरन्ति मैत्रा. ६।३१
 यथैवैष कपालाष्टकं सन्नयति
 तमेव स्तन इव लम्बते वेद-
 देवयोनिः ब्रह्मो. १
 यथैवैष देवदत्तो यष्ट्याऽपि ताड्य-
 मानो नयतीत्येवमिष्टापूर्तैः
 शुभाशुभैर्न लिप्यते ब्रह्मो. १
 यथैवैषा वन्ध्यैवैषा रतिमात्रं फल-
 मस्या वृत्तच्युतस्येव मैत्रा. ७।९
 यथैवोत्पलनालेन तोयमाकर्षयेन्नरः।
 तथैवोत्कर्षयेद्वायुं योगी योग-
 पथे स्थितः ध्या. बि. ३८
 यथैवोपकरणवतां जीवितं तथैव
 ते जीवितं स्यात् [बृह २।४।२ + ४।५।३
 यथैवोपसृत्वो वाधिस्तिर्यगुल्लन्ती-
 भिरिव वीचीभिः शफरीभि-

रवोपस्कन्दशुक्लप्रवेदेवं हैवैषाऽभि- सृत्तराणामेव धुर्याणां चक्रम- तामरीणामुत्प्लवतीति	छाग. ५।३
यथैवैष देवदत्तो यष्ट्या च ताड्य- मानो नयति, एवमिष्टापूर्तकर्मा शुभाशुभैर्न लिप्यते	परब्र. १
यथैषा जन्मदुःखेषु न भूयस्त्वां नियोक्ष्यति । स्वात्मनि स्व- परिस्पन्दैः स्फुरत्यच्छैश्चिदर्णवः	महो. ५।११७
यथैषा देवतैश्च स यथैनां देवता- सर्वाणि भूतान्यवन्त्येव हैवं- विद् स सर्वाणि भूतान्यवन्ति	बृ. उ. १।५।२०
यथैषा पुरुषे छायेतस्मिन्नेतदाततं मनोधिकृते नायात्यस्मिच्छरीरे	प्रश्नो. ३।३
यथैषा वन्ध्यैवैषा रतिमात्रं फल- मस्या वृत्तच्युतस्येव नारम्भ- णीया	मैत्रा. ७।९
यथोक्तं पर्युपासते	भ. गी. १२।२०
यथोदकं गिरौ सृष्टं समुद्रेषु विधा- वति । एवं धर्मान्पृथक्पश्यंस्ता- मेवानुविधावति	गुह्यका. ४३
यथोदकं दुर्गे वृष्टं पर्वतेषु विधा- वति । एवं धर्मान्पृथक्पश्यं- स्तानेवानुविधावति	कठो. ४।१४
यथोदकं शुद्धे शुद्धमासिकं तादृगेव भवति । एवं मुनेर्विजानत आत्मा भवति गौतम	कठो. ४।१५
यथोदके तोयमनुप्रविष्टं तथा- त्सरूपो निरुपाधिसंस्थितः	पैङ्गलो. ४।११
यथोन्मेषो जायते तथा चिरंतना- तिसूक्ष्मवासनाबलात् पुनर- विधाया उदयो भवति	त्रि. म. ना ४।६
यथोपपन्नचातुर्वर्ण्यभैक्षार्च्यं चरन्त आत्मानं मोक्षयन्त इति	आश्वो. ४
यथोपयातमात्मैवाभिचक्षत इति	आर्षे. ५।३
(अथ) यथोर्णनाभिस्तन्तुनोर्ध्व- मुत्क्रान्तोऽवकाशं लभतीत्येवं	
वाव खल्वसावभिध्यातोमित्यने- नोर्ध्वमुत्क्रान्तः स्वातंत्र्यं लभते	मैत्रा. ६।२२
यथोर्णनाभिः सूत्राणि सृजत्यपि गिलत्यपि... उन्तपद्यन्ते विलीयन्ते	गुह्यका. २६
तथा तस्यां जगत्यपि	
यथोर्णनाभिः सृजते गृह्णते च यथा पृथिव्यामोषधयः सम्भ- वन्ति । यथा सतः पुरुषात्केश- लोमानि तथाऽक्षरात्सम्भवतीह	मुंड. १।१।७
विश्वम्	भ. गी. ३।३८
यथोल्बेनाऽऽवृतो गर्भः	नृ पू ५।७
यदक्षरं नारसिंहमेकाक्षरं तद्भवति	
यदक्षरं पञ्चविधं समेति युजो	१ ऐत. ३।८।१
युक्ता अभियत्सवहन्ति	ब्रह्मो. ६
यदक्षरं परंब्रह्म तत्सूत्रमितिधारयेत्	ना. प. ३।७७
[परब्र. ७+]	
यदक्षरं प्राजापत्यं सौम्यं सूक्ष्मं ग्राहं ग्राहेण भावं भावेन सौम्यं सौम्येन सूक्ष्मं सूक्ष्मेण ग्रसति	चतुर्व. ८
तस्मै महाप्रासाय नमः	भ. गी. ८।११
यदक्षरं वेदविदो वदन्ति	
यदक्षरादक्षरमेति युक्तं युजो युक्ता	१ ऐत. ३।८।२
अभियत्संवहन्ति	
यदग्निर्ज्वलत्यथैतन्म्रियते यन्न ज्वलति तस्यादित्येव तेजो	कौ. त. २।१२
गच्छति	
यदग्निर्वायुरिन्द्रस्ते ह्येनन्नेदिष्टं पस्पर्शुस्ते ह्यनत्प्रथमो विदां-	केनो. ४।२
चक्राग ब्रह्मेति	
यदग्निं न विन्देदप्सु जुहुयादापो वै सर्वा देवताः सर्वाभ्यो देवताभ्यो जुहोमि स्वाहा	ना. प. ३।७७
यदग्नेरभिवर्तनानि [छाग. २।२+]	४।२
यदग्नी जुहोत्यपि समिधं तद्देव-	
यज्ञः सन्तिष्ठते	सहवै. १४
यदग्ने चानुबन्धे च	भ. गी. १८।१९
यदग्ने वेदशास्त्राणि तुलसीं तां नमान्यहम्	तुलस्य. ९

यदज्ञानाद्भवेद्वैतमितरत्तत्प्रणश्यति यो. शि. ४।९
 (अथ) यदतः परो दिवा ज्योति- छादो. ३।१३।७
 दीप्यते विश्वतः पृष्ठेषु..
 यदत्र षष्ठं त्रिशतं सुवीरं यज्ञस्य
 गुह्यं नवनावमाय्यम् । दश-
 पञ्च त्रिशतं यत्परं च तन्मे
 मनः शिवसङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. ७
 यदत्रैनो अवतत्सुवामि सहवै. ९
 यदथर्वाङ्गिरसो मधोः कल्या य-
 द्वाह्मणानितिहासान्पुराणानि
 कल्पान्गाथानाराशंसीर्मेदसः
 कल्याणस्यपितृन्स्वधाभ्यवहन्ति सहवै. १४
 यदथर्वाङ्गिरसो मध्वाहुतिभिः...
 तद्देवांस्तर्पयति, त एनं तृप्ता
 आयुषा...ब्रह्मवर्चसान्नाद्येन
 च तर्पयन्ति सहवै. १४
 यददीव्यं नृणामहं बभूवादित्सन्वा-
 संजगरजनेभ्यः । अग्निर्मा तस्मा-
 दिन्द्रश्च संविदानौ प्रमुचंताम् सहवै. ५
 (अथ) यदनाकाशायनमित्या-
 चक्षते ब्रह्मचर्यमेव तत् छांदो. ८।५।३
 यदनादि निरामयम् (ब्रह्म) महो. २।६८
 यदनादिभूत यदनन्तरूपं यद्वि-
 ज्ञानरूपं यद्देवाः सर्वे ब्रह्म
 ज्येष्ठमुपासते गणेशो. ४।१
 यदनु कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं
 सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम्
 [रामो. १।१+तारसा. १।१+ जावालो. १
 यदनुक्तमतिष्पन्दं दीपकं तेजसामपि अ. पू. ३।२२
 यदनुज्ञा समर्थयिता ह वै कामानां
 भवति य एतदेवं विद्वानक्षर-
 मुद्रीयमुपास्ते छादो. १।१।८
 (अथ) यदनुब्रूते तेन ऋषीणां
 (लोकप्राप्तिः) बृह. १।४।१६
 यदनुष्टुभैव वा एष उपवसन्नेष हि
 सर्वत्र सर्वदा सर्वात्मा सन् सर्वमिति नृसिंहो. ४।२
 यदनेकमेकं नानावर्णं नानारूपं
 नानाशब्दं... शौनको. १।५

यदन्तरा पितरं मातरं चेति नाहमत
 एकं च न वेद बृह. ६।२।२
 यदन्तरिक्षं पृथिवीमुत द्या यन्मातरं
 पितरं वाजिहिंसिम [सहवै. १० अथर्व. ६।१२०।१
 [+तै. सं. १।८।५।३+ तै. आ. २।६।२
 यदन्तरिक्षं यदाशसाऽतिक्रामामि सहवै. ४
 यदन्तर्नोऽसाविह प्राह्वयात् छाग. ३।५
 यदन्तः पूर्णमिवगत्य पूर्णः गुह्यका. ४६
 यदन्ति यच्च दूरके [३ऐत. २।४।४+ वनदु. १२९
 [ऋ. सं. ९।६।७।२१
 यदन्नमग्निर्वहुधा विराद्वि रुद्रैः
 प्रजग्वं यदि वा पिशाचैः ।
 सर्वं तदीशानो अभयं कृणोतु प्रा. हो. १।६
 यदन्नमग्निं बहुधा विरूपं वासो
 हिरण्यमुत गामजामविम् सहवै. १०
 यदन्नमद्वयनृतेन देवा दास्यन्न दा-
 स्यन्नुत वा करिष्यन् सहवै. १०
 यदन्नेनातिरोहति [चित्त्यु. १२।१+ पु. सू. २
 [+ऋ. सं. १०।९०।२+ वा. सं. ३।१।२
 यदन्यद्देवेभ्यश्च प्राणेभ्यश्च तत्सत् कौ. त. १।६
 यदपां क्रूरं यदमेध्यं यदशान्तं
 तदपगच्छतात् महाना. ५।१८
 यदपि बहुधाक्षीरन्न किञ्च प्रति-
 पद्यत इति तन्मे ब्रह्मेति आपो. ७।१
 यदपूर्वं यक्षमन्तः प्रजाना तन्मे
 मनः शिव.. [१ शिवसं. २+ २ शिव. सं. ३
 यदभावनामास्थाय यदभावस्य
 भावनम् । तद्यथा वस्तुदर्शित्वं
 तदचित्तत्वमुच्यते अ. पू. ४।५०
 यदमीषामदः प्रियम्, तदैतूपमामभि.. चित्त्यु. १५।२
 यदमुत्र तदन्विह कठो. ४।१०
 यदमुष्मिन्नादित्ये तपत्यग्नौ चा-
 धूमके...यः पचत्यन्नमित्येवं ब्राह्म मैत्रा. ६।१७
 यदमुष्मिन्नादित्येऽथ सोमेऽग्नौ
 विद्युति विभात्यथ खल्वेनं मैत्रा. ६।२४
 दृष्ट्वाऽमृतत्वं गच्छति मैत्रा. ६।३
 यदमूर्ति तत्सत्यं तद्ब्रह्म बृह. १।४।७
 यदयमात्माऽनेन ह्येतत्सर्वं वेद

यद्यमात्मा मायामात्र एष एवोग्रः..
 यद्यमेक इवैव पवते
 यदयं शवशयितमशयिष्ठेति
 (अथ) यदरण्यायनमित्याचक्षते
 ब्रह्मचर्यमेव तत्
 यदर्चिमद्यदणुभ्योऽणु च यस्मिन्-
 लोका निहिता लोकिनश्च
 यदर्थप्रतिभानंतन्मनइत्यभिधीयते
 यदर्पयेद्गुरुः किञ्चित्त्रयः पुरतः
 स्थितः । पाणिद्वयेन गुह्मीयात्
 स्थापयेत्तच्च सुस्थिरम्
 यदर्वाचीनमेनो भ्रूणइत्यायास्त-
 स्मान्मोक्ष्यध्व इति त एतैरजुहवुः
 यदल्पं तन्मर्त्यं स भगवः
 कस्मिन्प्रतिष्ठित इति
 यदवश्यं पराधीनैस्त्यजनीयं शरी-
 रकम् । कस्मात्तेन विमूढात्मा
 न साधयति शाश्वतम्
 यदवस्फूर्जति सोऽनु वषट्कारो
 वायुरात्मा
 (अथ) यदवोचं भुवः प्रपद्य
 इत्यग्निं प्रपद्ये वायुं प्रपद्य
 आदित्यं प्रपद्य इति
 (अथ) यदवोचं भूः प्रपद्य इति
 पृथिवीं प्रपद्येऽन्तरिक्षं प्रपद्ये
 दिवं प्रपद्य इति
 (अथ) यदवोचं स्वः प्रपद्य
 इत्यृग्वेदं प्रपद्ये यजुर्वेदं प्रपद्ये
 सामवेदं प्रपद्य इति
 यदभ्राति तद्विः [त्रि. प. ४+
 (अथ) यदभ्राति यत्पिबति य-
 द्रमते तदुपसद्वैवेति
 यदभ्रीयाद्रेतोभक्षी भवेत्
 यदश्रुमापातयेत्प्रजां विच्छिन्धात्
 यदश्वत्तन्मेध्यमभूदिति तदेवाश्व-
 मेघस्याश्वमेधत्वम्
 यदष्टाक्षरपदा तेन गायत्री
 यदसक्तं समं स्वच्छं स्थितं तत्तुर्य-
 मुच्यते

नृसिंहो. ५।१
 बृह. ३।९।९
 छाग. ४।२
 छादो. ८।५।३
 मुण्ड. २।२।२
 महो. ४।५।१
 शिवो. ७।१।१
 सहवै. ११
 छांदो. ७।२।४।१
 शिवो. ७।१।२।१
 सहवै. १८
 छादो. ३।१।५।६
 छादो. ३।१।५।९
 छांदो. ३।१।५।७
 महाना. १८।१०
 छादो. ३।१।७।२
 भस्मजा. २।१०
 कठरु. २
 बृह. १।२।७
 अव्यक्तो. ६
 अ. पू. ५।१०७

यदसाधु तदसामेति
 यदसाधु भवत्यसाधु व्रतेत्येव तदाहुः
 यदसुरान्तकचक्रं यत्सत्यात्मा
 तत् षष्ठस्य
 यदस्ति तदस्ति यन्नास्ति नास्ति तत्
 यदस्ति सन्मात्रं यद्विभाति
 चिन्मात्रं.. तदेतत्सर्वाकारा
 महात्रिपुरसुन्दरी
 यदस्तीह तदेवास्ति विज्वरो भव
 सर्वदा । यथाप्राप्तानुभवतः
 सर्वत्रानभिवाञ्छनात्
 यदस्मान्नमस्कारेण मुच्येध्व न वै
 जातु शुष्माकमिमं कश्चिद्ब्रह्मो-
 यं जेतैति
 यदस्मिन्निदं सर्वमध्यध्वनोत्तेनाध्यध्व
 इति कतम एको देव इति
 यदस्य गृहेषु श्वापदा वयाँस्या-
 पिपीलिकाभ्य उपजीवन्ति
 तेन तेषां लोकः
 यदस्य त्वं यदस्य च देवेष्वथ नु
 मीमांस्यमेव ते मन्ये विदितम्
 यदस्य प्रधयश्चक्रा युगमक्षोका
 (रु) त्रिका
 यदस्यविज्ञानंतज्जुहोति [त्रि.सू.४+
 यदस्याग्रं तच्छान्तमशब्दमभय-
 मशोकमानन्दं.. उपासीत..
 यदस्यान्तरं सूत्रं तद्ब्रह्म
 यदस्यान्यद्रश्मिशतमूर्ध्वमेव व्यव-
 स्थितम् । तेन देवनिष्कायानां
 स्वधामानि प्रपद्यते
 यदहङ्कारमाश्रित्य
 यदहमायतनमस्मि त्वं तदायन-
 मसीति
 यदहरेव विरजेत्तदहरेव प्रव्रजेत्
 [ना. प. .३।७७+प.हं.प.२+
 यदहरेव जुहोति तदहः पुनर्मृत्यु-
 मपजयति
 यदहं वसिष्ठोऽस्मि त्वं वसिष्ठोऽसि

छांदो. २।१।१
 छांदो. २।१।३
 नृ. षट्च. ६
 स्वसंवे. २
 वह्वचो. २
 महो. ६।१।४
 बृह. ३।८।१२
 बृह. ३।९।९
 बृह. १।४।१६
 केनो. २।१
 छाग. ७।१
 म.ना.१८।१०
 मैत्रा. ६।२३
 अ. मा. २
 मैत्रा. ६।३०
 भ. गी. १८।५९
 छांदो. ५।१।१४
 जाबालो. ४+
 याज्ञव. १
 बृह. १।५।२
 छांदो. ५।१।१३

यदहं स त्वं ममैव रूपेण न्यूह्ययिष्यन्ति त्वामिति यदहं सर्वं भवानि यद्वायत्री वै पुरोगास्तर्हि मे स्यादिति यदहोरात्राभ्यां पापं करोति स तद्दृष्टे यदह्ना कुरुते पापं तदह्नात् प्रतिमुच्यते यदह्ना पापमकार्षं मनसा वाचा हस्ताभ्यां पद्भ्यामुदरेण शिश्ना । अहस्तद्वलुम्पतु यदा कर्ममार्गे रतिरसतां ते आसुरा भवन्ति यदा कर्मसु काम्येषु स्त्रियं स्वप्रेषु पश्यति । समृद्धिं तत्र जानी- यात्तस्मिन्स्वप्ननिदर्शने यदाक्रन्दितमिव निष्क्रन्दितमिव सा मित्रहूः यदा चक्रं यदात्मा तत्प्रथमस्य यत्सु- चक्रं यत्प्रियात्मा तद्वितीयस्य ...यदसुरान्तकचक्रं यत्सत्यात्मा तत् षष्ठस्य यदा चन्द्रोऽस्तमेति वायुमेवाप्येति यदा च बाह्यमार्गेण जिह्वा ब्रह्मविलं ब्रजेत् । तदा ब्रह्मार्गलं ब्रह्मन्दुर्भेद्यं त्रिदशैरपि यदा चर्मवदाकाशं वेष्टयिष्यन्ति मानवाः । तदा देवमविज्ञाय दुःखस्यान्तो भविष्यति यदाज्यं यन्मरुत्वतीयं [छाग. २।२+ यदा तदैतद्वीजं यन्मव्यमं तां नार- सिंहगायत्री.. यदा तमस्तत्र दिवा न रात्रिर्न सन्न चासच्छिव एव केवलः यदा तमस्तत्र दिवा न रात्रिर्न सन्न चासद्भगवत्येव गुह्या यदा तालुमूले गाढतमो दृश्यते, तदभ्यासादखण्डमण्डला- कारज्योतिर्दृश्यते ६२	शौनको. ३।३ शौनको. २।२ कौ. त. २।७ महाना. १।१६ महाना. १।१३, ४ सामर. २ छांदो. ५।२।९ संहितो. १।२ नृ. षट्च. ६ छांदो. ४।३।१ योगकुं. २।४० श्वेता. ६।२० ४।२ नृ. षट्च. ३ श्वेता. ४।१८ गुह्यका. ६।१ मं. ब्रा. २।२	यदा तु ध्यायते मन्त्रं गात्रकम्पो- ऽभिजायते यदा तु नाडीशुद्धिः स्यात्तदा चिह्नानि बाह्यतः । जायन्ते योगिनो देहे यदा तु राजयोगेन निष्पन्ना योगिभिः क्रिया । तदा विवेक- वैराग्यं जायते योगिनो ध्रुवम् यदा तु विदितं तत्त्वं परं ब्रह्म सनातनम् । तदैकदण्डं संगृह्य सोपवीतां शिखां त्यजेत् यदा ते मोहकलिलं यदात्मतत्त्वेन तु ब्रह्मतत्त्वं दीपोप- मेनेह युक्तः प्रपश्येत् । अजं ध्रुवं सर्वतत्त्वैर्विशुद्धं ज्ञात्वा देवं मुच्यते सर्वपापैः यदाऽऽत्मनाऽऽत्मानमणोरणीयांसं द्योतमानं मनःक्षयात्पश्यति तदात्मनाऽऽत्मानं दृष्ट्वा निरात्मा भवति यदात्मनो न विजानीथस्तन्मे प्रब्रूतं यदात्माशुचिर्यदेशः समृद्धिर्देवतानि, य एवंविद्वान्...स्वाध्यायमधीते सर्वल्लोकाञ्जयति यदात्मैव जगत्सर्वमिति निश्चित्य पूर्णता यदा त्वमभिवर्षस्यथेमाः प्राण ते प्रजाः । आनन्दरूपास्तिष्ठन्ति कामायात्रं भविष्यति यदादानं पदार्थस्य वासना सा प्रकीर्तिता [अ.पू. ४।४६+ यदादानेन सह संयुज्यते तदा पश्यति देवलोकान्देवान्स्कन्दं जयन्तं चेति यदादित्यगतं तेजः यदादित्यस्य मध्ये उदित्वा मयूखे भवतः यदादित्यस्य मध्येऽमृतं...एतद्ब्रह्म यदादित्यस्य मध्ये यजुर्दीप्यति	यो. शि. १ १ यो. त. ४४ १ यो. त. २९ ना. प. ३।१८ भ. गी. २।५२ श्वेता. २।१५ मैत्रा. ६।२० छांदो. ८।८।१ सहस्रै. १९ अ. पू. २।३५ प्रश्नो. १० मुक्तिको. २।५७ सुबालो. ४।१ भ. गी. १५।१२ मैत्रा. ६।३५ मन्त्रा. ६।३५ मैत्रा. ६।३५
---	---	--	---

यदादित्यस्य रोहितः रूपं तेजस-
स्तद्रूपं, यच्छुद्धं तदपां, यत्कृष्णं
तदन्नस्यापागादग्नेरग्नित्वं वाचा-
रम्भणं विकारो नामधेयं त्रीणि
रूपाणीत्येव सत्यम्

छांदो. ६।४।२

यदादिशेद्रुरुः किञ्चित्तत्कुर्याद-
विचारतः

शिवो. ७।३०

यदादेवदत्तस्य द्रव्यादिविषयाजायंते

गर्भो. २

यदा द्रष्टाऽनुपश्यति

भ. गी. १४।१९

यदा न कस्यचन वेद, हिता नाम

नाडयो द्वाप्तप्रतिसहस्राणि

हृदयात्पुरीततमभिप्रतिष्ठन्ते

बृह. २।१।१९

यदा न कुरुते भावं सर्वभूतेषु

पापकम् । कर्मणा मनसा

वाचा तदा भवति भैक्षमुक्

ना. प. ३।२३

यदा न भाव्यते किञ्चिन्निर्वासन-

तयाऽऽत्मनि । वाल्मूकादिवि-

ज्ञानमिव च स्थीयते स्थिरम् ॥

तदा जाड्यविनिर्मुक्तमसंवेदन-

माततम् । आश्रितं भवति

प्राज्ञो यस्माद्भूयो न लिप्यते

अ. पू. ४।६१

यदा न भाव्यते किञ्चिद्भेयोपादेय-

रूपि यत् । स्थीयते सकलं

त्यक्त्वा तदा चित्तं न जायते

अ. पू. ४।४७

यदा न भाव्यते भावः क्विज्जगति

वस्तुनि । तदा हृदम्बरे शून्ये

कथं चित्तं प्रजायते

अ. पू. ४।४९

यदा न मनुते मनः, अमनस्ता

तदोदेति

अ. पू. ४।४८

यदा न लभते हेतूनुत्तमाधम-

मध्यमान् । तदा न जायते

चित्तं हेत्वभावे फलं कुतः

अ. शां. ७६

यदा न लीयते चित्तं न च वि-

क्षिप्यते पुनः । अनिङ्गनम-

नाभासं निष्पन्नं ब्रह्म तत्तदा

अद्वैतो. ४६

यदानुध्यायते मंत्रं गात्रकम्पोऽथ

जायते

यो. शि. १।५०

यदाप उच्छृण्वन्ति वायुमेवापि-

र्यन्ति । वायुर्हेवैतान्सर्वान्संवृङ्क

इत्यधिदैवतम्

छांदो. ४।३।२

यदा पञ्चावतिष्ठन्ते ज्ञानानि मनसा

सह । बुद्धिश्च न विचेष्टते तामाहुः

परमां गतिम् [कठो. ६।१०+

मैत्रा. ६।३०

यदा पश्यति चात्मानं केवलं

परमार्थतः । मायामात्रं

जगत्कृत्स्नतदाभवतिनिवृत्तिः

जा. द. १०।१२

यदा पश्यः पश्यते रुक्मवर्ण

कर्तारमीशं पुरुषं ब्रह्मयोनिम् ।

तदा विद्वान्पुण्यपापे विधूय

निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति

मुण्ड. ३।१।३

यदापस्त्रोतस्सरण्योरिवाग्निः ।

एवंमात्मात्मनि जायते

इतिहा. ४९

(सः) यदाऽपानेन सह संयुज्यते

तदापश्यतियक्षराक्षसगन्धर्वान्

सुबालो. ४।२

यदा पिङ्गलया प्राणः कुण्डली-

स्थानमागतः । तदा तदा

भवेत्सूर्यग्रहणं मुनिपुङ्गव

जा. द. ४।४७

(अथ) यदा प्रजाः सृष्टा न

जायन्ते प्रजापतिः कथं न्विमाः

प्रजाः सृजेयमिति चिन्तयन्नुग्र-

मितीमामृचं गातुमुपाक्रामत्

अव्यक्तो. ७

यदा प्रस्पन्दते प्राणो नाडी संस्पर्श-

नोद्यतः । तदा संवेदनमयं

चित्तमाशु प्रजायते

अ. पू. ४।४२

यदा भारं तन्द्रयते स भर्तुम् ।

निधाय भारं पुनरस्तमेति ।

तमेव मृत्युममृतं तमाहुः

चित्त्यु. १४।४

यदाभासेन रूपेण जगद्भोज्यं

भवेत तत् । मानतः स्वात्मना

भातं भक्षितं भवति ध्रुवम्

पा. ब्र. ४७

यदा भूतपृथग्भावं

यदा मनसि चैतन्यं भाति सर्वत्रगं

अ. गी. १३।३१

सदा । योगिनोऽव्यवधानेन

तदा सम्पद्यते स्वयम्

[अ. पू. ५।७८+

जा. द. १०।९

यदा मनसि वैराग्यं जातं सर्वेषु
वस्तुषु । तदैव सन्न्यसेद्विद्वा-
नन्यथा पतितो भवेत् मैत्रे. २।१९
यदा मनसि सञ्जातं वैतृष्ण्यं सर्व-
वस्तुषु । तदा सन्न्यासमिच्छेत
पतितः स्याद्विपर्यये ना. प. ३।१२
यदा मन्मथकलादिर्भवति तदा
निष्क्रीलिता भवेत् कामराज. १
यदा यत्र यथा यस्मात्स्थिरं भवति
मानसम् । तदा तत्र तथा तस्मा-
न्न तु चाल्यं कदाचन अमन. २।६९
यदा यदा परिक्षीणा पुष्टा चाद्वैक्यं
भवेत् ।...प्रवर्तन्ते रुगादयः यो. शि. १।३६
यदा यदा हि धर्मस्य भ. गी. ४।७
यदा यात्यमनीभावं तदा तत्परमं
पदम् मैत्रा. ६।३४
यदा यात्युन्मनीभावस्तदा तत्परमं
पदम् । यत्र यत्र मनो याति
तत्र तत्र परं पदम् पैङ्गलो. ४।२१
यदाऽलम्बुद्धिर्भवेत्तदा कुटीचको
वा बहूदको वा...सर्वमप्सु
विस्तृज्याथ जातरूपधरश्चरेत् प. हं. प. ८
यदा लेलायते ह्यर्चिः समिद्धे हव्य-
वाहने । तदाज्यभागावन्तरेणा-
हुतीः प्रतिपादयेच्छ्रद्धया हुतम् मुंड. १।२।२
यदा वाव ते स्मरेयुरथ शृणुयु-
रथमन्वीरन्नथ विजानीरन्
स्मरेण वै पुत्रान्निजानाति
स्मरेण पशून्स्मरमुपास्वेति छांदो. ७।१३।१
यदा विनियतं चित्तं भ. गी. ६।१८
यदा वै करोत्यथ निस्तिष्ठति
नाकृत्वा निस्तिष्ठति छांदो. ७।२१।१
यदा वै चेतयतेऽथ सङ्कल्पतेऽथ
मनस्यथ वाचमीरयति छांदो. ७।५।१
यदा वै निस्तिष्ठत्यथ श्रद्धाति
नानिस्तिष्ठच्छ्रद्धाति
निस्तिष्ठन्नेव श्रद्धाति छांदो. ७।२०।१
यदा वै पुरुषोऽस्माद्धोकात्प्रैति,
स वायुमागच्छति बृह. ५।१०।१

यदा वै बहिर्विद्वान्मनो नियम्ये-
न्द्रियार्थीश्च प्राणोनिवेशयित्वा
निस्सङ्कल्पस्ततस्तिष्ठेत् मैत्रा. ६।१९
यदा वै मनुतेऽथ विजानाति
नामत्वा विजानाति छांदो. ७।१८।१
यदा वै मिथुनौ समागच्छत
आपयतो वै तावन्यो-
न्यस्य कामम् छांदो. १।१।६
(सः) यदा वैरम्भेण सह संयुज्यते
तदा पश्यति दृष्टं च श्रुतं च
भुक्तं चाभुक्तं च सच्चासच्च
सर्वं पश्यति सुबालो. ४।२
यदा वै विजानाति, अथ सत्यं
वदति नाविजानन्सत्यं वदति छांदो. ७।१७।१
यदा वै श्रद्धात्यथ मनुते ना-
श्रद्धयन्मनुते छांदो. ७।१९।१
यदा वै सङ्कल्पयतेऽथ मनस्यथ
वाचमीरयति छांदो. ७।४।१
यदा वै सुखं लभतेऽथ करोति
नासुखं लब्ध्वाकरोति सुखमेव
लब्ध्वा करोति छांदो. ७।२२।१
[सः] यदा व्यानेनसहसंयुज्यते
तदा पश्यति देवांश्च ऋषींश्च सुबालो. ४।२
यदा शेते रुद्रस्तदा संहरते प्रजाः
यदाऽस्य षोडशीकस्य सार्धत्रि-
कोटीर्जपतितदाब्रह्महत्यांतरति कलिसं. ५
यदा सङ्क्षीयते चित्तमभावात्यन्त-
भावनात् । चित्सामान्यस्व-
रूपस्य सत्तासामान्यता तदा अ. पू. १।२३
यदा सङ्क्षीयते प्राणो मानसं च
प्रलीयते । तदा समरसत्वं
यत्समाधिरभिधीयते सौभाग्य. १९
यदा सत्त्वे प्रवृद्धे तु भ. गी. १४।१४
यदा सद्गुरुकटाक्षो भवति तदा
भगवत्कथाश्रवणध्यानादौ
श्रद्धा जायते त्रि. म. ना. ५।४
(सः) यदा समानेन सा संयुज्यते
तदा पश्यति देवलोकान्धनानि.. सुबालो. ४।२

यदा सर्वसमो जातो भवेद्वा-

पारवर्जितः । परे ब्रह्मणि

सम्बोधो योगी प्राप्तलयस्तदा

अमन. १।२२

यदा सर्वाणि भूतानि समाधिस्थो

न पश्यति । एकीभूतः परेणासौ

तदा भवति केवलः

[अ. पू. ५।८०+

जा. द. १०।११

यदा सर्वाणि भूतानि स्वात्मन्येव

हि पश्यति । सर्वभूतेषु चात्मानं

ब्रह्म सम्पद्यते तदा

[अ. पू. ५।७९+

जा. द. १०।१०

यदा सर्वे प्रमुच्यन्ते कामा येऽस्य

हृदि श्रिताः (स्थिताः) । अथ

मर्त्योऽमृतोभवत्यत्रब्रह्म समश्नुते

कठो. ६।१४

[+ वृ. उ. ४।४।७+

शाटपाय. २५

यदा सर्वे प्रभिद्यन्ते हृदयस्येह

ग्रन्थयः । अथ मर्त्योऽमृतो

भवत्येतावदनुशासनम्

कठो. ६।१५

यदा संहरते चायं

भ. गी. २।९८

यदा सँलभ्यते शास्त्रं तदा सिद्धिः

करे स्थिता । न शास्त्रेण विना

सिद्धिर्दृष्टा चैव जगत्रये

योगकुं. २।११

यदा सुवृष्टिर्भवित्यानन्दिनः

प्राणा भवन्ति

छांदो. ७।१०।१

(अथ) यदा सुषुप्तो भवति यदा

न कस्यचन वेद हिता नाम

नाड्यो द्वासप्ततिसहस्राणि

हृदयात्पुरीततमभिप्रतिष्ठन्ते

बृह. २।१।१९

यदा सूर्योऽस्तमेति वायुमेवाप्प्येति

बृह. ४।३।१

यदा स्थास्यति निश्चला

भ. गी. २।५३

यदाऽस्माच्छरीरान्मर्त्यादुत्क्राम-

न्त्यथ रोदयन्ति

बृह. ३।९।४

(अथ) यदाऽस्य बाहुनसि सम्प-

द्यते मनः प्राणे प्राणस्तेजसि

तेजः परस्यां देवतायामथ न

जानाति

छांदो. ६।१५।२

यदा हवनीये गार्हपत्येऽन्वाहार्ये-

पचने सभ्यावसथयोश्च

कठश्रु. ४

यदा हंसो नादे लीनो भवति, तदा

न तुर्यातीतमुन्मनमजपोप-

संहारमित्यभिधीयते

हंसो. ६

यदा हि नेन्द्रियाण्येषु

भ. गी. ६।४

यदा ह्येव श्रद्धेऽथदक्षिणांददाति

बृह. ३।९।२१

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नल्पमप्यन्तरं

नरः । विजानाति तदा तस्य

भयं स्यान्नात्र संशयः

कठरु. ३१

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नदृश्येऽनात्म्ये-

ऽनिरुक्तेऽनिलयनेऽभयं प्रतिष्ठां

विन्दते । अथ सोऽभयं गतो

भवति

तैत्ति. २।७

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नल्पमप्यन्तरं

नरः । विजानाति तदा तस्य

भयंस्यान्नात्रसंशयः [महो. ४।७९ कठरु. ३१

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नदृश्यत्वादि-

लक्षणे । निर्भेदं परमाद्वैतं विंदते

च महायतिः

कठरु. २९

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नुदरमन्तरं

कुरुते, अथ तस्य भयं भवति

तैत्ति. २।७

यदि कर्कोटकदूतोऽसि यदि वा

कर्कोटकः स्वयं

गारुडो. १९

यदि काममनुरुद्धयते सञ्चरतां

इमां योनिं सन्दध्यादिदमत्र

मनः श्लेष्मरेतसः सम्भवति

निरुक्तो. १।१

यदि खल्वश्नाति प्राणसमृद्धो

भूत्वा मन्ता भवति

मैत्रा. ६।११

(अथ) यदि गन्धमाल्यलोक-

कामो भवति सङ्कल्पादेवास्य

गन्धमाल्ये समुत्तिष्ठतः

छान्दो. ८।२।६

(अथ) यदि गीतवादित्रकामो

भवति सङ्कल्पादेवास्य गीत-

वादिने समुत्तिष्ठतः

छान्दो. ८।२।८

यदि गुलिकदूतोऽसि

यदि वा गुलिकः स्वयम्

गारुडो. २३

यदिचनार्चिषमेवाभि सम्भवन्त्यर्चि-

षोऽङ्गरह आपूर्यमाणपक्षमापूर्य-

माणपक्षाद्यान्षडुदङ्केति

छान्दो. ४।१५।५

यदिच्छन्तो ब्रह्मचर्यं चरन्ति

भ. गी. ८।११

यदिच्छन्तो ब्रह्मचर्यं चरन्ति तत्ते
 पद५ सङ्ग्रहेण ब्रवीम्योमित्येतत्
 [कठो. २।१५+ गुह्यका. ३९
 यदि ज्ञानमनुरुद्धयते तदमृतो
 भवति निरुक्तो. १
 (अथ) यदि तस्याः कर्ता भवति
 तत एव सत्यमात्मानं कुरुते छां. ६।१६।२
 यदि ते कर्मविचिकित्सा वा वृत्त-
 विचिकित्सा वा स्यात् तैत्ति. १।११।३
 यदि ते नेन्द्रियार्थश्रीः स्पन्दते
 हृदि वै द्विज । तदा विज्ञात-
 विज्ञेया समुत्तीर्णो भवार्णवात् महो. ५।१७४
 यदितोऽयास्य अङ्गिरसोऽन्येनो-
 द्रायदिति वाचा च ह्येव स
 प्राणेन चोदगायदिति बृह. १।३।२४
 यदि त्वचा स्पृष्टं यदि मनसा
 ध्यातं यद्यपानेनाभ्यपानितं २ ऐत. ३।११
 यदिदमग्निभिर्ज्वलन्ति पोषूलयं-
 न्त्यद्भिरभिधीवयन्ति आर्षे. १।२
 यदिदमद्वैव पराः परावतोऽभि-
 पद्यन्ते सम्पन्नमेवैतत् आर्षे. ५।३
 यदिदमद्यते (अन्नं) तस्यैष घोषो
 भवति [बृ. उ. ५।९।१४ मैत्रा. २।८
 यदिदमन्तरिक्षमनारम्भमाणमिव
 केनाक्रमेण यजमानः स्वर्गं
 लोकमाक्रमत इति बृह. ३।१।६
 यदिदमन्तरेणैतदुपयन्ति पर्यास
 इवैष दिवस्पृथिव्योरिति आर्षे. २।१
 यदिदमस्मिन्नन्तःपुरुषे हृदय-
 मस्मिन्हीमे प्राणाः प्रतिष्ठिताः छांदो. ३।१२।३४
 (अथ) यदिदमस्मिन्नब्रह्मपुरे दहरं
 पुण्डरीकं वेदम दहरोऽस्मिन्न-
 न्तराकाशस्तस्मिन्न्यदन्तस्तद-
 न्वेष्टव्यम् छांदो. ८।१।१,२
 यदिदमाकाशमिवेतश्चेतश्च स्तन-
 यन्ति विद्योतमाना इव आर्षे. १।१
 यदिदमितश्चेतश्चाण्डकोशादुदयन्ति
 नापद्यन्त इव आर्षे. ३।२

यदिदमिति द्यावापृथिव्योरनारम्भ-
 मिव नोपयन्ति नाभिचक्षते
 नाशुवन्ति आर्षे. ३।१
 यदिदमित्यामाच्छिद्य चिदीक्षध्वै
 छाग. १।३
 यदिदमृग्यजुषैरेवोपवत्त्वं होजु-
 (बतो) पात्रासीत् छाग. २।१
 यदिदमृग्यजुषैरेवोपवत्त्वं नो जुहुवु-
 र्यद्वैतमुपाग्रासिषुः छाग. १।३
 यदिदमेक इदं एवाहुस्तम एके
 ज्योतिरेकेऽवकाशमेके परमं
 व्योमैक आत्मानमेक इति आर्षे. ३।३
 यदिदं किञ्च जगत्सर्वं प्राण एजति
 निःसृतम् । महद्भयं वज्रमुद्यतं
 य एतद्विदुरमृतास्ते भवन्ति कठो. ६।२
 यदिदं किञ्च तत्सत्यमित्याचक्षते तैत्ति. २।६
 यदिदं किञ्च तत्सृष्ट्वा तदेवानु-
 प्राविशत् तैत्ति. २।६
 (एवमेव) यदिदं किञ्च मिथुन-
 मापिपीलिकाभ्यस्तत्सर्वमसृजत बृह. १।४।४
 यदिदं किञ्चर्चो यजू५ षि सामानि
 छंदा५सि यज्ञान् प्रजाः पशून् बृह. १।२।५
 यदिदं किञ्च सर्वमसृजत ग. पू. १।६
 यदिदं किञ्चाश्वभ्य आकृमिभ्य
 आकीटपतङ्गेभ्यस्तत्तेऽन्नमापो
 वास इति बृह. ६।१।१४
 यदिदंकुरुपञ्चालानां ब्राह्मणान्त्य-
 वादीः किं ब्रह्म विद्वानिति बृह. ३।९।१९
 यदिदं दृश्यते किञ्चित्तत्तन्नास्तीति
 भावय । यथा गन्धर्वनगरं यथा
 वारि मरुस्थले अ. पू. १।२०
 यदिदं दृश्यते सर्वं जगत्थावर-
 जङ्गमम् । तत्सुषुप्ताविव स्वप्नः
 कल्पान्ते प्रविनश्यति महो. ४।४४
 यदिदं ब्रह्मपुच्छाख्यं सत्यज्ञाना-
 द्रयात्मकम् । सारमेव रसं
 लब्ध्वा..सुखी भवति सर्वत्र क. रु. २५
 (अथ) यदिदं ब्रह्मपुरं पुण्डरीकं
 तस्मात्तडिदाभमात्रं दीपवत्
 प्रकाशम् आ. प्र. १

यदिदं लिङ्गं सकलं सकलनिष्कलं च स्थूलं सूक्ष्मं च तत्परं स्थूले स्थूलं सूक्ष्मे सूक्ष्मं कारणे तत्परं च	सदानं. १४ बृह. ३।६।१
यदिदं सर्वमप्सवोत च प्रोतं च यदिदं सर्वमहोरात्राभ्यामाप्तं सर्वमहोरात्राभ्यामभिपन्नम्	बृह. ३।१।४
यदिदं सर्वमाददाना यन्ति तस्मादादित्या इति	बृह. ३।९।५
यदिदं सर्वं पूर्वपक्षापरपक्षाभ्या- माप्तं सर्वं पूर्वपक्षापरपक्षा- भ्यामभिपन्नम्	बृह. ३।१।५
यदिदं सर्वं मृत्युनाऽऽप्तं सर्वं मृत्युनाऽभिपन्नम्	बृह. ३।१।३
यदिदं सर्वं मृत्योरन्नं, का स्वित्सा देवता यस्या मृत्युरन्नम्	बृह. ३।२।१०
यदि दातुमपेक्षते पुत्राय शुश्रूषवे दास्यत्यन्यस्मै शिष्याय वा [नृ. पृ. १।४+	ग. पू. २।१
यदि दीर्घा भवति महतीं श्रिय- माप्नुयादमृतत्वं च गच्छति	ग. पू. २।३
यदि दीर्घा भवति महतीं श्रिय- माप्नोत्यमृतत्वं च गच्छति	नृ. पू. ३।३
(अथ) यदि द्विमात्रेण मनसि सम्पद्यते सोऽन्तरिक्षं यजुर्भि- रुन्नीयते	प्रश्नो. ५।४
यदि धर्मोऽनुरुद्धयते तदेवोद्भवति	निरुक्तो. १
यदि नागकद्वतोऽसि यदि वा नागकः स्वयम्	गारुडो. २५
यदिन्द्र एवोद्गीथस्तद्वृषभ इति	शौनको. ४।७
यदिन्द्रियान्तं तन्मूर्तितारकम्	मं. ब्रा. १।४
यदिन्द्रियान्तं तन्मूर्तिमत्	अद्वयता. ६
यदि पद्मकद्वतोऽसि यदि वा पद्मकः स्वयं सचरति सचरति...	गारुडो. २०
यदि पौण्ड्रकालिकद्वतोऽसि यदि वा पौण्ड्रकालिकः स्वयं	गारुडो. २४

यदि पुत्रा भवति ज्ञानवान्भव-	
त्यमृतत्वं च गच्छति [ग.पू.२।३+ नृ. पू. ३।३	
यदि भाः सदृशी सा स्यात्	म. गी. १।१।२२
(अथ) यदि भ्रातृलोककामो भवति सङ्कल्पादेवास्य भ्रातरः समुत्तिष्ठन्ति	छांदो. ८।२।३ केनो. २।१
यदि मन्यसे सु वेदेति	
यदि मन्येतोपपदस्यामीत्योदनं धानाः सक्तून्...	सहवै. १२
यदि महापद्मकद्वतोऽसि यदि वा महापद्मकः स्वयं	गारुडो. २१
(अथ) यदि मातृलोककामो भवति सङ्कल्पादेवास्य मातरः समुत्तिष्ठन्ति	छांदो. ८।२।२ म. गी. १।४६
यदि मामप्रतीकारं	शौनको. ४।७
यदिमास्तिस्त्रोऽथासाविति चत्वारोति	आर्षे. ८।१
यदिमा विस्फूर्जयत एवाभिपद्यन्ते	शौनको. ४।७
यदिमांस्त्रीनभिद्यते तन्निधेति	
यदिमे द्वे एवाक्षरे त्रिभिरुपन्वन्ति तत्रय इति	शौनको. ४।७
(अथ) यदि यजुष्टो रिष्येद्भुवः स्वाहेति दक्षिणाम्नौ जुहुयात्	छांदो. ४।१७।५
यदि योन्त्याः प्रमुच्येऽहं	गर्भो. ८, ९
यदि लूतानां प्रलूतानां यदि वृश्चि- कानां यदि घोटकानां यदि स्थावरजङ्गमानां..	गारुडो. २६
यदि वा इममभिमन्यसे कनीयो- ऽन्नं करिष्य इति	बृह. १।२।५
यदि वा कुरुते रागादधिकस्य परिग्रहम् । रौरवं नरकं गत्वा तिर्यग्योनिषु जायते	ना. प. ३।३०
यदि वाचाऽभिव्याहृतं यदि प्राणेनाभिप्राणितं	२ ऐत. ३।११
यदि वा तक्षकः स्वयं, स चरति...	गारुडो. १८
यदि वा न महिम्नीति	छांदो. ७।२४।१
यदि वासुकिद्वतोऽसि यदि वा वासुकिः स्वयम्	गारुडो. १७
यदि विचिन्वति स विष्णुर्हा भवति	तुलस्यु. २

यदि विज्ञास्यामः सर्वं ह वो वक्ष्याम इति	प्रश्नो. ११२
यदि वेतरथा ब्रह्मचर्यादेव प्रव्रजे- दृहाद्वा वनाद्वा [ना.प. ३।७७	+प. हं. प. १
[याज्ञव. १+	जाबालो. ४
यदि शङ्खकदूतोऽसि यदि वा शङ्खकः स्वयम्	गारुडो. २२
यदि शैलसमं पापं विस्तीर्णं बहु- योजनम्। भिद्यते ध्यानयोगेन नान्यो भेदः कदाचन	ध्या. वि. १
(अथ) यदिष्टमित्याचक्षते ब्रह्म- चर्यमेव तत्। ब्रह्मचर्येण ह्येवे- ष्टात्मानमनुविन्दते	छांदो. ८।५।१
(अथ) यदि सखिलोककामो भवति सङ्कल्पादेवास्य सखायः समुत्तिष्ठन्ति	छांदो. ८।२।५
(अथ) यदि सामतो रिष्येत्स्वः स्वाहेत्याहवनीये जुहुयात्	छांदो. ४।१७।६
(अथ) यदि स्त्रीलोककामो भवति सङ्कल्पादेवास्य स्त्रियः समुत्तिष्ठन्ति	छांदो. ८।२।९
यदि साममस्त्रामो नैवैषोऽस्य दोषेण दुष्यति	छान्दो. ८।१०।२
यदि स्वदेहमुत्सृष्टुमिच्छा चेदु- त्सृजेत्स्वयम्	१ यो. त. १०७
(अथ) यदि स्वसूलोककामो भवति सङ्कल्पादेवास्य स्वसारः समुत्तिष्ठन्ति	छांदो. ८।२।४
यदिह वा अपि बह्विवाग्नावभ्या- दयति सर्वमेव तत्संदहत्येव९ हैवैवंविद्यद्यपि बह्विव पापं कुरुते	बृह. ५।१४।८
यदि ह वा अप्यनेवंविन्महत्पुण्यं कर्म करोति तद्वास्यान्ततः क्षीयते	बृह. १।४।१५
यदिह वा अप्येवंविद्बह्विव प्रति- गृह्णाति न हैव तद्वायज्या एकं चन पदं प्रति	बृह. ५।१४।५
यदिह सर्वं वेत्येथेति समृदिरे, नास्य तद्रूपं पर्याप्तमिति	आर्षे. ४।१

यदि हेतोः फलात्सिद्धिः फलसिद्धि- श्च हेतुतः। कतरत्पूर्वनिष्पन्नं यस्य सिद्धिरपेक्षया	अ. शां. १८
यदि ह्यहं न वर्तेय	भ. गो. ३।२३
यदि ह्रस्वा भवति सर्वं पाप्मानं तर-(दह-) त्यमृतत्वं च गच्छति [नृ. पू. ३।३+	ग. पू. २।३
यदी९ शृणोत्यलकं शृणोति नहि प्रवेदं सुकृतस्य पन्थास्	सहस्रै. १९+
[ऋ.मं. १०।७।१६+तै.आ. १।३।१	ऐ. आ. ३।२।४।३
यदु किञ्चेमाः प्रजाः शोचन्त्य- मैवासां तद्भवति पुण्यमेवामुं गच्छति	बृह. १।५।२०
यदु कृष्णमिवाभूदित्यन्नस्य रूप- मिति तद्विदाचक्रुः	छांदो. ६।४।६
यदु च नार्चिषमेवाभिसम्भवन्ति (मा. पा.)	छां. उ. ४।१५।५
(अथ) यदुच्चैस्तच्छरीरं, तस्मा- दाविरावीर्हि शरीरम्	१ ऐत. ३।६।७
(अथ) यदुच्चैस्तच्छरीरं, तस्मा- त्तत्तिर इव तिर इव ह्यशरीरम्	१ ऐत. ३।६।७
यदुच्छिष्टमभोज्यं यद्यद्वा दुश्चरितं मम। सर्वं पुनन्तु मामापोऽस- तांच प्रतिग्रहं स्वाहा [महाना. १।१२+	तै.आ. १०।२३ १
[प्रा. हो. १।९	
यदुच्छ्वासनिश्वासावेतावाहुती समं नयतीति स समानः	प्रश्नो. ४।४
(अथ) यदुज्ज्वलत्येतद्ब्रह्मणो रूपं चैतद्विष्णोः परमं पद्म्	मैत्रा. ६।२६
(अथ) यदुदक आत्मानं पश्येत्- दभिमंत्रयेत् मयि तेज इन्द्रियं यशो द्रविण९ सुकृतमिति	बृह. ६।४।६
यदुदितं भगवति तत्सर्वं शमय शमय स्वाहा	वनदु. १३१
यदुदिति स उद्गीथो यत्प्रतीति स प्रतिहारो यदुपेति स उपद्रवो यन्तीति तन्निधनम्	छांदो. २।८।२
यदुद्गीथं समभिरभिप्रपद्यन्ते तत्समेति	शौनको. ४।७

यदुपमन्नयते स धूमः छांदो. ५।८।१
 यदुपानेषतैतद्वाहणा इति छाग. १।३
 यदु रोहितमिवाभूदिति तेजस-
 स्तद्रूपमिति छांदो. ६।४।६
 यदुल्व० स मेघो नीहारो या
 धनसनयस्ता नद्यो यद्वास्तेय-
 मुदक० स समुद्रः छांदो. ३।१९।२
 यदु शुक्लमिवाभूदित्यपा० रूपमिति
 तद्विदांचक्रुः छांदो. ६।४।६
 यदुष्णं तत्तेजो यत्सञ्चरति स
 वायुः [गर्भो. १+ शारीरको. १
 (अथ) यदूर्ध्वमपराह्वात्प्रागस्त-
 मयात्स उपद्रवस्तदस्यारण्या
 अन्वायत्ताः छांदो. २।९।७
 यदूर्ध्वं गार्गि दिवो यदवाक्
 ...इत्याचक्षत आकाशे तदोतं
 च प्रोतं चेति बृह. ३।८।४
 (अथ) यदूर्ध्वं मध्यन्दिनात्प्रा-
 गपराह्वात्सप्रतिहारस्तदस्य गर्भा
 अन्वायत्ताः छांदो. २।९।६
 यदूर्ध्वं याज्ञवल्क्य दिवो यदवाक्
 पृथिव्या यदन्तराद्यावा पृथिवी
 इमे यदूतं च भवञ्च भविष्य-
 ज्ञेत्याचक्षते कस्मि०स्तदोतं च.. बृह. ३।८।३,६
 सहवै. ५
 यदृक्षन्वृत्तमनुदत्तमेतत्
 यदृचोऽधीते पय आहुतिभिरेव
 तद्देवांस्तर्पयति सहवै. १४
 यदृचोऽधीते पयसः कूल्या अस्य
 पितृन्त्स्वधा अभिवहन्ति सहवै. १४
 यदृच्छया चोपपन्नं
 यदृच्छालाभतो नित्यं प्रीतिर्या
 जायते नृणाम्। तत्सन्तोषं विदुः
 प्राज्ञाः परिज्ञानैकतत्पराः जा. द. २।५
 यदृच्छालाभसन्तुष्टः ४।२२
 यदृच्छालाभसन्तुष्टः सुवर्णादीन्
 परिग्रहेत् [ना. प. ३।८७+ भ. गी. ४।२२
 यदेकमक्षरं निष्क्रियं शिवं सन्मात्रं
 परं ब्रह्म म. र. १७।३१
 यदेकमद्वितीयम् शांडि. २।३

यदेकमव्यक्तमनन्तरूपं विश्वं
 पुराणंतमसःपरस्तात् [म.ना. १।५ त्रि. म. ना. ४।३
 यदेकं चाप्यनेकं च साञ्जनं च
 निरञ्जनम्। यत्सर्वं चाप्य-
 सर्वं च यत्तत्त्वं तदसौ स्थितः अ. पू. ३।२३
 यदेकादशपदा तेन त्रिष्टुप्।
 यच्चतुष्पदा तेन जगती अव्यक्तो. ६
 यदेतत्कर्णावपिधाय शृणोति
 स यदोत्क्रमिष्यन्भवति नैनं
 घोषं शृणोति मैत्रा. २।८
 (अथ) यदेतत्पुरुषो रेतो भवत्या-
 दित्यस्य तद्रूपम् १ ऐत. ३।७।३
 यदेतदनुपश्यत्यात्मानं (मा.पा.) बृह. ४।४।१५
 यदेतदन्तर्हृदये चालकमिवाथैन-
 योरेषा सृतिः बृह. ४।२।३
 यदेतदन्तरेद्यावापृथिवीअनश्रुवदिव... आर्षे. १।१
 यदेतद्रूच्छतीव च मनोऽनेन चैत-
 दुपस्मरत्यभीक्ष्णं सङ्कल्पः केनो. ४।५
 यदेतद्धृदयं मनश्चैतत् २ ऐत. ६।२
 यदेतद्रेतस्तदेतत्सर्वेभ्योऽङ्गेभ्यस्तेजः
 संभूतं २ ऐत. ४।१
 यदेतद्विद्युतो न्यद्युतदा ३ इति
 न्यमीमिषदा ३ इत्यधिदैवतम् केनो. ४।४
 यदेतन्महदुक्तं तदेतत्पञ्चविधं
 त्रिवृत्पञ्चदशं सप्तदशमेकविंशं
 पञ्चविंशमिति १ ऐत. ३।४।२
 यदेतस्मिच्छरीरे सुखं भवति (मा.) प्रश्नो. ४।६
 यदेतस्मिन्मण्डलेऽर्चिर्दीप्यते बम्भ्र-
 म्यमाणमिव...तदेव मे ब्रह्म आर्षे. ५।२
 यदेन० साधवो धर्मा आ च
 गच्छेयुरूपं च नमेयुः छांदो. २।१।४
 यदेभिरच्छादयंस्तच्छन्दसांछन्दस्त्वं
 यदेभिः स्यान्निर्गुणैः छांदो. १।४।२
 यदेव किंच प्रतिजग्राहमग्निर्मा
 तस्मादनृणं कृणोतु भ. गी. १८।४०
 यदेव जाग्रद्भयं पश्यति तदत्रा-
 विद्यया मन्यते सहवै. १०
 बृह. ४।३।२०

यदेव तीव्रसंवेगाद्दृढं कर्म कृतं
पुरा । तदेव वासनाव्यूहो
दैवशब्देन कथ्यते भवसं. १।४६
यदेव ते कश्चिदब्रवीत्...मे बद्धु-
वार्णः (मा. पा.) बृ. उ. ४।१।४
यदेव ते कश्चिदब्रवीत्तच्छृणवामे-
त्यब्रवीन्म उदङ्कः शौल्बायनः
प्राणो वै ब्रह्मेति [बृह. ४।१।३, ४, ५, ६, ७
यदेव भगवान् वेद तदेव मे ब्रूहि बृह. २।४।३
यदेव भगवान् वेद तदेव मे विब्रूहि बृह. ४।५।४
यदेवमेतदन्वायत्तमुपास्ते सर्व-
मायुरेति वसीयान्भवति स
य एतदेनमुपास्ते आपे. ४।३
यदेव विद्यया करोति श्रद्धयोप-
निषदा तदेव वीर्यवत्तरं भवति छांदो. १।१।१०
यदेव साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म य आत्मा
सर्वान्तरस्तं मे व्याचक्ष्व बृह. ३।४।२+५।१
यदेवेदमप्रतिरूपं जिघ्रति स
एव स पाप्मा बृह. १।३।३
यदेवेदमप्रतिरूपं शृणोति स
एव स पाप्मा बृह. १।३।५
यदेवेदमप्रतिरूपं पश्यति स एव
स पाप्मा बृह. १।३।४
यदेवेदमप्रतिरूपं वदति स एव
स पाप्मा बृह. १।३।२
यदेवेह तदमुत्र यदमुत्र तदन्विह ।
मृत्योः स मृत्युमाप्नोति य इह
नानेव पश्यति कठो. ४।१०
यदेष आकाश आनन्दो न स्यात् तैत्ति. २।७
यदेष पुरोगा उदेष मे भागधेयी
स्यादिति शौनको. १।३
यदेषयन्निदं सर्वपुनाति तस्मादेष
एव यज्ञस्तस्यमनश्चवाक्चवर्तनी छांदो. ४।१६।१
यदेष सर्वाणि भूतान्यनुप्रविष्ट-
स्तन्मर्त्यं आविवेशेति शौनको. ४।८
यदेतमनुपश्यत्यात्मानं देवमजसा ।
ईशानं भूतभव्यस्य न ततो
विजुगुप्सते बृह. ४।४।१५
६३

यदेनज्जरामाप्नोति प्रध्वंसते वा
किं ततोऽतिशिष्यते छांदो. ८।१।४
यदेवैनं समापयति तथा समाप-
यितव्यो भवति कौ. त. २।१५
यदोङ्कारस्तस्माद्विद्वानेतेनैवाय-
तनेनैकतरमन्वेति प्रश्नो. ५।२
यदोमित्येतदक्षरम् मैत्रा. ६।५
यदोषधीभिः पुरुषान् पशूँश्च
विवेश भूतानि चराचराणि महाना. १।४
यदोपयामानि [छाग. २।२+ ४।२
यदोष्णं स पुरुषोऽथ यः पुरुषः
सोऽग्निर्वैश्वानरः मैत्रा. २।८
यद्गत्वा न निवर्तन्ते भ. गी. १५।६
यद्वायत्री तद्वायत्रं, यद्वसवस्तद्वसव्यं शौनको. २।१
यद्वायत्री वै पुरोगास्तत्किमेस्यादिति शौनको. २।२
यद्गार्हपत्यात् प्रणीयते प्रणयना-
दाहवनीयः प्राणः प्रश्नो. ४।३
यदक्षिणां यत्पतीचीं यदुदीचीं
यदूर्ध्वं यदन्तरा दिशो यत्सर्वं
प्रकाशयति तेन सर्वान्प्राणा-
न्निमिषु सन्निधत्ते प्रश्नो. १।६
यदर्शं तददर्शम्, यत्पौर्णमास्ये
तत्पौर्णमास्यं, यद्वसन्ते केश-
श्मश्रुलोमनखानि वापयेत्सो-
ऽस्याग्निष्टोमः कठश्रु. २१
यद्वावापि कक्ष्यं वामिति बृह. २।५।१७
यद्वा च नक्तं चैनश्चक्रम तस्या-
वयजनमसि स्वाहा महाना. १।४।१
यद्दिशो वेत्थ सदेवाः सप्रतिष्ठाः बृह. ३।९।१९
यद्दृश्यं तदसद्विद्धि वेदं सर्वमस-
त्सदा । शास्त्रं सर्वमसद्विद्धि न
मां विद्धि तथाविधम् ते. बि. ३।५२
यद्दृष्टं दृष्टमनुपश्यति...सच्चासच्च
सर्वं पश्यति प्रश्नो. ४।५
यदेवादेवहेळनं देवासश्चक्रमा वयं
सहैव. ३
यदेवा देवहेळनं यददीव्यं नृणामहं
बभूवायुष्टे विश्वतो दधदित्येतै-
राज्यं जुहुव सहैव. ११

यदेवानां चक्षुष्या गो अस्ति यदेव किंच प्रतिजग्राह- मग्निर्मा तस्मादनृणं कृणोतु यदेवाश्च प्राणाश्च तद्यं तदेतया वाचाऽभिव्याह्रियते यद्गोषा लवणमुदकेऽवाधा अङ्ग तदाहरेति तद्वावमृश्य न विवेद यद्भवं तदापः यद्वात्रिशदक्षरा तेनानुष्टुप् (अथ) यद्वितीयममृतं तद्रुद्रा उपजीवन्तीन्द्रेण मुखेन न वै देवा अश्नन्ति न पिबन्त्ये- तदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति यद्वितीयं तन्मध्यमं वलयं भवति यद्विः परिमृजति तेन यजुं पि... प्रीणाति (अथ) यद्वितीये स कोशे स्वपिति तदेमं च लोकं परं च लोकं पश्यति सर्वाञ्छब्दान्विज्ञा- नातिस सम्प्रसाद इत्याचक्षते यद्ध किञ्चाश्रुतेत्येन मन्यते यद्य- न्तरिक्षलोकमश्रुतेत्येन मन्यते यद्ध किञ्चेदं प्रेता ३ इ तदसौ सर्वमस्ति यद्धर्मस्तस्माद्धर्मात् परं नास्त्यतो अवलीयान् वलीयांस- माशंसते यद्धविरग्नौ हूयते तदादित्यं गमयति तत्सूर्यो रश्मिभिर्वर्षति तेनान्नं भवत्यन्नाद्भूतानामुत्पत्तिः (अथ) यद्धसति यज्जक्षति य- न्मैथुनं चरति स्तुतश्चैव तदेति यद्धस्ताभ्यां चकर किल्बिषा- व्यक्षाणां वगुमुपजिग्रमानः यद्धि किञ्चान्नमद्यतेऽनेनैव तदद्यत इह प्रतितिष्ठति यद्धि किञ्चानुजानात्योमित्येव तदा हैषा एव समृद्धिर्यदनुज्ञा	सहवै. १० कौ. त. ११६ छांदो. ६।१३।१ शारीरको. १ अव्यक्तो. ६ छांदो. ३।७।१ नृ. षट्च. ३ सहवै. १५ सुबालो. ४।३ १ ऐत. ३।३।१ १ ऐत. १।२।७ बृह. १।४।१४ मैत्रा. ६।३७ छांदो. ३।१७।३ सहवै. ५ बृह. १।३।१७ छांदो. १।१।८	यद्धितं तदसद्विद्धि न मां विद्धि तथाविधम् यद्धि परं तपस्तदुर्ध्वं तदुराध्वं यद्धि भूतमात्रा न स्युर्न प्रज्ञा- मात्राः स्युः यद्धीरामयस्तस्माद्विरणमयः यद्धयेतदन्यत्रास्मत्स्याच्छ्वानो वैनदद्युर्वयांसि वैनद्वि- मथनीरन्निति यद्धयेतदवेदिष्यन् कथं मे नावक्ष्य- न्निति भगवांस्त्वेव मे तद्भवीत्विति यद्धतान्नस्य लभेमहि लभेमहि धनमात्राम् यद्वाह्यं तन्मन्त्रः यद्धि भर्ति तस्माद्भरद्वाजः यद्ध ह्य तज्ज्योतिः यद्ध ह्य रुद्रहृदयमहाविद्याप्रका- शितम् । तद्भक्षमात्रावस्थान- पदवीमधुना भजे यद्ध ह्यविदो वदन्ति परा चैवापराच (यो ह वै) यद्ध ह्यण्डस्य बहिर्व्याप्तम् यद्वा ह्यणस्तस्मात्तर्हि तेक्षिणष्ठं तपति तदेषाऽभ्युक्ता यद्वा ह्यणानीतिहासान् पुराणानि कल्पान् गाथानाराणां शंसी- मैदसः कूल्या अस्य पितृन् स्वधा अभिवहन्ति यद्वा ह्यणानीतिहासान् पुराणानि कल्पान् गाथानाराणां शंसीमैदा- हुतयो देवानामभवन् ताभिः क्षुभं पाप्मानमपाप्मन् यद्वा ह्यणानीतिहासान् पुराणानि कल्पान् गाथानाराणां शंसीमैदाहु- तिभिरेव तद्देवांस्तर्पयति यद्वा ह्यणेष्योऽन्नं ददाति तन्मनु- ष्ययज्ञः सन्तिष्ठते यद्धद्रं तन्म आसुव [म.ना. १।२।२+ यजुर्वेद इति स यजुर्वेदः	ते. वि. ३।५३ महाना. १६।१२ कौ. त. ३।८ १ ऐत. १।३।१ बृह. ३।९।२५ छांदो. ६।१।७ छांदो. १।१०।६ नृ. षट्च. ३ १ ऐत. २।२।१ मैत्रा. ६।३ रुद्रह. शीर्षकं मुण्ड. १।४ रामो. ४।२ सहवै. १७ सहवै. १४ सहवै. १३ सहवै. १४ सहवै. १४ त्रिसुप. २ सन्ध्यो. २०
--	--	--	---

यज्ञतजालं निखिलं वै विस्पृष्ट-
मेतादृशं त्वां न विदन्ति केचि-
दृष्ट्यान्तरेण परिपश्यन्ति मूढाः २ रुद्रो. ७३
यज्ञतयोनिं परिपश्यन्ति धीराः (मा.) मुण्डको. १।२।६
यज्ञतं यच्च भव्यम् [चित्त्यु. १२।१ क्र.सं. १०।९०।-
यज्ञतेभ्यो बलिं हरति तद्वृतयज्ञः
सन्तिष्ठते सहवै. १४
यज्ञयुगातीतं तदमूर्तिं तारकमिति मं. ब्रा. १।४
यज्ञयुगातीतं तदमूर्तिमत् अद्वयता. ५
यज्ञविक्षेपमापन्नो ह्यजयोनस्त-
दितरे चामरमुख्याः सृष्टिचक्र-
प्रणेतारः सम्बभूवुः लक्ष्म्यु. ५
यद्यग्निं न विन्देदप्सु जुहुयात् जाबालो. ४
यद्यच्छरीरमादत्ते तेनतेन स युज्यते श्वेताश्व. ५।१०
यद्यच्छुद्धमशुद्धं वा करोत्यामरणा-
न्तिकम् । तत्सर्वं ब्रह्मणे कुर्यात्
प्रत्याहारः स उच्यते जा. द. ७।३
यद्यच्छृणोति कर्णाभ्यां तत्तदात्मेति
भावयेत् । लभते नासया
यद्यत्तदात्मेति भावयेत् १ यो. त. ७०
यद्यजुषि घृतस्य कृत्वा...
अस्य पितृन्स्वधा अभिवहति सहवै. १४
यद्यजुषि घृताहुतयो यत्सामानि
सोमाहुतयो यदथर्वाङ्गिरसो
मध्वाहुतयो... ताभिः क्षुधं
पाप्मानमपाप्मन् सहवै. १३
यद्यजुषि घृताहुतिभिर्यत्सामानि
सोमाहुतिभिर्यदथर्वाङ्गिरसो
मध्वाहुतिभिर्यद्वाह्मणानीति-
हान्पुराणानि कल्पान्गाथा-
नाराशः सीर्मेदाहुतिभिरेव
तद्देवांस्तर्पयति सहवै. १४
(अथ) यद्यज्ञ इत्याचक्षते ब्रह्म-
चर्यमेव तत् छांदो. ८।५।१
यद्यत्पश्यति चक्षुर्भ्यां तत्तदात्मेति
भावयेत् १ यो. त. ६९
यद्यत्पश्यति तत्सर्वमात्मेतिप्रत्याहारः शांडि. १।८।१

यद्यत्प्रीतिकरं पुंसां वस्तु राजेन्द्र
जायते । तदेव दुःखवृक्षस्य
बीजत्वमुपगच्छति भवसं. १।२९
यद्यत्सम्भाव्यते लोके सर्वसङ्कल्प-
सम्भ्रमः ते. विं. ५।४९
यद्यत्संवेद्यते किञ्चित्तन्नास्थापरि-
वर्जनम् महो. ४।११०
यद्यत्सावयवं तत्तदनित्यमित्यनु-
मानाच्चेति प्रत्यक्षेण दृष्टत्वाच्च त्रि. म. ना. २।१
यद्यत्स्वाभिमतं वस्तु तत्त्यजन्
मोक्षमश्नते महो. ४।८८
यद्यदाचरति श्रेष्ठः भ. गी. ३।२१
यद्यद्विधायनि चित्तेन यद्यत्सङ्कल्पते
क्वचित्... सर्वं शशविपाणवत् ते. विं. ५।८५-८९
यद्यद्विभूतिमत् सत्त्वं भ. गी. १०।४१
यद्यनन्तकदूतोऽसि यदि वाऽनन्तकः
स्वयम्... इन्द्रस्यवज्रेण स्वाहा गारुडो. १६
(अथ) यद्यन्नपानलोककामो
भवति सङ्कल्पादेवास्यान्नपाने
समुत्तिष्ठतस्तेनान्नपानलोकेन
सम्पन्नो महीयते छां. उ. ८।२।७
यद्यपानेनाभ्यपानितम् २ ऐत. ३।११
यद्यपि दशरात्रीर्नाश्रीयाद्यद्युह
जीवेदथवाऽद्रष्टाऽश्रोताऽमन्ता
ऽबोद्धाऽकर्ताऽविज्ञाता भवति छां. उ. ७।१।१
यद्यपुत्रो भवत्यात्मानमेवेदं
ध्यात्वाऽनवेक्षमाणः प्राची-
मुदीचीं वा दिशं प्रव्रजेत् १ सं. सो. १।२
यद्यपुत्रो भवत्यात्मानं ध्यात्वा-
ऽनवेक्षमाणः प्राचीमुदीचीं वा.. कठश्रु. ५
यद्यपेक्षाऽस्ति तदनुरूपो भवति ना. प. ५।१४
यद्यप्येतच्छुष्काय स्थाणवे (मा.) छां. उ. ५।२।३
यद्यप्येते न पश्यन्ति भ. गी. १।३८
यद्यप्येनच्छुष्काय स्थाणवे ब्रूया-
ज्जायेरन्नेवास्मिञ्छाखाः प्रोद्देयुः
पलाशानीति छान्दो. ५।२।३
(अथ) यद्यप्येनानुत्क्रान्तप्राणा-
ञ्छूलेन समासं व्यतिषं ददेन्नै-
वैनं ब्रूयुः पितृहाऽसीति छा. उ. ७।१५।३

यद्वा अहं वसिष्ठाऽस्मि, त्वं तद्व-
सिष्ठोऽसि (इति वागुवाच) बृह. ६।१।१४
यद्वा अहं सम्पदस्मि, त्वं तत्सम्प-
दसीति श्रोत्रं (उवाच) बृह. ६।१।१४
यद्वा ऋते प्राणाद्रेतः सिच्येत
पूयेन्न सम्भवेत् ३ ऐत. २।२।२
(तदाहुः) यद्वा एतस्य वीर्यं
यच्छुक्रं यज्ज्योतिर्यदमृतं यदजर्यं
तदवरमिति शौनको. २।३
यद्वा एतेऽमुर्ह्यधियन्त तदेवाप्यद्य
कुर्वन्ति बृह. १।९।२३
यद्वा कृतममृतञ्चराणां यत्सर्वनि-
ष्ठमजरं समस्तम् पारमा. १।८
(ह्रीं) यद्वाग्वदन्त्यविचेतनानि
राष्ट्री देवानां निषसाद मन्द्रा ।
चतस्र ऊर्ध्वं(ऊर्जं) दुदुहे पयांसि
कस्विदस्याः परमंजगाम हयग्री. ६
[सरस्व. ७ क्र.मं. ८।१००।१
यद्वाच ओमिति यच्च नेति
यच्चास्याः क्रूरं यदि चोत्वाणिष्णु १ ऐत. ३।८।३
यद्वाचाऽनभ्युदितं येन वागभ्यु-
द्यते । तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि
नेदं यदिदमुपासते केनो. १।४
यद्वाचा यन्मनसा बाहुभ्या-
मूरुभ्यामष्टौवद्भ्यां शिष्टै-
र्यदनृतं चक्रम वयम् सद्भवै. ४
यद्वा जयेम यदि वा नो जयेयुः भ. गी. २।६
यद्वा प्रज्ञामात्रा न स्युर्न भूतमात्राः स्युः कौ. त. ३।८
यद्वायुरन्नमायुर्वा एष यद्वायुः २ ऐत. ३।१०
यद्वाव विजिज्ञासितव्यम् छांदो. ८।१।२
यद्वां पूर्तं परिविष्टं यदमौ तस्मै
गोत्रायेह जायापती सः रमेथाम् सद्भवै. १०
यद्विकारि यतश्च यत् भ. गी. १।३।४
यद्विजृम्भते तद्विद्योतिते..(मा.पा.) बृ. उ. १।१।१
यद्विज्ञातमिवाभूदित्येतासामेव
देवतानां समासः छांदो. ६।४।७
यद्विज्ञानरूपं यदेवाः सर्वे ब्रह्म
ज्येष्ठमुपासते ग. शो. ४।१

यद्विज्ञानात् पुमान् सद्यो जीव-
न्मुक्तत्वमाप्नुयात् महो. २।३७
यद्विद्वांसश्चाविद्वांसश्चैनश्चक्रम
तस्यावयजनमसि स्वाहा महाना. १।४।२
यद्विद्युतोरोहितं रूपं तेजसस्तद्रूपं
छांदो. ६।४।४
यद्विद्युद्विद्योततेऽयैतन्म्रियते यन्न
विद्योतते तस्य वायुमेव तेजो
गच्छति कौ. त. २।१२
यद्विभाति चिन्मात्रम् बह्वचो. ३
यद्विश्वमसृजन्त तस्माद्विश्वसृजः
नृ. पू. १।७
यद्वृक्षो वृक्णो रोहति मूलान्नवतरः
पुनः । मर्त्यः स्विन्मृत्युना वृक्णः
कस्मान्मूलात्प्ररोहति बृह. ३।९।३१
यद्वेत्थ तेन मोपसीद् तत ऊर्ध्वं
वक्ष्यामीति छांदो. ७।१।१
यद्वेदविद्याधिगमः स्वधर्म-
स्यानुचरणं... मैत्रा. ४।३
यद्वेदेष्टुक्तं तद्विद्वांस उपजीवन्ति
मैत्रा. ७।१०
यद्वेव समः पुषिणा समो मशकैन
समो नागेन सम एभिस्त्रिभि-
लोकैः समोऽनेन सर्वेण
तस्माद्वेव सामाश्रुते बृह. १।३।२२
यद्वै किञ्चानूक्तं तस्य सर्वस्य
ब्रह्मेत्येकता बृह. १।५।१७
यद्वै किञ्चैतदध्यगीष्टा नामैवैतत्
छांदो. ७।१।३
यद्वै चतुर्थं तत्तुरीयं दर्शतं पदं
बृह. ५।१।४।३
यद्वै चतुर्थं तत्तुरीयं दर्शतं पदं
परोरजाय एष तपतीति गायत्र्यु. २
यद्वै तत्पुरुषे शरीरविदं वाव तद्य-
दिदमस्मिन्नन्तःपुरुषे हृदयम-
स्मिन्हीमे प्राणाः प्रतिष्ठिता एत-
देव नातिशीयन्ते छांदो. ३।१२।४
यद्वै तत्सुकृतम् तैत्ति. २।७
यद्वै तन्न जिघ्रति जिघ्रन्वै तन्न
जिघ्रति नहि घ्रातुर्घ्रातेर्विपरि-
लोपो विद्यतेऽविनाशित्वात् बृह. ४।३।२४
यद्वै तन्न मनुते मन्वानो वै तन्न
मनुते नहि मन्तुर्मतेर्विपरिलोपो
विद्यतेऽविनाशित्वात् बृह. ४।३।२८

यद्वै तन्न रसयते रसयन्वै तन्न

रसयते नहि रसयितु रस-

यतेर्विपरिलोपो विद्यतेऽवि-

नाशित्वात्

बृह. ४।३।२५

यद्वै तन्न वदति वदन्वै तन्न वदति

नहि वक्तुर्वक्तेर्विपरिलोपो

विद्यतेऽविनाशित्वात्

बृह. ४।३।२६

यद्वै तन्न विजानाति विजानन्वै

तन्न विजानाति नहि विज्ञातु-

र्विज्ञातेर्विपरिलोपो विद्यतेऽवि-

नाशित्वात्

बृह. ४।३।३०

यद्वै तन्न शृणोति शृण्वन्वै तन्न

शृणोति नहि श्रोतुः श्रुतेर्वि-

परिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वात्

बृह. ४।३।२७

यद्वै तन्न स्पृशति स्पृशन्वै तन्न

स्पृशति नहि स्पृष्टुः स्पृष्टेर्वि-

परिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वात्

बृह. ४।३।२९

यद्वै तद्ब्रह्मेतीदं वाव तद्योऽयं वहिर्धा

पुरुषादाकाशो यो वै स वहिर्धा

पुरुषादाकाशः

छांदो. ३।१२।७

यद्वैद्युतं तत्परं ब्रह्म [अ.शिरः. ३।४+

यद्वैतमुपाग्रासिषुः

बटुको. १९

यद्वै प्राणिति स प्राणो यदपानिति

सोऽपानोऽथ यः प्राणापानयोः

सन्धिः स व्यानो यो व्यानः

सा वाक्

छांदो. १।३।३

यद्वै भूः स ऋग्वेदः, यजुर्वेद इति

स यजुर्वेदः, स्वरिति स्वर्गो

लोकः स सामवेदः, तदिति

सोऽथर्ववेद इति

सन्ध्यो. २०

यद्वै बाङ्गाक्रामति मनसा सह

गणेशो. ३।२

यद्वै देवाश्चक्रम जिह्वया गुरु मनसो

वा प्रयुती देवहेडनम् । (हेडनं)

[महाना. १।४।२+

क्र.सं.१०।३७।१२

यद्वैयते तद्व्यक्तस्य व्यक्तत्वम्

अव्यक्तो. ४

यन्तेव गजं स्वबुद्ध्या वशीकृत्य

स्वव्यतिरिक्तं सर्वं कृतकं नश्वर-

मिति मत्वा विरक्तः पुरुषः

सर्वदा ब्रह्माहमिति व्यवहरेत्

ना. प. ६।२

यन्नराजाय विद्महे महायन्त्राय

धीमहि । तन्नो यन्त्रः प्रचोदयात् वनदु. १५०

यन्त्रस्यपूर्वद्वारे द्वारश्रियैक्षेत्रपालाय

मायायै नमः

सूर्यता. ४।१

यन्त्रं विना देवता च न प्रसीदति

सर्वदा

सूर्यता. ५।१

यन्त्रारूढानि मायया

यन्न ज्वलति तस्यादित्यमेव तेजो

भ. गी. १।८।६१

गच्छति

कौ. त. २।१२

यन्नत्यादेवपरंश्रत्कोपरशिवः

सि. वि. ३

यन्नमस्यं चिदाख्यातं यत्सिद्धीना

च कारणम् । येन विज्ञानमात्रेण

जन्मबन्धात्प्रमुच्यते

यो. शि. ३।१

यन्न सन्तं न चासन्तं नाश्रुतं न

बहुश्रुतम् । न सुवृत्तं न दुर्वृत्तं

वेदं कश्चित्स ब्राह्मणः

ना. प. ४।३४

यन्नीलं परः कृष्णं तत्साम तदे-

तस्यामृच्यध्यूढं साम

छां. उ. १।६।५,६

यन्नु इयं...कथं तेनामृता

स्यामिति-(मा. पा.)

बृ. उ. २।४।२

यन्नु म इयं भगोः सर्वा पृथिवी

वित्तेन पूर्णा स्यात् [बृह.

२।४।२+४।५।३

यन्नु हो तद्वायन्नीविदब्रूयाः, अथ

कथं हस्तीभूतो वहसीति

बृह. ५।१।४।८

यन्नारसिंहं तत्प्रथमस्य, यन्महा-

लक्ष्म्यं तद्वितीयस्य...यत्क्रोध-

दैवतं तच्छष्ठस्य । तदेतानि

षण्णां नारसिंहचक्राणां षडान्त-

राणि वलयानि भवन्ति

नृ. षट्च. ४

यन्नारसिहाय तत्प्रथमस्य यद्विद्महे

तद्वितीयस्य

नृ. षट्च. ५

यन्नैष एतत्सुप्तोऽभूद्य एष

विज्ञानमयः पुरुषः

बृ. उ. २।१।१७

यन्न्याय्यं तदसत्सदा । यद्धितं

तदसद्विद्धि

ते. वि. ३।५३

यन्मदिमे बिभ्यति तन्म एकं ते

मे अक्षजहमु ताननूक्षम्

वा. मं. २१-

यन्मनसा न मनुते, येनाहुर्मनो-
मतम् । तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि
नेदं यदिदमुपासते केनो. १।६
यन्मनस्त्रिजगत्सृष्टिस्थितिव्यसन-
कर्मकृत् । तन्मनो विलयं याति
तद्विष्णोः परमपदम् [ध्या.वि.२५+ मं.ब्रा. ५।१
यन्मनुष्यान् वासयते यदेभ्योऽशनं
ददाति, तेन मनुष्याणां (आत्मा) बृह. १।४।१६
यन्मनोऽनुविधीयते भ. गी. २।६७
यन्मन्त्रेक्षितलाञ्छिताभमनघं
मृत्युश्च वज्राशिषो...वन्दे-
ऽभीष्टगणाधिपं भयहरं विघ्नौघ-
नाशं परम् वनदु. ८६
यन्मन्युर्जायामावहदित्यध्यात्म-
मन्त्राजपेत् कठश्रु. २२
यन्मया परिजनस्यार्थं कृतं कर्म
शुभाशुभम् । एकाकी तेन दह्य-
ऽहं गतास्ते फलभोगिनः गर्भो. ९
यन्मया पूरितं विश्वं महाकल्पा-
म्बुना यथा वराहो. २।३६
यन्मया भुक्तमसाधूना पापेभ्यश्च
प्रतिग्रहः महाना. ९।१५
यन्मयामनसावाचाकृतमेनःकदाचन
सहवै. १०
यन्मयि माता यदा पिपेष
सहवै. ४
यन्मरणं तदवभृथः (आत्मयज्ञस्य) महाना. १८।१
(अथ) यन्मर्त्यः सन्नमृतानसृजत बृह. १।४।६
यन्महाचक्रं यज्योतिरात्मा तत्तृतीयस्य नृ. षट्च. ६
यन्महावाक्यसिद्धान्तमहाविद्या-
कलेवरम् । विकलेवरकैवल्यं
रामचन्द्रपदं भजे महावा. शीर्षकं
यन्महावीरसम्भरणानि [छाग. २।२+ ४।२
यन्महोपनिषद्वेद्यं चिदाकाशतया
स्थितम् । परमाद्वैतसाम्राज्यं
तद्रामब्रह्म मे गतिः महो. शीर्षकं
यन्मातरं पितरं वाजिर्हिंसिम सहवै. १०
यन्मायया मोहितचेतसो मामा-
त्मानमापूर्णमलब्धवन्तः । परं
विदग्धोदरपूरणाय भ्रमन्ति
काका इव सूरयोऽपि मैत्रे. २।२५

यन्मा वदसि केशव भ. गी. १०।१४
यन्मुखं तदाहवनीयः महाना. १८।१
(अथ) यन्मूर्तं तदसत्यं, यन्मूर्तं
तत्सत्यं तद्ब्रह्म मैत्रा. ६।३
यन्मूलं सर्वलोकानां यन्मूलं
चित्तबन्धनम् । मूलबन्धः सदा
सेव्यो योग्योऽसौ ब्रह्मवादिनाम् ते. वि. १।२७
यन्मूले सर्वतीर्थानि यन्मध्ये ब्रह्मदेवताः तुलस्थु. ९
यन्मृत्युर्जयमावहमित्यध्यात्म-
मन्त्रान्पठेत् कठरु. ४
यन्मृत्युर्नावपश्यति, यन्ब्रह्मानावपश्यति भस्मजा. २।१६
यन्मोः छिद्रं चक्षुषो हृदयस्य मनसो
वातितृष्णं बृहस्पतिर्मे तद्धानु
[प्रवर्ग्या. २+ वा. सं. ३६।२
यन्मे त्वदन्येन न दृष्टपूर्वम् भ. गी. १।१४७
यन्मेऽद्य रेतः पृथिवीमस्कान्त्सीद्य-
दौषधीरप्यसरत् यदप इदमहं
तद्रेत आददे... बृह. ६।४।५
यन्मे मनसा वाचा कर्मणा वा.. महाना. ५।१६
यन्मौनमासनं शान्तं तच्छ्रेष्ठासङ्ग
उच्यते अक्षयुष. २९
(अथ) यन्मौनमित्याचक्षते
ब्रह्मचर्यमेव तत्, ब्रह्मचर्येण
ह्येवात्मानमनुविद्य मनुते छांदो. ८।५।२
यन्मौनं योगिभिर्गम्यं तद्भजे-
त्सर्वदा बुधः ते. वि. १।२०
यमघो निनीषति तमसाधु (कर्म)
कारयति ...
यमध्वरे ब्रह्मविदः स्तुवन्ति सामै-
र्यजुर्भिः क्रतुभिस्त्वमेव एका. उ. १०
यमध्वर्युरभि लोकं ऋणैधीत् वा. मं. १५
यमनियमयुतः पुरुषः सर्वसङ्ग-
विवर्जितः शाडि. १।५।१
यमनियमासनप्राणायामप्रत्या-
हारधारणाध्यानसमाधयो-
ऽष्टाङ्गानि शाण्डि. १।१।२
यमनियमासनप्राणायामप्रत्याहार-
धारणाध्यानसमाधयोऽष्टाङ्ग-
योग उच्यते २ अवधू. १

यशो राज्ञां यशो विशां यशोऽहमनु-

प्रापत्ति स द्वाहं यशसां यशः छांदो. ८।१४।१

यशोऽरिष्टंचचिन्मात्रंचिदानंदंविचितय मुक्तिको. २।५

यशोऽहं ब्रवानि ब्राह्मणानां (मा.) छांदो. ८।१४।१

यशोऽहं भवामि ब्राह्मणानां छांदो. ८।१४।१

यश्चक्षुरन्तरो यमयत्येष त आत्मा-

ऽन्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।१८

यश्चक्षुर्गोमृ (वेद) गोप्नुमान् भवति कौ. त. २।१

यश्चक्षुषि तिष्ठश्चक्षुषोऽन्तरो यं

चक्षुर्न वेद यस्य चक्षुः शरीरम् बृह. ३।७।१८

यश्चक्षुषि भोगस्तं देवेभ्य आगायत् बृह. १।३।४

यश्चक्षुषि यो द्रष्टव्ये य आदित्ये

(सोऽयमात्मा) सुबालो. ५।१

यश्च नः शपतः शपात् सूर्यता. २।१

यश्चन्द्रतारकमन्तरो यमयत्येष त

आत्माऽन्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।११

यश्चन्द्रतारके तिष्ठश्चन्द्रतारकादन्तरो

यं चन्द्रतारकं न वेद बृह. ३।७।११

यश्चन्द्रमास्तं यत्प्रत्याह तमतिसृजते कौ. त. १।२

यश्च विश्वं सृजति विश्व बिभर्ति...

स आत्मा शांडि. २।१।४

यश्च श्रोत्रियोऽवृजिन्मेऽकामहतः बृह. ४।३।३३

यश्च सर्वगतः साक्षी लोकस्यात्मेति

कथ्यते । भूतग्रामशरीरेषु ना. महो. ११

नश्यत्सु न विनश्यति

यश्चाचारविहीनोऽपि यो वा पूजा

न कुर्वते । यदि ज्येष्ठं न मन्येत

नन्दते नन्दने वने कौलो. ९

यश्चाप्सु वरुणः स पुनात्वचमर्षणः महाना. ५।२०

यश्चायमध्यात्ममात्मा तेजोमयो-

ऽमृतमयः (मा. पा.) बृह. २।५।१४

यश्चायमन्तरात्मन्नाकाशः बृह. २।३।४,५

यश्चायमस्मिन् धर्मे तेजोमयोऽमृत-

मयः पुरुषो यश्चायमध्यात्मम् बृह. २।५।११

यश्चायमस्मिन्नग्नौ तेजोमयोऽमृत-

मयः पुरुषो यश्चायमध्यात्मं बृह. २।५।३

यश्चायमस्मिन्नाकाशे...पुरुषः बृह. २।५।१०

यश्चायमस्मिन्नात्मनि...पुरुषः बृह. २।५।१४

यश्चायमस्मिन्नादित्ये...पुरुषः बृह. २।५।५

यश्चायमस्मिन्मानुषे...पुरुषः बृह. २।५।१३

यश्चायमस्मिन्वायौ...पुरुषः बृह. २।५।४

यश्चायमस्मिन्सत्ये...पुरुषः बृह. २।५।१२

यश्चायमस्मिन् स्तनयित्नौ...पुरुषः बृह. २।५।९

यश्चायमस्मिन्श्चन्द्रे...पुरुषः बृह. २।५।७

यश्चायमस्या पृथिव्यां...पुरुषः बृह. २।५।१

यश्चायमस्यां विद्युति...पुरुषः बृह. २।५।८

यश्चायमात्मा तेजोमयोऽमृतमयः

पुरुषोऽयमेव स योऽयमात्मे-

दममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वम् बृह. २।५।१४

यश्चायमासु दिक्षु...पुरुषः बृह. २।५।६

यश्चायमास्वप्सु...पुरुषः बृह. २।५।२

यश्चासावादित्य एकमेतदित्यवोचाम

३ ऐत. २।४।३

यश्चासावादित्ये, स एकः तैत्ति. २।८

यश्चित्तमन्तरे सञ्चरन्त्यं चित्तं न वेद अध्यात्मो. १

यश्चित्तं ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।५।३

यश्चित्ते यश्चेतयितव्ये यः क्षेत्रज्ञे...

(सोऽयमात्मा) सुबालो. ५।९

यश्चेतनमात्रःप्रतिपुरुषक्षेत्रज्ञः [मैत्रा. २।५+४।५

यश्चैनमभिदासति स एषोऽश्मा खणः छांदो. १।२।८

यश्चैनं मन्यते हतम् भ. गी. २।१९

यश्चैवं विद्वान् प्रयुज्यते यथा चाग्नि-

चन्द्रसूर्याभास्वन्तोऽपहततमस्काः संहितो. २।३

यश्चैव वेद यस्यैते स्वरवन्तः प्रयुज्यते संहितो. २।३

यश्चैषोऽग्नौ, यश्चायं हृदये, यश्चा-

सावादित्ये स एष एकः [मैत्रा. ६।१७ + ७।७

यश्छन्दसामृषभो विश्वरूपेऽछन्दो-

भ्यश्छन्दास्याविवेश महाना. ७।६

यश्छन्दसामृषभो विश्वरूपः । छन्दो-

भ्योऽध्यमृतात्सम्भूव तैत्ति. १।४।१

[ना. प. ४।३८ तै. भा. ७।४।१+ १०।६।१

यष्टव्यमेवेति मनः भ. गी. १.७।११

यष्टिका कमलासनः कृष्णो. ८

यष्टया वा पाणिना वोपहत्यातिक्रमेत् बृह. ६।४।७

यस्तद्वेद यत आबभूव चित्त्यु. १४।२

यस्तद्वेद यत्स वेद स मयैतदुक्त इति छांदो. ४।१।४

यस्तद्वेद स पितुः पितासत् महाना. २।४

यस्तद्वेद स वेद सर्वं सर्वा दिशो

बलिसमै हरन्ति छांदो. २।२।१

यस्तन्तुनाभ इव तन्तुभिः प्रधानजैः
 स्वभावतो देव एकः स्वमावृणोत् भवसं. २।४७
 यस्तपसाऽपहतपाप्मा मैत्रा. ४।४
 यस्तमसि तिष्ठंस्तमसोऽन्तरो यं
 तमो न वेद यस्य तमः शरीरं. बृह. ३।७।१३
 यस्तमात्मानमनुविद्य विजानाति
 [छां. उ. ८।७।१+ ८।१२।६
 यस्तमोऽन्तरो यमयत्येष त आत्मा-
 ऽन्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।१३
 यस्तं वेद स वेदवित् [ध्या.वि. ३७+ भ. गी. १५।१
 यस्तां (ब्रह्मविद्यां) न वेद
 किमन्यैर्वेदैः करिष्यति अन्यक्तो. ३
 यस्तां न वेद किमृचा करिष्यति गुह्यका. ५३
 यस्तित्याज सचिविदं सखायं न तस्य
 वाच्यपि भागो अस्ति [सहवै. १९+ श्रेत. २।४।१
 [+क्र. मं. १०।७।१६+ तै.आ. १।३।१
 यस्तु कर्मफलत्यागी स त्यागी-
 त्याभिधीयते [भ.गी. १८।११ भवसं. १।५३
 यस्तु द्वादशसाहस्रं प्रणवं जपते-
 ऽन्वहम् । तस्य द्वादशभिर्मासैः
 परं ब्रह्म प्रकाशते १ सं.सो. २।१०४
 यस्तु मूढोल्पबुद्धिर्वा सिद्धिजालानि
 वाञ्छति । स सिद्धिसाधनैर्योगै-
 स्तानि साधयति क्रमात् अ. पृ. ४।५
 यस्तु विज्ञानवान् भवति युक्तेन
 मनसा सदा । तस्येन्द्रियाणि
 वश्यानि सद्वा इव सारथेः कठो. ३।६
 यस्तु विज्ञानवान्भवति समनस्कः
 सदा शुचिः । स तु तत्पद-
 माप्नोति यस्माद्भूयो न जायते कठो. ३।८
 यस्तु वेदोदितं धर्मं त्यक्त्वा ज्ञानं
 समाश्रयेत् । स पाखण्डीति
 विज्ञेयो नरकं चाधिगच्छति भवसं. १।३४
 यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्मन्येवानु-
 पश्यति । सर्वभूतेषु चात्मानं
 ततो न विजुगुप्सते [ईशा. ६+ वा. सं. ४०।६
 यस्तूर्णनाभ इव तन्तुभिः प्रधानजैः
 स्वभावतः । देव एकः स्वमा-
 वृणोति स नो दधातु ब्रह्माव्ययम् श्वेता. ६।१०

यस्तेजसि तिष्ठंस्तेजसोऽन्तरो यं
 तेजो न वेद.. स त आत्मा.. बृह. ३।७।१४
 यस्तेजोऽन्तरे सञ्चरन्त्यं तेजो न वेद
 अध्यात्मो. १
 यस्तेजो ब्रह्मेत्युपास्ते तेजस्वी वै स
 तेजस्वतो लोकान्भास्वतोऽप-
 हततमस्कानभिसिद्धयति छांदो. ७।११।२
 यस्ते मन्योऽविधद्वज्र सायक सह
 ओजः पुष्यति विश्वमानुषक् वनदु. १००
 [क्र. मं. १०।८३।१+ अथ. ४।३२।१
 यस्ते स्तनः शशयो यो मयो भूयें
 विश्वा पुष्यसि वीर्याणि । यो
 रत्नधा वसुविद्यः सुदत्रः सर-
 स्वति तमिह धातवे करिति बृह. ६।४।२७
 [क्र. मं. १।१६४।४९+ अथर्व. ७।१०।१
 [+वा. सं. ३८।५+ तै. आ. ४।८।२
 यस्ते स्व इतरो देवयानात्
 चिर्यु. १५।२
 यस्त्वचमन्तरो यमयत्येष त
 आत्माऽन्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।२१
 यस्त्वचि तिष्ठंस्त्वचोन्तरो यं
 त्वङ्मन वेद यस्य त्वक् शरीरं.. बृह. ३।७।२१
 यस्त्वचि यः स्पर्शयितव्ये यो वायौ
 यो नाड्यां सोऽयमात्मा सुबालो. ५।५
 यस्त्वधीते वा स सर्वपातकेभ्यः
 पूतो भवति वासुदे. १७
 यस्त्वमसि सोऽहमस्मि कौ. त. १।६
 यस्त्वविज्ञानवान्भवत्यमनस्कः सदा-
 ऽशुचिः । न स तत्पदमाप्नोति
 सःसारं चाधिगच्छति कठो. ३।७
 यस्त्वविज्ञानवान् भवत्ययुक्तेन
 मनसा सदा । तस्येन्द्रियाण्य-
 वश्यानि दुष्टाश्वा इव सारथेः कठो. ३।५
 यस्त्वं भूत्वा पर्जन्यो विभेति पारमा. ३।१
 यस्त्वात्सरतिरेव स्यात् भ. गी. ३।१७
 यस्त्विन्द्रियाणि मनसा भ. गी. ३।७
 यस्त्विमा अवयतीरेवोपास्ते न परा.. आर्षे. ८।३
 यस्त्वेतद्वाऽयीते सोऽप्येवमेव भवति का.रुद्रो. ५
 यस्त्वेतमेवं प्रादेशमात्रमभिविमान-
 मात्मानं वैश्वानरमुपास्ते स सर्वेषु

लोकेषु सर्वेषु भूतेषु सर्वेष्व्वात्म-
स्वन्नमस्ति छांदो. ५।१८।१
यस्त्वेतर्हि ब्रूयान्मूर्धातेविपत्तिष्यतीति छांदो. १।८।६
यस्त्वेनं परमतीवोद्यन्तं पश्य-
न्नुपास्ते पापीयान्भवति आपे. ६।३
यस्त्वेनं परमनूद्यन्तं वेदाथ तथोपास्ते
परं ज्योतिरुपसम्पद्यते सर्वमायु-
रेति वसीयान्भवति आपे. ६।३
यस्त्वेवं विजानीयात्स नारायण-
सायुज्यमवाप्नोति ऊर्ध्वपुं. ६
यस्त्वेवं ब्राह्मणो विद्यात् चित्त्यु. १३।२
यस्त्वेवोभयमंतरेणाहतस्य नास्त्युपवादः ३ ऐन. १।३।१
यस्मा एवमुपतिष्ठतेऽहमदःप्रापमिति गायत्र्यु. ५
[बृ. उ. ५।१४।७+
यस्मात्क्षरमतीतोऽहं भ.गी. १५।१८
यस्माच्च बृहति बृंहयति च सर्वं
तस्मादुच्यते परं ब्रह्म शांडि. ३।२।१
यस्माच्छन्दोभिश्छन्नस्तस्माच्छंदांसी-
त्याचक्षते १ ऐत. १।६।१
यस्माच्छिवः सुसम्पूर्णः सर्वज्ञः
सर्वगः प्रभुः । तस्मात्स पाश-
रहितः स विशुद्धः स्वभावतः शिवो. १।१५
यस्माच्छ्रोत्रत्वगक्षयादि खादिकर्मे-
न्द्रियाणि च । व्यावृत्तानि परं
प्राप्तुं न समर्थानि तानि तु कठरु. ३३
यस्माज्जातमिदं विश्वं यस्मिन्नेव
विलीयते । स एव भगवान् भवसं. ५।१५
विष्णुः शास्ता सर्वेश्वरेश्वरः
यस्माज्जातो भगात्पूर्वं तस्मिन्नेव
भगे रमन्.. यो. त. १३२
यस्माज्ज्ञानोपदेशार्थं गुरुरास्ते
सदाशिवः शिवो. ७।४५
यस्मात्तदुपदेष्टाऽसौ तस्माद्गुरुतरो
गुरुः [द्वयो. ७+ अद्वयता. १२
यस्मात्तेज आत्मीयं कृत्वा सर्वा-
नस्मान् पालयिष्यसि स्वाहा पारमा. २।९
यस्मात्परमपरं परायणं च बृहद्ब्रह्मत्या
बृंहयति तस्मादुच्यते परं ब्रह्म अ. शिरः. ३।५

यस्मात्परं नापरमस्ति किञ्चित्
यस्मान्नाणीयो न ज्यायोऽस्ति
कश्चित् । वृक्ष इव स्तब्धो दिवि
तिष्ठत्येकस्तेनैवं पूर्णं पुरुषेण
सर्वम् [श्वेता. ३।९+ महाना. ८।१३
यस्मात्प्रपञ्चः परिवर्ततेऽयम् श्वेता. ६।६
यस्मात्सर्वमानोति सर्वमादत्ते सर्व-
मस्ति च तस्मादुच्यते आत्मा शांडि. ३।२।१
यस्मात्सर्वस्मात्पुरतः सुविभातो-
ऽतश्चिद्धन एव नृसिंहो. ८।५
यस्मात् सर्वेषां भूतानां वा वीर्यतमः
श्रेष्ठतमश्च सिंहो वीर्यतमः
श्रेष्ठतमश्च तस्मान्नृसिंहः... नृ. पू. २।९
यस्मात्सुदुश्चरं तपस्तप्यमानायात्रये
पुत्रकामायातितरां तुष्टेन
भगवता ज्योतिर्मयेनात्मैव दत्तो
यस्माच्चानसूयायामत्रेस्तनयो-
ऽभवत्तस्मादुच्यते दत्तात्रेय इति शांडि. ३।२।१
यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वालोकान्सर्वा-
न्देवान्सर्वानात्मनः सर्वाणि
(भूतानि) स्वतेजसा ज्वलति
ज्वालयति ज्वाल्यते ज्वालयते...
तस्मादुच्यते ज्वलन्तम् नृ. पू. २।७
यस्मात्स्वमहिम्ना..सर्वानात्मनः
सर्वाणि भूतान्युद्ब्रूयात्यजस्रं
सृजति तस्मादुच्यते उग्रम् नृ. पू. २।४
यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वालोकान्स-
र्वान्...विरमति विरामयत्यजस्रं
सृजति विसृजति वासयति
यतो वीरः कर्मण्यः सुदृक्षो
युक्तग्रावा जायते नृ. पू. २।९
यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वालोकान्..
व्याप्नोति व्यापयति..तस्मादुच्यते
महाविष्णुम् नृ. पू. २।६
यस्मात्स्वमहिम्ना स्वभक्तानां स्मृत
एव मृत्युमपमृत्युं च मारयति.. नृ. पू. २।१२
यस्मात्स्वमहिम्ना...स्वयमनिन्द्रि-
योऽपि सर्वतः पश्यति..तस्मा-
दुच्यते सर्वतोमुखम् नृ. पू. २।८

यस्मात्स्वयं भद्रोभूत्वा सर्वदा भद्रं
ददाति..तस्मादुच्यते भद्रम् नृ. पू. २।११
यस्मादर्वाक्सर्वत्सरोऽहोभिः परि-
वर्तते । तद्देवा ज्योतिषां ज्योति-
रायुर्होपासतेऽमृतम् बृह. ४।४।१६
यस्मादुक्तो दर्शनाग्निर्नाम चतुरा-
कृतिराहवनीयोभूत्वामुखे तिष्ठति प्रा. हो. २।४
यस्मादुच्चारितमात्र एव सर्वं शरीरं
विद्योतयति तस्मादोमित्यनेनै-
तदुपासीतापरिमितं तेजः मैत्रा. ७।११
यस्मादुच्चार्यमाण एव ऋग्यजुस्सामा-
थर्वाङ्गिरसं ब्रह्म ब्राह्मणेभ्यः
प्रणामयति नामयति च तस्मा-
दुच्यते प्रणवः अ. शिरः. ३।५
यस्मादुच्चार्यमाण एव कुन्दते
क्लामयति च तस्मादुच्यते शुक्लम् अ. शिरः. ३।५
यस्मादुच्चार्यमाण एव गर्भजन्म-
व्याधिजरामरणसंसारमहाभया-
त्तारयति त्रायते च तस्मा-
दुच्यते तारम् अ. शिरः. ३।५
यस्मादुच्चार्यमाण एव तिर्यगूर्ध्वमध-
स्ताच्चास्यान्तो नोपलभ्यन्ते तस्मा-
दुच्यतेऽनन्तः अ. शिरः. ३।५
यस्मादुच्चार्यमाण एव प्राणानूर्ध्वमु-
त्क्रामयति तस्मादुच्यते ॐङ्कारः अ. शिरः. ३।५
यस्मादुच्चार्यमाण एव व्यक्ते महति
तमसि द्योतयति तस्मादुच्यते
वैद्युतम् अ. शिरः. ३।५
यस्मादुच्चार्यमाण एव सर्वल्लोका-
न्व्याप्नोति स्नेहो यथा पल्ल-
पिण्डमिवशान्तरूपमोतप्रोत-
मनुप्राप्तो व्यतिषक्तश्च तस्मा-
दुच्यते सर्वव्यापी अ. शिरः. ३।५
यस्मादुच्चार्यमाण एव सूक्ष्मो भूत्वा
शरीराण्यधितिष्ठतिसर्वाणिचाङ्गा-
न्यभिमृशति तस्मादुच्यते सूक्ष्मं अ. शिरः. ३।५
यस्मादुत्पद्यते वायुर्यस्माद्ब्रह्मिः
प्रवर्तते । यस्मादुत्पद्यते विन्दुर्य-
स्मान्नादः प्रवर्तते । यस्मादुत्प-

द्यते हंसो यस्मादुत्पद्यते मनः ॥
तदेतत्कामरूपाख्यं पीठं काम-
फलप्रदम् [यो. शि. १।१७०+ ५।६
यस्मादुत्पद्यते वायुर्यस्माद्ब्रह्मिः प्रवर्तते ।
यस्मादुत्पद्यते विन्दुर्यस्मान्नादः
प्रवर्तते ...मूलाधारादिषट्चक्रं
शक्तिस्थानमुदीरितम् वराहो. ५।५।५३
यस्मादुत्पद्यते सर्वयस्मिन्सर्वं प्रति-
ष्ठितम् । यस्मिन्विलीयते सर्वं
परं तत्त्वं तदुच्यते अमन. १।१०
यस्मादृषिभिर्नान्यैर्भक्तैर्दुतमस्य
रूपमुपलभ्यते तस्मादुच्यते रुद्रः अ. शिरः. ३।५
यस्माद्वीजसम्भवोहिपशवस्तस्मा-
द्वीजं भोज्यमनेनैव प्रधानस्य
भोज्यत्वं व्याख्यातम् मैत्रा. ६।१०
यस्माद्भक्ता ज्ञानेन भजन्यनुगृह्णाति
च वाचं संसृजति विसृजति च
सर्वान्भावान्परित्यज्यात्मज्ञानेन
योगैश्वर्येण महति महीयते
तस्मादुच्यते भगवान्महेश्वरः अ. शिरः. ३।७
यस्माद्भिर्भुर्हिरण्यं रसेन ग्राह्यं
चेत्स आत्महा भवेत् प. हं. ९
यस्माद्भिर्भुर्हिरण्यं रसेन दृष्टं
चेत्स ब्रह्महा भवेत् प. हं. ९
यस्माद्भिर्भुर्हिरण्यं रसेन स्पृष्टं
चेत्स पौलकसो भवेत् प. हं. ९
यस्माद्वीषणं यस्य रूपं दृष्ट्वा सर्वे
लोकाः सर्वे देवाः सर्वाणि
भूतानि भीत्या पलायन्ते.. नृ. पू. २।१०
यस्माद्यं सर्वे देवा नमन्ति मुमुक्षवो
ब्रह्मवादिनश्च.. नृ. पू. २।१३
यस्माद्वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा
सह । यन्मौनं योगिभिर्गम्य
तद्भजेत्सर्वदा बुधः ते. विं. १।२०
यस्माद्भूतमिदं पाशुपतं यद्भस्म-
नाऽङ्गानि संस्पृशेत्तस्माद्ब्रह्म
[अ. शिरः. ३।१२+ वटुको. २४
यस्मान्न ऋते किञ्चन कर्म क्रियते
तन्मे मनः...[१ शिवसं. ३+ २ शि. सं. ४

यस्मान्न जातः परो अन्योऽस्ति नृ. पू. २।६
 यस्मान्नोद्विजते लोकः भ.गी. १२।१५
 यस्मान्नोद्विजते...हर्षामर्षभयान्मुक्तः
 स जीवन्मुक्त उच्यते वराहो. ४।२६
 यस्मिच्छान्तिः शमः शौचं सत्यं
 सन्तोष आर्जवम् । अकिञ्चन-
 मदम्भश्च स कैवल्यश्रमे वसेत् ना. प. ३।२१
 यस्मिन्काले स्वमात्मानं योगी जानाति
 केवलम् । तस्मात्कालात्समारभ्य
 जीवन्मुक्तो भवेत्तसौ वराहो. २।४२
 यस्मिन्क्रोधं यां च तृष्णां क्षमां च
 [अ. शिरः. ३।११+ वटुको. २३
 यस्मिन् गता न निवर्तन्ति भूयः भ.गी. १४।१५
 यस्मिन्गृहे विशेषेण लभेद्विष्णुं च
 वासनात् । तत्र नो याति यो भूयः
 स यतिर्नेतरः स्मृतः ना. प. ६।१४
 यस्मिन्देवा अधिविश्वे निषेदुः
 [श्वेता. ४।८+महाना. १।२+ बृह. ४
 [क्र. मं. १।१६४।३९
 यस्मिन्द्यौः पृथिवी चान्तरिक्षमोतं
 मनः सह प्राणैश्च सर्वैः । तमेवैकं
 जानथ आत्मानमन्या वाचो
 विमुञ्चथामृतस्यैव सेतुः मुण्ड. २।२।५
 यस्मिन्नयमात्माऽधिक्षियन्ति भुवनानि
 विश्वा सुबालो. २।१
 यस्मिन्नयमात्मा स्वपिति शब्दानां
 च करोति सुबालो. ४।३
 यस्मिन्नहमुत्क्रान्ते उत्क्रान्तो भवि-
 ष्यामि कस्मिन्वा प्रतिष्ठिते प्रति-
 ष्ठास्यामीति प्रश्नो. ६।३
 यस्मिन्नात्मा समतृप्यञ्छृतेधि...
 सर्वयुजो भवन्ति १ ऐत. ३।८।४
 यस्मिन्नास्तेऽन्वेव मा भगवः शाधीति छांदो. ४।२।४
 यस्मिन्निदमोतं प्रोतं च शांडि. २।१।२
 यस्मिन्निदं विचिकित्सन्ति मृत्यो
 यत्साम्पराये महति ब्रूहि नस्तत् कठो. १।२९
 यस्मिन्निदं सर्वमध्याध्वोत्तेनाध्यर्धइति बृ. उ. ३।९।९
 यस्मिन्निदं सर्वमध्यध्वोत् (मा.पा.) बृ. उ. ३।९।९

यस्मिन्निदं सर्वमोतप्रोतं नस्माद-
 न्यन्नप्रगंकि ननास्ति [वटुको. २५+ अ.शिरः. ३।१४
 यस्मिन्निदं सं च विचैति सर्वं यस्मिन्
 विज्ञाते सर्वमिदं विज्ञातं भवति शांडि. २।१।२
 यस्मिन्निदं सं च विचैति सर्वम् ।
 तमीशानं दग्द देवरीद्वय
 निचाय्येना गगनितलपरन्तरेते श्वेता. ४।११
 यस्मिन्निदं सं च विचैति सर्वं
 यस्मिन्देवा अधिविश्वे निषेदुः ।
 तदेव भूतं तदु भव्यमा इदं महाना. १।१
 यस्मिन्निदं सं च विचैति सर्वं
 ओतः प्रोतश्च विदुः प्रजासु महाना. २।३
 यस्मिन्निद्रो वरुणो मित्रो अर्यमा
 देवा ओकांसि चक्रिरे नृ. पू. २।१३
 यस्मिन्नृचः साम यजूषि यस्मिन्प्र-
 तिष्ठिता रथनाभाविबाराः ।
 यस्मिन्श्चित्तं सर्वमोतं प्रजानां
 तन्मे मनः.. [१ शिवसं. ५+ २ शि. सं. ६
 यस्मिन्नेव पुरुषगरीरे विनाऽप्य-
 मिहोत्रेण विनापि साड्य-
 योगेन संसारविमुक्तिर्भवतीति प्रा. हो. १।१
 यस्मिन् पञ्च पञ्चजना आकाशश्च
 प्रतिष्ठितः । तमेव मन्य आत्मानं बृह. ४।४।१७
 यस्मिन् प्राणः पञ्चधा संविवेज ।
 प्राणैश्चित्तं सर्वमोतं प्रजानाम् मुण्ड. ३।१।९
 यस्मिन् भावाः प्रलीयन्ते लीना-
 श्चाव्यक्तां ययुः मन्त्रिको. १८
 यस्मिन्युक्ता ब्रह्मर्षयो देवताश्च
 तमेवं ज्ञात्वा सृत्युपाशांश्छिन्नान्ति श्वेताश्व. ४।१५
 यस्मिँल्लयं याति पुरत्रयं च कैव. १४
 यस्मिँल्लोका ओताश्च प्रोताश्च तस्य
 हृत्पद्माज्जातोऽञ्जयोनिः गोपालो. १।१४
 यस्मिँल्लोका निहिता लोकिनश्च ।
 तदेतदक्षरं ब्रह्म स प्राणस्तदु वाङ्मनः मुण्ड. २।२।२
 यस्मिन्व उत्क्रान्त इदं गरीरं
 पापीयो मन्यते, स वसिष्ठ इति बृह. ६।१।७
 यस्मिन्व उत्क्रान्ते शरीरं पापिष्ठ-
 तरमिव दृश्येत स वः श्रेष्ठः छांदो. ५।१।७
 यस्मिन्विज्ञाते सर्वमिदं विज्ञातं भवति शांडि. २।२

यस्मिन्विलीयते शब्दस्तत्परं ब्रह्म
गीयते । धियं हि लीयते ब्रह्म
सोऽमृतत्वाय कल्पते ब्र. वि. १३
यस्मिन् विशुद्धे विभवत्येष आत्मा मुण्ड. ३।१।९
यस्मिंश्च सर्वभूतानि प्रलयं यान्ति
सङ्ख्यम् । स मनः सर्वभूतानां
प्रद्युम्नः परिपठ्यते ना. महो. २६
यस्मिंश्चित्तं सर्वमोतं प्रजानां तन्मे
मनः ... [१ शिवसं. ५ २शि. सं. ६
यस्मिन्सर्वमिदं प्रोतं ब्रह्म स्थावर-
जङ्गमम् । तस्मिन्नेव लयं यान्ति
स्रवन्त्यः सागरे यथा मंत्रिको. १७
यस्मिन्सर्वाणि भूतान्यात्मैवाभू-
द्विजानतः । तत्र को मोहः कः
शोक एकत्वमनुपश्यतः ईशा. ७
यस्मिन्सलीयतेशब्दस्तत्परं ब्रह्मगीयते १प्रणवो. १३
यस्मिन्स्थितो न दुःखेन गुरुणाऽपि
विचाल्यते [यो. शि. ३।१३+ भ. गी. ६।२२
यस्मिंस्तदहरं पुण्डरीकं कुमुदमिवा-
नेकधा विकसितं [सुबालो. ४।१+ ११।१
यस्मिंस्तु पच्यते कालो यस्तं वेद
स वेदवित् मैत्रा. ६।१५
यस्मै वा एतदन्नं तस्मा एतन्नं दत्तम् छांदो. ४।३।६
यस्मै वासि तस्मै वासीत् यद्वाः
सञ्जातं यत्सर्वमीशमाशिषे स्वाहा पारमा. १०।८
यस्य कटाक्षात्समुत्पन्नाः (ब्रह्मादयः)
लोकानां ब्रह्माण्डानामुत्पत्ति-
स्थितिलयान् कुर्वन्ति सामर. ५५
यस्य कस्य च धर्मस्यग्रहेण भगवानसौ अ. शां. ८२
यस्य किञ्चिदहं नास्ति...सर्वत्रपरि-
पूर्णात्मा...आनंदरतिरव्यक्तः
...शुद्धचैतन्यरूपात्मा स जीव-
न्मुक्त उच्यते ते. वि. ४।४-७
यस्य किञ्चिद्बहिर्नास्ति किञ्चिदन्तः
क्रियन्न च । ब्रह्मैवात्मा न संशयः ते. वि. ५।९
यस्य चक्षुः शरीरं यश्चक्षुरन्तरो
यमयत्येष त आत्मा बृह. ३।७।१८

यस्य चन्द्रतारक* शरीरं यश्चन्द्र-
तारकमन्तरो यमयत्येष त आत्मा बृह. ३।७।११
यस्य चात्मादिकाः संज्ञाः कल्पिता
न स्वभावतः (परमात्मनः) महो. ४।५७
यस्य चाद्यपदाद्भूमिर्द्वितीयात्सलि-
लोद्भवः ।...पञ्चमादम्बरोत्पत्तिस्त-
मेवैकं समभ्यसेत् गो. पू. ४।१
यस्य चित्तं न चित्ताख्यं चित्तं
चित्तत्वमेव हि । तदेव तुर्या-
वस्थायां तुर्यातीतं भवत्यतः अ. पू. ५।४६
यस्य चित्तं शरीरं, यश्चित्तमन्तरे
सञ्चरन्त्यं चित्तं न वेद
[सुबालो. ७।१+ अध्यात्मो. १
यस्य चित्तं स्वपवनं सुषुम्नां प्रविशेदिह १ यो. त. ८३
यस्य चेच्छा तथाऽनिच्छा ज्ञस्य
कर्मणि तिष्ठतः । न तस्य लिप्यते
प्रज्ञा पद्मपत्रमिवाम्बुभिः महो. ५।१७३
यस्य छायासृतं यो मृत्युमृत्युः नृ. पू. २।१२
(अथ) यस्य जायायै जारः स्यात्तं
चेद्द्विष्यात्.. शरभृष्टीः प्रतिलोमाः
सर्पिषाक्ता जुहुयात् बृह. ६।४।१२
यस्य ज्ञानमयी शिखा । स
शिखीत्युच्यते विद्वान्नेतरे
केशधारिणः [ब्रह्मो. १२+ ना. प. ३।८३
यस्य ज्ञानेन सर्वरहस्यं विदितं
भवति त्रि. म. ना. १।२
यस्य तमः शरीरं यस्तमोन्तरो
यमयत्येष त आत्मा बृह. ३।७।१३
यस्य तेजः शरीरं, यस्तेजोऽन्तरे
सञ्चरन्त्यं तेजो न वेद [सुबालो. ७।१ + अध्यात्मो. १
यस्य तेजः शरीरं यस्तेजोन्तरो
यमयत्येष त आत्माऽन्तर्याम्य-
मृत इत्यधिदैवतम् बृह. ३।७।१४
यस्य त्वक् शरीरं यः.. एष त आत्मा बृह. ३।७।२१
यस्य दिशः शरीरं यो... एष त आत्मा बृह. ३।७।१०
यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे
तथा गुरौ । तस्यैते कथिता
ह्यर्थाः प्रकाशन्ते महात्मनः श्वेता. ६।२३
[सुबालो. १६।२+ यो. शि. २।२२

यस्य देवे परा... स ब्रह्मवित्परं
 प्रेयादिति वेदानुशासनम् शाख्या. ३७
 यस्य देव्यां परा भक्तिर्यथादेव्या
 तथा गुरौ । तस्यैतेकथिताह्वर्याः गुह्यका. ७६
 यस्य देशं न जानाति नामगोत्रे
 त्रिपुरुषम् । कन्यादानं पितृ-
 श्राद्धं नमस्कारं च वर्जयेत् इतिहा. ६४
 यस्य देहादिकं नास्ति यस्य ब्रह्मेति
 निश्चयः । परमानन्दपूर्णो यः
 स जीन्मुक्त उच्यते ते. वि. ४।३
 यस्य द्यौः शरीरं, यो... एष
 त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।८
 यस्य नाहंकृतो भावः भ. गी. १८।१७
 यस्य नाहंकृतो भावो बुद्धिर्यस्य
 न लिप्यते । कुर्वतोऽकुर्वतो
 वापि स जीवन्मुक्त उच्यते वराहो. ४।२५
 यस्य नाहंकृतो भावो बुद्धिर्यस्य न
 लिप्यते । यः समः सर्वभूतेषु
 जीवितं तस्य शोभते १ सं. सो. २।३९
 यस्य पृथिवी शरीरं, यः पृथिवी-
 मन्तरे सञ्चरन्त्यं पृथिवीनवेद.. सुबालो. ७।१
 यस्य पृथिवी शरीरं यः पृथिवी-
 मन्तरो यमयत्येष त आत्मा बृह. ३।७।३
 यस्य प्रतापकल्पा उत्पन्ना ब्रह्म-
 विष्णुरुद्रादयो देवाश्च
 दिक्पालाः कोटिश उत्पद्य-
 माना लीयमानाश्च भवन्ति सामर. ५
 यस्य प्रथमपदाद्भूमिर्द्वितीयपदाज्जलं
 तृतीयपदात्तेजश्चतुर्थपदाद्वायु-
 श्चरमपदाद्भयोमेति गो. पू. ३।१२
 यस्य प्रपञ्चभानं न ब्रह्माचारमपीह
 न । अतीतातीतभावो यो
 वेदेही मुक्त एव सः म. र. २०
 यस्य प्राणः शरीरं यः प्राणमन्तरो
 यमयत्येष त आत्मान्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।१६
 यस्य प्राणो विलीनोऽन्तःसाधके
 जीविते सति । पिण्डो न पतित-
 स्तस्य चित्तं दोषैः प्रवाधते यो. शि. १।६४

यस्य बुद्धिः शरीरं, यो बुद्धिमन्तरे
 सञ्चरन्त्यं बुद्धिर्न वेद
 [सुबालो. ७।१+ अध्यात्मो. १
 यस्य ब्रह्म च क्षेत्रं चोभे भवत
 ओदनः । मृत्युर्यस्योपसेचनं
 क इत्या वेद यत्र सः कठो. २।२५
 यस्य मनः शरीरं यो मनोऽन्तरो
 यमयत्येष त आत्मा बृह. ३।७।२०
 यस्य मनः शरीरं यो मनोऽन्तरे
 सञ्चरन्त्यं मनो न वेद
 [सुबालो. ७।१+ अध्यात्मो. १
 यस्य मृत्युः शरीरं, यो मृत्युमन्तरे
 सञ्चरन्त्यं मृत्युर्न वेद
 [सुबालो. ७।१+ अध्यात्मो. १
 यस्योनिपरिपश्यन्तिधीरास्तन्मे.. २ शिवसं. १५
 यस्य रेतः शरीरं यो रेतोऽन्तरो
 यमयत्येष त आत्मा बृह. ३।७।२३
 यस्य लिङ्गं प्रपञ्चं वा ब्रह्मैवात्मा
 न संशयः ते. वि. ५।१०
 यस्य वर्णाश्रमाचारो गलितः
 स्वात्मदर्शनात् । स वर्णाना-
 श्रमान्सर्वानतीत्यम्बात्मनिस्थितः ना. प. ६।१८
 यस्य वाक् शरीरं, यो वाचमन्तरो
 यमयत्येष त आत्मा बृह. ३।७।१७
 यस्य वाङ्मनसी शुद्धे सम्यग्गुप्ते च
 सर्वदा । स नै सर्वमवाप्नोति
 वेदान्तोपगतं फलम् ना. प. ३।४०
 यस्य वायुः शरीरं यो वायुमन्तरो
 यमयत्येष त आत्मा बृह. ३।७।७
 यस्य वायुः शरीरं, यो वायुमन्तरे
 सञ्चरन्त्यं वायुर्न वेद
 [सुबालो. ७।१+ अध्यात्मो. १
 यस्य वाऽस्तं गतं चित्तं षड्विंशति
 दिनानि वै । लभते जगदीशत्वं
 येन विश्वगुरुर्भवेत् अमन. १।७०
 यस्य विज्ञानं शरीरं, यो विज्ञान-
 मन्तरो यमयत्येष त आत्मा बृह. ३।७।२२

यस्य वेदश्च वेदी च निष्ठिद्येते त्रि-

पूरुषम् । स वै दुर्माङ्गणो नाम

सर्वकर्मदहिष्कृत

इतिहा. ६५

यस्य वैकङ्कत्यग्निहोत्रहृणी भवति

नहाना. १०।१३

यस्य वैतत्कर्म, स वेदितव्य इति

कौ. त. ४।१८

यस्य श्रवणेन सर्ववन्धाः

प्रविनश्यन्ति

त्रि. म. ना. १।२

यस्य श्रोत्रं शरीरं यः श्रोत्रमन्तरो

यमयत्येष त आत्मा

बृह. ३।७।१९

यस्य सङ्कल्पनाशः स्यात्तस्यमुक्तिः

करे स्थिता

मं. ब्रा. २।६

यस्य सर्वाणि भूतानि शरीरं,

यः सर्वाणि भूतान्यन्तरो

यमयत्येष त आत्मा

बृह. ३।७।१५

यस्य सर्वे समारम्भाः

म. गी. ४।१९

यस्य स्त्री तस्य भोगेच्छा निः-

स्त्रीकस्य क भोगभूः । स्त्रियं

त्यक्त्वा जगत्त्यक्तं जगत्त्यक्त्वा

सुखी भवेत् [महो. ३।४८+ याज्ञव. १७

यस्य स्मरणमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते विप्रामो. ११

यस्य स्याद्वा न विचिकित्सा-

ऽस्तीति ह स्माह शाण्डिल्यः

छांदो. ३।१४।४

यस्य स्वं भवति, भवति हास्य स्वं

बृह. १।३।२५

यस्य हि सोमः प्राणा वाप्ययङ्कुः

एतद्ब्रह्म...

मैत्रा. ६।३५

यस्या अन्तो न विद्यते तस्मा-

दुच्यतेऽनन्ता

देव्यु. २०

यस्याकाशः शरीरं, य आकाश-

मन्तरे सञ्चरन् यमाकाशो

न वेद [सुबालो. ७।१+ अध्यात्मो. १

यस्याकाशः शरीरं, य आकाश-

मन्तरो यमयत्येष त आत्मा

बृह. ३।७।१२

यस्याक्षरं शरीरं, योऽक्षरमन्तरे

सञ्चरन्त्यमक्षरं न वेद

[सुबालो. ७।१+ अध्यात्मो. १

यस्या गाथा ब्रह्मभागं वदन्ति

राधिको. ५

यस्या ग्रहणं नोपलभ्यते तस्मा-

दुच्यतेऽलक्ष्या

देव्यु. २०

यस्याग्निहोत्रमदर्शमर्षोर्मासम-

चातुर्मास्यमनाग्रयणमतिथि-

वर्जितं च

मुण्ड. १।२।३

यस्याग्निहोत्रमदर्शमनाग्रयणम् (मा. पा.) मुण्डको. १।२।३

यस्याग्निः शरीरं योऽग्निमन्तरो

यमयत्येष त आत्मा

बृह. ३।७।५

यस्या जननं नोपलभ्यते तस्मा-

दुच्यतेऽजा

देव्यु. २०

यस्याण्डकोशः शुष्ममाहुः प्राणमुल्वम् चिर्यु. १।१।४

यस्यात्सरतिरेवान्तः कुर्वन् कर्मेन्द्रियैः

क्रिया. । न वशो हर्षशोकाभ्यां

स समाहित उच्यते

अ. पू. १।३७

यस्यादित्यः शरीरं य आदित्यमन्तरो

यमयत्येष त आत्मा

बृह. ३।७।९

यस्यादौ भयाद्भगवानुत्तस्ते स्वयं...

पारमा. २।९

यस्यानाणीयोनज्यायोऽस्ति किञ्चित्

गुह्यका. ४६

यस्यानुभवपर्यन्ता बुद्धिस्तत्त्वे

प्रवर्तते । तद्दृष्टिगोचराः सर्वे

मुच्यन्ते सर्वपातकैः

वराहो. ४।४३

यस्यानुवित्तः...ऽस्मिन्सन्दोघे गहने (मा.) बृह. ४।४।१३

यस्यानुवित्तः प्रति बुद्धिआत्माऽस्मि-

न्सन्देहे गहने प्रविष्टः । स

विश्वकृत्स हि सर्वस्य कर्ता

बृह. ४।४।१३

यस्यानृचस्तु मुक्ते तस्य विद्धि

ब्रह्मैव वित्तं पुरुषस्य केवलम्

इतिहा. ४४

यस्यान्तरिक्षं शरीरं योऽन्तरि-

क्षमन्तरोयमयत्येष त आत्मा

बृह. ३।७।६

यस्यान्तस्थानि भूतानि

यस्यान्नमिदं सर्वं न च योऽन्नं भवति

म. गी. ८।२२

यस्यापः शरीरं योऽपोऽन्तरे सञ्च-

रन्त्यमापो न विदुः [सुबा. ७।१+ अध्यात्मो. १

यस्यापः शरीरं, योऽपोऽन्तरो यम-

यति, एष त आत्मा

बृह. ३।७।४

यस्यामतं तस्य मतं मतं यस्य न

वेद सः । अविज्ञातं विजानतां...

केनो. २।३

यस्याव्यक्तं शरीरं, योऽव्यक्तमन्तरे

सञ्चरन्त्यमव्यक्तं न वेद

[सुबालो. ७।१+ अध्यात्मो. १

अध्यात्मो. १

यस्यास्त्यद्वैतमात्मज्ञानं तदेव
 यज्ञोपवीतम् प. हं. प. ११
 यस्याहङ्कारः शरीरं, योऽहङ्कार-
 मन्तरे सञ्चरन्त्यमहङ्कारो
 न वेद [सुबालो. ७१+ अध्यात्मो. १
 यस्यां जाग्रति भूतानि भ. गी. २।६९
 यस्यां देवा अथिरुद्रा निषेदुः ।
 यस्तां न वेद किमृचा करिष्यति गुह्यका. ५३
 यस्यां मज्जन्ति बहवो मनुष्याः कठो. २।३
 यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामध्वं
 पुरुषानहम् [श्री. सू. २+ क्र. खि. ५।८७।२
 यस्यां हिरण्यं प्रभूतिं गावो
 दास्योऽश्वान्... [श्री. सू. १५+ क्र. खि. ५।८७।१५
 यस्याः परतरं नास्ति सैषा दुर्गा
 प्रकीर्तिता । दुर्गात्संत्रायते
 यस्माद्देवी दुर्गेति कथ्यते देव्यु. २२
 यस्याः परं नापरमस्ति किञ्चित् गुह्यका. ४६
 यस्याः स्वरूपं ब्रह्मादयो न
 जानन्ति तस्मादुच्यतेऽज्ञेया देव्यु. २०
 यस्येच्छा लोके वा प्रजायतिर्लोके
 यस्मै वासितस्मैवासीत् यद्वाः
 संजातं यत्सर्वमशीशमशिषेस्वाहा पारमा. १०।८
 यस्येच्छा विद्यते काचित् सा सिद्धिं
 साधयत्यहो । निरिच्छोः परि-
 पूर्णस्यनेच्छा सम्भवति कचित् अ. पू. ४।७
 यस्येदं जन्म पाश्चात्यं तमाश्वेव
 महामते । विशन्ति विद्या
 विमला मुक्ता वेणुमिवोत्तमम् महो. ६।१५
 यस्येदं धीराः पुनन्ति कवयो
 ब्रह्माणमेतं त्वा वृणुत इन्दुम्..
 तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. १६
 यस्येदं मण्डलं भित्वा मारुतो
 याति मूर्धनि । यत्र यत्र त्रिये-
 द्वाऽपि न स भूयोऽभिजायते अ. ना. ३९
 यस्यैता ब्रह्ममूर्तयो बृहद्ब्रह्माणं
 ब्रह्म आदधान...स्वाहा पारमा. ३।१०
 यस्यैतानि सुगुप्तानि जिह्वोपस्थोदरं
 करः । सत्रयसेदकृतोद्वाहो
 ब्राह्मणो ब्रह्मचर्यवान् ना. प. २।१५
 ६५

यस्यैव निश्चितो भावस्तस्य
 मुक्तिर्न दूरतः शिवो. ७।३८
 यस्यैवं परमात्माऽयं प्रत्यभूतः
 प्रकाशितः । स तु याति च
 पुम्भावं स्वयं साक्षात्परामृतम् जा. द. १०।८
 यस्यैवं भवति क्षान्तिः सोऽमृत-
 त्वाय कल्पते अ. शां. ९२
 यस्यै वा एषां वै तेषामेवैतस्मिन्
 पर्वण्यग्निमुपसमाधायथैतयैवा-
 वृता आज्याहुतीर्जुहोति कौ. त. २।४
 यस्यैष आत्मा वृणुते तनूं स्वां तस्य
 प्रसादेन हि तस्य लाभः २ देव्यु. २०
 यस्योद्भावोऽयनुथमुच्चैरुरुगाय
 स्वाहा पारमा. १०।७
 यस्योपरि त्वं मुनयो न पश्यन्ति
 तस्मै मुख्याय विष्णवे स्वाहा पारमा. २।१
 यस्योपरिष्ठादधिष्ठितात्मा सर्वोप-
 रिष्ठात्परमात्मा मुक्तं त विरजं
 नित्यमनु सम्पराय स्वाहा पारमा. १०।३
 यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेष्वविक्षि-
 यन्ति भुवनानि विश्वा नृ. पू. २।९+
 [क्र. मं. १।१९४।२ ना. पू. ता. ४।७
 यस्त्वेवोभयमन्तरेणाहतस्यनास्तुपवादः ३ ऐतरे. १।३।१
 यं कामं कामयेत सोऽस्य सङ्कल्पा-
 देवसमुत्तिष्ठतितेनसंपन्नो महीयते छांदो. ८।२।१०
 यं कामं कामयेत तं स एष एवं-
 विदुद्रातात्मने वा यजमानाय वा.. बृह. १।३।२८
 यं कामं कामयेत तमागायति
 तद्वैतल्लोकजिदेव न हैवालो-
 क्यताया आशाऽस्ति य एवमेत-
 त्साम वेद बृह. १।३।२८
 यं गत्वा चतुर्धा मुक्तयो द्वारे तिष्ठन्ति सामर. ५४
 यं चिन्तयन्तो निगमान्तरूपं...तं
 देवमुख्यं सुरतं भवाय स्वाहा पारमा. ९।७
 यं जनपदं यं क्षेत्रभागं तं तमेवो-
 पजीवन्ति छांदो. ८।१।५
 यं ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुरमृतत्वं वगच्छति कठो. ६।८
 यं तदेतयावाचा व्याह्रियते सत्यमिति कौ. त. १।६

यं त्वमात्मानमुपास्से तस्मात्त्वं बहु-
लोऽसि प्रजया च धनेन च छांदो. ५।१५।१
यं त्वमात्मानमुपास्से तस्मात्तत्र बहु
विश्वरूपं कुले दृश्यते छांदो. ५।१३।१
यं त्वमात्मानमुपास्से तस्मात्तत्र सुतं
प्रसुतमासुतं कुले दृश्यते छांदो. ५।१२।१
यं त्वमात्मानमुपास्से तस्मात्त्वं
रयिमान्पुष्टिमानसि छांदो. ५।१६।१
यं त्वमात्मानमुपास्से तस्मात्त्वां
पृथग्बलय आयन्ति पृथग्रथ-
श्रेणयोऽनुयन्ति छांदो. ५।१४।१
यं त्वं पालनयाभिभूतं देवाः सर्वे
विचरन्ति ते देवास्त्वमेव सर्वे माया
मायैशते स्वाहा पारमा. २।१०
यं त्वं मनुष्याय हिततमं मन्यस इति कौ. त. ३।१
यं देवाः परमं पवित्रं भविष्यन्त्या-
र्तिषु प्रणताः प्रधानाः पारमा. १।१०
यं द्विष्यात्, असावस्मै कामो मा
समृद्धीति वा बृह. ५।१४।७
यं नत्वा मुनयः सर्वे निर्विघ्नं यान्ति
तत्पदम् । गणेशोपनिषद्देवं
तद्ब्रह्मैवास्मि सर्वगम् मणप. शीर्षकं
यं प्रविश्य भवन्तीह मुक्ता वै द्विज-
सत्तमाः । स वासुदेवो विज्ञेयः
परमात्मा सनातनः ना. महो. १४
यं प्राप्य न निवर्तन्ते भ. गी. ८।२१
यं भावं दर्शयेद्यस्य तं भावं स तु
पश्यति वैतथ्य. २९
यं मां स्मृत्वाऽगाधतः स्पर्शरहितापि
सर्वा सरिद्राधा भवति गोपालो. १।२
यं मां स्मृत्वाऽगाधा गाधा भवति...
अपूतः पूतो भवति.. अव्रती
व्रती भवति.. अश्रोत्रियः
श्रोत्रियो भवति.. सकामो
निष्कामो भवति गोपालो. १।२
यं यज्ञैर्भुनक्तो जुषन्ति पारमा. १।१०
यं यमन्तमभिकामो भवति यं कामं
कामयते सोऽस्य सङ्कल्पो देव
समुत्तिष्ठति छांदो. ८।२।१०

यं यं क्रतुमधीते तेन तेनास्येष्टं भवति,
अग्नेर्वायोरादित्यस्य सायुज्यं
गच्छति सहवै. १९
यं यं जजान स उ गोपो अस्य चित्त्यु. १४।४
यं यं वापि स्मरन् भावं [ना.प. ५।१० + भ. गी. ८।६
यं लब्ध्वा चापरं लाभं मन्यते
नाधिकं ततः [यो. शि. ३।१३ + भ. गी. ६।२२
यं लोकं मनसा संविभाति विशुद्ध-
सत्त्वः कामयते यांश्च कामान् ।
तं तं लोकं जयते तांश्च कामां-
स्तस्मादात्मज्ञं ह्यर्चयेद्भूतिकामः मुण्ड. ३।१।१०
यं(यत्) लोहितं श्लेष्मा रेतस्ता आपः १ ऐत. ३।३२
यं वाव सा यदिदमस्मिन्पुरुषे शरीर-
मस्मिन्हीमे प्राणाः प्रतिष्ठिताः छांदो. ३।१२।३
यं वाव सा येयं पृथिव्यस्याः हीदं
सर्वं भूतं प्रतिष्ठितम् छांदो. ३।१२।२
यं विश्वरूपं परमात्मपुण्यं पारमा. ९।७
यं विष्णुर्नावपश्यति भस्मजा. २।१६
यं वै सोम्यैतमणिमानं न निभा-
लयस एतस्य वै सोम्यैषोऽणिन्न
एवं महान्यग्रोधस्तिष्ठति छांदो. ६।१२।२
यं सन्न्यासमिति प्राहुः भ. गी. ६।२
यं सुरयो जपन्तो योगिनः सूक्ष्मैः
सुप्रदर्शनैः पश्यन्तीश्वराय स्वाहा पारमा. १।१०
यं स्मृत्वा मुक्ता अस्मात्संसाराद्भवन्ति गोपालो. १।१४
यं हि न व्यथयन्त्येते भ. गी. २।१५
यः कर्ता सोऽयं वै भूतात्मा करणैः
कारयिताऽन्तःपुरुषः मैत्रा. ३।३
यः कवित्वं निरातङ्कं मुक्तिमुक्ती च
वाञ्छति । सोऽभ्यर्थ्यैनां दश-
श्लोक्या नित्यं स्तौति सरस्वतीम् सरस्व. ३१
यः कश्च शब्दो वागेव सा बृह. १।५।३
यः कश्चिदात्मानमद्वितीयं जातिगुण-
क्रियाहीनं... करतलामलकवत्सा-
क्षादपरोक्षीकृत्य... दम्भाहङ्का-
रादिभिरसंस्पृष्टचेता वर्तत एव-
मुक्तलक्षणः स एव ब्राह्मण इति व. सू. उ. ९
(अथ) यः कश्चिद्विद्वानपहतपाप्मा-
ध्यक्षोऽवदातमनास्तन्निष्ठ आवृत्त-

चक्षुः सोऽन्तरात्मा गत्या बहि-
रात्मनोऽनुमीयते मैत्रा. ६।१
यः काममोहितः शृङ्गां पुत्रमुत्पा-
दयेद्विजः । यावदुत्पाद्यते
भूमौ तावत्तिष्ठेत्सुदारुणे इतिहा. २४
यः कारणानि निखिलानि तानि
कालात्मयुक्तान्यधितिष्ठत्येकः ना. प. ९।२
[श्वेताश्व. १।३+
यः कालं ब्रह्मेत्युपासीत कालस्त-
स्यातिदूरमपसरति मैत्रा. ६।१४
यः कुं धरमाणः कुं धरतां कुं धरता-
मित्यवोचत् तां सानुमन्तो
विदधत्स्वतेजसा तस्मै..स्वाहा पारमा. ६।५
यः क्रौद्धव्येन क्रुद्धस्तिष्ठति सोऽति-
वाचं च दीक्षयति इतिहा. १०
यः परः स महेश्वरः [महाना. ८।१७
[ना. उ. ता. १।२+ शु. र. उ. ३।१८
यः पश्यति तथाऽऽत्मानं भ.गी. १३।३०
यः पश्यति स पश्यति [भ.गी. ९।५+ १३।२८
यः पश्यतीन्द्रियविलेऽविवशः
प्रणवाख्यं प्रणेतारं...सोऽपि
प्रणवाख्यः प्रणेतार मैत्रा. ६।२५
यः पश्यतीमां हिरण्यवस्थात् मैत्रा. ६।१
यः पाति सोमममृतस्य नाभि
कालातिगः पाति विश्वं सदैव २ देव्यु. २९
यः पादे, यो गन्तव्ये, यो त्रिणौ,
यो नाड्यां...सोऽयमात्मा सुबालो. ५।१८
यः पादौ प्रोक्षति, यश्चक्षुषी, यश्च-
न्द्रमादित्यौ, यन्नाभि तेन पृथिवी आचम. १।५
यः पायौ, यो विसर्जयितव्ये, यो
मृत्यौ, यो नाड्यां...सोऽयमात्मा सुबालो. ९।१३
यः पार्थिवानि विममे रजांसि ना.पू. ता. ४।४
[क्र.मं. १।१५४।१+वा.सं. ५।१८+
[तै. सं. १।२।१३।३+ अथर्व. ७।२६।१
यः पिता स पुनः पुत्रो यः पुत्रः
स पुनः पिता यो. त. १३३
यः पिबेदमृतं विद्वान् सकलं
भद्रमश्नुते शांडि. १।७।४७

यः पुण्डरीकः परमान्तरात्मा
कर्माङ्गरूपं कमलं दधार ।
सासिष्वसन्तं सरसे रसाय स्वाहा पारमा. ७।८
यः पुनरेतत् त्रिमात्रेणोमित्येतेनैवा-
क्षरेण परं पुरुषमभिध्यायीत प्रश्नो. ९।५
यः पुनरेतं त्रिमात्रेण [मा.पा.] प्रश्नो. ५।५
(अथ) यः पुरुषः सोऽग्निः मैत्रा. २।८
यः पूजयति मां भक्त्या सोऽहमेव
न संशयः १ विल्वो. ३०
यः पूर्वं तपसो जातमद्भ्यः पूर्व-
मजायत । गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तं
यो भूतेभिर्व्यतिष्ठत्, एतद्वैतत् कठो. ४।६
यः पृथिवीमन्तरेऽश्वरन्यं पृथिवी नवेद् अध्यात्मो. १
यः पृथिव्यां तिष्ठन् पृथिव्या अन्तरो
यं पृथिवी नवेद्..एष त आत्मा बृह. ३।७।३
यः प्रजानामेकराप्मानुषीणां मृत्युं
यजे प्रथमजामृतस्य [चित्यु. १।५।३+ तै.आ. ३।१।५।२
यः प्रणवमधीते स सर्वमधीते नृ. पू. ५।१९
यः प्रणवः स सर्वव्यापी [अ.शिरः. ३.४+ बटुको. १९
यः प्रणवः स उद्गीथः [छांदो. १।५।१+ मैत्रा. ६।४
यः प्रदद्याद्वां सम्यक् फलानि च
विशेषतः..यावत्तत्पत्रकुसुमकन्द-
मूलफलानि च । तावद्वर्षसहस्राणि
शिवलोके महीयते शिवो. ७।९३
यः प्रयाति त्यजन् देहं भ. गी. ८।१३
यः प्रयाति स मद्भावं भ. गी. ८।५
यः प्रागादित्यात्सोऽकालोऽकलो-
ऽथ य आदित्याद्यः सकालः सकलः मैत्रा. ६।१५
यः प्राज्ञो विधरणः सर्वान्तरोऽक्षरः शुद्धः मैत्रा. ७।६
यः प्राणतो निमिषतो महित्वैक
इद्राजा जगतो बभूव । य ईशे
अस्यद्विपदश्चतुष्पदः..तन्मे मनः.. २ शिवसं. ३३
यः प्राणपवनस्पन्दश्चित्तस्पन्दः स
एव हि । प्राणस्पन्दजये यतनः
कर्तव्यो धीमतोऽर्चकैः अ. पू. ४।८९
यः प्राणभोगस्तं देवेभ्य आगायत् बृह. १।३।३
यः प्राणः स वायुः १ ऐत. ३।३।२
(अथ) यः प्राणापानयोः सन्धिः
स व्यानः छांदो. १।३।३

यः प्राणे तिष्ठन् प्राणादन्तरो यं प्राणो न वेद्..	बृह. ३।७।१६	यः ओत्रे भोगस्तं देवेभ्य आगायत् यः ओत्रे यः ओतव्ये यो दिक्षु ...सोऽयमात्मा	बृ. उ. १।३।५ सुबालो. ५।२
यः प्राणेन प्राणिति स त आत्मा सर्वान्तरः	बृह. ३।४।१	यः स ईश्वर इत्युक्तः सर्वज्ञत्वादि- भिर्गुणैः	सरस्व. ४१
यः प्राणैः प्रतितिष्ठसि	प्रश्नो. २।७	यः सकृदुच्चारयति तस्य संसार- मोचनं भवति	अद्वयता. १३
यः प्राणो व्यानोऽपानः समान उदानः स शिरःपक्षसी पृष्ठ- पुच्छवानेषोऽग्निः	मैत्रा. ६।३३	यः सकृदुच्चारणः संसारविमोचनो भवति	द्वयोप. ८
यः शङ्खः स स्वयं विष्णुर्लक्ष्मीरूपो व्यवस्थितः	कृष्णोप. १६	यः सङ्कल्पं ब्रह्मेत्युपास्ते	छांदो. ७।४।३
यः शतरुद्रियमधीते सोऽग्निपूतो भवति	कैव. २।५	यः सच्चिदानन्दाद्वैतैकचिदात्मा भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै नमोनमः	रामो. ता. ५।४८
यः शतं च सहस्राणां सहस्रं आद्य आचरेत् । एकस्मान्मन्त्रवित्पूतः सर्वमर्हति ब्राह्मणः	इतिहा. ४६	यः सञ्चरञ्चरासञ्चरञ्चरा न व्यथतेऽथो न रिष्यति	बृह. १।५।२० छांदो. ७।१६।१
यः शब्दस्तदोमित्येतदक्षरं	मैत्रा. ६।२३	यः सत्येनातिवदति	भ. गी. ५।२
यः शरीरेन्द्रियादिभ्यो विहीनं सर्व- साक्षिणम् । पारमार्थिक- (परमा- र्थिक-) विज्ञानं सुखात्मानं स्वय- म्प्रभम् । [ना. प. ६।१६+	वराहो. २।२९	यः सदा मुक्त एव सः	सूर्यो. ९
यः शास्त्रविधिसुत्सृज्य	भ. गी. १६।२३	यः सदाऽहरहर्जपति स वै ब्राह्मणो भवति (सूर्यमन्त्रं)	१ सं. सो. २।३९
यः शिवं शिवमित्येवं व्यक्षरं मन्त्र- मभ्यसेत् । एकाक्षरं वा सततं स याति परमं पदम्	शिवो. १।२१	यः समस्तार्थजालेषु व्यवहार्यपि निःस्पृहः (शीतलः) । परार्थेष्विव पूर्णात्मा स जीवन्मुक्त उच्यते [महो. २।६२+	वराहो. ४।२७ भ. गी. ११।५५
यः शिवः स परं ब्रह्म तत्सामो- ऽन्त्यं पादं जानीयात् यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति परं ब्रह्मैव भवति	ग. पू. २।१	यः स मामेति पाण्डव	मुंड. १।१।९
यः शुचिः प्रयतो भूत्वा [श्रीसू. १६+ क्र. खि. ५।८७।१६	ग. पू. २।१	यः सर्वज्ञः सर्वविद्यस्य	मुंड. २।२।७
यः शृणोति सकृद्वाऽपि ब्रह्मैव भवति स्वयम् (ध्रुवम्)	मैत्रे. ३।२५	यः सर्वज्ञः सर्वविद्यस्यैष महिमा भुवि । दिव्ये ब्रह्मपुरे ह्येष व्योमन्यात्मा प्रतिष्ठितः	भ. गी. २।५७
यः श्राद्धानि कुरुतेऽसङ्गतानि न देवयानेन पथा स याति	इतिहा. १९	यः सर्वज्ञः सर्वविद्यो यस्य.. तस्माद्- त्रान्नरूपेण जायते जगदावलिः	रुद्रह. ३३
यः श्रीकामः शान्तिकामः.. भास्करं भगवन्तमुपासीत	सूर्यता. १।८	यः स सर्वेषु भूतेषु	भ. गी. ८।२०
यः ओत्रं संश्रावयितुं (वेद) संश्रावयितुमान्भवति	कौ. त. २।१	यः सर्वव्यापी सोऽनन्तः [अ. शिरः. ३।४ बटुको. १९	बटुको. १९
यः ओत्रे तिष्ठन् ओत्रादन्तरो यः ओत्रं न वेद्	बृह. ३।७।१९	यः सर्वाणिभूतान्यन्तरोयमयत्येष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः	बृह. ३।७।१५ अ. शिरः. ३।५
		यः सर्वान्देवानां शते ईशानीभिः	बटुको. २०
		यः सर्वान्देवानां शते... तस्मादुच्यते ईशानः	

यः सर्वान् प्राणान्सम्भक्ष्य सम्भक्ष-
णेनाजः संसृजति । विसृजति
तीर्थमेके व्रजन्ति अ. शिरः. ३१५

यः सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन् सर्वेभ्यो
भूतेभ्योऽन्तरो यः सर्वाणि
भूतानि न विदुः बृह. ३।७।१५

यः सर्वोपरमे काले सर्वानात्मन्यु-
पसंहृत्य स्वात्मानन्दसुखे
मोदते प्रकाशते वा स देवः द. मृ. २

यः सव्यं पाणिं पादौ प्रोक्षति...
तेनाथर्वाङ्गिरसो... प्रीणाति सहवै. १५

यः साज्यसमिद्धिर्यजति स सर्वलभते गणप. १३

यः सावित्रं वेद, अहोनाहाश्चभ्यः सूर्यता. ३।१

यः सुयुक्तोऽजस्रं चिन्तयति
तस्माद्विद्यया... चोपलभ्यते ब्रह्म मैत्रा. ४।४

यः सूक्ष्मान् सञ्चरमाणान्भावाभा-
वान्भव्याभव्यान्कुर्वन्नात्मीय-
ममितो धुनोति धुरं वहिष्यसे स्वाहा पारमा. २।८

यः सूर्यः सोऽहमेव च सूर्यो. ६

यः सेतुरीजानानामक्षरं ब्रह्म यत्परम् कठो. ३।२

यः स्तनः पूर्वपीतस्तं निपीड्य
मुदमञ्जते १ यो. त. १३१

यः स्तन्यं पूर्वं पीत्वाऽपि निषीड्य
च पयोधरान् २ योगत. ३

यः स्मरं ब्रह्मेत्युपास्ते यावत्स्मरस्य
गतं तत्रास्य यथा कामचारो
भवति छांदो. ७।१३।२

यः स्वजनान्नीलग्रीवो यः स्वजनान्हरिः नीलरु. ३।१

यः स्वयं लोकमवधारमवधारयन्स्वाहा पारमा. ६।१

यः स्वयं सृष्टमात्मना गुप्तमनुसन्दि-
तानमचरन्तस्वयंक्रीडं क्रीड-
यन्क्रीडान्तरमनुप्राविशत्स्वाहा पारमा. ६।२

यः स्वरूपपरिभ्रंशश्चेत्यार्थे चिति-
मज्जनम् । एतस्मादपरो मोहो
न भूतो न भविष्यति महो. ५।४

(अथ) या अक्षन्नापस्ताभिः पर्जन्यः बृह. २।२।२

(अथ) या अन्या आहुतयोऽन्त-
वत्यस्ताः कर्ममयो भवन्ति कौ. उ. २।५

या इषवो यातुधानानां ये वा
वनस्पतीनाम् । ये वाऽवेदेषु
शेरते तेभ्यः सर्वेभ्यो नमः नीलरु. २।११
[+वा. सं. १३।७+ तै. सं. ४।२।६।४

या इष्टका यावतीर्वा यथा वा कठो. १।१५

या उमा सा स्वयं विष्णुर्यो विष्णुः
स हि चन्द्रमाः रु. ह. ५

या ओषधयः सोमराज्ञीर्बह्वीः
शतविचक्षणाः । बृहस्पतिप्रसू-
तास्ता नो मुञ्चन्तर्वहसः प्रा. हो. १।२

या ओषधीः सोमराज्ञीरितितिसृभि-
रन्नपत इति द्वाभ्यामनुमन्नयते प्रा. हो. १।१

या कनीनका तयाऽऽदित्यः.. बृह. २।२।२

यक्ष्यमाणो वै भगवन्तोऽहमस्मि
यावदेकैकस्मा ऋत्विजे धनं
दास्यामि तावद्भगवद्भ्यो दास्यामि
वसन्तु भगवन्त इति छांदो. ५।११।५

याग-व्रत-तपो-दान-विधिविधान-
ज्ञानसम्भवो बन्धः । निरा. उ. २१

या गौर्वरिष्ठा सह सोर्वरित्री...
एजते स्वाहा पारमा. १०।१

या च प्रागात्मनो माया तथाऽन्ते
च तिरस्कृता । ब्रह्मवादिभिरु-
द्वीता सा मायेति विवेकतः वराहो. २।५१

याचितायाचिताभ्यां च भिक्षाभ्यां
कल्पयेत्स्थितम् (तिं) १ सं. सो. २।७१

या जाग्रति महीयते, तां वैखरी-
माचक्षते गान्धर्वो. २

या ज्या व्यानः शास्या
याज्ञवल्क्य अयज्ञोपवीती कथं
ब्राह्मण इति बृह. ३।१।१०

(अथ ह) याज्ञवल्क्य आदित्यमण्डल-
पुरुषं प्रपच्छ मं. ब्रा. २।१

याज्ञवल्क्य किञ्चोतिरयं पुरुष इति बृह. ४।३।२

याज्ञवल्क्यस्त्वां.. अक्रता ३ इति (मा.) बृह. ३।९।१८

(अथ ह) याज्ञवल्क्योऽन्यद्वृत्त-
मुपाकरिष्यन् बृह. ४।५।१

याज्ञवल्क्यो मण्डलपुरुषं प्रपच्छ मं. ब्रा. ४।१

याज्ञवल्क्यो महामण्डलपुरुषं प्रपच्छ मं. ब्रा. ३।१

याज्ञवल्क्यो ह वै महामुनिरादि- त्यलोकं जगाम	मं. ब्रा. १।१	यानि दुःखानि या नृणा दुस्सहा ये दुराधयः । शान्तचेतस्सु तत्सर्वं तमोऽर्केष्विव नश्यति	महो. ४।२९
या त इषुः शिवतमा शिवं वभूव ते धनुः । शिवा शरव्या या तव तया नो मृड जीवसे [नीलरु. १।७	+तै.सं. ४।५।१।१	या नित्यं संवर्ते महीयते, तां पश्यन्तीमाचक्षते	गान्धर्वो. २
या तदभिमानं कारयति साऽविद्या यातयामं गतरसं	सर्वसारो. २ भ.गी. १७।१०	यानि पञ्चधा त्रीणि त्रीणि तेभ्यो न ज्यायः परमन्यदस्ति	छांदो. २।२१।३
याति नास्त्यत्र संशयः याति पार्थानुचिन्तयन्	भ. गी. ८।५ भ. गी. ८।८	यानि मम पूर्वजन्मोपाजितानि चक्षुःप्रतिरोधकदुष्कृतानि सर्वाणि निर्मूलय..	चक्षुषो. २ भ. गी. २।६९
या तिरश्ची निपद्यतेऽहं विधरणी इति तां त्वा घृतस्य धारया यजे यातुधानाश्च रक्षांसि पिशाचा असुरास्तथा । एते हरन्ति वै श्राद्धं दैवं यत्र निवर्तयेत्	बृह. ६।३।१ इतिहा. ६१	या निशा सर्वभूतानां यानि ह्येव जाग्रत्पश्यति तानि सुप्त इत्यन्नायं पुरुषः स्वयं योतिर्भवति	बृह. ४।३।१४
या ते अग्ने यज्ञिया तनुस्तयेह्यारो- हात्मात्मानम् । अच्छा वसूनि कृण्वन्नस्मेनया पूरुणि	ना. प. ४।४२+	(अथ) यानीतराणि स्तोत्राणि तेष्वात्मनेऽन्नाद्यमागायेत्	बृह. १।३।२८
[तै. सं. ३।४।१०।५ या ते तनूर्वाचि प्रतिष्ठिता या ओत्रे या च चक्षुषि । या च मनसि सन्तता शिवां तां कुरु मोत्कमीः	प्रश्नो. २।१२	यानूष्मणोऽधिदैवतमवोचाम मज्जा- नस्तेऽध्यात्मम्	३ ऐत. २।२।२ ३ ऐत. २।२।१
या ते रुद्र शिवातनूरघोरा पाप- काशिनी [श्वेता. ३।५+ [लिङ्गोप. १+वा.सं. १६।२+ यादच्छिको भवेत्स भिक्षुः यादच्छिको भवेद्यदृच्छालाभसन्तुष्टः सुवर्णादीन् परिग्रहेत् (यतिः) यादृशं द्रव्यमश्नाति सात्त्विकं राजसं तु वा । तादृशं गुणमाप्नोति गुणैः कर्मगतिं तथा यादृशा भक्तास्तादृशं सुखं तादृशो लीलाभावश्च भवेत् या देवानां प्रभवा चोद्धवा च विश्वाधिपा सर्वभूतेषु गूढा । हिरण्यगर्भं जनयामास पूर्वं सा नो बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु या धनसनयस्ता नद्यः यानि खानि स आकाशः	नीलरु. १।८+ तै.सं. ४।५।१।१ प. हं. ८ ना. प. ३।८७ भवसं. ४।८ सामर. ३० गुह्यका. ५६ छांदो. ३।१९।२ १ ऐत. ३।३।२	(अतो) यान्यन्यानि वीर्यवन्ति कर्माणि यथाऽग्नेर्मन्थनभाजेः सरणं..तानि करोति यान्यनवद्यानि कर्माणि, तानि सेवितव्यानि, नो इतराणि यान्यक्षराण्यवोचामाहानितानि यान्यक्षराण्यधिदैवतमवोचामा- स्थीनि तान्यध्यात्मम् (अथ) यान्यष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि तृतीयसवनम् यान्यस्माकं सुचरितानि, तानि त्वयोपास्यानि नो इतराणि यान्येतानि देवजातानि गणश आख्यायन्ते वसवो रुद्रा आदित्या विश्वेदेवा मरुतइति	छांदो. १।३।५ तैत्ति. १।११।२ ३ ऐत. २।२।१ ३ ऐत. २।२।२ छांदो. ३।१६।५ तैत्ति. १।११।२ बृह. १।४।१२

यान्येतानि देवत्रा क्षत्राणीन्द्रो वरुणः सोमो रुद्रः पर्जन्यो यमो मृत्युरीशान इति	बृह. १।४।११	याममात्रं वासुदेवं चिन्तयेत् कुम्भकेन यः । सप्तजन्मार्जितं पापं तस्य नश्यति योगिनः	त्रि. ब्रा. १४८
यान्सन्धीनधिदैवतमवोचाम पर्वाणि तान्यध्यात्मम्	३ ऐत. २।२।२	या माता सा पुनर्भार्या या भार्या मातरेव हि (जननी हि सा)	२ योगत. ४
यान् सन्धीनवोचामाहोरात्राणा ते सन्धयः	३ ऐत. २।२।१	[१ यो. त. १३२+ (अथ) यामिच्छेद्दधीतेति तस्या- मर्थं निष्ठाय मुखेन मुखम् सन्धायापान्याभिप्राण्यात्	बृह. ६।४।११
या परा सा परा गतिः	गान्धर्वो. ५	(अथ) यामिच्छेन्न गर्भं दधीतेति तस्यामर्थं निष्ठाय...इत्यरेता एव भवति	बृह. ६।४।१०
या पुरस्ताद्युञ्जत ऋचोऽक्षरे परमे व्योमन्निति	२ प्रणवो. ५	यामिन्द्रसेनेत्याहुस्तां विद्यां ब्रह्म- योनिं सरूपामिहायुषे शरणं प्रपद्ये	नृ. पू. ३।४
या प्रतीतिरनागस्का तच्चि- द्ब्रह्मास्मि सर्वगम्	अ. पू. ५।२२	यामिमां पुष्पितां वाचं	म. गी. २।४२
या प्रत्यग्दृष्टिभिर्जीवैर्व्यव्यमानानु- भूयते । ज्ञापिनी ज्ञप्तिरूपैका सा मां पातु सरस्वती	सरस्व. १५	यामिषुं गिरिशन्त हस्ते बिभर्ष्य- स्तवे । शिवां गिरित्र तां कुरु माहिंसीः पुरुषं जगत् [श्वेता. ३।६ + नीलरु. १।५ [+ वा.सं. १६।३+	तै.सं. ४।५।१।१
या प्राणेन सम्भवत्यदितिर्देवता- मयी । गुहां प्रविश्य तिष्ठन्ती या भूतेभिर्यजायत	कठो. ४।७	यामेव कुमारस्यान्ते वाचमभाष- थास्तामेव मे ब्रूहि	छांदो. ५।३।६
या प्राणेन संविशति (मा. पा.)	कठो. ४।७	याम्यकर्णान्तं यशस्विनी भवति	शांडि. १।४।६
या बुद्धिर्गर्भमव्ये सा बुद्धिर्बाल्या- वस्था न भवति	अद्वैतो. २	यायावरा यजन्तो...ददतः प्रति- गृह्णन्तः शतसंवत्सराभिः क्रिया- भिर्यजन्त आत्मानं प्रार्थयन्ते	आश्रमो. २
या बुद्धिर्बाल्यावस्था भवति सा बुद्धिर्यौवनावस्था न भवति	अद्वैतो. २	या योदेति मनोनाम्नी वासना वासितान्तरा । तांतां परिहरे- त्प्राज्ञस्ततोऽविद्याक्षयो भवेत्	महो. ४।१०८
या बुद्धिर्यौवनावस्था सा बुद्धि- र्यूनावस्था न भवति	अद्वैतो. २	यावच्चित्तस्य गतं तत्रास्य यथा- कामचारो भवति	छांदो. ७।५।३
या भार्या (जननी हि सा) मातरेव हि	१ योगत. १३२	यावच्चोपाधिपर्यन्तं तावच्छुश्रूष्ये- दुरुम् । गुरुबहुभार्यायां तत्पुत्रेषु च वर्तनम्	पैङ्गलो. ४।८
यामिरादित्यस्तपति रश्मिभिस्ताभिः पर्जन्यो वर्षति	महाना. १७।१३	यावज्जीवति तावच्च दुःखैर्नानाविधैः प्लुतः । तन्तुकारणपक्षमौचैरास्ते कार्पासबीजवत्	भवसं. १।८
यामिरिदं धितुयुर्दशुषः प्रजाः	वा. मं. १७	यावतः खलु पिण्डान् स प्राश्नाति हविषो नृचः । तावतः शूलान् ग्रसति प्राप्य वैवस्वतं यमम्	इतिहा. २६
यामिर्विभूतिभिर्लोकान्	म. गी. १०।१६		
या (अदितिः) भूतेभिर्यजायत, एतद्वैतत्	कठो. ४।७		
या मनसि सन्तता (मा. पा.)	प्रश्नो. २।१२		
या मन्द्रा स्वरवती सा देवहूः	संहितो. १।२		
याममात्रं तु यो नित्यमभ्यसेत्स तु कालजित्	१ यो.त. १२६		
याममात्रं प्रतिदिनं योगी यत्नाद- तन्द्रितः	१ यो. त. ७२		

यावती दृश्यकलना सकलेयं विलो-
क्यते । सा येन सुष्ठु सन्त्यक्ता
स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २।५३
(अथ) यावतीयं त्रयी विद्या
यस्तावत्प्रतिगृहीयात्सोऽस्या
एतद्वितीयं पदमाप्नुयात् बृह. ५।१४।६
यावतीर्वै देवतास्ताः सर्वा वेदविदि
ब्राह्मणे वसन्ति तस्माद्ब्राह्मणे-
भ्यो वेदविद्भ्यो दिवे दिवे
नमस्कुर्वाम्.. सहवै. १९
यावत्केवलसिद्धिः स्यात्तावत्सहित-
मभ्यसेद् योगकुं. १।२०
यावत् एनं प्रजायामुद्गीथं वेदिष्यते
परोवरीयो हैभ्यस्तावदस्मिँल्लोके
जीवनं भविष्यति छांदो. १।९।३
यावत्तेजसो गतं तत्रास्य यथाकाम-
चारो भवति छांदो. ७।११।२
यावत्प्रयत्नलेशोऽस्ति यावत्सङ्कल्प-
कल्पना । श्रेयस्त्वं मनसा प्राप्तं
तावत्तत्त्वस्य का कथा अमन. २।९६
यावत्यो वै कालस्य कलास्तावतीषु
चरत्यसौ यः कालं ब्रह्मे-
त्युपासीत मैत्रा. ६।१४
यावत्सङ्कल्पस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति यः सङ्कल्पं... छांदो. ७।४।३
यावत् सञ्जायते किञ्चित् भ. गी. १।३।२७
यावत्सर्वं न सन्त्यक्तं तावदात्मा
न लभ्यते । सर्वसङ्गपरित्यागे
शेष आत्मेति कथ्यते अ. पू. १।४५
यावत्स्मरस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति यः स्मरं
ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।१३।२
यावदनुदिशो यावदनुचन्द्रमा-
स्तावानस्य लोको भवति १ ऐत. १।७।५
यावदनुद्यौर्यावदन्वादित्यस्तावानस्य
लोको भवति १ ऐत. १।७।६
यावदनु पृथिवी यावदग्निस्तावा-
नस्य लोको भवति १ ऐत. १।७।२

यावदन्तरिक्षं यावदनुवायुस्तावानस्य
लोको भवति १ ऐत. १।७।३
यावदन्नस्य गतं तत्रास्य यथाकाम-
चारो भवति योऽन्नं ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।९।२
यावदन्वापो यावदनुवरुणस्तावा-
नस्य लोको भवति १ ऐत. १।७।६
यावदपां गतं तत्रास्य यथाकाम-
चारो भवति, योऽपो ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।१०।२
यावदाकाशस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति य आकाशं.. छांदो. ७।१२।२
यावदाशाया गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति य आशां
ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।१४।२
यावदादहनश्चोर्ध्वमधस्तात्पावनं
भवेत् बृ. जा. २।८
यावदायुषं ब्रह्मलोकमभिसम्पद्यते
न च पुनरावर्तते छांदो. ८।१५।१
यावदितः पुरस्तादुदयति सूर्यः,
तावदितोऽमुं नाशय वनपु. १६०
(अथ) यावदिदं प्राणि, यस्तावत्
प्रतिगृहीयात्, सोऽस्या एत-
त्तृतीयं पदमाप्नुयात् बृह. ५।१४।६
यावदुन्मेषकालस्तावन्निमेषकालो
भवति त्रि.म. ना. ४।६
यावदुष्णं भवत्यन्नं तावद्भुञ्जीतवाग्यतः इतिहा. ८१
यावदेकैकस्मा ऋत्विजे धनं दास्यामि
तावद्भगवद्भ्यो दास्यामि छांदो. ५।११।५
यावदेतान्निरीक्षेऽहं भ. गी. १।२।२
यावदेनो दीक्षामुपैति दीक्षित एतैः
सततं जुहोति सहवै. १२
यावदृष्टिर्भुवोर्मध्ये तावत्काल-
मयं कुतः यो. चू. ९१
यावद्वयानस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति यो ध्यानं
ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।६।२
यावद्धेतुफलावेशस्तावद्धेतुफलोद्भवः ।
क्षीणे हेतुफलावेशे नास्ति
हेतुफलोद्भवः अ. शां. ५५

यावद्धेतुफलादेशः संसारस्ताव-

दायतः । क्षीणे हेतुफलावेशे

संसारं न प्रपद्यते

अ. शां. ५६

यावद्धयस्मिच्छरीरे प्राणो बसति

तावदायुः

कौ. त. ३।२

यावद्धियते सा दीक्षा [महाना. १८।१ + त्रिमुप. ४

यावद्धूलस्य गतं तत्रास्य यथाकाम-

चारो भवति यो बलं ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।८।२

यावद्धिन्दुः स्थितो देहे तावन्मृत्यु-

भयं कुतः । यावद्ध्रुवो न भोमुद्रा

तावद्धिन्दुर्न गच्छति [ध्या. वि. ८४ + यो. चू. ५८

यावद्वा मक्षिकायाः पत्रं

तावन्तरेणाकाशः

बृह. ३।३।२

यावद्यावन्मुनिश्चेष्ट स्वयं सन्त्यज्य-

तेऽखिलम् । तावत्तावत्परा लोकः

परमात्मैव शिष्यते

अ. पू. १।४४

यावद्वाचो गतं तत्रास्य यथाकाम-

चारो भवति, यो वाचं

ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।२।२

यावद्वायुः स्थितो देहे तावज्जीवो

न मुञ्चति

यो. चू. ९०।९१

यावद्वा शक्यते तावद्धारयेज्जप-

तत्परः । पूरितं रेचयेत्पश्चा-

न्मकारेणानिलं बुधः

जा. द. ६।५

यावद्धिलीनं मनो न तावद्वासनाक्षयः

अ. पू. ४।७८

यावद्धिज्ञानस्य गतं तत्रास्य यथा-

कामचारो भवति, यो विज्ञानं

ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।७।२

यावद्वै पुरुषः प्राणिति न ताव-

द्भाषितुं शक्नोति

कौ. त. २।५

यावद्वै पुरुषो भासते न ताव-

त्प्राणितुं शक्नोति

कौ. त. २।५

यावन्तस्तु कराद्गृष्टाः पतन्ति

जलविन्दवः । भूत्वा वज्राणि

ते सर्वे पतन्ति ह्यसुरेषु वै । ततो

विभावसुस्तेषां प्रीतात्मा-

ऽऽप्यायते वरम्

६६

सन्ध्यो. १२, १३

यावन्तीह वै भूतान्यन्नमदन्ति

तावत् स्वन्तस्थोऽन्नमत्ति यो

हैवं वेद

मैत्रा. ६।१३

यावन्तो देवास्त्वयि जातवेदस्ति-

र्यञ्चो घ्नन्ति पुरुषस्य कामान्

बृह. ६।३।१

यावन्तो वैश्वदेवस्य निविशुच्यन्ते

बृह. ३।९।१

यावन्न चित्तोपशमो न तावत्तत्त्व-

वेदनम् । यावन्न वासनानाश-

स्तावत्तत्त्वागमः कुतः

अ. पू. ४।८०

यावन्न तत्त्वविज्ञानं ताव-

च्चित्तशमः कुतः

अ. पू. ४।७९

यावन्न तत्त्वसम्प्राप्तिर्न ताव-

द्वासनाक्षयः

अ. पू. ४।८०

यावन्न लभ्यते शास्त्रं तावद्वां

पर्यटेद्यतिः । यदा सैल्लभ्यते

शास्त्रं तदा सिद्धिः करे स्थिता

योगकुं. २।११

यावन्नाम्नो गतं तत्रास्य यथाकाम-

चारो भवति यो नाम

ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।१।५

यावन्निश्चयसितो जीवस्ताव-

न्निष्कलतां गतः

ब्र. वि. १९

यावन्नोत्पद्यते सत्या बुद्धिर्नैतदहं

यथा । नैतन्मम च विज्ञाय ज्ञः

सर्वमतिवर्तते

आयुर्वे. २५

यावन्मनसो गतं तत्रास्य यथा-

कामचारो भवति यो मनो

ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।३।२

यावन्मनस्तत्र मरुत्प्रवृत्तिर्याव-

न्मरुचापि मनोनिवृत्तिः

अमन. २।२७

यावन्ममेदमित्यास्था तावच्चित्ता-

दिविभ्रमः

अ. पू. ५।११

यावमुष्य गेष्णौ तौ गेष्णौ

यन्नाम तन्नाम

छांदो. १।७।५

यावर्णपदवाक्यार्थस्वरूपेणैव वर्तते ।

अनादिनिधनानन्ता सा मां

पातु सरस्वती

सरस्व. ९

यावलिङ्गस्य दैर्घ्यं स्यात्तावद्वेद्याश्च

विस्तरः । लिङ्गवृत्तीयभागेन

भवेद्वेद्याः समुच्छ्रयः

शिवो. २।२

याऽवसानेऽस्य चतुर्थ्यर्धमात्रा सा			या वै शिवा भगवती महिमासि-	
सोमलोक ओङ्कारः	नृ. पू. २।१		द्विस्तस्यै वै नमो नमः	आथ. द्वि. ४
याऽवसानेऽस्य चतुर्थ्यर्धमात्रा सा			या वै शिवा भगवती लघिमासि-	
विद्युमतीसर्ववर्णापुरुषदेवत्या	अ. शिखो. १		द्विस्तस्यै वै नमोनमः	आथ. द्वि. ३
यावन्त ह वा इमा वित्तस्य पूर्णा			या वै शिवा भगवती ब्रह्मसि-	
ददत्स्वर्ग लोकं जयति			सिद्धिस्तस्यै वै नमोनमः	आथ. द्वि. ६
तावन्तं लोकं जयति	सहवै. १८		या वै ता इमाः प्रजास्तिस्रो अत्या-	
या वाक् सर्क तस्मादप्राणजनपान-			यमायन्	१ ऐत. १।१।३
नृचमभिव्याहरति	छांदो. १।३।४		या वै विष्णुं पालने सन्नियुक्ते रुद्रं	
यावानर्थ उदपाने	भ. गी. २।४६		देवं संहृतौ चापि गुह्या । तां वै	
यावानु वै रसस्तावानात्मा	संहितो. ४।१		देवीमात्मबुद्धिप्रकाशां मुमुक्षुर्वै	
यावान् यश्चास्मि तत्त्वतः	भ. गी. १८।५५		शरणमहं प्रपद्ये	गुह्यका. ७२
यावान्वा अयमाकाशस्तवानेषो-			या वै सा गायत्रीयं पृथिव्यसा५	
ऽन्तर्हृदय आकाशः	छांदो. ८।१।३		हीद५... (मा.)	छांदो. ३।१२।२
यावान् संवत्सरस्तमेतावतः कालस्य			या वै सा गायत्रीयं वाव सा येयं	
परस्तादस्तुजत	बृह. १।२।४		पृथिव्यस्यां५ हीद५ सर्वं भूतं	
या वा प्रजा स प्राणः	कौ. त. ३।३		प्रतिष्ठितमेतामेव नातिशीयते	छांदो. ३।१२।२
या वाऽस्या अग्न्यास्तनवस्ता अभि-			या वै सा पृथिवीयं वाव सा यदि-	
ध्यायेदर्चयेन्निद्रुयात्	मैत्रा. ४।६		दमस्मिन्पुरुषे शरीरमस्मिन्हीमे	
या वित्तैषणा सा लोकैषणा	बृह. ३।५।१		प्राणाः प्रतिष्ठिता एतदेव नाति-	
या वेदादिषु गायत्री सर्वव्यापि-			शीयन्ति	छांदो. ३।१२।३
महेश्वरी । ऋग्यजुःसामाथर्वैश्च			या वै सा मूर्तिरजायताऽन्नं वै तत्	२ ऐत. ३।२
तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु	२शिवसं. १९		या व्याहृतिराहुतिर्यदस्य विज्ञानं	
या वेदान्तार्थतत्त्वैकस्वरूपा			तज्जुहोति [महाना. १८।१+	त्रिसुप. ४
परमार्थतः । नामरूपात्मना			या शक्तिस्तद्वशाद्ब्रह्म विकृतत्वेन	
व्यक्ता सा मां पातु सरस्वती	सरस्व. ५		भासते । अत्राप्यावृत्तिनाशेन	
या वै वरदा स्वोपाया सुप्रसन्ना			विभाति ब्रह्मसर्गयोः	सरस्व. ४६
सुखयति सहस्रपुरुषान्	लक्ष्म्यु. ५		या शतेन प्रतनोषि सहस्रेण विरोहसि ।	
या वै शिवा भगवती अणिमा-			तस्यास्ते देवीष्टके विधेम हविषा	
सिद्धिस्तस्यै वै नमोनमः	आथ. द्वि. २		वयम् [महाना. ४।३+	वनदु. १५७
या वै शिवा भगवती अणिमा-			[+ वा. सं. १३।२१+	तै.सं. ४।२।९।२
सिद्ध्यादिदशकृतस्यैवै नमोनमः	आथ. द्वि. १		याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो	
या वै शिवा भगवती ईशित्वसि-			वप । अवतत्य धनुस्त्व५ सह-	
द्विस्तस्यै वै नमो नमः	आथ. द्वि. ५		साश्च शतेषुषे [नीलरु. २।५+	वा.सं. १६।९
या वै शिवा भगवती प्राकाम्यसि-			[+तै. सं. ४।५।१।३	
द्विस्तस्यै वै नमो नमः	आथ. द्वि. ७		याश्च देवता एतस्यां प्रतिषसन्त्ये-	
या वै शिवा भगवती भुक्तिसिद्धि-			ताभ्यश्च नमो नमः	सहवै. २४
स्तस्यै वै नमो नमः	आथ. द्वि. ८		याश्च मृत्योः प्राणव्यस्ताभ्यो	
			नमो नमस्तेनैतं मृडयत २	अ. मा. ५

या श्रद्धा धारणा मेधा वाग्देवी
विधिवल्लभा । भक्तजिह्वाप्रसदना
शमादिगुणदायिनी सरस्व. २९

या साङ्गोपाङ्गवेदेषु चतुर्वर्कैव
गीयते । अद्वैता ब्रह्मणः शक्तिः
सा मां पातु सरस्वती सरस्व. ७

या सा तृतीया मात्रा ईशान-
देवत्या कपिला वर्णेन यस्तां
ध्यायते नित्यं स गच्छेद्देशानपदं
[अ. शिरः. ३।१०+ २ प्रणवो. १३

या सा द्वितीया मात्रा विष्णु-
दैवत्या कृष्णा वर्णेन यस्तां
ध्यायते नित्यं स गच्छे-
द्वैष्णवं पदं [२ प्रणवो. १३+ अ. शिरः. ३।१०

या सा प्रथमा मात्रा ब्रह्मदैवत्या
रक्ता वर्णेन यस्तां ध्यायते
नित्यं स गच्छेद्ब्राह्मं पदम् २ प्रणवो. १३

या सार्धचतुर्थी मात्रा सर्वदैवत्या
व्यक्तीभूता खं विचरति शुद्ध-
स्फटिकसन्निभा वर्णेन यस्तां
ध्यायते नित्यं स गच्छेत्पद-
मनामकम् २ प्रणवो. १३

या साऽर्धचतुर्थी मात्रा सर्वदैवत्या-
ऽव्यक्तीभूता खं विचरति...
यस्तां ध्यायते नित्यं स गच्छेत्
पदमनामयम् अ. शिरः. ३।१०

यास्तिस्रो रेखाः सदनानि भूखी-
ल्विविष्टपास्त्रिगुणास्त्रिप्रकाराः ।
एतत्रयं पूरकं/पूरकाणां मन्त्री
प्रथते मदतो मदन्या त्रिपुरो. ९+

यास्ते सोम प्रजावत्सोमिसो अहं
[महाना. १२।१+ त्रिसुप. १

यास्ते सोम प्राणाः स्ताञ्जुहोमि
[+महाना. १२।१ त्रिसुप. १

याऽस्य तृतीया रेखा साऽऽहवनीयो
मकारस्तमो द्यौर्लोकः परमात्मा
ज्ञानशक्तिः सामवेदस्तृतीयसवनं
महादेवो देवतेति [का. रुद्रो. ४+ जाबाल्यु. ८

याऽस्य (भस्मनः) द्वितीया रेखा
सा दक्षिणाग्निरुकारः सत्त्व-
मन्तरिक्षमन्तरात्मा चेच्छाशक्ति-
र्यजुर्वेदो माध्यन्दिनं सवनं
सदाशिवो देवतेति का. रुद्रो. ४

याऽस्य द्वितीया रेखा सा दक्षिणा-
ग्निः...माध्यन्दिनसवनं विष्णु-
देवो देवतेति जाबाल्यु. ८

याऽस्य प्रथमा रेखा सा गार्हपत्य-
आकारो रजो भूलोकः स्वात्मा
क्रियाशक्तिर्ऋग्वेदः प्रातस्सवनं
महेश्वरो देवतेति का. रुद्रो. ४

याऽस्य प्रथमा रेखा सा गार्हपत्यः
...प्रजापतिर्देवो देवतेति जाबाल्यु. ८

या स्वप्ने महीयते, तां मध्यमा-
माचक्षते गान्धर्वो. २

या स्वच्छा समता शान्ता जीव-
न्मुक्तव्यवस्थितिः । साक्ष्यवस्था
व्यवहृतौ सा तुर्या कलनोच्यते अ. पू. ९।१०८

या हुता अतिनेदन्ते पितृलोकमेव
ताभिर्जयत्यतीव हि पितृलोकः बृह. ३।१।८

या हुता अधिशेरेते मनुष्यलोकमेव
ताभिर्जयत्यथ इव हि मनुष्यलोकः बृह. ३।१।८

या हुता उज्ज्वलन्ति या हुता अति-
नेदन्ते या हुता अधिशेरेते किं
ताभिर्जयतीति बृह. ३।१।८

या हुता उज्ज्वलन्ति देवलोकमेव
ताभिर्जयति दीप्यत इव हि
देवलोकः बृह. ३।१।८

या होता हृदयस्य नाड्यस्ताः पिङ्ग-
लस्याग्निस्तस्मिन् स्थितिः छांदो. ८।६।१

या ह्येव पुत्रैषणा सा वित्तैषणा
यावित्तैषणासालोकैषणा उमे
ह्येते एषणे एव भवतः [बृह. ३।५।१+ ४।४।२२

यां कल्पयन्ति नोऽरयः क्रूरां कृत्यां
वधूमिव । तां ब्रह्मणे च निर्णुमः
प्रत्यक्कर्तारमृच्छतु वनदु. १२८

यां गामुशन्तीमुशन्नभिपूर्णां...
वरदाय पित्रे स्वाहा पारमा. ६।७

(अथ) यां चतुर्थी जुहुयात्तां जुहुयात्समानाय स्वाहेति समानस्तृप्यति	छांदो. ५।२२।१	युक्तं युक्तं त्यजेद्वायुं युक्तं युक्तं च (प्र) पूरयेत् । युक्तं युक्तं प्रब- धनीयादेवं सिद्धिमवाप्नुयात् [यो. चू. ११९+	शांडि. १।७।७
यां तु कुमारस्यान्ते वाचमभाषथा- स्तां मे ब्रूहीति	बृह. ६।२।५	युक्तात्मानः सर्वमेवाविशन्ति युक्ताहारविहारस्य युक्तेन मनसा वयं देवस्य सवितुः सवे । सुवर्गेयाय शक्त्या..	मुण्ड. ३।२।५ भ. गी. ६।१७
(अथ) यां तृतीयां जुहुयात्तां जुहुयादपानाय स्वाहेत्य- पानस्तृप्यति	छांदो. ५।२१।१	युक्तो मन्येत तत्त्ववित् युक्त्या वै चरतो ब्रह्मस्य संसारो गोष्पदाकृतिः	श्वेता. २।२ भ. गी. ५।८
यां त्वमापः सत्यधृतिर्वितासित्वादृङ्गो भूयान्नचिकेतः प्रष्टा	कठो. २।९	युक्त्या श्रुत्या स्वानुभूत्या ज्ञात्वा सार्वात्म्यमात्मना । (स्वात्म- न्येव सदा स्थित्या मनो नश्यति योगिनः ।)	महो. ६।९
(अथ) यां द्वितीयां जुहुयात्तां जुहुयाद्व्यानाय स्वाहेति व्यान- स्तृप्यति	छांदो. ५।२०।१	युक्त्वाय मनसा देवान् सुवर्त्यतो धिया दिवम् । बृहज्ज्योतिः करि- ष्यतः सविता प्रसुवाति तान्	अध्यात्मो. ४
(अथ) यां पञ्चमीं जुहुयात्तां जुहुयादुदानाय स्वाहेत्युदान- स्तृप्यति	छांदो. ५।२३।१	युगपत्सम्भवे यस्मादसम्बन्धो विषाणवत्	श्वेता. २।३ अ. शां. १६
यां यामहं मुनिश्रेष्ठ संश्रयामि गुणाश्रयम् । तांतांकृन्ततिमे तृष्णा तन्त्रीमिव कुम्भिका	महो. ३।२२	युजे वां ब्रह्म पूर्य नमोभिर्विश्लो- कायन्ति पथ्येव स्रराः	श्वेता. २।५ भ. गी. १०।७
यां यां वासनां प्राप्नोति तं तं लिङ्गशरीरं प्राप्नुवन्नास्ते	सामर. १००	युज्यते नात्र संशयः युज्यते वेष्टनं वायोराकाशस्य च खण्डनम् । ग्रन्थनं च तरङ्गा- णामास्था नायुषि युज्यते	महो. ३।११ बृह. ५।१३।२
यां यां वासनामात्मा विलापयमानो भवति तत्तद्वावेन तत्तद्विङ्गं विलीयमानं भवति	सामर. १०२	युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
यां विदित्वाऽखिलेवंधं निर्मथ्यांखिल- वर्त्मना । योगी याति परं स्थानं सा मां पातु सरस्वती	सरस्व. २१	युज्यते यो गमात्मनः युज्यते सदाऽऽत्मानं [भ. गी. युज्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः	महो. ३।११ बृह. ५।१३।२
याः प्राच्यः स्यन्दन्ते स उद्गीथो याः प्रतीच्यः स प्रतिहारः समुद्रो निधनम्	छांदो. २।४।१	युज्यते यो गमात्मनः युज्यते सदाऽऽत्मानं [भ. गी. युज्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
याः फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः [प्रा.हो. १।३ [वा. सं. १२।८९	क्र.सं. १०।९७।१९	युज्यते यो गमात्मनः युज्यते सदाऽऽत्मानं [भ. गी. युज्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः	महो. ३।११ बृह. ५।१३।२
युक्त आसीत् मत्परः [भ.गी.२।६१+	६।१४	युज्यते यो गमात्मनः युज्यते सदाऽऽत्मानं [भ. गी. युज्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्त इत्युच्यते तदा	भ. गी. ६।१८	युज्यते यो गमात्मनः युज्यते सदाऽऽत्मानं [भ. गी. युज्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्त इत्युच्यते योगी	भ. गी. ६।८	युज्यते यो गमात्मनः युज्यते सदाऽऽत्मानं [भ. गी. युज्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्तचेष्टस्य कर्मसु	भ. गी. ६।१७	युज्यते यो गमात्मनः युज्यते सदाऽऽत्मानं [भ. गी. युज्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्तस्वप्रावबोधस्य	भ. गी. ६।१७	युज्यते यो गमात्मनः युज्यते सदाऽऽत्मानं [भ. गी. युज्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्तः कर्मफलं त्यक्त्वा	भ. गी. ५।१२	युज्यते यो गमात्मनः युज्यते सदाऽऽत्मानं [भ. गी. युज्जानः प्रथमं मनस्तत्त्वाय सविता धियः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९

युद्धेन पौरुषेण च तं हेन्द्र उवाच
 प्रतर्दन वरं ते ददानीति कौ. त. ३।१
 युद्धे प्रियचिकीर्षवः भ. गी. १।२३
 युद्धयस्व जेताऽसि रणे सपत्नान् भ. गी. १।१३४
 युद्धयस्व विगतज्वरः भ. गी. ३।३०
 युधामन्युश्च विक्रान्तः भ. गी. १।६
 युनक्ति युञ्जते वाऽपि तस्माद्योग
 इति स्मृतः मैत्रा. ६।२५
 युयुत्सुं समुपस्थितम् भ. गी. १।२८
 युयुधानो विराटश्च भ. गी. १।४
 युवतिभगगतं बिन्दुमूर्ध्वं नयन्ति...
 नैतेषां देहसिद्धिः अमन. २।३१
 युवमस्मासु नियच्छतम् ।
 प्र यज्ञपतिं तिर चित्त्यु. १।११२
 युवा भवति वृद्धोऽपि सततं मूल-
 बन्धनात् ध्या. बि. ७४
 युवा यौवनवृत्तेषु दुःखितेषु
 सुदुःखधीः अ. पू. २।३०
 युवा सुवासाः [अरुणो. १+
 क्र. मं. ३।८।४
 युवा स्यात्साधु-युवाध्यायकः
 तैत्ति. २।८
 युवैव धर्मशीलः स्यादनिमित्तं
 हि जीवितम् भवसं. १।४१
 यूतश्च परदारदि दारिद्र्यं च कुटु-
 म्बिनः । पुत्रदुःखस्य नास्त्यन्तो
 धनी चेन्म्रियते तदा याज्ञव. २०
 ये अन्यधर्मरहिता अन्यासक्तिरहि-
 तास्ते तन्मण्डलं न प्राप्नुवन्ति सामर. ७५
 ये अन्योपासका भक्ता आनन्दे-
 नाश्रिताः कर्मजडाः कर्मकाण्डो-
 पासका एव ते सामर. ७५
 ये अर्वागुत वा पुराणे वेदं विद्वां-
 समभितो वदन्ति । ते परि-
 वदन्ति सर्वे अग्निं द्वितीयं तृतीयं
 च ह२समिति [सहवै. १९+ अथर्व. १०।८।१७
 [+तै. आ. २।१५।१
 ये अहोरात्रे ते दर्शपूर्णमासौ त्रिसुप. ४
 [महाना. १।८।१+
 ये ऋतवस्ते पशुबन्धाः [महाना. १।८।१+त्रिसुप. ४

ये कण्ठलप्रतुलसीनलिनाक्षमालाः..
 श्रीवैष्णवा भुवनमाशु पवित्रयन्ति सुदर्श. १३
 ये कर्मणा देवानपियन्ति तैत्ति. २।८।१
 ये केचन जगद्भावास्तानविद्यामया-
 न्विदुः । कथं तेषु किलात्मज्ञस्त्य-
 क्ताविद्यो निमज्जति वराहो. ३।२८
 ये केचनैते ते सर्वेऽप्यज्ञानिनः स्वसंवे. ३
 ये केचास्मच्छ्रेयांसो ब्राह्मणाः, तेषां
 त्वयाऽऽसने न प्रश्वसितव्यम् तैत्ति. १।११।३
 ये के चोभयादतः चित्त्यु. १।२।९
 ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपाः चित्त्यु. १।११।१
 [+अथर्व. २।३४।४ तै. आ. ३।११।१२
 ये च सन्तानजा दोषा ये दोषा देह-
 सम्भवाः । प्रैषाग्निर्निर्देहेत्सर्वास्तु-
 षाग्निरिव काञ्चनम् १ सं. सो. २।८
 (अथ) ये चान्ये ह नित्यप्रमुदिताः...
 तैः सह न संवसेत् मैत्रा. ७।८
 (अथ) ये चान्ये ह पुरयाजका
 अयाज्ययाजकाः... तैः सह न
 संवसेत् मैत्रा. ७।८
 (अथ) ये चान्ये ह यक्षराक्षस-
 भूतगणपिशाचोरगप्रहाती-
 नामर्थ पुरस्कृत्य शमयाम
 इत्येवं ब्रुवाणाः...तैः सह
 न संवसेत् मैत्रा. ७।८
 (अथ) ये चान्ये ह वृथाकषाय-
 कुण्डलिनः...तैः सह न संवसेत् मैत्रा. ७।८
 (अथ) ये चान्ये ह वृथातर्क-
 दृष्टान्तकुहकेन्द्रजालैर्वैदिकेषु
 परिस्थातुमिच्छन्ति तैः सह
 न संवसेत् मैत्रा. ७।८
 ये चाप्यक्षरमव्यक्तं भ. गी. १।२।१
 ये चास्य ऋत्विजः पूर्ववद्वृणीत्वा
 सर्वास्तांश्च वैश्वानरेष्टीर्निर्वपेत्
 सर्वस्वं दद्यात् कठश्रु. ३
 ये चास्य विषमा केचिद्विवि
 सूर्यादयो ग्रहाः । ते चास्य सौम्या
 जायन्ते शिवाः सुखकराः सदा सन्ध्यो. ८

(अथ) ये चास्येह जीवा ये च

प्रेता यच्चान्यदिच्छन् लभते

सर्वं तदत्र गत्वा विन्दते

छांदो. ८।३।२

ये चैव सात्त्विका भावाः

भ. गी. ७।१२

ये जनाः पर्युपासते

भ. गी. ९।२२

ये तत्र ब्राह्मणाः समदर्शिनः,

युक्ता आयुक्ता अलक्ष्णा

धर्मकामाः स्युः, यथा ते तत्र

वर्तेरन्, तथा तत्र वर्तेथाः

तैत्ति. १।११।४

ये तद्विदुरमृतास्ते भवन्त्यथेतरे

दुःखमेवापियन्ति

बृह. ४।४।१४

ये तपःक्षीणदोषास्ते नैव पश्यन्ति

भाविताम्

गुह्यका. ३५

ये तां विदुस्त इमे समासते

गुह्यका. ५३

येऽतिरम्याण्यरण्यानि.. विहाया-

तिरता कामे..ते द्वैवमोहिताः

शिवो. ७।१२९

ये तु ज्ञानिनो भवन्ति ये तत्त्वज्ञानि-

नश्च तैस्तेषां को विशेषः

स्वसंवे. ३

ये तु धर्म्यामृतमिदं

भ. गी. १२।२०

ये तु मोहार्णवात्तीर्णास्तैः प्राप्तं

परमं पदम्

महो. ५।४१

ये तु विद्यार्थविज्ञाने विद्वांस इति

कीर्तिताः । आत्मतत्त्वं न

जानन्ति दूर्वा पाकरसं यथा

अमन. २।१००

ये तु वृत्तिं विजानन्ति ज्ञात्वा वै

वर्धयन्ति ये । ते वै सत्पुरुषा

धन्या वन्द्यास्ते भुवनत्रये

ते. वि. १।४४

ये तु सर्वाणि कर्माणि

भ. गी. १२।६

ये तु सूत्रविदो लोके ते च

यज्ञोपवीतिनः

परब्र. १३

ये तेऽष्टौ ग्रहा अष्टावतिग्रहाः

कतमे त इति

बृह. ३।२।१

ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो

मर्त्याय हन्तवे । तान्यज्ञस्य

मायया सर्वानवयजामहे

[महाना. १३।१९९+

तै.ब्रा.३।१०।८।२

येऽत्यायस्ते पराबभूवुः

१ ऐत. १।१।१

ये त्वक्षरमनिर्देश्यं

भ. गी. १२।३

ये त्वेतद्भ्यस्यन्तः

भ. गी. ३।३२

ये दूर्भ हस्ते गृह्णन्ति, ते तं रसं

न प्राप्नुवन्ति

सामर. ७५

ये देवा अन्तरिक्षदस्तेभ्यो नमो..

अ. मा. ५

ये देवा दिविषदस्तेभ्यो नमो भगव-

न्तोऽनुमदन्तु शोभायै...

अ. मा. ५

ये देवाः पृथिवीषदस्तेभ्यो नमो

भगवन्तोऽनुमदन्तु शोभायै...

अ. मा. ५

ये द्विषन्ति विरुपाक्षं ते द्विषन्ति

जनार्दनम् । ये रुद्रं नाभिजा-

नन्ति ते न जानन्ति केशवम्

रुद्रह. ७

येन कर्माणि प्रचरन्ति धीरा यतो

वाचा मनसा चारु यन्ति

...तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु

२ शिवसं. २

येन कर्माण्यपसो मनीषिणो यज्ञे

कृण्वन्ति विदथेषु धीराः...

तन्मे मनः [१ शिवसं. २+

२ शि. सं. ३

येन केन प्रकारेण सुखं धैर्यं च

जायते । तत्सुखासनमित्युक्त-

मशक्तस्तत्समाश्रयेत्

जा. द. ३।१२

येन केनाक्षरेणोक्तं येन केन वि-

निश्चितम् । येन केनापि गदितं

येन केनापि मोदितम् ॥...सर्वं

मिथ्येति निश्चिनु [ते. बि.

५।५६-५८

येन केनापि तेजसा तत्स्वगृह्योक्त-

मार्गेण प्रतिष्ठाप्य...वर्हि सोमाय

स्वाहेति मन्त्रेण ततस्तिलव्रीहिभिः

साज्यैर्जुहुयात्

भस्मजा. १।२

येन केनासनेन सुखधारणं भवत्य-

शक्तस्तत्समाचरेत्

शांडि. १।३।१२.

येन चक्षुःषि पश्यति । तदेव ब्रह्म

त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते

केनो. १।७

येन जातानि जीवन्ति यत्प्रयन्त्य-

भिसंविशन्ति । तं मामेव विदि-

त्वोपासीत

भस्मजा. २।५

येन जातानि जीवन्ति । यत्प्रयन्त्य-

भिसंविशन्ति । तद्विजिज्ञासस्व

तैत्ति. ३।१

येन तपसा शिवः शिवोऽभूत् तत्र

रुद्रशिवपुष्करिण्यां ये मज्जनं

कुर्वन्ति ते तां लीलां प्राप्नुवन्ति

सामर. ५०

येन ते संसारिण आत्मना विरागाएव श्रीवि.ता.४।१
 येन त्रितो अणवान्निर्बभूव...
 तेनाहं ज्योतिषा ज्योतिरान-
 शान आक्षि सहवै. ४
 येन दक्षिणाभिमुखः शिवोऽपरो-
 क्षीकृतो भवति तत्परमरहस्य-
 शिवतत्त्वज्ञानम् द. मू. १
 येन देवा यान्ति येन पितरो येन
 ऋषयः परमपरं परायणं च अ.शिरः. ३।११
 येन द्यौः पृथिवी चान्तरिक्षं...
 येनेदंजगद्व्याप्तं प्रजानां तन्मे मनः २ शिवसं. ९
 यन द्वारेण गन्तव्यं ब्रह्मद्वारमना-
 मयम् । मुखेनाच्छाद्य तद्द्वारं
 प्रसुप्ता परमेश्वरी यो. चू. ३७
 येन धर्ममधर्मं च मनोमननमीहितम् ।
 सर्वमन्तः परित्यक्तं स जीव-
 न्मुक्त उच्यते महो. २।५२
 येन प्रकाशते विश्वं यत्रैव प्रविलीयते ।
 तद्ब्रह्म परमं शान्तं तद्ब्रह्मास्मि.. पञ्चब्र. २०
 येन प्रजापतिः प्रजाः पर्यगृह्णीता-
 रिष्ट्यै तेन त्वा परिगृह्णामि कौ. त. २।११
 येन प्राणः प्रणीयते, तदेव ब्रह्मत्वं विद्धि केनो. १।९
 येन भूचरसिद्धिः स्याद्भूचराणां
 जये क्षमः १ यो.त. ५९
 येन भूतान्यशेषेण भ.गी. ४।२५
 येनमस्यन्ति गोविन्दं ते नमस्यन्ति
 शङ्करम् । येऽर्चयन्ति हरि
 भक्त्या तेऽर्चयन्ति वृषध्वजम् रुद्रह. ६
 येनमात्रामात्रांविभजते सा संहिता ३ ऐत. १।५।२
 येन मासुपयान्ति ते भ.गी. १०।१०
 येन मार्गेण गन्तव्यं ब्रह्मस्थानं
 निरामयम् । मुखेनाच्छाद्य
 तद्द्वारं प्रसुप्ता परमेश्वरी ध्या. वि. ६५
 येन मार्गेण गन्तव्यं तद्द्वारं मुखेना-
 च्छाद्य प्रसुप्ताकुण्डलिनी कुटिला-
 कारा सर्पबद्धेष्टिता भवति शाङ्गि. १।७।३७
 येन यज्ञस्तायते सप्तहोता
 तन्मे मनः.. [१ शिवसं. ४+ २ शि. सं. १
 येन यत्र कृतं कर्म स तत्रैव प्रजायते शिवो. ७।११०

येन यमस्य निधिनाचरामि सहवै. ४
 येन रुद्रेण जगदूर्ध्वं धारितं, पृथिवी
 द्विधा त्रिधा धर्ता धारिता नागा
 येऽन्तरिक्षे तस्मै रुद्राय नमोनमः अ. शिरः. ३।१३
 येन रूपं रसं गन्धं... एतेनैव
 विजानाति किमत्र परिशिष्यते कठो. ४।३
 येनर्तवः पञ्चथोत कृष्णः चित्त्यु. १।१५
 येन लोकास्तुष्टा भवन्ति गोपालो. १।१४
 येन वागभ्युद्यते । तदेव ब्रह्मत्वं विद्धि केनो. १।५
 येन वा पश्यति येन वा शृणोति
 येन वा गन्धानाजिघ्रति येन
 वा वाचं व्याकरोति येन वा
 स्वादु चास्वादु च विजानानि २ ऐत. ५।१
 येनवैताः शिरा अनुव्याप्ता एष स व्यानः मैत्रा. २।७
 येन श्रेयोऽहमाप्नुयाम् अ. गी. ३।२
 येन श्रोत्रमिदं श्रुतम् । तदेव
 ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते केनो. १।८
 येन सम्यक्परिज्ञाय हेयोपादेय-
 मुज्झता । चित्तस्यान्तेऽर्पितं
 चित्तं जीवितं तेन शोभते १ सं.सो. २।४१
 येन सर्वमिदं ततम् [भ. गी. २।१७+ १।८।४६
 येन सर्वमिदं प्रकाशितम् । कोऽन्य-
 स्तस्मात्परः स्वसंवे. ४
 येन सर्वमिदं प्रोतं पृथिवी चान्त-
 रिक्षं च द्यौश्च दिशश्चान्तर-
 दिशश्च स वै सर्वमिदं जगत् महाना. १।७।१४
 येन सर्वमिदं प्रोतं सूत्रे मणिगणा
 इव । तत्सूत्रं धारयेद्योगी
 योगवि-(ब्राह्मणोयतिः) तत्त्व-
 (दर्शनः) दर्शिवान् ब्रह्मो. ८
 [ना. प. ३।७९+ परब्र. १०
 येन सूर्यं तमसो निर्मुमोच सहवै. ४
 येन स्यात्तेनेदं एवातोऽन्यदूर्तं बृह. ३।५।१
 येन स्वराः स्वरं विजानाति येन
 मात्रा मात्रां विभजते सा संहितेति ३ ऐत. १।५।२
 येनाक्रमन्त्यृषयो ह्याप्तकामा यत्र
 तत्सत्यस्य परमं निधानम् मुण्ड. ३।१।६
 येनाक्षरं पुरुषं वेद सत्यं प्रोवाच
 तां तत्त्वतो ब्रह्मविद्याम् मुण्ड. १।२।१३

येनाचिरात्सर्वपापं व्यपोह
 परात्परं पुरुषमुपैति विद्वान् सदानं. ८
 येनात्मैवात्मना जितः भ. गी. ६।६
 येनायं च लोकः परश्च लोकः
 सर्वाणि च भूतानि सन्दृब्धानि
 भवन्ति बृह. ३।७।१
 येनामृतं खं च दिवं मही च येना-
 दित्यस्तपति तेजसा भ्राजसा च महाना. १।३
 येनावृतं नित्यमिदं हि सर्वं ज्ञः
 कालकालो गुणी सर्वविद्यः ।
 तेनेशितं कर्म विवर्तते ह श्वेता. ६।२
 येनाश्रुतं श्रुतं भवत्यमतं मतम-
 विज्ञातं विज्ञातमिति कथं नु
 भगवः स आदेशो भवतीति छांदो. ६।१।३
 येनासनं विजितं जगत्रयं तेन
 विजितं भवति शांडि. १।३।१३
 येनासावमृतीभूत्वा मोक्षी भवति ।
 तस्मादविमुक्तमेव निषेवेत ।
 अविमुक्तं न विमुञ्चेत्
 [रामो. १।१+ तारसा. १।१
 येनासावमृतीभूत्वा सोऽमृतत्वं
 च गच्छति नृ. पू. १।७
 येनासौ गच्छते मार्गं प्राणस्तेन हि
 गच्छति । अतः समभ्यसेन्नित्यं
 सन्मार्गगमनाय वै अ. ना. २६
 येनाहं नामृता स्यां किमहं तेन कुर्यां बृह. २।४।३
 येनाहुर्मनो मतम् । तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि केनो. १।५
 येनेक्षते शृणोतीदं जिघ्रति व्याक-
 रोति च । स्वाद्स्वादु विजानाति
 तत्प्रज्ञानमुदीरितम् शु. र. ३।१
 येनेदमन्नं पच्यते यदिदमद्यते तस्यैष
 घोषो भवति [बृह. ५।९।१+ मैत्रा. २।८
 येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत्परिगृही-
 तममृतेन सर्वम् ।...तन्मे मनः
 शिवसङ्कल्पमस्तु [१ शिवसं. ४+ २ शि. सं. १
 येनेदं भ्राम्यते ब्रह्मचक्रम् श्वेता. ६।१
 येनेदं विश्वं जगतो बभूव ये देवा
 अपि महतो जातवेदाः...तन्मे मनः. २ शिवसं. १०

येनेदं सर्वं विजानानि तं केन
 विजानीयात् [बृह. २।४।१४+ ४।५।१५
 येनेदं सर्वं सञ्चरति विचरति सर्वम् ।
 तमीशानं पुरुषं देवमीड्यं
 निचाय्येमां शान्तिमत्यन्तमेति अ. शिरः. ३।८
 येनेदं हित्वाऽऽत्मन्येव सायुज्यमुपैति मैत्रा. ४।१
 येनेन्द्रो विश्वा अजहादरातीस्तेनाहं
 ज्योतिषा ज्योतिरानशान आक्षि सहवै. ४
 येनेमा विश्वा भुवनानि तस्थुः
 [चित्त्यु. ११।९+ तै.आ. ३।१।१९
 ये नैकरूपाश्चाधस्ताद्रश्मयोऽस्य
 मृदुप्रभाः । इह कर्मोपभोगाय
 तैः संसरति सोऽवशः मैत्रा. ६।३०
 येनैतद्विधमिदं चेतनव्यतिष्ठापितं मैत्रा. २।३
 येनैष भूतस्तिष्ठत्यन्तरात्मा महाना. ८।३
 येनैष भूतस्तिष्ठते ह्यन्तरात्मा मुण्ड. २।१।९
 येऽन्नं ब्रह्मोपासते तैत्ति. २।२
 (अथ) येऽन्यथाऽतो विदुरन्य-
 राजानस्ते क्षय्यलोका भवन्ति छांदो. ७।२५।२
 ये पचन्त्यात्मकारणात् भ. गी. ३।३३
 ये पञ्च पञ्चदश शतं सहस्रमयुतं
 न्यर्षुदं च...तन्मे मनः.. २ शिवसं. १४
 ये पितृन्यजन्ति तेपितृलोकंप्राप्नुवन्ति सामर. २७
 येऽपि स्युः पापयोनयः भ. गी. ९।३२
 ये पूर्वं देवा ऋषयश्च तद्विदुस्ते
 तन्मया अमृता वै बभूवुः श्वेताश्च. ५।६
 (अथ) ये प्रभवो ध्यानापादांशा
 इवैव ते भवन्ति ध्यानमुपास्व छांदो. ७।६।१
 येऽप्यन्यदेवताभक्ताः भ. गी. ९।२३
 ये प्रत्ययापन्ना भक्तास्ते तं रसमनु-
 भवन्ति ब्रजलीलायाम् सामर. ३४
 ये प्राणं ब्रह्मोपासते तैत्ति. २।३
 ये प्राप्य परमां गतिं भूयस्ते न
 निवर्तन्ते रसज्ञासो. २१
 ये प्रेमभजने निमग्नास्ते तां
 लीलामापद्यन्त सामर. ४९
 ये बाहुमूलपरिचिह्नितशङ्खचक्राः...
 श्रीवैष्णवा भुवनमाशुषवित्रयन्ति सुदर्श. १३
 ये विन्दव इवाभ्युच्चरन्त्यजस्रं मैत्रा. ६।३५

ये ब्रह्मविष्णुरुद्रास्तेभ्यः सगुणेभ्यः ॐ नमस्तद्वीर्यमस्याः प्रतिष्ठापयति	अ. मा. ५	येयं पृथिवी यदन्तरिक्षं ये ये कामा दुर्लभा मर्त्यलोके सर्वान्कामांश्छन्दतः प्रार्थयस्व मरणं माऽनुप्राक्षीः	छांदो. ७।१०।१ कठो. १।२५
ये ब्राह्मणा अन्यविद्योपासकाः कर्मजडाः कर्मकाण्डोपासकाः कालोपासकाः कर्मधर्मदेवपित्रु- पासका एव भवन्ति ते	सामर. ७५	ये ये भावाः स्थिता लोके तान- विद्यामयान्विदुः । त्यक्त्वाविद्यो महायोगी कथं तेषु निमज्जति	अ. पू. ४।४
ये ब्राह्मणा ब्रह्मचर्यं चरन्त्यथो ख- त्वाहुर्वेदसम्मितोऽयमितिहासः	इतिहा. ८	ये रसिकानन्दीमाज्ञां प्राप्तास्ते तां प्राप्नुवन्ति (लीलां)	सामर. ४३
ये ब्राह्मणा ब्रह्मवर्चसमुपासमानास्ते..	सामर. २७	ये रसिकानन्दोपासकास्ते सर्वा- त्मभावेन भजनं कुर्वते	सामर. २२
ये ब्राह्मणास्त्रिसुपर्णं पठन्ति ते सोमं प्राप्नुवन्ति [महाना. १२+	त्रिसुप. १, २, ३	ये राजर्षयो ब्रह्मर्षयस्तेपि चासत्कृत्वा प्रागसन्त एव सुखमामनन्ति	लक्ष्म्यु. ७
ये भजन्ति तु मां भक्त्या	भ. गी. ९।२९	येऽर्धमासाश्च मासाश्च ते चातुर्मास्यानि महाना. १८।१	
ये भस्मधारणं त्यक्त्वा कर्म कुर्वन्ति मानवः । तेषां नास्ति विनिर्मोक्षः संसारजन्मकोटिभिः	बृ. जा. ५।१०	ये लोकाः सन्ततमामनन्ति शिरसा हृदयेन तामेका लोकपूज्यां न ते दुर्गतिं यान्ति	लक्ष्म्यु. ९
ये भस्मधारणं दृष्ट्वा नराः कुर्वन्ति ताडनम् । तेषां चाण्डालतो जन्म ब्रह्मन्मूढं विपश्चिता	बृ. जा. ५।१४	(अथ) येऽल्पाः कलहिनः पिशुना उपवादिनस्तेऽथ ये प्रभवो ध्याना- पादाः शा इवैव ते भवन्ति	छांदो. ७।६।१ भ. गी. ४।११
ये भूताः प्रचरन्ति दिवा नक्तं बलिमिच्छन्तो वितुदस्य प्रेष्टाः.. [महाना. १५।६+	तै.आ. १०।६।७।२	येऽवस्थिताः प्रत्यनीकेषु योधाः ये वाभिरोचने दिवि ये च सूर्यस्य रश्मिषु । येषामप्सु सदस्कृतं तेभ्यः सर्वेभ्यो नमः	भ. गी. १।१।३० नीलरु. २।१०
ये भ्रान्ता भजनमार्गमविदुषः पण्डितमानिनस्तेषां सम्भाषणं स्पर्शनं च न कुर्यात्	सामर. २७	ये वा ललाटफलके लसदूर्ध्वपुण्ड्राः श्रीवैष्णवा भुवनमाशु पवित्रयन्ति	सुदर्श. १३ भ. गी. १।३।३०
ये मनो हृदयं ये च देवा ये दिव्या आपो ये सूर्यरश्मिः.. तन्मेमनः..	२ शिवसं. ११	ये विदुर्यान्ति ते परम् येवृन्दावनेवृक्षास्तेआधिभौतिकाःसिद्धाः	सामर. ५५
ये मन्त्रा या विद्यास्तेभ्यो नम- स्तःभ्यश्चोन्नमस्तच्छक्तिरस्याः प्रतिष्ठापयति	अ. मा. ५	ये वृन्दावनोद्भवास्तुलसीकाष्ठाङ्कित- मालाः कण्ठे धारयन्ति, ते कृतार्थतां प्राप्नुवन्ति	सामर. ९५
ये मा नयन्ति मिथु चाकशानाः येमिथुनमुत्पादयन्तेतेषामेवैषब्रह्मलोकः	बा. मं. ६ प्रश्नो. १।१५	ये वै के च यज्ञास्तेषां सर्वेषां यज्ञ इत्येकता	बृह. १।५।१७
ये मे मतमिदं नित्यं	भ. गी. ३।३१	ये वै के च लोकास्तेषां सर्वेषां लोक इत्येकता	बृह. १।५।१७
(अथ) ये यज्ञेन दानेन तपसा लोकाञ्जयन्ति ते धूममभि- सम्भवन्ति	बृह. ६।२।१६	ये वै के चास्मालोकात् प्रयन्ति, चन्द्रमसमेव ते सर्वे गच्छन्ति	कौ. त. १।२
ये यथा मां प्रपद्यन्ते येयं प्रेते विचिकित्सा मनुष्येऽस्ती- त्येके नायमस्तीति चैके	भ. गी. ४।११ कठो. १।२०		

(अथ) ये शतमाजानदेवानामानन्दाः स एकः प्रजापतिलोक आनन्दः बृह. ४।३।३३	येषां तपो ब्रह्मचये येषु सत्यं प्रतिष्ठितम् (तेषां ब्रह्म..प्राप्तिः) प्रश्नो. १।१५
(अथ) ये शतं कर्मदेवानामानन्दाः स एक आजानदेवानामानन्दः बृह. ४।३।३३	येषां त्वन्तगतं पापं भ. गी. ७।२८
(अथ) ये शतं गन्धर्वलोक आनन्दाः स एकः कर्मदेवानामानन्दः ये कर्मणा देवत्वमभिसम्पद्यन्ते बृ. उ. ४।३।३३	येषां नाशितमात्मनः भ. गी. ५।१६
(अथ) ये शतं पितृणां जितलो- कानामानन्दाः स एको गन्धर्व- लोक आनन्दः बृह. ४।३।३३	येषां नास्ति मुने श्रद्धा श्रौते भस्मनि सर्वदा । गर्भाधानादि- संस्कारस्तेषा नास्तीति निश्चयः बृ. जा. ५।१३
ये शतं प्रजापतिलोक आनन्दाः स एको ब्रह्मलोक आनन्दः बृह. ४।३।३३	येषां निमेषणोन्मेषौ जगतः प्रलयो- दयौ । तादृशाः पुरुषा यान्ति.. महो. ६।२५
ये शतं मनुष्याणामानन्दाः स एकः पितृणां जितलोकानामानन्दः बृह. ४।३।३३	येषां निर्वाणमार्गे रुचिर्भवति ते सन्न्यासिनो भवन्ति सामर. १०१
ये शरीराण्यकल्पयन्, ते ते देहं कल्पयन्तु अरुणो. १	येषां मनसि निश्चयस्तेषां प्रीति- रूपद्यते सामर. २२
ये शास्त्रविधिमुत्सृज्य ये शुद्धवासना भूयो न जन्मानर्थ- भागिनः । ज्ञातज्ञेयास्त उच्यन्ते.. महो. २।४०	येषा लोक इमाः प्रजाः भ. गी. १०।६
ये शैवा वैष्णवाः शाक्ताः...तेभ्यो नमोनमो भगवन्तोऽनुमदन्तु... अ. मा. ५	येषां वृत्तिः समा वृद्धा परिपक्वा... ते वै सद्ब्रह्मता प्राप्ताः, नेतरे ते. विं. १।४५
ये शैवाः शाक्ताः..कौला जैनाः.. अन्यधर्मदृढासक्ता भवन्ति सामर. ७५	येषा साम्ये स्थितं मनः भ. गी. ५।१९
ये श्रावयन्ति सततं शिवधर्म... ते नमस्याः स्वभक्तिः शिवो. ७।१३८	येषां हृदयादूर्ध्वा नाड्युच्चरति यथा केशः सहस्रधा..एवमस्यैता नाम नाड्योऽन्तर्हृदये प्रतिष्ठिताः.. बृह. ४।२।३
ये षण्णवतितत्त्वज्ञाः...जटी मुण्डी शिखी वाऽपि मुच्यते वराहो. १।१७	येषु प्राणाः प्रतिष्ठिताः स यदा प्राणेन सह संयुज्यते तदा पश्यति नद्यो नगराणि.. सुबालो. ४।१
येषामनुग्रहात्सम्भवो भवति तेषां स्नेहमार्गे रुचिरास्ते सामर. १०१	ये समुत्थाय शृण्वन्ति शिवधर्मं दिनेदिने । न ते प्रकृतिमानुषाः शिवो. ७।१३९
येषामर्थे काङ्क्षितं नो भ. गी. १।३३	ये संवत्सराश्चपरिवत्सराश्च तेऽहर्गणाः महाना. १८।१
येषामहोरात्रं सेवाकथायां नित्य- मासक्तिस्तेषा भजनानन्दो भवति सामर. २२	ये साङ्ख्यादितत्त्वभेदास्तेभ्यो नमो.. अ. मा. ५
येषामेव षडक्षराधिकारो वर्तते तेषां प्रणवाधिकारः... रामर. १।६	(अथ) येऽस्य दक्षिणा रश्मयस्ता एवास्य दक्षिणा मधुनाड्यो... ता अमृता आपः छांदो. ३।२।१
येषां कोपो भवेद्ब्रह्मललाटे भस्म- दर्शनात् । तेषामुत्पत्तिसाङ्कर्य.. बृ. जा. ५।१२	(अथ) येऽस्य प्रत्यञ्चो रश्मयस्ता एवास्य प्रतीच्यो मधुनाड्यः.. छांदो. ३।३।१
येषांक्रोधोभवेद्भस्मधारणे । तत्प्रमाणके ते महापातकैर्युक्ताः .. बृ. जा. ५।१५	(अथ) येऽस्योदीच्यो रश्मयस्ता एवास्योदीच्यो मधुनाड्यो..ता अमृता आपः छांदो. ३।५।१
येषां च त्वं बहुमतः भ. गी. २।३५	ये हि पारं गता बुद्धेः संसारादम्ब- रस्य च । तेषां तदास्पदं स्फारं.. अ. पू. ४।२३

ये हि विज्ञातविज्ञेयाः...विच्छिन्नप्रत्ययः

सर्वे ते स्वतन्त्रास्तनौ स्थिता. अ. पू. ४।११

ये हि वृत्तिं विहायैनां ब्रह्माख्या पावनी

पराम् । वृथैव ते तु जीवन्ति.. ते. बि. १।४३

ये हि संस्पर्शजा भोगाः भ. गी. ५।२२

यैरेव जायते रागो मूर्खस्याधिकता

गतैः । तैरेव भोगैः प्राज्ञस्य विरागः.. महो. ५।१६९

यैरेवाश्रितस्यासकृदिहा (दुपा) वर्तनं

दृश्यते इत्युद्धर्तुमर्हसि..

[मैत्रा. १।७+ मैत्रे. १।३

(अथो) यैः सन्निगच्छति सर्वो-

स्तानतिरोचते बृह. २।१।९

यो अपोन्तरे सञ्चरन्त्यमापो न विदुः अध्यात्मो. १

यो अस्कभायदुत्तरं सधस्थं ना. पू. ता. ४।४

[+क्र. सं. १।१५४।१+ वा. सं. ५।१८

[तै. सं. १।२।१३+ अथर्व. ७।२६।१

यो अस्याध्यक्षः परमेव्योमन् क्र. सं. १०।१२९।७

योऽकामो निष्काम... आत्मकामो

न तस्य प्राणा उत्क्रामन्ति बृह. ४।४।६

योग आत्मा, महः पुच्छं प्रतिष्ठा तैत्ति. २।४

योग आत्मा, चरणमस्य बन्धुर्दमः

प्रतिष्ठा विदुषो न भूमिम् इतिहा. ११

योगक्षेम इति प्राणापानयोः... तैत्ति. ३।१०।२

योगक्षेमं ब्रह्मस्यहम् भ. गी. ९।२२

योगज्ञानपरो नित्यं स योगी न

प्रणश्यति त्रि. ब्रा. २।२०

योगज्ञाने यत्पदाप्तिसाधनत्वेन

विश्रुते । तत् त्रैपदं ब्रह्मतत्त्वं

स्वमात्रमवशिष्यते यो. शि. शीर्षकं

योगज्ञाने न विद्येते तस्य भावो

न सिद्ध्यति त्रि. ब्रा. २।२१

योगज्ञानैकसंसिद्धशिवतत्त्वतयो-

ज्वलम् । प्रतियोगिविनिर्मुक्तं

परं ब्रह्म भवाम्यहम् त्रि. ब्रा. शीर्षकं

योगज्ञो योगनिष्ठश्च सदा

योगात्मकः शुचिः । गुरुभक्ति-

समायुक्तः पुरुषज्ञो विशेषतः अद्वयता. ८

योगध्यानं सदा कृत्वा ज्ञानं

तन्मयता व्रजेत् ब्र. वि. ५९

योगनिर्मलधारेण क्षुरेणानल-

वर्चसा । छिन्देन्नाडीशतं धीरः.. क्षुरिको. १८

योगप्रकाशकं योगैर्घ्यायेच्चानन्य-

भावनः त्रि. ब्रा. २।२१

योगप्रवृत्तिं प्रथमां वदन्ति

योगभ्रष्टोऽभिजायते श्वेता. २।१३

योगमात्मविशुद्धये भ. गी. ६।४१

योगमायासमावृतः भ. गी. ६।१२

योगयज्ञः सदैकाग्र्यभक्त्या सेवा

हरेर्गुरोः । ब्रह्मसा तु तपोयज्ञो

वाङ्मनःकायकर्मभिः शाठ्याय. १४

योगयज्ञास्तथाऽपरे भ. गी. ४।२८

योगयुक्तो भवार्जुन भ. गी. ८।२७

योगयुक्तो विशुद्धात्मा भ. गी. ५।७

योगयुक्तो मुनिर्ब्रह्म भ. गी. ५।६

योगयुक्त्या तु तद्गुणं प्लाव्यमानं

समन्ततः । शाक्तेनामृतवर्षेण

ह्यधिकारान्निवर्तते बृ. जा. २।१३

योगविघ्नकराहारं वर्जयेद्योगवित्तमः १ यो. त. ४६

योगशिखा महागुह्यं यो जानाति

महामतिः । न तस्य किञ्चिद-

ज्ञातं त्रिषु लोकेषु विद्यते यो. शि. ५।६०

योगश्चतुर्विधः प्रोक्तो योगिभि-

स्तत्त्वदर्शिभिः योगरा. २

योगश्चाष्टाङ्गसंयुतः भवसं. ३।१३

योगसञ्जयस्तर्कमाणं भ. गी. ४।४१

योगसिद्धिं विना देहः प्रमादाद्यदि

नश्यति । पूर्ववासनया युक्तः

शरीरं चान्यदाप्नुयात् यो. शि. १।१४१

योगस्थः कुरु कर्माणि भ. गी. २।४८

योगस्थेनैव मार्गेण ह्येकाग्र-

मानसो भवेत् दुर्वासो. २।६

योगहीनं कथं ज्ञानं मोक्षदं भवति

ध्रुवम् (तीहभोः) । योगो हि (ऽपि)

ज्ञानहीनस्तु न क्षमो मोक्षकर्मणि

[१ यो. त. १५।४+ यो. शि. १।१३

योगं तं विद्धि पाण्डव भ. गी. ६।२

योगं निषेव्यमाणस्तु न दोषं

प्राप्नुयात्कचित्

योगं युञ्जन् मदाश्रयः

योगं योगेश्वरात् कृष्णात्

योगः कर्मसु कौशलम्

योगः प्रोक्तः पुरातनः

योगाच्चलितमानसः

योगात्परतरं पुण्यं योगात्परतरं
शिवम् । योगात्परतरं सूक्ष्मं

योगात्परतरं नहि

योगात्संसारनिहुतिः

योगादेव विमुच्यते

योगानन्दस्वरूपोऽहं मुख्या-

नन्दमहोदयः

योगाभ्यासमनास्तिक्यं त्यागः

कर्मफलस्य च

योगाभ्यासरतो नित्यं स्वधर्मनि-

रतश्च यः । प्राणसंयमनेनैव

ज्ञानान्मुक्तो भविष्यति

योगाभ्यासेन मे रोग उत्पन्न इति

कथ्यते । ततोऽभ्यासं त्यजेदेवं

प्रथमं विन्नमुच्यते

योगारूढस्तदोच्यते

योगारूढस्य तस्यैव

योगिष्येयं परमं पदं चिन्मात्रं

योगिनश्चित्तशान्त्यर्थं कुर्वन्ति

प्राणरोधनम्

योगिनस्तत्त्वसम्पन्ना न जाप्रति

न शरते

योगिनं सुखमुत्तमम्

योगिनः कर्म कुर्वन्ति

योगिनः पर्युपासते

योगिनः सहजावस्था स्वयमेव प्रकाशते

योगिनः सहजावस्था स्वयमेवोप-

जायते

योगिनामपि सर्वेषां

योगिनामात्मनिष्ठानां माया

स्वात्मनि कल्पिता । साक्षिरूप-

तयाभानि ब्रह्मज्ञानेन बाधिता

योगो. ८

भ. गी. ७।१

भ. गी. १८।७५

भ. गी. २।५०

भ. गी. ४।३

भ. गी. ६।३७

यो. शि. १।६७

जा. द. ६।३८

यो. शि. १।५५

ते. बिं. ६।६८

भवसं. ५।२०

जा. द. ६।१२

योगकुं. १।५८

भ. गी. ६।४

भ. गी. ६।३

ग. शो. ता. ५।६

अ. पू. ४।४४

अमन. २।५९

भ. गी. ६।२७

भ. गी. ५।११

भ. गी. ४।२५

वराहो. २।७७

महो. ४।७८

भ. गी. ६।४७

पा. ब्र. ५०

योगिनां योगलक्ष्मीर्भवति

योगिनोऽङ्गे सुगन्धश्च जायते

विन्दुधारणात्

योगिनो बिभ्यति ह्यस्मादभये

भयदर्शिनः

योगिनो यतचित्तस्य

योगी निमेषमात्रेण लयेन लभते

ध्रुवम् । स्पर्शनं परतत्त्वस्याप्यु-

त्थानं च पुनः पुनः

योगी नियतमानसः

योगी परं स्थानमुपैति चाद्यम्

योगी प्राप्य निवर्तते

योगी ब्रह्मभूयाय कल्पते

योगी भवति कश्चन

योगी मुह्यति कश्चन

योगी युञ्जीत सततं

योगी विगतकल्मषः

योगीश्वरः सर्वज्ञो मन्त्रोऽप्रमे

योऽनाद्यन्तः

योगी संशुद्धकिल्बिषः

योगेन ऊर्ध्वमन्थिनः सूर्य

भगवन्तमुपासते

योगेन योगं संरोध्य भावं भावेन

चाञ्जसा

योगेन योगो ज्ञातव्यो योगो

योगात्प्रवर्धते । योऽप्रमत्तस्तु

योगेन स योगी रमते चिरम्

योगेन रहितं ज्ञानं न मोक्षाय

भवेद्विधे

योगेन सदानन्दस्वरूपदर्शनम्

योगेन हि वै शब्दब्रह्म विजिज्ञासस्व

योगेनाव्यभिचारिण्या

योगेश्वर ततो मे त्वं

योगैश्वर्यं च कैवल्यं जायते

यत्प्रसादतः । तद्वैष्णवं

योगतत्त्वं रामचन्द्रपदं भजे

योगो नष्टः परन्तप

योगोऽनिर्विण्णचेतसा

ना. पू. ता. २।१

१ यो. त. ६।२

अद्वैता. ३९

भ. गी. ६।२९

अमन. १।३४

भ. गी. ६।१५

भ. गी. ८।२८

भ. गी. ८।२५

ना. प. ४।३२

भ. गी. ६।२

भ. गी. ८।२७

भ. गी. ६।१०

भ. गी. ६।२८

मैत्रा. ७।१

भ. गी. ६।४५

सूर्यता. १।७

सौ. ल. १६

सौ. ल. ५

यो. शि. १।५१

निर्वाणो. ३

गान्धर्वो. ५

भ. गी. १८।३३

भ. गी. ११।४

१ यो. त. शीर्षकं

भ. गी. ४।२

भ. गी. ६।२३

योगोऽपि ज्ञानहीनस्तु न क्षमो
मोक्षकर्मणि यो.शि. १।१३
यो गोपीचन्दनाभावे तुलसीमूल-
मृत्तिकाम् । मुमुक्षुर्धारयेन्नित्य-
मपरोक्षात्मसिद्धये वासुदे. १५
योगो भवति दुःखहा भ. गी. ६।१७
योगो मोक्षे च सर्वासां वेदाना-
मवर्तनम् । मोक्षे निवृत्ति-
निश्शेषा योगो मोक्षप्रवर्तकः आयुर्वे. ९
योगो हि प्रभावाप्ययौ कठो. ६।११
योगो हि बहुधा ब्रह्मन् भिद्यते
व्यवहारतः १ यो. त. १९
योगो ह्यष्टाङ्गसंयुतः वराहो. ५।१०
योऽग्निमन्तरो यमयत्येष त आत्मा-
ऽन्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।५
योऽग्नौ तिष्ठन्नग्नेरन्तरो यमग्निं वेद
यस्याग्निः शरीरम् . एष त आत्मा.. बृह ३।७।५
योऽग्नौ रुद्रो योऽस्वन्तर्ये ओषधी-
र्वीरुध आविवेश अ.शिरः. ३।१३
योऽग्नेऽभ्याह्न्याज्जीवन् सवेत्स एष
जीवेनात्मनाऽनुप्रभूतः छांदो ६।११।१
यो घोषः स आत्मा १ ऐत. २।४।१
यो जङ्गमानां सकलं विभर्षि सर्व
वियद्विचरते शक्ष्यन् , तन्नौकूले
वान्तिकेऽजस्रं स्वाहा पारमा. ८।९
(इति)यो जपति स भूतिमान्भवति ग. पू.ता. १।१०
यो जागर्ति सुषुप्तिस्थो यस्य जाग्रन्न
विद्यते । यस्य निर्वासनो बोधः
स जीवन्मुक्त उच्यते वराहो. ४।२३
यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति त्रि. ता. २।२१
[+नृ.पू. १।३-७+२।३+४।१
यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति,
परं ब्रह्मैव भवति ग.पू.ता. २।१
यो जित्वा पवनं मोहाद्योगमिच्छति
योगिनाम् । सोऽपकं कुम्भमा-
दाय सागरं तर्तुमिच्छति यो. शि. १।६३
यो जिह्वायां, यो रसयितव्ये, यो
वरुणे यो नाड्या...सञ्चरति,
सोऽयमात्मा सुबालो. ५।४

योऽज्ञानाद्वा शिवशब्दं गृणानः
पापैर्घोरैर्मुच्यते सि. शि. ८
योऽणिष्ठस्तन्मनः (अन्नस्य) छांदो. ६।५।१
योऽणिष्ठः स प्राणः (अपा) छांदो. ६।५।२
योऽणिष्ठः सा वाक् (तेजसः) छांदो. ६।५।३
योऽतिवाचं नयति स वै सर्व
द्विजः खलु मानसं वेदेति इतिहा. १०
योऽतीत्य स्वाश्रमान् वर्णानात्मन्येव
स्थितः पुमान् । सोतिवर्णाश्रमी
प्रोक्तः सर्ववेदार्थवेदिभिः ना. प. ६।१९
(अथ) योत्सृष्टा गुल्मीभूता
सम्पूर्णा सः सृष्टा संयता
वाक् सा पुत्र्यपशव्या संहितो. १।४
योत्स्यमानानवेक्षे-हं भ. गी. १।२३
यो दक्षयज्ञे सुरसङ्घान् विजित्य
विष्णुं बबन्वारगपाशेन वीरः ।
तस्मै रुद्राय नमो अस्तु शरभो. १२
यो ददाति महाविद्यां हंसारुथां
पारमेश्वरीम् । तस्य दाम्प्यं
सदा कुर्यात्प्रज्ञया परया सह ब्र. वि. २७
यो विष्णु तिष्ठन् दिग्भ्योऽन्तरो यं
दिशो न विदुः बृह. ३।७।१०
यो दिवि तिष्ठन् दिवोऽन्तरो यं
द्यौर्न वेद.. एष त आत्मा.. बृह. ३।७।८
यो दिशोऽन्तरो यमयत्येष त
आत्माऽन्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।१०
यो दूर्वाकुरैर्यजति स वैश्रवणोपमो
भवति गणप. १३
यो देवानामधिपो यस्मिँल्लोका
अधिभ्रिताः । य ईशोऽस्य
द्विपदश्चतुष्पदः कस्मै देवाय
हविषा विधेम श्वेताश्व. ४।१३
यो देवानां प्रथमं पुरस्ताद्विश्वाभियो
रुद्रो महर्षिः । हिरण्यगर्भ
पश्यति जायमानः स नो देवः
शुभया स्मृत्या संयुनक्तु महाना. ८।१२
[तै. आ. १०।१०।३
यो देवानां प्रभवश्चोद्भवश्च विश्वा-
धिपो रुद्रो महर्षिः । हिरण्य-

गर्भं जनयामास पूर्वं स नो
 बुद्ध्या शुभया संयुतस्तु [श्वेताश्व. ३।४+४।१२
 यो देवेभ्य आतपति यो देवानां
 पुरोहितः । पूर्वो यो देवेभ्यो
 जातः । नमो ऋचाय ब्राह्मणे चित्त्यु. १३।२
 [वा.सं.३।१२०+ तै.आ.३।१२।२
 यो देवोऽग्नौ योऽप्सु यो विश्वं भुवन-
 माविवेश । ये ओषधीषु यो
 वनस्पतिषु तस्मै देवाय नमोनमः श्वेता. २।१७
 यो दोषश्चतुरश्रतुर्थश्चतुरः पदार्थान्सर्व
 लोकस्य सन्दधानस्ते सन्ते
 सत्त्वमादधानाय स्वाहा पारमा. ३।९
 योद्धुकामानवस्थितान् भ. गी. १।२२
 योऽधीते नित्यं सर्वान्कामानवाप्नोति ना. उ.ता. ३।१
 योऽधीते स सर्वं तरति ग.शो. ५।१
 यो धूर्धुरं धूर्धुरं धूर्धुराणां सुधूर्धुरसि
 धूर्धुराणां धूरसि धूर्ध्व मे स्वाहा पारमा. ६।९
 यो ध्यानं ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्ध्यानस्य
 गतं तत्रास्ययथाकामचारो भवति छांदो. ७।६।२
 यो ध्यायति रसति भजति सोऽमृतो
 भवति गो.पू. १।३
 यो न इत्थमसक्तेऽत्ययमास्येन्तरति
 सोऽयास्य आङ्गिरसोऽङ्गानां हि रसाः बृह. १।३।८
 यो न द्वेष्टि न काङ्क्षति भ. गी. ५।२३
 योऽनन्तस्तत्तारम् बटुको. १९
 यो नन्दः परमानन्दो यशोदा
 मुक्तिगोहिनी कृष्णो. ३
 यो न वेद न हृतं हरन्तम् वा. मं. ९
 यो नस्तद्वेद तद्वेद नो न वेदेति वेदच केनो. २।२
 यो न स्वरूपज्ञः सज्येष्ठोऽपि कनिष्ठो
 हस्ताभ्यां नद्युत्तरणं न कुर्यात् ना. प. ५।८
 यो न हृष्यति न द्वेष्टि भ.गी. १२।१७
 यो नः सपत्नो यो रणो मर्तो भिदा
 सति देवाः सहवै. ८
 यो नाड्या यः प्राणे यो विज्ञाने य
 आनन्दे..सञ्चरति सोऽयमात्मा सुबालो. ५।१
 यो नाम ब्रह्मेत्युपास्तेऽस्ति भगवो
 नान्नो भूयः छांदो. ७।१।५

यो नासाया, यो घ्रातव्ये, यः
 पृथिव्यां यो नाड्यां...सञ्चरति
 सोऽयमात्मा सुबालो. ५।३
 यो नित्यमधीते वायव्यसोमादित्य-
 ब्रह्मविष्णुरुद्रैः पूतो भवति दत्तात्रे. ३।१
 (यथ) योनिद्वारं सम्प्राप्तो यन्न-
 णापीड्यमानो महता दुःखेन
 जातमात्रस्तु वैष्णवेन वायुना
 संस्पृष्टस्तदानस्मरति जन्ममरणानि गर्भो. १०
 योनिमध्ये महाक्षेत्रे जपावन्धूक-
 सन्निभम् । रजो वसति जन्तूनां
 देवीतत्त्वं समावृतम् यो.शि. १।१३६
 योनिमध्ये स्थितं लिङ्गं पश्चिमाम्बि-
 मुखं तथा । मस्तके मणिवद्भिन्नं
 यो जानाति स योगवित् । तप्त-
 चामीकगकारंतडिल्लेखेव विस्फुरत् ध्या. वि. ४५
 योनिमन्ये प्रपद्यन्ते शरीरत्वाय
 देहिनः । स्थाणुमन्येऽनुसंयंति
 यथाकर्म यथाश्रुतम् कठो. ५।७
 (तस्याः) योनिर्चिर्यदन्तः करोति
 तेऽङ्गारा अभिनन्दा विस्फुलिङ्गाः
 [छां. उ. ५।८।१+ बृह. ६।२।१३
 योनिस्थानंद्वयोर्मध्येकामरूपं निगद्यते यो. चू. ७
 योनि वामेन सम्पीड्य मेढ्रादुपरि
 दक्षिणम् । भ्रूमध्ये च मनोलक्ष्यं
 सिद्धासनमिदं भवेत् शाडि. १।३।७
 यो नु कथं सयुग्वारैक इति छांदो. ४।१।३, ५
 योऽनुक्रमेण सन्नयस्यति स सन्नयस्तो
 भवति [१सं. सो. १।१+ कठश्रु. १
 यो नूनं वासनात्यागी ध्येयो ब्रह्मन्
 प्रकीर्तितः महो. ६।४३
 योऽनृतमभिवदति तस्मान्नाहर्हा-
 म्यनृत वक्तुम् प्रश्नो. ६।१
 यो नृसिंहः समाख्यातो ग्रहमारण-
 कर्मणि राम. पू. ४।५६
 योनेरिव प्रच्युतो गर्भः स वान्यथो
 अनुष्व सहवै. ९
 यो नो भगवन्नभयं वेदयसे बृह. ४।२।४
 योऽन्तकाले सर्वलोकान् सञ्जहार शरभो. ४

योऽन्तरिक्षमन्तरो यमयत्येष त		यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं	
आत्माऽन्तर्याम्यमृतः	बृह. ३।७।६	[श्वेताश्व. ६।१८+	गो. पू. ४।५
योऽन्तरिक्षे तिष्ठन्नन्तरिक्षादन्तरो		यो ब्रह्मातत्सान्नश्चतुर्थपादं जानीयात्	ग. पू. २।१
यमन्तरिक्षं न वेद	बृह. ३।७।६	यो ब्रह्मा ब्रह्मविदामात्मास्यादात्म-	
योऽन्तश्शीतलया बुद्ध्या रागद्वेषवि-		चक्षुषां भूतिभूतिमतां सुकृतं	
मुक्तया । साक्षिवत्पश्यतीदं हि		कृताय स्वाहा	पारमा. ३।६
जीवितं तस्य शोभते	१ सं सो. २।४०	यो ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्ब्रह्मस्य गतं	
योऽन्तस्तत्तारम्	अ. शिरः. ३।४	तत्रास्य यथाकामचारो भवति	छांदो. ७।८।२
योऽन्तस्सुखोऽन्तरारामः	भ. गी. ५।२४	यो ब्राह्म(णोऽ)णः पापकृन्मन्त्रकृच्च	
योऽन्नं ब्रह्मेत्युपास्तेऽस्ति भगवो-		स जीवति । ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृच्छ-	
ऽन्नाद्भूय इति	छांदो. ७।९।२	श्च ब्रह्मलोके महीयते	इतिहा. १३
(अथ) योऽन्यां देवतामुपास्ते-		यो ब्राह्मणो ब्रह्मविद्ब्रह्मविदां मनीषी	सुदर्श. १
ऽन्योऽसावन्योऽन्मोति	बृह. १।४।१०	यो भगवान्महेश्वरः स भगवान्	
योऽपानप्राणयोरैक्यं स्वरजोरेत-		बटुकेश्वरः	बटुको. १९
सस्तथा । ... एवं तु द्वन्द्व-		यो भवेत्पूर्वसन्ध्याक्षी तुल्यो वै	
जालस्य संयोगो योग उच्यते	यो. शि. १।६८	धर्मतो यदि । तस्मै प्रणामः	
योऽपानेनापानिति स त आत्मा		कर्तव्यो नेतराय कदाचन	याज्ञव. ४
सर्वान्तरः	बृह. ३।४।१	यो भाण्डीरवटः स एव देवेन्द्र आसीत्	सामर. ५०
योऽपोन्तरो यमयत्येष त आत्माऽन्त-		यो भुङ्क्ते स्तेन एव सः	भ. गी. ३।१२
र्याम्यमृतः	बृह. ३।४।७	यो भूतेभिर्व्यपश्यति (मा. पा.)	कठो. ४।६
योऽपो ब्रह्मेत्युपास्त आप्नोति सर्वा-		यो मत्स्यकूर्मादिवराहसिंहान् विष्णुं	
न्कामां स्तृप्तिमान्भवति	छांदो. ७।१०।२	क्रमन्तं वामनमादिविष्णुम् ।	
योऽप्सु तिष्ठन्नद्भ्योऽन्तरो यमापो न		विविक्तं पीडयमानं सुरेशं भस्मी-	
विदुर्यस्यापः शरीरं योऽपोऽन्तरो		चकार मन्मथं यमं च । तस्मै	
यमयत्येष त आत्मान्तर्याम्यमृतः	बृह. ३।७।४	रुद्राय नमो अस्तु	शरभो. १४
यो बलं ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्ब्रह्मस्य		यो मद्भक्तः समेप्रियः [भगी. १२।१४	+ १२।१६
गतं तत्रास्य यथाकामचारो भवति	छांदो. ७।८।२	यो मध्यमस्तन्मां सं, योऽणिष्ठस्त-	
यो बुद्धेः परतस्तु सः	भ. गी. ३।४२	न्मनः (अन्नस्य)	छांदो. ६।५।१
यो बुद्धौ यो बोद्धव्ये यो ब्रह्मणि		यो मध्यमस्तल्लोहितं, योऽणिष्ठः स	
यो नाड्यां.. सञ्चरतिसोऽयमात्मा	सुबालो. ५।७	प्राणः (अपां)	छांदो. ६।५।२
यो बुद्धयन्तरस्थो ध्यायीह मनः-		यो मध्यमः स मज्जा योऽणिष्ठः सा	
शान्तिपदमनुसरत्यात्मन्येव धत्ते	मैत्रा. ६।३४	वाक् (तेजसः)	छांदो. ६।५।३
यो ब्रह्मचार्यवकिरेद्दमावास्यायां		यो मध्येऽभ्याहन्याज्जीवन्स्त्ववेत्	छांदो. ६।११।१
रात्र्यामग्निं प्रणीयोपसमाधाय		यो मनसि तिष्ठन्मनसोऽन्तरो यं	
द्विराज्यस्योपघातं जुहोति	सहवै. २२	मनो न वेद.. एष त आत्मा..	बृह. ३।७।२०
यो ब्रह्मशब्दः प्रणवः प्रधानः शब्दः		यो मनसि भोगस्तं देवेभ्य आगायत्	बृह. १।३।६
....चराय स्वाहा	पारमा. १।६	यो मनसि यो मन्तव्ये यश्चन्द्रे यो	
यो ब्रह्माणं विदधाति तस्मै	शरभो. ३	नाड्यां.. सञ्चरति सोऽयमात्मा	सुबालो. ५।६

यो मनस्सुस्थिरीभावः सैवावस्था
मनोन्मनी म. र. १०।११

यो मनो ब्रह्मेत्युपास्ते यावन्मनसो
गतं तत्रास्य यथाकामचारोभवति छांदो. ७।२।२

यो मम महोपनिषदं मम गीतां
मन्नामसहस्रं मद्भिश्चरूपं...नित्यं
स्तौति तत्सदृशो भवेत् रामर. १।९

यो मा ददाति स इदेवमा ३वा
[+ तैत्ति. ३।१०।६ नृ. पू. २।१४

यो मानसं वेद स वेद ब्रह्म इतिहा. ९

यो मामजमनादिं च भ. गी. १०।३

यो मामेवमसम्भूदः भ. गी. १५।१९

यो मा वेद निहितं गुहाचित् स
इदित्थावोभवीदाशय्यै वा. सं. १८

यो मां द्वेष्टि जातवेदो य चाहं द्वेष्टि
येच माम् । सर्वास्तानग्रे सन्दह सहवै. ८

यो मां द्वेष्टि तं जहि चित्त्यु. १४।३

यो मां नित्यं स्तौति समत्सदृशोभवेत् रामर. १।९

यो मां वेद स सर्वान्देवान्वेद अ. शिरः. १।१

यो मां पश्यति सर्वत्र भ. गी. ६।३०

यो मां स्मरति नित्यशः भ. गी. ८।१४

यो मुद्रां वेत्ति खेचरीम्... (पीडयते
न च रोगेण) यो. चू. ९३

यो मूलेऽभ्याहन्त्याजीवन् सवेत् छांदो. ६।११।१

यो मे भक्त्या प्रयच्छति भ. गी. ९।२६

यो मोदकसहस्रेण यजति स
वाच्छितफलमवाप्नोति गणप. १३

यो मोहयन् भूताना सर्गादिरक्षणाय
यः सङ्कोचः सङ्कोचनाय स्वाहा पारमा. ३।४

यो यच्छ्रद्धः स एव सः भ. गी. १७।३

यो यज्ञस्य प्रसाधनस्तन्तुर्देवैर्वा-
हुतः, तमाहुतमशीमहि इतिहा. २०

यो यज्ञस्योत्थरणं पश्येत् ३ ऐत. २।३।१

(अथ) यो यत्पूर्वी सन्ध्यामुपास्ते
तद्वायव्याः शिरः सन्ध्यो. २३

यो यदिच्छति तस्य तत् कठो. २।१६

(अयं वाव सः) योऽयमन्तः-
पुरुष आकाशः छां. ३।१२।८, ९

योऽयमन्तःपुरुषः, येनेदमन्नं पच्यते मैत्रा. २।८

योऽयमन्नमयः सोऽयंपूर्णः प्राणमयेनतु कठरु. २०

योऽयमन्नमयो ह्यात्मा भाति
सर्वशरीरिणः । ततः प्राणमयो
ह्यात्मा विभिन्नश्चान्तरः स्थितः कठरु. २०

यो यमर्थं प्रार्थयते तदर्थं चेहते
क्रणात् । अवश्यं स तमाप्नोति
न चेदर्थान्निवर्तते भवसं. १।४२

योऽयमवधूतमार्गस्थो लोके दुर्ल-
भतरो न तु बाहुल्यो यद्येको
भवति स एव नित्यपूतः तुरीया. २

(अथ) योऽयमवाञ्चं सङ्कामत्येष
वाव सोऽपानः मैत्रा. २।७

योऽयमुक्तः स पुरुषो नामरूप-
ज्ञानागोचरं संसारिणमतिदुर्ज्ञेयं
विषयं विहाय...दृष्टमात्रेण
मोक्षदं वेषमाददे मुद्रलो. २।२

(अथ) योऽयमूर्ध्वमुत्क्रामतीत्येष
वाव स प्राणः मैत्रा. २।७

योऽयमेवंविदपुरुषस्तस्य वित्तमेव
पञ्चदश कला आत्मैवास्य
षोडशी कला बृह. १।५।१५

यो यस्यानुषक्त इत्येवं ह्याह मैत्रा. ४।६

योऽयं दक्षिणेऽक्षेण पुरुषस्तस्य
भूरिति शिर एकः शिर एक-
मेतदक्षरम् बृह. ५।५।४

योऽयं दक्षिणेऽक्षेण पुरुषस्तस्यद्वेष रसः बृह. २।३।५

योऽयं नकारः सोऽयमकारः स
सद्योजातो भूर्भुवःवेदःसम्पुटमुच्यते सि. शि. २०

योऽयं परमहंसमार्गो लोके दुर्लभतरः,
न तु बाहुल्यो यद्येको भवति स
एव नित्यकूटस्थः स एव वेद-
पुरुष इति विदुषो मन्यन्ते प. हं. २

(अथ) योऽयं पीताशितमुद्गरिति
निगिरति चैष वाव स उदानः मैत्रा. २।७

योऽयं बहिर्धा पुरुषादाकाशः छांदो. ३।१२।७

योऽयं भगवोऽसु परिख्यायते,
यश्चायमादर्शो कतम एषः छांदो. ८।७।४

योऽयं मकारः सोऽयमुकारः स
वामदेव आपो यजुर्वेदोवक्त्रमुच्यते सि. शि. २०

योऽयं मध्यमः प्राणस्तानि ज्ञातुं दधिरे बृह. १।५।२१
 योऽयं यकारस्तदिदं समस्तमोमिति
 निर्विशेषप्रणवःससर्वोत्तम ईशान
 आकाश आगमो लिङ्गमुच्यते सि. शि. २०
 योऽयं योगस्त्वया प्रोक्तः भ. गी. ६।३३
 योऽयं वकारः सोऽयं नादः स तत्पु-
 रुषः स तेजोऽथर्ववेदोऽघोरमुच्यते सि. शि. २०
 योऽयं विज्ञानघन उत्क्रामन् प्राणं
 दहत्यपानं व्यानमुदानं समानं
 ...मृत्युर्वै परे देह एकीभवतीति
 परस्तान्न सन्नासन्न सदसदित्येत-
 न्निर्वाणम् सुबालो. १५।२
 योऽयं विज्ञानमयः प्राणेषु य एषो-
 ऽन्तर्हृदय आकाशस्तस्मिच्छेते बृह. ४।४।२२
 योऽयं विज्ञानमयः प्राणेषु हृद्यन्त-
 र्योतिः पुरुषः स समानः बृह. ४।३।७
 योऽयं शिकारः सोऽयं मकारः स
 घोरः स वायुः सामवेदो गुण
 उच्यते सि. शि. २०
 योऽयं शुद्धः पूतः शून्यः शान्तादि-
 लक्षणोक्तः स्वकैर्लिङ्गैरुपगृह्यः मैत्रा. ६।३१
 योऽयं सितासितैः कर्मफलैरभिभूय-
 मानः सदसद्योनिमापद्यते(भूतात्मा) मैत्रा. ३।२
 योऽयं स्थविष्ठमन्नधातुमपाने
 स्थापयत्यणिष्ठं चाङ्गेऽङ्गे समं
 नयत्येष वाव स समानः मैत्रा. २।७
 यो याजयति प्रति वा गृह्णाति
 यो योनिं योनिमधितिष्ठत्येको येनेदं
 सर्वं विचरति सर्वम् । तमीशानं
 पुरुषं देवमीड्यं निचाय्येमां
 शान्तिमत्यन्तमेति - अ. शिरः. ३।८
 यो योनिं योनिमधितिष्ठत्येको
 यस्मिन्निदं सं च विचैति सर्वम् ।
 तमीशानं वरदं देवमीड्यं निचा-
 य्येनां शान्तिमत्यन्तमेति[श्वेता. ४।११+५।१
 यो यो यां यां तनुं भक्तः भ. गी. ७।२१
 यो यो ह्यस्येतः प्रैति न तमिह
 दर्शनाय लभते छांदो. ८।३।१
 ६८

यो रहस्योपनिषदमधीते शुर्वनुग्रहात्
 सर्वपापविनिर्मुक्तः साक्षात्कैवल्य-
 मश्नुते शु. र. २३
 यो रत्नधा वसुविद्यः सुदत्रः..
 सरस्वति तमिह धातेवऽकः बृह. ६।४।२७
 [क्र.मं१।१६४।४९+वा.सं.३।८।५+ तै.आ.४।८।२
 यो रामं संस्मरेन्नित्यं भक्त्या मनु-
 परायणः । तस्याहमिष्टसंसिद्धयै
 दीक्षितोऽस्मि मुनीश्वराः रामर. ४।१२
 यो रुद्रः स ईशानो य ईशानः स
 भगवान्महेश्वरः [अ.शिरः.३।४+ वटुको. १९
 यो रुद्रः स स्वयं ब्रह्मा यो ब्रह्मा
 स हुताशनः रुद्रह. ८
 यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषधीषु
 योरुद्रो विश्वा भुवनविवेशैवमेव.. भस्मजा. २।५
 यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य ओषधीषु
 यो रुद्रो विश्वा भुवनाऽऽविवेश ।
 तस्मै रुद्राय नमो अस्तु वनदु. ३८
 [२ शिवसं. ३५+
 यो रुद्रोऽग्नौ यो रुद्रोऽप्स्वन्तयौ रुद्र
 ओषधीर्वीरुध आविवेश । यो रुद्र
 इमा विश्वा भुवनानि चकूपे तस्मै
 रुद्राय नमो नमः अ.शिरः. ३।१३
 यो रुद्रोऽप्सु यो रुद्र ओषधीषु यो
 रुद्रो वनस्पतिषु...तस्मै.. अ. शिः. ३।१३
 यो रेतसि तिष्ठन् रेतसोऽन्तरो य
 रेतो न वेद.. एष त आत्मा.. बृह. ३।७।२३
 यो रेतः सिञ्चति तद्रूप एव भवति छांदो. ५।१०।६
 योऽर्चयेत्प्रतिमां मां च स मे
 प्रियतरो भुवि गोपालो. २।६
 यो लाजैर्यजति स यशोवान् भवति गणप. १३
 यो लील्यैव त्रिपुरं ददाह विष्णुं
 कविं सोमसूर्याग्निनेत्रः । सर्वे
 देवाः पशुतामवापुः स्वयं तस्मात्
 पशुपतिर्वभूव शरमो. १३
 यो लोकत्रयमाविश्य भ. गी. १५।१७
 योऽवकाशः पूर्वरूपोत्तररूपे अन्तरेण
 सा संहितेति ३ ऐत. १।५।२
 योऽवतिष्ठति नेङ्गते भ. गी. १४।२

यो वंशीवटोऽयं साक्षाच्छिवोऽयम् सामर. ५०
 यो वः कामयते तं वः पृच्छामि
 सर्वान्वा वः पृच्छामि बृह. ३।९।२७
 यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयते
 ह नः । उशतीरिव मातरः महाना. ५।१३
 [क्र.मं.१०।९।२+प्रवर्या.१५+ वा. सं.३६।१५
 यो वा आयुः परमात्मा न मीढुषः..
 परम्पराय स्वाहा पारमा. ४।३
 यो वा इदं कश्चिद्भूयादेदिति यथा
 वेत्थ तथा ब्रूहीति बृह. ३।७।१
 यो वा एतदक्षरं गार्ग्यविदित्वा-
 ऽस्माल्लोकात्प्रैति स कृपणः बृह. ३।८।१०
 यो वा एतदक्षरं गार्ग्यविदित्वा-
 ऽस्मिँल्लोकेजुहोति यजते तप-
 स्तप्यते बहूनि वर्षसहस्राण्य-
 न्तवदेवास्य तद्भवति बृह. ३।८।१०
 यो वा एवं नारसिंहं चक्रमधीते
 स सर्वेषु वेदेष्वधीतो भवति षट्च. ८
 यो वा एतामुपनिषदमेवंवेद (मा.पा.) केनो. ४।९
 यो वा एतामेवं वेद, अपहत्य पाप्मान-
 मन्तः स्वर्गेलोकेऽज्येयेप्रतितिष्ठति केनो. ४।९
 यो वा एतां सावित्रीमेवं वेद स
 पुनर्मृत्युं जयति सावित्र्यु. १०
 यो वा एवं क्रमेण सन्नयस्यति, यो
 वा एवं पश्यति, किमस्य यज्ञो-
 पवीतं, काऽस्य शिखा, कथं
 वास्योपस्पर्शनमिति १ सं. सो. १।३
 यो वा एवं क्रमेण सन्नयसति, यो
 वोत्तिष्ठति, किमस्य यज्ञोपवीतं,
 का वाऽस्य शिखा, कथं वास्यो-
 पस्पर्शनमिति कठश्रु. ८
 यो वा गविष्ठः परमः प्रधानः पदं
 वा यस्य सत्त्वमासीत्...तस्मै
 मुख्याय विष्णवे स्वाहा पारमा. २।१
 यो वाचं परिवेष्ट्रीं वेद परिवेष्ट्री-
 मान्भवति कौ. त. २।१
 यो वाचं ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्वाचो गतं
 तत्रास्य यथाकामचारो भवति छांदो. ७।२।२

यो वाचि तिष्ठन् वाचोऽन्तरो यं
 वाङ्म वेद..एष त आत्मा.. बृह. ३।७।१७
 यो वाचि भोगस्तं देवभ्य आगायत् बृह. १।३।२
 यो वाचि यो वक्तव्ये योऽग्नौ यो
 नाड्यां...सञ्चरति सोऽयमात्मा सुबालो. ५।१०
 यो वा त्रिमूर्तिः परमः परश्च त्रिगुणं
 जुषाणः सकलं विधत्ते ।...त्रिधा
 त्रिरूपं सकलं धराय स्वाहा पारमा. १।७
 यो वा दशात्मा उपरिस्पृशन्वा
 देवानां जेनातिषामुत्तरः जेनाति-
 ज्योतिषे स्वाहा पारमा. ३।५
 यो वा दशानां प्रस्तुताः समस्तास्तां तां
 दधानाः समयात्सुबीजाः शब्दादि-
 रीत्यै स्वबलं बलाय स्वाहा पारमा. ८।१०
 यो वा नृसिंहो विजयं विभर्षि
 साराजिमन्तं रयिदं कवीनां...
 तस्मै सुयन्त्रे सुशेवधये स्वाहा पारमा. ७।२
 यो वा परं ज्योतिः परं सन्दधानः
 परमात्मा पुरुषं सञ्जनयिष्यसे
 स्वाहा पारमा. ३।८
 या वाप्यहिंसीज्जरया जरन्तं...
 तस्मै नृसिंहाय सुरेशपित्रे स्वाहा पारमा. ६।१०
 यो वामपादार्चितविष्णुनेत्रस्तस्मै
 ददौ चक्रमतीव हृष्टः । तस्मै
 रुद्राय नमो अस्तु शरभो. ११
 यो वामपादेन जघान कालं घोरं
 पपेऽथो हालाहलं दहन्तम् ।
 तस्मै रुद्राय नमो अस्तु शरभो. १०
 यो वा वायुर्द्विगुणोऽन्तरात्मा सर्वे-
 षामन्तश्चरतीह विष्णोः । स त्वं
 देवान्मनुष्यान्मृतान्परि सञ्जी-
 वसे स्वाहा पारमा. २।२
 यो वायौ तिष्ठन्वायोरन्तरो यं वायुर्न
 वेद..एष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।७
 यो वासुदेवो भगवान् क्षेत्रज्ञो निर्गु-
 णात्मकः । ज्ञेयः स एव राजेन्द्र
 जीवः सङ्कर्षणः प्रभुः ना. महो. २९
 यो विज्ञानमन्तरो यमयत्येष त
 आत्माऽन्तर्याम्यमृतः बृह. ३।७।२२

(सः) यो विज्ञानं ब्रह्मेत्युपास्ते विज्ञानवतो वै स लोकाञ्ज्ञान- वतोऽभिसिद्धयति	छांदो. ७।७।२	यो वेदो वेदानामाधारः वेदान्तरात्मा सरसो रससङ्घातो रसं रसमासीदसाय स्वाहा	पारमा. ५।७
यो विज्ञाने तिष्ठन्विज्ञानादन्तरो यं विज्ञानं न वेद..एष त आत्मा..	बृह. ३।७।२२	यो वै गान्धर्वविद्यामुपास्ते, सोऽग्नि- पूतो भवति	गान्धर्वो. १२
यो विद्वान् ब्रह्मचारी गृही वानप्रस्थो यतिर्वा स महापातकोपपातकेभ्यः पूतो भवति	जाबाल्यु. ९	यो वै तत्काप्य सूत्रं विद्यात्तं चान्त- र्यामिणमिति स ब्रह्मवित्स लोक- वित्स वेदवित्स सर्वविदिति	बृह. ३।७।१
योऽविमुक्तं पश्यति स जन्मान्त- रितान्दोषान्वारयति	रामो. ता. ४।९	यो वै तमनु भार्यान् बुभूषति स हैवालं भार्येभ्यो भवति	बृह. १।३।१८
यो विलङ्घ्याश्रमान्वर्णानात्मन्येव स्थितः सदा । अतिवर्णाश्रमी योगी अवधूतः स कथ्यते	१ अवधू. २	यो वै तं पुरुषं विद्यात् सर्वस्यात्मनः परायणं स वै वेदिता स्यात् [बृह. ३।९।१०-१७	
यो विश्वर्षीन् ध्यायन्नकुर्वन्विश्वं हीषद्विष्णवे याः प्रभविष्णवे ता अभितम्भरित्रे स्वाहा	पारमा. ९।४	यो वैतामक्षितिं वेद सोऽन्नमत्ति प्रतीकेन स देवानपि यच्छति	बृह. १।५।१
यो विस्फुलिङ्गेन ललाटजेन सर्वं जगद्भस्मसात्सङ्करोति । पुनश्च सृष्ट्वा पुनरप्यरक्षदेवं स्वतन्त्रं प्रकटीकरोति, तस्मै रुद्राय नमो अस्तु	शरभो. ९	यो वै तामक्षितिं वेदेति, पुरुषो वा अक्षितिः	बृह. १।५।२
यो वेद गहनं गुह्यं पावनं च तथो- दितम् । अग्नीषोमपुटं कृत्वा न स भूयोऽभिजायते	बृ. जा. २।१६	यो वै तां ब्रह्मणो वेदअमृतेनावृतां पुरीम् (रं)। तस्मै ब्रह्म च ब्रह्मा च आयुः कीर्ति (ब्राह्माश्च चक्षुः प्राणं) प्रजाददुः	अरुणो. २ तै.आ.१।२७।३
यो वेद निहितं गुहायां परमे व्योमन् [तैत्ति. २।१।१+	ना.उ.ता. १।५	[अथर्व. १०।२।२९+	
यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः । तस्य प्रकृतिलीनस्य यः परः स मद्देश्वरः	महाना. ८।१७	यो वैतां वाचं वेद यस्या एष विकारः स सम्प्रतिवित् । अकारो वै सर्वा वाक्	१ ऐत. ३।६।७
[शु. र. ३।१८+	ना. उ.ता. १।२	यो वै देवं महादेवं प्रणवं पुरुषोत्तमम् । यः सर्वे सवेवेदैश्च तन्मे मनः..	२ शिवसं. २०
(अथ) यो वेदेदमभिव्याहाराणीति स आत्मा, अभिव्याहाराय वाक्	छांदो. ८।१२।४	(अथ) यो वै नारायणः स भग- वान्परब्रह्मण आनन्दो भवति	ना.पू.ता. १।१
(अथ) यो वेदेदं जिघ्राणीति स आत्मा, गन्धाय घ्राणम्	छांदो. ८।१२।४	यो वै प्राणः सा प्रज्ञा, या वा प्रज्ञा स प्राणः	कौ.त. ३।३,४
(अथ) यो वेदेदं मन्वानीति स आत्मा, मनोऽस्य दैवं चक्षुः	छांदो. ८।१२।५	या वै बटुकः स भगवान्यश्च काल- स्तस्मै वै नमो नमः (एवं सर्वत्र)	बटुको. १०
(अथ) यो वेदेदं शृण्वानीति स आत्मा, श्रवणाय श्रोत्रम्	छांदो. ८।१२।४	यो वै बटुकः स भगवान्यश्च कृष्णः..	बटुको. १५
		यो वै बटुकः स भगवान्यश्च ग्रहाः..	बटुको. ६
		यो वै बटुकः स भगवान्यश्च तेजः..	बटुको. १०
		यो वै बटुकः स भगवान्यश्च दम्भः..	बटुको. १३
		यो वै बटुकः स भगवान्यश्च द्यौः..	बटुको. ९
		यो वै बटुकः स भगवान्यश्च ब्रह्मा..	बटुको. २
		यो वै बटुकः स भगवान्यश्च भुवः..	बटुको. ७

यो वै बटुकः स भगवान्यश्च भूः..	बटुको. ७
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च मृत्युः..	बटुको. ११
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च रुद्रः..	बटुको. ३
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च वायुः..	बटुको. ४
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च विश्वं..	बटुको. १२
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च विष्णुः..	बटुको. २
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च शुक्लं..	बटुको. १३
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सत्यं..	बटुको. १६
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सर्वः..	बटुको. १६
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सूक्ष्मं..	बटुको. १४
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सूर्यः..	बटुको. ५
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सोमः..	बटुको. ५
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च स्थूलं..	बटुको. १५
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च स्वः..	बटुको. ८
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चाकाशः..	बटुको. १२
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चाकृष्णः..	बटुको. १६
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चाग्निः..	बटुको. ४
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चादम्भः..	बटुको. १४
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चान्तरिक्षं..	बटुको. ८
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चापमृत्युः..	बटुको. ११
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चापः..	बटुको. ९
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चेन्द्रः..	बटुको. ३
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चोपग्रहाः..	बटुको. ६
यो वै बालाक एतेषां पुरुषाणां कर्ता, यस्य वैतर्क्यं स वेदि- तव्य इति	कौ. त. ४।१८
यो वै भूमा तत्सुखम्, नाल्पे सुख- मस्ति, भूमैव सुखं, भूमा त्वेव विजिज्ञासितव्य इति	छांदो. ७।२३।१
यो वै भूमा तदमृतम्	छांदो. ७।२४।१
यो वै यजुर्वेदवाच्यस्तं साम जानी- याद्यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति	नृ. पू. १।६
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च कृष्णं सूक्ष्मं वै नमोनमः*	अ. शिरः. २९
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च कृत्स्नं..	अ. शिरः. ३०
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च तेजः..	
[अ. शिरः. २।१९+	२ रुद्रो. २४

यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च महः..	अ. शिरः. २।१४
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च विश्वं..	अ. शिरः. २।२५
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च शुक्लं	अ. शिरः. २।२८
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च सत्यं	२ रुद्रो. ३३
[अ. शिरः. २।३०+	
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च सर्वं	अ. शिरः. २।३१
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च सूक्ष्मं	अ. शिरः. २।२७
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च स्थूलं	अ. शिरः. २।२५
यो वै रुद्रः स भगवान्यश्च भविष्यत्	२ रुद्रो. ४०
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च भूतं	२ रुद्रो. २।३९
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च स्वः	अ. शिरः. २।१३
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्चाकाशं	अ. शिरः. २।२४
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्चान्तरिक्षं	अ. शिरः. २।१६
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्चामृतं	अ. शिरः. २।२३
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च ईशानः	२ रुद्रो. १४
यो वै रुद्रः स... यश्चाकादशरुद्राः..	२ रुद्रो. २१
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च कालः	२ रुद्रो. ३७
[अ. शिरः. २।२०	
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च कुबेरः	२ रुद्रो. १५
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च जनः	२ रुद्रो. ३१
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च तपः	२ रुद्रो. ३२
यो वै रुद्रः स... यश्च द्वादशादित्याः	२ रुद्रो. २०
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च नक्षत्राणि	२ रुद्रो. १६
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च निर्ऋति- स्तस्मै वै नमोनमः	२ रुद्रो. १३
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च प्राणाः	२ रुद्रो. ३४
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च पृथिवी	२ रुद्रो. २२
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च ब्रह्मा	२ रुद्रो. १
[अ. शिरः. २।१	
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च महः	२ रुद्रो. ३०
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च मृत्युः	
[अ. शिरः. २।२२+	२ रुद्रो. ३८
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च मनः	२ रुद्रो. ३५
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च यमः	२ रुद्रो. १२
[अ. शिरः. २।२१+	
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च रुद्रः	२ रुद्रो. ३
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च वरुणः	२ रुद्रो. ११
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च वर्तमानं	२ रुद्रो. ४१

* यथाऽयं मन्त्रस्तथैव सर्वे मंत्रास्तत्तद्देवतासहिता नमोनमोन्ताः पठनीयाः । एवमग्रेऽपि नृसिंहादिमंत्रेषु ज्ञातव्यम् ।

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च वायुः	
[अ. शिरः. २।६+	२ रुद्रो. ९, २९
यो वै रुद्रः स भगवान्यश्च विनायकः	२ रुद्रो. ९
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च विष्णुः	२ रुद्रो. २
[अ. शिरः. २।२+	
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च सर्व	२ रुद्रो. ३६
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च सुवः	२ रुद्रो. २९
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च सूर्यः	२ रुद्रो. १०
[अ. शिरः. २।७+	
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च सोमः	अ. शिरः. २।८
यो वै रुद्रः स भगवान्यश्च स्कन्दः	२ रुद्रो. ६
[अ. शिरः. २।३+	
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चाकाशः	२ रुद्रो. २६
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चाग्निः	२ रुद्रो. ८
[अ. शिरः. २।५+	
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चाष्टौ प्रहाः	२ रुद्रो. १७
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चेन्द्रः	२ रुद्रो. ७
[अ. शिरः. २।४+	
यो वै रुद्रः स भगवान् या च द्यौः	अ. शिरः. २।१७
यो वै रुद्रः स भगवान्या च पृथिवी	अ. शिरः. २।१५
यो वै रुद्रः स भगवान् या च भूः	२ रुद्रो. २७
[अ. शिरः. २।११+	
यो वै रुद्रः स भगवान् या चोमा	२ रुद्रो. ४
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च भुवः	२ रुद्रो. २८
[अ. शिरः. २।१२+	
यो वै रुद्रः स भगवान् याश्चापस्तस्मै	
वै नमोनमः [अ. शिरः. २।१८+	२ रुद्रो. २३
यो वै रुद्रः स भगवान्ये च ऋषयः	२ रुद्रो. १८
यो वै रुद्रः स भगवान्ये चाष्टौ प्रतिप्रदाः	अ. शिरः. २।१०
यो वै रुद्रः स भगवान्ये चाष्टौ वसवः	२ रुद्रो. १९
यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चाष्टौ प्रहाः	अ. शिरः. २।९
यो वै वेद स वेद ब्रह्म, ब्रह्मैवावाप्नोति	ग. शो. ३।१
यो वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मै	
तं ह देवमात्मबुद्धिप्रकाशं सुमुखैर्वै	
शरणमहं प्रपद्ये	श्वेताश्व. ६।१८
यो वै स बहिर्धा पुरुषादाकाशः	छांदो. ३।१२।७
यो वै स संवत्सरः प्रजापतिः	
षोडशकलोऽयमेव सः	बृह. १।५।१५
यो वै सोऽन्तःपुरुष आकाशः	छांदो. ३।१२।८

यो व्यानः सा वाक् तस्मादप्राण-	
अनपानन्वाचमभिव्याहरति	छांदो. १।३।३
यो व्यानेन व्यानिति स त आत्मा	
सर्वान्तरः	बृह. ३।४।१
योऽशनायापिपासे शोकं मोहं जरां	
मृत्युमत्येति	बृह. ३।५।१
योषा वा अग्निर्गौतम तस्याः उपस्थ	
एव समिलोमानि धूमो योनिरर्चि-	
र्यदन्तः करोति तेऽङ्गारा अभि-	
नन्दा विस्फुलिङ्गाः	बृह. ६।२।१३
योषा वाव गौतमाग्निस्तस्या उपस्थ	
एव समिद्यदुपमन्त्रयते स धूमः	छांदो. ५।८।१
योऽष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि ब्रह्मचर्यं	
चरेत्, प्रतिवेदं द्वादश वा याव-	
ब्रह्मणान्तं वा वेदस्य, स ब्राह्मणः	आश्रमो. १
योऽसा जादित्ये पुरुषः सोऽसा-	
बहमिति	मैत्रा. ६।३५
योऽसावसौ पुरुषः सोऽहमस्मि	बृह. ५।१५।१
योऽसावसौ पुरुषः सोऽहमस्मि	ईशा. १६
(ॐ) योऽसाविन्द्रियात्मा गोपालः..	गोपालो. ३।१३
(ॐ) योऽसावुत्तमपुरुषो गोपालः	
ॐ तत्सत्	गोपालो. ३।१५
योऽसि सोऽसि जगत्यस्मिंल्लीलया	
विहरानघ	महो. ६।१
योऽसौ सोऽहमस्मीति वा या भाष्यते	
सैषा षोडशी	बृहचो. ७
योऽसौ तपन्नुदेति	सूर्यता. १।२
योऽसौ देवो भगवान् सर्वैश्वर्यसम्पन्नः	
...मायया क्रीडति स ब्रह्मा स	
विष्णुः स रुद्रः स इन्द्रः स	
सर्वे देवाः	शांडि. ३।१।३
योऽसौ परापरो देव ॐकारो नाम	
नामतः । निश्शब्दः शून्यभूतस्तु	
मूर्ध्नि स्थाने ततोऽभ्यसेत्	मैत्रा. ६।२३
(ॐ) योऽसौ प्रधानात्मा गोपालः	
तत्सद्भूर्भुवः सुवस्तस्मै वैनमोनमः	गोपालो. ३।१२
(ॐ) योऽसौ ब्रह्म, परं वै ब्रह्म	
ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवः..	गोपालो. ३।१६

(ॐ) योऽसौ भूतात्मा गोपालः

ॐ तत्सद्भूवः सुवः...

योऽसौ वेद यदिदं किञ्चात्मनि

ब्रह्मण्येवानुष्टुभं जानीयाद्यो

जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति

(ॐ) योऽसौ सर्वभूतात्मा गोपाल

ॐ तत्सद्भूवः सुवस्तस्मै वै

नमोनमः

योऽसौ सर्वेषु भूतेष्वविद्य तिष्ठति

भूतानि विदधाति स वो हि

स्वामी भवति

योऽसौ सर्वेषु वेदेषु पठ्यते ह्यज

ईश्वरः । तस्मात्तद्धारणादेतल्लिङ्ग-

देहमलौकिकम्

योऽसौ सर्वेषु वेदेषु पठ्यते ह्यज

ईश्वरः । अकायो निर्गुणो ह्यात्मा

तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु

योऽसौ सर्वैर्गीयते...स वो हि

स्वामी भवति

योऽसौ सूर्यं तिष्ठति, योऽसौ गोषु

तिष्ठति, योऽसौ गोपान्पाल-

यति, योऽसौ सर्वेषु देवेषु

तिष्ठति ।...सबोहिस्वामीभवति

योऽस्ति कल्पितसंवृत्त्या परमार्थेन

नास्त्यसौ

योऽस्माकमविद्यायाः परं पारं तार-

यतीति नमः परमऋषिभ्यः

योऽस्मात्पूर्वो बुभूषति य एवं वेद

योऽस्मान् द्वेष्टि, यं च वयं द्विष्मः

[वनदु. १६०+म.ना. ५।११+

[प्रवर्ग्या. २३+

योऽस्मि सोऽस्मि नमोऽस्तु ते

(अथ) योऽस्य दक्षिणः सुषिः

स व्यानस्तच्छ्रोत्रं स चन्द्रमा-

स्तदेतच्छ्रीश्च यश्चेत्युपासीत

श्रीमान्यशस्वी भवति

(अथ) योऽस्य निरुक्तानि वेद

स सर्वं वेद

गोपालो. ३।१४

नृ. पू. १।७

गोपालो. ३।१७

गोपालो. १।१२

सदानं. १०

२ शिवसं. २२

गोपालो. १।१२

गोपालो. १।१२

अ. शां. ७३

प्रश्नो. ६।८

बृह. १।४।१

कौ.उ. २।९

वा. सं. ३६।२३

१सं.सो. २।३१

छांदो. ३।१३।२

शांडि. ३।२।२

(अथ) योऽस्य प्रत्यङ्मुखिः सोऽपानः

सा वाक् सोऽग्निस्तदेतद्ब्रह्मवर्चस-

मन्नाद्यमित्युपासीत ब्रह्मवर्च-

स्व्यन्नादो भवति

योऽस्य भर्गः कं सञ्चिन्तयामी-

त्याहुर्ब्रह्मवादिनः

योऽस्या एतदेवं पदं वेद

[बृ.उ. ५।१४।१, २+

(अथ) योऽस्योदङ्मुखिः स समान-

स्तन्मनः स पर्जन्यस्तदेतत्कीर्ति-

श्च व्युष्टिश्चेत्युपासीत कीर्ति-

मान्व्युष्टिमान्भवति

(अथ) योऽस्योर्ध्वः सुषिः स

उदानः स वायुः स आकाशस्त-

देतदोजश्च महश्चेत्युपासीतौजस्वी

महस्वान्भवति

यो ह खलु वाचोपरिस्थः श्रूयते स

एव वा एष शुद्धः पूतः शून्यः...

स्वे महिम्नि तिष्ठति

(अथ) यो ह खलु वावशरीरं...भूतात्मा

(अथ) यो ह खलु वावास्य ताम-

सोऽशोऽसौ स योऽयं रुद्रः

(अथ) यो ह खलु वावास्य राज-

सोऽशोऽसौ स योऽयं ब्रह्मा

(अथ) यो ह खलु वावास्य सात्वि-

कोऽशोऽसौ स एव विष्णुः

(अथ) यो ह खलु वावैतस्यांशोऽयं

यश्चेतनमात्रः प्रतिपूरुषं क्षेत्रज्ञः

योऽहङ्कारे, योऽहङ्कर्तव्ये, यो रुद्रे

यो नाड्यां..सञ्चरतिसोऽयमात्मा

योऽहमनेन न प्रेष्यामीति स ह

षोडशं वर्षशतमजीवत्

योऽहमस्मि ब्रह्माहमस्मि [म.ना. ६।७+ त्रि.म.ना. ८।३

योऽहमस्मीति वा सोऽहमस्मीति वा

यो हरिस्तत्साम्नः पञ्चमं पादं

जानीयात्

(अथ) यो ह वा अस्माल्लोकात्स्वं

लोकमदृष्ट्वा प्रैति, स एनमवि-

दितो न मुनक्ति

छांदो. ३।१३।३

मैत्रा. ६।७

गायत्र्यु. १, २

छांदो. ३।१३।४

छांदो. ३।१३।५

मैत्रा. २।४

मैत्रा. ३।२

मैत्रा. ५।५

मैत्रा. ५।५

मैत्रा. ५।५

मैत्रा. २।५

सुबालो. ५।८

छांदो. ३।१६।७

त्रि.म.ना. ८।३

बहुचो. ४

ग. पू.ता. २।१

बृह. १।४।१५

यो ह वा अस्मिन्नादित्ये निहित-
स्तारकेऽक्षिणि चैष भगवत्यः मैत्रा. ६।७
यो ह वा आत्मानं पञ्चविधमुक्तं
वेदं, यस्मादिदं सर्वमुत्तिष्ठति, स
सम्प्रतिवित् १ ऐत. ३।१।१
यो ह वा आयतनं वेदायतनमहं
स्वानां भवति, मनो ह वा आयतनं छांदो. ५।१।५
यो ह वा एतमोङ्कारं न वेदावश्यः स्यात् २ प्रणवो. ९
यो ह वा एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो
मनो दूतं वेदं, दूतवान्भवति कौ. त. २।१
यो ह वै प्रतिष्ठां वेदं प्रति ह तिष्ठ-
त्यस्मिन्श्च लोकेऽमुष्मिन्श्च, चक्षु-
र्वाव प्रतिष्ठा छांदो. ५।१।३
यो ह वै ज्येष्ठं च श्रेष्ठं च वेदं
ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च स्वानां भवति छांदो. ५।१।१
यो ह वै त्वक्कामेन कामान्कामयते
सोऽकामी भवति गोपालो. १।१२
(ॐ) यो ह वै..नादस्वरूपोभरतो.. तारसा. ३।५
(ॐ) यो ह वै...स भगवांस्तत्परः
...नित्यशुद्धबुद्धमुक्तसत्यपर-
मनन्ताद्वयपरिपूर्णः परमात्मा
ब्रह्मैवाहं रामोऽस्मि तारसा. ३।८
(ॐ) यो ह वै...स भगवान्निबु-
स्वरूपः शत्रुघ्नो..तस्मै वै नमोनमः तारसा. ३।४
यो ह वै नारायणस्याष्टाक्षरं पद-
मच्येति । अनपञ्चवन्सर्वमायुरेति नारा. ३
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च
पुरुषो भूर्भुवःस्वस्तस्मै वै नमोनमः नृ. पू. ४।८
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्या
च सरस्वती..तस्मै वै नमोनमः नृ. पू. ४।१०
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्यश्चविष्णुः नृ. पू. ४।६
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च ब्रह्मा नृ. पू. ४।५
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च
महेश्वरो भूर्भुवःस्वस्तस्मै वै नमोनमः नृ. पू. ४।७
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्चेश्वरः नृ. पू. ४।९
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च कालः नृ. पू. ४।२६
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च जीवः नृ. पू. ४।३५
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च प्राणः नृ. पू. ४।३१
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च मनुः नृ. पू. ४।२७

योहवै नृसिंहो देवो भगवान्यश्चमृत्युः नृ. पू. ४।२८
योहवै नृसिंहो भगवान्यश्च यमः नृ. पू. ४।२९
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च
विराट् पुरुषः ... नृ. पू. ४।३४
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च सर्वं नृ. पू. ४।३६
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च सूर्यः नृ. पू. ४।३२
योहवै नृसिंहो भगवान्यश्च सोमः नृ. पू. ४।३३
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्यश्चान्तकः नृ. पू. ४।३०
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्यश्चोङ्कारः नृ. पू. ४।१५
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्याच गौरी नृ. पू. ४।१२
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्यानि च
पञ्च महाभूतानि... नृ. पू. ४।२५
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्याच प्रकृतिः नृ. पू. ४।१३
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्याच विद्या नृ. पू. ४।१४
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्याच श्रीः नृ. पू. ४।११
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्याश्च
चतस्रो मात्राः नृ. पू. ४।१६
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्याश्च
सप्त व्याहृतयः... नृ. पू. ४।१९
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्ये च
द्वादशादित्याः... नृ. पू. ४।२३
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्येचाष्टौ ग्रहाः नृ. पू. ४।२४
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्ये चाष्टौ
लोकपालाः... नृ. पू. ४।२०
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्ये चाष्टौ
वसवः भूर्भुवः स्वस्तस्मै नमोनमः नृ. पू. ४।२१
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्
ये चैकादश रुद्राः... नृ. पू. ४।२२
यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्
ये च पञ्चाम्रयः... नृ. पू. ४।१८
योहवै नृसिंहो देवो भगवान्येच वेदाः
साङ्गाः सशाखाः सेतिहासाः... नृ. पू. ४।१७
(ॐ) यो ह वै परमात्मा नारायणः... ता. सा. ३।३
यो ह वै प्रजापतिं वेदं प्रजायते ह
प्रजया पशुभिः बृह. ६।१।६
यो ह वै प्रतिष्ठां वेदं प्रतितिष्ठति बृह. ६।१।३
यो ह वै यज्ञो यज्ञं वेदाहन्यहर्देवेषु
देवमध्यह्नुं स सम्प्रतिवित् १ ऐत. ३।४।१
यो ह वै योऽन्तःकरणचतुष्टयात्मा रामो. ५।११

यो ह वै यो ब्रह्मा विष्णुर्महेश्वरो यः
सर्वदेवात्मा.. रामो. ५।५

यो ह वै वसिष्ठं वेद, वसिष्ठो ह
स्वानां भवति, वाग्वाव वसिष्ठः छांदो. ५।१२

यो ह वै वसिष्ठां वेद वसिष्ठः स्वानां
भवति बृ. उ. ६।१२

(अथ) यो ह वै विद्यैर्न परमु-
पास्ते सोऽहमिति स ब्रह्मविद्भवति शांडि. ३।२।२

यो ह वै शिशुः साधनः सप्रत्या-
धानः सस्थूलः सदानं वेद.. बृह. २।२।१

(ॐ) यो ह वै श्रीपरमात्मा...
उकार उपेन्द्रस्वरूपो हरिनाथकः तारसा. ३।२

(ॐ) यो ह वै श्रीपरमात्मा...
कलातीता भगवती सीता
चित्स्वरूपा तारसा. ३।७

(ॐ) यो ह वै श्रीपरमात्मा नारा-
यणः स भगवान् कलास्वरूपो
लक्ष्मणोभूर्भुवःसुवस्तस्मैवैनमोनमः तारसा. ३।६

यो ह वै श्रीरामचन्द्रः स भगवानद्वैत-
परमानन्द आत्मा य ॐ नमो
भगवते वासुदेवाय भूर्भुवः सुव-
स्तस्मै वै नमो नमः रामो. ५।४४

यो ह वै श्रीरामचन्द्रः स...यच्च
त्रैलोक्यं भूर्भुवः सुवस्तस्मै.. रामो. ५।२६

यो ह वै श्रीरामचन्द्रः स...यच्च
ब्रह्मानन्दामृतं.. रामो. ५।३

यो ह वै...यच्च भूतं भव्यं भविष्यत् रामो. ५।३५

यो ह वै...यच्चामृतं भूर्भुवः रामो. ५।१६

यो ह वै...यत्तारकं ब्रह्म रामो. ५।४

यो ह वै...यद्ब्रह्माण्डस्य बहिर्व्याप्तं रामो. ५।३६

यो ह वै...यश्च प्राणो... रामो. ५।१२

यो ह वै...यश्च महादेवः... रामो. ५।४३

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यश्च महेश्वर.. रामो. ५।४२

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यश्च मृत्युः.. रामो. ५।१५

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यश्च यमः.. रामो. ५।१३

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यश्चाखंडैकरसात्मा रामो. ५।२

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यश्चान्तकः रामो. ५।१४

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यश्चोद्धारः.. रामो. ५।३९

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यः परमात्मा रामो. ५।४६

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यः परमपुरुषः.. रामो. ५।४१

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यः सर्वभूतात्मा.. रामो. ५।८

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यः सूर्यः रामो. ५।२७

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यः सोमः रामो. ५।२८

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यः स्थावर-
जङ्गमात्मा..भूर्भुवः सुवस्तस्मै.. रामो. ५।१८

योहवै श्रीरामचन्द्रः स भगवान-
द्वैतपरमानन्द आत्मा यत्परं ब्रह्म रामो. ५।१

योहवै श्रीरामचन्द्रः...या गौरी रामो. ५।२४

योहवै श्रीरामचन्द्रः...या जानकी.. रामो. ५।२५

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यानि च
नक्षत्राणि..तस्मै वै नमोनमः रामो. ५।२९

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यानि च
पञ्चमहाभूतानि.. रामो. ५।१७

योहवै श्रीरामचन्द्रः...या प्रकृतिः.. रामो. ५।३८

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यो ब्रह्मा
विष्णुर्महेश्वरो यः सर्वदेवात्मा.. रामो. ५।५

योहवै श्रीरामचन्द्रः...या लक्ष्मी भूर्भुवः.. रामो. ५।२३

योहवै श्रीरामचन्द्रः...या विद्या.. रामो. ५।२१

योहवै श्रीरामचन्द्रः...याश्चतस्रोर्धमात्राः रामो. ५।४०

योहवै श्रीरामचन्द्रः...या सरस्वती.. रामो. ५।२२

योहवै श्रीरामचन्द्रः...याः सप्त
महाव्याहतयः.. रामो. ५।२०

योहवै श्रीरामचन्द्रः...येच द्वादशादित्याः रामो. ५।३४

योहवै श्रीरामचन्द्रः...येच नव प्रहाः.. रामो. ५।३०

योहवै श्रीरामचन्द्रः...ये चाष्टौ वसवः रामो. ५।३२

योहवै श्रीरामचन्द्रः...ये चाष्टौ
लोकपालाः.. रामो. ५।३१

योहवै श्रीरामचन्द्रः...ये चैकादशरुद्राः रामो. ५।३३

योहवै श्रीरामचन्द्रः...ये देवासुर-
मनुष्यादिभावाः... रामो. ५।९

योहवै श्रीरामचन्द्रः...ये पञ्चाग्नयः.. रामो. ५।१९

योहवै श्रीरामचन्द्रः...ये मत्स्य-
कूर्माद्यवताराः... रामो. ५।१०

योहवै श्रीरामचन्द्रः...ये सर्वे वेदाः..
साङ्गाःसशाखाःसेतिहासपुराणाः.. रामो. ५।६

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यो जीवान्तरात्मा.. रामो. ५।७

योहवै श्रीरामचन्द्रः...योऽन्तः-
करणचतुष्टयात्मा.. रामो. ५।११

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यो महाविष्णुः.. रामो. ५।४५
 योहवै श्रीरामचन्द्रः...यो विज्ञानात्मा.. रामो. ५।४७
 योहवै श्रीरामचन्द्रः...यो हिरण्यगर्भः.. रामो. ५।३७
 यो ह वै सम्पदं वेद, स५ हास्मै
 कामाः पद्यन्ते देवाश्च मानुषाश्च,
 ओत्रं वाव सम्पत् छांदो. ५।११४
 यो ह वै सम्पदं वेद सर्व हास्मै
 पद्यते (मा. पा.) बृ. उ. ६।११४
 यो ह वै सम्पदं वेद स५ हास्मै पद्यते बृह. ६।११४
 यो ह वै सुश्लोकमौले धर्माननु-
 तिष्ठमानोऽग्निना चक्रं योषिर्वै...
 तप्ततनूः सायुज्यं सलोकता-
 माप्नोति सुदर्श. ५
 यो ह संयोगो ध्यानं जुषमाणः सिन्धुः
 सन्धुक्षणानां संयोगः सन्दधानः

पुण्यः पुण्यानां पुण्याय स्वाहा पारमा. ४।६
 यो हस्ते य आदातव्ये य इन्द्रे यो
 नाड्यां...सञ्चरति सोऽयमात्मा सुबालो. ५।११
 यो हीमानि न विद्यात्कथ५ सोऽनु-
 शिष्टो ब्रुवीत छांदो. ५।३१४
 यो हैवंवित्स सवित्स द्वैतवित्सैक-
 धामेतः स्यात्तदात्मकश्च मैत्रा. ६।३५
 यो ह्येव प्रभवः स एवाप्ययः ३ऐत. २।६।४
 यो हैवं वेद सन्न्यासी योगी
 चात्मयाजी चेति मैत्रा. ६।१०
 यो ह्येष महिमा बभूव क एषः ब्रह्मो. १
 यौवनस्था गृहस्थाश्च प्रासादस्थाश्च ये
 नृपाः । सर्व एव विशीर्यन्ते शुष्क-
 स्तिग्धान्नभोजनाः शिवो. ७।१२२

र

र इति-रञ्जयतीमानि भूतानि मैत्रा. ६।७
 रकारमग्निबीजं च अपानादित्य-
 सन्निभम् ध्या. वि. ९५
 रकारोऽण्डं विराड् भवति तारसा. १।४
 रकारो बह्विचनः प्रकाशः पर्यवस्यति रामर. ५।४
 रक्तमांसमयस्यास्य सबाह्याभ्यन्तरे
 मुने । नाशैकधर्मिणो ब्रूहि कैव
 कायस्य रम्यता महो. ३।३१
 रक्तमूत्रलालास्वेदादिकमवंशाः पैङ्गलो. २।२
 रक्तवर्णो मणिप्रख्यः प्राणवायुः
 प्रकीर्तितः अ. ना. ३७
 रक्तशुक्लपदैकीकरणं पाद्यम् भावनो. ८
 रक्तं लम्बोदरं शूर्पकर्णकं रक्तवास-
 सम्...एवं ध्यायति यो नित्यं
 स योगी योगिनां वरः गणप. ९
 रक्ता गायत्री । श्वेता सावित्री !
 कृष्णा सरस्वती गायत्रीर. ५
 रक्षांसि भीतानि दिशो द्रवंति भ.गी. ११।३६
 रक्षांसि ह वा पुरोनुवाके तपोम्रमति-
 ष्णन्ततान्प्रजापतिर्वरेणोपामन्त्रयत सहवै. २
 ६५

रक्षोहणो वो बलगहन इति तृतीयः
 पादः । साम वै तृतीयः पादः ।
 वक्रतुण्डाय हुमिति चतुर्थः पादो-
 ऽथर्वश्चतुर्थः पाद इति ग. पू. १।१३
 रघुवंश्याय विद्महे सीतावल्लभाय
 धीमहि । तन्नो रामः प्रचोदयात् वनदु. १४३
 रजसस्तु फलं दुःखं भ.गी. १४।१६
 रजसि प्रलयं गत्वा भ.गी. १४।१५
 रजसो लोभ एव च भ.गी. १४।१७
 रजस्तमश्चाभिभूय भ.गी. १४।१०
 रजस्तमस्वरूपेण भावा यज्ञबहिष्कृताः भवसं. ४।७
 रजस्तमोभ्यां विद्धस्य सुसमिद्धस्य
 देहिनः । पुत्रदारकुटुम्बेषु सक्तस्य
 न कदाचन मैत्रा. ६।२८
 रजस्येतानि जायन्ते भ.गी. १४।१२
 रजः कर्मणि भारत भ.गी. १४।९
 रजः सत्त्वं तमश्चैव भ.गी. १४।१०
 रजोगुणसमुद्भवः भ.गी. ३।३७
 रजो भूमिस्त्वमा रोदयस्व प्रवदन्ति
 धीराः । आक्रान्समुद्रः प्रथमे
 विधर्मन्नजनयन्प्रजा भुवनस्य राजा महाना. ६।९

रजो रागात्मकं विद्धि भ.गी. १४।७
 रजो वसति जन्तूनां देवीतत्त्वं
 समावृतम् । रजसो रेतसो
 योगाद्राजयोग इति स्मृतः यो.शि. १।१३७
 रज्जुखण्डे परिज्ञाते सर्परूपं न तिष्ठति ना. विं. २७
 रज्जुबद्धा विमुच्यन्ते तृष्णाबद्धा न
 केनचित् महो. ६।३९
 रज्जुबद्धो यथा इयेनो गतोऽप्या-
 कृष्यते पुनः । गुणबद्धस्तथा जीवः
 प्राणापानेन कर्षति यो. चू. २९
 रज्जुरेवेति चाद्वैतं तद्वदात्मविनिश्चयः वैतथ्य. १८
 रज्जुर्माताऽदितिस्तथा कृष्णोप. २१
 रज्जुसर्पेण दष्टश्चेन्नरो भवतु संसृतिः ते. विं. ६।७७
 [अज्ञानमिति च-] रज्जौ सर्पश्चान्ति-
 रिवाद्धितीये सर्वानुस्यूते सर्वमये
 ब्रह्मणि देवतिर्यङ्मुखस्थावरस्त्री-
 पुरुषवर्णाश्रमबन्धमोक्षोपाधि-
 नानात्मभेदकल्पितं ज्ञानमज्ञानं निरा. उ. १६
 रज्ज्वज्ञानात्क्षणेनैव यद्वद्रज्जुर्हि
 सर्पिणी । भाति तद्वच्चितिः
 साक्षाद्विश्वाकारेण केवला यो. शि. ४।२
 रथनाभिरिवाभिरुयाथेत छिद्रां वा
 छायां वा पश्येत् ३ ऐत. २।४।५
 रथन्तरमिति थकारणामेव दीप्तं दर्शयति संहितो. २।४
 रथन्तरं बृहत्साम सप्तवैश्वस्तु गीयते मंत्रिको. ९
 रथन्तरे अन्वक्षरं (भ-) थकारान्
 स्वरवन्ति यथाक्षरं दर्शयेत् संहितो. २।२
 रथं स्थापय मेऽच्युत भ. गी. १।२१
 (अथ) रथान्नथयोगान्पथः सृजते
 न तत्रानन्दा मुदः प्रमुदो भवन्ति बृह. ४।३।१०
 (तद्यथा) रथेन धावयन्नथचक्रे
 पर्यवेक्षत एवमहोरात्रे पर्यवेक्षत
 रथोपस्थ उपाविशत् कौ. त. १।४
 रथो मे सर्वान् समुद्रान् संयाति भ. गी. १।४७
 रथ्यायां बहुवस्त्राणि भिक्षा सर्वत्र
 लभ्यते । भूमिः शय्याऽस्ति इतिहा. ८५
 विस्तीर्णा यतयः केन दुःखिताः १ सं. सो. २।९९
 रमते तस्मिन्नुत जीर्णे शयाने नैनं
 जहात्यहः सुपूर्येषु चित्यु. १४।२

रमते धीर्यथाप्राप्ते साध्वीवान्तः-
 पुराजिरे । सा जीवन्मुक्तो-
 देति स्वरूपानन्ददायिनी महो. ४।३८
 रमन्ते योगिनोऽनन्ते नित्यानन्दे
 चिदात्मनि । इति रामपदेनासौ
 परं ब्रह्माभिधीयते रा. पू. १।६
 रममाणः स्त्रीभिर्वायानैर्वाज्ञातिभिर्वा
 नोपजनस्मरन्निदं शरीरं
 स यथा प्रयोग्य आचरणे
 युक्त एवमेवायमस्मिच्छरीरे
 प्राणो युक्तः छां. उ. ८।१२।३
 रमारमणो वैकुण्ठे नारायणः
 स्वयं ध्यानापन्नोऽभवत् सामर. ३
 रमिति-प्राणो वै रं, प्राणे हीमानि
 सर्वाणि भूतानि रमन्ते बृ. उ. ५।१२।१
 रम्भास्तम्भेन काष्ठेन पाकसिद्धौ
 जगद्भवेत् ते. विं. ६।७८
 रम्यदेशे ब्रह्मघोषसमन्विते.. देवाय-
 तने...सुशोभनमठं...सर्वरक्षास-
 मन्वितं कृत्वा तत्र वेदान्तश्रवणं
 कुर्वन्योगं समारमेत् शांडि. १।५।१
 रयिरिति मनुष्याः (देवमुपासते)
 रयिः ककुब्धान् दधद्विनष्टं रयिम-
 द्विधानं तस्मै ककुब्जे विकटाय
 पित्रे स्वाहा पारमा. ७।३
 रयीणां पतिं यजतं बृहन्तं रा राग-
 मुक्तं गुरुं सश्रीकं तं रायि-
 रूपं रयिभूतभूतं रयिमत्सुरत्रः
 स्वाहा पारमा. ७।९
 रमाऽरमेच्छाऽपुनर्भवति तत्र रमा
 पुण्येन पुण्यलोकं नयत्यरमा
 पापेन पापं सुबालो. ११।१
 रविमध्ये स्थितः सोमः सोममध्ये
 हुताशनः । तेजोमध्ये स्थितं
 सत्त्वं सत्त्वमध्ये स्थितोऽच्युतः मैत्रा. ६।३८
 रवेरुदयास्तमययोः किलकर्म कर्तव्यम्
 (लौकिकाग्नेः) रश्मयो धूमोऽह-
 रश्चिश्चन्द्रमा अङ्गारा नक्षत्राणि
 विस्फुलिङ्गाः मं. ब्रा. २।४
 बृह. ६।२।९

रश्मिभिरेषोऽस्मिन्प्रतिष्ठितः प्राणै-
 रयममुष्मिन्स यदोत्क्रमिष्यन्
 भवति शुद्धमेवैतन्मण्डलं पश्यति बृह. ५।५।२
 रश्मिरिद्रः सविता मे नियच्छतु चिन्त्यु. ११।७
 रश्मिः रश्मीनां मध्ये तपन्तं चिन्त्यु. ११।४
 रश्मीस्त्वं पर्यावर्तयाद्बहवो वै ते
 भविष्यन्ति छांदो. १।५।२
 रश्मीस्त्वं पर्यावर्तयतात् (मा.पा.) छां. उ. १।५।२
 रसनया भाव्यमाना मधुराभूतिक्त-
 कटुकषायलवणभेदाः षड्रसाः,
 षटृतवः क्रियाशक्तिः पीठम् भावनो. २
 रसनं च रसयितव्यं च (मा.पा.) प्रश्नो. ४।८
 रसनं घ्राणमेव च भ.गी. १५।९
 रसनाद्वायुमाकृष्य यः पिवेत्सततं
 नरः । श्रमदाहौ तु न स्यातां
 नश्यन्ति व्याधयस्तथा शांदि. १।७।४५
 रसना पीड्यमानेयं षोडशी वोर्ध्व-
 गामिनी ब्र. वि. ७३
 रसनां तालुनि न्यस्य स्वस्थचित्तो
 निरामयः । आकुञ्चितशिर-
 स्तस्मिन्निवर्णन्योगमुद्रया । हस्तौ
 यथोक्तविधिनाप्राणायामं समाचरेत् त्रि. ब्रा. २।९३
 रसभाण्डमिवात्मानं सुस्थिरं
 धारयेत्सदा अमन. २।५५
 रसयन्वै तन्न रसयते, नहि रसयितु
 रसयतेर्विपरिलोपो विद्यतेऽविना-
 शित्वात् बृह. ४।३।२५
 रसयितव्यमेवाप्येति यो रसयित-
 व्यमेवास्तमेति सुबालो. ९।४
 रसवत्य आपो रसाद्भ्यां भिन्नाः गोपालो. १।८
 रसवर्जं रसोऽप्यस्य भ.गी. २।५९
 रसस्य मनसश्चैव चञ्चलत्वं स्वभा-
 वतः । रसो बद्धो मनो बद्धं किं
 न सिद्धयति भूतले वराहो. २।७८
 रसं रसानां परमास्वादनीयमनाम्बादं
 रसवर्जं सुगुप्तम् २ देव्यु. २३
 रसं सर्वमसन्मयम् ते. वि. ३।५७
 रसः हेवायं लब्ध्वाऽऽनन्दी भवति तैत्ति. २।७

रसाच्छोणितं, शोणितान्मांसं,
 मांसान्मेदो मेदसः स्नायवः,
 स्नायुभ्योऽस्थीनि, अस्थिभ्यो
 मज्जा, मज्जातः शुक्रं गर्भो. २
 रसादयो हि ये कोशा व्याव्याता-
 स्तैत्तिरीयके । तेषामात्मा परो
 जीवः खं यथा सम्प्रकाशितः अद्वैत. ११
 रसानां शोषणं सम्यङ्मुद्राभिधीयते
 रसे वृद्धिगते नित्यं वर्धन्तेधातवस्तथा
 रसो वै सः, रसः हेवायं लब्ध्वा-
 ऽऽनन्दी भवति तैत्ति. २।७
 रसोऽहमप्सु कौन्तेय भ. गी. ७।८
 रसौषधिक्रियाजालमन्त्राभ्यासादि-
 साधनात् । सिद्धयन्ति सिद्धयो
 यास्तु कल्पितास्ताः प्रकीर्तिताः यो.शि. १।१५२
 रस्याः स्निग्धाः स्थिरा हृद्याः भ.गी. १७।८
 रहस्यं रामतपनं वासुदेवं च मुद्रलम् मुक्ति. १।३५
 रहस्यं हेतुदुत्तमम् भ. गी. ४।३
 रहस्योपनिषन्नाम्ना सषडङ्गमिहो-
 च्यते । यस्य विज्ञानमात्रेण मोक्षः
 साक्षात् संशयः शु. र. १।१३
 रहस्योपनिषद्ब्रह्म ध्यातं येन विष-
 श्रिता । तीर्थैर्मन्त्रैः श्रुतैर्जप्यैस्तस्य
 किं पुण्यहेतुभिः शु. र. १।१६
 राकामहः सुहवाः सुष्ठुती हुवे...
 वीरः शतदायमुक्थ्यं स्वाहा पारमा. ७।४
 राकाहया तु या नाडी पीत्वा च
 सलिलं क्षणात् । क्षुतमुत्पादये-
 द्घ्राणे श्लेष्माणं सञ्चिनोति च यो.शि. ५।२४
 राक्षसं भवति आर्द्धं दैवं यत्र निवर्तयेत् इतिहा. ६२
 राक्षसान्मर्त्यरूपेण राहुर्मनसिजं
 यथा । प्रभाहीनांस्तथा कृत्वा.. रा. पू. १।३
 राक्षसीमासुरी चैव भ. गी. ९।१२
 रागद्वेषभयादीनामनुरूपं चरन्नपि ।
 योऽन्तर्व्योमवदच्छन्नः स जीव-
 न्मुक्त उच्यते वराहो. ४।२४
 रागद्वेषवियुक्तात्मा समलोष्टाश्म-
 काञ्चनः । प्राणिर्हिसानिवृत्तश्च
 मुनिः स्यात्सर्वनिःस्पृहः ना. प. ३।३५

रागद्वेषवियुक्तैस्तु	भ. गी. २।६४	राजन्तं दीप्यमानं तं परमात्मान-	
रागद्वेषं मदं मायां द्रोहं मोहं परा-		मच्ययम् । देहिनां प्रापयेद्यस्तु	
त्मसु । षडेतानि यतिर्नित्यं मन-		राजयोगः स उच्यते	अमन. २।४
साऽपि न चिन्तयेत्	ना. प. ३।७०	राजन् संस्मृत्य संस्मृत्य	भ. गी. १८।७६
रागद्वेषौ व्यवस्थितौ	भ. गी. ३।२८	राजयोगस्य माहात्म्यं कोवा जानाति	
रागद्वेषौ व्युदस्य च	भ. गी. १८।५१	तत्त्वतः । ज्ञानात्सिद्धिर्मुक्तिरिति	
रागद्वेषौ सुखं दुःखं धर्माधर्मौ		गुरोर्ज्ञानं च लभ्यते	अमन. २।५
फलाफले । यः करोत्यनपेक्षयैव		राजवार्तादि तेषां स्याद्विक्षावार्ता	
स जीवन्मुक्त उच्यते	महो. २।४९	परस्परम्	ना. प. ३।५८
रागं नीरागतां नीत्वा निर्लेपो भव		राजविद्या राजगुह्यं	भ. गी. ९।२
सर्वदा	वराहो. २।४८	राजसमायात्मको ब्रह्मा	पा.प्र.२
रागादयः कामक्रोधलोभमोहजरा-		राजसं चलमध्रुवम्	भ.गी. १७।१८
मरणसुखदुःखान्यनुभवन्त		राजसः परिकीर्तितः	भ. गी. १८।२७
आपद्यन्ते	सामर. १०१	राजसा तामसाश्च ये	भ. गी. ७।१२
रागादयः कामक्रोधादयो गुणाः		राजसी क्रियाशक्तिः	गणेशो. ४।३
साधनरूपा भवन्ति	सामर. १०२	राजसूये क्षत्र एव तद्यशो दधाति	
रागादयः प्रसज्येरस्तेनासौ		सैषा क्षत्रस्य योनिर्यद्ब्रह्म	बृह. १।४।११
नारकी भवेत्	ना. प. ४।१६	राजसो ब्रह्मा सात्त्विको विष्णु-	यो. चू. ७२
रागाद्यपेतं हृदयं, वागदुष्टाऽनृता-		स्वामसोरुद्रइतिपत्रयोऽगुणयुक्ताः	
दिना । हिंसादिरहितं कर्म		राजसो ब्रह्मा सात्त्विको विष्णु-	
यत्तदीश्वरपूजनम्	जा. द. २।८	स्वामसो वै हरः	गणेशो. ४।६
रागाद्यसम्भवे प्राज्ञ पुण्यपाप-		राजस्याः पञ्च ज्ञानेन्द्रियाणि पञ्च	
विमर्दनम् । तयोर्नाशे शरीरेण		कर्मेन्द्रियाणि, पञ्चवायवश्चाजायन्त	गणेशो. ४।४
न पुनः सम्प्रयुज्यते	जा. द. ६।५१	राजा त एकंमुखं, तेन मुखेन विशो-	
रागी कर्मफलप्रेप्सुः	भ. गी. १८।२७	ऽस्ति, तेनैव मुखेन मामन्नादं कुरु	कौ. त. २।९
राजत्वात्सर्वयोगानां राजयोग		राजा त्वा वरुणो नयतु देवि दक्षिणे	
इति स्मृतः	अमन. २।३	वैश्वानराय रथम्	चित्त्यु. १०।४
राजधानीं कुम्भीपाकमिव शवपिण्ड-		राजा वचनमब्रवीत्	भ. गी. १।२
वदेकत्रात्रं न देवतार्चनम् ।		राजा वरुणो नयतु देवि दक्षिणे-	
प्रपञ्चवृत्तिं परित्यज्य जीव-		ऽग्नये हिरण्यम्	चित्त्यु. १०।१
न्मुक्तो भवेत्	१सं.सो. २।७९	राजाऽसौ यक्ष्यते स मा सर्वै-	
राजधानीं कुम्भीपाकमिव शव-		रात्विजैर्वृणीतेति	छांदो. १।१०।६
पिण्डवदेकत्रात्रं न देहान्तर-		राजोवाच-पञ्चमेमानि रत्नानि	
दर्शनं प्रपञ्चवृत्तिं परित्यज्य		गौर्मेऽजस्रं दुहति, रविर्मेऽजस्रं	
स्वदेशमुत्सृज्य...ज्ञातचरदेशं		विलहति, त्विषिर्मेऽजस्रं पिनष्टि	इतिहा. ८५
विहाय दूरतो वसेत्	ना. प. ७।१	राज्यं भोगाः सुखानि च	भ. गी. १।३३
		राज्यं सुराणामपि चाधिपत्यं	भ. गी. २।८
		राज्ञः सोमस्य तृप्तासः	वरुणो. १
		राज्ञां राज्यलक्ष्मीर्भवति	ना. पू.ता.२।१

राज्ञीनाम प्रतीची, सुभूतानामोदीची छांदो. ३।१५।२
 रातिर्दातुः परायणं तिष्ठमानस्य तद्विदः बृह. ३।९।२८
 रात्रि युगसहस्रान्तां भ. गी. ८।१७
 रात्रेरपक्षीयमाणपक्षमपक्षीयमाण-
 पक्षाद्यान्षण्मासान्दक्षिणादित्य
 एति मासेभ्यः पितृलोकं पितृलोका-
 चन्द्रं ते चन्द्रं प्राप्यान्नं भवन्ति बृह. ६।२।१६
 रात्रेरपरपक्षमपरपक्षाद्यान्षड्दक्षिणैति
 मासास्तान्नैते संवत्सरमभि-
 प्राप्नुवन्ति छांदो. ५।१०।३
 रात्र्यागमे प्रलीयन्ते भ. गी. ८।१८
 रात्र्यागमेऽवशः पार्थ भ. गी. ८।१९
 राधाकृष्णप्रियो भवति (भक्तः) राधिको. ९
 राधाकृष्णयोरैकमासनम्.. एकं मनः,
 एकं ज्ञानम्, एक आत्मा.. राधो. २।१
 राधा कृष्णेनाराधिता, राधा कृष्ण-
 माराधयत् राधिको. ४
 राधा रासेश्वरी रम्या कृष्णमन्त्रा-
 बिदेवता राधिको. ६
 राम एव परं ब्रह्म राम एव परं
 तपः । राम एव परं तत्त्वं
 श्रीरामो ब्रह्म तारकम् रामर. १।६
 रामचन्द्रश्चिदात्मकः रामो. २।४
 रामत्वंपरमात्माऽसिसिद्धिदानन्दविग्रहः मुक्तिको. १।४
 रामनाम भुवि ख्यातमभिरामेण
 वा पुनः । राक्षसान्मर्त्यरूपेण
 राहुर्मनसिजं यथा रा. पू. ता. १।३
 रामभद्र महेष्वास रघुवीर नृपोत्तम ।
 भो दशास्यान्तकार्मार्कं
 (श्रियं दापयदेहि मे) रक्षां
 (कुरु) देहि श्रियं च मे रामर. २।८१
 [रा. पू. ४।१५+ त्रि. म. ना. ७।१०
 राममन्त्रं यो जपेत् स रामो भवति रामर. १।७
 रामं त्रिनेत्रं सोमार्धधारिणं
 शूलिनं परम् । भस्मोद्धूलित-
 सर्वाङ्गं कपर्दिनमुपास्महे रामर. २।३२
 रामः शशभृतामहम् भ. गी. १०।३१

रामाभिरामां सौन्दर्यसीमां
 सोमावतंसिकाम् । पाशाङ्कुश-
 धनुर्बाणधरां ध्यायेन्निलोचनाम् रामर. २।३३
 रामोऽहमनिरुद्धोऽहमात्मानं
 चार्चयेद्बुधः गोपालो. २।९
 रायस्पोषस्य दाता चेति प्रथमः
 पादो भवति, ऋग्वै प्रथमः
 पादः, निधिदातान्नदो मत
 इति द्वितीयः पादः, यजुर्वै
 द्वितीयः पादः ग. पू. ता. १।१३
 रायस्पोषाय सुप्रजास्त्वाय
 सुवीर्यायारण्याः पशवो विश्व-
 रूपाः । विरूपाः सन्तु बहु-
 धैकरूपाः [चित्यु. ११।१२, १३
 रायामीशो रहितो भरन्त्यै रां रां
 वहन्त्याहितः रायां पतिं रां रां
 धरते धरित्र्यै रां वहतोद्वहाय
 स्वाहा पारमा. १।५
 रायां पतत्रे रयिमादधात्रे रायो
 बृहन्तं रयिमत्सुपुण्यं, रारा-
 जिमन्तं रतये रमन्तं तं
 बिम्बवन्तं ककुदाय भद्रे स्वाहा पारमा. ७।१०
 रिच्यंत इव वा एष प्रेवरिच्यते
 यो याजयति प्रति वा गृह्णाति सहवै. २०
 रिपुणा हन्यते रिपुः महो. ५।१११
 रिपौ वद्धे स्वदेहे च समैकात्म्यं
 प्रपश्यतः । विवेकिनः कुतः
 कोपः स्वदेहावयवेष्विव याज्ञव. २२
 रुक्माम्बरनिभाकाशं रक्तवर्णं
 चतुर्भुजम् (गणेशं) ग. पू. २।५
 रुचिरं रेचकं चैव वायोराकर्षणं
 तथा । प्राणायामास्त्रयः प्रोक्ता
 रेचपूरककुम्भकाः अ. ना. १०
 रुजां हरस्त्वं मिषक् पापहीनो
 ह्यपाणिपादो निर्विकारस्त्वमात्मा २ रुद्रो. ६२
 रुद्र एवाग्निरिति संघट्टनाधीशो भवेत् पारायणो. १
 रुद्रग्रन्थि ततो भित्त्वा ततो याति
 शिवात्मकम् यो. शि. १।११५

रुद्रजापकशतमेकमेकेनार्थवशिर-

शिशवाध्यापकेन तत्समं ताप-

नीयोपनिषदध्यापकशतं

नृ. पू. ५।१६

रुद्रपीठं च वर्यं च वज्रदण्डौन्नतं तथा ।

इत्येतदासनं प्रोक्तं नानारूपगुणा-

न्वितम्

दुर्वासो. २।३

रुद्रमेकत्वमाहुः शाश्वतं वै पुराणं

अ. शिरः. ३।९

रुद्रमेवाप्येति यो रुद्रमेवास्तमेति..

सुबालो. ९।१२

रुद्र यत्ते दक्षिणं मुखं तेन मां पाहि

श्वेताश्व. ४।२१

नित्यम्

रुद्ररूपे महायोगी संहृत्येव तेजसा ।

नारायणे मनो युञ्जन्नारायण-

यो.शि. ५।५४

मयो भवेत्

रुद्रस्य दक्षिणे पार्श्वे रतिर्ब्रह्मा

रुद्रह. ४

त्रयोऽग्नयः

रुद्रस्य नयनादुत्पन्ना रुद्राक्षा इति

रु. जा. ४४

लोके खयायन्ते

रुद्रं लोहितेन

चित्त्यु. २१।१

रुद्रः पशूनां गुह्या निमग्नः

एका. उ. ९

रुद्रः प्रणीती तमनः प्रजापतिः

वा. मं. २४

रुद्रः सूर्य उमा छाया तस्मै तस्यै

रुद्रह. १९

नमो नमः

रुद्रः सोम उमा तारा तस्मै तस्यै

रुद्रह. १९

नमो नमः

रुद्राक्षमूलं तद्रह्या तन्नालं विष्णुरेव

रु. जा. ४२

च । तन्मुखं रुद्र इत्याहुस्त-

द्विन्दुः सर्वदेवताः

रुद्राक्षं द्वादशमुखं महाविष्णु-

रु. जा. ३७

स्वरूपकम्

रुद्राग्नेर्यत्परं वीर्यं तद्रस्म परि-

बृ. जा. ५।१८

कीर्तितम्

रुद्राणामेतावदाधिपत्यं स्वाराज्यं

छांदो. ३।७।४

पर्येता

रुद्राणामेवैको भूत्वेद्रेणैव मुखेनैत-

छांदो. ३।७।३

देवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति

रुद्राणां माध्यन्दिनं सवनमा-

छांदो. २।२४।१

दित्यनां च विधेषां च

देवानां तृतीयसवनम्

भ. गी. १०।२३

रुद्राणां शङ्करश्चास्मि

रुद्रात्प्रवर्तते बीजं बीजयोनि-

र्जनार्दनः

रुद्रह. ८

रुद्रादयो यं ध्यायन्ति...तद्धाम

सर्वेषां देवादीनामपि दुर्लभतरम् सामर. ९४

रुद्रादित्या वसवो ये च साध्याः

भ.गी. ११।२२

रुद्रानुवाकेन दिने दिने द्विजो-

ऽभिषिच्य मामर्चयत्यूर्ध्वरेणविल्वैः १ विल्वो

रुद्रेषु रौद्रीं, ब्रह्माणीषु ब्राह्मी,

देवेषु देवी, मनुष्येषु मानवी

(मूर्तयः)...स्वपदे तिष्ठन्ति

गोपालो. ३।२

रुद्रो गन्ध उमा पुष्पं तस्मै

तस्यै नमो नमः

रुद्रह. २२

रुद्रोऽग्नीत्, बृहस्पतिरुपवक्ता

चित्त्यु. २।१

रुद्रोऽजीजनत्, सर्वे मरुद्गणा

अजीजनन्

बह्वचो. १

रुद्रो दिवा उमा रात्रिस्तस्मै

तस्यै नमो नमः

रुद्रह. २०

रुद्रो नर उमा नारी तस्मै तस्यै

नमो नमः

रुद्रह. १७

रुद्रो ब्रह्मा उमा वाणी तस्मै

तस्यै नमो नमः

रुद्रह. १८

रुद्रो ब्रह्मोपनिषदो हंसज्योतिः

पशुपतिः प्रणवस्तारकः

स एवं वेद

पा. ब्र. ६

रुद्रो यज्ञ उमा वेदिस्तस्मै तस्यै

नमो नमः

रुद्रह. २०

रुद्रो यागदेवो विष्णुरध्वर्युर्होतेन्द्रो

देवता यज्ञमुक्

पा. ब्र. ३

रुद्रो येन कृतो वंशस्तस्य माया

जगत्कथम्

कृष्णो. ११

रुद्रो रुद्रश्च दन्तिश्च नन्दिः षण्मुख

एव च । गरुडो ब्रह्म विष्णुश्च...

म. ना. ६।१२

रुद्रोऽर्थ अक्षरः सोमा तस्मै तस्यै

नमो नमः

रुद्रह. २३

रुद्रोलिङ्गमुमापीठं तस्मै तस्यै नमोनमः

रुद्रह. २३

रुद्रो वह्निरुमा स्वाहा तस्मै तस्यै...

रुद्रह. २१

रुद्रो विष्णुरुमा लक्ष्मीस्तस्मै तस्यै...

रुद्रह. १८

रुद्रो वृक्ष उमा वल्ली तस्मै तस्यै...

रुद्रह. २२

रुद्रो वेद उमा शास्त्रं तस्मै तस्यै...

रुद्रह. २१

रुद्रोहि शाश्वतेन वे पुराणेनेषमूर्जेण
 तपसा नियन्ता अ. शिरः. ३।११
 रूपकार्यसमाख्याश्च भिद्यन्ते तत्र
 तत्र वै अद्वैत. ६
 रूपग्रहणप्रयोजनस्यमनश्चक्षुरधीनत्वात् अद्वयता. ६
 रूपमत्यद्भुतं हरेः भ.गी. १८।७७
 रूपमिति गान्धर्वाः (उपासते) मुद्रलो. ३।२
 रूपवद्विज्ञेयं ज्ञानरूपमानन्दमयमासीत् अव्यक्तो. १
 रूपवदिदं तेजो रूपाग्निभ्यां भिन्नं गोपालो. १।७
 रूपवान् भवति । अतिरूपवान्भवति गणेशो. २।२
 रूपस्थानां देवतानां पुंरुयङ्गास्त्रादि-
 कल्पना रा. पू.ता. १।८
 रूपं नाहं नाम नाहं न कर्म ब्रह्मै-
 वाहं सच्चिदानन्दरूपम् सर्वसारो. ११
 रूपं परं दर्शितमात्मयोगात् भ.गी. ११।४७
 रूपं महत्ते बहुवक्त्रनेत्रम् भ.गी. ११।२३
 रूपं रूपं जनुषा वोभवीमि माया-
 भिरैको अभिचाकशानः वा. मं. ११
 रूपं रूपं प्रतिरूपो बभूव [कठो. ५।९+ बृह. २।५।१९
 रूपं रूपं प्रतिरूपो बहिश्च कठो. ५।९, १०
 रूपं शब्दस्तथा स्पर्शो रसो गन्ध-
 स्तथैव च । इन्द्रियार्थान्विजा-
 नीयात्पञ्चैव नृपसत्तम भवसं. २।१७
 रूपं सर्वमसद्विद्धि रसं सर्वमसन्मयम् ते. वि. ३।५७
 (अथ) रूपाणां चक्षुरित्येतद्देश-
 मुक्थमतो हि सर्वाणि रूपा-
 ण्युत्तिष्ठन्ति बृह. १।६।२
 रूपाणि देवः कुरुते बहूनि बृह. ४।३।१३
 रूपाणि पञ्चतन्मात्राः पुरुषः प्रकृतिर्नव गुह्यका. ७
 रूपाण्येव यस्यायतनं चक्षुर्लोको
 मनो ज्योतिः बृह. ३।९।१२
 रूपाण्येव यस्यायतनं चक्षुर्लोको
 मनो ज्योतिर्यो वै तं पुरुषं
 विद्यात्सर्वस्यात्मनः परायणम्
 स वै वेदिता स्यात् बृह. ३।९।१५
 रेखोपरेखा वलिता यथैका पीवरी
 शिला । तथा त्रैलोक्यवलितं
 ब्रह्मैकमिह दृश्यताम् महो. ५।५७

रेचक-पूरक-कुम्भक-भेदेन स
 त्रिविधः (प्राणायामः) शां. १।६।१
 रेचकपूरकयुक्तः सहितः (कुम्भकः),
 तद्वर्जितः केवलः । केवलमिद्धि-
 पर्थन्तं सहितमभ्यसेत् शां. १।७।१४
 रेचकं पूरकं चैव कुम्भमध्ये तिरो-
 धयेत् । दृश्यमाने परे लक्ष्ये
 ब्रह्मणि स्वयमाश्रितः वराहो. २।५७
 रेचकं पूरकं मुक्त्वा कुम्भकं नित्य-
 मभ्यसेत् जा. द. ६।१८
 रेचकं पूरकं मुक्त्वा कुम्भकेन
 स्थितः सुधीः ब्र. वि. २१
 रेचकं पूरकं मुक्त्वा कुम्भीकरणमेव
 यः । करोति त्रिषु कालेषु नैव
 तस्यास्ति दुर्लभम् त्रि. ब्रा. २।१०८
 रेचकं पूरकं मुक्त्वा वायुना स्थीयते
 स्थिरम् । नाना नादा प्रवर्तन्ते
 संस्वेचन्द्रमण्डलम् यो. शि. १।१२७
 रेचकः पूरकश्चैव कुम्भकः प्रणवात्मकः।
 प्राणायामो भवेदेवं मात्रा
 द्वादशसंयुतः यो. चू. १०१
 रेचकेन तु विद्यात्मा ललाटस्थं
 त्रिलोचनम् ।...तत्रार्कचन्द्र-
 बह्नीनामुपर्युपरि चिन्तयेत् ध्या. बि. ३२-३४
 रेचनं पूरणं वायोः शोधनं रेचनं
 तथा । चतुर्भिः क्लेशनं वायोः
 प्राणायाम उदीर्यते त्रि. ब्रा. २।९४
 रेचयेत्पिङ्गलानां ज्या द्वात्रिंशन्मात्रया
 पुनः ।...शनैरशीतिपर्यन्तं
 चतुर्वारं समभ्यसेत् १ यो. त. ४२
 रेत एव यस्यायतनं हृदयं लोको
 मनो ज्योतिर्यो वै तं पुरुषम्
 विद्यात्सर्वस्यात्मनः परायणम्
 स वै वेदिता स्यात् बृह. ३।९।१७
 रेतस आपः (निरभिद्यन्त) २ ऐत. १।४
 रेतस इति मावोचत जीवतस्तत्प्रायते बृह. ३।९।३२
 रेतसस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषोऽयमेव बृह. २।५।२
 रेतसे स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्थे
 सः स्रवमवनयति बृह. ६।३।२

रेतो देवाः, देवानां रेतो वर्ष, वर्षस्य रेत ओषधयः, ओषधीनां रेतो- ऽन्नं, अन्नस्य रेतो रेतः, रेतसो रेतः प्रजाः, प्रजानां रेतो हृदयं, हृदयस्य रेतो मनः, मनसो रेतो वाक्, वाचो रेतः कर्म	१ ऐत. १।३।१ लिङ्गोप. १ बृह. ६।१।६
रेतोबुद्ध्यापमनस्स्वरूपमिति लिङ्गम् रेतो वै प्रजापतिः रेतो होचक्राम, तत्संवत्सरं प्रोष्याग- त्योवाच कथमशक्त मदृते जीवितुमिति	बृह. ६।१।१२
रेफारूढा मूर्तयः स्युः शक्तयस्तिष्ठ एव च रेफो ज्योतिर्मये तस्मात्कृतमाकार- योजनम् रैक्केमानि षट्शतानि गवामयं निष्को- ऽयमश्वतरि रथो नु म एतां भगवो देवताः शशधियां देवतामुपास्स इति रोगार्तां गां विहाय प्रशस्तगोमय- माहरेत् (भस्मार्थं) रोचनालभनं कुर्याद्भूययेदात्मन- स्तनुम् । अङ्गुलीयाक्षसूत्रं च कर्णमात्रे च धारयेत् रोचनो रोचमानः शोभनो शोभ- मानः कल्याणः	रा. पू. ता. २।३ रामर. ५।६ छांदो. ४।२।२ बृ. जा. ३।१ शिवो. ७।४४ नृ. पू. २।११

रोचमानां त्वासादयामि रोचिष्णुरिति वा अहमेतमुपास इति, स य एवमेतमुपास्ते रोचिष्णुर्भवति, रोचिष्णु- र्हास्य प्रजा भवति रोदनादुद्रसंज्ञः (अभवत्) रोदस्योरन्तर्देशेषु अपैतं मृत्युं जयति रोमहर्षश्च जायते रोहिणीतनयो विश्व अकाराक्षर- सम्भवः रोहिणीः पिङ्गला एकरूपाः रौक्मे फलके सूर्यवर्चसि मन्त्र- मानुष्टुभं विन्यस्य तदस्य कण्ठे प्रत्यमुञ्चत् रौद्री घोरा या तैजसी तनूः रौद्रेण त्वाऽङ्गिरसां मनसा ध्यायामि रौप्यबुद्धिः शुक्तिकायां स्त्रीपुंसो- र्भ्रमतो यथा (मृषैवोदेति सकलं मृषैव प्रविलीयते) रौहिणीं लङ्घयेद्यस्तु ज्ञानाद- ज्ञानतोऽपि वा । आसुरं तद्भवेच्छ्राद्धं पितृणां नोपतिष्ठते	चित्त्यु. १९.१ बृह. २।१।९ गणेशो. ३।१३ सूर्यता. १।२ भ. गी. १।२९ गोपालो. २।१५ चित्त्यु. १।१।१० अव्यक्तो. ८ बृ. जा. २।२ वनदु. १६० योगकुं. १।८० इतिहा. ६०
--	--

ल

लकारं पृथिवीरूपं व्यानं बन्धूक- सन्निभम् लक्षमात्रं तु प्रजपेत्स्वस्वरूपं भवेन्मनुः लक्ष्मणप्राणप्रतिष्ठानन्दकर स्थलजला- ग्निमर्मभेदिनसर्वशत्रून्छिन्धि छिन्धि लाङ्गूलो. ३ लक्ष्मणेन प्रगुणितमक्षः कोणेन सायकम् ।...लक्ष्मणेन धृत- च्छत्रमथवा पुष्पकोपेरि ।... एवं लब्ध्वा जयार्थी तु वर्ण- लक्षं जपेन्मनुस्मृ	ध्या. वि. ९६ ना. पू. ता. ४।१६ लाङ्गूलो. ३ रामर. २।१२
---	---

लक्ष्मीमूलप्रकृतिरिति विज्ञायते लक्ष्मीसहायोऽद्वयकुञ्जराकृति- श्रुतुर्भुजश्चन्द्रकलाकलापः । माया- शरीरो मधुरस्वभावस्तस्य ध्याना- त्पूजनात्तत्त्वभावाः लक्ष्मीं क्षीरसमुद्रराजतनयां श्रीरङ्गधामेश्वरीं...तां त्रैलोक्य- कुटुम्बिनीं सरसिजां वन्दे मुकुन्दप्रियाम् लक्ष्यं तदेवाक्षरं सोम्य विद्धि	ना. पू. ता. ५।६ हेरम्बो. ६ वनदु. ८४ मुण्ड. २।२।३
---	---

लक्ष्यं सर्वगतं चैव शरः सर्वगतो-
मुखः । वेद्धा सर्वगतश्चैव शिव-
लक्ष्यं न संशयः रुद्रह. ३९
लक्ष्यालक्ष्यमर्तिं त्यक्त्वा यस्तिष्ठे-
त्केवलतात्मना । शिव एव स्वयं
साक्षादयं ब्रह्मविदुत्तमः आत्मो. १९
[महो. ४।८५+
लक्ष्यालक्ष्यविहीनोऽस्मि लयहीन-
रसोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।१३
लक्ष्येऽन्तर्बाह्याया दृष्टौ निमेषोन्मेष-
वर्जितायां च इयं शाम्भवी
मुद्रा भवति मं. ब्रा. १।४
लघुत्वमारोग्यमलोलुपत्वं वर्णप्रसादं
स्वरसौष्टवं च । गन्धः शुभो मूत्र-
पुरीषमरूपं योगप्रवृत्तिं प्रथमां वदन्ति श्वेताश्व. २।१३
लब्धाशिना धृतिमता परिभावितव्यं
संसाररोगहरमौषधमद्वितीयम् यो. शि. १।९०
लब्धाहारो यमेवैको मुख्यो भवति
नेतरः १ यो. त. २८
लङ्कापुरीदाहन उदयिलङ्घन...सर्व-
शत्रून्छिन्धि छिन्धि लाङ्गलो. ३
लज्जा मतिस्तुष्टिरिष्टा च पुष्टा लक्ष्मी-
रुमा ललिता लालपन्ती त्रि. महो. ६
लब्धयोगनिद्रस्य योगिनः कालो नास्ति शांडि. १।७।१८
लब्धयोगोऽथ बुद्धयेत् (लब्धयोगेन
बोद्धव्यं) प्रसन्नं परमेश्वरम्
(परमेश्वरम्) यो. शि. १।७८
लब्धं गोभस्म नो चेदन्यगोक्षारं (धार्थं) वृ. जा. ३।१
लभते च ततः कामान् भ. गी. ७।२२
लभते धारणाद्योगं येन शुद्धयति
वै मतिः । लब्धा सर्वप्रयत्नेन
संयतिस्तत्परो भवेत् दुर्वासो. १।१३
लभते नासया यद्यत्तत्तदात्मेति
भावयेत् १ यो. त. ७०
लभते पौर्वदेहिकम् भ. गी. ६।४३
लभन्ते ब्रह्मनिर्वाणमृषयः क्षीणकल्मषाः भ. गी. ५।२५
लभन्ते ब्रह्म निर्वाणं शुद्धा
ध्यानेन योगिनः दुर्वासो. १।१०
लभन्ते युद्धमीदृशम् भ. गी. २।३२

लम्बोदगोऽहं पुरुषोत्तमोऽहं विघ्ना-
न्तकोऽहं विजयात्मकोऽहम् हेरम्बो. १२
लम्मुको ह वासो भवत्यनघो ह
वासो भवति छांदो. ५।२।२
लयमन्त्रहृष्टा योगा योगो हृष्टाङ्ग-
संयुतः वराहो. ५।१०
लययोगश्चित्तलयः कोटिशः
परिकीर्तितः १ यो. त. २३
लयविक्षेपरहितं मनः कृत्वा
सुनिश्चलम् । यदा यात्यमनी-
भावं तदा तत्परमं पदम् मैत्रा. ६।३४
लयस्तमश्च विक्षेपस्तेजः स्वेदश्च
शून्यता । एवं हि विघ्नबाहुल्यं
त्याज्यं ब्रह्मविशारदैः ते. वि. १।४१
लयात् (मनसः) सम्प्राप्यते
सौख्यं स्वात्मानन्दं परं पदम् यो. शि. १।१३६
लयेन पलमात्रेण आसनस्थो न
खिद्यते । स्वल्पश्वासो भवे-
द्योगी स्वल्पोन्मेषयुतस्तथा अमन. १।३९
लये सम्बोध्यैचित्तं, विक्षिप्तं शम-
येत्पुनः । सकषायं विजानीयात्
समप्राप्तं न चालयेत् अद्वैत. ४
ललाटमेवोक्तं, यथा द्यौस्तथा
ललाटाच्चैव मे रुद्रो देवः क्रोधा-
द्विनिस्सृतः ना. महो. ४०
ललाटात्क्रोवज्जो रुद्रो जायते
ललाटे ऊर्ध्वपुण्ड्रं मध्यच्छिद्रं
लवणमेतदुदकेऽवधायाथ मा
प्रातरुपसीदथाः सुवालो. २।१
लवणं तोयसम्पर्काद्यथा तोय-
मयं भवेत् । मनोऽपि ब्रह्म-
सम्पर्कात्तथा ब्रह्ममयं भवेत् सि. वि. ३
लवणेन सुवर्णं सन्दध्यात्सुवर्णेन
रजतं रजतेन त्रपु त्रपुणा
सीसं सीसेन लोहं लोहेन
दारु दारुणा चर्म
लवैकं न धावयेज्जन्तुसंरक्षणार्थं
वर्षवर्जमिति छांदो. ४।१७।७
कठरु. ४

लाङ्गलानामेवैते बहुलमनुदात्तानु-
दात्तं चानुदात्तमवृद्धं वृद्धं भवति संहितो. ३।२
लाभालाभयोः समो भूत्वा...
सन्न्यासेन देहत्यागं करोति
स परमहंसः जाबालो. ६
लाभालाभावसद्विद्धि जयाजय-
मसन्मयम् ते. विं. ३।५६
लाभालाभौ जयाजयौ भ. गी. २।३८
लाभालाभे समो भूत्वा...शरीर-
त्रयमुत्सृज्य सन्न्यासेनैव देह-
त्यागं करोति स कृतकृत्यो भवति ना. प. ३।८७
लाभालाभौ समौ कृत्वा गोवृत्त्या
प्राणसन्धारणं कुर्वन्...प्रणवा-
त्मकत्वेन देहत्यागं करोति
यः सोऽवधूतः तुरीया. ३
लाभालाभौ समौ कृत्वा गोवृत्त्या
भैक्षमाचरन्...सन्न्यासेन देह-
त्यागं करोति स परमहंस-
परिव्राजकः प. हं. प. ८
लाभे चैव न हर्षयेत्, प्राण-
यात्रिकमात्रः स्यात् ना. प. ५।१८
लालनास्निग्धललना पालनात्
पालकः पिता । सुहृदुत्तमवि-
न्यासान्मनो मन्ये मनीषिणः महो. ५।८०
लिङ्गतृतीयभागेन भवेद्देहाः
समुच्छ्रयः शिवो. २।२
लिङ्गनालात्समाकृष्य वायुमप्य-
प्रतो मुने ।...मूलाधारस्य
विप्रेन्द्र मध्ये तं तु निरोधयेत् जा. द. ६।४०
लिङ्गमोहद्वारमिष्यते शिवो. १।२४
लिङ्गरूपिणं मां सम्पूज्य चिन्त-
यन्ति सिद्धाः सिद्धिङ्गताः भस्मजा. २।१३
लिङ्गं प्रचरेच्छास्त्रात् लिङ्गोप. २
लिङ्गं च कारणं चैव चिन्मात्रा-
न्नहि विद्यते ते. विं. २।३२
(अथ) लिङ्गात्संहृत्य तेजसा
शरीरत्रयं संव्याप्य...मात्रा-
भिरोत्तानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं
चिन्तयन्मसेत् नृसिंहो. ३।४

लिङ्गाभावात्तु कैवल्यमिति ब्रह्मानु-
शासनम् ना. प. ४।३७
लिङ्गाभिषेकं निर्मात्यं गुरोरभिषेक-
तीर्थं महेश्वरपादोदकं जन्म-
मालिन्यं प्रक्षालयति १ रुद्रोप. ३
लिङ्गे सत्यपि खल्वस्मिन्ज्ञानमेव
हि कारणम् ना. प. ४।३३
लिप्यते न स पापेन भ. गी. ९।१०
लीयते हि सुषुप्तौ तन्निगृहीतं
न लीयते । तदेव निर्भयं ब्रह्म
ज्ञानालोकं समन्ततः अद्वैत. ३५
लीलया कल्पयामास चित्राः
सङ्कल्पतः प्रजाः । नानाचार-
समारम्भा गन्धर्वनगरं यथा महो. ५।१६२
लीलयैव यदादत्ते दिक्कालकलितं
वपुः । तदेव जीवपर्यायवासना-
वेशतः परम् । मनः सम्पद्यते
लोलं कलनाकलनोन्मुखम् महो. ५।१४५
(एवं) लीलाकामशरीरी स्व-
विनोदार्थं भक्तैः सहोत्कण्ठितै-
स्तत्र क्रीडति कृष्णः राधोप. ४।२
लुप्तपिण्डोदकक्रियाः भ. गी. १।४२
लुब्धो हिंसात्मकोऽशुचिः भ. गी. १।८।३७
लेलायन्तीरिव सञ्जिहाना इव
लेलिह्यसे असमानः समन्तात्
लेशतः प्राप्तसत्ताकः स एव घनतां
शनैः । याति चित्तत्वमापूर्य
दृढं जाडयाय मेघवत् महो. ९।१७९
लोकत्रयं प्रव्यथितं महात्मन् भ. गी. १।१२०
लोकत्रयेऽपि कर्तव्यं किञ्चिन्ना-
स्त्यात्मवेदिनाम् जा. द. १।२४
लोकत्रयेऽप्यप्रतिमप्रभाव
लोकवासनया जन्तोः शास्त्र-
वासनयाऽपि च । देहवासनया
ज्ञानं यथावन्नैव जायते मुक्तिको. २।२
लोकसंप्रग्रहेवापि भ. गी. ३।२०
लोकसङ्ग्रहयुक्तानि नैवकुर्यान्नकारयेत् ना. प. ९।३३
लोकस्तदनुवर्तते भ. गी. ३।२१
लोकस्य द्वारमर्चिष्मत्पवित्रम् सुदर्श. ९

लोकस्य नरकान्मृत्योर्महाभयाच्च
 संरक्षणी (गोपी) गोपीचं. ६
 लोकस्य संकृत्यै सर्वं सङ्कल्पते छांदो. ७।४।२
 लोकस्य सृजति प्रभुः भ. गी. ५।१४
 लोकं मे यजमानाय विन्दैष वै
 यजमानस्य लोक एतास्मि छांदो. २।२४।५
 लोका अलोका देवा अदेवा वेदा
 अवेदा अत्र स्तेनोऽस्तेनो भवति बृह. ४।३।२२
 लोका इति लोकविदो देवा इति
 च तद्विदः वैतथ्य. २१
 लोकातिहारपरोक्षसमापाद्याः संहितो. २।१
 लोकादिमग्निं तमुवाच तस्मै या
 इष्टका यावतीर्वा यथा वा । स
 चापि तत्प्रत्यवदद्यथोक्तमथास्य
 मृत्युः पुनरेवाह तुष्टः कठो. १।१५
 लोकानुग्रहार्थं मायासहितं ब्रह्म
 सम्भोगवशादस्य चन्दनस्य
 वैभवम् गोपीचं. ८
 लोकानुवर्तनं त्यक्त्वा त्यक्त्वा देहानु-
 वर्तनम् । शास्त्रानुवर्तनं त्यक्त्वा
 स्वाध्यासापनयं कुरु [अक्षयुप. ४५+अध्यात्मो. ३
 लोकान्तरगतः कर्माजितफलं स
 एव भुङ्क्ते पैङ्गलो. २।७
 लोकान्नोद्विजते च यः भ. गी. १२।१९
 लोकान्प्रत्युत्थायिनस्त एवमे-
 वानुपरिवर्तन्ते बृह. ६।२।१६
 लोकान् समग्रान् वदन्तैर्ज्वलद्भिः भ. गी. ११।३०
 लोकान् समाहर्तुमिह प्रवृत्तः भ. गी. ११।३२
 लोकान्..सर्वाणि च भूतानि
 स्थावरजङ्गमान्यनुभवेयम् २ प्रणवो. १
 लोकायतादिसाङ्ख्यान्ता जीवविश्रा-
 न्तिमाश्रिताः । तस्मान्मुमुक्षुभि-
 नैव मतिर्जीवेशवादयोः । कार्या
 किन्तु ब्रह्मतत्त्वं निश्चलेन विचार्य-
 चाम् [महो. ४।७४+ वराहो. २।५५
 लोकालोकं दहति धर्माधर्मं दहत्य-
 भास्करममर्यादं निरालोकमतः
 परं दहति सुबालो. १५।१-२

लोकास्तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो
 लोकान्वेद [बृह. २।४।६+ ४।५।७
 लोकोल्लोकविदः प्राहुराश्रमा इति
 तद्विदः । स्त्रीपुत्रपुंसकं लैङ्गाः
 परापरमथापरे वैतथ्य. २७
 लोकाः सङ्कल्पन्ते लोकानां सं स्तै
 (मा. पा.) छांदो. ७।४।२
 लोकीभवति सर्वमायुरेति ज्योर्जी-
 वति महान्प्रजया पशुभिर्भवति
 महान्कीर्त्या लोकात्र निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१७।२
 लोके जन्म यदीदृशम् भ. गी. ६।४२
 लोके दातारं सर्वभूतान्युपजीवन्ति महाना. १७।५
 लोके धर्मिष्ठं प्रजा उपसर्पन्ति महाना. १०।६
 लोके परमहंसपरिव्राजको दुर्लभ-
 तरो यद्येकोऽस्ति प. हं प. ११
 लोकेषु पञ्चविधं सामोपासीत छांदो. २।२।१
 लोके साधु प्रजायास्तन्तुं तन्वानः
 पितृणामनृणो भवति महाना. १७।७
 लोकेऽस्मिन् द्विविधा निष्ठा भ. गी. ३।३
 लोको ब्रह्म गुरुर्ब्रह्म शिष्यो ब्रह्म
 सदाशिवः । पूर्वं ब्रह्म परं
 ब्रह्म शुद्धं ब्रह्म शुभाशुभम् ते. विं. ६।३७
 लोको मामजमव्ययम् भ. गी. ७।२५
 लोको म्रियते जननाय च भवसं. १।२५
 लोकोऽयं कर्मबन्धनः भ. गी. ३।९
 लोपासुद्रायाः शक्तिकूटराजं पठित्वा
 वैष्णवी विद्या द्वादशे धामनि
 व्याचक्षते त्रि. ता. १।१६
 लोभक्रोधादयो दैत्याः कृष्णो. ९
 लोभं मोहं भयं दर्पं कामं क्रोधं
 च किल्बिषम् ते. विं. १।१२
 लोभः प्रवृत्तिरारम्भः भ. गी. १४।१२
 लोभादयः पशवः (शा. यज्ञस्य) गभो. ११
 लोभोपहतचेतसः भ. गी. १।३८
 लोमभ्य ओषधिवनस्पतयो हृदयं
 निरभिद्यत २ ऐत. १।४
 लोमभ्य ओषधिवनस्पतयो
 ललाटात्क्रोवजो रुद्रो जायते सुबालो. २।१
 लोमशां पशुभिः सह स्वाहा वैत्ति. १।४।१

लोमशेन ह स्म वै चर्मणा पुरा		लोहितं तिलकं ध्यायेत्	गुह्यका. ११
वीणा अपिदधति	३ ऐत. २।५।२	लोहिनी द्यौर्भवति	३ ऐत. २।४।४
लोम हिङ्गारस्त्वक्प्रस्तावो मा५ स-		लौकिकवैदिकमप्युपसंहृत्य सर्वत्र	
मुद्गीथोऽस्थि प्रतिहारो मज्जा		पुण्यापुण्यवर्जितो ज्ञानाज्ञान-	
निधनमेतद्यज्ञायज्ञीयमङ्गेषु प्रोतम्	छां. २।१९।१	मपि विहाय... देहत्यागं	
लोमाधरोष्ठमथर्ववेदः प्रीणातु	आचम. ४	करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३
लोमानि धूमो योनिरर्विद्यदन्तः		लौकिकवैदिकसामर्थ्यं स्वचतुर्दश-	
करोति तेऽङ्गारा अभिनन्दा		करणप्रवृत्तिं च पुत्रे समारोप्य	
विस्कुलिङ्गाः	बृह. ६।२।१३	तदभावे शिष्ये तदभावे स्वा-	
लोमानि बर्हिः (यज्ञस्य)	महाना. १८।१	त्मन्येव .. तत्त्वमस्यादिवाक्यार्थ-	
लोहानां काञ्चनं वरम्	इतिहा. ४९	स्वरूपातुसन्धानं कुर्वन्नुदीचीं	
लोहितशुक्लकृष्णगुणमयीगुणसाम्या-		दिशं गच्छेत्	प. हं. प. ५
निर्वाच्यामूलप्रकृतिरासीत्	पैङ्गलो. १।२	लौकिकाम्रीनुदराम्नौ समारोपयेत्	आरुणि. २

व

वकारं जीवबीजं च उदानं		व्याधिविनाशिनी सुमहती	
शङ्खवर्णकम्	ध्या. विं. ९६	मुद्रा नृणां कथ्यते	यो. चू. ६६
वक्तव्यमेवाप्येति यो वक्तव्य-		वक्षोन्यस्तहनुर्निपीड्य सुषिरं योनेश्च	
मेवास्तमेति	सुवालो. ९।६	वामाङ्घ्रिणा हस्ताभ्यामनु-	
वक्ता चास्य त्वादग्न्यो न लभ्यो...	कठो. १।२२	धारयन्प्रविततं पादं तथा	
वक्त्राणि ते त्वरमाणा विशन्ति	भ.गी. १।१२७	दक्षिणम्। आपूर्य श्वसनेन	
वक्त्रेण सीत्कारपूर्वकं वायुं गृहीत्वा		कुक्षियुगलं बध्ना शनै रेचये-	
यथाशक्ति कुम्भयित्वा नासाभ्यां		देपा पातकनाशिनी ननु महा-	
रेचयेत्, तेन क्षुत्तृष्णालस्य-		मुद्रा नृणां प्रोच्यते	ध्या. विं. ९३
निद्रा न जायते	शांडि. १।७।१४	वक्षो वस्त्रस्य वरां वरिष्ठं वाकं	
वक्त्रेणापूर्य वायुं हुतवह्निलये-		दधाना वदुधे समस्तं तस्मै	
ऽपानमाकृष्य धृत्वा स्वाङ्गुष्ठा-		वरिष्ठाय वरप्रवृद्धयै स्वाहा	पारमा. ९।२
द्यङ्गुलीभिर्वरकरतलयोः षड्भि-		वक्ष्यन्ते कारणान्यष्टौ स्मृतिर्यै-	
रेवं निरुध्य। ... पश्यन्ति		रुपचर्यते	आयुर्वे. २०
प्रत्ययांशं प्रणवबहुविधव्यान-		वक्ष्यामि भरतर्षभ	भ. गी. ८।२३
संलीनचित्ताः	सौभाग्य. ७	वक्ष्यामि हितकाम्यया	भ. गी. १०।१
वक्त्रेणोत्पलनालेन तोयमाकर्षये-		वचनात्पुरुषो ह्यव्यक्तमुखेन	
न्नरः। एवं वायुर्ग्रहीतव्यः		त्रिगुणं भुङ्क्ते	मैत्रा. ६।१०
पूरकस्येति लक्षणम्	अ. ना. १३	वचनादानगमनविसर्गानन्द-	
वक्तुमर्हस्यशेषेण	भ.गी. १०।१६	पञ्चकम्	वराहो. १।१२
वक्तुण्डाय हुमिति चतुर्थः पादः	ग. पू. ता. १।१३	वचनादानगमनविसर्गानन्दहानो-	
वक्षोन्यस्तवपुः प्रपीड्य सुचिरं		पेक्षाबुद्धयोऽनङ्गकुसुमादिशक्त-	
योनिं च वामाङ्घ्रिणा... सेयं		योऽष्टौ	भावनो. ३

वचनादानगमनविसर्गानन्दास्त-

द्विषयाः (कर्मेन्द्रियाणा)

पैङ्गलो. २।३

वचनादानगमनविसर्गानन्दाः

पृथिवीकार्यकर्मेन्द्रियविषयाः

त्रि. ब्रा. १।४

वचसा तज्जपेन्नित्यं वपुषा तत्सम-

भ्यसेत् । मनसा तज्जपेन्नित्यं

तत्परं ज्योतिरोमिति

यो. चू. ८७

वचसो वागव्यापारः

ना. प. ६।३

वज्रदण्डसमुद्भूता मणयश्चैक-

विंशतिः । सुषुम्नायां स्थिताः

सर्वे सूत्रे मणिगणा इव

यो. गि. १।११८

वज्रदेह वज्रपुच्छ वज्रकाय...

लागूलो. ३

वज्रनखाय विद्महे तीक्ष्णदंष्ट्राय

धीमहि । तन्नो नारसिंहः

(नृसिंहः) प्रचोदयात्

महाना. ३।९

[त्रि. म. ना. ७।१०+

वनदु. १३७

वज्रपञ्जरनामैव यः कुर्याद्भस्म-

धारणम् । स सर्वभयनिर्मुक्तः

साक्षाच्छिवमयो भवेत्

वज्रपं. ६

वज्रपञ्जरेण भस्मधारणं कुर्यात्

वज्रपं. १

वज्रशक्तिपाशाङ्कुशगदात्रिशूल-

चन्द्रमुसलपद्मानि द्वादशे..

सूर्यता. ५।१

वज्रस्तम्भवदात्मानमवलम्ब्य

स्थिरोऽस्म्यहम्

१ सं. सो. २।५०

वज्राङ्गं पिङ्गनेत्रं कनकमयलस-

त्कुण्डलाक्रान्तगण्डं...

ध्यायन्तं रामचन्द्रं प्लवगपरिवृढं

सत्त्वसारं प्रसन्नम्

लांगूलो. २

वज्रोली चामरोली च सहजोली

त्रिधा मता

१ यो. त. २७

वज्रोलीमभ्यसेद्यस्तु स योगी

सिद्धिभाजनम्

१ यो. त. १२६

वज्रोऽसि वार्जन्नः शर्म मे भव

यत्पापं तन्निवारय

आरुणि. ३

(तद्यथा) वटबीजसामान्यमेक-

मनेकान्स्वाव्यतिरिक्तान्वटान्

सबीजानुत्पाद्य तत्र तत्र पूर्णं

सत्तिष्ठत्येवमेवैषा माया स्वा-

व्यतिरिक्तानि पूर्णानि क्षेत्राणि

दर्शयित्वा जीवेशावभासेन

करोति माया चाविद्या च

स्वयमेव भवति

नृसिंहो. ९।३

वटबीजस्थमिव दत्तबीजस्थं

सर्वं जगत्

दत्तात्रे. १।१

वडवाग्निः शरीरस्थो ह्यस्थिमध्ये

प्रवर्तते

यो. शि. ५।३०

वडवेतराभवदश्ववृष इतरः

बृह. १।४।४

वत्सरशतं ब्रह्ममानेन ब्रह्मणः

परमायुःप्रमाणम्

त्रि. म. ना. ३।४

वत्सस्तु स्मृतयश्चास्य तत्सम्भूतं तु

गोमयम् । आगाव इति मन्त्रेण

धेनुं तत्राभिमन्त्रयेत्

बृ. जा. ३।३

(अथ) वत्सं जातमाहुरतृणाद इति

वत्सं पयसा पुनानाः

बृह. १।५।२

वदन्ति बहुभेदेनवादिनोयोगभूमिकाः

वदन्ते चात्मनो भावं वेदान्तोप-

चित्त्यु. १।४।२

निषद्विदः

अमन. २।२४

वदन्त्येव परं ब्रह्म बुद्धिमन्तस्तु सूरयः

वदन् वाक् पश्यश्चक्षुः शृण्वन् श्रोत्रं

अमन. २।२३

मन्वानो मनस्तान्यस्यैतानि

कर्मनामान्येव

बृह. १।४।७

वदन्वै तन्न वदति न हि वक्तुर्वक्ते-

र्विपरिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वात्

बृह. ४।३।२६

वदिष्यन्ति तवाहिताः

वदिष्याम्येवाहमिति वाग्दधे

भ. गी. २।३६

वदेदुन्मत्तवद्विद्वान् गोचर्यानिगमश्चरेत्

वधाय दत्तं तमहं हनामि

बृह. १।५।२१

वनभारावष्टादशजायन्ते पुरुषोत्तमात्

वनस्पतयः शान्तिर्विश्वेदेवाः

ना. प. ५।३७

शान्ति... [वा. सं. ३६।१७+

वनावनिविहारेण चित्तोपशम-

शोभिना । असङ्गसुखसौख्येन

प्रवर्ग्या. १७

कालं नयति नीतिमान्

वनितादिषु वाक्कर्ममनोभि-

निस्स्पृहः शुचिः

अक्षयुष. २०

वनी भूत्वा प्रव्रजेत्

रामर. ४।२

जाबालो. ४

वने शुष्कं शकृत् सङ्ग्रह कल्पोक्त- विधिना कल्पितमुपकल्पं स्यात् (भस्म)	वृ. जा. ३।३४	वयो दात्रे मयो मह्यमस्तु प्रतिग्रहीत्रे	चित्यु. १०।१,४
वन्दे रुद्रप्रियां नित्यमुत्पन्ना कामरूपिणीम् । उल्कामुखी रुद्रजटी नागपुष्पशिरोरुहाम्	वनदु. ८५	वरणायां ना-(-स्यां) श्यां च मध्ये प्रतिष्ठितः [जाबालो. २+ रामो. ३।२	
वन्ध्याकुमारवचने भीतिश्चेदस्ति किञ्चन	ते. बि. ६।७३	वरदं सर्वभूतानां सर्वं व्याप्यैव तिष्ठति	१ प्रणवो. ११ आत्मपू. १
वन्ध्यापुत्रो न तत्त्वेन मायया वाऽपि जायते	अद्वैत. २८	वराह एनं हन्ति, मर्कट एनमास्क- न्दति (दुःस्वप्ने)	३ ऐत. २।४।७
वपुर्वह्निक्काकारं स्फुरितं व्योम्नि पश्यति	महो. ५।१५२	वराहरूपिणं मां ये भजन्ति मयि भक्तिः । विमुक्ताज्ञानतत्कार्या जीवन्मुक्ता भवन्ति ते	वराहो. १।१६
वमनान्नमिव प्रवृत्तिं सर्वं ह्येय मत्वा साधनचतुष्टयसम्पन्नो यः सन्नय- स्यति स एव ज्ञानसन्नयासी	१ सं. सो. २।१३	वरुण एव सविताऽऽपः सावित्री स यत्र वरुणस्तदापो यत्र वा व्याप- स्तद्वरुणस्ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. २ सुबालो. ९।४ चित्यु. ९।१
वमनाहारवद्यस्य भाति सर्वेषणा- दिषु । तस्याधिकारः सन्नयासे त्यक्तदेहाभिमानिनः	मैत्रे. २।१८	वरुणमेवाप्येति यो वरुणमेवास्तमेति वरुणस्य विराट् वरुणेन मुखेन न वै देवा अश्नन्ति न पिबन्ति	छांदो. ३।८।१ छांदो. ३।८।३ महाना. ६।८ भ.गी. १०।२९
वयमाद्यस्य दातारः पिता त्वं मातरिश्च नः	प्रश्नो. २।११	वरुणेनैव मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति वरुणोऽपामघमर्षणस्तस्मात् प्रमुच्यते वरुणो यादसामहम् वरुणोऽर्यमाः चन्द्रमा कला कलि- र्धाता...सर्वं नारायणः	सुबालो. ६।१
वयमेतद्वाणमवष्टभ्य विधारयामः	प्रश्नो. २।२	वरेण्यं श्रेष्ठं भजनीयमक्षरं नमस्कार्यम्	त्रि. ता. १।६
वयं कृतार्था इत्यभिमन्यन्ति बालाः	मुण्ड. २।९	वरो दक्षिणा, वरेणैव वरं स्पृणो- त्यात्मा हि वरः	सहवै. २०, २२
वयं देवस्य भोजनमित्याचामति	छांदो. ५।२।७	वर्गोऽसि पाप्मानं मे वृद्धीत्ये- तयैवाऽऽवृता मध्ये सन्तमुद्वर्गो- ऽसि पाप्मानं म उद्वृद्धि	कौ. त. २।७ महाना. १७।१५
वयं नाम प्रब्रवामा घृतेना- (घृतस्या) स्मिन्यज्ञे धारयामा नमोभिः	महाना. ८।९	वर्जयित्वा स्त्रियाः सङ्गं कुर्यादभ्यास- मादरात् । योगिनोऽङ्गे सुगन्धश्च जायते बिन्दुधारणात्	१ यो. त. ६२
[+तै. व्या. १०।१०।२+ऋ.मं. ४।५८।२ [+वा. सं. १७।९०		वर्णत्रयात्मकाः प्रोक्ता रेचपूरक- कुम्भकाः । स एष प्रणवः प्रोक्तः प्राणायामस्तु तन्मयः	जा. द. ६।२
वयं ब्रह्मचारिन्निदमुपास्महे (मा.पा.) वयं ब्रह्मचारिन्नेदमुपास्महे दत्तास्मै भिक्षामिति	छांदो. ४।३।७		
वयं सोम व्रते तव मनस्तनुषु विभ्रतः	लिङ्गोप. १		
[+ऋ.मं. १०।५७।६+वा.सं. ३।५६ वयं स्वर्गलोकमेष्यामो वयमेष्यामः	सहवै. १		
(ॐ) वयः सुपर्णा उपसेदुरिन्द्रं प्रियमेधा ऋषयो नाधमानाः	महाना. १६।७		
[चाक्षुषो. ५+ऋ.मं. १०।७३।११ [+साम. १।३१९	तै. व्या. ४।४२।३		
वयांसि वै न द्विमग्नीरजिति	बृह. ३।९।२५		

वर्णं रक्तं कामदं च सर्वाधिख्याधि- भेषजम् । सृष्टिस्थितिलयादीनां कारणं सर्वशक्तिधृक् पञ्चत्र. १२	वर्तमानानि चार्जुन वर्तेतात्मैव शत्रुहन् वर्त्यावारस्नेहयोगाद्यथा दीपस्य संस्थितिः । अन्तर्याण्डोपयोगा- दिभौ स्थितावात्मशुची तथा मैत्रा. ६।३६	भ. गी. ७।२६ भ. गी. ६।६
वर्णं शुक्लं तमोमिश्रं पूर्णबोधकरं स्वयम् । धामत्रयनियन्तारं धामत्रयसमन्वितम् पञ्चत्र. ८	वर्षति स उद्गीथः [छां. उ. २।३।१+ वर्षत्येष यथा धर्मासृतधाराः सहस्रशः वर्षन्ते न निन्देत्तद्वत् वर्षन्तु ते विभावरी दिवो अभ्रस्य विद्युतः । रोहन्तु सर्वबीजान्यव ब्रह्म द्विषो जहि [वनदु ३८, ४०+ ऋ. खि. ५।८।४।१ वर्षस्य रेत ओषधयः वर्षस्य संकृष्या अन्नं सङ्कल्पयते वर्षा उद्गीथः वर्षाभ्योऽन्यत्र यत्स्थानमासनं तदु- दाहृतम् । उक्तालाव्वादिपात्रा- णामेकस्यापीह सङ्ग्रहः वर्षाभ्योऽन्यत्र वर्षासु मासांश्च चतुरो वसेत् । द्विरात्रं वा वसेद्दामे भिक्षुर्यदि वसेत्तदा वर्षासु ध्रुवशीलोऽष्टौ मासानेकाकी यतिश्चरेत् वर्षास्वेकत्र तिष्ठेत् स्थाने पुण्य- जलावृते (यतिः) वल्मीकताडनादेव मृतः किन्तु महोरगः वराहो. वशः कौलेयकेनेव ब्रह्मन्मुक्तोऽस्मि चेतसा वशिन्येका निष्क्रियाणां बहूनामेकं बीजं बहुधा या करोति वशी सर्वस्य लोकस्य स्थावरस्य चरस्य च वशे सततनम्रः स्यात्संहृत्याङ्गानि कूर्मवत् । तत्सम्मुखं च निर्गच्छे- न्नमस्कारपुरःसरः वश्यामायत्वमेकं सर्वज्ञत्वं च तस्य तु वश्याय पङ्कजैर्विद्वान् धनार्थी मोदकैर्हुनेत् वदयां स्फुरन्तीमसतीं निपीड्य सम्भक्ष्य सिंहेन स एष वीरः	२।१५।१ अध्यात्मो. ३८ छांदो. २।१५।२ छांदो. २।१६।१ १ ऐत. १।३।१ छांदो. ७।४।२ छांदो. २।१६।१ १ सं. सो. २।८० ना. प. ४।१५ आरुणि. ४ ना. प. ४।२१ महो. ३।१९ गुह्यका. ७० श्वेताश्व. ३।१८ शिवो. ७।६७ सरस्व. ३९ ग. पू. २।१३ नृसिंहो. ४।३
वर्णः स्वरः । मात्रा बलम् । साम सन्तानः तैत्ति. १।२।१		
वर्णाक्षरपदाङ्कशो विभक्त्यामृषि- निषेवितामिति वाचं स्तुवन्ति २ प्रणवो. १७		
वर्णादिधर्म हि परित्यजन्तः स्वानन्दतृप्ताः पुरुषा भवन्ति मैत्रे. १।१८		
वर्णानां ब्राह्मण एव प्रधान इति वेदवचनानुरूपं स्मृतिभिरप्युक्तम् व. सू. २		
वर्णाश्रमधर्मकर्मसङ्कल्पो बन्धः निरा. उ. २१		
वर्णाश्रमं सावयवं स्वरूपमाद्यन्त- युक्तं ह्यतिकृच्छमात्रम् । पुत्रा- दिदेहेष्वभिमानशून्यं भूत्वावसे- त्सौख्यतमे ह्यनन्ते मैत्रे. १।१९		
वर्णाश्रमाचारयुता विमूढाः कर्मानुसारेण फलं लभन्ते मैत्रे. १।१८		
वर्णाश्रमाचारविशेषाः पृथक्पृथक् शिखावर्णाश्रमिणामेकैव परत्र. ६		
वर्णाश्रमादयो देहे मायया परि- कल्पिताः नात्मनो बोधरूपस्य मम ते सन्ति सर्वदा । इति यो वेद वेदान्तैः सोऽतिवर्णाश्रमीभवेत् ना. प. ६।१६		
वर्णाश्रमेषु ये धर्माः शास्त्रोक्ता नृप- सत्तम । तेषु तिष्ठन्नरो विष्णु- माराधयति नान्यथा भवसं. २।६१		
वर्णो ह वै पुरुषः स लोकाधि- ष्ठितो भवत्यनुष्टुब्धै पुरुषः ग. पू. ३।१		
वर्ण्यन्ते स्वस्तिकं पादतलयो- रुभयोरपि । पूर्वोत्तरे जानुनी द्वे कृत्वाऽऽसनमुदीरितम् त्रि. ब्रा. २।३५		
वर्त एव च कर्मणि वर्तते कामकारतः भ. गी. ३।२२		
वर्तते विदितात्मनाम् वर्तन्त इति धारयन् भ. गी. १६।२३		
	भ. गी. ५।२६	
	भ. गी. ५।९	

वश्यो बाणो रागः पाशः द्वेषोऽङ्कुशः भावनो. ६
 वसन्तो अस्यासीदाज्यम् चित्त्यु. १२।३
 [+क्र.मं. १०।९०।६+ पु. सू. ६, १४
 वसन्तो हिङ्कारो ग्रीष्मः प्रस्तावो वर्षा
 उद्गीथः शरत्प्रतिहारो हेमन्तो
 निधनमेतद्वैराजमृत्युषु प्रोतम्
 [छांदो. २।५।१+ २।१६।१
 वसापराणि द्वात्रिंशत् वर्षाणीति
 सहापराणि द्वात्रिंशत् वर्षाण्युवास छांदो. ८।९।३
 वसिष्ठवालखिल्यविश्वामित्रकश्यपा-
 त्रिभरद्वाजाङ्गीरसजामदग्नि-
 गौतमागस्त्यजाबालिकपिला
 द्वादशदलाः ना. पू. ता. ६।१
 वसिष्ठवैयासकिवामदेवविरिञ्चि-
 मुख्यैर्हृदि भाव्यमानः ।
 सनत्सुजातादिसनातनाद्यै-
 रीड्यो महेशो भगवानादिदेवः शरभो. २०
 वसिष्ठाय स्वाहेत्यन्नावाज्यस्य
 हुत्वा मन्थे सम्पातमवनयेत् छांदो. ५।२।५
 (यो ह वै) वसिष्ठां वेद, वसिष्ठः
 स्वानां भवति, वाग्वै वसिष्ठा बृह. ६।१।२
 वसीयान् भवति स य एतदेनमुपास्ते आर्षे. ४।३
 वसुरण्वो विभुरसि प्राणे त्वमसि
 सन्धाता ब्रह्मंस्त्वमसि.. महाना. १७।१५
 वसुरुद्रादित्यैः सर्वैर्देवैः सेवितं
 दिवं तत् साम्नस्तृतीयं पादं
 जानीयात् [नृ. पू. १।२ ग. पू. ता. १।१२
 वसूनामेव तावदाधिपेत्य स्वाराज्यं
 पर्येता छांदो. ३।६।४
 वसूनामेवैको भूत्वाऽभिन्नैव मुखे-
 नैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति छांदो. ३।६।३
 वसूनां पावकश्चास्मि भ. गी. १०।२३
 वसूनां प्रातस्सवनं रुद्राणां माध्यं-
 दिनं सवनमादित्यानां च
 विश्वेषां च देवानां तृतीयसवनम् छांदो. २।२४।१
 वसेदेकान्तिको भूत्वा चैकान्ते
 द्वैतवर्जिते । इत्येवमाचरे-
 छीमान्स एवं मुक्तिमाप्नुयात्
 [स्कन्दो. १२+ मैत्रे. २।३

वसोर्द्वाराणामिन्द्रनगरं तदसुराः
 पर्यवारयन्त २ प्रणवो. ७
 वसोः पवित्रमग्निः सवितुश्च रश्मयः
 पुनस्त्वन्नं ममदुष्कृतं च यदन्यत् मैत्रा. ६।९
 वस्तुतो नोपादानमत एव नोपादेयम् स्वसंवे. १
 वस्त्रमपि भूमौ वाऽप्सु वा विसृज्य
 ....ब्रह्माहमस्मीति तत्त्वमस्यादि-
 वाक्यार्थस्वरूपासुसन्धानं कुर्व-
 न्नुदीचीं दिशं गच्छेत् प. हं. प. ५
 वस्त्रमुच्छिष्टपात्रमिव (त्यजेद्यति.) ना. प. ७।१
 वस्त्रभावं सुबुधैव निःसङ्गं विनिवर्तते अ. शां. ७९
 वस्त्रेकं परब्रह्म नारायणः सनातनः ना. पू. ता. ५।६
 वस्त्रेवमेवं प्रादेशमात्रमभिविमान-
 मात्मानं वैश्वानरमुपास्ते, स
 सर्वेषु लोकेषु सर्वेषु भूतेषु सर्वे-
 ष्वात्मस्वन्नमन्ति छांदो. ५।१८।१
 वहन्ति ह वा एनं तन्तिसम्बद्धाः,
 य एवं वेद १ ऐत. १।६।१
 वह्नित्रयं तच्च जगत्त्रयं यद्गुणत्रयं
 तच्च शक्तित्रयं स्यात् सि. शि. १५
 वह्निर्वक्त्रं चन्द्रसूर्यौ च नेत्रे दिशः
 श्रोत्रे घ्राणमाहुश्च वायुः विष्णुह. १।४
 वह्निस्त्रिकोणं रक्तं च रेफाक्षर-
 समुद्भवम् यो. त. ९१
 वह्निःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणानि त्रि. ब्रा. १।३
 वह्नैर्यथा योनिगतस्य मूर्तिर्न दृश्यते
 नैव च लिङ्गनाशः श्वेताश्व. १।१३
 वह्नेश्च यद्वत्खलु विस्फुलिङ्गाः
 सूर्यान्मयूखाश्च तथैव तस्य ।
 प्राणादयो वै पुनरेव तस्माद्-
 भ्युच्चरन्तीहयथाक्रमेण [मैत्रा. ६।२६ + ६।३१
 वह्नौ चानिलमारोप्य रेफाक्षर-
 समुज्ज्वलम् १ यो. त. ९२
 वह्नौ विवर्धमाने तु सुखमन्नादि जीर्यते वराहो. ५।४७
 वंशस्तु भगवान् रुद्रः शृङ्गमिन्द्रः
 सगोसुरः कृष्णो. ८
 वाको वा अनुवाको वाक् वाक्
 सञ्जुषमाणो देवस्य स्वं स्वगुप्तये
 स्वयं जेनातिषे ज्योतिषे स्वाहा पारमा. ४।१

वाक् च वक्तव्यं च नारायणः वाक्त्वा प्राणं रेह्यथ यत्र तूष्णीं वा भवति स्वपिति वा तदा वाग्भवति	सुवालो. ६१ ३ ऐत. १।६।६ चित्यु. १।१	वागुदक्रामदवदन्नश्नपिवन्नास्तैव वागेव गीथोच्चगीथा चेति स उद्गीथः वागेव देवाः, मनः पितरः, प्राणो मनुष्याः वागेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः, सोऽग्निना ज्योतिषा भाति च तपति च कीर्त्या यशसा ब्रह्मवर्चसेन	१ ऐत. १।४।४ बृ. ह. १।३।२३ बृ. ह. १।५।६ छांदो. ३।१।८।३
वाक्पतिर्होता वाक्पतिश्चक्षुष्पति, श्रोत्रपतिर्वि- ज्ञानपतिः, एतत्ततो भवति वाक्परस्ताच्चक्षुराख्ये वाक्पाणिपादपायूपस्थाख्यानि कर्मैन्द्रियाणि	तैत्ति. १।६।२ कौ. त. २।२ शारीरको. १	वागेवर्क् प्राणः सामोमित्येतद्दक्षर- मुद्गीथस्तद्वा एतन्मिथुनं यद्वार्क् च प्राणश्चर्क् च साम च	छांदो. १।१।५
वाक्पाणिपादपायूपस्थास्तद्वृत्तयः (कर्मैन्द्रियाणां) वाक् पूर्वरूपं, मन उत्तररूपं, प्राणः संहितेति शूरवीरो माण्डूकेयः वाक्प्राविशदशयदेव वाक्यमप्रतिबद्धं सत्प्राक्परोक्षाव- भासिते । करामलकवद्बोध- मपरोक्षं प्रसूयते	पैङ्गलो. २।३ ३ ऐत. १।१।२ १ ऐत. १।४।६	वागेवर्क्, प्राणः साम, तदेत- दस्यामृच्यध्यूढ* साम तस्मा- दृच्यध्यूढ* साम गीयते वागेवर्वेदो मनो यजुर्वेदः प्राणः सामवेदः	छांदो. १।७।१ बृ. ह. १।५।५
वाक्यार्थस्य विचारेण यदाप्नोति शरच्छतम् । एकवारजपेनैव ऋष्यादिध्यानतश्च यत् (अथ) वाक्श्रोत्रं चक्षुर्भूतः प्राण इत्येकेऽथ बुद्धिर्धृतिः स्मृतिः प्रज्ञानमित्येके वाक् सन्धिः, जिह्वा सन्धानम् वाक्संहितेति पञ्चालचण्डः, वाचा वै वेदाः सन्धीयन्ते वाग्ध्यात्मं, वक्तव्यमधिभूतं, अग्नि- स्तत्राधिदैवतं, नाडी तेषां निबन्धनम्	अध्यात्मो. ४ शु. र. १।१७ मैत्रा. ६।३१ तै. उ. १।३।७ ३ ऐत. १।६।५	वागेव सप्त्राडिति होवाच—वाचा वै सप्त्राड् बन्धुः प्रज्ञायते वागेव ह्यनुजानाति चिन्मयो ह्यमोङ्कारश्चिदेव ह्यनुज्ञाता वागेवात्रिर्वाचा ह्यन्नमद्यतेऽस्ति ह वै नामैतद्यदत्रिरिति वागेवायतनमाकाशः प्रतिष्ठा प्रज्ञेत्येनदुपासीत वागेवायं लोकः, मनोऽन्तरिक्षं, लोकः प्राणोऽसौ लोकः वागेवास्मा एकमङ्गमुदूढं तस्यैनाम परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा वागेवास्य ज्योतिर्भवतीति, वाचै- वायं ज्योतिषास्ते पत्ययते... वागेवेदं सर्वमनुजानाति चिन्मयो ह्यमोङ्कारश्चिद्वीदं सर्वं निरात्मकमात्मसात्करोति वागेवेदं सर्वं, न ह्यशब्दमिवेहास्ति, चिन्मयो ह्यमोङ्कारश्चिन्मय- मिदं सर्वम् वागेवैतत्सर्वं विज्ञापयति वाचमुपास्वेति वागोजः सहौजो मयि प्राणापानौ	बृ. ह. ४।१।२ नृसिंहो. ८।६ बृ. ह. २।२।४ बृ. ह. ४।१।२ बृ. ह. १।५।४ कौ. त. ३।५ बृ. ह. ४।३।५ नृसिंहो. ८।४ नृसिंहो. ८।२ छांदो. ७।२।१
वागष्टमी ब्रह्मणा संविदाना वाग्ध्यष्टमी ब्रह्मणा संवित्ते वागनुष्टुबेतद्वाचमनुब्रूमः (तस्य) वागर्चिश्चक्षुरङ्गाराः श्रोत्रं विस्फुलिङ्गास्तस्मिन्ने- तस्मिन्नग्नौ देवा अन्नं जुह्वति वागस्मात्सर्वाणि नामान्यभि- विस्तृजते, वाचा सर्वाणि नामान्याप्नोति	सुवालो. ५।१० बृ. ह. २।२।३ बृ. ह. ५।१४।५ बृ. ह. ६।२।१२ कौ. त. ३।४	[प्रवर्ग्या. १+	वा. सं. ३६।१

वाग्गीर्वाचो ह गिर इत्याचक्षते	छांदो. १।३।६	वाग्वै ब्रह्म, तस्या एष पति-	
वाग्धि बृहती, तस्या एष पतिः		स्वस्माद्बु ब्रह्मणस्पतिः	बृह. १।३।२१
(उद्गीथः)	छांदो. १।२।११	वाग्वै ब्रह्मेत्यवदतो हि किं स्यात्	बृह. ४।१।२
वाग्धि विज्ञाता वागेनं तद्भूत्वाऽवति	बृह. १।५।८	वाग्वै माता, प्राणः पुत्रः	३ ऐत. १।६।६
वाग्धोच्चक्राम, सा संवत्सरं प्रोष्या-		वाग्वै यज्ञस्य होता तद्येयं वाक्	
गत्योवाच कथमशकत महते		सोऽयमग्निः स होता स मुक्तिः	
जीवितुमिति	बृह. ६।१।८	साऽतिमुक्तिः	बृह. ३।१।३
वाग्धोता, दीक्षा पत्नी, वातोऽध्वर्युः	चिच्छु. ६।१	वाग्वै रथन्तरस्य रूपं, प्राणो	
वाग्दण्डः कर्मदण्डश्च मनोदण्डश्च		बृहतः, उभाभ्यामु खलु संहिता	
ते त्रयः । यस्यैते नियता दण्डाः		सन्धीयते वाचा च प्राणेन च	३ ऐत. १।६।१
स त्रिदण्डी महायतिः	ना. प. ६।११	वाग्वै वसिष्ठा, वसिष्ठः स्वानां भवति	बृह. ६।१।२
वाग्दण्डे मौनमातिष्ठेत्कायदण्डे		वाग्वै सम्राट् परमं ब्रह्म, नैनं	
त्वभोजनम् । मानसे तु कृते		वाग्जहाति	बृह. ४।१।२
दण्डं प्राणायामो विधीयते	१ सं सो. २।९७	वाग्वै सामैष सा चामश्चेति	
वाग्देवी गायत्रीं शरणमहं प्रपद्ये	गायत्रीर. १०	तत्साम्नः सामत्वम्	बृह. १।३।२२
वाग्ध्यष्टमी ब्रह्मणा संवित्ता... (मा.पा)	बृह. २।२।३	वाङ्मामदेवतावरोधिनी सा	
वाग्वा अनुष्टुप् वाचैव प्रयन्ति वा-		मेऽमुष्मादिदमवरुन्धाम्	कौ. त. २।३
चो- (चैवो-) द्यन्ति, परमा वा		वाङ्मनश्चक्षुश्चोत्रजिह्वाघ्राणरेतो-	
एषा छन्दसां यदनुष्टुबिति		बुद्ध्याकृतिसङ्कल्पा मे शुध्यन्ता	
[नृ. पू. १।१+]	ग. पू. १।६	ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा	
वाग्वा इदं सर्वं भूतं गायति च		भूयासः स्वाहा	महाना. १।४।८
त्रायते च	छांदो. ३।१२।१	वाङ्मनःकायसङ्कोभं प्रयत्नेन	
वाग्वा ऋग्वेदं विज्ञापयति यजुर्वेदं		विवर्जयेत् । रसभाण्डमिवा-	
सामवेदमथर्वणं चतुर्थमिति-		त्मानं सुस्थिरं धारयेत्तदा	अमन. २।५५
हासपुराणं पञ्चमं वेदानां वेद..	छांदो. ७।२।१	वाङ्मनोगोचरश्चाहं सर्वत्र	
वाग्वा ओङ्कारो वागेव ह्यनुजानाति		सुखवानहम्	ते. विं. ३।३८
चिन्मयो ह्ययमोङ्कारश्चिदेव		वाङ्मयस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो-	
ह्यनुज्ञाता	नृसिंहो. ८।६	ऽयमेव स योऽयमात्मा	बृह. २।५।३
वाग्वाओङ्कारोवागेवेदं सर्वमनुजानाति	नृसिंहो. ८।४	वाङ्मयं तप उच्यते	भ. गी. १७।१५
वाग्वा ओङ्कारो वागेवेदं सर्वं,		वाङ्मया ब्रह्मभूस्तस्मात्त्वष्टं वक्त्र-	
न ह्यशब्दमिवेहास्ति	नृसिंहो. ८।२	समन्वितम् । सूर्यो वामश्रोत्र-	
वाग्वा साम्नो भूयसी	छांदो. ७।२।१	बिन्दुः संयुताष्टतृतीयकः	१ देव्यु. १६
वाग्वेदिः, अधीतं बर्हिः, केतो अग्निः	चिच्छु. १।१	वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो मे	
वाग्वै ग्रहः, स नाम्नाऽतिग्राहेण		वाचि प्रतिष्ठितमाविरावीर्मणधि	२ ऐत. ६।१
गृहीतो वाचा हि नामान्य-		वाच ऋग्रस ऋचः साम रसः	
भिवदति	बृह. ३।२।३	साम्न उद्गीथो रसः	छांदो. १।१।२
वाग्वै बृहती तस्या एष पतिस्त्व-		वाचमष्टापदीमहमित्यष्टौ हि	
स्माद्बु बृहस्पतिः	बृह. १।३।२०	चतुरक्षराणि भवन्ति	१ ऐत. ३।६।२

वाचमुद्गीथमुपासाञ्चक्रिरे ता५

हासुराः पाप्मना विविधुः छांदो. १।२।३
वाचमेवाप्येति यो वाचमेवास्तमेति सुबालो. ९।६
वाचस्पतिः सोममपात् चित्त्यु. ५।१
वाचस्पतिः सोमं पिबति चित्त्यु. २।१
वाचस्पतिः सोमं पिबतु चित्त्यु. १।२
वाचस्पते च्छिद्रया वाचा चित्त्यु. ४।१
वाचस्पते वाचो वीर्येण चित्त्यु. २।१
वाचस्पते विधे नामन् चित्त्यु. १।२
वाचस्पते हृद्विधे नामन् चित्त्यु. ५।१
(एवं) वाचं च नाम च मनोऽनु-

भवति स यदा मनसा मनस्यति छांदो. ७।३।१
मन्त्रानधीयीयेत्यथाधीते कौ. त. २।५
वाचं तदा प्राणे जुहोति कौ. त. २।४
वाचं ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा कौ. त. २।१५
वाचं ते मयि दध इति पुत्रः
वाचं धेनुमुपासीत तस्याश्चत्वारः
स्तनाः स्वाहाकारो वषट्कारो
हन्तकारः स्वधाकारः बृह. ५।८।१
वाचं मे त्वयि दधानीति पिता कौ. त. २।१५
वाचं मे दिशतु श्रीर्देवी मनो मे
दिशतु वैष्णवी लक्ष्म्यु. ३
वाचंयमोऽप्रसाहः स यदि स्त्रियं
पश्येत्समृद्धं कर्मेति विद्यात् छांदो ५।२।८
वाचंयमोऽभिप्रव्रज्य संस्पर्श
जिगमिषेत् कौ. त. २।४
वाचंयमोऽभिप्रवृज्यार्थं ब्रुवीत कौ. त. २।३
वाचं वदन्तीं सर्वे प्राणा
अनुवदन्ति कौ. त. ३।२
वाचं वेदा हृदयं वै नभश्च रसा
पादौ तारका रोमकूपाः ।
साङ्गोपाङ्गान्यधिदैवानि ता
विद्यादुपस्थं च तथा समुद्रम् विष्णुह. १।५
वाचा च ह्येव स प्राणेन
चोदगायदिति बृह. १।३।२४
वाचा छन्दांसि, वाचा मित्राणि
सन्धति वाचा सर्वाणि
भूतानि । अथो वागेवेदं
सर्वमिति ३ऐत. १।६।९

वाचामगोचरनिराकारपरब्रह्म-

स्वरूपोऽहमेव त्रि.म.ना. ८।६
वाचामगोचरानन्तदिव्यतेजो-
राश्याकारो भवति त्रि.म.ना. २।६
वाचामगोचरानन्तशुद्धबोधविशेष-
विग्रहं... चिद्रूपादित्यमण्डलं
द्वात्रिंशद्ब्रूहमेदैरधिष्ठितम् त्रि.म.ना. ७।८
वाचामगोचरानन्दब्रह्मतेजोराशि-
मंडलमखण्डतेजोमंडलविशेषं
...शिवाद्वैतोपासका भजन्ते सि. सा. ६।१
वाचामतीतविषयो विषयाशा-
दशोज्झितः। परानन्दरसाक्षुब्धो
रमते स्वात्मनाऽऽत्मनि अ. पू. ५।९६
वाचारम्भणं विकारो नामधेयं
त्रीणि रूपाणीत्येव सत्यं [छांदो. ६।४।१।२, ३, ४
वाचारम्भणं विकारो नामधेयं
मृत्तिकेत्येव सत्यम् [छांदो. ६।१।४ + परब्र. ५
वाचारम्भणं विकारो नामधेयं
लोहमित्येव सत्यम् छांदो. ६।१।५
वाचारम्भणं विकारो नामधेयं
कृष्णायसमेव सत्यम् छांदो. ६।१।६
वाचा वदति यत्किञ्चित्सङ्कल्पैः
कल्प्यते च यत् । मनसा
चिन्त्यते यद्यत्सर्वं मिथ्या
न संशयः ते. विं. ५।४५
वाचा वै वेदाः सन्धीयन्ते ३ ऐत. १।६।५
वाचा वै सम्राट् बन्धुः प्रजायते बृह. ४।१।२
(अथ) वाचा व्याहरति, तस्मा-
न्मन एव पूर्वरूपं, वागुत्तररूपम् ३ ऐत. १।१।२
वाचा सर्वाणि नामान्याप्नोति कौ. त. ३।४
वाचा ह स्मैव पूर्वं उपयन्ति स
होपायनकीर्त्योवाप्त बृह. ६।२।७
वाचा हि नामान्यभिवदति बृह. ३।२।३
वाचा होताऽध्वर्युरुद्रात्तान्यतराः स
यत्रोपाकृते प्रातरनुवाके पुरा
परिधानीयाया ब्रह्माव्यववदति छांदो. ४।१।६।२
वाचा ह्यन्नमद्यतेऽत्रिह वै नामैत-
द्यदत्रि.. (मा. पा.) वृ. उ. २।२।४

वाचा ह्यन्नमद्यतेऽस्ति ह वै नामैत-		तुष्टिपर्यन्ता तस्माद्वाञ्छां	
द्यदन्निरिति सर्वस्यात्ता भवति		परित्यज	अ. पू. ५।३७
सर्वमस्यान्नं भवति	बृह. २।२।४	वातरशना ह वा ऋषयः श्रमणा	
वाचिकोपांशुरुचैश्च (जपः) द्विविधः		ऊर्ध्वमन्थिनो बभूवुः	सहवै. ११
परिकीर्तितः । मानसो मनन-		वातं प्राणं मनसाऽन्वारभामहे	
ध्यानभेदाद्वैविध्यमाश्रितः	जा. द. २।१४	प्रजापतिं यो भुवनस्य गोपाः	महाना. १३।९
वाचि तृप्यन्त्यामग्नस्तृप्यति	छांदो. ५।२१।२	वातं प्राणः, द्यौः पृष्ठम्	चिच्छु. ४।१
वाचि वै तदैन्द्रं प्राणं न्यचायन्नित्ये-		वातं प्राणः (अप्येति) चक्षुरादित्यं,	
तत्तदुक्तं भवति	१ ऐत. ३।५।२	मनश्चन्द्रम्	बृह. ३।२।१३
वाचि हि खल्वेष एतत्प्राणः		वातापेर्हवनः श्रुतः स्वाहा	चिच्छु. ३।१
प्रतिष्ठितो गीयते	बृह. १।३।२७	वातोऽध्वर्युः	चिच्छु. ६।१
वाचि हि प्राणं जुहुमः, प्राणे वा वाचं	३ ऐत. २।६।३	(तद्यथा-)वातोऽप्सु शनैर्वाति	
वाचे स्वाहा प्रतिष्ठायै स्वाहेत्यग्नौ		सुखीभवेति, एवं...	संहितो. १।४
हुत्वा मन्ये सः स्रवमवनयति	बृह. ६।३।२	वातो वाति, प्रजा निर्मुच्यते	संहितो. १।३
वाचैव प्रयन्ति वाचो-(चैवो)द्यन्ति		(तद्यथा-)वातो वाति शीघ्रं...बहु	
[नृ. पू. १।११+	ग. पू. १।६	विभगं प्रभग्नं द्येतैव ते मे वैतया	संहितो. १।४
वाचोऽग्निः (निरभिद्यत)	२ ऐत. १।४	वातोऽस्माद्वीतः पवते	ग.शो.ता. ४।२
वाचो यस्मान्निवर्तन्ते तद्वक्तुं केन		वादः प्रवदतामहम्	भ.गी. १०।३२
शक्यते	ते. विं. १।२१	वादा इति वादविदो भुवनानीति तद्विदः वैतथ्य. २४	
वाचो वाव भूयोऽस्वीति तन्मे		वानप्रस्थगृहस्थाभ्यां न संसृज्येत	
भगवान् ब्रवीतु	छांदो. ७।२।२	कर्हिचित् । अज्ञातचर्या	
वाचो वीर्यं तपसाऽन्वविन्दन्	चिच्छु. ११।२	लिप्सेत न चैनं हर्षं आविशेत्	ना.प. ५।३०
वाचो ह गिर इत्याचक्षते	छां. उ. १।३।६	वानप्रस्थशतमेकमेकेन यतिना	
वाचो ह वाचः स उ प्राणस्य		तत्समं यतीनां तु शतं पूर्णमेक-	
प्राणश्चक्षुषश्चक्षुरतिमुच्य धीराः		मेकेन रुद्रजापकेन	नृ.पू.उ. ९।१६
प्रेत्यास्माह्लोकादमृता भवन्ति	केनो. १।२	वानप्रस्था अपि चतुर्धा भवन्ति	
वाच्यं लक्ष्यमिति द्विधाऽर्थसरणी-		वैखानसा औदुम्बरा वाल-	
वाच्यम्य हि त्वम्पदे वाच्यं		खिल्या यायावराः...	आश्रमो. २
भौतिकमिन्द्रियादिरपि यल्लक्ष्यं		वामकर्णे संयमाद्वायुलोकज्ञानम्	शांडि. १।७।५२
त्वमर्थश्च सः । वाच्यं तत्पद-		वामचक्षुषि संयमाच्छिवलोकज्ञानम्	शांडि. १।७।५२
मीशताकृतमतिर्लक्ष्यं तु सच्चि-		वामदक्षिणे सिद्धिर्बुद्धिः (गणेशस्य)	ग. पू.ता. २।१०
त्सुखानन्दब्रह्म तदर्थ एष च		वामदेवं महाबोधदायकं पावकात्मकम् पञ्चत्र. ५	
तयोरैक्यं त्वसीदं पदम्	शु. र. ३।१०	वामदेवं येऽनुसरन्ति नित्यं मृत्वा	
वाजपेयः पशुहर्ता, अध्वर्युरिंद्रो		जनित्वा च पुनः पुनस्तत् । ते वै	
देवता अहिंसा धर्मयागः परम-		लोके क्रममुक्ता भवन्ति योगैः	
हंसोऽध्वर्युः परमात्मा देवता		साङ्ख्यैः कर्मभिः सत्त्वयुक्तैः	वराहो. ४।३५
पशुपतिर्ब्रह्मोपनिषदो ब्रह्म	पा. ब्र. ५	(ॐ) वामदेवः परमेश्वरं सृष्टि-	
वाञ्छाक्षणे तु या तुष्टिस्तत्र		स्थितिलयकारणमुमासहितं	
वाञ्छैव कारणम् । तुष्टिस्त्व-		स्वशिरसा प्रणम्येति होवाच	बिल्बो. १

वामदेवात् क्षत्रिया वै विशश्च	सि. शि. ९	वायुना गतिमावृत्य निभृतं कर्ण-	
वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः		मुद्रया । पुटद्वयं समाक्रम्य	
श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः...	महाना. १०।५	वायुः स्फुरति सत्वरम्	१ यो.त. ११६
वामनं त्वां महादेवं सर्वे देवा		वायुना ज्वलितो वह्निः कुण्डली-	
उपासते । त्वत्तो जातं		मनिशं दहेत्	यो. शि. १।८५
जगच्छम्भोस्थितं त्वय्येवलीयते	रुद्रो. ४६	वायुना पालितो वह्निरपानेन	
वामपादपार्णिं योनिस्थाने		शनैर्देहमध्ये ज्वलति	शांडि. १।४।८
नियोज्य..स्वात्मानं भावयेत् ।		वायुना वै गौतम सूत्रेणायं च लोकः	
तेनापरोक्षसिद्धिः	शांडि. १।७।४३	परश्च लोकः सर्वाणि च भूतानि	
वामपादमूलेन योनि सम्पीड्य		सन्दृब्धानि भवन्ति	बृह. ३।७।२
दक्षिणपादं प्रसार्य...वायुं		वायुना शक्तिचालेन प्रेरितं खे यथा	
धारयेत् । तेन सर्वच्छेशहानिः	शांडि. १।७।४३	रजः । रविणैकत्वमायाति (यानि	
वामबाहुर्दक्षिणकटयोरन्तश्चरति		विन्दुः सदैकत्वं) भवेदिव्यं वपुस्तदा	
हंसः परमात्मा ब्रह्मगुणप्रकारो		[ध्या. बि. ९०+	यो. चू. ६३
नान्यत्र विदितः	पा. ब्र. ४	वायुना सह चित्तं च प्रविशेच्च महापथम्	१ यो.त. ८२
वामाङ्गेन समभ्यस्य दक्षाङ्गेन		वायुना सह जीवोर्ध्वज्ञानान्मोक्ष-	
ततोऽभ्यसेत् । प्रसारितस्तु यः		मवाप्नुयात्	यो. शि. ६।१६
पादस्तमूरूपरि नामयेत् । अय-		वायुना हि गौतम सूत्रेण सन्दृब्धानि	
मेव महाबन्धः...	१ यो.त. ११४	भवन्ति	बृह. ३।७।२
वामाभ्यां शत्रुजिह्वावज्रे दधानां...		वायुपुत्र महाबाहो किं तत्त्वं ब्रह्म-	
देवीमाहूय ध्यायेत्	पीताम्बरो. १	वादिनाम्	रा. र. १।२
वामांसदक्षकट्यंतं ब्रह्मसूत्रं तु सव्यतः	परब्र. १६	वायुपुत्रं वित्रेशं वाणीं दुर्गां क्षेत्र-	
वामांसादिदक्षिणकट्यन्तं विभा-		पालकं सूर्यं चंद्रं नारायणं	
व्याद्यन्तग्रहसम्मेलनमेकं ज्ञात्वा		नारसिंहं...सीतां लक्ष्मणं...	
मूलमेकसत्यं मृणमयं विज्ञातं स्यात्	परब्र. ४	प्रणवमेतानि रामस्यांगानि	रा. र. १।७
वामोरुमूले दक्षाङ्गिं जान्बोर्वेष्टित-		वायुभक्षोऽम्बुभक्षो वा विहित्ता	
पाणिना । वामेन वामाङ्गुष्ठं तु		नोत्तरैः फलैः । स्वशरीरे	
गृहीतं मत्स्यपीठकम् । योनिं		समारोपः पृथिव्या नाश्रुपातकाः	२ सत्रयासो. ५
वामेन सम्पीड्य मेढ्रादुपरि		वायुभक्षोऽम्बुभक्षो वा विहितैः	
दक्षिणम् ॥ ऋजुकायः समा-		कन्दमूलकैः । स्वशरीरे समा-	
सीनः सिद्धासनमुदीरितम्	त्रि. ब्रा. २।४९	प्याथपृथिव्यां नाश्रु पातयेत्	कुंडिको. ४
वायवो यत्र लीयन्ते, मनो		(अथ) वायुमब्रुवन् वाय-	
यत्र विलीयते	यो. शि. ३।१२	वेतद्विजानीहीति	केनो. ३।७
वायव्यस्तु द्विमात्रकः	अ. ना. ३१	वायुमय आकाशमयः (आत्मा)	बृह. ४।४।५
वायावभ्यसिते वह्निः प्रत्यहं वर्धते		वायुमाकाशे चाकाशमहङ्कारे	पैङ्गलो. ३।३
तनौ । वह्नौ विवर्धमाने तु सुख-		वायुमेव भगवो राजन्निति होवा-	
मन्नादि जीर्यते	वराहो. ५।४७	चैष वै पृथग्बर्त्मात्मा वैश्वानरो	
वायुतो हृदयं प्राजापत्यात्क्रमात्	गर्भो. २	यं त्वमात्मानमुपास्से तस्मात्त्वां	
		पृथग्बलय आयन्ति	छांदो. ५।१४।१

वायुमेवाप्येति यो वायुमेवास्तमेति	सुबालो. ९।५	परश्च लोकः सर्वाणि च	
वायुरग्निरापः पृथिवीं वाङ्मनश्चक्षुः		भूतानि सन्दृब्धानि भवन्ति	बृह. ३।७।२
श्रोत्रं च ते प्रकाश्याभिवदन्ति..	प्रश्नो. २।२	वायुर्व्यूहने आकाशमवकाश-	
वायुरनिलममृतमथेदं भस्मान्त-		प्रदाने (शरीरस्य)	गर्भो. १
शरीरम् [ईशा. १७+	बृह. ५।१५।१	वायुर्हा इकारः, चन्द्रमा अथकारः	छां. उ. १।१३।१
वायुरस्मै पुण्यं गन्धमावहति	१ ऐत. १।७।३	वायुर्हायिकारः (मा. पा.)	छां. उ. १।१३।१
वायुराकाशे विलीयते	सुबालो. २।२	वायुर्होवैतान्सर्वान्संवृद्ध इत्यधिदैवतम्	छां. उ. ४।३।२
वायुरात्माऽमावास्याः स्विष्टकृत्	सहवै. १८	वायुवत्स्फुरितं स्वर्हिमस्तत्रा-	
वायुरिति भस्म, जलमिति भस्म..	१ रुद्रोप. २	हृद्भूतिरुत्थिता । पञ्चात्मक-	
वायुरेव पवमानो दिशोहरितं प्रविष्टः	१ ऐत. १।१।३	मभूत्पिण्डं धातुबद्धं गुणात्मकम्	यो. शि. १।८
वायुरेव सविताऽऽकाशः सावित्री		वायुवज्योमगो भवेत्	१ यो. त. ९६
स यत्र वायुस्तदाकाशो यत्र वा		वायुवेग मनोवेग श्रीराम तारक	
आकाशस्तद्वायुस्ते द्वे योनि-		पेरब्रह्म विश्वरूपरूपदर्शन	
स्तदेवं मिथुनम्	सावित्र्यु. ३	लक्ष्मणप्राणप्रतिष्ठानन्दकर	
वायुर्गन्धानिवाशयान्	भ. गी. १५।८	स्थलजलादिर्मर्मभेदिन् सर्व-	
वायुर्दिशां यथा गर्भ एवं गर्भं		शत्रून् छिन्धि छिन्धि	लांगूलो. ३
दधामि ते	बृ. उ. ६।४।२२	वायुश्च वायुमात्रा च	प्रश्नो. ४।८
वायुर्नावमिवाम्भसि	भ. गी. २।६७	वायुश्चाकाशश्चेत्यधिदैवतम्	३ ऐत. १।१।१
वायुर्भूत्वा धूमो भवति धूमो		वायुस्ता- अग्रे प्रमुमोक्तु देवः	चित्यु. १।१।३३
भूत्वाऽन्नं भवति	छांदो. ५।१०।५	वायुं जित्वा विविधकरणैः क्लेश-	
वायुर्यत्राभियुज्यते, सोमो यत्रा-		मूलैः कथञ्चित्कृत्वा यत्नं	
तिरिच्यते, तत्र सञ्जायते मनः	श्वेताश्व. २।६	निजतनुगतान् शोष्य नाडि-	
वायुर्यथैको भुवनं प्रविष्टो जन्ये-		प्रवाहान् । अश्रद्धेयां पेरपुर-	
जन्ये पञ्चरूपो बभूव	गो. पू. २।३	गतिं साधयित्वाऽति नूनं	
वायुर्यथैको भुवनं प्रविष्टो रूपं रूपं		विज्ञानैकव्यसनसुखिनो	
प्रतिरूपो बभूव । एकस्तथा	कठो. ५।१०	नास्ति मोक्षस्य सिद्धिः	अमन. २।३०
सर्वभूतान्तरात्मा रूपं रूपं	भ. गी. १।१।३९	वायुं निरुद्धय मेधावी जीवन्मुक्तो	
प्रतिरूपो बहिश्च	केनो. ३।८	भवत्ययम्	१ यो. त. १०६
वायुर्यमोऽग्निर्वरुणः	सुबालो. १४।१	वायुं बिन्दुं तथा चक्रं चित्तं चैव	
वायुर्वा अहमस्मीत्यब्रवीन्मातरिश्वा		समभ्यसेत् । समाधिमेकेन	
वा अहमस्मीति	छांदो. ४।३।१	समममृतं यान्ति योगिनः	योगकुं. ३।१३
वायुर्वाऽन्नमाकाशोऽन्नादः		वायुं भित्त्वाऽऽकाशं भिनत्ति	सुबालो. १।१।२
वायुर्वाव संवर्गो यदा वा	छांदो. ४।३।१	वायुः पञ्चहोता	चित्यु. ७।२
महाप्रलये... (मा. पा.)		वायुः परिचितो यत्नादग्निना	
वायुर्वाव संवर्गो यदा वा अग्नि-		सह कुण्डलीम् । भावयित्वा	
रुद्धायति वायुमेवाप्येति	छांदो. ४।३।१	सुषुम्नायां प्रविशेदनिरोधतः	१ यो. त. ८१
वायुर्वै गौतम तत्सूत्रं, वायुना वै		वायुः पश्चिमतो वेधं कुर्वन्नापूर्य	
गौतम सूत्रेणायं च लोक		सुस्थिरम् । यत्र तिष्ठति सा	
		प्रोक्ता घटाख्या भूमिका बुधैः वराहो. ५।७३, ७४	

वायुः प्राणस्तथाऽऽकाशस्त्रिविधो
जीवसंज्ञकः ब्र. वि. १४
वायुः प्राणो भूत्वा नासिके प्राविशत् २ ऐत. २।४
वायुः प्राणो हृदयं विश्वमस्य पद्भ्यां
पृथिवी हेष सर्वभूतान्तरात्मा मुंड. २।१।४
वायुः षट्कोणं कृष्णं यकारा-
क्षरभासुरम् । मारुतं मरुता
स्थाने...धारयेत्तत्र सर्वज्ञमीश्वरं
विश्वतोमुखम् १ यो. त. ९५
वायुः समानोदानव्यानापानप्राणाः त्रि. ब्रा. १।३
वायुः सर्वत्रगो महान् भ. गी. ९।६
वायूनां गतिमावृत्त्य धृत्वा पूरक-
कुम्भकौ ।...पुटद्वयं समाकृष्य
वायुः स्फुरति सत्वरम् ।
सोमसूर्याभिसम्बधात्... बराहो. ५।६१
वायोरग्निः (सम्भूतः) तैत्ति. २।१।१
[+यो. चू. ७२ + सुबालो. १।१
वायोरग्निरभवत् पैङ्गलो. १।३
वायोरग्निस्तथा चाग्नेराप अद्भ्यो गायत्रीर. १
वसुन्धरा कठरु. १७
वायोरन्तरात्मा वहति समस्तः
स्रपुण्यदेवेति स सूरिमुक्तः पारमा. १०।२
वायोरात्मानं कवयो निचिक्वुः चित्त्यु. ११।४
वायोरायतनं चात्र नाभिदेशे
समाश्रयेत् क्षुरिको. ७
वायोरिव सुदुष्करम् भ. गी. ६।२४
वायोरोद्धारः [अ.शिरः. ३।१५ + बटुको. २७
वायोज्योतिः, ज्योतिष आपः २ सञ्ज्ञासो. १६
वायोर्विश्वं तु षट्कोणं सङ्क्षुब्धो-
ऽत्राभिदेवता यो. शि. ५।१४
वायौ तृप्यत्याकाशस्तृप्यति छांदो. ५।२३।२
वायौ मनोलयं कुर्यादाकाश-
गमनं भवेत् यो. शि. ५।५१
वाराणसीमहाप्राज्ञभ्रुवोर्ग्राणस्यमध्यमे जा. ६।४।८
वाराणस्यां मृतो वाऽपि इदं वा
ब्रह्म यः पठेत् । एकेन जन्मना
जन्तुमोक्षं च प्राप्नुयादिति प्रा. हो. ४।४
वाराही पितृरूपा कुरुकुला बलि-
देवता माता भावनो. २

वारिजलोचनसहाये वारिगतिं
वारयासुकरनिकरैः । पीडित-
मत्र भ्रान्तं मामनिशं
पालय त्वमनवद्ये वनदु. १६९
वारिवत्स्फुरितं तस्मिन्तत्राहङ्कृति-
रुत्थिता । पञ्चात्मकमभूत्पिण्डं
धातुवद्वं गुणात्मकम् १ यो. त. १०
वारुणं त्वेव वर्जयेत् छांदो. २।२२।१
वारुणे वायुमारोप्य वकारेण सम-
न्वितम् । स्मरन्नारायणं देवं
चतुर्बाहुं किरीटिनम् ।...धारये-
त्पञ्चघटिकाः सर्वपापैः प्रमुच्यते १ यो. त. ८८
(तत्र) वार्ताकवृत्तयः कृषिगोरक्ष-
वाणिज्यमगोर्हितमुपयुज्जानाः
शतसंवत्सराभिर्यजन्त आत्मानं
प्रार्थयन्ते आश्रमो. २
वालाग्रमात्रं हृदयस्य मध्ये विश्वं देवं
जातरूपं वरेण्यम् । तमात्मस्थं
ये तु पश्यन्ति धीरास्तेषां
शान्तिर्भवति नेतरेषाम् अ.शिरः. ३।११
वालाग्रमात्रं हृदये प्रतिष्ठं जीवा-
भासं मन्यमानैश्च मूढैः । न
त्वेष जीवो न शिवश्चादिकर्ता
यस्मात्परं नापरमस्ति किञ्चित् २ देव्यु. ३४
वालाग्रशतभागस्य शतथाकल्पितस्य
च । भागो जीवः स विज्ञेयः स
चानन्त्याय कल्पते [श्वेता. ४।९ + भवसं. २।३५
वालाग्रशतसहस्रकल्पनादिभिः स
लभ्यते (परमात्मा) १ आत्मो. ३
वालाग्रशतसाहस्रं तस्य भागस्य
भागिनः । तस्य भागस्य भागार्धं
तत्क्षये तु निरञ्जनम् ध्या. वि. ४
वाल्मीको बल्मीकात्, व्यासः कैव-
र्तकन्यायां, शशपृष्ठाद्रौतमः,
वसिष्ठ उर्वर्यां, अगस्त्यः कलशे जातः व. सू. ५
वाव किल नो भवान् पुराऽनु-
शिष्टानवोचत् बृह. ६।२।३
वासनाक्षयविज्ञानमनोनाशो
महामते । समकालं चिराभ्यस्ता

भवन्ति फलदा मताः [+मुक्तिको. २।१०	अ. पू. ४।८३	वासनावशतः प्राणस्पदस्तेन च वासना । क्रियते चित्तबीजस्य तेन चित्ताङ्कुरक्रमः	मुक्तिको. २।२६
वासनाजाले निश्शेषममुना प्रवि- लापिते कर्मसञ्चये पुण्यपापे समूलोन्मूलिते प्राक्परोक्षमपि करतलामलकवद्वाक्यमप्रतिवद्धा- परोक्षसाक्षात्कारं प्रसूयते	पैङ्गलो. ३।३	वासनावेगवैचित्र्यात् स्वरूपं न जहाति तत् । भ्रान्तं पश्यति दुर्दृष्टिः सर्वं मदवशादिव	मुक्तिको. २।१७
वासनातन्तुबद्धोऽयं लोको विपरिवर्तते महो. ५।८६		वासनासम्परित्यागसमं प्राण- निरोधनम्	मुक्तिको. २।६०
वासनातानवं ब्रह्मन्मोक्ष इत्यभिधीयते महो. २।४१		वासनासम्परित्यागः प्राणस्पन्द- निरोधनम् । एतास्ता युक्तयः पुष्टाः सन्ति चित्तजये किल	अ. पू. ४।८५
वासनात्रयपूर्वकं निन्दानिन्दागर्व- मत्सरदम्भदर्पद्वेषकामक्रोधलोभ- मोहहर्षामर्षासूयात्मसरक्षणदिकं दग्ध्वा... देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३	वासनासम्परित्यागे यदि यत्नं करोषि भोः । यावद्विलीनं न मनो न तावद्वासनाक्षयः	मुक्तिको. २।४५
वासनाद्वासुदेवस्य वासितं हि जग- त्रयम् । सर्वभूतनिवासोऽसि वासुदेव नमोऽस्तु ते	ना. उ.ता. १।४	वासनाहीनमप्येतच्चक्षुरादीन्द्रियं स्वतः । प्रवर्तते बहिः स्वार्थे	मुक्तिको. २।२२
वासना द्विविधा प्रोक्ता शुद्धा च मलिना तथा । मलिना जन्म- हेतुः स्याच्छुद्धा जन्मविनाशिनी	मुक्तिको. २।६१	वासनामात्रकारणम् वासनां वासितारं च... समूलम- खिलं त्यक्त्वा...	महो. ६।७
वासनानुदयो भोग्ये वैराग्यस्य तदावधिः । अहम्भावोदयाभावो बोधस्य परमावधिः	अध्यात्मो. ४१	वासनां सम्परित्यज्य मोक्षा- र्थित्वमपि त्यज	मुक्तिको. २।६८
वासनाप्रक्षयो मोक्षः सा जीव- न्मुक्तिरिष्यते	अध्यात्मो. १२	वासनां सम्परित्यज्य मयि चिन्मात्रविग्रहे । यस्तिष्ठति गतव्यग्रः सोऽहं सच्चित्सुखात्मकः	मुक्तिको. २।१८
वासनामात्रसन्त्यागाज्जरामरण- वर्जितम् । सवासनं मनो ज्ञानं ज्ञेयं निर्वासनं मनः	अ. पू. ५।६२	वासनाः कल्पयन्सोऽपि यात्य- हङ्कारतां पुनः	महो. ५।१२४
वासनामुक्तो महालीलायामासक्तः संसारे न निर्विण्णो नाति- सक्तो भवति	सामर. १००	वासनार्थलभ्येनापि स्वात्मज्योतिः प्रकाशते । सूर्योभाभिरिवादीप्तो योगी विश्वं प्रकाशते	अमन. १।४८
वासनायास्तथा बह्वैरणव्याधि- द्विषामपि । स्नेहवैरविषाणां च शेषः स्वल्पोऽपि बाधते	अ. पू. ५।१७	वासांसि जीर्णानि यथा विहाय नवानि गृह्णाति नरोऽपराणि । तथा शरीराणि विहाय... संयाति नवानि देही [भवसं. २।३७+	अ. गी. २।२२
वासनारहितैरन्तरिन्द्रियैराहरन् क्रियाः । न विकारमवाप्नोषि खल्वक्षोभशतैरपि	अ. पू. ५।३९	वासुदेवमयोऽस्म्यहम् वासुदेवः सर्वमिति	विष्णुह. १।३ अ. गी. ७।१९

वासुदेवादितुर्व्यूहसेवितं विष्णुलोकं
तत्सान्नः पञ्चमं पादं जानीयात् ग. पू. १।१२
वासुदेवे मनो युञ्जन्सर्वसिद्धि-
मवाप्नुयात् यो. शि. ५।५४
वासुदेवोऽजरोऽमरः ते. विं. ६।६९
वास्तुवेदो धनुर्वेदो गान्धर्वश्च
तथा मुने । आयुर्वेदश्च पञ्चैते
उपवेदाः प्रकीर्तिताः सीतो. २१
विकरोत्यपरान् भावानन्तश्चित्ते
व्यवस्थितान् । नियताश्च बहि-
श्चित्त एवं कल्पयते प्रभुः वैतथ्य. १३
विकलेवरकैवल्यं त्रिपाद्राममहं भजे शु.र.शीर्षकं
विकलेवरकैवल्यं श्रीरामब्रह्म मे गतिः रा.पू.शीर्षकं
विकटाङ्गामुन्मत्तां महाखलां...
पुनर्वैतुं...अशान्तामदुर्गदोहिनीं
वत्सहीनां...नवप्रसूता रोगार्ता
गां विहाय प्रशस्तगोमयमाहरेत् बृ. जा. ३।१
विकल्पसङ्ख्याज्जन्तोः पदं तद्वशिष्यते अ. पू. २।३३
विकल्पासहिष्णु, तत्सशक्तिकं
गजवक्त्रं गजाकारं जगदेवावरुन्धे गणेशो. ३।३
विकल्पो विनिवर्तेत कल्पितो यदि
केनचित् आगम. १८
विकारजननीमज्ञामष्टरूपामजां ध्रुवाम् ।
ध्यायतेऽध्यासितातेन तन्यते प्रेर्यते
पुनः । सूयते पुरुषार्थं च
तेनैवाधिष्ठितं जगत् मंत्रिको. ३,४
विकारादिविहीनत्वाज्जागरो मे
न विद्यते बराहो. २।६०
विकारांश्च गुणांश्चैव
विकाराः षोडशापरे भ.गी. १३।२०
विकिरं प्रकिरं दद्याद्विकिरं ह वै
प्रकिरंभुञ्जीततृप्तिरूपाणिदर्शयन् इतिहा. ५३
विक्षिप्तं च गतायातं सुस्लिष्टं च
सुलीनकं (मनः) अमन. २।९२
विक्षेपशक्तिर्लिङ्गादि ब्रह्माण्डान्तं
जगत्सृजेत् सरस्व. ४२
विक्षेपो नास्ति यस्मान्मे न समाधि-
स्ततो मम । विक्षेपो वा
समाधिर्वा मनसः स्याद्विकारिणः १ अवधू. २१

विगतेच्छाभयक्रोधः भ. गी. ५।१८
विग्रहमनुग्रहलिङ्गेषु शक्तिकपालेषु
सर्ववशङ्करं विद्यात् लिङ्गोप. २
विग्रहवानेष कालः सिन्धुराजः
प्रजानाम् मैत्रा. ६।१६
विग्रराजो ब्रह्मण्यमृते तेजोमये
परंज्योतिर्मये सदानंदमये रमते गणेशो. ५।७
विग्रराजश्चिदात्मकः सोऽहमोम् गणेशो. १।४
विग्रान्यायान्ति वै बलात् ते. विं. १।४०
विग्रान्तरति महोपसर्गं तरति गणेशो. ५।८
विचक्षणः पंचमुखोऽसि प्रजापति-
ब्राह्मणस्त एकं मुखं तेन मुखेन
राज्ञोऽस्ति कौ. त. २।९
विचक्षणादृतवो रेत आभृतं... कौ. त. १।२
विचारणा द्वितीया तु तृतीया
तनुमानसी (ज्ञानभूमिः) महो. ५।२४
विचारणा द्वितीया स्यात्तृतीया
साङ्गभावना (मोक्षभूमिका) अ. पू. ५।८२
विचारणाशुमेच्छाभ्यामिन्द्रियायैषु
रक्तता । यत्र सा तनुतामेति
प्रोच्यते तनुमानसी [महो. ५।२९ + बराहो. ४।५
विचारेण परिज्ञातस्वभावस्य
सतस्तव । मनः स्वरूपमुत्सृज्य
शममेष्यति विज्वरम् अ. पू. १।४१
विचिकित्सीर्मे ऋज्वा वा. मं. २३
विचित्रघोषसंयुक्तानाहते श्रूयते ध्वनिः सौभाग्यल. ९
विचित्रं विधिचेष्टितम् भवसं. १।१२
विचित्राः शक्तयः स्वच्छाः समा या
निर्विकारया । चिताः क्रियन्ते
समया कलाकलनमुक्तया १सं.सो. २।२६
विचिन्वति हैवेमानि शरीराणी १ ऐत. १।८।४
विचैति चान्ते विश्वमादौ स देवः
स नो बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु श्वेता. ४।१
वि चैमि सं च हि नु यो
विरूपा (पृथ्वी) वा. मं. ९
विजरो विमृत्युर्विशोको विजिवित्सो-
ऽपिपासः सत्यकामः सत्य-
सङ्कल्पः [छांदो. ८।१।५ + ८।७।१

विज्ञानमेव सत्यं वदति विज्ञानं त्वेव विजिज्ञासितव्यमिति	छादो. ७।१७।१	विज्ञानघनस्वरूपमनन्तचिदादित्य- समष्ट्याकारं शिवाद्वैतोपासका भजन्ते	सि. सा. ६।१
विज्ञानं विद्वान् भवते नातिवादी	मुण्ड. ३।१।४	विज्ञानमयं ब्रह्मकौशम् । चतुर्ग्रीलं ब्रह्मकौशम् । यन्मृत्युर्नावपश्यति	भस्मजा. २।१६
विज्ञानं तन्न विजानाति नहि विज्ञातुर्विपरिलोपो विद्यते- ऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।३०	विज्ञानमयः कालात्माऽऽनन्दमयो लयात्मैकत्वं नास्ति, द्वैतं कुतः	सुबालो. ५।१९
विज्ञानाम्यहं यत्प्राणो ब्रह्म, कं च तु खं च न विजानामि	छादो. ४।१०।५	विज्ञानमयो मनोमयः प्राण- मयश्चक्षुर्मयः	बृह. ४।४।५
विज्ञातीयविशेषवर्जितं... शाश्वतं परमं पदं...स्वयम्प्रकाशमनिशं ज्वलति	त्रि.म.ना. ७।७	विज्ञानमात्ररूपोऽहं सच्चि- दानन्दलक्षणः	ते. वि. ३।३१
विजितात्मा जितेन्द्रियः विजिहीर्ष्व लोकान् कृधि बंधा- न्मुंचासिबद्धकम्	भ. गी. ५।७	विज्ञानमात्रं विज्ञानविदां यदमला- त्मकम् । पुरुषः साङ्ख्यदृष्टीना- मीश्वरो योगवादिनाम्	अ. पू. ३।२०
विज्ञेयकृदिन्द्र इवानवब्रवोऽस्माकं मन्यो अधिपो भवेह	वनदु. १११	विज्ञानमानन्दं ब्रह्म रातिर्दातुः परायणं, तिष्ठमानस्य तद्विद इति	बृ. उ. ३।१।३४
विज्ञेयध्वे वावैतानन्विति विज्वरत्वं गतं चेतस्तव संसार- वृत्तिषु । न निमज्जति तद्ब्रह्मन् गोष्पदेष्विव वारणः	शौनको. १।२	विज्ञानमानन्दं ब्रह्मरातेर्दातुः परायणम् । सर्वसङ्कल्पसङ्ख्या- सञ्चेतसा यत्परिग्रहः	महो. २।९
विज्ञातब्रह्मतत्त्वस्य यथा पूर्वं न संसृतिः । अस्ति चेन्न स- विज्ञातब्रह्मभावो बहिर्मुखः	अ. पू. १।४२	विज्ञानमुपास्व विज्ञानमेवाप्येति, तदमृतमभय- मशौकमनन्तनिर्वीजं..	छादो. ७।७।१
विज्ञातमविज्ञानताम् (ब्रह्म) विज्ञातं विजिज्ञास्यमविज्ञातमेत एव यत्किञ्च विज्ञातं वाचस्त- द्रूपं, वाग्नि विज्ञाता, वागेनं तद्भूत्वाऽवति	अध्यात्मो. ४८ केनो. २।३	विज्ञानमेवाप्येति यो विज्ञान- मेवास्तमेति [सुबालो. ९।२, विज्ञानवतो वै स लोकान्ज्ञान- वतोऽभिसिद्धयति	सुबा. ९।३-१२ ७, १०, १३
विज्ञातात्मा पुरुषः स परेऽक्षरे आत्मनि सम्प्रतिष्ठते	बृह. १।५।८	विज्ञानसाराथिर्यस्तु मनःप्रग्रह- वाग्रः । सोऽध्वनः पारमा- प्रोति तद्विष्णोः परमं पदम् [कठो. ३।९+	छादो. ७।७।२
विज्ञातारमरे केन विजानीयात् [बृ. उ. २।४।१४+	प्रश्नो. ४।९	विज्ञानं चाविज्ञानं च विज्ञानं त्वेव विजिज्ञासितव्यम्	भवसं. २।१२ तैत्ति. २।६
विज्ञाते स्पन्दमाने वै नाभासा अन्यतो भुवः	४।५।५	विज्ञानं देवाः सर्वे ब्रह्मज्येष्ठमुपासते विज्ञानं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति	छादो. ७।१७।१ तैत्ति. २।५ तैत्ति. ३।९
विज्ञानघन एवास्मि शिवोऽस्मि किमतः परम्	अ. शां. ९१	विज्ञानं ब्रह्म चेद्वेदं तस्माच्चेन्न प्रमाद्यति । शरीरे पाप्मनो हित्वा सर्वान्कामान्समभ्रुत इति	स्कन्दो. १
विज्ञानघन एवैतेभ्यो भूतेभ्यः समुत्थाय तान्येवानुविनश्यति	बृ. उ. २।४।१२		तैत्ति. २।५

विज्ञानं ब्रह्मेति व्यजानात् । विज्ञाना- द्धेव खल्विमानि भूतानि जायन्ते । विज्ञानेन जातानि जीवन्ति । विज्ञानं प्रयन्त्यभि- संविशन्तीति	तैत्ति. ३।५ छांदो. ७।१७।१	विज्ञायते हान्ति...प्रवराणां परिधानस्य...[मा. पा.] विज्ञाय सेवितश्चोरो मैत्रीमेति न चोरताम्	बृह. ६।२।७ महो. ५।७१
विज्ञानं भगवो विजिज्ञासे विज्ञानं यज्ञं तनुते । कर्माणि तनुते- ऽपि च । विज्ञानं देवाः सर्वे ब्रह्म ज्येष्ठमुपोसते	तैत्ति. २।५ छांदो. ७।७।१	विज्ञेयः स शिवः शान्तो नरस्त- द्भावभावितः । आस्ते सदा निरुद्विग्नः स देहान्ते विमुच्यते विज्ञेयोऽक्षरतन्मात्रो जीवितं वापि चञ्चलम् । विहाय शास्त्र- जालानि यत्सत्यं तदुपास्यताम्	शिवो. १।२३ पैङ्गलो. ४।१७
विज्ञानात्मा चिदाभासो विश्वो व्यावहारिको जाग्रत्स्थूलदेहा- भिमानो कर्मभूरिति च विश्वस्य नाम भवति	पैङ्गलो. २।६	विष्णुमूत्रपित्तकफमज्जामेदोवसाभि- रन्यैश्च मलैर्वहुभिः परिपूर्ण कोश इवावसन्नेति	मैत्रा. ३।४
विज्ञानात्मा यथा देहे जाग्रत्स्वप्न- सुषुप्तिः । मायया मोहितः पश्चाद्ब्रह्मजन्मान्तरे पुनः	योगकुं. ३।२७	विष्णुमूत्रवातपित्तकफमज्जामेदो- वसाभिरन्यैश्चमलैर्वहुभिः परि- पूर्णमेतादृशे शरीरे वर्तमानस्य भगवंस्त्वं नो गतिः	मैत्रे. १।३ शांडि. १।४।९ भ. गी. ४।३२
विज्ञानात्मा सह देवैश्च सर्वैः प्राणा भूतानि सम्प्रतिष्ठन्ति यत्र । तदक्षरं वेदयते यस्तु सोम्य स सर्वज्ञः सर्वमेवाविवेश	प्रश्नो. ४।११ महाना. १७।१२	विष्णुमूत्रादिविसर्जनमपानवायुकर्म वितता ब्रह्मणो मुखे विततां भुवमासाद्य विहरामि यथासुखम्	१ सं.सो.२।५५
विज्ञानादानन्दो ब्रह्मयोनिः विज्ञानाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्ब्रवीतु	छांदो. ७।७।२	वितत्य बाणं तरुणार्कवर्णं व्योमान्तरे भासि हिरण्यगर्भः	एका. उ. ४
विज्ञानाद्धेव खल्विमानि भूतानि जायन्ते	तैत्ति. ३।५	वितथैः सदृशाः सन्तोऽवितथा इव लक्षिताः	अ. शां. ३१
विज्ञानाविज्ञानेऽहम् विज्ञानेन वा ऋग्वेदं विजानाति यजुर्वेदं सामवेदमाथर्वणम्	१ देव्यु. १ छांदो. ७।७।१ महाना. १७।१३	वितन्वमाना शमायान्तु ब्रह्म- चारिणः स्वाहा वितस्तिप्रमितं दैर्घ्यं चतुरङ्गुल- विस्तृतम् । मृदुलं धवलं प्रोक्तं वेष्टनाम्बरलक्षणम्	तै. उ. १।४।४ यो. शि. १।८१
विज्ञानेनात्मानं वेदयति विज्ञानेनेदं सर्वं विदितम् विज्ञाने स्पन्दमाने वै नाभासा अन्यतो भुवः	बृह. २।४।५ अ. शां. ५१	विशीर्णवस्त्रं वरकलं वा प्रतिगृही- यान्नान्यत्प्रतिगृहीयात्	१ सं. सो. १।२
विज्ञानेऽपि तथैव स्युराभासस्या- विशेषतः	अ. शां. ५०	वित्तं बन्धुः प्रजातन्तुः कर्मरूपं बृहत्सखा । प्रज्ञाप्रतिष्ठा तन्तू- नामिष्टापूर्तैः परायणम्	इतिहा. ६
विज्ञानोऽस्मि विशेषोऽस्मि सोमो- ऽस्मि सकलोऽस्म्यहम् विज्ञायते हास्ति हिरण्यस्योपात्तं गोअश्वानां दासीनां प्रवराणां..	मैत्रे. ३।३ बृह. ६।२।७	वित्तिश्चोपस्तपश्च दमश्चाश्रद्धा च सपृथ्य (?) चानाकाशी कर्णं च योगश्चाचार्यगुरुश्रूषा चेति (अथ) वित्तं मे स्यादथ कर्म कुर्वीय	संहितो. ३।९ बृह. १।४।१७

वित्तेशो यक्षरक्षसाम्	भ. गी. १०।२३	विद्यादानं च कुर्वीत भोगमोक्ष-	
विदानाद्विद्युत्	बृह. ५।७।१	जिगीषया	शिवो. १।३५
विदाम देवं भुवनेशमीड्यम्	श्वेता. ६।७	विद्या दिवा प्रकाशत्वादविद्या	
विदिताविदितात्परः	नृसिंहो. ९।८	रात्रिरुच्यते	१सं.सो. २।८३
विदिते तु परे तत्त्वे मनो नौ-		विद्याधरस्तृतीयायां गान्धर्वस्तु	
स्तम्भकाकवत्	अमन. २।७३	चतुर्थिका	ना. बि. १३
विदित्वा स्वात्मनो रूपं सम्प्रज्ञात-		विद्याधीशः स्वर एको महेशस्त्वमेव	
समाधितः । शुक्रमार्गेण विरजाः		त्वं वेद योऽसीश एव	२ रुद्रो. ६८
प्रयान्ति परमं पदम्	वराहो. ४।३८	(शिष्य इति च) विद्याध्वस्तप्रपञ्चा-	
विदित्वा स्वात्मनो रूपं न विभेति		वगाहितज्ञानावशिष्टं ब्रह्मैव शिष्यः	निरा. २५
कुतश्चन(कदाचन)[वराहो. २।२०+	महो. ४।७०	विद्यानन्दतुरीयाख्यपादत्रयममृतं	
विदिशश्च नारायणः [नारा. २+	त्रि.म.ना. २।८	भवति	त्रि.म.ना. ४।४
विदुर्देवा न दानवाः	भ.गी. १०।१४	(अथ च) विद्यानन्दतुरीयाणा-	
विदेहमुक्त एवासौ विद्यते		मभेद एव श्रूयते	त्रि.म.ना. २।१
निष्कलात्मकः	अ. पू. ४।१९	विद्यानन्दतुरीयांशाः (ब्रह्मणः)	
विदेहमुक्ताऽत्रोक्ता सप्तमी योग-		सर्वेषु पादेषु व्याप्य तिष्ठन्ति	त्रि.म.ना. १।४
भूमिका । अगम्या वचसां		विद्यापादो द्वितीयः (ब्रह्मणः)	त्रि.म.ना. १।४
शान्ता सा सीमा सर्वभूमिषु	अक्षयुप. ४४	विद्याप्रपञ्चस्य नित्यत्वं सिद्धमेव,	
विदेहमुक्तो नोदेति नास्तमेति न		नित्यानन्दचिद्विलासात्मकत्वात्	त्रि.म.ना. ३।२
शाम्यति	महो. २।६४	विद्या भवच्छेदकरी मदीयसायुज्य-	
विदेहमुक्तौ विमले पदे परमपावने ।		सम्पादनहेतुभूता	१ विल्वो. १५
...चित्तनाशे विरुपाख्ये न		विद्याभीप्सितं नचिकेतसं मन्ये न	
किञ्चिदिह विद्यते	अ. पू. ४।२०	त्वा कामा बहवो लोलुपन्ते(न्तः)	
विद्धि त्वमेतन्निहितं गुहायाम्	कठो. १।१४	[कठो. २।४+	मैत्रा. ७।९
विद्धि नष्टानचेतसः	भ. गी. ३।३२	विद्याऽभूद्गोमयं शुभम्	वृ. जा. ३।२
विद्धि पार्थ बृहस्पतिम्	भ.गी. १०।२४	विद्याभ्यासे प्रमादो यः स दिवा	
विद्धि पार्थ सनातनम्	भ. गी. ७।१०	स्वाप उच्यते	१सं.सो. २।८४
विद्धि प्रकृतिसम्भवान्	भ.गी. १३।२०	विद्यामन्त्रैकसंश्रयो विद्यारूपो	
विद्धि माममृतोद्भवम्	भ.गी. १०।२७	विद्यामयो विश्वेश्वरोऽहमजरोऽहम्	भस्मजा. २।७
विद्धथकर्तारमव्ययम्	भ. गी. ४।१३	विद्यामिमां प्राप्य गौरी महेशा-	
विद्धथनादी उभावपि	भ.गी. १३।२०	दभीष्टसिद्धिं समवाप सद्यः	हेरम्बो. १४
विद्धथेनमिह वैरिणम्	भ. गी. ३।३७	विद्याया मनसि संयोगः, मनसा-	
विद्ययाऽमृतमश्नुते	ईशा. ११	ऽऽकाशश्चाकाशाद्वायुः, वायो-	
विद्यया वा विद्यां यः प्राह तानि		ज्योतिः, ज्योतिष आपः,	
तीर्थानि षण्मसैति	संहितो. ३।५	अद्भ्यः पृथिवी, पृथिव्या इत्येषां	
विद्यया विन्दतेऽमृतम्	केनो. २।४	भूतानां ब्रह्म सम्पद्यते	२सञ्ज्ञासो. १६
विद्यया साधयेत	संहितो. ३।४	विद्यालिङ्गं ज्ञानस्वरूपम्	लिङ्गोप. २
विद्यातपोभ्यां जीवात्मा बुद्धि-			
ज्ञानेन शुद्ध्यति	भवसं. ३।१८		

विद्याविद्याभ्यां भिन्नो विद्यामयो
 हि यः स कथं विषयी भवति गोपालो. १।१२
 विद्याविद्ये ईशते यस्तु सोऽन्यः श्वेता. ५।१
 विद्याविनयसम्पन्ने भ. गी. ५।१८
 विद्याशक्तिः समस्तानां शक्तिरित्य-
 भिधीयते । गुणत्रयाश्रया विद्या
 सा विद्या च तदाश्रया वृ. जा. ३।१
 विद्या सङ्कीर्तनीया हि येषां कर्म न
 विद्यते । ते चावर्त्य विमुच्यन्ते
 यावत्कर्म न विद्यते शिवो. १।३४
 विद्या सन्धिः । प्रवचनं सन्धानम् तैत्ति. १।३।५
 विद्या सम्प्राप्यते ब्रह्मन् सर्वदोषा-
 पहारिणी महो. ५।११०
 विद्यासहायवन्तं च आदित्यस्थं
 समाहितम् । कपिलं प्राहुराचार्याः...
 विद्याऽहमविद्याऽहम् १ देव्यु. १
 विद्या ह वै ब्राह्मणमाजगाम, तवा-
 हमस्मि, त्वं मा पालयानर्हते
 मानिने नैव माऽदाः । गोपाय
 मा श्रेयसे तेऽहमस्मीति संहितो. ३।४
 विद्या ह वै ब्राह्मणमाजगाम गोपाय
 मां श्रेयसिष्टेऽहमस्मि । अस्यका-
 यानृजवे शठाय मा मा ब्रूया
 वीर्यवती तथा स्याम् [शाट्या. ३३ सुक्तिको. १।५१
 विद्याऽहम् । वेदाश्चाहम् अद्वै. भा. १
 विद्या हि काण्डान्तरादित्यो
 ज्योतिर्मण्डलं ग्राह्यं नापरं महावा. २
 विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयं
 सह । अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा
 (मृत्युमेति) विद्ययाऽमृतमश्नुते
 [ईशा. ११+ मैत्रा. ७।९+ भवसं. ३।१
 विद्युति तृप्यन्त्यां यत्किञ्च यद्युश्च
 पर्जन्यश्चाधितिष्ठनस्तत्तृप्यति
 तस्यानुत्पत्तिं तृप्यति प्रजया पशु-
 भिरन्नाद्येन तेजसा ब्रह्मवर्चसेनेति छांदो. ५।२२।२
 विद्युतोऽभिव्यद्युतदा ३ इति (मा.पा.) केनो. ४।४
 विद्युतो व्यद्युतदा ३ इति केनो. ४।४
 विद्युदिवाभ्राचिषः परमे व्योमन् मैत्रा. ६।३५
 विद्युद्दृष्टिरहोरात्रं निमेषोन्मेषसंज्ञकम् गुह्यका. १८

विद्युद्धसितं (गायत्र्याः) सन्ध्यो. २३
 विद्युद्ब्रह्मेत्याहुर्विज्ञानाद्विद्युद्विद्यत्येनं
 पाप्मनो य एवं वेद विद्युद्ब्रह्मेति
 विद्युद्वचेव ब्रह्म बृह. ५।७।१
 विद्योतते स्तनयति स प्रतिहारः छांदो. २।३५।१
 विद्रुमद्रुमसङ्काशं योनिस्थाने स्थितं रजः ध्या. वि. ८७
 विद्रुत्सङ्ग्यासी चेद्रुरोः सकाशात्
 प्रणवमहावाक्योपदेशं प्राप्य...
 पर्वतवनदेवतालयेषु सञ्चरेत् ना. प. ४।४८
 विद्रुत्सङ्ग्यासी ज्ञानसङ्ग्यासी
 विविदिषासङ्ग्यासी कर्मसङ्ग्यासी ना. प. ५।३
 विद्वानप्यासुरश्चेत्स्यान्निष्फलं
 तत्त्वदर्शनम् बराहो. ३।२३
 विद्वानेतेनैवायतनेनैकतरमन्वेति प्रश्नो. ५।२
 विद्वान् त्रिवृत्सूत्रं त्यजेत् आरुणि. ३
 (तथा) विद्वान्नामरूपाद्विमुक्तः मुण्ड. ३।२।८
 विद्वान्नित्यं सुखे तिष्ठेद्विद्या
 चिद्रसपूर्णया ते. वि. १।५१
 (तदा) विद्वान् ब्रह्मज्ञानाभिना
 कर्मबन्धं निर्वहेत् पैङ्गलो. ४।११
 विद्वान् ब्रह्मामृतोऽमृतम् बृ. ह. ४।४।१७
 विद्वान्मनो धारयेताप्रमत्तः श्वेताश्व. २।९
 विद्वान्युक्तः समाचरन् भ. गी. ३।२६
 विद्वान्सर्वमैहिकामुष्मिकसुखश्रमं
 ज्ञात्वा..ब्रह्मचर्यसमाप्य गृहीभवेत् प. हं. प. १
 विद्वान्सस्तेनलयेनपश्यन्ति सुबालो. ८।१
 विद्वान्स्वदेशमुत्सृज्य सङ्ग्यासानन्तरं
 स्वतः । कारागारविनिर्मुक्तचोर-
 बहूरतो वसेत् मैत्रे. २।११
 विद्वान्सो मनसा प्रजायमाना
 रेतसैवमजीविष्मेति [बृह. ६।१।८ +६।१।९-१२
 विधिदृष्टो य इज्यते भ.गी. १।७।११
 विधिवदादावनुपनीतोपनयनानन्तरं
 तत्सत्कुलप्रसूतः...साधनचतु-
 ष्टयसम्पन्नः सङ्ग्यस्तुमर्हति ना. प. २।१
 विधिवत्प्राणसंयामैर्नाडीचक्रे
 विशोधिते । सुषुम्नावदनं
 भित्त्वा सुखाद्विशति मारुतः शांडि. १।७।९
 विधिहीनमसृष्टाज्ञम् भ.गी. १।७।१३

विधूमे च प्रशान्ताग्रौ यस्तु माधु-
 करीं चरेत् । गृहे च विप्रमुख्यानां
 यतिः सर्वोत्तमः स्मृतः
 विधूमे सन्नमुसले व्यङ्गारे भुक्त-
 वज्जने । कालेऽपराह्णे भूयिष्ठे
 भिक्षाचरणमाचरेत्
 विधृतिरेषां लोकानामसम्भवाय
 विधेमते नाम । विधेस्त्वमस्माकं नाम
 विध्युक्तकर्मसङ्घेपात् सङ्ख्यास-
 स्त्वातुरः स्मृतः
 विध्युक्तकर्मसंयुक्तः कामसङ्कल्प-
 वर्जितः । यमाद्यष्टाङ्गसंयुक्तः...
 विनिर्दिशान्तो वृणे पशव्यमित्यग्ने-
 रुद्गीथोऽनिरुक्तः प्रजापतेर्निरुक्तः
 विनष्टदिग्भ्रमस्यापि यथापूर्वं विभाति
 दिक् । तथा विज्ञानविध्वस्तं
 जगन्नास्तीति भावय (जगन्मे
 भाति तन्नहि) [महो. ४।२०+
 विनश्यत्स्वविनश्यन्तं
 विना कार्यं सदा गुप्तं योगसिद्धस्य
 लक्षणम्
 विना तर्कप्रमाणाभ्यां ब्रह्म यो
 वेद वेद सः
 विना देहेन योगेन न मोक्षं लभते
 विधे । अपक्वाः परिपक्वाश्च
 देहिनो द्विविधाः स्मृताः
 विना प्रमाणसुष्ठुत्वं यस्मिन्सति
 पदार्थधीः । अयमात्मा नित्य-
 सिद्धः प्रमाणे सति भासते
 विनायकस्य यद्ध्यानं पूजनं भवमोचनं
 विनायकोऽहमित्येतत्तत्त्वतः प्रवदन्ति ये
 न ते संसारिणो नूनं...
 विनाशमव्ययस्यास्य
 विनाशस्तस्य विद्यते
 विना शक्तिं न मोक्षो न ज्ञानं न
 सत्यं न धर्मो न तपो न हरिर्न
 हरो न विरिञ्चिः
 विनाशं कालतो याति ततो-
 ऽन्यत्सकलं मृषा (ब्रह्मात्मनः)

ना. प. ६।१२

१सं.सो. २।७३

छांदो. ८।४।१

चित्त्यु. १।२

ना. प. ३।९

जा. द. ९।२

छांदो. २।२२।१

वराहो. ३।१७

भ.गी. १३।२८

यो.शि. १।१५६

पा. ब्र. २१

यो. शि. १।२५

२ आत्मो. ६

गणेशो. १।५

गणेशो. १।५

भ. गी. २।१७

भ. गी. ६।४०

श्रीचक्रो. २

शरभो. २४

विनाशाय च दुष्कृताम्
 विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा सम्भूत्या-
 मृतमश्नुते
 विना श्रीतुलसीं विप्रा येऽपि श्राद्धं
 प्रकुर्वते । वृथा भवति तच्छ्राद्धं
 पितृणां नोपगच्छति
 विनियम्य समन्ततः
 विनोदतः कामिनीमध्ये कामिनी-
 र्दृष्ट्वा च सदानन्दरूपो भवेत्
 विन्दते प्राजापत्यं रायस्पोषं
 गौपत्यम् [भस्मजा. १।७+
 विन्दन्त्यात्मनि यत्सुखम्
 विन्ध्यस्योत्तरे तीरे मारीचो नाम
 राक्षसः । तत्र मूत्रपुरीषाभ्यां
 हुताशनं शमय..
 विन्ध्याटव्यां पायसान्नमस्ति
 चेज्जगदुद्भवः
 विपरीतं ब्रह्मचर्यमनुष्ठेयं मुमुक्षुभिः
 विपरीतानि केशव
 विपर्यस्ते वा कन्यके जिह्वेन वा
 दृश्येयातां तदप्येवमेव विद्यात्
 विपर्यस्तो निदिध्यासे किं ध्यान-
 मविपर्यये । देहात्मत्वविपर्यासं
 न कदाचिद्ब्रजाम्यहम्
 विपर्यासाद्यथा जाग्रदचिन्त्यात्
 भूतवत्स्थुशेत् । तथा स्वप्ने
 विपर्यासाद्धर्मास्तत्रैव पश्यति
 विपर्यासे तयोः क्षीणे तुरीयं पद्मश्रते
 विपापो विरजो विचिकित्सो
 ब्राह्मणो भवति
 विप्रयोगं प्रियैश्चैव संयोगं च तथा-
 प्रियैः । जरया चाभिभवनं
 व्याधिभिश्चोपपीडनम् ॥...
 प्राप्यन्ते नारकै राजन्
 विप्राणां विनयो ह्येष शमः
 प्राकृत उच्यते । दमः प्रकृति-
 दान्तत्वादेव विद्वान्छमं व्रजेत्
 विभक्तमिव च स्थितम्

भ. गी. ४।८

ईशा. १४

तुलस्यु. १४

भ. गी. ६।२४

कामराज. २

नारा. ३

भ. गी. ५।२३

वनदु. १६०

ते. बिं. ६।७८

कठरु. १०

भ. गी. १।३०

इष्टे. २।४।५

अवधू. १७

अ. शां. ४१

आगम. १५

बृह. ४।४।२३

भवसं. १।४-६

अ. शां. ८ ६

भ.गी. १३।१७

विभागकलनां त्यक्त्वा सन्मात्रै-

कपरो भव

ज. पू. ४।६६

विभुरहमनवद्योऽहं निरवधिनिः-

सीमतत्त्वमात्रोऽहम्

आ. प्र. ८

विभुर्नित्यो निष्कलङ्को निर्विकल्पो

निरञ्जनो निराख्यातः शुद्धो

देव एको नारायणो न द्वितीयः

त्रि. म. ना. १।५

विभुर्विभूनां विभवोद्भवाय

पारमा. १।२

विभुं चिदानन्दमरूपमद्भुतम्

कैव. ७

विभुं प्रमितं विचक्षणासन्दी

कौ. त. १।३

विभुं सर्वगतं नित्यं विश्रयोनिम-

कारणम् । व्याप्यव्याप्यं यतः

सर्वं तं वै पश्यन्ति सुरयः

भवसं. ३।४

विभुः साक्षी न संशयः

सर्वसारो. १०

विभूतिर्भसितं भस्म क्षारं रक्षेति

भवन्ति पञ्चनामानि

बृ. जा. १।६

विभूतिं च जनार्दन

भ.गी. १०।१८

विभूतीनां परंतप

भ.गी. १०।४०

विभूतेर्विस्तरौ मया

भ.गी. १०।४०

विभूतिं प्रसवं त्वन्ये मन्यन्ते सृष्टि-

चिन्तकाः । स्वप्रमायासरूपेति

सृष्टिरन्यैर्विकल्पिता

आगम. ७

विभेदजनके ज्ञाने नष्टे ज्ञानबला-

न्मुने । आत्मनो ब्रह्मणो भेदम-

सन्तं किं करिष्यति

जा. द. ४।६३

विभ्राजदेतद्यतयो विशन्ति

महाना. ८।१४

विभ्राजमानं भूतवर्गेष्वसङ्गं

विलातिगं स्वप्रभाभासमानम्

२ देव्यु. ३३

विभ्राजमानां हरिणीं यशसा

सम्परीवृताम् । पुरीं हिरण्मयीं

ब्रह्मा विवेशापराजिता

अरुणो. ३

विभ्राद् सम्राद् भूमधामा त्वमेव

पिताऽसि माता भ्रातृकश्चादिवेद्यः

२ रुद्रो. ६२

विमलोत्कर्षिणी ज्ञाना क्रिया योगा..

त्रि.म.ना.७।१२

विमुक्तश्च विमुच्यते

कठो. ५।१

विमुक्त मन्येतात्मानं मुच्यते

नात्र संशयः

अमन. २।४५

विमुक्तः सर्वपापेभ्यः कैवल्ययोप-

कल्पते । सर्वाभिः सिद्धिभि-

स्तस्य किं कार्यं कमलानने

गुह्यका. ८४

विमुक्तिपादपच्छायासृते कुत्र

सुखं नृणाम्

भवसं. १।३०

विमुक्तिरिति पायौ

तैत्ति. ३।१०।२

विमुक्तो मामुपैष्यसि

भ.गी. ९।२८

विमुक्तोऽमृतमश्नुते

भ.गी. १४।२०

विमुच्य निर्ममः शान्तः

भ.गी. १८।५३

विमूढाः कर्तुमुद्युक्ता ये हठाचेतसो

जयन् । ते निवध्नन्ति नागेन्द्र-

सुन्मत्तं विसतन्तुभिः

मुक्तिको. २।४७

विमूढा नानुपश्यन्ति

भ.गी. १५।१०

विमूढो ब्रह्मणः पथि

भ.गी. ६।३८

विमृश्यैतदशेषेण

भ.गी. १८।६३

वियदाकारसंयुक्तं वीतिहोत्रसम-

न्वितम् । अर्धेन्दुलक्षितं देव्या

बीजं सर्वार्थसाधकम्

१ देव्यु. १४

वियासाय स्वाहा

चित्त्यु. २०।१

वियोगायैव संयोगा आधयो

व्याधयोऽधियाम्

अक्ष्युप. २६

वियोगोपदेशः

निर्वाणो. १

विरक्तस्य तु संसाराज्ज्ञानं

कैवल्यसाधनम्

जा. द. ५।४७

विरक्तः पुरुषः सर्वदा ब्रह्माहमिति

व्यवहरेत्

ना. प. ६।१

विरक्तः प्रव्रजेद्धीमान्सरक्तस्तु गृहे

वसेत् । सरागो नरकं याति

प्रव्रजन् हि द्विजाधमः

ना. प. ३।१४

विरक्तः सन् यो वर्षासु ध्रुवशीलोऽष्टौ

मास्येकाकी चरन्नेकत्र निवसेत्

ना. प. १७।१

विरक्ता ज्ञानिनश्चान्ये देहेन

विजिताः सदा । ते कथं

योगिभिस्तुल्या मांसपिण्डाः

कुदेहिनः

यो. शि. १।४८

विरजं निष्कलं शुभ्रमक्षरं यद्ब्रह्म

विभाति स नियच्छति

ब्रह्मो. १

विरजः पर आकाशादज आत्मा

महान्ध्रुवः

बृह. ४।४।२०

विरजानलजं चैव धार्यं प्रोक्तं

महर्षिभिः (भस्म)

बृ. जा. ५।४

विरजा ब्रह्मरूपिणी

धुरिको. १६

विरज्य सर्वभूतेभ्य आविरिञ्चि-
पदादपि । घृणां विपाट्य सर्व-
स्मिन्पुत्रमित्रादिकेष्वपि ॥

अद्वालुर्मुक्तिमार्गेषु वेदान्त-
ज्ञानलिप्सया । उपायनकरो

भूत्वा गुरुं ब्रह्मविदं ब्रजेत्

ना. प. ६।२२

विरल्वन्व्यवहृतेरिष्टं चेद्विज्ञानमस्तु ते

१ अवधू. २०

विरा आ आ आ आ हुं

आ आ आञ्या (मा. पा.)

छां.ड. २।२४।८

विरागमुपयात्यन्तर्वासनास्वनु-

वासरम् । क्रियासुदाररूपासु

क्रमते मोदतेऽन्वहम्

अक्षयुप. ७

विराजति प्रजया पशुभिर्ब्रह्मवर्चसेन

सर्वमायुरेति, ज्योर्जीवति,

महान्प्रजया पशुभिर्भवति

छांदो. २।१६।२

विराजमेवाप्येति यो विराज-

मेवास्तमेति

सुबालो. १।१

विराजा सुदर्शना जिता सोम्या

मोघा कुमारऽमृता सत्या

मध्यमा नासीराशिश्चुरासूरा-

सूर्यास्वराविज्ञेयानि नाडी-

नामानि दिव्यानि

सुबालो. ६।१

विराजो अविपूरुषः [पु. सू. ५+

[ऋ. मं. १०।९०।५+

चित्त्यु. १२।२

विराट्ज्ञानं हि तज्ज्ञेयं महा-

पातकनाशनम्

वा. सं. ३१।५

विराट्पुरुषेणोपदिष्टं रहस्यं ते

विविच्योच्यते

गुह्यका. ६

विराट्प्रणवः षोडशमात्रात्मकः

षट्त्रिंशत्तत्त्वातीतः

ना. प. २।१

विराट्प्रणवः षोडशमात्रान्वितः

विराट्स्थितिप्रलयौ मूलाविद्याण्ड-

परिपालकस्यादिनारायणस्या-

होरात्रिसंज्ञकौ

ना. प. ८।३

विराडेकर्षिर्भास्वती स्मृता चतुर्थः

पादो भवति

तुरीयो. १

त्रि.म.ना. ३।६

नृसिंहो. ३।३

विराड्विरण्यगर्भश्च ईश्वरश्चेति ते

त्रयः । ब्रह्माण्डं चैव पिण्डाण्डं

लोका भूरादयः क्रमात् ॥ स्व-

स्वोपाधिलयादेव लीयन्ते

प्रत्यगात्मनि

योगकु. ३।२२

विराड्विरण्यगर्भेश्वरा आधिविलया-

त्परमात्मनि लीयन्ते

पैङ्गलो. ३।४

विराडूपे मनो युञ्जन्महिमानमवा-

पुयात् । चतुर्मुखे मनो युञ्ज-

ज्जगत्सृष्टिकरो भवेत्

यो. शि. ५।५२

विराड्विश्वः स्थूलश्चाकारः

यो. चू. ७५

विरिञ्चिनारायणशङ्करात्मकं नृसिंह-

देवेश तव प्रसादतः । अचिन्त्य-

मव्यक्तमनन्तमव्ययं वेदात्मकं

ब्रह्म निजं विजानते

स्कन्दो. १३

विरूपाक्षेण बभ्रुणा वाचं वदिष्यतोहतः नीलरु. ३।३

विरूपाश्च सरूपाश्च पशूनव-

रुन्धे सर्वमायुरेति

छांदो. २।१६।२

विरूपाः सन्तो बहुधैकरूपाः

अग्निस्ताऽअग्ने प्रमुमोक्तु देवः

चित्त्यु. ११।११

विरूपाः सन्तो बहुधैकरूपाः ।

तेषाऽसप्तानामिह

रन्तिरस्तु [चित्त्यु.

११।१२, १३

विरूपाः सन्तो बहुधैकरूपाः ।

वायुस्ताऽअग्ने प्रमुमोक्तु देवः

चित्त्यु. ११।१३

विरोधो न विद्यते ब्रह्मा-

द्वितीयमेव सत्यम्

त्रि.म.ना. ४।२

विलम्बिनीति या नाडी व्यक्ता

नाभौ प्रतिष्ठिता । तत्र नाड्यः

समुत्पन्नास्तिर्यग्धूर्ध्वमधोमुखाः

यो.शि. ५।२०

विलापिनी (भूमिका) चतुर्थी

स्याद्वासना विलयात्मिका

अ. पू. ५।८२

विलीना ज्ञानतत्कार्ये मयि निद्रा

कथं भवेत्

वराहो. २।५९

विवर्णं चतुर्मात्रं सर्वव्यापि...

सर्वाणि च भूतानि स्थावर-

जङ्गमान्यन्वभवत्

२ प्रणवो. २

विवर्धयति हृमृदु तस्मादेव जिता
मही । प्राणवायोस्तु संरीधा-

प्राणायामस्तु पठ्यते

योगो. ३०

विवस्वान् मनवे प्राह

भ. गी. ४।१

विविक्तदेशमासाद्य सर्वसम्बन्धवर्जितः

त्रि. ब्रा. २।८९

विविक्तदेशसेवित्वं

भ. गी. १३।११

विविक्तदेशे च सुखाननस्थः शुचिः

कैव. ५

विविक्तदेशे शुचि सन्निविष्टः

समासनं किञ्चिदुपैति पश्चात्

अमन. १।१५

विविक्तसेवी लब्धाशी

भ. गी. १८।५२

विविक्तेति वेदाः स्तुवन्ति

राविको. ५

विविक्ते विजने देशे पवित्रेऽति-

मनोहरे । समासीनः सुखासीनः

पश्चात्किञ्चित्समाश्रितः ॥ सुख-

स्थापितसर्वाङ्गः सुस्थिरात्मा

सुनिश्चलः । बाहुदण्डप्रमाणेन

कृतदृष्टिः समभ्यसेत्

अमन. २।४८

विविक्ते विजने रम्ये पुष्पाश्रम-

विभूषिते । स्थानं कृत्वा शिव-

स्थाने ध्यायेच्छान्तं परं शिवम्

शिवो. ७।१२८

विविदिषासत्र्यासी चेच्छतपथं

गत्वा...दण्डं परिग्रहेत्

ना. प. ४।४९

विविधविचित्रस्थूलसूक्ष्मोत्कृष्ट-

निकृष्टानन्तदेहान्परिगृह्य...

पुनः पुनस्तत्तत्कर्मफलविषय-

प्रवृत्तिरेव जायते

त्रि. म. ना. ५।३

विविधविचित्रानन्तजगदाकारो

भवति

त्रि. म. ना. २।६

विविधविचित्रानन्तशक्तेः परब्रह्मणः

स्वरूपज्ञानेन विरोधो न विद्यते

त्रि. म. ना. २।३

विविधं चास्ति वै प्रोक्तं

प्राणायामस्य लक्षणम्

योगो. ६

विविधाश्च पृथक्चेष्टाः

भ. गी. १८।१४

विविधोपायैरपि अविद्याकार्याण्यन्तः-

करणान्यतीत्य कालाननु

तानि जायन्ते

त्रि. म. ना. ४।९

विवृद्धं सत्त्वमित्युत

भ. गी. १४।११

विवृद्धे कुरुनन्दन

भ. गी. १४।१३

विवृद्धे भरतर्षभ

भ. गी. १४।२

विवेकयुक्तिबुद्ध्याऽहं जानाम्या-

त्मानमद्वयम् । तथापि बन्ध-

मोक्षादिव्यवहारः प्रतीयते

आ. प्र. १२

विवेकरक्षा । विवेकलभ्यम्

निर्वाणो. १,३

विवेकं परमाश्रित्य बुद्ध्या सत्य-

मवेक्ष्य च । इन्द्रियारीनलं

छित्वा तीर्णो भव भवार्णवात्

महो. ५।८४

विवेकिनः प्रशान्तस्य दत्सुखं

ध्यायतः शिवम् । न तत्सुखं

महेन्द्रस्य ब्रह्मणः केशवस्य वा

शिवो. ७।१३०

विवेकी सर्वदा मुक्तः संसार-

भ्रमवर्जितः

यो. शि. १।१८

विवेश भूतानि चराचराणि

महाना. १।१

विशते तदनन्तरम्

भ. गी. १८।५५

विशन्ति नाशाय समृद्धवेगाः

भ. गी. ११।२९

विशन्ति ब्रह्माण्यभि विज्वलन्ति

भ. गी. ११।२८

विशन्ति यद्यतयो वीतरागाः

[सुदर्श. ६+

भ. गी. ८।११

विशन्ति विद्या विमला मुक्ता

वेणुमिवोत्तमम् । विरक्तमनसां

सम्यक्स्वप्नसङ्गादुदाहृतम्

महो. ६।१६

विशीर्णं ब्रह्मं वत्कलं वा प्रतिगृह्य

नान्यत्प्रतिगृहीयात्

कठश्रु. ७

विशीर्णान्यमलान्येव चेलानि

प्रयितानि तु । कृत्वा कन्थां

बहिर्वासो धारयेद्वातुराजितम्

ना. प. ३।३१

विशुद्धिः कण्ठमूले च आज्ञाचक्रं

च मस्तकम्

योगकुं. ३।११

विशेषहीनश्च कविः पुराण एष

स्वतन्त्रः पुरुषः पुराणः

२ देव्यु. १५

विशेषं सम्परित्यज्य सन्मात्रं यद्-

लेपकम् । एकरूपं महारूपं

सत्तायास्तत्पदं विदुः

अ. पृ. ४।६५

विशेषेण न शूद्रस्त्रीपतितोऽप्यस्य

सम्भाषणम्

ना. प. ५।६

विशेषेणैव कर्तव्यं भस्त्राख्यं

कुम्भकंतिवद् [यो. शि. १।१००

योगकुं. १।३९

विशोको विमृत्युरजिघृत्सोऽपिपासः

शरीरहीनोऽप्यनरः पुराणः

२ रुद्रो. ६६

विश्विष्टं च गतायासं विकल्प- विषयग्रहम् । सुश्लिष्टं च सुलीनं च विकल्पविषयाग्रहम्	अमन. २।९४	सावित्रीमावाहयामि सरस्वती- मावाहयामि	महाना. ११।७
विश्विष्टं नाम सम्प्रोक्तं राजसं तु गतागतम् । सुश्लिष्टं सात्त्विकं प्रोक्तं सुलीनं गुणवर्जितम्	अमन. २।९३	विश्वमाभासि रोचनम्	चित्त्यु. १६।१
विश्वकर्मणः समवर्तताधि विश्वजित्प्रथमः पादः स्वप्रस्थान- गतः प्रभुः	चित्त्यु. १३।१	विश्वमिदं वृणाति	चित्त्यु. ११।३
विश्वतश्चक्षुरुतविश्वतोमुखो विश्वतो- (हस्त उत)बाहुरुत विश्वतस्पात्	ना. प. ८।१२	विश्वमिन्नु समन्वाल्भध्वमिति	शौनको. १।४
[महाना. २।२+२शिवसं. २६+ [वा. सं. १७।१९+]	श्वेताश्व. ३।३	विश्वमेनाननु प्रजायते	नृ. पू. १।७
विश्वतः परमं नित्यं (परमान्नित्यं) विश्वं नारायणं हरिम्	त्रि.म.ना. ६।४	विश्वमेवेदं पुरुषस्तद्विश्वमुपजीवति	महो. १।६
[महो. १।५+चतुर्वे. २+]	१ रुद्रो. २	[महाना. ९।२+]	तै.ना.उ. ११।१
विश्वतः पादोऽपाणिर्विश्वतः पाणिर्हमशिराः	महाना. ९।१	विश्वमेवेदं पुरुषं तं विश्वमुपजीवति	चतुर्वे. ३
विश्वतः पृष्ठेषु सर्वतः पृष्ठेष्वनुत्तमे- षूत्तमेषु लोकेष्विदं वाव	भस्मजा. २।७	विश्वम्भरो वा विश्वम्भरकुलाये	बृह. १।४।७
तद्यदिदमस्मिन्नन्तः पुरुषे ज्योतिस्तस्यैषा दृष्टिः	छांदो. ३।१३।७	तं पश्यन्ति	वृह. १।४।७
विश्वतैजसप्राज्ञतटस्थमेदैरेक एव एको देवः साक्षी निर्गुणश्च	महाना. ९।१	विश्वम्भरो वा विश्वम्भरकुलाय	एवमेवैष प्राज्ञात्मेदं शरीरमनु-
तद्ब्रह्माहमिति व्याहरेत्	ना. प. ६।६	प्रविष्ट आलोमभ्य आनखेभ्यः	कौ. त. ४।१९
विश्वतैजसप्राज्ञाः स्वस्वोपाधिलयात् प्रत्यगात्मनि लीयन्ते	भस्मजा. २।७	विश्वयोनिं महाशक्तिमायुःप्रज्ञावि- वर्धनीम् । मातङ्गीं मदिरामोदां	वनदु. २१
विश्वतोबाहुं विश्वात्मा तमेकमद्वैतं निष्कलं निष्क्रियं शान्तं	छांदो. ३।१३।७	वन्दे तां जगदीश्वरीम्	वनदु. २१
विश्वतोहस्त उत विश्वतस्पात्	छांदो. ३।१३।७	विश्वरूपधरं विष्णुं नारायणमना- मयम् ।...मनसा संस्मरन्ब्रह्म	रामो.जा. ५।१
[महाना. २।२+२शि.सं. २६+]	छांदो. ३।१३।७	तुष्टाव परमेश्वरम्	रामो.जा. ५।१
विश्वभूद्वै नामैषा तनूर्भगवतो विष्णोर्यदिदमन्नम्	छांदो. ३।१३।७	विश्वरूपस्य देवस्य रूपं यत्किञ्चि- देव हि ।... ध्यायतो योगिनो	त्रि.ब्रा. २।१५९
विश्वमयो ब्राह्मणः शिवं भजति	छांदो. ३।१३।७	यस्तु साक्षादेव प्रकाशते	त्रि.ब्रा. २।१५९
विश्वमविश्वं कृतमकृतं परमपरं परायणं च त्वम्	छांदो. ३।१३।७	विश्वरूपं करिणं जातवेदसं (मा.पा.) (ॐ) विश्वरूपं घृणिनं जातवेदसं	प्रश्नो. १।८
विश्वमसि विश्वायुः सर्वमसि सर्वा- युरभिभूरो गायत्रीमावाहयामि	छांदो. ३।१३।७	हिरण्मयं पुरुषं ज्योतीरूपं तपन्तम् । [अक्ष्यु. २+]	चाक्षुषो. ४
	छांदो. ३।१३।७	विश्वरूपं तृतीयेऽह्नि सद्यश्चैव नमोनमः	मृत्युला. ४
	छांदो. ३।१३।७	विश्वरूपं परं ज्योतिस्वरूपं रूपवर्जितम्	गोपालो. २।५
	छांदो. ३।१३।७	विश्वरूपं हरिणं जातवेदसं परायणं ज्योतिरेकं तपन्तम् [प्रश्नो. १।८+]	मैत्रा. ६।८
	छांदो. ३।१३।७	विश्वरूपोऽसि, ब्रह्मैकस्त्वं	अ. शिर. ३।१
	छांदो. ३।१३।७	विश्वव्यापी राघवो यस्तदानीमंत- र्दधे शङ्खचक्रे गदाब्जे	रा. पू. ता. ५।९
	छांदो. ३।१३।७	विश्वशास्ता विधरणो विश्वरूपो रुद्रः प्रणीतीतमनः प्रजापतिः	वा. सं. २४

विश्वश्च तैजसश्चैव प्राज्ञश्चेति
 च ते त्रयः योगकुं. ३।२१
 विश्वश्च तैजसः प्राज्ञ एव च,
 जीवत्रयं सत्त्वरजस्तमांसि
 च गुणत्रयम् बराहो. १।११
 विश्वसृज एतेन वै विश्वमिदमसृजन्त
 विश्वस्य चक्षुर्विश्ववक्रोरुबाहुर्विश्व-
 स्पर्तिर्भुवनस्यास्य गोप्ता नृ. पू. १।७
 विश्वस्य चैकां परिवेष्टयित्रीं ज्ञात्वा
 गुह्यां शान्तिमत्यन्तमेति २ रुद्रो. ७७
 विश्वस्य नेता विश्वभर्ता त्वमीशस्तव
 ज्ञानात् सर्वमेव ह विन्देत्... गुह्यका. ५७
 विश्वस्य योनिं प्रतपन्तमुग्रं पुरः
 प्रजानामुदयत्येष सूर्यः २ रुद्रो. ६५
 विश्वस्य वैखरी ज्ञेया मध्यमा
 तैजसात्मनः । प्राज्ञरूपा हि चाक्षुषो. ४
 पश्यन्ती तुरीयस्य परा मता गान्धर्वो. १
 विश्वस्य स्रष्टारमनेकरूपं विश्वस्यैकं
 परिवेष्टितारम्
 [श्वेता. ४।१४, १६+५।१३+ २ देव्यु. ३२
 विश्वस्यात्त्वविवक्षायामादिसामान्य-
 मुत्कटम् आगम. १९
 विश्वस्यादिहं हरः गणेशो. ३।१३
 विश्वस्यायतनं महत् [कैव. १६+ महाना. ९।७
 विश्वस्येशानं वृषभं मतीनाम्
 [महाना. १३।११+ चित्यु. १५।१
 विश्वस्यैकं परिवेष्टितारमीशं तं
 ज्ञात्वाऽमृता भवन्ति श्वेताश्व. ३।७
 विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं ज्ञात्वा देवं
 मुच्यते सर्वपाशैः [श्वेताश्व. ४।१४+५।१३
 विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं ज्ञात्वा
 शिवं शान्तिमत्यन्तमेति श्वेताश्व. ४।१४
 विश्वं च विश्वातीतस्त्वं. (शिवः) २ रुद्रो. ४२
 विश्वं तु हृदयं प्रोक्तं पृथिवी
 पाद उच्यते गुह्यका. १८
 विश्वं त्वाहुतयः सर्वा यत्र
 ब्रह्मामृतोऽसि प्रा. हो. २।१
 विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदम् महाना. ९।१
 विश्वं न्यस्तं विष्णुर्गो विजज्ञे ग. पू. २।८
 विश्वं पुराणं तमसः परस्तात् महाना. १।५

विश्वं विभर्ति प्रसुरोऽभूदन्तं
 संराजयन्तं सकलं प्ररूढं स नो
 वितत्य प्रहिणोतु पञ्चे स्वाहा पारमा. ८।४
 विश्वं विभर्ति भुवनस्य नाभिः महाना. १।६
 विश्वं भूतं भुवनं चित्रं बहुधा जातं
 जायमानं च यत् । सर्वो ह्येष
 रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो नमः महाना. १०।११
 विश्वं भूतं भुवनं...सर्वस्य
 सोमोऽहमेव जनिता विश्वाधिको
 रुद्रो महर्षिः भस्मजा. २।५
 विश्वं यः पाति विमलोऽमलाख्य-
 स्तस्मै ककुचे वरदस्य पुष्ट्यै स्वाहा पारमा. ८।२
 विश्वं विचक्षे यमयन्मभीके नेशे मे
 कश्च महिमानमन्यः वा. मं. १२
 विश्वं हीषद्विष्णवे याः प्रभविष्णवे
 ता अभितं भरत्रे स्वाहा पारमा. ९।४
 विश्वाय स्वाहेत्यमौ हुत्वा मन्थे
 सः स्रवमवनयति बृह. ६।३।३
 विश्वाधारस्त्वमनाधारोऽनाधेयो-
 ऽनिर्देश्योऽप्रतर्क्यः व्याप्येदं
 सर्वं तिष्ठसीति गणेशो. ३।१३
 विश्वाधिकं शङ्करं ये प्रमूढा हीन
 विष्णोर्ब्रह्मणो वा वदन्ति । न
 संसारात्प्रमुच्यन्ते कदाचिच्छतैः
 कल्पैः कोटिभिर्वार्थ दोषैः सि. शि. २
 विश्वाधिपः सर्वभूतेषु गूढः श्वेताश्व. ४।१५
 विश्वाधिपो रुद्रो महर्षिः । हिरण्य-
 गर्भं जनयामास पूर्वं स नो
 बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु श्वेताश्व. ३।४
 विश्वाधिपो रुद्रो महर्षिः । हिरण्य-
 गर्भं पश्यति जायमानं श्वेताश्व. ४।१२
 विश्वानि देव सवितर्दुरितानि
 परासुव । यद्भद्रं तन्न आसुव महाना. १२।२
 [ऋक्सं. ४।४।२५।५+ त्रिसुप. २
 विश्वानि नो दुर्गहा जातवेदः
 सिन्धुं न नावा दुरितातिपर्षि
 [महाना. ६।१६+वनदु. ११७+ ऋक्सं. ३।८।१९।९
 विश्वामित्रं ह्येतदहः संशिष्यन्त-
 मिन्द्र उपनिषससाद १ ऐत. २।३।१
 विश्वार्चिर्विश्वतोमुखः महाना. ९।९

विश्वेदेवा अनुष्टुबेकविंशो वैराजः शरत्समानो बरुणः साध्या उत्तरत उद्यन्ति तपन्ति वर्षन्ति स्तुवन्ति...	मैत्रा. ७।४	विषमिव विषयादीन्मन्यमानो दुरन्ताञ्जगति परमहंसो वासुदेवोऽहमेव	वराहो. २।३७ भ. गी. २।२
विश्वे देवा ऊर्जा	चित्र्यु. ८।२	विषमे समुपस्थितम् विषयव्यावर्तनपूर्वकं चैतन्ये चेत-	मं. ब्रा. १।१
विश्वेदेवा औहोयिकारः प्रजापति- हिङ्कारः प्राणः स्वरोऽन्नं या वाग्विराट्	छांदो. १।१३।२	विषयं ध्यायतः पुंसो विषये रमते मनः	यो. शि. ३।२४
विश्वे निमग्नपदवीः कवीनां त्वं जातवेदो भुवनस्य नाथः	एका. उ. २	विषयः स हि बुद्धानां तत्साम्य- मजमद्वयम्	अलातशा. ८०
विश्वेश्वर नमस्तुभ्यं विश्वात्मा विश्वकर्मकृत् । विश्वभुग्विश्व- मायस्त्वं विश्वक्रीडारतिः प्रभुः	मैत्रा. ५।३	विषयानन्दवाञ्छामेमाभूदानन्दरूपतः विषयानिन्द्रियैश्चरन्	आ. प्र. १६ भ. गी. २।६४
विश्वेश्वरोऽहमजरोऽहम् विश्वेऽश्विनौ मरुतश्चोष्मपाश्च विश्वोत्तीर्णस्वरूपाय चिन्मया- नन्दरूपिणे । तुभ्यं नमो ह्यग्रीव विद्याराजाय स्वाहा (विष्णवे) [ह्यग्री. १+	भस्मजा. २।७ भ. गी. १।१२२	विषयानुपसेवते विषया विनिवर्तन्ते	भ. गी. १।५९ भ. गी. २।९९
विश्वोदराभिधा नाडी कन्दमध्ये व्यवस्थिता	त्रि.म.ना.७।१०	विषयाशीविषासङ्गपरिजर्जर- चेतसाम् । अप्रौढात्मविवेका- नामायुरायासकारणम्	महो. ३।१०
विश्वोदराभिधायास्तु भगवा- न्पावकः पतिः	जा. द. ४।२३	विषयी विषयासक्तो याति देहान्तरे शुभम्	ब्र. वि. ५०
विश्वोदरी तु या नाडी सा मुङ्क्तेऽन्नं चतुर्विधम्	जा. द. ४।३९	विषये गच्छति प्राणश्चेष्टते वाग्वदत्यपि विषयेन्द्रियसंयोगात्	पा. ब्र. १३ भ. गी. १।८।३८
विश्वो वैश्वानरः पुमान्	यो. शि. ५।२३	विषयेभ्य इन्द्रियार्थेभ्यो मनो- निरोधनं प्रत्याहारः	मं. ब्रा. १।१
विश्वोऽसि वैश्वानरो विश्वरूपं त्वया धार्यते जायमानम्	ना. प. ८।११	विषयेषु विचरतामिन्द्रियाणां बला- दाहरणं प्रत्याहारः	शांडि. १।८।१
विश्वोऽसि वैश्वानरोऽसि विश्वं त्वया धार्यते जायमानम् । विशन्तु त्वामाहुत्यश्च सर्वाः प्रजास्तत्र यत्र विश्वामृतोऽसीति	प्रा. हो. २।१	विषयेष्वरतिमौक्षे व्यवसायः परा धृतिः	आयुर्वे. १६
विश्वो हि स्थूलभुङ्क्षित्यं तैजसः प्रविविक्तमुक् । आनन्द- मुक्त्या प्राज्ञः सर्वसाक्षीत्यतः परः (त्रिधा भोगं निबोधत) [यो. चू. ७२+	मैत्रा. ६।९	विषयेष्वात्मतां दृष्ट्वा मनसश्चित्त- रञ्जकम् । प्रत्याहारः स विज्ञेयो- ऽभ्यसनीयो मुहुर्मुहुः	ते. विं. १।३४
विषभागो रविः, अमृतभागश्चन्द्रमाः विषमश्चित्तनिग्रहः	आगम. ३ शांडि. १।४।६ महो. ३।२०	विषं दृष्ट्वाऽमृतं दृष्ट्वा विषं त्यजति बुद्धिमान् । आत्मानमपि दृष्ट्वा- हमन्तात्मानं त्यजाम्यहम्	आ. प्र. १८
		विषं वर्षति सूर्योऽसौ स्रवत्यमृत- मुन्मुखः । तालुमूले स्थितश्चन्द्रः सुधां वर्षत्यधोमुखः	यो. शि. ५।३३
		विषं विषयवैषम्यं न विषं विषमुच्यते विषादं मदमेव च	महो. ३।५४ भ. गी. १।८।३५
		विषादी दीर्घसूत्री च	भ. गी. १।८।२८

विषासहिर्ह भवति विषासहिर्हास्य

प्रजा भवति

बृह. २।१।७

विषीदन्तमिदं वचः

भ. गी. २।१०

विषीदन्तमिदं वाक्यं

भ. गी. २।१

विषीदन्निदमब्रवीत्

भ. गी. १।२

विधुवायनकालेषु ग्रहणेचान्तरे सदा ।

वाराणस्यादिके स्थाने स्नात्वा

शुद्धो भवेन्नरः

जा. द. ४।५५

विषेन्द्रः पुर एतु नः स्वस्तिदा

अभयङ्करः

महाना. १३।१७

विष्टभ्याहमिदं कृत्स्नं

भ. गी. १०।४२

विष्टाश्च मे भूयात्

चिन्त्यु. ७।२

विष्टितो मूत्रितो वाऽज्ञैर्बहुधैवं

प्रकल्पितः । श्रेयस्कामः कृच्छ्र-

गत आत्मनाऽऽत्मानमुद्धरेत्

ना. प. ५।३९

विष्णुकान्तं वासुदेवं विज्ञानन्विप्रो

विप्रत्वं गच्छते तत्त्वदर्शी

शाट्याय. ४

विष्णुक्रीडा विष्णुरतयो विमुक्ता

विष्णवात्मका विष्णुमेवापियन्ति

शाट्याय. ११

विष्णुग्रन्थेस्ततो भेदात्परमानन्द-

सम्भवः

सौभाग्य. ११

विष्णुचन्दनं वैकुण्ठस्थानादाहृत्य

द्वारकायां मया प्रतिष्ठितम् ।

चन्दनकुङ्कुमादिसहितं विष्णु-

चन्दनं ममाङ्गे प्रतिदिनमालिप्तं

गोपीभिः प्रक्षालनाद्गोपीचन्दन-

माख्यातम्

वासुदे. २

विष्णुविद्यादिशनाभिधानलक्ष्यम्

निर्वाणो. ३

विष्णुपत्नीं महीं देवीं

ऊर्ध्वपुं. १

विष्णुप्रपञ्चबीजं च माया

ईकार उच्यते

सीतो. २

विष्णुभक्ता ज्ञानवैराग्ययुक्ता

अनन्याश्रययुक्तास्तेऽपि तं

मार्गं न जानन्ति

सामर. २७

विष्णुमविष्णुं ज्वलन्तमज्वलन्तं...

नमाम्यनमाम्यहमनहं नृसिंहा-

नुष्टुभैव बुबुधरे

नृसिंहो. ६।१

विष्णुभजनरता नारायणोपासकाः

श्रवणकीर्तनस्मरणवन्दनरता

मत्स्यकच्छपवराहनुसिंहवामन-

परशुरामोपासका विष्णवास्ते-

ऽपि तं लोकं न जानन्ति

सामर. २७

विष्णुमुखा वै देवाश्छन्दोभिरिमाँ-

ल्लोकाननपञ्चयमभ्यजयन्

महाना. ५।८

विष्णुमुरुक्रमं ब्रह्माणमुत प्रजापतिं

दधामि

देव्यु. ३

विष्णुमेवाप्येति यो विष्णुमेवास्तमेति

सुबालो. ९।७

विष्णुरजीजनत्

बृहचो. १

विष्णुरुवाच-न मे शक्तिः

गणेशो. ३।१२

विष्णुरूपमिदं पुण्यं पावनं

पीतवर्णकम्

गोपीचं. २६

विष्णुरूपे महायोगी पालयेद-

खिलं जगत्

यो. शि. ५।५३

विष्णुर्नाम महायोगी महाकायो

महातपाः

२ यो. त. २

विष्णुर्नाम महायोगी महाभूतो

महातपाः

१ यो. त. १३०

विष्णुर्यज्ञेन

चिन्त्यु. ८।२

विष्णुर्योनिं कल्पयतु त्वष्टा रूपाणि

पिंशतु । आसिञ्चतु प्रजा-

पतिर्धाता गर्भं दधातु ते

[ऋक्सं. ८।८।४२।१+

बृह. ६।४।२१

विष्णुर्ललाटं रुद्रश्चक्षुषी चन्द्रा-

दित्यौ कर्णौ... निमेषोऽहो-

रात्रमिति वाग्देवीं गायत्रीं

शरणमहं प्रपद्ये

गायत्री. १०

विष्णुर्वराहो रजनी रहश्च

एका. उ. ६

विष्णुलोकान्तरं गत्वा विष्णु-

लोकात्परा गतिः

दुर्वासो. १।१५

विष्णुर्वरिष्ठो वरदानमुख्यः

पारमा. ९।४

विष्णुर्विश्वजगद्योनिः स्वांशभूतैः

स्वकैः सह । ममांशसम्भवो

भूत्वा पालयत्यखिलं जगत्

शरभो. २३

विष्णुर्हृदयम्

सहवै. २३

विष्णुलिङ्गं द्विधा प्रोक्तं व्यक्तम-

व्यक्तमेव च । तयोरेकमपि

त्यक्त्वा पतत्येव न संशयः

शाट्याय. ९

विष्णुश्च भगवान्देवकारः परीकीर्तितः ब्र. वि. ६
 विष्णुं ध्यायतु धीर्यद्वा ब्रह्मानन्दे
 विलीयताम् । साक्ष्यहं किञ्चि-
 दप्यत्र न कुर्वे नापि कारये अवधू. २५
 विष्णुं प्रथमान्त्य मुखं द्वितीयान्तं
 भद्रं तृतीयान्तं म्यहं चतुर्थान्तं
 साम जानीयाद्यो जानीते सौ-
 ऽमृतत्वं च गच्छति नृ. पू. उ. १।७
 विष्णुः पाति जगन्नयम् ते. वि. ५।८७
 विष्णुः सर्वेषामधिपतिः परमः पुराणः पारमा. १।१
 विष्णोर्नुकमिति मर्दयेत् [गोपीचं. ३
 विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्रबोचं +ऊर्ध्वपुं. २
 [+ऋक्सं. २।२।२४।१ ना. पू. ता. ४।४
 विष्वक्पुनानः पर्येमि लोकम् वा. सं. ५।१८
 विष्णोर्दास्यपरा भक्तियेषां तु न वा. म. १७
 भवेत्कचित् । तेषामेव हि भवसं. २।५८
 संसृष्टं निरयं ब्रह्मणा नृप
 विष्णोर्मोक्षप्रदत्वं च कथितं तु
 तृतीयया । एतावानिति मन्त्रेण
 वैभवं कथितं हरेः मुद्रलो. १।३
 विष्णोर्यत्परमं पदं [नृ. पू. ९।१६+ सुबालो. ६।२
 [ऋक्सं. १।२।७।६+ पैङ्गलो. ४।२४
 [बराहो. ५।७८+स्कन्दो. १।५+ आरुणि. ५
 विष्वङ्कुन्या उत्क्रमणे भवन्ति कठो. ६।१६
 विष्वक्प्रपञ्चेषु पुरीशयं स्थितं
 वेदान्तसङ्ख्यैरपिष्टुड्यमाणः
 (अभिस्तूयमानः) २ देव्यु. २२
 विसर्गः कर्मसंज्ञितः भ. गी. ८।३
 विसर्जयितव्यमेवाप्येति यो
 विसर्जयितव्यमेवास्तमेति सुबालो. ९।८
 विसृजामि पुनः पुनः भ. गी. ९।८
 विसृज्य जीव एतान् देहाभिमानेन
 जीवो भवति ना. प. ६।४
 विसृज्य यज्ञोपवीतं भूस्वादेत्यप्सु
 जुहुयात् क. रु. ३
 विसृज्य सस्तरं चापं भ. गी. १।४७
 विसृज्येमानि सर्वादौ त्वं
 प्रकाशयसे ततः गुह्यका. ३१
 विस्तरेणात्मनो योगं भ. गी. १०।१८

विस्फुरत्तारकाकारगाढतमोपमं
 पराकाशं भवति सं. ब्रा. १।३
 विस्मयो मे महान् राजन् भ. गी. १८।७७
 विस्मृतजाम्रदासनानुफलेन
 तेजस्तेऽस्मीति सं. ब्रा. २।७
 विस्मसाहैवास्माल्लोकात् प्रेतीति ह
 स्माह महिदास ऐतरेयः १ ऐत. ३।७।१
 विस्मृतपदार्थं पुनः प्राप्तहर्ष इव...
 स्वशरीरं शवमिव हेयमुपगम्य
 ...दूरतो वसेत् ना. प. ७।१
 विस्फुरत्तारकाकारसन्दीप्यमाना-
 गाढतमोपमं परमाकाशं भवति अद्वयता. ४
 विस्मृतात्मपितामहम् (मनः) महो. ५।१३४
 विस्मृत्य विश्वमेकाग्रः कुत्रचिन्नहि
 धावति । मनो मत्तगजेन्द्रस्य
 विषयोद्यानचारिणः ना. वि. ४४
 विस्मृत्य सकलं बाह्यं नादे दुग्धा-
 म्बुवन्मनः । एकीभूयाथसहसा
 चिदाकाशे विलीयते ना. वि. ३९
 विहङ्गानां तुन्दमध्यम् । देहमध्यं
 नवाङ्गुलं चतुर्ङ्गुलमुत्सेधा-
 यतमण्डलाकृति शान्दि. १।४।४
 विहङ्गानां वृत्ताकारम् (अभिस्थानं)
 तन्मध्ये शुभा तन्वी पावकी
 शिखा तिष्ठति शान्दि. १।४।३
 विहरञ्जनतावृन्दे देवपूजन-
 कीर्तनैः । खेदाह्लादौ न जानाति
 प्रतिविम्बगतैरिव अ. पू. ५।९९
 विहाय कामान् यः सर्वान् भ. गी. २।७१
 विहाय योगशास्त्राणि नानागुरु-
 मतानि च । निबोध स्वावबोधो-
 ऽयं सद्यः प्रत्ययकारकः अमन. २।२५
 विहाय शास्त्रजालानि यत्सत्यं
 तदुपास्यताम् पैङ्गलो. ४।१७
 विहायस्युच्चैः केचिन्निप-
 तन्त्युत्पतन्ति च महो. ५।१४२
 विहारशय्यासनभोजनेषु भ. गी. १।१४२
 विहोत्रा दधे वयुना विदेक इन्मही
 देवस्य सवितुः परिष्ठुतिः श्वेताश्व. २।४

वीक्षन्ते त्वा विस्मिताश्चैव सर्वे
 वीक्ष्यमाणे प्रपञ्चे तु ब्रह्मेवा-
 भाति भासुरम्
 वीक्ष्यमाणैव नश्यति (माया)
 वीणायास्तु ब्रह्मेण वीणावादस्य
 वा शब्दो गृहीतः
 वीणां करैः पुस्तकमक्षमालां
 विभ्राणमभ्राभगलं वराह्यम् ।
 फणीन्द्रकक्ष्यं मुनिभिः शुकाद्यैः
 सेव्यं वटाद्यः कृतनीडभीडे
 वीतमन्युर्गौतमो माभिमृत्यो
 वीतरागभयक्रोधः
 वीतरागभयक्रोधाः
 वीतरागभयक्रोदैर्मुनिभिर्वेदपारंगैः ।
 निर्विकल्पो ह्ययं दृष्टः
 प्रपञ्चोपशमोऽद्वयः
 वीत*स्तुके स्तुके । युवमस्मासु
 नियच्छतम्
 वीरभद्रगिरिशङ्करैकपादहि-
 र्बुध्न्यादीना भुवनाधिपतिविशं-
 पतिपशुपतिस्थाणुभवाः पञ्चमे
 वीरमवीरं महान्तममहान्तं...
 नृसिंहानुष्टुभैव बुबुधिरे
 वीरमित्याह वीरो वा एष
 वीर्यवत्त्वात्
 (अथातो) वीरशक्तिश्चतुर्भुजा-
 ऽभयवरदपद्मधरा
 वीरहत्यां वा एते व्रन्ति । ये
 ब्राह्मणास्त्रिसुपर्णं पठन्ति
 [महाना. १२।३+
 वीरं द्वितीयं स्थानं (जानीयात्)
 वीरं प्रथमस्याद्यार्थान्त्यं तं स
 द्वितीयस्याद्यार्थान्त्यं हंभी
 तृतीयस्याद्यार्थान्त्यं मृत्युं
 चतुर्थस्याद्यार्थान्त्यं साम
 तु जानीयात्
 वीराध्वने वा अनाशके वा अपां
 प्रवेशे वा अग्निप्रवेशे वा
 महाप्रस्थाने वा

भ. गी. ११।२२
 यो. शि. ४।२०
 महो. ५।११२
 बृह. ४।५।१०
 द. मू. ११
 कठो. १।१०
 भ. गी. २।५६
 भ. गी. ४।१०
 वैतथ्य. ३६
 चित्त्यु. ११।१२
 सूर्यता. ५।१
 नृसिंहो. ६।१
 अव्यक्तो. ३
 सीतो. २८
 त्रिसु. ३
 नृ. पू. २।३
 नृ. पू. १।५
 जाबालो. ५

वीरान्मा नो रुद्र भामिनोऽवधीर्ह-
 विष्मन्तः (नमसा विधेम ते)
 सदमित्रा हवामहे
 [श्वेताश्व. ४।२२+
 वीरो वा एष वीर्यवत्त्वात्
 वीव पद्यत आर्तिमूच्छति
 वीव पद्यते प्रमीयते
 वीवयन्ति मिथुचेति विचक्षते
 वृक्ष आविर्मूलः शुष्यति स उद्धतः ।
 एवमेवानृतं वदन्नाविर्मूल-
 मात्मानं करोति
 वृक्ष इव तिष्ठासेत् । छिद्यमानो न
 ब्रूयात्
 वृक्ष इव स्तब्धो दिवि तिष्ठत्येक-
 स्तेनेदं पूर्णं पुरुषेण सर्वम्
 [महाना. ८।१३+
 वृक्ष इव स्तब्धो दिवि तिष्ठत्येका
 यदन्तः पूर्णमवगत्य पूर्णः
 वृक्षधर्मे तौ तिष्ठतः, अतो भोक्ता-
 भोक्तारौ । पूर्वो हि भोक्ता
 भवति । तथेतरोऽभोक्ता
 कृष्णो भवतीति
 वृक्षमिव तिष्ठासेत् छिद्यमानोऽपि
 न कुप्येत
 वृक्षमूलनिकेतो वा त्यक्तसर्व-
 प्रियाप्रियः (यतिः)
 वृक्षमूले शून्यगुहेस्मशानवासिनो
 वा साम्बरा वा दिगम्बरा वा । न
 तेषां धर्माधर्मौ...द्वैतवर्जिता
 समलोष्टाश्मकाश्चनाः...
 सर्वत्रात्मैवेति पश्यन्ति
 वृक्षं तु सकलं विद्याच्छाया
 तस्यैव निष्कला । सकले
 निष्कले भावे सर्वत्रात्मा
 व्यवस्थितः
 वृजिनं संतरिष्यसि
 वृत्तमष्टदलं तृतीयं, चतुर्थं द्वादश-
 दलम् । ..एवं यत्र समाक्षिप्ते

महाना. १३।१५
 अव्यक्तो. ३
 आर्षे. ६।३
 आर्षे. ८।३
 आर्षे. ८।१
 १ ऐत. ३।६।५
 शाठ्याय. १८
 श्वेताश्व. ३।९
 गुह्यका. ४६
 गोपालो. १।११
 सुबालो. १।३।२
 ना. प. ९।२४
 मिथुको. ५
 ध्या. वि. ८
 भ. गी. ४।३६
 ना. पू. ६।१

वृत्तमादौ विलिख्य साष्टपत्रं तत-
 स्त्रिकोणं वृत्तं षडस्रं वृत्तयुगलं
 साधुकोणं समालिखेदिति सूर्यता. ५।१
 वृत्तयश्चत्वारः—मनो बुद्धिरहङ्कार-
 श्रित्तं चेति ना. प. ५।११
 वृत्तयस्तु तदानीमप्यज्ञाता आत्म-
 गोचराः । स्मरणादनुमीयन्ते
 व्युत्थितस्य समुत्थिताः अध्यात्मो. ३६
 वृत्तं विहंगमानां तु षडस्रं सर्प-
 जन्मनाम् । अष्टास्रं स्वेदजानां
 तु तस्मिन्दीपवदुज्ज्वलम् त्रि. ब्रा. २।५७
 वृथा न छिन्द्यात् । दृष्ट्वा प्रदक्षिणं
 कुर्यात् (तुलसी) तुलस्यु. २
 वृद्धायां मोहमायायां कः समा-
 श्वासवानिह महो. ५।१६८
 वृद्धावृद्धयोरवृद्धं, कृष्टाकृष्टयोर-
 कृष्टमित्येवं स्तोत्र्यतमं भवति संहितो. ३।३
 वृद्धो वसूनि पुरोवाच पुत्रेभ्यः
 परमं निधिम् इतिहा. ९९
 वृन्दा भक्तिः क्रिया बुद्धिः सर्व-
 जन्तुप्रकाशिनी कृष्णोप. २५
 वृश्चिका दर्शनं यान्ति निराशाः
 पितरो गताः इतिहा. ९२
 वृषणापानयोर्मध्ये पाणी आस्थाय
 संश्रयेत् कुण्डिको. १८
 वृषणो हृष्टसुषणौ निरुक्तो. २।१
 वृषलीपतिमुक्तानि श्राद्धानि च
 हवींषि च । पितरौ न प्रति-
 गृह्णन्ति दाता स्वर्गं न गच्छति इतिहा. ६८
 (ॐ) वृषादर्विकुलं ह वै
 शिविकुलं बभूव इतिहा. १
 वृषा पवित्रे अधि सा नो अन्ये
 बृहत्सोमो वावृधे सुवान इन्दुः महाना. ६।१०
 वृषेन्द्रः पुर एतु नः स्वस्तिदा अभयङ्करः महाना. ५।२
 वृष्टिः सन्धिः, पर्जन्यः सन्धाता ३ ऐत. १।२।१
 वृष्टेरन्नं ततः प्रजाः मैत्रा. ६।३७
 वृष्टौ पञ्चविधं सामोपासीत छांदो. २।३।१
 वृष्णीनां वासुदेवोऽस्मि भ. गी. १०।३७
 वेणुताद्विनोदाय गोपालायाहि-
 मर्दिने । कालिन्दीकुललोलाय

लोलकुण्डलधारिणे ॥ बल्लवी-
 वदनाम्भोजमालिने नूतशालिने ।

नमः प्रणतपालाय श्रीकृष्णाय... गो. पू. ४।९
 वेत्ताऽसि वेद्यं च परं च धाम भ. गी. ११।३८
 वेत्ति यत्र न चैवायं भ. गी. ६।२१
 वेत्ति लोकमहेश्वरम् भ. गी. १०।३
 वेत्ति सर्वेषु भूतेषु भ. गी. १८।२१
 वेत्थ त्वं पुरुषोत्तम भ. गी. १०।१५
 वेत्थ तु त्वं काप्य तत्सूत्रं, येनायं
 च लोकः परश्च लोकः सर्वाणि
 च भूतानि सन्दृश्यानि भवन्ति बृह. ३।७।१
 वेत्थ तु त्वं काप्य तमन्तर्यामिणं य
 इमं च लोकं परं च लोकम्
 सर्वाणि च भूतानि योऽन्तरो
 यमयतीति बृह. ३।७।१
 वेत्थ पथोर्देवयानस्य पितृयाणस्य
 च व्यावर्तना ३ इति छांदो. ५।३।२
 वेत्थ यदितोऽधि प्रजाः प्रयन्तीति... छांदो. ५।३।२
 वेत्थ यथा पञ्चम्यामाहुतावापः
 पुरुषवचसो भवन्तीति... छांदो. ५।३।३
 वेत्थ यथा पुनरावर्तन्ता ३ इति छांदो. ५।३।२
 वेत्थ यथाऽसौ लोको न
 सम्पूर्यते ३ इति छांदो. ५।३।३
 वेत्थ यथेमाः प्रजाः प्रयत्यो
 विप्रतिपद्यन्ता ३ इति बृह. ६।२।२
 वेत्थ यथेमाः प्रश्नाः प्रयन्त्यः
 विप्रतिपद्यन्ता ३...(मा. पा.) बृह. उ. ६।२।२
 वेत्थो यतिथ्यामाहुत्याम् हुताया-
 मापः पुरुषवाचो भूत्वा
 समुत्थाय वदन्ती ३ इति बृह. ६।२।२
 वेत्थो यथाऽसौ लोकं एवं बहुभिः
 पुनः पुनः प्रयद्भिर्नसम्पूर्यता ३ इति बृह. ६।२।२
 वेत्थो यथेमं लोकं पुनरापद्यन्ता
 ३ इति ...(मा. पा.) बृह. उ. ६।२।२
 वेत्थो देवयानस्य वा पथः प्रतिपदं
 पितृयाणस्य वा यत्कृत्वा
 देवयानं वा पन्थानं प्रतिपद्यन्ते
 पितृयाणं वापि बृह. ६।२।२

वेद एव परं ज्योतिः वेदतत्त्वार्थविहितं यथोक्तं हि स्वय- म्भुवा । निःशब्दं देशमास्थाय तत्रासनमवस्थितः ॥...	ब्रह्मो. १	वेदाक्षराणि यावन्ति पठितानि द्विजोत्तमैः । तावन्ति हरि- नामानि कीर्तितानि न संशयः ना.उ.ता. ३।४	
मात्राद्वादशयोगेन प्रणवेन शनैः शनैः ॥ पूरयेत्सर्वमात्मानं..	धुरिको. २	वेदात्मनाय विद्महे हिरण्यगर्भाय धीमहि । तन्नो ब्रह्म प्रचोदयात् [महाना. ३।७+	वनदु. १३५
वेदनानामधिष्ठानं मनो देहश्च सेन्द्रियः	आयुर्वे. ८	वेदादिशास्त्रहिंसकधर्माभिध्यान- मस्त्विति वदन्ति	मैत्रा. ७।९
वेदपुरुष इति यमवौचाम येन वेदान्वेद	३ ऐत. २।३।१	वेदादेव विनिर्माक्षः संसारस्य न चान्यथा । इति विज्ञान-	
वेदपुरुषा इमे गोपाः	सामर. ३२	निष्पत्तिर्धृतिः प्रोक्ता हि वैदिकैः	जा. द. १।१८
वेदमनुब्रवीत सर्वमायुरियादिति वेदमनूच्याचार्योऽन्तेवासिन-	बृह. ६।४।१४	वेदाध्यायीति यो विप्रः सततं ब्राह्मणः स्थितः । साचारः	
मनुशास्ति	तैत्ति. १।११।१	सामिहोत्री च सोऽभिर्वै कव्यवाहनः	इतिहा. ५२
वेदलौकिकमार्गेषु कुत्सितं कर्म यद्भवेत् । तस्मिन्भवति या लज्जा हीः सैवेति प्रकीर्तिता	जा. द. २।१०	वेदानधीत्यानुज्ञात उच्यते गुरुणाऽऽश्रमी	कुण्डिको. १
वेद वा अहं गौतम तत्सूत्रं तं चान्तर्यामिणम्	बृह. ३।७।१	वेदानां वेदं पित्र्यं गार्शि... सर्पदेवजनविद्यामेतद्भगवोऽध्येमि	छांदो. ७।१।२
वेद वा अहं तं पुरुषं सर्व- स्यात्मनः परायणं यमात्थ..	१२-१७	वेदानां सामवेदोऽस्मि	भ.गी. १०।२२
[बृह. ३।९।१०, ११,	भ. गी. २।४२	वेदान्तकृद्वेदविदेव चाहम् [कैव. २२+	भ.गी. १५।१५
वेदवादरताः पार्थ	गुह्यका. ७५	वेदान्तविज्ञानमुनिश्चितार्थाः संख्यासयोगाद्यतयः शुद्धसत्त्वाः	
वेदवेदान्तयोगुह्यं पुराकल्पे प्रचोदितम्	२ आत्मो. ९	[मुण्ड. ३।२।६+महाना. ८।१५+	भवसं. ३।३१
वेदशास्त्रपुराणानि भूतानि सकला- न्यपि । येनार्थवन्ति तं किंतु विज्ञातारं प्रकाशयेत्	अमन. २।९	वेदान्तवेद्यं शिवमप्रमेयम् वेदान्तश्रवणपूर्वकं प्रणवानुष्ठानं	१ बिल्बो. १०
वेदशास्त्रपुराणानि सामान्य- गणिका इव	सुबालो. ५।१५	कुर्वन् ब्रह्ममार्गं सम्यक्सम्पन्नः ...भैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय भवति	प. हं. प. ६
वेदशास्त्रैरुपास्यमानो न च वेद- शास्त्राण्युपास्यति	२ ऐत. शां.पा.	वेदान्तसारभूतसिद्धान्तानन्त- स्कन्धैर्विश्रजितं महावाक्यार्थ-	मि. सा. ६
वेदस्यमज्जानीस्थः, श्रुतं मे..	१ बिल्बो. ७	स्वरूपानन्तशाखासमन्वितम्	ना. प. ६।२९
वेदस्वरूपोऽनुदितः सपर्यासिष्ठानि तत्त्वन्दनतदलानि	महाना. १८।१	वेदान्ताभ्यासनिरतः शान्तो दान्तो जितेन्द्रियः	
वेदः शिखा (यज्ञस्य)	बृह. ४।३।२२	वेदान्ते परमं गुह्यं पुराकल्पप्रचो- दितम् । नाप्रशान्ताय दातव्यं	
वेदा अवेदाः (भवन्ति)	वैतथ्य. २२	(नापुत्रायाशिष्याय वा पुनः) न चाशिष्याय वै पुनः	
वेदा इति वेदविदो यज्ञा इति च तद्विदः		[श्वेता. ६।२२+	अ. पू. ५।११९

७४

वेदाभ्यासस्तपो ज्ञानमिन्द्रियाणां
च संयमः । अहिंसा गुरुसेवा
च निःश्रेयसकरं परम्
वेदा महर्त्विजः (शारीरयज्ञस्य)
वेदा वा एते अराः
वेदा वाचः स्यन्दमाना नदा नद्यो-
ऽमिता मताः । कलाः काष्ठा
मुहूर्ताश्च ऋतवोऽयनमेव च
वेदाविनाशिनं नित्यं
वेदास्तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो
वेदान्वेद
वेदाहमिति मन्त्राभ्यां वैभवं कथितं हरेः
वेदाहमेतमजरं पुराणं सर्वात्मानं
सर्वगतं विभुत्वात् । जन्म-
निरोधं प्रवदन्ति यस्य ब्रह्म-
वादिनो हि प्रवदन्ति नित्यम्
वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्य-
वर्णं तमसः परस्तात् । तमेव
विदित्वाऽतिमृत्युमेति नान्यः
पन्था विद्यतेऽयनाय
वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् । आदि-
त्यवर्णं तमसः परस्तात् । तमेवं
विद्वानमृत इह भवति
वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्य-
वर्णं तमसः परस्तात् । यस्य
योनिं परिपश्यन्ति धीरा-
स्तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु
वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्य-
वर्णं तमसस्तु पारे । सर्वाणि
रूपाणि विचित्य धीरः नामानि
कृत्वाभिन्नद्वन्द्वदास्ते [पारमा. ७।५
वेदाहं समतीतानि
वेदा हि रसाः
वेदा ह्यमृतास्तेषामेतान्यमृतानि
वेदांश्च सर्वान् प्रहिणोति चाध्यं तं
वै प्रभुं पितरं देवतानाम्
वेदाः प्राणा भगवतो वासुदेवस्य
वै हरेः । तदुक्तकर्माकुर्वाणो
प्राणहर्ता भवेद्धरेः

भवसं. ५।८

प्रा. हो. ४।१

नृ. पू. ५।६

गुह्यका. २०

भ. गी. २।२१

बृह. ४।५।७

मुद्गलो. १।८

श्वेताश्व. ३।२१

श्वेता. ३।७

त्रि.म.ना. ४।३

२ शिवसं. १५

+चित्त्यु. १२।७

भ. गी. ७।२६

छादो. ३।५।४

छादो. ३।५।४

शरभो. ३

भवसं. १।३९

वेदाः सर्वाङ्गानि सत्यमायतनम् केनो. ४।८

वेदाः स्वक्वचाभिस्तस्मिन्स्थाने
तस्या निकुञ्जदेव्यायशोगायन्ति सामर. १०वेदिकाकारवद्भूतो बलवान्भूत-
मारुतः । स्मर्तव्यः कुम्भकेनैव
प्राणमारोप्य मारुतम् त्रि.ब्रा. २।१४०

वेदेषु यज्ञेषु तपस्सु चैव भ. गी. ८।२८

वेदैरनेकैरहमेव वेद्यो वेदान्तकृद्वेद-
विदेव चाहम् कैव. २२

वेदैरशून्यस्त्रिभिरेति सूर्यः सूर्यता. १.५

वेदैर्न तर्कोक्तिभिरागमैश्च नाना-
विधैः शास्त्रकृदम्बकैश्च । ध्याना-
दिभिः सत्करणैर्न गम्यं चिन्ता-
मणि स्वैकगुरुं विहाय व्यमन. २।३९
वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यः भ.गी. १५।१५वेदोक्तेन प्रकारेण कृच्छ्रचान्द्राय-
णादिभिः । शरीरशोषणं यत्त-
त्तप इत्युच्यते ब्रुवैः जा. द. २।३वेदोक्तेन प्रकारेण विना सत्यं
तपोधन । कायेन मनसा वाचा जा. द. १।७

हिंसाऽहिंसा न चान्यथा जा. द. १।७

वेदो यं ब्राह्मणा विदुर्वेदेनेन बृह. ५।१।१

येद्वेदितव्यम् देव्यु. १

वेदोऽहमवेदोऽहम् भ. गी. ९।१७

वेद्यं पवित्रमोङ्कारः

वेद्योऽहमागमान्तैराराध्यः सकल.

भुवनहृद्योऽहम् आ. प्र. ९

वेनस्तत्पश्यन् विश्वा भुवनानि महाना. २।३

विद्वान् यत्र विश्वं भवत्येकनीडम् भ. गी. १।२९

वेपथुश्च शरीरे मे

(अथ) वेशान्तात् पुष्करिणीः

स्रवन्तीः सृजते... बृह. ४।३।१०

वेद्यंसमुद्धरेन्नित्यं सत्यसन्धानमानसः वराहो. ५।५६

वैकुण्ठस्थानोद्भवं मम प्रीतिकरं

मद्भक्तैर्ब्रह्मादिभिर्धारितं विष्णु-
चन्दनं... गोपीभिः प्रक्षालना-

द्रोपीचन्दनमाख्यातं... सुकित-

साधनं भवति [वासुदे. २+ गोपीचं. १

वैकुण्ठः साकारो नारायणः साकारश्च त्रि.म.ना. २।१

वैखरी सर्वविद्यासु प्रशस्ता	ना.पू.ता. ५।८
वैखर्या विकसीकृता	योगकुं. ३।१९
वैखानसत्रयेः पूर्वं विष्णोर्वाणी	
समुद्भवेत् । त्रयीरूपेण	
सङ्कल्प्य इत्थं देही विजृम्भते	सीतो. २३
वैखानसमतस्तस्मिन्नादौ प्रत्यक्ष-	
दर्शनम् । स्मर्यते मुनिभि-	
नित्यं वैखानसमतः परम्	सीतो. १७
वैखानसाञ्जौदुम्बरावालखिल्यः फेनपाः आश्रमो. ३	
वैणवं दण्डं कौपीनं परिभ्रष्टेत्	आरुणि. ३
वैतथ्यं सर्वभावानां स्वप्न	
आहुर्मनीषिणः	वैतथ्य. १
वैदिकेषु च सर्वेषु श्रद्धा या	
सा मतिर्भवेत्	जा. द. २।१०
वैद्युतः सन्धानम्	तै. व. १।३।४
वैद्युदादिमयं तेजो मधुशदिमयो	
रसः । तेजोरसविभेदैस्तु वृत्त-	
मेतच्चराचरम्	बृ. जा. २।४
वैनतेयश्च पक्षिणाम्	भ. गी. १०।३०
वैशाघ्रपद्य कं त्वमात्मानमुपास्ते	छांदो. ५।१४।१
वैरम्भमेवाप्येति यो वैरम्भमेवास्तमेति	सुबालो. ९।६
वैराग्यजनकं श्रद्धाकलत्रं ज्ञान-	
नन्दनम् (न त्यजेत्)	मैत्रे. २।२३
वैराग्यतैलसम्पूर्णं भक्तिवर्तिसम-	
न्विते । प्रबोधपूर्णपात्रे तु	
ज्ञप्तिदीपं विलोकयेत्	द. मू. १७
वैराग्यमरणं कृत्वा ज्ञानं कृत्वा तु	
चित्रगुम् । गाढतामिह संशान्त्यै	
गूढमर्थं निवेदयेत्	द. मू. १८
वैराग्यसञ्ज्ञासी ज्ञानसञ्ज्ञासी	
ज्ञानवैराग्यसञ्ज्ञासी कर्म-	
सञ्ज्ञासीति चातुर्विध्यमुपागतः	१ सं.सो. २।१३
वैराग्यसञ्ज्ञासो ज्ञानसञ्ज्ञासो	
ज्ञानवैराग्यसञ्ज्ञासः कर्म-	
सञ्ज्ञासश्चेतिचातुर्विध्यमुपागतः	ना. प. ९।२
वैराग्यस्य फलं बोधो बोधस्योपरतिः	
फलम् । स्वानन्दानुभवाच्छान्ति-	
रैवैवोपरतेः फलम्	अध्यात्मो. २८
वैराग्यं चन्दनं स्मृतम्	शिवो. १।२६

वैराग्यं समुपाश्रितः	भ.गी. १८।५२
वैराग्यात्पूर्णतामेति मनो नाश-	
वशानुगम् । आशया रक्तता-	
मेति शरदीव सरोऽमलम्	महो. ६।७५
वैराग्याद्बुद्धिविज्ञानाविर्भावो भवति	त्रि.म.ना. ५।४
वैराग्येण च गृह्यते	भ. गी. ६।३५
वैराग्येणाथ शास्त्रेण महत्त्वादि-	
गुणैरपि । यत्सङ्कल्पहरार्थं	
तत्स्वयमेवोन्नयन्मनः	महो. ६।७४
वैराजः शरत्समानो वरुणः साध्या	
उत्तरत उद्यन्ति तपन्ति वर्षन्ति	मैत्रा. ७।४
वैराजात्मोपासनया सञ्जातज्ञान-	
बहिना । दग्ध्वा कर्मत्रयं योगी	
यत्पदं याति तद्भजे	ना. विं. शीर्षकं
वैरूपवैराजे शाकररैवते	कौ. त. १।५
वैवस्वतो नो अभयं कृणोतु	महाना. १३।७
वैश्यकर्म स्वभावजम्	भ.गी. १८।४४
वैशारद्यं तु वै नास्ति भेदे	
विचरतां सदा	अलातशां. ९४
वैश्वानराय प्रतिवेदयाम इत्युप-	
तिष्ठेत, यदर्वाचीनमेनो भ्रूण-	
हत्यायास्तस्मान्मोक्षयध्वै	सहवै. ११
वैश्वानराय प्रतिवेदयामो यदी-	
नृणः सङ्गरो देवतासु	सहवै. ९
वैश्वानराय रथम्	चित्त्यु. १०।४
वैश्वानराय विद्महे लालीलाय	
धीमहि । तन्नो अग्निः प्रचोदयात्	
[महाना. ३।११+]	वनदु. १३९
वैश्वानरः कालमृत्यूजिह्वात्रयमिदं स्मृतम्	गुह्यका. २२
वैश्वानरः पयान्नः पवित्रैः	सहवै. ९
वैश्वानरः प्रत्नथा नाकमारुहत्	चित्त्यु. १०।४
वैश्वानरः प्रविशत्यतिथिर्ब्राह्मणो	
गृहान् । तस्यैताः शान्ति	
कुर्वन्ति हर वैवस्वतोदकम्	कठो. १।७
वैश्वानरीं निर्वपेत्	कठश्रु. ३
वैश्वानरेष्टिं निर्वपेत्सर्वस्वं दद्यात्	१ सं.सो. १।२
वैश्वानरोऽप्यन्यत्राप्युक्तं, अयमग्नि-	
वैश्वानरः...	मैत्रा. २।८

वैश्वानरो मे दधस्तनूपा अव-		व्यपगतकलनाकलङ्कशुद्धः स्वयम-	
बाधतां दुरितानि विश्वा	सहवै. ८	मलात्मनि पावने पदेऽसौ ।	
वैश्वानरोवासुदेवोविश्वतश्चक्षुरस्म्यहम्	त्र. वि. १०३	सलिलकण इवाम्बुधौ महात्मा	
वैष्णवकलायुक्तां मातृकायुक्तां		विगलितवासनमेकतां जगाम	महो. २।७७
वैष्णवीं न्यसेत्	बोढोप. २	व्यपेतभीः सुमनाः पुनस्त्वं	भ.गी. ११।४९
वैष्णवं धाम दिव्यगणोपेतं विदुम-		व्यवधानवशादेव 'हंसः सोऽहं'	
वेदिकामणिमुक्तागणाचितं	लक्ष्म्यु. १	इति मन्त्रेणोच्छ्वासनिश्वासा-	
वैष्णवं पञ्चव्याहृतिमयं मन्त्रं		व्यपदेशेनानुसन्धानं करोति	ना. प. ६।७
कृष्णावभासकं कैवल्यस्य		व्यवसायात्मिका बुद्धिः [भ.गी.	२।४१+२।४४
सूत्यै सततमावर्तयेत्	गो. पू. ३।१२	व्यवहारमिदं सर्वं मा करोतु	
वैष्णवीं ब्रह्मनाडी च निर्वाण-		करोतु वा	अ. पू. २।१०
प्राप्तिपद्धतिः	त्रि. ब्रा. २।६९	व्याकरणोऽस्याः प्रथमःशीर्षो भवति	गायत्री. ३
वैष्णवीं विष्णुवल्लभां मृत्युजन्म-		व्याकुलितमनसोऽन्वाः खञ्जाः	
निवर्हणी...प्राणतर्पणादन्तर्मल-		कुञ्जा वामना भवन्ति	गर्भो. ३
नाशिनीं (तुलसीं) य एवं वेद		व्याख्याने तत्समाप्तौ च सम्प्रभ्रे	
स वैष्णवो भवति	तुलस्यु. २	स्नानभोजने । भुक्त्वा च	
वैष्णवो धर्महीनोऽपि याति विष्णोः		शयनेस्वप्नेनमस्कुर्यात्सदा गुरुम्	शिवो. ७।७
परं पदम्	भवसं. ५।२३	व्याघ्रबुद्ध्या विनिर्मुक्तो बाणः	
व्यक्तमध्यानि भारत	भ. गी. २।२८	पश्चात्तु गोमतौ । न तिष्ठति	
व्यक्तमव्यक्तं वा विधृतं विष्णुलिङ्गं		भिनत्येव लक्ष्यं वेगेन निर्भरम्	अध्यात्मो. ५४
त्यजन्न शुद्धयेदखिलैरात्मभासा	शाङ्खाय. २६	व्याघ्रचर्मासने स्थित्वा म्वस्तिका-	
व्यक्तं वै विश्वं चराचरात्मकम्	अव्यक्तो. ४	द्यासनक्रमात् ॥...मातृका-	
व्यक्तं सर्वमुमारूपमव्यक्तं तु महेश्वरम्	रुद्रह. १०	मालया मन्त्री मनसैव मनुं जपेत्	रामर. ४।५
व्यक्ताव्यक्तिगिरः सर्वे वेदाद्या		व्याघ्रमुखसर्ववृश्चिकाग्निज्वालाविषं	
व्याहरन्ति याम् । सर्वकामदुघा		निर्गमय निर्गमय...	लाङ्गूलो. ८
धेनुः सा मां पातु सरस्वती	सरस्व. १९	व्याघ्रो वा शरभो वाऽपि गजो	
व्यक्ताव्यक्तं भरते विश्वमीशः	श्वेताश्व. १।८	गवय एव वा । सिंहो वा	
व्यक्ताव्यक्तो ब्रह्माब्रह्माऽहं	अ. शिरः. १	योगिना तेन म्रियन्ते	
व्यञ्जनं निष्फलं ब्रह्म प्राणो		हस्तताडिताः	१यो.त.५९।६०
मायेति च स्वरः	रामर. ५।५	व्याचक्षतां ते शास्त्राणि वेदान-	
व्यञ्जनैरेव रात्रीराप्नुवन्ति,		ध्यापयन्तु वा । येऽत्राधिका-	
स्वरैरहानि	१ ऐत. २।४।३	रिणो मे तु नाधिकारो-	
व्यञ्जनैः स्वरसंयोगं विद्धि		ऽक्रियत्वतः	१ अवधू. १३
तत्प्राणयोजनम्	रामर. ५।६	व्याधिरग्निर्जलं शस्त्रं बुभुक्षाश्चा-	
व्यतिरिक्तजडं सर्वस्वप्रवञ्चविनश्यति	स्कन्दो. ३	पदो विषम् । ज्वरश्च मरणं	
व्यतिषिक्ता वा इमे लोकास्तस्मा-		जन्तोरुच्चाच पतनं तथा ॥	
व्यतिषिक्तान्यङ्गानि भवन्ति	च. पू. २।२	निर्माणे यस्य यदृष्टं तेन	
		गच्छन्ति हेतुना	भवसं. १।१३

व्याचक्षाणस्य तु मे निदिध्यासस्व

[बृ. उ. २।४।४+

व्याप्ताननं दीप्तहुताशनेत्रं

व्याधिशोकगणे घोरे ममत्वं हि

शरीरके

व्याधीयन्ते प्राणा अन्नं कनीयो

भविष्यति

व्यानमेवाप्येति यो व्यानमेवास्तमेति

(अथ खलु) व्यानमेवोद्गीथ-

मुपासीत

व्यानः प्रस्तोता (शारीर्यज्ञस्य)

व्यानः श्रोत्राक्षिमध्ये च ककुद्भ्यां

गुल्फयोरपि । प्राणस्थाने गले

चैव वर्तते मुनिपुङ्गव

व्यानः श्रोत्रोरुकट्यां च गुल्फ-

स्कन्धगलेषु च । नागादिवायवः

पञ्च त्वगस्थ्यादिषु संश्रिताः

व्यानः सर्वेषु चाङ्गेषु व्याप्य

तिष्ठति सर्वदा

(ॐ) व्यानात्मने ॐ तत्सद्भूर्भुवः

सुवस्तस्मैवैव्यानात्मनेनमोनमः

व्याने तृप्यति श्रोत्रं तृप्यति

व्यानो दक्षिणः पक्षः

व्यानो विवादकृत्योक्तो मुने

वेदान्तवेदिभिः

व्यानो ह्यर्चिस्समप्रभः

व्यापकतया जगद्व्याप्य तिष्ठति

यत्तद्ब्रह्म वदन्ति ताराम्

व्यापको हि भगवान् बटुको

भोगायमानो यदा शेते रुद्रस्तदा

संहरते प्रजाः

व्यापको हि भगवान् रुद्रो भोगाय-

मानो यदा शेते रुद्रस्तदा

संहार्यते प्रजाः

व्यापनाद्व्यापी महादेवः

व्याप्तं त्वयैकेन दिशश्च सर्वाः

व्याप्यव्यापकता मिथ्या सर्व-

मात्मेति शासनात् । इति ज्ञाते

परे तत्त्वे भेदस्यावसरः कुतः

४।५।५

भ. गी. १।१२४

दुर्वासो. २।९

छांदो. ७।१०।१

सुबालो. ९।३

छांदो. १।३।३

प्रा. हो. ४।१

जा. द. ४।२८

त्रि. ब्रा. २।८२

अ. ना. ३६

गोपालो. ३।६

छांदो. ५।२०।२

तैत्ति. २।२

जा. द. ४।३२

अ. ना. ३८

सामर. १

बटुको. २७

अ. शिरः. ३।१५

अ. शिखो. २

भ. गी. १।१२०

यो. शि. ४।४

व्याप्यव्याप्यं यतः सर्वं तं वै

पश्यन्ति सूरयः

व्याप्येदं सर्वं तिष्ठसीति

व्यामिश्रेणैव वाक्येन

व्यावहारिकदृष्टिस्तु प्रकाशाव्य-

भिचारतः

व्यावहारिकदृष्टयेयं विद्याविद्या

न चान्यथा

व्यासप्रसादाच्छ्रुतवान्

व्याहृतित्रयमकारोकारमकारेषु

प्रविलाप्य...तत्त्वमस्यादि-

वाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं

कुर्वन्नुदीचीं दिशं गच्छेत्

व्याहृतिं जागतं छन्दः...दर्शन-

मितीन्द्रियाण्यन्वभवन्

व्याहृत्या गायत्र्यभवत्

व्युत्थितस्य भवत्येषा समाधिस्थस्य

चानघ । ज्ञस्य केवलमज्ञस्य

न भवत्येव बोधजा

व्यूढं दुर्योधनस्तदा

व्याहरन् सामनुस्मरन्

व्यूढां हुपदपुत्रेण

व्येव त्वा ज्ञापयिष्यामीति

व्येव त्वा ज्ञापयिष्यामि(मा.पा.)

व्योमज्ज्वलनेन्द्रिराकलाबिन्दु-

मेलनरूपा

व्योमपञ्चकलक्षणं विस्तरेणानुब्रूहि

व्योमपुष्पं सुगन्धकम्

व्योमरन्ध्रगतो नादो

व्योमवृत्तं च धूमं च हकाराक्षर-

भासुरम्

(अथ) व्योमानिलानलजलान्नानां

पञ्चीकरणम्

व्योम्नि मासुतमारोप्य कुम्भकेनैव

यत्नवान्

व्योम्नि व्योम न लक्षयेत्

व्योम्यात्मा सम्प्रतिष्ठितः(पा.मा.)

व्रजमण्डले गोवर्धनो गिरिरास्ते

भवसं. ३।४

गणेशो. ३।१३

भ. गी. ३।२

पा. ब्र. २४

पा. ब्र. २३

भ. गी. १।८।७५

प. हं. प. ५

२ प्रणवो. ३

गायत्रीर १

अ. पू. १।२६

भ. गी. १।२

भ. गी. ८।१३

भ. गी. १।३

बृह. २।१।१५

बृह. २।१।१५

तारोप. २

मं. ब्रा. ४।१

ते. वि. ६।९७

व्या. वि. १०३

१ यो. त. ९८

त्रि. ब्रा. १।६

त्रि. ब्रा. २।१४२

मैत्रा. ४।१६

मुण्डको. २।२।७

सामर. ५५

वज्रसूत्रीकृष्णसम्भूतः श्रुतिभ्यो
ज्ञानसङ्गतः
व्रतमेतच्छाम्भवं सर्वेषु (देवेषु)
वेदेषु वेदवादिभिरुक्तं भवति
[का. रुद्रो. ३+
व्रतयज्ञतपोदानहोमस्वाध्याय-
वर्जितम् । सत्यशौचपरिभ्रष्टं
संन्यासं नैव कारयेत्
व्रतं नाम वेदोक्तविधिनिषेधा-
नुष्ठाननैयत्यम्
व्रतान्न प्रमदितव्यम्
व्रात्यस्त्वं प्राणैकक्रूरधिरत्ता
विश्वस्य सत्पतिः

गोपालो. २।१८

जाबाल्यु. ७

१ सं. सो. २।५

शांडि. २।१

भस्मजा. २।८

प्रश्नो. २।११

व्रात्यस्यापि गृहे भिक्षेच्छूद्राभक्ति-
पुरस्कृते

१ सं. सो. २।६४

व्रीहियवास्त्रिलमाषा अणुप्रियङ्गवो

गोधूमाश्च मसूराश्च खल्वाश्च

खलकुलाश्च तान्निष्ठान्दधनि

मधुनिघृतउपशिञ्चत्यास्य जुहोति बृह. ६।३।१३

व्रीहेर्वा यवाद्वा सर्पपाद्वा श्यामाका-

द्वा श्यामाकतण्डुलाद्वा एष म

आत्मान्तर्हृदये ज्यायान् पृथिव्या

ज्यायानन्तरिक्षाज्यायान्दिवो

ज्यायानेभ्यो लोकेभ्यः

छांदो. ३।१४।३

श

(भगवन्) शकटमिवाचेतनमिदं
शरीरं कस्यैष खल्वीदृशोमहि-
मातीन्द्रियभूतस्य येनैतद्विधमिदं
चेतनवत्प्रतिष्ठापितम्

मैत्रा. २।३

शकाः खुरा इत्यन्येषां पशूनां
तदूर्ध्वमुदसर्पन् । ता ऊरू
अभवताम्

१ ऐत. १।४।१

शकुनवन्तं चेन्मन्येत प्राणवंशं
समधां ३...

३ ऐत. १।४।१

शक्तिद्वयं हि मायाया विक्षेपा-
वृत्तिरूपकम्

सरस्व. ४१

शक्तिः कुण्डलिनी नाम विसतन्तु-
निभा शुभा

योगकुं. १।८२

शक्तिमध्ये मनः कृत्वा शक्तिं
मानसमध्यगाम् । मनसा

मन आलोक्य शाण्डिल्य

त्वं सुखी भव

शांडि. १।७।१८

शक्तियुक्तो भवेत्

गुह्यषोढा. १

शक्तिसेना कल्पना च ब्रह्मण्येवं

हि पञ्चधा

रा. पू. १।१०

शक्त्यूर्ध्वं शक्तिमिति मानवी विद्या

त्रि. ता. १।१६

शक्य एवंविधो द्रष्टुं

भ. गी. १।१५३

शक्नोतीहैव यः सोढुं

भ. गी. ५।२३

शक्योऽवामुपायतः

भ. गी. ६।३६

शकश्च नारायणः [त्रि.म.ना.२।८+

नारा. २

शक्रः प्रविद्वान् प्रदिशश्चतस्रः

[महाना. ३+

चित्त्यु. १२।७

शक्रेण हैमं यक्षराजेन विश्वेदेवै रौप्यं

वसुभिः कांस्यकं च । यद्धारु-

कूटं वायुना पार्थिवं तदश्वि-

भ्यामासीत्स्फाटिकं पाशिनाथ

सि. शि. २२

शङ्करो भगवानाद्यो ररक्ष

सकलाः प्रजाः

शरभो. १६

शङ्कुना सर्वाणिपर्णानि संतृण्णा-

न्येवमोङ्कारेण सर्वावाक्सन्तृ-

ण्णोङ्कार एवेदं सर्वम्

छांदो. २।२३।३

शङ्खचक्रगदाखड्गधारिणं वन-

मालिनम् ।...कर्मणा मनसा

वाचा संस्मरेत्प्रजपेत्सुधीः

ना.पू.ता. ४।१३

शङ्खचक्रगदापाणे द्वारकानिलया-

च्युत । गोविन्द पुण्डरीकाक्ष

रक्ष मां शरणागतम् [वासुदे.३

गोपीचं. ३

शङ्खचक्रमहामुद्रापुस्तकाढ्यं

चतुर्भुजम् । सम्पूर्णचन्द्रसङ्काशं

हयग्रीवमुपास्महे

हयग्री. ४

शङ्खचक्रोर्ध्वपुण्ड्रादिधारणं स्मरणं

हरेः । तदीयाराधनं चैव भक्ति-

र्बहुविधा स्मृता

सुदर्श. ८

शङ्खतोयेन मूलेन भस्मना मिश्रणं
भवेत् । योजितं चन्दनेनैव
वारिणा भस्मसंयुतम् । चन्दनेन
समालिम्पेज्ज्ञानदं चूर्णमेव तत् बृ. जा. ४।९
शङ्खतुन्दुभिनादं च न शृणोति
कदाचन (मृतवत्तिष्ठते योगी
स मुक्तो नात्र संशयः) ना. गि. ५२
शङ्खस्य तु ग्रहणेन शङ्खधमस्य वा
शब्दो गृहीतः [बृह. २।४।८+ ४।५।५
शङ्खं चक्रं च संसिद्धिं विन्दुं च
सर्वमूर्धनि कृष्णो २१
शङ्खं दध्मौ प्रतापवान् भ. गी. १।१२
शङ्खान्दध्मुः पृथक्पृथक् भ. गी. १।१८
शङ्खिनी चैव गान्धारी तदन-
न्तरयोः स्थिते । उत्तरे तु
सुषुम्नाया इडाख्या निवसत्यसौ वराहो. ५।२६
शङ्खिनी नाम या नाडी सव्य-
कर्णान्तमिष्यते । गान्धारा
सव्यनेत्रान्ता प्रोक्ता
वेदान्तवेदिभिः जा. द. ४।२२
शङ्खिन्याश्चन्द्रमास्तद्वत्पयस्विन्याः
प्रजापतिः जा. द. ४।३८
शठे शठ इव स्थितः अ. पू. २।२९
शठो नैष्कृतिकोऽलसः भ. गी. १।८।२८
शतकृत्वः प्रयुक्ताशतपर्वणावज्रेण
सम्मिता सर्वाः लोकानभिजयति सन्ध्यो. २
शतरुद्विषेणेत्येतान्येव ह वा
अमृतस्य नामानि जाबालो. ३
शतरुद्रेण मन्त्रेण भस्मोद्धूलित-
विग्रहाः । निर्धूतरजसः सर्वे
तत्क्षणाच्च वयं सुने बृ. जा. ६।६
शतशो गोपभार्या वेदकृचः सामर. ३२
शतशोऽथ सहस्रशः भ. गी. १।१।५
शतशोऽपि जलेर्धौतं सुराभाण्ड-
मिवाशुचि (चित्तमन्तर्गतं
दुष्टं तीर्थस्नानैर्न शुद्ध्यति) जा. द. ४।५४
शतं कुलानां प्रथमं बभूव तथा
पराणां त्रिशतं समग्रम् । एते

भवन्ति सुकृतस्य लोके येषां
कुले सन्न्यसतीह विद्वान् शात्र्याय. ३०
शतं च दशचैकश्च सहस्राणि च विजतिः छादो. ७।२६।२
शतं च नव शाखासु यजुषामेव
जन्मनाम् । साम्नः सहस्र-
शाखाः स्युः पञ्चशाखा अथर्वणः सीतो. १६
शतं च दश चैकं च
सहस्राणि च... (मा. पा.) छां. उ. ७।२६।२
शतं चैका च हृदयस्य नाड्यस्तासां
मूर्धानमभिनिःसृतैका । तयो-
र्ध्वमायन्नमृतत्वमेति विष्व-
ङ्मुन्या उत्क्रमणे भवन्ति कठो. ६।१६
[छा. उ. ८।६।६+ यो. शि. ६।४
शतं नियुतः परिवेद विश्वा
विश्ववारः चित्त्यु. १।१।३
शतं मा पुर आयसीररक्षन्नयः
श्येनो जवता निरदीयमिति
गर्भं एवैतच्छयानो वामदेव
एवमुवाच २ ऐत. ५।५
शतं मालाहस्ताः शतमाञ्जनहस्ताः
शतं चूर्णहस्ताः शतं वासो-
हस्ताः शतं कणाहस्तास्तं ब्रह्मा-
लङ्कारेणालङ्कुर्वन्ति कौ. त. १।४
शतं विज्ञानवतामेको बलवाना-
कम्पयते स यदा बलीभवत्यथो-
त्थाता भवति छांदो. ७।८।१
शतं शरद आयुषो जीव पुत्र कौ. त. २।११
शतं शता अस्य युक्ता हरीणाम् चित्त्यु. १।१।७
शतं शुक्राणि यत्रैकं भवन्ति,
सर्वे वेदा यत्रैकं भवन्ति,
सर्वे होतारो यत्रैकं भवन्ति,
स मानसीन आत्मा जनानाम् चित्त्यु. १।१।१
शतं सहस्राणि प्रयुतानि नाव्यानाम् चित्त्यु. १।१।१०
शताश्वरी परमा विद्या त्रयीमयी त्रि. ता. १।४
शतायुषः पुत्रपौत्रानवृणीष्व बहून्
पशून् हस्तिहिरण्यमश्वान् । भूमे-
र्महदायतनं वृणीष्व स्वयं च
जीव शरदो यावदिच्छसि कठो. १।२३

शतारं शनपत्राढ्यं विक्रीणाम्बुज-

कर्णिकम् । तत्रार्कचन्द्रवह्नी-

नामुपर्युपरि चिन्तयेत्

ध्या. विं. ३४

शताहावगतशरः शतशकृन्नी-

षिणाम् । शतं ब्रह्म तपस्विनां

कूपोऽरण्यस्य तिष्ठति

इतिहा. १९

शतैर्महाप्रस्थैरखण्डैस्तण्डुलैरभिषिच्य

चंद्रलोककामश्चंद्रलोकमवाप्नोति

भस्मजा. २।१२

शत्रून्निहत्य गुरुषट्कगणान्निपाता-

द्रन्धद्विपो भवति केवलमद्वितीयः

वराहो. २।६५

शनिराहुकेतुरगरक्षोयक्षनरविहग-

गरभेभादयोऽधस्तादुद्यन्ति

मैत्रा. ७।६

शनैरेवं प्रकर्तव्यमभ्यासं युगपन्न

हि । युगपद्वर्तते यस्य शरीरं

विलयं व्रजेत्

योगकुं. २।३९

शनैः पिङ्गलया तत्र द्वात्रिंशन्मात्रया

पुनः । प्राणायामो भवेदेवं

ततश्चैवं समभ्यसेत्

जा. द. ६।६

शनैः शनैरुपरमेत्

भ. गी. ६।२५

शनैः शनैर्यदा प्राणस्तुन्दसन्धि

निगच्छति । तुन्ददोषं विनिर्धूय

कर्तव्यं सततं शनैः

योगकुं. १।५०

शनैः समस्तमाकृष्य हृत्सरोरुह-

कोटरे । प्राणापानौ च बद्ध्वा

तु प्रणवेन समुच्चरेत्

ध्या. विं. १००

शनैः सुमथनं कुर्याद्भूमध्येन्यस्य

चक्षुषी । षण्मासं मथनावस्था

भावेनैव प्रजायते

योगकुं. २।४६

शबलाच्छयामं प्रपद्ये

छांदो. ८।१३।१

शब्द एक आकाशस्य (गुणः)

शब्दकाललयेन दिवाराच्यतीतो

भूत्वा सर्वपरिपूर्णज्ञानेनोन्म-

न्यवस्थावशेन ब्रह्मैक्यं भवति

मं. ब्रा. २।४

शब्दमायावृतो यावत्तावत्तिष्ठति

पुष्करे(ले)। भिन्ने तमसि चैकत्व-

मे(क एवा-)कमेवानुपश्यति

ब्र. विं. १५

शब्दब्रह्मणि निष्णातः परं ब्रह्मा-

धिगच्छति

ब्र. विं. १७

[मैत्रा. ६।२२+

त्रि. ता. ५।१७

शब्दब्रह्मातिवर्तते

भ. गी. ६।४४

शब्दब्रह्माहम् । क्रियायोगोऽहम् ।

ब्रह्माहम् । विष्णुरहम् । सौरो-

ऽहम् । ब्राह्मोऽहम्

अद्वै. भा. १

शब्दवानाकाशः शब्दाकाशाभ्यां

भिन्नः

गोपालो. १।४

शब्दस्पर्शमया येषार्था अनर्था

इव ते स्थिताः । तेषां सक्तस्तु

भूतात्मा न स्मरेच्च परं पदम्

मैत्रे. १।५

शब्दस्पर्शरूपगन्धवर्जितो

निर्विकल्पो निराकाङ्क्षः सर्व-

व्यापी सोऽचिन्त्यो निर्वर्ण्यश्च

पुनात्यशुद्धान्यपूतानि

१ आत्मो. ३

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धा अग्निकार्य-

ज्ञानेन्द्रियविषया अवाश्रिताः

त्रि. ब्रा. १।४

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धा मे शुद्ध्यन्तां

ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा

भूयास* स्वाहा

महाना. १४।१३

शब्दस्पर्श-रूप-रसाश्चापां गुणाः

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धास्तद्विषयाः

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः, पञ्च-

तन्मात्राः, पञ्चपुष्पवाणाः,

मन इक्षुधनुः

भावनो. ६

शब्द-स्पर्श-रूप-रस-गन्धाः

पृथिवीगुणाः

शारीरको. ४

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः सुख-

दुःखहेतवः

सर्वसारो. ५

शब्द-स्पर्श-रूपाण्यग्निगुणाः

शब्दस्पर्शस्वरूपाभ्यां सङ्गर्भा-

ज्जन्यतेऽनलः

महो. ५।१४९

शब्दस्पर्शादयो येषार्था अनर्था इव

ते स्थिताः । येष्वासक्तस्तु

भूतात्मा न स्मरेच्च परं पदम्

मैत्रा. ४।२

शब्द-स्पर्शाविति वायुगुणौ

शब्दं बधिरवच्छृणु । काष्ठवत्पश्य

वै देहं प्रशान्तस्येति लक्षणम्

अ. ना. १९

शब्दं सर्वमसद्विद्वि स्पर्श

सर्वमसत्सदा

ते. विं. ३।५७

शब्दः खे पौरुषं नृषु

भ. गी. ७।८

शब्दाक्षरं परं ब्रह्म यस्मिन्क्षीणे
यदक्षरम् । तद्विद्वानक्षरं ध्याये-
द्यदिच्छेच्छान्तिमाप्नुयात् ब्र. विं. १६
शब्दादिविषयान् पञ्च मनश्चैवाति-
चञ्चलम् । चिन्तयेदात्मनो अ. ना. ५
शब्दादिष्वनुरक्तानि निगृह्याक्षाणि
योगवित् । कुर्याच्चित्तानुकारीणि
प्रत्याहारपरायणः भवसं. ३।२७
शब्दादीन् विषयानन्ये भ. गी. ४।२६
शब्दादीन् विषयास्त्यक्त्वा भ. गी. १८।५१
शब्दाद्यैर्विषयैस्त्यक्तो लयस्थो
दृश्यते तथा (निर्वातस्थो यथा
दीपो भासते निश्चले यथा) अमन. १।२७
शब्दानां ज्ञानरूपिणी देव्यु. २१
शब्दार्णमक्षरं ब्रह्म तस्मिन्क्षीणे
यदक्षरम् । तद्विद्वानक्षरं ध्याये-
द्यदिच्छेच्छान्तिमात्मनः त्रि. ता. ५।१६
शब्देनैवाशब्दमाविष्कृत्यते मैत्रा. ६।२२
शम इत्यरण्ये मुनयस्तस्माच्छमे रमन्ते महाना. १६।१२
(ॐ ऐं ह्रीं श्रीं) शमग्निरग्निभिः
करच्छं नस्तपतु सूर्यः वनदु. ३३
[क्र. सं. ८।१८।९+तै. ब्रा. ३।७।१०।५
शमदमादिविषयशक्त्याचरणे
क्षेत्रपात्रपटुता निर्वाणो. ५
शमदमादिसम्पन्नो भावमात्सर्य-
तृष्णाशमोहादिरहितो दम्भा-
हङ्कारादिभिरसंस्पृष्टचेता वर्तत
एवमुक्तलक्षणो यः स एव ब्राह्मणः व. सू. उ. ९
शमवान्याति मुक्तताम् महो. ५।९४
शमश्च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१
शमं विषं विषेणैति रिपुणा हन्यते
रिपुः । ईदृशी भूतमायेयं या
त्वनाशेन हर्षदा महो. ५।१११
शमः कारणमुच्यते भ. गी. ६।३
शमादिष्वेकसम्पत्तिर्मुमुक्षा, तां
समभ्यसेत् वराहो. २।३
शमायान्तु ब्रह्मचारिणः स्वाहा तै. उ. १।४।४

शमेन शान्ताः शिवमाचरन्ति,
शमेन नाकं मुनयोऽन्व-
विन्दन्, शमो भूताना
दुरार्थेषु, शमे सर्वं प्रतिष्ठितम् महाना. १७।४
शमेनापिहिता गुहा इनिहा. १६
शमो दमस्तपः शौचं भ. गी. १८।४२
शमो मित्रं सुदामा च सत्या-
कूरोद्धवो दमः कृष्णोप. १६
शरणागतदीनानां कृपां कुर्वन्तिसाधवः सामर. २३
शरत्प्रतिहारः छांदो. २।१६।१
शरदि क्रीडते तुभ्यं नम
आनन्दशालिने सामर. ४२
शरं धनुषि सन्धाय तिष्ठन्तं
रावणोन्मुखम् । वज्रपाणि
रथारूढं रामं ध्यात्वा जपेन्मनुम् रामर. २।७२
शरा जीवास्तदङ्गेषु भाति नित्यं
हरिः स्वयम् । ब्रह्मैव शरभः
साक्षान्मोक्षदोऽयं महामुने शरभो. २८
शरीरत्रयतादात्म्यात्कर्तृत्वभोक्तृत्व-
तामगमत् पैङ्गलो. १।५
शरीरत्रयसंयुक्तजीवः सङ्गी
तृतीयकः (भ्रमः) अ. पू. १।१४
शरीरपुरुष इति यमवोचाम स
एवाहं दैहिक आत्मा ३ ऐत. २।३।१
शरीरपुरुषश्चछन्दःपुरुषो वेदपुरुषो
महापुरुष इति ३ ऐत. २।३।१
शरीरपोषणादिकं समानकर्म शांडि. १।४।९
शरीरप्रादेशाङ्गुष्ठमात्रमणोरप्यणुं
ध्यात्वाऽतः परमतां गच्छति मैत्रा. ६।३८
शरीरभेदा द्विविधाः सामर. १०१
शरीरमकृतं कृतात्मा ब्रह्मलोक-
मभिसम्भवामि छांदो. ८।१३।१
शरीरमन्नादम् तैत्ति. ३।७
शरीरमस्थिमांसं च न्यक्त्वा युक्ता-
द्यशोभनम् । भूतमुक्तावली-
तन्तुं चिन्मात्रमवलोकयेत् महो. ४।२३
शरीरमिदं मैथुनादेवोद्भूतं
संविदपेनं निरय एव .. मैत्रे. १।४
शरीरमिधमम् (शारीरयज्ञस्य) महाना. १८।१

शरीरमेवास्या एकमङ्गमुदूढं, तस्य
 सुखदुःखे परस्तात्प्रतिविहिता
 भूतमात्रा कौ. त. ३।५
 शरीरयज्ञसंशुद्धचित्तसञ्जातबोधतः।
 मुनयो यत्पदं यान्ति तद्राम-
 पदमाश्रये प्रा. हो. शीर्षकं
 शरीरयात्राऽपि च ते भ. गी. ३।८
 शरीरलघुना दीप्तिर्जाठराग्निविव-
 र्धनम् (नाडीशुद्धिचिह्नानि) यो. त. ४५
 शरीरलघुताविप्र पादाङ्गुष्ठनिरोधनात् जा. द. ६।२४
 शरीरवाङ्मनोभिर्यत् भ. गी. १८।१५
 शरीरस्थं प्राणमग्निना सह योगा-
 भ्यासेन सप्तं न्यूनं वा यः
 करोति, स योगिपुङ्गवो भवति शांडि. १।४।२
 शरीरस्थोऽपि कौन्तेय भ. गी. १३।३२
 शरीरस्य देहिनो जाग्रत्स्वप्नसुषुप्ति-
 तुरीयावस्थाः सन्ति ना. प. ५।१
 शरीरं तावदेव स्यात्स्वप्नवत्य-
 ङ्गुलात्मकम् जा. द. ४।१
 शरीरं तु एकदशेन्द्रियात्मकम् सामर. १०१
 शरीरं ध्रियते येन वर्तते तत्र कुण्डली वराहो. ५।२२
 शरीरं मे विचर्षणम् [ना.प.४।४५+ तैत्ति. १।४।१
 शरीरं यदवाप्नोति भ. गी. १५।८
 शरीरं यज्ञशमलं कुसीदं महाना. ५।९
 शरीरं वेदिः (शरीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।२
 शरीरं सर्वजन्तूनां घणवत्पञ्च-
 लात्मकम्। तन्मध्ये पायु-
 देशात्तु व्यङ्गुलात्परतः परम् वराहो. ५।१९
 (तथा) शरीराणि विहाय
 जीर्णान्यन्यानि संयाति
 नवानि देही भवसं. २।३७
 शरीरात्प्राणो द्वादशाङ्गुलोऽधिको
 भवति शांडि. १।४।२
 शरीरान्तर्गताः सर्वे रोगा विन-
 ह्यन्ति (स्वस्तिकाद्यष्टासनैः) शांडि. १।३।१२
 शरीराभिमानेन जीवत्वम् ना. प. ६।७
 शरीरेण जिताः सर्वे शरीरं योगि-
 भिर्जितम्। तत्कथं कुरुते तेषां
 सुखदुःखादिकं फलम् यो. जि. १।३८

शरीरे पाण्डवस्तदा भ. गी. १७।१३
 शरीरे पाप्मनो हित्वा सर्वान्कामान्
 समश्नुते तैत्ति. २।९
 शरीरे सकलं विश्वं पश्यत्यात्मा-
 विभेदतः योगकुं. २।४९
 शरीरे प्राणः प्रतिष्ठितः तैत्ति. ३।७
 शरीर्वैष्यशरीर्येष परि-
 च्छिन्नोऽपि सर्वगः २ आत्मो. १४
 शर्म मे भव यत्पापं तन्निवारय आरुणि. ३
 शर्वः सर्वस्य जगतो विधाता धर्ता
 हर्ता विश्वरूपत्वमेति त्रिपुरो. १५
 सर्वो विश्वं मायया स्विद्धार ग. पू. ता. २।८
 शल्कैरग्निमिन्धात्त उभौ लोकौ
 सनेमहम् महाना. १३।१२
 शवपिण्डवदेकत्रात्र (त्यजेद्यतिः)
 [ना. प. ७।१+ १ सं.सो. २।७९
 शशपृष्ठाद्वौतमः, वसिष्ठ उर्वश्यां,
 अगस्त्यः कलशे जातः व. सू. उ. ९
 शशशृङ्गेण नागेन्द्रौ मृतश्चेज्जग-
 दस्ति तत् ते. वि. ६।७४
 शशिमध्यगनो बहिर्वह्निमध्य-
 गता प्रभा ध्या. वि. २७
 शशिरवी जायेते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
 शशिस्थाने वसेद्विन्दुस्तयोरैक्यं
 सुदुर्लभम् ध्या. वि. ८८
 शश्वच्छान्तिं निगच्छति भ. गी. ९।३१
 शश्वत् सूयमानत्वात्सूर्यः मैत्रा. ६।७
 शश्वदमितानन्दाचलोपरिविहारिणी
 मूलप्रकृतिजननीमविद्यालक्ष्मी-
 मेवं ध्यात्वा...तथा चानुज्ञात-
 श्रोपर्युपरि गत्वा महाविराट्-
 पदं प्राप त्रि.म.ना. ६।३
 शश्वद्रूपमयं रूपं क्रियाशक्ति-
 रुदाहृता सीतो. २४
 शश्वद्विश्वमिदं जगत् बृ. जा. २।६
 शं न इन्द्राग्नी भवतामवोभिः प्रवर्ग्या. ११
 [अ.मं.७।३५।१+ वा. सं. ३६।११
 [अथर्व. १९।१०।१

शं न इन्द्रापूषणा वाजसातौ [+ऋ. मं. ७।३५।१+	प्रवर्ग्या. ११ वा. सं. ३६।११	शाङ्करीयं महाशास्त्रं न देयं यस्य कस्यचित्	ते. विं. ६।१०८
शं न इन्द्रो बृहस्पतिः शं नो विष्णुरुक्मः [तैत्ति. [प्रवर्ग्या. ९+	१।१।१, १३+ वा. सं. ३६।९	शाटीद्वय कुटीचकस्य, बहू- दस्यैकशाटी...	ना. प. ७।८
शं नः कुरु प्रजाभ्योऽभयं पशुभ्यः [प्रवर्ग्या. २२+	वा. सं. ३६।२२	शाट्यायनीब्रह्मविद्याखण्डाकार- सुष्माकृति । यतिवृन्ददृढागारं रामचन्द्रपद भजे	शाट्या. शीर्षकं
शं नः कौलिकः, शं नो वारुणी, शं नः शुद्धिः शं नोऽग्निः	कौलो. शां.	शाट्यायनी ह्यग्नीवं दत्तात्रेयं च गारुडम्	मुक्तिको. १।३९
शं नः शीक्षा सहनौ यश्छन्दसां भूः स यः पृथिव्योमित्यृतं चाहं वेदमनूय शं नो द्वादश	तैत्ति. १।१३।१ सहवै. शां.पा. १०।१६५।१	शाण्डिल्यो ह वा अथर्वाणं पप्रच्छा- ऽऽत्मलाभोपायभूतमष्टाङ्गयोग- मनुब्रूहीति	शांदि. १।१।१
शं नो अस्तु त्रिपदे शं चतुष्पदे [प्रवर्ग्या. ८+ ऋ. मं. [+वा.सं.३६।८+अथर्व.६।२७।१	१०।१६५।१	शान्त एव चिदाकाशे स्वच्छे शम- समात्मनि । समग्रशक्तिखचिते ब्रह्मेति कलिताभिधे ॥ सर्वमेव परित्यज्य महामौनी भवानघ	अ. पू. ५।११३ मैत्रा. ६।३६ कठो. १।१०
शं नो दिशतु श्रीर्देवी महामाया वैष्णवी शक्तिराद्या	लक्ष्म्यु. ४	शान्तमेकं समृद्धं चैकम् (ब्रह्मरूपके) शान्तसङ्कल्पः सुमना यथा स्यात्	महो. ५।६८
शं नो देवीरभिष्टय आपो भवन्तु पीतये [प्रवर्ग्या. १२+ [वा.सं.३६।१२+अथर्व.१।६।१	ऋ.मं. १०।९।४	शान्तसन्देहदौरात्म्यं गतकौतुक- विभ्रमम् । परिपूर्णान्तरं चेतः पूर्णन्दुरिव राजते	अ. पू. ५।११०
‘शं नो देवीरभिष्टये’ इत्येवमादिं कृत्वाऽथर्ववेदमधीयते	२ प्रणवो. २१	शान्तसम्यक्प्रबुद्धानां यथास्थित- मिदं जगत्	महो. २।६१
शं नो भवतु भुवनस्य यस्पतिः [प्रवर्ग्या. २+	वा. सं. ३६।२	शान्तसंसारकलनः कलावानपि निष्कलः । यः सचित्तोऽपि निश्चितः स जीवन्मुक्त उच्यते	महो. २।६१
शं नो मह इत्यादयो नो इतराणि त्रयोविंशतिः	तैत्ति. १।१३।१	शान्तं तपो दमस्तपः शमस्तपो दानं तपो यज्ञं तपः	महाना. ७।८
शं नो मित्रः शं वरुणः शं नो भवत्वर्थमा [प्रवर्ग्या. ९+	तैत्ति. १।१।१ वा. सं. ३६।९	शान्तं ब्रह्मेदमहमम् शान्तं शिवमक्षरमव्ययं शान्तं शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते,	अ. पू. ५।११२ भस्म. २।४
शंसन्तमनुशंसन्ति बह्वचाः शास्त्रकोविदाः	मंत्रिको. ९	स आत्मा स विज्ञेयः [माण्डू. ७+	रामो. २।४
शाकल्येति होवाच याज्ञवल्क्य- स्त्वां स्विदिमे ब्राह्मणा अङ्गारावक्ष्यणमकृता ३ इति	बृह. ३।९।१८	शान्तः प्रसन्नवदनो ह्यक्रोधो भक्तवत्सलः । अनेन सदृशो मन्त्रो जगत्स्वपि न विद्यते	रामो.ता. ६।२७ मैत्रा. २।४
शाकायन्यस्य चरणावभिमृश्य- मानो राजेमां गाथां जगाद	मैत्रे. १।२	शान्तः प्राणोऽनीशात्मा	
शाकरैवते निरश्ची	कौ. त. १।५	शान्ता दान्ता उपरतास्तितिक्षवः समाहिताः...आत्मानन्दाः...	नृसिंहो. ६।३ मुण्ड. १।२।११
शाखान्तरोपनिषत्स्वरूपमेव निरूपितम्	त्रि.म.ना. ४।२	शान्ता विद्वांसो भैक्षचर्यां चरन्तः	

शान्ताशान्तादिहीनात्मा नादान्त-

ज्योतिरूपकः

शान्तिमाप्नोति नैष्ठिकीम्

शान्तिसमृद्धममृतम्

शान्तिं निर्वाणपरमां

शान्तिसंस्तृजन्तिपशुपाशविमोक्षणम्

शान्तिस्त्वं, पुष्टिस्त्वं

आन्तो दान्त उपरतस्तिक्षुर्यो-

ऽनूचानो ह्यभिजज्ञौ समानः

शान्तो दान्त उपरतस्तिक्षुः

समाहितो भूत्वाऽऽत्मन्ये-

वाऽऽत्मानं पश्यति

शान्तो दान्तोऽतिविरक्तः

सुशुद्धो गुरुभक्तः

शान्तोऽपि व्यवहारस्थः कुर्वन्नपि

न लिप्यते

शान्तोऽप्राणो निरात्माऽनन्तः

शान्तोऽस्मि पुरुषोत्तमः

शान्तो सुषुप्तविश्वः, शान्त्यतीते

सुषुप्ततैजसः

शान्त्यतीतं स्वराद्बुद्धिः

शान्त्या चित्तं (शुद्धं भवति)

शाब्दः सौवरस्तेजोमयोऽमृतमयः

पुरुषोऽयमेव स योऽयमात्मेद-

ममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वम्

शास्त्रस्थानमेतत्ते वर्णितं पद्मसंभव

शान्त्यतीतं कथं दुःखमिति तप्तो-

ऽस्मि चेतसा

शारीरस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो-

ऽयमेव स योऽयमात्मा

शारीरं केवलं कर्म

शारीरं तप उच्यते

शारीरोऽग्निर्नाम जराप्रणुदा-

हविरवस्कन्दति

शार्कराक्ष्यं कं त्वमात्मानमुपास्ते

शालावंशे सर्वेऽन्ये वंशाः

समाहिताः स्युः

शाश्वतस्य च धर्मस्य

शाश्वतं पदमव्ययम्

ते. बिं. ५।५

भ. गी. ५।१२

तैत्ति. १।६।२

भ. गी. ६।१५

अ. शिरः. ३।१०

अ. शिरः. ३।१

शाठ्याय. ५

सुबालो. १।१४

त्रि.म.ना. १।२

१ सं सो. २।३३

मैत्रा. ७।४

मैत्रे. ३।२४

प. हं. प. १०

पं. ब्र. १५

महाना. १।७।१२

बृह. २।५।९

यो. शि. ५।१६

महो. ३।६

बृह. २।५।१

भ. गी. ४।२१

भ. गी. १७।१४

प्रा. हो. २।४

छांदो. ५।१५।१

३ ऐत. २।१।१

भ. गी. १४।२७

भ. गी. १८।५६

शाश्वतोऽजः स्वतन्त्रः स्वे

महिम्नि तिष्ठति

शाश्वतं ध्रुवमच्युतम्

शाश्वतं परमं पदम्

शाश्वतं वै रुद्रमेकत्वमाहुः

शाश्वतं शिवमच्युतम्

शाश्वतं सदाशिवं ब्रह्मादिवन्दितं

योगिध्येयं परमं पदम्

शास्ताऽच्युतो विष्णुर्नारायणः

शास्त्रज्ञानात्पापपुण्यलोकानुभव-

श्रवणात्प्रपञ्चोपरतः...साधन-

चतुष्टयसम्पन्नो यः सन्नयस्यति

स एव ज्ञानसन्नयासी

[१ सं. सो. २।१३+

शास्त्रमेतत्प्रयत्नेन सदाऽभ्यस्यं

मुमुक्षुभिः । यस्य धारणमात्रेण

स्वर्यं तत्त्वं प्रकाशते

शास्त्रसज्जनसम्पर्कवैराग्याभ्यास-

रूपिणी । प्रथमा भूमिकैषोक्ता

मुमुक्षुत्वप्रदायिनी

शास्त्रसज्जनसम्पर्कवैराग्याभ्यास-

योगतः

शास्त्रसज्जनसम्पर्कवैराग्याभ्यास-

पूर्वकम् । सदाचारप्रवृत्तिर्या

प्रोच्यते सा विचारणा

[महो. ५।२८+

शास्त्रसज्जनसम्पर्कैः प्रज्ञामादौ

विवर्धयेत्

शास्त्रं त्रिनापि सम्बोद्धं गुरवोऽपि

न शक्नुयुः

शास्त्रं सर्वमसद्विद्धि ह्यहं सत्य-

चिदात्मकः

शास्त्राण्यधीत्यमेवावी अभ्यस्य च

पुनः पुनः । परमब्रह्म (विद्यायाः)

विज्ञायत्कालवत्ता(त्रा)न्यथोत्सृजेत् अ. ना. १

शास्त्रीयेणैव मार्गेण वर्तेऽहं

मम का क्षतिः

शास्त्रेण न स्यात्परमार्थदृष्टिः

कार्ष्णक्षं पश्यति चापरोक्षम् ।

मैत्रे. २।४-

ते. बिं. १।८

त्रि.म.ना. ७।७

बटुको. २३

महाना. १।३

गणेशो. ५।६

मैत्रा. ७।७

ना. प. ५।३

अमन. २।१०६

अ. पू. ५।८१

शांडि. १।७।२६

वराहो. ४।४

अ. पू. ५।७१

योगकुं. २।१०

ते. बिं. ३।५०

१ अवधू. २३

प्रारब्धनाशात्प्रतिभाननाश एवं
त्रिधा नश्यति चात्ममाया वराहो. २।६९
शास्त्रे मयि त्वयीशे च ह्यखण्डैक-
रसो भवान् ते. वि. २।४२
शास्त्रैः सज्जनसम्पर्कपूर्वकैश्च तपो-
दमैः । आदौ संसारमुक्त्यर्थं महो. ४।४
प्रज्ञामेव विवर्धयेत्
शांडिल्यपैङ्गलंभिक्षुमहच्छारीरकंशिला मुक्ति. १।३५
शिवरिणां प्रपतनं ध्रुवस्य प्रचलनं
वृश्चनं वा तरुणां (वातरञ्जूनां) मैत्रा. १।८
शिवण्डी च महारथः भ. गी. १।१७
शिला च दीपसङ्काशा १ प्रणवो. ९
शिला ज्ञानमयी यस्य उन्नीतं च
तन्मयम् । ब्राह्मण्यं सकलं
तस्य इति ब्रह्मविदो विदुः
(वेदानुशासनम्-नेतरेषां तु
किञ्चन)[परब्र. १८+शा. १७] +ना.प. ३।८६
शिला ज्ञानमयी वृत्तिर्यमाद्यष्टांग-
साधनैः त्रि. ब्रा. २।२३
शिला तु दीपसङ्काशा ब्र. वि. ९
शिला प्राणमयी वृत्तिर्यमाद्यष्टाङ्ग-
साधनम् । देहेन्द्रियेषु वैराग्यं
यम इत्युच्यते बुधैः २ अवधू. १
शिखायामेकरुद्राक्षं त्रिशतं
शिरसा बहेत् रु. जा. १५
शिखा वर्णाश्रमिणामेकैव परब्र. ६
शिखाऽस्य मनस्तमोलक्षणं भित्त्वा
तमोऽतमाविष्टमागच्छति मैत्रा. ६।२४
शिखां यज्ञोपवीतं छित्त्वा
सन्नयस्तं मयेति त्रिवारमुच्चरेत् याज्ञव. १
शिखां यज्ञोपवीतं...विस्तृज्यैव
परिव्रजति ना. प. ३।७७
शिखी मुण्डी चोपवीती कुटुम्बी
यात्रामात्रं प्रतिगृह्णन्मनुष्यात् शा. १८
शिथिलीकृतसर्वाङ्ग आनखाग्र-
शिखाग्रतः । ..स्वयं प्रकाशिते
तत्रे स्वानन्दस्तत्क्षणान्नवेत् अमन. २।५०

शिरसि बाणं बाहुनाभिपीठ-
प्रकृतिरूपकं देहे धारणं यस्य
न विद्यते तदेहं न पश्येत् लिङ्गोप. २
शिरसीशानमन्त्रेण कण्ठे तत्पुरुषेण
तु । अघोरेण गले धार्य तेनैव
हृदयेऽपि च (रुद्राक्षधारणं) रु. जा. २१
शिरः कपालं केशान् न कुर्यात् लिङ्गोप. २
शिरःपीठं लिङ्गात्मकं सर्वम् लिङ्गोप. २
शिरःपाणिपादपायूपस्थं सर्वं
लिङ्गस्वरूपम् लिङ्गोप. १
शिरःपाणिपादपार्श्वपृष्ठोरुदरजङ्घ-
शिरोपस्थपायवो मे शुद्धयन्तां
ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा
भूयासः स्वाहा महाना. १४।१०
शिरा नद्धयोऽस्थीन्युपग्रहाः छाग. ६।२
शिरासु तत्पृष्ठगतासु नित्यं
समातृकाः शक्तिगणा वसन्ति १ बिल्वो. ५
शिरोमध्यगते वायौ जा. द. ६।३७
शिरो रक्षतु वाराही चैन्द्री रक्षेद्भु-
जद्वयम् । चामुण्डा हृदयं रक्षे-
त्कुक्षिं रक्षतु वारुणी वनदु. ८९
शिरोव्रतं विधिवद्यैस्तु चीर्णम्
(तेषामेवैतां ब्रह्मविद्यां वदेत्) मुण्ड. ३।२।१०
शिव एकः स्वेन भासेदं सर्वं
दृष्ट्वा तप्तायःपिण्डवदेकं
भिन्नवदवभासते त्रि. ब्रा. १।१
शिव एको ध्येयः शिवंकरः अ. शिखो. ३
शिव एव जङ्गमरूपः रुद्रोप. २
शिव एव प्राणलिङ्गी रुद्रोप. २
शिव एव रुद्रः प्राणलिङ्गी, नान्यो
भवति रुद्रोप. २
शिव एव स्वयं साक्षादयं ब्रह्म-
विदुत्तमः [महो. ४।८५+ २ आत्मो. २०
शिव एव सदा ध्येयः सर्वसंसार-
मोचकः शरभो. ३२
शिवगुरुस्वरूपो महेश्वरः रुद्रोप. ३
शिवज्ञानविदं तस्मात्पूजये-
द्विभवैर्गुरुम् शिवो. १।३५

शिवज्ञानं परं ब्रह्म तदारभ्य न
सन्त्यजेत् । ब्रह्मासाद्य च
यो गच्छेद्ब्रह्महा स प्रकीर्तितः शिवो. ७।६२
शिवज्ञानं समभ्यसेत् शिवो. ७।६१
शिवज्ञानादमहस्तेन कस्तं न प्रति-
पूजयेत् । (अज्ञानपङ्कनिर्गमं
यः समुद्धरते जनम्) शिवो. ७।४१
शिवज्ञानार्थतत्त्वज्ञं प्रसन्नमनसं
गुरुम् । शिवः शिवं समास्थाय
ज्ञानं वक्ति न हीतरः शिवो. ७।४
शिवधर्माञ्छिवज्ञानं प्राप्य मुक्ति-
मवाप्नुयात् शिवो. १।३०
(यद्वा) शिवभक्तिसम्पुष्टं सदापि
तद्भसितं देवताधार्यम् रुद्रोप. १
शिवशक्तिसमायोगे जायते
परमा स्थितिः यो.शि. १।११७
शिवभक्तिविहीनश्चेत् स चण्डाल
उपचण्डालः रुद्रोप. १
शिवमक्षरमव्ययं हरिहरहिरण्य-
गर्भस्रष्टारं भस्मजा. २।४
शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते [गणेशो. १।४ + रामो. २।४
शिवमात्मनि पश्यन्ति प्रतिमासु
न योगिनः जा. द. ४।५९
शिवयाऽनुषक्तो मध्ये दलेऽहं
निवसामि नित्यम् १ बिल्वो. ३
शिवयोगनिद्रा च निर्वाणो. २
शिवयोगी शिवज्ञानी शिवजापी
तपोधिकः । क्रमशः कर्मयोगी
च पञ्चैते मुक्तिभाजनाः शिवो. १।३६
शिवरूपः प्राणलिङ्गी रुद्रोप. २
शिवलिङ्गधरं विप्रं विपन्नं न तु
दाहयेत् । यदि ना दाहयेत्तस्य
ब्रह्महत्या तदा भवेत् सदानं. १३
शिवलिङ्गं त्रिसन्ध्यमभ्यर्च्यकुशे-
ष्वासीनो ध्यात्वा (जुहुयात्) भस्मजा. २।४
शिवलिङ्गार्चनयुतश्चाण्डालोऽपि
स एव ब्राह्मणाधिको भवति रुद्रोप. १

शिवव्रतधरं दृष्ट्वा समुत्थाय सदा
द्रुतम् । शिवोऽयमिति सङ्कल्प्य
हर्षितः प्रणमेत्ततः शिवो. ७।७२
शिवशक्तिमयं मन्त्रं मूलाधारारत्न-
मुत्थितम् । तस्य मन्त्रस्य वै
ब्रह्मञ्छ्रोता वक्ता च दुर्लभः यो. शि. २।५
शिवशक्त्यमृतस्पर्शे लब्ध एव
कुतो मृतिः बृ. जा. २।१५
शिवशक्त्यात्मकं रूपं चिन्मया-
नन्दवेदितम् पा. ब्र. ९
शिवश्च नारायणः शक्रश्च नारायणः
[त्रि म. ना. २।८ +
शिवश्चोर्ध्वमयः शक्तिरुर्ध्व-
शक्तिमयः शिवः बृ. जा. २।१०
शिवसायुज्यमवाप्नोति रु. जा. ४५
शिवस्य जीवरूपस्य स्थानं तद्वि-
प्रचक्षते । यत्र कुण्डलिनी
नाम परा शक्तिः प्रतिष्ठिता यो.शि. १।१६९
शिवस्य हृदयं विष्णुर्विष्णोश्च
हृदयं शिवः स्कन्दो. ८
शिवं तुरीयं यज्ञोपवीतम् निर्वाणो. ६
शिवं प्रशान्तममृतं ब्रह्मयोनिम् कैव. १।६
शिवं शक्तिं च सादाख्यामीशं
विद्याख्यमेव च बृ. जा. ४।२०
(यत्) शिवं शान्तमद्वैतं चतुर्थं
मन्यन्ते स ब्रह्मप्रणवः... ना. प. ८।२३
शिवः क्षरति लोकान् वै विष्णुः
पाति जगन्नयम् ते. बि. ५।८७
शिवः पुरुष ईशानो नित्यमात्मेति
कथ्यते महो. ६।६१
शिवः शिव इमे शान्तनाम चाद्यं
मुहुर्मुहुः । उच्चारयन्ति तद्भक्त्या
ते शिवा नात्र संशयः शिवो. १।९
शिवः शिवाय भूतानां यस्माद्दानं
प्रयच्छति । गुरुमूर्तिः स्थित-
स्तस्मात्पूजयेत्सततं गुरुम् शिवो. ७।२
शिवः शैवागमस्थानां कालः
कालैकवादिनाम् अ. पू. ३।२१
शिवः सर्वजगत्पतिः शिवो. १।१४

शिवः संसारमोचकः	पञ्चत्र. ३६	शीतवातोष्णत्रागकरं	
शिवाग्निना तनुं दग्ध्वा शक्ति-		कौपीनमोमिति	ना. प. ४/५०
सोमामृतेन यः । प्लावयेद्योग-		शीतोष्णसुखदुःखदाः	भ. गी. २/१४
मार्गेण सोऽमृतत्वाय कल्पते	बृ. जा. २/१	शीतोष्णसुखदुःखमानाव-	
शिवाय विष्णुरुपाय शिवरूपाय		मानवर्जिनः	प. हं. प. ११
विष्णवे..	स्कन्दो. ८	शीतोष्णसुखदुःखमानावमानं	
शिवालयस्थमकलयं शतकलयं च	बृ. जा. ३/३४	निर्जित्य... प्रणवात्मकत्वेन	
शिवालयस्थं तल्लिङ्गलिप्तं वा मन्त्र-		देहत्यागं करोति यः, सोऽवधूनः तुगीया. ३	
संस्कारदग्धं वा (भस्म)	बृ. जा. ५/७	शीतोष्णसुखदुःखाद्यैर्व्याधिभि-	
शिवा तां कुरु मोत्कमीः	प्रश्नो. २/१२	मानसैस्तथा । अन्यैर्नाना-	
शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छा		विधैर्जीवैः शस्त्राग्निजलमारुतैः ॥	
वदामसि । यथा नः सर्वमि-		शरीरं पीड्यते तैस्तैश्चित्तं	
ज्जगदयक्ष्म सुमना असत्	नीलरु. १/६+	संक्षुभ्यते ततः [यो. शि. १/२८, २/९	
[वा. सं. १६/४+	तै.सं. ४/५/१२	शीतोष्णसुखदुःखेषु [भ.गी. ६/७+	१/२/१८
शिवे भक्तिं प्राप्य तद्भक्तसङ्गात्		शीतोष्णसुखदुःखेच्छासत्त्वरजस्तमो-	
रंस्तुतौ घोरदुःखात्प्रमज्जेत्	सि. शि. ७	गुणा वशिन्यादिशक्तयोऽष्टौ	भावतो. ६
शिवेन मे सन्तिष्ठस्व स्योनेन		शीतोष्णाहारनिद्राविजयः सर्वदा	
मे संतिष्ठस्व	म. ना. १६/११	शान्तिर्निश्चलत्वं विषयेन्द्रिय-	
शिवो गुरुः शिवो वेदः शिवो देवः		निप्रहृश्यते यमाः	मं. ब्रा. १/१
शिवः प्रभुः । शिवोऽस्म्यहं		शीतोष्णे क्षुत्पिपासे च सङ्कल्पक-	
शिवः सर्वं शिवादन्मन्त्रं किञ्चन	वराहो. ४/३२	विकल्पकम् ।... एतद्वाविति-	
शिवोऽद्वैत ओङ्कार आत्मैव	नृसिंहो. २/७	मुक्तं तद्वाङ्मं ब्रह्म तत्परम्	ते बि. १/१३, १/४
शिवो भवेदित्येकः	गुह्यषोढा. १	शीर्षन्ते तारका अपि	महो. ३/४९
शिवोमायुतः परमात्मा वरदो देवता	ग. पू. २/८	शीर्षते ह वा अस्य द्विषन् पाप्मा	
शिवोमाविशाप्रदाहाय	महाना. १६/३	भ्रातृव्यः, परास्य द्विषन्	
शिवोऽयं परमं देवं शक्तिरेषा तु		पाप्मा भ्रातृव्यो भवति	१ ऐत. १/४/४
जीवजा । सूर्याचन्द्रमसोर्योगा-		शीर्षकपालं भित्त्वा पृथिवीं भिनत्ति	सुबालो. १/१२
द्धंसस्तत्पदमुच्यते	त्रि. ता. १/११	शीर्षके च ललाटे च कर्णे कण्ठे-	
शिवोऽहं, नाभाशक्तयोऽहम्	अद्वै. भा. १	ऽसकद्वये । कूर्परे मणिवन्धे च	
शिशिरे शिशिरं मध्यमानं फेनं भवति	अ. शिरः. ३/१५	हृदये नाभिपार्श्वयोः ॥ पृष्ठं	
शिखुमेवाप्येति, यः शिशुमेवास्तमेति	सुबालो. १/१०	चैकं प्रतिस्थानं जपेत्तत्राधिदेवताः	बृ. जा. ४/१९
शिश्रं निरभिद्यत, शिश्राद्रेतः	२ ऐत. १/४	शीर्षान्तर्गतमण्डलमध्यगं पञ्च-	
शिष्टसंवर्गवर्ज्यं तु	दुर्वातो. २/५	वक्रमुमासहायं नीलकण्ठं	
शिष्टाहंकारवाञ्छन्तुः	महो. ५/९४	प्रशान्तमन्तर्लक्ष्यमिति केचित्	मं. ब्रा. १/५
शिष्यस्तेऽहं शाधि मां त्वां प्रपन्नम्	भ. गी. २/७	शीर्षे कण्ठे वक्षसि कक्षदेशे नाभौ	
शिष्याश्च स्वस्वकार्येषु प्रार्थयन्ति...	१ यो. त. ७८	हस्ते सर्वदा प्राणलिङ्गम् ।	
स्वाभ्यासेऽबिस्मृतो...		धार्य यथासम्प्रदायं पुरस्ताद्गुरो-	
शिष्याणां न तु कारुण्याच्छिष्य-		र्विदित्वा हृदये मुख्यमुक्तम्	सि. शि. १२
सङ्गह ईरितः	१ सं. सो. २/८३		

शीर्षोपरि द्वादशाङ्गुलिमानं

ज्योतिः पश्यति तदाऽमृतत्वमेव सं. ब्रा. १।३

शीर्षोपरि द्वादशाङ्गुलसमीक्षितु-

रमृतत्वं भवति अद्वयता. ३

शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत [पु.सू. १३ चित्त्यु. १२।६

शीर्ष्णो द्यौः (अजायत) गणेशो. ३।११

शुक पश्यन्न पश्येस्त्वं साक्षी सम्पूर्णकेवलः महो. २।७३

शुकमार्गं येऽनुसरन्ति धीराः

सद्योमुक्तास्ते भवन्तीह लोके वराहो. ४।३४

शुकश्च वामदेवश्च द्वेऽसूती देवनिर्मिते वराहो. ४।३६

शुकेषु मे हरिमाणं रोपणाकासुदधमसि सूर्यता. २।१+

[ऋ. सं. १।९०।१२+तै.ब्रा. ३।७।६।२२

शुको नाम महातेजाः स्वरूपा-

नन्दतत्परः महो. २।१

शुको मुक्तो वामदेवोऽपि मुक्त-

स्ताभ्यां विना मुक्तिभाजो न सन्ति वराहो. ४।३४

शुको विहङ्गमः प्रोक्तो वामदेवः

पिपीलिका वराहो. ४।३६

शुक्तिकाया यथा तारं कल्पितं

मायया तथा । महदादि जग- वराहो. ३।१५

न्मायामयं मय्येव केवलम् ते. बि. ६।७६

शुक्तिकारजतंसत्यंभूवणंचेज्जगद्भवेत्

शुक्रभिन्नेन यमो भवति निरुक्तो. १।३

शुक्रमादाय पुनरेति स्थानम्

हिरण्यमयः पुरुष एकहः वृह. ४।३।११

शुक्रशोणितसंयोगादावर्तते गर्भः गर्भो. २

शुक्रशोणितसंयोगान्मातृपितृ-

संयोगाच्च कथमिदं शरीरं परं संयस्यते निरुक्तो. १।३

शुक्रः शुक्रस्य पुरोगाः चित्त्यु. ३।१

शुक्रः शुशुकां उषो न जारः पप्रा

समीची दिवो न ज्योतिः [वनदु. ३२+ ऋ.सं. १।६९।१

शुक्रातिरेके पुमान् भवति ।

शोणितातिरेके स्त्री भवति ।

द्वाभ्यां समेन नपुंसको भवति निरुक्तो. १।३

शुक्लेण ज्योतीः वि समनुप्रविष्टः

प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः

[महाना. १।१+ तै.ब्रा. १०।१।१

शुक्लकृष्णे गती द्वेते भ. गी. ८।२६

शुक्लदन्तो भस्मदिग्धो मन्त्रेणानेन

मन्त्रवित् । ॐ तद्ब्रह्मेति चोच्चार्य पौलकं भस्म सन्त्यजेत् बृ. जा. ३।२४

शुक्लध्यानपरायणः... सत्रयासेन

देहत्यागं करोति स परमहंस- प. हं. प. ८

शुक्लध्यानपरायणोध्यात्मनिष्ठोऽशुभ-

कर्मनिर्मूलनपरः सत्रयासेन देह- जावालो. ६

त्यागं करोति स परमहंसो नाम

शुक्लस्य कृष्णस्य पीतस्य लोहितस्येति

तासु तदा भवति, यदा सुप्तः कौ. त. ४।१९

स्वप्नं न कञ्चन पश्यति

शुक्लस्य नीलस्य पिङ्गलस्य हरितस्य

लोहितस्य पूर्णाः (नाड्यः) वृह. ४।३।२०

शुक्लस्य नीलस्य पीतस्य लोहि-

तस्येत्यसौ वा आदित्यः छांदो. ८।६।१

शुक्लं चन्द्रेण संयुक्तं रजः सूर्य-

समन्वितम् (सूर्येण सङ्गतम्) ध्या. बि. ९०

[यो. चू. ६४+

शुक्लो रक्तः कृष्णो धूम्रः पीतः

कपिलः पाण्डर इति गर्भो. २

शुचिर्वाऽप्यशुचिर्वाऽपि यो

जपेत्प्रणवं सदा । न स

लिप्यति पापेनपद्मपत्रमिवाभसा यो. चू. ८८

शुचिःशुचौ देशे गुप्ततीर्थायतनेषु

सुप्रक्षालितपाणिपादवदनः.. सन्ध्यो. १

इत्यप उत्सृजेत् भ. गी. ६।११

शुचीनां श्रीमतां गेहे

शुचौ देशेऽप्यासीनो ऋभान्धारय-

माणः प्राङ्मुख उपविश्य.. सूर्यता. १।८

शुचौ देशे प्रतिष्ठाप्य

(ॐ) शुचौ देशे शुचिः सत्त्वस्थः भ. गी. ६।४१

सदर्षायानः सद्वादी सद्ध्यायी

सद्याजी स्यात् मैत्रा. ६।३०

शुचौ देशे स्वाध्यायमधीयानः धार्मिकान्विदधदात्मनि सर्वे- न्द्रियाणि सम्प्रतिष्ठाप्याहि९स- न्सर्वभूतान्यन्यत्र तीर्थेभ्यः स खल्वेवं यावदायुषं ब्रह्म- लोकमभिसम्पद्यते	छांदो. ८।१५।१	शुद्धसन्मात्रसंविक्तेः स्वरूपात्र चलन्ति ये । रागद्वेषादयो भावास्तेषां नाज्ञत्वसम्भवः शुद्धसंविन्मयानन्दरूपा भवति पञ्चमी (भूमिका)	महो. ५।३ अ. पू. ६।८३
शुद्धचिदानन्दब्रह्मविलासा- नन्दाश्चानन्तपरमानन्द- विभूतयश्चानन्तवैकुण्ठाश्चानन्त- परमानन्दसमुद्रादयः सन्त्येव	त्रि.म.ना. ८।३ १सं.सो. २।२०	शुद्धस्फटिकसङ्काशं केवलं मोक्ष- काङ्क्षया । चिन्तयन्परमात्मानं भानुलक्षं जपेन्मनुम्	रामर. २।५
शुद्धचेतन एवाहं कलाकलनवर्जितः शुद्धज्ञानामृतं प्राप्य परमाक्षर- निर्णयम् । गुह्यादुद्धतमं गोप्यं ग्रहणीयं प्रयत्नतः	ब्र. वि. ४६	शुद्धस्फटिकसङ्काशं चन्द्रकोटिसम- प्रभम् । एवं ध्यायेन्महाविष्णु- मेवं वा विनयान्वितः	व्या. वि. २९
(अथ) शुद्धबुद्धमुक्तसत्यानन्द- स्वरूपत्वाच्च	त्रि.म.ना. ३।२	शुद्धस्फटिकसङ्काशं किञ्चित्सूर्य- मरीचिवत् । लभते योग- युक्तात्मा पुरुषोत्तमतत्परः	२ योगत. ११
शुद्धबोधमनोदशम् (पाठगतं) शुद्धबोधसौधावलिविशेषैरलङ्कृतं शुद्धबोधानन्दलक्षणकैवल्यं भवति शुद्धबोधानन्दविभूतिविशेषं...	अध्यात्मो. ६३ त्रि.म.ना. ७।८ त्रि.म.ना. ४।१	शुद्धं बुद्धमनीदृशम् शुद्धं बुद्धं सदासुक्तमनामकमरूपकम् शुद्धं ब्रह्म शुभाशुभम् शुद्धं शुद्धेनेतिसम्मृज्यसंशोध्य(भस्म)	हंसो. ४ अध्यात्मो. ६३ ते. वि. ६।७० ते. वि. ६।३७
शाश्वतं परमं पदं...स्वय- म्प्रकाशमनिशं ज्वलति	त्रि.म.ना. ७।७	शुद्धं सदसतोर्मेध्यं पदं बुद्धाऽव- लम्ब्य च । सवाह्याभ्यन्तरं दृश्यं मा गृहाण विमुञ्च मा	भस्मजा. १।४ महो. ५।१७२
शुद्धबोधानन्दविशेषाकारं (ब्रह्म) शुद्धब्रह्मास्मि सोऽस्म्यहम् शुद्धमात्मानमालिङ्ग्य नित्यमन्त- स्थया धिया । यः स्थितस्तं क आत्मेह भोगो बाधयितुं क्षमः	त्रि.म.ना. ४।१ मैत्रे. ३।९	शुद्धं सुक्ष्मं निराकारं निर्विकारं निरञ्जनम् । अनन्तमपरिच्छे- द्यमनूपममनामयम् ॥ आत्म- मन्त्रसदाभ्यासात्परतत्त्वं प्रकाशते	यो. शि. २।१७ छां. ५।१०।
शुद्धमानसः शुद्धचिद्रूपः सहिष्णुः सोऽहमस्मि	अ. पू. २।४२ पैङ्गलो. ४।९	शुद्धः पूतः पुण्यलोको भवति शुद्धः पूतः शून्यः शान्तोऽप्राणो निरात्माऽनन्तः [मैत्रे.	६।२८+७।४
शुद्धमीश्वरचैतन्यं जीवचैतन्यमेव च । प्रमाता च प्रमाणं च प्रमेयं च फलं तथा ॥ इति सप्तविधं प्रोक्तं भिद्यते व्यवहारतः	कठरु. ४० ते. वि. ३।५	शुद्धाकाशे वने जाते चलिते तु तदा जगत्	ते. वि. ६।९८
शुद्धरूपोऽस्म्यहं सदा शुद्धशौचमिति प्रोक्तं मृज्जलाभ्यां तु लौकिकम्	मैत्रे. २।८	शुद्धाकाशो मनुष्येषु पति- तश्चेत्तदा जगत्	ते. वि. ६।९७
शुद्धसत्त्वप्रधानार्या मायार्या बिम्बितो ह्यजः	सरस्व. ३८	शुद्धाद्वैतब्रह्माहमिति भिदागन्धं निरस्य स्वान्तर्विजृम्भित- भानुमण्डलध्यानतदाकारा-	
शुद्धसत्त्वे परे लीनो जीवः सैन्धव- पिण्डवत्	त्रि.ब्रा. २।१६४		

कारितपरंब्रह्मकारितमुक्ति- मार्गमारूढः परिपक्वो भवति	मं. ब्रा. २।७	शुनि चैव श्रपाके च	भ. गी. १।८।५
शुद्धाद्वैताजाड्यसहजामनस्कयोग- निद्राखण्डानन्दपदानुवृत्त्या जीवन्मुक्तो भवति	मं. ब्रा. २।९ दुर्वासो. १।१०	शुभं यद्यशुभं विद्धि अशुभा- च्छुभमिष्यते	ते. विं. ५।२३
शुद्धा ध्यानेन योगिनः शुद्धा नाडिगणा भवन्ति यमिनां मासत्रयादूर्ध्वतः	मं. ब्रा. २।९ दुर्वासो. १।१० शांडि. १।७।१	शुभं वाऽशुभमन्यद्वा यदुक्तं गुरुणा भुवि । तत्कुर्याद्विचारेण शिष्यः सन्तोषसंयुतः	त्र. वि. २७
शुद्धाभ्यासस्य शांतस्य सदैव गुरुसेवनात् । गुरुप्रसादात्तत्रैव तत्त्वज्ञानं प्रकाशते	अमन. २।१११	शुभाशुभकर्मनिर्मूलनपरः सन्न्यस्य ...शरीरत्रयमुत्सृज्य सन्न्यासे- नैव देहत्यागं करोति स कृतकृत्यो भवति	ना. प. ३।८७
शुद्धां संविदमाश्रित्य वीतरागः स्थिरो भव	अ. पू. ४।९०	शुभाशुभकर्मनिर्मूलनपरः सन्न्यासेन देहत्यागं करोति स परमहंसः	याज्ञव. ३ भ. गी. १२।१७
शुद्धे चेतसि तस्यैव स्वात्मज्ञानं प्रकाशते	यो. शि. १।६५	शुभाशुभपरित्यागी शुभाशुभफलं कर्ममनोवाग्देह- सम्भवम् । कर्मजा गतयो नृणामुत्तमाधममध्यमाः	भवसं. ५।१ भ. गी. ९।२८ गर्भो. ३
शुद्धो ज्ञानमयोऽमलः । आत्माऽहं सर्वभूतानां विभुः साक्षीनसंशयः सर्वसारो. १०		शुभाशुभफलैरेवं शुभाशुभं च कर्म विन्दति	
शुद्धो देव एको नारायणः । न द्वितीयोऽस्ति कश्चित् [त्रि.म.ना. १।५+२।८		शुभाशुभातिरिक्तः शुभाशुभैरपि कर्मभिर्न लिप्यते	परब्र. २
शुद्धो निरवयवात्मा...सो- ऽचिन्त्यो निर्वर्ण्यश्च पुनात्य- शुद्धान्यपूतानि	आत्मोप. ६	शुभाशुभाभ्यां मार्गाभ्यां बृहती वासनासरित् । पौरुषेण प्रयत्नेन योजनीया शुभे पथि	भवसं. १।४७
शुद्धो बुद्धो नित्यो निरञ्जनः शान्तः प्रकाशते	हंसो. ११	शुभाशुभाभ्यां मार्गाभ्यां बृहन्ती वासनासरित् । पौरुषेण प्रयत्नेन योजनीया शुभे पथि	मुक्तिको. २।५
शुद्धो बोधस्वरूपोऽहं केवलोऽहं सदाशिवः	अध्यात्मो. ६९	शुभाशुभैः कर्मभिर्यो न लिप्यति कदाचन	ना. महो. १५
शुद्धो भास्वरो गुणभुग्भयो- ऽनिर्वृतिः (आत्मा)	मैत्रा. ७।१ मैत्र. उ. ३।२	शुभेच्छादित्रयं भूमिभेदाभेदयुतं स्मृतम् । यथावद्वेदं बुद्धयेदं जगज्जाग्रति दृश्यते	वराहो. ४।११ वराहो. ४।१
शुद्धोऽस्मि परमोऽस्म्यहम् शुद्धोऽस्मि शुक्रः शान्तोऽस्मि शाश्वतोऽस्मि शिवोऽस्म्यहम्	ब्र. वि. १०४	शुभेच्छा प्रथमा भूमिका भवति शुभोऽस्मिशोकहीनोऽस्मि चैतन्यो- ऽस्मि समोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।३ परब्र. २ कौ. त. २।६
शुद्धोऽहमान्तरोऽहं शाश्वतविज्ञान- समरसात्माऽहम्	आ. प्र. ११	शुभ्रवर्णमाजायतेश्वरात् शुष्कमृङ्गारस्तद्वगित्युपासीत शुष्के मले तु योगी च स्याद्भूति- स्थलिता ततः ।	योगकुं. १।६३
शुद्धोऽहमद्वयोऽहं संततभावोऽहमा- दिशून्योऽहम्	आ. प्र. १०		
शुद्धौ यतेत नाडीनां पूर्वोक्त- ज्ञानसंयुतः	त्रि. ब्रा. २।८९		
शुना वीर्येण सिंहस्तु जितो यदि जगत्तदा	ते. विं. ६।९५		

शुष्को वृक्षः पल्लवैरेति शोभां द्रवी-
भावं गण्डशैला लभन्ते ।

निश्चेष्टाः स्युः शाद्वलस्था
हरिण्यो गानानन्दे लीयते

विश्वमेतत्

गान्धर्वो. ९

शृण्वन्ते केवला भावाः

महो. ३।५

शृण्वन्त्यपि समुद्राश्च ध्रुवोऽप्य-
ध्रुवजीवनः

महो. ३।५०

शूद्रस्यापि स्वभावजम्

भ. गी. १८।४४

शूद्राणां च परन्तप

भ. गी. १८।४१

शूद्राणां ओत्रियागारपचनाग्नि-

समुद्भवं (भस्म)

बृ. जा. ५।५

शूद्रायां सृजते रेतः आढं

भुक्त्वाऽथ यो द्विजः । स

शूद्रयोनिस्त्रिजं रेतसा

सिञ्चते पितृन्

इतिहा. २३

शूद्राः किमु स्वक्रियया विहीनाः

भवसं. २।६४

शूद्रेण शूद्रः

बृह. १।४।१५

शून्यं तत्प्रकृतिर्मायाब्रह्म-

विज्ञानमित्यपि

महो. ६।६१

शून्यं न सङ्केतः परमेश्वरसत्ता

निर्वाणो. ३

शून्यं वै परं ब्रह्म, तत्र सतारं

समायं सामयसञ्चिरेखं भवति

ग. पू. ता. ३।१

शून्याकृतिः शून्यभवः शब्दो

नाहमचेतनः

१ सं. सो. २।१५

शून्यागारदेव-(मंदिर-)वासिनः

(परमहंसाः)

आश्रमो. ४

शून्यागार-देवगृह-तृणकूट-वलमीक-

वृक्षमूलकुलालशालाग्निहोत्रगृह-

नदीपुलिनगिरिकुहरकंदरकोटर-

निर्झरस्थण्डिलेषु तेष्वनिकेत-

वास्यप्रयत्नो...सन्न्यासेन देह-

त्यागं करोति स परमहंसो

नाम [जाबालो. ६+

याज्ञ. ३

शून्यागार-देवगृह-तृणकूट-वलमीक-

वृक्षमूलकुलालशालाग्निहोत्र-

शालानदीपुलिनगिरिकन्दर-

कुहरकोटरनिर्झरस्थण्डिले...

परमहंसाचरणेन सन्न्यासेन देह-

त्यागं कुर्वन्ति ते परमहंसा नाम

भिक्षुको. ६

शून्यागार-वृक्षमूल देवगृह-तृणकूट-

कुलालशालाग्निहोत्रशालाग्निदि-

गन्तरनदीतटपुलिनभूगृहकंदर-

निर्झरस्थण्डिलेषु...देहत्यागं

करोति स कृतकृत्यो भवति

ना. प. ३।८७

शून्यानां शून्यसाक्षिणी

देव्यु. २१

शून्या प्रेतपुरी तत्र यावद्वृश्चिक-

दर्शनात्

इतिहा. ९२

शून्यात्मा सूक्ष्मरूपात्मा विश्वात्मा

विश्वहीनकः

ते. वि. ४।४३

शून्याशून्यप्रभावोऽस्मि शोभना-

शोभनोऽस्म्यहम्

मैत्र. उ. ३।५

शून्येन शून्यमपि विप्र यथाऽम्ब-

रेण, नीलत्वमुल्लसति चारु-

तराभिधानम्

महो. ५।५२

शून्येष्वेवावकाशेषु गुहासु च

वनेषु च । नित्ययुक्तः सदा

योगी ध्यानं सम्यगुपक्रमेत्

ना. प. ६।८

शूरा नाम महानाडी

शूरो वीरः पुरुषो भूतसंस्थो

यो. शि. ५।२२

विश्वोविश्वेशः प्राणदश्चाव्ययात्मा

२ रुद्रो. ५७

शृङ्गप्रोतान् पादान् स्पृष्ट्वा इत्वा

तानम्रसात्स्वयम् । नत्वा च

बहुधा दृष्ट्वा नृसिंहः स्वयमुद्भू-

नृसिंहो. ४।३

शृङ्गमिन्द्रः सखा सुरः

कृष्णो. ८

शृङ्गं शृङ्गार्धमाकृष्य शृङ्गेणानेन

योजयेत् । शृङ्गमेनं परे शृङ्गे

तमनेनापि योजयेत्

नृसिंहो. ७।६

शृङ्गारकलेति विज्ञायते

शृङ्गेष्वशृङ्गं संयोज्य सिंहं शृङ्गेषु

योजयेत् । शृङ्गाभ्यां शृङ्गमा-

बध्य त्रयो देवा उपासते

बह्वचो. १

शृणु मे भरतर्षभ

नृसिंहो. ६।३

शृणुयादपि यो नरः

भ. गी. १८।३६

शृणुयाम शरदः शतं प्रव्रवाम शरदः

शतम् [प्रवर्ग्या. २४+

भ. गी. १८।७१

शृण्वतः श्रोत्रेण [बृह. ६।१।८,

वा. सं. ३६।२४

९,११,१२

शृणु मे परमं वचः

शृण्वतो नास्ति मेऽमृतम्

शृण्वन्ति विश्वे अमृतस्य पुत्रा

आये धामानि दिव्यानि तस्थुः

शृण्वन्तोऽपि बहवो यं न विद्युः

शृण्वन्त्वज्ञाततत्त्वास्ते जानन्

कस्माच्छृणोम्यहम् । मन्यन्तां

संशयापन्ना न मन्येऽहमसंशयः

शृण्वन्वै तन्न शृणोति नहि श्रोतुः

श्रुतेर्विपरिलोपो विद्यतेऽवि-

नाशित्वात्

शेमुषी दक्षिणा प्रोक्ता सा यस्या-

मीक्षणे मुखम् । दक्षिणाभिमुखः

प्रोक्तः शिवोऽसौ ब्रह्मवादिभिः

शेषकर्मप्रसिद्धयर्थं केशान्समाष्ट

वा द्विजः । सङ्क्षिप्य वापयेत्पूर्वं

केशश्मश्रुनखानि च

शेषनागोऽभवद्रामः कृष्णो ब्रह्मैव

शाश्वतम्

शेषस्थिरसमाधानो येनत्यजसि

तत्त्यज । चिन्मनःकलनाकारं

प्रकाशतिमिरादिकम्

शेषायुतफणाजालविपुलच्छत्र-

शोभितं...निरतिशयाद्वैतपरमा-

नन्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना. ७।१२

शेषो ह वै वासुदेवात्सङ्कर्षणो नाम

जात आसीत्

शैब्यश्च नरपुङ्गवः

शैला अपि विशीर्यन्ते शीर्यन्ते

तारका अपि

शैलूषो वेषसद्भावाभावयोश्च यथा

पुमान् । तथैव ब्रह्मविच्छेषः

सदा ब्रह्मैव नापरः

शैशवे गुरुतो भीतिर्मातृतः पितृ-

तस्तथा । जनतो ज्येष्ठबालाच्च

शैशवं भयमन्दिरम्

शोकमोहविनिर्मुक्तो विष्णुं

ध्यायन्न सीदति

शोकसंविप्रमानसः

भ.गी. १८।६४

भ.गी. १०।१८

श्वेताश्व. २।५

कठो. २।७

अवधू. १६

बृह. ४।३।२७

द. सू. २१

ना. प. ४।३९

कृष्णो. १२

महो. ६।६

त्रि.म.ना. ७।१२

सङ्कर्षणो. १

भ.गी. १।५

महो. ३।४९

२ आत्मो. २१

महो. ३।३३

आ. प्र. १

भ.गी. १।४७

शोकस्थानसहस्राणि हर्षस्थान-

शतानि च । दिवसे दिवसे

मूढमाविशन्ति न पण्डितम्

शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके

शोणित्वातिरेके स्त्री भवति

शोणितान्मांसं, मासान्मेदः

[गर्भो. १२+

शोधनं नाडिजालस्य चालनं

चन्द्रसूर्ययोः । रसानां शोषणं

चैव महामुद्राऽभिधीयते

शोधनं मलजालानां घटनं चन्द्र-

सूर्ययोः । रसानां शोषणं

सम्यक्मुद्राऽभिधीयते

शोभनः शोभमानः कल्याणः

शोभनाशोभनोऽस्म्यहम्

शोषयाशु यथा शोषमेति

संसारपादपः

शौचमिद्वयनिग्रहः [मैत्रे. २।२+

शौचं नामद्विविधं बाह्यमाभ्यन्तरंचेति

शौनको ह वै महाशालोऽङ्गिरसं

भगवन्तं पिप्पलादमपृच्छन्

शौनको ह वै महाशालोऽङ्गिरसं

त्रिविधदुपसन्नः पप्रच्छ

शौर्यं तेजो धृतिर्दाक्ष्यं

श्मशानेषु दिगन्तेषु स एव ललना-

स्तनः । श्रमिरास्त्राद्यते काले लघु-

पिण्ड इवान्वसः [महो. ३।४२+

श्यामवर्णे मध्यदले यदा विश्राम्यते

मनः । तदा सर्वगुणं ज्ञानं

चैतन्यं च मतिर्भवेत्

श्यामवर्णे वायुदले यदा विश्राम्यते

मनः । निद्रालस्यभयं देवि

मत्सरे च मतिर्भवेत्

श्यामं वीरासनासीनं ज्ञानमुद्रोप-

शोभितम् ।...चिन्तयन्पर-

मात्मानं भानुलक्षं जपेन्मनुम्

श्यामाच्छबलंप्रपद्ये, शबलाच्छ्यामं..

भवसं. १।९

कठो. १।१२, १८

निरुक्तो. १।३

निरुक्तो. १।२

यो. चू. ६५

ध्या. वि. ९१

नृ. पू. २।७, ११

मैत्रे. ३।५

मुक्तिको. २।३८

स्कन्दो. ११

शांडि. १।१।३

ब्रह्मो. १

मुण्ड. १।३

भ.गी. १८।४३

याज्ञव. ११

विश्रामो. १०

विश्रामो. ६

रामर. २।४

छांदो. ८।१३।१

श्यामां श्यामवपुर्धरां ऋक्स्वरूपां ...भक्षणाद्भयुनप्रदां...य एवं वेद स वैष्णवो भवति (तुलसी)	तुलस्य. २	श्रद्धायां प्राणे निविश्यामृतं हुतं, प्राणमन्त्रेनाप्यायस्व	महाना. १६।४
श्यालाः सम्बन्धिनस्तथा इयेतमदत्कमदत्कं श्वेतं लिन्दुमाभिगाम्	भ. गी. १।३४	श्रद्धायां प्राणे निविष्टोऽमृतं जुहोमि श्रद्धायां व्याने निविश्यामृतं हुतं, व्यानमन्त्रेनाप्यायस्व	म. ना. १६।२, ३ महाना. १६।४
इयेनमेवाप्येति यः इयेनमेवास्तमेति इयेनस्त एकं मुखं तेन मुखेन पक्षिणो- ऽस्ति तेन मुखेन मामन्नादं कुरु	छांदो. ८।१४।१ सुबालो. ९।१०	श्रद्धायां व्याने निविष्टोऽमृतं जुहोमि श्रद्धायां समाने निविश्यामृतं हुतं, समानमन्त्रेनाप्यायस्व	म. ना. १६।२, ३ महाना. १६।४
इयेनो गृध्राणां स्वधृतिर्वनानां सोमः पवित्रमत्येतिरेभन् [महाना.	कौ. त. २।९	श्रद्धायां समाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि श्रद्धायां ह्येव दक्षिणा प्रतिष्ठिता	म. ना. १६।२, ३ बृह. ३।९।२१
अहधदेव मनुते अद्धा त्वेव विजिज्ञासितव्या	छांदो. ७।१९।१	श्रद्धालुर्मुक्तिमार्गेषु वेदान्तज्ञान- लिप्सया । उपायनकरो भूत्वा गुरुं ब्रह्मविदं ब्रजेत्	ना. प. ६।२३ भ. गी. ३।३१
अह्वधाना मत्परमाः अद्धया देयम् । अअद्धया देयम् । श्रिया देयम् । द्विया देयम् । भिया देयम् । संविदा देयम्	भ. गी. १२।२०	अद्धावान्तोऽनसूयन्तः अद्धावाननसूयश्च अद्धावान् भजते यो मां	भ. गी. १८।७१ भ. गी. ६।४७ भ. गी. ४।३९
अद्धया परया तप्तं अद्धया परयोपेताः अद्धया मेधा अद्धयाऽर्चितुमिच्छति	तैत्ति. १।११।३ भ. गी. १७।१७ भ. गी. १२।२ महाना. १७।१३ भ. गी. ७।२१	अद्धावाँल्लभते ज्ञानं अद्धाविरहितं यज्ञं अद्धा सत्यं ब्रह्मचर्यं विधिश्च अद्धासत्यो महस्वान् तपसो बरिष्ठाः अद्धां भगवो विजिज्ञासे	भ. गी. १७।१३ मुंढ. २।१।७ महाना. १७।१४ छांदो. ७।१९।१
अद्धत्स्व सोम्येति स य एषोऽणिरै- तदात्म्यमिदं सर्वं तत्सत्यं स आत्मा	छांदो. ६।१२।३	अमणोऽमणस्तापसोऽतापसो- ऽनन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छोकान्दृश्यस्य भवति	भावनो. ७ महाना. १८।१ भ. गी. १७।३ भ. गी. १७।३ इतिहा. ११ महाना. १४।५
अद्धानुरूपा धीर्देवता अद्धा पत्नी (यज्ञस्य) अद्धा भवति भारत अद्धामयोऽयं पुरुषः अद्धा माता, पितरं सत्यमाहुः अद्धामेधे प्रजाः सन्ददातु स्वाहा अद्धामेधे प्रजा तु जातवेदः सन्ददातु स्वाहा	भ. गी. १७।३ भ. गी. १७।३ इतिहा. ११ महाना. १४।५	अमणोऽमणस्तापसोऽतापसो- ऽनन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छोकान्दृश्यस्य भवति	वृह. ४।३।२२
अद्धायामपाने निविश्यामृतं हुतं, अपानमन्त्रेनाप्यायस्व...	महाना. १६।४	अमणोऽमणस्तापसोऽतापसो- ऽनन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छोकान्दृश्यस्य भवति	सामर. २
अद्धायामपाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि अद्धायामुदाने निविश्यामृतं हुतं, उदानमन्त्रेनाप्यायस्व	म. ना. १६।२, ३ महाना. १६।४	अमणोऽमणस्तापसोऽतापसो- ऽनन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छोकान्दृश्यस्य भवति	पैङ्गलो. ३।२
अद्धायामुदाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि	म. ना. १६।२, ३	अमणोऽमणस्तापसोऽतापसो- ऽनन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छोकान्दृश्यस्य भवति	भवसं. ५।१९

अवर्णं नास्ति मे सिद्धैर्मननं च
चिदात्मनि ते. विं. ३।४६
अवर्णाङ्गप्रयोगेनान्तर्हृदयाकाश-
शब्दमाकणयन्ति मैत्रा. ६।२२
अवर्णादेवं प्रतिपद्यन्ते २ प्रणवो. १७
अवर्णायापि बहुभिर्यो न लभ्यः
शृण्वन्तोऽपि बहवो यं न विद्युः कठो. २।७
श्रातास्त इन्द्रसोमाः चिच्यु. ३।१
श्राद्धकर्ता परश्राद्धं यत्तु भुञ्जीत
लोलुपः । नष्टं भवति तच्छ्राद्धं
रौरवं नरकं व्रजेत् इतिहा. ४१
श्राद्धं दत्त्वा च भुक्त्वा च अध्वानं
योऽधिगच्छति । पितरस्तस्य
तन्मासं भवन्ते पांसुभोजनाः इतिहा. ३४
श्राद्धं दत्त्वा च भुक्त्वा च भार-
मुद्वहते द्विजः । पितरस्तस्य
तन्मासं भवन्ते भारपीडिताः इतिहा. ३३
श्राद्धं दत्त्वा च भुक्त्वा च सङ्गमं
न समाचरेत् । पितरस्तस्य
तन्मासं भवन्ते रेतभोजनाः इतिहा. ३०
श्राद्धं दत्त्वा च भुक्त्वा च सपङ्क्तिः
सहभोजनम् । षण्मासान्पितरो-
ऽभ्रन्ति कर्तुं रुच्छिष्टभोजनम् इतिहा. ३१
श्राद्धं भुक्त्वा पुनः श्राद्धं भुञ्जीया-
ल्लोभमोहितः । नष्टं भवति
तच्छ्राद्धं रौरवं नरकं व्रजेत् इतिहा. ३२
श्राद्धे सप्त पवित्राणि दौहित्रः
कुतपस्तिलाः (रुच्छिष्टं
शिबनिर्माल्यं वसनं मृतकर्मणम्) इतिहा. ५६
श्राभ्यत्येव वाक्, श्राभ्यति चक्षुः,
श्राभ्यति श्रोत्रम्.. बृह. १।५।२१
श्रियं च लक्ष्मीं च पुष्टिं च कीर्तिं
चानृण्यताम् महाना. १४।५
श्रियं देवीमुपह्वये श्रीर्मा देवी-
र्जुषताम् [श्रीसू. ३ क्र.खि.५।८७।३
श्रियं लक्ष्मीमौषलामम्बिकां गां
षष्ठीं च यामिन्द्रसेनेत्युदाहु-
स्तां विद्यां ब्रह्मयोनिं सरूपा-
मिहायुषे शरणं प्रपद्ये नृ. पू. ३।४

श्रियं वासय मे कुले मातरं
पद्ममालिनीम् [श्रीसू. ११+क्र. खि. ५।८७।११
श्रिया देयम् । ह्रिया देयम् ।
भिया देयम् । संविदा देयम् तैत्ति. १।११।३
श्रिया हैवाऽभिषिच्यते सूर्यता. ३।१
[+नृ. पू. १।३+४।३
श्रीकृष्ण रुक्मिणीकान्त गोपी-
जनमनोहर । संसारसागरे मग्नं
मामुद्धर जगद्गुरो गो. पू. ४।१४
श्रीकृष्णाख्यं परं ब्रह्म गोपिकाः
श्रुतयोऽभवन् । एतत्सम्भोग-
सम्भूतं चन्दनं गोपिचन्दनम् गोपीचं. २९
(ॐ) श्रीकृष्णाय गोविन्दाय
गोपीजनवल्लभाय ॐ तत्सद्भू-
र्भुवः सुवस्तस्मै वै नमो नमः गोपालो. ३।३
(ॐ) श्रीकृष्णाय देवकीनन्द-
नाय ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवस्तस्मै
वै नमो नमः गोपालो. ३।९
(ॐ) श्रीकृष्णाय रामाय ॐ
तत्सद्भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै
नमो नमः गोपालो. ३।७
(ॐ) श्रीकृष्णायानिरुद्धाय
ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवस्तस्मै
वै नमो नमः गोपालो. ३।५
श्रीकृष्णो भगवान् नारायणः
परमात्मा पुरुषोत्तमः त्रिगुण-
रहितः स्वयम् वि. सि. ३
श्रीकृष्णो वै परमं दैवतम् गो. पू. १।१
श्रीगणपतेरेनं मन्त्राजमन्योन्या-
भावात् प्रणवरूपस्यास्य पर-
मात्मनोऽङ्गानि जानीते, स
जानाति ग. शो. ५।१
(ॐ) श्रीगुरुः सर्वकारणभूता शक्तिः भावनो. २
श्रीचूर्णं श्रीकरं दिव्यं श्रियश्चाङ्गे
समुद्भवम् । पुण्ड्रं च यस्य मध्ये
तु धार्यं मोक्षार्थिभिः स्मृतम् ऊर्ध्वपुं. ४
(ॐ) श्रीगोपालाय निजस्व-
रूपाय ॐ तत्सद्भूर्भुवः
सुवस्तस्मै वै नमो नमः गोपालो. ३।११

श्रीतुलस्यै विद्महे विष्णुप्रियायै
धीमहि । तन्नो अमृताप्रचोदयात् तुलस्यु. ३
श्रीतुलस्यै स्वाहा विष्णुप्रियायै
स्वाहा । अमृतायै स्वाहा तुलस्यु. २
श्रीदेवी त्रिविधं रूपं कृत्वा भग-
वत्सङ्कल्पानुगुण्येन लोक-
रक्षणार्थं रूपं धारयति सीतो. ९
श्रीपरमधाम्ने स्वस्ति चिरा-
युष्योन्नम इति स्कन्दो. १३
श्रीपर्वतं शिरस्थाने केदारं तु
ललाटके । वाराणसी महाप्राज्ञ
भुवोर्ग्राणस्य मध्यमे जा. द. ४।४८
श्रीभूमिनीलात्मिका भद्ररूपिणी
प्रभावरूपिणी सोमसूर्याग्निरूपा
भवति सीतो. ८
श्रीमत्पुरुषसूक्तार्थं पूर्णानन्दकले-
वरम् । पुरुषोत्तमविरूपातं परं
ब्रह्म भवान्यहम् मुद्गलो. शीर्षकं
श्रीमदूर्जितमेव वा भ. गी. १०।४१
श्रीमन्नारायणचरणौ शरणं प्रपद्ये त्रि.म.ना.७।१०
श्रीमन्नारायणाकारमष्टाक्षर-
महाशयम् । स्वमात्रानुभवा-
त्सिद्धमात्मबोधं हरिं भजे आत्मप्र.शीर्षकं
श्रीमन्नारायणाष्टाक्षरानुस्मरणेन तारसा. ३।९
गायत्र्याः शतसहस्रं जप्तं भवति
श्रीमन्नारायणे मय्यचला भक्तिश्च
भवति वासुदे. १७
श्रीमन्नारायणो ज्योतिरात्मा
नारायणः परः । नारायणपरं
ब्रह्म नारायण नमोऽस्तु ते त्रि.म.ना.७।११
श्रीमहालक्ष्म्यै नम इति
सप्ताक्षरो मन्त्रः ना.पू.ता.२।१
श्रीमहाविष्णवे तुभ्यं नमो
नारायणाय च । गोविन्दाय
च रुद्राय हरये ब्रह्मरूपिणे ना.पू.ता. ३।४
श्रीमानजो धीमाननिर्देश्यः
सर्वसृक् सर्वस्यात्मा मैत्रा. ७।१
श्रीरामचन्द्रसेवक ॐ ह्रां ह्रां ह्रां
आसय आसय लाङ्गलो. ८

श्रीरामतापिनीयार्थं भक्तध्येयकले-
वरम् । विकलेवरकैवल्यं
श्रीरामब्रह्म मे गतिः रा. पू. शीर्षकं
श्रीरामतारकपरब्रह्मविश्वरूप-
दर्शन..स्थलजलाग्निमर्मभेदिन्
सर्वशत्रून् छिन्धि छिन्धि लाङ्गलो. ३
श्रीरामसन्निधौ मौनी मन्त्रार्थमनु-
बिन्तयन् । व्याघ्रचर्मासने
स्थित्वा स्वस्तिकाद्यासनक्रमात् ॥
...अभ्यर्च्य वैष्णवे पीठे जपे-
दक्षरलक्षकम् रामर. ४।५
श्रीरामसान्निध्यवशाज्जगदा(नन्द)
धारकारिणी । उत्पत्तिस्थिति-
संहारकारिणी सर्वदेहिनाम् ॥
सीता भगवती ज्ञेया मूल-
प्रकृतिसंज्ञिता [सीतो. ४+ रामो. १।५,६
श्रीरामस्य मनुं काश्यां जजाप
वृषभध्वजः रामो. ता. ३।४
श्रीरामः शरणं मम (अष्टारमन्त्रः) रामर. २।३८
श्रीरामः सामात्मकोऽपि अकारः ।
श्रीकृष्णः अर्धमात्रात्मकोऽपि गधो. २।२
श्रीरामो ब्रह्म तारकम् रामर. १।६
श्रीरिति लक्ष्मीरिति लक्ष्यमाणा
भगवतीति विज्ञायते सीतो. ९
श्रीर्मे भजतु, अलक्ष्मीर्मे नश्यतु
श्रीर्ह वा एषां स्त्रीणां यन्मलो-
द्वासाः, तस्मान्मलोद्वाससं
यश्चिनीमभिक्रम्योपमन्त्रयेत बृह. ६।४।६
श्रीलक्ष्मीर्वरदा विष्णुपत्नी वसुप्रदा
हिरण्यरूपा सौभाग्य. ४
श्रीवत्सकौस्तुभवनमालाङ्कित-
वक्षसं...निरतिशयाद्वैतपरमा-
नन्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना.७।१४
श्रीवत्सकौस्तुभोरस्कं सुक्तामणि-
विभूषितम् ।...एवं ध्यायेन्म-
हाविष्णुमेवं वा विनयान्वितः ध्या. बि. २८
श्रीवत्सस्य स्वरूपं तु वर्तते
लाञ्छनैः सह । श्रीवत्सलक्षणं
तस्मात्कथ्यते ब्रह्मवादिभिः गोपालो. २।२७

श्रीविष्णुं सर्वेश्वरं भजन्ति	यज्ञोप. १	श्रुतो विस्तरशो मया	भ. गी. ११२
श्रीवैष्णवा भुवनमाशु षवित्रयन्ति	सुदर्श. १३	श्रुत्याचार्योपदेशेन मुनयो यत्पदं	
श्रीश्च लक्ष्मीश्च पुष्टिश्च कीर्तिं		ययुः । तत्त्वानुभूतिसंसिद्धं	
चानृण्यतां ब्रह्मण्यं बहुपुत्रताम् ।		स्वमात्रं ब्रह्म भावये	मैत्रे. शीर्षकं
अद्धामेधे प्रज्ञा तु जातवेदः		श्रुत्या यदुक्तं परमार्थमेव तत्संशयो	
सन्ददातु स्वाहा	महाना. १४१६	नात्र ततः समस्तम् । श्रुत्या	
श्रीसखि त्वं सदानन्दे मुकुन्दस्य		विरोधे न भवेत्प्रमाणं भवेद्-	
सदा प्रिये । वरदाभयहस्ताभ्या		नर्थाय विनाप्रमाणम्	ब्र. वि ३२
मां विलोकय दुर्लभे !	तुलस्यु. ५	श्रुत्युत्पन्नात्मविज्ञानप्रदीपो बाध्यते	
श्रीसरस्वतिरूपा पदक्रममन्त्र-		कथम् । अनात्मतां परित्यज्य..	वराहो. २।४९
ब्राह्मणकल्पशरीरा सावित्री		श्रुत्वा दृष्ट्वा न कम्पेत शोकहर्षौ	
गोत्रे ब्रह्मदेया भवति	सन्ध्यो. २३	त्यजेद्यतिः	ना. प. ४।१०
श्रीं पावका नः सरस्वती वाजे-		श्रुत्वाऽन्येभ्य उपासते	भ. गी. १३।२६
भिर्वाजिनीवती । यज्ञं बहु		श्रुत्वाऽप्येनं वेदं न चैव कश्चित्	भ. गी. २।२९
धिया वसु [सरस्व. १०+	ऋ.मं. १।३।१०	श्रुत्वा स्पृष्ट्वा च भुक्त्वा च दृष्ट्वा	
श्रीं श्रीं सोऽहमर्कमहमहं ज्योतिरहं		ब्रात्वा च यो नरः । न हृष्यति	
शिवः । आत्मज्योतिरहं शुक्रः		ग्लायतिवासविज्ञेयोजितेन्द्रियः	ना. प. ३।३९
सर्वज्योतीरसोऽस्म्यहम्	वनदु. १२२	श्रुत्वा स्पृष्ट्वा च भुक्त्वा च दृष्ट्वा	
श्रुतं चाश्रुतं चानुभूतं चाननुभूतं		ज्ञात्वा शुभाशुभम् । न हृष्यति	
च सञ्चासच्च सर्वं पश्यति	प्रश्नो. ४।५	ग्लायति यः स शान्त इतिकथ्यते	महोप. ४।३२
श्रुतं मे गोपाय [तैत्ति. १।४।१+	ना. प. ४।४५	श्रूयते प्रथमाभ्यासे नादो नाना-	
श्रुतं मे मा प्रहासीः	रघेत. शां.पा.	विधो महान् । वर्धमाने तथा-	
श्रुतं श्रुतमेवार्थमनुशृणोति देश-		भ्यासे श्रूयते सूक्ष्मसूक्ष्मतः	ना. विं. ३३
दिगन्तरैश्च प्रत्यनुभूतं पुनः		श्रेयश्च प्रेयश्च मनुष्यमेतस्तौ	
पुनः प्रत्यनुभवति	प्रश्नो. ४।५	सम्परीत्य विविनक्ति धीरः ।	
श्रुतं सर्वमसद्विद्धि वेदं सर्वम-		श्रेयो हि धीरोऽभिप्रेयसो	
सत्सदा । शास्त्रं सर्वमसद्विद्धि,		वृणीते प्रेयोमन्दोयोगक्षेमादृणीते	कठो. २।२
ब्रह्मं सत्यचिदात्मकः	ते. विं. ३।५०	श्रेयस्त्वं मनसा प्राप्तं तावत्तत्त्वस्य	
श्रुतं हेव मे भगवद्दशेभ्यः		का कथा	अमन. २।५६
[छांदो. ४।९।३+	७।१।३	श्रेयः परमवाप्तयथ	भ. गी. ३।११
श्रुतिवाक्योदितं सूक्ष्मं तद्विष्णोः		श्रेयान् द्रव्यमयाद्यज्ञात्	भ. गी. ४।३३
परमं पदम्	भवसं. ३।५	श्रेयान् वस्यसोऽसानि स्वाहा	तैत्ति. १।४।९
श्रुतिविप्रतिपन्ना ते	भ. गी. २।५३	श्रेयान् स्वधर्मो विगुणः [भ. गी.	३।३५+१।८।४७
श्रुतिशास्त्राण्यहम् । मन्त्रोऽहम्	अद्वै. भा. २	श्रेयो धीरोऽभिप्रेयसो.. (मा.पा.)	कठो. २।२
श्रुतिस्मृतिसदाचारधारणव्यान-		श्रेयो भोक्तुं भैक्षमपीह लोके	भ. गी. २।९
कर्मणः । मुख्यया व्याख्यया		श्रेयोविघ्नाः सर्वे प्रलयं यान्ति	त्रि.म.ना. ५।४
ख्याताच्छ्रयति श्रेष्ठपण्डितान्	अक्षयुप. १४	श्रेयो हि ज्ञानमभ्यासात्	भ. गी. १२।१२
श्रुतेनापिहिता गुहा	इतिहा. १६	श्रेष्ठं सर्वथातममित्याचामति	छांदो. ५।२।७

श्रेष्ठा सर्वगता ह्येषा तृतीया
भूमिकाऽत्र हि अक्षुप. ३२
श्रोतव्यमेवाप्येति यः श्रोतव्य-
मेवास्तमेति सुबालो. ९।२
श्रोतव्यस्य श्रुतस्य च भ. गी. २।५२
श्रोता मन्ता द्रष्टा देशा घोष्टा
विज्ञाता प्रज्ञाता । सर्वेषां
भूतानामन्तरपुरुषः स म
आत्मेति विद्यात् ३ ऐत. २।४।८
श्रोता मन्ता द्रष्टा देशा स्पष्टा
घोष्टा विज्ञाता प्रज्ञाता सर्वेषां
पुरुषाणामन्तःपुरुषः स
आत्मा विज्ञेय इति त्रि. ता. ५।१
श्रोता घ्राता रसयिता नेता कर्ता
विज्ञानात्मा पुरुषः १ आत्मो. २
श्रोतुर्देहेन्द्रियातीतं वस्त्वत्र
त्वम्पदेरितम् शु. र. ३।६
श्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणास्तद्वृत्तयः पैङ्गलो. २।४
श्रोत्रपतिर्विज्ञानपतिः, एतत्ततो
भवति तैत्ति. १।६।३
श्रोत्रमध्यात्मं शब्दश्रवणमिती-
न्द्रियाण्यन्वभवन् २ प्रणवो. ३
श्रोत्रमयः पृथ्वीमय आपोमयः बृह. ४।४।५
श्रोत्रमस्मात्सर्वाञ्छब्दानभि-
विसृजते कौ. त. ३।४
श्रोत्रमाकाशे वायौ त्वगग्नौ चक्षु-
रप्सु जिह्वा पृथिव्यां घ्राणमिति शारीरको. १
श्रोत्रमात्मनि चाध्यस्तं स्वयं
पशुपतिः पुमान् । अनुप्रविश्य
श्रोत्रस्य ददाति श्रोत्रतां शिवः पा. ब्र. १६
श्रोत्रमुदक्रामदशृण्वन्नश्रन्पिबन्नास्तैव १ ऐत. १।४।४
श्रोत्रमुद्गीथमुपासाञ्चक्रिरे तद्धा-
सुराः पाप्मना विविधुः छांदो. १।२।५
(अथ ह) श्रोत्रमूचुस्त्वं न उद्गायेति
तथेति तेभ्यः श्रोत्रमुदगायद्यः
श्रोत्रे भोगस्तं देवेभ्य आगायत् बृह. १।३।५
श्रोत्रमेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः छांदो. ३।१८।६
श्रोत्रमेवाप्येति यः श्रोत्रमेवास्तमेति सुबालो. ९।२

श्रोत्रमेवायतनमाकाशः प्रतिष्ठानन्त
इत्येनदुपासीत बृह. ४।१।५
श्रोत्रमेवास्या एकमङ्गमुद्वर्धं, तस्य
शब्दः परस्तात्प्रतिविहिता
भूतमात्रा कौ. त. ३।५
श्रोत्रयोः शब्दग्रहणं, जिह्वायाः... ना. प. ६।३
श्रोत्रस्य श्रोत्रं मनसो मनो यद्वा-
चो ह वाचः स उ प्राणस्य
प्राणश्चक्षुषश्चक्षुरतिसुच्य धीराः
प्रत्यास्माहोकादमृता भवन्ति कनो. १।२
श्रोत्रस्य श्रोत्रं मनसो ये मनो विदुः बृह. ४।४।१८
श्रोत्रं चक्षुः स्पर्शनं च भ. गी. १।५।९
श्रोत्रं च श्रोतव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
श्रोत्रं ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा कौ. त. २।४
श्रोत्रं त्वक्चक्षुषी जिह्वा नासिका
चैव पञ्चमम् दुर्वासो. २।१३
श्रोत्रं त्वक्चक्षुषी जिह्वा घ्राणं चैव
तु पञ्चमम् (षोडश विकाराः) शारीरको. १३
श्रोत्रं दैवः श्रोत्रेण हि तच्छृणोति बृह. १।४।१७
श्रोत्रं नाम देवतावरोधिनी सा मे-
ऽमुष्मादिदमवरुन्धां तस्यैवस्वाहा कौ. त. २।३
श्रोत्रं परम्तान्मन आरुन्धे कौ. त. २।२
श्रोत्रं प्राविशदशयदेव १ ऐत. १।४।६
श्रोत्रं मे त्वयि दधानीति पिता,
श्रोत्रं ते मयि दध इति पुत्रः कौ. त. २।१५
श्रोत्रं लोको मनो ज्योतिः, यो..
पुरुषं विद्यात्... बृह. ३।१।१३
श्रोत्रं वाव सम्पत् छांदो. ५।१।४
श्रोत्रं वै ग्रहः, स शब्देनातिग्रहेण
गृहीतः श्रोत्रेण हि शब्दाञ्छृणोति बृह. ३।२।६
श्रोत्रं वै ब्रह्म बृह. ४।१।९
श्रोत्रं वै सम्पत् बृह. ६।१।४
श्रोत्रं वै सम्राट् परमं ब्रह्म बृह. ४।१।५
श्रोत्रं शृण्वत् सर्वे प्राणा अनु-
शृण्वन्ति कौ. त. ३।२
(यः) श्रोत्रं संश्रावयितुं संश्रावयितु-
मान्भवति (प्राणस्य ब्रह्मणः) कौ. त. २।१
श्रोत्रं सर्वैः शब्दैः सहाप्येति
(पुरुषं) [कौ. त. ३।३।४ ४।१९

श्रोत्र-होत्रकाम, तत्संवत्सरं प्रोष्य
(आगत्य) पर्येत्योवाच...

[छांदो. ५।१।१०+

श्रोत्रः प्रातिश्रुक्तस्तेजोमयोऽमृत-
मयः पुरुषः

श्रोत्राक्षिकदिगुल्फप्राणगलस्फि-
ग्देशेषु व्यानः सञ्चरति

श्रोत्रादीनि ज्ञानेन्द्रियाणि

श्रोत्रादीनीन्द्रियाण्यन्ये

श्रोत्रादिशः (निरभिद्यन्त)

श्रोत्राद्यायुश्च प्राणश्च हृदयात्सर्व-
मिदं जायते

श्रोत्राय स्वाहाऽऽयतनाय स्वाहे-
त्यग्नौ हुत्वा मन्थे सञ्च-
मवतयति...

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य, ते ये
शतं मनुष्यगन्धर्वाणामानन्दाः

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ते ये
शतं देवगन्धर्वाणामानन्दाः

श्रोत्रियस्य...ते ये शतमाजान-
जानां देवानामानन्दाः

श्रोत्रियस्य...ते ये शतं देवाना-
मानन्दाः

श्रोत्रियस्य...ते ये शतं कर्मदेवानां
देवानामानन्दाः

श्रोत्रियस्य...ते ये शतं पितॄणां
चिरलोकलोकानामानन्दाः

श्रोत्रियस्य...ते ये शतमिन्द्र-
स्यानन्दाः

श्रोत्रियस्य...ते ये शतं प्रजापते-
रानन्दाः

श्रोत्रियस्य...ते ये शतं बृहस्पते-
रानन्दाः

श्रोत्रियस्य दारेण नोपहासमिच्छेत्
श्रोत्रियस्य...स यश्चायं पुरुषे ।

यश्चासावादित्ये । स एकः
श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठं स्वगुहं गच्छे-
द्यथाविधि

बृह. ६।१।१०

बृह. २।५।६

शांडि. १।४।७

शारीरको. १

भ. गी. ४।२६

२ ऐत. १।४

सुबालो. १।५

बृह. ६।३।२

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

बृह. ६।४।१२

तैत्ति. २।८

रुद्रह. ३५

श्रोत्रियान्नं न भिक्षेत श्रद्धाभक्ति-

बहिष्कृतम् । त्रात्यस्यापि गृहे

भिक्षेच्छद्वाभक्तिपुरस्कृते

श्रोत्रे आचारौ (शारीरयज्ञस्य)

श्रोत्रे चित्तस्य संयमाद्यम-

लोकज्ञानम्

श्रोत्रेण सर्वाञ्छब्दानाम्प्रोति

श्रोत्रेण सृष्टा दिशश्च चन्द्रमाश्च

श्रोत्रेण हि तच्छृणोति

श्रोत्रेण हि शब्दाञ्छृणोति

श्रोत्रे तृप्यति चन्द्रमास्तृप्यति

श्रोत्रे पक्षसी चक्षुषी युक्ते

श्रोत्रे हीमे सर्वे वेदा अभिसम्पन्नाः

श्रोत्र्याम्यहमिति श्रोत्रम्

श्रोत्राश्रोत्रेषु धारणम् । वेदोक्त-

विधिना श्रोतं तद्रहितमश्रोतम्

श्रोत्रे स्मार्ते च विश्वासो यत्तदा-

स्तिक्यमुच्यते

ऋद्धं बलवदिन्द्रस्य

ऋद्धमणो रसः । रसाच्छोणितम् ।

शोणितान्मांसम् । मांसान्मेदः ।

मेदसः स्नावा । स्नावोऽस्थीनि ।

अस्थिभ्यो मज्जा । मज्जातो रेतः

ऋद्धममृत्रपुरीषेषु दुर्गन्धे जन्म-

सम्भवे । व्याधिशोकगणे

घोरे ममत्वं हि शरीरके

ऋद्धमादि धनञ्जयकर्म

ऋद्धाः सूत्राण्यनुव्याख्यानानि

व्याख्यानानि

श्वयोनिं वा सूकरयोनिं वा

चाण्डालयोनिं वा पापाचारा

गच्छन्ति

श्वशुरान् सुहृदश्चैव

श्वःकार्यमद्य कुर्वीत पूर्वाह्ने चाप-

राहिकम् । नहि प्रतीक्षते सृत्युः

कृतं वाऽस्य न वा कृतम्

श्वानेन सागरे पीते निःशेषेण

मनो भवेत्

श्वानो वैनद्गुर्वया-सि

१ सं.सो.२।६४

प्रा. हो. ४।२

शांडि. १।७।५२

कौ. त. ३।४

१ ऐत. १।७।५

बृह. १।४।१७

बृह. ३।२।६

छांदो. ५।२०।२

१ ऐत. १।८।६

बृह. ६।१।४

बृह. १।५।२१

लिङ्गोप. २

जा. द. २।६

छांदो. २।२२।१

निरुक्तो. १।२

दुर्वासो. २।८

शांडि. १।४।९

बृह. ४।१।२

छांदो. ५।१०।७

भ. गी. १।२६

भवसं. १।३८

ते. बि. ६।९६

बृह. ३।९।२५

श्वासद्वयलयेनापि कूर्मवातादि-
वायवः । न वर्तन्ते च साधूनां
बन्धं कुर्वन्ति धातवः अमन. १।३७
श्वासमात्रलयेनापि तेन प्राप्या
हि वायवः अमन. १।३६
श्वाससूत्रसमोपेतमिन्द्रियालय-
सङ्कुलम् । त्रोटयित्वा मनोजालं
मीनवज्जायते सुखी अमन. २।८५
श्वासोच्छ्वासविहीनस्तु निश्चितं मुक्त
एव सः अमन. २।५८
श्वासोच्छ्वासात्मकः प्राणः षड्भिः
प्राणैः पलं स्मृतम् । पलैः
षष्टिभिरेव स्याद्वटिका
कालसन्मिता अमन. १।३३
श्वित्री कुष्ठी तथा चैव कुनखी...
एते गुणा न वक्तव्याः श्राद्धकर्म-
बहिष्कृताः (ब्राह्मणाः) इति. ७२-७६
श्वेतास्तु ब्राह्मणा ज्ञेयाः क्षत्रिया
रक्तवर्णकाः । पीतास्तु वैश्या
विज्ञेयाः कृष्णाः शूद्रा उदाहृताः रु. जा. ९
श्वेतकेतु-ऋषु-निदाघ-ऋषभ-
दुर्वासःसंवर्तकदत्तात्रेयरैवतक-
वदन्यक्तलिङ्गः ना. प. ३।८७

श्वेतकेतुर्ह वा आरुणेयः पाञ्चालानां
परिषदमाजगाम बृह. ६।२।१
(ॐ) श्वेतकेतुर्हारेण्य आस तं
ह पितोवाच छांदो. ६।१।१
श्वेतकेतुर्हारेण्यः पञ्चात्मना-
समितिमेयाय छांदो. ५।३।१
श्वेतकेतो यन्तु सोम्येदं महामना
अनूचानमानी... छांदो. ६।१।२
श्वेतकेतो वस ब्रह्मचर्यं, न वै
सोम्यास्मत्कुलीनोऽननूच्य
ब्रह्मबन्धुरिव भवतीति छांदो. ६।१।१
श्वेतमेवाप्येति, यः श्वेतमेवास्तमेति सुबालो. १।१२
श्वेतमृदेवि पापघ्ने विष्णुदेहसमुद्भवे ।
...धारणान्मुक्तिदा भव ऊर्ध्वपुं. ३
श्वेतः रश्मि वोमुज्यमानम् चित्त्यु. ११।९
श्वेतः खुरविषाणाभ्यां मुखे पुच्छे
च पाण्डुरम् । रोहितो यस्तु
वर्णेन स लीलो वृष उच्यते इतिहा. ९६
श्वेतो रश्मिः परि सर्वं बभूव चित्त्यु. ११।१०
श्वोभावा मर्त्यस्य यदन्तकैतत्
सर्वेन्द्रियाणां जरयन्ति तेजः ।
अपि सर्वं जीवितमल्पमेव तवैव
वाहास्तव नृत्तगीते कठो. १।२६

ष

षट्कोणेषु तारया हंसः सोऽहमिति सूर्यता. ६।१
षट्चक्रवासिनि बागीश्वरि
जिह्वाग्रे वस हंसषोढो. २
षट्चक्राणि परिज्ञात्वा प्रविशेत्
सुखमण्डलं (ले)
[यो. शि. ६।७४+ योगकुं. ३।९, १२
षट्चक्रं षोडशाधारं त्रिलक्ष्यं
व्योमपञ्चकम् । स्वदेहे यो न
जानाति तस्य सिद्धिः कथं भवेत् यो. चू. ३
षट्त्रिंशतं गले दध्याद्वाहोः
षोडश षोडश (रुद्राक्षान्) रु. जा. १६
षट्पत्रं चक्रं भवति नृ. पू. ५।२

षट्शतानि दिवारात्रौ सहस्राण्येक-
विंशतिः । एतत्सङ्ख्यान्वितं
मन्त्रं जीवो जपति सर्वदा ॥
अजपा नाम गायत्री योगिनां
मोक्षदा सदा यो. चू. ३२
षट्शतान्यधिकान्यत्र सहस्राण्येक-
विंशतिः । अहोरात्रवहैः
श्वासैर्वागुमण्डलघाततः...
तत्पृथ्वीमण्डले क्षीणे वलिरा-
याति देहिनाम् वराहो. ५।३, ४
षट्शास्त्राणि जायन्ते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
षट्सु पत्रेषु षडक्षरं सुदर्शनं भवति नृ. पू. ५।२०

षट्स्वरारूढेन बीजेन, षडङ्गं
 रक्ताम्बुजसंस्थितम् सुयो. २
 षडक्षरं वा एतत्सुदर्शनं महाचक्रं नृ. पू. ५१२
 षडचोऽयं महामन्त्रः सर्व-
 सिद्धिप्रदायकः सूर्यता. २।४
 षडाश्रयमिति कस्मात् ? मधुरा-
 म्लवणतितकटुकपाय-
 रसान्विन्दतीति गर्भो. १
 षड्भिर्गहितः षड्भावविकारशून्यः
 सत्यवाक्...गिरिकन्दरेषु
 वसेदेक एव द्वौ वा चरेत्
 ग्रामं त्रिभिर्नगरं चतुर्भिर्ग्राम-
 मित्येकश्चरेत् ना. प. ७।२
 षड्भिर्षड्भावेत्यादिसर्वदोषरहितं...
 करतलामलकवत्साक्षादपरोक्षी-
 कृत्य कृतार्थतया कामरागादि-
 दोषरहितः...एवमुक्तलक्षणो
 यः स एव ब्राह्मण इति व. सु. उ. ९
 षड्ज-ऋषभ-गान्धार-मध्यम-
 पञ्चम-धैवतनिषादाश्चेतीष्टा-
 निष्ट-शब्दसंज्ञाः प्रणिधाना-
 दशविधा भवन्ति गर्भो. १
 षड्जमध्यमसंवाद्या वेदान्
 गायन्ति सामगाः गान्धर्वो. ७
 षड्जोऋषभगान्धारौ मध्यमः पञ्चम-
 स्तथा । धैवतोऽथ निषादश्च
 स्वराः सप्त प्रकीर्तिताः गान्धर्वो. ३
 षड्भावविकृतिश्चास्ति जायते
 वर्धतेऽपि च । परिणामं क्षयं
 नाशं षड्भावविकृतिं विदुः वराहो. १।८
 षड्भिर्मासैस्तु युक्तस्य नित्यमुक्तस्य
 देहिनः । अनन्तः परमो गुह्यः
 सम्यग्योगः प्रवर्तते मैत्रा. ६।२८
 षड्भिः संवत्सरैर्भूमेरखण्डं लय-
 संस्थितः । वायुतत्त्वस्य सिद्धिः
 स्याद्वायुतत्त्वमयो भवेत् अमन. १।७७
 षड्भूमिकाचिराभ्यासाद्भेदस्यानु-
 पलम्भनात् । यत्स्वभावैक-
 निष्ठत्वं सा ज्ञेया तुर्यगा गतिः वराहो. २।१०

षड्भूमेः परित्यक्तः स्वाश्रमोक्त-
 विधिं चरन् । वनितादिषु वा-
 कर्ममनोभिर्निःस्पृहः शुचिः रामर. ४।२
 षड्भात्रविलयेनापि महाबुद्धिः
 प्ररोहति अमन. १।५६
 षड्भात्रीर्दीक्षितो भवति सहवै. १२
 षड्भक्तमपि रुद्राक्षं कार्तिकेयाधि-
 दैवतम् । तद्धारणान्महाश्रीः
 स्यान्महदारोग्यमुत्तमम् रु. जा. २९
 षड्भा क्रतवः, क्रतुभिः सम्मितंभवति नृ. पू. ५।२
 षड्भा क्रतवः संवत्सरः सहवै. १२
 षड्भान्तराणि वलयानि भवन्ति नृ. षट्च. ४
 षड्भिकारविहीनोऽस्मि षट्कोश-
 रहितोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।१८
 षड्भिक्षश्च पुरुषः पेशुरङ्गः
 शिवागमे । सप्तविंश इति
 प्रोक्तः शिवः सर्वजगत्पतिः शिवो. १।१४
 षड्भिक्षो महाविष्णुः सदा
 द्रष्टा भवति सामर. १०१
 षड्भिक्षदङ्गुलिर्हंसः प्रयाणं कुरुते
 बहिः । वामदक्षिणमार्गेण
 प्राणायामो विधीयते यो. चू. ९३
 षड्भिक्षः परमात्माऽहमिति निश्चया-
 न्मुक्तो भवति मं. ब्रा. १।९
 षड्भै नारसिंहानि चक्राणि भवन्ति नृ. षट्च. १
 षड्भै बाह्यानि वलयानि भवन्ति नृ. षट्च. ६
 षड्भै मध्यमानि वलयानि भवन्ति नृ. षट्च. ५
 षड्भैमे लोकाः षड्भा क्रतवो भवन्ति ग. पू. ३।१
 षण्डोऽथ विकलोऽप्यन्धो बालक-
 श्चापि पातकी । पतितश्च परद्वारी
 वैखानसहरद्विजौ...एते नार्हन्ति
 सन्न्यासमातुरेण विना क्रमम् ना. प. ३।३
 षण्णवतितत्त्वतन्तुवद्यत्तं चित्सूत्र-
 त्रयचिन्मयलक्षणं चिद्गन्धि-
 बन्धनम् पा. ब्र. ३
 षण्णां योगे षोढा भवेत् षोढोप. २
 (अथ) षण्डः पतितोऽङ्गविकलः
 खैणो बधिरोऽर्भको मूकः
 पाषण्डश्चक्री लिङ्गी (कुष्ठी)

वैखानसहरद्विजौ भृतका-
 ध्यापकः शिपिविष्टोऽनमिको
 (नास्तिको) वैराग्यवन्तोऽप्येते
 न सन्न्यासार्हाः [ना.प. ३।१+ १ सं.सो. २।३
 षण्मासमभ्यसेन्मृत्युं जयत्येव न
 संशयः यो.शि. १।१०९
 षण्मासा उत्तरायणम् भ. गी. ८।२४
 षण्मासा दक्षिणायनम् भ. गी. ८।२५
 षष्ठभूम्यां विहरन्ब्रह्मविद्वरीया-
 न्भवति बराहो. ४।१
 षष्ठश्चन्द्रमा भवति ना.पू.ता. १।१
 षष्ठं च तालुकाचक्रं घण्टिकास्थान-
 मुच्यते । दशमद्वारमार्गं तद्रा-
 जदन्तं च तज्जगुः । तत्र शून्ये
 लयंकृत्वामुक्तोभवतिनिश्चितम् योगरा. १३
 षष्ठं सप्तममथ वह्निस्सारथिमस्या
 मूलत्रिकमा(दे)वेशयन्तः । कथ्यं
 कविं कल्पकं काममीशं तुष्टु-
 वांसो अमृतत्वं भजन्ति त्रिपुरामहो. ९
 षष्ठि कुलान्यतीतानि षष्टिमागा-
 मिकानि च । कुलान्युद्धरते
 प्राज्ञः सन्न्यस्तमिति यो वदेत् १ सं. सो. २।७
 षष्ठीं च यामिन्द्रसेनेत्युत
 आहुस्तां विद्यां... ग. पू. ता. २।३
 (ॐ) षष्ठे आत्मान्मायः
 परमात्मा मठः मठान्मा. ८
 षष्ठेन कृतपिण्डेन हृत्कण्ठं
 तालु जायते पिण्डो. ६
 षष्ठे मासे मुखनासिकाक्षिश्रोत्राणि
 भवन्ति गर्भो. ३

षष्ठे मुखनासिकाक्षिश्रोत्रं च
 सम्भवति निरुक्तो. १।४
 षष्ठेऽमृतनिषेवणम् हंसो. ९
 षष्ठ्यामिन्द्रस्य सायुज्यं सप्तभ्यां
 वैष्णवं पदम् ना. वि. १५
 षष्ठ्यां भूमावसौ स्थित्वा सप्तमीं
 भूमिमाप्नुयात् अक्षयुप. ४३
 षोडशकलं भारद्वाजः पुरुषं वेत्थ... प्रश्नो. ६।१
 (इति) षोडशकलावृतस्य
 ब्रह्मण आवरण... कलिसं. ५
 षोडशकलो वै पुरुषः ग. पू. ३।१
 षोडशकलो वै पुरुषः, पुरुष
 एवेदं सर्वं नृ. पू. ५।६
 षोडशका(क)लः सोम्य पुरुषः
 पञ्चदशाहानि माशीः
 कामसपः पिब छांदो. ६।७।१
 षोडशदले अग्ने चन्द्रावती राधोप. १।५
 षोडशमात्राश्चतुःषष्टिमेदमेत्य...
 एकोऽपि ब्रह्मप्रणवः तुरीयो. २
 षोडशवपापलानि, नवस्त्रायुशतानि निरुक्तो. २।१
 षोडशसु पत्रेषु मातृकाद्याः स-
 विन्दुकाः षोडशस्वरा भवन्ति नृ. पू. ५।७
 षोडशह्रलतूर्यस्वरविन्दुमेलनरूपा
 तारोप. २
 षोडशं वर्षशतं जीवति छांदो. ३।१६।७
 (अथ) षोडशारं षोडशपत्रं
 चक्रं भवति नृ. पू. ५।५
 षोडशारे दिक्पालाः सायुधाः ग. पू. २।१०
 षोडशी(मात्रा)पुनश्चतुष्षष्टिमात्रा
 ना. प. ८।४
 षोडारूपो भवेत् गुह्यषोडा. १

स

स अणुर्भवति । स बन्धो भवति गणेशो. २।२
 स आगच्छति मुहूर्तान्येष्टिर्हास्ते-
 ऽस्मादपद्रवन्ति कौ. त. १।४
 स आगच्छति विचक्षणामासन्दी कौ. त. १।५
 स आगच्छति विरजां नदीं तां
 मनसैवात्येति कौ. त. १।४

स आगच्छति विभुप्रमितं ब्रह्म-
 यशः प्रविशति कौ. त. १।५
 स आगच्छति सालज्यं संस्थानं
 तं ब्रह्मरसः प्रविशति कौ. त. १।५
 स आगच्छतीन्द्रप्रजापती द्वारगोपौ
 तावस्मादपद्रवतः कौ. त. १।५

स आगच्छति तिल्यं बृक्षं तं ब्रह्मगन्धः प्रविशति	कौ. त. १।५	स इतः प्रयन्नेव पुनर्जायते तस्य तृतीयं जन्म	२ ऐत. ४।४
स आगच्छत्यारं ह्रदं तन्मनसाऽत्येति	कौ. त. १।४	स इत्येकमक्षरं, तीत्येकमक्षरं, यमित्येकमक्षरं, प्रथमोत्तरेऽक्षरे	
स आजगाम गौतमोयत्रप्रवाहणस्य जैबलेरास	बृह. ६।२।४	सत्यं मध्यतोऽनृतं तदेतदमृत- मुभयतः सत्येन परिगृहीतं	
स आजगाम जैबलिं प्रवाहणं परिचारयमाणं...	बृह. ६।२।१	सत्यभूयमेव भवति	बृह. ५।५।१
स आत्मन्येवात्मानं परंब्रह्म पश्यति	नृसिंहो. ६।३	स इत्येकमेव परं ब्रह्म विभ्राजते निर्वाणम्	त्रि. ता. ५।१
स आत्मा तत्त्वमसि [छांदो. [१०।३+११।३+१२।३+ [+१५।३+१६।३	६।८।७+९।४+ १३।३+१४।३	स इदं विश्वं भुवनं विचष्टे	३ ऐत. १।६।७
स आत्मानमभिध्यायन् बह्वीः प्रजा अस्तृजत्	मैत्रा. २।६	स इदं सर्वमभ्यपवयत यदिदं किञ्च	१ ऐत. २।२।४
स आत्मा परमेश्वरः	महो. ४।११८	स इदं सर्वं पाप्मनो त्रायते यदिदं किञ्च	१ ऐत. २।१।६
स आत्मा प्रजापतेः सभां वेश्म प्रपद्ये यशोऽहं भवामि	छांदो. ८।१।१	स इदं सर्वमभिप्रागाद्यदिदं किञ्च	१ ऐत. २।२।३
स आत्मा स विज्ञेय ईश्वरप्रास- स्तुरीयः	नृसिंहो. १।६	स इदं सर्वं भवति	बृह. १।४।१०
स आत्मासविज्ञेयः [माण्डू. ७+नृ. पू. ४।२	रामो. २।४	स इदं सर्वं मध्यतो दध यदिदं किञ्च	१ ऐत. २।१।२
स आत्मा विज्ञेयः	गणेशो. ५।७	स इदं सर्वं स मे ददातु	चित्यु. ७।४
स आदित्यस्तदेतदोजोऽन्नाद्यमि- त्युपासीत	छांदो. ३।१३।१	स इदित्था बोभवीदाशयध्वै	वा. मं. १८
स आदित्यः स वैश्वदेवः सामाभिगायति	छां. २।२४।११	स इहेवो ऋतमन्व (?त्य) यन्तं प्रभीमकर्मातपसोऽपविद्धात्	वा. मं. ४
स आदित्यः कस्मिन्प्रतिष्ठित इति चक्षुषीति	बृह. ३।९।२०	स इन्द्रः स इन्दुः स सूर्यः स वायुः सोऽग्निः स ब्रह्मा	
स आदित्येन चक्षुषा भाति च तपति च	छांदो. ३।१८।५	अयम् (गणेशः)	गणेशो. २।१
स आदित्यो विष्णुश्चेश्वरश्च	ब्रह्मो. ३	स इममेवात्मानं द्वेधाऽपातयत्...	बृह. १।४।३
स आदिनारायणोऽहमेव	त्रि. म. ना. ८।६	स इमाँल्लोकानस्तृजत (परमात्मा)	२ ऐत. १।२
स आद्यः सोऽक्षरः सोऽनन्तः सोऽव्ययो महान्पुरुषः	गणेशो. २।४	स इरामयो यद्वीरामयस्तस्मा- द्विरण्मयः	१ ऐत. १।३।१
स आपः प्रदुषे उभे इमे अन्त- रिक्षमथो सुवः	महाना. १।९	स इह कीटो वा पतङ्गो वा शकुनि- र्वा शार्दूलो वा सिंहो वा मत्स्यो	
स आप्तोर्यामिण सर्वैः क्रतुभिर्यजते	ग. शो. ५।३	वा परः श्वा पुरुषो वाऽन्यो वैतेषु स्थानेषु प्रत्याजायते...	कौ. त. १।२
स आयुर्यशः कीर्तिज्ञानैश्वर्यवान्भवति	नृ. पू. १।३	स ईक्षत कतरेण प्रपद्या इति	२ ऐत. ३।११
स आदाद्राक्षमिति तत्सत्यं भवति	बृह. ४।१।४	स ईक्षत कथं न्विदं मदृते स्यादिति	२ ऐत. ३।११
		स ईक्षत यदि वाचाऽभिव्याहृतं यदि प्राणेनाभिप्राणितं... यदि	
		शिञ्जेन विसृष्टमथ कोऽहमिति	२ ऐत. ३।११
		स ईक्षत लोकान्नु सृजा इति	२ ऐत. १।१

स ईक्षतेमे नु लोका लोक-		स ऋग्भिर्ऋग्वेदो ब्रह्मा वसवो	
पालानु सृजा इति	२ ऐत. १।३	गायत्री गार्हपत्यः सा साम्नः	
स ईक्षतेमे नु लोकाश्च लोक-		प्रथमो पादो भवति	नृ. पू. २।१
पालाश्चान्नमेभ्यः सृजा इति	२ ऐत. १।३	स ऋचोऽधीते स यजुष्यधीते स	
स ईक्षाचक्रे यस्मिन्नहमुत्क्रान्त		सामान्यधीते सोऽथर्वणमधीते	नृ. पू. ५।१५
उत्क्रान्तो भविष्यामि	प्रश्नो. ६।३	स एक आजानजानां देवाना-	
स ईयतेऽमृतो यत्र कामः		मानन्दः	तैत्ति. २।८
हिरण्मयः पुरुष एकहः सः	बृह. ४।३।१२	स एक आजानदेवानामानन्दः	बृह. ४।३।३३
स ईश्वरो भवति	गणेशो. ५।८	स एक इन्द्रस्यानन्दः	तैत्ति. २।८
स ई पाहि य ऋजीषी (तरुत्रः)		स एक एव वरोहवैद्वितनुर्नारायणो-	
तरुद्रः स अत्रियं लक्ष्मीमौपला-		ऽखिलब्रह्माण्डाधिपतिरेकः	राधिको. ३
मम्बिकां गाम् । षष्ठौ च या-		स एकधा भवति, त्रिधा भवति	छादो. ७।२६।२
मिन्द्रसेनेत्युदाहृतां विद्या		स एकः कर्मदेवानामानन्दः	
ब्रह्मयोनिरूपपासु [नृ.पू.३।४+	ग. पू. २।३	ये कर्मणा देवत्वमभिसम्पद्यन्ते	बृह. ४।३।३३
स उक्थेन यजते	नृ. पू. ५।१४	स एकः पञ्चविंशतिः पुरुषः	महो. १।२
स उच्छ्रयत्याधमायत्यात्मातो		स एकः कर्मदेवाना देवाना-	
मृतः शेते	बृह. ३।२।११	मानन्दः	तैत्ति. २।८
स उत्क्रामन् म्रियमाणः पाप्मनो		स एकः पितॄणां चिरलोकलोका-	
विजहाति	बृह. ४।३।८	नामानन्दः	तैत्ति. २।८
स उत्तमः पुरुषः	छादो. ८।१२।३	स एकः पितॄणां जितलोकाना-	
स उद्गाता, स मुक्तिः,		मानन्दः	बृह. ४।३।३३
साऽतिमुक्तिः	बृह. ३।१।५	स एकः प्रजापतिलोक आनन्दः	बृह. ४।३।३३
स उद्गीथः प्रति स्त्री सह शेते	छादो. २।१३।१	स एकः प्रजापतेरानन्दः	तैत्ति. २।८
स उद्गीथोऽङ्गारा भवन्ति	छादो. २।१२।१	स एकः श्रेष्ठश्च सर्वशास्ता स एव	
स उद्गीथो विद्योतते, स्तनयति स		वरिष्ठश्च	शरभो. ५
प्रतिहारः [छादो. २।३।१+	२।१५।१	स एकः स य एवंवित्	तैत्ति. २।८
स उपपातकमहापातकेभ्यः पूतो		स एकाकी नर एव	चतुर्वे. १
भवति	ना.उ.ता. ३।१	स एकाकी न रमते	महो. १।१
स उ प्राणस्य प्राणः	केनो. १।२	स एकैकः साधारः साविष्ठानो	
स उल्बावृतो गर्भो दश वा नव		नाविष्ठानः कं कं कस्मै पदे पदे	
वा मासानन्तः शयित्वा यावद्वा-		पातः पादाय पादिते स्वाहा	पारमा. ५।१०
ऽथ जायते	छादो. ५।९।१	स एको गन्धर्वलोक आनन्दः	बृह. ४।३।३३
स उ ह तूष्णीमेव शिश्ये, तत उ		स एको देवगन्धर्वाणामानन्दः	तैत्ति. २।८
हैनं यष्टया विचिक्षेप	कौ. त. ४।१८	स एको देवः शिवरूपी दृश्यत्वेन	
स ऊर्जमुपजीवतीति प्रशः सा	बृह. १।५।२	विकासते	त्रि. ता. १।५
स ऊर्जमुपजीवतीति श्लोकाः	बृह. १।५।१	स एको देवानामानन्दः	तैत्ति. २।८
स ऋग्भिर्ऋग्वेदो ब्रह्मा वसवो		स एको बृहस्पतेरानन्दः	तैत्ति. २।८
गायत्री गार्हपत्यः सा प्रथमः		स एको ब्रह्मण आनन्दः	तैत्ति. २।८
पादो भवति	नृसिंहो. ३।२	स एको ब्रह्मलोक आनन्दः	बृह. ४।३।३३

स एको मनुष्यगन्धर्वाणामानन्दः	तैत्ति. २।८	वृहदग्नेर्ऋचो वायोर्यजूंषि	
स एको मानुष आनन्दः	तैत्ति. २।८	सामान्यादित्यात्	छांदो. ४।१७।२
स एको रुद्रो ध्येयः सर्वेषां		स एतास्तेजोमात्राः समभ्याददानः	बृह. ४।४।१
सर्वसिद्धये	शरभो. ८	स एतां त्रयीं विद्यामभ्यतपत्तस्या-	
स एतदेव रूपमभिसंविशत्ये-		स्तप्यमानाया रसान्प्राबृहद्भूरि-	
तस्माद्रूपादुदेति	छांदो. ३।७।३	त्यृग्भ्यो भुवरिति यजुर्भ्यः	
[+८।३+९।३+१०।३]		स्वरिति सामभ्यः	छांदो. ४।१७।३
स एतमानुष्टुभं मंत्रराजमपश्यत्	ग. पू. १।६	स एतेन प्रज्ञाने-(प्रज्ञे-)नात्मना-	
स एतमानुष्टुभं षट्पदं मन्त्रराजं		स्माल्लोकादुत्क्रम्यामुष्मिन्	
कथयाञ्चके	ग. पू. १।११	स्वर्गलोके सर्वान्कामानाप्त्वा-	
स एतमेव पुरुषं ब्रह्म ततममपश्य-		ऽमृतः समभवत् [२ऐत. ५।४+	आ. प्र. १
दिदमदर्शमिति	२ ऐत. ३।१३	स एतेन रूपेण सर्वा दिशो	
स एतमेव सीमानं विद्वयैर्नया		विष्टोऽस्मि	१ ऐत. २।३।४
द्वारा प्रापद्यत्	२ ऐत. ३।१२	स एतेभ्यो भगवान्नीललोहितः	
स एतमेवंविद्वाꣳश्रुत्पुष्कलं पादं		प्रोवाच	सदानं. १
ब्रह्मणो ज्योतिष्मानित्युपास्ते	छांदो. ४।७।४, ४	स एनमविदितो न भुनक्ति	बृह. १।४।१५
स एतस्माज्जीवधनात्परात्परं		स एनं यजमानमहरहर्ब्रह्म गमयति	प्रश्नो. ४।४
पुरिशयं पुरुषमीक्षते	प्रश्नो. ५।५	स एनान् ब्रह्म गमयत्येष देवपथो	
स एतं देवयानं पन्थानमाष-(सा-)		ब्रह्मपथ एतेन प्रतिपद्यमाना इदं	
द्याभिलोकमागच्छति, स वायु-		मानवमावर्तं नावर्तन्ते	छांदो. ४।१५।६
लोकं स वरुणलोकं, स आदि-		स एव कर्माणि करोति देवो ह्येको	
त्यलोकं, स इन्द्रलोकं, स प्रजा-		गणेशो बहुधा निविष्टः	हेरम्बो. १०
पतिलोकं, स ब्रह्मलोकम्	कौ. त. १।३	स एव काद्रवेयो...महावायो-	
स एतं प्राञ्चं प्रावाणमात्मन एव		रहङ्कारं निराचकार	सङ्कर्षणो. १
समुदपारयत् तेनैनामभ्यस्तुजत्	बृह. ६।४।२४	स एव कालातीतः स एवाखिल-	
स एतं भुसुण्डः कालाभिरुद्रमगमत्	नृ. जा. १।३	कर्मातीतः	त्रि.म.ना. १।५
स एतं मंत्रराजं नारसिंहमानुष्टुभ-		स एव काले भुवनस्य गोप्ता	
मपश्यत्तेन वै सर्वमिदमस्तुजत		विश्वाधिपः सर्वभूतेषु गूढः	श्वेताश्व. ४।१५
यदिदं किञ्च	नृ. पू. १।१	स एव गुणातीतः स एव	
स एतं मंत्रराजं नारसिंहमानुष्टुभं		कालातीतः	त्रि.म.ना. १।५
प्रतिगृहीयात् स मृत्युं तरति, स		स एव चिरन्तनः पुरुषः प्रणवाद्य-	
पाप्मानं तरति, स संसारं तरति	नृ. पू. २।१	खिलमन्त्रवाचकवाच्य आद्यन्त-	
स एतान्पाशान् प्रमुञ्चन् प्रवेदः	सहस्रै. ९	शून्य आदिदेशकालवस्तुतुरीय-	
स एताश्चोपनिषद्वैवस्वतेन्तरे		संज्ञानित्यपरिपूर्णः	त्रि.म.ना. १।५
स गुणं ब्रह्म विधिनाऽऽनन्वैक-		स एव जगद्गुरुः स एवाहं विद्धि	प. हं. प. ११
रूपं पुरुषोत्तमरूपेण मथुरायां		स एव जपकोट्या नादमनुभवति	हंसो. ६
वसुधैवसन्न्याविर्भावविष्यति	गोपीचं. २७	स एव जाग्रत्परितृप्तिमेति	कैव. १२
स एतास्तिष्ठो देवता अभ्यतपत्,			
तासां तप्यमानानाꣳ रसान्प्रा-			

स एव जातः स जनिष्यमाणः प्रत्यङ्जनास्तिष्ठति सर्वतोमुखः [श्वेता. २।१६+अ.शिरः. ३।६+ बहुको. २१ स एव जीवः स्वपिति प्रबुद्धः कैव. १४ स एव ज्योतिषां ज्योतिः स एव परमेश्वरः । स एव हि परब्रह्म तद्ब्रह्माहं न संशयः स्कन्दो. ५ स एव तुरीयं ब्रह्म त्रि.म.ना. १।५ स एव तुरीयातीतः स एव विष्णुः त्रि.म.ना. १।५ स एव द्विविधः प्रोक्तः सहितः (कुम्भकः) केवलस्तथा योगकुं. १।२० स एव द्विविधो बिन्दुः पाण्डरो लोहितस्तथा ध्या. वि. ८६ स एव नित्यकूटस्थः स एव वेद- पुरुष इति विदुषो मन्यन्ते प. हं. २ स एव नित्यतृप्तः प. हं. प. ११ स एव नित्यपरिपूर्णः पादविभूति- वैकुण्ठनारायणः त्रि.म.ना. २।६ स एव नित्यपूतः स एव वैराग्य- मूर्तिः स एव ज्ञानाकारः स एव वेदपुरुष इति ज्ञानिनो मन्यन्ते तुरीया. २ स एव नित्यं सकलाः समूर्त्यः सुरतास्त्वनन्तास्ते जयन्तो वियति क्षयाणां तत्तत्सर्वत्रे हरते पराय स्वाहा पारमा. १।१० स एव परमेश्वरः [त्रि.म.ना. १।५+ स्कन्दो. ५ स एव परंज्योतिः, स एव मायातीतः त्रि.म.ना. १।५ स एव बहुधा जायमानः सर्वान्परिपाति सङ्कर्षणो. १ स एव भगवान् शेषयुगे तुरीयेऽपि ब्राह्मण्यां जायमानो रामानुजो भूत्वा सर्वा उपनिषद् उद्दिधीर्षति सङ्कर्षणो. ३ स एव भगवान् ब्रह्मा सर्वलोक- पितामहः महो. ५।१५८ स एव भगवान्युगसन्धिकाले शर- दभ्रसन्निकाशो रौहिणेयो वासु- देवः सर्वाणि गदाद्यायुधशास्त्रा- जन्यमण्डलान्निराचिकीर्षति भूभारमखिलं निचखान सङ्कर्षणो. २	स एव भगवान्युगसन्धिकाले स्वेन रूपेण युगे युगे तेनैव जायमानः ...चातुर्वर्ण्यधर्मान्प्रवर्तयति सङ्कर्षणो. २ स एव भगवान् विष्णुर्नारायण उदाहृतः । दासभूतमिदं तस्य ब्रह्मादिसकलं जगत् भवसं. २।४१ स एव मन्त्रराजो भवति ना.पू.ता. २।१ स एव मायातीतः स एव गुणातीतः त्रि.म.ना. १।५ स एव मायापरिमोहितात्मा शरीरमास्थाय करोति सर्वम् कैव. १।१२ स एवमास्थाय शरीरमेकम् । माया- मयं मोहयतीव सर्वम् हेरम्बो. ९ स एव यस्य प्रसीदति तस्य कर- तलावकलितं धाम राधिको. ५ स एव योगी स गुरुः स सेव्यः अमन. २।४३ स एव लययोगः स्यात् १ यो. त. २४ स एव वा एषगुह्यः पूतः शून्यः (आत्मा) मैत्रा. २।४ स एव विदितादन्यस्तथैवाविदि- तादपि । अन्येषामिन्द्रियाणां तु कल्पितानामपीश्वरः पा. ब्र. १८ स एव विष्णुः स एव समस्तब्रह्म- वाचकवाच्यः त्रि.म.ना. १।५ स एव विष्णुः स प्राणः, स कालो- ऽग्निः, स चन्द्रमाः [कैव. ८+ कालिको. ७ स एव वेदपुरुष इति विदुषो मन्यन्ते प. हं. २ स एव वेदपुरुषो महापुरुषो यस्त- च्चित्तं मय्येवावतिष्ठते प. हं. प. ११ स एव शिवयोगीति कथ्यते भावनो. १० स एव सत्योपाधिरहितः स एव परमेश्वरः त्रि.म.ना. १।५ स एव सर्वभूतात्मा नर इत्यभि- धीयते । यः परः प्रकृतेः प्रोक्तः पुरुषः पञ्चविंशकः भवसं. २।३२ स एव सर्वं यद्भूतं यच्च भव्यं सनातनम् । ज्ञात्वा तं मृत्यु- मत्येति नान्यः पन्था विमुक्तये कैव. १।९ स एव सर्वो भुवनस्य साक्षी हेरम्बो. ७
--	---

स एव संसारतारणाय गुरुमा- श्रित्य कामादि त्यक्त्वा... नहि मदन्यदिति जातविवेकः ...परिपक्वो भवति	मं. ब्रा. २।७	स एवेदः सर्वम् स एवेदमावरीवर्ति भूतम् स एवैष बालाकिर्य एवैष चन्द्रमसि पुरुषस्तमेवाहं ब्रह्मोपास इति	छांदो. ७।२५।१ अ.शिरः. ३।१४ कौ. त. ४।३
स एव साक्षाद्विज्ञानी स शिवः स हरिर्विधिः	महो. ४।७६	स एष इन्द्रः सर्वं यद्वायत्री उद्गीथो वसवः प्रातः सवनमिति	शौनको. २।४
स एव स्वीकृतवैराग्यात् कर्मफल- जन्मालं संसारबन्धनमलमिति विमुक्त्यभिमुखो निवृत्तिमार्ग- प्रवृत्तो भवति	मं. ब्रा. २।७	स एष इव एव लोकादयं स लोकः सम्प्रतिष्ठितः	संहितो. ४।१ बृह. १।४।७
स एव हि परब्रह्म तद्ब्रह्माहं न संशयः	स्कन्दो. ५	स एष कोशो वसुधानस्तस्मिन् विश्वमिदं श्रितम्	छांदो. ३।१५।१
स एव हि महादेवः स एव हि महाहरिः	स्कन्दो. ४	स एष गिरिश्रिष्ठः श्रोत्रं मनो वाक् प्राणस्तं ब्रह्मगिरिरित्याचक्षते	१ ऐत. १।८।२ छां.उ. १।७।६
स एवं जीवस्त्रिविधो भवति	सामर. ९८	स एष जगदाविर्भावतिरोभावहेतुः	सङ्कर्षणो. ३
स एवंविस्वेषां भूतानामात्मा भवति	बृह. १।५।२०	स एष जीवेनात्मनाऽनुप्रभूतः पेपीयमानो मोदमानस्तिष्ठति	छांदो. ६।११।१
स एवंविद्वानस्माच्छरीरभेदा- दूर्ध्वं उत्क्रम्यामुष्मिन्स्वर्गे लोके सर्वान्कामानाप्त्वाभृतः समभवत्	२ ऐत. ४।६	स एष देवः कृतभावभूतः स्वयं विशुद्धो विरजः प्रकाशते	रुद्र. ह. ४०
स एवाग्निः सलिले सन्निविष्टः, तमेव विदित्वाऽतिमृत्युमेति नान्यः पन्था विद्यतेऽयनाय	श्वेताश्व. ६।१५	स एष देवोऽम्बरगश्च चक्रे, अन्ये- ऽभ्यधिष्ठेत तमो निरुन्ध्यः । हिरण्यमयं यस्य विभाति सर्वं, व्योमान्तरे रश्मिभिर्वांशुनाभिः	एका. उ. ८ त्रि. ता. १।५
स एवात्मा भवति (गणेशः)	गणेशो. ५।७	स एष निरञ्जनोऽकामत्वेनोऽज्जम्भते	त्रि. ता. १।५
स एवाद्य स उ श्व इति	बृह. १।५।२३	स एष नेति नेतीति व्याख्यातं निहुते यतः । सर्वमग्राह्यभावेन हेतुनाऽजं प्रकाशते	अद्वैत. २६
स एवाद्य स उ श्व एतद्वै तत्	कठो. ४।१३	स एष नेति नेत्यात्माऽगृह्यो न हि गृह्यतेऽशीर्यो न हि शीर्यते- ऽसङ्गो नहि सज्जते	[बृह. ३।१।२६+४।२।४+४।४।२२ +४।५।१५]
स एवाधस्तात् स उपरिष्ठात्	छांदो. ७।२५।१	स एष परमानन्दोऽप्यानन्दो ब्रह्म तत्परम्	२ देव्यु. ३६ छांदो. १।१।२
स एवान्तःकरणसम्भिन्नबोधो- ऽस्मत्प्रत्ययावलम्बनस्त्वंपद- वाच्यो भवति	पैङ्गलो. ३।१	स एष परोवरीयानुद्गीथः	
स एवायं पुरुषः स्वयमेव समा- राधनतत्परोऽभूत्	सामर. ३	स एष पाङ्क्तो यज्ञः पाङ्क्तः पशुः पाङ्क्तः पुरुषः पाङ्क्तमिदं सर्वं यदिदं किञ्च तदिदं सर्व- माप्नोति	बृह. १।४।१७ १ ऐत. ३।३।२
स एवायं पुरुषः स्वरमणार्थं स्वस्वरूपं प्रकटितवान्	सामर. ३		
स एवायं मया तेऽद्य	भ. गी. ४।३		
स एवाव्यक्तोऽनन्तो नित्यो गोपालः	गोपालो. २।४-		
स एवाहमस्मि [छांदो. ४।११।१+	१२।१+१३।१		
स एवाहं विद्धि	प. हं. प. ११		

स एष पुरुषः समुद्रः सर्वं लोकमस्ति	१ ऐत. ३।३।१
स एष प्रदितां संयोगोऽध्यात्मम्	१ ऐत. १।५।१
स एष प्राणस्त्रेधा विहितः	बृह. १।२।३
स एष भस्म ज्योती रुद्राक्ष इति	रु. जा. ४४
स एष मुमुक्षुभिर्ध्येयः	सङ्कर्षणो. ३
स एष मृत्युश्चैवामृतं च	१ ऐत. १।८।४
स एष मोक्षप्रदः; एतत्स्मृत्या सर्वेभ्यः पाप्मभ्यो मुच्यते	सङ्कर्षणो. ३
स एष यज्ञः पञ्चविधोऽग्निर्होत्रं दर्शपूर्णमासौ चातुर्मास्यानि पशुः सोमः	१ ऐत. ३।३।४
स एष यज्ञानां सम्पन्नतमो यत्सोमः	१ ऐत. ३।३।४
स एष ये चामुष्मात्पराञ्चो लोकास्तांश्चाप्नोति	छांदो. १।७।७
स एष ये चामुष्मात्प्राञ्चो लोकास्तेषां चेष्टे	छांदो. १।७।८
स एष ये चैतस्मादर्वाञ्चो लोका- स्तेषां चेष्टे	छांदो. १।७।६
स एष रसानां रसतमः परमः पराध्व्योऽष्टमो य उद्गीथः	छांदो. १।१।३
स एष वाचश्चित्तस्योत्तरोत्तरि- क्रमो यद्यज्ञः	१ ऐत. ३।३।४
स एष वायुः पञ्चविधः-प्राणो- ऽपानो व्यान उदानः समानः	१ ऐत. ३।३।३
स एष विसृक्तो विदुष्कृतो ब्रह्म विद्वान्ब्रह्मैवाभिप्रैति	कौ. त. १।४
स एष वैश्वानरो विश्वरूपः प्राणो- ऽग्निरुदयते	प्रश्नो. १।७
स एष सङ्कल्पः, सङ्कल्पमुपास्वेति	छांदो. ७।४।२
स एष सर्वभूतान्तरात्माऽपहत- पाप्मा दिव्यो देव एको नारायणः [सुबालो. ७।२+	अध्यात्मो. १
स एष सर्वस्थेशानः सर्वस्थाधि- पतिः सर्वमिदं प्रशास्ति यदिदं किञ्च	बृह. ५।६।१
स एष सर्वस्यै त्रयीविद्याया आत्मा	कौ. त. २।६
स एष सर्वात्मकः, स एष...ध्येयः	सङ्कर्षणो. ३
स एष सर्वेभ्यः पाप्मभ्य उदितः, उदेति	छांदो. १।६।७

स एष सर्वेषां मोक्षदश्चासीत्	मुद्रलो. २।३
स एष संवत्सरसमानश्चक्षुर्मयः श्रोत्रमयश्छन्दोमयो मनोमयो वाङ्मय आत्मा	३ ऐत. २।३।५
स एष संवत्सरः प्रजापतिः षोडशकलः	बृह. १।५।१४
स एष ह्योङ्कारश्चतुरक्षरश्चतुष्पाद- श्चतुर्दशराश्चतुर्मात्रः स्थूलमेत- द्भ्रस्वदीर्घप्लुत इति	अ. शिखो. १
स एषोऽकलोऽमृतो भवति	प्रश्नो. ६।५
स एषोऽक्षरसम्मानश्चक्षुर्मयः... वाङ्मय आत्मा	३ ऐत. २।२।३
स एषोऽक्षरोऽनन्तः	रामो. ३।२
स एषोऽग्निर्दिविश्रितः सौरः काला- ख्योऽदृश्यः सर्वभूतान्नमस्ति	मैत्रा. ६।२
स एषोऽग्नेरिव प्रज्वलतो रथस्ये- वोपशब्दितस्तं यदा न शृणुया- त्तदप्येवमेव विद्यात्	३ ऐत. २।४।६
स एषोऽनन्तः परोवरीयो हास्य भवति	छांदो. १।९।२
स एषोऽन्तरे हृत्पुष्कर एवाश्रितो- ऽन्नमस्ति	मैत्रा. ६।१
स एषोऽन्तश्चरते बहुधा जायमानः	मुण्ड. २।२।६
स एषोऽप्सु प्रतिष्ठितो यत्र क चैति तदेव प्रतितिष्ठति	बृह. १।२।३
स एषोऽश्वरथः प्रष्टिवाहनो मनो वाक्प्राणसंहतः	३ ऐत. १।१।३
स एषोऽसपत्नो न सपत्नो नास्य सपत्नो भवति	बृह. १।५।१२
स एषोऽसुः, स एष प्राणः, स एष भूतिश्चाभूतिश्च	१ ऐत. १।८।३
स एषोऽद्भिः सम्मानश्चक्षुर्मयः... वाङ्मय आत्मा	३ ऐत. २।१।३
स ऐक्षत यदि वा इममभिमस्ये कनीयोऽन्नं करिष्ये	बृह. १।२।५
स ऐक्षत यदिह वाव इम- मभिमस्ये... (मा. पा.)	बृ. उ. १।२।५
स ओतः प्रोतश्च विभुः प्रजासु	महाना. २।३

स ओमिति वा होद्वामीयते स

यावत्क्षिप्येन्मनस्तावदादित्यं
गच्छति

छांदो. ८।६।५

स ओमित्येतदक्षरमपश्यत्

२ प्रणवो. २

सकलतीर्थानि जायन्ते पुरुषोत्तमात्

सि. वि. २

सकलब्रह्माण्डमण्डलं स्वप्रकाशं

ध्यायेत्

भावनो. १

सकलभुवनमाता सन्ततं श्रीःश्रियैः

सौभाग्य. २

सकलबिलीनतमोमयाभिमानः

अ. पृ. २।१६

सकलवेदशास्त्रसिद्धान्तरहस्य-

जन्माभ्यस्तात्यन्तोत्कृष्टमुकृत-

परिपाकवशात्सद्भिः सङ्गोजायते

त्रि.म.ना. ५।४

सकलस्य वा एतद्रूपं यत्संवत्सरः

मैत्रा. ६।१५

सकलं निष्कलं चैव पूर्णत्वाच्च

तदेव हि

यो. शि. १।१९

सकलं निष्कलं सकलनिष्कलं चेति

शांडि. ३।१।२

(अथ) सकलः साधारोऽमृत-

मयश्चतुरात्मा

नृसिंहो. ३।३

सकलात्मकाय भीमकर पिङ्गलाक्ष

...स्थलजलाग्निमर्मभेदिन्सर्व-

शत्रून् छिन्धि छिन्धि

लाङ्गूलो. ३

सकले निष्कले भावे सर्वत्रात्मा

व्यवस्थितः

ध्या. बिं. ८

सकले सकलो भावो निष्कले

निष्कलस्तथा

ब्र. वि. ३९

सकलोपनिषन्मयः

ना. प. ८।५

सकषायं विजानीयात् समप्राप्तं न

चालयेत्

अद्वैत. ४४

सकामभिर्जायते तत्र तत्र । पर्याप्त-

कामस्य कृतात्मनस्तु इहैव सर्वे

प्रविलीयन्ति कामाः

मुंड. ३।२।२

सकाम्या निष्काम्या देवानां सर्वेषां

भूतानां भवति

गोपालो. १।१५

सकाम्या मेरोः शृङ्गे यथा सप्त

पुर्यो भवन्ति, तथा निष्काम्याः

सकाम्या भूगोपालचक्रे सप्त

पुर्यो भवन्ति

गोपालो. १।१५

स कारणं करणाधिपाधिपो न

चास्य कश्चिज्जनिता न

चाधिपः [श्वेता. ६।९+

भवसं. २।४३

सकारं च हकारं च जीवो

जपति सर्वदा

ब्र. वि. १६

सकारः खेचरी प्रोक्तः

यो. चू. ८२

सकारः सत्यममृतं प्राप्तिः सोमश्च

कीर्त्यते

सीतो. २

सकारो ध्यायते जन्तुर्हकारो हि

भवेद्भुक्

यो. चू. ८३

स कालेनेह महता

भ. गी. ४।२

स कालोऽग्निः स चन्द्रमाः

कालिको. ७

स किं म एतदुपतपसि योऽहमनेन

न प्रेष्यामीति

छांदो. ३।१६।७

सकुसुको विकुसुको निर्गर्भो यश्च

निस्स्वनः

सहवै. ५

सकृज्जस्रैव शुचिः स पूतः कर्मण्यो

भवति

अ.शिरः ३।१६

सकृज्ज्ञानेन मुक्तिः स्यात् सम्य-

ग्ज्ञाने स्वयं गुरुः

ते. बिं. २।४३

स कृत्वा राजसं त्यागं

भ. गी. १।८।८

सकृदुच्चारितमात्रः स एष ऊर्ध्व-

मन्त्रमतीत्योद्धारः

अ.शिखो. १

सकृदुच्चारितं येन शिव इत्यक्षर-

द्वयम् । बद्धः परिकरस्तेन

मोक्षोपगमनं प्रति

शिवो. १।१८

सकृदिवा हैवास्यै भवति य

एतामेव ब्रह्मोपनिषदं वेद

छांदो. ३।११।३

सकृदिवा हैवास्यै भवति य

एवं विद्वानेतेन.. संघत्ते

१ सं.सो. १।३

सकृदिवा हैवास्य भवति । य एवं

विद्वानेतेनात्मानं सन्धत्ते

कठश्रु. ११

सकृद्विभात-सदानन्दानुभवैक-

गोचरो ब्रह्मवित्तदैव भवति

मं. ब्रा. २।६

सकृद्विभातो ह्येवैष धर्मो धातु-

स्वभावतः

अ. शां. ८१

सकृद्विभातो ह्येवैष ब्रह्मलोकः

छांदो. ८।४।२

सक्तं तु दीर्घनपसा मुक्तमप्यति-

बद्धवत्

अ. पृ. १।५६

सकताः कर्मण्यविद्वांसः सक्तुमिव तितउनापुनन्तोयत्रधीरा मनसा वाचमकृत । अत्रा सखायः सख्यानि जानते भद्रैषांलक्ष्मीर्निहिताधिवाचि [ना. पू. ता. ४।६+ स क्रतून् कल्पयति स खलु त एतं प्रजापतिर्या इद- मेकमन्नमक्षितायुः पुरुषो वाच- मीश्वरोऽभिजायते स खलु ब्रह्मा सृष्टश्चिन्तामापेदे स खल्वेवं यो विद्वान् सोपनयना- दूर्ध्वमेतानि प्राग्वा त्यजेत् स खल्वेवं वर्तयन्त्यावदायुषं ब्रह्म- लोकमभिसम्पद्यते, न च पुनरावर्तते सखा मा गोपायेति दण्डं परिग्रहेत् सखा मा गोपायौजः सखायो- ऽसीन्द्रस्य वज्रोऽसि वार्त्रधनः शर्म मे भव यत्पापं तन्निवारय [आरुणि.३+ना. प. ४।४९+ सखेति मत्वा प्रसभं यदुक्तं स गणेश अव्यक्तः स गणेश आत्मा विज्ञेयः स गणेशो महान्भवति सगद्गदं भीतभीतः प्रणम्य सगुणनिर्गुणत्वमेत्य एकोऽपि ब्रह्मप्रणवः सगुणनिर्गुणस्वरूपं ब्रह्म सगुणनिर्गुणरूपो भवति सगुणं ध्यानमेतत्स्यादणिमादि- गुणप्रदम् । निर्गुणध्यान- युक्तस्य समाधिश्च ततो भवेत् सगुणं मूर्तिध्यानं, निर्गुणमात्म- याथात्म्यम् सगुणान् समतीत्यैतान् सगुणो विराट्प्रणवः, संहारो निर्गुणप्रणवः, उभयात्मको- त्पत्तिप्रणवः	भ.गी. ३।२९ क्र.मं.१०।७१।२ चित्त्यु. ७।३ संहितो. ५।१ २ प्रणवो. १ आरुणि. ४९ छांदो. ८।१५।१ १ सं. सो. २।९ प. हं. प. ६ भ.गी. ११।४१ गणेशो. २।३ गणेशो. १।४ गणेशो. २।२ भ.गी. ११।३५ तुरीयो. २ त्रि.म.ना. १।३ त्रि.म.ना. २।६ १ यो.त. १०५ शांदि. १।८।३ भ.गी. १४।२६ ना. प. ८।३	सगुणो विराट्प्रणवः स गुरुः सर्वेषां मन्त्राणामुपदेष्टा भवति स गोपाजीवानात्मत्वेन सृष्टि- पैर्यन्तमालाति स ग्रामाद्वामं पृच्छन् पण्डितो मेधावी गान्धारानेवोपसम्पद्येत स घोषो धार्तराष्ट्राणां सङ्करस्य च कर्ता स्यां सङ्करो नरकायैव सङ्कर्षणाच्च प्रद्युम्नो मनोभूतः स उच्यते सङ्कल्पत्वं हि बन्धस्य कारणं तत्परित्यज सङ्कल्पनं स्पर्शनदृष्टिमोहैर्मासा- म्बुवृष्ट्या (चा)त्मविवृद्धि- जन्म । कर्मानुगाम्यनुक्रमेण देही स्थानेषु रूपाण्यभि- सम्प्रपद्यते [श्वेता. ५।११+ सङ्कल्पनं मनो विद्धि सङ्कल्पस्तत्र विद्यते । यत्र सङ्कल्पनं तत्र मनोऽस्तीत्यवगम्यताम् सङ्कल्पनं हि सङ्कल्पः स्वयमेव प्रजायते । वर्धते स्वयमेवाशु दुःखाय न सुखाय यत् सङ्कल्पनिश्चयस्मरणाभिमानानु- सन्धानास्तद्विषयाः सङ्कल्पपादपं तृष्णालतं छित्त्वा मनोवनम् । विततां भुवमासाद्य विहरामि यथासुखम् सङ्कल्पप्रभवान् कामान् सङ्कल्पमनसी भिन्ने न कदाचन केनचित् । सङ्कल्पजाते गलिते स्वरूपमवशिष्यते सङ्कल्पमात्रकलनेन जगत्समग्रं सङ्कल्पमात्रकलने हि जग- द्विलासः । सङ्कल्पमात्रमिद- मुत्सृज निर्विकल्पमाश्रित्य मामकपदं हृदि भावयस्व	तुरीयो. १ च. पू. ९।८ गोपालो. २।३ छांदो. ६।१४।२ भ. गी. १।१९ भ. गी. ३।२४ भ. गी. १।४२ ना. महो. ३० अ. पू. ५।१०२ भवसं. २।२४ महो. ४।५२ महो. ५।१८१ पैङ्गलो. २।४ १ सं.सो.२।५४ भ. गी. ६।२४ महो. ४।५३ वराहो. २।४९
---	--	--	---

सङ्कल्पमात्रसम्भवो बन्धः निरा. उ. २१
 सङ्कल्पमूलध्यानादिचिन्ताशत-
 समाकुलाः । क्लेशेनापि न
 विन्दन्ति प्राप्तव्यं स्थानमीप्सितम् अमन. २।३८
 सङ्कल्पमेव यत्किञ्चित्तत्तत्रास्तीति
 निश्चितु तै.विं. ५।१०५
 सङ्कल्परहितोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।७
 सङ्कल्पसङ्ख्यवशाद्गलिते तु चित्ते
 संसारमोहमिहिका गलिता भवन्ति महो. ५।५३
 सङ्कल्पात्मकानि सङ्कल्पे प्रतिष्ठितानि छांदो. ७।४।२
 सङ्कल्पादिकं मनो बन्धहेतुः,
 तद्वियुक्तं मनो मोक्षाय भवति मं. ब्रा. २।८
 सङ्कल्पादेवास्य गन्धमाल्ये समु-
 त्तिष्ठतस्तेन गन्धमाल्यलोकेन
 सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।६
 सङ्कल्पादेवास्य गीतवादिते समु-
 त्तिष्ठतस्तेन गीतवादितलोकेन
 सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।८
 सङ्कल्पादेवास्य पितरः समुत्तिष्ठन्ति,
 तेन पितृलोकेन सम्पन्नो
 महीयते छांदो. ८।२।११
 सङ्कल्पादेवास्य भ्रातरः समु-
 त्तिष्ठन्ति, तेन भ्रातृलोकेन
 सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।३
 सङ्कल्पादेवास्य मातरः समुत्तिष्ठन्ति,
 तेन मातृलोकेन सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।२
 सङ्कल्पादेवास्य सखायः समु-
 त्तिष्ठन्ति तेन सखिलोकेन
 सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।५
 सङ्कल्पादेवास्य स्वसारः समु-
 त्तिष्ठन्ति तेन स्वसृलोकेन
 सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।४
 सङ्कल्पादेवास्यान्नपाने समुत्तिष्ठत-
 स्तेनान्नपानलोकेन सम्पन्नो
 महीयते छांदो. ८।२।७
 सङ्कल्पादेवास्य स्त्रियः समुत्तिष्ठन्ति,
 तेन स्त्रीलोकेन सम्पन्नो महीयते छांदो. ८।२।९
 सङ्कल्पाशानुसन्धानवर्जनं चेत्प्रति-
 क्षणम् । करोषि तदचित्तत्वं
 प्राप्त एवासि पावनम् महो. ४।६

सङ्कल्पाः कल्पतरवः भावनो. २
 सङ्कल्पाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे
 भगवान्ब्रवीतु छांदो. ७।४।३
 सङ्कल्पोऽध्यवसायश्च अभिमानो-
 ऽवधारणा (मनोधर्माः) वराहो. १।१३
 (यः) सङ्कल्पाध्यवसायाभिमान-
 लिङ्गः प्रजापतिर्विश्वाक्षः [मैत्रा.+ २।५+४।५
 सङ्कल्पो वाव मनसो भूयान् छांदो. ७।४।१
 संकुशस्योपलब्धेश्च परतन्त्रा-
 स्तितता मता अ. शां. २४
 सङ्कोचविकासात्मकमहामाया-
 विलासात्मक एव सर्वोऽप्य-
 विद्याप्रपञ्चः त्रि.म.ना. ३।३
 सङ्गत्यागं विदुर्मोक्षं सङ्गत्यागा-
 दजन्मता । सङ्गं त्यज त्वं
 भावानां जीवन्मुक्तो भवानघ अ. पू. ५।४
 सङ्गरहितोऽभ्यानयत् गो. पू. ३।१०
 सङ्गस्तेषूपजायते भ. गी. २।६२
 सङ्गं त्यक्त्वा करोति यः भ. गी. ५।१०
 सङ्गं त्यक्त्वाऽऽत्मगुह्ये भ. गी. ५।११
 सङ्गं त्यक्त्वा धनञ्जय भ. गी. २।४८
 सङ्गं त्यक्त्वा फलं चैव भ. गी. १८।९
 सङ्गं त्यक्त्वा फलानि च भ. गी. १८।६
 सङ्गात् सञ्जायते कामः भ. गी. १८।६२
 सङ्गीतताललयवाद्यवशं गताऽपि
 मौलिस्थकुम्भपरिरक्षणधी-
 नंटीव (पुद्गलानुपुद्गलविषयेक्षण-
 तत्परोऽपि ब्रह्मावलोकनधियं
 न जहाति योगी) वराहो. २।८२
 सङ्गामं न करिष्यसि भ. गी. २।३३
 सङ्गातश्चेतना धृतिः भ. गी. १३।६
 सङ्गाताः स्वप्रवत्सर्वे आत्ममाया-
 विव(स-)र्जिताः अद्वैत. १०
 स चक्षुषः पक्ति पुनाति अ.शिरः. ३।१६
 स चतुर्भिश्चतुर्भिरक्षरैश्चैव वसू-
 नजनयत् अव्यक्तो. ६
 स चन्द्रमसमागच्छति बृह. ५।१०।१
 स चन्द्रमाः स नक्षत्राणि स
 चराचरात्मकं जगत् गान्धर्वो. २

स च प्राणायामप्रत्याहारधारणा-
ध्यानसमाधियोगानुमानात्म-
चिन्तकवटकणिका वा १ आत्मो. ३
स च पादनारायणो जगत्स्रष्टुं
प्रकृतिमजनयत् मुद्रलो. २।४
स च मे न प्रणश्यति भ. गी. ६।३०
स च यो यत्प्रभावश्च भ. गी. १३।४
स च सर्वस्मान्महिम्नो ज्यायान् मुद्रलो. २।३
स चाक्षुषः पुरुषः, दर्शनाय चक्षुः छांदो. ८।१२।४
स चानन्तकोटिब्रह्माण्डानामुदय-
स्थितिलयाद्यखिलकार्यकारण-
जालपरमकारणकारणभूतो
महामायातीतस्तुरीयः पर-
मेश्वरो भवति त्रि.म.ना. २।६
स चानन्तमहामायाविलासाना-
मधिष्ठानविशेषनिरतिशयाद्वैत-
परमानन्दलक्षणपरब्रह्मविलास-
विग्रहो भवति त्रि.म.ना. २।६
स चानन्तशीर्षा पुरुष अनन्ताक्षि-
पाणिपादो भवति त्रि.म.ना. २।६
स चानन्त्याय कल्पते [श्वेता. ५।९+ भवसं. २।३९
स चापि तत्प्रत्यवदद्यथोक्तमथास्य
मृत्युः पुनरेवाह तुष्टः कठो. १।१५
स (ओङ्कारः) चाष्टधा भिद्यते-
अकारोकार-मकारार्ध-मात्रा-
नाद-बिन्दु-कला-शक्तिश्चेति ना. प. ८।२
स च ५ शिष्य पुरोवाचोपनिषत् महाना. ७।६
सचेतनो निचेतनो भवति,
सर्वं भवति गणेशो. २।२
सचेताः प्रकृतिं गतः भ. गी. ११।५१
सच्च त्यच्चाभवत् तैत्ति. २।६
सच्च सद्धेतुकं नास्ति सद्धेतुकमसत्कुतः अ. शां. ४०
(सः) सच्चासच्च सर्वं पश्यति सुबालो. ४।२
सच्चासच्च सर्वं पश्यति सर्वः पश्यति प्रश्नो. ४।५
सच्चित्सुखपरिपूर्णतास्मरणं गन्धः भावनो. ८
सच्चिदानन्दघनज्योतिरभवत् नृसिंहो. ६।१
सच्चिदानन्दघनज्योतिर्भवति नृसिंहो. ६।१
सच्चिदानन्दपूर्णतमसुभवात्मकं
सच्चिदानन्दपूर्णतमानं परं ब्रह्म

सम्भाव्याहमित्यात्मानमादाय
मनसा ब्रह्मणैकीकुर्यात् नृसिंहो. ४।२
सच्चिदानन्दपूर्णतमा सर्वप्रेमास्वदो-
ऽस्म्यहम् ब्र. वि. १०८
स चिदानन्दमद्वैतं सच्चिदानन्द-
मद्वयम् ते. वि. ६।१
सच्चिदानन्दमात्मानमद्वितीयं ब्रह्म
भावयेत् व. सू. ९
सच्चिदानन्दमात्रमेकरसं पुरमेव
ब्रह्म मकारेण जानीयात् नृसिंहो. ५।७
सच्चिदानन्दमात्रं हि सच्चिदानन्द-
मन्यकम् ते. वि. ६।२
सच्चिदानन्दमात्रः स स्वराद्भवति नृसिंहो. ७।१,४
सच्चिदानन्दमात्रोऽहं स्वप्रकाशो-
ऽस्मि चिद्धनः ब्र. वि. १०९
सच्चिदानन्दमात्रोऽहमनुत्पन्नमिदं
जगत् [ते. विं. ६।५८, ६३, ७१
सच्चिदानन्दमात्रोऽहमिति निश्चित्य
तत्तयज ते. विं. ६।१०७
सच्चिदानन्दमेव त्वं सच्चिदानन्द-
कोऽस्म्यहम् ते. विं. ६।३
सच्चिदानन्दरूपमिदं सर्वं सद्धीदं
सर्वं सत्समिति चिद्धीदं सर्वं
काशते प्रकाशते चेति नृसिंहो. ७।३
सच्चिदानन्दरूपं तदवाङ्मनसगोचरम् अ. पू. ४।२९
सच्चिदानन्दरूपाय सर्वधीवृत्ति-
साक्षिणे । नमोवेदान्तवेद्याय
ब्रह्मणेऽनन्तरूपिणे व. सू. शीर्षकं
सच्चिदानन्दरूपाय ज्ञानायामित-
तेजसे । ब्रह्मस्वरूपाय नारायण
नमोऽस्तु ते ना. उ. २।१
सच्चिदानन्दरूपोऽस्य परमात्मार्थ
उच्यते । व्यञ्जनं निष्कलं ब्रह्म
प्राणो मायेति च स्वरः रामर. ५।५
सच्चिदानन्दलक्षणः । सर्वतीर्थस्व-
रूपोऽस्मि परमात्मास्म्यहं शिवः मैत्रे. ३।१२
सच्चिदानन्दलहरी महात्रिपुरसुन्दरी
बहिरन्तर्गुप्रविश्य स्वगमेकैव
विभाति बहुचो. २

सच्चिदानन्दविग्रहः (श्रीरामः)	मुक्तिको. ११४	स जातो यावदायुषं जीवति तं	
सच्चिदानन्दस्वरूपपरवस्तु भवति	ना.पू.ता. १११	प्रेतं दिष्टमितोऽग्नय एव हरन्ति	
[सुखमिति च-] सच्चिदानन्द-		यत एवेतो यतः सम्भूतो भवति	छादो. ५।९।२
स्वरूपं ज्ञात्वाऽऽनन्दरूपा		स जायमानोऽपजायमानो द्वादश	
या स्थितिः सैव सुखम्	निरा. उ. १७	त्रयोदश उपमासः	कौ. त. १।२
सच्चिदानन्दस्वरूपं ब्रह्मैव	अद्वयता. ६	स जीवति मनो यस्य मनने-	
सच्चिदानन्दस्वरूपाय महात्मने...	ना.उ.ता. २।३	नोपजीवति	महो. ३।१३
सच्चिदानन्दं स्वप्रकाशं ब्रह्म	त्रि.म.ना. १।३	स जीवति यावज्जीवत्यथ यदा	
सच्चिदानन्दात्मकाः स्युर्विष्णो		प्रियते	बृह. ६।२।१३
नित्ये प्रकल्पिताः	ना.पू.ता. ५।७	स जीवन्मुक्तो भवतीत्याह	
(तथैव) सच्चिदानन्दात्मोपासकः		भगवन्नारायणो ब्रह्माणम्	दत्तात्रे. ३।१
सर्वपरिपूर्णद्वैतपरमानन्दलक्षणे		स जीवः शिव उच्यते	यो. शि. १।११
परब्रह्मणि नारायणे मयि		स जीवः केवलः शिवः	मैत्रे. २।१
सच्चिदानन्दात्मकोऽहमजोऽहं	त्रि.म.ना. ८।३	सजोषा इन्द्र सगणो मरुद्भिः	
परिपूर्णोऽहमस्मीति प्रविवेश	त्रि. ब्रा. १	सोमं पिब वृत्रहञ्छूर विद्वान्	महाना. ५।११
सच्छब्दवाच्यमविद्याशबलं ब्रह्म	भ. गी. १७।२६	सज्जन्ते गुणकर्मसु	भ.गी. ३।२९
सच्छब्दः पार्थ युज्यते		स ज्ञायते येन तदस्तदोषं शुद्धं परं	
स छन्दोभिश्छन्नो यच्छन्दोभि-		निर्मलमेकरूपम् । सन्दृश्यते	
श्छन्नस्तस्माच्छन्दांसीत्याचक्षते	१ ऐत. १।६।१	वाप्यवगम्यते वा तज्ज्ञानम-	
छादयन्ति ह वा एनं छन्दांसि	रामो. ४।४	ज्ञानमतो यदन्यत्	भवसं. २।५५
स जन्मान्तरितान् पापान्नाशयति		स ज्येष्ठाज्येष्ठव्यवधानरहितः(विष्णुः)	प. हं. प. ११
स जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थाः प्राप्य		सञ्चरन्वनमार्गेण शुचौ देशे परि-	
घटीयन्त्रवदुद्विग्नो जातो		भ्रमन् । वायुभक्षोऽम्बुभक्षो	
मृत इव स्थितो भवति	पैङ्गलो. २।६	वा विहितैः कन्दमूलकैः ॥	
स जातश्च सादुत जामिशंसात्		स्वशरीरे समाप्याथ पृथिव्यां	
ज्यायसःश्च सादुत वा कनीयसः सहवै. ३		नाश्रु पातयेत्	कुण्डिको. ३
स जातीयप्रवाहश्च विजातीयति-		सञ्चारधर्मरहिते मयि स्वप्नो	
रस्कृतिः । नियमो हि परानन्दः... ते. विं. १।१८		न विद्यते	वराहो. २।६१
सजातीयविशेषविशेषितं निरवयवं		सञ्चितकर्मणि चित्तसंयमात् पूर्व-	
निराधारं निर्विकारं...शाश्वतं		जातिज्ञानम्	शाडि. १।७।५२
परमं पदं निरतिशयानन्दा-		सच्छब्दवाच्यमविद्याशबलं ब्रह्म	त्रि. ब्रा. १।१
नन्तस्तद्विस्मयताकारमद्वितीयं		सञ्छिन्नार्थायिन आचार्याः	
स्वयम्प्रकाशमनिशं ज्वलति	त्रि.म.ना. ७।७	पूर्वं बभूवुः	२ प्रणवो. १६
सजातीयं न मे किञ्चिद्विजातीयं		' सञ्ज्ञानमनन्तं ब्रह्म ' इत्यादि-	
न मे क्वचित्	ते. विं. ३।४७	वाक्यविचारः	मठान्ना. ७
स जातो अत्यरिच्यत [ऋ. मं.+	१०।९०।५+	सञ्ज्ञार्थं तान् ब्रवीमि ते	भ. गी. १।७
[वा.सं. ३।१।५+	साम. ६।४।७	सञ्ज्ञानमाज्ञानं विज्ञानं प्रज्ञानं	
[अथर्व. १९।६।९+	चिन्त्यु. १२।३-	मेधा इष्टिर्भूतिर्मतिर्मनीषाजूतिः	
स जातो भूतान्यभिव्यैरुयत्			
किमिहान्यं वावदिषदिति	१ ऐत. ३।१३		

स्मृतिः सङ्कल्पः क्रतुरसुः कामो वश इति...प्रज्ञानस्य नामधेयानि	२ ऐत. ५।२	स तस्मिन्नेवाकाशे स्त्रियमाजगाम बहुशोभमानामुमां हैमवतीं तां होवाच किमेतद्यक्षमिति	केनो. ३।१२
स त एष रसो यच्चक्षुः, सतो ह्येष रसः	बृ. उ. २।३।४	स तस्या आद्यैर्द्वादशभिरक्षरै- र्ब्राह्मणमजनयत्	अव्यक्तो. ६ भ. गी. ८।१०
स तज्ज्ञो बालोन्मत्तपिशाचवज्जड- वृत्त्या लोकमाचरेत्	मं. ब्रा. ५।२	स तं पर पुरुषमुपैति दिव्यम् सता सोम्य तदा सम्पन्नो भवति	
स तत एव निववृते, नैतदशकं विज्ञातुं यदेतद्यक्षमिति	केनो. ३।६, १०	स्वमपीनो भवति तस्मादेनं स्वपितीत्याचक्षते	छांदो. ६।८।१ महाना. १६।१२
सततमनुभवेऽहं तौ बलाति- ब(लेशौ)लान्तौ	सावित्र्यु. ११	सतां हि सत्यं तस्मात्सत्ये रमन्ते सति दीप इवालोकः सत्यर्क इव	
सततमात्माभ्यासरतो भवेत् सततं कीर्तयन्तो मां	अमन. २।४७ भ. गी. १।१४	वासरः । सति पुष्प इवामोद- श्चिति सत्यं जगत्तथा ॥ प्रति- भासत एवेदं न जगत्	
सततं पूजयेद्विष्णुं दिवारात्रं न पूजयेत्	शांडि. १।७।३८ भ.गी. १७।२४	परमार्थतः	महो. ५।१०७
सततं ब्रह्मवादिनाम् सततं ह्येतद्ब्रह्मोप्रत्वाद्गीरत्वान्मह- त्वाद्विष्णुत्वाज्ज्वलत्वात्सर्वतो-		सति वज्रासने पादौ कराभ्यां धारयेद्दृढम्...कन्दं तत्र प्रपीडयेत्	योगकुं. १।४८
मुखत्वाद्गीर्तित्वाद्गीषणत्वाद्ब्रह्म- त्वान्मृत्युमृत्युत्वात्प्रामित्वादिति	नृसिंहो. ७।५	सतीषु युक्तिष्वेतासु हठान्नियमयन्ति ये । चेतसो दीपमुत्सृज्य विचिन्वन्ति तमोऽञ्जनैः	मुक्तिको. २।४६
स तत्र तपसा ब्रह्मचर्येण श्रद्धया सम्पन्नो महिमानमनुभवति	प्रश्नो. ५।३	स तूष्णीं मनसा ध्यायन्कथमिमे- ऽन्नाद्याः स्युः	ग. पू. १।३, ६
स तत्र परमं तप आस्थायादित्य- मीक्षमाण ऊर्ध्वबाहुस्तिष्ठति [मैत्रा. १।२+	मैत्रे. १।२	स तेजस्वतो लोकान्भास्वतोऽपहत- तमस्कानभिसिद्धयति	छांदो. ७।११।२ चिन्त्यु. ७।४
स तत्र पर्येति जक्षन्क्रीडन्नममाणः स्त्रीभिर्वा यानैर्वा ज्ञातिभिर्वा नोपजनं स्मरन्निदं शरीरं..	छांदो. ८।१२।३	स तेजस्वी, स मे ददातु स तेनैव संवेदितस्तूर्णमेव जग- त्यामभिसम्पद्यते	प्रश्नो. ५।३
स तदभिमानो स्पष्टवपुः सर्वस्थूल- पालकोविष्णुःप्रधानपुरुषोभवति	पैङ्गलो. १।३	स ते प्राणा वाऽऽपो गृहीत्वा हृद- यमन्वालय्य जपेत्	प्रा. हो. १।१२ पैङ्गलो. १।४
स तन्मयो ह्यमृत ईशसंस्थो ज्ञः सर्वगो भुवनस्यास्य गोप्ता	श्वेता. ६।१७	स तेषां सत्त्वतुरीयभागेन ज्ञाने- न्द्रियाण्यसृजत्	पैङ्गलो. १।४
स तपस्तप्त्वा इदं सर्वमसृजत् स तपस्तप्त्वा स मिथुनमुत्पादयते	तैत्ति. २।६ प्रश्नो. १।४	स तेषां सत्त्वांशं चतुर्धा कृत्वा भागत्रयसमष्टितः पञ्चक्रिया- वृत्त्यात्मकमन्तःकरणमसृजत्	पैङ्गलो. १।४
स तपोऽतप्यत [प्रश्नो. १।४+ [-५+नृ.पू.१।१+ग.पू.१।३+	तैत्ति. २।६+३।१ बृ. जा. १।३	सतो बन्धुमसति निरविन्दन् हृदि प्रतीक्ष्या कवयो मनीषेति उपैतं तदुपनमति यत्कामो भवति	
स तथा वाचा तेनात्मनेदं सर्वमसृजत	बृह. १।२।५ भ. गी. ७।२२	[बृ. जा. १।२+	नृ. पू. १।१
स तथा श्रद्धया युक्तः			

सतोऽसत्ता स्थिता मूर्ध्नि रम्याणां
 मूर्धन्यैरम्यता । सुखानां मूर्ध्नि
 दुःखानि किमेकं संश्रयाम्यहम् महो. ६।२४
 सतो ह्येष रसः बृ. उ. २।३।४
 सत्कर्मपरिपाकतो बहूनां जन्म-
 नामन्ते नृणां मोक्षेच्छा जायते पैङ्गलो. २।९
 सत्कर्मपरिपाकात्तु स्वविकारं
 चिकीर्षति । कोऽहं कथमयं योगकुं. ३।२८
 दोषः संसाराख्य उपागतः भ.गी. १।७।१८
 सत्कारमानपूजार्थं
 सत्कुलभवोपनीतः सम्यगुपनयन-
 पूर्वकं...शान्तो दान्तःसन्ध्यासी... ना. प. १।१
 देहस्यागं करोति स मुक्तो भवति पा. ब्र. ४९
 सत्ता ब्रह्म न चापरा पा. ब्र. ४९
 सत्तामात्रप्रकाशैकप्रकाशं भावनाति-
 गम् (परमात्मानं ध्यायेत्) मैत्रे. १।१४
 सत्तामात्रस्वरूपोऽहं शुद्धमोक्ष-
 स्वरूपवान् ते. त्रि. ३।३०
 सत्तामात्रं चित्स्वरूपं प्रकाशं गोपालो. २।१४
 व्यापकं तथा । एकमेवाद्वयं ब्रह्म नृसिंहो. ९।६
 सत्तामात्रं हीदं सर्वं सदेव
 पुरस्तात्सिद्धम्
 सत्ता सर्वपदार्थानां नान्या
 संवेदनादृते महो. ५।४७
 सत्तासामान्यकोटिस्थेद्रागित्येवं
 पदे यदि । पौरुषेण प्रयत्नेन
 बलात्सन्त्यज्य वासनाम् ॥
 स्थितिं बध्नासि तत्त्वज्ञ क्षण-
 मप्यक्षयात्मिकाम् । क्षणेऽस्मि-
 न्नेव तत्साधु पदमासादयस्यलम् अ. पू. ४।७४
 सत्तासामान्यपर्यन्ते यत्तत्कलन-
 योजितम् । पदमाद्यमनाद्यन्तं
 तस्य बीजं न विद्यते अ. पू. ४।६८
 सत्तासामान्यमेवैकं भावयन्केवलं
 विभुः । परिपूर्णः परानन्दी
 तिष्ठापूरितदिरभरः अ. पू. ४।६७
 तासामान्यरूपे वा करोषि
 स्थितिमादरात् । तत्किञ्चि-
 दधिकेनेह यत्नेनाप्रोषि तत्पदम् अ. पू. ४।७६

सत्तु व्यापकतयाऽस्ति, तेजो-
 मयी चित् सामर. ९७
 सत्परानन्दरूपोऽस्मि चित्परानन्द-
 मस्यहम् ते. बि. ३।८
 सत्पुण्डरीकमयनं मेघाभं वैद्युता-
 म्बरम् ।..चिन्तयंश्चेतसा कृष्णं
 मुक्तो भवति संसृतेः गो. पू. १।५
 सत्यकामः सत्यसङ्कल्पः (आत्मा)
 सोऽन्वेष्टव्यः [छांदो. ८।१।५+ ७।१,३
 सत्यकामोऽगुणो ह्येष बृहद्भामा-
 ऽयमीश्वरः २ देव्यु. २६
 सत्यकामोहजाबालोजाबालां...(मा.) छांदो. ४।४।१
 सत्यकामो ह जाबालो जबालां
 मातरमामंत्रयाञ्चक्रे ब्रह्मचर्यं
 भवति विवत्स्यामि किं गोत्रो-
 ऽहमस्मीति छांदो. ४।४।१
 सत्यचिद्धनमखण्डमद्वयं सर्वदृश्य-
 रहितं निरामयम् । यत्पदं
 विमलमद्वयं शिवं तत्सदाऽह-
 मिति मौनमाश्रय वराहो. ३।६
 सत्यज्ञानं सात्त्विकम्, धर्मज्ञानं
 राजसम्, तिमिरान्धं तामसम् शारीरको. ९
 सत्यज्ञानानन्दपूर्णलक्षणं तमसः
 परम् । ब्रह्मानन्दं सदा पश्य-
 न्कथं बध्येत कर्मणा वराहो. २।१६
 सत्यज्ञानानन्दं परिपूर्णं सनातन-
 मेकमेवाद्वितीयं ब्रह्म पैङ्गलो. १।१
 सत्यज्ञानानन्दानन्तस्वरूपं
 (आत्मानमपरोक्षीकृत्य) वज्रसू. उ. ९
 सत्यज्ञाने निबध्यन्ते पुरुषाः पाश-
 बन्धनैः । मद्भावाच्च विमुच्यन्ते
 ज्ञानिनः पाशपञ्जरात् शिवो. १।१३
 सत्यत्वमस्ति चेत्किञ्चिदसत्यं न
 च सम्भवेत् ते. बि. ५।२२
 सत्यत्वेन जगद्भानं संसारस्य
 प्रवर्तकम् २ आत्मो. ४
 सत्यभामा धरेति वै कृष्णो. १५
 सत्यभूयमेव भवति नैनं विद्वान्स-
 मनृतं हिनस्ति बृह. ५।५।१

सत्यमभवत्, यदिदं किञ्च तैत्ति. २।६
 सत्यमवादिषं, तन्मामावीत् तैत्ति. १।१२
 सत्यमविनाशि । अविनाशि नाम
 देशकालवस्तुनिमित्तेषु विन-
 श्यत्सु यन्नविनश्यतितदविनाशि सर्वसारो. ६
 सत्यमस्तिकर्तव्यमकर्तव्यमौदासीन्य-
 नित्यात्मविलापनहोमः भावनो. ६
 सत्यानन्दरूपोऽहं चिद्धनानन्द-
 विग्रहः । अहमेव परानन्दः ते. वि. ६।५९
 सत्यमिति सत्यलोकः गायत्री. २
 सत्यमिति सत्यवचा राशीतरः तैत्ति. १।५।१
 सत्यमीशानं ज्ञानमानन्दमद्वय जा. द. ९।३
 सत्यमृद्धं स्वतस्मिद्धं शुद्धबुद्धमनो-
 दृशम् । एकमेवाद्वयं नेह
 नानास्ति किञ्चन अध्यात्मो. ६३
 सत्यमेकं ललिताख्यं वस्तु तद्वितीय-
 मखण्डार्थं परं ब्रह्म बह्वचो. ३
 सत्यमेव जयते, नानृतं; सत्येन
 पन्था विततो देवयानः मुण्ड. ३।१।६
 सत्यमेव परंब्रह्म, सत्यंज्ञानमनन्तं ब्रह्म त्रि.म.ना. ३।३
 सत्यमो सत्यमो सत्यमोम् अ.शिरः. ३।१६
 सत्यवद्भाति तत्सर्वं रज्जुसर्पवदा-
 स्थितम् । तदेतदक्षरं सत्यं
 तद्विज्ञाय विमुच्यते रुद्रह. ३४
 सत्यवाक्कुचिरद्रोही...स्थिरमति-
 नानृतवादी गिरिकन्दरेषु वसेत् ना. प. ७।२
 सत्यवाग्ज्ञानवैराग्याभ्यां विशिष्ट-
 देहावशिष्टो वसेत् (यतिः) ना. प. ६।१
 सत्यविज्ञानमात्रोऽहं सन्मात्रा-
 नन्दवानहम् ते. वि. ३।४१
 सत्यसङ्कल्प आत्मारामः कालत्रया-
 बाधितनिजस्वरूपः त्रि.म.ना. १।५
 सत्यसङ्कल्पः सत्यकामः मैत्रा. ७।७
 सत्यसिद्धयोगो मठः निर्वाणो. ३
 सत्यस्य सत्यमनु यत्र युज्यते तत्र
 देवाः सर्व एकं भवन्ति १ ऐत. ३।८।१
 सत्यस्य सत्यम् [बृह. २।१।२०+ मैत्रा. ६।३२
 सत्यस्यात्मा विद्युत आत्मा तेजस
 आत्मेति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।१७

सत्यहविरध्वर्युः चित्त्यु. ५।१
 सत्यं च नारायणः ना. उ.ता. १।५
 सत्यं चानृतं च तैत्ति. २।६+
 [छांदो. १।२।३+७।२।१+७।१
 सत्यं च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१+
 सत्यं ज्ञानमनन्तमानन्दं सर्वो-
 पाधिविनिर्मुक्तं कटकमुकुटा-
 युपाधिरहितसुवर्णधनवद्विज्ञान-
 चिन्मात्रस्वभावात्मा यदा
 भासते तदा त्वंपदार्थः सर्वसारो. ६
 सत्यं ज्ञानमनन्तं च...वेदान्त-
 श्रवणं [जा. द. २।९+ दर्शनो. १।३२
 सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म तैत्ति. २।१।१
 [सर्वसारो. ६+ना. उ. १।५ त्रि.म.ना. ३।३
 सत्यं ज्ञानमनन्तम् गान्धर्वो. १
 सत्यं ज्ञानमनन्तं यत्परं ब्रह्माह-
 मेव तत् वराहो. ३।२
 सत्यं ज्ञानमनन्तं हि यज्ज्ञात्वा-
 ऽमृतमश्नुते गान्धर्वो. ४
 सत्यं ज्ञानं सच्चिदानन्दरूपं ध्याये-
 देवं तन्महो भ्राजमानम् शु. र. २।५
 सत्यं तदेतत्पण्डिता एव पश्यन्ति नृसिंहो. ९।९
 सत्यं तु पञ्चमे मासे परं ब्रह्म चतुर्थके मृत्युर्लो. ३
 सत्यं त्वेव विजिज्ञासितव्यमिति
 सत्यं भगवो विजिज्ञासे छांदो. ७।१६।१
 सत्यं नाम मनोवाक्यकर्मभिर्भूत-
 हितयथार्थाभिभाषणम् शांडि. १।१।३
 सत्यं परं परं सत्यं सत्येन न
 सुवर्गांल्लोकाव्यवन्ते कदाचन महाना. १६।१२
 सत्यं प्राणो हंसः शास्ताऽच्युतो
 विष्णुर्नारायणः मैत्रा. ७।७
 सत्यं प्रियहितं च यत् भ.गी. १।७।१५
 सत्यं ब्रह्म प्रभुर्हि सः ते. वि. ६।३५
 सत्यं ब्रह्मेति सत्यं ह्येव ब्रह्म
 सत्यं रसः स्वादुत्तमो रसानाम् बृह. ५।४।१
 सत्यं वद, धर्मं चर, स्वाध्याया-
 न्मा प्रमदः इतिहा. ४४
 सत्यं वदन्त्यनृतमुद्वहन्ति क्षीरं
 पिबन्ति मधु ते पिबन्ति । सोमं तैत्ति. १।११।१

पिबन्त्यमृतेन सार्धं मृत्योः पर-
 स्तादमृता भवन्ति इतिहा. ७
 सत्यं वदिष्यामि ऐतरे. शां.
 [तैत्ति. १।१।१+१।१३ कौलो. शां.
 सत्यं वाचः प्रतिष्ठा, सत्ये सर्वं प्र-
 तिष्ठितं, तस्मात्सत्यं परमं वदन्ति महाना. १७।१
 सत्यं विज्ञानमनन्तं ब्रह्म यस्मिन्नि-
 दमोतं च प्रोतं च शांङि. २।२
 सत्यं वै चक्षुरक्षिण्युपस्थितो हि
 पुरुषः सर्वार्थेषु वदति मैत्रा. ६।६
 सत्यं वै तद्रसमापो ज्योती
 रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम् वनदु. १२१
 सत्यं वै तद्रसमापो ज्योती रसो-
 ऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः सुवरोम् महाना. ११।१०
 सत्यं शाण्डिल्य परं ब्रह्म निष्क्रिय-
 मक्षरमिति शांङि. ३।१।२
 सत्यं श्रेष्ठ्यं व्याहृतीनां तथैव
 प्रज्ञानं सप्तमं जीवानाम् इतिहा. ४४
 सत्यं सत्यं ह्यमृतः सम्बभूव
 सत्यं सम्मार्जनं स्मृतम् गुह्यका. ७४
 सत्यं सूक्ष्मं परिपूर्णमद्वयं (ब्रह्म)
 सत्यं हीत्थं पुरस्तादयोनि शिवो. १।२५
 सत्यं हीन्द्रः स होवाच मामेव
 विजानीहि नृसिंहो. ९।९
 सत्यं ५ ह्येव ब्रह्म नृसिंहो. ९।६
 सत्यः सत्यं पुण्यमासीत् पुण्यो
 वा दैविकं सत्यं सत्त्वमार्ष कौ. त. ३।१
 सत्यं सत्त्वं सत्पथाय स्वाहा बृह. ५।४।१
 सत्यः सूक्ष्मः संविभुश्चाद्वितीयः
 सत्याकूरो दमोद्धवः पारमा. ५।१
 स त्यागः सात्त्विको मतः मैत्रे. १।११
 स त्यागीत्यभिधीयते कृष्णोप. १६
 सत्यात्तत्र कदाचिन्न प्रमदितव्यं
 तत्रोद्धूलनत्रिपुण्ड्राभ्याम् भ. गी. १८।९
 सत्यात्म प्राणारामं मनमानन्दम्,
 शान्तिसमृद्धममृतम् भ. गी. १८।११
 सत्यादिरूपं शिवमेवंविदानो
 विष्णुवादिबुद्ध्या हीयते-
 ऽज्ञानसङ्गात् भ. जा. २।८
 तैत्ति. १।६।४
 सि. शि. ३

सत्यानन्दचिदात्मकं सात्त्विकं
 मामकं धामोपास्व दत्तात्रे. १।१
 सत्यानन्दस्वरूपोऽहं ज्ञानानन्द-
 घनोऽस्म्यहम् ते. विं. ३।३१
 सत्यानन्दोऽस्म्यहं सदा ते. विं. ३।९
 सत्यानृतोपभोगार्थो द्वैतीभावो
 महात्मनः मैत्रा. ७।११
 सत्यान्न प्रमदितव्यम् । धर्मान्न
 प्रमदितव्यम् । कुशलान्न प्रमदि-
 तव्यम् । भूतै न प्रमदितव्यम् ।
 स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न
 प्रमदितव्यम् तैत्ति. १।११।१
 सत्यामेवाप्येति यः सत्यामेवास्तमेति
 सुबालो. ९।७
 सत्यासत्यादिहीनोऽस्मि सन्मात्रा-
 न्नास्म्यहं सदा मैत्रे. ३।२३
 सत्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा महाना. ११।३
 सत्येन तिष्ठासेत्, सत्योऽयमात्मा
 सुबालो. १३।३
 सत्येन न सुवर्गालोकाच्चयवन्ते
 कदाचन महाना. १६।१२
 सत्येन पन्था विततो देवयानः
 सत्येन लभ्यस्त्वपसा ह्येष आत्मा
 सम्यग्ज्ञानेन ब्रह्मचर्येण नित्यम् मुण्ड. ३।१।६
 सत्येन वायुरावाति सत्येनादित्यो
 रोचते दिवि मुण्ड. ३।१।५
 सत्येनापिहिता गुहा महाना. १७।१
 सत्येनैनं तपसा योऽनुपश्यति
 सत्येनैनं मनसा साधु पश्यति, इतिहा. १७
 सत्येनैनं मनसा वाचं नयति श्वेताश्व. १।१५
 सत्येनैनं मनसा वाचं नयति इतिहा. ५०
 सत्ये सर्वं प्रतिष्ठितं, तस्मात्सत्यं
 परमं वदन्ति महाना. १७।१
 सत्ये ह्येव दीक्षा प्रतिष्ठिता बृह. ३।९।२३
 सत्यो जेनातिः सत्यान्तरात्मा
 सत्योद्योगः सत्यः सत्कर्मा
 सत्यं सत्यं वितानमासीत्सत्यं
 सत्याय स्वाहा पारमा. ४।१०
 सत्यो ज्योतिः सत्त्वं प्राणाः
 सत्त्वाधाराः सत्त्वं संयानाः
 सत्यः सत्त्वंप्रकाशं ज्योतिषेस्वाहा पारमा. ५।२

सत्यो नित्यः सर्वसाक्षी महेशो
 नित्यानन्दोनिर्विकल्पोनिराख्यः शरभो. २१
 सत्योऽसि सिद्धोऽसि सनातनोऽसि
 मुक्तोऽसि मोक्षोऽसिमुदामृतोऽसि ते. विं. ५।६१
 सत्योऽहं गौरहं गौर्यहमृगहं
 यजुरहं सामाहमथर्वाङ्गिरसोऽहं अ.शिरः. १।१
 सत्रासाहमवसे जनानां पुरुहूत-
 मृगिमणं विश्ववेदसम् आप्तं. १०।२
 स त्रेधात्मानं व्यकुरुत [बृह. १।२।३+ मैत्रा. ६।३
 स त्रेधा व्यभजदूर्भुवः स्वरिति ग. पू. १।३
 स त्वमग्निं स्वर्ग्यमध्येषि..प्रब्रूहि तं कठो. १।१३
 स त्वमेव, त्वमेव तत् (ब्रह्म) कैव. १।१६
 सत्त्वमाहो रजस्तमः भ.गी. १७।१
 सत्त्वप्रधाना प्रकृतिर्मायेति
 प्रतिपाद्यते सरस्व. ३८
 सत्त्वमथास्य पुरुषस्यान्तःशिखो-
 पवीतत्वं ब्राह्मणस्य परब्र. २
 सत्त्वमध्ये स्थितोऽच्युतः मैत्रा. ६।३८
 सत्त्वरजस्तमांसि च गुणत्रयम् वराहो. १।११
 सत्त्वरूपपरिप्राप्तचित्तास्ते ज्ञान-
 पारगाः । अचित्ता इति
 कथ्यन्ते देहान्ते व्योमरूपिणः अ. पू. ४।९३
 सत्त्वशुद्धयैव सत्कर्मनिरतो
 वर्जयत्यसत् भवसं. ४।९
 सत्त्वशुद्धौ ध्रुवा स्मृतिः, स्मृति-
 लम्भे सर्वप्रन्थीनां विप्रमोक्षः छांदो. ७।२६।२
 सत्त्वसमष्टित इन्द्रियपालका-
 नस्तृजत् पैङ्गलो. १।५
 सत्त्वं रजस्तमश्चेति गुणानेतान
 प्रचक्षते ना. महो. १६
 सत्त्वं वा उद्रेकमासीद्यत्सत्त्व-
 मुभयोरनुगोप्ता तत्सत्यं सत्यं
 पदाय सत्याय स्वाहा पारमा. ४।९
 सत्त्वं सत्त्ववतामहम् भ.गी. १०।३६
 सत्त्वं सत्त्वात्मकं वा रजो रजस
 आत्मकस्तमस्तमस आधारः
 साकृत्तं निरीधरमीश्वराय स्वाहा पारमा. १०।६
 सत्त्वं सुखे सञ्जयति भ. गी. १४।९
 सत्त्वं स्थावरजङ्गमम् भ.गी. १३।२७

सत्त्वगुणगुविश्वश्चेदभीषोमात्मकं
 जगत् रा. पू. ४।६
 सत्त्वं प्रकृतिर्जैर्मुक्तं भ. गी. १८।४०
 स त्वं प्रियान् प्रियरूपाश्च
 कामानभिध्यायन्नचिकेतो-
 ऽत्यस्त्राक्षीः कठो. २।३
 सत्त्वं भवति भारत भ.गी. १४।१०
 सत्त्वं रजस्तम इति भ. गी. १४।५
 सत्त्वं रजस्तम इति अहङ्कार-
 श्रुतर्मुजः गोपालो. २।२९
 सत्त्वं रजस्तमश्चैव न गुणास्तं
 भजन्ति वै । यश्च सर्वगतः
 साक्षी लोकस्यात्मेति कथ्यते ना. महो. ११
 सत्त्वात्सञ्जायते ज्ञानं भ. गी. १४।१७
 सत्त्वात्सम्प्राप्यते मनः । मनसा
 प्राप्यते ह्यात्मा [मैत्रे. १।७+ मैत्रा. ४।३
 सत्त्वादधि महानात्मा महतो-
 ऽव्यक्तमुत्तमम् कठो. ६।७
 सत्त्वानुरूपा सर्वस्य भ. गी. १७।३
 सत्त्वानुबन्धादभ्यासाज्ज्ञानयोगात्
 पुनः श्रुतात् । दृष्टश्रुतानुभूतानां
 स्मरणात्स्मृतिरुच्यते आयुर्वे. २१
 सत्त्वान्तर्वर्तिनो देवाः कर्त्रहङ्कार-
 चेतनाः त्रि. ब्रा. २।७
 सत्त्वापत्तिश्चतुर्थी स्यात्सतोऽसं-
 सक्तिनामिका । पदार्थभावना
 षष्ठी सप्तमी तुर्यगा स्मृता महो. ५।२५
 सत्त्वापत्तिस्तुरीया (भूमिका) वराहो. ४।१
 सत्त्वावशेष एवास्ते पञ्चमी
 भूमिकां गताः अक्षुप. ३६
 सत्त्वेव सोम्येदमग्र आसीदेक-
 मेवाद्वितीयम् (ब्रह्म) छांदो. ६।२।२
 सत्समृद्धं स्वतस्सिद्धं शुद्धं
 बुद्धमनोदृशम् अज्यात्मो. ६३
 सत्सम्प्रदायस्थं...सदुरुमासाद्य...
 स्वकुलानुरूपामभिमतकन्यां
 विवाह...गार्हस्थ्योचितपञ्च-

विंशतिवत्सरं तीर्त्वा...साधन- चतुष्टयसम्पन्नः सन्न्यस्तुमर्हति [स्वर्ग इति च-]सत्संसर्गः स्वर्गः स दक्षिणतः स उत्तरतः स एवेदं सर्वम् सदसच्चासृत्तं च यत् सदसच्चाहमर्जुन सदसत्फलमयैर्हि पाशैः पशुरिव बद्धं सदसत्सदसद्वापि न किञ्चिद्वस्तु जायते सदसद्देहीनोऽस्मि सङ्कल्पग्रहीनो- ऽस्म्यहम् सदसद्योनिजन्मसु सदसद्वरेण्यं परं विज्ञानाद्यद्वरिष्ठं प्रजानाम् सदसस्पतिमद्भुतं प्रियमिद्रस्य काम्यम् । सन्नि मेधामयासिषम् [क्र. मं. १११८६+ [+सा. वे. ११०१+ सदा आनन्दमयोऽयं लोको वेदविदो यं वदन्ति सदाचाररतो भूत्वा द्विजो नित्य- मनन्यधीः ॥ मयि सर्वात्मके भावो मत्सामीप्यं भजत्ययम् । सैव सालोक्यसारूप्यसामीप्या मुक्तिरिष्यते सदाचारादखिलदुरितक्षयो भवति सदा चैतन्यरूपोऽस्मि चिदानन्द- मयोऽस्म्यहम् सदा जनानां हृदये सन्निविष्टः सदा जाग्रदवस्थायां सुषुप्तयोऽव- तिष्ठति । श्वासोच्छ्वासविहीन- स्तु निश्चितं मुक्त एव सः सदा तद्भावभावितः सदात्मच्छब्दविज्ञानदग्धाविद्यादि- वर्ष्मणः । अमुष्य ब्रह्मभूतत्वा- द्ब्रह्मणः कुत उद्भवः सदादत्तोऽहमस्मीति प्रत्येतत्संबदंति ये, न ते हंसारिणो भवन्ति	ना. प. २११ निरा. १९ छांदो. ७।२५।१ प्रश्नो. २।५ भ. गी. ९।१९ मैत्रा. ४।२ अ. शां. २२ मैत्रे. ३।७ भ. गी. १३।२२ मुण्ड. २।२।१ महाना. २।८+ वा.सं. ३।२।१३ तै.आ. १।०।१।४ सामर. ५ मुक्तिको. १।२२ त्रि.म.ना. ५।४ ते. बिं. ३।४ श्वेताश्व. ४।१७ अमन. २।५८ भ. गी. ८।६ २ आत्मो. २५ दत्तात्रे. १।१	सदादीप्तिरपारामृतवृत्तिः क्षानम् सदादीप्तिराचमनीयम् सदानन्दचिन्मात्रमात्मैवा- व्यवहार्यं..ब्रह्मात्मैवात्र ह्येव न विचिकित्स्यमित्यो सत्यं तदेत- त्पण्डिता एव पश्यन्ति सदानन्दधना परिपूर्णस्वात्मैक- रूपा देवता सदानन्दं परमानन्दं समं शाश्वतं सदाशिवं ब्रह्मादि- वन्दितं योगिध्येयं परमं पदं चिन्मात्रं सदानन्दं परमानन्दं शान्तं शाश्वतं सदाशिवं ब्रह्मादिवन्दितं योगि- ध्येयं परमं पदं, यत्र गत्वा न निवर्तन्ते योगिनः सदा नादानुसन्धानात् सक्षीणा वासना भवेत् (तु या) [ना. बिं. ४९+ सदा बुद्धिमता भाव्यं योगिना योगसिद्धये सदाभ्यासे स्थिरीभूते न विधिर्नैव च क्रमः सदाऽमनस्कमर्ष्यम् [मं.ब्रा. २।५+ सदा योगं समभ्यसेत् सदा रसनया योगी मार्गं न परिसङ्क्रमेत् सदा रामोऽहमस्मीति तत्त्वतः प्रवदन्ति ये । न ते संसारिणो नूनं राम एव न संशयः सदाविचाररूपोऽस्मि निर्विचारो- ऽस्मि सोऽस्म्यहम् सदा वेदान्तवाक्यार्थं शृणुयात्सु- समाहितः सदाशिवः शक्त्यात्मा सर्वत्रा- वस्थितः स्वयञ्च्योतिः शुद्धो बुद्धो नित्यो निरञ्जनः शान्तः प्रकाशत इति	मं. ब्रा. २।५ आत्मपू. १ नृसिंहो. ९।९ भावनो. ९ गणेशो. ५।६ नृ. पू. ५।१६ यो. शि. ६।७१ १ यो. त. ७५ अमन. २।५२ आत्मपू. १ अ. ना. २३ यो. कुं. २।४८ रामो. २।५ मैत्रे. ३।१० ना. प. ६।२४ हंसो. ११
--	---	--	---

(अथ) सदाशिवः संहारकाले

संहारं कृत्वा संहाराक्षं

मुकुलीकरोति

ह. जा. ४४

सदाशिवाय विद्महे सहस्राक्षाय

धीमहि । तन्नः साम्बः प्रचोदयात्

वनदु. १४१

सदाशिवोऽहं, परमप्रकृतिरहम्

अद्वै. भा. १

सदाऽसङ्गस्वरूपोऽस्मि निर्विकारो-

ऽहमव्ययः

ते. बि. ३१६

सदा सच्चिन्मयोऽस्म्यहम्

मैत्रे. ३१६

सदासन्तोषो विसर्जनम्

आत्मपू. १

सदा समाधिं कुर्वीत हंसमन्त्र-

मनुस्मरन्

ब्र. वि. ६५

सदा साक्षिस्वरूपत्वाच्छिव एवास्मि

केवलः । इति धीर्या मुनिश्रेष्ठ

स समाधिर्हिोच्यते

जा. द. १०१५

सदा साङ्गहणेष्टयाऽश्वमेधमन्तं योगं

यजते, स महामखो महायोगः

अवधू. ६

स दिग्भिर्ज्योतिषा भाति च

तपति च

छादो. ३१८१६

सदिति प्राणः, तीत्यन्नम्, यमित्य-

सावादित्यः । (तत्सत्यम्)

१ ऐत. ११९३

सदित्येतत् स युज्यते

भ. गी. १७२६

सदित्येवाभिधीयते

भ. गी. १७२७

सदृशं चेष्टते स्वस्याः

भ. गी. ३१३३

सदृशं त्रिषु लिङ्गेषु सर्वासु च

विभक्तिषु । वचनेषु च सर्वेषु

यन्न व्येति तदव्ययम्

२ प्रणवो. १५

सदेतद्वाधिका गान्धर्वीति

राधिको. ५

सदेव पुरस्तात् सिद्धं हि ब्रह्म

नृसिंहो. ९१६

सदेव समः स मुनिसमः स

नागसमः

गणेशो. ५४

सदेव सोम्येदमप्र आसीत्

[छां. उ. ६।२।१+

पैङ्गलो. १११

स देवानपि गच्छति स ऊर्ज-

मुपजीवति

बृह. १।५।२

स देवानपि यच्छति स ऊर्ज-

मुपजीवति

बृह. १।५।१

स देवानाकर्षयति, स यक्षाना-

कर्षयति, स नागानाकर्षयति,

स ग्रहानाकर्षयति

नृ. पू. ५।१२

स देवानां निधनमनिधनम्

ब्रह्मो. १

सदैकरसरूपोऽस्मि सदाचिन्मात्रविग्रहः

ते. बि. ३१७

सदैवात्मा विशुद्धोऽस्मि

यो. शि. ४।२०

सदैवानुज्ञैकरसो ह्ययमोङ्कारः,

नृसिंहो. ८१५

सदोज्ज्वलोऽविद्यातत्कार्यहीनः

स्वात्मबन्ध- (रहितः)-हरः

[गणेशो. १।४+नृसिंहो. २।८+

रामो. २।४

सदोपनिषदं विद्यामभ्यसेन्मुक्ति-

हेतुकीम्

ना. प. ३।७२

सदोषमपि न त्यजेत्

भ. गी. १८।४८

सद्गुरुसमीपे सकलविद्यापरिश्रमज्ञो

भूत्वा... ब्रह्मचर्यं समाप्य

गृही भवेत्

प. हं. प. १

सद्भनं चिद्भनं नित्यमानन्दबन्ध-

मव्ययम्

अध्यात्मो. ६१

सद्भीदं सर्वं सत्सदिति

नृसिंहो. ७।३

सद्भावभावनादाढ्याद्वासना-

लयमश्नुते

अध्यात्मो. १३

सद्भावेन ह्यजं सर्वमुच्छेदस्तेन

नास्ति वै

अ. शां. ५७

सद्भावे साधुभावे वा

भ. गी. १७।२६

सद्यःकुमारिकारूपैः पाके सिद्धे

जगद्भवेत्

ते. बि. ६।७९

सद्योजातमुक्त जहात्येषः

बिन्दु. १४।१

सद्योजातशिषुज्ञानं

अ. पू. ३।१६

सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय

वै नमो नमः [महाना. १०।४+तै. आ. १०।४३।१

सद्योजातं मही पूषा रमा ब्रह्मा

त्रिवृत्स्वरः

पञ्चब्र. १

सद्योजाता तु या कन्या भोग-

योग्या भवेज्जगत्

ते. बि. ६।९१

सद्योजातात्पृथिवी

बृ. जा. १।५

सद्योजातादिपञ्चब्रह्ममैत्रैः परिगृह्य

...रेखाः प्रकुर्वीत

का. उद्गो. २

सद्योजातादिपञ्चब्रह्ममैत्रैर्मम

सद्ब्रह्म...रेखाः प्रकुर्वीत

जावाल्यु. ६

सद्योजातादिभिर्मैत्रैर्ममस्कृत्य पुनः

पुनः । प्रदक्षिणत्रयं कृत्वा

शिवरूपमिति स्फुटम्

१ बिल्वो. ८

सद्योजाताद्वाहणाः सम्बभूवुः	सि. शि. ९	स निर्गुणः स निरहङ्कारः स	
सद्योजातेन वै पादान् सर्वाङ्गं		निर्विकल्पः स निरीहः स	
प्रणवेन तु [बृ. जा. ३।३२+	४।१	निर्विकारः...	गणेशो. २।४
सद्रूपत्वं सदा मम	वराहो. ३।९	स निर्देष्टुमशक्यो यो वेदवाक्यै-	
सद्रूपया माययोत्पादिताः काम-		राम्यतः । यस्य किञ्चिद्वाहि-	
क्रोधादयो गुणाः संसारोत्पत्ति-		नास्ति किञ्चिदन्तः कियन्न च	ते. बि. ५।९
प्रयोजका भवन्ति	सामर. १०२	स निश्चयेन योक्तव्यः	भ. गी. ६।२३
सद्रूपं परमं ब्रह्म त्रिपरिच्छेद-		स निष्कर्ममार्गीयो भवति	सामर. ९८
वर्जितम्	कठरु. ३०	स नैव व्यभवत्, स शौद्रं वर्ण-	
सद्वाऽसद्वा स्थितिर्वापि यस्य		मसृजत	बृह. १।४।१३
नास्ति क्षराक्षरम्	ते. बि. ५।११	स नैव व्यभवत्, स विशमसृजत	बृह. १।४।१२
सद्वैतमनिर्वाक्यं ब्रह्म	त्रि.म.ना. १।३	स नैव व्यभवच्छ्रेयोरूपमसृजत	बृ. उ. १।४।१४
स द्वितीयमैच्छत्	बृह. १।४।३	स नोत्तस्थौ, तं पाणिनापेधं	
सद्वृत्तमिव सर्वं देवास्तं सेवन्ते	त्रि.म.ना. ८।७	बोधयाञ्चकार	बृह. २।१।१५
स श्यातपूर्वामुखो भूत्वा भूरिति		स नो बन्धुर्जनिता स विधाता	
व्याहृतिर्गायत्रं छन्द ऋग्वेदः	चतुर्वे. १	धामानि वेद भुवनानि विश्वा	महाना. २।५
स न इन्द्रः कामवरं ददातु	चित्र्यु. ११।८	स नो बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु [श्वेता. ४।१+४।१२	
सनत्सुजातादिसनातनाधैरीज्यो		स नो भूतो यो वाऽमृतात्मा	
महेशो भगवानादिदेवः	शरभो. २०	सुषुष्टिमस्मत्पितरं पवित्रं स	
स न दृष्टतेऽथ मुच्यते	छांदो. ६।१६।२	नोऽस्तु भूत्यैकमलं परायस्वाहा	पारमा. ९।९
स न साधुना कर्मणा भूयान्, नो		स नो मुञ्चतु दुरितादवद्यात्	सहवै. ९
एवासाधुना कनीयान्	बृह. ४।४।२२	स नो मृत्योस्त्रायतां पात्व५ हंसो	
स नः पर्षदतिदुर्गाणि विश्वा		...ऽयोगजीवा जरामशीमहि	महाना. १३।९
क्षामदेवो अतिदुरितात्यग्निः	महाना. ६।१७	स नो हि मायया जन्म युज्यते	
स नः सुवः संशिशोधि	महाना. ६।६	न तु तत्त्वतः	अद्वैत. २७
सनातनस्त्वं पुरुषो मतो मे	भ.गी. ११।१८	सन्तत५ शिलाभिस्तु लम्बत्या-	
स नारमतैकः स आत्मानम-		कोशसन्निभम् । तस्यान्ते सुषिर५	
भिष्यायन् बह्वीः प्रजा असृजत्	मैत्रा. २।६	सूक्ष्मं तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम्	महाना. ९।८
स नारायणो भवतीत्युपनिषत्	त्रि.म.ना. २।९	सन्तमेनं ततो विदुः	तैत्ति. २।६
स नारायणो विराट्पुरुषो भवति	ना.उ.ता. ३।१	सन्ति पुत्राः सुबहवो दरिद्राणाम-	
स नाराश५सीरधीते स		निच्छताम् । नास्ति पुत्रः समृद्धानां	
प्रणवमधीते	ग. शो. ५।४	विचित्रं विधिचेष्टितम्	भवसं. १।१२
स निधीनां त्वं निधिपतिः	ग. शो. २।१	सन्तिष्ठेन्नियमेन	लिङ्गीप. १
स निन्दामर्षसहिष्णुः । स षड्विं-		सन्तीन्द्रियाणि सन्त्यर्था...योगो	
वर्जितः	प. हं. प. ११	न च नास्ति रुक्	आयुर्वे. ३
स नियच्छति मधुकरः श्रेव		सन्तुष्ट इति कथ्यते	महो. ४।३६, ३७
विकर्मकः	१	सन्तुष्टः सततं योगी	भ. गी. १२।१४
		सन्तुष्टो येन केनचित्	भ. गी. १२।१९

सन्ते पर्यासि समु यन्तु वाजा..	कौ. त. २।८	सन्धौ जीवात्मनोरैक्यं सन्न्यासः	
सन्तोषामृतपानेन ये शान्ता-		परिकीर्तितः	मैत्रे. २।१७
स्तृप्तिमागताः । आत्मारामा		सन्धौ सन्धौ मिश्रिताना यदा	
महान्मानस्ते महापदमागताः	महो. ४।३५	विश्राम्यते मनः । तदा देहो	
सन्तोषामोदमधुरा प्रथमोदेति		गृहं राज्यं निर्दोषा च	
भूमिका । भूमिप्रोदितमात्रो-		मतिर्भवेत्	विश्रामो. ९
ऽन्तरमृताङ्कुरिकेव सा	अक्षयुष. ३०	सन्ध्ययोर्ब्राह्मणः काले वायुमाकृष्य	
सन्तोषो नाम यहच्छालाभ-		यः पिबेत् । त्रिमासात्तस्य	
सन्तुष्टिः	शांडि. १।२।१	कल्याणी जायते वाक्सरस्वती	शांडि. १।७।४६
सन्त्यक्तवासनान्मौनादृते		सन्ध्ययोर्ब्राह्मणकालेऽपि मध्याह्ने	
नास्त्युत्तमं पदम्	मुक्तिको. २।२१	वाऽथवा सदा । बाह्यं प्राणं	
सन्त्यजेत्सर्वकर्माणि लोकाचारं		समाकृष्य पूरयित्वोदरेण च ।	
च सर्वशः । कृमिकीटपतङ्गांश्च		नासाग्रे नाभिमध्ये च पादा-	
तथा योगी वनस्पतीन्	ना. प. ६।४१	ङ्गुष्ठे च धारयेत् ॥ सर्वरोग-	
सन्त्यज्य हृद्गुद्देशानं देवमन्यं		विनिर्मुक्तो जीवेद्ब्रह्मशतं नरः	जा. द. ६।२१
प्रयन्ति ये । ते रत्नमभिव-		सन्ध्यं तृतीयं स्वप्नस्थानम्	बृह. ४।३।९
च्छन्ति त्यक्तहस्तस्थकौस्तुभाः	महो. ६।२०	सन्ध्याक्रिया मनोयागस्य लक्षणम्	पा. ब्र. ३
सन्त्वा सिञ्चामि मन्त्रेण गोमूत्रं		सन्ध्यामुपास्य कुर्वीत नित्यं देह-	
गोमये क्षिपेत्	बृ. जा. ३।९	प्रसाधनम् । स्पृशेद्ब्रह्मदेव कपिलां	
सन्दिग्धः सर्वभूतानां वर्णाश्रम-		प्रदद्याच्च गवां हितम्	शिवो. ७।९२
विवर्जितः । अन्यवज्जडवच्चापि		सन्निधानात्समस्तेषु जन्तुष्वपि च	
मृकवच्च महीं चरेत्	ना. प. ४।३६	सन्ततम् । सूचकत्वाच्च रूपस्य	
सन्दिग्धायामपि भृशं शुभाभेव		सूत्रमित्यभिधीयते	यो. शि. २।१०
समाचर । शुभाया वासना-		सन्नियम्येन्द्रियग्रामं	भ. गी. १२।४
वृद्धौ न दोषाय मरुत्सुत	मुक्तिको. २।९	सन्मात्रमहमेव हि	ते. वि. ३।५९
सन्दृश्यन्ते चूर्णितैरुत्तमाङ्गैः	भ. गी. ११।२७	सन्मात्रान्नास्म्यहं सदा	मैत्रे. ३।२३
सन्देहस्त्वेष आत्मन इति होवाच	छांदो. ५।१५।२	सन्मात्रो नित्यः शुद्धो बुद्धः	
सन्देहस्ते व्यशीर्यद्यन्मां नाग-		सत्यो मुक्तो निरञ्जनो विभु-	
मिध्य इति	छांदो. ५।१५।२	रव्ययानन्दः परः प्रत्यगेकरसः	
सन्धां च यां सन्धे ब्रह्मणैषः	चित्त्यु. १४।२	प्रमाणैरेतैरवगतः	नृसिंहो. ९।५
सन्धिनी तु धामभूषणशय्यासना-		सन्मात्रोनिरस्ताविद्यातमोमोहोऽहं..	नृसिंहो. २।८
दिमित्रभृत्यादिरूपेण परीता	राधिको. ९	सन्मूलाः सोम्येमाः सर्वाः प्रजाः	
सन्धिं कृत्वा तु मनसा चिन्तये-		सदायतनाः सत्प्रतिष्ठाः	छांदो. ६।८।४,६
दात्मनाऽऽत्मनि	अ. ना. ३५	सद्यस्तमिति यो ब्रूयात्कण्ठस्थ-	
सन्धि समाधावात्मन्याचरेत्	आरुणि. २	प्राणवानपि । तारिताः	
सन्धीयते प्रजया पशुभिर्ब्रह्मवर्चसे-		पितरस्तेन इति वेदानुशासनम्	शाठ्याय. ३३
नान्नाद्येन सुवर्गेण लोकेन	तैत्ति. १।३।९	सद्यस्तसर्वेन्द्रियवर्गोऽनेकजन्मा-	
सन्धुः सन्धुक्षणानां संयोगः		जितपुण्यपुञ्जपककैवल्यफलो-	
सन्दधानः	पारमा. ४।६		

ऽखण्डानन्दनिरस्तसर्वक्लेश-
 कदमलो ब्रह्माहमस्मीति
 कृतकृत्यो भवति मं. ब्रा. ३।३
 संन्यस्तसर्वसङ्कल्पः समः शान्त-
 मना मुनिः । संन्यासयोग-
 युक्तात्मा ज्ञानवान्मोक्षवान्भव अ. पू. ५।४७
 संन्यस्तं मया संन्यस्तं मया
 संन्यस्तं मयेति मन्द्रमध्यम-
 तारध्वनिभिस्त्रिवारं त्रिगुणीकृत-
 प्रेषोच्चारणं कृत्वा...तत्त्वमस्या-
 दिवाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं
 कुर्वन्नुदीचीं दिशं गच्छेत् प. हं. प. ५
 संन्यस्तं मया, संन्यस्तं मया,
 संन्यस्तं मयेति त्रिरुक्त्वाऽभयं
 सर्वभूतेभ्यो मत्तः प्रवर्तते आरुणि. ३
 संन्यस्तं मयेति त्रिवारमभिमंत्रयेत् १ सं. सो. २।६
 संन्यस्तं मयेति त्रिवारमुच्चरेत् याज्ञव. १
 संन्यस्ता यद्यपि महावाक्योपदेशे
 नाधिकारिणः [ना.प. ३।१+ १ सं. सो. २।३
 संन्यस्याग्निं न पुनरावर्तनं यन्मन्यु-
 र्जायामावहदिति २संन्यासो. १०
 संन्यस्याग्निं न पुनरावर्तयन्मृत्युर्जय-
 मावहमित्यध्यात्ममन्त्रान्पठेत् कठरु. ४
 संन्यस्याग्निं न पुनरावर्तयेत् ।
 यन्मन्युर्जायामावहदित्य-
 ध्यात्ममन्त्राञ्जपेत् कठश्रु. २२
 संन्यस्यास्ते सुखं वशी भ. गी. ५।१३
 संन्यस्याध्यात्मचेतसा भ. गी. ३।३०
 संन्यासकालेऽप्यलंबुद्धिपर्यन्तमधीत्य
 तदनन्तरं कटिसुत्रं कौपीनं
 दण्डं वस्त्रं कमण्डलुं सर्वमप्यु
 विसृज्याथ जातरूपधरश्चरेत् ना. प. ५।६
 संन्यासमेदैराचारभेदः कथं ?
 इति चेत्-तत्त्वतस्त्वेक एव
 संन्यासः, अज्ञानेनाशक्तिवशा-
 त्कर्मलोपश्च त्रैविध्यमेत्य...
 चातुर्विध्यमुपागतः ना. प. ५।२
 संन्यासयोगयुक्तात्मा भ. गी. ९।२८
 संन्यासयोगाद्यतयः शुद्धसत्त्वाः मुण्ड. ३।२।६

संन्यासयोगिनौ दान्तौ विद्धि
 शान्तौ मुनीश्वर महो. ६।४७
 संन्यासस्तु महाबाहो भ. गी. ५।६
 संन्यासस्य महाबाहो भ. गी. १८।१
 संन्यासं कर्मणां कृष्ण भ. गी. ५।१
 संन्यासं कवयो विदुः भ. गी. १८।२
 संन्यासं पानयेद्यस्तु पतितं न्यास-
 येत्तु यः । संन्यासदिघ्नकर्ता
 च त्रीनेतानपतितान्विदुः १ सं. सो. २।२
 संन्यासः कर्मयोगश्च भ. गी. ५।२
 (सः) संन्यासः षड्विधो भवति
 कुटीचक-बहूदक हंस-परम-
 हंस-तुरीयातीतावधूताश्चेति १ सं.सो. २।१३
 संन्यासः षड्विधो भवति-कुटी-
 चको बहूदको हंसः परमहंसः
 तुरीयातीतोऽवधूतश्चेति ना. प. ५।५
 संन्यासिनं द्विज दृष्ट्वा स्थानाबलति
 भास्करः । एष मे मण्डलं
 भित्त्वा परं ब्रह्माधिगच्छति १ सं. सो. २।६
 संन्यासिनां पण्डितशास्त्रिणां च
 पाण्डित्यमस्तीह परोपदेशे ।
 स्वयं न कुर्वन्ति विधिं न
 सान्ध्यं भवन्तु लोकाः खलु
 सावधानाः भवसं. १।५८
 संन्यासिनोऽपि दृश्यन्ते देवस-
 न्दूषिताशयाः याज्ञव. ५
 संन्यासेन देहत्यागं करोति स
 परमहंसपरिव्राजको भवति प. हं. प. ८
 संन्यासेन देहत्यागं करोति स
 परमहंसो नामेति याज्ञव. ३
 संन्यासेनाधिगच्छति भ. गी. १८।४९
 संन्यासे निश्चयं कृत्वा पुनर्न च
 करोति यः । स कुर्यात्कृच्छ्रमात्रं
 तु पुनः संन्यस्तुमर्हति १ सं. सो. २।१
 संन्यासोपनिषद्वेद्यं संन्यासिपटला-
 श्रयम् । सत्तासामान्यविभवं
 स्वमात्रमिति भावये १ सं.सो. शीर्षकं
 संन्यासेनैव देहत्यागं करोति स
 कृतकृत्यो भवति ना. प. ३।८७

स पञ्चधाऽऽत्मानं प्रविभक्त्योच्यते
यः प्राणोऽपानः समान उदानौ
व्यान इति मैत्रा. २।६
स पञ्चभूतानां रजोशांश्चतुर्धा
कृत्वा भागत्रयात्पञ्चवृत्त्यात्मकं
प्राणमसृजन् पैङ्गलो. १।४
स परमहंसः सोऽवधूतः स ब्राह्मणः निरा. ३२
स परमानन्दस्य ब्रह्मणो नाम ब्रह्मेति नृसिंहो. ७।३
स पेरित्राद् सर्वक्रियाकारकनिवर्तकः ना प. ९२२
स परेऽक्षरे आत्मनि सम्प्रतिष्ठते प्रश्नो. ४।९
स परंपरीरमतिं बाधमानां बृहन्निमाय
जमदग्निदत्ता । आ सूर्यस्य
दुरिता ततानश्रवो देवेष्णमृव-
मजुर्यम् [ऋक्सं. ३।३।२२।१+ हयग्री. ९
स पर्यगाच्छुक्रमकायमव्रणं मस्त्रा-
विर५ शुद्धमपापविद्धम् ईशा. ८
स पश्चात् स पुरस्तात् स दक्षिणतः
स उत्तरतः स एवेद५ सर्वम् छांदो. ७।२५।१
स पुत्र-मित्र-कलत्राप्तवन्धादीनि...
संन्यस्य...कटिसूत्रं च कौपीनं
दण्डं वस्त्रं कमण्डलुं सर्वमप्यु
विस्तृज्याथ जातरूपधरश्चरेदा-
त्मानमन्विच्छेत् ना. प. ३।८७
स पुत्रेणैवास्मिँल्लोके प्रतितिष्ठति बृह. १।५।१७
स पुत्रः प्रत्याहाहं ब्रह्माहं यज्ञोऽहं
लोक इति बृह. १।५।१७
स पुनर्द्विविधो बिन्दुः पाण्डरो
लोहितस्तथा । पाण्डरं शुक्ल-
मित्याहुर्लोहिताख्यं महारजः यो. चू. ६०
स पूजितः सन् सुमुखोऽभिभूत्वा
दन्तीमुखोऽभीष्टमनन्तशक्तिः हेरम्बो. १०
स पूर्णः खलु वा अद्धाऽविकलः
सम्पद्यते यज्ञः मैत्रा. १।१
स पूर्ववज्जनयज्जन्तवे धनम् चित्त्यु. १०।४
सप्त इमे लोका येषु चरन्ति प्राणा
गुहाशया नि- (त्रि-)-हिताः सप्त
सप्त [मुण्ड. २।८+ महाना. ८।२
सप्तकोटियोजनविस्तीर्णोविष्णुलोकः राधोप. १।३

सप्तकोटिमहामन्त्रं जन्मकोटि-
शनप्रदम् ते. विं. ३।७३
सप्त च वै शतानि विंशतिश्च
संवत्सस्याहोरात्राः ३ ऐत. २।१।२
सप्तजन्मकृतात्पापान्मुच्यते यस्तु
पर्वभिः । कन्यागते यदा सूर्ये
निष्ठन्ति पितरो गृहे इतिहा. ८८
सप्तद्वीपवती भूमिर्दक्षिणार्धं नाव-
कल्पते नस्माच्छ्रद्धया या
काञ्चिद्वादद्यात्सा दक्षिणाभवति नृ. पू. ५।८
सप्तधातुमयं देहमग्निना रञ्जये-
द्वृषम् । व्यावयस्तस्य नश्यन्ति.. यो. शि. १।५६
सप्त प्राणाः प्रभवन्ति तस्मात्
सप्तार्चिषः सप्ति (धा)-धः सप्त
होमाः [मुण्ड. २।१।८+ महाना. ८।२
सप्तभूमिषु जीवन्मुक्ताश्चत्वारः वराहो. ४।१
सप्तमभूत्यां विहरन्ब्रह्मविद्वरिष्ठो
भवति वराहो. ४।१
सप्तमं परमं तत्त्वं यो जानाति
स मोक्षभाक् अमन. १।१३
सप्तमं भूचक्रमंगुष्ठमात्रम् सौभाग्य. ३०
सप्तमः सूर्यो भवति ना. पू. ता. १।१
सप्तमी तुर्यगा स्मृता (ज्ञानभू.) महो. ५।२५
सप्तमे गूढविज्ञानं परावाचा तथाऽष्टमे
सप्तमे चलनसमर्थो भवति हंसो. ९
(ॐ) सप्तमे जम्बूद्वीपः सम्य-
गज्ञानं शिखा निरुक्तो. १।४
सप्तमे धामनि तृतीयमेतस्या एव
पूर्वोक्तायाः कामाद्यं द्विधाधः-
कं मदनकलाद्यं शक्तिबीजं
वाग्भवाद्यं तयोरर्धावशिरस्कं
कृत्वा नन्दिविद्येयम् त्रि. ना. १।१६
सप्तमेन तु पिण्डेन दीर्घमायुः
प्रजायते पिण्डो. ७
सप्तमे मासे जीवेन संयुक्तो भवति
सप्तमे रक्तवर्णो विष्णुरिति गर्भो. ३
• द्वारपोलाः राधोप. २।१
सप्तयुजन्ति रथमेकचक्रम् चित्त्यु. १।१८
[ऋ. सं. १।१६४।२+ अथर्व. ९।९।२+ तै. आ. ३।१।१८

सप्तरात्रलयेनापिपरेलीनस्य योगिनः।

आ ब्रह्मविश्वनेतृत्वं श्रुतिज्ञानं

च वर्तते

अमन. १।५७

सप्तरात्रोषितं बुद्धुं भवति

गर्भो. ३

सप्तर्षीणां ध्रुवस्यापि लोका ऊर्ध्व-

रदावली

गुह्यका. १६

सप्तवक्त्रं तु रुद्राक्षं सप्तमालाधि-

दैवतम् । तद्वारणान्महाश्रीः

स्यान्महदारोग्यमुत्तमम्

रु. जा. ३१

(अथ) सप्तविधस्य वाचि सप्त-

विधं सामोपासीत

छांदो. २।८।१

सप्तविंश इति प्रोक्तः शिवः सर्व-

जगत्पतिः

शिवो. १।१४

सप्तशतं पुरुषस्य मार्गाणि

निरुक्तो. २।१

सप्त सागरा जायन्ते पुरुषोत्तमात्

सि. वि. २

सप्तस्वरमयो नादो लौकिका-

लौकिकात्मकः । ब्रह्मानन्दानु-

सन्धायी येनेदं धार्यते जगत्

गान्धर्वो. २

सप्त ह द्विषतो भ्रातृव्यानवरुणद्वि

बृह. २।२।१

सप्तहोता सप्तधा विकृतः

चित्त्यु. ११।६

सप्तात्मानं चतुरात्मानं चतुस्सप्ता-

त्मानमोहकारं (सर्वेश्वरं द्वाद-

शान्ते) तुरीयमानन्दामृतारूपं

षोडशान्ते

नृसिंहो. ३।४

सप्तार्चिषः समिधः सप्त होमाः

मुण्ड. २।१।८

सप्तात्मानं चतुरात्मानं मकारं

ब्रह्माणं नामौ

नृसिंहो. ३।४

सप्तात्मानं चतुरात्मानं मकारं रुद्रं

भ्रूमध्ये

नृसिंहो. ३।४

सप्तात्मानं चतुरात्मानमुकारं

विष्णुं हृदये

नृसिंहो. ३।४

सप्तार्चिषः समिधा सप्त जिह्वाः

महाना. ८।२

सप्तास्यासन् परिधयः [मुद्रलो. १।६+

[अ. मं. १०।९०।१५+

चित्त्यु. १२।३

स प्रजानन्प्रतिगृभ्णीत विद्वान्

वा. सं. ३१।१५

स प्रजापतिरानुष्टुभाभ्यामर्धर्चा-

भ्यामहोरात्रावकल्पयत्

सहवै. ९

स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे

समभवत् [बृ. जा. १।१+

अव्यक्तो. ६

नृ. पू. १।१

स प्रणवमधीते, यः प्रणवमधीते

स सर्वमधीते

नृ. पू. ५।१५

स प्रणवमेवास्याः पुरोगमकरोत्

शौनको. १।३

स प्रणवया तथैवर्चा हविर्ध्यात्वा-

ऽऽत्मानमात्मन्यग्नौ जुहुयात्

अव्यक्तो. ५

स प्रणवं सर्वं पञ्चमं भवति

नृ. पू. २।२

स प्रयोजनता तेषां स्वप्ने विप्रति-

पद्यते [वैतथ्य. ७+

अ. शां. ३२

स प्रशान्तः सकृज्जोतिः समाधि-

रचलोऽभयः

अद्वैतो. ३७

स प्राणमसृजत, प्राणाच्छ्रद्धां खं

वायुर्ज्योतिगपः पृथिवीन्द्रियम्

प्रश्नो. ६।४

स प्राणस्तदु वाङ्मनः

मुण्ड. २।२।२

स प्राणस्य प्राणः

चित्त्यु. ७।३

स प्रियाणां त्वं प्रियपतिः

गणेशो. २।१

स बाह्यमभ्यन्तरनिश्चलात्मा

ज्ञानोल्लया पश्यति चान्तरात्मा

पैङ्गलो. ४।१२

स बाह्याभ्यन्तरव्यापि निष्कलोऽहं

निरञ्जनः

१ सं.सो.२।२१

स बाह्याभ्यन्तरान्भावान् स्थूलान्

सूक्ष्मतरानपि । तुर्यमालम्ब्य

कायान्तस्तिष्ठामि स्तम्भितस्थितिः अ. पू. ३।१३

स बाह्याभ्यन्तरे देहे ह्यथ ऊर्ध्वं च

दिक्षु च । इत आत्मा ततो-

ऽप्यात्मा नास्त्यनात्ममयं जगत् महो. ६।१०

स बाह्याभ्यन्तरेऽपरिभित्त्युतिनिभं

तत्त्वं महाकाशम्

मं. ब्रा. ४।१

स बाह्याभ्यन्तरे सूर्यनिभं सूर्याकाशम्

मं. ब्रा. ४।१

स बाह्याभ्यन्तरो ह्यजः

मुण्ड. २।१।२

स बिन्दुः सोऽपि पुरुषः शिव-

सूर्येन्दुरूपवान्

रामर. ५।८

स बुद्धिमान्मनुष्येषु

भ. गी. ४।१८

स ब्रह्म, अयमात्मा

गणेशो. २।१

स ब्रह्मचारिवृत्तिश्च स्तम्भोऽथ

फलितस्तथा

मंत्रिको. ११

स ब्रह्मणः पर एता भवति

मैत्रा. ४।४

स ब्रह्मयोगयुक्तात्मा

भ. गी. ५।२१

स ब्रह्मवित्स लोकवित्स वेदवित्स

भूतवित्स आत्मवित्स सर्वविदिति बृह. ३।७।१

स ब्रह्मविद्यां सर्वविद्याप्रतिष्ठाम्	मुण्ड. १।१।१	मानः स्वयमेव सौमित्रिरैश्वराके	
स ब्रह्म स ब्रह्म स ब्रह्म गणेशः	गणेशो. २।४	वंशे जायमानो रक्षांसि सर्वाणि	
स ब्रह्म स हरिः स इन्द्रः स		विनिष्कन्तश्चातुर्वर्ण्यधर्मान्प्रवर्तयति	सङ्कर्षणो. २
कालाग्निरुद्रः	गान्धर्वो. २	स भाणकरोत्सैव वागभवत्	बृह. १।२।४
स ब्रह्माणमेव विवेश, स मानसान्		स भाणमकरोत्सैववागभवत्(मा.पा.)	बृ. उ. १।२।४
सप्तपुत्रानसृजत्	सुबालो. १।३	सभास्थलं स्मशानमिव...कारागृह-	
स ब्रह्मालङ्कारेणालङ्कृतो ब्रह्म		विनिर्मुक्तचोरवत्पुत्राप्रवन्धु-	
विद्वान्ब्रह्मैवाभिप्रैति	कौ. त. १।४	भवस्थलं विहाय दूरतो वसेन्	ना. प. ७।१
स ब्रह्मा स ईशानः (सेन्द्रः)		(एवं) स भिक्षुः सौवर्णाङ्गीनां नैव	
सोऽक्षरः परमः स्वराट्		परिग्रहेन	प. हं. ९
[महो. १।९+	चतुर्वे. ६	स भूतः स भव्यं जिज्ञासकृत्	
स ब्रह्मा, स मुक्तिः, साऽतिमुक्तिः	बृह. ३।१।६	ऋतजारयिष्ठा श्रद्धा सत्यो	
स ब्रह्मा स विष्णुः स इन्द्रः स		महस्वान् तपसो वरिष्ठा	महाना. १७।१३
शमनः स सूर्यः स चन्द्रः	निरालं. १०	स भूतानामधिपतिः	१ ऐन. ३।७।१
स ब्रह्मा स विष्णुः स रुद्रः स		स भूतेषु च सर्वात्मा वासुदेवस्तथा	
इन्द्रः स सर्वे देवाः सर्वाणि		स्मृतः	भवसं. २।५३
भूतानि	शांडि. ३।१।३	स भूमिकावानित्युक्तः शेषस्वाय	
स ब्रह्मा स विष्णुः स शिवः स		इति स्मृतः । विचारनाम्नीमि-	
प्रजापतिः स इन्द्रः सोऽग्निः		तरामागतो योगभूमिकाम्	अक्षयुप. १३
समभवत्	ग. पू. १।३	स भूमिं विश्वतो (स्मृत्वा) वृत्वा-	
स ब्रह्मा स शिवः स हरिः सेन्द्रः		ऽत्यतिष्ठदशाङ्गुलम् [ऋ. मं.	१०।२०।१
सोऽक्षरः परमः स्वराट् [कैव. ८+	ना. पू. ता. ३।१	[वा. सं. ३।१।१+श्वेताश्व. ३।१४+	चित्त्यु. १२।१
[कालिको. ६+	सूर्यता. १।२	स भूय एवेन्धनयोर्निगृह्यः	श्वेताश्व. १।१३
स ब्रह्मा स शिवः....स्वराट् त-		स भूतो भ्रियमाणो विभर्ति	चित्त्यु. १४।१
त्सान्नश्चतुर्थं पादं जानीयाद्यो		स भो ३ इति प्रतिशुश्राव	बृह. ६।२।१
जानीते सोऽमृतत्वं गच्छति	नृ. पू. १।४	सम आत्मा न संशयः	ते. विं. ५।१२
स ब्रह्मा स हरिः सेन्द्रः स काला-		सम आत्मेति विद्यात्	कौ. त. ३।९
ग्निरुद्रः स चन्द्रमाः स नक्षत्राणि		समकूपतां द्यावापृथिवी समकल्पेतां	
स चराचरात्मकं जगत्	गान्धर्वो. २	वायुश्चाकाशं च समकल्पन्ता-	
स ब्रह्मेति हि विज्ञेय ऋषिर्ब्रह्म-		मापश्च तेजश्च तेषां सङ्कृत्यै	
मयो महान्	कौ. त. १।७	वर्षः सङ्कल्पते	छांदो. ७।४।२
स ब्रूयात्प्राणा वसव इदं मे		समग्रं प्रविलीयते	भ. गी. ४।२३
प्रातस्सवनम्	छांदो. ३।१६।२	समग्रीवशिरोकायः संवृतास्यः	
स ब्रूयाद्यावान् वा अयमाकाश-		सुनिश्चलः	जा. द. ५।५
स्तावानेषः	छांदो. ८।१।३	(विद्वान्) समग्रीवशिरोनासाम-	
स ब्रूयान्नास्य जरयैतज्जीर्यति, न		दृग्भूमध्ये शशभृद्विम्बं पश्यत्	शांडि. १।५।२
वधेनास्य हन्यते	छांदो. ८।१।५	(तद्यथा-) समञ्जनवता पूर्णरवेण	
स भगवान् युगसन्धिकाले स्वेन		(समाहितेन) रथेन यं कामं	
रूपेण युगे युगे तेनैव जाय-		कामयते तमभ्यशुते...	संहितो. १।६,७

(तद्यथा-)समञ्जनवता रथेन यं
कामं कामयते तमभ्यश्रुते
एवमेवैतया..

संहितो. ११५

समता सर्वभावेषु याऽसौ सत्यपरा
स्थितिः । तस्यामवस्थितं चित्तं
न भूयो जन्मभाग्भवेत्

महो. ६।४

समता स्वच्छता सौम्या सप्तमी

भूमिका भवेत्

अ. पू. ५।८५

समतैवावशिष्यते

महो. ६।२,३

समत्वं योग उच्यते

भ. गी. २।४८

समदुःखसुखं घोरं

भ. गी. २।१५

समदुःखसुखः क्षमी

भ. गी. १२।१३

समदुःखसुखः क्षान्तो हस्तप्राप्तं च
भक्षयेत्

ना. प. ५।४८

समदुःखसुखः स्वस्थः

भ. गी. १४।२४

स मनसा वाचं...अशनायां

मृत्युः...(मा. पा.)

बृह. १।२।४

स मनसा वाचं मिथुनं समभवत्

बृह. १।२।४

स मनुष्याणां परम आनन्दः

बृह. ४।३।३३

स मनुष्यानाकर्षयति सर्वाना-

कर्षयति

नृ. पू. ५।१२

समन्ताद्देवताः सर्वाः सिद्धचारण-

पन्नगाः । यन्मूले सर्वतीर्थानि

यन्मध्ये ब्रह्म देवताः ॥ यदग्रे

वेदशास्त्राणि तुलसी तां

नमान्यहम्

तुलस्यु. ९

समप्रधानौ समसत्त्वौ समोजौ

तयोः शक्तिरजरा विश्वयोनिः

त्रिपुरो. १४

समबुद्धिर्विशिष्यते

भ. गी. ६।९

समभ्यसेत्तथा ध्यानं घटिका-

षष्टिमेव च

१ यो.त. १०४

समर्प्य धनमुद्धृत्य महार्घं यः

प्रयच्छति । स वै वार्धुषिको

नाम ब्रह्मवादिषु गर्हितः

इतिहा. ७०

समर्प्य बिल्वं च सहस्रनामभि-

र्मार्चयत्यूर्ध्वरेण बिल्वैः..

१ बिल्वो. १०

समलं समनस्कं च साभासं च

सदा त्यज

अमन. २।२६

समलोष्टाश्मकाञ्चनः

ना. प. ३।३५

[भ. गी. ६।८+१४।२४

समवस्थितमीश्वरम्

भ. गी. १३।२९

समवेतान् कुरुनिति

भ. गी. १।२५

समवेता युयुत्सवः

भ. गी. १।१

समस्तपातकोपपातक...समस्त-

पापहरणार्थं (गायत्री) संस्मरेत्

गायत्रीर. ९

समस्तभुवनस्याधोभागे जलाकारा-

त्मिका मण्डूकमयेति भुवना-

धारेति विज्ञायते

सीतो. १०

समस्तयातायातवर्ज्यं नैवेद्यम्

भावनो. ८

समस्तवेदशास्त्रेतिहासपुराणानि

समस्तविद्याजालानि ब्रह्मादयः

सुराः सर्वे त्वद्रूपज्ञाना-

न्मुक्तिमाहुः

वराहो. १।१

समस्तवेदान्तसारसिद्धान्तार्थकले-

वरम् । विकलेवरकैवल्यं राम-

चन्द्रपदं भजे

सर्वसा. शीर्षकं

समस्तसाक्षि तमसः परस्तात्

कैव. ७

समस्तसाक्षि सदसद्विहौनं प्रयाति

शुद्धं परमात्मरूपम्

कैव. २४

समस्तसाक्षी सर्वात्मा सर्वभूत-

गुहाशयः

ब्र. वि. १०७

समस्तस्य खलु साम्रा उपासनं साधु

छांदो. २।१।१

समस्तस्वरूपविरोधकारिण्यपरि-

च्छिन्नतिरस्करिण्याकारा

वैष्णवी महायोगमाया

त्रि.म.ना. ६।५

समस्तयागानां रुद्रः पशुपतिः कर्ता

पा. ब्र. २

समस्तविषयाणां मनसः स्थैर्येणा-

नुसन्धानं कुसुमम्

भावनो. ८

समस्तं खल्विदं ब्रह्म सर्वमात्मेद-

माततम्

महो. ६।१२

समस्तावयवेभ्यस्त्वं पृथक् भूप

व्यवस्थितः

भवसं. २।२९

समस्ता वासनास्त्यक्त्वा निर्विकल्प-

समाधितः । तन्मयत्वाद्नाद्यन्ते

तदप्यन्तर्विलीयते

अ. पू. ४।६२

समस्ताविद्याण्डव्यापको भवति

त्रि.म.ना. २।६

स महत्तत्त्वाभिमानो स्पष्टा-

स्पष्टवपुर्भवति

पैङ्गलो. १।३

समहन्त्यन्त सा पृथिव्यभवत्	बृह. १।२।२	समाधि सर्वदा कुर्याद्दृढये वाऽथवा	
स महात्मा सुदुर्लभः	भ. गी. ७।१९	बहिः	सरस्व. ४९
स महामखो महायोगः	१ अव्यू. ६	समाधिः समतावस्था साष्टांगो योग	
समं कायशिरोग्रीवं	भ. गी. ६।१	उच्यते	१ यो. त. २५
समं पश्यति योऽर्जुन	भ. गी. ६।३२	समाधिः संविदुत्पत्तिः परजीवै-	
समं पश्यन् हि सर्वत्र	भ. गी. १३।२९	कतां प्रति	अ. पू. ५।७५
समं सर्वेषु भूतेषु	भ. गी. १३।२८	समाधिरस्त्वेकरूपः	शांडि. १।१।२
समः शत्रौ च मित्रे च	भ. गी. १२।१८	समाधिस्थस्य केशव	भ. गी. २।५४
समः सङ्गविवर्जितः	भ. गी. १२।१८	(अथ) समाधिः-जीवात्मपर-	
समः समरसाभासस्तिष्ठामि		मात्मैक्यावस्थात्रिपुटीरहिता	
स्वच्छतां गतः	अ. पू. ३।१२	परमानन्दरूपा शुद्धचैतन्या-	
समः सर्वेषु भूतेषु	भ. गी. १८।५४	त्मिका भवति	शांडि. १।८।४
समः सिद्धावसिद्धौ च	भ. गी. ४।२२	समाधिः समतावस्था जीवात्मपरमा-	
समागमस्तयोरेव हृदयान्तर्गते सुषौ	मैत्रा. ७।११	त्मनोः । यदि स्वदेहमुत्सृष्ट-	
समागादितीर्थं तत्सायमभवत्	१ ऐत. १।५।१	मिच्छा चेदुत्सृजेत्स्वयम्	१ यो. त. १०७
स मा ज्यैष्ठ्यं ऋषैष्ठ्यं राज्यमा-		समाधिः संविदुत्पत्तिः परजीवै-	
धिपत्यं गमयत्वहमेवेदं सर्व-		कता प्रति	जा. द. १०।१
मसानीति	छांदो. ५।२।६	समाधौ क्रियमाणे तु विज्ञान्या-	
समाधाय स सात्त्विकः	भ. गी. १७।११	यान्ति वै बलात्	ते. बि. १।४०
समाधावचला बुद्धिः	भ. गी. २।९३	समाधौ न विधीयते	भ. गी. २।४४
समाधिकालात्प्रागेव विचिन्त्याति-		समाधौ परमं ज्योतिरनन्तं	
प्रयत्नतः । स्थूलसूक्ष्मक्रमात्सर्वं		विश्वतोमुखम्	यो. चू. १०
चिदात्मनि विलापयेत्	अक्षयुष. ४८	समाधौ मृदिततमोविकारस्य	
समाधिनिर्धू (धौ) तमलस्य चेतसो		तदाकाराकारिताखण्डाकार-	
निवेशितस्यात्मनि यत्सुखं		वृत्त्यात्मकसाक्षिचैतन्ये प्रपञ्च-	
भवेत् । न शक्यते वर्णयितुं		लयः सम्पद्यते	मं. ब्रा. २।६
गिरातदा स्वयंतदन्तःकरणेन		समाधौ मोक्षमाप्नोति त्यक्त्वा	
गृह्यते [मैत्रा. ६।३४+	भवसं. ३।३१	कर्म शुभाशुभम्	यो. चू. ११०
समाधिमथ कार्याणि मा करोतु		समान उ एवायं चासौ चोष्णोऽय-	
करोतु वा । हृदयेनात्तसर्वेहो		मुष्णोऽसौ स्वरः	छांदो. १।३।२
मुक्त एवोत्तमाशयः	मुक्तिको. २।१९	समानप्राण एकस्तु जीवः स एक	
समाधिमेकेन समममृतं यान्ति		एव हि । रेचकादित्रयं कुर्याद्दृढ-	
योगिनः	योगकुं. ३।१४	चित्तः समाहितः	व्या. बि. ९९
समाधिस्थ आत्मकाम आप्रकामो		समान मज्जापरियाति जागृविः	चित्त्यु. १०।४
निष्कामोजीर्णकामो हस्तिनि		समानमशीतयोऽध्यात्मं चाधिदैवतं	
सिंहे दंशे मशके नकुले सर्प-		चान्नमेव	१ ऐत. १।२।६
राक्षसगन्धर्वं मृत्यो रूपाणि		समानमेवाप्येति समानमेवास्तमेति	सुबालो. ९।५
विदित्वा न बिभेति कुतश्चनेति	सुबालो. १३।२	समानवायुना सह सर्वासु नाडिषु	
		रसं व्यापयन्ब्रह्मरूपेण देहे	
		वायुश्चरति	शांडि. १।४।८

स मानसान्सप्त पुत्रानसृजत्	सुबालो. १३	समिद्धमो धूमोऽचिरचिरद्वारा	
समानस्तु द्वयोर्मध्ये गोक्षीर-		अङ्गारा विस्फुलिङ्गाः	बृह. ६।२।१४
धवलप्रभः । आपाण्डर उदानश्च		समिधः सौम्याहरोप त्वा नेष्ट्ये	
व्यानो ह्यर्चिःसमप्रभः	अ. ना. ३८	न सत्यादगाः	छांदो. ४।४।९
समानः सर्वगात्रेषु सर्वव्यापी		समीकरणोन्नयनग्रहणश्रवणोच्छ्वासा	
व्यवस्थितः	त्रि. ब्रा. २।८१	वायुकार्यप्राणादिविषयाः	त्रि. ब्रा. १।४
समानः सर्वदेहेषु व्याप्य तिष्ठत्य-		स मुक्तः परमेश्वरः	महो. ६।८
संशयः	जा. द. ४।२९	स मुक्तः स पूज्यः स योगी स	
समानः सर्वसामीप्यं करोति		परमहंसःसोऽवधूतः स ब्राह्मणइति निरा. ३२	
मुनिपुङ्गव	जा. द. ४।३१	स मुक्तो भवति, स स्वप्रकाशोभवति गणेशो. ५।८	
समानसीन आत्मा जनानाम्	चिन्त्यु. ११।१।२	स मुक्तो भवति तस्मै स्वात्मानं	
(ॐ) समानात्मने ॐ तत्सद्भूर्भुव-		तु ददामि वै	गोपालो. २।३६
स्तस्मै समानात्मने नमो नमः	गोपालो. ३।१०	स मुक्तोऽहमस्मि	गोपालो. २।१४
समाने तृप्यति मनस्तृप्यति	छांदो. ५।२२।२	स मुखाच्च योनेर्हस्ताभ्यां चाग्नि-	
समाने वृक्षे पुरुषो निमग्नोऽनीशया		मसृजत	बृह. १।४।६
शोचतिमुह्यमानः[मुण्ड. ३।१।२+ श्वेताश्व. ४।७		समुदस्ताश्रमितोऽहं प्रविततसुख-	
समाने वै तत्परिहृतो मेन		पूर्णसंविदेवाहम्	आ. प्र. ३
इत्यागस्त्यः	३ ऐत. १।१।१	समुदेति परानन्दा या तनुः पारमे-	
समानो नाभिदेशे तु उदानः		श्वरी । मनसैव मनश्छित्त्वा सा	
कण्ठमाश्रितः	अ. ना. ३५	स्वयं लभ्यते गतिः	अ. पू. १।५३
समानो मैत्रावरुणः	प्रा. हो. ४।१	समुद्धर मनो ब्रह्मन् मातङ्गमिव	
समान्स्निग्धान्हृदान्स्थूलान्क्षौम-		कर्दमात्	महो. ५।१३५
सूत्रेण धारयेत् (रुद्राक्षान्)	रु. जा. १३	समुद्र एवास्य बन्धुः, समुद्रो योनिः	बृह. १।१।२
स मा भग प्रविश स्वाहा	तैत्ति. १।४।६	समुद्रमापः प्रविशन्ति यद्रत्	भ. गी. २।७०
समासक्तं तथा (यथा-यदा-सदा)		समुद्रमेवाभिमुखा द्रवन्ति	भ. गी. १।१२८
चित्तं जन्तोर्विषयगोचरे (रं) ।		समुद्रवेलेव दुर्निवार्यमस्य मृत्यो-	
यदेवं ब्रह्मणि स्यात्तत्को न		रागमनम्	मैत्रा. ४।२
मुच्येत बन्धनात्	मैत्रा. ६।३४	समुद्रस्योत्तरे तीरे द्विविदो नाम	
[+शाठ्या. २+भवसं. ३।१५	मैत्रे. १।१२	वानरः । चातुर्थिकं ज्वरं हन्ति	
समासेनैव कौन्तेय	भ. गी. १।८।५०	लिखित्वा यन्तु पश्यति	वनदु. ९८
समाहिता नित्यतृप्ता यथाभूतार्थ-		समुद्रादर्णवादधि संवत्सरो	
दर्शिनी । ब्रह्मन्समाधिशब्देन		अजायत [महाना. ६।२+ऋ. सं. १०।१९०।२	
परा प्रज्ञोच्यते बुधैः	अ. पू. १।४८	समुद्रादूर्मिर्मधुमाः उदारदुपाः	
समाः स्निग्धा दृढाः स्थूलाः कण्टकैः		शुना सममृतत्वमानः[महाना. ८।८ ऋ. सं. ४।५८।१	
संयुताः शुभाः (रुद्राक्षाः)	रु. जा. ११	[+वा. सं. १७।८९+तै. आ. १०।१०।२	
समित्पाणिः श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठम्	मुण्ड. १।२।१२	समुद्रान्सरितः पर्वतान्वनानि महीं	
समिद्धग्निसमुत्पन्नं धार्यं वै		पातालं च...ततो वै सृष्टि-	
ब्रह्मचारिणा (भस्म)	बृ. जा. ५।५	मचीकरत्	गणेशो. ३।६

समुद्रे अन्तः कवयो विचचक्षते	चित्त्यु. ११११	सम्पर्कादुदरे न्यस्तः शुक्रविन्दु-	
समूलोन्मूलिते पुण्यपापाख्ये		रचेतनः । स पित्रा केन यत्नेन	
कर्मसञ्चये	अध्यात्मो. ३९	गर्भस्थः केन पालितः	शिवो. ७।१०६
समूलो वा एष परिशुष्यति	प्रश्नो. ६।१	सम्पश्यध्वा एव मा प्रमदत	छाग. २।४
योऽनृतमभिवदति		सम्पश्यन्कर्तुमर्हसि	भ. गी. ३।२०
स मृत्युं तरति स संसारं तरति	नृ. पू. ३।२	सम्पीड्य सीविनी सूक्ष्मा गुल्फेनैव	
सोऽमृतत्वं च गच्छति		तु सञ्चतः । सत्यं दक्षिण-	
स मृत्युं तरति स पाप्मानं तरति	नृ पू ५।१०	गुल्फेन मुक्तासनमुदीरितम्	शांडि. १।३।९
स ब्रह्महत्यां तरति	नृ पू ५।१०	सम्पूजकः पञ्चमहोपपातकैर्युक्तो	
स मृत्युं तरति स पाप्मानं तरति	नृ. पू. २।१	विमुक्तः शिवरूपमेति	१ विल्वो. १२
स संसारं तरति		सम्पूर्ण इव शीतांशुरतिप्रदमलःशुकः	महो. २।२७
स मृत्युपाशान्पुरतः प्रणोद्य	कठो. १।१८	सम्पूर्णकुम्भवहेहं कुम्भयेन्मातरिश्वना	त्रि. ब्रा. २।९८
शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके		सम्पूर्णकुम्भवद्वायोर्धारणं कुम्भको	
स मेन्द्रो मेधया स्पृणोतु	ना. प. ४।४५	भवेत्	जा. इ. ६।१३
[तैत्ति. १।४।१+	भ. गी ६।४७	सम्पूर्णहृदयः शून्ये त्वारम्भे योग-	
स मे युक्ततमो मतः		वान्भवेत्	सौ. ल. १०
समेष्यामि शिलासाम्यं निर्विकल्प-	१ सं.सो. २।५३	सम्पूर्ण परमात्मनि । भिन्नाभिन्नं न	
समाधिना		पश्यन्ति तस्याहं पञ्चमाश्रयः	तत्त्वो. ४
स मोदते मोदनीयं हि लब्ध्वा	कठो. २।१३	सम्पूर्णानिन्दैकबोधो ब्रह्मैवाहमस्मि	प. हं. प. ११
विबृव* सद्य नचिकेतसं मन्ये		सम्प्रज्ञातसमाधिः स्याद्ध्याना-	
समे शुचौ शर्करावह्निवालुका-		भ्यासप्रकर्षतः	मुक्तिको. २।५३
विवर्जिते शब्दजलाश्रया-		सम्प्रत्यवसितानां च महापातकिनां	
दिभिः । मनोनुकूले, न तु		तथा । ब्रात्यानामभिशास्तानां	
चक्षुषीडने गुहानिवाताश्रयणे	भवसं. ३।२३	संन्यासं नैव कारयेत्	१ सं. सो. २।४
प्रयोजयेत् [श्वेताश्व. २।१०+	भ. गी. ९।२९	सम्प्रसूतकलत्राणि गुहाण्युग्रा-	
समोऽहं सर्वभूतेषु		पदामिव	महो. ३।७
सम्पत्सुतस्त्रीप्रलये स्वगेहाद्वि-		सम्प्राप्यैनमृषयोज्ञाननृपाः कृता-	
निर्गता मुण्डितशीर्षका ये ।		त्मानो वीतरागाः प्रशान्ताः ।	
स्वाचीं द्विजैस्ते भुवि कारयन्ति		ते सर्वगं सर्वतः प्राप्य धीरा	
भवन्तु लोकाः खलु सावधानाः	भवसं १।५५	युक्तात्मानः सर्वमेवापियन्ति	मुण्ड. ३।२।५
(यो ह वै) सम्पदं वेद स*		सम्प्रेक्ष्य नासिकाग्रं स्वं	भ. गी. ६।१३
हास्मै कामाः पद्यन्ते दैवाश्च	छांदो. ५।१।४	सम्बद्धासनमेद्रमङ्घ्रियुगलं कर्णाक्षि-	
मानुषाश्च, श्रोत्रं वाव सम्पत्	अध्याप. २६	नासापुटद्वाराद्यङ्गुलिभिर्नियम्य	
सम्पदः परमापदः		ब्रवनं वक्त्रेण वा पूरितम् । बन्धा	
सम्पदे स्वाहेत्यग्नावाज्यस्य हुत्वा	छांदो. ५।२।५	वक्षसि बह्वयानसहितं मूर्ध्नि	
मन्थे सम्पातमवनयेत्	आर्षे. ५।३	स्थिर धारयेदेवं यान्ति विशेष-	
सम्पन्नमेवैतत्सस्मितमेव		तत्त्वसमतां योगीश्वरास्तन्मन.	यो. च. १।१४
सम्परेतोऽस्यात्मा न चिरमिव			
जीविष्यतीति विद्यात्	३ ऐत. २।४।४		

सम्बन्धे द्रष्टृदृश्यानां मध्ये दृष्टिर्हि यद्वपुः । द्रष्टृदर्शनदृश्यादि- वर्जितं तदिदं पदम्	महो. ५।४८	सम्मानाद्वाङ्मणो नित्यमुद्विजेत विषादिव । अमृतस्येव चाकाङ्क्षे- दवमानस्य सर्वदा	ना. प. ३।४१
सम्बाहुभ्यां धमति सम्पतत्रैर्धावा- भूमी जनयन्देव एकः	श्वेता. २।३	सम्मायमग्निः सिंचत्वायुषा च बलेन चायुष्मन्तं करोतमेति	सहैव. २२
सम्बाहुभ्यां नमति सम्पतत्रैर्धावा पृथिवी जनयन्देव एकः [२ शि. सं. २६+	त्रि. म. ना. ६।४ महाना. २।२ नृसिंहो. ४।३	सम्पूढत्वादात्मस्थं प्रभुं भगवन्तं कारयितारं नापश्यत्	मैत्रा. ३।२
सम्भक्ष्य सिंहेन स एष वीरः सम्भवत्युत्तमे प्राज्ञः प्राणायामे सुखी भवेत्	जा. द. ६।१५ भ. गी. १।४।३ भ. गी. ४।८ भ. गी. ४।६	सम्मा सिञ्चन्तु मरुतः समिन्द्रः सं बृहस्पतिः	ना. प. ४।४१
सम्भवः सर्वभूतानां सम्भवामि युगे युगे सम्भवाम्यात्मसायया सम्भवे हेतुफलयोरेषितव्यः	अ. शां. १६ भ. गी. २।३४	सम्मोहमौली तृष्णेष्याकुण्डली तन्द्रीराघवेय्यभिमानाध्यक्षः	मैत्रा. ६।२८ भ. गी. २।६३
क्रमस्त्वया सम्भावितस्य चाकीर्तिः सम्भाषणं च चिन्मात्रं यद्यच्चि- न्मात्रमेव हि	ते. वि. २।३०	सम्मोहो भयं विषादो निद्रा तन्द्री प्रमादो व्रणो जराशोकः क्षुत्पिपासा...नास्तिक्यमज्ञानं... निकृतत्वमुद्धतत्वमसमत्वमिति तामसान्वितः	मैत्रा. ३।५
सम्भाषणं सह स्त्रीभिरालापः प्रेक्षणं तथा । नृत्तं गानं सहासं च परिवादांश्च वर्जयेत्	ना. प. ६।३८	सम्यगालोकिते रूपे काष्ठपाषाण- वाससाम् । मनागपि न भेदो- ऽस्ति कासि सङ्कल्पनोन्मुखः	अ. पू. २।३८
सम्भूतिं च विनाशं च यस्तद्वेदो- भयं सह । विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा सम्भूत्याऽमृतमश्नुते	ईशा. १४	सम्यगालोचनात्सत्याद्वासना प्रविलीयते । वासनाविलये चेतः शममायाति दीपवत्	मुक्तिको. २।१७
सम्भूतेरपवादाच्च सम्भवः प्रति- विध्यते । को न्वेवं जनयेदिति कारणं प्रतिविध्यते	अद्वैत. प्र. २५ कुंडिको. २१ चिन्त्युप. २।१	सम्यगुपनयनपूर्वकं चतुश्चत्वारिंश- त्संस्कारसम्पन्नः...सर्वविद्या- भ्यासं कृत्वा... देहत्यागं करोति स मुक्तः	ना. प. १।१
सम्भूतैर्वायुसंश्रावैर्हृदयं तप उच्यते सम्भूततमेनायक्ष्यसे	पु. सू. ६ वा. सं. ३६।६	सम्यग्ज्ञानसमालोकः पुमान् ज्ञेयः समः स्वयम् । न विभेति न चादत्ते वैवश्यं न च दीनताम्	अ. पू. ५।२
सम्भूतं पृषदाज्यम् [चिन्त्यु. १२।४+ [क्र. मं. १०।९०।८+		सम्यग्ज्ञानं च वैराग्यं धर्मोऽयं मिक्षुके मतः	ना. प. ५।४५
सम्भोजनी नाम पिशाचभिक्षा नैषा पितृन्गच्छति नोत देवान् । इहैव सा चरति क्षीणपुण्या शालान्तरे गौरिव नष्टवत्सा	इतिहा. २२	सम्यग्ज्ञानावरोधेन नित्यमेक- समाधिना । साङ्ख्य एवाव- बुद्धा ये ते साङ्ख्या योगिनः परे	अ. पू. ५।४९
सम्माननं परां हानिं यागद्धैः कुरुते यतः । जनेनावमतो योगी योगसिद्धिं च विन्दति	ना. प. ५।४०	सम्यग्वन्धत्रयस्थोऽपि लक्ष्यलक्षण- कारणम् । वेद्यं समुद्धरेन्नित्यं..	वराहो. ५।५६

सम्यग्वासनया त्यक्तं मुक्तमि-		स य एतदेवममृतं वेद रुद्राणा-	
त्यभिधीयते	मुक्तिको. २।१६	मेवैको भूत्वेन्द्रैणैव मुखेनैव-	
सम्यग्व्यवसितो हि सः	भ. गी. ९।३०	देवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति	छांदो. ३।७।३
सम्यङ्निमीलिताक्षः किञ्चिदुन्मी-		स य एतदेवममृतं वेद साध्याना-	
लिताक्षः...परं ब्रह्मावलोकयं-		मेवैको भूत्वा ब्रह्मणैव मुखेनैव...	छांदो. ३।१०।३
स्तद्रूपो भवति (योगी)	अद्वयता. १	स य एतदेवममृतं वेद मरुतामेवैको	
सम्यङ्गन्यासः सन्न्यासः । न तु		भूत्वा सोमेनैव मुखेन...	छांदो. ३।९।३
मुण्डितमुण्डः [गुह्यपो. २+	पीतां. २	स य एतदेवममृतं वेदादित्या-	
सम्यञ्चि हास्मै सर्वाणि भूतानि		नामेवैको भूत्वा वरुणेनैव	
श्रैष्ठ्याय कल्पन्ते	बृह. ५।१३।३	मुखेनैव देवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति	छांदो. ३।८।३
स य आकाशं ब्रह्मेत्युपास्ते		स य एतदेव रूपमभिसविश-	
आकाशवतो वै स लोकान्प्रकाश-		त्येतस्माद्रूपादुदेति	छांदो. ३।६।३
वतोऽसम्बाधानुरुगायवतो-		स य एतदेवं विद्वानक्षरं प्रणौ-	
ऽभिसिद्धयति	छांदो. ७।१२।२	त्येतदेवाक्षरं स्वरममृत	
स य आत्मानमेव प्रियमुपास्ते न		मभयं प्रविशति	छांदो. १।४।५
हास्य प्रियं प्रमायुक्तं भवति	बृह. १।४।८	स य एतदेव विद्वानादित्यं	
स य आत्मानमेव लोकमुपास्ते न		ब्रह्मेत्युपास्ते...(मा. पा.)	छांदो. ३।१९।४
हास्य कर्म क्षीयते	बृह. १।४।१५	स य एतदेवं विद्वान्साधु सामेत्यु-	
स य आशां ब्रह्मेत्युपास्ते आश-		पास्तेऽभ्याशो ह यदेन ५ साधवो	
यास्य सर्वे कामाः समृद्धयन्ति	छांदो. ७।१४।२	आ च गच्छेयुरप च नमेयुः	छांदो. २।१।४
स य इच्छेत्पुत्रोऽनुब्रवीत्(मा.पा.)	बृ. उ. ६।४।१४	स य एतदेवं वेदाऽभि हैन सर्वाणि	
स य इच्छेत्पुत्रो मे शुद्धो जायेत		भूतानि संवाञ्छन्ति	केनो. ४।६
वेदमनुब्रवीत्, सर्वमायुरियादिति	बृह. ६।४।१४	स य एतद्वायत्रं प्राणेषु प्रोतं वेद	
स य इदमविद्वानग्निहोत्रं जुहोति		प्राणी भवति	छांदो. २।११।२
यथाऽङ्गारानपोह्य भस्मनि		स य एतमेवमुपास्ते आत्मन्वी ह	
जुहुयात्तादृक्त्स्यात्	छांदो. ५।२४।१	भवत्यात्मन्विनी हास्य प्रजा	
स य इमाँर्लीलोकान् पूर्णान्		भवति	बृह. २।१।१३
प्रतिगृहीयात् सोऽस्या एत-		स य एतमेव उपास्ते; तेजस्वी ह	
त्प्रथमं पदमाप्नुयात्	बृह. ५।१४।६	भवति तेजस्विनी हास्य	
स य इहान्वायत्तमिदमविद्वाने-		प्रजा भवति	बृह. २।१।४,५
वैतदुपास्ते पापीयान्भव-		स य एतमेवमुपास्तेऽतिष्ठाः	
त्यातिमाच्छत्यवम्रियते	आषे. ४।३	सर्वेषां भूतानां मूर्ध्ना राजा	
स य एतदन्नमन्ने प्रतिष्ठितं वेद		भवति [बृह. २।१।२,३,	६,७,८,९
प्रतिष्ठिति	तैत्ति. ३।७,८,९	स य एतमेवमुपास्ते द्वितीयवान्ह	
स य एतदुपास्ते न स पाप्मनो		भवति नास्माद्रणश्छिद्यते	बृह. २।१।११
व्यावर्तते	बृह. १।५।२	स य एतमेवमुपास्तेऽहरहर्ह सुतः	
स य एतदेवममृतं वेद वसुतामेवैको		प्रसुतो भवति नास्यान्नं क्षीयते	बृह. २।१।३
भूत्वाऽग्निनैव मुखेनैव देवामृतं		स य एतानेवं पञ्च पुरुषान् स्वर्गस्य	
दृष्ट्वा तृप्यति	छांदो. ३।६।३	द्वारपान्वेद	छांदो. ३।१३।६

स य एतमेवं वायुं दिशां वत्सं वेद	छांदो. ३।११।२	स य एवमेतद्दामदेव्यं मिथुने प्रोतं	
स य एतमेवं विद्वानादित्यं		वेद मिथुनीभवति	छांदो. २।१३।२
ब्रह्मेत्युपास्तेऽभ्याशो ह यदेन ५		स य एवमेतद्वैराजमृतुषु प्रोतं वेद	
साधवो घोषा आ च गच्छेयुरूप		विराजति प्रजया पशुभिर्ब्रह्म-	
च निम्नेडेरन्	छांदो. ३।१९।४	वर्चसेन सर्वमायुरेति	छांदो. २।१६।२
स य एतमेवं विद्वानुपास्तेऽपहते		स य एवमेतद्वैरूपं पर्जन्ये प्रोतं	
पापकृत्या लोकी भवति, सर्व-		वेद विरूपां ५ च सुरुपां ५ च	
मायुरेति [छांदो. ४।११।२+ १२।२+१३।२		पशूनवरुन्धे	छांदो. २।१५।२
स य एतमेवं विद्वानुपास्ते	छांदो. १।९।४	स य एवमेतमक्षरसम्मानं चक्षुर्मयं	
स य एतमेवं विद्वान्श्चतुष्कलं पादं		श्रोत्रमयं छन्दोमयं मनोमयं	
ब्रह्मणोऽनन्तवानित्युपास्ते-		बाङ्गयमात्मानं वेद अक्षराणां	
ऽनन्तवानस्मिल्लोके भवति	छांदो. ४।६।४	सायुज्यं सरूपतां सलोकतामश्नुते ३ ऐत. २।२।३	
स य एतमेवं विद्वान्श्चतुष्कलं पादं		स य एवमेतमहः सम्मानं चक्षुर्मयं	
ब्रह्मण आयतनवानित्युपास्ते		...आत्मानं वेद अह्ना सायुज्यं	
आयतनवानस्मिल्लोके भवति	छांदो. ४।८।४	सरूपतां सलोकतामश्नुते	३ ऐत. २।१।३
स य एतमेवं विद्वान्श्चतुष्कलं पादं		स य एवमेतमिन्द्रं भूतानामिन्द्रं	
ब्रह्मणः प्रकाशवानित्युपास्ते		वेद विस्त्रसाहैवास्माल्लोकात्	
प्रकाशवानस्मिल्लोके भवति	छांदो. ४।५।३	प्रैतीति ह स्माह महिदास	
स य एतां संहितां वेद सन्धीयते		ऐतरेयः	१ ऐत. ३।७।१
प्रजया पशुभिर्यशसा ब्रह्म-		स य एवमेतमुपास्ते रोचिष्णुर्ह	
वर्चसेन स्वर्गेण लोकेन सर्वमा-		भवति	बृह. २।१।९
युरेति [३ ऐत. १।५।४+ १।६।२+१।६।४		स य एवमेता रेवत्यः पशुषु प्रोता	
स य एनं प्राणं वंशमुपवदेत्	३ ऐत. १।४।१	वेद पशुमान्भवति	छांदो. २।१८।२
स य एवमिमा महिम्न एवास्य		स य एवमेतं संवत्सरं समानं	
पश्यन्नुपास्ते महिम्न एवाश्रोति		चक्षुर्मयं श्रोत्रमयं छन्दोमयं	
सर्वमायुरेति वसीयान्भवति	आर्षे. ८।२	मनोमयं बाङ्गयमात्मानं परस्मै	
स य एवमेतत्साम सर्वस्मिन्प्रोतं		शंसति	३ ऐत. २।३।९
वेद सर्व ५ ह भवति	छांदो. २।२१।२	स य एवमेतां संहितां वेद सन्धीयते	
स य एवमेतद्बृहदादित्ये प्रोतं		प्रजया पशुभिर्यशसा...	३ ऐत. १।१।३
वेद तेजस्यन्नादो भवति	छांदो. २।१४।२	[१।२।३+१।९।१,२+ १।६।७	
स य एवमेतद्यज्ञायज्ञीयमङ्गेषु		स य एवमेताः शक्यो लोकेषु	
प्रोतं वेदाङ्गी भवति	छांदो. २।१९।२	प्रोता वेद लोकी भवति	छांदो. २।१७।२
स य एवमेतद्रथन्तरमग्नौ प्रोतं		स य एवमेतमुपास्तेऽनीव सर्वा	
वेद ब्रह्मवर्चस्यन्नादो भवति	छांदो. २।१२।२	भूतानि तिष्ठति, सर्वमायुरेति	आर्षे. ६।२
स य एवमेतद्वाजनं देवतासु प्रोतं		स य एवंवित् अस्माल्लोकात्प्रेत्य	
वेदैतासामेव देवतानां ५		एतमन्नमयमात्मानमुपसङ्गामति	
सलोकता ५ सार्ष्टिना ५		[तैत्ति. २।८।१+ ३।१०।९	
सायुज्यं गच्छति	छांदो. २।२०।२	स य एवंविद्वानेते आत्मानं ५ स्पृणुते तैत्ति. २।९	

स य एवायं दैहिक आत्मा	३ ऐत. २।३।१	स यत्र मनस्तद्वाक्, यत्र वा	
स य एषोऽणिमा [छांदो. ६।८।७+	९।४+१०।३	वाक्कन्मनस्ते द्वे योनिस्तदेकं	
स य एषोऽन्तर्हृदय आकाशः	वैत्ति. १।६।१	मिथुनम्	सावित्र्यु. ८
स यजुर्भिर्यजुर्वेदो विष्णुरुद्रास्त्रिष्टु-		स यत्र वरुणस्तदापो यत्र वा	
ब्दक्षिणाग्निः [नृ. पू. २।१+	नृसिंहो. ३।२	आपस्तद्रुगस्ते द्वे योनि-	
स यजुषां मण्डलं, स यजुषां लोकः महाना. १०।१		स्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. २
स यज्जुहोति यद्यजते तेन		स यत्र वायुस्तदाकाशो यत्र वा	
देवानां लोकः	बृह. १।४।१६	आकाशस्तद्वायुस्ते द्वे योनि-	
स यज्ञः, स मे ददातु प्रजां		स्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ३
पशून् पुष्टिं यशः	चित्त्यु. ७।१	स यत्र स्तनयितुस्तद्विशुन्, यत्र	
स यत्कर्णीयं मन्येत तत्कुर्वीत	३ ऐत. २।४।४	वा विद्युत्तत्र स्तनयितुस्ते द्वे	
स यत्कुमारं जन्मनोऽग्रेऽधि-		योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ५
भावयत्यात्मानमेव तद्भावयति	२ ऐत. ४।३	स यत्राग्निस्तत्पृथिवी, यत्र वै पृथिवी	
स यत्तत्र किञ्चित्पश्यत्यनन्वागत-		तत्राग्निस्ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. १
स्तेन भवत्यसङ्गो ह्ययं पुरुषः	बृह. ४।३।१५	स यत्रादित्यस्तद्यौर्द्यत्र वा	
स यत्पूर्वोऽस्मात्सर्वस्मात् सर्वान्		द्यौस्तदादित्यस्ते द्वे योनि-	
पाप्मन औषत्तस्मात्पुरुषः	बृह. १।४।१	स्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ६
स यत्प्रमाणं कुरुते	भ. गी. ३।२१	स यत्रायमणिमानं न्येति जरया	
स यत्प्राणो गृत्सोऽपानमदस्तस्मा-		वोपतपता वाऽणिमानं निगच्छति	बृह. ४।३।३६
दृत्समदः	१ ऐत. २।१।३	स यत्रायमात्माऽवल्यं न्येत्य	
स यत्र चन्द्रस्तन्नक्षत्राणि यत्र वा		सम्मोहमिव न्येत्यथैनमेते	
नक्षत्राणि स चन्द्रमास्ते द्वे		प्राणा अभिसमायन्ति	बृह. ४।४।१
योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ७	स यत्रैतत्स्वप्रायाचराति	
स यत्र पुरुषस्तत्स्त्री यत्र वा स्त्री		ते हास्य लोकाः	बृह. २।१।१८
स पुरुषस्ते द्वे योनिस्तदेकं		स यत्रैष चाक्षुषः पुरुषः पराङ्	
मिथुनम्	सावित्र्यु. ९	पर्यावर्ततेऽथारूपज्ञो भवति	बृह. ४।४।१
स यत्र प्रस्तुयात्तदेतानि जपेदसतो		स यत्रोपाकृते प्रातरनुवाके पुरा	
मा सद्रमय तमसो मा ज्योति-		परिधानीयाया ब्रह्मा व्यव-	
र्गमय मृत्योर्मामृतम्	बृह. १।३।२८	वदति	छांदो. ४।१६।२
स यत्र प्रस्वपिति, अस्य लोकस्य		स यत्सर्वमोक्षुर्याद्रिच्यादात्मानं	
सर्वावतो मात्रामुपादाय स्वयं		सकामेभ्यो नालं स्यात्	१ ऐत. ३।६।६
विहृत्य स्वयं निर्माय स्वेन भासा		स यत्सर्वं नेति ब्रूयात्, पापिका-	
स्वेन ज्योतिषा प्रस्वपित्यत्रायं		ऽस्य कीर्तिर्जायेत	१ ऐत. ३।६।६
पुरुषः स्वयं ज्योतिर्भवति	बृह. ४।३।९	स यथाकामो भवति तत्क्रतुर्भवति,	
स यत्र यज्ञस्तत्र छन्दांसि, यत्र वा		यत्क्रतुर्भवति तत्कर्म कुरुते,	
छन्दांसि स यज्ञस्ते द्वे योनि-		यत्कर्म कुरुते तदभिसम्पद्यते	बृह. ४।४।५
स्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ४	*स यथा कुमारो महाराजो वा	
		महाब्राह्मणो वातिष्ठनीमानन्दस्य	
		गत्वा शयीतैवमेष एतच्छेते	बृह. २।१।१९

स यथा तत्र...ऽधराङ्गदो

प्राध्मायीत-(मा. पा.)

छां.उ. ६।१४।१

स यथा तत्र नादा ह्येतैतदात्म्य-

मिदं सर्वं तत्सत्यं स आत्मा

तत्त्वमसि श्वेतकेतो

छांदो. ६।१६।३

स यथा तत्र प्राङ्मोदङ्गाऽधराङ्गा

प्रत्यङ्गा प्रध्मायीताभिनद्धाक्ष

आनीतोऽभिनद्धाक्षो विसृष्टः

छांदो. ६।१४।१

स यथातुरा भिषग्ग्रहणकाले

बाला अपथ्याहितगुडादिना

जनन्या वञ्चिता इति नाना-

देवता गुरुकर्मतीर्थनिष्ठाश्च ते

भवन्ति

स्वसंवे. ३

स यथा दुन्दुभेर्हन्यमानस्य न

बाह्याच्छब्दान् शक्तुयाद्ग्रहणाय

दुन्दुभेस्तु ग्रहणेन दुन्दुभ्या-

घातस्य वा शब्दो गृहीतः [बृह. २।४।७+४।५।८

स यथा प्रचोदयित्रापोऽजितो

नेङ्गेन्नरुवीतैवं हैष प्राज्ञेनात्म-

नापोऽजितो न ब्रूते

छाग. ६३

स यथा प्रयोग्य आचरणे युक्त

एवमेवायमस्मिच्छरीरे प्राणो

युक्तः

छांदो. ८।१२।३

स यथा महाराजो जानपदान्

गृहीत्वा स्वे जानपदे यथाकामं

परिवर्ततेवमेवैष एतत्प्राणान्

गृहीत्वा स्वेशरीरे यथाकामं

परिवर्तते

बृह. २।१।१८

स यथा मृत्पिण्डे घटानां तन्तौ

पटानां तथैवेति भवति

स्वसंवे. १

स यथाद्रैन्धाग्नेरभ्याहितात्

(मा. पा.)

बृह. २।४।१०

स यथाऽऽद्रैन्धाग्नेरभ्याहितात्)

तस्य पृथग्धूमा...विनिश्चर-

न्त्येवं वा अरेऽस्य महतो भूतस्य

निःश्वसितमेतद्यद्वेदो यजुर्वेदः

सामवेदोऽथर्वाङ्गिरस इतिहासः

[बृह. २।४।१०+

४।५।११

स यथा वीणायै वाद्यमानायै न

बाह्याच्छब्दान् शक्तुयाद्ग्रहणाय

वीणायै तु ग्रहणेन वीणावादस्य

वा शब्दो गृहीतः [बृह. २।४।९+ ४।५।१०

स यथा शकुनिः सूत्रेण प्रबद्धो

दिशंदिशं पतित्वाऽन्यत्रायतन-

मलब्ध्वा बन्धनमेवोपश्रयते

एवमेव खलु सोम्य तन्मनो

दिशं दिशं पतित्वाऽन्यत्रायतन-

मलब्ध्वा प्राणमेवोपश्रयते

छांदो. ६।८।२

स यथा शकुनिः...बन्धनमेवो-

पाश्रयते (मा. पा.)

छांदो. ६।८।२

स यथा शङ्खस्य ध्मायमानस्य न

बाह्याच्छब्दान् शक्तुयाद्ग्रहणाय

शङ्खस्य तु ग्रहणेन शङ्खध्मस्य

वा शब्दो गृहीतः [बृह. २।४।८+४।५।९

स यथाऽश्मानमृत्वा लोष्ठो

विध्वंसतैवं (मा. पा.)

बृ. उ. १।३।७

स यथा सर्वासामपां समुद्र

एकायनमेव सर्वेषां स्पर्शानां

त्वगेकायनं [बृह. २।४।११+

४।५।१२

स यथा सुहयः पङ्चीशशङ्खसङ्घिदे-

देवमितरान्प्राणान्समखिदत्

छांदो. ५।१।१२

स यथा सैन्धवखिल्य उदके प्रास्त

उदकमेवानुविलीयेत, न हास्य

ग्रहणायेव स्यात्

बृह. २।४।१२

स यथा सैन्धवघनोऽनन्तरोबाह्यः

कृत्स्नो रसघन एवैवं वा

अरेऽहमात्मा

बृह. ४।५।१३

स यथा सोम्य वयांसि वासो वृक्षं

सम्प्रतिष्ठन्ते, एवं ह वै तत्सर्वं

पर आत्मनि सम्प्रतिष्ठते

प्रश्नो. ४।७

स यथेमा नद्यः स्यन्दमानाः

समुद्रायणाः समुद्रं प्राप्यास्तं

गच्छन्ति भिद्येते चासां नामरूपे

समुद्र इत्येवं प्रोच्यते

प्रश्नो. ६।५

स यथैकपाद्ग्रजत्रयो वैकेन चक्रेण

वर्तमानो रिष्यत्येवमस्य

यज्ञो रिष्यति

छांदो. ४।१६।३

(एवं) स यथैता देवताः सर्वाणि भूतान्यवन्त्येव ५ हैवंविदः ५ सर्वाणि भूतान्यवन्ति	बृह. १।५।२०	स यदि तस्य कर्ता भवति (मा.पा.) स यदिदमत्रान्वायत्तं वेदाथ तथैवो- पान्तेऽत्रैवान्वायत्तो भवति	छा.उ. ६।१६।२ आर्षे. ४।३
स यथैषां प्राणानां मध्यमः प्राणः, एवमेतासां देवतानां वायुः	बृह. १।५।२२	स यदिदमेतस्मिन्नन्वायत्तं वेदाथ तथोपास्तेऽन्वायत्तो हैवास्मिन् भवति	आर्षे. २।३
स यथोभयपाद्भजन्नथो वोभाभ्या चक्राभ्यां वर्तमानः प्रतितिष्ठ- त्येवमस्य यज्ञः प्रतितिष्ठति	छादो. ४।१६।५	स यदिदं सर्वमभिप्रागाद्यदिदं किञ्च तस्मात्प्रगाथाः	१ ऐत. २।२।३
स यद्वोचं प्राणं प्रपद्य इति, प्राणो वा इदं सर्वं भूतं यदिदं किञ्च, तमेव तत्प्रापत्ति	छादो. ३।१५।४	स यदिदं सर्वमभ्यपवयन यदिदं किञ्च तस्मात्पावमान्यः	१ ऐत. २।२।४
स यदशिशिषति यत्पिपासति यन्न रमते ता अस्य दीक्षाः	छादो. ३।१७।१	स यदिदं सर्वं पाप्मनो त्रायत यदिदं किञ्च तस्मादन्नयः	१ ऐत. २।१।६
स यदा तेजसाऽभिभूतो भवत्यत्रैष देवः स्वप्राज्ञं पश्यत्यथ तदैत- स्मिच्छरीरे एतत्सुखं भवति	प्रश्नो. ४।६ कौ. त. ३।३	स यदि परेण वोपसृतः स्वेन वाऽयं नाभिग्याहरेत् । अभि- व्याहार्षन्नेव विद्यात्	३ ऐत. १।६।४
स यदा प्रतिबुध्यते	कौ. त. ३।३	स यदि पितरं वा मातरं वा भ्रातरं वा स्वसारं वाऽऽचार्यं वा ब्राह्मणं वा किञ्चिद्दृशमिव	छादो. ७।१५।२
स यदा प्रतिबुध्यते तदैतत्सर्व- मस्मादेवोत्तिष्ठति	नृसिंहो. ७।६	प्रत्याह्विक्त्वास्त्वित्येवैनमाहुः	छादो. ७।१५।२
स यदा प्राणेन सह संयुज्यते तदा पश्यति नद्यो नगराणि बहूनि विविधानि च	सुबालो. ४।२	स यदि पितृलोककामो भवति सङ्कल्पादेवास्य पितरः समु- त्तिष्ठन्ति, तेन पितृलोकेन सम्पन्नो महीयते	छादो. ८।२।१
स यदा बली भवत्यथोत्थाता भवति	छादो. ७।८।१	स यदिमानि भूतानि सर्वाणि भूतानि पादि तस्मात्त्वदम्	१ ऐत. २।२।९
स यदा मनसा नमस्यति मन्त्रान- धीयीयेत्यथाधीते	छादो. ७।१।१	स यदि विचिकित्सेत्स णकारं ब्रवाणीं अणकारां इति	३ ऐत. २।६।२
स यदा मृत्युमत्यमुच्यते स वायु- रभवत्सोऽयं वायुः परेण मृत्यु- मतिक्रान्तः पवते	बृह. १।३।१३	स यदि स्त्रियं पश्येत्समृद्धं कर्मेति विद्यात्	छादो. ५।२।८
स यदा विजज्ञावथ हत्वाऽसुरान्वि- जित्य सर्वेषां भूतानां श्रेष्ठयं स्वाराज्यमाधिपत्यं पर्येति	कौ. त. ४।२०	स यदि ह वा अपि मृषा वदति सत्यं हैवास्योदितं भवति	१ ऐत. १।५।३
स यदाऽस्माच्छरीरादुत्क्रामति, वागस्मात्सर्वाणि नामान्यभि- विभृजते, वाचा सर्वाणि नामान्याप्नोति	कौ. त. ३।४	स यदेभ्यः सर्वेभ्यो भूतेभ्यो- ऽर्चत, तस्मादृक्	१ ऐत. २।२।७
स यदाहासतो मा सद्रमयेति मृत्युर्वा असत्सदमृतं मृत्योर्मा- मृतं गमयामृतं मा कुरु	कौ. त. ३।४	स यदेभ्यः सर्वेभ्योऽर्थेभ्योऽर्चत तस्मादर्थर्चः	१ ऐत. २।२।८
	बृ.उ. १।३।२८	स यदेभ्यः सर्वेभ्यो भूतेभ्यः क्षरति, न चैनमतिक्षरन्ति	१ ऐत. २।२।१०
		स यदेवविदस्मालोकात्प्रैत्यथैभिरेव प्राणः सह पुत्रमाविशति	बृह. १।५।१७

स यदैतत्सर्वमपेक्षते तदैतत्सर्व-		स यश्चायं पुरुषे । यश्चासावादित्ये	
मस्मिन्प्रविशति	नृसिंहो. ७६	स एकः [तैत्ति.	२।८+३।१०।४
स यशोत्क्रमिष्यन् भवति, तैनं		स यश्चित्तं ब्रह्मेत्युपास्ते चित्तान्वै	
घोषः गृणोति [बृह. ५।१।१+	मैत्रा. २।८	स लोकान्धुवान्धुवः प्रतिष्ठितान्	
स यद्वैनच्छुषाऽग्रहिष्यद्ब्रुवा		प्रतिष्ठितोऽव्यथमानानव्यथ-	
हैवान्नमत्रप्स्यत्	२ ऐत. ३।५	मानोऽभिसिद्धयति	छांदो. ७।५।३
स यद्वैनच्छिन्नेनाग्रहैष्यद्विसृज्य		स यस्तान् पुरुषान्निरुह्य	
हैवान्नमत्रप्स्यत्	२ ऐत. ३।९	प्रत्यूह्य (मा. पा.)	बृह. ३।९।२६
स यद्वैनच्छ्रोत्रेणाग्रहैष्यच्छ्रुत्वा		से यस्तान्पुरुषान्निरुह्य प्रत्यूह्या-	
हैवान्नमत्रप्स्यत्	२ ऐत. ३।६	त्यकामत्	बृह. ३।९।२६
स यद्वैनत्त्वचाऽग्रहैष्यत्स्पृष्ट्वा		स यस्तं न विद्यात्कथं कुर्यादथ	
हैवान्नमत्रप्स्यत्	२ ऐत. ३।७	विद्वान्कुर्यात्	छांदो. २।२४।२
स यद्वैनन्तप्राणेनाग्रहैष्यदभिप्राण्य		स यः सङ्कल्पं ब्रह्मेत्युपास्ते कूपान्वै	
हैवान्नमत्रप्स्यत्	२ ऐत. ३।४	स लोकान्धुवान्धुवः प्रतिष्ठितान्	
स यद्वैनद्वाचाऽग्रहैष्य-		प्रतिष्ठितोऽव्यथमानान-	
दभिव्याहृत्य हैवान्नमत्रप्स्यत्	२ ऐत. ३।३	व्यथमानोऽभिसिद्धयति	छांदो. ७।४।३
स यद्वैनन्मनसाऽग्रहैष्यद्ध्यात्वा		स यः स पाप्मा	बृह. १।३।२
हैवान्नमत्रप्स्यत्	२ ऐत. ३।८	स यः स्मरं ब्रह्मेत्युपास्ते यावत्	
स यद्यगदः स्यात् पुत्रस्यैश्वर्ये		स्मरस्य गतं तत्रास्य यथा-	
पिता वसेत्	कौ. त. २।१५	कामचारो भवति	छांदो. ७।१३।२
स यद्यदेवास्तृजत तत्तदनुमध्रियत	बृह. १।२।५	स यः कामयेत महत्प्राप्नुयामि-	
स यद्यनुरुद्धयते तद्भवति	निरुक्तो. १	त्युदगयन आपूर्यमाणपक्षस्य	
स यद्यनेन किञ्चिदक्षण्या कृतं		पुण्याहे...पुः सा नक्षत्रेण	
भवति तस्मादेनः सर्वस्मात्पुत्रो		मन्थः सन्नीय जुहोति	बृह. ६।३।१
मुञ्चति	बृह. १।५।१७	स यः कामयते महत्प्राप्नुयां(मा.पा.)	बृह. ६।३।१
स यद्येकमात्रमभिध्यायीत स तेनैव		स याति परमां गतिम्	भ. गी. ८।१३
संवेदितस्तूर्णमेव जगत्यामभि-		स यामिच्छेत्कामयेत मेति...	बृह. ६।४।९
सम्पद्यते	प्रश्नो. ५।३	स यामेवामु ऋसावित्रीमन्वाहैषैव	
स यद्येतेषां (स्वप्ने) किञ्चित्		स यस्मा अन्वाहृतस्य प्राणाः-	
पश्येत्, उपोष्य पायसं		स्नायते	बृह. ५।१४।४
स्थालीपाकं अपयित्वा रात्रि-		स यावतीयं त्रयी विद्या तावद्ध	
सुक्तेन प्रत्यूचं हुत्वाऽन्येनाग्नेन		जयति	बृह. ५।१४।५
ब्राह्मणान्भोजयित्वा चरुं स्वयं		स यावत्क्षिप्येन्मनस्तावदादित्यं	
प्राश्रीयत्	३ ऐत. २।४।७	गच्छति	छांदो. ८।६।५
स यश्चन्द्रमसो देवानां भूर्भुवः-		स यावदप्येतेषामेकैकं न प्राप्नो-	
स्वरादीनां सर्वेषां लोकानां च	भस्मजा. २।५	त्यकृत्स्न एव तावन्मन्यते	बृह. १।४।१७
स यश्च सङ्ग्रामत्येकपञ्चाशत्	तैत्ति. २।१०	स यावदस्माच्छरीरादनुत्क्रान्तो	
स यश्चायमशरीरः प्रज्ञात्मा		भवति तावज्जानाति	छांदो. ८।६।४
यश्चासावादित्य एकमेतदिति	३ऐत. २।३।२		

स यावदादित्य उत्तरत उदेता
दक्षिणतोऽस्तमेता छांदो. ३।१०।४
स यावदादित्यः पश्चादुदेता
पुरस्तादस्तमेता छांदो. ३।१।४
स यावदादित्यः पुरस्तादुदेता
पश्चादस्तमेता [छांदो. ३।६।४+७।४
स यावदादित्यो दक्षिणत उदेतो-
त्तरतोऽस्तमेता छांदो. ३।८।४
स यावदिदं प्राणि तावद्ध जयति बृह. ५।१४।३
स यावदेषु त्रिषुलोकेषु तावद्ध जयति बृह. ५।१४।१
स यावद्ध वा इन्द्र एतमात्मानं न
विजज्ञेतावदेनमसुरा अभिबभूवुः कौ. त. ४।२०
स यावन्मनसोगतं तत्रास्य..(मा.पा.) छां. उ. ७।३।२
स यावान् ह वै वाजपेयेन
यजमानस्य लोको भवति
तावानस्य लोको भवति बृह. ६।४।३
स यां प्रथमामाहुति जुहुयात्तां
जुहुयात्प्राणाय स्वाहेति प्राण-
स्तृप्यति छांदो. ५।१९।१
स युक्तः कृत्स्नकर्मकृत् भ. गी. ४।१८
स युक्तः स सुखी नरः भ. गी. ५।२३
स येन यज्ञक्रतुना याजयेत्सोऽरण्यं
परेत्य शुचौ देशे स्वाध्यायमेवैन-
मधीयन्नासीत् सहैव. २१
स योगी परमो मतः भ. गी. ६।३२
स योगी ब्रह्मनिर्वाणं भ. गी. ५।२४
स योगी मयि वर्तते भ. गी. ६।३१
स योत एकैकमुपास्ते न स वेद बृह. १।४।७
स योऽतोऽश्रुतोऽगतोऽमतोऽनतो-
ऽदृष्टोऽविज्ञातोऽनादिष्टः श्रोता
मन्ता द्रष्टा देशा घोष्टा विज्ञाता
प्रज्ञाता सर्वेषां भूतानामन्तर-
पुरुषः सम आत्मेति विद्यात् ३ ऐत. २।४।८
स यो ध्यानं ब्रह्मेत्युपास्ते याव-
द्ध्यानस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति छांदो. ७।६।२
स यो नाम ब्रह्मेत्युपास्ते याव-
न्नाम्नो गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति छांदो. ७।१।५

स योऽन्नं ब्रह्मेत्युपास्तेऽन्नवतो वै स
लोकान्पानवतोऽभिसिद्धयति छांदो. ७।९।२
स योऽन्यमात्मनः प्रियं ब्रुवाणं
ब्रूयात्प्रियं रोत्यतीश्वरः बृह. १।४।८
स योऽपो ब्रह्मेत्युपास्ते आप्नोति
सर्वान्कामां स्तृप्तिमान्भवति छांदो. ७।१०।२
स यो बलं ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्धल्य
गतं तत्रास्य यथाकामचारो भवति छांदो. ७।८।२
स यो म आयुरमृतमित्युपास्ते
सर्वमायुरस्मिँल्लोक एत्याप्नोति कौ. त. ३।२
स यो मनुष्याणां राद्धः समृद्धो
भवत्यन्येषामधिपतिः बृह. ४।३।३३
स यो मनो ब्रह्मेत्युपास्ते याव-
न्मनसो गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति छांदो. ७।३।२
स यो मां विजानीयान्नास्य केन च
कर्मणा लोको मीयते कौ. त. ३।१
स यो वाचं ब्रह्मेत्युपास्ते याव-
द्वाचो गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति छांदो. ७।२।२
स यो विज्ञानं ब्रह्मेत्युपास्ते विज्ञान-
वतो वै स लोकाञ्ज्ञानवतो-
ऽभिसिद्धयति छांदो. ७।७।२
स यो ह वै तदच्छायमशरीरम-
लोहितं शुभ्रमक्षरं वेदयते यस्तु
सोम्य स सर्वज्ञः सर्वो भवति प्रश्नो. ४।१०
स यो ह वै तद्भगवन्मनुष्येषु
प्राणान्तमोक्षारमभिध्यायीत प्रश्नो. ५।९
स योऽस्य प्राङ्मुखिः स प्राणस्त-
श्चक्षुः स आदित्यस्तत्तेजोऽन्नाद्य-
मित्युपासीत छांदो. ३।१३।१
स यो ह वै परमं ब्रह्मवेदं ब्रह्मैव भवति मुण्ड. ३।२।९
स यो ह वै मनुष्याणां राद्धः
समृद्धो भवति.— (मा. पा.) बृह. ४।३।३३
स यो ह वै तत्परमं ब्रह्म यो वेद
वै मुनिः रुद्रह. ५२
स यो ह वै सावित्रस्याष्टाक्षरं
पदं श्रियाभिषिक्तं तत्साम्नोऽङ्गं
वेदं श्रिया हैवाभिषिच्यते नृ. पू. १।३

स यो हैतमेवमुपास्ते एतेषां सर्वेषामात्मा भवति	कौ. त. ४।१६।१७
स यो हैतमेवमुपास्ते जिष्णुर्ह वाऽपराजिष्णुरन्यतस्तज्जयायान् भवति	कौ. त. ४।७
स यो हैतमेवमुपास्तेऽतिष्ठाः सर्वेषां भूतानां मूर्धा भवति	कौ. त. ४।२
स यो हैतमेवमुपास्ते तेजस आत्मा भवति	कौ. त. ४।४
स यो हैतमेवमुपास्तेनाम्नआत्माभवति	कौ. त. ४।९
स यो हैतमेवमुपास्तेऽन्नस्यात्माभवति	कौ. त. ४।३
स यो हैतमेवमुपास्ते पूर्यते प्रजया पशुभिर्नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा कालात्प्रवर्तते	कौ. त. ४।६
स यो हैतमेवमुपास्ते प्रतिरूपो हैवास्य प्रजायामाजायते नाप्रतिरूपः	कौ. त. ४।१०
स यो हैतमेवमुपास्ते प्रजायते प्रजया पशुभिः	कौ. त. ४।१४
स यो हैतमेवमुपास्ते विन्दते द्वितीयाद्वितीयवान्भवति	कौ. त. ४।११
स यो हैतमेवमुपास्ते विषासहिर्वा एष भवति	कौ. त. ४।८
स यो हैतमेवमुपास्ते सर्वं हास्मा इदं श्रेष्ठयाय यम्यते	कौ. त. ४।१५
स यो हैतमेवमुपास्ते नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा कालात्सम्मोहमेति (कालात्प्रमीयते)	कौ. त. ४।१२, १३
स यो हैतं महद्यक्षं प्रथमजं वेद सत्यं ब्रह्मेति	बृह. ५।४।१
स यो हैतानन्तवत् उपास्तेऽन्तवन्तः स लोकं जयति	बृह. १।५।१३
(अथ) स यो हैताननन्तानुपास्तेऽन्तः स लोकं जयति	बृह. १।५।१३
स यो हैतामवरपरां संहितां वेद	३ ऐत. १।६।३
स यो हैतां देवीं वीणां वेद श्रुतवदनो भवति	३ ऐत. २।५।३

स यो हैतौ णकारषकारावनुसंहित- मृचो वेद सबलां संप्राणां संहितां वेदायुष्यमिति विद्यात्	३ ऐत. २।६।१
सरसामस्मि सागरः	भ. गी. १०।२४
सरसाः सपिष्टान् गन्धार मम चित्ते रमन्तु स्वाहा	महाना. १।४।५
सरस्वती कुहूश्चैव सुषुम्नापार्श्वयोः स्थिते । गान्धारा हस्तिजिह्वा च इडायाः पृष्ठपार्श्वयोः	जा. द. ४।१४
सरस्वती तथा चोर्ध्वगता जिह्वा तथा मुने । हस्तिजिह्वा तथा सव्यपादाङ्गुष्ठान्तमिष्यते	जा. द. ४।२१
सरस्वती तु या नाडी सा जिह्वान्तं प्रसर्पति	यो. शि. ५।२३
सरस्वती रत्नरूपं च दुर्गा हैमं लिङ्गं पूजयामास भक्त्या	सि. शि. २५
सरस्वत्याः सर्वे वेदा अभवन्	गायत्रीर. १
सराणां सप्तकं वापि विभूयात् कण्ठदेशतः । मुकुटे कुण्डले चैव कर्णिकाहारकेऽपि वा	रु. जा. १८
स रात्रिभिरेवा च पूर्यते अप च क्षीयते	बृह. १।५।१४
स राम इति लोकेषु विद्वद्भिः प्रकटीकृतः	रा. पू. ता. १।२
स रावण इति ख्यातो यद्वा रावाच्च रावणः	रा. पू. ता. ४।१८
स-रि-ग-म प ध-नि-स-संज्ञै- वैराग्यबोधकरैः...परमहंसा- श्रमेणास्वलितस्वस्वरूपध्यानेन देहत्यागं करोति समुक्तोभवति	ना. प. १।१
सरूपोऽसौ मनोनाशो जीव- न्मुक्तस्य विद्यते	अ. पू. ४।१८
स रौद्रः सामाभिगायति	छांदो. २।२४।७
सर्गाणामादिरन्तश्च	भ. गी. १०।३२
सर्गादिकाले भगवान् विरिञ्चि- रुपास्यैनं सर्गसामर्थ्यमाप्य । तुतोष चित्ते वाञ्छितार्थाश्च लब्ध्वा धन्यः सोपास्योपासको भवति धाता	द. मू. २२

सर्गेऽपि नोपजायन्ते	भ. गी. १४।२	सर्वकर्मविनिर्मुक्तः काम-क्रोध-लोभ-	
सर्गे यान्ति परन्तप	भ. गी. ७।२७	मोह-मद-मात्सर्यादिकं दग्ध्वा	
सर्व इति सर्वविदः (उपासते)	मुद्गलो. ३।२	त्रिगुणातीतः...स्थिरमतिर्ना-	
सर्वत्वेन यथा रज्जू रजतत्वेन		नृतवादी गिरिकन्दरेषु वसेत्	ना. प. ७।२
शुक्तिका । विनिर्णीता विमूढेन		सर्वकर्माणि मनसा	भ. गी. ५।१३
देहत्वेन तथाऽऽत्मता	यो. शि. ४।२२	सर्वकर्माण्यपि सदा	भ. गी. १८।५६
सर्पा गन्धर्वाः पितरस्तन्निधनमेत-		सर्वकर्मा सर्वकामः सर्वगन्धः	
त्साम सर्वस्मिन्प्रोतम्	छांदो. २।२१।१	सर्वरसः सर्वमिदमभ्यात्तः	छांदो. ३।१४।४
सर्पाणामस्मि वासुकिः	भ. गी. १०।२८	सर्वकारणकार्यात्मा कार्यकारण-	
सर्पादौ रज्जुसत्त्वेन ब्रह्मसत्त्वेन		वर्जितः	ते. वि. ५।१
केवलम् । प्रपञ्चाधाररूपेण		सर्वकारणं परं ब्रह्म	मं. ब्रा. ३।१
वर्ततेऽतो जगन्नहि	आ. प्र. १३	सर्वकालं हंसं प्रकाशकम्	पा. ब्र. ४
सर्व आत्मा जायते पुरुषोत्तमात्	सि. वि. २	सर्वकालाबाधितं ब्रह्म	त्रि. म. ना. १।३
सर्व इन्मासुपयन्ति विश्वतः	बा. मं. २०	सर्वक्षेत्रेषु भारत	भ. गी. १३।३
सर्व ऊष्माणः प्रजापतेरात्मनः	छांदो. २।२२।३	सर्वगं सच्चिदात्मानं ज्ञानचक्षु-	
सर्व एते पुण्यलोका भवन्ति	छांदो. २।२३।१	निरीक्षते । अज्ञानचक्षुर्नेक्षते	
सर्व एते विष्णुलिङ्गिनः शिखिन		भास्वन्तं भानुमन्धवत्	वराहो. २।१८
उपवीतिनः शुद्धचित्ताः...		सर्वगः सर्वसम्बन्धो गत्यभावाच्च	
पुण्यलोका भवन्ति	शाट्याय. ११	गच्छति । नास्त्यसावाश्रया-	
सर्व एव त आयुर्यन्ति	तैत्ति. २।३	भावात्सद्रूपत्वादथास्ति च	महो. २।८
सर्व एव महारथाः	भ. गी. १।६	सर्वगुह्यतमं भूयः	भ. गी. १८।६
सर्व एव विमुच्यन्ते ये नराः		सर्वगो ह्येष ईश्वरः क्रियाज्ञानात्मा	नृसिंहो. ९।४४
शिवमाश्रिताः	शिवो. १।३२	सर्वचिन्तावधिर्गुरुः	ते. वि. ५।१
सर्वकरणानि मनसि सम्प्रतिष्ठाप्य		सर्वचिन्तां परित्यज्य चिन्मात्र-	
ध्यानम्	अ. शिखो. ३	परमो भव	शांडि. १।७।२०
सर्वकरणोपसंहाराद्वार्यधारणा		सर्वचिन्तां परित्यज्य सावधानेन	
ब्रह्म तुरीयम्	अ. शिखो. ३	चेतसा । नाद् एवानुसन्धेयो	
सर्वकर्ता च योगीन्द्रः स्वतन्त्रो-	यो. शि. १।१५०	योगसाम्राज्यमिच्छता	वराहो. २।८३
ऽनन्तरूपवान्	मैत्रे. ३।१५	सर्वचिन्तां समुत्सृज्य सर्वचेष्टा-	
सर्वकर्मकृदप्यहम्		विवर्जितः । नादमेवानुसन्दध्या-	
सर्वकर्मनिराकरणमाधोहनम्	अ. पू. १	त्रादे चित्तं विलीयते	ना. वि. ४१
[मं. ब्रा. २।५+		सर्वजगदात्मत्वेन पश्यंस्त्यक्ताह-	
सर्वकर्मपरित्यागी नित्यतृप्तो		ङ्कारो ब्रह्माहमस्मीति चिन्तय-	
निराश्रयः । न पुण्येन न पापेन	अ. पू. ५।९७	त्रिदं सर्वं यदयमात्मेति भावय-	
नेतरेण च लिप्यते	+१८।२	नृकृतकृत्यो भवति	मं. ब्रा. २।८
सर्वकर्मफलत्यागं [भ. गी. १२।११		सर्वजनविश्वजनशत्रुजनवश्यजन-	
सर्वकर्मफलादीनां मनसैव न		सर्वजनस्य दृशं लं छां श्रीं ह्रां	
कर्मणा । निपुणो यः परित्यागी		ह्रीं मनः स्तम्भय स्तम्भय	लाङ्गलो. ८
सोऽसंसक्त इति स्मृतः	अ. पू. २।६		

सर्वज्ञ्यानीं यास्यतीति विद्याद्य-
स्तथाऽधीते

संहितो. १।२

सर्वज्ञरोच्चाटनीं च सर्वमन्त्रप्रभञ्ज-

नीम् ।...मातङ्गीं मदिरामोदां

वन्दे तां जगदीश्वरीम्

वनदु. २०

सर्वज्ञता हि सर्वत्र भवतीह

महाधियः

अ. शां. ८९

सर्वज्ञत्वं परेशत्वं सर्वसम्पूर्ण-

शक्तिता । अनन्तशक्तिमत्त्वं

च मदनुस्मरणाद्भवेत्

यो. शि. ३।२५

सर्वज्ञं महामायं महाविभूति

नृसिंहो. ५।६

सर्वज्ञं सर्वगं शान्तं सर्वेषां हृदये

स्थितम् । सुसंवेद्यं गुरुमतात्

सुदुर्बोधमचेतसाम्

यो. शि. ३।२०

सर्वज्ञः पञ्चकृत्यसम्पन्नः सर्वेश्वर

ईशः पशुपतिः

जाबाल्यु. २

सर्वज्ञः सर्वेश्वरः सर्वभूतान्तरात्मा

सर्वभूताधिवासः सर्वभूतनि-

गूढो भूतयोनिर्योगैकगम्यः

शांडि. २।१।४

सर्वज्ञानविमूढांस्तान्

भ. गी. ३।३२

सर्वज्ञानानिव्याकरणमुदरं(गायत्र्याः)

सन्ध्यो. २३

सर्वज्ञानित्वतृप्त्यनादिवोधस्वतन्त्र-

नित्यमलुप्तानन्तं षट्पणशक्त्यः

ना.पू.ता. ६।१

सर्वज्ञेशो मायालेशसमन्वितो

व्यष्टिदेशं प्रविश्य तथा

मोहितो जीवत्वमगमत्

पैङ्गलो. १।५

सर्वज्ञो मधोऽप्रमेयोऽनाद्यन्तः

मैत्रा. ७।१

सर्वज्ञोऽसौ भवेत्कामरूपः पवन-

वेगवान्

यो. शि. १।१४८

सर्वतत्त्वमसद्विद्धि ह्यहं भूमा

सदाशिवः

ते. विं. ३।५१

सर्वतन्त्रेषु गोप्यमहाविद्या भवति

मं. ब्रा. १।४

सर्वतः खल्वयं मुखवान्विश्व-

रूपत्वात्

अव्यक्तो. ३

सर्वतः पाणिपादं तत्सर्वतोऽक्षि-

शिरोमुखम् । सर्वतः श्रुति-

मल्लोके सर्वमावृत्य तिष्ठति

[श्वेताश्व. ३।१६+

भ. गी. १३।१४

सर्वतः पाणिपादान्ता सर्वतोऽक्षि-

शिरोमुखा । सर्वतः श्रुतिमत्येषा

सर्वमावृत्य तिष्ठति

गुह्यका. ४८

सर्वतः श्रुतिमल्लोके

भ. गी. १३।१४

सर्वतः सम्प्लुतोदके

भ. गी. २।४६

सर्वतः स्वरूपमेवपश्यजीवन्मुक्ति-

मवाप्य प्रारब्धप्रतिभासनाश-

पर्यन्तं चतुर्विधं स्वरूपं ज्ञात्वा

देहपतनपर्यन्तं स्वरूपा-

नुसन्धानेन वसेत्

ना. प. ७।३

सर्वतीर्थस्वरूपोऽस्मि परमात्मा-

स्म्यहं शिवः

मैत्रे. ३।१२

सर्वतेजःप्रकाशात्मा नादानन्द-

मयात्मकः

ते. विं. ५।३

सर्वतोऽक्षिशिरोमुखम्

भ. गी. १३।१४

सर्वतो मां पाहि पोहि समन्तात्

गणप. ३

सर्वतोमुखत्वाच्चसिंहत्वाद्भीषण-

त्वाद्भद्रत्वात्...मनआदि-

साक्षिणमन्विच्छेत्

नृसिंहो. ७।५

सर्वतो मुखमसर्वतोमुखं नृसिंह-

मनृसिंहं भीषणमभीषणं..

नृसिंहानुष्टुभैव बुबुधिरै

नृसिंहो. ६।१

सर्वतोमुखमित्याह-सर्वतः खल्वयं

मुखवान् विश्वरूपत्वात्

अव्यक्तो. ३

सर्वतोमुखं पञ्चमं स्थानं (जानीयात्)

सर्वतो वितता दृष्टिः प्रत्यग्भूता

शनैः शनैः

अमन. २।६३

सर्वत्र गतास्तोभावः सर्वत्रनिवृत्ताः

सर्वत्र प्रवृत्ताः

संहितो. २।१

सर्वत्रगमचिन्त्यं च

भ. गी. १२।३

सर्वत्र चतुर्थस्वरा मन्द्रस्वराश्च

प्रस्तावा चतुर्थमन्द्रातिस्वार्याश्च

स्वराश्च भवन्ति

संहितो. २।२

सर्वत्र जडहीनात्मा सर्वेषा-

मन्तरात्मकः

ते. विं. ४।४४

सर्वत्र तृप्तिरूपोऽहं परामृत-

रसोऽस्म्यहम्

ते. विं. ३।३९

सर्वत्र दानप्रतिग्रहः सोमयाज्यपूतो

भवति

संहितो. ५।१

सर्वत्रानिकेतः स्थिरमतिः...कटि- सूत्रं च कौपीनं दण्डं वस्त्रं कमण्डलुं सर्वमप्यु विस्तृज्याथ जातरूपधरश्चरेदात्मान-		सर्वत्र ह्रस्वकर्षणेषु दीर्घकर्षणानि दीर्घकर्षणेषु मन्द्रकर्षणानि	संहितो. २।२
मन्विच्छेत्	ना. प. ३।८७	सर्वत्रान्तःपदार्थविवेचने मनोयुक्ताभ्यास इष्यते	अद्वयता. ६
सर्वत्रनीरसमिह तिष्ठत्यात्मरसंमनः	अ. पू. २।९	सर्वत्रावस्थितं शान्तं चिद्ब्रह्म- त्यनुभूयते	अ. पू. ५।२१
सर्वत्र पुण्यापुण्यवर्जितः ज्ञानाज्ञान- मपि विहाय...प्रणवात्मकत्वेन देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३	सर्वत्रावस्थितो देहे सर्वत्राहमकर्तेति दृढभावनया-	भ. गी. १३।३३
सर्वत्र भानुवन्मुमुक्षूणामाधारः स्वयंभूतिर्ब्रह्माकाशः सर्वदा विराजते	ना. प. ८।२३	ऽनया । परमावृत्तनाम्नी सा समतैवावशिष्यते	महो. ६।२
सर्वत्र भावना गन्धः	मं. ब्रा. २।५	सर्वथा वर्तमानोऽपि [भ.गी.६।३१+	१३।२३
सर्वत्र युगमकूट्या ब्राह्मणानर्चयेत्	ना. प. ४।३९	सर्वदहनोऽयमात्मेत्याचक्षते सर्वदा द्वैतरहित आनन्दरूपः	सुबालो. ९।१४
सर्वत्र रोहपूर्वेष्ववरोहपूर्वाण्यु- दात्तेष्वनुदात्तान्यभिगीते- ष्वनभिगीतानि	संहितो. २।१	सर्वाधिष्ठानः...परं ब्रह्मानु- सन्दध्यात्	नृसिंहो. २।८
सर्वत्र वर्तते जाग्रत्स्वप्नं जाग्रति वर्तते । सुषुप्तं च तुरीयं च नान्यावस्थासु कुत्रचित्	त्रि.ब्रा. १।२।१०	सर्वदाऽनवच्छिन्नं परं ब्रह्म तस्मा- ज्जाता परा शक्तिः स्वय-	यो. चू. ७।२
सर्वत्र विगतस्नेहो यः साक्षिवद्व- स्थितः । निरिच्छो वर्तते कार्ये स जीवनमुक्त उच्यते	महो. २।५१	ऋजोतिरात्मिका	ते. विं. ३।१५
सर्वत्र विचरेन्मौनी वायुवद्वीत- कलमषः । समदुःखसुखः क्षांतो हस्तप्राप्तं च भक्षयेत्	ना. प. ५।४८	सर्वदा पूर्णरूपोऽस्मि नित्यतृप्तो- ऽस्म्यहं सदा	
सर्वत्र विनामितप्रणामितेष्वविना- मितेष्वविनामितान्यप्रणामितानि	संहितो. २।१	सर्वदा मनोवाक्कायकर्मभिः सर्व- संसारमुत्सृज्य प्रपञ्चावाङ्मुखः	
सर्वत्र विसर्गोपगृहेष्वविस्तृष्टान्यनुप- गृहीतानि	संहितो. २।२	स्वरूपानुसन्धानेन भ्रमरकीट- न्यायेन मुक्तो भवति	ना. प. ५।५२
सर्वत्रशुभाशुभयोरनभिस्नेहः[तुरीया.	३+प. हं. ९	सर्वदा यमामनन्ति यन्नमस्यन्ति देवाः स ब्रह्मा स शिवः	सूर्यता. १।२
सर्वत्र समदर्शनः	भ. गी. ६।२९	सर्वदा शुचिरशुचिर्वा पठन्ब्राह्मणः सलोकतां समीपतां सरूपता	कलिसं. ५
सर्वत्र समबुद्धयः	भ. गी. १२।४	सायुज्यतामेति	मैत्रे. ३।२४
सर्वत्र सर्वतः सर्वब्रह्ममात्रावलो- कनम् । सद्भावभावनादाढर्या-	अध्यात्मो. १३	सर्वदा समरूपोऽस्मि शान्तोऽस्मि पुरुषोत्तमः	छांदो. २।९।१
द्वैतसनाल्यमभ्रुते	ते. विं. ३।३८	सर्वदा समस्तेन साम मां प्रति मां प्रतीति सर्वेण समस्तेन साम	ते. विं. ३।२७
सर्वत्र सुखवानहम्	संहितो. २।१	सर्वदा सर्वशून्योऽहं सर्वात्मा- ऽऽनन्दवानहम्	
सर्वत्र सौष्ठवं लुपेषु रेफसन्धयः		सर्वदा सर्वसोम्येति प्रणवपूर्वकं कमण्डलुं परिगृह्य...स्वाश्रमा- चारपरो भवेत्	ना. प. ४।९०

सर्वदा सुलभोऽस्म्यहम्
 सर्वदा ह्यजरूपोऽहं नीरागोऽस्मि
 निश्चिन्तः
 सर्वदेव्यदेहमध्ये परमात्मा प्रकाशितः
 विनिर्मुक्तभवसागरः स्वर्गे
 देवमध्ये उत्तमस्वरूपस्य
 बुद्धिप्रकाशः अस्मिन्मध्ये
 मायामोहं परित्यजेत्
 सर्वदुष्टप्रशमनं सर्वैश्वर्यफलप्रदम् ।
 वामदेवं महाबोधदायकं
 पावकात्मकम्
 सर्वदृश्यविहीनोऽहं दृग्भूपो-
 ऽस्म्यहमेव हि
 सर्वदेवमयं ब्रह्म तथा प्रीणाति
 विश्वभुक्
 सर्वदेवमयं शान्तं शान्त्यतीतं
 स्वराद्वहिः
 सर्वदेवमयः सर्वप्रपञ्चाधारगर्भितः ।
 सर्वाक्षरमयः कालः सदस-
 ङ्गक्तिवर्जितः
 सर्वदेवस्य मध्यस्थो हंस एव
 महेश्वरः
 सर्वदेवात्मकं रुद्रं नमस्कुर्यात्
 पृथक्पृथक् । एभिर्मन्त्रपदैरेव
 नमस्यामीशपार्वतीम्
 सर्वदेवात्मको रुद्रः सर्वे देवाः
 शिवात्मकाः
 सर्वदेवात्मा वै स एकः
 सर्वदेशिकवाक्योक्तियेन केनापि
 निश्चितम् । दृश्यते जगति
 यद्यत्सर्वं मिथ्येति निश्चिनु
 सर्वदेशेष्वनुस्यूतः चतुरूपः
 शिवात्मकः । यथा महाफले
 सर्वे रसाः सर्वप्रवर्तकाः
 सर्वदेहेषु लिङ्गधारणं भवति
 सर्वदोषरहित आनन्दरूपः
 सर्वदोषैर्वृतो जीवः कथं ज्ञानेन
 मुच्यते
 सर्वद्रष्टा सर्वानुभूरहम्

मैत्रे. ३।१५

ते. वि. ३।४२

अद्वैतो. ४

पञ्चब्र. ५

ते. वि. ३।१५

गान्धर्वो. ७

पञ्चब्र. १५

तुरीयो. ३

ब्र. त्रि. ६२

रुद्रह. २४

रुद्रह. ४

गणेशो. ४।९

ते. वि. ५।५४

त्रि. ब्रा. १।२।११

लिङ्गोप. २

गणेशो. १।४

यो. शि. १।१६

ब्र. वि. १।१०

सर्वद्वन्द्वैर्विनिर्मुक्तो ब्रह्मण्येवाव-

तिष्ठते

सर्वद्वाराणि संयम्य

सर्वद्वारेषु देहेऽस्मिन्

सर्वधर्मान् परित्यज्य

सर्वधर्मान्परित्यज्य निर्ममो

निरहङ्कारो भूत्वा ब्रह्मेष्टं

शरणमुपगम्य तत्त्वमसि...

इत्यादिमहावाक्यार्थानुभवज्ञाना-

द्ब्रह्मैवास्मीति निश्चित्य निर्वि-

कल्पसमाधिना स्वतन्त्रो यति-

श्चरति स सन्न्यासी

सर्वध्यानयोगज्ञानानां यत्फल-

मोक्षारः

सर्वनयनः प्रशस्तान्नमयो भूतात्मा

प्राणमय इन्द्रियात्मा

सर्वनादमयः शिवः

सर्वनिरामयपरिपूर्णोऽहमस्मीति

मुमुक्षूणां मोक्षैकसिद्धिर्भवति

सर्वपरिपूर्णतुरीयातीतब्रह्मभूतो

योगी भवति

सर्वपरिपूर्णं ब्रह्म

सर्वपरिपूर्णानन्तचिन्मयस्तम्भाकारं

(ब्रह्म)

सर्वपरिपूर्णो नारायणस्त्वनया

निजया क्रीडति स्वेच्छया सदा

सर्वपरिपूर्णोऽहमेव

सर्वपरोक्षा देवस्य हिता भवति

सर्वपर्वसु यत्नेन हेषु सम्पूजये-

च्छिवम्

सर्वपापविशुद्धात्मा परंब्रह्माधि-

गच्छति । मासि मासि

कुशाग्रेण जलविन्दुं च यः पिबेत्

सर्वपापैः प्रमुच्यते

सर्वपूर्णस्वरूपोऽस्मि सच्चिदानन्दलक्षणः

सर्वप्रकाशरूपोऽस्मि

सर्वप्रकाशरूपोऽहं परावरमुखो-

ऽस्म्यहम्

सर्वप्रत्यक्षाऽसुरसंहिता भवति

ना. प. ३।५४

भ. गी. ८।१२

भ. गी. १४।११

भ. गी. १८।६६

निरा. ३२

अ. शिखो. ३

सुबालो. ५।१५

ते. वि. ५।२

आत्मपू. १

मं. ब्रा. २।९

त्रि. म. ना. १।३

त्रि. म. ना. ४।१

त्रि. म. ना. ४।१०

त्रि. म. ना. ८।६

संहितो. १।१

शिवो. ७।७५

योगो. १७

भ. गी. १०।३

मैत्रे. ३।१२

मैत्रे. ३।२१

ते. वि. ३।३०

संहितो. १।१

सर्वप्रपञ्चभ्रमवर्जितोऽसि, सर्वेषु
भूतेषु च भासितोऽसि ते. विं. ५।६३
सर्वप्रयत्नेन कुर्याच्छ्राद्धं महालयम् इतिहा. ९१
सर्वबन्धाः प्रविनश्यन्ति त्रि. म. ना. ५।४
सर्वभावपदातीतं, ज्ञानरूपं
निरञ्जनम् यो. शि. १।७
सर्वभावान्तरस्थाय चैत्यमुक्त-
चिदात्मने । प्रत्यक्चैतन्यरूपाय
मह्यमेव नमोनमः १सं. सो. २।२५
सर्वभावेन भारत [भ. गी. १५।१९ +१८।६२
सर्वभूतस्थमात्मानं भ. गी. ६।२९
सर्वभूतमसत्सदा ते. विं. ३।१
सर्वभूतातिगश्चात्मा २रुद्रो. ५२
सर्वभूतस्थमात्मानं सर्वभूतानि
चात्मनि । सम्पश्यन्ब्रह्म परमं
याति नान्येन हेतुना कैव. १०
सर्वभूतस्थमेकं (वै) नारायणं
कारणपुरुषमकारणं परं
ब्रह्मो [आ. प्र. १+ नारा. ४
सर्वभूतस्थितं देवं सर्वेशं
नित्यमर्चयेत् ब्र. वि. ७७
सर्वभूतस्थितं यो मां भ. गी. ६।३१
सर्वभूतहितः शान्तस्त्रिदण्डी
सकमण्डलुः । एकारामः
परिब्रज्य भिक्षार्थं ग्राममाविशेत् ना. प. ३।५५
सर्वभूतहिते रताः [भ. गी. ५।२५+ १२।४
सर्वभूतातिगश्चात्मा कोशातीतः
परात्परः २रुद्रो. ५२
सर्वभूतात्मभूतात्मा भ. गी. ५।७
सर्वभूतात्मभूतो हि वासुदेवो
महाबलः ना. महो. २२
सर्वभूताधिवासं च यद्भूतेषु वसत्यधि ब्र. विं. २२
सर्वभूताधिवासः सर्वभूतनिगूढो
भूतयोनिर्योगैकगम्यः शांडि. २।४
सर्वभूताधिवासोऽहं सर्वव्यापी
स्वराडहम् ब्र. विं. १०६
सर्वभूतानां माता मेदिनी महाना. १०।१४

सर्वभूतान्तरस्थाय नित्यमुक्त-
चिदात्मने । प्रत्यक्चैतन्यरूपाय
मह्यमेव नमोनमः वराहो. २।३३
सर्वभूतान्तरात्माऽहमहमस्मि
सनातनः ब्र. विं. १०९
सर्वभूतान्तर्वर्ती हंस इति
प्रतिपादनम् निर्वीणो. १
सर्वभूतानि कौन्तेय भ. गी. ९।७
सर्वभूतानि चात्मनि भ. गी. ६।२९
सर्वभूतानि सम्मोहं भ. गी. ७।२७
सर्वभूताशयस्थितः भ. गी. १०।२०
सर्वभूतेभ्योऽभयं दत्त्वाऽरण्यं
गत्वा... स्वाच्छरीरादुपलभे-
तैनम् (आत्मानम्) मैत्रा. ६।८
सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न
विजुगुप्सते । यस्तु सर्वाणि
भूतान्यात्मन्येवानुपश्यति ईशा. ६
सर्वभूतेषु चात्मानं ब्रह्म सम्पद्यतेतदा जा. द. १२।१०
सर्वभूतेषु येनैकं भ. गी. १८।२०
सर्वमग्राह्यभावेन हेतुनाजं
प्रकाशते अद्वैत. २६
सर्वमङ्गलमाङ्गल्ये शिवे सर्वार्थ-
साधिके । शरण्ये त्र्यम्बके
गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते वनदु. १५, २१
सर्वमजीजनत् (देवी शक्तिर्माया) बह्वचो. १
सर्वमनुष्टुप् । एतं मन्त्रराजं यः
पश्यति, स पश्यति ग. पू. १।६
सर्वमन्तः परित्यज्य शीतलाशय-
वर्ति यत् । वृत्तिस्थमपि
तच्चित्तमसद्रूपमुदाहृतम् अ. पू. ४।५१
सर्वमन्त्रान् समुत्सृज्य एतं (अहं
ब्रह्मास्मि) मन्त्रं समभ्यसेत् ।
सद्यो मोक्षमवाप्नोति नात्र
सन्देहमणवपि ते. विं. ३।७४
सर्वमन्यत्परित्यज्य समस्ताथर्व-
शिंखैतामधीत्य द्विजो गर्भवासा-
द्विमुक्तो विमुच्यते अ. शिखो. ३
सर्वमयस्तद्यदेतदिदम्मयोऽदोमय इति
यथाकारी यथाचारी तथा भवति बृह. ४।४।९

सर्वमस्तीति नास्तीति निश्चयं

त्यज्य तिष्ठति

सर्वमस्मीत्युपासीत, तद्रूपम्

सर्वमस्यान्नं भवति य एवमेत-

ददितेरदितित्वं वेद्

सर्वमस्यान्नं भवति य एवं वेद्

सर्वमहोरात्राभ्यामभिपन्नम्

सर्वमाकाशतामेति नित्यमन्त-

मुखस्थितेः

सर्वमात्ममयं जगत्

सर्वमात्मा जानीत

सर्वमात्मानं पश्यति नैनं पाप्मा

तरति

सर्वमात्माऽहमात्माऽस्मि परमात्मा

परात्मकः । नित्यानन्दस्व-

रूपात्मा वैदेही मुक्त एव सः

सर्वमात्मेदमन्नाहं किं वाञ्छामि

त्यजामि किम्

सर्वमात्मेदमाततम् । अहमन्य इदं

चान्यदिति भ्रातिं त्यजानघ

सर्वमात्मैव कौ दृष्टौ भावाभावौ

क वा स्थितौ

सर्वमात्मैव शुद्धात्मा सर्व

चिन्मात्रमद्वयम्

सर्वमायुरस्मिँल्लोक एवाप्रोति

सर्वमायुरेति [३ ऐत. १।१।३+

[आर्षे. ४।३+६।२, ३+८।२, ४+

सर्वमायुरेति ज्योग्जीवति महान्

प्रजया पशुभिर्भवति महान्

कीर्त्या.. [छांदो. २।११।२+

सर्वमावृत्य तिष्ठति

सर्वमित्याकाशे, तत्प्रतिष्ठेत्युपासीत

सर्वमिदमभ्यात्तोऽवाक्यनादरः

सर्वमिदं तत्त्वदितो वहामि

सर्वमिदं प्रशास्ति, यदिदं किञ्च

सर्वमिदं रक्षति (माया) सर्वमिदं

संहरति [नृ. पू. ३।२+

सर्वमिदं शिव एव विजानीहि...

सर्वमु ह्येष रज उपर्युपरि तपति

ते. बिं. ४।३९

छांदो. २।२१।४

बृह. १।२।५

बृह. २।२।४

बृह. ३।१।४

अ. पू. १।३२

ते वि. ६।४६

मैत्रा. ६।७

बृह. ४।४।२३

ते. बिं. ४।६२

अ. पू. २।३

महो. ६।१२

अ. पू. २।३६

ते. बिं. ६।३९

कौ. त. ३।२

१।५।१

गोपीचं. ८

२।१२।२।

भ.गी. १३।१४

तैत्ति. ३।१०।३

छां. ३।१४।२, ३

वा. सं. २१

बृह. ५।६।१

ग. पू. २।३-

त्रि. ब्रा. १।१

बृह. ५।१४।३

सर्वमु ह्येष रज उपर्युपरि तपति

सर्वमेकमजं शान्तमनन्तं ध्रुवम-

व्ययम् । पश्यन्भूतार्थचिद्रूपं

शान्त आस्व यथासुखम्

सर्वमेकमिदं शान्तमादिमध्यान्त-

वर्जितम् । भावाभावमजं

सर्वमिति मत्वा सुखी भव

सर्वमेकं परं व्योम को मोक्षः

कस्य बन्धता

सर्वमेतत्सन्दहति एवंविद्यद्यप-

वह्नीव पापं करोति

सर्वमेतदृतं मन्ये

सर्वमेतद्विद्या त्यक्त्वा यदि तिष्ठसि

निश्चलः । तदाहङ्कारविलये

त्वमेव परमं पदम्

सर्वमेतद्विश्वमधितिष्ठत्येको

गुणांश्च सर्वान्विनियोजयेद्यः

सर्वमेव तत्सम्प्राप्य शुद्धः

पूतोऽजरोऽमृतः संभवति

सर्वमेव परित्यज्य महामौनी

भवानघ । निर्वाणवान्निर्मेननः

क्षीणचित्तः प्रशान्तधीः

सर्वमोङ्कार एव

सर्वमौनफलोऽस्म्यहम्

सर्वयोनिषु कौन्तेय

सर्वरोगनिवृत्तिः स्यान्नाभिमध्ये तु

धारणात्

सर्वलिङ्गं स्थापयति पाणिमन्त्रं

पवित्रम्

सर्वलोकगुरुश्चास्मि सर्वलोकेऽस्मि

सोऽस्म्यहम्

सर्वलोकमध्ये ब्रह्म द्विधारूपं विचरति

सर्वलोकमहेश्वरम्

सर्वलोकस्तुतिपात्रः सर्वदेशसम्भार-

शीलः...जीवन्मुक्तो भवति

सर्वलोका आत्मनि ब्रह्मणि मणय

इवौताश्च प्रोताश्चेति

सर्वलोकात्मकः कस्मादनुतिष्ठामि

किं कथम्

गायत्र्यु. २

अक्षयुप. ५

अ. पू. ५।६७

अ. पू. २।३७

गायत्र्यु. ९

भ.गी. १०।१४

अ. पू. ५।५४

श्वेताश्व. ५।५

बृह. ५।१४।८

अ. पू. ५।११४

माण्डू. १

मैत्रे. ३।१६

भ. गी. १४।४

जा. द. ६।२४

लिङ्गोप. १

मैत्रे. ३।१

अद्वैतो. १

भ. गी. ५।२९

सं. ब्रा. २।९

सुबालो. १०।१

१ अवधू. १२

सर्वलोकानां सृष्टिस्थित्यन्तकृद्भि-
 भुरीशः कथं जीवत्वमगमदिति पैङ्गलो. २।१
 सर्वलोकेषु विहरन्नणिमादिगुणा-
 न्वितः । कदाचित्स्वेच्छया देवो
 भूत्वा स्वर्गे महीयते १ यो. त. १०९
 सर्ववर्णे महादेवि सन्ध्याविधे
 सरस्वति महाना. ११।६
 सर्ववर्णेषु धारणं कैलाससिद्धिर्भवति लिङ्गोप. २
 सर्ववस्तुन्युदासीनभाव-
 (आसनमुच्यते) मासन-
 मुत्तमम् [त्रि. ब्रा. २।२९+ २ अवधू. २
 सर्ववस्तुपरित्यागे शेष आत्मेति
 कथ्यते अ. पू. १।४५
 सर्ववाचोऽवधिर्ब्रह्म सर्वचिन्ता-
 वधिर्गुरुः ते. बि. ९।१
 सर्ववाच्यवस्तु प्रणवात्मकम् अ. शिखो. १
 सर्वविन्नहरश्चायं प्रणवः सर्वदोषहा वराहो. ९।७१
 सर्वविन्नहरो मन्त्रः प्रणवः
 सर्वदोषहा १ यो. त. ६४
 सर्वविद्वारूपोविषयः प्रसरणः (आत्मा) आर्षे. ९।२
 सर्वविद्यापाणिडयप्रपञ्चं भस्मीकृत्य
 स्वरूपं गोपयित्वा..प्रणवात्मक-
 त्वेन देहत्यागं करोति यः
 सोऽवधूतः तुरीया. ३
 सर्वविषयपराङ्मुखत्वं प्रत्याहारः शांदि. १।८।१
 सर्ववेदान्ततृप्तोऽस्मि सर्वदा
 सुलभोऽस्यहम् मैत्रे. ३।१५
 सर्ववेदवेदान्तानां नारायणपरब्रह्म-
 ण्येव तात्पर्यम् ना. पू. ता. ५।११
 सर्ववेदसं वा एतत्सर्वं महाना. १।८।१
 सर्ववेदान्तसंलक्ष्यं तद्ब्रह्मेत्य-
 मिधीयते ना. उ. ता. १।९
 सर्ववेद्यः सर्वज्ञः सर्वसिद्धिदः
 सर्वेश्वरः सोऽहम् ना. प. १।२२
 सर्वव्यापिनमात्मानं क्षीरे सर्पिरी-
 वार्षितम् [श्वेताश्व. १।१६+ ब्रह्मो. २३
 सर्वव्यापिनमोङ्कारं मत्वा धीरो न
 शोचति आगम. २८
 ८३

सर्वव्यापी स भगवोऽस्तस्मात्
 सर्वगतः शिवः श्वेताश्व. ३।११
 सर्वव्यापी सर्वभूतानां हृदये सन्निविष्टः
 मागावी मायया क्रीडति शांदि. ३।१।३
 सर्वव्यापी सर्वभूतान्तरात्मा
 [श्वेता. ६।११+ गोपालो. ३।१९
 सर्वव्यापी सोऽचिन्यो निर्वर्ण्यश्च
 पुनात्यशुद्धान्यपूतानि १ आत्मा. ३
 सर्वशक्तेर्महेशस्य विलासो हि मनो
 भवेत् । संयमासंयमाभ्या च
 संसारः शान्तिमन्वगात् महो. ४।८७
 [उपास्य इति च] सवशरोऽस्थ-
 चैतन्यब्रह्मप्रापको गुरुहृपायः निगा. उ. २३
 सर्वशरीरिणा जीवस्यैकरूपत्वात्।
 तस्मान्न जीवो ब्राह्मणः ब. भू. ३
 सर्वशरीरेषु चैतन्यैकतानताध्यानम् मं. ब्रा. १।१
 सर्वशः पृथिवीपते भ. गी. १।१८
 सर्वशून्यस्वरूपोऽहं सकला-
 गमगोचरः ते. बि. ३।४०
 सर्वश्रुत्युत्तमो मृग्यः सकलोप-
 निषन्मयः ना. प. ८।६
 सर्वसङ्कल्पपरहितः सर्वनादमयः शिवः ते. बि. ५।२
 सर्वसङ्कल्पपरहिता सर्वसंज्ञाविव-
 जिता । सैषा चिद्विनाशात्मा
 स्वात्मेत्यादिकृताभिधा महो. ९।१००
 सर्वसङ्कल्पशून्यत्वात्सर्वकार्यवि-
 वर्जनात् । केवलं ब्रह्ममात्र-
 त्वान्नास्त्यनात्मेति निश्चिनु ते. बि. ९।१६
 सर्वसङ्कल्पसंश्रयासञ्चेतसा
 यत्परिग्रहः महो. २।९
 सर्वसङ्कल्पसंश्रयासी
 सर्वसङ्कल्पसंशान्तं प्रशान्त-
 घनवासनम् । न किञ्चिद्ब्र-
 वनाकारं यत्तद्ब्रह्म परं विदुः अ. पू. ५।४८
 सर्वसङ्कल्पहीनात्मा चिन्मात्रो-
 ऽस्मीति सर्वदा ते. बि. ४।४४
 सर्वसङ्कल्पहीनात्मा वैदेही मुक्त
 एव सः । निष्कलात्मानिर्म-
 लात्मा बुद्धात्मा पुरुषात्मकः ते. बि. ४।६८

सर्वसंक्षोभिण्यादिचतुर्दशारगा

देवताः

भावनो. ४

सर्वसंज्ञनिवृत्तात्मा स मामेति न

संशयः

वराहो. २।३६

सर्वसन्तोषो विसर्जनम्

मं. ब्रा. २।५

सर्वसन्धिस्थ उदानः

शांडि. १।४।७

सर्वसंसारदुःखानां तृणैका

दीर्घदुःखदा । अन्तःपुरस्थमपि

या योजयत्यतिसङ्कटे

महो. ३।२५

सर्वसंसारेषु विरक्तो ब्रह्मचारी गृही

वानप्रस्थो वा...तदु तथा

न कुर्यात्

प. हं. प. २

सर्वसंहारसमर्थः परिभवासहः

प्रभुर्व्याप्तः...निरस्ताविद्या-

तमोमोहोऽहमेवेति

नृसिंहो. २।८

सर्वसाक्षिणमात्मानं वर्णाश्रमवि-

वर्जितम् । ब्रह्मरूपतया

पश्यन्ब्रह्मैव भवति स्वयम्

वराहो. २।१३

सर्वसारं निरालम्बं रहस्यं

वज्रसूचिकम्

मुक्तिको. १।३३

सर्वसिद्धिप्रदा देव्यो बहिर्दशारगा

देवताः

भावनो. ४

सर्वसौख्यैरुपास्यमानो न च सर्व-

सौख्यान्युपास्यति

सुबालो. ५।१५

सर्वसौभाग्यदं नृणां सर्वकर्मफल-

प्रदम् । ...अष्टाक्षरसमायुक्त-

मष्टपत्रान्तरस्थितम्

पञ्चम. ९

(ततः) सर्वस्मादन्यो विलक्षण-

अक्षुषः साक्षी

नृसिंहो. २।२

सर्वस्माद्व्यतिरिक्तोऽहं बालाग्राद-

प्यहं तनुः । इति यः संविदो

ब्रह्मन् द्वितीयाऽहंकृतिः शुभा

महो. ५।९०

सर्वस्य चाहं हृदि सन्निविष्टः

भ. गी. १५।५

सर्वस्य धातारमचिन्त्यरूपम्

भ. गी. ८।९

सर्वस्य धातारमचिन्त्यरूपमादित्य-

वर्णं परं ज्योतिस्तमस उपरि

विभाति

त्रि.म.ना. ४।३

सर्वस्य धातारमचिन्त्यशक्तिं

सर्वागमान्तार्थविशेषवेद्यम्

ना. प. ९।१६

सर्वस्य प्रभुमीशानं सर्वस्य

शरणं बृहत्

श्वेता. ३।१७

सर्वस्य प्रणवो ह्यादिर्मध्यमन्त-

स्तथैव च

आगम. २७

सर्वस्य प्रभवाप्ययौ (आत्मा)

ना. प. ८।१७

सर्वस्य मेदोमांसकृदावकीर्णं

शरीरमध्येऽत्यन्तोपहिते

चित्रभित्तिप्रतीकाशे गान्धर्व-

नगरोपमे कदलीगर्भवन्निस्सारे

जलबुद्बुदवच्चञ्चले निस्तृतं

आत्मानं...पश्यन्ति विद्वांसः

सुबालो. ८।१

सर्वस्य वशी सर्वस्येशानः सर्वम्या-

धिपतिः स न साधुना कर्मणा

भूयान्नो एवासाधुना

बृह. ४।४।२२

सर्वस्य वशी सर्वस्येशानः

सर्वमभिक्षिपन्

आर्षे. ९।२

सर्वस्यात्मनः परायणं यमात्थ

बृह. ३।९।१०

सर्वस्यात्मा भवति य एवं वेद

सुबालो. ९।१४

सर्वस्याऽऽत्मा सर्वभुक्

मैत्रा. ७।१

सर्वस्याभिमतं वक्ता चोदितः

पेशलोक्तिमान् । आशयज्ञश्च

भूतानां संसारे नावसीदति

महो. ६।६५

सर्वस्येशानः सर्वस्याऽऽन्तरान्तरः

मैत्रा. ७।१

सर्वस्यैतस्यात्ता भवति

बृह. १।२।५

सर्वस्यैतस्यैव कालस्य विभागविशेषाः

प्रकाशरूपाः कालरूपा भवन्ति

सीतो. ७

सर्वं कर्माखिलं पार्थ

भ. गी. ४।३३

सर्वं कर्णायसं ज्ञातं तदभिन्नं

स्वभावतः

पञ्चम. ३१

सर्वं कारणबहुःखमस्वं चानित्य-

मेव च । न चात्मकृतकं तद्धि

तत्र चोत्पद्यते स्वता

आयुर्वे. २४

सर्वं किञ्चिदिदं दृश्यं दृश्यते

य-(चि) जगद्गतम् । चिन्नि-

स्पन्दाशमात्रं तन्ना(न्यदस्तीति-

भावयन्)न्यत्किञ्चन शाश्वतम्

[महो. ४।१०+

अ. पू. १।४७

सर्वं खल्विदं ब्रह्म

त्रि. म. ना. १।३

[निरालं. ११+

गान्धर्वो. ६

सर्वं स्वस्तिदं ब्रह्म तज्जलानिति शान्त उपासीत	छांदो. ३।१४।१
सर्वं च स्वस्तिदं ब्रह्म नित्यचिद्धन- मक्षतम्	महो. ४।११९
सर्वं च न परं शून्यं न परं नापरात्परम् । अचित्यमप्रबुद्धं च न सत्यं न परं विदुः	ते. बिं. १।११ भ. गी. ६।३० चित्यु. ७।४ वराहो. ३।४
सर्वं च मयि पश्यति सर्वं च मे भूयात् सर्वं च सद्रूपमसत्यनाशात् सर्वं चाप्यहमेवेति निश्चयो यो महामते । तमादाय विषादाय न भूयो जायते मतिः	महो. ६।६० ते. बिं. ६।३९ २७-२९ मैत्रा. १।५
सर्वं चिन्मात्रमद्वयम् सर्वं चिन्मात्रमेव हि [ते.बिं.२।२५, सर्वं चेदं क्षयिष्णु पश्यामः सर्वं चोदरपोषणस्य नटनं न श्रेयसः कारणम्	अमन. १।६
सर्वं जगदानुष्ठुभ एवोत्पन्नमनुष्ठु- प्रतिष्ठितं प्रतितिष्ठति यश्चैवं वेद	अव्यक्तो. ६
सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते सर्वं जगदिदं त्वयि प्रत्येति सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति सर्वं जगद्धितं वा एतदक्षरं प्राजापेत्यम्	गणप. ५ गणप. ५ गणप. ५ गणप. ५
सर्वं जनयति प्राणश्चेतोऽशून्पुरुषः पृथक्	अ. शिरः. ३।३
सर्वं जहाति सर्वः शुष्यति सर्वं ज्ञानप्लवेनैव सर्वं तदत्र गत्वा विन्दतेऽत्र सर्वं तदभिसमेति सर्वं तं परादाद्योऽन्यत्रात्मनः सर्वं वेद	आगम. ६ छांदो. ६।११।२ भ. गी. ४।३६ छांदो. ८।३।२ छांदो. ४।१।४
सर्वं तं परादाद्योऽन्यत्रात्मनो ब्रह्म वेद	बृह. ४।५।७
सर्वं देवी सृजते विश्वमेतत् सर्वं नश्वरमेव तत् सर्वं नारायण एव भवतीति विज्ञायते	बृह. २।४।६ गुह्यका. ५४ महो. ३।५३ ना. उ. ता. ३।१

सर्वं पञ्चात्मकं विद्यात्पञ्चब्रह्मात्म- तत्त्वतः	पञ्चब्र. २५
(अतः) सर्वं परित्यज्य तत्प्रसक्तं मनोदण्डं करपात्रं दिगम्बरं दृष्ट्वा परिव्रजेद्विष्णुः सर्वं पश्यति सर्वः पश्यति सर्वं पाप्मानं तपति सर्वं पाप्मानं तरति सर्वं पाहि शतक्रतो स्वाहा सर्वं पुनातु मामापोऽसतां च प्रतिग्रहं स्वाहा	ना. प. ५।११ प्रश्नो. ४।५ बृह. ४।४।२३ बृह. ४।४।२३ महाना. ५।४ महाना. १।१२ बृह. ३।१।५
सर्वं पूर्वपक्षापरपक्षाभ्यामभिपन्नम् सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मिन् सर्वगं विश्वतोमुखम् । तस्य मध्य- गताः सूर्यसोमाग्निपरमेश्वराः सर्वं प्रकृतिर्जैर्गुणैः सर्वं प्रशान्तमजमेकमनादिमध्यमा- भास्वरं स्वदनमात्रमवैत्यचिह्नम् । सर्वं प्रशान्तमिति शब्द- मयी च दृष्टिर्वाधार्थमेव हि मुधैव तदोमितीदम् सर्वं प्रोक्तं त्रिविधं ब्रह्ममेतत् सर्वं ब्रह्ममयंप्रोक्तं सर्वं ब्रह्ममयंजगत् सर्वं ब्रह्मेति यस्यान्तर्भावना सा हि मुक्तिदा । मेददृष्टिरविद्येयं सर्वथा तां विसर्जयेत् सर्वं ब्रह्मेति वै ज्ञानादिन्द्रियग्राम- संयमः । यमोऽयमिति सम्प्रोक्तो- ऽभ्यसनीयो मुहुर्मुहुः सर्वं ब्रह्मेति सङ्कल्पात्सुदृढा- न्मुच्यते मनः सर्वं ब्रह्मैव केवलम् [+६।६५+६।१०५,६+ सर्वं ब्रह्मैव सततं सर्वं ब्रह्मैव केवलम् सर्वं ब्रह्मोपनिषदं माहं ब्रह्म निराकुर्यां केनो. शां. पा. सर्वं भूतमयं चेति त्यक्त्वा नास्तीति भावयेत् सर्वं भूतं भव्यं जायमानं च	यो. शि. ६।१० भ. गी. ३।५ महो. ४।९ श्वेताश्व. १।१२ ते. बिं. ६।३८ महो. ५।११३ ते. बिं. १।१७ महो. ४।१२४ ते. बिं. ६।४ यो. शि. ४।१८ ते. बिं. ६।६५ केनो. शां. पा. अमन. १।१७ गणेशो. ३।१

सर्वं भृग्वङ्गिरोमयं अन्तरैते

त्रयो वेदा भृगूनङ्गिरसः श्रिताः २ प्रणवो. २१

सर्वं मृत्युनाऽभिपन्नम् बृह. ३।१।३

सर्वं वा अत्तीति तददितेरदितित्वम् बृह. १।२।५

सर्वं वा एतदिन्द्रो यज्जगद्यथैवेति शौनको. २।४

सर्वं वा एष सर्वमश्नोतीति शौनको. १।५

सर्वं विश्वमिदं नारायणः, य एवं वेद ना. उ. ता. २।५

सर्वं वै तेऽन्नमाप्नुवन्ति, येऽन्नं

ब्रह्मोपासते तैत्ति. २।२।२

सर्वं शाक्तमजीजनत् बृहचो. १

सर्वं शान्तं निराश्रमं व्योमस्थं

शाश्वतं शिवम् महो. ५।४५

सर्वं सच्चिन्मयं ततम् [महो. ६।११+ ते. बि. ६।१, ९

सर्वं सच्चिन्मयं विद्धि सर्वं सच्चि- ते. बि. ६।१

न्मयं ततम्

सर्वं सत्यं परं ब्रह्म न चान्यद्विति

या मतिः । तच्च सत्यं वरं

प्रोक्तं वेदान्तज्ञानपात्तं

सर्वं सन्त्यजः दूष्णं यच्छिष्टं

तन्मयो भः

सर्वं सन्मात्ररूपं वरसच्चिदानन्द-

मात्रकम्

सर्वं समतया बुद्ध्या य. कृत्वा

वासनाक्षयम् । जहाति निर्ममो

देहं नेयोऽसौ वासनाक्षयः

सर्वं सर्वमयं सर्वं जीवाः सर्वमयाः

सर्वं समाप्नोषि ततोऽसि सर्वः

सर्वसहाः समलोऽशमकाञ्चना

अथोपपन्नचातुर्वर्ण्यभेक्षाचर्य

चरन्त आत्मानं मोक्षयन्त इति

सर्वे सुखं विद्धि सुदुःखनाशात्

सर्वं च सद्रूपमसत्यनाशात् ।

चिद्रूपमव प्रतिभानयुक्तं तस्मा-

दखण्डं मम रूपमेतत्

सर्वं सौभाग्यदं नृणां सर्वकर्म-

फलप्रदम्

सर्वं ह पश्यः पश्यति सर्वमाप्नोति

सर्वं ह वा एतदिदं भस्म

२ प्रणवो. २१

बृह. ३।१।३

बृह. १।२।५

शौनको. २।४

शौनको. १।५

ना. उ. ता. २।५

तैत्ति. २।२।२

बृहचो. १

महो. ५।४५

ते. बि. ६।१, ९

ते. बि. ६।१

जा. द. १।१०

अ. पू. १।४६

ते. बि. ६।३०

महो. ६।४४

नृसिंहो. ९।४

भ. गी. १।१४०

आश्रमो. ४

वराहो. ३।४

पं. ब्र. ९

छांदो. ७।२६।२

भस्मजा. १।४

सर्वं हि पश्यन्पश्यति सर्वमाप्नोति

सर्वेशः

सर्वं हीदं नामानीं सर्वं वाचा-

ऽभिवदति

सर्वं हीदं प्राणेनावृतं सोऽयमाकाशः

प्राणेन बृहत्या विष्टब्धः

सर्वं हैवास्मिँल्लोक आयुरेति नैनं

पुराकालात्प्राणो जहाति

सर्वं हैवास्मिँल्लोक आयुरेति नैनं

पुराकालान्मृत्युरागच्छति

सर्वं ह्ययमात्मा हि सर्वान्तरः

सर्वं ह्येतद्ब्रह्म [मांङ्. २+

[नृ. पू. ४।२+नृसिंहो. १।२+

सर्वं ह्येतद्ब्रह्म आत्मा

सर्वः (शर्वः) सर्वस्य जगतो

विधाता धर्ताहर्ताविश्वरूपत्वमेति

सर्वाक्षरमयः कालः सदसद्भक्तिवर्जितः

सर्वाक्षरमयः कालः सर्वागममयः

शिवः । सर्वश्रुत्युत्तमो मृग्यः

सकलोपनिषन्मयः

सर्वाजीवे सर्वसंस्थे बृहन्ते (वहते

अस्मिन्) तस्मिन्हंसो भ्राम्यते

ब्रह्मचक्रे [श्वेता. १।६+ना. प. ९।५+

सर्वाज्ञानमसन्मयम्

सर्वाच्छब्दान्विजानाति, स

सम्प्रसाद इत्याचक्षते

सर्वाणि च भूतानि प्रज्ञायते (मा. पा.)

सर्वाणि च भूतानि वाचैव सम्राट्

प्रज्ञायन्ते; वागैव सम्राट् परमं ब्रह्म

सर्वाणि च भूतानि... यदैतज्जरा-

मवाप्नोति (मा. पा.)

सर्वाणि च भूतानि च सर्वे च

कामास्तस्मात्तस्योदयं प्रति

प्रत्यायनं प्रति घोषा उल्लवः

सर्वाणि च भूतानि सर्वे च कामा

यदैतज्जरामाप्नोति

सर्वाणि चेन्द्रियाणि सहभूतैर्न

कारणं कारणानां ध्याता कारणं

सर्वाणि छन्दांसि, आपः स्थानं

मैत्रा. ७।११

१ ऐत. १।६।१

१ ऐत. १।६।३

बृह. २।१।१०

बृह. २।१।१२

नृसिंहो. ७।२

रामो. २।१+

गणेशो. १।१

राधोप. २।२

त्रि. म. १५

तुरीयो. ३

ना. प. ८।५

भवसं. २।४

ते. बि. ३।५८

सुवालो. ४।३

बृह. ४।१।२

बृह. ४।१।२

छा. उ. ८।१।४

छांदो. ३।१९।३

छांदो. ८।१।४

अ. शिखो. ३

२ प्रणवो. २१

सर्वाणि छन्दोसि नारायणादेव
समुत्पद्यन्ते नारा. १

सर्वाणि जगन्ति नारायणमयानि
प्रविभान्ति त्रि. म. ना. ५।५

सर्वाणि तत्र भूतानि वसन्ति
परमात्मनि भवसं. २।५३

सर्वाणि धर्मशास्त्राणि विस्तारयिष्णुः सङ्कर्षणो. २

सर्वाणि ब्रुह्यतीति ब्रह्मा
अ. शिखो. २

(एवं) सर्वाणि भूतानि मणौ सूत्र
इवात्मनि । स्थिरबुद्धिरसम्भूदो
ब्रह्मविद्ब्रह्मणि स्थितः ध्या. वि. ६

सर्वाणि भूतानि रमन्ते सर्वाणि
ह वा अस्मिन्भूतानि विशन्ति बृह. ५।१२।१

सर्वाणि भूतानीत्येव पञ्चमं मुखं
तेन मुखेन सर्वाणि भूतान्यस्ति कौ. त. २।९

सर्वाणि भूतान्यभ्यात्तं यदनेकमेकं
नानावर्णं नानारूपं नानाशब्दं
नानागन्धं नानारसं नाना-
स्पर्शमिति शौनको. १।५

सर्वाणिभूतान्यस्यैवैतानि सर्वाणि
निश्च्यसितानि बृह. ४।५।११

(एवं) सर्वाणि भूतान्यापि-
पीलिकाभ्यो बृहत्या विष्टब्धा-
नीत्येव विद्यात् १ ऐत. १।६।३

सर्वाणि भौतिकानि कारणे
भूतपञ्चके संयोज्य भूमिं जले.
क्रमेण विलीयते पैङ्गलो. ३।३

सर्वाणि रूपाणि विचित्य धीरः
नामानि कृत्वाऽभिवदन् यदास्ते महावा. ३

[+चित्त्यु. १२।७+ पारमा. ७।९

सर्वाणि ह वा इमानि भूतानि
प्रणव एव प्रतितिष्ठन्ति शौनको. ४।५

सर्वाणि ह वा इमानि भूतानि
प्राणमेवाभिसंविशन्ति छांदो. १।११।५

सर्वाणि हास्मै भूतानि श्रैष्ठ्याय
सन्नमन्ते तच्छ्रीत्युपासीत कौ. त. २।६

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्यन्नमेव
प्रतिहरमाणानि जीवन्ति छांदो. १।११।९

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्यहरहः
प्रपतन्त्यन्नमभिजिघृक्षमाणानि मैत्रा. ६।१२

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्या-
काशादेव जायन्ते नृ. पू. ३।५

[त्रि. ता. ९।२२+ ग. पू. २।९

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्या-
काशादेव समुत्पद्यन्ते छांदो. १।९।१

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्या-
दित्यमुच्चैः सन्तं गायन्ति छांदो. १।११।७

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्ये-
तदक्षरमन्वायत्तानि शौनको. १।५

सर्वाणि हास्मै भूतानि श्रैष्ठ्याय
सन्नमन्ते तच्छ्रीत्युपासीत कौ. त. २।६

सर्वाणि हास्मै भूतानि श्रैष्ठ्याया-
भ्यर्च्यन्ते तद्यजुरित्युपासीत कौ. त. २।६

सर्वाणीत्युपधारय
सर्वाणीन्द्रियकर्माणि भ. गी. ७।६

सर्वाण्डेऽवनन्तलोकाश्चानन्तवैकुण्ठाः
सन्तीति सर्वेषां खल्वभिमतम् भ. गी. ४।२७

सर्वाण्येनं भूतान्यभिरक्षन्ति त्रि. म. ना. ८।२

सर्वाण्येनं वामान्यभिसंयन्ति बृह. ४।१।२, ३

सर्वाण्येवैतानि प्रज्ञानस्य नाम-
धेयानि भवन्ति छांदो. ४।१।५।२

सर्वातीतपदालम्बी परिपूर्णैक-
चिन्मयः । नोद्वेगी न च २ ऐत. ६।२

तुष्टात्मा संसारे नावसीदति महो. ६।६३

सर्वातीतोऽस्म्यहं सदा ते. वि. ३।१२

सर्वात्मकत्वमात्माधारो भवति आ. पू. १

सर्वात्मकत्वं दृश्यविलयो गन्धः आ. पू. १

(तस्मात्) सर्वात्मकेनाकारेण
सर्वात्मकमात्मानमन्विच्छेत् नृसिंहो. ७।२

सर्वात्मकोऽहं सर्वोऽहं कुण्डिको. २६

सर्वात्मवेदने शुद्धं यदोदेति

तवात्मकम् । भातिप्रसृतिदि-
कालबाह्यं चिद्रूपदेहकम् महो. ४।४२

सर्वात्मा समरूपात्मा शुद्धात्मा त्वह-
मुत्थितः । एकवर्जित एकात्मा

सर्वात्मा स्वात्ममात्रकः ते. वि. ४।३४

सर्वा दिशश्चोर्ध्वमधश्च तिर्यक्		सर्वान्प्राणानसद्विद्धि सर्वाभोगा-	
प्रकाशयन्ती भ्राजते गुह्यकाली	गुह्यका. ६४	नसत्त्रिति	ते. वि. ३।५४
सर्वा दिशो बलिमस्मै हरन्ति	छांदो. २।२१।४	सर्वान् बन्धूनवस्थितान्	भ. गी. १।२५
सर्वाद्या सर्वविद्या च वृंदावन-		सर्वापदां पदं पापा भावा विभव-	
विहारिणी	राधिको. ७	भूमयः	महो. ३।४
सर्वाधारमनाधारमनिरीक्ष्यं	भस्मजा. २।९	सर्वारम्भपरित्यागी[भ.गी.१२।१६+	१४।२५
सर्वाधिग्याधिभेषजम्	पं. ब्र. १२	सर्वारम्भा हि दोषेण	भ. गी. १८।४८
सर्वाधिष्ठानरूपोऽस्मि सर्वदा		सर्वार्थवासनोन्मुक्ता तृष्णा	
चिद्धनोऽस्म्यहम्	ते. वि. ३।१३	मुक्तेति भण्यते	महो. ६।५०
सर्वाधिष्ठानमद्वन्द्वं परं ब्रह्म		सर्वार्थान् विपरीतांश्च	भ. गी. १८।३१
सनातनम् । सच्चिदानन्दरूपं		सर्वाश्चर्यमं देवं	भ. गी. ११।१२
तदवाङ्मनसगोचरम् [रुद्रह.२६+ अ. पू. ४।२९		सर्वोस्तथा भूतविशेषसंघान्	भ. गी. ११।१५
सर्वाधिष्ठानमद्वयपरब्रह्मविहार-		सर्वाः प्रजा ब्राह्मणत्वं नरेन्द्र न	
मण्डलं...चिद्रूपादित्यमण्डलं		ब्राह्मणत्वात्परमस्ति किञ्चित्	इतिहा. १४
द्वात्रिंशद्ब्यूहभेदैरधिष्ठितम्	त्रि.म.ना. ७।८	सर्वाः प्रजा यत्रैकं भवन्ति	चित्यु. ११।२
सर्वाननशिरोग्रीवः सर्वभूत-		सर्वाभिलापविगतः सर्वचिन्ता-	
गुहाशयः । सर्वव्यापी स भगवां-		समुत्थितः । सुप्रशान्तः	
स्तस्मान्सर्वगतः शिवः	श्वेताश्व. ३।११	सकृज्जोतिः समाधिरचलोऽभयः	अद्वैत. ३७
सर्वानपि वैष्णवान्धर्मान्विजृम्भयन्		सर्वा भूतानि तिष्ठन्ति सर्वमायुरेति	
सर्वानपि पाखण्डान्निचखान	सङ्कर्षणो. २	वसीयान्भवति	ओष. ६।२
सर्वानिन्द्रियकृतान्पापान्नाशयतीति		सर्वावस्थाविनिर्मुक्तः सर्वचिन्ता-	
तेन नाशी (वरणा) भवति		विवर्जितः	ना. वि. ५१
[जाबालो. २+	रामो. ३।१	सर्वावस्थासु साक्षी त्वेक एवावतिष्ठते	ना. प. ६।७
सर्वानुग्रहार्थाय तेषां (रुद्राक्षाणां)		सर्वा वृद्धा वायोः, सर्ववृद्धेन्द्रस्यो-	
नामोच्चारमात्रेण दशगोप्रदानफलं		त्सेधपरोक्षवृद्धाऽग्नेः	संहितो. १।८
दर्शनस्पर्शनाभ्यां द्विगुणं फलम्	रु. जा. १	सर्वाशासङ्ख्ये चेतःक्षयो मोक्ष	
सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्म्यहं वासुदेवः	ब्र. वि. २३	इतीष्यते	अ. पू. २।२३
सर्वानन्दमयः परः	ते. वि. ५।२	सर्वाश्च मधुमतीः सर्वाश्च	
सर्वान्कामान् समश्नुते	तैत्ति. २।५	व्याहृतीः (मा. पा.)	बृह. ६।३।६
[विद्वानिति च-] सर्वान्तरस्थ-		सर्वाश्चर्यं हि चिन्मात्रं देहं	
स्वसंविद्रूपविद्विद्वान्	निरा. २५	चिन्मात्रमेव हि	ते. वि. २।३२
सर्वान् पार्थ मनोगतान्	भ. गी. २।५५	सर्वाश्रयोऽहमेव	त्रि.म.ना. ८।६
सर्वान्तर्यामिरूपोऽहं सर्वसाक्षित्व-		सर्वसर्वविहीनोऽस्मि सात्त्विको-	
लक्षणः	ते. वि. ६।६६	ऽस्मि सदाऽस्म्यहम्	भैत्रे. ३६
सर्वान्तरः स्वयं ज्योतिः सर्वाधि-		(स यथा) सर्वासामपां समुद्र	
पतिरस्म्यहम्	ब्र. वि. १०६-	एकायनं, एवञ्च सर्वेषां	
सर्वान्पाप्मन औषत्तस्मात्पुरुष		रसानां जिह्वैकायनम्	बृह. ४।५।१२
औषति	बृह. १।४।१		

सर्वासामैव नाडीनामेष बन्धः

प्रकीर्तितः वराहो. ५।४२

(एवं) सर्वासां विद्यानां हृदय-
मेकायनमेव सर्वेषां कर्मणां

हस्तावेकायनम् बृह. ४।५।१२

सर्वास्वप्नु पञ्चविधं सामोपासीत छांदो. २।४।१

सर्वा ह्यस्मिन्देवताः शरीरेऽधिस-
माहिताः प्रा. हो. ४।४सर्वा ह्येवेमाः सर्वस्यै वाच
उपनिषद् इमां त्वेवाचक्षते ३ ऐत. २।५।१सर्वा च सावित्रीमन्वाह, सर्वाश्च
मधुमतीरहमेवेदं सर्वं भूयासं
भूर्भुवः स्वः स्वाहा बृह. ६।३।६सर्वाश्च वेदान् सर्वाश्च यज्ञान्
सर्वाश्च शब्दान्सर्वाश्च व्युष्टीः
सर्वाणि च भूतानि स्थावर-
जङ्गमान्यनुभवेयमिति २ प्रणवो. २सर्वाश्च वेदान् साङ्गानपि ब्रह्म
ब्राह्मणैश्च...सत्यं धर्मेण धर्मं
तर्पयामि स्वेन तेजसा अ. शिरः. १।१सर्वे आनन्दरसा यस्मात्प्रकटिता
भवन्ति सामर. ३सर्वे ऊष्माणोऽप्रस्ता अनिरस्ता
विवृत्ता वक्तव्याः प्रजापते-
रात्मानं परिददातीति छांदो. २।२२।५

सर्वे कामा मनोगता व्यावर्तन्ते प. हं. ९

सर्वे कुर्वन्ति कर्माणि विकृशाः
पूर्वकर्मभिः शिवो. ७।१२५सर्वेच्छाकलनाशान्तावात्मलाभो-
दयाभिधः । स पुनः सिद्धि-
वाञ्छायां कथमर्हत्त्वचित्ततः वराहो. ३।३०सर्वेच्छाजालसंज्ञान्तावात्मलाभो
भवेन्मुने । स कथं सिद्धि-

जालानि नूनं वाञ्छत्यचित्तकः अ. पू. ४।८

सर्वेच्छाः सकलाः शङ्काः सर्वेहाः
सर्वनिश्चयाः । धिया येन परि-

त्यक्ताः स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २।५८

सर्वे जीवाश्च स्वस्वरूपं भजन्ते त्रि.म.ना. ३।७

सर्वे जीवाः सुखैर्दुःखैर्मायाजालेन
वेष्टिताः । तेषां मुक्तिः कथं

देव कृपया वद शङ्कर यो. शि. १।१

सर्वे जीवाः सुखैर्दुःखैर्मायाजालेन
वेष्टिताः । तेषां मुक्तिकरं मार्गं

मायाजालनिकृन्तनम् १ यो. त. ४

सर्वे तु शक्तिजालेन रोगा
नश्यन्ति निश्चयम् योगकुं. १।१८सर्वे देवा ऋषयो मुनयः सिद्ध-
गन्धर्वयक्षरक्षःपिशाचाः सर्वे
नारायणः ना.पू.ता. ५।६

सर्वे देवाः शिवात्मकाः रुद्रह. ४

सर्वे देवाः संविशन्तीति विष्णुः अ. शिखो. २

सर्वे धर्मा मृषा स्वप्ने कायस्यान्त-
निदर्शनात् । संवृतेऽस्मिन्प्रदेशे
वै भूतानां दर्शनं कुतः अ. शां. ३३सर्वे धर्मास्तथा ज्ञानं नैतद्बुद्धेन
भाषितम् अ. शां. ९९सर्वे धर्माः समाभिन्ना अजं साम्यं
विशारदम् अ. शां. ९३

सर्वे नमस्यन्ति च सिद्धसङ्गाः भ.गी. ११।३६

सर्वे नादसमुद्भवाः यो. शि. ३।८

सर्वे निमेषा जज्ञिरे विद्युतः
पुरुषादधि महाना. १।८सर्वेन्द्रियगुणाभासं सर्वेन्द्रिय-
विवर्जितम् । सर्वस्य प्रभुमीशानं

सर्वस्य शरणं बृहत् श्वेताश्र. ३।१७

सर्वेन्द्रियगुणाभासं भ.गी. १३।१५

सर्वेन्द्रियगुणाभासः सर्वेन्द्रिय-
विवर्जितः ब्र. विं. १०७सर्वेन्द्रियगुणाभासा सर्वेन्द्रिय-
विवर्जिता । सर्वेषां प्रभुरीशानी

सर्वेषां शरणं सुहृत् गु. का. ४९

सर्वेन्द्रियविवर्जितम् भ.गी. १३।१५

सर्वेन्द्रियविहीनोऽस्मि सर्वकर्म-

कृदप्यहम् मैत्रे. ३।१५

सर्वे पाप्मानोऽतो निवर्तन्ते छांदो. ८।४।१

सर्वेऽप्येते यज्ञविदः भ.गी. ४।३०

सर्वे बन्धाः प्रविनश्यन्ति	त्रि. म. ना. ८।७	सर्वेषामात्मानुसन्धानं विधिरित्येव	ना. प. ७।११
सर्वे ब्रह्म वदिष्यन्ति सम्प्राप्ते		(एवं) सर्वेषामानन्दानामुपस्थ	
तु कलौ युगे । वैदिके नानु-		एकायनं सर्वेषां विसर्गाणां	
तिष्ठन्ति शिश्रोदरपरायणाः	भवसं. १।५७	पायुरेकायनम् [बृह. २।४।११+	४।५।१२
सर्वेभ्यः पापकृत्तमः	भ. गी. ४।३६	सर्वेषामिन्द्रियाणां गतिरुपरमते	
सर्वेभ्योऽन्तस्थानेभ्यो ध्येयेभ्यः		य आत्मन्येवावस्थीयते	प. हं. ९
प्रदीपवत्प्रकाशयतीति प्रकाशः	अ. शिखो. २	सर्वेषामेव गतीनामव्यक्तं हृदयम्	सुबालो. १३।४
सर्वेभ्यो लोकेभ्यः सर्वे प्राणिनो-		सर्वेषामेव गन्धानां पृथिवी हृदयं	सुबालो. १३।४
ऽभवन्	गायत्रीर. १	सर्वेषामेव पापानां सङ्घाते	
सर्वेभ्यो वेदेभ्यः सर्वे लोका अभवन्	गायत्रीर. १	समुपस्थिते । तारं द्वादशसाहस्र-	
सर्वे मरुद्गणा अजीजनन् (देव्याः)	बह्वचो. १	मभ्यसेच्छेदं हि तत्	१सं.सो. २।१०३
सर्वे युद्धविशारदाः	भ. गी. १।९	सर्वेषामेव भूतानां महासौभाग्य-	
सर्वे वयमतः परम्	भ. गी. २।१२	दायिनी । महालक्ष्मीर्माहादेवी..	ना. पू. ता. २।२
सर्वे वाक्यात्मका मन्त्रा वेद-		सर्वेषामेव भूतानां विष्णुरात्मा..	रुद्रह. १३
शास्त्राणि कृत्स्नशः	यो. शि. ३।७	सर्वेषामेव रूपाणां तेजो हृदयम्	सुबालो. १३।४
सर्वे वेदा यत्पदमामनन्ति तपां५ सि		सर्वेषामेव शब्दानामाकाशं हृदयम्	सुबालो. १३।४
सर्वाणि च यद्वदन्ति		सर्वेषामेव रसानामपो हृदयम्	सुबालो. १३।४
[कठो. २।१५+	गुह्यका. ३९	सर्वेषामेव शर्म भवान्	२ प्रणवो. १९
सर्वे वेदा यत्रैकं भवन्ति	चिन्त्यु. ११।१	सर्वेषामेव सत्त्वानां मृत्युर्हृदयम्	सुबालो. १३।४
सर्वे वेदाः प्रणवादिकास्तं प्रवणं		सर्वेषामेव स्पर्शानां वायुर्हृदयम्	सुबालो. १३।४
तत्त्वान्नोऽङ्गं वेद स आयुर्यशः-		सर्वेषामेव त्रीणि शरीराणि वर्तन्ते	यो. चू. ७२
कीर्तिज्ञानैश्वर्यवान्भवति	नृ. पू. १।३	(एवं) सर्वेषां कर्मणा हस्ता-	
सर्वे वेदाः सर्वे यज्ञा इत्यथ		वेकायनम् [बृह. २।४।११+	४।५।१२
खल्विन्द्रमन्वायत्तं	शौनको. १।५	सर्वेषां खलु भूतानामात्मा सत्ये	
(तदनु) सर्वेशमप्रमेयमजं शिवं		प्रतिष्ठितः (मा. पा.)	छां.ड. ६।१७
परमाकाशं निरालम्बमद्वयं..		(एवं) सर्वेषां गन्धानां नासिके	
परं ब्रह्म प्राप्नोति	मं. ब्रा. ३।१	एकायनम्	बृह. ४।५।१२
सर्वेशः सर्वसाक्षी च	२ रुद्रो. ४४	सर्वेषां च महीक्षिताम्	भ. गी. १।२५
सर्वेश्वरं सर्वदेवैरुपास्यम्	ना. प. ९।१७	(तस्मात्) सर्वेषा जीवानामिष्ट-	
सर्वेषणाविनिर्मुक्तश्छित्त्वा तं तु		विषये...सुखबुद्धि...	त्रि.म.ना. ५।३
न बध्यते	छुरिको. २५	सर्वेषां ज्योतिषां ज्योतिस्तमसः	
(तस्मात्) सर्वेषामधिकारिणा-		परमुच्यते	त्रि.म.ना. ४।३
मनधिकारिणांच भक्तियोग		सर्वेषां दिव्यानां (विद्यानां)	
एव प्रशस्यते	त्रि. म. ना. ८।४	प्रेरयिता ईशानः	पञ्चत्र. १
(एवं) सर्वेषामध्वनां पादा-		सर्वेषां देवानां साष्टिवां सालोक्यतां	
वेकायनमेव५ सर्वेषां वेदानां		सायुज्यतां गच्छति	कठश्रु. १३
वागेकायनम् [बृह. २।४।११+	४।५।१२	सर्वेषां देवालयस्थं भस्म शिवाग्निजं	
सर्वेषामपि पापानां प्रायश्चित्तं		शिवयोगिनाम्	बृ. जा. ५।७
त्वमेव हि	तुलस्यु. १३		

सर्वेषां दोषरत्नानां सुसमुद्रिकया-
 ऽनया । दुःखगृह्णत्या नित्य-
 मलमस्तु मम स्त्रिया [याज्ञव. १६+ महो. ३।४७
 सर्वेषां पुरुषाणामन्तःपुरुषः स
 आत्मा स विज्ञेयः त्रि. ता. ५।१
 सर्वेषां पूर्वोक्तब्रह्मयज्ञक्रमं मुक्ति-
 क्रममिति ब्रह्मपुत्रः प्रोवाच पा. ब्र. ५
 सर्वेषां प्रणवो बीजं हंसः शक्तिः
 प्रकीर्तिता गुह्यका. ८।१
 सर्वेषां प्राणिनां प्रारब्धसञ्चिता-
 गामिकर्मसाधर्म्यदर्शनात्कर्मा-
 भिप्रेरिताः सन्तो जनाः
 क्रियाः कुर्वन्ति व. सू. ७
 (ॐ) सर्वेषां प्राणिवुद्बुदानां
 निरञ्जनाव्यक्तामृतनिधौ
 विलयविलासः स्थितिर्विजृम्भते स्वसंवे. १
 सर्वेषां बीजानां हयग्रीवैकाक्षर-
 बीजमनुत्तमं मन्त्रराजात्मकं भवति हयग्री. ६
 सर्वेषां ब्रह्मादीनां देवर्षीणां
 मनुष्याणां मूर्तिरेका परब्र. ६
 सर्वेषां भूतानामन्तरपुरुषः स म
 आत्मैति विद्यात् ३ ऐत. २।४।८
 सर्वेषां भूतानां मूर्धा भवति कौ. त. ४।२
 सर्वेषां भूतानां मूर्धा राजा भवति बृह. २।१।२
 सर्वेषां भूतानां मूर्धेति वा अहमेत-
 सुपास इति कौ. त. ४।२
 (एवं) सर्वेषां रसानां जिह्वै-
 कायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 (एवं) सर्वेषां रूपाणां चक्षु-
 रेकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 सर्वेषां वस्तूनां मुख्यवस्तु भवति ना. उ. ता. ३।१
 सर्वेषां वा एतद्भूतानामाकाशः
 परायणम् [नृ. पू. ३।६+ त्रि. ता. ५।२२+ ग. पू. २।९
 (एवं) सर्वेषां विसर्गाणां पायु-
 रेकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 (एवं) सर्वेषां वेदानां वागेकायनं
 [बृ. उ. २।४।११+ ४।५।१२
 (एवं) सर्वेषां शब्दानां श्रोत्र-
 मेकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 ८४

सर्वेषां शरीराणां समानगुणाभवन्ति सामर. १०१
 (एवं) सर्वेषां सङ्कल्पानां मन
 एकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 सर्वेषां समवायेन सिद्धिः स्या-
 द्योगरक्षणा योगो. ३२
 (एवं) सर्वेषां स्पर्शानां
 त्वगेकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 सर्वे स्पर्शा मृत्योरात्मानः छांदो. २।२२।३
 सर्वे स्पर्शा लेशेनानभिनिहिता
 वक्तव्या मृत्योरात्मानं
 परिहराणीति छांदो. २।२२।५
 सर्वेऽस्मै देवा बलिमावहन्ति तैत्ति. १।५।३
 सर्वे स्वरा इन्द्रस्यात्मानः छांदो. २।२२।३
 सर्वे स्वरा घोषवन्तो बलवन्तो
 वक्तव्या इन्द्रे बलं ददानीति छांदो. २।२२।५
 सर्वे होतारो यत्रैकं भवन्ति चित्त्यु. ११।१
 सर्वेषु कालेषु लाभालाभौ समौ
 कृत्वा... ध्रुवशीलोऽष्टौ मास्ये-
 काकी चरेत् (?) प. हं. प. ७
 सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भवति ऊर्ध्वपुं. ६
 सर्वेषु भूतेषु गणेशमेकं विज्ञाय तं
 मृत्युमुखात् प्रमुच्यते हेरम्बो. ८
 सर्वेषु भूतेष्वेतमेव ब्रह्मेत्याचक्षते ३ ऐत. २।३।४
 सर्वेषु वेदेष्वावर्ण्यकमावर्तयेत्
 सवैरेव (अक्षरैः) स इन्द्रोऽभवत्
 सवैरेव (अक्षरैः) स विष्णुरभवत्
 सर्वोत्कृष्टपरमद्युतिप्रद्योतमानं
 तत्त्वाकाशं भवति अव्यक्तो. ६
 सर्वोत्कृष्टपरमाद्वितीयप्रद्योतमानं
 तत्त्वाकाशं भवति अव्यक्तो. ६
 सर्वोपनिषद्भ्यासं दूरतस्त्यज्य
 सादरम् । तेजोबिन्दूपनिषद्-
 मभ्यसेत्सर्वदा मुदा । सकृद्भ्यास-
 मात्रेण ब्रह्मैव भवति स्वयम् [ते. बि. ६।११०, ११
 सर्वोपकारी मोक्षो भवति दत्तात्रे. १।६
 सर्वोपनिषदा मध्ये सारमष्टोत्तरं
 शतम् । सकृच्छ्रवणमात्रेण
 सर्वाघौघनिकृन्तनम् मुक्तिको. १।४४

सर्वोपसंहारेण संहारप्रणवः	तुरीयो. १	स वा अयं पुरुषो जायमानः	
सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं स्वात्मानं		शरीरमभिसम्पद्यमानः	
भावयेत्सुधीः	कठरु. ४४	पाप्मभिः संसृज्यते	बृह. ४।३।८
सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं परं तत्त्वं		स वा ऋषे तृतीयं शंस	१ ऐत. २।३।३
तदुच्यते	अमन. १।११	स वा ऋषे द्वितीयं शंस	१ ऐत. २।३।२
सर्वो योगाग्निना देहो ह्यजडः		स वा एवं प्रवरणीय आत्मका-	
शोकवर्जितः	यो. शि. १।२६	मेनेत्याहुर्ब्रह्मवादिनः	मैत्रा. ६।७
सर्वो वै रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु	महाना. १०।११	स वा एष आत्मा परः	नृसिंहो. ९।१
सर्वोऽपि सर्वहीनोऽसि शान्ता-		स वा एष आत्मा हृदि	छांदो. ८।३।३
शान्तविवर्जितः	ते. वि. ५।६८	स वा एष आत्मेत्यदो वशं नीत	
सर्वो ह्येष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु	शिव. सं. ३१	एव सितार्सितैः कर्मफलैरभि-	
[+महाना. १०।११		भूयमान इव प्रतिशरीरेषु चरति	मैत्रा. २।१०
सर्वोऽप्यस्य मन्यं दधिमधुनो-		स वा एष एकस्त्रिधाभूतोऽष्टधैका-	
रूपमध्य ज्येष्ठाय श्रेष्ठाय स्वाहे-		दशधा द्वादशधाऽपरिमितधा	
त्यग्नावाज्यस्य हुत्वा मन्ये		वोद्भूत उद्भूतत्वाद्भूतेषु चरति	
सम्पातमवनयेत्	छांदो. ५।२।४	प्रतिष्ठा सर्वभूतानामधिपतिर्व-	
सलिल एको द्रष्टाऽद्वैतो भवति	बृह. ४।३।३२	भूवेत्यसावात्मान्तर्बहिश्चान्तर्बहिश्च	मैत्रा. ४।५
सलिल एवेदं सलिलं वनं भूयस्तेनैव		स वा एष एतस्मिन्बुद्धान्ते रत्वा	
मार्गेण जात्राय धावति	सुबालो. ४।४	चरित्वा दृष्ट्वैव पुण्यं च पापं च	
सलिलकण इवाम्बुधौ महात्मा		पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या	
विगलितवासनमेकता जगाम	महो. २।७७	द्रवति स्वप्नान्तायैव	बृह. ४।३।१७
सलिलमिति लौहित्यकारणं सत्त्वम्	भावनो. ७	स वा एष एतस्मिन्सम्प्रसादे रत्वा..	बृह. ४।३।१५
सलिलात्फेनमभवत्	गायत्रीर. १	स वा एष एतस्मिन्स्वप्नान्ते रत्वा	
सलिलेश्वरयेच्चित्तान्मभसापरिभूयते	यो. शि. ५।५०	चरित्वा दृष्ट्वैव पुण्यं पापं..	बृह. ४।३।३४
सलिले सैन्धवं यद्वत्साम्यं भवति		स वा एष एतस्मिन्स्वप्ने रत्वा...	बृह. ४।३।१६
योगतः । तथाऽऽत्ममनसोरैक्यं		स वा एष एतेन देवेन चक्षुषा	
समाधि-(रिति कथ्यते)		मनसैतान्कामान्पश्यन्नमते	छांदो. ८।१२।५
रभिधीयते [सौभाग्य. १८+	वराहो. २।७५	स वा एष एवं पश्यन्नेवं मन्वान	
स लोकमागच्छत्यशोकमहिमं		एवं विज्ञानव्रतिवादी भवति	छांदो. ७।१५।४
तस्मिन्वसति शाश्वतीः समाः	बृह. ५।१०।१	स वा एष एवं पश्यन्नेवं मन्वान	
सवनात्सञ्चिता	मैत्रा. ६।७	एवं विज्ञानात्मरतिरात्मक्रीड	
सवस्तु सोपलम्भं च द्वयं लौकिक-		आत्ममिथुन आत्मानन्दः स	
मिष्यते । अवस्तु सोपलम्भं च..	अ. शां. ८७	स्वराट् भवति	छांदो. ७।२५।२
स वा अयमात्माऽनन्तोऽजरो-		स वा एष ओमित्येतदात्मा, स	
ऽपारो न वारे बाह्यो नांतरः	आर्षे. ९।२	त्रेधाऽऽत्मानं व्यकुरुत	मैत्रा. ६।३
स वा अयमात्मा ब्रह्म	बृह. ४।४।५	स वा एष दिव्यः शाकरः शिशु-	
स वा अयमात्मा सर्वेषां भूता-		मारस्तः ह य एवं वेदाप	
नामधिपतिः	बृह. २।५।१५	पुनर्मृत्युं जयति	सहवै. २३
स वा अयं पुरुषः सर्वासु पृष्ठे			
पुरिश्यः	बृह. २।५।१८		

स वा एष निरिन्द्रियो विसुकृतो- ऽस्माहोकापैति	बृह. ६।४।१२	स वाजपेयेनसोऽतिरात्रेणसोऽतोर्था- मेण स सर्वैः क्रतुभिर्यजते	ग. शो. ५।३
स वा एष पञ्चधाऽऽत्मानं प्रवि- भज्य निहितो गुहायां मनो- मयः प्राणशरीरो बहुरूपः सत्य- सङ्कल्प आत्मेति	मैत्रा. २।९ तैत्ति. २।२	स वायुना ज्योतिषा भाति च तपति च, भाति च तपति च कीर्त्या यशसा ब्रह्मवर्चसेन	छांदो. ३।१८।४
स वा एष पुरुषविध एव	महाना. १७।१४	स वायुपूतो भवति, स आदित्यपूतो भवति । अरोगी भवति ।	मुद्रलो. ५।१
स वा एष पुरुषः पञ्चधा पञ्चात्मा	तैत्ति. २।११	स वायुप्रतिष्ठा, आकाशात्मा स्वरेति स तद्भवति	कौ. त. २।१४
स वा एष पुरुषोऽन्नरसमयः	नृसिंहो. ९।५	स वायुमिवात्मानं कृत्वाऽभ्यन्तरं प्राविशत्	मैत्रा. २।६
स वा एष भूतानीन्द्रियाणि विराजं देवताः कोशांश्च सृष्ट्वा प्रविश्यामूढो मूढ इव व्यवहरन्नास्ते	बृह. ४।४।२५	स वायुः स आकाशस्तदेतदोजश्च महश्चेत्युपासीत	छांदो. ३।१३।५ गो. पू. ४।३
स वा एष महानज आत्माऽजरो- ऽमरोऽमृतोऽभयो ब्रह्माभयं वै ब्रह्माभयं हि वै ब्रह्म भवति	बृह. ४।४।२४	स वासुदेवो न यतोऽन्यदस्ति स वां मधु प्रबोचदृतायन्त्वाष्ट्रं यदस्मावपि कक्ष्यं वामिति	बृह. २।५।१७
स वा एष महानज आत्माऽन्नादो वसुदानो विन्दते वसु	बृह. ४।४।२२	सविकल्पो निर्विकल्पः समाधि- द्विविधो हृदि (कुर्यात्)	सरस्व. ४९ भ. गी. १३।७
स वा एष महानज आत्मा योऽयं विज्ञानमयः प्राणेषु य एषो- ऽन्तर्हृदय आकाशस्तस्मिच्छेते	सहस्रै. २१	सविकारमुदाहृतम् सविकारस्तथा जीवो निर्विकार- स्तथा शिवः । कोशास्तस्य विकारास्ते ह्यवस्थासु प्रवर्तकाः	त्रि. ब्रा. २।१३
स वा एष यज्ञः प्रादक्षिणोऽनन्त- दक्षिणः समृद्धतरः	सहस्रै. १७	स विजायमानः स जनिष्यमाणः प्रत्यङ्मुखस्तिष्ठति विश्वतोमुखः [+तै.आ.१०।१।३+]	महाना. २।१ सूर्यता. १।३
स वा एष वाचः परमो विकारः, यदेतन्महदुक्तम्	१ ऐत. ३।६।३	स विज्ञानो भवति स विज्ञातमेवा- न्ववक्रामति तं विद्याकर्मणी समन्वारमेते पूर्वप्रज्ञा च	बृह. ४।४।२
स वा एष शुद्धः स्थिरोऽचलश्चा- लेषोऽव्यमो निःस्पृहः प्रेक्षकव- दवस्थितः	मैत्रा. २।११	सविता पश्चात्तात्सविता पुरस्तात्स- वितोत्तरात्तात्सविताऽधरात्तात् । सवितानः सुवतु सर्वताति सविता नो रासतां दीर्घमायुः [सूर्यो. ८+ ऋ.मं. १०।३६।१४]	
स वा एष सूक्ष्मोऽप्राहोऽदृश्यः पुरुषसंज्ञो बुद्धिपूर्वमिदैवार्तते	मैत्रा. २।५	सविता प्रसविता दीप्तो दीपयन् दीप्यमानः	नृ. पू. २।७ त्रि. ता. १।६
स वा एषा देवता दूर्नाम दूरं ह्यस्या मृत्युर्दूरं ह वा अस्मा- न्मृत्युर्भवति	बृह. १।३।९	सविता वै देवस्ततो योऽस्य भर्गा- कृत्स्नं चिन्तयामि	मैत्रा. ६।७
स वा एषोऽभिभूतः प्राकृतैर्गुणैः	मैत्रा. ३।२		
स वा एषोऽस्मद्दन्तरे तिष्ठन्न- कृताथोऽमन्यत	मैत्रा. २।९		

सविता श्रियः प्रसविता श्रियमेवा-
 प्रीति । अथो प्रज्ञातयैव प्रतिपदा ५
 छन्दा ५ सि प्रतिपद्यते सहवै. १५
 सवितुरिति सविता, सावित्र-
 मादित्यो वै गायत्रीर. २
 सवितुर्वा योग्यो जीवात्मपरमात्म-
 समुद्रवस्तं प्रकाशशक्तिरूपं
 जीवाक्षरं स्पष्टमापद्यते. त्रि. ता. ११४
 स वित्तेनैवा च पूर्यतेऽप च क्षीयते बृह. १।५।१५
 सवित्रा प्रसवेन जुषेत ब्रह्म पूर्यम् श्वेताश्व. २।७
 स विशृङ्ग एवाभवत् शौनको. २।३
 स विश्वकृद्विश्वविदात्मयोनिर्ज्ञः
 कालकालो गुणी सर्वविद्यः ।
 प्रधानक्षेत्रज्ञपतिर्गुणेशः
 संसारमोक्षस्थितिवन्धहेतुः श्वेता. ६।१६
 [भवसं. २।४६
 स विश्वकृत् स हि सर्वस्य कर्ता
 तस्य लोकाः स उ लोक एव बृह. ४।४।१३
 स विश्वरूपस्त्रिगुणस्त्रिवर्मा
 प्राणाधिपः सञ्चरति स्वकर्मभिः श्वेताश्व. ५।७
 सविषयं मनो बन्धाय, निर्विषयं
 मुक्तये भवति मं. ब्रा. ९।१
 स विष्णुः सशिवः स ब्रह्मासेन्द्रः सेन्दुः
 स सूर्यः स वायुः सोऽग्निः स ब्रह्म ग. शो. २।१
 स वेत्ति वेद्यं न च तस्यास्ति वेत्ता
 तमाहुरग्न्यं पुरुषं महान्तम् श्वेता. ३।१९
 [+ना. प. ९।१४+ भवसं. २।४५
 स वेदैतत्परमं ब्रह्म धाम यत्र विश्वं
 निहितं भाति शुभ्रम् । उपासते
 पुरुषं ये ह्यकामास्ते शुक्रमेत-
 दतिवर्तन्ति धीराः मुण्ड. ३।२।१
 (अथ) संवेश्य जायायै हृदय-
 मभिमृशेत् कौ. त. २।१०
 स वृक्षकालाकृतिभिः परोऽन्यो
 यस्मात्प्रपञ्चः परिवर्ततेऽयम् ।
 धर्मावहं पापनुदं भगेशं ज्ञात्वा-
 ऽऽत्मस्थममृतं विश्वधाम श्वेता. ६।६
 स वै खलु प्रस्तोता साम प्रस्तौति बृह. १।३।२८
 स वै गणेशः सर्वात्मा विज्ञेयः गणेशो. ४।१०

स वै गौतम तीर्थेनेच्छसी३
 इत्युपैम्यहम् (मा. पा.) बृह. ६।२।७
 स वै त्रिविधः-सात्त्विको राजस-
 स्तामसश्चेति । सात्त्विकी ज्ञान-
 शक्तिः, राजसी क्रियाशक्तिः,
 तामसी द्रव्यशक्तिः गणेशो. ४।३
 स वै दैवः प्राणो यः सञ्चरंश्चास-
 ञ्चरंश्च न व्यथते न रिध्यति बृह. १।५।२०
 स वै नैव रेमे तस्मादेकाकी न रमते बृह. १।४।३
 स वै ब्रह्म परमात्मेत्युच्यते हंसो. ४
 स वै बलं बलिनामप्रगण्यः पुण्यः
 शरण्यः सकलस्य जन्तोः ।
 तमेकदन्तं गजवक्त्रमीशं विज्ञाय
 दुःखान्तमुपैति सद्यः हेरम्बो. ११
 स वै ब्रह्मण आनन्दः गान्धर्वो. ६
 स वै वाचमेव प्रथमामत्यवहत्
 सा यदा मृत्युमत्यमुच्यत बृह. १।३।१२
 स वै वेदिता स्याद्याज्ञवल्क्य वेद
 वा [बृह. ३।९।१०, ११, १२-१७
 स वैष्णवं धाम भित्वा परं ब्रह्म
 प्राप्नोति त्रि. ता. १।१५
 सव्यदक्षिणनाडीस्थो मध्ये चरति
 मारुतः । तिष्ठतः खेचरी मुद्रा
 तस्मिन्स्थाने न संशयः शाण्डि. १।७।४०
 सव्यहस्तं आज्यस्थाली
 (शारीर्यज्ञस्य) प्रा. हो. ४।२
 सव्याहृतिं सप्रणवां गायत्री शिरसा
 सह । त्रिः पठेदायतप्रणः
 प्राणायामः स उच्यते अ. ना. ११
 सव्ये तु शङ्खं विभृयादिति
 ब्रह्मविदो विदुः सुदर्श. ११
 सव्ये दक्षिणगुल्फं तु पृष्ठपार्श्वे
 नियोजयेत् । दक्षिणेऽपि तथा
 सव्यं गोमुखं गोर्मुखं (गोमुखं)
 यथा [त्रि. ब्रा. २।३६+ शाण्डि. १।३।२
 सव्ये दक्षिणगुल्फं तु पृष्ठपार्श्वे
 नियोजयेत् । दक्षिणेऽपि तथा
 सव्यं गोमुखं तत्प्रचक्षते जा. द. ३।४

सव्ये दले तिष्ठति पद्मयोनिः
 स्वरान्वितो दक्षिणपत्रगो हरिः ।
 श्रिया समेतः शिवयाऽनुषक्तो
 मध्ये दलेऽहं निवसामि नित्यम् १ बिल्वो. ३
 सव्योरुदक्षिणे गुल्फे दक्षिणं
 दक्षिणेतरे । निदिध्यादृजुकायस्तु
 चक्रासनमिदं मतम् वराहो. ५।१७
 स शब्दस्तुमुलोऽभवत् भ. गी. १।१३
 सशरीरं समारोप्य तन्मयत्वं
 तथोमिति । त्रिशरीरं त-
 मात्मानं परं ब्रह्म विनिश्चिनु ना. प. ८।८
 स शान्तिमधिगच्छति भ. गी. २।७१
 स शान्तिमाप्नोति न कामकामी भ. गी. २।७०
 सशिखं वपनं कृत्वा बहिस्सूत्रं
 त्यजेद्बुधः । यदक्षरं परं ब्रह्म
 तत्सूत्रमिति धारयेत् ब्रह्मो. ६
 [+ना. प. ३।७८+ परब्र. ७
 सशिखान् केशान् निष्कृत्य
 विस्तृत्य यज्ञोपवीती निष्क्रम्य
 पुत्रं दृष्ट्वा त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं
 सर्वमित्यनुमन्त्रयेत् कठश्रु. ४
 सशिखान् केशान्निष्कृत्य विस्तृत्य
 यज्ञोपवीतं भूः स्वाहेत्यप्सु
 जुहुयात् कठरु. ३
 स शिखान्केशान्विस्तृत्य यज्ञोपवीतं
 छित्त्वा पुत्रं दृष्ट्वा त्वं यज्ञस्त्वं
 सर्वमित्यनुमन्त्रयेत् १ सं. सो. १।२
 स शिवः सच्चिदानन्दः सोऽन्वेष्टव्यो
 मुमुक्षुभिः पं. ब्र. ३५
 स शिवः स शिवः स शिवो गणेशः गणेशो. २।४
 स शीतोष्ण-सुखदुःख-मानाव-
 मानवर्जितः प. हं. प. ११
 स शुकः स्वकया बुद्ध्या न वाक्यं
 बहु मन्यते महो. २।१७
 स शुद्धः स शुद्धः स शुद्धो गणेशः गणेशो. २।४
 स शुष्यति स चूर्तते तस्मादनृतं
 न वेदेत् १ ऐत. ३।६।५
 स शौद्रं वर्णमसृजत बृह. १।४।१३

स षकारं ब्रवाणीं अषकारां
 इति, स षकारमेव ब्रूयात् ३ ऐत. २।६।२
 स षट्पदो भवति, साम एव षट्पदः ग. पू. १।११
 स षड्मिवर्जितः । षड्भावविकारशून्यः प. हं. प. ११
 स षोडशिना यजते, स वाजपेयेन
 यजते, सोऽतिरात्रेण यजते,
 सोमोर्धामेण यजते, सोऽश्वमेधेन
 यजते, स सर्वैः क्रतुभिर्यजते नृ. पू. ५।१४
 स सकलभोगान् भुङ्क्ते देहं त्यक्त्वा
 शिवसायुज्यमेति का. रुद्रो. ५
 स सच्चिदानन्दाद्वयचिद्धनः
 सम्पूर्णानन्दैकबोधो ब्रह्मैवाह-
 मस्मीत्यनवरतं ब्रह्मप्रणवानु-
 सन्धानेन यः कृतकृत्यो भवति
 स ह परमहंसपरित्राट् प. हं. प. ११
 स सततं सकलरुद्रमन्त्रजापी
 भवति, स सकलभोगान्भुङ्क्ते,
 देहं त्यक्त्वा शिवसायुज्यमेति,
 न स पुनरावर्तते का. रुद्रो. ५
 स सत्याभिसन्धः सत्येनात्मान-
 मन्तर्थाय परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति,
 स न दह्यतेऽथ मुच्यते छांदो. ६।१६।२
 स सन्न्यासी च योगी च भ. गी. ६।१
 स सन्न्यासी शिव एव सर्वदेवमयो
 भवति तारोप. ४
 स समानः सन्तुभौ लोकावनु-
 सञ्चरति बृह. ४।३।७
 स समुद्र एव भवति (मा. पा.) छां. उ. ६।१०।१
 स समृद्धकायः सन् सृष्टिकर्म
 न जज्ञिवान् मुद्रलो. २।४
 स सम्यग्ज्ञानं च लब्ध्वा विष्णु-
 सायुज्यमवाप्नोति वासुदे. १७
 स सर्वकर्मकृत् स ब्राह्मणः प. हं. प. ११
 स सर्वकारणमूलं विराट्स्वरूपोभवति त्रि. म. ना. २।६
 स सर्वज्ञः सर्वमेवाविवेश प्रश्नो. ४।११
 स सर्वज्ञः सर्ववित् यस्य ज्ञानमयं
 तपः । तस्यैषाऽऽहुतिर्दिव्या-
 ऽऽमृतत्वाय कल्पतामिति २ सन्न्यासो. १

सर्वभयनिर्मुक्तः साक्षाच्छिवमयो भवेत्	वज्रपं. ६
सर्वलोकस्य शुभाशुभस्य तं वै ज्ञात्वा मृत्युमत्येति जन्तुः	हेरम्बो. ८
सर्वविद्वज्जति मां	म. गी. १५।१९
सर्ववेत्ता भुवनस्य गोप्ता ताभिः प्रजानां निहिता जनानाम् । प्रोता त्वमोता विचितिः क्रमाणां प्रजापतिश्छन्दमयो विगर्भः	एका. ९
सर्ववेदव्रतचर्यासु चरितो भवति सर्वशः सर्व भवति (मा. पा.)	पैङ्गलो. ४।२४
सर्वसम्पत्तिभूतं प्रथमं...महा-विद्येश्वरीविद्यां..त्रिपुरेश्वरी५..	प्रश्नो. ४।१०
सर्व चानिकेतः स्थिरमतिरेवं स भिक्षुः सौवर्णादीनां नैव परिग्रहेत्	त्रि. ता. २।२
सर्व५ लोकाञ्जित्वा ब्रह्म परं प्राप्नोति	प. हं. ९
सर्वान्वेदानधीतो भवति	अव्यक्तो. ५
सर्वा वाचो विजृम्भयति	का. रुद्रो. ५
सर्वा५ लोकां प्राप्नोति सर्वा५ च कामान्यस्त्वमात्मान-	त्रि. ता. १।१५
मनुविद्य विजानाति	छांदो. ८।७।१,३
[८।१२।६+पैङ्गलो. ४।२४+	महो. ६।८
संसारं तरति, सोऽमृतत्वं च गच्छति, महतीं श्रियमश्नुते	नृ. पू. ३।२
संस्तुतो दैवतदेवसूनुः सुतं भृगोर्वक्त्र्यमुवाच तुष्टः । अवेहि मां भार्गव वक्रतुण्डमनाथनाथं त्रिगुणात्मकं शिवम्	ग. पू. ता. १।९
साक्षी भवति, स एव भवति, स सर्वो भवति	गणेशो. ५।८
सपर्वतां सप्तद्वीपां वसुन्धरां तत्साम्नः प्रथमं पादं जानीयात्	नृ. पू. १।२
सप्तद्वीपां सपर्वतां वसुन्धरां तत्साम्नः प्रथमं पादं जानीयात् रायस्पोषस्य दातेति	ग. पू. १।१२
साम भवति, ऋग्वै गायत्री, यजुर्ऋषिण्, अनुष्टुप् साम	ग. पू. १।११

स सामभिः सामवेदो रुद्राद्यादित्या जगत्याहवनीयः सा साम्न-स्तृतीयो पादो भवति	नृ. पू. २।१
स सामभिः सामवेदो रुद्रादित्या जगत्याहवनीयः सा तृतीयः पादो भवति	नृसिंहो. ३।२
स सिद्धिसाधनैर्योगैस्तानि साधयति क्रमात्	अ. पू. ४।५
स सारः सर्वसाराणां तस्मात्सारो न विद्यते	अ. पू. ४।७०
स सार्वभौमवज्रवहाराच्छ्रान्तो-ऽन्तर्भवन् प्रवेष्टुं मार्गमाश्रित्य तिष्ठति	पैङ्गलो. २।७
स सूर्यः स चन्द्रः सुरास्ते ते असुराः (परमात्मैव)	निरा. १०
स सूर्यः स वायुः सोऽग्निः स ब्रह्म स सूर्यो भगवान्सहस्रांशुः, तं सूर्यं भगवन्तं सर्वस्वरूपिणं निगमा बहु वर्णयन्ति	गणेशो. २।१
स सोमलोके विभूति-मनुभूय पुनरावर्तते	सूर्यता. १।२
स सोमः कस्मिन्प्रतिष्ठित इति । दीक्षायामिति	प्रश्नो. ५।४
स खिय५ ससृजे, ता५ सृष्ट्वाऽध-उपास्ते	बृह. ३।९।२३
स खियं ससृजे तां सृष्ट्वाऽध-उपास्ते...(मा. पा.)	बृह. ६।४।२
सस्यमिव मर्त्यः पच्यते सस्य-मिवाजायते पुनः	बृह. ६।४।२
स स्वराद्भवति, तस्य सर्वेषु लोकेषु कामचारो भवति	कठो. १।६
स स्वर्गो भवति ब्रह्मचारी वेद-मधीत्य वेदोक्ताचरितब्रह्मचर्यो दारानाहत्य पुत्रानुत्पाद्य तान-नुपाधिभिर्वितत्येष्ट्वा च शक्तितो यज्ञैः	छांदो. ७।२५।२
स स्वर्लोकं स महर्लोकं स जनो-लोकं, स तपोलोकं, स सत्य-	कठर. २

लोकः स समलोकः स सर्व- लोकः सर्वलोकं जयति	ग. शो. ५।२
स स्वव्यतिरेकेण नान्यद्रष्टा	प. हं. प. ११
स स्वाधीनमायः सर्वज्ञः सृष्टि- स्थितिस्थानामादिकर्ता जग- दङ्कुररूपो भवति	पैङ्गलो. १।२
स ह अविदूर एव शवशयित- मात्रेयमच्छावदमुपदर्शयन्नुवाच	छाग. २।१
स य एषोऽणिमैतदात्म्यमिदं सर्वम्	छांदो. ६।१२।३
स ह कामप्रभमेव वज्रे, तस्मै हास्मै ददौ	बृह. ४।३।१
स ह कृच्छ्री बभूव तस्मै ह चिरं वसेत्याज्ञापयाञ्चकार	छांदो. ५।३।७
स ह क्षत्ताऽविदुमिति प्रत्येयाय	छांदो. ४।१।८
स ह क्षत्ताऽन्विष्य नाविदुमिति प्रत्येयाय	छांदो. ४।१।७
स ह गवाः सङ्कलमवरुध दश दश पादा एकैकस्थाः बृङ्गयोरावद्धा बभूवुः	बृह. ३।१।१
स ह क्षत्तन्विष्याविदुमिति प्रत्येयाय (मा. पा.)	छां. ड. ४।१।८
स ह गायत्रीमेव प्रतिसन्निवेश सहजं कर्म कौन्तेय	शौनको. १।२ भ. गी. १८।४८
(एवं) सहजानन्दे यदा मनो लीयते तदा शान्तो भवी भवति	मं. ब्रा. २।३
सहजेनामनस्केन मनश्शल्यं वियोजयेत्	जमन. २।८१
स ह तेनैव वज्रेणासुरान् पराभावयन्	शौनको. ४।४
स ह त्रिष्टुभमेव प्रतिसन्ददत्	शौनको. ३।२
स ह द्वादशवर्ष उपेत्य चतुर्विंश- शतिवर्षः सर्वान्वेदानधीत्य महामना अनूचानमानी स्तब्ध एयाय	छांदो. ६।१।२
स ह नावतु सह नौ भुनक्तु सह वीर्यं कर्त्तावहे	शान्तिपाठः
स ह नौ यशः । सह नौ ब्रह्म वर्चसम्	तैत्ति. शां. पा.

स ह पञ्चदशाहानि नाशाय हैन- मुपससाद	छांदो. ६।७।२
स ह पुत्रं श्वेतकेतुं प्रजि-(गाय-) वाय याजयेति	कौ. त. १।१
स ह प्रजापतिरीक्षां चक्रे, हन्तास्मै प्रतिष्ठां कल्पयानीति	बृह. ६।४।२
स ह प्रणव उवाच-यदहं सर्वभवानि	शौनको. २।२
स ह प्रणवपर्यन्तदीर्घनिःस्वन- तन्तुना । जहाविन्द्रिय-	
तन्मात्रजालं खग इवानिलः	अ. पू. ३।१४
स ह प्रणवमेवोवाच-पुरोगाय- मेवारभस्मेति	शौनको. ३।२
स ह प्रवाहणो जैवल्लिरुवाच भगवन्तावमेवदतां ब्राह्मणयो-	
र्वदतोर्वाचः ओष्यामीति	छांदो. १।८।२
स ह प्रातः सञ्जिहान उवाच- न मे स्तेनो जनपदे न कद्यों न मद्यपः । नानाहिताग्निर्ना-	
विद्वान्न स्वैरी, स्वैरिणी कुतः	छांदो. ५।११।९
स ह प्रातः सञ्जिहान उवाच- यद्वतान्नस्यलमेमहि धनमात्राः राजासौ यक्षयते सर्वैरात्विज्यै-	
र्वृणीतेति	छांदो. १।१०।६
स ह प्रातः सभाग उदेयाय तस्मै होवाच मातृषस्य भगवन्गौतम वित्तस्य वरं वृणीथा इति	छांदो. ५।३।६
सहमाना नाम दक्षिणा, राज्ञी नाम प्रतीची, सुभृता नामोदीची, तासा वायुर्वत्सः, स य एवमेवं वायुं दिशां वत्सं वेद न पुत्र- रोदः रोदिति	छांदो. ३।१५।२
सहयज्ञाः प्रजाः सृष्ट्वा	भ. गी. ३।१०
स ह रक्षांसि यद्देवाः सप्तदश	सहवै. २९
स हरिर्वसुवित्तमः	चित्यु. १।१।७
स ह वा एतस्य स्वधा न यजुषा न साम्नार्थोऽस्ति	सूर्यता. ३।१
ॐ ह वै देवानां चासुराणां च यज्ञौ प्रवतावास्ताम्	सहवै. १

व्याधिनाऽनशितुं दध्रे, त- माचार्यजायोवाच-ब्रह्मचारि- ब्रह्म, किं नु नाश्नासीति छांदो. ४।१०।३	सहस्रकलावयवकल्याणं दृष्टमात्रेण मोक्षदं वेष्टमाददे मुद्रलो. २।२
शान्तहृदय एव विरोचनो- ऽसुराज्जगाम तेभ्यो हैतामुप- निषदं प्रोवाचात्मैवेह महय्य आत्मा परिचर्यः... छांदो. ८।८।४	सहस्रकृत्वः प्रयुक्ताग्निष्टोमाप्तो- र्यामादीनां फलमवाप्नोति सन्ध्यो. २
श्वोभूते गा अभिप्रस्थापया- ञ्चकार, ता यत्राभिसायं बभूवुस्तत्राग्निमुपसमाधाय गा उपरुध्य समिधमाधाय पश्चादग्नेः प्राङ्मुखोपविवेश [छांदो. ४।६।१ + ७।१+८।१	सहस्रदलसंख्यातं ब्रह्मरन्ध्रे महा- पथिम् । आधारं प्रथमं चक्रं स्त्राधिष्ठानं द्वितीयकम् यो. चू. ६
षोडशं वर्षशतमजीवत्, प्र ह षोडशं वर्षशतं जीवति यएवंवेद छांदो. ३।१६।७	सहस्रधा नैकधा चासमत्र । मया ततमितीदमश्रुते तदन्यथा सद्यदि मे असद्विदुः वा. मं. १९
षोडशं वर्षशतं जीवति (मा. पा.) छां. उ. ३।१६।७	सहस्रपरमा देवी शतमूला शताङ्कुरा । सर्वं हरतु मे पापं दूर्वा दुस्स्वप्ननाशिनी महाना. ४।१
सज्जिहान एव क्षत्तारमुवाचाङ्गारे सयुग्वानमिव रैक्वमात्थेति यो नु कथञ्च सयुगवा रैक्व इति छांदो. ४।१।५	सहस्रपादेकमूर्ध्ना व्याप्तं स एवेद- मावरीवर्तिभूतम् अ. शिरः. ३।१४
समित्पाणिश्चित्रं गार्ग्यायणिं प्रतिचक्राम उपायानीति कौ. त. १।१	सहस्रबाहो भव विश्वमूर्ते सहस्रमेकं त्र्ययुतं षट्शतं चैव सर्वदा । उच्चरन्पठितो हंसः सोऽहमित्यभिधीयते ब्र. वि. ७९
सम्पादयाञ्चकार प्रक्षयन्ति मामिमे महाशाला महाश्रोत्रियाः छांदो. ५।११।३	सहस्रयुगपर्यन्तं भ. गी. ८।१७
सम्पायास्त्वमाशिषमाशिभूता- भूतमाशिषमाशिराशीराशिरनु- भूमिः स्वाहा पारमा. ४।५	सहस्ररश्मिः शतधा वर्तमानः प्राणः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः प्रश्नो. १।८
सर्वत आबसथान्मापयाञ्चक्रे सर्वमेवात्मानमुपसंहृत्य शृङ्ग एवागूहयत् छांदो. ४।१।१	[+मैत्रा. ६।८+ अक्षु. २
सहस्रं समा ब्रह्मचर्यमभ्युवास सैवाभ्यहन्यन्त शौनको. ३।४	सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्व- शम्भुवम् । विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदम् महाना. ९।१
स्मयमान उवाच सम्पश्यधा एव मा प्रमदत अव्यक्तो. २	सहस्रशीर्षं देवं सहस्राक्षं विश्व- शम्भु (सम्भ) वम् [महो. १।५+ चतुर्वे. २
स्मान्यानन्तेवासिनःसमावर्त- ह स्मैव न समावर्तयति भ. गी. १।१३	सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् [ऋक्. मं. १०।९०।१+ श्वेता. ३।१४
स्माह पाणिना मा मातृदः स्मैभ्यः कामानागायति छान्द. ५।१२।१	[+चिन्त्यु. १२।१ सुबालो. १।२+ पु. सू. १+
शक्तिः शिवेन सह मोदते । सैवावस्था परा ज्ञेया.. छाग. २।४	सहस्रसङ्ख्यया जाताः शाखाः साम्नः परन्तप मुक्तिको. १।१३
योगकुं. १।८६	सहस्रं दक्षस्त एतस्यां वाचि जनको जनक इति वा उ जना थावन्तीति कौ. त. ४।१

सहस्रं वा यस्य वै वितानमादधानः सहस्रं वा आशिषः सहस्रं यस्य वै सासिकाः सहस्रं सहस्रायस्वाहा पारमा. ४।७	स हि खादित्वाऽतिशेषाञ्चायाया आजहार छांदो. १।१०।५
सहस्रं समा आद्यन्तनिहितोङ्कारेण पदान्यगायत् अव्यक्तो. ३	स हि ज्येष्ठः श्रेष्ठो राजाऽधिपतिः छांदो. ५।२।६
सहस्राङ्कुरशाखात्म-फल-पल्लव- शालिनः। अस्य संसारवृक्षस्य मनोमूलमिदं स्थितम् मुक्तिको. २।३७	स हि सर्वकाममयः पुरुषोऽध्यवसा- यसङ्कल्पाभिमानलिङ्गो बद्धो- ऽतस्तद्विपरीतो मुक्तः मैत्रा. ६।३०
सहस्रारे जलज्योतिरन्तर्लक्ष्यम् सहस्रार्णमतीत्रात्र मन्त्र एष प्रदर्शितः। एवमेतां समारूढो हंसयोगविचक्षणः॥ न भिद्यते कर्मचारैः पापकोटिशतैरपि ना. विं. ५	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
सहस्रं मन्यो अभिमातिमस्मे रुजन्मृणन्प्रमृणन्प्रेहि शत्रून् [क्र. मं. १०।८४।३+ वनदु. १०९ अथर्व. ४।३१।३	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
स ह स्वेनैव रूपेणादित्यानगच्छत् स ह ह्येतावस्मिच्छरीरे वसतः स हान्तत एवात्मानमुपसंहृत्य तावदेवाप्राहयत् शौनको. ४।४	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
स हान्नमित्यभिव्याहृत्य बृहतीसहस्रं शशंस १ ऐत. २।३।१	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
स हापश्यत्-सर्व एव न्यूङ्ख्यन्तो मामभिक्षीरन्निति शौनको. ३।३	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
स हापश्यदादित्यो वा उद्रीथोऽसौ खलवादित्यो ब्रह्म शौनको. ४।३	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
स हापश्यन्नैतदञ्जसैवसर्वारूपाण्येव- मभिक्षीरन् शौनको. २।२	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
स हात्राप्यैव देवानेतद्भयं ददर्श स हायमीक्षाञ्चक्रे यन्मदन्त्यन्नास्ति कम्मानु विभेमीति छांदो. ८।१०।१	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
स हायस्तः पितुरर्धमेयाय स हाविपरिहृतो मेने न मेऽस्य पुत्रेण समगादिति बृह. १।४।२	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
सहास्मदीयैरपि योधमुख्यैः स हाहं यशसां यशः छांदो. ५।३।४	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
स हाशथ हैनमुपससाद तं ह यत्किञ्च पप्रच्छ सर्वं ह प्रतिपेदे ३ ऐत. १।१।१	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
सहास्मदीयैरपि योधमुख्यैः स हाहं यशसां यशः भ. गी. १।१।२६	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
स हाशथ हैनमुपससाद तं ह यत्किञ्च पप्रच्छ सर्वं ह प्रतिपेदे छांदो. ८।१४।१	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
सहास्मदीयैरपि योधमुख्यैः स हाहं यशसां यशः छांदो. ६।७।४	स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति- क्रामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७

होवाच-कुरुक्षेत्र एवोपसमेत्य ये बालिशस्तानुपाध्वै ते व इदं प्रवक्ष्यन्तीति छाग. ३।१	स होवाच-ब्रह्मपुत्रस्तपस्तेपे सिद्ध- क्षेत्रे महायशाः ग. पू. १।६
होवाच-कैपा त्वं ब्रह्मवाग्यदसि शंसात्मानमिति अव्यक्तो. २	स होवाच- भगवंतो यदिदं सन्न- माध्वै यदृचोऽधीध्वै यद्यजूषि यत्सामानि कस्यायं महिमेति छाग. १।२
होवाच-गार्गि माऽतिपाक्षी- र्मा ते मूर्धा व्यपन्नत् बृह. ३।६।१	स होवाच भगवान् ब्रह्मा आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान्सच्चिदानन्द- स्वरूपो भवति ना. उ. ता. १।१
होवाच-गार्ग्य उप त्वा यानीति बृह. २।१।१४	स होवाच भगवान् ब्रह्मा नारायण- यन्त्रमन्त्रावरणपूजामाचक्षे ना. पू. ६।१
होवाच-गार्ग्योय एवासावादित्ये पुरुष एतमेवाहं ब्रह्मोपास इति वृ. उ. २।१।२	स होवाच भगवान् उपासनविधिं व्याचष्टे ना. पू. ४।१।१
होवाच-जनको वैदेहोऽभयं त्वागच्छताद्याज्ञवल्क्य यो नो भगवन्नभयं वेदयसे बृह. ४।२।४	स होवाच यदिदमिच्छाचिदिच्छा- चिदीक्षध्वै किं तद्येन ब्राह्मण इति छाग. १।३
होवाच-जपञ्चमानुष्टुभं मंत्रराजं षट्पदं सषडक्षरम् ग. पू. १।१०	स होवाच-यदेतदस्मिन्मण्डले- ऽर्चिर्दीप्यते बम्भ्रम्यमाणमिव, चाकश्यमाणमिव, जाज्वल्य- मानमिव, देदीप्यमाणमिव, लेलिहानं तदेव मे ब्रह्म आर्षे. ५।२
होवाच-तपस्यन्तं सिद्धारण्ये भृगुपुत्रं पृच्छध्वमिति ग. पू. १।६	स होवाच- याज्ञवल्क्यः प्रिया वतारे नः सती बृ. उ. २।४।४
होवाच-तां हि वै पूर्वं नारायणो यस्मिँल्लोका ओताश्च प्रोताश्च तस्यहृत्पद्माज्जातोऽञ्जयोनि- स्तपस्तप्त्वा तस्मै ह वरं ददौ गोपालो. १।१४	स होवाच याज्ञवल्क्यः - सो- ऽविमुक्त उपास्यः.. जाबालो. २
होवाच-त्वामेव जानीयामिति १ ऐत. २।३।४	स होवाचाजातशत्रुं काश्यं ब्रह्म ते ब्रवाणीति बृह. २।१।१
होवाच नारदः...निर्वैरः शान्तो दान्तः सन्त्यासी परमहंसा- श्रेण्यास्वलित-स्वस्वरूपध्यानेन ब्रह्मत्यागं करोति स मुक्तो भवति ना. प. १।१	स होवाचाजातशत्रुः सहस्रमेतस्यां वाचि दद्यो जनको जनक इति वै जना धावन्तीति बृह. २।१।१
होवाच पितरं, तत कस्मै मां दास्यसीति। द्वितीयं तृतीयं तच्छ होवाच, मृत्यवे त्वा ददामीति कठो. १।४	स होवाचेन्द्रो यत्त्वामुद्रीथेनोपाव- नेष्यन्ते तेनैवते कल्पयिष्यन्तीति शौनको. ४।२
होवाच- प्रजापतिः स यो ह वै सावित्रस्याष्टाक्षरं पदं श्रिया- भिषिक्तं तत्साम्नोऽङ्गं वेद श्रिया हैवाऽभिषिच्यते नृ. पू. १।३	स होवाचोपस्तश्चाक्रायणो यथा विब्रूयादसौ गौरसावश्च इत्येव- मेवैतद्व्यपदिष्टं भवति बृह. ३।४।२
होवाच प्रतर्दनस्त्वमेव वृणीष्व यं त्वं मनुष्यायहिततमं मन्यस इति कौ. त. ३।१	स होह वैतद्भगवन्मनुष्येषु (मा.पा.) प्रश्नो. ५।१
होवाच- बहव इमेऽस्मिन्पुरुषे कामा नानात्ययाः छांदो. ४।१०।३	स होनन्नेदिष्टं पस्पर्श, स होनं प्रथमो विदाश्चकार ब्रह्मेति केनो. ४।३
होवाच-बालाकरिष्य एवैष आदित्ये पुरुषस्तमेवाहमुपास इति कौ. त. ४।२	संपूर्णं कुम्भमदेहं कुम्भये- न्मातरिश्चना त्रि. ब्रा. २।९८

सं मा सिञ्चन्तु मरुतः समिन्द्रः
 सं बृहस्पतिः सहवै. २२
 संयमासंयमाभ्यां च संसारः
 शान्तिमन्वगात् महो. ४।८७
 संयमाग्निषु जुहति भ. गी. ४।२६
 संयुक्तमेकतां याति तथाऽऽत्म-
 न्यात्मविन्मुनिः २ आत्मो. २५
 संयुक्तमेतत्क्षरमक्षरं च व्यक्ताव्यक्तं
 भरते विश्वमीशः । अनीशश्चात्मा
 बध्यते भोक्तृभावाज्ज्ञात्वा देवं
 मुच्यते सर्वपाशैः श्वेता. १।८
 [+ भवसं. २।५+ ना. प. ९।७
 संयोग एषां न त्वात्मभावादात्मा
 ह्यनीशः सुखदुःखहेतोः ना. प. ९।१
 संयोगो योग इत्युक्तो जीवात्म-
 परमात्मनोः भवसं. ३।१३
 संवत्सर आत्माऽध्वस्य मेध्यस्य
 संवत्सरत्रयाद्धूर्ध्वं प्राणायामपरो नरः
 संवत्सरत्रयेणाऽपि लयस्थस्यापि
 योगिनः । तेजस्तत्त्वस्य सिद्धिः
 स्यात्तोयतत्त्वमयो भवेत् अमन. १।७६
 संवत्सरश्च यजमानश्च लोकाः
 सोमो यत्र पवते यत्र सूर्यः मुण्ड. २।१।६
 संवत्सरस्य तेजोभूतस्य भूतस्यात्म-
 भूतस्य त्वमात्माऽसि कौ. त. १।६
 संवत्सरं दीक्षितो भवति संवत्सरा-
 देवात्मानं पुनीते सहवै. १२
 संवत्सरं पयसा जुह्वदपुनर्मृत्युं
 जयतीति बृह. १।५।२
 संवत्सरं मञ्जो नाश्रीयात्तद्रतम्
 संवत्सरः प्रजननम् छांदो. २।१९।२
 संवत्सरात्खल्वेताः प्रजाः प्रजायन्ते
 संवत्सरेणेह वै जाता विवर्धन्ते
 संवत्सरे प्रत्यस्तं यन्ति सहवै. २३
 संवत्सरादादित्यमादित्याच्चन्द्रमसं
 चन्द्रमसो विद्युतं तत्पुरुषो-
 ऽमानवः [छांदो. ४।१५।५+ मैत्रा. ६।१५
 संवत्सरादेवात्मानं पुनीते ५।१०।२
 सहवै. १२

संवत्सरो वै प्रजापतिः, तस्यायने
 दक्षिणं चोत्तरं च प्रभो. १।९
 संवत्सरोऽसावादित्यः म. ना. १७।१२
 संवर्गोऽसि पाप्मानं मे संबृद्धि
 संवर्चसा पयसा संतनूभिरगन्महि
 मनसा स॥ शिवेन कौ. त. २।७
 संवर्तकोऽभिर्मरुतो विराडेकर्षि-
 भास्वती स्मृता सा साम्न-
 श्रुतुर्थः पादो भवति सहवै. ५
 संवादमिममद्भुतम् नृ. पू. २।१
 संवादमिममश्रौषं भ. गी. १८।७६
 संविच्च सदसच्चापि चाहं भ. गी. १८।७४
 विश्वमिदं ध्रुवम् २ देव्यु. ४
 संवित्सरोधनं श्रेयः प्राणादि-
 स्पन्दनं वरम् अ. पू. ४।४३
 संविदपेतं निरय एव मूत्रद्वारेण
 निष्क्रान्तम् (शरीरं) मैत्रे. १।३
 संविदा देयम् तैत्ति. १।११।३
 संविदितमनोन्मन्यनुभवः मं. ब्रा. ३।१
 संविद्भूयाच्च तन्मध्ये शक्तिरुद्धा
 स्थिता परा । तत्र पूर्णां गिरौ
 पीठे शक्तिं ध्यात्वा विमुच्यते योगरा. १८
 संविद्वस्तुदशालम्बः सा यस्येह
 न विद्यते । सोऽसंविदजडः
 प्रोक्तः कुर्वन्कार्यशतान्यपि अ. पू. ४।५८
 संविन्मात्रपरोऽस्म्यहम् १ सं. सो. २।४७
 संविन्मात्रमहं महत् महो. ६।८१
 संविन्मात्रस्थितश्चाहमजोऽस्मि
 किमतः परम् । व्यतिरिक्तं
 जडं सर्वं स्वप्नवच्च विनश्यति स्कन्दो. ३
 संविन्मात्रं परं ब्रह्म तत्त्वमात्रं
 विजृम्भते स्कन्दो. शीर्षकं
 संविभज्य सुतानर्थं ग्राम्यकामान्
 विसृज्य च कुण्डिको. ३
 संविभज्य सुतानर्थैर्ग्राम्यकामा-
 न्विसृज्य च । चरेत् वाममार्गेण
 १ शुचौ देशे परिभ्रमन् २ सङ्ग्यासो. ४
 संविशत्यात्मनाऽऽत्मानं य एवं वेद नृसिंहो. २।७

संवृत्या जायते सर्वं शाश्वत
नास्ति तेन वै अ. शां. ५७
संवेद्यं वर्जितमनुत्तममाद्यमेकं
संविदपदं विकलनं कलयन्
महात्मन् । हृद्येव तिष्ठ कलना-
रहितः क्रियां तु कुर्वन्न-
कर्तृपदमेत्य शमोदितश्रीः अ. पू. ४।९१
संवेद्यसम्परित्यागात्प्राणस्पन्दन-
वासने । समूलं नश्यतः क्षिप्रं
मूलच्छेदादिव द्रुमः अ. पू. ४।५४
संवेद्येन हृदाकाशे मनागपि न
लिप्यते । यस्यासावजडा
संविद् जीवन्मुक्तः स कथ्यते अ. पू. ४।५९
संशयात्मा विनश्यति भ. गी. ४।४०
संशये समनुप्राप्ते ब्रह्मनिश्चयमाश्रयेत् ते. विं. ६।१०१
संशान्तदुःखमजडात्मकमेक-
सुप्तमानन्दमन्थरमपेतरजस्तमो
यत् । आकाशकोशतनवो-
ऽतनवो महान्तस्तस्मिन्पदे
गलितचित्तलवा भवन्ति अ. पू. ४।२४
संशान्तसर्वसङ्कल्पः प्रशान्तसकल-
षणः । निर्विकल्पपदं गत्वा
स्वस्थो भव मुनीश्वर महो. ६।८२
संशान्तसर्वसङ्कल्पा या शिलावदव-
स्थितिः । जाग्रन्निद्राविनिर्मुक्तासा
स्वरूपस्थितिः परा [महो. ५।६+ मैत्रे. २।३०
संशान्तं मे ब्रह्म संशितं वीर्यं बलं छांदो. २।१२।१
संशितं क्षत्रं मे जिष्णु यस्याह-
मस्मि पुरोहितः सहवै. ८
संसार एव दुःखानां सीमान्त
इति कथ्यते । तन्मध्ये पतिते
देहे सुखमासाद्यते कथम् महो. ६।२६
संसारदुःखानि न मां स्पृशन्ति वराहो. ३।३
संसारदोषदृष्टयैव विरक्तिर्जायते
सदा । विरक्तस्य तु संसारात्
सञ्ज्यासः स्यान्न संशयः ना. प. ६।२६
संसारनिवृत्तिमार्गप्रवृत्तिः कदापि
न जायते त्रि. म. ना. ५।३

संसारपारं मुनयोऽपि यान्ति हेरम्बो. ७
संसारमण्डलं दुःखं पच्यन्ते
यत्र जन्मवः इतिहा. १२
संसारमेव निस्सारं दृष्ट्वा सार-
विदृक्षया । सन्नयसेद्वन्धनाशाय
परं वैराग्यमाश्रितः [भवसं. १।१+ नार. पे. ३।१५
संसाररात्रिदुस्स्वप्ने शून्ये देहमये
भ्रमे । सर्जयेत् पवित्रं तद्दृष्टं
संस्तुतिविभ्रमम् महो. ६।२२
संसागडावरमिदं कथमभ्युदितं
मुने । कथं च प्रशमं याति
किं यत्कथ्य कदा वद महो. २।१५
संसागडम्बरमिदं कथमभ्युत्थितं
गुरो । कथं प्रशममायाति
यथावत्कथयाशु मे महो. २।३०
संसागम्बुनिधावस्मिन् वासनाम्बु-
परिप्लुने । ये प्रज्ञानावमारूढास्ते
तीर्णाः पण्डिताः परे महो. ५।१७६
संसारार्णवसञ्जातं सेवितं मम
मानसे । चन्द्रसूर्यस्त्विषो दिव्या
ध्वजा मेरुर्हिरण्यः गोपालो. २।२६
संसारितोऽयमानन्दमयो रस
आत्मानमानन्दपयतया प्रपद्यते सामर. १०२
संसारे च गुहावाच्ये मायाज्ञाना-
दिसंज्ञके । निहितं ब्रह्म यो
वेद परमे व्योम्नि संज्ञिते ॥
सोऽश्रुते सकलान्कामान्क्रमेणैव
द्विजोत्तमः कठश्रु. १३
संसारेषु नराधमान् भ. गी. १६।१९
संसिद्धिमपि गच्छेद्विद्यया सह
ज्ञानवान् संहितो. ३।८
संसिद्धिं परमां गताः भ. गी. ८।१५
संसिद्धिं लभते नरः भ. गी. १८।४५
संसिद्धोऽयं जीवसङ्को मायोपाधि-
भेदेन नानाशरीरभावमाप्नोति सामर. १००
संसिद्धौ कुरुनन्दन भ. गी. ६।४३
संस्तुत्य विश्वा भुवनानि गोपाः श्वेताश्व. ३।२
संस्तुत्य विश्वा भुवनानि गोप्ता वदुको. २२

(अथ) ससृतिवन्धमोक्षयो-

विद्याविद्ये चक्षुषी उपसंहृत्य	महावा. १
संस्कारसहितं धार्यम् (भस्म)	वृ. जा. ३।१
संसृष्टं धनमुभयं समाकृतमस्मभ्यं	
दत्तां वरुणश्च मन्युः	वनदु. ११३
[क्र. सं. १०।८४।७+	अथर्व. ४।३१।७
संस्तभ्य सिंहं स्वसुतान्गुणार्थान्	
संयोज्य शृङ्गैर्ऋषभस्य हत्वा ।	
वश्यां स्फुरन्तीमसती निपीडय	
सम्भक्ष्य सिंहेन स एष वीरः	नृसिंहो. ४।३
संस्तभ्यात्मानमात्मना	भ. गी. ३।४३
संस्थितानि पूर्वाणि दारुपात्राण्यनौ	
जुहुयात् (यतेः)	कठरु. २
संहारप्रणवः सृष्टिप्रणवश्चान्त-	
र्वेहिश्चोभयात्मकत्वात्रिविधो	
ब्रह्मप्रणवः	ना. प. ८।१
संहाररूपा रुद्राणी भवति	ना. पू. ता. २।१
संहारो निर्गुणप्रणवः	तुरीयो. १
सं हास्मै पद्यते यं कामं कामयते,	
य एव वेद	बृह. ६।१।४,४
सा कलहंसी सृष्ट्यादौ ब्रह्मणः	
पुत्री सरस्वती	सामर. ९२
सा कारणं कारणकारणाधिपा	
नास्याश्चकश्चिज्जनिता न चाधिपः	गुह्यका. ६८
साकारमनित्यं नित्यं निराकारं	त्रि. म. ना. २।१
साकारस्तु द्विविधः सोपाधिको	
निरुपाधिकश्च	त्रि. म. ना. २।१
साकारः सावयवो निरवयवं	
निराकारम्	त्रि. म. ना. २।१
सा कालपुत्रपदवी सा महावीचि-	
वागुरा । सासिपत्रवन्नश्रेणी या	
देहेऽहमिति स्थितिः	ना. प. ३।५०
साकं स एको भूतश्चरति प्रजानां	
तस्मादुच्यत एकः	बदुको. २०
सा काष्ठा सा परा गतिः	कठो. ३।११
सा कुण्डलिनी कण्ठोर्ध्वभागे	
सुप्ता चैद्योगिनां मुक्तये भवति	शाण्डि. १।७।३७

साक्षाच्छक्तिर्भगवतः स्मरणमात्र-

रूपाविर्भावप्रादुर्भावात्मिका	सीतो. २५
साक्षात् कथयतः स्वयम्	भ. गी. १८।७५
साक्षादपरोक्षद्रव्य	बृह. ३।४।२,२
साक्षाद्विधिमुखो ह्येष समाधिः	
पारमार्थिकः	मुक्तिको. २।५६
साक्षान्नारायणो देवः परं ब्रह्मा-	
भिधीयते	ना. पू. ता. ५।७
(अहो) साक्षान्नारायणोऽयं	
परं ब्रह्म	सामर. ५४
साक्षद्रव्य गोपालपुरी भवति	गोपालो. १।१५
साक्षद्रव्यस्वरूपो जगन्नाथः	राधोप. ४।१
साक्षद्रव्यैव, नान्योऽस्तीत्येवं	
ब्रह्मविदां स्थितिः	वराहो. २।२१
साक्षद्रूयात्तु मङ्गलम्	शिवो. ७।८०
साक्षिण्येषा केवला निर्गुणा च	गुह्यका. ६९
साक्षिभूते समे स्वच्छे निर्विकल्पे	
चिदात्मनि । निरिच्छं प्रति-	
बिम्बन्ति जगन्ति मुकुरे यथा	महो. ५।५५
साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्च	श्वेता. ६।११
[+राधोप. ४।३+ब्रह्मो. १६+	गोपालो. ३।१९
साक्षी सम्पूर्णकेवलः	महो. २।७३
साक्षी स्वप्रकाशः	नृसिंहो. ९।६
साक्ष्यनपेक्षोऽहं निजमहिम्नि	
संस्थोऽहमचलोऽहम्	आ. प्र. ४
साक्ष्यविशेषोऽनन्योऽसुखदुःखो-	
ऽद्वयः परमात्मा	नृसिंहो. ९।७
साक्ष्यहं किञ्चिदप्यत्र न कुर्वे	
नापि कारये	१ अवधू. २५
साक्ष्यहं सर्वदा नित्यश्चिन्मात्रोऽहं	
न संशयः	सर्वसारो. ८
सा गतिलोक एव सः	मैत्रा. ६।२४
सा गौरभवदृषभ इतरस्तां समेवा-	
भवत्	बृह. १।४।४
साग्निका अग्निव्रतधारकाः	
कर्मजडास्तैः सह कदाचित्त-	
द्धर्मालापनं न कुर्यात्	सामर. २२

साऽप्र एव सुभिक्षा बभूव तान्प्रति-

गृह्य निदधौ

छांदो. १।१०।५

साङ्ख्य एवावबुद्धा ये ते साङ्ख्या

योगिनः परे

अ. पू. ५।४९

साङ्ख्ययोगौ पृथग्बालाः

भ. गी. ५।४

साङ्ख्यं योगं समभ्यस्ये पुरुषं

पञ्चविंशकम्

निरुक्तो १।७

साङ्ख्ये कृतान्ते प्रोक्तानि

भ. गी. १८।१३

सा चेदस्मै न दद्यात् काममेना-

मवक्रीणीयात्, सा चेदस्मै

नैव दद्यात्काममेनां यष्टया वा

पाणिना वोपहत्यातिक्रमेत्

बृह. ६।४।७

सा चेदस्मै दद्यादिन्द्रियेण ते

यशसा यश आदधामीति

बृह. ६।४।८

सा चैवाग्निः, सा च सूर्यः, सा

वायुः, सा च चन्द्रमाः

गुह्यका. ५२

सा जीवन्मुक्ततोदेति स्वरूपानन्द-

दायिनी

महो. ४।३८

साज्यं हविरनामयं मोदमिति शिखां

यज्ञोपवीतं पितरं पुत्रं कलत्रं

कर्म चाध्ययनं मन्त्रान्तरं

विसृज्यैव परिव्रजत्यात्मवित्

ना. प. ३।७७

सा तु (सुषुम्ना) मूलाधारादारभ्य

ब्रह्मरन्ध्रगामिनी भवति

अद्वयता. २

सा त्वं वीरवती भव याऽस्मान्

वीरवतोऽकरत्

बृह. ६।४।२८

सात्यकिश्चापराजितः

भ. गी. १।१७

सा त्याज्या सर्वयत्नेन सर्वनाशे-

ऽप्युपस्थिते । स्पष्टव्या सा न

भव्येन सश्वमांसेव पुल्कसी

ना. प. ३।५०

सा त्रिविधा व्याप्य तिष्ठति (माया)

सामर. ९८

सात्त्विकत्वात् समष्टित्वात् साक्षि-

त्वाज्जगतामपि । जगत्कर्तुमर्तुं

वा चान्यथा कर्तुमीशते...

सरस्व. ४०

सात्त्विकमायात्मको विष्णुः

पा. ब्र. २

सात्त्विक-राजस-तामस-लक्षणानि

त्रयो गुणाः

शारीरको. ५

सात्त्विकं निर्मलं फलम्

भ. गी. १४।१६

सात्त्विकं परिचक्षते

भ. गी. १७।१७

सात्त्विकांशेन जायन्ते कर्मण्या

द्रव्यसम्पदः । रजस्तमः-

स्वरूपेण भावा यज्ञवहिष्कृताः

भवसं. ४।७

सात्त्विकी ज्ञानशक्तिः । राजसी

क्रियाशक्तिः । तामसी द्रव्यशक्तिः

ग. शो. ४।३

सात्त्विकी राजसी चैव

भ. गी. १७।२

सात्त्विकोऽस्मि सदाऽस्म्यहम्

मैत्रे. ३।६

सात्त्विक्या दिशो वायुःसूर्योवरुणो-

ऽश्विनाविति ज्ञानेन्द्रियदेवताः

गणेशो. ४।४

सार्धकार्णद्वयं रामो रमन्ते यत्र

योगिनः

रामर. ५।४

सा देवी त्रिधा भवति, शक्त्यासना

इच्छाशक्तिः क्रियाशक्तिः

साक्षाच्छक्तिरिति

सीतो. ६

साधकः साधयेत्सर्वमिह लोके

परत्र च

सूर्यता. ६।३

साधनचतुष्टयसम्पन्नः सन्न्यस्तुमर्हति

ना. प. २।१

साधनचतुष्टयसम्पन्नः सर्वसंसारोपरि

मनोवाक्यायकर्मभिर्यथाशानिवृत्तः

ना. प. १।१

साधनचतुष्टयसम्पन्नो यः सन्न्यस्यति

स एव ज्ञानसन्न्यासी

१ सं. सो. २।१३

साधनसम्पन्न एव सन्न्यस्तुमर्हति

१ सं. सो. २।१

साधनं प्रभवेत्पुंसा वैराग्यादि-

चतुष्टयम्

वराहो. २।२

साधयन् वज्रकुम्भानि नव द्वाराणि

बन्धयेत्

ब्र. वि. ७५

साधवो दीनवत्सला एवासते

सामर. ३७

साधिभूताधिदैवं मां

भ. गी. ७।३०

साधियज्ञं च ये विदुः

भ. गी. ७।३०

साधुकारी साधुर्भवति

बृह. ४।४।५

साधुत्वे नियोगं सुलभं पवित्रं

सुलभं सुकरं तद्विष्णुक्षेत्रं

नारदो. १

साधुनैनमुपागादित्येव तदाहुः

छांदो. २।१।२

साधुभिः पूज्यमानोऽस्मिन् पीडय-

मानेऽपि दुर्जनैः । समभावो

अध्यात्मो. ४७

भवेद्यस्य स जीवन्मुक्त इष्यते

भ. गी. ९।३०

साधुरेव स मन्तव्यः

साधुवेशं समाश्रित्य जीवन्ति
बहवो नराः । नरके रौरवे
घोरे कर्मत्यागात्पतन्ति ते भवसं. १।५४
साध्या उत्तरत उच्यन्ति तपन्ति
वर्षन्ति स्तुवन्ति मैत्रा. ७।४
साधुष्वपि च पापेषु भ. गी. ६।९
साध्यानामेव तावदाधिपत्यं
स्वाराज्यं पर्येता छांदो. ३।१०।४
साध्या मनुष्याः पशवो वयांसि ।
प्राणापानौ ब्रीहियवौ तपश्च मुग्ध. २।१।७
सानन्दं निश्चलं चेतस्ततः सुश्लिष्ट-
मुच्यते । अतीव निर्मलीभूतं
सानन्दं च सुलीनकम् भमन. २।९७
सा निशा पश्यतो मुनेः भ. गी. २।६९
सान्निध्ये विषयाणां यः समर्थो
विकलेन्द्रियः । सुप्रवर्तते
नित्यं स भिक्षुर्मुग्ध उच्यते ना. प. ३।६८
सान्नेनोपसमाहिता प्राज्वालीत्यै-
तर्हि वेदानुभवति छांदो. ६।७।६
सा पुनर्विकृतिं प्राप्य सत्त्वोद्विक्ता-
व्यक्ताख्यावरणशक्तिरासीन् पैङ्गलो. १।२
सा प्रसिद्धाऽतिदुःखाय सुखा-
योच्छेदमागता (वासना-
तन्तुबद्धोऽयं लोको विपरिवर्तते) महो. ५।८७
साऽब्रवीत्तपसा मां विजिज्ञासस्वेति अव्यक्तो. २
साऽब्रवीदज्ञेयं हि तत्सौम्य तेजः ।
यद्विज्ञेयं तदव्यक्तम् अव्यक्तो. २
साऽब्रवीदहं ब्रह्मस्वरूपिणी देव्यु. १
साऽब्रवीद्विभेमि वा एतदेभ्यो
यथौजीयांसो बलीयांस
इमे पराभवन्ति शौनको. ३।२
साऽब्रवीद्विभेमि वा एतदेतेभ्यो
यथौजीयांसो बलीयांस
इमे परावृतन्ति शौनको. ४।२
सा ब्रह्मणः पुत्री आप्तयौवनैवास्त
सामर. ९२
सा ब्रह्मेति होवाच ब्रह्मणो वा
एतद्विजये महीध्वमिति केनो. ४।१
सा भक्तिस्त्रिविधैव भवति सामर. २
सा भावयित्री भावयितव्या भवति २ ऐत. ४।३

साम तु जानीयाद्यो जानीते सो-
ऽमृतत्वं च गच्छति नृ. पू. १।५
सामतो गायत्र्युष्णिगबृहती त्रिष्टु-
ब्धिपदंति १ ऐत. ३।४।२
सामन्तश्चेन्द्रियाक्रान्तेर्मनो मन्ये
विवेकिनः महो. ५।७९
साम प्राणं प्रपद्ये [प्रवर्ग्या, १+
साम-प्राणो वै साम, प्राणे हीमानि वा. सं. ३६।१
सर्वाणि भूतानि सम्यञ्चि बृह. ५।१३।३
सामर्थ्यशक्तिः सर्वसिद्धिप्रदा भवति सौभाग्य. २६
सामवेद एवोद्यजुर्वेदो गीः ऋ-
ग्वेदस्य दुग्धेऽस्मै वाग्दोहम् छांदो. १।३।७
सामवेदस्तथा द्यौश्चाहवनीयस्तथैव
च । ईश्वरः परमो देवो
मकारः परिकीर्तितः त्र. वि. ६
सामवेदेनास्तमये महीयते सूर्यता. १।५
सामवेदे ह्रस्वोदात्त एकाक्षर उकारः २ प्रणवो. १२
साम वै स्वः, स हिरण्यगर्भो भवति ग. पू. ३।१
सामहंसकूजितैरतिशोभित-
मानन्दमयानन्तशिखरै-
रलङ्कृतं. प्रणवाख्यं विमानं
विराजते त्रि. म. ना. ७।९
सामाथो यः कश्च गेष्णः स स्वरः १ ऐत. ३।६।४
सामानि यो वेद स वेद सर्व, यो
मानसं वेद स वेद ब्रह्म इतिहा. ९
सामानि सम्राड्सुरन्तरिक्षम् एका. ७
सामान्येव मधुकृतः, सामवेद एव
पुष्पं, ता अमृता आपः छांदो. ३।३।१
सा माया स्ववशोपाधिः सर्व-
ज्ञस्येश्वरस्य हि । वश्यमायत्व-
मेकत्वं सर्वज्ञत्वं च तस्य तु सरस्व. ३९
सामैवाहं संहितां मन्ये इति ३ ऐत. १।५।३
सामैश्चिदन्तो विरजश्च बाहुं
हिरण्यमयं वेदविदां वरिष्ठम् एका. १०
सामोत्तरः पक्षः, आदेश आत्मा तैत्ति. २।३
साम्न उद्गीथो रसः छांदो. १।१।१
साम्नः सहस्रशाखाः स्युः, पञ्च-
शाखा अथर्वणः सीतो. १६

साम्नः सायुज्यं सलोकतां जयति,
य एवमेतत्साम वेद

बृह. १।३।२२

साम्नः सायुज्यं सलोकता

जयति, य एव वेद

बृह. ५।१३।३

साम्नानामादित्यो देवतं तदेव ज्योतिः

२ प्रणवो. २१

साम्नानामेव तद्रस्तेन साम्नां वीर्येण

साम्नां यज्ञस्य विरिष्टं

सन्दधाति

छांदो. ४।१७।६

साम्बरा वा दिगम्बरा वा न तेषां

धर्माधर्मो, न मेध्यामेधयौ

१ अवधू. ६

साम्बं मामव वृषभारुढं...पशु-

पाशविमोचकं पुरुषं...

भस्मजा. २।४

साम्येन मधुसूदन

भ. गी. ६।३३

साम्राज्यदायिनी नित्यं सर्ववेद-

स्वरूपिणी । महाविद्या जग-

न्माता सुनीनां मोक्षदायिनी

ना. पू. ता. २।३

सा यदा मृत्युमत्यमुच्यत सो-

ऽग्निरभवत्

बृह. १।३।१२

सायंप्रातस्तु यः सन्ध्यामस्कन्ना-

मुपतिष्ठते । स तथा पावितो

देव्या ब्राह्मणः पूतकिल्बिषः

सन्ध्यो. ७

सायं प्राश्नीयात्सोऽयं सायंहोमः

यत्प्रातः सोऽयं प्रातः (होमः)

कठश्रु. २१

सायं ये नोपतिष्ठन्ति ब्राह्मण्यं

प्राप्य दुर्लभम् । अब्राह्मणांस्तु

तान्विद्याद्यथा शूद्रास्तथैव ते

सन्ध्यो. १५

सायं सन्ध्यामुपासीत कृतवीरासनो

द्विजः । कृतोत्थानस्तथा प्रातः

प्राञ्जलिः सुसमाहितः

सन्ध्यो. ५

सायं सन्ध्या सरस्वती वृद्धा

कृष्णाङ्गी कृष्णवासिनी

गायत्रीर. ६

सा या दीनतयाऽसम्पूर्णाऽसंसृष्टा-

ऽसंयता वाक् सा पुत्र्यपशव्या

संहितो. १।३

सा या ब्रह्मणि चित्तिर्या व्यष्टिस्तां

चित्तिं जयति तां व्यष्टिं व्यभुते

कौ. त. १७

सा या यदा मृत्युमत्यमुच्यत[मा.पा.] वृ.ह. १।३।१२

सारमेव रसं लब्ध्वा...सुखी भवति कठ. २६

सारस्वतो वा एष देवो न हि

पारमात्मिकः ह योऽभयो वा

सर्वं सन्धुषे स्वाहा

पारमा. ३।७

सारादपि महासारं शिवोपनिषदं

परम् । अल्पग्रन्थं महार्थं च

प्रवक्ष्यामि जगद्धितम्

शिवो. १।८

सार्धत्रिकोटितीर्थेषु स्नात्वा

गृहमुपागतः । स्वोदन्तं कथया-

मास ऋतुं नत्वा महायशः

महो. ३।२

सार्धत्रिकोटितीर्थेषु स्नानपुण्य-

प्रभावतः । प्रादुर्भूतो मनसि मे

विचारः सोऽयमीदृशः

महो. ३।३

सार्धसंवत्सरेणापि लयस्थस्यापि

योगिनः । तोयतत्त्वस्य सिद्धिः

स्यात्तोयतत्त्वमयो भवेत्

अमन. १।७५

सार्धं अविष्टार्धान्तं सौम्यम्

सार्धकामिकं मोक्षद्वारमृक्यं

मैत्रा. ६।१४

यजुर्मयं साममयं ब्रह्ममयममृत-

मयं भवति

नृ. पू. ५।७

सार्धकामिकं मोक्षद्वारमुद्योगिन

उपदिशन्ति

नृ. पू. ५।१

सालज्यं संस्थानमपराजितमायानं

सालम्बस्तु समस्तकर्मातिदूरतया

करचरणादिमूर्तिविशिष्टं

मण्डलाद्यालम्बनं सालंबयोगः

त्रि. म. ना. ८।४

सालोक्यादिविभागेन चतुर्था

मुक्तिरीरिता

मुक्तिको. १।१७

सावधानो भव त्वं च प्राह्मग्राहक-

सङ्गमे । अजस्रमेव सङ्कल्पदशाः

परिहरञ्छनैः

अ. पू. ५।१०३

सावयवत्वाद्दृश्यमनित्यं भवत्येव

सा वा एषा देवतैतासां देवताना

पाप्मानं मृत्युमपहत्य यत्रासां

दिशामन्तस्तद्रमयाञ्चकार

बृह. १।३।१०

सा वा एषा सर्वाणि छंदांसि

सा वाक् संवत्सरं प्रोष्यागत्योवाच

कथमशकत मदृते जीवितुमिति

बृह. ६।१।८

सा वाक्-सोऽमिस्तदेतद्ब्रह्मवर्षस-

मन्नाद्यमित्युपासीत

छांदो. ३।१३।३

(अथ) सावित्री गायत्र्या यजुषा
 प्रोक्ता तथा सर्वमिदं व्याप्तं नृ. पू. ४।३
 सावित्री प्रवेशपूर्वकमप्सु...वेदमातरं
 क्रमाद्व्याहृतिषु त्रिषु प्रविलाप्य
 ...ब्रह्माहमस्मीति तत्त्वमस्यादि-
 वाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं
 कुर्वन्नुदीचीं दिशं गच्छेत् प. हं. ९
 सावित्रीं प्रणवं यजुर्लक्ष्मीं
 स्त्रीशूद्राय नेच्छन्ति नृ. पू. १।३
 सावित्रीं लक्ष्मीं यजुः प्रणवं यदि
 जानीयात् स्त्री शूद्रः स मृतो-
 ऽथो गच्छति नृ. पू. १।३
 सावित्र्यात्मा पाशुपतं परं
 ब्रह्मावधूतकम् मुक्तिको. १।३७
 सावित्र्याः सरस्वत्यभवत् गायत्रीर. १
 सा वेत्ति वेद्यं न च तस्यास्तु वेत्ता
 तामाहुरग्र्यां महतीं महीयसीम् गुह्यका. ५१
 सा वै दैवी वाग्यया यद्यदेव वदति
 तत्तद्भवति बृह. १।५।१८
 सा शक्तिर्येन चालिता स्यात्स तु
 मुक्तो भवति [शाण्डिल्यो. १।७।३७
 सा शिखा नीरैः सर्वश्रावस्थितैः
 कार्यं निर्वर्तयेत् कठश्रु. ९
 (अथ) सा शुष्यति द्वितीयां
 जहाति, अथ सा शुष्यति
 तृतीयां जहाति, अथ सा
 शुष्यति सर्वं जहाति, सर्वः शुष्यति छांदो. ६।१।१२
 सा षोडशी सषोडशीकं
 पुरमध्यं विभर्ति त्रि. म. ना. १०
 सा सत्यता सा शिवता साऽवस्था
 पारमात्मिकी । सर्वज्ञता
 सा सन्तुष्टिर्न तु यत्र मनः क्षतम् १ सं. सो. २।४६
 सा (सीता) सर्ववेदमयी
 सर्वदेवमयी सीतो. ६
 सा (वाक्) संवत्सरं प्रोष्य पर्येत्यो-
 वाच कथमशकतं तं मज्जीवितुमिति छांदो. ५।१।८
 सा साम्नश्चतुर्थपादो भवति
 (अकारात्मिका पृथिवी) नृ. पू. २।१
 सा साम्नस्तृतीयः पादो भवति नृ. पू. २।१

सा साम्नः प्रथमः पादो भवति नृ. पू. २।१
 सा साम्नो द्वितीयः पादो भवति नृ. पू. २।१
 सा सृष्टिर्द्विभेदः भवति; एका
 संसिद्धा, अन्या साधनसिद्धा सामर. ६
 साऽस्यै तमात्मानमत्र गतं भावयति २ ऐत. ४।२
 साहङ्कारेण वा पुनः भ. गी. १८।२४
 साऽहं ब्रह्म न संसारी न मत्तोऽन्यः
 कदाचन । यथा फेनतरङ्गादि
 समुद्रादुत्थितं पुनः जा. द. १०।६
 सा हि वाचामगम्यत्वादसत्तामिव
 शाश्वतीम् । नैरात्मसिद्धात्म-
 दशामुपयातैव शिष्यते १ सं. सो. २।२८
 सा हि सर्वगता संवित् प्राणस्पदेन
 चाल्यते । चित्तैकाग्र्याद्यतो
 ज्ञानमुक्तं समुपजायते मुक्तिको. २।४९
 सा हि सर्वगता संवित् प्राण-
 स्पदेन बोध्यते । संवित्संरोधनं
 श्रेयः प्राणादिस्पन्दनं वरम् अ. पू. ४।४३
 सा हेयमीक्षाञ्चक्रे कथं नु माऽऽत्मान
 एव जनयित्वा सम्भवति बृह. १।४।४
 सा हैषा गयास्तत्रे, प्राणा वै
 गयास्तप्राणांस्तत्रे बृह. ५।१४।४
 सा हैषा गायंस्तत्रे प्राणा वै गाया-
 स्तान्प्राणांस्तत्रे उद्यद्गायंस्तत्रे
 तस्माद्गायत्री नाम गायत्र्यु. ३
 सा होवाच गान्धर्वो कथं वा-
 ऽस्मासु जातो गोपालः कथं वा
 ज्ञातोऽसौ त्वया मुने कृष्णः गोपालो. १।१३
 सा होवाच नमस्तेऽस्तु याज्ञ-
 वल्क्य यो म एतं व्यवोचो-
 ऽपरस्मै धान्यस्वेति बृह. ३।८।५
 सा होवाच-विभेमि वा एत-
 देतेभ्यो यथैतत्परावृतन्निति शौनको. १।३
 सा होवाच मैत्रेयी-यन्नु म इयं
 भगो सर्वा पृथिवी विस्तेन पूर्णा
 स्यात्कथं तेनामृता स्यामिति बृह. २।४।२
 सा होवाच-यदूर्ध्वं याज्ञवल्क्य...
 यद्भूतं च भवच्च भविष्यच्चेत्या-
 चक्षते कस्मिंस्तदोतं च प्रोतं चेति बृह. ३।८।६

सा होवाच-यदेव पुराणा उद्देश मे भागधेयी स्यादिति	शौनको. १।३	सिद्धानां कपिलो मुनिः	भ. गी. १०।२६
सा होवाच-काले भुवनस्य गोप्त्री विश्वामिषा सर्वभूतेषु गूढा । यस्यां पुक्ता ब्रह्मर्षयोऽपि देवा ज्ञात्वा सा मृत्युपाशाच्छिनत्ति	गुह्यका. ५८	सिद्धानां सिद्धलक्ष्मीर्भवति	ना. पू. ता. २।१
सा रात्रिक्रियायुक्तं ब्रह्मज्ञो- ऽस्मीति चादिनम् । कर्मब्रह्मो- भयभ्रष्टं तं त्यजेदन्त्यजं यथा	अमन. २।१०१	सिद्धा नित्या महावीर्या इच्छा- रूपाः स्वयोगजाः । चिरकालान् प्रजायन्ते वासनारहितेषु च	यो. शि. १।१५५
सा सिद्धिकी स्याभाविकी, सहजा अकृता च या । प्रकृतिः सेति विज्ञेया स्वभावं न जहाति या	अ. शां. ९	सिद्धान्तश्रवणं नाम वेदान्तार्थविचारः	शां. १।२।१
सिद्धत्वा ततः स्वाभिमुखं च कृत्वा लिङ्गेऽर्पयेत्पृष्ठमध्यं दलानाम्	१ विल्वो. ८	सिद्धान्तोऽध्यात्मशास्त्राणां सर्वा- पहव एव हि । नाविद्याऽस्तीह नो माया शान्तं ब्रह्मेदमलमम्	अ. पू. ५।११२
सिद्ध्या शर्करयाऽभिषिच्य सर्व- जीवव्यात्पूतो भवति	भस्मजा. २।११	सिद्धासने स्थितो योगी मुद्रां सन्धाय वैष्णवीम् । शृणुया- द्वक्षिणे कर्णे नादमन्तर्गतं सदा	ना. बिं. ३१
सितासिता च रक्ता च सर्वकाम- दुधा विभोः	मंत्रिको. ५	सिद्धा हि ते महाभागा नरा होका- न्तिनोऽभवन् । तमोरजोभ्यां निर्मुक्ताः प्रवेक्ष्यन्ति च मा मुने	ना. महो. ३८
सिद्धत्वासिद्धत्वाभ्यां स्वतन्त्रा- स्वतन्त्रत्वेन सैषा वटवीज- सामान्यवदनेकवदशक्तिरेकैव	नृसिंहो. ९।२	सिद्धिभिर्लक्ष्येतिसिद्धं जीवन्मुक्तं तथैव च	यो. शि. १।१९९
सिद्धमन्नं यदानीनं ब्राह्मणेन मठं प्रति । उपपन्नमिति प्रादुर्भूतयो मोक्षकाङ्क्षिणः	१ सं. सो. २।७०	सिद्धिभिः परिहीनं तु नरं बद्धं तु लक्ष्येत्	यो. बिं. १।१६०
सिद्धये सर्वकर्मणाम्	भ. गी. १८।१३	सिद्धिमागें लभते, नान्यथा पद्मसम्भव । नानामागैस्तु दुष्प्रापं कैवल्यं परमं पदम्	यो. शि. १।४
सिद्धये सर्वभूतादि विश्वामिषान- मद्वयम् । यस्मिन् सिद्धिगताः सिद्धास्तन् सिद्धासनमुच्यते	ते. बि. १।२६	सिद्धिर्भवति कर्मजा	भ. गी. ४।१२
सिद्धलक्ष्मी राजलक्ष्मीर्जयलक्ष्मीः सरस्वती । श्रीलक्ष्मीर्वर- लक्ष्मीश्च प्रसन्ना मम सर्वदा	वनदु. ४	सिद्धिं प्राप्तो यथा ब्रह्म	भ. गी. १८।५०
सिद्धविद्यानामासां फलं दक्षिणावत् (ततः) सिद्धस्य कृपया योगी भवति, नान्यथा	तारोप. ५	सिद्धिं विन्दति मानवः	भ. गी. १८।४६
सिद्धं पद्मं तथा सिंहं भद्रं चेति चतुष्टयम्	यो. शि. १।५०	सिद्धिं समधिगच्छति	भ. गी. ३।४
सिद्धं हि ब्रह्म न ह्यत्र किञ्चानुभूयते	१ यो. त. २९	सिद्धोऽहं बलवान् सुखी	भ. गी. १६।१४
सिद्धा अपि विनश्यन्ति जीर्यन्ते दानवाद्यः	नृसिंहो. ९।६	सिद्धौ चित्तं न कुर्वीत चञ्चलत्वेन चेतसः	यो. शि. ५।६२
	महो. ३।५०	सिद्धौदनं त्रिमासं तु जुह्वद्मा- वनन्यधीः । तावज्जुह्वत्पृथुका- न्दि साक्षाद्वैश्रवणो भवेत्	ग. पू. २।१२
		सिद्धयन्ति सिद्धयो यास्तु कल्पितास्ताः प्रकीर्तिताः	यो. शि. १।१५२
		सिद्धयसिद्धयोर्निर्विकारः	भ. गी. १८।२६
		सिद्धयसिद्धयोः समो भूत्वा	भ. गी. २।४८
		सिद्धान्तं विनद्योच्चैः	भ. गी. १।१२

सिन्दुरव्रातसङ्काशं रविस्थान-

स्थितं रजः । शशिस्थान-

स्थितं शुक्लं तयोरैक्यं सुदुर्लभम् योगचू. ६१

सिन्दूरवर्णः पुरुषः पुराणः हेरम्बो. ५

सिंहारूढां श्यामकान्तिं शङ्ख-

चक्रधरां हृदा । दुर्गां देवीं तथा
ध्यायेच्छरचापौ च बिभ्रतीम् वनदु. ७

सिंहो वा कुञ्जरो वाऽपि तथाऽन्यो

वा मृगो वने । नवग्राहो योगो. ७

दुराधर्षो विश्वस्तश्च प्रजायते

सीता इति त्रिवर्णात्मा साक्षा-

न्मायामयी भवेत् सीतो. २

सीता भगवती ज्ञेया मूलप्रकृति-

संज्ञिता सीतो. ५

सीतारामौ तन्मयावत्र पूज्यौ

जातान्याभ्यां भुवनानि द्विसप्त रा. पू. ३११

सीदन्ति मम गात्राणि भ. गी. ११२८

सीवनीपार्श्वमुभयं गुल्फाभ्यां

व्युत्क्रमेण तु । निपीड्यासन-
मेतच्च मुक्तासनमितीरितम् त्रि. ब्रा. २।४६

सीवनीं गुल्फदेशाभ्यां निपीड्य

व्युत्क्रमेण तु । प्रसार्य जानुनो-
र्हस्तावासनं सिंह्रूपकम् त्रि. ब्रा. २।४४(पवं) सुकृतदुष्कृते सर्वाणि च
द्वन्द्वानि कौ. त. १।४

सुखदं संविदः स्वास्थ्यं प्राण-

संरोधनं विदुः अ. पू. ४।४५

सुखदुःखदशाधीरं साम्यान्न प्रो-

द्धरन्ति यम् । निःश्वासा इव
शैलेन्द्रं चित्तं तस्य मृतं विदुः अ. पू. ४।१२

सुखदुःखबुद्ध्या श्रेयोऽन्तःकर्ता

यदा तदा इष्टविषये बुद्धिः
सुखबुद्धिरनिष्टविषये बुद्धि-
र्दुःखबुद्धिः सर्वसारो. ५

सुखदुःखमोहसंज्ञं ह्यन्नभूतमिदं

जगत् मैत्रा. ६।१०

सुखदुःखं यथा यत्तु बोद्धव्यं

तत्तथोच्यते आयुर्वे. ४

सुखदुःखादिमोहेषु यथा संसारिणां

स्थितिः ॥ तथा ज्ञानी यदा

तिष्ठेद्वासनावसितस्तदा । तयो-

र्नास्ति विशेषोऽत्र समा

संसारभावना [यो. शि. १।२२, २३

सुखदुःखे मे त्वयि दधानीति पिता,

सुखदुःखे ते मयि दध इति पुत्रः कौ. त. २।१५

सुखदुःखे समे कृत्वा भ. गी. २।३८

सुखमक्षयमश्रुते भ. गी. ५।२१

सुखमात्यन्तिकं यत्तद्बुद्धिप्राप्तमती-

न्द्रियम् । एतत्क्षराक्षरातीत-

मनश्चरमितीर्यते यो. शि. ३।१५

सुखमात्यन्तिकं यत्तु भ. गी. ६।२१

सुखमानन्त्यमुत्तमम् शिबो. ७।११८

सुखमात्रियते नित्यं दुःखं विव्रियते

सदा । यस्य कस्य च धर्मस्य

ग्रहेण भगवानसौ अ. शां. ८२

सुखमेव लब्ध्वा करोति सुखं त्वेव

विजिज्ञासितव्यमिति छांदो. ७।२२।१

सुखरूपत्वमस्त्येतदानन्दत्वं सदा

मम (निरुपाधिकनित्यं

यत्सुप्तौ सर्वसुखात्परम्) वराहो. ३।१०

सुखरूपः स्वयंप्रभः (आत्मा) जा. व. ५।१३

सुखसङ्गेन वध्नाति भ. गी. १।४।६

सुखसंसेवितं स्वप्नं सुजीर्णमित-

भोजनम् । शरीरशुद्धिं कृत्वाऽऽदौ

सुखमासनमास्थितः ॥ प्राणस्य

शोधयेन्मार्गं रेचपूरककुम्भकैः यो. शि. ५।३६

सुखस्थापितसर्वाङ्गः सुस्थिरात्मा

सुनिश्चलः । बाहुदण्डप्रमाणेन

कृतदृष्टिः समभ्यसेत् अमन. २।४९

सुखस्यानन्तरं दुःखं दुःखस्या-

नन्तरं सुखम् । न नित्यं लभते

दुःखं न नित्यं लभते सुखम् भवसं. १।१०

सुखस्यैकान्तिकस्य च भ. गी. १।४।२७

सुखं त्विदानीं त्रिविधं भ. गी. १।८।३६

सुखं दुःखं न जानाति शीतोष्णे

च न विन्दति । विचारं चेन्द्रि-

याणां च न वेत्ति हि लयं गतः अमन. १।२४

सुखं दुःखं भवोऽभावः भ. गी. १०।४
 सुखं बन्धात्प्रमुच्यते भ. गी. ५।३
 सुखं भगवो विजिज्ञासे छांदो. ७।२२।१
 सुखं मोहनमात्मनः भ. गी. १८।३९
 सुखं वा यदि वा दुःखं भ. गी. ६।३२
 सुखं ह्यवमतः शेते सुखं च प्रति-
 बुद्धयते । सुखं चरति लोके-
 ऽस्मिन्नवमन्ता विनश्यति ना. प. ३।४२
 सुखादि दुःखनिधनां प्रतिमुञ्चस्व
 स्वां पुरम् अरुणो. १
 सुखाद्यनुभवो यावत्तावत्प्रारब्ध-
 मिष्यते । फलोदयः क्रियापूर्वो
 निष्क्रियो नहि कुत्रचित् अध्यात्मो. ४९
 सुखानां मूर्ध्नि दुःखानि किमेकं
 संश्रयाम्यहम् । (सतोऽसत्तास्थिता
 मूर्ध्नि रम्याणां मूढन्यैरम्यता) महो. ६।२४
 सुखाभ्युदयिकं चैव नैःश्रेयसिक-
 मेव च । प्रवृत्तं च निवृत्तं च
 द्विविधं कर्म वैदिकम् भवसं. ५।६
 सुखासनवृत्तिश्चीरवासाश्चैव-
 मासननियमो भवति सं. ब्रा. १।१
 सुखासनस्थो दक्षनाड्या वहिस्थं
 पवनं समाकृष्य केशमानखाग्र
 हुम्भयित्वा मन्थनं दृष्ट्वा च येत् शांडि. १।७।१४
 सुखात्तेन समासीनस्तत्त्वाभ्यासं
 समाचरेत् । सदाऽभ्यासेन
 तत्कुर्यात्परतत्त्वप्रकाशनम् अमन. १।१६
 सुखिनः क्षत्रियाः पार्थ भ. गी. २।३२
 सुखिनः स्याम माधव भ. गी. १।३७
 सुखेन ब्रह्मसंस्पर्श भ. गी. ६।२८
 सुखेनैव भवेद्यस्मिन्नजसं ब्रह्म-
 चिन्तनम् । आसनं तद्वि-
 जानीयादन्यत्सुखविनाशनम् ते. वि. १।२५
 सुखेषु विगतस्पृहः भ. गी. २।५६
 सुषोषमणिपुष्पकौ भ. गी. १।१६
 सुजीर्णोऽपि सुजीर्णासु चिदांस्त्रीषु
 न विश्वसेत् । सुजीर्णास्वपि
 कन्थासु सज्जते जीर्णमम्बरम् १ सं. सो. २।९०
 सुदर्शनदिव्यतेजोन्तर्गतः सुदर्शन-
 पुरुषो यथा सूर्यमण्डलान्तर्गतः

सूर्यनारायणोऽमितापरिच्छि-
 त्वाद्द्वैतपरमानन्दलक्षणतेजो-
 राशयन्तर्गत आदिनारायण-
 स्तथा सन्दृश्यते त्रि. म. ना. १।४
 सुदर्शनपुरुषो महाविष्णुरेव त्रि. म. ना. ७।४
 सुदर्शनामेवाप्येति यः सुदर्शना-
 मेवास्तेमिति सुवालो. ९।२
 सुदर्शनाय विद्महे हेतिराजाय
 धीमहि । तन्नश्चक्रः प्रचोदयात् त्रि. म. ना. ७।१०
 सुदामा नारदो मुनिः कृष्णोप. २४
 सुदुर्दर्शमिदं रूपं भ. गी. ११।५२
 सुपर्णोऽसि गरुत्मांस्त्रिवृत्ते
 शिरोगायत्रं चक्षुः स्तोम
 आत्मा साम ते तनू वामदेव्यम् गारुडो. १४
 सुपर्णोऽसि गरुत्मान्दिवं गच्छ
 सुवः पत ओमी... गारुडो. १५
 सुपुण्यं पुण्यात्मकं वितानं दाधार
 देवाय स्वाहा पारमा. ६।३
 सुप्तेरुत्थाय सुस्थन्तं ब्रह्मैकं प्रवि-
 चिन्त्यताम् वराहो. २।६४
 सुभगां त्रिगुणितां मुक्तसुभगां...
 बीजसप्तकमुच्चार्य बृहद्भानु-
 जायामुचरेत् कालिका. १
 सुभूतेन मे सन्तिष्ठस्व ब्रह्मवर्चसेन
 मे सन्तिष्ठस्व महाना. १६।११
 सुमित्रा न आप ओषधयः सन्तु
 दुर्मित्रास्तस्मै भूयासुर्योऽन्मा-
 न्द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मः महाना. ६।११
 सुमित्रिया न आप ओषधयः
 सन्तु दुर्मित्रियास्तस्मै सन्तु
 [प्रवर्ग्या. २३+ वा. सं. ३६।२३
 सुरभिविद्या अक्षमालाश्रुतिरिव
 परमा सिद्धा सात्त्विकी राधो. २।१
 सुरेशः सकलं विभर्ति तस्मै
 सुरेशाय सकलं सुपुण्यं स्वाहा पारमा. ८।१
 सुलभश्चायमत्यन्तं सुज्ञेयश्चाप्त-
 बन्धुवन् । शरीरपञ्चकुदरे
 सर्वेषामेव पदपदः १ सं. सो. २।३४
 सुवन्मह्यं पशून् विश्वरूपान् ।
 पतङ्गमक्तमसुरस्य मायया (?) चित्त्यु. ११।१०

सुवरत्रमादित्याय दिवे स्वाहा महाना. ७।१
 सुवरिति प्रतिष्ठा, द्वे प्रतिष्ठे (मा.पा.) बृह. ५।५।३
 सुवरिति यजूं बि, महरिति ब्रह्म तैत्ति. १।५।२
 सुवरिति व्यानः, मह इत्यात्मम् तैत्ति. १।५।३
 सुवरित्यसौ लोकः, मह इत्यादित्यः तैत्ति. १।५।१
 सुवरित्यादित्यः, मह इति चन्द्रमाः तैत्ति. १।५।२
 सुवरादित्याय दिवे स्वाहा महाना. ७।२
 सुवरादित्याय च दिवे च महते स्वाहा महाना. ७।३
 सुवर्णं कालकूटमिव सभास्थलं
 स्मशानस्थलमिव...कारागृह-
 विनिर्मुक्तचोरवत्पुत्राप्रबन्धुभव-
 स्थलं विहाय दूरतो वसेत् (यतिः) ना. प. ७।१
 सुवर्णं कालकूटमिव सभास्थलं
 स्मशानस्थलमिव...न देवता-
 र्चनम् । प्रपञ्चवृत्तिं परित्यज्य
 जीवनमुक्तो भवेत् (यतिः) १सं. सो. २।७९
 सुवर्णं कोशः रजसा परीवृतम्
 [चित्त्यु. १।१।४+ तै.आ. ३।१।१४
 सुवर्णं खादित्वाऽपगिरति (दुःस्वप्ने) ३ ऐत. २।४।७
 सुवर्णं धर्मं परिवेदयेनम्
 [चित्त्यु. १।१।१+ तै.आ. ३।१।११
 सुवर्णाज्जायमानस्य सुवर्णत्वं च
 शाश्वतम् । ब्रह्मणो जायमानस्य
 ब्रह्मत्वं च तथा भवेत् यो. शि. ४।७
 सुवसने सुवसनः परिष्कृते परिष्कृत
 एवमेवायमस्मिन्नन्धेऽन्धो भवति छांदो. ८।५।१
 सुविभातं सकृद्विभातं पुरतोऽस्मा-
 त्सर्वस्मात्सुविभातमद्वयम् नृसिंहो. १।९
 सुशोभमिच्छामसि प्रपश्यन्निस्था
 न कश्चोरणमाच वक्षे बा. मं. २
 सुशोभनमठं नात्युच्चनीचायत-
 मल्पद्वारं गोमयादिलिप्तं सर्व-
 रक्षासमन्वितं कृत्वा तत्र वेदान्त-
 श्रवणं कुर्वन्योगं समारभेत् शांडि. १।५।१
 सुशोभनं मठं कुर्यात्सूक्ष्मद्वारं
 तु निर्त्रणम् १ यो. त. ३२
 सुश्लिष्टं सात्त्विकं प्रोक्तं सुलीनं
 गुणवर्जितम् अमन. २।९३
 सुश्लिष्टं च सुलीनं च विकल्प-
 विषयापहम् (मनः) अमन. २।९४

सुषारथिरश्वानि च यन्मनुष्यान्नेनी-
 यतेऽभीषुभिर्वाजिन इव ।
 हृत्प्रतिष्ठं यदजिरं जविष्ठं तन्मे
 मनः... [१ शिवसं. ६+२ शि सं. ५ +वा.सं. ३४।६
 सुषिरं मण्डलं विदुः अ. ना. २७
 सुषिरो ज्ञानजनकः पञ्चस्रोतः-
 समन्वितः शांडि. १।७।३९
 सुषुप्तस्थान एकीभूतः प्रज्ञानघन
 एवानन्दभुक्चेतोमुखः प्राज्ञ-
 स्तृतीयः पादः गणेशो. १।३
 सुषुप्तस्थान एकीभूतः प्रज्ञानघन
 एवा- (एका-) नन्दमयो ह्यानन्द-
 भुक्चेतोमुखः प्राज्ञस्तृतीयः
 पादः [माण्डू. ९+ नृ. पू. ४।२
 सुषुप्तस्थानश्चतुरात्मा प्राज्ञ ईश्वर-
 श्चतुरूपो मकार एव नृसिंहो. २।६
 सुषुप्तस्थान एकीभूतः प्रज्ञानघन
 एवानन्दमयो ह्यानन्दभुक्
 चेतोमुखश्चतुरात्मा प्राज्ञ
 ईश्वरस्तृतीयः पादः नृसिंहो. १।३
 सुषुप्तस्थानः प्राज्ञो मकारस्तृतीया
 मात्रा, मितेरपीतेर्वा; मिनोति
 ह वा इदं सर्वमपीतिश्च भवति माण्डू. ११
 सुषुप्तस्थैर्यमासाद्य तुर्यरूप-
 मुपाययौ । निरानन्दोऽपि
 सानन्दः सच्चासच्च बभूव सः अ. पू. ३।१८
 सुषुप्तं च तुरीयं च नान्यावस्थासु
 कुत्रचित् त्रि. ब्रा. १।१०
 सुषुप्तं हृदयस्थं तु तुरीयं मूर्ध्नि
 संस्थितम् ना. प. ५।१३
 सुषुप्तिकाले सकले विलीने तमसा-
 वृते । स्वरूपं महदानन्दं भुङ्क्ते
 विश्वविवर्जितः वराहो. २।६२
 सुषुप्तिकाले सकले विलीने तमो-
 भिभूतः सुखरूपमेति कैवल्यो. १।१३
 सुषुप्तिमात्राचतुष्टयं मकारांशं
 तुरीयमात्राचतुष्टयमर्धमात्रांशम् प. हं. प. १०
 सुषुप्तिवद्यश्चरति स्वभावपरि-
 निश्चलः । निर्वाणपदमाश्रित्य
 योगिकैवल्यमभ्युते [त्रि. ब्रा. २।१६५+ २ अवधू. ८

सुषुप्तिसमाध्योर्मनोलयाविशेषेऽपि
महदस्त्युभयोर्भेदः मं. ब्रा. २।६
सुषुप्ते जाग्रतमस्वप्नं (आत्मानं) नृसिंहो. २।१
सुषुप्ते सुषुप्त्यादिचतस्रोऽवस्थाः,
न त्वेवं तुरीयातीतस्य ना. प. ९।७
सुषुप्तौ सुखमात्राया भेदः
केनावलोकितः अघ्यात्मो. २५
सुषुप्तौ सुषुप्त्यादिचतस्रोऽवस्थाः प. हं. प. ९
सुषुप्त्यवस्थायां प्राज्ञस्य चातुर्विध्यं
प्राज्ञविश्वः प्राज्ञतैजसः प्राज्ञ-
प्राज्ञः प्राज्ञतुरीय इति प. हं. प. ९
सुषुप्त्यैव बुद्धिपूर्वं निबोधयति मैत्रा. २।५
सुषुम्णा पश्चिमे चारे स्थिता
नाडी सरस्वती वराहो. ५।२५
सुषुम्णा कालभोक्त्री भवति शांडि. १।४।६
सुषुम्णा तु परे लीना विरजा
ब्रह्मरूपिणी । इडा तिष्ठति
वामेन पिङ्गला दक्षिणेन च क्षुरिको. १६
सुषुम्नान्तर्गतं विश्वं तस्मिन्सर्वं
प्रतिष्ठितम् । नानानाडीप्रसवगं यो. शि. ६।१३
सुषुम्णा पिङ्गला तद्वदिडा चैव
सरस्वती । पूषा च वरुणा चैव
हस्तिजिह्वा यशस्विनी ॥
अलम्बुसा कुहूश्चैव विश्वोदरी
तपस्विनी । शङ्खिनी चैव
गान्धारा इति मुख्याश्चतुर्दश जा. द. ४।७
सुषुम्णा पूर्वभागे मेढ्रान्तं कुहूर्भवति शांडि. १।४।५
सुषुम्णाष्टपार्श्वयोः सरस्वतीकुहू
(?) भवतः शांडि. १।४।६
सुषुम्नाया इडा सव्ये दक्षिणे
पिङ्गला स्थिता जा. द. ४।१३
सुषुम्नायां यदा प्राणः स्थिरो
भवति भीमताम् । सुषुम्नायां
प्रवेशेन चन्द्रसूर्यौ लयं गतौ ॥
तदा समरसं भावं यो जानाति
स योगवित् यो. शि. ६।३६

सुषुम्नायां यदा यस्य म्रियते
मनसो रयः ।...भिद्यते च तदा
ग्रन्थिः...तेयान्तिपरमां गतिम् यो. शि. ६।३७
सुषुम्नायां यदा योगी क्षणार्धमपि
तिष्ठति ।...भिद्यते च तदा
ग्रन्थिश्लिद्यन्ते सर्वसंशयाः यो. शि. ६।३८
सुषुम्नाया यदा हंसस्त्वध ऊर्ध्वं
प्रधावति । सुषुम्नायां यदा
प्राणं भ्रामयेद्यो निरन्तरम्...
तदा समरसं भावं यो जानाति
स योगवित् यो. शि. ६।३५
सुषुम्नायां सदा गोष्ठीं यः कश्चि-
त्कुरुते नरः । स मुक्तः सर्व-
पापेभ्यो निःश्रेयसमवाप्नुयात् यो. शि. ६।४४
सुषुम्नायाः पृष्ठभागे इडा तिष्ठति,
दक्षिणभागे पिङ्गला.. शांडि. १।४।६
सुषुम्नायाः शिवो देव इडाया
देवता हरिः जा. द. ४।३५
सुषुम्नायाः सव्यभागे इडा तिष्ठति
सुषुम्नायै कुण्डलिन्यै सुधायै
चन्द्रमण्डलात् । मनोन्मन्यै
नमस्तुभ्यं महाशक्त्यै चिदात्मने यो. शि. ६।३
सुषुम्नावज्रनालेन पवमानं प्रसेत्तथा यो. शि. १।११८
सुषुम्णा शाम्भवी शक्तिः यो. शि. ६।१८
सुषुम्नैव परं तीर्थं सुषुम्नैव परो
जपः । सुषुम्नैव परं ध्यानं
सुषुम्नैव परा गतिः यो. शि. ६।४५
सुषुप्ते श्येनाकाशवत् ब्रह्मो. १
सुसमो यः परित्यागी सोऽसं-
सक्त इति स्मृतः अ. पू. २।५
सुसंवेद्यं गुरुमतात्सुदुर्बोधमचेतसाम् यो. शि. ३।२०
सुसुखं कर्तुमव्ययम् भ. गी. ९।२
सुसूक्ष्मः सार्वः सर्वेषामन्तरात्मा
तस्थुस्तस्थुषां जङ्गमो जङ्गमानां
विभुर्विभूनां विभवोद्भाय स्वाहा पारमा. १।२
सुस्निग्धमधुराहारश्चतुर्थीशवि-
वर्जितः । भुञ्जते शिवसम्प्रीत्यै
मिताहारीसउच्यते [यो. चू. ४३+ योगकुं. १।३
दं सर्वभूतानां भ. गी. ५।२९

सुहृन्मित्रार्युदासीन मध्यस्थ-
द्वेष्ट्यवन्धुषु भ. गी. ६।९

सुहृष्टः सुहृदः स्वच्छः सुक्रान्तः
सुप्रबोधिनः । स्वगुणेनार्जितो
भाति हृदि हृद्यो मनोमणिः महो. ५।८२

सूक्तं वतावोचतेति तत्सूक्तमभवत् १ ऐत. २।२।६

सूक्ष्म इति सूक्ष्मविदः स्थूल
इति च तद्विदः वैतथ्य. २३

सूक्ष्मतन्मात्राणि भूतानि स्थूली-
कर्तुं सोऽकामयत पैङ्गलो. १।४

सूक्ष्मत्वात्कारणत्वाच्च लयनाद्रमना-
दपि । लक्षणात्परमेशस्य लिङ्ग-
मित्यभिधीयते यो. शि. २।९

सूक्ष्मत्वात्तद्विज्ञेयं भ. गी. १३।१६

सूक्ष्मभुक् चतुरात्माऽथ तैजसो
भूतराडयम् । हिरण्यगर्भः
स्थूलोऽन्तर्द्वितीयः पाद उच्यते ना. प. ८।१३

सूक्ष्मं सावित्रं स्वयमादधानः
सावित्ररूपं परमं सुपुण्यं स्वाहा पारमा. ७।७

सूक्ष्माङ्गं कर्मेन्द्रियाणि प्राणांश्च
ज्ञानेन्द्रियाण्यन्तःकरणचतुष्टयं
चैकीकृत्य...क्रमेण विलीयते पैङ्गलो. ३।१

सूक्ष्माच्च तत्सूक्ष्मतरं विभाति
[मुण्ड. ३।१।७+ गुह्यका. ३६

सूक्ष्मातिसूक्ष्मं सलिलस्य मध्ये
विश्वस्य स्रष्टीमनेकाननाख्याम् ।
विश्वस्य चैकां परिवेष्टयित्रीं
ज्ञात्वा गुह्यां शान्तिमत्यन्तमेति गुह्यका. ५७

सूक्ष्मातिसूक्ष्मं कलिलस्य मध्ये
विश्वस्य स्रष्टारमनेकरूपम् ।
विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं ज्ञात्वा
शिवं शान्तिमत्यन्तमेति श्वेताश्व. ४।१४

सूक्ष्मात्सूक्ष्मतरं नित्यं स त्वमेव
त्वमेव तत् कैव. १६

सूक्ष्मात्सूक्ष्मतरं ज्ञेयं तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु २शिवसं. १२

सूक्ष्मांशे तत्तैजसः वराहो. ४।१

सूचनात्सूत्रमित्याहुः सूत्रं नाम
परं पदम् । तत्सूत्रं विदितं येन
स विप्रो वेदपारगः ब्रह्मो. ७

सूचनात्सूत्रमित्युक्तं सूत्रं नाम
परं पदम् । तत्सूत्रं विदितं येन
स सुसुष्ठुः स हि भिक्षुकः
(स विप्रो वेदपारगः) [परब्र. ८+ ना. प. ३।७९

सूचिवद्गुणमादाय व्रजत्यूर्ध्वं
सुषुम्नया । उद्धाटयेत्कनाटं
तु यथा कुञ्चिकया हठान् ध्या. त्रि. ६७

सूते त्रिपुरा शक्तिराद्येयं त्रिपुरा
परमेश्वरी । महाकुण्डलिनी देवी.. त्रि. ता. १।६

सूत्रमन्तर्गतं येषां ज्ञानयज्ञोपवीति-
नाम् । ते वै सूत्रविदो लोके ते
च यज्ञोपवीतिनः [ब्रह्मो. १०+ ना. प. ३।८३

सूत्रात्माऽक्षर उच्यते, अक्षरं
परमं ब्रह्म यो. शि. ३।१६

सूत्रे मणिगणा इव भ. गी. ७।७

सूदितस्वातिरिक्तारिसूरिनन्दात्म-
भावितम् । सूर्यनारायणाकारं
नौमि चित्सूर्यवैभवम् सूर्यो. शीर्षकं.

सूर्यते पुरुषार्थं च तेनैवाधिष्ठितं जगत् मन्त्रिको. ४

सूर्यते सचराचरम् भ. गी. ९।१०

सूरिः सुराणां सुरसोऽप्यसुन्दः
समृद्ध देवा वरदाय पित्रे स्वाहा पारमा. १०।२

सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्चे-
त्येतदुद्दैवोपेक्षेतोपेक्षेत १ ऐत. २।४।३

सूर्य आत्माजगतस्तस्थुषश्च [सूर्यो ३+ ३ ऐत. २।३।३
[+सहवै. १७क. मं. १।११५।१+ वा. सं. ७।४२
[+तै. सं. १।४।४३।१ अथर्व. १३।२।३५

सूर्यकोटिगुणितरथं नित्योदित-
मथोक्षजम् । हृदयाम्बुरु-
हासीनं ध्यायेद्वा विष्णुरुपिणम् त्रि. ब्रा. २।१५३

सूर्यग्रहे महानद्यां प्रतिमासन्निधौ
वा जप्त्वा सिद्धमन्त्रो भवति गणप. १४

सूर्यद्वारेण ते विरजाः प्रयान्ति
यत्रामृतः स पुरुषो ह्ययमात्मा मुण्ड. १।२।११

सूर्यमण्डलमध्येऽथ ह्यकारः
शङ्खमध्यगः ब्र. वि. ७

सूर्यमण्डलभाति ह्यकार-

श्चन्द्रमध्यगः

१ प्रणवो. ७

सूर्यराज्यं षोडशिना (यजति)

मैत्रा. ६।३६

सूर्यश्चक्षुर्वातः प्राणो व्यात्तमग्नि-

वैश्वानरः संवत्सर आत्माऽश्वस्य

मेध्यस्य

बृह. १।१।१

सूर्यश्च मा मन्युश्च मन्युपतयश्च

मन्युकृतेभ्यः पापेभ्यो रक्षन्ताम्

महाना. १।१।४

सूर्यस्त्वं ज्योतिषां पतिः

प्रश्नो. २।९

सूर्यस्यग्रहणंवत्सप्रत्यक्षयजनंस्मृतम्

ब्र. वि. ९७

सूर्यस्योपासनं कार्यं गच्छेत्सूर्यसंस्मृतम्

सूर्यता. ६।५

सूर्यनाड्या समाकृष्य वायुमभ्यास-

योगिना । विधिवत्कुम्भकं

कृत्वा रेचयेच्छीतरश्मिना

यो. शि. १।९१

सूर्यं ते चक्षुः

चित्त्यु. ४।१

सूर्याचन्द्रमसोरनेन विधिनाऽभ्यासं

सदा तन्वतां शुद्धा नाडिगणा

भवन्ति यमिनां मासत्रयादूर्ध्वतः

शांडि. १।७।१

सूर्याचन्द्रमसोरैक्यं हठ

इत्यभिधीयते

यो. शि. १।१३३

सूर्याचन्द्रमसोर्योगो जीवात्म-

परमात्मनोः

यो. शि. १।६८

सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथा पूर्वम-

कल्पयत् [महाना. ६।३+क्र. मं.]

१०।१९०।१

सूर्यात्मकत्वं दीपः

आत्मपू. १

सूर्यादिसकलभुवनप्रकाशिनी

सीतो. ७

सूर्याद्भवन्ति भूतानि सूर्येण

पालितानि तु । सूर्ये लयं

प्राप्नुवन्ति यः सूर्यः सोऽहमेव च

सूर्यो. ६

सूर्याद्यज्ञः पर्जन्योऽन्नमात्मा, नमस्त

आदित्य त्वमेव प्रत्यक्षं

कर्मकर्ताऽसि

सूर्यो. ३

सूर्याद्वै खल्विमानि भूतानि जायन्ते

सूर्यो. ३

सूर्यान्मयूखाश्च तथैव तस्य ।

प्राणादयो वै पुनरेव तस्मात्

मैत्रा. ६।३१

सूर्यमिवाप्येति यः सूर्यामिवास्तमेति

सुबालो. ९।११

सूर्यालोकपरिस्पन्दशान्तौ व्यव-

हृतिर्यथा । शास्त्रसज्जनसम्पर्क-

वैराग्याभ्यासयोगतः

शांडि. १।७।५६

सूर्याश्चन्द्रमसो नक्षत्राणि

गणेशो. ३।६

सूर्यां हिरण्ययीं लक्ष्मीं जातवेदो

म आवह [श्रीसू. १३+]

ऋ. खि. ८७।१३

सूर्ये चित्तं यमाद्भुवनज्ञानम्

शांडि. १।७।५२

सूर्यं ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा

महाना. १।१।४

सूर्येण रेचयेद्वायुं सरस्वत्यास्तु चालने

योगकुं. १।१६

सूर्येण सयुजोषसः

अरुणो. १

सूर्योदये नवखेटस्तृतीये

सूर्यता. ५।१

सूर्यो न तत्र भाति न शशाङ्कोऽपि

न स पुनरावर्तते

ना. प. ९।२२

सूर्यो यथा सर्वलोकस्य चक्षुर्न

लिप्यते चाक्षुषैर्वाह्यदोषैः ।

एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा

न लिप्यते लोकदुःखेन बाह्यः

कठो. ९।११

सूर्यो योनिः कालस्य

मैत्रा. ६।१४

सूर्यो रश्मिभिराददात्यन्नं

मैत्रा. ६।१२

सूर्योऽस्माद्धीत उदेति

गणेशो. ४।२

सृण्येव सितया विश्वचर्षणिः

पाशेनैव प्रतिवध्नात्यभीकाम्

त्रिपुरो. १३

सृष्टिनिमित्ताय तस्मै परब्रह्मणे

परञ्जोतिषे स्वाहा

पारमा. १०।४

सृष्टिरूपा सरस्वती भवति

ना. पू. २।१

सृष्टिस्थितिलयानामादिकर्ता

जगदङ्कुररूपो भवति

पैङ्गलो. १।२

सृष्टिस्थितिलयादीनां कारणं(सब्रह्म) पं. ब्र. १२

सृष्टिस्थित्यन्तकरणाद्ब्रह्मविष्णु-

शिवात्मिकाम् । स संज्ञां याति

भगवानेक एव जनार्दनः

भवसं. २।५४

सृष्टेः परिमितानि भूतान्येकमेकं

द्विधा विधाय...तत्तद्भुवनो-

चित्तगोलकस्थूलशरीराण्यसृजत्

पैङ्गलो. १।४

सृष्ट्या * हास्यैतस्या भवति,

य एवं वेद

बृह. १।४।५

संक्रां स्वर्णमयीं मालां (मा.पा.)

कठो. १।१६

संक्रां च मामनेकरूपां गृहाण

कठो. १।१६

सेनयोरुभयोर्मध्ये [भ.गी. १।२१+]

१।२६+२।१०

सेनान्यास्तु प्रथमजानाप्याय-

विष्यसीत्योमिति

शौनको. १।४

सेनानीनामहं स्कन्दः	भ. गी. १०।२४	सैषा क्षत्रस्य योनिर्यद्ब्रह्म	बृह. १।४।११
सेनान्यो हि तर्ह्यादित्यान-		सैषा गणेशविद्या	गणप. ७
कल्पयंस्तस्माज्जागतं.	शौनको. ४।३	सैषा गान्धर्वमयी महाविद्या	गान्धर्वो. २
सेन्द्रः सोऽक्षरः परमः स्वराद्	महो. १।९	सैषा गायत्र्येतस्मिन्स्तुरीये दर्शते	
सेयं देवतेमास्तिस्रो देवता अनेनैव		पदे परो रजासि प्रतिष्ठिता	बृह. ५।१४।४
जीवेनात्मनाऽनुप्रविश्य		सैषा ग्रहा नक्षत्रज्योतीषि कला-	
नामरूपे व्याकरोत्	छांदो. ६।३।३	काष्ठादिकालस्वरूपिणी	देव्यु. १२
सेयं देवतैक्ष्ण, हंताहमिमास्तिस्रो		सैषा चतुष्पदां षड्विधा गायत्री	छांदो. ३।१२।५
देवता अनेन जीवेनानुप्रविश्य		सैषा चित्रा सुहृदा बह्वङ्कुरा स्वयं	
नामरूपे व्याकरवाणीति	छांदो. ६।३।२	गुणभिन्नाऽङ्कुरेष्वपि गुणभिन्ना	
सेयं षट्कला परा परात्परा परात्परा-		सर्वत्र ब्रह्मविष्णुशिवरूपिणी	
तीता चित्परा चित्परात्परा		चैतन्यदीप्ता	नृसिंहो. ९।३
चित्परात्परातीता	षोडो. १	सैषा चिदमलाकारा निर्विकल्पा	
सेवनान्मृत्युनाशिनी वैकुण्ठार्चना-		निरास्पदा	महो. ५।१०३
द्विपद्मन्त्री...य एवं वेद स		सैषा दशान्नं न निद्यात् प्राणः	
वैष्णवो भवति	तुलस्यु. २	शरीरमन्नं न परिचक्षीतापो	
सेवादिभिः परितोष्यैनं (गुरुं)..	ना. प. ६।२४	ज्योतिरन्नं बहु कुर्वीत	तैत्ति. ३।११
सेवायां पाशुपाल्ये च वाणिज्ये		सैषा देवता प्रतिहारमन्वायत्ता	
कृषिकर्मणि । तुल्ये सति परि-	शिवो. ७।११९	तां चेदविद्वान् प्रत्यहरिष्यो	
क्लेशे वरं क्लेशो विमुक्तये	छांदो. १।७।९	मूर्धा ते व्यपतिष्यति	छांदो. १।११।९
सैवर्तस्मात् तदुक्तं तद्यजुस्तद्ब्रह्म		सैषा देवता प्रस्तावमन्वायत्ता तां	
सैव कौबेरी (पञ्चमे धामन्युक्ता)		चेदविद्वान् प्रास्तोष्यो मूर्धा	
षष्ठे धामनि व्याचक्षते	त्रि. ता. १।१६	ते व्यपतिष्यति	छांदो. १।११।५
सैव पुरत्रयं शरीरत्रयं व्याप्य		सैषा देवतोद्गीथमन्वायत्ता तां	
बहिरन्तरवभासयन्ती देश-		चेदविद्वानुदगास्यो मूर्धा	
कालवस्त्वन्तरसङ्गान्महा-		ते व्यपतिष्यति	छांदो. १।११।७
त्रिपुरसुन्दरी वै प्रत्यक्चिन्तिः	बह्वचो. २	सैषा द्वादशादित्या	१ देव्यु. १२
सैव प्रकृतिरिति गणेश इति प्रधान-		सैषाऽऽनन्दस्य मीमांसा भवति	तैत्ति. २।८
मिति च माया शबलमिति च	गणेशो. ४।२	सैषा परा शक्तिः	बह्वचो. २
सैव सायुज्यमुक्तिः स्याद्ब्रह्मा-		सैषाऽनस्तमिता देवता यद्वायुः	बृह. १।५।२२
नन्दकरी शिवा	मुक्तिको. १।२५	सैषा नास्तमिता देवता	
सैव सालोक्यसारूप्यसामीप्या		यद्वायुः (मा. पा.)	बृह. १।५।२२
मुक्तिरिष्यते	मुक्तिको. १।२३	सैषा प्रजाप्रतीन्द्रमनवः	१ देव्यु. १२
सैवात्मा ततोऽन्यदसत्यमनात्मा	बह्वचो. २	सैषा प्राणे सर्वाप्तिः, यो वै प्राणः	
सैवावस्था परा ज्ञेया सैव		सा प्रज्ञा, या वा प्रज्ञा स प्राणः	कौ. त. ३।४
निर्गुणकारिणी	योगकुं. १।८६	सैषा ब्रह्मणोऽतिसृष्टिर्यच्छ्रेयसो	
सैवाविद्यारूपेण जीवबन्धभूता		देवानसृजत	बृह. १।४।६
क्रियाशक्तिश्च लीलाशक्तिश्चरति	राधिको. ९	सैषा भार्गवी वारुणी विद्या	तैत्ति. ३।६
सैवेयं भगवती त्रिपुरेति व्यापठयते	त्रि. ता. १।१		

सैषा यातुधाना असुरा रक्षांसि	
पिशाचयक्षाः सिद्धाः	१ देव्यु. १२
सैषा (माया) वटबीजसामान्य-	
वदनेकवटशक्तिरेकैव	नृसिंहो. ९।२
सैषाऽवरपरा संहिता	३ ऐत. १।६।३
सैषा विद्वतिनाम द्वास्तदेतन्नानन्दन	२ ऐत. ३।१२
सैषा विराडन्नादी तथेदं सर्वं	
दृष्टं सर्वमस्येदं दृष्टं भवति	छांदो. ४।३।८
सैषा विश्वेदेवाः सोमपा असोमपाश्च	देव्यु. १२
सैषा शाम्भवी विद्या कादिविद्येति	
वा हादिविद्येति वा सादि-	
विद्येति वा रहस्यम्	बह्वचो. २
सैषा षोडशी श्रीविद्या पञ्च-	
दशाक्षरी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी	बह्वचो. ४
सैषाऽष्टौ वसवः	१ देव्यु. १२
सैषा सत्त्वरजस्तमासि	१ देव्यु. १२
सैषा त्रय्येव विद्या तपति	महाना. १०।१
सैषा स्पर्शोष्मभिर्व्यज्यमाना	
बह्वी नानारूपा भवति	१ ऐत. ३।६।७
सैषां सावित्री विद्यां न किञ्चिदपि	
न कस्मैचित्प्रशंसयेत्	सूर्यो. ९
सैषैकाक्षर ऋग्नहाणस्तपसोऽग्रे	
प्रादुर्बभूव	२ प्रणवो. ४
सैषैकादश रुद्राः	१ देव्यु. १२
सैषोऽन्नस्य ग्रहो यद्वायुरन्नमायुर्वा	
एष यद्वायुः	२ ऐत. ३।१०
सोऽकामयत द्वितीयो म	
आत्मा जायेत	बृह. १।२।४
सोऽकामयत प्रजाः सृजेयेति	सङ्कर्षणो. १
सोऽकामयत बहु स्यां प्रजायेयेति	तैत्ति. २।६
सोऽकामयत भूयसा यजेन	
भूयो यजेय	बृह. १।२।६
सोऽकामयत मेध्यं म इदं	
स्यादात्मन्यनेन स्यामिति	बृह. १।२।७
सोऽकामो निष्काम आप्तकामः	
आत्मकामो न तस्य प्राणा	
वत्कामन्त्यत्रैव समवलीयन्ते	
[नृसिंहो.	९।२+९।८

सोऽक्षरः परमः स्वराट् [कैव. १।८+ महाना. ९।१३	
[नृ पू. १।४+महो. १।९+गान्धर्वो. २ +कालिको. ६	
सोऽग्र एव कुमारं जन्मनोऽग्रे-	
ऽधिभावयति	२ ऐत. ४।३
सोऽग्रभुग्विभजंस्तिष्ठन्नाहार-	
मजरः कविः	महाना. ९।९
सोऽग्रे भूतानां मृत्युमसृजत्	सुबालो. १।३
सोऽङ्कारेण पत्रकूर्चेन स्तपयित्वा-	
ऽष्टभिर्गन्धैरालिप्य सुमनः-	
स्थले निवेश्याक्षतपुष्पैराराध्य	
प्रत्यक्षमादिक्षान्तैर्वर्णैर्भाविष्येत्	अ. मा. ३
सोऽङ्गिरसमधीते स शाखा	
अधीते स पुराणान्यधीते स	
कल्पानधीते [नृ. पू. ५।१५+ गणेशो. ५।४	
सोऽग्निष्टोमेन यजते, स	
उक्थेन यजते	नृ. पू. ५।१४
सोऽचित्योऽनिर्वर्ण्यश्च पुनात्य-	
शुद्धान्यपूतानि	आत्मो. ६
सोऽजः शेते मायया स्विदुहायां	
विश्वं न्यस्तं विष्णुरेको विजज्ञे	ग. पू. २।८
सोऽतिगूढ अव्यक्तश्च	मं. ब्रा. २।१
सोऽथर्वणैर्मन्त्रैरथर्वणवेदः	नृ. पू. २।१
सोऽदकैर्विल्वपत्रैश्च यः कुर्यान्मम	
पूजनम् । मम सान्निध्यमाप्नोति	
प्रमथैः सह मोदते	२ बिल्वो. १८
सोऽद्भ्य एव पुरुषं समुद्धृत्यामूर्च्छयत्	२ ऐत. १।३
सोऽधस्ताच्छकटस्य पामानं	
कर्षमाणमुपोपविवेश	छांदो. ४।१।८
सोऽध्वर्युः, स मुक्तिः, साऽतिमुक्तिः	बृह. ३।१।४
सोऽनाधृष्यः । स मे ददातु । अना-	
धृष्यश्च भूयासम्	चित्यु. ७।३
सोऽनिरुद्धनारायणस्तस्मै	
सृष्टिमुपादिशत्	मुद्गलो. २।५
सोऽनिरुद्धः स ईशानो व्यक्तः	
स सर्वकर्मसु	ना. महो. २८
सोऽनृताभिसन्धोऽनृतेनात्मानमंत-	
र्थाय परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति	छांदो. ६।१६।१
सोऽन्तरादन्तरं प्राविशद्दिश-	
श्चान्तरं प्राविशत्	अ. शिरः. १।१

सोऽन्तरिक्षं यजुर्भिरुन्नीयते स		सोममध्ये हुताशनः (स्थितः)	मैत्रा. ६।३८
सोमलोकं स सोमलोके		सोमराज्यमुक्थेन (यजति)	मैत्रा. ६।३६
विभूतिमनुभूय पुनरावर्तते	प्रश्नो. ५।४	सोमरूपकला सूक्ष्मा विष्णोस्तत्	
सोऽन्तवेलायामेतन्नयं प्रतिपद्येत	छांदो. ३।१७।६	परमं पदम्	ते. विं. १।५
सोऽन्ते वैश्वानरो भूत्वा सन्दग्ध्वा		सोमसंज्ञोऽयं भूतात्माऽग्निसंज्ञो-	
सर्वाणि भूतानि	सुबालो. २।२	ऽप्यव्यक्तमुखः	मैत्रा. ६।१०
सोऽन्वेष्टव्यः स विजिज्ञासितव्यः		सोमसूर्यद्वयोर्मध्ये निरालम्बतले	
स सर्वाः च लोकांनाप्नोति	छांदो. ८।७।१	पुनः । संस्थिता व्योमचक्रे	
सोऽन्वेष्टव्यो मुमुक्षुभिः	पञ्चत्र. ३५	सा मुद्रा नाम्ना च खेचरी	गांडि. १।७।४२
सोऽपश्यदात्मनाऽऽत्मानं गजरूपधरं		सोमसूर्यपुरस्तात् सूक्ष्मः पुरुषः	अ. शिरः. ३।३
देवं शशिवर्णं चतुर्भुजम्	ग. पू. १।३	सोमसूर्यपूर्वजगद्धीतं वा यदक्षरं	
सोऽपि प्रणवाख्यैः प्रणेता भारूपो		प्राजापत्यं...सूक्ष्मं सूक्ष्मेण	
विगतनिद्रो विजरो विमृत्यु-		ग्रसति तस्मै महाग्रासाय नमः	चतुर्वे. ८
विंशोको भवति	मैत्रा. ६।२५	सोमं पिबन्त्यमृतेन सार्धं मृत्योः	
सोऽपि मुक्तः शुभाँल्लोकान्	भ. गी. १।८।७१	परस्मादमृता भवन्ति	इतिहा. ७
सो पुनरेकैव देवता भवति	बृह. १।२।७	सोमः पवित्रमत्येति रेभन्	
सोऽपोऽभ्यतपत्ताभ्योऽभितप्ताभ्यो		[महाना. ८।४+	त्रिसुप. ४
मूर्तिरजायत	२ ऐत. ३।२	[+क्र. मं. ९।९६।६+	तै.आ.१०।१०।१
सोऽविभेत्तस्मादेकाकी विभेति	बृह. १।४।२	सोमःशक्त्यमृतमयः शक्तिकरीतनः	वृ. जा. २।२
सोऽब्रवीत् कन्नध आथर्वण इति	बृह. ३।७।१	सोमः सोमस्य पुरोगाः	चित्त्यु. ३।१
सोऽब्रवीत्-किं मेऽनः स्यादिति	शौनको. ३।३	सोमात्पर्जन्य ओषधयः पृथिव्याम्	मुण्ड. २।१।५
सोऽब्रवीदहमेकः प्रथममासं वर्तामि		सोमात्मकः परः प्रोक्तः सदा	
च भविष्यामि च नान्यः		साक्षी सदाऽच्युतः	यो. शि. ५।२९
कश्चिन्मतो व्यतिरिक्त इति	अ. शिरः. १।१	सोमात्मिका ओषधीनां प्रभवति	सीतो. ७
सोऽब्रवीद्वरदोऽस्म्यहमिति	ग. पू. १।६	सोमान् स्वरणं कृणुहि ब्रह्मणस्पते	महाना. ५।९
सोऽभ्यस्यास्य देवस्य विग्रहो		[+क्र.मं.१।१८।१+वा.सं.३।२८+	तै.आ.१०।१।११
यन्त्रकल्पना । विना यन्त्रेण		सोमा पूषणा जनना रयीणां जनना	
चेत्पूजा देवता न प्रसीदति	रा. पू. १।१३	दिवो जनना पृथिव्याः [लिङ्गोप.१	क्र.मं. २।४०।१
सोऽभयं गतो भवति	तैत्ति. २।७	[+तै. सं. १।८।२२।५	
सोऽभिजिज्ञासतं किं मे कुलं		सोमाय वासः, रुद्राय गा, वरुणा-	
किं मे कृत्यमिति	अव्यक्तो. १	याऽश्वं, प्राजापतये पुरुषम्	चित्त्यु. १०।२
सोऽभिमानादूर्ध्वमुत्क्रमत इव		सोमाय स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये	
तस्मिन्नुत्क्रामत्यथेतरे सर्व		सस्त्रवमवनयति	बृह. ६।३।३
एवोत्क्रामन्ते	प्रश्नो. २।४	सोमाय स्वाहेति मन्त्रेण ततस्तिर-	
सोऽभिमानो यया निवर्तते सा विद्या	सर्वसारो. २	त्रीहिभिः साज्यैर्जुहुयात्	अस्मजा. १।२
सोऽमन्यत पृथिवीमपि कथमपां		सोमायेति शिवं नत्वा ततः प्रक्षाल्य	
जयेयमिति	अव्यक्तो. ८	तद्वस्मापः पुनन्त्विति पिबेत्	अस्मजा. १।५
सोऽमन्यतैतासां प्रतिबोधनाया-		सोमा रुद्रा युवमेतान्यस्मे विश्वा	
भ्यन्तरं प्राविशानीति	मैत्रा. २।६	वनूपु भेषजानि धत्तम्	लिङ्गोप. १+
		[क्र. मं. ६।७४।३३+	अथर्व. ७।४२।२

सोऽमावास्या ९ रात्रिमेतया षोडश्या
 कलयामुः सर्वमिदं प्राणभृदनुप्रविश्य
 ततः प्रातर्जायते बृह. १।५।१४
 सोऽमृतत्वाय कल्पते भ. गी. २।१५
 सोमेन मुखेन न वै देवा अश्नन्ति, न
 पिबन्त्येतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति छांदो. ३।९।१
 सोमेनैव मुखेनैतदेवामृतं
 दृष्ट्वा तृप्यति छांदो. ३।९।३
 सोमोऽत एव योऽहं सर्वेषामधिष्ठाता,
 सर्वेषां च भूतानां पालकः भस्मजा. २।६
 सोमो धेनुं सोमो अर्वन्तमाशुं
 सोमो वीरं कर्मण्यं ददाति वनदु. ४५,५८,
 [७०,८१+क्र.मं. १।९।१२०+ वा. सं. ३।४।२१
 सोमो भूत्वा रसात्मकः भ. गी. १।५।१३
 सोमो यत्र पवते यत्र सूर्यः मुंड. २।१।६
 सोमो राजाऽन्नस्यात्मेति वा
 अहमेतमुपासे कौ. त. ४।३
 सोमो यत्रातिरिच्यते तत्र
 सञ्जायते मनः श्वेताश्व. २।६
 सोमोऽस्मि सकलोऽस्म्यहम् मैत्र. ३।३
 सोमोऽहमेव जनिता स यश्चन्द्रमसो
 देवानां भूर्भुवःस्वरादीनां
 सर्वेषां लोकानां च भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिताऽग्नेः भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनितेन्द्रस्य भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिता पृथिव्याः भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिता मतीनां भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनितोऽपि विष्णोः भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिता सूर्यस्य भस्मजा. २।५
 सोम्य शुक्लेन तेजोमूलमन्विच्छ छांदो. ६।८।६
 सोऽयमग्निः परेण मृत्युमतिक्रान्तो
 दीप्यते बृह. १।३।१२
 सोऽयमात्मा चतुष्पात् माण्डू. २
 सोऽयमात्मा चतुष्पाज्जागरित-
 स्थानः स्थूलप्रज्ञः सप्ताङ्ग एकोन-
 विंशतिमुखः स्थूलभुक् चतु-
 रात्मा विश्वो वैश्वानरः
 प्रथमः पादः नृसिंहो. १।३
 सोऽयमात्मा तमात्मानमुपासीत सुबालो. ५।१

सोऽयमात्मा... बहिःप्रज्ञः सप्ताङ्गः...
 स्थूलभुग्वैश्वानरः प्रथमः पादः
 [गणेशो. १।१+ रामो. २।१
 सोऽयमात्मा चतुष्पाज्जागतः (?)
 स्थानं न बहिःप्रज्ञं नोभयतःप्रज्ञं
 सप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः श्रीवि. ता. १।७
 सोऽयमात्मा सर्वतः शरीरैः परिवृतः १ ऐत. ३।५।३
 सोऽयमात्माऽध्यक्षरमोक्षारोऽधिमात्रं
 पादा मात्रा मात्राश्च पादा
 अकार उकार मकार इति माण्डू. ८
 सोऽयमात्मेममात्मानममुष्या
 आत्मने सम्प्रयच्छति १ ऐत. ३।७।३
 सोऽयमितिहासो धन्यः पुण्यः
 पुत्रीयः पशव्य आयुष्यः स्वर्ग्यः इतिहा. १
 सोऽयमुशीनरेषु संवसन्मत्स्येषु
 कुरुपाञ्चालेषु काशीविदेहे-
 ष्विति स हाजातशत्रुं काश्य-
 मेत्योवाच ब्रह्म ते ब्रवाणीति कौत. ४।१
 सोऽयं मनुष्यलोकः पुत्रेणैव
 जय्यो, नान्येन कर्मणा बृह. १।५।१६
 सोऽयं वायुः परेण मृत्यु-
 मतिक्रान्तः पवते बृह. १।३।१३
 सोऽयं विश्वात्मा देवता ग. पू. २।८
 सोऽरण्यं परेत्य द्वादशरात्रं
 पयसाऽग्निहोत्रं जुहुयात् कठरु. २
 सोऽर्चन्नचरत्तस्यार्चत आपोऽजायन्त बृह. १।२।१
 सो वा स्वरूपः समदृक् समग्रो
 विधुदं तुदन् यो विश्वत्पदं वा
 वियति प्रकाशं बृहते गुहेन
 तं विम्बवन्तं समदं समग्रं स्वाहा पारमा. ८।५
 सोऽविकम्पेन योगेन भ. गी. १०।७
 सोऽविद्याग्रन्थि विकिरतीह सोम्य मुण्ड. २।१।१०
 सोऽविमुक्त उपास्य इति जाबालो. २
 सोऽविमुक्त उपास्योऽयम् रामो. ३।१
 सोऽविमुक्त उपास्यो य एषो-
 ऽनन्तोऽव्यक्त आत्मा सो-
 ऽविमुक्ते प्रतिष्ठित इति जाबालो. २
 सोऽविमुक्तं ज्ञानमाचष्टे यो
 वैतदेवं वेद जाबालो. २

सोऽविमुक्तं ज्ञानमाचष्टे, यो वा एनदेवं वेद	रामो. ३।४	देहे लब्धाशान्तिपदं गते तदा प्रभामनोबुद्धिशून्यं भवति	पैङ्गलो. ४।९
सोऽविमुक्तः कस्मिन्प्रतिष्ठितः	जाबालो. २	सोऽहमस्मीति वा या भाष्यते	
सोऽवेदं वाव सृष्टिरस्मि	बृह. १।४।५	सैषा षोडशी श्रीविद्या	बृहृचो. ४
सोऽभ्रुते सर्वान् कामान् सह ब्रह्मणा विपश्चितेति	तैत्ति. २।१।१	सोऽहमस्मीति जानीयाद्विद्वान् ब्रह्मामृतो भवेत्	पञ्चब्र. २३
सोऽभ्राम्यत्स तपोऽतप्यत तस्य श्रान्तस्य तप्तस्य यशो वीर्यमुदक्रामत्	बृह. १।२।६	सोऽहमस्मीति निश्चित्य यः सदा वर्तते पुमान् । शब्दैरुच्चावचै- नीर्चैर्भाषितोऽपि न लिप्यते	योगकुं. ३।२०
सोऽप्यत्यसोष्टेति पुनरुपादन- मेवास्य तन्मरणमेवास्यावभूयः	छांदो. ३।१।७।५	सोऽहमस्मीति. प्रथमं सोऽहमस्मि द्वितीयकम् । तदस्म्यहं तृतीयं च महावाक्यत्रयं भवेत्	गुह्यका. ७९ बृह. १।४।१
सोऽप्यन्तीमद्विरभ्युक्षति । यथा वायुः पुष्करिणीं समिङ्गयति सर्वतः	बृ. उ. ६।४।२३	सोऽहमस्मीत्यग्रे व्याहरत् सोऽहं पृथिवी सोऽहमापः, सोऽहं तेजः, सोऽहं वायुः, सोऽहं कालः, सोऽहं दिशः, सोऽह- मात्मा । मयि सर्वं प्रतिष्ठितम्	भस्मजा. २।६
सोऽसङ्ग इति सम्प्रोक्तो ब्रह्मा- स्मीत्येव सर्वदा	अ. पू. २।४	सोऽहमिति यावदास्थितिः स निष्ठा भवति	द. मू. १६
सोऽसावादित्यः परेण मृत्युमति- क्रान्तस्तपति	बृह. १।३।१४	सोऽहमित्येतद्विधेऽस्मिन्संसारे किं कामोपभोगैः	मैत्रे. १।२
सोऽसौ चन्द्रः परेण मृत्युमति- क्रान्तो भाति	बृह. १।३।१६	सोऽहमेकोऽपि देहारम्भभेद- वशाद्बहुजीवः	निरा. ७
सोऽस्तुवत नमो ब्रह्मणे नमो ब्राह्मणेभ्यः	ग. पू. १।५	सोऽहमेतमेवं वायुं दिशां वत्सं वेद मा पुत्रोद५	छांदो. ३।१।५।२ स्कन्दो. १०
सोऽस्मादान्तं महाभूमिका- वच्छरीरान्निषेधमात्रैः प्रक्रम्य...	निरुक्तो. २।२	सोऽहम्भावेत् पूजयेत् सोऽहम्भावो नमस्कारः [मं. ब्रा. २।५+	आत्मपू. १
पुनरिमं लोकं प्रतिपद्यते	बृह. ५।१।४।६	सोऽहं चिन्मात्रमेवेति चिन्तनं ध्यानमुच्यते [त्रि. ब्रा. २।३।१+	२ अवधू. ४
सोऽस्या एतत्तृतीयं पदमाप्नुयात्	बृह. ५।१।४।६	सोऽहं नित्यानित्यो व्यक्ताव्यक्तो ब्रह्मा ब्रह्माहं	अ. शिरः. १
सोऽस्या एतत्प्रथमं पदमाप्नुयात्	बृह. ५।१।४।६	सोऽहं ब्रह्म न संसारी न मत्तो- ऽन्यः कदाचन	जा. द. १०।६
सोऽस्या एतद्वितीयं पदमाप्नुयात्	बृह. ५।१।४।६	सोऽहं भगवते विदेहान् ददामि सोऽहं भगवते सहस्रं ददामि [बृह. ४।३।१।४, १५, १६, ३३+	बृह. ४।४।२३ ४।४।७
सोऽस्यायमात्मा पुण्येभ्यः कर्मभ्यः प्रतिधीयते	२ ऐत. ४।४	सोऽहं भगवः शोचामि तं मा भगवान्लोकस्य पारं तारयतु	छांदो. ७।१।३
सोऽहमपापो विरजो निर्मुक्तो मुक्तकिल्बिषः	महाना. ५।१९		
सोऽहमर्कः परं ज्योतिः	महावा. ५		
सोऽहमस्मि इति धीमहि	राधोप. २।२		
चिन्तयेमहि	छांदो. ४।११।१		
सोऽहमस्मि स एवाहमस्मि			
सोऽहमस्मि सहिष्णुः सोह- मस्मीति प्राप्ते ज्ञानेन विज्ञाने ज्ञेये परमात्मनि हृदिसंस्थिते			

सोऽहं भगवः सत्येनातिवदानीति
सत्यं त्वेव विजिज्ञासितव्यमिति छांदो. ७।१६।१
सोऽहं सोऽहमिति प्रोक्तो
मंत्रयोगः स उच्यते यो.शि. १।१३२
सोऽह्यमीक्षां चक्रे कथं नु मात्मान
एव जनयित्वा सम्भवति बृ. उ. १।४।४
सोहम् । हौ (हौ) ॐ नमो भग-
वते ह्यग्नीवाय सर्ववागीश्वरे-
श्वराय सर्ववेदमयाय सर्वविद्यां
मे देहि स्वाहा त्रि.म.ता.७।१०
सोऽशोऽयं यश्चेतनमात्रः प्रतिपुरुषं
क्षेत्रज्ञः सङ्कल्पासङ्कल्पाध्यव
सायाभिमानलिङ्गः प्रजापतिः मैत्रा. ५।५
सौक्ष्म्यत्वादेतत्प्रमाणमनेनैव
प्रमीयते हि कालः मैत्रा. ६।१४
सौभद्रश्च महाबाहुः भ. गी. १।१८
सौभद्रो द्रौपदेयाश्च भ. गी. १।६
सौमदत्तिस्तथैव च भ. गी. १।८
सौम्यामेवाप्येति यः सौम्या-
मेवास्तमेति सुबालो. १।४
सौम्ये आदित्याय ईशान्ये
नमो महसे. सूर्यता. ४।१
सौवर्णं राजतं ताम्रं चेति
सूत्रत्रयम् (मालायाः) अ. मा. २
सौवर्णाम्बुजमध्यगां त्रिणयनां
सौदामिनीसन्निभां...ध्याये-
द्विन्ध्यनिवासिनीं शशिमुखी
पार्श्वस्थपञ्चाननाम् वनदु. ६
सौवर्णं राजते ताम्रे धारयेन्मृण्मये
घटे (उत्थाप्य गां प्रयत्नेन
गायत्र्या मूत्रमाहरेत्) बृ. जा. ३।६
स्तनयति स प्रतिहार उद्ब्रूहति.. छांदो. २।१५।१
स्तनयित्तुरेव सविता, विद्युत्सावित्री,
स यत्र स्तनयित्तुस्तद्विद्युत् ,
यत्र वा विद्युत्तत्र स्तनयित्तुस्ते
द्वे यौनिस्तदेकं मिथुनम् सावित्र्यु. ५.
स्तनयित्तुरेवेन्द्रो यज्ञः प्रजापतिरिति
कनमः स्तनयित्तुरित्यश्निरिति
कतमो यज्ञ इति पशव इति बृह. ३।१।६

स्तनयत्येषाऽस्य तनूः मैत्रा. ६।५
स्तनं वाऽनुधापयन्त्यथ वत्सं
जातमाहुरतृणाद इति बृह. १।५।२
स्तम्भशाखेवेतराण्यनेनोर्ध्वभागभव-
त्यन्यथाऽयः पतति मैत्रा. ४।३
स्तम्भिनी मोहिनी वशीकरिणी
तन्त्रैकसागवयवनगरराजमुख
बन्धनबलमुग्धमकरमुखसिंह-
मुखजिह्वामुखानि बन्धय बन्धय लाङ्गूलो. ८
स्तुतोभया वरदा वेदमाता महाना. १।१९
स्तुवते सततं यस्तु सोऽवतीर्णो
महीतले । वने वृन्दावने
क्रीडन्गोपगोपीसुरैः सह कृष्णो. ७
स्तुवन्ति त्वां स्तुतिभिः पुष्कलाभिः भ. गी. १।१२१
स्तुहि श्रुतं गर्तसदं युवानं मृगं न
भीममुपहत्सुमुग्रम् नृ. पू. २।४
[क्र. मं. २।३३।११+अथर्व. १८।१।४०
स्तूयते मंत्रसंस्तुत्यैरथर्वविदितैर्विभुः मंत्रिको. १३
स्तूयमानो न तुष्येत (तु)
निन्दितो न शपेत्परान् [कुंडिको. १२ + कठरु ७
[२ सङ्ख्यासो. १४+ कठश्रु. २७
स्तेनः सुरापो गुरुतल्पगामी मित्र-
धुगेते निष्कृतेर्यान्ति शुद्धिम् शाठ्याय. २६
स्तेनो हिरण्यस्य सुरां पिब५ अ
गुरोस्तल्पमावसन्नब्रह्मा च छांदो. ५।१०।९
स्तेयमकार्षीत् परशुमसै तपतेति छांदो. ६।१६।१
स्तोकेनानन्दमायाति स्तोके-
नायाति खेदताम् महो. ३।२६
स्तोमतो गायत्रं रथन्तरं बृहद्ब्रह्मं
राजनमिति १ ऐत. ३।४।२
स्तोमं महदुरुगायं प्रतिष्ठां दृष्ट्वा
धृत्या धीरो नचिकेतोऽत्यन्ताक्षीः कठो. २।११
स्त्रिय-(स अ-) न्नपानादिविचित्र-
भोगैः स एव जाग्रत्परितृप्तिमेति कैव. १२
स्त्रियमहिमिव त्यजेत् ना. प. ७।१
[१ सं. सो. २।७९+
स्त्रियं त्यक्त्वा जगत्त्यक्तं
जगत्त्यक्त्वा सुखी भवेत्
[महो. ३।४८+ याज्ञव. १७

स्त्रियं नपुंसकं...विडालं...

स्पृष्टा...भस्मस्नानं समाचरेत्

स्त्रियः किमिव शोभनम्

स्त्रिया सह शेते स उद्रीथः

स्त्रियो हि नरकागनीनामिन्धनं

चारु दारुणम् [महो. ३।४४+

स्त्रियो वैश्यास्तथा शूद्राः

स्त्री चैव पुरुषश्च प्रजनयतो यो

वा एतां सावित्रीमेवं वेद

स पुनर्मृत्युं जयति

स्त्रीणामवाच्यदेशस्य क्लिन्ननाडी-

व्रणस्य च । अमेदेऽपि मनो

भेदाज्जनः प्रायेण वञ्च्यते

स्त्रीपुत्रपुंसकं लैङ्गाः परापरमथापरे

स्त्रीपुंसयोर्वा इहैव स्थातुमपेक्षते

तस्मै सर्वैश्वर्यं ददाति

स्त्रीप्रज्ञैव तर्हि कात्यायनी

स्त्रीभिर्वा यानैर्वा ज्ञातिभिर्वा

नोपजनन् स्मरन्

स्त्रीलिङ्गं भगवत्युमा

स्त्रीशूद्रबालिशदिभ्य उच्छिष्टं न

प्रदापयेत् । यदि दद्यात्प्रमादेन

न तद्गच्छति तान्निपतृन्

स्त्रीषु दुष्टासु वाष्ण्येय

स्थाणुभूतेन लकारेण ज्योतिर्लिङ्ग-

मात्मानं धियो बुद्धयः परे

वस्तुनि ध्यानेच्छारहिते निर्वि-

कल्पके प्रचोदयात्प्रेरयेत्

स्थाणुमन्येऽनुसंयन्ति यथाकर्म

यथाश्रुतम्

स्थाणुरयमच्छेद्योऽयं योऽसौ स्र्ये

तिष्ठति योऽसौ गोषु तिष्ठति

स्थाणुर्नित्यः सदानन्दः शुद्धो

ज्ञानमयोऽमलः । आत्माऽहं सर्व-

भूतानां विभुः साक्षी न संशयः

स्थानत्रय-(या)-व्यतीतस्य पुनर्जन्म

न विद्यते [अ. बि. ११+

स्थानं प्राप्स्यसि शाश्वतम्

बृ. जा. ४।७

महो. ३।३९

छांदो. २।१३।१

याज्ञव. १३

म. गी. ९।३२

सावित्र्यु. ११

ना. प. ४।२९

वैतथ्य २७

नृ. पू. १।७

बृह. ४।५।१

छांदो. ८।१२।३

रुद्रह. ९

इतिहा. ३६

म. गी. १।४१

त्रि. ता. १।९

कठो. ५।७

गोपालो. १।१२

सर्वसारो. १०

त्रि. ता. ५।११

म. गी. १८।६ २

स्थानं वीरासनं चैषां पृथ्वी चैव

प्रदक्षिणाम् । अग्निहोत्रं हुतं

चैषां ये वै सन्ध्यामुपासते

स्थानादपसरणं सुराणां

स्थानानि स्थानिभ्यो यच्छति

स्थानं हृषीकेश तव प्रकीर्त्या

स्थापयित्वा रथोत्तमम्

स्थाप्यासनं गुरोः पूज्यं शिव-

ज्ञानस्य पुस्तकम् । तत्र तिष्ठेत्

प्रनीक्षंस्तदुरे/रागमनं क्रमात्

स्थालीपाकस्योपघातं जुहोति

स्थावरस्वरूपवान् भवति,

जङ्गमस्वरूपवान्भवति

स्थावरं जङ्गमं वीजं तैजसं

त्रिषमायुधम् । षडेतानि न

गृहीयाद्यतिर्मूर्त्तपुरीषवत्

स्थावराणां हिमालयः

स्थितधीर्मुनिरुच्यते

स्थितधीः किं प्रभाषेत्

स्थितप्रज्ञस्तदोच्यते

स्थितप्रज्ञस्य का भाषा

स्थितप्रज्ञो यतिरयं यः

सदानन्दमश्रुते

स्थितश्चलति तत्त्वतः

स्थितः किं मूढ एवास्मि

प्रेक्षेऽ(क्षयोऽ)हं शास्त्रसज्जनैः ।

वैराग्यपूर्वमिच्छेति शुभेच्छे-

त्युच्यते बुधैः [महो. ५।२७+

स्थिता देवी च मध्यतः

स्थितिरिच्छाक्रियान्वितम्

स्थितिरिति स्थितिविदः सर्वे

चेह तु सर्वदा

स्थितिरित्येनदुपासीत

स्थितिरूपा महालक्ष्मीर्भवति

स्थितिः सदिति चोच्यते

स्थितोऽस्मि गतसन्देहः -

स्थित्यन्ते आदिविराट् पुरुषः स्वांश-

मायोपाधिकनारायणमध्येति

सन्धयो. ९

मैत्रा. १।८

सुबालो. ५।१

म. गी. १।१३६

म. गी. १।२४

शिवो. ७।३५

बृह. ६।४।१९

गणेशो. २।२

१ सं. सो. २।९१

म. गी. १।०।२९

म. गी. २।५६

म. गी. २।५४

म. गी. २।५५

म. गी. २।५४

अध्यात्मो. ४२

म. गी. ६।२१

वराहो. ४।३

शिवो. २।५

पञ्चदश. ४

वैतथ्य. २८

बृह. ४।१।७

ना. पू. २।१

म. गी. १।७।२७

म. गी. १।८।७३

त्रि. म. ना. ३।५

स्थित्यन्तेऽण्डविराट् पुरुषः

स्वांशं हिरण्यगर्भमभ्येति

त्रि.म.ना. ३।४

स्थित्यन्ते त्रिपाद्विभूतिनारायण-

स्येच्छावशान्निमेषो जायते

त्रि.म.ना. ३।६

स्थित्यन्ते (विष्णुः) स्वांशं

महाविराट् पुरुषमभ्येति

त्रि.म.ना. ३।५

स्थित्वाऽसौ वैन्दवस्थाने प्राणरन्ध्रे

निरोधयेत्

योगकुं. ३।८

स्थित्वाऽस्यामन्तकालेऽपि

भ. गी. २।७२

स्थिरजङ्गममध्येऽद्वैतं ब्रह्म

प्रकाशितम्

अद्वैतो. १

स्थिरबुद्धिरसम्भूढः

भ. गी. ५।२०

स्थिरमात्रा दृढं कृत्वा अङ्गुष्ठेन

समाहितः । द्वेगुले तु प्रकुर्वीत..

धुरिको. ६

स्थिरमासनमात्मनः

भ. गी. ६।११

स्थिरस्थायी विनिष्कम्पः सदा

योगं समभ्यसेत्

अ. ना. २३

स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳ सस्तनूभि-

र्व्यशेम (हि) देव हितं यदायुः

नृ. पू. २।११

[+क्र.मं.१।८९।८+वा.सं.२५।२१ +तै.आ. १।११]

स्थूलत्वात्सूक्ष्मत्वाद्बीजत्वात्

साक्षित्वाच्चाप्नोति ह वा इदं

नृसिंहो. २।४

सर्वमादिश्च भवति

स्थूलत्वात्स्थूलभुक्त्वाच्च सूक्ष्मत्वात्

सूक्ष्मभुक्त्वाच्चैक्यादानन्दभोगाच्च

नृसिंहो. १।२

स्थूलदेहविहीनात्मा सूक्ष्मदेह-

विवर्जितः । कारणादि-

विहीनात्मा तुरीयादिविवर्जितः

ते. बि. ४।७३

स्थूलभुक्चतुरात्माऽथ विश्वो

वैश्वानरः पुमान्

ना. प. ८।११

स्थूलभुग्वैश्वानरात्मिकां काम-

पीठालया मित्रेशनाथात्मिका

जाग्रदशाधिष्ठायिनीमिच्छा-

शक्त्यात्मिकां कामेश्वरी

प्रथमकूटां मन्यन्ते

श्रीवि. ता. १।७

(तथा) स्थूलमनाकाशमसं-

स्पृश्यमचाक्षुषम् [अ.पू.५।७३+ जा. इ. ९।४

स्थूलसूक्ष्मकारणदेहोद्भवपूर्वकं

जीवेश्वरस्वरूपं विविच्य कथ-

यामीति सावधानेनैका-

ग्रतया श्रूयताम्

वैङ्गलो. २।१

स्थूलसूक्ष्मकारणरूपैर्विश्व-तैजस-

प्राज्ञेश्वरैः सर्वावस्थासु

साक्षी त्वेक एवावतिष्ठते

ना. प. ६।७

स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिर्द्वितीया-

ऽन्तरिक्षं स उकारः

नृसिंहो. ३।२

स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिर्मात्रा-

मात्राः प्रतिमात्राः कृत्वौतानु-

ज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं

चिन्तयन्प्रसेत्

नृसिंहो. ३।३

स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभि-

स्तृतीया द्यौः स मकारः

नृसिंहो. ३।२

स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभेदेना-

कारादयश्चतुर्विधाः...

वराहो. ४।१

स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिर्याऽव-

सानेऽस्य चतुर्थ्यर्धमात्रा

सा सोमलोको ओङ्कारः

नृसिंहो. ३।२

स्थूलसूक्ष्मेषु भूतेषु स एव

रसतेजसी

बृ. जा. २।२

स्थूलं तर्पयते विश्वं प्रविविक्तं

तु तैजसम्

आगम. ४

स्थूलं सूक्ष्मं परं चेति त्रिविधं ब्रह्म-

णो वपुः । स्थूलं शुक्लात्मकं

बिन्दुः सूक्ष्मं पञ्चाग्निरूपकम्

यो. शि. ५।२८

स्थूलं सूक्ष्मं परं चेति त्रिविधं ब्रह्म-

णो वपुः । पञ्चब्रह्ममयं रूपं

स्थूलं वैराजमुच्यते । हिरण्यगर्भ

सूक्ष्मं तु नादं बीजत्रयात्मकम्

यो. शि. २।१४

स्थूलानि सूक्ष्माणि बहूनि चैव

रूपाणि देही स्वगुणैर्गुणैश्च

क्रियागुणैरात्मगुणैश्च तेषां

संयोगहेतुरपरोऽपि दृष्टः

श्वेताश्व. ५।१२

स्थैर्यमात्मविनिग्रहः

भ. गी. १३।१८

स्नातको वाऽस्नातको वोत्सन्नाग्नि-

रनग्निको वा यद्दहरेव विरजे-

त्तद्दहरेव प्रज्जेत्

ना. प. ३।७७

स्नात्वाऽम्भसा भस्मना वा शुक्ल-

वस्त्रोपवीतवान् । दुर्वागर्भस्थितं

पुरुषं गुरुः शिरसि धारयेत्

शिवो. ७।४३

स्नानं कुर्यात्परेच्छया (यतिः) ना. प. ९।१५
 स्नानं कृत्वा शिवतीर्थे च देहं
 सर्वं भस्मोद्धूलनात्पावयित्वा ।
 त्रिपुण्ड्रं धार्य भर्त्सनात्पातकौ-
 षगिरेर्भस्म प्राहुरत्यर्थमेतत् सि. शि. १३
 स्नानं त्रिपुण्ड्रस्य शिरोललाटवक्ष-
 स्कन्धमणिबन्धेषु कूर्पे ।
 नाभिप्रदेशे पार्श्वयोर्गण्डदेशे
 गुदप्रदेशे गुल्फयोश्च क्रमात्स्यात् सि. शि. १४
 स्नानं त्रिषवणं प्रोक्तं बहूदकवन-
 स्थयोः । हंसे तु सकृदेव
 स्यात्परहंसे न विद्यते ना. प. ४।२३
 स्नानं दानं (पानं) तथा शौचमद्भिः
 पूताभिराचरेत् । स्तूयमानो
 न तुष्येत निन्दितो न
 शपेत्परान् [कुंडिको. १२+ २संन्यासो. १४
 स्नानं पानं तथा शौचमद्भिः
 पूताभिराचरेत् । नदीपुलि-
 नशायी स्याद्देवागारेषु वा स्वपेत् कठरु. ६
 स्नानं मनोमलत्यागः शौचमिन्द्रिय-
 निग्रहः [मैत्रे. २।२+ स्कन्दो. ११
 स्नायुभ्योऽस्थीनि गर्भो. २
 स्नुहिपत्रनिभं शखं सुतीक्ष्णं
 स्निग्धनिर्मलम् । समादाय
 ततस्तेन रोममात्रं समुच्छिनेत् योगकुं. २।२९
 स्नेहप्रणयगर्भाणि पेशलान्युचितानि
 च । देशकालोपपन्नानि
 वचनान्यभिभाषते अक्षुप. १०
 स्नेहः स्नेहेन भवति सामर. ९५
 स्नेहो यथा पल्लपिण्डं शान्तमूल-
 मोतं प्रोतमनु व्यासं व्यति-
 षित्तो व्याप्यते व्याप्यते... नृ. पू. २।६
 स्पन्दोच्च फलसम्प्राप्तिस्तस्माद्देवं
 निरर्थकम् भवसं. १।४४
 स्पर्शनेन्द्रियसंस्पर्शः स्पर्शो मानस
 एव च । द्विविधः सुखदुःखानां
 वेदनानां प्रवर्तकः आयुर्वे. ४५
 स्पर्शयति सर्वमात्मा जानीत मैत्रा. ६।७
 स्पर्शयितव्यमेवाप्येति यः
 स्पर्शयितव्यमेवास्तमेति सुबालो. ९।५

स्पर्शवान्वायुः स्पर्शवायुभ्यां भिन्नः गोपालो. १।४
 स्पर्शं सर्वमसत्सदा ते. विं. ३।५७
 स्पर्शं रूपं रसं गन्धं कोशाः पञ्च
 मनोभवाः । जाग्रत्स्वप्नसुषु-
 प्त्यादि मनोमयमितीरितम् ते. विं. ५।१०३
 स्पर्शान् कृत्वा बहिर्वाह्यान् भ. गी. ५।२७
 स्पृहा गोमांसमिव...कारागृह-
 विनिर्मुक्तचौरवत्पुत्राप्तवन्धुभव-
 स्थलं विहाय दूरतो वसेत् ना. प. ७।१
 स्पष्टव्या सा न भव्येन स-
 श्रमांसेव पुत्कसी (अहंता) ना. प. ३।५१
 स्फटिकरजतवर्णं मौक्तिकीमक्ष-
 मालाममृतकलशविद्यां ज्ञान-
 मुद्रां कराग्रे । दधतमुरगक्षयं
 चन्द्रचूण्डं त्रिनेत्रं विधृतविध-
 भूषं दक्षिणामूर्तिमीडे द. मू. ४
 स्फटिकः प्रतिबिम्बेन यथा नायाति
 रञ्जनम् । तज्ज्ञः कर्मफलेना-
 न्तस्तथा नायाति रञ्जनम् अ. पू. ५।९८
 स्फुत्प्रज्वलसञ्चालापूज्यमादित्य-
 मण्डलम् । ध्यात्वा हृदि स्थितं
 योगी प्राणायामे सुखी भवेत् यो. चू. ९७
 स्फुरत्यात्मभिरात्मैव चित्तै-
 रब्धीव वीचिभिः अ. पू. २।४१
 स्फुरन्ति हि न भोगाशा
 मृगतृष्णासरस्वपि महो. ३।५६
 स्मरन् मुक्त्वा कलेवरम् भ. गी. ८।५
 स्मरन्नारायणं देवं चतुर्बाहुं किरी-
 टिनम् । शुद्धस्फटिकसङ्काशं
 पीतवाससमच्युतम् ॥ धारयेत्
 पञ्च घटिकाः सर्वपापैः प्रमुच्यते १ यो. त. ८९
 स्मराद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे
 भगवान्ब्रवीतु छांदो. ७।१३।२
 स्मरेण वै पुत्रान्विजानाति, स्मरेण
 . पशून्, स्मरमुपास्वेति छांदो. ७।१३।१
 स्मरो वावाकाशाद्भूयस्तस्माद्य-
 यपि बहव आसीरन्नस्मरन्तो
 नैव ते कञ्चन शृणुयुः.. छांदो. ७।१३।१

स्मरो वै आकाशादूयान्-(मा.पा.)	छां.उ. ७।१३।१	स्वकर्मणा तमभ्यर्च्य	भ. गी. १८।४६
स्मशाने अनाहनाङ्गी	निर्वाणो. ६	स्वकर्मनिरतः सिद्धिं	भ. गी. १८।४९
स्मृतिभ्रंशाद्बुद्धिनाशः	भ.गी. २।६३	स्वकं रूपं दर्शयामास भूयः	भ. गी. ११।५०
स्मृतिर्जायते पुरुषोत्तमात्	सि. वि. २	स्वकायं घटमित्युक्तं यथा जीवो	
स्मृतिर्देया क्षान्तिरहिंसा पत्नी		(दीपो) हि तत्पदम् । गुरुवाक्य-	
संयाजाः	प्रा. हो. ४।३	समाभिन्ने ब्रह्मज्ञानं प्रकाशते	
स्मृतिर्मेधा धृतिः क्षमा	भ. गी. १०।३४	(स्फुटी भवेत्) [यो.शि.६।७८+	योगकुं. ३।१६
स्मृतिलम्भे सर्वग्रन्थीनां विप्रमोक्षः	छांदो. ७।२६।२	स्वच्छलानुरूपमभिमतकन्यां	
स्मृतिः सत्सेवनाद्यैश्च धृत्यन्तै-		विवाह...साधनचतुष्टय-	
रुपलभ्यते । स्मृत्या स्वभावं		सम्पन्नः सन्न्यस्तुमर्हति	ना. प. २।१
भावानां स्मरन् दुःखात्		स्वगतं च न मे किञ्चिन्न मे	
प्रमुच्यते	आयुर्वे. १९	भेदत्रयं क्वचित्	ते. बि. ३।४७
स्मृतेनापिहिता गुहा, शमेनापि-		स्वगमननिरोधग्रहणं न कुर्यात्	ना. प. ७।१
हिता गुहा	इतिहा. १६	स्वगृहोक्तविधानेन प्रतिष्ठा-	
स्मृत्या स्मारं स्मारेण विज्ञानं		प्याग्निमीजयेत्	बृ. जा. ३।११
विज्ञानेनात्मानं वेदयति	महाना. १७।१३	स्वचित्तविलसंस्थेन नानाविभ्रम-	
स्यात्ता हिमाद्रिकैलासौ तस्या		कारिणा । बलात्कामपिशाचेन	
देव्यास्तु कुण्डले । स्वर्लोकश्च		विवशः परिभूयते	महो. ३।३४
भुवर्लोको देव्या ओष्ठाधरौ मतौ	गुह्यका. १३	स्वचैतन्ये स्वयं स्थास्ये स्वात्मराज्ये	
स्यां न्वहं तेनामृताऽऽहो ३	बृह. ४।५।३	सुखे रमे । स्वात्मसिंहासने	
स्योनापृथिवि(नो) भवा नृक्षरा		स्थित्वा स्वात्मनोऽन्यत्र चिन्तये	ते. बि. ३।२५
निवेशनी । यच्छा नः शर्म		स्वच्छतोर्जितता सत्ता हृद्यता	
सप्रथाः [महाना.५।६+	प्रवर्ग्या. १३	सत्यता ज्ञता	१ सं. सो. २।५६
[+क्र.मं.१।२२।१५+वा.सं.	३५।२१+३६।१३	स्वच्छं स्वतःसिद्धमित्याचमनीयम्	भावनो. ८
स्योनेन मे सन्तिष्ठस्व	महाना. १६।११	स्वच्छं विभाति शरदीव खमाग-	
स्वत्स्यामघटास्वुवत् (ज्ञानं)	शाठ्याय. ३६	तायां चिन्मात्रमेकमजमा-	
स्रष्टुकामो जगद्योनिस्तमोगुण-		द्यमनन्तमन्तः	महो. ५।५३
मधिष्ठाय सूक्ष्मतन्मात्राणि		स्वच्छं निराकारमसङ्गमद्भुतम्	१ बिल्वो. ११
भूतानि स्थूलीकर्तुं सोऽकामयत	पैङ्गलो. १।४	स्वजनं हि कथं हत्वा	भ. गी. १।३७
स्वामे स्वामः परिवृक्णे परिवृक्णः	छांदो. ८।९।१	स्वज्ञोऽपि यत्प्रसादेन ज्ञानं तत्फल-	
सुतो मया-वरदेति विसृज्योदीरणा		माप्नुयात् । सोऽयं हयास्यो	
उत सूर्यस्यावृत्तमसम्पन्नं पुरस्ता-		भगवान्हृदि मे भातु सर्वदा	हयग्री. शीर्षकं
द्यस्मात्कोशादिति यथार्थमुपतिष्ठते	संध्यो. ३	स्वतः पूर्णः परात्माऽत्र ब्रह्मशब्देन	
सुवेण वा चमसेन वा कंसेन वैता		वर्णितः	शु. र. ३।४
आहुतीर्जुहोति	कौ. त. २।३	स्वतः शिवः पशुपतिः साक्षी	
स्रोतसा नीयते दारु यथा निम्नोन्नत-		सर्वस्य सर्वदा	पा. ब्र. १२
स्थलम् । दैवेन नीयते देहो		स्वव्यतिरिक्तं सर्वं त्यक्त्वा मधुकर-	
तथा कालोपमुक्तिषु	२ आत्मो. १८	वृत्त्याऽऽहारमाहरन्कृशीभूत्वा	
स्रोतसामपि जाह्नवी	भ. गी. १०।३०	भेदोवृद्धिमकुर्वन्विहरेत्	१ सं.सो. २।५९

स्वतेजसा विश्वमिदं तपन्तम् स्वतो वा परतो वाऽपि न किञ्चि- द्वस्तु जायते । सदसत्सदस- द्वापि न किञ्चिद्वस्तु जायते स्वदारनिरत ऋतुकालाभिगामी सदा परदारवर्जी प्राजापत्यः स्वदेशमुत्सृज्य ज्ञातचरदेशं विहाय विस्मृतपदार्थं पुनः प्राप्तहर्ष इव...विहाय दूरतो बसेत् स्वदेहमरणिं कृत्वा प्रणवं चोत्तरा- रणिम् । ध्याननिर्मथनाभ्यासा- देवं पश्येन्निरूढवत् स्वदेहमलनिर्मोक्षो मृजलाभ्यां महामुने । यत्तच्छौचं भवेद्ब्राह्मं मानसं मननं विदुः स्वदेहस्य तु मूर्धानं ये प्राप्य परमां गतिम् । भूयस्ते न निवर्तन्ते परावरविदो जनाः स्वदेहाशुचिगन्धेन न विरज्येत यः पुमान् । विरागकारणं तस्य किमन्यदुपदिश्यते स्वदेहे यो न जानाति तस्य सिद्धिः कथं भवेत् । षट्चक्रं षोडशाधारं त्रिलक्ष्यं व्योमपञ्चकम् स्वधर्म एव सर्वं धत्ते स्वधर्ममपि चावेक्ष्य स्वधर्मे निधनं श्रेयः स्वधाऽहमहमौषधम् स्वधा पितृभ्यः, आशां मनुष्येभ्यः, तृणोदकं पशुभ्यः स्वधेति पितरः (उपासते) स्वपूर्णात्मातिरेकेण जगज्जीवेश्व- रादयः । न सन्ति नास्ति माया च तेभ्यश्चाहं विलक्षणः स्वपूर्वापन्नाश्रमाचारविद्याधर्म- प्राग्भवमननुस्मरंस्त्यक्त- वर्णाश्रमाचारः...प्रणवात्मकेन देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	भ. गी. ११।१९ अ. शां. २२ आश्रमो. १ ना. प. ७।१ श्वेताश्व. १।१४ जा. द. १।२० कुण्डिको. २२ मुक्तिको. २।६६ यो. चू. ४ मैत्रा. ४।३ भ. गी. २।३१ भ. गी. ३।३५ भ. गी. ९।१६ छांदो. २।२२।२ मुद्गलो. ३।२ वराहो. २।११ वराहो. २।५८ तुरीया. ३	स्वपौरुषैकसाध्येन स्वेप्सितत्याग- रूपिणा । मनःप्रशममात्रेण विना नास्ति शुभा गतिः स्वप्न इव मिथ्यादर्शनम् (पुण्यापुण्यं) स्वप्न इव यः पश्यतीन्द्रियविले स्वप्नजगदभ्रगजादितुल्यम् स्वप्नजागरणोपेता जन्मवो जागृतिं गताः । योगिनस्तत्स्वसम्पन्ना न जाग्रति न शेरते स्वप्नजागरिते स्थाने ह्येकमाहुर्मनी- षिणः । ज्ञेयानां हि समत्वेन प्रसिद्धेनैव कर्मणा स्वप्नजाग्रदिति प्रोक्तं जाग्रत्यपि परिस्फुरत्..सौषुप्तिःसोच्यतेगतिः स्वप्नदृक्चित्तदृश्यास्ते न विद्यन्ते ततः पृथक् । तथा तद्दृश्यमेवेदं स्वप्नदृक्चित्तमिष्यते स्वप्नदृक्प्रचरन्स्वप्ने दिक्षु वै दशसु स्थितान् । अण्डजान्स्वेदजान्वा- ऽपि जीवान्पश्यति यान्सदा स्वप्नदृष्टं च यद्वस्तु जागरे चेज्जग- द्भवेत् । नदीवेगो निश्चलश्चेत् केनापीदं भवेज्जगत् स्वप्नदेहो यथाऽध्यस्तस्तथैवायं हि देहकः स्वप्ननिद्रायुतावाद्यौ प्राज्ञस्त्वस्वप्न- निद्रया । न निद्रां नैव च स्वप्नं तुयं पश्यन्ति निश्चिताः स्वप्नमाये यथा दृष्टे गन्धर्वनगरं यथा । तथा विश्वमिदं दृष्टं वेदान्तेषु विचक्षणैः स्वप्नवृत्तावपि त्वन्तश्चेतसा कल्पितं त्वसत् स्वप्नस्थ-राज्यमिश्नाभ्यां प्रबुद्धः स्पृशते खलु स्वप्नस्थानश्चतुरात्मा तैजसो द्विगण्यगर्भश्चतुरूप उक्ता एव	महो. ४।९० मैत्रा. ४।२ मैत्रा. ६।२५ निर्वाणो. ३ अप्रन. २।५९ वैतथ्य. ५ महो. ५।१८ अ. शां. ६४ अ. शां. ६३ ते. बि. ६।८८ ना. बि. २४ आगम. १४ वैतथ्य. ३१ वैतथ्य. ९ वराहो. २।५८ नृसिंहो. २।५
--	--	---	---

स्वप्रस्थानस्तैजस उकारो द्वितीया मात्रोत्कर्षादुभयत्वादोत्कर्षति ह वै ज्ञानसन्ततिं समानश्च भवति माण्डू. १०	स्वप्ने स जीवः सुखदुःखभोक्ता स्वमायया कल्पितजीवलोके । सुषुप्तिकाले सकले विलीने तमोभिभूतः सुखरूपमेति कैव. १३
स्वप्रस्थानः सूक्ष्मप्रज्ञः सप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः सूक्ष्मभुक् चतुरात्मा तैजसो हिरण्यगर्भो द्वितीयः पादः नृसिंहो. १।३	स्वप्रकाशचिदानन्द स हंस इति गीयते ब्र. वि. २१
स्वप्रस्थानेऽनन्तः संज्ञासप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः प्रविभक्तोऽभूत् श्रीवि. ता. २।१	स्वप्रकाशब्रह्मनत्वे शिवशक्ति- सम्पुटितप्रपञ्चच्छेदनम् निर्वाणो. ५
स्वप्रस्थानोऽन्तःप्रज्ञः सप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः प्रविविक्त- भुक् तैजसो द्वितीयः पादः माण्डू. ४ [+ रामो. ता. २।२ + ग.शो. १।२	स्वप्रकाशमविष्टानं स्वयम्भूय सदात्मना । ब्रह्माण्डमपि पिण्डाण्डं त्यजतां मलभाण्डवत् अव्याप्तो. ८
स्वप्रस्थानो बहिःप्रज्ञः सप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः प्रविविक्त- भुक् तैजसो द्वितीयः पादः नृ. पू. ४।२	स्वप्रकाशं तमात्मानमप्रकाशः कथं स्पृशेत् वराहो. २।९
स्वप्रान्त उच्चावचमीयमानो रूपाणि देवः कुरुते बहूनि बृह. ४।३।१३	स्वप्रकाशं विश्वेश्वराभिधं पातालमधितिष्ठति भस्मजा. २।१०
स्वप्रान्ते जागरितान्ते चोभौ येनानुपश्यति । महान्न त्रिभु- मात्मानं मत्वा श्रीरो न शोचति कठो ४।४	स्वप्रकाशः परं ज्योतिः स्वानु- भूत्यैकचिन्मयः । तदेव राम- चन्द्रस्य मनोराद्यक्षरः स्मृतः रामो. ५।१
स्वप्रावस्थाया तैजसस्य तानुर्विष्यं तैजसविश्वसंजसनेजससंजस- प्राज्ञानैजसगुरीय इति प. तं. प. ९	स्वप्रकाशापरोक्षत्वमयमित्युक्तितो मनम् । अहङ्कारादिदेहान्तं प्रत्यगात्मेति गीयते शु. र. ३।७
स्वप्ने प्रावस्तुतः कायः पृथगन्यस्य दर्शनात् । यथा कायगत्या सर्वं चित्तद्वयमवस्तुतम् अ. शा ३६	स्वप्रकाशे निगानन्दे तमो मृदस्य जायते आ. प्र. २६
स्वप्ने चिदंशून्यत्वं जागरे विषयग्रहः । स्वप्नजागरणा- तीना अतस्तत्त्वं विदुर्वधाः अमन. २।६०	स्वप्रकाशैकसंक्षिप्ते नास्ति माया परान्मनि । व्यावहारिकदृष्टेयं विद्याविद्या न चान्यथा पा. ब्र. २३
स्वप्ने जागरित नास्ति जागरे स्वान्ता नहि । द्वयमेव लये नास्ति लयोऽपि धनयोर्न च यो. शि. ४।११	स्वप्रकाशोऽप्यविषयज्ञानत्वाज्ज्ञान- भेद व्यन्यत्रान्यत्र विजानाति नृसिंहो. ९।१
स्वप्नेन शारीरमभिप्रक्षयाऽगुप्त सुप्तानभिवाकशीनि बृह. ४।३।११	स्वप्रकाशोऽस्मि चिद्धतः स्वप्नं सच्चिदानन्दं भक्त्या जानाति चाव्ययम् ब्र. वि. १०९
स्वप्नेऽपि यो हि युक्तः स्याज्जामनीव विशेषतः । ईदृक्चेष्टः स्मृतः श्रद्धो बरिष्ठो ब्रह्मादिनाम् वासुदे. ८	स्वभावजेन कौन्तेय स्वभार्वानियतं कर्म भ. गी. १८।६०
श्रद्धो बरिष्ठो ब्रह्मादिनाम् ना. प. ५।१६	स्वभावप्रभवैर्गुणैः स्वभावमेकै कवयो वदन्ति कालं तथाऽन्ये परिमुद्यमानाः । देवस्यैष महिमा तु लोके येनेदं भ्राम्यते ब्रह्मचक्रम् भ. गी. १८।४७ स्वभावस्तु प्रवर्तते भ. गी. १८।४९

स्वभावं भावसङ्गाह्यमसङ्गातं

पदाक्युतम्

ते. बि. १।७

स्वभावेनामृतो यस्य भावो (धर्मो)

गच्छति मर्त्यताम् । कृतके-

नामृतस्तस्य कथं स्थास्यति

निश्चलः [अद्वैत. २२+

अ. शां. ८

स्वभावोऽध्यात्ममुच्यते

भ. गी. ८।३

स्वमसङ्गमुदासीनं परिज्ञाय नभो

यथा । न श्लिष्यते यतिः

किञ्चित्कदाचिद्भाविर्कर्मभिः

अध्यात्मो. ५१

स्वमात्मनि स्वयं तृप्तः स्वमात्मानं

स्वयं चर । आत्मानमेव मोदस्व

वैदेहीमुक्तिको भव

ते. बि. ४।८१

स्वमानन्दमनुस्मरन् स्वशरीरा-

भिमानदेशविस्मरणं मत्वा...

दूरतो वसेत् (यतिः)

ना. प. ७।१

स्वमायावैभवान्सर्वान्संहृत्य स्वात्मनि

स्थितः । पञ्चब्रह्मात्मकातीतो

भासते स्वस्वतेजसा

पञ्चत्र. १७

स्वमुखेन सदा- (समा-) वेष्टय

ब्रह्मरन्ध्रमुखं मुने । सुषुम्नाया

इडा सव्ये दक्षिणे पिङ्गला स्थिता

जा. द. ३।१३

स्वमेव सर्वतः पश्यन्मन्यमानः

स्वमद्वयम् । स्वानन्दमनु-

भुञ्जानो निर्विकल्पो भवाम्यहम्

कुण्डिको. २७

स्वयञ्ज्योतिर्ब्रह्माकाशः सर्वदा

विराजते परं ब्रह्मत्वात्

ना. प. ८।२४

स्वयञ्ज्योतिः प्रकाशः सर्ववेद्यः सर्वज्ञः

सर्वसिद्धिः सर्वेश्वरः सोऽहमिति

ना. प. ९।२२

स्वयमनिन्द्रियोऽपि सर्वतः पश्यति

सर्वतः शृणोति सर्वतो गच्छति

सर्वतश्चादत्तेसर्वगःसर्वगतस्तिष्ठति

नृ. पू. २।८

स्वयमनुभूयत एव देवदेवः

अ- पू. १।५५

स्वयममनस्कमश्रोत्रमपाणिपादं

ज्योतिर्विदितम्

ब्रह्मो. ३

स्वयमवतीर्णो ह्ययमात्मा ब्रह्म

सोऽहमात्मा चतुष्पात्

ग. शो. ५।६

स्वयमादिः सर्वान्तरात्मा देवस्य

स्वयं क्रीडात्मकमवास्तृजत् । यः

स्वयं लोकमवधारमवधारयन्स्वाहा पारमा. ६।१

स्वयमिन्द्रः स्वयं शिवः

अध्यात्मो. २०

स्वयमीश्वरः स्वयम्प्रकाशश्चतुरात्मो-

तानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्पैरोतो

ह्ययमात्मा

नृसिंहो. २।७

स्वयमुच्चलिते देहे देही नित्य-

समाधिना । निश्चलं तं वि-

जानीयात्समाधिरभिधीयते

सौभाग्य. २२

स्वयमेव कृतं द्वारं रुद्राक्षं

स्यादिहोत्तमम्

रु. जा. १२

स्वयमेव तु सम्पश्येदेहे विन्दुं

च निष्कलम्

ब्र. बि. ५४

स्वयमेव त्वया ज्ञातं गुरुतश्च पुनः

श्रुतम् । स्वसङ्कल्पवशाद्बुद्धो

निःसङ्कल्पाद्विमुच्यते

महो. २।७०

स्वयमेव परं ब्रह्म पूर्णमद्वयमक्रियम्

अध्यात्मो. २१

स्वयमेव प्रजायन्ते लाभालाभ-

विवर्जिते । योगमार्गे तथैवेदं

सिद्धिजालं प्रवर्तते

यो.शि. १।१५७

स्वयमेव मया पूर्वमभिज्ञातं

विशेषतः । एतदेव हि पृथेन

पित्रा मे समुदाहृतम्

महो. २।३२

स्वयमेव सच्चिदानन्दस्वरूपो

भवेन्न किम्

रामर. १।९

स्वयमेव सौमित्रिरैश्वराके वंशे

जायमानो रक्षांसि सर्वाणि वि-

निघ्नन्श्चातुर्वर्ण्यधर्मान्प्रवर्तयति

सङ्कर्षणो. २

स्वयमेव स्वयं भामि स्वयमेव

सदात्मकः । स्वयमेवात्मनि

स्वस्थः स्वयमेव परा गतिः

ते. बि. ३।२२

स्वयमेव स्वयं भुञ्जे स्वयमेव

स्वयं रमे । स्वयमेव स्वय-

ञ्ज्योतिः स्वयमेव स्वयं महः

ते. बि. ३।२३

स्वयमेव स्वयं हंसः...स्वात्मानन्दं..

• स जीवन्मुक्त उच्यते

ते. बि. ४।३१

स्वयमेवाऽऽत्मनाऽऽत्मानमानन्दं

पदमाप्स्यसि

महो. ६।७८

स्वयमेवाऽऽत्मनाऽऽत्मानं

भ. गी. १०।१५

स्वयमेवात्मनि स्वस्थः स्वयमेव
 परा गतिः ते. बि. ३।२२
 स्वयमेवैकवीरोऽमे स्वयमेव प्रभुः
 स्मृतः । स्वस्वरूपे स्वयं स्वप्त्ये-
 त्स जीवन्मुक्त उच्यते ते. बि. ४।३२
 स्वयम्प्रकाशमनिशं ज्वलति त्रि. म. ना. ७।७
 स्वयम्प्रकाशः स्वयं ब्रह्म भवति अ. शिखो. ३
 स्वयं कल्पिततन्मात्रा जालाभ्य-
 न्तरवर्ति च । परां विवशतामेति महो. ५।१२९
 शृङ्खलाबद्धसिंहवत्
 स्वयं गुणभिन्नाऽङ्गरेष्वपि गुणभिन्ना
 (माया) सर्वत्र.. नृसिंहो. ९।३
 स्वयं चैव ब्रवीषि मे भ. गी. १०।१३
 स्वयं ज्योतिर्ब्रह्माकाशः सर्वदा विराजते ना. प. ८।२३
 स्वयं तस्मात्पुनः पुनर्भवः शरभो. १३
 स्वयं दाता स्वयं भोक्ता स्वयं
 देवो महेश्वरः । निर्विकल्पं
 स्वयं ब्रह्म तस्याहं पञ्चमाश्रयः २ तत्त्वो. ८
 स्वयं धीराः पण्डितं मन्यमानाः ।
 दम्भम्यमाणाः (जङ्घन्यमानाः)
 परियन्ति मूढा अन्धनेव नीय-
 माना यथान्धाः [कठो. २।५+ मुण्ड. २।८
 स्वयं निर्विकल्पमशेषकल्पाधार-
 मशेषभूतान्तर्यामित्वेन... दम्भा-
 हङ्कारादिभिरसंस्पृष्टचेता वर्तते
 एवमुक्तलक्षणो यः स एव
 ब्राह्मण इति व. सू. ९
 स्वयं प्रकाशिते तत्त्वे तत्क्षणा-
 तन्मयो भवेत् अमन. २।५४
 स्वयं ब्रह्म न सन्देहः स्वस्मादन्यत्र
 किञ्चन । सर्वमात्मैव शुद्धात्मा
 सर्वं चिन्मात्रमद्वयम् ते. बि. ६।३९
 स्वयं प्रकाशिते तत्त्वे स्वानन्द-
 स्तत्क्षणाद्भवेत् अमन. २।५१
 स्वयं ब्रह्मात्मकं विद्धि स्वस्मा-
 दन्यत्र किञ्चन ते. बि. ६।५२
 स्वयं ब्रह्मा स्वयं विष्णुः स्वयमिन्द्रः
 स्वयं शिवः । स्वयं विश्वमिदं
 सर्वं स्वस्मादन्यत्र किञ्चन अध्यात्मो. २०

स्वयं भातं निराधारं ये जानन्ति
 सुनिश्चितम् । ते हि विज्ञान-
 सम्पन्ना इति मे निश्चिता मतिः बराहो. २।१०
 स्वयंभानः पर एको ज्योतिरेव.. २ रुद्रो. ६२
 स्वयं मृत्वा स्वयं भूत्वा स्वयमेवा-
 वशिष्यते कठरु. ४६
 स्वयं यतः कुतश्च न विभेति नृ. पू. २।१०
 स्वयं विहृत्य स्वयं निर्माय स्वेन
 भासा स्वेन ज्योतिषा प्रस्व-
 पित्यत्रायं पुरुष स्वयं ज्योतिर्भवति बृह. ४।३।९
 स्वयैव सूक्ष्मया बुद्ध्या स्वयं
 विज्ञातवाञ्छुकः महो. २।१२
 स्वयोनोऽनुपशान्तस्य मनसः सत्य-
 (गामिनः) कामतः । इन्द्रियार्थ-
 विमूढस्यानृताः कर्मवशानुगाः
 [मैत्रा. ६।३४+ मैत्रे. १।९
 स्वर इति प्रत्यास्वर इत्यमुं तस्माद्वा
 एतमिमममुं चोद्गीथमुपासीत छांदो. १।३।२
 स्वरवतां रथन्तरस्य स्तोभानां
 स्वरवन्तः प्रयोक्तव्या इति संहितो. २।४
 स्वरस्य का गतिरिति प्राण
 इति होवाच छांदो. १।८।४
 स्वरान्वितो दक्षिणपत्रगो हरिः ।
 श्रियासमेतः... १ बिल्वो. ३
 स्वरितलिङ्गविभक्तिवचनानि च २ प्रणवो. १६
 स्वरिति स्वर्गो लोकः स सामवेदः सन्ध्यो. २०
 स्वरित्यस्याः (व्याहृत्याः) शिरः,
 नाभिर्भुवो भूः पादा आदित्यश्चक्षुः मैत्रा. ६।६
 स्वरूपध्यानेन निरालम्बमवलम्ब्य
 स्वात्मनिष्ठानुकूलेन सर्वं
 विस्मृत्य... प्रणवात्मकत्वेन
 देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः तुरीया. ३
 स्वरूपव्याप्तदेहस्य ध्यानं कैवल्य-
 सिद्धिदम् त्रि. ब्रा. २।१४८
 स्वरूपसूर्येऽभ्युदिते स्फुटोक्ते-
 गुरोर्मेहावाक्यपदैः प्रबुद्धः शु. र. ३।९
 स्वरूपाज्ञानमानन्दमयकोशः पैङ्गलो. २।५
 स्वरूपानुसन्धानब्रह्मप्रणवध्यान-
 मार्गेणावहितः सन्न्यासेन देह-

त्यागं करोति स परमहंस- परिव्राजको भवति	प. हं. प. ८	तन्तुना ॥ ...षण्मासं मथना- वस्था भावेनैव प्रजायते	योगकुं. २।४४
स्वरूपानुसन्धानव्यतिरिक्तान्य- शास्त्राभ्यास उष्ट्रकुङ्कुमभार-		स्वर्णाभामम्बुजकरां रामालोकन- तत्पराम्...	रामर. २।९७
वद्वर्थः [ना. प. ५।१५+ स्वरूपानुसन्धानं कुर्वन्सर्वमनन्य-	१ सं.सो. २।५९	स्वर्गो लोको ज्योतिषाऽऽवृत्तः स्वर्भूज्योतिर्मयोऽनन्तरूपी	अरुणो. १
बुद्ध्या स्वस्मिन्नेव मुक्तो भवति स्वरूपानुसन्धानेन सर्वप्रपञ्चं	ना. प. १।२१	स्वेनैव भासते स्वर्लोकश्च भुवर्लोकौ देव्या	रा. पू. २।१
विदिद्वा...देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३	ओष्ठाधरौ मतौ स्वल्पमप्यन्तरं कृत्वा जीवात्मपर-	गुह्यका. १३
स्वरूपावस्थितिर्मुक्तिस्तद्वंशो- ऽहन्त्ववेदनम्	महो. ५।२	मात्मनोः १ यस्तिष्ठति विमू- ढात्मा भयं तस्यापि भाषितम्	यो. शि. ४।८
स्वरेण सन्धयेद्योगमस्त्वरं भावयेत्परम्	ब्र. विं. ७	स्वल्पमप्यस्य धर्मस्य स्वल्पस्पन्दो द्रव्यनिष्ठो रसो	भ. गी. २।४०
स्वरेण सर्वाणि व्यञ्जनानि व्याप्तानि एवं सर्वान्का-		नाहमचेतनः स्वल्पाऽपि दीपकलिका बहुलं	१सं. सो. २।१७
मानवाप्नोति स्वरेणसंल्लयेद्योगीस्वरंसम्भावयेत्परम्	संहितो. २।३ त्रि. ता. ५।७	नाशयेत्तमः । स्वल्पोऽपि बोधो निविडं बहुलं नाशयेत्तमः	आ. प्र. २९
स्वर्गकामः प्रतृणं उभयकाम उभयमन्तरेण	३ ऐत. १।३।२ भ. गी. २।३२	स्ववर्णाश्रमधर्मेण तपसा गुरुतोष- णात् । साधनं प्रभवेत्पुंसां	वराहो. २।२
स्वर्गद्वारमपावृतम् स्वर्गसं स्तावं हि सामेति	छांदो. १।८।५	स्ववपुः कुणपमिव दृश्यते स्ववपुः कुणपाकारमिव पश्यन्...	प. हं. ३
स्वर्गलोकं गच्छति यस्तथाऽधीते स्वर्गं लोकं यजमानायात्रमात्मन	संहितो. १।१	प्रणवात्मकत्वेन देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३
आगायानीत्येतानि मनसा ध्यायन्नप्रमत्तः स्तुवीत	छांदो. २।२२।२	स्ववपुः शवाकारमिव स्मृत्वा... जातरूपधरश्चरेद्वात्मानमन्विच्छेत्	ना. प. ३।८७
स्वर्गं वयं लोकं सामाभि- संस्थापयामः	छांदो. १।८।५	स्ववंशवृद्धिकामः पुत्रमेकमासाद्य ...साधनचतुष्टयसम्पन्नः	
स्वर्गापिर्गयोरेकं यः शीघ्रं न प्रसाधयेत् । याति तेनैव		सन्नयस्तुमर्हति स्वव्यतिरिक्तवस्तुसङ्गरहितं स्मरणं	ना. प. २।१
देहेन स मृतस्तप्यते चिरम् स्वर्गल्लोकाव्यवतेऽभ्राद्धमित्रः	शिवो. ७।१२० इतिहा. १९	विभूषणम् स्वव्यतिरिक्तं सर्वमन्तर्बहिरमन्य-	भावनो. ८
स्वर्गल्लोकान् कामानवाप्नुहि स्वर्गे लोके न भयं किञ्चनास्ति	कौ. त. २।१५ कठो. १।१२	मानः कस्यापि वन्दनमकृत्वा ...जातरूपधरश्चरेद्वात्मान-	
स्वर्ग्यं पर्णाशनाद्विविचरः पयोभक्षः स्वर्गजां रौप्यजां वापि लोहजां	संहितो. ४।१	मन्विच्छेत् स्वव्यतिरिक्तं सर्वं कृतकं नश्वरमिति	ना. प. ३।८७
वा शलाकिकाम् । नियोज्य नासिकारन्ध्रं दुग्धसिक्तेन		मत्वा विरक्तः पुरुषः सर्वदा ब्रह्माहमिति व्यवहरेत्	ना. प. ६।२

स्वव्यतिरिक्तं सर्वं त्यक्त्वा
 मधुकरवृत्त्याहारमाहरन्कृशो
 भूत्वा मेदोवृद्धिमकुर्वन्नाज्यं
 रुधिरमिव त्यजेत् ना. प. ७।१

स्वशब्देन भवेत्प्राणः स्वाधिष्ठानं
 तदाश्रयः (म) [यो. चू. ११+ ध्या. बि. ४७

स्वशरीरव्यतिरिक्तं सर्वं त्यक्त्वा
 षट्पदवृत्त्या स्थित्वा स्वरूपानु-
 सन्धानं कुर्वन्सर्वमनन्यबुद्ध्या
 स्वस्मिन्नेव मुक्तो भवति ना. प. ९।२१

स्वशरीरं शवमिव हेयमुपगम्य
 कारागृहविनिर्मुक्तचोरवत्
 पुत्राप्तबन्धुभवस्थलं विहाय
 दूरतो वसेत् ना. प. ७।१

स्वशरीरे यज्ञं परिवर्तयामि
 स्वशरीरे यथाकामं परिवर्तते
 बृह. २।१।१८

स्वशरीरे स्वयञ्ज्योतिस्स्वरूपं
 (पारमार्थिकम्) सर्वसाक्षिणम् ।
 क्षीणदोषाः प्रपश्यन्ति, नेतरे
 माययाऽऽवृताः अ. पू. ४।३६
 [पा. ब्र. ३८+

स्वशाखानुगतमंत्रैरष्टश्राद्धा-
 न्यष्टदिनेषु ना. प. ४।३९

स्वशिरश्छेदः सुखनिद्रैव मूकी-
 करणमाननमुद्रेव बाधिर्यं
 महानुपचय इदं नावहेलनया
 भवितव्यमेवं दृढवैराग्या-
 द्बोधो भवति महो. ४।२६

स्वसङ्कल्पवशाद्बुद्धो निःसङ्कल्पा-
 द्विमुच्यते महो. २।७०

स्वसङ्कल्पे क्षयं याते समतैवावशिष्यते महो. ६।३

स्वसमानाधिकरणशून्यः स्वसमाना-
 धिकशून्यः... शुद्धो देव पको
 नारायणः, न द्वितीयोऽस्ति
 कश्चित् त्रि. म. ना. १।५

स्वसिद्धान्तव्यवस्थासु द्वैतिनो
 निश्चिता दृढम् । परस्परं
 विरुध्यन्ते तैरयं न विरुध्यते अद्वैत. १७

स्वसृष्टा वै त्वमस्याचार्यहा वै
 त्वमसि ब्राह्मणहा वै त्वमसीति छांदो. ७।१५।२

स्वस्ति सर्वजीवेभ्य इत्युक्त्वा-
 ऽऽत्मानमनन्यं ध्यायंस्तदूर्ध्व-
 बाहुर्विमुक्तमार्गो भवेत् कठरु. ४

स्वस्थक्रमेणैव चेदात्मश्राद्धं विरजा-
 होमं कृत्वा... तत्त्वमस्यादि-
 वाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं
 कुर्वन्नुदीचीं दिशं गच्छेत् प. हं. प. ९

स्वस्थं शान्तं सनिर्वाणमकथ्यं
 सुखमुत्तमम् । अजमजेन
 ज्ञेयेन सर्वज्ञं परिचक्षते अद्वैतो. ४७

स्वस्तिक-गोमुख-पद्म-वीर-सिंह-
 भद्रमुक्तमयूराख्यान्यासनान्यष्टौ शांडि. १।३।१

स्वस्तिकं गोमुखं पद्मं वीरसिंहा-
 सने तथा । भद्रं मुक्तासनं चैव
 मयूरासनमेव च ॥ सुखासन-
 समाख्यं च नवमं मुनिपुङ्गव जा. द. ३।१

स्वस्तिकं नाम-जानुवोरन्तरे सम्य-
 कृत्वा पादतले उभे । ऋजुकायः
 समासीनः स्वस्तिकं तत्प्रचक्षते शांडि. १।३।१

स्वस्तिकासनमास्थाय समाहित-
 मनास्तथा... जा. द. ६।३२

स्वस्तिको दक्षिणं पादं वामपादं
 तु कुञ्चिताम् । प्राञ्जलीकृत-
 दोर्युग्मं गरुडं हरिवल्लभम् गारुडो. १

स्वस्तिदा विशस्पतिर्वृत्रहा
 विमृधो वशी । वृषेन्द्रः पुर
 एतु नः स्वस्तिदा अभयङ्करः
 [महाना. ५।२+१३।१७+ वनदु. १५४
 [ऋ. मं. १०।१५२।२+ अथर्व. १।२१।१
 तै. आ. १०।१।९

स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः
 पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति न-
 स्ताक्षर्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो
 बृहस्पतिर्दधातु [शां. पा. म. ना. ५।३
 [+ ऋ. मं. १।८९।६+ सा. वे. २।१२।२५
 [+ आ. सं. २५।१९+ तै. आ. १।१।१

स्वस्ति नो मधवा करोतु हन्तु
पाप्मानं योऽस्मान्द्वेष्टि महाना. ५।९
[तै. सं. १।४।४१+तै. आ. १०।१।११
स्वस्ति नो मिमीतामध्विना भगः महाना.
[+ऋ. मं. ५.९१।११
स्वस्ति वः पाराय तमसः परस्तात् मुण्ड. २।२६
स्वस्ति सर्वजीवेभ्य इत्युक्त्वा
दीक्षामुपेयात् कठयु. २२
स्वस्ति सर्वजीवेभ्य इत्युक्त्वा
ऽऽत्मानमनन्यं ध्यायंस्-
दूर्ध्वबाहुर्विमुक्तमार्गो भवेत् कठरु. ४
स्वस्तीत्युक्त्वा महर्षिसिद्धसङ्घाः भ. गो. ११।२१
स्वस्मिन्विलीनं सकलं जगदा-
विर्भावयति (प्रकृतिः) पैङ्गलो. १।२
स्वस्यात्मनि स्वयं रंस्ये स्वात्मन्येव
विलोक्ये । स्वात्मन्येव सुखा-
सीनः स्वात्ममात्रावशेषकः ते. त्रि. ३।२४
स्वस्वरूपतया सर्वं वेद स्वानु-
भवेन यः । स धीरः स तु
विज्ञेयः सोऽहं तत्त्वं ऋभो भव वराहो. २।३०
[अग्राह्यमिति च-] स्वस्वरूप-
व्यतिरिक्तमायामयबुद्धी-
न्द्रियोचर-जगत्सत्यत्व-
चिन्तनमग्राह्यम् निरा. ३१
स्वस्वरूपज्ञः परिव्राट् परिव्राडे-
काकी चरति भयत्रस्तसारङ्ग-
वत्तिष्ठति ना. प. ९।२१
स्वस्वरूपं तु चिन्मात्रं सर्वदा
सर्वदेहिनाम् । नैव देहादि-
सङ्घातो घटवदृष्टिगोचरः वराहो. २।२४
स्वस्वरूपं स्वयं भुङ्क्ते नास्ति
भोज्यं पृथक्स्वतः वराहो. २।२६
स्वस्वरूपानुसन्धानान्नृत्यन्तं सर्व-
साक्षिणम् । मुहूर्तं चिन्तयेन्मां
यः सर्वबन्धैः प्रमुच्यते वराहो. २।३२
स्वस्वेतरद्वितीयांशैः पञ्चधा
संयोज्य पञ्चीकृतभूतैरनन्त-
कोटिब्रह्माण्डानि पैङ्गलो. १।४

स्वहृदि चैतन्ये तिष्ठति
त्रिविधं ब्रह्म परब्रह्मो. ७
स्वस्वं विषयमुद्दिश्य प्रवर्तन्ते
निरन्तरम् । प्रवर्तकत्वं
चाप्यस्य मायया, न स्वभावतः पा. ब्र. १५
स्वरूपं ध्यायन्पुनः पृथक् प्रणव-
व्याहृतिपूर्वकं...तत्त्वमस्यादि-
वाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं
कुर्वन्नुदीचीं दिशं गच्छेत् प. हं. प. ५
स्वः हृषीतो भवति छांदो. ६।८।१
स्वः पश्यन्त उत्तरम् छांदो. ३।१७।७
स्वः स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये
सः सवमवनयति बृह. ६।३।३
स्वः प्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना
स्वाचाग्ने तनुवं पिप्रयत्वात्मभ्यं
च सौभगमायजस्व[म.ना.६।१८ ऋ.मं.८।१०।१०
[+अथर्व. ६।११०।११+ तै.आ. १०।२।१
स्वासीका गुप्तयो गुप्तिः सत्त्वं
सत्त्वानां(सत्यं सत्यानां)सात्त्वं-
पदं तत्सत्त्वं सत्त्वमासीत् सात्त्वं
सात्त्वं वै सत्त्वमाधानाय स्वाहा पारमा. ४।८
स्वाज्ञानासुरराट्प्रासस्वज्ञान-
नरकेसरी । प्रतियोगिविनि-
र्मुक्तं ब्रह्ममात्रं करोतु माम् अव्यक्तो, शीर्षकं
स्वात्मनि व्योमनि स्वस्थे
जगदुन्मेषचित्रकृत् महो. २।६
स्वात्मनिष्ठानुकूलेन सर्वं विस्मृत्य
तुरीयातीतावधूतवेषेणाद्वैत-
निष्ठापरः प्रणवात्मकत्वेन देह-
त्यागं करोति यः सोऽवधूतः तुरीया. ३
स्वात्मनि स्वपरिस्पन्दैः
स्फुरत्त्वच्चैश्चिदर्णवः महो. ५।११७
स्वात्मनैव सदा तुष्टः स्वयं सर्वात्म-
ना स्थितः । निर्धनोऽपि सदा
तुष्टोऽप्यसहायो महाबलः २ आत्मो. १२
स्वात्मनैव सदानन्दरूपेणास्मि
स्वलक्षणः अव्यात्मो. ६७
स्वात्मन्यवस्थितः सम्य-
ग्ज्ञानिभिश्च सुशिक्षितः आ. द. ५।३

स्वात्मन्यारोपिताशेषाभासवस्तु- निरासतः । स्वयमेव परं ब्रह्म पूर्णमद्वयमक्रियम्	अध्यात्मो. २१	स्वाधिष्ठानाह्वयं चक्रं लिङ्गमूले पङ्क्त- के । (कम्) ! नाभिदेशे स्थितं चक्रं दशा(स्त्रं) रं मणिपूरकम् [यो. शि. १।१७२+	५। ८
स्वात्मन्येवं सदा स्थित्या मनो नश्यति योगिनः	अध्यात्मो. ४	स्वाध्यायज्ञानयज्ञाश्च स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्रमदितव्यम् स्वाध्यायप्रवचने एवेति	भ. गी. ४।२८ तैत्ति. १।११।१
स्वात्मन्येव स्वयं सर्वं सदा पश्यति निर्भयः । तदा मुक्तो न मुक्तश्च बद्धस्यैव विमुक्तता	पा. ब्र. ३६	नाको मौद्गल्यः स्वाध्याययुक्ता ब्राह्मणाश्चरन्ति	तैत्ति. १।१।१ पा. ब्र. ९
स्वात्मन्येवावतिष्ठेऽहं तुर्यरूपपदे- ऽनिशम् । अन्तरेव शशामास्य क्रमेण प्राणसन्ततिः	अ. पू. ३।१०	स्वाध्याय-शौच-सन्तोष-तपासि नियतात्मवान् । कुर्वीत ब्रह्मणि तथा परस्मिन्प्रवर्णं मनः	भवसं. ३।१७
स्वात्मबन्धहरः (रहितः) [रामो. ता. २।४+	गणेशो. १।४	स्वाध्यायसंयमाभ्यां स दृश्यते पुरुषोत्तमः । तत्प्राप्तिकारणं राजंस्तदेतदिति पठ्यते	भवसं. ३।६
स्वात्ममन्त्रं सदा पश्येत्स्वात्म- मन्त्रं सदाऽभ्यसेत्	ते. वि. ३।५९	स्वाध्यायस्तप आर्जवम् स्वाध्यायान्मा प्रमदः स्वाध्यायाभ्यसनं चैव	भ. गी. १६।१ तैत्ति. १।११।१ भ. गी. १७।१५
स्वात्मयोगैकनिष्ठेषु स्वात्मन्यादी- श्वरप्रियाः । प्रभूताः सिद्धयो यास्ताः कल्पनारहिताः स्मृताः	यो. शि. १।१५४	स्वानन्दमयानन्ताचिन्त्यविभव आत्माऽन्तरात्मा परमात्मा ज्ञानात्मा तुरीयात्मा.. शुद्धो देव एको नारायणः	त्रि. म. ना. १।५
स्वात्मप्रकाशरूपं तत् किं शास्त्रेण प्रकाश्यते	यो. शि. १।५	स्वानन्दानुभवाच्छान्तरेष्वेवो- परतेः फलम्	अध्यात्मो. २८
स्वात्मराज्ये त्वमेवासि स्वयम्भाव- विवर्जितः	ते. वि. ५।७३	स्वानुभूतेश्च शास्त्रस्य गुरोश्चैवैक- वाक्यता । यस्याभ्यासेन तेनात्मा सततं चावलोक्यते	महो. ४।५
स्वात्मवत्सर्वभूतेषु कायेन मनसा गिरा । अनुज्ञा या दया सैव प्रोक्ता वेदान्तवेदिभिः	जा. द. १।१५	स्वानुभूत्या स्वयं ज्ञात्वा स्वमात्मा- नमस्खण्डितम् । स सिद्धः...	अध्यात्मो. ६४
स्वात्मसिंहासने स्थित्वा स्वात्मनो- ऽन्यन्न चिन्तये	ते. वि. ३।२५	स्वानुभूत्यैकमानं च यत्तत्त्वं तदसौ स्थितः । यदेकं चाप्य- नेकं च साञ्जनं च निरञ्जनम् ॥ यत्सर्वं चाप्यसर्वं च यत्तत्त्वं तदसौ स्थितः	अ. पू. ३।२३
स्वात्मानन्दानुभवतरङ्गिण्याः प्रवाहैरतिमङ्गलं... चिद्रूप- विलासनिभचिन्मयासने निराजते	सि. सा. ४।१ नृसिंहो. ७।६	स्वान्तर्विजृम्भितभानुमण्डलध्यान- तदाकाराकारितपरम्ब्रह्मा- कारितमुक्तिमार्गमारुढः परिपक्वो भवति	मं. ब्रा. २।७
स्वात्मानमेवैषा ददाति स्वात्मानं च श्रियं ध्यायेदमृत- प्राप्तं ततः [वराहो.	५।३४, ३९		
स्वात्मारामः सुखासनः स्वाधिष्ठानं ततश्चक्रं मेढ्रमेव निग- द्यते । मणिवत्तनुना यत्र वायुना पूरितं वपुः	ते. वि. ४।४७ अध्या. वि. ४८		
स्वाधिष्ठानं द्वितीयं स्याच्चक्रं	योगरा. ७		

स्वान्तःस्थितः स्वयमेवेति य एवं	
वेद स मुक्तो भवति	ना. प. ९।२०
स्वाभ्यं परस्वरूपं स्याद्वाभ्यं जीवस्य	;
सर्वदा । प्राक्प्रत्यगात्मनो रूपं	
स्वाभ्यं दास्यमिति स्थितिः	भवसं. २।५७
स्वायत्तमेकान्तहितं स्वेप्सित-	
त्यागवेदनम् । यस्य दुष्करतां	
यातं धितं पुरुषकण्टकम्	महो. ४।८९
स्वाय लोकाधारिष्टिमिच्छेदेव	
हैवंविदे सर्वाणि भूतान्य-	
रिष्टिमिच्छन्ति	बृह. १।४।१६
स्वाराज्यमतिरात्रेण (यजति)	मैत्रा. ६।३६
स्वार्थसंयमात्पुरुषज्ञानम्	शाडि. १।७।५२
स्वार्थे स्वाभाविकेऽर्थे च बहुधा	
संस्थितस्त्वयि	मैत्रा. ५।२
स्वालोकतः शास्त्रदृशा स्वबुद्ध्या	
स्वानुभावतः । प्रयच्छति परां	
सिद्धिं त्यक्त्वात्मानं मनःपिता	महो. ५।८१
स्वावगम्यो लयः कोऽपि यो	
मनोवागगोचरः (जायते वाग-	
गोचरः) [वराहो. २।८१+	अमन. २।२२
स्वावबोधकलालापकुशला	
दुर्लभा भुवि	अमन. २।२३
स्वाविद्यातत्कार्यजातं यद्विद्यापह्वं	
गतम् । तद्धंसविद्यानिष्पन्नं	
रामचन्द्रपदं भजे	ब्र. वि. शीर्षकं
स्वाविद्याद्वयतत्कार्यापह्वज्ञान-	
भासुरम् । मन्त्रिकोपनिषद्वेद्यं	
रामचन्द्रमहं भजे	मन्त्रिको. शीर्षकं
स्वाश्रमेष्वेवानुक्रमणं स्वधर्मं	
एव सर्वं धत्ते	मैत्रा. ४।३

स्वाहान्ते जुहुयात्तत्र वर्णदेवाय	
पिण्डकान् । आचारावाज्यभागौ	
च प्रक्षिपेद्व्याहृतीः सुधीः	बृ. जा. ३।१३
स्वाहा स्वधा यच्च वषट्करोति रुद्रः	
पशूनां गुह्या निमग्नः	एका. छ. ५
स्विष्टं सुहुतं यज्ञक्रतूनां प्रायणः	
सुवर्गस्य लोकस्य ज्योति-	
स्तस्मादग्निहोत्रं परमं वदन्ति	महाना. १७।९
स्वेच्छाचारस्वस्वभावोमोक्षः परं ब्रह्म	निर्वाणो. ८
स्वेदजाः क्रिमिकीटादयः	ना. पू. ता. ५।६
स्वेन भासा स्वेन ज्योतिषा प्रस्वपि-	
त्यत्रायंपुरुषः स्वयञ्ज्योतिर्भवति	बृह. ४।३।९
स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यते एष	
आत्मेति [छांदो. ८।३।४+	मैत्रा. २।२
स्वेनावृतं सर्वमिदं प्रपञ्चं पञ्चात्मकं	
पञ्चसु वर्तमानम् । पञ्चीकृता-	
नन्तभवप्रपञ्चं पञ्चीकृतस्वा-	
वयवैरसंवृतम्	ना. प. ९।१८
स्वे महिम्नि तिष्ठमानं दृष्ट्वाऽऽवृत्त-	
चक्रमिव संसारचक्रमालोकयति	मैत्रा. ६।२८
स्वे महिम्नि सदा समासते	
तस्मादेनमकारार्थेन परेण	
ब्रह्मणैकीकुर्यात्	नृसिंहो. ७।६
स्वे स्वे कर्मण्यभिरतः	अ. गी. १८।४५
स्वैरं न विगायेत्तन्महाव्रतम् । न स	
मूढबल्लिप्यते	अवधू. ६
स्वैरं स्वैरविहरणं तत्संस्तरणम्	अवधू. ६
स्वौजसा सर्वमादधाति यः पापीयां-	
समनुपदमाहिंसत्सुपुण्यं	
पुण्यात्मकं पुण्यं वितानं	
दाधार देवाय स्वाहा	पारमा. ६।३

ह

हकारं वियत्स्वरूपं च समानं	
स्फटिकप्रभम् । हन्नाभिनासा-	
कर्णं च पादाङ्गुष्ठादिसंस्थितम्	ध्या. वि. ९७
हकारः परमेशः स्यात्तत्पदं चेति	
निश्चितम् । सकारो ध्यायते	
जन्तुर्हकारो हि भवेद्भुवम्	यो. चू. ८३

हकारेण तु सूर्यः स्यात्सकारेण-	
न्दुरुच्यते । सूर्याचन्द्रमसो-	
न्ऋक्यं हठ इत्यभिधीयते	यो. शि. १।१३३
हकारेण बहिर्याति सकारेण विशेत्	
पुनः । हंस हंसेत्यमुं मन्त्रं जीवो	
जपति सर्वदा । हंस हंसेति	

मन्त्रोऽयं सर्वैर्जीवैश्च जप्यते

[ध्या. वि. ६१+

हकारों सकारोमकारों

त्रयमेकस्वरूपं भवति

हठेन प्रस्यते जाड्यं सर्वदोष-

समुद्भवम् । क्षेत्रज्ञः परमात्मा

च तयोरैक्यं यदा भवेत् ॥

तदैक्ये साधिते ब्रह्मश्चित्तं

याति विलीनताम्

हतो वा प्राप्यसि स्वर्गं

हत्वाऽपि स इमाँल्लोकान्

हत्वाऽर्थकामांस्तु गुरुनिर्द्वैव

हत्वा स्वजनमाहवे

हत्वाैतानाततायिनः

हनिष्याम वा एतद्गो यदेवान्न

पराभावयिष्यथ

हनिष्ये चापरानपि

हन्तकारं मनुष्याः स्वधाकारं

पितरः (उपजीवन्ति)

हन्त चित्तमहत्तायां कैषा विश्वासता

तव (चित्तमूलं हि संसारः)

हन्त त इदं प्रवक्ष्यामि-गुह्यं ब्रह्म

सनातनम्

हन्ततर्हिभवत्येतद्वाख्यास्यामि ते

व्याचक्ष्णायस्य तु मे निदिध्यासस्वेति

हन्त ते कथयिष्यामि

हन्त तेऽनया कात्यायन्याऽन्तं

करवाणि

हन्ता चेन्मन्यते हन्तुं हतश्चेन्मन्यते

हतम् । उभौ तौ न विजानीतो

नायं हन्ति न हन्यते

हन्ताहमेतद्भगवतो वेदानीति

हन्ताहमेतद्भगवतो वेदानीति(मा.पा.)

हन्ति पाप्मानं जहाति च य एवंवेद

हन्तुं स्वजनमुद्यताः

हन्तेन्द्रियगणा यूयं त्यजताकुलतां

शनैः । चिदात्मा भगवान्सर्व-

साक्षित्वेन स्थितोऽस्म्यहम्

हन्यान्मुष्टिभिराकाशं क्षुधार्तः

खण्डयेत्तुषम् । नाहं ब्रह्मेति

यो. शि. १।१३०

हयग्री. ६

यो.शि. १।१४

भ. गी. २।३७

भ. गी. १।८।१७

भ. गी. २।५

भ. गी. १।३१

भ. गी. १।३६

शौनको. १।१

भ. गी. १।६।१४

बृह. ५।८।१

वराहो. ३।२१

कठो. ५।६

बृह. ४।५।५

भ. गी. १०।१९

बृह. २।४।१

कठो. २।१९

छांदो. १।८।७

छांदो. १।८।७

बृह. ५।५।३,४

भ. गी. १।४५

अ. पू. ३।८

जानाति तस्य मुक्तिर्न जायते पैङ्गलो. ४।२२

हयग्रीवैकाक्षरजपशीलाज्ञया

सूर्यादयः स्वतः स्वस्वकर्मणि

प्रवर्तन्ते

हयो भूत्वा देवानवहत्

हरन्ति प्रसभं मनः

हरमायात्मकेन ह्रीङ्कारेण हृल्लेखाख्या

भगवती त्रिपुरेति व्यापठथने

हरमुवाच-कुरु हर संहारम् ।

जगद्धरणाद्धरो भव

हरितस्य नीलस्य पीतस्य लोहितस्य

श्वेतस्य नाड्यो रुधिरस्य पूर्णाः

हरिहरहरिण्यगर्भस्त्रष्टारमप्रमेय-

मनाद्यन्तं रुद्रसूक्तैरभिषिच्य

हरिं हरन्तं पादाभ्यामनुयान्ति

सुरेश्वराः

हरिः हरन्तमनुयन्ति देवा विश्व-

स्येशानं वृषभं मतीनाम्

[महाना. १३।११+

हरिः पतङ्गः पटङ्गी सुपर्णः

हरे राम हरे राम राम राम हरे

हरे । हरे कृष्ण हरे कृष्ण

कृष्ण कृष्ण हरे हरे

हरो वै विलोक्य रुदति

स्म । रोदनाद्दुःखं

हर्षशोकान्वितः कर्ता

हर्षामर्षभयक्रोधकामकार्पण्यदृष्टिभिः।

न परामृश्यते योऽन्तः स जीव-

न्मुक्त उच्यते

हर्षामर्षभयक्रोधकामकार्पण्य-

दृष्टिभिः । न हृष्यति ग्लायति

यः परामर्शविवर्जितः

हर्षामर्षभयोद्वेगैः

हविर्गुणा न वक्तव्याः पितरो

यावदर्पिताः । तृप्तस्तु पितृभिः

पश्चाद्वक्तव्यं शोभनं हविः

हविर्मेऽजस्रं विलुहति

हस्त्युल्लसति प्रीत्या क्रीडते मोदते

तदा । तनोति जीवनं प्रीत्या

विमेति सर्वतो भयात्

हयग्री. ६

बृह. १।१।२

भ. गी. २।६०

त्रि. ता. १।१

गणेशो. ३।१३

सुबालो. ४

भरमजा. २।४

शरभो. ६

चिन्त्यु. १।५।१

चिन्त्यु. १।१।८

कलिसं. २

गणेशो. ३।१३

भ. गी. १।८।२७

महो. २।४४

महो. ६।४९

भ. गी. १।२।१५

इतिहा. ८२

इतिहा. ८५

यो. शि. ६।६७

हसन्ति लोकायतिका हसन्ति

कुटिला जनाः सूर्यता. १।१२
 हसौ हयग्रीवस्वरूपो भवति हयग्री. ६
 हस्तप्राप्तं च भक्षयेत् (यतिः) ना. प. ५।४८
 हस्तमेवाप्येति यो हस्तमेवास्तमेति सुबालो. ९।६
 हस्तं हस्तेन सम्पीडय दन्तैर्दन्ता-
 निवचूर्ण्य च । अङ्गान्यङ्गैः
 (इवाक्रम्य) समाक्रम्य जये-
 दादौ स्वकं मनः [महो. ९।७५+ सुक्तिको. २।४२
 हस्ताभावात्क्रिया न च ते. विं. ५।१९
 हस्ताभ्यां चाग्निममृजत बृह. ६।४।६
 हस्ताभ्यां नमुत्तरणं न कुर्यान्न
 (वृक्षारोहणमग्नि)वृक्षमारोहेत् ना. प. ५।८+७।१
 हस्तावध्यात्मं, आदातव्यमधिभूतं,
 इन्द्रस्तत्राधिदैवतं, नाडी तेषां
 निबन्धनम् सुबालो. ५।११
 हस्तावेवास्या एकमङ्गमुदुङ्, षयोः
 कर्म परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा कौ. त. ३।५
 हस्तिजिह्वा तथा सव्यपादाङ्गुष्ठान्त-
 मिष्येते जा. द. ४।२१
 हस्तिजिह्वाभिधायास्तु वरुणो
 देवता भवेत् जा. द. ४।३६
 हस्ति हिरण्यं दासभार्यं क्षेत्राण्या-
 यतनानीति छांदो. ७।२४।२
 हस्तिनि सिंहे दंशे मशके नकुल-
 सर्पराक्षसगन्धर्वे मृत्यो रूपाणि
 विदित्वा न विभेति कुतश्चनेति सुबालो. १३।२
 हस्तेन दक्षिणेनैव पीडयेन्नासिकापुटम् त्रि. ब्रा. २।९५
 हस्तौ च दातव्यं च - (मा. पा.) प्रश्नो. ४।८
 हस्तौ चादानव्यं च प्रश्नो. ४।८
 हस्तौ चादातव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 हस्तौ पादावुपर्यं च जिह्वा
 पायुस्तथैव च । कर्मेन्द्रियाणि
 पञ्चैव राजन्नस्मिञ्छरीरके भवसं. २।१८
 हस्तौ वै ग्रहः, स कर्मणाऽतिग्राहेण
 गृहीतो हस्ताभ्यां हि कर्मकरोति बृह. ३।२।८
 हस्त्यृषभः सहस्रं ददामीति होवाच
 जनको वैदेहः बृह. ४।१।२-७
 हं नमः शिरसि प्रोतं वेद शिवो
 भवेत् हंसषोढो. २

हंमी तृतीयस्याद्यार्धान्त्यं मृत्युं
 चतुर्थस्याद्यार्धान्त्यं साम तु
 जानीयाद्यो जानीते सोऽमृतत्वं
 च गच्छति नृ. पू. १।५
 हंस एव परं वाक्यं हंस एव तु
 वादिकम् । हंस एव परो रुद्रो
 हंस एव परात्परम् ब्र. वि. ६१
 हंसज्योतिरनूपम्यं मध्ये देवं व्यव-
 स्थितम् । दक्षिणामुखमाश्रित्य
 ज्ञानमुद्रां प्रकल्पयेत् ब्र. वि. ६४
 हंसपरमहंसयोरान्तरप्रणवः,
 तुरीयातीतावधूतयोर्वृह्ण प्रणवः ना. प. ७।१०
 हंसपरमहंसयोर्ध्यानाधिकार-
 स्तुरीयातीतावधूतयोर्न ना. प. ७।९
 हंसपरमहंसयोर्मनन, तुरीया-
 तीतावधूतयोर्निदिध्यासः ना. प. ७।११
 हंसपरमहंसयोर्मनसार्चनं, तुरीया-
 तीतावधूतयोः सोऽहम्भावना ना. प. ७।९
 हंसप्रणवयोरभेदः पा. ब्र. ३
 हंसविद्यामिमां लब्ध्वा गुरुशुश्रूषया
 नरः ॥ आत्मानमात्मना साक्षा-
 द्ब्रह्म ब्रह्मा सुनिश्चलम् । देह-
 जात्यादिसम्बन्धान्वर्णाश्रम-
 समन्वितान् ॥ वेदशास्त्राणि
 चान्यानि पदपांसुमिव त्यजेत् ब्र. वि. २८
 हंसविद्यामृते लोके नास्ति
 नित्यत्वसाधनम् ब्र. वि. २६
 हंसस्य तपोलोकः परमहंसस्य सत्य-
 लोकः [ना. प. ५।९+ १ सं. सो. २।५९
 हंसस्य प्रार्थनास्त्रिकालाः पा. ब्र. ३
 हंसस्याष्टगृहेष्वष्टकवलं परमहंसस्य
 पञ्चगृहेषु करपात्रं फलाहारो
 गोमुखं तुरीयातीतस्याजगरवृत्तिः ना. प. ५।७
 हंस हंस वदेद्वाक्यं प्राणिनां देह-
 माश्रितः । स प्राणापानयो-
 र्ग्रन्थिरजपेत्यभिधीयते ब्र. वि. ७८
 हंसहंसाय विद्महे सोहं हंसाय
 धीमहि । तन्नो हंसः प्रचोदयात् वनदु. १४९

हंसहंसेति मन्त्रोऽयं सर्वैर्जीवैश्च
जप्यते । गुरुवाक्यात्सुषुम्नायां
विपरीतो भवेज्जपः यो.शि. १।१३१
हंसहंसेति यो ब्रूयाद्धंसो
ब्रह्मा हरिः शिवः ब्र. वि. ३४
हंसहंसेति सदा ध्यायन्सर्वेषु
देहेषु व्याप्य वर्तते हंसो. ४
हंसहंसेत्यमुं मंत्रं जीवो जपति सर्वदा
[ध्या. बि. ६२+ यो. चू. ३१+ यो. शि. ६।५४
हंसः कं खं गं घं ङं महामुण्ड-
मालाधारिणि महाकालप्रिये
मां रक्ष रक्ष हंसषोढो. २
हंसः चं छं जं झं ञं महात्रिपुर-
भैरवि पुस्तकाक्षमालाधारिणि
शत्रुमुखस्तम्भनं कुरु कुरु
स्वाहेति महापद्मे हंसषोढो. २
हंसः टं ठं डं ढं णं डां डीं डं
डाकिनि मां रक्ष रक्ष
स्वाहेत्यनाहते न्यसेत् हंसषोढो. २
हंसः तं थं दं धं नं महामारि
मारहारिणि हुं हुं दारिद्र्यं
हर हर स्वाहा हंसषोढो. २
हंसः परमहंसो भूत्वा स्वरूपानु-
सन्धानेन सर्वप्रपञ्चं विदित्वा
...प्रणवात्मकत्वेन देहत्यागं
करोति यः सोऽवधूतः तुरीया. ३
हंसः पं फं बं भं मं मार्जारि वीरा-
वलि ममालस्यं नाशय नाशय हंसषोढो. २
हंसः यं रं लं वं शं षं सं हं
लम्बोदरि मातर्महामङ्गलप्रिये
मम जाड्यं छेदय छेदय हंसषोढो. २
हंसः शक्तेरधिष्ठानं चराचरमिदं जगत् बराहो. ५।५५
हंसः शिखा, प्रणय उपवीतम् परब्र. ६
हंसः शुचिषट्सुरन्तरिक्षसङ्घोता
वेदिषदितिथिदुरोणसत् कठो. ५।२
[महाना. ८।६+१२।३+ नृ. पू. ३।६+
[ना. प. ५।४+ ग. पू. ता. २।९+ ऋ.मं. ४।४०।५
हंसा एकदण्डधराः शिखावर्जिता
यज्ञोपवीतधारिणः शिष्यकम-

ण्डलुहस्ता ग्रामैकरात्रवासिनो
नगरे तीर्थेषु पञ्चरात्रं वसन्त
एकरात्रद्विरात्रकृच्छ्रचांद्राय-
णादि चरन्त आत्मानं प्रार्थयन्ते आश्रमो. ४
हंसात्मकं ते विरजा भवन्ति ध्या. बि. २४
(अथ) हंसा नाम ग्राम एकरात्रं
नगरे पञ्चरात्रं क्षेत्रे सप्तरात्रं
तदुपरि न वसेयुः-गोमयाहा-
रिणो नित्यं चान्द्रायणपरायणा
योगमार्गे मोक्षमेव प्रार्थयन्ते भिक्षुको. ३
(अथ ह) हंसा निशायामतिपेतुः छांदो. ४।१.२
हंसेति वर्णद्वयेनान्तःशिखोपवीतित्वं
निश्चित्य...चतुर्विंशतितत्त्वा-
पादनतन्तुकृत्वं नवतत्त्वमेकमेव परब्र. ५
हंसे तु सकृदेव स्यात्
परमहंसे न विद्यते (स्नानं) ना. प. ४।२३
हंसो जटाधारी त्रिपुण्ड्रोर्ध्वपुण्ड्र-
धारी असङ्कल्पमाधुकरान्नागी
कौपीनखंडतुंडधारी [ना. प. ५।५+ १ सं.सो. २।१३
हंसो भगवाञ्छुचिरप्रतिरूपः चाक्षुषो. २
हंसो भगवाञ्छुचिरूपः प्रतिरूपः अक्षयु. २
हंसो विशोको अजरः पुराणो
ऋतीयमानो अहमस्मि नाम वा. मं. २४
हंसो हंसमभ्युवाद हो होऽयि
भल्लाक्ष भल्लाक्ष जानश्रुतेः
पौत्रायणस्य समं दिवा ज्योति-
राततं तन्मा प्रसाङ्गीः छांदो. ४।१।२
हानिरस्योपजायते भ. गी. २।६५
हानोपादानचेष्टादि व्यानकर्म शांडि. १।४।९
हारे त्वा शूद्र तवैव सह गोभि-
रस्त्विति छांदो. ४।२।३
हास्यनिष्ठीवनास्फोटमुच्चभाष्य-
विजृम्भणम् । पादप्रसारणं
गीतं न कुर्याद्गुरुसान्निध्यौ शिवो. ७।१३
हिक्रा कासस्तथा श्वासः शिरः-
कर्णाक्षिवेदनाः । भवन्ति
विविधा रोगाः पवनव्यत्यय-
क्रमात् यो. चू. ११७

हिङ्कार इति त्र्यक्षरं प्रस्तार इति		हिरण्यगर्भस्त्रिरूप ईश्वरव्यक्त-	
त्र्यक्षरं तत्समम्	छादो. २।१०।१	चैतन्यः	नृसिंहो. ९।४
हितं मितं च भोक्तव्यं स्तोत्रं		हिरण्यगर्भसैजसः सूक्ष्मश्च उकारः	यो. चू. ७५
स्तोत्रमनेकधा	वराहो. ५।९	हिरण्यगर्भः स्थूलोऽन्तर्द्वितीयः	
हिता नाम नाड्यो द्वास्ततिसह-		पाद उच्यते	ना. प. ८।१३
स्त्राणि हृदयात्पुरीततमभि-		हिरण्यगर्भस्य कारणं परमात्मान-	
प्रनिष्ठन्ते ताभिः प्रत्यवसृप्य		मण्डपरिपालकनारायणमभ्येति	त्रि. म. ना. ३।४
पुरीतति शेते (आत्मा)	बृह. २।१।१९	हिरण्यगर्भं जनयामास पूर्वं	
हितानाम हृदयस्य नाड्यो हृदयात्		स (सा) नो बुद्ध्या शुभया	
पुरीततमभिप्रतन्वन्ति	कौ. त. ४।१९	संयुनक्तु [श्वेताश्व. ३।४+	गुह्यका. ५६
हिताहितं मनोरामं वचः शोकावहं		हिरण्यगर्भं पश्यति जायमानम्	
तु यत् । श्रुत्वाऽपि न शृणोतीव		स नो देवः शुभया स्मृत्या	
बधिरः स प्रकीर्तितः	ना. प. ३।६७	संयुनक्तु	महाना. ८।१२
हित्वा पापमवाप्स्यसि	भ. गी. २।३३	हिरण्यगर्भं पश्यति जायमानं स	
हित्वेकारं तुरीयस्वरं सर्वादौ		नो बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु	श्वेताश्व. ४।१२
सूर्याचन्द्रमस्केन कामेश्वर्ये-		हिरण्यगर्भः स्थूलोऽन्तर्द्वितीयः	
वागस्त्यसंज्ञा	त्रि. ता. १।१६	पाद उच्यते	ना. प. ८।१४
हिरण्यमयं पुरुषं ज्योतीरूपं तपन्तम्	चाक्षुषो. ४	हिरण्यगर्भादीनहं जायमानान्	
हिरण्यमयं यस्य विभाति सर्वं		पश्यामि	भस्मजा. २।५
व्योमान्तरे रश्मिमिवांशुनाभिः	एका. उ. ८	हिरण्यगर्भाविष्टितविक्षेपशक्ति-	
हिरण्यमयं वेदविदां वरिष्ठं यमध्वरे		तस्तमोद्विक्ताऽहङ्काराभिधा	
ब्रह्मविदः स्तुवन्ति	एका. उ. १०	स्थूलशक्तिरासीत्	पैङ्गलो. १।३
हिरण्यमयं सौम्यतनुं स्वभक्ताया-		हिरण्यगर्भो भगवानेष च्छन्दसि	
भयप्रदम्	गोपालो. २।२३	सुष्ठुतः । सोऽहं योगरतिर्ब्रह्म-	
हिरण्यमयः पुरुष एकहः सः	बृह. ४।३।११, १२	न्योगशास्त्रेषु शब्दितः	ना. महो. ५८
हिरण्यमयः सर्वेभ्यो भूतेभ्यो ददर्श	१ ऐत. १।३।१	हिरण्यगर्भो लोकादिश्चतुर्वक्त्रो	
हिरण्यमयी अरणी याभ्या		निरुक्तगः । ब्रह्मा सनातनो	
निर्मन्यतामश्विनौ	बृह. ६।४।२२	देवो मम बह्वर्थचिन्तकः	ना. महो. ३९
हिरण्यमयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं		हिरण्यज्योतिर्यस्मिन्नयमात्माऽधि-	
मुखम् । तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्य-		क्षयन्ति भुवनानि विश्वा	सुबालो. २।१
धर्माय दृष्टये [बृह. ५।१५।१+	मैत्रा. ६।३५	हिरण्यज्योतिः शरीरस्य मध्ये	चित्त्यु. ११।८
हिरण्यमये परे कोशे विरजं ब्रह्म		हिरण्यदः श्रो बभसोऽनसुरि-	
निष्कलम् । तच्छुभ्रं ज्योतिषां	मुण्ड. २।२।९	महान्तमस्य महिमानमाहुः	छांदो. ४।३।७
ज्योतिस्तद्यदात्मविदो विदुः		हिरण्यबाहुं हिरण्यरूपं हिरण्यवर्णं	
हिरण्यमयो ह वा अमुष्मिँल्लोके	१ ऐत. १।३।१	हिरण्यनिधिमद्वैतं... भगवन्तं	
सम्भवति		• शिवं प्रणम्य मुहुर्मुहुरभ्यर्च्य...	
हिरण्यमयोऽहं शिवरूपमस्मि	+२ बित्तो. १३	कृताञ्जलिपुटः पप्रच्छ	भस्मजा. १।१
[कैव. २०		हिरण्यबाहुं हिरण्यवर्णं हिरण्यरूपं	
हिरण्यगर्भस्तदाज्ञया सूक्ष्माण्य-	पैङ्गलो. १।५	पशुपाशविमोचकं पुरुषं कृष्णम्	
पालयन्			

पिङ्गलमूर्ध्वरेतं विरूपाक्षं...		हृत्पुण्डरीकमध्ये तु भावयेत्परमे-	
रुद्रसूक्तेरभिषिच्य...	भस्मजा. २।४	श्वरम् । साक्षिण बुद्धिवृत्तस्य	
हिरण्ययोवेतसोमव्यभासाम् [त्रिसु ३ महाना. १२।३		परमप्रेषगोचरम्	मैत्रे. १।१३
हिरण्यवर्णः शकुनो ह्यद्यादित्ये		हृत्पुण्डरीकं विरजं विशुद्धं	
प्रतिष्ठितः	मैत्रा. ६।३४	विचिन्त्य मध्ये विशदं विशोकम्	कैव. ६
हिरण्यवर्णी हरिणीं सुवर्णरजत-		हृत्स्थं ज्ञानाक्षिनाऽऽत्मनः	भ. गी. ४।४२
स्रजाम् । चन्द्रा हिरण्ययीं		हृदयग्रन्थिरस्तित्वे छिद्यते ब्रह्म-	
लक्ष्मीं जातवेदो ममावह	श्री. सू. १	चक्रकम् । संशये समनुप्राप्ते	
[ऋ. खि. ५।८७।१		ब्रह्मनिश्चयमाश्रयेत्	ते. वि. ६।१०१
हिरण्यवर्णो हिरण्यश्मश्रुरानखा-		हृदयग्रन्थिहीनोऽस्मि हृदया-	
प्रेभ्यो दीप्यमान इव	आपि. ६।२	म्भोजमध्यगः	मैत्रे. ३।१७
हिरण्यशृङ्गं वरुणं प्रपद्ये तीर्थं मे		हृदयज्ञं चाहृदयज्ञं च यद्वै	
देहि याचितः	महाना. ५।१५	वाङ्माभविष्यन्न धर्मो नायमो	
(तत्र) हिंसा नाम मनोवाक्काय-		व्यज्ञापयिष्यत्	छांदो. ७।२।१
कर्मभिः सर्वभूतेषु सर्वदा		हृदयज्ञं चाहृदयज्ञं चान्नं च रसं	
क्लेशजननम्	शाङ्गि. १।१।३	चेमं च लोकममुं च विज्ञाने-	
हीनाज्ञपानवस्त्रः स्यान्नीचशय्या-		नैव विजानाति	छांदो. ७।७।१
सनो गुरोः । न यथेष्टश्च सन्तिष्ठे-		हृदयमेव सप्त्राडिति होवाच	बृह. ४।१।७
त्कलहं च विवर्जयेत्	शिवो. ७।१४	हृदयमेवान्ववक्रामति	बृह. ४।४।१
हीयतेऽर्थाद्य उ प्रेयो वृणीते	कठो. २।१	हृदयमेवायतनमाकाशः प्रतिष्ठा	बृह. ४।१।७
हुतमन्नं समं नयति		हृदयस्त्वं भूतभव्यः पुराणो ह्येको	
(ससुन्नयति मा. पा.)	प्रश्नो. ३।५	वीरो वेदगुणैकवेद्यः	२ रुद्रो. ६०
हुतमहुतं दत्तमदत्तं सर्वमसर्वं		हृदयस्य दश छिद्राणि भवन्ति	
विश्वमविश्वं कृतमकृतं परमपरं		येषु प्राणाः प्रतिष्ठिताः	सुबालो. ४।१
परायणं च त्वम् [अशिरः. ३।१+ चतुर्वे. ८		हृदयस्य मध्ये लोहितं मांसपिण्डं,	
हुताशनश्चापि हि सर्वमक्षः	...	यस्मिस्तद्दहरं पुण्डरीकं कुमुद-	
हृ इत्येकमक्षरमभिहरन्ति... (मा. पा.)	बृ. ह. ५।३।१	मिवानेकधा विकसितं	सुबालो. ४।१
हृत्पदं वेदिकातत्रलिङ्गसोङ्कारमिष्यते	शिवो. १।२४	हृदयस्य रेतो मनः	१ ऐत. १।३।१
हृत्पद्मकर्णिकामध्ये स्थिरदीप-		हृदयं कुण्डली भस्म रुद्राक्ष-	
निभाकृतिम् । अङ्गुष्ठमात्र-		गणदर्शनम्	मुक्तिको. १।३७
मचलं ध्यायेदोङ्कारमीश्वरम्	ध्या. वि. १९	हृदयं न हि सत्यं जानाति हृदये	
हृत्पद्ममध्ये सर्वं यत्तत्प्रज्ञाने		ह्येव सत्यं प्रतिष्ठितं भवति	बृह. ३।९।२३
प्रतिष्ठितम्	आ. प्र. १	हृदयं निरभिद्यत	२ ऐत. १।४
हृत्पुण्डरीकमध्यस्थं चैतन्यज्योति-		हृदयं निर्मलं कृत्वा चिन्तयित्वा-	
रव्ययम्	त्रि. ब्रा. २।१५६	ऽप्यनामयम् । अहमेव परं	
हृत्पुण्डरीकमध्यस्थां प्रातःसूर्यसम-		सर्वमिति पश्येत्परं सुखम्	पैङ्गलो. ४।९
प्रभाम् । पाशाङ्कुशधरां सौम्यां		हृदयं यूपः (यज्ञस्य)	महाना. १८।१
वरदाभयहस्तकाम् ॥ त्रिनेत्रां		हृदयं वै ब्रह्मेति	बृह. ४।१।७
रक्तवसनं भक्तकामदुष्टां भजे	१ देव्यु. १८	हृदयं ब्रह्मेत्यारुणेयः	१ ऐत. १।४।१

हृदयं विश्वमस्य	मुण्ड. २।१।४	हृदये ह्येव श्रद्धा प्रतिष्ठिता भवति	बृह. ३।९।२१
हृदयं वै सन्नाद् परमं ब्रह्म नैनं		हृदये ह्येव सत्यं प्रतिष्ठितं भवति	बृह. ३।९।२३
हृदयं जहाति	बृ. उ. ४।१।७	हृदये ह्येव सन्नाद् सर्वाणि भूतानि	
हृदयं वै सन्नाद् सर्वेषां भूताना-		प्रतिष्ठितानि भवन्ति	बृह. ४।१।७
मायतनम्	बृह. ४।१।७	हृदयोर्ध्वभागे चित्तसंयमान्	
हृदयं वै सन्नाद् सर्वेषां भूतानां प्रतिष्ठा	बृह. ४।१।७	महर्लोकज्ञानम्	शांडि. १।७।५२
हृदयं ह्यष्टकपालानि	निहत्तो. २।१	हृदाकाशे चिदादित्यः सदा भासति	
हृदयाकाशे महोज्ज्वलाज्ञानरूपा भवति	शांडि. १।४।५	भासति । नास्तमेति न चोदेति	
हृदयात्सम्परित्यज्य सर्ववासन-		कथं सन्ध्यामुपास्महे	मैत्रे. २।१४
पङ्क्तयः । यस्तिष्ठति गतव्यम्.		हृदा पश्यन्ति मनसा मनीषिणः	चित्त्यु. १।१।११
स मुक्तः परमेश्वरः	महो. ६।८	हृदा मनीषा मनसाऽभिकृता ये तां	
हृदयात्सर्वमिदं जायते	सुवाको. २।५	विदुरमृतास्ते भवन्ति	गुह्यका. ६०
हृदयादायता तावच्चक्षुष्यस्मिन्		हृदा मनीषा मनसाऽभिकृता य एता	
प्रतिष्ठिता । सारणी सा तयो-		विदुरमृतास्ते भवन्ति	गुह्यका. ६३
र्नाडी द्वयोरेका द्विधा सती	मैत्रा. ७।११	हृदा मनीषी मनसाऽभिकृता य	
हृदयादिकण्ठपर्यन्तं सस्वनं		(एवं एनं-विदुः) एतद्विदु-	
नासाभ्यां शनैः पवनमाकृष्य		रमृतास्ते भवन्ति [कठो. ६।९+	श्वेताश्व. ३।१३
यथाशक्तिः कुम्भयित्वा इडया		+४।१७+ म. ना. १।११+	त्रि. म. ना. ६।४
विरेच्य गच्छन्तिष्ठन्कुर्यात् । तेन		हृदासन-नाभि-कण्ठ-सर्वाङ्गानि	
श्लेष्महरं जठराग्निवर्धनं भवति	शांडि. १।७।१४	स्थानानि	पैङ्गलो. २।३
हृदयादिव सृष्टो हृदयादिव निर्मित		हृदा हृदिस्थं मनसा य एनमेवं	
इति हृदये त्वेव रेतः प्रतिष्ठितं		विदुरमृतास्ते भवन्ति	श्वेताश्व. ४।२०
भवति	बृह. ३।९।२२	हृदि चित्तस्य संयमात्स्वर्लोकज्ञानम्	शांडि. १।७।५२
हृदयाद्धृदयं मृत्योः	चित्त्यु. १।५।२	हृदि दक्षिणामिः (शारीर्यज्ञस्य)	गर्भो. ११
हृदयानि व्यदारयत्	म. गी. १।१९	हृदि प्रतीष्या कवयो मनीषेति	
हृदयान्मनः (निरभिद्यत)	२ ऐत. १।४	उपैतं... [बृ. जा. १।२+	नृ. पू. १।१
हृदयाम्बुरुहासीनं ध्यायेद्वा		हृदिस्था देवताः सर्वा हृदि प्राणाः	
विष्णुरूपिणम्	त्रि. ब्रा. १।५३	प्रतिष्ठिताः । हृदि प्राणः स्थितो	
हृदयेन हि रूपाणि जानाति	बृह. ३।९।२०	नित्यमपानो गुदमण्डले	यो. चू. २३
हृदयेन हि श्रद्धा जानाति हृदये		हृदिस्था देवताः सर्वा हृदि प्राणे	
ह्येव श्रद्धा प्रतिष्ठिता भवति	बृह. ३।९।२१	प्रतिष्ठिताः । हृदयं पुरुषोऽसि	
हृदयेनात्तसर्वहो मुक्त एवोत्तमाशयः	मुक्तिको. २।१९	त्वं तिस्रो मात्राः परश्च सः	२ रुद्रो. ५४
हृदये व्यज्यते घोषो गर्जत्पर्जन्य-		हृदिस्था देवताः सर्वा हृदि	
सन्निभः । तत्र स्थिता सुरेशान		• प्राणाः प्रतिष्ठिताः । हृदि	
मध्यमेत्यभिधीयते	यो. शि. ३।४	प्राणाश्च ज्योतिश्च त्रिष्टुत्सूत्रं	
हृदये ह्येव रूपाणि प्रतिष्ठितानि		च तद्विदुरिति	ब्रह्मो. ४
भवन्ति	बृह. ३।९।२०	हृदि सर्वस्य विष्ठितम्	म. गी. ३।१८
हृदये ह्येव रेतः प्रतिष्ठितम्	बृह. ३।९।२२		

हृदिस्था देवताः सर्वा हृदि प्राणाः
 प्रतिष्ठिताः । हृदि त्वमसि
 यो नित्यं तिस्रो मात्राः परस्तु
 सः [अ. शिरः. ३।४+
 हृदिस्थाने अष्टदलपद्मं वर्तते
 हृदि स्थाने स्थितं पद्मं तस्य
 वक्त्रमधोमुखम्
 हृदिस्थाने स्थितं पद्मं तच्च पद्म-
 मधोमुखम् । ऊर्ध्वनालमधो
 विन्दुस्तस्य मध्ये स्थितं मनः
 हृदि ह्येष आत्मा । अत्रैतदेकशतं
 नाडीनां
 हृदीन्द्रियाणि मनसा सन्निरुध्य
 ब्रह्मोडुपेन प्रतरेत विद्वान्
 हृद्देशेऽर्जुन तिष्ठति
 हृद्धारं वायुद्वारं च मूर्ध्नि द्वारमथा-
 परम् । मोक्षद्वारं बिलं चैव
 सुषिरं मण्डलं विदुः
 हृद्यन्तःकरणं ज्ञेयं शिवस्यायनं
 परम् । हृत्पद्मं वेदिका तत्र
 लिङ्गमोङ्कारमिष्यते
 हृद्याकाशमयं कोशमानन्दं परमा-
 लयम् । स्वं योगश्च ततोऽस्माकं
 तेजश्चैवाग्निसूर्ययोः
 हृद्याकाशस्तेजोमयोऽमृतमयः
 पुरुषोऽयमेव सः योऽयमात्मेद-
 ममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वम्
 हृद्याकाशे परे कोशे दिव्योऽय-
 मात्मा स्वपिति । यत्र सुप्तो
 न कञ्चन कामं कामयते
 न कञ्चन स्वप्नं पश्यति
 हृद्यादित्यमरीचीनां पदं षण्णवतिः
 हृद्येव तिष्ठ कलनारहितः क्रियां तु
 कुर्वन्नकर्तृपदमेत्य शमोदितश्रीः
 हृद्रोगं मम सूर्य हरिमाणं च
 नाशय [सूर्यता. २।१+
 हृत्स्थेत्येकमक्षरमभिहरन्त्यस्मै
 स्वाश्रान्ये च य एवं वेद

वटुको. १८

ध्या. विं. ६४

१ यो. त. १३७

२ योगत. ९

प्रश्नो. ३।६

श्वेताश्व. २।८

भ. गी. १८।६१

अ. ना. २७

शिवो. १।२४

मैत्रा. ६।२७

बृह. २।५।१०

सुशालो. ४।४

पा. ब्र. ४

अ. पू. ४।९१

अ.मं. १।५०।११

बृह. ५।३।१

हृषीकेशं तदा वाक्यं

हृष्टरोमा धनञ्जयः

हृष्यामि च पुनः पुनः

हृष्यामि च मुहुर्मुहुः

हे कृष्ण हे यादव हे सखेति

हेतुद्वयं हि चित्तस्य वासना च

समीरणः । तयोर्विनष्ट एकस्मि-

स्तद्वावपि विनश्यति

हेतुनाऽनेन कौन्तेय

हेतुमद्भिर्विनिश्चितैः

हेतुर्न जायतेऽनादेः फलं चापि

स्वभावतः । आदिर्न विद्यते

यस्य तस्य ह्यादिर्न विद्यते

हेतुस्तु सुखदुःखस्य योगो दृष्ट

श्चतुर्विधः

हेतुः प्रकृतिरुच्यते

हेतोरादिः फलं येषामादिर्हेतुः

फलस्य च । हेतोः फलस्य

चानादिः कथं तैरुपवर्ण्यते

हेतोरादिः फलं येषामादिर्हेतुः

फलस्य च । तथा जन्म भवेत्तेषां

पुत्राज्जन्म पितुर्यथा

हेतोः किं नु महीकृते

हेमप्रख्यामिन्दुखण्डान्तमौलि

शङ्खारिष्ठाभीनिहस्तां त्रिने-

त्राम् । हेमाब्जस्थां पीतवस्त्रां

प्रसन्नां देवीं दुर्गां दिव्यरूपां

नमामि

(अथ ह) हेममासन्यं प्राण-

मूचुस्त्वं न उद्गायेति, तथेति ।

तेभ्य एष प्राण उद्गायत

हेमाभया द्विभुजया सर्वालङ्कृतया

चिता । श्लिष्टः कमलधारिण्या

पुष्टः कोसलजात्मजः

हेरम्बतस्त्वे परमात्मसारे नो वै

योगान्नैव तपोबलेन । नैवायुध-

प्रभावतो महेशि दग्धं पुरा

त्रिपुरं दैवयोगात्

भ. गी. १।२१

भ. गी. ११।१४

भ. गी. १८।७७

भ. गी. १८।७६

भ. गी. ११।४१

योगकुं. १।१

भ. गी. ९।१०

भ. गी. १३।५

अ. शां. २३

आयुर्वे. २

भ. गी. १३।२१

अ. शा. १४

अ. शां. १५

भ. गी. १३।५

वनदु. २

बृह. १।३।७

रा. पू. ४।९

हेरम्बो. ३

हैरण्यो गोपवेषमभ्राञ्जं		(तस्य) ह्यादुनयो विस्फुलिङ्गाः	
कल्पद्रुमाश्रितम्	गो. पू. १।५	[छां. उ. ५।५।१५	बृह. ६।२।१०
होता ऋङ्गं साममयमुद्राता..	कौ. त. २।६	द्वियते ह्यवशोऽपि सः	भ. गी. ६।४४
होता भोक्ता हविर्मन्त्रो यज्ञो विष्णुः		द्विया देयम् । भिया देयम् ।	
प्रजापतिः । सर्वः कश्चित्प्रभुः		संविदा देयम्	तैत्ति. १।११।३
साक्षी योऽमुष्मिन्भाति मण्डले	मैत्रा. ६।१६	हीनामि वेदलौकिकमार्गकुत्सित-	
होतृषदनाद्धैवापि दुरुद्वीथ-		कर्मणि लज्जा	शांडि. १।२।१
मनुसमाहरति	छांदो. १।५।५	(श्री-) ह्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यौ ।	
होत्रत्विजाऽग्निना वाचा, वाग्वै यज्ञस्य		अहोरात्रे पार्श्वे । नक्षत्राणि	
होता, तथेयं वाक्सोऽयमग्निः स		रूपम् । अश्विनौ व्यात्तम	चिन्त्यु. १३।३
होता स मुक्तिः साऽतिमुक्तिः	बृह. ३।१।३	[+वा. सं. ३।१।२२+ -	तै.वा. ३।१३।२
होमशेषं तु निर्वृत्य पूर्णपात्रोदकं		ह्रीं आतो दिवो बृहत्तः पर्वनादा	
तथा । पूर्णमसीति यजुषा		सरस्वती यजतागन्तु यज्ञम्	सरस्व. ८
जलेनान्येन बृंहयेत्	बृ. जा. ३।१७	ह्रीं पद्मावत्यन्नपूर्णं माहेश्वरी म्वाहा	त्रि.म.ना. ७।९
ह्रस्वो दहति पापानि दीर्घः सम्पत्प्रदो		ह्रीं (हसौं) ह्यग्रीवायं नमो	
ऽव्ययः । अर्धमात्रा समायुक्तः		ह्रीं (हसौम्)	त्रि. म. ना. ७।९
प्रणवो मोक्षदायकः	ध्या. वि. १७	हयामि वा ब्रह्मणा तूर्तमेतम्	चिन्त्यु. १४।३

अयं कोश आमोददैः पूर्णगात्रो मनोहारिसिद्धान्तवाक्यैः श्रुतीनाम् ।
ददात्वात्मतोषं विपश्चिद्वरेभ्यो यथा हेमकुम्भोऽमरेभ्योऽमृतासः ॥

इत्युपनिषद्वाक्यमहाकोशस्योत्तरार्धः समाप्तः ।

परिशिष्टम् ।

ॐ

ॐ कारं ज्वलद्रूपं मन्मन्तकम् ॐ क्रतो स्मरं कृतं स्मरं ॐ खं ब्रह्म खं पुराणं वायुरं खंमिति ॐ चत्वारिंशत्संस्कारसम्पन्नः सर्वतो विरक्तः...साधन- चतुष्टयसम्पन्न एव सन्नयस्तुमर्हति ॐ जामत्स्वपन्नसुषुप्तिपुरीय- पुरीयातीतोऽन्तर्यामी ॐ जानश्रुतिर्ह पौत्रायणः श्रद्धा- देयो बहुदायी बहुपाक्य भास ॐ तत्सद्ब्रह्मतद्रूपं प्रकृतिपरं गगनाभं ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवस्तस्मै प्राणात्मने नमो नमः ॐ वयः सुपर्णा उपसेदुरिन्द्रं प्रिय- मथा ऋषयो नाथमानाः [चाक्षुषो. ५+ क्र. मं. [+ साम. १।३।१९+ ॐ देवा ह वै सत्यं लोकमायन् ॐ नमो विश्वरूपाय विश्व- स्थित्यन्तदेतवे ॐ नमोऽस्तु शर्वं शम्भो त्रिनेत्र चारुगात्र ॐ नित्यं शुद्धं बुद्धं निर्विकल्पं निराख्यातमनादिनिधनमेकं ...सर्वदाऽनवच्छिन्नं परं ब्रह्म ॐ नृसिंहाय विद्महे वज्रनखाय धीमहि । तन्नः सिंहः प्रचोदयात्	२ तारो. १ ईशा. १७ बृह. ५।१।१ १ सं. सो. २।१ गोपालो. ३।१८ छांदो. ४।१।१ २ तारो. १ गोपालो. ३।२ म. ना. १६।७ १०।७३।११ तै. ब्रा. ४।४२।३ नृ. षट्च. १ गो. पू. ४।४ २ शिवो. १ यो. चू. ७२ नृ. पू. ४।३	ॐ परोरजसे सावदोम् ॐ पृथिवी वान्रमापोऽन्नादाः ॐ भूमिरन्तरिक्षं द्यौरित्यष्टा- क्षराणि [बृ. ५।१४।१+ ॐ भूर्भुवः सुवरिति व्याहृतयः ॐ योऽसाविन्द्रियात्मा गोपाल ॐ तत्सत् भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै नमो नमः ॐ योऽसावुत्तमपुरुषो गोपाल ॐ तत्सत् ॐ योऽसौ प्रधानात्मा गोपाल ॐ तत्सत् ॐ योऽसौ ब्रह्म परं वै ब्रह्म ॐ तत्सत् ॐ योऽसौ भूतात्मा गोपाल ॐ तत्सत् ॐ योऽसौ सर्वभूतात्मा गोपाल ॐ तत्सत् ॐ यो ह वै श्रीवेङ्कटेश्वरो देवो भगवा- न्भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै नमो नमः ॐ यो ह वै श्रीवेङ्कटेश्वरो देवो भगवान्यश्च ब्रह्मा तस्मै वै नमो नमः ॐ वृषाद्विकुलं ह वै शिविकुलं बभूव ॐ श्रीगुरुः सर्वकारणभूता शक्तिः	त्रि.म.ना. ७।११ सुवालो. १४।१ गायत्र्यु. १ २ प्रणवो. १८ गोपालो. ३।१३ गोपालो. ३।१५ गोपालो. ३।१२ गोपालो. ३।१६ गोपालो. ३।१४ गोपालो. ३।१७ व्यङ्कटेशो. ३ व्यङ्कटेशो. ३ इतिहा. १ भावनो. २
--	--	---	---

* पश्चादुपलब्धानामुपनिषदां वाक्यानि पूर्वार्धोत्तरार्धयोश्चानवधानतया गलितानि वाक्यान्वस्मिन्परिशिष्टे सन्निवेशिता-
नीति विदांकुर्वन्तु विपश्चितः ।

अकार उकारमध्ये ब्रह्म परिपूर्णं अद्वैतो. ५
 अभावाज्यस्य हुत्वा मन्थे
 सम्पातमवनयेत् छांदो. ५।२।४
 अप्राह्यः सर्वभूतेषु सर्वेन्द्रिय-
 गुणातिगः २ रुद्रो. ४५
 अग्न्यश्च धाम्नां त्वमेव ऋग्भिः
 सुभाण्ड इज्योऽसि विष्णू. ५
 अज त्वन्नाभौ जगदेतद्विचित्रं मध्ये-
 ऽर्पितं यस्मिन्विश्वं भुवनं च त्वमेव २ रुद्रो. ७
 अजस्वेको जुषमाणोऽनुशेषे जहा-
 त्येनां भुक्तभोगामजस्वम् २ रुद्रो. ४७
 अजां मायां लोहितशुक्लकृष्णां
 बहूनस्माञ्जनयन्तीं सरूपाम् २ रुद्रो. ४७
 अजो नित्यः शाश्वतश्च निर्गुणो
 निष्कलस्तथा ना. म. १२
 अणोरणीयान्महतो महीयानात्मा
 गुहायां निहितोऽस्य जन्तोः वे. सारो. २४
 अतिरात्रामिहोत्रभस्मनाग्नेर्भसित-
 मिदं...प्रणवेनोद्धूलनं कुर्यात् वासु. १६
 अत्याश्रमस्थाः परिमुच्यन्ति धीरा-
 स्तेषां सुखं शाश्वतं नेनरेषाम् वे. सारो. ३
 अत्याश्रमस्थो हि हिरण्यगर्भः वे. सारो. ५
 अथ परमात्मा नाम यथाक्षर-
 मुपासनीयः आत्मोप. ७
 अथ येनैताः शिरा अनुव्याप्ता
 एष वाव स व्यानः मैत्रा. २।७
 अथान्तरात्मा नाम पृथिव्याप...
 कर्मविशेषणं करोति आत्मोप. २
 अद्वैतं कथितं येन पुरुषोऽमूढो भवति अद्वैतो. ५
 अन्यत्तपन्तु हेतयो घोररूपा भक्तेषु
 त्वं शिवो भव शत्रूनस्माकंजहि.. २ रुद्रो. ६९
 अदीनाः स्याम शरदः शतं भूयश्च
 शरदः शतात् [प्रवर्ग्या. २४+ वा. सं. ३६।२४
 अयमग्निर्वैश्वानरो योऽयमन्तः पुरुषः वे. पू. ३।७
 अयमेव परा काष्ठा स ब्रह्म स
 शिवः स्वयम् २ देव्यु. ३५
 अयं वाव खल्वस्य प्रतिनिधिः वे. पू. ४।८
 अरजोऽयममृतो वै विशोकः २ देव्यु. २७

अवधूतानां परमहंसानां शीतोष्ण-
 सुखदुःखमानावमानसहनं बहु-
 जन्मान्तरेषु योगसिद्धानाम् भक्तियो. १
 अवस्थातीतः पर आत्मा त्वमेव २ रुद्रो. ६६
 अव्यक्तैकाक्षरं पूर्णं सूर्याक्ष्य-
 ध्यात्मकुण्डिका मुक्तिको. १।३६
 अस्मिन्मूर्तिश्चतुर्थी या साऽसृज-
 च्छेषमव्ययम् । स हि सङ्कर्षणः
 प्रोक्तः... अनिरुद्धात्तथा ब्रह्मा
 तन्नाभिकमलोद्भवः । ब्रह्मणः
 सर्वभूतानि चराणि स्थावराणि च ना. म. ६०
 अहमेव वात इव प्रवाभ्यारभमाणा
 भुवनानि विश्वा [२देव्यु.६+क्र.मं. १०।१२५।८
 अहमेव स्वयमिदं ददामि
 ज्ञानमैश्वरम् (देवी) २ देव्यु. ५
 अहमेवाखिलाराध्या ह्यहं
 ध्येयाऽखिलैरपि (देवी) २ देव्यु. ३
 अहं दधामि द्रविणं हविष्मते
 (सुप्राव्ये) सुवीर्याय सुन्वते
 [२ देव्यु. ७+क्र. मं. १०।१२५।२
 अहं विश्वं भुवनं चेतयामि २ देव्यु. ६
 अहं विश्वेभि(रुद्रेभि-र्वसुभि-श्चराम्यह-
 मादित्यैरुत विश्वदेवैः[२देव्यु.६+क्र.मं. १०।१२५।१
 अहं सर्वत्रगो ब्रह्मन् भूत-
 ग्रामान्तरात्मकः ना. म. ३७
 अहं हयशिरा भूत्वा समुद्रे पश्चि-
 मोत्तरे । पित्रामि सुहृतं हव्यं
 कव्यं च श्रद्धयाऽन्वितम् ना. म. ४९
 अहं हि जीवसंज्ञातो मयि जीवः
 समाहितः ना. म. ३६
 अहं हि पुरुषो ज्ञेयो निष्क्रियः
 पञ्चविंशकः । निर्गुणो निष्कल-
 श्चैव निर्द्वन्द्वो निष्परिग्रहः ना. म. ३२
 अहानि शं भवतु नः शः रात्रीः
 • प्रतिधीयतां [प्रवर्ग्या. ११ वा. सं. ३६।११
 आपो वा इदमासन् सलिलमेव वेङ्कटो. १
 आपो हि ष्ठा भयोभुवः... प्रवर्ग्या. १४
 [वा. सं. ३६।१४+ ऋ. मं. १०।९।१

आर्जिवं नाम मनोवाक्कायकर्मणां
विहिताविहितेषु जनेषु...

एकरूपत्वम्

शांडि. १।१।३

आवहन्ती वितन्वाना कुर्वाणा

चीरमात्मनः । वासांसि मम

गावश्चात्रपाने च सर्वदा ।

तै.आ. ७।१४।१

ततो मे श्रियमावह

वे. सारो. ३१

आश्रमेष्वेवावस्थितस्तपस्वी मुच्यते

वे. पू. ४।८

आह्लादिनी गरीयसीयमन्तरे भूत्वा

राधा कृष्णेनाराधिता

राधाकृष्णमाराधयत्

गधिको. ४

इदं सार्वकामिकं मोक्षद्वारं यद्योगिन

उपदिशन्ति

वेङ्कटो. ३

इन्द्रो विश्वस्य राजति

[प्रवर्ग्या. ८+

वा. सं. ३६।८

ईशानो भगवो भगवान् रुद्रो

महादेवस्त्वमीश्वरः । परंब्रह्म

परं धाम परः पारः परायणः

२ रुद्रो. ५६

उभयात्मको विराट् प्रणवः

ना. प. ८।१

उत्पन्न एव भवति शरीरं

चेष्टयन् प्रभुः

ना. म. २४

ऋचं वाचं प्रपद्ये [प्रवर्ग्या. १+

वा. सं. ३६।१

ऋचो अक्षरे परमे व्योमन्

यस्मिन्देवा अधि विश्वे निषेदुः ।

यस्तं न वेद किमुवा करिष्यति..

वेङ्कटो. ३

ऋतं सत्यं नामरूपातिगत्त्वं

२ रुद्रो. ६७

एकमेवाद्वितीयं यदुरोर्वाक्येन

निश्चितम् । एतदेकान्तमित्युक्तं

न मठो न वनान्तरम्

मैत्रे. २।१५

एको रुद्रस्त्वं हि सर्वस्य कर्ता..

२ रुद्रो. ५१

एतत्सखलु वाव सर्ववरिष्ठः श्रयते

उत्तमपुरुषः

वे. पू. ३।५

एतत्त्वया न विज्ञेयं रूपवानिति

दृश्यते । इच्छन्मुहूर्तान्नश्येय-

मीशोऽहं जगतो गुरुः

ना. म. ३४

एतदमृतमभयमेतत्परायणमेतद्ब्रह्मेति

वे. पू. ३।३

एतद्वैद्येवाक्षरं ब्रह्म

वे. सारो. १५.

एतद्वैराटकं मद्धपुः मज्जलं सत्त्वं

विन्दुस्वरूपं महाकारस्वरूपं

ज्योतिर्मयं विद्धि

२ तारो. १

एनमात्मानं गूढमनुप्रविष्टं

२ देव्यु. ८

एवं विदित्वा परमात्मलिङ्गमस्या-

श्रमस्थाः परिमुच्यन्ति सर्वे

वे. सारो. ४१

एवं स्थित्वा संसृतौ वर्तमानः

संसारीव सुखदुःखादिभोक्ता ।

उन्मत्तमूकबधिरान्धवत्सदा

विभाव्यमानो मूढधीभिर्विमुक्तः

निलेपो. १३

एष आत्मा तपसाऽऽलोक-

नीयो नान्यैर्धर्मैः..

२ देव्यु. १९

एष आत्माऽपहत पाप्मा विरजो

विशोको विमृत्युरजिघृत्सो-

ऽपिपासः

२ देव्यु. २५

एष आदित्ये तपति तेजसेद्धः

२ देव्यु. २८

एष एव हि भूतात्मा भूते

भूते व्यवस्थितः

२ देव्यु. १२

एष धाता विधाता च स्वराट्

सम्भ्राट् प्रजापतिः

२ देव्यु. १०

एष दिव्यो देव एकः पुराणः

२ देव्यु. ११

एष देवः शीर्यमाणैर्न शीर्णः

२ देव्यु. २६

एष देवैर्वेदसङ्गैश्च विप्रैरभिष्टुतो-

ऽप्रतर्क्यो हीन्द्रियैश्च

२ देव्यु. २७

एष ब्रह्मैष एवेन्द्र एष सर्वं चराचरम्

२ देव्यु. २५

एष भूतपतिरेव सेतुर्विचरणो...

२ देव्यु. ९

एष सुप्तेषु जागर्ति भूतंभूतं..

२ देव्यु. ९

एषोऽनन्तश्चेष्टते देहजालैर्यथो-

र्णनाभिः सृजते तन्तुजालम्..

२ देव्यु. २८

एषोऽनन्तो महिमाधार ईशो भूमा..

२ देव्यु. २४

एषोऽन्तरादित्ये ह्यमृतो दृश्यते

हिरण्मयः पुरुषः शिवः

२ देव्यु. १०

एषोऽन्तर्याम्यमृतः पुराणः सदा

जनानां हृदये सन्निविष्टः

२ देव्यु. ८

एषोऽशरीरो विश्वकर्ता गुणेशः

२ देव्यु. २६

एषो हि देवः प्रदिशो नु सर्वः पूर्वो

हि जातः स उ गर्भेऽनन्तः । स

एव जातः स जनिष्यमाणः प्रत्य-

ङ्मुखस्तिष्ठति विश्वतोमुखः

श्रुतिर. ४.

ओङ्कारः प्रणवो व्यापी ह्यनन्तो-

ऽनन्तविक्रमः । तारं सूक्ष्मं

वैद्युतरत्नं.. शुद्धं सर्वशरीरगम्

२ रुद्रो. ५५

ओदनं तव भूतेश ब्रह्मक्षत्रं जगत्तथा २ रुद्रो. ५३
 कया त्वं न ऊत्याभि प्रमन्दसे
 वृषन् [प्रवर्ग्या. ७+ वा. सं. ३६।७
 कयानश्चित्र आ भुवदूती सदावृत्ता
 सखा । कया शचिष्ठया वृता
 [प्रवर्ग्या. ४+वा. सं. ३६।४ क्र. सं. ४।३१।१
 कविः प्रधानो रसवर्जोऽयमात्मा २ देव्यु. २४
 कस्त्वा सत्यो मदानां म* हिष्ठो
 मत्सदन्धसः । दृढा(ह्र्)चिदाहुजे.. प्रवर्ग्या. ५
 [वा. सं. ३६।५+ क्र. सं. ४।३१।२
 कस्त्वां वेद भूतगर्भविहीनं वेदैर्विश्वं
 यत्र लीलं त्वयीशे २ रुद्रो. ७६
 कः सोऽभिध्येयोऽयं यः प्राणाख्यः मैत्रा. १।१
 कामक्रोथो लोभमोहौ मदश्च मान्सर्यं
 च त्यज्यते येन योगी निर्लेपो. १
 कालाग्निरुद्रमैत्रेयीसुबालक्षुरिमन्त्रिका मुक्तिको. १।३२
 कृतं चाकृतमेते च परमं च परायणम् २ रुद्रो. ४३
 खल्विष्यं ब्रह्मविद्या सर्वा सर्वोपनि.. वे. पू. ३।४
 खे वायुः प्रलयं याति ना. म. १९
 गर्भो नारायणो हंसो बिन्दुर्नाद-
 शिरः शिखा मुक्तिको. १।३१
 गायत्रिया एवात्मानं पुनीते सहवै. १२
 गुरूपदेशाद्विदितात्मतत्त्वाः शिवस्वरूपं
 प्रभजन्ति सन्तः चिदम्बरो. ५
 गूढेषु गूढः परपारपारः २ देव्यु. १५
 गौपालतपनं कृष्णं याज्ञवल्क्यं
 वराहकम् मुक्तिको. १।३८
 बभ्रुषश्चक्षुः श्रोत्र एष (व) त्वमीश
 मनसो मनो बुद्धबोद्धा त्वमेव २ रुद्रो. ५७
 बभ्रुः श्रोत्रं प्रपद्ये [प्रवर्ग्या. १+ वा. सं. ३६।१
 चतुर्भिश्च चतुर्भिश्च द्वाभ्या पञ्च-
 भिरिव च । हूयते च पुनर्द्वाभ्या
 तुभ्यं होत्रात्मने नमः विष्णू. ११
 चित्तमेव हि संसारस्तत्प्रयत्नेन
 शोधयेत् । यच्चित्तस्तदर्थानं च
 स एवात्याश्रमी भवेत् वे. सारो. ४५
 छन्दांसि वै पत्राणि वेङ्कटो. ३
 जगत्प्रतिष्ठा देवर्षे पृथिव्यप्सु
 प्रलीयते ना. म. १८

जलस्य चलनादेव यथा चलति
 भास्करः । तथैष सर्वभूतेषु
 तद्धर्मैर्नैव लिप्यते २ देव्यु. १३
 (भगवन् !) जीवलोका अविद्या
 संवृता भवान्भोधौ निमज्ज्योन्मज्ज्य
 कुतश्चिद्विभ्रामं न यान्ति चिदम्बरो. १
 ज्योक्ते सन्दृशि जीव्यासं
 [प्रवर्ग्या. १९+ वा. सं. ३६।१९
 ज्ञात्वा हि देवं शुद्धभावैरुपास्यमुपास्य
 धीराः परिमुच्यन्ति पाशान् ।
 महेश्वरं वै प्रणवार्थरूपं... वे. सारो. ४
 तच्चक्षुर्देवहितं पुरस्ताच्छुक्रमुब्रत
 [प्रवर्ग्या. २४+ वा. सं. ३६।२३
 तच्छास्त्रं शास्त्रितं चेति द्विविधं
 पौरुषं स्मृतम् मुक्तिको. २।१
 तत्र एवाष्टाक्षरेण वा इमानि भूतानि
 जायन्ते, अष्टाक्षरेणैव जातानि
 जीवन्ति, अष्टाक्षरं प्रयन्त्यभि-
 संविशन्ति वेङ्कटो. २
 ततो वै तान्त्रद्विष्टानवदतोऽवदन् कठश्रु. १३
 तत्पुरुषस्य विद्महे महादेवम्य
 धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् वे. सारो. ४०
 तथाऽक्षराद्विविधाः सोम्य भावाः
 प्रजायन्ते मुण्ड. २।१।१
 तद्यथेदमक्षरमोमित्यक्षरम् ।
 तत्परमित्यक्षरं गुह्यम् संध्यो. २०
 तपसा प्राप्यते सत्त्वं... वे. पू. ४।८
 तप्तो वा इदमेक आसीत्तस्मात्परेणो-
 दितः । विषमत्वं प्रयात्येतद्वै
 रजसो रूपम् वे. पू. ५।१
 तस्मा अरं गमाम वो.. प्रवर्ग्या. १६
 [वा. सं. ३६।१६+ क्र. सं. १०।९।३
 तस्माद्यजमानश्चित्तैतान्ग्रीना-
 त्मानमभिध्यायेत् मैत्रा. १।१
 तवावयवसम्भूतैर्व्याप्तं सर्वमिदं जगत् २ रुद्रो. ४८
 तस्य वा एतस्य यज्ञस्य द्वावनध्यायौ
 यदात्माशुचिर्ह्येशः समृद्धिदैवतानि सहवै. १९
 तानृषयोऽर्थमायन् सहवै. ११
 तिलेषु तैलं... एवं प्रोतं त्वय्यद्वितीये.. २ रुद्रो. ५९

तुरीयमिदं सततोदितं गुणैर्गुणा-
तीतं विप्रुषं दिव्यधाम २ देव्यु. २३
तेजः खल्वीरितं विषमं तं प्रयात्येत-
द्वै सत्त्वस्य रूपम् २ वें. पू. ५।१
ते निलायमचरन् , तेऽनु प्रविशुः
कूष्माण्डानि सहवै. ११
त्वत्तो जातं जगच्छम्भो स्थितं
त्वय्येव... २ रुद्रो. ४६
त्वमश्वमेधो वरार्थिनां वरदोऽसि त्वम् विष्णू. १०
त्वमाशिषं द्रविणं देहि शम्भो २ रुद्रो. ७१
त्वमेव द्यौरसि मातरिश्वाऽसि
धर्मोऽसि होता पोता हन्ता विष्णू. ४
त्वयावृतं लोकमिदं समग्रं को वा
हीनं चेतते त्वद्विहीनः २ रुद्रो. ५१
त्वं देवेषु प्रथितो नामतस्त्वेकः... २ रुद्रो. ७३
त्वं न दिवा नैव रात्रिस्त्वमीशः २ रुद्रो. ६३
त्वं नो माता त्वं पिता चोपनेता
माता बंधुः परमो वै गुरुस्त्वम् २ रुद्रो. ७२
त्वामीदृशं गूढमनुप्रविष्टं सहैव
सन्तं न विजानन्ति देवाः २ रुद्रो. ७८
दक्षिणाशरभंस्कदं महानारायणाह्वयम् मुक्तिको. १।३४
दुर्मित्रियास्तस्मै सन्तु योऽस्मान्द्वेष्टि
यं च वयं द्विष्मः प्रवर्ग्या. २३
दृते दृ९ ह मा मित्रस्य मा चक्षुषा
सर्वाणि भूतानि समीक्षतां प्रवर्ग्या. १८
देवकार्यादपि... पितृकार्यविशिष्यते ना. म. ४७
देयं राष्यं देयं शिरो न विचार्यैषा
मुद्रा खेचरी देया भवति वेङ्कटो. ३
देवानां च पितॄणां च पिता
ह्येकोऽहमादितः ना. म. ४८
देवानां महस्तोमफलप्रदा, अमृतेन
तृप्तिं जनयन्ती देवानामग्नेन... सीतो. ७
देवासुरैस्त्वं पुरो मूढगर्भो भूतानां
त्वं महिमा गर्भरूपः २ रुद्रो. ७९
दैवी स्वस्तिरस्तु नः स्वस्तिर्मानुषेभ्यः
[अ. खि. १०।१९।५+ सहवै. २५
देहो देवालयः प्रोक्तः मैत्र्यु. २।२

द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं शान्तिः
पृथिवी शान्तिरापः शान्ति-
रोषधयः शान्तिः [प्रवर्ग्या. १७+ वा. सं. ३६।१७
द्वादशाक्षरा वै जगती वेङ्कटो. ३
द्विर्द्वादशेभ्यस्तत्त्वेभ्यः ख्यातो
यः पञ्चविंशकः ना. म. १३
धृत्वा ज्योतिर्निधिं महात्मनो... वे. सारो. १८
न कर्मणा न प्रजया शिवं पूज्या-
मृतत्वमाप्नुयुः वे. सारो. २
न च जीवं विना ब्रह्मन् वायव-
श्चेष्टयन्त्युत म. ना. २५
न जानन्ति सर्वे हृदा भासमानं २ देव्यु. १६
न तत्र सूर्यो भाति न चेदं चन्द्र-
तारकम् । नेमा विद्युतो भान्ति .. श्रुतिर. ३
न तस्य कार्यं करणं च विद्यते न
तत्समश्चाभ्यधिकश्च दृश्यते निर्लेपो ११
न दृश्यश्चक्षुषा योऽसौ न स्पृश्यः
स्पर्शनेन हि ना. म. १०
नमस्ते अस्तु भगवन्नस्तु यतः स्वः
समीहसे [प्रवर्ग्या. २१+ वा. सं. ३६।२१
नमस्ते अस्तु विद्युते नमस्ते
स्तनयित्स्नवे [प्रवर्ग्या. २१+ वा. सं. ३६।२१
नमस्ते हरसे शोचिषे नम अस्त्वग्नये ।
[प्रवर्ग्या. २०+ वा. सं. ३६।२०
नमः श्रीवेङ्कटेशाय शुद्धज्ञान-
स्वरूपिणे । वासुदेवाय शान्ताय
श्रीनिवासाय मङ्गलम् वेङ्कटो. ३
न योगयुक्तोऽपि न चावधूतः परं
भावं नयति शिवभक्तस्य लोके भक्तियो. ६
न शैवमन्त्रादपरोऽस्ति मन्त्रो
भस्मस्नानं नित्यतृप्तिर्हृदन्तः ।
रुद्राक्षाणां धारणं रुद्रमन्त्रः
प्रकीर्तनीयो गुरुमूर्तो प्रणामः भक्तियो. ३
न विना धातुसङ्घातं शरीरं
भवति क्वचित् ना. म. २४
न साम्परायं प्रविदाम बालाः...
त्वं नो गतिः परमं चासि शम्भो २ रुद्रो. ५०

नान्ये जानन्ति तव भक्त्या		पुष्पहास चरम त्वमेव वौषट्	
विहीना ह्यजात त्वाभीशं		वषट्कारस्त्वामादुरस्यमखेषु	
शरणं प्रपन्नाः	२ रुद्रो. ७९	प्राशितारम्	विष्णु. २
नारायणः—क एवाहं कस्त्वभेवासीति।		पृथिवी वायुकाशमापो ज्योतिश्च	
तस्माद्भगवतो नारायणस्य क		पञ्चमम् । ते स्रष्टेता महात्मानः	
इति मुख्य नाम, तथैव क इति		शरीरमिति संज्ञितम् । तदा-	
ब्रह्मणश्च नामासीत्	वेङ्कटो. १	विशतियो ब्रह्मन्नदृश्यो लघुविक्रमः	ना. म. २२, २३
नारायणादिजनको ह्यर्यम्णो		प्रजापतिर्वा एकोऽमे तिष्ठन्	वे. पू. ३।६
वरुणस्य हि	२ रुद्रो. ४३	प्रसन्नात्माऽऽत्मनि स्थित्वा	
नासौ कलङ्कमाप्नोति देम पक्क-		मुखमव्ययमश्रुते	वे. सारो ४६
गतं यथा	अ. पू. १।३९	प्रद्युम्नाद्योऽनिरुद्धस्तु सोऽहङ्कारः	
नास्ति तस्मात्परतरः पुरुषाद्रे		स ईश्वरः	ना. म. ३०
सनातनात्	ना. म. २०	प्रभाऽस्मीह देवी शशीसूर्यऋक्षे..	२ देव्यु. १७
नित्यं हि नास्ति जगति भूतं		बाह्यात्माऽन्तरात्मा परमात्मा चेति	आत्मोप. ४
स्थावरजङ्गमम् । ऋते		ब्रह्मणः कोशोऽसि मेवया पिहितः	वे. सारो. ३०
तमेकं पुरुषं वासुदेवं सनातनम्	ना. म. २१	ब्रह्मपुच्छं प्रतिष्ठा त्वं क्षान्ति-	
निर्गुणो गुणभुक्चैव गुणस्रष्टा		राजैवमेव च	२ रुद्रो. ५३
गुणाधिकः	ना. म. १७	ब्रह्मा सनातनो देवो मम	
निर्वाणसर्वधर्माणां निवृत्तिः परमास्मृता	ना. म. ५६	बह्वर्थचिन्तकः	ना. म. ३९
नेह ऋणा नृणव इत्समानो		ब्रह्मैव त्वं त्रिधोर्ध्वस्त्वं गतिस्त्वं..	२ रुद्रो. ४२
यमस्य लोके अधिरञ्जुराद्य	सहवै. ५	भस्मालेपः सर्वगात्रेषु नित्यं	
नेह नानाऽस्ति किञ्चिद्रे		रुद्राक्षार्णा धारणं लिङ्गपूजा ।	
स्वद्विप्रिष्ठितमेव हि	२ रुद्रो. ४९	पञ्चाक्षर्याः सञ्जपश्चित्तवृत्त्या	
नोपर्यासीत जुगुप्सेतानृतात्	सहवै. १२	रुद्राध्यायः पञ्चकृत्यं न चान्यत्	निलेपो. २
पतिः पशूनां पशवो वयं च	२ रुद्रो. ५८	भावग्राह्यो ह्यनीडात्मा भावा-	
परो दिवा (ऽहं) परेणा पृथिव्यां		भावकरः शिवः	२ देव्यु. १८
सदा जनानां हृदये सन्निविष्टः	२ देव्यु. ७	भाव्यो गुरुः शिव एव प्रधानः	
पश्येम शरदः शतं जीवेम शरदः		परात्परः श्रुतिसन्दोहवेद्यः	भक्तियो. ४
शतम् (प्रवर्ग्या. २४+)	वा. सं. ३६।२४	भुवो वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा	महाना. ७।२
पावको अस्मभ्यं शिवो भव		भूतग्रामशरीरेषु नश्यत्सु	
(प्रवर्ग्या. २०+)	वा. सं. ३६।२०	न नशाम्यहम्	ना. म. ३७
पुराविदः कवयो ये मनीषिणो		मकारे संस्थितो रुद्रः	अ. वि. ७
ज्ञात्वाऽप्येनं निरुप्रकम्पा		मत्तः सर्वं सम्भवति जगत्स्थावर-	
महेशम् । तस्मिन् शोकं च		जङ्गमम् । अक्षरं च क्षरं चैव .	ना. म. ३१
पृथक्पृथग्जनाः...	२ देव्यु. २१	मनो हि परमं भूतं तदव्यक्तं	
पुरुष-पदेऽहं सर्वं...	वेङ्कटो. ३	प्रलीयते । अक्षरं पुरुषे..	ना. म. १९
९१		मया सृष्टः पुरा ब्रह्मा मां यज्ञमसृजत्	
		स्वयम्...मत्पुत्रत्वं च कस्यादौ	

लोकाध्यक्षत्वमव च ॥ अहङ्कार-
 कृतं चैव नाम पर्यायवाचकम् ना.म. ४९-५१
 महाप्रासस्त्वमेवेश सृष्ट्युस्त्वदुपसेचनः २ रुद्रो. ५२
 माया चाहं ह्येष मायी महेशः २ देव्यु. १८
 मायावी परमानन्दस्यक्त्वा
 वैकुण्ठमुत्तमम् । स्वामि-
 पुष्करिणीतीरे रमया सह मोदते वें. पू. ५१२
 माया ह्येषा मया सृष्टा यन्मां
 पश्यसि नारद ना. म. ३४
 मायां तु प्रकृतिं विद्यान्मायिनं
 तु महेश्वरम् २ रुद्रो. ४८
 मां प्रविश्य भवन्तीह मुक्ता
 भक्तास्तु ये मम ना. म. ३२
 मोक्षोऽसि योगोऽसि सृजसि धाता
 परमयज्ञोऽसि विष्णु. ६
 य इमं विश्वं भुवनं यासि जुह्वदृष्टिः.. २ रुद्रो. ७०
 य एनं विदुरमृतास्ते भवन्ति
 ह्यथेतरे दुःखमेवाविशन्ति २ देव्यु. ३५
 य एष एतस्मिन्मण्डले पुरुषो यश्चायं
 दक्षिणेश्वन्पुरुषस्तावेतावन्यो-
 न्यस्मिन्प्रतिष्ठितौ बृह. ५।५।२
 य एष सम्प्रेत्यास्माच्छरीरात्समुत्थाय
 परं ज्योतिरुपसम्पद्य स्वेन
 रूपेणाभिनिष्पद्यत एष आत्मा वें. पू. ३।३
 य एषोऽत्यवष्टम्भेनेत्यूर्ध्वमुत्क्रान्तो
 व्यधमानो व्यधनप्रीतस्तस्य तमः
 प्रणुदत्येष आत्मा वे. पू. ३।२
 यतो वाचो निवर्तन्ते... आनन्दं
 प्राप्नुवन्त्येते पुनरावृत्तिवर्जितम् वे. सारो. ७
 यथा बिम्बादिवोद्भूतं बिम्बं तद्व-
 त्त्रारायणाद्वेङ्कटेशः वें. पू. ५।२
 यथा लोहपिण्डस्त्वग्निसम्पर्कालोहमयो
 लोहगतप्रहारादीननुभवतीति
 तद्वदेहेन्द्रियभूतगुणैरयं
 पुरुषोऽभिभूयत इव वे. पू. ४।३
 यदा चर्मवदाकाशं वेष्टयिष्यन्ति
 मानवाः । एकदैवमकृत्वा च... वे. सारो. ४२
 यदा तमस्तत्र दिवा न रात्रिर्न सन्न
 चासच्छिव एव केवलः । तदक्षरं

तत्सवितुर्वरेण्यं प्रज्ञा च
 तस्मात्प्रसृता पुराणी श्रुतिर. २
 यदा पश्यन्ति मनसा मनीषिणो ये
 ब्रह्म मन्वान उपासते त्वाम् २ रुद्रो. ७७
 यदेतत्कर्णौ च पिधाय शृणोति च,
 यदाक्रमिष्यन् भवति नैनं
 घोषं तं शृणोति व. पू. ३।८
 यद्भूतजालं निखिलं वै विसृष्टमेता-
 दृशं त्वां न विदन्ति केचित्... २ रुद्रो. ७४
 यन्नायणतारार्थसत्यज्ञानसुखा-
 कृति । त्रिपान्नायणाकारं
 तद्ब्रह्मैवास्मि केवलम् तारसा. शीर्षकं
 यश्छन्दसामृषभो विश्वरूपः...
 स मेन्द्रो मेधया स्पृणोति ।
 अमृतस्य देवधारिणो भूयासम् वे. सारो. २८
 यस्मात्परं नापरमस्ति किञ्चिद्यस्मा-
 त्त्राणीयो न व्यायोऽस्ति कश्चित् ।
 वृक्षवस्तब्धो दिवि तिष्ठत्येक-
 स्तेनेदं पूर्णं पुरुषेण सर्वम् श्रुतिर. ७
 यस्य त्रिपुण्ड्रं लसते ललाटे तत्र
 त्रिलोके लसते च सत्यम् चिदम्बरो. ८
 यो देवानां प्रथमं पुरस्ताद्विश्वाधिको
 रुद्रो महर्षिः वे. सारो. ५४
 यो देवानां प्रथमश्चोद्भवश्च
 विश्वाधिको देवो महर्षिः ।
 हिरण्यगर्भं जनयामास पूर्वं श्रुतिर. ५
 योनौ रेतः सिञ्चति यदवाचीन-
 मेनो भ्रूणहत्यायास्तस्मान्मुच्यते सहवै. १२
 यो ह खलु वा वाशितामात्रः
 प्रतिपुरुषं क्षेत्रज्ञः सङ्कल्पाध्यव-
 सायाभिमानलिङ्गः प्रजापति-
 विश्वोऽक्षरस्तेन चेतनेनेदं शरीरं
 चेतनवत्प्रतिष्ठापितम् वें. पू. ३।५
 यो ह खलु वाव अशरीर इत्युक्तः
 स भूतात्मा वें. पू. ४।१
 यो ह वै भगवानात्मा यथाऽन्तर्बहि-
 र्व्याप्तिः प्रसिद्धस्तथा स्वं रूपं
 परमं द्वेषा चकार वें. पू. ५।२

लीलामूर्ते रुद्रसंज्ञस्य शम्भोरक्ष्युत्पन्नो
 बीजकोशो पुराणः । रुद्राक्षाल्यः
 सर्वदेवर्षिजुष्टो यस्मिञ्जुष्टे
 सर्वसंसारमुक्तिः चिदम्बरो. ७
 लिङ्गं सत्यं निष्कलं ब्रह्मरूपं धार्यं
 पूज्यं हृदये ज्योतिराद्यम् ।
 सत्तामात्रं बाहुनोतीतमेतत्
 पञ्चात्मकं भासते येन मुक्तः निर्लेपो. ३
 विमुक्तो विशुद्धाद्वैतभावमाश्रित्य
 न द्रष्टा नाद्रष्टा न श्रोता
 नाश्रोता न वक्ता नावक्ता न
 कर्ता नाकर्ता नाभिमानो
 नानावमानः सोऽवधूतः भक्तियो. १
 विश्वभूत विश्वं त्वमेव विश्वगोप्ताऽसि
 पवित्रमसि विष्णू. ८
 वेदा मद्धस्ताश्चन्द्रार्कानला मन्त्रेत्राः
 वेदपर्वतजालोत्थमन्त्रैः २ तारो. १
 कृतोऽयमेव हि २ देव्यु. ३७
 वेदशास्त्रपुराणानि पर्यवस्यन्ति
 शङ्करे । तावत्तेषां समभ्यासो
 यावत्तद्भक्तिसम्भवः चिदम्बरो. ११
 वेदान्तसारसर्वस्वं यो जानाति स
 ईश्वरः वे. सारो. ५५
 व्यष्टिस्वरूपः प्रणवस्तदेतत्संसेवमानो
 न पुनर्भवे स्यात् चिदम्बरो. ९
 शकटमिवाचेतनमिदं शरीरं
 शब्दस्पर्शादयो ह्यर्था अनर्था इव ते.. वे. पू. ३१४
 शम्भुः साक्षादद्वयात्मा स एव
 रहस्यमेतन्न विदन्ति लोकाः चिदम्बरो. १०
 शरीरमिदं मैथुनादेवोद्भूतं... वे. पू. ४१४
 शरीरमेतद्धटव द्विदित्वा चिदम्बरं
 नित्यमीशं विदित्वा । मृत्युं तीर्त्वा
 सर्वपापं विहृत्य शिवे परब्रह्मणि
 यां...तेजः चिदम्बरो. १२
 शरीरं मे विचर्षणं जिह्वा मे मधु-
 मत्तमा । कर्णाभ्यां भूरि विश्रुवम् वे. सारो. २९
 शं न इन्द्रा पूषणा वाजसातौ
 शमिन्द्रा सोमा सुविताय शं योः
 [प्रवर्ग्या. ११+ वा. सं. ३६११ ऋ. मं.

शं नः कनिक्रददेवः पर्जन्यो प्रवर्ग्या. १०
 शं नः कुरु प्रजाभ्योऽभयनः पशुभ्यः प्रवर्ग्या. २२
 शाश्वतश्च स्थिर ईशः स्वतन्त्रः
 स्वमहिम्नि तिष्ठत्यनेनेदं शरीरं
 चेतनवत्प्रतिष्ठापितम् वे. पू. ३१५
 शांतिरेव शांतिः सा मा शांतिरेधि प्रवर्ग्या. १७
 शिवद्रोही शिवभक्तैर्विनिन्द्यः शिव-
 प्रसादे च पराङ्मुखेन । दात्रोस्त-
 स्मिन्मदमात्सर्य एतान्नियुज्जीत
 भगवान्नीलकण्ठः निर्लेपो. १२
 शिवध्याने शिवपूजाप्रसङ्गे
 रुद्राक्षाणां धारणे भस्म धार्यम् निर्लेपो. ११
 शिवः प्राणः शिवभक्तस्य सेवा
 शिवप्रसङ्गे मतिरस्य सर्वदा ।
 शिवप्रसादस्य धृतिर्निरन्तरं
 शिवादन्यदेवविचिन्तनं न भक्तियो. २
 शिवे भक्तिर्जायते पुण्यलेशाद्भक्ति-
 र्मूलं सर्वसंसारमुक्तेः चिदम्बरो. ५
 शिवो हि कर्ता जगतामनादिर्न
 जानते यं श्रुतयोऽपि सम्यक् चिदम्बरो. २
 स एव काले भुवनस्य मध्ये विश्वस्य
 स्रष्टारमनेकरूपम् । विश्वस्यैकं
 परिवेष्टितारं ज्ञात्वा शिवं
 शांतिमत्यन्तमेति श्रुतिर. १०
 स एष दहराकाशमादित्यरूपः
 शरीरमित्थं रथीकृत्य स्वयं
 रथिको भूत्वैवमेव पिण्डब्रह्माण्ड-
 रथरथिको बभूव वे. पू. ३११०
 स एष पञ्चधात्मानं विभज्य निहितो
 गुहायां मनोमयोऽशरीरो
 भारूपः सत्यसङ्कल्प आत्मा
 दिव्यशरीरः श्रीवेङ्कटेश इति वे. पू. ३१८
 स एष शुद्धः पूतः शान्तो प्राणो-
 ऽनिशमात्मा नो ज्ञेयः वे. पू. ३१५
 स ओङ्कारो महादेवः स विष्णुः स
 च तारकः । नातः परं जगद्भाति
 यस्य भासा निरन्तरम् चिदम्बरो. १३

प्रशंसापत्रावलिः ।

—:०:—

श्रीसङ्केश्वरमठाधीशपूज्यपाद-श्रीमज्जगद्गुरुशङ्कराचार्याणां महानुशासनम् ।

सार्ग. व. २ श. १८६२ ता. १६/१२/४०

स्वस्ति श्रीसत्समस्तसुखदृष्टपूजितपादारविन्द-शिवप्रतिबिम्बवर्ध-श्रीमत्परमहंस
परिभ्राजकाचार्यपदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणयमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारध्यान-
धारणासमाध्यष्टाङ्गयोगाहुष्टाननिष्ठनपञ्चकवर्त्यनाथविच्छिन्नगुरुपरंपराप्राप्तवद्दर्शनसंस्था-
पनाचार्यव्याख्यासिंहासनाधीश्वर-सकलनिगमागमसारहृदयसङ्कल्पत्रयप्रतिपादकसकल-
नास्तिकमतोच्छेदपूर्वकसकलधर्मसंस्थापनैकधुरीण-वैदिकमार्गप्रवर्तक-सर्वतन्त्रस्वतन्त्रश्री-
महाराजधानीकृत्यष्टङ्गपुरवराधीश-श्रीमद्राजाधिराजगुरुमण्डलाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्य-
न्वयसञ्जाताभिनवपञ्च-ज्ञातीरवासकमठानिकेतनकरवार्निहामनाधीश्वर-श्रीसङ्केश्वरानन्द-
श्रीविद्यानृसिंहभारतीकरकमलकिञ्जल्कोद्भवश्रीमदभिनव-श्रीसच्चिदानन्द-श्रीविद्याशङ्कर-
भारतीस्वामिकृतानि श्रीभाक्सपरिवारच्छात्राणामनुदिनमेधमान-भक्त्यजनकानि
श्रीमच्छङ्कराचार्यनावसरीयनारायणस्मरणानि ॥

समवलोकितः किलायमस्माभिरामूलान्तमापाततः श्रीपनिषद्वाक्यकोशस्य पूर्वार्धः । शारीरभाष्यादि-
वेदान्तग्रन्थानधीयानाः प्रायस्सर्वे वेदान्तशास्त्रागहनप्रविशिक्षवः प्रमाणत्वेनोदाहृतानाश्रुपनिषद्वाक्यानां क्वचित्
क्वचित्समुद्दिष्टितानां वाक्यखण्डानां च स्थलादिकं साकल्येन यथार्थपाठपूर्वकं ज्ञानं चान्तरायावधि नितारन्ते
ह्रियन्त एवासन् । तेषां तमिमं केशमल्लक्य साधले इत्युपाख्यगम्भसूत्रभिर्गोपाननशास्त्रिभिः सम्पा-
दितोऽयमुपनिषद्वाक्यमहाकोशः ।

अद्रणसौष्ठवेन पत्राणां च हृदयङ्गमत्वेनायं कोशः सर्वेषामेवान्तरङ्गं हृदयेवावर्जयेदिति बलीयाच्चो विश्वासः ।
तदयमवश्यं संगृह्यतां वेदान्तशास्त्रप्रणयिभिरनतिप्रयासमेवोपनिषद्वाक्यानि स्थानज्ञानेन पूर्वापर-सन्दर्भपूर्वक-
मबामुं विज्ञातुं चाभिलष्यद्भिरन्यैरपीति संसूच्यते सप्रमोदोन्मेषमस्माभिः ।

जराजर्जरितेऽपि वयसि सम्पादकवर्यैः साधलेमहाशयैः समारब्धेऽस्मिन्महत्त्यपि कर्मणि श्रीशारदाचन्द्र-
मौकीश्वरो यशः श्रियं च निरन्तरायं सम्पादयेदित्याशास्महे ।

महाहशासनं वरीवर्ति ।

नेपालीयसंस्कृतराजकीयपाठशालाध्यापककविवर्यकुलचंद्रगौतमानामभिप्रायः—

ता. २१/२/४१

आधूनदुर्लभतमादुस्ताहोष्टासतो युनः । त्रियावयोतिष्ठद्वान् गजाननाख्यान् बुधान् वन्दे ॥
अयि ! विद्वद्भरमणयः ! श्रीमद्भिः प्रणयपूर्णचेतोभिः । अनिसृष्टमनतिपूर्वं नतिपूर्वं पुस्तकं दृष्टम् ॥
भवदीयमोपनिषदं कोशमिमं वीक्षमाणस्य । कस्य न कृतवियस्य प्रमदः संप्रयते सद्यः ॥
नानानिबन्धवाक्यस्थलाहुसम्बन्धानसाधितः सोऽयम् । नूनमश्नभमद्विद्विषयाद् छविर्वा श्रियं कोशः ॥
एतत्कृतितुतिविज्ञावनलंभुताऽपि अद्वाणी । सद्यदीर्यं धन्यवदान् योजयितुं चेष्टते पाणी ॥

× × × ×

स्थागी गुणानुरागी विद्वद्भरखिलतालोपी । अवनीशश्चिरमवनीमवतु प्रीतः प्रतापसिंहोऽपि ॥

× × × ×

पताहशास्त्रप्रबन्धान्विभजनीनान्प्रकाशयन् क्रमशः । जीवतु निरामयः श्रीनटवरलाळः परवशताः शरदः ॥

× × × ×

इत्युपसहस्य गिरश्चिरन्तनप्रणयपाकनप्राथी । अकुडीकृतकरगुलः करोति कुलचन्द्रगौतमः प्रणतीः ॥

माधवबाग-गीता-पाठशालाध्यापकानां 'आठवले' इत्युपाख्यानां

वे. शा. सं. वैजनाथशास्त्रिणामभिप्रायः—

मि. ४।६।६३ मंगळवार

...विदितमेव हि भवाद्दर्शा मोहमयीस्थानां विद्वद्गणां यत् मोहमय्यां “श्रीमद्भगवद्गीता-पाठशाला” संज्ञिका कापि संस्था “माधवबाग” निवासस्थाने पंचदशवर्षावधिकालपर्यंतं स्वकर्तव्यपराऽस्ति । अतः परं च निरवधिकालपर्यंतं स्वकर्तव्यपरा स्थास्यतीति । अस्याः पाठशालाया उद्देशोऽपि अयमस्ति यत् वयोवृद्धास्तपोवृद्धा ज्ञानवृद्धा धनवृद्धाः सद्गुरुस्थाः सांसारिकस्वस्वकर्तव्यनिष्ठाः संतः श्रवणमननद्वारा व्याख्यानात्मिकया पद्धत्या च सर्वाङ्गीणस्य वेदांतशास्त्रस्य अभ्यासं कुर्युरिति । तदुद्योघेन च तस्यां पाठशालायां गीतावर्गो ब्रह्मसूत्रवर्गो दर्शनशास्त्रवर्गो उपनिषद्गर्गश्चेति अनेके वर्गाः सन्ति । संकलनया परिगणने सति शतसहस्राद्याः सद्गुरुस्थाः स्वागमनेन एतां पाठशालामनुग्रहविषयिकां कुर्वन्ति ।

एवंविधायाः पाठशालाया अध्यापनकर्मालंकीयः वैजनाथशर्माऽहं एकस्मिन् दिने “केसरी” नामकवर्तमानपत्रे “उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य” उद्घोषणां वाचयित्वा मनसि विचारमकरवम्-गीतापाठशालायां उपनिषत्प्रवचनार्थमस्य कोशस्य महाउपयोगो भवितेति । अनंतरं च प्रतिदिनं स्वस्योपस्थित्या उपनिषद्गर्गमलकुर्वाणाः श्रेष्ठिश्रेष्ठिनः “गुजराती प्रिदिग छद्रणालय” संस्थायाः स्वामिनः श्रीयुताः “बाबुभाई इच्छाराम देसाई” नामकाः सद्गुरुस्थाः “उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य” पूर्वार्धसमर्पणेन मद्वस्तमलमकुर्वन् । तस्यास्य कोशस्य प्रस्तावनासहितं वाचनं ममात्यंतोपयोगि जातम् । प्रवचनसमये च स्थले स्थले उपयोगमकरवम् । अयि महाशयाः ! भाष्यकारैर्दृष्टीकारैश्च स्वस्वमतद्वदीकरणार्थं यत् यत् उपनिषद्वाक्यजातं प्रमाणतया गृहीतं तस्य वाक्यजातस्य पूर्वापरानुसंधाननिर्णये भवदनुग्रहेण निष्पन्नोऽयं ‘उपनिषद्वाक्यमहाकोशः अतीवोपकारी जातः’ इति निश्चितं मम मतम् । नात्र संशयः ।

परंतु एकेन न्यूनस्वरूपेण शल्येन मन्मनसि अस्वास्थ्यं कृतं यत्-युष्मत्प्रणीतेन उपनिषद्वाक्यमहाकोशेन वाचनगतप्रसिद्धोपनिषद्वाक्यानां पूर्वापरानुसंधानानि ज्ञातानि भवन्तु नाम, परंतु अप्रसिद्धोपनिषद्वाक्यानां पूर्वापरानुसंधानाज्ञानं तु तदवस्थमेवेति । प्रसिद्धोपनिषत्संख्या च भवद्भिरेव प्रस्तावनायां प्रकटीकृता (२२३) उद्घोषितं च तत्रैव भवद्भिः यत् कस्मिंश्चित् काले केषांचित् दृष्ट्या अप्रसिद्धा अपि इदानीं प्रसिद्धा उपनिषदः (२२३) संख्याभ्यधिकाः संतीति । अतः सविनयं युष्मच्चरणाः प्रार्थयते मया यत् प्रसिद्धाप्रसिद्धा उपनिषदः द्वैताद्वैतादिसंप्रदायपरा एकत्र संग्रथ्य पाठभेदादिसंशोधनेन प्रकटीकर्तव्या युष्मद्भिरिति । इदं कर्तव्यं युष्माकमेव सुलभं यतः तत्रभवतो हि “उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य प्रणेतारः” अतः युष्मच्चरणान् प्रार्थयते भवाद्दशविद्वदनुचरः—

वैजनाथशर्मा ।

राजापुरसंस्कृतपाठशालाप्रधानाध्यापकानां निगुडकरेत्युपाह्वानां

वे. शा. सं. जनार्दनशास्त्रिणामभिप्रायः—

आश्विन कृ. १ श. १८६२

...निगुडकरोपाह्वानार्जनकृतानि तिततयो विलसन्तुत । विशेष्टु-दृष्टोऽयं श्रीमद्भिर्महता परिश्रमेण संपादित उपनिषदः, यो हि मादृशानां दिदृक्षुणां दृष्टिं प्रसादयति मनश्च समाधयति । सर्वेषां विदुषां पाठकानां प्रवक्तृणां व्याख्यात्रादीनां च विशेषेण अयमुपयुज्येत इति वादं प्रतीमः । नाद्यावधि ईदृशप्रथमप्रथमे कोऽपि विद्वानस्मदीये प्रदेशे उद्युक्तः श्रुतः । न तावच्छारीरं बलं नापि द्रव्यबलं न च साहायकसर्वबलं तथापि एकाकिनैव अत्रभवता सम्यक् कार्यमिदं वटोदरावीशश्रीमन्महाराजाधिराजप्रतापसिंहमहाराजादीनां साहाय्यमासाय संपादितं इत्ययं श्रीहरेरनुग्रह एवेति मन्यामहे । एतादृशे वृद्धे वयसि खलु इमांस्तत्रभवदीयान् दीर्घप्रयत्नान् दृष्ट्वा यूनामपि चेतांसि लज्जाद्वतानि भवेयुः इति निःसंदेहं ब्रूमः ।

किमधिकं लेखनीयं किंतु यथाऽयं महान् कायराशिः परं पारं प्रापितः, तथेदमप्यपरं विधातुं शास्त्रि-प्रवराः प्रभवेयुः यत्-उपनिषदोऽपि नाद्यावधि संपूर्णतया प्रकाशिताः कुत्रापि दृश्यन्ते । ताः यदि पाठभेदादिनिर्दोषनपूर्वकं प्रसिद्धा अप्रसिद्धाश्चेति संमील्य एकत्रैव साकल्येन मुद्रिता भवेयुः ततो विदुषां महानानंदः संजायेत ।

प्रार्थयामः ईश्वरानुग्रहेण एतदपि महत्कोशवत् स्वरूपेनैव कालेन सम्यक् संप्रयेतेति अलं पल्लवितेन ।

अभ्युपवेश्वरनिवासिनां हरिहरभक्तिपरायणानां कवीश्वरोपाह्वानां

वे. शा. सं. यशवंतशर्माणामभिप्रायः—

कार्तिकासिता ११ सोमवासरः, शकः १८६२

श्रीकृष्णः—अयि भो महाशयाः ! गजाननशास्त्रिणः साधलेवंशावतंसाः—

अनवरतदुश्चरितनिरतानेकभारतीयजनदुर्मतप्रसरणवशात् संजातनिबिडतरतिमिरेऽस्मिन्नवसरे, पारमार्थिकज्ञानाकर-वेदांतदिवाकरनिकर इव श्रीमद्विरयसुपनिषद्वाक्यमहाकोशो निरमायि । येन पूर्वापरानुसंधानस्थलनिदर्शनज्ञानसुपनिष-द्वाक्यानामेकत्र प्रकटितं जिज्ञासूनां च माहृशां व्यवसायबन्धूनामपि च विदुषां भुदे स्यादिति सुनिश्चितमेव । जराजर्जरित-शरीराणां तत्रभवतां भवतामिमं परिश्रमं प्रसमीक्ष्य भवेयुर्मदाक्षविनम्रीकृतमूर्खानो युवानोऽपि ।

वटोदरनगराधीश—‘ श्रीमन्महाराज प्रतापसिंह ’—सहायतया च श्रीमद्भगवत्कृपयाऽप्यवशिष्टाशेषोपनिषन्महावाक्य-कोशनिर्मितिर्भवत्सङ्कलितानां दृष्टश्रुतपूर्वाणां चाश्रुतपूर्वाणामुपनिषदामेकत्रितं सुद्रणमचिरेणैव कालेन भवतु, येनापूर्वलाभा-ध्यानन्दनगमारुरोहेयुर्मादृशः कवीश्वरा इति श्रीभगवत्पदार्थविदेऽभ्यर्थयामः ।

निरलस जनताजनार्दनसेवातत्पराणां श्रीमतामायुरारोग्यादि शं तनोतु ज । दीशः । ग्रंथोऽयं नवीनः समीचीनः सुसंग्राह्यो भाविकैरनेकैर्धनिकैश्च सर्वैरपीत्यलं पट्टवितेन ।

भवदीयः

यशवंतशर्मा हरिदासः ।

वेदशास्त्रपाठशाला—सावंतवाडी. वे. शा. सं. शंकर गंगाराम

शास्त्री कशाळकर यांचें पत्र

ता. २० जून सन १९४१

...आपण मोठ्या छुद्तीने व मोठ्या परिश्रमांनीं तयार केलेल्या ह्या कोशाचा उपयोग आमच्या संस्कृत पाठ-शालेच्या अध्यापकांस आणि प्रौढ विद्यार्थ्यांसहि होण्यासारखा आहे. या कोशांतील वर्णावलीक्रम—वाक्यसंग्रहाखुळें उपनिषदतर्गत सामाजिक—वैज्ञानिक—राष्ट्रीय—धार्मिक—तांत्रिक—वैज्ञानिक वगैरे अवातर विषयांचाहि लाभ चटकन करून घेणें हें सुकर झालें आहे, व या सर्व विषयांचा संग्रह उपनिषदांत केलेला पाहून रसिक विद्वानांना असेंच वाटेल. हीं सर्वच उपनिषदे छापून निघतील तर केवढा तरी महदुपकार होईल. भगवद्गीतेतील वाक्येहि उपनिषद्वाक्ये छापून घेतलेलीं दिसतात, हीं उपनिषद्वाक्ये कशीं ? अध्यायांच्या शेवर्दी ‘ भगवद्गीतासूपनिषत्सु ’ असें झटल्याखुळे कदाचित् तसा भ्रम होईल. पण त्या ठिकाणीं ‘ उपनिषत्सु ’ याचें विशेषण, ‘ भगवद्गीतासु ’ हे आहे. भगवंतांनीं गाईलेलीं उपनिषदे याचा तात्पर्यार्थ, उपनिषदांतील मथितार्थ भगवतांनीं अर्जुनाला कथन केला. ‘ सर्वोपनिषदो गावो दोग्धा गोपालनंदनः ’ यावरून हे स्पष्ट आहे. छापूनच बहुवचन ‘ उपनिषत्सु ’ हें सार्थ आहे. पूज्यपाद गौडपादाचार्य यांनीं केलेल्या उपनिषत्कारिकाहि यांत घेतल्या आहेत. अपौरुषेय वाक्यांचा संग्रह करण्याने उपनिषद्वाक्य या नामाला गौणता येते असे वाटतें, हा पुस्तकांतील दोष नव्हे तर ध्येयाची शंका आहे असें समजावें.

आपण ज्या उपनिषदांवरून हा कोश केला आहे तीं तीं सर्व उपनिषदे एकत्रच छापलीं जाणें अवश्य आहे; कारण उपनिषत्कोशांतील एक वाक्य एका पृष्ठावर आलें तर त्या मागील व पुढील वाक्य कोणत्या पृष्ठावर आहे हें समजणें शक्य नाहीं छापून मागचा पुढचा संबंध समजण्याकरितां सर्व उपनिषदे एकाच ग्रंथांत असणे जरूरीचे आहे. नवीं जुनीं उपनिषदे दोन बुकांत छापलीं तरीहि सदरहू अडचण येणारच. दुसरे एक कारण असे आहे कीं, कांहीं कांहीं उपनिषदे पृथक् पृथक् छापलेलीं दिसतात; पण तीं अशुद्ध असावीं असे त्यांच्या अर्थबोधाने व अर्थानभिज्ञतेने दिसतें. छापून सर्व उपनिषदे त्यांच्या त्या त्या भाष्यांवरून शुद्ध करून छापविलीं तर लोकोपकृति होऊन विद्वानांना त्यांचा चांगला उपयोग होईल असें वाटतें.

आपली आर्थिक परिस्थिति आत्ताला माहीन आहे. त्यावरून सर्व उपनिषदे छापणें हे आपल्या शक्तीच्या बाहेरचें काम, किंबहुना ? अशक्य आहे. तथापि आपल्या उपनिषद्वाक्यकोशाला ईशकृपेने आश्रय मिळून जसा तो प्रसिद्ध झाला, तसाच त्याच परमेशाच्या कृपेने उदार दयाळू दात्यांकडून पूर्णाश्रय मिळून सर्व प्रसिद्धाप्रसिद्धहि उपनिषदे प्रसिद्ध होतील अशी आम्ही आम्हा करितो.

વિદ્વાનોને તેમજ વેદાતજ્ઞાનના જિજ્ઞાસુઓને અતિ ઉપયોગી આ પુસ્તક વિશે એક તરફથી વિદ્વાન નીચે પ્રમાણે લખી જણાવે છે:—

અમારા એક મિત્રે ‘ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ’ની બહુ બહુ પ્રશંસા કરી હતી: ‘આ ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ અતિ મહત્વનો હોય અત્યુપયોગી થયેલો છે, એટલે સાધારણ સંસ્કૃત ભણેલી વ્યક્તિથી પદવીવર મહા-મહાપાખ્યાય સરખા પડેલા પદ્મ સર્વને સરખા ઉપયોગી થઈ શકે એવાં ઉપનિષદોમાંનાં પ્રમાણવાક્યોને આમાં સમાવેશ કરેલો છે; તેથી આ ગ્રંથ સર્વોપયોગી છે. પ્રત્યક્ષકાર, કીર્તનકાર, પુરુષોત્તમ, વ્યાખ્યાતાઓ પૈકે નિદ્ધાનોને તો આ ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ ઉપયોગી થશે જ, પણ વેદાંતભક્ત વેદાંત વક્તાઓને અધ્યાત્મવિષયપર ચર્ચા કરી તરિષયક સિદ્ધાંતોનું પ્રતિપાદન કરવા માટે પણ ખાસ આશ્ચર્ય થઈ પડે એવા આ સર્વજ્ઞને પરમોપયોગી છે. માટે જ શ્રીમત મહાનાગવિરાજ પ્રતાપસિંહ મહારાજ વડોદરા સરકારે કૌંસીલમાં પાસ કરી લઈ વે. શા. સં. શાસ્ત્રી ગજનન શંભુ સાધવેને રૂ. ૩૦૦૦ બક્ષીસ આપ્યા. આટલું જ નહીં પણ તે પૂર્વે જોએ દુનિવહ્નિટીએ પણ સદર શાસ્ત્રીએ રૂ. ૧૦૦૦ બક્ષીસ આપેલા છે.’ મહાદિ.

આ સર્વ મિત્રે કહેલું સાંભળતાં જ x x x તે જોવાની ઉત્કંઠા ઉત્પન્ન થઈ.

ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ કરવાની કદપના ઉપનિષદ્વાક્યકર્તાના મનમાં ઉદ્ભવવા કેટલાક સમય પૂર્વે ગુજરાતી પ્રેક્ષમાં છાપેલી અને આ ઉપનિષદ્વાક્યકર્તાએ જ તપાસી સંકલિત કરેલી એકાદશટીકાત્મક શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા કારણભૂત થઈ. તે કેમ—કેવી રીતે તે ઉપનિષદ્વાક્યની પ્રસ્તાવનાઓ પરથી સમજવા સરખું છે. તે ગીતા સંબંધમાં આટલું માત્ર સ્વતઃ અનુભવ પરથી કહું છું કે, એક વખત તે એકાદશટીકાત્મક ગીતા, તેમાંના વિષયો અને વ્યવસ્થા જોયા પછી તે લેવાનો મોહ થવા વિના રહેતો નથી.

દશ, તેર અને અઠ્ઠાવીશ ઉપનિષદો સર્વત્ર જ જોવામાં આવે છે. તેમ જ અષ્ટોત્તરશત નામોથી પ્રસિદ્ધ ઉપનિષદો પણ ક્યાંક ક્યાંક જોવામાં આવે છે; પણ ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ ૨૨૩ ઉપનિષદોમાંનાં વાક્યોથી કરેલો હોય તેમની અકારાદિ વર્ણક્રમાનુસાર યાદી પણ આ કોશમાં આપેલી છે. પણ અજ્ઞાપિ હસ્તગત ન થયેલી એ કે ઉપનિષદો અને અન્ય એ કે અતિ અશુદ્ધ અને અસંબદ્ધ હોવાથી તેમનાં વાક્યો માત્ર આમાં દાખલ કરેલાં નથી.

અગાદિવેદાંતગત પુરુષદ્વકત, શુકલ યજુર્વેદાંતગત પ્રવર્ણમિકાશ્વમેધોપનિષત્, ઋગ્વેદખિન્નમાનું શ્રીસૂક્ત અને ત્રિમુપણ્ય વૈદિક હોવા છતાં તેમની ઉપનિષદોમાં ગણના કરતાં સપ્રમાણ કરી છે. ભગવદ્ગીતાના પ્રત્યેક અધ્યાયના અંતે ‘इति श्रीमद्भगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां...’ આવેલો ઉદ્ભવેલો હોવાથી શ્રીમદ્ગીતાના પ્રત્યેક શ્લોકનાં ચાર ચાર વાક્યો પણ આમાં અકારાદિ વર્ણક્રમપુરઃસર જ આપેલાં છે.

આ ઉપનિષદ્વાક્ય ઈતર કોશોની પેઠે અકારાદિ વર્ણક્રમાનુસાર જ કરેલો હોય એકાર સર્વ વેદોના અને વિદ્યાઓના આદિમૂલક હોવાથી અકારાદિ વાક્યો આમાં પ્રથમારંભે લીધેલાં છે. છતાં બધાં જ અકારાદિ વાક્યો આના આરંભમાં આવેલાં હશે જ એમ માત્ર ખાત્રીત્વક કહી શકાતું નથી, તથા આ કોશમાં અકારાદિ પ્રથમારંભે અગ્રમાન અપાયલું છે, એ ઉપનિષદ્વાક્ય-મહાકોશને શેરો એવું જ થયેલું છે.

કેટલાંક વર્ષો પૂર્વે શ્રી. જેકબ (Jacob) સાહેબે આવેલો જ એક ઉપનિષદોના શબ્દકોશ કયો હતો, તે હાલમાં અપ્રાપ્ય રિયતિમાં છે, પણ તેને ઉપનિષદ્વાક્ય-મહાકોશ કે ઉપનિષદ્-શબ્દમહાકોશ કહી શકાશે નહીં. કારણ કે તેમાં સમસ્ત ઉપનિષદોના શબ્દો સંધરેલા નથી. x x x તેમાંના કેટલાંક વાક્યો આશ્વત-વિરહિત અપૂર્ણ જ છે. શ્રી. જેકબ સાહેબના તે કોશમાં કેટલાંક વાક્યો કેવાં છે એ સમજવા માટે એ ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશમાં તે વાક્યના આરંભમાં (૧) આનું ચિહ્ન ‘અ’ થી ‘હ’ પદ્ધતિના વર્ણોનુક્રમમાં આપેલું છે. વાક્યોએ અ.વાં (?) ચિન્હોના વાક્યો આ કોશમાંથી કાઢી અવશ્ય જોવાં. x x x વે. શા. સં. સાધવે શાસ્ત્રી એમણે પોતાના બાર વર્ષોના શ્રમો તરફ અને અપ્રસિદ્ધ ઉપનિષદો એકઠાં કરવાના ખર્ચ તરફ લક્ષ ન આપતાં x x x રૂ. ૧૪ કીમત x x x રાખી છે. માટે સર્વજ્ઞાનરણુ રિયાતના વિદ્વાનોએ તે કોશની એક એક પ્રત લઈ ગ્રંથકારને અવશ્ય મદદ કરવી અને શ્રીમાનોએ તો શુકતહસ્તે ઉઠાર અંતઃકરણ મદદ કરવી જ કરવી, કારણ આ કોશને મળેલી મદદ-રકમ કાર્યના પ્રમાણમાં અત્યંત જ છે એમ જણાય છે.

ગુજરાતી સાપ્તાહિક પત્ર પૃષ્ઠ ૧૨૮૬ તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૦

પ્રાચીન-ગજાનન શંકુ સાથે C/o ગુજરાતી પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, સાબુન વિલ્ડીંગ, સર્કલ, કોટ-મુંબઈ. ૧

UPNISHAD-VAKYA-MAHA KOSHA OPINIONS

I happened to read your 'Upanishad-Vakya-Mahakosha. I read almost all the quotations.

It gives me great pleasure that you are doing your utmost to collect all the 223 published and unpublished Upanishads and to arrange their sentences in alphabetical order and with reference to the context. In order that the context of all of them should be easily referable it is necessary to publish them all in one set.

You propose in your advertisement to collect some more Upanishads. The bare text of the Upanishads available seems to contain Upanishads with discordant matter which must be due to mistakes in them. These mistakes should be corrected with the help of Bhashyas and commentaries; available variations in texts should be quoted stating the author using them.

I do not think a better person than yourself can be found for all this work and therefore I pray God that He may grant you life, intelligence and power to do it.

Benares: 30-8-1940

Anant Shastri Phadke,
Prof. Govt. Sanskrit
College, Benares.

FROM THE NEW INDIAN ANTIQUARY-SERIES - Vol. III, No. 12, Marh 1941

Upanishad-Vākya-Mahākōśa (or a concordance to Upanishads) Vol. I (अ to ण) by Gajanan Shambhu Sadhale Shastri. Published by the 'Gujarati' Printing Press, Fort, Bombay, 1940, pp. 351; Price Rs. 7. Size:—7½" × 11".

It is now 50 years since Col. Jacob published his *Upanishad-Vākya-Kōśa* or a Concordance to 45 *Upanishads* in 1891. There is no Sanskrit Scholar in the world who has not utilised this valuable life-boat while navigating on the high seas of Sanskrit-literature during the last half a century. Now that this reference book is gone out of print there is a crying demand for a reprint of it from Sanskrit Scholars all over the world. We are, therefore, glad to find in the volume before us a similar concordance to five times the number of *Upanishads* used by Col. Jacob for his work. The present elaborate Concordance by Shastri Sadhale is projected in 2 Vols. of which Vol. I has just appeared and the work of bringing out Vol. II is in progress. The work of compiling such monumental work single-handed speaks volumes for the patience and learning of Shastri Sadhale, who is already running his 72nd year and we hope he would be encouraged by Sanskrit Scholars and learned bodies all over the world to complete Vol. II of this Concordance before long. There is no greater satisfaction to a scholar than that afforded by the completion of his life's work designed and carried out for the benefit of

comrades in the field in a spirit of sevice and devotion to duty, which is characteritic of Indian Shastris but which is now getting rare.

God helps those who help themselves and the labour of Shastri Sadhale on this *Mahākośa* has not been spent in vain. The new Ruler of Baroda, His Highness Maharaja Pratapsinha Gaekwar has already donated Rs. 3,000 towards the cost of publishing this work. This is a maguanimous gift and it is but in the fitness of things that the work is dedicated to the Maharaja. It gives us great pleasure to find Maharaja Pratapsinha following the best traditions of his grandfather His Highness Maharaja Sayaji Rao Gaekwar who had a soft corner for learned men and learning of any nation in the world and much more for Indian Scholars and learned bodies. It is also gratifying to note that the University of Bombay has donated Rs. 1,000 for the present work and thus evinced its appreciation for the work of Shastri Sadhle.

The wisdom of the *Upanishads* has saturated the entire field of Sanskrit learning and scholars carrying on historical research find it a baffling problem to trace quotations from the *Upanishads* to their sources. The philosophers of old had no sense of time and space as they were "*dik-kāla-anavacchin*" but the history of literature is based on *time* and *space*. There has sprung into being a host of *Upanishads* from the earliest time to the present day and consequently the task of determining even their relative chronology has become extremely difficult. It would be a red-letter day in the history of Critical Sanskrit Scholarship when the history of every Upanishadic quotation is proved and recorded with textual variations in an Encyclopaedia of Quotations. For such a history the present *Mahākośa* should prove extremely useful. Then again scholars who want to edit many Vedānt texts are unable to trace some of the Upanishadic quotations to their sources which are not available in a published form. For this purpose Shastri Sadhle has utilised many Upanishads which are at present available only in a Manuscript form.

To burden a scholar in his 72nd year with suggestions regarding the improvement of his work may be considered sacrilegious. However, in the interest of a wider use of his valuable work of a life-time we feel it our duty to record one suggestion for his consideration viz. the preparation of an *Index to the leading words in the Quotations recorded in the Mahākośa*, in the absence of which we find it difficult to make full use of the wealth of material garnered in these Volumes. In the Dictionaries of Quotations from English and other literatures we always find an Index of leading words appended to each Dictionary. Even in the *Hobson-Jobson* by Yule and Burnell we find an exhaustive Index of 335 pp. in a volume of 1021 pp. Such an Index is a necessary adjunct to a monumental work and should not be avoided if the work is to be used for frequent reference by every Sanskrit Scholar. With this suggestion we take leave of Shastri Sadhle's labour of love put in neat printing by the Gujarati Printing Press of Bombay, to whom we offer our best thanks for the successful production of the present volume.

Poona.

P, K. Gode.

FROM THE JOURNAL OF THE BOMBAY UNIVERSITY

Upanishad vakya Mahakosha (Purvardhah) Compiled by Pandit Gajanan Shastri Sadhale and published by Mr. N. I. Desai at his Gujarati Printing Press, Fort, Bombay, 1940. Price Rs. 7.

This is a complete collection of all Upanisadic sentences occurring in the 223 Upanisads which the author has collected together with great labour. The Upanisads include short and long, important and unimportant, early and late ones, as a matter of fact anything that has been called an Upanisad or passes as such. Longer sentences are cut up into shorter ones and all these are listed together in an alphabetical order of their initial portions. The collection is a very interesting one and now any sentence which is quoted in a Sanskrit work and which professes to be from an Upanisad can at once be found out whether it is so and traced to its original source.

Pandit Sadhale Shastri undertook this work about twelve years ago and has now completed it by means of hard and patient labour, in spite of his advanced age, declining health and scanty material at his disposal owing to poor circumstances. He had to struggle incessantly for procuring the Upanisads, whether in a printed or manuscript form from various sources. In printed editions, he often discovered misprints, which he had to correct with the help of the different commentaries on them which also he secured with great labour. It is indeed unfortunate to find even the latest edition of the 108 Upanisads published by the N. S. Press full of errors and misprints. We therefore earnestly hope that Pandit Sadhale Shastri will soon be able to bring out the second Volume of his Mahakosha and also a good edition of the 223 Upanisads which he has thus collected with patient labour, in one tidy volume.

The Mahakosa naturally reminds us of an earlier attempt of a similar nature made by Colonel Jacob, whose Upanisatvakyakosa was published in the Bombay S. Series in 1891. Colonel Jacob had compiled his Vakyakosa from 66 Upanisads which were available to him in print at that time. His plan of arranging the sentences however is on totally different lines. He selects all the important words occurring in the Upanisads and after arranging them in an alphabetical order, puts together under each all the sentences where that word is employed in the Upanisads. This method has a distinct and obvious advantage for a research student who desires to explore the philosophical mines of the Upanisadic fields. He will find all the sentences grouped together, in which a particular word representing the topic under investigation occurs and will thus get without much labour all the Upanisadic material in one place about it. To a research student the Upanisads are of great interest mainly on account of their contents, and any book of reference like the Kosa would be more welcome to him, if it makes his reference to these quicker and easier. Colonel Jacob's book admirably serves this purpose, while the Mahakosa before us, though more extensive, is a purely mechanical compilation of the Upanisadic sentences, based upon the alphabetical position of their initial portions, having practically nothing to do with the contents

of these sentences. Yet it has its own value and purpose to serve as shown at the end of the first paragraph of this review. Besides, we are hopeful that one day an alphabetical index of important words and expressions occurring in the 223 Upanisads will be published, showing under each word at least a selection of the important sentences which contain the word and which are quoted in the Kosha, either by the indefatigable Pandit or by some pupil or admirer of his. This index need show only the commencing portions of the sentences, which then may be taken out by the reader.

Bombay

(Sd.) H. D. Velankar.

419, Narayan Peth,
Poona 2.
Date 12th Sept. 1941.

Dear Pandit Gajanan Shastri Sadhale,

As I am preparing a dictionary of Shrimadbhagwadgita (Laghu Kosha) it has become necessary to settle the meanings of those words which have occurred in the Principal Upanishadas and also in the Gita. Although the language of the Upanishadas appears to be simpler than the Veda Sanhita yet it is very difficult to settle the exact meanings of Aupanishadik words. In the printed Upanishadas themselves we find several readings and some of them incorrect. This difficulty also I found when I wrote my Shrimad Bhagwad-Gita Pravesha. While writing the book one of my friends suggested me to refer to your Vakya Kosha and on referring to the two volumes of your book I found it very usefull for my purposes. The speciality of your Kosha appears to me that your quotations and the readings of the Upanishadas are correct.

I may make you another snggestion. There is not an edition yet published containing all the Upanishadas. There are many Upanishadas which are at present available in the manuscript form and not being printed and published. The public generally does not know of these unpublished Upanishadas.

If you under-take this great task of editing a correct collection of the Upanishadas both published and unpublished, you will be thereby doing a great service to all the students of the Upanishadas. As a matter of fact I find some of the Upanishadas referred to in your Vakya Kosha are not yet printed and published. No doubt the Nirnaya Sagar and other presses have published collections but they are incomplete. I would therefore urge on you the necessity of the publication of a collection of corrected Upanishad texts.

Trusting that this suggestion will be acceptable to you.

I am
Yours sincerely,
L. R. Gokhale

LIFE IS FOR LIVING

for

**HEALTH
VIGOUR**

&

VITALITY

Take Sandu's

CHYAVANAPRASH

A best tonic for all.

Can be had at your Chemist.

D. K. Sandu Bros. Chembur Ltd.
Manufacturing Chemists -
Chembur, Bombay.

THE 'GUJARATI' PRINTING PRESS
Elphinstone Circle, Fort, BOMBAY.

करणसंस्कृतपुस्तकानि।

र. आ. पे.

अयोध्याकांडम् (२) पृष्ठानि ६४० टीकात्रयोपेतम्	५- ०-०
अरण्यकांडम् (३) पृष्ठानि ३४० टीकात्रयोपेतम्	२-१२-०
अष्टाटीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता। द्वितीयो गुच्छः	१०- ०-०
अद्वैतमंजरी ब्रह्मसूत्रवृत्तिः...	०-१२-०
आचारमयूखः (२) आहिक्रिया	०- ८-०
उत्तरगीता (व्याख्यासमेता)	०- ३-०
उत्सर्गमयूखः (८)	०- ४-०
उपदेशसाहस्री (सटीका)...	१- ८-०
उद्योगपर्व (महाभारतस्य) अष्टाटीकोपेतम्...	८- ८-०
उत्तरकाण्डम् (७) पृष्ठानि ३९९ टीकात्रयोपेतम्	६- ०-०
एकादशटीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता। प्रथमगुच्छः	१८- ०-०
कारिकावली-सिद्धांतमुक्तावलीसहिता	०-१०-०
किष्किंषाकांडम् (४) पृष्ठानि ३२० टीकात्रयोपेतम्	२-१२-०
कुमारसंभवम्	अप्राप्यम्
गंगालहरी पीयूषलहरीव्याख्यासहिता	०- ७-०
गणेशसहस्रनामावलिः (ग्लेस)	०- ३-०
गौरीशंकरगुटिका	१- ८-०
चन्द्रालोकः-रमाख्यव्याख्यासहिता	०-१०-०
चम्पूभारतम्-भारतचम्पूः। सटीकम्	२- ०-०
तैत्तिरीयोपनिषद्शांकरभाष्यानंदगिरिटीकोपेता	१- ०-०
तर्कसंग्रहः-सिद्धांतचन्द्रोदयव्याख्यासमन्वितः	०-१०-०
दशरूपकम्। प्रभाख्यव्याख्यासहितम्	१- ०-०
दानमयूखः (७)	२- ०-०
देवीसहस्रनामावलिः (ग्लेस)	०- ३-०
नीतिमयूखः (९)	१- ४-०
न्यायदर्शनम्-न्यायभाष्यम्। व्याख्यासहितम्	९- ०-०
न्यायविन्दुः। सटिप्पणः	१- ४-०
पञ्चीकरणम्। षष्ठीकोपेतम्	१- ८-०
पारस्करगृह्यसूत्रम् (षष्ठीकोपेतम्)	६- ८-०
पातञ्जलयोगदर्शनम् (सटीकम्)	०- ८-०
पुरुषसूक्तं उत्तरनारायणेनसहस्रीसूक्तं लक्ष्मीसूक्तं च	०- ३-०
पुरुषोत्तमसहस्रनाम...	०- ३-०
प्रतिष्ठापनयूखः (९)	०- ८-०
प्रायश्चित्तमयूखः (१०)	२- ०-०

गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस, कोट-मुंबई

THE 'GUJARATI' PRINTING PRESS

Elphinstone Circle Fort, BOMBAY

કચ્છ સંસ્કૃત પુસ્તકાનિ ।

	રૂ. આ. પૈ.
પુરુષોત્તમસહસ્રનામાવલિ:	૦-૩-૦
બ્રહ્મસૂત્રવૃત્તિ: (અદ્વૈતમંજરી) સટીકા ...	૦-૧૨-૦
બાલકાળક્રમ (૧) પૃષ્ઠ-૪૨૬ ટીકાવ્યોપેતમ્	૩-૦-૦
બૃહસ્તોત્રમુક્તાહાર: ભાગ. ૧ સ્તો. સં. ૨૫૬	૧-૨-૦
બૃહસ્તોત્રમુક્તાહાર: ભાગૌ ૧-૨. સ્તો. સં. ૪૧૬ અપ્રાપ્યૌ	
બૃહસ્તોત્રરત્નહાર: । ભાગ: ૧ ૧-૨૩૪	૧-૦-૦
બૃહસ્તોત્રરત્નહાર: । ભાગ: ૨ ૨૩૬-૪૭૬	૧-૦-૦
બૃહસ્તોત્રરત્નહાર: । ભાગ: ૧-૨ સ્તો. સં. ૪૭૬	૧-૧૪-૦
મગવદ્ગીતા-एकादशटीकोपेता। प्रथमो गुच्छ: १८-	૦-૦
મગવદ્ગીતા-अन्याष्टटीकोपेता। द्वितीयो गुच्छ: १०-	૦-૦
ભારતચમ્પૂ:-ચમ્પૂભારત-સટીકં	૨-૦-૦
મક્ષિમાતંક:	૧-૪-૦
મગવન્તભાસ્કરસ્ય મયુક્તગ્રન્થા:-	
૧ સંસ્કારમયુક્ત: ૦-૧૨-૦ ૨ આચારમયુક્ત: ૦-૮-૦	
૩ સમયમયુક્ત: ૧-૪-૦ ૪ શ્રાદ્ધમયુક્ત: ૧-૪-૦	
૫ નીતિમયુક્ત: ૧-૪-૦ ૬ વ્યવહારમયુક્ત: ૧-૧૨-૦	
૭ દાનમયુક્ત: ૨-૦-૦ ૮ ઉત્સર્ગમયુક્ત: ૦-૪-૦	
૯ પ્રતિષ્ઠામયુક્ત: ૦-૮-૦ ૧૦ પ્રાયશ્ચિત્તમયુક્ત: ૨-૦-૦	
૧૧ શુદ્ધિમયુક્ત: ૧-૦-૦ ૧૨ શાન્તિમયુક્ત: ૨-૦-૦	
મતમતાન્તરપાઠસમેતો બ્રહ્મસૂત્રપાઠ:	૦-૪-૦
મનુસ્મૃતિ:- (કુલ્લકમઢકૃતટીકાપુતા) ...	૨-૪-૦
મહાભાગવતમ્-દેવીપુરાણમ્ । અધ્યાયા: ૮૧	૨-૦-૦
યુદ્ધકાળક્રમ (૬) પૃષ્ઠસ. ૩૬૬ ટીકાવ્યોપેતમ્	૮-૦-૦
રામગીતા મૂલમાત્રા	૦-૧-૦
રણવંશ દળ્હાન્વયસહિતં મહીનાથકૃતટીકા-	
યુતમ્-સર્ગા: ૧-૫	૦-૮-૦
રણવંશ સંપૂર્ણ-મહીનાથકૃતટીકાસહિતમ્	
(સર્ગા: ૧-૧૯)	૧-૪-૦
રણવંશ દળ્હાન્વયસહિતં મહીનાથકૃત-	
ટીકાસહિતમ્ । (સર્ગા: ૧-૧૯) ...	૧-૮-૦
વાદાર્થસંગ્રહ: ભા. ૧. ૦-૬-૦ વાદાર્થસંગ્રહ: ભા. ૨. ૦-૬-૦	
વાદાર્થસંગ્રહ: ભા. ૩. ૦-૮-૦ વાદાર્થસંગ્રહ: ભા. ૪. ૦-૧૨-૦	
વાક્યાવલી (સંસ્કૃત-ગુજરાતી)	અપ્રાપ્યા
ગુજરાતી પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, કોટ-સુંબઈ	

The only one and Second to none !

SANDU'S

DRAKSHASAV

Dest for vigour & vitality.
decisively cures
constipation, indigestion,
weak health—

A general tonic of all seasons

Can be had at your Chemist

SANDU PRODUCTS

are renowned for their effectiveness for the last 40 years.

D. K. Sandu Bros. Chembur Ltd., Chembur, Bombay.

क्रयसंस्कृतपुस्तकानि।

बास्मीकिराभायणं टीकात्रयोपेतम् (सम्पूर्णम्)	३१-०-०
१ बालकाण्डम् । टीकात्रयोपेतम् पृ. ४२५	३-०-०
२ अयोध्याकाण्डम् ” ” ६४०	१-०-०
३ भरण्याकाण्डम् ” ” ३४०	२-१२-०
४ किष्किन्धाकाण्डम् ” ” ३२०	२-१२-०
५ सुन्दरकाण्डम् ” ” ३४६	३-६-०
६ युद्धकाण्डम् ” ” ३६९	६-०-०
७ उत्तरकाण्डम् ” ” ३५५	६-०-०
विदुरनीतिः । सटिप्पणा	०-४-८
विराट्पर्व (महाभारतस्य) पंचटीकोपेतम्...	४-६-८
विष्णुसहस्रनाम	०-२-०
विष्णुसहस्रनामावलिः (ग्लेस) सचित्रा ...	०-४-०
वेदान्तद्वयम्	०-१-०
विशिष्टाद्वैतमतविजयवादः	०-१-०
विशिष्टाद्वैताधिकरणमाला	१-०-०
वेदान्तसंग्रहावलिः—सटीका	०-१०-०
वैशेषिकदर्शनम् । सटीकम्...	अग्रप्राप्यम्

व्यवहारमयूखः (६)	१-१२-०
शुद्धिमयूखः (११)	१-०-०
शांतिमयूखः (१२)	२-०-०
शिवसहस्रनामावलिः (ग्लेस)	०-३-०
शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनीयसंहिता	४-०-०
श्राद्धमयूखः (४)	१-४-०
सत्यनारायणपूजाकथा	०-३-०
समयमयूखः (३) कालनिर्णायकः	१-४-०
सर्वतन्त्रसिद्धान्तपदार्थतत्त्वसंग्रहः	१-०-०
संस्कारमयूखः (१)	०-१२-०
सुन्दरकाण्डम् (५) पृ. ३४६ टीकात्रयोपेतम्	३-६-०

हिन्दी पुस्तकें

चन्द्रकान्त भाग १ ला रु. ४॥; चन्द्रकान्त भाग २ रा रु. ४॥	
चन्द्रकान्त भाग ३ रा	१-०-०
युक्तिप्रकाश (निश्चलदासकृत)	१-०-०

मराठी पुस्तकें

चन्द्रकान्त भाग १ ला रु. ४; चन्द्रकान्त भाग २ रा रु. ६	
” ३ रा	५-०-०
हिन्दू आणि ब्रिटानिया	१-०-०

‘गुजराती’ मिडिल प्रेस, कोट-मुंबई

BALANT KADHA

No. 1 & 2

No. 1—Within 10 days after delivery.

No. 2—After 10 days.

BRAHMI OIL

Best for sleeplessness & mental troubles

KUMARI ASAV No. 1

makes babies strong & healthy.
and other 700 products.

D. K. Sandu Brothers, Chembur Ltd. Chembur, Bombay.

शाङ्करभाष्याद्येकादशटीकोपेता

११ टीका] श्रीमद्भगवद्गीता [११ टीका

द्वितीयावृत्तिः

[प्रथमो गुच्छः]

द्वितीयावृत्तिः

अत्रायोजितानां व्याख्यानानामयं क्रमः—

- १ शाङ्करभाष्यम्, २ आनन्दगिरिकृता शाङ्करभाष्यव्याख्या,
- ३ रामानुजभाष्यम्, ४ वेङ्कटनाथरचिता रामानुजभाष्यतात्पर्यचन्द्रिका,
- ५ आनन्दतीर्थीयं माध्वभाष्यम्, ६ तदनुयायिनी जयतीर्थरचिता प्रमेय-
- ७ हनुमत्कृतं पैशाचभाष्यम्, [दीपिका,
- ८ वेङ्कटनाथकृतं ब्रह्मानन्दगिर्याख्यानं व्याख्यानं, ९ वल्लभीया तत्त्वदीपिका,
- १० तदनुसारिण्यमृततरङ्गिणी, ११ नैलकण्ठीयो भारतभावदीपः—इति ।

प्रष्ठसंख्या १५५० मूल्यम् रु. १८-०-० डाकव्ययः १-७-०

‘ गुजराती ’ प्रिंटिंग प्रेस

लाहुरी चिडिंग, पेरुफिन्स्टन सर्कल, कोट-मुन्दाई